סדור

קרבן מנחה

על פי נוסח האריז"ל

סדור

קרבן מנחה

על פי נוסח הקדוש האר"י זללה"ה.

עם כל המעלות

המבוארות בשער השני.

ווילנא

בדפוס והוצאות האלמנה והאחים ראם.
תרנ"ז.

КОРБАНЪ МИНХА.

Дароприношеніе.

Молитвы. Съ Виленскаго изданія 1879 г.

ВИЛЬНА. Типографія Вдовы и братьевъ Роммъ.
Жмудскій переулокъ собств. домъ № 328.
1897.

Дозволено Цензурою 19 Іюня 1897 г. Вильна.

הוכן לדפוס על ידי אברהם הלוי בן ציריל
לזכותו ולזכות משפחתו שיחיו

וא"ו כסלו, חודש הגאולה, ה'תשס"ט
שמונים שנה לקישורי התנאים
של כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית זי"ע

ב"ה.

הקדמה

בשנים קדמוניות הדפיסו סידורים מיוחדים לנשים עם תרגום לאידיש שנקרא פעם „עברי טייטש". בסידורים אלו הדפיסו גם תחינות מיוחדות שנהגו נשים צדקניות לאומרן בשפת אם, היא אידיש, בהזדמנויות רבות של חג ומועד, עת חדוותה ועת צרה. היו כמה סוגי סידורים כאלו שהיו מיועדים לנשים, אך הנודע מביניהם הינו בוודאי הסידור הנודע בשם „קרבן מנחה". סידור זה נהפך לסמל לסידור נשי, ועוד בסיפורי עם על נשים צדקניות מופיעה בדרך כלל דמות האשה הצדקת האומרת תחינות ומתפללת מסידורה „קרבן מנחה". וכך נהגו בעם ישראל שכל כלה בעת נישואיה קיבלה מתנה סידור זה.

גם אצל חסידי חב"ד שהתפללו בנוסח האריז"ל של רבינו הזקן, הרי משנת תר"מ ואילך בערך, החלו להדפיס סידורים במיוחד עבור נשים בשמות שונים (כגון למשל סידור „תפלת יעקב" שנדפס בווילנא בשנת תר"מ, הוא אולי הסידור הנשי הראשון שבנוסח האריז"ל) וגם אחר כך תחת השם „קרבן מנחה". בסידורים אלו כמו בסידורים הכלליים, ניתוספו תחינות והוספות, וכן הקונטרס „פוקח עורים" לאדמו"ר האמצעי, בשפת אידיש למען הנשים הצדקניות ששלטו בעיקר בשפה זו. על הפופלאריות של סידורים אלו תעיד העובדה שמשנת תר"מ ועד השואה האיומה ל"ע ול"ע, מצויה רשימה של עשרים דפוסים, לערך, של סידורי „קרבן מנחה" וזאת מלבד סידורים לנשים בשמות אחרים (ראה הרשימה בספר „הסידור", הוצאת היכל מנחם מונסי תשס"ג עמ' שפ"ג).

מן העניין לציין, שבספריית אגודת חסידי חב"ד קיים עותק של סידור „קרבן מנחה" שנדפס בשנת תרס"ז שהיה שייך לרבנית הצדקנית שטערנא שרה זי"ע ועליו מתנוססת חתימת שמה.

בש"פ ויגש, ה' טבת ה'תשמ"ח, בהקשר לשמחת „דידן נצח" דיבר רבינו זי"ע על חשיבות קניית ספרי קודש ובתוך הדברים (התוועדויות תשמ"ח ח"ב עמ' 172) דיבר בקדשו גם על המנהג העתיק של קניית סידור „קרבן מנחה" לכלות בעת שמחתן: „מנהג ישראל בכו"כ מקומות שנותנים מתנה לחתן ש"ס,

הקדמה

ולכלה נותנים סידור 'קרבן מנחה' (ובימינו אלה . . ספרי הלכה בענינים השייכים להנהגת הבית „בלשון ברורה ודרך קצרה" בלשון הקודש, או מתורגם לשפת המדינה וכו'), וכל המרבה הרי זה משובח".

ואכן מאז דברי קודש אלו נהגו חסידי חב"ד לקנות כשי לכלה גם סידור „קרבן מנחה" לקיים ולהקים מנהג זה שהורה עליו רבינו זי"ע. אך דא עקא, שהרי מאז השואה האיומה ל"ע ול"ע, לא נדפס מחדש סידור „קרבן מנחה" נוסח האריז"ל בארצות הברית או בארץ הקודש, וממילא כבר לא מצוי בדפוס סידור „קרבן מנחה" בנוסח האריז"ל, זה שבעים שנה, ולפיכך נוהגים מזה עשרים שנה לרכוש סידור „קרבן מנחה" נוסח אשכנז!

בשל כך ראינו שמן הנכון לתקן מצב זה ולהחזיר העטרה, עטרת נשי ובנות חב"ד, ליושנה, ולהדפיס מחדש דפוס צילום של אחד מסידורי „קרבן מנחה" נוסח האריז"ל ובכך לזכות אותן בקיום מנהג רבינו על טהרת נוסח רבינו הזקן.

ואנו תפלה שמסידור „קרבן מנחה" שבו מקיימים ונשלמה פרים שפתינו, נזכה להקריב קרבן מנחה בפועל ממש בבית המקדש השלישי בב"א.

המוציאים לאור

סידור

קרבן מנחה

כולל

כל תפלות השנה

על פי נוסח הקדוש האר"י זללה"ה.

עם ברכות אירוסין ונשואין, ברהמ"ז לברית מילה, פיוטים ותפלות לר"ה ויו"כ, תפלות טל וגשם, התרת נדרים, תחנות רבות, הושענות, סליחות, סדר עבודה ליו"כ, שיר היחוד, שיר הכבוד, הגדה, דינים לכל ימות השנה, דיני כל התפלות, מגלת אסתר, תהלים עם מעמדות, ס' מעין טהור, ופוקח עורים, ותפלה קודם פתיחת הארון.

כלם נעתקו ללשון אשכנז הנקרא

עברי טייטש.

גם הוספנו בו

תחנות חדשות קודם התפלה, דינים לע"ש ולהדלקת הנרות, תחנה חדשה אחר הדלקת הנרות, ותרגום ע"ט על הלל.

דער סדור קרבן מנחה איז גידרוקט מיט פיל מער מעלות אלס דיא אלע פריערדיגע קרבן מנחה סדורים, מיט פיעל נייע תחנות פאר דעם דאוונען, דינים פון ערב שבת אונ פון ליכט צינדען, אויך עט אויף הלל.

אויסער דעם האבען מיר צו-גיגעבין נאך

פיר און צוואנציג הוספות

וויא זייא זיינען אויס-געדרוקט אויף דעם צווייטען זייט.

ווילנא

בדפוס והוצאות האלמנה והאחים ראם
תרנ"ז.

פיר און צוואנציג מעלות און נייע הוספות

וועלכע זייען ניט געווען אין ערשטען שער.

א) סדר פדיון הבן.
ב) סדר ברכות הנהנין.
ג) דינים פון חלה נעמען.
ד) דינים און תחנות צו ליכט בענטשין.

זעקס נייע תחנות:

ה) פיר איין אשה ווען איר מאן איז קראנק ר״ל.
ו) פיר איין אשה ווען אירע קינדער זייען קראנק ר״ל.
ז) פיר אבתולה איתומה.
ח) גוט צו ערציהען קינדער.
ט) פיר איין כלה פאר דער חופה.
י) פר אמוטר צו דר חופה פון אירע קינדר.

יא) מזמור שיר ליום השבת נאך קבלת שבת.
יב) עברי טייטש צו אשת חיל.
יג) לוח המולדות אויף זעקס יאהר.
יד) אשרי ובא לציון צו מנחה פון שבת.
טו) איין נייע תחנה להזכרת נשמות.
טז) איין נייע תחנה לתשליך.
יז) מוסר פאר כל נדרי.
יח) איין נייע תחנה פאר מנחה ליו״כ.
יט) איין נייע תחנה פאר נעילה.
כ) איין נייע תחנה להושענא רבה.
כא) סדר הקפות.
כב) ווידוי פאר ק״ש מיט עברי טייטש.
כג) דינים פון פלייש זאלצין.
כד) תפלה על הנפטר אחר הלימוד.

מַה טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל׃
וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ. בִּזְכוּת אַבְרָהָם שֶׁנִּקְרָא אִישׁ חֶסֶד׃ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ. בִּזְכוּת יִצְחָק שֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ בִּמְקוֹם קָדוֹשׁ׃ בְּיִרְאָתֶךָ. בִּזְכוּת יַעֲקֹב שֶׁאָמַר מַה נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה׃

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם בִּזְכוּת שְׁלֹשֶׁת אָבוֹת אֵלּוּ אָבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי תְּפִלַּת הָאֶבְיוֹן וְיִהְיוּ לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן לִפְנֵי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ. וְתַעֲלֶה וְתִתְנַשֵּׂא לְכֶתֶר עַל

מַה טבו ווִיא גוּט אִיזְט דַיינֶע גֶעצֶעלְטִין יַעֲקֹב, ווִיא גוּט אִיזְט דַיינֶע רוּהֶע עֶרְטֶער יִשְׂרָאֵל. דָאס הֵייסְט ווִי גוּט אִיזְט דִי הֵיילִיגֶע עֶרְטֶר וָואס גֶעפִינְט זִיךְ בַּיי יַעֲקֹב. וָואוּ מֶען לֶערִינְט אִין זֵיי. ווָאוּ מֶען דַאווִינְט אִין זֵיי. ווִיא עֶס אִיז גֶשְׁרִיבֶּען כנחלים נטיו כגנות עלי נהר ותו׳. דָאס הֵייסְט דִי הֵיילִיגֶע שׁוּהֶלֶען דִי הֵיילִיגֶע בָּתֵּי מִדְרָשִׁים וָואס עֶס גֶפִינְט זִיךְ בַּיי יִשְׂרָאֵל אִיז גִיגְלִיכֶן אַזוֹ ווִי פְלִיסֶנְדֶע וַואסֶר. וָואס זֵיי פְלִיסִין שְׁטֶענְדִיג. אַזוֹ וֶוערְט שְׁטֶענְדִיג גִילֶערִינְט אוּנ גִידַאווִינְט אִין דִי שׁוּהֶלֶען אוּנ אִין דִי בָּתֵּי מִדְרָשִׁים. אוֹיךְ זַיינֶען זֵיי גֶעגְלִיכֶן אַזוֹ ווִי גֶערְטְנֶער בַּיים טַייךְ. זַיינֶען זֵיי דָאךְ שְׁטֶענְדִיג בֶּעוָואקְסִין אוּנ זֵיי גִיבֶּען אַרוֹיס הִיבְּשֶׁע פְרוּכְט אוּנ זֵייעֶרֶע גְרָאזִן וֶוערְט קֵיין מָאל נִיט פֶרְוֶועלְקְט. אַזוֹ אוֹיךְ דִי הֵיילִיגֶע עֶרְטֶער וָואס עֶס גֶעפִינְט זִיךְ בַּיי יִשְׂרָאֵל מַאכְן וַואקְסִין הִיבְּשֶׁע פְרוּכְט אוֹיף דֶר וֶועלְט. ווַייל מִיט דֶעם דַאוֶונֶען קֶען מֶען אַלֶם גוּטֶעס אוֹיס בֶּעטִין בַּיי דֶעם עֶרְבַּארְעֶמֶער. אוּנ מִיט דֶעם לֶערְנֶען קֶען מֶען זִיךְ פִיל גוּטֶעס עֶרְוֶוערְבִּין. ווַייל וָוען מֶען לֶערִינְט אִיז מֶען נוּצְבַּאר פַר דִי וֶועלְט. אוּנ מֶען ווַייס ווִי צוּ בֶּעגֵיין זִיךְ מִיט דִי וֶועלְט. אוּנ מֶען הָאט חֵן בַּיי דֶעם עֶרְבַּארְעֶמֶער אוּנ בַּיי מֶענְשִׁין. ואני אוּנ אִיךְ קוּם אִין דַיין הוֹיז מִיט דַיין פִיל גְנַאדֶע. מִיט דֶעם זְכוּת פוּן אַבְרָהָם וָואס עֶר אִיז גִיוֶועִן אוּנ אִיז גִירוּפִין מִיט דֶעם נָאמֶן גְנֶעדִיגֶער מֶענְטְשׁ. אשתחוה אִיךְ ווֶעל זִיךְ בּוּקִין גֶעגִין דַיין הֵיילִיגֶעם הוֹיז (דָאס מֵיינְט מֶען דֶעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ) מִיט דֶעם זְכוּת פוּן יִצְחָק וָואס עֶר ווַאר גִיבּוּנְדִין צוּם שְׁלַאכְט פַר אַיין קָרְבָּן אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ אִין דֶעם הֵיילִיגִין אָרְט וָואס עֶר רוּפְט זִיךְ מוֹרִיָה (וָואס נַאכְהֶער אִיז דֶר בֵּיהַמ״ק דָארְט גֶעבּוֹיט גֶעוָוארִן). ביראתך אוּנ אוֹיךְ בִּזְכוּת יַעֲקֹב וָואס עֶר הָאט אָן גִירוּפִין דֶעם הֵיילִיגֶען אָרְט פוּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מִיט דֶעם נָאמֶען „נוֹרָא״ דָאס הֵייסְט אַיין פוּרְכְטְלִיכֶר אָרְט׃

רבש״ע בִּזְכוּת דִי דְרַייא אָבוֹת וָואס זֵיי רוּפֶען זִיךְ מִיט דֶעם נָאמֶן אַבְרָהָם יִצְחָק יַעֲקֹב קוּם אִיךְ אִין דִי שׁוּל צוּ בֶּעטִין בַּיי דִיר מַיין גִיבֶּעט ווִיא אַיין אָרוֹמַאן. קוּמִט בֶּעטִין זַיין גֶעבִּיטֶע בַּיי דֶער טִיר. אוּנ עֶס זָאל זַיין אָן גִינוּמֶען מִיט רַחֲמָנוּת אוּנ מִיט דַיין גוּטִין ווִילֶען פִיר דַיין כִּסֵּא הַכָּבוֹד. אוּנ מַיין תְּפִלָּה זָאל זַיין צוּ אַיין קְרוֹין צוּ דֶעם אַלְעֶרְבַּארְמֶר, דוּרְךְ דִי מַלְאָכִים וָואס זַיינֶען מְמוּנֶה אוֹיף דִי תְּפִלּוֹת צוּ צוּ גֶעמֶען זֵיי.

איש (סקים ר׳)

ראשו על ידי מט"ט שר הפנים אמן סלה: אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה: סעפים שנאתי ותורתך אהבתי: יי אהבתי מעון ביתך ומקום משכן כבודך: ואני אשתחוה ואכרעה אברכה לפני יי עושי: ואני תפלתי לך יי עת רצון אלהים ברב חסדך עני באמת ישעך:

אש תמיד וגו׳, דאס הייסט אזו ווי דר פייער פון מזבח איז קיין מאל ניט פארלאשין געווארען אזו זאל מיין תפלה שטענדיג זיין אן גינומען פאר דעם אלערבארעמער. סעפים שנאתי וגו׳, דאס הייסט אלע שלעכטע מחשבות האב איך פיינד. אבער דיין תורה האב איך ליב. אונ דארום בין איך גיקומען אין די הייליגע הויז ווייל איך האב ליב דיין הייליגע וואוינונג אונ דעם ארט פון היילינגען רוהעארט פון דיין עהרע. אונ איך וועל זיך בוקען אונ קניען פיר גאט מיין בעשעפער. אונ איך בין גיקומען בעטין פר דיר גאט אין דיא צייט וואס דיין ווילען איז מען זאל דיר בעטין. איך בעט דיר אלערבארעמער דאס מיט דיין פיל גנאדע זאלסטו מיר ענטפערן אונ דו זאלסט מיר ענטפערן מיט דיין וואהרע הילפע. דאס הייסט ווייל ווען אמענש העלפט אמענשען איז דאך די הילפע ניט געווים אז זיא וועט העלפין. אבער דו ערבארעמער אז דוא העלפסט איז די הילף אמת. ווייל די הילף וועט געווים העלפין. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. עס זאל זיין אן גינומען פר דיר ערבארעמער די רייד פון מיין מויל אונ די גוטע מחשבות פון מיין הארצין דען דוא ביסט דאך מיין שטארקער גאט אונ מיין אויס לייזער פון אלע שלעכטעס. אמן:

איין נייע תחנה פארין דאווענען

רבון כל העולמים העררר פון אלע וועלטין באתי לביתך בשמחה ורעדה איך בין גיקומען אין דיין היילינגע הויז מיט פריידע אונ מיט ציטערנס. מיט פריידע בין איך גיקומען, וויא דוד המלך עליו השלום זאגט אין תהלים שמחתי באומרים לי בית ה׳ נלך דאס הייסט דוד המלך עליו השלום זאגט, איך פרייע מיך ווען מען רופט מיך גיין אין גאטס הויז. די זעלבע זאג איך אויך. אז ווען עס קומט די צייט דאס איך דארף אין גאטס הויז גיין פרייט מיר דאס הארץ, דען איך האפפע דאס מיט מיין בעטין בייא דיר אין דיין היילינגע הויז וועלין מיר געווים פון דיר געהאלפין ווערין, אונ ביי דיר וועלין מיר אלע גוטעס געפינגען, דען אלעס איז ביי דיר אין דער האנד. דוא האסט דיא וועלט באשאפין אונ עד היום איז די וועלט בייא דיר אין האנד, דען ווען דו וואלסט איין אויגענבליק (רגע) אב טאן די השגחה פון די וועלט, וואלט די וועלט חרוב גיווארין, דו גיבסט יעדר בשעפענעש זיין שטיצע וועלכע ער דארף האבין, בכדי ער זאל עקסעסטירען, ער זאל האבין אקיום אויף דר וועלט, ער זאל זיין דויערהאפט, אונ פשיטא שוין אויף דעם מענשין וואס ער איז דאס בעסטע בשעפענש פון אלץ אין דר וועלט, גיבסטו געווים אויף אים אכטונג מיט דיין גוטע אוינ אונ דו גיבסט אים געווים אלע זיינע נעברויכונגען אונ אלע זיינע שטיצונגען, וויא עס שטייט אין פסוק פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון דס הייסט, דו עפינסט דיין גוטע פריינגעבינגע האנד אונ דו גיבסט יעדר לעבדינגען בשעפענעש זיינע שפייז צו זאט נאך זיין ווילען נאך, אונ דארום זאגט דער פסוק פותח את ידך דו עפינסט דיין האנד, מיינט דער פסוק צו זאגין, אז גאטס גאבע איז ניט וויא די גאבע פון אמענש, ווארום ווען אמענש גיט אמתנה אדער אנדבה גיט ער מיט אפארמאכטע האנד,

איין נייע תחנה פארין דאוונען

דם הייסט ער גיט ניט מיטן פולען האנד, נאר אזו וויא מען וואלט אים געגייט ער זאל געבן צדקה, דען ער מיינט נאר אז דאס וואס ער גיט, איז זיינע אייגענע, און פר געסט זיך נאר אז דם וואס ער האט איז אלעס ניט זיינע, נאר דער וואס רוהעט אין הימעל האט דאס אים גיגעבין, דען אז ער וואלט גליבען אז דער אייגענס און די גוטס וואס ער האט, איז אלס ווס גאט האט אים גיגעבין, וואלט ער דאך ניט געזאלעוועט צו געבין דעם נויטבעדערפטיגן דען עס קען זיין אז גאט וועט אים אנדערע געבין, אדר בעסר גיזאגט, אז דר פר וואס ער שטיצט די ארעמע לייט, וועט גאט אים געבין כפל כפלים וויא פיל ער האט, און אויך פאר קערט, ווען ער וועט ניט געבין קיין צדקה קען דאך גאט ביי אים אין איין רגע (אויגענבליק) אלעס צו נעמען, אז ער זאל בלייבען זייער ארעם, נאך ארעמער וויא דר ארעמאן וואס האט ביי אים גיבעטין און האט אים ניט גיגעבן, און וויא הייסט ארעמר? וואס קען שוין זיין ארעמער וויא איין ארעמאן וואס גייט אין די הייזער? נאר עס קען יע זיין, דאס דר קמצן (קארגער, ביין) זאל ווערין ארעמר וויא דר ארעמאן, דען דר ארעמאן קען דאך גיין אין דיא הייזער זובען זיין ברויט, און דר קמצן וואס גיט ניט קיין נדבה, קען ווערין ארעם און אויך אין די הייזער זאל ער ניט קענען גיין. דאס אלץ פערגעסט דר מענש בעת ער האט אלע גוטעס, דארום זאלעווט ער און גיט ניט קיין צדקה, און ווען ער גיט שוין, גיט ער מיט אפרמאכטע האנד און מיט פארמאכטע אויגען, דאס הייסט ער וויל דעם ארעמאן נאר ניט אנקוקען. אבער דו רבש"ע דרבארעמדיגער גאט דו גיבסט אלע גוטס מיט איין אפענע האנד, מיטן גוטען ווילען ניט געזאלעוועט (נאר ווען מען איז ווערט צו האבין גוטעס פון דיר), דארום זאגט דר פסוק ומשביע לכל חי רצון אז דו מאכסט אלע לעבדיגע בשעפענש זאט. אויך שטייט אין פסוק מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו כה' אלהינו בכל קראנו אליו דאס הייסט אונזר גאט איז נאהענט צו אונז אז ווען נאר מיר רופען ער הערט צו אים צו אונזער בקשה און גיט אונז באלד אונזער פערלאנגען, ווי עס שטייט אין פסוק המלך יעננו ביום קראנו דאס הייסט אז דער רבש"ע איז מלא רחמים, און עס איז גרינג צו צוקומען צו אים צו בעטין וואס מיר דארפן און אויך ענטפערט ער באלד וויא מען רופט צו אים, ניט וויא ביי אמענשן וואס איז שווער איידער מען קומט צו צובעטין ביי אים און ווען אפילו מען קומט שוין צו, צו בעטין דיא בקשה ווערט ניט באלד ערפילט די בקשה, אבער דו רבש"ע דו ביסט נאהענט צו אלעמן וואס רופען צו דיר צו ענטפערין זייא און צו ערפילען זיי זייער פערלאנג. דארום איז ווען איך גיי אין נאמס הויז פרייע איך מיך זעהר. אבער איך גיי מיט ציטערניש אויך, ווייל איך האב מורא פילייכט בין איך ניט ווערט צו קומען אין דיין הויז און עס קען זיין אז דאס איז נאר איין עזות צו קומן בעטין ביי דיר אונזר פערלאנג, אז איך וויים אז איך בין ניט ווערט דאצו, ואיך אבוא אל שער המלך בלבוש שק דאס הייסט וויא אזו קען איך קומען אין גאטס הויז געקליידעט אין שמוציגע קליידער, דאס הייסט פול מיט עבירות, מיט פערברעכונגען: נאשר על זאת רבון העולמים דארום האר פון אלע וועלטין, באתי לפניך בלב נשבר ונדכה בין איך

ניקומן פר דיר מיט אצובראכענע הארץ און מיט אפרשטויסענע געמיט, דען איך וויים דאך מיין איינהאלט, וויא זינדיג איך בין, איך וויים דאך זעלבסט אלע מיינע פעלערן, איך בין דאך אגרויסע פרברעכערין געגין דיר, די מצות וועלכע דו האסט געהייסן אין דיין הייליגע תורה זיי צו טאן, האב איך זיי ניט גיטאן ווי עס דארף צו זיין נאך ביין ווילן נאך, צוזאר די מצות פון אפרוי איז נאר ווייניג, האב איך זיי אויך גיט אבגעהיט נאך דיין פרלאנגן, דו האסט פרזאגט אפרוי זאל היטין דיא מצוה פון חלה קען זיין אז פיל מאל האב איך די מצוה ניט מקים גיוועזן צו בשוגג (אונגערן), אדער חלילה במזיד (מיט דעם גוטען ווילען). דו האסט פר זאגט אפרוי די מצות פון נדה, זיא זאל זיין זעהר אב געהיט דערינען, ניט צו זיין וויא איין כנענית וואס ביי איר איז גלייך די ביידע טעג מיט די אונריינע, קען זיין דאס איך האב זיך ניט נוהג גיוועזן וויא איין ישראלית (אידעשקינד) דארף היטען, צוא בשוגג (אונגערן) אדר חלילה במזיד (מיט דעם גוטן ווילן), דען עס שטייט דאך אין פסוק כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא דם הייסט עס איז שווער צו געפינען אזו אמענש וואס ער זאל זיין אפאלקאמר צדיק (פרומער) און זאל ניט זינדיגען, און בפרט איך ארעמע פרויא וואס איך בין אן פרשטאנד און ניט גילערינט, איז געוויס ריכטיג דאס איך האב פרבראכן אין דיזע זאכן צו בשוגג צו חלילה במזיד, און איך האב זיך ניט נוהג גיוועזן ווי אלע פרומע פרויען, וואס זיי היטן ריכטיג די דינים פון דר תורה וויא עס שטייט געשריבין, דען עס קען

זיין

(סק"ם ס')

איין נייע תחנה פארין דאוונען

זיין, דאס איך האב זיך מתקרב געוועזן מיט אזעלכע התקרבות וואס מען טאר ניט אין דיא אונריינע טעג צו בשוגג (אונגערן) צו חלילה במזיד (מיט דעם גוטען ווילען). אויך קען זיין אז די ענינים פון טבילה האב איך ניט געטאן וויא דער דין איז, איך האב ניט געפרעגט וויא מען דארף טאן, עס קען זיין איך האב גידארפט פרעגין אשאלה אין דיא ענינים פון נדה, אונ איך האב זיך פרגעסין. דו האסט געהייסין ליכט בענטשין ערב שבת קודש פר נאכט, קען זיין אז איך האב אמאל פרפעלט צו בענטשין, צו בשוגג (אונגערין) צו חלילה במזיד (מיט דעם גוטען ווילן). אויך קען זיין, דאס איך האב פיל מאל גיבענטשט ליכט נאך דער צייט, דאס הייסט איך האב גיבענטשט ליכט ווען מען האט שוין גיט גיטארט אן צינדען קיין פייער, ווייל עס איז שוין געוועזן שבת אונ דאס איז נאך ערגער וויא נאר גיט אן צינדן קיין ליכט. דיזע אלע אונרעכט האב איך גיטאן, ווי אזו קען איך קומן יעצט אין דיין הייליגס הויז אונ בעטין פון דיר אלס וואס איך דארף בעטין. קען דען קומן אזינדיגר קנעכט וועלכער עס האט פיל פרבראכן קענגן זיין שר (האר) צו בעטן פון אים הילפע אדר אמתנה (געשאנק) ער וועט דאך אים געוויס ניט וועלין אן קוקען, אונ וועט אים נאך בעשטראפין, וואררום ער ערקענט גיט זיין פרברעכונג נעגן אים, אונ האט נאך אהעזה צו גיין בעטן ביי אים הילפע. אזו אויך איך ארעמע זינדיגע פרוי, וויא קען איך קומן בעטין הילפע פון דיר אז איך ווייס דס איך אזינדיגע פרוי וואר, נאר איך ווייס דס דו ביזט איין ערבארמיגר גאט דו ערבארמסט זיך איבער אלע דיינע בשעפעניסע אונ דו שפייזט אלע לעבדיגע בעשעפניש, ווי עס שטייט אין פסוק ורחמיו על כל מעשיו זיין רחמנות איז אויף אלע זיינע טהאטען, מיט דיזע גידאנקען האב איך מיך גישטארקט צו קומן אין דיין הויז אונ צו בעטין פון דיר הילפע, ווי עס שטייט אין פסוק ואני ברוב חסדך אבוא ביתך אונ איך קאמע אין דיין הויז מיט דיין גרויסר גינאדע, וועלכע זיי שטארקען מיר צו קומען אין דיין הייליגעם הויז צו בעטין אונזערע געברויכען:

ליבער דערבארמיגר גאט האב רחמנות אויף מיר דיין דינסט, דו זאלסט מיך ניט שטראפן פיר דיזע גרויסע זינד וועלכע איך האב פריער אויס גירעכינט, אונ איך ביטע דיך ליבער גאט האר פון אלע וועלטין, דו זאלסט מיר שטארקען מיין הארץ איך זאל אלעס טאן וויא דו האסט פערבאטען אין דיין הייליגע תורה. איך זאל היטין דיא מצוה פון חלה ווי עס דארף צו זיין, איך זאל היטען דיא דינים פון נדה וויא איין ערליכע פרוי דארף היטען, איך זאל היטען דיא מצוה פון ליכט צינדען ערב שבת אונ אן צינדען אין דער צייט. איינציגער גאט נעהמע צו די גיבעט פון די ארעמע פרוי וואס איז יעצט גיקומען פר דיר צו בעטן דו זאלסט מיר אונ מיין מאן אונ מיינע קינדער צו שיקען אונזער שפייז גרינג, מיר זאלען ניט דארפען טאו קיין אונרעכט צו ליב אונזער שפייז, מיר זאלען גיט דארפען אן קומען צו מענשען מיט שאנדע צו ליב אונזער שפייז אונ אלע אונזערע בעדערפניסע:

ליבער בארעמהערציגר גאט איך ווייס גוט דאס איך בין גיט ווערט דאצו, נאר ברוב חסדך אבוא ביתך מיט דיין גנעדיגקייט אונ בארמהערציגקייט בין איך גיקומן אין דיין הייליגס הויז, צו בעטין פון דיר חן אונ חסד, דו זאלסט ניט קוקען אויף מיינע זינד אונ זאלסט אונז בענטשין מיט אלע גוטס מיר זאלן קענגן דיר דינען שטענדיג מיט פרייליכקייט, אמן ואמן:

דיא תחנה זאגט מען נעגען דעם ארון הקודש שטייענדיג

רבש"ע מלך מלכי המלכים הקב"ה האר פון דר גאנצר וועלט, ווען אונזער הייליגער בית המקדש איז גישטאנען, אונ אמענש האט געזינדיגט, האט ער גיבראכט אקרבן אויף דם מזבח אונ דו האסט אים פרגעבין זיינע עבירות, אבר יעצט אז קיין בית המקדש איז ניטא אונ קיין מזבח אויך ניט צו ברייגען קרבנות, נאר מיר ווייסען אז די ליבע הייליגע שוהל וואס מיר זאגין אין איר תפלות ובקשות איז גלייך וויא דר בית המקדש אונ אונזר דאוונן איז גלייך וויא קרבנות, דארום קומען מיר אין דיין הייליג הויז צו דינען דיר מיט אונזערע תפלות. נאר איך ארעמע פרוי האב זעהר פורכט פר מיינע זינד וואס איך האב, ביטע איך דיר ליבר גאט דו זאלסט מיר מוחל זיין מיינע עבירות, דאפיר וואס איך בין גיקומען אין דיין הויז בעטן, אונ מיינע תפלות זאלסט דו אן נעמן וויא קרבנות. אונ דר זכות פון די תפלות זאל אונז ביי שטיין אז מיר זאלין אבגעהיט ווערן פון אלע שלעכטס, אונ אלע שוואנגערע פרויען זאלין זייערע קינדר געבערען אן שמערצען אונ אן געפאהר, אונ אלע קינדער זאלסטו איין היטען פון אלע שלעכטס וואס עס קען טרעפין, אונ די עלטערן פון

די

סקי"ם ר׳)

איין נייע תחנה פארין דאווענען

די קינדר זאלען ניט צו גענומען ווערין פאר דער צייט, אונ דיא קינדער זאלען ניט צו גענומען ווערין פון דיא עלטערין, מיר זאלין זוכה זיין מגדל צו זיין אונזערע קינדער מיט נחת צו אידעשקייט אונ צו דער הייליגער תורה:

אנא מלך רחמן איך בעט דיך בארעמהערציגער קיניג פון דר גאנצער וועלט, דו ביזט דאך נושא עון ועובר על פשע דס הייסט דו ביזט דאך מוחל דעם מענשן אויף זיינע זינד, אויב נאר ער איז אויף זיך מקבל ער זאל מעהר ניט זינדיגען, אונ מיר מענשין וואס מיר זיינען בשאפין פון פלייש אונ בלוט, איז שווער אויף זיך מקבל צו זיין אז מיר זאלין ניט זינדיגן, נאר מיר בעטין דיך ליבר גאט אז דו זאלסט שטארקן אונזר הארץ מיר זאלין קענן היטין דיין הייליגע־תורה, אונ מיר זאלין קענען היטין דיא דינים וואס פרויען זיינען פאר זאגט, דאס הייסט די דינים פון חלה אונ פון נדה אונ פון ליכט צינדין, אונ בזכות זה זאלין מיר זוכה זיין צו אלעם גוטן אונ צו זעהן דעם בנין בית המקדש אין אונזרע טעג, אמן ואמן:

הנהגות התפלה

אין פסוק שטייט ושמרתם את חוקותי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם אז מען וויל דם פסוק רעכט פאר שטיין זאל מען זעהן וואס רבי ישעיה הורוויץ שרייבט אין זיין ספר הקדוש שני לוחות הברית אפירוש אויף דיא ווערטער וחי בהם דער מענש זאל לעבעדיג אונ פרום זיין אין גאטס דינסט צוא טאן. אבער ניט מיט שלאפקייט אדער טרויערקייט. דען דאס איז אגרויסער סימן אז א מענש איז שלאף אין גאטס דינסט קומט די קראפט פון די בייזע מלאכים אויף די גלידער פון דעם מענשין אונ זיי מאכין אים שלאף אז ער האט קיין כח ניט אויף צו שטיין פון זיין בעט דורך דעם פאר זאמט ער זיין תפלה ותורה דען זיינע גלידער זיינען גליך וויא טויטע. אבער אז דער מענטש שטארקט זיך וויא אלייב צוא טאן גאטס דינסט האט ער קיין מורא ניט אז זיינע גלידער זאלין זיין גליך וויא טויט. נייערט וחי בהם זייא זיינען אין אים אלע לעבעדיג:

לכבוד השי"ת ברוך הוא וברוך שמו וועלין מיר שרייבין עטליכע מנהגים וויא איין בן אדם זאל זיך נוהג זיין אין דער פריא אז ער שטייט אויף, אויך מיט זיין תפלה כדי דורך דעם זאל ער זוכה זיין לחיים טובים וארוכים בעולם הזה ובעולם הבא:

הנה ידוע לכל אלע מענטשין ווייסען אז דער שלאף איז אזעכציג חלק פון דר מיתה אונ ביי נאכט גייט די נשמה פון דעם מענשן אויף דעם הימל אונ שרייבט אן וואס ער האט ביי טאג גיטאן נוא ווען השי"ת קערט אום דעם מענשין זיין נשמה איז ער מחויב תיכף צו דאנקען אונ צו לויבן השם יתברך אונ אזו שרייבין די חכמים וויא באלד ער וואכט אויף פון זיין שלאף זאל ער זאגין מודה אני לפניך מלך חי וקים שהחזרת בי נשמתי בחמלה, רבה אמונתך דס איז טייטש איך לויב דיך דר קיניג וואס לעבט אייביג וואס דו האסט מיר ווידער גיגעבין מיין נשמה מיט דיין גרויס דרבארימקייט, אונ דאס מעג מען זאגין איידר מען וואשט די הענד ווייל דא שטייט ניט קיין שם אונ ווייל די נשמה הקדושה גייט אוועק ביי נאכט פון דעם בן אדם אזו רירט ער אין שלאף ניי אן אין איינעם אומריינעם ארט. דרום גיהער ער צוא האבין יראת שמים אונ ניט צוא גיין פיר איילין אום ניוואשין דיא הענד דרום גיהער מען צו שטעלין לעבין בעט אכלי מיט וואסער אז וויא באלד ער שטייט אויף זאל ער תיכף וואשין דיא הענד אונ מוז אפ גיסען איטליכע האנד דרייא מאל:

אין שולחן ערוך סימן ב' שטייט אז דער מענטש זאל ניט זאגין איך בין בחדרי חדרים אין דער פינצטער ווער וועט זעהן אז איך וועל ניט זיין בצניעות. דען השי"ת נעהט אין דר פינצטער ווי אין דר ליכטיקייט דען עס שטייט מלא כל הארץ כבודו זיין שכינה איז איבער אלע דרום זאל מען דאס העמד אן טאן ווען ער ליגט איבער זיין קאפ אין אלעם אונ אז ער וועט זיך אויף זעצין וועט שוין זיין גוף באדעקט ווערין דען דר וואס גייט בצניעות דר האט נעווים יראת שמים אונ איז פון דיא לייט וואס האבין אחלק לעולם הבא. אין פסוק שטייט אני בצדק אחזה פניך דאס איז טייטש ווענין זכות פון צדקה זאל איך זוכה זיין צו זעהן די שכינה. אויך שטייט צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו דאס איז טייטש עס וועט פאר דיר גיין דאס גירעכטיקייט דאס מיינט מען דער זכות פון צדקה וועט דיר אוועג מאכין צו דיינע טריט אזו דרשינן אונזרע חכמים אז מען זאל פאר דר תפלה צדקה געבין וועט דער זכיה

(סכים ר׳) פון

פון צדקה דיר מאכין אוועג צו דיין תפלה דאס די מקטרגים וועלין ניט קענען מקטרג זיין פר השי"ת. אבער די היילינע ספרים שרייבין אז א מענש שטארבט אונ האט פר דער תפלה צדקה גיגעבן אונ האט ערינסט אמן יהא שמיה רבא גזאגט אזו באלד ווי מען טראגט אים ארוס פון זיין הויז גייען פאר אים די מלאכים פון צדקה אונ רופען אויס מאכט אפלאץ פאר דעם וואס האט צדקה גיגעבין אונ דס מיינט דער פסוק צדק לפניו יהלך די צדקה וועט פר אים גיין וישם לדרך פעמיו אונ וועט אים אנוטין וועג מאכין אונ בייזע מלאכים וועלין אים ניט קענען אויף האלטין דען ווען ער קומט אין דר טיר פון גן עדן גייען פריער די מלאכים פון דם אמן זאגין אונ רופין אויס פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים דאס איז טייטש עפינט דיא טויערין פון דעם גן עדן אונ לאז קומען דער צדיק וואס האט פלייסיג גיוואורט אמן צו זאגין. אטייל לייט טוט זיי דער יצה"ר פאר פירען זיי זאגין אמן אונ ווייסין ניט אויף וואסר ברכה דען זיי הערין ניט די ברכה פון דם חזן אונ אונזערע חכמים האבין גיזאגט כל העונה אמן יתומה יהיו בניו יתומים דאס איז טייטש דער וואס זאגט אמן אונ ווייס ניט אויף וואסר ברכה דער אמן גייט דס הייסט אמן יתומה אזו ווי איתום וואס זיינע עלטערין זיינען גישטארבין אז ער איז גיוועזן קליין אונ האט זיין פאטער ניט גיקאנט, אזו דער אמן קאן אויך ניט זיין ברכה איז זיין עונש אז זיינע קינדר וועלן אויך חס ושלום יתומים ווערן. אויך זאגט די גמרא גדול העונה אמן יותר מן המברך דס איז טייטש דר וואס ענטפערט אמן האט מער שכר פון דעם וואס מאכט די ברכה. אונ עס איז גרויסע סודות פון אמן. צום סוף שטייט ווען די ישראל זאגין ערינסט אמן, מאכין זיי עפענן אין הימל פיל גרויסע טויערן אונ ציהן אראפ גרוים ליכט אונ מאכן גרויסע טובות צו אלע עולמות אונ שמחה וואס האט קיין ענד ניט אונ די היילינע מלאכים זיינען זיך משמח אונ לויבן השי"ת אויף די גרויסע ליכט וואס זיי באקומען דורך דעם. אויך איז דר שכר דרויף ווען די ישראל זיינען ח"ו אין אצרה גיוועזן פון דבר אונ מגפה האבין זיי גיקאנט דורך זייער ערינסט אמן זאגין מבטל זיין דיא בייזע גזירה אונ מען רופט אויס אין הימעל עפינט די טויערין פון רחמים אונ לאז קומען דר זכות פון דעם וואס דורך זיין אמן זאגין זיינען דיא שערי רחמים גיעפינט גיווארין מכל שכן ווען ער אליין איז אין אצרה ח"ו קען אים בודאי דר זכות מציל זיין. דער וואס זאגט ערינסט אמן אונ טוט תפלה אונ איז ניט מפסיק עפינט מען אים אויף דיא שערי רחמים אונ קומט אין גן עדן, אונ אויף אים זאגט דער פסוק כי מכבדי אכבד דאס איז טייטש השי"ת זאגט דיא וואס זיינען מיר מכבד וועל איך זייא אויך מכבד זיין. אויך קומט ער אין אהויכע מעלה אין גן עדן. אבער דער וואס זאגט ניט קיין אמן אויף אברכה אויף אים זאגט דר פסוק ובוזי יקלו דאס איז טייטש השי"י זאגט די וואס פאר שעמען מיך וועל איך זיי אויך פאר שעמען מדה כנגד מדה אזו וואול וויא דורך אים איז ניט גיעפינט גיווארין דיא שערי רחמים אזו זאל מען אים ניט עפענען דעם טויער פון רחמנות אז ער וועט ח"ו זיין אין אצרה:

אין אלע ספרים שטייט וואס פר אגרויסע מעלה די תפלות ישראל האבין ווס עס איז ניט מיגליך אויס צו שרייבן דען אלע עולמות הייגגן אן אונזערע תפלות דען ווען ניט וואלטן די מענשין קיין קיום ניט גיהאט דען פיל טויזנד מלאכים זיינען גיזעצט דריבער מקבל צו זיין די תפלות אזו ווי עס שטייט אין ספרים אז די ווערטר אונ די אותיות אונ די נקודות זיינען ניצייילט, איטליכס באזונדר האט אסוד וואס איז ניט אויס צו שרייבין אונ די מלאכים מאכין פון די אותיות גרויסע אורות. בפרט אז מיר זיינען מתפלל אין שול מיט קהל דען אונזערע היילינע שולין הייסין היינט דם קליין בית המקדש אונ אונזערע תפלות זיינען קעגין דיא קרבנות אזו איז גליך ווי מיר זיינען מקריב קרבנות אין בית המקדש: מצינו בגמרא מיר גיפינען אין דר גמרא דאס אונזערע תפלות וואס מיר זיינען מתפלל בחול ושבתות וימים טובים דאס האבן מתקן גוועז הונדערט אונ צוואנציג גרויסע תלמידי חכמים אונ צווישין זיי איז גיוועזן דריי נביאים חגי זכריה ומלאכי זיי זיינען גיוועזן בשעת בית שני זיי זיינען גיוועזן חכמים גדולים אונ האבין גיוואוסט פון דעם אונטערשטין עולם ביז דם כסא הכבוד דרום ווען אמענש זאגט די תפלות כסדר ווי אונזערע חכמים האבן גשטעלט אונ איז ניט מפסיק אין מיטען אזו טוט די תפלה איר פעולה פר השי"י אונ עס ווערט פון איר אקרוין אונ די מלאכים העלפין דר צו אז אונזערע תפלות זאלין קומען פאר השי"י דען זיי גענים אויך דורך אונזערע תפלות. אויך שטייט אין ספרים דם די צדיקים האבן מער מעלה אונ חשיבות פר השי"י פון די מלאכים דען זיי הייסן נאמס קינדר אזו ווי עס שטייט בנים אתם לה' אלהיכם (קי"ט א')

אות

אונ דיא מַלְאָכִים הֵייסְן עֲבָדִים נוּא אַז דֶער מֶענְטְשׁ אִיז מִתְפַּלֵל מִיטְן גַאנְצִין הַארְצִין אַזוֹ וִוי אוּנְזֶרֶע חֲכָמִים זָאגְן רחמנא לבא בעי דָס אִיז טֵייטְשׁ השי"ת בַּאגֶערְט נִיט מֶער אַז אַגוּט הַארְץ אונ אִיז נִיט מַפְסִיק אִין מִיטֶען מִיט אַנְדֶערֶע רֵייד אַזוֹא הֵייסְט עֶר בֵּן. אָבֶער אַז מֶען אִיז מַפְסִיק פוּן נָאךְ בָּרוּךְ שֶׁאָמַר בִּיז נָאךְ שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה אַזוֹא טוּעֶן זִיךְ דִיא מַלְאָכִים אָפּ אונ נֶעמֶען נִיט אָן דִי תְּפִלּוֹת נֵייעֶרְט עֶס קוּמֶען בֵּייזֶע מַלְאָכִים אונ נֶעמֶען דִיא תְּפִלָּה רַחֲמָנָא לִצְלַן אונ פַאר שְׁטוֹיסֶען זִיא אִין אָרְט וָואס הֵייסְט פְּסוּלֵי הַמּוּקְדָשִׁים:

יְהָדֵר כל אדם אִיטְלִיכֶר מֶענְטְשׁ זָאל גֶועוֹאֶרְנְט זַיין צוּ גֵיין פְרִי אִין שׁוּל אַרַיין כְּדֵי עֶר זָאל זַיין פוּן דִי עֶרְשְׁטֶע צֶעהְן דֶען דִי עֶרְשְׁטֶע צֶעהְן הָאבְּן אַזוֹ פִיל שְׂכַר קֶעגֶן אַלֶע וָוס זַיינֶן אִין שׁוּל:

פרק שירה

אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר כָּל הָעוֹסֵק בְּפֶרֶק שִׁירָה בָּעוֹלָם הַזֶּה זוֹכֶה לְאוֹמְרוֹ לָעוֹלָם הַבָּא שֶׁנֶּאֱמַר אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה שָׁר לֹא נֶאֱמַר אֶלָּא יָשִׁיר אִתּוֹ לָעוֹלָם הַבָּא:

וְאָמַר רַבִּי כָּל הָעוֹסֵק בְּפֶרֶק שִׁירָה בָּעוֹלָם הַזֶּה מֵעִיד אֲנִי עָלָיו שֶׁהוּא נִצּוֹל מִיֵּצֶר הָרָע וּמִדִּין קָשֶׁה וּמִשָּׂטָן הַמַּשְׁחִית וּמִכָּל מִינֵי מַזִּיקִין וּמֵחֶבְלוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ וּמִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם וְזוֹכֶה לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם וְתַלְמוּדוֹ מִתְקַיֵּם בְּיָדוֹ וּמַאֲרִיךְ יָמִים וְזוֹכֶה לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא:

שָׁמַיִם אוֹמְרִים. הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ: אֶרֶץ אוֹמֶרֶת. לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ: וְאוֹמֵר. מִכְּנַף הָאָרֶץ זְמִרֹת שָׁמַעְנוּ צְבִי לַצַּדִּיק: יוֹם אוֹמֵר. יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַוֶּה דָּעַת: לַיְלָה אוֹמֵר. לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: שֶׁמֶשׁ מָה הוּא אוֹמֵר. שֶׁמֶשׁ יָרֵחַ עָמַד זְבֻלָה לְאוֹר חִצֶּיךָ יְהַלֵּכוּ: וְאוֹמֵר. קוּמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרֵךְ וּכְבוֹד יְיָ עָלַיִךְ זָרָח: יָרֵחַ מָה הוּא אוֹמֵר. עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ: כּוֹכָבִים אוֹמְרִים. וְהַמַּשְׂכִּלִים יַזְהִירוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד: וְאוֹמֵר. אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדֶּךָ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כֻּלָּם

שמים דִי הִימְלֶן זָאגְן לוֹיבּט הקב"ה. דִי הִימְלֶן דֶר צֵיילְן גָאטְס כָּבוֹד אונ דִי וֶוערְק פוּן זַיינֶע הֶענְד טוּט זָאגִין דֶר הִימֶל וָואס הֵייסְט רָקִיעַ. דְרוּם אִיר מֶענְשִׁין נֶעמְט אֵייךְ אַמְשָׁל פוּן אוּנְז אונ לוֹיבְּט דֶעם אַלְמֶעכְטִיגִין גָאט: ארץ דִי עֶרְד זָאגְט. צוּ גָאט אִיז דִי עֶרְד אונ אִיר דֶער פִילוּנְג דִי גַאנְצֶע וֶועלְט אונ אִירֶע זִיצֶר. אוֹיךְ זָאגְט דִי עֶרְד, פוּן אַלֶע עֶקִין פוּן דֶר עֶרְד הָאבִּין מִיר גִיהֶערְט זַיין לוֹיבּ. דָאס גְלוּסְטִיקַייט פוּן דֶעם צַדִיק אִיז אַז עֶס זָאל גִיהֶערְט וֶוערְן לוֹיבּוּנְג אונ גִיזַאנְג צוּ גָאט. דְרוּם לוֹיבְּט גָאט: יום דֶר טָאג זָאגְט אַשְׁבַּח צוּ הקב"ה אֵיין טָאג צוּם אַנְדֶערְן טוּט זָאגִין אַרֵייד צוּ לוֹיבִּין גָאטְס וואוּנְדֶר אונ פוּן אֵיין נַאכְט צוּ דֶר אַנְדֶערֶע וֶוערְט גֶעוֹוִיזִין אוֹיסֶענְשַׁאפְט פוּן גָאטְס וואוּנְדֶער וֶוען דִי זוּן גֵייט אוֹיף אונ פַר גֵייט אִיז צוּ לוֹיבִּין גָאטְס וואוּנְדֶר דְרוּם לוֹיבְּט גָאט: לילה דִי נַאכְט זָאגְט אִין דֶר פְרִיא זָאל מֶען דֶר צֵיילְן דַיין חֶסֶד אונ דַיין אֱמֶת בַּיי דֶער נַאכְט. דְרוּם אִיר מֶענְשִׁין לוֹיבְּט גָאט וָואס אֵייעֶר נְשָׁמָה וֶוערְט אֵייךְ אוּמְגֶעקֶערְט אַלֶע פְרִימָארְגִן: שמש דִי זוּן זָאגְט דִי זוּן אונ דִי לְבָנָה שְׁטֵייעֶן שְׁטִיל אִין זֵייעֶר וואוֹנוּנְג צוּ דֶר לִיכְט פוּן דַיינֶע פַיילְן טוּעֶן זֵיי גֵיין. אוֹיךְ זָאגְט דִי זוּ עֶס אִיז גוּט צוּ לוֹיבְּן גָאט אוֹיף שְׁלֶעכְטִיץ וִויא אוֹיף גוּטְס דֶען חָאטְשֶׁע אִיךְ וֶוער אָפְּט גִשְׁלָאגְן פוּן דֶר לְבָנָה לָאזְט פָּארְט מִיךְ גָאט בְּלַייבִּין שְׁטֵיין אוֹיף מַיין לִיכְט דֶען גָאטְס כָּבוֹד טוּט וִוידֶר בַּייא אוּנְז שַׁיינֶן דְרוּם לוֹיבְּט גָאט: ירח דִי לְבָנָה זָאגְט חָאטְשֶׁע אִיךְ וֶוער אָן גִירוּפְן אַקְלֵיין לִיכְט קֶעגִין דֶר זוּן הָאבּ אִיךְ דָאךְ וואוֹיל מֶער צוּ לוֹיבִּין גָאט דֶען דוּרְךְ מִיר וֶוערִין אַלֶע רָאשֵׁי חֳדָשִׁים אונ יָמִים טוֹבִים גִישְׁטֶעלְט דְרוּם לוֹיבְּט גָאט: כוכבים דִי שְׁטֶערִין זָאגִין אַשְׁבַח צוּ הקב"ה. דִי צַדִיקֵי תַּלְמִידֵי חֲכָמִים וָואס קְלֵיינְן אִין דֶר תּוֹרָה וֶועלְן זֵיי לַייכְטְן פוּן זֵייעֶר חָכְמָה דִי דָאס לוֹיטֶערְקַייט פוּן דֶעם הִימֶל. אונ דִי וָואס מַאכְן צוּ פִיל לַייט רֶעכְט אונ פְרוּם וֶועלְן

(סק"ט א')

זייא

פרק שירה

וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: עַנְנֵי כָבוֹד אוֹמְרִים. אַף בְּרִי יַטְרִיחַ עָב יָפִיץ עֲנַן אוֹרוֹ: עֲנָנִים מָה הֵם אוֹמְרִים. יָשֶׁת חֹשֶׁךְ סִתְרוֹ סְבִיבוֹתָיו סֻכָּתוֹ חֶשְׁכַת מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים: בְּרָקִים מָה הֵם אוֹמְרִים. בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו: רוּחַ אוֹמֵר שִׁיר. עֹשֵׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה שָׁמָיִם: וְאוֹמֵר. אֹמַר לַצָּפוֹן תֵּנִי וּלְתֵימָן אַל תִּכְלָאִי הָבִיאִי בָנַי מֵרָחוֹק וּבְנוֹתַי מִקְצֵה הָאָרֶץ: טַל אוֹמֵר שִׁיר. אֶהְיֶה כַטַּל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן: גְּשָׁמִים אוֹמְרִים שִׁיר. גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף אֱלֹהִים נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כוֹנַנְתָּהּ: מַיִם מָה הֵם אוֹמְרִים. לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ: מַעְיָנוֹת אוֹמְרִים שִׁיר. וְשָׁרִים כְּחֹלְלִים כָּל מַעְיָנַי בָּךְ: נְהָרוֹת מָה הֵם אוֹמְרִים. נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ: וְאוֹמֵר. נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: יַמִּים אוֹמְרִים. מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ:

לִוְיָתָן מָה הוּא אוֹמֵר. הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: דָּגִים אוֹמְרִים שִׁיר. קוֹל יְיָ עַל הַמָּיִם אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים יְיָ עַל מַיִם רַבִּים: תַּנִּינִים אוֹמְרִים שִׁיר. הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת: שִׁיר לְגַן עֵדֶן. עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן

זיי לייכטין וויא די שטערן צו אייביג. זיי זאגין נאך קינינג נאך האט ניקיגינט נאך וועט קינינין: ענני כבוד די היילינגע גרויסע וואלקן זאגן אשבח צו הקב"ה גרויס ברומן איז אויף דעם הימל פון די וואלקן וואס ברייננגן וואסר צו רעגינען אויף דר וועלט. אויך מיר גרויסע וואלקן האבין נימאכט אחופה צו די ישראל פערציג יאר אין דר מדבר צו מציל זייא זיין פון אלע זייטין. עננים די וואלקן זאגין נאך טוט זיין פאר בארנינעש אין פינצטערנש אונ זיין סוכה אין די וואלקין כדי צו ברייננגען רעגין וואסר צו זיינע בשעפענש אונ זיי וועלן מאלן מן צו די צדיקים אין דר צייט פון משיח דרום לויבט נאך: ברקים די בליצן זאגן אשבח צו הקב"ה ער האט באשאפין די בליצין צו דר צייט פון דעם רעגין אונ אויך דעם ווינט ציהט ער אויס פון זיינע בהעלטינש: רוח דר ווינט זאגט אשבח צו הקב"ה ער האט בשאפן די ערד מיט זיין כח אונ די וועלט האט ער אן גבבריית מיט זיין קלוגשאפט אונ מיט זיין פר שטאנדיקייט האט ער גינייגט די הימל צו דר ערד צו געבן די היילינגע תורה די ישראל נאך מער זאגט דר ווינט הקב"ה זאגט אויף מיר צו צפון גיב דיין ווינט אונ צו דרום פר מייד ניט דיין ווינט צו ברייננגן מיינע זין פון ווייטין אונ מיינע טעכטר פון ענד דר ערד אין דר צייט פון משיח דרום לויבט נאך: טל די טוי זאגט הקב"ה זאגט צו די ישראל אזו וואויל ווי די טוי פאלט אויף אלע זייטין פון דר וועלט אזו וועל איך באהיטן די ישראל פון אלעם בייזין אויף אלע זייטין אונ זיי וועלין בליען וויא ארויז אונ די טויא וועט שלאגין זיינע ווארצלען ניי וועלין וואקסין וויא אטעגען בוים אין וואלד דרום לויבט נאך: גשמים די רעגן זאגן שירה. דו גאט האסט אויף גיהויבן ארעגן פון נדבה אונ פון ברכה אז ווען דיין נחלה איז מיד אונ דארשטיג צו רעגין האסטו אונז אן גיבבריית צו רעגינען דרום לויבט נאך:

מים די וואסר זאגן לויב צו הקב"ה פון וועגן דאס גרויסע קול אונ ברומונג פון די שטארקע וואסערן אז זיי זיינן צו טיילט גיווארן האלב אין הימל אונ האלב אויף דר ערד טוען מיר לויבן דעם אלמאכטיגין גאט. אונ ער טוט אויף ברייננגן די וואלקן פון ענד דר וועלט:

מעינות די קוואלין וואסער זאגין שירה. מיר זיינען בעסער פון אנדערע וואסער דען אלע הארן טרינקען פון אונזערע קוואלן אונ האבן הנאה פון אונז. אונ וייל מיר זיינן באדעקט אין דר ערד דרום ווערן מיר קיין מאל ניט אויס גשעפט אונ קומן אלע מאל צו. דרום וועלן מיר זינגן צו דיר גאט אונ מיין בטחון איז אויף דיין הילף: נהרות די טייכין זאגין מיר טייכין טוען קלאפן די טער צו אנאנדר אונ טוען דר הייבן מיט אגרויס קול אלויב צו הקב"ה צו זאגן אז דו נעמסט אטייל וואסר אין הימל אונ אונז האסטו גילאזט אונטן אויף דר ערד נארום זאלן מיר זיין פר שטויסן מיר זיינן דאך אזו גוט וויא די אויבערשטע וואסר הייבן די וואסר אויף אגרויס קול אונ לויבן צו גאט: ימים די ימים זאגן שירה פר הקב"ה מער אז די קולות פון די גרויסע וואסרן אונ מער פון די שטארקע אינדן פון דעם ים ביסטו שטארקער פון זיי דו גאט אין הימל: לויתן דר גרויסר פיש לויתן זאגט איר לייט לויבט גאט אויף ביי

(סק"ם ר') א"נ

הפיחי גני יזלו בשמיו יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו: גיהנם אומר שיר. כי השביע נפש שוקקה ונפש רעבה מלא טוב: מדבר אומר. יששום מדבר וציה ותגל ערבה ותפרח כחבצלת: ואומר. ישאו מדבר ועריו חצרים תשב קדר ירונו ישבי סלע מראש הרים יצוחו: שדות מה הם אומרים. יי בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה: ירקות שבשדה אומרים. תלמיה רוה נחת גדודה ברביבים תמוגגנה צמחה תברך: שבולת חטים אומרת. שיר המעלות ממעמקים קראתיך יי: שבולת שעורים אומרת. תפלה לעני כי יעטוף ולפני יי ישפוך שיחו: שבולת דגן ושאר שבלים אומרים. לבשו כרים הצאן ועמקים יעטפו בר יתרועעו אף ישירו: אילנות שבשדה אומרים. אז ירננו עצי היער מלפני יי כי בא לשפוט את הארץ: גפן אומר שיר. כה אמר יי כאשר ימצא התירוש באשכול

אונ אויף גוטן דען ווען נאט געמט מיך צו פאנגן טו איך דאך לויבן הקב"ה אייביג דאס איך בין אן גבערייט צו מאכן פון מיר אסעודה צו די צדיקים לעוה"ב דרום וועט זיין נאטס גנאד צו מיר אייביג: דגים די פיש זאגן נאטס קול איז אויף דעם וואסר דר אלמאכטיגער נאט האט גמאכט שטורעמען די גרויסע אינדין אויף דעם וואסר דאך וואויל ניט ער דעם מענטשין פר שטאנ׳ ער זאל גיצול ווערן פון דעם גרויסן שטורעם צו גיין מיט שיפן איבר דעם ים: תנינים די גרויסע פיש פון דעם ים זאגן לויבט נאט איר באשעפעניש פון דר וועלט דען מיר ווייסן נאטס וואונדר מער פון אייך מיר זעהן אין ים אלערליי באשעפעניש וואס אויף דר יבשה אויך אלע פיש פון דעם אפ גרונט לויבן נאט ווייל מען קאן זיי ניט חאפן: גן עדן דר גן עדן זאגט מיין האפונג איז צו זעטיגן צדיקים מיט קראפט ווייל זיי זיינען אוים גיהונגערט פון תענוגים אויף דר וועלט כדי צו דינן נאט. דרום דר וועק דיך דו צפון ווינט אונ קום דו ווינט פון דרום צו ווייען אין מיין גארטן דם זיינע בשמים זאל שמעקן וייט לאז מיין פריינט קומן אין זיין גארטן אונ זאל עסן זיינע גוטע פירות לויבט נאט: גיהנם דר גיהנם זאגט ווייל דר רשע איז גיוועזן זאט אויף דעם עולם ער האט גיטאן וואס זיין הארץ האט גלוסט צו טאן צו דר צארינן נאט דרום טו איך ווארטן אין צו שלינגן אים צו מאכן אים הונגעריג אבר די צדיקים וואס זיינן גוועזן הונגעריג אויף דר וועלט פון גוטס וועלן ניט קומן אין מיר דרום לויבט נאט: מדבר די וויסטע מדבר זאגט זיי וועלין זיך פרייען די וויסטע פעלדר אונ עס וועלן זיך פרייען די וויסטע ערטר עס וועט דארטן וואקסן אונ בליען וויא ארויז. די וויסטע מדבר וועט אויף הייבן אהויך קול עס וועט דארטן גבויעט ווערן שיינע שטעט דארטן וואו עס איז גיוועזן וויסט. נאר טאטערן האבן דארטן נהאט גצעלטן וועלן שטעט אונ דערפר גיבויעט ווערן זיי וועלן זינגן די וואס זיצין אין די פעלזין פון די שפיץ בערג וועלין זיי שרייען מען זאל זעהען נאטס וואונדר צו לויבן נאט: שדות די פעלדר זאגן שירה. הקב"ה אונזר האר האט גיגרונד פעסט די ערד מיט קלוגהייט אז וועלכם פעלד איז גוט צו זייען ווייץ אונ קארן אדר נוטע בוימר פון אויפס אונ טעגען בוימר אויך האט ער די הימלן אן גיבערייט מיט פר שטאנד דרום לויבט נאט: ירקות די קרייטר זאגן אז ווען מען מאכט גריבר אין די גערטנר בלייבט די וואסר צווישן די בייטין טוען די קרייטר באלד אויף גיין אונ שיין וואקסן מער וויא אנדרע גערטנר אזו אויך די פרומע לייט וואס טוען פיל גוטס אונ מצות קענין זיי באלד קומן צום גינאד פון הקב"ה דרום לויבט נאט: שבולת חטים די זאנגען פון ווייץ זאגין שירה פר הקב"ה. פון דר טיפין ערד טוא איך נאט רופן אונ לויבן פון דר צייט וואס מען לייגט מיך אין דר ערד ביז דר צייט וואס איך ווער אזאנג איז תמיד מיין לויב ער זאל מיך דר הויבן צו זיין אגרויסר זאנג צו לויבין נאט אייביג: שבולת שעורים די זאנגן פון גערשטין זאגין וויא זאלין מיר ניט דינען אונזר נאט דען דר ארימאן אז ער האט ניט וואס צו עסן טוט ער זיך אום ווענדן אונ טוט בעטן נאט אז ער זאל אים באשערן מאטשע גערשטן ברויט צו עסן אונ באלד ווערט זיין גיבעט אן גינומען פר נאט דרום לויבט אויך נאט: שבלת דגן די זאנגן קארין זאגין שירה. די שאף האבין זיך אן גיקלייד מיט פעטקייט ווייל זיי האבין פון אונז גיגעסין אבר די מאגירע שאף האבין גראז גיגעסין אונ די בעסירע גראזין האבין זיי גילאזין פר די מענטשן כדי ניי זאלין שטארק זיין צו לויבן נאט דרום איר לייט לויבט נאט: אילנות די לידיגע בוימר וואס אין פעלד זאגין שירה וויא זאלין מיר ניט לויבן אונ זינגען צו
נאט

(סקי"ס ר')

ואמר אל תשחיתהו כי ברכה בו כן אעשה למען עבדי לבלתי השחית הכל: תאנה אומרת שיר. נוצר תאנה יאכל פריה: רמון מה הוא אומר. כפלח הרמון רקתך: תמר אומר. צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה: תפוח אומר. כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים בצלו חמדתי וישבתי ופריו מתוק לחכי:

שרצים אומרים שיר. יהי כבוד יי לעולם ישמח יי במעשיו: אלים שבשרצים מה הם אומרים. ישמח ישראל בעושיו בני ציון יגילו במלכם:

צפרדע אומרת שיר. ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: נחש אומר. סומך

גאט דען אז משיח וועט קומען וועט אויף אונז אויך וואקסען פירות דענסט מאל וועט הקב"ה קומען משפטין די ערד אונ וועט משפטין די וועלט מיט רעכט פארטיקייט אונ די פעלקר מיט ווארהייט דרום זאל זיך דר מענש אראה נעמען פון די ליידיגע בוימר ווען ער איז אפילו ארשע דאך קען ער תשובה ומעשים טובים טאן אונ צו פיל גוטס זוכה זיין דרום לויבט צו גאט: גפן דר ויין שטאק זאגט אזו האט גאט צו מיר גיזאגט אזו וויא די ווין טרויבן הייגן אין דעם הייגיל אונ דו פר דארבסט אים ניט צו טריפין דעם ווין דען די ברכה איז אין אים אזו וועל איך מיין פאלק אויך ניט פר דארבן אונ אזו וואויל אז דר ווין איז חשוב דאס מען מוז איבר אים באזונדר אברכה מאכן אין דר סעודה וואס מען מאכט ניט איבר אנדרע משקאות אויך ביי חתנים וכלות נעמט מען ווין צו ברכה מאכן אזו זיינן די צדיקים אויך חשוב ביי אונזר גאט אויך אזו וואויל אז פון די ווין טרויבן ווערט גוטער ווין אזו לאזט גאט ווישן אז דר רשע קאן תשובה טאן דורך דעם צדיק אונ זיין תשובה ווערט אן גינומן דרום לויבט גאט: תאנה דר פייגין בוים זאגט שירה די פייגין ווערין ניט צייטיג אלע מיט אמאל נייערט ווער עס וויל עסין פייגין מוז ער ניין אלע טאג אונ אויס קלייבין פון דעם פייגן בוים ביסלאך וויים וואס זיינן פריער צייטיג גיווארן אזו מוז דר מענטש אלע טאג היטין צו לערנן תורה אונ מצות טאן ווען ער וויל האבן אחלק לעולם הבא מיט די צדיקים דרום לויבט גאט: רמון דיא מיל גרוים בוים זאגט שירה אזו וויא אז מען צו שפאלט אמיל גרוים אויף צווייען זעהט מען אז ער איז פול מיט קערן אזו זיינן אפילו די גימיינע מענטשן וואס מען האלט זיי פר גרינג אויך פול מיט מצות ומעשים טובים דרום לויבט גאט: תמר דר טייטיל בוים זאגט אזו וויא אטייטיל בוים ווערט אזו יונגט אויב עס וועט אויף אים וואקסן אופס אין זיין עלטער אזו ווערט דר מענטש דר קענט מיט מעשים טובים אז ער איז דר נאך אצדיק מאכט אים הקב"ה חשוב צו דר הייבין אים אזו ווי אטענען בוים איז העכר פון מיר טייטיל בוים דרום לויבט גאט אונזר הער: תפוח דר עפיל בוים זאגט ווען אפילו מיין שאטן אונ בלעטר זיינן ווייניגר אונ קלענער פון אנדרע בוימר וואס טראגן אויפס דאך האט איטליכר מענטש לוסט צו זיצין אונטר מיין שאטין. פון וועגן דעם גישמאקן ריח פון מיינע בלעטר זיצין די מענטשן אין מיין שאטן ביז מיינע עפיל ווערן צייטיג צו עסין אזו אויך די צדיקים זיצן אין שאטן אויף דר וועלט חאטשע דר שאטן איז ניט גאנץ דאך האפן זיי צו גאטס הילף אז דר שאטן וועט גאנץ זיין פון מצות אונ מעשים טובים דען די מצות וואס מיר טוען וועלין מיר גיפינען אויף יענר וועלט דרום זאלן מיר גוט אונ פרום זיין צו דינען דעם אלמאכטיגין גאט: שרצים אומרים שיר יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו די שרצים זאגין לויב צו הקב"ה גאטס כבוד זאל זיין צו אייביג. גאט זאל זיך פרייען מיט זיין ווערק דען ער בשערט איטליכן זיין עסין: אלים שבשרצים די שטארקע שרצים זאגן. די ישראל זאלן זיך פרייען אין זיין באשעפר די קינדר פון דר גרויסע שטאט ציון זאלן זיך פרייען מיט זייער קיניג אז משיח וועט קומן אם ירצה השם: צפרדע די פראש זאגט לויב צו הקב"ה גלויבט איז זיין הייליגר גיעהרטר נאמן פון גאט זיין קיניגרייך איז צו אימער אונ אייביג. אונזרע חכמים זאגן אז דוד המלך ע"ה האט אויס גילאזט דאס ספר תהלים האט ער זיך זייער חשוב אונ הויך גיהאלטן אונ האט גיזאגט ליבער גאט איז דען נאך דא צווישן אלע בשעפעניש אזעלכר וואס ער זאל אזו פיל גיזאנג אונ לויב זאגין פר דיר וויא איך אזו באלד האט זיך גטראפן איין פראש צו דוד אונ זאגט דוד המלך זיי גיט אזו האפערדיג מיט דיין לויב אונ גזאנג זעה ווי איך בין אקליין בשעפעניש לויב איך אונ זינג צו גאט ב"ה מער אז דו אונ גיט דאס אליין וואס איך לויב צו הקב"ה נייערט איטליכע לויב האט דריי טויזנט משלים ווי אין פסוק שטייט וידבר שלשה

(פקים ר') אלפים

יי לכל הנופלים וזוקף לכל הכפופים: עקרב אומר. טוב יי לכל ורחמיו על כל מעשיו: חתול מה הוא אומר. אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנך משם אורידך נאם יי: עכבר אומר. ארוממך יי כי דליתני ולא שמחת איבי לי: חומט מה הוא אומר. כמו שבלול תמס יהלך נפל אשת בל חזו שמש: אונכי אומר. נחמו נחמו עמי יאמר אלהיכם: זבוב בשעה שאין ישראל עוסקין בתורה אומר. קול אומר קרא ואמר מה אקרא כל הבשר חציר וכל חסדו כציץ השדה: יבש חציר נבל ציץ. ודבר אלהינו יקום לעולם: ואומר. בורא ניב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר יי ורפאתיו: שממית אומרת. הללוהו בצלצלי שמע הללוהו בצלצלי תרועה: הנמלה אומרת. עצל ראה

אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף דאס איז טייטש אונ ער רעט דריי טויזנד משלים אונ זיין לויב איז גיוועזן טויזנט אונ פינף דרום טוט איר מענטשן נאט לויבן דעם אלמאכטיגן הערין: נחש דר שלאנג זאגט לויב צו הקב"ה ליבר גאט דו ביסט גירעכט וואס דו האסט גיבויגן מיין הויך ווייל איך האב גיזינדיגט אונ האב אן גרעט צו חוה צו עסן פון דעם בוים. דאך ריכסטו מיך אויף אז איך קאן מיך מציל זיין פון מיין פיינט ער זאל מיך ניט דר שלאגן דרום לויבט גאט: עקרב דר ענגדעש זאגט ווי גאר גוט איז הקב"ה צו אלע אונ זיין דר בארימקייט איז אויף אלע זיינע בשעפעניש סיי אויף גוטע אדר בייזע ווען אפילו איך ווער גשיקט צו בייסן א מענטשן ווייל ער האט איין עבירה גטאן אבר אז ער האט חרטה אונ טוט תשובה אויף זיין עבירה ווערט מיין שליחות צו נישט דרום נהער איטליכר מענש גאט בעטן ער זאל ניצול ווערן פון מיר: חתול איין קאץ זאגט. ווען דו וועסט אפילו דר הויבין ווערן אין דר הויך אזו וויא דר אדלער פליהט הויך אונ דו מיינסט צו מאכן דיין נעסט הויך צווישין די שטערין וועל איך דיך פון דארטן אראפ נידערן דרום לויב איך אויך צו גאט: עכבר די מויז זאגט לויב צו הקב"ה איך טו דיך לויבן גאט וואס דו האסט מיך מציל גיוועזן פון דעם טויט אונ האסט ניט גמאכט פרייען מיין פיינט אויף מיר דרום לויבט דעם אלמאכטיגן גאט: חומט דר שנעק זאגט האטשע איך בין אשפל בשעפעניש אויף דר וועלט. ווי דוד המלך ע"ה האט גישאלטן די רשעים דאס זייא זאלין פאר שניטין ווערין וויא אשנעק אונ זאלין צו גיין וויא אמויל ווארף וואס מיר זעהן ניט די זון ווייל מיר האבין קיין אויגין ניט טוען מיר דאך לויבין דעם אלמאכטיגין גאט אונזער באשעפר: אונכי אקליין ווערמיל זאגט שירה. אלמאכטיגער גאט זאגט טרייסט אייך מיין ליב פאלק אונ נעמט אן מיין טרייסטין ווייל איך בין ביי אייך אלע צייט דרום האפט איר אויף מיין הילף אבר דאס טרייסטונג פון אמענטשין איז נישט דען עס איז אבאווילינונג אויף אקליינע צייט דרום לויבט גאט: זבוב די פליג וואס זיא איז אלע צייט זומער אונ ווינטער אין שטוב אז די ישראל לערנן ניט קיין תורה רופט זיא דעם נביא ער זאל שרייען מיט אגרויס קול זאגט דר נביא וואס זאל איך שרייען מיט אגרויס קול ווען מען וועט מיך פרעגין וואס איך שריי וואס וועל איך ענטפערן ענטפערט אים די פליג אזו זאלסטו זיי ענטפערין דר מענש וואס גייט נאך אויף דר וועלט נאך וואויל טאג אונ תאוות לבו וועט זיין פלייש ווערין גלייך ווי דאס גראז וואס ווערט דאר פון דר זון אונ גאט וועט אים שטראפן צו פר שעמן אים אונ ווען ער האט גוטס אויף דר וועלט דאס גוטס איז אים לרעה דען דאס בצאלט אים גאט אויף די מצות וואס ער האט גיטאן ניט פון גאטס וועגין בצאלט ער אים אויף דר וועלט כדי ער זאל ניט האבן קיין שכר בעולם הבא אבר דר מענש וואס טוט מצות פון גאטס וועגן וועט ער זיין ווי אשיין שפראצונג אין פעלד ער וועט עסין די פירות אויף דר וועלט אונ דאס קרן וועט אים באצאלט ווערין בעולם הבא. גאט זאגט פריד פריד צו דעם וואס איז ווייט פון אים אזו ווי צום נאהינטן ניט אזו ווי אמענש וואס קען ניט געבן קיין שלום צו זיין חבר פון ווייטן ווייערט דורך אבריף אבר צו גאט איז גלייך נאהינט אונ ווייט דרום לויבט דעם אלמאכטיגן גאט: שממית אשפן זאגט זעהט גאטס וואונדר געשט אייך אמשל פון מיר ווי גאט האט מיר שכל גיגעבין צו מאכין מיר איין הויז אונ צו פאנגען מיינע פיינט פליגין אונ בינען צו דר נערין זיך דר מיט אונ דרויף טוא איך לויבין גאט מכל שכן דר מענש וואס גאט האט אים גיגעבין שכל אונ זיין בדערפעניש איז גרעסר דארף ער בודאי צו לויבין גאט מיט גיזאנג אונ שאלין אויף די גרויסע וואונדער פון דעם

אלמאכ טיגין

פרק שירה

דרכיה וחכם: ואומר. הנמלים עם לא עז ויכינו בקיץ לחמם: יאומר. נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו:

תרנגול אומר שיר. כיון שבא הקדוש ברוך הוא בגן עדן אצל הצדיקים זולפין כל אילני גן עדן בשמים ואז גם הוא מתעורר: בקול ראשון משבח ואומר. שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד. מי זה מלך הכבוד יי עזוז וגבור יי גבור מלחמה: בקול שני אומר. שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד: מי הוא זה מלך הכבוד יי צבאות הוא מלך הכבוד סלה: בקול שלישי אומר. עמדו צדיקים ועסקו בתורה שיהיה שכרכם כפול לעולם הבא: בקול רביעי אומר. לישועתך קויתי יי: בקול חמישי אומר. עד מתי עצל תשכב מתי תקום משנתך: בקול ששי אומר. אל תאהב שנה פן תורש פקח עיניך שבע לחם: בקול שביעי

אלמאכטיגן גאט: גמלה די מילב זאגט איך דאנק אונ לויב גאט וואס ער האט מיר געגעבן פר שטאנד צו אן ברייטן זיך אין זומר מיין שפייז איין צו זאמלן אין דר צייט פון שניט אייגצג נויס מיין עסין אויף זומר אונ אויף ווינטר אויך וויא וואויל איך בין ניט פר באטין גיוואהן אויף גזל אונ איך האב גיט איבר מיר קיין דען ער זאל מיך משפטן טו איך פארט ניט גזלן מיין חברותה. אויך מיין לעב טאג איז ניט מער אז אזומר אונ ווינטער אונ נאך מיין טויט האב איך קיין שטראף ניט אויך ניט קיין שכר טוא איך דאך לויבן דעם אלמאכטיגן גאט וואס טוט שפייזן אלע בשעפעניש דען זיין גינאד איז צו אייביג דרום דו מענש נעם דיר א משל פון מיר דען דו האסט איבר דיר איין דען צוא משפטן דיך אויף דר וועלט אונ אויף יענר וועלט מכל שכן דארפסטו אן צו ברייטן גוטע שפייז באצייטן דאס מיינט מען תורה אונ מעשים טובים כדי דו זאלסט האבן אגוטן שכר לעולם הבא דרום לויבט דם אלמאכטגן הערין: תרנגול דר האן האט פאר שטאנד ווען די צייט וואס טאג אונ נאכט צו שיידין זיך אין דר זעלביגר צייט קומט הקב"ה צו די צדיקים אין גן עדן אונ אלע בוימר פון דעם גן עדן מאכין שמעקין זייערע בשמים לכבוד הקב"ה אונ לויבן אונ זינגען אונ גיבין כבוד צו הקב"ה אונ אין דר זעלביגר צייט טוט דר האן אויך לויבין צום אלמאכטיגן גאט: בקול ראשון דאס ערשטע קול ווערט גילויבט אין גן עדן פר הקב"ה דער הויבט אייך טויערן פון דעם בהמ"ק דר הויבט אייך טויערין פון דר וועלט אונ לאז דורך אייך קומען דער מלך וואס דר כבוד איז זיין. ווער איז דר מלך הכבוד דר שטארקר גאט ער איז שטארק אין דר מלחמה: בקול שני דאס אנדרע קול זאגט דר הויבט אייך איר טויערין אונ לאז קומען דורך אייך דר מלך הכבוד וואס דר כבוד איז זיין. ווער איז דר מלך הכבוד וואס קומט מיט הערשאפט אין גן עדן צו שפאצירן מיט די צדיקים גאט דר האר איבר אלע שארין ער איז דר גיעהרטר קיניג פון אייביג: בקול שלישי דאס דריטע קול זאגט שטייט אויף איר צדיקים אונ לערינט תורה כדי אייער שכר זאל זיין טאפיל לעולם הבא אז איר וועט אויף שטיין אין מיטן דער נאכט צו לערנען אונ לויבן דעם אלמאכטיגן גאט: בקול רביעי דאס פערטע קול זאגט, צו דיין הילף טו איך האפין גאט עס זאל קומען דער אוים לייזער דורך דעם זכות פון דר תורה וואס ווערט גילערינט נאך האלבע נאכט דרום איר פרומע לייט לערינט תורה אונ לויבט גאט דעם אלמאכטיגן הערין: בקול חמישי דאס פינפטע קול זאגט צו די פרומע לייט וואס זיינגן ניט אויף גישטאנן צום דריטין אונ פערטין קול ביז ווי לאנג וועט איר פוילע מענשין נאך ליגן ווען דו ביסט ניט אויף גישטאנן ביז איצונד שטייא אויף איצונד צו לערנן תורה אונ צו לויבין דעם אלמאכטיגן גאט: בקול ששי דאס זעקסטע קול זאגט האב ניט ליב דעם שלאף ווען דר מענטש וואס שלאפט לאנג ווערט ער פר ארימט ער קען זיין ארבייט ניט טאן פון שפייז וועגן. עפין אויף דייגע אויגן ווערסטו זיין זאט מיט ברויט דאס איז א משל אויף דר תורה זיא הייסט ברויט דר וואס שטייט גיט פריא אויף דר קען גיט לערנן דרום איר מענטשין נעמט אייך א משל דר פון אונ לויבט גאט דעם הערין: בקול שביעי דאס זיבעטע קול זאגט די לייט וואס האבן צייט אונ קענן אויף שטיין ביי נאכט צו לערנן תורה צו לויבן גאט אונ שטייען ניט אויף די זעלביגע פר שטערין מיין תורה דרום זאל איטליכר מענטש געמן אין זיין מחשבה אז דר האן קרייט אויף צו שטייז צו לויבן גאט מיט תורה אדער מיט תפלות איטליכר נאך זיין פאר

(פק"ם א׳" שטאנד

הוא אומר. עת לעשות ליי הפרו תורתך: תרנגולת משבחת ואומרת. נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו: יונה אומרת שירה זאת. כסוס עגור כן אצפצף אהגה כיונה דלו עיני למרום יי עשקה לי ערבני. אמרה יונה לפני הקדוש ברוך הוא בצאתה מתבת נח רבונו של עולם יהיו מזונותי מרורים כזית ומסורים בידך ואל יהיו מתוקים כדבש ומסורים ביד בשר ודם: אוז הבית שמזונה בבית אומרת שיר. הודו ליי קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו: שירו לו זמרו לו שיחו בכל נפלאותיו: אוז הבר המשוטטת במדבר כשרואה את ישראל עוסקים בתורה אומרת שיר. קול קורא במדבר פנו דרך יי ישרו בערבה מסלה לאלהינו: ועל מציאות מזונותיה במדבר אומרת. ארור הגבר אשר יבטח באדם: ברוך הגבר אשר יבטח ביי והיה יי מבטחו: פרנות אומרת שיר. יודוך יי כל מלכי ארץ כי שמעו אמרי פיך: נשר אומר שיר. ואתה יי אלהים צבאות אלהי ישראל: חסידה אומרת. דברו על לב ירושלים וקראו אליה כי מלאה צבאה כי נרצה עונה כי לקחה מיד יי כפלים בכל חטאתיה: רחמה אומרת. אשרקה להם ואקבצם כי פדיתים ורבו כמו רבו: עורב אומר. מי יכין לעורב צידו כי ילדיו אל אל ישועו: ואומר. נותן לבהמה

שטאנד זאל לויבן גאט דעם אלמאכטיגן העריין: תרנגולת דיא הון זאגט פאר הקב"ה דו גאט ווי וואויל דו האסט מיר ניט גיגעבן אזו אפאר שטאנד ווי דעם האן טו איך דאך לויבן דיך וואס דו האסט מיר אן גיבריים סיין שפייז אפילו אין די מיסטן אויך גיבסטו שפייז און ברויט צו אלע באשעפעניש דען דיין גינאד איז צו אייביג דרום לויב איך דעם אלמאכטיגן גאט: יונה די טויב זאגט איך טו היפש פייפן ווי אקליין שיין פייגעלע איך הויב אויף מיינע אויגן צו גאט און טוא אים לויבן וואס ער האט מיך גילאזט לעבען אין דר תיבה פון נח. און אז די טויב איז ארויס פון דער תיבה האט זיא גיזאגט רבש"ע לאזין מיינע שפייז זיין ביטר ווי אזית און זאלין קומן דורך דיין האנד איידר די זיסע שפייז ווי האניק וואס דורך אבשר ודם דרום טוט לויבען דעם אלמאכטיגן גאט: אוז דיא גאנז וואס איז אין שטוב וואס איר שפייז איז תמיד גיגרייט זאגט זיא, לויבט צוא גאט און רופט אים מיט זיין נאמן דען מיט זיין נאמן האט ער די גאנצע וועלט באשאפין. מאכט דר קענגען צווישן אלע פעלקר זיינע מעשים זינגט צו אים און לויבט אים און טוט ריידין אין זיינע וואונדר און ניט נאר אין דר צייט וואס איר דארפט בעטן אייער באדערפעניש זאלט איר בעטין נאר אלע צייט דען גאט טוט אייך פיל וואונדער דרום לויבט גאט: אוז הבר די ווילדע גאנז וואס זיא טוט פליהן אין דער מדבר אז זיא זעהט די ישראל לערנען תורה זאגט זיא אקול פון רוח הקודש טוט שרייען אין דער מדבר ראמט אויס גאטס וועג דאס דיא פאר טריבענע וועלין ווידר צוריק גיין קיין ירושלים מאכט גלייך דעם וועג פאר גאטס פאלק און ווייל זיא געפינט איר שפייז אין דער מדבר זאגט זיא פאר שאלטין זאל זיין דער מענטש וואס פאר זיכערט זיך אויף א מענשין און גיבענטשט זאל זיין דר מענש וואס פר זיכערט זיך אויף גאט וועט גאט זיין זיין פאר זיכערונג: פרנות איין ענט זאגט לויבט גאט דען אלע מלכים וואס אויף דער ערד לויבן גאט דען זיי זעהן גאטס וואונדר און גלויבן אין דעם אלמאכטיגן גאט: חסידה די שטארך זאגט גאט האט גזאגט איר נביאים רעט אויף דעם הארץ פון ירושלים און זאגט צו איר עס האט דר פילט איר צייט און וועלן זיך ווידר קערן צו איר דען אירע זינד זיינן באוויליגט גיווארן דען זי איז גישטראפט גיווארן צוויי מאל אזו פיל ווי זי האט גיזינדיגט דרום לויבט דעם אלמאכטיגן: רחמה די פויגל רחמה זאגט גאט אזו זאגט גאט אז משיח וועט קומן וועל איך שמוצערן איין צו זאמלן ישראל און אויס צו לייזן זיי אזו ווי איך האב זיי אויס גילייזט פון מצרים און וועל זיי אין גלות מערין אזו וויא איך האב זיי גימערט אין מצרים דרום לויבט גאט: עורב די ראב זאגט לויבט צו הקב"ה ער טוט אן גרייטן שפייז פר די קליינע ראבין דען אז זיי ווערן גיבארין זיינען זיי ווייס לויפט די מוטר פון זיי אוועק דען זיא איז שווארץ געמט זי זיי ניט אן פר אירע קינדר און דעמאלט קענען זיי נאך ניט פליהען זוכין שפייז אזו רופען די קליינע ראבין צו גאט אזו דר בארימט ער זיך איבר זיי און באשערט זיי קליינע

(סק"ס א') ווערים

פרק שירה

לחומה לבני עורב אשר יקראו: זרזיר אומר. רננו צדיקים ביי לישרים נאוה תהלה: עגור מה הוא אומר. הודו ליי בכנור בנבל עשור זמרו לו: סנונית מה היא אומרת. למען יזמרך כבוד ולא ידם יי אלהי לעולם אודך: צפור מה היא אומרת. גם צפור מצאה בית ודרור קן לה אשר שתה אפרוחיה את מזבחותיך יי צבאות מלכי ואלהי: ציה אומרת שיר. אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה: צפי אומרת. בטחו ביי עדי עד כי ביה יי צור עולמים: חסיל הוא מין ארבה אומר שיר. יי אלהי אתה ארוממך אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחוק אמונה אמן: צפורת כרמים והוא מין חגב אומר שיר. אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי: טסית מה היא אומרת. עזרי מעם יי עשה שמים וארץ: שור אומר. אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליי ויאמרו לאמר אשירה ליי כי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים: בהמה דקה טהורה אומרת. מי כמכה באלם יי מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלות עשה פלא: בהמה גסה טהורה אומרת. הרנינו לאלהים עוזנו הריעו לאלהי יעקב: בהמה

נערים ווערין זיי דר פון גישפייזט אונ בלייבין לעבין דרום לויבט דעם אלמאכטיגין גאט: זרזיר דר פויגל זרזיר זאגט ווי נוט איז צו לויבן גאט דען ווייל איך האב אנגשטאלט ווי אראב רעכינן מיך לייט פר אראב מכל שכן דר וואס באהעפט זיך צו פרומע לייט צו לויבן גאט דען צו די רעכטע פארטיגע איז שיין די לויב פון גאט: עגור דר פויגל עגור זאגט מיר האט גאט גיגעבן אקול צו זינגן לויב צו גאט אונ אנדרע פייגלען מוזין געמן כלי זמר צו לויבן דר מיט גאט מכל שכן איר מענטשן גיהערט לויבן גאט מיט פידלען אונ מיט אלערלייא כלי זמר: סנונית די סנונית זאגט דו גאט האסט פר קערט מיין קלאג צו גיזאנג ווארום מען קאן אנדערש ניט לויבן גאט מיט פרייד מיט שמחה דרום לויבט דעם אלמאכטיגן גאט: צפור דר צפור זאגט אזו ווי דר פייגיל האט ניט ווער עס זאל אים מאכן אנגעסט דאך געפינט ער זיך אליין איין ארט צו מאכן פר זיך אנגעסט אבער דר מענטש ווען אפילו ער האט מוטערין צו וואוינן דרינן דאך מוז ער זיך בויען אוואוינונג אויף יענר וועלט דורך תורה אונ מצות אונ מעשים טובים אונ צדקה אונ תפלה מיט כוונה אין נאטם הויז דאס איז די שול ווי דר פסוק זאגט אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך סלה דאס איז טייטש וואויל דעם מענשן וואס טוט זיצין אין דיין הויז אונ טוט דיך לויבן אייביג: ציה דר פויגיל ציה זאגט, גאט האט גרייעט אונ אן גיברייט פון די צדיקים וועגן אגרויסע ליכט לעולם הבא דרום פרייט אייך איר צדיקים מיט גאטם צו זאגונג לעולם הבא אונ לויבט צו דעם גדעבינגש פון זיין היילגין נאמן: צפי דר פויגל וואס הייסט צפי זאגט, איר אלע באשעפענגש פון דר וועלט פר לאזט אייער בטחון אויף גאט אימער אונ אייביג דען גאט האט מיט זיין נאמן די גאנצע וועלט באשאפן: חסיל דר היישעריק זאגט, גאט דו ביסט מיין גאט איך טוא דר הייבין אונ לויבן דיין היילגין נאמן דען דו טוסט גרויסע וואונדר אונ האסט השגחה אפילו אויף מיר וואס איך בין אשפל באשעפענש באשערסטו מיר מיין שפייז מכל שכן דעם מענשן דען דו האסט פון לאנג אן צו גזאגט צו אברהם אבינו צו באגיטיגין זיינע קינדר אונ דיינע לייד זיינן נארהאפטיג: צפורת כרמים דאס איז אויך אמין היישעריק זאגט לויב צו הקב"ה ווען אמענש איז אין גרויס צער אונ טראכט צו זוכין זיך איין ארט ניצול צו ווערן איך וועל לויפן אויף דעם בארג אז מען זאל מיך ניט גיפינן זאל ער גדיינקן אז גאט האט פיל שלוחים סייא צו נוטין ניצול צו ווערן אדר צו בייזן דאס איז אלץ דורך גאט: טסית דר פויגל טסית זאגט לויבט צו הקב"ה דען מיין הילף איז פון גאט וואס ער האט באשאפן הימל אונ ערד צו שפייזן מיך: שור אומר דר אקס זאגט איך טוא דיך לויבן מיין גאט וואס דו האסט מיר גיגעבן שטארקייט אונ הערשאפט מער פון אנדערע באשעפענגש דען דר משל פון לייט איז אלץ אויף מיין כח אבער דיא הערשאפט איז צוא דיר אז דר פסוק זאגט אז ישיר איז טייטש איר וועט זינגן לעתיד לבא אזו וויא זיי האבין שירה גזאגט אז זיי זיינן ארויס גיגאנגן פון מצרים: בהמה דקה טהורה קליינע כשרה בהמות שאף אונ ציגען זאגן לויב צו הקב"ה דו גאט ווער איז גלייך צו דיר צווישן די שטארקע אונ ווער איז גלייך צו דיר מיט שיינהייט אונ מיט היילקייט דו ביסט פארכטיג מיט לויב אונ טוסט אונז גרויסע וואונדר צו געבן אונזר שפייז אלע צייט: בהמה גסה טהורה די

(סק"ם א') גרויסע

דקה טמאה אומרת. יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך: בהמה גסה טמאה אומרת. היטיבה יי לטובים ולישרים בלבותם: צבי אומר שיר. ואני אשיר עזך וארנן לבקר חסדך כי היית משגב לי ומנוס ביום צר לי: סוס אומר. הנה כעיני עבדים אל יד אדוניהם כעיני שפחה אל יד גברתה כן עינינו אל יי אלהינו עד שיחננו: חמור מה הוא אומר. לך יי הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ: פרד אומר שיר. יודוך יי כל מלכי ארץ כי שמעו אמרי פיך: גמל אומר. יי ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו שאג ישאג על נוהו: פיל מה הוא אומר. מה גדלו מעשיך יי מאד עמקו מחשבותיך: חיות שבשדה מה הם אומרים. ברוך הטוב והמטיב: אריה אומר. יי כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה יריע אף יצריח על אויביו יתגבר: דוב מה הוא אומר. ישאו מדבר ועריו חצרים תשב קדר ירונו ישבי סלע מראש הרים

גרויסע בשרה בהמה טוט זאגן איר ישראל טוט לויבן גאט אונזר שטארקער טוט שאלין מיט פרייא הארין אום ראש השנה צו גאט פון יעקב: בהמה דקה טמאה די קליינע אום ריינע בהמות זאגן לויב צו הקב"ה האסט גאט אונז באשאפן אונ גיסט אונז אונזר שפייז אן טרחה אבר וואויל דעם מענשן וואס ער האט גזעצטע צייטן תורה צו לערנן אונ זיין ארבעט טאן פון שפייז וועגן וואויל איז דעם מענשן אויף דער וועלט אונ גוט וועט אים זיין אויף יענער וועלט: בהמה גסה טמאה גרויסע אום ריינע בהמות זאגן לויב צו הקב"ה דו גאט ביסט גוט צו גוטע צו געבן זיי עסן אבר מיר אום ריינע בהמות טוסטו דאך מיט אונז גוטס צו שפייזן אונז גלייך ווי די רעכט פארטיגע הערצר: צבי דר הירש זאגט לויב צו הקב"ה דו גאט איך טוא לויבין דיין שטארקייט אונ דיין גנאד וואס דו טוסט מיט מיר דען חאטשע די יעגער טוען מיך בייא נאכט נאך יאגן צו עסן מיך ביסטו דאך מיך מציל אונ גיסט מיר מיין שפייז אין וואלד דרום טוא איך אלע פרייא מארגן לויבן דיין גינאד: סוס דאס פערד זאגט, קיין מענש זאל זיך ניט פר לאזין אויף מיין שטארקייט נייערט צו גאט איז די הילף אזו וואויל וויא די אויגן פון אקנעכט טוט האפין צו דר האנד פון זיין הארין אונ אזו וויא די אויגן פון דר דינסט טוט האפן צו דר האנט פון איר הארינטע צו נעמן פון זיי זייער באדערפנש. אזו זאל איטליכר מענש מיט זייגע אויגן האפין צו אונזר גאט וואס ער גיט איטליכן זיין שפייז דרום לויבט גאט: חמור דר איזיל זאגט ווי וואויל דו האסט מיך באשאפן אז איך זאל טראגין שווערע משאות אזו וואויל גיבסטו קראפט דר צו. צו דיר איז די אכפערקייט אונ דאס שטארקייט אונ דאס שיינקייט אונ דאס לויבונג אונ אלדינג וואס אין הימל אונ אויף דר ערד: פרד דר מויל איזיל זאגט צו הקב"ה איך טוא דיך נאט לויבן דען דו האסט מיר גיגעבן אטייל כבוד דען אויף מיר קומן צו רייטין קיניגרייך זיי טוען דיך לויבן דען זיי האבן גיהארכט די רייד פון דיין מויל אז דו האסט די תורה גיגעבן צו די ישראל: גמל אקעמיל זאגט, גאט טוט שרייען פון דעם הימל אונ פון זיין הייליג וואונונג טוט ער געבן זיין קול טוט תשובה צו מיר אונ איך וועל פר געמן פון אייך אונ וועל מיך ווידר קערין אונ באהעפטין צו אייך: פיל דער העלפאנד זאגט וויא גרויס זיינן דיינע ווערק פון דיר גאט וואס האט נאך אזעלכע גרויסע באשעפעניש ווי איך אונ דו גאט גיבסט איטליכן באזונדר זיין שפייז אונ ווי טיף זיינן דיינע מחשבות: חיות שבשדה די ווילדע חיות וואס אין פעלד זאגן וויא גאר נוט ביסטו גאט אונ דוא טוסט גוטס אונ גיבסט אונז שפייז פון דיין הייליגר האנד אליין אונ ניט דורך מענשין: אריה דר לייב זאגט ווען איך בין שוין אשטארקע חיה דאך איז די גבורה פון הקב"ה וואורום אין פיל זאכן טוט גאט זיך גלייכן צו שטארקייט פון זייגע בשעפעניש כדי דר מענטש זאל קענן פר שטיין אונ פר געמן, אויך גלייכט ער גאטס שטארקייט צו איין מאן וואס ער איז אשטארקר אין אמלחמה דען גאט האלט מלחמה פר זייגע קינדר ישראל אונ פאר לאזט זיך אויף זיין גבורה אונ האט ניט קיין פארכט אויך ניט קיין שלאפקייט דען ער הייסט גבור מלחמה דרום לויבט גאט: דוב דר בער זאגט איך טוא דיך לויבין מיין גאט דען ווען איך בין אווילדע חיה אונ מיין וואוינונג איז אין גרויס גיוועלד אין דר מדבר וואס קיין מענטש קומט ניט אהין טוסטו מיך דאך שפייזין דארטין אונ דו גאט וועסט ברייגגן אצייט דאס איין קוא מיט איין בער וועלן זיך ביידע באנאנד פאסין אויף איין ארט אונ וועלן דר ציהען זייערע

(סק"ם א') קינדער

פרק שירה

יִצְוָחוּ: זְאֵב אוֹמֵר. עַל כָּל דְּבַר פֶּשַׁע עַל שׁוֹר עַל חֲמוֹר עַל שֶׂה עַל שַׂלְמָה עַל כָּל אֲבֵדָה אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי הוּא זֶה עַד הָאֱלֹהִים יָבֹא דְּבַר שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר יַרְשִׁיעֻן אֱלֹהִים יְשַׁלֵּם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוּ: שׁוּעָל מָה הוּא אוֹמֵר. הוֹי בּוֹנֶה בֵיתוֹ בְּלֹא צֶדֶק וַעֲלִיּוֹתָיו בְּלֹא מִשְׁפָּט בְּרֵעֵהוּ יַעֲבֹד חִנָּם וּפָעֳלוֹ לֹא יִתֶּן לוֹ: כְּלָבִים אוֹמְרִים שִׁיר. בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי יְיָ עֹשֵׂנוּ: זַרְזִיר מָה הוּא אוֹמֵר. וְנוֹדַע בַּגּוֹיִם זַרְעָם וְצֶאֱצָאֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעַמִּים כָּל רֹאֵיהֶם יַכִּירוּם כִּי הֵם זֶרַע בֵּרַךְ יְיָ: חוּלְדָּה אוֹמֶרֶת. כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

אחר פרק שירה אומרים זה:

רַבִּי יְשַׁעְיָה תַּלְמִידוֹ שֶׁל רַבִּי חֲנִינָא בֶּן דּוֹסָא הִתְעַנָּה חָמֵשׁ וּשְׁמוֹנִים תַּעֲנִיּוֹת אָמַר כְּלָבִים שֶׁכָּתוּב בָּהֶם וְהַכְּלָבִים עַזֵּי נֶפֶשׁ לֹא יָדְעוּ שָׂבְעָה יִזְכּוּ לוֹמַר שִׁירָה וְעָנָה לוֹ מַלְאָךְ מִן הַשָּׁמַיִם וְאָמַר לוֹ יְשַׁעְיָה עַד מָתַי אַתָּה מִתְעַנֶּה עַל זֶה הַדָּבָר שְׁבוּעָה הִיא מִלִּפְנֵי הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא מִיּוֹם שֶׁגִּלָּה סוֹדוֹ לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא לֹא גִלָּה דָבָר זֶה לְשׁוּם בְּרִיָּה בָּעוֹלָם אֶלָּא בִּשְׁבִיל שֶׁתַּלְמִידוֹ שֶׁל אָדָם גָּדוֹל אַתָּה שְׁלָחוּנִי מִן הַשָּׁמַיִם לְדַבֵּק אֵלֶיךָ וְאָמְרוּ כְּלָבִים כְּתִיב בָּהֶם וּלְכֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יֶחֱרַץ כֶּלֶב לְשׁוֹנוֹ וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁזָּכוּ לְעַבֵּד עוֹרוֹת מִצּוֹאָתָם שֶׁכּוֹתְבִין בָּהֶם תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת וְסֵפֶר תּוֹרָה עַל כֵּן זָכוּ לוֹמַר שִׁירָה. וּמַה שֶּׁשָּׁאַלְתָּ חֲזוֹר לַאֲחוֹרֶיךָ וְאַל תּוֹסִיף בַּדָּבָר הַזֶּה עוֹד כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שׁוֹמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שׁוֹמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ. בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן:

קינדר פון וועגן גרוים שלום וואס וועט זיין צווישן אונז אונ דענסטמאל וועט די מדבר זיך פרייען וואו עס איז גוועזן וויסט וועט גיבויעט ווערן אונ פון די גרויסע פעלזין אונ פון די הויכע בערג וועט מען דיך לויבן נאט: זאב דר וואלף זאגט אלע צייט דארף מען נאט לויבן דען ווען אמענטש נעמט עפעס אוועק ביי זיין חבר זיין אקס אדר זיין אייזיל אדר וואל פון שאף אדר קליידר אדר ער האט גיפונן דעם חברס פר לירונג אונ האט פר לייקנט אונ קיין עדות איז ניט פר האנדין אזו נעמט נאט אליין אן דעם משפט פר זיך אזו שטראפט ער אים כפל וואס ער האט גיזינדיגט אנטקעגין אים אונ אנטקעגין זיין חבר דרום זאל מען נוואריגט זיין פון אזעלכע זאכן אונ זאל לויבן נאט אלע צייט: שועל דער פוקס דער קלינסטר פון אלע חיות זאגט. איך טוא לויבן דעם אלמאכטיגן נאט וואס ער האט מיר גיגעבין פר שטאנד צו מאכין זיך אוואוינונג אין דער ערד אונ טוט מיך שפייזין ניט דורך מענטשינס גאב. אבר ווייא גשריען אויף די וואס בויען אונ מיערן הייזר מיט אום רעכט אונ מיט גזילה אויף אפרעמדין ארט אויך טוט ער ארבעטין מיט זיין חבר אונ וויל אים ניט בצאלין פר זיין ארבעט אבר נאט שטראפט אים אז דאס הויז ווערט דר נאך פר פרעמט פון אים דרום זאל דר מענטש גיוואריגט זיין פון גזילה דען נאט איז אויף דעם הימל אונ זעהט וואס דיא מענשין טוען אויף דר ערד דרום לויבט דעם אלמאכטיגן נאט: כלבים די הינט זאגין לאמיר קומן אונ אויף וועקין די לייט פון זייער שלאף לאזין זיך איין זאמלן פיל לייט אין איינם צו בוקן אונ צו בייגן זיך מיט קניען פר נאט אונזר בשעפר דען ווען פיל פאלק זיינן אין איינם דאס איז דאס שיינהייט פון דעם קיניג דרום טוט לויבן נאט: זרזיר דער יאג הונט זאגט ווי זאל מען נאט ניט לויבן אין דר צייט פון משיח וועט דר קאנט ווערין די קינדר ישראל צו איטליכן וואס וועט זיי זעהן: חולדה איין וויזילע זאגט אלע לייבער וואס האבן אין זיך איין נשמה זאלין לויבין נאט הללויה לויבט נאט:

(סק״ס

דיני השכמת הבוקר

שויתי יהוה לנגדי תמיד :

א איך האב נאט שטענדיג פר מיר. דאס איז דר ערשטר כלל וואס דר יוד מוז האבין. ער מוז שטענדיג אין זינען האבין אז ער שטייט פאר גאט . אונ ווער עס פארגעסט אן דעם קיין מאל ניט קאן קיין מאל ניט זינדיגין . דען לאמיר זעהען ווען איין מענטש שטייט פאר דעם קיניג וועט ער געוויס אפ היטין יעדען ווארט אונ יעדען טריט ער זאל דעם קעניגס ניזעץ ניט איבר טרעטין . ווען דאס איז אזו פאר איין מלך בשר ודם . וויא מוז עס נאך זיין ווען מען ווייס אז מען שטייט פאר דעם גרויסען הייליגען גאט . וואס אויסער דעם וואס ער נעהט אלסדינג וואס דר מענטש טוט . ווייס ער אויך יעדר גידאנקען וואס מען האט אין הארץ . דרום מוז מען ציטערין בייא יעדען טריט אונ זיך שטארק היטען גיט צו טאן דאס מינדעסטע וואס בייא גאט איז ניט רעכט :

ב אויך האט דיזער גידאנקען כח צו פר הייליגען אלע מעשים פון דעם מענטשין אפילו וואס ער טוט וועגין זיין קערפר , דהיינו עסין , טרינקען , שלאפין , האנדלען , ביידען , ווען ער טוט דאס מיט פרומקייט אונ גרויס דרך ארץ וויא די חז"ל לערנן אונז אין פרקי אבות (וכל מעשך יהיו לשם שמים) דאס הייסט אלץ וואס דוא טוסט אפילו עסין אונ טרינקען שלאפין אונ אנדערע זאכין זאלסטו בייא אלעם אין זינען האבין אז דוא טוסט עס כח צוא האבין זיין ליבען נאמען צוא דינען , אדער ווען דוא טוסט איין מלאכה אדער איין מסחר זאלסטו אין זינען האבין , איך וויל האנדלען באמונה (מיט ערליכקייט) בכדי צו שפייזין זיך מיט מיין הויז געזינד מיר זאלין האבין כח צוא דינען השי"ת . אונ דער וואס פירט זיך אזו ווערט ער אנגערופין איין ערינסטער דינער צוא השי"ת אונ איז מקבל שכר אפילו אויף זיינע קערפערליכע מעשים :

ג וויא מען מאכט נאר אויף דיא אויגען נאך דעם שלאף מוז מען זיך איבער קלערין דעם גרויסין חסד וואס דער אויבערשטער האט גיטאן , מיט דעם וואס ער האט אים צוריק גינעבין דיא נשמה . איבער דעם מוז מען תיכף זאגין :

מודה אני לפניך מלך חי וקים שהחזרת בי נשמתי בחמלה. רבה אמונתך

תחנה מודה אני

מודה אני לפניך, גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין איך ארימע פרויא שטייא פר דיר מיט איין גיבוקטין קאפ מיט איין צוא בראכין הארץ דען מיין לעבין איז אין דיין האנד אונ מיין טויט איז אויך אין דיין האנט, איך שטייא פר דיר מיט לויטר ציטערניש איך באנער פון דיר אז דוא זאלסט מיר מוחל זיין מיינע זינד וואס איך האב גיזינדיגט אונ גישולדיגט פון דעם טאג מיין גיבארין ביז היינטיגען טאג אונ אויב איך האב גיזינדיגט פון דיא דרייא מצות וואס דוא האסט אונז ווייבער גיבאטין חלה נדה הדלקת הנר בעט איך דיר אז דוא זאלסט מיר היינט דאס ניט גידיינקען אונ ניט חלילה קרבת דיא יארין אפ צוא שניידין נייערט איך בעט דיר זאלסט מיר נאך לאזין לעבין ביז איך וועל מצות מקים זיין וואס אין דיין תורה שטייט . ווען מיין צייט וועט קומען צו שטארבין זאל די מיתה זיין איין כפרה אויף מיינע זינד אונ מיין נשמה זאל אויס גיין . וויא איך האב דאס ניט פארדינט בייא דיין ליבען נאמען בעט איך דיר במתנת חנם דו הערסט דאס גיבעט פון אלע מענטשין זאלסטו דער הערין מיין גיבעט אויך אמן כן יהי רצון :

דיני השכמה לבית הכנסת

א איבעריג זאל זיך אמענטש מקדים זיין צו גיין כדי אין שול דאווינען , בכדי ער זאל זיין פון די ערשטע צעהן , אונ בעת מען גייט אין שול איז אמצוה צו גיין גיך . אונ אריין גיין אין שול דארף מען מיט גרויס דרך ארץ אונ הכנעה , אזו וויא מען גייט אריין צוא אקיניגס אין הויז . מען דארף זייער געהיט זיין ניט צוא ריידין קיין דברים בטלים אונ מבל שכן מחלוקת דיא גאנצע צייט וואס מען איז אין שול אונ מבל שכן בעת דאווינען אונ קריאת התורה . מען טאר זיך ניט זידלען אדער קריגען אין שול אפילו וועגין אמצוה אדער קדיש צוא זאגין . הגם על פי דין קומט אים צו דאווינען אדער קדיש זאגין , נאר ווען מען טרעפט אן אויף אזא מענטשין וואס וויל נעמען מיט גוואלד דארף דר קלוגער אונ פרומער מענטש

בעסער אפ טרעטין דיא וועג, אונ מיט דעם וועט ער טאן זיינע גישטארבענע עלטערין מער נחת רוח וויא מיט דעם קדיש זאגען מיט קריג אונ זלזולים. אונ דער זכות פון דעם קדיש (ווייל יענער זאגט מיט אונרעכט) וועט דאס זיין פאר רעכינט פאר דעם פרומעגם עלטערין, ווייל ער איז דער וואדער מקדש השם דורך דעם מעביר זיין על מדותיו:

ב ווען מען ברייננגט אקינד מיט זיך אין שול דארף מען אים האלטן לעבין זיך אונ אכטונג געבן ער זאל זיצען רוהיג מיט דרך ארץ אונ ענטפערין אמן אויף יעדער ברכה. אונ דער וואס איז זהיר אין דיא היילינקייט פון בית הכנסת וואס עס ווערט אן גערופען מקדש מעט (דאס קליין בית המקדש) וועט זיין תפלה זיין באווילינגט פאר השי"ת אונ ער וועט זוכה זיין צוא דינען השי"ת אין בית המקדש שיבנה במהרה אמן:

דאס זאל מען זאגן מיט גרוים כוונה אבינם אונ מארגין איי מען הייבט אן מתפלל צו זיין:

מִי אָנֹכִי שֶׁאֶזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא וְאָנֹכִי אִישׁ חוֹטֵא וְהִכְעַסְתִּי שְׁמוֹ הַגָּדוֹל בְּמַעֲשַׂי הָרָעִים וְאָנֹכִי בָּשָׂר וָדָם עָפָר וָאֵפֶר וְאֵינִי כְדַאי וְרָאוּי לְהַזְכִּיר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו וְלִזְכּוֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כַּמָּה פְּעָמִים. אוֹי לִי אֵיךְ אֶשָּׂא פָּנִים לַעֲמוֹד לִפְנֵי מֶלֶךְ גָּדוֹל וְנוֹרָא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עִלַּת כָּל הָעִלּוֹת וְסִבַּת כָּל הַסִּבּוֹת. אֶלָּא מִפְּנֵי רַחֲמָיו וַחֲסָדָיו הַגְּדוֹלִים שֶׁהוּא מְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתָיו וְרוֹצֶה בִּתְפִלָּה וְתַחֲנוּנִים שֶׁל עֲבָדָיו כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה עָדֶיךָ כָּל בָּשָׂר יָבֹאוּ:

מי אנכי ווער בין איך וואס איך זאל זוכה זיין צו טאן תפלה פר אזו איין פארכטיגין מלך וואס ער איז איין מלך מלכי המלכים הקדוש ב"ה גילויבט אונ גיהייליגט איז זיין נאמען. איך בין אזינדיגר מענטש אונ האב דיך דער צארינט מיט מיינע בייזע מעשים. איך בין איין בשר ודם אונ בין ניט ראוי אז איך זאל דר מאנען דיין היילינגן נאמן תפלה צו טאן פאר דיר. איך שעם מיך אויף צו הייבן מיינע אויגין פאר אזו אפארכטיגן גאט וואס ער איז איין גאט איבער דר גאנצער וועלט גילויבט איז זיין נאמען ביז אייביג. נאר מחמת זיין גינאד אונ זיין גרוים דר בארימקייט וואס ער טוט זיך דר בארימן איבר דר גאנצער וועלט אונ באגערט די תפלות אונ בקשות פון זיין פאלק אזו וויא אין פסוק שטייט קרוב ה' לכל קוראיו וגו' גאט איז נאהענט צו די וואס רופין אים מיט אמת אונ פאר נעמט דאס געשרייא פון די פארכטיגע אונ הערט צו זייער גיבעט אמן:

רבש"ע הער פון דר וועלט. איך וויים וואול אז איך בין איין זינדיגער מענטש אונ בין ניט ווערט אז איך זאל מיך שטעלין תפלה טאן פאר אזו אגרויסין אונ איין פארכטיגין גאט וואורום דיין גרויסקייט האט גאר קיין צאל ניט אז מען זאל עס קענען אוים דער ציילין אונ איך וויים אפילו ניט ווי אזו תפלה צו טאן פאר אזו אגרויסין גאט. נאר איך פאר זיכער מיך אויף דעם וואס איך וויים אז דו ביסט איין מלך רחמן אונ באגערסט די תפלה פון דעם מענטשין וואס איז מתפלל מיט איין צו בראכין הארץ דרום שטעל איך מיך אנידער פר דיר מתפלל זיין אונ האב תשובה אויף מיינע עבירות וואס איך האב ביז אהער גיטאן. אונ דו זאלסט מיר שיקין דיינע היילינע מלאכים וואס זיינען גיזעצט איבער די תפלות אז זיי זאלין מיין תפלה אויף ברייננגען פאר דיר אמן:

עס שרייבן אונזערע חכמים גלייך וויא מען קומט אין שול זאל מען זיך בוקן און זאגן דיא פסוקים:

וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ:

און דער נאך זאל ער דעם פסוק זאגן בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ:

מען ניהער וואס צדקה צו געבן פאר דער תפלה דען דא ווערט די תפלה גלייך אנגענומען און זאל זאגן די פסוקים:

אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ: צֶדֶק לְפָנָיו יְהַלֵּךְ וְיָשֵׂם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו:

סדר ברכות השחר

באלד וויא מען שטייט אויף פון שלאף זאגט מען דאס:

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיָּם שֶׁהֶחֱזַרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחֶמְלָה. רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם בְּחָכְמָה וּבָרָא בוֹ נְקָבִים נְקָבִים חֲלוּלִים חֲלוּלִים. גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ שֶׁאִם יִסָּתֵם אֶחָד מֵהֶם אוֹ אִם יִפָּתֵחַ אֶחָד מֵהֶם אִי אֶפְשַׁר לְהִתְקַיֵּם אֲפִילוּ שָׁעָה אֶחָת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא כָל בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

דיא ברכה פון אֱלֹהַי נְשָׁמָה גיהערט צוא דיא ברכה פון אֲשֶׁר יָצַר דרום זאל מען צווישן די ביידע ברכות ניט מפסיק זיין:

אֱלֹהַי. נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה הִיא אַתָּה בְרָאתָהּ אַתָּה יְצַרְתָּהּ אַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי וְאַתָּה עָתִיד לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד לָבֹא. כָּל זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְקִרְבִּי מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים אֲדוֹן כָּל הַנְּשָׁמוֹת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לִפְגָרִים מֵתִים:

בָּרוּךְ גילויבט ביסטו גאט אונזער גאט דר קיניג פון דער וועלט, וואס ער האט אונז גיהייליגט מיט זיינע מצות אונ האט אונז גיבאטין צו וואשין די הענט:

בָּרוּךְ גילויבט ביסטו גאט אונזער גאט דר קיניג פון דר וועלט, דר דא האט בשאפין דעם מענטשין מיט קלוגשאפט, אונ האט באשאפין אין אים פיל לעכער. דאס מויל. דעם נאז. די אויערן. אונ פיל הויל רעהרן. דאס הארץ. די גידערים. אויך אנדערע אינוויינינגסטע אברים, עס איז בקענט אונ וויסיג פאר דיין כסא הכבוד אז ווען איינס פון די אברים וואס זיינן פר מאכט זאלין גיעפינט ווערין. אדר איינס פון די אפענע זאלין פאר שטאפט ווערין וואלט ניט מיגליך גיוועין צו לעבין אונ צו בשטיין פר דיר גאט ברוך גילויבט ביסטו גאט דר דא היילט אלע לייבער אונ טוט גרויסע וואונדר דר מיט וואס ער בהעפט דיא נשמה מיט דעם גוף אין איינעם:

אֱלֹהַי מיין גאט. די נשמה וואס דו האסט אין מיר גיגעבין איז זיא ריין, דוא האסט זיא בשאפן, דו האסט גפורמט איר גישטאלט, דו האסט זיא אין מיר אריין גיבלאזין בשעת איך בין גיבארין גיווארן אונ דו היטסט זיא אין מיר, אונ דו וועסט זי צו נעמען פון מיר בשעת אז מיין צייט וועט קומען צו שטארבין, אונ וועסט זיא אין מיר אום קערין לעתיד לבא אז תחית המתים וועט זיין. אלע צייט וואס די נשמה איז אין מיר דאנק איך דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין דר הער פון אלע ווערק דר הער פון אלע נשמות ברוך גילויבט ביסטו גאט דער דא קערט אום דיא נשמות צו דיא טויטע גופים. אז דער מענטש שלאפט איז ער גלייך וויא טויט.

סד"ש ר׳ און

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַשֶּׂכְוִי בִינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם פּוֹקֵחַ עִוְרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַתִּיר אֲסוּרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם זוֹקֵף כְּפוּפִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמֵּכִין מִצְעֲדֵי גָבֶר:

אום תִּשְׁעָה בְּאָב אונ אום יוֹם הַכִּפּוּרִים זָאגְט מֶען נִיט דִיא בְּרָכָה:

(בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה לִי כָּל צָרְכִּי):

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי עָבֶד:

אזוי גאט קערט אים אום אלע פריא זיין נשמה. איז דאס גלייך וויא ער מאכט אים נייא לעבעדיג. אונ דאס ווייזט אויף תחית המתים לעתיד לבא:

ברוך געלויבט ביסטו גאט אונזר גאט דר קיניג פון דער וועלט, דר דא האט דעם האן פרשטאנד גיגעבן צו פרובין אונ צו פר שטיין צווישין טאג אונ נאכט, אונ די מענשין שטייען אויף פון זייער געלעגר דורך זיין קול. איבער דעם מאכט מען די ברכה: ברוך געלויבט ביסטו גאט דער קיניג פון דר וועלט דר דא האט מיך ניט באשאפין איין גוי: ברוך דר דא האט מיך ניט באשאפן איין קנעכט: ברוך דער דא האט מיך ניט באשאפין איין אשה, דען איין אשה איז פטור פון תורה לערנן אונ אויך פון דיא מצות עשה וואס דיא צייט איז גורם: (ווייבער זאגין, ברוך דער דא האט מיך באשאפין נאך זיין ווילין): ברוך דר דא עפינט די אויגין פון די בלינדע, אונ ווייל דר מענטש אז ער שלאפט זיינן אים די אויגין צו גיטאן גלייך וויא ער וואלט בלינד גיוועזן אונ אז ער שטייט אויף עפינט ער די אויגין אונ זעהט די שיין דרום מאכט מען די ברכה: ברוך דער דא באקליידעט די נאקיטע: ברוך דר דא בינדעט אויף די גיבונדענע דען אז דר מענטש ליגט אויף זיין גילעגר איז ער גיגליכין צו א גיבונדענם וואס ער קען ניט רירין מיט זיינע אברים: ברוך דר דא ריכט אויף די בוקינדיגע, דען ביז אהער איז זיין גוף גיוועזן גיבוקט וואס ער איז גילעגן שלאפינדיג די גאנצע נאכט: ברוך דר דא האט אויס געשפרייט די ערד אויף דיא וואסער: ברוך דר דא האט באשאפין אלע מיינע באדערפעניש: ברוך דר דא ברייט אן די טריט פון די מענטשין צו גיין וואו אהין ער וויל גיין זיינע עסקים צו טאן: ברוך דר דא גורט אן די ישראל מיט גבורה. מיר דאנקן גאט דאס ער האט אונז צו זיך באהעפט אזו ווי איין גארטיל צו א מענשן: ברוך דער דא קריינט דיא ישראל מיט שיינהייט. אויך דאנקען מיר גאט דאס ער האט אונז גיקריינט מיט תורה ומצות: ברוך דר דא טוט געבין קראפט צו דעם דער

טייבער זאגין דאס ניט:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי אִשָּׁה:

ווייבער זאגין די ברכה בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשַׂנִי כִּרְצוֹנוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּעֲבִיר שֵׁנָה מֵעֵינָי וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי:

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְתַדְבִּיקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְאַל תְּבִיאֵנוּ לֹא לִידֵי חֵטְא וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה וְעָוֹן וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן וְאַל יִשְׁלוֹט בָּנוּ יֵצֶר הָרָע וְהַרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע וְדַבְּקֵנוּ בְּיֵצֶר הַטּוֹב וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכוֹף אֶת יִצְרֵנוּ לְהִשְׁתַּעְבֶּד לָךְ וּתְנֵנוּ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ וְתִגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַגּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם מֵעַזֵּי פָנִים וּמֵעַזּוּת פָּנִים מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע וּמִשָּׁכֵן רָע וּמִפֶּגַע רָע. מֵעַיִן הָרָע. מִלָּשׁוֹן הָרָע. מִמַּלְשִׁינוּת. מֵעֵדוּת שֶׁקֶר. מִשִּׂנְאַת הַבְּרִיּוֹת. מֵעֲלִילָה. מִמִּיתָה מְשֻׁנָּה. מֵחֳלָיִם רָעִים וּמִמִּקְרִים רָעִים. וּמִשָּׂטָן הַמַּשְׁחִית. מִדִּין קָשֶׁה וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה. בֵּין שֶׁהוּא בֶן בְּרִית וּבֵין שֶׁאֵינוֹ בֶן בְּרִית וּמִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם:

דא איז מיד, דען אז דר מענטש לייגט זיך שלאפין איז ער מיד פון זיינע עסקים און גאט ב״ה בנייעט זיין כח אלע פרי מארגין דס זיינע גלידר ווערין געשטארקט: ברוך דר דא מאכט איבר פירין דעם שלאף פון מיינע אויגן און שלומונג פון מיינע ברעמן:

יהי און עס זאל זיין דר ווילן פון פר דיר גאט אונזר גאט און גאט פון אונזרע עלטערן דוא זאלסט אונז מאכין גיוואונעט אין דיין תורה, און זאלסט אונז באהעפטין אין דיינע מצות און דו זאלסט אונז ניט לאזין קומן צו קיין זינד און צו קיין עבירה און צו קיין אום רעכט, און ניט צו קיין פרובונג, דען טאמר ח״ו וועלין מיר ניט קענען באשטיין. און ניט צו קיין שאנד, און דער יצר הרע זאל אין אונז ניט גיוועלטיגען, און דער ווייטר אונז פון אשלעכטין מענטשין, און פון אשלעכטין חבר, און בהעפט אונז אין דעם יצר טוב און אין מעשים טובים, און בייג איין אונזרע גידאנקן צו זיין אונטר טעניג צו דיר און צו דינען דיך, און זאלסט אונז געבן היינט און אלע טאג צו חן און חסד און רחמים אין דיינע אויגין און אין די אויגין פון אלע מענטשין וואס וועלין אונז זעהן, און זאלסט אונז פר געלטין גוטע גינאד:

ברוך גילויבט ביסטו גאט דר דא פר געלט גוטע גינאד צו זיין פאלק ישראל:

יהי עס זאל זיין דר ווילן פון צו פר דיר גאט מיין גאט און גאט פון מיינע עלטערן, דוא זאלסט מיך היינט און אלע טאג מציל זיין פון אזעלכע מענטשין וואס זיי זיינען עזי פנים און דאס איך זאל ניט מעיז פנים זיין קעגן אנדרע מענטשן. און זייא מיך מציל פון איין שלעכטן מענטשין און פון איין שלעכטין חבר דאס איך זאל זיך ניט אפ לערנן פון אים זיין שלעכטס, און פר איין שלעכטין שכן און פר בייזע באגעגינעש און פר דעם שטן המשחית, פון אשווערין דין און פר אשלעכטין בעל דין סייא ער איז איין יהודי אדער ניט קיין יהודי פון אלין זאלסטו מיך גאט מציל זיין:

ברוך

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו על דברי תורה:

והערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפי כל
עמך בית ישראל ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי
כל עמך בית ישראל כלנו יודעי שמך ולומדי תורתך
לשמה: ברוך אתה יי המלמד תורה לעמו ישראל:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר
בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו:
ברוך אתה יי נותן התורה:

וידבר יי אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה
תברכו את בני ישראל אמור להם:

יברכך יי וישמרך: יאר יי פניו אליך ויחנך:
ישא יי פניו אליך וישם לך שלום:

ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם:

אלו דברים שאין להם שעור הפאה והבכורים והראיון
וגמילות חסדים ותלמוד תורה: אלו דברים שאדם
אוכל פרותיהם בעולם הזה והקרן קימת לעולם הבא.
ואלו הן כבוד אב ואם וגמילות חסדים והשכמת בית
המדרש שחרית וערבית והכנסת ארחים ובקור חולים

ברוך גילויבט ביסטו גאט אונזר גאט דר קיניג פון דר וועלט, וואס הט אונז גהיליגט
מיט זיינע מצות אונ האט אונז גיבאטן עוסק צו זיין אין די רייד פון דר תורה:

והערב אונ מאך זיס דו גאט אונזר גאט די רייד פון דיין תורה אין אונזר מויל אונ
אין מויל פון דיין פאלק דאס הויז געזינד ישראל אונ מיר זאלין זיין
אונ אונזערע קינדער אונ אונזרע קינדס קינדר פון דיין פאלק ישראל מיר אלע
זאלין וויסין דיין נאמען אונ לערנען דיין תורה לשמה ברוך גילויבט ביסטו גאט דר
דא לערינט תורה צו זיין פאלק ישראל:

ברוך גילויבט ביסטו גאט אונזער גאט דר קיניג פון דר וועלט, דר דא האט אונז
אויס גיקליבען נאך יציאת מצרים פון צווישין די אלע פעלקער וואס זיינען
גיוועזן דענמאלט היידין אונ האט אונז גיגעבין אויף דעם בארג סיני זיי תורה.
גילויבט ביסטו גאט דר דא האט גיגעבין די תורה:

יברכך גאט זאל דיך בענטשין אונ זאל דיך היטין. יאר גאט זאל דער לייכטין
זיין שכינה צו דיר אונ זאל דיך ליב האבין. ישא גאט זאל אויף הייבין
זיין שכינה צוא דיר אונ זאל צוא דיר מאכין שלום:

סע״ס ר׳

וְהַכְנָסַת כַּלָּה וּלְוָיַת הַמֵּת וְעִיּוּן תְּפִלָּה וַהֲבָאַת שָׁלוֹם שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כֻּלָּם:

סדר ציצית וברכתן

אַז מֶען אָנְצִיהט דֶעם טַלִּית קָטָן זָאגְט מֶען דָאס:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת צִיצִת:

אַז מֶען אִיז בּוֹדֵק דִיא צִיצִת פוּן טַלִּית גָדוֹל זָאגְט מֶען דָאס:

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ. יְיָ אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְּאֹד הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ: עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה:

וָוען מֶען פַאנְגְט אָן אִין טַלִּית זִיךְ אַיין צוּ ווִיקְלֶען זָאגְט מֶען דִיא בְּרָכָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בַּצִּיצִת:

בַּאלְד נָאךְ דֶער בְּרָכָה דֶעקְט מֶען אַיין דֶעם קָאפּ מִיט דֶעם טַלִּית אוּנ מֶען זָאגְט דָאס:

מַה יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים. וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן: יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם: כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר: מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי לֵב:

סדר הנחת תפלין וברכתן

מֶען לֵייגְט דֶעם שֶׁל יַד אוּנ בְּעֶפְאר מֶען פַאר צִיהט דִיא רְצוּעָה זָאגְט מֶען דִיא בְּרָכָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהָנִיחַ תְּפִלִּין:

וָוען עֶר הָאט מַפְסִיק גִיוֶועֶן צְווִישֶׁען תְּפִלִּין שֶׁל יַד אוּנ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ זָאגְט עֶר דִי בְּרָכָה אוֹיפִין שֶׁל רֹאשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת תְּפִלִּין:

דיא תחנה זאל מען זאגין פאר דעם דאוונען:

אֲנִי אִיךְ אוּם ווִילִין דַיינֶער גִירֶעכְטִיקַייט, זָאל אִיךְ זוֹכֶה זַיין צוּ זֶעהן דַיין שְׁכִינָה, אִיךְ זָאל זַאט זַיין אִין אַנְטְוַואכִין דַיין גְלַייכְנֶעשׁ, הַיינְט הָאבּ אִיךְ גִיבֶּעטִין פוּן גָאט אוּנ הָאבּ אוֹיךְ בַּאנְטְווָארְט אִיךְ זָאל זִיצִין אִין גָאטְס הוֹיז אַלֶע טָאג מַיינֶעם לֶעבִּן, צוּ זֶעהן אִין דִיא זִיסְקַייט גָאטְס, צוּ פַארְטְרַאכְטִין אִין זַיין הוֹיז. אִין דַיין ווִילִין פַר זִיכֶער אִיךְ מִיךְ אָן דִיר גָאט, אִיךְ הָאבּ מִיר גִדַאכְט מַיין גָאט בִּיסְטוּ, הֶער דִי שְׁטִים מַיינֶעם גִבֶּעט אִין מַיין שְׁרַייעֶן צוּ דִיר, אוּנ אוֹיף הוֹיבִּין מַיינֶע הֶענְט צוּם פַאלֶעשׁ דַיינֶר הַיילִיקַייט, גָאט דֶר אַלְמֶעכְטִיגֶר הֶער, גָאט דֶר דָא רוֹעֶט אִין הִימֶל פוּן אוֹיבִּן אוּנ אוֹיף דֶר עֶרְד פוּן אוּנְטִן, מִיט דַיין זִיכֶערְהַייט גֵייג דַיין גְנָאד צוּ דַייטָר מוֹיד דִי ווָאס גֵיינְט צוּ פַר דִיר מִיט גָאר אִיר הַארְצְן, אוּנ דוּ זָאלְסְט זִיךְ קֶערְן צוּ אִיר גִבֶּעט. גָאט מַיין גָאט הֶער צוּ מַיין גְזַאנְג אוּנ צוּ מַיין גִבֶּעט ווָאס דַיין מוֹיד טוּט בֶּעטְן צוּ פַר דִיר הַיינְט, דוּ זָאלְסְט הֶערן מַיין גִבֶּעט ווָאס אִיךְ בֶּעט, אוּנ דוּ זָאלְסְט מִיר פַר גֶעבִּן גָאט מַיין הֶער, דֶר מַיין גִבֶּעט טוּט פַר גֶעסְן, אוּנ דִי זָאג פוּן מַיין מוֹיל. גָאט אִיז אַיין הֶעלְפֶר, גָאט זָאל אוּנְטֶר לֶעהְנֶן מַיין לֶעבִּין. גִרֶעכְט בִּיסְטוּ אוּנ רֶעכְט פַארְטִיג אִיז דַיין גְרִיכְט. לוֹיטֶר אִיז דַיין זָאג. אוּנ דַיין מוֹיד הָאט זִיי לִיבּ. דַיין גְרֶעכְטִיקַייט אִיז גִירֶעכְט צוּ אֵייבִּיג, אוּנ דִי לֶערְנוּנְג פוּן דֶר תּוֹרָה אִיז אֵייטִיל ווָארְהַייט. גָאהֶענְט בִּיסְטוּ גָאט, אוּנ אַלֶע

סמ״ם ר׳ דיין

בקשה קודם התפלה

דיין גיבאט איז לויטר מיט ווארהייט. עס זאל גינעהמן מיינע גיזאנג צו פר דיר גאט, ׳ אונ מיינע בייד, דו באשירמר. גאט טוא באשירמן מיין לייב פון די לעפצן די דא רייִדן פאלש, אונ פון אייטר ליסטיגע צונג. גאט דר הער איך האב גשריגן צו דיר אונ דו האסט גיהיילט מיך. צו דיר גאט טו איך רופן, אויך צו גאט טו איך בעטן טו דר לייכטן דיין שכינה אויף דיין מויד אונ העלף מיר אום ווילן דיין גנאד, דען צו דיר גאט טו איך האפן, אונ דו זאלסט מיר ענטפערן, גאט מיין הער, הער צו דאס גבעט אונ מיין גישריי אונ דו זאלסט ניט שטיל שווייגן. הער צו מיך גאט אונ דר בארעם דיך גאט וויא איין העלפר צו מיר, עס זאל קומן פר דיר מיין גיבעט. גיב דיין אויער צוא מיינעם גיזאנג גאט דער העלפער. וואויל דעם מענטשין דר זיך פר זיכערט אויף דיר. גאט העלף מיר דוא קיניג דר וועלט. ער זאל ענטפערין אונז אין טאג אונזר רופין. עס זאל זיין דיין גנאד גאט אויף אונז מיר רופן צו דיר. איין גיזאנג צו די שטאפלען צו דוד. איך האב מיך גיפרייט אין זאגין אין גאטס הויז וועלין מיר גיין. איך האב מיך גיפרייט אין דיין זאג אזו וויא איינר וואס גיפינט איין זאק רויב. גאט טוא פר געמן מיר. קיניג דר וועלט אונ מיין גאט, דען צו דיר טוא איך בעטין. גאט אלע מארגין טוא איך אן רופין צו דיר. דו זאלסט הערן מיין שטים. איך האב גירופין דיך דאס דו זאלסט מיר ענטפערין. גיב דיין אויער צוא מיר אונ דער הער מיין זאג. מיינע פיס זיינן גישטאנען אין רעכט פארטיקייט. מיט פאר זאמלונג וועל איך לויבן גאט:

תפלת שחרית

מַה טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל: וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ: וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

דיא פוסקים שרייבין בשם הגאונים דער וואס זאגט דעם שיר אדון עולם בכונה איז ער מובטח דאס זיין תפלה וועט דער הערט ווערין:

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ. בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא: לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל. אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל. לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא: וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה.

מה טובו ווי גוט זיינן דיינע גיצעלטין יעקב וואו מען לערינט תורה, אונ דיינע רואונג ישראל דס זיינן די שולין וואס זיינן אן גיברייט גאט זאל דארטין מאכין רוען זיין שכינה, אונ זאל מקבל זיין די תפלות פון די דאזיגע וואס זיי זיינן מתפלל פר אים. ואני אונ איך קום דורך דיין גרויס חסד אין דיין הויז. איך טו מיך בוקין צו דיין היילינגן היכל מיט דיין פארכט: יי גאט איך האב ליב די וואונונג פון דיין הויז, אונ דס ארט וואו דיין שכינה רועט: ואני אונ איך טו זיך בוקין אונ נייגין, אונ וועל קניען פר גאט מיין באשעפר: ואני אונ איך טוא דיך גאט בעטין אונ בין מסדר מיין תפלה פר דיר גאט מיט דיין פיל גינאד בעט איך דיך אז עס זאל זיין איין באווילינגע צייט, אונ זאלסט מיר ענטפערין עס זאל זיין איין ווארהאפטיגע הילף:

אדון דר הער פון דער וועלט, וואס ער האט גיקיניגט איידר אלע בשעפנים זיינן באשאפין גיווארין לעת אין דר צייט וואס איז אלין באשאפין גיווארין מיט זיין ווילן, דענמאלט איז ווארן גירופן זיין נאמן קיניג ואחרי אונ נאך דעם אז עס וועט אלין פר לענד ווערין, וועט אליין קיניגין דער פארכטיגר גאט והוא אונ ער איז גיוועזן

וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה: וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי. לְהַמְשִׁיל לוֹ
לְהַחְבִּירָה: בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית. וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה:
וְהוּא אֵלִי וְחַי גֹּאֲלִי. וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה: וְהוּא נִסִּי
וּמָנוֹס לִי. מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא: בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי.
בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה: וְעִם רוּחִי גְּוִיָּתִי. יְיָ לִי וְלֹא אִירָא:

אין דעם טאג ווען מען זאגט ניט קיין תחנון זאגט מען דאס ניט:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְּׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם וּזְכָר לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אַהֲבַת הַקַּדְמוֹנִים אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה וְאֶת הָעֲקֵדָה שֶׁעָקַד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בִּנְךָ אֶת יְחִידְךָ אֲשֶׁר אָהַבְתָּ אֶת יִצְחָק וְלֶךְ לְךָ אֶל אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ: וַיַּשְׁכֵּם

אַגאַנץ און איז הייגט אויך און וועט זיין אויף אייביג מיט שיינקייט והוא און ער איז איינער און עס איז ניט פאר האנדין קיין אנדערר צו גלייכין צו אים צו באהעפטין בלי ער האט ניט קיין אנהייב און קיין ענד, און צו אים איז דאס שטארקייט און די הערשאפט והוא און ער איז מיין גאט און ער לעבט תמיד מיין אויס לייזער, און ער איז מיין שטארקער פעלזין, וואס ער טוט מיר פאר היטין פון אלע צרות והוא און ער איז מיין צייכענער, און מיין אנטלויפונג איז צו אים, אגוטין טייל פון מיין בעכר אין דם טאג וואס איך רוף אים אן בידו אין זיין האנט טו איך באהאלטין מיין נשמה אין דר צייט אז איך שלאף און אז איך טו וואכין ועם און אז מיין גוף איז מיט מיין נשמה אין איינעם איז גאט מיט מיר און איך האב פר קיינעם ניט קיין מורא:

אֱלֹהֵינוּ אונזר גאט און גאט פון אונזערע עלטערין גידיינק אונז מיט איין גוטע גידיינקינש צו פר דיר, און דערמאן אונז מיט איין דערמאנונג פון הילף און רחמנות פון דיינע אויבערשטע הימלן, און גדיינק צו אונז גאט אונזר גאט די ליבשאפט פון אונזערע ערשטע אבות אברהם יצחק ויעקב דיינע קנעכט, דעם ברית וואס דו האסט מיט זייא געמאכט און דם גינאד און אויך די שבועה וואס דו האסט געשווארען צו אברהם אבינו אויף דם בארג מוריה און אויך דם בינדין וואס אברהם האט גיבונדין זיין זון יצחק אויף דעם מזבח צו מקריב זיין אים פאר דיר וויא עס איז געשריבין אין דיין הייליגע תורה:

וַיְהִי און עס איז גיוועזן נאך די דאזיגע רייד וואס ישמעאל פלעגט זיך בארימען פר יצחק אז ער האט זיך מל גיוועזן צו דרייצען יאר און האט ניט דר ווידער גיזאגט, האט יצחק צו אים גיזאגט דו בארימסט זיך מיט איין אבר, אז גאט וואלט מיר גיזאגט אז איך זאל זיך לאזין מקריב זיין פר אקרבן פר אים וואלט איך אויך ניט דר ווידר גיוועזן, און גאט האט גיפרובט דעם אברהם און האט צו אים גיזאגט אברהם, האט אברהם גיזאגט איך בין אן גיברייט, הט גאט גיזאגט נעם איך בעט דיך דיין איינציגן זון יצחק וואס דו האסט אים ליב און גיי צום לאנד מוריה און ברייניג אים ארויף דארטן פר איין עולה אויף איינם פון די בערג וואס איך וועל דיר זאגן: וישכם

סע"ם ר׳ האט

אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ וַיְבַקַּע
עֲצֵי עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים: בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם
אֶת עֵינָיו וַיַּרְא אֶת הַמָּקוֹם מֵרָחֹק: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל נְעָרָיו שְׁבוּ לָכֶם פֹּה עִם
הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה עַד כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם: וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת עֲצֵי
הָעֹלָה וַיָּשֶׂם עַל יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת הָאֵשׁ וְאֶת הַמַּאֲכֶלֶת וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו:
וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֶּנִּי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ
וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ
שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַיָּבֹאוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת
הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל
לָעֵצִים: וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת בְּנוֹ: וַיִּקְרָא אֵלָיו
מַלְאַךְ יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר אַל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל
הַנַּעַר וְאַל תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי יְרֵא אֱלֹהִים אַתָּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת
בִּנְךָ אֶת יְחִידְךָ מִמֶּנִּי: וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה אַיִל אַחַר נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ
בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ: וַיִּקְרָא אַבְרָהָם

האט זיך אברהם גיפעדערט אין דר פריא אונ האט אן גיגורט זיין אייזיל אונ האט
מיט זיך גינומן זיינע צוויא יונגען אונ זיין זון יצחק אונ האט געשפאלטין האלץ צו
דער עולה אונ איז אויף גישטאנן אונ איז גיגאנגן צו דעם ארט וואס גאט האט אים
גיזאגט: ביום אין דעם דריטין טאג האט אברהם אויף גיהויבן זיינע אויגין אונ
האט גיזעהען דעם ארט פון ווייטין: ויאמר האט אברהם גיזאגט צוא זיינע יונגען
זיצט אייך דא מיט דם אייזל אונ איך מיט דעם יונג יצחק וועלין מיר גיין ביז דעם ארט
וואס פר אונז איז אונ מיר וועלין זיך בוקין אונ מיר וועלן זיך אום קערן צו אייך: ויקח
האט אברהם גינומען דאס האלץ פון דר עולה אונ האט דאס ארויף גיטאן אויף זיין
זון יצחק אונ האט גינומן אין זיין האנט דס פייער אונ דאס מעסער אונ זיינען גיגאנגן
ביידע באנאנדער: ויאמר האט יצחק גיזאגט צוא זיין פאטער אברהם אונ האט
גיזאגט מיין פאטער, האט אברהם גיזאגט דא בין איך מיין זון, האט יצחק
גיזאגט נון פייער אונ האלץ איז דא אונ וואו איז אשאף פון איין עולה וועגין.
ויאמר אברהם האט אברהם גיזאגט, גאט וועט זיך אויס קלייבין איין שאף אונ אז
עם וועט ניט זיין איין שאף וועסטו מיין זון זיין פר איין עולה אונ זיינן גיגאנגן ביידע
באנאנדר: ויבאו זיינן זייא גיקומען צו דעם ארט וואס גאט האט צו אים גיזאגט, אונ
אברהם האט דארטין גיבויאט דעם מזבח אונ האט מסדר גיוועזן דס האלץ אויף דם
מזבח אונ האט גיבונדין זיין זון יצחק אונ האט אים ארויף גילייגט אויף דעם מזבח
אויבן אויף די האלץ פון מזבח: וישלח האט אברהם אויס גישטרעקט זיין האנט אונ
האט גינומן דעם מעסר צו קוילין זיין זון: ויקרא האט אים א מלאך פון גאט גירופין פון
דם הימל אונ האט גיזאגט אברהם אברהם האט אברהם גיזאגט דא בין איך. האט
דר מלאך גזאגט דוא זאלסט ניט אויס שטרעקין דיין האנט צום יונג אונ זאלסט
אים גאר ניט טאן ווארום איצונד ווייס איך אז דו ביסט אגאטס פארכטיגער אונ דו
האסט ניט פר מיטין פון מיין רצון וועגין אפילו דיין איינציגין זון: וישא האט אברהם
אויף גיהויבין זיינע אויגן אונ האט גיזעהן אז איין שאף שטייט נאך דם אז דר מלאך
האט אים גיזאגט אל תשלח ידך, אונ דר שאף איז גיוועזן פר האלטין אן אבוים מיט
זיינע הערנער, איז אברהם גיגאנגען אונ האט גינומן דעם שאף אונ האט אים אויף
גיבראכט פר איין עולה פר זיין זון: ויקרא האט אברהם גירופין דעם נאמן פון דעם

שם המקום ההוא יי יראה אשר יאמר היום בהר יי יראה: ויקרא מלאך יי אל אברהם שנית מן השמים: ויאמר בי נשבעתי נאם יי כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך: כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער איביו: והתברכו בזרעך כל גויי הארץ עקב אשר שמעת בקלי: וישב אברהם אל נעריו ויקמו וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע:

אין דעם טאג ווען מען זאגט ניט קיין תחנון זאגט מען דאס ניט:

רבונו של עולם כמו שכבש אברהם אבינו את רחמיו מעל בן יחידו לעשות רצונך בלבב שלם כן יכבשו רחמיך את כעסך מעלינו ויגלו רחמיך על מדותיך. ותתנהג עמנו יי אלהינו במדת החסד ובמדת הרחמים. ותכנס לנו לפנים משורת הדין. ובטובך הגדול ישוב חרון אפך מעמך ומעירך ומארצך ומנחלתך. וקים לנו יי אלהינו את הדבר שהבטחתנו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור. וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר: ונאמר ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם כי אני יי אלהיהם: ונאמר וזכרתי להם ברית ראשנים אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים אני יי: ונאמר ושב יי אלהיך את שבותך

ארט יי יראה כלומר אז גאט זאל אויס קלייבן דאס דאזיגע ארט אז ער זאל מאכן דארטן רוען זיין שכינה אונ מען זאל דא מקריב זיין קרבנות אז עס זאל גיזאגט ווערן אין די טעג וואס וועלן קומען אז אין דעם דאזיגן בארג וועט גאט ב"ה באוויזן ווערן צו זיין פאלק: ויקרא האט אמלאך פון גאט גירופן פון דעם הימיל דאס אנדערע מאל צו אברהם אונ האט גזאגט אז גאט האט גיזאגט איך האב ביי מיר זעלבסט גישווארן דרום ווייל דו האסט גטאן די דאזיגע זאך אונ דו האסט גים פר מיטן דיין איינציגן זון כי דער פר וועל איך דיך בענטשן אונ איך וועל מערין דיינע קינדר ווי די שטערין אין הימיל אונ וויא די זאמד וואס איז ביי דם בארטן פון דעם ים אונ דיינע קינדר וועלן ירשנן די שטעט פון זייערע פיינט. אונ אלע פעלקר פון דר ערד וועלן גיבענטשט ווערין דורך דיינע קינדר דרום ווייל דוא האסט צו גהערט אין מיין קול: וישב האט זיך אברהם אום גיקערט צו זיינע יונגן אונ זיינען אויף גישטאנען אונ זיינן גינאנגן מיט אנאנדר קיין באר שבע אונ אברהם איז גיזעסין אין באר שבע:

רבשע דר האר פון דר וועלט עס זאל זיין דר ווילין צו פר דיר גאט דר גאט פון מיינע עלטערין דו זאלסט אונז גידיינקן דעם ברית פון אונזרע עלטערין אזו וויא אברהם אבינו האט איין גיהאלטין זיין רחמנות וואס אמענטש דארף האבין אויף זיין איינציגין קינד אונ האט דאך אים גיוואלט מקריב זיין כדי צו טאן דיין ווילין אזו אויך זאל דיין רחמנות איין האלטין דיין כעס פון אונז אונ זאלסט זיך נוהג זיין מיט אונז אונזר גאט מיט דר מדה פון חסד אונ דר בארימקייט, אונ דורך דיין גרויס גוטס זאל אומגקערט ווערן דיין גרים צארן פון דיין פאלק אונ פון דיין שטאט ירושלים אונ פון דיין לאנד ארץ ישראל: וקים אונ זייא אונז מקיים גאט אונזר גאט וואס דוא האסט אונז צו גיזאגט אין דיין תורה דורך דיין קנעכט משה וויא עס שטייט אין דיין הייליגע תורה אונ איך וועל גידיינקן דעם ברית וואס איך האב גיטאן מיט יעקב אונ אויך דעם ברית פון יצחק אונ אויך דעם ברית פון אברהם אונ אויך דאס לאנד ארץ

ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך יי אלהיך שמה: אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך יי אלהיך ומשם יקחך: והביאך יי אלהיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך וירשתה והיטבך והרבך מאבותיך: ונאמר יי חננו לך קוינו היה זרועם לבקרים אף ישועתנו בעת צרה: ונאמר ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע: ונאמר בכל צרתם לו צר ומלאך פניו הושיעם באהבתו ובחמלתו הוא גאלם וינטלם וינשאם כל ימי עולם: ונאמר מי אל כמוך נשא עון ועובר על פשע לשארית נחלתו לא החזיק לעד אפו כי חפץ חסד הוא: ישוב ירחמנו יכבוש עונותינו ותשליך במצולות ים כל חטאתם: תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם: ונאמר והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפלתי עולותיהם וזבחיהם לרצון על מזבחי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים:

לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר. ומודה על האמת ודובר אמת בלבבו וישכם ויאמר:

רבון כל העולמים. לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך כי על רחמיך הרבים. מה אנו מה חיינו מה חסדנו מה צדקנו מה כחנו מה גבורתנו. מה נאמר לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו הלא כל הגבורים כאין לפניך ואנשי השם כלא היו וחכמים כבלי מדע ונבונים כבלי השכל כי רוב מעשיהם תהו וימי חייהם הבל לפניך. ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל: לבד הנשמה הטהורה שהיא עתידה לתן דין וחשבון לפני כסא כבודך. וכל הגוים כאין נגדך שנאמר הן גוים כמר

ישראל וועל איך דר מאנן אונ וועל זיי ברייננגן מיט נאר דאס גוטס אין זייער לאנד:

לעולם אייביג זאל דער מענש זיין איין גאטס פארכטיגער אפילו אין פרבארגינגש אונ מודה זיין אויף דעם אמת אונ זאל אמת ריידן מיט זיין גאנצן הארצין אן פאלשקייט דען גאט ווייס די מחשבה, אונ ער זאל אלע פרי דס זאגין רבונו הער פון אלע וועלטין ניט וועגין אונזר גירעכטיקייט טוען מיר ווארפין אונזער גיבעט פאר דיר נייערט וועגין דיינע פיל דר בארימקייט, דען וואס זיינען מיר וואס איז אונזער לעבן וואס איז אונזר גנאד וואס איז אונזר הילף וואס איז אונזר כח וואס איז אונזער גבורה, וואס זאלן מיר זאגין צו פר דיר גאט אונזר גאט אונ גאט פון אונזרע עלטערין פאר וואר דאס אלע גבורים זיינן אז נישט צו פאר דיר אונ די מענשין וואס זיי האבין אגרויסין שם גיהאט אויף דער וועלט איז גלייך וויא זיי וואלטין גאר ניט גיוועז אונ די חכמים זיינען וויא אן וויסענשאפט אונ די פרשטאנדיגע זיינן ווי אן שכל, דען זייערע מיינסטע מעשים זיינען נישט אונ זייערע לעב טאג איז גאר נישט פאר דיר אונ דאס מיינסטע קען זעהן דס אמענש האט מער מעלות פון איין בהמה דאס איז גאר נישט דען אלסדינג וואס דר מענש טוט אויף דר וועלט פון זיין הנאה וועגין איז אלץ נישט נאר די נשמה הקדושה איז אין איין הויכע מדרגה יוען דער מענש האלט זיא.

מִדָּלִי וּכְשַׁחַק מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ הֵן אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל׃
אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ. בְּנֵי אַבְרָהָם אֹהַבְךָ שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לּוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה. זֶרַע יִצְחָק יְחִידוֹ שֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּב הַמִּזְבֵּחַ. עֲדַת יַעֲקֹב בִּנְךָ בְּכוֹרֶךָ שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאָהַבְתָּ אוֹתוֹ וּמִשִּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ בּוֹ קָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן׃

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְשַׁבֵּחֲךָ וּלְפָאֶרְךָ וּלְבָרֵךְ וּלְקַדֵּשׁ וְלָתֵת שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לִשְׁמֶךָ׃ אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ וּמַה יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ׃ אַשְׁרֵינוּ שֶׁאֲנוּ מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים עֶרֶב וָבֹקֶר וְאוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּכָל יוֹם׃

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד׃
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

עס שרייבין דיא חכמים אז מען זאל דיא ערשטע פרשה פון קריאת שמע דא לייענען כדי מען זאל ניט עובר זיין דעם זמן פון קריאת שמע׃

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ׃ וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ׃ וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ׃ וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃

אַתָּה הוּא עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם אַתָּה הוּא מִשֶּׁנִּבְרָא הָעוֹלָם. אַתָּה הוּא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְאַתָּה הוּא לָעוֹלָם הַבָּא. קַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בְּעוֹלָמֶךָ עַל עַם מַקְדִּישֵׁי שְׁמֶךָ.

ריין אונ טוט מעשים טובים קומט זיא נאך אויף יענער וועלט אין איין העכערע מדרגה וויא זיא איז פריער געוועזן׃

אבל אבר מיט דם איז אונזר מעלה גרויס דאס מיר זיינען דיין פאלק דאס מיר זיינען מקיים דיין תורה אונ מצות, די קינדר פון דיין גיליבטן אברהם וואס דו האסט צו אים גישווארין אויף דעם בארג מוריה דו זאלסט מערין זיינע קינדר וויא די שטערין אין הימיל, מיר זיינען די קינדר פון דיין איינציגן זון וואס ער איז גיבונדין גיווארן אויף דעם מזבח פאר איין קרבן, מיר קומען ארויס פון דיא צוועלף שבטים פון יעקב דיין עלצטער זון דאס פון וועגין דיין ליבשאפט וואס דו האסט אים ליב גיהאט אונ פון דיין פרייד וואס דו האסט זיך מיט אים גפרייט האסטו גירופין זיין נאמן ישראל אונ ישורון׃ לפיכך דרום זיינען מיר שולדיג צו דאנקען אונ לויבין דיך אונ צווא באשיינען דיך אונ צו לויבין אונ צו היילגין אונ צו געבין לויב אונ דאנקען צו דיין נאמען אשרינו וואויל אונז וויא גאר גוט איז אונזער חלק בעולם הזה אונ וויא זיס איז אונזער גורל לעולם הבא אונ וויא שיין איז אונזער ירושה אשרינו וואויל אונז דאס מיר פעדערין זיך אונ שפעטיגין זיך אבינד אונ מארגין אונ זאגין צוויי מאל אלע טאג שמע ישראל׃ אתה דוא ביסט גאט וואס דוא ביסט גיוועזן נאך איי דיא וועלט איז באשאפין גיווארין אתה דוא ביסט אויך גאט נאך דעם אז דיא וועלט איז באשאפין

וּבִישׁוּעָתְךָ מַלְכֵּנוּ תָּרוּם וְתַגְבִּיהַּ קַרְנֵנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בְּקָרוֹב לְמַעַן שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ הַמְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ בָּרַבִּים:

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ וּבִשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָעֶלְיוֹנִים. אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים: קַבֵּץ נְפוּצוֹת קוֶֹיךָ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל בָּאֵי עוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ. אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם וּמִי בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ בָּעֶלְיוֹנִים וּבַתַּחְתּוֹנִים שֶׁיֹּאמַר לְךָ מַה תַּעֲשֶׂה וּמַה תִּפְעָל: אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם חַי וְקַיָּם עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ. וְקַיֶּם לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ עַל יְדֵי צְפַנְיָה חוֹזֶךָ כָּאָמוּר בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם כִּי אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם אָמַר יְיָ:

פרשת תרומת הדשן

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה הִיא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלַּיְלָה עַד הַבֹּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ

גִיוָוארִין, דוּא בִּיסְט גָאט בְּעוֹלָם הַזֶּה אוּנ דוּא בִּיסְט גָאט לְעוֹלָם הַבָּא, קדש הֵיילִיג דַיין נָאמֶען אוֹיף דִיא וָואס הַיילִיגֶען דַיין נָאמֶען, אוּנ הַיילִיג דַיין נָאמֶען אִין דַיין וֶועלְט, אוּנ דוּרְךְ דַיין הִילְף זָאל דֶער הֵייכְט אוּנ דֶער הֵייבִּין וֶוערִין אוּנְזֶערֶע הֶערְשַׁאפְט: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט, דֶער דָא הֵיילִיגְט דַיין נָאמֶען צְוִוישִׁין פִיל לַייט: אַתָּה דוּא בִּיסְט גָאט אוֹיף דֶעם הִימֶעל אוּנ אוֹיף דֶער עֶרְד, אוּנ אִין דִיא גַאנְץ הוֹיכְע אוֹיבֶּרְשְׁטֶע הִימִיל, אמת עֶס אִיז אֱמֶת דָאס דוּ בִּיסְט דֶער עֶרְשְׁטֶער אוּנ דוּ בִּיסְט דֶער לֶעצְטֶער, אוּנ אָן דִיר אִיז קֵיין גָאט נִיט פַאר הַאנְדִין, קבץ מִיר בֶּעטִין דִיךְ גָאט זַאמִיל אַיין דִי וָואס הָאפִין צוּ דִיר פוּן אַלֶע פִיער עֶקִין פוּן דֶער וֶועלְט, יכירו לָאזִין אַלֶע לַייט פוּן דֶער וֶועלְט דֶר קֶענֶען דָאס דוּ גָאט בִּיסְט אַלֵיין אִיבֶּער דִי קִינִיגְרַייךְ פוּן דֶער עֶרְד, דוּ הָאסְט בַּשַׁאפִין דִי הִימִיל אוּנ דִי עֶרְד דֶעם יַם אוּנ אַלֶדִינְג וָוס אִין אִים אִיז, אוּנ וֶוער אִיז צְוִוישְׁן אַלֶע דַיינֶע בַּאשֶׁעפֶענִישׁ צְוִוישִׁין דִי אוֹיבֶּערְשְׁטֶע אָדֶער צְוִוישִׁין דִי אוּנְטֶערְשְׁטֶע וָואס עֶר קֶען זָאגִין צוּ דִיר וָואס טוּסְטוּ. אוּנְזֶר פָאטֶער דֶער דָא אִיז אִין הִימִיל טוּא מִיט אוּנְז צְדָקָה אוּנ חֶסֶד פוּן וֶועגִין דַיין גְרוֹיסִין נָאמֶען דֶער שְׁטַארְקֶר אוּנ פָארְכְטְצוּמֶר וָואס עֶר אִיז אוֹיף אוּנְז גִירוּפִין, וקים מִיר בֶּעטִין דִיךְ גָאט אוּנְזֶר זַייא אָן אוּנְז גִיךְ מְקַיֵּים דֶעם פָּסוּק וָואס עֶר אִיז אָנְגֶעשְׁרִיבְּן, אִין דֶר צַייט פוּן דֶר גְאוּלָּה וֶועל אִיךְ אַייךְ אַיין זַאמְלֶען, אוּנ אִיךְ וֶועל אַייךְ גֶעבִּין אַגוּטִין שֵׁם אוּנ לוֹיבּ צְוִוישֶׁען אַלֶע אוּמּוֹת פוּן דֶער וֶועלְט אַז אִיךְ וֶועל אוּם קֶערִין אַייעֶר גִיפַיינְקֶענֶעשׁ, דָאס אִיר וֶועט וִוידֶער זִיצִין בְּשָׁלוֹם אִין אַייעֶר לַאנְד, אִיר וֶועט דָאס מִיט אַייעֶרֶע אוֹיגִין זֶעהִן, אַזוֹיא הָאט גָאט גִיזָאגְט:

סעי״ם ר׳ ויהי

תּוּקַד בּוֹ: וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנְסֵי בַד יִלְבַּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ וְהֵרִים אֶת הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת הָעֹלָה עַל הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ: וּפָשַׁט אֶת בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת הַדֶּשֶׁן אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל מָקוֹם טָהוֹר: וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ לֹא תִכְבֶּה וּבִעֵר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים: אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה:

אין דעם טאג וואס מען זאגט ניט קיין תחנון זאגט מען ניט דעם יהי רצון:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ וְתִמְחוֹל לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ וּתְכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתִמְחוֹל וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ וְשֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ קָרְבַּן הַתָּמִיד שֶׁיְּכַפֵּר בַּעֲדֵנוּ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיְיָ כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד: אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ

יהי עס זאל זיין דער ווילן פאר דיר גאט אונזער גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערן, אז דו זאלסט זיך אויף אונז מרחם זיין אונ מוחל זיין אונזערע קליינע זינד, אונ דו זאלסט אפ ווישן אונזערע שווערע זינד, אונ דו זאלסט אונז מוחל זיין אונ פר געבן צו די אלע ווידער שפעניגונג, אונ עס זאל גיבויעט ווערין דער בית המקדש באלד אין אונזערע טעג, אונ מיר זאלן זוכה זיין מקריב צו זיין פר דיר דעם קרבן תמיד, וואס ער זאל פר געבן אויף אונז, אזו ווי דו האסט אנגישריבן אין דיין הייליגע תורה, וועלכע דו האסט גיגעבין דורך משה דיין קנעכט, אזו ווי מיר וועלין זאגן די פרשה פון קרבן תמיד:
וידבר אונ גאט האט גירעט צו משה אונ האט צו אים גיזאגט. זאג אן די קינדר ישראל אונ דוא זאלסט צו זייא זאגין, מיין קרבן דאס איז דאס בלוט וואס מען האט גישפריצט אויף דעם מזבח, מיין ברויט דאס איז דער חלק פון די אינוויינגסטע פון דר בהמה וואס מען האט פאר ברענט אויף דעם מזבח וואס דאס איז צו מיר איין נחת רוח, דאס איך האב גיהייסין אונ מיין רצון איז גיטאן גיווארן, זאלט איר היטין מקריב צו זיין פאר מיר אין זיין צייט, אונ דוא זאלסט צו זיי זאגן דאס איז דער קרבן וואס איר זאלט אויף דעם פייער מקריב זיין פאר גאט, יאריגע שאף אן איין מום איטליכין טאג צוויי פאר אקרבן תמיד, איין שאף זאלסטו אן ברייטין אין דער פריא אונ די אנדערע שאף זאלסטו אן ברייטין צווישין די אבינטין, אונ אצעהנט חלק פון אמאס זעמיל מעל צו אמנחה, גימישט מיט גישטויסינם אייל אפערטיל עמער. תמיד זאלט איר ברייגגן אקרבן עולה, אזוי וויא דער קרבן עולה וואס מען האט מקריב גיוועזן אויף דעם בארג סיני, צו איין נחת רוח אקרבן אויף דעם פייער פאר גאט. אונ זיין גיסונג זאל זיין אפערטיל פון איין עמער וויין צו איין שאף, אויף אהייליג ארט דאס איז דער מזבח
זאל

כ״ב ר׳

הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיְיָ: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ: וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְיָ וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

עס שרייבן די חכמים דאס מען איז מחויב צו זאגן נאך ויִדבר די פרשה פון קטורת אונ די ברייתות תנו רבנן פטום הקטורת כיצד וכו׳ אונ דר נאך אנא בכח אונ דאס זאל מען זאגן מיט גרויס כונה דען דאס האט גימאכט דער תנא רבי נחוניא בן הקנה:

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה נְבִיאָךְ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ: וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ סַמִּים נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה: וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ: וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וְנֶאֱמַר וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר בְּהֵיטִיבוֹ אֶת הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְיָ לְדֹרֹתֵיכֶם:

מען זאל פטום הקטורת אינווייניג זאגן כדי מען זאל חס ושלום ניט וואס איבער היפען פון דיא עלף סממנים. אזו שרייבט דער מהרי״ל:

תָּנוּ רַבָּנָן פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה מָנִים הָיוּ

זאל מען גיסן דם שטארקין וויין פאר גאט, אונ די אנדערע שאף זאלסטו אן בריינגין צווישין די אבינטין, אזוי וויא דיא מנחה אונ דאס גיסונג פון אין דער פריא זאלסטו מאכין אויך צו אבינט, דאס איז איין נחת רוח פאר גאט:

ושחט אונ ער זאל קוילין דעם קרבן בייא דעם צפון זייט פון דעם מזבח פאר גאט ווערט אונ די קינדר פון אהרן זאלין שפריצין זיין בלוט ארום דעם מזבח:

אתה הוא ביסט דער גאט וואס אונזערע עלטערין האבין מקטיר גיוועזן פאר דיר דיא קטורת פון די עטליכע ערלייא גיווירצין, בזמן אין דער צייט אז דער בית המקדש איז גישטאנען, אזו ווי דו האסט זייא גיבאטין דורך משה דיין נביא אזו וויא עס איז גישריבן אין דיין תורה, גאט האט גיזאגט צו משה נעם צו דיר גיווירצין, טריף גיווירץ, אונ אווארציל פון איין מין גיווירץ וואס איז גלאט וויא אנאגיל, טייבילש קויט אונ אנדערע גיווירצין, אונ לויטערע ווייריך, די פיר ערליי גיווירצין זאלין אלע גלייך זיין אין דער וואג וויא איינס וועגט אזו זאל דאס אנדערע וועגין, זאלסט די קטורת מאכין איין מישונג פון גיווירצין אזו וויא די אפטייקערס טוען, אונ עס זאל זיין גימישט ריין אונ הייליג, אונ זאלסט צו רייבין דין אונ זאלסט דער פון געבין פאר דעם ארון הקדש אין דעם גיצעלט פון באשטעטיגונג וואס איך וועל זיך צו דיר באשטעטיגן דארטין, גאנץ הייליג זאל דאס זיין צו אייך, אונ עס שטייט אין פסוק אהרן זאל מקטיר זיין אויף דעם מזבח די קטורת פון די גיווירצין, אלע אין דר פרי אז ער ריינגט אויס די רערליך פון דר מנורה זאל ער דאס קטורת מקטיר זיין, אונ אז אהרן וועט אן צינדין די רערליך צווישין דעם אבינט זאל ער מקטיר זיין דיא קטורת פאר גאט צוא אייערע גיבירד:

תנו די רבנים האבין גילערינט, וויא אזויא איז דאס מישונג פון דיא קטורת גיוועזן, דריי הונדערט אונ אכט אונ זעכציג לטרות בשמים זיינען דרינען גיוועזן, דרייא הונדערט

כנ״ם ד׳

בָּהּ. שְׁלשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה. מָנֶה לְכָל יוֹם פְּרַס בְּשַׁחֲרִית וּפְרַס בֵּין הָעַרְבָּיִם וּשְׁלשָׁה מָנִים יְתֵרִים שֶׁמֵּהֶם מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל מְלֹא חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים. וּמַחֲזִירָן לְמַכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפֻּרִים. וְשׁוֹחֲקָן יָפֶה יָפֶה כְּדֵי שֶׁתְּהֵא דַקָּה מִן הַדַּקָּה. וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִים הָיוּ בָהּ. וְאֵלּוּ הֵן. הַצֳּרִי וְהַצִּפֹּרֶן הַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה מוֹר וּקְצִיעָה שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר. קִלּוּפָה שְׁלשָׁה. קִנָּמוֹן תִּשְׁעָה. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין. יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק. מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע. מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא: רַבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהוּא וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ וְאִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין

הונדערט אונ פינף אונ זעכציג געוויכט האט מען באדארפט האבין אזויא וויא דיא צאהל פון די טעג פון דעם יאהר, אליטרא האט ער אלע טאג מקטיר געוועזן האלב אין דער פריא אונ האלב צווישין אבינט, אונ דריי ליטרות וואס זיינען מעהר געוועזן וואס דער כהן גדול פלעגט פון זיינע הייפלען פול אריין צו ברייגגען אין בהמ"ק אריין אום יום כפור, אונ אום ערב יום כפור פלעגט ער זייא ווידער אריין שיטין אין אשטייסיל אריין, כדי ער זאל מקיים זיין דיא מצוה וואס זיא שטייט געשריבין עס זאל זיין גאנץ דין געשטויסין: תנו דיא רבנים האבין געלערנט די מישונג פון דיא קטורת, עלף ערליי מיני געווירצין זיינען געוועזן אין דיא קטורת אונ דאס זיינען זיי, טריף געווירץ, אונ אווארצל וואס איז געוועזן גלאט וויא אנאגיל, אונ טייבילש קויט, אונ ווייריך. איטליכס באזונדער פון דיא פיר מינים האט געוואויגן זיבעציג געוויכט פון הונדערט דינגרין טרעפט דאס אן צוויי הונדערט אונ אכציג געוויכט, געווירץ אונ אינגבער אונ דיא שטיינגליך פון נרד אונ זאפרען איטליכס באזונדער פון דיא פיר מינים האט געוואוגין זעכצן געוויכט, טרעפט דאס אן פיר אונ זעכציג געוויכט, הקשט איז געוועזן צוועלף געוויכט קלופה איז געוועזן דריי געוויכט קנמון איז געוועזן ניין געוויכט דאס זיינען עלף מינים אונ זייא טרעפין אן דריי הונדרט מיט אכט אונ זעכציג געוויכט, אזוי וויא עס איז אויס גערעכינט אויבין אונ די פינף מינים וואס דא ווערט זיין ווייטער אויס גערעכינט זיינען זייא ניט פון די דריי הונדערט מיט אכט אונ זעכציג געוויכט נאר חוץ דעם, אזוי איין מין קרייטיכר איז געוועזן ניין קבין, אונ ווין וואס קומט ארויס פון קפרים איז געוועזן דריי סאין אונ דריי קבין, אונ אז ער האט ניט געפונען קיין יין קפריסין האט ער געמעגט ברייגגען ווייסין ווין אלטין ווין אונ שטארקין, אונ זאלץ פון סדום אפערטיל, אזוי אקרייטיכר וואס מאכט דעם רויך גלייך גיין פיל ווייניג איז: רבי נתן זאגט אזויא איין קרייטיכער וואס וואקסט בייא דעם ירדן איז אויך געוועזן אביסיל, אונ אז ער האט אריין געטאן דרינען האניג האט ער זיא פסול געמאכט, אונ אז ער האט געמינערט איינס פון דיא אלערליי געווירצין איז ער חיב מיתה: רבן שמעון בן גמליאל זאגט דאס מין צרי איז דאס מעהר ניט נאר דיא זאפט וואס עס טריפט פון דם האלץ קטף. בורית כרשינה האט מען גינומן צו רייבין דער מיט דאס מין צפורן כדי זייא זאלין שיין זיין. יין קפריסין האט מען גינומען וואס מען האט געווייכט אין אים דאס מין צפורן כדי דר ריח

כצ"ט ר'

זא:

בו את הצפרן כדי שתהא עזה. והלא מי רגלים יפין לה אלא שאין מכניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד:

תניא רבי נתן אומר כשהוא שוחק אומר הדק היטב היטב הדק מפני שהקול יפה לבשמים. פטמה לחצאין כשרה. לשליש ולרביע לא שמענו: אמר רבי יהודה זה הכלל. אם כמדתה כשרה לחצאין. ואם חסר אחד מכל סממניה חיב מיתה: תניא בר קפרא אומר אחת לששים או לשבעים שנה היתה באה של שירים לחצאין: ועוד תני בר קפרא אלו היה נותן בה קורטוב של דבש אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה. ולמה אין מערבין בה דבש. מפני שהתורה אמרה כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליי:

ג״פ יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: ג״פ יי צבאות אשרי אדם בטח בך: ג״פ יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו: וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמניות:

אביי הוה מסדר סדר המערכה משמא דגמרא ואליבא דאבא שאול מערכה גדולה קודמת למערכה שניה של קטרת ומערכה שניה של קטרת

זאל שטארק זיין, אונ די וואסער פון דעם קוואל וואס ער הייסט רגלים איז אויך גוט דער צוא, נאר מען ברייגנט ניט אריין דאס וואסער פון דעם קוואל רגלים אין בהמ״ק וייל עס איז קיין כבוד ניט: תניא מיר האבין גילערינט רבי נתן זאגט, אז מען האט געשטויסין דיא קטורת האט דער ממונה גיזאגט צו דעם וואס האט געשטויסין, צוא מאל דאס גאנץ גוט, וויל דאס קול אונ דער דאמפף וואס איז ארויס גיגאנגען פון זיין מויל מחמת ער האט גירעט איז גוט צו די בשמים פון די קטורת, ווען מען האט איין האלבין שיעור פון די קטורת גימאכט כלומר נאר הונדערט מיט פיר אונ אכציג גיוויכט איז דאס כשר. אדריטעל אדער אפערטיל שיעור פון די קטורת אז מען האט גימאכט האבין מיר ניט גיהערט אויב עס איז כשר אדער ניט. האט גיזאגט רבי יהודה דאס איז דער כלל אז ער האט גינומען אזויא וויא דיא מאס פון דער וואג וואס איז מפורש אין דער תורה צו איטליכין מין איז כשר אז ער האט אהאלבין שיעור פון די קטורת גימאכט, אונ אז ער האט גימינערט איינס פון דיא מינים אדער פון דער וואג וויא אין דער תורה שטייט איז ער חיב מיתה:

תניא מיר האבין גילערינט בר קפרא זאגט איין מאל אין זעכציג אדער אין זיבעציג יאר איז גוועען פון דעם וואס איז איבר גיבליבן אלע יאר פון די דריי גיוויכט וואס דער כהן גדול האט פון זיי גינומען אום יום כפור אהאלבין שיעור פון די קטורת, אונ מען האט מער ניט באדארפט מאכין קטורת דאס יאר נאר אהאלבן שיעור: אונ נאך האט גילערינט בר קפרא אז מען וואלט גיגבין אין איר אביסל האניג וואלט קיין מענש גיקאנט בלייבן שטיין מחמת דעם גישמאקן ריח וואס וואלט דר פון גיוועען, אונ ווארום האט מען ניט אריין געמישט אין איר קיין האניג, וויל די תורה האט גיזאגט אלע זויער טייג אונ אלע האניג זאלט איר פון אים ניט מקטיר זיין קיין פייער אפפער צוא גאט: יי גאט איבער אלע הערשאפט איז מיט אונז, א שטארקייט איז צו אונז דער גאט פון יעקב תמיד: יי וואול דעם מענשין וואס האט אבטחון אין דיר גאט: יי גאט העלף, דער מלך הקב״ה זאל אונז ענטפערין אין דעם טאג וואס מיר רופין אים: וערבה אונ עס וועט זיס זיין צוא גאט די מנחה פון יהודה מיט ירושלים אזויא וויא דיא טעג פון אייביג. אונ אזויא וויא דיא ערשטע יאהרען:

ספ״ט ר׳

קודמת לסדור שני גזרי עצים וסדור שני גזרי עצים קודם לדשון מזבח הפנימי ודשון מזבח הפנימי קודם להטבת חמש נרות והטבת חמש נרות קודמת לדם התמיד ודם התמיד קודם להטבת שתי נרות והטבת שתי נרות קודמת לקטרת וקטרת קודמת לאברים ואברים למנחה ומנחה לחבתין וחבתין לנסכין ונסכין למוספין ומוספין לבזיכין ובזיכין קודמין לתמיד של בין הערבים שנאמר וערך עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים עליה השלם כל הקרבנות כלם:

אנא בכח גדלת ימינך תתיר צרורה: קבל רנת עמך שגבנו טהרנו נורא: נא גבור דורשי יחודך כבבת שמרם: ברכם טהרם רחמי. צדקתך תמיד גמלם: חסין קדוש ברוב טובך נהל עדתך: יחיד גאה לעמך פנה. זוכרי קדשתך: שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלמות: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

אין דעם טאג ווען מען זאגט ניט קיין תחנון זאגט מען דאס ניט:

רבון העולמים אתה צויתנו להקריב קרבן התמיד במועדו ולהקטיר הקטרת בזמנה ולהיות הכהנים בעבודתם. ולוים בדוכנם. וישראל במעמדם. ועתה בעונותינו חרב בית המקדש ובטל התמיד והקטרת ואין לנו לא כהן

אביי האט מסדר גוועזן די מערכה אין די עבודות. פון דם טאג אזו ווי אין בית המדרש איז גילערינט גיווארין אונ עס איז נקבע גיווארין אין דער גמרא אונ פון וועגין אבא שאול, דאס גרויסע אן ריכטונג פון פייער אויף דעם מזבח איז פריער גיוועזן פון אנדערין אן ריכטונג פון פייער וואס מען האט דר פון גענומן קוילין אז מען זאל מקטיר זיין אויף זיי קטורת, אונ די אנדערע מערכה איז פריער גיוועזן פון דעם וואס די כהנים האבין מסדר גיוועזן אונ צו גלייגט צווייא שטיקר האלץ צו דער גרויסער מערכה, אונ דר סדור שני גזרי עצים איז פריער גיוועזן פון דעם ווס מען הט אפ גישארט דאס אש פון דעם אינוויינגסטין מזבח, אונ דר דשון מזבח הפנימי איז פריער גיוועזן פון דעם ווס מען האט אויס גירייניגט די פינף רערלאך פון דר מנורה, אונ הטבת חמש נרות איז פריער גיוועזן פון דעם וואס מען האט גשפריינגט דאס בלוט פון דעם קרבן תמיד, אונ דער דם התמיד איז פריער גיוועזן פון דעם וואס מען האט אויס גירייניגט די לעצטע צווייא רערלך פון דר מנורה, אונ הטבת שתי נרות איז פריער גיוועזן פר די קטורת, אונ די קטורת איז פריער גיוועזן פון דעם וואס מען האט מקריב גיוועזן די אברים פון דעם קרבן תמיד, אונ הקרבת אברים איז פריער גיוועזן פר דר מנחה, אונ די מנחה איז פריער גיוועזן פאר די חבתין, אונ די חבתין זיינן פריער גיוועזן פאר די נסכים, אונ די נסכים זיינען פריער גיוועזן פאר די קרבנות מוספים, אונ דיא קרבנות מוספים זיינען פריער גיוועזן פאר די צווייא לעפיל ווייראך וואס מען האט מקטיר גיוועזן אז מען האט אראפ גענומען דעם לחם הפנים, אונ די בזיכין זיינן פריער גיוועזן פר דעם קרבן תמיד ווס מען האט מקריב גיוועזן צווישן די אבינטין, וויא עס שטייט אין פסוק, ער זאל אויף ריכטן אויף איר דיא עולה אונ זאל מקטיר זיין אויף איהר די חלבים פון דיא שלמים, אויף איר האט זיך אויס גענדאזט אלע קרבנות כלומר נאך דעם תמיד של בין הערבים האט מען קיין שום זאך מעהר ניט מקריב גיוועזן:

־בון הער פון אלע וועלטן דו האסט אונז גבאטן מקריב צו זיין דם קרבן תמיד אין זיין צייט אונ די כהנים זאלין זיין אין זייער דינסט אונ די לוים אין זייער דוכנען

בַּעֲבוֹדָתוֹ. וְלֹא לֵוִי בְּדוּכָנוֹ. וְלֹא יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ. לָכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיְּהֵא שִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ חָשׁוּב וּמְקֻבָּל וּמְרֻצֶּה לְפָנֶיךָ
כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ. וְעָמַדְנוּ עַל מַעֲמָדוֹ. וְהִקְטַרְנוּ הַקְטֹרֶת
בִּזְמַנָּהּ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ: וְנֶאֱמַר זֹאת הַתּוֹרָה לָעֹלָה לַמִּנְחָה
וְלַחַטָּאת וְלָאָשָׁם וְלַמִּלּוּאִים וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים:

אֵיזֶהוּ הָאבֶּן אוּנְזֶערֶע חֲכָמִים מְתַקֵּן גֶעוֶוען אִין דִי תְּפִלָּה ווייל אַמֶענְטְשׁ אִיז מְחוּיָיב אַלֶע טָאג צוּ
לֶערְנֶען מִקְרָא מִשְׁנָה גְמָרָא דְרוּם נָאךְ וִיְדַבֵּר וָועלְכֶם מִקְרָא אִיז זָאגְט מֶען אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן וָואס
דָאס אִיז מִשְׁנָיוֹת אוּנ רַבִּי יִשְׁמָעֵאל וָואס דָאס אִיז גְמָרָא. אַזוֹ שְׁרַייבְּט דֶר טור א״ח סי׳ ב׳ אוּנ
מֶען זָאל זָאגִין אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן אוּנ רַבִּי יִשְׁמָעֵאל מִיט דֶעם נִיגוּן פוּן מִשְׁנָיוֹת אוּנ בְּרַייתוֹת:

אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן
פַּר וְשָׂעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן
וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל בֵּין
הַבַּדִּים וְעַל הַפָּרֹכֶת וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן
מְעַכָּבֶת: שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל
מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב: פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים
וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי
שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל הַפָּרֹכֶת וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב
מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכָּבֶת: שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד
מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב אֵלּוּ וָאֵלּוּ
נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשֶׁן: חַטֹּאת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד אֵלּוּ הֵן
חַטֹּאת הַצִּבּוּר שְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת שְׁחִיטָתָן
בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן אַרְבַּע
מַתָּנוֹת עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת: כֵּיצַד עָלָה בַכֶּבֶשׁ וּפָנָה
לַסּוֹבֵב וּבָא לוֹ לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפוֹנִית.
צְפוֹנִית מַעֲרָבִית. מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שִׁירֵי הַדָּם הָיָה
שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי
כְהֻנָּה בְּכָל מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת:

אוּנ דִי יִשְׂרָאֵל אִין אִיר שְׁטֵיין אִין בִּיהמ״ק, אוּנ אִיצוּנְד וֶועגִין אוּנְזֶערֶע זִינְד אִיז חָרוּב
גִיוָוארִין אוּנְזֶער בִּיהמ״ק אוּנ דֶער קָרְבַּן תָּמִיד אִיז בָּטֵל גִיוָוארִין, אוּנ עֶס אִיז נִיטָא
צוּ אוּנְז נִיט קֵיין כֹּהֵן אִין זַיין דִינְסְט אוּנ קֵיין לֵוִי אִין זַיין דוּכָנֶען אוּנ קֵיין יִשְׂרָאֵל
אִין זַיין בַּאשְׁטַאנְד, אוּנ דוּ הָאסְט גְאט דָאךְ גִיזָאגְט דָאס מִיר זָאלִין בַּאצָאלִין
אָנְשְׁטָאט דִי קָרְבָּנוֹת דָאס מִיר דַארְפִין מַקְרִיב זַיין מִיט דִי רֵייד פוּן אוּנְזֶערֶע לֶעפְצִין,
לכן דְרוּם בֶּעטִין מִיר דִיךְ עֶס זָאל זַיין דֶער ווילִין פַר דִיר גָאט אוּנְזֶער גָאט אוּנ גָאט
פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערִין דָאס עֶס זָאל זַיין אוּנְזֶערֶע רֵייד פוּן דִי לֶעפְצִן בַּאווילִיגְט צוּא
פַאר דִיר גְלַייךְ וִויא מִיר וָואלְטִין מַקְרִיב גִיוֶועזְן דֶעם קָרְבַּן תָּמִיד אִין זַיין צַייט
אוּנ אִין זַיין אָרְט אוּנ וִויא זַיין דִין אִיז: סמ״ע ר׳

הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָהּ בִּכְלִי
שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָהּ טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע
וּטְעוּנָה הֶפְשֵׁט וְנִתּוּחַ וְכָלִיל לָאִשִּׁים: זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר
וַאֲשָׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת אֲשַׁם גְּזֵלוֹת אֲשַׁם מְעִילוֹת
אֲשַׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה אֲשַׁם נָזִיר אֲשַׁם מְצוֹרָע אָשָׁם תָּלוּי.
שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן
שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים
לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת:

הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם
בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.
וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר לְכָל אָדָם בְּכָל מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד
חֲצוֹת: הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל
לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם: שְׁלָמִים קָדָשִׁים
קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת
שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר לְכָל אָדָם בְּכָל מַאֲכָל
לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד: הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם אֶלָּא
שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם:

הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל
מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן מַתָּנָה אֶחָת וּבִלְבַד
שֶׁיִּתֵּן כְּנֶגֶד הַיְסוֹד. שִׁנָּה בַאֲכִילָתָן הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים
וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל אָדָם. וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר בְּכָל מַאֲכָל
לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד: הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא בַלַּיְלָה
וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא עַד חֲצוֹת וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא לִמְנוּיָו וְאֵינוֹ
נֶאֱכָל אֶלָּא צָלִי:

רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרֶשֶׁת
בָּהֵן. מִקַּל וָחֹמֶר וּמִגְּזֵרָה שָׁוָה. מִבִּנְיַן אָב מִכָּתוּב
אֶחָד. וּמִבִּנְיַן אָב מִשְּׁנֵי כְתוּבִים. מִכְּלָל וּפְרָט וּמִפְּרָט
וּכְלָל. כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל אִי אַתָּה דָן אֶלָּא כְּעֵין הַפְּרָט. מִכְּלָל
שֶׁהוּא צָרִיךְ לִפְרָט. וּמִפְּרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לִכְלָל: כָּל דָּבָר
שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא מִן הַכְּלָל לְלַמֵּד לֹא לְלַמֵּד עַל עַצְמוֹ יָצָא

סע"ם ר' — אלא

אֶלָּא לְלַמֵּד עַל הַכְּלָל כֻּלּוֹ יָצָא: כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא
לִטְעוֹן טַעַן אֶחָד שֶׁהוּא כְעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וְלֹא לְהַחֲמִיר:
כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טַעַן אַחֵר שֶׁלֹּא כְעִנְיָנוֹ
יָצָא לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר: כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִדּוֹן
בְּדָבָר חָדָשׁ אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לִכְלָלוֹ עַד שֶׁיַּחֲזִירֶנּוּ
הַכָּתוּב לִכְלָלוֹ בְּפֵרוּשׁ. דָּבָר הַלָּמֵד מֵעִנְיָנוֹ. וְדָבָר הַלָּמֵד
מִסּוֹפוֹ. וְכֵן שְׁנֵי כְתוּבִים הַמַּכְחִישִׁים זֶה אֶת זֶה עַד שֶׁיָּבֹא
הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן
חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: קדיש דרבנן

הוֹדוּ לַייָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: שִׁירוּ לוֹ
זַמְּרוּ לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ
יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְיָ: דִּרְשׁוּ יְיָ וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד: זִכְרוּ
נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי פִיהוּ: זֶרַע יִשְׂרָאֵל
עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו: הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו:
זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת
אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל
בְּרִית עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם:
בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ: וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל
גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה אֶל עַם אַחֵר: לֹא הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח

הודו דַאנְקְט צו גָאט רוּפְט אָן זַיין נָאמֶן, מַאכְט בַּאקַאנְט אוּנְטֶער דִי פֶעלְקֶער זַיינֶע מַעֲשִׂים: שירו זִינְגְט צוּ אִים לוֹיבְּט צוּ אִים, רֶעט אִין אַלֶע זַיינֶע ווְאוּנְדֶער. טוּט זִיךְ בַּארִימֶען מִיט זַיין הֵיילִיגֶן נָאמֶן, עֶס זָאל זִיךְ פְרֵייעֶן דִי הַארְץ ווָאס בַּאגֶערִין גָאט: דרשו טוּט פָארְשְׁן גָאט אוּנ זַיין שְׁטַארְקַייט, טוּט בַּאגֶערִין צוּ זֶעהֶן זַיין שְׁכִינָה תָּמִיד: זכרו טוּט גִידֵיינְקֶען זַיינֶע ווְאוּנְדֶער ווָאס עֶר הָאט גִיטָאן, זַיינֶע צֵייכֶן אוּנ דִי מִשְׁפָּטִים ווָאס עֶר אִיז גוֹזֵר מִיט זַיין מוֹיל: זרע אִיר קִינְדֶר פוּן יִשְׂרָאֵל זַיין קְנֶעכְט, אִיר קִינְדֶער פוּן דֶעם ווָאס מֶען הָט אִים פְרִיעֶר גִירוּפִין יַעֲקֹב זַיין אוֹיס דֶר ווֵיילְטֶער: הוא עֶר אִיז אוּנְזֶר גָאט, אוֹיף דֶר גַאנְצֶע לַאנְד זַיינֶען זַיינֶע גִירִיכְט: זכרו גִידֵיינְקְט צוּ אֵייבִּיג זַיין זִיכֶערְהַייט דָאס מֵיינְט מֶען דִי תּוֹרָה, דִי זַאךְ ווָאס עֶר הָאט גִיבָּאטֶן צוּ טוֹיזִינְד דוֹרוֹת: אשר ווָאס עֶר הָאט כּוֹרֵת בְּרִית גִיוֶועֶן מִיט אַבְרָהָם אוּנ הָאט גִישְׁווָארֶן צוּ יִצְחָק: ויעמידה אוּנ עֶר הָאט עֶס גִישְׁטֶעלְט צוּ יַעֲקֹב צוּ אֵיין גִיזֶעץ אוּנ צוּ יִשְׂרָאֵל אֵיין זִיכֶערְהַייט אוֹיף אֵייבִּיג: לאמר עֶר הָאט צוּ אִיטְלִיכֶן פוּן דִי אָבוֹת גִיזָאגְט, צוּ דִיר ווֶעל אִיךְ גֶעבְּן דָאס לַאנְד פוּן כְּנַעַן דָאס טֵייל פוּן אֵייעֶר אַרְבּ: בהיותכם אַז אִיר זַייט נָאךְ גִוֶועֶן אַקְלֵיינֶע צָאל ווֵייניג אוּנ אִיר הָאט גִיוואוֹינְט ווִי גֵרִים: ויתהלכו אוּנ דִי אָבוֹת זַיינֶען גִיגַאנְגֶען פוּן אֵיין פָאלְק צוּם אַנְדֶערְן, פוּן אֵיין קֵינִיגְרַייךְ צוּם אַנְדֶערְן פָאלְק:

עֲלֵיהֶם מְלָכִים: אַל תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבִנְבִיאַי אַל תָּרֵעוּ: שִׁירוּ לַייָ כָּל הָאָרֶץ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם אֶל יוֹם יְשׁוּעָתוֹ: סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת כְּבוֹדוֹ בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו: כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְנוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים: כִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים כאן צריך להפסיק וַייָ שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ: הָבוּ לַייָ מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְפָנָיו הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ: חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל הָאָרֶץ אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ: אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְיָ כִּי בָא לִשְׁפּוֹט אֶת הָאָרֶץ: הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַייָ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ

לא ער האט ניט געלאזין קיין מענשין צו בערויבן זיי און ער האט געשטראפט איבער זיי צוויי קיניגרייך דאס מיינט מען פרעה און אבימלך: אל איר זאלט ניט אן רירין אן מיין משיח דאס מיינט מען אברהם, און צו מיינע נביאים זאלט איר קיין שלעכץ ניט טאן: שירו זינגט צו גאט איר גאנצע לאנד, טוט אן זאגין פון טאג צו טאג זיין הילף: ספרו טוט דר ציילין צווישן די פעלקר זיין כבוד און צווישן אלע אומות זיינע וואונדער: כי דען געאכפערט איז גאט און געלויבט איז ער זייער און איין פארכטיגער איז ער איבער אלע געטער, דען אלע טלמסאות פון דיא עובדי גלולים זיינען ניכט, אבער גאט האט די הימל באשאפן. שיינהייט און צירונג איז פר אים, שטארקייט און פרייד איז אין זיין ארט: הבו בערייט זיך אן צו גאט איר משפחות פון די פעלקער הבו בערייט אן צו גאט עהרע און שטארקייט: הבו בערייט אן צו גאט דאס עהרע פון זיין נאמען, טראגט אגעשאנק און קומט פר אים, טוט זיך בוקין צו גאט מיט שיינע הייליקייט: חילו פארכט זיך פר אים די גאנצע לאנד, פעסט שטייט דורך אים די וועלט און טוט ניט אויס גליצין: ישמחו זיי וועלן זיך פרייען די הימלן און די ערד און זיי וועלן זאגן צווישן די פעלקר גאט האט געקיניגט: ירעם עס וועט שטורעמן דר ים און דאס וואס אין אים איז, עס וועט זיך פרייען דאס פעלד און אלץ וואס דרינן וואקסט: אז דענסט מאל וועלן זיך פרייען די בוימר פון וואלד פר גאט אז ער קומט צו משפטין דאס לאנד: הודו לויבט צו גאט דען ער איז גוט, דען צו אייביג איז זיין גינאד: ואמרו און זאגט העלף אונז גאט אונזר העלפר, און זאמיל אונז איין קיין ארץ ישראל כדי צו לויבין דיין הייליגן נאמן און צוא בארימן זיך מיט דיין לויב: ברוך געלויבט איז גאט דר גאט פון ישראל פון אייביג ביז אייביג, און זיי טוען זאגין גאר דאס פאלק אמן און לויבין צו גאט: רוממו דער

הייבט

כנ"ש ד'

הוא: רוממו יי אלהינו והשתחוו להר קדשו כי קדוש יי
אלהינו: והוא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב
אפו ולא יעיר כל חמתו: אתה יי לא תכלא רחמיך ממני
חסדך ואמתך תמיד יצרוני: זכר רחמיך יי וחסדיך כי
מעולם המה: תנו עז לאלהים על ישראל גאותו ועזו
בשחקים: נורא אלהים ממקדשיך אל ישראל הוא נותן
עז ותעצמות לעם ברוך אלהים: אל נקמות יי אל נקמות
הופיע: הנשא שפט הארץ השב גמול על גאים: ליי
הישועה על עמך ברכתך סלה: יי צבאות עמנו משגב לנו
אלהי יעקב סלה: יי צבאות אשרי אדם בטח בך: יי הושיעה
המלך יעננו ביום קראנו: הושיעה את עמך וברך את
נחלתך ורעם ונשאם עד העולם: נפשנו חכתה ליי עזרנו
ומגננו הוא: כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו: יהי
חסדך יי עלינו כאשר יחלנו לך: הראנו יי חסדך וישעך

הייבט גאט אונזער גאט אונ בוקט זיך צום שעמיל זיינע פיס, דען ער איז הייליג. דר הייבט גאט אונזר גאט אונ בוקט זיך צו זיין הייליגן בארג דאס איז דער בית המקדש דען אונזער גאט איז הייליג: והוא אונ גאט טוט זיך דר בארימן, ער וועט פר געבן זינד אונ ער טוט ניט פר דארבין, אונ ער מערט ווידער צו קערין זיין גרים צארין, אונ ער טוט גיט דער וועקין זיין צארן: אתה דו גאט זאלסט ניט פר מיידין דיין רחמנות פון מיר, דיין גינאד אונ דיין ווארהייט זאלין מיך אייביג היטן: זכור גידיינק גאט דיין רחמנות אונ דיין גינאד דען פון אייביג זיינען זייא: תנו גיט אונ זאגט אז דאס שטארקייט איז צו גאט וועגין ישראל, ער האט גימאכט אן זעהען זיין גאוה אונ זיין שטארקייט אין הימיל דאס מיינט מען די שטערין אונ די מזלות: נורא גאטס פורכט קומט אויף די מענשין פון זיין כבוד וואס רועט אין בהמ״ק, ווארום דארטין האט מען גזעהן וואונדר, ער איז דאס שטארקייט פון דיא ישראל, ער גיט תמיד שטארקייט צו זיין פאלק גילויבט איז גאט: אל איין שטארקר רעכינער איז גאט, דר שטארקר רעכנער דר פון פרעה אונ סנחריב האט איין נקמה גינומן מאך שיינן: הנשא וועגר דר הויבן דו ריכטר פון דר וועלט, מאך ווידר קערין דיין באצאלונג אויף די האפערדיגע: ליי צו גאט איז די הילף, אויף דיין פאלק איז דיין בענטשונג אייביג: יי גאט פון די העער שארין איז מיט אונז, איין שטארקייט איז צו אונז דר גאט פון יעקב אויף אייביג: יי גאט פון די הערשארין וואויל דעם מענשן דר וואס זיין זיכערונג איז אין דיר: יי גאט העלף אונז, דר קיניג זאל אונז ענטפערין אין דעם טאג ווען מיר רופין צו אים. העלף דיין פאלק אונ בענטש דיין ארבונג אונ וויד זיי אונ דר הייב זיי ביז אייביג: נפשנו אונזערע זיילין טוען האפין צו גאט, אונזער העלפר אונ אונזר באשיצר איז ער: כי דען דורך אים פרייט זיך אונזער הארץ, וויל מיר טוען זיך אין זיין הייליגן נאמן פאר זיכערין: יהי עס זאל זיין דיין גינאד

תתן לנו: קומה עזרתה לנו ופדנו למען חסדך: אנכי יי
אלהיך המעלך מארץ מצרים הרחב פיך ואמלאהו: אשרי
העם שככה לו אשרי העם שיי אלהיו: ואני בחסדך
בטחתי יגל לבי בישועתך אשירה ליי כי גמל עלי:

מזמור שיר חנכת הבית לדוד: ארוממך יי כי דליתני ולא שמחת איבי לי:
יי אלהי שועתי אליך ותרפאני: יי העלית מן שאול נפשי חייתני
מירדי בור: זמרו ליי חסידיו והודו לזכר קדשו: כי רגע באפו חיים ברצונו
בערב ילין בכי ולבקר רנה: ואני אמרתי בשלוי בל אמוט לעולם: יי ברצונך
העמדתה להררי עז הסתרת פניך הייתי נבהל: אליך יי אקרא ואל אדני
אתחנן: מה בצע בדמי ברדתי אל שחת היודך עפר היגיד אמתך: שמע יי
וחנני יי היה עוזר לי: הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני שמחה:
למען יזמרך כבוד ולא ידם יי אלהי לעולם אודך: ק"ו

יי מלך יי מלך יי ימלך לעולם ועד ב"פ: והיה יי למלך על כל הארץ
ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד:

אויף אונז אזו וויא מיר האפין צו דיר: הראנו ווייז אונז גאט דיין גינאד, אונ דיין
הילף גיב צו אונז: קומה שטיי אויף העלף אונז אונ לייז אונז אויס פון וועגין דיין גנאד:
אנכי איך בין גאט דיין גאט דר דא האט דיך אויף גיבראכט פון דאס לאנד מצרים,
דר ברייטר דיין מויל אונ בעט, אונ איך וועל עס דר פילין: אשרי וואול איז צו דאס
פאלק וואס האט אזו פיל גוטס, אונ וואויל צוא דאס פאלק וואס גאט איז זיין גאט:
ואני אונ איך האב מיין פר זיכערהייט אין דיין גינאד, עס טוט זיך פרייען מיין
מיט דיין הילף, איך וועל זינגען צוא גאט דען ער האט מיר גוטס גיטאן:
איך טוא דיך לויבין גאט, דאס דו האסט מיך דער הויבן אונ האסט ניט דער
פרייט מיינע פיינט אויף מיר. גאט מיין גאט איך האב צוא דיר גישריען אונ
האסט אויף גיבראכט פון דעם גרוב פון גיהנם מיין נפש, דוא האסט מיר
גימאכט לעבין פון די וואס נידערין אין גרוב: זמרו זינגט צו גאט זיינע פרומע, אונ
לויבט צו גידיינקן זיין היילקייט: כי וויא איין אויגין בליק איז גאט אין רוגז, אבער
אז דר מענש בווילינט אים איז ווידער לאנג לעבין, ווען אויף דר נאכט נעכטינט
איבער דר מענש מיט גיוויין אויף זיינע מעשים רעים פון בייא טאג, אין דר פריא
איז שוין איין גיזאנג וואס גאט ב"ה האט אים מוחל גיוועזן: ואני אונ איך האב גטראכט
אז איך בין גיוועזן בשלוה איך וועל שוין ניט גגליטשט ווערין אויף אייביג: יי אבער
דו גאט דס איז גיוועזן מיט דיין ווילין האסט מיך אויפגשטעלט צו שטארקע בערג ווס
דו האסט מיר גיגעבן גדולה, והראיה וויא דו האסט דיך באהאלטן פר מיר בין איך
גיווארן באלד דר שראקן פר צרות: אליך צו דיר גאט טו איך רופן אונ צו גאט טו איך
בעטין: מה וואס וועסטו געווינען אין מיין בלוט ווען איך וועל נידערין אין גרוב פון
גיהנם, וועט דען דיך לויבין דר וואס איז אין דער ערד, וועט ער דען זאגין דיין
ווארהייט: שמע הער מיך צוא גאט אונ לייטזעליג מיך, זיי מיר אהעלפר: הפכת דוא
האסט פר קערט מיין קלאג צו איין טאנץ, דו האסט גיעפינט מיין זאק אונ האסט
מיך אן גיגורט מיט שמחה: למען פון וועגין מיר, לויבן דיך אלע די ערליכע מענשין
אונ וועלין ניט שווייגין, גאט מיין גאט נאר אייביג וועל איך דיך לויבין:

למנצח

פעים ד'

הושיענו יי אלהינו וקבצנו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך: ברוך יי אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללויה: כל הנשמה תהלל יה הללויה:

שבת און יום טוב. און הושענא רבה זאגט מען דא למנצח מזמור לדוד השמים מספרים וגו':

למנצח בנגינת מזמור שיר: אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה: לדעת בארץ דרכך בכל גוים ישועתך: יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: ישמחו וירננו לאמים כי תשפט עמים מישר ולאמים בארץ תנחם סלה: יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: ארץ נתנה יבולה יברכנו אלהים אלהינו: יברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ:

שבת און יום טוב און הושענא רבה זאגט מען דיא מזמורים:

למנצח מזמור לדוד: השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע: יום ליום יביע אמר ולילה ללילה יחוה דעת: אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם: בכל הארץ יצא קום ובקצה תבל מליהם לשמש שם אהל בהם: והוא כחתן יצא מחפתו ישיש כגבור לרוץ ארח: מקצה השמים מוצאו ותקופתו על קצותם ואין נסתר מחמתו: תורת יי תמימה משיבת נפש עדות יי נאמנה מחכימת פתי: פקודי יי ישרים משמחי לב מצות יי ברה מאירת עינים: יראת יי טהורה עומדת לעד משפטי יי אמת צדקו יחדו: הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים

למנצח. די הימלן דר צייליגן גאטס כבוד, און דר וואס קוקט אויף דעם הימל דר ציילט אויך גאטס כבוד, און די וואונדר פון זיינע מעשים דער צייליגן די הימל וואס הייסין רקיע: יום פון איין טאג צום אנדערין טאג ווערט גירעט אזאג צו לויבין גאטס וואונדר, פון איין נאכט צו דר אנדרר ווערט גוויזין וויסענשאפט, מען ווערט גיוואר גאטס וואונדר: אין די הימלן זאגין ניט און ריידן ניט מיט לייט, עס ווערט ניט גיהערט זייער קול: בכל נאר אויף דער גאנצר וועלט גייט איר שנור פון זייער ליכט, זעהט נאר די וועלט, איז אזו גלייך וויא זיי ריידן פון איין עק וועלט צום אנדערין עק, צוא דער זון האט ער גימאכט איין גצעלט זיא זאל ניט ארויס גיין מער איידר מען בדארף: והוא און ער די זון ווי א חתן גייט פון זיין חופה איז זייער לוסטיג אזו גייט די זון אלע מארגינס פריא, טוט זיך פרייען ווי א גבור לויפט אין וועג און האט קיין מורא פר קיינעם ניט: מקצה פון עק הימל גייט ארויס די זון, און זיין ארום רינגלן איז אויף אלע עקין פון דר וועלט, מען קאן זיך ניט באהאלטן פון זיין היץ: תורת גאטס תורה איז גאנץ, זיא קערט אוועק די נשמה פון דעם וועג וואס גייט צום טויט: עדות די תורה איז ביי גאט איין באגלויבטר עדות, ווער עס האט זיא גילערינט, דיא תורה מאכט קלוג איין נאר: פקודי דיא באפעל פון גאט איז רעכטפארטיג טוט דר פרייען דם הארץ, די מצות פון גאט איז קלאר דאס מאכט לייכטן די אויגן: יראת די יראה פון גאט איז ריין זיא שטייט אויף אייביג, די משפטים פון גאט איז ווארהאפטיג, זייגען גירעכט אלע משפטים: הנחמדים עס איז גילוסטיגר

כע"ב ר' פון

מדבש ונפת צופים: גם עבדך נזהר בהם בשמרם עקב רב: שגיאות מי יבין מנסתרות נקני: גם מזדים חשך עבדך אל ימשלו בי אז איתם ונקיתי מפשע רב: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי:

רננו צדיקים ביי לישרים נאוה תהלה: הודו ליי בכנור בנבל עשור זמרו לו: שירו לו שיר חדש היטיבו נגן בתרועה: כי ישר דבר יי וכל מעשהו באמונה: אהב צדקה ומשפט חסד יי מלאה הארץ: בדבר יי שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם: כנס כנד מי הים נתן באוצרות תהומות: ייראו מיי כל הארץ ממנו יגורו כל ישבי תבל: כי הוא אמר ויהי הוא צוה ויעמד: יי הפיר עצת גוים הניא מחשבות עמים: עצת יי לעולם תעמד מחשבות לבו לדר ודר: אשרי הגוי אשר יי אלהיו העם בחר לנחלה לו: משמים הביט יי ראה את כל בני האדם: ממכון שבתו השגיח אל כל ישבי הארץ: היצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם: אין המלך נושע ברב חיל גבור לא ינצל

פון גאלד אונ פון גין גאלד, די תורה איז זיסער פון האניג אונ פון די טריפין פון האניג: גם אזו אויך דיין קנעכט איז נזהר גיוועזן צו היטין דיין תורה אונ מצות, ווייל דער סוף דער פון איז זייער פיל שכר: שגיאות איין עבירה וואס איך טוא אום גערין ווער קאן פר שטיין צו היטן זיך, פון דיא עבירות וואס בשוגג מאך מיך ריין פון עונש: גם פון די עבירות וואס מוטווילינג ווערט גיטאן פר מייד דיין קנעכט עס זאל ניט גיוועלטיגן אויף מיר דער חשק, דענסט מאל וועל איך זיין גאנץ אונ וועל זיין ריין, פון פיל זינד וועל איך פשיטא ריין זיין: יהיו עס זאל זיין צו באווילינגונג דיא זאג פון מיין מויל, דאס טראכטונג פון מיין הארץ, פר דיר גאט מיין באשעפער אונ מיין אויס לייזער פון די שלעכטע מעשים:

רננו לויבט צדיקים צו גאט, צו די רעכט פרטיגע איז שיין איין לויב: הודו לויבט גאט מיט אהארף, מיט אפידיל פון צעהן סטרונעס לויבט צו אים: שירו לויבט צו אים אנייע לויב, מאכט שיין צו שפילין מיט אויס גישריי פון שופר: כי ווארום רעכט פארטיג איז גאטס רייד אונ גאר זיין ווערק איז מיט ווארהאפטיקייט: אהב ער האט ליב צדקה ומשפט, דער חסד פון גאט איז פול די וועלט: בדבר מיט גאטס רייד זיינען גיווארין די הימיל, אונ מיט דעם אטום פון זיין מויל גאר די הערשאפט פון הימיל: כנס ער זאמילט איין וויא אמויער די וואסר פון דעם ים, ער גיט אין די באהעלטינש די אפ גרונד: ייראו פארכט איך פר גאט אלע לייט פון דער וועלט, פאר אים זאלין מורא האבין אלע די זיצר אויף דר וועלט: כי ווארום וואס ער זאגט איז אזוי, וואס ער שאפט בלייבט שטיין: יי גאט האט פרשטערט דם טראכטונג פון די היידן, ער האט פר מיטין דם טראכטין פון שלעכטע פעלקער: עצת גאטס עצה בלייבט שטיין אויף אייביג, די מחשבה פון זיין הארצין בלייבט פון איין דור צום אנדערין דור: אשרי וואויל דעם פאלק וואס דר רעכטר אונ ווארהאפטיגר גאט איז זיין גאט, וואול דעם פאלק וואס ער האט גאט אויס גיקליבין פר איין ארבונג צו אים: משמים פון דם הימל לוגט גאט, ער זעהט די אלע קינדר פון אדם: ממכון פון דעם ארט וואס ער האט אן גיגרייט ער זאל דארטן זיצין טוט ער קוקין צו אלע די זיצער פון דר ערד: היוצר דער

בְּרָב כֹּחַ: שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט: הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל
יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב: נַפְשֵׁנוּ
חִכְּתָה לַייָ עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ:
יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ: אֲבָרְכָה אֶת יְיָ בְּכָל עֵת
תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: בַּייָ תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ: גַּדְּלוּ לַייָ
אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: דָּרַשְׁתִּי אֶת יְיָ וְעָנָנִי וּמִכָּל מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי: הִבִּיטוּ
אֵלָיו וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם אַל יֶחְפָּרוּ: זֶה עָנִי קָרָא וַייָ שָׁמֵעַ וּמִכָּל צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ: חֹנֶה
מַלְאַךְ יְיָ סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם: טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי טוֹב יְיָ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה בּוֹ:
יְראוּ אֶת יְיָ קְדֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחְסְרוּ
כָל טוֹב: לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי יִרְאַת יְיָ אֲלַמֶּדְכֶם: מִי הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים
לִרְאוֹת טוֹב: נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה: סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה טוֹב בַּקֵּשׁ

וואס האט באשאפין אלע הערצר פר שטייט ער בודאי אלע זייערע ווערק: אין דער מלך ווערט ניט גיהאלפין דורך זיין פיל חיל, דער שטארקסטר ווערט ניט נצול אין דר מלחמה תאמשע ער האט פיל כח, נאר מיט גאט ב"ה איז זיין הילף: שקר עס איז ליגין אונ פאלש אז דאס שטארקייט פון אפערד זאל העלפין, מיט זיין פיל חיל ווערט ער ניט אנטרונען אין דר מלחמה: הנה גאט גיט אכטונג צו זיינע פארכטיגע, צו די וואס האפין צו זיין גינאד: להציל צוא מציל זיין פון דעם טויט זייער לייב אונ דר נערין זייא תאמשע עס איז אהונגער: נפשנו אונזרע לייבער טוען האפין צו גאט, אונזר העלפר אונ אונזער באשיצער איז ער: כי וואָרום מיט אים טוט זיך פרייען אונזער הארץ, אין זיין היילגין נאמען פאר זיכערין מיר זיך: יהי עס זאל זיין דיין גינאד אויף אונז וויא מיר האפין צו דיר:

לדוד אז ער האט פאר ענדערט זיין שכל פאר דעם מלך פלשתים, אונ ער האט אים פון זיך פר טריבין אונ ער איז אוועק גינאנגן: אברכה איך טוא לויבין גאט אלע צייט, שטענדיג איז זיין לויב אין מיין מויל: בי׳י מיט גאט טוא איך זיך בארימן עס זאלן הערן די ענוים אונ זאלין זיך פרייען: גדלו מאכט הויך גאטס נאמען איר אלע מיט מיר, לאמיר דר הויבן זיין נאמען אלע מיט אנאנדר: דרשתי איך האב גיפארשט צו גאט אונ ער האט מיר גיענטפערט, אונ פון אלע מיינע פארכט האט ער מיר מציל גיוועזן: הביטו די וואס האבין גלוגט צו השי"ת זיינן גיווארן דר לויכטן, אונ זייער פנים זיינן ניט פרשעמט גווארן: זה ווען ער רופט אן גאט, דר עני, אונ גאט הערט אונ העלפט אים, אונ פון אלע זיינע אנגסטן האט ער אים גיהאלפן: חונה עס רועט א מלאך פון גאט ארום זיינע פארכטיגע אונ ציהט זיי אויס פון אלע אנגסטן: טעמו פרשטייט מיט דעם שכל אונ זעהט אז גאט איז גוט, וואויל דעם מענשין ווער עס טוט זיך באשיצן אין אים: יראו פארכט אייך פר גאט זיינע היילגע, דען עס איז ניט דא קיין שום אפ גאנג צו זיינע פארכטיגע: כפירים די לעמפערטן די גרויסע עשירים זיינן ארום גיווארן, אונ די וואס פארשטן גאט גייט זיי ניט אפ קיין גוטס: לכו גייט אהער קינדר הארכט מיר צו, די פארכט פון גאט וועל איך אייך לערנן: מי וועלכר מענש וואס באגערט צו לעבן, ער האט ליב די טעג פון דער וועלט כדי ער זאל דורך דעם זעהן דאס גוטס פון עולם הבא: נצור היט דיין צונג פון שלעכטס, אונ דיינע לעפצין היט פון צו ריידן פאלשע רייד: סור קער דיך אוועק פון שלעכטס אונ טוא גוטס, באגער שלום אונ לויף נאך שלום: עיני די השגחה פון גאט איז צו די

שלים ורדפהו: עיני יי אל צדיקים ואזניו אל שועתם: פני יי בעשי רע להכרית מארץ זכרם: צעקו ויי שמע ומכל צרותם הצילם: קרוב יי לנשברי לב ואת דכאי רוח יושיע: רבות רעות צדיק ומכלם יצילנו יי: שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה: תמותת רשע רעה ושנאי צדיק יאשמו: פודה יי נפש עבדיו ולא יאשמו כל החוסים בו:

תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר ודר: בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד עולם אתה אל: תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם: כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבר ואשמורה בלילה: זרמתם שנה יהיו בבקר כחציר יחלף: בבקר יציץ וחלף לערב ימולל ויבש: כי כלינו באפך ובחמתך נבהלנו: שתה עונותינו לנגדך עלמנו למאור

צדיקים, אונ האָרכט זייער געשריי: פני דר צאָרין פון גאָט איז אין די וואָס טוען שלעכטס, צו פר שניידן פון דר וועלט זייער געדעכעניש: צעקו ווען צדיקים שרייען האָרכט גאָט אונ פון אַלע זייערע צרות טוט ער זיי מציל זיין: קרוב גאָט איז נאָהענט צו די צובראָכנע הערצר, אונ די פרשטויסענע געמיט טוט ער העלפן: רבות עס טרעפט פיל מאָל שלעכטע זאַכן צו דעם צדיק, אונ פון אַלין איז גאָט אים מציל: שמר גאָט היט אַלע זיינע ביינר, איינס פון זיי ווערט ניט צו בראָכן: תמותת דאָס טייטין פון דעם רשע זיינע בייזע מעשים טייטן אים, אונ די שונאים פון דעם צדיק ווערן פר ווישט: פודה גאָט לייזט אויס דעם נפש פון זיינע קנעכט, זיי וועלן ניט בלייבן פאַר שולדיגט אַלע וואָס באַשיצין זיך אין אים:

תפלה די מזמורים האָט משה רבנו מתפלל געווען וואָס ער איז געווען איין נביא. גאָט איין וואוינונג אונ אַבשיצונג ביסטו געווען צו אונז אין אַלע דורות: בטרם אַז די בערג זיינען נאָך ניט באַשאַפן געוואָרן אונ אַז די ערד מיט דר וועלט איז נאָך ניט געגרונד פעסטיגט געוואָרן, אונ פון איידר די וועלט איז באַשאַפן געוואָרן אונ ביז די וועלט וועט שטיין ביסטו איין שטאַרקר גאָט: תשב דו קערסט אום דעם מענשן פון זיין שטאַרקין כח ביז ער ווערט פר שטויסן, אונ דו זאָגסט צו די מענשן טוט תשובה אויף אייערע עבירות: כי אונ דם זאָגסטו אויך צום מענשין אַז ער זאָל אפילו לעבין טויזינד יאָר, אַז זייא גייען אַוועק זיינען זיי בייא דעם מענשין גלייך אין זיינע אויגן נאָר וויא אַנעכטיגר טאָג וואָס איז אַוועק געגאַנגן, אונ וויא אחלק פון דר נאַכט וואָס איז אַוועק געגאַנגן: זרמתם דאָס לויפונג פון זייער לעבן איז אַזו וויא אחלום פון דעם שלאָף איז גאָר ניט אַזוי איז קיין ממש ניטאָ אין לעבין פון דם מענשין בבוקר גאָר אין דר פרי דאָס הייסט אין די יונגע יאָרין טוט ער זיך באַנייען מיט כח אַזוי וויא אַגראָז בנייעט זיך מיט שפּראָצונג: בבוקר אַז ער טוט אין דר פרי שפּראָצן אונ טוט זיך בנייען מיט כח, אויף דר נאַכט דאָס הייסט אויף דר עלטר ווערט ער פר שניטן אונ פר דאַרט: כי משה רבנו האָט דאָס געזאָגט, מיר זיינען געוואָרן פר לענט מחמת דיין צאָרן אונ מחמת דיין גרים צאָרן זיינען מיר געוואָרן דר שראָקן: שתה אונזרע עבירות וואָס מיר האָבין געטאָן במזיד האָסטו געטאָן אנטקעגן דיינע אויגן, אפילו אונזרע פר הוילענע עבירות דאָס הייסט וואָס מיר

כעי"ס ר' האָבן

פָּנֶיךָ: כִּי כָל יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ הֶגֶה: יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן כִּי גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה: מִי יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ: לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב חָכְמָה: שׁוּבָה יְיָ עַד מָתָי וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ: שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל יָמֵינוּ: שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: יֵרָאֶה אֶל עֲבָדֶיךָ פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל בְּנֵיהֶם: וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיְיָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ

האבן גיטאן בשוגג טוסטו זיי אויך טאן פר דר ליכט פון דיין פנים, צו בצאלין אונז פר זיי: כי אלע אונזרע טעג זיינן אוועק גיגאנגן נאר מיט דיין צארין, אונזרע יארין זיינן פר לענט גיווארן אזוי וויא מען רעט אוים איין ווארט: ימי די טעג פון אונזרע יארין זיינן אין זייער צאל זיבעציג יאר, אונ אז דר מענש איז שטארק בטבע לעבט ער אכציג יאר, אונ דר גרעסטער טייל פון די יארן איז נאר מידיקייט אונ אום רעכט, ווארום זיי ווערן גיך פר שניטן אונ פליהען אוועק פון דער וועלט: מי ווער קאן וויסין אז אזעלכע ווייניג יארין וואס דו ביסט שטארק אין כעס, אזוי ווי דיין פארכט איז פר הוילן פון אונז וויא אזו מיר זאלן מורא האבין פר גאט אזוי איז פר הוילין פון אונז דיין צארן: למנות נאך דר צאל נאך פון אונזערע טעג זאלסטו אונז אזו מערין מיט חכמה, אז מיר זאלין קענן וויסין אלץ אין אקליינע צייט וועלין מיר אויך ברייננן אין אונזר הארץ חכמה: שובה קער אפ פון דיין צארין, ביז וויא לאנג וועסטו צארענען, אונ בארא זיך אונ טראכט אגוטע מחשבה אויף דיינע קנעכט: שבענו אלע אין דר פריא זאלסטו אונז מאכין זאט מיט דיין גינאד, וועלין מיר זינגן אונ וועלין זיך פרייען אלע אונזערע טעג: שמחנו דו זאלסט אונז אזו פיל צייטין דער פרייען וויפיל טעג דו האסט אונז גפייניגט, וויפל יאר מיר האבן גיזעהן בייז: יראה דיינע ווערק זאלן גיזעהן ווערן צו דיינע קנעכט ישראל, אונ אויף זייערע קינדער זאל גיזעהן ווערין דיין שיינקייט: ויהי אונ עס זאל זיין אויף אונז דאס זיסקייט פון אונזער גאט, אונ די ווערק פון אונזערע הענד זאלסטו אן ברייטין אויף אונז, אונ דיא ווערק פון אונזערע הענד זאלסטו אן ברייטין אז עס זאל זיך אונז ניט טרעפין קיין שאדין:

ישב בסתר עליון משה רבנו האט גיזאגט, דוא וואס דוא זיצט אין דעם פארבארגנש פון אויבערשטין גאט אונ לערינסט זיין תורה ובצל שדי אונ אין דעם שאטין פון אלמעכטיגין גאט טוט ער נעכטיגין: אמר לה׳ מחסי זאג איך דיר פון גאטס וועגין וואס ער איז מיין באשיצר אונ מיין פעסטונג, אונ איז מיין גאט וואס איך פר זיכר זיך אין אים: כי אז ער וועט דיך מציל זיין פון איין שטרויכלינדגע נעץ אונ פון אמארד וואס צו ברעכט: באברתו מיט זיין פליגיל וועט ער דיך צו דעקין, אונטר זיינע פליגל

יעוף יומם: מדבר באפל יהלך מקטב ישוד צהרים: יפל מצדך אלף ורבבה מימינך אליך לא יגש: רק בעיניך תביט ושלמת רשעים תראה: כי אתה יי מחסי עליון שמת מעונך: לא תאנה אליך רעה ונגע לא יקרב באהלך: כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך: על כפים ישאונך פן תגוף באבן רגלך: על שחל ופתן תדרך תרמס כפיר ותנין: כי בי חשק ואפלטהו אשגבהו כי ידע שמי: יקראני ואענהו עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו: ארך ימים אשביעהו ואראהו בישועתי: ארך ימים וגו׳

מזמור שירו ליי שיר חדש כי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו: הודיע יי ישועתו לעיני הגוים גלה צדקתו: זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל ראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו: הריעו ליי כל הארץ פצחו ורננו וזמרו: זמרו ליי בכנור בכנור וקול זמרה: בחצצרות וקול שופר הריעו

העסטו דיך באשיצן, זיין נארהאפטיגע הבטחה וועט צו דיר זיין אזו ווי א פאנצר: לא דו וועסט קיין מורא ניט האבן פר דעם פחד פון די שדים וואס זיינען שולט ביי דר נאכט, אונ פון איין שד וואס פליהט ביי טאג ווי איין פייל: מדבר פון איין מזיק וואס גייט אין דר פינסטער, פון איין מזיק וואס ווערט אנגערופין קטב, וואס ער הרגת אין מיטען טאג: יפול חאטשע לעבין דיין לינקע האנד וועלן גיהרגת ווערין טויזנד מענשין, אונ צעהן טויזנד מענשן לעבין דיין רעכטע האנד, אבער צו דיר וועט דר מזיק ניט גינעהנן: רק מיט דייניע אויגן וועסטו נאר זעהן ווי די רשעים ווערין באצאלט אויף זייערע בייזע מעשים, אבער דוא וועסט ניט האבין קיין בייז: כי וועסטו זאגן אז גאט איז מיין באשיצונג, אויף דעם אויבערשטן גאט וועסטו טאן דיין וואוינונג אונ דיין בטחון: לא וועט זיך צו דיר ניט טרעפן קיין בייז, אונ איין פלאג וועט ניט גינעהנן אין דיין גצעלט: כי ווארום ער וועט זיינע מלאכים בפעלין פון דיינט וועגין אז זיי זאלן דיך היטן אין אלע דיינע וועגן: על אויף זייערע הענט וועלן זיי דיך טראגן, טאמער וועט זיך אן שלאגן דיינע פיס אין אשטיין: על אויף אלייב אונ איין שלאנג וועסטו טרעטין מיט דיינע פיס אונ דו וועסט ניט גיזוק ווערן, דו וועסט טרעטן אלייב מיט אשלאנג: כי איך וועל אים אנטרינן פון די חיות וואס זיינן מזיק, ווייל ער האט גילוסט אין מיר, איך וועל אים שטארקין ווייל ער קאן מיין נאמן: יקראני אז ער וועט מיך רופן וועל איך אים ענטפערן, אז עם וועט זיין אצרה אויף דר וועלט וועל איך זיין מיט אים צו מציל זיין אים, איך וועל אים אויס ציהען פון דער צרה אונ וועל אים ערליך האלטן: ארך מיט לאנגע טעג וועל איך אים מאכין זאט, אונ איך וועל אים ווייזן מיין הילף:

מזמור שירו דר מזמור גייט אויף לעתיד לבא. זינגט צו גאט איין נייע גיזאנג ווארום ער האט גיטאן וואונדר, ער באדארף ניט האבין קיין הילף פון קיין אנדערין ווארום זיין רעכטע האנט העלפט אים אונ זיין הייליגר ארום: הודיע פריער האט גאט גילאזט וויסין דורך די נביאים די ישועה אונ היינט האט ער אנטפלעקט פאר אלע פעלקר זיין גרעכטיקייט אונ זיין הילף: זכר גאט האט גידיינקט זיין חסד וואס ער האט מבטיח גיוועזן מיט זיין ווארהייט צו דעם הויז גיזינד פון די ישראל, אלע וואס זיינען אין עק וועלט האבין גיזעהן די הילף פון אונזר גאט: הריעו טוט שאלין צו גאט איר אלע פון דר וועלט עפינט אייער מויל אונ זינגט צו גאט: זמרו זינגט צו גאט מיט אפידיל אונ מיט אקול פון גיזאנג: בחצצרות מיט טרומייטין אונ מיט אקול פון אשופר זאלט

לפני המלך יי: ירעם הים ומלאו תבל וישבי בה: נהרות ימחאו כף יחד הרים
ירננו: לפני יי כי בא לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים במישרים:

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבוא עזרי: עזרי מעם יי עשה שמים
וארץ: אל יתן למוט רגלך אל ינום שמרך: הנה לא ינום ולא יישן שומר
ישראל: יי שמרך יי צלך על יד ימינך: יומם השמש לא יככה וירח בלילה: יי
ישמרך מכל רע ישמר את נפשך: יי ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם:

שיר המעלות לדוד שמחתי באמרים לי בית יי נלך: עמדות היו רגלינו
בשעריך ירושלים: ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדו: ששם עלו
שבטים שבטי יה עדות לישראל להודות לשם יי: כי שמה ישבו כסאות
למשפט כסאות לבית דוד: שאלו שלום ירושלים ישליו אהביך: יהי שלום
בחילך שלוה בארמנותיך: למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך: למען בית
יי אלהינו אבקשה טוב לך:

איר שאלין פאר גאט וואס ער איז איין מלכות: ירעם דר ים מיט דעם וואס אין אים איז
פאר האנדין וועט שטורעמען, די וועלט אונ אלע וואס אין איר זיצין וועלין אויך
שטורעמען: נהרות די טייכין וועלין שלאגין איין האנט אויף דר אנדרע מחמת שמחה.
אלע בערג באנאנדר וועלין זינגען: לפני די שמחה וועט זיין פאר גאט וויל ער איז
גיקומען משפטין די וועלט, ער וועט משפטין די וועלט מיט גירעכטיקייט אונ די
פעלקער מיט ארעכט פארטיגין משפט:

שיר למעלות איך הייב אויף מיינע אויגין צו די בערג צו זעהן פון וואנען וועט קומן מיין
הילף: עזרי אבר איך האב גיט קיין הילף פון קיינם נאר פון גאט וואס האט בשאפן
הימל אונ ערד: אל דיינע פיס וועט ער ניט לאזין אויס גיגליצט ווערין, גאט דיין היטער
טוט ניט דרעמלן דס הייסט ער טוט ניט אפ זיין השגחה פון דיר קיין מאל: הנה גאט דר
היטער פון ישראל טוט קיין מאל ניט דרעמלן אונ ניט שלאפין: יי גאט איז דיין היטער
גאט שטייט ביי דיין רעכטע האנט מגין זיין אויף דיר אזוי וויא אשאטין איז מגין פאר
דער היץ: יומם בייא טאג וועט דיא היץ פון דער זון דיך ניט מזיק זיין אונ בייא דער
נאכט וועט דיך ניט מזיק זיין די לבנה. גאט וועט דיך היטין פון אלעם בייזין אונ וועט
היטין דיין לייב: יי גאט וועט דיך היטין אין דיין ארויס גיין אין וועג אונ אין דיין קומן
פון היינט ביז אייביג:

שיר המעלות זיי זאגין אז מען האט מיר גיזאגט אז יום טוב וועט קומען וועלין מיר גיין
אין גאטס הויז עולה רגל זיין האב איך זיך גיפרייט: עמדות מחמת פיל מענטשן
וואס זיינען גיקומען קיין ירושלים אויף יום טוב האבין מיר גימוזט שטיין מיט אונזרע
פיס אצייט אין דיא טויערין פון ירושלים ביז מיר זאלין קענען אריין גיין: ירושלים דיא
שטאט וואס זי איז שיין גיבויט גיווארין אזוי וויא אשטאט וואס אלע בעלי מלאכות
האבין זיך מחבר גיוועזן בויען זיא מיט שיינקייט: ששם וואס דארטין זיינן אויף גיגאנגן
גאטס שבטים אויף יום טוב דס איז גיוועזן איין עדות אז די שכינה רוהט אין ירושלים
מחמת דעם נס אזוי אגרויס פאלק האט גיקאנט אריין אין ירושלים אונ דרום איז ראוי
גיוועזן צו לויבין גאט: כי אין ירושלים איז ראוי גיוועזין אז די שכינה זאל דארטין רוען
וויל דארטין זיינען גיזעסין די סנהדרין אויף שטולן אונ האבין גימשפט אונ צו דעם
הויז גיזינד פון דוד המלך איז דארטין אויך גיוועזן שטולין: שאלו אונ דרום זאלט איר
בעטין פון גאט אויף דעם שלום פון ירושלים אונ די ליב האבער פון דיר ירושלים
זאלין שלום האבין: יהי שלום זאל זיין אין דיינע מויערין, שלוה זאל זיין אין דיינע
פאלאצין

שיר המעלות אליך נשאתי את עיני הישבי בשמים: הנה כעיני עבדים אל יד אדוניהם כעיני שפחה אל יד גברתה כן עינינו אל יי אלהינו עד שיחננו: חננו יי חננו כי רב שבענו בוז: רבת שבעה לה נפשנו הלעג השאננים הבוז לגאי יונים:

שיר המעלות לדוד לולי יי שהיה לנו יאמר נא ישראל: לולי יי שהיה לנו בקום עלינו אדם: אזי חיים בלעונו בחרות אפם בנו: אזי המים שטפונו נחלה עבר על נפשנו: אזי עבר על נפשנו המים הזידונים: ברוך יי שלא נתננו טרף לשניהם: נפשנו כצפור נמלטה מפח יוקשים הפח נשבר ואנחנו נמלטנו: עזרנו בשם יי עשה שמים וארץ:

הללויה הללו את שם יי הללו עבדי יי: שעמדים בבית יי בחצרות בית אלהינו: הללויה כי טוב יי זמרו לשמו כי נעים: כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגלתו: כי אני ידעתי כי גדול יי ואדנינו מכל אלהים: כל אשר חפץ יי

פאלאצן דאס הייסט אז קיין שונא זאל ניט באלעגערין אויף ירושלים: למען דוד המלך זאגט, ניט פון מיינט וועגין אליין בעט איך אז עס זאל זיין שלום נאר פון אלע וואס זיינן מיינע פריינט אונ מיינע גיזעלן: למען אונ פון וועגין דעם בית המקדש אונזר גאטס הויז וואס וועט אין ירושלים גיבויט ווערין דרום בעט איך גוטץ אויף דיר ירושלים:

שיר המעלות צו דיר גאט וואס דו זיצט אין הימל האב איך אויף גיהויבן מיינע אויגן אונ בעט אז דו זאלסט מיר העלפין: הנה אזוי ווי די אויגין פון די קנעכט קוקין צו די הענט פון זייערע הערין אז זיי זאלין עפעס געבין אונ אזוי ווי די אויגין פון דר שפחה קוקין צו די הענט פון די הערינטע אזוי קוקין אונזרע אויגין צו גאט ביז ער וועט זיך דר בארימען אויף אונז: חננו דר בארעם זיך אונזר גאט אויף אונז ווארום מיר זיינען גיזעט גיווארין מיט פיל בזיונות: רבת אונזערע לייבער זיינען פיל גיזעט גיווארין פון דעם שפעטונג פון די בעלים וואס זיינען גיזעסין בשלוה אונ פון די בזיונות פון דיא בעלים וואס האלטין זיך בגאוה אונ האבין אונז מבזה גיוועזן:

שיר המעלות די ישראל האבן גיזאגט אין די צייט פון המן אז גאט וואלט מיט אונז ניט גיוועזן אין דר צייט אז אמענטש איז אויף גישטאנען אויף אונז: אזי וואלטין זיי אונז לעבעדיגער הייט איין גישלונגען אין דר צייט אז זייער צארין גרימט אויף אונז: אזי אונ די וואסער דאס מיינט מען די בעלים וואלטין אונז גיוועזן פאר פלייצט אונ אזוי ווי א שטייך וואסער וואלט גיוועזין איבער גיפארין אויף אונזער לייב: אזי אונ אויף אונזער לייב וואלט גיוועזין איבער גיפארין די מוטווילליגע וואסער: ברוך אבר גילויבט איז גאט וואס ער האט אונז ניט גיגעבין אז מיר זאלין זיין אפאר צוקונג צו זייערע ציין: נפשנו אונזערע לייבער זיינן אנטרונען גיווארין אזוי ווי אפויגיל ווערט אנטרונען פון דר שטרויכלענדיגע נעץ, די נעץ איז צו בראכין גיווארין אונ מיר זיינן אנטרונען גיווארין: עזרנו אונזער הילף קומט אז מיר דר מאנען גאטס נאמען וואס האט באשאפין הימיל אונ ערד:

הללויה לויבט דעם נאמן פון גאט, איר גאטס קנעכט. לויבט צו אים, וואס זייא שטייען אין גאטס בית המדרש, אין דעם הויף פון אונזר גאטס הויז: הללויה לויבט גאט ווארום ער טוט גוטס, אונ זינגט צו זיין נאמן ווארום עס איז זיס: כי ווארום גאט האט אויס דר ווילט יעקב אבינו צו זיך, אונ די ישראל האט גאט

אוים

עֹשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל תְּהֹמוֹת: מַעֲלֶה נְשִׂאִים
מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו:
שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה: שָׁלַח אוֹתוֹת
וּמֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו: שֶׁהִכָּה
גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים: לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן: וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: יְיָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְיָ זִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר:
כִּי יָדִין יְיָ עַמּוֹ וְעַל עֲבָדָיו יִתְנֶחָם: עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב
מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא
יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ אַף אֵין יֶשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם:
כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר בֹּטֵחַ בָּהֶם: בֵּית יִשְׂרָאֵל
בָּרְכוּ אֶת יְיָ בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת יְיָ: בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת יְיָ
יִרְאֵי יְיָ בָּרְכוּ אֶת יְיָ: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ:

אויס דר וויילט צו זיין גלויסטיגן אוצר: כי אונ דרום הייס איך אז די ישראל זאלין לויבן גאט, ווארום איך ווייס אז גאט איז גרויס אונ אונזר הער איז גרעסער פון אלע מלאכים פון דעם הימיל: כל אלץ וואס גאט באגערט טוט ער אויף דעם הימל אונ אויף דר ערד אין די ימים אונ אין אלע אפ גרונטן: מעלה ער ברייננגט אויף די וואלקן פון עק וועלט אונ פירט זיי וואוהין ער וויל, אין דר צייט אז דר רעגן גייט מאכט גאט בליצן, ער ציהט אויס דעם ווינט פון זיין אוצר: שהכה גאט האט גישלאגן אלע בכורים פון מצרים פון מענשין ביז בהמות: שלח גאט האט גישיקט זיינע צייכן אונ זיינע וואונדר דאס זיינן די מכות אין מצרים, אין פרעה אונ אין אלע זיינע קנעכט אבער ניט אויף די יודין: שהכה ער האט גישלאגן פיל פעלקר, אונ האט גיהרגת די שטארקע מלכים: לסיחון סיחון דר מלך פון אמורי אונ עוג דר מלך פון בשן אונ אלע מלכים פון כנען: ונתן אונ האט גגעבן זייער לאנד פר איין ארב צו זיין פאלק ישראל: ה' דיין נאמן גאט וואס ווייזט אויף גיוועלטיקייט איז אויף אייביג, אונ דיין נאמען גאט ווערט דר מאנט אויף אייביג: כי עס וועט קומן א צייט אז גאט וועט משפטין דעם משפט פון זיין פאלק אונ אויף זיינע קנעכט וועט ער זיך בראטין אז ער זאל זיי גוטס טאן: עצבי דיא בילדר וואס די היידן האבן גידינט טוען זיי מאכן פון גאלד אונ פון זילבר, מענשין האבין זיי גימאכט: פה האטשע זיי האבין אמויל קאנען זיי ניט ריידין, זיי האבן אויגין אונ קאנען ניט זעהען: אזנים זייא האבין אויערן אונ הערן ניט, עס איז אפילו קיין אטום ניטא אין זייער מויל: כמוהם הלואי אז די בעלי מלאכות וואס האבין גימאכט די בילדר זאלן אויך זיין אזו וויא זיי, אונ אלע וואס האבן אבטחון אויף זיי זאלין אויך אזו זיין: בית איר הויז גיזינד פון ישראל לויבט גאט, דאס הויז גיזינד פון אהרן לויבט גאט: בית דאס הויז גיזינד פון די לוים לויבט גאט, אונ איר גאטס פארכטיגע לויבט אויך גאט: ברוך לויבט גאט מיט דעם לשון, גילויבט איז דר גאט פון ציון וואס רוהעט אין ירושלים:

סע"ש ר'

הודו

הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
אֶת הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם יָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְגֹזֵר יַם סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם סוּף הָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

הודו לויבּט גָאט וָוארוּם עֶר טוּט גוּטֶס, אוּנ אוֹיף אֵייבִּיג אִיז זַיין גְנָאד: הודו לויבּט צוּ גָאט וָואס עֶר אִיז אַגָאט אִיבֶּר אַלֶע מַלְאָכִים פוּן הִימְל: הודו לויבּט צוּ גָאט וָואס עֶר אִיז אַהַאר אִיבֶּר אַלֶע הַארִין: לעשה וָואס עֶר טוּט וואוּנְדֶר אַלֵיין: לעשה וָואס עֶר הָאט בַּאשַׁאפְן דֶעם הִימִיל מִיט פַֿרְשְׁטַאנְדִיקַייט: לרוקע וָואס עֶר הָאט פַֿרְשְׁפְּרֵייט דִי עֶרְד אוֹיף דֶעם וַאסֶר: לעשה וָואס הָאט בַּאשַׁאפְן גְרוֹיסֶע לִיכְט אוֹיף דֶר וֶועלְט: את השמש דִי זוּן הָאט גָאט בַּאשַׁאפִין צוּ גְיוָועלְטִיגִין בַּיי טָאג, אוּנ דִי לְבָנָה מִיט דִיא שְׁטֶערִין צוּ גִיוָועלְטִיגְן בַּייא דֶר נַאכְט: למכה לויבּט צוּ דֶעם וָואס עֶר הָאט גִישְׁלָאגְן דִי מִצְרַיִם דוּרְךְ דִי בְּכוֹרִים, וָוארוּם אַז דִי בְּכוֹרִים הָאבִּין גִיהֶערְט דִי מַכָּה פוּן בְּכוֹרוֹת הָאבְּן זַיי גִישְׁלָאגְן זֵייעֶרֶע פָּאטֶערְס אַז זַייא זָאלְן גִיךְ אַרוֹיס לָאזִין דִי יוּדִין פוּן מִצְרַיִם: ויוצא לויבּט צוּא דֶעם גָאט וָואס עֶר הָאט אוֹיס גְצוֹיגְן דִי יוּדִין פוּן מִצְרַיִם: ביד מִיט דֶר שְׁטַארְקֶער הַאנְד אוּנ מִיט דֶעם אוֹיס גִישְׁטְרֶעקְטִין אָרוּם: לגוזר לויבּט צוּא דֶעם וָואס הָאט צוּשְׁנִיטְן דֶעם יַם סוּף אוֹיף שְׁטִיקֶער, אוּנ אִיטְלִיכֶר שֵׁבֶט אִיז גִיגַאנְגֶן בַּאזוּנְדֶר: והעביר אוּנ עֶר הָאט אַרִיבֶּר גִיפִירְט דִי יוּדְן אִיבֶּר דֶעם יַם: ונער אוּנ הָאט אוּם גְשְׁטֶערְצְט פַּרְעֹה מִיט זַיין חַיִל אִין יַם: למוליך אוּנ הָאט גִיפִירְט זַיין פָאלְק אִין דֶער מִדְבָּר: למכה אוּנ הָאט גִישְׁלָאגְן דִי גְרוֹיסֶע מְלָכִים: ויהרג אוּנ הָאט גִיהַרְגֶת דִי שְׁטַארְקֶע מְלָכִים פוּן כְּנַעַן: לסיחון סִיחוֹן דֶעם מֶלֶךְ פוּן אֶמוֹרִי: ולעוג אוּנ עוֹג דֶעם מֶלֶךְ פוּן בָּשָׁן: ונתן אוּנ הָאט

סע״ם ר׳

וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה נ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
נֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם ה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

הָאַדֶּרֶת וְהָאֱמוּנָה לְחַי עוֹלָמִים׃
הַבִּינָה וְהַבְּרָכָה לְחַי עוֹלָמִים׃
הַגַּאֲוָה וְהַגְּדֻלָּה לְחַי עוֹלָמִים׃
הַדֵּעָה וְהַדִּבּוּר לְחַי עוֹלָמִים׃
הַהוֹד וְהֶהָדָר לְחַי עוֹלָמִים׃
הַוַּעַד וְהַוָּתִיקוּת לְחַי עוֹלָמִים׃
הַזִּיו וְהַזֹּהַר לְחַי עוֹלָמִים׃
הַחַיִל וְהַחֹסֶן לְחַי עוֹלָמִים׃
הַטֶּכֶס וְהַטֹּהַר לְחַי עוֹלָמִים׃
הַיִּחוּד וְהַיִּרְאָה לְחַי עוֹלָמִים׃
הַכֶּתֶר וְהַכָּבוֹד לְחַי עוֹלָמִים׃
הַלֶּקַח וְהַלִּבּוּב לְחַי עוֹלָמִים׃
הַמְּלוּכָה וְהַמֶּמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים׃
הַנּוֹי וְהַנֵּצַח לְחַי עוֹלָמִים׃
הַסִּגּוּי וְהַשֶּׂגֶב לְחַי עוֹלָמִים׃
הָעֹז וְהָעֲנָוָה לְחַי עוֹלָמִים׃
הַפְּדוּת וְהַפְּאֵר לְחַי עוֹלָמִים׃
הַצְּבִי וְהַצֶּדֶק לְחַי עוֹלָמִים׃
הַקְּרִיאָה וְהַקְּדֻשָּׁה לְחַי עוֹלָמִים׃
הָרֹן וְהָרוֹמֵמוּת לְחַי עוֹלָמִים׃
הַשִּׁיר וְהַשֶּׁבַח לְחַי עוֹלָמִים׃
הַתְּהִלָּה וְהַתִּפְאֶרֶת לְחַי עוֹלָמִים׃

הָאט גִיגֶעבִּין זֵייעֶר לַאנְד פַר אַיין אַרְבּ צוּ דִי יוּדִין׃ שבשפלנו לוֹיבְּט צוּ דֶעם וָואס הָאט אוּנְז גֶדֵייגְקְט אַז מִיר זַיינֶן גִיוֶוען מְבוּזֶה אִין מִצְרַיִם׃ ויפרקנו אוּנ הָאט אוּנְז אוֹים גִילֵייזְט פוּן אוּנְזֶרֶע בַּאלֵיידִיגֶר׃ נותן אוּנ גִיט בְּרוֹיט אוּנ שְׁפֵּייז צוּ אַלֶע בְּרוּאִים׃ הודו לוֹיבְּט צוּ גָאט וָואס רוּעֶט אִין הִימִיל, וָוארוּם אוֹיף אֵייבִּיג אִיז זַיין גִינָאד׃
האדרת והאמונה דִי שְׁטַארְקַייט אוּנ וָוארְהַייט אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּיג הבינה דִי פַר שְׁטַאנְדִיקַייט אוּנ דִי בֶּענְטְשׁוּנְג אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּיג הגאוה דִי הֶערְשַׁאפְט אוּנ דִי אַכְפַּרְקַייט אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּג הדעה דִי וִויסֶנְשַׁאפְט אוּנ דִי רֵייד אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּג ההוד דִי לוֹיבּ אוּנ דִי שֵׁיינְהַייט אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּיג הועד דָאס בַּאשְׁטֶעטִיגוּנְג אוּנ דָאס שְׁטַארְקַייט אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּיג הזיו דִי לוֹיטֶערְקַייט אוּנ דִי לַייכְטוּנְג אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּיג החיל דִי קְרַאפְט אוּנ דִי שְׁטַארְקַייט אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּיג הטכס דִי צִירוּנְג אוּנ דִי רֵיינִיקַייט אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּיג היחוד דִי אֵיינְצִיגוּנְג אוּנ דִי פָארְכְט אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּיג הכתר דִי קְרוֹין אוּנ דֶער כָּבוֹד אִיז צוּ גָאט דֶער דָא לֶעבְּט אֵייבִּג הלקח דָאס לֶערְנוּנְג אוּנ דֶר גוּטֶר שֵׂכֶל פוּן דֶעם הַארְץ אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּג המלוכה דִי קִינִיגְרַייךְ אוּנ דִי גִיוָועלְטוּנְג אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּיג הנוי דִי בַּשֵׁיינוּנְג אוּנ דִי אֵייבִּיקַייט אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּיג הסגוי דִי מֶערוּנְג אוּנ דִי שְׁטַארְקַייט אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּיג העוז דִי שְׁטַארְקַייט אוּנ דֶעמוּטִיקַייט אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּיג הפדות דִי דֶר לֵייזוּנְג אוּנ דִי שֵׁיינְהַייט אִיז צוּ גָאט דֶר דָא לֶעבְּט אֵייבִּיג הצבי דִי גִילוּסְטִיקַייט אוּנ דִי גִירֶעכְטִיקַייט אִיז צוּ גָאט דֶער דָא לֶעבְּט אֵייבִּיג הקריאה דָאס רוּפוּנְג וָואס דִי מַלְאָכִים רוּפְן אֵיינֶר צוּם אַנְדֶערְן אוּנ זָאגְן קְדוּשָׁה אִיז

כע״פ ר׳

ברוך שאמר איז איין מעכטיגע ברכה די אנשי כנסת הגדולה האבן מתקן געוועזן דען איין בריב איז פון הימיל אראפ געפאלן וואו די נוסחא פון ברוך שאמר איז דריין געשטאנן אונ עס זיינען דריינען זיבן אונ אכציג ווערטער (כמנין פז) דאס איז טייטש גין גאלד דרום שרייבן די חכמים דאס דעם ברוך שאמר מוז מען זאגן מיט איין ניגון אונ מיט כונה. מען טאר ניט מפסיק זיין מיט איין דבור פון ברוך שאמר ביז נאך שמונה עשרה. אונ וואו מען טאר ניט ריידן איז קיין חילוק ניט אויב עס איז לשון הקודש אדר אנדערע לשונות איז אלץ אסור. אויך מוז מען עס זאגין שטייענדיג. אונ מען זאל אויס לאזין די ברכה פון ברוך שאמר אי דר חזן לאזט אויס כדי מען זאל קענען ענטפערין אמן:

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה ליחדא שם יה בוה ביחודא שלים בשם כל ישראל:

ברוך שאמר והיה העולם. ברוך הוא. ברוך אומר ועשה. ברוך גוזר ומקים. ברוך עשה בראשית. ברוך מרחם על הארץ. ברוך מרחם על הבריות. ברוך משלם שכר טוב ליראיו. ברוך חי לעד וקים לנצח. ברוך פודה ומציל ברוך שמו: ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הא־ל אב הרחמן המהלל בפה עמו משבח ומפאר בלשון חסידיו ועבדיו. ובשירי דוד עבדך נהללך יי אלהינו בשבחות ובזמרות נגדלך ונשבחך ונפארך ונמליכך ונזכיר שמך מלכנו

איז צו נאט דער דא לעבט אייביג ההדר דאס גיזאנג פון תפלה אונ דאס דר הויבונג איז צו נאט דר דא לעבט אייביג השיר דאס גיזאנג אונ די לויב איז צו נאט דער דא לעבט אייביג התהלה די לויב אונ דיא שיינהייט איז צו נאט דער דא לעבט אייביג:
ברוך גילויבט איז דר וואס האט נאר גיזאגט אונ עס איז גיווארן באשאפן באלד די וועלט, גלויבט איז דר וואס האט גיטאן די ערשטע זאכין אויף דר וועלט, גילויבט איז דר וואס זאגט איין זאך אונ טוט עס באלד ברוך גילויבט איז דער וואס איז גוזר איין זאך אונ ער האלט אונ איז מקיים, גילויבט איז דר וואס דר בארימט זיך איבר דר לאנד, גלויבט איז דר וואס דער בארימט זיך איבער די באשעפעניש, גילויבט איז דער וואס באצאלט איין גוטין לוין צו די וואס פארכטן זיך פר אים, ברוך גילויבט איז דר וואס לעבט אייביג אונ נידויערט אייביג, גילויבט איז דר וואס טוט אויס לייזין אונ איז מציל איטליכן מענשן פון איין צרה, גילויבט איז זיין נאמען: ברוך גילויבט ביסטו גאט אונזר גאט קיניג פון דר וועלט, גאט דר בארעמהארציגר פאטער, דר וואס איז גלויבט אין מויל פון זיין פאלק, ער איז גלויבט אונ באשיינט אין שפראך פון זיינע פרומע אונ זיינע קנעכט, אונ מיט די גיזאנג פון דיין קנעכט דוד המלך ע"ה וועלן מיר דיך לויבן גאט אונזר גאט, מיט לויבונג אונ מיט גיזאנג וועלן מיר דיך גרויס מאכין אונ מיר וועלן דר מאנען דיין נאמען אונ מיר וועלן

אֱלֹהֵינוּ. יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים מֶלֶךְ: מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר עֲדֵי עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

שבת אונ יום טוב אונ ערב פסח אונ חול המועד פסח אונ ערב יום כפור זאגט מען דאס ניט:

מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַייָ כָּל הָאָרֶץ: עִבְדוּ אֶת יְיָ בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה: דְּעוּ כִּי יְיָ הוּא אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ ולא כתיב אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ: בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ: כִּי טוֹב יְיָ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ:

שבת אונ יום טוב זאגט מען דאס:

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַייָ וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי

מאכן דיך קיניגן אויף אונז, אונזר קיניג אונזר גאט: יחיד דר איינציגר דאס לעבונג פון דר גאנצר וועלט, דר קיניג דער וואס איז גילויבט אונ באשיינט, אויף אימער אונ אייביג איז זיין גרויסר נאמן בקאנט: ברוך גילויבט ביסטו גאט דער קיניג וואס איז גילויבט מיט לויבונג:

מזמור לתודה דעם מזמור זאל זאגין דער וואס ברייניגט אקרבן תודה. איר גאנצע וועלט טוט שאלן צוא גאט: עבדו דינט גאט מיט פרייד קומט פר אים מיט גיזאנג: דעו ווייסט אז גאט איז אהאר אויף דער גאנצר וועלט ער האט אונז באשאפן אונ צו גאט זיינען מיר מיוחד אז מיר זאלין אן גירופין ווערין זיין פאלק אונ זיינע שאף: באו קומט אין זיינע טויערין מיט אקרבן תודה, אין זיינע הויפן מיט אלויב, לויבט צו אים בענשט זיין נאמען: כי ווארום גאט איז גוט, זיין חסד האט אקיום אויף אייביג, אונ ביז סוף כל הדורות האט אקיום אויף אייביג זיין ווארהייט:

מזמור. דר מזמור איז גימאכט גיווארין אז די לוים זאלין אים זינגען אום שבת: טוב עס איז גוט צו לויבין צו גאט, אונ צו זינגען צו דיין נאמען וואס איז העכר פון אלעם: להגיד צו זאגין אלע אין דר פרי דיינע חסדים, אונ דיין ווארהייט צו זאגין אלע נאכט: עלי אויף איין כלי זמר פון צעהן סטרונעס וועלין מיר שפילין צוא גאט, אונ אויף אפידיל, אויף דעם וואס מיר וועלין זינגען מיט דעם מויל וועלין מיר נאך צו שפילין מיט אהארף עס זאל זיין שענער: כי ווייל דו גאט האסט מיך דער פרייט מיט די ווערק פון דיינע נסים, פון וועגין די ווערק פון דיינע הענט וועל איך זינגן צו דיר: מה וויא זייער גרויס זיינען די ווערק פון דיר גאט, דיינע מחשבות זיינען זייער טיף: איש אמענש וואס איז אויס גילערנט פון חכמה ווייס ער דס ניט, אונ איין נאר פאר שטייט דאס ניט: בפרוח דאס וואס די רשעים בליען אזו ווי גראז אונ טוען שפראצן אלע וואס ווערקין אום רעכט אונ האבין הצלחה, איז נאר צו בצאלין זייא אויף זייער ביסיל

עד: ואתה מרום לעלם יי: כי הנה איביך יי כי הנה איביך יאבדו יתפרדו כל פעלי און: ותרם כראים קרני בלתי בשמן רענן: ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה אזני: צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה: שתולים בבית יי בחצרות אלהינו יפריחו: עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו: להגיד כי ישר יי צורי ולא עולתה עלתה כ' בו:

יי מלך גאות לבש לבש יי עז התאזר אף תכון תבל בל תמוט: נכון כסאך מאז מעולם אתה: נשאו נהרות יי נשאו נהרות קולם ישאו נהרות דכים: מקולות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום יי: עדתיך נאמנו מאד לביתך נאוה קדש יי לארך ימים:

אום דער וואכין הייבט מען דא אן:

יהי כבוד יי לעולם ישמח יי במעשיו: יהי שם יי מברך:

גוטע מעשים אויף דר וועלט, אונ זיי זאלין פאר טיליגט ווערין אויף אייביג, זייא זאלין ניט האבן קיין עולם הבא: ואתה אונ דו גאט ביסט הויך אויף אייביג: כי דיינע פיינט וואס האבין דיך גאט פיינט וועלין פאר לארין ווערין, אונ אלע די וואס ווערקן אום רעכט וועלין זייערע ביינער צו שפרייט ווערין: ותרם אבר מיין הערשאפט וועט דר הויבין ווערין אזוי הויך וויא די הערנר פון איין חיה וואס ווערט אן גירופן ראם, מיין קאפ וועט גימישט ווערין מיט פעטין אייל אונ דאס איז לשון גדולה: ותבט עיני אונ מיין אויג וועט זעהען שלעכטס אויף מיינע שונאים, אז די רשעים שטייען אויף מיר צוא טאן בייז וועלין מיינע אויערין הערין זייער מפלה: צדיק כתמר אבער דער צדיק וועט בליען אזוי וויא איין טייטיל בוים, אזוי וויא איין טענען בוים וואס טוט וואקסין אין וואלד אונ טוט זיך שטארקין: שתולים די לומדים וועלין זיין גיפלאנצט אין גאטס הויז, אין דעם הויף פון אונזער גאט וועלין זייא בליען: עוד זייא וועלין נאך מער שפראצין אויף דער עלטער, פעט אונ צווייגהאפטיג וועלין זייא זיין: להגיד עס וועט גיזאגט ווערין צו איטליכין אז אונזער שטארקער גאט איז רעכט פארטיג, אונ עס איז נישא אין אים קיין עולה:

יי אז משיח וועט קומען וועט מען זאגין גאט האט גיקיניגט אונ האט אן גקליידעט גרויסקייט, גאט האט זיך אן גיקליידעט מיט שטארקייט אונ האט זיך ארום גיגארטילט מיט כח, אונ דענסטמאל וועלין אלע וויסין אז גאט האט די וועלט אויך אן גיברייט אז זי זאל זיך ניט אויס גליטשין: נכון דיין שטול איז אן גיברייט פון דר צייט אז דו האסט די וועלט בשאפין, איידר דו האסט בשאפין די וועלט ביסטו אויך גיוועזן: נשאו די טייכין האבין אויף גיהויבין אקול, גאט. די טייכין האבין אויף גיהויבין זייער קול, אונ די טייכין האבין אויף גיהויבין זייערע אינדין: מקולות אבער מערער פון דעם קול פון די שטארקע וואסערן אונ פון די אינדין פון דעם ים, וועט זיך שטארקין דאס קול פון דעם וואס זיצט אין הימיל: עדותיך דיינע נביאים וואס האבין עדות גיזאגט אויף דר גאולה זיינען זייער באגלייבט, אונ צו דיין הויז וועט זיין אשיין הייליקייט גאט, דער בית המקדש וואס וועט גיבויעט ווערין וועט זיין אויף לאנגע טעג, אונ וועט קיין מאל ניט חרוב ווערין:

סי' ח ר' יהי

מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל
שֵׁם יי: רָם עַל כָּל גּוֹיִם יי עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יי שִׁמְךָ לְעוֹלָם יי
זִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר: יי בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה:
יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יי מָלָךְ: יי מֶלֶךְ
יי מָלָךְ יי יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יי מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם
מֵאַרְצוֹ: יי הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: רַבּוֹת
מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב אִישׁ וַעֲצַת יי הִיא תָקוּם: עֲצַת יי לְעוֹלָם
תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צִוָּה
וַיַּעֲמֹד: כִּי בָחַר יי בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ: כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ
יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי לֹא יִטֹּשׁ יי עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב:
וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא
יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: יי הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

דר מזמור איז גאר חשוב ווייל ער נאך דעם אל"ף בי"ת גימאכט איז, אונ עס שטייט דרינ, פותח את ידך וועלכר דר עיקר איז פון דעם מזמור דרום מוז מען כונה האבין ווען מען דעם פסוק פותח זאגט. אונ ווען ער האט קיין כונה ניט גיהאט אזו מוז ער ווידער איבר נייס זאגין. אזו שרייבין די גאונים. גלייך דא שטייט אין שלחן ערוך סי' נ"א:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיי אֱלֹהָיו: תְּהִלָּה

יהי עס זאל זיין דר כבוד פון גאט אויף אייביג ער זאל זיך פרייען גאט מיט אלע זיינע מעשים וואס ער האט גיטאן אויף דר וועלט: יהי עס זאל זיין דר נאמן פון גאט גיבענשט פון אצונד ביז אייביג: ממזרח פון אויף גאנג די זון ביז אונטער גאנג, דאס מיינט מען אויף דר גאנצער וועלט איז גלויבט גאטס נאמען: רם גאט איז דר הויבן אויף אלע פעלקר, אויף דעם הימל איז זיין כבוד: יי גאט דיין נאמן איז אויף אייביג, יי גאט דיין גידעכעניש איז פון איין דור ביז דעם אנדערין: יי גאט האט אין הימיל אן גיגרייט זיין שטול, אבער פון דעסט וועגין גיוועלטיגט זיין קיניגרייך אין אלע ערטער: ישמחו עס וועלין זיך פרייען די הימלען אונ עס וועט לוסטיג זיין די ערד, אונ מען וועט זאגין צווישין די פעלקר גאט אליין האט גיקיניגט: יי גאט קיניגט אונ האט גיקיניגט, אונ גאט וועט אויך קיניגין אויף אייביג: יי גאט איז איין קיניג אויף אייביג, זיי זיינען פר לארן גיווארן די עובדי כוכבים פון זיין לאנד: רבות פיל גידאנקען איז אין הארצין פון אמענטשין עס האט אבער קיין קיום ניט, אבער די עצה פון גאט האט יוא איין קיום: עצת די עצה פון גאט בלייבט אייביג שטיין, די גידאנקן פון זיין הארצין איז פון איין דור צום אנדערין: כי אלץ וואס ער הט גיזאגט איז גיווארין, ער האט גיבאטין אונ עס איז גיווארין איין בשטאנד דר צו: כי דען גאט האט אויס דער וויילט אן דיא שטאט ציון, ער האט גילוסט אז די שטאט ציון זאל זיין צוא אים אזיצונג: כי דען יעקב האט גאט גיטאן אויס דר וויילין אונ דיא ישראל פר איין גיליבט פאלק: כי דען גאט וועט ניט פר לאזן זיין פאלק, אונ זיין ארב וועט ער ניט פאר לאזין: והוא אונ ער איז דר ברארמיגר ער טוט פר געבין די זינד אונ וועט ניט פאר דארבין, אונ ער מערט

לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר:
דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר
כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז
נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב טוּבְךָ
יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל
חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ
כָּל מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ
יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם
גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת
כָּל עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְיָ
לְכָל הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ

חידר צו קערין זיין גרים צארין אונ ער טוט ניט דר וועקין זיין גרים צארין : יי גאט טוט
העלפין, דער קיניג זאל אונז ענטפערין אין דעם טאג ווען מיר רופין צו אים :
אשרי וואויל צוא די וואס זיצין אין דיין הויז דאס מיינט מען דאס בית הכנסת, נאך
וועלין זייא דיך טאן לויבין אייביג : אשרי וואול צו דעם פאלק וואס הט אזו פיל
מצות, וואול דעם פאלק וואס גאט איז זיין גאט : תהלה דוד המלך האט גאט גילויבט,
איך וועל דיך מיין גאט דר הויבין אונ וועל לויבין דיין נאמען אויף אייביג : בכל אלע
טעג וועל איך דיך לויבן אונ איך וועל דיך לויבין אויף אייביג : גדול גאט איז גאכפערט
אונ איז זייער גילויבט, אונ צו זיין גדולה איז ניט דא קיין פארשטונג : דור איין דור
וועלין לויבן דיינע מעשים צום אנדערן דור אונ דיינע גבורות וועלין זייא זאגין : הדר דיין
לויב פון דיין שיינעם כבוד אונ די רייד פון דיינע וואונדר וועל איך דער ציילין : ועזוז אונ
דיינע שטארקע פארכטיגע ווערק וועלין די יודין זאגין, אונ דיין גדולה וועל איך דוד
אויך דער ציילן: זכר זיי טוען ריידין אונ טוען דר מאנען דיין פיל גוטס וואס דו טוסט אונ
טוען זינגן דיין גירעכטיקייט : חנון גאט איז איין דערבארמיגער אונ דער לייניגערט זיין
צארין אונ טוט גרויסע חסדים : טוב גאט איז גוט צו אלע, אונ אויף אלע זיינע ווערק
איז זיינע רחמנות : יודוך פון אלע דיינע ווערק קומט אן צו דיר איין לויב, אונ דיינע
פרומע לויבין דיך : כבוד דעם כבוד פון דיין מלוכה טוען זיי זאגין אונ דיינע גבורות
טוען זיי ריידן: להודיע אונ זייער טעם איז צו מפרסם זיין גאטס גבורות צו די מענטשין,
אונ דעם שיינם כבוד פון זיין מלוכה : מלכותך דיין מלוכה איז אויף אלע עולמות אונ
דיין גוועלטיקייט איז אויף אלע דורות : סומך גאט לעהענט אונטער צו אלע וואס פאלין,
אונ אלע וואס זיינען איין גבויגן ביז דר ערד מאכט זייא גאט אויף שטעלין : עיני די אויגן

יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ
אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל
דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו
לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת
שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו
וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי
וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ
נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:
הַלְלוּיָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ: אֲהַלְלָה יְיָ בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי
בְּעוֹדִי: אַל תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים בְּבֶן אָדָם שֶׁאֵין לוֹ
תְשׁוּעָה: תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ
עֶשְׁתֹּנֹתָיו: אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ עַל יְיָ אֱלֹהָיו:
עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם הַשֹּׁמֵר אֱמֶת
לְעוֹלָם: עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לָעֲשׁוּקִים נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים יְיָ מַתִּיר

פון אַלֶע בַּאשֶׁעפֶענִישׁ טוּעֶן צוּ דִיר הָאפִן, אוּנ דוּ גִיבְּסְט זֵייעֶר עֶסְן וַוארְג אִין דֶער צֵייט:
פותח דוּ עֶפִינְסְט דַיין הַאנְט אוּנ דוּ מַאכְסְט אָן זֶעטִין אִיטְלִיכִין וָואס הָאט אִין זִיךְ חִיוּת
נָאךְ זַיין רָצוֹן נָאךְ: צדיק גָאט אִיז אַיין צַדִיק אִין אַלֶע זַיינֶע וֶועגִן, אוּנ אִיז אַיין חָסִיד אִין
אַלֶע זַיינֶע וֶוערְק: קרוב גָאט אִיז נָאהֶענְט צוּא אַלֶע זַיינֶע רוּפֶער. צוּ אַלֶע וָואס רוּפִין אִים
מִיט אֶמֶת, דָאס הֵייסְט מִיט דֶעם גַאנְצִין הַארְצִין: רצון דֶעם רָצוֹן פוּן זַיינֶע פָארְכְטִינֶע
טוּט גָאט, אוּנ זֵייעֶר גִישְׁרֵייא הֶערְט עֶר צוּא אוּנ הֶעלְפְט זֵיי: שומר גָאט הִיט אַלֶע זַיינֶע
לִיבְּ הָאבֶּר, אוּנ אַלֶע רְשָׁעִים פַאר טִילִיגְט עֶר: תהלת מַיין מוֹיל טוּט רֵיידִין גָאטְס לוֹיבּ
אוּנ אַלֶע מֶענְטְשִׁין טוּעֶן אוֹיךְ לוֹיבִּין זַיין הֵיילִיגִין נָאמֶן אוֹיף אֵייבִּיג: ואנחנו אָבֶּר מִיר
וָואס זַיינֶען אָן גִיבְּרֵייט צוּ תְּחִיַת הַמֵתִים אוּנ מְקַבֵּל צוּ זַיין טוֹבוֹת פוּן גָאט, וֶועלִין מִיר
לוֹיבִּין גָאט פוּן הַיינְט בִּיז אֵייבִּיג, אוּנ דְרוּם לוֹיבְּט גָאט אַלֶע צֵייטִין:
הַלְלוּיָהּ אִיר אַלֶע לוֹיבְּט גָאט, אוּנ דוּ מַיין לַייבּ לוֹיבּ אוֹיךְ גָאט: אהללה כָּל זְמַן אִיךְ
וֶועל לֶעבִּין וֶועל אִיךְ גָאט לוֹיבִּין מִיט מַיין מוֹיל, אוּנ כָּל זְמַן אִיךְ וֶועל זַיין
אוֹיף דֶר וֶועלְט וֶועל אִיךְ גָאט לוֹיבִּין מִיט אַיין כְּלִי זֶמֶר: אל אִיר זָאלְט קֵיין בִּטָחוֹן נִיט
הָאבִּין אוֹיף דִי הֶערְן, אוּנ אוֹיף אַמֶענְטְשִׁן וָואס עֶר הָאט נִיט אִין דִי הֶענְט צוּ הֶעלְפִין:
תצא אַז עֶס גֵייט אַרוֹיס זַיין לֶעבֶּעדִיגֶער אָטוּם קֶערְט עֶר זִיךְ אוּם צוּ זַיין עֶרְד וָואס עֶר
אִיז גִינוּמֶען גִיוָוארִין פוּן אִיר, אוּנ אִין דֶעם דָאזִיגִין טָאג וֶוערִין פַאר לָארִין אַלֶע זַיינֶע
מַחֲשָׁבוֹת: אשרי וואוֹל דֶעם מֶענְטְשִׁין וָואס גָאט פוּן יַעֲקֹב אָבִינוּ אִיז אִין זַיין הִילְף, אוּנ
זַיין בִּטָחוֹן אִיז אוֹיף גָאט: עשה וָואס עֶר הָאט בַּשַׁאפִין הִימִיל אוּנ עֶרְד דֶעם יַם אוּנ אַלְץ
וָואס אִין דֶם יַם, אוּנ אַלְץ וָואס עֶס גִיפִינְט זִיךְ אוֹיף דֶעם הִימִיל אוּנ אוֹיף דֶר עֶרְד,
אוּנ וָואס עֶר הִיט זַיין וַוארְהַאפְטִיגֶע הַבְטָחָה אוֹיף אֵייבִּיג: עשה עֶר טוּט אַיין מִשְׁפָּט צוּ
דיא סע"ם ר'

אסורים: יי פקח עורים יי זוקף כפופים יי אהב צדיקים: יי
שמר את גרים יתום ואלמנה יעודד ודרך רשעים יעות:
ימלך יי לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה:

הללויה כי טוב זמרה אלהינו כי נעים נאוה תהלה: בונה ירושלים יי
נדחי ישראל יכנס: הרופא לשבורי לב ומחבש לעצבותם:
מונה מספר לכוכבים לכלם שמות יקרא: גדול אדונינו ורב כח
לתבונתו אין מספר: מעודד ענוים יי משפיל רשעים עדי ארץ: ענו
ליי בתודה זמרו לאלהינו בכנור: המכסה שמים בעבים המכין לארץ
מטר המצמיח הרים חציר: נותן לבהמה לחמה לבני ערב אשר יקראו:
לא בגבורת הסוס יחפץ לא בשוקי האיש ירצה: רוצה יי את יראיו
את המיחלים לחסדו: שבחי ירושלים את יי הללי אלהיך ציון: כי חזק
בריחי שעריך ברך בניך בקרבך: השם גבולך שלום חלב חטים

די וואס זיינען גירויבט גיוואָרין, ער גיט ברויט צו דיא הונגעריגע, גאָט בינט אויף די וואס זיינען גיבונדין אין תפיסה: יי פוקח עורים גאָט עפינט אויף דיא בלינדע, יי זוקף כפופים גאָט שטעלט אויף די וואס זיינען איינגיבויגן, גאָט האָט ליב די צדיקים: יי גאָט היט די גרים, דעם יתום מיט דיא אלמנה טוט גאָט שטארקין און די וועג פון די רשעים פארקרימט ער: ימלך דיין גאָט וואס רוט אין ציון וועט ער קיניגן אויף אייביג
דרום איר אלע לויבט גאָט:

הללויה לויבט צו גאָט ווארום ער איז גוט, לויבט צו אונזער גאָט ווייל ער איז זים
דרום איז צו אים שיין איין לויב: בונה לעתיד לבא וועט גאָט בויען די שטאָט ירושלים, די יודין וואס זיינען פאר שטויסין ביז עק וועלט וועט ער זייא איין זאמלן קיין ירושלים: הרופא צו די וואס האבין איין צוא בראכין הארץ היילט זיי גאָט, און היילט אזו ווי מיט אפלאסטער זייער זארג: מונה ער ציילט מיט איין צאל די שטערין, און צו אלע רופט ער מיט א נאמען וואס איז שיין צוא איטליכין: גדול אונזער האר גאָט איז גיאכפערט און האָט איין גרויסין כח, און צוא די זאכין וואס אין זייא איז פאר האנדין פר שטאנד וואס גיפינען זיך ביי גאָט, איז צו זיי ניט דא קיין צאל מחמת פילקייט: מעודד גאָט שטארקט די צדיקים, און די רשעים איז ער משפיל ביז דר ערד: ענו הייבט אויף אייער קול מיט לויב צו גאָט, און לויבט צו אונזר גאָט מיט א הארף: המכסה ער באדעקט די הימיל מיט וואלקין און ברייט אן צו דר ערד רעגין, און מאכט שפראצין אויף די בערג גראז: נותן די גראז פון די בערג גיט ער עסין די בהמות, און די קינדר פון די ראבין וואס רופן און שרייען צו גאָט מחמת הונגער גיט ער זיי עסין: לא גאָט בגערט ניט אין דם וואס האָט אבטחון אז די גבורה פון דעם פערד זאל אים העלפין אין דר מלחמה, און גאָט באגערט ניט אין דעם מענטשין וואס האָט אבטחון אויף זיינע שטארקע פים: רוצה גאָט באגערט נאר אין זיינע פארכטיגע, די וואס האפן צו זיין גינאד: שבחי איר זיצער פון ירושלים לויבט גאָט, און איר זיצער פון ציון לויבט אייער גאָט: כי ווארום ער האָט גישטארקט די ריגלען פון דיינע טויערין און עס וועט שוין מער ניט חרוב ווערין די שטאָט ירושלים, און האָט דיך גיבענטשט אז דו זאלסט האבין פיל קינדר: השם און אין דיין גבול האָט ער גיגעבן שלום, און מיט דר בעסטר ווייץ האָט ער דיך גימאכט זאט: השולח דער רעגין וואס ער קומט דורך גאָטס זאג שיקט

ישביעך: השלח אמרתו ארץ עד מהרה ירוץ דברו: הנתן שלג כצמר כפור כאפר יפזר: משליך קרחו כפתים לפני קרתו מי יעמד: ישלח דברו וימסם ישב רוחו יזלו מים: מגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל: לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום הללויה:

הללויה הללו את יי מן השמים הללוהו במרומים: הללוהו כל מלאכיו הללוהו כל צבאיו: הללוהו שמש וירח הללוהו כל כוכבי אור: הללוהו שמי השמים והמים אשר מעל השמים: יהללו את שם יי כי הוא צוה ונבראו: ויעמידם לעד לעולם חק נתן ולא יעבור: הללו את יי מן הארץ תנינים וכל תהמות: אש וברד שלג וקיטור רוח סערה עשה דברו: ההרים וכל גבעות עץ פרי וכל ארזים: החיה וכל בהמה רמש וצפור כנף: מלכי ארץ וכל לאמים שרים וכל שפטי ארץ: בחורים וגם בתולות זקנים עם נערים:

ער אויף דר ערד, אונ דר רעגין לויפט אין דער גיך צו טאן גאטס שליחות: הנתן ער איז דר וואס גיט שנייא אויף דער וועלט וואס איז ווייס וויא וואל כפור דאס איז אזו אמין שנייי וואס גייט ווינטר אין דער פריא מאכט ער פאר שפרייטין אים אויף דר ערד אזו וויא אש: משליך גאט ווארפט זיין אייז וויא שטיקר דאס איז וואס די וואסר ווערט פר פרארין אונ דער נאך מאכט מען פון זייא שטיקער, אז מען זאל זיך גיט אן טאן אין ווארימע קליידער ווער וואלט גיקאנט באשטיין פאר זיין קעלט: ישלח אונ אז ער שיקט זיין רעגן אדער זיין היץ מאכט ער צו גיין דעם שנייי מיט דעם אייז, אונ אז ער מאכט וויייען מיט זיין ווינט טוט פון דם אייז רינן וואסר: מגיד לויבט גאט ווארום ער הט גיזאגט זיין תורה צו די יודין וואס זיינען ארויס גיקומען פון יעקב, זיינע גיזעצן אונ זיינע משפטים האט ער גיזאגט צוא דיא ישראל: לא אונ אזו האט ער גיט גיטאן צו קיין שום פאלק צו געבין זייא דיא תורה, אונ קיין משפטים האט ער זיי גיט גמאכט

וויסין דרום לויבט גאט:

הללויה לויבט גאט אז פון דעם הימיל זאל מען הערין דם קול אונ לויבט אים אויף די הימלען: הללוהו לויבט אים אלע זיינע מלאכים דאס זיינען די גלגלים מיט די מזלות: הללוהו די זון מיט דער לבנה גיהערט איר צו לויבין גאט אונ איר שטערין וואס איר לייכט אויף דר וועלט לויבט צו גאט: הללוהו איר אויבערשטע הימלען אונ די וואסר וואס איז אויף דעם הימיל זאלט איר אלע לויבן גאט, ווארום ער האט גיבאטין אז זיי זאלין באשאפין ווערין זיינן זייא באשאפין גיווארין: ויעמידם אונ ער האט זיי גישטעלט אז זיי זאלין איין קיום האבין אויף אייביג אונ האט גיגעבין איין חוק וועלכער זאל משמש זיין אונ זאלין ניט איבר פארין דעם חוק: הללו אונ פון דער ערד זאל מען לויבין גאט, שלאנגן אונ אלע וואס רוהען אין די אפ גרונטן, פייער אונ האגיל שנייא אונ דר רויך וואס גייט פון דער ערד אונ דר שטורעם ווינט וואס טוט וויא גאט הייסט אים טאן: ההרים די הויכע בערג מיט דיא נידעריגע בערג, אונ די בוימר וואס וואקסן פרות אויף זיי, אונ אלע טענען בוימער: החיה אונ גרויסע חיות מיט אלע בהמות קליינע חיות אונ עופות וואס האבן פליגל: מלכי איר מלכים פון דער וועלט אונ אלע

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ שִׁירוּ לַייָ שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ לוֹ: כִּי רוֹצֶה יְיָ בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים: לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב הָדָר הוּא לְכָל חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

פעלקר, איר הארן אונ אלע ריכטר פון דער וועלט: בחורים די בחורים מיט די בתולות די אלטע מיט די יונגע: יהללו זאלט איר אלע לויבין גאטס נאמן ווארום נאר זיין נאמן אליין איז שטארק, זיין שיינקייט ווערט גיזעהן אויף דעם הימיל אונ אויף דער ערד: וירם אונ ער דר הויבט איין גוועלטיקייט צוא זיין פאלק אונ ער מערט איין לויב צו אלע זיינע פרומע פון די ישראל וואס זיי זיינען זיין נאהינט פאלק דרום לויבט גאט:

הללויה זינגט צו גאט איין נייע גיזאנג, זיין לויב זאל דר ציילט ווערין אין דעם איין זאמלונג פון די פרומע: ישמח די יודין זאלין זיך פרייען מיט זייער באשעפער, אונ די קינדר פון ציון זאלין זיך פרייען מיט זייער מלכות: יהללו לויבט זיין נאמען מיט טאנצן, מיט אפויק אונ מיט אפידיל זאלט איר אים לויבין: כי אז גאט האט באווילינט אין זיין פאלק אונ האט באשיינט די גוטע מיט הילף: יעלזו די פרומע וועלן זיך פרייען מיט דעם כבוד וואס זיי וועלין האבין, אונ זיי וועלין זינגען אז זיי וועלין זיין בערוהט: רוממות מיט זייער האלז וועלין זיי דר ציילין גאטס גרויסקייט, אונ דורך דעם וועלין זייא זיך שטארקין אויף זייערע פיינט גלייך וויא זיי האלטן אין זייערע הענט שווערדן וואס זיינען גישארפט פון צוויי זייטין: לעשות צו טאן איין נקמה אין די עובדי כוכבים, אונ איין שטראף אין די עובדי כוכבים: לאסר צו בינדין זייערע מלכים אונ זייערע שררות פון די עובדי כוכבים מיט אייזרנע קייטין: לעשות צו טאן אין זיי דעם משפט וואס שטייט אין פסוק, אונ דר משפט וועט זיין שיין צו אלע זיינע פרומע דרום לויבט גאט:

הללויה לויבט גאט אויף זיין הייליג ארט, לויבט אים אויף זיין שטארקין הימיל מיט זיין גבורה אזוי ווי זיין גדולה איז גרויס מיט אקול פון אשופר, מיט אפידיל אונ מיט איין הארף, מיט אפויק אונ מיט טאנצין, מיט פיל מיני כלי זמר אונ מיט ארגלן אונ מיט צוויי מעסנע כלים וואס זיי מאכן הערן אקול מיט טרומייטין: כל לויבט גאט אונ זאגט אז איטליכער וואס האט אין זיך איין נשמה זאל לויבין גאט:

סע"ם ר' ברוך

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן:

מען מוז אויף שטיין צו ויברך דויד און מען מוז שטיין ביז אתה הוא ה׳ האלהים:

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת יְיָ לְעֵינֵי כָּל הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם: לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ: וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה: אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדֶּךָ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם

בָּרוּךְ גילויבט איז גאָט אייביג: ברוך גילויבט איז גאָט וואָס ער האָט גמאַכט רוען זיין שְׁכִינָה אין צִיּוֹן און רועט אין יְרוּשָׁלַיִם דרום לויבט גאָט. גיבענטשט איז דער שטאַרקער גאָט דער גאָט פון די יִשְׂרָאֵל ער טוט אַליין וואונדער צו די יִשְׂרָאֵל אַלע צייט. און גילויבט איז זיין הערליכר נאָמען אויף אייביג און זאָל דערפילט ווערן די גאַנצע וועלט מיט זיין כָּבוֹד. אָמֵן וְאָמֵן:

וַיְבָרֶךְ, דָוִד האָט גילויבט גאָט פר די אויגן פון כָּל יִשְׂרָאֵל און דָוִד זאָגט, גילויבט ביסטו גאָט דו גאָט פון יִשְׂרָאֵל אונזער פאָטר פון אייביג אָן און ביז אייבג. צוא דיר גאָט איז אַלע גרויסקייט און שטאַרקייט, די אייביגקייט און די שיינהייט איז צו דיר. צו דיר גאָט איז אַלץ וואָס אויפן הימל און אויף דר ערד. צו דיר גאָט איז די קיניגרייך איבר אַלע מְלָכִים און דו ביסט דר הויבין איבער אַלע עלצטע, און אַלע רייכקייט און אַלע כָּבוֹד פון מענטשין איז אַלץ פון דיר גאָט, און דו טוסט גיוועלטיגן איבער אַלץ און אין דיין האַנט איז שטאַרקייט און קראַפט און אין דיין האַנט איז צו גרויסין און צו שטאַרקין צו אַלעם וועמען דו ווילסט, און איצונד אונזער גאָט טוען מיר צו דיר דאַנקן און מיר לויבין צו דיין שיינעם נאָמן, דו ביסט גאָט אַליין, דוא האָסט גימאַכט דיא הימיל און אַלע הימלן וואָס איבערין הימיל און מיט אַלע הערשאַפטין, די ערד און אַלץ וואָס אויף איר איז, אַלע יַמִּים און וואָס אין זייא איז, און דו דער נערסט אַלע בַּשעפענעש, און אַלע מַלְאָכִים פון הימעל טוען זיך צו דיר בוקין. דו ביזט דר שטאַרקער גאָט דאָס דו האָסט אויס גיקליבין אונזר פאָטר אַבְרָם און האָסט אים אויס גיצויגין פון דעם פייער פון קאַלך אויבין, און דו האָסט גימאַכט

מע״ם ר׳ רופין

וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם. וּמָצָאתָ אֶת לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ
וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת עֳנִי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו וּבְכָל עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים:
וַיּוֹשַׁע יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת עַל שְׂפַת הַיָּם:
וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת יְיָ וַיַּאֲמִינוּ בַּייָ וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:
אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַייָ וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אָשִׁירָה לַייָ כִּי גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: עָזִּי

רופין זיין נאמען אברהם, און דו האסט געפונען זיין הארץ פאר דיר מיט גלויבונג:
וכרות און האסט מיט אים כורת ברית געוועזן צו געבען צו זיינע קינדער דאס לאנד פון
כנעני און חתי און אמורי און פרזי און יבוסי און גרגשי, און דוא האסט
מקים געוועזן דיינע רייד דען דו ביסט איין גערעכטער גאט: ותרא און דו האסט געזעהן די
פיין וואס אונזרע עלטערן האבן געהאט אין מצרים, און זייער געשריי וואס ביי דעם ים
סוף האסטו געהערט: ותתן און דו האסט געגעבן צייכנס און וואונדער אויף פרעה
און אויף אלע זיינע קנעכט און אויף גאר זיין פאלק פון זיין לאנד ווארום דו ווייסט אז
די מצרים האבין אויף זיי געמוטוויליגט, און דו האסט דיר געמאכט איין גרויסן נאמען
ווי מען קען דיך היינטיגין טאג, און דו האסט דעם ים געשפאלטין פאר זיי און זיי זיינען
דורך געגאנגען דעם ים אין דער טריקעניש, און זייערע נאך יאגער האסטו אריין
געווארפין אין טיפעניש פון ים ווי א שטיין אין שטארקין וואסער פון ים:
ויושע און גאט האט געהאלפין אין דעם זעלביגין טאג די ישראל פון דער האנט פון די
מצרים און די ישראל האבין געזעהן די מצרים טויט אויף דעם בארטין פון ים.
און די ישראל האבין געזעהן די גרויסע גבורה וואס גאט האט געטאן אן די מצרים
האבין דאס פאלק ישראל זיך געפארכטין פאר גאט און האבין געגלויבט אין גאט און
אין די נבואה פון משה זיין קנעכט:
אז ישיר דענסט מאל אז משה האט געזעהן דעם נס וואס גאט האט געטאן צו די ישראל
איז אים אויף געגאנגען אויף זיין הארץ ער זאל זינגען מיט די ישראל די דאזיגע
שירה צו גאט און זיי האבין געזאגט אזוי צו זאגין, לאמיר זינגען צו גאט ווארום ער
האט געהערשט איבר אלע הערשאפטן, דעם פערד מיט זיינע רייטר האט ער געווארפן

וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי
וַאֲרֹמְמֶנְהוּ: יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה יְיָ שְׁמוֹ: מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה
בַיָּם וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם סוּף: תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ
בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ אָבֶן: יְמִינְךָ יְיָ נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְיָ תִּרְעַץ אוֹיֵב:
וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ: וּבְרוּחַ
אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ נֵד נֹזְלִים קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב יָם:
אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי אָרִיק
חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי: נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלֲלוּ כַּעוֹפֶרֶת
בְּמַיִם אַדִּירִים: מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ
נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא: נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ: נָחִיתָ

אין ים: עזי דאס שטארקייט אונ דאס פאר שניידונג פון גאט דאס הייסט וואס גאט איז זיך נוקם אין די שונאים דאס דאזיגע איז צו מיר צו איין הילף, דער דאזיגער איז מיין גאט אונ איך וועל באשיינן אים כלומר איך וועל דר ציילין זיין שיינקייט אונ זיין לויב פר אלע מענטשן וואס זיינן אויף דר וועלט, דר גאט ער איז דר גאט פון מיינע עלטערן אונ איך וועל דר הויבין אים: יי גאט איז איין האר וואס ער איז מנצח אין דר מלחמה, גאט איז זיין נאמען אפילו בשעת אז ער האלט מלחמה אונ איז זיך נוקם פון זיינע פיינט איז פארט זיין נאמן ה׳ דאס הייסט די מדה פון רחמים כלומר ער האט רחמנות אויף זיינע באשעפעניש אונ שפייזט זיי: מרכבות די רייט וועגין פון פרעה אונ זיין חיל האט ער גיווארפין אין ים, אונ די אויס דר ווייילטע פון זיינע עלצטע זייגען פר זונקען גיווארין אין ים סוף: תהומות די אפ גרונטין האבין באדעקט זיי מיינט מען די מצרים, זיי האבין גינידערט אין דר טיפעניש אזוי ווי איין שטיין כלומר אזוי ווי מען ווארפט איין שטיין אין וואסער פאלט ער אראפ אזוי זייגען די מצרים אויך אראפ גיפאלין אין ים: ימינך דיין רעכטע האנט גאט טוט זיך שטארקין מיט קראפט, דיין רעכטע האנט גאט די זעלביגע טוט צו ברעכין דעם פיינט: וברוב אונ מיט דיין פיל הערשאפט טוסטו צו פירין דיינע פיינט וואס זיי שטייען אויף אנטקעגין דיר, דו טוסט שיקין דיין גרים צארן ער טוט זיי פאר ברענגען אזוי ווי שטרוי: וברוח אונ מיט דעם ווינט פון דיינע נאז לעבער זיינן די וואסער גיווארין הויפין, זיי זיינען גיבליבין שטיין אזוי ווי אמויער די רינעדיגע וואסר, זיי זיינן גיווארן פר גליווערט די אפ גרונטין אין דר שטארקייט פון דעם ים: אמר דר פיינט דאס מיינט מען פרעה בשעת אז ער האט אן גירעט זיין פאלק זיי זאלין נאך יאגין די ישראל, האט ער אזוי גיזאגט, איך וועל זיי נאך יאגין איך וועל גרייכין איך וועל צו טיילען זאק רויב כלומר דעם זאק רויב וואס איך וועל ביי דיא ישראל אוועק נעמען וועל איך מיך צו טיילין מיט מיינע קנעכט, עס וועט דר פילט ווערן פון זיי מיין ווילין איך וועל אויס ציהען מיין שווערד עס וועט פר ארימען זיי מיין האנט: נשפת דו גאט האסט גיווייט מיט דיין ווינט האט צו גידעקט זיי דער ים מיינט מען די מצרים, זיי זיינען ווארין איין גיזונקען אזוי ווי בליי אין שטארקע וואסערין: מי ווער איז אזוי ווי דו גאט אין די שטארקע, ווער איז אזוי ווי דו ביסט גשטארקט מיט הייליקייט, אפארכטונג מען זאל זאגין דיין לויב ווארום מיט וואס מען וועט דיר לויבין איז אלץ אין דיר מער פאר האנדין, ער טוט וואונדערליכע זאכין: נטית דו האסט גינייגט דיין רעכטע האנט

בחסדך עם זו גאלת נהלת בעזך אל נוה קדשך: שמעו עמים ירגזון חיל אחז ישבי פלשת: אז נבהלו אלופי אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמגו כל ישבי כנען: תפל עליהם אימתה ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן עד יעבר עמך יי עד יעבר עם זו קנית: תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכון לשבתך פעלת יי מקדש אדני כוננו ידיך: יי ימלך לעלם ועד: יי ימלך לעלם ועד: יי מלכותה קאם לעלם ולעלמי עלמיא: כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב יי עלהם את מי הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים: כי ליי המלוכה ומושל בגוים: ועלו מושעים בהר ציון לשפט את הר עשו והיתה ליי המלוכה: והיה יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד:

שבת אונ יום טוב זאגט מען דא נשמת:

מען זאל גזהר זיין ניט מפסיק צוא זיין צווישין דיא י״ג שבחים דהיינו פון שיר ושבחה ביז ומלכות. אונ מען זאל נזהר זיין אויך צוא שטיין פון ישתבח ביז נאך ברכו:

ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ. כי לך נאה

האסט איין גישלונגן זיי די ערד: נחית דו האסט גיפירט מיט דיין חסד דאס דאזיגע פאלק וואס דוא האסט אויס גילייזט דאס מיינט מען די ישראל, האסט זייא גיפירט מיט דיין שטארקייט צו דיין היליגין וואוינונג: שמעו די פעלקער האבין דאס גיהערט זיינן זיי דר שראקין גיווארן, איין ציטערנעש האט אן גיחאפט די זיצער מיינט מען די וואס וואוינען אין לאנד פלשתים: אז דענסט מאל זיינען דר שראקין גיווארין די הארין פון אדום אונ די הארין פון מואב האט אן גיחאפט זיי אציטערנעש, זיי זיינען צו גאנגען אלע איין וואוינער פון כנען: תפול עס זאל פאלין אויף זיי איין פארכט אונ אנגסטין, דורך דיין גרויסע שטארקייט זאלין זיי שווייגין אזוי ווי אשטיין עד ביז עס וועט איבער פארין דיין פאלק גאט כלומר ביז דיין פאלק וועלין איבר פארין דעם באך ארנון, ביז דיין פאלק וועלין איבער פארין דעם ירדן, דאס פאלק האסטו גיליבט אזוי ווי עס איז גיליבט ביי אמענטשין איין זאך וואס ער קויפט דאס פאר פיל געלט: תבאמו דו וועסט ברייגען זיי אונ דו וועסט פלאנצן זיי אויף דעם בארג דיין ארב, דעם ארט וואס איז אן גיברייט צו דיין זיצונג וואס דו גאט האסט גיווערקט דאס היליגקייט, גאט וואס דיינע הענט האבין אן גיברייט: יי גאט וועט קיניגין אייביג: כי אז עס איז גיקומן די פערד פון פרעה מיט זיין רייט וואגין אונ מיט זיינע רייטר אין ים האט גאט אויף זיי ווידער גיקערט די וואסר פון דעם ים, אונ די קינדר פון ישראל זיינען גיגאנגן טרוקין אין מיטן דעם ים: כי דען צו גאט איז דיא קיניגרייך אונ ער טוט גיוועלטיגין איבער אלע אומות: ועלו אונ עס וועלן אויף גיין העלפרס אויף דם בארג ציון צו משפטן דם בארג פון עשו אונ עס וועט זיין צו גאט די קיניגרייך: והיה אונ גאט וועט זיין איין מלך אויף דער גאנצר וועלט. אין דער צייט וועט ער זיין איין גאט אויף דער גאנצער וועלט:

יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד שיר ושבחה הלל וזמרה עוז וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה ותפארת קדשה ומלכות. ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש ומעולם עד עולם אתה אל: ברוך אתה יי אל מלך גדול ומהלל בתשבחות אל ההודאות אדון הנפלאות בורא כל הנשמות רבון כל המעשים הבוחר בשירי זמרה מלך יחיד חי העולמים: חצי קדיש

אום עשרת ימי תשובה פאר חצי קדיש זאגט מען דאס:

שיר המעלות ממעמקים קראתיך יי: אדני שמעה בקולי תהיינה אזניך קשבות לקול תחנוני: אם עונות תשמר יה אדני מי יעמד: כי עמך הסליחה למען תורא: קויתי יי קותה נפשי ולדברו הוחלתי: נפשי לאדני משמרים לבקר שמרים לבקר: יחל ישראל אל יי כי עם יי החסד והרבה עמו פדות: והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו:

ישתבח עס זאל ווערין גילויבט אויף אייביג דיין הייליגר נאמן אונזער מלך, דו שטארקר גאט אונ דר הייליגער מלך אויפן הימיל אונ אויף דער ערד, ווייל צו דיר איז שיין גאט וואס דו ביסט אונזער גאט אונ דר גאט פון אונזרע עלטרין אויף אייביג, איז שיין מיר זאלן צו דיר זינגען אונ לויבין מיט לויב אונ מיט גיזאנג, דען צוא דיר איז די שטארקייט אונ גיוועלטיקייט וואס צוא דיר איז אייביגקייט אונ אלע גרויסקייט אונ אלע שטארקייט פון דער וועלט אונ ברימונג אונ אלע שיינהייט אונ אלע הייליקייט אונ אלע קיניגרייך איז צו דיר גאט, אלע בענטשונג אונ אלע דאנקונג פון איצונד ביז אימער אונ אייביג איז אלץ צו דיר גאט: ברוך גילויבט ביסטו גאט דו שטארקר גאט אונ גרויסר מלך וואס דו ביסט גילויבט מיט פיל שבחים, דו שטארקר גאט וואס אלע מענטשין דאנקען צו דיר, דוא ביסט דר האר וואס אלע מענטשין דר ציילין דיינע וואונדער, וואס דו האסט אוים גיקליבין די ישראל זיי זאלן צו דיר זינגען אונ לויבין, דו שטארקער מלך וואס דוא לעבסט אימער אונ אייביג:

שיר המעלות פון טיפענעש האב איך דיך גאט גירופין: אדני הער צוא גאט מיין קול דיינע אויערין זאלין פר נעמן דם קול פון מיין גבעט: אם אויב דו גאט ווערסט היטן מיינע עבירות דו זאלסט מיך שטראפין אויף זיי ווער וועט דען קאנן בשטיין דרויף: כי ווארום בייא דיר אין די הענט איז מוחל צו זיין עבירות אונ האסט ניט מוסר גיווען קיין שום מלאך אז ער זאל קאנן מוחל זיין מיינע עבירות כדי אז מען זאל מורא האבן פר דיר: קויתי מיין לייב טוט האפין צו דיר גאט אונ איך טוא האפין צו זיינע רייד וואס ער האט מיר מבטיח גיווען: נפשי מיין לייב טוט האפין צו גאט מערער איידר די היטער וואס היטין ביי דער נאכט האפין אז עס זאל טאג ווערין: יחל איר יודין האפט צו גאט ווארום מיט גאט איז דער חסד אונ פיל מאל האט ער אייך שוין אוים גילייזט וועט ער אייך היינט אויך אוים לייזין: והוא אונ די עבירות וועלין ניט מעכב זיין ווארום גאט וועט אוים לייזין די יודין פון אלע זייערע עבירות:

סליס ר'

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ:

ק"ה בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ. כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז. הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה. הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה. טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ. מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ. פִּנּוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שַׁדַּי. תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת עַל כָּל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁיָּצַרְתָּ. יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

ברוך געלויבט ביסטו גאט אונזר שטארקר גאט דר קיניג פון דר גאנצר וועלט, וואס ער האט בשאפן די ליכט פון טאג, אונ ער האט באשאפן די פינצטערנעש פון דר נאכט, ער מאכט שלום צווישן דיא מלאכים וואס זיינען פון פייער מיט דיא מלאכים וואס זיינען פון וואסר אונ ביסט דר בשעפר פון אלץ וואס אויף דר וועלט איז: המאיר דר דא לייכט מיט דר זון אויף דר ערד כדי די תבואה זאל בעסער וואקסין אונ צו די וואס וואוינען אויף דר ערד כדי זיי זאלין זעהן וויא צו גיין מיט דר בארימהערציקייט, מיט זיין גוטקייט באנייט ער שטענדיג אלע טאג די מעשים פון די זעקס טעג, בשעת ער האט די וועלט באשאפין, היינו ער האט גימאכט טאג אונ נאכט אזוי איז דאס היינט אלע טאג: מה גאט ווי גאר פיל זיינען דיינע ווערק דו האסט זיי אלע מיט חכמה באשאפין, די גאנצע וועלט איז פול דיינע באשעפענעש: המלך דר דא איז אליין איין מלך פון דענמאלט אן, אונ איז דער הויבין, דער דא איז גילויבט אונ דער דא איז באשיינט אונ דר דא איז דר הויבין פון אייביגע צייטין: אלהי אייביגער גאט דר בארעמדיך איבער אונז מיט דיין פיל דר בארימהערציקייט, אונזר שטארקער הער אונזר שטארקר פעלזין באשיצער אונזר הילף אונ ביסט איין שטארקייט ארום אונז: אל דר גילויבטער גאט דר דא איז גרויס מיט וויסין שאפט, ער האט אן גיברייט אונ האט באשאפין די לויטערקייט פון דר זון, גאט דר דא איז גוט ער האט באשאפין אלע בריאים פון זיין כבוד וועגין, ליכט האט ער גיגעבין ארום זיין כסא הכבוד, די הערין דאס זיינען די היילינגע מלאכים די דא דר הייבין דעם שטארקין גאט זיי דר ציילין תמיד גאטס כבוד אונ זיין היילינקייט: תתברך דו גאט אונזר גאט ווערסט גילויבט פון וועגין די גילויבטע

סלים ר׳ ווערק

תתברך לנצח צורנו מלכנו וגואלנו בורא קדושים ישתבח שמך לעד מלכנו יוצר משרתים. ואשר משרתיו כלם עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה יחד בקול דברי אלהים חיים ומלך עולם: כלם אהובים כלם ברורים כלם גבורים. כלם קדושים וכלם עושים באימה וביראה רצון קונם. וכלם פותחים את פיהם בקדשה ובטהרה בשירה ובזמרה ומברכים ומשבחים ומפארים ומעריצים ומקדישים וממליכים: את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא: וכלם מקבלים עליהם על מלכות שמים זה מזה. ונותנים באהבה רשות זה לזה להקדיש ליוצרם בנחת רוח בשפה ברורה ובנעימה קדושה כלם כאחד עונים באימה ואומרים ביראה:

קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו:

והאופנים וחיות הקדש ברעש גדול מתנשאים לעמת השרפים לעמתם משבחים ואומרים: ברוך כבוד יי ממקומו:

לאל ברוך נעימות יתנו. למלך אל חי וקים זמרות יאמרו ותשבחות ישמיעו. כי הוא לבדו מרום וקדוש פועל גבורות עושה חדשות בעל מלחמות זורע צדקות מצמיח

ווערק פון דיינע הענט אונ פון וועגן דיא ליכטיקייט פון דאס ליכט וואס דוא האסט באשאפין דרויף זאל מען דיך אייביג באשיינען:

תתברך דו זאלסט זיין געלויבט אייביג אונזר שטארקר גאט אונזר מלך אונ אונזר דר לייזער דר דא באשאפט די היילגע מלאכים, אונזער מלך דיין נאמען זאל געלויבט זיין צו אייביג, דר דא באשאפט באדינער דאס זיינען די מלאכים וואס ווערין אלע טאג נייא באשאפין אונ די מלאכים וואס זיי זיינען פון אייביג אן באשאפין געווארן אונ שטייען אלע אין דר הויך פון דר וועלט אונ לאזין הערין מיט פארכט מיט אנאנדר איין שטארק קול די רייד פון דעם לעבעדיגן גאט אונ דעם מלך פון דר וועלט: כלם זיי זיינען אלע געליבט זיי זיינן אלע ריינע אויס דר וויילטע זיי זיינען אלע שטארק אונ אלע טוען מיט פארכט אונ מיט שרעקין דעם ווילין פון זייער באשעפער: וכלם אונ אלע עפענען זייער מויל מיט היליקייט אונ מיט ריינקייט מיט לויב אונ מיט געזאנג אונ זיי לויבין אונ בארימען אונ באשיינען אונ הייליגן אונ מאכין קיניגן את שם גאטס נאמען וואס ער איז איין גרויסער אונ איין שטארקער אונ איין שרעקליכער קיניג ער איז הייליג: וכלם אונ אלע זיינן אויף זיך מקבל דעם יאך פון מלכות דר דא איז אין הימיל, אונ דר עלצטער טוט געבין רשות צום קלענסטין, צו הייליגין זייער באשעפער מיט אזעלכן גימיט מיט אקלאר לשון אונ מיט זיסקייט, אונ אלע מיט אנאנדר שרייען מיט אמאל קדושה אונ זאגין מיט פארכט קדוש דר גאט פון אלע הערשאפטן איז הייליג די גאנצע ערד איז פול זיין כבוד: והאופנים אונ די מלאכים די דא הייסין אופנים אונ חיות הקדש דר הייבין זיך מיט גרויסין שטורעם קעגין די מלאכים וואס זיי הייסין שרפים אונ לויבן קעגין זיי אונ זאגין געלויבט איז גאטס כבוד פון זיין ארט וואו ער איז: לאל צו דעם געלויבטין גאט גיבין זייא ליבליכע לויב, צו דעם מלך וואס ער איז אלעבעדיגער אונ איין שטארקער גאט זאגין זיי לויב געזאנג אונ לאזין הערין לויב, דען ער אליין טוט שטארקייט דורך דר זון אונ באשאפט נייע זאכין דאס די

יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא תְהִלּוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת: הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ: אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן הַמְרַחֵם רַחֵם נָא עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ וְלֹא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם וְלֹא נִכָּשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ: וְרַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וַחֲסָדֶיךָ הָרַבִּים אַל יַעַזְבוּנוּ נֶצַח סֶלָה וָעֶד. מַהֵר וְהָבֵא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם מְהֵרָה: וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. וּשְׁבוֹר עֹל הַגּוֹיִם מֵעַל צַוָּארֵנוּ. וְתוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ. כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל עַם

לְבָנָה ווערט אַלֶע חֹדֶשׁ בַּאַנַייט, ער איז איין בַּעַל מִלְחָמָה, ער זייעט גירעכטיקייט, ער מאכט שפּראָצין הילף אונ באַשאַפט רְפוּאוֹת, ער איז פאָרכטיג פון לויב, איין הער פון וואונדר, דר דא באַנַייט מיט זיין גוטס אַלֶע טאָג תָּמִיד די ווערקין פון שֵׁשֶׁת יְמֵי בְרֵאשִׁית: כאמור אַזוי וויא עס איז גיזאָגט גיוואָרין וואס גאָט האָט באַשאַפין גרויסע ליכט אויף דער וועלט אונ אויף אייביג איז זיין גינאָד: אור מיר בעטין דיר גאָט אַז דו זאָלסט לייכטען איין נייע ליכט איבער ציון אונ מיר זאָלין אַלֶע באַלד זוכה זיין צו זיין ליכט: ברוך גילויבט ביסטו גאָט דר דא באַשאַפט די ליכט:

אַהֲבַת אייביגע ליבשאַפט האָסטו אונז ליב גיהאַט גאָט אונזער גאָט, איין גרויסע איבעריגע דר באַרימהַקייט האָסטו זיך איבר אונז דר באַרימט: אבינו אונזער פאָטער אונזר קיניג פון וועגין דיין גרויסין נאָמען אונ פון וועגן אונזרע עלטערין וואס זיי האָבין זיך אין דיר פאַר זיכערט אונ דו האָסט זיי גילערינט די חוּקים פון דר תּוֹרָה וואס דורך דעם קומט מען צום אייביגין לעבן צו טאָן דיין ווילן מיטן גאַנצן האַרצין אַזוי זאָלסטו אונז אויך ליב האָבין אונ זאָלסט אונז אויך לערנן: אבינו אונזר פאָטר דר באַרמיגער פאָטר דר דא דער באַרימט זיך דר באַרם דיך איבר אונז אונ גיב אונז אין אונזערע הערצער צו פאַר שטיין אונ צו קליגין צו הערן, אַליין צו לערנען אונ מיט אַנדערע צו לערנען, צו היטען אונ צוא טאָן אונ מְקַיֵּם צו זיין אַלֶע דיא רייד פון תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב אונ תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה מיט ליבשאַפט: והאר אונ דער לייכט אונזערע אויגין אין דיין תּוֹרָה אונ בהעפט אונזר האַרץ אין דיינע מִצְוֹת אונ איינציג אונזער האַרץ ליב צו האָבין אונ צו פאָרכטין זיך פר דיין נאָמען, אונ מיר זאָלין ניט פר שעמט ווערין ביז אייביג: כי דען אין דיין הייליגין נאָמען דעם גרויסין אונ דעם פאָרכטיגן פר זיכערן מיר זיך, מיר לוסטיגין זיך אונ פרייען זיך דורך דיין הילף: והביאנו אונ ברייננ אונז צו אַנאַנדער מיט שָׁלוֹם פון אַלֶע פיר עקין פון דר ערד, אונ פיר אונז אויפריכטיג צוא

כע״מ ר׳

אונזער

ולשון. וקרבתנו מלכנו לשמך הגדול באהבה להודות לך וליחדך וּלאהבה את שמך: ברוך אתה יי הבוחר בעמו ישראל באהבה:

מען זאל קריאת שמע בכונה זאגין ווארט פר ווארט דען די גמרא זאגט אין ברכות דער וואס זאגט קריאת שמע בכונה ווערט דער גיהנם פאר אים גיקילט. ווען מען זאגט ה' אחד זאל מען כונה האבין דאס השי"ת איז איינציג אונ קיניגט איבער זיבין הימלען אונ אויף דער ערד אונ איבר די פיר רוחות העולמות. אויך זאל מען האבין אין זינען צוא איבער ענטפערין דעם גוף ונשמה אונ מקדש השם צו זיין:

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה | אחד:

בלחש ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואהבת את יהוה אלהיך בכל־לבבך ובכל־נפשך ובכל־מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על־לבבך: ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על־ידך והיו לטטפת בין עיניך: וכתבתם על־מזזות ביתך ובשעריך:

והיה אם־שמע תשמעו אל־מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את־יהוה אלהיכם ולעבדו בכל־לבבכם ובכל־נפשכם: ונתתי מטר־ארצכם בעתו יורה

אונזער לאנד: כי דען דו ביסט איין גאט איין ווערקער פון הילף אונ נאך יציאת מצרים האסטו אין אונז אויס דר וועלט פון אלע אומות אונ שפראכין: וקרבתנו אונ דו האסט אונז גינעהנט צו דיין גרויסין נאמן אונ דוא האסט אונז אויף דעם בארג סיני די תורה גיגעבן וואס זיא איז אייביג אמת צוא דאנקן דיר אונ איינציגן דיך מיט ליבשאפט:

בריך גלויבט ביסטו גאט דר דא הט אויסדרוויילט אין זיין פאלק ישראל מיט ליבשאפט:

שמע הער צוא ישראל גאט איז אונזער גאט אונ גאט איז איין איינציגער גאט:

בריך גילויבט זאל זיין דער נאמען פון זיין הייליגין קיניגרייך אויף אייביג:

ואהבת אונ דו זאלסט גאט דיין גאט ליב האבן, דו זאלסט מקיים זיין זיינע מצות פון וועגן ליבשאפט מיט דיין גאנצן הארצין, אונ מיט דיין גאנצין נפש, אונ מיט דיין גאנצין פאר מעג: והיו אונ די ווערטער וואס איך זאג דיר היינט זאלן זיין אויף דיין הארצין, אונ דו זאלסט זיי תמיד גידיינקען: ושננתם אונ דו זאלסט זייא שארף ארויס ריידין אונ לערנען צו דיינע קינדר, אונ דוא זאלסט תמיד דר פון ריידן אז דו וועסט אין דיין הויז זיצן אונ אז דו וועסט אין וועג גיין, אין דיין לייגן זיך אונ אין דיין אויף שטיין: וקשרתם אונ דו זאלסט זיי אן קניפין צו איין צייכין אויף דיין האנט אונ זיי זאלין זיין צוא תפילין צווישין דיינע אויגין: וכתבתם אונ דוא זאלסט זיי אן שרייבין אויף די ביי שטידלן פון דיין הויז אונ פון דיינע טויערין:

והיה אונ עס וועט זיין אז איר וועט צוא הערן צוא מיינע מצות וואס איך זאג אייך היינט אן, דאס איר זאלט ליב האבין גאט אייער גאט אונ צו דינען אים מיט אייער גאנצן הארצין אונ מיט אייער גאנצן לעבן: ונתתי אזו וועל איך געבין דעם רעגין פון אייער לאנד אין זיין צייט, פריא רעגין אונ שפעט רעגן, אונ דו וועסט איין זאמלען

כ"ט ר'

דיין

ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך: ונתתי עשב בשדך
לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן־יפתה לבבכם
וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם: וחרה
אף־יהוה בכם ועצר את־השמים ולא־יהיה מטר והאדמה
לא תתן את־יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה
אשר יהוה נתן לכם: ושמתם את־דברי אלה על־לבבכם
ועל־נפשכם וקשרתם אתם לאות על־ידכם והיו לטוטפת
בין עיניכם: ולמדתם אתם את־בניכם לדבר בם בשבתך
בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על־
מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על
האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיכם לתת להם כימי
השמים על־הארץ:

ויאמר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־בני ישראל ואמרת
אלהם ועשו להם ציצת על־כנפי בגדיהם לדרתם
ונתנו על־ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה לכם לציצת
וראיתם אתו וזכרתם את־כל־מצות יהוה ועשיתם אתם

דיין קארן אונ דיין וויין אונ דיין אייל: ונתתי אונ איך וועל געבין גראז אין דיין פעלד
צוא דיינע בהמות אונ דו וועסט עסין אונ וועסט זאט זיין: השמרו היט אייך טאמר וועט
אפ ריידין פון מיר אייער הארץ, אונ איר וועט אפ קערן פון דער תורה, אונ איר וועט
דינען פרעמדע אפ געטער אונ איר וועט זיך צו זיי בוקין: וחרה וועט גאטס צארן דער
צונדין ווערין אויף אייך אונ ער וועט אויף האלטין די הימיל פון וואלקן אונ וויינטן אונ
קיין רעגן וועט ניט זיין, אונ די ערד וועט ניט געבין איר פרוכט, אונ איר וועט באלד
פרלארן ווערן פון גוטן לאנד וואס גאט גיט אייך: ושמתם אונ איר זאלט טאן די רייד פון
דר תורה אויף אייער הארץ אונ אויף אייער לייב, אונ איר זאלט זיי אן קניפן צו אצייכן
אויף אייערע הענט, אונ זיי זאלין זיין צו תפילין צווישן אייערע אויגין: ולמדתם אונ איר
זאלט לערנן אייערע קינדר דאס זיי זאלין אלע צייט ריידין אין די רייד פון דר תורה,
אז דו וועסט זיצין אין דיין הויז אונ אז דוא וועסט גיין אין וועג אונ ווען דו לייגסט זיך
אונ ווען דו שטייסט אויף: וכתבתם אונ דו זאלסט זיי אן שרייבין אין איינע פון די בייא
שטידיל פון דיין הויז אונ פון דיינע טויערין: למען דרום וועלן זיך מערן אייערע טעג אונ
די טעג פון אייערע קינדער אויף דר ערד וואס גאט האט געשווארן צו אייערע עלטערן
צו געבין צו זייא אלס דיא טעג פון הימעל אויף דער ערד גידויערין:
ויאמר יי אונ גאט זאגט צו משה וויא דא ווייטער שטייט: דבר רייד צו דיא קינדער
ישראל אונ זאלסט צו זיי זאגין דאס זיי זאלין זיך מאכן ציצית אויף די עקין פון
זייערע קליידר צו די גבירט וואס וועלן נאך זיי זיין, אונ זיי זאלן מאכין אויף די ציצית
אין די עקין אבלאין פאדים אונ דאס זאל אייך זיין צוא ציצית וראיתם אונ איר זאלט
זעהן די ציצית אונ דורך דיא ציצית וועט איר גדיינקן אלע תרי״ג מצות פון גאט אונ

ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים
אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם
קדשים לאלהיכם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם
מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:

יש לצרף אלהיכם לתיבת אמת

אמת ויציב ונכון וקים וישר ונאמן ואהוב וחביב ונחמד
ונעים ונורא ואדיר ומתקן ומקבל וטוב ויפה הדבר
הזה עלינו לעולם ועד: אמת אלהי עולם מלכנו צור יעקב
מגן ישענו. לדר ודר הוא קים ושמו קים וכסאו נכון ומלכותו
(נ"א ואמונתו) לעד קימת: ודבריו חיים וקימים נאמנים
ונחמדים לעד ולעולמי עולמים. על אבותינו ועלינו על
בנינו ועל דורותינו ועל כל דורות זרע ישראל עבדיך:
על הראשונים ועל האחרונים דבר טוב וקים באמת ובאמונה חוק
ולא יעבר: אמת שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו מלכנו
מלך אבותינו גאלנו גאל אבותינו יוצרנו צור ישועתנו פודנו ומצילנו
מעולם הוא שמך ואין לנו עוד אלהים זולתך סלה:

איר וועט זיי טאן דאס איר זאלט ניט נאך זעהן נאך די גדאנקען פון אייער הארצין אונ
נאך דאס אן גיזיכט פון אייערע אויגן וואס איר קערט אפ פון גאט דינסט איבער
די תאוות: למען דרום דס איר זאלט גדיינקען אונ זאלט טאן אלע מיינע מצות וועט איר
זיין הייליג צו אייער גאט: אני איך בין גאט אייער גאט וואס איך האב אייך אויס גצויגן
פון לאנד מצרים צוא זיין צוא אייך פאר איין גאט, איך בין גאט אייער גאט
באגלייבט צוא געבין גוטין שכר צוא דיא יהודים וואס וועלין מקיים זיין מיינע
מצות אונ וועל שטראפן די דאזיגע יהודים וואס וועלן עובר זיין אויף מיינע מצות:
אמת וואהר אונ גיוויס אונ באפעסטיגט אונ באשטעטיגט אונ רעכט פארטיג אונ
בגלויבט אונ ליבליך אונ פריינדליך אונ גילוסטיג אונ זיס אונ פארכטיג אונ
שטארק אונ אן גיריכט אונ גינומן אונ גוט אונ שיין איז די זאך וואס מיר האבין
דא אין דר פרשה פון קריאת שמע גיזאגט אויף אונז אין דר אייביגקייט: אמת דאס איז
אמת דאס דער אייביגער גאט איז אונזר קיניג דר שטארקער פעלזן פון יעקב ער איז
דר באשיצער אונזר הילף פון איין דור צו דעם אנדערין, ער איז באשטענדיג אונ זיין
נאמן איז בשטענדיג אונ זיין שטול איז אן גיבריים, אונ זיין קיניגרייך אונ זיין
ווארהייט די הבטחה וואס ער איז מבטיח האט אקיום אויף אייביג: ודבריו אונ זיינע
רייד זיינן לעבעדיג אונ בשטענדיג זיי זיינען ווארהאפטיג אונ גלוסטיגט אויף אייביגע
צייטין: על אויף אונזערע עלטערין אונ אויף אונז אויף די גיבירד וואס וועלין נאך אונז
זיין אונ אויף די גיבירד פון די קינדער ישראל דיינע קנעכט:
על אויף די ערשטע אונ אויף די לעצטע איז די תורה גוט אונ בשטעטיגט צו אייביג.
די תורה ומצות זיינען אמת אונ גיוויס דאס איז איין חוק מיר זאלין זיי מקיים זיין
אונ עס זאלין ניט פעלין. עס איז אמת דאס דו ביסט גאט אונזער גאט אונ גאט פון

סע"ש ר' אונזערע

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אָרֶץ: אֱמֶת אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ: אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם לְאָבוֹת וּבָנִים: אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: אֱמֶת מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ: כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הָרָגְתָּ וּבְכוֹרְךָ יִשְׂרָאֵל גָּאָלְתָּ וְיַם סוּף לָהֶם בָּקַעְתָּ וְזֵדִים טִבַּעְתָּ וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ לָאֵל וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִרוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם: רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא מַשְׁפִּיל גֵּאִים עֲדֵי אָרֶץ וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים עַד מָרוֹם מוֹצִיא אֲסִירִים פּוֹדֶה עֲנָוִים וְעוֹזֵר דַּלִּים

אונזערע עלטערן, אונזער קיניג דער קיניג פון אונזערע עלטערין, אונזער דר לייזער אונ דר לייזר פון אונזערע עלטערין, אונזער באשעפער איין שטארקער פעלזין פון אונזער הילף, אונזער אויס לייזער אונ אונזער בשירמר דיין נאמן איז פון אייביג, עס איז קיין גאט ניט פאר האנדין אן דיר:

עזרת די הילף פון אונזערע עלטרין ביסטו גאט פון אייביג אן, איין באשיצער אונ איין העלפער ביסטו צו זייערע קינדער וואס וועלין זיין נאך זייא אין אלע דורות: ברום דאס הויכע דיין זיצונג איז אין דער הויך פון דער וועלט ביסטו דאך משגיח אויף דר וועלט אונ דיין משפט אונ דיין צדקה איז ביז די עקין פון דר ערד: אשרי וואויל דעם מענטשן דר דא הערט צו דיינע מצות, אונ טוט אויף זיין הארצין דיין תורה שבכתב אונ דיין תורה שבעל פה: אמת עס איז אמת דאס דוא ביסט איין האר צו דיין פאלק, אונ ביסט איין שטארקר קיניג צו קריגין פר זייא זייער קריג. דאס איז אמת דס דו גאט ביסט דר ערשטער אונ דער הינטערשטער אונ חוץ דיר האבין מיר ניט קיין גאט קיין וועלט קיניג דר דא אונז דר לייזט אונ העלפט: ממצרים גאט אונזער גאט דו האסט אונז פון מצרים דער לייזט אונ פון דעם הויז וואס מיר זיינען גיוועזן קנעכט האסטו אונז אויס גלייזט: כל אלע זייערע בכורים האסטו דער שלאגין, אונ די ישראל וואס דו האסט גירופן בני בכורי ישראל האסטו דרלייזט, אונ דעם ים סוף האסטו גישפאלטין אונ די מצרים האסטו גימאכט פאר זינקען, אונ די גיליבטע ישראל האסטו גימאכט איבר פארין דעם ים אונ די וואסער האבין באדעקט זייערע שונאים דאס איינער פון זיי איז ניט איבער גיבליבען: על דרויף האבין די גיליבטע ישראל גאט גילויבט אונ האבין דר הויכט גאט, אונ די גיליבטע ישראל האבין גיגעבין לויב גיזאנג. גיזאנג אונ בארימונג בענטשונג אונ דאנקונג צו דעם מלך וואס ער איז אלעבעדיגר אונ אשטאנדהאפטיגר גאט: רם ער איז הויך אונ דער הויבין, גרויס אונ פארכטיג, ער מאכט נידעריג די האפרטיגע אונ דר הייבט די נידעריגע מוציא אסירים ער ציהט אויס די געפאנגענע ופודה

הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שַׁוְעָם אֵלָיו: תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן גּוֹאֲלָם בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם: מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

מֶען זָאל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שְׁטֵיין מִיט מוֹרָא אוּנ פַּחַד אַזוֹ גְלַייךְ וויא מֶען שְׁטֵייט פַר אַיין מֶלֶךְ, מֶען זָאל דִי אוֹיגְין צוּ הַאלְטִין בְּשַׁעַת מֶען זָאגְט שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה, אוּנ מֶען זָאל נָאגִין וָוארְט בַּייא וָוארְט נִיט גִיךְ, אוּנ מֶען זָאל נִיט בְּשַׁעַת תְּפִלָּה טַייטְלֶען אוּנ ווִינְקֶען, נָאר מֶען זָאל הַאלְטִין דִיא אוֹיגִין אַרָאפּ אוּנ דָאס הַארְץ זָאל זַיין צוּא השי"ת:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

אוּנ עֶר דֶער לֵייזְט דִי דֶעמוּטִיגֶע אוּנ עֶר הֶעלְפְט דִי אָרִימֶע אוּנ עֶר עֶנְטְפֶערְט צוּ זַיין פָאלְק אִין דֶר צַייט וָוען זַיי שְׁרַייעֶן צוּ אִים מִיט תְּפִלָּה: תהלות דִי לוֹיבּ אִיז שַׁיין צוּ דֶעם אוֹיבֶּערְשְׁטִין גָאט, גִילוֹיבְּט אִיז עֶר אוּנ וֶוערְט גִילוֹיבְּט. מֹשֶׁה אוּנ דִי קִינְדֶר יִשְׂרָאֵל הָאבִּין מִיט אַהוֹיךְ קוֹל גִיזוּנְגֶען מִיט גְרוֹיס פְרַייד אוּנ הָאבִּין אַלֶע גִיזָאגְט מי גָאט וֶוער אִיז דִיר גְלַייךְ צְווִישִׁין דִי שְׁטַארְקֶע, וֶוער אִיז דִיר גְלַייךְ בַּשַׁיינְט מִיט הֵיילִיגְקַייט, דֶער דָא אִיז פָארְכְטִיג מִיט לוֹיבּ, דֶער דָא טוּט וואוּנְדֶער:

שִׁירָה אַיין נַייא גִיזַאנְג הָאבִּין דִי דֶר לֵייזְטֶע יִשְׂרָאֵל גִילוֹיבְּט צוּ דַיין נָאמֶן אוֹיף דֶעם בָּארְטִין פוּן דֶעם יַם, אַלֶע מִיט אַנַאנְדֶר הָאבִּין גִידַאנְקְט אוּנ הָאבִּין גִימַאכְט קִינִיגִין אוּנ הָאבִּין גִיזָאגְט גָאט זָאל קִינִיגִין אִין דֶער אַייבִּיגְקַייט: ונאמר אוּנ נָאךְ אַיין פָּסוּק זָאגְט גואלנו אוּנְזֶר דֶר לֵייזֶער, גָאט פוּן אַלֶע מַלְאָכִים אוּנ פוּן אַלֶע בַּשֶׁעפֶענִישׁ אִיז זַיין נָאמֶען דֶער הֵיילִיגֶער גָאט פוּן יִשְׂרָאֵל: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט וָואס הָאט דֶער לֵייזְט דִי יִשְׂרָאֵל:

אדני גָאט טוּ דָאךְ עֶפֶענֶן מַיינֶע לֶעפְּצִין, אוּנ מַיין מוֹיל זָאל זָאגִין דַיין לוֹיבּ:

בָּרוּךְ גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט אוּנְזֶער גָאט אוּנ דֶר גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערִין, דֶר גָאט פוּן אַבְרָהָם דֶר גָאט פוּן יִצְחָק אוּנ דֶר גָאט פוּן יַעֲקֹב, דֶר גִיאַכְפֶּערְטֶר שְׁטַארְקֶר אוּנ פָארְכְטִיגֶער גָאט, דֶר הֶעכְסְטֶער גָאט, דֶר דָא פַאר גֶעלְט גוּטֶע חֲסָדִים, אוּנ אִיז דֶער בַּאשֶׁעפֶער פוּן אַלֶץ דִינְג, אוּנ גִידֵיינְקְט דָאס פְרוּמְקַייט פוּן דִי עֶלְטֶערִין, אוּנ

סע"ס ר'

ברייננט

אום עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה זָאגְט מֶען דָאס:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

אום זומער מוֹרִיד הַטָּל: אום ווינטער מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

אום עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה זָאגְט מֶען דָאס:

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמָן. זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים: אמן

בְּרֵיינְגְט אַיין דֶר לֵייזֶער צוּ זֵייעֶרֶע קִינְדֶס קִינְדֶר פוּן זַיין נָאמֶען וֶועגֶין מִיט לִיבְּשַׁאפְט:

מעש״ת זָכְרֵנוּ גֶידֵיינְק אוּנְז צוּם לֶעבִּין, קִינִיג ווָאס דוּ בַּאגֶערְסְט דָאס לֶעבִּין, אוּנ שְׁרַייבּ אוּנְז אָן אִין דֶעם בּוּךְ פוּן אֵייבִּיגִין לֶעבִּין, פוּן דַיינְט וֶועגִין לֶעבֶּעדִיגֶר גָאט:

מֶלֶךְ גָאט אִיז אַיין קִינִיג דֶר דָא אִיז אַיין דֶערְלֵייזֶר אוּנ אַיין הֶעלְפֶער אוּנ אַיין בַּשִׁיצֶער:

בריך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶר דָא אִיז דֶר בַּאשִׁיצֶער פוּן אַבְרָהָם:

אַתָּה דוּ גָאט בִּיסְט אַיין שְׁטַארְקֶער צוּ אֵייבִּיג, דוּ בִּיסְט דֶר דָא מַאכְט לֶעבֶּעדִיג דִי טוֹיטֶע אוּנ בִּיסְט גְרוֹיס צוּ הֶעלְפִין:

(אום ווינטער) משיב עֶר מַאכְט ווֵייהֶען דֶעם ווִינְט אוּנ מַאכְט נִידֶערִין דֶעם רֶעגִין:

מְכַלְכֵּל עֶר שְׁפֵּייזְט דִי לֶעבֶּעדִיגֶע מִיט חֶסֶד, עֶר מַאכְט לֶעבֶּעדִיג דִי טוֹיטֶע מִיט גְרוֹיס דֶער בַּארִימְהַרְצִיגְקַייט דָאס מֵיינְט מֶען אַז תְּחִיַּת הַמֵּתִים ווֶעט זַיין, עֶר לֶעהֶענְט אוּנְטֶער דִי דָא פַאלִין, אוּנ הֵיילְט דִי קְרַאנְקֶע, דֶען צְווָא צֵייטִין קוּמְט אוֹיף אַמֶענְטְשִׁין אַיין טוֹיטְלִיכֶע קְרַיינְק אוּנ גָאט הֵיילְט אִים אוּנ מַאכְט אִים גִיזוּנְד, אוּנ עֶר מַאכְט לַייז דִי גִיפַאנְגֶענֶע, אוּנ אַזוֹי ווִיא עֶר אִיז מְקַיֵּים זַיין הַבְטָחָה צְווָא דִי לֶעבֶּעדִיגֶע אוּנ הֵיילְט זֵיי, אַזוֹי אוֹיךְ ווֶעט עֶר מְקַיֵּים זַיין זַיין הַבְטָחָה צוּ דִי טוֹיטֶע ווָאס זֵייא שְׁלָאפִין אִין דֶער עֶרְד: מי ווֶער אִיז דִיר גְלַייךְ דוּא קִינִיג דֶער דָא מַאכְט טוֹיט אוּנ לֶעבֶּעדִיג אוּנ מַאכְט שְׁפְּרָאצִין הִילְף:

מעש״ת מִי ווֶער אִיז דַיין גְלַייכִין דוּא דֶער בַּארִמִיגֶער פָאטֶער, עֶר גִידֵיינְקְט זַיינֶע בַּאשֶׁעפֶענֶעשׁ צוּם לֶעבִּין מִיט דֶר בַּארִימְהַרְצִיגְקַייט:

וְנֶאֱמָן אוּנ דוּ בִּיסְט בַּאגְלוֹיבְּט דִי טוֹיטֶע לֶעבֶּעדִיג צוּ מַאכִין: בריך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶר דָא מַאכְט לֶעבֶּעדִיג דִיא טוֹיטֶע צוּ תְּחִיַּת הַמֵּתִים:

סע״ם ר׳ דְּ״א נקדישך

אין חֲזָרַת הש"ץ זָאגְט מֶען דִי קְדוּשָּׁה:

נַקְדִּישָׁךְ וְנַעֲרִיצָךְ כְּנֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: ק"ה קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: חזן לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: ק"ה בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: ק"ה יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל (בעשי"ת הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה:

אום שַׁבָּתוֹת צוּא נאכט זָאגְט מֶען דָא אתה חוננתנו:

אַתָּה חוֹנַנְתָּנוּ לְמַדַּע תּוֹרָתֶךָ. וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ. בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָחֵל עָלֵינוּ הַיָּמִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם חֲשׂוּכִים מִכָּל חֵטְא וּמְנֻקִּים מִכָּל עָוֹן וּמְדֻבָּקִים בְּיִרְאָתֶךָ:

וְ) חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ חָכְמָה בִּינָה וָדָעַת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חוֹנֵן הַדָּעַת:

נַקְדִּישָׁךְ מיר וועלן הייליגן דיין נאמן אויף דר וועלט אזו וויא מען הייליגט אים אין די הויכע הימלען וויא עס שטייט געשריבן דורך דיין נביא ער טוט רופן איין מלאך צום אנדערין אונ טוט זאגין קדוש הייליג הייליג הייליג איז גאט איבער אלע הערשארין, עס איז פול דיא גאנצע וועלט מיט זיין כבוד: לעמתם די מלאכים וואס זיי שטייען אנטקעגין טוען לויבין אונ זאגין ברוך געלויבט איז דער כבוד פון גאט פון זיין הייליגן ארט: ובדברי אונ אין דיא הייליגע רייד פון דוד המלך ע"ה שטייט געשריבן ימלוך ער וועט קיניגין גאט צו אייביג, דיין גאט ציון צו אלע דורות לויבט גאט:

אַתָּה קדוש דו ביסט הייליג אונ דיין נאמען איז הייליג אונ די הייליגע ישראל לויבין דיך אלע טאג אייביג: ברוך געלויבט ביסטו גאט דר הייליגער גאט:

אַתָּה חונן דו לייט זעליגסט דעם מענשין מיט וויסענשאפט אונ דוא לערינסט דעם מענטשין פאר שטאנדיקייט:

אַתָּה דו האסט אונז גילייט זעליגט צוא וויסענשאפט דיינער תורה אונ האסט אונז גילערינט צו טאן די גיזעץ דיינער ווילין, אונ האסט אפ גישיידט גאט אונזר גאט צווישין די הייליגע אונ צווישין אום הייליגע, צווישן ליכט אונ פינצטערניש, צווישין די ישראל אונ צווישין די היידין, צווישין דעם זיבענטן טאג דאס איז שבת דאס מען טאר ניט אמלאכה טאן אונ צווישין די זעקס וואך טעג דאס מען מעג אין זיי איין מלאכה טאן. אונזר פאטר אונזער קיניג דר וועלט מאך אן פאנגן אויף אונז די טעג די דא קומן צו קעגן אונז צו פריד, פאר מיטין פון אלע אום שולדיגע זינד אונ גירייניגט פון אלע מוטוויליגע זינד אונ באהעפט אין דיין פארכט:

וְ) חָנֵּנוּ (אונ) טו דאך לייט זעליגין אונז פון דיר קלוגהייט פאר שטאנדיקייט אונ וויסענשאפט

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחוֹל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ. כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזָק אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

אין תַּעֲנִית צִבּוּר זָאגְט דָא דֶר חַזָן עננו בִּיז בעת צרה מֶען גִיפִינְט עֶס אִין שמע קולנו:

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה. וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּרְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה וְתֵן בק״ז בְּרָכָה (בחורף טַל

ווִיסֶענְשַׁאפְט: ברוך גילויבט בִּיסְטוּ גָאט דֶער דָא לַייט זֶעלִיגְט דָאס ווִיסֶענְשַׁאפְט:

הֲשִׁיבֵנוּ אונזר פָאטֶר קֶער אונז אום צוא דַיין תּוֹרָה אונ טוא אונז גינֶעהֶענֶען אונזֶער קִינִיג צוּ דַיין דִינְסְט דָס מִיר זָאלִין דִיךְ קֶענֶען בֶּאֱמֶת דִינֶען, אונ טוּ אונז אום קֶערִין צוּ דִיר מִיט אַיין רֶעכְטֶער תְּשׁוּבָה דוּ זָאלְסְט אונז הֶעלְפִן תְּשׁוּבָה צוּ טָאן: ברוך גילויבט בִּיסְטוּ גָאט דֶער דָא ווִיל אִין דֶער תְּשׁוּבָה:

סְלַח פַר גִיבּ אונז אונזר פָאטֶער דֶען מִיר הָאבִּין גיזינדִיגְט, זַייא אונז מוֹחֵל אונזֶר קִינִיג, דֶען מִיר הָאבִּין גמִיסְטֵייט, דֶען דוּ בִּיסְט אַיין גוּטֶער גָאט אונ אַיין פַאר גֶעבֶּער: ברוך גילויבט בִּיסְטוּ גָאט אַיין לַייט זֶעלִיגֶער דֶער דָא מֶערְט צוּ פַאר גֶעבִּין:

רְאֵה זֶעה דָאךְ אִין אונזֶער אָרוּמַקֵייט אונ נֶעם זִיךְ אָן אונזֶער קְרִיג (פוּן דֶעם יֵצֶר הָרַע) אונ דֶר לֵייז אונז בַּאלְד פוּן דַיין נָאמֶן ווֶעגִין דֶען דוּ בִּיסְט אַיין שְׁטַארְקֶר דֶער לֵייזֶער: ברוך גילויבט בִּיסְטוּ גָאט דֶער דָא לֵייזְט אוּיס דִי יִשְׂרָאֵל:

רְפָאֵנוּ הֵייל אונז דָאךְ גָאט אַזוֹ ווֶעלִין מִיר גִיהֵיילְט זַיין, הֶעלְף אונז אַזוֹ ווֶעלִין מִיר גִיהָאלְפִּין זַיין, דֶען דוּ בִּיסְט אונזֶר לוֹיבּ, אונ בְּרֵיינְג אוֹיף אַיין רְפוּאָה שְׁלֵמָה צוּ אַלֶע אונזֶערֶע מַכּוֹת דֶען דוּ בִּיסְט אַיין גָאט אַיין מֶלֶךְ אַיין גִיטְרֵייעֶר אַיין דֶער בַּארְמִיגֶר רוֹפֵא: ברוך גלויבט בִּיסְטוּ גָאט ווָס הֵיילְט דִי קְרַאנְקֵייט פוּן זַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל:

בָּרֵךְ טוּא דָאךְ בֶּענְטְשִׁין אוֹיף אונז גָאט אונזר גָאט דָס דָאזִיגֶע יָאר אונ אַלֶע אִיהרֶע

וּמָטָר לִבְרָכָה) עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה. כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט: (בעשי"ת הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט:)

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה וְכָל הַמִּינִים וְכָל הַזֵּדִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ. וְכָל אוֹיְבֶיךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ וְכָל הָרִשְׁעָה מְהֵרָה תְעַקֵּר

תְּבוּאוֹת צוּם בֶּעסְטִין יתן אוּנ גִיבּ (בקיץ בֶּענְטְשׁוּנְג) (בחורף טויא אוּנ רֶעגִין צוּ אַיין בֶּענְטְשׁוּנְג) אוֹיף דֶער עֶרְד אוּנ זֶעטִיג אוּנְז פוּן דַיין גוּטְס אוּנ בֶּענְטְשׁ אוּנְזֶער יָאהר אַזוֹ וִויא דִי גוּטֶע יָארן צוּ בֶּענְטְשׁוּנְג דֶען דוּ בִּיסְט אַיין גוּטֶר גָאט אוּנ טוּסְט בַּאגִיטִיגְן אוּנ טוּסְט בֶּענְטְשִׁין דִי יָארִין: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער דָא בֶּענְטְשְׁט דִי יָארִין:

תְּקַע בְּלָאז מִיט דֶעם גְרוֹיסְן שׁוֹפָר צוּ אוּנְזֶר פְרַייהַייט אוּנ הֵייבּ אוֹיף אַיין פָאן צוּ אַיין צַייכִין אוּנְזֶערֶע פַאר טְרִיבֶּענֶע אַיין צוּ זַאמְלֶען אוּנ זַאמִיל אוּנְז אַיין צוּ זַאמֶען פוּן פִיר עֶקִין פוּן דֶר עֶרְד צוּ אוּנְזֶער לַאנְד: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶר דָא זַאמִילְט אַיין דִי פַרְשְׁטוֹיסֶענֶע פוּן זַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה טוּ אוּם קֶערִין אוּנְזֶערֶע רִיכְטֶר קַיין יְרוּשָׁלַיִם אַזוֹ וִויא צוּם עֶרְשְׁטִין אוּנ אוּנְזֶערֶע רַאט גֶעבֶּערִם אַזוֹי וִוי פְרִיעֶר אִין יְרוּשָׁלַיִם אוּנ טוּ אָפּ פוּן אוּנְז טְרוֹיעֶרְקַייט אוּנ זִיפְצֶן אוּנ טוּא קִינִיגִין אַלֵיין אִיבֶּר אוּנְז דוּא גָאט מִיט גִינָאד אוּנ דֶר בַּארִימְהַקַייט אוּנ מַאךְ אוּנְז גִירֶעכְט מִיט מִשְׁפָּט: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער קִינִיג דֶר דָא הָאט לִיבּ צְדָקָה אוּנ מִשְׁפָּט:

וְלַמַּלְשִׁינִים אוּנ צוּ דִי וָואס זַיינֶען מַלְשִׁין שֶׁקֶר זָאל קַיין הָאפוּנְג זַיין אוּנ אַל דָאס שְׁלֶעכְטְס זָאל פַאר לָארִין וֶוערִין אַז אַיין אוֹיגִין בְּלִיק אוּנ אַלֶע דַיינֶע

סי"ם ר׳ פיינט

וְתִשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעֵם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹבֵר אֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל פְּלֵיטַת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ. וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה בְּתוֹכָהּ תָּכִין. וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם: תִּשְׁעָה בְּאָב צוּ מִנְחָה זָאגְט מֶען דָא נַחֵם

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

לת"ב במנחה

נַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת אֲבֵלֵי צִיּוֹן וְאֶת אֲבֵלֵי יְרוּשָׁלָיִם. וְאֶת הָעִיר הָאֲבֵלָה וְהַחֲרֵבָה וְהַבְּזוּיָה וְהַשּׁוֹמֵמָה. הָאֲבֵלָה מִבְּלִי בָנֶיהָ. וְהַחֲרֵבָה מִמְּעוֹנוֹתֶיהָ. וְהַבְּזוּיָה

פַיינְט זָאלֶן בַּאלְד פַרְשְׁנִיטְן וֶוערֶן אוּנ גָאר דָאס בֵּייז זָאלְסְטוּ גִיךְ אויס רַייסִין אוּנ אויס בְּרֶעכֶן אוּנ זָאלְסְט זֵיי אוּנְטֶר טֶעניג מַאכִין בַּאלְד אִין אוּנְזֶערֶע טֶעג: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער דָא צוּ בְּרֶעכְט דִיא פַיינְט אוּנ מַאכְט אוּנְטֶער טֶענִיג דִי מוּטְוִוילִיגֶע:
עַל אויף דִי צַדִּיקִים אוּנ אויף דִי חֲסִידִים אוּנ אויף דִי אַלְטֶע פוּן דַיין פָאלְק פוּן הויז גִיזִינְד יִשְׂרָאֵל אוּנ אויף דִיא אִיבֶּער בְּלַייבּוּנְג פוּן זֵייעֶרֶע לוֹמְדִים (וֶוען דִיא יוּדִין זַיינֶען אַרַיין גִיקוּמֶן קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זַיינֶען דִי אַיין וואוינֶער פוּן פְרֶעמְדֶע לֶענְדֶער צוּ טֵיילְט גִיוָוארִין אַיין טֵייל גֵרֵי תוֹשָׁב אוּנ אַיין טֵייל גֵרֵי צֶדֶק אָבֶּר הַיינְט זַיינֶען זֵיי זֶעלְבְּסְט גֵרִים אוּנ פְרֶעמְדֶע אִין אַיין פְרֶעמְד לַאנְד אוּנְטֶר דִי פְלִיגִיל פוּן אַנְדֶערֶע פֶעלְקֶער אוּנ נֶעמֶן שׁוֹין קַיין גֵרִים נִיט צוּ אַזוֹ וִויא אוּנְזֶערֶע חֲכָמִים זָאגְן דִי גֵרִים זַיינֶען נִיט גוּט פַר יוּדִין) אוּנ אויף אוּנְז זָאל בְּרוּמֶן דַיין דֶערְבַּרִימְקַייט אוּנְזֶער גָאט אוּנ גִיבּ גוּטְן שָׂכָר צוּ אַלֶע וָואס פַר זִיכֶערְן זִיךְ אִין דַיין נָאמֶן מִיט אֱמֶת אוּנ גִיבּ אוּנְזֶער חֵלֶק מִיט זֵיי אויף אַייבִּיג וֶועלְן מִיר נִיט פַאר שֶׁעמְט וֶוערִין דֶען מִיר פַר זִיכֶערְן זִיךְ אִין דִיר: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶר דָא אִיז אַיין אוּנְטֶער לֶעהֶענוּנְג אוּנ אַיין פַאר זִיכֶערוּנְג צוּ דִי צַדִּיקִים:
וְלִירוּשָׁלַיִם אוּנ צוּא דַיין שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם זָאלְסְטוּ זִיךְ אוּם קֶערִין מִיט דֶר בַּארִימְקַייט אוּנ דוּ זָאלְסְט רוּהֶען אִין אִיר אַזוֹ וִויא דוּ הָאסְט גִירֶעט, אוּנ בּוֹיא זִיא בַּאלְד אִין אוּנְזֶערֶע טֶעג פַאר אַיין אַייבִּיג גִיבַּייא אוּנ דִי שְׁטוּל פוּן דָוִד זָאלְסְטוּ בַּאלְד אִין אִיר אָן בְּרֵייטִין: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶר דָא בּוֹיעֶט יְרוּשָׁלַיִם:
נַחֵם טְרַייסְט דוּא אוּנְזֶער גָאט דִי וָואס טְרוֹיעֶרִין אויף צִיּוֹן אוּנ דִי וָואס טְרוֹיעֶרִין

מִכְּבוּדָהּ. וְהַשּׁוֹמֵמָה מֵאֵין יוֹשֵׁב. וְהִיא יוֹשֶׁבֶת וְרֹאשָׁהּ חָפוּי כְּאִשָּׁה עֲקָרָה שֶׁלֹּא יָלָדָה. וַיְבַלְּעוּהָ לִגְיוֹנוֹת. וַיִּירָשׁוּהָ עוֹבְדֵי כוֹכָבִים. וַיָּטִילוּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לֶחָרֶב. וַיַּהַרְגוּ בְזָדוֹן חֲסִידֵי עֶלְיוֹן. עַל כֵּן צִיּוֹן בְּמַר תִּבְכֶּה. וִירוּשָׁלַיִם תִּתֵּן קוֹלָהּ. לִבִּי לִבִּי עַל חַלְלֵיהֶם. מֵעַי מֵעַי עַל חַלְלֵיהֶם. כִּי אַתָּה יְיָ בָּאֵשׁ הִצַּתָּהּ. וּבָאֵשׁ אַתָּה עָתִיד לִבְנוֹתָהּ. כָּאָמוּר וַאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נְאֻם יְיָ חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְתוֹכָהּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְנַחֵם צִיּוֹן וּבוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ. וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ. כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אָב הָרַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ:

אין תענית צבור צוא מנחה זאגט איין יחיד דא עננו:

עֲנֵנוּ יְיָ עֲנֵנוּ. בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ. כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל תֵּפֶן אֶל רִשְׁעֵנוּ וְאַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ. הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ. יְהִי

אויף ירושלים ואת העיר אונ די שטאט ירושלים דיא טרויעריגע אונ די פאר וויסטע אונ די פר שעמטע אונ די פר וויסטע, דיא דא איז טרויעריג פון וועגין דם זיא איז אן אירע קינדער, אונ די דא איז פר וויסט פון אירע וואוינונג, אונ די דא איז פר שעמט פון איר כבוד, אונ די דא איז פרוויסט ווייל קיינר דרינען וואוינט, אונ זיא זיצט אונ איר קאפ איז פאר שעמט אזוי ווי איין אשה וואס האט קיין קינדר ניט געוואונען, אונ די חילות האבין זי פאר דארבין, אונ די וואס האבין גידינט אפ געטער האבין זי גיארבט אונ האבן גיווארפן דיין פאלק ישראל צו דער שווערד אונ זייא האבין מיט רשעות דר שלאגן די חסידים פון דעם אויבערשטין גאט, דרום טוט ציון ביטערליך וויינען אונ ירושלים טוט געבין איר קול אונ שרייט מיין הארץ מיין הארץ טוט מיר וויי אויף זייערע דר שלאגנע, מיינע גידערים מיינע גידערים ברומן אויף זייערע דרשלאגענע, דען דו גאט האסט זיא מיט פייער אן גצונדן אונ מיט פייער וועסטו זיא לעתיד לבא ווידר בויען אזו וויא עס איז גיזאגט גיווארין דורך זכריה הנביא אונ איך וועל צו איר זיין איין פייערדיגע מויער ארום, אזו זאגט גאט, אונ צו כבוד וועל איך אין איר זיין:

ברוך גילויבט ביסטו גאט דער דא טרייסט ציון אונ בויט ירושלים:

את צמח דאס שפראצונג פון דיין קנעכט דוד זאלסטו באלד מאכין שפראצין אונ זיין הערשאפט זאל זיך דר הייבין דורך דיין הילף דען מיר האפין צו דיין הילף אלע טאג: ברוך גילויבט ביסטו גאט מצמיח דער דא מאכט שפראצין הערשאפט דורך הילף:

שמע הער צו אונזר קול אונזר גאט, באשיץ אונ דר בארם דיך איבר אונז אונ זיי מקבל אונזר תפלה מיט דר ברימהקייט אונ מיט גוטין ווילין דען דוא ביסט איין גאט דר דא הערט תפלות אונ תחנות אונ דו גאט אונזר קיניג זאלסט אונז ניט לאזין ליידיג אום קערין זיך פון פאר דיר:

נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנוּ. טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ עֲנֵנוּ. כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה. עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע. כִּי אַתָּה יְיָ הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה. פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה: איין יחיד הייבט דא אן כי אתה שומע אונ דער חזן לאזט אויס דיא ברכה בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה:

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

ראש חֹדֶש אונ חול הַמּוֹעֵד זָאגְט מֶען יעלה ויבא:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם לר"ח בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה: לחוה"ם פסח בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה: לחוה"ם סוכות בְּיוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה: זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה.

עֲנֵנוּ ענטפער אונז גאט ענטפער אונז אין אונזער פייניגליכן פאסט טאג דען מיר זיינן אין אגרויסע צָרָה, דו זאלסט זיך ניט קערין צו אונזער שלעכטיקייט אונ זאלסט ניט פאר בארגין דיין שְׁכִינָה פון אונז אונ זאלסט זיך ניט פאר מיידן פון אונזער גיבעט זיי דאך נאהענט צו אונזער גשריי, לאז דאך זיין דיין חֶסֶד צו טרייסטין אונז, ענטפער אונז איידער מיר רופין דיך אזו ווי עס איז גיזאגט גיווארין דורך יְשַׁעְיָה הַנָּבִיא איידער זיי וועלין נאך רופין וועל איך ענטפערין, זיי וועלין נאך ריידין אזו וועל איך שוין הערין, דען דוא ביזט גאט דער דא ענטפערט אין דר צייט ווען איין צָרָה איז, איין דר לייזר אונ איין בשירמער אין אלע צייטין ווען איין צָרָה אונ איינג איז: ברוך גילויבט ביסטו גאט דער דא ענטפערט צוא זיין פאלק יִשְׂרָאֵל אין דער צייט פון איין צָרָה: כִּי דען דו הערסט די תְּפִלּוֹת פון יעדר מויל. גלויבט ביסטו גאט וואס הערט דס גיבעט: רְצֵה גאט אונזער גאט האב דאך איין וואויל גיפעלין אין דיין פאלק יִשְׂרָאֵל אונ אין זייער תְּפִלָּה אונ מאך אום קערין די עֲבוֹדָה צום פאלעש פון דיין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אונ דיא קָרְבָּנוֹת פון די יִשְׂרָאֵל אונ זייער תְּפִלָּה וועסטו דענסטמאל מְקַבֵּל זיין מיט גוטן ווילן אונ די עֲבוֹדָה פון דיין פאלק יִשְׂרָאֵל וועט תָּמִיד זיין אן גנומן מיט גוטן ווילן:

אום ראש חודש אונ אום חול המועד זאגט מען דאס:

אֱלֹהֵינוּ אונזער גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערן עס זאל אויף גיין אונ עס זאל קומן אונ עס זאל גרייכין אונ עס זאל ווערין גיזעהן אונ עס זאל ווערין באווילינט אונ עס זאל ווערין באפוילין אונ עס זאל ווערין דער מאנט אונזער גידעכעניש אונ אונזער באפעלונג אונ גידעכעניש פון אונזערע עלטערן אונ גדעכעניש פון מָשִׁיחַ דר זון פון דיין קנעכט דָּוִד אונ גדעכעניש פון יְרוּשָׁלַיִם די הייליגע שטאט אונ דאס גידעכעניש פון דיין פאלק יִשְׂרָאֵל פאר דיר צו אגוט אנטרינונג צו לייטזעליקייט צו גנאד אונ צו דער בארימהערציקייט צו לעבין צו פריד. ביום אין דיזען טאג ראש חדש.

סע"ט ר' וכרנו

וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים: וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

אום חֲנֻכָּה אונ אום פּוּרִים זָאגְט מֶען דָא ועל הנסים:

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְמַן הַזֶּה:

זכרנו גֶדֵיינְק אוּנְז אוּנְזֶער גָאט אִין דֶעם חוֹדֶשׁ צוּא גוּטְן אוּנ בַּאפֶּעל אוּנְז אִין דֶעם חוֹדֶשׁ צוּ בֶּענְטְשׁוּנְג אוּנ הֶעלְף אוּנְז אִין דֶעם חוֹדֶשׁ צוּא לֶעבְּין: ובדבר אוּנ מִיט הִילְף אוּנ רַחֲמָנוּת דֶער בַּארֶעם זִיךְ אוּנ לַייטְזֶעלִיג אוּנְז אוּנ דֶער בַּארֶעם זִיךְ אִיבֶּער אוּנְז אוּנ הֶעלְף אוּנְז וָוארוּם צוּ דִיר הָאפִין אוּנְזֶערֶע אוֹיגִין וָוארוּם דוּ בִּיסְט אַיין לַייטְזֶעלִיגֶער אוּנ אַיין דֶער בַּארְמִיגֶער גָאט:

וְתֶחֱזֶינָה אוּנ אוּנְזֶערֶע אוֹיגִין זָאלִין זֶעהִן אַז דוּ וֶועסְט זִיךְ אוּם קֶערִין קַיין צִיּוֹן מִיט דֶער בַּארִימְהֶקַייט: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט וָואס קֶערְט אוּם זַיין שְׁכִינָה קַיין צִיּוֹן:

מוֹדִים מִיר דַאנְקְן דִיר דָאס דוּ בִּיסְט גָאט אוּנְזֶער גָאט אוּנ דֶער גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערִין צוּ אֵייבִּיג. צור דוּ בִּיסְט דֶער שְׁטַארְקֶר פוּן אוּנְזֶער לֶעבְּן דֶר בַּאשִׁיצֶר פוּן אוּנְזֶער הִילְף מִיר וֶועלִין דִיר דַאנְקֶען אוּנ וֶועלִין דַיין לוֹיבּ דֶר צֵיילְן פוּן אַיין דוֹר צוּם אַנְדֶערִין פוּן וֶועגִין אוּנְזֶער לֶעבְּן דָאס דָא אִיז אִיבֶּר גִיעֶנְטְפֶערְט אִין דַיין הַאנְט אוּנ פוּן וֶועגִין אוּנְזֶערֶע נְשָׁמוֹת וָואס זַייא וֶוערִין אַלֶע נַאכְט אִין דַיין הַאנְד בֶּעהַאלְטִין אוּנ פוּן וֶועגִין דַיינֶע נִסִּים וָואס דוּ טוּסְט אַלֶע טָאג מִיט אוּנְז אוּנ אוֹיף דַיינֶע ווְאוּנְדֶר אוּנ דַיינֶע גוּטְקַייט וָואס זַיי זַיינֶען אַלֶע צַייט אָבִינְט אוּנ מָארְגִין אוּנ מִיטִין טָאג, דוּא גוּטֶר גָאט דָאס דַיינֶע דֶער בַּארִימְקַייט הָאבִּין קַיין עֶנְד נִיט אוּנ דוּ דֶער בַּארְמִיגֶער גָאט דָאס דַיינֶע חֲסָדִים לָאזִין זִיךְ קַיין מָאל נִיט אוֹיס, פוּן אֵייבִּיג הָאפִין מִיר צוּ דִיר:

לחנוכה **בימי** מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל להשכיחם תורתך ולהעבירם מחקי רצונך. ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם רבת את ריבם דנת את דינם נקמת את נקמתם מסרת גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים וטמאים ביד טהורים ורשעים ביד צדיקים וזדים ביד עוסקי תורתך ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן כהיום הזה. ואחר כך באו בניך לדביר ביתך ופנו את היכלך וטהרו את מקדשך והדליקו נרות בחצרות קדשך וקבעו שמונת ימי חנכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול:

לפורים **בימי** מרדכי ואסתר בשושן הבירה כשעמד עליהם המן הרשע בקש להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד בשלושה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר ושללם לבוז: ואתה ברחמיך הרבים הפרת את עצתו וקלקלת את מחשבתו והשבות לו גמולו בראשו ותלו אותו ואת בניו על העץ:

אום חנוכה את אום פורים זאגט מען דאס

ועל הנסים אויף די צייכין אונ אויף די דר לייזונג אונ אויף די שטארקייט אונ אויף די הילף אונ אויף די שטרייט פון מלחמות וואס דו האסט גיטאן צו אונזערע עלטערין אין די דאזיגע טעג אונ אין דר צייט אין יאר:

אום חנוכה זאגט מען דאס

בימי אין די טעג פון מתתיהו דער זון חשמונאי אונ זיינע קינדר אז עס איז אויף געשטאנען דס מלכות יון אויף דיין פאלק ישראל צו פר געסין זיי דיין תורה אונ צו מאכין זיי איבער פירין פון די גיזעץ דיינעם ווילין אבער דו מיט דיין גרויס רחמים ביסטו זיי ביי געשטאנען אין צייט זייער איינגשאפט, דו האסט גיקריגט זייערע קריג אונ גימשפט זייער משפט, דו האסט נקמות גיטאן אן ארט זייערע נקמות, דו האסט מוסר גיוועזן שטארקע אין די הענט פון די שלאפע אונ די דא זיינען גוועזן פיל מענטשן אין די הענט פון ווייניג מענטשן אונ די אום ריינע מענטשין אין די הענט פון ריינע מענטשן אונ די רשעים אין די הענט פון צדיקים אונ מוטוויליגע אין דר האנט די וואס זיי לערנן דיין תורה אונ צו דיר האסטו גיטאן איין קידוש השם אונ איין גרויסין נאמן אונ איין היילגין אין דיין וועלט, אונ צו דיין פאלק ישראל האסטו גיטאן איין גרויסע הילף אונ איין דר לייזונג אז היינט אין דעם טאג. אונ דר נאך זיינען גיקומען דיינע קינדר ישראל אין פאלעש פון בית המקדש אונ האבין אויס גיראמט דיין היכל אונ האבין גירייניגט דיין בית המקדש אונ האבין אן גיצונדין ליכט אין דעם פאלאץ דיינעם היילגין אונ האבין גיזעצט אויף אייביג די אכט טעג חנוכה צו דאנקען אונ לויבין צו דיין גרויסין נאמען:

אום פורים זאגט מען דאס

בימי אין די טעג פון מרדכי אונ אסתר המלכה אין דער שטאט שושן די הויפט שטאט אז עס איז אויפגישטאנען אויף זיי המן דר רשע האט ער גיוואלט צו פאר טיליגין אונ הרגענען אונ מאכן פאר לירין אלע יודין פון יונגע ביז אלטע קליינע קינדר אונ ווייבער אין איין טאג אין דרייצען טעג אין חודש דעם צוועלפטין חודש דס הייסט אין דעם חודש אדר אונ זייער גוטס אונ האב צו בארויבין: ואתה אבער דו מיט דיין גרויס רחמנות האסטו פר שטערט גאר זיין עצה אונ האסט פאר דארבין זיינע גידאנקן אונ האסט אלין אום גיקערט אויף זיין קאפ אונ מען האט גיהאנגען אים אונ זיינע קינדער אויף די תליה וואס ער האט גיוואלט אויף היינגען מרדכי הצדיק:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בעשי״ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה (הָאֵל הַטּוֹב): בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש״ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ. הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: ובספר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

וְעַל כלם אונ אויף אַלֶע זַאכִין זָאל גילויבְּט אונ דֶער הויבְּט וָוערִין דַיין נָאמֶען אוּנְזֶע׳ מֶלֶךְ תָּמִיד צוּ אֵייבִּיג:

בעשי״ת וּכְתוֹב אונ שְׁרַייב אָן צוּ אַיין גוּטִין לֶעבִּין אַלֶע קִינְדֶר פוּן דִי אָבוֹת וָואס דוּ הָאסְט מִיט זַיי כּוֹרֵת בְּרִית גִיוֶועןן:

וְכָל אונ דִי דָא לֶעבִּין טוּעֶן דִיךְ אֵייבִּיג לוֹיבִּין אונ לוֹיבִּין דַיין נָאמֶען מִיט אֱמֶת דוּ בִּיסְט דֶר גָאט פוּן אוּנְזֶער הִילְף אֵייבִּיג: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דָאס דַיין נָאמֶען אִיז גוּט אונ צוּ דִיר אִיז שֵׁיין צוּ לוֹיבִּין:

שִׂים שלום מִיר בֶּעטִין דִיךְ גָאט טוּא דָאךְ שָׁלוֹם אונ גוּטֶס אונ בֶּענְשׁוּנְג חֵן אונ חֶסֶד אונ רַחֲמִים טוּא אויף אוּנְז אונ אויף דַיין גַאנְץ פָאלְק יִשְׂרָאֵל, בֶּענְשׁ אוּנְז אוּנְזֶר פָאטֶר אַלֶע אִין אֵיינֶעם מִיט דֶער לִיכְט פוּן דַיין שְׁכִינָה דֶען מִיט דֶר לִיכְט פוּן דַיין שְׁכִינָה הָאסְטוּ אוּנְז גִיגֶעבְּן דוּ גָאט אוּנְזֶר גָאט דִי תּוֹרָה וָואס דוּרְךְ אִיר הָאט מֶען דֶם אֵייבִּיגֶע לֶעבִּין אונ אַיין לִיבְּלִיכֶע גִינָאד אונ צְדָקָה אונ בֶּענְשׁוּנְג אונ רַחֲמָנוּת אונ לֶעבִּין אונ פְרִיד אונ עֶס אִיז גוּט אִין דַיינֶע אוֹיגִין צוּא בֶּענְטְשִׁין דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל אַלֶע צַייט אונ אַלֶע שָׁעָה מִיט דַיין שָׁלוֹם: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶר דָא בֶּענְטְשְׁט זַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל מִיט פְרִיד:

בעש"ת ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה וגזרות טובות נזכר ונכתב לפניך אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום: ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי:

אלהי. נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי. וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם: יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך יי דוחה: למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננִי: עשה למען שמך. עשה למען ימינך. עשה למען תורתך. עשה למען קדשתך: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: עשה שלום (בעש"ת השלום) במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך:

דיני קבלת התענית ודיני תענית

דער דין איז ווען איינער וויל אויף זיך מקבל זיין א תענית מוז ער דעם טאג ווס פריער איז צו מנחה פאר יהיו לרצון מקבל זיין אונ אז ער האט פאר געסין מקבל זיין האט ער צייט מקבל זיין ביז נאכט. ווען איינער האט בדעה צו פאסטין נאר ביז מנחה גדולה דם איז אין מיטן טאג אזוא מוז ער בשעת קבלת תענית אתנאי אוים נעמן אז ער וויל דעם תענית ניט משלים זיין אבער דר וואס סתם איז מקבל אונ נעמט קיין תנאי ניט אוים אזוא מוז ער פאסטין ביז דריי מיטיל מעסיגע שטערן שטייען. א תענית צבור אדר יאר צייט דארף ער ניט מקבל זיין:

ווען איינער איז מקבל אויף זיך איין תענית זאל ער צו מנחה פאר דעם תענית דעם רבון זאגן פאר יהיו לרצון:

רבון כל העולמים הרי אני לפניך בתענית נדבה למחר. יהי רצון מלפניך

ובספר אין בוך פון לעבן בענטשונג אונ פריד אונ גוטע פרנסה זאלן מיר גידאכט אונ אן גישריבן ווערין צו פר דיר מיר אונ דיין גאנץ פאלק דאס הויז גיזינד ישראל צו גוטן לעבן אונ צוא שלום: ברוך גילויבט ביסטו גאט דר דא בענטשט זיין פאלק ישראל מיט פריד:

אלהי מיין גאט איך בעט דיך היט מיין צונג פון שלעכטס אונ מיינע לעפצן פון צו ריידן פאלשקייט אונ אז איינר וועט מיך שילטין זאל איך אים שווייגין אונ זאל אים ניט ענטפערין אונ מיין לייב זאל זיין צו איטליכן מענטשין נידעריג וויא דיא ערד, עפין מיין הארץ אין דיין תורה אונ נאך דיינע מצות זאל מיין ווילין נאך יאגין, אונ אלע די וואס טראכטין אויף מיר שלעכטס זאלסטו באלד זייער עצה פאר שטערן אונ פר דארב זייערע גדאנקן. טו עס אום ווילן דיין נאמן טו עס אום ווילן דיין רעכטע האנט טוא עס אום ווילן דיין היילקייט טוא עס אום ווילן דיין תורה: למען אום ווילן דאס דיינע גיליבטע זאלין אוים גיצויגן ווערין פון זייערע צרות, העלף דאך מיט דיין רעכטע האנט אונ ענטפר מיר: יהיו די רייד פון מיין מויל זאל זיין בווילינט אונ די גידאנקען פון מיין הארץ צו פר דיר גאט מיין שטארקער אונ מיין דער לייזר. דער דא מאכט פריד אין זיין הימיל דר זאל מאכין פריד אויף אונז אונ אויף אלע ישראל אונ דרויף זאגט אמן:

יהי עס זאל זיין דער ווילין פאר דיר גאט אונזער גאט אונ גאט פון אונזרע עלטרין דס עס זאל גבויט ווערין דאס בית המקדש באלד אין אונזערע טעג אונ גיב אונזער טייל אין דיין תורה:

ברוך יי לעולם אמן ואמן: ברוך יי מציון שכן ירושלים הללויה: ברוך יי אלהים אלהי ישראל עשה נפלאות לבדו: וברוך שם כבודו לעולם וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן:

מען מוז אויף שטיין צו ויברך דויד אונ מען מוז שטיין ביז אתה הוא ה' האלהים:

ויברך דויד את יי לעיני כל הקהל ויאמר דויד ברוך אתה יי אלהי ישראל אבינו מעולם ועד עולם: לך יי הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך יי הממלכה והמתנשא לכל לראש: והעשר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל ובידך כח וגבורה ובידך לגדל ולחזק לכל: ועתה אלהינו מודים אנחנו לך ומהללים לשם תפארתך: ויברכו שם כבודך ומרומם על כל ברכה ותהלה: אתה הוא יי לבדך אתה עשית את השמים שמי השמים וכל צבאם הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם ואתה מחיה את כלם וצבא השמים לך משתחוים: אתה הוא יי האלהים אשר בחרת באברם

ברוך, גילויבט איז גאט אייביג: ברוך גילויבט איז גאט וואס ער האט גמאכט רוען זיין שכינה אין ציון אונ רועט אין ירושלים דרום לויבט גאט. גיבענטשט איז דר שטארקער גאט דר גאט פון די ישראל ער טוט אליין וואונדער צו די ישראל אלע צייט. אונ גילויבט איז זיין הערליכר נאמען אויף אייביג אונ זאל דערפילט ווערן די גאנצע וועלט מיט זיין כבוד. אמן ואמן:

ויברך, דוד האט גילויבט גאט פר די אויגן פון כל ישראל אונ דוד זאגט, גילויבט ביסטו גאט דו גאט פון ישראל אונזער פאטר פון אייביג אן אונ ביז אייבג. צוא דיר גאט איז אלע גרויסקייט אונ שטארקייט, די אייביגקייט אונ די שיינהייט איז צו דיר. צו דיר גאט איז אלץ וואס אויפן הימל אונ אויף דר ערד. צו דיר גאט איז די קיניגרייך איבר אלע מלכים אונ דו ביסט דר הויבין איבער אלע עלצטע, אונ אלע רייכקייט אונ אלע כבוד פון מענטשין איז אלץ פון דיר גאט, אונ דו טוסט גיוועלטיגן איבער אלץ אונ אין דיין האנט איז שטארקייט אונ קראפט אונ אין דיין האנט איז צו גרויסין אונ צו שטארקין צו אלעם וועמען דו ווילסט, אונ איצונד אונזער גאט טוען מיר צו דיר דאנקן אונ מיר לויבין צו דיין שיינעם נאמן, דו ביסט גאט אליין, דוא האסט גימאכט דיא הימיל אונ אלע הימלן וואס איבערין הימיל אונ מיט אלע הערשאפטין, די ערד אונ אלץ וואס אויף איר איז, אלע ימים אונ וואס אין זייא איז, אונ דו דער נערסט אלע בשעפענעש, אונ אלע מלאכים פון הימעל טוען זיך צו דיר בוקין. דו ביזט דר שטארקער גאט דאס דו האסט אויס גיקליבין אונזר פאטר אברם אונ האסט אים אויס גיצויגן פון דעם פייער פון קאלך אויבין, אונ דו האסט גימאכט

סי"ם ר' רופין

וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם. וּמָצָאתָ אֶת לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ

וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת עֳנִי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו וּבְכָל עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים:

וַיּוֹשַׁע יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת עַל שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת יְיָ וַיַּאֲמִינוּ בַּייָ וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַייָ וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אָשִׁירָה לַייָ כִּי גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: עָזִּי

רופין זיין נאמען אַבְרָהָם, אונ דו האסט געפונען זיין הארץ פר דיר מיט גלויבונג:
וְכָרוֹת אונ האסט מיט אים כורת בְּרִית געוועזן צו געבין צו זיינע קינדער דס לאנד פון
כְּנַעֲנִי אונ חִתִּי אונ אֱמֹרִי אונ פְּרִזִּי אונ יְבוּסִי אונ גִרְגָּשִׁי, אונ דוא האסט
מְקַיֵּם געוועזן דיינע רייד דען דו ביסט איין גירעכטער גאט: ותרא אונ דו האסט געזעהן די
פיין וואס אונזרע עלטערן האבן געהאט אין מִצְרַיִם, אונ זייער געשריי וואס ביי דעם יַם
סוף האסטו געהערט: ותתן אונ דו האסט געגעבין צייכינס אונ וואונדער אויף פַּרְעֹה
אונ אויף אַלע זיינע קנעכט אונ אויף גאר זיין פאלק פון זיין לאנד ווארום דו ווייסט אז
די מִצְרִים האבין אויף זיי געמוטוויליגט, אונ דו האסט דיר געמאכט איין גרויסן נאמען
ווי מען קען דיך היינטיגין טאג, אונ דו האסט דעם יַם געשפאלטין פר זיי אונ זיי זיינען
דורך געגאנגען דעם יַם אין דער טריקעניש, אונ זייערע נאך יאגער האסטו אריין
געווארפין אין טיפעניש פון יַם ווי א שטיין אין שטארקין וואסער פון יַם:
ויושע אונ גאט האט געהאלפין אין דעם זעלביגין טאג די יִשְׂרָאֵל פון דער האנט פון די
מִצְרִים אונ די יִשְׂרָאֵל האבין געזעהן די מִצְרִים טויט אויף דעם בארטין פון יַם.
אונ די יִשְׂרָאֵל האבין געזעהן די גרויסע גְבוּרָה וואס גאט האט געטאן אן די מִצְרִים
האבין דאס פאלק יִשְׂרָאֵל זיך געפארכטין פאר גאט אונ האבין געגלויבט אין גאט אונ
אין די נְבוּאָה פון מֹשֶׁה זיין קנעכט:
אָז ישיר דענסט מאל אז מֹשֶׁה האט געזעהן דעם נֵס וואס גאט האט געטאן צו די יִשְׂרָאֵל
איז אים אויף געגאנגען אויף זיין הארץ ער זאל זינגען מיט די יִשְׂרָאֵל די דאזיגע
שִׁירָה צו גאט אונ זיי האבין געזאגט אזוי צו זאגין, לאמיר זינגען צו גאט ווארום ער
האט געהערשט איבר אַלע הערשאפטן, דעם פערד מיט זיינע רייטר האט ער געווארפן

סל"ם ר' אין

וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי
וַאֲרֹמְמֶנְהוּ: יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה יְיָ שְׁמוֹ: מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה
בַיָּם וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם סוּף: תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ
בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ אָבֶן: יְמִינְךָ יְיָ נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְיָ תִּרְעַץ אוֹיֵב:
וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ: וּבְרוּחַ
אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ נֵד נֹזְלִים קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב יָם:
אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי אָרִיק
חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי: נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלֲלוּ כַּעוֹפֶרֶת
בְּמַיִם אַדִּירִים: מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ
נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא: נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ: נָחִיתָ

אין ים : עזי דאס שטארקייט אונ דאס פאר שניידונג פון גאט דאס הייסט וואס גאט איז זיך נוקם אין די שונאים דאס דאזיגע איז צו מיר צו איין הילף, דער דאזיגער איז מיין גאט אונ איך וועל באשיינן אים כלומר איך וועל דר ציילין זיין שיינקייט אונ זיין לויב פר אלע מענטשן וואס זיינן אויף דער וועלט, דר גאט ער איז דר גאט פון מיינע עלטערן אונ איך וועל דר הויבין אים : יי גאט איז איין האר וואס ער איז מנצח אין דר מלחמה, גאט איז זיין נאמען אפילו בשעת אז ער האלט מלחמה אונ איז זיך נוקם פון זיינע פיינט איז פארט זיין נאמן ה׳ דאס הייסט די מדה פון רחמים כלומר ער האט רחמנות אויף זיינע באשעפעניש אונ שפייזט זיי : מרכבות די רייט וועגין פון פרעה אונ זיין חיל האט ער גיווארפין אין ים, אונ די אויס דר וויילטע פון זיינע עלצטע זיינען פר זונקען גיווארין אין ים סוף : תהומות די אפ גרונטין האבין באדעקט זיי מיינט מען די מצרים, זיי האבין גינידערט אין דר טיפעניש אזוי ווי איין שטיין כלומר אזוי ווי מען ווארפט איין שטיין אין וואסער פאלט ער אראפ אזוי זיינען די מצרים אויך אראפ גיפאלין אין ים : ימינך דיין רעכטע האנט גאט טוט זיך שטארקין מיט קראפט, דיין רעכטע האנט גאט די זעלבינע טוט צו ברעכין דעם פיינט : וברוב אונ מיט דיין פיל הערשאפט טוסטו צו פירין דיינע פיינט וואס זיי שטייען אויף אנטקעגין דיר, דו טוסט שיקין דיין גרים צארן ער טוט זיי פאר ברענען אזוי ווי שטרוי : וברוח אונ מיט דעם ווינט פון דיינע נאז לעכער זיינען די וואסער גיווארין הויפין, זיי זיינען גיבליבין שטיין אזוי ווי אמויער די רינעדיגע וואסר, זיי זיינען גיווארן פר גליווערט די אפ גרונטין אין דר שטארקייט פון דעם ים : אמר דר פיינט דאס מיינט מען פרעה בשעת אז ער האט אן גירעט זיין פאלק זיי זאלין נאך יאגין די ישראל, האט ער אזוי גיזאגט, איך וועל זיי נאך יאגין איך וועל גרייכין איך וועל צו טיילען זאק רויב כלומר דעם זאק רויב וואס איך וועל ביי דיא ישראל אוועק נעמען וועל איך מיך צו טיילין מיט מיינע קנעכט, עס וועט דר פילט ווערן פון זיי מיין ווילין איך וועל אויס ציהען מיין שווערד עס וועט פר ארימען זיי מיין האנט : נשפת דו גאט האסט גיווייט מיט דיין ווינט האט צו גידעקט זיי דער ים מיינט מען די מצרים, זיי זיינען ווארין איין גיזונקען אזוי ווי בליי אין שטארקע וואסערין : מי ווער איז אזוי ווי דו גאט אין די שטארקע, ווער איז אזוי ווי דו ביסט גשטארקט מיט הייליקייט, אפארכטונג מען זאל זאגין דיין לויב ווארום מיט וואס מען וועט דיר לויבין איז אלץ אין דיר מער פאר האנדין, ער טוט וואונדערליכע זאכין : נטית דו האסט גינייגט דיין רעכטע האנט

בחסדך עם זו גאלת נהלת בעזך אל נוה קדשך: שמעו עמים ירגזון חיל אחז ישבי פלשת: אז נבהלו אלופי אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמגו כל ישבי כנען: תפל עליהם אימתה ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן עד יעבר עמך יי עד יעבר עם זו קנית: תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכון לשבתך פעלת יי מקדש אדני כוננו ידיך: יי ימלך לעלם ועד: יי ימלך לעלם ועד: יי מלכותה קאם לעלם ולעלמי עלמיא: כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב יי עלהם את מי הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים: כי ליי המלוכה ומושל בגוים: ועלו מושעים בהר ציון לשפט את הר עשו והיתה ליי המלוכה: והיה יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד:

שבת אונ יום טוב זאגט מען דא נשמת:

מען זאל גזהר זיין ניט מפסיק צוא זיין צווישין דיא י"ג שבחים דהיינו פון שיר ושבחה ביז ומלכות. אונ מען זאל נזהר זיין אויך צוא שטיין פון ישתבח ביז נאך ברכו:

ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ. כי לך נאה

האט איין גישלונגן זיי די ערד: נחית דו האסט גיפירט מיט דיין חסד דאס דאזיגע פאלק וואס דוא האסט אויס גילייזט דאס מיינט מען די ישראל, האסט זייא גיפירט מיט דיין שטארקייט צו דיין היילגין וואוינונג: שמעו די פעלקער האבין דאס גיהערט זיינן זיי דר שראקין גיווארין, איין ציטערנעש האט אן גיהאפט די זיצער מיינט מען די וואס וואוינן אין לאנד פלשתים: אז דענסט מאל זיינען דר שראקין גיווארין די הארין פון אדום אונ די הארין פון מואב האט אן גיהאפט זיי אציטערנעש, זיי זיינען צו גאנגען אלע איין וואוינער פון כנען: תפול עס זאל פאלין אויף זיי איין פארכט אונ אנגסטין, דורך דיין גרויסע שטארקייט זאלין זיי שווייגין אזוי ווי א שטיין עד ביז עס וועט איבער פארין דיין פאלק גאט כלומר ביז דיין פאלק וועלין איבר פארין דעם באך ארנון, ביז דיין פאלק וועלין איבער פארין דעם ירדן, דאס פאלק האסטו גיליבט אזוי ווי עס איז גיליבט ביי אמענטשין איין זאך וואס ער קויפט דאס פאר פיל געלט: תבאמו דו וועסט ברייננגען זיי אונ דו וועסט פלאנצן זיי אויף דעם בארג דיין ארב, דעם ארט וואס איז אן גיברייט צו דיין זיצונג וואס דו גאט האסט גיווערקט דאס היילגקייט, גאט וואס דיינע הענט האבין אן גיברייט: יי גאט וועט קיניגין אייביג: כי אז עס איז גיקומן די פערד פון פרעה מיט זיין רייט וואגין אונ מיט זיינע רייטר אין ים האט גאט אויף זיי ווידער גיקערט די וואסר פון דעם ים, אונ די קינדר פון ישראל זיינען גיגאנגן טרוקין אין מיטן דעם ים: כי דען צו גאט איז דיא קיניגרייך אונ ער טוט גיוועלטיגין איבער אלע אומות: ועלו אונ עס וועלין אויף גיין העלפרס אויף דם בארג ציון צו משפטן דם בארג פון עשו אונ עס וועט זיין צו גאט די קיניגרייך: והיה אונ גאט וועט זיין איין מלך אויף דער גאנצער וועלט. אין דער צייט וועט ער זיין איין גאט אויף דער גאנצער וועלט:

יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ וּמֵעוֹלָם עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים: חצי קדיש

אום עשרת ימי תשובה פאר חצי קדיש זאגט מען דאס:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְיָ: אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: קִוִּיתִי יְיָ קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי: נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר: יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ כִּי עִם יְיָ הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו:

ישתבח עס זאל ווערין געלויבט אויף אייביג דיין הייליגער נאמן אונזער מלך, דו שטארקר גאט אונ דר הייליגער מלך אויפן הימיל אונ אויף דער ערד, וויל צו דיר איז שיין גאט וואס דו ביסט אונזער גאט אונ דר גאט פון אונזרע עלטרין אויף אייביג, איז שיין מיר זאלן צו דיר זינגען אונ לויבין מיט לויב אונ מיט געזאנג, דען צוא דיר איז די שטארקייט אונ געוועלטיקייט וואס צוא דיר איז אייביגקייט אונ אלע גרויסקייט אונ אלע שטארקייט פון דער וועלט אונ ברימונג אונ אלע שיינהייט אונ אלע הייליקייט אונ אלע קיניגרייך איז צו דיר גאט, אלע בענטשונג אונ אלע דאנקונג פון איצונד ביז אימער אונ אייביג איז אלין צו דיר גאט: ברוך געלויבט ביסטו גאט דו שטארקר גאט אונ גרויסר מלך וואס דו ביסט געלויבט מיט פיל שבחים, דו שטארקר גאט וואס אלע מענטשין דאנקען צו דיר, דוא ביסט דר האר וואס אלע מענטשין דר ציילין דיינע וואונדער, וואס דו האסט אויס געקליבין די ישראל זיי זאלן צו דיר זינגען אונ לויבין, דו שטארקער מלך וואס דוא לעבסט אימער אונ אייביג:

שיר המעלות פון טיפעניש האב איך דיך גאט גערופין: ארני הער צוא גאט מיין קול דיינע אויערין זאלין פר נעמן דם קול פון מיין געבעט: אם אויב דו גאט וועסט היטן מיינע עבירות דו זאלסט מיך שטראפין אויף זיי ווער וועט דען קאנן בשטיין דרויף: כי ווארום בייא דיר אין די הענט איז מוחל צו זיין עבירות אונ האסט ניט מוסר געווען קיין שום מלאך אז ער זאל קאנן מוחל זיין מיינע עבירות כדי אז מען זאל מורא האבן פר דיר: קויתי מיין לייב טוט האפין צו דיר גאט אונ איך טוא האפין צו זיינע רייד וואס ער האט מיר מבטיח געווען: נפשי מיין לייב טוט האפין צו גאט מערער איידר די היטער וואס היטין ביי דער נאכט האפין אז עס זאל טאג ווערין: יחל איר יודין האפט צו גאט ווארום מיט גאט איז דער חסד אונ פיל מאל האט ער אייך שוין אויס געלייזט וועט ער אייך היינט אויך אויס לייזין: והוא אונ די עבירות הועלין ניט מעכב זיין ווארום גאט וועט אויס לייזין די יודין פון אלע זייערע עבירות:

תהלים ק״ל

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ:

ק"ח בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ. כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז. הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה. הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה. טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ. מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ. פִּנּוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שַׁדַּי. תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת עַל כָּל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁיָּצַרְתָּ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

ברוך גילויבט ביסטו גאט אונזר שטארקר גאט דר קיניג פון דר גאנצר וועלט, וואס ער האט באשאפן די ליכט פון טאג, אונ ער האט באשאפן די פינצטערנעש פון דר נאכט, ער מאכט שלום צווישין דיא מלאכים וואס זיינען פון פייער מיט דיא מלאכים וואס זיינן פון וואסר אונ ביסט דר באשעפר פון אלץ וואס אויף דר וועלט איז: המאיר דר דא לייכט מיט דר זון אויף דר ערד כדי די תבואה זאל בעסער וואקסין אונ צו די וואס וואוינען אויף דר ערד כדי זיי זאלין זעהן וויא צו גיין מיט דר בארימקייט, מיט זיין גוטקייט באנייט ער שטענדיג אלע טאג די מעשים פון די זעקס טעג, בשעת ער האט די וועלט באשאפין, היינו ער האט גימאכט טאג אונ נאכט אזוי איז דאס היינט אלע טאג: מה גאט ווי גאר פיל זיינן דיינע ווערק דו האסט זיי אלע מיט חכמה באשאפין, די גאנצע וועלט איז פול דיינע באשעפעניש: המלך דר דא איז אליין איין מלך פון דענמאלט אן, אונ איז דער הויבין, דער דא איז גילויבט אונ דער דא איז באשיינט אונ דר דא איז דר הויבין פון אייביגע צייטין: אלהי אייביגער גאט דר בארעמדיך איבער אונז מיט דיין פיל דר בארימקייט, אונזר שטארקער הער אונזר שטארקר פעלזין באשיצער אונזר הילף אונ ביסט איין שטארקייט ארום אונז: אל דר גילויבטער גאט דר דא איז גרויס מיט וויסין שאפט, ער האט אן גיברייט אונ האט באשאפין די לויטערקייט פון דר זון, גאט דר דא איז גוט ער האט באשאפין אלע בראים פון זיין כבוד וועגין, ליכט האט ער גיגעבין ארום זיין כסא הכבוד, די הערין דאס זיינען די היילגע מלאכים די דא דר הייבין דעם שטארקין גאט זיי דר ציילין תמיד גאטס כבוד אונ זיין היילגקייט: תתברך דו גאט אונזר גאט ווערסט גילויבט פון וועגין די גילויבטע

סליק ר'

ווערק

תתברך לנצח צורנו מלכנו וגואלנו בורא קדושים׃ ישתבח שמך לעד מלכנו יוצר משרתים. ואשר משרתיו כלם עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה יחד בקול דברי אלהים חיים ומלך עולם׃ כלם אהובים כלם ברורים כלם גבורים כלם קדושים וכלם עשים באימה וביראה רצון קונם. וכלם פותחים את פיהם בקדשה ובטהרה בשירה ובזמרה ומברכים ומשבחים ומפארים ומעריצים ומקדישים וממליכים׃ את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא׃ וכלם מקבלים עליהם על מלכות שמים זה מזה. ונותנים באהבה רשות זה לזה להקדיש ליוצרם בנחת רוח בשפה ברורה ובנעימה קדושה כלם כאחד עונים באימה ואומרים ביראה׃

קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו׃

והאופנים וחיות הקדש ברעש גדול מתנשאים לעמת השרפים לעמתם משבחים ואומרים׃ ברוך כבוד יי ממקומו׃

לאל ברוך נעימות יתנו. למלך אל חי וקים זמרות יאמרו ותשבחות ישמיעו. כי הוא לבדו מרום וקדוש פועל גבורות עשה חדשות בעל מלחמות זורע צדקות מצמיח

ווערק פון דיינע הענט אונ פון וועגין דיא ליכטיקייט פון דאס ליכט וואס דוא האסט באשאפין דרויף זאל מען דיך אייביג באשיינען׃

תתברך דו זאלסט זיין געלויבט אייביג אונזר שטארקר גאט אונזר מלך אונ אונזר דר לייזער דר דא באשאפט די היילגע מלאכים, אונזער מלך דיין נאמען זאל געלויבט זיין צו אייביג, דר דא באשאפט באדינער דאס זיינען די מלאכים וואס ווערין אלע טאג נייא באשאפין אונ די מלאכים וואס זיי זיינען פון אייביג אן בשאפין געווארן אונ שטייען אלע אין דר הויך פון דר וועלט אונ לאזין הערין מיט פארכט מיט אנאנדר איין שטארק קול די רייד פון דעם לעבעדיגן גאט אונ דעם מלך פון דר וועלט׃ ^{כלם} זיי זיינען אלע געליבט זיי זיינן אלע דיינע אויס דר וויילטע זיי זיינען אלע שטארק אונ אלע טוען מיט פארכט אונ מיט שרעקין דעם ווילין פון זייער באשעפער׃ ^{וכלם} אונ אלע עפענען זייער מויל מיט הייליקייט אונ מיט ריינקייט מיט לויב אונ מיט געזאנג אונ זיי לויבין אונ בארימען אונ באשיינען אונ הייליגין אונ מאכין קיניגין ^{את שם} גאטס נאמען וואס ער איז איין גרויסער אונ איין שטארקער אונ איין שרעקליכער קיניג ער איז הייליג׃ ^{וכלם} אונ אלע זיינן אויף זיך מקבל דעם יאך פון מלכות דר דא איז אין הימיל, אונ דר עלצטער טוט געבין רשות צום קלענסטין, צו הייליגין זייער באשעפער מיט אזעלכעס געמיט מיט אקלאר לשון אונ מיט זיסקייט, אונ אלע מיט אנאנדר שרייען מיט אמאל קדושה אונ זאגין מיט פארכט ^{קדוש} דר גאט פון אלע הערשאפטן איז הייליג די גאנצע ערד איז פול זיין כבוד׃ ^{והאופנים} אונ די מלאכים די דא הייסין אופנים אונ חיות הקדש דר הייבין זיך מיט גרויסין שטורעם קעגין די מלאכים וואס זיי הייסין שרפים אונ לויבן קעגין זיי אונ זאגין געלויבט איז גאטס כבוד פון זיין ארט וואו ער איז׃ לאל צו דעם געלויבטין גאט געבין זייא ליבליכע לויב, צו דעם מלך וואס ער איז אלעבעדיגער אונ איין שטארקער גאט זאגין זיי לויב געזאנג אונ לאזין הערין לויב, דען ער אליין טוט שטארקייט דורך דר זון אונ באשאפט נייע זאכין דאס די

ישועות בורא רפואות נורא תהלות אדון הנפלאות: המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית: כאמור לעשה אורים גדלים כי לעולם חסדו: ברוך אתה יי יוצר המאורות:

אהבת עולם אהבתנו יי אלהינו חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו: אבינו מלכנו בעבור שמך הגדול ובעבור אבותינו שבטחו בך ותלמדם חקי חיים לעשות רצונך בלבב שלם כן תחננו ותלמדנו: אבינו אב הרחמן המרחם רחם נא עלינו ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל לשמע ללמד וללמד לשמר ולעשות ולקים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה: והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך ולא נבוש ולא נכלם ולא נכשל לעולם ועד: כי בשם קדשך הגדול והנורא בטחנו נגילה ונשמחה בישועתך: ורחמיך יי אלהינו וחסדיך הרבים אל יעזבונו נצח סלה ועד. מהר והבא עלינו ברכה ושלום מהרה: והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ. ושבור עלנו מעל צוארנו. ותוליכנו מהרה קוממיות לארצנו. כי אל פועל ישועות אתה ובנו בחרת מכל עם

לבנה ווערט אלע חדש באנייט, ער איז איין בעל מלחמה, ער זייעט גירעכטיקייט, ער מאכט שפראצין הילף אונ באשאפט רפואות, ער איז פארכטיג פון לויב, איין הער פון וואונדר, דר דא באנייט מיט זיין גוטס אלע טאג תמיד די ווערקין פון ששת ימי בראשית: כאמור אזוי וויא עס איז גיזאגט גיווארין וואס גאט האט באשאפין גרויסע ליכט אויף דער וועלט אונ אויף אייביג איז זיין גינאד: אור מיר בעטין דיר גאט אז דו זאלסט לייכטען איין נייע ליכט איבער ציון אונ מיר זאלין אלע באלד זוכה זיין צו זיין ליכט: ברוך גילויבט ביסטו גאט דר דא באשאפט די ליכט:

אהבת אייביגע ליבשאפט האסטו אונז ליב גיהאט גאט אונזער גאט, איין גרויסע איבעריגע דר בארימהקייט האסטו זיך איבר אונז דר בארימט: אבינו אונזער פאטער אונזר קיניג פון וועגין דיין גרויסין נאמען אונ פון וועגן אונזרע עלטערין וואס זיי האבין זיך אין דיר פאר זיכערט אונ דו האסט זיי גילערינט די חוקים פון דר תורה וואס דורך דעם קומט מען צום אייביגין לעבין צו טאן דיין ווילן מיטן גאנצן הארצין אזוי זאלסטו אונז אויך ליב האבין אונ זאלסט אונז אויך לערנן: אבינו אונזר פאטר דר בארמיגער פאטר דר דא דער בארימט זיך דר בארם דיך איבר אונז אונ גיב אונז אין אונזערע הערצער צו פאר שטיין אונ צו קליגין צו הערן, אליין צו לערנען אונ מיט אנדערע צו לערנען, צו היטען אונ צוא טאן אונ מקיים צו זיין אלע דיא רייד פון תורה שבכתב אונ תורה שבעל פה מיט ליבשאפט: והאר אונ דער לייכט אונזרע אויגין אין דיין תורה אונ בהעפט אונזר הארץ אין דיינע מצות אונ איינציג אונזער הארץ ליב צו האבין אונ צו פארכטין זיך פר דיין נאמען, אונ מיר זאלין ניט פר שעמט ווערין ביז אייביג: כי דען אין דיין הייליגין נאמען דעם גרויסין אונ דעם פארכטיגן פר זיכערן מיר זיך, מיר לוסטיגין זיך אונ פרייען זיך דורך דיין הילף: והביאנו אונ ברייגג אונז צו אנאנדער מיט שלום פון אלע פיר עקין פון דר ערד, אונ פיר אונז אויפריכטיג צוא

כע״ס ר׳ אונזער

וְלָשׁוֹן. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל בְּאַהֲבָה לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ וּלְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

מען זאל קריאת שמע בכונה זאגין ווארט פאר ווארט דען די גמרא זאגט אין ברכות דער וואס זאגט קריאת שמע בכונה ווערט דער גיהנם פאר אים גיקילט. ווען מען זאגט ה׳ אחד זאל מען כונה האבין דאס השי״ת איז איינציג און קיניגט איבער זיבין הימלען און אויף דער ערד און איבר די פיר רוחות העולמות. אויך זאל מען האבין אין זינען צוא איבער ענטפערין דעם גוף ונשמה און מקדש השם צו זיין:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה ׀ אֶחָד:

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה

אונזער לאנד: כי דען דו ביסט איין גאט איין ווערקער פון הילף און נאך יציאת מצרים האסטו אין אונז אויס דר וועלט פון אלע אומות און שפראכין: וקרבתנו און דו האסט אונז גינעהנט צו דיין גרויסין נאמן און דוא האסט אונז אויף דעם בארג סיני די תורה גיגעבן וואס זיא איז אייביג אמת צוא דאנקן דיר און איינציגן דיך מיט ליבשאפט:

ברוך גלויבט ביסטו גאט דר דא הט אויסדערוויילט אין זיין פאלק ישראל מיט ליבשאפט:

שמע הער צוא ישראל גאט איז אונזער גאט און גאט איז איין איינציגער גאט:

ברוך גילויבט זאל זיין דער נאמען פון זיין היילגין קיניגרייך אויף אייביג:

ואהבת און דו זאלסט גאט דיין גאט ליב האבן, דו זאלסט מקיים זיין זיינע מצות פון וועגן ליבשאפט מיט דיין גאנצן הארצין, און מיט דיין גאנצין נפש, און מיט דיין גאנצין פאר מעג: והיו און די ווערטער וואס איך זאג דיר היינט זאלן זיין אויף דיין הארצין, און דו זאלסט זיי תמיד גידיינקען: ושננתם און דו זאלסט זייא שארף ארויס ריידין און לערנען צו דיינע קינדר, און דוא זאלסט תמיד דר פון ריידן אז דו וועסט אין דיין הויז זיצן און אז דו וועסט אין וועג גיין, אין דיין לייגן זיך און אין דיין אויף שטיין: וקשרתם און דו זאלסט זיי אן קניפין צו איין צייכין אויף דיין האנט און זיי זאלין זיין צוא תפילין צווישין דיינע אויגין: וכתבתם און דוא זאלסט זיי אן שרייבין אויף די ביי שטידלן פון דיין הויז און פון דיינע טויערין:

והיה און עס וועט זיין אז איר וועט צוא הערן צוא מיינע מצות וואס איך זאג אייך היינט אן, דאס איר זאלט ליב האבין גאט אייער גאט און צו דינען אים מיט אייער גאנצן הארצין און מיט אייער גאנצן לעבן: ונתתי אזו וועל איך געבין דעם רעגין פון אייער לאנד אין זיין צייט, פריא רעגין און שפעט רעגן, און דו וועסט איין זאמלען

וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהֹוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהֹוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהֹוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהֹוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם

דיין קארן אונ דיין ווייז אונ דיין אייל: ונתתי אונ איך וועל געבין גראז אין דיין פעלד צוא דיינע בהמות אונ דו וועסט עסין אונ וועסט זאט זיין: השמרו היט אייך טאמר וועט אפ ריידין פון מיר אייער הארץ, אונ איר וועט אפ קערן פון דער תורה, אונ איר וועט דינען פרעמדע אפ געטער אונ איר וועט זיך צו זיי בוקין: וחרה וועט גאטס צארן דער צונדין ווערין אויף אייך אונ ער וועט אויף האלטין די הימיל פון וואלקן אונ וועט ניט זיין קיין רעגן, אונ די ערד וועט ניט געבין איר פרוכט, אונ איר וועט באלד פרלארן ווערן פון גוטן לאנד וואס גאט גיט אייך: ושמתם אונ איר זאלט טאן די רייד פון דר תורה אויף אייער הארץ אונ אויף אייער לייב, אונ איר זאלט זיי אן קניפן צו אצייכן אויף אייער הענט, אונ זיי זאלין זיין צו תפילין צווישן אייערע אויגין: ולמדתם אונ איר זאלט לערנן אייערע קינדר דאס זיי זאלין אלע צייט ריידין אין די רייד פון דר תורה, אז דו וועסט זיצין אין דיין הויז אונ אז דוא וועסט גיין אין וועג אונ ווען דו לייגסט זיך אונ ווען דו שטייסט אויף: וכתבתם אונ דו זאלסט זיי אן שרייבין אין איינע פון די ביידע שטידיל פון דיין הויז אונ פון דיינע טויערין: למען דרום וועלן זיך מערן אייערע טעג אונ די טעג פון אייערע קינדער אויף דר ערד וואס גאט האט גישווארן צו אייערע עלטערן צו געבין צו זייא אלס דיא טעג פון הימעל אויף דער ערד גידויערין:

ויאמר יי אונ גאט זאגט צו משה וויא דא ווייטער שטייט: דבר רייד צו דיא קינדער ישראל אונ זאלסט צו זיי זאגין דאס זיי זאלין זיך מאכן ציצית אויף די עקין פון זייערע קליידר צו די גבירט וואס וועלן נאך זיי זיין, אונ זיי זאלן מאכין אויף די ציצית אין די עקין אבלאין פאדים אונ דאס זאל אייך זיין צוא ציצית וראיתם אונ איר זאלט זעהן די ציצית אונ דורך דיא ציצית וועט איר גדיינקן אלע תרי״ג מצות פון גאט אונ

א״ר סע״ט ר׳

וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים
אַחֲרֵיהֶם׃ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

יש לצרף אלהיכם לתיבת אמת

אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְאָהוּב וְחָבִיב וְנֶחְמָד
וְנָעִים וְנוֹרָא וְאַדִּיר וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל וְטוֹב וְיָפֶה הַדָּבָר
הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ צוּר יַעֲקֹב
מָגֵן יִשְׁעֵנוּ. לְדֹר וָדֹר הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם וְכִסְאוֹ נָכוֹן וּמַלְכוּתוֹ
(נ"א וֶאֱמוּנָתוֹ) לָעַד קַיָּמֶת׃ וּדְבָרָיו חָיִים וְקַיָּמִים נֶאֱמָנִים
וְנֶחֱמָדִים לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל
בָּנֵינוּ וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ׃
עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים דָּבָר טוֹב וְקַיָּם בֶּאֱמֶת וּבֶאֱמוּנָה חֹק
וְלֹא יַעֲבֹר׃ אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מַלְכֵּנוּ
מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ גֹּאֲלֵנוּ גֹּאֵל אֲבוֹתֵינוּ יוֹצְרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ
מֵעוֹלָם הוּא שְׁמֶךָ וְאֵין לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ סֶלָה׃

איר וועט זיי טאָן דאָס איר זאָלט ניט נאָך זעהן נאָך די גדאַנקען פון אייער האַרצין אונ נאָך דאָס אָן גיזיכט פון אייערע אויגין וואָס איר קערט אָפּ פון גאָט דינסט איבער די תאוות: למען דרום דס איר זאָלט גדיינקען אונ זאָלט טאָן אַלע מיינע מצות וועט איר זיין היילג צו אייער גאָט: אני איך בין גאָט אייער גאָט וואָס איך האָב אייך אויס גצויגן פון לאַנד מצרים צוא זיין צוא אייך פאר איין גאָט, איך בין גאָט אייער גאָט באַגלייבט צוא געבין גוטין שכר צוא דיא יהודים וואָס וועלין מקיים זיין מיינע מצות אונ וועל שטראָפן די דאָזיגע יהודים וואָס וועלין עובר זיין אויף מיינע מצות:

אמת וואהר אונ גיוויס אונ באַפעסטיגט אונ באַשטעטיגט אונ רעכט פאַרטיג אונ בגלויבט אונ ליבליך אונ פריינדליך אונ גילוסטיג אונ זיס אונ פאַרכטיג אונ שטאַרק אונ אָן גיריכט אונ אָן גינומען אונ גוט אונ שיין איז די זאַך וואָס מיר האָבין דאָ אין דר פרשה פון קריאת שמע גיזאָגט אויף אונז אין דר אייביגקייט: אמת דאָס איז אמת דאָס דער אייביגער גאָט איז אונזר קיניג דר שטאַרקער פעלזן פון יעקב ער איז דר באַשיצער אונזר הילף פון איין דור צו דעם אַנדערין, ער איז באַשטענדיג אונ זיין נאָמן איז בשטענדיג אונ זיין שטול איז אָן גיברייט, אונ זיין קיניגרייך אונ זיין וואָרהייט די הבטחה וואָס ער איז מבטיח דאָס אקיום אויף אייביג: ודבריו אונ זיינע רייד זיינן לעבעדיג אונ בשטענדיג זיי זיינען וואַרהאַפטיג אונ גלוסטיגט אויף אייביגע צייטין: על אויף אונזערע עלטערין אונ אויף אונז אויף די גיבירד וואָס וועלין נאָך אונז זיין אונ אויף די גיבירד פון די קינדער ישראל דיינע קנעכט:

על אויף די ערשטע אונ אויף די לעצטע איז די תורה גוט אונ בשטעטיגט צו אייביג. די תורה ומצות זיינען אמת אונ גיוויס דאָס איז איין חוק מיר זאָלין זיי מקיים זיין אונ עס זאָלין ניט פעלין. עס איז אמת דאָס דו ביסט גאָט אונ אונזער גאָט אונ גאָט פון

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אָרֶץ: אֱמֶת אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ: אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם לְאָבוֹת וּבָנִים: אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: אֱמֶת מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ: כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הָרַגְתָּ וּבְכוֹרְךָ יִשְׂרָאֵל גָּאַלְתָּ וְיַם סוּף לָהֶם בָּקַעְתָּ וְזֵדִים טִבַּעְתָּ וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ לָאֵל וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִרוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם: רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא מַשְׁפִּיל גֵּאִים עֲדֵי אָרֶץ וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים עַד מָרוֹם מוֹצִיא אֲסִירִים פּוֹדֶה עֲנָוִים וְעוֹזֵר דַּלִּים

אונזערע עלטערן, אונזער קיניג דער קיניג פון אונזערע עלטערן, אונזער דר לייזער אונ דר לייזר פון אונזערע עלטערן, אונזער באשעפער איין שטארקער פעלזין פון אונזער הילף, אונזער אויס לייזער אונ אונזער באשירמר דיין נאמן איז פון אייביג, עס איז קיין גאט ניט פאר האנדין אן דיר:

עזרת די הילף פון אונזערע עלטרין ביסטו גאט פון אייביג אן, איין באשיצער אונ איין העלפער ביסטו צו זייערע קינדער וואס וועלין זיין נאך זייא אין אלע דורות: ברום האטשע דיין זיצונג איז אין דער הויך פון דער וועלט ביסטו דאך משגיח אויף דר וועלט אונ דיין משפט אונ דיין צדקה איז ביז די עקין פון דר ערד: אשרי וואויל דעם מענטשן דר דא הערט צו דיינע מצות, אונ טוט אויף זיין הארצין דיין תורה שבכתב אונ דיין תורה שבעל פה: אמת עס איז אמת דאס דוא ביסט איין האר צו דיין פאלק, אונ ביסט איין שטארקר קיניג צו קריגין פר זייא זייער קריג. דאס איז אמת דס דו גאט ביסט דר ערשטער אונ דער הינטערשטער אונ חוץ דיר האבין מיר ניט קיין גאט קיין וועלט קיניג דר דא אונז דר לייזט אונ העלפט: ממצרים גאט אונזער גאט דו האסט אונז פון מצרים דער לייזט אונ פון דעם הויז וואס מיר זיינען גיוועזן קנעכט האסטו אונז אויס גלייזט: כל אלע זייערע בכורים האסטו דער שלאגין, אונ די ישראל וואס דו האסט גירופן בני בכורי ישראל האסטו דרלייזט, אונ דעם ים סוף האסטו גישפאלטין אונ די מצרים האסטו גימאכט פאר זינקען, אונ די גיליבטע ישראל האסטו גימאכט איבר פארין דעם ים אונ די וואסער האבין באדעקט זייערע שונאים דאס איינער פון זיי איז נים איבער גיבליבען: על דרויף האבין די גיליבטע ישראל גאט גילויבט אונ האבין דר הויכט גאט, אונ די גיליבטע ישראל האבין גיגעבין לויב גיזאנג. גיזאנג אונ בארימונג בענטשונג אונ דאנקונג צו דעם מלך וואס ער איז אלעבעדיגר אונ אשטאנדהאפטיגר גאט: רם ער איז הויך אונ דער הויבין, גרויס אונ פארכטיג, ער מאכט נידעריג די האפרטיגע אונ דר הייבט די נידעריגע מוציא אסירים ער ציהט אויס די געפאנגענע ופודה

אונ

הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו: תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן גּוֹאֲלָם בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם: מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

מען זאל שמונה עשרה שטיין מיט מורא אונ פחד אזו גלייך וויא מען שטייט פר איין מלך, מען זאל די אויגן צו האלטין בשעת מען זאגט שמונה עשרה, אונ מען זאל זאגין ווארט בייא ווארט ניט גיך, אונ מען זאל ניט בשעת תפלה טייטלן אונ ווינקען, נאר מען זאל האלטין דיא אויגין אראפ אונ דאס הארץ זאל זיין צוא השי"ת:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

אונ ער דער לייזט די דעמוטיגע אונ ער העלפט די ארימע אונ ער ענטפערט צו זיין פאלק אין דר צייט ווען זיי שרייען צו אים מיט תפלה: תהלות די לויב איז שיין צו דעם אויבערשטין גאט, גילויבט איז ער אונ ווערט גילויבט. משה אונ די קינדר ישראל האבין מיט אהויך קול גיזונגען מיט גרויס פרייד אונ האבין אלע גיזאגט מי גאט ווער איז דיר גלייך צווישין די שטארקע, ווער איז דיר גלייך בשיינט מיט היליגקייט, דער דא איז פארכטיג מיט לויב, דער דא טוט וואונדער:

שירה איין נייא גיזאנג האבין די דר לייזטע ישראל גילויבט צו דיין נאמן אויף דעם בארטין פון דעם ים, אלע מיט אנאנדר האבין גידאנקט אונ האבין גימאכט קיניגין אונ האבין גיזאגט גאט זאל קיניגין אין דער אייביגקייט: ונאמר אונ נאך איין פסוק זאגט גואלנו אונזר דר לייזער, גאט פון אלע מלאכים אונ פון אלע בשעפעניש איז זיין נאמען דער היילינגער גאט פון ישראל: ברוך גילויבט ביסטו גאט וואס האט דער לייזט די ישראל:

אדני גאט טו דאך עפענן מיינע לעפצין, אונ מיין מויל זאל זאגין דיין לויב:

ברוך גילויבט ביסטו גאט אונזער גאט אונ דר גאט פון אונזערע עלטערין, דר גאט פון אברהם דר גאט פון יצחק אונ דר גאט פון יעקב, דר גיאכפערטר שטארקר אונ פארכטיגער גאט, דר העכסטער גאט, דר דא פאר געלט גוטע חסדים, אונ איז דער באשעפער פון אלין דינג, אונ גידיינקט דאס פרומקייט פון די עלטערין, אונ

סע"ס ר'

ברייננט

אום עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה זָאגְט מֶען דָאס:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

אום זומער מוֹרִיד הַטָּל: אום ווינטער מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

אום עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה זָאגְט מֶען דָאס:

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמָן. זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בְּרֵיינְגְט אַיין דֶר לַייזֶער צוּ זַייעֶרֶע קִינְדֶס קִינְדֶר פוּן זַיין נָאמֶען וֶועגְן מִיט לִיבְּשַׁאפְט:

בעשי"ת זָכְרֵנוּ גֶידֵיינְק אוּנְז צוּם לֶעבְּן, קֶינִיג וָואס דוּ בַּאגֶערְסְט דָאס לֶעבְּן, אוּנ שְׁרַייבּ אוּנְז אָן אִין דֶעם בּוּךְ פוּן אֵייבִּיגִין לֶעבְּן, פוּן דַיינְט וֶועגְן לֶעבֶּעדִיגֶר גָאט:

מֶלֶךְ גָאט אִיז אַיין קֶינִיג דֶר דָא אִיז אַיין דֶערְלֵייזֶר אוּנ אַיין הֶעלְפֶער אוּנ אַיין בַּשִׁיצֶר:

ב"ה גֶילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶר דָא אִיז דֶר בַּאשִׁיצֶער פוּן אַבְרָהָם:

אַתָּה דוּ גָאט בִּיסְט אַיין שְׁטַארְקֶער צוּ אֵייבִּיג, דוּ בִּיסְט דֶר דָא מַאכְט לֶעבֶּעדִיג דִי טוֹיטֶע אוּנ בִּיסְט גְרוֹיס צוּ הֶעלְפִין:

(אום ווינטער) משיב עֶר מַאכְט וֵוייהֶען דֶעם וִוינְט אוּנ מַאכְט נִידֶערִין דֶעם רֶעגְן:

מְכַלְכֵּל עֶר שְׁפַּייזְט דִי לֶעבֶּעדִיגֶע מִיט חֶסֶד, עֶר מַאכְט לֶעבֶּעדִיג דִי טוֹיטֶע מִיט גְרוֹיס דֶער בַּארִימְהַאקְייט דָאס מֵיינְט מֶען אַז תְּחִיַּת הַמֵּתִים וֶועט זַיין, עֶר לֶעהֶענְט אוּנְטֶר דִי דָא פַאלִין, אוּנ הַיילְט דִי קְרַאנְקֶע, דֶען צוֹא צֵייטִין קוּמְט אוֹיף אַמֶענְטְשִׁין אַיין טוֹיטְלִיכֶע קְרַיינְק אוּנ גָאט הַיילְט אִים אוּנ מַאכְט אִים גֶיזוּנְד, אוּנ עֶר מַאכְט לַייז דִי גֶיפַאנְגֶענֶע, אוּנ אַזוֹ וִויא עֶר אִיז מְקַיֵּים זַיין הַבְטָחָה צוֹא דִי לֶעבֶּעדִיגֶע אַזוֹ הַיילְט זַיי, אַזוֹי אוֹיךְ וֶועט עֶר מְקַיֵּים זַיין זַיין הַבְטָחָה צוּ דִי טוֹיטֶע וָואס זַייא שְׁלָאפִין אִין דֶער עֶרְד: מי וֶוער אִיז דִיר גְלַייךְ דוּא קֶינִיג דֶער דָא מַאכְט טוֹיט אוּנ לֶעבֶּעדִיג אוּנ מַאכְט שְׁפְּרָאצִין הִילְף:

בעשי"ת מִי וֶוער אִיז דַיין גְלַייכִין דוּא דֶער בַּארִמְהֶערְצִיגֶער פָאטֶער, עֶר גִידֵיינְקְט זַיינֶע בַּאשֶׁעפֶענִישׁ צוּם לֶעבִּין מִיט דֶר בַּארִימְהַאקְייט:

וְנֶאֱמָן אוּנ דוּ בִּיסְט בַּאגְלוֹיבְּט דִי טוֹיטֶע לֶעבֶּעדִיג צוּ מַאכִין: ב"ה גֶילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶר דָא מַאכְט לֶעבֶּעדִיג דִיא טוֹיטֶע צוּ תְּחִיַּת הַמֵּתִים:

אין חזרת הש״ץ זאגט מען די קדושה:

נקדישך ונעריצך כנעם שיח סוד שרפי קדש המשלשים לך קדשה, ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר: ק״ה קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו: חזן לעמתם משבחים ואומרים: ק״ה ברוך כבוד יי ממקומו: חזן ובדברי קדשך כתוב לאמר: ק״ה ימלך יי לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה:

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה: ברוך אתה יי האל (בעשי״ת המלך) **הקדוש:**

אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה:

אום שבתות צוא נאכט זאגט מען דא אתה חוננתנו:

אתה חוננתנו למדע תורתך. ותלמדנו לעשות חקי רצונך ותבדל יי אלהינו בין קדש לחול בין אור לחשך. בין ישראל לעמים בין יום השביעי לששת ימי המעשה. אבינו מלכנו החל עלינו הימים הבאים לקראתנו לשלום חשוכים מכל חטא ומנקים מכל עון ומדבקים ביראתך:

ו)חננו מאתך חכמה בינה ודעת: ברוך אתה יי חונן הדעת:

נקדישך מיר וועלן הייליגן דיין נאמן אויף דר וועלט אזו וויא מען הייליגט אים אין די הויכע הימלען וויא עס שטייט געשריבן דורך דיין נביא ער טוט רופן איין מלאך צום אנדערין אונ טוט זאגין קדוש הייליג הייליג איז גאט איבער אלע הערשארין, עס איז פול דיא גאנצע וועלט מיט זיין כבוד: לעומתם די מלאכים וואס זיי שטייען אנטקעגין טועם לויבין אונ זאגין ברוך גילויבט איז דער כבוד פון גאט פון זיין הייליגן ארט: ובדברי אונ אין דיא הייליגע רייד פון דוד המלך ע״ה שטייט גישריבן ימלוך ער וועט קיניגין גאט צו אייביג, דיין גאט צו אלע דורות לויבט גאט:

אתה קדוש דו ביסט הייליג אונ דיין נאמען איז הייליג אונ די הייליגע ישראל לויבין דיך אלע טאג אייביג: ברוך גילויבט ביסטו גאט דר הייליגער גאט:

אתה חונן דו לייט זעליגסט דעם מענשין מיט וויסענשאפט אונ דוא לערינגסט דעם מענטשין פאר שטאנדיקייט:

אתה דו האסט אונז גילייט זעליגט צוא וויסענשאפט דיינער תורה אונ האסט אונז גילערינגט צו טאן די גיזעץ דיינער ווילין, אונ האסט אפ גישיידט גאט אונזר גאט צווישין די הייליגע אונ צווישין אום הייליגע, צווישן ליכט אונ פינצטרניש, צווישין די ישראל אונ צווישין די היידין, צווישין דעם זיבענטן טאג דאס איז שבת דאס מען טאר ניט אמלאכה טאן אונ צווישין די זעקס וואך טעג דאס מען מעג אין זיי איין מלאכה טאן. אונזר פאטר אונזער קיניג דר וועלט מאך אן פאנגן אויף אונז די טעג די דא קומן צו קעגן אונז צו פריד, פאר מיטין פון אלע אום שולדיגע זינד אונ גירייניגט פון אלע מוטוויליגע זינד אונ באהעפט אין דיין פארכט:

ו)חננו (אונ) טו דאך לייט זעליגין אונז פון דיר קלוגהייט פאר שטאנדיקייט אונ וויסענשאפט

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחוֹל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ. כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזָק אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

אין אַתַּעֲנִית צִבּוּר זָאגְט דָא דֶר חַזָן עננו בֵּיז בעת צרה מֶען גִיפִינְט עֶס אין שמע קולנו:

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה. וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּרְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה וְתֵן בקיץ בְּרָכָה (בחורף טַל

וִויסֶענְשַׁאפְט: ברוך גילויבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער דָא לַייט זֶעלִיגְט דָאס וִויסֶענְשַׁאפְט:
הֲשִׁיבֵנוּ אוּנְזֶר פָּאטֶר קֶער אוּנְז אוּם צוּא דַיין תּוֹרָה אוּנ טוּא אוּנְז גִינֶעהֶנֶען אוּנְזֶער קִינִיג צוּ דַיין דִינְסְט דָס מִיר זָאלִין דִיךְ קֶענֶען בְּאֱמֶת דִינֶען, אוּנ טוּ אוּנְז אוּם קֶערִין צוּ דִיר מִיט אַיין רֶעכְטֶער תְּשׁוּבָה דוּ זָאלְסְט אוּנְז הֶעלְפְן תְּשׁוּבָה צוּ טָאן: ברוך גילויבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער דָא ווִיל אִין דֶער תְּשׁוּבָה:
סְלַח פַּר גִיבּ אוּנְז אוּנְזֶר פָּאטֶער דֶען מִיר הָאבִּין גִיזִינְדִיגְט, זַייא אוּנְז מוֹחֵל אוּנְזֶער קִינִיג דֶען מִיר הָאבִּין גְמִיסְטַייט, דֶען דוּ בִּיסְט אַיין גוּטֶער גָאט אוּנ אַיין פַאר גֶעבֶּער: ברוך גילויבְּט בִּיסְטוּ גָאט אַיין לַייט זֶעלִיגֶער דֶער דָא מֶערְט צוּ פַאר גֶעבִּין:
רְאֵה זֶעה דָאךְ אִין אוּנְזֶער אָרוּמְקַייט אוּנ נֶעם זִיךְ אָן אוּנְזֶער קְרִיג (פוּן דֶעם יֵצֶר הָרָע) אוּנ דֶר לַייז אוּנְז בַּאלְד פוּן דַיין נָאמֶן וֶועגִין דֶען דוּ בִּיסְט אַיין שְׁטַארְקֶר דֶער לַייזֶער: ברוך גִילויבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער דָא לַייזְט אוּיס דִי יִשְׂרָאֵל:
רְפָאֵנוּ הַייל אוּנְז דָאךְ גָאט אַזוּ וֶועלִין מִיר גִיהַיילְט זַיין, הֶעלְף אוּנְז אַזוּ וֶועלִין מִיר גִיהָאלְפִין זַיין, דֶען דוּ בִּיסְט אוּנְזֶר לוֹיבּ, אוּנ בְּרֵיינְג אוּיף אַיין רְפוּאָה שְׁלֵמָה צוּ אַלֶע אוּנְזֶערֶע מַכּוֹת דֶען דוּ בִּיסְט אַיין גָאט אַיין מֶלֶךְ אַיין גִיטְרַייעֶר אַיין דֶער בָּארְמִיגֶר רוֹפֵא: ברוך גְלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט וָוס הַיילְט דִי קְרַאנְקַייט פוּן זַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל:
בָּרֵךְ טוּא דָאךְ בֶּענְטְשִׁין אוּיף אוּנְז גָאט אוּנְזֶר גָאט דָס דָאזִיגֶע יָאר אוּנ אַלֶע אִידֶערֶע

ובקיץ לברכה) על פני האדמה ושבענו מטובך וברך שנתנו כשנים הטובות לברכה. כי אל טוב ומטיב אתה ומברך השנים: ברוך אתה יי מברך השנים:

תקע בשופר גדול לחרותנו ושא נס לקבץ גליותינו וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ לארצנו: ברוך אתה יי מקבץ נדחי עמו ישראל:

השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה והסר ממנו יגון ואנחה ומלוך עלינו אתה יי לבדך בחסד וברחמים בצדק ובמשפט: ברוך אתה יי מלך אוהב צדקה ומשפט: (בעשי"ת המלך המשפט:)

ולמלשינים אל תהי תקוה וכל המינים וכל הזדים כרגע יאבדו. וכל איביך מהרה יכרתו וכל הרשעה מהרה תעקר

תבואות צום בעסטין (בקיץ) גיב (בחורף טויא) אונ רעגן צו איין בענטשונג) אויף דער ערד אונ זעטיג אונז פון דיין גוטס אונ בענטש אונזער יאהר אזו וויא די גוטע יארן צו בענטשונג דען דו ביסט איין גוטר גאט אונ טוסט באגיטיגן אונ טוסט בענטשין די יארין: ברוך געלויבט ביסטו גאט דער דא בענטשט די יארין:

תקע בלאז מיט דעם גרויסן שופר צו אונזר פריהייט אונ הייב אויף איין פאן צו איין צייכין אונזערע פאר טריבענע איין צו זאמלען אונ זאמיל אונז איין צו זאמען פון פיר עקין פון דר ערד צו אונזער לאנד: ברוך געלויבט ביסטו גאט דר דא זאמילט איין די פרשטויסנע פון זיין פאלק ישראל:

השיבה טו אום קערין אונזערע ריכטר־קיין ירושלים אזו וויא צום ערשטין אונ אונזערע ראט געבערס אזוי ווי פריער אין ירושלים אונ טו אפ פון אונז טרויער־קייט אונ זיפצן אונ טוא קיניגן אליין איבר אונז דוא גאט מיט גינאד אונ דר בארימהקייט אונ מאך אונז גירעכט מיט משפט: ברוך געלויבט ביסטו גאט דער קיניג דר דא האט ליב צדקה אונ משפט:

ולמלשינים אונ צו די וואס זיינען מלשין שקר זאל קיין האפונג זיין אונ אל דאס שלעכטס זאל פאר לארין ווערין אז איין אויגן בליק אונ אלע דיינע

סע"ם ר' פיינט

ותשבר ותמגר ותכניעם במהרה בימינו: ברוך
אתה יי שובר איבים ומכניע זדים:

על הצדיקים ועל החסידים ועל זקני עמך בית
ישראל ועל פליטת בית סופריהם ועל גרי
הצדק ועלינו יהמו נא רחמיך יי אלהינו. ותן
שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת. ושים
חלקנו עמהם ולעולם לא נבוש כי בך בטחנו:
ברוך אתה יי משען ומבטח לצדיקים:

ולירושלים עירך ברחמים תשוב ותשכון
בתוכה כאשר דברת. וכסא
דוד עבדך מהרה בתוכה תכין. ובנה אותה
בקרוב בימינו בנין עולם: תשעה באב צו מנחה זאגט מען דא נחם
ברוך אתה יי בונה ירושלים:

לת"ב במנחה
נחם יי אלהינו את אבלי ציון ואת אבלי ירושלים. ואת העיר האבלה והחרבה
והבזויה והשוממה. האבלה מבלי בניה. והחרבה ממעונותיה. והבזויה

פיינט זאלן באלד פערשניטן ווערן אונ גאר דאס בייז זאלסטו גיך אויס רייסין אונ אויס
ברעכן אונ זאלסט זיי אונטר טעניג מאכין באלד אין אונזערע טעג: ברוך געלויבט
ביסטו גאט דער דא צו ברעכט דיא פיינט אונ מאכט אונטער טעניג די מוטוויליגע:
על אויף די צדיקים אונ אויף די חסידים אונ אויף די אלטע פון דיין פאלק פון הויז
גיזינד ישראל אונ אויף דיא איבער בלייבונג פון זייערע לומדים (ווען דיא יודין
זיינן ארויס גיקומן קיין ארץ ישראל זיינען די איין וואונער פון פרעמדע לענדער צו
טיילט גיווארין איין טייל גרי תושב אונ איין טייל גרי צדק אבר היינט זיינן זיי זעלבסט
גרים אונ פרעמדע אין איין פרעמד לאנד אונטר די פליגיל פון אנדערע פעלקער אונ
נעמן שוין קיין גרים ניט צו אזו וויא אונזערע חכמים זאגן די גרים זיינן ניט גוט פר יודין)
אונ אויף אונז זאל ברומן דיין דרבארימקייט אונזער גאט אונ גיב גוטן שכר צו אלע וואס
פר זיכערן זיך אין דיין נאמן מיט אמת אונ גיב אונזער חלק מיט זיי אויף אייביג וועלן
מיר ניט פאר שעמט ווערין דען מיר פר זיכערן זיך אין דיר: ברוך געלויבט ביסטו גאט
דר דא איז איין אונטער לעהענונג אונ איין פאר זיכערונג צו די צדיקים:
ולירושלים אונ צוא דיין שטאט ירושלים זאלסטו זיך אום קערין מיט דר בארימקייט
אונ דו זאלסט רוהען אין איר אזו וויא דו האסט גירעט, אונ בויא זיא
באלד אין אונזערע טעג פאר איין אייביג גיבייא אונ די שטול פון דוד זאלסטו באלד
אין איר אן ברייטין: ברוך געלויבט ביסטו גאט דר דא בויעט ירושלים:
נחם טרייסט דוא אונזער גאט די וואס טרויערין אויף ציון אונ די וואס טרויערין

כנ"ש ר' אויף

וּמָטָר לִבְרָכָה) עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה. כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט: (בעשי"ת הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט:)

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה וְכָל הַמִּינִים וְכָל הַזֵּדִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ. וְכָל אוֹיְבֶיךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ וְכָל הָרִשְׁעָה מְהֵרָה תְעַקֵּר

תְּבוּאוֹת צוּם בֶּעסְטִין יתן אוּנ גִיבּ (בקיץ בֶּענְטְשׁוּנְג) (בחורף טוֹיא אוּנ רֶעגִין צוּ אַיין בֶּענְטְשׁוּנְג) אוֹיף דֶער עֶרְד אוּנ זֶעטִיג אוּנְז פוּן דַיין גוּטְס אוּנ בֶּענְטְשׁ אוּנְזֶער יָאהר אַזוֹ וְויא דִי גוּטֶע יָארֶן צוּ בֶּענְטְשׁוּנְג דֶען דוּ בִּיסְט אַיין גוּטֶר גָאט אוּנ טוּסְט בַּאגִיטִיגְן אוּנ טוּסְט בֶּענְטְשִׁין דִי יָארִין: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער דָא בֶּענְטְשְׁט דִי יָארִין:

תְּקַע בְּלָאז מִיט דֶעם גְרוֹיסִן שׁוֹפָר צוּ אוּנְזֶר פְרַייהַייט אוּנ הֵייבּ אוֹיף אַיין פָאן צוּ אַיין צַייכִין אוּנְזֶערֶע פַאר טְרִיבֶּענֶע אַיין צוּ זַאמְלֶען אוּנ זַאמִיל אוּנְז אַיין צוּ זַאמֶען פוּן פִיר עֶקִין פוּן דֶר עֶרְד צוּ אוּנְזֶער לַאנְד: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶר דָא זַאמִילְט אַיין דִי פַרְשְׁטוֹיסֶענֶע פוּן זַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה טוּ אוּם קֶערִין אוּנְזֶערֶע רִיכְטֶער קַיין יְרוּשָׁלַיִם אַזוֹ וְויא צוּם עֶרְשְׁטִין אוּנ אוּנְזֶערֶע רַאט גֶעבֶּערְס אַזוֹי וְוי פְרִיעֶר אִין יְרוּשָׁלַיִם אוּנ טוּ אָפּ פוּן אוּנְז טְרוֹיעֶרְקַייט אוּנ זִיפְצֶן אוּנ טוּא קִינִיגִין אַלֵיין אִיבֶּר אוּנְז דוּא גָאט מִיט גִינָאד אוּנ דֶר בַּארִימְהַקֵייט אוּנ מַאךְ אוּנְז גִירֶעכְט מִיט מִשְׁפָּט: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער קִינִיג דֶר דָא הָאט לִיבּ צְדָקָה אוּנ מִשְׁפָּט:

וְלַמַּלְשִׁינִים אוּנ צוּ דִי וָואס זַיינֶען מַלְשִׁין שֶׁקֶר זָאל קַיין הָאפוּנְג זַיין אוּנ אַל דָאס שְׁלֶעכְטְס זָאל פַאר לָארִין וֶוערִין אַז אַיין אוֹיגִין בְּלִיק אוּנ אַלֶע דַיינֶע

פיינט סע"ס ר'

וְתִשָּׁבֵר וְתִמַּגֵּר וְתַכְנִיעֵם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹבֵר אֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל פְּלֵיטַת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ. וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה בְּתוֹכָהּ תָּכִין. וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם: תִּשְׁעָה בְּאָב צוּ מִנְחָה זָאגְט מֶען דָא נַחֵם

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

לת"ב במנחה

נַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת אֲבֵלֵי צִיּוֹן וְאֶת אֲבֵלֵי יְרוּשָׁלָיִם. וְאֶת הָעִיר הָאֲבֵלָה וְהַחֲרֵבָה וְהַבְּזוּיָה וְהַשּׁוֹמֵמָה. הָאֲבֵלָה מִבְּלִי בָנֶיהָ. וְהַחֲרֵבָה מִמְּעוֹנוֹתֶיהָ. וְהַבְּזוּיָה

פַיינְט זָאלֶן בַּאלְד פַרְשְׁנִיטֶן וֶוערֶן אוּנ גָאר דָאס בַּייז זָאלְסְטוּ גִיךְ אוֹיס רַייסִין אוּנ אוֹיס בְּרֶעכְן אוּנ זָאלְסְט זֵיי אוּנְטֶר טֶענִיג מַאכִין בַּאלְד אִין אוּנְזֶערֶע טֶעג: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער דָא צוּ בְּרֶעכְט דִיא פַיינְט אוּנ מַאכְט אוּנְטֶער טֶענִיג דִי מוּטְוִוילִיגֶע:

עַל אוֹיף דִי צַדִּיקִים אוּנ אוֹיף דִי חֲסִידִים אוּנ אוֹיף דִי אַלְטֶע פוּן דַיין פָאלְק פוּן הוֹיז גִיזִינְד יִשְׂרָאֵל אוּנ אוֹיף דִיא אִיבֶּער בְּלַייבּוּנְג פוּן זַייעֶרֶע לוֹמְדִים (וֶוען דִיא יוּדִין זַיינֶען אַרַיין גִיקוּמֶן קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זַיינֶען דִי אַיין וואוֹינֶער פוּן פְרֶעמְדֶע לֶענְדֶער צוּ טֵיילְט גִיוָוארִין אַיין טֵייל גֵרֵי תּוֹשָׁב אוּנ אַיין טֵייל גֵרֵי צֶדֶק אָבֶּר הַיינְט זַיינֶען זֵיי זָעלְבְּסְט גֵרִים אוּנ פְרֶעמְדֶע אִין אַיין פְרֶעמְד לַאנְד אוּנְטֶר דִי פְלִיגִיל פוּן אַנְדֶערֶע פֶעלְקֶער אוּנ נֶעמֶן שׁוֹין קַיין גֵרִים נִיט צוּ אַזוֹ וִויא אוּנְזֶערֶע חֲכָמִים זָאגְן דִי גֵרִים זַיינֶען נִיט גוּט פַר יוּדִין) אוּנ אוֹיף אוּנְז זָאל בְּרוּמֶן דַיין דֶערְבַּרִימֶקַייט אוּנְזֶער גָאט אוּנ גִיבּ גוּטֶן שָׂכָר צוּ אַלֶע וָואס פַר זִיכֶערְן זִיךְ אִין דַיין נָאמֶן מִיט אֱמֶת אוּנ גִיבּ אוּנְזֶער חֵלֶק מִיט זֵיי אוֹיף אֵייבִּיג וֶועלְן מִיר נִיט פַאר שֶׁעמְט וֶוערִין דֶען מִיר פַר זִיכֶערְן זִיךְ אִין דִיר: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶר דָא אִיז אַיין אוּנְטֶער לֶעהֶענוּנְג אוּנ אַיין פַאר זִיכֶערוּנְג צוּ דִי צַדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלַיִם אוּנ צוּא דַיין שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם זָאלְסְטוּ זִיךְ אוּם קֶערִין מִיט דֶר בַּארִימֶקַייט אוּנ דוּ זָאלְסְט רוּהֶען אִין אִיר אַזוֹ וִויא דוּ הָאסְט גִירֶעט, אוּנ בּוֹיא זִיא בַּאלְד אִין אוּנְזֶערֶע טֶעג פַאר אַיין אֵייבִּיג גִיבַּייא אוּנ דִי שְׁטוּל פוּן דָוִד זָאלְסְטוּ בַּאלְד אִין אִיר אָן בְּרֵייטִין: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶר דָא בּוֹיעֶט יְרוּשָׁלַיִם:

נַחֵם טְרֵייסְט דוּא אוּנְזֶער גָאט דִי וָואס טְרוֹיעֶרִין אוֹיף צִיּוֹן אוּנ דִי וָואס טְרוֹיעֶרִין

כע"ש ר' אויף

מִכְּבוֹדָהּ. וְהַשּׁוֹמֵמָה מֵאֵין יוֹשֵׁב. וְהִיא יוֹשֶׁבֶת וְרֹאשָׁהּ חָפוּי כְּאִשָּׁה עֲקָרָה שֶׁלֹּא יָלָדָה. וַיְבַלְּעוּהָ לִגְיוֹנוֹת. וַיִּירָשׁוּהָ עוֹבְדֵי כוֹכָבִים. וַיָּטִילוּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לֶחָרֶב. וַיַּהַרְגוּ בְזָדוֹן חֲסִידֵי עֶלְיוֹן. עַל כֵּן צִיּוֹן בְּמַר תִּבְכֶּה. וִירוּשָׁלַיִם תִּתֵּן קוֹלָהּ. לִבִּי לִבִּי עַל חַלְלֵיהֶם. מֵעַי מֵעַי עַל חַלְלֵיהֶם. כִּי אַתָּה יְיָ בָּאֵשׁ הִצַּתָּהּ. וּבָאֵשׁ אַתָּה עָתִיד לִבְנוֹתָהּ. כָּאָמוּר וַאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נְאֻם יְיָ חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְתוֹכָהּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְנַחֵם צִיּוֹן וּבוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ. וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ. כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אָב הָרַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ:

אין תַּעֲנִית צִבּוּר צוּא מִנְחָה זָאגְט אַיין יָחִיד דָא עננו:

עֲנֵנוּ יְיָ עֲנֵנוּ. בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ. כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל תֵּפֶן אֶל רִשְׁעֵנוּ וְאַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ. הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ. יְהִי

אויף יְרוּשָׁלַיִם ואת העיר אונ די שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם דיא טְרוֹיעֶרִיגֶע אונ די פַאר ווִיסְטֶע אונ די פַר שֶׁעמְטֶע אונ די פַר וויסְטֶע, דיא דָא אִיז טְרוֹיעֶרִיג פוּן וֶועגִין דָם זיא אִיז אָן אִירֶע קִינְדֶער, אונ די דָא אִיז פַר וויסְט פוּן אִירֶע וואוינוּנְג, אונ די דָא אִיז פַר שֶׁעמְט פוּן איר כָּבוֹד, אונ די דָא אִיז פַרְווִיסְט ווייל קֵיינֶר דְרִינֶען וואוינְט, אונ זיא זִיצְט אונ איר קָאפּ אִיז פַאר שֶׁעמְט אַזוֹי ווִי אַיין אִשָּׁה וָואס הָאט קֵיין קִינְדֶר נִיט גִיוואוּנֶען, אונ די חֲיָלוֹת הָאבִּין זִי פַאר דָארְבִּין, אונ די ווָאס הָאבִּין גִידִינְט אָפּ גֶעטֶער הָאבִּין זִי גִיאַרְבְּט אונ הָאבִּן גִיוָוארְפִן דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל צוּ דֶער שְׁוֶוערְד אונ זַייא הָאבִּין מִיט רִשְׁעוּת דר שְׁלָאגִן די חֲסִידִים פוּן דֶעם אויבֶּרְשְׁטִין גָאט, דְרוּם טוּט צִיּוֹן בִּיטֶערְלִיךְ ווַיינֶען אונ יְרוּשָׁלַיִם טוּט גֶעבִּין איר קוֹל אונ שְׁרַייט מַיין הַארְץ טוּט מִיר ווֵיי אויף זֵייעֶרֶע דֶר שְׁלָאגֶנֶע, מַיינֶע גִידֶערִים בְּרוּמֶן אויף זֵייעֶרֶע דֶרְשְׁלָאגֶענֶע, דֶען דוּ גָאט הָאסְט זיא מִיט פַייעֶר אָן גְצוּנְדִן אונ מִיט פַייעֶר וֶועסְטוּ זיא לֶעָתִיד לָבֹא ווִידֶר בּוֹיעֶן אַזוֹ ווִיא עֶס אִיז גִיזָאגְט גִיוָוארִין דוּרְךְ זְכַרְיָה הַנָּבִיא אונ אִיךְ וֶועל צוּ אִיר זַיין אַיין פַייעֶרְדִיגֶע מוֹיעֶר אַרוּם, אַזוֹ זָאגְט גָאט, אונ צוּ כָּבוֹד וֶועל אִיךְ אִין איר זַיין:

ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער דָא טְרֵייסְט צִיּוֹן אונ בּוֹיט יְרוּשָׁלַיִם:

אֶת צמח דָאס שְׁפְּרָאצוּנְג פוּן דַיין קְנֶעכְט דָוִד זָאלְסְטוּ בַּאלְד מַאכִין שְׁפְּרָאצִין אונ זַיין הֶערְשַׁאפְט זָאל זִיךְ דֶר הֵייבִּין דוּרְךְ דַיין הִילְף דֶען מִיר הָאפִין צוּ דַיין הִילְף אַלֶע טָאג: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט מצמיח דֶער דָא מַאכְט שְׁפְּרָאצִין הֶערְשַׁאפְט דוּרְךְ הִילְף:

שְׁמַע הֶער צוּ אוּנְזֶר קוֹל אוּנְזֶר גָאט, בַּאשִׁיץ אונ דֶר בַּארֶם דִיךְ אִיבֶּר אוּנְז אונ זַיי מְקַבֵּל אוּנְזֶר תְּפִלָּה מִיט דֶר בַּרִימְקַייט אונ מִיט גוּטִין ווִילִין דֶען דוּא בִּיסְט אַיין גָאט דֶר דָא הֶערְט תְּפִלּוֹת אונ תַּחֲנוּנוֹת אונ דוּ גָאט אוּנְזֶר קֵינִיג זָאלְסְט אוּנְז נִיט לָאזִין לֵיידִיג אוּם קֶערִין זִיךְ פוּן פַאר דִיר:

נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנוּ. טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ עֲנֵנוּ. כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה. עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע. כִּי אַתָּה יְיָ הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה. פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה: איין יחיד הייבט דא אן כי אתה שומע אונ דער חזן לאזט אויס דיא ברכה בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה:

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

ראש חֹדֶשׁ אונ חול הַמּוֹעֵד זָאגְט מֶען יעלה ויבא:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם לר״ח בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה: לחוה״מ פסח בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה: לחוה״מ סוכות בְּיוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה: זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה.

עֲנֵנוּ ענטפער אונז גאט ענטפער אונז אין אונזר פייניגליכן פאסט טאג דען מיר זיינען אין אגרויסע צרה, דו זאלסט זיך ניט קערין צו אונזר שלעכטיקייט אונ זאלסט ניט פאר בארגין דיין שכינה פון אונז אונ זאלסט זיך ניט פאר מיידן פון אונזר גיבעט זיי דאך נאהענט צו אונזר גשריי, לאז דאך זיין דיין חסד צו טרייסטין אונז, ענטפער אונז איידר מיר רופין דיך אזו ווי עס איז גיזאגט גיווארין דורך ישעיה הנביא איידר זיי וועלין נאך רופין וועל איך ענטפערין, זיי וועלין נאך ריידין אזו וועל איך שוין הערין, דען דוא ביזט גאט דר דא ענטפערט אין דר צייט ווען איין צרה איז, איין דר לייזר אונ איין בשירמער אין אלע צייטין ווען איין צרה אונ איינג איז: ברוך גילויבט ביסטו גאט דער דא ענטפערט צוא זיין פאלק ישראל אין דער צייט פון איין צרה:

כִּי דען דו הערסט די תפלות פון יעדר מויל. גלויבט ביסטו גאט וואס הערט דס גיבעט: רְצֵה גאט אונזער גאט האב דאך איין וואויל גיפעלין אין דיין פאלק ישראל אונ אין זייער תפלה אונ מאך אום קערין די עבודה צום פאלעש פון דיין בית המקדש אונ דיא קרבנות פון די ישראל אונ זייער תפלה וועסטו דענסטמאל מקבל זיין מיט גוטן ווילן אונ די עבודה פון דיין פאלק ישראל וועט תמיד זיין אן גנומן מיט גוטן ווילן:

אום ראש חודש אונ אום חול המועד זאגט מען דאס:

אֱלֹהֵינוּ אונזר גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערן עס זאל אויף גיין אונ עס זאל קומען אונ עס זאל גרייכין אונ עס זאל ווערין גיזעהן אונ עס זאל ווערין באוויליגט אונ עס זאל ווערין באפוילין אונ עס זאל ווערין דער מאנט אונזער גידעכעניש אונ אונזער באפעלונג אונ גידעכעניש פון אונזערע עלטערן אונ גדעכעניש פון משיח דר זון פון דיין קנעכט דוד אונ גדעכעניש פון ירושלים די הייליגע שטאט אונ דאס גידעכעניש פון דיין פאלק ישראל פאר דיר צו אגוט אנטרינונג צו לייטזעליקיט צו גנאד אונ צו דער בארימהקייט צו לעבין צו פריד. ביום אין דיזען טאג ראש חדש.

סע״ט ר׳ וכרנו

וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים: וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

אום חנכה אונ אום פורים זאגט מען דא ועל הנסים:

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְמַן הַזֶּה:

זכרנו גֶדֵיינְק אונז אונזֶר גָאט אִין דֶעם חודש צוּא גוּטְן אוּנ בַּאפֶעל אוּנז אִין דֶעם חודש צוּ בֶּענְטְשׁוּנְג אוּנ הֶעלְף אוּנז אִין דֶעם חודש צוּא לֶעבִּין: ובדבר אוּנ מִיט הִילְף אוּנ רַחֲמָנוּת דֶער בַּארֶעם זִיךְ אוּנ לַייטְזֶעלִיג אוּנז אוּנ דֶער בַּארֶעם זִיךְ אִיבֶּער אוּנז אוּנ הֶעלְף אוּנז וָוארוּם צוּ דִיר הָאפִּין אוּנזֶערֶע אוֹיגִין וָוארוּם דוּ בִּיסְט אַיין לַייטְזֶעלִיגֶער אוּנ אַיין דֶער בַּארְמִיגֶער גָאט:

וְתֶחֱזֶינָה אוּנ אוּנזֶערֶע אוֹיגִין זָאלִין זֶעהִן אַז דוּ וֶועסְט זִיךְ אוּם קֶערִין קֵיין צִיּוֹן מִיט דֶער בַּארִימְהֶערְצִיקַייט: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט וָואס קֶערְט אוּם זַיין שְׁכִינָה קֵיין צִיּוֹן:

מוֹדִים מִיר דַאנְקִין דִיר דָאס דוּ בִּיסְט גָאט אוּנזֶער גָאט אוּנ דֶער גָאט פוּן אוּנזֶערֶע עֶלְטֶערִין צוּ אֵייבִּיג. צור דוּ בִּיסְט דֶער שְׁטַארְקֶר פוּן אוּנזֶר לֶעבְּן דֶר בַּאשִׁיצֶר פוּן אוּנזֶר הִילְף מִיר וָועלִין דִיר דַאנְקֶען אוּנ וָועלִין דַיין לוֹיבּ דֶר צֵיילִין פוּן אֵיין דוֹר צוּם אַנְדֶערִין פוּן וֶועגִין אוּנזֶר לֶעבִּן דָאס דָא אִיז אִיבֶּר גִיעֶנְטְפֶערְט אִין דַיין הַאנְט אוּנ פוּן וֶועגִין אוּנזֶערֶע נְשָׁמוֹת וָואס זַייא וֶוערִין אַלֶע נַאכְט אִין דַיין הַאנְד בֶּעהַאלְטִין אוּנ פוּן וֶועגִין דַיינֶע נִסִּים וָואס דוּ טוּסְט אַלֶע טָאג מִיט אוּנז אוּנ אוֹיף דַיינֶע וואוּנְדֶר אוּנ דַיינֶע גוּטְקַייט וָואס זֵיי זַיינֶען אַלֶע צַייט אָבִינְט אוּנ מָארְגִין אוּנ מִיטִין טָאג, דוּא גוּטֶר גָאט דָאס דַיינֶע דֶער בַּארִימְהֶערְצִיקַייט הָאבִּין קֵיין עֶנְד נִיט אוּנ דוּ דֶער בַּארְמִיגֶער גָאט דָאס דַיינֶע חֲסָדִים לָאזִין זִיךְ קֵיין מָאל נִיט אוֹיס, פוּן אֵייבִּיג הָאפִּין מִיר צוּ דִיר:

סע"פ ר'   ייזל

לחנוכה **בימי** מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל להשכיחם תורתך ולהעבירם מחקי רצונך. ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם רבת את ריבם דנת את דינם נקמת את נקמתם מסרת גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים וטמאים ביד טהורים ורשעים ביד צדיקים וזדים ביד עוסקי תורתך ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן כהיום הזה ואחר כך באו בניך לדביר ביתך ופנו את היכלך וטהרו את מקדשך והדליקו נרות בחצרות קדשך וקבעו שמונת ימי חנכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול:

לפורים **בימי** מרדכי ואסתר בשושן הבירה כשעמד עליהם המן הרשע בקש להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד בשלושה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר ושללם לבוז: ואתה ברחמיך הרבים הפרת את עצתו וקלקלת את מחשבתו והשבות לו גמולו בראשו ותלו אותו ואת בניו על העץ:

אום חנוכה את אום פורים זאגט מען דאס

ועל הנסים אויף די צייכן אונ אויף די דר לייזונג אונ אויף די שטארקייט אונ אויף די הילף אונ אויף די שטרייט פון מלחמות וואס דו האסט גיטאן צו אונזערע עלטערן אין די דאזיגע טעג אונ אין דר צייט אין יאר:

אום חנוכה זאגט מען דאס

בימי אין די טעג פון מתתיהו דער זון חשמונאי אונ זיינע קינדר אז עס איז אויף גישטאנען דס מלכות יון אויף דיין פאלק ישראל צו פר געסין זיי דיין תורה אונ צו מאכין זיי איבער פירין פון די גיזעץ דיינעם ווילין אבער דו מיט דיין גרויס רחמים ביסטו זיי ביי גשטאנען אין צייט זייער איינגשאפט, דו האסט גיקריגט זייערע קריג אונ גימשפט זייער משפט, דו האסט נקמות גיטאן אן ארט זייערע נקמות, דו האסט מוסר גיווען שטארקע אין די הענט פון די שלאפע אונ די דא זיינן גוועזן פיל מענטשן אין די הענט פון ווייניג מענטשן אונ די אום ריינע מענטשין אין די הענט פון ריינע מענטשן אונ די רשעים אין די הענט פון צדיקים אונ מוטוויליגע אין דר האנט די וואס זיי לערנן דיין תורה אונ צו דיר האסטו גיטאן איין קידוש השם אונ איין גרויסין נאמן אונ איין הייליגן אין דיין וועלט, אונ צו דיין פאלק ישראל האסטו גיטאן איין גרויסע הילף אונ איין דר לייזונג אז היינט אין דעם טאג. אונ דר נאך זיינען גיקומען דיינע קינדר ישראל אין פאלעש פון בית המקדש אונ האבין אויס גיראמט דיין היכל אונ האבין גירייניגט דיין בית המקדש אונ האבין אן גיצונדין ליכט אין דעם פאלאץ דיינעם הייליגין אונ האבין גיזעצט אויף אייביג די אכט טעג חנוכה צו דאנקען אונ לויבין צו דיין גרויסין נאמען:

כל״ט ר׳

אום פורים זאגט מען דאס

בימי אין די טעג פון מרדכי אונ אסתר המלכה אין דער שטאט שושן די הויפט שטאט אז עס איז אויפגשטאנען אויף זיי המן דר רשע האט ער גיוואלט צו פאר טיליגן אונ הרגענען אונ מאכן פאר לירין אלע יודין פון יונגע ביז אלטע קליינע קינדר אונ ווייבער אין איין טאג אין דרייצען טעג אין חודש דעם צוועלפטין חודש דס הייסט אין דעם חודש אדר אונ זייער גוטס אונ האב צו בארויבין: ואתה אבער דו מיט דיין גרויס רחמנות האסטו פר שטערט גאר זיין עצה אונ האסט פאר דארבין זיינע גידאנקן אונ האסט אלץ אום גיקערט אויף זיין קאפ אונ מען האט גיהאנגען אים אונ זיינע קינדער אויף די תליה וואס ער האט גיוואלט אויף היינגען מרדכי הצדיק:

ועל

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בעש"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה (הָאֵל הַטּוֹב): בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

ש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ. הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: ובספר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

וְעַל כלם אונ אויף אַלֶע זַאכֶין זָאל גִילוֹיבְּט אונ דֶער הוֹיבְּט וֶוערִין דַיין נָאמֶען אוּנְזֶע: מֶלֶךְ תָּמִיד צוּ אֵייבִּיג:

בעש"ת וּכְתוֹב אונ שְׁרַייבּ אָן צוּ אַיין גוּטִין לֶעבִּין אַלֶע קִינְדֶר פוּן דִי אָבוֹת וָואס דוּ הָאסְט מִיט זֵיי כּוֹרֵת בְּרִית גִיוֶועִן:

וְכֹל אונ דִי דָא לֶעבִּין טוּעֶן דִיךְ אֵייבִּיג לוֹיבִּין אונ לוֹיבִּין דַיין נָאמֶען מִיט אֶמֶת חוּ בִּיסְט דֶר גָאט פוּן אוּנְזֶער הִילְף אֵייבִּיג: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דָאס דַיין נָאמֶען אִיז גוּט אונ צוּ דִיר אִיז שַׁיין צוּ לוֹיבִּין:

שִׂים שלום מִיר בֶּעטִין דִיךְ גָאט טוּא דָאךְ שָׁלוֹם אונ גוּטְס אונ בֶּענְשׁוּנְג חֵן אונ חֶסֶד אונ רַחֲמִים טוּא אויף אוּנְז אונ אויף דַיין גַאנְץ פָאלְק יִשְׂרָאֵל, בֶּענְשׁ אוּנְז אוּנְזֶער פָאטֶר אַלֶע אִין אֵיינֶעם מִיט דֶער לִיכְט פוּן דַיין שְׁכִינָה דֶען מִיט דֶר לִיכְט פוּן דַיין שְׁכִינָה הָאסְטוּ אוּנְז גִיגֶעבִּן דוּ גָאט אוּנְזֶר גָאט דִי תּוֹרָה וָואס דוּרְךְ אִיר הָאט מֶען דֶם אֵייבִּיגֶע לֶעבִּין אונ אַיין לִיבְּלִיכֶע גִינָאד אונ צְדָקָה אונ בֶּענְשׁוּנְג אונ רַחֲמָנוּת אונ לֶעבִּין אונ פְרִיד אונ עֶס אִיז גוּט אִין דַיינֶע אוֹיגִין צוּא בֶּענְטְשִׁין דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל אַלֶע צַייט אונ אַלֶע שָׁעָה מִיט דַיין שָׁלוֹם: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶר דָא בֶּענְטְשְׁט זַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל מִיט פְרִיד:

סע"ט ר'

ובספר

בשו"ת **ובספר** חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה וגזרות טובות נזכר ונכתב לפניך אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום: ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי:

אלהי. נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי. וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם: יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך יי דוחה: למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננו: עשה למען שמך. עשה למען ימינך. עשה למען תורתך. עשה למען קדשתך: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: עשה שלום (בעשי"ת השלום) במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך:

דיני קבלת התענית ודיני תענית

דער דין איז ווען איינער וויל אויף זיך מקבל זיין א תענית מוז ער דעם טאג וואס פריער איז צו מנחה פאר יהיו לרצון מקבל זיין אונ אז ער האט פאר געסין מקבל זיין האט ער צייט מקבל זיין ביז נאכט. ווען איינר האט בדעה צו פאסטין נאר ביז מנחה גדולה דס איז אין מיטן טאג אזוא מוז ער בשעת קבלת תענית אתנאי אויס נעמן אז ער וויל דעם תענית ניט משלים זיין אבער דר וואס סתם איז מקבל אונ נעמט קיין תנאי ניט אויס אזוא מוז ער פאסטין ביז דריי מיטיל מעסיגע שטערן שטייען. אתענית צבור אדר יאר צייט דארף ער ניט מקבל זיין:

ווען איינער איז מקבל אויף זיך איין תענית זאל ער צו מנחה פאר דעם תענית דעם רבון זאגן פאר יהיו לרצון:

רבון כל העולמים הרי אני לפניך בתענית נדבה למחר. יהי רצון מלפניך

ובספר אין בוך פון לעבן בענטשונג אונ פריד אונ גוטע פרנסה זאלן מיר גידאכט אונ אן גישריבן ווערין צו פר דיר מיר אונ דיין גאנץ פאלק דאס הויז גיזינד ישראל צו גוטן לעבן אונ צוא שלום: ברוך גילויבט ביסטו גאט דר דא בענטשט זיין פאלק ישראל מיט פריד:

אלהי מיין גאט איך בעט דיך היט מיין צונג פון שלעכטס אונ מיינע לעפצן פון צו ריידן פאלשקייט אונ אז איינר ווערט מיך שילטין זאל איך אים שווייגין אונ זאל אים ניט ענטפערין אונ מיין לייב זאל זיין צו איטליכן מענטשין נידעריג וויא דיא ערד, עפין מיין הארץ אין דיין תורה אונ נאך דיינע מצות זאל מיין ווילין נאך יאגין, אונ אלע די וואס טראכטין אויף מיר שלעכטס זאלסטו באלד זייער עצה פאר שטערן אונ פר דארב זייערע גדאנקן. טו עס אום ווילן דיין נאמן טו עס אום ווילן דיין רעכטע האנט טוא עס אום ווילן דיין הייליקייט טוא עס אום ווילן דיין תורה: למען אום ווילן דאס דיינע גיליבטע זאלין אויס גיצויגן ווערין פון זייערע צרות, העלף דאך מיט דיין רעכטע האנט אונ ענטפר מיר: יהיו די רייד פון מיין מויל זאל זיין בווילינט אונ די גידאנקען פון מיין הארץ צו פר דיר גאט מיין שטארקער אונ מיין דער לייזר. דער דא מאכט פריד אין זיין הימיל דר זאל מאכין פריד אויף אונז אונ אויף אלע ישראל אונ דרויף זאגט אמן:

יהי עס זאל זיין דער ווילן פאר דיר גאט אונזער גאט אונ גאט פון אונזרע עלטרין דס עס זאל גבויט ווערין דאס בית המקדש באלד אין אונזערע טעג אונ גיב אונזער טייל אין דיין תורה:

כל"ס ר'

יי אלהי ואלהי אבותי שתקבלני באהבה וברצון ותבא לפניך תפלתי ותענה עתירתי ברחמיך הרבים. כי אתה שומע תפלת כל פה: יהיו לרצון וכו'

דיני תענית

דער שו"ע שרייבט די נאכט וואס פאר דעם תענית צבור אדר תענית יחיד איז, מעג מען עסן אונ טרינקן די גאנצע נאכט ביז עלות השחר ווען ער האט נאך ניט רעכט גישלאפין נאר ביי דעם טיש אן גישפארט וואו ער עסט אונ טרינקט אז ער האפט זיך אויף מעג ער נאך עסן. אבער איין תענית חלום טאר ער ניט עסן באלד ווי ער האט זיך פון זיין חלום אויף גחאפט אונ מוז פאסטין ביז שטערן שטייען אזו וויא אין די ארבע תעניתים. דר של"ה שרייבט אז דר וואס פאסט ניט גאנץ סליחות דארף ער ניט ביז נאכט פאסטין ווען ער האט בשעת קבלת התענית אזו אויס גינומן נאר ביז נאך תפלת מנחה, אויך ווען דר וואס פאסט צווייא טעג אדר דריי טעג אונ האט ברעה אן צו ביי' סין אום פרייטאג צו נאכט אונ ערב ראש השנה צו נאכט אונ האט אויס גינומען בקבלת התענית ניט לייגער צו פאסטן נאר ביז נאך פון שול גיין מעג ער אזו טאן פון כבוד שבת ויו"ט ווענין אבער איין יאר צייט מוז פאסטין ביז שטערין שטייען נאר אז דער ערשטער יאר צייט איז גיפאלין פרייטיג אונ האט ניט גיפאסט ביז נאכט מעג ער תמיד ווען דר יאר צייט אום פרייטאג קומט אויס ניט ביז נאכט פאסטין. דר וואס האט יאר צייט אין אדר דארף ער אין איין עבור יאר צו פאסטין אין אדר שני אבר די אחרונים זאגין ער זאל פאסטין אדר ראשון נאר אז זיין פאטר אדער מוטר זיינן גישטארבין אין אדר שני דארף ער פאסטין אדר שני. דר שו"ך זאגט אז יאר צייט איז נאר יום המיתה אבר ניט יום הקבורה. דער של"ה שרייבט אז מעוברת ומינקת זאלן מעהר ניט פאסטין נאר די ארבע תעניתים. אונ ווען זיי האבן איין נדר גטאן אויף אנדערע תעניתים קאן איר דר מאן פר ווערין אונ דוקא אין דעם טאג וואס ער האט גיהערט אבר נאך דעם טאג מוז מען דוקא דריי האבין דעם נדר מתיר זיין. דר שלחן ערוך שרייבט אז דר וואס פאסט מאנטיג אונ דאנערשטיג אדר איין יאר צייט אונ עס גיפאלט אום ערב תשעה באב מעג ער נאך מנחה סעודה המפסקת נוהג זיין. דר וואס איין תענית האט זאל ניט דר ציילין פר קינדער. אונ דר ט"ז וב"ח שרייבין אז ווען מען בעט אים דוקא גיין מיט עסן מעג ער זאגין אז ער האט איין תענית. דר וואס איז זיך נוהג אלע טאג דאס מויל צו שווענקען מעג ער אין איין תענית יחיד אויך זיין מויל שווענקן אבר ניט אין א תענית צבור מכל שכן יום כפור אונ תשעה באב. ווען איינער פאסט אום שבת ויו"ט א תענית חלום דארף ער דעם טאג וואס דער נאך ווייטער פאסטין ווייל ער האט עונג שבת ויו"ט ניט גיהאלטין אבער אז עס איז דערטאלט איין תענית צבור אדער ער האט יאר צייט מוז ער נאך איין אנדערין טאג פאסטין אבער ווען ער האט דעם טאג איין תענית יחיד גיהאט מעג ער דעם תענית פון שבת ויו"ט דער מיט פטרין:

נאך דעם תענית זאל ער צו מנחה פון תענית דאס זאגן פאר יהיו לרצון:

רבון כל העולמים גלוי וידוע לפניך בזמן שבית המקדש היה קים אדם חוטא ומביא קרבן ואין מקריבין ממנו אלא חלבו ודמו ואתה ברחמיך הרבים מכפר ועכשו ישבתי בתענית ונתמעט חלבי ודמי. יהי רצון מלפניך שיהא מעוט חלבי ודמי שנתמעט היום כאלו הקרבתיו לפניך על גב המזבח ותרצני: יהיו לרצון וכו'

דיני תפלת עננו

דער וואס האט איין תנאי גהאט ניט ביז נאכט צו פאסטן זאל ער קיין עננו ניט זאגן אונ דר טו"י זהב זאגט ער זאל נאר דיא ווערטער ביום צום תעניתנו ניט זאגן. ווען ער דאווינט מנחה נאך דעם עסן זאל ער גאר קיין עננו ניט זאגין. ווען איינער האט פר געסין עננו צו זאגין דארף ער ניט נאך אמאל דאווענען אבר אז ער האט זיך דר מאנט פר יהיו לרצון זאל ער זאגן עננו אן דר ברכה. איין יחיד זאגט נאר צו מנחה אבר אין דר פריא זאגט ער ניט טאמער וועט ער ח"ו פאר שלאפט ווערין אונ וועט ניט קאנען פאסטין אבר דר חזן מוז אין דר פריא אויך זאגין. איין יחיד מעג אין זיין תענית סליחות זאגן אבר ניט די שלש עשרה מדות. דר וואס פאסט איין תענית חלום אום שבת ויו"ט זאל ער צו מנחה עננו זאגן פר יהיו לרצון אן איין ברכה אונ אום ר"ח זאל ער אויך אין שחרית קיין עננו ניט זאגין. דער תענית שני וחמישי ושני איז גליך זיינע דינים וויא אנדערע תענית צבור קענין ויחל לייענען צו שחרית אונ מנחה אונ עננו זאגן. אלע תעניתים דארף דער חזן זאגן ברכת כהנים צו מנחה:

וועך מען פאסט זאגט מען דאס צוא מנחה פאר אלהי נצור :

הער פון אלע וועלטן גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערן אברהם יצחק ויעקב דער גאט דער גרויסער אונ שטארקער אונ פארכצומער היינט אונ אייביג איז ער גאט אונ הער איבר אלע וועלטין. פון אויבין אונ אונטין איז ער, מיין הער דו האסט בשאפין דעם מענטשין מיט גאנצין הארצין צו דינען דיין נאמען צו אלער צייט נון שטארקין זיך די בייזע גידאנקען פון וועגין די נאטור דיא באשפענש פון דר ערד בלוט אונ פלייש אן דעם מענטשין דיא דא האבין דאס בייזע גידאנקן שטענדיג אן צו רייצין דעם מענשן צו אפ קערין פון דיינעם דינסט אלץ האסטו באשאפין דעם יצר הרע צוא פרובין דעם מענטשין אויב ער זיך זעלט שטארקין איבר זיינע בייזע גידאנקען אונ צוא גיין אין דעם נוטין וועג אונ נאך גיהייסן די גוטע גידאנקן אז אין דיינער תורה שטייט זעה איך האב גינעבין צו פר דיר דאס לעבין אונ דעם טויט אונ זאלסט דער וויילין דאס לעבין, אבער עס איז זייער שווער צו באצווינגען אים דען ער קומט אין דעם מענטשין פון מוטר לייב אן אונ ער באהעפט זיך אן אים אין דר יוגענט אונ לאזט ניט אפ פון אים ביז ער קומט אין דר ערד. גאט מיין גאט דו האסט בשאפין איין טרייסט אונ איין הילף דעם מענטשין פר באשעפענש דער וועלט ווען דר מענטש איבער פארט איינס פון דיין גיבאט מיט מיסטגרייפן אן רייצונג דר בייזן גידאנקן צו ברינגען איין שעיר אדער איין שאף אדער איין בארן אדר איין טויב אדר זעמיל מעל צו פאר ברענגען איר פלייש אונ דאס בלוט צוא שפריינגען אונ אינצעלט צוא מאכין גידיינקן דעם מענטשן זיין איבעל טאן אונ צו האבין חרטה דרויף דאס ווייטר ניט מער צו טאן אונ ניט צו פאלנין דעם בייזין גידאנקן דיא דא קומען פון בלוט אונ פלייש אונ פון וועגין פיל איין בילד אונ וואולטאג זיינעם לעבין דען דו ווילסט אים פר געבין אונ דר בארעמען איבער איהם נון פון זינד אונזער עלטערן אונ אונזר זינד האסטו פר שטערט דאס הויז דאס דיין שכינה האט אלע צייט גירועט דרינן אונ אויך דאס מזבח דאס מען האט דיא אפפער אויף גבראכט אונ אלע צו ריכטונג צו דער היילקייט איז צו פירט את צו בראבין, אונ היינט האב איך זינדיגער מענטש גיפיינינט מיין לייב אונ האב ניט גיגעסן אונ ניט געטרונקן דאס איך וויל ניט געבין קראפט דען בלוט אונ דען פלייש אונ ניט צו מערן שולד פון צווישן מיר דאמיט די האפערט אונ בייזע גידאנקען זאלין זיין גישוועכט דם זיך ניט זאל אפ ווייזין צו דינן דיין היילינן נאמן. גאט אלמאכטיגר נעם פר דיר דם בלוט אונ פלייש אונ אינצילט דם איך האב גימינערט היינט אונ לאז בייא דיר זיין אנגינומן אז איך העט גבראכט ברויט צו דייגר שעכטונג אונ פלייש אונ אינצילט דאס מען האט גיבראכט צו איינר גידעכענש גישמאק דייגר נעגעפטינונג אונ טוא אפ פון מיר אלע בייזע גידאנקן אונ גיב מיר איין הארץ אין ריינע צו דינען דיר מיטין גאנצין הארצין אונ גיב מיר ווידר גוט בלוט אונ פלייש אונ מאך מיך קראפטיג צו היטין דיין גיבאט אונ צוא פאלגין צו אלער צייט דען גוט גידאנקן אונ דינען אלע די מיך צו נוטין ווייזין, אונ דאס איך זאל פירין אונ אונטר ווייזין מיינע קינדר אין דעם נוטין אונ רעכטין וועג אין דיינער תורה דאס זייא וואר אין גאטס נאמן אמן :

נאך שמונה עשרה צו שחרית אונ מנחה זאגט מען ווידוי :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ. שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עוֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ. אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ :

אָשַׁמְנוּ. בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבַּרְנוּ דֹפִי: הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זַדְנוּ. חָמַסְנוּ. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע. כִּזַּבְנוּ. לַצְנוּ. מָרַדְנוּ. נִאַצְנוּ. סָרַרְנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. צָרַרְנוּ. קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעַבְנוּ. תָּעִינוּ. תִּעְתָּעְנוּ: סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ :

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה וּבַעַל הָרַחֲמִים נִקְרֵאתָ. וְדֶרֶךְ תְּשׁוּבָה הוֹרֵיתָ: גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ. תִּזְכּוֹר הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ: תֵּפֶן אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים. כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הָרַחֲמִים: בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה פָּנֶיךָ נְקַדֵּם. כְּהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם: מֵחֲרוֹן

סע״ם ר׳ אפך

אַפְּךָ שׁוּב. כְּמוֹ בְּתוֹרָתְךָ כָּתוּב: וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחֱסֶה וְנִתְלוֹנָן. כְּיוֹם וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן: תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע וְתִמְחֶה אָשָׁם. כְּיוֹם וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם: תַּאֲזִין שַׁוְעָתֵנוּ וְתַקְשִׁיב מֶנּוּ מַאֲמָר. כְּיוֹם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ. וְשָׁם נֶאֱמַר: וַיַּעֲבֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה:

לתענית צבור ולעשרת ימי תשובה

אום ראש השנה דארף מען ניט זאגן אוועלכע אבינו מלכנו ה' אם עס שטייט דר מאנס חטא אדער עון. דהיינו און וויא אבינו מלכנו חטאנו לפניך אדער אבינו מלכנו סלח ומחל אדער נאך אזעלכע גלייכין:

(אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ):

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בָּרֵךְ (בעשי"ת חַדֵּשׁ) עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה כָּל צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְתוֹם פִּיּוֹת מַשְׂטִינֵנוּ וּמְקַטְרִיגֵנוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית (וְעָוֹן) וּשְׁמַד מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ:

(אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְלַח וּמְחַל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל שִׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ:) ע"כ

אבינו אונזר פאטר אונזר קיניג מיר האבין גיזינדיגט צו פר דיר: אונזר פאטר אונזער קיניג מיר האבין ניט קיין קיניג נאר דוא ביסט אונזער קיניג. דרום אונזער פאטר אונזר קיניג טוא מיט אונז פון דיין נאמען וועגין: אונזער פאטר אונזער קיניג בענטש אויף אונז אגוט יאר: אונזער פאטער אונזר קיניג זיי מבטל פון אונז אלע הארטיקייט: אונזר פאטר אונזר קיניג זייא מבטל די מחשבות פון אונזרע שונאים: אונזר פאטער אונזער קיניג פר שטער די ראט פון אונזערע פיינט: אונזער פאטר אונזער קיניג פאר לענד אלע באליידיגר אונ אלע וואס ריידין שלעכטס אויף אונז: אונזר פאטר אונזר קיניג פאר לענד איין מארד אונ איין שווערד אונ הונגער אונ גיפיינקעניש אונ פר דארבונג פון די וואס האלטין דיין גיבאט: אונזר פאטר אונזער קיניג פאר מייד איין מגפה פון דיין ארב: אונזר פאטער אונזר קיניג פר גיב אונ זיי מוחל צו אלע אונזרע זינד: אונזער פאטר אונזער קיניג מעק אפ אונזערע זינד אונ אונזערע מיסטייט פון דיינע אויגן: אונזר פאטר אונזער קיניג מעק אפ מיט דיין פיל דר בארימקייט אלע ביכער פון אונזערע שולדין: אונזער פאטר אונזער קיניג קער

אונז

כע"ם ר'

אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ הַחֲזִירֵֽנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶֽיךָ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּֽךָ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ קְרַע רֹֽעַ גְּזַר דִּינֵֽנוּ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ זָכְרֵֽנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶֽיךָ:

לנעילה	לעשרת ימי תשובה	לתענית צבור
(חָתְמֵֽנוּ)	אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ כָּתְבֵֽנוּ בְּסֵֽפֶר חַיִּים טוֹבִים:	אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ זָכְרֵֽנוּ לְחַיִּים טוֹבִים:
(חָתְמֵֽנוּ)	אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ כָּתְבֵֽנוּ בְּסֵֽפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה:	אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ זָכְרֵֽנוּ לִגְאֻלָּה וִישׁוּעָה:
(חָתְמֵֽנוּ)	אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ כָּתְבֵֽנוּ בְּסֵֽפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה:	אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ זָכְרֵֽנוּ לְפַרְנָסָה וְכַלְכָּלָה:
(חָתְמֵֽנוּ)	אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ כָּתְבֵֽנוּ בְּסֵֽפֶר זְכֻיּוֹת:	אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ זָכְרֵֽנוּ לִזְכֻיּוֹת:
(חָתְמֵֽנוּ)	אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ כָּתְבֵֽנוּ בְּסֵֽפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה:	אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ זָכְרֵֽנוּ לִסְלִיחָה וּמְחִילָה:

אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ הַצְמַח לָֽנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ הָרֵם קֶֽרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּֽךָ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ הָרֵם קֶֽרֶן מְשִׁיחֶֽךָ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ מַלֵּא יָדֵֽינוּ מִבִּרְכוֹתֶֽיךָ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ מַלֵּא אֲסָמֵֽינוּ שָׂבָע:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ שְׁמַע קוֹלֵֽנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵֽינוּ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵֽנוּ:

אונזער פאטער אונזער קיניג שיק אונז אום מיט גאנצע תשובה צו פאר דיר: אונזער פאטער אונזער קיניג שיק אגאנצע רפואה צו אלע אונזערע שלעק: אונזער פאטער אונזער קיניג צו רייס דעם שלעכטין גזר דין: אונזער פאטער אונזער קיניג גידיינק אונז צו איין גוט גידעכעניש צו פר דיר: אונזער פאטער אונזער קיניג גידיינק אונז צו אגוט לעבין: אונזער פאטער אונזער קיניג גידיינק אונז צו איין דר לייזונג אונ צו איין הילף: אונזער פאטער אונזער קיניג גידיינק אונז צו פרנסה אונ גוטע שפייז: אונזער פאטער אונזער קיניג גידיינק אונז צו גירעכטיקייט: אונזער פאטער אונזער קיניג גידיינק אונז צו פאר געבונג: אונזער פאטער אונזער קיניג מאך שפראצין צו אונז באלד איין הילף: אונזער פאטער אונזער קיניג דר הייב די הערשאפט פון דיין פאלק ישראל: אונזער פאטער אונזער קיניג הייב אויף די הערשאפט פון דיין גיזאלבטין: אונזער פאטער אונזער קיניג דער פיל אונזערע הענט פון דיין בענטשונג: אונזער פאטער אונזער קיניג דר פיל אונזערע אוצרות מיט זעטיקייט: אונזער פאטער אונזער קיניג הער אונזער קול, באשיץ אונ דר בארעם

כע״ם ר׳ דיך

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זְכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ תְּהֵא הַשָּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעֵת רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חֲמוֹל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפֵּנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יִחוּדֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נְקוֹם נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

דיך איבער אונז: אונזער פאטער אונזער קיניג אנטפאנג אונזער געבעט מיט דער בארעמהערציגקייט אונ מיט גוטין ווילין: אונזער פאטער אונזער קיניג עפין די טויערין פון דעם הימיל אז אונזר תפלה זאל ארויף גיין: אונזער פאטער אונזער קיניג גידיינק אז מיר זיינען נאר ערד: אונזער פאטער אונזער קיניג איך בעט דיר דו זאלסט אונז ניט אום קערין לער פון פאר דיר: אונזער פאטער אונזער קיניג לאז זיין די צייט איין צייט פון דר בארימהערציגקייט אונ פון גוטין ווילין פאר דיר: אונזער פאטער אונזער קיניג דער בארעם דיך איבר אונז אונ איבער אונזערע קליינע קינדר: אונזער פאטער אונזער קיניג טו פון וועגין די וואס זיינן פאר צייטין דר שלאגין גיווארן פון וועגין דיין היילגן נאמען: אונזער פאטער אונזער קיניג טו פון וועגין די וואס זיינן פאר צייטין גישעכט גיווארין וועגין דיין איינציקייט: אונזר פאטער אונזער קיניג טו פון וועגין די מענטשין וואס האבין זיך גילאזט פאר צייטין ווארפין אין פייער אונ וואסער אום ווילין דיין היילגין נאמען: אונזער פאטער אונזער קיניג טו פון וועגין די בלוט פון דיינע קנעכט וואס איז פאר גאסין גיווארין: אונזער פאטער אונזער קיניג טו פון דיינט וועגין אויב מיר זיינען ניט ווערט דוא זאלסט טאן פון אונזערט וועגין: אונזר פאטער אונזר קיניג טוא פון דיינט וועגין אונ העלף אונז: אונזר פאטער אונזר קיניג טו אום ווילין דיין פיל דר בארימהערציקייט: אונזר פאטער אונזר קיניג טוא אום ווילין דיין נאמען דעם גרויסען אונ דעם פארכטיגען וואס ווערט גירופין אויף אונז: אונזער פאטער אונזער קיניג ליטזעליג אונז אונ ענטפר אונז ווארום מיר האבין ניט קיין גוטע ווערק טו מיט אונז גירעכטיקייט אונ גינאד אונ העלף אונז:

ראש ביכן מיא פטג . ותלכא סקן ואגם נים אין זייא קין תחנון . ר"ח . חנכה . פורים קטן ותהל ביידע טעג . דאס נאכדין ת"ב ניסן . ל"ג בעומר . י"ד אייר . פון ר"ח סיון ביז י"ד סיון . חמשה עשר בשבט . תשעה באב . חמשה עשר באב . ערב ר"ה . פון ערב יו"כ ביז ר"ח חשון . אין די אלע טעג ואגם מען צו מנחה וואס פאר דעם טאג אויך נים , חוץ ערב ר"ה אונ עיו"כ זאגם מען יא צוא מנחה וואס פאר זייא :

רחום וחנון חטאנו לפניך רחם עלינו והושיענו :

לדוד אליך יי נפשי אשא : אלהי בך בטחתי אל אבושה אל יעלצו אויבי לי : גם כל קויך לא יבשו יבשו הבוגדים ריקם : דרכיך יי הודיעני ארחותיך למדני : הדריכני באמתך ולמדני כי אתה אלהי ישעי אותך קויתי כל היום : זכר רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה : חטאות נעורי ופשעי אל תזכור כחסדך זכר לי אתה למען טובך יי : טוב וישר יי על כן יורה חטאים בדרך : ידרך ענוים במשפט וילמד ענוים דרכו : כל ארחות יי חסד ואמת לנוצרי בריתו ועדתיו : למען שמך יי וסלחת לעוני כי רב הוא : מי זה האיש ירא יי יורנו בדרך יבחר : נפשו בטוב תלין וזרעו יירש ארץ : סוד יי ליראיו ובריתו להודיעם : עיני תמיד אל יי כי הוא יוציא מרשת רגלי : פנה אלי וחנני כי יחיד ועני אני : צרות לבבי הרחיבו ממצוקותי הוציאני : ראה עניי ועמלי ושא לכל חטאתי : ראה איבי כי רבו ושנאת חמס שנאוני : שמרה נפשי והצילני אל אבוש כי

לדוד . אליך יי צו דיר גאט טו איך מיין ווילן אונ מיין מחשבה אויף הייבין : אלהי אויף דיר מיין גאט פר זיכער איך מיך איך זאל ניט פר שעמט ווערין עס זאלין זיך ניט פריידן מיינע פיינד אויף מיר : גם אלע די וואס האפין צו דיר וועלין ניט פר שעמט ווערין , זיי וועלין פר שעמט ווערין די פעלשער די גזלנים וואס מאכין אנדרע ליידיג פון זייער האב : דרכיך דיינע וועגן מאך מיך וויסן אונ דיינע שטעגין לערין מיך : הדריכני מאך מיך פירין מיט דיין וואהרהייט אונ לערין מיך ווארום דו ביסט מיין גאט מיין העלפער , צו דיין הילף טוא איך האפין אגאנצין טאג דאס מיינט מען אין גלות : זכור גידיינק דיין דער בארימהקייט אונ דיין גינאד דען דאס איז דאך אייביג : חטאות די זינד פון מיין יוגינט זאלסטו ניט דר מאנען ווי דיין חסד זאלסטו מיך גידיינקען מיט דיינע חסדים פון וועגין דיין גוטהקייט וואס דו גאט ב"ה ביסט : טוב גוט אונ רעכט פארטיג איז גאט דרום ווייזט ער אונ לערינט די זינדיגע זיי זאלין זיך אום קערין אין גוטין וועג : ידרך ער מאכט פירין די ענוים וואס ער טוט איין משפט אין זייערע שונאים אונ לערינט די ענוים זיי זאלין גיין אין זיין וועג : כל אלע די וועגין פון גאט איז מיט גינאד אונ מיט וואהרהאפטיג צו די וואס היטין זיין ברית אונ זיין תורה : למען פון וועגן דיין נאמן וואס איז הייך אונ גרויס זאלסטו פר געבין מיינע זינד חאטשע זיי זיינן פיל : מי וועלכר מענטש וואס פארכט זיך פר גאט לערינט אים גאט ב"ה אין דעם גוטין וועג וואס ער האט זיך אוים דר וויילט : נפשו זיין לייב וועט מיט גוטץ איבער נעכטיגין אין קבר אונ זיינע קינדר וועלין ירשענען זיי וועלין מצליח זיין אויף דר וועלט : סוד די באהאלטענע זאכן מאכט גאט אנטפלעקין צו די וואס פארכטין זיך פר אים דרויף האט הש"י כורת ברית גיוועזין ער זאל מאכין זיי וויסען : עיני מיינע אויגין זיינען אלע מאל צו גאט ווארום ער ציהט אויס פון דר נעץ וואס די שונאים האפין מיינע פים : פנה קער זיך אום צו מיר אונ לייטזעליג מיך ווארום איך בין איינער אונ שונאים זיינן פיל אונ איך בין ארום : צרות די צרות וואס אין מיין הארצין טוען זיך ברייטין עס ווערט אלץ מער , פון מיינע אנגסטין ציא מיך ארוים : ראה זעה מיין פיין אדר ארומקייט אונ מיין מידיקייט אונ פאר גיב אויף אלע מיינע זינד : ראה זעה מיינע פיינט זיינען פיל אונ פיינדשאפט פון איין רויבער גלייך ווי איך וואלט גיוועזין איין גזלן אזו האבין זיי מיך פיינט : שמרה

חָסִיתִי בָךְ: תֹּם וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ: פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל
צָרוֹתָיו: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנֹתָיו:

דאס זאגט מען מאנטאג אונ דאנערשטאג :

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא
יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: אַתָּה יְיָ לֹא תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנּוּ חַסְדְּךָ
וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנוּ: הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם
לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: אִם עֲוֹנוֹת
תִּשְׁמָר יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: לֹא
כַחֲטָאֵינוּ תַּעֲשֶׂה לָנוּ וְלֹא כַעֲוֹנֹתֵינוּ תִּגְמוֹל עָלֵינוּ: אִם עֲוֹנֵינוּ
עָנוּ בָנוּ יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם
הֵמָּה: יַעֲנֵנוּ יְיָ בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגְּבֵנוּ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יְיָ הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין
בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה לְמַעַן שְׁמֶךָ: וְעַתָּה אֲדֹנָי
אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה.

היט מיין לייב אונ זיי מיך מציל איך זאל ניט פר שעמט ווערין ווארום איך האב זיך באשיצט אין דיר: תם דס גאנצקייט אונ רעכט פארטיגקייט וואס ביי מיר איז זאל מיך היטין ווארום איך האף צו דיר: פדה גאט לייז אויס אלע ישראל פון אלע זיינע אנגסטין: והוא אונ ער איז דר בארמיג ער טוט פר געבין די זינד אונ ער פאר דארבט ניט אונ קערט אום זיין צארין פיל מאל אונ ער דער וועקט ניט זיין גאנצין היציגן צארין: אתה דו גאט פאר מייד ניט דיין דער בארימקייט פון אונז, דיין חסד אונ דיין אמת זאלין אונז תמיד היטין: הושיענו העלף אונז דו גאט אונזער גאט אונ זאמיל אונז איין פון צווישין די פעלקער קיין ארץ ישראל צו דאנקען צו דיין היילגין נאמען מיר זאלין דארפין האבן איין בית המקדש צו בארימען זיך מיט דיין לויב: אם אויב דו גאט וועסט די זינד אין זינען האבין ווייסטו גאט אליין וואול דס קיינער וועט ניט קענען באשטיין דען נאר ביי דיר איז די פאר געבונג דרום ווערסטו גיפארכט, די לייט פארכטין זיך פאר דיר דען זיי ווייסין דאס קיינער קען די זינד ניט פאר געבין נאר דו אליין: לא דו זאלסט אונז ניט טאן נאך אונזערע זינד נאך אונ זאלסט אונז ניט פאר געלטין נאך אונזערע עונות: אם אויב אונזערע זינד האבין אין אונז באצייגט גאט טו עס פון דיין נאמן וועגן: זכור גידיינק דו גאט דיינע דר בארימקייט אונ דיינע חסדים דען זיי זיינען פון אייביג אן: יעננו גאט זאל אונז ענטפרין אין דעם טאג פון צרה גאטס נאמען פון יעקב זאל אונז שטארקין: יי העלף דאך גאט, דער מלך זאל אונז ענטפערן אין דעם טאג וואס מיר רופין אים אן: אבינו אונזער פאטער אונזער קיניג לייט זעליג אונז אונ ענטפר אונז חאטשע מיר האבין אין זיך ניט קיין מעשים טובים טוא מיט אונז צדקה אום ווילין דיין נאמען: אדונינו אונזער הער אונזער גאט פאר נעם דאס קול פון אונזר גיבעט אונ גידיינק אונז דעם ברית פון אונזערע עלטערין אונ העלף אונז פון דיין נאמן וועגן: ועתה אונ איצונד גאט אונזר גאט וואס דו האסט דיין פאלק אויס גיצויגן פון לאנד מצרים מיט שטארקע מאכט אונ דו האסט דיר איין שם גימאכט אזו ווי עס איז

ותעש לך שם כיום הזה חטאנו רשענו: אדני ככל צדקותיך ישב נא אפך וחמתך מעירך ירושלים הר קדשך: כי בחטאינו ובעונות אבותינו ירושלים ועמך לחרפה לכל סביבותינו: ועתה שמע אלהינו אל תפלת עבדך ואל תחנוניו והאר פניך על מקדשך השמם למען אדני:

הטה אלהי אזנך ושמע פקח עיניך וראה שממותינו והעיר אשר נקרא שמך עליה. כי לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך כי על רחמיך הרבים: אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר למענך אלהי כי שמך נקרא על עירך ועל עמך: אבינו אב הרחמן הראנו אות לטובה וקבץ נפוצותינו מארבע כנפות הארץ: יכירו וידעו כל הגוים כי אתה יי אלהינו: ועתה יי אבינו אתה אנחנו החומר ואתה יוצרנו ומעשה ידך כלנו: אבינו מלכנו צורנו וגואלנו. חוסה יי על עמך ואל תתן נחלתך לחרפה למשל בם גוים. למה יאמרו בעמים איה אלהיהם: ידענו כי חטאנו ואין מי יעמד

אויף היינטיגן טאג פאר דיר זיינען מיר מתודה דאס מיר האבין גיזינדיגט אונ האבין שלעכטס גיטאן: אדני גאט נאך אלע דיינע גירעכטיגקייט לאז דאך דיין צארין אונ דיין גרים צארין אפ גיקערט ווערין פון דיין שטאט ירושלים דיין הייליגין בארג: כי דען פון אונזערע זינד אונ פון וועגין די זינד פון אונזערע עלטערין איז ירושלים אונ דיין פאלק צו שאנד גווען צו די וואס ארום אונז זיינען גיוועזען: ועתה אונ איצונד אונזער גאט הער דאך צו צו דער תפלה פון דיין קנעכט אונ צו זיין גיבעט אונ טו דר לייכטין דיין שכינה אויף דיין בית המקדש דר וואס איז וויסט, טו דאס וועגין דיין הייליגין נאמן אדני וואס ער איז גירופן אויף דעם בית המקדש אזו ווי אין דר תורה שטייט אן גישריבן מקדש אדני כוננו ידיך דאס איז טייטש דו גאט דיינע הענט האבין אן גיברייט דאס בית המקדש:

הטה מיין גאט נייג דאך דיין אויער אונ הער, עפין דיינע אויגין אונ זעה אונזער פאר וויסטונג אונ די שטאט ירושלים וואס דיין נאמען איז אויף איר גירופין דען מיר ווארפין ניט אונזר גיבעט פאר דיר פון וועגין דאס מיר פאר לאזין זיך אויף אונזר גירעכטיגקייט נאר פון וועגין דיינע דר בארימהקייט די דא זיינען פיל: אדני גאט הער צו אונזער גיבעט, גאט פאר גיב אונזערע זינד, גאט פאר נעם אונזער גישרייא אונ טו אונזער בקשה זאלסט ניט זאמען פון דיינט וועגין מיין גאט דען דיין נאמען איז גירופן אויף דיין שטאט אונ אויף דיין פאלק: אבינו אונזער פאטער דר בארמיגער פאטר ווייז אונז איין צייכין צו גוטין אונ זאמיל איין אונזערע פאר שפרייטונג פון די פיר עקין פון דר ערד: יכירו דאס אלע פעלקער זאלין דר קענען אונ זאלין וויסין דאס דו גאט ביסט איין גאט פאר אונז אויך: ועתה אונ איצונד גאט דו ביסט אונזער פאטער מיר זיינען דאס ליים אונ דו ביסט אונזער באשעפער אונ מיר אלע זיינען די ווערק פון דיינע הענט. אונזער פאטער אונזער קיניג אונ אונזער דר לייזער גאט באשיין אויף דיין פאלק אונ גיב ניט דיין ארב דעם בית המקדש צו שאנד אונ שפעטין ווארום זאל מען צווישין די פעלקער זאגין וואו איז זייער גאט, מיר ווייסין וואול דאס מיר האבין גיזינדיגט אונ עס

בעדנו אלא שמך הגדול יעמד לנו בעת צרה: כרחם אב על בנים כן תרחם יי עלינו והושיענו למען שמך: חמול על עמך רחם על נחלתך חוסה נא כרוב רחמיך חננו מלכנו ועננו כי לך יי הצדקה עשה נפלאות בכל עת:

הבט נא והושיעה צאן מרעיתך ואל ימשל בנו קצף כי לך יי הישועה. בך תוחלתנו אלוה סליחות אנא סלח נא כי אל טוב וסלח אתה:

אנא מלך חנון ורחום זכור והבט לברית בין הבתרים ותראה לפניך עקדת יחיד ולמען ישראל אבינו: אל תעזבנו אבינו ואל תטשנו מלכנו ואל תשכחנו יוצרנו ואל תעש עמנו כלה כחטאתינו בגלותנו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

איז קיינער ניט פאר האנדין ווער עס זאל פאר אונז ביי שטיין, דיין גיאבפערטער נאמן זאל אונז ביי שטיין אין דר צייט פון איין צרה. אזוי ווי איין פאטער דר בארימט זיך איבער זיינע קינדר אזו זאלסטו גאט זיך דר בארימען איבער אונז אונ העלף אונז פון וועגין דיין נאמען. דר בארים דיך איבר דיין פאלק אונ האב רחמנות איבר דיין ארב טו באשיצין אזו ווי דיינע דר בארימקייט זיינען גרויס, לייטזעליג אונז אונ ענטפער אונז דען צו דיר גאט איז די גירעכטיקייט דר דא טוט וואונדר אלע צייט:

הבט טו דאך לוגין אונ דר בארעם זיך איבער דיין פאלק באלד פון וועגין דיין נאמען מיט דיינע פיל דער בארימקייט, גאט אונזער גאט טו דאך באשיצין אונ דער בארעם דיך אונ העלף די שאף פון דיין וייד, דאס קיין צארין זאל איבער אונז ניט גיוועלטיגין דען צו דיר היינגען אונ האפין אונזערע אויגין. אונ העלף אונז פון וועגין דיין נאמען. דער בארעם דיך איבער אונז פון וועגין דיין פאר בונד, לוג אונ ענטפער אונז אין דר צייט פון איין צרה דען צו דיר גאט איז די הילף, אויף דיר איז אונזער האפונג. גאט פון די פאר געבונג איך בעט דיך פאר גיב אונז די זינד דו גאט גוטר אונ פאר געבר, דען דו ביסט איין גאט איין מלך איין לייטזעליגר אונ איין דר בארעמיגר:

אנא איך בעט דיך לייטזעליגער אונ דר בארעמיגער מלך. גידיינק אונ לוג צו דעם פאר בונד וואס דו האסט גימאכט מיט אברהם צווישין די שטיקער, אונ עס זאל פאר דיר גיזעהן ווערין די עקדה פון יצחק וואס ער איז גיוועזן איין איינציגר זון, אונ טו דאס פון וועגין ישראל. אונזער פאטר אונזר מלך לייט זעליג אונז אונ ענטפר אונז דען דיין גיאבפערטר נאמן איז גירופין אויף אונז. דו ביסט דר דא טוט וואונדר אלע צייט טו דאך מיט אונז נאך דיין חסד לייטזעליגר אונ דר בארעמיגר. לוג אונ ענטפער אונז אין דר צייט פון איין צרה דען צו דיר גאט איז די הילף. אונזער פאטר אונזער מלך אונזר באשיצער דו זאלסט מיט אונז ניט טאן נאך אונזערע שלעכטע מעשים נאך. גידיינק דו גאט דיין דר בארימקייט אונ דיינע חסדים אונ העלף אונז נאך דיינע פיל גוטקייט אונ דער בארעם דיך דאך איבער אונז דען מיר האבין קיין אנדערין גאט ניט אן דיר אונזער שטארקער. פאר לאז אונז ניט גאט אונזער גאט אונ דר וייטר דיך ניט פון אונז דען אונזער לייב איז פאר איינגט פון שווערד אונ פון

ניפיינכענעש סע״ם ר׳

אין כמוך חנון ורחום יי אלהינו אין כמוך אל ארך אפים ורב
חסד ואמת הושיענו ורחמנו מרעש ומרגז הצילנו: זכור
לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב אל תפן אל קשינו ואל רשענו
ואל חטאתנו: שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך: והסר ממנו
מכת המות כי רחום אתה כי כן דרכך עשה חסד חנם בכל דור ודור:
אנא יי הושיעה נא: אנא יי הצליחה נא: אנא יי עננו ביום קראנו:
לך יי קוינו. לך יי חכינו. לך יי ניחל. אל תחשה ותעננו כי נאמו
גוים אבדה תקותם כל ברך לך תכרע וכל קומה לפניך תשתחוה:
הפותח יד בתשובה לקבל פושעים וחטאים נבהלה נפשנו
מרוב עצבוננו אל תשכחנו נצח קומה והושיענו:
אל תשפוך חרונך עלינו כי אנחנו עמך בני בריתך: אל

גיפיינקעניש און פון מארד און פון שלאק און פון אלע לייד און טרויעריקייט זאלסטו
אונז מציל זיין דען מיר האפין צו דיר. און דו גאט זאלסט אונז ניט פאר שעמען טו
דר לייכטין דיין שכינה אין אונז און גידיינק אונז דעם פאר בונד פון אונזרע עלטערן
און העלף אונז פון וועגין דיין נאמן. זעה אין אונזערע צרות און הער צו אין קול פון
אונזערע תפלות און ענטפער אונז דען דו הערסט די תפלות פון אלע מיילער:
אין עס איז ניט פאר האנדין אז דיין גלייכין לייטזעליגער און דר בארמיגער גאט
אונזר גאט, עס איז ניט פר האנדין אז דיין גלייכין אזו איין גאט ווס דר לייגנערט
דעם צארין און טוט גרויס חסד און אמת. העלף אונז און דער בארים אונז.
פון שטורעם און פון צארין זיי אונז מציל. גידיינק צו דיינע קנעכט צו אברהם און צו
יצחק און צו יעקב. דו זאלסט זיך ניט קערין צו אונזער הארטקייט און צו אונזער
שלעכטקייט און צו אונזערע זינד, קער זיך אום פון דיין היציגין צארין און באדיינק
דיך אויף דעם בייז וואס דו ווילסט טאן דיין פאלק. טוא אפ פון אונז דם שלאק פון
טויט דען דו ביסט דער בארעמיג, דען אזו איז דיין מדה דו טוסט חסד אום זיסט אין
אלע דורות. דר בארם דיך דו גאט איבער דיין פאלק און זייא אונז מציל פון דיין
צארין, און טו אפ פון אונז דעם שלאק פון מארד און שווערע גזרות דען דו ביסט
דר היטער פון ישראל. צו דיר גאט איז גירעכטיקייט און צוא אונז איז דאס פאר
שעמטע פנים. וואס זאלין מיר קלאגין וואס זאלין מיר זאגין און וואס זאלין מיר
ריידין און וואס זאלין מיר זיך גירעכט מאכן, מיר וועלן זוכין אונזער רעכטין וועג
און וועלין פארשטין און וועלין זיך אום קערין צו דיר דען דיין רעכטע האנט איז
אויס גשפרייט מקבל צו זיין די וואס טוען תשובה. איך בעט דיך גאט העלף אונז
איצונד. איך בעט דיך גאט טו דאך איצונד בגליקן. איך בעט דיך גאט ענטפר אונז
אין דעם טאג וואס מיר רופן דיך אן. צו דיר גאט האפן מיר. צו דיר גאט ווארטין מיר.
צו דיר גאט האפין מיר אלע צייט. דו זאלסט ניט שווייגין און זאלסט אונז ניט פייניגן,
דען מען האט גיטאן זאגין בשעת חורבן בית המקדש זייער האפונג איז פאר לארין.
אלע די קניא טוען זיך פר דיר קניען און אלע הויך טוען זיך צו דיר אליין בוקן:
הפותח דער דא עפינט די האנט פון וועגין דר תשובה אנצונעמן די פושעים און די
זינדיגע, אונזערע לייבער זיינען דר שראקין פון וועגין אונזערע טרויעריקייט
די דא זיינען פיל, דו זאלסט אונז ניט אויף אייביג פאר געסין. שטיי אויף און העלף
אונז דען מיר באשיצין זיך אין דיר, אונזער קיניג אויב מיר האבין אין זיך קיין צדקה
און

סי"ם ר'

הביטה דל כבודנו בגוים ושקצונו כטמאת הנדה. עד מתי עזך בשבי ותפארתך ביד צר. עוררה גבורתך והושיענו למען שמך. ואל ימעטו לפניך תלאותינו. מהר יקדמונו רחמיך בעת צרותינו. לא למעננו אלא למענך פעל ואל תשחית את זכר שאריתנו. כי לך מיחלות עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה. וזכור עדותינו בכל יום תמיד אומרים פעמים באהבה. שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:

יי אלהי ישראל שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך:

הבט משמים וראה כי היינו לעג וקלס בגוים. נחשבנו כצאן לטבח יובל. להרוג ולאבד ולמכה ולחרפה: ובכל זאת שמך לא שכחנו נא אל תשכחנו: יי

זרים אומרים אין תוחלת ותקוה. חון אום לשמך מקוה. טהור ישועתנו קרבה. יגענו ולא הונח לנו. רחמיך יכבשו את כעסך מעלינו: אנא שוב מחרונך ורחם סגלה אשר בחרת: יי

און קיין מעשים טובים גיט גידיינק אונז דעם ברית פון אונזערע עלטערין און דאס
מיר זאגן עדות אלע טאג דאס גאט איז איין גאט. לוג אין אונזערע נויט דען אונזערע
ווייטאג זיינן פיל און די צרות פון אונזר הארצין זיינען פיל. דער בארעם דיך דוא
גאט איבער אונז און דו זאלסט ניט פאר גיסין דיין צארין אויף אונז דען מיר זיינען
דיין פאלק קינדער דיינער זיכערהייט: אל גאט טוא דאך לוגין דאס ארמוט פון אונזר
הערליכקייט אונטער די היידן און זיי פר אונווירדיגין אונז אזו ווי די אונריינקייט
איינער נדה. ביז ווי לאנג זאל זיין דיין הויז אין גיפיינקעניש און דיין שיינהייט אין
ליידיגער האנד. טו דר וועקין דיין שטארקייט און דיין ראכונג אויף איהנען זיי זאלין
פאר שעמט ווערין און אירע שטארקייט זאל צו בראכין ווערין און אונזערע שווערע
מיא זאל פר דיר גיט ווייניג זיין. דיינע דר בארימקייט זאל אונז באלד פעדערין אין
טאג פון אונזערע צרות און אויב מיר זיינען גיט ווערט דו זאלסט דאס טאן פון
אונזערט וועגין טו דאס פון דיינט וועגין און זאלסט ניט פאר דארבין דאס גידעכעניש
פון אונזער איבער בלייבונג. ליט זעליג דאס פאלק ישראל וואס זיי איינציגין
דיין נאמען צווי מאל מיט ליבשאפט פאר נעם ישראל גאט דער דא איז אונזער
גאט איז איין איינציגער גאט:

יי גאט דר גאט פון ישראל קער דיך אום פון דיין גרים צארין באדיינק דיך אויף די
ביז וואס דו ווילסט טאן דיין פאלק:

הבט טו דאך לוגין פון הימיל און זעה ווי מיר זיינען גיווארין צו שפאט און צו שאנד
אונטער די פעלקער, מיר ווארין גימאכט אזו ווי איין שאף דאס צום שעכטין
ווערט גיבראכט צו הרגנן און צו פאר לירין צו שלאגין און צו שאנדין: ובכל און ביי
דיזעם אלים פר געסין מיר דאך דיין נאמן ניט נו בעטן מיר דיך פר געס אונז אויך ניט:
זרים די פרעמדע זאגין עס איז צו אונז קיין האפונג, טו דאך לייט זעליגען דאס פאלק
כע מ ר׳
דאס

חוּסָה יְיָ עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ וְאַל תִּתְּנֵנוּ בִּידֵי אַכְזָרִים. לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם
אַיֵּה נָא אֱלֹהֵיהֶם. לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד וְאַל תְּאַחַר: אָנָּא
שׁוּב מֵחֲרוֹנְךָ וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ:

קוֹלֵנוּ תִשְׁמַע וְתָחֹן וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ בְּיַד אֹיְבֵינוּ לִמְחוֹת אֶת שְׁמֵנוּ.
זְכוֹר אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם אַרְבֶּה אֶת
זַרְעֲכֶם וְעַתָּה נִשְׁאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה: וּבְכָל זֹאת שִׁמְךָ לֹא שָׁכָחְנוּ
נָא אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ:

עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ
לְמַעַן שְׁמֶךָ:

יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ:

אין אַשְׁכְּנַז זָאגט מען דאס אין אַתַּעֲנִית צִבּוּר, און אַנדערע קְהִלּוֹת זָאגט מען דאס אַלֶע מָאג:

**שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. שְׁמוֹר שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל. וְאַל יֹאבַד יִשְׂרָאֵל.
הָאוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל:**

**שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד. שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם אֶחָד. וְאַל יֹאבַד גּוֹי
אֶחָד. הַמְיַחֲדִים שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:**

**שׁוֹמֵר גּוֹי קָדוֹשׁ. שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם קָדוֹשׁ. וְאַל יֹאבַד גּוֹי
קָדוֹשׁ. הַמְשַׁלְּשִׁים בְּשָׁלֹשׁ קְדֻשּׁוֹת לְקָדוֹשׁ:**

וואס צו דיין נאמען האפן, חוסה דו גאט מאך דאך גינעדיגע אונזער הילף מיר זיינען
מיד אונ מיר האבן קיין רוח, דיינע בארימהארציגקייט זאל דיין צארן באצווינגען פון
אונז: אנא שוב איך בעט דיך טו אפ קערין פון דיין גרים צארין אונ דער בארעם דיין
גיליבטע שאף דאס דו דיר דער וויילט האסט: חוסה גאט באשיץ איבער אונז מיט דיינע
בארימהארציגקייט אונ לאז אונז ניט אין שלעכטע הענט, וואורום זאלין די היידין
זאגין וואו איז איר גאט, טוא דאך אום דיינעם ווילין מיט אונז גינאד אונ זאם ניט:
אנא איך בעט דיך קער אפ פון דיין גרים צארין אונ דער בארעם דיין גיליבט שאף
די דו ערוויילט האסט:

קלנו אונזער שטים זאלסטו הערין אונ טו לייט זעליגין אונ זאלסט אונז ניט לאזין
אין אונזערע פיינדס הענד צו אפ מעקין אונזער נאמן, גידיינק וואס דו האסט
גישווארין צו אונזערע אבות איך וועל אייער זאמען מערין אלס שטערין דם הימלס
אונ איצונד זיינען מיר איבר געבליבען ווייניג פון פיל: ובכל אונ ביי דיזעם אלים פאר
געסין מיר דאך דיין נאמן ניט, נ״א בעטין מיר דיך פאר געס אונז אויך ניט:

עזרנו העלף אונז דאך גאט אונזר הילף אום ווילין דאס הערליכקייט דיין נאמן, אונ
באשירעם אונז אונ פר גיב אונזערע זינד אום ווילין דיין נאמן גאט פון ישראל:

שומר דו ביסט איין היטער פון ישראל, היט דאך די איבער בלייבונג פון ישראל,
אונ עס זאל ניט ווערין פאר לארין די ישראל, די דא זאגין שמע ישראל:

שומר דו ביסט איין היטער פון דאס אייניג פאלק, באהיט דאס איבער בלייבונג פון
דאס אייניג פאלק, אונ עס זאל ניט ווערין פאר לארין דאס אייניגע פאלק די
דא אייניגן דיין נאמן אונ זאגין גאט אונזר גאט איז איין איינציגער גאט:

שומר דו ביסט איין היטר פון דם הייליגע פאלק, באהיט דאך דאס איבער בלייבונג
פון

מתרצה ברחמים ומתפיס בתחנונים. התרצה והתפיס לדור עני כי אין עוזר:

אבינו מלכנו אבינו אתה: אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה: אבינו מלכנו רחם עלינו: אבינו מלכנו חננו ועננו כי אין בנו מעשים עשה עמנו צדקה וחסד למען שמך הגדול והושיענו:

ואנחנו לא נדע מה נעשה כי עליך עינינו: זכר רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה: יהי חסדך יי עלינו כאשר יחלנו לך: אל תזכר לנו עונות ראשונים מהר יקדמונו רחמיך כי דלונו מאד: (עזרנו בשם יי עשה שמים וארץ): חננו יי חננו כי רב שבענו בוז: ברגז רחם תזכור: (ברגז עקדה תזכור: ברגז תמימות תזכור: ברגז אהבה תזכור: יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו): כי הוא ידע יצרנו זכור כי עפר אנחנו: עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד שמך והצילנו וכפר על חטאתינו למען שמך: ח"ק

מאנטאג אונ דאנערשטאג זאגט מען דאס. אבער אום ראש חודש אונ חנוכה אונ ביידע טעג פורים קטן אונ פורים גדול אונ ערב פסח אונ תשעה באב זאגט מען דאס ניט:

אל ארך אפים ורב חסד ואמת אל באפך תוכיחנו. חוסה יי על עמך והושיענו מכל רע. חטאנו לך אדון סלח נא כרוב רחמיך אל:

פון דאס הייליגע פאלק ואל יאבד אונ עס זאל ניט ווערין פאר לארן דאס הייליגע פאלק די וואס זאגין דרייא מאל הייליקייט צוא דעם הייליגין נאמן: מתרצה דר זיך לאזט באוויליגין מיט ערבארעמליך גיבעט זיי דאך בוויליגט אונ זיי דאך איבער גיבעטין צו דעם ארעמע גיבירד דען עס איז קיין אנדער העלפער:

אבינו מלכנו אונזער פאטער אונזער קיניג ביסטו מיר האבין קיין אנדער קיניג נאר דו, מיר בעטין דער בארים זיך אויף אונז לייטזעליג אונז אונ ענטפער אונז ווארום מיר האבין ניט קיין גוטע מעשים טוא מיט אונז צדקה אונ גינאד פון וועגין דיין גרויסין נאמען אונ העלף אונז:

ואנחנו אונ מיר ווייסין ניט וואס מיר זאלין טאן נייערט אויף דיר זיינען אונזערע אויגין, גידיינק דאך גאט דיינע בארעמהארציגקייט אונ דיינע גינאד דען זיי זיינען פון אייביג. העער לאז דאך דיין גינאד גאט זיין אויף אונז גלייך אלס מיר גידולד צו דיר טראגין. טוא דאך אונז די ערשטע זינד ניט גידיינקען, אייל דיך לאז דיינע בארעמהארציקייט אונז פאר קומען, דען מיר זיינען זייער פאר שעמט. טוא אונז לייטזעליגין אך גאט טוא אונז לייטזעליגין, דען מיר זיינען זאט מיט פאר שעמונג. אין דיינעם צארין גידיינק בארעמהארציגקייט. דען ער וויים אונזער באשאפונג ער טוט גידיינקען דאס מיר ערד זיינען. העלף אונז דאך גאט אונזער הילף אום ווילין עהר דיינעם נאמן אונ באשירעם אונז אונ פאר גיב אונזערע זינד אום ווילין דיינעם נאמן:

אל דוא גאט דער דא איז לאנג צום צארעניג אונ גרוים מיט גינאד אונ ווארהייט. פר בארג דאך ניט דיין אנגעזיכט פון אונז שטראף אונז דאך ניט מיט דיין צארן. באשיץ גאט אויף דיין פאלק אונ העלף אונז, אונ באשירעם אונז פון אלעם בייזין. אויך הער מיר האבין גיזינדיגט צו דיר, פאר גיב אונז דאך גאט גלייך אלעם דיינע בארימהארציקייט די פיל זיינען:

בשעת מען עפנט דעם ארון הקודש זאגט מען דאס:

ויהי בנסע הארן ויאמר משה קומה יי ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך: כי מציון תצא תורה ודבר יי מירושלים: ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדשתו:

רבי שמעון בן יוחאי זאגט אין דר צייט אז מען נעמט ארויס די ספר תורה בצבור צו לייענען עפינט זיך אין הימיל טויערן פון רחמים אונ ליבשאפט דרום דארף מען זאגין דיא תפלה:

בריך שמה דמרא עלמא בריך כתרך ואתרך. יהא רעותך עם עמך ישראל לעלם. ופורקן ימינך אחזי לעמך בבי מקדשך. ולאמטויי לנא מטוב נהורך ולקבל צלותנא ברחמין. יהא רעוא קדמך דתוריך לן חיין בטיבו. ולהוי אנא פקידא בגו צדיקיא. למרחם עלי ולמנטר יתי וית כל די לי ודי לעמך ישראל. אנת הוא זן לכלא ומפרנס לכלא. אנת הוא שליט על כלא. אנת הוא דשליט על מלכיא ומלכותא דילך היא. אנא עבדא דקודשא בריך הוא דסגידנא קמה ומקמי דיקר אוריתה. בכל עדן ועדן לא על אנש רחיצנא. ולא על בר אלהין סמיכנא. אלא באלהא דשמיא. דהוא אלהא קשוט. ואוריתה קשוט. ונביאוהי קשוט. ומסגא למעבד טבון וקשוט. בה אנא רחיץ. ולשמה קדישא יקירא אנא אמר תושבחן. יהא רעוא קדמך דתפתח לבאי

ויהי אונ עס וואר דאס דר ארון ציהט זאגט משה ערצייג דיך גאט אונ לאזין זיך פאר שפרייטין דיינע פיינד אונ לאזין זיי פליהען פאר דיר די דיך האסין. דען פון ציון וועט אויס גיין די לערנונג, אונ די נבואה גאטס אויס ירושלים: ברוך גילויבט זיי דר וואס האט גיגעבין די תורה צו זיין פאלק ישראל מיט זיינער היליקייט:

בריך שמיה גילויבט איז דר נאמען פון דעם הארין פון דר וועלט, אונ גילויבט איז דיין קרוין אונ דיין ארט וואו די שכינה רועט: יהא עס זאל זיין דיין ווילין מיט דיין פאלק ישראל צו אייביג דאס מיינט מען זאלסט זיך מיט ישראל שטענדיג באגיין מיט מדת הרחמים, אונ די אויס לייזונג פון דיין רעכטע האנט זאלסטו ווייזין צו דיין פאלק אין דיין בית המקדש דאס מיינט מען וואס אין פסוק שטייט (השיב אחור ימינו), דרום בעטין מיר ער זאל ווייזין זיין רעכטע האנט מיט בנין בית המקדש. אונ צו מאכין אונז גרייכין פון גוטקייט דיין ליכט אונ זאלסט צו נעמען אונזער גיבעט מיט דעם מדת הרחמים. עס זאל זיין דער ווילין פון פאר דיר דו זאלסט דער לייגערין אונזער לעבין אין גוטקייט, אונ איך זאל זוכה זיין גידאכט צו ווערין צווישין די צדיקים מען זאל זיך איבער מיר מרחם זיין אונ מען זאל מיך היטין אונ אלץ וואס צו מיר אונ אלץ וואס צו דיין פאלק ישראל. אנת דו ביסט דר גאט וואס דו שפייזט אלעם אונ גיבסט די באדערפעניש פון אלע. דו ביסט דר גיוועלטיגער אויף אלץ, דו ביסט דער וואס גיוועלטיגט אויף די מלכים. אנא איך בין דר קנעכט פון הקדוש ב"ה וואס איך בויג זיך פאר אים אונ פאר דעם כבוד פון זיין תורה אלע צייט. לא ניט אויף איין מענטשן פאר זיכער איך מיך אונ ניט אויף איין מלאך פאר לאז איך מיך נאר אין דעם גאט פון הימיל וואס ער איז איין ווארהאפטיגער גאט, אונ זיין תורה איז אמת, אונ זיינע נביאים זיינען אמת אונ ער מערט צו טאן גוטס אונ ווארהאפטיקייט. ביה אויף אים פאר זיכער איך מיר אונ צו זיין היילינן טייערין נאמען טו איך זאגין לויב. יהא עס זאל זיין דער ווילין פאר דיר אז דו זאלסט עפענען מיין הארץ אין דער תורה אונ זאלסט

באוריתא. ותשלים משאלין דלבאי. ולבא דכל עמך ישראל. לטב ולחיין ולשלם: אמן

חזן **גדלו ליי אתי ונרוממה שמו יחדו:**

קהל **לך** יי הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ: לך יי הממלכה והמתנשא לכל לראש: רוממו יי אלהינו והשתחוו להדם רגליו קדוש הוא: רוממו יי אלהינו והשתחוו להר קדשו כי קדוש יי אלהינו:

אב הרחמים הוא ירחם עם עמוסים ויזכור ברית איתנים ויציל נפשותינו מן השעות הרעות ויגער ביצר הרע מן הנשואים ויחון עלינו לפליטת עולמים וימלא משאלותינו במדה טובה ישועה ורחמים:

אז מען הייבט אויף די ספר תורה זאגט מען דאס:

וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל על פי יי ביד משה: עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאשר: דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום: ארך ימים בימינה בשמאולה עשר וכבוד: יי חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר:

דיני קדיש וברכו

מי שמאחר לבא לבית הכנסת ולא שמע חצי קדיש קודם ברכו דשחרית יאמר זה אחר רחום וחנון בפה מלא:

זה אומר אני במקום חצי קדיש קודם ברכו:

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר: והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני יי: ברכי נפשי את יי יי אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת: להוא שמיה די אלהא מברך מן עלמא ועד עלמא די חכמתא וגבורתא די ליה היא: אמר רבי יהושע בן לוי כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא בכל כחו קורעין לו גזר דינו שנאמר בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו יי. מה טעם בפרוע פרעות משום דברכו את יי: אמר רבי שמעון בן לקיש כל העונה אמן בכל כחו פותחין לו שערי גן עדן שנאמר פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים. אל תקרי שומר אמנים אלא שאומרים אמנים:

מי שלא שמע ברכו דשחרית יאמר זה אחר רחום וחנון: זה אומר אני במקום ברכו דשחרית:

בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו יי: קומו ברכו את יי אלהיכם מן העולם עד העולם ויברכו שם כבודך ומרומם על כל ברכה ותהלה: יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם: ברוך יי אלהים אלהי ישראל עשה נפלאות לבדו: וברוך שם כבודו לעולם וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן: אמר רבי עקיבא בכל יום ויום מלאך אחד עומד באמצע הרקיע בשחרית ואומר יי מלך יי מלך יי ימלוך לעולם ועד עד שמגיע לברכו. וכשמגיע לברכו חיה אחת ששמה ישראל וחקוק על מצחה ישראל עומדת באמצע הרקיע ואומרת בקול רם ברכו את יי המברך וכל גדודי מעלה עונין ברוך יי המברך לעולם ועד:

מי שלא שמע קדושה דשחרית יאמר זה אחר רחום וחנון: זה אומר אני במקום קדושה דשחרית:

ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני יי מקדשכם: שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף: וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש יי צבאות

גאנץ מאכין די באגער פון מיין הארץ אונ דאס הארץ פון גאר דייו פאלק ישראל צו גוטין אוו צו לעבין אונ צו פרידין. אמן:

מרים

מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ: כְּשֶׁעָלָה מֹשֶׁה לַמָּרוֹם מָצָא כַּת אַחַת אוֹמֶרֶת קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְכַת אַחַת אוֹמֶרֶת בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: וְכֻלָּם עוֹנִים בְּפֶה אֶחָד וְאוֹמְרִים יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

בםקום קדיש שלם יאמר זה: זֶה אוֹמֵר אֲנִי בִּמְקוֹם קַדִּישׁ שָׁלֵם:

ואח"כ יאמר ועתה יגדל נא, ככתוב לעיל עד משום דברכו את ה' ואח"כ יאמר זה:

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי כָּל מִי שֶׁעוֹנֶה אָמֵן בָּעוֹלָם הַזֶּה זוֹכֶה וְעוֹנֶה אָמֵן לָעוֹלָם הַבָּא שֶׁנֶּאֱמַר בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. אָמֵן בָּעוֹלָם הַזֶּה וְאָמֵן לָעוֹלָם הַבָּא:

למנחה במקום חצי קדיש יאמר זה: זֶה אוֹמֵר אֲנִי בִּמְקוֹם חֲצִי קַדִּישׁ קוֹדֶם מִנְחָה:

ואח"כ יאמר ועתה יגדל נא ככתוב לעיל עד חכמתא וגבורתא די ליה היא ואח"כ יאמר זה:

תַּנְיָא אָמַר רַבִּי יוֹסֵי פַּעַם אַחַת הָיִיתִי מְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ וְהִגִּיעַ זְמַן תְּפִלַּת הַמִּנְחָה וְנִכְנַסְתִּי לְחֻרְבָּה אַחַת מֵחֻרְבוֹת יְרוּשָׁלַיִם לְהִתְפַּלֵּל וּבָא אֵלִיָּהוּ זָכוּר לַטּוֹב וְשָׁמַר לִי עַל הַפֶּתַח וְאָמַר לִי מַה קּוֹל שָׁמַעְתָּ בְּחֻרְבָּה זוֹ. אָמַרְתִּי לוֹ שָׁמַעְתִּי בַּת קוֹל שֶׁמְּנַהֶמֶת כְּיוֹנָה וְאוֹמֶרֶת אוֹי שֶׁהֶחֱרַבְתִּי אֶת בֵּיתִי וְשָׂרַפְתִּי אֶת הֵיכָלִי וְהִגְלֵיתִי אֶת בָּנַי לְבֵין הָאֻמּוֹת. אָמַר לִי בְּכָל יוֹם וָיוֹם אוֹמֶרֶת כָּךְ וּכְשֶׁיִּשְׂרָאֵל נִכְנָסִין לְבָתֵּי כְנֵסִיּוֹת וּלְבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת וְאוֹמְרִים אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְנַעֲנֵעַ בְּרֹאשׁוֹ וְאוֹמֵר אַשְׁרֵי הַמֶּלֶךְ שֶׁמְּקַלְּסִין אוֹתוֹ בְּבֵיתוֹ כָּךְ וּמַה לּוֹ לָאָב שֶׁהִגְלָה אֶת בָּנָיו וְאוֹי לָהֶם לַבָּנִים שֶׁגָּלוּ מֵעַל שֻׁלְחַן אֲבִיהֶם:

אמר רבי שמעון בן לקיש וכו' כמו שכתוב למעלה:

למנחה במקום קדושה יאמר זה: זֶה אוֹמֵר אֲנִי בִּמְקוֹם קְדֻשָּׁה שֶׁל מִנְחָה:

ואח"כ יאמר ולא תחללו כמו שכתוב למעלה ואח"כ יאמר זה:

אָמְרוּ עָלָיו עַל סַנְדַּלְפוֹן שֶׁהוּא גָּבוֹהַּ יוֹתֵר מֵחֲבֵרָיו מַהֲלַךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְעוֹמֵד אֲחוֹרֵי הַמֶּרְכָּבָה וְקוֹשֵׁר כְּתָרִים לְקוֹנוֹ וּמַשְׁבִּיעַ אֶת הַכֶּתֶר וְעוֹלֶה וְיוֹשֵׁב בְּרֹאשׁ אֲדוֹנוֹ וּבְשָׁעָה שֶׁיּוֹצֵא הַכֶּתֶר כָּל חֵילֵי מָרוֹם נִרְתָּעִין וּמִזְדַּעְזְעִין וְחַיּוֹת הַדּוֹמְמוֹת וּמְנַהֲמוֹת כַּאֲרִי בְּאוֹתָהּ שָׁעָה עוֹנִים וְאוֹמְרִים קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וּבְשָׁעָה שֶׁמַּגִּיעַ לַכִּסֵּא מִתְגַּלְגְּלִים גַּלְגַּלֵּי הַכִּסֵּא וּמִתְרַעֲשִׁין אַדְנֵי שַׁרְפְּרַף וְכָל רְקִיעִין אֲחוּזָתָן חַלְחָלָה. וּבְשָׁעָה שֶׁהוּא עוֹבֵר עַל כִּסְאוֹ כָּל חֵילֵי מָרוֹם וְכִסֵּא הַכָּבוֹד שֶׁלּוֹ פּוֹתְחִין פִּיהֶם וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: בֹּא וּרְאֵה כַּמָּה גְּדֻלָּתוֹ וְשִׁבְחוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁמַּגִּיעַ הַכֶּתֶר לְרֹאשׁוֹ מַחֲזִיק עַצְמוֹ לְקַבֵּל הַכֶּתֶר מֵעֲבָדָיו וְכָל חַיּוֹת וּשְׂרָפִים וְגַלְגַּלֵּי הַמֶּרְכָּבָה וְכִסֵּא הַכָּבוֹד וְחֵילֵי מַעְלָה וּמַטָּה מִתְגַּדְּלִין וּמִתְגַּבְּרִין וּמִתְגָּאִין וְנוֹתְנִים הוֹד וְהָדָר וּמַמְלִיכִים כֻּלָּם בְּפֶה אֶחָד וְאוֹמְרִים יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

לערבית במקום ברכו יאמר זה סיד אחר והוא רחום: זֶה אוֹמֵר אֲנִי בִּמְקוֹם בָּרְכוּ שֶׁל עַרְבִית:

חַיָּה אַחַת יֵשׁ בָּרָקִיעַ כְּשֶׁהוּא יוֹם אוֹת אֱמֶת בְּמִצְחָהּ וְיוֹדְעִין הַמַּלְאָכִים שֶׁהוּא יוֹם וְלָעֶרֶב אֱמוּנָה בְּמִצְחָהּ וְיוֹדְעִין שֶׁהוּא לַיְלָה. וּבְכָל פַּעַם אוֹמֶרֶת בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ וְכָל גְּדוּדֵי מַעְלָה עוֹנִין בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

דער נאך זאגט מען דאס:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ

יְבָרְכוּכָה: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

די סְפָרַדִים זַיינֶען זִיךְ נוֹהֵג אִין דֶעם טָאג וָואס מֶען זָאגְט נִיט־קֵיין תַּחֲנוּן זָאגְט מֶען נִיט־קֵיין למנצח אונ נִיט־קֵיין תפלה לדוד. הַיְינוּ דֶעם גַאנְצֶין חֹדֶשׁ נִיסָן, אוֹיךְ בְּפֶסַח שֵׁנִי דָאס אִיז דֶעם פֶערְצֶעטֶן אִייָר אונ ל"ג בָּעֹמֶר. אונ פוּן ראש חודש סִיוָן בִּיז דֶם דְרַייצֶעטֶין טָאג. חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב. עֶרֶב ראש הַשָּׁנָה. פוּן עֶרֶב יוֹם כִּפּוּר בִּיז סוֹף תִּשְׁרֵי. חֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט. וָוען עֶס אִיז אִין שׁוּל אַיין בְּרִית אָדֶער אַחַתְן אִין שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה. תִּשְׁעָה בְּאָב. פּוּרִים קָטָן בֵּיידֶע טֶעג. פּוּרִים גָדוֹל. חֲנֻכָּה. ראש חוֹדֶשׁ. עֶרֶב ראש חוֹדֶשׁ. עֶרֶב חֲנֻכָּה צוּ מִנְחָה. עֶרֶב פּוּרִים קָטָן אונ עֶרֶב פּוּרִים גָדוֹל. עֶרֶב ל"ג בָּעֹמֶר. עֶרֶב חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב. עֶרֶב חֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט זָאגְט מֶען נִיט־קֵיין תַּחֲנוּן צוּא מִנְחָה. אָבֶער צוּא מִנְחָה וָואס פַאר עֶרֶב ראש הַשָּׁנָה אונ פַאר עֶרֶב יוֹם כִּפּוּר אונ פַאר פֶּסַח שֵׁנִי זָאגְט מֶען יוֹא:

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: יַעַנְךָ יְיָ בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יִשְׁלַח עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ: יִזְכֹּר כָּל מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה: יִתֶּן לְךָ כִלְבָבֶךָ וְכָל עֲצָתְךָ יְמַלֵּא: נְרַנְּנָה בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל יְמַלֵּא יְיָ כָּל מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ יְיָ מְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבֻרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ: אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר: הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְיָ: וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְיָ רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר

לַמְנַצֵּחַ מזמור לדוד: יענך גָאט זָאל דִיר עֶנְטְפֶערִין אִין דֶעם טָאג וָואס אֶיינְג אִיז, זָאל דִיךְ שְׁטַארְקִין דֶר נָאמֶן פוּן גָאט וָואס יַעֲקֹב אָבִינוּ הָאט גְגלוֹיבְּט: ישלח עֶר זָאל שִׁיקִין דַיין הִילְף פוּן זַיין הַיילִיגִין אָרְט, אונ גָאט וָואס רוּהְט אִין צִיּוֹן זָאל דִיךְ אוּנְטֶער לֶעהְנֶן: יזכור עֶר זָאל גִידַיינְקֶען אַלֶע מִנְחוֹת וְעוֹלוֹת דָאס מֵיינְט מֶען דִי תְּפִלּוֹת זָאל זַיין גִירֶעכִינְט וִויא פֶעטֶע קָרְבָּנוֹת: יתן עֶר זָאל דִיר גֶעבִּין וִויא דַיין הַארְץ, אונ דַיין טְרַאכְטִין זָאל עֶר דֶר פִילִין: נרננה מִיר וֶועלִין זִינְגֶען אַז דוּא וֶועסְט הֶעלְפִין, אונ מִיט אוּנְזֶר גָאטֶס נָאמֶן וֶועלִין מִיר אָן צַייכֶענֶן אוֹיף אַלֶע דְגָלִים, גָאט זָאל דֶער פִילִין גָאר דַיין בַּאגֶער: עתה אִיצוּנְד וַויים אִיךְ אַז גָאט הֶעלְפְט זַיין גִיזַאלְבְּטִין עֶר טוּט אִים עֶנְטְפֶערִין פוּן זַיין הַיילִיגִין הִימְל, מִיט דִיא שְׁטַארְקַייט פוּן זַיין רֶעכְטֶע הַאנְט הֶעלְפְט עֶר: אלה דִי דָאזִיגֶע פֶעלְקֶער הָאבִּן בִּטָחוֹן אוֹיף רַייט וֶועגְן אונ דִי דָאזִיגֶע אוֹיף זַייעֶרֶע פֶערְד, אָבֶר מִיר מִיט אוּנְזֶר גָאטֶס נָאמֶען טוּעֶן מִיר דֶער מָאנֶען: המה זֵייא הָאבִּין זִיךְ גִיקְנִיט אונ זַיינֶען גִיפַאלִין, אָבֶער מִיר זַיינֶען אוֹיף גִישְׁטַאנֶען אונ הָאבִּין זִיךְ גִישְׁטַארְקְט: יי גָאט הֶעלְף, דֶר מֶלֶךְ הקב"ה זָאל אוּנְז עֶנְטְפֶערִין אִין דֶעם טָאג וָואס מִיר וֶועלִין צוּ אִים רוּפִין:

וּבָא עֶס וֶועט קוּמֶען אַיין דֶער לֵייזֶער קֵיין צִיּוֹן אונ אַז יִשְׂרָאֵל וֶועלִין ווִידֶר קֶערִין פוּן מִיסְטַייט וֶועט קוּמֶן דִי רֶעכְטֶע גְאוּלָה אַזוֹ רֶעט גָאט: ואני אונ אִיךְ בִּין זֵיי מַבְטִיחַ זָאגְט גָאט, מַיין נְבוּאָה וָואס אוֹיף דִיר אִיז אונ מַיינֶע רֵייד פוּן דֶער תּוֹרָה וָואס אִיךְ

כ"ע ר'

הָאב

שמתי בפיך לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך
אמר יי מעתה ועד עולם: ואתה קדוש יושב תהלות ישראל:
וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל
הארץ כבודו: ומקבלין דין מן דין ואמרין קדיש בשמי
מרומא עלאה בית שכינתה קדיש על ארעא עובד
גבורתה קדיש לעלם ולעלמי עלמיא: יי צבאות מליא כל
ארעא זיו יקרה: ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול
ברוך כבוד יי ממקומו: ונטלתני רוחא ושמעית בתרי קל
זיע סגיא דמשבחין ואמרין בריך יקרא דיי מאתר בית
שכינתה: יי ימלך לעלם ועד: יי מלכותה קאם לעלם
ולעלמי עלמיא: יי אלהי אברהם יצחק וישראל אבותינו
שמרה זאת לעלם ליצר מחשבות לבב עמך והכן לבבם
אליך: והוא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב
אפו ולא יעיר כל חמתו: כי אתה אדני טוב וסלח ורב
חסד לכל קראיך: צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת:

האב גיטאן אן דיין מויל וועלין זיי ניט ווערין אפ גיטאן פון דיין מויל אונ פון דיינע קינדרס מויל אונ פון דיינע קינדס קינדרס מויל אז איר אלע וועט לערנען גאטס תורה זאגט גאט פון איצונד ביז אייביג וועלן אלע לומדים זיין: ואתה אונ דו הייליגר גאט דו ווארטסט אויף די לויב פון ישראל: וקרא די מלאכים רופין איינער צום אנדערן אונ זאגן גאט איז הייליג מיט הערשאפט די ערד איז פול פון זיין כבוד: ומקבלין אונ די מלאכים אנטפאנגן איינר פון אנדערין זיי זאגין גאט איז הייליג אין אויבערשטין הימל דאס ארט וואו זיין שכינה רוהט, גאט איז הייליג אויף דער ערד זיין שטארקע ווערק. גאט איז הייליג אין אלע וועלטין: יי גאט פון הערשאפט דיא ערד איז פול מיט לויטערקייט פון זיין שכינה: ותשאני דר נביא זאגט עס האט מיר אויף געהויבין איין רוח נבואה אונ האב געהערט אונטר מיר איין שטורעם מיט גרויס רעש פון מלאכים אונ זאגין ברוך געלויבט איז גאטס כבוד פון זיין ארט: ונטלתני זאגט דער נביא עס האט מיך אויף געהויבין איין רוח פון נבואה אונ האב געהערט איין קול מיט גרויס ציטערניש פון מלאכים וואס לויבין גאט אונ זאגין דר כבוד פון גאט זאל זיין געלויבט פון דעם ארט וואו די שכינה רוהט: יי גאט וועט קיניגין צו אייביקייט: יי גאטס קיניגרייך האט איין קיום צו אלע וועלטין: יי דר גאט וואס האט מיחד געוועזן זיין נאמן אויף אברהם יצחק אונ ישראל זיי זיינען אונזערע עלטערין היט עס צו אייביג דעם זכות פון די אבות אז דיין פאלק זאלן ניט האבין קיין שלעכטע מחשבות אונ זאלסט אן ברייטין זייערע הערצער צו דיר מיר זאלן רעכט תשובה טאן: והוא גאט איז איין דר בארעמיגער ער פאר גיט דיא זינד אונ ער פאר דארבט ניט אונ מערט ווידער קערין זיין צארין אונ ער דער וועקט ניט זיין גרים צארין: כי דען דו גאט ביסט גוט אונ פר גיבסט אונ ביסט פול מיט חסד צו אלע וואס רופן דיך: צדקתך דיין גרעכטיקייט

איז

תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם׃ בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה׃ יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׃ יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ׃ בָּרוּךְ (הוּא) אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה׃ וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא׃ לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ׃ בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיְיָ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ׃ בִּטְחוּ בַיְיָ עֲדֵי עַד כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים׃ וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְיָ׃ יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר׃

תתן דו גיבסט אמת איז אין אייביג גירעכטיקייט אונ דיין תורה איז לויטער אמת׃ תתן דו גיבסט אמת צו יעקב אונ חסד גיבסטו צו אברהם וואס דו האסט גישווארין צו אונזערע עלטערן פון פריער׃ ברוך גלויבט איז גאט טאג אויף טאג דער גאט וואס ער איז אונזר הילף אויף אייביג׃ יי גאט איז מיט אונז ער איז אשטארקייט צו אונז דר גאט פון יעקב אין דר אייביקייט׃ יי וואול דעם מענטשן וואס פאר זיכערט זיך אין דיר׃ יי גאט העלף. דר קיניג זאל אונז ענטפערין אין דעם טאג וואס מיר רופין אים אן׃ ברוך גילויבט איז ער אונזר גאט וואס ער האט אונז באשאפן פון זיין כבוד וועגין אונ האט אונז אפ גישיידעט פון די וואס זיי זיינען פר אירט אונ דינען צו דער זון אונ צו דר לבנה. אונ דר צו האט ער אונז גיגעבן די תורה וואס זיא איז אמת אונ דאס אייביגע לעבין האט ער גיפלאנצט צווישין אונז דען דורך דער תורה קומט מען צום אייביג לעבין דרום בעטין מיר אז ער זאל עפענען אונזערע הערצער אין דער תורה אונ זאל טאן אין אונזרע הערצער זיין ליבשאפט אונ זיין פארכט, גאט זאל אונז העלפין אז מיר זאלין טאן זיין ווילין, אונ מיר זאלין דינען אים מיט דעם גאנצין הארצין. מיר זאלין זיך ניט מידין צו לערקייט אונ מיר זאלין ניט געווינען צו שרעקעניש׃ יהי עס זאל זיין דער ווילין פאר דיר גאט אונזער גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערין אז מיר זאלין היטין דיין גיזעץ אויף דער וועלט, אונ מיר זאלין זוכה זיין אונ מיר זאלין לעבין אונ מיר זאלין זעהן אונ מיר זאלין ארבין גוטס אונ בענטשונג צו די יארין אונ טעג פון משיח אונ צום אייביג לעבין׃ למען אום ווילין מיר זאלין לויבין דיך אונ זאלין ניט שווייגין. גאט מיין גאט אייביג וויל איך דיך לויבין׃ ברוך גילויבט איז דער מענטש וואס פאר זיכערט זיך אויף גאט אונ גאט וועט זיין זיין פר זיכערונג׃ בטחו פר זיכערט זיך אויף גאט ביז אייביג דען מיט דעם שם י״ה הוי״ה גאט גיפארמעט אלע וועלטין׃

יתגדל ויתקדש שמה רבא. אמן בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה, אמן בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: קהל יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא: חזן יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא. אמן לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן:

חזן תתקבל צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל קדם אבוהון די בשמיא ואמרו אמן:

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

עשה שלום (בעשי"ת השלום) במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

אז דער חזן טראגט דיא ספר תורה צום ארון הקדש זאגט ער דאס:

חזן **יהללו את שם יי כי נשגב שמו לבדו:**

ווען דער חזן זאגט יהללו זאגט דאס קהל הודו:

הודו על ארץ ושמים: וירם קרן לעמו תהלה לכל חסידיו לבני ישראל עם קרובו הללויה:

לדוד מזמור ליי הארץ ומלואה תבל וישבי בה: כי הוא על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה: מי יעלה בהר יי ומי יקום במקום קדשו: נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשי ולא נשבע למרמה: ישא ברכה מאת יי וצדקה מאלהי ישעו: זה דור דרשיו מבקשי פניך יעקב סלה: שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד: מי זה מלך הכבוד יי עזוז וגבור יי גבור מלחמה: שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד: מי הוא זה מלך הכבוד יי צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

אין דיא טעג וועלכע מען זאגט נים קיין תחנון זאגט מען נים תפלה לדוד, נור מען פאנגט אן בית יעקב וכו', אויך ווען מען זאגט נים אל ארך אפים זאגט מען אויך נים בית יעקב נור דעם שיר של יום:

תפלה לדוד הטה יי אזנך ענני כי עני ואביון אני: שמרה נפשי כי חסיד אני הושע עבדך אתה אלהי הבוטח אליך: חנני אדני כי אליך אקרא כל היום: שמח נפש עבדך כי אליך אדני נפשי אשא: כי אתה אדני טוב וסלח ורב חסד לכל קראיך: האזינה יי תפלתי והקשיבה בקול תחנונותי: ביום צרתי אקראך כי תענני: אין כמוך באלהים אדני ואין כמעשיך: כל גוים אשר עשית יבואו וישתחוו לפניך אדני ויכבדו לשמך: כי גדול אתה ועשה נפלאות אתה אלהים לבדך: הורני יי דרכך אהלך באמתך יחד לבבי ליראה שמך: אודך אדני אלהי בכל לבבי ואכבדה שמך לעולם: כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה: אלהים זדים קמו עלי ועדת עריצים בקשו נפשי ולא שמוך לנגדם: ואתה אדני אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת: פנה אלי וחנני תנה עזך לעבדך והושיעה לבן אמתך: עשה עמי אות לטובה ויראו שנאי ויבשו כי אתה יי עזרתני ונחמתני:

דיכטאיי דרום גיהער מען זיך פאר זיכערין אין דיר די וואס ווייסי דיין נאמן דען הואיי נאט פאר לאזט נים דיינע פארשער: יי גאט אום וועגין זיין גרוים צדקית טוט ער גרוים מאכין די תורה אונ טוט שטארקן זיא מיט פיל מצות כדי מיר זאלן מער זכות האבין אויף יענער וועלט:

פנ"ם ר'

בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְיָ: כִּי כָּל הָעַמִּים יֵלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו וַאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:

יְהִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ אַל יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ: לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ אֵלָיו לָלֶכֶת בְּכָל דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת אֲבוֹתֵינוּ: וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְיָ קְרֹבִים אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְיָ שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל: לוּלֵי יְיָ שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם: אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ: אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ: אֲזַי עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים: בָּרוּךְ יְיָ שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם: נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ: עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

שיר של יום

בראשון בשבת הַיּוֹם יוֹם רִאשׁוֹן בְּשַׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

לְדָוִד מִזְמוֹר לַייָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן: ק״י

איטליכן טאג נאך דעם מזמור שיר של יום זאגט מען דעם יהי רצון:

יְהִי רָצוֹן עֶס זָאל זיין דֶער ווילין פאר דיר גָאט מיין גָאט אונ גָאט פוּן מיינֶע עֶלְטֶערְן, דֶער הֵיילִיגֶער אוּנ דֶער שְׁטַארְקֶער אוּנ דֶער פָארְכְטִיגֶער שֵׁם וָואס עֶס גֵייט אַרוֹיס פוּן דֶעם מִזְמוֹר וָואס אִיךְ הָאבּ גֶיזָאגְט פַאר דִיר זָאל אָנְגֶענוּמֶען וֶוערִין אוּנ זָאלְסְט מִיךְ צוּ הֶערִין אַזוֹי וִויא דוּא הָאסְט גֶיהֶערְט צוּא דָוִד הַמֶּלֶךְ וָואס עֶר הָאט גֶיזָאגְט דֶעם מִזְמוֹר אוּנ זָאלְסְט מִיין גֶּעבֶּעט אָן נֶעמֶען דֶעם הַיינְטִיגִין טָאג אוּנ דֶער טָאג זָאל זיין אַיין מֵלִיץ יוֹשֶׁר פַר דִיר. אָמֵן:

בשני בשבת הַיּוֹם יוֹם שֵׁנִי בְּשַׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי קֹרַח: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר קָדְשׁוֹ: יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב: אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב: כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו: הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ: רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה: בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ: כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר יְיָ צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד עוֹלָם סֶלָה: דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ: כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל קַצְוֵי אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ: יִשְׂמַח הַר צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ: סֹבּוּ

צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ: שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָה פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ
לְדוֹר אַחֲרוֹן: כִּי זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל מוּת: הושיענו וכו'

בשלישי בשבת הַיּוֹם יוֹם שְׁלִישִׁי בַּשַּׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט: עַד מָתַי תִּשְׁפְּטוּ
עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ סֶלָה: שִׁפְטוּ דַל וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ: פַּלְּטוּ
דַל וְאֶבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ: לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ יִמּוֹטוּ כָּל מוֹסְדֵי
אָרֶץ: אֲנִי אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם: אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד
הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ: קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי אַתָּה תִנְחַל בְּכָל הַגּוֹיִם: הושיענו וכו'

ברביעי בשבת הַיּוֹם יוֹם רְבִיעִי בַּשַּׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

אֵל נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל גֵּאִים: עַד
מָתַי רְשָׁעִים יְיָ עַד מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ: יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל פֹּעֲלֵי
אָוֶן: עַמְּךָ יְיָ יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ: אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ: וַיֹּאמְרוּ
לֹא יִרְאֶה יָּהּ וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ:
הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט: הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם
דָּעַת: יְיָ יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי הֵמָּה הָבֶל: אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר תְּיַסְּרֶנּוּ יָּהּ
וּמִתּוֹרָתְךָ תְלַמְּדֶנּוּ: לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת: כִּי לֹא יִטֹּשׁ
יְיָ עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: כִּי עַד צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל יִשְׁרֵי לֵב: מִי יָקוּם
לִי עִם מְרֵעִים מִי יִתְיַצֵּב לִי עִם פֹּעֲלֵי אָוֶן: לוּלֵי יְיָ עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט שָׁכְנָה דוּמָה
נַפְשִׁי: אִם אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חַסְדְּךָ יְיָ יִסְעָדֵנִי: בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ
יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי: הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עֲלֵי חֹק: יָגוֹדּוּ עַל נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם
נָקִי יַרְשִׁיעוּ: וַיְהִי יְיָ לִי לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי: וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם אֶת אוֹנָם
וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ: לְכוּ נְרַנְּנָה לַייָ נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נְקַדְּמָה
פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים: הושיענו וכו'

בחמישי בשבת הַיּוֹם יוֹם חֲמִישִׁי בַּשַּׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית לְאָסָף: הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוּ
זִמְרָה וּתְנוּ תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם נָבֶל: תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם
חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל
אֶרֶץ מִצְרָיִם שְׂפַת לֹא יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע: הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה:
בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל מֵי מְרִיבָה סֶלָה: שְׁמַע עַמִּי
וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם תִּשְׁמַע לִי: לֹא יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר:
אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: וְלֹא שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי
וְיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה לִי: וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ
לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ: כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי: מְשַׂנְאֵי יְיָ
יְכַחֲשׁוּ לוֹ וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם: וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ:

הושיענו וכו'

בששי בשבת הַיּוֹם יוֹם שִׁשִּׁי בַּשַּׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

ה' מלך גאות וכו'. הושיענו וכו'

אום ראש חֹדֶשׁ נָאךְ דֶּעם שִׁיר שֶׁל יוֹם זָאגְט מֶען ברכי נפשי:

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ יְיָ אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְּאֹד הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ: עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה
נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה: הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׂם עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ

סע"ס ר' זיין. על

עַל כַּנְפֵי רוּחַ: עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת מְשָׁרְתָיו אֵשׁ לֹהֵט: יָסַד אֶרֶץ עַל מְכוֹנֶיהָ
בַּל תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד: תְּהוֹם כַּלְּבוּשׁ כִּסִּיתוֹ עַל הָרִים יַעַמְדוּ מָיִם: מִן גַּעֲרָתְךָ
יְנוּסוּן מִן קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן: יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת אֶל מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ לָהֶם:
גְּבוּל שַׂמְתָּ בַּל יַעֲבֹרוּן בַּל יְשׁוּבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ: הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים בֵּין
הָרִים יְהַלֵּכוּן: יַשְׁקוּ כָּל חַיְתוֹ שָׂדָי יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צְמָאָם: עֲלֵיהֶם עוֹף הַשָּׁמַיִם
יִשְׁכּוֹן מִבֵּין עֳפָאיִם יִתְּנוּ קוֹל: מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע
הָאָרֶץ: מַצְמִיחַ חָצִיר לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:
וְיַיִן יְשַׂמַּח לְבַב אֱנוֹשׁ לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן וְלֶחֶם לְבַב אֱנוֹשׁ יִסְעָד: יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי
יְיָ אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע: אֲשֶׁר שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ: הָרִים
הַגְּבֹהִים לַיְּעֵלִים סְלָעִים מַחְסֶה לַשְׁפַנִּים: עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ:
תָּשֶׁת חֹשֶׁךְ וִיהִי לָיְלָה בּוֹ תִרְמֹשׂ כָּל חַיְתוֹ יָעַר: הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ
מֵאֵל אָכְלָם: תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן וְאֶל מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן: יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ
וְלַעֲבֹדָתוֹ עֲדֵי עָרֶב: מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ
קִנְיָנֶךָ: זֶה הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדֹלוֹת:
שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק בּוֹ: כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת אָכְלָם
בְּעִתּוֹ: תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב: תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן תֹּסֵף
רוּחָם יִגְוָעוּן וְאֶל עֲפָרָם יְשׁוּבוּן: תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה: יְהִי
כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ:
אָשִׁירָה לַייָ בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּייָ:
יִתַּמּוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ הַלְלוּיָהּ:

פון ר"ח אֱלוּל בִּיז נָאךְ הוֹשַׁעְנָא רַבָּה זָאגְט מֶען לדוד ה' אורי אַלֶע טָאג פְרִיא אוּנ אָוֶונְד:

לְדָוִד יְיָ אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא יְיָ מָעוֹז חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד: בִּקְרֹב עָלַי מְרֵעִים
לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרִי צָרַי וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ: אִם תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה
לֹא יִירָא לִבִּי אִם תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ: אַחַת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת יְיָ
אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ כָּל יְמֵי חַיַּי לַחֲזוֹת בְּנֹעַם יְיָ וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ: כִּי
יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכֹּה בְּיוֹם רָעָה יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי: וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל
אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַייָ: שְׁמַע יְיָ קוֹלִי
אֶקְרָא וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי: לְךָ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי אֶת פָּנֶיךָ יְיָ אֲבַקֵּשׁ: אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ
מִמֶּנִּי אַל תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ אַל תִּטְּשֵׁנִי וְאַל תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי: כִּי
אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַייָ יַאַסְפֵנִי: הוֹרֵנִי יְיָ דַּרְכֶּךָ וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרָי:
אַל תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי כִּי קָמוּ בִי עֵדֵי שֶׁקֶר וִיפֵחַ חָמָס: לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת
בְּטוּב יְיָ בְּאֶרֶץ חַיִּים: קַוֵּה אֶל יְיָ חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל יְיָ:

קַוֵּה אֶל יְיָ חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל יְיָ: אֵין קָדוֹשׁ כַּייָ כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ וְאֵין צוּר
כֵּאלֹהֵינוּ: כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי יְיָ וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ:

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ. אֵין כַּאדוֹנֵינוּ. אֵין כְּמַלְכֵּנוּ. אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ:
מִי כֵאלֹהֵינוּ. מִי כַאדוֹנֵינוּ. מִי כְמַלְכֵּנוּ. מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ:

אֵין כאלהינו עֶס אִיז נִיטָא אַזוֹי אַיין גָאט וִוי אוּנְזֶער גָאט. עֶס אִיז נִיטָא אַזוֹי אַהֶער וִוי
אוּנְזֶר הֶער. עֶס אִיז נִיטָא אַזוֹי אַיין קֵינִיג דֶר וֶועלְט וִוי אוּנְזֶער קֵינִיג דֶר וֶועלְט.

סְפ"ם ר' עס

נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ. נוֹדֶה לַאדוֹנֵינוּ. נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ. נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ. בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ. בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ. בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ. אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ. אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. אַתָּה תוֹשִׁיעֵנוּ. אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד: אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים:

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת הַצֳּרִי וְהַצִּפֹּרֶן הַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה. מוֹר וּקְצִיעָה שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה: הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר. קִלּוּפָה שְׁלשָׁה. קִנָּמוֹן תִּשְׁעָה. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין. יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק. מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע. מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא: רַבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהוּא. וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ. וְאִם חִסַּר אֶחָד מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה. וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

תָּנָא דְבֵי אֵלִיָּהוּ כָּל הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת בְּכָל יוֹם מֻבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא שֶׁנֶּאֱמַר הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ אַל תִּקְרֵי הֲלִיכוֹת אֶלָּא הֲלָכוֹת:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם. שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: אַל תִּקְרֵי בָּנַיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

ווען מען זאגט קדיש דרבנן הייבט מען אן יתגדל ביז ידא שלמא רבא אונ דער נאך זאגט מען דאס:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן. וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן. וְעַל כָּל מָאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא. דִּי בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל אֲתַר וַאֲתַר. יְהֵא לְהוֹן

עס איז ניטא אזו איין העלפער ווי אונזער העלפר: מי ווער איז אזו ווי אונזער גאט. ווער איז אזו ווי אונזער הער. ווער איז אזו ווי אונזער קיניג דר וועלט. ווער איז אזו ווי אונזער העלפער: נודה מיר וועלין לויבין צו אונזער גאט. מיר וועלין לויבין צו אונזער הער. מיר וועלין לויבין צו אונזר קיניג דר וועלט. מיר וועלין לויבין צו אונזר העלפער: ברוך גילויבט איז אונזער גאט. גילויבט איז אונזער הער. גילויבט איז אונזער קיניג דר וועלט. גילויבט איז אונזער העלפער: אתה דו ביסט אונזער גאט. דו ביסט אונזער הער. דו ביסט אונזער קיניג דר וועלט. דו ביסט אונזר העלפער. דו זאלסט אונז העלפין. דו וועסט אויף שטיין אונ דר בארעמען די שטאט ציון דען עס איז שוין צייט צו דר בארעמען איר עס איז שוין גקומען די צייט:

כע״ס ר׳ עלינו

ולמן שלמא רבא תנא וחסדא ורחמין וחיין אריכין ומזונא רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון דבשמיא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עשה שלום (בעשי״ת השלום) במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

עס שטייט אין כתבי האר״י ז״ל אז דעם שבח עלינו זאל מען בכונה זאגן דען ווייל ישראל זאגין עלינו הערט השי״ת מיט אלע מלאכים צוא אונ לויבין אונ בענטשין ישראל:

עלינו לשבח לאדון הכל לתת גדלה ליוצר בראשית שלא עשנו כגויי הארצות*) ולא שמנו כמשפחות האדמה שלא שם חלקנו כהם וגורלנו ככל המונם: ואנחנו כרעים ומשתחוים ומודים לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ. ומושב יקרו בשמים ממעל. ושכינת עזו בגבהי מרומים. הוא אלהינו אין עוד. אמת מלכנו אפס זולתו ככתוב בתורתו וידעת היום והשבת אל לבבך כי יי הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד:

*) בעת מ״ת

ועל כן נקוה לך יי אלהינו לראות מהרה בתפארת עזך להעביר גלולים מן הארץ והאלילים כרות יכרתון לתקן עולם במלכות שדי וכל בני בשר יקראו בשמך. להפנות אליך כל רשעי ארץ. יכירו וידעו כל יושבי תבל

עלינו אויף אונז איז מוטל צו לויבן צום הער פון דר גאנצר וועלט צו געבן גרויסקייט צום בשעפר פון אנפאנג אויף דעם וואס ער האט אונז ניט באשאפין וויא דיא וואס דינען צו דר זון אונ צו די מזלות אונ האט אונז ניט גיטאן וויא זייערע משפחות וואס ער האט ניט גיטאן אונזער חלק וויא זיי, אונ אונזר גורל איז ניט ווי דער גורל פון זייערע גימיין. ואנחנו אבער מיר קניען אונ בוקין זיך אונ מיר דאנקען פאר דעם קיניג וואס ער קיניגט איבער אלע מלכים הייליג אונ גילויבט איז ער. ער האט גינייגט די הימלן אונ האט גגרונדפעסטיגט די ערד. דאס זיצונג פון זיין כבוד איז אין הימעל פון אויבין. אונ זיין שכינה איז אין די הויכע הימלען. ער איז אונזער גאט אונ ניט קיינר: אמת עס איז אמת ער איז אונזער קיניג עס איז ניט פאר האנדין קיין גאט חוץ אים. אזו וויא עס שטייט גישריבן אין זיין תורה, דו זאלסט וויסין היינט אונ זאלסט עס ווידר קערין צו דיין הארץ אז נאר גאט איז איין גאט אויבין אויף דעם הימיל אונ אויף דער ערד פון אונטין איז ניט פאר האנדין קיין אנדער גאט:

ועל כן אונ דרום האפין מיר צו דיר אונזר גאט מיר זאלין באלד זעהן אין שיינקייט פון דיין שטארקייט אז דו זאלסט מעביר זיין דיא אום ווערדיקייט פון דער ערד אונ די צורות פון אפ געטער עבודת גלולים זאלין פר שניטין ווערין לתקן צו פר ריכטין די וועלט מיט דאס קיניגרייך פון דעם אלמאכטיגין גאט. וכל אונ אלע מענטשין וועלן רופין מיט דיין נאמען. אזו האפין מיר אז אלע רשעים פון דר ערד וועלין אוועק נוארפין דם רשעות אונ וועלין זיך קערין צו דיר. יכירו זיי וועלן דער קענן אונ וועלן

כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם עֲלֵיהֶם
אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי
הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב
בְּתוֹרָתֶךָ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל
הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: קדיש יתום

דיא דרייא פסוקים זיינען א סגולה מציל צוא זיין פון גזרות רעות ר"ל:

אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא: עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר דַּבְּרוּ דָבָר
וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל: וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל אֲנִי עָשִׂיתִי
וַאֲנִי אֶשָּׂא וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט:
אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ יֵשְׁבוּ יְשָׁרִים אֶת פָּנֶיךָ:

מען איז זיך נוהג צו לייגן תפלין דר"ת נאך דעם דאווענען אן א ברכה און מען לייענט קריאת שמע אין זיי און אנדערע
זיינען זיך נוהג צוא זאגן אין זייא אויך פרשת קדש והיה כי יביאך:

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: קַדֶּשׁ לִי כָל בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה
אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְיָ אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא
יֵאָכֵל חָמֵץ: הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב: וְהָיָה כִי יְבִיאֲךָ יְיָ אֶל אֶרֶץ
הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ אֶרֶץ
זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת הָעֲבֹדָה הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה: שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל
מַצֹּת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַייָ: מַצּוֹת יֵאָכֵל אֵת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ חָמֵץ
וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל גְּבֻלֶךָ: וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה
עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם: וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן
תִּהְיֶה תּוֹרַת יְיָ בְּפִיךָ כִּי בְּיָד חֲזָקָה הוֹצִאֲךָ יְיָ מִמִּצְרָיִם: וְשָׁמַרְתָּ אֶת הַחֻקָּה
הַזֹּאת לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה: וְהָיָה כִּי יְבִאֲךָ יְיָ אֶל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ וּנְתָנָהּ לָךְ: וְהַעֲבַרְתָּ כָל פֶּטֶר רֶחֶם לַייָ וְכָל פֶּטֶר שֶׁגֶר
בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים לַייָ: וְכָל פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם לֹא
תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ וְכֹל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה: וְהָיָה כִּי יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר
מַה זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: וַיְהִי כִּי
הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ וַיַּהֲרֹג יְיָ כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר אָדָם וְעַד בְּכוֹר

ווייסען אַלע זיצער פון דר וועלט. דען צוא דיר אַליין וועט זיך בוקען אַלע קניא. אַלע
צינגער וועלין שווערין צו דיר. לפניך פאר דיר גאט אונזער גאט וועלין זיי קניען און
וועלין פאלין, און צום כבוד פון דיין נאמן וועלין זייא געבין ווירדיקייט. ויקבלו און
אַלע וועלין אַנטפאנגן אויף זיך דעם יאך פון דיין קיניגרייך, און דוא וועסט קיניגין
איבר זיי באלד ביז אין דר אייביגקייט. כי המלכות דען דאס קיניגרייך איז דיין, און
צו אייביקייט וועסטו קיניגין מיט כבוד. ככתוב אזו ווי עס שטייט אין דיין תורה גאט
וועט קיניגין אימער און אייביג: ונאמר און נאך איין פסוק שטייט גאט וועט זיין איין
מלך איבער דער גאנצער ערד. אין דעם טאג וועט גאט זיין איינציג און זיין נאמען
וועט זיין איינציג:

בבהמה על בן אני זבח ליי כל פטר רחם הזכרים וכל בכור בני אפדה: והיה לאות על ידכה ולטוטפת בין עיניך כי בחזק יד הוציאנו יי ממצרים:

שש זכירות

זכירת יציאת מצרים למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך:

זכירת מעמד הר סיני רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך והודעתם לבניך ולבני בניך: יום אשר עמדת לפני יי אלהיך בחרב:

זכירת מחיית עמלק זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים: אשר קרך בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אחריך ואתה עיף ויגע ולא ירא אלהים: והיה בהניח יי אלהיך לך מכל איביך מסביב בארץ אשר יי אלהיך נתן לך נחלה לרשתה תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח:

זכירת הקצפת מדבר זכר אל תשכח את אשר הקצפת את יי אלהיך במדבר:

זכירת מרים זכור את אשר עשה יי אלהיך למרים בדרך בצאתכם ממצרים.

זכירת שבת זכור את יום השבת לקדשו:

שלשה עשר עקרים

א אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו הוא בורא ומנהיג לכל הברואים והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים:

ב אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו הוא יחיד ואין יחידות כמוהו בשום פנים והוא לבדו אלהינו היה הוה ויהיה:

ג אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו אינו גוף ולא ישיגוהו משיגי הגוף ואין לו שום דמיון כלל:

ד אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו הוא ראשון והוא אחרון:

ה אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו לו

אני מאמין איך גלויב מיט אונוארהאפטיגן גלויבן אז דר באשעפר פירט אלע עולמות אונ האט בשאפין אלע באשעפענעס אונ ער אליין האט געטאן אונ ער טוט איצונד אונ וועט טאן אלע מעשים ביז אייביג: אני מאמין איך גלויב מיט איין ווארהאפטיגין גלויבין אז דר בורא איז איינציג אונ עס איז ניטא אזו וויא ער, זיין איינציקייט איז קיין גלייכין אונ ער אליין איז אונזער גאט, ער איז גיוועזן ביז איצונד ער איז איצונד אונ ער וועט זיין אייביג: אני מאמין איך גלויב מיט אווארהאפטיגין גלויבין אז ער איז ניט קיין גוף אונ אלע ענינים וואס גרייכט איין גוף וועט דם אים ניט גרייכין אונ ער האט צו זיך קיין גלייכין בשום אופן: אני מאמין איך גלויב מיט איין ווארהאפטיגן גלויבן אז ער איז דר ערשטער צו אלע באשעפעניש אונ אז פון אלעם וועט נישט ווערין בלייבט ער אין זיין שטאנד: אני מאמין איך גלויב מיט איין ווארהאפטיגן גלויבן אז צו אים איז גוט צוא בעטין אונ חוץ אים איז ניטא קיינעם צו בעטין ווארום זיי זיינן אלע זיינע ברואים: אני מאמין איך גלויב מיט איין ווארהאפטיגן
נלויבין

לבדו ראוי להתפלל ואין לזולתו ראוי להתפלל:

ו אני מאמין באמונה שלמה שכל דברי נביאים אמת:

ז אני מאמין באמונה שלמה שנבואת משה רבנו עליו השלום היתה אמתית ושהוא היה אב לנביאים לקודמים לפניו ולבאים אחריו:

ח אני מאמין באמונה שלמה שכל התורה המצויה עתה בידינו היא הנתונה למשה רבנו עליו השלום:

ט אני מאמין באמונה שלמה שזאת התורה לא תהא מחלפת ולא תהא תורה אחרת מאת הבורא יתברך שמו:

י אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו יודע כל מעשה בני אדם וכל מחשבותם שנאמר היצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם:

יא אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו גומל טוב לשומרי מצותיו ומעניש לעוברי מצותיו:

יב אני מאמין באמונה שלמה בביאת המשיח ואף על פי שיתמהמה עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבא:

יג אני מאמין באמונה שלמה שיהיה תחית המתים בעת שתעלה רצון מאת הבורא יתברך שמו ויתעלה זכרו לעד ולנצח נצחים:

לישועתך קויתי יי. קויתי יי לישועתך. יי לישועתך קויתי:
לפורקנך סברית יי. סברית יי לפורקנך. יי לפורקנך סברית:

גלויבן אז אלע רייד פון די נביאים איז אלץ אמת: אני מאמין איך גלויב מיט איין וואָרהאַפטיגן גלויבן אז די נבואה פון משה רבנו איז לויטער אמת און ער איז געווען דר העכער און פאָטער פון אלע חכמים דען אלץ וואקסט פון אים. עס זייא די חכמים וואס פריער פאר אים אָדער נאך אים איז אלץ פון זיין תורה וואס ער האט מקבל געוועזען: אני מאמין איך גלויב מיט איין וואָרהאַפטיגן גלויבן אז גאר די תורה וואס מיר האבן איז די זעלביגע וואס גאט האט געגעבן צו משה: אני מאמין איך גלויב מיט אוואָרהאַפטיגן גלויבן אז די תורה וואס בייא אונז איז וועט קיין מאל ניט פאר ביטן ווערן און עס וועט ניט זיין קיין אנדערע תורה מאת הבורא יתברך שמו: אני מאמין איך גלויב מיט אוואָרהאַפטיגן גלויבן אז ער ווייס אלע מעשים פון די מענטשן און אלע זייערע מחשבות. ער באשאפט די הערצער פון אלעם און פאר שטייט אלע זייערע מעשים: אני מאמין איך גלויב מיט אוואָרהאַפטיגן גלויבן אז ער באצאלט גוטעס צו דיא וואס היטן זייערע מצות און וועט שטראפן צו די וואס זיינען עובר אויף זייערע מצות: אני מאמין איך גלויב מיט איין וואָרהאַפטיגן גלויבן אז משיח וועט בודאי קומען און כאטשע ער זאמט זיך האף איך דאך אלע טאג אז ער וועט קומען: אני מאמין איך גלויב מיט איין וואָרהאַפטיגן גלויבן שיהיה תחית המתים אז עס וועט זיין דאס די טויטע וועלין לעבעדיג ווערן בעת אין דר צייט אז דר רצון הבורא וועט זיין, יתברך שמו ויתעלה זכרו לעד ולנצח נצחים:

תפלת הדרך

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתוליכנו לשלום ותצעידנו לשלום ותדריכנו לשלום ותגיענו למחוז חפצנו לחיים ולשמחה ולשלום ותצילנו מכף כל אויב ואורב בדרך ומכל מיני פורעניות המתרגשות לבוא לעולם. ותשלח ברכה במעשה ידינו. ותתננו לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו. ותשמע קול תחנונינו כי אל שומע תפלה ותחנון אתה: ברוך אתה יי שומע תפלה: ואומר ג"פ יוהך ישמרני יוהך יצילני יוהך יעזרני: לישועתך קויתי יי. קויתי יי לישועתך. יי לישועתך קויתי: ואומר ז"פ ויהי נועם: ג"פ ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים: ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנים: יי עז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום: יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: יי צבאות אשרי אדם בוטח בך: יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו: שיר למעלות אשא עיני וגו'

המלאך הגאל אתי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב הארץ: וידבר וגו' דבר אל אהרן וגו' עד ואני אברכם.

הטבת חלום

הרואה חלום ונפשו עגומה עליו ייטיבנו בפני שלשה האוהבים אותו כזה הסדר:

החולם אומר ז' פעמים חלמא טבא חזאי: ועונין ג' המטיבים שבע פעמים:

חלמא טבא חזיתא. טבא הוא וטבא להוא. רחמנא טבא לשויה לטב. שבע זמנין לגזרו עליה מן שמיא די להוא טבא ויהוי טבא. טבא הוא וטבא להוא:

ואומר החולם הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני שמחה: ועונין ולא אבה יי אלהיך לשמוע אל בלעם ויהפך יי אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך יי אלהיך: אז תשמח בתולה במחול ובחורים וזקנים יחדו והפכתי אבלם לששון ונחמתים ושמחתים מיגונם: החולם אומר פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי: ועונין ופדויי יי ישבון ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה: ויאמר העם אל שאול היונתן ימות אשר עשה הישועה הגדולה הזאת בישראל חלילה. חי יי אם יפול משערת ראשו ארצה כי עם אלהים עשה היום הזה ויפדו העם את יונתן ולא מת: החולם אומר בורא ניב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר יי ורפאתיו: ועונין ורוח לבשה את עמשי ראש השלישים לך דויד ועמך בן ישי שלום. שלום לך ושלום לעוזרך כי עזרך אלהיך ויקבלם דויד ויתנם בראשי הגדוד: ואמרתם כה לחי ואתה שלום וביתך שלום וכל אשר לך שלום: יי עז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום: החולם יאמר ג"פ אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי: עזרי מעם יי עשה שמים וארץ: ומשיבין לו ג"פ אל יתן למוט רגלך אל ינום שמרך: הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל: יי שמרך יי צלך על יד ימינך: יומם השמש לא יככה וירח בלילה: יי ישמרך מכל רע ישמר את נפשך: יי ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם: ואומר החולם וידבר יי אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם: ועונין יברכך יי וישמרך: יאר יי פניו אליך ויחנך: ישא יי פניו אליך וישם לך שלום: ואומר החולם ג"פ תודיעני ארח חיים: ועונין שבע שמחות את פניך נעמות בימינך נצח: ואומר החולם ג"פ יי שמעתי שמעך יראתי:

הטבת חלום

יפתח ג"פ יְיָ פָּעָלְךָ בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּיהוּ בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר: ואח"כ יאמר
המטיבים לֵךְ אֱכוֹל בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה בְלֶב טוֹב יֵינֶךָ כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת
מַעֲשֶׂיךָ: וּתְשׁוּבָה וּתְפִלָּה וּצְדָקָה מַעֲבִירִין אֶת רוֹעַ הַגְּזֵרָה. וְשָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל
כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן: סִמָּן טוֹב וּמַזָּל טוֹב יִהְיֶה לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אָמֵן:

וידוי לאמרו בכל יום

אין דיא מעג וואס מען זאגט נים קיין תחנון זאגט מען נים קיין וידוי:

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי אֵל אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת לְכָל בָּשָׂר שֶׁרְפוּאָתִי בְּיָדֶךָ וּמִיתָתִי בְּיָדֶךָ יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁתְּרַפְּאֵנִי רְפוּאָה שְׁלֵמָה וְיַעֲלֶה זִכְרוֹנִי וּתְפִלָּתִי לְפָנֶיךָ כִּתְפִלַּת חִזְקִיָּהוּ בְּחָלְיוֹ. וְאִם קָרְבָה עֵת פְּקוּדָתִי לָמוּת תְּהֵא מִיתָתִי כַּפָּרָה לְכָל חַטֹּאתַי וּלְכָל עֲוֹנַי וּלְכָל פְּשָׁעַי שֶׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ מִיּוֹם הֱיוֹתִי עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְתֵן חֶלְקִי בְּגַן עֵדֶן וְזַכֵּנִי לָעוֹלָם הַבָּא הַצָּפוּן לַצַּדִּיקִים וְתוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח: בָּרוּךְ אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתִי שֶׁאֵין אֲנִי עַז פָּנִים וּקְשֵׁה עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי צַדִּיק אֲנִי וְלֹא חָטָאתִי אֲבָל אֲנִי חָטָאתִי:

אָשַׁמְתִּי. בָּגַדְתִּי. גָּזַלְתִּי. דִּבַּרְתִּי דוֹפִי: הֶעֱוֵיתִי. וְהִרְשַׁעְתִּי. זַדְתִּי. חָמַסְתִּי. טָפַלְתִּי שֶׁקֶר: יָעַצְתִּי רָע. כִּזַּבְתִּי. לַצְתִּי. מָרַדְתִּי. נִאַצְתִּי. סָרַרְתִּי. עָוִיתִי. פָּשַׁעְתִּי. צָרַרְתִּי. קִשִּׁיתִי עֹרֶף: רָשַׁעְתִּי. שִׁחַתִּי. תִּעַבְתִּי. תָּעִיתִי. תִּעְתָּעְתִּי: סַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לִי: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלַי כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנִי הִרְשָׁעְתִּי: מַה אֹּמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם וּמַה אֲסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל לֵב וְכָל חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב. אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָּ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתִּסְלַח לִי עַל כָּל עֲוֹנוֹתַי וּתְכַפֵּר לִי עַל כָּל פְּשָׁעַי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

שבעים ושנים פסוקים

וְאַתָּה יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי: וְאַתָּה יְיָ אַל תִּרְחָק אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה: אֹמַר לַייָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ: שׁוּבָה יְיָ חַלְּצָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ: דָּרַשְׁתִּי אֶת יְיָ וְעָנָנִי וּמִכָּל מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי: זַמְּרוּ לַייָ יֹשֵׁב צִיּוֹן. הַגִּידוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה. נִבְרְכָה לִפְנֵי יְיָ עֹשֵׂנוּ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: חַי יְיָ וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרוּם אֱלוֹהֵי יִשְׁעִי: לָמָה יְיָ תַּעֲמֹד בְּרָחוֹק תַּעְלִים לְעִתּוֹת בַּצָּרָה: הָרִיעוּ לַייָ כָּל הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: וִיהִי יְיָ מִשְׂגָּב לַדָּךְ מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת בַּצָּרָה: וַיְהִי יְיָ לִי לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי: יְיָ אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה נֶגְדֶּךָ: יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ: שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ יְיָ אֱלֹהָי וְאַל יִשְׂמְחוּ לִי: קַוֺּה קִוִּיתִי יְיָ וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי: וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא אָנָּה יְיָ מַלְּטָה נַפְשִׁי: וַאֲנִי עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְיָ אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה: יְיָ שָׁמְרֵךָ

סכמ"פ ר' יי

יי צלך על יד ימינך: יי ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם: רוצה יי את
יראיו את המיחלים לחסדו: אודה יי בכל לבי אספרה כל נפלאותיך: קראתי
בכל לב ענני יי חקיך אצורה: חלצני יי מאדם רע מאיש חמסים תנצרני: אלהים
אל תרחק ממני. אלהי לעזרתי חושה: יי חנני רפאה נפשי כי חטאתי לך: כי
אתה תקותי אדני אלהים מבטחי מנעורי: אבא בגבורות אדני אלהים אזכיר
צדקתך לבדך: כי ישר דבר יי וכל מעשהו באמונה: יי ידע מחשבות אדם כי
המה הבל: יחל ישראל אל יי מעתה ועד עולם: אהבתי כי ישמע יי את קולי
תחנוני: יי אהבתי מעון ביתך ומקום משכן כבודך: יי אלהים צבאות השיבנו
האר פניך ונושעה: כי אתה יי מחסי עליון שמת מעונך: שמע יי וחנני יי היה
עזר לי: למה יי תזנח נפשי תסתיר פניך ממני: יי הצילה נפשי משפת שקר
מלשון רמיה: יי ישמרך מכל רע. ישמר את נפשך: ואני אליך יי שועתי. ובבקר
תפלתי תקדמך: נדבות פי רצה נא יי ומשפטיך למדני: אם אמרתי מטה רגלי
חסדך יי יסעדני: טוב יי לכל ורחמיו על כל מעשיו: מה גדלו מעשיך יי מאד
עמקו מחשבותיך: הודיע יי ישועתו. לעיני הגוים גלה צדקתו: גדול יי ומהלל
מאד ולגדלתו אין חקר: רחום וחנון יי ארך אפים ורב חסד: יהי כבוד יי לעולם
ישמח יי במעשיו: אודה יי כצדקו. ואזמרה שם יי עליון: ידעתי יי כי צדק
משפטיך. ואמונה עניתני: יי בשמים הכין כסאו ומלכותו בכל משלה: ואתה
יי לעולם תשב וזכרך לדר ודר: סומך יי לכל הנופלים וזוקף לכל הכפופים:
יראי יי בטחו ביי עזרם ומגנם הוא: ונפשי נבהלה מאד ואתה יי עד מתי:
ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם יי: צדיק יי בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו:
יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם: ראה כי פקודיך אהבתי יי כחסדך חיני:
עבדו את יי בשמחה באו לפניו ברננה: הנה עין יי אל יראיו למיחלים לחסדו:
שובה יי עד מתי והנחם על עבדיך: אל תעזבני יי אלהי אל תרחק ממני:
והתענג על יי ויתן לך משאלות לבך: הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו: יי מנת
חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי: הודו ליי קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו:
אודה יי מאד בפי ובתוך רבים אהללנו: שובי נפשי למנוחיכי כי יי גמל עליכי
שמע ישראל יי אלהינו יי אחד: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

מן זאל זאגן דעם מזמור הבו לה' בני אלים וכו' פיר מאל ווארום אין דעם מזמור גיפינט מן אכטצעהן מאל דעם שם
אונ פיר מאל אכטצעהן באטרעפט צוויא אונ זיבעציג אנפאנגען דיא שמות וואס אויבן שטייט:

מזמור לדוד הבו ליי בני אלים הבו ליי כבוד ועוז: הבו ליי כבוד שמו השתחוו ליי
בהדרת קדש: קול יי על המים אל הכבוד הרעים יי על מים רבים: קול יי
בכח קול יי בהדר: קול יי שובר ארזים וישבר יי את ארזי הלבנון: וירקידם כמו עגל
לבנון ושריון כמו בן ראמים: קול יי חוצב להבות אש: קול יי יחיל מדבר יחיל יי
מדבר קדש: קול יי יחולל אילות ויחשף יערות ובהיכלו כלו אמר כבוד: יי למבול
ישב וישב יי מלך לעולם: יי עז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: יי צבאות אשרי אדם בוטח בך:
יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו: ג"פ אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט
תסובבני סלה: בטחו ביי עדי עד. כי ביה יי צור עולמים: יי עז לעמו יתן יי
יברך את עמו בשלום: ג"פ פנים ואחור

שבעים ושנים פסוקים

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי אלהי אברהם. אלהי יצחק. ואלהי יעקב. האל הגדול הגבור והנורא. אל עליון. אהיה אשר אהיה. עשה למענך ולמען פסוקי תורתך אלו. ולמען שם של שבעים ושנים שמות. היוצאים מאלו הפסוקים ויסע. ויבא. ויט. שתרחמני ותצליח את דרכי ותהיה בעזרי ובעזר כל אשר לי ותצילני מכף משל וחומץ ובליעל. ומכל מיני פורעניות המתרגשות ובאות לעולם. ותפרנסני בכבוד ולא בבזיון ומלא ידי מעשר מתנת ידך ושלח ברכה והצלחה בכל מעשי ידי לטובה ובכל נכסי. ותצילני ותרצני. ותתפוץ תפלתי כזבחי צדק וכריח ניחוח. טרם אשוע אליך ענני. כדבר שנאמר. והיה טרם יקראו ואני אענה. עוד הם מדברים ואני אשמע: והוליכני לשלום. ותצעידני לשלום. ותביאני אל מחוז חפצי לשלום. כרצון לבי הידוע לך. יה בימיני. וברוך בשמאלי. אלהים מלפני. ואדיר מאחורי. ושכינת אל על ראשי: עשה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

אונ אויך זאל מאן זאגן פרשת המן געפינט מאן אין סדר מעמדות:

תחנות

תתברך אלהי האלהים. ואדני האדנים. ותשתבח בפי עליונים ותחתונים. כי אין כמוך שוכן מעונים. ברוך אתה יי שומע תחנונים: תתברך ברוך בכל פה. ותשתבח בפי עם מצפה. כי אין כמוך מוחץ ורופא. ברוך אתה יי עתידות צופה: תתברך גדול העצה ורב העליליות. ותשתבח בפי כל בריות. כי אין כמוך בוחן כליות. ברוך אתה יי המקרה במים עליות: תתברך דר במרומים. ותשתבח מלא רחמים. כי אין כמוך אבי יתומים. ברוך אתה יי חי העולמים: תתברך האל יי. ותשתבח בפי מעני. כי אין כמוך באלהים אדני. ברוך אתה יי שומע תחנוני: תתברך ואין דומה לך רב העליליות. ותשתבח יושב תהלות. כי אין כמוך עושה גדולות. ברוך אתה יי גבור במפעלות: תתברך זוכר הברית ומזכיר נשכחות. ותשתבח אלהי הרוחות. כי אין כמוך חולה ממעמקים ומשוחות. ברוך אתה יי מלך מהלל בתשבחות: תתברך חסן

תתברך אלהי האלהים גילויבט ביסטו גאט דר געטער אונ האר איבער אלע הערן אונ ביסט גירימט אין מויל פון די אויבערשטע אונ דיא אונטערשטע דאס קיינר דיר גליך איז. איין וואונער דר הימעל. גילויבט ביסטו גאט אפאר געטער דר בארימליכע גיבעט. גילויבט ביסטו דו ביסט גילויבט אין אלע מיילער אונ גירימט אין מונד דאס פאלק ישראל דאס זיי אויך דיר האפין דס קיינר דיר גליך איז דר דא טוט וואונדין אונ היילין. גילויבט ביסטו גאט דר דא לונט וואס שפעטער זאל זיין. גילויבט ביסטו גרויס פון ראט. מעכטיג פון ווערק אונ ביסט גירימט אין מונד אלע באשעפינש דאס קיינר דיר גליך איז. דר דא פרובט די גידאנקין. גילויבט ביסטו גאט דר דא בעלקט זיינע בוידימס אין דיא וואסערין. גילויבט ביסטו דר דא וואונט אין דיא הימלען אונ ביסט גערימט דאס דוא ביסט פול מיט בארעמהארציקייט דאס קיינר דיר גליך איז. אפאטר איבר יתומים. גילויבט ביסטו גאט אלעבעדיגער פון די גאנצע וועלט. גילויבט ביסטו גאט דר דא הייסט (יי) אונ ביסט גירימט דורך די בייד פון מיין מויל. דס קיינר דיר גאט גליך איז אונטער די געטער. גילויבט ביסטו גאט דר דא הערט מיינע בארעמליכע גיבעט. גילויבט ביסטו אונ קיינר איז דיר גליך. מיינסטער דער ווערקין אונ ביסט גירימט דוא ווארסט די לויב דאס קיינר דיר גליך איז דר דא טוט אכפערקייט. גילויבט ביסטו גאט אשטארקער אין ווערק. גילויבט ביסטו דער דא גידיינקט די פאר בונד אונ דר מאגט די פאר געסינע זאכין אונ ביסט גירימט. אגאט

סמ"ש ר'　　דער

יה אלהי האלהים. ותשתבח חכב גבוהים. כי אין כמוך על כל אלהים. ברוך
אתה יי אלהי האלהים: תתברך טהור בהיר בשחקים. ותשתבח בפי עוללים
ויונקים. כי אין כמוך גוזר ומקים. ברוך אתה יי עשה משפט לעשוקים: תתברך
יושב הכרובים. ותשתבח מונה מספר לכוכבים. כי אין כמוך המכסה שמים
בעבים. ברוך אתה יי נותן לחם לרעבים: תתברך כונס מי הים. ותשתבח
מושל בגאות הים. כי אין כמוך דורך על במתי ים. ברוך אתה יי חי וקים:
תתברך לובש צדקות. ותשתבח גולה עמוקות. כי אין כמוך מאזין נאקות.
ברוך אתה יי שומע צעקות: תתברך ממית ומחיה. ותשתבח לעולם יהיה.
כי אין כמוך יודע מה שיהיה. ברוך אתה יי אשר בידך כל יציר יחיה: תתברך
נאזר בגבורה. ותשתבח לובש עז ותפארה. כי אין כמוך עטה אורה. ברוך
אתה יי עליון ונורא: תתברך שגיא כח. ותשתבח נותן ליעף כח. כי אין כמוך
יוצר הרים ובורא רוח. ברוך אתה יי עשה משקל לרוח: תתברך עוזר לנכשלים.
ותשתבח מעוז לדלים. כי אין כמוך סומך נופלים. ברוך אתה יי שומע הלולים:
תתברך פודה מכל צרות. ותשתבח אדון הגבורות. כי אין כמוך עונה עתירות.
ברוך אתה יי קורא הדורות: תתברך צדיק וחסיד בכל מעלה. ותשתבח על
כל ברכה ותהלה. כי אין כמוך אל הנורא. ברוך אתה יי המפליא במורא:
תתברך קדוש אלהי הצבאות. ותשתבח מפליא פלאות. כי אין כמוך עשה
נפלאות. ברוך אתה יי עשה נסים ונפלאות: תתברך רם שוכן עד וקדוש.

דער דא ווייס אלע גידאנקען דאס קיינער דיר גלייך איז דער דא הויבט פון טיפעניש אונ.
טרובין. גילויבט ביסטו גאט קיניג דר דא ווערט גיפריזין מיט לויבונג. גילויבט ביסטו, איין
שטארקער גאט דר געטער אונ ביסט גירימט דו רייטער פון דר העכסטע דאס קיינר דיך
גלייך איז ביסט גיפארכט איבר אלע געטער. גילויבט ביסטו גאט אגאט דר געטר. גילויבט
ביסטו גאט דער דא פאר זאמעלט די וואסער פון ים גלייך אלז אהויפין איבער אנאנדער.
אונ ביסט גירימט דר דא גיוועלטיגט אן די שטאלציקייט פון ים דאס דיר קיינר גלייך איז.
דער דא טרעט אויף די הייכסטע פון ים. גילויבט ביסטו גאט אלעבעדיגער אונ אשטאנד
האפטיגר. גילויבט ביסטו דר זיך בקליידעט מיט גירעכטיקייט. אונ ביסט גירימט, דר דא
אנטפלעקט טיפע זאכין דס דיר קיינר גלייך איז דר דא פר נעמט גישרייא. גילויבט ביסטו
דר דא מאכט טויט אונ לעבעדיג אונ ביסט גירימט דאס דו אין דר אייביקייט ווערסט זיין.
דאס קיינר דיר גלייך איז דר דא ווייס וואס שפעטער ווערט זיין. גילויבט ביסטו גאט דאס
דורך דיינר האנד דר נערט זיך איטליכס באשעפעניש. גילויבט ביסטו דר דא איז גשטארקט
מיט שטארקייט אונ ביסט גירימט דר זיך באקליידעט מיט מאכט אונ שיינהייט דאס דיר
קיינער גלייך איז. דר זיך באוויקילט מיט ליכט. גילויבט ביסטו גאט אלער העכסטער אונ
פארכצומער. גילויבט ביסטו גרויס פון קראפט אונ ביסט גירימט דר דא גיט קראפט צו דעם
דר דא איז מיד. דאס דיר קיינער גלייך איז דר דא שילדערט די בערג אונ באשאפט דעם
ווינד. גילויבט ביסטו גאט דער דא מאכט צו דעם ווינד איין גיוויכט. גילויבט ביסטו דער
דא העלפט די גישטרויכילטע אונ ביסט גירימט פאר אשטארקייט צו די ארימע דאס דיר
קיינר גלייך איז דר דא אונטר לעהנט די פאלינדיגע. גילויבט ביסטו גאט דר דא פר נעמט
לויבונג. גילויבט ביסטו איין אויס לייזער פון אלער לייד אונ ביסט גירימט איין הער דער
שטארקהייט דאס דיר קיינער גלייך איז דער דא ענטפערט די גיבעט. גילויבט ביסטו גאט
דער דא רופט די גיבירד. גילויבט ביסטו גירעכטער אונ פרומער מיט נוצליכע זאכין. אונ
ביסט גירימט איבר אלע לויבונג אונ פרייזונג דאס דיר קיינר גלייך איז. דו פארכצומר גאט.
גילויבט ביסטו גאט דר טוט וואונדר מיט פארכטיקייט. גילויבט ביסטו הייליגער גאט איבר
די הער שארין אונ ביסט בארימט דוא טוסט וואונדערליכע וואונדער דאס דיר קיינר גלייך

כקס"פ ר' איז

ותשתבח בפי עם קדוש. כי אין כמוך נורא וקדוש. ברוך אתה יי האל הקדוש: תתברך שדי מערכות ישראל. ותשתבח קדוש ישראל. כי אין כמוך אל ישראל. ברוך אתה יי מלך צור ישראל: תתברך תוכן רוחות ובורא עולם. ותשתבח מכל עין נעלם. כי אין כמוך מלך העולם. ברוך אתה יי מן העולם ועד העולם: יהי רצון מלפניך אלהי האלהים. שתהא עם פי בעת הטיפי. ועם לבי בעת מחשבי. וטהר רעיוני ליחדך באהבה. ולהמליכך ביראה. ולברכך בלב שלם. והמציאני אהבתך. ותנני לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי. בשם יי אלהי ישראל. אלהים אלהי מערכות ישראל. ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: ברוך שמך ומבורך שמך. ומלכותך מרומם על כל ברכה ותהלה. כי שמך בך. ולפני כל נכון שמך. ולעולמי עולמים שמך. ומשמך ירעדו גדודי אש. ומפארים את שמך. ושמך לא חזו. ומשמך ינוס הים לאחור. וכל משבריך וגליך. מאדרים את שמך. וארץ בהביטך תרעד. ועמודיה יגודון מיראת שמך. וכל דרי מעלה שבכל מעון ומעון. מאימתך ירעדון ויפחדון. ארץ ודריה תהום ואבדון. ציה וצלמות משמך ירופפון. גן עדן וכל חסידיה לשמך ירננו. וכל אשר נשמת רוח חיים באפו. בנעימת לשון ישים כבוד לשמך. וגם אני עבדך עפר ואפר רמה ותולעה. צל עובר וציץ השדה. באתי להפיל תחנה לפניך ולבקש

אין. דר דא טוט וואונדרליכע וואונדר. גילויבט ביסטו גאט דר דא טוט צייכן אונ וואונדר. גלויבט ביסטו הויכער גאט דר דא רוהט אין דר אייביקייט אונ איז היילינ אונ ביסט בארימט דורך דאס מונד פון דאס היילינ פאלק ישראל דאס דיר קיינער גלייך איז פארכטליך אונ היילינ. גילויבט ביסטו גאט דר היילינער גאט. גילויבט ביסטו אלמאכטיגער גאט פון דיא ארדענונג פון ישראל. ביסט גירימט דו הייסט דר היילינר פון ישראל דאס דיר קיינר גלייך איז דו גאט פון ישראל. גילויבט ביסטו גאט דר שטארקר קינינ פון ישראל. גלויבט ביסטו דר דא ציילט די גידאנקען אונ ביסט איין באשעפער דר וועלט אונ ביסט בארימט דאס דו ביסט פאר הוילין פון אלע אויגין. דאס דיר קיינער גלייך איז דו קינינ דר וועלט. גילויבט ביסטו גאט פון אייבינ ביסט איין הער ביז אין דער אייביקייט:

יהי רצון עס זאל זיין דער ווילין פון דיר גאט דר הער איבער די געטר דאס דו זאלסט בייא מיינעם מונד זיין אין דר צייט דאס איך רייד אונ ביי מיינעם הארצן אין דר צייט מיינם גידאנקען אונ מאך ריין מיינע גידאנקען אום צו איינינין דיך מיט ליבשאפט אונ מאכן קינינן מיט פארכט אונ צו לויבן דיך מיטן גאנצן הארצין אונ מאך מיך גיפינען דיין ליבשאפט אונ גיב מיך צו לייטזעליקייט אונ גנאד אונ ברמהארציקייט אין דיינע אויגן אונ אין אלע אויגן די מיך זעהן. כשם אין דעם נאמן גאט דר גאט ישראל דר הער פון די ארדענונג פון ישראל. גילויבט איז דער נאמען פון זיין הערליכסט קיניגרייך אין דער אייביקייט. גילויבט איז דיין נאמען ער ווערט גילויבט. אונ דיין קיניגרייך איז דר הייכט איבר אלע לויב אונ פרייז דען דיין נאמען איז אן דיר אונ פריער פר אלס דינג איז דיין נאמן באפעסטיגט. אונ דיין נאמן איז אין אייבינ אייביקייט אונ פאר דיין נאמן ציטערין די שארין פון פייעריגע מלאכים אונ זייא צירין דיין נאמן אונ זעהן אים ניט אונ פר דיין נאמן איז דר ים הינטער זיך גילאפין אונ אלע אירע אינדין. אויך גיהויפטע אינדין טוען דיינם נאמן שטארקן. אונ די ערד ווען זי דיך אן לוגט ציטערט זי אונ אירע זיילין פר וואגלין זיך פון וועגין די פארכט דיין נאמן. אלע די דא אויבין וואוינען אין איטליכין הימעל טוען ציטערין אונ אנגסטין וועגין דיינער גרוים. די ערד אונ אירע וואונער דר אפ גרונד אונ די פר דארבונג דאס גיהנם די דעריקייט אונ דר שאטין דאס טויט ציטערין פאר דיינעם נאמן. דאס גן עדן אונ אלע אירע פרומע די זינגן צו דיין נאמען. אלין וואס אלעבעדיגע זייל האט אין זיינער נאז דאס טוט מיט איין זיסין שפראך דיינם נאמן עהרן. אונ איך דיין קנעכט דר דא איז ערד אונ אש אונ ווערים אונ איין איבר פארינדיגר שאטין אונ אשפראצונג פון דאס פעלד טוט קומן פאר דיר צו ווארפן מיין

סקת"ש ר' בארימליך

רחמים מלפני כסא כבודך. שתענני ותחנני. והקימני ותחייני ותברכני. ותכתבני בספר החיים עם הצדיקים. ותשים גורלי בעולם הזה. ובעולם הבא. ותן לי מטובך. ומברכותיך וממתנתך. ותיטיב ותברך ותצליח את דרכי וכל מעשה ידי. ופתח לי שערי ארח חיים. ושערי רחמים. ושערי תשובה. ושערי מחילה. ושערי כפרה. ושערי חכמה ובינה והשכל. ופתח לי שערי פרנסה וכלכלה. ותן לי חיים ולב טוב. ויצר טוב. ותוליכני בדרך צדקה. ותוסיף ותתן ותטה עלי חן וחסד ורחמים וחיים וכבוד. למען אמצא חן בעיניך ובעיני כל ראי. כי אתה קרוב לכל קוראיך. ומצוי לדורשיך. קראתיך באמת. מהר ענני והושיעני. ואשמרה עדותיך. ואדברה נגד מלכים ולא אבוש. ועשה שאלתי ובקשתי ברחמים בעבור שמך הגדול. ברוך אתה שומע תפלה:

אתה הוא אלהינו: בשמים ובארץ. גבור ונערץ: דגול מרבבה. הוא שח ויהי: וצוה ונבראו. זכרו לנצח: חי עולמים. טהור עינים: יושב סתר. כתרו ישועה: לבושו צדקה. מעטהו קנאה: נאפד נקמה. סתרו יושר: עצתו אמונה. פעלתו אמת: צדיק וישר. קרוב לקוראיו באמת: רם ומתנשא. שוכן שחקים: תולה ארץ על בלימה: חי וקים נורא ומרום וקדוש:

בארימליך גיבעט אונ צו באגערן בארימהארציקייט פאר דיינעם הערליכן שטול דאס דו זאלסט מיר ענטפערן אונ זאלסט מיך לייט זעלינן אונ זאלסט מיך אויף ריכטן אונ לעבן לאזן אונ בענטשין אונ אן שרייבן אין דאס בוך דאס אייביגין לעבין מיט די צדיקים אונ טו מיין גורל צווישין זיי אויף דיזער וועלט אונ יענע וועלט אונ גיב מיר פון דיינער גוטקייט אונ פון דיינער בענטשונג אונ פון דיינער גערונג אונ טו בגיטין אונ בענטשין אונ באגליקין מיינע וועגין אונ אליץ וואס מיינע הענט ווערקן אונ עפין מיר די טויערין פון וועג דאס לעבין אונ די טויערן פון בארימהארציקייט אונ די טויערן פון תשובה אונ די טויערן פון פר צייאונג אונ די טויערן פון פר געבונג אונ די טויערן פון ווייזהייט אונ פר שטאנד אונ קלוגהייט אונ עפין מיר דיא טויערין פון שפייז אונ דער גערונג אונ גיב מיר לעבין אונ אגוט הארץ אונ גוטע גידאנקן אונ זאלסט מיך פירין אין וועג פון צדקה אונ טו מערין אונ געבין אונ גייגין אויף מיר לייט זעליקייט אונ גינאד אונ בארימהארציקייט אונ לעבין אונ כבוד כדי איך זאל גיפינען לייט זעליקייט אין דיינע אויגן אונ אין אלע אויגן די מיך אן זעהן. דען דו ביסט נאהענט צו די דיך אן רופין. אונ טוסט זיך גיפינן צו די דיך פארשטן. איך טו דיך רופן מיט ווארהייט זייא דאך איילין אונ ענטפער מיר אונ העלף מיר. דען איך וועל היטין דיין תורה פאר די קיניגין אונ וועל מיך ניט שעמען אונ טו מיין באגער אונ מיין גיבעט מיט דר בארימקייט פון וועגין דיין גרויסין נאמען. גילויבט ביסטו דער דא הערט דיא גיבעט:

אתה הוא דו ביסט אונזער גאט בשמים ובארץ דר דא גיוועלטיגט אין הימעל אונ אויף דר ערד גבור ונערץ דער דא איז שטארק אונ ווערט גישטארקט דגול מרבבה ער איז ניפאנירט פון פיל צעהן טויזנט היילינע מלאכים הוא שח ויהי אז ער רעט אזוי ווערט עס וצוה ונבראו אונ אז ער גיבוט אזוי ווערט עס בשאפין זכרו לנצח זיין נידעכניש פון הקב״ה איז צו אייביג חי עולמים דר דא לעבט אייביג טהור עינים ער האט ריינע אויגן. דאס ער איז משגיח אויף אלע עולמות יושב סתר ער זיצט אין פר בארגעניש כתרו ישועה ביא זיין קרוין איז די הילף עס קאן קיינער ניט העלפין נאר ער אליין לבושו צדקה זיין קלידונג איז צדקה מעטהו קנאה זיין אומוועדונג איז רעכענונג נאפד נקמה ער איז אן גינורט מיט נקמה סתרו יושר זיין פר בארגעניש איז רעכט פארטיג עצתו אמונה זיין עצה איז ווארהאפטיג פעולתו אמת זיין ווערק איז אמת צדיק וישר ער איז גירעכט אונ רעכט פארטיג קרוב לקוראיו באמת ער איז נאהענט צו די וואס רופין אים אן מיט אמת רם ומתנשא ער איז הויך אונ דער הויבין שוכן שחקים ער רועט אין הימל תולה ארץ על בלימה ער האט די ערד אויף גיהאנגען אויף נישט: חי וקים דער דא לעבט אונ איז בשטענדיג נורא פארכטיג ומרום אונ דער הויבין וקדוש אונ הייליג:

האדרת והאמונה לחי עולמים: הבינה והברכה לחי עולמים: הגאוה והגדלה לחי עולמים: הדעה והדבור לחי עולמים: ההוד וההדר לחי עולמים: הועד והותיקות לחי עולמים: הזיו והזוהר לחי עולמים: החיל והחסן לחי עולמים: הטכס והטוהר לחי עולמים: היחוד והיראה לחי עולמים: הכתר והכבוד לחי עולמים: הלקח והלבוב לחי עולמים: המלוכה והממשלה לחי עולמים: הנוי והנצח לחי עולמים: הסגוי והשגב לחי עולמים: העוז והענוה לחי עולמים: הפדות והפאר לחי עולמים: הצבי והצדק לחי עולמים: הקריאה והקדשה לחי עולמים: הרון והרוממות לחי עולמים: השיר והשבח לחי עולמים: התהלה והתפארת לחי עולמים:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי. שתתן לי היום הזה מתנה טובה ופרנסה טובה. וזכרני בזכרון טוב לפניך. ופקדני בפקדת ישועה ורחמים למען שמך הגדול ותתן לי חלק ושכר טוב ומעשים טובים כדי שאזכה לחיי העולם הבא. ותשמיעני שמועות טובות. ותבשרני בשורות טובות. ותתן לי ארך חיים ושנות חיים. ושלוה והשקט ובטח וחכמה ודעת ובינה. וחן וחסד ורחמים לפניך ולפני כסא כבודך. ולפני הבריות שרואין את פני. ויחד לבבי לאהבה אותך וליראה את שמך. והט לבי לעשות רצונך בלבב שלם. ותתן לי חלק

האדרת והאמונה די שטארקייט אונ די ווארהייט איז צו גאט דר דא לעבט אייביג הבינה די פאר שטאנדיקייט אונ די בענטשונג איז צו גאט דר דא לעבט אייביג הגאוה די הערשאפט אונ די אבפערקייט איז צו גאט דר דא לעבט אייביג הדעה די וויסן שאפט אונ די רייד איז צו גאט דר דא לעבט אייביג. ההוד די לויב אונ די שיינהייט איז צו גאט דר דא לעבט אייביג הועד דם בשטעטיגונג אונ דם שטארקייט איז צו גאט דר דא לעבט אייביג הזיו די לויטערקייט אונ די לייכטונג איז צו גאט דר דא לעבט אייביג החיל די קראפט אונ שטארקייט איז צו גאט דר דא לעבט אייביג הטכס די צירונג אונ די ריינקייט איז צו גאט דר דא לעבט אייביג היחוד די איינציגונג אונ די פארכט איז צו גאט דער דא לעבט אייביג הכתר די קרוין אונ דר כבוד איז צו גאט דר דא לעבט אייביג הלקח דאס לערנונג אונ דר גוטער שכל פון דעם הארץ איז צו גאט דר דא לעבט אייביג המלוכה די קיניגרייך אונ די גיוועלטונג איז צו גאט דער דא לעבט אייביג הנוי די בשיינונג אונ די אייביקייט איז צו גאט דער דא לעבט אייביג הסגוי די מערונג אונ די שטארקייט איז צו גאט דר דא לעבט אייביג העוז די שטארקייט אונ די דעמוטיקייט איז צו גאט דר דא לעבט אייביג הפדות די דער לייזונג אונ די שיינהייט איז צו גאט דר דא לעבט אייביג הצבי די גלוסטיקייט אונ גירעכטיקייט איז צו גאט דר דא לעבט אייביג הקריאה דם רופונג וואס די מלאכים רופין איינר צום אנדערן אונ זאגין קדושה איז צו גאט דער דא לעבט אייביג הרון דאס גיזאנג פון תפלות אונ דאס דער הויבונג איז צו גאט דר דא לעבט אייביג השיר דאס גיזאנג אונ די לויב איז צו גאט דר דא לעבט אייביג התהלה די לויב אונ די שיינהייט איז צו גאט דער דא לעבט אייביג:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילן פר דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין דו זאלסט מיר געבין היינט דעם טאג אגוטע מתנה אונ אגוטע פרנסה אונ גידיינק מיך מיט אגוט גידעכינש פר דיר אונ באפעל מיך מיט גידיינקונג פון הילף אונ רחמנות וועגין דיין גרויסן נאמין אונ גיב מיר אגוטן טייל אונ אגוטען שכר כדי איך זאל זוכה זיין צו דעם לעבין פון עולם הבא אונ זאלסט מיר לאזין הערין גוטע בשורות אונ זאלסט מיר לאזין מבשר זיין גוטע בשורות אונ זאלסט מיר געבין דעם וועג פון לעבין אונ יארין פון לעבין אונ גישטילטע אונ זיכערן לעבין אונ גיב מיר חן אונ חסד אונ דר בארימקייט פאר דיין כסא הכבוד אונ פאר אלע לייטין וואס זעהן מיין פנים אונ איינציג מיין הארץ צו ליבען נאר דיך אונ צו פארכטן זיך פר דיין נאמין אונ נייג מיין הארץ צו טאן דיין ווילען מיטען גאנצין הארץ אונ גיב מיר אחלק מיט אלע צדיקים אונ מאך מיר זאט פון דיין גוטקייט אונ דר בארעם דיך איבר מיר

מיט

עם הצדיקים. ושבעני מטובך. ורחם עלי בישועתך למען שמך הגדול.

ברוך אתה שומע תפלה:

רבון כל העולמים. סלח לכל חטאתי. ומחל לי על כל פשעי. ותכפר לי על כל עונותי. רפאני יי וארפא הושיעני ואושעה כי תהלתי אתה. והאר עיני במצותיך. ותשלים אתי את כל איבי ושטני. והצילני מדין קשה ומבעל דין קשה בין שהוא בן ברית ובין שאינו בן ברית. והצילני משבי. מחרב. ומחלים רעים. ומחבוט הקבר. ומעצות הרעות. ומעזי פנים. ומעזות פנים. ומאדם רע. ומחבר רע. ומשטן המשחית. ומפגע רע. ומשעות רעות המתרגשות ובאות לעולם. ומהרהורים רעים. ועשה עמי חן וחסד. ואברכה שמך לעולם ועד. ואודך כל ימי חיי. ובשלום תמלא מספר ימי ובחיים טובים. ובשם טוב ובשעה טובה ובמיתה טובה. ותהא מיתתי כפרה על כל עונותי. ותנוח נפשי בצרור החיים. ותנקני ביום הדין. ותצדקני ביום המשפט. והפר עצת רעים מעלי. ותטע בלבי עצות טובות. ותיטיב לי כל החזיונות וכל חלומות שחלמתי אני לעצמי ושחלמו חברי עלי. והבא עלי ברכת הכהנים. והצלח דרכי ומחשבותי לטובה. כי אתה שומע תפלה. ברוך אתה שומע תפלה:

אנא יי אלהי ואלהי אבותי בראתני וגדלתני ונתתני פרנסתני וכלכלתני עד היום הזה. ואנכי באולתי גמלתי הרע בעיניך והכעסתיך במעשי הרעים מדי יום ויום והרע בעיניך עשיתי הנה הסכלתי ואשגה הרבה מאד. וחטאתי לפניך בעברה (פלונית ופלונית) אנא אב הרחמים הנני קורע את לבבי באנחתי לפניך ובמסתרים תבכה נפשי. ומבקש אני רחמיך וחסדיך כעני בפתח לעזרני לשוב

מיט דיין הילף פון וועגין דיין גרויסין נאמין. געלויבט ביסטו דר דא הערט די תפלה:

רבון הער פון די וועלטין פאר גיב מיר אלע מיינע זינד אונ פאר גיב מיינע פשעים אונ וויש אפ מיינע עונות. היילע מיך גאט אונ איך וועל זיין גיהיילט. באשירעם מיך פון בייזין געריכט אונ פון אבייזין בעל דין סייא ער איז איהודי אדר ניט איהודי. אונ באשירעם מיר פון שווערד אונ צרות אונ בייזע קריינק אונ פון חבוט הקבר אונ פון בייזע עצות. אונ פון אפר שייטין מאן אונ פון אפאר שייטין פנים פון אבייזין מענשן אונ פון אבייזין חבר אונ פון דעם שטן דר פאר דארבער. אונ פון אפגע רע. אונ פון בייזע שעות די דא שטורעמין אונ פון בייזע גידאנקין אונ טו מיט מיר לייט זעליקייט אונ גינאד איך וועל דיין נאמין אייביג לויבן אונ איך וועל דיר דאנקין אלע מיין לעבינס טאג. אונ מיט פרייד זאלסטו דר פילן די צאל פון מיינע טעג אונ מיט גוט לעבין אונ אגוטין נאמין אונ גוטע צייט אונ מיט אגוטע מיתה. אונ מיין טויט זאל זיין אכפרה אויף מיינע עבירות. אונ מיין לייב זאל רוען מיט דעם בונד דאס לעבין. אונ ריינג מיך צו דעם יום הדין אונ גירעכט אן דעם טאג פון משפט. אונ פאר שטער די בייזע עצות פון מיר אונ פלאנץ אין מיין הארץ גוטע ראט אונ זאלסט מיך בגוטיגן אלע מיינע חלומות די איך טרוים פאר מיר אדער די אנדערי טריימין אויף מיר. ברייגנ אויף מיר די ברכות וועלכי כהנים די ישראל בענטשין. אונ מאך באגליקן מיינע וועגין אונ מיינע גידאנקין צו גוטען דען דו הערסט די גיבעט. גילויבט ביסטו דער דא תפלה הערט:

אנא ה' איך בעט דיך גאט מיין הער אונ גאט פון מיינע עלטערין דו באשעפער האסט מיך באשאפן אונ דר צויגן אונ גישפייזט ביז היינטיגען טאג. אונ איך מיט אום רעכטיקייט אונ בייזקייט האב פאר גאלטין בייז אין דיינע אויגין. איך האב דר צארינט דיך מיט בייזע ווערק טאג אויף טאג. אונ דאס בייז האב איך גיטאן טעגליך אונ גיפעלט נייער פיל אונ איך האב גיזינדיגט פאר דיר מיט עבירות דארויף בעט איך דיך דו דר בארעמיגער פאטער זעה נון ווי איך צו רייס מיין הארץ מיט פיל זיפצען צו פאר דיר אונ אין פאר בארגינעש וויינט מיין לייב אונ איך באגער דיינע דער בארימקייט אונ גינאד אזוי וויא איין ארימער

סקט"פ ר' בעטלער

בתשובה שלמה לפניך. ושמרה זאת ליצר מחשבות לבב עבדך. והכן לבבי אליך לאהבה וליראה את שמך הגדול ולהיות לפניך עבד נאמן כל הימים. ותקום תרחם ציון ותבנה חומות ירושלים ונדחי ישראל תכנס. וצמח דוד מהרה תצמיח. וקרנו תרום בישועתך למען שמך הגדול: ברוך אתה שומע תפלה:

שם המחבר שלמה הקטן ברבי יהודה

שוכני בתי חומר. למה תשאו עין. ומותר אדם מן הבהמה אין: לנו יש לדעת. כי אנחנו תולעת: לנב חומר גבנו. ואיך יגבה לבנו: מה יתרון לגבר. ואחריתו לקבר: וזה יהיה לו חלף. לו חי שנים אלף: הלא אם ילך מרי. יבלע בחמת קרי: וישרף בלהב. ולא יועיל הזהב: האדם הגבאה. פקח עיניך וראה: מאין באת. ואנה מוצאך: קצך עני ואביון. נמשל לקיקיון: שבן לילה היה. ועד בקר לא היה: טוב אשר לא נוצרת. ועמל לא קצרת: ואיך גדלה תבקש. ואתה בתוך המוקש. נופל אתה מרחם. ותפשע על פת לחם. ואם יתמהמה הנגע. אז תמצא כל נגע: בשרך כאור זורח. בעוד יש בו הרוח: ועת תצא הנפש. נשאר טיט ורפש: ראה כי אין בידך. מאומה מכבודך: לזרים תלך

בעטלער דער דא קומט אויף די טירען בעטין אזוי קום איך פאר דיר דאס דו מיר זאלסט העלפין צו ווידער קערין מיטען גאנצין הארץ צו פאר דיר אונ היט דאס דאזיגע צו נידייגקן די גידאנקן דאס הארץ פון דיין קנעכט (מויד) אונ בערייט אן מיין הארץ צו דיר אונ צו לויבן דיך אונ צו פארכטין פאר דיין גיפארכטין נאמין אונ צו זיין פר דיר א וואהראפטיגר קנעכט צו אייביג אונ זאלסט אויף ריכטין אונ דר בארימען די שטאט ציון אונ בויען די מויערין פון ירושלים אונ די פאר שטויסינע ישראל זאלסטו איין זאמלין, אונ די שפראצונג דיין קנעכט דוד זאל באלד שפראצין אונ דו זאלסט זיין הערשאפט דר הייכין מיט דיין הילף אום ווילען דיין גיאכבערטין נאמין גילויבט ביסטו דר וואס טוט צו הערין אלע גיבעט:

שוכני די מענשין וואס רוען אין הייזער פון ליים דאס מיינט מען דעם גוף וואס ער איז באשאפין פון ערד. וואס זאל זיך אייך גילוסטין אויף צו הייבין אייערע אויגין דאס מיינט מען גאוה צו ברויכין אונ וואס עס דאכט זיך דעם מענשין ער איז מער פון דר בהמה דאס איז גאר נישט ווארום ער מוז דאך שטארבין אזוי ווי די בהמה אדרבה מיר מענשין קערין צו פאר שטיין אז מיר וועלין זיין נאך דעם שטארבין ווערים אונזר הייך איז גאר גיגליכן צו ליים אונ ווי זאל זיין דר הויבין אונזר הארץ צו ברויכין גאוה. וואס פר איין איבעריגע סגולה קאן דר מענש זיך איין ריידין אז צום סוף וועט ער זיין אין קבר אונ דאס קבר וועט זיין צו אים אפאר בייטונג. ווען ער וועט לעבין טויזינד יאר דאך מוז ער אין קבר גיין. פאר וואר אויב דר מענש וועט גיין ווידר שפעניגליך וועט ער חס ושלום דורך דעם גרים צארין גאר פאר דארבין ווערין אונ ער וועט פר ברענט ווערין אין פלאם פון גיהנם אונ זיין גאלד אונ גאר זיין פאר מעגן וועט אים ניט העלפין. דו צו שטויסיגר מענש עפין אויף דיינע אויגין דאס מיינט מען דעם שכל אונ זעה, פון וואנין איז דיין קומן אויף דר וועלט אונ וואו אהין וועט זיין דיין אויס גיין פון דר וועלט. דיין סוף איז עלינט אונ ארעם. פון דיין פר מעגן וועסטו גאר ניט מיט נעמין. דר מענש איז גיגליכן צו א בלאט פון גראז וואס ביי נאכט וואקסט ער אויף אונ ביז דעם אנדערין פריא מארגין איז ער נישט ווארום ער ווערט פון דער זון פאר דארט. עס וואלט דיר בעסר גיוועזן אז דו וואלסט ניט גיבארין גיווארין וואלסטו פר שפארט צו שניידין מידיקייט ווי ווילסטו זוכין גרויסקייט אז דו ביסט אין אשטרויכלונג פון טויט דו ביסט ארויס גיפאלין פון דיין מוטערס טראכט אונ טוסט דיך מאכין שולדיג איבער דעם שטיקעל ברויט אונ אז דאס ברויט וועט דיר פר זאמט ווערין אקליינע ווייליגע דענסט מאל וועט דיר גרייכין אלע פלאג. אמת דיין לייב שיינט אזוי ווי אשיינע ליכט דאס איז ווייל עס איז אין דיר די נשמה. אבער אז די נשמה גייט ארויס פון דעם גוף בלייבט גאר איבער ליים אונ גיזויכטס. זעה אונ פאר שטייא אז עס וועט אין דיין האנד פון דיין כבוד גאר נישט בלייבין. דיין פאר מעגן וועט בלייבין שטיין ביא פרעמדי אונ דו וועסט גיין אין קבר אהין

יקם. ואתה תלך ריקם: בכל זאת לא חשבת. לתאוה הקשבת: ואם לא תיטיב
באשיתה. מה תעשה באחריתה: יעזוב רשע דרכו. וישוב לפני מלכו: אולי
צור יעתר. ומחרונו יסתר: יהירים התקוששו. זכרו והתאוששו: שאו לבב
וכפים. אל אל בשמים: הוי על נפשותינו. ואוי על חטאתינו: כי רוח רעינו.
וגם כצאן תעינו: ומה נבקש ומה נדרוש. כי עונתינו עברו ראש: מאד רבו
שנינו. ואיך נשא פנינו: דלה עמך משחת. משל רום ותחת: ואם הקשינו
עורף. חסדך אל תרף: הפק חמלתך. לעם חופקי דלתיך: כי אתה אדונינו.
ואליך תלויות עינינו:

סימן ע״פ א״ב

אזכרה יום מותי. ומאין באתי. ולפני מי עמדתי: באתי מלתה סרוחה.
ואלכה אל עומק שוחה. ולפני מגיד לאדם שיחה: גויתי תסרח.
נשמתי תברח. תולעת בי תפרח: דרכי מיתה ארוצה. גולל וחופק לי למחיצה.
שם אשכב ולא אצא חוצה: היום ההוא. חשך וצלמות יגאלהו. ושפו עצמותי
לא ראו: וכדומן על שדה. תולעת בי תרדה. ואין גואל ואין פודה: זרה רוחי
לאשתי. לבני במני נתעבתי. ובעיני כל נמאסתי: חביבי ורעי המה. יעזבוני
ואהיה שמה. אמי ואחותי לרמה: טרף אהיה לשניהם. ויחפרו בי מעונותיהם.

נאר ליידיג. אין דעם אלעם האסטו ניט אין זין גיהאט נאר דו האסט באגערט תאוה. ווען
די וועלט וועט דיר באניטיגען אין איר אן הייב, אבער וואס וועסטו טאן אויף איר לעצט
דאס מיינט מען אויף דיין עלטער. דאס בעסטי איז אז דר רשע זאל אוועק לאזין זיין וועג
אונ זאל זיך ווידר קערין צו הש״י אפשר וועט דער באשעפער איבער גיבעטין ווערין אונ
וועט דעם מענשין פאר בארגין פון זיין גרים צארין. איר בעלי גאוות צירט אייך מיט דער
מדה פון שפלות. גידיינקט אין דעם מוסר וואס מיר האבין דא גיזאגט וועט איר זיך קענין
שטארקין קעגין דעם יצר הרע. הייבט אויף דאס הארץ מיט די הענד צו דעם שטארקין
גאט אין הימל אונ זאגט, וויא גישריען אויף אונזער לייב וויא איבער אונזערי זינד. מיר
האבין גיפאסיט דעם ווינד דאס הייסט מיר האבין ניט גיקוקט אויף קיין תכלית. אונ אזוי
ווי די שאף זיינען מיר פאר אירט גיווארן. וואס זאלין מיר זוכין אונ פארשטין דען אונזערי
זינד זיינען העכער איבער דעם קאפ זיי זיינען זייער גימערט אונזערי זינד אונ ווי קענין מיר
אויף הויבין אונזר פנים אונ לייט זעליקייט צו גיפינן. דו גיוועלטיגר פון הימל אונ ערד בעטין
מיר דיך, הויב אויף דיין פאלק פון גיהנם. חאטשי מיר האבין גיהארט דעם אקין בעטין
מיר דיך דאך זאלסט דיין חסד פון אונז ניט אפ טאן. ציא אויס דיין דר בארימקייט צו דעם
פאלק וואס זיי קלאפין אן אין דיינע טירען מיט תשובה דען דו ביסט דאך אונזער הער,
אונ נאר צוא דיר היינגט אונזער האפונג:

אזכרה איך טו גידיינקען דעם טאג פון מיין שטארבין אונ פון וואנין איך בין גיקומן אונ
פאר וועמין איך וועל מוזין שטיין אונ חשבון געבין. איך בין גיקומן פון אפייבטקייט
אונ איך וועל מוזען גיין אין טיפען גרוב אריין. מיין לייב וועט פאר שטונקען ווערין אונ מיין
נשמה וועט פון מיר אנטלויפין. די ווערים ווערין אין מיר בליען. אין דעם וועג פון טויט וועל
איך מוזן לויפין. די זייטין ברעט וואס מען רופט עס גולל אונ די דעק ברעט וואס מען רופט
עס דופק וועט זיין צו מיר פאר אמחיצה. דארטין אין קבר וועל איך ליגן אונ וועל ניט קענין
ארויס גיין. דעם טאג פון שטארבין וועט אים איין שמירין פינצטערניש אונ שאטין פון טויט.
אונ מיינע ביינר וועלין ווערין צו מאלין גלייך ווי זיי וואלטין קיין מאל ניט שטארק גיוועזן.
אונ גלייך ווי מיסט ליגט אויף דעם פעלד פאר שפרייט. די ווערים וועלין אין מיר גיוועלטיגן
עס וועט דארטין ניט זיין קיין גאהינטער קרוב אויך ניט קיין אויס לייזער. מיין גימיט וועט זיין
פרעמד צו מיין איינין ווייב. ביא מיינע אייגינע קינדר וועל איך פאר אומווירדיגט זיין, אונ
אין אישלבינס אויגן וועל איך פאר מיאוסט זיין. מיינע פריינד אונ מיינע גיזעלין וועלין מיך

סקמ״ס ד׳ פאר

וירבצו שם עם ילדיהם: יחד יבאו גדודים. רמה ותולעה צמודים. לאכול בשרי וגידים: כל קרבי ירמסו. יחלידו וגם ידרוסו. ועל כל בשרי ועורי יבוסו: לא ארים ידי ורגלי. לא אוכל לגרשם מעלי. ויכול יוכלו עלי: מעניתם עלי יאריכו. וכליותי יפליתו וידריכו. ומררתי לארץ ישפוכו: נמלה תורישני. תולעת תאכלני. רגב ורמה תמתיקני: סביבות שני רמה. תשכון עלי כחומה. ועל ראשי אדמה: עיני תמקנה בחוריהן ורמה תבא בהן. וירבצו שם עם גוריהן: פי תאכלנו. ולא ישארו ממנו. נמלים שם יקננו: צמתו בכוד הדרי. ורמה תכסה כל אברי. ועלו על חלקת צוארי: קדקדי וכל קרבי. ומוחי וכל טובי. תולעת תתעדן בי: רוחי חבלה. ונפשי נבהלה. ביד מלאכי חבלה: שאול ישאלוני. והמה יעידוני. וכל לבי יודיעוני: תרחם על נשמתי. ועל אברי וגויתי. ואבא בשלום אל מנוחתי:

לתענית יחיד

הרוצה להתענות צריך שיקבל התענית מבעוד יום בשעת המנחה קודם שיעקור רגליו ויאמר זה:

רבון העולמים הריני לפניך בתענית נדבה למחר. יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתקבלני באהבה וברצון ותבא לפניך תפלתי ותענה עתירתי ותרפאני ברחמיך הרבים. כי אתה שומע תפלת כל פה. יהיו לרצון אמרי פי:

פאר לאזין. אונ איך וועל דארטין רופין צו די ווערים מוטער אונ שוועסטר. איך וועל זיין צו זייערי צין צו שפייז. אונ אין מיר וועלין זיי אוים גראבין זייער וואוניג. אונ זיי וועלין דארטין אין מיר רוען מיט זייערי קינדר. באנאנדר וועלין זיי קומען שארין טיים אל ערלייא ווערים קליינע אונ גרויסי וועלין זיך באהעפטין צו עסין מיין פלייש אונ אדערין. אלע מיינע אינגעוויינסטע גידערים וועלין זיי צו טרעטין. זיי וועלין עס מאכין פאר וויסערין אונ וועלין עס אויך צו טרעטין אונ אוים מיין לייב אונ הויט וועלין זיי מאכין אקאריטע וואס מען ניט בהמות דריגן עסין. איך וועל ניט קענין אויף הייבין מיינע העגט אונ פיס. איך וועל זיי ניט קענין פאר טרייבין פון מיר. אונ זיי וועלין מיר בייא קומען. זייער אקער שפאן וועלין זייא אויף מיר דר לייגערין. אונ מיינע נירן וועלין זיי צו שפאלטין אונ צו טרעטין. אונ מיין גאל וועלין זיי אוים גיסען אויף דר ערד. קליינע ווערים וועלין מיך יר שינען, גרויסע וועלין מיך אויף עסין, מאדין אונ שאלין ערד וועלין מיר זים זיין. ארום מיינע צין וועלין די ווערים רוען אזוי וויא א מויער, אונ אויף מיין קאפ וועט זיין ערד. מיינע אויגין וועלין צו גיין אין זייערי לעכער, אונ אין די לעכער וועלין קומען ווערים אונ וועלין דארטין רוען מיט זייערי קינדר. מיין מויל וועלין זיי אויף עסין אונ וועלין דר פון נישט איבר לאזין. די ווערים וועלין זיך דארטין סאבין נעסטין. זיי האבן פאר שגיטן אין קבר מיין שינקייט. אונ ווערים וועלין צו דעקין אלע מיינע אברים. אונ זיי וועלין אויף גיין אויף מיין גלאטקייט פון האלז אונ אויף מיין נאקין אונ גאר מיין אינגעווייגנסטע. מיין מוח אונ גאר מיין גוטס. אום עטום וועלין די ווערים פול זיין. די ווערים וועלין אין מיר תענוג האבין. מיין געמיט וועט זיין פאר דארבין מיין נפש וועט זיין דר שראקין דורך די מלאכי חבלה. זיי וועלין פרעגין אויף מיינע עבירות אונ וועלין אויף מיר עדות זאגין. אונ אלץ וואס איז גיוועזן אין מיין הארץ וועלין זיי מיר מודיע זיין. איך זינדיגער מענש טו דיך בעטין ליבער גאט דער בארעם דיך איבער מיין נשמה אונ אויף מיין גוף, אונ איך זאל קומען אין מיין רוא בשלום:

רבון העולמים הער פון אלע וועלטין איך וויל מארגין פאר דיר פאסטין א תענית נדבה. יהי עס זאל זיין דער ווילען פון דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין דאס דו זאלסט מיך אן נעמין מיט ליבשאפט אונ וויליגליך אונ מיין גיבעט זאל קומען פאר דיר אונ זאלסט ענטפערין מיין גיבעט אונ זאלסט מיך היילין מיט דיינער פיל בארעמהארציקייט דען דוא הערסט אלע גיבעט:

סקמ"פ ר׳ רבן

וביום התענית במנחה בשמ"ע כשיגיע לשמע קולנו יאמר זה

שמע קולנו יי אלהינו חוס ורחם עלינו. וקבל ברחמים וברצון את תפלתנו. וזכור רחמיך וכבוש את כעסך. והסר ממנו דבר וחרב ורעב ושבי ובזה ויצר רע וחלים רעים ונאמנים. ומאורעות קשות ורעות. ותגזור עלי גזרות טובות ועל כל אנשי ביתי ויגלו רחמיך על מדותיך. ותתנהג עמנו יי אלהינו במדת החסד ובמדת הרחמים ותכנס לנו לפנים משורת הדין. ותאזין תפלתנו ותרגונינו ושועתנו כי אתה שומע תפלת כל פה: עננו אבי עננו ביום צום התענית הזה. כי בצרה גדולה אני. על כל מה שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך מיום היותי על האדמה עד היום הזה. מוכלם אני מפשעי ומתבייש ונחפר מעונותי ומחטאתי. אבל שמתי רחמיך לנגד עיני כי דרכך להאריך אפך. ומנהגך לרחם על בריותיך. כי אתה יי טוב וסלח ורב חסד לכל קוראיך. וברחמיך הרבים עננו בעת ובעונה הזאת. ויהא מעוט חלבי ודמי המתמעט בתעניתי היום חשוב ומקבל ומרוצה לפניך כחלב מונח על גב מזבחך. לכפר על כל מה שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך. בין באונס בין ברצון בין בשוגג בין במזיד בין בידיעה בין שלא בידיעה. ותרצני ברחמיך הרבים ואל תפן לך שעי ואל תתעלם מתחנתי. היה נא קרוב לשועתי ושועת אנשי ביתי. טרם אקרא אליך אתה תענה. אדבר ואתה תשמע כאמור. והיה טרם יקראו ואני אענה עוד הם מדברים ואני אשמע. כי אתה יי פודה ומציל ועונה ומרחם בכל עת צרה וצוקה ושומע תפלת כל פה: ברוך אתה יי שומע תפלה:

רצה ומודים עד יהיו לרצון והש"ץ יאמר זה:

רבון העולמים אלהי האלהים ואדוני האדונים. בעל הסליחות והרחמים. לך יי הצדקה ולי בשת הפנים. על כל הטובות והחסדים אשר עשית עמדי מיום היותי עד היום הזה. ולא כגמול השיבותי לך אבל חטאתי לפניך והרע בעיניך עשיתי. והרביתי לפשוע ולהכעיסך היתה כונתי. ועתה מה אתאונן ומה אומר מה אדבר ומה אצטדק אמרתי אודה עלי פשעי ליי. אשמתי בתורתך. בגדתי ביראתך. געלתי במצותיך. דברתי דופי. העויתי. והרשעתי. זדתי. חמסתי. טפלתי שקר. יעצתי רע. כזבתי. לצתי. לוצצתי. מרדתי. מריתי. מאסתי. נאצתי. נאפתי. נשבעתי לשוא ולשקר. סררתי. עויתי.

רבון העולמים הער פון די וועלטין דר גאט פון אלע געטער דר הער פון אלע הערין אפאר געבער אונ דער בארעמיגער צו דיר גאט איז די גירעכטיקייט אונ צו מיר איז די שאנד פון דאס פנים אויף אלין דאס גוטס אונ גינאד דאס דו מיר גיטאן האסט פון דעם זעלביגן טאג אז איך בין גיוואָרין ביז איצונדערט אונ איך האב ניט באצאלט דיר גלייך דו מיר פאר געלט האסט. אבר איך האב געזינדיגט פאר דיר אונ דס בייז אין דייגע אויגן האב איך גיטאן אונ האב גימערט צו מוטוויליגן אונ דיך צו דר צארינן וואר מיין כונה. אונ איצונד וואס זאל איך קלאגין וואס זאל איך זאגין אונ וואס זאל איך ריידין אונ מיט וואס זאל איך גירעכט מאכן. דרום האב איך מיר גידאכט איך וועל מייגע זינד באקענן צו גאט. אשמתי איך האב גישולדיגט אין דיין תורה איך האב גיפעלשט אין דיין פארכט איך האב פר אום ווירדיגט דייגע מצות אונ האב גירעט לעסטערונג איך האב פאר קרימט אונ האב בייז גיטאן איך האב גימוטוויליגט איך האב גירויבט אונ באהעפט בייז אונ האב בייז גיראטין איך האב גילייקנט גישפאט אונ גילעסטערט איך האב ווידר גישפעניגט איך האב ביטערי בייז גיטאן איך האב פאר שעמט איך האב דר צערינט איך האב מזנה גיוועזן איך האב פאלש אונ אום

סקב פ ר'

פשעתי לפניך ועורף הקשיתי. צררתי. קשיתי עורף. קלקלתי דרכי. רשעתי. שחתי. תעבתי. תעיתי. תעתעתי: סרתי ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה לי. ואתה צדיק על כל הבא עלי כי אמת עשית ואני הרשעתי:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי. שתמחול לי על כל פשעי ותכפר לי על כל עונותי ותעביר לי על כל חטאתי שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך בין באונס בין ברצון בין בשוגג בין במזיד בין בסתר בין בגלוי בין במתכון בין שלא במתכון בין בהרהור בין במחשבה מיום היותי על האדמה עד היום הזה. וכשיגיע קצי להפטר מן העולם הזה ולשוב אליך. יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתקבל נשמתי בחמלה כאשר תקחנה ממני ותושיבנה תחת כסא כבודך אשר משם נטעת וכשאמות תהיה מיתתי כפרה על כל עונותי: אנא יי אלהי ואלהי אבותי שעה את שועתי וענה את עתירתי ושמע תפלתי. הרב כבסני מעוני ומחטאתי טהרני. ונקני משגיאות ומנסתרות נקני. ואהיה מבני אדם אשר בצל כנפיך יחסיון ירוין מדשן ביתך ומנחל עדניך תשקם: תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימינך נצח: יהיו לרצון וכו׳

ואומר תפלה לעני תהלים ק״ב ואחר התענית בתפלת ערבית קודם שיעקור רגליו יאמר:

רבון העולמים כבר התעניתי בתענית היום לפניך. גלוי וידוע לפני כסא כבודך שבזמן שבית המקדש קים אדם חוטא מביא לפניך קרבן ואין

זונסט גישוואָרין איך האב אפ גיקערט איך האב פאר קרימט און האב גימוטוויליגט פאר דיר איך בין אהארטר אקין גיוועז איך האב פאר קרימט מיינע וועגין איך האב פאר דארבין איך האב פאר אום ווירדיגט איך בין פאר אירט אונ פאר וויזין גיוועז און האב אפ גיקערט פון דיינע מצות אונ גירעכט די גוט זיינען אונ זיי וואָרין ביי מיר ניט גיאכט און דו ביסט גירעכט אויף אלין דאס אויף מיר קומט דען דו האסט וואָרהייט גיטאן אונ איך האב בייז גיטאן: יהי רצון עס זאל זיין דר ווילען פאר דיר גאט מיין גאט און גאט פון מיינע עלטערין דאס דו זאלסט מיר פאר געבין מיינע פשעים אונ מכפר זיין מיינע עונות אונ איבר פארין מיינע חטאים דאס איך האב גיזינדיגט אונ פאר קרימט און גימוטוויליגט פאר דיר זיי מיט נויט אדר מיטן גוטען ווילן זיי אום גערין אדר מוטוויליג זיי אין פארבארגינס אדר אנטפלעקט זייא מיט כונה אדר אן כונה זייא מיט טראכטין אדר מיט גידאנקין פון די צייט אן דאס איך בין אויף דר וועלט ביז אהער אונ ווען מיין צייט וועט קומן צו שטארבין אונ ווידר צו דיר אום קערין זאל זיין דר ווילען פאר דיר מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין דאס דו זאלסט מיין נשמה אנטפאנגין מיט דר בארימהערציקייט גלייך נאך דעם אז דו וועסט זי פון מיר נעמין אונ זאלסט איר זעצין אונטער דיין כסא הכבוד פון וואנין זי איז גיפלאנצט גיוואָרין אונ ווען איך וועל שטארבין זאל מיין מיתה אכפרה זיין אויף מיינע עבירות. איך בעט דיך מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין פאר נעם מיין גישרייא אונ ענטפער מיר אויף מיין גיבעט אונ דער הער מיין תפלה. וואש מיר גוט אפ פון מיינע זינד אונ פון מיינע חטאים ריינין מיך אונ לייטער מיך פון די אום וויסענדי זינד אונ פון די פאר בארגינע זינד מאך מיך ריידיג אונ לאז מיך זיין פון די לייט די אין שאטין דיינע טענער טוען זיך באשיצין אונ ווערין גיזעטיגט פון פעטקייט דיינעם הויז אונ פון דעם קוואל דיין זענפטיקייט טרינקסטו זיי אן. דו זאלסט מיך מאכין וויסען די שטעג דאס לעבין זאט פון פריידין מיט דיין שכינה אונ מיט צימליכקייט אן דיינע רעכטי האנד אייביג:

רבון העולמים הער פון אלע וועלטין איך האב שוין גיפאסט היינט פאר דיר עס איז אנטפלעקט פאר דיין כסא הכבוד דאס אין די צייט דאס דער בית המקדש איז גישטאנען האט אמענש גיזינדיגט אונ האט גיבראכט אקרבן אונ האט גישט מער דר פון מקריב גיוועז אז דאס חלב אונ בלוט אזוי האט מען אים זיינע זינד פאר געבין אונ איצונד פון וועגין פיל זינד האבין מיר ניט קיין בית המקדש אונ ניט קיין מזבח אדער אכהן דאס ער אונזרי זינד פאר

מקריבין ממנו רק חלבו ודמו ומתכפר ועכשו בעונותינו הרבים אין לנו לא מקדש ולא מזבח ולא כהן שיכפר בעדנו:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי. שיהא מעוט חלבי ודמי שנתמעט היום לפניך בתעניתי חשוב ומקבל לפני כסא כבודך כאלו הקרבתיו על גב המזבח ותרצני ברחמיך הרבים:

אין שיינע נייע (תחנה) דיא מען זאל אלע טאג זאגן:

יהי רצון מלפניך יי אלהי הצבאות יושב הכרובים שתקבל ברחמים וברצון את תפלתנו. והפתח לנו שערי שמים ושערי תשובה. ושערי גן עדן. ושערי צדקה. ושערי ברכה. ושערי תפלה. וכמו ששמעת תפלת אברהם אבינו בהר המוריה. ותפלת יצחק בנו על גב המזבח. ותפלת יעקב בבית אל. ותפלת אבותינו על ים סוף. ותפלת משה בחורב. ותפלת אהרן במחתה. ותפלת פינחס בקומו מתוך העדה. ותפלת יהושע בגלגל. ותפלת שמואל במצפה. ותפלת דוד ושלמה בנו בירושלים. ותפלת אליהו בהר הכרמל. ותפלת אלישע ביריחו. ותפלת יונה במעי הדגה. ותפלת חזקיהו בחליו. ותפלת חנניה מישאל ועזריה בתוך כבשן האש. ותפלת דניאל בגוב האריות. ותפלת מרדכי ואסתר בשושן הבירה. ותפלת עזרא בגולה. ותפלת כל הצדיקים והתמימים והישרים. כן תשמע קולי ממני עבדך (פלוני בן פלונית) והסר ממני לב רע ויצר הרע ותן בלבי יראתך. ותזכני לתורה ולמעשים טובים. ותגני היום ובכל יום לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי ותצילני מדין קשה ומדינה של גיהנם ומחבוט הקבר ומחבלי משיח ותגמלני חסדים טובים אמן:

געבין זאל דרום זאל זיין דער ווילען פאר דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין דאס ווייניג בלוט דאס היינט איז גימינגערט מיט מיין פאסטין זאל גירעכינט זיין אונ זאלסט אנטפאנגין פאר דיין כסא הכבוד אז ווען איך וואלט עס מקריב גיוועזן אויף דיין מזבח אונ זאלסט מיך באווילינגן מיט דיין פיל דער בארימקייט:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילען פון גאט דר הער שארין דר דא איז יושב הכרובים דאס דו זאלסט אנטפאנגין מיט דר בארימקייט אונ מיט גוטין ווילען אונזר תפלה אונ זאלסט אונז עפינן די טויערן פון הימל אונ די טויערין פון תשובה אונ די טויערין פון גן עדן אונ די טויערין פון צדקה אונ די טויערין פון בענטשונג אונ די טויערין פון תפלה אונ אזוי וואול אז דו האסט דר הערט די תפלה פון אברהם אבינו אויף דעם בארג דר דא הייסט מוריה אונ די תפלה פון יצחק זיין זון אויפען מזבח אונ די תפלה פון יעקב אין בית אל אונ די תפלה פון אונזערי עלטערין אויף דעם ים סוף אונ די תפלה פון משה אין חורב אונ די תפלה פון אהרן מיט די פייער פאן אונ די תפלה פון פינחס ווי ער איז אויף גישטאנגען פון דר גימיין אונ די תפלה פון יהושע אין גלגל אונ די תפלה פון שמואל אין מצפה אונ די תפלה פון דוד אונ שלמה זיין זון אין ירושלים אונ די תפלה פון אליהו אויף דעם בארג כרמל אונ די תפלה פון אלישע אין יריחו אונ די תפלה פון יונה אין די גידערים פון דעם פיש אונ די תפלה פון חזקיה אין זיין קריינק אונ די תפלה פון חנניה מישאל ועזריה אין דעם קאלך אויבין אונ די תפלה פון דניאל אין דעם לייבין גרוב אונ די תפלה פון מרדכי ואסתר אין שושן די הויבט שטאט אונ די תפלה פון עזרא אין גלות אונ די תפלה פון אלע צדיקים אונ רעכט פארטיגע לייט אזוי זאלסטו אויך דר הערין דאס גיבעט פון דיין קנעכט פלוני (מויד די טאכטער) פון פלונית אונ קער אפ פון מיר דאס בייזע הארץ אונ גיב אין מיין הארץ דיין פארכט אונ זאלסט מיך מזכה זיין מיט דיין תורה אונ גוטע מעשים אונ גיב מיך היינט אונ אלע טאג צו לייט זעליקייט אונ צו דר בארמקייט אין דיינע אויגן אונ אין אויגן די מיר זעהן אונ זאלסט מיך באשירמען פון איין שווערין דין אונ פון דעם דין פון גיהנם אונ חבוט הקבר אונ פון די וויא טאג פון משיח אונ זאלסט מיר פאר געלטין גוטע גינאד אמן:

ככס״פ׳ ר׳

רבון

פיין נייע תחנה פון דעם גאון החסיד כמוהר"ר אברהם שבתי סג"ל ז"ל אות ווער עס זאגט דאס אלע מאל האט ער עולם הבא

רבון כל העולמים קודם כל דברי. שרא לי מרי: נמנום לשוני. כי בשלחתי בעוני. סבתי גם סבבוני. כמשא כבד יכבדו ממני: ומכובד העונות. אשר רבו מלמעלה: אין לי פה לדבר. ומלין לחבר: ולא מענה לשון לדרוש. ולא מצח להרים ראשי: כי עונותי עברו ראשי. ושעברו נפשי. על כן זחלתי ואירא. יסמר בשרי איך להתחיל ולבקש מיוצרי. שפתי איך אפתח. איש טמא שפתים אנכי. בער מאיש ולא בינת אדם לי. הבינני בינה מדע יי צורי וגואלי: שומע תפלה עדיך כל בשר יבואו לשוב. כי לא תחפוץ במות המת כי אם בשוב: לימינך אשר פשוטה לקבל שבים. כאשר אמרת שובו בנים שובבים: על זה תמכתי לבקש שמך. לא במעשי הטובים כי אם ברוב רחמיך:

לשון צידה לדרך

תפלה לעני כי יעטף כעבד אל אדוניו צופה. אדני שפתי תפתח ואתה תהיה לי לפה. יי בקר תשמע קולי בקר אערך לך ואצפה: אל זחלתי ואירא כי טמנתי עוני בחבי. ולבי חלל בקרבי. יראה ורעד יבא בי: כי זממי חטאי ואשמי עמי. בלילה וביומי. בשכבי ובקומי. לחמו כלחמי. הן בעון חוללתי ובחטא יחמתני אמי: ואיך אבא אל שער המלך בלבוש כלמה וחרפה ובושה. ומה יזכה ילוד אשה: כציץ נובל כצל עובר כאלון וכאלה. זבחי שלמים אשמו

רבון כל העולמים הער פון אלע די וועלטין. פאר אלע מיינע רייד בעט איך דיך נאט. פאר גיב מיר די שטאמלונג פון מיין צונג ווייל איך בין גישטרויכילט מיט מיינע זינד אונ מיט זיי אום נירינגילט בין, אזו ווי אשווערין לאסט זיינן זיי שווער אויף מיר אונ וועגן די שווערע זינד די גאר פיל צו דר ציילין זיינען האב איך קיין מויל צו ריידין אונ קיין ווערטער בייא אנאנדר צו ברייגגן אונ קיין ענטפער דר צונג אום צו פארשטין אונ קיין שטערין אום דעם קאפ אויף צו הייבין דען מיינע זינד זיינן איבר גיפארין מיין קאפ אונ האבין מיין לייב אונטער טעניג גימאכט דרום האב איך מיך ניפארכטין אונ מיין פלייש טוט ציטערין אונ אנגסטין ווי זאל איך אנטפאנגען צו בעטין אן מיין באשעפער ווי זאל איך עפינן מיינע לעפצין דען איך בין אמאן פון אום ריינע לעפצין אוים גילערט פון פר נוגפט דעם מענטשן אונ קיין מענטשן פר שטאנד איז צו מיר דרום בעט איך דיר מאך מיך פר שטענדיג אונ גיב וויסן שאפט דו גאט מיין באשעפער אונ דר לייזער נאט דר דו הערסט די גיבעט צו דיר וועלין קומן אלע זינדיגער אום תשובה צו טאן דען דו בגערסט ניט דאס דר מענטש זאל שטארבין נייערט דאס ער ווידר קערט צו דיין רעכטער האנט וועלכע אוים גישטרעקט איז צו אנטפאנגען די דא ווידר קערין גליך דו גיזאגט האסט דורך דיין נביא ירמיה קערט ווידר איר ווילדע קינדר דרויף האב איך מיך אן גילעהנט אום דיין נאמען צו בעטין ניט דורך מיינע גוטע מעשים נייערט דורך דיין פיל דער בארימקייט:

תפלה לעני איין גיבעט צו דעם ארומאן ווען ער אום מאכטיג איז אז וויא אקנעכט דער זוכט נאך זיין הערין. גאט זאלסט מיינע לעפצן עפענן אונ דו זאלסט מיר זיין צו איין פיר שפרעכער: יי גאט צו מארגין זאלסטו הערין מיין שטים צו מארגין וועל איך אן ריכטין מיין תפלה צו דיר אונ וועל האפין דו גאט איך פארכט מיך ווייל איך מיינע זינד האב פאר בארגין אין פאר בארגינעש אונ מיין הארץ איז דר שלאגין אין מיר אפארכט אונ ציטערנעש קומט אין מיר דען די גידאנקין פון מיינע שולד זיינן מיט מיר ביי נאכט גלייך אז דר טאג אין מיינם ליגין אונ אין מיינם אויף שטיין זיי האבין גשפייזט מיט מיינע שפייז דען מיט זינד בין איך בשאפין גיווארין אונ מיט זינד האט מיר דר היצט מיין מוטער אונ נון ווי זאל איך קומן אין דעם טויער פון דעם קיניג מיט אקלייד פון שאנד אונ פאר שעמונג וואס פאר איין ווערדע האט אגיבארינער פון אפרוי דער איז גלייך וויא אשפראצונג דאס ער פאלט אראפ אונ גלייך וויא אשאטין דער פאר ביי גייט אונ גלייך וויא אלינדין בוים און.

כבמ"פ ר'

אשם גולת אשם מעילה. אורתא רתיקא ודין קלילא. ובמה יתרצה אל
אדניו. ושמים לא זכו בעיניו: וכוכבי לכת שבעה. ומה יעשה יסודות ארבעה.
אף כי אנוש רמה ובן אדם תולעה: קצר ימים ושבע רוגז להבל דמה. מחבר
מארבע אבות נזיקין נחשב כמה. כל המתחבר לטמא טמא: ואיך כמוני תולעת
ולא איש אל בית המלך לבא יאבה. בן סורר ומורה זולל וסובא. ואירא כי
עירום אנכי ואחבא: ולא נותרה בי נשמה. ויי סגר את רחמה. בעבור הרעימה.
כי יגורתי מפני האף והחמה: ואפול על פני. וארדם ואשמע קול באזני: דממה
דבר בי ומלתו על לשוני. אולי יראה יי בעוני: ויאמר לי מה לך נרדם קום קרא
אל אלהיך. ואומר אם נא מצאתי חן בעיניך. אל נא תעבור מעל עבדך. לכך
לשמים ולארץ עיניך. והתחלחל להתודות ולהזכיר עונך. אולי ישא פניך:
וכשמעי אחזתני פחד ורעדה. וחרדתי חרדה. צירים אחזוני כצירי יולדה: ועם
וצרה צרורה. רעמה שמה ושערורה. אוי לי אם אומרה ואוי לי אם לא אומרה:
שנסתי מתני. ואעש כאשר צוני לשוני. עט סופר מהיר להגיד עוני. בטרם אלך
ואינני: ואקוד ואשתחוה לאל נורא ואיום. אולי יחונן ואמצא פדיום. את חטאי אני
מזכיר היום: אבל אמרתי מי הוא זה ואי זה הוא ומה שמו. אשר כטפה מן הים כל
ימי צבאו לילו ויומו. רואה את מומו. כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו:

אונ איין אייכין בוים. די שעכטונג פון פריד אפפער זיינן זיין שולד. די שולד פון גזלן אונ
די שולד פון פעלשונג. אין ווייטין וועג האב איך צו גיין אונ די אן ברייטונג דר צו זיינן גרינג
אונ ווייניג אונ מיט וואס זאל זיך דר מענטש באוויליגן ביי זיין העֶר נאך דעם אז די הימל
זיינען ניט לויטר אין זיינע אויגן אונ דר גלייכן די זיבען פלאנעט שטערין. אונ וואס זאל
טאן דר מענטש וואס פון גרונד איז ער פון פיר יסודות אויך וייל דר מענטש איז אייטיל
ווערים. קורץ פון טעג אונ זאט פון ציטערנעש אונ צו נארהייט איז ער גיגליכן ער איז צו
אנאנדר באהעפט פון די פיר שעדליכע זאכין אונ איז גירעכינט פאר גישט אזוי ווי דר וואס
באהעפט זיך אן איין אום ריינעם איז ער אום ריין אונ ווי זאל אזוי איינער וויא איך איין
ווארעם אונ קיין מענטש צו דעם הויז פון דעם קיניג ווען קומען. איין זון איין אפ קערער
אווידר שפעניגר אפרעסער אונ איין זויפער אונ איך האב גיזעהן אז איך בין נאקעט פון
מצות אזוי האב איך מיך פר בארגין אונ אין מיר איז ניט גיבליבן די נשמה דען השי"ת האט
צו גישלאסין איר עפענונג אום ווילין מיר צו מאכין שטורעמען אונ ציטערן דען איך האב
מיך גיפארכט פר דעם צארין אונ גרים צארין אונ איך בין גיפאלין אויף מיין פנים אונ בין
אנטשלאפין גיווארין אונ איך האב גיהערט אשטים אין מיין אויער גאר לאנצום אין מיר
גירעט אונ זיין ווארט וואר אויף מיין צונג פיליכט וועט גאט זעהן אן מיין ארומקייט אונ
ער זאגט צו מיר וואס האסטו צו שלופען שטייא אויף אונ רוף אן דיין גאט אונ איך זאג
ווען איך איצונד בין לייט זעליג אין דיינע אויגן אזוי זאלסטו ניט אוועק גיין פון דיין
קנעכט. דיין הארץ זאל זיין צו דעם הימעל אונ דיינע אויגן נידעריג צו דער ערד אונ דו
זאלסט דער שראקין זיין צו באקענען אונ צו גידיינקען דיינע זינד. אונ וויא איך דאס
גיהערט האב האט מיך באגריפין איין אנגסט אונ ציטערנעש איך בין נייער דער שראקין
ווייטאג האט מיך אן גינומען גלייך די ווייטאג פון אפרוי די צו קינד גייט אונ איין באליידיגט
לייד אונ אשטורעם אונ ווואונדער אונ שענדליך. וויא צו מיר ווען איך דאס זאל זאגין
אונ וויי איז מיר ווען איך זאל דאס ניט זאגין. איך האב אן גיגורט מיינע לענדין אונ איך
האב גיטאן גלייך וויא מיין צונג האט מיר גיבאטין. אזוי וויא אשרייב פעדער פון אגוטין
שרייבער פון מיינע זינד צו זאגין איי איך גייא אוועק פון דר וועלט אונ ניט מער לעבין אונ
איך האב גינייגט אונ גיבוקט צו דעם פארכטיגין גאט פיליכט וועט ער זיך דר בארעמען
אונ דאס איך ווער איין דר לייזונג גיפינען, מיינע זינד באקען איך היינט אבער איך דיינק
ווער איז דר זעלבינער אדר ווער איז זיין נאמען דאס ער איז אזויא וויא אטראפין פון דעם

אלהי ואלהי אבותי תבא לפניך תפלתי ואל תתעלם מתחנתי. שאין אני עז
פנים וקשה ערף לומר לפניך יי אלהי ואלהי אבותי צדיק אני ולא חטאתי.
אבל עוני אני מזכיר ואת חטאי אני מזכיר. והנני מתודה לפניך יי אלהי ואלהי
אבותי בכפיפת ראש בכפיפת קומה. בנמיכת רוח כחלישת חיל. בשבירת לב.
בקדה בבריכה. בכריעה בהשתחויה. באימה ביראה ברעדה. בפחד וחלחלה.
ביליל בגנוח בקינה ונהי. בנאקה וצעקה בבכי ובדמע. על החטאות ועל
העונות ועל הפשעים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך יי אלהי בסתר
ובמחזה כתובים משני עבריהם מזה ומזה. לא ראי זה כראי זה: את אשר
אהבת שנאתי. ואת אשר אמרת המרתי. ואשר בחרת ברחתי. ואת אשר
בנית הרסתי. את אשר געלת לבשתי. ואת אשר גזרת הפרתי. את אשר דברת
עברתי. ואת אשר דבקת הפרדתי. את אשר הורית המרתי. ואת אשר החמרת
הקלתי. את אשר זכית חיבתי. ואת אשר זכרת שכחתי. את אשר חיבת זכיתי.
ואת אשר חבשת הכיתי. את אשר טהרת טמאתי. ואת אשר טמאת טהרתי.
את אשר ישרת עקשתי. ואת אשר יספת גרעתי. את אשר כבדת בזיתי. ואת
אשר כתבת מחקתי. את אשר למדת שכחתי. ואת אשר לענת שבחתי. את
אשר מאסת בחרתי. ואת אשר מחצת חתלתי. את אשר נטעת עקרתי. ואת
אשר נתצת בניתי. את אשר סגרת פתחתי. ואת אשר סמכת הפלתי. את
אשר עזרת החליתי. ואת אשר אטרת גליתי. את אשר פסלת הכשרתי. ואת
אשר פגלת אכלתי. את אשר צדקת סלפתי. ואת אשר צפנת חשפתי. את אשר
קדשת חללתי. ואת אשר קרבת רחקתי. את אשר רחקת קרבתי. ואת אשר
רצית מאסתי. את אשר שבחת געלתי. ואת אשר שקצת חבבתי. את אשר
תקנת העויתי. ואת אשר תמכת השתתי:

ים און זיין גיברעכענעש זאל קענגען וועהען נאר זיין לעבינס טאג דען אלע די פלאגין און
גיברעכענעש וועהט איין מענטש אוים גינומען זיינע אייגענע פלאגין:
אלהי מיין גאט און גאט פון מיינע עלטערין לאז פר דיר קומן מיין גיבעט און דו זאלסט דיך
ניט פאר הוילין פון מיין בארעמליך גיבעט דען איך בין ניט קיין פר שייט גישטאלט
און איין הארט אקין אום צו זאגין פר דיר גאט מיין גאט און גאט פון מיינע עלטערן איך בין
גירעכט און האב ניט גיזינדיגט נייערט מיינע זינד קאן איך. ווארום וואס דו האסט גיהייליט
האב איך גישלאגן. וואס דו האסט ריין גימאכט האב איך אום ריין גימאכט. וואס דו האסט
אום ריין גימאכט האב איך ריין גימאכט. וואס דו האסט רעכט גימאכט האב איך פאר
קרימט. און וואס דו האסט גימערט האב איך גימינערט. וואס דו האסט גיעהרט האב
איך פאר אכט. און וואס דו האסט גישריבין האב איך אוים גימעקט. און וואס דו האסט
פאר אכט האב איך אוים דער וויילט. און וואס דו האסט צו טיילט האב איך צו נויף
גיוויקילט. וואס דו האסט גיפלאנצט האב איך אוים גיריסין. און וואס דו האסט צו
שטויסין האב איך גיבויט. וואס דו האסט צו גישלאסין האב איך גיעפינט. און וואס דו
האסט אונטער גילעהנט האב איך גימאכט פאלין. וואס דו האסט גישטארקט האב איך
גימאכט שוואך. און וואס דו האסט פאר דעקט האב איך אנטפלעקט. וואס דו האסט
גיפסלת האב איך כשר גימאכט. וואס דו האסט פאר [illegible] ווירדינט האב איך גיגעסין.
וואס דו האסט רעכט גימאכט האב איך פאר קרימט. וואס דו האסט פאר בארגין האב
איך אנטפלעקט. וואס דו האסט גיהייליגט האב איך פאר שוועכט. וואס דו האסט נאהענט
גימאכט האב איך וייט גימאכט. וואס דו האסט וייט גימאכט האב איך נאהענט גימאכט.
וואס דו האסט גיוויליגט האב איך פאר אכט. וואס דו האסט גיליבט האב איך פאר אוס

על כן בושתי ונכלמתי ונאלמתי מרוב חטאתי. ונפעמתי ונפלאתי מרוב אשמותי. כי רבות אנחותי: צדיק הוא יי כי פיהו מריתי. ואת הרע בעיניו עשיתי. כמעט כסדום הייתי. ולעמורה דמיתי: ועתה אל נא יחר לאדני. וסלחת לעוני כי רב הוא:

אלהי ואלהי אבותי. תבא לפניך תפלתי ואל תעלם אזנך מבקשתי. תנתן לי נפשי בשאלתי. ואנא חסדך אל תרף. ואף על פי שאני עז פנים וקשה ערף ואיך אומר לא פשעתי ולא רשעתי ופיך לא מריתי. צדיק אני ולא חטאתי. אבל חטאתי. ועל חטאי יום יום אצמיד. וחטאתי נגדי תמיד:

אשמתי רבות. תולדות ואבות. אכלתי מהדברים הצריכים נטילת ידים ולא נטלתי. אכלתי בלי נגוב ידים. אכלתי מהדברים הצריכים ברכת המוציא ולא ברכתי. אכלתי ולא ברכתי אחריו ברכת המזון. אכלתי משבעת המינין ולא ברכתי לא לפניהם ולא לאחריהם. אכלתי משאר דברים ולא ברכתי לא לפניהם ולא לאחריהם. אכלתי פת שנאפה באסור. אכלתי בשר וגבינה בסעודה אחת. אכלתי בשול שנתבשל באסור. אכלתי חוץ לסכה בשבעת ימי החג. אכלתי מאכלות אסורות. נבלות וטרפות שקצים ורמשים. אחזתי ספר תורה ערום. אהבתי את הרע ואת העשה רע:

ווירדיגט. וואס דו האסט פאר אום ווירדיגט האב איך גיליבט. וואס דו האסט פאר ריכט האב איך פאר קרימט. וואס דו האסט אונטער גילעהנט האב איך פאר דארבין:

על כן בושתי דרום בין איך פאר שעמט אונ שטום וועגין מיינע פיל זינד אונ איך בין דער שראקין אונ פאר וואונדערט פון וועגין מיינע פילע שולדין דען עס זיינען פיל מיינע זיפצין. גירעכט איז גאט דען איך האב זיין גיבאט ווידר גישפעניגט אונ דאס בייז אין זיינע אויגין האב איך גיטאן. איך בין שיער גיווארין אזו ווי סדום איז גיוועזן אונ צו עמורה בין איך גיגליכן גיווארין דרום בעט איך דיך גאט זאלסט אויף מיר ניט צארינען אונ זאלסט פאר געבין מיר מיינע זינד ווארום זיי זיינען פיל:

אלהי מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין לאז פאר דיר קומען מיין תפלה. אונ דיין אויער זאלסטו ניט פאר הוילין פון מיין גיבעט. עס זאל מיר גיגעבין זיין מיין לייב מיט מיין גיבעט איך בעט דיך דיין גינאד זאלסטו ניט אפ לאזין. אונ חאטשע איך בין דאך אפאר שייט פנים אונ אהארטער אקין. אונ ווי זאל איך זאגין דאס איך האב ניט גיזינדיגט אונ ניט גימוטוויליגט אונ ניט קעגין דיינע גיבאט ווידר גישפעניגט אונ דאס איך בין גירעכט אונ האב ניט גיזינדיגט אבער פאר וואר איך האב גיזינדיגט אונ איבער מיינע זינד וועל איך באהעפטין טאג צו טאג אונ איביג מיינע זינד פאר מיר האבין:

אשמתי איך האב גישולדיגט מיט גרויסע עבירות אונ קליינע עבירות איך האב גיגעסין פון די זאכין וואס מען דארף זיך נייטיג וואשין אונ איך האב מיך ניט גיוואשין. איך האב גיגעסין מיט נאסע הענד. איך האב גיגעסין זאכין די מען מוז המוציא דאריבר מאכין אונ איך האב ניט גימאכט קיין המוציא. איך האב גיגעסין אונ האב נאך דעם ניט גיבענשט. איך האב גיגעסין פון די זיבן מינים פון ארץ ישראל אונ האב פריער אונ נאך דעם קיין ברכה ניט גימאכט. איך האב גיגעסין אנדערי זאכין אונ קיין ברכה גימאכט ניט דר פאר אדר דר נאך. איך האב גיגעסין אויף סעודות וואו קיין מצוה דער ביי איז גיוועזן. איך האב גיגעסין פיש אונ פלייש נאך אנאנד אונ האב ניט צווישן די הענד גיוואשין. איך האב גיגעסין פלייש אונ קעז אין איין סעודה. איך האב גיגעסין פון די נייע תבואה פאר די צווייי טעג פסח. איך האב אום סוכות אויסער די סוכה גיגעסין. איך האב גיגעסין עסין וואס עס איז אונז פאר באטין. אויך נבלות וטרפות שקצים ורמשים. איך האב אן גינומען די ספר תורה אבלויזע ניט איין גיוויקלט. איך האב ליב גיהאט דאס בייז אונ דר דאס בייז טוט:

סקמ"פ ר' בגדתי

בגדתי בך. בטלתי תורתך. בזיתי מצותיך. בטלתי דברי חכמים ותקנתם. בזיתי בעל אמי. בזיתי אשת אבי. בזיתי אחי הגדול. בזיתי תלמידי חכמים. בטלתי עונג שבתות וימים טובים. בטלתי מצוה פלונית. בזיתי את התורה ואת המצוה:

גזלתי. גנבתי על מעת למקט ולקנטר. גנבתי דעתך ודעת הבריות. גליתי סוד חברי. הדליקו אחרים בשבתות לצרכי ואני נהניתי ממנו:

דברתי דופי. דברתי אחד בפה ואחד בלב. דברתי דברים בטלים. דברתי בבית הכנסת בשעת התפלה. דברתי בשעת קריאת התורה. דברתי בין פרק לפרק. בין ברכה לברכה. בין גאלה לתפלה. דברתי בין עלמא ליתברך. דברתי בין ישתבח ליוצר אור. דברתי בתוך קדיש וברכו וקדשה. דברתי בין תקיעות מיושב ותקיעות מעומד. דברתי בין נטילה לברכת המוציא. דברתי דבור בשבת כדבור בחול. דברתי בשבת לעשות דבר אסור בשבת. דברתי בשבתות דברים בעלמא. דברתי בגנות חברי. דברתי לשון הרע ושקרים. דברתי על שוכני עפר:

העויתי. הרעותי את אשר עשיתי. הבטתי על בתולות ואשת איש. הסתכלתי בבגדי צבעונים של אשה לזנות. לבשתי כלי אשה. הרהרתי ביום ובאתי לידי קרי בלילה. הקשיתי עצמי לדעת. הלכתי אחר תאוות ופניות. הלכתי בגדולות ממני. הלכתי בקומה זקופה. הסגתי גבול חברי.

בגדתי איך האב גיפעלשט אן דיר איך האב מבטל גיוועזן דיין תורה. איך האב פאר אכט דיינע מצות איך האב מבטל גיוועזן די רייד פון אונזערי חכמים אונ אירע תקנות איך האב פאר אכט מיין שטיף פאטער איך האב פר אכט מיין שטיף מוטר. איך האב פאר אכט מיין עלצטין ברודר איך האב פאר אכט אן תלמידי חכמים. איך האב בועל גיוועזן איין ערוה איך האב מבטל גיוועזן עונג שבת אונ עונג יו״ט. איך האב מבטל גיוועזן כמה וכמה מצות. איך האב מבזה גיוועזן די תורה אונ מצות, איך בין גילעגין ביי איין ערוה דא מען איז חייב כרת אדר חייב מיתה דרויף איז. איך האב עובר גיוועזן אויף אלאו אונ אויף מצות עשה: גזלתי איך האב גיגזלת אונ גיגנבת אום צו האלטין פון וועגין צו מאכין יענים צארינן. איך האב גונב דעת גיוועזן. איך האב מגלה גיוועזן מיין חברס סוד. איך האב מגלה ערוה גיוועזן: דברתי איך האב גירעט לעסטערונג איך האב גירעט מיט דעם מויל וואס איך האב גיט גיטראכט אין הארצין. איך האב גירעט לערי רייד איך האב גירעט אין שול ווען מען טוט תפלה. איך האב גירעט ווען מען האט גילייענט איך האב גירעט צווישען איין פרשה אונ די אנדערי אונ צווישין איין ברכה אונ די אנדערי אונ צווישין גאל ישראל אונ שמונה עשרה. איך האב גירעט אין אמן יהא שמיה רבא אונ צווישין עלמיא אונ יתברך. איך האב גירעט צווישין ישתבח אונ יוצר אור אונ אין קדיש אונ קדושה אונ ברכו. איך האב גירעט צווישען די תקיעות פון פאר מוסף אונ נאך מוסף איך האב גירעט צווישען דאס וואשין אונ המוציא. איך האב גירעט אום שבת גלייך אז אום דער וואכין. איך האב גירעט אום שבת דאס זיי זאלין טאן אזו אזאך וואס איז אסור צו טאן אום שבת איך האב גירעט אום שבת לערי רייד איך האב גירעט אין די שאנד פון מיין חבר. איך האב גירעט לשון הרע אונ שקרים איך האב גירעט אויף לייט די דא טויט זיינין אונ רוען אין דר ערד: העויתי איך האב פאר קרימט איך האב שלעכטס גיטאן מיט מיינע מעשים וואס איך האב גיטאן. איך האב מהרהר גיוועזן אויף א בתולה אונ אויף אפרוי די א מאן האט. איך האב גילוגט אויף גיפארבטע ווייבערשע קליידר איך האב אן גיקליידט ווייבערשע קליידר איך בין גיגאנגין נאך אלע גילוסטין וואס דער גוף באגערט צו האבין. איך בין גיגאנגין אין זאכין וואס צו גרויס פאר מיר איך בין גיגאנגען אויף ריכטיג מיט מיין קאפ. איך האב מסיג גבול גיוועזן מיין חבר איך האב די האנד אויף גיהויבן קעגין מיין חבר איך האב אים גשאלטין

סקס״א ר׳ איך

הרימותי ידי על חברי. הכיתי חברי. התכבדתי בקלון חברי. הלבנתי פני חברי ברבים. הוצאתי שם רע על חברי. התפללתי בלא כונה. התפללתי בשעה שנצרכתי לנקבי. התפללתי בשכרות. התפללתי כנגד צואה וכנגד מי רגלים של אדם. הלכתי בבית הקברות בציצית מגולים. הטלתי אימה יתרה בתוך ביתי. הרהרתי בעברות. הרהרתי אחר רבי. הוריתי הוראה בפני רבי. הרהרתי בדברי תורה במבואות המטונפות. הוצאתי מרשות היחיד לכרמלית. ומכרמלית לרשות היחיד בשבת. הלויתי ממון בלא שטר. הלכתי בגלוי ראש. החזקתי מחלוקת. הגדלתי עשות פשע. וגם רשע:

והרשעתי: זדתי. זללתי וסבאתי. זניתי אחרי לבי ועיני. זניתי עם פנויות ואשת איש. זרקתי צפרני. זלזלתי מורי ורבותי:

חמסתי. חנפתי. חטפתי ממון אחרים. חמדתי נשים זרות. חבקתי ונשקתי אותם. חמדתי ממון אחרים. חיבתי ממון ולא פרעתי. חשדתי בכשרים. חשבתי מחשבות רעות. חבלתי חברי. חיבתי גלות ומלקות ומיתת בית דין וכרת. חללתי שבתות וימים טובים במזיד. ועשיתי אב מלאכה פלונית או תולדה מלאכה. פלונית. חטאתי בילדותי ובזקנותי:

טפלתי שקר. טמאתי את עצמי בדברים הטמאים ומאוסים ומתועבים. טמטמתי את לבי. טעיתי בהוראות. טעיתי בדיני ממונות. טלטלתי מוקצה פלונית בשבת:

איך האב מיין חבר גישלאגין איך האב מיר גינומן כבוד מיט די שאנד פון מיין חבר איך האב מיין חבר מבייש גיוועזן פאר לייטין איך האב אשלעכטין שם אויף מיין חבר אויס גיטראכט איך האב גידאוויינט אן כונה איך האב גידאוויינט ווען מיין צייט איז גיוועזן מיין צורך צו טאן איך האב גדאווינט ווען איך בין שכור גיוועזן איך בין גינאנגן אויף די קברים מיט אויף גדעקטי ציצית איך האב גימאכט גרויסע מורא אויף מיין הויז גיזינד. איך האב מהרהר גיוועזן אויף מייני עבירות. איך האב מהרהר גיוועזן אויף מיין רבי. איך האב גיפסקנת פאר מיין רבי. איך האב מהרהר גיוועזן אין דר תורה אויף אום ריינע ערטער איך האב אום שבת גיטראגין אויס דעם הויז אין כרמלית (דס איז איין ארט וועלכעס קיין גאס אונ קיין הויז איז) אדער פאר קערט. איך האב אויס גליען געלד אן אשטר חוב איך האב מיך גישטארקט אין צאנק אונ קריג אונ האב מיך גיגרייסט אום בייז צו טאן אונ מוטוויליג:

והרשעתי אונ איך האב בייז גיטאן: איך האב גימוטווילינט איך האב גיפרעסין אונ גיזויפין איך האב מזנה גיוועזן מיט מיין הארץ אונ אויגען איך האב מזנה גיוועזן מיט מיידין אונ מיט אפרוי די אמאן האט איך האב מזלזל גיוועזן אן מיינע לעהרער אונ רבנים:

חמסתי איך האב גירויבט איך האב גיחנפת איך האב אוועק גינומען ביי אנדרי לייט איר געלד איך האב גילוסט פרעמדי ווייבער. איך האב גילוסט פרעמדי געלד איך בין שולדיג גיוועזן געלד אונ האב ניט באצאלט. איך האב חושד גיוועזן פרומע לייט. איך האב בייזע גידאנקען גיהאט. איך האב מיין חבר גיפייניגט איך בין שולדיג גלות אונ מלקות אונ מיתות בית דין אונ כרת איך האב מחלל שבת אונ יום טוב גיוועזן במזיד איך האב איין אב מלאכה גיטאן (דאס איז צו זאגין אויף אמלאכה די מען אין דם משכן האט גיטאן הייסט אב מלאכה אונ וואס מען דר פון אפ לערינט הייסט תולדה) אונ האב אתולדה פון אמלאכה גיטאן אום שבת איך האב גיזינדיגט אין מיין יונגהייט אונ אין מיין עלטער:

טפלתי שקר איך האב באהעפט ליגן איך האב מיך פאר אום ריינגט מיט אום ריינע זאכין אונ מיאוסע אונ אום ווירדיגע זאכין איך האב מיין הארץ פאר שטאפט איך האב מיך טועה גיוועזן אין דינים פון אסור והיתר איך האב מיך טועה גיוועזן אין דינים וואס געלד זאכין זיינען איך האב גיטראגין אונ אויף גיהובין זאכין וואס מוקצה זיינען אום שבת:

ככמ"פ ר' יעצתי

יעצתי רע. יחדתי עצמי עם נשים. יחדתי עצמי עם פנויה. ישנתי על ערפי ופני למעלה. ישבתי במושב לצים. ישבתי ודברתי בגנות. ישנתי שנה של שחרית. ישנתי בין מזרח למערב. יצאתי מבית הכנסת כשהספר תורה היתה פתוחה:

כזבתי. כפרתי. כעסתי אותך. כניתי שם לחברי. כבדתי חול יותר משבת. כתבתי במועד:

לצתי. לא שמעתי דברי תוכחה. לא שמעתי אל חכמים. לא דקדקתי במצות. לא קבעתי עתים לתורה. לא נשאתי ונתתי באמונה. לא עסקתי בפריה ורביה. לא צפיתי בכל עת לישועה. לא שריתי בצער בשביל צער צבור. לא נשאתי בעול עם חברי. לא מחלתי על עלבוני. לא התאבלתי באבל ירושלים. לא הלכתי בדרכי השם יתברך. לא כבדתי שבתות וימים טובים כראוי. לא השלמתי בכל עת הפרשיות שנים מקרא ואחד תרגום. לא הבדלתי בכל עת במוצאי ימים טובים. ולא שמעתי בקול אבי ואמי. לא קמתי בפני שיבה. ולא הדרתי פני זקן זה שקנה חכמה. לא עמדתי בפני רבי משראיתיו מרחוק מלא עיני עד שנכסה ממני מלא קומתו. לא למדתי התורה לשמה. לפני עור נתתי מכשול. לקחתי שחד. לויתי ברבית. לקחתי רבית. לא עשיתי מעקה לביתי. לא עברתי על מדותי. לבשתי שעטנז. לא עשיתי לפנים משורת הדין. לא גמלתי חסד. לא הקרבתי קרובי:

יעצתי רע איך האב בייז גיראטין איך בין אליין גיוועזן מיט ווייבער איך בין אליין גיוועזן מיט מיידין. איך בין גילעגין אויף מיין רוקין מיט דאס פנים אין דר הייך איך בין גיזעסין וואו שפעטערס זיינען גיזעסין אונ איך בין גיזעסין אונ האב גירעט ווערטער פון שאנד איך האב צו מארגינס לאנג גישלאפין איך האב גישלאפין צווישין מזרח אונ מערב איך בין ארויס גיגאנגען אויס די שול ווען די ספר תורה איז אפין גיוועזן:

כזבתי איך האב גיליקינט אונ האב כופר גיוועזן איך האב דיך ג״ר צארינט איך האב מיין חבר אצו נאמין גיגעבין איך האב די וואך מער ערליך גיהאלטין אז ווי שבת איך האב גישריבען אום חול המועד:

לצתי איך האב גישפעט אונ ניט גיפאלגט שטראף רייד אונ האב ניט וועלין הערין צו די רייד פון די חכמים. איך האב ניט מדקדק גיוועזן אויף מצות איך האב קיין צייט מיר ניט גיזעצט אויף תורה צו לערנין. איך האב ניט רעכט גיהאנדילט איך האב ניט גילערינט נביאים וואס די נחמות אונ נבואות פון משיח דרינען שטייט אדר איך האב ניט אלע צייט גיהאפט אויף משיח איך האב ניט קיין צער גיהאט ווען איין קהל האט צער גיהאט. איך האב קיין יאך גיוואלט טראגין מיט מיין חבר איך האב קיינעם ניט מוחל גיוועזן ווער עם האט מיר אשאנד גיטאן. איך האב ניט גיטרויערט איבר ירושלים איך בין ניט גיגאנגען אין די רעכטע וועג פון השי״ת איך האב ניט ערליך גיהאלטין שבתות אונ ימים טובים ווי עס גיהער צו זיין. איך האב ניט אלע צייט די פרשה אין די וועלכינע וואך צוויי מאל אפסוק אונ איין מאל תרגום גיליינט. איך האב ניט אלע צייט הבדלה גימאכט ווען יום טוב איז אויס גיגאנגען איך האב ניט גיפאלגט מיין פאטר אונ מוטער. איך בין ניט אויף גישטאנען פאר איין אלטין מאן אונ איך האב ניט באשיינט דעם אלטין מאן אדער דער וועלכינער דר אתלמיד חכם איז. איך בין ניט אויף גישטאנען פאר מיין רבי ווען איך האב אים גיזעהן ביז ער פון מיר פר בארגן איז גיוועזן איך האב ניט גילערינט תורה לשם שמים איך האב אבלינדין אדר איין פאר אירטין אשטרויכלונג גימאכט איך האב גינומען שוחד איך האב גיליען אונ רבית באצאלט איך האב פאר ליען ברבית. איך האב קיין גאניק אויף דעם דאך פון מיין הויז גימאכט איך האב קיינעם ניט וועלין שיינקען דר וואס האט מיר עפעס בייז גיטאן. איך האב

בכב״פ ר׳ שעטנז

מָרַדְתִּי, מִלֵּאתִי פִּי שְׂחוֹק. הִטֵּיתִי דִין. מָאַסְתִּי בְּתוֹרָתֶךָ. מִהַרְתִּי לִשְׁפּוֹךְ דָּם

נִאַצְתִּי, נָדַרְתִּי נְדָרִים וְלֹא קִיַּמְתִּים. נָגַעְתִּי בְּאֵבָרִים מְכוּסִים. נָגַעְתִּי בְּרֶמֶשׁ
מְאוּס בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה. נָגַעְתִּי בְּשׁוֹק וּבְיָרֵךְ וּבִמְקוֹמוֹת הַמְכוּסִים
בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה. נֶהֱנֵיתִי מִקּוֹל אִשָּׁה וּמִמַּרְאֶיהָ. נָתַתִּי עֵינַי בִּפְנֵי אֵשֶׁת אִישׁ
וּבִפְנוּיָה. נָאַפְתִּי בְּיָד. נֶהֱנֵיתִי מִן הָעוֹלָם הַזֶּה בְּלֹא בְרָכָה. נֶהֱנֵיתִי מִסְּעוּדַת
חָתָן וְלֹא שִׂמַּחְתִּיו. נֶהֱנֵיתִי מִדִּבְרֵי תוֹרָה. נִקַּשְׁתִּי בְּאִמְרֵי פִי. נָקַמְתִּי וְנָטַרְתִּי
שִׂנְאָה בְּלֵב. נִאַצְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ:

סַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ. סוֹרֵר וּמוֹרֶה הָיִיתִי. סָחַרְתִּי בִּדְבָרִים הָאֲסוּרִים מִן הַתּוֹרָה
וּמִן הַמַּלְכוּת:

עָוִיתִי. עָשִׂיתִי פְּרָצוֹת וּנְבָלוֹת. עָשִׂיתִי עַצְמִי כְּעוֹרְכֵי הַדַּיָּנִים. עָשִׂיתִי עָוֶל
בַּמִּשְׁפָּט. עִנֵּיתִי אַלְמָנָה. עִנֵּיתִי דִין. עִוַּתִּי דִין. עָנִיתִי עֵדוּת שֶׁקֶר. עָשִׂיתִי
מְלָאכָה בְּעַרְבֵי שַׁבָּתוֹת וּבְעַרְבֵי יָמִים טוֹבִים מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעְלָה. עָשִׂיתִי
מְלָאכָה בְּחוֹל הַמּוֹעֵד. עָבַרְתִּי עַל שְׁבוּעָה. עָבַרְתִּי עַל בַּל תַּשְׁחִית. עָבַרְתִּי עַל
בַּל תְּשַׁקְּצוּ. עָבַרְתִּי עַל דִּבְרֵי תוֹרָה:

פָּשַׁעְתִּי. פָּרַקְתִּי עוֹל תּוֹרָה. פִּנִּיתִי לִבִּי לְבַטָּלָה. פֵּרַשְׁתִּי עַצְמִי מִן הַצִּבּוּר.
פָּתַרְתִּי לִבִּי לְרָעָה. פִּתִּיתִי בְּתוּלָה. פָּתַחְתִּי כְּתָב סָתוּם וְחָתוּם
שֶׁשָּׁלַח חֲבֵרִי לַאֲחֵרִים:

שְׁעָמְנוּ אָן גִיקְלֵייד איך האָב ניט גיטאָן לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין. איך האָב ניט גיטאָן חֶסֶד מיט
לייט. איך האָב מיינע קְרוֹבִים ניט מְקָרֵב גיוועזן:

מרדתי איך האָב ווידער גישפּעניגט איך האָב מיין מויל פול מיט גילעכטער אונ גישפּעט
גיהאט איך האָב דעם דין אָפּ גינייגט אונ ניט רעכט מִשְׁפָּט גיגעבן. איך האָב דיין
תּוֹרָה פאר אַכט איך האָב גיאיילט אום בלוט צו פאר גיסין:

נאצתי איך האָב דר צארינט איך האָב נְדָרִים גיטאָן אונ האָב זיי ניט גיהאלטין איך האָב אָן
גירירט אָן די פאר דעקטע אֵבָרִים איך האָב אָן גירירט אשרץ אין דאווענן. איך
האָב אָן גירירט מיין שענקיל אונ דיכט אונ אנדרע אֵבָרִים די באדעקט זיינען ווען איך האָב
גידאווינט. איך האָב הֲנָאָה גיהאט פון אקול אִשָּׁה אונ פון איר אָן זעהן. איך האָב מיינע אויגן
גיגעבין אויף די גישטאלט פון אפרוי די איין מאן האט אונ אויף אלידיגע בְּתוּלָה. איך
האָב הֲנָאָה גיהאט פון דר וועלט אָן אברכה איך האָב הֲנָאָה גיהאט פון די סְעוּדָה פון אחתן
אונ האָב אים ניט פריילך גימאכט. איך האָב הֲנָאָה גיהאט פון וועגין די תּוֹרָה איך בין
גישמרויכילט גיוואָרין מיט די רייד פון מיין מויל איך האָב מיך נוֹקֵם וְנוֹטֵר גיוועזן פון וועגין
פיינט שאפט די איך אין הארצין האָב איך בין מיד גיוואָרין דיינע מִצְוֹת צו האלטין:

סרתי איך האָב אָפּ גיקערט פון דיינע מִצְוֹת. איך בין איין אָפּ קערער אונ ווידר שפעניגר
גיוועזן. איך האָב גיהאנדילט מיט זאכין די אָסוּר זיינן פון דר תּוֹרָה אונ פון רעגירונג:

עויתי איך האָב פאר קרימט איך האָב גיטאָן פר שייטע אונ שאלקהאפטיגע זאכין איך האָב
מיר גימאכט גלייך ווי די דַּיָּנִים די דעם בַּעַל דין לערנין די טַעֲנוֹת אונ דר נאך גיבין זיי
דעם פְּסַק. איך האָב גיטאָן אום רעכט מִשְׁפָּט איך האָב איין אַלְמָנָה גיפּייניגט איך האָב דעם
דין אויף גיהאלטן אונ דעם בַּעַל דין דר מיט גיפּייניגט איך האָב פאלשע עֵדוּת גיגעבן איך האָב
עֶרֶב שַׁבָּת אונ עֶרֶב יוֹם טוֹב נאך מִנְחָה איין מְלָאכָה גיטאָן אויך האָב איך איין מְלָאכָה אום
חוֹל הַמּוֹעֵד גיטאָן איך האָב עוֹבֵר גיוועזן אויף בַּל תַּשְׁחִית דאס איז צו זאגין דאס מען דארף
ניט אום זונסט מְכַלֶּה זיין אָדער פאר דארבין איך האָב מיר אויף גיהאלטין ווען איך האָב
מיין באדערפעניש וועלין טאָן איך האָב עוֹבֵר גיוועזן אויף די רייד פון דר תּוֹרָה:

פשעתי איך האָב גימיסטייט איך האָב אראָפּ גינומען פון מיר דעם יאָך פון דער תּוֹרָה.
איך האָב מיין הארץ גיקערט לידיג אום צו זיין. איך האָב מיך אָפּ גשייד פון דם

סקמ"פ ד

קהל

צררתי. צערתי בעלי חיים. צערתי אבי ואמי. צערתי מי שגדול ממני:
קשיתי עורף. קנא קנאתי שלא לשם שמים. קבלתי לשון הרע. קפצתי ידי לתת צדקה. קלקלתי דרכי. קצתי בתורתך:
רשעתי. רבתי עם אדם תם. רדפתי אחר שררה. רצתי אחר רוע יצרי. רצתי בשבת. רכלתי. רגלתי. רע לשמים ורע לבריות הייתי:
שחתי. שמעתי לקול יצרי. שקרתי. שכרתי. שתיתי שיחת חולין. שחתי בבית הכנסת בשעת התפלה. שנאתי מוסר. שנאתי הטוב. שכבתי פרקדן. שכחתי אותך ולא שמתי יראתך בלבי. שבתי בתשובה ואחר כך חזרתי למעשי הרעים. שכבתי עם אשתי סמוך לוסתה. שכבתי עמה בעל כרחה. שמשתי עמה בשעת שכרות. שמשתי עמה לאור הנר. שמשתי עמה בחדר שהיו בו ספרים. שכרתי אשר לא כדת. שמחתי בנפילת איבי. שפכתי דם נקי:
תעבתי במצותיך. תעיתי אחר היצר הרע. תקעתי כפי ולא קימתי. תאבתי לעברות:
תעתעתי. וכל עברות רעות עשיתי. עברתי תורתך. ולא עבדתיך בכל כחי ואילי. ולא זכרתי כי אתה מחוללי וחילי. סרתי ממצותיך הטובים ולא שוה לי. התנכרתי במעללי. קורץ בעיני הייתי ומלל ברגלי. ואתה צדיק על כל הבא עלי. כי אמת עשית ואני הרשעתי ופשעתי:
רבונו של עולם. יודע כל נעלם. יוצר היצורים כלם. מקטנם ועד גדולם. יודע דעת רבים ויחיד. עבר הוה ועתיד. מה ידעתי ולא ידעת. מה

קהל איך האב מיין הארץ גיעפינט צו בייזן. איך האב איבער גירעט אבתולה. איך האב גיעפענט איין צוא גיתתמתין בריף די צו איין אנדערין האט גיהערט:
צררתי איך האב באליידיגט איך האב מצער גיוועזן אן די דא לעבין אין זיך האבין. איך האב מצער גיוועזן מיין פאטער אונ מוטער איך האב מצער גיוועזן דעם דר וואס איז בעסער פאר מיר:
קשיתי עורף. איך בין גיוועזן איין הארטער אקין איך האב קנאה גיהאט וואס איז ניט גיוועזן לשם שמים. איך האב אנגנומן לשון הרע. איך האב מיר צייטין גיוועצט צו טרינקן ביר אדר מעד אין אשלעכטע הויז. איך האב מיין האנט איין גיצויגין קיין צדקה צו געבין איך האב מיינע וועגין פאר קרימט איך האב פאר מיאוסת דיין תורה:
רשעתי איך האב בייז גיטאן. איך האב מיך גיקרינקט מיט אמענטש אום זונסט. איך האב נאך גיזוכט נאך הערשאפט. איך בין גילאפין נאך מיין יצר הרע. איך בין גילאפן אום שבת. איך האב רכילות גיטריבין איך האב אוים גילאכט איך בין בייז גיוועזן צו גאט אונ צו די לייט: שחתי איך האב פאר דארבין איך האב גיפאלגט מיין יצר הרע:
תעבתי איך האב פאר אום ווירדיגט דיינע מצות. איך בין פאר אירט גיגאנגן נאך דעם יצר הרע איך האב תקיעת כף גיגעבין אונ ניט גיהאלטין איך האב גלוסט אום עבירות צו טאן: תעתעתי איך בין פאר אירט אונ האב אלע בייזע עבירות גיטאן. איך האב עובר גיוועזן אויף דיין תורה אונ האב דיך ניט גידינט מיט גאר מיין קראפט אונ שטארקייט אונ האב ניט גידאכט דאס דו ביסט מיין בשעפער אונ מיין שטארקייט. איך בין אפ גיקערט פון דיינע מצות אונ פון דיינע גירעכטע די גוט זיינן אונ ווארין ביי מיר ניט גיאכט איך בין פאר פרעמד גיווארין מיט מיינע בייזע ווערק איך האב גיטאן ווינקען מיט מיינע אויגין אונ גראבין מיט מיינע פיס אונ דו גאט ביסט גירעכט אויף אל דאס בייז וואס עס קומט אויף מיר דען דו האסט ווארהייט גיטאן אונ איך האב בייז אונ מוטוויליג גיטאן:
רבונו של עולם הער פון דר וועלט דר דא ווייס אלע פאר הוילינקייט דר דא האט באשאפין אלע בשעפעניש פון גרויס ביז קליין. ער ווייס די דעה פון אפולע מענטשן אונ פון

אדבר ולא חקקת. מה אספר ולא דרשת. מה אתודה ולא חקרת. כי הפנקס פתוחה נצבת. היא המחרבת המזכרת המדאבת המעצבת. התעני מקיף והיד כותבת: אוי לי כפי מה שהוספתי שנים. הוספתי עונים: ולפי מה שהאריכו חיי האריכו פשעי. על איזה מהן אתודה. ועל איזה מהן אבקש מחילה וסליחה וכפרה. על הכלל או על הפרט. על הנסתרות או על הנגלות. על הראשונות או על האחרונות. על החדשות או על הישנות. על הטמונות או על הידועות. על הנזכרות או על הנשכחות ממני: יודע אני בעצמי שאין בי לא דעת ולא תבונה לא צדקה ולא כשרון מעשה. לא גמילות חסד ולא כשרון לב. אבל אני אויל ולא יודע. בער ולא מבין. גזלן ולא נאמן. חוב ולא זכאי. רשע ולא צדיק. רע ולא טוב. וכל מעשים טובים לא עשיתי. רע לשמים ורע לבריות הייתי:

מה אומר לפניך שוכן שחקים. ובמה אזכה בעיניך גוזר ומקים. אין שלום בעצמי. מפני בושת עלומי. אבכה לילי ויומי. אדאג מחטאתי. אפחד מעונתי. כי על כן באו בצל קורתי:

אתה יודע רזי מזמותי ואשמותי הבאות והעוברות. הגלויות והנסתרות: ואם אמרתי אספרה נא כמו. לא ידעתי ספורות למו: כי הם עצמו מספר. ולכתוב בספר:

אל מלא רחמים. שוכן מרומים. אם אתה דן אותי כמעשי ומעללי. אוי לי. אבוי לי. אויה לי. אהה עלי. אויה על נפשי. ואם תבקש לנקותי כמטהר

יעדער איינציגען מענטש ער ווייס וואס גיוועזן איז אונ וואס איצט איז אונ וואס דר נאך איז מה ידעתי ולא ידעת וואס ווייס איך אונ דו ווייסט עס ניט מה אדבר ולא חקקת וואס זאל איך ריידן דאס דו שוין אין דיין תורה ניט אויס גיקריצט האסט מה אספר ולא דרשת וואס זאל איך דר ציילן וואס דו האסט שוין ניט גיפארשט. וואס זאל איך באקענן וואס דו האסט ניט חוקר גיוועזן דען דאס בוך שטייט אפין. דאס איז וואס זי מאכט חרוב אונ מאכט די זינד גידיינקען זי מאכט ווייטאג אונ טרויעריג. דר קרעטער בארגט אונ די האנט שרייבט. וואס מער יאר איך בין אלט גיווארן האב איך מער גיזינדיגט אונ וואס איך האב לייגנר גילעבט האב איך גיזינדיגט אונ גימוטוויליגט. אויף וועלכע פון זיי זאל איך באקענן אונ אויף וועלכע זאל איך בעטין פאר גנעדיגונג אונ פאר ציילונג. אויף דעם כלל אדר אויף דעם פרט. אויף די פאר בארגינע אדער אויף די אנטפלעקטע. אויף די ערשטע אדער אויף די לעצטע. אויף די נייע אדר אויף די אלטע. אויף די ניט וויסנדיגע אדר אויף די וויסענדיגע. אויף די וואס איך גידיינק אדר אויף די וואס איך האב פאר געסין. איך ווייס אין מיר דאס אין מיר איז ניט קיין וויכין שאפט אונ פאר שטאנדיקייט קיין גירעכטיקייט אונ קיין אויף ריכטיג ווערק. קיין גמילות חסד אונ קיין אויף ריכטיג הארץ. נאר איך בין אנאר אונ ווייס ניט. אויס גילערט פון פאר שטאנד אונ פאר שטיי ניט. ארויבער אונ ניט וואר האפטיג. שולדיג אונ ניט ווירדיג. איין רשע אונ ניט קיין צדיק. אשלעכטער אונ ניט קיין גוטער. אלע גוטע מעשים האב איך ניט גיטאן איך בין נאר בייז צו גאט אונ צו די לייט: מה וואס זאל איך פר דיר זאגן דו גאט וואס רועט אין די הימלען אונ מיט וואס זאל איך פאר דיר גירעכט זיין, דו גאט דר דא גיביט אונ איז מקים. עס איז קיין גאנצקייט אן מיינע ביינער פון ווענין די שאנד פון מיינע יוגינט. איך וויין נאכט אונ טאג איך וועל זארגין איבער מיינע זינד איך וועל אנגסטין פון מיינע עבירות. דען דעריבער זיינען זיי גיקומען אין שאטין פון מיין באלקין כלומר אין מיין הויז:

אתה יודע דו ווייסט די סודות פון מיינע גידאנקען אונ מיינע שולד די דא קומען אונ אוועק גייען די וואס זיינען אנטפלעקט אונ די וואס פאר בארגין זיינען אונ ווען איך דיינקן זיל צו דער ציילין זיי איז עס ניט מיגליך דען זיי זיינען צו פיל צו דער ציילין אדער צו שרייבין זיי אין איין בוך:

זכמצרף כסף לא ישאר ממני מאומה. כי הפצתי רשע. והוספתי חטא על פשע: ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתמחול לי על כל חטאתי ותסלח לי על כל עונותי ותכפר לי על כל פשעי:

יאמר על חטא שחטאתי לפניך באונס וברצון וכו׳. וכן יאמר כולם בלשון יחיד ויסיים פסוק הנסתרות לה׳ אלהינו וכו׳ עד את כל דברי התורה הזאת ואח״כ יאמר זה:

רבונו של עולם הנה אמרתי לפניך מקצת מעשי הרעים. ודרכי המקולקלים. ומפעלי המכוערים. לאומרם כלם אי אפשר. כי רבו כמו רבו עד אין מספר. ואין לי פתחון פה להתודות עליהם ואין לי כח לגלותם ולבררם. ולא אעצור חיל וכח לדברם ולחברם. מתבושש אני מחטאתי ומוכלם אני מעונותי. ונחפר אני מפשעי. בושתי וגם נכלמתי כאשר ימצא הגנב במחתרת שאין לו להשיב מענה:

אנא השם חטאתי עויתי פשעתי. כזאת וכזאת עשיתי. עברתי ושניתי ושלשתי מיום היותי על האדמה עד היום הזה. ועתה נשאני לבי ונדבה רוחי אותי לשוב אליך באמת ובתמים בכל לבבי ובכל נפשי ובכל מאדי. והנני מודה ועוזב. ואשליך מעלי כל גלולי אשר עשיתי מיום היותי. ונתתי אל לבי לעשות לי לב טהור ולב חדש ורוח חדשה להיות זהיר וזריז ומשכיל ביראתך והריני בעת הזאת כגר שנתגייר וכקטן שנולד. דמיתי הייתי כאלו. והימים הראשונים יפלו:

אל מלא גאט פון דר בארימקייט וואס וואונט אין די הימלען. ווען דו וועסט מיך ריכטין נאך מיינע ווערק אונ מיינע מעשים אונ זינד נאך, וויי צו מיר, אוי צו מיר, אח צו מיר, קלאג אויף מיר, וויי צו מיין לייב. אונ ווען דו וועסט מיך ריינגען גליך מען ריינגט אונ לייטערט דאס זילבער וואלט פון מיר ניט איבער בלייבין דען איך האב דאס ביז באגערט אונ איך האב גימערט זינד אויף שולד:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילין פאר דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין דאס דו זאלסט מיר פאר געבין מיינע זינד די איך אום גערין גיטאן האב אונ זאלסט מיר מוחל זיין מיינע זינד וואס איך האב גיטאן גערין אונ זאלסט מיר מכפר זיין אויף מיינע פשעים:

אונ דער נאך זאגט מען (על חטא) אונ זאל זאגין אן שטאט (שחטאנו) (שחטאתי) וואס איך האב גיזינדיגט ביז (כל דברי התורה הזאת) אונ דער נאך זאל ער דא אנפאנגין:

רבש״ע הער פון דר וועלט נון איך האב גיזאגט פאר דיר א טייל פון מיינע שלעכטע ווערק אונ מיינע שלעכטע וועגין אונ מיינע העסליכע ווערק. איך זאל זיי אלע אויס זאגין איז אום מיגליך דען זיי זיינען מערכטיג גאר פיל ביז קיין צאל איז. אונ איך קען מיין מויל ניט עפענען אויף זיי צו באקענען אונ איך האב קיין קראפט ניט זיי צו אנטפלעקין אונ צו קלערין אונ איך האב ניט קיין קראפט אונ שטארקייט אוים צו ריידין זיי אונ צו באהעפטין זיי איך בין פאר שעמט פון מיינע זינד אונ בין פאר שעמט פון מיינע חטאים אונ מיינע מוטוויליקייט. איך בין פאר שעמט גליך ווי א גנב דער וואס ווערט געפונגען אין גרוב דאס ער קען ניט ענטפערין:

אנא ה׳ איך בעט דיך גאט איך האב געזינדיגט אונ פאר קרימט אונ גימוטוויליגט אונ דאס גלייכין האב איך גיטאן. איך האב עבירות גיטאן צווייא אונ דריי מאל פון דאס ערשטע מאל וואס איך בין אויף דער וועלט ביז איצונד. אונ איצונדערט האט מיר מיין הארץ ניטראגין אונ מיין געמיט געוווילינט דאס איך זאל ווידר קערין צו דיר מיט רעכט אונ מיט ווארהייט מיטען גאנצין הארצין אונ לייב אונ גוט אונ איך באקען אונ איך פאר לאז אונ ווארף פון מיר אלע מיינע אום ווירדיקייט דאס איך האב גיטאן ביז אהער אונ איך האב מיר אין מיין הארץ גינומען אום מיר א ריין הארץ אונ א נייע הארץ צו מאכין אונ א נייע געמיט דר גיווארינט אונ קלוג צו זיין אין דיין פארכט אונ איך בין פון איצונד אן גליך אז א קינד גיבארין ווערט אונ די ערשטע טעג זאל אם גיפאלין זיין:

ועתה

ועתה יי אלהי אחרי שובי נחמתי. ואחר הודעי ספקתי על ירך. במה אקדם פניך ובמה תתרצה ותכפר לי על כל חטאתי אשר חלפו ועברו. אם בתשובה ווידוי תתרצה הנני אשוב ומתודה לפניך יי אלהי חטאתי ופשעתי ואשר העויתי ולא שוה לי: ואם בתפלה ובתחנונים תמחול. הנני מפיל תחנתי לפניך. כעיני עבד אל אדוניו וכעיני שפחה אל יד גברתה כן עיני נשואות אליך יי אלהי: ואם בבכי וזעקה תסלח. הנה במסתרים תבכה נפשי מפני חטאתי. ובחדרים תאנח רוחי על רוב פשעי. ואם בשבר רוח תכפר. הנה נשבר לבי בקרבי:

אנא הבט בעמלי. ואל תביט במעללי. שור נא בעניי. ואל תשור אל עוני. ופנה אל עשקי. ואל תפן אל קשיי. ומצוקותי תחת אשמותי. ועלבון נפש תחת עון נפשי. וטהר מערכי רעיוני. ותבונן מענה לשוני. והשכיני מזדונות ותנקני משגיאות. ותהיה עם לבי. בעת מחשבתי. ועם פי בעת הטיפי. ועם ידי בעת מעבדי. ועם רגלי. באחוז שבילי. ולא אוציא מפי רק הישר בעיניך. ולא אדבר דבר לפני המלאך שלא כרצונך. וגער בשטן שלא יבהלני. וביצר הרע שלא יכשילני. והאר פניך אלי. ונחתה מהודך עלי וקבל תחנוני. ושמע בקול הגיוני. ועשה בקשתי ומחה והעבר פשעי מנגד עיניך. כאמור אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזכור:

יי אלהי האלהים ואדוני האדונים. המושל בעליונים ושליט בתחתונים הנותן ליעף כח ולאין אונים. מלך מוחל וסולח לעונים. פתח ידך. וקבלני בתשובה שלמה לפניך. וסייעני להתחזק בתורתך. כי הבא לטהר מסייעין אותו. ועזרני כנגד השטן הגולהם בי בתחבולות. ומתנקש בנפשי להמיתני בל ימשול בי. ורחקהו ממאתים וארבעים ושמונה אברים שבי. ותשקיעהו בתוך מעמקי מים רבים. וגער בו לבל יעמוד על ימיני לשטני. ותעשה אשר אלך בחקיך. הסר לב האבן מקרבי ותן לי לב בשר:

אנא יי אלהי שמע אל תפלת עבדך ואל תחנוניו. וקבל את תשובתי ותחנתי ובקשתי. ויהיו לפני כסא כבודך מליצי יושר להליץ בעדי לפניך ולהכניס תפלתי באזניך. ואם בעונותי הרבים אין מליץ בעדי ואין מלמד עלי זכות התור

ועתה ה' אונ איצונדערט גאט מיין נאך מיין ווידר קערונג האב איך מיך באדאכט אונ נאך מיין וויסין די זינד האב איך מיך גיקלאפט אויף דעם דיכט. מיט וואס זאל איך מיך פאר דיר פעדערין אונ. מיט וואס וועסטו באוויליגט זיין מיר צו פאר געבין מיינע זינד די שוין פאר ביי זיינן. ווען דו באוויליגסט ביסט מיט ווידער קערונג אונ באקענונג איצונד קער איך ווידער אונ באקען פאר דיר גאט מיין דאס איך האב געזינדיגט אונ נישט טווילינגט אונ דאס רעכטע האב איך פאר קרימט אונ עס האט מיר גאר ניט גיארט. אונ ווען דו מיט גיבעט פון בארעמליך פאר גיבסט נון ווארף איך מיין דער בארעמליך גיבעט פאר דיר. גלייך אז די אויגין פון א קנעכט צו זיין הערין אונ גלייך די אויגען פון א דינסט מויד צו איר הארינטע אזו זיינען מיינע אויגען אויף גיהויבין צו דיר גאט אונזער גאט. ווען דו מיט וויינען אונ מיט שרייען פר גיבסטו די זינד נון טוט מיין לייב וויינען אין פאר בארגינעש פון וועגין מיינע זינד. אונ ווען דו פאר גיבסט דורך אנידעריג אונ אצובראכין גימיט נון מיין לייב איז אין מיר צו בראכין:

אנא תהנה איך בעט דיך גאט מיין גאט הער צו די גיבעט פון דיין קנעכט אונ צו זיין בארעמליך גיבעט אונ אנטפאנג מיין תשובה אונ מיין בארעמליך גיבעט אונ מיין בקשה אונ זיי זאלין זיין רעכטע פיר שפרעכר פאר דיין כסא הכבוד די דא זאל מליץ זיין

סקמ"פ ר' פון

נא לי מתחת כסא כבודך. ולא אשוב ריקם מלפניך כי אתה שומע תפלה:

אנא מלך חנון ורחום רחם עלי וקבל תחנוני כי אין לי לחזור אלא עליך ועל תורתך הקדושה. היה נא לי לישועתי קרוב ודברי האזינה יי. וניב שפתי תקבל. ועוני תכפר. וחטאתי אל תזכור. ואל ימעטו לפניך כל התלאות אשר מצאוני. צרה ויגון סבוני גם סבבוני. יגעתי באנחתי. ותדד שנתי. ואתה יי אלהי נחני בצדקתך. והישר דרכי לפניך. מרעה תפלטני. חנני יי חנני. חכני להיות ממלא מקום אבותי הטובים. יראי חטא ומביני מדע. ותרפאני רפואת הנפש ותחנני חופש: ואומר מזמור כ"ה בתהלים

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתקשיב שועתי ואת עתירתי וכשם ששמעת לתפלת מי שהתפלל לפניך בזה המזמור כן תשמע לתפלתי ותאזין ותקשיב לתחנתי. הרב כבסני מעוני ומחטאתי טהרני. ומשגיאות זכני. ומנסתרות נקני. תשוב תרחמני. ותשליך במצולות ים כל חטאתי וכל חטאת עמך ישראל במקום אשר לא יזכרו ולא יפקדו ולא יעלו על לב לעולם: תתן אמת ליעקב חסד לאברהם. ואהיה מבני אדם אשר בצל כנפיך יחסיון. ירוין מדשן ביתך ונחל עדניך תשקם: תודיעני ארח חיים שבע

פון מיינט וועגין פאר דיר אונ מיין תפלה מאכין אריין גיין אין דיינע אויערין. אונ ווען איך האב וועגין מיינע זינד קיין מליץ ניט אונ דאס קיינער איז ניט מליץ אויף מיר אונ קיינר לערינט ניט אויף מיר קיין זכות בעט איך דיר גראב פאר מיר איין ארט אונטער דיין כסא הכבוד דאס איך זאל זיך ניט לעער אום קערין צוא פאר דיר דען דו הערסט דיא גיבעט:

אנא מלך איך בעט דיך קיניג ליט וועלינגער אונ בארעמהארציגער דר בארעם דיך איבער מיר אונ אנטפאנג מיין בארעמליך גיבעט דען איך האב נאך קיינעם ניט צו זוכין מער ניט ווי נאך דיר אונ נאך דיין הייליגע תורה. זיי צו מיר נאהענט פון וועגין צו זיין אין מיין הילף אונ מיינע רייד פאר נעם דו נאט אונ די רייד פון מיינע לעפצין זאלסטו אנטפאנגען אונ מיינע זינד זאלסטו פאר געבין אונ מיינע זינד די איך האב אום גערין גיטאן זאלסטו ניט גידיינקען אונ עס זאל ניט פאר דיר ווייניג זיין אלע די מידיקייט די וואס האבין מיר אן גיטראפין. לייד אונ טרויערקייט האבין מיר ארום גערינגילט פון אלע זייטין איך בין מיד פון מיינע זיפצען אונ עס איז פאר וואגילט מיין שלאף אונ דו נאט פיר מיך אין דיינע גירעכטיקייט אונ מאך ריכטיג מיינע וועגין צו פאר דיר. פון בייז זאלסטו מיך מאכין אנטרינען דר בארעם דיך נאט אונ לאז מיר צו דאס איך זאל קענען דר פילען דעם ארט פון מיינע עלטערין די זיינען גוט אונ נאטס פארכטיגע אונ פארשטאנדיגע אונ הייל מיך אהיילונג פאר די נשמה אונ זאלסט מיך פרייא שטעלין:

אונ מען זאל זאגין דעם מזמור כ"ה אין תהלים אונ דער נאך זאגט מען דאס:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילין פאר דיר נאט מיין נאט אונ נאט פון מיינע עלטערין דאס דו זאלסט פאר געמען מיין שרייען אונ מיין גיבעט אזו וואול דו האסט גיהערט די תפלה פון דוד המלך דר פאר דיר האט גיבעטין מיט דעם מזמור אזו זאלסטו הערין מיין תפלה אונ זאלסט פאר נעמען מיין פיל בארעמליך גיבעט. וואש מיך ריין פון מיינע זינד אונ ריינג מיך פון מיינע עבירות אונ פון מיינע מיסטייט לייטער מיך אונ פון די פארבארגינע זינד ריינג מיך דאס דו זאלסט ווידר קערין אונ מיך דר בארימען אונ דו זאלסט ווארפין אין טיפעניש דאס טייך אלע מיינע זינד אונ די זינד פון דיין פאלק ישראל אויף אזו איין ארט וואו זיי זאלין ניט גידאכט אונ גיאכט ווערן. קיין הארץ זאל מער אויף זיי ניט גידיינקען דו זאלסט געבין ווארהייט צו יעקב גינאד צו אברהם אונ לאז מיך זיין פון די מענשין די אין דעם שאטין פון דיינע פליגעל טוען זיך באשיצען אונ גיזעטיגט אין פעטקייט פון דיין הויז אונ פון די קוואל דיין וועגעפטיקייט טרינקסטו זיי אן. לאז מיך וויסען די זיטען פון דאס אייביגע לעבין די זעטונג פון פריידין מיט די צדיקים די דא אנטפאנגען דיין שכינה מיט

שמחות את פניך נעמות בימינך נצח: חבבי לעולם הבא הצפון לצדיקים. כמו שנאמר מה רב טובך אשר צפנת ליראיך:

רבונו של עולם מנהג בית דינך הצדק לא כמנהג בתי דינין של בשר ודם. כי מדת בשר ודם כשהוא תובע את חברו בממון יבא אל הבית דין אם יכפור ינצל מן הממון ואם מודה מתחיב לתן. ובית דינך הצדק לא כן אלא אם יכפור אוי לו ולנשמתו ואם מודה ועוזב אתה מרחמהו ומציל את נפשו מדינה של גיהנם. כי לא תחפוץ בהשחתת עולם. כדבר שנאמר קחו עמכם דברים ושובו אל יי: ונאמר דרשו יי בהמצאו קראהו בהיותו קרוב: ונאמר יעזב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו וישוב אל יי וירחמהו ואל אלהינו כי ירבה לסלוח. ואתה אלוה סליחות חנון ורחום ארך אפים ורב חסד ואמת ומרבה להיטיב. ורוצה אתה בתשובתן של רשעים ואין אתה חפץ במיתתן שנאמר אמור אליהם חי אני נאם אדני יהוה אם אחפוץ במות הרשע כי אם בשוב רשע מדרכו וחיה. שובו שובו מדרכיכם הרעים ולמה תמותו בית ישראל: ונאמר החפוץ אחפוץ מות רשע נאם אדני יהוה הלא בשובו מדרכיו וחיה: ונאמר כי לא אחפוץ במות המת נאם אדני יהוה והשיבו וחיו: ויודע היום ברחמיך בהעביר פשע המתודים לפניך ותהיינה אזניך קשובות אל עבדך ואל תתעניו כי אתה מלכי ואלהי נוח לרצות וקשה לכעוס וטוב לכל ועשה חסד תנם ככתוב טוב יי לכל ורחמיו על כל מעשיו:

ציטליכקייט מיט דיין רעכטער האנד אין דר אייביגקייט. אונ לאז מיך זוכה זיין צו גיניסן פון עוה״ב דאס דא איז פאר בארגין פאר די צדיקים גליך אין פסוק שטייט ווי גאר פיל איז די גוטקייט דאס דו האסט פאר בארגין צו דיינע פארכטער דאס זיינען די צדיקים:

רבש״ע הער פון דער וועלט דר מנהג פון דיין גירעכטין בית דין איז ווען א מענש לייקינט זיינע עבירות וויי צו אים אונ צו זיין נשמה אבער ווען ער באקענט אונ פאר לאזט ווייטער זיינע זינד דא דר בארעמסטו דיך איבער אים דאס זיין לייב ווערט באשירעמט פון דאס גיהנם דען דו באגערסט ניט די פאר דארבונג פון דער וועלט גליך דר נביא זאגט נעמט מיט אייך רייד דאס איז באקענונג אונ קערט ווידר צו גאט. אונ נאך מער זאגט ער פארשט גאט אין זיין טאן זיך לאזין געפינען רופט אים אן ווען ער איז נאהענט. אונ נאך מער שטייט ער זאל פאר לאזין דר רשע זיין וועג אונ דר אומרעכטער מאן זיינע גידאנקען אונ ער זאל ווידר קערין צו גאט אזו וועט ער אים דר בארימען דען אונזער גאט מערט צו פאר געבין די זינד. אונ דו ביסט אגאט פון פאר געבונג אלייטזעליגער אונ דר בארעמיגער גאט ער דר לייגערט אונ האלט אויף זיין צארין אונ איז פול מיט גינאד אונ ווארהייט אונ מערט צו באגיטיגין. אונ דו ווילסט אן די תשובה פון די רשעים אונ דו באגערסט ניט אן זייער טויט דען אזו שטייט געשריבין זאג צו זיי איך בין אלעבעדיגער גאט זאגט דער הער גאט באגער איך דען דאס דר רשע זאל שטארבין נייערט דאס ער זאל ווידר קערין פון זיין בייזן וועג אזו וועט ער בלייבין לעבין. קערט ווידר קערט ווידר פון אייער בייזן וועג אונ ווארום זאלט איר שטארבין איר הויז געזינד פון ישראל. אונ נאך אפסוק שטייט צו באגערין באגר איך דען אין עם טויט פון דעם רשע זאגט גאט דער הער. פאר וואר ווען ער קערט ווידר פון זיין בייזן וועג אזו וועט ער לעבין. אונ נאך מער שטייט דען איך באגער ניט דאס ער זאל שטארבין דר וואס איז ווערט צו שטארבין אזו זאגט דר הער גאט קערט ווידר אונ לעבט. אונ עס זאל באוואוסט ווערין היינט דיינע דר בארימקייט ווען דו ווערסט איבער פארין אונ פאר געבין די זינד פון די וואס זיינען זיך מתודה פאר דיר. אונ עס זאל דיינע אויערין פר נעמן צו דיין קנעכט אונ צו זיינע בארמליגע ניבט דען דו ביסט מיין קיניג אונ מיין גאט דען דיר איז לייכט צו באווילגין אונ שווער צו דר צארינגען אונ דו ביסט גוט פאר

שמע קולי אשר ישמע בקולות. האל המקבל תפלות. והעושה גדולות. והנורא עלילות. והיכול על כל היכולות. והמרבה מחילות. והמוציא ישראל מסבלות. והעונה לכל צדיק וחסיד שהיה בכל דור ודור ובכל קהלות וקהלות. הוא יענה וישמע ויקשיב בקול תפלתי ותהיה תפלתי כקטרת וכעולות. אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר למענך אלהי כי שמך נקרא על עירך ועל עמך:

ואומר מזמור ד' למנצח בנגינות מזמור לדוד בקראי ענני עד לבטח תושיבני:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא שכשם ששמעת לתפלת מי שהתפלל לפניך בזה המזמור כן תשמע לתפלתי ותקשיב לתחנתי ביום הזה ואל יעכב שום חטא ועון מלקבל תפלתי. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא: רבונו של עולם לא על עצמי לבד אני מתפלל ומתודה ומתחנן. כי אם בעדי ובעד כל הקהל הקדוש הזה העומדים לפניך. ואף על פי שאיני ראוי וכדאי להתודות ולהתחנן ולהתפלל על עצמי וכל שכן על אחרים אבל שמתי לבי לנגד רחמיך הרבים. כי דרכך להעביר קצפך ומדתך להעביר אפך ומנהגך לרחם על בריותיך. ויותר לשבים אליך ומודים ומתודים לפניך ועומדים ומתחננים על פשעיהם ולא מכסים אותם שכן כתוב מכסה פשעיו לא יצליח ומודה ועוזב ירוחם:

אלע אונ טויזנט ניגאד אום זונסט גלייך דא שטייט גישריבן גאט איז גוט צו אלע אונ זיינע דער בארעמקייט איז אויף אלע זיינע ווערק די וואס ער האט באשאפן:

שמע קולי הער מיין שטים דו גאט דר דא הערט אלע שטימען אונ אנטפאנגט אלע גיבעט אונ דער דא טוט גרויסע זאכין אונ דער דא פארכטיג איז אונ דר דא מעכטיג איז איבער אלע די מאכט. אונ דר דא מערט פאר געבונג אונ דר דא ציהט אויס ישראל פון שווערע ארבעט אונ דר דא ענטפערט צו איטליכן צדיק אונ חסיד אין איטליכם דור אונ אין איטליכע קהלה דר זאל הערין אונ ענטפערין אונ פאר נעמען אן דעם שטים פון מיין גיבעט אונ מיין גיבעט זאל זיין אזו ווי די רעמפונג אונ בראנד אפפער. דו גאט דר הער דו גאט פאר גיב דו גאט פאר נעם אונ זאם ניט אונ טו אום ווילען דיר מיין גאט דען דיין הייליגער נאמען איז גירופין אויף דיין שטאט ירושלים אונ אויף דיין פאלק:

אונ דער נאך זאגט מען דעם מזמור ד' אין תהלים אונ מען פאנגט ווידער דא אן:

יהי רצון עס זאל זיין דער ווילין צו פאר דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין אברהם יצחק ויעקב גאט דר גרויסער אונ שטארקער אונ פארכטיגער אזו וואול דאס דו האסט דר הערט די תפלה פון דוד וואס ער האט פאר דיר גיבעטין אין דעם מזמור אזו זאלסטו אויך דער הערין צו מיין גיבעט אונ זאלסט פאר נעמען מיין בארעמליך גיבעט דעם הייניטיגען טאג. אונ מיין תפלה זאל ניט אויף גיהאלטין ווערין דורך זינד אדער פשעים דען עס איז ניטא קיין מענש דר זאל זיין אזו פרום דאס ער זאל אלע צייט גוטס טאן אונ זינדיגט ניט:

רבש"ע הער פון דר וועלט ניט פאר מיר אליין בעט איך אונ באקן פאר זיך ניגאד נייערט פון מיינט וועגין אונ פון וועגין דעם גאנצין הייליגין קהל די דא שטייען פאר דיר אונ חאטשע איך בין ניט ווערט צו באקענען אונ צו בעטין פאר מיר אליין אונ מכל שכן פאר אנדרע אבער איך האב מיר אין מיין הארצין גינומען דיין דר בארימקייט די זיינן פיל דען דיין שטייגער איז אפ צו טאן דיין צארין אונ דיין מדה איז צו מאכין איבער פארן דיין גרים צארין אונ דיין גיוואנהייט איז צו דר בארעמין זיך איבר דיינע באשעפעניש. אונ נאך פיל מער איבער די וועלכינע די דא טוען תשובה אונ באקענען פאר דיר אונ שטייען אונ בעטין בייא דיר איבער אלע מוטוויליגע זינד אונ פר נעקן ניי ניט דען אזו שטייט גישריבן

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתהא השעה הזאת שאני עומד לפניך לבקש על נפשי ועל נפשות בית ישראל שעת רחמים ורצון ושעת הקשבה ושעת האזנה אקראך ותענני אעתיר לך והעתר לי והטה כל לבות בני אדם שיש לי עסק עמהם לכל אשר אחפץ והשב רצונם לכל אשר ארצה ובטל מחשבות שונאי. והפר עצת אויבי. ומלא כל משאלותי. ככתוב יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא. ותשלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידי ותגמלני חסדים טובים: ברוך הגומל חסדים טובים לעמו ישראל:

רבון העולמים חטאתי לפניך. יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתמחול ותסלח לי על כל פשעי ותכפר לי על כל עונותי ותעביר לי כל הטאתי שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך בילדותי ובבחרותי בישישתי ובזקנתי בין באונס בין ברצון. בין בשוגג בין במזיד. בין בסתר בין בגלוי. בין במתכון בין שלא במתכון. בין ער בין ישן. בין בדבור בין בהרהור. בין במחשבה בין במעשה. בין בשמיעה בין בראיה. בין בהליכה בין במשוש. בין בטעם בין בריח. הכל תעביר ותסלח אשר נואלתי ואשר חטאתי. מיום היותי על האדמה עד היום הזה. כי לך יי הישועה בך תוחלתנו אלוה סליחות. אנא סלח נא אל טוב וסלח כי אל מלך חנון ורחום אתה. וכשיגיע קצי להפטר מן העולם הזה ולשוב אליך. יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתהא

דר וואס פאר דעקט זיינע מוטוויליגע זינד דער באגליקט ניט. אונ דר וואס באקענט אונ לאזט זיי אוועק אונ טוט גיט מער דר ווערט דר בארעמט:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילען פאר דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין דאס עס זאל זיין די צייט וואס איך שטיי אונ בעט פאר דיר אויף מיין לייב אונ די לייבער דאס הויז גיזינד ישראל זאל זיין אדרבארעמיגע אונ אבאווילינטע צייט. אצייט פון פאר גנעמונג. איך זאל רופין דיך אונ דו זאלסט מיר ענטפערין איך זאל דיר בעטין אונ דו זאלסט מיר באווילינט זיין אונ נייג די הערצער פון די מענשין וואס איך האב מיט זיי גישעפטין צו דעם וואס איך באגער אונ קער זייער ווילין צו אלין וואס איך וויל. מאך צו נישט די גידאנקען פון מיינע פיינד אונ פאר שטער אירע עצות אונ דר פיל מיין גיבעט אזוי ווי עס שטייט גישריבען עס זאל דיר גיגעבין ווערין אזוי ווי דר ווילין פון דיין הארץ אונ אלע דיינע עצות זאל דער פילט ווערין. אונ דו זאלסט שיקען בענטשונג אונ באגליקונג אין אלע מיינע ווערק אונ זאלסט מיר באצאלין מיט גוטע גינאד. גילויבט ביסטו דר דא באצאלט גוטע גינאד צו זיין פאלק ישראל:

רבון העולמים הער פון די וועלטין איך האב גיזינדיגט פר דיר עס זאל זיין דר ווילן פון פר דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין דאס דו זאלסט מיר מוחל זיין אונ פר געבין אויף מיינע פשעים אונ אפ ווישין מיינע עונות אונ איבר פארין אויף מיינע זינד די איך האב גיזינדיגט אונ פאר קרימט אונ גימוטוויליגט פאר דיר אין מיין קליינהייט אונ יונגנהייט אין מיין עלטער אונ מיין גרייזהייט סייא באונס סייא ברצון סייא בשוגג סייא במזיד סייא אין פאר בארגינעש סייא אנטפלעקט סייא מיט אכונה סייא אן אכונה סייא וואכענדיג אדער שלאפענדיג סייא מיט רייד אדר מיט גידאנקען. סייא מיטין טראכטין אדר מיט ווערק סייא מיט הערין אדער מיט זעהן סייא מיט גיין אדר מיט טאפין. סייא מיט פאר זוכונג אדער מיט שמעקונג אלין זאלסטו איבער פארין אונ פאר געבין דאס איך האב מיך פרנארשט אונ האב גיזינדיגט, פון דעם טאג וואס איך בין אויף דער וועלט ביז איצונד. דען צו דיר גאט איז די הילף אין דיר איז אונזר האפונג. דו גאט פון פאר געבונג. דו גאט דר גוטר אונ פאר געבער דען דו גאט ביסט אלייט ועלינער אונ אדרבארעמיגר קיניג. אונ ווען עס וועט גרייכן מיין סוף אונ די צייט אז איך זאל אוועק גיין פון דר וועלט אונ ווידער קערין צו דיר. זאל זיין דר ווילען פאר דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע

כסס"פ ר'

מיתתי כפרה על כל עונותי. ותקבל נשמתי בשמחה כאשר תקחנה ממני. ויום לכתי לפניך רצה נא את הליכתי. ושלח מלאכי רחמים ויצאו נא לעומתי. ושלום בואך יאמרו בקול אחד בביאתי. יביאוני לגן עדן ושם תהיה ישיבתי. ואתעדן באורך ושים כבוד מנוחתי. ואור גנוז לפניך יהי סתרי וסכתי. ותחת צל כנפיך תנה לי את מחיצתי. שמע תחנתי חיש נא ישועתי. אל תעלם אזנך לרוחתי לשועתי. כי אתה אל ישועתי. אשר בך בטחתי: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי:

אלטערין דאס מיין טויט זאל זיין אפאר געבונג אויף אלע מיינע זינד אונ זאלסט אנטפאנגן מיין נשמה אז דו וועסט זי פון מיר נעמין מיט פרייד. אין דעם טאג אז איך וועל פאר דיר גיין זאלסטו באוויליגען מיין גאנג אונ שיק דר בארעמיגע מלאכים ניי זאלין מיר אנטקעגין גיין אונ מיט איין שטים זאלין זיי זאגין פריד איז דיין קומען אונ זיי זאלין מיך אריין ברייגגען אין גן עדן אונ דארטין זאל זיין מיין וואונונג אונ איך זאל גיזעגנעפט זיין מיט דיין ליכט אונ טו מיט עהר מיין רואונג אונ מיין פאר בארגינעש אונ סוכה זאל זיין פאר דיר. אין אבאהאלטין ליכט אונ אונטער דעם שאטין דיינע פליגעל גיב מיין פלאץ אונ טייל. דער הער מיין בארעמליך גיבעט אונ אייל צו מיין הילף. דו זאלסט ניט פאר הולין דיינע אויערין צו מיין דר ווייטערונג אונ מיין שרייען דען דו ביסט גאט מיין הילף דאס איך האב מיך פאר זיכערט אין דיר. עס זאל זיין באוויליגט די רייד פון מיין מויל אונ די גידאנקען פון מיין הארצין פאר דיר גאט מיין באשעפער אונ מיין דר לייזער:

תחנה פיר איין אשה אז איר מאן איז קראנק ר"ל

גנעדיגער ערבארעמיגער גאט. שווער אונ ביטער האסטו מיר געשטראפט.

ערהויבין אונ גרויס ביסטו אין דיינע ניטע. אבער שרעקליך אונ גרויזאם ביסטו אין דיין צארען. דיינע שרעקליכע פיילען האבין מיר געטראפין. דו האסט מיר אנגעטאן אטיפין בעכער פון צער אונ פון פרעניות. אונ איך טרינק אים טעגליך ביז די הייווין. מיין מאן דר קרוין פון מיין הויז. דר פאטר פון מיינע אונשולדיגע קינדער. מיין בעשיטצער. מיין ברויטגעבער. ליגט נעבאך איצונד זייער שווער קראנק. זיין וועלע שוועבט צווישין לעבין אונ טויט. צושטערט איז מיר מיין לעבין. ענטריסן זיינן מיר אלע פריידן. יעדר קרעכין יעדר זיפץ וועלכר רייסט זיך ארויס פון די צובראכענע הארץ פון מיין קראנקען מאן. לעכערט מיין ברוסט. אונ פערגיפטעט מיין זעלע. גרויס איז דר געפאר. שרעקליך איז מיין נויט. וויא דוד המלך עליו השלום האט גיזאגט. בצר לי אקרא ה' ואל אלהי אשוע ישמע מהיכלו קולי ושועתי לפניו תבוא באזניו. דאס הייסט אז עס איז מיר שלעכט רוף איך צוא גאט. צוא אים שרייא איך. ער זאל הערין פון זיין פאלאץ מיין שטים. אונ מיין גישרייא זאל קומען אין זיינע אויערין:

סקסי"פ ד'

בארעמהערציגער פאטער. צו דיר טוא איך רופען אין מיין נויט. צו דיר וועגדע איך מיר אין מיין שרעקליכע צרה. דו גרויסער גאט ביסט דאך די קוועלע פון גוטעס. פון גינאד. אונ פון אונענדליכע רחמנות. ערבארעם זיך אויף מיר אונ הער צו מיין גיבעט. שטראף מיר ניט חלילה מיט דיין גרויסין צארין. דען איך בין פיל צו שוואך אים צו ערטראגין. ערוועק דיינע רחמנות. דיינע גרויסע חסדים. אונ ערבארעם דיך אויף מיין קראנקין מאן וועלכער שמאכטעט נעבאך איצונד אויף זיין שווערע קראנקע בעט. העלף אים ערבארמיגער גאט. שיק אים צו ארפואה שלמה מן השמים. ווען איך חלילה האב דאס ביי דיר ניט פערדינט. ווען מיין זכות אין דיינע אויגין איז חלילה ניט אזו גרויס. טו דאס ערבארמיגער גאט איבער דעם זכות פון זיינע קליינע קינדערס וועגין וועלכע פאר דיר נאך ניט געזינדיגט האבין. דו זאלסט אים חלילה ניט ענטרייסין פון מיר פאר דער צייט. דען ער איז דאך מיין איינציגער בעשיטצער. דער פאטער פון מיינע קליינע קינדער. זיין לעבין איז דאך אונזער רייכטום אונזער פערמעגין. אונ מיר אלע זיינען דאך אנגעוויזין אויף אים איינעם אז ער זאל אונז געבין מיט דיין הילף אבישן

ברויט

ברויט. עפין פאר אים די טויערין פון דיינע גרויסע רחמנות. אונ הייל וואס דו האסט פערוואונדעט. ווי עס שטייט געשריבין אין דיין היילינע תורה. מחצתי ואני ארפא. דאס הייסט איך האב פערוואונדעט אונ איך וועל היילען. אונ ווי דער היילינער נביא מלאכי זאגט. וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה. עס וועט שיינען פאר אייך וועלכע איר פירכטעט פאר מיין נאמען, איין זון פון גירעכטיקייט אונ היילונג איז אירע פליגלען. דר פריי מיר מיט דיין הילף וויא דוא האסט מיר דערשראקין מיט דיין צארין. דען צוא דיר בארעמהערציגער פאטער ערהויבט זיך מיין זעלע. צו דיר איז אויסגעשטרעקט מיינע אויגין. צו דיר אליין רוף איך אין מיין אנגסט. דוא ביסט מיין רעטער. דוא ביסט מיין האפענונג ביז די לעצטע מינוטין פון מיין לעבין. אמן:

תחנה פיר איין אשה ווען אירע קינדער זיינען קראנק ר״ל

מיט אצובראכענע פערקלעמטע הארץ וועלכע איז פול מיט גרויסע אנגסט אונ מיט שרעק. מיט אצוריסענעם שווערין פינסטערין גימיט. מיט הייסע טרערין וועלכע גיסין זיך ווי קוואלין פון מיינע אויגן. קום איך איצונד פר דיר פאר בארעמהערציגר פאטער. דו שטארקער אלמעכטינער גאט וועלכער דו בעשאפסט שטענדיג די רפואה פאר דר מכה. זעה פון דיינע הויכע הימלען מיט אויגין פון גינאד אונ בארעמהערצינקייט אויף די בלוטינע וואונדין פון מיין בעטריבטע פערפינסטערטע הארץ. זעה ערבארעמיגר גאט ווי מיינע צוויי טייערע קינדר. מיינע אויגין פון מיין קאפ ליגען געבאך זייער שווער קראנק. זעה גרויסער שעפפער ווי צוויא דיינע אונשולדיגע בליהענדע בלומען ווערין נעבאך פערוועלקט וויא פון אהיץ אין אויסטעניי. ואתה הוא יוצרם אונ דו גוטער גאט האסט דאך זיי אליין געשאפין. אין דיין מאכט ליגט עס דאך די פערדארטע בלומען ווידער אף צו פרישען. אונ איין טוי פון לעבין אויף זיי ווידר צו שפריצין. ווייז מיר איצונד. דיינע וואונדער. ערהערע מיך ערבארעמיגער גאט אונ ערבארעמע דיך אויף מיינע אונשולדיגע דיינע קינדר וועלכע דיר נאך ניט ערצירנעט האבין. וויא עס שטייט גישריבין ישלח דברו וירפאם. ער ווירד שיקין זיין ווארט אונ ער וועט זיי היילן: רבונו של עולם. גנעדיגער גאט. פאר דיר שטייט איצונד איינע ארמע בטריבטע פערפינסטערטע מוטער. מיט וואנקענדע קניא. מיט אפערקלעמטע הארץ פארגיס איך מיין געבעט פאר דיר. מיינע אויגין שעהן מיין גרויסען בראך אונ צנדינען זיך. פון אנגסט אונ פון צער ציטערין אין מיר אלע גלידר אונ איך קען ניט העלפין. דען וואס איז מענשליכע הילף. ווי אגראז וואס פערוועלקט. אונ ווי אמארגין טוי וואס גייט גיך אוועק. נאר דו אליין גרויסער שעפפער. נאר דו אליין קענסט העלפין. כי בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש. אין דיין האנד איז די זעלע פון יעדען לעבעדיגין. אונ דר גייסט פון יעדעס פלייש. נור דיין הימלישע הילף פון דיין שטארקע מעכטיגע האנד איז אווירקליכע אונ דויערהאפטיג. נור דו אליין בארעמהערציגער פאטר קענסט גאנץ מאכן וואס דו האסט צובראכן. אויף בויען וואס דו האסט צושטערט. אונ היילען די וועלכע דו האסט פערוואונדעט. כי אל מלך רופא נאמן ורחמן אתה. דען דוא ביסט דאך דר גאט. דר קעניג. דר בארעמהערציגער בעגלויבטער דאקטאר. דיר אליין טרויא איך דעם גורל פון מיינע טהייערע קינדר אן. אין דיינע שטארקע הענד בעהאלט איך זייער גייסט. דו מיין הימלישער פאטר ווייסט דאך וויא שווער אונ ביטער זיי זיינען מיר אנגעקומען. מיט וועלכע לעבענס געפאהר איך האב זייא אויף דער וועלט געבראכט. א גאט אין הימעל. נעהם חלילה ניט צו פון מיר דיא טייערע מתנות וועלכע דוא אליין האסט מיר געשאנקען. ענטבריים פון מיר ניט מיינע איינציגע פריידע אונ נחת אים לעבן. שטראף זיי חלילה ניט איבער מיינע זינד. ווייז מיר דיינע וואונדערליכע חסדים. דען דו ביסט דאך דיא קוועלע פון אלע גוטעס אונ פון רחמנות. אונ איך וועל לויבין אונ בענטשין דיין היילינען נאמן אויף אימר אונ עוויג. אמן:

תחנה פיר אבתולה איתומה

דו גרויסר העער דר וועלט. בארעם הערציגר הימלישער פאטער. וועלכער דו קוקסט מיט גינאד אונ ערבארמונג אויף דיינע קלענסטע געשעפפע, אונ בעזאנדערס אויף

סבס״פ ר׳

דעם

דעם מענשין וועלכין דו האסט געשאפין אין דיין פורעם. צו דיר ווענדעט זיך איצונד איין ארעמע. אונגליקליכע. עלענדע פערוויסטע שעבסעלע וועלכע איז גיבליבן אן אהירטען. עלענד ווי אשטיין אין וואסער. פערזונקען אין איר טיפען טרויער. פערטרונקען אין אגרויסען ים-צרות אין אונגליק. מיינע עלטערין האבין מיר פערלאזין צו זאמען מיט אלע קוואל אונ ביטערניס פון אירדישין יאמער טהאל, דו אלמעכטיגער גאט האסט זיי צו זיך גערופין אין אבעסערע וועלט. אין אוועלט וואו מען הערט ניט קיין יאמער אונ קיין זיפצען. אונ מען זעהט ניט קיין טרערין. דארטין האסטו גרויסער גאט מיינע ליבע עלטערין גערופין זיך צו שיצען אונטער דיינע פליגלען. אונ איך א נאט. איך בין היר גאנץ אליין עלענד. פערלאזען אונ בין אונגליקליך געבליבען. ווער זאל זיך איצונד פאר מיר אינטערעסירען. וועמען ניהער איך איצונד אן. ווער זאל מיר אין גראדען וועג פירען. צו וועמען זאל איך מיר ווענדין אין מיין עלענד אין פינסטערע פערצווייפלונג:

נור דוא גרויסער גאט אין הימיל. נור דוא בארעמהערציגער פאטער וועלכער דוא ביסט דיא קוועלע פון רחמנות אונ פון גינאד. נור דו זאלסט מיינע עלטערין-שטעלע פאר מיר היר בעטרעטין. נור דיין גרויסע שטארקע מעכטיגע האנד זאל מיר היר אין גראדין וועג פירין. אז איך זאל חלילה ניט פערפאלין ווערין ווי איין טראפין אין גרויסן שטירמישין ים פון לעבין. נור דיין אויג גינעדיגער הימלישער פאטער זאל מיר פירין אונ בעגלייטין אויף דעם וועג פון מיין לעבין. נור דו אליין זאלסט מיין בעשיצער זיין פון אלעם בייזעם. מיין היטער פון אלעם שלעכטעם. נור אין דיין האנד אלמעכטיגער גאט טרויא איך אן מיין לעבין. מיינע געגענווארט. אונ מיינע צוקונפט. דו זאלסט מיר היטין פון בייזע שלעכטע מענטשין. אונ פון שרעקליכע צופעלע אונ בייזע מינוטין וועלכע שטירמען אונ קומן אויף דער וועלט: פאר דיר הימלישער פאטר קניא איך איצונד.

פר דיר ברעמהערציגר גאט פר גים איך מיין פערקלעמטע ביטערע צערבראכענע הארץ. ווער נאך ווי דו גרויסער גאט ווייסט מיינע בלוטיגע וואונדין. מיין צערריסענעם שווערין געמיהט. ווער נאך ווי דו ווייסט ווי עלענד אונ אונגליקליך איך ארעמע יתומה היר גיבליבין בין. בארעמהערציגער גאט דו ביסט דאך דר אבי יתומים. דר פאטער פון אלע אונגליקליכע בעטריבטע הערצער. נעם מיר אויך אונטער דיין שוץ. זייא אויך מיין היטער אין מיין עלענד. מיין בעשיטצער אין מיין אונגליק. דען אזו ווי צו מיינע צרות איז ניטא קיין ענד. אזו איז ניטא צו דיינע רחמנות קיין ברעג. דען דו גרויסער גאט הייליסט די וואונדין פון אלע צובראכענע הערצער. ערהערע מיר אויך ערבארעמיגר גאט. טרייסט דיין פראומערטע בעטריבטע דינסט. הייל די וואונדין פון איר צובראכענע הארץ. דען דו גאט אין הימיל. נור דו ביסט מיין פאטער. דו ביסט מיין בעשיצער אויף מיין גאנצין לעבין אמן:

תחנה פיר איין אשה צו גוט ערציהען קינדער

רבון כל העולמים. דוא הערשער פון אלע וועלטין. אבי כל היצורים. פאטר פון אלע געשעפפע. דו מיט דיין הייליגין ווילין האסט געשאפין דעם מענטשין. צו זאמען מיט אים פערשידענע ברואים אויף דער וועלט. נאר בעת דו האסט געלייטזעליגט דעם מענטשין מיט שכל אונ מיט פערנונפט צוא פערשטיין דיין גרויסע מאכט. דיין שטארקע האנד מיט וועלכע דו פירסט אים אין יעדין טריט פון זיין קורצין לעבין. אין דר וועלכע צייט האסט דו גרויסער שעפפער געשטעלט דעם מענטשין נידעריגער ווייא אלע איבעריגע ברואים אויף דר וועלט. דען בעת אלע דיינע געשעפפע ווי זיי גייען נור ארויס פון זייער מוטערס לייב. שפראצין זיי ווי גראז. אונ האדעווען זיך אן צער. אונ דר מענטש. דר פראכט פון דיין שעפפונג. די צירדע פון דיינע ארבייט אויף וועלכין דו האסט אב גיטיילט פון דיין פראכט אונ האסט אים אין דיין פורעם געשאפין. א, וויפיל לייד אונ פיין. וויפיל צער אונ יסורים קאסטעט די עלטערין ביז זיי שטעלין אים אויף זיינע פים. ביז מען מאכט אים צום מענטשין. א גרויסער אלמעכטיגער גאט. ווער נאך ווי דו ווייסט דעם צער גדול בנים וועלכע אמוטער שטייט נעבאך אויס פון אידרע קינדער. וויפיל קראנקהייטען אונ געפאהר די קינדער זיינען נעבאך אונטער ווארפען. אונ וויפיל טרויער אונ צער דיא ארעמע מוטער טרינקט נעבאך אויס.

בארעמהערציגער פאטער ערהערע דאס גיבעט פון דיין דינסט וועלכע קומט פר דיר מיט אפולע הארץ. אוים צו גיסין פר דיר איר שווערין געמיהט. ערהערע מיר ערבארמיגר גאט. אונ פערלייכטערע מיר דעם שווערין יאך פון די ערציהונג פון מיינע קינדר. היטע זיי גוטער גאט פון בייזע אויגין. פון שווערע קראנקהייטען. איך זאל זוכה זיין מיט מיין מוטערליכע אויפזיכט זיי מגדל צו זיין לויט דיין וואונש. איך זאל זיי זוכה זיין צו זעהען פיר מענטשין וועלכע עס זאלין געפינען חן אין דיינע אונ מענשליכע אויגין. זיי זאלין זיין אידען נאך דיין היליגין וואונש. זיי זאלין גיין אין דיינע וועגין אונ היטען דיין היילינע תורה. דאס ווירד זיין פיר מיר דיא בעצאהלונג. דר גרויסער לוין פון דיין פולע האנד פאר מיין צער וועלכין איך ערטראג פון זיי איצונד. ואברכה את ה׳ בחיי. אונ איך וועל לויבין אונ בענטשין דיין היילינען נאמען אין מיין גאנצען לעבין. אונ עראינערין דיינע חסדים ביז מיינע לעצטע מינוטען אז דו האסט מיט מיר גרויסעש געטאן. אמן:

תחנה פיר איין כלה פאר דער חופה

מיין הימלישער פאטר. דו גינעדיגר גרויסר גאט. וועלכער דוא קוקסט פון דיינע הויבע הימלן אויף דיינע קלענסטע גשעפפע פון דר ערד. צו דיר בארעמהערציגער גאט קערין זיך אלע צובראכענע הערצער. צו דיר ווענדין זיך אלע בעטריבטע געמיהטער. צו דיר מיין גאט ווענדע איך מיר אויך אין דיזין פאר מיר היילינין טאג. צו דיר ברייננ איך איצונד מיין שטירמישעס הערץ אונ די הייסע טרערן פון מיינע אויגין. ערהערע מיר גרויסר גאט. פערנעם דאס גיבעט פון דיין דינסט וועלכע קניהט פר דיר מיט איין איינגיבויגענעם קאפ. מיט ציטערענדע קניא. פול איז מיין הארץ. פול ווי דר גרויסר ים. מיינע גידאנקן זיינען בעטריבט צו זייט אונ צו שפרייט. אונ איך וויים אליין ניט וואס זאל איך דיר פריהער בעטין. וואמיט איך מיין שטירמישעס הערץ בערוהיגען זאל:

נון איז גיקומן די שטונדע אז איך זאל מיינע ליבע עלטרין פרלאזין. מיינע טייערסטע אויף דר וועלט וועלכע איבער מיר זא פיל מיהע אונ זארג געטראגין האבין. צוזאמען מיט מיין פאטערליכעם הויז פערלאז איך איצונד מיינע יונגענד פריינדינן אלענ. אלעס וואס מיר ליב אונ טהייער איז. אום זיך איינם מאנע צו בעגעבען וועלכין דו מיין גאט פיר מיר בעשטימט האסט. גרויסער וועלט הערשער. וועלכער דו בעשטימסט דאס לאז פון יעדין מענטשין. דו גרינדעסט זיינע טריט אויף דעם גאנצין לעבין. נור דו אליין ווייסט וועלכער שווערער ערינסטער שריט שטייט מיר איצונד פאר. שרעקליך איז פאר מיר דעם איבערגאנג אין די טויערין פון מיין נייעם לעבין. דען איך בין נאך גאנץ אונערפארין. אונ שרעקליך קומען מיר פאר דיא נייע לעבינם שולדין וועלכע איך נעם איצונד אויף זיך. א גאט. ערהערע מיין אינגסטין גיבעט. נעם צו מיינע הייסע טרערין וועלכע איך פערגים פר דיר איצונד. בעגליק מיין וועג וועלכין איך אונטערנעם. שיק דיינע מלאכים דיא מלאכי השלום זייא זאלין מיר בעגלייטין אויף מיין נייעם וועג. דו זאלסט שיקין ברכה ושלום צווישין מיר אונ דעם מאן וועלכין דו האסט פאר מיר בעשטימט. איך זאל אלע מיינע שולדין אלס פרויא בעצאלין. אלע מיינע פליכטין לויט דיין היילינע פארשריפט ערפילן. דו זאלסט מיר אימער געבין לחן ולחסד אין די אויגין פון מיין מאן עם זאל צווישן אונז ניט הערשין קיין קנאה. קיין שנאה. אונ נור שלום ושלוה. אהבה ורצון זאלין אונז בעגלייטין אין וועג פון אונזר גאנצין לעבן. דו זאלסט אונז צו טיילין איין רוהיגעם לעבין. אונ פרנסה פון דיין פולע האנד. בכבוד ולא בבזיון. בנחת ולא בצער. אונ איך וועל לויבין אונ זעגנן דיין היילינין נאמען מיין גאנצין לעבין. אמן:

תחנה פיר איין אשה פאר דער חופה פון איר זון אדער איר טאכטער

וויכטיג אונ היילינ איז פאר מיר היינטיגער טאג. אונ שעצבאר אונ טהייער איז פר מיר די שטונדע וועלכע דו מיין הימלישר בארעמהערציגער פאטער האסט מיר מזכה גיוועזן היינט צו דערלעבין מיט אהארץ פול נחת אונ פריידע צו זאמען מיט מיין מאן. צו פירען מיין קינד אונטער דער חפה מיט איהר באסערטין וועלכען דוא גרויסער אלמעכטיגער גאט פאר איהר בעשטימט האסט. שוואך איז מיין הארץ. קראפטלאז איז מיין מויל דיר גינעדיגער גאט פאר דיינע גרויסע חסדים איצונד צו דאנקען. נור דיא

הייסע

הייסע פריידען טרערין וועלכע מיינע אויגן רעגנען פאר דיר אין דיזער שטונדע. נור די זיינען מיינע עדות אויף אלע מיינע געפילע דר דאנק אונ דר לויב וואס מיין פולע הארץ עמפפינדעט איצונד פאר דיר:

רבונו של עולם. דו ביסט דאך דר אלמעכטיגער הערשער פון דער גאנצער וועלט. צדקתך כהררי אל. דיינע צדקות אונ דיינע חסדים זיינען גרויס ווי געטליכע בערג. גרענצענלאז איז דיינע גיטע. אונענדליך איז דיינע רחמנות. אונ וועלכער מענטש איז אים שטאנדע דיר צוא דאנקען פאר אלע טעגליכע חסדים אונ וואונדער וועלכע דוא טוסט מיט אים. עס ציטערט מיר מיין הארץ ביי דער עראינערונג וויא גרויס דוא ביסט שטארקער גאט אין דיינער מאכט אונ דיינע גיטע אונ חסדים. אונ ווי קליין אונ זינדיג ווי שוואך אונ שפל זיינן מיר מענטשין וועלכע זעטיגען אונז טעגליך פון דיין פולע האנד אונ פערגעסין דיינע גרויסע חסדים. אל אלהי מרום היודע רזי לב. הימלישער גאט וועלכער דו ווייסט די געהיימניסע פון יעדע הארץ. דו ווייסט דאך וואס עס קומט איצונד פאר אין מיין הארצין. וויפיל איך ווייס צו שעטצין דיינע גיטע. צו אכטין דיינע חסדים. אונ אנצוערקענען דיינע וואונדר וועלכע דו האסט מיר ביז היינט בעוויזען. ערהערע מיך ערבארמיגער גאט. אונ ענטציהע מיר ניט דיינע הימלישע חסדים ביז מיין גאנצן לעבן.

שיק דיין געטליכע ברכה פון הימיל צו דיזין פון דיר בעשטימטין גליקליכין טאג. בעקרוין אים מיט דיין היילינגען ווילין אונ מיט דיינע פאטערליכע בארעמהערציגקייט. דו זאלסט עפענען די טויערין פון חן אונ פון חסד פאר מיין קינד אין די אויגין פון איהר באשערטין. זי זאל ביי אים אין הויז געפינען נור שלום ושלוה. פריידען אונ רוהע. פערזאג דיינע גוטע מלאכים זיי זאלין איר בעשירמענען פון אלעם בייזעם אונ פון אלעם שלעכטעם. פון קריג. שנאה. אונ צוויסטיגקייט וועלכע צו שטערין די רוהע פון הויז. איך זאל דר לעבין צו האבין נחת פון מיין קינד וועלכע איז מיר אזוי שווער אן געקומען. דען זי איז דאך מיין איינציגע נחמה אין מיין לעבין. וצמחו כחציר על יבלי מים. אונ זי זאלין שפראצין ווי גראז אויף טייכין וואסער. אונ איך זאל זוכה זיין צו זעהען זייערע פרוכט זאל זיין היילִיג פאר דיר גרויסער גאט. זיי זאלין מגדל זיין זייערע קינדער אין די וועגין פון דיין היילינע תורה אונ יראת שמים. אונ איך דיין דינסט וועל שטענדיג וויסין צו לויבן אונ צו דאנקען דיין היילינגין נאמען. ווי דוד המלך עליו השלום האט געזאגט. אהללה שם אלהים בשיר ואגדלנו בתודה. איך וועל לויבען דעם נאמען פון מיין גאט מיט געזאנג אונ איך וועל אים גרויסען מיט דאנק ביז דעם ענדע פון מיין גאנצען לעבין. אמן:

סדר ברכות אירוסין ונשואין

המסדר מברך על כוס יין בפה"ג ואח"כ ברכת אירוסין ונותנין להחתן והכלה לשתות מן הכוס וצריכין לכוין לצאת בברכת היין שמברך המסדר והמסדר יקח מיד בלי הפסקה את הטבעת לידו ויברר שני עדים כשרים שלא יהיו קרובים זה לזה ולא להחתן ולא להכלה או שום שאר פסול ויאמר להחתן והכלה שאלו לבד יהיו עדים ולא יותר (ויש ליקח עדים אחרים שאינם חתומים על הכתובה כדי להרבות עדים לכבוד החתן וכלה וגם לפרסומי מילתא) ויראה להם הטבעת שהיא שוה פרוטה כדי שתדע הכלה שאינה מקודשת אלא בשוה פרוטה אך נוהגין לכסות פני הכלות הצנועות ואינן מקפידות במה שמקדשין אותן רק שיהיה ש"פ:

יש ללמד את החתן שיאמר הוא בעצמו תיבת לי (כי יש לחוש לספק קידושין כאילו המסדר קדשה לו וצריכה ממנו גט) ואם החתן ע"ה מ"מ יאמר המקרא תיבת לי בשפה רפה:

החתן לוקח הטבעת בימינו והכלה פושטת אצבעה הסמוך לאגודל מימינה ומשים החתן את הטבעת על אצבעה ואומר הרי את מקודשת לי בטבעת זו כדת משה וישראל וכל העומדים שם אומרים מזל טוב:

המסדר יאמר בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הָעֲרָיוֹת. וְאָסַר לָנוּ אֶת הָאֲרוּסוֹת. וְהִתִּיר לָנוּ אֶת הַנְּשׂוּאוֹת לָנוּ עַל יְדֵי חֻפָּה וְקִדּוּשִׁין: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי חֻפָּה וְקִדּוּשִׁין: ושותה החתן עם הכלה

החתן והכלה ישתו מכוס של ברכה והחתן נותן את טבעת הקידושין על אצבע הכלה וקודם לכן יאמר הנני באתי לקים מצות קידושין כאשר צותה התורה לשם יחוד קוב"ה על ידי ההוא טמיר ונעלם: ואח"כ מקדש הכלה בטבעת קידושין ואומר:

הֲרֵי אַתְּ מְקֻדֶּשֶׁת לִי בְּטַבַּעַת זוּ כְּדַת מֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל:

וקורין כתובה ... סעמ"ש ר'

סדר ברכות אירוסין ונשואין

וקורין הכתובה ואחר כך מברכין על כוס שני בפה"צ ושש ברכות אלו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַכֹּל בָּרָא לִכְבוֹדוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר הָאָדָם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. בְּצֶלֶם דְּמוּת תַּבְנִיתוֹ. וְהִתְקִין לוֹ מִמֶּנּוּ בִּנְיַן עֲדֵי עַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הָאָדָם:

שׂוֹשׂ תָּשִׂישׂ וְתָגֵל הָעֲקָרָה. בְּקִבּוּץ בָּנֶיהָ לְתוֹכָהּ בְּשִׂמְחָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמֵּחַ תְּשַׂמַּח רֵעִים הָאֲהוּבִים. כְּשַׂמֵּחֲךָ יְצִירְךָ בְּגַן עֵדֶן מִקֶּדֶם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ חָתָן וְכַלָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּרָא שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה חָתָן וְכַלָּה. גִּילָה רִנָּה דִּיצָה וְחֶדְוָה. אַהֲבָה וְאַחֲוָה וְשָׁלוֹם וְרֵעוּת. מְהֵרָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִשָּׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחוּצוֹת יְרוּשָׁלָיִם. קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה. קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה. קוֹל מִצְהֲלוֹת חֲתָנִים מֵחֻפָּתָם. וּנְעָרִים מִמִּשְׁתֵּה נְגִינָתָם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ חָתָן עִם הַכַּלָּה:

סדר ברית מילה

כשמביאים התינוק לבהכ"נ צריכין הכל לקום מפניו. וגם בשעה שעוסקים במצות הברית חייבין כל העם להיות בעמידה כמה שכתוב ויעמוד כל העם בברית. ובבואו אומרים כל הקהל בקול רם: בָּרוּךְ הַבָּא:

המוהלים והקהל נוהגין לומר אלו הפסוקים:

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא כִלִּיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי: לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם:

אחר כך יקח המוהל את הנער מן המביא אותו ויאמר בשמחה:

אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו התהלך לפני והיה תמים. הנני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה שצונו הבורא יתברך למול: (כשהאב מל את בנו יאמר שצוני למול את בני). לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו:

וישים התינוק על הכסא אשר הכין לאליהו ויאמר:

זֶה הַכִּסֵּא שֶׁל אֵלִיָּהוּ זָכוּר לַטּוֹב: לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ: שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְיָ וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי: אֵלִיָּהוּ מַלְאַךְ הַבְּרִית. הִנֵּה שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ. עֲמוֹד עַל יְמִינִי וְסָמְכֵנִי: שָׂשׂ אָנֹכִי עַל אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: אַשְׁרֵי תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ:

והקהל עונים נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ הֵיכָלֶךָ:

ויקח המוהל את הנער מכסא של אליהו ויניחהו על ברכי הסנדק ותופש עור הערלה בין אצבעותיו ומברך בקול רם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַמִּילָה:

וימהר לחתוך הערלה. ואז אבי הבן מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ:

והעומדים שם עונים כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית. כֵּן יִכָּנֵס לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים

ואחר שנעשה החיתוך כראוי ימהר לעשות הפריעה והמציצה ונוטל את הכוס ומברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

סכב"פ ר'

ברוך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדַּשׁ יְדִיד מִבֶּטֶן וְחוֹק בִּשְׁאֵרוֹ שָׂם. וְצֶאֱצָאָיו חָתַם בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ. עַל כֵּן בִּשְׂכַר זֹאת אֵל חַי חֶלְקֵנוּ צוּרֵנוּ. צַוֵּה (נ״א צִוָּה) לְהַצִּיל יְדִידוּת שְׁאֵרֵנוּ מִשַּׁחַת. לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר שָׂם בִּבְשָׂרֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ כּוֹרֵת הַבְּרִית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. קַיֵּם אֶת הַיֶּלֶד הַזֶּה לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל פב״פ יִשְׂמַח הָאָב בְּיוֹצֵא חֲלָצָיו*) וְתָגֵל אִמּוֹ בִּפְרִי בִטְנָהּ: כַּכָּתוּב יִשְׂמַח אָבִיךָ וְאִמֶּךָ וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ. וְנֶאֱמַר וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ. וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי. וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי: וְנֶאֱמַר. זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ. דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק (כצ״ל): וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: וְנֶאֱמַר וַיָּמָל אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן שְׁמֹנַת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים: הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (פלוני) זֶה הַקָּטֹן גָּדוֹל יִהְיֶה. כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית כֵּן יִכָּנֵס לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים:

ישתה הסנדק גם הנערים מכוס של ברכה גם יתן לתינוק הנימול מעט מכוס של ברכה כמו שעושה כשאומר בדמיך חיי ואח״כ יעמוד המוהל והאב ויתפללו תפלה זו:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁיְּהֵא זֶה חָשׁוּב וּמְרֻצֶּה וּמְקֻבָּל לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ הִקְרַבְתִּיו לִפְנֵי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים שְׁלַח עַל יְדֵי מַלְאָכֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים נְשָׁמָה קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה (לפב״פ) הַנִּמּוֹל עַתָּה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְשֶׁיִּהְיֶה לִבּוֹ פָּתוּחַ כְּפִתְחוֹ שֶׁל אוּלָם בְּתוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת וְתֶן לוֹ אֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים. חַיִּים שֶׁל יִרְאַת חֵטְא. חַיִּים שֶׁל עוֹשֶׁר וְכָבוֹד. חַיִּים שֶׁתְּמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבּוֹ לְטוֹבָה אָמֵן וְכֵן יְהִי רָצוֹן. אָמֵן:

הזהנת פדיון הבן

מצות עשה לפדות כל איש ישראל בנו שהוא בכור לאמו הישראלית. מיום שלשים ומעלה. בה׳ סלעים. ואם פדאו קודם אינו פדוי. ומכאן ואילך עובר עליו בעשה:

מנהג ישראל לעשות סעודה. וחושבין אותה לסעודת מצוה. בתר ברכת המוציא (מאחר שהכהן יש לו לברך אחר הפדיון על הכוס כדי לפרסומי מילתא. וכתב הט״ז שבעיר שאין בה יין מברך על שכר שהכל ונראה דבאותן מקומות שאין יין צריך לעשות הפדיון קודם ברכת המוציא על הסעודה דאילו בתוך הסעודה אין מברכין על השכר משא״כ במקום שיש יין פדין אחר ברכת המוציא עכ״ל):

האב מייתי ליה לבכור קמי כהן ומודיע לו שהוא בכור פטר רחם אמו הישראלית ומייתי כסף או שוה כסף ה׳ סלעים. ומניח לפני הכהן ואומר לכהן זה בני בכורי וכו׳. ואם האב עושה הפדיון הבן במקום שבנו הבכור אינו שם יאמר יש לי בן בכור וכו׳:

זֶה בְּנִי בְכוֹרִי הוּא פֶּטֶר רֶחֶם לְאִמּוֹ וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא צִוָּה לִפְדּוֹתוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר וּפְדוּיָו מִבֶּן חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף חֲמֵשֶׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הוּא. וְנֶאֱמַר קַדֶּשׁ לִי כָל בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא:

אחר כך שואל הכהן לאם הילד שמא הפילה או ילדה כבר ותאמר לו. לא. אז מניח האב את הילד לפני הכהן גם כלי עם החפצים או מעות. והכהן שואל:

מַאי בָּעִית טְפֵי לִתֵּן לִי בִּנְךָ בְכוֹרְךָ שֶׁהוּא פֶּטֶר רֶחֶם לְאִמּוֹ. אוֹ בָּעִית לִפְדּוֹתוֹ בְּעַד חָמֵשׁ סְלָעִים כְּדִמְחֻיַּבְתְּ מִדְּאוֹרַיְתָא:

---

*) כשהאב הוא מוהל בעצמו יאמר יְהִי רָצוֹן שֶׁאֶשְׂמַח בְּיוֹצֵא חֲלָצַי: יתום מהאב הנימול יאמר המוהל יִשְׂמַח הָאָב בְּגַן עֵדֶן בְּיוֹצֵא חֲלָצָיו: יתום מהאם הנימול יאמר המוהל יִשְׂמַח הָאָב בְּיוֹצֵא חֲלָצָיו וְתָגֵל אִמּוֹ בְּגַן עֵדֶן בִּפְרִי בִטְנָהּ: יתום מהאב והאם הנימול יאמר המוהל יִשְׂמַח הָאָב בְּגַן עֵדֶן בְּיוֹצֵא חֲלָצָיו וְתָגֵל אִמּוֹ בְּגַן עֵדֶן בִּפְרִי בִטְנָהּ:

סק״פ ר׳

סדר פדיון הבן

והאב משיב לכהן ואומר:

חָפֵץ אֲנִי לִפְדּוֹת אֶת בְּנִי. וְהֵילָךְ דְּמֵי פִדְיוֹנוֹ כִּדְמִתְחַיַּבְנָא מִדְּאוֹרַיְתָא:

והכהן מקבל הכלי עם החפצים או המעות ומחזיר הילד לאביו. והאב מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל פִּדְיוֹן הַבֵּן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

ונוטל הכהן את הכסף ומוליכו בידו על ראש הבן ואומר:

זה תחת זה. זה חלוף זה. זה מחול על זה. ויכנס זה הבן לחיים. לתורה וליראת שמים. יהי רצון שכשם שנכנס לפדיון כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים אמן:

ונותן הכהן את ידו על ראש הבן ומברכו:

ישימך אלהים כאפרים וכמנשה. יברכך ה׳ וישמרך. יאר ה׳ פניו אליך ויחנך. ישא ה׳ פניו אליך וישם לך שלום. כי אורך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך. ה׳ ישמרך מכל רע ישמור את נפשך:

ואחר כך מברך הכהן על הכוס. ואוכלים ושותים ושמחים בשמחה של מצוה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

סדר ברכות הנהנין

אויף ווייז בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

אויף ברויט פון די פינף מינים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

אויף דיא גערינגען וואס מען מאכט פון דיא פינף מינים דהיינו ווייץ. גערשטען. האבער. קארין. ארקוס. ווען ער האט זייא גיקאכט אדער ער האט זייא צו שטויסען אונ האט גימאכט פון זייא איקעכץ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת: דר נאך וואס מען די ברכה על המחיה:

אויף פרוכט וואס וואקסט אויף אבוים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ:

אויף פרוכט פון דער ערד בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה:

אויף וואשער אונ אויף ביר. פיש. פלייש. אייער. מילך. קעז:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בִּדְבָרוֹ:

אז מען שטעלט אריין אמזוזה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְבּוֹעַ מְזוּזָה:

אז מען קלייד זיך אן אנייע קלייד בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:

אז איינער עסט אנייע פרי אדער ער טוט אן אנייעם מלבוש אדער אויף אנייע כלי אחשובה מאכט מען דיא ברכה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

אויף אדונער אדער נאך גרויסע שטורעם ווינטען:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁכֹּחוֹ וּגְבוּרָתוֹ מָלֵא עוֹלָם:

אז ער דער הערט גוטע בשורות וואס איז פאר אים גוט אונ נאך פאר איינעם אויך מאכט ער דיא ברכה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב:

אויף שלעכטע בשורות ר״ל בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם דַּיַּן הָאֱמֶת:

אויף ארייח פון אבוים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא עֲצֵי בְשָׂמִים:

אויף ארייח פון גראז בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא עִשְׂבוֹת בְּשָׂמִים:

אויף ארייח פון גוטע פרוכט בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן רֵיחַ טוֹב בַּפֵּרוֹת:

אויף ארייח פון בשמים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים:

אויף בוימיל אפרסמון בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא שֶׁמֶן עָרֵב:

אז ער זעהט דם ארט וואס נאט ב״ה האט דארטן מציל גיוועזן אים אדר זיין רבי אדר זיינע עלטערן מאכט ער די ברכה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה לִי (לרבי. לאבותי) נֵס בַּמָּקוֹם הַזֶּה:

סקמ״ס ר׳ אז

Digitized by Google

סדר ברכות הנהנין

אז מען זעהט אגרויסן חכם אין תורה וואס אין דער וועלט העכט ער זיך פאר אגרויסן תלמיד חכם מאכט מען:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שחלק מחכמתו ליראיו:

אויף אחכם פון וועלטליכע זאכן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שנתן מחכמתו לבשר ודם:

אז מען זעהט איין מלך מיט זיינע פיל חיל:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שחלק מכבודו לבשר ודם:

אז מען זעהט איין בית המדרש וואס איז חרוב גיווארין מאכט מען דיא ברכה ברוך דין האמת. אונ אויף איין בית המדרש וואס איז צוריק אויף גיבוים גיווארין מאכט מען:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מציב גבול אלמנה:

אז איינער זעהט דעם חבר וואס איז ליב אין אונ ער האט אים שוין ניט גיזעהן דרייסיג טעג, דארף ער מאכן שהחינו. אונ אויב נאכן יאהר איז דיא ברכה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מחיה המתים:

אז דיין חבר איז אויף גישטאנען פון איין קראנקהייט מאכט מען אברכה:

בריך רחמנא מלכא דעלמא די יהבך לן ולא יהבך לעפרא:

אז מען זעהט אמורין אדער אקארלוק אדער אבוזאנע אדער אהעלפאנד דעם ערשטין מאל מאכט מען דיא ברכה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם משנה הבריות:

אז מען זעהט דעם ערשטין מאל ביימער וואס שפראצין אונ בלעטערין זיך דארף מען מאכן דיא ברכה איין מאל אין יאר:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שלא חסר בעולמו דבר וברא בו בריות טובות ואילנות טובים להנות בהם בני אדם:

אז איינער זעהט שיינע בריות אדער שיינע ביימער מאכט ער דיא ברכה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שככה לו בעולמו:

אז איינער זעהט דעם ים אוקינוס **ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם עשה הים הגדול:**

אויף בליצן אדער אשטערין וואס לויפט פון איין ארט אויף דעם אנדערין:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם עשה מעשה בראשית:

אז מען זעהט אגעגן בויגן מאכט מען דיא ברכה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם זוכר הברית ונאמן בבריתו וקים במאמרו:

אז מען טובלט נייע כלים (אייזער לייטענע כלים) מאכט מען דיא ברכה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על טבילת כלי (וכשהם הרבה **כלים**)**:**

סדר ברכה אחרונה

נאך דעם טרינקען וויין. אדער נאך דעם עסן פון דיא מינים וואס זייער ברכה איז מזונות. אונ נאך יעדער פון דיא פינף פרוכט, וויין טרויבין, פייגן, מיל גרויסן, איילבערין, טייטלין, ווערד דיזע ברכה אחרונה גיזאגט: דיא ברכה מוז מען זאגן דוקא זיצענדיג, אונ דוקא אויף דעם זעלבין ארט וואו מען האט גיגעסין:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם על

אויף וויין נים טרינקער פון איין שיעור רביעית
הגפן ועל פרי הגפן

אויף דיא פרות פון דיא פינף מינים פון דיא לויב אי
העץ ועל פרי העץ

נאך גידריכטן פון די פינף מיני תבואות אדער גיבעק וואס מען מאכט מזונות
המחיה ועל הכלכלה

אויב מען האט גיגעסין אגיבעק אדער גיקעכץ פון דיא פינף מיני תבואות וואס מען מאכט מזונות אונ האט אויך געטרינקען וויין
המחיה ועל הכלכלה ועל הגפן ועל פרי הגפן

ועל תנובת השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה. רחם נא יי אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מזבחך ועל היכלך. ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו והעלנו לתוכה ושמחנו בה. ונברכך בקדשה

סכ"ם ו ובטהרה

סדר ברכה אחרונה

וּבְטָהֳרָה: בשבת וּרְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה: בר"ח וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה: ביו"ט וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם חַג (פלוני) הַזֶּה: בר"ה וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה: כִּי אַתָּה יְיָ טוֹב וּמֵטִיב לַכֹּל וְנוֹדֶה לְּךָ עַל הָאָרֶץ

אויף ווײַן	אויף פֿרוכט	אויף שפּײַז	אויף שפּײַז מיט ווײַן
וְעַל פְּרִי הַגָּפֶן: בָּא"י עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרִי הַגָּפֶן:	וְעַל הַפֵּרוֹת: בָּא"י עַל הָאָרֶץ וְעַל הַפֵּרוֹת:	וְעַל הַמִּחְיָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמִּחְיָה:	וְעַל הַמִּחְיָה וְעַל פְּרִי הַגָּפֶן: בָּא"י עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמִּחְיָה וְעַל פְּרִי הַגָּפֶן:

ווען מען האט גיגעסין אזו איין מאכל וועלכע עס איז ניט פון דיא פינף מיני דגן אדער אזעלכע פרוכט וועלכע זיינען ניט פון שבח ארץ ישראל אדער ערד פרוכט אדער אלע זארטין משקה אויסער ווייַן מאכט מען דיא ברכה אחרונה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת רַבּוֹת וְחֶסְרוֹנָן עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ לְהַחֲיוֹת בָּהֶם נֶפֶשׁ כָּל חָי. בָּרוּךְ חֵי הָעוֹלָמִים:

ברכת המזון לנשואין

דער וואס בענטשט זאגט רַבּוֹתַי מִיר ווילין בֶּענְטְשִׁין:

און מען ענטפערט יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

אויף איין סעודה פון איין חתונה זאגט דער וואס בענטשט דאס: און אויף א ברית מילה זאגט ער נודה:

דְּוַי הָסֵר וְגַם חָרוֹן. וְאָז אִלֵּם בְּשִׁיר יָרוֹן. נְחֵנוּ בְּמַעְגְּלֵי צֶדֶק. שְׁעֵה בִּרְכַּת בְּנֵי יְשֻׁרוּן: בִּרְשׁוּת מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי. נְבָרֵךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ וְשֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ: ועונין בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ וְשֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ: וחוזר המברך בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ וְשֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

ברהמ"ז וכו' און נאך ברהמ"ז הייבט מען אן דיא ברכה שהכל ברא לכבודו וכו' און בפה"ג:

ברכת המזון לברית מילה

המברך אומר נוֹדֶה לְשִׁמְךָ בְּתוֹךְ אֱמוּנַי. בְּרוּכִים אַתֶּם לַיְיָ: והם חוזרים ואומרים נודה: המברך בִּרְשׁוּת אֵל אָיוֹם וְנוֹרָא. מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת בַּצָּרָה. אֵל נֶאְזָר בִּגְבוּרָה. אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ. נודה: המברך בִּרְשׁוּת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. טְהוֹרָה הִיא וְגַם פְּרוּשָׁה. צִוָּה לָנוּ מוֹרָשָׁה. מֹשֶׁה עֶבֶד יְיָ. נודה: המברך בִּרְשׁוּת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם. אֶקְרָא לֵאלֹהֵי הָעִבְרִיִּים. אֲהוֹדֶנּוּ בְּכָל אִיִּים. אֲבָרְכָה אֶת יְיָ. נודה: המברך בִּרְשׁוּת מָרָנָן (וְרַבָּנָן) וְרַבּוֹתַי. אֶפְתְּחָה בְּשִׁיר פִּי וּשְׂפָתַי. וְתֹאמַרְנָה עַצְמוֹתַי. בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ. נודה: נְבָרֵךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ: ועונין בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

וחוזר המברך: ברהמ"ז וכו' ביז בעיני אלהים ואדם דר נאך זאגט מען הרחמן הוא יברך אבי הילד וכו':

סדר ברכת המזון

אום דער וואכין זאגט מען על נהרות בבל און למנצח בנגינות מזמור שיר, אבער אין די טעג וואס מען זאגט ניט קיין תחנון זאגט מען שיר המעלות בשוב ה' כו' און אויך לבני קרח מזמור שיר (מזמור פ"ז):

אֲבָרְכָה אֶת יְיָ בְּכָל עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

פאר דעם וואשין מים אחרונים זאגט מען דאס:

זֶה חֵלֶק אָדָם רָשָׁע מֵאֱלֹהִים וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל:

נאך דיא מים אחרונים זאגט מען: וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ:

דער וואס בענטשט זאגט רַבּוֹתַי מִיר ווֶעלִין בֶּענְטְשִׁין: און מ'ענטפערט יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

דער וואס בענטשט זאגט (בִּרְשׁוּת מָרָנָן וְרַבּוֹתַי) נְבָרֵךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:

און מען ענטפערט בָּרוּךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

סקס"פ ר'

און

יענט שרייבּ דייא ווייטער צייטן זאגט דער וואס בענטשט נְבָרֵךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ :

אונ מען ענטפערט בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ :

יענר דער וואס האט ניט געגעסן מיט זייא ענטפערט בָּרוּךְ (אֱלֹהֵינוּ) וּמְבוֹרָךְ שְׁמוֹ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַזָּן אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ בְּחֵן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים הוּא נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל עִמָּנוּ תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ וְאַל יֶחְסַר לָנוּ מָזוֹן לְעוֹלָם וָעֶד: בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוּא אֵל זָן וּמְפַרְנֵס לַכֹּל וּמֵטִיב לַכֹּל וּמֵכִין מָזוֹן לְכָל בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא. כָּאָמוּר פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַזָּן אֶת הַכֹּל:

נוֹדֶה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחָתַמְתָּ בִּבְשָׂרֵנוּ וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ וְעַל חַיִּים חֵן וָחֶסֶד שֶׁחוֹנַנְתָּנוּ וְעַל אֲכִילַת מָזוֹן שָׁאַתָּה זָן וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ תָּמִיד בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה:

אום חֲנֻכָּה אונ אום פּוּרִים זאגט מען דאס :

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְּמַן הַזֶּה:

בָּרוּךְ אתה יי גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט אוּנְזֶער גָאט דֶר מֶלֶךְ פוּן דֶר וֶועלְט דֶר דָא שְׁפַּייזְט דִי גַאנְצֶע וֶועלְט מִיט זַיין גוּטְקֵייט אוּנ מִיט לִיבְּשַׁאפְט מִיט גִינָאד אוּנ מִיט דֶער בַּארִימְהַקֵייט עֶר גִיט בְּרוֹיט צוּ אַלֶע בַּאשֶׁעפֶענִישׁ דֶען זַיין חֶסֶד אִיז אֵייבִּיג אוּנ מִיט זַיין גְרוֹיס גוּטְקֵייט אַלֶע צַייט הָאט אוּנְז נִיט גִיפֶעלְט אוּנְזֶער בַּאדֶערְפֶענִישׁ בֶּעטִין מִיר דִיךְ גָאט הַיינְט אוֹיךְ עֶס זָאל אוּנְז נִיט גִימִינְעֶרְט וֶוערִין קֵיין שְׁפַּייז צוּ אֵייבִּיגֶע צַייט פוּן וֶועגִין זַיין גִיאַכְפֶּערְטִין נָאמֶען דֶען עֶר אִיז אַגָאט וָואס עֶר שְׁפַּייזְט אוּנ דֶר נֶערְט אַלֶע אוּנ טוּט גוּטְשׁ צוּ אַלֶע אוּנ בְּרַייט אָן שְׁפַּייז צוּ אַלֶע זַיינֶע בַּאשֶׁעפֶענִישׁ וָואס עֶר הָאט בַּאשַׁאפִין: ברוך אתה יי גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶר דָא שְׁפַּייזְט אַלֶע:

נודה לך יי אלהינו מִיר דַאנְקֶען דִיר גָאט אוּנְזֶר גָאט אוֹיף דֶעם וָואס דוּ הָאסְט גִימַאכְט אַרְבִּין צוּ אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערִין דָאס גִילוּסְטִיגֶע גוּטֶע אוּנ בְּרַייטֶע לַאנְד אוֹיךְ דַאנְקֶען מִיר דִיר גָאט וָואס דוּ הָאסְט אוּנְז אוֹיס גִיצוֹיגִין אוֹיס מִצְרַיִם אוּנ הָאסְט אוּנְז אוֹיס גִילֵייזְט פוּן דֶעם הוֹיז וָואס מִיר זַיינֶען דָארְטִין גִיוֶועזְן קְנֶעכְט אוּנ אוֹיף דֶעם בְּרִית פוּן מִילָה וָואס דוּא הָאסְט אוּנְז גִיחַתְמֶת אִין אוּנְזֶער לַייבּ אוּנ אוֹיף דַיין תּוֹרָה וָואס דוּא הָאסְט אוּנְז גִימַאכְט לֶערְנֶען אוּנ אוֹיף דַיינֶע חוּקִים וָואס דוּא הָאסְט אוּנְז גִילָאזְט וִויסִין אוּנ אוֹיף דֶעם לֶעבִּין לַייטְזֶעלִיקֵייט אוּנ גִינָאד וָואס דוּ הָאסְט אוּנְז גִילַייטְזֶעלִיגְט אוּנ אוֹיף דֶעם עֶסִין שְׁפַּייז וָואס דוּ שְׁפַּייזְט אוּנ דֶר נֶערְסְט אוּנְז אֵייבִּיג אִיטְלִיכִין טָאג אוּנ אַלֶע צַייט אוּנ אַלֶע שָׁעָה:

סקט״פ ר׳ יוד ועל

לחנוכה **בימי** מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל להשכיחם תורתך ולהעבירם מחקי רצונך. ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם רבת את ריבם דנת את דינם נקמת את נקמתם מסרת גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים וטמאים ביד טהורים ורשעים ביד צדיקים וזדים ביד עוסקי תורתך ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן כהיום הזה ואחר כך באו בניך לדביר ביתך ופנו את היכלך וטהרו את מקדשך והדליקו נרות בחצרות קדשך וקבעו שמונת ימי חנכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול:

לפורים **בימי** מרדכי ואסתר בשושן הבירה כשעמד עליהם המן הרשע בקש להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד בשלושה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר ושללם לבוז: ואתה ברחמיך הרבים הפרת את עצתו וקלקלת את מחשבתו והשבות לו את גמולו בראשו ותלו אותו ואת בניו על העץ:

ועל הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך יתברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד. ככתוב ואכלת ושבעת וברכת את יי אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך: ברוך אתה יי על הארץ ועל המזון:

רחם יי אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מלכות בית דוד משיחך ועל הבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו: אלהינו אבינו רענו (בשבת רועינו) זוננו פרנסנו וכלכלנו והרויחנו והרוח לנו יי אלהינו מהרה מכל צרותינו. ונא אל תצריכנו יי אלהינו לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלואתם כי אם לידך המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה שלא נבוש ולא נכלם לעולם ועד:

ועל הכל אונ אויף דעם אלעם גאט אונזער גאט דאנקען מיר דיר אונ לויבן דיך. דיין נאמען איז גילויבט אין מויל פון אלע בשעפעניש אלע צייט צו אייביג אזוי וויא עס שטייט אין דר תורה גישריבן אז דו וועסט עסן אונ וועסט זאט זיין זאלסטו לויבן גאט פאר דעם גוטן לאנד וואס ער האט דיר גיגעבן: ברוך גילויבט ביסטו גאט פר דעם לאנד אונ פר דעם שפייז:

רחם מיר בעטין דיך גאט אונזר גאט זאלסט דיך מרחם זיין איבער דיין פאלק ישראל אונ איבער דיין שטאט ירושלים אונ אויף ציון וואו דיין שכינה האט גירועט אונ אויף דעם גיאכפערטין אונ היילגן הויז וואס דיין נאמן איז ווארן גרופן דרויף. אונזר גאט אונזער פאטר אונזער ווידער אונזר שפייזער זייא אונז מפרנס אונ גיב אונז אונזר באדערפעניש אונ מאך אונז פרייליך אונ מיר בעטין דיך גאט זאלסט אונז העלפין פון אלע נויט אונ איך בעט דיך זאלסט אונז ניט נויט

סקמ"פ ר' באדערפטיג

לשבת רצה והחליצנו יי אלהינו במצותיך ובמצות יום השביעי השבת הגדול והקדוש הזה כי יום זה גדול וקדוש הוא לפניך לשבת בו ולנוח בו באהבה כמצות רצונך וברצונך הניח לנו יי אלהינו שלא תהא צרה ויגון ואנחה ביום מנוחתנו והראנו יי אלהינו בנחמת ציון עירך ובבנין ירושלים עיר קדשך כי אתה הוא בעל הישועות ובעל הנחמות:

אום ראש חודש אונ יום טוב אונ חול המועד זאגט מען דאס:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשך וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום ביום לר"ח ראש החדש הזה: לפסח חג המצות הזה: לשבועות חג השבעות הזה: לסוכות חג הסכות הזה: לשמיני עצרת ולש"ת שמיני עצרת החג הזה: לראש השנה הזכרון הזה: ילדים האוכלים ביום כפור יאמרו הכפרים הזה: בשלש רגלים ובר"ה ביום טוב (בחוה"מ ביום) מקרא קדש הזה: זכרנו יי אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים: ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו. ורחם עלינו והושיענו. כי אליך עינינו. כי אל (בר"ה מלך) חנון ורחום אתה:

ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו: ברוך אתה יי בונה ברחמיו ירושלים. אמן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם האל אבינו מלכנו אדירנו בוראנו גואלנו יוצרנו קדושנו קדוש יעקב רוענו רועה ישראל המלך הטוב והמטיב לכל בכל יום ויום הוא

באדערפטיג מאכין גאט אונזר גאט ניט צו די גאב פון אמענטשין אונ ניט צו זייער לייאונג נאר צו דיין פולער האנט די דא איז אפין די היילגע אונ די ברייטע דעך אז דו גיבסט, גיבסטו בשפע דס מיר זאלין ניט פר שעמט ווערין צו אייביג:

רצה זייא ווילינ אונ שטארק אונז גאט אונזער גאט דורך דעם וואס מיר האלטן דיינע מצות אונ בזכות וואס מיר היטין דעם זיבעטין טאג דעם גיאכפערטין אונ דעם היילגין טאג שבת דען דער דאזיגער טאג איז גיאכפערט אונ היילג פאר דיר אין אים צו רוען מיט ליבשאפט אזו ווי די גיבאט פון דיין ווילין איז גיוועזן מען זאל אין דעם טאג רוען. אונ מיט דיין גוטין ווילין זאלסטו גאט אונזער גאט אונז לאזין רוען עס זאל ניט זיין קיין צרה אונ קיין טרויערקייט אונ זיפצן אין אונזר רוהע טאג שבת אונ ווייז אונז גאט אונזר גאט אין דר נחמה פון דיין שטאט ציון אונ אין גיבייא פון דיין היילגער שטאט ירושלים דארטין וועלין מיר קענען רעכט האלטין דעם שבת דען דו ביסט דר הער פון די הילף אונ דר הער פון די טרייסט:

ובנה ירושלים אונ בויא דיא היילגע שטאט ירושלים באלד אין אונזערע טעג: ברוך גילויבט ביסטו גאט דר דא וועט בויען דיא שטאט ירושלים מיט זיין דער בארימהרציקייט: ברוך אתה ה' גילויבט ביסטו גאט אונזר גאט דער קיניג פון דר וועלט דר שטארקר גאט אונזער פאטער אונזער קיניג אונזער שטארקער אונזער באשעפער אונזער דר לייזר אונזער פארמער אונזער היילגער דר היילגער פון יעקב אונזער עידער דר ווידער פון ישראל דר גוטר קיניג דער דא טוט גוטש צו אונז אלע טאג

סקמ"ם ר'   ער

הטיב לנו. הוא מטיב לנו, הוא ייטיב לנו. הוא גמלנו הוא גומלנו הוא יגמלנו לעד לחן ולחסד ולרחמים ולרוח הצלה והצלחה ברכה וישועה נחמה פרנסה וכלכלה ורחמים וחיים ושלום וכל טוב ומכל טוב לעולם אל יחסרנו: הרחמן הוא ימלוך עלינו לעולם ועד: הרחמן הוא יתברך בשמים ובארץ: הרחמן הוא ישתבח לדור דורים ויתפאר בנו לעד ולנצח נצחים ויתהדר בנו לעד ולעולמי עולמים: הרחמן הוא יפרנסנו בכבוד: הרחמן הוא ישבור עלנו מעל צוארנו והוא יוליכנו קוממיות לארצנו: הרחמן הוא ישלח ברכה מרבה בבית זה ועל שלחן זה שאכלנו עליו: הרחמן הוא ישלח לנו את אליהו הנביא זכור לטוב ויבשר לנו בשורות טובות ישועות ונחמות: הרחמן הוא יברך (אם יש לו אב ואם אומר את אבי מורי בעל הבית הזה ואת אמי מורתי בעלת הבית הזה. אותם ואת ביתם ואת זרעם ואת כל אשר להם). (ואם הוא נשוי יאמר אותי ואת אשתי ואת זרעי ואת כל אשר לי) אותנו ואת כל אשר לנו כמו שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב בכל מכל כל כן יברך אותנו כלנו יחד בברכה שלמה ונאמר אמן:

ער האט גוטש גיטאן ער טוט גוטש ער זאל אונז ווייטר גוטש טאן ער האט אונז פר געלטיגט גוטש ער פאר געלטיגט אונז ער זאל אונז פר געלטיגן צו אייביג צוא לייטזעליקייט אונ צו גינאד אונ צו דער ברימקייט אונ דר ווייטערנעש בשירמונג אונ בגליקונג בענטשונג אונ הילף טרייסט דר גערונג אונ שפייז אונ דר בארימקייט אונ לעבין אונ פרייד אונ אלעס גוטש אונ פון אלעס גוטש זאל אונז אייביג ניט גימינערט ווערן: הרחמן דר ברימהארציגער ער וועט איבער אונז קיניגן צו אייביג: הרחמן ער איז גילויבט אין הימעל אונ אויף דר ערד: הרחמן ער איז גירימט פון איין דור צו דעם אנדערין דור אונ ער ווערט בארימט דורך אונז צוא אייביגע צייטין אונ ער ווערט באשיינט דורך אונז צו אייביגע צייטין: הרחמן ער זאל אונז שפייזין מיט כבוד: הרחמן ער זאל אונז פירין אויף ריכטיג צו אונזער לאנד: הרחמן ער זאל אונז שיקין פיל ברכה אין דעם הויז אונ אויף דעם טיש וואס מיר האבין אויף אים גיגעסן: ער זאל אונז שיקין אליהו הנביא ער זאל אונז מבשר זיין גוטע בשורות הילף אונ טרייסט: ער זאל בענטשין מיין פאטער מיין לערנער דער ווירט פון דעם הויז אונ זאל אויך בענטשין מיין מוטער די ווירטין פון דעם הויז. זיי זאל ער בענטשין אונ זייער הויז גיזינד אונ זייערע קינדער אונ אלץ וואס זייער. אונז אונ אלס וואס אונזער. אזו חיא אונזרע עלטערין זיינען גיבענטשט גיווארין מיט אלערלייא ברכות אזו זאל ער אונז אלעמען אין איינעם בענטשין מיט אגאנצע ברכה דרויף וועלין מיר זאגן אמן

סכב"פ ר׳ ממרים

ממרום ילמדו עליו ועלינו זכות שתהא למשמרת שלום ונשא ברכה מאת יי וצדקה מאלהי ישענו ונמצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם:

לשבת הרחמן הוא ינחילנו ליום שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים:

לראש חודש הרחמן הוא יחדש עלינו את החדש הזה לטובה ולברכה:

ליום טוב הרחמן הוא ינחילנו ליום שכלו טוב:

לראש השנה הרחמן הוא יחדש עלינו את השנה הזאת לטובה ולברכה:

לסוכות הרחמן הוא יקים לנו את סכת דוד הנופלת:

הרחמן הוא יזכנו לימות המשיח ולחיי העולם הבא; בחול מגדיל (בשבת ור״ח ויו״ט וחוה״מ מגדול) ישועות מלכו ועשה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם: עשה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יראו את יי קדשיו כי אין מחסור ליראיו: כפירים רשו ורעבו ודורשי יי לא יחסרו כל טוב: הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו: פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון: ברוך הגבר אשר יבטח ביי והיה יי מבטחו:

אויף אין ברית ווען דער וואס בענשט עגדיגט בעיני אלהים ואדם הייבט ער אן דאס:

הרחמן הוא יברך אבי הילד ואמו. ויזכו לגדלו ולחנכו ולחכמו. מיום השמיני והלאה ירצה דמו. ויהי יי אלהיו עמו:

הרחמן הוא יברך בעל ברית המילה. אשר שש לעשות צדק בגילה. וישלם פעלו ומשכרתו כפולה. ויתנהו למעלה למעלה:

הרחמן הוא יברך רך הנמול לשמונה. ויהיו ידיו ולבו לאל אמונה. ויזכה לראות פני השכינה. שלש פעמים בשנה:

ממרום ילמדו עליו די גוטע מלאכים אין הימיל זאלין אויף אים אונ אויף אונז מלמד זכות זיין עס זאל לאנג גדויערין שלום אונ מיר זאלין מקבל זיין א ברכה פון גאט אונ צדקה פון גאט אונזר העלפער אונ דאס מיר זאלין גיפינען חן אונ גוט פריינדשאפט אין גאטש אונ אין לייטינס אויגין:

הרחמן הוא יזכנו דר בארעמהארציגער ער זאל אונז מזכה זיין צו די טעג פון משיח אונ צוא דעם לעבין פון עולם הבא. ער איז דער דא מאכט גרויס די הילף פון זיין מלך אונ דער דא טוט גינאד צו זיין גיזאלבטין דוד אונ צו זיינע קינדער ביז אייביג: עשה ער מאכט שלום אין זיינע הימלען ער זאל מאכין שלום אויף אונז אונ אויף אלע ישראל ואמרו אמן:

יראו את ה׳ פארכט אייך פר גאט איר אלע זיינע היילינגע דען אלע זיינע פארכטער פעלט גיט קיין שום זאך. די וואס לייקענען אין גאט ווערין פר ארימט אונ בלייבין הונגעריג אבער גאטש פארשטער זיי וועט ניט פעלין אלעם גוטס. דאנקט גאט דען ער איז גוט דען זיין חסד איז צו אייביג. דוא גאט עפינשט דיין האנט אונ מאכסט זאט אלע באשעפענש נאך זייער ווילין. גיבענטשט איז דער מענטש וואס ער פאר זיכערט זיך אין גאט אונ גאט איז זיין פאר זיכערונג·

סכב״פ ר׳

סדר ברכת המזון לברית מילה

או דער מוהל בענשט זאל ער נעמן דעם כוס של ברכה איין אנדערן צו זאגן דעם הרחמן:

הרחמן הוא יברך המל בשר הערלה. ופרע ומצץ דמי המילה. איש הירא ורך הלבב עבודתו פסולה. אם שלש אלה לא יעשה לה:

הרחמן הוא ישלח לנו משיחו הולך תמים. בזכות חתן למולות דמים. לבשר בשורות טובות ונחומים. לעם אחד מפזר ומפרד בין העמים:

הרחמן הוא ישלח לנו כהן צדק אשר לקח לעלום. עד הוכן כסאו כשמש ויהלום. וילט פניו באדרתו ויגלום. בריתי היתה אתו החיים והשלום: הרחמן הוא יזכנו וכו׳

דינים פון חלה נעמען

אז מען מאכט אטייג עטוואס ווייניגער וויא דריי קווארט מעל פון ווייץ. אדר גערשטן. האבער. קארין. ארקום. דארף מען נעמן חלה. דער שיעור דער פון איז אקליין שטיקיל טייג. אונ דיא שטיקיל חלה וואס מען נעמט דארף מען פאר ברענען אונ מען טאר דער פון קיין הנאה ניט האבין אפילו פון דיא היץ פון דעם פייער בשעת דאס ברענט:

אז מען נעמט חלה זאגט מען דיא ברכה:

ברוך הוא וברוך שמו:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להפריש חלה:

לכבוד נאט לכבוד אונזער ווייבט לכבוד דעם ליבין שבת קדש וואס אונזער הער נאט האט אונז גיגעבין דעם ליבין שבת קדש אונ האט אונז גיבאטין דיא ליבע מצוה איך זאל זיא קענען רעכט מקים זיין אונ עס זאל אזוא גיוואונען זיין וויא כל תרי״ג מצות פון כל ישראל אמן כן יהי רצון:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך:

איין תחנה פון חלה נעמען:

מיין חלה זאל אנגינומען זיין אזוא וויא איין קרבן אויף דעם מזבח איז אנגענומען גיווארין. מיין מצוה זאל אנגענומען זיין גלייך וויא איך האב זיא רעכט מקים גיוועזן. פר צייטין איז דאס גיקומען דעם כהן גדול אונ ער האט פאר דעם פאר געבין די זינד אזוא זאל מיר אויך פאר געבין ווערין מיינע זינד איך זאל זיין גלייך וויא אנייעס גיבארין קינד איך זאל קענען מיינע ליבע שבתים אונ ימים טובים ערהין. ער זאל מיך בשערין איך זאל מיך קענען מיט מיין מאן אונ מיט מיינע קינדער דר נערין. עס זאל אנגענומען ווערין מיין מצוה פון חלה נעמען אז מיינע קינדערליך זאלין געשפייזט ווערין פון דעם ליבין גאט ברוך הוא מיט גרויס רחמנות אונ מיט גרויס דער בארימקייט. עס זאל גיגליכין זיין מיין מצות חלה גלייך וויא איך האב מעשר גינעבין. ווי איך טוא מיין מצוה פון חלה מיט מיין גאנצין הארצין אזוא זאל גאט ב״ה מיך היטין פון פיין אונ שמערצן:

דינים פון ערב שבת

א דער הייליגער שבת איז איינער פון דיא גרעסטע מצות וואס דר אויבערשטער האט אונז יודען גיגעבין, ער לערינט אונז אז גאט האט באשאפין אין זעקס טעג דיא הימעל אונ די ערד אונ אלץ וואס אין זיי געפינט זיך אונ דעם זיבעטין טאג האט ער גערוט. אונ וויל דאס איז ייר גרעסטער עקר אין אמונה מען זאל גלויבין אז השי״ת האט באשאפין די וועלט אונ אלע ברואים אונ האט אונז אויס גילייזט פון מצרים אז מיר זאלין א״ם דינען מיט אונזער לייב אונ לעבין ווייל ער איז מחיה אלע ברואים אונ משגיח אויף אלעמען אונ ניט שפייז צוא אלעמען אונ אין זיין האנד איז צו טייטין אונ לעבעדיג מאכין ווייל ער איז דער באשעפער

סקבי״פ׳ פ״

פוּן אַלְץ. אִיבֶּער דֶעם שְׁטֵייט דִיא מִצְוָה פוּן
שַׁבָּת צְווֶעלְף מָאל אִין דֶער תּוֹרָה. דִיא גְמָרָא
זָאגְט וֶוער עֶס הַאלְט שַׁבָּת אַקוּרַאט וִויא דֶער
דִין אִיז רֶעכִינְט עֶס אִים גְלַייךְ וִוי עֶר הָאט
דִיא גַאנְצֶע תּוֹרָה מְקַיֵים גִיוֶועזִין. אוּנ וֶוער עֶס
אִיז מְחַלֵל שַׁבָּת אִיז גְלַייךְ וִויא עֶר הָאט עוֹבֵר
גִיוֶועזִין אוֹיף דִיא גַאנְצֶע תּוֹרָה. מֶען מוּז אַלֶע
טָאג גִידֵיינְקֶען דֶעם שַׁבָּת אַזוֹ וִויא עֶס שְׁטֵייט
זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. דָאס מֵיינְט יֶעדֶען
טָאג גִידֵיינְקֶען דֶעם הֵיילִיגִין שַׁבָּת (וַוייל דִיא
דֶר מָאנוּנְג פוּן שַׁבָּת פְּלַאנְצְט אַיין אִין הַארְצִין
דִיא עִקָּרִים פוּן אֱמוּנָה), אִיבֶּער דֶעם מוּז זִיךְ דֶר
מֶענְשׁ נוֹהֵג זַיין אַז וֶוען עֶס טְרֶעפְט זִיךְ אִים אִין
מִיטֶען דֶער וָואךְ אַיין שֵׁיין עֶסִינְוַוארְג וָואס מֶען
בַּאקוּמְט עֶס נִיט אַלֶע טָאג מוּז עֶר עֶס בַּהַאלְטִין
אוֹיף שַׁבָּת. אוּנ אִיבֶּער דֶעם זָאגְט מֶען אִין דֶעם
יוֹם אַלֶע טָאג, הַיּוֹם יוֹם רִאשׁוֹן בְּשַׁבָּת. יוֹם
שֵׁנִי בְּשַׁבָּת. כְּדֵי מֶען זָאל שְׁטֶענְדִיג גִידֵיינְקֶען
דֶעם שַׁבָּת. וָוארוּם דִי קְדוּשָׁה פוּן שַׁבָּת צִיהְט
זִיךְ אוֹיף דֶער גַאנְצֶע וָואךְ. זוּנְטָאג מָאנְטָאג
דִינְסְטָאג הֵייסֶען אַחַר שַׁבָּת. וַוייל זֵיי צִיהֶען
דִי קְדוּשָׁה פוּן דֶעם שַׁבָּת וָואס אִיז שׁוֹין גִיוֶועזִין.
אוּנ מִיטְווָאךְ דָאנֶערְשְׁטִיג פְרֵייטִיג הֵייסֶען פַאר
שַׁבָּת. וָוארוּם זֵייא הָאבִּין דִיא קְדוּשָׁה פוּן
דֶעם שַׁבָּת וָואס וֶועט קוּמֶען:

ב עֶס אִיז אַמִצְוָה פְרֵייטִיג פְרִיא אוֹיף צוּא
שְׁטֵיין פְרִיהֶער וִויא אַלֶע טָאג כְּדֵי מֶען זָאל
אַלְדִינְג אָן גְרֵייטִין אוֹיף דֶעם הֵיילִיגֶען שַׁבָּת.
אוּנ אֲפִילוּ מִיהָאט אַסַךְ דִינְסְטֶען אוּנ מְשָׁרְתִים
זָאל מֶען עֶפִּיס אַלֵיין טָאהן לִכְבוֹד שַׁבָּת.
מִכָּל שֶׁכֵּן ווינְטֶער אִין דִיא קְלֵיינֶע טֶעג אִיז
בְּוַדַאי רֶעכְט עֶפִּיס אַלֵיין צוּ טָאן. כְּדֵי דִיא
דִינְסְטֶען זָאלִין נִיט מִידֶען אַרְבֵּייטֶען שְׁפֶּעטֶע
אִין דֶער נַאכְט אַרַיין. מִיר גֶעפִינֶען אִין דֶער
גְמָרָא אַז דִיא רֵייכְסְטֶע תַּנָאִים הָאבִּין אַלֵיין
גֶעהַאקְט הָאלְץ אוּנ אַנְדֶערֶע אַרְבֵּייט גֶעטָאן
לְכָבוֹד דֶעם הֵיילִיגֶען שַׁבָּת:

ג עֶס אִיז רֶעכְט פְרֵייטִיג בַּייא טָאג ווַייניג צוּ
עֶסִין. כְּדֵי מֶען זָאל קֶענֶען בַּיי דֶער נַאכְט
עֶסִין לְכָבוֹד שַׁבָּת. אוּנ אַזוֹ וִויא עֶס אִיז נִיט
רֶעכְט צוּא גֵיין מִיטֶ'ן פוּלֶען בּוֹיךְ צוּא קַבָּלַת
שַׁבָּת. אַזוֹ אִיז אוֹיךְ נִיט רֶעכְט צוּא פִיל צוּא
טְרִינְקֶען פַאר קַבָּלַת שַׁבָּת. וָוארוּם מֶען מוּז
קִידוּשׁ מַאכִין אוּנ לְכָבוֹד שַׁבָּת עֶסִין מִיט
רֵיינֶעם פַארְשְׁטַאנְד נִיט שִׁכּוֹר:

ד פְרֵייטִיג פַאר נַאכְט מוּז מֶען אִיבֶּער זֶעהֶען
דִי קְלֵיידֶער אוֹיבּ עֶס שְׁטֶעקְט נִיט אִין זֵייא
קֵיין נָאדִיל אוּנ אוֹיבּ עֶס לִיגְט נִיט אִין דִיא
קֶעשֶׁענֶעשׁ גֶעלְד אָדֶער אַיין אַנְדֶער זַאךְ וָואס
מֶען טָאר שַׁבָּת בַּייא זִיךְ נִיט הַאלְטִין:

ה פַאר נַאכְט מוּז מֶען צוּא רֶעכְט מַאכִין דִיא
בֶּעטִין. אוּנ אַלְדִינְג שֵׁיין אִין דֶער אָרְדְנוּנְג
שְׁטֶעלִין אִין שְׁטוּבּ אוּנ צוּם טִישׁ גְרֵייטֶען. דֶער
טִישׁ מוּז זַיין בַּאדֶעקְט מִיט אַטִישְׁטוּךְ. אוֹיף
דֶעם טִישְׁטוּךְ לֵייגְט מֶען צְווַייא חַלּוֹת אוּנ
פוּן אוֹיבִּין בַּאדֶעקְט מֶען זֵייא מִיט אַנְאַנְדֶער
טִישְׁטוּךְ. אוּנ מֶען טוּט זִיךְ אָן שֵׁיינֶע קְלֵיידֶר
לְכָבוֹד שַׁבָּת:

מנחה לערב שבת

כֶּען זָאגְט הוֹדוּ אַלֶע עֶרֶב שַׁבָּת פַאר מִנְחָה אוֹיסֶער וֶוען עֶס גִיפַאלְט יוֹם טוֹב אָדֶער חוֹהַ"מ אוּם עֶרֶב שַׁבָּת זָאגְט מֶען נִיט הוֹדוּ:

הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יֹאמְרוּ גְּאוּלֵי יְיָ אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד צָר: וּמֵאֲרָצוֹת
קִבְּצָם מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב מִצָּפוֹן וּמִיָּם: תָּעוּ בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דָּרֶךְ. עִיר מוֹשָׁב
לֹא מָצָאוּ: רְעֵבִים גַּם צְמֵאִים נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף: וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְיָ בַּצַּר לָהֶם
מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם: וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה לָלֶכֶת אֶל עִיר מוֹשָׁב: יוֹדוּ לַייָ חַסְדּוֹ
וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: כִּי הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא טוֹב: יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ
וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל: כִּי הִמְרוּ אִמְרֵי אֵל וַעֲצַת עֶלְיוֹן נָאָצוּ: וַיַּכְנַע בֶּעָמָל
לִבָּם כָּשְׁלוּ וְאֵין עֹזֵר: וַיִּזְעֲקוּ אֶל יְיָ בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: יוֹצִיאֵם
מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק: יוֹדוּ לַייָ חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: כִּי שִׁבַּר
דַּלְתוֹת נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדֵּעַ: אֱוִלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם וּמֵעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ: כָּל
אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם וַיַּגִּיעוּ עַד שַׁעֲרֵי מָוֶת: וַיִּזְעֲקוּ אֶל יְיָ בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם
יוֹשִׁיעֵם: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם: יוֹדוּ לַייָ חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי
אָדָם: וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה וִיסַפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה: יוֹרְדֵי הַיָּם בָּאֳנִיּוֹת עֹשֵׂי מְלָאכָה
בְּמַיִם רַבִּים: הֵמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְיָ וְנִפְלְאוֹתָיו בִּמְצוּלָה: וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רוּחַ סְעָרָה
וַתְּרוֹמֵם גַּלָּיו: יַעֲלוּ שָׁמַיִם יֵרְדוּ תְהוֹמוֹת נַפְשָׁם בְּרָעָה תִתְמוֹגָג: יָחוֹגּוּ וְיָנוּעוּ

נכב"פ ר'   כשכור

כַּשִּׁכּוֹר וְכָל חָכְמָתָם תִּתְבַּלָּע: וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְיָ בַּצַּר לָהֶם וּמִמְּצוּקֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם: יָקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם: וַיִּשְׂמְחוּ כִי יִשְׁתֹּקוּ וַיַּנְחֵם אֶל מְחוֹז חֶפְצָם: יוֹדוּ לַייָ חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל עָם וּבְמוֹשַׁב זְקֵנִים יְהַלְלוּהוּ: יָשֵׂם נְהָרוֹת לְמִדְבָּר וּמֹצָאֵי מַיִם לְצִמָּאוֹן: אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה מֵרָעַת יוֹשְׁבֵי בָהּ: יָשֵׂם מִדְבָּר לַאֲגַם מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמֹצָאֵי מָיִם: וַיּוֹשֶׁב שָׁם רְעֵבִים וַיְכוֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב: וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְּעוּ כְרָמִים וַיַּעֲשׂוּ פְּרִי תְבוּאָה: וַיְבָרְכֵם וַיִּרְבּוּ מְאֹד וּבְהֶמְתָּם לֹא יַמְעִיט: וַיִּמְעֲטוּ וַיָּשֹׁחוּ מֵעֹצֶר רָעָה וְיָגוֹן: שֹׁפֵךְ בּוּז עַל נְדִיבִים וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא דָרֶךְ: וַיְשַׂגֵּב אֶבְיוֹן מֵעוֹנִי וַיָּשֶׂם כַּצֹּאן מִשְׁפָּחוֹת: יִרְאוּ יְשָׁרִים וְיִשְׂמָחוּ וְכָל עַוְלָה קָפְצָה פִּיהָ: מִי חָכָם וְיִשְׁמָר אֵלֶּה וְיִתְבּוֹנְנוּ חַסְדֵי יְיָ:

פָּתַח אֵלִיָּהוּ וְאָמַר רִבּוֹן עָלְמִין דְּאַנְתְּ הוּא חָד וְלָא בְחֻשְׁבָּן אַנְתְּ הוּא עִלָּאָה עַל כָּל עִלָּאִין סְתִימָא עַל כָּל סְתִימִין. לֵית מַחֲשָׁבָה תְּפִיסָא בָךְ כְּלָל. אַנְתְּ הוּא דְּאַפִּיקַת עֲשַׂר תִּקּוּנִין וְקָרֵינָן לוֹן עֲשַׂר סְפִירָן לְאַנְהָגָא בְהוֹן עָלְמִין סְתִימִין דְּלָא אִתְגַּלְיָן וְעָלְמִין דְּאִתְגַּלְיָן. וּבְהוֹן אִתְכְּסִיאַת מִבְּנֵי נָשָׁא. וְאַנְתְּ הוּא דְקָשִׁיר לוֹן וּמְיַחֵד לוֹן. וּבְגִין דְּאַנְתְּ מִלְּגָאו כָּל מַאן דְּאַפְרִישׁ חָד מִן חַבְרֵיהּ מֵאִלֵּין עֲשַׂר סְפִירָן אִתְחַשִּׁיב לֵיהּ כְּאִלּוּ אַפְרִישׁ בָּךְ. וְאִלֵּין עֲשַׂר סְפִירָן. אִנּוּן אָזְלִין כְּסִדְרָן. חַד אָרִיךְ וְחַד קְצִיר וְחַד בֵּינוּנִי. וְאַנְתְּ הוּא דְּאַנְהִיג לוֹן. וְלֵית מַאן דְּאַנְהִיג לָךְ לָא לְעֵלָּא וְלָא לְתַתָּא וְלָא מִכָּל סִטְרָא. לְבוּשִׁין תְּקִינַת לוֹן דְּמִנַּיְהוּ פָּרְחִין נִשְׁמָתִין לִבְנֵי נָשָׁא. וְכַמָּה גוּפִין תְּקִינַת לוֹן דְּאִתְקְרִיאוּ גוּפִין לְגַבֵּי לְבוּשִׁין דִּמְכַסְיָן עֲלֵיהוֹן וְאִתְקְרִיאוּ בְּתִקּוּנָא דָא. חֶסֶד דְּרוֹעָא יְמִינָא. גְּבוּרָה דְּרוֹעָא שְׂמָאלָא. תִּפְאֶרֶת גּוּפָא. נֶצַח וְהוֹד תְּרֵין שׁוֹקִין. וִיסוֹד סִיּוּמָא דְגוּפָא אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ. מַלְכוּת פֶּה תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה קָרֵינָן לָהּ. חָכְמָה מוֹחָא אִיהִי מַחֲשָׁבָה מִלְּגָאו. בִּינָה לִבָּא וּבָהּ הַלֵּב מֵבִין. וְעַל אִלֵּין תְּרֵין כְּתִיב הַנִּסְתָּרוֹת לַייָ אֱלֹהֵינוּ. כֶּתֶר עֶלְיוֹן אִיהוּ כֶּתֶר מַלְכוּת. וַעֲלֵהּ אִתְּמַר מַגִּיד מֵרֵאשִׁית אַחֲרִית וְאִיהוּ קַרְקַפְתָּא דִתְפִלִּין מִלְּגָאו אִיהוּ שֵׁם (ס״ה כזה יוד ה״א ואו ה״א) דְּאִיהוּ אֹרַח אֲצִילוּת. וְאִיהוּ שַׁקְיוּ דְאִילָנָא בִּדְרוֹעוֹי וְעַנְפּוֹי כְּמַיָּא דְּאַשְׁקֵי לְאִילָנָא וְאִתְרַבֵּי בְּהַהוּא שַׁקְיוּ. רִבּוֹן הָעוֹלָמִים אַנְתְּ הוּא עִלַּת הָעִלּוֹת סִבַּת הַסִּבּוֹת דְּאַשְׁקֵי לְאִילָנָא בְּהַהוּא נְבִיעוּ. וְהַהוּא נְבִיעוּ אִיהוּ כְּנִשְׁמְתָא לְגוּפָא דְּאִיהִי חַיִּים לְגוּפָא וּבָךְ לֵית דִּמְיוֹן וְלֵית דְּיוּקְנָא מִכָּל מַה דִּלְגָו וּלְבַר. וּבְרָאתָ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאַפִּיקַת מִנְּהוֹן שִׁמְשָׁא וְסִיהֲרָא וְכוֹכְבַיָּא וּמַזָּלַיָּא וּבְאַרְעָא אִילָנִין וּדְשָׁאִין וְגִנְּתָא דְעֵדֶן וְעִשְׂבִּין וְחֵיוָן וּבְעִירִין וְעוֹפִין וְנוּנִין וּבְנֵי נָשָׁא לְאִשְׁתְּמוֹדְעָא בְהוֹן עִלָּאִין וְאֵיךְ יִתְנַהֲגוּן בְּהוֹן עִלָּאִין וְתַתָּאִין וְאֵיךְ אִשְׁתְּמוֹדְעָאן מֵעִלָּאֵי וְתַתָּאֵי וְלֵית דְּיָדַע בָּךְ כְּלָל וּבַר מִנָּךְ לֵית יְחִידָא (ס״א יְחוּדָא) בְּעִלָּאֵי וְתַתָּאֵי וְאַנְתְּ אִשְׁתְּמוֹדַע עִלַּת עַל כֹּלָּא וְאָדוֹן עַל כֹּלָּא וְכָל סְפִירָן כָּל חַד אִית לֵיהּ שֵׁם יְדִיעַ וּבְהוֹן אִתְקְרִיאוּ מַלְאָכַיָּא. וְאַנְתְּ לֵית לָךְ שֵׁם יְדִיעַ דְּאַנְתְּ הוּא מְמַלֵּא כָּל שְׁמָהָן וְאַנְתְּ הוּא שְׁלִימוּ דְכֻלְּהוּ. וְכַד אַנְתְּ תִּסְתַּלֵּק מִנְּהוֹן אִשְׁתְּאָרוּ כֻּלְּהוּ שְׁמָהָן כְּגוּפָא בְּלָא נִשְׁמְתָא. אַנְתְּ חַכִּים וְלָאו בְּחָכְמָה יְדִיעָא אַנְתְּ הוּא מֵבִין וְלָא בְּבִינָה יְדִיעָא. לֵית לָךְ אֲתַר יְדִיעָא אֶלָּא לְאִשְׁתְּמוֹדְעָא תּוּקְפָּךְ וְחֵילָךְ לִבְנֵי נָשָׁא וּלְאַחֲזָאָה לוֹן אֵיךְ מִתְנַהֵג עָלְמָא בְּדִינָא וּבְרַחֲמֵי דְּאִנּוּן צֶדֶק וּמִשְׁפָּט כְּפוּם עוֹבְדֵיהוֹן דִּבְנֵי נָשָׁא. דִּין אִיהוּ גְּבוּרָה.. מִשְׁפָּט

עמדא דאמצעיתא. צדק מלכותא קדישא. מאזני צדק. תרין סמכי קשוט. הין צדק אות ברית קדש. כלא לאחזאה איך מתנהג עלמא. אבל לאו דאית לך צדק ידיעא דאיהו דין. ולאו משפט ידיעא דאיהו רחמי. ולאו מכל אלין מדות כלל: ברוך יְהֹוָה לעולם אמן וְאָמֵן:

י דיד נפש אב הרחמן. משוך עבדך אל רצונך. ירוץ עבדך כמו איל. ישתחוה אל מול הדרך. יערב לו ידידותך. מנופת צוף וכל טעם:

ה דור נאה זיו העולם. נפשי חולת אהבתך. אנא אל נא רפא נא לה. בהראות לה נועם זיוך. אז תתחזק ותתרפא. והיתה לה שמחת עולם:

ו תיק יהמו נא רחמיך. וחוסה נא על בן אהובך. כי זה כמה נכסוף נכספתי לראות בתפארת עזך. אלה חמדה לבי וחוסה נא ואל תתעלם:

ה גלה נא. ופרוש חביבי עלי את סכת שלומך. תאיר ארץ מכבודך. נגילה ונשמחה בך. מהר אהוב כי בא מועד וחננו כימי עולם:

דינים פון ליכט בענטשין

א פרייטיג פאר נאכט ווייניגסטינס אפערטיל שעה פאר דיא שקיעה מוז מען בענטשין ליכט. דער עיקר מצוה איז אז דער מאן זאל דיא לייכטער מיט די ליכט אויף שבת צו רעכט מאכן אונ די ווייב זאל ליכט בענטשין. אבער ווער עס האט קיין ווייב ניט אדער אז די ווייב איז אקימפעטארין מוז ער אליין ליכט בענטשין:

ב דיא ווייבער זאלין זיך אפ וואשען אונ שיינע קליידר אן טאן פר ליכט בענטשין. אבער ווען איינע קומט שפעט אהיים פון גאס זאל זיא פריער ליכט בענטשין אונ דער נאך זיך אפ וואשין (אבער אן זייף) אונ שיין אן טאן. אונ ווען דער מאן זעהט אז עס איז שוין שפעט אונ דיא ווייב איז נאך ניטא זאל ער אליין ליכט בענטשין. אונ ווען זיא קומט נאך דער צייט אז מען טאר שוין ניט צינדין קיין ליכט טאר זיא קיין ברכה אויך ניט מאכען אויף דיא ליכט. אונ ווען זיא בייזערט זיך אויף דעם מאן וואס ער האט גיבענטשט אירע ליכט מוז ער איר געבין צו פאר שטיין מיט גוטע ווערטער, וויא באלד זיא מיינט דאך מיט אירע ליכט בענטשין צוא טאן א מצוה, היינט ווען זיא בענטשט נאך דער צייט איז לא די וואס זיא האט ניט קיין מצוה, האט זיא נאך

ידיד נפש דאס איז גימיינט השי"ת וואס ער איז דר פריינד פון דר נשמה דר בארמיגר פאטר דו זאלסט מאכין ציהען דיין קנעכט צו דיין ווילין דאס הייסט ער זאל טאן נאר דיין ווילן. דיין קנעכט זאל לויפין ווי איין הינד ער זאל זיך בוקין קעגין דיין שיינהייט עס זאל אים זיס זיין דיין פריינדשאפט מער אז אלע זיסהייט אונ אלע גישמאקין: הדור דאס איז השי"ת דר לויטערקייט פון דר וועלט. מיין נשמה איז קראנק פון דיין ליבשאפט איך בעט דיך הייל איר פון איר קראנקהייט מיט דיין טאן ווייזין איר די זיסקייט פון דיין לויטערקייט דאמאלס וועט זי זיך שטארקין אונ וועט גיהיילט ווערין אונ עס וועט איר זיין צו איין פרייד: ותיק השי"ת וואס ער איז שטארק עס זאל טאן ברומען דיין ערבארימקייט אונ ערבארעם זיך אויף דיין באליבטע פאלק וואס זיי זיינען ביי דיר באליבט ווי איין זון ביי איין פאטער. דאס איז שוין לאנג אז איך טו גילוסטין צו טאן זעהען דאס שיינהייט פון דיין שטארקייט. דאס טוט גילוסטין מיין הארץ, ערבארים זיך אונ זאלסט זיך ניט פרהוילין: הגלה טו זיך אנפלעקין אונ פאר שפרייט אויף מיר דיין פרידליכין צודעק דאמאלס וועט ליכטיג ווערין דאס לאנד פון דיין כבוד מיר וועלין זיך פרייען מיט דיר דו זאלסט אונז גיך ליב האבין אונ בוייען דעם בהמ"ק דען עס איז שוין גיקומען די צייט אונ זאלסט אונז לייטזעליגין ווי אין די פאריגע טעג:

דינים פון ליכט בענטשן

אַנְדִירִישֶׁע עֲבֵירָה פון חִלוּל שַׁבָּת. אונ מִיט דיא צווייטע ווערטער ווען דיא זיך באַרוּהִיגֶען ווען דיא איז אַפאַרשְׁטאַנְדִיגֶע אונ אַפְרוּמֶע פְרויא:

ג פריער צינד מען אן דיא ליכט אונ דר נאך שפרייט מען אויס דיא הענד קעגן פנים אונ מען מאכט דיא ברכה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל

אום שבת	אום יום טוב	ווען עס גיפאלט יום טוב אום שבת	אום יום כפור
שַׁבָּת:	יוֹם טוֹב:	שַׁבָּת וְשֶׁל יוֹם טוֹב:	(שַׁבָּת וְ) יוֹם הַכִּפּוּרִים:

אום יום טוב זאגט מען דא די ברכה שֶׁהֶחֱיָנוּ. דיא אַנְדֶערֶע טעג פסח זאגט מען ניט שֶׁהֶחֱיָנוּ. די אנדרע טעג סוכות אונ ראש השנה יום כפור זאגט מען יא. אונ יום כפור ביי נאכט ווען דער חזן זאגט שֶׁהֶחֱיָנוּ דארף זיא שוין ניט זאגן שֶׁהֶחֱיָנוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

לכבוד גאט לכבוד אונזר גיבאט לכבוד דעם ליבן שבת קודש וואס אונזער הער גאט האט אונז גיגעבין אונ האט אונז גיבאטין די ליבע מצוה איך זאל זי רעכט קענען מקיים זיין אונ זי זאל אזו גיוואוגין זיין ווי כל תרי"ג מצות אמן כן יהי רצון:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

אנייע שיינע תחנה צו זאגען נאך ליכט בענטשן מיט גרויס כוונה:

רבונו של עולם איך לויב אונ דאנק דיין ליבן נאמען וואס איך בין זוכה צו טאן די מצוה וואס דו האסט גיגעבין פאר די נשים ווי די חכמים ז"ל שרייבין אין מס' שבת אז ווייבער זיינען מחויב צוא בענטשין ליכט פרייטיג פר נאכט. אונ דיין חסד זאל זיין מיט מיר אז איך זאל זוכה זיין צו טאן די מצוה ביז הונדערט יאר. אונ איך זאל זיין גיהיט אז איך זאל ניט אנצינדען די ליכט נאך זון אונטער גאנג (שקיעת החמה), עס זאל גיט זיין חלילה פון די מצוה די גרעסטע עבירה דאס הייסט חילול שבת וואס דס איז הארב ווי די גאנצע תורה צו זאמען. אונ פר דעם זכות האף איך אונ בעט פון דיין הייליגען נאמען הקב"ה אז מיינע קינדר וואס דו האסט מיר גיגעבין מיט דיין חסד אונ ועסט מיר געבין מיט דיינעם חסד, אז זיי זאלין גיט זיין קיין מחללי שבת חלילה. אונ די ליכט פון דר תורה זאל זיי דר לייכטין די אויגין אז זיי זאלן ניט חלילה נכשל ווערין אין עבירות. וויא עס שטייט געשריבין ואורח צדיקים כאור נוגה דאס הייסט די צדיקים גייען אין גראדען ריכטיגען וועג ווי אייער גייט פיר די טאג ליכטיקייט. ודרך רשעים כאפלה אונ די ניט פרומע גייען אין דר פינצטערנס. ובזכות זה (וואס איך האב אן גינומען דעם ליבען שבת קודש אין דער צייט מיט גרויס כבוד אונ אים באשיינט מיט שיינע ליכט) בעט איך דיך הקב"ה אז איך זאל זוכה זיין צוא האבין קינדער תלמידי חכמים, אז איך זאל האבען נחת אונ כבוד איןביידע וועלטן. מיין פנים זאל ניט שווארץ ווערין פון זיי אויף יענער וועלט. אמן:

די תחנה זאגט מען אום שבת מיט גרויס כונה:

עס זאל זיין באוויליגט צוא פאר דיר גאט אונזר גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערן אונזער באשעפער דער באשעפער פון דיא גאנצע וועלט פון אנפאנג דיא וועלט מיט ווארט דיינער הייליקייט מיט דיינעם ווילין אונ ווילין דיינע פארכטער אונ ווילין דיין גיזינד ישראל דו ביסט גיווען אליין אונ קיינר מער אונ צוא איביגקייט וועסטו זיין אליין אונ איביג איביגליך אונ קיינער איז אן דיר צוא רעגירן די וועלט אונ יענער וועלט היינט אין דעם טאג אז דו האסט פאר לענגעט אין די נעקם טעג דיין ווירק מיט גרויסין פאר שטאנד אונ קלוגהייט דוא האסט באשאפין די רוה דו האסט גירוהט אונ גיהייליגט דעם טאג מער אז אלע דיא טעג אונ האסט אים גיבענטשט צוא רוהען אין איהם דיין פאלק ישראל דיא גאנצע וואך צוא לויפין נאך איר גערונג אונ היינט אין דעם טאג זאלין זייא לערנען תורה אונ זאלין גידיינקען דאס זיי זאלין מצות טאן אלע טאג פון לעבין אונ האסט דעם מענטשין גיגעבין אין דעם טאג דאס ער קען מער אנטפאנגען דיא גרויסע זעגעפטיקייט אויף דער וועלט דיא דא איז גיגעבין צו רוה אונ זעגעפטיקייט אויף יענער וועלט צו זעלבעס איז דער מענטש בשאפין צוא דער מייען אין דעם גן עדן מיט זיין

בכ"פ

באשעפער

באשעפער אונ אנטפאנגען דאס ליכט אונ שיין פון דעם איבערינן לעבן פון שיין דיא הייליגע שכינה. הער פון דר וועלט הער פון אלע ווערק אונ אלע ציילן איך דינסט טאכטער דייגער דינסט איך בעט דיך פאר דייגער הייליקייט דאס דו מיר זאלסט געבן רוה אונ זענעפטיקייט היינט אין דעם טאג צוא לויבן אונ דאנקען דיין הייליגן נאמען אונ אלע די גאב מיין נערונג די דוא האסט מיר גיגעבן זעקס טאג דער ארבעט אונ האסט מיר גיגעבן שפייז אונ קינדער, צוא עהרין דעם טאג דעם הייליגן שבת, גיב מיר אויך קראפט אונ מאכט צוא רוען אונ צוא האלטין דיין גיבאט אונ ניט צו איבר פארין זיי פון צו טאן זינד אין דעם טאג דאס דיין שכינה האט גירועט אונ גיהייליגט מער אז אלע טעג אונ לאז מיך אונ מיין מאן אונ קינדער זוכה זיין נאך צו פר ברייגגען אונזר צייט מיט גרויסן עהר אן דיין דינסט צוא אנטפאנגען דיא גרויסע רוהע אין יענע וועלט צוא זיצין אין גן עדן בייא זעלכע די דיך האבין גיעהרט אונ גיהייליגט אונ האבין גיהאלטין דעם שבת מיט גרויס עהרע אונ הייליקייט אז דער שבת זאל מיין פיר שפרעכער זיין ווי פר אדם הראשון אונ האט איהם דער לייזט פון דעם גיכין טויט. הער פון דער וועלט איך בין פאר זיכערט אין דיין זיכערהייט דאס דוא האסט פאר זיכערט דיינע קינדער ישראל אלע דיא דא רוען אונ זענעפטיגן אונ עהרין דיין הייליגן טאג דאס דוא איהם וועסט געבין דיא ברכה פון יעקב אונזער פאטער אן צאל אונ אן מאס. עס זאל זיין באוויליגט דיא שפראך פון מיין מויל אונ דיא גידאנקען מיינעם הארצין צוא פאר דיר גאט מיין באשעפער אונ מיין דר לייזער:

סדר קבלת שבת

יום טוב אונ חול המועד אז עס נפאלט שבת זאגט מען נים לכו נרננה. נור מען הייבט אן מזמור לדוד:

לְכוּ נְרַנְּנָה לַיָי נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים: אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ: אֲשֶׁר לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ: בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי יְיָ עֹשֵׂנוּ: כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ הַיּוֹם אִם בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ: אַל תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר: אֲשֶׁר נִסּוּנִי

לכו נרננה לה' עס וועלין זאגין איינער צום אנדערין גייט אונ מיר וועלין זינגען צו גאט מיר וועלין שאלין צו אונזער שטארקין העלפער: נקדמה מיר וועלין זיך פעדערין צו קומען פאר אים מיט איין לויב. מיט גיזאנג וועלין מיר שאלין צו אים: כי ווארום גאט איז איין שטארקער אונ איין גרויסער, אונ איין גרויסער מלך איבער אלע מלאכים: אשר בידו אין זיין האנט איז אלע פאר הוילינע זאכין פון דער ערד וואס מען באדארף זיי רעכנט פארשטין. אונ די הויך פון די בערג זיינען צו אים: אשר צו אים איז דר ים אונ ער האט אים גימאכט. אויך די טריקענעש האבין זיינע הענט באשאפין: באו קומט לאמיר זיך בוקין אונ איין בייגין די קאפ פאר גאט. לאמיר קניען פאר גאט וואס האט אונז אויף גיהויבין: כי ווארום ער איז אונזער גאט אונ מיר זיינען זיין פאלק וואס ער פאסעט אונז. אונ מיר זיינען זיינע שאף וואס ער פירט אונז מיט זיינע הענט מחמת ליב שאפט. משה רבינו האט גיזאגט צו די יודין עס קאן

אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם רָאוּ פָעֳלִי: אַרְבָּעִים שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם וְהֵם לֹא יָדְעוּ דְרָכָי: אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם יְבֹאוּן אֶל מְנוּחָתִי:

שִׁירוּ לַיְיָ שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיְיָ כָּל הָאָרֶץ: שִׁירוּ לַיְיָ בָּרְכוּ שְׁמוֹ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ: סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו: כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים: כִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים. וַיְיָ שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ: הָבוּ לַיְיָ מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיְיָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיְיָ כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו: הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ חִילוּ מִפָּנָיו כָּל הָאָרֶץ: אִמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם

היינטיגין טאג זיין אזו איין ליבשאפט, אז איר וועט צו הערין זיין קול צו טאן זיינע מצות: אל איר זאלט ניט הארט מאכין אייערע הערצער אזו ווי ביי מי מריבה האט איר הארט גימאכט אייערע הערצער. אזו ווי אין דר מדבר אויף דעם ארט וואס איז אן גירופין גיווארין מסה: אשר וואס אייערע עלטערין האבין מיך דארטין גיפרובט אויב איך קאן זיי געבין וואסער. חאטשע זיי האבין גיזעהן מיינע ווערק אין מצרים האבין זיי מיך פארט גיפרובט: ארבעים פערציג יאר האב איך זיך גיקריגט מיט דעם דור. אונ איך האב גיזאגט אז זיי זיינען אזו איין פאלק וואס זייער הארץ איז אפ גיקערט פון דעם רעכטין וועג. אונ זיי האבין פארט ניט גיוואלט וויסין מיין גוטין וועג: אשר אונ מחמת דעם האב איך גישווארין אז איך בין גיוועזין אין צארין, אויב איך וועל זיי ברייענגען אין מיין רואונג דאס מיינט מען ארץ ישראל:

שירו לח׳ אייניער צום אנדערין וועלין זאגין זינגט צו גאט איין נייע גיזאנג אויף דער ישועה. זינגט צו גאט איר אלע וואס זיינען אויף דר וועלט: שירו זינגט צו גאט אונ לויבט זיין נאמען. אלע טאג זייט מבשר אייניער דעם אנדערין זיין נייע הילף: ספרו דר ציילט צווישין די פעלקער זיין כבוד. צווישין אלע פעלקער דר ציילט זיינע וואונדר: כי ווארום גאט איז גרויס אונ איז זייער גילויבט. ער איז פארכטיג איבער אלע געטער: כי ווארום אלע געטער פון היידין זיינען גאר גישט אנטקעגין גאט אבר גאט האט באשאפין די הימיל: הוד שיינקייט אונ פראכט איז פר אים שטארקייט אונ שיינקייט איז אין זיין בית המקדש: הבו איר משפחות פון די פעלקער גיט צו גאט כבוד אונ שטארקייט: הבו גיט צו גאט אזו איין כבוד ווי עס איז ראוי צו זיין נאמן. טראגט איין מנחה אונ קומט מיט איר אין זיין הויף דאס איז דר בית המקדש: השתחוו בוקט אייך צו גאט אין בית המקדש וואס ער איז גישיינט מיט היילקייט. אונ ציטערט פאר אים איר זיצער פון דער ערד: אמרו זאגט צווישין די פעלקער אז גאט איז איין מלכות. אויך האט ער גיוויזין אז ער האט די וועלט אן גיברייט אז זי זאל ניט אויס גיגלישט ווערין אונ אז ער משפט די פעלקער מיט איין רעכט פארטיגין משפט:

סקב״פ ר׳

יע׳ מחו

וּמְלֹאוֹ: יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ אָז יְרַנְּנוּ כָּל עֲצֵי יָעַר:
לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק
וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ:

יְיָ מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים: עָנָן וַעֲרָפֶל
סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ: אֵשׁ לְפָנָיו
תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו: הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל
רָאֲתָה וַתָּחֵל הָאָרֶץ: הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְיָ
מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ: הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרָאוּ
כָל הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ: יֵבֹשׁוּ כָּל עֹבְדֵי פֶסֶל
הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָּל אֱלֹהִים:
שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
מִשְׁפָּטֶיךָ יְיָ: כִּי אַתָּה יְיָ עֶלְיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ מְאֹד
נַעֲלֵיתָ עַל כָּל אֱלֹהִים: אֹהֲבֵי יְיָ שִׂנְאוּ רָע שֹׁמֵר

ישמחו די הימיל מיט דער ערד וועלן זיך פרייען. דער ים מיט די וואס זיינען אין ים וועלין שטורעמען: יעלז דאס פעלד אונ אלץ וואס דרינען איז וועט זיך פרייען. דענסט מאל אז משיח וועט קומען וועלין די בוימער פון דעם וואלד אויך זינגען: לפני די שמחה וועט זיין פאר גאט. ווייל ער איז גיקומען משפטין די זיצער פון דר ערד. ער וועט משפטין די וועלט מיט גירעכטיקייט. אונ די פעלקער וועט ער משפטין מיט זיין ווארהאפטיקייט:

יי מלך אז עס וועט אנטפלעקט ווערין גאטש מלוכה וועט זיך פרייען די ערד אונ עס וועלין זיך פרייען די וואס זיצין אויף די אינזלען פון דעם ים: ענן דר וואלקין אונ דער נעביל וועט זיין ארום אים. דאס אן בריישונג פון זיין שטול וועט זיין מיט גירעכטיקייט אונ מיט משפט: אש פייער וועט גיין פאר אים אונ עס וועט פלאקערין ארום זיינע באליידיגער: האירו זיינע בליצין וועלין לייכטין אויף דר גאנצער וועלט. אז די ערד וועט זעהן די בליצין וועט זי דער ציטערט ווערין: הרים די בערג וועלין צו גיין אזו ווי וואקס, פאר גאט וואס ער איז דר האר פון דר גאנצער וועלט: הגידו די מלאכים פון דעם הימיל וועלין דר ציילין זיין גירעכטיקייט. אונ אלע היידין וועלין זעהן זיין כבוד: יבשו אלע וואס דינען די בילדער וועלין פאר שעמט ווערן, די וואס בארימן זיך מיט זייערע ניסטע געטער וועלין אויך פאר שעמט ווערין. אלע געטער וועלין זיך בוקין צו אים: שמעה אז ציון וועט הערין די נקמה וואס גאט האט גיטאן אין אירע פיינט וועט זי זיך פרייען. אונ די דערפער פון יהודה וועלין זיך אויך פרייען וועגין דיין משפט וואס דו האסט גיטאן: כי ווארום דו גאט ביסט איין אויבערשטער אויף דער גאנצער וועלט. דו ביסט זייער ערהייכט אויף אלע געטער: אוהבי איר ליב האבער פון גאט האט פיינט די וואס טוען בייז. ווארום גאט היט די לייבער פון

נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם: אוֹר זָרֻעַ
לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה: שִׂמְחוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ
וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ:

מִזְמוֹר שִׁירוּ לַייָ שִׁיר חָדָשׁ כִּי נִפְלָאוֹת עָשָׂה הוֹשִׁיעָה לּוֹ
יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ: הוֹדִיעַ יְיָ יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם
גִּלָּה צִדְקָתוֹ: זָכַר חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָל
אַפְסֵי אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: הָרִיעוּ לַייָ כָּל הָאָרֶץ פִּצְחוּ
וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: זַמְּרוּ לַייָ בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה: בַּחֲצֹצְרוֹת
וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְיָ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל
וְיֹשְׁבֵי בָהּ: נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ: לִפְנֵי יְיָ כִּי
בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים:
יְיָ מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ: יְיָ
בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל כָּל הָעַמִּים: יוֹדוּ שִׁמְךָ

זיינע חסידים וועט ער זיי בודאי מציל זיין פון די רשעים: אור איין ליכט איז גיזייעט צום צדיק. אונ צו די רעכט פארטיגע הערצער איז אן גיברייט פרייד: שמחו פרייט אייך איר צדיקים מיט דעם וואס איר זייט אן גילערנט אין גאט. אונ לויבט צו גאט אז מען דר מאנט זיין היילגין נאמען:

מזמור דר מזמור גייט אויף לעתיד לבא. זינגט צו גאט איין נייע גיזאנג. ווארום ער האט גיטאן וואונדר, ער באדארף גיט האבן קיין הילף פון קיין אנדערין ווארום זיין רעכטע האנט העלפט אים אונ זיין היילגר ארעם: הודיע פריער האט גאט גילאזט וויסין דורך נביאים די ישועה. אונ היינט האט ער אנטפלעקט פאר אלע פעלקער זיין גירעכטיקייט אונ זיין הילף: זכר גאט גידיינקט זיין חסד וואס ער האט מבטיח גיוועזן מיט זיין פארהייס צו דעם הויז גיזינד פון די יודין. אלע וואס זיינען אין עקד וועלט האבין גיזעהן די הילף פון אונזער גאט: הריעו מיט שאלין צו גאט איר אלע פון דער וועלט. עפינט אייער מויל אונ זינגט צו גאט: זמרו זינגט צו גאט מיט אפידיל אונ מיט איין קול פון גיזאנג: בחצוצרות מיט טרומייטין אונ מיט איין קול פון איין שופר זאלט איר שאלין פאר גאט וואס ער איז איין מלכות: ירעם דר ים מיט דעם וואס אין אים איז פר האנדין וועט שטורעמן. די וועלט אונ וואס אלע וואס אין איר זיצין וועלן אויך שטורעמן: נהרות די טייכין וועלין שלאגין איין האנט אויף דר אנדערער מחמת שמחה. אלע בערג באנאנדער וועלין זינגען: לפני ה׳ די שמחה וועט זיין פאר גאט ווייל ער איז גיקומען משפטין די וועלט. ער וועט משפטין די וועלט מיט גירעכטיקייט אונ די פעלקר מיט איין רעכט פארטיגין משפט איטליכין ווי אזו עם קומט:

יי מלך אז גאט וועט האבין גיקיניגט וועלין די פעלקער ציטערין. פאר גאט וואס זיצט אויף די כרובים וועט זיך די וועלט בייגין אום צו פאלין מחמת ציטערניש: ה׳ גאט וואס זיין וואונונג איז אין ציון איז ער גרויס. אונ איז דר הויבין אויף אלע פעלקער:

גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא: וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אַתָּה עָשִׂיתָ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדוֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ קֹרְאִים אֶל יְיָ וְהוּא יַעֲנֵם: בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן לָמוֹ: יְיָ אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל עֲלִילוֹתָם: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַייָ בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ: קוֹל יְיָ עַל הַמָּיִם אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים יְיָ עַל מַיִם רַבִּים: קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ קוֹל

יודו אלע וועלין לויבין צו דיין נאמען. ווייל דר הייליגר גאט איז איין גרויס פארכטיגר: ועוז אונ דאס שטארקייט איז צו דעם מלכות וואס האט ליב צו טאן איין גוטין משפט. דו האסט אן גיבערייט די תורה וואס זי איז רעכט פארטיג. די משפטים פון דר תורה אונ אירע גירעכטע רייד וואס זיינען גיגעבין צו יעקב האסטו דאס גיטאן: רוממו דר הייבט אונזר גאט אונ בוקט זיך צו זיינע פיס ווייל ער איז הייליג: משה ועהט זיין גרויס הייליקייט, משה אונ אהרן זיינן דאך גיוועז פון די גרעסטע באדינער אונ שמואל איז דאך גיוועז פון די גרעסטע וואס פלעגין אן רופין זיין נאמען מתפלל צו זיין זיי פלעגין רופין צו גאט אונ ער פלעגט זיי ענטפערין: בעמוד מחמת גרויס חשיבות פלעגט ער קומען מיט אוואלקנדיגין זייל צו ריידין מיט זיי. ווייל זיי האבין גיהיט זיין תורה אונ זיין חוק וואס ער האט גיגעבין צו זיי: ה' אלהינו האטשע אונזער גאט פלעגט זיי תמיד ענטפערין ווען זיי האבין אים גירופין. אונ דו גאט פלעגסט מוחל זיין די יודין זייערע עבירות מחמת זייערע תפלות, אונ פון דעסט וועגין האט ער זיך נוקם גיוועזן אויף זייער ווערק אונ האט זיי ניט גישייניקט והראיה משה אונ אהרן זיינען גישטארבין מחמת מי מריבה אונ שמואל איז גישטארבין ווייל ער האט זיינע קינדר ניט מדריך גיוועזן אזו ווי רעכט איז, פון דאנען זעהט מען זיין גרויס הייליקייט ווי ער איז קיינעם ניט נושא פנים: רוממו דער הייבט אונזער גאט אונ בוקט זיך צו זיין הייליגן בארג דאס איז דר בית המקדש ווארום אונזער גאט איז הייליג:

מזמור לדוד גרייט אייך אן צו גאטש דינסט איר קינדר פון די שטארקע וואס האבין זיך גישטארקט צו דינען גאט דאס מיינט מען דיא אבות. גיט אפ צוא גאט כבוד אונ אלע שטארקייט איז אלין פון אים: הבו גרייט אייך אן פאר גאט פאר זיין הערליכען נאמען איר זאלט זיך בוקין צו גאט מיט באשייניגען זיין הייליקייט: קול דאס קול פון גאט איז גיוועזין אויף דעם וואסער פון ים סוף. גאט וואס גיהער צו אים כבוד ער האט גימאכט שטורמן, גאט אויף פיל וואסערין: קול גאטש קול איז מיט אזו איין

יְיָ בֶּהָדָר: קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים: קוֹל יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ: קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד: יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה: קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא: נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם: בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵי. צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם: חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ: יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה. זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ: שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה. פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה: לכה

שָׁמוֹר וְזָכוֹר בְּדִבּוּר אֶחָד. הִשְׁמִיעָנוּ אֵל הַמְיֻחָד. יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת וְלִתְהִלָּה: לכה

לִקְרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה. כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה. מֵרֹאשׁ מִקֶּדֶם נְסוּכָה. סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה: לכה

מִקְדַּשׁ מֶלֶךְ עִיר מְלוּכָה. קוּמִי צְאִי מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה. רַב

כֹּחַ ווי דר מענש קאן אויס שטיין. גאטש קול איז מיט שיינקייט: גאטס קול ברעכט טענן בוימר, גאט צו ברעכט די טענן בוימער פון דעם וואלד לְבָנוֹן: וירקידם און האט זיי גימאכט שפרינגען ווי איין קאלב די צוויי בערג האבין גישפרונגן ווי אַוויזיל טיר: גאטס קול האקט אויס פלאם פייער: גאטס קול מאכט ציטערן דם מִדְבָּר. גאט מאכט ציטערין דעם מִדְבַּר קָדֵשׁ: גאטס קול מאכט ציטערין די וואס זיינען שטארק ווי די אינדין, און טוט אנטפלעקין וועלדר. און אין זיין הֵיכָל וועלן אלע זאגין דעם כָּבוֹד: יי גאט איז גיזעסין אליין אז דר מַבּוּל איז גיוועזן. און גאט וועט ווידר זיצין און ער איז איין מֶלֶךְ אויף אייביג דאס אלע וועלין וויסין אז עס איז מער קיין גאט ניט דא: יי גאט, שטארקייט צו זיין פאלק וועט ער געבן. גאט וועט בענטשין זיין פאלק מיט שָׁלוֹם: לְכָה דודי גיי מיין פריינט קעגין דעם שַׁבָּת די וואס ווערט גירופין כַּלָּה מיר וועלין דעם שַׁבָּת צו נעמען:

שָׁמוֹר דם ווארט זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וואס עס שטייט אין די ערסטע עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת און דאס ווארט שָׁמוֹר וואס עס שטייט אין די אנדערע עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת די ביידע ווערטר האט אונז דר גיאיינציגטער גאט גימאכט הערין אין איין זאג דען איין מענטש קען ניט ריידין צוויי ווערטער באנאנד אויף איין מאל דען הקב"ה און זיין נאמן איז אליץ איינס. און דם איז אים צו איין שם און צו שיינהייט און צו בארימונג: לִקְרַאת גייט אהער מיר וועלין דעם שַׁבָּת אנטקעגין גיין דען זי איז דר קוואל פון דר בְּרָכָה דם מיינט מען די גאנצע וואך איז גיבענטשט פון שַׁבָּת. פון אן הייב דאס באשאפונג די וועלט איז זי גיהערשט. דאטשע שַׁבָּת איז דאס לעצט פון אלע ווערק איז זי אבער גיוועזין פריער ביי השי"ת אין זיין מַחֲשָׁבָה:

לך שבת בעמק הבכא. והוא יחמול עליך חמלה: לכה
ה תנערי מעפר קומי. לבשי בגדי תפארתך עמי. על יד
בן ישי בית הלחמי. קרבה אל נפשי גאלה: לכה
ה תעוררי התעוררי. כי בא אורך קומי אורי. עורי עורי
שיר דברי. כבוד יי עליך נגלה: לכה
ל א תבושי ולא תכלמי. מה תשתוחחי ומה תהמי. בך
יחסו עניי עמי. ונבנתה העיר על תלה: לכה
ו היו למשסה שאסיך. ורחקו כל מבלעיך. ישיש עליך
אלהיך. כמשוש חתן על כלה: לכה
י מין ושמאל תפרוצי. ואת יי תעריצי. על יד איש בן
פרצי. ונשמחה ונגילה: לכה
בואי בשלום עטרת בעלה. גם ברנה (ביו"ט בשמחה)
ובצהלה. תוך אמוני עם סגלה. בואי כלה. בואי
כלה. ויאמר בלחש ג"פ בואי כלה שבת מלכתא: לכה

מזמור שיר ליום השבת: טוב להודות ליי ולזמר לשמך עליון: להגיד בבקר חסדך
ואמונתך בלילות: עלי עשור ועלי נבל עלי הגיון בכנור: כי שמחתני יי

מקדש דו קיניגליכע שטאט ירושלים שטיי אויף אונ גיי אויס פון די פאר קערונג
עס איז שוין גינוג דיין זיצין אין טאל דער וויינונג אונ הקב"ה וועט זיך דר
בארימען איבער דיר איין דר בארעמונג:
התנערי טו דיך אפ שאקלען פון שטויב שטיי אויף מיין פאלק אונ קלייד דיך אן דיינע
צירליכע קליידר דורך משיח בן דוד דר זון פון ישי דר דא איז פון בית לחם.
אויך גאט זיי דיך דאך גינעהענען צו מיין זייל אונ זיי זי ערלייזין:
התעוררי ערוועק דיך ערוועק דיך ווען שוין דיין ליכט איז אונטער גיגאנגען. שטיי
אויף מיין ליכט וואך זיך אויף וואך זיך אויף אונ רייד גיזאנג. גאטש
כבוד. איז אויף דיר אנטפלעקט:
לא תבושי דו זאלסט ניט מער פאר שעמט אונ ניט פאר שמאכט ווערין. וואס טושטו
דיך נידער בייגין אונ וואס טוסטו ברומען. אין דיר ירושלים וועלין זיך באשיצין
מיין ארום פאלק אונ די שטאט זאל ווידר גיבויעט ווערין אויף איר הויפין:
והיו אונ דיינע רויבער וועהרין זיין צוא רויבט אונ אלע דיינע פאר דאיבער ווערין
דער ווייטערט ווערין. דיין גאט וועט זיך אויף דיר פרייען גלייך אלס זיך
פרייט איין חתן מיט זיין כלה:
ימין צו דר רעכטער זייט אונ צו דר לינקער זייט זאלסטו דיך שטארקין אונ גאט ב"ה
זאלסטו שטארקין אונ מיר וועלין זיך דר פרייען אונ פאר לוסטיגט ווערין דורך
משיח וואס ער קומט ארויס פון פרץ:
בואי קום מיט פריד דו גאטס קרוין אויך מיט פריידין אונ מיט לוסטין צווישן די
גלויביגע פון ישראל וואס הייסין עם סגולה, קום דו כלה. קום דו כלה:

סקס"ט ר' יא

בפעלך במעשי ידיך ארנן: מה גדלו מעשיך יי מאד עמקו מחשבתיך: איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת: בפרח רשעים כמו עשב ויציצו כל פעלי און להשמדם עדי עד: ואתה מרום לעלם יי: כי הנה איביך יי כי הנה איביך יאבדו יתפרדו כל פעלי און: ותרם כראים קרני בלתי בשמן רענן: ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה אזני: צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה: שתולים בבית יי בחצרות אלהינו יפריחו: עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו: להגיד כי ישר יי צורי ולא עולתה בו:

יי מלך גאות לבש לבש יי עז התאזר אף תכון תבל בל תמוט: נכון כסאך מאז מעולם אתה: נשאו נהרות יי נשאו נהרות קולם ישאו נהרות דכים: מקולות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום יי: עדותיך נאמנו מאד לביתך נאוה קדש יי לארך ימים: ק״י

שבת פאר ברכו זאגט מען דאס:

כגונא דאנון מתיחדין לעילא באחד אוף הכי איהי אתיחדת לתתא ברזא דאחד למהוי עמהון לעילא חד לקבל חד קודשא בריך הוא אחד. לעילא לא יתיב על כורסיא דיקריה עד דאיהי אתעבידת ברזא דאחד כגונא דיליה למהוי אחד באחד והא אוקימנא רזא דיי אחד ושמו אחד:

רזא דשבת איהי שבת דאתאחדת ברזא דאחד למשרי עלה רזא דאחד. צלותא דמעלי שבתא דהא אתאחדת כורסיא יקירא קדישא ברזא דאחד ואתתקנת למשרי עלה מלכא קדישא עלאה. כד עייל שבתא איהי אתיחדת ואתפרשת מסטרא אחרא. וכל דינין מתעברין מנה ואיהי אשתארת ביחודא דנהירו קדישא ואתעטרת בכמה עטרין לגבי מלכא קדישא. וכל שולטני רוגזין ומארי דדינא כלהו ערקין ואתעברו מנה ולית שולטנא אחרא בכלהו עלמין (בר מנה) ואנפהא נהירין בנהירו עלאה ואתעטרת לתתא בעמא קדישא וכלהו מתעטרין בנשמתין חדתין כדין שירותא דצלותא לברכא לה בחדוה בנהירו דאנפין: חצי קדיש. ברכו וכו׳

ווען מען דאבינט ביחידות זאגט מען דאס אויך:

ולומר ברכו את יי המברך. את דיקא דא שבת דמעלי שבתא. ברוך יי המברך. דא אפיקו דברכאן ממקורא דחיי ואתר דנפיק מניה כל שקיו לאשקאה לכלא ובגין דאיהו מקורא ברזא דאת קימא קרינן ליה המברך איהו מבועא דבירא וכיון דמטאן התם הא כלהו לעולם ועד ודא איהו ברוך יי המברך לעולם ועד: ברוך אתה וכו׳

תפלת ערבית

אום דער וואכין הייבט מען דא אן:

והוא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו: יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו:

והוא רחום און ער איז אדערבארמיגער ער טוט פאר געבין די זינד און וועט ניט פר דארבין

כקט״פ ר׳

אום שבת אונ אום יום טוב הייבט מען דא אן :

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְיָ כָּל עַבְדֵי יְיָ הָעוֹמְדִים בְּבֵית יְיָ בַּלֵּילוֹת : שְׂאוּ יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת יְיָ : יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : יוֹמָם יְצַוֶּה יְיָ חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירֹה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי : וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְיָ מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה : וַיַּעְזְרֵם יְיָ וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ : יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה ג״פ : יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ ג״פ : יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ ג״פ : חצי קדיש

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ :

ק״ה בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר. וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים :

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ. תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ

דארבין, והרבה להשיב אונ ער מערט ווידער. צו קערן זיין גרים צארין אונ ער טוט ניט דר וועקין זיין גרים צארין : ה׳ הושיעה גאט טוט העלפין, דר קיניג זאל אונז ענטפערין אין דעם טאג ווען מיר רופין צו אים :

ברוך גילויבט ביסטו גאט אונזער גאט קיניג פון דער וועלט וואס דורך זיין ווארט מאכט ער פינצטער די אבינטן . מיט חכמה עפינט ער די טויערן פון הימל אונ מיט פר שטאנדיקייט פאר ענדערט ער די צייטין אונ פר בייט די צייטין אונ נאך זיין ווילין זעצט ער די שטערן אין הימל . ער באשאפט דעם טאג אונ דיא נאכט. ער וועלגערט צוא דיא ליכט אזו ווערט פינצטער, אונ אז ער וועלגערט אוועק די פינצטערניש ווערט ליכטיג אונ פירט אוועק דעם טאג אונ ברייננט די נאכט. אונ מאכט איין צווישן שייד צווישן טאג אונ צווישן נאכט . זיין נאמען איז גאט דער הערשארין : ברוך גילויבט ביסטו גאט דער דא מאכט פינצטער די אבינטן :

אהבת עולם איין אייביג ליבשאפט האסטו דיין הויז גיזינד פון דיין פאלק ישראל ליב. די תורה אונ מצות אונ גזעץ אונ גירכט האסטו אונז גילערינט דרום אזו גאט אונזער גאט אין אונזער לייגין זיך שלאפין אונ אז מיר שטייען אויף באדארפין

סקצ״פ ר׳ מיר

וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה: וְאַהֲבָתְךָ לֹא תָסוּר (נ״א אַל תָּסִיר) מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

מיר ריידין אין דיינע געזעץ. אונ מיר טועןן זיך פרייען מיט די רייד פון דיין תורה אונ טוען האלטין דיינע מצות אימער אונ אייביג דען זיי זיינען אונזר לעבין אונ זייא דער לייגערן אונזרע יארין אונ מיר בדארפן לערנען דיין תורה טאג אונ נאכט: ואהבתך מיר בעטין דיך טוא ניט אפ פון אונז דיין ליבשאפט ביז אין דר אייביקייט: ברוך געלויבט ביסטו גאט דער וואס האט ליב זיין פאלק ישראל:

וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָֹה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הֶעָרִיצִים הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ. הָעֹשֶׂה גְדוֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר. הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ. הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ. הָאֵל הָעֹשֶׂה לָּנוּ נְקָמָה בְּפַרְעֹה וְאוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם. הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ:

אמת דס אלץ איז וואר און וואהראפטיג און עס איז ביא אונז שטאנדהאפטיג דעס ער איז אונזר גאט און עס איז ניטא קיין אנדער גאט און מיר ישראל זיינן זיין פאלק דר וואס האט אונז אויס גילייזט פון האנט די קיניגין פון פרעה און סנחריב. אונזר קיניג ער האט אויס גילייזט אונז פון הענט די שטארקע. ער איז גאט וואס באצאלט אלע אונזערע באליידיגר און בצאלט פר געלטונג צו אלע וואס האבין פיינט אונזרע לייבער. ער טוט גרויסקייט ביז אן סוף. ער טוט נסים און פר הוילענע זאכן אן צאל. ער טוט אונזערע לייבר אין לעבין און האט אונזרע פיס ניט לאזין זיך אויס גלישין דר אונז האט גמאכט טרעטין אויף די הויך פון אונזרע פיינט און האט אויף גיהויבין אונזער הערשאפט איבר אלע אונזערע פיינט: העושה דער דא האט גטאן צו אונז נסים און רעכענונג אן פרעה און וואונדערליכע צייכן אין לאנד פון די קינדר חם. ער הט גישלאגן מיט זיין גרים צארן אלע די ערשט גיבארענע פון מצרים און האט אויס גיצויגן זיין פאלק ישראל פון צווישן זיי צו אייביגע פריישאפט. דר דא האט אריבר גיפירט זיינע קינדר צווישן די שטיקער פון דעם ים. זייערע נאך יאגר און זייערע פיינט הט ער איין גיזונקן אין די אפ גרונטין. זיינע קינדער האבן גיזעהן זיין שטארקייט און לויבין און דאנקען זיין נאמען: ומלכותו און זיין קיניגרייך מיט

כקמ"פ ר׳ ־עם

ומלכותו ברצון קבלו עליהם משה ובני ישראל לך ענו
שירה בשמחה רבה ואמרו כלם:

מי כמכה באלם יי מי כמכה נאדר בקדש נורא
תהלות עשה פלא: מלכותך ראו בניך בוקע
ים לפני משה זה אלי ענו ואמרו: יי ימלוך לעולם
ועד: ונאמר כי פדה יי את יעקב וגאלו מיד חזק
ממנו: ברוך אתה יי גאל ישראל:

השכיבנו אבינו לשלום והעמידנו מלכנו לחיים טובים
ולשלום. ותקננו בעצה טובה מלפניך
והושיענו מהרה למען שמך. ופרוש עלינו סכת שלומך*).
והגן בעדנו והסר מעלינו
אויב דבר וחרב ורעב ויגון.

*) לשבת ברוך אתה יי הפורש סכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים:
ושמרו וכו'

והסר שטן מלפנינו ומאחרינו ובצל כנפיך תסתירנו.
ושמור צאתנו ובואנו לחיים טובים ולשלום מעתה ועד
עולם. כי אל שומרנו ומצילנו אתה: ברוך אתה יי שומר
עמו ישראל לעד: ח"ק

דעם גאטן ווילן האבין זיי אויף זיך מקבל געוועזן משה מיט די קינדער ישראל. מיט
גרויס פרייד האבין זיא געזאגט לויב געזאנג אונד זייא אלע האבין געזאגט:
מי גאט וואר איז דיר גלייך צווישן דיא שטארקע ווער איז צו דיר גלייך בשיינט
מיט הייליקייט דוא ביסט פארכטיג מיט לויב דוא טוסט וואונדער: מלכותך דיינע
קינדער האבין געזעהן דיין קיניגרייך דוא האסט געשפאלטין דעם ים פאר משה. דס
איז מיין גאט האבן זיי געשריען, אונד געזאגט גאט וועט קיניגין אין דער אייביקייט:
ונאמר אונד נאך איז געזאגט געווארין דורך ירמיהו הנביא גאט האט אויס געלייזט
יעקב אונד האט אים אויס געלייזט פון איין שטארקע האנט: ברוך געלויבט ביסטו גאט
דער האט אויס געלייזט די קינדער פון ישראל:
השכיבנו ה' לאז אונז גאט אונזר גאט לייגין צו פריד אונד לאז אונז אויף שטיין
צוא לעבין אונד שפרייט איבער אונז דיין פרידליכע דעק אונד שטעל אונז
אין איין גוטן ראט פאר דיר אונד העלף אונז אום ווילן דיין נאמען אונד בשיץ פאר אונז אונד
טוא אפ פון אונז איין פיינט אונד מארד אונד שווערד אונד הונגער אונד טרויערקייט והסר
אונד טוא אפ דעם שטן פון פאר אונז אונד פון נאך אונז אונד פארבארג אונז אין שאטן פון
דיינע פליגיל כי דען דו גאט ביסט אונזר היטער אונד אונזר באשירמר כי דען דו גאט
ביסט אלייטזעליגר אונד איין דר בארמיגער קיניג ושמור טוא היטין אונזר אויס גאנג
אונד אונזער קומען צו לעבין אונד צו פריד פון איצונד ביז אין דער אייביקייט:
ברוך געלויבט ביסטו גאט דר דא היט זיין פאלק ישראל צו אייביג:

ושמרו   סכמ"ש ר'

מנהג השל"ה לומר קודם ח"ק בחול ברוך ה' לעולם אמן ואמן ובשבת ושמרו (וביו"ט ור"ח ויוה"כ פסוקים אחרים מעין קדושת היום) ויש להם על מה שיסמכו אבל הנוהגין שלא לומר בחול ברוך ה' לעולם אמן ואמן מפני חשש הפסק גם בשבת (ויו"ט ור"ה ויוה"כ) אין להפסיק בפסוקים ואין להפסיק להגר"ז יעלה ויבא בליל ר"ח:

לשבת וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעֹלָם כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ: ח"ק

לשלש רגלים וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ח"ק

לראש השנה תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: ח"ק

ליום כפור כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: ח"ק

תפלת ערבית לשבת

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בש"ת זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

אום ווינטער זאגט מען מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם: אום זומער זאגט מען מוֹרִיד הַטָּל.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

בש"ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמָן. זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל (בש"ת הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה קִדַּשְׁתָּ אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי לִשְׁמֶךָ. תַּכְלִית מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. וּבֵרַכְתּוֹ מִכָּל הַיָּמִים. וְקִדַּשְׁתּוֹ מִכָּל הַזְּמַנִּים. וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁמְרוּ די יִשְׂרָאֵל זָאלִין הִיטִין דָעם הֵיילִיגִין שַׁבָּת צוּא הַאלְטִין דָעם הֵיילִיגִין שַׁבָּת אֵיין אֵייבִּיג פַאר בּוּנְד צוּ זֵייעֶרֶע דוֹרוֹת: ביני צְוִוישְׁן מִיר אוּנ צְוִוישִׁין יִשְׂרָאֵל אִיז דֶער שַׁבָּת אֵיין אֵייבִּיגֶער צֵייכִין כי דֶען אִין זֶעקְס טֶעג הָאט גָאט בַּאשַׁאפִין דִיא הִימִיל אוּנ עֶרְד אוּנ אִין זִיבֶּעטִין טָאג הָאט עֶר גִירוּט:

אַתָּה קדשת דוּא הָאסְט גִיהֵיילִיגְט דָעם זִיבֶּעטִין טָאג פוּן דַיין נָאמֶען וֶועגִין. דֶער שַׁבָּת אִיז אֵיין עֶנְד פוּן אַרְבַּייט דָאס הִימִיל אוּנ עֶרְד אוּנ הָאסְט אִים גִבֶּענְטְשְׁט מֶער פוּן אַלֶע טָאג אוּנ דוּא הָאסְט אִים גִיהֵיילִיגְט מֶער פוּן אַלֶע צֵייטִין. אוּנ אַזוֹ שְׁטֵייט גִישְׁרִיבִּין אִין דַיין תּוֹרָה:

ויכלו   סקמ"פ ר'

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות:

ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג. עם מקדשי שביעי. כלם ישבעו ויתענגו מטובך. ובשביעי רצית בו וקדשתו. חמדת ימים אותו קראת. זכר למעשה בראשית:

אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו. קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובך ושמח נפשנו בישועתך וטהר לבנו לעבדך באמת. והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך. וינוחו בה כל ישראל מקדשי שמך: ברוך אתה יי מקדש השבת:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה. והשב העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל. ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:

ר"ח און חוה"מ זאגט מען יעלה ויבא:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדך וזכרון

ויכלו און זייא זיינען גיגרונד פעסטיגט גיווארין דיא הימיל און די ערד און אלע איר הערשאפט. און גאט האט פר לענט אין דם זיבעטין טאג זיין ווערק וואס ער האט גימאכט און גאט האט גירועט אין דעם זיבעטין טאג פון אלע זיינע ארבעט וואס ער האט גיטאן. און גאט האט געבענשט דעם זיבעטין טאג און האט אים גיהייליגט דען אין שבת האט ער גירועט פון אלע זיינע ווערק וואס גאט האט באשאפין און האט גימאכט:

ישמחו במלכותך עס פרייען זיך מיט דיין קיניגרייך די וואס היטן שבת און וואס רופן ווייגין שבת פערגניגען צו האבין עם דאס פאלק וואס הייליגן דעם זיבעטין טאג אלע זאלין זיך זעטיגין און זאלין פערגניגען האבין פון דיין גוטקייט און אין דעם זיבעטין טאג האסטו באוויליגט און האסט אים גיהייליגט חמדת דאס גילוסטונג פון אלע טעג האסטו אים גירופין ער איז איין אנדיינקונג צו דיא ווערק פון אנפאנג וויא דו האסט די וועלט באשאפין:

אלהינו אונזער גאט און גאט פון אונזערע עלטערן באוויליג אן אונזער רואונג קדשנו הייליג אונז מיט דיינע מצות און גיב אונזער חלק אין דיין תורה און ניט אין הבלי עולם שבענו מאך אונז זאט פון דיין גוטש און דער פרייא אונז מיט דיין הילף וטהר און ריינג אונזר הארץ אז מיר זאלין דיך דינען באמת והנחילנו און מאך אונז ארבין אונזער גאט מיט ליבשאפט און גוטין ווילין דיין הייליגין שבת און זייא זאלין רוען אין אים די ישראל וואס זיי הייליגין דיין נאמען: ברוך גילויבט ביסטו גאט דער וואס הייליגט דעם שבת׳

סקס"פ ר׳

מגן

ירושלים עיר קדשך וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום ביום לר"ח ראש החדש הזה: לחוה"מ פסח חג המצות הזה: לחוה"מ סוכות חג הסכות הזה: זכרנו יי אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים: ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו. ורחם עלינו והושיענו. כי אליך עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים: ברוך אתה יי המחזיר שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת. ערב ובקר וצהרים. הטוב כי לא כלו רחמיך המרחם כי לא תמו חסדיך כי מעולם קוינו לך: אום שבת חנוכה ועל הנסים

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך מלכנו תמיד לעולם ועד:

בש"ת וכתוב לחיים טובים כל בני בריתך:

וכל החיים יודוך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי טוב (האל ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב): ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות:

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך. ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום. וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך: ובספר ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

בש"ת ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה וגזרות טובות נזכר ונכתב לפניך אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום: ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי:

אלהי. נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי. וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם: יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך יי דוחה: למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננו: עשה למען שמך. עשה למען ימינך. עשה למען תורתך. עשה למען קדשתך: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: עשה שלום (בש"ת השלום) במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: יהי רצון וכו'

דער חזן זאגט ויכלו דר נאך זאגט דאס קהל ויכלו. דער נאך זאגט דער חזן ברוך אתה וכו'. אונ דער צבור זאל צו הערין:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון קונה שמים וארץ:

אלע שבת זאגט מען מגן אבות נאר אז דער ערשטער טאג פון פסח גיפאלט אום שבת זאגט מען נים. אויך נים ביא איין אבל הדיוטא לצלן, אונ נים ביא איין חתן. אונ אז מען זאגט נים מגן אבות זאגט מען נים אלהינו וכו':

מגן אבות בדברו מחיה מתים במאמרו האל (בש"ת המלך) הקדוש שאין כמוהו. המניח לעמו ביום שבת

מגן אבות גאט האט בשירמט אונזערע עלטערין מיט זיינע רייד, ער מאכט לעבעדיג די טויטע סקפ"ט ר'

קִדְּשָׁנוּ. כִּי בָם רָצָה לְהָנִיחַ לָהֶם. לְפָנָיו נַעֲבוֹד בְּיִרְאָה וָפַחַד וְנוֹדֶה לִשְׁמוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מֵעֵין הַבְּרָכוֹת. אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי וּמֵנִיחַ בִּקְדֻשָּׁה לְעַם מְדֻשְּׁנֵי עֹנֶג זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

דער נאך זאגט דער חזן אלהינו ואלהי אבותינו ביז מקדש השבת אונ קדיש מיט תתקבל:

מִזְמוֹר לְדָוִד יְיָ רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי עַל מֵי מְנוּחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה: אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים: ח"ק

חזן **בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ:**

ק"ה **בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:**

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת*) וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם: וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ. וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד: אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס זוּלָתוֹ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ. וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

*) בעת ס"ת

וְעַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ. לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם עֲלֵיהֶם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: ק"י. אדון שלם

טויטש מיט זיין זאג חזל הקדוש דר הייליגער גאט עס איז ניט דא זיין גלייכין המניח דער דא לאזט רוען זיין פאלק אין דעם הייליגן שבת, דען ער האט געוואלט לאזין זיי רוען. לפניו פר אים וועלין מיר דינן מיט פארכט אונ מיט ציטערנעש ונודה אונ וועלין דאנקן זיין נאמן אייביג מיט ברכה פון דעם גלייכענש דאס זיך די ברכות פאסין צו דם זעלביגן טאג. ער איז גאט פון לויב ער איז איין הער פון פריד ער הייליגט דעם שבת אונ ער בענשט דעם זיבעטן טאג אונ מאכט רוען מיט הייליקייט צום פאלק ישראל די זיך פערגן מיט זענעפטיקייט זכר דער שבת איז איין גידעכטנעש צו די ווערק פון ששת ימי בראשית כלומר דר שבת ווייזט אונז אז גאט האט אין זעקס טעג אליין באשאפן די וועלט אונ אין דעם זיבעטן טאג האט ער גירוט:

יזא מען קומט אהיים זאל מען זאגן דאס:

שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא ג"פ: בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא ג"פ: בָּרְכוּנִי לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא ג"פ: צֵאתְכֶם לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא ג"פ:

כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ: יְיָ יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחוֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ: בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר: גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא רָע כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ: דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ: הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ: וַתָּקָם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ: זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָה כָּרֶם: חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעֹתֶיהָ: טָעֲמָה כִּי טוֹב סַחְרָהּ לֹא יִכְבֶּה

שלום עליכם פריד זאל קומען אויף אייך וואס איר זייט שלוחים פון דעם אייבערשטין דאס מיינט מען גאט ברוך הוא. אזו וויא מיר גיפינען אין דער גמרא אז צוויא מלאכים באלייטין איטליכין מענטשן איין מלאך איז איין מלאך טוב אונ איין מלאך איז איין מלאך רע. ניי־ערט דורך דעם וואס זיי זעהן דיא ליכט פון שבת ברענן וואס ווערין אן גירופין שלום בית ווערט צווישין דעם מלאך רע אונ מלאך טוב אויך שלום אונ ענטפערט אמן בעל כרחו דורך דעם זאגין מיר שלום עליכם פריד זאל קומן אויף אייך מלאכי השרת דאס זיינען דיא צוויא מלאכים וואס אויבין זיינען זאל ווערין צווישין אייך שלום דורך אונזערע ליכט וואס הייסין שלום בית: בואכם אייער קומען איז נאר פון דעסט וועגין אז זאל ווערין צווישין אייך שלום, איבר דעם ברכוני זאלט איר מיך בענטשן מיט שלום ווארום דורך דעם וואס ווערט שלום צווישין אייך קען זיין אלע ברכות אויף אונז אזויא וויא עס שטייט יי יברך את עמו בשלום וויא מיר גיפינען אין דער גמרא אז דיא צוויא מלאכים בענטשין איטליכין מענטשין אז זייא זעהן דיא ליכט פון שבת ברענגען: צאתכם אייער ארויס גאנג פון אונז זאל זיין מיט שלום דהיינו דאס רע זאל בטל ווערין פון דעם מלאך רע אונ אפילו אז ער גייט אוועק פון אונז זאל אויך זיין לשלום:

אשת חיל איין פרומע אשה ווער קען געפינען כלומר ניט איטליכער איז זוכה צוא האבין איין פרומע אשה אונ עס איז ווייטער אונ טייערער פון פעריל איר קויפונג כלומר זי איז חשובר פון פעריל: בטח עס פר זיכערט זיך אין איר דאס הארץ פון איר מאן, אונ זאק רויב כלומר אל דאס גוטעס ווערט איר ניט גימינערט: גמלתהו זיא איז אים גומל גוטש אונ ניט קיין בייז אלע טאג פון איר לעבין: דרשה זיא פארשט נאך אליין נאך וואל אונ פלאקס אונ ארבעט מיט דעם ווילין פון אירע הענט דען אירע הענט ווילין ארבעטין אונ זיא זאגט קיין תירוצים ניט דס זיא האט ניט צו דער ארבעט וואס זיא דארף: היתה זיא איז גלייך וויא די שיפין פון אסוחר וואס ברייגן סחורה פון ווייט אזו ברייגט זיא אויך פון ווייט איר שפייז: ותקם אונ זיא שטייט אויף אז עס איז נאך נאכט אונ גיט שפייז צו איר הויז גיזינד אונ איין גיזעצטע שפייז גיט זיא צו אירע יונג פרויען: זממה זיא טראכט אויף איין פעלד צו קויפין עס אונ קויפט עס אונ פון די פרות פון אירע הענט כלומר פון דעם שכר פון איר ארבעט פלאנצט זיא איין ווייןגארטין: חגרה זיא גורט אן מיט שטארקייט אירע לענדין אונ שטארקט אירע ארום צוא טאן איין מלאכה אונ איז ניט פויל: טעמה אירע ייד אונ איר עצה איז, דאס איר האנדיל איז גוט אונ דרום ווערט ניט פאר לאשין ביי

נאכט   סקמ"ב ר'

בלילה נרה: ידיה שלחה בכישור וכפיה תמכו פלך: כפה פרשה לעני וידיה
שלחה לאביון: לא תירא לביתה משלג כי כל ביתה לבש שנים: מרבדים
עשתה לה שש וארגמן לבושה: נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ:
סדין עשתה ותמכר וחגור נתנה לכנעני: עוז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון:
פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה: צופיה הליכות ביתה ולחם עצלות
לא תאכל: קמו בניה ויאשרוה בעלה ויהללה: רבות בנות עשו חיל ואת
עלית על כלנה: שקר החן והבל היפי אשה יראת יי היא תתהלל: תנו לה
מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה:

נאכט איר ליכט נייערט זי זיצט אונ ארבעט ביי איר: ידיה אירע הענד שטרעקט זיא אין
דעם קעמיל וואס די וואל ליגט דרויף אונ אירע הענט נעמן אן דעם שפינדיל: כפה איר
האנט פאר שפרייט זיא צוא איין ארימאן אונ אירע הענט שטרעקט זיא צו איין אביון צו
געבין אים צדקה: לא זיא האט קיין מורא ניט פאר איר הויז גיזינד פון וועגין דר קעלט פון
שנייא ווארום איטליכר פון איר הויז גיזינד איז אן גיקלייד מיט רויטע גיפארבטע קליידר:
מרבדים שיין בעט גיוואנט מאכט זיא צו זיך ליינען אונ פורפור וואל איז אירע קליידער:
נודע איר מאן ווערט דר קענט אין די טויערן, ווען ער זיצט מיט די אלטע אונ חשובה פון
דעם לאנד דר קענט מען אים צווישין זיי פון וועגין זיינע שיינע קליידער וואס זי מאכט
אים: סדין איין ליילאך מאכט זיא אונ פר קויפט כלומר זי ארבעט אפילו מער וויא זי דארף
האבין אין הויז אריין אונ איין גארטיל גיט זיא צום סוחר כלומר זיא פר קויפט אים: עוז
שטארק אונ שיין איז איר קלייד אונ זיא פרייט זיך אלע אירע טעג אויף דעם הינטערשטין
טאג וואס זיא וועט שטארבין מיט איין גוטין שם: פיה איר מויל עפינט זיא מיט חכמה אונ
דם לערנונג פון חסד איז אויף איר צונג. זיא לערינט איטליכין צוא טאן חסד מיט לייטין:
צופיה זיא קוקט דיא גייננג פון איר הויז גיזינד כלומר זיא גיט אכטונג אויף איר הויז גיזינד
וויא אזו זיי זאלין זיך פירין מיט אמת אונ צניעות, אונ פויל ברויט עסט זי ניט כלומר זיא
זאמט זיך ניט אין איר עסין וויא איין עצל נייערט זיא עסט גיך אונ קערט זיך באלד אום
צו איר ארבעט. אונ איבער דעם קמו שטייען אויף אירע קינדר אונ לויבן זיא, אויך איר מאן
שטייט אויף אונ לויבט זיא. אונ אזו זאגין זייא רבות פיל טעכטער כלומר פיל ווייבער האבן
איין גיזאמילט גוטס אבער דו ביסט העכער אונ גילויבט איבער אלע: שקר החן עס איז
פאלש דר חן וואס איין אשה האט אונ איר שיינקייט איז נאריש מען לויבט זיא ניט דר מיט
נייערט דיא אשה וואס האט מורא פאר גאט די ווערט גילויבט: תנו גיט צו איר פון דיא
פרות פון אירע הענט אונ אירע מעשים לויבין זיא אין די טויערין כלומר איטליכער וואס
גייט אריין אין די טויערין לויבט זיא פון וועגין אירע גוטע מעשים וואס זיינען מעיד אויף
איר. אונ דער משל פון דעם קאפיטיל גייט אויף דער תורה אונ אויף די וואס לערנען זי,
אשת דאס איז די תורה ווער קאן זיא גיפינען, ניט איטליכער איז זוכה צו איר ורחוק אונ עס
איז ווייטער אונ חשובר פון פעריל איר קויפונג בטח עס פאר זיכערט זיך אין איר דאס
הארץ פון איר מאן דאס איז דער וואס לערינט זי ושלל אונ ער ווערט ניט גימינגערט קיין
זאך רויב כלומר אל דאס גוטש דען ער עסט די פרות פון דר תורה אויף דער וועלט אונ
דאס קרן בלייבט אים אויף יענער וועלט: גמלתהו זי איז אים גומל גוטש אלע טעג פון איר
לעבין כלומר איביג דען זיא האט דאך איין קיום ביז איביג: דרשה מיינט מען זיא פארשט
מקרא אונ משנה אונ מדרש וואס דאס איז דאס באדערפעניש פון די תלמידים אונ ווייל
ער גלייכט די תורה צו איין אשה דרום זאגט ער דאס לשון (צמר ופשתים) וואס דאס איז
דאס באדערפעניש צו דר מלאכה פון די ווייבר: היתה אונ די תורה איז גליך ווי די שיפין
פון איין סוחר וואס ברייננגען פון ווייט סחורה אזו ברייננגט אויך די תורה בענטשונג אונ
שפייז צו אירע לערנר: ותקם מיינט מען צו דר תורה מוז מען אויף שטיין אז עס איז נאך
נאכט אונ דענסטמאל לערינט דער רבי צו זיינע תלמידים דעם גיזעצטין שיעור וואס ער
האט מיט זיי: זממה די תורה פאר צאמט מיט איין צאם דעם רשע אונ נעמט אים אוועק פון
דער וועלט צוא פאר לירין אים, אונ פון דיא פרות פון אירע הענט פלאנצט זיא איין וויין

סכמ"ש ר'   גארטין

קידוש אונ הבדלה איז א מצוה צו מאכין אויף וויין, נאר ווען די וויין האט אשלעכטין ריח טאר מען דריבער קיין קידוש ניט מאכין, איבר ראזינקעס וויין מעג מען אויך קידוש מאכן, אונ ווען ער האט ניט קיין וויין מעג ער מאכן קידוש איבר חלה. ווען איינר איז מפסיק מיט ריידין צווישין ברכה אונ צווישין טרינקען אדער ווען די וויין האט זיך אויס גיגאסין פון בעכר מוז ער נאך אמאל מאכין די ברכה. צו קידוש מוז מען די חלה צו דעקין. פריטאג צו נאכט מאכט מען המוציא איבער דיא אנטערשטע חלה אונ שבת אין דער פריא אדר יום טוב ביידא נאכט מאכט מען המוציא איבער דיא אויבערשטע. תיכף נאך קידוש זאל ער המוציא מאכין. בשעת עסין זאל מען טראכטין נאר פון שבת וועגין:

קידוש ליל שבת

מען זאגט מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר וגו' גיפינט מען אויבין:

דָא הִיא סְעוּדָתָא דַחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין:

אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דִמְהֵימְנוּתָא. שְׁלֵימָתָא חֶדְוָתָא דְמַלְכָּא קַדִּישָׁא: אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דְמַלְכָּא. דָא הִיא סְעוּדָתָא דַחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין וּזְעֵיר אַנְפִּין וְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא. אַתְיָן לְסַעֲדָא בַּהֲדֵהּ:

יוֹם הַשִּׁשִּׁי. וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

על היין סַבְרִי מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

על הפת בִּרְשׁוּת מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

גארטין דאס זיינען דיא צדיקים וואס זיי ווערין אן גירופין נאטס וויין גארטין די תאווין אין קיום דורך דער תורה לעולם הבא: סמכוה זיא רעט דאס איר האנדיל איז גוט אונ עס ווערט ניט פאר לאשין ביי נאכט איר ליכט דאס איז גיוועזן אין דער נאכט וואס דיא מצרים זיינען דער שלאגין גיווארין דערנשט מאל האט דיא תורה דער לייכט צו די ישראל אונ האט מען גיוועזן אויף זיי: ידיה אירע הענט האט דיא תורה גישטרעקט מיט רעכט פארטיגע מעשים אונ אירע הענט לעהנגען לעהנגען אונטער איין אונטער לעהנונג: כפה איר האנט פאר שפרייט דיא תורה צו דעם וואס מאכט זיך איבר איר גלייך וויא איין ארימאן אין אים בלייבט די תורה: לא זיא האט קיין מורא ניט פאר איר הויז גיזינד פאר דעם שניא וואס מען איז דן אין אים רשעים. דען איר גאנץ הויז גיזינד איז אן גיקליידט מיט רויטע אדער זיי זיינען אן גיקלייד מיט צווייא פאכינדיגע מצות דהיינו נתק תתן אונ פתוח תפתח אונ העניק תעניק. די מצות וועלין זיי מציל זיין פון דעם גיהנם פון שניא: סדין איין לייאלאך כלומר איין שיין קלייד מאכט די תורה צו דיא חכמים אונ איין גארטיל ניט זיא צו דעם סוחר וואס איז אן גיגורט מיט איר סחורה אונ קען זיא: עוז שטארק אונ שיין איז איר קלייד אונ זיא לאכט צום הינטערשטין טאג דאס איז דער יום המיתה כלומר אירע לערנער דארפין זיך ניט זארגין פאר דעם מדת הדין וואס נאך דעם יום המיתה איז ווארום זייא וועלין ניצול ווערין פון אים: צופיה זיא קוקט די גייג פון איר הויז כלומר זיא לערינט אירע לערנער דעם נוטין וועג צוא אפ שיידין זיך פון איין עבירה: קמו זיי שטייען אויף אירע קינדער כלומר אירע תלמידים אונ לויבין זיא, אויך איר מאן לויבט זיא אונ אזוא זאגין זייא שכר עס איז פאלש דער חן פון דיא רשעים אונ עס איז נאריש זייער שיינקייט. דרום תנו גיט צוא דער תורה לעתיד לבא פון דיא פרות פון אירע הענט איין לויבונג אונ איין שיינקייט אונ איין גדולה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו ורצה בנו ושבת קדשו באהבה וברצון הנחילנו זכרון למעשה בראשית. תחלה למקראי קדש זכר ליציאת מצרים. כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים. ושבת קדשך באהבה וברצון הנחלתנו: ברוך אתה יי מקדש השבת:

אזמר בשבחין. למיעל גו פתחין.
דבחקל תפוחין. דאנון קדישין:
נזמין לה השתא. בפתורא חדתא.
ובמנרתא טבתא. דנהרא על רישין:
ימינא ושמאלא. וביניהו כלה.
בקשוטין אזלא. ומאנין ולבושין:
יחבק לה בעלה. וביסודא דילה.
דעביד נייחא לה. יהא כתיש כתישין:
צוחין אף עקתין. בטלין ושביתין. ברם
אנפין חדתין. ורוחין עם נפשין:
חדו סגי ייתי. ועל חדא תרתי. נהורא
לה ימטי. וברכאן דנפישין:
קריבו שושבינין. עבידו תקונין.
לאפשא זינין. ונונין עם רחשין:
למעבד נשמתין. ורוחין חדתין.
בתרתין ובתלתין. ובתלתא שבשין:
ועטורין שבעין לה. ומלכא דלעלא.
דיתעטר כלא. בקדיש קדישין:
רשימין וסתימין. בגו כל עלמין. ברם
עתיק יומין. הלא בטיש בטישין:
יהא רעוא קמה. דתשרי על עמה.
דיתענג לשמה. במתיקין ודובשין:
אסדר לדרומא. מנרתא דסתימא.
ושלחן עם נהמא. בצפונא ארשין:
בחמרא גו כסא. ומדאני אסא.
לארוס וארוסה. להתקפא חלשין:
נעביד להון כתרין. במלין יקירין.
בשבעין עטורין. דעל גבי חמשין:
שכינתא תתעטר. בשית נהמי
לסטר. בווין תתקטר. (נ"א בווין
תתקטר. בשית נהמי לסטר). וזינין
דכנישין:
שביתין ושביקין. מסאבין דרחיקין.
חבילין דמעיקין. וכל זיני חבושין:
למבצע על רפתא. כזיתא וכביעתא.
תרין יודין נקטא. סתימין ופרישין:
משח זיתא דכיא. דטחנין רחיא.
ונגדין נחליא. בגוה בלחישין:
הלא נימא רזין. ומלין דגניזין.
דליתיהון מתחזין. טמירין וכבישין:
אתעטרת כלה. ברזין דלעלא. בגו
האי הלולא. דעירין קדישין:

ויהא רעוא מן קדם עתיקא קדישא דכל קדישין טמירא דכל טמירין סתימא דכלא דיתמשך טלא עלאה מניה למליא רישיה דזעיר אנפין ולהטיל לחקל תפוחין קדישין בנהירו דאנפין ברעוא ובחדותא דכלא:

ברוך אתה געלויבט ביסטו גאט אונזער גאט דער קיניג פון דר וועלט וואס ער האט געהייליגט אונז מיט זיינע מצות אונ האט בגערט אין אונז, אונ זיין הייליגין שבת מיט ליבשאפט אונ מיט באוויליגונג האט ער אונז גימאכט ארבן. דער שבת איז איין גידעכעניש צו מעשה בראשית דען דער שבת איז איין טאג איין ערסטער צו אלע אן רופונג דער הייליקייט ער איז איין גידעכעניש צוא דעם ארויס גאנג פון מצרים כי דען אין אונז האסטו דערוועהלט מאל אויס דער וועלט אונ האסט אונז געהייליגט, אונ דיין הייליגין שבת מיט ליבשאפט אונ מיט גוטין ווילין האסטו גימאכט ארבין אונז: ברוך געלויבט ביסטו גאט דער וואס הייליגט דעם שבת:

מען זאל שבת ניט אזו פריא אויף שטיין וויא אין אנדערע טעג מחמת בייא דעם קרבן תמיד שטייט בבוקר אונ בייא דעם קרבן שבת שטייט ניט בבוקר נאר וביום השבת, אונ אז מען גייט אין שול אריין זאל מען זאגן דעם מזמור (שיר המעלות לדוד שמחתי באומרים לי וגו׳). ווען איינער בגעגינט שבת פריא איין מענטשין זאל ער צוא אים זאגן גוט שבת ניט אזו וויא תמיד זאגט ער גוט מארגן, אונ אז מען קושט דיא מזוזה אום שבת זאל מען אויך ניט זאגן דעם פסוק ה׳ ישמר צאתי וגו׳ נאר דעם פסוק זכור את יום השבת וגו׳ מחמת שבת אליין היט אונז, אונ מחמת דעם טעם זאגט מען ניט אום שבת שומר עמו ישראל לעד נאר מען זאגט ופרוש וגו׳. אויך זאל מען נזהר זיין צו זאגן קריאת שמע אין דר צייט מחמת מען איז מאריך בנגונים קען מען גרינג זובר קריאת שמע זיין דרום ווער עס וויל ער זאל ניט עובר קריאת שמע זיין דער זאל זאגן אין דער פריא דיא ערשטע פרשה פון קריאת שמע ביז ובשעריך אונ דער נאך תיכף צו גיין אין שול אריין כדי ער זאל זיין פון דיא ערשטע צעהן מענטשין וואס גייען אין שול אריין אונ זאל זאגן תיכף מה טובו:

די לומדים זיינען מחייב צוא מזהיר זיין דיא פראסטע לייט אז מען זאל ניט מפסיק זיין מיט קיין שום זאך סיא צו ריידן אדער לערנען אדער שירות ותשבחות אדער תהלים וואנט פון אן הויב ברוך שאמר ביז נאך שמונה עשרה אונ מען טאר ניט אפילו בלשון הקודש מפסיק זיין. אונ דיא מענטשין וואס קוקן אריין אין ספרים בשעת דער חזן זינגט דארפין זייא גזהר צוא זיין אז זייא זאלין ניט ריידן קיין שום ווארט נאר מיט דער מחשבה אין זין צו האבן, אונ ווען איינער האט אויס גילאזין טאר ער ניט נאך זאגן דעם חזן דיא ווערטער מחמת דאס הייסט איין הפסק אונ דער פראסטער עולם איז גיוואוינט ווען דער חזן זאגט שוכן עד אדער קריש, זאגין זיי מיט אים, דאס איז בודאי אסור מחמת זייא דער מאנען דעם שם שמים לבטלה ובפרט אין ימים נוראים מיינען זייא אז עס איז א מצוה אונ טוען דאס פאר פרומקייט אונ דאס איז איין גרויסע עבירה דרום דארף מען דעם פראסטין עולם אויף דעם זייער מזהיר זיין:

שחרית לשבת ויום טוב

מען דאווינט פון אן הויב דיא ברכות אונ דיא מזמורים נאך אנאנדער ביז ישתבח אונ דער נאך הייבט מען דא אן:

נשמת כל חי תברך את שמך יי אלהינו. ורוח כל בשר תפאר ותרומם זכרך מלכנו תמיד. מן העולם ועד העולם אתה אל. ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע פודה ומציל ומפרנס ועונה ומרחם בכל עת צרה וצוקה אין לנו מלך אלא אתה: אלהי הראשונים והאחרונים אלוה כל בריות. אדון כל תולדות. המהלל ברב התשבחות. המנהג עולמו בחסד ובריותיו ברחמים. ויי הנה לא ינום ולא יישן. המעורר ישנים והמקיץ

נשמת כל חי די נשמה פון איטליכין וואס לעבט טוט לויבין דיין נאמען גאט אונזער גאט, אונ דער אטום פון אלע בשעפעניש טוט באשיינן אונ טוט דר הייבן דיין אנדיינקען אונזר מלך אייביג. מן פון אייביג ביז אייביג ביסטו גאט. אונ אויסער דיר האבן מיר קיין גאט איין דר לייזער אונ איין העלפער פודה דר דא לייזט אויס אונ איז מציל אונ שפייזט אונ דער בארעמט זיך אלע צייט ווען אויף אונז קומט איין צרה אונ אשלעכטע צייט האבן מיר קיין אנדערין גאט נאר דיר אונ מיר האפין נאר צו דיר דו זאלסט אונז העלפין. אלהי דוא ביסט דר גאט פון דיא ערסטע דורות אונ פון די לעצטע, דר גאט פון אלע בשעפעניש דר הער פון אלע גיבארינע דר דא ווערט גילויבט מיט פיל לויב דער דא פירט זיין וועלט מיט חסד אונ זיינע באשעפניש מיט

בקמ״ש ר׳ דער

נרדמים והמשיח אלמים והמתיר אסורים והסומך נופלים והזוקף כפופים. לך לבדך אנחנו מודים. אלו פינו מלא שירה כים ולשוננו רנה כהמון גליו ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע ועינינו מאירות כשמש וכירח וידינו פרושות כנשרי שמים ורגלינו קלות כאילות. אין אנו מספיקים להודות לך יי אלהינו ואלהי אבותינו ולברך את שמך על אחת מאלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות נסים ונפלאות שעשית עמנו ועם אבותינו מלפנים: ממצרים גאלתנו יי אלהינו ומבית עבדים פדיתנו. ברעב זנתנו ובשבע כלכלתנו. מחרב הצלתנו ומדבר מלטתנו ומחלים רעים ונאמנים דליתנו: עד הנה עזרונו רחמיך ולא עזבונו חסדיך. ואל תטשנו יי אלהינו לנצח: על כן אברים שפלגת בנו ורוח ונשמה שנפחת באפינו ולשון אשר שמת בפינו. הן הם יודו ויברכו וישבחו ויפארו וירוממו ויעריצו ויקדישו וימליכו את

דער בארימקייט וה' אונ גאט דרעמילט ניט אונ שלאפט ניט נאר ער איז משגיח אויף דר וועלט, דר דא דר וועקט די שלאפנדיגע אונ ער מאכט וואכענדיג די וואס דרעמלן אונ דער דא מאכט ריידן די שטומע אונ ער בינט אויף די גיפאנגענע אונ ער לעהנט אונטר די פאלענדיגע אונ ער ריכט אויף די איין גבויגינע, צו דיר גאט אליין דאנקן מיר. אלו ווען אפילו אונזר מויל וואלט פול גיוועזן מיט גזאנג וויא דר ים אונ אונזר צונג זאל זיין פול מיט לויב גיזאנג אזו וויא דאס ברומונג פון זיינע אינדין אונ אונזערע לעפצן זאל זיין פול מיט לויב וויא די ברייט פון דעם הימיל אונ אונזערע אויגין זאלן לייכטן ווי די זון אונ די לבנה אונ אונזערע הענט זאלין זיין פרשפרייט וויא די אדלערן וואס פליהן אונטערן הימל אונ אונזערע פיס זאל זיין גרינג וויא די אינדן, וואלטין מיר ניט גקאנט מספיק זיין צו לויבין דיך גאט אונזער גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערין אונ צוא לויבין דיין נאמען אויף איינעם פון טויזינט טויזינט מאל טויזינט אונ צעהן טויזינד מאל צעהן טויזינט אויף די טובות וואס דו האסט גטאן מיט אונזערע עלטערן אונ מיט אונז. ממצרים אויס מצרים האסטו גאט אונזר גאט אונז אויס גלייזט אונ פון הויז וואס מיר זיינן גיוועזן קנעכט האסטו אונז אויס גלייזט, אין הונגער יאר אונ אין זאטין יאר האסטו אונז גשפייזט, פון שווערד האסטו אונז בשירעמט אונ פון מארד האסטו אונז גמאכט אנטרינען אונ פון פיל בייזע ווארהאפטיגע קראנקהייט האסטו אונז דר הויבין. ביז אהער האבן אונז דיינע דר בארימקייט גיהאלפן אונ דיינע חסדים האבין אונז ניט פאר לאזין אונ וועסט אונז ניט פאר לאזין גאט אונזער גאט צו אייביג על כן דרום די גלידר וואס דו האסט אין אונז צו טיילט אונ דעם אטום אונ די נשמה וואס דו האסט גיבלאזין אין אונזערע נאזלעכער אונ די צונג וואס דו האסט גטאן אין אונזר מויל די דאזיגע אלע גלידר זיי טוען לויבין אונ טוען דאנקן אונ בארימען אונ באשיינן

סקט"פ ר'

אונ

שמך מלכנו. כי כל פה לך יודה. וכל לשון לך תשבע.
וכל עין לך תצפה. וכל ברך לך תכרע וכל קומה לפניך
תשתחוה: וכל הלבבות ייראוך וכל קרב וכליות יזמרו
לשמך. כדבר שכתוב כל עצמותי תאמרנה יי מי כמוך.
מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגוזלו: מי ידמה לך ומי
ישוה לך ומי יערך לך. האל הגדול הגבור והנורא אל
עליון קנה שמים וארץ: נהללך ונשבחך ונפארך ונברך
את שם קדשך. כאמור. לדוד ברכי נפשי את יי וכל
קרבי את שם קדשו:

האל בתעצמות עזך. הגדול בכבוד שמך. הגבור לנצח
והנורא בנוראותיך. המלך היושב על כסא רם ונשא:
שוכן עד מרום וקדוש שמו. וכתוב רננו צדיקים ביי
לישרים נאוה תהלה: בפי ישרים תתרומם.
ובשפתי צדיקים תתברך. ובלשון חסידים תתקדש.
ובקרב קדושים תתהלל:

אונ דר הויבין אונ שטארקן אונ מאכין קיניגן דיין נאמען אונזער קיניג
כי כל פה דען איטליכם מויל גיהער דיר צוא דאנקען וכל לשון אונ איטליכע צונג
גיהער ביא דיין נאמען צוא שווערין אונ איטליכע קניא גיהער צוא דיר קניען
אונ איטליכער וואס גייט אויף גיריכט גיהער זיך צו דיר בוקין אונ אלע הערצער
גיהערין זיך פאר דיר פארכטין אונ די אינעווייניגסטע גידאנקען גיהערין לויבין צו
דיין נאמען אזו ווי די זאך איז אין פסוק גישריבין אלע מיינע ביינער זאגן, גאט ווער
איז דיר גלייך: מציל דר דא איז מציל דעם ארומאן פון אזעלכין וואס איז שטארקער פון
אים אונ דעם עני אונ דעם אביון פון זיין גזלן, מי ווער קאן זיך צו דיר גלייכין אונ ווער
קאן זיך צו דיר שאצין האל דר גיאכפערטער אונ דר שטארקר אונ דר שרעקליכר גאט
דר אויבערשטער גאט דר דא האט באשאפין הימיל אונ ערד מיר וועלין דיך לויבין
אונ וועלין דיך בארימען אונ וועלין לויבין דיין הייליגין נאמען
כאמר אזו ווי אין פסוק שטייט פון דודס וועגין דוד המלך האט גיזאגט מיין נפש לויב
גאט וכל קרבי אונ אלע מיינע אינעווייניגסטע זאלין לויבין זיין הייליגין נאמען:
האל בתעצומות דו ביסט דר גאט וואס דיין שטארקייט איז בפעסטיגט הגדול דר דא איז
גיאכפערט דורך דעם כבוד פון דיין נאמען הגבור דר דא איז שטארק צוא אייביג.
דר דא איז פארכטיג מיט דיינע פארכטיקייט המלך דר מלך הקב"ה דר דא זיצט אויף איין
הויכען אונ איין דר הויבענעם שטול:

שוכן עד דר וואס רועט צו אייביג זיין נאמען איז דער הויבין אונ הייליג. אויך שטייט
גישריבין, איר צדיקים זינגט פון וועגין גאטש הילף, צוא די רעכט פארטיגע
איז שיין זיי זאלין לויבין ווארום זיי פאר שטייען וואס גאט איז. בפי דורך דעם מויל
פון די רעכט פארטיגע ווערסטו גילויבט אונ דורך דיא רייד פון די צדיקים ווערסטו
נירימט   סק"ט ר'

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ:

וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ וּמֵעוֹלָם עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת. אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים: ח"ק

אום שַׁבָּת שׁוּבָה זָאגְט מַען פַאר חֲצִי קַדִישׁ שיר המעלות ממעמקים מַען גֶעפִינְט עֶס אִין וָואכֶעדִיגֶן דַאוֶונֶען:

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ:

קו"ח בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:

וָוען יוֹם טוֹב גִיפַאלְט אוּם מִיטְוָואךְ זָאגְט מַען דָא המאיר לארץ כְּסֵדֶר בִּיז שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה וִויא אִין מִיטְוָואךְ:

הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ. וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּייָ: הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סֶּלָה יוֹצֵר הַכֹּל. הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל יוֹם דַּלְתוֹת שַׁעֲרֵי מִזְרָח. וּבוֹקֵעַ חַלּוֹנֵי רָקִיעַ. מוֹצִיא חַמָּה

גִירִימְט ובלשון אוּנ דוּרךְ דֶעם צוּנְג פוּן דִיא חֲסִידִים וֶוערְסְטוּ דֶער הוֹיבִּין ובקרב אוּנ צְווִישִׁין הֵיילִיגֶע וֶוערְסְטוּ גִיהֵיילִיגְט:

וּבְמַקְהֲלוֹת אוּנ צְווִישִׁין אַיין זַאמְלוּנְג פִיל טוֹיזִנְט דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל וֶוערְט דַיין נָאמֶן אוּנְזֶר קִינִיג גִילוֹיבְּט אִין אִיטְלִיכִן דוֹר. דֶען דָס אִיז דִי שׁוּלְדִיקַייט פוּן אַלֶע בַּשֶׁעפֶענְשׁ צוּ דַאנְקֶן פַאר דִיר גָאט אוּנְזֶער גָאט אוּנ גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערִין צוּ לוֹיבִּין צוּ בַּאשֵׁיינֶען צוּ דֶער הֵייכִין צוּ בַּאשֵׁיינֶען צוּ לוֹיבִּין צוּ הוֹיךְ לוֹיבִּין אוּנ צוּ בַּארִימֶען נָאךְ מֶער אַז דִי רֵייד פוּן גִיזַאנְג אוּנ לוֹיבּ פוּן דַיין גִיזַאלְבְּטִין קְנֶעכְט דָוִד הַמֶּלֶךְ וָואס עֶר אִיז גִיוֶועזֶן דֶר זוּן פוּן יִשַׁי:

די טייטש פון ישתבח אונ פון דיא ברכה יוצר אור גיפינט מען אין וואכינדיגין דאוונען:

הַכֹּל יודוך אַלֶע דַאנְקֶן דִיר אוּנ אַלֶע לוֹיבִּן דִיר אוּנ אַלֶע זָאגִין עֶס אִיז קֵיין הֵיילִיגֶר גִיט פַר הַאנְדִין וִויא גָאט הכל אַלֶע דֶער הֵייבִּין דִיר אֵייבִּיג דוּ בִּיסְט דֶר בַּאשֶׁעפֶר פוּן אַלֶע דוּ בִּיסְט דֶער גָאט דֶר וָואס עֶפִינְט אִיטְלִיכִן טָאג דִיא טִירִין אוּנ טוֹיעֶרִין פוּן

תקצ"פ ר'

ממקומו ולבנה ממכון שבתה. ומאיר לעולם כלו וליושביו שברא במדת הרחמים: המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים. ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית: מה רבו מעשיך יי כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך: המלך המרומם לבדו מאז. המשבח והמפאר והמתנשא מימות עולם: אלהי עולם ברחמיך הרבים רחם עלינו אדון עזנו צור משגבנו מגן ישענו משגב בעדנו: אין ערוך לך ואין זולתך. אפס בלתך ומי דומה לך: אין ערוך לך יי אלהינו בעולם הזה. ואין זולתך מלכנו לחיי העולם הבא: אפס בלתך גואלנו לימות המשיח. ואין דומה לך מושיענו לתחית המתים:

אל אדון על כל המעשים. ברוך ומבורך בפי כל הנשמה. גדלו וטובו מלא עולם. דעת ותבונה סובבים הודו: המתגאה על חיות הקדש. ונהדר בכבוד על המרכבה. זכות

פון מזרח אונ שפאלט די פענסטער פון הימיל וואס פון דארטין גייט ארויס דיא ליכט אויף דר וועלט, ער ציהט ארויס די זון פון איר ארט אונ די לבנה פון איר פעסט זיצונג אונ ער לייכט צו די גאנצע וועלט אונ צו זיינע וואוינער וואס ער האט בשאפין מיט דר מדה פון רחמים. המאיר דר דא לייכט צו דר ערד אונ צו די וואס וואוגן אויף איר מיט דר בארימהערציקייט, אונ מיט זיין גוטהקייט בנייעט ער אלע טאג תמיד די ווערק פון ששת ימי בראשית המלך דר מלך דר וואס איז אליין דר הויבין פון פריער דר דא איז גילויבט אונ דר דא איז באשיינט אונ דר דא איז דר הויבין פון אייביגע טעג אלהי גאט פון דער וועלט דער בארעם דיך מיט דיין גרויס דער בארימהקייט איבער אונז ארון עוזנו דוא ביסט דער האר פון אונזער שטארקייט אונזער שטארקער פעלזין דער באשיצער פון אונזר הילף איין שטארקער פאר אונז דו היטשט אונז אפ פון אלעם בייזין אין עס קאן זיך קיינר ניט שאצין צו דיר אונ חוץ דיר איז ניט פאר האנדין קיין גאט, זונדער דיר איז אליין ניט אונ ווער איז דיר גלייך אין קיינער קאן זיך ניט שאצן צו דיר גאט אויף דר וועלט אונ עס איז קיינער ניט פאר האנדין ווי דו אונזר קיניג אין דעם אייביגין לעבין פון עולם הבא אפס אליין איז נישט זונדער דיר אונזער דער לייזער אין טעגין משיח אונ עס איז דיר קיינער ניט גלייך אונזער העלפער ווען דו וועסט לעבעדיג מאכין די מתים:

אל ארון גאט איז איין הער איבער אלע ווערק ער איז גילויבט אונ ווערט גילויבט דורך דעם מויל פון אלע נשמות גדלו זיין גרויסקייט אונ זיין גוטש איז פול די גאנצע וועלט, וויסין שאפט אונ פאר שטאנדיקייט זייגען ארום אים. המתגאה דר דא הערשט איבער די מלאכים וואס הייסין חיות הקודש אונ איז באשיינט מיט כבוד אויף זיין

ומישור לפני כסאו. חסד ורחמים מלא כבודו: טובים מאורות שברא אלהינו. יצרם בדעת בבינה ובהשכל. כח וגבורה נתן בהם. להיות מושלים בקרב תבל: מלאים זיו ומפיקים נוגה. נאה זיום בכל העולם. שמחים בצאתם וששים בבואם. עושים באימה רצון קונם: פאר וכבוד נותנים לשמו. צהלה ורנה לזכר מלכותו. קרא לשמש ויזרח אור. ראה והתקין צורת הלבנה: שבח נותנים לו כל צבא מרום. תפארת וגדלה שרפים וחיות ואופני הקדש:

לאל אשר שבת מכל המעשים. ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו. תפארת עטה ליום המנוחה ענג קרא ליום השבת. זה שבח יום השביעי שבו שבת אל מכל מלאכתו. ויום השביעי משבח ואומר

כסא הכבוד, לויטערקייט אונ רעכט פארטייקייט איז פאר זיין שטול, גינאד אונ דער בארימקייט איז פאר זיין כבוד. טובים די ליכט וואס אונזער גאט האט באשאפין זיינען גוט ער האט זיי גיפורעמט מיט וויסין שאפט אונ פאר שטאנד אונ מיט קלוגהייט ער האט אין זיי אריין גיגעבין כח אונ גבורה זיי זאלין גיוועלטיגין אין דר וועלט. מלאים זיי זיינען פול מיט לויטערקייט אונ ציהען אויס איין גלאנץ, זייער לויטערקייט איז שיין אין די גאנצע וועלט, זיי זיינען פריילין ווען זיי גייען אויס צו שיינען אויף דר וועלט אונ זיינען לוסטיג ווען זיי גייען אונטער, זיי טוען מיט גרויס פארכט דעם ווילין פון זייער באשעפער. פאר זיי גיבין צו זיין נאמען שיינהייט אונ כבוד צהלה גישריי אונ לויב צו גידעכעניש פון זיין קיניגרייך, ער רופט צו דר זון אונ עס שיינט די ליכט דען די זון גייט ניט ארויס צו שיינען אויף דר וועלט ביז מען גיט איר רשות ראה גאט האט גיזעהן אז מענטשין וועלין זיך טועה זיין אונ וועלין דינען צו דר זון אז זי וועט גאר אליין זיין איבער דעם האט ער אן גיבריית די צורה פון דר לבנה אונ אז די לייט וועלין זעהן אז זיי זיינען צווייא די זון אונ די לבנה וועלין זיי זיך ניט טועה זיין צו מאכין די זון פאר עבודה זרה, אזו שרייבט דר ירושלמי. שבח איין לויב גיבין זיי צו אים אלע הערשאפט פון דעם הימיל, שיינקייט אונ אכפערקייט די מלאכים וואס הייסין שרפים אונ אופנים אונ די מלאכים וואס הייסין היילינע חיות:

לאל אשר שבת די שבחים גיבין זיי צו גאט וואס ער האט גירועט דעם זיבעטין טאג פון אלע זיינע ווערק ער איז וואורין הויך גילויבט אונ האט זיך גיזעצט אויף זיין כסא הכבוד, דעם רועליכין טאג האט ער איין גיהילט מיט שיינהייט ער האט אויס גירופין דעם טאג צו זעניפטיגין דאס איז דער לויב פון דעם זיבעטין טאג דאס גאט האט אין

מזמור שיר ליום השבת טוב להודות ליי. לפיכך יפארו ויברכו לאל כל יצוריו. שבח יקר וגדלה וכבוד יתנו לאל מלך יוצר כל המנחיל מנוחה לעמו ישראל בקדשתו ביום שבת קדש. שמך יי אלהינו יתקדש. וזכרך מלכנו יתפאר. בשמים ממעל ועל הארץ מתחת. על כל שבח מעשה ידיך ועל מאורי אור שיצרת יפארוך סלה:

תתברך לנצח צורנו מלכנו וגואלנו בורא קדושים ישתבח שמך לעד מלכנו יוצר משרתים ואשר משרתיו כלם עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה יחד בקול דברי אלהים חיים ומלך עולם: כלם אהובים כלם ברורים כלם גבורים כלם קדושים וכלם עשים באימה וביראה רצון קונם. וכלם פותחים את פיהם בקדשה ובטהרה בשירה ובזמרה ומברכים ומשבחים ומפארים ומעריצים ומקדישים וממליכים: את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא. וכלם מקבלים עליהם על מלכות שמים זה מזה. ונותנים באהבה רשות זה לזה, להקדיש ליוצרם בנחת רוח בשפה ברורה ובנעימה קדושה כלם כאחד עונים באימה ואומרים ביראה:

קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו:

והאופנים וחיות הקדש ברעש גדול מתנשאים לעמת השרפים לעמתם משבחים ואומרים: ברוך כבוד יי ממקומו:

לאל ברוך נעימות יתנו. למלך אל חי וקים זמרות יאמרו ותשבחות ישמיעו. כי הוא לבדו מרום וקדוש פועל גבורות עשה חדשות בעל מלחמות זורע צדקות מצמיח ישועות בורא רפואות נורא תהלות אדון הנפלאות. המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית: כאמור לעשה אורים גדלים כי לעולם חסדו: ברוך אתה יי יוצר המאורות:

אים גירוהט פון אלע זיינע ווערק ויום און דער זיבעטער טאג אליין לויבט און זאגט איין גיזאנג אויף דעם טאג שבת עס איז גוט צו לויבין פאר גאט לפיכך איבער דעם גיהערין אלע באשעפענעש באשיינען און דאנקען צו גאט, זיי דארפין געבין לויב און ווערדיקייט און אכפערקייט צו גאט דעם מלך דר דא האט אליין באשאפין דער דא האט גימאכט ארבין איין רואונג צו זיין פאלק ישראל אין דעם היילגין טאג שבת. דיין נאמען גאט אונזער גאט ווערט גיהייליגט און דיין גידעכעניש אונזער קיניג ווערט באשיינט אויבן אין הימיל און אונטין אויף דר ערד. תתברך דו זאלסט זיין גלויבט אונזער העלפער פון וועגין די גיליבטע ווערק פון דיינע הענט און פון וועגין די ליכטיגע ליכט וואס דו האסט באשאפן, אויף דעם גיהער מען דיך באשיינען אייביג:

ריא טיימש פון תתברך ביז נאך שמונה עשרה גיפינט מען אין וואכינדיגע דאוינען:

אהבת עולם אהבתנו יי אלהינו חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו:
אבינו מלכנו בעבור שמך הגדול ובעבור אבותינו שבטחו
בך ותלמדם חקי חיים לעשות רצונך בלבב שלם כן תחננו ותלמדנו:
אבינו אב הרחמן המרחם רחם נא עלינו ותן בלבנו בינה להבין
ולהשכיל לשמע ללמד וללמד לשמר ולעשות ולקים את כל דברי
תלמוד תורתך באהבה: והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך
ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך ולא נבוש ולא נכלם ולא נכשל
לעולם ועד: כי בשם קדשך הגדול והנורא בטחנו נגילה ונשמחה
בישועתך: ורחמיך יי אלהינו וחסדיך הרבים אל יעזבונו נצח סלה
ועד. מהר והבא עלינו ברכה ושלום מהרה: והביאנו לשלום
מארבע כנפות הארץ ושבור עלנו מעל צוארנו ותוליכנו מהרה
קוממיות לארצנו. כי אל פועל ישועות אתה ובנו בחרת מכל עם
ולשון. וקרבתנו מלכנו לשמך הגדול באהבה להודות לך וליחדך
ולאהבה את שמך: ברוך אתה יי הבוחר בעמו ישראל באהבה:

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד:

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואהבת את יהוה אלהיך בכל-לבבך ובכל-נפשך ובכל-
מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך
היום על-לבבך: ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך
בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם
לאות על-ידך והיו לטטפת בין עיניך: וכתבתם על-מזזות
ביתך ובשעריך:

והיה אם-שמע תשמעו אל-מצותי אשר אנכי מצוה
אתכם היום לאהבה את-יהוה אלהיכם ולעבדו בכל-
לבבכם ובכל-נפשכם: ונתתי מטר-ארצכם בעתו יורה
ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך: ונתתי עשב בשדך
לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן-יפתה לבבכם
וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם: וחרה
אף-יהוה בכם ועצר את-השמים ולא-יהיה מטר והאדמה
לא תתן את-יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה
אשר יהוה נתן לכם: ושמתם את-דברי אלה על-לבבכם
ועל-נפשכם וקשרתם אתם לאות על-ידכם והיו לטוטפת

בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־
מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי
הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם
וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת
וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם
וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים
אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְאָהוּב וְחָבִיב וְנֶחְמָד
וְנָעִים וְנוֹרָא וְאַדִּיר וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל וְטוֹב וְיָפֶה הַדָּבָר
הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ צוּר יַעֲקֹב
מָגֵן יִשְׁעֵנוּ. לְדֹר וָדֹר הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם וְכִסְאוֹ נָכוֹן וּמַלְכוּתוֹ
(נ"א וֶאֱמוּנָתוֹ) לָעַד קַיֶּמֶת: וּדְבָרָיו חָיִים וְקַיָּמִים נֶאֱמָנִים
וְנֶחֱמָדִים לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל
בָּנֵינוּ וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ:

עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים דָּבָר טוֹב וְקַיָּם בֶּאֱמֶת וּבֶאֱמוּנָה חוֹק
וְלֹא יַעֲבֹר: אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מַלְכֵּנוּ
מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ גֹּאֲלֵנוּ גֹּאֵל אֲבוֹתֵינוּ צוּרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ
מֵעוֹלָם הוּא שְׁמֶךָ וְאֵין לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ סֶלָה:

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם
וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם
מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אָרֶץ: אֱמֶת אַשְׁרֵי
אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ:
אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם
לָאָבוֹת וּבָנִים: אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן
וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: אֱמֶת מִמִּצְרַיִם

גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הָרָגְתָּ וּבְכוֹרְךָ יִשְׂרָאֵל גָּאָלְתָּ וְיַם סוּף לָהֶם בָּקַעְתָּ וְזֵדִים טִבַּעְתָּ וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ לָאֵל וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִרוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם: רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא מַשְׁפִּיל גֵּאִים עֲדֵי אָרֶץ וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים עַד מָרוֹם מוֹצִיא אֲסִירִים פּוֹדֶה עֲנָוִים עוֹזֵר דַּלִּים הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו: תְּהִלּוֹת לָאֵל עֶלְיוֹן גּוֹאֲלָם בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם: מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא: שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בש"ת זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

אום ווינטער זאגט מען מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם: אום זומער זאגט מען מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

בש"ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמָן. זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אין חֲזָרַת הש"ץ זָאגְט מֶען דִיא קְדוּשָׁה:

נְקַדֵּשְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ כְּנֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: ק"ה קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ

נְקַדֶּשְׁךָ מִיר וֶועלִין הֵיילִיגִין דַיין נָאמֶען אוֹיף דֶער וֶועלְט אַזוֹ וִויא מֶען הֵיילִיגְט אִים אִין דִי הוֹיכֶע הִימְלֶן אַזוֹ וִויא עֶס שְׁטֵייט גִישְׁרִיבִּין דוּרְךְ דַיינֶע נְבִיאִים אוּנ עֶר רוּפְט אַיין מַלְאָךְ צוּם אַנְדֶערִין מַלְאָךְ אוּנ זָאגְט קדוש הֵיילִיג הֵיילִיג הֵיילִיג אִיז

סקס"ם ר'

דער

יי צבאות מלא כל הארץ כבודו: חזן אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול מתנשאים לעמת השרפים לעמתם משבחים ואומרים: ק"ה ברוך כבוד יי ממקומו: חזן ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך עלינו כי מחכים אנחנו לך מתי תמלוך בציון בקרוב בימינו לעולם ועד: תשכון תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך לדור ודור ולנצח נצחים: ועינינו תראינה מלכותך כדבר האמור בשירי עזך על ידי דוד משיח צדקך: ק"ה ימלך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה:

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה: ברוך אתה יי האל (בש"ת המלך) הקדוש:

ישמח משה במתנת חלקו. כי עבד נאמן קראת לו. כליל תפארת בראשו נתת לו. בעמדו לפניך על הר סיני. ושני לוחות אבנים הוריד בידו. וכתוב בהם שמירת שבת. וכן כתוב בתורתך:

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם: ביני ובין בני ישראל אות היא לעלם כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש:

ולא נתתו יי אלהינו לגויי הארצות ולא הנחלתו מלכנו לעובדי פסילים. וגם במנוחתו לא ישכנו ערלים. כי

דר הער עס איז פול גאר די ערד גאטש עהרע. אז דענסטמאל מיט אקול אונ איין גרויסער שטורם איין שטארקר מאכין זייא הערין אקול זיי דרהויבין זיך אנטקעגן די ברענעדיגע מלאכים אנטקעגין זיי זאגין זיי ברוך: ממקומך פון דיין ארט אונזער קיניג מאך שיינען אונ קיניג איבער אונז וואֶרום מיר האפין צו דיר מתי ווען וועסטו קיניגין אין שטאט ציון, אין גיכע צייטין זאלסטו אונז שיקין משיח אונ זאלסט רוען צווישין אונז תתגדל זאלסט ווערין גישטארקט אין ירושלים דיין היילינע שטאט צו גבירט אונ גיבירט ועינינו אונ אונזערע אויגין זאלין זעהן דיין קיניגרייך אזו ווי עס איז גיזאגט גיווארין אין תהלים דורך דוד המלך דיין גיזאלבטר ימלוך ער וועט קיניגין גאט צוא אייביג דיין גאט פון ציון צוא גיבירד אונ גיבירד לויבט גאט:

ישמח משה משה פרייעט זיך מיט דער מתנה פון זיין חלק ווייל דו האסט אים אן גירופין איין גיטרייער קנעכט אונ האסט דורך אים גיגעבין צו די ישראל דיא מתנה דעם טאג שבת כליל איין גיצירטע קרוין האסטו אים אן גיטאן אויף זיין קאפ בעמדו אז ער איז פאר דיר גישטאנען אויף דעם בארג סיני ושני אונ צווייא שטיינערנע טאבלן האט ער גימאכט אראפ נידערן אין זיין האנד אונ עס שטייט אין זיי גישריבין מען זאל היטין דעם טאג שבת אונ אזו שטייט גישריבין אין דיין תורה:

ולא נתתו דו האסט אונזער גאט ניט גיגעבין בשעת מתן תורה דעם טאג שבת צוא

סקמ"פ ר'

לישראל עמך נתתו באהבה לזרע יעקב אשר בם בחרת:
ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג. עם מקדשי שביעי.
כלם ישבעו ויתענגו מטובך. ובשביעי רצית בו וקדשתו.
חמדת ימים אותו קראת:

אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו. קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך. שבענו מטובך ושמח נפשנו בישועתך. וטהר לבנו לעבדך באמת. והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך. וינוחו בו כל ישראל מקדשי שמך: ברוך אתה יי מקדש השבת:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה. והשב העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל. ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך: ר״ח את חוה״מ זאגט מען יעלה ויבא:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשך וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום ביום לר״ח ראש החדש הזה: לחוה״מ פסח חג המצות הזה: לחוה״מ סוכות חג הסכות הזה: זכרנו יי אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים: ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו. ורחם עלינו והושיענו. כי אליך עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים: ברוך אתה יי המחזיר שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת.

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהחייתנו וקימתנו כן תחינו ותקימנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך ונשוב אליך לשמור חקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנו מודים לך. ברוך אל ההודאות:

צוא דיא זיבין פעלקער פון די זיבין לענדער אונ האסט אים ניט גימאכט ארבין צו דיא היידין אויך רוען זיי ניט אין זיין רואונג, נאר צו דיין פאלק ישראל האסטו גיגעבן דעם שבת בשעת מתן תורה מיט ליבשאפט, צו די קינדר פון יעקב וואס דוא האסט אין זיי דערוועהלט מאל אויס דר וועלט עם דם פאלק וואס היילגן דעם זיבעטן טאג מיט קידוש אלע וועלין זיך זעטיגן אונ זענעפטיגן פון דיין גוטש לעולם הבא אויך האבין זייא תענוג פון דעם זיבעטן טאג וואס ער איז דיר גיפעלין אונ האסט איס גיהייליגט דוא האסט אים גירופין דער גילוסטיגר טאג פון אלע טעג וויא אין פסוק שטייט גאט האט גילוסט אין דעם זיבעטן טאג אזו שרייבט דר תרגום יהונתן, פון דם טאג שבת דר מאנט מען זיך אין מעשה בראשית וויא גאט האט באשאפין די וועלט אין זעקס טעג אזו קאן ער אויך געבין גוטין שכר צו דיא וואס היטין זיינע מצות:

רכמ״פ ר׳

עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ: שבת חנוכה זאגט מען דא ועל הנסים

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בש"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב (הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב): בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש"ץ ברכת כהנים

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: ובספר בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

בש"ת בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמוֹץ לִפְנֵי רוּחַ וּמַלְאַךְ יְיָ דּוֹחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בש"ת הַשָּׁלוֹם) בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

דער חזן זאגט דיא הויכע שמנה עשרה אונ דער נאך קדיש תתקבל. אונ דער נאך זאגט מען דעם שיר של יום

הַיּוֹם יוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

מזמור שיר ליום השבת וגו'. ק"י:

אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

ווען מען עפינט דעם ארון הקודש זאגט מען דאס:

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם: בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

יום טוב אז עס ניפאלט אום דער וואכין אונ ראש השנה אונ יום כפור זאגט מען דאס פאר בריך שמיה:

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: ג"פ

יי נאט גאט דר בארימינר אונ לייט זעלינער אונ דער לייניגערט זיין צארין ניט באלד צוא שטראפין אונ איז פ׳ ל מיט חסד אונ אמת ער היט דעם חסד פון דעם מענטש צוא ככב"פ ד׳ באצאלין

לשלש רגלים

רבונו של עולם מלא משאלות לבי לטובה והפק רצוני ותן שאלתי לי עבדך בן אמתך (פלוני בן פלונית) וזכני ואת אשתי ובני ובנותי לעשות רצונך בלבב שלם. ומלטנו מיצר הרע. ותן חלקנו בתורתך. וזכנו שתשרה שכינתך בתוכנו. והופע עלינו רוח חכמה ובינה. ויתקים בנו מקרא שכתוב ונחה עליו רוח יי רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יי: וכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתזכנו לעשות מעשים טובים בעיניך. וללכת בדרכי ישרים לפניך. וקדשנו במצותיך. ונזכה לחיים טובים וארוכים ולחיי העולם הבא. ותשמרנו ממעשים רעים ומשעות רעות המתרגשות לבא

לראש השנה וליום כפור

רבונו של עולם מלא משאלותי לטובה והפק רצוני ותן שאלתי (בר"ה א"א זה ומחול על כל עונותי ועל כל עונות אנשי ביתי מחילה בחסד מחילה ברחמים. וטהרני מחטאי ומעוני ומפשעי). וזכרני בזכרון טוב לפניך. ופקדני בפקדת ישועה ורחמים. וזכרני לחיים ארוכים לחיים טובים ולשלום ופרנסה טובה וכלכלה ולחם לאכול ובגד ללבוש ועשר וכבוד ואריכות ימים בתורתך ובמצותיך ושכל ובינה להבין ולהשכיל עמקי סודותיך. והפק רפואה שלמה לכל מכאובינו. ותברך כל מעשה ידינו. ותגזור עלינו גזרות טובות ישועות ונחמות ובטל מעלינו כל גזרות קשות ורעות. ותן בלב מלכות ויועציו ושריו עלינו לטובה אמן

באצאלין צוא זיינע קינדר אין פיל טויזנד דורות ארום ער פאר טראגט און איז מוחל צוא מוטוויליגע זינד און להכעיסדיגע זינד און אום גערינגע זינד און מאכט ריין:

אום יום טוב

רבונו של עולם הער פון דר וועלט דער פיל דס בגער פון מיין הארץ צו גוטן און ציא אוים מיין רצון און גיב מיין גיבעט און מאך מיך זוכה זיין פלונית בת פלונית מיט מיין מאן און זין און טעכטער און גאר מיין הויז גיזינד צו טאן דיין רצון מיט גאנצין הארצן און זיי אונז מציל פון יצר הרע און גיב אונזר חלק אין דיין תורה און מאך אונז לויטר כדי דיין שכינה זאל אויף אונז רוען און מאך צייגן אויף אונז איין גימיט פון קלוגהייט און פרשטאנד און עס זאל מקוים ווערן אן אונז דר פסוק ונחה עליו און עס וועט אויף אים רוען איין גימיט פון גאט איין גימיט פון חכמה און פר שטאנד פון גוטע עצות און שטארקייט און שכל און גאטש פארכט. און אזו זאל זיין דר ווילן פר דיר גאט אונזר גאט און גאט פון אונזרע עלטרין דס איך זאל זוכה זיין צו טאן מעשים טובים אין דיינע אויגן און צו גיין אין רעכט פארטיגע וועגן פר דיר און היילג אונז מיט דיין היילקייט כדי מיר זאלן זוכה זיין צו גוט לעבן און לאנג לעבן און צו דעם לעבן פון עולם הבא און זאלסט אונז היטין פון בייזע מעשים און שעות שלעכטע וואס שטורמען צו קומן אויף דר וועלט, און דר ווס אויף גאט פאר זיכערט זיך טוט אים דער חסד פון גאט

אום ראש השנה און אום יום כפור

רבונו של עולם הער פון דר וועלט דער פיל מיינע גיבעט צו גוטין און מאך אויך ציהן מיין ווילין און גיב מיר מיין גבעט ומחול און זייא מיר מוחל אויף מיינע אלע זינד און פון מיין הויז גיזינד אמחילה פון גינאד איין מחילה מיט דר בארימהקייט און ריינג מיך פון מיינע זינד און דאכט מיך מיט איין גוט גידעכעניש צו פאר דיר ופקדני און טוא מיך באפוילין מיט איין באפעלונג פון הילף און דער בארימהקייט און טוא מיך דאכטין צו גוטין לעבין און פריד צו פרנסה און שפייז און איך זאל האבין ברויט צו עסין און איין קלייד אן צוא קליידין און רייכקייט און עהרע און לאנגע טעג צו לערנען און מידין זיך אין דיין תורה און אין דיינע מצות און גיב מיר קלוגהייט און פאר שטאנד צוא פאר שטיין און צוא פאר נעמען אירע טיפע סודות און מאך אוים ציהען איין היילונג צוא אלע אונזערע ווייטאגין און דו זאלסט בענטשין אלע ווערק פון אונזרע טעגער און זאיי גוזר אויף אונז גוטע גזירות הילף און טרייסטונג און זאיי מבטל פון אונז אלע שווערעניש און בייז, און גיב גוטע דעות אין דיא הארץ פון אונזער קיניג און זיינע ראט הערין און אלערליא הערין

לשלש רגלים
לְעוֹלָם. וְהַבּוֹטֵחַ בַּיְיָ חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ
אָמֵן: יהיו לרצון וכו׳

לר״ה וליה״כ
וְכֵן יְהִי רָצוֹן: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן
לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא. בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ. יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם. וּפוּרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵי מַקְדְּשָׁךְ. וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּ. וְלֶהֱוֵא אֲנָא פְקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא. לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיַת כָּל דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא. אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא. אַנְתְּ הוּא דְשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא. אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ וּמִקַּמֵּי דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא. אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא. דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט. וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט. וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט. וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט. בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ. וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבַּאי בְּאוֹרַיְתָא. וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבַּאי. וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם: אמן

חז״ק שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

הז״ק אֶחָד (הוּא) אֱלֹהֵינוּ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ קָדוֹשׁ (בר״ה ויו״כ וְנוֹרָא) שְׁמוֹ:

חזן גַּדְּלוּ לַיְיָ אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

ווען דער חזן זאגט גדלו הייבט קהל אן זאגין דאס:

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

עַל הַכֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא: כִּרְצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו וְכִרְצוֹן כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל: צוּר הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל הַבְּרִיּוֹת אֱלוֹהַּ כָּל הַנְּפָשׁוֹת: הַיּוֹשֵׁב בְּמֶרְחֲבֵי מָרוֹם הַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם: קְדֻשָּׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת וּקְדֻשָּׁתוֹ עַל כִּסֵּא הַכָּבוֹד: וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ בָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי. וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁיר חָדָשׁ כַּכָּתוּב: שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו: וְנִרְאֵהוּ עַיִן בְּעַיִן בְּשׁוּבוֹ אֶל נָוֵהוּ כַּכָּתוּב: כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן: וְנֶאֱמַר וְנִגְלָה כְּבוֹד יְיָ וְרָאוּ כָל בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר:

אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים וְיִזְכֹּר בְּרִית אֵיתָנִים וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים וְיָחֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

אום יום טוב
צוּם רִינְגְלֶען אוּנ לָאזְט קַיין בֵּייז צוּא אִים נִיט קוּמֶען אָמֵן דְרוּם בֶּעט אִיךְ אוֹיךְ:

אום ראש השנה אנ אום יום כפור
אוֹיף אוּנְז צוּא גוּטִין אָמֵן. אַזוֹ זָאל זַיין דֶער ווילין פוּן גָאט בָּרוּךְ הוּא אָמֵן:

בקצ״ע ר׳

שחרית לשבת

הש"ץ או הקורא יאמר זה:

וְיַעֲזוֹר וְיָגֵן וְיוֹשִׁיעַ לְכָל הַחוֹסִים בּוֹ וְנֹאמַר אָמֵן. הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה כֹּהֵן קְרָב. יַעֲמוֹד (פב"פ) הַכֹּהֵן: בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ: קהל וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיָי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

העולה מברך בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ: והקהל עונין בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד: והעולה חוזר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

אחר הקריאה יברך בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ברכת הגומל

ארבעה צריכים להודות. יורדי הים כשעלו ממנו לגמרי. והולכי מדבריות כשיגיעו לישוב. ומי שהוא חבוש בבית האסורים על עסקי נפשות ויצא מהצרה לגמרי. ומי שהיה חולה במכה של חלל שיש בה סכנה. או בחולה שמוטל במטה יותר מג' ימים והוחזר לבוריו לגמרי. וסימנך וכל החיים יודוך סלה. "חבוש "יסורים "ים "מדבר. ויברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַגּוֹמֵל לְחַיָּבִים טוֹבוֹת שֶׁגְּמָלַנִי טוֹב:

הקהל עונים מִי שֶׁגְּמָלְךָ טוֹב הוּא יִגְמָלְךָ כָּל טוֹב סֶלָה:

מי שברך לעולה לתורה:

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את (פב"פ) בעבור שעלה לכבוד המקום לכבוד התורה (ליו"ט לכבוד הרגל). (לר"ה ויו"כ לכבוד יום הדין) ובשכר זה הקב"ה ישמרהו ויצילהו מכל צרה וצוקה מכל נגע ומחלה וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו (ליו"ט ויזכה לעלות לרגל). (לר"ה ויו"כ ויכתבהו ויחתמהו לחיים טובים בזה יום הדין) עם כל ישראל אחיו. ונאמר אמן:

ליולדת מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את האשה היולדת (פב"פ) ואת בנה הנולד (לנקבה ואת הילדה הנולדה) לה במזל טוב (לנקבה ויקרא שמה בישראל פב"פ) בעבור שבעלה נדר לצדקה. בשכר זה יגדלו (לנקבה יגדלה) (לזכר לתורה ו) לחופה ולמעשים טובים. ונאמר אמן:

לחולה מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה אהרן דוד ושלמה הוא ירפא את החולה (לנקבה החולנית) (פב"פ) בעבור (שפב"פ) נדר מתנה בעבורו (בעבורה). בשכר זה הקב"ה ימלא רחמים עליו להחלימו ולרפאותו ולהחזיקו ולהחיותו (עליה להחלימה ולרפאותה ולהחזיקה ולהחיותה) וישלח לו (לה) מהרה רפואה שלמה מן השמים לרמ"ח אבריו (אבריה) ושס"ה גידיו (גידיה) בתוך שאר חולי ישראל. רפואת הנפש ורפואת הגוף (בשבת שבת היא מלזעוק (וביו"ט יו"ט הוא מלזעוק) ורפואה קרובה לבוא) השתא בעגלא ובזמן קריב. ונאמר אמן:

אַז מֶען הֵייבְּט אוֹיף דִיא סֵפֶר תּוֹרָה זָאגְט מֶען דָאס:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (עַל פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה): עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאולָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

סדר ברכות של הפטרה

דיא ברכה זאגט דער מפטיר פאר דער הפטרה בניגון הפטרה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק:

נאך דער הפטרה זאגט דער מפטיר דיא ברכות:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. צוּר כָּל הָעוֹלָמִים. צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת. הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעֹשֶׂה. הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם. שֶׁכָּל דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק:

כבכ"פ ר' נאמן

נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ. וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא יָשׁוּב רֵיקָם. כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל דְּבָרָיו:

רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ. וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ וְתִשַׂמַּח בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמְּחֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ. וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ. עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֶׁב זָר. וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת כְּבוֹדוֹ. כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן דָּוִד:

לשבת — המפטיר בתענית צבור במנחה וכה״ב ובמנחת יו״כ מסיים כאן.

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת: עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

לשלש רגלים

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְעַל יוֹם) (לפסח) חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה | (לשבועות) חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה | (לסוכות) חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה | (לשמ״ע ולש״ת) שְׁמִינִי עֲצֶרֶת הַחַג הַזֶּה וְעַל יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה) לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת: עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

לר״ה

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְעַל יוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה וְעַל יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה) לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת: עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

ליום כפור בשחרית

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְעַל יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה. וְעַל יוֹם סְלִיחַת הֶעָוֹן הַזֶּה. וְעַל יוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה) לִסְלִיחָה וְלִמְחִילָה וּלְכַפָּרָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת: עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

נאך די ברכות פון הפטרה זאגט מען דאס:

יְקוּם פֻּרְקָן מִן שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא וּבַרְיוּת גּוּפָא וּנְהוֹרָא

יקום פורקן עס זאל אויף שטיין איין דער לייזונג פון גאט וואס זיצט אין הימיל חנא לייטזעליקייט אונ גינאד אונ דער בארימהערציגקייט אונ לאנג לעבן אונ גינוג פרנסה.

מעליא. זרעא חיא וקימא. זרעא די לא יפסוק ודי לא יבטול מפתגמי אוריתא: למרנן ורבנן חבורתא קדישתא די בארעא דישראל ודי בבבל. לרישי כלה ולרישי גלותא ולרישי מתיבתא ולדיני דבבא: לכל תלמידיהון ולכל תלמידי תלמידיהון ולכל מאן דעסקין באוריתא. מלכא דעלמא יברך יתהון ויפיש חייהון ויסגא יומיהון ויתן ארכה לשניהון ויתפרקון וישתזבון מן כל עקא ומן כל מרעין בישין. מרן די בשמיא יהא בסעדהון כל זמן ועדן. ונאמר אמן:

ווען מ'און דאווינט ביחידות אין שטוב דארף מען ניט זאגין דעם יקום פורקן און ניט מי שברך:

יקום פורקן מן שמיא חנא וחסדא ורחמין וחיין אריכין ומזוני רויחא וסיעתא דשמיא ובריות גופא ונהורא מעליא. זרעא חיא וקימא. זרעא די לא יפסוק ודי לא יבטול מפתגמי אוריתא: לכל קהלא קדישא הדין רברביא עם זעריא טפלא ונשיא. מלכא דעלמא יברך יתכון ויפיש חייכון ויסגא יומיכון ויתן ארכה לשניכון. ותתפרקון ותשתזבון מן כל עקא ומן כל מרעין בישין. מרן די בשמיא יהא בסעדכון כל זמן ועדן ונאמר אמן:

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב. הוא יברך את כל הקהל הקדוש הזה עם כל קהלות הקדש. הם ונשיהם ובניהם ובנותיהם וכל אשר להם. ומי שמיחדים בתי כנסיות לתפלה. ומי שבאים בתוכם להתפלל. ומי שנותנים נר למאור ויין לקדוש ולהבדלה ופת לאורחים וצדקה לעניים. וכל

און איין הילף פון גאט וואס אין הימיל און שטארק לייב און איין גוט ליכט, לעבדיגע קינדער און זאלן גיזונד זיין, אזעלכע קינדער זייא זאלין ניט אויף הערין און זאלין ניט פאר שטערן פון די רייד פון דער תורה. למרנן צוא די לומדים און רבנים די היילגע חברים וואס זיינן אין ארץ ישראל און די וואס זיינען אין בבל, צו די עלצטע דרשנים און צו די עלצטע פון די פארטריבנע יודין און צו די עלצטע פון די ישיבות און צו די דינים וואס זיצין אין טויער פון משפט, צוא אלע זייערע תלמידים און צו די תלמידים פון זייערע תלמידים און צו אלע די וואס לערנן תורה לשמה. גאט וואס ער איז דער מלך פון דר וועלט זאל זייא בענטשן ער זאל מערין זייער לעבין און זאל דרלייגערין זייערע טעג און זאל זיי דר לייגרן זייערע יארין זיי זאלין דער לייזט ווערין און ניצול ווערין פון אלע צרות און פון אלע בייזע קראנקהייט. דר גאט וואס זיצט אין הימיל זאל זיין אין זייער אונטער לעהענונג, אין אלע צייטן זאל ער זייא מציל זיין פון אלעם בייזין דרויף זאגין מיר אמן:

מי שברך דר וואס האט גיבענטשט אונזערע עלטערין ער זאל בענטשין דעם דאזיגין היילגין איין זאמלונג מיט אלע היילגע איין זאמלונג הם זיי און זייערע ווייבר און קינדר און אלץ וואס צו זיי גיהער און די וואס שטעלין אפ שולן אין זיי מתפלל צו זיין און די וואס קומן אין זיי מתפלל צוא זיין און די וואס גיבין ליכט אין זיי צו ברענגען

און

מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי צִבּוּר בֶּאֱמוּנָה. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם. וְיָסִיר מֵהֶם כָּל מַחֲלָה. וְיִרְפָּא לְכָל גּוּפָם. וְיִסְלַח לְכָל עֲוֹנָם. וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם. עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אֲחֵיהֶם וְנֹאמַר אָמֵן:

תפלה בעד שלום אדונינו הקיסר יר״ה

הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים וּמֶמְשָׁלָה לַנְּסִיכִים. מַלְכוּתוֹ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים. הַפּוֹצֶה אֶת דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה. הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה. הוּא יְבָרֵךְ וְיִשְׁמוֹר וְיִנְצוֹר וְיַעֲזוֹר וִירוֹמֵם וִיגַדֵּל וִינַשֵּׂא לְמַעְלָה אֶת אֲדוֹנֵינוּ הַקֵּיסָר **נִיקָאלַאי אַלֶכְּסַנְדְרָאוִויטְשׁ** עִם אִשְׁתּוֹ הַקֵּיסָרִית הַכְּבוּדָה **אַלֶכְּסַנְדְרָא פֶעאָדָארָאוְונַא** וְעִם אִמּוֹ הַקֵּיסָרִית הַכְּבוּדָה **מַארִיָא פֶעאָדָארָאוְונַא** וְאֶת יוֹרֵשׁ הָעֶצֶר **מִיכַאִיל אַלֶכְּסַנְדְרָאוִויטְשׁ** וְאֶת כָּל בֵּית מַלְכֵּנוּ הָרָם יָרוּם הוֹדָם. מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יְחַיֵּהוּ וְיִשְׁמְרֵהוּ וּמִכָּל צָרָה וְיָגוֹן וָנֶזֶק יַצִּילֵהוּ וְיַדְבֵּר עַמִּים תַּחַת רַגְלָיו וְיַפִּיל שׂוֹנְאָיו לְפָנָיו וּבְכָל אֲשֶׁר יִפְנֶה יַצְלִיחַ: מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִתֵּן בְּלִבּוֹ וּבְלֵב כָּל יוֹעֲצָיו וְשָׂרָיו רַחֲמָנוּת לַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת עִמָּנוּ וְעִם כָּל יִשְׂרָאֵל. בְּיָמָיו וּבְיָמֵינוּ תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכּוֹן לָבֶטַח וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל. וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

תחנה פון ראש חודש בענטשין

אָנָא אִיךְ בֶּעט דִיךְ גָאט יִתְבָּרַךְ דֶער דָא בַּרַייט אָן דִי שְׁפַּייז צוּ אַלֶע בַּאשֶׁעפֶענִם אוּנ בַּרַייט אָן מַלְבּוּשִׁים. שִׁיק מִיר מַיין דֶער נֶערוּנְג אוּנ דוּ זָאלְסְט מִיר שְׁפַּייזִין אוּנ מַיין הוֹיז גִיזִינְד אוּנ כָּל יִשְׂרָאֵל אַיין פַּרְנָסָה טוֹבָה מִיט נַחַת רוּחַ אוּנ נִיט מִיט צַעַר אוּנ נִיט מִיט בִּזָּיוֹן דָאס אִיךְ זָאל נִיט פַאר שֶׁעמְט וֶוערִין אוּנ צוּא נוֹיטִין זָאל זַיין אוּנְזֶער אַרְבֶּעט מִיט בְּרָכָה אוּנ הַצְלָחָה אוּנ עֶס זָאל זַיין אַיין בֶּענְטְשׁוּנְג אִין אוּנְזֶר וֶוערְק אוּנ זָאלְסְט אוּנְז בַּאגְלִיקִין. אוּנ אוֹיףְ צוּ בְּרֵיינְגֶען מִיךְ. דֶער בַּארֶעם דִיךְ אִיבֶּער אוּנְז אִין אַלֶץ וָואס מִיר פַאר לַאנְגֶען. אוּנ דוּ זָאלְסְט בַּאגִיטִינִין אוּנְזֶר ווִילִין אוּנ אוּנְזֶער הַארְץ צוּא נוֹיטִין. אוּנ בַּאשִׁירֶעם אוּנְז אוּנ דֶר לַייכְט אוּנְז אוּנ זַייא אַיין בַּאשִׁיצֶר צוּ מִיר אוּנ צוּ מַיין הוֹיז גִיזִינְד. אוּנ בַּאשִׁירֶעם מִיךְ פוּן אַלֶע מִינֵי צָרוֹת אוּנ צַעַר אִין דֶם יָאר אוּנ אִין אַלֶע נָאךְ קוּמֶענְדִינֶע יָארִין אוּנ אַלֶע חֳדָשִׁים אוּנ וָואכִין אוּנ אַלֶע שָׁעוֹת אוּנ אַלֶע אוֹיגִין בְּלִיק אוּנ בַּאשִׁירֶעם מִיךְ פוּן אַלֶע פַר טוּמְלוּנְג אוּנ פוּן אַלֶע בֵּייזֶע דֶער שְׁרֶעקֶענֶעשׁ פוּן מַיין הַארְץ מִיט דֶעם כֹּחַ פוּן דֶעם פָּסוּק אָנֹכִי אֵרֵד עִמְּךָ מִצְרַיְמָה וְאָנֹכִי אַעַלְךָ גַם עָלֹה, אוּנ זָאלְסְט מִיךְ לָאזִין הֶערִין בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וָוארְהַאפְטִינֶע אוּנ רֶעכְט פַארְטִינֶע אוּנ זָאלְסְט מִיךְ פַאר גֶעבִּין מַיינֶע חֲטָאִים וַעֲוֹנוֹת שֶׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי אוּנ עֶס זָאל נִיט זַיין אִין מִיר קֵיין חֵטְא וְעָוֹן אוּנ עֶס זָאל נִיט גִילוּסְטִין אִין מִיר דֶר יֵצֶר הָרָע. אוּנ זָאלְסְט מִיךְ בַּאשִׁירְמֶען פַאר גַזְלָנִים אוּנ פַאר בֵּייזֶע לַייט אוּנ פַר קְרֵיינְק אוּנ פוּן בַּלְבּוּלִים אוּנ פַאר אַלֶע בֵּייזֶע בַּאגֶענֶענֶעשׁ אוּנ פַאר הוּנְגֶער אוּנ פַאר בֵּייזֶע צוּ קוּמֶענֶעשׁ אוּנ פַר טְרוֹישְׁרִיקַייט אוּנ זָאלְסְט מִיר גֶעבִּין חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים אִין דֵיינֶע אוֹיגִין דֶען צוּ דִיר טוּא אִיךְ הָאפִין אוּנ דוּ זָאלְסְט מִיר עֶנְטְפֶערִין אוּנ צוּ דֵיינֶעם נָאמֶען טוּא אִיךְ מִיךְ קֶערִין דָאס דַיין הֵיילִיגֶער נָאמֶען זָאל גִירוּפִין זַיין אוֹיף מִיר אוּנ חַיין צוּ קִידּוּשׁ אוּנ צוּ הַבְדָּלָה אוּנ דִי וָואס גִיבִּין בְּרוֹיט צוּא אוֹרְחִים אוּנ צְדָקָה צוּ דִי אָרִימֶע אוּנ אַלֶע וָואס זַיינֶען עוֹסֵק אִין בַּדֶערְפֶענֶעשׁ פוּן צִבּוּר מִיט וָוארְהַאפְטִיקַייט. גָאט ב״ה זָאל צָאלִין זַייעֶר לוֹין אוּנ זָאל פוּן זַייא אָפּ טָאן אַלֶע קְרַאנְקַייט אוּנ זָאל הַיילִין זַייעֶר גַאנְצִין גּוּף אוּנ זָאל פַאר גֶעבִּין גָאר זַייעֶרֶע זִינְד אוּנ זָאל שִׁיקִין אַיין בֶּענְטְשׁוּנְג אוּנ אַיין גְלִיק אִין אַלֶץ וָואס זֵיי טוּעֶן מִיט כָּל יִשְׂרָאֵל זַייעֶרֶע בְּרִידֶער:

און זייא זאלין זיך פארכטין פאר מיר. מיין פנים זאל דער לייכטן, מיין פארכט זאל זיין גיווארפין אויף אלע באשעפעניש און מיר זאלין גילויבט זיין אויבין אין אלע הימלן און אונטין אויף דר ערד און מיין גוטער נאמען זאל זיין אין אלע לענדער און מיינע חלומות זאלין מיר זיין צו גוטן מיט דעם קראפט דם הייליקייט דער זיך אלין שטארקט פון דער סרכבה עליונה און דר זכות פון די דרייצעהן מדות וואס דו האסט פר זיכערט דורך משה דיין קנעכט זאל מיר ביי שטיין דאס זעלבינע זיינען די דרייצעהן מדות ה' ה' אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת נוצר חסד לאלפים נושא עון ופשע וחטאה ונקה:

אנא איך בעט דיך גאט פון יעקב וועגין דיין הייליגין נאמען דוא ווערסט דאך דער קאנט אין דער גאנצער וועלט דען דו ביסט דער וואס האט געהערט דאס גיבעט פון יעקב און האסט אים באהיט פאר אלעם בייזין און האסט אים גיגעבין סלבושי כבוד מיט דיין גוטע סאכט און האסט געטאהן וואונדער און צייכין מיט דיא ישראל. דרום טוא איך אויך באגערן פון דיר אז דו זאלסט עפענען דיין האנט מיך צוא שפייזין. און זאלסט מיך באהיטין היינט און אייבינג פון אלע בייזע באגעגענעס און פון בייזע קראנקהייט און זאלסט מיר נסים טאן צוא טיפין אלע צייט און אלע אויגין בליק דרום בעט איך דיר דער הער פון מיר מיין גיבעט דען דו הערסט דיא גיבעט פון אלע מיילער רחום וצדיק יושב על כסא רחמים דער זאל מיר אויף טאן צו מיינער תפלה אלע זיבין הימלן און מאך פר נעמן וואס איך וויל האבן פון דיר:

רבש"ע איך טוא דיך בעטין דו זאלסט מיר פר געבן מיינע זינד וואס איך האב קעגין דיר געטאן אדר וואס איך האב קעגין לייטין גיטאן דער מיט כדי איך זאל קענען קומען אויף יענער וועלט לויטער כדי אז איך זאל מנוחה האבין אין קבר און בייא מיין לעבין זאלסטו מיט מיר טאן לויטער דער בארימהקייט דו זאלסט דר הערין מיין גיבעט גלייך אז דו האסט דר הערט אונזרע עלטערן אויך וויא דו האסט דר הערט אונזר פרומע מוטער חנה דען איך ארום נייב איך וויל דיר אוים זאגען וואס מיר אויף מיינעם הארצן ליגט דען איך טוא דיך בעטין גלייך וויא א קינד טוט בעטין צו זיין פאטער וויא עם שטייט כרחם אב על בנים זאלסטו מיר אויף טאן וויא איין פאטער טוט צוא זיין קינד:

רבש"ע דו האסט מיר גיהאלפין ביז אהער אזו זאלסטו מיר ווייטער העלפין דו זאלסט מיר שיקין גוטע מלאכים זייא זאלין מיך פירין אין רעכטין וועג כדי אז איך און מיינע קינדר זאלין געשפייזט ווערין פון דיין האנט און ניט חס ושלום פון דיא לייט דאס איך זאל ניט קומען צוא שפלות עם זאל אין זיי קיין עין הרע ניט שולט זיין און זייא אונז מציל פון אלע שלעכץ און איך זאל לעבין איין גרינג לעבין און אין שלום:

רבש"ע הער פון די גאנצע וועלט דו האסט באשאפין דעם מענטשין ניט אום זיסט דו האסט גיעבינט מיינע אויגין צו זעהן דיין קיניגרייך און מיינע אויערין צו הערין דיינע וואונדער פון דער גאנצער וועלט און מיין מויל זאל דר ציילין דיין גדולה און מיינע הענט זאלין טאן דיינע מצות. ליבער גאט דו האסט אונז גיבאטין חלה צו נעמען און ליכט צו צינדין און כודק צו זיין פון נדה די נשמה זאל ריין בלייבין און מיט מיינע פום צו גיין אין דער שול און צו לויבין דיך און צו גיין אין דיינעם וועג און מיינע בריסט צו זייגין קינדער דאס זיי זאלן שטארקזיין דרום בעט איך דיר ליבער גאט עם זאל אין זייא ניט שולט זיין קיין עין הרע און קיין רוחות רעות קיין מיתה משונה און זאלסט מיינע קינדער שטארקין דאס הארץ אין דער תורה און זייער הארץ זאל אפין זיין אזוא וויא דיא טירין פון אולם והיכל און מיר זאלין זעהען פון זייא בנים עוסקים בתורה ובמצות און אין מיינע אויגן זאל ניט זיין קיין טרויערקייט פון דאגה און ניט צו הערין קיין יאמער און קלאג אין נאר מיין הויז גיזינד און ניט געשפייזט צוא ווערין דורך דער האנט פון איין בשר ודם און מיר זאלין זוכה זיין צוא זעהען ישועות ונחמות:

רבש"ע איך בעט דיך דו זאלסט באגיטיגין מיין מזל און אויב דאס מזל חס ושלום באגליקט ניט באהיט מיך אל שדי, און צו ברעך דאס שווערע מזל דאס יאהר און אלע וואך און אלע טאג און אלע רגע און זייא מתחדש לטובה ולברכה והצלחה און הייל דיא צו בראכענע הערצער און גיב מיר חן וחסד אין דיינע אויגין און אין לייטינס אויגין דאס קיינער זאל ניט האבין אויף מיר צו ריידין, מיינע אויגין הייב איך אויף צום הימיל און נאר מיין צו בראכין הארץ טוא

איך

סקמ"ו ר'

תחנה פון ראש חודש בענטשן

איך צוא דיר זאגין אזוא וויא דוד המלך עליו השלום האט אן גישריבין אין צו בראכין הארץ אונ איין פאר שטוימין הארץ טוסטו גאט ניט פאר שעמען, אונ זייא מיר ממלא כל משאלות לבי לטובה כי אל רחום אתה: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה׳ צורי וגואלי אמן:

תחנה אמהות שרה רבקה רחל ולאה

רבש״ע דוא הער פון דער וועלט דוא אלמאכטיגער גאט דוא האסט באשאפין מיט דיין גרוים דער בארימקייט הימיל אונ ערד אונ אלע באשעפענעס אין די זעקס טעג נאר מיט צעהן ווערטער אונ אין זיבעטין טאג איז דער שבת קודש. דעם הייליגין שבת האסטו גירועט פון דיין ווערק אונ אויך האסטו גיבאטין צו דיין ליב פאלק ישראל וואס דו טוסט זיך מיט זיי בארימען ווי דער פסוק זאגט ישראל אשר בך אתפאר דאס איז טייטש איר ליב פאלק ישראל מיט אייך טו איך מיך בארימן, האסטו צו זיי גיבאטין אז זיי זאלין אויך רוען אום שבת קודש פון אלע ארבעט אונ אויך פון אזעלכע ווערטער וואס מען דארף ניט צו ריידין נייערט זייא זאלין ריידין דברי תורה אונ צוא לערנען איטליכער נאך זיין יכולת נאך וואס ער קען לערנען, אויך די ווייבער זאלין ווישין ווי צו האלטין זייערע מצות וואס גאט האט זייא גיבאטין, אויך האסטו אונז גינעבין חדשים וואס די סנהדרין פלעגין הייליגין די חדשים זיינען מיר מקדש החודש אונ מיר בענטשין דעם שבת וואס פאר ראש חודש איז אונ דערנאך מאל איז צייט מען זאל בעטין דרום טוען מיר פאר שפרייטין אונזערע הענט צו השם יתברך אונ מיר טוען תפלה אז דוא זאלסט אונז ווידער קערין קיין ירושלים אונ זאלסט דער נייען אונזערע טעג אזו וויא צום ערשטין דען מיר האבין ניט איצונד קיין בית המקדש אונ קיין מזבח אונ קיין כהן גדול וואס זאל אויף אונז מכפר זיין נאר אונזער תפלה איז אן שטאט פון די קרבנות דרום פאר נעם אונזער תפלה אונ זאלסט אונז ענטפערין אין דעם חודש אין דעם זכות פון אונזער מוטער שרה וואס דוא האסט פון אירעט וועגין גיבאטין אונ האסט גיזאגט אל תגעו במשיחי ובנביאי אל תרעו דאס איז טייטש איר זאלט ניט אן רירין צו בייזין אין מיינע הערין אונ צו מיינע נביאים זאלט איר ניט טאן קיין שלעכטש. אונ אין דעם זכות פון אונזער מוטער רבקה וואס זיא האט גורם גיוועזן אז אונזער פאטער יעקב זאל מקבל זיין דיא ברכות פון זיין פאטער יצחק אז דיא ברכות זאלין באלד מקוים ווערין אין איהרע קינדער דיא ישראל. אונ אין דעם זכות פון אונזער מוטער רחל דיא געטרייע וואס דוא האסט איר צו גיזאגט אז אין איר זכות וועלין אירע קינדער ישראל פון דעם גלות בבל ארויס גיין דען אז מען האט די ישראל אין גלות נבוזראדן אריין געפירט האט מען זייא געפירט ניט ווייט פון דעם קבר וואס אונזער מוטער רחל ליגט דריגען האבין זיך דיא ישראל אויס גיבעטין ביי דעם שונא אז זייא זאלין גיין אויף דעם קבר. אונ וויא די ישראל זיינען געקומען אויף דעם קבר פון אונזער מוטער רחל אונ האבין אן גיהויבין צוא וויינען אונ צוא שרייען אונזער געטרייע מוטער וויא קענסטו דאס צו זעהען אז מען זאל אונז פירין אין גלות אריין איז רחל אויף גיגאנגען צו השי״ת מיט אביטער געשרייא אונ האט געשפראכין רבש״ע דיין רחמנות איז דאך פיל גרעסער פון דאס רחמנות פון דעם מענטשין דער צוא האב איך דאך רחמנות גיהאט איבער מיין שוועסטער לאה ווען מיין פאטער האט פאר ביטין אונ האט זיא גינעבין צוא מיין מאן יעקב אויף מיין ארט, מכל שכן דוא גאט ביסט דאך גאר ארחום וחנון גיהערסטו גרוים רחמנות האבין, אזו האט גאט איר גיענטפערט דו האסט ביי מיר רעכט, איך וועל דיינע קינדער אויס ציהען אויס די צרות, דרום בעטין מיר דיך אז דאס זאל מקוים ווערין אין איר זכות. אונ אין דעם זכות פון אונזר מוטער לאה וואס זיא האט טאג אונ נאכט גיוויינט אז זיא זאל ניט אריין פאלין אין גורל פון עשו ביז איהרע אויגין זיינען טונקיל געווארין. אין איר זכות זאלסטו אונז דר לייכטין אונזערע אויגין פון דער פינצטערנעש, מיר ווערין דאך גירופין בני אברהם דיא קינדער פון אברהם אבינו וויא זאלין מיר היינט זיין אזו פאר לאזן. הרב כבסני טוא מערין צוא וואשין דיא זינד. דרום דער נייא אונ ברייג אויף אונז דעם חודש צוא פרייד אונ עס זאל אונז פאר קערט ווערין אלץ צוא גוטין, נאן שוט דוא ביסט דאך אונזער גרויסער הערשאפט דו זאלסט מיר דער הייבין אונ זאלסט פאר קערין צו גוטין אין זכות פון אונזערע אבות הקדושים אברהם יצחק ויעקב אמן:

סקט״ס

לֻוח הַמּוֹלָדוֹת וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים

עֶס אִיז רֶעכְט מֶען זָאל ווִיסְן דֶעם מוֹלַד אֵיידֶער מֶען בֶּענְטְשְׁט ראש חוֹדֶשׁ:
דֶער מוֹלַד הֵייסְט וָוען דִי לְבָנָה שְׁטֵייט אוּנְטֶער דִי זוּן. אִין אָנְהֵייבּ חוֹדֶשׁ אִיז אִיר שַׁיין אַרוֹיף אוּן דֶערְנָאךְ אַז זִי רוּקְט זִיךְ אָפּ שַׁיינְט זִי צוּא אוּנְז אוּן נָאךְ הַאלְבּ חוֹדֶשׁ רוּקְט זִי זִיךְ ווִידֶער צוּ צוּ דֶער זוּן, בִּיז סוֹף חוֹדֶשׁ שְׁטֵייעֶן זַיי ווִידֶער אֵיינֶע אוּנְטֶער דִי אַנְדֶערֶע אוּן אַזוֹי וַוייטֶער:

לוח המולדות משנת תשס"ט

		ר"ח
מרחשון	מִיטְוָואךְ בַּייטָאג צְוַויי אוּן פֶערְצִיג מִינוּט מִיט פֶערְצֶען חֲלָקִים אוֹיף דְרַיי	ד ה
כסלו	פְרַייטִיג פַארטָאג זֶעקְס אוּן צְוַואנְצִיג מִינוּט מִיט פוּפְצֶען חֲלָקִים אוֹיף פִיר	ו
טבת	שַׁבָּת בַּייטָאג צֶען מִינוּט מִיט זֶעכְצֶען חֲלָקִים אוֹיף פִינְף	ז א
שבט	מָאנְטִיג פַארטָאג פִיר אוּן פוּפְצִיג מִינוּט מִיט זִיבֶּעצֶען חֲלָקִים אוֹיף פִינְף	ב
אדר	דִינְסְטִיג אָוֶוענְט נַיין אוּן דְרַייסִיג מִינוּט אוֹיף זֶעקְס	ג ד
ניסן	דָאנֶערְשְׁטִיג אִין דֶער פְרִי דְרַיי אוּן צְוַואנְצִיג מִינוּט מִיט אֵיין חֵלֶק אוֹיף זִיבֶּען	ה
אייר	פְרַייטִיג אָוֶוענְט זִיבֶּען מִינוּט מִיט צְוַויי חֲלָקִים אוֹיף אַכְט	ו ז
סיון	זוּנְטִיג אִין דֶער פְרִי אֵיין אוּן פוּפְצִיג מִינוּט מִיט דְרַיי חֲלָקִים אוֹיף אַכְט	א
תמוז	מָאנְטִיג בַּייְנַאכְט פִינְף אוּן דְרַייסִיג מִינוּט מִיט פִיר חֲלָקִים אוֹיף נַיין	ב ג
אב	מִיטְוָואךְ אִין דֶער פְרִי נַיינְצֶען מִינוּט מִיט פִינְף חֲלָקִים אוֹיף צֶען	ד
אלול	דָאנֶערְשְׁטִיג בַּייְנַאכְט דְרַיי מִינוּט מִיט זֶעקְס חֲלָקִים אוֹיף עֶלְף	ה ו

לוח המולדות משנת תש"ע

מרחשון	זוּנְטִיג בַּייְנַאכְט אֵיין אוּן דְרַייסִיג מִינוּט מִיט אַכְט חֲלָקִים אוֹיף צְוֶועלְף	א ב
כסלו	דִינְסְטִיג נָאךְ הַאלְבֶּען טָאג פוּפְצֶען מִינוּט מִיט נַיין חֲלָקִים אוֹיף אֵיינְס	ג ד
טבת	דָאנֶערְשְׁטִיג פַארטָאג פוּפְצִיג נַיין מִינוּט מִיט צֶען חֲלָקִים אוֹיף אֵיינְס	ה ו
שבט	פְרַייטִיג בַּייטָאג פֶערְצִיג דְרַיי מִינוּט מִיט עֶלְף חֲלָקִים אוֹיף צְוַיי	ז
אדר	זוּנְטִיג פַארטָאג זִיבֶּען אוּן צְוַואנְצִיג מִינוּט מִיט צְוֶועלְף חֲלָקִים אוֹיף דְרַיי	א ב
ניסן	מָאנְטִיג בַּייטָאג עֶלְף מִינוּט מִיט דְרַייצֶען חֲלָקִים אוֹיף פִיר	ג
אייר	מִיטְוָואךְ פַארטָאג פִינְף אוּן פוּפְצִיג מִינוּט מִיט פֶערְצֶען חֲלָקִים אוֹיף פִיר	ד ה
סיון	דָאנֶערְשְׁטִיג בַּייטָאג נַיין אוּן דְרַייסִיג מִינוּט מִיט פוּפְצֶען חֲלָקִים אוֹיף פִינְף	ו
תמוז	שַׁבָּת פַארטָאג דְרַיי אוּן צְוַואנְצִיג מִינוּט מִיט זֶעכְצֶען חֲלָקִים אוֹיף זֶעקְס	ז א
אב	זוּנְטִיג אָוֶוענְט זִיבֶּען מִינוּט מִיט זִיבֶּעצֶען חֲלָקִים אוֹיף זִיבֶּען	ב
אלול	דִינְסְטִיג אִין דֶער פְרִי צְוַויי אוּן פוּפְצִיג מִינוּט אוֹיף זִיבֶּען	ג ד

לוח המולדות משנת תשע"א

מרחשון	פְרַייטִיג אִין דֶער פְרִי צְוַואנְצִיג מִינוּט מִיט צְוַויי חֲלָקִים אוֹיף נַיין	ו ז
כסלו	שַׁבָּת בַּייְנַאכְט פִיר מִינוּט מִיט דְרַיי חֲלָקִים אוֹיף צֶען	א ב
טבת	מָאנְטִיג אִין דֶער פְרִי אַכְט אוּן פֶערְצִיג מִינוּט מִיט פִיר חֲלָקִים אוֹיף עֶלְף	ג ד
שבט	דִינְסְטִיג בַּייְנַאכְט צְוַויי אוּן דְרַייסִיג מִינוּט מִיט פִינְף חֲלָקִים אוֹיף עֶלְף	ה
אדר א	דָאנֶערְשְׁטִיג פַאר הַאלְבֶּען טָאג זֶעכְצֶען מִינוּט מִיט זֶעקְס חֲלָקִים אוֹיף צְוֶועלְף	ו ז
אדר ב	שַׁבָּת פַארטָאג זִיבֶּען חֲלָקִים אוֹיף אֵיינְס	א ב
ניסן	זוּנְטִיג נָאךְ הַאלְבֶּען טָאג פִיר אוּן פֶערְצִיג מִינוּט מִיט אַכְט חֲלָקִים אוֹיף אֵיינְס	ג
אייר	דִינְסְטִיג פַארטָאג אַכְט אוּן צְוַואנְצִיג מִינוּט מִיט נַיין חֲלָקִים אוֹיף צְוַיי	ד ה
סיון	מִיטְוָואךְ בַּייטָאג צְוֶועלְף מִינוּט מִיט צֶען חֲלָקִים אוֹיף דְרַיי	ו
תמוז	פְרַייטִיג פַארטָאג זֶעקְס אוּן פוּפְצִיג מִינוּט מִיט עֶלְף חֲלָקִים אוֹיף דְרַיי	ז א
אב	שַׁבָּת בַּייטָאג פֶערְצִיג מִינוּט מִיט צְוֶועלְף חֲלָקִים אוֹיף פִיר	ב
אלול	מָאנְטִיג פַארטָאג פִיר אוּן צְוַואנְצִיג מִינוּט מִיט דְרַייצֶען חֲלָקִים אוֹיף פִינְף	ג ד

לוח המולדות וראשי חדשים

לוח המולדות משנת תשע"ב

מרחשון	דָאנֶערְשְׁטִיג פַּארטָאג צְוַויי און פופְצִיג מִינוט מִיט פופְצֶען חֲלָקִים אויף זֶעקְס	ו ז
כסלו	פְרַייטִיג בַּיינַאכְט זֶעקְס און דְרַייסִיג מִינוט מִיט זֶעכְצֶען חֲלָקִים אויף זִיבֶּען	א
טבת	זונְטִיג אִין דֶער פְרִי צְוַואנצִיג מִינוט מִיט זִיבֶּעצֶען חֲלָקִים אויף אַכְט	ב ג
שבט	מָאנְטִיג בַּיינַאכְט פִינְף מִינוט אויף נַיין	ד
אדר	מִיטְוָואךְ אִין דֶער פְרִי נַיין און פֶערְצִיג מִינוט מִיט אֵיין חֵלֶק אויף נַיין	ה ו
ניסן	דָאנֶערְשְׁטִיג בַּיינַאכְט דְרַיי און דְרַייסִיג מִינוט מִיט צְוַויי חֲלָקִים אויף צֶען	ז
אייר	שַׁבָּת אִין דֶער פְרִי זִיבֶּעצֶען מִינוט מִיט דְרַיי חֲלָקִים אויף עֶלְף	א ב
סיון	זונְטִיג בַּיינַאכְט אֵיין מִינוט מִיט פִיר חֲלָקִים אויף צְוֶועלְף	ג
תמוז	דִינְסטִיג פַאר הַאלְבֶּען טָאג פִינְף און פֶערְצִיג מִינוט מִיט פִינְף חֲלָקִים אויף צְוֶועלְף	ד ה
אב	דָאנֶערְשְׁטִיג פַּארטָאג נַיין און צְוַואנצִיג מִינוט מִיט זֶעקְס חֲלָקִים אויף אֵיינְס	ו
אלול	פְרַייטִיג בַּייטָאג דְרַייצֶען מִינוט מִיט זִיבֶּען חֲלָקִים אויף צְוַויי	ז א

לוח המולדות משנת תשע"ג

מרחשון	מָאנְטִיג בַּייטָאג אֵיין און פֶערְצִיג מִינוט מִיט נַיין חֲלָקִים אויף דְרַיי	ג ד
כסלו	מִיטְוָואךְ פַּארטָאג פִינְף און צְוַואנצִיג מִינוט מִיט צֶען חֲלָקִים אויף פִיר	ה
טבת	דָאנֶערְשְׁטִיג בַּייטָאג נַיין מִינוט מִיט עֶלְף חֲלָקִים אויף פִינְף	ו
שבט	שַׁבָּת פַּארטָאג דְרַיי און פופְצִיג מִינוט מִיט צְוֶועלְף חֲלָקִים אויף פִינְף	ז
אדר	זונְטִיג בַּייטָאג זִיבֶּען און דְרַייסִיג מִינוט מִיט דְרַייצֶען חֲלָקִים אויף זֶעקְס	א ב
ניסן	דִינְסטִיג אִין דֶער פְרִי אֵיין און צְוַואנצִיג מִינוט מִיט פֶערְצֶען חֲלָקִים אויף זִיבֶּען	ג
אייר	מִיטְוָואךְ בַּיינַאכְט פִינְף מִינוט מִיט פופְצֶען חֲלָקִים אויף אַכְט	ד ה
סיון	פְרַייטִיג אִין דֶער פְרִי נַיין און פֶערְצִיג מִינוט מִיט זֶעכְצֶען חֲלָקִים אויף אַכְט	ו
תמוז	שַׁבָּת בַּיינַאכְט דְרַיי און דְרַייסִיג מִינוט מִיט זִיבֶּעצֶען חֲלָקִים אויף נַיין	ז א
אב	מָאנְטִיג אִין דֶער פְרִי אַכְטְצֶען מִינוט אויף צֶען	ב
אלול	דִינְסטִיג בַּיינַאכְט צְוַויי מִינוט מִיט אֵיין חֵלֶק אויף עֶלְף	ג ד

לוח המולדות משנת תשע"ד

מרחשון	פְרַייטִיג בַּיינַאכְט דְרַייסִיג מִינוט מִיט דְרַיי חֲלָקִים אויף צְוֶועלְף	ו ז
כסלו	זונְטִיג נָאךְ הַאלְבֶּען טָאג פֶערְצֶען מִינוט מִיט פִיר חֲלָקִים אויף אֵיינְס	א ב
טבת	דִינְסטִיג פַּארטָאג אַכְט און פופְצִיג מִינוט מִיט פִינְף חֲלָקִים אויף אֵיינְס	ג ד
שבט	מִיטְוָואךְ בַּייטָאג צְוַויי און פֶערְצִיג מִינוט מִיט זֶעקְס חֲלָקִים אויף צְוַויי	ה
אדר א	פְרַייטִיג פַּארטָאג זֶעקְס און צְוַואנצִיג מִינוט מִיט זִיבֶּען חֲלָקִים אויף דְרַיי	ו ז
אדר ב	שַׁבָּת בַּייטָאג צֶען מִינוט מִיט אַכְט חֲלָקִים אויף פִיר	א ב
ניסן	מָאנְטִיג בַּיינַאכְט פִיר און פופְצִיג מִינוט מִיט נַיין חֲלָקִים אויף פִיר	ג
אייר	דִינְסטִיג בַּייטָאג אַכְט און דְרַייסִיג מִינוט מִיט צֶען חֲלָקִים אויף פִינְף	ד ה
סיון	מִיטְוָואךְ בַּיינַאכְט צְוַויי און צְוַואנצִיג מִינוט מִיט עֶלְף חֲלָקִים אויף צְוֶועלְף	ו
תמוז	פְרַייטִיג בַּיינַאכְט זֶעקְס מִינוט מִיט צְוֶועלְף חֲלָקִים אויף זִיבֶּען	ז א
אב	זונְטִיג אִין דֶער פְרִי פופְצִיג מִינוט מִיט דְרַייצֶען חֲלָקִים אויף זִיבֶּען	ב
אלול	מָאנְטִיג בַּיינַאכְט פִיר און דְרַייסִיג מִינוט מִיט פֶערְצֶען חֲלָקִים אויף אַכְט	ג ד

ווען מען בענטשט ראש חודש זאגט מען דאס.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה. וְתִתֶּן לָנוּ חַיִּים אֲרוּכִים. חַיִּים שֶׁל שָׁלוֹם. חַיִּים שֶׁל טוֹבָה. חַיִּים שֶׁל בְּרָכָה. חַיִּים שֶׁל פַּרְנָסָה. חַיִּים שֶׁל חִלּוּץ עֲצָמוֹת. חַיִּים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם יִרְאַת שָׁמַיִם וְיִרְאַת חֵטְא. חַיִּים שֶׁאֵין בָּהֶם בּוּשָׁה וּכְלִמָּה. חַיִּים שֶׁל עוֹשֶׁר וְכָבוֹד. חַיִּים שֶׁתְּהֵא בָנוּ אַהֲבַת תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם. חַיִּים שֶׁיְּמַלֵּא יְיָ מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה בִּזְכוּת תְּפִלַּת רַבִּים אָמֵן סֶלָה:

מען דארף וויסן דעם מולד פאר דעם בענטשן ראש חודש:

מִי שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ וְגָאַל אוֹתָם מֵעַבְדוּת לְחֵרוּת. הוּא יִגְאַל אוֹתָנוּ בְּקָרוֹב. וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. חֲבֵרִים כָּל יִשְׂרָאֵל וְנֹאמַר אָמֵן:

ראש חודש (פלוני) בְּיוֹם (פלוני) הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה:

יְחַדְּשֵׁהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה. לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה. וְנֹאמַר אָמֵן:

ווען מען זאגט ניט־קיין צדקתך צדק זאגט מען ניט אב הרחמים. אויך ניט ביא אתן. אויך ניט אז עס איז אין ברית מילה. אונ אז מען בענטשט ראש חודש זאגט מען אויך ניט. נייערט אין דיא טעג וואס מען ציילט ספירה. אונ אז מען בענטשט ראש חודש אב זאגט מען אין פראג:

אַב הָרַחֲמִים שׁוֹכֵן מְרוֹמִים. בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים. הוּא יִפְקוֹד בְּרַחֲמִים הַחֲסִידִים וְהַיְשָׁרִים וְהַתְּמִימִים. קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ שֶׁמָּסְרוּ נַפְשָׁם עַל קְדֻשַּׁת הַשֵּׁם. הַנֶּאֱהָבִים

יהי רצון עס זאל זיין איין ווילן פון פאר דיר גאט אונזר גאט אונ דר גאט פון אונזרע עלטערין דוא זאלסט באנייען אויף אונז דעם דאזיגן חודש צו גוטקייט אונ צו בענטשונג אונ זאלסט אונז געבין לאנג לעבין איין לעבין פון פריד לעבין פון גוטש לעבין פון בענטשונג איין לעבין פון פרנסה איין שטארקייט אין אונזרע ביינער מיר זאלין מורא האבין צו טאן איין עבירה מיר זאלין ניט ווערין פאר שעמט פאר קיינעם מיר זאלין האבין רייכקייט אונ כבוד מיר זאלין אין זיך האבין ליבשאפט צו דר תורה אונ מורא פר השם יתברך. זאלסט דר פילין די באגער פון אונזר הארצין צו גוטין פון דעם זכות פון דער תפלה פון רבים אמן סלה:

מי שעשה דער וואס האט גיטאן נסים צוא אונזרע עלטערין אונ האט זייא אויס גילייזט פון דינסט צו פריי דר גאט זאל אונז אויס לייזין אין גיכין פון יצר הרע אונ זאל איין זאמלען אונזרע פאר שטויסענע פון אלע עקין פון דער ערד עס זאל באהעפט זיין כל ישראל אונ מיר וועלין זאגין דרויף אמן:

יחדשהו הקב״ה גאט ב״ה זאל באנייען דעם חודש אויף אונז אונ אויף אלע ישראל צו לעבין אונ צו פריד לששון ולשמחה אונ צוא פרייד לישועה צו הילף אונ צו טרייסטונג ונאמר אונ מיר וועלין זאגין דרויף אמן:

אב הרחמים פאטער דר בארמיגער דער דא רוהט אין הויכן הימיל מיט זיינע שטארקע דער בארימקייט ער זאל גידיינקען מיט דער בארימקייט דיא פרומע אונ דיא רעכטפארטיגע די הייליגע קהלות וואס זיי האבין איבער גיענטפערט זייערע לייבר

בקב״ם ר׳ אויף

וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרָדוּ. מִנְּשָׁרִים קַלּוּ וּמֵאֲרָיוֹת גָּבֵרוּ. לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם וְחֵפֶץ צוּרָם: יִזְכְּרֵם אֱלֹהֵינוּ לְטוֹבָה עִם שְׁאָר צַדִּיקֵי עוֹלָם. וְיִנְקוֹם נִקְמַת דַּם עֲבָדָיו הַשָּׁפוּךְ: כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים. הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דַם עֲבָדָיו יִקּוֹם. וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ: וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר. וְנִקֵּיתִי דָּמָם לֹא נִקֵּיתִי. וַיְיָ שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן: וּבְכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמַר. לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ: וְאוֹמֵר כִּי דוֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָוִים: וְאוֹמֵר יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת מָחַץ רֹאשׁ עַל אֶרֶץ רַבָּה: מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל כֵּן יָרִים רֹאשׁ: אשרי וכו'

װען מען טראגט דיא ספר תורה צום היכל זאגט מען דאס:

חזן יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ:

װען דער חזן זאגט יהללו זאגט דאס קהל הודו:

הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַיְיָ בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַיְיָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיְיָ כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ: קוֹל יְיָ עַל הַמָּיִם אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים יְיָ עַל מַיִם רַבִּים: קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ קוֹל יְיָ בֶּהָדָר: קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים: קוֹל יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ: קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד: יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: חצי קדיש

אויף קדוש השם די געליבטע אונ די געזיסטע בײא זײער לעבין אונ אפילו צום טויט האבין זײא זיך ניט אב געשײדין זײא זײנן גרינגער פון אדלער אונ פון לײבין זײנן זײא שטארקער געװעזן צו טאן דעם װילין פון זײער באשעפער אונ דאס באגער פון זײער באשעפער יזכרם ער זאל זײא געדײנקן אונזער גאט צו גוטין מיט נאך צדיקים פון דער װעלט אונ זאל רעכענען דיא נקמה פון דעם בלוט זײנע קנעכט װאס איז פאר גאסין געװארין װיא עס שטײט געשריבין אין דר תורה פון משה דר געטליכער מאן װארום ער װעט אײן נקמה טאן אונ אײן רעכנונג װעט ער װידער קערן צו זײנע בלײדיגר אונ װעט איבר בעטן זײן ערדרײך מיט זײן פאלק. ועל אונ דורך דיא נביאים שטײט געשריבין איך טוא רײניגין אבער דאס בלוט בין איך ניט װארין גערײניגט אונ גאט רוהט אין ציון. ובכתבי אונ אין הײליגער שריפט שטײט געשריבן דען דר גאט פארשט אלע בלוטין טוט געדײנקן די בלוטין ער פר געסט ניט דאס געשרײ די דעמהאפטיגע. ויאמר אונ נאך אײן פסוק זאגט, ער האט געװאונדעט פרעה װאס ער איז געװען אײן קאפ דהײנו אײן עלצטר איבר דעם גרויסין לאנד מצרים ער האט אויף דעם װעג אוים דעם טײך נילוס געטרונקען װאס ער איז פאר ענדערט געװארין צו בלוט פון װעגין די דר שלאגענע דרום האט ער זײן קאפ דר הײבין:

סכ״פ ר׳

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב
האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים קונה הכל
וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה:

בש"ת זכרנו לחיים. מלך חפץ בחיים. וכתבנו בספר החיים. למענך אלהים חיים:

מלך עוזר ומושיע ומגן: ברוך אתה יי מגן אברהם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע:

אום זומר מוריד הטל: אום ווינטער משיב הרוח ומוריד הגשם:

מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים
ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר. מי כמוך בעל גבורות
ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה:

בש"ת מי כמוך אב הרחמים. זוכר יצוריו לחיים ברחמים:

ונאמן אתה להחיות מתים: ברוך אתה יי מחיה המתים:

אין חזרת הש"ץ זאגט מען דיא קדושה:

כתר יתנו לך יי אלהינו מלאכים המוני מעלה ועמך ישראל קבוצי מטה.
יחד כלם קדשה לך ישלשו. ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל
זה ואמר: ק"ה קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו: ח' כבודו מלא
עולם משרתיו שואלים זה לזה איה מקום כבודו להעריצו לעמתם משבחים
ואומרים: ק"ה ברוך כבוד יי ממקומו: ח' ממקומו הוא יפן ברחמיו לעמו
המיחדים שמו ערב ובקר בכל יום תמיד פעמים באהבה שמע אומרים:
ק"ה שמע ישראל יי אלהינו יי אחד: ח' הוא אלהינו הוא אבינו הוא מלכנו הוא
מושיענו והוא יושיענו ויגאלנו שנית בקרוב וישמיענו ברחמיו לעיני כל חי
לאמר הן גאלתי אתכם אחרית כבראשית להיות לכם לאלהים. אני יי אלהיכם:
ח' ובדברי קדשך כתוב לאמר: ק"ה ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה:
אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה: ברוך אתה יי
האל (בש"ת המלך) הקדוש:

כתר יתנו לך איין קרוין טוען זייא געבין צוא דיר גאט אונזער גאט דיא מלאכים
וואס הייסין שרפים וואס זייא היילגין דיין נאמען ככתוב וויא עס איז געשריבין
דורך דיינע נביאים אונ ער רופט איין מלאך צום אנדערין מלאך אונ זאגט קדוש
הייליג הייליג הייליג גאט דר האר עס איז פול גאר די ערד פון זיין כבוד: כבודו גאטש
כבוד איז פול דיא וועלט זיינע באדינער פרעגין איינער צום אנדערין וואו איז דם
ארט פון גאטש כבוד דרום ווס קיינער ווייס ניט וואו דאס ארט איז זאגין זייא גילויבט
זאל זיין דר כבוד פון זיין ארט: ממקומו פון זיין ארט זאל ער זיך קערין מיט זיינע דער
בארימקייט אונ זאל לייט זעליגין דאס פאלק וואס איינגין גאטש נאמען אבינט אונ
מארגין אלע טאג שטעטיגליך צוויי מאל זאגין זיי שמע הער צו ישראל גאט אונזער
גאט ער איז איינציג, ער איז אונזער גאט ער איז אונזר פאטער ער איז אונזר קיניג
ער איז אונזר העלפר אונ ער זאל מאכין אונז הערין מיט זיין דער בארימקייט דאס
אנדרע מאל פר די אויגין אלע וואס עס לעבט צו זיין צוא אייך אגאט איך בין אייער
גאט: ובדברי אין דיינע הייליגע כתובים שטייט גישריבין גאט וועט קיניגן אייביג
דיין גאט פון ציון, צו גיבירד אונ גיבירד לויבט גאט:

לשבת

תכנת שבת רצית קרבנותיה. צוית פרושיה עם סדורי נסכיה. מענגיה לעולם כבוד ינחלו. טועמיה חיים זכו. וגם האוהבים דבריה גדלה בחרו. אז מסיני נצטוו צווי פעליה כראוי. יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו

לשבת ראש חודש

אתה יצרת עולמך מקדם. כלית מלאכתך ביום השביעי. אהבת אותנו ורצית בנו ורוממתנו מכל הלשונות וקדשתנו במצותיך וקרבתנו מלכנו לעבודתך ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת: ותתן לנו יי אלהינו באהבה שבתות למנוחה וראשי חדשים לכפרה ולפי שחטאנו לפניך אנחנו ואבותינו חרבה עירנו ושמם בית מקדשנו וגלה יקרנו

אום שבת

תכנת שבת דו האסט דם שבת אן גיבריט עס איז דיר וואויל גיפעלין אירע קרבנות חאטשע מיטאר אום שבת קיין מלאכה נים טאן אבר די קרבנות האבין דוחה גיוועזן שבת מען האט זיי ניקילעט אונ מקריב גיווען אום שבת. דר רוקח שרייבט דאס אום שבת האט מען נים מקריב גווען קיין קרבן חטאת וס ער איז מכפר ווי אום יום טוב האט מען צו מוסף מקריב גיוועזן אציקעלע פאר איין חטאת נאר קרבן עולות וואס זיינען מרצה האט מען אום שבת מקריב גווען ווארום שבת אליין איז מכפר אויף אלע עבירות. דוא האסט באשיידליך גיבאטין די דינים פון שבת מיט די סדרים פון אירע נסכים דס איז דר וויין וואס מען הט גיגאסין אויף די קרבנות, די יהודים וס האלטין עונג שבת וועלין לעולם הבא גרויס כבוד האבן, די יהודים וואס עסן לכבוד שבת וועלן זוכה זיין דאס איביג לעבן, אויך די וואס האבן ליב די זאכין וואס גיהערן צו שבת וועלן זיין אוים דר וועלט צו גרויס אכפערקייט, דערמאלט בשעת מתן תורה פון בארג סיני זיינען זייא גיבאטין גיווארין אויף דעם שבת, דוא גאט אונזער גאט האסט אונז

יבכ״ש ר׳ ניבאטין

אום שבת ראש חודש

אתה יצרת דו האסט גיפורעמט דיין וועלט פון פריער אן דו האסט פאר לענט דיין ווערק אין זיבעטין טאג דוא האסט אונז ליב גיהאט אונ האסט אן אונז באגערט אונ האסט אונז נאך יציאת מצרים דערהויבין פון אלע לשונות הייסט פון אלע אומות וואס זיינן דערמאלט גיוועזן אונ האסט אונז גהייליגט מיט דיינע מצות אונ האסט אונז גימאכט גינעהנט אונזר מלך צו דיין דינסט אונ האסט אונז גיגעבין דיא תורה ושמך הגדול אונ דיין גיאכפערטין אונ היילגין נאמן האסטו אויף אונז גירופין. ותתן אונ דו גאט אונזר גאט האסט אונז גיגעבין מיט ליבשאפט די שבתים צו רואונג אונ די ראשי חדשים זאלין מכפר זיין אונזרע עבירות אבר וייל מיר אונ אונזרע עלטערן האבן קעגין דיר גיזינדיגט איז אונזער שטאט

חרוב

לשבת

שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוּסַף יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה

לשבת ראש חודש

וְנִטַּל כָּבוֹד מִבֵּית חַיֵּינוּ. וְאֵין אָנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם: וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ

אום שבת

גיבאָטין מען זאָל אום שבת מקריב זיין מער קרבנות וויא אין אנדרע טעג אזו ווי עס גיהער צו זיין: יהי עס זאָל דאך זיין דר ווילין פון פאר דיר גאָט אונזער גאָט אונ גאָט פון אונזערע עלטערין זאָלסט אונז אויף ברייננען מיט פרייד צו אונזער לאַנד אונ זאָלסט אונז פלאַנצן אין אונזער גימאַרק אונ דאָרטין וועלין מיר מאַכין פר דיר די קרבנות וואָס מיר זיינן שולדיג די טעגליכע קרבנות וויא דער סדר איז אונ די קרבנות פון מוסף אזו וויא רעכט איז, אונ דעם קרבן מוסף פון דעם טאָג שבת וועלן מיר מאכן אונ מיר וועלין מקריב זיין פאר דיר מיט ליבשאַפט אז גיבאָט דיין ווילין אזו וויא דו האָסט פון אונזערט

אום שבת ראש חודש

חרוב גיוואָרין אונ אונזער בית המקדש איז פרוויסט גוואָרן אונ אונזער ווערדיקייט איז פר טריבין גיוואָרין אונ עס איז אַוועק גינומען גיוואָרין דר כבוד פון הויז אונזער לעבן דרום קענען מיר ניט טאָן אונזער שולדיקייט אין דיין אויס דר ווייל טן הויז אין דם גאַכפּערטין אונ הייליגן הויז וואָס דיין נאָמען איז דרויף גירופין פון וועגן די האַנט פון דעם שונא וואָס זיא איז גוואָרן גישטרעקט אין דיין בית המקדש אונ האָבין עס חרוב גימאַכט. יהי רצון לאָז זיין דר ווילין פון פר דיר גאָט אונזער גאָט אונ גאָט פון אונזערע עלטערין זאָלסט אונז אויף ברייננן מיט פרייד צו אונזער לאַנד אונ זאָלסט אונז פלאַנצין אין אונזער גימאַרק אונ דאָרטן וועלין מיר אָן ריכטן

פר דיר די קרבנות וואָס מיר זיינן שולדיג די קרבנות וואָס מען האָט אַלע טאָג מקריב גיוועזין אזוא וויא דער סדר איז אונ די קרבנות פון מוסף אזו וויא זייער רעכט איז אונ די מוספים פון שבת אונ פון דעם טאָג ראש חודש וועלין מיר אָן ברייטין אונ וועלין מקריב זיין צו פאר דיר מיט ליבשאַפט אזו וויא. דיין ווילין האָט

ככב״פ ד׳

ניבאטין

לשבת

עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ

לשבת ראש חודש

בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם

אום שבת

אוּנְזָערְט וֶועגְן אִין דַיין תּוֹרָה אָן גִישְׁרִיבְּן דוּרְךְ דִי הֶענְט פוּן דַיין קְנֶעכְט מֹשֶׁה פוּן מוֹיל דַיין כָּבוֹד וִוי עָס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק: וּבְיוֹם אוּנ אִין דֶעם טָאג פוּן שַׁבָּת זָאלְט אִיר מַקְרִיב זַיין צְוֵויי שָׁאף וָואס זַיינֶען אַלְט אַיאָר זֵיי זָאלִין גַאנְץ זַיין אָן אָמוּם אוּנ צְוֵוייא צֶעהְן טֵייל מֶעל זָאלְט אִיר בְּרֵיינְגֶן פַר אַיין מִנְחָה אוּים גִימִישְׁט זָעמִיל מֶעל מִיט אֵייל אוּנ זַיין גִיסוּנְג: עולת דִי עוֹלָה פוּן שַׁבָּת זָאלְט אִיר מַקְרִיב זַיין אִין זַיין שַׁבָּת אָבֶּר נִיט אִין דֶעם אַנְדֶערִין שַׁבָּת כְּלוֹמַר אַז מֶען הָאט אַיין שַׁבָּת פַר פֶעלְט אוּנ מֶען הָאט דֶעם קָרְבַּן עוֹלָה נִיט מַקְרִיב גִיוֶועזְן הֶעלְפְט נִיט אַז מֶען זָאל דֶעם אַנְדֶערִין שַׁבָּת מַקְרִיב זַיין צְוֵוייא קָרְבַּן עוֹלוֹת, דֶער קָרְבַּן עוֹלָה פוּן שַׁבָּת מִיט אִירֶע נְסָכִים אִיז חוּץ פוּן דֶער עוֹלָה וָואס מֶען פְלֶעגְט אַלֶע טָאג מַקְרִיב זַיין מִיט אִירֶע נְסָכִים:

די מייץ פון (ישמחו) אונ פון (או״א רצה נא במנוחתנו) גיפינט מען אין תפלת ערבית לשבת:

אום שבת ראש חודש

גִיבָּאטִין אַזוֹ וִויא דוּ הָאסְט פוּן אוּנְזָערְט וֶועגְן אָן גִישְׁרִיבְּן אִין דַיין תּוֹרָה דוּרְךְ דִי הֶענְט פוּן דַיין קְנֶעכְט מֹשֶׁה אַזוֹ וִויא אִין דֶער תּוֹרָה שְׁטֵייט:

וּבְרָאשֵׁי חדשיכם אוּנ אִין אָן הוֹיבּ פוּן אַייעֶרֶע חֳדָשִׁים זָאלְט אִיר מַקְרִיב זַיין אַיין קָרְבַּן עוֹלָה צוּ נָאט צְוֵויי יוּנְגֶע אָקְסִין אוּנ אַיין ווִידֶער אוּנ שָׁאף וָואס זַיינֶען נָאר אַיין יָאר אַלְט זִיבְּן גַאנְצֶע אָן אַיין מוּם, אוּנ זַייעֶר מִנְחָה דֶען צוּ דִי קָרְבָּנוֹת הָאט מֶען גִבְּרַאכְט שֵׁיין זֶעמֶעל מֶעל גִמִישְׁט מִיט אֵייל דָאס הֵייסְט מִנְחָה אוּנ זַייעֶר גִיסוּנְג אַזוֹ וִויא עָס אִיז גִירֶעטְ גִיוָוארְן. דְרַייא צֶעהְנְטִיל צוּ אִיטְלִיכְן אָקְס אוּנ צְוֵוייא צֶעהְנְטִיל צוּ אִיטְלִיכִין ווִידֶער אוּנ אַיין צֶעהְנְטִיל צוּ אִיטְלִיכֶע שָׁאף אוּנ וַויין וִויא אִיטְלִיכִין זַיין גִיסוּנְג אִיז אוּנ אַיין צִיקְעלֶע זָאל פַאר גֶעבִּין דִי זִינְד אוּנ צְוֵויי קָרְבָּנוֹת וָואס מֶען הָאט תָּמִיד מַקְרִיב גִיוֶועזִין אַזוֹ וִויא זַייעֶר רֶעכְט אִיז:

אלהינו

כבס״ב ר׳

לשבת

מְטּוּבֶךָ. וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ. חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מְטּוּבֶךָ וְשַׂמֵּחַ נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

לשבת ראש חודש

יִשְׂמְחוּ וְיִתְעַנְּגוּ מְטּוּבֶךָ. וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ. חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ וְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה. לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה. לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה. לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מְטּוּבֶךָ וְשַׂמֵּחַ נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ מִכָּל הָאֻמּוֹת. וְשַׁבַּת קָדְשְׁךָ לָהֶם הוֹדַעְתָּ וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל

אום שבת ראש חודש

אֱלֹהֵינוּ אוּנְזֶר גָאט אוּנ גָאט פוּן אוּנְזֶרֶע עֶלְטֶעְרִין עֶס זָאל דִיךְ בַּאווילִיגְט זַיין אוּנְזֶר רוּעֶן וָואס מִיר רוּעֶן הַיינְט וחדש אוּנ טוּ אוֹיף אוּנְז בַּנַייעֶן אִין דֶעם טָאג שַׁבָּת דִיזֶען מָאנַהַיט צוּ גוּטִין אוּנ צוּ בֶּענְטְשׁוּנְג, צוּ לוּסְט אוּנ צוּ פְרֵייד, צוּ הִילְף אוּנ צוּ טְרַייסְט, צוּ דֶר נֶערוּנְג אוּנ צוּ שְׁפֵּייז, צוּ לֶעבִּין אוּנ צוּ פְרִיד, צוּ פַר צַייאוּנְג דֶר זִינְד אוּנ צוּא פַאר גֶעבּוּנְג דֶער מוּטְווילִיגֶע זִינְד. קדשנו במצותיך הֵיילִיג אוּנְז מִיט דַיינֶע מִצְוֹת אוּנ דַיין תּוֹרָה. כי בעמך דֶען דוּא הָאסְט אָן דַיינֶעם פָאלְק יִשְׂרָאֵל אוֹיס דֶר וַויילְט מֶער פוּן אַלֶע אוּמוֹת אוּנ הָאסְט זַייא לָאזִין ווִיסִין דֶעם שַׁבָּת. אוּנ דִיא גִיזֶעץ פוּן רֹאשׁ חוֹדֶשׁ הָאסְטוּ צוּ זַייא גִיזֶעצְט: ברוך גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער דָא הֵיילִיגְט דֶעם שַׁבָּת אוּנ יִשְׂרָאֵל אוּנ דִיא רָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת.

ותקדש על שהחייתנו וקימתנו כן תחיינו ותקימנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך ונשוב אליך לשמור חקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנו מודים לך. ברוך אל ההודאות:

ערב ובקר וצהרים. הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך כי מעולם קוינו לך: אום שבת חנוכה ועל הנסים

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך מלכנו תמיד לעולם ועד:

בש"ת וכתוב לחיים טובים כל בני בריתך:

וכל החיים יודוך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי טוב (האל ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב): ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות:

לש"ץ ברכת כהנים

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך. ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום. וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך: ובספר ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

בש"ת ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה וגזרות טובות נזכר ונכתב לפניך אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום: ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: לש"ץ ק"ש

אלהי, נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי. וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם: יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך יי דוחה: למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננו: עשה למען שמך. עשה למען ימינך. עשה למען תורתך. עשה למען קדשתך: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: עשה שלום (בש"ת השלום) במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך:

קוה אל יי חזק ויאמץ לבך וקוה אל יי: אין קדוש כיי כי אין בלתך ואין צור כאלהינו: כי מי אלוה מבלעדי יי ומי צור זולתי אלהינו:

אין כאלהינו. אין כאדונינו. אין כמלכנו. אין כמושיענו:
מי כאלהינו. מי כאדונינו. מי כמלכנו. מי כמושיענו:
נודה לאלהינו. נודה לאדונינו. נודה למלכנו. נודה

אין כאלהינו עס איז ניטא אזוי איין גאט ווי אונזער גאט. עס איז ניטא אזוי אהער ווי אונזער הער. עס איז ניטא אזוי איין קיניג דר וועלט ווי אונזער קיניג דר וועלט. עס איז ניטא אזו איין העלפער ווי אונזער העלפער: מי ווער איז אזו ווי אונזער גאט. ווער איז אזו ווי אונזער הער. ווער איז אזו ווי אונזער קיניג דר וועלט. ווער איז אזו

סקמ"ש ר'   וויא

למושיענו: ברוך אלהינו. ברוך אדונינו. ברוך מלכנו.
ברוך מושיענו: אתה הוא אלהינו. אתה הוא אדונינו.
אתה הוא מלכנו. אתה הוא מושיענו. אתה תושיענו:
אתה תקום תרחם ציון כי עת לחננה כי בא מועד:
אתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו שהקטירו אבותינו
לפניך את קטרת הסמים:

פטום הקטרת הצרי והצפרן החלבנה והלבונה משקל שבעים
שבעים מנה. מור וקציעה שבלת נרד וכרכם משקל ששה
עשר ששה עשר מנה. הקשט שנים עשר. קלופה שלשה. קנמון
תשעה. בורית כרשינה תשעה קבין. יין קפריסין סאין תלתא וקבין
תלתא. ואם אין לו יין קפריסין מביא חמר חורין עתיק. מלח סדומית
רבע. מעלה עשן כל שהוא: רבי נתן הבבלי אומר אף כפת הירדן כל
שהוא. ואם נתן בה דבש פסלה. ואם חסר אחת מכל סמניה חיב
מיתה: רבן שמעון בן גמליאל אומר הצרי אינו אלא שרף הנוטף
מעצי הקטף. בורית כרשינה ששפין בה את הצפרן כדי שתהא נאה.
יין קפריסין ששורין בו את הצפרן כדי שתהא עזה. והלא מי רגלים
יפין לה אלא שאין מכניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד:

תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא שנאמר
הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות:

אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא. תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם.
שנאמר וכל בניך למודי יי ורב שלום בניך. אל תקרי בניך אלא
בוניך: שלום רב לאהבי תורתך ואין למו מכשול: יהי שלום בחילך שלוה
בארמנותיך: למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך: למען בית יי אלהינו
אבקשה טוב לך: יי עז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום: קדיש דרבנן. עלינו. ק"י:

מוספין קודמין לבזיכין לזאת נכון לומר פ' בזיכין ולחם הפנים אחר תפלת מוסף שבת:

ולקחת סלת ואפית אתה שתים עשרה חלות שני עשרנים יהיה החלה
האחת: ושמת אותם שתים מערכות שש המערכת על השלחן
הטהר לפני יי: ונתת על המערכת לבנה זכה והיתה ללחם לאזכרה אשה

ווי אונזער העלפער: נודה מיר וועלין לויבין צו אונזער גאט. מיר וועלין לויבין צו
אונזער הער. מיר וועלין לויבין צו אונזר קיניג דר וועלט. מיר וועלין לויבין צו אונזר
העלפער: ברוך גילויבט איז אונזער גאט. גילויבט איז אונזער הער. גילויבט איז
אונזער קיניג דר וועלט. גילויבט איז אונזער העלפער: אתה דו ביסט אונזער גאט.
דו ביסט אונזער הער. דו ביסט אונזער קיניג דר וועלט. דו ביסט אונזר העלפר.
דו זאלסט אונז העלפין. דו וועסט אויף שטיין אונ דער בארעמען די שטאט ציון
דען עס איז שוין צייט צוא דער בארעמען איר, עס איז שוין גקומען דיא צייט
אתה דוא ביסט דר זעלביגער גאט וואס אונזרע עלטערין האבין פאר דיר גידעמפט
די קטורת פון גיווירצין:

כק"פ ר'

לַיי: בְּיוֹם הַשַּׁבָּת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת יַעַרְכֶנּוּ לִפְנֵי יי תָּמִיד מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: וְהָיְתָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וַאֲכָלֻהוּ בְּמָקוֹם קָדֹשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא לוֹ מֵאִשֵּׁי יי חָק עוֹלָם:

סדר קידוש ליום השבת

מִזְמוֹר לְדָוִד יי רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי עַל מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה: אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יי לְאֹרֶךְ יָמִים:

אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דִמְהֵימְנוּתָא. שְׁלֵימָתָא חֶדְוָתָא דְמַלְכָּא קַדִּישָׁא:

אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דְמַלְכָּא. דָּא הִיא סְעוּדָתָא דְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא וַחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין וּזְעֵיר אַנְפִּין אַתְיָן לְסַעֲדָא בַּהֲדֵיהּ:

וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעֹלָם כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יי אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:

אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יי מְכֻבָּד וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר: אָז תִּתְעַנַּג עַל יי וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בָּמֳתֵי אָרֶץ וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִּי יי דִּבֵּר:

דָּא הִיא סְעוּדָתָא דְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא:

זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ: שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתֶּךָ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיי אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָל מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ: כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יי אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי

עַל כֵּן בֵּרַךְ יי אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ:

על היין סַבְרִי מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

על הפת בִּרְשׁוּת מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

בשבת חול המועד סוכות כשמקדש בסוכה מברך תיכף ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה:

אֲסַדֵּר לִסְעוּדָתָא. בְּצַפְרָא דְשַׁבַּתָּא.
וְאַזְמִין בַּהּ הַשְׁתָּא. עַתִּיקָא קַדִּישָׁא:
נְהוֹרֵיהּ יִשְׁרֵי בַהּ. בְּקִדּוּשָׁא רַבָּא.
וּבְחַמְרָא טָבָא. דְּבֵיהּ תֶּחֱדֵי נַפְשָׁא:
יְשַׁדַּר לָן שׁוּפְרֵיהּ. וְנֶחֱזֵי בִּיקָרֵיהּ.
וְיַחֲזֵי לָן סִתְרֵיהּ. דְּאִתְאֲמַר בִּלְחִישָׁא:
יְגַלֵּה לָן טַעְמֵי. דִּבְתְרֵיסַר נַהֲמֵי.
דְּאִינוּן אָת בִּשְׁמֵיהּ. כְּפִילָא וּקְלִישָׁא:
צְרוֹרָא דִלְעֵלָּא. דְּבֵיהּ חַיֵּי כֹלָּא.
וְיִתְרַבֵּי חֵילָא. וְתִסַּק עַד רֵישָׁא:
חֲדוּ חַצְדֵי חַקְלָא. בְּדִבּוּר וּבְקָלָא.
וּמַלִּילוּ מִלָּה. מְתִיקָא כְּדוּבְשָׁא:
קֳדָם רִבּוֹן עָלְמִין. בְּמִלִּין סְתִימִין.
תְּגַלּוּן פִּתְגָּמִין. וְתֵימְרוּן חִדּוּשָׁא:
לְעַטֵּר פָּתוֹרָא. בְּרָזָא יַקִּירָא. עֲמִיקָא
וּטְמִירָא. וְלָאו מִלְּתָא אַוְשָׁא:
וְאִלֵּין מִלַּיָּא. יְהוֹן לִרְקִיעַיָּא. וְתַמָּן
מָאן שַׁרְיָא. הֲלָא הַהוּא שִׁמְשָׁא:
רְבוּ יַתִּיר יִסְגֵּי. לְעֵלָּא מִן דַּרְגֵּיהּ.
וְיִסַּב בַּת זוּגֵיהּ. דַּהֲוַת פְּרִישָׁא:

כאן נוהגים לומר את סדר הקטורת [illegible] :

אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך סלה: אשרי העם שככה לו אשרי העם שיי
אלהיו: תהלה לדוד ארוממך אלוהי המלך ואברכה שמך לעולם ועד:
בכל יום אברכך ואהללה שמך לעולם ועד: גדול יי ומהלל מאד ולגדלתו אין
חקר: דור לדור ישבח מעשיך וגבורתיך יגידו: הדר כבוד הודך ודברי נפלאתיך
אשיחה: ועזוז נוראותיך יאמרו וגדלתך אספרנה: זכר רב טובך יביעו וצדקתך
ירננו: חנון ורחום יי ארך אפים וגדל חסד: טוב יי לכל ורחמיו על כל מעשיו:
יודוך יי כל מעשיך וחסידיך יברכוכה: כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו:
להודיע לבני האדם גבורתיו וכבוד הדר מלכותו: מלכותך מלכות כל עולמים
וממשלתך בכל דור ודר: סומך יי לכל הנפלים וזוקף לכל הכפופים: עיני כל
אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו: פותח את ידך ומשביע לכל חי
רצון: צדיק יי בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו: קרוב יי לכל קראיו לכל אשר
יקראהו באמת: רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם: שומר יי את כל
אהביו ואת כל הרשעים ישמיד: תהלת יי ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו
לעולם ועד: ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה:

ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם יי: ואני זאת בריתי אותם אמר יי
רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיך ומפי זרעך
ומפי זרע זרעך אמר יי מעתה ועד עולם: ואתה קדוש יושב תהלות ישראל:
וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו:
ומקבלין דין מן דין ואמרין קדיש בשמי מרומא עלאה בית שכינתה קדיש על
ארעא עובד גבורתה קדיש לעלם ולעלמי עלמיא: יי צבאות מליא כל ארעא
זיו יקרה: ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול ברוך כבוד יי ממקומו:
ונטלתני רוחא ושמעית בתרי קל זיע סגיא דמשבחין ואמרין בריך יקרא דיי
מאתר בית שכינתה: יי ימלך לעולם ועד: יי מלכותה קאם לעלם ולעלמי
עלמיא: יי אלהי אברהם יצחק וישראל אבותינו שמרה זאת לעולם ליצר
מחשבות לבב עמך והכן לבבם אליך: והוא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה
להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו: כי אתה אדני טוב וסלח ורב חסד לכל
קראיך: צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת: תתן אמת ליעקב חסד לאברהם
אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם: ברוך אדני יום יום יעמס לנו האל ישועתנו
סלה: יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: יי צבאות אשרי אדם
בוטח בך: יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו: ברוך (הוא) אלהינו שבראנו
לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו הוא
יפתח לבנו בתורתו וישם בלבנו אהבתו ויראתו ולעשות רצונו ולעבדו בלבב
שלם למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה: ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו
ואלהי אבותינו שנשמור חקיך בעולם הזה ונזכה ונחיה ונראה ונירש טובה
וברכה לשני ימות המשיח ולחיי העולם הבא: למען יזמרך כבוד ולא ידם יי
אלהי לעולם אודך: ברוך הגבר אשר יבטח ביי והיה יי מבטחו: בטחו ביי
עדי עד כי ביה יי צור עולמים: ויבטחו בך יודעי שמך כי לא עזבת דורשיך
יי: יי חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר: חצי קדיש

ואני תפלתי לך יי עת רצון אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך:

מוציאין ס"ת וקורין ג' גברי בפרשה ראשונה משבוע הבא ואפי' שחל יו"ט בשבת קורין בפרשה הבאה וח"א קדיש אחר קה"ת. ומכניסין הס"ת להיכל. והש"ץ אומר ח"ק:

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים קונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה:

בש"ת זכרנו לחיים. מלך חפץ בחיים. וכתבנו בספר החיים. למענך אלהים חיים:

מלך עוזר ומושיע ומגן: ברוך אתה יי מגן אברהם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע:

אום ווינטער זאגט מען משיב הרוח ומוריד הגשם: אום זומער מוריד הטל:

מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה:

בש"ת מי כמוך אב הרחמים. זוכר יצוריו לחיים ברחמים:

ונאמן אתה להחיות מתים: ברוך אתה יי מחיה המתים:

צוא חזרת הש"ץ זאגט מען דא די קדושה:

נקדישך ונעריצך כנעם שיח סוד שרפי קדש המשלשים לך קדשה. ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר: ק"ה קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו: חזן לעמתם משבחים ואומרים: ק"ה ברוך כבוד יי ממקומו: חזן ובדברי קדשך כתוב לאמר: ק"ה ימלך יי לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה: אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה: ברוך אתה יי האל (בש"ת המלך) הקדוש:

אתה אחד ושמך אחד. ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ. תפארת גדלה. ועטרת ישועה. יום מנוחה וקדשה לעמך נתת. אברהם יגל. יצחק ירנן. יעקב ובניו ינוחו בו. מנוחת אהבה ונדבה. מנוחת אמת ואמונה. מנוחת

ואני תפלתי איך טוא תפלה פר דיר גאט עס זאל זיין פאר דיר איין עת רצון מקבל צו זיין מיין תפלה וואס איך טוא פר דיר נאך דעם עסין אונ טרינקן אזו וויא דו האסט מקבל געוועזין דיא תפלה וואס איך האב אין דר פריא מתפלל גיוועזן. גאט דורך די פילהייט דיין גינאד ענטפר מיר דאך דורך די ווארהייט דיין הילף:

אתה אחד דו ביסט איינציג אונ דיין נאמען איז איינציג אונ ווער איז גלייך גיוועזן אז דיין פאלק ישראל איין איינציג פאלק אויף דער ערד, איין צירונג פון אכפערקייט אונ איין קרוין פון הילף איין טאג פון רואונג אונ הייליקייט האסטו צו דיין פאלק גיגעבין. אברהם איז לוסטיג אונ יצחק טוט זינגען יעקב מיט זיינע קינדער

סקס"פ ר'

שלום השקט ובטח. מנוחה שלמה שאתה רוצה בה. יכירו בניך וידעו כי מאתך היא מנוחתם ועל מנוחתם יקדישו את שמך:

אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו. קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך. שבענו מטובך ושמח נפשנו בישועתך. וטהר לבנו לעבדך באמת. והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבתות קדשך. וינוחו בם כל ישראל מקדשי שמך: ברוך אתה יי מקדש השבת:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה. והשב העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל. ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך: ר"ח און חוה"מ זאגט מען דא יעלה ויבא:

ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים: ברוך אתה יי המחזיר שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד. צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת.

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהחייתנו וקימתנו כן תחינו ותקימנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך ונשוב אליך לשמור חקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנו מודים לך. ברוך אל ההודאות:

ערב ובקר וצהרים. הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך כי מעולם קוינו לך: אום שבת חנוכה ועל הנסים

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך מלכנו תמיד לעולם ועד:

בש"ת וכתוב לחיים טובים כל בני בריתך:

וכל החיים יודוך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי טוב (האל ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב): ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות:

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום. וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך: ובספר ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

בש"ת

ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה וגזרות טובות נזכר ונכתב לפניך אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום: ברוך וכו'

קינדר רוען אין שבת איין ליבליכע און באווילינע רואונג אונוארהאפטיגע רואונג אשטילע אונ איין זיכערליכע רואונג איין גאנצע מנוחה וואס דוא האסט אין איר געוויילט די ישראל זאלין רוען זאלין דיינע קינדר דער קענען אונ וויסין דאס זייער רואונג איז פון דיר אונ בייא זייער רואונג הייליגין זייא דיין נאמען:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי רוּחַ וּמַלְאַךְ יְיָ דֹּחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בש"ת הַשָּׁלוֹם) בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

אִין דִיא טֶעג וָואס מֶען זָאגְט נִיט קֵיין תַּחֲנוּן אוּם דֶער וָואכִין זָאגְט מֶען נִיט קֵיין צִדְקָתְךָ אוּם שַׁבָּת:

צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְיָ: וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים עַד מָרוֹם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ גְדֹלוֹת אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: ק"ש. עלינו. ק"י

סדר סעודה שלישית

אין קידוש בסעודה זו. וטוב לאכול דג בסעודה זו יותר מבשאר סעודות:

מִזְמוֹר לְדָוִד יְיָ רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי עַל מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה: אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דִמְהֵימְנוּתָא שְׁלֵימָתָא חֶדְוָתָא דְמַלְכָּא קַדִּישָׁא: אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דְמַלְכָּא. דָּא הִיא סְעוּדָתָא דִזְעֵיר אַנְפִּין וְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא וַחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין אָתְיָן לְסַעֲדָא בַּהֲדֵיהּ:

בְּנֵי הֵיכְלָא. דִכְסִיפִין. לְמֶחֱזֵי זִיו דִּזְעֵיר אַנְפִּין: יְהוֹן הָכָא. בְּהַאי תַּכָּא. דְּבֵיהּ מַלְכָּא בְּגִלּוּפִין: צְבוּ לַחֲדָא. בְּהַאי וַעֲדָא. בְּגוֹ עִירִין וְכָל גַּדְפִּין: חֲדוּ הַשְׁתָּא. בְּהַאי שַׁעְתָּא. דְּבֵיהּ רַעֲוָא וְלֵית זַעֲפִין: קְרִיבוּ לִי. חֲזוּ חֵילִי. דְּלֵית דִּינִין דִּתְקִיפִין: לְבַר נַטְלִין. וְלָא עָאלִין. הָנֵי כַלְבִּין דַּחֲצִיפִין: וְהָא אַזְמִין. עַתִּיק יוֹמִין. לְמִצְחָא עֲדֵי יְהוֹן חַלְפִין: רְעוּ דִילֵיהּ. דְּגַלֵּי לֵיהּ. לְבַטָּלָא בְּכָל קְלִיפִין: יְשַׁוֵּי לוֹן. בְּנוּקְבֵיהוֹן. וִיטַמְּרוּן בְּגוֹ כֵפִין: אֲרֵי הַשְׁתָּא. בְּמִנְחָתָא. בְּחֶדְוָתָא דִּזְעֵיר אַנְפִּין:

צִדְקָתְךָ דַיינֶע גֶערֶעכְטִיקַייט זַיינֶען גְלַייךְ וִויא דִיא שְׁטַארְקֶע בֶּערְג דַיינֶע מִשְׁפָּטִים זַיינֶען טִיף וִויא אַיין טִיפֶער אָפּ גְרוּנְד, דוּא גָאט הֶעלְפְסְט דִי מֶענְטְשִׁין אוּנ דִיא בְּהֵמוֹת דֶען דוּא בִּיסְט מַשְׁגִּיחַ אוֹיף אַלֶעם: וצדקתך אוּנ דַיין גֶערֶעכְטִיקַייט גָאט גְרַייכְט בִּיז אִין הִימֶל וָואס דוּ הָאסְט גְרוֹיסֶע זַאכִין גִיטָאן, גָאט וֶוער אִיז דִיר גְלַייךְ: צדקתך דַיין גֶערֶעכְטִיקַייט אִיז גֶערֶעכְט בִּיז אַייבִּיג אוּנ דַיין תּוֹרָה אִיז אֱמֶת:

פרקי אבות

פון דעם ערשטען שבת נאך פסח הייבט מען אן צו זאגן פרקי אבות ביז ראש השנה:

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר ועמך כלם צדיקים לעולם
ירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר:

פרק ראשון

א משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים
לנביאים ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה. הם אמרו
שלשה דברים הוו מתונים בדין והעמידו תלמידים הרבה ועשו סיג
לתורה: ב שמעון הצדיק היה משירי כנסת הגדולה. הוא היה אומר
על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות
חסדים: ג אנטיגנוס איש סוכו קבל משמעון הצדיק. הוא היה אומר
אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס אלא הוו
כעבדים המשמשין את הרב שלא על מנת לקבל פרס ויהי מורא
שמים עליכם: ד יוסי בן יועזר איש צרדה ויוסי בן יוחנן איש ירושלים
קבלו מהם. יוסי בן יועזר איש צרדה אומר יהי ביתך בית ועד לחכמים
והוי מתאבק בעפר רגליהם והוי שותה בצמא את דבריהם: ה יוסי
בן יוחנן איש ירושלים אומר יהי ביתך פתוח לרוחה ויהיו עניים בני
ביתך ואל תרבה שיחה עם האשה. באשתו אמרו קל וחומר באשת

כל ישראל אלע ישראל האבין אחלק לעולם הבא אזו ווי דער פסוק זאגט דיין פאלק וועלין
אלע מיט אנאנדער גירעכט זיין זיי וועלין צו אייביג דאס לאנד ארבין זיי וועלין זיין אז
איין יונגער בוים מיין פלאנצונג אונ די ווערק מיינע הענט אום צו ווערין בארימט:
משה קבל תורה מסיני משה רבינו האט מקבל גיוועזין דיא תורה פון גאט וואס האט זיך
באוויזין אויף דעם בארג סיני אונ האט די תורה איבער גיענטפערט צו יהושע אונ
יהושע האט מוסר גיוועזן די תורה וואס משה רבינו האט אים אויס גילערינט צו די זקנים
אונ די זקנים האבין איבר גיגעבין צו די נביאים ביז וואנען אז דר בית המקדש איז חרוב
גיווארין האט זיך שוין אויס גילאזין נביאים נאר אז דר אנדערער בית המקדש איז גיבויט
גיווארן האבן זיך צונויף גיקליבן הונדרט אונ צוואנציג מענטשן זיי זיינען גירופן גיווארן אנשי
כנסת הגדולה ווארום אזא איין זאמלונג פון אזעלכע חשובים איז נאך ניט גיוועןזיי האבין
גיזאגט דריי זאכן, איר זאלט זיין גיווארינט אין משפט אונ איר זאלט שטעלן פיל תלמידים,
אונ מאכט אייך איין צוים צו דר תורה מען זאל זי ניט עובר זיין: שמעון הצדיק דר כהן גדול
שמעון הצדיק ער איז איבער גיבליבין פון דר גרויסע איין זאמלונג, ער פלעגט זאגין
אויף דריי זאכין שטייט די וועלט, מען זאל לערנען די תורה צו האלטין אונ אויף די קרבנות
וואס מען האט מקריב גיוועןאין בית המקדש אונ היינט אויף דעם וואס מען זאגט דיא
פרשיות פון קרבנות אונ אויף דעם וואס איין מענטש איז גומל חסד מיט דעם אנדערין:
אנטיגנוס איש סוכו דר הער פון דר שטאט סוכו ער האט מקבל גיוועזן פון שמעון הצדיק ער
פלעגט זאגין איהר זאלט ניט זיין ווי די קנעכט וואס באדינען דעם האר פון דעסט וועגין
זיי זאלין נעמן ניצאלט נאר איר זאלט זיין וויא די קנעכט וואס בדינען דעם האר ניט פון
ניצאלט וועגין אונ עס זאל אויך אייך זיין די מורא פון הקב"ה: יוסי בן יועזר ויוסי בן יוחנן זייא
האבין פון זיי מקבל גיוועזן די תורה. יוסי דער זון פון יועזר זאגט דיין הויז זאל זיין איין
פערזאמלונגס הויז צו די חכמים אונ זאלסט זיך בשטויבין מיט די שטויב פון זייערע פיס
דאס הייסט זאלסט גיין אין זייער וועג אונ זאלסט הערין זייערע רייד מיט לוסט אזו וויא
איינער וואס איז דארשטיג אונ טרינקט מיט לוסט: יוסי דר הער פון ירושלים זאגט דיין הויז זאל
זיין אפין פון אלע זייטין עס זאל קיינעם ניט זיין איינג אין דיין שטוב אריין צו גיין. דיינע

הויז סקמ"פ ר'

חברת. מכאן אמרו חכמים כל המרבה שיחה עם האשה גורם רעה לעצמו ובוטל מדברי תורה וסופו יורש גיהנם: ו יהושע בן פרחיה ונתאי הארבלי קבלו מהם. יהושע בן פרחיה אומר עשה לך רב וקנה לך חבר והוי דן את כל האדם לכף זכות: ז נתאי הארבלי אומר הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע ואל תתיאש מן הפורענות: ח יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח קבלו מהם. יהודה בן טבאי אומר אל תעש עצמך כעורכי הדינין וכשיהיו בעלי הדין עומדים לפניך יהיו בעיניך כרשעים וכשנפטרים מלפניך יהיו בעיניך כזכאין כשקבלו עליהם את הדין: ט שמעון בן שטח אומר הוי מרבה לחקור את העדים והוי זהיר בדבריך שמא מתוכם ילמדו לשקר: י שמעיה ואבטליון קבלו מהם. שמעיה אומר אהב את המלאכה ושנא את הרבנות ואל תתודע לרשות*): יא אבטליון אומר חכמים הזהרו בדבריכם שמא תחובו חובת גלות ותגלו למקום מים הרעים וישתו התלמידים הבאים אחריכם וימותו ונמצא שם שמים מתחלל: יב הלל ושמאי קבלו מהם. הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה: יג הוא היה אומר

הויז לייט וואס דו דארפסט זיי דיך צו באדינען זאלסטו בעסער האלטין אביונים, אונ זאלסט ניט פיל שמועסין מיט איין אשה. דאס וואס זיי האבין גיזאגט מען זאל ניט פיל שמועסין מיט איין אשה מיינען די חכמים מיט זיין ווייב זאל ער ניט פיל שמועסין מכל שכן מיט דעם חברס ווייב. פון דעם וואס אויבין איז גישטאנען האבין די חכמים גיזאגט ווען איין מענטש טוט פיל ריידין מיט איין אשה איז ער זיך גורם שלעכטס עס קאן זיין פיל קריג דורך דעם אונ איז מבטל פון לערנען אונ זיין סוף וועט זיין ער וועט ירשנן דאס גיהנם: יהושע בן פרחיה ונתאי הארבלי זיי האבין מקבל גיוועזין פון זיי. יהושע בן פרחיה זאגט זייא מקבל אויף דיר איין רבי אונ זאלסט דיר קויפין איין גוטין חבר אונ שאץ אלע מענטשין צום בעסטין: נתאי הארבלי זאגט דו זאלסט דיך דר ווייטערן פון צו וואוינען מיט א שלעכטין מענטשן, זאלסט דיך ניט באהעפטין צו איין רשע אונ זאלסט זיך ניט מיאש זיין פון דעם פורענות: יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח זיי האבין פון זיי מקבל גיוועזן. יהודה בן טבאי זאגט דו זאלסט דיך ניט מאכין אזו ווי די וואס גרייטין אן טענות צו די בעלי דינים וואס דארפין זיך לאדין. אונ אז די בעלי דברים וואס לאדין זיך שטייען פר דיר אונ טענהן זאלין זיי ביידע ביי דיר זיין אזו ווי רשעים אונ אז זיי גייען אוועק פון דיר זאלין זיי ביא דיר זיין אין דיינע אויגין אזו וויא זיי זיינען ביידע גירעכט אז זיי האבין אויף זיך מקבל גיוועזן דעם משפט: שמעון בן שטח זאגט דו זאלסט אוים פארשטין די עדות אונ דו זאלסט זיך היטין מיט דיינע רייד אז דו רעדסט ווארום טאמער פון דיינע רייד וועלין זיי זיך לערנען זאגין ליגין: שמעיה ואבטליון האבין מקבל גיוועזן פון זיי. שמעיה זאגט האב ליב די מלאכה מען זאל ארבעטין אויף פרנסה אונ האב פיינט דאס רבנות: אבטליון זאגט איר חכמים איר זאלט גיווארינט זיין אין אייערע רייד ווארום טאמער וועט איר פאר טריבין ווערין אויף אזו איין ארט וואס מען וועט ניט קאנען פאר שטיין אין גאנצין אייערע רייד דאס הייסט שלעכטע דעות וואס זיי וועלין לערנען אין אייערע רייד אונ דיא תלמידים וואס וועלין נאך קומן וועלין טרינקן די תאשער זיי וועלין אוים לייגין אויף שלעכטע דעות אונ וועלין בלייבין ביי דר שלעכטער דעה וועט זיין איין חלול השם: הלל ושמאי קבלו מהם, הלל זאגט דוא זאלסט זיין פון די תלמידים פון אהרן הכהן ער האט ליב עס זאל זיין שלום צווישין ישראל אונ יאגט נאך שלום צו מאכין אזו ווי אהרן הכהן ער האט ליב אלע מענטשין חאטשע שלעכטע אונ ער האט זיי גימאכט גינעהנט צו דר תורה: הוא היה אומר

אקמ״ם ר׳ *) פי׳ ערכה השומדם מרעום פלמה נגד סתוק. הלל

נגיד שמא אבד שמה ודלא מוסיף יסף ודלא יליף קטלא חיב ודאשתמש בתגא חלף: יד הוא היה אומר אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני ואם לא עכשו אימתי: טו שמאי אומר עשה תורתך קבע אמור מעט ועשה הרבה והוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות: טז רבן גמליאל היה אומר עשה לך רב והסתלק מן הספק ואל תרבה לעשר אמדות: יז שמעון בנו אומר כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה. ולא המדרש עקר אלא המעשה. וכל המרבה דברים מביא חטא: יח רבן שמעון בן גמליאל אומר על שלשה דברים העולם קים על האמת ועל הדין ועל השלום שנאמר אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם:

רבי חנניא בן עקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר יי חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר:

עלינו. קדיש יתום

פרק שני

כל ישראל וכו'

א רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעשה ותפארת לו מן האדם. והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה

הלל פלעגט זאגין אז זיין נאמען ציהט זיך עס הייסט ער האט איין שם ער מאכט זיך גרוים איז זיין נאמען פאר לארין ער וועט ניט לאנג גיוועריין אויף דר וועלט. וועד עס מערט ניט צוא חזרין וואס ער האט גילערינט ווערט זיין לערנען פאר געסן. דר וואס לערינט גאר ניט איז ער זיך אליין שולדיג. וועד עס ניצט מיט דער קרוין פון דר תורה וועט ער פאר ביטען ווערין פון עולם הבא: הלל פלעגט זאגין ווען איך מיר אליין וועל ניט העלפין איך זאל קונה זיין תורה ומעשים טובים ווער וועט מיר העלפן. ווען איך העלף מיר יוא וואס בין איך גלייך, אונ אז איך וועל ניט זעהען היינט אויף דר וועלט מיר צו העלפין ווען וועל איך מיך קאנען העלפין: שמאי אומר שמאי זאגט מאך דיין תורה וואס דו לערינסט אויף תמיד. זאג בעסער ווינציגער אונ טאן זאלסטו מער הן תורה ומצות אדר צדקה געבין אונ דו זאלסט אנטפאנגען איטליכין מענטשן מיט גוטע גידאנקען אונ מיט אשיין פנים: רבן גמליאל רבן גמליאל זאגט מאך צו דיר איין רבי אז דו ווילסט פסקענען זאלסטו איין עצה האלטין אונ דורך דעם וועסטו אפ ניטאן ווערין פון איין ספק אונ זאלסט ניט מערין מעשרין שאצינדיג נאר זאלסט איבר מעסטין אונ זאלסט געבין מעשר: שמעון בנו זיין זון שמעון זאגט אלע מייגע יארין בין איך גיוואקסין צווישין די חכמים אונ האב נישט גיפונען איין בעסערע זאך צום גוף נאר שווייגין, אז ער רעט ניט איבעריג זאגט ער ניט קיין רכילות אונ לשון הרע והראיה אפילו אין דברי תורה אז ער טוט ניט אזו ווי ער דרשט איז בעסער אז ער וואלט גישוויגין אונ ווער עס רעט פיל ברייגגט ער אויף זיך עבירות: רבן שמעון דר זון פון רבן גמליאל זאגט אויף דריי זאכין האט די וועלט אקיום. אויף אמת מען זאל איינער דעם אנדערין ניט לייקענען, אונ מען זאל טאן אמשפט ווען איינר טוט ניט רעכט, אונ עס זאל זיין שלום איינר מיט דעם אנדרין עס זאל ניט זיין קיין מחלוקת: רבי חנניא בן עקשיא זאגט, גאט האט גישטעלט אין דר תורה אזעלכע מצות דהיינו ער זאל ניט עסין שקצים ורמשים חאטשע עס וואלט ניט שטיין אין דר תורה וואלט מען אויך ניט גיגעסין האט ער גישטעלט ער זאל זיי געבין שכר דרויף ווי אין פסוק שטייט גאט האט גיוואלט מזכה זיין די ישראל פון וועגן זייגע צדקות דרום טוט גאט גרעסער מאכין די תורה כדי יודין זאלין לערנען וועלין זיי געמען גוטע שכר בעולם הזה ובעולם הבא אמן:

רבי אומר רבינו הקדוש ער האט גיהייסין רבי יהודה הנשיא זאגט, וואס איז דער רעכט פארטיגער וועג וואס איין מענטש זאל זיך אוים קלייבן, די זאך וואס אמענטש טוט

ככמ"ס ר'   קאן

שאין אתה יודע מתן שכרן של מצות. והוי מחשב הפסד מצוה כנגד
שכרה ושכר עברה כנגד הפסדה. הסתכל בשלשה דברים ואין אתה
בא לידי עברה. דע מה למעלה ממך עין רואה ואזן שומעת וכל
מעשיך בספר נכתבים: ב רבן גמליאל בנו של רבי יהודה הנשיא
אומר יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משכחת עון.
וכל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה וגוררת עון. וכל העוסקים
עם הצבור יהיו עוסקים עמהם לשם שמים שזכות אבותם מסיעתם
וצדקתם עומדת לעד ואתם מעלה אני עליכם שכר הרבה כאלו
עשיתם: ג הוו זהירין ברשות*) שאין מקרבין לו לאדם אלא לצרך
עצמן נראין כאוהבין בשעת הנאתן ואין עומדין לו לאדם בשעת
דחקו: ד הוא היה אומר עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך
כרצונו. בטל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך:
ה הלל אומר אל תפרוש מן הצבור ואל תאמין בעצמך עד יום מותך
ואל תדין את חברך עד שתגיע למקומו. ואל תאמר דבר שאי

*) פי' שררה המושלת מרשות עלמא נגד החוק.

קאן ער זיך מיט דעם באשיינען און פון אנדערע מענטשין איז אים אויך א שיינקייט און
זאלסט זיין גיווארינט איין גרינגע מצוה צו טאן ווי א האַרבע מצוה ווארום דו ווייסט ניט דאס
גיצאלט פון די מצות אפשר וואס דיר דאכט זיך עס איז א קליינע מצוה וועסטו דר פאר מער
שכר נעמען און דו זאלסט בטראכטין און רעכענען דעם שאדין וואס דו האסט דורך דעם
וואס דו טוסט א מצוה זאלסטו אנטקעגין שטעלין דם שכר פון דר מצוה וואס איז זייער פיל
און דעם שכר און די הנאה וואס דו האסט פון דער עבירה וואס דו טוסט זאלסטו דיר
אנטקעגין שטעלין דעם גרויסין שאדין וואס דו וועסט האבין דורך דער עבירה: זאלסט
תמיד טראכטין אויף די דריי זאכין וועסט דוא ניט קומען צוא עבירות. וואס זיינען
דיא דריי זאכין, דוא זאלסט וויסין תמיד וואס איבער דיר טוט זיך אויבין איין אויג קוקט
אויף דיר וואס דו טוסט און איין אויער הערט וואס דו רעדסט און אלע דיינע מעשים
וואס דו טוסט ווערט פאר שריבין אין איין בוך: רבן גמליאל דער זון פון רבי יהודה הנשיא
זאגט עס איז גוט צוא לערנען תורה מיט דעם פירונג פון דר וועלט דאס מיינט מען ער
זאל איין מלאכה טאן אדר משא ומתן ער זאל זיך קענען מפרנס זיין דען דם מידיקייט פון די
ביידע פר געסט זינדיגן, און דר ווס לערינט תורה און האט ניט קיין מלאכה זיך מפרנס צו
זיין איז דר סוף ער וועט מוזין אויף הערין צו לערנען ווארום ער וועט ניט האבין וואס צו
עסין. און די אלע וואס זיינען עוסק פון רבים וועגין זאלין זיי עוסק זיין פון גאטש וועגין ניט
פון זייער כבוד וועגין דר זכות אבות פון רבים העלפט זיי. זיי דארפין אבער ניט דר מיט
גאוה האבין און דאס גירעכטיקייט פון די אבות דאס שטייט אויף אייביג און די מתעסקים
זאגט גאט איך וועל אייך אויף ברייגגען פיל שכר גלייך ווי איר האט אליין גיטאן: הוו
זהירין נעמט אייך אין אכט פאר זעלבע מענטשין וועלכע ווייזין זיך פריינד בשעת זייא
דארפין פון אים הנאה האבין און העלפין ניט אבער דעם מענטשין אין זיין נויט: רבן
גמליאל זאגט טוא גאטש רצון וואס ער הייסט דיך טאן על פי התורה גלייך ווי דו וואלסט
אליין גיגלוסט און חשק גיהאט צו טאן כדי השי"ת זאל טאן דיין ווילין וואס דו דארפסט,
זיי מבטל דיין ווילין וואס דיך גילוסט פון השי"ת ווילן כדי השי"ת זאל מבטל זיין דעם ווילין
פון אנדערע מענטשין וואס ווילין דיר שלעכטס טאן פון דיין רצון וועגין: הלל אומר הלל
זאגט דו זאלסט דיך ניט אפ שיידין פון דעם עולם אז זיי איז ח"ו שלעכט. דו זאלסט דיר
אליין ניט איין ביידין איך האב ניט מורא פאר דעם יצר הרע, ביז דעם טאג פון דיין טויט
זאלסטו דיר אליין ניט גלייבין און זאלסט דיך נאך אליין היטין פאר אים. דו זאלסט ניט דן
זיין דיין חבר אז ער איז ערגער פון דיר ביז דו ביסט אויך אליין גיקומען אויף דיין חברס
ארט

מקום ר'

אפשר לשמוע שסופו להשמע ואל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא
תפנה: ו הוא היה אומר אין בור ירא חטא ולא עם הארץ חסיד ולא
הביישן למד ולא הקפדן מלמד. ולא כל המרבה בסחורה מחכים.
ובמקום שאין אנשים השתדל להיות איש: ז אף הוא ראה גלגלת
אחת שצפה על פני המים אמר לה על דאטפת אטפוך וסוף מטיפיך
יטופון: ח הוא היה אומר מרבה בשר מרבה רמה מרבה נכסים מרבה
דאגה מרבה נשים מרבה כשפים מרבה שפחות מרבה זמה מרבה
עבדים מרבה גזל. מרבה תורה מרבה חיים מרבה ישיבה מרבה
חכמה מרבה עצה מרבה תבונה מרבה צדקה מרבה שלום קנה שם
טוב קנה לעצמו קנה לו דברי תורה קנה לו חיי העולם הבא: ט רבן
יוחנן בן זכאי קבל מהלל ומשמאי. הוא היה אומר אם למדת תורה
הרבה אל תחזיק טובה לעצמך כי לכך נוצרת: חמשה תלמידים היו לו
לרבן יוחנן בן זכאי ואלו הן רבי אליעזר בן הורקנוס רבי יהושע בן
חנניא רבי יוסי הכהן רבי שמעון בן נתנאל ורבי אלעזר בן ערך:
הוא היה מונה שבחם רבי אליעזר בן הורקנוס בור סוד שאינו מאבד

ערט אונ ביסט באשטאנען דרויף אונ זאלסט ניט זאגין אזעלכע רייד וואס מען קאן ניט
פאר שטיין וואס דו זאגסט, דו וועסט דיר איין ביידין אז די תלמידים וועלין דער נאך פאר
שטיין, אונ דו זאלסט ניט זאגין אז איך וועל צייט האבין וועל איך לערנען טאמער וועסטו
קיין צייט ניט האבין: הוא היה אומר הלל פלעגט זאגין איין ליידיגער מענטש וואס ווייסט
גאר ניט קיין תורה אונ קיין שום גוטע מדה אונ ער איז ווייט פון לייט דער קאן ניט זיין
אפילו איין ירא חטא ער קאן ניט זיין קיין חסיד. אונ דער וואס שעמט זיך צו פרעגין
דר קאן ניט מקבל זיין קיין תורה אונ דר רבי וואס אים פאר דריסט אז דר תלמיד פרעגט
אים דר קאן ניט אוים לערנען די תלמידים אונ ניט דר וואס האנדילט תמיד קאן זיין קלוג
אין די חכמת התורה אונ דארטין וואו קיין לייט זיינען ניט דא אונ דו ביסט נאר אליין
זאלסטו דיך שטארקין אז דו זאלסט זיין אין דר מדרגה פון איש דאס הייסט איין צדיק:
אף הוא ראה הלל האט אויך גיזעהן אקאפ פון אמענטש וואס האט גישוואומען אויף דעם
וואסער האט ער גיזאגט צו די קאפ פאר דעם וואס דו האסט גיטאכט פאר טרינקען
אנדערע לייט האט השי"ת גיהייסין מען זאל דיך דר טרינקען אונ דר סוף וועט זיין די וואס
האבין דיך דר טרונקען וועלין אויך דר טרונקען ווערין: הוא היה אומר הלל פלעגט זאגין
ווער עס עסט פיל מיט גרויסע תענוגים דר מענטש מערט זיך ווערים. ווער עס מערט זיך
פיל האב האט ער דאך פיל זארג ער איז תמיד אין זארג מען זאל אים ניט בגנבענן. ווער
עס מערט ווייבער מערט ער כישוף איטליכע וויל אז ער זאל זיא ליבער האבן. ווער עס
מערט דינסטען נקבות מערט ער ביי זיך אין הויז ניאוף. ווער עס מערט פיל קנעכט מערט
ער גזלה. ווער עס מערט תורה דר מערט אייביג לעבן. ווער עס מערט זיצונג פון תלמידי
חכמים דר מערט חכמה מחמת דר תורה. ווער עס מערט עצות צו האלטין אויף איטליכר
זאך וואס ער וויל טאן מערט ער פאר שטאנד. ווער עס מערט צדקה געבין מערט ער
שלום אויף דער וועלט. ווער עס איז קונה איין גוטין שם אויף דער וועלט האט ער נאר
זיך אליין קונה גיוועזין איין גוטין שם אבער אז ער קויפט דברי תורה דהיינו ער לערינט
די תורה קויפט ער זיך אייביג לעבין בעולם הבא: רבן יוחנן בן זכאי רבן יוחנן האט מקבל
גיוועזין די תורה פון הלל אונ שמאי ער פלעגט זאגין ווען דו האסט אפילו גילערינט פיל
תורה זאלסטו דיר ניט האלטין פאר אגוטקייט ווארום דו ביסט פון דעסט וועגין נאר
באשאפין גיווארין אויף דר וועלט: פינף תלמידים איז גיוועזן צו רבן יוחנן בן זכאי אונ דאס
זיינען די נעמען פון די פינף תלמידים, רבי אליעזר בן הורקנוס רבי יהושע בן חנניא רבי יוסי הכהן רבי

שמעון ר' רכב"פ

שפה רבי יהושע בן חנניא אשרי יולדתו רבי יוסי הכהן חסיד רבי שמעון בן נתנאל ירא חטא ורבי אלעזר בן ערך כמעין המתגבר. הוא היה אומר אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ואליעזר בן הורקנוס בכף שניה מכריע את כלם. אבא שאול אומר משמו אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ואליעזר בן הורקנוס אף עמהם ואלעזר בן ערך בכף שניה מכריע את כלם: י אמר להם צאו וראו איזו היא דרך טובה שידבק בה האדם. רבי אליעזר אומר עין טובה. רבי יהושע אומר חבר טוב. רבי יוסי אומר שכן טוב. רבי שמעון אומר הרואה את הנולד. רבי אלעזר אומר לב טוב. אמר להם רואה אני את דברי אלעזר בן ערך מדבריכם שבכלל דבריו דבריכם: אמר להם צאו וראו איזו היא דרך רעה שיתרחק ממנה האדם. רבי אליעזר אומר עין רעה. רבי יהושע אומר חבר רע. רבי יוסי אומר שכן רע. רבי שמעון אומר הלוה ואינו משלם. אחד הלוה מן האדם

שמעון בן נתנאל ורבי אלעזר בן ערך. ער פלעגט רעכינען זייער שבח פון די פינף תלמידים. רבי אליעזר בן הורקנוס ער איז גלייך וויא איין גרוב וואס איז אויס גיקאלכט גוט די גרוב פאר לירט ניט אטראפין פון דר משקה אזו אויך רבי אליעזר בן הורקנוס פר געסט ניט איין ווארט פון וואס ער האט גילערינט. רבי יהושע בן חנניא אויף רבי יהושע פלעגט ער זאגין וואול זיין גיוויגערין מיינט מען זיין מוטר, רבי יוסי הכהן איז איין חסיד ער טוט תמיד לפנים משורת הדין, רבי שמעון האט זייער מורא פר איין עבירה, רבי אלעזר בן ערך איז ווי א קוואל פון וואסער וואס מער מען שעפט פון אים שטארקט ער זיך מער אזו אויך רבי אלעזר שטארקט זיך אלע מאל מער אין דר תורה. רבן יוחנן בן זכאי פלעגט זאגין ווען אלע די תלמידי חכמים פון ישראל וואלטין גיוועזן אין איין וואג שאל אונ רבי אליעזר בן הורקנוס וואלט זיין אין דר אנדרע וואג שאל וואלט די שאל וואס רבי אליעזר בן הורקנוס איז איבר וועגין די שאל וואס דריגען זייגען אלע תלמידי חכמים. אבא שאול זאגט פון רבן יוחנן בן זכאי וועגין אז ווען עס וואלטין זיין אלע חכמי ישראל אין איין וואג שאל אונ רבי אליעזר בן הורקנוס וואלט אויך זיין מיט זיי אונ רבי אלעזר בן ערך וואלט זיין אויף דר אנדרער וואג שאל וואלט רבי אלעזר בן ערך זיי אלע איבער וועגין, אונ ביידע דעות זייגען אמת, רבי אליעזר בן הורקנוס האט ער גילויבט אין אזפרון אונ אין בקיאות אונ רבי אלעזר בן ערך האט ער גילויבט אין חריפות אונ אין פלפול: אמר להם האט רבן יוחנן צו זיי גיזאגט גייט אונ קלערט אויס וועלכעס איז די גלייכע רעכטע פארטיגע וועג אז דר מענטש זאל זיך באהעפטין אן דעם וועג אונ זאל זיך אזו פירן. רבי אליעזר זאגט ווער עס האט איין גוט אויג צו קוקין אויף איין אנדערין מיט איין גוט אויג אונ ער זאל ניט מקנא זיין דעם חבר. רבי יהושע זאגט מען זאל נעהען צו האבין אגוטין חבר אז ער זאל אים תמיד שטראפין ווען ער וועט טאן עפיס אום רעכט. רבי יוסי זאגט זאלסט האבין אגוטין שכן ווארום איין שכן איז מער מיט אים ווי איין חבר ווארום ער זעהט זיך מיט אים אפילו ביי נאכט. רבי שמעון זאגט ווער עס זעהט אונ בטראכט פריער וואס עס קען קומן פון איטליכר זאך וואס ער טוט וועט ער זיך היטין שלעכטס טאן. רבי אלעזר זאגט מען זאל האבין אגוט הארץ. האט רבן יוחנן בן זכאי צו די פינף תלמידים גיזאגט איך זעה אונ עס גיפעלט מיר די רייד פון רבי אלעזר בן ערך בעסער פון אייערע רייד ווייל אין דם כלל פון זיינע רייד איז דריגען אייערע רייד אויך אז מען האט אגוט הארץ האט מען אגוט אויג אונ אלע אייערע רייד: האט רבן יוחנן ווידער גיזאגט גייט אונ זעהט מיט אייער שכל וועלכעס איז אשלעכטער וועג דאס הייסט פירונג וואס דער מענטש זאל זיך דר ווייטערין פון איר, רבי אליעזר זאגט אשלעכט אויג. רבי יהושע זאגט אשלעכטין חבר. רבי יוסי זאגט אשלעכטין שכן. רבי שמעון זאגט דר וואס אנטלייט געלט ביי זיין חבר אונ וויל ניט באצאלן, די זאך איז נאר

איינם

בקמ״פ ר׳

כלוה מן המקום שנאמר לוה רשע ולא ישלם וצדיק חונן ונותן. רבי
אלעזר אומר לב רע. אמר להם רואה אני את דברי אלעזר בן
ערך מדבריכם שבכלל דבריו דבריכם: יא הם אמרו שלשה דברים
רבי אליעזר אומר יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך. ואל תהי נוח
לכעוס. ושוב יום אחד לפני מיתתך. והוי מתחמם כנגד אורן של
חכמים. והוי זהיר בגחלתן שלא תכוה. שנשיכתן נשיכת שועל.
ועקיצתן עקיצת עקרב. ולחישתן לחישת שרף. וכל דבריהם כגחלי
אש: יב רבי יהושע אומר עין הרע ויצר הרע ושנאת הבריות מוציאין
את האדם מן העולם: יג רבי יוסי אומר יהי ממון חברך חביב עליך
כשלך והתקן עצמך ללמוד תורה שאינה ירשה לך וכל מעשיך
יהיו לשם שמים: יד רבי שמעון אומר הוי זהיר בקריאת שמע ובתפלה
וכשאתה מתפלל אל תעש תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים לפני
המקום שנאמר כי חנון ורחום הוא ארך אפים ורב חסד ונחם על
הרעה. ואל תהי רשע בפני עצמך: יו רבי אלעזר אומר הוי שקוד
ללמוד תורה ודע מה שתשיב לאפיקורוס ודע לפני מי אתה עמל

איינס ווער עס אנטליים געלט פון אמענטשין איז אזו ווי ער אנטליים פון גאט ב"ה ווי עס שטייט דר רשע אנטליים געלט אונ וויל ניט באצאלין אונ דער צדיק פון דר וועלט השי"ת ווערט באצאלין אונ ניט אפ דאס געלט דעם מלוה. רבי אלעזר זאגט אשלעכט הארץ. האט רבן יוחנן בן זכאי צו זיי גיזאגט עס גיפעלט מיר די רייד פון רבי אלעזר בן ערך בעסער פון אייערע רייד, ווייל אין כלל פון זיינע רייד איז אלע אייערע רייד: הם אמרו די תלמידים פלעגין אפט זאגין די דריי זאכין. רבי אליעזר זאגט עס זאל זיין דר כבוד פון דיין חבר אויף דיר גיליבט אזו ווי דיין כבוד אונ זאלסט ניט זיין גרינג צו בייזערין זיך אונ קער דיך אום צו השי"י איין טאג פאר דיין טויט דרום מוזטו אלע טאג תשובה טאן טאמער איז היינט דר טאג פאר דיין טויט. אונ דו זאלסט זיך ווארעמען קעגין די ליכט אונ דאס פייער פון די תלמידי חכמים אבער דו זאלסט זיין גיווארינט אין זייערע קוילן פייער, מיינט מען דו זאלסט דיך היטין עס זאל זיי ניט פאר דריסין אויף דיר ווארום דאס בייסין פון די תלמידי חכמים איז אזו ווי דאס בייסין פון אפוקס אז אפוקס גיט אביס איז שווער צו פאר היילין אונ זייער שטעכין איז גלייך ווי איין עקדים אונ זייערע רייד וואס זיי זיינען גוזר אין דר תורה איז אזו ווי דאס שמוצערין אונ דעם דאמפ וואס לאזט ארוים פון זיך אברענעדיגע שלאנג אונ נאר זייערע רייד זיינען ווי די ברענעדיגע קוילן: רבי יהושע אומר רבי יהושע זאגט אשלעכט אויג אונ שלעכטע גידאנקען אונ די אומזיסטע שנאה דאס ציהט אוים דעם מענטשין פון דר וועלט. רבי יוסי זאגט עס זאל זיין דיין חברס געלט ביי דיר אזו גיליבט ווי דיין אייגענע געלט אונ דו זאלסט דיך פארטיג מאכין אונ שטארקן צו לערנן תורה ווייל זי איז ניט צו דיר אירושה וואס עס קומט צו דיר אן טרחה אונ אלץ וואס דו טוסט זאל זיין איין נחת רוח צו טאן צו גאט וואס איז אויף דעם הימיל: רבי שמעון זאגט דו זאלסט זיין גיווארינט צו לייענן קריאת שמע אין דר צייט אונ איטליכע תפלה אויך צו דאווענען אין דער צייט אונ אז דו בימט מתפלל די תפלה זאלסטו ניט מאכין דיין תפלה ווי אגיזעצטע זאך וואס דו וואלסט גערין שוין אפ טאן נאר ווי דען די תפלות זאלין ביי דיר זיין גיבעט פאר גאט וואס הייסט מקום ער זאל זיך איבער דיר דר בארעמען ווי עס שטייט אין פסוק גאט איז אלייט וועליגר אונ אדערבארמיגער אונ טוט זייער פיל גינאד אונ באדיינקט זיך אויף דעם שלעכטים וואס איז נגזר גיווארין אויף דעם מענטשין אז מען איז מתפלל צו אים אונ דו זאלסט ניט זיין ארשע פאר דיר אליין אונ פר לייטין וועסטו מאכין זיך פרום: רבי אלעזר זאגט דו זאלסט דיך איילן צו לערנן תורה אונ זאלסט וויסן פר וועמן דו מיהעסט זיך מיט דר תורה לערנן: רבי

סקמ"ש ר' טרפון

ומי הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך: טו רבי טרפון
אומר היום קצר והמלאכה מרבה והפועלים עצלים והשכר הרבה
ובעל הבית דוחק: טז הוא היה אומר לא עליך המלאכה לגמור ולא
אתה בן חורין להבטל ממנה אם למדת תורה הרבה נותנין לך
שכר הרבה ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך
ודע שמתן שכרן של צדיקים לעתיד לבא: רבי חנניא בן עקשיא וכו'

פרק שלישי

כל ישראל וכו'

א עקביא בן מהללאל אומר הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא
לידי עברה. דע מאין באת ולאן אתה הולך ולפני מי אתה
עתיד ליתן דין וחשבון. מאין באת מטפה סרוחה, ולאן אתה הולך
למקום עפר רמה ותולעה. ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני
מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: ב רבי חנינא סגן הכהנים אומר
הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים
בלעו: רבי חנינא בן תרדיון אומר שנים שיושבין ואין ביניהם דברי

טרפון זאגט דר טאג פון דם מענטשין איז קורץ אונ ווייניג אונ די מלאכה פון דר תורה איז
זייער פיל אונ די ארבייטר וואס האבין זיך אן גינומען צו דינען צו הש"י אונ תורה לערנען
זיינען פויל זיי טוען ניט בזריזות אונ דער שכר איז פיל אונ הש"י וואס ער איז אויף נאר דער
וועלט איין בעל הבית שפארט ער צו מען זאל ארבעטין, ווי אין דר תורה שטייט דו זאלסט
לערנען תורה טאג אונ נאכט: הוא היה אומר רבי טרפון פלעגט נאך זאגין ניט אויף דיר איז
אחיוב אז דו זאלסט די מלאכה פון דער תורה גומר זיין ווי אנאנדער פועל וואס מען צאלט
אים ניט ביז וואנען ער מאכט פארטיג נאר די מלאכה, ביי דר תורה איז ניט אזו, אבר דו
ביסט ניט פריי דר פון אז דו זאלסט מבטל זיין פון תורה ומצות. ווען דו האסט גילערינט פיל
תורה גיט מען דיר פיל שכר אונ דר בעל הבית וואס דו ארבעטסט ביי אים איז באגלייבט אז
ער וועט דיר צאלין דעם שכר פון דיין ארבעט אונ דו זאלסט וויסין אז דאס גיצאלט פון די
צדיקים וועט זיין נאך תחית המתים אז די טויטע וועלין לעבעדיג ווערין אמן:

עקביא בן מהללאל עקביא דער זון פון מהללאל זאגט קוק אין די דריי שטראף רייד וועסטו
ניט קומען אפילו צו אזו איין זאך וואס פון דעם קען מען קומען צו איין עבירה
דאס ווערט אן גירופין יד אזו ווי מען רופט אהאנט פון איין כלי וואס מען נעמט אן די כלי
צו האלטין דר איבער שטייט לידי עבירה אונ מכל שכן צו דר עבירה אליין וועסטו בנדאי
ניט קומען ווען דו וועסט תמיד אין זין האבין די דריי שטראף רייד, וואס זיינען זיי דו זאלסט
וויסין אונ זאלסט תמיד טראכטין פון וואנען פון וואס פאר איין ארט ביסטו גיקומען אויף
דער וועלט אונ וואו אהין איז דיין גאנג אז דו וועסט אוועק גיין פון דער וועלט אונ פאר
ועמען ביסטו אן גיברייט צו געבין דין וחשבון אויף דיינע מעשים בשעת משפט. היינט
איז ער מפורש, פון וואנען ביסטו גיקומען פון איינעם שענדליכין טראפין איבער דעם
קענסטו קיין שום גאוה אונ קיין האפירדיקייט ניט האבן. אונ וואו אהין איז דיין גאנג אין
אזו איין ארט אין קבר ערד אונ אלערלייא ווערים, אונ פאר וועמען ביסטו אן גיברייט צו
געבין משפט אונ חשבון פאר גאט ברוך הוא וואס ער איז אמלך איבער אלע מלכים: רבי
חנינא סגן הכהנים אומר רבי חנינא דר העכר פון די כהנים פלעגט זאגין הוי מתפלל בשלומה של מלכות
דו זאלסט בעטין בייא גאט פאר דעם מלך וואס מען איז אין זיין מדינה אז עס זאל אים
זיין שלום אונ פריד, ווען עס וואלט ניט גיווען זיין פארכט וואס דר עולם האט מורא פאר
דעם מלך וואלט איינער דעם אנדערין לעבעדיגער הייד איין גישלונגן, ווער עס וואלט
גיוועזין שטארקער וואלט ער דעם אנדערין גיגזלת אדער גיהרגת, אונ דריבער שטייט
בשלומה של מלכות אז מען זאל אויך פאר אלע זייגע שרים ויועצים וואס פירין זיין מלוכה.

מקס"א ד'   פאר

תורה הרי זה מושב לצים שנאמר ובמושב לצים לא ישב. אבל שנים שיושבין ויש ביניהם דברי תורה שכינה שרויה ביניהם. שנאמר אז נדברו יראי יי איש אל רעהו ויקשב יי וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי יי ולחושבי שמו. אין לי אלא שנים מנין אפילו אחד שיושב ועוסק בתורה שהקדוש ברוך הוא קובע לו שכר. שנאמר ישב בדד וידום כי נטל עליו: ג רבי שמעון אומר שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה כאלו אכלו מזבחי מתים. שנאמר כי כל שלחנות מלאו קיא צאה בלי מקום. אבל שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה כאלו אכלו משלחנו של מקום. שנאמר וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יי: ד רבי חנינא בן חכינאי אומר הנעור בלילה והמהלך בדרך יחידי ומפנה לבו לבטלה הרי זה מתחייב בנפשו: ה רבי נחוניא בן הקנה אומר כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות*) ועול דרך ארץ וכל הפורק ממנו עול תורה נותנין עליו עול מלכות ועול דרך ארץ: ו רבי חלפתא בן דוסא איש כפר חנניא אומר עשרה שיושבין

פאר זיי דארף מען אויך גאט בעטין: רבי חנינא בן תרדיון זאגט ווען צוויי זיצין אין איינעם אונ זיי ריידין ניט פון דער תורה נאר זיי ריידין לערע רייד וואס קומט ניט צו ניץ, דאס הייסט וואס די תורה רופט זיי שפעטערס ווארום אין פסוק שטייט א שבח אין ניצונג פון די שפעטירס איז ער ניט גיזעסין אונ ווייטער שטייט נאר אין גאטש תורה איז זיין באגר. אבער ווען צוויי מענטשין זיצין אונ זיי ריידין יוא דברי תורה רוהט צווישין זיי די שכינה ווארום אין פסוק שטייט אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו דענסטמאל אז איינר צום אנדרין ריידין גאטס פארכט דאס מיינט מען דברי תורה פאר נעמט גאט אונ ער הערט זייערע רייד אונ עס ווערט אן גישריבין אין ספר עס זאל תמיד דער מאנט ווערין פאר אים צו די גאטס פארכטיגע אונ די וואס טראכטין זיין נאמען דאס מיינט מען וואס טראכטין אין דר תורה וואס נאר די תורה איז אלץ דר נאמען פון גאט ברוך הוא. פון דאנען ווייסט מען נאר אז צוויי לערנען באנאנדר תורה, פון וואנען ווייסט מען האטשע איינער וואס זיצט אונ איז עוסק אין דר תורה אז הקדוש ברוך הוא שטעלט אים שכר ווייל עס שטייט אין פסוק ישב בדד וידום ער זיצט אליין אונ ער רעט שטיל ניט אזו וויא צוויי ריידין, אדער וידום ער טוט טראכטין אין דר תורה ווארום עס איז אויף אים ארויף גיווארפין שכר: רבי שמעון זאגט ווען דרייא האבין גיגעסין אויף איין טיש אונ זייא האבין אויף דעם טיש ניט גיזאגט קיין דברי תורה איז גלייך ווי זיי האבין גיגעסין פון דעם וואס מען האט גקוילעט צו דר עבודת גלולים אזו ווי עס שטייט אין פסוק כי כל שלחנות מלאו קיא צואה אלע טישין זיינען פול מיט מיאוסקייט וואו מען דערמאנט ניט גאטס נאמען אויף דעם טיש מיינט מען דברי תורה, אבער ווען דריי האבין גיגעסין ביי איין טיש אונ האבין יוא גירעט דברי תורה איז גלייך ווי זיי האבין גיגעסין פון גאטש טיש ווייל אין פסוק שטייט אונ ער האט גירעט צו מיר פריער שטייט פון דעם מזבח אונ דר נאך שטייט הש"י האט מיר גיזאגט דאס דר מזבח איז דער טיש וואס מען זאגט אויף אים דברי תורה: רבי חנינא רבי חנינא בן חכינאי זאגט ווער עס איז אויף ביי נאכט אונ ווער עס גייט איינער אליין אונטער וועגינס אונ ער קערט אוועק זיין הארץ צו לערע זאכין ניט אין זין צו האבין דברי תורה שטעלט איין זיין נפש ווארום די צווייא זיינען אסכנה אונ די תורה וואלט אים גיהיט: רבי נחוניא בן הקנה זאגט ווער עס איז אויף זיך מקבל דעם יאך פון דר תורה פירט מען אוועק פון אים עס זאל אויף אים ניט זיין דר עול פון פרנסה מען מאכט אים גרינג מען גיט אים פרנסה כדי ער זאל קאנן לערנען: רבי חלפתא פון דעם דארף חנניא זאגט ווען צעהען זיצין אונ זיינען עוסק בתורה רוט צווישין זיי די

*) פי' כלומר פוטר בשבילו את תוקף המדינה.

סקמ"פ ר' שכינה

ועוסקין בתורה שכינה שרויה ביניהם שנאמר אלהים נצב בעדת אל.
ומנין אפילו חמשה שנאמר ואגדתו על ארץ יסדה. ומנין אפילו
שלשה שנאמר בקרב אלהים ישפט. ומנין אפילו שנים שנאמר אז
נדברו יראי יי איש אל רעהו ויקשב יי וישמע. ומנין אפילו אחד שנאמר
בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך: ז רבי אלעזר
איש ברתותא אומר תן לו משלו שאתה ושלך שלו וכן בדוד הוא
אומר כי ממך הכל ומידך נתנו לך: רבי יעקב אומר המהלך בדרך
ושונה ומפסיק ממשנתו ואומר מה נאה אילן זה מה נאה ניר זה מעלה
עליו הכתוב כאלו מתחיב בנפשו: ח רבי דוסתאי בר ינאי משום רבי
מאיר אומר כל השוכח דבר אחד ממשנתו מעלה עליו הכתוב כאלו
מתחיב בנפשו שנאמר רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח
את הדברים אשר ראו עיניך. יכול אפילו תקפה עליו משנתו תלמוד
לומר ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך הא אינו מתחיב בנפשו עד שישב
ויסירם מלבו: ט רבי חנינא בן דוסא אומר כל שיראת חטאו קודמת
לחכמתו חכמתו מתקימת. וכל שחכמתו קודמת ליראת חטאו אין
חכמתו מתקימת: הוא היה אומר כל שמעשיו מרבין מחכמתו חכמתו

שכינה ווארום אזו שטייט אין פסוק גאט שטייט אין דר עדה פון גאט די עדה וואס לערינט
תורה אונ עדה איז צעהען. פון וואנען ווייסט מען אז אפילו פינף לערנען תורה איז די
שכינה ביי זיי עס שטייט אין פסוק אונ זיין בונד איז אויף דר ערד גיגרונד פעסט אונ איין
בונד נעמט מען מיט דר האנט וואס איז פינף פינגר. פון וואנען ווייס מען אז ביי דריי איז
אויך אזו ווארום אין פסוק שטייט צווישן דיינים שטייט גאט אונ ריכטעט ווייל אמשפט
איז אויך דברי תורה אונ אמשפט איז פון דריי דיינים. פון וואנן ווייס איך אפילו צוויי וואס
לערנען איז ביי זיי אויך די שכינה ווארום עס שטייט אין פסוק דענסטמאל אז טוען ריידין
איינער צום אנדערין די גאטס פארכטיגע דברי תורה פר נעמט גאט אונ הערט. פון וואנן
ווייסט מען אז איינער לערינט איז אויך בייא אים די שכינה ווארום עס שטייט אין פסוק
אויף אלע ערטער וואו איך וועל דיר געבין פערשטאנד צו דר סאגן מיין נאמן דאס הייסט
דברי תורה וועל איך קומען צו דיר אונ וועל דיך בענטשין: רבי אלעזר איש ברתותא פלעגט
זאגין גיב גאט פון דיינע וואס דוא טוסט צדקה אדער אמצוה סייא מיט דעם גוף סייא מיט
דעם געלט גיסטו אלץ גאטס ווארום דיין גוף אונ דיין געלט איז אלץ גאטס אונ אזו שטייט
ביי דוד המלך ער האט גיזאגט פון דיר איז אלץ אונ פון דיר גיט מען דיר אלע די נדבות:
רבי יעקב זאגט ווען איינר גייט אונטער וועגינס אונ לערינט אונ הערט אויף פון זיין לערנען
אונ זאגט וואס פאר אשיינקייט איז דר בוים וואס פאר א שיינקייט איז דר אקער תאטשע
ער מיינט גאט צו לויבין דר מיט רעכינט פארט די תורה אויף אים ווי ער שטעלט איין זיין
נפש וואס ער ווארפט אוועק דברי תורה וואס איז גרעסר פון אלין: רבי מאיר זאגט ווער עס פר
געסט אווארט פון זיין לערנן ברייננט די תורה אויף אים ווי ער אליין שטעלט איין זיין נפש
ווייל עס שטייט נייערט זיי גיהיט צו דיר אונ היט דיין נפש טאמר וועסטו פר געסין די רייד
וואס דיינע אויגין האבין גיזעהען אז מען האט גינעבין די תורה. וואלט איך גיקענט מיינען
תאטשע עס איז אים שווער גיוועזין צו גידיינקען דריבער האט ער פאר געסן, שטייט צו
זאגין אונז טאמר וועלן זיי ווערן אפ גיטאן פון דיין הארצין אלע דיינע לעבינס טאג ווייזט
דאס ער איז ניט מחויב זיין נפש ביז וואנען ער ווארפט בכיון אוועק די דברי תורה כדי ער
זאל פאר געסין: רבי חנינא בן דוסא זאגט ווער עס וויל לערנען תורה סחמת ער האט מורא
פאר איין חטא ער זאל ווייסין וואס אחטא איז האט ביי אים חכמת התורה אקיום אונ ביי
זועסען עס איז פריער אונ דער עיקר צו קאנען די חכמת התורה ניט פון וועגין צו האלטן
ס:מ״ש ר׳   די

מִתְקַיֶּמֶת. וְכָל שֶׁחָכְמָתוֹ מְרֻבָּה מִמַּעֲשָׂיו אֵין חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת: י הוּא הָיָה אוֹמֵר כָּל שֶׁרוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ רוּחַ הַמָּקוֹם נוֹחָה הֵימֶנּוּ וְכָל שֶׁאֵין רוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ אֵין רוּחַ הַמָּקוֹם נוֹחָה הֵימֶנּוּ: רַבִּי דוֹסָא בֶּן הָרְכִּינַס אוֹמֵר שֵׁנָה שֶׁל שַׁחֲרִית וְיַיִן שֶׁל צָהֳרַיִם וְשִׂיחַת הַיְלָדִים וִישִׁיבַת בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת שֶׁל עַמֵּי הָאָרֶץ מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם: יא רַבִּי אֶלְעָזָר הַמּוֹדָעִי אוֹמֵר הַמְחַלֵּל אֶת הַקֳּדָשִׁים וְהַמְבַזֶּה אֶת הַמּוֹעֲדוֹת וְהַמַּלְבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בָּרַבִּים וְהַמֵּפֵר בְּרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ וְהַמְגַלֶּה פָנִים בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֵין לוֹ חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא: יב רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר הֱוֵי קַל לְרֹאשׁ וְנוֹחַ לְתִשְׁחֹרֶת וֶהֱוֵי מְקַבֵּל אֶת כָּל הָאָדָם בְּשִׂמְחָה: יג רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר שְׂחוֹק וְקַלּוּת רֹאשׁ מַרְגִּילִין אֶת הָאָדָם לְעֶרְוָה. מַסֹּרֶת סְיָג לַתּוֹרָה מַעַשְׂרוֹת סְיָג לָעֹשֶׁר נְדָרִים סְיָג לַפְּרִישׁוּת סְיָג לַחָכְמָה שְׁתִיקָה: יד הוּא הָיָה אוֹמֵר חָבִיב אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְצֶלֶם. חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לוֹ שֶׁנִּבְרָא בְצֶלֶם שֶׁנֶּאֱמַר כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם:

די תּוֹרָה האָט די תּוֹרָה בּיי אים קיין קִיוּם ניט: הוא היה אומר ער פלעגט זאָגן דער וואס זיינע מַעֲשִׂים טוֹבִים זיינען מער פון זיין חָכְמָה האָט די חָכְמָה אַקִיוּם וואָרום ער וועט לערנען כְּדֵי ער זאָל וויסן צו טאָן. דר וואס זיין חָכְמָה איז מער פון זיינע מַעֲשִׂים טוֹבִים ער טוט ניט אַזוֹ ווי ער ווייסט וועט זיין חָכְמָה קיין קִיוּם ניט האָבן בּיי אים: הוא היה אומר ער פלעגט זאָגן, פון דעם וואס לייט האָבן הֲנָאָה ער פירט זיך מיט זיי עֶרְלִיךְ אונ מיט גוטין האָט השי"י אויך פון אים הֲנָאָה אָבֶר פון דעם מענטשן וואס לייט האָבן ניט קיין הֲנָאָה ער פירט זיך ניט רעכט מיט לייטין האָט דר אויבערשטער אויך פון אים קיין הֲנָאָה ניט: רַבִּי דוֹסָא בֶּן הָרְכִּינַס זאָגט דר שְׁלָאף פון דר פריא ווען די צייט איז פון קְרִיאַת שְׁמַע אונ תְּפִלָּה אונ דר וויין וואס מען טרינקט מיטאג צייט אונ די נארישע רייד פון די יונגע לייט אונ דאס איין זאַמלונג וואס עַמֵּי הָאָרֶץ זיצין אונ ריידין דְּבָרִים בְּטֵלִים ציהען אויס דעם מענטשין פון דר וועלט דאס מיינט מען פון יענער וועלט: רבי אלעזר המודעי זאָגט ווער עס פאַר שוועכט די קָדָשִׁים אונ די קָרְבָּנוֹת ער איז בְּכִיוָן מְטַמֵּא אָדער ער עסט די קָדָשִׁים וואס מען טאָר ניט עסין אונ ווער עס איז מְבַזֶּה חוֹל הַמּוֹעֵד ער טוט מְלָאכוֹת וואס מען טאָר ניט אָדער ער איז ניט מְשַׁנֶּה זיין חוֹל הַמּוֹעֵד פון וואָכענדיג עסין אונ דר וואס איז מְבַיֵּשׁ זיין חָבֵר צווישין פיל לייט אונ ווער עס פאַר שטערט דעם בְּרִית פון אַבְרָהָם אָבִינוּ ער וויל זיך ניט לאָזין מל זיין ווען מען האָט אים קליינער הייד ניט מל געוועזן אונ דר וואס זאָגט איין פירוש אין דר תּוֹרָה ניט ווי דר אֱמֶת איז חאָטשע עס איז בּיי אים דאָ תּוֹרָה אונ גוטע מַעֲשִׂים האָט ער פאַרט קיין חֵלֶק ניט אויף יענער וועלט ווען ער טוט קיין תְּשׁוּבָה ניט בּייא זיין לעבין: רבי ישמעאל זאָגט דו זאָלסט בּיי דיר גרינג זיין אונ גאָר ניט חָשׁוּב זיין מְשַׁמֵּשׁ צו זיין איין תַּלְמִיד חָכָם אונ זאָלסט זיין בּאַווילינט צו יונגע וואס האָבן נאָך שווארצע האָר כְּלוֹמַר חאָטשע זייא זיינען יונגע לייט זאָלסטו זיי פאָרט כָּבוֹד אָן טאָן אונ זאָלסט אנטפאנגען איטליכין מענטשין מיט אפרייליך פָּנִים: רבי עקיבא זאָגט דאס גילעכטער אונ פאַרשייטקייט די זאַכין מאַכין גיוואוינען דעם מענטשין צו אום גישייטהייט. די קַבָּלוֹת וואס מען האָט אויס ווייניג הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי ווי מען זאָל לייענען די אוֹתִיּוֹת פון דר תּוֹרָה אנדערש ווי עס שטייט דאס איז איין צאם צו דר תּוֹרָה פון דעם קומט ארויס כַּמָּה הֲלָכוֹת. אז מען גיט מַעֲשֵׂר איז דאס אשטארקייט צו עֲשִׁירוּת. אז ער טוט אַנֶדֶר ער זאָל דאס ניט טאָן דאס איז איין צאם צו פְּרִישׁוּת ער זאָל זיך פּוֹרֵשׁ זיין פון תַּאֲווֹת. צו חָכְמָה איז מער קיין צאם נאָר שווייגין ער זאָל ניט פיל ריידין: הוא היה אומר ער פלעגט זאָגן אליבט איז דער מענטש וואס ער איז באשאפין גיוואָרין אין איין געטליכען פורעם. דס איז נאָך אנגענעמערע ליבשאפט פון השי"י

חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם. חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בָּנִים אַתֶּם לַיְיָ אֱלֹהֵיכֶם: חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּתַּן לָהֶם כְּלִי חֶמְדָּה. חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּתַּן לָהֶם כְּלִי חֶמְדָּה שֶׁנֶּאֱמַר כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ: טו הַכֹּל צָפוּי וְהָרְשׁוּת נְתוּנָה. וּבְטוּב הָעוֹלָם נִדּוֹן. וְהַכֹּל לְפִי רוֹב הַמַּעֲשֶׂה: טז הוּא הָיָה אוֹמֵר הַכֹּל נָתוּן בָּעֵרָבוֹן וּמְצוּדָה פְרוּסָה עַל כָּל הַחַיִּים הֶחָנוּת פְּתוּחָה וְהַחֶנְוָנִי מַקִּיף וְהַפִּנְקָס פָּתוּחַ וְהַיָּד כּוֹתֶבֶת וְכָל הָרוֹצֶה לִלְווֹת יָבֹא וְיִלְוֶה וְהַגַּבָּאִין מַחֲזִירִין תָּדִיר בְּכָל יוֹם וְנִפְרָעִין מִן הָאָדָם מִדַּעְתּוֹ וְשֶׁלֹּא מִדַּעְתּוֹ וְיֵשׁ לָהֶם עַל מַה שֶּׁיִּסְמוֹכוּ. וְהַדִּין דִּין אֱמֶת וְהַכֹּל מְתֻקָּן לִסְעוּדָה: יז רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר אִם אֵין תּוֹרָה אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ אִם אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ אֵין תּוֹרָה אִם אֵין חָכְמָה אֵין יִרְאָה אִם אֵין יִרְאָה אֵין חָכְמָה אִם אֵין דַּעַת אֵין בִּינָה אִם אֵין בִּינָה

וואס ער האט מודיע געוועזן דעם מענטשין אז ער איז בשאפן געווארין אין איין געטליכען פורעם. דען אין פסוק שטייט אין געטליכין פורעם האט ער באשאפן דעם מענטשין: דיא ישראל זיינען געליבט צוא גאט ברוך הוא וואס זייא זיינען גירופין געווארין קינדער צוא גאט. דאס איז נאך אגרעסערע ליבשאפט וואס מען האט זייא מודיע געוועזן אז זייא ווערין גירופין קינדער צוא גאט וויא עס שטייט אין דער תורה איר זייט קינדער צוא אייער גאט: די ישראל זיינען געליבט אז עס איז צו זיי געגעבין געווארין אגילוסטיגע כלי דאס מיינט מען דיא תורה. דאס איז נאך אגרעסערע ליבשאפט וואס מען האט זייא מודיע געוועזין אז עס איז זיי געגעבן געווארן אגילוסטיגע כלי ווייל עס שטייט איך האב אייך געגעבן אגוט לערנן מיין תורה זאלט איר זיא ניט פאר לאזין: מען זעהט אויבין אלע דיא מעשים פון דיא מענטשין אונ דער רשות איז געגעבין געווארין צוא איטליכין צוא טאן וואס ער וויל אונ מיט נוטקייט ווערט די וועלט גמשפט. אלין ווענט זיך וועט עס טוט מער מעשים טובים דער האט מער שכר: הוא היה אומר ער פלעגט זאגין האטשע השי"ת זעהט אלין וואס אמענטש טוט צאלט ער ניט תיכף. עס איז וויא איין ערבות אז קיינער קען ניט אנטרונען ווערין פון זיינע הענט. עס איז איין נעץ פאר שפרייט אויף אלע לעבעדיגע מען האפט זייא פלוצלונג. דיא קראם וואס מען פאר קויפט אלץ איז אפין אונ דער קרעמער גיט אויף בארג ווער עס וויל זיך נעמען וואס גיטרויט ער אז ער וועט בודאי באצאלין אונ דער בוך איז אפין אונ דיא האנט שרייבט אן אלע נאכט וואס דער מענש האט גיטאן ביי טאג אונ ווער עס וויל אנטליהען עס הייסט ווער עס וויל טאן שלעכטש מען זאל אים שפעטער באצאלין מעג ער קומען אונ לייען כלומר מען ווערט אים ניט צו טאן וואס ער וויל אונ דער נאך באצאלט מען אים אונ גבאים דאס מיינט מען דיא יסורים וואס זיינען נוגה פון דיא מענטשין זייא גייען ארום געוואנטליך אלע טאג אונ זייא נעמען גיצאלט פון דעם מענטשין פון דעם מענטשינש ווילין ער דער מאנט זיך אונ איז מודה אז ער איז שולדיג אונ עס קומט אים יסורים אונ אמאל פאר געסט דער מענטש וואס ער האט גיטאן אונ עס דאכט זיך אים ער האט אום זיסט יסורים. אונ דיא גבאים (דיא יסורים) האבן זיך אויף וואס סומך צו זיין אויף דעם פנקס וואס איז פאר שריבן, אונ דער משפט וואס מען משפט איטליכין איז בודאי אמת אונ איטליכער איז אן גיברייט צו דער סעודה איטליכער ישראל וועט האבין עולם הבא נאך דעם אז ער וועט מקבל זיין זיין עונש: רבי אלעזר בן עזריה זאגט דער וואס האט גאר ניט גילערינט קיין תורה ער וייס ניט איווארט פון דער תורה דער וייס גאר ניט וויא זיך נוהג צו זיין מיט דעם עולם ער זאל זיך רעכט פירין, אז ער פירט זיך ניט בשורה מיט דעם עולם וועט דיא תורה ביי אים אויך קיין קיום ניט האבין ווארום עס איז איין חלול השם. אז עס איז ניט דא דיא חכמת התורה איז קיין יראה דא ווארום ער וייס ניט וואס צוא טאן מיט דיא יראה. אז ער האט ניט קיין יראת שמים איז קיין חכמה

אם

אין דעת אם אין קמח אין תורה אם אין קמח: הוא היה
אומר כל שחכמתו מרבה ממעשיו למה הוא דומה לאילן שענפיו
מרבין ושרשיו מועטין והרוח באה ועוקרתו והופכתו על פניו שנאמר
והיה כערער בערבה ולא יראה כי יבא טוב ושכן חררים במדבר
ארץ מלחה ולא תשב. אבל כל שמעשיו מרבין מחכמתו למה הוא
דומה לאילן שענפיו מועטין ושרשיו מרבין שאפילו כל הרוחות
שבעולם באות ונושבות בו אין מזיזין אותו ממקומו שנאמר והיה
כעץ שתול על מים ועל יובל ישלח שרשיו ולא יראה כי יבא חם
והיה עלהו רענן ובשנת בצרת לא ידאג ולא ימיש מעשות פרי:
יח רבי אלעזר (בן) חסמא אומר קנין ופתחי נדה הן הן גופי הלכות
תקופות וגמטריאות פרפראות לחכמה: רבי חנניא בן עקשיא וכו׳

פרק רביעי

כל ישראל וכו׳

א בן זומא אומר איזהו חכם הלומד מכל אדם שנאמר מכל מלמדי
השכלתי (כי עדותיך שיחה לי): איזהו גבור הכובש את יצרו
שנאמר טוב ארך אפים מגבור ומושל ברוחו מלוכד עיר: איזהו

ניט דא, אם אין דעת אין בינה ווער עס האט ניט קיין פאר שטאנד האט ער ניט קיין
וויסענשאפט וויא קאן ער וויסין דעם טעם פון דער זאך אז ער האט ניט קיין פר שטאנד.
אז עס איז ניט דא קיין וויסענשאפט ער וייס ניט דעם טעם פון דער זאך וויא קאן ער
פאר שטיין מיט דעם שכל. אז ער האט ניט קיין מעל דאס הייסט ניט קיין ברויט וויא קאן
ער לערנען תורה. אז ער האט ניט גילערינט קיין תורה האט ער ניט צו עסין וייל ער האט
צייט ניהאט צו לערנען אונ האט ניט גיוואלט: הוא היה אומר ער פלעגט זאגין דער וואס
זיין חכמה איז מער פון זיינע גוטע מעשים צוא וואס איז ער גלייך צוא איין בוים וואס זיינע
צווייגין זיינן פיל אונ זיינע ווארצלן זיינן ווייניג אונ דר ווינט קומט אונ רייסט אים אויס אונ
פר קערט דעם בוים אויף זיין פנים ווי עס שטייט ער וועט זיין ווי א איינזאמער בוים וואס
שטייט אויף א גלייכין פלאץ ער וועט ניט זעהן גוטס ער וועט רוען מיט דארקייט אין דער
וויסטעניי אגיזאלצין לאנד אן ישוב. אבר ווען זיינע גוטע מעשים זיינן מער פון זיין חכמה צו
וואס איז ער גלייך צו אבוים וואס זיינע צווייגין זיינען ווינציג אונ זיינע ווארצלן זיינן פיל
אפילו עס זאל קומען אלע דיא ווינטין פון דער וועלט וועלין זייא אים ניט רירין פון זיין
ארט וויא עס שטייט אין פסוק ער וועט זיין וויא איין בוים וואס איז גיפלאנצט אויף בעך
וואסער בייא דעם טייך צושפרייט ער זיינע ווארצלען ער וועט ניט זעהן אז עס וועט קומען
אהיץ ווארום עס וועט אים ניט שאדין אונ זיינע בלעטער וועלין זיין צווייגהאפטיג, אין
איאר וואס רעגין זיינען גימינערט וועט ער ניט זארגין אונ ער וועט ניט אפ טאן פון צוא
מאכין וואקסין פירות: רבי אלעזר בן חסמא זאגט דיא הלכות פון אגיווינערין פון דיא קרבנות
וואס זיא באדארף ברייננען דאס איז זייער שווער אונ דיא דינים פון איין אשה וואס
זיא ווייס ניט אויב זיא איז איין נדה אדער אזבה דאס איז דיא רעכטע הלכות פון דר תורה.
די תקופות אונ צו רעכענען וויא פיל יעדער אות טרעפט אן איז אזו וויא אגירייכט וואס
מען עסט סוף סעודה אזו איז דאס צוא דיא חכמת התורה, חכמות מאכן שיין פאר לייטין:
בן זומא אומר בן זומא זאגט ווער איז איין חכם ווער עס לערינט פון איטליכין ער שעמט זיך
ניט מקבל צו זיין אזאך וואס יענר ווייסט חאטשע ער איז קלענר פון אים ווארום עס
שטייט פון אלע מיינע לערנר האב איך מיך גיקליגט ווארום דיין עדות די תורה רעט צו מיר
איך דארף ניט פרעגן ווער עס זאגט: וועלכר איז אגבור ווער עס נעמט איין זיין יצה״ר ווארום צו
דעם דארף מען האבין גרויס שטארקייט ווי עס שטייט עס איז גוט דר וואס דר ליינגרט דעם
צארין ער האלט אויף זיין צארין ער זאל ניט גיך ברוגז זיין דאס איז מעהר איידר אגבור

דער סקמ״פ ר׳

עשיר השמח בחלקו שנאמר יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך
אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא: איזהו מכבד המכבד את
הבריות שנאמר כי מכבדי אכבד ובזי יקלו: ב בן עזאי אומר הוי רץ
למצוה קלה ובורח מן העברה שמצוה גוררת מצוה ועברה גוררת
עברה ששכר מצוה מצוה ושכר עברה עברה: ג הוא היה אומר אל
תהי בז לכל אדם ואל תהי מפליג לכל דבר שאין לך אדם שאין לו
שעה ואין לך דבר שאין לו מקום: ד רבי לויטס איש יבנה אומר
מאד מאד הוי שפל רוח שתקות אנוש רמה: רבי יוחנן בן ברוקא
אומר כל המחלל שם שמים בסתר נפרעין ממנו בגלוי אחד שוגג
ואחד מזיד בחלול השם: ה רבי ישמעאל בר רבי יוסי אומר הלומד
על מנת ללמד מספיקין בידו ללמוד וללמד והלומד על מנת לעשות
מספיקין בידו ללמוד וללמד לשמור ולעשות: רבי צדוק אומר אל
תפרוש מן הצבור ואל תעש עצמך כעורכי הדינין ואל תעשה
עטרה להתגדל בה ולא קרדום לחפר בה וכך היה הלל אומר

דער וואס גיוועלטיגט אויף זיין ווילן ער גילוסט דיא זאך טאהן וואס איין עבירה איז אונ
האלט זיך איין אונ טוט ניט איז עס מער מלאכה אונ שווערער פון די וואס באצווינגען אונ
געמען איין אשטאט: וועלכער הייסט איין עשיר דער וואס פרייט זיך מיט זיין חלק וואס
הש"י האט אים אפ גיטיילט פיל אדר ווייניג, ווי עס שטייט אין פסוק אז דו וועסט עסין וואס
דוא פאר דינסט מיט דיינע הענט אונ וועסט ניט וועלין קיין איבעריגעס וועט דיר וואויל
זיין אונ גוט זיין, עס וועט דיר וואויל זיין אויף דער וועלט אונ עס וועט דיר גוט זיין אויף
יענער וועלט: וועלכער ווערט גיערליכט פון לייט דר וואס האלט ערליך לייט, ווי עס שטייט
אין פסוק ווער עס האלטן מיר ערליך וועל איך זייא ערליך האלטין אונ די וואס פר שעמען
מיך דיא וועלין אליין פאר שעמט אונ מבוזה ווערין: בן עזאי זאגט דוא זאלסט לויפין צוא
אגרינגע מצוה צו טאן אזו וויא צוא אהארבע מצוה אונ זאלסט אנטלויפין פון איין עבירה
אפילו פון דער קלענסטע עבירה, וואריום דער שכר פון דער מצוה אז דוא וועסט טאהן
אקליינע מצוה וועט דיר הש"י העלפין אונ צו שיקען איין גרעסערע מצוה אונ דער שכר
פון דר עבירה איז דם דו וועסט קומן צו נאך א עבירה: הוא היה אומר ער פלעגט זאגין דו זאלסט
ניט מבזה זיין קיין שום מענטשין אונ דו זאלסט ניט דער ווייטערין קיין שום זאך צו זאגין
עס קאן נאר ניט זיין קיין מאל וייל עס איז ניט פרהאנדן אמענטש וואס ער האט ניט אצייט
טאמער וועסטו דארפין צוא אים אונ עס איז ניט פרהאנדין אזאך וואס עס זאל ניט אמאל
מקוים ווערין: רבי לויטס דער העכר פון יבנה זאגט זייער אונ זייער זייא נידעריג אין דיינע
גידאנקען וואריום דער האפנונג פון דעם מענטשין צו וואס ער וועט קומן עס וועט ווערין
פון אים ווערים ווייל ער האט זיך הויך גיהאלטין: רבי יוחנן בן ברוקא זאגט ווער עס פאר
שוועכט דעם אויבערשטינס נאמען פר באהאלטענערהייט דהיינו עס ווייסין ניט פיל לייט וועט
מען פון אים ניצאדט געמען אנטפלעקטערהייט אז מען זאל גיוואר ווערין. סייא בשוגג אונ
סייא במזיד אז דר פון קומט אחלול השם ווערט ער גישטראפט: רבי ישמעאל ברבי יוסי זאגט
ווער עס לערינט תורה ער זאל ווייטער לערנען מיט אנדערע ניט מען אים זיין בדערפעניש
ער זאל צייט האבין צו לערנן אויך מיט אנדרע אונ אויב זיין עקר מחשבה וואס ער לערינט
תורה איז אלין צו טאן ניט מען אים אין זיינע הענט זיין ווילין אונ נאך מער וויא ער האט
גיוואלט ער זאל קענען לערנען אונ צו לערנען מיט אנדערע צו היטין אונ צוא טאן וואס
אין דער תורה שטייט: רבי צדוק זאגט דוא זאלסט זיך ניט אפ שיידין פון צבור אונ
זאלסט זיך ניט מאכין וויא דיא וואס ארדנען איין טענות פון דיא בעלי דינים פאר
דיא דיינים אונ זאלסט דיר ניט מאכין אקרוין פון דער תורה דוא זאלסט פון דער

וּדְאִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתָגָא חֲלָף הָא לָמַדְתָּ כָּל הַנֶּהֱנֶה מִדִּבְרֵי תוֹרָה נוֹטֵל חַיָּיו מִן הָעוֹלָם: ו רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר כָּל הַמְכַבֵּד אֶת הַתּוֹרָה גּוּפוֹ מְכֻבָּד עַל הַבְּרִיּוֹת וְכָל הַמְחַלֵּל אֶת הַתּוֹרָה גּוּפוֹ מְחֻלָּל עַל הַבְּרִיּוֹת: ז רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ אוֹמֵר הַחוֹשֵׂךְ עַצְמוֹ מִן הַדִּין פּוֹרֵק מִמֶּנּוּ אֵיבָה וְגָזֵל וּשְׁבוּעַת שָׁוְא וְהַגַּס לִבּוֹ בְּהוֹרָאָה שׁוֹטֶה רָשָׁע וְגַס רוּחַ: ח הוּא הָיָה אוֹמֵר אַל תְּהִי דָן יְחִידִי שֶׁאֵין דָּן יְחִידִי אֶלָּא אֶחָד. וְאַל תֹּאמַר קַבְּלוּ דַעְתִּי שֶׁהֵן רַשָּׁאִין וְלֹא אָתָּה: ט רַבִּי יוֹנָתָן אוֹמֵר כָּל הַמְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה מֵעֹנִי סוֹפוֹ לְקַיְּמָהּ מֵעֹשֶׁר וְכָל הַמְבַטֵּל אֶת הַתּוֹרָה מֵעֹשֶׁר סוֹפוֹ לְבַטְּלָהּ מֵעֹנִי: י רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הֱוֵי מְמַעֵט בְּעֵסֶק וַעֲסֹק בַּתּוֹרָה וֶהֱוֵי שְׁפַל רוּחַ בִּפְנֵי כָל אָדָם וְאִם בָּטַלְתָּ מִן הַתּוֹרָה יֶשׁ לְךָ בְּטֵלִים הַרְבֵּה כְּנֶגְדָּךְ וְאִם עָמַלְתָּ בַּתּוֹרָה יֶשׁ לוֹ שָׂכָר הַרְבֵּה לִתֶּן לָךְ: יא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת קוֹנֶה לוֹ פְרַקְלִיט אֶחָד וְהָעוֹבֵר עֲבֵרָה אַחַת קוֹנֶה לוֹ קַטֵּגוֹר אֶחָד תְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים כִּתְרִים בִּפְנֵי הַפּוּרְעָנוּת: רַבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר אוֹמֵר כָּל כְּנֵסִיָּה

תורה הערשאפט האבין, דוא זאלסט ניט לערנען דיא תורה וויא אהאק צוא האקין דער מיט דאס מיינט מען דוא זאלסט דיר ניט מאכין קיין פרנסה פון דער תורה ווארום מען טאר פון דער תורה קיין הנאה ניט האבין אויף דער וועלט אונ הלל פלעגט אזו אויך זאגין ווער עס ניצט מיט דער תורה האט ער פאר ביטין דיא וועלט פון פר יענע וועלט. פון דאנען לערינט מען אפ אז ווער עס האט הנאה פון דר תורה אויף דר וועלט נעמט ער דאס איביגע לעבין וואס ער האט געזאלט האבין לעולם הבא פון דר וועלט: רבי יוסי זאגט ווער עס האלט ערליך די תורה אדער ער האלט ערליך · לומדי תורה איז ער אויך ערליך ביי לייטין אונ ווער עס פר שוועכט די תורה איז ער אויך מבוזה ביי לייטן: רבי ישמעאל בנו אומר זיין זון רבי ישמעאל זאגט ווער עס פאר מייט זיך פון משפט אונ איז זייא מיט נוטן משוה ווארפט ער פון זיך ארפ פיינדשאפט אונ גזלה אונ שווערן אומזיסט. אונ ווער עס מאכט גרויס זיין הארץ אין דער הוראה וויא איין גרויסער למדן איז ער איין נאר אונ איין רשע אונ איין בעל גאוה: הוא היה אומר ער פלעגט זאגין דוא זאלסט ניט אליין פסקנן סיידין זייא וועלין זיך פר לאזין אויף דיר פון זיך זעלבסט ווארום עס משפט ניט איינר אליין נאר דר איינר וואס ער איז אויף אלע וועלטן. דוא זאלסט ניט זאגין זייט מקבל מיין דעה איך וויל איך אליין פסקנן, זייא מעגין זיך אויף דיר פאר לאזין אבער ניט דוא זאלסט דאס זאגין: רבי יונתן זאגט ווער עס דער האלט ביא זיך דיא תורה ער לערינט תורה לשמה פון ארומקייט חאטשע ער איז ארום וועט דער סוף פון אים זיין אז הש"י וועט אים העלפין אז ער זאל ווערין איין עושר וועט ער בהרוחה מקים זיין. דער וואס איז מבטל דיא תורה אז ער איז איין עושר אונ האט גיקענט לערנען איז זיין סוף ער וועט מבטל זיין דיא תורה מחמת ארומקייט: רבי מאיר זאגט זאלסט ווינציגער משא ומתן טאן אונ זאלסט עוסק בתורה זיין אונ דיין דעה זאל נידעריג זיין, פאר איטליכין מענטשין זאלסטו זיך נידריג האלטן. ווען דו האסט בכיון מבטל גיוועזין פון תורה לערנען איז פאר האנדין נאך בטלים קעגין דיר וואס מען וועט דיר צו שיקן אז דו זאלסט ווייטער מבטל זיין אונ אז דוא האסט דיך זייער פיל גימיהט אין דער תורה איז פאר האנדין פון דיינט וועגין פיל גיצאלט צו געבין דיר: רבי אליעזר בן יעקב זאגט ווען איינער טוט איין מצוה קויפט ער זיך איין פאר שפרעכער ער זאל פאר אים תמיד דער מאנען דעם זכות פון דער מצוה והעובר עבירה אחת ווען ער טוט איין עבירה קויפט ער זיך איין קריגער וואס דער מאנט תמיד די עבירה. ווידר קערין זיך צו גאט חרטה האבין באמת פון זיינע שלעכטע מעשים אונ זאל שוין טאן ווייטר גוטע מעשים, ווי א שויץ אזו פר שטעלט דאס פר צרות עס דר לאזט ניט קומן צו מענטשין: רבי יוחנן הסנדלר זאגט די איין זאמלונג וואס זייער צו נויף קומן

ככבי"פ ר' איז

שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם אֵין סוֹפָהּ
לְהִתְקַיֵּם: יב רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן שַׁמּוּעַ אוֹמֵר יְהִי כְבוֹד תַּלְמִידְךָ חָבִיב
עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ וּכְבוֹד חֲבֵרְךָ כְּמוֹרָא רַבָּךְ וּמוֹרָא רַבָּךְ כְּמוֹרָא שָׁמָיִם:
יג רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הֱוֵי זָהִיר בְּתַלְמוּד שֶׁשִּׁגְגַת תַּלְמוּד עוֹלָה זָדוֹן:
רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר שְׁלֹשָׁה כְתָרִים הֵן כֶּתֶר תּוֹרָה וְכֶתֶר כְּהֻנָּה וְכֶתֶר
מַלְכוּת וְכֶתֶר שֵׁם טוֹב עוֹלֶה עַל גַּבֵּיהֶן: יד רַבִּי נְהוֹרָאִי אוֹמֵר הֱוֵי
גוֹלֶה לִמְקוֹם תּוֹרָה וְאַל תֹּאמַר שֶׁהִיא תָבוֹא אַחֲרֶיךָ שֶׁחֲבֵרֶיךָ יְקַיְּמוּהָ
בְיָדֶךָ וְאֶל בִּינָתְךָ אַל תִּשָּׁעֵן: טו רַבִּי יַנַּאי אוֹמֵר אֵין בְּיָדֵינוּ לֹא
מִשַּׁלְוַת הָרְשָׁעִים וְאַף לֹא מִיִּסּוּרֵי הַצַּדִּיקִים: טז רַבִּי מַתְיָא בֶּן חָרָשׁ
אוֹמֵר הֱוֵי מַקְדִּים בִּשְׁלוֹם כָּל אָדָם וֶהֱוֵי זָנָב לָאֲרָיוֹת וְאַל תְּהִי רֹאשׁ
לַשּׁוּעָלִים: יז רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר הָעוֹלָם הַזֶּה דּוֹמֶה לִפְרוֹזְדוֹר בִּפְנֵי הָעוֹלָם
הַבָּא הַתְקֵן עַצְמְךָ בִפְרוֹזְדוֹר כְּדֵי שֶׁתִּכָּנֵס לִטְרַקְלִין: יח הוּא הָיָה אוֹמֵר
יָפָה שָׁעָה אַחַת בִּתְשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בָּעוֹלָם הַזֶּה מִכָּל חַיֵּי
הָעוֹלָם הַבָּא וְיָפָה שָׁעָה אַחַת שֶׁל קוֹרַת רוּחַ בָּעוֹלָם הַבָּא מִכָּל חַיֵּי
הָעוֹלָם הַזֶּה: יט רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר אַל תְּרַצֶּה אֶת חֲבֵרְךָ
בִּשְׁעַת כַּעְסוֹ וְאַל תְּנַחֲמֶהוּ בְּשָׁעָה שֶׁמֵּתוֹ מֻטָּל לְפָנָיו וְאַל תִּשְׁאַל

איז פון אויבערשטינס דינסט אדער פון תורה ווענין איז דער סוף אז עס וועט אזו בלייבן אז זיי זאלן אויספירן זייער ווילן אונ דאס איין זאמלונג וואס איז ניט לשם שמים האט דאס צום סוף קיין קיום ניט: רבי אלעזר בן שמוע זאגט עס זאל זיין דער כבוד פון דיינע תלמידים אויף דיר גיליבט אזו וויא דיין כבוד אונ דיין חברס כבוד זאל זיין אזו וויא דר כבוד וואס דוא טוסט אן דיין רבי מחמת מורא אונ דיא מורא פון דיין רבי זאל זיין אזו וויא מען האט מורא פאר גאט: רבי יהודה זאגט זאלסט זיין גיווארינט אין לערנען דוא זאלסט רעכט פאר שטיין ווייל דאס וואס דו וועסט דיך טועה זיין דורך דעם וואס דו האסט ניט רעכט גיזעהן אונ וועסט דיך טועה זיין פסקנן דאס וועט זיין גירעכינט פאר איין מזיד: רבי שמעון זאגט עס איז גיוועזן ביי יודין אז זייא זיינען גיוועזן אין ארץ ישראל דרייא קרוינען דאס הייסט וואס דיא תורה האט גיהייסן כבוד אן טאן, דיא קרוין פון דער תורה ווער עס איז איין למדן אין דער תורה אכהן בפרט אכהן גדול האט דיא תורה גיהייסן כבוד אן טאן: רבי נהוראי זאגט דוא זאלסט ווערין פאר טריבין צו דעם ארט וואו מען לערינט תורה זאלסט אליין גיין צום רבי אונ דוא זאלסט ניט זאגין אז זיא וועט קומען נאך דיר דאס הייסט דיא תלמידי חכמים וועלין אמאל אהער קומען וועל איך דענסט מאל ביא זייא לערנען אדער דו וועסט טראכטין דיינע חברים וועלין אהער קומען פון דעם רבי וועלין זייא מיט דיר לערנען אונ זאלסט דיך ניט פאר לאזין אויף דיין גרויס פאר שטאנד: רבי ינאי זאגט מיר ווייסין ניט פאר וואס רשעים האבין אפט מאל שלוה אונ פאר וואס דיא צדיקים האבין אפט מאל יסורים: רבי מתיא בן חרש זאגט דוא זאלסט פעדערין צוא פרעגין שלום איטליכין מענטש אונ זייא איין עק צו לייבין אונ גרעסרע פון דיר אונ דוא זאלסט ניט זיין איין עלצטער צו פוקסין צוא נידעריגע פון דיר: רבי יעקב זאגט דיא וועלט איז גלייך וויא אפיר הויז פאר יענע וועלט גרייט דיך אן דוא זאלסט דיך אן טאן אין פיר הויז אז דוא זאלסט אריין גיין אין פאלאץ: רבי יעקב פלעגט זאגין, עס איז בעסער איין שעה וואס מען טוט תשובה אונ גוטע מעשים אויף דער וועלט פון גאר דאס לעבין פון עולם הבא ווארום דארטין קאן מען שוין גאר ניט פאר דינען קיין שום נייעם שכר אונ עס איז ווידער בעסער איין שעה פון תענוג אונ הנאה וואס מען האט בעולם הבא פון אלע תענוגים וואס מען האט אויף דער וועלט: רבי שמעון בן אלעזר זאגט דוא זאלסט ניט באוויליגען דיין חבר אין דער צייט אז ער איז ברוגז ביז דער כעס וועט אים אפ גיין אונ דוא זאלסט אים

לוֹ בִּשְׁעַת נִדְרוֹ וְאַל תִּשְׁתַּדֵּל לִרְאוֹתוֹ בִּשְׁעַת קַלְקָלָתוֹ: כ שְׁמוּאֵל
הַקָּטָן אוֹמֵר בִּנְפֹל אוֹיִבְךָ אַל תִּשְׂמָח וּבִכָּשְׁלוֹ אַל יָגֵל לִבֶּךָ פֶּן יִרְאֶה יְיָ
וְרַע בְּעֵינָיו וְהֵשִׁיב מֵעָלָיו אַפּוֹ: כא אֱלִישָׁע בֶּן אֲבוּיָה אוֹמֵר הַלּוֹמֵד יֶלֶד
לְמָה הוּא דוֹמֶה לִדְיוֹ כְתוּבָה עַל נְיָר חָדָשׁ וְהַלּוֹמֵד זָקֵן לְמָה הוּא
דוֹמֶה לִדְיוֹ כְתוּבָה עַל נְיָר מָחוּק: כב רַבִּי יוֹסֵי בַּר יְהוּדָה אִישׁ כְּפַר
הַבַּבְלִי אוֹמֵר הַלּוֹמֵד מִן הַקְּטַנִּים לְמָה הוּא דוֹמֶה לְאוֹכֵל עֲנָבִים
קֵהוֹת וְשׁוֹתֶה יַיִן מִגִּתּוֹ וְהַלּוֹמֵד מִן הַזְּקֵנִים לְמָה הוּא דוֹמֶה לְאוֹכֵל
עֲנָבִים בְּשׁוּלוֹת וְשׁוֹתֶה יַיִן יָשָׁן: כג רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אַל תִּסְתַּכֵּל בְּקַנְקַן
אֶלָּא בְּמַה שֶּׁיֶּשׁ בּוֹ יֵשׁ קַנְקַן חָדָשׁ מָלֵא יָשָׁן וְיָשָׁן שֶׁאֲפִילּוּ חָדָשׁ אֵין
בּוֹ: כד רַבִּי אֶלְעָזָר הַקַּפָּר אוֹמֵר הַקִּנְאָה וְהַתַּאֲוָה וְהַכָּבוֹד מוֹצִיאִין אֶת
הָאָדָם מִן הָעוֹלָם: כה הוּא הָיָה אוֹמֵר הַיִּלּוֹדִים לָמוּת וְהַמֵּתִים לְחִיוֹת
וְהַחַיִּים לִדּוֹן לֵידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהִוָּדַע שֶׁהוּא אֵל הוּא הַיּוֹצֵר הוּא הַבּוֹרֵא
הוּא הַמֵּבִין הוּא הַדַּיָּן הוּא הָעֵד הוּא בַּעַל דִּין הוּא עָתִיד לָדוּן בָּרוּךְ
הוּא שֶׁאֵין לְפָנָיו לֹא עַוְלָה וְלֹא שִׁכְחָה וְלֹא מַשּׂוֹא פָנִים וְלֹא מִקַּח
שֹׁחַד. וְדַע שֶׁהַכֹּל לְפִי הַחֶשְׁבּוֹן וְאַל יַבְטִיחֲךָ יִצְרְךָ שֶׁהַשְּׁאוֹל בֵּית

ניט טרייסטין אין דער צייט אז דער מת ליגט נאך פאר אים אונ דו זאלסט ניט פרעגין אים
אויף איין פתח חרטה דענסטמאל אז ער טוט דעם נדר אונ גוואון דיך ניט צוא זעהען דיין
חבר דענסטמאל אז ער האט גיטאן וואס ניט רעכט איז ווארום ער וועט פאר דיר מבויש
ווערין: שמואל הקטן פלעגט תמיד זאגין דעם פסוק אז דיין פיינד פאלט זאלסטו דיך ניט
פרייען אונ אז ער ווערט גישטרויכילט זאל דיין הארץ ניט לוסטיג זיין טאמער אז השי"ת
וועט זעהן אז דו פרייסט דיך אונ עס וועט אים איבל גיפעלין אין זיינע אויגין וועט ער פון
אים אפ קערין זיין צארין אויף דיר: אלישע בן אבויה זאגט ווער עס לערינט יונגר הייט צו וואס
איז ער גלייך צו טינט וואס איז גישריבן אויף נייע פאפיר וואס עס איז נאך קיין אנדערם
גיט גישריבין דרויף, אונ ווער עס הייבט אן צו לערנן אויף דר עלטער צו וואס איז ער גלייך
וויא טינט וואס איז גישריבן אויף אזו אפאפיר וואס מען האט שוין אמאל דרויף גישריבן:
רבי יוסי ברבי יהודה זאגט אז ער לערינט תורה פון יונגע לייט צוא וואס איז ער גלייך צו
דעם וואס עסט איילינגע ווייך טרויבין אונ טרינקט פון זיין קעלטער יונגען וויין אבר דר
וואס לערינט תורה פון די אלטע צו וואס איז ער גיגליכין צו דעם וואס עסט פארטיגע וויין
טרויבין אונ טרינקט אלטין ווייך: רבי מאיר זאגט דוא זאלסט ניט קוקין אויף דעם וואס
פאר אקרוג דאס איז נאר זאלסט קוקין וואס איגוויינינג איז דא, עס איז פאר האנדין אנייער
קרוג אונ ער איז פול מיט אלטין ווייך אונ עס איז פאר האנדין איין אלטער קרוג וואס עס
איז אין אים ניט דא אפילו קיין נייער ווייך ער איז נאר לידיג אזו איז פאר האנדין איונגער
קאן בעסער וויא איין אלטער: רבי אלעזר הקפר זאגט וואס מען וויל אזו זיין וויא יענער אונ
וואס מען גילוסט צוא תענוגים אונ וואס מען וויל כבוד האבן אויף דער וועלט דיא זאכין
ציהען אויס דעם מענטשין פון דער וועלט: רבי אלעזר פלעגט זאגין דיא וואס זיינען גיבארין
גיווארין דיא זיינען אן גיברייט צו שטארבין אונ דיא טויטע וועלין לעבעדיג ווערין אונ
דיא וואס וועלין לעבעדיג ווערין זיינען אן גיברייט צום משפט, צוא ווערין גיוואר פון דער
תורה אונ צוא מאכין וויסען אנדערע אונ מען זאל אליין פאר שטיין אז ער איז גאט ער
מאלט אויס אלע צורות ער האט אלץ באשאפין ער איז וואס פאר שטייט אלץ ער איז
אליין אדין ער פסקנת ער איז אליין דר עדות פון אלע מעשים ער טענהת אליין ער איז אן
גיברייט צו פסקענען גילויבט איז ער, ער טוט ניט קיין שום אום רעכט קיינעם עס איז
בייא אים ניט דא קיין שום פאר געסונג ער זאל וועמען פאר נעהען פון זיינע עבירות אונ
קיין פערשוינונג אונ קיין נעמונג פון שוחד. אונ זאלסט וויסין אז אלץ ווערט גיצאלט לפי

מנוס לך שעל כרחך אתה נוצר ועל כרחך אתה נולד ועל כרחך אתה חי ועל כרחך אתה מת ועל כרחך אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: רבי חנניא וכו׳

פרק חמישי

ישראל וכו׳

א בעשרה מאמרות נברא העולם ומה תלמוד לומר והלא במאמר אחד יכול להבראות אלא להפרע מן הרשעים שמאבדין את העולם שנברא בעשרה מאמרות וליתן שכר טוב לצדיקים שמקימין את העולם שנברא בעשרה מאמרות: ב עשרה דורות מאדם ועד נח להודיע כמה ארך אפים לפניו שכל הדורות היו מכעיסין ובאין עד שהביא עליהם את מי המבול: ג עשרה דורות מנח ועד אברהם להודיע כמה ארך אפים לפניו שכל הדורות היו מכעיסין ובאין עד שבא אברהם אבינו וקבל שכר כלם: ד עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכלם להודיע כמה חבתו של אברהם אבינו: ה עשרה נסים נעשו לאבותינו במצרים ועשרה על הים: עשר מכות הביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים ועשר על הים:

חשבון אונ דיינע גידאנקען דיא שלעכטע זאלין דיך ניט פאר זיכערין אונ דיר איין ביידין אז דיא גרוב איז אזו איין ארט צוא אנטלויפין כלומר דוא וועסט דארטין רוהע האבין, עס איז ניט אזו. ווארום מיט גוואלד ביסטו בשאפן גיווארן אונ מיט גיוואלד לעבסטו דהיינו איין בעל יסורים אונ מיט גיוואלד שטארבסטו אונ מיט גיוואלד ביסטו אן גיבריים צו געבין איין משפט פאר דעם מלך וואס איז איין מלך איבער דיא מלכים. דער הייליגער גאט ער איז גילויבט:

בעשרה מאמרות נברא העולם מיט צעהן רייד וואס גאט האט גירעט איז די וועלט באשאפין גיווארן, וואס פאר איין מוסר קאן איך דער פון אפ לערנען זאגט דיא משנה דאס איז דער מוסר וואס איך קאן דער פון אפ לערנען ווארום גאט וואלט באשאפין דיא וועלט מיט איין מאמר, אז דיא וועלט איז אזו חשוב ביא השי״ת אז ער האט זיא באשאפין מיט צעהן מאמרות גיהערין מיר צו פאר שטיין וויא אזו מען וועט גיצאלט געמען פון די רשעים וואס זייא מאכין פאר לירין אזו איין טייערע וועלט וואס זיא איז באשאפין גיווארין מיט צעהן מאמרות. אונ מען וועט געבין אגוטין שכר צוא דיא צדיקים וואס זייא דער האלטין דיא וועלט וואס זיא איז באשאפין גיווארין מיט צעהן מאמרות: עשרה דורות צעהן דורות איז גיוועזין פון אדם ביז נח טודיע צוא זיין דעם עולם וויא פיל השם יתברך האט דער ליינגערט זיין צארין ווארום אלע דורות פון אדם ביז נח האבין השם יתברך דער צארינט האטשע זייא האבין פאר שטאנגען אז עס איז פאר האנדין איין גאט השי״ת אזו לאנג גיווארט ביז ער האט אויף זייא גיבראכט דעם מבול עס האט דאך זייער לאנג גיוועהרט כדי מיר זאלין וויסין אז השי״ת וועט בודאי באצאלין די מענטשין וואס טוען שלעכץ: עשרה דורות צעהן דורות איז גיוועזן פון נח ביז אברהם מודיע צו זיין ווי פיל ארך אפים ער איז גיוועזן ביז אברהם איז גיקומען אונ האט גיטאן מעשים טובים אונ האט גינומען דעם שכר פאר זייא אלע: עשרה נסיונות מיט צעהן פרובין איז גיפרובט גיווארין אונזער פאטער אברהם אונ איז ביי גישטאנען ביי אלע, צו מאכין וויסין אונז דאס ליבשאפט וואס השי״ת האט ליב גיהאט אברהם אבינו דרום האט ער אים גיפרובט: עשרה נסים צעהען וואונדער איז גיטאן גיווארין צוא אונזערע עלטערין אין מצרים וואס זייא זיינען ניצול גיווארין. פון דיא צעהן מכות וואס השי״ת האט גיטאן אין מצרים אונ צעהן וואונדער איז גיוועזין ביא דעם ים: צעהן מכות האט השי״ת גיבראכט אויף דיא מצרים אין מצרים אונ צעהן מכות האבין דיא מצרים

ככמ״פ ר׳ גיהאט

ו עשרה נסיונות נסו אבותינו את הקדוש ברוך הוא במדבר שנאמר וינסו אתי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי: ז עשרה נסים נעשו לאבותינו בבית המקדש לא הפילה אשה מריח בשר הקדש ולא הסריח בשר הקדש מעולם ולא נראה זבוב בבית המטבחים ולא אירע קרי לכהן גדול ביום הכפרים ולא כבו הגשמים אש של עצי המערכה ולא נצחה הרוח את עמוד העשן ולא נמצא פסול בעמר ובשתי הלחם ובלחם הפנים. עומדים צפופים ומשתחוים רוחים ולא הזיק נחש ועקרב בירושלים מעולם ולא אמר אדם לחברו צר לי המקום שאלין בירושלים: ח עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות ואלו הן פי הארץ פי הבאר פי האתון הקשת והמן והמטה והשמיר הכתב והמכתב והלחות. ויש אומרים אף המזיקין וקבורתו

גיהאט אויף דעם ים: צעהן מאל האבין אונזערע עלטערין גיפרובט דם אויבערשטן אין דר מדבר וואָרום עס שטייט זיי האבין מיך גיפרובט צעהן מאל אונ האבין ניט צו גיהערט אין מיין קול: עשרה נסים צעהן נסים איז גיטאן גיווארין צו אונזרע עלטרין אין בית המקדש, איינס קיין שום אשה מעוברת האט ניט מפיל גיוועזין פון דעם גישמאק פון הייליג פלייש וואס מען האט גיקאכט אונ גיבראטין דיא כהנים זאל'ין עסין האט זיך גאר ניט פאר גלוסט קיין שום אשה מעוברת. דער צווייטער איז עס איז ניט פאר שטונקען גיווארין דאס הייליג פלייש פון קרבנות קיין מאל. דער דריטער גם מען האט ניט גיזעהן קיין פליג אין דעם שעכט הויז וואו מען האט גיקוילט דיא קרבנות. דער פערטער גם עס האט ניט גיטראפין אז דער כהן גדול זאל זעהן קרי אום יום כפור. דער פינפטער גם דיא רעגינס האבין ניט פאר לאשין דאס פייער פון דעם האלץ וואס מען האט אן גיגרייט אויף דעם מזבח חאטשע איבער דעם מזבח איז קיין שום דעק ניט גיוועזין נאר אונטערין הימיל. דער זעקסטער גם דער ווינט האט ניט צו שפרייט דעם רויך פון די קרבנות וואס ער איז ארויס גיגאנגען וויא איין זייל חאטשע עס איז גיוועזין גרויסע ווינטין. דער זיבעטער גם עס האט קיין מאל ניט גיטראפן א פסול אין עומר וואס מען האט גיבראכט אום פסח אונ אין די צווייא ברויט פון ווייץ וואס מען האט גיבראכט אום שבועות אונ וואס מען האט אלע שבת גישטעלט אין בית המקדש, די אלע דריי ווען זיי וואלטין פסול ווערין וואלט מען שוין אנדערע ניט גיקאנט באקומען. דעם עומר האט מען גימוזט דוקא שניידין בייא נאכט מוצאי יום טוב מען זאל מארגין מקריב זיין. די שתי הלחם האט מען גימוזט באקין פר יום טוב אונ דעם לחם הפנים שבת פר נאכט. דר אכטער גם אלע ישראל וואס זיינען גיוועזין אין בית המקדש זיינען גישטאנען איינג גלייך וויא אויף גיהויבין אין דר לופטין מחמת איינגישאפט אונ איטליכר האט זיך גיבוקט אונ האט מתפלל גיוועזין גיבראמער הייד עס איז גיראם גיווארן פון איינעם צום אנדערין פיר איילין כדי איינר זאל ניט הערין וואס דער אנדערער איז זיך מתודה. דר ניינטער גם עס האט ניט מזיק גיוועזין קיינעם אשלאנג אדר איין עקדים אין דער הייליגער שטאט ירושלים חאטשע זיי האבין איינם איין בים גיטאן האט גאר ניט גישאט. דר צעהנטר גם עס האט קיין מאל ניט גיזאגט איינר צום אנדערין עס איז מיר איינג דאס ארט אז איך זאל נעכטיגין אין ירושלים: עשרה דברים צעהן זאכין זיינען בשאפין גיווארן פרייטאג פר נאכט, דם זיינען זיי, דאס מויל פון דר ערד עס זאל זיך עפענן קרח איין צושלינגן, דאס מויל פון דעם ברונען פון מרים אין דער מדבר עס זאל גיין וואסער צו די ישראל, דאש מויל פון בלעמס אייזל, דר רעגין בויגין אונ דר מן וואס אין דר מדבר איז גיוועזן אונ דר שטעקין פון משה רבינו ער איז גיוועזן פון סנפירין אונ דאס ווערמיל וואס מען האט דר מיט גישפאלטין דיא אבנים טובים פון דעם חושן ואפוד, דאס כתב פון דיא לוחות אונ דאס וואס איז וואָרין גישריבין אז מען זאל קענען פון אלע זייטין לייענען אונ די לוחות אליין. אונ אטייל זאגן, אויך דר קבר פון משה רבינו אונ דר ווידער פון אברהם אבינו וואס ער האט מקריב גיוועזין

סקמ"ס ד' ווען

של משה רבנו ואילו של אברהם אבינו ויש אומרים אף צבת בצבת עשויה: ט שבעה דברים בגלם ושבעה בחכם. חכם אינו מדבר לפני מי שגדול ממנו בחכמה ובמנין ואינו נכנס לתוך דברי חברו ואינו נבהל להשיב שואל כענין ומשיב כהלכה ואומר על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון ועל מה שלא שמע אומר לא שמעתי ומודה על האמת וחלופיהן בגלם: י שבעה מיני פורעניות באין לעולם על שבעה גופי עברה מקצתן מעשרין ומקצתן אינן מעשרין רעב של בצרת בא מקצתן רעבים ומקצתן שבעים. גמרו שלא לעשר רעב של מהומה ושל בצרת בא. ושלא לטול את החלה רעב של כליה בא: יא דבר בא לעולם על מיתות האמורות בתורה שלא נמסרו לבית דין ועל פרות שביעית: חרב באה לעולם על ענוי הדין ועל עוות הדין ועל המורים בתורה שלא כהלכה: חיה רעה באה לעולם על שבועת שוא ועל חלול השם: גלות באה לעולם על עבודת כוכבים

ווען ער האט יצחק געבראכט צו דר עקידה אונ אטייל זאגין די שדים זיינען דענסט מאל בשאפין גיווארין. אונ אויך די צוואנג וואס מען גליט אייזין האט מען אויך גימוזט מאכין מיט אן אנדר צוואנג ווארום וויא קאן מען האלטין הייס אייזין אין דער האנט: שבעה דברים בגולם זיבין זאכין איז ביי דעם מענטשין וואס איז אזו וויא אשטיין אדער ליים אדער האלץ אדער אייזין האטשע מען האט גימאכט איין כלי אונ מען האט ניט אויס ניגליט ווערט גירופין גולם אזוא אויך אמענטש וואס איז ניט רעכטפערטיג מיט זיין שכל ווערט ער גירופין גולם. אונ זיבן זאכין איז פר האנדן ביי אחכם. אחכם רעט ניט פר דעם וואס איז גרעסר פון אים מיט חכמה אונ מיט דער צאל, ווארום ער איז עלטער פון איהם, ער גייט ניט אריין אין יענעמס רייד ער ווארט ביז יענער רעט אויס דאס וואס ער וויל זאגין דר נאך ענטפערט ער ערשט אונ ער איילט זיך ניט אז מען פרעגט אים עפעס ער איז זיך פרישר מישב איידר ער ענטפערט, ער פרעגט דעם רבי אין דעם ענין וואס דר רבי לערינט ענטפערט אים דר רבי אזו וויא דר דין איז, אז מען פרעגט אים צוויי שאלות ענטפערט ער אויף דר ערשטר שאלה צום ערשטן אונ אויף דעם וואס מען פרעגט אים צום אנדערן ענטפערט ער צום הינטערשטן אונ אויף דעם וואס ער האט ניט גיהערט זאגט ער איך האב דאס ניט גיהערט, אז ער פר שטייט אז יענער וועגט אים אפ איז ער מודה, אונ ביי איין גולם איז אלץ פר קערט: שבעה מיני פורעניות זיבין ערליי פורעניות פלעגין אין ארץ ישראל קומן אויף זיבין אפ גטיילטע עבירות. אטייל זיינען מעשר זייערע תבואות אונ אטייל זייגען ניט מעשר זייערע תבואות קומט איין הונגר מחמת דר רעגין ווערט געמינערט עס ווערט טייער די תבואה, אטייל זייגן הונגעריג אונ אטייל זיינן זאט. אז עס איז פארטיג די דעות פון אלע אז מען זאל גאר קיין מעשר ניט נעבן קומט אהונגר פון ברומונג אונ פר דארבונג אונ הונגר מחמת ווייניג רעגן קומט אויך. אז עס איז גיבליבין ביי דעם עולם אז מען זאל ניט נעמן חלה קומט ח"ו איין הונגער פון פר לענדונג דיא הימיל לאזט קיין רעגין ניט אונ דיא ערד גיט קיין תבואה אונ פירות ניט: עס פלעגט קומן ח"ו איין עפוש אין ארץ ישראל אויף די מיתות וואס אין דר תורה שטייט ווען מען האט עובר גיוועזין אויף אזו איין עבירה וואס עס איז ניט איבר גיענטפערט גיווארין די סנהדרין עס איז גיוועזין אן עדות והתראה, אונ איבר דעם אז מען איז ניט מפקיר די פירות פון שמטה דעריבר איז ח"ו דר עולם הפקר גוועזן בשעת דעם דבר: איין קריג איז גיקומן אויף ארץ ישראל וואס מען האט גיפייניגט דעם משפט אז מען האט גיוואוסט דעם פסק אונ מען פסקת ניט אונ ווס מען האט פר קרימט דם משפט צו פסקנן בכיין פר קערט ווי דר דין איז גיוועזן אונ איבר די ווס פסקנן אין דר תורה גיט ווי די הלכה איז אין איסור והתר: איין חיה רעה קומט אויף דר וועלט איבר פאלשע שבועות אונ אויף חלול השם: אגלות איז גיקומן

אויז

סקמ"ש ד'

וְעַל גִּלּוּי עֲרָיוֹת וְעַל שְׁפִיכוּת דָּמִים וְעַל שְׁמִטַּת הָאָרֶץ: יב בְּאַרְבָּעָה פְרָקִים הַדֶּבֶר מִתְרַבֶּה בָּרְבִיעִית וּבַשְּׁבִיעִית וּבְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית וּבְמוֹצָאֵי הֶחָג שֶׁבְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. בָּרְבִיעִית מִפְּנֵי מַעְשַׂר עָנִי שֶׁבַּשְּׁלִישִׁית. בַּשְּׁבִיעִית מִפְּנֵי מַעְשַׂר עָנִי שֶׁבַּשִּׁשִּׁית. בְּמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית מִפְּנֵי פֵּרוֹת שְׁבִיעִית. בְּמוֹצָאֵי הֶחָג שֶׁבְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה מִפְּנֵי גֶזֶל מַתְּנוֹת עֲנִיִּים: יג אַרְבַּע מִדּוֹת בָּאָדָם. הָאוֹמֵר שֶׁלִּי שֶׁלִּי וְשֶׁלְּךָ שֶׁלָּךְ זוֹ מִדָּה בֵינוֹנִית. וְיֵשׁ אוֹמְרִים זוֹ מִדַּת סְדוֹם. שֶׁלִּי שֶׁלָּךְ וְשֶׁלְּךָ שֶׁלִּי עַם הָאָרֶץ. שֶׁלִּי שֶׁלָּךְ וְשֶׁלְּךָ שֶׁלָּךְ חָסִיד. שֶׁלְּךָ שֶׁלִּי וְשֶׁלִּי שֶׁלִּי רָשָׁע: יד אַרְבַּע מִדּוֹת בְּדֵעוֹת. נוֹחַ לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת יָצָא הֶפְסֵדוֹ בִּשְׂכָרוֹ. קָשֶׁה לִכְעוֹס וְקָשֶׁה לִרְצוֹת יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ. קָשֶׁה לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת חָסִיד. נוֹחַ לִכְעוֹס וְקָשֶׁה לִרְצוֹת רָשָׁע: טו אַרְבַּע מִדּוֹת בְּתַלְמִידִים. מָהִיר לִשְׁמוֹעַ וּמָהִיר לְאַבֵּד יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ. קָשֶׁה לִשְׁמוֹעַ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד יָצָא הֶפְסֵדוֹ בִּשְׂכָרוֹ. מָהִיר לִשְׁמוֹעַ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד זֶה חֵלֶק טוֹב. קָשֶׁה לִשְׁמוֹעַ וּמָהִיר לְאַבֵּד זֶה חֵלֶק רָע: טז אַרְבַּע מִדּוֹת בְּנוֹתְנֵי צְדָקָה. הָרוֹצֶה שֶׁיִּתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ אֲחֵרִים עֵינוֹ רָעָה בְּשֶׁל אֲחֵרִים.

אויף ארץ ישראל אויף דעם וואס מען האט גידינט געצן דינסט אונ איבר זנות אונ מען האט פר גאסין בלוט מיינט מען אז איינר דם אנדערן האט גיהרגת אום זונסט אונ ווס מען האלט ניט קיין שמטה אונ אז מען אקערט אונ זייעט אין דעם יאר פון שמטה: אין פיר צייטן איז הי"ו גימערט גיווארין דר דבר, אין דעם פערטין יאר פון שמטה, אין שמטה אונ דאס אנדערע יאר וואס נאך שמטה אונ נאך סוכות איטליכם יאר. אין דעם פערטין יאר פון שמטה איבר דעם וואס מען האט ניט גיגעבין מעשר עני אין דריטין יאר. אין זיבעטין יאר פר דעם וואס מען האט ניט גיגעבן מעשר עני אין זעקסטן יאר. אין דעם וואס נאך שמטה איז ווייל מען האט ניט מפקיר גיוועזין די פירות פון שמטה, אונ נאך סוכות פון אלע יאר ווייל מען האט גיגזלת די עניים לקט שכחה ופאה: ארבע מדות באדם ביי מענטשין איז פר האנדין פיר ערלייא מדות. דר וואס זאגט עס הייסט ער פירט זיך אזו, מיינס איז מיינס אונ דיינס איז דיינס די מדה איז איין מיטילמעסיגע מדה, אונ אטייל זאגין דיא מדה האבין דיא לייט פון סדום גיהאט אז קיינר זאל קיין הנאה ניט האבן. דר וואס זאגט מיינע איז דיינע אונ דיינע איז מיינע דר איז איין עם הארץ. מיינס איז דיינס אונ דיינס איז דיינס דר איז אחסיד. דר ווס זאגט דיינס איז מיינס אונ מיינס איז מיינס דר איז איין רשע: ארבע מדות בדעות פיר ערלייא מדות איז פר האנדין ביי דעות פון מענטשן, ווער עס איז גיך צום בייזערין אונ עס גייט אים גיך אפ דר כעס גייט אוועק זיין שאדן מיינט מען דם שלעכטקייט פון דם ווס ער ווערט גיך אין כעס דר פר ווערט ער גיך גוט. ער איז שווער ער זאל ברוגז ווערן אבר ער איז שווער גוט צוא ווערין אז ער ווערט שוין ברוגז, גייט אוועק זיין שכר דאס הייסט דיא נוטע מדה וואס ער איז שווער אין כעס צו ווערן אנטקעגין דם וואס ער לאזט זיך ניט גלייך איבר בעטן. ווער עס איז שווער איידער ער ווערט ברוגז אונ עס איז גרינג אים מפיס צוא זיין דער איז אחסיד. דר וואס איז גרינג ברוגז צו ווערין אונ איז שווער צו איבר בעטין דר איז איין רשע: פיר מדות איז פר האנדין ביי תלמידים ביי די וואס לערנען. ווער עס איז גרינג מקבל דם וואס ער לערינט אונ איז ווידער גרינג צו פר לירין ער פר געסט גיך גייט אוועק זיין נוטע מדה וואס ער איז גיך מקבל מיט דר שלעכטש וואס ער פר געסט גיך. ווען ער איז שווער מקבל צו זיין אונ איז שווער צוא פאר געסין ניט גיך פאר געסט ער גייט אוועק דר שאדין וואס ער קאן ניט גיך מקבל זיין דער קעגין איז דאס בעסר ער פר געסט ניט גיך. אז ער איז גיך מקבל אונ פאר געסט ניט גיך דאס איז אגוטער חלק. ווען ער קאן ניט גיך מקבל זיין אונ פאר געסט גיך וואס ער האט גילערינט דאס איז איין שלעכטער חלק: פיר ערלייא

למקרא בן עשר שנים למשנה בן שלש עשרה למצות בן חמש עשרה לגמרא בן שמונה עשרה לחפה בן עשרים לרדוף בן שלשים לכח בן ארבעים לבינה בן חמשים לעצה בן ששים לזקנה בן שבעים לשיבה בן שמונים לגבורה בן תשעים לשוח בן מאה כאלו מת ועבר ובטל מן העולם: כו בן בג בג אומר הפך בה והפך בה דכלא בה ובה תחזי וסיב ובלה בה ומנה לא תזוע שאין לך מדה טובה הימנה: בן הא הא אומר לפום צערא אגרא: רבי חנניא וכו'

פרק ששי

כל ישראל וכו'

שנו חכמים בלשון המשנה ברוך שבחר בהם ובמשנתם: א רבי מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה ולא עוד אלא שכל העולם כלו כדאי הוא לו נקרא רע אהוב אוהב את המקום אוהב את הבריות משמח את המקום משמח את הבריות ומלבשתו ענוה ויראה ומכשרתו להיות צדיק חסיד ישר ונאמן ומרחקתו מן החטא ומקרבתו לידי זכות ונהנין ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה שנאמר לי עצה ותושיה אני בינה לי גבורה ונותנת לו מלכות וממשלה וחקור דין

אונ גיב אונזער חלק אין דער תורה: הוא היה אומר ער פלעגט זאגין אז א קינד איז אלט פינף יאר זאל מען מיט אים אן הייבין לערנען חומש אונ פסוק. אז ער איז אלט צעהען יאר זאל מען מיט אים לערנען משניות. אז ער איז אלט דרייצעהן יאר איז ער מחויב צוא טאן אלע מצות. אז ער ווערט אלט פופצעהן יאר זאל ער לערנען גמרא. אז ער ווערט אלט אכצעהן יאר זאל ער נעמען א ווייב. אז ער איז אלט צוואנציג יאר זאל ער נאך יאגין נאך מצות. אז ער איז אלט דרייסיג יאר דענסט מאל איז רעכטער כח נאך צוא יאגין נאך מצות אונ נאך פרנסה. אז ער איז אלט פערציג יאר קומט ער צום רעכטין פארשטאנד. אז ער איז אלט פופציג יאר איז ער ראוי אז מען זאל אים פרעגין איין עצה. אז ער איז אלט זעכציג יאר ווערט ער שוין גירופן זקן. אז ער איז אלט זיבעציג יאהר הייסט דאס שיבה. אז ער איז אלט אכציג יאר ווערט עס גירופן שטארקייט. אז ער איז אלט ניינציג יאר צוא ליידין תורה אונ תפלה ווארום ער האט מיט אנדערע אברים שוין קיין כח ניט צו טאן. אז ער ווערט אלט הונדערט יאר איז ער גליך וויא ער איז שוין גישטארבין אונ איז שוין אוועק אונ איז בטל פון דער וועלט: בן בג בג זאגט קער אום אין איר אין דער תורה אונ נאך אמאל קער אום אין דער תורה אלץ וועסטו גיפינען אין דר תורה, אין דער תורה זאלסטו אלץ קוקין אונ עלטער זיך אין איר אונ פון דער תורה זאלסטו זיך ניט אוועק רירין ווארום דוא האסט ניט קיין בעסערע זאך פון דר תורה: בן הא הא זאגט נאך דם ערך וואס א מענטש איז זיך מטריח אונ מצער אויף תורה אונ מצות אזו פיל איז זיין גיצאלט:

שנו חכמים דיא חכמים וואס האבין מסדר גיוועזין דיא גמרא האבין זייא גישטעלט אויף לשון הקודש דעם פרק, גילויבט איז דער מענטש ווער עס האט זיך אויס דער ווילט אין דיא חכמים אונ אין זייער לערנונג: רבי מאיר זאגט ווער עס לערינט תורה לשמה פון דער תורה וועגין זיא איז חשוב בייא אים איז ער זוכה צוא פיל זאכין אונ נאך דאס גאר דיא וועלט איז גינוג פאר אים ער ווערט גירופין איין גיזעלין הייסט אשותף צו השי"ת ער איז גליבט ער ליבט גאט, ער ליבט לייט ער איז משמח השי"ת גאט האט שמחה פון אים אונ איז משמח לייט, דיא תורה הילט אים ארום מיט ענוה, אונ ער זאל מורא האבין פאר גאט אונ די תורה מאכט אים רעכטפארטיג צו זיין אצדיק אונ ארעכטפארטיגר אונ אגלייבטר אונ דערווייטערט אים פון עבירות אונ מאכט אים נאהינט צו זכות מען האט פון אים הנאה אונ קלוגקייט פרשטאנד אונ שטארקייט ווי אין פסוק שטייט צו מיר תורה איך די ראט אונ אגרולה

מקמ"ש. אונ

אין מספיקין בידו לעשות תשובה. משה זכה וזכה את הרבים זכות
הרבים תלוי בו שנאמר צדקת יי עשה ומשפטיו עם ישראל: כב ירבעם
בן נבט חטא והחטיא את הרבים חטא הרבים תלוי בו שנאמר על
חטאות ירבעם אשר חטא ואשר החטיא את ישראל: כג כל מי שיש בו
שלשה דברים הללו הוא מתלמידיו של אברהם אבינו ושלשה דברים
אחרים הוא מתלמידיו של בלעם הרשע. עין טובה ורוח נמוכה ונפש
שפלה תלמידיו של אברהם אבינו. עין רעה ורוח גבוהה ונפש רחבה
תלמידיו של בלעם הרשע. מה בין תלמידיו של אברהם אבינו
לתלמידיו של בלעם הרשע. תלמידיו של אברהם אבינו אוכלין
בעולם הזה ונוחלין העולם הבא שנאמר להנחיל אהבי יש
ואוצרותיהם אמלא. אבל תלמידיו של בלעם הרשע יורשין גיהנם
ויורדין לבאר שחת שנאמר ואתה אלהים תורדם לבאר שחת אנשי
דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך: כד יהודה בן תימא אומר
הוי עז כנמר וקל כנשר רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך
שבשמים: כה הוא היה אומר עז פנים לגיהנם ובושת פנים לגן עדן:
יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש
במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך: כו הוא היה אומר בן חמש שנים

אים פון הימעל ניט טאן קיין תשובה. משה האט זוכה גיוועזן זיך אונ האט מזכה רבים אויך גיוועזן היינגט דער זכות פון רבים אויף אים אזוי ווי עס שטייט אין פסוק די גרעכטיקייט פון גאט האט ער גיטאן אונ די משפטים וואס די ישראל האבין גיטאן איז גלייך ווייא ער האט גיטאן: ירבעם בן נבט האט אליין געזינדיגט אונ האט אויך גימאכט זינדיגן פיל מענטשין ווערט צו גירעכינט זייער זינד צו אים ווי עס שטייט אין פסוק דאס איז נאר איבער די זינד פון ירבעם ווייל ער אליין האט גיזינדיגט אונ וואס ער האט גימאכט זינדיגן די ישראל: כל מי שיש בו דער וואס בייא איהם איז פאר האנדין דיא דאזיגע דרייא זאכין איז ער פון דיא תלמידים פון אברהם אבינו אונ אז ער האט אנדערע דרייא זאכין איז ער פון בלעם הרשע. דיא תלמידים פון אברהם אבינו האבין אגוט אויג אונ אנידעריגע געדאנקען ער האלט זיך ניט בעל גאוה אונ אנידעריגע גילוסט עס גילוסט אים ניט קיין שלעכטס. דיא תלמידים פון בלעם הרשע האבין איין שלעכט אויג אונ הויכע גידאנקען אונ אברייטע גילוסט עס גילוסט אים שלעכטס. וואס איז דער חילוק צווישין דיא תלמידים פון אברהם אבינו אונ צווישין דיא תלמידים פון בלעם הרשע דאס איז דער חילוק, דיא תלמידים פון אברהם אבינו זייא עסין די פירות פון די גוטע מעשים אויף דער וועלט אונ זייא ירשענען ווייא אירושה אויף אייביג עולם הבא ווי אין פסוק שטייט צו מאכין ארבין מיינע ליב האבער פיל אוצ זייערע אוצרות וועל איך טאן דער פילין. אבער דיא תלמידים פון בלעם הרשע זייא ירשענען דאס גיהנם אונ זייא נידערין צום פר דארבונג פון גרוב ווי עס שטייט אין פסוק דוא גאט טוסט זייא אראפ נידערין אין פאר דארבונג פון גרוב דיא לייט פון שולד בלוט אונ שאלקהאפטיגע וועלין ניט אוים לעבין זייערע האלבע יארן אבר איך וועל מיך פאר זיכערין אין דיר גאט כ״ה: יהודה בן תימא זאגט זייא שטארק וויא אלעמפערט צו גאטס דינסט אונ זאלסט זיין גרינג ווי איין אדלער פליט גרינג אונ ווערט ניט מיד אזו זאלסטו ניט מיד ווערין צו חזרין וואס דו האסט גילערינט, פלינק ווי אהירש אונ שטארק וויא אלייב איין צוא נעמען דעם יצר הרע: יהודה בן תימא פלעגט זאגן איין עזות פנים וועט זיין אין גיהנם אונ דר מענטש וואס האט בושה וועט זיין אין גן עדן. עס זאל זיין דער ווילין פאר דיר גאט אונזער גאט עס זאל גיבויט ווערין דער בית המקדש וועט שוין ניט זיין קיין עזות

סקמ״ס ר׳ אונ

למקרא בן עשר שנים למשנה בן שלש עשרה למצות בן חמש עשרה לגמרא בן שמונה עשרה לחפה בן עשרים לרדוף בן שלשים לכח בן ארבעים לבינה בן חמשים לעצה בן ששים לזקנה בן שבעים לשיבה בן שמונים לגבורה בן תשעים לשוח בן מאה כאלו מת ועבר ובטל מן העולם: כי בן בג בג אומר הפך בה והפך בה דכלא בה ובה תחזי וסיב ובלה בה ומנה לא תזוע שאין לך מדה טובה הימנה: בן הא הא אומר לפום צערא אגרא: רבי חנניא וכו׳

פרק ששי

כל ישראל וכו׳

שנו חכמים בלשון המשנה ברוך שבחר בהם ובמשנתם: א רבי מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה ולא עוד אלא שכל העולם כלו כדאי הוא לו נקרא רע אהוב אוהב את המקום אוהב את הבריות משמח את המקום משמח את הבריות ומלבשתו ענוה ויראה ומכשרתו להיות צדיק חסיד ישר ונאמן ומרחקתו מן החטא ומקרבתו לידי זכות ונהנין ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה שנאמר לי עצה ותושיה אני בינה לי גבורה ונותנת לו מלכות וממשלה וחקור דין

אונ גיב אונזער חלק אין דער תורה: הוא היה אומר ער פלעגט זאגין אז אקינד איז אלט פינף
יאר זאל מען מיט אים אן הייבין לערנען חומש אונ פסוק. אז ער איז אלט צעהען יאר
זאל מען מיט אים לערנען משניות. אז ער איז אלט דרייצעהן יאר איז ער מחויב צוא טאן
אלע מצות. אז ער ווערט אלט פופצעהן יאר זאל ער לערנען גמרא. אז ער ווערט אלט
אכצעהן יאר זאל ער נעמען אווייב. אז ער איז אלט צוואנציג יאר זאל ער נאך יאגין נאך
מצות. אז ער איז אלט דרייסיג יאר דענסט מאל איז רעכטער כח נאך צוא יאגין נאך
מצות אונ נאך פרנסה. אז ער איז אלט פערציג יאר קומט ער צום רעכטין פארשטאנד. אז
ער איז אלט פופציג יאר איז ער ראוי אז מען זאל אים פרעגין איין עצה. אז ער איז אלט
זעכציג יאר ווערט ער שוין גירופן זקן. אז ער איז אלט זיבעציג יאהר הייסט דאס שיבה.
אז ער איז אלט אכציג יאר ווערט עס גירופין שטארקייט. אז ער איז אלט ניינציג יאר צוא
ריידין תורה אונ תפלה ווארום ער האט מיט אנדערע אברים שוין קיין כח ניט צו טאן.
אז ער ווערט אלט הונדערט יאר איז ער גלייך וויא ער איז שוין גישטארבין אונ איז שוין
אוועק אונ איז בטל פון דער וועלט: בן בג בג זאגט קער אום אין איר אין דער תורה
אונ נאך אמאל קער אום אין דער תורה אלין ווערסטו גיפינען אין דר תורה, אין דער תורה
זאלסטו אלין קוקין אונ ע[illegible]ער זיך אין איר אונ פון דער תורה זאלסטו זיך ניט אוועק רידין
ווארום דוא האסט ניט קיין בעסערע זאך פון דר תורה: בן הא הא זאגט נאך דם ערך וואס
אמענטש איז זיך מטריח אונ מצער אויף תורה אונ מצות אזו פיל איז זיין גיצאלט:

שנו חכמים דיא חכמים וואס האבין מסדר גיוועזין דיא גמרא האבין זייא גישטעלט אויף
לשון הקודש דעם פרק, גילויבט איז דער מענטש ווער עס האט זיך אויס דער וויילט
אין דיא חכמים אונ אין זייער לערנונג: רבי מאיר זאגט ווער עס לערינט תורה לשמה פון דער
תורה וועגין זיא איז חשוב בייא אים איז ער זוכה צוא פיל זאכין אונ נאך דאס נאר דיא
וועלט איז גינוג פאר אים ער ווערט גירופין איין גיזעלין הייסט אשותף צו השי״ת ער איז
גליבט ער ליבט גאט, ער ליבט לייט ער איז משמח השי״ת גאט האט שמחה פון אים אונ איז
משמח לייט, דיא תורה הילט אים ארום מיט ענוה, אונ ער זאל מורא האבין פאר גאט אונ
די תורה מאכט אים רעכטפארטיג צו זיין אצדיק אונ ארעכטפארטיגר אונ אבגלייבטר אונ
ערווייטערט אים פון עבירות אונ מאכט אים נאהינט צו זכות מען האט פון אים הנאה אונ
רוה עצות פרשטאנד אונ שטארקייט ווי אין פסוק שטייט צו מיר תורה איז די ראט אונ אגרולה
סקמי״ב,

אונ

ומגלין לו רזי תורה ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק והוה צנוע וארך רוח ומוחל על עלבונו ומגדלתו ומרוממתו על כל המעשים: ב אמר רבי יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה שכל מי שאינו עוסק בתורה נקרא נזוף שנאמר נזם זהב באף חזיר אשה יפה וסרת טעם. ואומר והלחת מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלחת. אל תקרא חרות אלא חרות שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה וכל מי שעוסק בתלמוד תורה הרי זה מתעלה שנאמר וממתנה נחליאל ומנחליאל במות: ג הלומד מחברו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דבור אחד או אפילו אות אחת צריך לנהג בו כבוד שכן מצינו בדוד מלך ישראל שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד קראו רבו אלופו ומידעו שנאמר ואתה אנוש כערכי אלופי ומידעי. והלא דברים קל וחומר ומה דוד מלך ישראל שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד קראו רבו אלופו ומידעו הלומד מחברו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דבור אחד או אפילו אות אחת על אחת כמה וכמה שצריך לנהג בו כבוד ואין כבוד אלא תורה שנאמר כבוד חכמים ינחלו ותמימים ינחלו טוב ואין טוב אלא תורה שנאמר כי לקח טוב

און פאר שטאנדיקייט און שטארקייט ער זאל קאנען פארשטין אוים קלערין צוא פסקנן אמת און מען איז אים מגלה סודות התורה ער וועט ווערין וויא אקוואל וואס שטארקט זיך און וויא איין טייך וואס הערט ניט אויף און ער זאל זיין באהאלטין חאטשע מען וועט אים מגלה זיין סודות התורה, ער זאל איין האלטין דעם כעס און זאל מוחל זיין אויף זיין בזיוש און דיא תורה מאכט אים גרוים און דער הייבט אים אויף אלע ווערק: רבי יהושע בן לוי האט גיזאגט אלע טאג גייט ארוים איין בת קול פון בארג סיני און רופט אוים און זאגט וויא צו דיא דאזיגע פון דיא ישראל וואס זיינען מבייש דיא תורה ווארום איין ישראל וועלכער ער איז ניט עוסק אין תורה ווערט ער אן גירופין ער איז אפ גישייד. ווי עס שטייט אגילדערנער נאז באנד אויף איין נאז פון איין חזיר אזו איז אשיינע אשה און אפ גיקערט פון טעם דאס מיינט מען דר תלמיד וואס לערינט און פר שטייט ניט. ווידר שטייט און די לוחות זיינן גאטס ווערק דאס גישריפץ איז פון גאט עס איז אוים ניקריצט אויף די לוחות, דו זאלסט ניט לייענן חרות נאר חירות פריי פון עבירות דען עס איז ניטא אזו איין פרייער מענש פון עבירות ווי דער וואס איז עוסק אין תורה און ווער עס איז עוסק אין דר תורה דר ווערט דר הויכט ווייל עס שטייט אז ער האט די תורה במתנה מאכט אים גאט ירשנן און פון דעם ווערט ער גיהויכט: ווער עס לערינט פון זיין חבר איין פרק אדער איין הלכה איין פסוק אדער איין ווארט אדר איין אות מוז ער אים נוהג כבוד זיין ווארום מיר גיפינן אזו ביי דוד המלך וואס ער האט מער ניט גלערינט פון אחיתופל נאר צוויי זאכן האט ער אים גרופין מיין רבי און מיין לערנער און מיין גיוווישקר ווי עס שטייט דוא ביסט אמענש וויא מיין ערך און מיין לערנר און דוא האסט מיך גימאכט וויסן. מה דאך דוד וואס איז גיוועזין איין מלך איבער ישראל וואס האט מער ניט גילערינט פון אחיתופל נאר צוויי זאכין האט ער אים גירופין רבי און מיין לערנר מכל שכן ווען אפראסטער מענטש לערינט ביי איינעם וואס עס איז אפילו איין אות פשיטא אז ער גיהער אים כבוד אן טאן, ווער האט כבוד דר וואס איז עוסק בתורה ווי עס שטייט די חכמים ירשנן כבוד דורך די תורה, די וואס זייער הארץ מיינט ערינסט צו לערנן תורה וועלן זיי ירשנן גוטס וואס פר אגוטס וועלן זיי ירשנן דאס מיינט מען דיא

נתתי לכם תורתי אל תעזובו: ד כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל אם אתה עושה כן אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא: ה אל תבקש גדלה לעצמך ואל תחמוד כבוד יותר מלמודך עשה ואל תתאוה לשלחנם של שרים ששלחנך גדול משלחנם וכתרך גדול מכתרם ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך: ו גדולה תורה יותר מן הכהנה ומן המלכות. שהמלכות נקנית בשלשים מעלות והכהנה נקנית בעשרים וארבעה והתורה נקנית בארבעים ושמונה דברים. ואלו הן בתלמוד בשמיעת האזן בעריכת שפתים בבינת הלב באימה ביראה בענוה בשמחה בטהרה בשמוש חכמים בדקדוק חברים בפלפול התלמידים בישוב במקרא במשנה במעוט סחורה במעוט דרך ארץ במעוט תענוג במעוט שנה במעוט שיחה במעוט שחוק בארך אפים בלב טוב באמונת חכמים בקבלת היסורין המכיר את מקומו והשמח בחלקו והעושה סיג לדבריו ואינו מחזיק טובה לעצמו אהוב אוהב את המקום אוהב את הבריות אוהב את הצדקות אוהב את המישרים אוהב את התוכחות ומתרחק מן הכבוד ולא מגים לבו בתלמודו ואינו

תורה ווי עס שטייט אגוט קויפן האב איך אייך געגעבן מיין תורה זאלט איר ניט פר לאזן: ד היא דרכה של תורה אזו איז דר וועג פון דר תורה דו זאלסט עסין ברויט מיט זאלץ אונ וואסר זאלסטו טרינקן מיט איין מאס אונ אויף דר ערד זאלסטו שלאפן כלומר האטשע דו האסט מער ניט אונ דו לעבסט אין צער אונ אין דער תורה זאלסטו זיך פארט מידין האטשע דו ביסט זייער ארום. אז דו וועסט אזו טאן וועט דיר גוט זיין אונ וואויל זיין אויף דער וועלט אונ אויף יענער וועלט: ה דו זאלסט דיר ניט זוכין קיין גדולה אונ זאלסט ניט גילוסטן איבעריגן כבוד ווייל דוא לערנסט, זאלסט טאהן מעשים טובים אונ דוא זאלסט ניט גילוסטין עס זאל בייא דיין טיש צוא גיין אזוא וויא בייא דיא עשירים ווארום דיין טיש וואס דוא לערנסט תורה איז גרעסער פון זייער טיש אונ זאלסט וויסין אז דער וואס האט דיר גיהייסין ארבייטין מיינט מען תורה לערנען איז ער בעגלייבט אז ער וועט דיר בצאלין שכר פר דיין ארבעט: ו גדולה תורה יותר מן הכהונה די תורה איז גרעסער פון דער כהונה ווארום די כהונה איז מען קונה מיט פיר אונ צוואנציג מעלות אבר ביי דר תורה איז אכט אונ פערציג מעלות אונ דאס זיינען זיי, מען זאל לערנען אונ מען זאל רעכט צוא הערין מיט דעם אויער אונ מען זאל ארויס ריידין מיט די לעפצין מען זאל פאר שטיין אונ קלינגן דאס הארץ, מיט פארכט פר דם רבי, מיט יראה פר גאט, מיט ענוה מיט פרייד, מזא: טהור זיין מזאל משמש זיין חכמים, צו באהעפטין זיך מיט חסידים צו לערנען, מען זאל מפלפל זיין מיט דיא תלמידים אונ מען זאל ניט גיך זאגין איין פירוש אין דר תורה נאר פריער זיך מישב זיין, מען זאל לערנען מקרא אונ משניות מען זאל ווייניג שלאפין מען זאל ניט פיל האנדלען סחורה מען זאל ניט פיל לאכן, מיט ווינציג תענוגים אן טאן זיך, מיט ווינציג ריידין מיט לייט, מיט לאנגמוטהיקייט מען זאל ניט גיך ברוגז זיין, מיט אגוט הארץ מיט אמונת חכמים צוא גלויבן וואס די חכמים זאגין אונ מקבל זיין יסורים באהבה, ער זאל וויסין זיין ארט וואו ער קען זיצין נאך זיין מדרגה נאך, ער פרייט זיך מיט דעם חלק וואס השי"ת האט אים גיגעבן, ווער עס מאכט זיך איין צאם צו אלע זאכין ער זאל ניט קומן צום איסור, ער האלט זיך ניט פר אגוטן ווייל ער לערנט אונ טוט מעשים טובים ער טראכט דאס האט השי"ת אים גיהאלפן ער איז גיליבט ער האט ליב גאט ער האט ליב אלע לייט ער האט ליב צדקות ער האט ליב

שמח בהוראה נושא בעול עם חברו ומכריעו לכף זכות ומעמידו על האמת ומעמידו על השלום ומתישב לבו בתלמודו שואל ומשיב שומע ומוסיף הלומד על מנת ללמד והלומד על מנת לעשות המחכים את רבו והמכוין את שמועתו והאומר דבר בשם אומרו הא למדת כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאלה לעולם שנאמר ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי: ז גדולה תורה שהיא נותנת חיים לעשיה בעולם הזה ובעולם הבא שנאמר כי חיים הם למוצאיהם ולכל בשרו מרפא: ואומר רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך: ואומר עץ חיים היא למחזיקים בה ותמכיה מאשר: ואומר כי לוית חן הם לראשך וענקים לגרגרתיך: ואומר תתן לראשך לוית חן עטרת תפארת תמגנך: ואומר כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים: ואומר ארך ימים בימינה בשמאולה עשר וכבוד: ואומר כי ארך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך: ואומר דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום: ח רבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון בן יוחאי אומר הנוי והכח והעשר והכבוד והחכמה והזקנה והשיבה והבנים נאה לצדיקים ונאה לעולם שנאמר עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא:

שטראף רייד ער האט ליב רעכט פארטיגע ער דר ווייטערט זיך פון כבוד ער האלט זיך ניט בעל גאוה מיט זיין לערנען ער פרייט זיך ניט אז ער פסקנט ער האט אלץ מורא טאמער פסקנט ער ניט רעכט ער טראגט מיט זיין חבר דעם יאך צו העלפין אים אונ וועגט איהם אלץ צו מאכן דעם חבר גירעכט אונ וועהט אז ער זאל שטעלין דעם חבר וואס לערינט מיט אים אויף דעם אמת אונ אויף שלום אונ אז ער לערינט לערינט ער מיט ישוב הדעת ער פרעגט אונ ענטפערט אלץ מיט איין שכל ער זאגט פר שטיין וואס ער פרעגט אונ וואס ער ענטפערט אז מען פרעגט אים, ער הערט דברי תורה אונ מערט נאך הערין עם איז ביי אים אלץ ווינציג ער לערינט כדי ער זאל מיט אנדרע לערנען לשם שמים ער לערינט כדי ער זאל טאן וואס ער לערינט אונ ער מאכט דעם רבי קלוג דורך זיינע פלפולים אונ קלערט צוא פאר שטיין מיט שכל דיא הלכה וואס ער איז מקבל אונ ער זאגט אלץ פון וועמען ער האט מקבל גוועזן אונ דורך דם ברייגגט ער אישועה אויף דר וועלט אזו ווי מיר גיפינן אז אסתר האט גיזאגט צו אחשורוש פון מרדכים וועגן: גדולה תורה דיא תורה איז גרוים, אז מען לערינט לשמה גיט זי לעבן אויף דר וועלט אונ אויף יענר וועלט ווי עס שטייט די תורה איז אלעבן צו די וואס ליידן זיא מיט דם מויל אונ צו גאר זיין לייב איז זיא אהיילונג. די תורה וועט זיין אהיילונג צוא דיין נאפיל אונ מארך צוא דיינע ביינר. זיא איז אבוים פון לעבין צו די וואס האלטין זיא אונ אירע אונטער לעהנער ווערין גילויבט. די תורה איז אבהעפטונג פון חן צו דיין קאפ אונ אהאלז באנד צו דיין האלז. די תורה וועט דיר געבן חן, מיט אשיינע קרוין באשיצן. דיא תורה זאגט אז דוא וועסט מיך לערנען וועלין גימערט ווערין דיינע טעג אונ לעבעדיגע יארין לעולם הבא. די וואס לערנען די תורה לשמה וועלן זיי נאך האבין אריכות ימים אויך אונ דער וואס לערינט דיא תורה שלא לשמה וועט ער נאר האבין עושר אונ כבוד. דען לאנגע טעג אונ לעבינס יאהרען אונ פרידען וועלין דיר דיא רייד פון דער תורה פערמעהרען. אירע וועגין פון דר תורה זיינען ליבליכע וועגן אונ אלע אירע וועגין זיינען פריד: רבי שמעון בן יהודה רבי שמעון בן יוחאי זאגט פון וועגין דאס שיינקייט אונ כח אונ רייכקייט אונ כבוד אונ חכמה אונ אלטקייט אונ גראהייט אונ קינדער איז שיין צוא דיא צדיקים זייא דינען דער מיט גאט אונ עס איז שיין צוא דיא לייט אויף דער וועלט זיא עס שטייט דאס גרייזקייט איז אשיינע קרוין צוא דיא אלטע לייט דער וואס זייט אין רעכט פארטיגין וועג גיפינט אזוא אקרוין. דיא שיינהייט פון דיא אלטע לייט אז זייא

ואומר עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם: ואומר תפארת בחורים כחם והדר זקנים שיבה: ואומר וחפרה הלבנה ובושה החמה כי מלך יי צבאות בהר ציון ובירושלים ונגד זקניו כבוד: רבי שמעון בן מנסיא אומר אלו שבע מדות שמנו חכמים לצדיקים כלם נתקימו ברבי ובבניו: ט חמשה קנינים קנה הקדוש ברוך הוא בעולמו ואלו הן. תורה קנין אחד. שמים וארץ קנין אחד. אברהם קנין אחד. ישראל קנין אחד. בית המקדש קנין אחד: תורה מנין דכתיב יי קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז: שמים וארץ מנין דכתיב כה אמר יי השמים כסאי והארץ הדם רגלי אי זה בית אשר תבנו לי ואי זה מקום מנוחתי: ואומר מה רבו מעשיך יי כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך: אברהם מנין דכתיב ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ: ישראל מנין דכתיב עד יעבר עמך יי עד יעבר עם זו קנית: ואומר לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם: בית המקדש מנין דכתיב מכון לשבתך פעלת יי מקדש אדני כוננו ידיך: ואומר ויביאם אל גבול קדשו הר זה קנתה ימינו: י אמר רבי יוסי בן קסמא פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד ונתן לי שלום והחזרתי לו שלום אמר לי רבי מאיזה מקום אתה אמרתי לו מעיר גדולה של חכמים ושל סופרים אני אמר לי רבי רצונך שתדור עמנו במקומנו ואני אתן לך אלף אלפים דנרי זהב ואבנים טובות ומרגליות. אמרתי לו אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים

האבין קינדס קינדער אונ שיינהייט פאר קינדער איז אז זייא בעריעמען זיך מיט דיא עלטערן. די שיינהייט פון יונגע לייט איז זייער קראפט אונ די צירונג פון אלטע לייט איז זייער גראהייט. אונ דיא לבנה וועט זיך שעמען אויף דעם וואס מען האט צו איר גידינט אונ דיא זון וועט זיך אויך שעמען אז אלע וועלין גלייבין אונ וועלין זאגין אז גאט איז איין גאט איבער דער גאנצער וועלט דאס וועט זיין אויף דעם בארג פון ציון אונ אין שטאט ירושלים אונ אנטקעגין דיא זקנים תלמידי חכמים וועט זיין איין כבוד: רבי שמעון בן מנסיא זאגט דיא אלע זיבין מדות וואס מען רעכינט דא איז אלץ מקוים גיווארין בייא רבי אונ בייא זיינע קינדער: חמשה קנינים פינף קנינים האט השי"ת גיקויפט כלומר עס שטייט בייא זייא לשון קנין אונ דאס זיינען זיי, תורה אונ הימיל אונ ערד אונ אברהם אונ די ישראל אונ דאס בית המקדש. ביי דר תורה שטייט נאט האט מיך גיקויפט צום גאנץ ערשטין איידער ער האט עפעס גיווערקט. בייא הימיל אונ ערד שטייט, אזו האט גאט גיזאגט דער הימיל איז מיין שטול אונ די ערד איז מיין פוסבענקל אונ עס שטייט ביי דר ערד קנין גייט דאס אויך אויף דעם הימיל עס איז אגזרה שוה. ביי אברהם שטייט ברוך אברם לאל עליון גילויבט איז אברהם צום אויבערשטין גאט ווס האט גיקויפט הימל אונ ערד. בייא ישראל שטייט אויך קנית דו האסט גיקויפט. ביי דעם ביהמ"ק שטייט אויך דעם בארג האט גיקויפט זיין רעכטע האנט: רבי יוסי בן קסמא האט גיזאגט איין מאל בין איך גיגאנגען אונטער וועגינס האט מיך איינר באגעגינט אונ ער האט מיר גיגעבין שלום אונ איך האב אים גיענטפערט שלום. אזו האט ער צו מיר גיזאגט רבי פון וואס פאר איין ארט ביסטו. האב איך צוא אים גיזאגט פון איין גרויסע שטאט פון פיל חכמים אונ לומדים בין איך. האט ער צו מיר גיזאגט ווילסטו וואוינן אין אונזער ארט אונ איך וועל דיר געבין טויזינט מאל טויזינט גאלד גילדין אונ אבנים טובות אונ פערל. האב איך צו אים גיזאגט אפילו ווען דוא וועסט מיר געבין גאר דאס גאלד אונ

זילבער   סקמ"פ ס'

טובות ומרגליות שבעולם איני דר אלא במקום תורה וכן כתוב בספר תהלים על ידי דוד מלך ישראל טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. ולא עוד אלא שבשעת פטירתו של אדם אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות אלא תורה ומעשים טובים בלבד. שנאמר בהתהלכך תנחה אתך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך. בהתהלכך תנחה אותך בעולם הזה. בשכבך תשמור עליך בקבר. והקיצות היא תשיחך לעולם הבא: ואומר לי הכסף ולי הזהב נאם יי צבאות: כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו לא בראו אלא לכבודו שנאמר כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו: ואומר יי ימלוך לעולם ועד:

רבי חנניא בן עקשיא וכו׳. עלינו. ק״י

סדר תפלת ערבית למוצאי שבת

מען דאווינט מעריב. אין שמונה עשרה זאגט מען אתה חוננתנו. אויב ער האט פאר געסין צוא זאגין אתה חוננתנו אונ ער האט זיך דער מאנט ווען ער האט גיקאנצעט דיא ברכה דארף ער ניט זאגין נאך איין מאל שמ״ע. נאר ער מאר קיי מלאכה טאן ביז ער זאגט המבדיל. נאר אן אברכה. אונ אויב ער האט ניט קיין כוס צוא מאכין הבדלה. אונ אויף מארגין ווייס ער אויך ניט האבין איין כוס דארף ער איבער דאוונען שמו״ע. נאך שמו״ע זאגט מען ויהי נועם שטייענדיג. אונ דער נאך זאגט מען ואתה קדוש ניצענדיג. (אויב עס גיפאלט יו״ט אין מיטן וואך זאגט מען ניט ויהי נועם ואתה קדוש). אונ דער חזן זאגט קדיש תתקבל. דער נאך מאכט מען הבדלה אונ מען זאגט ויתן לך:

סדר הבדלה

מען נעמט דעם כוס אין דער רעכטער האנט. אונ מען זאגט שטייענדיג.

הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד כי עזי וזמרת יה יי ויהי לי לישועה: ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה: ליי הישועה על עמך ברכתך סלה: יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: יי צבאות אשרי אדם בטח בך: יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו: ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר: כן תהיה לנו. כוס ישועות אשא ובשם יי אקרא:

זילבר אונ אבנים טובות אונ פעריל פון נאר דר וועלט וועל איך ניט וואוינן נאר אויף דעם ארט פון תורה אונ אזו האט דוד המלך גזאגט עס איז מיר בעסר די תורה פון דיין מויל מער פון פיל טויזינט גאלד אונ זילבר, אונ ווידר אז אמענש שטארבט אין מלוין לו באלייט אים ניט זיין גאלד אונ זילבער אונ ניט קיין אבנים טובות אונ ניט פעריל נאר תורה אונ גוטע מעשים אליין גייען מיט אים וויא אין פסוק שטייט אין דיין טאן גיין וועט זיא דיך פירין בעולם הזה אויף דער וועלט בשכבך תשמור עליך בקבר אונ אז דוא וועסט ליגין אין קבר וועט זיא דיך היטין אונ אז דוא וועסט דיך אויף וועקין צו תחית המתים וועט דיין תורה פאר דיר ריידין אזכות אויף יענער וועלט. ואומר לי הכסף צו מיר איז נאר דס זילבר אונ דס גאלד ווען איך וויל גיב איך: כל אלין וואס גאט האט באשאפין אויף דר וועלט הט ער מער ניט באשאפין נאר פון זיין כבוד וועגין אזו וויא אין פסוק שטייט וועד עס ווערט אן גירופין אויף מיין נאמען אונ אויף מיין כבוד האב איך אלין באשאפין. גאט וועט קיניגן אויף אייביג. דענסט מאל וועלין אלע באשעפעניש כבוד אן טאן צוא השי״ת במהרה בימינו אמן:

ויתן

מקורי״ם ר

על היין סברי מרנן בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

על הבשמים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים:

בברכת בורא מאורי האש יביט בד' צפרניו והמה יהיו כפוים על האגודל ולא יראה האגודל:

על הנר בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל:

נאָך הַבְדָלָה זאָגט מען דאָס:

וְיִתֶּן לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ: יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ לְאֻמִּים הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ: וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים: וְיִתֶּן לְךָ אֶת בִּרְכַּת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: מֵאֵל אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָּ וְאֵת שַׁדַּי וִיבָרְכֶךָּ בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעָל בִּרְכֹת תְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם: בִּרְכֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל בִּרְכֹת הוֹרַי עַד תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלָם תִּהְיֶיןָ לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו: וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ וּבֵרַךְ פְּרִי בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר

וְיִתֶּן לך גאָט זאָל דיר געבן פון די טויא פון דעם הימיל אונ פון די פעטקייט פון דער ערד אונ פיל קאָרין אונ וויין יעבדוך זיי זאָלין דיך דינען די פעלקער אונ זיי זאָלין זיך בוקין צו דיר די היידן, זיי איין האר צו דיינע ברידער אונ זאָלין זיך בוקין צו דיר דיין מוטערש קינדר, דיינע שילטער ווער איך שילטין אונ דיינע בענטשער זאָל זיין גיבענטשט ואל אונ דר אַלְמאכטיגער גאָט זאָל דיך בענטשין אונ זאָל דיר פרוכפערין אונ זאָל דיך מערין ויתן אונ זאָל דיר געבין די בְּרָכָה פון אַבְרָהָם צו דיר אונ צו דיינע קינדר מיט דיר, צו מאכין ארבין דיך דאָס לאַנד וואָס דו האָסט דרינען געוואוינט וואָס גאָט האָט עס גיגעבין צו אַבְרָהָם מאל יַעֲקֹב האָט גיזאָגט צו יוֹסֵף די גְדוּלָה וואָס דו האָסט איז פון דעם גאָט פון דיין פאָטער אונ ער זאָל דיר העלפין אַלע צייט אונ דיין האָרץ איז גיוועזין מיט גאָט אונ ער זאָל דיך בענטשין די בְּרָכוֹת וואָס קומען פון דעם הימיל פון אויבין דס איז טויא, רעגין, אונ די בְּרָכוֹת וואָס ציהען זיך פון די טיפענעש וואָס זי רועט אונטן, די בְּרָכוֹת פון פאָטער אונ מוטער דאָס איז די בְּרָכָה פון גִדוּל בָּנִים ברכות די בְּרָכוֹת פון דיין פאָטער האָבין זיך גישטאַרקט איבער די בְּרָכוֹת וואָס גאָט האָט גיבענטשט מיינע עלטערין וואָרום מיינע בְּרָכוֹת האָבין גיגרייכט ביז אין די גרענצין פון די הויך פון דר וועלט די אַלע בְּרָכוֹת זאָלין זיין צום קאָפ פון יוֹסֵף זיי זאָלין רוען אויף דעם קאָפ פון יוֹסֵף ואהבך מיט די בְּרָכוֹת האָט משֶׁה רַבֵּינוּ די יִשְׂרָאֵל

אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
לָתֶת לָךְ: בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הָעַמִּים לֹא יִהְיֶה בְךָ עָקָר
וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ: וְהֵסִיר יְיָ מִמְּךָ כָּל חֹלִי וְכָל מַדְוֵי מִצְרַיִם
הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ וּנְתָנָם בְּכָל שֹׂנְאֶיךָ:
הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל רָע יְבָרֵךְ אֶת הַנְּעָרִים וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי
וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: יְיָ
אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב: יְיָ אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם:
בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה: בָּרוּךְ טַנְאֲךָ
וּמִשְׁאַרְתֶּךָ: בָּרוּךְ פְּרִי בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ וּפְרִי
בְהֶמְתֶּךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ
וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ: יְצַו יְיָ אִתְּךָ אֶת הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ וּבְכֹל
מִשְׁלַח יָדֶךָ וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: יִפְתַּח
יְיָ לְךָ אֶת אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת הַשָּׁמַיִם לָתֵת מְטַר אַרְצְךָ
בְּעִתּוֹ וּלְבָרֵךְ אֵת כָּל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה

גיבענטשט גאט זאל דיר ליב האבין אונ ער זאל דיך בענטשין אונ זאל דיך מערין אונ ער זאל בענטשין די פרוכט פון דיין בויך אונ די פרוכט פון דיין ערד דיין קארין אונ דיין וויין אונ דיין אייל די פאר ווארפונג פון דיינע רינדער אונ די שטאדעם פון דיינע שאף אויף דר ערד וואס ער האט גישוואָרין צו דיינע עלטערין צו געבין צו דיר ברוך דו וועסט זיין גיבענטשט מער פון אלע היידין עס וועט ניט זיין אין דיר אזעלכע וואס קאנען קיין קינדר ניט האבין אונ צווישין דיינע בהמות וועט אויך ניט זיין קיין עקר אונ קיין עקרה והסיר גאט וועט פון דיר אפ טאן אלע קראנקהייט, אונ אלע בייזע ווייטאג פון די מצרים וואס דו ווייסט וואול וועט ער גאט אין דיר ניט טאן אונ ער וועט זיי געבין אויף אלע דיינע פיינט:

המלאך הגואל דר מלאך וואס האט מיך אויס גילייזט פון אלעם בייזין דר זאל בענטשין די יונגע קינדר דאס מיין נאמען זאל אויף זיי זיין גירופין אונ אויך מיינע פאטערס נאמען אברהם אונ יצחק אונ זאלין זיך מערין אויף דר וועלט ווי די פיש אין וואסער ה׳ גאט אייער גאט האט אייך גימערט דאס איר זייט היינט גלייך אז די שטערן פון הימיל צו פיל ה׳ גאט דר גאט פון אייערע עלטערין זאל אייך נאך מערין טויזינט מאל ווי פיל איר זייט איצונד אונ זאל אייך בענטשין אזו ווי ער האט אויף אייך גירעט: ברוך אתה גיבענטשט וועסטו זיין אין שטאט אונ גיבענטשט וועסטו זיין אין פעלד ברוך גיבענטשט וועסטו זיין אז דו וועסט קומען פון דר מלחמה אונ גיבענטשט וועסטו זיין אז דו וועסט ארויס גיין אין דר מלחמה ברוך גיבענטשט איז דיין קארב אונ דיין טייג יצו ער וועט גיביטין גאט ביי דיר די בענטשונג אין דיינע אוצרות אונ אלע שטרעקונג דיינע הענט אונ ער וועט דיך בענטשין אין לאנד וואס גאט וועט דיר געבין יפתח גאט וועט דיר עפענען זיין גוטין אוצר דעם הימיל צו געבין רעגין אין דיין לאנד אין זיין צייט אונ צו בענטשין אלע ווערק פון דיינע הענט אונ דו וועסט אנטלייען

לֹא תִלְוֶה: כִּי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָךְ וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם רַבִּים וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ: אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם נוֹשַׁע בַּייָ מָגֵן עֶזְרֶךָ וַאֲשֶׁר חֶרֶב גַּאֲוָתֶךָ וְיִכָּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל בָּמוֹתֵימוֹ תִדְרֹךְ:

יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּייָ תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים לֹא תֵבֹשׁוּ וְלֹא תִכָּלְמוּ עַד עוֹלְמֵי עַד: וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא וְלֹא יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: וִידַעְתֶּם כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי וַאֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד וְלֹא יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: (וּפְדוּיֵי יְיָ יְשֻׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה): כִּי בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ כָף: הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְיָ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה: וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה: וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַייָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו הַזְכִּירוּ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ: זַמְּרוּ יְיָ כִּי גֵאוּת עָשָׂה מוּדַעַת זֹאת בְּכָל הָאָרֶץ: צַהֲלִי וָרֹנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי גָדוֹל

צו פיל היידין אָבער דוא װעסט ניט דארפין לייאען כי דען גאט האט דיך גיבענטשט אונ דו װעסט נעמען משכנות ביי פיל היידין אונ דו װעסט ניט דארפין משכנות פאר זעצן, דו װעסט גיװעלטיגין איבער פיל היידין אָבער זיי װעלין איבער דיר ניט גיװעלטיגין אשריך װאוֹל צו דיר ישראל װער איז דיר גליך דו ביסט אזו איין פאלק װאס דו װערסט גיהאלפין דורך גאט ער איז דר באשיצער פון דיין הילף אוך איז ער די שװערד פון דיין האפערדיקייט, דיינע פיינט װעלין דיר לייקענען פאר גרויס מורא אָבער דו זאלסט טרעטין אויף זייער הויך דו װעסט זיי מנצח זיין:

ישראל נושע די ישראל װעלין גיהאלפין װערין מיט גאטס הילף איין אייביגע הילף איר װעט ניט פאר שעמט װערין ביז אייביג ואכלתם אונ איר װעט עסין אונ װעט זאט זיין אונ איר זאלט לויבין דעם נאמען פון אייער גאט װאס ער האט מיט אייך װאונדערליכע זאכין גיטאן אונ מיין פאלק װעלין ניט פאר שעמט װערין צו אייביג. אונ איר װעט װיסין אז איך גאט בין צװישין די ישראל אונ איך בין אייער גאט אונ קיין אנדערער איז ניט דא אונ מיין פאלק װעלין ניט פאר שעמט װערין צו אייביג כי דען מיט פרייד װעט איר אויס גיין אונ מיט שלום װעט איר גיפירט װערין, די בערג אונ די הויך װעלין עפענען פאר אייך גיזאנג אונ אלע בוימר פון דעם פעלד װעלין קלאפין מיט די הענט הנה װייל גאט איז מיין הילף בין איך זיכער אונ פארכט מיך ניט פאר קיין מענטשין דען די שטארקייט אונ די לויב פון גאט איז מיר גיװעזין צו הילף ושאבתם אונ איר װעט שעפין װאסער מיט פרייד פון די קװאלין ברונען די הילף, עס װעט אייך נתגלה װערין סודות פון דר תורה װאס זיינען פאר געסין גיװארין ואמרתם איר װעט זאגין דעם דאזיגין טאג לויבט גאט רופט אן זיין נאמען מאכט װיסין צװישין די פעלקער זיינע װערק מאכט אים גידיינקען דען זיין נאמען איז שטארק זמרו לויבט גאט דען ער האט גרויסקייט גיטאן דאס איז װיסינליך אין די גאנצע װעלט צהלי שריא

זאת   סקס"ר ד'

בקרבך קדוש ישראל: ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו ויושיענו זה יי קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו:

בורא ניב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר יי ורפאתיו: ורוח לבשה את עמשי ראש השלישים לך דויד ועמך בן ישי שלום. שלום לך ושלום לעוזרך כי עזרך אלהיך ויקבלם דויד ויתנם בראשי הגדוד: ואמרתם כה לחי ואתה שלום וביתך שלום וכל אשר לך שלום: יי עז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

די תחנה זאל מען זאגין שבת צוא נאכט נאך הבדלה:

רבון העולמים הערר פון אלע וועלטען, גאט פון בארעמהערציגקייט אונ פערגעבונג, מיט איין גוטען פארצייכען אונ מיט גליק הייב אן פיר אונז די זעכס ארבייטס טעג וואס קומען אן צוא אונז אין פרידען, מיר זאלען זיין אבגעזונדערט פון אלע זינד אונ פערברעך, ריין פון אלע אונרעכט, שולד אונ שלעכטע טהאטען, ומדובקים בתלמוד תורה ובמעשים טובים אונ ערגעבען צום לערנען פון תורה אונ צו וואהלטהאטען. בעגנעדיג אונז פון דיר מיט קענטניס, פערשטאנד אונ קלוגען זינען. מאך מיר זאלען הערען אין דיזע טעג פרייד אונ פערגניגען, קיינער זאל אונז ניט מקנא זיין אונ מיר זאלען קיינעם ניט מקנא זיין. אונזר קעניג אונ אונזר גאט, בארעמהערציגער פאטער, גיב זעגען, איבערפלוס אונ גליק אין אלע אונזערע געשעפטען, אונ ווער עס לעגט פאר פיר דיין פאלק ישראל א גוטען ראטה אונ א גוטען געדאנקען, דעם שטערקע אונ זעגנע, מאך גרויס אונ האלט אויף ערפיל זיין ראטה, וויא עס שטייט געשריבען: ער וועט דיר געבין נאך דיינעם הערצען אונ יעדען ראטה דיינען וועט ער ערפילען. וויעדער שטעהט: דוא בעשטימסט איין אורטהייל אונ עס ווערד דיר ערפילט, אונ אויף דיינע וועגען שיינט ליכט. ווער אבער עס לעגט פאר פיר אונז אונ פיר דיין גאנצע פאלק ישראל אשלעכטען ראטה אונ א שלעכטען געדאנקען, זאל דיין ראטה זעהן צוניכטס, וויא עס איז געשריבען: גאט

אונ זינג דו זיצערין פון ציון דען דער הייליגער גאט פון ישראל דורך דיא נסים וואס ער וועט דיר טאן וועט זיין נאמען גיאבפערט ווערין ואמר איטליכער פון ישראל וועט זאגין אין דעם דאזיגין טאג דאס איז אונזער גאט וואס מיר האבין צו אים גיהאפט אז ער זאל אונז העלפין, דאס איז דער גאט וואס מיר האבין צו אים גיהאפט אונ היינט פרייען מיר זיך מיט זיין הילף:

בורא ניב איך וועל דעם בעל תשובה באשאפין נייע רייד פון אלע לעפצין די אלע לייט וואס האבין אויף אים גיקרינט צום ערסטין וועלין זיי היינט צו אים זאגין צו דעם ווייטין דאס הייסט דער וואס איז גיוואונט אין תורה אונ אין מצות פון זיין יוגינט אן אונ צו דעם וואס האט זיך פון נאהינט מקרב גיוועזין צו גאט אונ האט תשובה גיטאן די ביידע זיינען גלייך אזו זאגט גאט אונ איך וועל דעם בעל תשובה היילין פון זיינע עבירות ודוד אונ אגמים פון גבורה האט באקליידעט דעם עמשי דער עלטסטער פון די גיוואפינטע אונ זאגט מיר זיינען דיר דוד צו הילף גיקומען אונ מיט דיר וועלין מיר האלטין. פריד פריד צו דיר אונ פריד צו דיינע העלפערש דען דיין גאט האט דיר גיהאלפין אונ דוד האט זיי צו גינומען אונ האט זיי גיזעצט צו הויפט לייט פון דעם חיל ואמרתם אונ איר זאלט זאגין אזו זאלסטו גוטש האבין וויל דו וועסט לעבין דו זאלסט האבין פריד אונ צו דיין הויז גיזינד זאל זיין פריד אונ צו אלין וואס דו האסט זאל זיין פריד. ה' גאט זאל געבין שטארקייט צו זיין פאלק. גאט זאל בענטשין זיין פאלק מיט פריד:

מסעים ר'

האט פערניכטעט דען ראטה פון פעלקער, געשטערט דיא געדאנקען פון נאציאנען. ווידער: זיי ראטהען א ראטה און ער ווערד צו ניכטס, זיי שפרעכען א שפרוך און ער ווערד נים ערפילט, ווייל מיט אונז איז גאט. און עפען אונז, גאט אונזער עווינער, פאטער פון בארמהערציגקייט, הערר פון פערגעבונג, אין דיא וואך און אין יעדע וואך די טויערן פון ליכט, דיא טויערן פון לאנגע יאהרען, דיא טויערן פון געדולד, דיא טויערן פון זעגען, דיא טויערן פון פערשטאנד, דיא טויערן פון גרויסקייט, די טויערן פון אויסלייזונג, דיא טויערן פון שטארקייט, דיא טויערן פון פרייד, דיא טויערן פון וויססענשאפט, דיא טויערן פון שיינהייט, די טויערן פון גליק, דיא טויערן פון וואהלטאנג (איבערפלוס), דיא טויערן פון גוטע פערזאמלונג, די טויערן פון געשיקליכקייט, די טויערן פון זינגען, די טויערן פון זכות, די טויערן פון פיין אויסזעהן, די טויערן פון תורה גלאנץ, די טויערן פון קלוגשאפטס גלאנץ, דיא טויערן פון פערשטאנדס גלאנץ, דיא טויערן פון וויססענשאפטסגלאנץ, דיא טויערן פון פערגעניגען, דיא טויערן פון מיטלייד, דיא טויערן פון גונסט און גענאד, דיא טויערן פון גוט לעבען, די טויערן פון ווייזהייט, דיא טויערן פון גוטעס, דיא טויערן פון ריינהייט, די טויערן פון הילף, די טויערן פון גערעכטיגקייט, די טויערן פון אויסקויפונג, די טויערן פון לעבענס מיטעל, די טויערן פון עהרע, די טויערן פון לערנען, די טויערן פון שפייז, די טויערן פון רוהע, די טויערן פון פערגעבונג, די טויערן פון קענטניס, די טויערן פון טרייסט, די טויערן פון זויבערקייט, די טויערן פון פערצייהונג, די טויערן פון גאטעס הילף, די טויערן פון העלפען, די טויערן פון בעפרייאונג, די טויערן פון גוטע ערנעהרונג, דיא טויערן פון פריינגעבינגקייט (צדקה), דיא טויערן פון פרייליכע געזאנג, דיא טויערן פון היילינגקייט, די טויערן פון שטאלצען אויסזעהן, די טויערן פון ערבארמען, די טויערן פון גינסטיליכען ווילען, די טויערן פון פאלקאמענע היילונג, די טויערן פון פריד, דיא טויערן פון פרייהליכען מוטה, די טויערן פון גוטע נאכריכטע, די טויערן פון שטילקייט, די טויערן פון תורה, די טויערן פון געבעט, די טויערן פון תשובה, די טויערן פון רעטונג, וויא עס שטעהט געשריבען: און די רעטונג פון די גערעכטיגע איז פון גאט, זייער פעסטונג אין דר צייט פון אונגליק. און גאט העלפט זיי אנטלייפן, ער לאזט זיי אנטלייפען פון בייזע מענשען און רעטעט זיי, ווייל זיי האפען אויף אים. ווידר שטעהט: גאט האט ענטדעקט זיין היילינגע האנד פר די אויגען פון אלע פעלקר, און אלע עקען וועלט האבען געזעהען די רעטונג פון אונזר גאט. ווידער שטעהט: דיא שטימע פון דיינע פיקעטען, זייא האבען אנגעפאנגען צו שרייען, זיי זינגען צוזאמען, ווייל זיי זעהען אויג אין אויג, ווי גאט שטעלט ווידער אויף ציון. ערפיל אונז גאט דעם געשריבענעם פסוק: ווי שיין עס זייען אויף די בערג די טריט פון דעם קוריער, ער ברייננט נאכריכט פון פרידען, ער זאגט אן גוטעס, ער דערצעהלט פון הילף, ער זאגט צו ציון דיין גאט איז געווארען קעניג, די ערשטע פון ציון אט זיינען דא, ירושלים וועל איך געבען א קוריער. אמן סלה:

ואח"כ יסדר שלחנו במאכלים טובים (לכבוד שבת מלכתא) אע"פ שא"צ אלא לכזית. ויאמר:

דא היא סעודתא דדוד מלכא:

סדר קידוש לבנה

ע"פ הקבלה אין לקדש הלבנה עד אחר שבעה ימים למולד. ויש לקדש הלבנה בבגדים חשובים ונאים וקודם הברכה יאמר:

הללויה הללו את יי מן השמים הללוהו במרומים: הללוהו כל מלאכיו הללוהו כל צבאיו: הללוהו שמש וירח הללוהו כל כוכבי אור: הללוהו שמי השמים והמים אשר מעל השמים: יהללו את שם יי כי הוא צוה ונבראו: ויעמידם לעד לעולם חק נתן ולא יעבור:

ויאמר תליו ויראה ראית אותה קודם שיתחיל לברך וכשיתחיל לברך לא יראה בה כלל:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר במאמרו ברא שחקים וברוח פיו כל

צבאם חק וזמן נתן להם שלא ישנו את תפקידם. ששים ושמחים לעשות רצון קונם. פועל אמת שפעלתו אמת וללבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטן שהם עתידים להתחדש כמותה ולפאר ליוצרם על שם כבוד מלכותו: ברוך אתה יי מחדש חדשים:

ידלג שלשה דלוגים ויאמר זה:

ברוך עושך. ברוך יוצרך. ברוך בוראך. ברוך קונך: כשם שאני רוקד כנגדך ואיני יכול לנגוע בך כך לא יוכלו כל אויבי לנגוע בי לרעה: תפל עליהם אימתה ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן: כאבן ידמו זרועך בגדל ופחד אימתה עליהם תפל:

ככה יעשה ג"פ ידלג ג' דלוגים ויאמר מברוך עושך וכו' ע"כ:

דוד מלך ישראל חי וקים: ג"פ

ואומר לחבירו שלום עליכם. וחבירו משיב עליכם שלום: ג"פ

סמן טוב ומזל טוב יהא לנו ולכל ישראל אמן: ג"פ

קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות: דומה דודי לצבי או לעפר האילים הנה זה עומד אחר כתלנו משגיח מן החלנות מציץ מן החרכים:

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי: עזרי מעם יי עשה שמים וארץ: אל יתן למוט רגלך אל ינום שמרך: הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל: יי שמרך יי צלך על יד ימינך: יומם השמש לא יככה וירח בלילה: יי ישמרך מכל רע ישמר את נפשך: יי ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם: הללויה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו: הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו: הללוהו בתקע שופר הללוהו בנבל וכנור: הללוהו בתף ומחול הללוהו במנים ועגב: הללוהו בצלצלי שמע הללוהו בצלצלי תרועה: כל הנשמה תהלל יה הללויה:

תנא דבי רבי ישמעאל אלמלי לא זכו ישראל אלא להקביל פני אביהם שבשמים פעם אחת בחדש דים. אמר אביי הלכך נימרינהו

כקמ"ש ר' מעמד

מעמד: מי זאת עולה מן המדבר מתרפקת על דודה: ויהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי למלאת פגימת הלבנה. ולא יהיה בה שום מעוט. ויהי אור הלבנה כאור החמה כאור שבעת ימי בראשית כמו שהיתה קודם מעוטה. שנאמר ויעש אלהים את שני המארת הגדלים. ויתקים בנו מקרא שכתוב ובקשו את יי אלהיהם ואת דויד מלכם אמן:

למנצח בנגינות מזמור שיר: אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה: לדעת בארץ דרכך בכל גוים ישועתך: יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: ישמחו וירננו לאמים כי תשפט עמים מישר ולאמים בארץ תנחם סלה: יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: ארץ נתנה יבולה יברכנו אלהים אלהינו: יברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ: עלינו. ק״י. ויאמר שולי מלית קטן

ברכות קודם נטילת לולב

בעת מען בענטשט אתרוג גיהער מען צו נעמען דעם אתרוג פריער אין דער לינקער האנט מיט דעם פטום אראפ אונ נאכהער דעם לולב אין דער רעכטער האנט אונ מען מאכט דיא ברכה על נטילת לולב נאכהער קערט מען אום דעם אתרוג מיט דעם פטום ארויף אונ מען ניט אשאקיל דעם לולב מיטן אתרוג צו זאמען:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת לולב,

דעם ערשטין מאל ווען מען בענטשט אתרוג זאגט מען אויך די ברכה שהחינו:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה:

דיא תחנה זאגט מען ווען מען בייסט אפ דעם פטום פון דעם אתרוג:

רבונו של עולם דר האר פון דר וועלט ווייל חוה האט גינעסין פון דעם עפיל זאלין מיר אלע ווייבר ליידין אזו איין שטראף צו שטארבין אונ ווען איך וואלט דענסטמאל גיוועין וואלט איך בודאי ניט גיוואלט האבין קיין הנאה פון דעם עפיל אזו וואויל אז אצונד האב איך פון דעם אתרוג ניט קיין הנאה גיהאט גאנצע זיבין טעג מחמת ער איז גיגעבין גיווארין צוא איין מצוה אונ אפילו היינט אין הושענא רבה איז שוין דיא מצוה אויש פון דעסט וועגין האב איך נאך ניט קיין חשק הנאה צוא האבין פון איהם אונ אזוא וויינק הנאה וואס איך האב פון דעם פטום אזו וויניג הנאה וואלט איך גיהאט פון דעם עפיל וואס דוא האסט פאר באטין הנאה צוא האבין:

סדר הלל

דאס זיינען די טעג וועלכע מען זאגט גאנץ הלל. די ערשטע צווייא טעג פון פסח. ביידע טעג שבעות. אלע די נייען טעג פון סכות אויך גאנץ חנכה. אבער ראש חודש אונ חול המועד פסח אונ די לעצטע טעג פסח זאגט מען האלב הלל:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו לקרוא את ההלל:

ברוך גילויבט ביסטו גאט אונזער גאט דר קיניג פון דער וועלט וואס ער האט אונז גיהייליגט מיט זיינע מצות אונ האט אונז גיבאטין צו לייענען דעם הלל:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי כַּייָ אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת: הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן: לְהוֹשִׁיבִי עִם נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ:

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז: הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן: מַה לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן: מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי

הַלְלוּיָהּ הללו איר יודן וואס איר זייט גאטש קנעכט לויבט אים אונ לויבט גאטס נאמן: יהי אונ אזו זאלט איר אים לויבן, גאטס נאמען זאל זיין גילויבט פון היינט ביז אייביג: ממזרח פון מזרח זייט וואס די זון גייט אויף ביז מערב זייט וואס די זון גייט אונטער איז גאטש נאמען גילויבט: רם גאט איז דער הויבין אויף אלע פעלקער דאס רואונג פון זיין שכינה איז אויף דעם הימיל: מי ווער איז אזו איין ענין ווי אונזער גאט חאטשע ער האט זיך דער הויבין צו זיצין אויף דעם הימיל: המשפילי איז ער פארט משפיל זיינע אויגין צו קוקין וואס ווערט גיטאן אויף דעם הימיל אונ אויף דר ערד: מקימי מיט זיין השגחה מאכט ער אויף שטעלין דעם ארומאן פון דר ערד, פון דעם מישט הייבט ער אויף דעם אביון: להושיבי אונ מאכט זיי זיצין מיט די בעסטע הארין פון זיין פאלק: מושיבי ער מאכט זיצין די וואס איז גיוועזן איין עקרה אין שטוב דאס הייסט אז זיא זאל האבין קינדער ווערין די מוטער מיט די קינדער פריילך זיין אונ דרום לויבט גאט:

בְּצֵאת ישראל אז די ישראל זיינען ארויס גיגאנגען פון מצרים אז דאס הויז גיזינד פון יעקב איז ארויס גיגאנגן פון דעם פאלק לועז דאס איז מצרים: היתה אין דר צייט איז גיווארין שבט יהודה זיין היילג פאלק אונ אלע ישראל זיינען גיווארין איין פאלק וואס ער גיוועלטיגט אויף זיי: הים דר ים האט גיזעהן אז די יודין זיינען גיקומען אין אים אריין איז ער אנטלאפין גיווארין אונ עס איז גיווארין טרוקין, אין דר צייט אז יהושע איז גיגאנגען מיט די יודין צום ירדן האט ער זיך אוועק גיקערט אהינטער: ההרים בשעת מתן תורה האבין די בערג גישפרונגען אזו ווי די ווידר מחמת ציטערניש אונ די הויכע בערג האבין גישפרונגען אזו ווי יונגע שאף: מה גלייך ווי מען פרעגט דעם ים וואס איז דיר גיוועזן וואס דו ביסט אנטלאפין גיווארן, דו ירדן וואס האסטו זיך אומגיקערט אהינטער: ההרים איר בערג וואס האט איר גישפרונגען אזו ווי די ווידר אונ

אלוה יעקב: ההופכי הצור אגם מים חלמיש למעינו מים:

אום ראש חודש אונ חול המועד פסח אונ אויך דיא לעצטע טעג פסח זאגט מען דאס ניט:

לא לנו יי לא לנו כי לשמך תן כבוד על חסדך על אמתך: למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם: ואלהינו בשמים כל אשר חפץ עשה: עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם: פה להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו: אזנים להם ולא ישמעו אף להם ולא יריחון: ידיהם ולא ימישון רגליהם ולא יהלכו לא יהגו בגרונם: כמוהם יהיו עשיהם כל אשר בטח בהם: ישראל בטח ביי עזרם ומגנם הוא: בית אהרן בטחו ביי עזרם ומגנם הוא: יראי יי בטחו ביי עזרם ומגנם הוא: ע"כ

יי זכרנו יברך יברך את בית ישראל יברך את בית אהרן: יברך יראי יי הקטנים עם הגדלים: יסף יי עליכם עליכם ועל בניכם: ברוכים אתם ליי עשה שמים וארץ: השמים שמים ליי והארץ נתן לבני אדם: לא המתים יהללו יה ולא

איר הויכע בערג וואס האט איר געשפרונגען אזו ווי די יונגע שאף: מלפני גלייך ווי זיי אנטלאפין מיר זיינען אנטלאפין געווארין אונ מיר האבין געשפרונגען פאר דעם האר וואס האט באשאפין די ערד פאר דעם גאט פון יעקב: ההופכי וואס האט פר קערט דעם שטיין ווי איין ארט וואס וואסער זאמילט זיך איין אונ דעם הארטין שטיין האט ער פאר קערט אז עס זאל זיין קוואלין וואסער:

לא לנו ניט פון וועגין אונזער גירעכטיקייט זאלסטו גאט טאן מיט אונז חסד נאר גיב כבוד צו דיין נאמען אז ער זאל גיעהרט ווערין מחמת דיין חסד מיט דיין אמת: למה פאר וואס זאלין די פעלקער עובדי גלולים זאגין וואו איז זייער גאט: ואלהינו אבער אונזער גאט זיצט אין הימיל דרום טוט ער וואס ער באגערט: עצביהם אין זייערע בילדר איז קיין ממשות ניט דא וייל זיי זיינען גימאכט גיווארין פון גאלד אונ זילבער אונ מענטשין האבין זיי גימאכט: פה חאטשע זיי האבין אמויל קאנען זיי פארט ניט ריידין חאטשע זיי האבין אויגין קאנען זיי ניט זעהן: אזנים זיי האבין אויערין אונ קאנען ניט הערין זיי האבין אנאז אונ קאנען ניט שמעקין: ידיהם חאטשע זיי האבין הענד קענען זיי ניט אן טאפין קיין שום זאך זיי האבין פיס אונ קענען ניט גיין זיי האבין קיין קול ניט אין זייער האלז: כמוהם די וואס האבין גימאכט די בילדער זאלין אויך אזו זיין ווי זיי זיי זאלין ניט קאנען ריידין אונ אזו זאלין זיין אלע וואס האבין איין בטחון אויף זיי: ישראל אבער די ישראל פאר זיכערין זיך אין גאט וייל ער איז זייער העלפער אונ זייער באשיצר: בית דאס הויז גיזינד פון אהרן פאר זיכערין זיך אין גאט וייל ער איז זייער העלפער אונ זייער באשיצר: יראי אונ די גאטש פארכטיגע פאר זיכערין זיך אין גאט וייל ער איז זייער העלפער אונ זייער באשיצר:

יי גאט וואס גידיינקט אונז פון אייביג זאל ער בענטשין, וועמען זאל ער בענטשין ער זאל בענטשין דאס הויז גיזינד פון ישראל ער זאל בענטשין דאס הויז גיזינד פון אהרן: יברך ער זאל בענטשין די וואס האבין מורא פר גאט פון קליין ביז גרויס: יוסף גאט זאל מערן אויף אייך אונ אויף אייערע קינדר ברכה: ברוכים איר זאלט זיין גיבענטשט צו גאט וואס האט באשאפין הימיל אונ ערד: השמים חאטשע דר הימיל איז מיוחד צו גאטש רואונג איז ער פארט משגיח אויף דר ערד וועט ער אייך בודאי בענטשין: לא די

כל יורדי דומה: ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה:

אום ראש חודש אונ חול המועד פסח אונ אויך די לעצטע טעג פסח זאגט מען דאס ניט:

אהבתי כי ישמע יי את קולי תחנוני: כי הטה אזנו לי ובימי אקרא:
אפפוני חבלי מות ומצרי שאול מצאוני צרה ויגון אמצא:
ובשם יי אקרא אנה יי מלטה נפשי: חנון יי וצדיק ואלהינו מרחם:
שמר פתאים יי דלותי ולי יהושיע: שובי נפשי למנוחיכי כי יי גמל
עליכי: כי חלצת נפשי ממות את עיני מן דמעה את רגלי מדחי:
אתהלך לפני יי בארצות החיים: האמנתי כי אדבר אני עניתי מאד:
אני אמרתי בחפזי כל האדם כזב: ע״כ

מה אשיב ליי כל תגמולוהי עלי: כוס ישועות אשא ובשם
יי אקרא: נדרי ליי אשלם נגדה נא לכל עמו: יקר

טויטע וועלין גאט ניט לויבין אויף דר טובה וואס וועט קומען אונ אלע וואס נידעריין
אין קבר וועלין אויך גאט ניט לויבין: ואנחנו אבר מיר וועלין לויבין גאט פון היינט ביז
אייביג דרום לויבט גאט אלע צייטין:

אהבתי דוד המלך האט געזאגט איך האב ליב גאט ווארום ער הערט צו מיין קול
אונ מיין געבעט: כי ווארום ער האט גינייגט זיין אויער צו מיר אונ אלע מיינע
טעג וואס איך טו רופין הערט ער מיך צו: אפפוני אז עס האט ארומגירינגילט מיך די
ווייטאג פון דעם טויט אונ די צרות פון דעם גרוב האט מיך גיגרייכט אונ עס האט מיך
גיגרייכט צרות אונ טרויערקייט: ובשם אז איך האב דעמאלט אן גירופין גאטס
נאמען אונ איך האב געזאגט איך בעט דיך גאט מאך אנטרינען מיין לייב פון צרות:
חנון ווארום דו ביסט גאט איין חנון אונ איין צדיק אונ ד׳ אונזער גאט ביסט איין דר
בארעמיגער: שומר אונ דו גאט היטסט די נארין וואס האבין זיך אליין קיין שכל ניט
צו היטין אז איך בין גיוועזין ארום האט ער מיר גיהאלפין: שובי האב איך דעמאלט
מחמת גרויס בטחון געזאגט צו מיין לייב קער זיך אום צו מיין רואונג ווארום גאט
האט אויף דיר גומל חסד גיוועזין פון לאנג אונ היינט איז אויך דיין תפלה נתקבל
גיווארין: כי ווארום פון אייביג האסטו אויסגיצויגין מיין לייב פון דעם טויט, מיין אויג
האסטו פאר מיטין פון טרערין, מיינע פיס האסטו פאר מיטין זיי זאלין ניט פאר
שטויסין ווערין פון איין ארט אויף איין אנדער ארט: אתהלך דרום בין איך היינט אויך
בטוח אז איך וועל גיין פאר גאט אין ארץ ישראל אונ וועל זיין צווישן די לעבעדיגע
ניט אזו ווי פריער וואס איך בין גיוועזין פאר טריבין פון ארץ ישראל אונ מען האט
מיך גיוועלט הרגנען וויפיל מאל: האמנתי עס איז גיוועזין אין מיין הארצין גרויס אמונה
אז איך האב גירעט בשעת איך בין גיוועזין זייער גיפייניגט: אני בשעת אז איך האב
גיאיילט צו אנטלויפין פאר שאול המלך אונ בין גיוועזין אין איין גרויסע סכנה האב
איך דעמאלט פארט גיזאגט אז איטליכער מענטש וואס זאגט אז איך וועל קיין
מלכות ניט זיין זאגט ער ליגין:

מה וואס פאר איין מתנה וועל איך אום קערין צו גאט פאר אלע גמולות טובות וואס
ער האט מיר גיטאן: כוס איין בעכער פול מיט נסכים וועל איך טראגין אין בית
המקדש פון וועגין די ישועות וואס דו האסט מיר גיטאן אונ גאטס נאמען וועל איך
דעמאלט אן רופין: נדרי די נדרים וואס איך האב מנדר גיוועזין צו גאט וועל איך
זיי באצאלין אנטקעגין גאר זיין פאלק מפרסם זיין דעם נס: יקר איך האב גיטעהענאז

עם　　　　　סכבים

בְּעֵינֵי יְיָ הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְיָ כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי: לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַייָ אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה נָּא לְכָל עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת בֵּית יְיָ בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּ אֶת יְיָ כָּל גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל הָאֻמִּים: כִּי גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת יְיָ לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יֹאמְרוּ נָא בֵית אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

מִן הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחַב יָהּ: יְיָ לִי לֹא אִירָא מַה יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְיָ לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי: טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטֹחַ

עס איז שווער אין גאטס אויגין צו ברענגען אויף זיינע חסידים איין אום צייטיגין טויט דרום האט ער פיל נסים געטאן: אנה איך טו דיך לויבין גאט אויף דעם חסד וואס דו האסט מיר געטאן ניט מחמת מיינע מעשים נאר ווייל איך בין דיין קנעכט און בין אונטער טעניג אנטקעגין דיר אזו ווי איין קינד פון איין דינסט און דרום האסטו געעפינט מיינע בונדין: לך צו דיר וועל איך שעכטין איין קרבן תודה און וועל אן רופין גאטש נאמען: נדרי מיינע נדרים וואס איך האב מנדר געוועזן צו גאט וועל איך באצאלין אנטקעגין גאר זיין פאלק: בחצרות איר אלע וואס איר שטייט אין הויף פון גאטש הויז אין ירושלים לויבט גאט אויף דעם נס וואס ער האט מיר געטאן:

הללו איר אלע פעלקער לויבט גאט: כי ווארום זיין חסד האט זיך געשטארקט אויף אונז און ער איז אויף אייביג איין גאט וואס ער מאכט ווארהאפטיג זיין הבטחה דרום לויבט גאט:

הודו לה׳ לויבט צו גאט ווארום ער טוט גוטש און אויף אייביג איז זיין גינאד: יאמר אז די גאולה וועט קומען וועלין די ישראל זאגין כי לעולם חסדו: יאמרו דאס הויז גיזינד פון אהרן וועלין אויך זאגין כי לעולם חסדו: יאמרו די גאטש פארכטיגע וועלין אויך זאגין כי לעולם חסדו:

מן המצר זאגט דוד המלך דס איז דר חסד פון גאט אז עס איז מיר אייננג גוועזן האב איך גירופין צו גאט האט מיר גאט גיענטפערט און האט מיר גימאכט שטעלין אויף איין ברייטין ארט אז איך זאל ניט פאלין: ה׳ אז גאט איז גיוועזן מיר צו הילף האב איך ניט מורא גיהאט פאר קיינעם ווארום וואס קאן מיר איין מענטש טאן: ה׳ אז גאט איז גיוועזן צו הילף צו די וואס זיינען גיקומען מיר צו הילף אין דער מלחמה האב איך גיזעהן איין נקמה אין מיינע שונאים: טוב עס איז בעסער צו באשיצין זיך אין גאט איידער איין בטחון האבין אויף איין מענטשין: טוב עס איז בעסער באשיצין זיך אויף גאט איידר איין בטחון האבין אפילו אויף די הערין: כל אלע פעלקער וואס האבין מיך

ארומגירינגלט סקמ״ס ר׳

בִּנְדִיבִים: כָּל גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי גַם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי כִדְבוֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: דָּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיְיָ עֲזָרָנִי: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה: קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: יְמִין יְיָ רוֹמֵמָה יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: לֹא אָמוּת כִּי אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ: יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק אָבֹא בָם אוֹדֶה יָהּ: זֶה הַשַּׁעַר לַיְיָ צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ: אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה: אודך אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה: אבן מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ: מאת זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ: זה

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא:

אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא: אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא:

ארומגירינגילט האב איך איין בטחון אויף גאטש נאמען אז איך וועל זיי פאר שניידין: סבוני חאטשע זיי וועלין מיך עטליכע מאל ארומרינגלען האב איך איין בטחון אויף גאטש נאמען אז איך וועל זיי פאר שניידין: סבוני חאטשע זיי האבין מיך ארומגירינגילט אזו ווי די בינען אונ חאטשע זיי האבין פאר לאשין מיינע קוילן אזו ווי דאס פייער פון די דערנער וואס ווערט גיך פאר לאשין האב איך פארט איין בטחון אויף גאטס נאמען אז איך וועל זיי פאר שניידין: דחה חאטשע זיי האבין מיך גישטויסין אז איך זאל פאלין האט מיר גאט פארט גיהאלפין פון זייערע הענט: עזי דס וואס גאט האט מיר גיהאלפין איז גיוועזן צו ווייזין זיין שטארקייט אונ איך זאל זינגן זיין שבח: קול אונ עס זאל גיהערט ווערין אין די גיצעלטין פון צדיקים איין קול פון גיזאנג אונ פון הילף אונ זאלין זאגין גאטש רעכטע האנט האט גיטאן גבורות: ימין גאטס רעכטע האנט וואס זיא איז פון אייביג דר הייבין די האנט האט היינט אויך גיטאן גבורות: לא איך וועל ניט שטארבין אין די הענט פון די שונאים ווארום איך וועל נאך לעבין אונ וועל דר ציילין די ווערק פון גאט: יסר גאט הט מיך גשטראפט מיט יסורים אז עס זאל זיין איין כפרה אויף מיינע זינד אבער צום טויט האט ער מיך ניט איבר גיענטפערט צו מיינע שונאים: פתחו דרום עפינט מיר די טויערין פון דעם בית המקדש איך זאל קומען אין זיי אונ זאל גאט לויבין: זה דר טויער פון גאט איז דאך גימאכט גיווארין אז די צדיקים זאלין קומען דרינען גאט לויבין: אודך איך וועל דיך לויבין ווייל דו האסט מיר גיענטפערט אונ דו ביסט גיוועזן מיר צו הילף: אבן חאטשע איך בין גלייך גיוועזן צו איין שטיין וואס די בעלי מלאכות האבן אים ממאס גיוועזן אונ האבן אים ניט גיוואלט אביין מויערין אבער ער איז גיווארין צו איין שטיין וואס מען לייגט אים פון אויבין אויף דעם ווינקיל: מאת די גאולה איז גיוועזן פון גאט אונ ניט מחמת אונזער גבורה זיא איז פאר הוילין אין אונזערע אויגין מיר ווייסין ניט פאר וואס גאט האט אונז גיגעבין אזו איין גרויסע גאולה: זה דעם טאג פון דר גאולה האט גאט גימאכט דרום ווערין מיר זיך פרייען מיט אים:

בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ: ברוך אֵל יְיָ וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ חַג בַּעֲבֹתִים עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: אל אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ: אלי הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו

יְהַלְלוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (עַל) כָּל מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ צַדִּיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ. כִּי לְךָ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשִׁמְךָ נָאֶה לְזַמֵּר כִּי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

אפילו דינעך זיך גוהג אום ראש חודש נאך הלל צו זאגן דאס אונ עס איז גוט צו אריכות ימים:

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיְיָ בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל:

יאמר זבדי״ה יִשְׁמְרֵנִי וִיחַיֵּנִי כֵּן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם אֲשֶׁר בְּיָדְךָ נֶפֶשׁ כָּל חָי אָמֵן: כל זה יאמר ג׳ פעמים

ראש חודש אונ יום טוב אונ חול המועד זאגט דער חזן קדיש שלם מיט תתקבל אונ הגבה חצי קדיש. ראש חודש אונ יום טוב אונ חול המועד זאגט מען דא דעם שיר של יום אונ אום ראש חודש זאגט מען ברכי נפשי נאך שיר של יום. קדיש יתום. אונ מען לייענט אין דער תורה. חצי קדיש. אשרי ובא לציון. אונ מען שטעלט אריין די ס״ת אין היכל אונ דער חזן זאגט חצי קדיש. אונ ראש חודש טוט מען אויס די תפלין פאר קדיש. אונ מען דאוונט תפלת מוסף:

מוּסָף לְרֹאשׁ חוֹדֶשׁ

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

אָנָּא איך בעט דיך גאט העלף נון: אנא איך בעט דיך גאט העלף נון: אנא איך בעט דיך גאט באגליק נון: אנא איך בעט דיך גאט באגליק נון:

ברוך גיבענטשט וועט זיין דר וואס וועט קומען אין בית המקדש מקריב זיין קרבנות פון גאטס נאמען ווענין מיר האבין אייך גיבענטשט מיט איין ברכה וואס קומט פון דעם וואס רועט אין גאטש הויז: אל גאט איז שטארק אונ האט אונז דר לייכט דרום בינט דעם קרבן פון יום טוב מיט שטריק ער זאל זיין גיהיט ביז עס וועט קומען דער זמן פון שחיטה אז מען זאל געבין דאס בלוט אויף די ווינקלען פון דעם מזבח: אלי דו ביסט דאך מיין שטארקער גאט פון אייביג דרום טו איך דיך לויבין אונ טו דיך דער הויבין: הודו לה׳ כי טוב כי לעולם חסדו:

יהללוך זיי זאלין דיך לויבין גאט אונזער גאט אויף אלע דיינע ווערק. אונ דיינע פרומע צדיקים די וואס טוען דיין ווילין אונ דיין גאנצע פאלק ישראל מיט גיזאנג זאלין זיי לויבין אונ בענטשין אונ פרייזין אונ באשיינען אונ ערהויבין אונ פירכטין אונ הייליגין אונ מאכין קיניגן דיין נאמען אונזר קיניג. דען צו דיר איז גוט צו לויבין אונ צו דיין נאמען איז שיין צו פרייזין דען פון עוויג ביז עוויג ביסטו איין גאט: ברוך גילויבט ביסטו דו גאט דר קעניג וואס איז גילויבט מיט לויבונג:

ראשי פ״ב ר׳

אום זומער מוֹרִיד הַטָּל: אום ווינטער מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

צוא חֲזָרַת הש״ץ זָאגְט מֶען דָא קְדוּשָׁה:

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הֲמוֹנֵי מַעְלָה וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה. יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: ק״ה קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: חזן לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: ק״ה בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: ק״ה יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמְּךָ נָתָתָּ. זְמַן כַּפָּרָה לְכָל תּוֹלְדוֹתָם. בִּהְיוֹתָם מַקְרִיבִים לְפָנֶיךָ זִבְחֵי רָצוֹן וּשְׂעִירֵי חַטָּאוֹת לְכַפֵּר בַּעֲדָם. זִכָּרוֹן לְכֻלָּם יִהְיוּ. וּתְשׁוּעַת נַפְשָׁם מִיַּד שׂוֹנֵא. מִזְבֵּחַ חָדָשׁ בְּצִיּוֹן תָּכִין. וְעוֹלַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ נַעֲלֶה עָלָיו וּשְׂעִירֵי עִזִּים נַעֲשֶׂה בְרָצוֹן. וּבַעֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִשְׂמַח כֻּלָּנוּ. וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ הַנִּשְׁמָעִים בְּעִירֶךָ הָאֲמוּרִים לִפְנֵי מִזְבְּחֶךָ. אַהֲבַת עוֹלָם תָּבִיא לָהֶם וּבְרִית אָבוֹת לַבָּנִים תִּזְכּוֹר. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ

רָאשֵׁי חֳדָשִׁים דוּ הָאסְט צוּ דַיין פָאלְק גִינֶעבִּין דִי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים אַיין צַייט וָואס הָאט מְכַפֵּר גִיוֶועְן אוֹיף זַייעֶרֶע עֲבֵירוֹת אוּנ אוֹיף דִי עֲבֵירוֹת פוּן זַייעֶרֶע קִינְדֶר אַז זֵיי פְלֶעגִין מַקְרִיב זַיין פַאר דִיר אַזֶעלְכֶע קָרְבָּנוֹת וָואס זַיינֶען דִיר גִיוֶועזִין לְרָצוֹן אוּנ צִיקְלַאךְ הָאבִּין זֵיי מַקְרִיב גִיוֶועזִין פַאר אַיין קָרְבַּן חַטָּאת עֶס זָאל מְכַפֵּר זַיין פַאר זֵיי אוּנ כְּדֵי זֵיי זָאלִין גִידַאכְט וֶוערִין פַאר גָאט אַזוֹ וִוי עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק אוּנ זַייעֶרֶע לַייבֶּער זָאלִין גִיהָאלְפִין וֶוערִין פוּן דִי הֶענְט פוּן דֶעם יצה״ר. מִיר בֶּעטִין דִיךְ גָאט זָאלְסְט אָן בְּרֵייטִין אַיין נַייעֶם מִזְבֵּחַ אִין צִיּוֹן כְּדֵי מִיר זָאלִין אוֹיף אִים מַקְרִיב זַיין דֶעם קָרְבַּן עוֹלָה פוּן רֹאשׁ חוֹדֶשׁ אוּנ דָאס מִיר זָאלִין אָן בְּרֵייטִין דִי צִיקְלַאךְ וָואס מֶען הָאט מַקְרִיב גִיוֶועְן פַאר אַיין קָרְבַּן חַטָּאת פַאר דִיר מִיטִין גוּטִין ווִילִין דָאס מִיר אַלֶע זָאלִין זִיךְ פְרֵייעֶן דוּרְךְ דִי דִינְשְׁט פוּן דֶעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אוּנ מִיט דִי גִיזַאנְג פוּן דַיין קְנֶעכְט דָוִד וָואס זַיינֶען גִיהֶערְט גִיוָוארִין אִין דַיין שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם דָאס זֵיי זַיינֶען גִיזָאגְט גִיוָוארִין פַאר דַיין מִזְבֵּחַ. דִי אַייבִּיגֶע לִיבְּשַׁאפְט זָאלְסְטוּ צוּ זֵיי בְּרֵיינְגֶען אוּנ דֶעם בְּרִית וָואס דוּ הָאסְט פַאר שְׁנִיטִין מִיט דִי עֶלְטֶערִין זָאלְסְטוּ גִידֵיינְקֶען צוּ זַייעֶרֶע קִינְדֶר אוּנ בְּרֵיינְג

נסכ״ים ר׳ אוּנז

בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוּסַף יוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה. לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה. לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה. לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן. כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ

אוּנְז צוּ דַיין שְׁטָאט צִיוֹן מִיט גִיזַאנְג אוּנ קֵיין יְרוּשָׁלַיִם וואוּ דָאס בֵּית הַמִקְדָשׁ אִיז מִיט אַיין אַייבִּיגֶע פְרֵייד אוּנ דָארְטִין וָועלִין מִיר אָן בְּרֵייטִין צוּ פַאר דִיר דִי קָרְבָּנוֹת וָואס מִיר זַיינֶען שׁוּלְדִיג דִי קָרְבָּנוֹת וָואס מֶען הָאט תָּמִיד אַלֶע טָאג מַקְרִיב גִיוָועזִין אַזוֹ וִוי זֵיי שְׁטֵייעָן מְסוּדָר אִין דֶר תּוֹרָה אוּנ דִי קָרְבָּנוֹת פוּן מוּסָף אַזוֹ וִוי זֵייעֶר רֶעכְט אִיז. אוּנ דֶעם קָרְבַּן מוּסָף פוּן דֶעם טָאג רֹאשׁ חוֹדֶשׁ וָועלִין מִיר אָן בְּרֵייטִין אוּנ מַאכִין גִינֶעהֶנְט צוּ פַאר דִיר מִיט לִיבְּשַׁאפְט אַזוֹ וִוי דוּ הָאסְט פוּן אוּנְזֶערְט וֶועגִין אָן גִישְׁרִיבִּין אִין דַיין תּוֹרָה דוּרְךְ דִיא הֶענְט פוּן דַיין קְנֶעכְט מֹשֶׁה אוֹיס דַיין הֶערְלִיכִין מוֹיל אַזוֹ וִויא אִין פָּסוּק שְׁטֵייט:

וּבְרָאשֵׁי חדשיכם אוּנ אִין אָן הוֹיבּ פוּן אַייעֶרֶע חֳדָשִׁים זָאלְט אִיר מַקְרִיב זַיין אַיין קָרְבַּן עוֹלָה צוּ גָאט צְוֵויי יוּנְגֶע אָקְסִין אוּנ אַיין וִוידֶר אוּנ שָׁאף וָואס זַיינֶען נָאר אַיין יָאר אַלְט זִיבִּין גַאנְצֶע אָן אַיין מוּם אוּנ זֵייעֶר מִנְחָה דֶען צוּ דִי קָרְבָּנוֹת הָאט מֶען גִיבְּרַאכְט שֵׁיין זֶעמֶעל מֶעל גִימִישְׁט מִיט אַייל דָאס הֵייסְט מִנְחָה אוּנ זֵייעֶר גִיסוּנְג אַזוֹ וִוי עֶס אִיז גִירֶעט גִיוָוארִין, דְרַייא צֶעהֶנְטִיל צוּ אִיטְלִיכִין אָקְס אוּנ צְוֵויי צֶעהֶענְטִיל צוּ אִיטְלִיכִין וִוידֶער אוּנ אַיין צֶעהֶענְטִיל צוּ אִיטְלִיכֶע שָׁאף אוּנ וַויין וִוי אִיטְלִיכִין זַיין גִיסוּנְג אִיז אוּנ אַיין צִיקְעלֶע זָאל פַאר גֶעבִּין דִי זִינְד אוּנ צְוֵויי קָרְבָּנוֹת וָואס מֶען הָאט תָּמִיד מַקְרִיב גִיוָועזִין אַזוֹ וִוי זֵייעֶר רֶעכְט אִיז:

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו אוּנְזֶר גָאט אוּנ גָאט פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערִין בַּנַייא אוֹיף אוּנְז דֶעם דָאזִיגִין חוֹדֶשׁ צוּ גוּטִין אוּנ צוּ בֶּענְטְשׁוּנְג צוּ לוּסְט אוּנ צוּ פְרֵייד צוּ הִילְף אוּנ צוּ טְרֵייסְט צוּ דֶרְנֶערוּנְג אוּנ צוּ שְׁפֵּייז צוּ לֶעבִּין אוּנ צוּ פְרִיד אוּנ צוּ מוֹחֵל זַיין אוּנְזֶערֶע עבירות

מִכָּל הָאֻמּוֹת וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ: וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת.

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ: חנוכה זאגט מען דא ועל הנסים

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב (הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב): בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש״ץ ברכת כהנים

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: לש״ץ ק״ש

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי רוּחַ וּמַלְאַךְ יְיָ דֹּחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

עֲבֵירוֹת וָואס מִיר הָאבְּן גִיטָאן בְּשׁוֹגֵג אָדֶער בְּמֵזִיד (אוּנ זָאלְסְט אוּנְז מְכַפֵּר זַיין אוּנְזֶערֶע פְּשָׁעִים) דֶען דוּא הָאסְט דַיין פָאלְק יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעַת מַתַּן תּוֹרָה אוֹיס גִיקְלִיבְּן פוּן דִי אוּמוֹת וָואס זַיי זַיינֶען דֶעמָאלְט גִיוֶועזִין אוּנ דִי גִיזֶעץ פוּן רֹאשׁ חוֹדֶשׁ הָאסְטוּ צוּ זַייא גִיזֶעצְט: מיר גילויבט בִּיסְטוּ גָאט דֶר וָואס הֵיילִיגְט דִי יִשְׂרָאֵל אוּנ דִי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

מקמ״ג ר׳ אתה

סדר עירובי תבשילין

ווען עס געפאלט דער ערשטער טאג יום טוב דאנערשטאג אדער פרייטאג מאר מען ניט קאכן אויף שבת סידן מען מאכט עירוב תבשילין ערב יום טוב. דאס מען נעמט אחלה מיט אשטיקל פלייש, פיש, אדער אאיי געקאכטע אדער געבראטענע און מען זאגט דיא ברכה. דער נאך דארף מען אהעק לייגן דעם עירוב תבשילין דאס מען זאל אים ניט עסן ביז שבת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב:

בַּדִין יְהֵא שָׁרֵא לָנָא לַאֲפוּיֵי וּלְבַשּׁוּלֵי (וּלְאַצְלוּיֵי) וּלְאַטְמוּנֵי וּלְאַדְלוּקֵי שְׁרָגָא וּלְתַקָּנָא וּלְמֶעְבַּד כָּל צָרְכָנָא מִיּוֹמָא טָבָא לְשַׁבַּתָּא לָנָא וּלְכָל יִשְׂרָאֵל הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת:

תפלה שלש רגלים לערבית לשחרית ולמנחה

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

אין מוסף פון ערשטן טאג פסח הייבט מען אן מוריד הטל אונ אין מוסף פון שמיני עצרת הייבט מען אן משיב הרוח:

בקיץ מוֹרִיד הַטָּל: בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים: אין חזרת הש"ץ זאגט מען דא קדושה

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

ווען עס געפאלט יום טוב אום מוצאי שבת זאגט מען דאס:

וַתּוֹדִיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי

אתה בחרתנו דו גאט האסט אונז בשעת יציאת מצרים אויס געקליבן פון אלע פעלקער וואס זיינן דעמאלט געוועזין אהבת אותנו דוא האסט אונז ליב באקומען, אונ דוא האסט אין אונז באוויליגט אונ האסט אונז דר הויבן פון אלע לשונות אונ שפראכין וואס מען האט דענסט מאל גירעט, אונ האסט אונז גיהייליגט מיט דיינע מצות אונ דו גאט אונזר מלך האסט אונז גימאכט גינעהען צו דיין דינסט אונ דיין גיאבפערטן אונ הייליגן נאמען האסטו אויף אונז גירופין:

ותודיענו ה' אונ דו גאט אונזר גאט האסט אונז גילאזט וויסין דיינע גירעכטע ריכטן

סקס"ב ר' אונ

רצונך. ותתן לנו יי אלהינו משפטים ישרים ותורות אמת חקים ומצות טובים ותנחילנו זמני ששון ומועדי קדש וחגי נדבה ותורישנו קדשת שבת וכבוד מועד וחגיגת הרגל. ותבדל יי אלהינו בין קדש לחול בין אור לחשך בין ישראל לעמים בין יום השביעי לששת ימי המעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלת ואת יום השביעי מששת ימי המעשה קדשת. הבדלת וקדשת את עמך ישראל בקדשתך:

ותתן לנו יי אלהינו באהבה (לשבת שבתות למנוחה ו) מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון את יום (השבת הזה ואת יום)

לפסח	לשבועות	לסוכות	לשמע"צ ולש"ת
חג המצות הזה.	חג השבעות הזה.	חג הסכות הזה.	שמיני עצרת החג הזה.

ואת יום טוב מקרא קדש הזה. זמן

חרותנו	מתן תורתנו	שמחתנו	שמחתנו

(לשבת באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו. יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון

אונ דוא האסט גילערינט אונז צוא טאן דורך זייא דיא גיזעץ דאס דיין ווילין איז מיר זאלין זיי טאן אונ דו האסט גיגעבין צו אונז דו גאט אונזר גאט רעכט פארטיגע גיריכט אונ איין ווארהאפטיגע תורה. גיזעץ אונ גיבאט גוטע אונ דו האסט גימאכט ארבין אונז לוסטיגע צייטן אונ ימים טובים די דא הייליג זיינן אונ פייער טעג נדבה אונ דוא האסט גימאכט אונז ארבין דיא הייליקייט פון שבת אונ דיא עהרע פון יום טוב אונ די פייערונג פון יום טוב דאס מען פלעגט עולה רגל זיין אין בית המקדש אונ דוא האסט אפ גישיידעט דוא גאט אונזר גאט צווישין די הייליגין אונ צווישין אום הייליגין. צווישין ליכט אונ פינצטערניש. צווישין די ישראל אונ צווישין די היידין. צווישין דעם זיבעטין טאג דאס איז שבת דאס מען טאר ניט קיין מלאכה טאן אונ צווישין די זעקס וואך טעג דאס מען מעג אין זיי איין מלאכה טאן. צווישן דיא הייליקייט פון שבת אונ צווישין דיא הייליקייט פון יום טוב האסטו איין צווישין שייד גימאכט. אונ דעם זיבעטין טאג פון דיא זעקס וואך טעג האסטו גיהייליגט. דוא האסט אפ גישייד אונ גיהייליגט דיין פאלק מיט דיין הייליקייט:

ותתן לנו אונ דו גאט האסט אונז גיגעבין מיט ליבשאפט (די שבתים צו רואונג אונ) די ימים טובים צו פרייען זיך פייער טעג אונ צייטין פון לוסט (דעם טאג שבת אונ) דעם פייער טאג פון פסח וואס מיר עסין אין אים מצות איין צייט פון אונזער פרייהייט דם מיר זיינן פריי ארויס גיגאנגן פון גלות מצרים. דעם יום טוב שבועות די צייט וואס די תורה איז צו אונז גיגעבן גיווארן. דעם יום טוב פון סוכות די צייט פון אונזר פרייד. דעם יום טוב שמיני עצרת די צייט פון אונזר פריליכקייט. דר טאג ווערט אן גירופין הייליג דער יום טוב איז איין גידעכעניש צוא יציאת מצרים:

די טייטש פון יעלה ויבא גיפינט מען אין ז"י וואכעדיגע שמונה עשרה:

סממ"ע ר"

יהשיאנו

אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשך וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום ביום

(לשבת השבת הזה וביום)

לפסח	לשבועות	לסוכות	לשמע"צ ולש"ת
חג המצות הזה.	חג השבעות הזה.	חג הסכות הזה.	שמיני עצרת החג הזה.

ביום טוב מקרא קדש הזה: זכרנו יי אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים: ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו. ורחם עלינו והושיענו. כי אליך עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

והשיאנו יי אלהינו את ברכת מועדיך. לחיים טובים ולשלום לשמחה ולששון כאשר רצית ואמרת לברכנו: (בשבת אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו) קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובך ושמח נפשנו בישועתך וטהר לבנו לעבדך באמת. והנחילנו יי אלהינו (באהבה וברצון) בשמחה ובששון (שבת ו)מועדי קדשך. וישמחו בך כל ישראל מקדשי שמך: ברוך אתה יי מקדש (השבת ו)ישראל והזמנים:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה. והשב העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל. ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך: ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים: ברוך אתה יי המחזיר שכינתו לציון: מודים דרבנן

והשיאנו ה' אונ דו גאט מאך אונז אויף לאדין די ברכה פון דיינע ימים טובים (אדר והשיאנו איז טייטש גיב אונז די מתנה דאס מיר זאלין זוכה זיין צו קומען קיין ירושלים כדי מיר זאלן קאנען דארטין ברייניגן אונזערע קרבנות) צו לעבין אונ צו פריד צו פרייד אונ צו לוסט אזו ווי דיין ווילין איז דאס מיר זאלן עולה לרגל זיין קיין ירושלים אונ האסט גיזאגט צו בענטשין אונז קדשנו הייליג אונז מיט דיינע מצות אונ גיב אונזר חלק אין דיין תורה מאך אונז זאט פון דיין גוטש אונ דר פרייא אונז מיט דיין הילף אונ רייניג אונזר הארץ צו דינען דיך מיט אמת אונ מאך אונז ארבין דוא גאט אונזער גאט (מיט ליבשאפט אונ מיט גוטין ווילן) מיט לוסט מיט פרייד (דעם שבת אונ) די הייליגע ימים טובים. אונ די ישראל וואס זייא הייליגן דיין נאמען זאלין זיך דורך דיר פרייען: ברוך גילויבט ביסטו גאט דער דא הייליגט (דעם שבת אונ) די ישראל אונ די ימים טובים:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד. צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת. ערב ובקר וצהרים. הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך כי מעולם קוינו לך:

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך מלכנו תמיד לעולם ועד:

וכל החיים יודוך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי טוב (האל ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב): ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות:

לש"ץ ברכת כהנים

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך. ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום. וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך: ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: לש"ץ ק"ש

אלהי. נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי. וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם: יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך יי דוחה: למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננו: עשה למען שמך. עשה למען ימינך. עשה למען תורתך. עשה למען קדושתך: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: עשה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך:

דיני שלש רגלים

דיני סוכות

דיא פוסקים שרייבין דיא ערשטע נאכט פון סוכות טו מען ווארטין מיט קידוש מאכין ביז נאכט. אונ מען מוז פריער זאגין די ברכה לישב בסוכה אונ דער נאך שהחינו אונ דער טעם איז ווייל שהחינו גייט אויף יום טוב אונ אויף דער סוכה. אבער דיא אנדערע נאכט סוכות זאגט מען פריער שהחינו אונ דער נאך לישב בסוכה. דער טעם איז ווייל די אנדרע נאכט בארף מען ניט זאגין שהחינו פון דער סוכה וועגין. אויך אז מען זאגט דיא אנדערע נאכט פריער לישב בסוכה הייסט עס אהפסק. אונ דיא ווייבער זאגין שהחינו ביידע נעכט ביי זייער ליכט צינדין. דער מהרי"ל שרייבט מען זאל דעם אתרוג האלטין מיט דעם פטמא אראפ ביז מען זאגט אוים די ברכה. די ברכה זאל זיין איידער ער טוט דיא מצוה אונ מען נעמט דעם לולב אין דר רעכטער האנד דער סימן איז לב חכם לימינו אונ חכם האט אין דער צאל ווי פיל לולב. אונ מען האלט דעם אתרוג נאהענט ביי דעם לולב אונ מען שיילט ביידע באנאנד. אין דעם ערשטין טאג זאגט מען שהחינו אויף דעם לולב. אונ דער טעם וואס מען שאקילט מיט דעם לולב דען אז די ישראל זיינען ארוים גיגאנגן פון מצרים שטייט הדרים רקדו כאילים גבעות כבני צאן דאס איז טייטש דיא בערג זיינען גישפרונגן וויא די שאף. אונ די הייך ווי די יונגע שאף אונ אז משיח וועט קומען וועט השי"י אויך אזו טאן. אום חול המועד זאגט מען די ברכה לישב בסוכה נאך ברכת המוציא אבער אום שבת ווי"ט זאגט מען לישב בסוכה נאך קידוש. אום סוכות זאגט מען גאנץ הלל אלע ניין טעג. עס זיינן פיל פוסקים וואס ווילען האבין אז אום שמיני

עצרת

כפב"ים ר

עצרת זאל מען אויך ערשין מיט קידוש בין עס ווערט נאכט אונ מען עסט נאך אין כוכבה. אבער מען זאגט ניט דיא ברכה לישב בסוכה. דער טעם איז עס זאל ניט זיין וויא מען איז מוסיף אויף דיא זיבען טעג אבער דאס עסין איז ניט וויא מען איז מוסיף וייל עס איז קענטיג וואס מען זאגט ניט דיא ברכה לישב בסוכה. אונ ביידע נעכט פון שמיני עצרת אונ פון שמחת תורה זאגט מען אין קידוש שהחינו אונ דיא נייבער זאגין שהחינו בייא זייער ליכט צינדין:

די דינים פון פסח גיפינט מען אין הגדה של פסח:

דיני שבועות

כבי שלמה לוריא שרייבט אז די ערשטע נאכט פון שבועות זאל מען קיין קידוש ניט מאכן ביז עס שטייען שטערין אונ דער טעם איז מחמת דער ספירה דען אין פסוק שטייט שבע שבתות תמימות תהיינה דאס איז טייטש זיבין גאנצע וואכן זאל די ספירה זיין אונ אז ער וועט מאכין קידוש אז עס איז נאך טאג וועט דאך עפעס גימינערט זיין די מ"ט ימי הספירה. די פוסקים שרייבן אז די צווייא נעכט פון שבועות זאל מען מאכין שהחינו בייא דעם קידוש אויך די ווייבר זאלין מאכן שהחינו ביי ליכט צינדן:

קידוש לשלש רגלים

אתקינו סעודתא דמלכא עלאה. דא היא סעודתא דקודשא בריך הוא ושכינתיה:

ווען עס גיפאלט יום טוב אום שבת הייבט מען אן יום הששי ביז ברא אלהים לעשות אונ דער נאך זאגט מען דאס:

אויף ווייך סברי מרנן ורבנן ורבותי:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון וקדשנו במצותיו ותתן לנו יי אלהינו באהבה (לשבת שבתות למנוחה ו)מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון את יום (לשבת השבת הזה ואת יום)

לפסח	לשבועות	לסוכות	לשמע"צ ולש"ת
חג המצות הזה.	חג השבעות הזה.	חג הסכות הזה.	שמיני עצרת החג הזה.

ואת יום טוב מקרא קדש הזה זמן

חרותנו	מתן תורתנו	שמחתנו	שמחתנו

(לשבת באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים. כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים. (לשבת ושבת) ומועדי קדשך (לשבת באהבה וברצון) בשמחה ובששון הנחלתנו:

ברוך אתה יי מקדש (לשבת השבת ו)ישראל והזמנים:

די לעצטע טעג פון פסח זאגט מען נים קיין שהחינו:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה:

די ערשטע נאכט פון סוכות זאגט מען פריער די ברכה לישב בסכה אונ דער נאך שהחינו:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו לישב בסכה:

ווען עס גיפאלט יום טוב אום מוצאי שבת זאגט מען דאס פאר שהחינו:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא מאורי האש:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המבדיל בין קדש לחול בין אור לחשך בין ישראל לעמים בין יום השביעי לששת ימי המעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלת. ואת יום

הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ: שהחינו

תחנה להזכרת נשמות

דיין גייע תחנה וואס מען זאל זאגן פאר הזכרת נשמות:

רבונו של עולם הער פון דר וועלט וואס דוא ביסט דר באשעפער פון מענטשין אונ האסט אים באשאפין אגוף מיט אנשמה. דר גוף איז עפר מן האדמה שטויב פון דער ערד אונ די נשמה איז גנומען גיווארין פון אונטער דיין היילינן כסא הכבוד. אונ ווען דר מענטש שטארבט שיידין זיי זיך פערנאנדר יעדערער גייט אוועק צו זיין ארט. דעם גוף לייגט מען אריין אין קבר אונ ער ווערט פאר פוילט אונ ווערט אום גיקערט צו דר ערד, אונ די היילינע נשמה פליהט אוועק צוריק צו איהר היילינען רואונג אונ צו איר היילינן וואהנונג פון וואנן זי איז גינומען גיווארען. אשרי האיש וואויל אונ גוט איז צוא יענעם וועלכער ער האט נוטס גיטאן אין דיא צייט פון זיין לעבין אויף דר וועלט, ער האט פרריכט וואס ער האט בדארפט, ער האט ערפיהלט וואס דו האסט גיבאטן אין דיין היילינע תורה אונ האט גיטאן דיינע מצות, ער איז גיוועזן פרום צו גאט אונ גוט צו לייטען. יענע נשמה קומט גלייך נאך דעם טויט צו איר ערשטין ארט, עס איז איר די וועג ניט פערשטעלט אונ ניט פערצוימט אונ זיא ווערט ניט אבגעהאלטין אונ גרייכט לויטער אונ קלאהר צו דעם ארט וואס איהר גיצעלט איז גיוועזן פריער. דען דוא שיקסט דיינע היילינע מלאכים זיי זאלען יענע נשמה צו נעמען אונ ברייגען גלייך צו דיר אונ דו פרייסט דיך מיט איר ווי אפאטער וואס האט באקומען צו זעהן זיין טייער קינד וואס האט איהם אלאנגע צייט ניט גיזעהן. וואויל אונ גוט איז צו יענע נשמה. צו איר תענוג אונ צו איר פערגניגען איז גאר קיין גלייכען ניטא. אבער עס שטייט דאך אין פסוק כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא איז טייטש עס איז גאר אונמעגליך אז אמענטש זאל טאן גאר גוטס אונ קיין מאל ניט זינדיגין. אונ די זינד מאכין נאך דעם טויט איין אייזערנע וואנט אונ אצוים פאר דיא נשמה, זייא פארשטעלין איר די וועג אונ זיא קען ניט ארויף גיין אונ קומען צו איר רוהע. אונ אנדערע מענטשין ווערין אבגינומען פון דער וועלט אין יונגע יארין אונ אויב זיי וואלטין אוים לעבין זייערע יארין וואלטין זייא אפשר פרריכטין וואס זיי

האבין קיילט גימאכט אבער ווייל זייא גייען אוועק פון דער וועלט פאר דער צייט אדער זייא האבין נאך ניט פרריכט וואס זיי האבין בדארפט פרריכטין, דורך דעם קענען זייערע נשמות ניט גרייכן צוריק צו קומען צו זייער ערשטן היילינן ארט אונ האבין קיין מנוחה ניט. אבער דוא ביסט אגאט פון חסד אונ פון רחמים. דו ערוועקסט דיינע רחמנות פיר מאל אין יאהר. יום כפור. שמיני עצרת. פסח. שבועות. צו דיינקן אונ צו דרמאנען די נשמות אונ מעלה זיין זיי עס זאל חלילה פון זיי קיינר ניט פערשטויסין ווערין אונ פרפאלין ווערין אין תהום. אין דיזע פיר צייטין איז דיינע ערבארימקייט גרוים צו ברייגען יענע נשמות צו זייער היילינע רוהע צו דער הייכין זיי אונ צו דר הויכין זיי אונ זעצן זיי צווישין די היילינע נשמות פון אלע צדיקים קדושים וטהורים:

על כן דרום קומען מיר איצט אין איינע פון יענע פיר צייטן צו פר דיר גאט ב"ה מיט צו בראכענע הערצר מיט הייסע טרערין מיר ווייגן אונ בעטין פון דיר אדון הנשמות הערר פון אלע נשמות דו זאלסט צו נעמען אונזער דאזיגע תפלה:

יהי רצון מלפניך עס זאל זיין דר ווילין פון דיר גאט ב"ה דו זאלסט עפענען די טויערין פון רחמים אונ זאלסט ערוועקן היינטיגן טאג דיינע ערבארימקייט אויף די היילינע נשמות דו זאלסט זיי דיזען טאג דר מאנן אונ דיינקען צו מעלה זיין זיי צו דר הויכן אונ צו דר הויכן זיי. צו געבין זיי מנוחה צווישין דיא היילינע נשמות פון צדיקים אונ צדקניות. בזכות די תפלות וואס מיר זיינען מתפלל, בזכות דיא היילינע תורה וואס מען האט גלייענט ובזכות די צדקה וואס מיר זיינען מתנדב. זעה אונ פרנעם די גיוויינן אונ די טרערין וואס ווערין היינטיגן טאג פארגאסין אין אלע שולין אונ בתי מדרשים. אונ פרנעם מיינע טרערין אויך חאטשע איך בין ניט ווערט. נאר בזכות תפלת רבים זאלסטו מיין גיוויין אויך הערן. דו זאלסט געבין רוהונג צו אלע היילינע נשמות אונ צו די היילינע נשמה פון מיין (פלוני) וואס האט גיהייסין מיט דעם נאמען (פלוני). מיינע זינד אונ מיינע בייזע מעשים זאלסטו איצט ניט

דער

דער מאנען איך זאל ניט גורם זיין חלילה מיט מיינע שלעכטע מעשים צו ערוועקין דעם מדת הדין אויף די נשמות פון מיינע עלטערן וואס האבין מיך געבראכט אויף דער וועלט. מיינע זינד זאלן ניט זיין א מחיצה פר זייערע נשמות הקדושות זייא זאלין ניט קענען קומן חלילה צו זייערע הייליגע מדרגות, נייערט אונזערע גוטע מעשים זאלסטו אויף זייא דרוועקן. דעם זכות פון אונזערע מצות אונ דעם זכות פון אונזר צדקה וואס מיר זאגן צו צו געבין, אונ בפרט דר זכות פון אונזערע קליינע קינדר זאל דר וועקט ווערן אויף דיא הייליגע נשמות פון אונזערע עלטערין וואס האבן אונז געבראכט אויף דער וועלט, אז זייערע נשמות זאלן דר הייכט אונ דר הויבין ווערן. אונ בפרט זאלסטו נאט דר הויבין אונ אויף ברייננן אויף א הויכע מדרגה דיא נשמה פון מיין (פלוני) אונ דו זאלסט צו נעמען מיין געבעט ברחמים אמן:

ואתנה נשמות הקדושות אונ איר הייליגע נשמות וואס מיר בעטן אונ מיר זיינן מתפלל פון אייערט וועגן צו דר מאנן אייך, בעטן מיר אייך איר זאלט אייך אויך דר מאנן אויף אונז. איר זאלט אן אונז אויך ניט פאר געסן ווי מיר פר געסן זיך ניט אן אייך. איר זאלט ניט פר געסן אייערע קינדר וואס איר האט גילאזן אויף דר וועלט וואס איר האט זיי אויף גיהאדעוועט מיט מאטרנעש מיט צער מיט גיוויין אונ מיט טרעהרן וואס איר האט זיי גימאכטן אונ גיוואויגן אונ איר האט פון זיי ניט אראפ גינומן אייערע אויגן, זאלט איר היינט אויך פון אונז ניט אראפ נעמן אייערע אויגן. איר זאלט אייך דער מאנן אויף אונז אויף אונזערע מאנן אונ אויף אונזערע קינדר. איר זאלט אייך ערוועקן פון אייער הויכע אונ הייליגע רוהע אונ איר זאלט זיין פאר אונז גוטע מליצים פר השי"ת, איר זאלט בעטן פר אונז דעם אלמעכטיגן גאט ער זאל זיך מיט אונז ניט באגיין חלילה מיט דין אויף צו זוכן פון אונז זיינע חובות נייערט ער זאל זיך מיט אונז באגיין מיט חסד אונ רחמים. ער זאל אונז מוחל זיין אונזערע זינד אונ ער זאל אונז העלפן אין אונזערע נויטן (יום כפור זאל מען זאגן ער זאל אונז חתמנן צום לעבן). ער זאל אונז דר לייננערן די יארין אונ אונזערע מאנן אונ אונזערע קינדר אונ אונזערע ברידער אונ שוועסטער אונ אונזערע קרובים אונ אלע אונזערע גוטע פריינד. מיר זאלין ניט אפ געריסן ווערין פון דער וועלט אן אצייט. אונזערע קינדר זאלן חלילה זיך ניט האדעווען ביי א פרעמדע מוטער. אונ מיר זאלין אויך קיין אלמנות ניט בלייבן אונ אונזערע קינדער זאלין ניט בלייבין קיין יתומים. אונזר זון זאל ניט פינצטר ווערן אין מיטן טאג. מיר זאלין ניט וויסן פון קיין קלאג אונ פון קיין בראך. אונזערע קינדר זאלן ביי אונז אויך אין נאנצין זיין עס זאל פון אונזער שטוב קיינער ניט פעהלן. אונ צו אלע אלמנות אונ יתומים זאל גאט ב"ה זיין א פאטר אונ א באשיצר ער זאל היילן אלע צו בראכנע הערצר. ער זאל אונז צו שיקן פרנסה בכבוד אונ יושר מיר זאלן ניט בדארפן אן ריהרין אפרעמדן אונ מיר זאלן ניט קומן צו שאנד וואס דאס איז גלייך ווי גישטארבן. אונ מיר זאלן זוכה זיין מגדל צו זיין אונזערע קינדער צו דר הייליגע תורה זיי זאלן זיין פרום צו גאט אונ גוט צו מענטשן. איר הייליגע נשמות פר דעם זכות וואס מיר גיבין צדקה פון אייערט וועגן בעט פר אונז השי"ת ער זאל אונז שטארקן אונזערע הערצר צו גיין אין איין רעכטין וועג מיר זאלין ניט פערטרונקען ווערן אין דיא תאוות פון דער וועלט. מיר זאלן ניט פערפיהרט ווערין פון יצר הרע בזכות אונזרע אבות אברהם יצחק ויעקב אונ בזכות אונזערע אמהות שרה רבקה רחל ולאה אונ בזכות די נשמות פון אלע צדיקים אונ צדקניות אונ מיר זאלן זוכה זיין צוא זעהען בנין בית המקדש אונ תחית המתים במהרה בימינו אמן:

הזכרת נשמות

מען איז זיך נוהג צוא דער מאנען דיא נשמות פון דיא עלטערין אין שלש רגלים אונ אום יום כפור אונ מען זאגט צוא צו געבין צדקה וועגין דיא נשמות:

נאך איין פאטער זאגט מען דאס:

יזכור אלהים נשמת אבא מורי פב"פ שהלך לעולמו בעבור שאני נודר צדקה בעדו ובשכר זה תהא נפשו צרורה בצרור החיים עם נשמת אברהם

יזכור דוא זאלסט גידיינקען גאט די נשמה פון מיינעם פאטער ער הייסט מיט ציינעם נאמען פב"פ דר דא איז גוגאנגען אויף יענער וועלט זאלסטו גידיינקן אים אום ווילן דאס איך מבכ"פ ר'

יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה ועם שאר צדיקים וצדקניות שבגן עדן ונאמר אמן:

נאך איין מוטער זאגט מען דאס:

יזכור אלהים נשמת אמי מורתי פב״פ שהלכה לעולמה בעבור שאני נודר צדקה בעדה ובשכר זה תהא נפשה צרורה בצרור החיים עם נשמת אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה ועם שאר צדיקים וצדקניות שבגן עדן ונאמר אמן:

נאך אנדערע קרובים זאגט מען דאס:

יזכור אלהים נשמת אבי ואמי זקני וזקנותי דודי ודודותי אחי ואחיותי בין מצד אבי בין מצד אמי שהלכו לעולמם בעבור שאני נודר צדקה בעדם ובשכר זה תהיינה נפשותם צרורות בצרור החיים עם נשמת אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה ועם שאר צדיקים וצדקניות שבגן עדן ונאמר אמן:

יזכור אלהים נשמת פב״פ ונשמת כל קרובי וקרובותי הן מצד אבי והן מצד אמי הן שהומתו הן שנהרגו הן שנשחטו ושנשרפו ושנטבעו ושנחנקו על קדוש השם בעבור שאתן צדקה בעד הזכרת נשמותיהם ובשכר זה תהיינה נפשותיהם צרורות בצרור החיים עם נשמותיהם של אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה ועם שאר צדיקים וצדקניות שבגן עדן ונאמר אמן:

לזכר

אל מלא רחמים שוכן במרומים המצא מנוחה נכונה על כנפי השכינה במעלת קדושים וטהורים כזוהר הרקיע מזהירים את נשמת (אבי מורי) פב״פ שהלך לעולמו. בעבור שאני נודר צדקה בעד הזכרת נשמתו. בגן עדן תהא מנוחתו.

איך בין מנדר צדקה פון זיינעט וועגין אונ פאר דעם שכר זאל זיין נשמה רוען אין גן עדן מיט די נשמות פון אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה אונ אנדערע צדיקים אונ צדקניות די אין גן עדן זיינען אונ מיר ועלין זאגין אמן:

יזכור דוא זאלסט גידיינקען נאט די נשמה פון מיין מוטער זיא הייסט מיט איר נאמן פב״פ דאס זיא איז גיווארין גינומען אויף יענער וועלט זאלסטו היינט גידיינקן אום ווילין דאס איך בין מנדר צדקה פון אירענט וועגין אונ פאר דעם שכר זאל איר נשמה רוען אין גן עדן מיט די נשמות פון אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה אונ אנדערע צדיקים אונ צדקניות דיא אין גן עדן זיינען אונ מיר ועלין זאגין אמן:

יזכור דו זאלסט גידיינקן נאט די נשמות פון מיינע עלטער פאטער אונ פון מיינע עלטער מוטער פון מיינע ברידער אונ שוועסטער אונ פאטערס אונ מוטערס ברידער אונ שוועסטער די וואס זיינען גיגאנגען אויף יענער וועלט אום ווילין דאס איך בין מנדר צדקה פון זייערט וועגן פר דעם שכר זאלין זייערע נשמות רוען אין גן עדן מיט די נשמות פון אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה אונ די אנדערע צדיקים די אין גן עדן זיינן אונ מיר וועלן זאגן אמן:

יזכור דוא זאלסט גידיינקן נאט די נשמה פון דעם זעלבינגן פב״פ אונ די נשמה פון אלע מיינע פריינד אונ די נשמה פון מיינע פריינדס פריינד סייא די וואס זיינען פון מיין פאטערש קרובים סייא פון מיין מוטערש קרובים אויך די וואס זיינן געשטארבין אויף זייער בעט אונ אויך די וואס ניט אויף זייער בעט זאלסטו היינט גידיינקן אום ווילין מיין געבין צדקה וועגין זייערע נשמות צו גידיינקן אונ זאלן רוען אין גן עדן מיט די נשמות פון אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה אונ אנדערע צדיקים וצדקניות די אין גן עדן זיינן אמן:

אל מלא רחמים נאט ברוך הוא וואס ער איז פול מיט דער בארימהערציקייט ער רועט אין הימיל מאך גרייכין איין רעכט רואונג אויף דעם באשיצונג פון דער שכינה מיט הייליגע אונ ריינע מעלות כזוהר אזו וויא דם לויטערקייט פון הימיל זאל לייכטין די נשמה פון מיין פאטער (פב״פ) וואס ער איז אוועק גיגאנגן צו זיין וועלט עס הייסט ער איז געשטארבין בעבור פון וועגין וואס איך בין מנדר צדקה בשעת מען האט דער מאנט זיין נשמה עס הייסט בשעת

לכן בעל הרחמים יסתירהו בסתר כנפיו לעולמים ויצרור בצרור החיים את נשמתו יי הוא נחלתו וינוח על משכבו בשלום ונאמר אמן:

לנקבה

אל מלא רחמים שוכן במרומים המצא מנוחה נכונה על כנפי השכינה במעלת קדושים וטהורים כזוהר הרקיע מזהירים את נשמת (אמי מורתי) פב״פ שהלכה לעולמה בעבור שאני נודר צדקה בעד הזכרת נשמתה. בגן עדן תהא מנוחתה. לכן בעל הרחמים יסתירה בסתר כנפיו לעולמים ויצרור בצרור החיים את נשמתה יי הוא נחלתה ותנוח על משכבה בשלום ונאמר אמן:

דיא תחנה זאגט מען נאך מזכיר נשמות:

יהי רצון מלפניך עס זאל זיין דער ווילן פר דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטרן דאס דוא זאלסט לייכטין היינט מיט דיין גרויסין גינאד אויף די היילינגע נשמות די דא ביידין מיט לויב אונ בעטין אויף דיין היילינג פאלק ישראל אונ צווישן זיי זאלסטו דר לייכטן אויף דיא נשמה פון מיין פאטער אונ מוטר אונ אויף די נשמות פון אלע מיינע פריינד הן מצד אבי הן מצד אמי אונ אלע די נשמות וואס שטייען אין די דריי שורות פון גן עדן אונ טוען לויבין גאט אונזר קינינג אונ בעטין לעבן אונ פרייד אויף אונז דיינע ליבע קינדר. אויך בעט איך מיט גרויס קראפט דיין דר בארימהקייט אז דיינע אויערן זאלין פר נעמען צו מיין גיבעט. פאר נעם מיט דר בארימהקייט אזו דו זאלסט מבטל זיין פון דיין פאלק ישראל אלע די גזרים צארן פון די משחיתים אונ אלע די פירעניות אונ זאלסט דר לייגערין אונזרע טעג מיט שמחה אונ מיט חיים ושלום ופרנסה טובה שיהיה אצלי תורה וגדלה במקום אחד עס זאל אויף אונז מקוים ווערין עושר וכבוד אריכות ימים ושנים בנים בעלי פנים עד מאה שנים אונ מיר זאלין דינען צו דיר גאט מיט גרויס נחת אונ עס זאל זיין דיין ערבארימקייט אויף אלע היילינגע נשמות אונ אויף דער נשמה פון מיין פאטער אונ מוטער אונ זיי זאלין אויף גיין אונ זאלין קומען אונ זאלין גרייכין אז עס זאל ווערין גידאבט זייער גוט גידעכעניש פאר דיין היילינגין דערבארמינגען שטול אונ דארטין זאל זיין זייער רואונג אונ דו זאלסט איין בינדין זייערע נשמות אונ די נשמות פון מיין פאטר אונ מוטר לפני ולפנים אויף דעם היילינגין ארט וואס קיין אויג קאן ניט פרשטיין נאר דו אליין אונ זאלסט לייכטן זייערע נפשות מיט לויטערקייט אונ זעט זיי מיט פעטקייט דיין הויז אונ דער באך פון גן עדן זאל זייא אן טרינקן אונ די נשמות וואס האבין נאך קיין כח ניט צו קומען צו זייער רואונג. בעט איך דיך דוא ליבער גאט דער לייכט דיין שכינה אונ זאלסט צו דעקין זייערע עבירות אונ זאלסט זאגין צום מלאך וואס איז ממונה איבר זיי צו גרינגערין פון זיי דאס משפט אונ זייא זאלין גיפינען איטליכר זייער רעכטע רואונג בשלום אונ זייא זאלין גיין ממדרגה למדרגה אונטער די פליגעל פון דיא כרובים אמן:

מען זאגט נאך דעם אב הרחמים. אשרי. אונ דער חזן זאגט יהללו אונ מען שטעלט אריין דיא ספר תורה אין היכל מען זינגט דאס אלץ אין תפלת שבת. אונ דער חזן זאגט חצי קדיש אונ מען דאוונט מוסף:

מען האט גיזאגט יזכור. זיין רואונג זאל זיין אין גן עדן. דרום ווענין דער צדקה גאט ברוך הוא וואס ער איז איין דערבארמינער זאל אים באהאלטין אין זיין באהעלטעניש מיט באשיצונג אויף אייביג אונ זאל זיין איין גיבונדין אין בונד פון אייביג לעבין זיין נשמה דם מיינט מען לעולם הבא. גאט ברוך הוא איז זיין ארב. אונ ער זאל רוען אין זיין קבר מיט שלום. אונ דרויף ווערן מיר אלע זאגין אמן:

אל מלא רחמים גאט ברוך הוא וואס ער איז פול מיט דער בארימקייט ער רועט אין הימיל

המצא מאך גרייכין איין רעכט רואונג אויף דעם באשיצונג פון דער שכינה מיט היילינגע אונ ריינע מעלות, אזו וויא דאס לויטערקייט פון הימיל זאל לייכטין די נשמה פון מיין מוטר (פב״פ) וואס זיא איז אוועק גיגאנגן צו איר וועלט עס הייסט זיא איז גישטארבן, פון ווענין וואס איך בין מנדר צדקה בשעת מען האט דער מאנט איר נשמה, עס הייסט בשעת מען האט גיזאגט יזכור. איר רואונג זאל זיין אין גן עדן. דרום ווענין דר צדקה גאט ברוך הוא וואס ער איז איין דער בארימיגר זאל איר באהאלטין אין זיין בהעלטעניש מיט באשיצונג אויף אייביג אונ זאל זיין איין גיבונדין אין בונד פון אייביג לעבין איר נשמה דאס מיינט מען לעולם הבא. גאט ברוך הוא איז איר ארב. אונ זיא זאל רוען אין קבר מיט שלום. אונ דרויף ווערין מיר אלע זאגין אמן:

ס:ם״פ ר

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים קונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה:
מלך עוזר ומושיע ומגן: ברוך אתה יי מגן אברהם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע:

אין מוסף פון ערשטן טאג פסח הייבט מען אן מוריד הטל אונ אין מוסף פון שמיני עצרת הייבט מען אן משיב הרוח:

אום זומער מוריד הטל: אום ווינטער משיב הרוח ומוריד הגשם:

מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים. סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה: ונאמן אתה להחיות מתים:
ברוך אתה יי מחיה המתים:

אין חזרת הש"ץ זאגט מען דא קדושת כתר גיפינט מען אין מוסף פון שבת:

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה: ברוך אתה יי האל הקדוש:

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו ורצית בנו. ורוממתנו מכל הלשונות. וקדשתנו במצותיך וקרבתנו מלכנו לעבודתך. ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת:

ותתן לנו יי אלהינו באהבה (לשבת שבתות למנוחה ו) מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון את יום (השבת הזה ואת יום)

לפסח	לשבועות	לסוכות	לשמע"צ ולש"ת
חג המצות הזה.	חג השבעות הזה.	חג הסכות הזה.	שמיני עצרת החג הזה.

ואת יום טוב מקרא (בחוה"מ ואת יום מקרא) קדש הזה זמן

לפסח	לשבועות	לסוכות	לשמע"צ ולש"ת
חרותנו	מתן תורתנו	שמחתנו	שמחתנו

(לשבת באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:

ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו ואין אנו יכולים לעלות ולראות ולהשתחות לפניך ולעשות חובותינו בבית בחירתך בבית הגדול

ומפני חטאינו אונ פון וועגן אונזערע זינד זיינן מיר גיווארן פר טריבן פון אונזער לאנד ונתרחקנו אונ מיר זיינן גיווארן דר ווייטערט פון אונזער ערד ואין אונ מיר קענן ניט לעלות אויף צו גיין ולראות אונ צו ווערן גיזעהן ולהשתחות אונ צו בוקן זיך לפניך צו פאר דיר גאט ולעשות אונ צו טאן אונזער שולדיקייט אין דיין אויס דר וויילטין הויז בבית אין דעם גיאבפערטין אונ הייליגן הויז וואס דיין נאמן איז דרויף גירופן מפני פון דעם פיינדש האנט

סקמ"פ ר'

והקדוש שנקרא שמך עליו מפני היד שנשתלחה במקדשך: יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים ותבנהו מהרה ותגדל כבודו: אבינו מלכנו אלהינו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה והופע והנשא עלינו לעיני כל חי וקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ: והביאנו לציון עירך ברנה ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידים כסדרם ומוספים כהלכתם: ואת מוסף יום

(לשבת ואת מוספי יום השבת הזה ויום)

לשמע"צ ולש"ת	לסוכות	לשבועות	לפסח
שמיני עצרת החג הזה.	חג הסכות הזה.	חג השבעות הזה.	חג המצות הזה.

ויום טוב מקרא (בחוה"מ ויום מקרא) קדש הזה. נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך. כמו שכתבת עלינו בתורתך. על ידי משה עבדך. מפי כבודך כאמור:

האנט וואס זיא איז גשטערעקט גיווארן אין דיין בית המקדש אונ האט חרוב גמאכט יהי מיר בעטן דיך גאט אונזר גאט אונ גאט פון אונזרע עלטערן דאס דיין ווילן זאל זיין מלך דו דר בארימיגר קיניג שתשוב זאלסט זיך אום קערן אונ זאלסט זיך איבר אונז מרחם זיין ועל אונ איבער דיין בית המקדש מיט דיין פיל דער בארימקייט ותבנהו אונ זאלסט אים גיך בויען ותגדל אונ זאלסט גרויס מאכין זיין כבוד אזו ווי דו האסט אונז מבטיח גיוועזן דורך דיינע נביאים דאס דר כבוד פון דעם בית האחרון וועט גרעסער זיין פון דעם ערשטין אבינו אונזר פאטר אונזר קיניג גלה מיר בעטן דיך זאלסט מגלה זיין דעם כבוד פון דיין מלוכה איבער אונז והופע אונ דער הויב דיך אונ ווייז דיין גרויסקייט איבר אונז דאס אלע זאלן דאס זעהן אז דו ביסט אונזר גאט וקרב אונ מאך גאהענט אונ נעם צו נויף אונזערע פר שפרייטע פון צווישן די פעלקר ונפוצותינו אונ אונזרע פר שפרייטע זאמיל איין פון די ענדין פון דר וועלט והביאנו אונ ברייננ אונז אין דיין שטאט ציון מיט גיזאנג ולירושלים אונ קיין ירושלים וואו דיין בית המקדש איז בשמחת מיט דר שמחה וואס מיר האבן פון פריער גיהאט אז מיר זיינן ארויס גיגאנגן פון מצרים איז דיא שכינה מיט אונז גיוועזן דיא שמחה זאלין מיר ווידער האבין ושם אונ דארטין אין ירושלים וועלין מיר מקריב זיין פאר דיר דיא קרבנות וואס מיר זיינן שולדיג צו ברייננן תמידים די קרבנות וואס מען האט תמיד מקריב גיוועזן כסדר אזו ווי זיי שטייען אין דר תורה אן גישריבן ומוספים אונ קרבנות פון מוסף ווי דר דין איז ואת אונ דעם קרבן מוסף פון יום טוב וועלין מיר אן ברייטן אונ מקריב זיין צו פר דיר מיט ליבשאפט כמצות אזו ווי די גבאט פון דיין ווילן כמו אזו ווי דו האסט אנגישריבן אין דיין תורה על דורך דיין קנעכט משה פון דיין גיעדרט מויל וויא אין פסוק שטייט:

לשבת וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: (זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר:)

ביום א' וב' של פסח

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיָי: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

מחוה"מ פסח ואילך מתחילין כאן

וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיָי פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

לשבועות

וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיָי בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיָי פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה:

ביום א' וב' של סוכות

וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגֹּתֶם חַג לַיָי שִׁבְעַת יָמִים: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיָי פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ. וְשָׂעִיר (בשבועות וּשְׁנֵי שְׂעִירִים) לְכַפֵּר. וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

ליום ראשון של חול המועד סוכות

וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנֵים עָשָׂר. אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי עָשָׂר. אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

ליום שני של חול המועד סוכות

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי עָשָׂר. אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה. אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

ליום שלישי של חול המועד סוכות

וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה. אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה. אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

ליום רביעי של חול המועד סוכות

וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה. אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה. אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

להושענא רבה

וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה. אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה. אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

לשמיני עצרת ולשמחת תורה

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיָי פַּר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: ומנחתם

סכ"פ ד' ישמחו

לשבת וְיִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם
יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ. וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ. חֶמְדַּת
יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב
וּמֵטִיב הִדָּרֶשׁ לָנוּ שׁוּבָה אֵלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ
בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ. בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה.
וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ. וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ
וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם וְהָשֵׁב
יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם. וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ
פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה
יֵרָאֶה כָל זְכוּרְךָ אֶת פְּנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר. בְּחַג
הַמַּצּוֹת. וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת. וּבְחַג הַסֻּכּוֹת. וְלֹא יֵרָאֶה אֶת פְּנֵי יְיָ
רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ:
וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ. לְחַיִּים טוֹבִים
וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ
לְבָרְכֵנוּ: (בשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח
נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. וְהַנְחִילֵנוּ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ (בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן (שַׁבָּת וּ)מוֹעֲדֵי
קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו דר בארימיגר קיניג דר בארם זיך איבר אונז טוב דו ביסט אגוטער
אונ באגיטיגסט מאך פארשטן צו אונז שובה קער דיך צו אונז מיט ברומען
דיין דר בארימקייט בגלל פון וועגין אונזרע אבות ווייל זיי האבין גיטאן דיין ווילין בנה
בויא דיין הויז אזו וויא פון לאנג וכונן אונ ברייט אן דיין בית המקדש אויף זיין פוס
והראנו אונ זאלסט אונז ווייזן זיין גבוי ושמחנו אונ דר פריי אונז מיט זיין רעכטפארטיגונג
והשב אונ קער ווידר די כהנים צו זייער עבודה ולוים אונ די לוים צו זייער גיזאנג והשב
אונ קער ווידער ישראל צו זייער וואוינונג ושם אונ דארטן וועלין מיר אויף גיין אונ
מיר וועלן ווערין גיזעהען ונשתחוה אונ מיר וועלין זיך בוקין פר דיר בשלש דרייא מאל
אין יאר ככתוב אזו וויא עס שטייט אין דיין תורה שלוש דריי מאל אין יאר יראה זאל ווערן
גיזעהען דיינע זכרים פאר דיין גאט במקום אויף דעם ארט וואו גאט וועט אויס דער
ווייליו דהיינו צום בית המקדש בחג אום פסח אונ אום שבועות אונ אום סוכות ולא
אונ זאלסט ניט ווערין גיזעהן פר גאט ליידיג נייערט מען זאל ברייננגן קרבנות איש
איטליכר נאך זיין פר מעגין נאך כברכת נאך דר ברכה וואס גאט האט דיר גיגעבין:

זכור

סממ"פ ד'

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה. והשב העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל. ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך: ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים: ברוך אתה יי המחזיר שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד. צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת. ערב ובקר וצהרים. הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך כי מעולם קוינו לך:

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהחייתנו וקימתנו כן תחינו ותקימנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך ונשוב אליך לשמור חקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנו מודים לך. ברוך אל ההודאות:

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך מלכנו תמיד לעולם ועד: וכל החיים יודוך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי טוב האל ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב: ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות:

לש"ץ ברכת כהנים

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך. ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום. וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך: ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: לש"ץ ק"ש

אלהי. נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי. וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם: יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך יי דחה: למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננו: עשה למען שמך. עשה למען ימינך. עשה למען תורתך. עשה למען קדשתך: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: עשה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: יהי רצון וכו'

תפלת גשם למוסף של שמיני עצרת

דער חזן הייבט אן ברוך אתה ביז ומושיע ומגן אונ דער נאך זאגט מען דאס:

אלהינו ואלהי אבותינו:

פותחין הארון

זכור אב נמשך אחריך כמים. ברכתו כעץ שתול על פלגי מים. גננתו הצלתו מאש וממים. דרשתו

זכור אב גידיינק דעם זכות פון אונזער פאטער אברהם וואס ער האט זיך גיצויגין נאך דיר וויא וואסער ברכתו דוא האסט אים גיבענטשט אזו וויא איין בוים וואס וואקסט סקט"פ ר'

בְּזַרְעוֹ עַל כָּל מָיִם: קהל בַּעֲבוּרוֹ אַל תִּמְנַע מָיִם:

זְכוֹר הַנּוֹלָד בִּבְשׂוֹרַת יֻקַּח נָא מְעַט מַיִם. וְשַׂחְתָּ לְהוֹרוֹ לְשָׁחֲטוֹ לִשְׁפּוֹךְ דָּמוֹ כַּמַּיִם. זִהֵר גַּם הוּא לִשְׁפּוֹךְ לֵב כַּמַּיִם. חָפַר וּמָצָא בְּאֵרוֹת מָיִם: קהל בְּצִדְקוֹ חֹן חַשְׁרַת מָיִם:

זְכוֹר טָעַן מַקְלוֹ וְעָבַר יַרְדֵּן מַיִם. יִחַד לֵב וְגָל אֶבֶן מִפִּי בְּאֵר מַיִם. כְּנֶאֱבַק לוֹ שַׂר בָּלוּל מֵאֵשׁ וּמִמַּיִם. לָכֵן הִבְטַחְתּוֹ הֱיוֹת עִמּוֹ בָּאֵשׁ וּבַמָּיִם: קהל בַּעֲבוּרוֹ אַל תִּמְנַע מָיִם:

זְכוֹר מָשׁוּי בְּתֵבַת גֹּמֶא מִן הַמַּיִם. נָמוּ דָּלֹה דָלָה וְהִשְׁקָה צֹאן מַיִם. סְגוּלֶיךָ עֵת צָמְאוּ לַמַּיִם. עַל הַסֶּלַע הָךְ וַיֵּצְאוּ מָיִם: קהל בְּצִדְקוֹ חֹן חַשְׁרַת מָיִם:

זְכוֹר פְּקִיד שָׁתוֹת טוֹבֵל חָמֵשׁ טְבִילוֹת בַּמַּיִם. צוֹעֶה וּמַרְחִיץ כַּפָּיו בְּקִדּוּשׁ מַיִם. קוֹרֵא וּמַזֶּה טָהֳרַת מַיִם.

וואקסט ביא איין טייך נגנתו דו האסט אים באשיצט אונ האסט אים מציל געוועזן פון פייער אונ וואסער דרשתו דוא האסט אים געפארשט אונ געפרובט אז דוא האסט אים געהייסן גיין קיין ארץ ישראל אונ ער האט געזייעט ביא אלע וואסערן אונ עס איז דאך געוועזן איין גרויסער הונגער אונ ער האט ניט געקלערט נאך דיר בעבורו פון וועגן זיין זכות זאלסטו ניט פאר מיידן וואסער: אל תמנע מים

זכור הנולד געדיינק דעם זכות פון יצחק וואס ער איז געבארן געווארן אין דר בשורה אז אברהם האט געהייסן נעמען דיא מלאכים אביסיל וואסער ושחת אונ דוא האסט געזאגט צו זיין פאטר ער זאל אים שעכטן אונ זאל גיסן זיין בלוט ווי וואסער זהר ער איז אויך געווארנט געוועזן צו פר גיסן זיין הארץ אין תפלה וויא וואסער חפר ער האט געגראבן אונ האט געפונען ברונען מיט וואסער בצדקו מיט זיין גערעכטיקייט זאלסטו דער בארימען מיט מערונג פון וואסער:

זכור טען געדיינק דעם זכות פון יעקב וואס ער האט געטראגן דעם שטעקן אונ איז אריבער דעם ירדן וואסער יחד ער האט געאיינציגט דאס הארץ צו גאט אונ האט אפ געטאן דעם שטיין פון ברונען וואסער כנאבק אז ער האט זיך געראנגעלט מיט דעם מלאך וואס איז געמישט פון פייער אונ וואסער לכן דרום האסטו אים פאר זיכערט צוא זיין מיט אים אין פייער אונ וואסער בעבורו פון וועגן זיין זכות זאלסטו ניט פאר מיידן וואסער:

זכור משוי געדיינק דעם זכות פון משה רבינו וואס ער איז געלעגן אין קאסטן פון פימסין האלץ אונ בתיה בת פרעה האט אים ארויס געצויגן פון וואסער נמו דיא טעכטער פון יתרו האבן געזאגט ער האט אונז אן געשעפט אונ האט אן געטרונקען די שאף מיט וואסר סגוליך דיינע געליבטע פאלק ישראל אין דר צייט אז זיי זיינען דארשטיג געוועזן צוא וואסער על הסלע האט ער געשלאגן אויף דעם שטיין איז ארויס געגאנגען וואסער בצדקו מיט זיין גערעכטיקייט זאלסטו דער בארעמען דיא וועלט מיט מערונג פון וואסער:

זכור פקיד געדיינק דעם זכות פון אהרן הכהן וואס ער האט געשאפט איבער דעם

רחק מעם פחז כמים: קהל בעבורו אל תמנע מים:

זכור שנים עשר שבטים שהעברת בגזרת מים. שהמתקת למו מרירות מים. תולדותם נשפך דמם עליך כמים. תפן כי נפשנו אפפו מים:

קהל בצדקם חון חשרת מים:

שאתה הוא יי אלהינו משיב הרוח ומוריד הגשם:

לברכה ולא לקללה: אמן לחיים ולא למות: אמן לשובע ולא לרזון: אמן

דער נאך זאגט דער חזן מכלכל חיים אונ קדושה ביז נאך שמונה עשרה:

תפלת טל למוסף יום ראשון של פסח

דער חזן הייבט אן ברוך אתה ביז ומושיע ומגן אונ דער נאך זאגט מען דאס:

פותחין הארון אלהינו ואלהי אבותינו:

טל תן לרצות ארצך. שיתנו ברכה בדיצך. רוב דגן ותירוש בהפריצך. קומם עיר בה חפצך. בטל:

טל צוה שנה טובה ומעטרת. פרי הארץ לגאון ולתפארת. עיר כסכה נותרת. שימה בידך עטרת. בטל:

בית המקדש אונ יום כפור האט ער זיך פינף מאל גיטובלט אין וואסער צוהה ער טוט אפ אלע זינד אז ער טוט זיך וואשין אין דיא היילינע וואסער קירא ער טוט לייענען דעם סדר פון שפריינגען אונ טוט שפריינגען אום יום כפור מיט דעם האט ער גירייניגט דיא ישראל וויא אמקוה וואסער רוחץ ער איז וואָרין אפ גישייד זיבין טעג פריער פון דיא ישראל וואס זייא איילין וויא וואסער בעבורו אין זיין זכות זאלסטו ניט פאר מיידין וואסער:

זכור שנים עשר שבטים גידיינק דיא צוועלף שבטים וואס דוא האסט זייא דורך גיפירט צווישין צו שפאלטענע וואסער שהמתקת וואס דו האסט גימאכט זיס צו זייא דיא ביטערע וואסער תולדותם זייערע קינדערש בלוט איז פאר גאסין גיוואָרין פון דיינעט וועגין אין חורבן בית המקדש אזו וויא וואסער תפן דו האסט דיך גיקערט צו אונזער גיבעט וואָרום זייא זיינען ארום גירינגילט גיווען וויא וואסער בצדקם מיט זייער גירעכטיקייט זאלסטו דער בארעמען מיט מערונג פון וואסער. שאתה דען דו ביסט גאט אונזער גאט דוא מאכסט וויהען דעם ווינט אונ מאכסט נידערין דעם רעגין. דער רעגין זאל זיין אברכה אונ ניט קיין קללה. צו לעבין אונ ניט צו קיין טויט. צוא זעט אונ ניט צוא קיין הונגער: אמן

טל תן לרצות ארצך גיב טל צו באוויליגין דיין לאנד שיתנו ברכה בדיצך דו זאלסט אונז דער פרייען אונ בענטשין רוב דגן ותירוש בהפריצך זאלסט אונז שטארקין מיט קארין אונ וויין קומם עיר בה חפצך זאלסט אויף ריכטין דיא שטאט ירושלים וואס זיא איז דיין באגערונג מיט טל:

טל צוה שנה טובה ומעוטרת שאף אונ קריין דאס יאר מיט גוטע פירות פון טל פרי הארץ לגאון

כ: מ״ש ר׳

טַל נוֹפֶת עֲלֵי אֶרֶץ בְּרוּכָה. מִמֶּגֶד שָׁמַיִם שַׂבְּעֵנוּ בְרָכָה. לְהָאִיר מִתּוֹךְ חֲשֵׁכָה. כַּנָּה אַחֲרֶיךָ מְשׁוּכָה. בְּטַל:

טַל יַעֲסִיס צוּף הָרִים. טְעֵם בִּמְאוֹדְךָ מֻבְחָרִים. חֲנוּנֶיךָ חַלֵּץ מִמַּסְגֵּרִים. זִמְרָה נַנְעִים וְקוֹל נָרִים. בְּטַל:

טַל וְשׂוֹבַע מַלֵּא אֲסָמֵינוּ. הֲכָעֵת תְּחַדֵּשׁ יָמֵינוּ. דּוֹד כְּעֶרְכְּךָ הַעֲמֵד שְׁמֵנוּ. גַּן רָוֶה שִׂימֵנוּ. בְּטַל:

טַל בּוֹ תְּבָרֵךְ מָזוֹן. בְּמַשְׁמַנֵּינוּ אַל יְהִי רָזוֹן. אֲיֻמָּה אֲשֶׁר הִסַּעְתָּ כַּצֹּאן. אָנָּא תָּפֶק לָהּ רָצוֹן. בְּטַל:

שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַטָּל:

לִבְרָכָה וְלֹא לִקְלָלָה: אמן לְחַיִּים וְלֹא לַמָּוֶת: אמן לְשׂוֹבַע וְלֹא לְרָזוֹן: אמן

דער נאך זאגט דער חזן מכלכל חיים אונ קדושה ביז נאך שמונה עשרה:

סדר נשיאת כפים

אחר שעני מודים עם הש"ץ יאמרו הכהנים תפלה זו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא הַבְּרָכָה הַזֹּאת שֶׁצִּוִּיתָנוּ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרָכָה שְׁלֵמָה שֶׁלֹּא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מִכְשׁוֹל וְעָוֹן מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

הש"ץ אומר (אלהינו וכו') ואומר בקול רם כֹּהֲנִים והקהל עונים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר:

לנאן ולתפארת טוא דיא פירות צוא איין שיינקייט עיר כסכה נותרת די שטאט ירושלים וואס איז וויסט וויא אבידיל וואס מען גייט דער פון ארויס שימה בידך עטרת בטל זאלסטו זיא טאן וויא אקרוין אויף דיין האנט מיט טל:

טל נופת עלי ארץ ברוכה דעם זיסין טל גיב אויף דעם גיבענשטין לאנד ממגד שמים שבענו ברכה פון דעם זיסין הימעל מאך אונז זאט מיט ברכות להאיר מתוך חשכה כנה אחריך משוכה בטל דיא וואס טוען זיך נאך דיר ציהען זאלסטו זייא דער לייכטין מיט טל:

טל יעסים צוף הרים גיב טל אונ מאך זים אזו וויא האניג די תבואה פון דיא בערג טעם במאודך מבחרים אונ מאך פר זוכין דיין גוטס דיינע אוים דער ווילטע זמרה ננעים וקול נרים בטל אונזער קול וועלין מיר אויף הייבין מיט אזים גיזאנג אז עס וועט גיין דר טל:

טל ושובע מלא אסמינו מיט טל אונ זאטקייט דער פיל אונזערע אוצרות הכעת תחדש ימינו זאלסט אונז באנייען אונזערע טעג דוד כערכך העמד שמנו גאט כיין פריינד מאך גרוים אונזער נאמען וויא דיין נאמען גן רוה שימנו בטל אונ טוא אונז אריין אין דעם גארטין וואס איז גיזעט מיט טל:

טל בו תברך מזון מיט דעם טל זאלסטו בענטשין דיא שפייז במשמנינו אל יהי רזון קיין מאגערקייט זאל ניט זיין אין אונזערע פעטקייט איומה אשר הסעת כצאן די פאלק וואס דו האסט אוים גיצויגין פון מצרים אונ האסט זייא גיפירט וויא אשאף אנא תפק לה רצון בטל איך בעט דיך גאט טוא איר ווילין אונ גיב טל: אונ עס זאל זיין לברכה ולא לקללה צו איין בענטשונג אונ ניט צוא קיין פלוכונג לחיים ולא למות גיב אונז צום לעבין אונ ניט צום טויט לשובע ולא לרזון גיב אונז צוא זעטיקייט אונ ניט צוא מאגערקייט:

סקמ"ש ר' רבונו

והכהנים מחזירין פניהם כלפי העם ומברכין :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו בקדשתו של אהרן וצונו לברך את עמו ישראל באהבה : אמן

והש"ץ מקרא להם כל מלה ומלה :

יברכך . יהוה . וישמרך : אמן יאר . יהוה . פניו . אליך . ויחנך : אמן ישא . יהוה . פניו . אליך . וישם . לך . שלום : אמן

אז די כהנים זינגען וישם לך שלום זאגט דער קהל דאס :

רבונו של עולם . אני שלך וחלומותי שלך חלום חלמתי ואיני יודע מה הוא . יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שיהיו כל חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה . בין חלומות שחלמתי על אחרים . ובין שחלמתי על עצמי . ובין שחלמו אחרים עלי . אם טובים הם חזקם ואמצם ויתקימו בי ובהם כחלומותיו של יוסף הצדיק . ואם צריכים רפואה רפאם כחזקיהו מלך יהודה מחליו וכמרים הנביאה מצרעתה וכנעמן מצרעתו . וכמי מרה על ידי משה רבנו . וכמי יריחו על ידי אלישע . וכשם שהפכת את קללת בלעם הרשע מקללה לברכה כן תהפוך כל חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה ותשמרני ותחנני ותרצני :

נאך דוכנען זאגט דער קהל דאס :

אדיר במרום שוכן בגבורה אתה שלום ושמך שלום . יהי רצון שתשים עלינו ועל כל עמך בית ישראל חיים וברכה למשמרת שלום :

נאך דוכנען זאגן דיא כהנים דאס :

רבונו של עולם עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה עמנו כמו שהבטחתנו . השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה אשר נתתה לנו כאשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש :

רבונו של עולם הער פון דער וועלט אני איך בין דיין און מיינע חלומות זיינען דיין חלום איין חלום האט מיך גיחלומט און איך ווייס ניט וואס ער באטייט יהי עס זאל זיין דר ווילין פאר דיר גאט מיין גאט און גאט פון מיינע עלטערין שיהיו דאס אלע מיינע חלומות זאלין זיין אויף מיר און אויף כל ישראל צו גוטין בין סייא מיינע חלומות זיינען אויף מיר זעלבערט ובין סייא מיינע חלומות בטייטין אויף אנדערע לייט ובין סייא אנדערע לייט האט גיחלומט אויף מיר אם אויב די חלומות בטייטין אויף גוטין חזקם שטארק זיי און קרעפטיג זיי און זאלין מקוים ווערין אין מיר און אין זיי כחלומותיו אז די חלומות פון יוסף הצדיק ואם און ווען זיי דארפין איין רפואה רפאם היילט זיי אזו וויא דו האסט גיהיילט חזקיהו דעם מלך פון יהודה פון זיין קראנקהייט וכמרים און וויא מרים הנביאה פון איר צרעת וכנעמן און וויא נעמן פון זיין צרעת וכמי און אז דיא ביטערע וואסער פון מרה זיינען זיס גיווארין דורך משה רבינו וכמי און אז די בייזע וואסר פון יריחו איז גוט גיווארין דורך אלישע הנביא וכשם און אזוא וויא דוא האסט איבער גיקערט די קללות פון בלעם וואס ער האט גיוואלט שילטין די ישראל איז עס איבער גיקערט גיווארין צו ברכות כן תהפוך אזוא זאלסטו איבער קערין אלע מיינע חלומות אויף מיר און אויף כל ישראל צוא גוטין ותשמרני און זאלסט מיך היטין ותחנני און זאלסט מיך לייט ועליגין ותרצני און זאלסט מיך באוויליגין אמן :

סקס"ט ר'

די דאזיגע תחנה זאל מען זאגן ר"ח אלול אלע טאג ווען מען הערט שופר בלאזין בפרט אום ראש השנה מיט גרויס כונה:

אל מלך דיין שופט צדק ואמת, דו ביסט איין
ווארהאפטיגער גירעכטער גאט, דו ביסט
גירעכט און דיין משפט איז גירעכט און דו
ביסט דן אלע בשעפענש מיט ווארהייט און
מיט גירעכטיגקייט. מה נאמר ומה נדבר וואס
זאלין מיר ריידן אדר וואס זאלן מיר שפרעכן
דר מנהג איז צווישין אונז ישראל דאס מען
פאנגט אן דרייסיג טעג פאר ראש השנה
שופר צו בלאזין אום ווענן צו דער וועקין די
לייט צוא דער תשובה דרום דארף יעדער
מענטש ציטערין און דער שרעקין זיך ווען
ער הערט שופר בלאזין און זאל זיך שטעלן
מיט גרויסע פארכט און אנגסט און ציטרניש
און ניבעט פאר הקדוש ברוך הוא קעגין
דעם יום הדין הגדול והנורא:

רבש"ע דו העכר פון דר גאנצער וועלט, דא
בין איך גיקומען צו פאר דיר מיט
אצובראכין הארץ און מיט אשווערין גימיט
צו בגערין פון דיין היילינגן פארכטיגן נאמען
אמחילה סליחה כפרה אויף מיינע עבירות
דיא איך גיטאן האב אין מיינע טעג מיינם
לעבין, עם סייא די עבירות וואס בשוגג אדר
במזיד, עם סייא בדבור אדר במחשבה אדר
במעשה, בעט איך דיך דו אלמאכטיגער גאט
דו זאלסט דאך אן זעהען מיין צער פון מיין
הארצין וואס איך האב פון מיינע עבירות
וועגין, דו זאלסט מיר מוחל זיין איין מחילה
גמורה אויף אלע מיינע חטאים וואס איך
האב גיטאן, דען ווען דוא מיר חס ושלום
ווילסט ניט מוחל זיין צו וועמען זאל איך מיך
קערין אדער ווענדין, דרום בארעמהערציגער
גאט פון דער גאנצער וועלט דו האסט דאך
ליב דעם מענטשין ווען ער זיך באדיינקט
און האט חרטה אויף זיינע עבירות און וויל
זיי נימער טאן, און בעט צו דיר מיטן גאנצן
הארצן אוי ליי לי וויי צו מיר וואס האב איך
גיטאן מעשים רעים, וויא האב איך מיין
נשמה באשמירט און באזילפערט דיא דא
אהער קומט פון איין היילינן ריינען ארט,
השי"ת האט מיר זיא גיגעבין דאס איך זאל
זיא היילינן און ריין האלטין אז איין אבן
טוב. וואס וועל איך טאן און וואס וועל איך
אן הייבין אדער וואס וועל איך ענטפערין
ווען השי"ת וועט מיך פאדערין און וועל מוזין
חשבון געבן פר זיין היילינן כסא הכבוד דרום
בעט איך דיך דו ליבער ברימהערציגער גאט
אז דו זאלסט דיך דר בארימען איבער מיר
ארימען זינדיגן מענטשין און דו זאלסט מיר
גידיינקען מיינע זכיות און זאלסט הערין מיין
תפלה וואס איך טוא פאר דיר איצונדערט
מתפלל זיין און נעם פר דיר מיינע טרערן דען
ווען אלע טויערין זיינן צו גישלאסין אבר די
טויערן פון טרערן זיינן דאך ניט פרשלאסן.
טו דיך מרחם זיין איבר מיין נפש און נשמה
און זאלסט מיר מוחל זיין אמחילה גמורה,
און זאלסט מיך מיט מיין מאן און קינדר אן
שרייבין דו ליבער גאט צו איין שנה טובה
לחיים ולשלום לששון ולשמחה לגאלה שלמה
למזנה ולצדקה, און זאלסט אויף אונז גוזר
זיין גזירות טובות ישועות ונחמות, און דוא
זאלסט מבטל זיין אלע גזירות רעות פון מיר
און פון מיין מאן און קינדער און פון מיינע
קינדם קינדר און פון אלע די מיר ליב זיינען
און פון כל ישראל אמן סלה:

נאך איין שיינע תחנה אויף ראש חודש אלול ווען מען הערט שופר בלאזין.

רבש"ע דוא האסט גיבאטין דאס מען זאל
שופר בלאזין דעם חודש אלול אלע
טאג ביז נאך ראש השנה דער מיט דאס דר
מענטש זאל זיך בעדיינקען און דער וועקן
זיין הארץ תשובה צוא טאן צו השי"ת דרום
זאלין אלע גלידר אן הייבין צו ציטערין ווען
מען הייבט אן שופר צו בלאזין. די מלאכים
הקדושים האבין מורא פר השם יתברך און
ציטערין פאר דעם יום הדין מכל שכן מיר
זינדיגע מענטשין אז מיר ניהערין מורא צו
האבן פר דעם יום הדין און ניהערן צו וויינן
מיט איין צו בראכין הארץ, דען ווען דער
מענטש איז גישטארבין גיוועלטיגן אן אים
אלע ווערים און אלע שלאנגן און עגדעשין
און שטעכין אים און ער קאן זיך ניט רירין
און ווענדין דרום ניהער זיך דער מענטש צו
באדיינקן און פרום זיין און מעשים טובים
מיט זיך צו נעמן פר הקדוש ברוך הוא דאס
ער זאל ניט מבויש ווערין פאר דר שכינה,
און דר מענטש דארף זיך באדיינקן ווען ער
איז ניט פרום ווי עם גייט אים נאך זיין טויט.
דרום ליבע רבותי מאנן און ווייבר גידיינקט
דאס טאג און נאכט וואס פאר איין גרויס
אימה צייט דאס איז און צו באדיינקן דעם
טויט, און ווען מען בלאזט שופר זאל ער
וויינען און שרייען און זיפצין און קרעכצין
און זאל זאגין מיט כונה די תפלה:

רבש"ע העכר פון דר גאנצר וועלט איך בין
גיקומן פר דיר צו בעטין מיט זיפצין
און וויינען פון דיינעם הויכין נאמען און
בעטין

בעטין אום מחילה וסליחה וכפרה אויף מיינע גרויסע ביטערע עבירות צוא פאר געבן. אלמאכטיגער גאט, דו ביסט דאך רחום וחנון און דו ביסט קעניג איבער מיר און איבער די גאנצע וועלט, דו האסט ליב ווער עס קערט אפ פון די בייזע מעשים און ווידער קערט צו דיר מיט צו בראכין הארץ און מיט זיפצן אוי לי ווי לי וואס האב איך פר מעשים רעים געטאן, דורך מיינע בייזע ביטערע זינד וואר באשווערט און גיפלעקט מיין נשמה די דא איז גיקומען אוים איין הויך ארט און דוא האסט מיר זיא גיגעבין איך זאל זיא היפש האלטין אז איין אבן טוב און האב שוין פר אום ריינגט זיא מיט מיינע עברות. וואס זאל איך טאן איך בין איין רגע ניט זיכער אז מען וועט מיך רופין צום יום הדין פר דעם כסא הכבוד וואס וועל איך קענגען ענטפערן:

רבש"ע הער פון דער גאנצער וועלט דער בארם דיך איבר מיר איך זינדיגער מענטש און פאר נעם מיינע רייד וואס איך טוא בעטין פר דיר מיט מיינע טרערין און מיט צו בראכין הארצין און מיט זיפצין און פר נעם מיין ניינן וואס איך האב גיזינדיגט זייא מיר מוחל דער בארעמיגער פאטר זייא דיך מרחם איבער מיר וויא א פאטער איבער זיינע קינדר און פר גיב מיר מיינע זינד און שרייב מיך און מיין מאן און מיינע קינדער און כל ישראל אן צו איין גוט נייא יאר צו גיזונד און צו לעבין און צו פריד אז איך זאל קענגען דיין הייליגין נאמען דינען:

רבש"ע הער פון דער גאנצר וועלט זיי מיך מציל פון דעם יצר הרע און פון אלעם בייזין מיט כל ישראל צו לערנען דיין הייליגע תורה און צוא האלטין דיא הארבע מצות און צו דינען דיין נאמען אלע טאג און צו טאן וויא דוא האסט גישריבין אין דיא הייליגע תורה דורך משה רבינו עליו השלום אמן סלה:

דיא תחנה זאגט מען אום זונטאג מיט גרויס כונה.

עס זאל זיין באוויליגט צו פר דיר גאט אונזר גאט און גאט פון אונזרע עלטערן אלער באשעפער די גאנצע וועלט פון אנפאנג דר וועלט מיט ווארט דיין הייליקייט מיט דיין ווילין און ווילין גיזונד ישראל דוא ביסט אליין און קיינער מער אויך וועסטו זיין צוא אייביקייט אייניג און קיינער איז אן דיר צו רעגירין דיא וועלט און יענע וועלט. היינט דעם טאג האסטו באשאפין דיא וועלט פון לויטערקייט די שכינה דאס גרויס ליכט דאס אלין אויף דיא וועלט זאל דאס ליכט גיניסן דיא אין הימיל און אויף דער ערדין אזוא האסטו גיזעהען מיט גרויס פארנונפט און קלוגהייט זין און ווייז דאס די בשעפענם איז ניט ווערדיג צוא ברויכין אדער צו גיניסן זעלבע לייכטונג הייליקייט און ווירדיקייט האסטו דר פון אפ גישיידן און אויף גיהויבן אין דיין באהעלטענעם אויף יענער וועלט צו גיניסן פון דעם ליכט זעלבע די דיר דינען מיט ליבשאפט מיט גאנצין הארצין און פארכטין זיך פאר דיינעם הייליגין נאמען זעלבעם ליכט הער פון אלע וועלטן זאל מיך און אלע די מיינע מזכה זיין דאס מיר זאלין זיך דער מייען אין גן עדן מיט אנדערע צדיקים און צדקניות אין דם גרויסן לויטערן ליכט און צוא אנטפאנגען דיא גרויסע זענעפטיגונג פון שיין דיינם ליכט דר הייליגע שכינה און לאז אונז וויסין דיא גרויסע ווירדיקייט פון הייליקייט דיין הייליגן נאמן, אין דיינעם ליכט וועלין מיר זעהען ליכט אז דער פסוק זאגט מיט דיר איז די אורשפרונג דאס אייביג לעבין אין דיינעם ליכט וועלין מיר זעהען ליכט. עס זאל זיין באווילינגט דיא זאג פון מיינעם מויל און דיא גידאנקען פון מיינעם הארצין צוא פאר דיר גאט מיין באשעפער און מיין דער לייזער:

דיא תחנה זאגט מען אום מאנטיג מיט גרויס כונה.

עס זאל זיין באוויליגט צו פר דיר גאט אונזר גאט און גאט פון אונזרע עלטערן אונזר אלער באשעפער און דער באשעפער דיא גאנצע וועלט פון אנפאנג דיא וועלט מיט ווארט דיין הייליקייט מיט דיין ווילין און ווילין דיינע פארכטער און ווילין דיין גיזינד ישראל דו ביסט אליין און קיינער מער און צו אייביקייט וועסטו זיין אליין און איינציג, עס איז קיינער אן דיר צו רעגירין די וועלט און יענע וועלט, היינט אין דעם טאג האסטו גישטארקט די הימיל מיט אן שרייען דיינע הייליקייט און האסט אן גיברייט אשטול צו זיצין דרויף דיין ערהער און דרויף צו ריכטין מיט גירעכטיקייט דיינעם גיריכט אין דעם טאג די גירעכטין און די אום גירעכטין דרום האסטו היינט באשאפין דעם גיהנם צוא שטראפין די זינדיגער די זיך ניט פארכטין פר דיינעם גרים צארין דרום הער פון דער וועלט איך שפרייט אוים מיינע טענר צו פר דיר און בוק מיך און נייג מיך פאר דיר מיט גאנצין הארצין דאס דו זאלסט בהיטין מיך און אלע די מיינע פר דעם גיהנם און פאר

דיין שטרענגן גירעכט אונ ברייננ אונז ניט צו אום רעכט אונ היט אונז פר וואסער אונ פייער אונ פון אלעם בייזין אונ ניהייטר אונ פר אלע בייזע גישעבענעש פון בייזע ווינד, כלין אונ דונער שלאק. עם זייא דער הים אדר אויף דר גאסן, אין שלאף אדער וואכענדיג אדער פר אלע דער שרעקעניש, רוישין די גרויסע וואסער אדר שטראם דאס מער אדר פלייצונג וואסער פון אונטין אדר פון אויבין אונ פר אלע בייזע באגעגענעש וואס מיר באגעגענען אדר שטעגין אונ דאס מיר זאלין דינגען דיך מיט פריידין אונ מיט ריכטיגע הערצער דיין היילינגן נאמען. עם זאל זיין באוויליגט די זאג פון מיין מויל אונ די נידאנקן פון מיין הארצין צו פר דיר גאט מיין באשעפער אונ מיין דער לייזער:

די תחנה זאגט מען אום דינסטאג מיט גרוים כונה.

עם זאל זיין באוויליגט צו פר דיר גאט אונזר גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערין אונ באשעפר די גאנצע וועלט פון אנפאנג דער וועלט מיט ווארט דיינר היילינקייט מיט דעם ווילין דיינע פארכטער אונ ווילין דיין גיזינד ישראל, דו ביסט גיוועזן אליין אונ קיינר מער צו אייביקייט וועסטו זיין אליין אונ אייניגליך אונ קיינר איז דא אן דיר צו רעגירן די וועלט אונ יענע וועלט אז דעם טאג דאס דו האסט אן גיבריים צוא דיינע באשעפענעם אלע קריישער איר שפייז גראז אונ קרויט אונ אופס אלע באדערפענש דיינע באשעפענש אונ האסט בשאפין די ערד צו וואקסן דרויף אלע באדערפענעש דיינע באשעפענש איז מיט גרויסע גינאד אונ בארעמהארציקייט איטליכין באזונדר אונ איטליכין אין זיינעם פארים זונדערליך. אונ גיצירט אונ איטליכם אין זיינער נאטור. וויא גרוים זיינען דיינע וואונדר עס איז ניט דיין גלייבן אזו אמיינסטר אויף הימיל נאך אויף דר ערדן, גילויבט זיי דיין נאמען צו אייביג אמן ואמן: איך דיין דינסט איך קום מיט אניבויקטין לייב אונ מיט אצוברראכענע גימיט אונטער טעניג מיך צו פר דעם שטול דיין גיצדרטער אונ איך בעט אזו וויא איין ארומר פר דר טיר דאס רייכין דאס דו מיך אונ מיינם מאן אונ מיינע קינדר אונ מיין הויז גיזינד זאלסטו געבין צו אלער צייט מיט ארעבטע מאס אונזר שפייז ערליך אן שאנד אונ פון דיינע מילדע האנט אונ ניט פון הענט די לייט אונ גיב אונז אוואונונג איין ערליכען אן קריג אן השגת גבול דאס מיר זאלין קיינם זיין קיין נידראנג אונ קיינר

זאל אונז דרינגען אונ גיב אונזערע הייזער גאהענט ביי די שולין אונ ניט ווייט פון דאס בית המדרש דאס אז איך אונ מיין מאן אונ מיינע קינדער זאלין קענען באלד קומען צו דיין היילינגן נאמען דען גלייבין אויף דעם וועג דאס נימאנד זאל פר מיידין פון צו דינגן דיך מיט גאנצין הארצין אונ אן אלע הינדערניס. עם זאל זיין באוויליגט די רייד פון מיין מויל אונ די גדאנקן פון מיין הארצן צו פר דיר גאט מיין בשעפער אונ מיין דר לייזער:

די תחנה זאגט מען אום מיטוואך מיט גרוים כונה.

עם זאל זיין באוויליגט צו פר דיר גאט אונזר גאט אונ גאט פון אונזרע עלטערן אונזר באשעפר אונ דר באשעפר די גאנצע וועלט פון אנפאנג דיא וועלט מיט ווארט דיינער היילינקייט מיט דיינם ווילין אונ ווילין דיינע פארכטער אונ ווילין דיין גיזינד ישראל דוא ביסט גיוועזין אליין אונ קיינער מער אונ צו אייביקייט וועסטו אליין זיין אונ אייביג איינינגליך הייגט אין דעם טאג דוא ווערסט גיהייליגט אונ גיאיינצינגט אונ גלויבט אונטר דיינע באשעפענעש. דו האסט גישטעלט די זון אונ מאנד אונ שטערין איטליכס אין זיינע שטעל דא דיין פאלק ישראל וועלין ציילין דר פון די טעג אונ יאר צו רעכענען די ימים טובים אונ ראשי חדשים אונ תקופות אונ אלע גישעכעניש דאס הימילם צייכן אונ אויך צו לייכטין ביי טאג אונ ביי נאכט אונ צו שיידין דיא נאכט פון דעם טאג אונ דיא פינצטערנם פון די ליכט אונ דען גרוים ליכט פון דען קליינן ליכט דורך זעיבע אונטרשייד קומט אין דעם טאג דא קום איך דינסט טאכטר פון דיין דינסט מיט ניבויקטן קאפ צו דר ערד פר נעמען דיין היילינקייט אונ איך בעט דיך אום דיינע גרויסע גינאד אונ בארעמהארציקייט דאס דו זאלסט זיך דער בארימען איבער מיר אונ איבר מיינע קינדער אונ איבר אלע די ווייבער אונ קינדר אונטר דיינעם פאלק די זיך פארכטן פר שרעקניש פון דיין גירעכט. גאט אלמאכטיגר לאז קיין בייז ניט קומען אויף מיר אונ אויף מיינע קינדר אונ אויף אלע קינדר אונ באשירעם אונז פר בייזע לופט די דא זיינען אז הייגט אין דעם טאג אונ אויב זיי ווילין באשעדינן אונז אזו דעק דיין פליגיל איבער אונז אונ באשירם אונ באוואר אונ באשיץ אונז דען אבאשיצר ביסטו צו אלע די זיך באשיצן אין דיר אזו ווי דר פסוק זאגט גאט דער לייגט

זיינע קנעכט און זיי ווערין ניט פאר וויסט אלע דיא זיך באשיצין אין אים. עס זאל זיין באוויליגט דיא זאג פון מיין מויל און דיא גידאנקען פון מיין הארצין צו פר דיר גאט מיין באשעפער און מיין דער לייזער אמן:

דיא תחנה זאגט מען אום דאנערשטאג מיט גרויס כונה.

עס זאל זיין באוויליגט צו פר דיר גאט אונזר

גאט און גאט פון אונזרע עלטערן אונזר באשעפר און דר באשעפר פון דיא גאנצע וועלט פון אנפאנג דיא וועלט מיט ווארט דיינער היילקייט מיט דייגען ווילין און ווילין דיינע פארכטער און ווילין דיין גיזינד ישראל דו ביסט גיוועזן אליין און קייגר מער און צו אייביקייט וועסטו זיין אליין און אייביג איינציגליך און קיינער אן דיר הייגט אין דעם טאג הער פון דער גאנצע וועלט האסטו גיווירדיגט דיך און האסט באשאפין אלין דאס דא לעבט אונטער דם הימיל פיך און ווילדע טהיר ווירעם און ווידמען און פייגיל און פיש און האט גיבענשט זייא דאס זיי זאלין זיך מערין אין דר וועלט און זאלין זיך דר נערין און זיי זאלין זיין צו הילף צו אלע זאכין דיינער באשעפעניש און צו נוץ צו די וואס דיר דינן מיטין גאנצן הארצן און לערנן דיין תורה און האלטין דיין גיבאט און הייגט זעצטו דיך מיט דיין היילגין נאמען אויף די גירעכטע צוא ריכטין מיט גירעכטיקייט. דעם גירעכטין און גירעכטין דא קום איך דינסט טאכטער דיינער דינסט מיט גרויס דעמוטיקייט פאר דיר דיינע היילקייט און בעט גיב מיר אהערליכע נערונג צו גינערין מיך און מיין מאן און מיינע קינדער און דיא זיך פר זיכערין אין דיר און גיב מיר גיזונט אלע צייט צו דער נערין מיינע קינדער דיא קליינע און דאס קיין לייד זאלין ווידר פארין מיר און אלע ווייבער די אונטער ישראל די דא זייגען אירע קינדר צו דר ציהען זיי דאס זיי זאלין דינען דיין היילגין נאמען און דאס זיי זיך זאלין פארכטין פר דיר און זאלין ליב האבין דיך און מאך מיך און מיין מאן און מיינע קינדער אלע צייט גירעכט אין אירע זאכין ווען דוא ברייגגסט זיי פר דיין גירינכט און טוא אנטפאנגען די רייד פון אלע דיא גוטין ריידין אויף זיי און אויף מיר פר דיינם גיריכט. עס זאל זיין באוויליגט דיא זאג פון מיין מויל און דיא גידאנקען פון מיין הארץ צוא פאר דיר גאט מיין באשעפער און מיין דער לייזער אמן:

דיני ערב ראש השנה

אין דר גאנצר וואך וואס ראש השנה גיפאלט, הייבט מען אן זונטאג סליחות צוא זאגין אבער ווען ראש השנה גיפאלט מאנטיג אדער דינסטאג הייבט מען אן סליחות צו זאגין אין דער וואך וואס איז פאר דער וואך וואס ראש השנה גיפאלט אין איר. דער עולם איז זיך נוהג צו פאסטין דעם ערשטין טאג סליחות, און אנדערע מענטשין פאסטין די צעהן טעג. נאר ווייל אין דיא עשרת ימי תשובה איז דאך נאר דא זעקס טעג צום פאסטין, ווארום עס פאלין דאך אוועק בײדע טעג ראש השנה און שבת תשובה און ערב יום כפור, איבער דעם פאכטין זיי פאר ראש השנה דעם ערשטין טאג סליחות און ערב ראש השנה און נאך אנדערע צוויי סליחות טעג. און דיא תעניתים מוז מען ניט אויס פאסטין ביז ביי נאכט, נאר מען מעג דאוונען מנחה האלב איינס צוא מיטאג און מען זאגט עננו און נאך דעם בייסט מען אן: ערב ראש השנה איז זיך דער עולם נוהג צוא פאסטין אבער ניט ביז נאכט: מען מוז זיך באדין און גיין אין מקוה ארײן ערב ראש השנה, אבער ניט פריער פון זייגער איינס צו מיטאג: איינער וואס זיצט שבעה מעג גיין ערב ראש השנה אין שול צו סליחות און דאוונען: דער מנהג איז צו מאכין ערב ראש השנה נאך דם דאוונען התרת נדרים. און ווער עס פר שטייט ניט קיין לשון קודש זאל זאגין אויף טייטש (איך האב חרטה אויף אלע נדרים וואס איך האב גיטאן און וועל טאן) און מען קען זיי מתיר זיין (אויך האב איך חרטה אויף אלעם וואס איך האב אויף מיר גינומען בנדר), און דער עולם איז אים מתיר. דער נאך זאגט ער (איך בין מוסר מודעה אז ווען איך וועל טאן איין נדר זאל ער גאר ניט חל זיין):

סדר התרת נדרים

ההתרה איננה מועילה לאדם רק לנדרים ושבועות שבינו לבין עצמו. אבל לאלה שנוגעים לזולתו לכל איש שבעולם מאיזה דת שיהיה. או שנוגעים להממשלה. אין להם שום התרה בעולם כמבואר בהערה לכל נדרי לקמן:

שִׁמְעוּ נָא רַבּוֹתַי דַּיָּנִים מוּמְחִים כָּל נֶדֶר אוֹ שְׁבוּעָה אוֹ אִסּוּר וַאֲפִילוּ אִסּוּר הֲנָאָה שֶׁאָסַרְתִּי עָלַי אוֹ עַל אֲחֵרִים בְּכָל לָשׁוֹן שֶׁל אִסּוּר וְכָל מוֹצָא

שפתי שיצא מפי או שנדרתי ונמרתי בלבי אפילו לעשות איזו מצוה או איזו הנהגה טובה שנהגתי שלשה פעמים ולא התניתי שיהא בלי נדר הן דבר שעשיתי על עצמי או על אחרים הן אותם הידועים לי או שכבר נשכחו ממני בכלהון אתחרטנא בהון מעקרא. ושואל ומבקש אני התרה עליהם. ואין אני תוהא חס ושלום על קיום מעשים טובים שעשיתי רק אני מתחרט על שלא אמרתי בפירוש הנני אעשה דבר זה בלי נדר ושבועה וקבלה בלב לכן אני שואל ממעלתכם התרה בכלהון אני מתחרט על כל הנזכר בין אם היו מעשים הנוגעים בגוף או בנשמה או בממון. והנה מצד הדין המתחרט ומבקש התרה צריך לפרוט הנדר. אך דעו נא רבותי כי רבים הם ואי אפשר לפורטם ואין אני מבקש התרה על אותם נדרים שאין להתיר אותם. על כן יהיו נא בעיניכם כאלו הייתי פורטם:

והמתירין משיבין לו שלש פעמים בלשון הזה:

הכל יהיו מותרים לך הכל מחולים לך הכל שרוים לך אין כאן לא נדר ולא שבועה ולא אסור ולא הסכמה וקבלה בלב. אבל יש כאן מחילה וסליחה וכפרה. וכשם שמתירים אנחנו בבית דין של מטה כך יהיו מתרים בבית דין של מעלה:

ואחר כך יתא מוסר מודעה לפניהם ואומר בלשון הזה:

הרי אני מוסר מודעה לפניכם ואני מבטל מכאן ולהבא כל הנדרים וכל השבועות ואסורין והסכמות וקבלות בלב שאקבל עלי בעצמי חוץ מנדרי תענית בשעת מנחה ובאם שאשכח תנאי מודעה הזאת ואדור מהיום עוד. מעתה אני מתחרט עליהם ומתנה עליהם שיהיו כלן בטלין ומבטלין לא שרירין ולא קימין ולא יהון חלין כלל וכלל בכלהון אתחרטנא בהון מעתה ועד עולם:

דיני ראש השנה

דיא פוסקים שרייבין אז די צווייא נעכט פון ראש השנה מאכט מען שהחינו ביי דעם קידוש. אויך די ווייבער זאלין מאכין שהחינו ביי זייער ליכט צינדין. אונ אטייל פוסקים ווילען האבין אז די אנדערע נאכט ר"ה מאכט מען ניט קיין שהחינו אינ זייער טעם איז ווייל די צוויי טעג ר"ה זיינען גירעכינט פאר אלאנגען טאג. זיי זיינען איין קדושה דרום בלייבט בייא דיא פוסקים אחרונים אז דיא אנדערע נאכט פון ר"ה זאל מען בשעת קידוש אנייע פרי אדער אנייע בלי געמען אין דר האנד אונ זאל רחיף זיין בונה האבין בשעת שהחינו אזו איז ער יוצא לכל הדעות: די פוסקים שרייבן אז מען פאר געסט זכרנו צו זאגין אין דער שמונה עשרה אונ מהאט שוין די ברכה אויס גילאזט דארף מען ניט פון אן הויב שמ"ע אן הייבין אונ אזו איז דער דין בייא מי כמוך אונ וכתוב אונ בספר. אויך ווען מען האט זיך טועה גיוועזן אונ האט גיזאגט האל הקדוש אז מען דר מאנט זיך תיכף אין די רייד זאל מען זאגין המלך הקדוש אונ מען דארף ניט פון אן הייב שמ"ע אן הייבען אבער ווען ער איז מסופק אויב ער האט גיזאגט המלך הקדוש אונ ער האט שוין אן גיהויבין דיא אנדערע ברכה מוז ער פון אנהייב שמ"ע אנהויבין. דר טורי זהב שרייבט אז מען האט זיך טועה גיוועזן אונ מען האט ניט גיזאגט המלך המשפט אז ער האט זיך דר מאנט איידר ער איז עושה שלום אוים גיגאנגען זאל ער אן הויבין פון השיבה שופטנו ביז סוף שמ"ע אבער אז ער איז שוין עושה שלום אויס געגאנגן זאל ער אנהויבן אנהייב ש"ע בדרך נדבה אונ ניט פון חיוב וועגין: דיא פוסקים שרייבין ווען ר"ה גיפאלט אום שבת זאגט מען ניט אבינו מלכנו דער טעם איז ווייל די ל"ט אבינו מלכנו זיינען גישטעלט גיווארין קעגין די ל"ט מלאכות אויך איז אבינו מלכנו גישטעלט גיווארין

קעג׳ן

סקמ"ם ־׳

קענין די י״ח ברכות פון שמונה עשרה אונ אום שבת דארף מען ניט דר מאנן קיין מלקות אויך ניט שי״ע של רה״ל. אונ דאס אבינו מלכנו איז אפארקטיגע תפלה נום ניט צו דר שרייבן אונ אז דר גרויסר תנא רבי עקיבא האט די תפלה מתפלל גיוועזן אויף רעגין אזו איז זיין תפלה אן גינומן גיווארין אזו ווי עס שטייט אין סדר תענית, אונ רבי אייזק טירנא שרייבט אבינו מלכנו חטאנו לפניך האט אזו פיל אין דר צאל אז עקיבא בן יוסף יסוד בו: רבינו סעדיה הגאון שרייבט אז בשעת תקיעות טאר מען ניט רידין, דען עס זיינן אכט מצות וואס מען טאר ניט רידין בשעה מען טוט זיי אונ דאס זיינן זיי. הלל. ספר תורה. ברכת כהנים. תפילין. וידוי. שופר. מגילה. עומר. דר סימן איז דרויף הבכת רשטש דאס איז טייטש פר גנעם אונ הער אבער רידין טאר מען ניט:

תפלת ראש השנה לערבית לשחרית ולמנחה

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים קונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה:

זכרנו לחיים. מלך חפץ בחיים. וכתבנו בספר החיים. למענך אלהים חיים:

מלך עוזר ומושיע ומגן: ברוך אתה יי מגן אברהם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע: מוריד הטל:

מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה:

מי כמוך אב הרחמן (במנחת שבת הרחמים) זוכר יצוריו לחיים ברחמים:

ונאמן אתה להחיות מתים: ברוך אתה יי מחיה המתים:

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה:

לדור ודור המליכו לאל כי הוא לבדו מרום וקדוש:

ובכן יתקדש שמך יי אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מלכות בית דוד משיחך ועל מכונך והיכלך:

ובכן תן פחדך יי אלהינו על כל מעשיך. ואימתך על כל מה שבראת. וייראוך כל המעשים וישתחוו לפניך כל הברואים. ויעשו כלם אגדה אחת לעשות רצונך בלבב שלם. שידענו יי אלהינו שהשלטן לפניך. עז בידך

ובכן אזו בעט איך דיך תן פחדך גיב דיין פחד גאט אונזר גאט על כל מעשיך אויף גאר דיין ווערק ואימתך אונ דיין פארכט על כל אויף אלע דיינע בשעפעניש וייראוך אונ לאזין זיך פארכטין פר דיר אלע ווערק וישתחוו אונ לאזין זיך בוקין פר דיר אלע בשעפעניש ויעשו אונ לאזין זיך מאכין אלע איין בונד לעשות רצונך זיי זאלין טאן דיין ווילן מיט דעם גאנצין הארצין. שידענו אזו וויא מיר ווייסין גאט אונזר גאט דאס דיא גיוועלטיקייט

רך ״פ ד׳

איז

וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:
וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ. וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ. שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ. וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ. וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ. וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:
וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ. וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ. וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ. וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ. וְהָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ בְּעָשָׁן תִּכְלֶה. כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:
וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְבַדֶּךָ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ. יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:
קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ. וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ. כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

איז פאר דיר שוי דער מאכט איז אין דיין האנט וגבורה אונ שטארקייט איז אין דיין רעכטע האנט ושמך אונ דיין נאמען איז פארכטיג אויף אלע דיינע באשעפעניש:
ובכן תן כבוד יי לעמך איך בעט דיך גיב כבוד צו דיין פאלק. אלויב צו דיינע פארכטער אונ אגוטע האפנונג צו דיינע פארשטער ופתחון פה אונ עפענן דאס מויל צו די וואס האפן צו דיר שמחה מיט שמחה זאלסטו זיי ברייגנגן צו דיין לאנד וששון אונ מיט פרייד צו דיין שטאט וצמיחת אונ אשפראצונג פון הערשאפט צו דיין קעניג דוד ועריכת אונ זאלסט אן ריכטן איין דר לייכטונג צום זון פון ישי דיין געזאלבטין במהרה בימינו באלד אונ גיך:
ובכן צדיקים אונ אז די צדיקים וועלין זעהן אז משיח וועט קומן וועלין זיי זיך פרייען וישרים אונ די רעכטפארטיגע וועלן לוסטיג זיין אונ די חסידים מיט געזאנג וועלן זיך פרייען ועולתה אונ דאס אום רעכט וועט צו שליסין איר מויל , אונ דאס גאנצע בייזקייט וועט פאר לענט ווערין וויא ארויך אז דו וועסט איבער פירין פון דער ערד דיא מוטוויליקייט דאס הייסט דעם יצר הרע וואס ברייגגט גאר דאס שלעכטס:
ותמלוך אתה אונ דו גאט וועסט קיניגין אליין אויף גאר דיין ווערק בהר אויף דם בארג פון ציון וואו דיין כבוד רועט ובירושלים אונ אין ירושלים דיין היילגע שטאט כתוב אזוא וויא עס שטייט אין תהלים ימלוך יי גאט ברוך הוא וועט קיניגין אויף אייביג דיין גאט פון ציון וועט קיניגין צווא אלע געבירטין הללויה לויבט גאט:
קדוש אתה דו ביסט היילג אונ דיין נאמן איז פארכטיג ואין אונ עס איז ניט פר האנדן קיין גאט חוץ דיר כתוב וויא עס שטייט געשריבין ויגבה אונ גאט ב"ה איז געווארין דער הויבין אין משפט והאל הקדוש אונ דער היילגער גאט איז געהייליגט געווארין מיט

סקס"פ ר'　　דיא

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו ורצית בנו ורוממתנו מכל הלשונות. וקדשתנו במצותיך וקרבתנו מלכנו לעבודתך. ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת:

וען עס גיפאלט ראש השנה אום מוצאי שבת זאגט מען דאס:

ותודיענו יי אלהינו את משפטי צדקך ותלמדנו לעשות חקי רצונך. ותתן לנו יי אלהינו משפטים ישרים ותורות אמת חקים ומצות טובים ותנחילנו זמני ששון ומועדי קדש וחגי נדבה ותורישנו קדשת שבת וכבוד מועד וחגיגת הרגל. ותבדל יי אלהינו בין קדש לחול בין אור לחשך בין ישראל לעמים בין יום השביעי לששת ימי המעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלת ואת יום השביעי מששת ימי המעשה קדשת. הבדלת וקדשת את עמך ישראל בקדשתך:

ותתן לנו יי אלהינו באהבה את יום (לשבת השבת הזה ואת יום) הזכרון הזה. ואת יום טוב מקרא קדש הזה. יום (זכרון) תרועה (באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון ירושלים עיר קדשך. וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום ביום (לשבת השבת הזה וביום) הזכרון הזה. ביום טוב מקרא קדש הזה: זכרנו יי אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים: ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו כי אל מלך חנון ורחום אתה:

אלהינו ואלהי אבותינו מלוך על העולם כלו בכבודך והנשא על כל הארץ ביקרך. והופע בהדר

די צדקה וואס ער טוט צו גאר די וועלט: ברוך געלויבט ביסטו גאט דר הייליגר קיניג:

די טייטש פון אתה בחרתנו אונ פון ותודיענו גיפינט מען אין תפלת שלש רגלים:

ותתן לנו אונ דוא גאט אונזער גאט האסט אונז גיגעבין מיט ליבשאפט את יום (דעם טאג פון שבת אונ) דעם טאג ראש השנה יום אזו איין טאג וואס מען בלאזט שופר (אזכרון פון שופר) מקרא דער טאג ווערט אן גירופין איין הייליגער טאג זכר איין אנדיינקונג צו יציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו אונזר גאט אונ אונזרע עלטערינס גאט, קיניג אויף גאר דר וועלט מיט דיין כבוד והנשא אונ ווער דר הויבן אויף גאר דר לאנד מיט דיין עהרע והופע אונ שיין מיט דיין גרוים אונ שטארק שיינקייט אויף אלע וואס זיצן אין דר וועלט

סקט״פ ר׳ וידע

גאון עזך על כל יושבי תבל ארצך. וידע כל פעול כי אתה פעלתו. ויבין כל יצור כי אתה יצרתו. ויאמר כל אשר נשמה באפו. יי אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה: (לשבת אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו) קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך. שבענו מטובך ושמח נפשנו בישועתך. (לשבת והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת (שבתות) קדשך וינוחו בה (בו. בם) כל ישראל מקדשי שמך) וטהר לבנו לעבדך באמת. כי אתה אלהים אמת ודברך מלכנו אמת וקים לעד: ברוך אתה יי מלך על כל הארץ מקדש (לשבת השבת ו)ישראל ויום הזכרון:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה. והשב העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל. ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך: ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים: ברוך אתה יי המחזיר שכינתו לציון: מודים דרבנן

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד. צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת. ערב ובקר וצהרים. הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך כי מעולם קוינו לך:

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך מלכנו תמיד לעולם ועד:

וכתוב לחיים טובים כל בני בריתך:

וכל החיים יודוך סלה ויהללו שמך הגדול לעולם כי טוב (האל ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב): ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות:

לש"ץ ברכת כהנים

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך. ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום. וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך:

וידע כל פעול און איטליכער וואס איז וואָרין געווערקט זאל וויסין אַז דוא האָסט אים געווערקט און איטליכס באַשעפעניש זאל פאַר שטיין אַז דו האָסט אים באַשאַפֿן ויאמר און איטליכער וואס האָט איין נשמה זאל זאָגין אַז גאָט דער גאָט פון די ישראל איז איין מלך און זיין קיניגרייך געוועלטיגט אין אַלעמען קדשנו הייליג אונז מיט דיינע מצות און גיב אונזר חלק אין דיין תורה מאך אונז זאַט פון דיין גוטקייט און מאך אונז פרייען מיט דיין הילף און ריינ'ג אונזער האַרץ צו דינען דיך מיט אמת וואָרום דו ביסט דער אמתר גאָט און דיינע רייד זיינען אמת און דו לעבסט אייביג ברוך גילויבט ביסטו גאָט קיניג אויף גאָר דער וועלט ער הייליגט (דעם שבת און) די ישראל און דעם טאָג ראש השנה:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמוֹץ לִפְנֵי רוּחַ וּמַלְאַךְ יְיָ דּוֹחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

אין דיא נעכט פון ראש השנה אונ יום כפור פאר קדיש תתקבל זאגט מען לדוד מזמור (כ״ד):
דיא ערשטע נאכט פון ראש השנה זאגט אייגער צום אנדערין לשנה טובה:

לנקבה	לזכר
לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתְבִי וְתֵחָתֵמִי:	לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתֵב וְתֵחָתֵם:
לנקבות: לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתַבְנָה וְתֵחָתַמְנָה:	לזכרים: לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתְבוּ וְתֵחָתֵמוּ:

קידוש לראש השנה

ווען עס גיפאלט ראש הַשָּׁנָה אום שַׁבָּת הייבט מען אן יוֹם הַשִּׁשִּׁי ביז בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת אונ דער נאך זאגט מען דאס:
אויף וויין סַבְרִי מָרָנָן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה וְאֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. יוֹם (לשבת זִכְרוֹן) תְּרוּעָה (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם. כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים. וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

אין דיא צווייטע נאכט פון ראש הַשָּׁנָה נעמט מען אנייע פרי אדער מען קלייד זיך אן אנייעם בגד צו די בְּרָכָה שֶׁהֶחֱיָנוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לִזְמַן הַזֶּה:

ווען עס גיפאלט ראש הַשָּׁנָה אום מוצאי שַׁבָּת זאגט מען פאר שֶׁהֶחֱיָנוּ בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ אונ הַבְדָּלָה מען געפינט עס ביים קדוש פון שָׁלֹשׁ רְגָלִים:

די ערשטע נאכט ראש השנה איז מען זיך נוהג צו עסן איין זיסן עפיל מיט האניג אין אנפאנג סעודה את מען זאגט דיא ברכה בורא פרי העץ את דער נאך זאגט מען דאס:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּחַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה:

שען איז זיך נוהג נים צוא עסן אום ראש השנה קיין שום זויערע זאכין. אויך איז מען זיך נוהג צו עסן מילנרויסע אונ מען זאגט יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שנרבה זכיות כרמן:

סכמ״פ ר׳

סדר תקיעות

איידער מען בלאזט שופר זאגט מען דאס דרייא מאל :

למנצח לבני קרח מזמור : כל העמים תקעו כף הריעו לאלהים בקול רנה : כי יי עליון נורא מלך גדול על כל הארץ : ידבר עמים תחתינו ולאמים תחת רגלינו : יבחר לנו את נחלתנו את גאון יעקב אשר אהב סלה : עלה אלהים בתרועה יי בקול שופר : זמרו אלהים זמרו זמרו למלכנו זמרו : כי מלך כל הארץ אלהים זמרו משכיל : מלך אלהים על גוים אלהים ישב על כסא קדשו : נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם כי לאלהים מגני ארץ מאד נעלה :

והתוקע מתחיל וגם הקהל יאמרו כל פסוק ופסוק :

מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה :

קולי שמעה כחסדך יי כמשפטך חיני :
ראש דברך אמת ולעולם כל משפט צדקך :
ערוב עבדך לטוב אל יעשקוני זדים :
שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב :
טוב טעם ודעת למדני כי במצותיך האמנתי :
נדבות פי רצה נא יי ומשפטיך למדני :

עלה אלהים בתרועה יי בקול שופר :

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי המשפט שבזכות אלו השמות היוצאים מר״ת אל נא קרב תשועת מצפיך פחודיך סר תוציאם ממאסר פדת סועים פתח סומים ימינך מצפים דלה יוקשים וקבץ נפוצים סמוך יה מפלגים שתקרע המסכים והמקטריגים אשר הם מבדילים בינך ובין עמך ישראל : ארוממך אלהי המלך המשפט שומע קול תרועת עמך ישראל ברחמים :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו לשמוע קול שופר :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה :

תקיעה שברים תרועה תקיעה
תקיעה שברים תרועה תקיעה
תקיעה שברים תרועה תקיעה שב

ויתודה בלחש

תקיעה שברים תקיעה
תקיעה שברים תקיעה
תקיעה שברים תקיעה שב

ויתודה בלחש

תקיעה תרועה תקיעה
תקיעה תרועה תקיעה
תקיעה תרועה תקיעה גדולה :

ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיעלו אלו המלאכים היוצאים מן השופר ומן התקיעה ומן השברים ומן התרועה ומן התקיעה ומן קש״ק ומן קר״ק לפני כסא כבודך וימליצו טוב בעדנו לכפר על כל חטאתינו :

יהי רצון עס זאל זיין באוויליגט פאר דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין עס זאל אויף גיין די מלאכים הממונים על שופר אונ פון די תקיעה אונ פון די שברים אונ פון דיא תרועה אונ פון תקיעה. אונ פון תקיעה שברים תקיעה אונ פון תקיעה תרועה תקיעה. פאר דיין כסא הכבוד אונ זאל פאר אונז אפאַרשפּרעכער זיין צו פאר געבין אלע אונזערע זינד אמן :

כבי״ם ר

אַשְׁרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יְיָ בְּאוֹר פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן:
בְּשִׁמְךָ יְגִילוּן כָּל הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ:
כִּי תִפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ אָתָּה וּבִרְצוֹנְךָ תָּרוּם קַרְנֵנוּ:
אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אשרי ביז הללויה

ווען מאן יְהַלְלוּ אונ מַאן שְׁטֶעלְט אַרַיין די סֵפֶר תּוֹרָה אין אָרוֹן הַקֹּדֶשׁ אונ דר חַזָּן זָאגְט חֲצִי קַדִּישׁ אונ מַאן דַאוִוינְט מוּסָף. אונ ווען עס פַאלְט אום שַׁבָּת בְּלָאזְט מַאן נִיט קֵיין שׁוֹפָר נָאר נָאךְ דעם לֵייעֶנֶן זָאגְט מַאן יְקוּם פּוּרְקָן. מִי שֶׁבֵּרַךְ. אַשְׁרֵי. שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה:

מוּסָף לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

לְדוֹר וָדוֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלֶךָ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ. וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ. וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים. וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשָּׁלְטָן לְפָנֶיךָ. עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ. וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ. שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ.

וששון לעירך. וצמיחת קרן לדוד עבדך. ועריכת נר
לבן ישי משיחך במהרה בימינו:
ובכן צדיקים יראו וישמחו. וישרים יעלוזו. וחסידים
ברנה יגילו. ועולתה תקפץ פיה. והרשעה כלה
בעשן תכלה. כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ:
ותמלוך אתה הוא יי אלהינו לבדך על כל מעשיך בהר
ציון משכן כבודך ובירושלים עיר קדשך.
ככתוב בדברי קדשך. ימלוך יי לעולם אלהיך ציון
לדר ודר הללויה:
קדוש אתה ונורא שמך. ואין אלוה מבלעדיך. ככתוב
ויגבה יי צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש
בצדקה: ברוך אתה יי המלך הקדוש:

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו
ורצית בנו ורוממתנו מכל הלשונות.
וקדשתנו במצותיך וקרבתנו מלכנו לעבודתך.
ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת:
ותתן לנו יי אלהינו באהבה את יום (לשבת השבת הזה ואת יום)
הזכרון הזה. ואת יום טוב מקרא קדש הזה. יום
(זכרון) תרועה (באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:
ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו.
ואין אנו יכולים לעשות חובותינו בבית בחירתך
בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו. מפני היד
שנשתלחה במקדשך: יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי
אבותינו מלך רחמן שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך

ומפני חטאינו און פון וועגין אונזרע זינד זיינן מיר געווארין פר טריבן פון אונזר לאנד
ונתרחקנו און מיר זיינן געווארן דר ווייטערט פון אונזר ערד ואין און מיר קענן ניט
מקריב זיין די קרבנות וואס מיר זיינן מחויב מקריב צו זיין אין דיין אויס דר ווילטין
הויז אין דעם גיאכפערטן און היילגן הויז וואס דיין נאמן איז דרויף גירופין. מפני פון
דעם פיינדס האנד וואס זיא איז גישטרעקט געווארן אין דיין בית המקדש און האט
חרוב גימאכט: יהי מיר בעטן דיך גאט אונזר גאט און גאט פון אונזרע עלטערן דאס
דיין ווילן זאל זיין מלך דו דר בארעמיגר קיניג שתשוב זאלסט זיך אום קערן און זאלסט

ייך   סקמ"ש ר'

ברחמיך הרבים ותבנהו מהרה ותגדל כבודו: אבינו מלכנו
אלהינו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה והופע והנשא
עלינו לעיני כל חי וקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו
כנס מירכתי ארץ: והביאנו לציון עירך ברנה ולירושלים
בית מקדשך בשמחת עולם. ושם נעשה לפניך את
קרבנות חובותינו תמידים כסדרם ומוספים כהלכתם:
ואת מוספי כ״ל גם כשחל בחול (לשבת יום השבת הזה ו) יום הזכרון הזה
ויום טוב מקרא קדש הזה. נעשה ונקריב לפניך באהבה
כמצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה
עבדך מפי כבודך כאמור:

לשבת וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימם ושני עשרנים סלת מנחה
בלולה בשמן ונסכו: עלת שבת בשבתו על עלת התמיד
ונסכה: (זה קרבן שבת וקרבן היום כאמור:)

ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת
עבדה לא תעשו יום תרועה יהיה לכם: ועשיתם עלה לריח
ניחח ליי פר בן בקר אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימם:

זיך איבר אונז מרחם זיין ועל אונ איבר דיין בית המקדש מיט דיין פיל דר בארימהקייט
ותבנהו אונ זאלסט אים גיך בויען ותגדל אונ זאלסט גרויס מאכין זיין כבוד אזו וויא דו
האסט אונז מבטיח גיוועזן דורך דיינע נביאים דאס דר כבוד פון דעם בית האחרון
וועט גרעסר זיין פון דעם ערשטן אבינו אונזר פאטר אונזר קיניג גלה מיר בעטן דיך דו
זאלסט מגלה זיין דעם כבוד פון דיין מלוכה איבער אונז והופע אונ דער הויב דיך אונ
וייז דיין גרויסקייט איבר אונז דאס אלע זאלן דאס זעהן אז דוא ביסט אונזער גאט
וקרב אונ מאך נאהענט אונ נעם צו נויף אונזרע פר שפרייטע פון צווישן די פעלקער
ונפוצותינו אונ אונזרע פר שפרייטע זאמיל איין פון די ענדין פון דער וועלט והביאנו אונ
ברינג אונז אין דיין שטאט ציון מיט גיזאנג ולירושלים אונ קיין ירושלים וואו דיין בית
המקדש איז בשמחת מיט דער שמחה וואס מיר האבין פון פריער גיהאט אז מיר זיינען
ארויס גיגאנגן פון מצרים איז דיא שכינה מיט אונז גיוועזן די שמחה זאלין מיר ווידער
האבין ושם אונ דארטין אין ירושלים וועלין מיר מקריב זיין פר דיר די קרבנות וואס
מיר זיינן שולדיג צו ברייננן תמידים דיא קרבנות וואס מען האט תמיד מקריב גיוועזן
כסדר אזו ווי זיי שטייען אין דר תורה אנ גישריבין ומוספים אונ קרבנות פון מוסף ווי
דר דין איז. אונ די מוספים פון דעם טאג דעם גדעכעניש וועלן מיר אן ברייטן אונ מקריב
זיין צו פר דיר מיט ליבשאפט כמצות אזו וויא די גיבאט פון דיין ווילין כמו אזו וויא דו
האסט אן גישריבין אין דיין תורה על דורך דיין קנעכט משה מפי פון דיין גיעהרט
מויל אזוא וויא אין פסוק שטייט:

ובחדש השביעי אונ אין זיבעטן מאנהייט איין טאג אין חדש איין רופונג פון הייליקייט
זאל זיין צוא אייך. אלע מלאכות וואס זיינען איין עבודה זאלט איר ניט טאן
איין טאג פון שאלונג צוא בלאזין שופר זאל זיין צוא אייך. אונ איר זאלט מאכין
ככת״פ ר׳ אקרבן

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר. שְׁלשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ. וּשְׁנֵי שְׂעִירִים לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם: מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ:

לשבת יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ. וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ. חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת*) וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם: וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד: אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס זוּלָתוֹ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ. וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

וְעַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ. לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם עֲלֵיהֶם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

אַקָרְבָּן עוֹלָה אַגִישְׁמַאק צוּא פָאר גָאט, אַיין יוּנְגֶע שְׁטִיר אוּנ אַיין בָּארַאן, שָׁאף וָואס אַיְאר אַלְט זִיבְּן גַאנְצֶע אָן אַמוּם:

וּמִנְחָתָם תסכיהם כמדובר אוּנ זַייעֶר מִנְחָה אוּנ זַייעֶר גִיסוּנְג אַזוֹ ווִיא אִין דֶער תּוֹרָה אִיז גֶיזָאגְט גֶיוָוארִין דְרַייא צֶעהֶנְטִיל צוּא אַיין שְׁטִיר אוּנ צְוַייא צֶעהֶנְטִיל צוּא אַבָּארַאן אוּנ אַיין צֶעהֶנְטִיל צוּ אַשָׁאף אוּנ וַויין ווִיא זַיין גִיסוּנְג אוּנ צְוַייא צִיקְלַאךְ צוּ פַר גֶעבִּין דִי זִינְד אוּנ צְוַייא קָרְבָּנוֹת תְּמִידִים אַזוֹ ווִי דֶר סֵדֶר אִיז, חוּץ דִי קָרְבָּנוֹת פוּן ראֹשׁ חֹדֶשׁ אוּנ אִיר מִנְחָה וָואס מֶען פְלֶעגְט מַקְרִיב זַיין אוּנ דִיא עוֹלָה וָואס מֶען הָאט מַקְרִיב גִיוֶוען אַלֶע טָאג אוּנ אִיר מִנְחָה אוּנ זַייעֶרֶע נְסָכִים ווִי זַייעֶר רֶעכְט אִיז צוּ אַיין גִישְׁמַאק וְוענְעפְּטִיקַייט אַיין פַייעֶר אָפְּפֶער צוּ גָאט:

סקס״ב ר׳ *) בעת מ״ת ונאמר

וְנֶאֱמַר לֹא הִבִּיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהָיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת מֶלֶךְ בּוֹ: וְנֶאֱמַר וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר כִּי לַייָ הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְנֶאֱמַר יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט: וְנֶאֱמַר שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְיָ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְיָ צְבָאוֹת אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן

וְנֶאֱמַר אונ נאך א פסוק שטייט אין דר תורה גאט קוקט ניט קיין אום רעכט אין יעקב אונ זעהט ניט קיין מדיקייט צווישן ישראל כלומר חאטשע די ישראל טוען עבירות מאכט ער זיך גלייך אז ער זעהט דאס ניט ווארום גאט זיין גאט איז מיט אים אונ דאס שאלין פון איין מלך איז צווישן זייא. אונ נאך איין פסוק שטייט אין דער תורה זיי טוען זיך איין זאמלן די עלצטע פון דעם פאלק אז אלע ישראל ווערן זיך מיט אנאנדר איין זאמלן. אונ אין דיינע הייליגע כתובים וואס דוד המלך האט גמאכט שטייט אזו דען צו גאט איז די מלוכה אונ גאט איז אמושל צווישן די פעלקר. אונ נאך איין פסוק שטייט גאט איז איין מלך ער איז אן גקלייד הערשאפט ער איז אן גקלייד מיט שטארקייט אויך טוט ער אן ברייטן די וועלט זיא טוט זיך ניט אויס גליטשן ונאמר אונ נאך א פסוק שטייט גישריבן אז שלמה המלך האט גבויט דעם בית המקדש אונ האט גיוואלט אריין ברייגן דעם ארון הקדש האבן זיך די טויערין צו נויף גישלאסן אונ האבן זיך ניט גיוואלט עפענן האט ער גיבעטין אונ האט גיזאגט שאו שערים הייבט אויף איר טויערן אייער הויבט אונ הייבט אייך אויף איר טירן אייביגע דען אז דער בית המקדש איז חרוב גיווארן בעוה״ר האבן די שונאים קיין שליטה ניט גהאט אין די טויערן נאר זיי זיינן אין דר ערד פר שוואונדן גווארן דרום הייסן זיי פתחי עולם, האט ער גיבעטין לאז אריין קומען דר מלך וואס דר כבוד איז צו אים האבין דיא טויערין גיפרעגט מי זה ווער איז דר מלך פון כבוד דען זיי האבין גיטראכט אז ער מיינט דאס אויף זיך האבין זייא איהם גיוואלט ערשלאגין האט ער גיזאגט איך זאג אויף גאט מלך הכבוד, אזו וויא עס שטייט ווייטר ה׳ עזוז גאט ער איז אשטארקער ה׳ גבור גאט איז איין שטארקר בעל מלחמה הייבט אויף איר טויערן אייער הויבט אונ הייבט אייך אויף איר טירין פון אייביג אונ לאז אריין קומען דר מלך הכבוד מי הוא ווער איז דר מלך פון כבוד גאט דר העד ער איז דר מלך פון כבוד צו אים איז ראוי דר כבוד אויף אייביג: וְעַל ידי עבדיך אונ דורך דיינע נביאים שטייט גישריבן אזו האט גאט גזאגט דר גאט פון יעקב אונ זיין דר לייזר דר גאט פון הערשאפט איך בין דר ערשטר אונ איך בין דר הינטערשטער אונ חוץ מיר איז ניט פר האנדין איין גאט. ונאמר אונ נאך א פסוק

וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים: וְנֶאֱמַר וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַייָ הַמְּלוּכָה: וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלוֹךְ עַל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ. וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ. וְיֵדַע כָּל פָּעוּל כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ. וְיָבִין כָּל יָצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ. וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְאַפּוֹ. יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

ותוקעין גם בלחש תשר״ת תש״ת תר״ת

אַתָּה זוֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם וּפוֹקֵד כָּל יְצוּרֵי קֶדֶם. לְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל תַּעֲלוּמוֹת וַהֲמוֹן נִסְתָּרוֹת שֶׁמִּבְּרֵאשִׁית. כִּי אֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ. וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: אַתָּה זוֹכֵר אֶת כָּל הַמִּפְעָל. וְגַם כָּל הַיְצוּר לֹא נִכְחַד מִמֶּךָּ. הַכֹּל גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. צוֹפֶה וּמַבִּיט עַד סוֹף כָּל

שְׁטֵייט גִישְׁרִיבְּן אוּנ זֵיי וֶועלְן אוֹיף גֵיין הֶעלְפֶער אוֹיף דִי בֶּערְג פוּן צִיּוֹן צוּא מְשַׁפְּטִין דֶעם בַּארְג פוּן עֵשָׂו אוּנ עֶס וֶועט זַיין צוּ גָאט דִי מְלוּכָה. אוּנ נָאךְ אִיז וָוארְן גִיזָאגְט אוּנ גָאט וֶועט זַיין צוּ אַיין מֶלֶךְ אוֹיף גָאר דֶר וֶועלְט דֶעם זֶעלְבִּיגְן טָאג וֶועט גָאט זַיין אֵיינִיג אוּנ זַיין נָאמֶען וֶועט זַיין אֵיינִיג ובתורתך אוּנ אִין דַיין תּוֹרָה שְׁטֵייט גִישְׁרִיבִּין שמע ישראל הֶער צוּא יִשְׂרָאֵל גָאט אוּנְזֶר גָאט אִיז אֵיינִיג:

דיא טייטש פון .(אלהינו) גיפינט מען אין תפלת ראש השנה:

אַתָּה זוכר מעשה עולם דוּ גִידֵיינְקְסְט דִי וֶוערְקְן פוּן דֶר וֶועלְט אוּנ גִדֵיינְקְסְט אַלֶע בַּשֶׁעפֶענִשׁ פוּן לַאנְגֶר צַייט אָן לפניך פַר דִיר אִיז אַנְטְפְּלֶעקְט אַלֶע גִיהַיימְעֶנְס אוּנ פִיל פָאר בָּארְגֶענֶע זַאכְן פוּן שֵׁשֶׁת יְמֵי בְרֵאשִׁית כי אין דֶען עֶס אִיז נִיט פַאר הַאנְדִין קֵיין פַאר גֶעסוּנְג פַר דַיין כִּסֵּא הַכָּבוֹד אוּנ עֶס אִיז נִיט קֵיין פַר בָּארְגוּנְג פַר דַיינֶע אוֹיגְן אתה זוכר דוּ גִידֵיינְקְסְט אַלֶעס וָואס אִיז גִיוֶוערְקְט, אוֹיךְ אַלֶע בַּשֶׁעפֶענִשׁ זַיינֶן נִיט פַר מִיטִין פוּן

סקמ״פ ר׳ יט דיר

הדורות. כי תביא חק זכרון להפקד כל רוח ונפש. להזכר מעשים רבים והמון בריות לאין תכלית. מראשית כזאת הודעת. ומלפנים אותה גלית. זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון. כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב: ועל המדינות בו יאמר. איזו לחרב. ואיזו לשלום. איזו לרעב. ואיזו לשבע. ובריות בו יפקדו להזכירם לחיים ולמות. מי לא נפקד כהיום הזה. כי זכר כל היצור לפניך בא. מעשה איש ופקדתו. ועלילות מצעדי גבר. מחשבות אדם ותחבולותיו ויצרי מעללי איש: אשרי איש שלא ישכחך. ובן אדם יתאמץ בך. כי דורשיך לעולם לא יכשלו. ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך. כי זכר כל המעשים לפניך בא ואתה דורש מעשה כלם: וגם את נח באהבה זכרת. ותפקדהו בדבר ישועה ורחמים בהביאך את מי המבול לשחת כל בשר מפני רוע מעלליהם. על כן זכרונו בא לפניך יי אלהינו

דיר הכל גלוי אלץ איז אנטפלעקט אונ וויסיגליך פר דיר גאט אונזר גאט ער לוגט ביז אין ענד פון אלע דורות דען עס וועט קומען אגידעכעניש צו גדיינקען אלע לייבער צו גידיינקען פיל ווערק אונ ברומונג פון לייטין אן איין סוף מראשית פון ערשטין אנפאנג האסטו לאזן וויסין אונ פון פריער האסטו זיא אנטפלעקט זה היום דר היינטיגער טאג פון ראש השנה איז דר אן הויב פון דיין ווערק ער איז אגידעכעניש צום ערשטן טאג פון דר וועלט בשעפעניש כי חוק ער איז איין גידעכעניש צוא די ישראל ער איז איין טאג וואס גאט פון יעקב טוט משפטן אלע בשעפעניש ועל המדינות אונ אויף די מדינות ווערט גיזאגט דעם היינטיגין טאג וועלכע מדינה זאל האבין איין מלחמה מיט איין שווערד אונ וועלכע מדינה זאל זיין פריד, וועלכע מדינה זאל זיין הונגער אונ וועלכע מדינה זאל זיין זאט, אונ די בשעפעניש ווערן אין אים גידאכט צו גדיינקען ווער זאל לעבין אונ ווער זאל שטארבין דאס יאר מי דען ווער איז ניט גדאכט היינטיגן טאג דען די גידעכעניש פון אלע בשעפעניש קומט פר דיר, דיא ווערק פון איטליכין מענטשין אונ די ווערק פון איטליכם טריט פון דעם מענש, די מחשבות פון אלע מענטשין אונ זיינע תחבולות אונ דער יצר פון איטליכין מענטשין, וואויל דעם מענטשין וואס פאר געסט דיך ניט אונ וואויל דעם מענטשין וואס שטארקט זיך מיט דיר כי דורשיך דען דיינע פארשטער וועלין ניט גישטרויכילט ווערין אונ וועלין זיך ניט שעמען אייביג אלע וואס באשיצין זיך אין דיר כי זכר דען די גידעכעניש פון אלע ווערקן קומט פר דיר. אונ דו פארשט אלע זייערע מעשים. אויך נח הצדיק מיט ליבשאפט האסטו אים גדאכט אונ האסט איהם באפוילין מיט רייד פון הילף אונ דער בארימקייט אז דוא האסט גיבראכט דעם מבול צו פר דארבין אלע בשעפעניש איבר זייערע שלעכטע ווערק דרום זיין גידעכעניש קומט פר דיר גאט אונזר גאט צו מערן זיינע קינדר ווי דם שטוב

סמ״פ ר׳

פון

להרבות זרעו כעפרות תבל. וצאצאיו כחול הים. ככתוב
בתורתך ויזכור אלהים את נח ואת כל החיה ואת כל
הבהמה אשר אתו בתבה ויעבר אלהים רוח על הארץ
וישכו המים: ונאמר וישמע אלהים את נאקתם ויזכר
אלהים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב:
ונאמר וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק
ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר: ובדברי
קדשך כתוב לאמר זכר עשה לנפלאתיו חנון ורחום יי:
ונאמר טרף נתן ליראיו יזכר לעולם בריתו: ונאמר
ויזכר להם בריתו וינחם כרב חסדיו:

ועל ידי עבדיך הנביאים כתוב לאמר הלך וקראת באזני
ירושלים לאמר כה אמר יי זכרתי לך חסד נעוריך
אהבת כלולתיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה:
ונאמר וזכרתי אני את בריתי אותך בימי נעוריך והקימותי
לך ברית עולם: ונאמר הבן יקיר לי אפרים אם ילד
שעשועים כי מדי דברי בו זכר אזכרנו עוד על כן המו
מעי לו רחם ארחמנו נאם יי:

אלהינו ואלהי אבותינו זכרנו בזכרון טוב לפניך ופקדנו בפקדת ישועה

פון דר וועלט אונ צו מערן זיינע קינדס קינדר אזו פיל ווי זאמד פון דעם ים אזו ווי עס
שטייט געשריבן אין דיין תורה גאט האט גידאכט נח אונ אלע חיות אונ אלע בהמות
וואס זיינן גיוועזן מיט אים אין דר תבה, גאט האט גמאכט איבר פארין איין רוח פון
טרייסטונג אויף דר ערד זיינן שטיל גיווארן דיא וואסר ונאמר אונ נאך א פסוק שטייט
גאט האט גיהערט זייער געשריי גאט האט גידאכט דעם ברית וואס ער האט גמאכט
מיט אברהם אונ מיט יצחק אונ מיט יעקב ובדברי קדשך אונ אין דיינע הייליגע כתובים
שטייט געשריבן גאט האט גיטאן איין גידעכניש צו זיינע וואונדר גאט איז איין לייט
זעליגער אונ איין דער בארמיגער ונאמר טרף נתן ליראיו אונ נאך שטייט גישריבן גאט גיט
שפייז צו זיינע פארכטיגע ער גידיינקט אייביג זיין ברית. אונ נאך שטייט גישריבן
גאט האט גידאכט זיין שבועה אונ האט זיי גיטרייסט אזו ווי זיינע גינאדין זיינן פיל:
ועל ידי אונ דורך דיינע נביאים שטייט גישריבן גייא אונ זאלסט רופין אין די אויערן
פון ירושלים אזו האט גאט גיזאגט איך טוא גידיינקען צו דיר דעם חסד פון דיין
יוגינט דעם ליבשאפט פון דיין חופה דיין גיין נאך מיר אין דער מדבר אין אזוא איין
לאנד וואס ניט גיזייעט איז ונאמר אונ נאך איין פסוק שטייט הבן יקיר גאט האט גזאגט
דר זון אפרים איז מיר ווערדיג אם ילד ווען ער איז א קינד טוא איך מיך דר מאנען מיט
אים ווען איך טוא ריידין פון אים טוא איך גידיינקן אין אים דרום טוען מיינע גידערים
ברומען צוא אים, טוט ריידין גאט איך וועל אים דער בארימען:

ורחמים משמי שמי קדם וזכר לנו יי אלהינו את הברית ואת החסד ואת השבועה אשר נשבעת לאברהם אבינו בהר המריה ותראה לפניך עקדה שעקד אברהם אבינו את יצחק בנו על גבי המזבח וכבש רחמיו לעשות רצונך בלבב שלם כן יכבשו רחמיך את כעסך מעלינו ובטובך הגדול ישוב חרון אפך מעמך ומעירך ומארצך ומנחלתך. וקים לנו יי אלהינו את הדבר שהבטחתנו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור: וזכרתי להם ברית ראשנים אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים אני יי: כי זוכר כל הנשכחות אתה הוא מעולם ואין שכחה לפני כסא כבודך ועקדת יצחק לזרעו היום ברחמים תזכור: ברוך אתה יי זוכר הברית:

תוקעין גם בלחש תשר״ת תש״ת תר״ת

אתה נגלית בענן כבודך על עם קדשך לדבר עמם. מן השמים השמעתם קולך ונגלית עליהם בערפלי טהר. גם העולם כלו חל מפניך ובריות בראשית חרדו ממך. בהגלותך מלכנו על הר סיני ללמד לעמך תורה ומצות ותשמיעם את הוד קולך ודברות קדשך

אלהינו ואלהי אבותינו אונזר גאט אונ גאט פון אונזרע עלטערן גידיינק אונז מיט איין גוט גידעכעניש צו פאר דיר אונ באפעל אונז מיט אבאפעל פון הילף אונ דער בארימהערציגקייט פון פאר מאלס אונ גידיינק צו אונז גאט דעם ברית אונ דעם חסד אונ די שבועה וואס דו האסט גישווארן צו אונזר פאטר אברהם אויף דעם בארג מוריה אונ עס זאל ווערן גזעהן פר דיר די עקדה וואס אברהם אבינו האט גיבונדין זיין זון יצחק אויף דעם מזבח אונ האט איין גיהאלטן זיין דער בארימהערציגקייט כדי ער זאל טאן דיין ווילין מיט'ן גאנצן הארצן אזו זאל דיין דר בארימהערציגקייט אויף האלטן דיין כעס פון אונז אונ מיט דיין גרויס גוטיגקייט זאל ווידר קערן דיין גרים צארן פון דיין פאלק ישראל אונ פון דיין שטאט ירושלים אונ פון דיין ארץ, אונ באשטעטיג צו אונז אונזר גאט די רייד וואס דוא האסט אונז מבטיח גיוועזן אין דיין תורה דורך דיין קנעכט משה וואס ער האט גיהערט פון דיין גיעהרטין מויל אזו וויא עס איז גיזאגט גיווארין איך וועל גידיינקן צו זיי דעם ברית פון פריער וואס דורך דעם ברית האב איך זיי אויס גצויגן פון דעם לאנד מצרים פר די אויגן פון אלע פעלקר צו זיין צו זייא איין גאט איך גאט בין אייך מבטיח דרויף. דען דו גידיינקסט אלע פר געסנע זאכן פון אייביג אן אונ עס איז ניט פר האנדין קיין פר געסונג פר דיין כסא הכבוד אונ דיא עקדה פון יצחק טוסטו גדיינקן צו זיינע קינדר היינט גלויבט ביסטו גאט דר דא טוט גדיינקן דעם ברית:

אתה נגלית דו האסט אנטפלעקט דיין כבוד אין וואלקין אז דו האסט גיוואלט ריידין מיט דיין הייליג פאלק. פון דעם הימל האסטו זיי גימאכט הערן דיין קול ונגלית עליהם אונ מיט איין קלארן נעביל האסטו זיך אנטפלעקט צו זייא אויך גאר אלע לייט פון דר וועלט האבן זיך גישראקן פר דיר אונ אלע בשעפעניש פון ששת ימי בראשית האבן זיך דר שראקין פר דיר אז דו האסט זיך אנטפלעקט אויף דעם בארג סיני צו

מלהבות אש. בקולות וברקים עליהם נגלית ובקול שופר
עליהם הופעת. ככתוב בתורתך ויהי ביום השלישי בהיות
הבקר ויהי קלת וברקים וענן כבד על ההר וקל שפר חזק
מאד ויחרד כל העם אשר במחנה: ונאמר ויהי קול השפר
הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול: ונאמר
וכל העם ראים את הקולת ואת הלפידם ואת קול השפר
ואת ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחק: ובדברי
קדשך כתוב לאמר עלה אלהים בתרועה יי בקול שופר:
ונאמר בחצצרות וקול שופר הריעו לפני המלך יי: ונאמר
תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו: כי חק לישראל
הוא משפט לאלהי יעקב:

ונאמר הללויה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו:
הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו: הללוהו
בתקע שופר הללוהו בנבל וכנור: הללוהו בתף ומחול
הללוהו במנים ועגב: הללוהו בצלצלי שמע הללוהו
בצלצלי תרועה: כל הנשמה תהלל יה הללויה:

לערנן צו דיין פאלק תורה אונ האסט זיי גיבאטן מצות צו האלטן אונ דו האסט זייא גילאזט הערן דאס שיינקייט פון דיין קול אויך האסטו זיי גילאזט הערן דיינע הייליגע רייד פון פלאם פייער. מיט שטים אונ מיט בליץ האסטו זיך צו זייא אנטפלעקט אונ האסט גימאכט שיינן מיט איין קול פון אשופר אזו ווי אין דיין תורה שטייט גישריבין ביי מתן תורה, עס איז גיוועזן דעם דריטן טאג גאנץ פריא איז גוועזן קולות אונ בליצן אויך איז גיוועזן אשווערער וואלקין אויף דעם בארג אויך איז גיוועזן איין שטארקער קול פון איין שופר האבן זיך דר שראקן גאר דאס פאלק וואס אין דר מחנה ונאמר אונ נאך אפסוק שטייט דאס קול פון דעם שופר איז אלע מאל שטארקער גיוועזן, משה טוט ריידן אונ גאט טוט אים ענטפערן מיט שטים. אונ נאך אפסוק שטייט אונ גאר דאס פאלק האבין גיזעהן די קולות חאטשע עס שיקט זיך ניט צו ריידין אז מען זאל זעהן די קולות אונ עס שטייט דאך דאס אלע האבן גיזעהן די קולות נאר. בייא מתן תורה איז אנס גישעהן אז מען האט גיזעהן קולות אונ בראנד פייער אויך האבן זיי גיזעהען דאס קול פון דעם שופר אונ דער בארג האט זיך גירייכערט אונ אז דאס פאלק האבין גיזעהן זיינן זיי פר וואגילט גיווארן אונ זיינן גיבליבין שטיין פון ווייטין ובדברי אונ אין דיינע הייליגע כתובים שטייט גישריבין גאט איז אויף גיגאנגען מיט שאלונג גאט איז אויף גיגאנגן מיט איין קול פון אשופר. אונ נאך מער איז גיזאגט גיווארן, מיט טרומייטן אונ מיט איין קול פון שופר זאלט איר שאלין פאר גאט דעם קיניג. ונאמר אונ נאך מעהר איז גיזאגט גיווארין איר זאלט בלאזן אין דעם חדש מיט איין שופר אז דיא לבנה איז פאר הוילין:

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר כָּל יֹשְׁבֵי תֵבֵל וְשֹׁכְנֵי אָרֶץ כִּנְשֹׂא נֵס הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקֹעַ שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ: וְנֶאֱמַר וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָיִם: וְנֶאֱמַר וַיְיָ עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ וַאדֹנָי יֱהֹוִה בַּשּׁוֹפָר יִתְקָע וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן: יְיָ צְבָאוֹת יָגֵן עֲלֵיהֶם. כֵּן תָּגֵן עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּשְׁלוֹמֶךָ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ כִּמְצֻוֶּה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם: כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ

וְעַל ידי עבדיך אונ דורך דיינע קנעכט די נביאים שטייט געשריבן אזו האט גאט געזאגט אלע וואס זיצן אויף דער וועלט אונ אלע וואס רוען אין דער ערד דהיינו די מתים אז עס וועט זיך אויף הויבן איין פאן אויף די בערג ווארום אז משיח וועט קומן וועט גאט אויף הויבן איין פאן אויף די בערג וועלן אלע זעהן אויך וועט גאט בלאזן מיט אשופר אונ איר וועט הערן ונאמר אונ נאך מערער איז געזאגט געווארן אונ עס וועט זיין אין דעם טאג אז משיח וועט קומן וועט גאט בלאזן מיט אגרויסן שופר וועלן קומן די ישראל וואס זיינן פר לארן אין לאנד אשור אויך וועלן קומן די ישראל וואס זיינן פר שטויסן אין לאנד מצרים אונ זייא וועלן זיך בוקן צו גאט אויף דעם הייליגן בארג אין ירושלים. אויך שטייט, גאט וועט זיך אויף זיי באווייזן, זיינע פיילין וועלן אויס גיין וויא אבליץ אונ גאט וועט בלאזן מיט איין שופר אונ וועט גיין מיט שטורעם קיין דרום: ה׳ צבאות גאט דער הער טוט באשיצן אויף זייא אזוא זאלסט דוא באשיצן אויף דיין פאלק ישראל מיט דיין פריד:

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו אונזער גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערין תקע בלאז מיט איין גרויסן שופר צו פריי מאכן אונז אונ הייב אויף אפאן איין צו זאמלן אונזערע פר טריבנע אונ מאך גינעהנן אונזערע פר שפרייטע פון צווישן די פעלקר אונ אונזערע פר שפרייטע זאלסטו איין זמלן פון די עקין פון דער ערד והביאנו אונ ברייננ אונז מיט גזאנג אין דיין שטאט ציון אונ קיין ירושלים דיין הייליג הויז מיט פרייד פון אייביג אונ דארטן וועלן מיר מאכן פאר דיר דיא קרבנות פון אונזער שולד אזו וויא מיר זיינען גיבאטין געווארין אין דיין תורה דורך דיין קנעכט משה וואס ער האט געהערט פון דיין געהערטין מויל אזוא וויא עס שטייט געשריבן:

וּבְיוֹם שמחתכם אונ אין אייערע פריידע טעג אונ אין אייערע ימים טובים אונ אין אייערע ראשי חדשים זאלט איר בלאזן מיט טרומייטן אויף אייערע עולות אונ אויף אייערע

סקמ״פ ר׳ שעכטונג

קוֹל שׁוֹפָר וּמַאֲזִין תְּרוּעָה וְאֵין דּוֹמֶה לָּךְ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים:

ותוקעין גם בלחש תשר״ת תש״ת תר״ת

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ: וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן: מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב (הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב): בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש״ץ ברכת כהנים

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֱלֹהַי, נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי רוּחַ וּמַלְאַךְ יְיָ דּוֹחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

שׁעכטוּנג פוּן שְׁלָמִים וועלין זייא זיין צוּ אַגידעכעגעשׁ פאַר אייער גאָט איך בּין אייער גאָט. כי אתה דען דוּא הערסט דאָס קוֹל פוּן דעם שׁוֹפר אוּנ פר נעמסט שאַלוּנג אוּנ עס איז ניט קיין גלייכוּנג צוּא דיר: ברוך אתה געלויבט בּיסטוּ גאָט דר דאַ הערט דס שטים פוּן שאַלוּנג דאָס יִשְׂרָאֵל בלאָזין היינטיגין טאָג מיט דר באַרימהַקייט:

ככ״יפ ר׳

מוסף לראש השנה

אום ראש השנה אונ יום כפור אין מוסף איידער דער חזן האגט וכתוב זאגט מען דאס:

אבינו מלכנו זכור רחמיך וכבוש כעסך וכלה דבר וחרב ורעב ושבי ומשחית ועון ומגפה ופגע רע וכל מחלה וכל תקלה וכל קטטה וכל מיני פורעניות וכל גזרה רעה ושנאת חנם מעלינו ומעל כל בני בריתך: וכתוב וכו׳

בקדיש שלם קודם תתקבל תוקעין **תשר״ת תש״ת תר״ת**

די תחנה איז ארויסגיקומען פון פראנקפורט דמיין דאס האט איין גרויסר גאון גימאכט דאס די ווייבר זאגן אום ראש השנה ויום כפור. ווען דער חזן האלט עלינו לשבח צו כורעים ומשתחוים פאלן אין דער עבודה אזו זאל מען דאס זאגן:

עלינו לשבח לאדון הכל אויף אונז מענטשין איז די שולד צו לויבין דיין היילגין נאמען מיט פארכט אונ צוא בעטין צוא גיניסין דיין בארעמהארציקייט. אויב איך בין שוין פול מיט עבירות בעונותינו הרבים כעל הרחמים נקראת ודרך תשובה הורית דו ביסט דאך בארעם הארציג אונ האסט אונז גילערינט דעם וועג פון דער תשובה אזו קום איך מענטש פאר דיין גיבענדעשטין נאמען להתפלל על נפשי ועל בני ביתי צוא בעטין אויף מיר אונ אויף מיין מאן אונ קינדער בבריעה והשתחויה אונ פאל אויף מיין פנים ביראה צוא בעטין דיין היילינין נאמען מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא דעם חסד וואס דוא האסט גיטאן מיר אונ מיין מאן אונ קינדער פון יוגענד ביז היינט אל מלא רחמים לאז מיר דיין גינאד ניט פאר לאזן מיט רחמים ווייל איצונד איז איין עת רצון לפני כסא כבודך אונ זאלסט אונז דיא עבירות מוחל זיין וויא דוא האסט פאר זיכערט צוא משה רבינו אין דיין היילינע תורה סלחתי כדברך, דוא זאלסט מוחל זיין דיא עבירות וועלכע מיר זיינען זיך מתודה אונ זייא מקבל אונזערע תפלות אזו וויא דיא תפלה פון חנה דיא דא האט גיזאגט אשה קשת רוח אנכי איין פרוי מיט איין בטריבט ביטער געמיט בין איך ואל תבא במשפט עמנו זייא מיך ניט דן במשפט כי לא יצדק לפניך כל חי ווייל קיין מענטש איז ניט ריין פון עבירות אונ ווען חס ושלום דער שטן וויל מקטרג זיין לאזין מיר גיניסין דיין מדה פון חסד ורחמים שטיי אויף מכסא הדין אונ זעץ דיך על כסא רחמים. ליבער גאט מאך דער וועקן דיין בארמהארציקייט אויף מיר מענטש

אונ מיין מאן אונ קינדר אויך וואש אף דיא עבירות מיט גרויס דר בארימהקייט אבר ניט מיט יסורים אדר מיט שלעכטע קראנקהייט. רבונו של עולם ווי צו ברעכט מיר מיין הארץ ווען איך גידיינק וויא דער בית המקדש איז גישטאנען אונ דר כהן גדול האט די עבודה גיטאן אין קדשי הקדשים אזו איז דר רויטער פאדים ווייש גיווארין האבין דיא ישראל גיוואוסט אז זייער תפלה איז אן גינומען גיווארן, איצונד בעונותינו הרבים האבן מיר קיין בית המקדש קיין כהן גדול קיין קרבן אויף אונז מכפר צו זיין האבן מיר גאר קיין אנדרע סגולה אלין אונזר תפלה אזו פאר נעם אונזר תפלה ברחמים אונ גיב מיר עשירות איך זאל קענען מחזיק זיין לומדי תורה אונ געבין צדקה לעניים ואביונים כשרים אונ מיר זאלין אונזר עשירות אן ליינין ניט צו גאוה טרייבי אונ גר הערשין איבער עניים. פותח את ידך עפן דיין מילדע האנט אונ שפייז מיך פון דיין האנט אב הרחמים. יהיו לרצון אמרי פי מיינע רייד זאל זיין באווילינט פאר דיר אונ ווען חס ושלום איך וואס זעלט גירעט האבין וואס ניט רעכט איז בינה הגיגי פרוב מיין צוא בראכין הארץ וועלכע איז באטריבט. מיין ויינן אונ שרייען לאז מליץ זיין פאר מיר פאר מיין מאן פאר מיינע קינדר, אויב איך בין שוין ניט ווירדיג צו בעטין פאר מיר מקבל שבן אויף מיין מאן מיט די קינדר דו האסט אבער פאר זיכערט עושה חסד לאלפים דיין גינאד קער אויף פיל טויזינט גיבירד פאר נעם מיין תפלה אונ לאז מיינע טרערין ניט לער פאלן, בויא דאס בית המקדש במהרה בימינו אז דר כהן גדול זאל די עבודה טאן אין בית המקדש אמן:

קידושא רבא לראש השנה

אתקינו סעודתא דמלכא שלימתא חדותא דמלכא קדישא. דא היא סעודתא דקודשא בריך הוא ושכינתיה: אם חל בשבת מתחילין על כן ברך וכו׳:

תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו: כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב:

אויף וויין סברי מרנן **ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:**

מנמ״ש ד׳

סדר תשליך

ראש השנה דעם ערשטין טאג נאך מנחה גייט מען צוא איין טייך אונ מען זאגט דאס. אז חל עס יום טוב אום שבת גייט מען דעם אנדערין טאג ראש השנה:

ה' ה' אל רחום וחנון ארך אפים

ג״פ מי אל כמוך נושא עון ועובר על פשע לשארית נחלתו לא החזיק לעד אפו

ורב חסד ואמת: נוצר חסד לאלפים

כי חפץ חסד הוא: ישוב ירחמנו יכבוש עונותינו ותשליך במצולות ים כל

נושא עון ופשע וחטאה ונקה:

חטאתם: תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם:

ה' ארך אפים ורב חסד נושא עון ופשע

פ״א מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה: יי לי לא אירא מה יעשה לי אדם: יי

ונקה לא ינקה פוקד עון אבות על בנים על שלשים

לי בעוזרי ואני אראה בשונאי: טוב לחסות ביי מבטוח באדם: טוב לחסות

ועל רבעים

ביי מבטוח בנדיבים: רננו צדיקים געפינט מען אין תפלת שחרית

לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלאה הארץ דעה את יי כמים לים מכסים:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו אל עליון מוכתר בי״ג מדות מכילין דרחמי שבפסוקי מי אל כמוך המכוונים אל י״ג מדות אל רחום וחנון אשר קרינו לפניך כאלו השגנו כל הסודות וצירופי שמות הקדושים היוצאים מהם וזווגי מדותיהם אשר אחת באחת יגשו להמתיק את הדינין תקיפין. ובכן תשליך במצולות ים כל חטאתינו ותשפיע עלינו שפע ישועה ורחמים מהן. וזכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענך אלהים חיים ונזכה לתשובה עילאה כי ימינך פשוטה לקבל שבים. וקרע רוע גזר דיננו ויקראו לפניך זכיותינו ותאריך אפך עלינו לטובה אמן: יהיו לרצון וכו'

איין נייע תחנה צוא תשליך:

רבון העולמים הערר פון אלע וועלטן דו האסט אונז געשריבן אין דיין היילינגע תורה צו מאכן היינטיגן טאג ראש השנה. דען היינטיגן טאג זיצטו אויף דעם שטול פון משפט צו משפטין די גאנצע וועלט קליין אונ גרוים. יונגע אונ אלטע ארום אונ רייך. צו משפטין זיי צו טוטם אונ צו שלעבין. צו גליק אונ צו אומגליק. צום טויט אונ צום לעבן. יעדערין נאך זיינע מעשים ווי ער האט פאר דינט ווי ער איז ווערט. אונ מיר ווייסין אז מיר זיינען פול מיט זינד. מיר האבין ניט מקיים גיוועז וואס דו האסט געשריבן אין דיין היילינגע תורה. אונ מיר האבן נעגין דיר ווידער גישפעניגט. דרום זיינען מיר זייער ערשראקין פר היינטיגן יום הדין. אונ עס איז אויף אונז אגרוים פחד. פיליכט וועסטו אונז משפטין נאך אונזערע בייזע מעשים, וועלין מיר חלילה קיין תקומה ניט האבין. דרום קומען מיר היינטיגן טאג צום וואסער צו פליסין טרערין ווי וואסער. דרום קומען מיר צום וואסער בעטין דיר אז דו זאלסט זיך מיט אונז בגיין מיט ערבארימקייט מיט חסד וואס איז גיגליכין צוא וואסער. אונ זאלסט אונז היינט צום יום הדין ערוועקין דיינע גוטע מדות. צו ריינגין אונז פון אונזרע זינד וואס זיינען פיל ווי אין מעער וואסר. אונ זאלסט אפ וואשין אלע אונזערע פלעקין ווי

מי אל כמוך ווער איז איין גאט ווי דו דער דא פאר טראגט אום רעכט אונ ער טוט איבער פארין אויף מיסטייט צו די איבער בלייבונג פון זיין ארב ער האלט ניט צו אייביג זיין צארין דען ער באגערט גינאד. ישוב ירחמנו דרום וועט ער ווידער קערין דר בארימען אונז ער טרעט אויף אונזר זינד אונ ווארפסט אין טיפענש פון דעם ים אלע זייערע עבירות. תתן אמת דו גיבשט די מדה פון אמת צו יעקב אונ די מדה פון חסד צו אברהם דאס דו האסט גישווארן צו אונזערע עלטערין פון אייניגשאפט טו איך רופין צו גאט טוט גאט מיר ענטקעגען אין דר בריטערונג. ה' לי גאט איז מיט מיר דרום פארכט איך מיך ניט וואס קען איין מענטש מיר טאן. גאט איז אין מיינער הילף דרום וועל איך בודאי זעהן איין מפלה אין מיינע פיינט. טוב לחסות עס איז בעסער איין בטחון צו האבין אין גאט איידר צו האבן איין בטחון אין איין מענטשין. עס איז בעסר צו פאר זיכערין זיך אויף גאט איידר צו פאר זיכערין זיך אויף די מילדין. לא ירעו זיי איבלען ניט אונ זיי פאר דארבין ניט אין מיין היילינגן בארג דען דאס לאנד איז פול מיט וויסין שאפט פון גאט אזו ווי וואסער דעקט צו דעם ים:

כמים וכו' די טייטש פון רננו צדיקים געפינט מען אין תפלת שחרית:

וואסער. דו ווערסט וואס ביי יעדר מענטש איז אין הארץ. דו קוקסט דורך יעדער קערפער ווי וואסער. עס איז פון דיר קיין זאך ניט פאר הוילין. קיינר קען זיך פון דיר ניט באהאלטן. אויסער דיר קען קיין באשעפענעס ניט לעבן וויא איין פיש אן וואסער. וועו חלילה דוא וואלסט זיך באגיין מיט דער וועלט אין קליינע ווייליע מיט מדת הדין. וועו דו וואלסט באצאלין איין מענטשין נאך זיינע מעשים פינקטליך ווי ער האט פאר דינט. וואלט די וועלט קיין קיום ניט האבין. נאר דו צאמסט ארום דעם מדת הדין מיט דיין מדת הרחמים וויא דיא ברעגין פון ים צאמען ארום דאס וואסר. דרום קומען מיר היינט צום וואסר ניט מיט אונזערע נוטע מעשים ניט מיט אונזערע רעכט פארטיקייט, נאר מיר פר האפין אויף דיין גינאד אונ דיין מדת הרחמים וואס זיינן אזוי פיל ווי אין ים דאס וואסער. מיר זיינען זיך מתודה אויף אונזערע בייזע מעשים וואס מיר האבין גיטאן ביז אהער. אונ אונזר הארץ איז דערויף זייער צוא בראכין וואס מיר האבין געגין דיר ווידר גישפעניגט אונ דיר ערצערינט. מיר האבן ניט גיהיט דיין הייליגע תורה. מיר האבין ניט מקים גיוועזן דיינע הייליגע מצות. מיר בעטין פון דיר הער פון דר גאנצער וועלט, וואס אין דיין האנט איז די זייל אונ דר לעבן פון אלע מענטשן. מיר בעטין פון דיר דוא זאלסט אפ מעקין אלע אונזערע זינד אונ אלע אונזערע שטרי חובות. דען מיר האבן ניט מיט וואס איין צו צאלין דאס וואס מיר זיינען שולדיג. מיר זאלין חלילה ניט באדארפן צאלן מיט אונזר לעבן מיט דעם לעבין פון אונזערע קליינע קינדער. אונ פון איצטער אן אונ וייטער זאלסטו אונז העלפן מיר זאלן קענען דיך דינען מיט דעם גאנצין הארצין. דו זאלסט אונז בשאפן אגוט הארץ מיר זאלין היטין אלע דיינע גיבאטין. עס זאל ביי אונז ניט זיין קיין קנאה שנאה. מיר זאלין איינער מיט דעם אנדערין גוטס טאן. מיר זאלן יעדערער טראכטן גוטס. אונ מיר זאלין איינער דעם אנדערין ליב האבן ווי זיך זעלבסט. אונ מיר זאלן זיין גליבט ביא אנדערע אין די אויגין. מיר זאלין נאר קיין שלעכטע גידאנקען ניט האבן אין זינען. מיר זאלין ווערט זיין פון היינט אן אז דוא זאלסט מיט אונז גוטס טאן. אונ זאלסט היילין אלע צובראכענע הערצער. דו זאלסט אונז געבין איאר פון לעבין. איאר פון גיזונד. איאר פון פרנסה. איאר פון גוטס. דו זאלסט ניט צוא נעמען אפאמער פון זייגע קינדער ניט אין דער צייט. עס זאלין ניט בלייבין אלמנות אונ יתומים וויא אשיף אן ארודער אונ ווי אשטאדע שאף אן איין הירט. דוא זאלסט ניט צו נעמן אמוטר פון קליינע קינדר. אונ קינדער זאלסטו ניט אוועק נעמען ביא אפאטר אונ מוטר. עס זאל ביי אונז קיין בראך אונ קיין אומגליק ניט גישעהן אין אונזערע הייזער. אונזער בלוט זאל זיין אין גאנצן. מיר וויינן אונ שרייען היינט אז אגאנץ יאר זאלין מיר שוין מער ניט דארפין שרייען אונ וויינען חלילה. מיר זאלין אגאנץ יאר קיין טרערין ניט פאר גיסין. אונ דו זאלסט ערפרייען אלע ביטערע הערצר. אלע צובראכענע געמידהטן. דוא זאלסט יעדערין ערפילין וואס אים פעלט. אלע וואס ליגין קראנק רחמנא ליצלן זאלסטו זייא היילין אונ צוא שיקין ארפואה שלמה זיי זאלין גיזונד אונ שטארק ווערין. אלע וואס זייגען במקום סכנה זאלסטו זייא באשיצין מיט דיין רעכטע האנד אונ זאלסט זיי באשירמן פון זייער גיפאהר. אלע עקרות זאלסטו באפעלין זיי זאלין טראגעדיג ווערין. אונ אלע חשוכי בנים זאלין ערפרייט ווערין מיט זרע של קיימא, זיי זאלין מער גיט זיין ווי צו דארטע בוימער נייערט וויא בוימער וואס גיבין פרוכט. אלע טראגעדיגע פרויען זאלסטו היטן זיי זאלן ניט מפיל זיין חס ושלום, אונ זאלן גיווינען אין דר צייט. אלע גיוויינערינס זאלין בשלום גיווינען אן צער. אן חבלי לידה. אן ווייטאג אן יסורים. אן שום סכנה אונ אומגליק. אונ זאלין האבן לאנג לעבדיגע קינדר. זיי זאלין פון זיי קיין צער גדול בנים ניט האבין. זייא זאלין זייא אויף האדעווען צו תורה אונ צו מעשים טובים. זיי זאלין ניט פאר שעמען זייערע עלטערין. זייא זאלין זיין גוט אונ פרום צו גאט אונ צו מענטשין. רבונו של עולם גיב אונז איאר וואס מיר זאלן ניט פר שעמט ווערן. זאלסט אונז היטין פון ארימקייט מיר זאלן חלילה ניט בדארפין אן קומן לידי מתנת בשר ודם. מיר זאלן ניט באדארפין אן קומען איינער צום אנדערין. דען דיא נאב פון אמענטשין איז קליין אונ דיא שאנד איז זייער גרויס. נאר דו זאלסט אונז ערנערין פון דיין איינינע האנט. דוא זאלסט אונז צו שיקין אכשרע פרנסה אגרינגע פרנסה. אן צער אן לייד אן שוועריגקייטין. מיר זאלין ביי לייטין ניט דארפין וואס נעמן. רבונו של עולם דוא זאלסט אונז ניט צוא נעמען פון דער וועלט פאר דער צייט ביז

װאגען מיר װעלין אויס לעבין אונזערע יארין אונ מיר װעלין אויס האדעװעןן אונזערע קינדער. אונ מיר זאלין פון זיי נחת האבין זיי זאלין גיין אין די רעכטע װעג. אונזערע הערצער זאלין זיך פרייען אמן:

הבט משמים וראה קוק אונזער הייליגער גאט פון הימיל אויף אונז אין דער גידער, אזו װיא די װאסער גייט פון הויך אין דער גידער. קוק אונ זעה װיא מיר שטייען דא פאר דיר מיט שרעק מיט גרויס פארכט אונ מיט ציטערנעס. מיר קאנען ניט איין שטיין אויף אונזער ארט פון שרעק אזו װיא די װאסער שטייט ניט אויף איין ארט. דר בארים זיך אויף אונז אונ עס זאל אװעק גיין אונזערע פארינע זינד אזו װיא דיא װאסער גייט אװעק. זאלסט ארײן װארפין אונזערע חטאים אין איין ארט װאס זייא זאלין מער ניט קומען אזו װיא דיא װאסער גייען אונ פאלין אריין אין טיפין מער. יוא מיר האבין גיזינדיגט. אבער איצונד איז אונזער הארץ קלאר װי דאס װאסער. העלף אונז אז מיר זאלין קענען טאן שפעטר אלס װאס מיר האבין דיא איצטיגע װיילע אין אונזערע גידאנקען. טוא מיט אונז גינאד פון װעגין דיין הייליגע תורה װאס זיא איז גיגליכין צוא װאסער. דען דיא תורה קען מען ניט מקים זיין אין קבר. זיא איז ניט גיגעבין גיװארין פאר טויטע. דרום לאז אונז לעבין מיר זאלין זי מקים זיין אונ גוטס טאן אויף דר װעלט. מיר זאלין פארריכטין װאס מיר האבין ביז יעצט קיילע גימאכט. ישעיה ה' העלף אונז גאט צוא דינען דיר מיט דעם גאנצין הארצין. מיר זאלין פאר ברייגגען אונזערע יארין אין פרומקייט אין גרליכקייט. אונזער עלטער זאל ניט פאר שעמען אונזער יוגענד. דוא זאלסט אונז ניט ברייגען לידי נסיון. מיר זאלין ניט גיפרובט װערין. מיר זאלין ניט קומען לידי בזיון. מיר זאלין ניט פאר שעמט װערין. מיר זאלין חלילה צוא דער עלטער ניט באדארפין אן קומען צו פרעמדע טישין. מיר זאלין ניט באדארפין חלילה אן קומען צוא קינדער צוא קרובים אונ צוא דיא נאב פון אמענטשין. מיר זאלין אויס לעבין אונזערע יארין מיט אונזערע מאגען. מיר זאלין ניט פארנאנדער גישייד װערין. מיר זאלין ניט אפ גיריסין װערין איינער פון אנדערין. דוא זאלסט אונז ניט אװעק װארפין צו דער צייט פון אונזער עלטער. דוא זאלסט אונז ניט

מכבי"ם א'

פאר לאזין װען מיר װעלין שוין זיין שלאף. מיר זאלן זיין מיט דעם גאנצין זינן ביז דאס לעצטע װיילע. מיר זאלין קיין צער ניט האבין פון אונזערע קינדר אין גאנצין לעבן. מיר זאלן קיין צער ניט זעהן אין אונזר גאנצע פאמיליע. אין אונזרע גוטע פריינד אונ כלל ישראל. אונ אין דער גאנצער װעלט. חדש עלינו באנייא אויף אונז ליבער גאט דעם נייעם יאר, אז עס זאל זיין אייאר פון ברכה פון זול. עס זאל חלילה קיין הונגער ניט זיין אויף דער װעלט. אייאר פון פרנסה פון גוטע גישעפטן. אייאר פון שלום פון מנוחה. עס זאל חלילה קיין מגפה ניט זיין אויף דר װעלט. קיין שום שלעכטע איבר נאנג. קיין שום צרה. מיר זאלין אלע זיין גיהיט פון שאדין פון פייער פון װאסער. פון אלע שטרויכלונג. פון אלע בייזע בגעגעניש. פון א"ע מקרים רעים אמן:

שמע קלנו הער צו אונזער שטים גאט אונזר גאט. פאר נעם אונזער גישרייא.

האב אויף אונז רחמנות אונ נעם צו אונזער גיבעט װאס מיר בעטין דא בייא דיר בייא דעם װאסער. װאס מיר זיינען גיקומן מאכין דיר פאר אקיניג װיא עס איז גיװעזין פאר צייטין דער שטייגער אז מען פלעגט זאלבין איין קיניג ביי דעם װאסער. נעם צו אונזער תפלה מיט רחמים מיט באװילינג אונ דער מאן אונז היינט דעם זכות פון אונזערע עלטערין װאס דוא האסט זייא גיענטפערט ביי דעם װאסער. װי עס שטייט גישריבין אין די הייליגע ספרים. דער מאן אונז דעם זכות פון אדם הראשון װאס ער איז גיזעסין הונדערט מיט דרייסיג יאר אין װאסער אונ האט תשובה גיטאן אויף זיינע זינד. דער מאן אונז דעם זכות פון נח הצדיק װאס דו האסט אים גיהאלפין אין װאסער אונ ער איז אנטרונען גיװארין פון מבול. דער מאן אונז דעם זכות פון אברהם אבינו װאס מען האט אים ארײן גיװארפין אין קאלך אויבין אונ דוא האסט פאר לאשין דעם פייער װיא װאסער. דער מאן אונז דעם זכות פון יצחק װאס ער האט זיך פון דיינט װעגין גילאזט מקריב זיין אונ איז מיט זיין גוטין װילין גיגאנגען צו דר עקידה אונ מלאכים פון הימיל האבין גיװיינט אונ גיפאליסן טרערין װיא װאסער. דער מאן אונז דעם זכות פון יעקב װאס דו האסט אים גיענטפערט בייא דעם ברונים װאסער. אונ האט זיך גיראנגילט מיט דעם מלאך בייא דעם װאסער. דר מאן אונז דעם זכות פון משה ואהרן אונ כלל

ישראל

ישראל וואס דו האסט פאר זיי געשפאלטן דעם ים. אונ דוא האסט זייא גיטאן גרוים וואונדער ביי דעם וואסער. דער מאן אונז דעם זכות פון יהושע וואס דו האסט אים געשפאלטן דעם ירדן אונ איז אריבער דעם וואסער. דער מאן אונז דעם זכות פון אליהו הנביא אונ אלישע הנביא וואס זיי האבין גיטאן וואונדער ביי דעם וואסער. דער מאן אונז דעם זכות פון אלע צדיקים פון אלע חסידים. אונ נעם צו אונזער תשובה אונ זאלסט אונז אן התמנן אגוט יאר. אונז אונ אונזערע מאנען אונ אונזערע קינדער. אונ אונזער גאנצע פאמיליע אונ אלע אונזערע גוטע פריינד. אונ ווען עס איז חלילה נגזר גיווארין אויף אונז אבזר דין, אונ דער מדת הדין ברענט ווי אפייער. זאלן דיינע רחמנות פאר לעשין וויא וואסער. אונ דוא זאלסט אויף זוכין אלע אונזערע זכיות. דעם זכות פון אונזערע איינגע מצות. דעם זכות פון אונזערע קליינע קינדער וואס זיינען ריין פון זינד וויא וואסער. דעם זכות פון וואס מיר גיבין זיי לערנען דיין הייליגע תורה. זאלסט אויף אונז דער וועקין דעם זכות פון אונזערע עלטערין די אוים גיליטערטע נשמות. דעם זכות פון אלע צדיקים אונ צדקניות וואס אין גן עדן. אונ זאלסט אונז איין שרייבין מיר מיט מיין מאן אונ מיינע קינדער אין דעם בוך פון לעבין אמן:

סדר כפרות

דיא תחנה זאגט מען פאר כפרות שלאגין:

שדי דער אלמעכטיגער גאט דער דא טוט איביג רוען אין הימיל דר זאל אן נעמן דעם טאג פון מיר ארום ווייב דיא הון פאר אכפרה אויף מיינע זינד דאס איך האב גטאן אז איך זאל ניט גישטראפט ווערן דעם טאג פון יום כפור פר דעם בית דין אין היכל אויף מיינע זינד. ליבער גאט איך ארום ווייב איך טוא דיך בעטין אז דוא זאלסט די הון פאר שטויסין אן שטאט מיין נשמה. דאס זאל זיין צו דעם טויט אונ איך זאל לעבן בלייבן. ליבר גאט דוא זאלסט בעטראכטן אונזערע טעג דען דו ביסט דר בארעמיג צו דעם מענטשין אונ דוא ביסט דער גאט דער דא שטראפט דעם מענטשין ניט אויף איין מאל. אויך ביסטו דר דא באגערט ניט דעם טויט פון מענטשין נייערט ער זאל ווידר תשובה טאן אויף זיינע זינד וואס ער האט גיטאן. ליבער גאט דוא זאלסט מיר היינט פרוכין מיין גירעכטיקייט וואס איך האב גיטאן צו דיא צייט וואס דא הער קומט. רבונו של עולם אז איך ארום ווייב זאל ניט אום זיסט פאר גיסן מיינע טרערין וואס מיר ווערט גיין אוים מיינע אויגין דעם יום כפור אונ גיין דיין אויער צוא מיינע תפלות וואס איך זאל צו דיר טאן. רבונו של עולם דיא הון זאל ביי דיר אן גינומען זיין אז איך ארום ווייב זאלט פאר דיר האבין איין קרבן גיבראכט אונ מיט דער הון וואס איך טוא מיר ארום שלאגין זאל מיר ווערין אלע מיינע זינד פאר געבין צוא דעם נייעם יאהר וואס דא הער קומט אמן:

מען זאגט דרייא מאל בני אדם:

בני אדם יושבי חשך וצלמות אסירי עני וברזל: יוציאם מחשך וצלמות ומוסרותיהם ינתק: אולים מדרך פשעם ומעונותיהם יתענו: כל אכל תתעב נפשם ויגיעו עד שערי מות: ויזעקו אל יי בצר להם ממצוקותיהם יושיעם: ישלח דברו וירפאם וימלט משחיתותם: יודו ליי חסדו ונפלאותיו לבני אדם: אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף להגיד לאדם ישרו: ויחננו ויאמר פדעהו מרדת שחת מצאתי כפר:

זה חליפתי. זה תמורתי. זה כפרתי. זה התרנגול ילך למיתה. ואני אלך לחיים טובים ארוכים ולשלום:

דיני יום כפור

ערב יום כפור זאגט מען קיין תחנון ניט אויך מזמור לתודה ולמנצח אויך זאגט מען ניט קיין אבינו מלכנו. אבער אז יום כפור גיפאלט אום שבת זאגט מען ערב יום

כפור אבינו מלכנו. דיא ווייבשער צינדען אן ליכט וויא אום שבת אונ זיי זאגין דיא ברכה להדליק נר של יום הכפורים. אונ אז יום כפור גיפאלט אום שבת זאלין זייא זאגין להדליק נר של שבת ושל יום כפור. אונ אז דער חזן זאגט שהחינו נאך כל נדרי אזו מוז דאס קהל אונ אפילו נשים מכוין זיין צו ענטפערין אמן כדי זייא זאלין יוצא זיין. אבער אז זייא ווילען פאר זיך זאגין שהחינו דיינען זייא ניט יוצא. אז יום כפור גיפאלט אום שבת זאגט מען ניט אבינו מלכנו אבער צוא נעילה זאגט מען יוא. דיא פוסקים שרייבין אז מען מוז כל נדרי אן הייבין אז עס איז נאך טאג דען יום כפור הייסט שבת אונ אום שבת איז מען ניט מתיר נאר אזעלכע נדרים וואס גיהער צוא שבת. אונ דאס קהל זאגט כל נדרי נאך שטילער הייד דען צווייא קולות קענען ניט רעכט גיהערט ווערין. אונ דער טעם איז וואס דאס קהל מוזען שטילער הייד נאך זאגין כל נדרי דען דאס קהל מוז אויך מתיר נדר זיין דעם חזן דען דער חזן קען זיך אליין ניט מתיר נדר זיין. צווישין יום כפור אונ סוכות זאגט מען קיין תחנון ניט:

התחנות לערב יום כפור

די תחינה זאגט מען ערב יום כפור בייא דיא ליכט מאכין:

רבש"ע איך בעט דיך זייער דר בארעמיגר גאט זאלסט אן נעמן מיין מצוה פון דיא ליכט וואס מיר וועלין מאכין פאר דיין הייליגין נאמען וועגין אונ פון דיא הייליגע נשמות וועגין: יהי רצון עס זאל זיין דר ווילין פאר דיר גאט אז מיר זאלין הייגט אין ערב יום כפור גידאכט ווערין פאר דיר מיט דער מצוה פון וואס מיר וועלין מאכין ליכט אין שול אריין מיר זאלין גידאכט ווערין צו גוטין אונ מיר זאלין זוכה זיין צו געבין ליכט אין בית המקדש אריין וויא עס איז גיוועזן צום ערשטין אונ די תפלות וואס וועלין נטאן ווערין ביי די ליכט זאלין זיין מיט גרוים כונה אונ אימה ויראה אז דער שטן זאל ניט הינדערין אונזערע תפלות אונ דיא ליכט וואס וועלין גימאכט ווערין פאר די הייליגע ריינע נשמות זאלין זיי זיך דר וועקין אונ מודיע זיין אייגע די אנדערע ביז די אבות ואמהות הקדושים זאלין ווייטער מודיע זיין אייגע די אנדערע ביז אדם וחוה אז זיי זאלין פאר ריכטין וואס זיי האבין גורם מיתה גיוועזן לכל העולם זאלין זייא זיך דער וועקין אוים זייערע קברים אונ זאלין מתפלל זיין אז עס זאל זיין דאס יאר איין גוט יאר ווארום זיי האבין גורם מיתה גיוועזן גיהערין זיי פאר אונז צו בעטין אונ מיר זאלין פון דעם מלאך המות פטור ווערין: וויא איך לייג דאס אנדערע קנייטיל פון וועגין אונזער פאטער נח ער גיהער אויך פאר אונז צוא בעטין ווארום ער איז גיוועזין אין גרויסין נויט ביי אים שטייט כי באו מים עד נפש דאס וואסער איז דאך אים גיוועזן ביז אין האלז. דר גאט וואס האט אים גיהאלפן דר גאט זאל אונז אויך העלפין פון פייער אונ פון וואסר אונ פון אלעם בייזן וואס מיר פארכטין זיך דער פאר זאל חס ושלום ניט קומען אויף אונז: וויא איך וועל לייגין דעם פאדים פון די קנייטלעך פאר אונזער פאטר אברהם וויא דוא האסט אים מציל גיוועזן פון דעם פייער פון קאלך אויבין אזו זאלסטו אונז ריין מאכין פון די עונות וחטאים אונזער נשמה זאל ריין קומען אזו וויא מען האט זיא אונז גיגעבין ריין אן שולד בלי שום מורא ופחד אזו וויא זי איז גיקומען אין אונזער גוף אריין: אין דעם זכות וואס איך לייג דעם פאדים פאר אונזער מוטער שרה זאל גאט ברוך הוא אונז גידיינקן דעם זכות פון איר צער אז מען האט איר ליבין זון יצחק צו דר עקידה גיפירט זאל זיא פאר אונז ממליץ טוב זיין פאר השם יתברך ברוך הוא דאס מיר זאלין דאס יאר חס ושלום קיין אלמנות ניט זיין אונ מען זאל ניט חס ושלום אוועק געמן אונזערע קינדערלעך ביי אונזער לעבין פון דער וועלט חס ושלום: אונ דער זכות וואס מיר לייגין דעם פאדים פאר אונזער פאטר יצחק וועגין זאלסטו דיך איבר אונז מרחם זיין. דו האסט אונז גיבאטין מיר זאלין בלאזין שופר אום ראש השנה בשופר של איל זכר לעקדת יצחק אזו זאלסטו אונז גידיינקן דעם זכות מיר זאלין אונזערע קינדר טאן נייער גירעכטיקייט מיר זאלין זיי קענען ביי איין רבי האלטין זיי זאלין זיך גיוואונען איין גוטע דינגסט. דר זכות פון מיין מצוה פון דיא ליכט זאל אן גינומען ווערין וויא דאס ליכט פון כהן גדול וואס ער האט אן גיצונדין אין בית המקדש אז עס זאל לייכטן אונזערע קינדערש אויגין אין די תורה הקדושה. אויך טוא איך בעטין דעם ליבין גאט בייא מיין מצוה פון ליכט בענטשין אז עס זאל אן גינומען ווערין מיין גיבעט ביי דעם ליבין גאט ברוך הוא מיין מצוה פון די ליכט: וויא איך

בעטין אום מחילה וסליחה וכפרה אויף מיינע
גרויסע ביטערע עבירות, צוא פאר געבן.
אלמאכטיגר גאט, דו ביסט דאך רחום וחנון
אונ דו ביסט קיניג איבער מיר אונ איבער די
גאנצע וועלט, דו האסט ליב ווער עס קערט
אפ פון די בייזע מעשים אונ ווידער קערט
צו דיר מיט צו בראכין הארצין אונ מיט זיפצן
אוי לי ווי לי וואס האב איך פר מעשים רעים
גיטאן, דורך מיינע בייזע ביטערע זינד וואר
באשווערט אונ גיפלעקט מיין נשמה די דא
איז גיקומען אויס איין הויך ארט אונ דוא
האסט מיר זיא גיגעבין איך זאל זיא היפש
האלטין אז איין אבן טוב אונ האב שוין פר
אום ריינגט זיא מיט מיינע עבירות. וואס זאל
איך טאן איך בין איין רגע ניט זיכער אז
מען וועט מיך רופין צום יום הדין פר דעם
כסא הכבוד וואס וועל איך קענגען ענטפערן:
רבש"ע הער פון דער גאנצער וועלט דער
בארם דיך איבר מיר איך זינדיגר
מענטש אונ פאר נעם מיינע רייד וואס איך
טוא בעטין פר דיר מיט מיינע טרערין אונ
מיט צו בראכין הארצין אונ מיט זיפצין אונ
פר נעם מיין טריין וואס איך האב גיזינדיגט
זייא מיר מוחל דער בארעמיגער פאטר זייא
דיך מרחם איבער מיר וויא א פאטער איבער
זיינע קינדר אונ פר גיב מיר מיינע זינד אונ
שרייב מיך אונ מיין מאן אונ מיינע קינדער
אונ כל ישראל אן צו איין גוט נייא יאר צו
גיזונד אונ צו לעבין אונ צו פריד אז איך זאל
קענען דיין הייליגין נאמען דינען:
רבש"ע הער פון דער גאנצר וועלט זיי מיך
מציל פון דעם יצר הרע אונ פון
אלעם בייזין מיט כל ישראל צו לערנען דיין
הייליגע תורה אונ צוא האלטין דיא הארבע
מצות אונ צו דינען דיין נאמען אלע טאג
אונ צו טאן וויא דוא האסט גישריבין אין
דיא הייליגע תורה דורך משה רבינו עליו
השלום אמן סלה:

דיא תחנה זאגט מען אום זונטאג מיט גרויס כונה.

עס זאל זיין באוויליגט צו פר דיר גאט אונזר
גאט אונ גאט פון אונזרע עלטערן אלער
באשעפער די גאנצע וועלט פון אנפאנג דר
וועלט מיט ווארט דיין הייליקייט מיט דיין
חילין אונ ווילין גיזינד ישראל דוא ביסט
אליין אונ קיינער מער אויך וועסטו זיין צוא
אייביקייט אייניג אונ קיינער איז אן דיר צו
רעגירין דיא וועלט אונ יענע וועלט. היינט
דעם טאג האסטו באשאפין דיא וועלט פון
לויטערקייט די שכינה דאס גרויס ליכט דאס

סכם"פ ר'

אלין אויף דיא וועלט זאל דאס ליכט גיניסין
דיא אין הימיל אונ אויף דער ערדין אזוא
האסטו גיזעהען מיט גרויס פארנונפט אונ
קלוגהייט זין אונ ווייז דאס די בשעפענס איז
ניט ווערדיג צוא ברויכין אדער צו גיניסין
זעלכע לייכטונג הייליקייט אונ ווירדיקייט
האסטו דר פון אפ גישיידן אונ אויף גיהויבן
אין דיין באהעלטעניש אויף יענער וועלט
צו גיניסן פון דעם ליכט זעלכע די דיר דינען
מיט ליבשאפט מיט גאנצין הארצין אונ
פארכטין זיך פאר דיינעם הייליגין נאמען
זעלכעם ליכט הער פון אלע וועלטן זאל מיך
אונ אלע די מיינע טובה זיין דאס מיר זאלין
זיך דער מייען אין גן עדן מיט אנדערע
צדיקים אונ צדקניות אין דם גרויסן לויטערן
ליכט אונ צוא אנטפאנגען דיא גרויסע
זעגעפטיגונג פון שיין דיינם ליכט דר הייליגע
שכינה אונ לאז אונז וויסין דיא גרויסע
ווירדיקייט פון הייליקייט דיין הייליגן נאמן,
אין דיינעם ליכט וועלין מיר זעהען ליכט אז
דער פסוק זאגט מיט דיר איז די אורשפרונג
דאס אייביג לעבין אין דיינעם ליכט וועלין
מיר זעהען ליכט. עס זאל זיין באוויליגט דיא
זאג פון מיינעם מויל אונ דיא גידאנקען פון
מיינעם הארצין צוא פאר דיר גאט מיין
באשעפער אונ מיין דער לייזער:

דיא תחנה זאגט מען אום מאנטיג מיט גרויס כונה.

עס זאל זיין באוויליגט צו פר דיר גאט אונזר
גאט אונ גאט פון אונזרע עלטערן אונזר
אלער באשעפער אונ דער באשעפער דיא
גאנצע וועלט פון אנפאנג דיא וועלט מיט
ווארט דיין הייליקייט מיט דיין ווילין אונ
ווילין דיינע פארכטער אונ ווילין דיין גיזינד
ישראל דו ביסט אליין אונ קיינער מער אונ
צו אייביקייט וועסטו זיין אליין אונ איינציג,
עס איז קיינער אן דיר צו רעגירין די וועלט
אונ יענע וועלט, היינט אין דעם טאג האסטו
גישטארקט די הימיל מיט אן שרייען דיינע
הייליקייט אונ האסט אן גיברייט אשטול צו
זיצין דרויף דיין עהער אונ דרויף צו ריכטין
מיט גירעכטיקייט דיינעם גיריכט אין דעם
טאג די גירעכטין אונ די אום גירעכטין דרום
האסטו היינט באשאפין דעם גיהנם צוא
שטראפין די זינדיגער די זיך ניט פארכטין
פר דיינעם גרים צארין דרום הער פון דער
וועלט איך שפרייט אויס מיינע טענר צו פר
דיר אונ בוק מיך אונ נייג מיך פאר דיר מיט
גאנצין הארצין דאס דו זאלסט בהיטין מיך
אונ אלע די מיינע פר דעם גיהנם אונ פאר

דיין

שוואך באדארפסטו אויף מיר רחמנות האבן. דו אליין ווייסט דאך אז דר שוואכער מענטש טוט זייער אפט נאר ניט ווילנדיג אזעלכע זאכן וואס דיר איז ניט לרצון. אונ פאר די זינד וואס איך האב גיטאן האב איך אויך פיל געליטען. לפניך גלוים פר דיר זיינן ענטדעקט די פולע צרות אונ עגמת נפש וואס איך האב אין דעם פארגאנגענעם יאר גיהאט. דוא האסט גיהערט מיינע זיפצער וואס פלעגין מיר ארוים גיין פון טיפין הארצין. אונ האסט אויך גיזעהן די טרערין וואס איך האב פיל מאל אין דעם יאר פארגאסין דורך דיא פארשיידענע צרות וואס איך האב אין דיא צוועלף חדשים גיהאט. די צרות אונ די יסורים מיט וועלכע דוא האסט מיך אין דעם יאר גישטראפט זאל שוין זיין איין אפקומעניש פאר די זינד וואס איך האב גיטאן. אונ דר נייער יאר וואס הייבט זיך ערשט אן פר מיר זאל זיין אשנת ברכה אניבענטשט יאר אן עגמת נפש, אן זיפצער אונ אן טרערין. דו זאלסט אויך מיט דיינע פליגעל בעשיטצין מיין מאן מיט מיינע אונשולדיגע קינדערליך. דוא זאלסט אונז נוטער גאט חלילה ניט צוא שיידין. אונ זאלסט אונז בענטשין מיט נחת אונ מיט גליק מיט גיזונד אונ מיט פרנסה. פאר דעם שיין פון דיא ליכט וואס איך האב ערשט אנגעצונדען לכבוד דיין היילגן נאמן זאלסטו זעהן נור דאס ביסעל גוטעס וואס מיר האבן אין דעם יאר גיטאן. אונ אונזערע זינד זאלין ווי די שאטינס אוועק פליהען פאר די ליכטיקייט פון די גיבענטשטע ליכט:

הנרות הללו דיא דאזיגע ליכט האב איך אן גיצונדין צו בעלייכטין די שרעקליכע נאכט אין וועלכין דיינע קינדער די ארעמע יודעליך קלייבין זיך צוזאמען אין די שולין אונ אין די בתי מדרשים אויסצוגיסין פאר דיר זייער נאט אונ פאטר זייערע ביטערע הערצר. הבט משמים קוק דאך אראפ פון דיין גרויסין הימיל אונ זעה ווי דיינע עלענדע שעפעלאך זייגען צו זייט אונ צו שפרייט אין דר גאנצר וועלט ווי בלינדע שעפעלאך אן אפאסטוך. זיי האבין ניט פערגעסין דיא נסים וואס דוא האסט אמאל גיטאן מיט זייערע עלטערין. אונ זיי האפין צו דיר אז דו וועסט אויף. זיי אויך רחמנות האבן אונ וועסט זיך דר מאנגען אז עס איז שוין צייט צו זייערע צרות זאל אויך נעמען אנענדע. צווישין דיא טויזענדר צוא בראכענע הערצער מישט זיך מיין צובראכן הארץ אויך אריין. צווישין די טייכין טרערן וואס דיינע קינדר פערגיסין די נאכט פר דיר וועלין זיך מיינע טרערין אויך אריינמישין אונ די אלע ימים טרערין זאלין פערלעשין דיין צארין וואס ברענט אויף אונז דיין אומגליקליך פאלק ישראל. דוא זאלסט אונז בעווייזין אז אזו ווי מיר האבין דיך ניט פערגעסין האסט דוא אונז אויך ניט פערגעסן, אז מיר זיינען נאך איצט אויך דיינע גיליבטע קינדר ווי אין פסוק שטייט הבן יקיר לי אפרים, אפרים איז מיין טייערער זון מיין צערטליך קינד אז איך רייד פון אים רייסט מיר דאס הארץ אויף אים בארום וועל איך אויף אים רחמנות האבין אזו רעט גאט:

הנרות הללו די דאזיגע ליכט וואס איך צינד יעצט אן זאלין פאר מיר זיין איין אנהייב פון אליכטיג גליקליך יאר. אזו וויא איך צינד אן דיא ליכט לכבוד דיין היילגין נאמן אזו זאלסטו הייסין מיין מזל זאל אנהייבן צו לייכטין. אונ אזו ווי דאס פינצטערנעם וואס אנטלייפט פאר דעם שיין פון די ליכט אזו זאלין פר מיין ליכטיג מזל אנטלייפין אלע מיינע צרות. ותן בלבי, גיב אריין אין מיין הארצין דעם חשק צוא טאן גוטעס אונ אלץ וואס דיר גיפעלט. שטארק דאס הארץ פון מיינע קינדערליך זיי זאלין זיך האלטין פעסט אין דיר דר גאט פון זייערע עלטערן אברהם יצחק ויעקב. זייא זאלין חלילה פון גלייכין רעכטין וועג ניט אראפ. זיי זאלין זיין דיר גיטרייע קינדער אונ נוטצליכע מענטשין אין דר וועלט. דו זאלסט שטארקן אונזר בונד איך זאל חלילה ניט אבגעריסין ווערן פון זיי אונ זיי פון מיר. אונ איבער איאר אין דר צייט זאלין מיר אלע זיין אין דיין היילגלאנד אונ זאלן דיך לויבין אין דעם בית המקדש וואס מיר וועלן פאר דיין כבוד אויס בויען אמן ואמן:

אום ערב יום כפור פר כל נדרי זאגט מען די תחנה מיט כונה:

רבש"ע ליבר הער גאט ווי איין פארבצומער טאג איז היינט נון וויל איך בעטין צו דעם אלמאכטיגין גאט דר דא איז ניט לייכט צו דר צארענען אונ דר דא טוט פיל חסד צו דעם מענטשין דר דא טוט אים אן רופין אונ ער איז דר גאט דר דא פאר נעמט די תפלות פון דעם מענטשן. רבונו של עולם איך בעט דיך מאך מיך היינט לער פון מיינע זינד אז איין קינד פון איין יאר. ליבר הער גאט מאך בטל פון מיר אונ פון מיינע קינדר אלע בייזע צרות. רבונו של עולם גידיינק היינט אז מיר זיינען בלוט אונ פלייש מיר קענען דעם יצר

תחנות לערב יום כפור

הבע ניט באלד איבער צוזינגען. רבונו של עולם איך קום צו דיר מיט איין צוא בראכין הארץ אונ איך בעט דיך מחילה. ליבר הער גאט איך בין דאס מודה אז איך האב גיזינדיגט פאר דיר גאר דער מקטרג זאל ניט קאנען אויף מיר מקטרג זיין. ליבער גאט טוא גרויסע בארעמהארציקייט אונ שטראף מיך ניט אויף מיינע זינד. ליבער הער גאט נעם דיא טרערין פאר דיר וואס איך טוא לאזין אויף מיינע זינד אונ לאז מיר קומען גירעכט פאר דעם משפט. ליבער גאט טו מיר גינאד אז איין פאטער מיט זיין קינד. ליבער גאט לאז ניט פאר שטאפט ווערין דער טויער פון מיין תפלה. רבונו של עולם אלע די בקשות וואס איך טוא פון דיר בעגערין זאלסט דוא מיר אלץ באווילגין אונ לאז מיך גידאכט ווערין מיט מיין מאן אונ מיינע קינדער צו גוטין אין דעם נייעם יאר אמן סלה:

מוסר קודם כל נדרי

מאת הרב הקדוש הצדיק רבי שמעלקי מניקולשבורג זלה"ה:

ערב יום כפור פאר נאכט פאר כל נדרי איז הרב הצדיק גיקומען אין שול אונ האט זיך גישטעלט בייא די טיר פון שול באדעקט מיט דעם טלית איבערין קאפ אונ וויא ער איז גיגאנגען פון טיר ביז צום ארון הקודש האט ער גישריגן מיט א גרויס גיוויין דעם פסוק כי ביום הזה יכפר עליכם ביז דעם ווארט תטהרו. אונ די משנה אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים, וואויל צו אייך יודין פאר וועמען ריינגט איר אייך פון אייערע עבירות, אונ ווער ריינגט אייך, אייער פאטער אין הימל. האבין אלע מענטשין גיוויינט מיט אים צוזאמען. אונ וויא ער איז גיקומען צום ארון קודש האט ער אנגיהייבן זאגין פסוקים פון תשובה אונ האט געשריגן טייערע יודין עפינט אייער פאר שלאסין הארץ אונ שרייט אונ וויינט צוא גאט מיט תשובה אונ וידוי, אונ האט דאבייא פיל גיוויינט, אונ ער האט גיזאגט דיא הייליגקייט פון דעם טאג יום כפור, וויא א מענטש קען גיהאלפין ווערין אין דעם טאג צו עולם הזה אונ עולם הבא. למשל א מלך האט גיהאט א זון וואס ער איז ניט גיגאנגען בדרך הישר. אייער פון די שרים האט שטענדיג גמסרת פר דעם מלך אויף דעם זון. אונ ווען דער זון האט אמאל גיוואלט איבער בעטין דעם פאטער, האט דער שר ניט גילאזין, אונ האט אלע מאל דר וועקט דעם כעס פון מלך אויף אים. אמאל איז דער שר אוועק גיפארין אויף א טאג אין אין אנדער שטאט. וויא דר זון האט גיזעהן אז דער שר איז ניטא איז ער גישווינד גילאפין צום פאטער אונ האט גיוויינט פר אים אז ער האט חרטה אויף די עבירות וואס ער האט גיטאן אונ ווייטער וועט ער שוין ניט טאן אזעלכע זאכן. אונ דורך דעם פיל וויינן איז דר וועקט גיווארין די רחמנות פון פאטער אויף אים אונ האט אים אלץ מוחל גיוועזן אונ האט אים צו גיזאגט צוא געבין אזוי וויא עס גיהער צו א פרינץ. דר נמשל איז אויף אונז יודין. א גאנץ יאר ווען מיר ווילן טאן תשובה לאזט ניט דער שטן. ער מסרת גאר שטענדיג אויף אונז פר השי"ת. דעם טאג יום כפור שיקט גאט אוועק דעם שטן ער טאר ניט מסטין אויף אונז, דאריבער אז מיר וועלן היינט קומען פר השי"ת מיט גיוויין אונ חרטה אויף אונזערע זינד אונ מיר וועלין נעמען אויף אונז מיר זאלן שוין ווייטער ניט זינדיגין. ווערט גיווים השי"ת מוחל זיין אונזערע עבירות אונ וועט אונז געבן א גוט יאר. דר עיקר פון תשובה איז יעדער יוד ווען ער זאגט קריאת שמע זאל ער אויף זיך נעמן ער זאל זיך מוסר נפש זיין אויף די אמונה אז גאט איז איינר. אונ ער זאל זיך מוסר נפש זיין אויף די תורה אונ מצות אזוי ווי אברהם אבינו האט זיך גילאזט אריינווארפן אין קאלך אויבן וועגן דיא אמונה. אונ זיין זון יצחק אבינו האט זיך מוסר נפש גיוועזן ביי די עקדה געווים וועלין זיי זיין פר אונז גוטע מליצים ביי השי"ת אין דעם היינטיגן הייליגן טאג. דריבער וועלין מיר איצט אלע צוזאמען זאגין דעם פסוק שמע ישראל יי אלהינו יי אחד. אונ מיר וועלין אויף זיך נעמן מיר זאלן אונז מוסר נפש זיין פר השי"ת אונ פר זיין תורה אונ מצות. אונ זיי האבן אזוי גיטאן, אלע צוזאמן האבן גיזאגט דעם פסוק שמע ישראל יי אלהינו יי אחד. נאך אזאך דארפין מיר טאן וואס איז אעיקר צו תשובה. מיר זאלן אויף אונז נעמן מיר זאלן ליב האבן איינר דעם אנדערן. ווי די תורה זאגט ואהבת לרעך כמוך (דו זאלסט ליב האבן דיין חבר ווי דיך אליין). נאך דארפן מיר טאן מיר זאלן איבר בעטן די תורה. אונ ער האט געעפינט דעם ארון קודש אונ האט גיהייסן מען זאל זאגן ווידוי. מען זאל זיך מתודה זיין וואס מען האט פר שעמט די תורה. אונ מען זאל ארויס רידן די עבירות ווס מען גידיינקט ווס מען האט גיטאן. נאך דם ווידוי האט ער ארויס גינומן די ספר תורה פון ארון קודש אונ האט אנגיהייבן זאגן מוסר. אונ ווער עס האט גיהערט דעם מוסר אפילו ער האט גיהאט א הארץ ווי א שטיין איז זי אויך ווייך גיווארן אונ צו גאסין גיווארן וויינענדיג. אונ האבין גיזאגט דעם פסוק אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה:

תחנה חדשה

איין נייע תחנה צו זאגין פאר תפלת נעילה:

ערבארמינער גאט אלהי הצבאות. דוא האלסט שוין ביין גור דין צו פאר חתמענן יעדענס גורל. יעדענס מזל וואס דו האסט פיר אים אן גישריבען. דער טאג איז פאר בייא. דיא זון גייט אונטער. דער שרעקליכער חותם ליגט אצונד אין דיין אייגנע האנט. רבונו של עולם איידר דו וועסט דיין הייליגן זיגעל לייגן אויף אונזער משפט,

מקטי"ם ר'

בעטראכט דיינע ארעמע קינדער. דיינע פערוואנעלטע שעפסעלאך וועלכע שטייען פר דיר נאך פון געכטן מיט איין פערקלעמטן גימיט. מיט איין צובראכענעם הארצין. פערשמאכט, פעריאמערט. אונ זייערע אויגין איז אויסגישטעלט נור צו דיר אליין. בעטראכט ערבארמיגער גאט דיא לאנגע כ"ד דיין ארעמע פאלק וועלכע פינסטערטי

חושכדינין

[...]שבדינן גלות שוין באלד צווייטויזנט יאר. בעטראכט וואס אונזערע עלטערן האבין געליטין ביז היינט. ווי זיי האבין מקריב געוועזן זייער לעצטין טראפין בלוט פר דיין הייליגין נאמען. בעטראכט היםלישער פאטער דעם ביטערן לעבן פון דיינע ארימע קינדר וועלכע שטייען איצונד פאר דיר אונ ערווארטין פון דיר מחילה וסליחה אין דעם הייליגין יום הכפורים. ווער נאך וויא דו אליין גרויסער גאט ווייסט אונזערע צובראכענע הערצער. אונזערע בלוטיגע וואונדין וועלכע מיר טראגן טיף אין אונזערע פרקלעמטע הערצער. נור דוא אליין ווייסט, דאס ניט חלילה דיר צוא ערצערנען האבין מיר געגין דיר פערבראכן, נאר אונזער שווערער פינסטערער לעבין האט אונז דאצו גיבראכט. דר מאן זיך ערבארמיגר גאט מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, ווער איז נאך וויא דיין פאלק ישראל איינער אויף דיין גאנצער וועלט וועלכער האט אזו פיל גיליטין איבער די הייליקייט פון דיין גרויסין נאמען. עס איז שוין צייט אז דו זאלסט זיך דער מאנען דיין הבטחה וואס דוא האסט גיגעבין אונזערע עלטערן. וויא לאנג נאך וועלין מיר זיין צו שאנד אונ צו שפאט אין אלע עקין דר וועלט. ערבארמיגער גאט וואס דו ביסט די קוועלע פון רחמנות, היינט איז דער טאג וואס דו האסט בעשטימט יעדענס גורל אויף דעם גאנצין יאר צו בעשטימען. באלד פערשליסטו שוין אלע טירין, אונזער דעקרעט איז שוין אונטער גישריבין. מיט שרעק אונ ציטערניש שטייען מיר איצונד פאר דיר. פארנעם הייליגער פאטער אונזער גיבעט. נעם צוזאמען אונזערע הייסע טרערן וועלכע מיר האבין פאר דיר פארגאסין. גיס זיי אריין אין דעם לאגעל וואו דו האלסט די טרערין פון אונזערע עלטערין. ערבארעם דיך אויף אונז אונ אויף אלע אונזערע ארעמע עלענדע אומגליקליכע ברידער וועלכע זיינען צו זייט אונ צו שפרייט אין אלע עקין דער וועלט. לאז שוין זיין דר יאר וואס איז אוועק אסוף פון אונזערע צרות. הייל די וואונדין פון אונזערע בלוטיגע הערצער. טרייסט דיינע בעטריבטע פערביטערטע קינדר. שרייב זייא אן צו אגוטין לעבין אויפין נייעם יאר. דען צו דיר אליין האפין מיר. אונ שיק אונז דעם גואל צדק במהרה בימינו. אמן:

תפלת יום כפור

לערבית לשחרית למוסף למנחה ולנעילה

צו תפלת נעילה זאגט מען אשרי ובא לציון. ח"ק. שמונה עשרה וויא צו שחרית יום כפור נאר ענדערס אן שטאט וכתבנו זאגט מען וחתמנו, אן שטאט וכתוב זאגט מען וחתום, אן שטאט תכתב זאגט מען ותחתם:

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים קונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה: זכרנו לחיים. מלך חפץ בחיים. וכתבנו (לנעילה וחתמנו) בספר החיים. למענך אלהים חיים:

מלך עוזר ומושיע ומגן: ברוך אתה יי מגן אברהם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע: מוריד הטל: מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה:

מי כמוך אב הרחמן (בטוסף, במנחת שבת ובנעילה הרחמים) זוכר יצוריו לחיים ברחמים:

ונאמן אתה להחיות מתים: ברוך אתה יי מחיה המתים:

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה:

לְדוֹר וָדוֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:
וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלֶךָ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ. וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ. וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים. וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשָּׁלְטָן לְפָנֶיךָ. עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ. וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ. שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ. וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ. וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ. וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ. וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ. וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ. וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ. וְהָרִשְׁעָה כֻלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה. כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְבַדֶּךָ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ. יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ. וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ. כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

ותתן לנו יי אלהינו באהבה את יום (לשבת השבת הזה ואת יום) הכפרים הזה. את יום סליחת העון הזה. ואת יום מקרא קדש הזה (לקדשה ולמנוחה) למחילה ולסליחה ולכפרה ולמחל בו את כל עונותינו (לשבת באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים: צו מוסף הייבט מען דא אן ומפני חטאינו*)

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון ירושלים עיר קדשך. וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום ביום (לשבת השבת הזה וביום) הכפרים הזה. ביום סליחת העון הזה. ביום מקרא קדש הזה: זכרנו יי אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים: ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו. ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

למוסף

*ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו. ואין אנו יכולים לעשות חובותינו בבית בחירתך בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו. מפני היד שנשתלחה במקדשך: יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים ותבנהו מהרה ותגדל כבודו: אבינו מלכנו אלהינו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה והופע והנשא עלינו לעיני כל חי וקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ: והביאנו לציון עירך ברנה ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם. ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידים כסדרם ומוספים כהלכתם: ואת מוסף (לשבת ואת מוספי יום השבת הזה ו) יום הכפרים הזה. יום סליחת העון הזה. יום מקרא קדש הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור:

אלהינו ואלהי אבותינו מחול לעונותינו ביום (לשבת השבת הזה וביום) הכפרים הזה. ביום סליחת העון הזה. ביום מקרא קדש הזה. מחה והעבר פשעינו וחטאתינו מנגד עיניך. כאמור אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזכר: ונאמר מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך: ונאמר כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יי תטהרו: (לשבת אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו) קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך. שבענו מטובך ושמח נפשנו בישועתך. (לשבת והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת

אלהינו ואלהי אבותינו אונזער גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערין מחול לעונותינו זייא מוחל אונזערע עבירות אין דעם היינטיגין טאג וואס ער איז איין טאג פון פאר געבינג מחה והעבר מעק אפ אונ מאך אוועק פליהען אונזערע עבירות פון דיינע אויגין וואס מיר האבין גיטאן סייא בשוגג וואס זייא הייסין חטאת סייא די עבירות וואס מיר טוען במזיד וואס זייא הייסין עון כאמור אזו וויא עס שטייט גישריבן איך וועל אפ מעקן דיינע עבירות וואס הייסין פשעים דהיינו וואס מען טוט להכעיס וועל איך אפ מעקין פון מיינט וועגין אונ דיינע זינד וואס דוא טוסט אום גערין וועל איך ניט גידיינקן ונאמר אונ נאך אפסוק שטייט איך וועל אפ מעקין ווי אוואלקין דיינע פשעים אונ חטאים קער ווידר צו מיר דען איך וועל דיך אויס לייזן. אונ נאך אפסוק שטייט דען היינטיגן טאג וועט דר כהן גדול מכפר זיין אויף אייך ריין צו מאכן אייך, פאר גאט זאלט איר זיין ריין. הייליג אונז מיט דיינע מצות אונ גיב אונזר טייל אין

למוסף

לשבת וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימם ושני עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו: עלת שבת בשבתו על עלת התמיד ונסכה: (זה קרבן שבת וקרבן היום כאמור:

ובעשור לחדש השביעי הזה מקרא קדש יהיה לכם ועניתם את נפשותיכם כל מלאכה לא תעשו: והקרבתם עלה ליי ריח ניחח פר בן בקר אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימם יהיו לכם:

ומנחתם ונסכיהם כמדבר. שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל. ועשרון לכבש ויין כנסכו. ושני שעירים לכפר ושני תמידים כהלכתם: מלבד חטאת הכפרים ועלת התמיד ומנחתה ונסכיהם:

לשבת ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג. עם מקדשי שביעי. כלם ישבעו ויתענגו מטובך. ובשביעי רצית בו וקדשתו. חמדת ימים אותו קראת. זכר למעשה בראשית:

אלהינו ואלהי אבותינו מחול לעונותינו וכו׳

(שַׁבְּתוֹת) קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בָהּ (בוֹ) (בָם) כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ
לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי
יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ
בֵּית יִשְׂרָאֵל. וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ
עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר
בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד
עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ: וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן: מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר
חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ
הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ
הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:
וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:
וּכְתוֹב (לנעילה וַחֲתוֹם) לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:
וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב (הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ
וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב): בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש"ץ ברכת כהנים

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.
בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ
לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:
וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת
טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב (לנעילה וְנֵחָתֵם) לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ

דיין תורה זעטיג אונז פון דיין גוטהקייט אונ דער פרייא אונז מיט דיין הילף כי אתה
דען דוא ביסט מוחל צו דיא ישראל אין אלע גיבירט אונ זונדער דיר האבין מיר ניט
אזו איין קיניג ער זאל אונז מוחל זיין ברוך אתה געלויבט ביסטו גאט דער קיניג וואס
איז אונז מוחל אונ פאר גיבט צו אונזערע עבירות. אונ איז מוחל דיא עבירות פון
זיין פאלק ישראל אונ מאכט איבער פארין אונזערע שולדן אלע יאר ער איז איין
קיניג אויף דער גאנצר וועלט ער היילינט די ישראל אונ דעם טאג פון פאר געבונג:
אלהינו אונזר גאט איך בעט דיך לאז קומען פאר דיר אונזער תפלה אונ זאלסט

סכב"פ ר זיך

שאין אנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו אבל אנחנו ואבותינו חטאנו:

אשמנו. בגדנו. גזלנו. דברנו דפי: העוינו. והרשענו. זדנו. חמסנו. טפלנו שקר: יעצנו רע. כזבנו. לצנו. מרדנו. נאצנו. סררנו. עוינו. פשענו. צררנו. קשינו ערף: רשענו. שחתנו. תעבנו. תעינו. תעתענו: סרנו ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו. ואתה צדיק על כל הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו:

מה נאמר לפניך יושב מרום ומה נספר לפניך שוכן שחקים. הלא כל הנסתרות והנגלות אתה יודע:

אתה יודע רזי עולם. ותעלומות סתרי כל חי: אתה חופש כל חדרי בטן ובוחן כליות ולב. אין דבר נעלם ממך. ואין נסתר מנגד עיניך: ובכן יהי רצון מלפניך יי

צו נעילה הייבט מען דא אן

אתה נותן יד לפושעים וימינך פשוטה לקבל שבים. ותלמדנו

זיך ניט פאר הוילין פון אונזער גיבעט שאין אנו דען מיר זיינען ניט קיין עזות פנימער אונ ניט מיט הארטן אקין. מיר קאנן ניט זאגן פר דיר אונזר גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערן מיר זיינן צדיקים אונ מיר האבן ניט גזינדיגט נייערט מיר האבן יוא גזינדיגט: אשמנו מיר האבין גישולדיגט בגדנו מיר האבין גיפעלשט גזלנו מיר האבין גירויבט דברנו דופי מיר האבין גירעט לערע רייד העוינו מיר האבין פאר קרימט דעם רעכטין וועג והרשענו מיר האבין גישולדיגט זדנו מיר האבין גיטאן עבירות מיט ווילינונג חמסנו מיר האבין גירויבט טפלנו שקר מיר האבין זיך באהעפט מיט פאלשקייט יעצנו רע מיר האבין זיך בעראטין מיט שלעכטס כזבנו מיר האבין ליגין גיזאגט לצנו מיר האבין גישפעט מרדנו מיר האבן גטאן עבירות מיט ווידערשפעניגונג נאצנו מיר האבין דר צארינט סררנו מיר האבין זיך אפ גיקערט פון דעם רעכטין וועג עוינו מיר האבין פר קרימט פשענו מיר האבין גיטאן עבירות מיט ווילונג צררנו מיר האבין באליידיגט קשינו ערף מיר האבין גיהארט אונזער אקין רשענו מיר האבין גיטאן עבירות מיט רשעות שחתנו מיר האבין פאר דארבין תעבנו מיר זיינען פאר אוס ווירדיגט גיווארין תעינו מיר האבין פאר אירט תעתענו דרום זיינען מיר גיווארין פאר אירט:

סרנו ממצותיך מיר האבין אפ גיקערט פון דיינע מצות אונ פון דיינע גוטע גיריכט אונ עס איז קיין גלייכין צו אינז, אונ דו ביסט גירעכט איבער אלעס וואס קומט אויף אונז דען דוא טוסט אמת אבער מיר זיינען שולדיג:

מה נאמר וואס זאלין מיר זאגן פאר דיר גאט דער דא זיצט אין הימיל אונ וואס זאלין מיר דער ציילין פאר דיר וואס רועט אין הימיל וואס הייסט שחקים. פאר וואר אלע פאר בארגענע זאכין אונ די אנטפלעקטע זאכין ווייסטו וואויל:

ערבית שחרית מוסף אונ מנחה זאגט מען דאס

אתה יודע דו ווייסט די פר בארגנע זאכין פון דר וועלט אויך ווייסטו די פר הוילונג פון אלין וואס לעבט אתה חופש דו זוכסט אלע קאמערין פון דעם בויך דו פרובסט די גידאנקען פון די נירין אונ פון דעם הארצין. עס איז ניטא קיין פאר הוילונג פון פר דיר אונ עס איז ניטא קיין פאר בארגונג קעגין דיינע אויגין ובכן דרום זאל זיין דר ווילין פר דיר אונזר גאט אונ גאט

צו נעילה זאגט מען דאס

אתה נותן יד דו גיבסט די האנט צו די פושעים אונ דיין רעכטע האנט איז אויס גישטרעקט מקבל צוא זיין די מענטשין וואס טוען תשובה ותלמדנו ה' אונ גאט אונזר גאט

פון

סנקב"פ ר

לנעילה

יי אלהינו להתודות לפניך על כל עונותינו למען נחדל מעשק ידינו ותקבלנו בתשובה שלמה לפניך כאשים וכניחוחים למען דבריך אשר אמרת. אין קץ לאשי חובותינו. ואין מספר לניחוחי אשמתנו. ואתה יודע שאחריתנו רמה ותולעה לפיכך הרבית סליחתנו. מה אנו מה

אלהינו ואלהי אבותינו. שתרחם עלינו ותמחל לנו על כל חטאתינו. ותכפר לנו על כל עונותינו. ותמחול ותסלח לנו על כל פשעינו:

על חטא שחטאנו לפניך באונס וברצון:
ועל חטא שחטאנו לפניך באמוץ הלב:
על חטא שחטאנו לפניך בבלי דעת:
ועל חטא שחטאנו לפניך בבטוי שפתים:
על חטא שחטאנו לפניך בגלוי עריות:
ועל חטא שחטאנו לפניך בגלוי ובסתר:
על חטא שחטאנו לפניך בדעת ובמרמה:
ועל חטא שחטאנו לפניך בדבור פה:
על חטא שחטאנו לפניך בהונאת רע:
ועל חטא שחטאנו לפניך בהרהור הלב:
על חטא שחטאנו לפניך בועידת זנות:
ועל חטא שחטאנו לפניך בודוי פה:

גאט האסט אונז געלערנט אז מיר זאלין באקענען פר דיר אויף אלע אונזערע זינד כדי מיר זאלין פאר מיידין פון רויבונג אונזערע הענט אונ דו זאלסט אונז אנטפאנגן מיט תשובה אזו ווי פייער אפפער דרום ביסטו אונז מקבל בתשובה וועגן דייגע רייד וואס דו האסט געזאגט. אין קץ עס איז קיין עק צו די פייער אפפער פון אונזערע שולד אונ עס איז קיין צאל צו די זעגעפטיקייט פון אונזערע שולד כלומר אז מיר זאלין מקריב זיין קרבנות אויף אונזערע עברות האט דאס קיין צאל ניט אונ דו ווייסט אז אונזער סוף איז מאדין אונ ווערים דרום האסטו געמערט אונזר פר געבונג. וואס זיינען מיר וואס איז אונזער לעבין

פון אונזערע עלטערין אז דוא זאלסט מכפר זיין אויף אונזערע חטאים אונ זאלסט פאר געבין צו אונז אויף אונזערע עונות אונ זאלסט מוחל זיין אונז אויף אונזערע פשעים:

על חטא אויף די זינד וואס מיר האבין געזינדיגט פר דיר מיט אונס אדר מיטין ווילן. אונ אויף די זינד וואס מיר האבין געזינדיגט פר דיר מיט שטארקין הארצין. אויף די זינד וואס מיר האבין געזינדיגט פאר דיר אן וויסענשאפט. אונ אויף די זינד וואס מיר האבין געזינדיגט פר דיר מיט רייד פון דיא לעפצין. אויף די זינד וואס מיר האבין געזינדיגט פר דיר מיט דעם וואס מיר זיינען געווען ביי איין ערוה. אונ אויף די זינד וואס מיר האבין געזינדיגט פאר דיר מיט זינד וואס זיינען אייפין בארליך געטאן געווארין אונ דם וואס מיר האבין געטאן אין פארבארגענש. אויף די זינד וואס מיר האבין געזינדיגט פר דיר מיט וויסענשאפט אדר מיט שאלקהאפטיקייט. אונ אויף די זינד וואס מיר האבין געזינדיגט פר דיר מיט ריידין פון דם מויל.

אויף די זינד וואס מיר האבין געזינדיגט פאר דיר מיט נארין דעם געזעלין. אונ אויף די זינד וואס מיר האבין געזינדיגט פאר דיר מיט טראכטונג פון הארץ. אויף די זינד וואס מיר האבין געזינדיגט פאר דיר מיט בעטעטיגונג פון זנות. אונ אויף די זינד וואס

סקס״פ ר׳ מיר

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחוֹזֶק יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְשׁוּת פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:
וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שֹׁחַד:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָשׁוֹן הָרָע:

לעילה

חַיֵּינוּ מֶה חַסְדֵּנוּ מַה צִּדְקֵנוּ מַה כֹּחֵנוּ מַה גְּבוּרָתֵנוּ. מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל. כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן כִּ הַכֹּל הָבֶל:

מיר האבין גיזינדיגט פר דיר מיט באקענן פון דם מויל. אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פר דיר מיט מוטוויליג אדר אום גערין. אונ אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פאר דיר מיט מבזה זיין עלטערין אונ לעהרער. אויף די זינד וואס מיר האבן גיזינדיגט פר דיר מיט פר שוועכן גאטס נאמן. אונ אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פר דיר מיט שטארקר האנד. אויף די זינד ווס מיר האבן גזינדיגט פר דיר מיט אומריינע לעפצין. אונ אויף די זינד ווס מיר האבן גזינדיגט פר דיר מיט נארישקייט פון דם מויל. אויף די זינד וואס מיר האבן גיזינדיגט פר דיר מיטין יצר הרע. אונ אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פאר דיר מיט זינד וואס זיינען וויסינגליך אונ מיט זינד וואס זיינען ניט וויסינגליך: ועל כלם אונ איבר אלע ביסטו איין גאט פון פר געבונג דרום סלח לנו פאר גיב אונז מחל לנו זייא אונז מוחל זיי מכפר צו אונז: אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פר דיר מיט ליגין. אונ אויף דיא זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פאר דיר מיט דעם וואס מיר האבין גינומן שוחד. אויף דיא זינד וואס מיר האבין

לעבין וואס איז אונזר גינאד וואס איז אונזר גירעכטיקייט וואס איז אונזר הילף ווס איז אונזר קראפט וואס איז אונזער שטארקייט. וואס קענן מיר זאגן פר דיר גאט אונזר גאט אונ גאט פון אונזרע עלטערן פר וואר אלע שטארקע זיינען פר דיר וויא גישט אונ די לייט וואס האבין איין שם זיינען גלייך אז זיי זיינן ניט גוועזן אויף דר וועלט אונ די קלוגע זיינן גלייך אז זיי האבין ניט קיין וויסענשאפט אונ די פר שטאנדיגע זייען גלייך אז זיי זיינן אן שכל ווייערט דאס רוב פון זייערע ווערק זיינען לער אונ די לעב טאג פון זייא זיינען ניסט פאר דיר אונ דאס איבעריגע וואס איין מענטש איז בעסער פון איין בהמה איז גאר גישט דען אלץ איז נארהייט:

אתה

גיזינדיגט פאר דיר מיט שפעטונג. אונ אויף די זינד וואס מיר האבין גזינדיגט פאר

סכסים די

דיר

לנעי״ה

אתה הבדלת אנוש מראש ותכירהו לעמוד לפניך. כי מי יאמר לך מה תפעל ואם יצדק מה יתן לך: ותתן לנו יי אלהינו באהבה את יום (הש״ץ צריך להזכיר כאן של שבת בחותמו) הכפרים הזה. את יום סליחת העון הזה. את יום מקרא קדש הזה. קץ ומחילה וסליחה על כל עונותינו למען נחדל מעשק ידינו ונשוב אליך לעשות חקי רצונך בלבב שלם:

על חטא שחטאנו לפניך במשא ובמתן:
ועל חטא שחטאנו לפניך במאכל ובמשתה:
על חטא שחטאנו לפניך בנשך ובמרבית:
ועל חטא שחטאנו לפניך בנטית גרון:
על חטא שחטאנו לפניך בשיח שפתותינו:
ועל חטא שחטאנו לפניך בשקור עין:
על חטא שחטאנו לפניך בעינים רמות:
ועל חטא שחטאנו לפניך בעזות מצח:
ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו:
על חטא שחטאנו לפניך בפריקת עול:
ועל חטא שחטאנו לפניך בפלילות:
על חטא שחטאנו לפניך בצדית רע:
ועל חטא שחטאנו לפניך בצרות עין:
על חטא שחטאנו לפניך בקלות ראש:
ועל חטא שחטאנו לפניך בקשיות ערף:

אתה הבדלת דו האסט אפ געשייד דעם מענטשין פון אן הייב אונ האסט איהם דער קענט פון אן הייב ער זאל קענען שטיין פר דיר. דען ווער וועט דיר זאגן וואס טוסטו ואם יצדק ווען איין מענטש איז גירעכט וואס וועט ער דיר געבין. אונ דו האסט אונז גיגעבן גאט אונזר גאט דעם טאג פון פר געבונג איין צייט פון פאר געבונג אויף אלע אונזערע זינד כדי מיר זאלן פר מיידן פון רויבונג אונזרע הענט אונ מיר זאלן זיך אום קערן צו דיר מיטן גאנצן הארצן. אונ דו מיט

דיר מיט בייזקייט פון דם צונג. אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פר דיר מיט אונזר האנדלן. אונ אויף די זינד ווס מיר האבין גיזינדיגט פר דיר מיט עסין אונ מיט טרינקן פון איסורים. אויף די זינד וואס מיר האבין גזינדיגט פר דיר מיט רוחים נעמן. אונ אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פר דיר מיט די אויס שטרעקונג דאס האלז. אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פאר דיר מיט פארבונג די אויגין. אונ אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פאר דיר מיט רייד פון אונזערע לעפצין. אויף די זינד ווס מיר האבן גזינדיגט פר דיר מיט האפערדיגע אויגין. אונ אויף דיא זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פאר דיר מיט פאר שייטקייט פון דעם שטערין. אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פאר דיר מיט דעם אראפ ווארפין פון זיך דעם יאך פון דר תורה. אונ אויף די זינד וואס מיר האבן גזינדיגט פר דיר מיט פאלש ריכטין. אויף די זינד וואס מיר האבן גזינדיגט פר דיר מיט בטרינגין איין גיזעלין. אונ אויף די זינד וואס מיר האבן גיזינדיגט פר דיר מיט בייזע אויגין צו געבין דעם ארימאן. אויף די זינד עאס מיר האבין גיזינדיגט פאר דיר מיט חוצפה.

נקפ״ש ר׳ און

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב:
וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת:

לעיל:

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ כִּי לֹא תַחְפֹּץ בְּהַשְׁחָתַת עוֹלָם. שֶׁנֶּאֱמַר דִּרְשׁוּ יְיָ בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב: וְנֶאֱמַר יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבוֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל יְיָ וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל אֱלֹהֵינוּ כִּי יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ: וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת וּמַרְבֶּה לְהֵיטִיב וְרוֹצֶה

אונ אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פאר דיר מיט הארטין אקין. אויף דיא זינד וואס מיר האבין גזינדיגט פר דיר מיט לייפונג מיט די פיס צוא בייז. אונ אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פר דיר מיט רכילות. אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פאר דיר מיט פאלשע שבועות. אונ אויף דיא זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פר דיר מיט אומזיסטע פיינטקייט. אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פאר דיר מיט דעם וואס מיר האבין ניט באצאלט אחוב דעם חבר. אונ אויף די זינד וואס מיר האבין גיזינדיגט פאר דיר מיט פר טומלונג פון דעם הארצין:

ועל חטאים אונ אויף דיא זינד וואס מיר זיינען שולדיג דרויף איין בראנד אפפר. אונ אויף די זינד וואס מיר זיינען שולדיג דרויף איין זינד אפפער. אונ אויף די זינד וואס מיר זיינען שולדיג דרויף אקרבן דס איין עושר ברייננט דרויף איין עולה. אונ איין ארומאן איין מנחה. אונ אויף די זינד וואס מיר זיינן שולדיג דרויף אקרבן דס מען ברייננט אויף איין גיוויסע זינד אדער אויף איין ספק דס מען ווייס ניט גיוויס דאס מען האט

מיט דיין פיל דר בארימקייט דר בארעם דיך איבר אונז דען דוא בגערסט ניט אין פר דארבונג פון דר וועלט ווי עס שטייט פארשט גאט אין דר צייט אז מען קאן אים גיפינען, רופט אן גאט אין דר צייט אז ער איז נאהענט: ונאמר יעזוב רשע דרכו דער רשע זאל אוועק ווארפין זיין שלעכטין וועג אונ דר מענטש וואס איז מיט אים רעכט זאל אוועק ווארפין זיינע גידאנקין אונ ער זאל זיך ווידער קערין צו גאט וועט ער זיך דר בארעמן איבר אים אונ ער זאל תשובה טאן צו גאט דען ער מערט צו פר געבן. אונ דו ביסט איין גאט פון פאר געבונג איין לייט זעליגר אונ איין דר בארמיגר ער דר לייננערט דעם צארין אונ מערט גנאד אונ מערט צו באגיטיגן אונ דוא ווילסט אז

דיא

איין עבירה גיטאן אונ דאס ווערט אן גירופן איין שולד אפפער דער דא הייסט

כלומר

לנעילה

אַתָּה חָפֵץ בִּתְשׁוּבַת רְשָׁעִים וְאֵין אַתָּה חָפֵץ בְּמִיתָתָם. שֶׁנֶּאֱמַר אֱמֹר אֲלֵיהֶם חַי אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה אִם אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הָרָשָׁע כִּי אִם בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה. שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וְלָמָּה תָמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְנֶאֱמַר הֶחָפֹץ אֶחְפֹּץ מוֹת רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה הֲלוֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָיו וְחָיָה: וְנֶאֱמַר

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:
סְקִילָה. שְׂרֵפָה. הֶרֶג. וְחֶנֶק. עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה. בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה. וּבֵין שֶׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם. וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם

די רשעים זאלין תשובה טאן אונ דו באגערסט ניט אז דיא רשעים זאלין שטארבן וארום עס שטייט בישריבן זאג צו זיי איך שווער ווי איך גאט לעב אויב איך באגר אז דר רשע זאל שטארבן נייערט איך באגער אז דער רשע זאל ווידער קערין פון זיין שלעכטין וועג אונ זאל בלייבין לעבן. שובו שובו קערט ווידר פון אייערע שלעכטע וועגין ווארום זאלט איר שטארבין הויז גזינד פון ישראל. אונ נאך שטייט גישריבין גאט זאגט באגער איך דען דעם טויט פון דעם רשע פר ווואר לאז דער רשע פאר לאזין זיינע

כלומר דאס השם יתברך שטראפט אים ניט ביז ער ווערט גיוואר גיוויס דס ער האט גזינדיגט אונ ברייננט אקרבן. אונ אויף די זינד וואס מיר זיינן שולדיג דרויף גרויסע שלעק. אונ אויף די זינד וואס מיר זיינן שולדיג דרויף פערציג שלעק. אונ אויף די זינד וואס מיר זיינן שולדיג דרויף דעם טויט פון גאט. אונ אויף דיא זינד וואס מיר זיינען שולדיג דרויף אפ גישניטענע יארין אונ שטארבין אן קינדר. אונ אויף די זינד וואס מיר זיינען שולדיג דרויף פיר ערלייא מיתות פון דעם בית דין סקילה צו פר שטיינען שרפה צו פר ברענן הרג צו דר שלאגין מיט שווערד וחנק אונ צו דער ווערגין. עס סייא מיר האבין עובר גיוועזן אויף אמצוה דס מיר זיינען גיבאטין דס מען זאל יוא טאן זיא אדר אויף אמצוה דאס מיר זיינן גיבאטין ניט צו טאן. בין שיש בה עס סייא עס איז דר בייא גיבאטין שטייא אויף אונ טוא עס אדר עס סייא דס דר בייא איז ניט גיבאטין שטייא אויף אונ טוא עס. עס סיי די עבירות די אנטפלעקט זיינן צו אונז דאס מיר האבין עובר גיוועזן אדער די וואס זיינען ניט אנטפלעקט אז דאס איז איין עבירה. וואס מיר ווייסין אז מיר האבין עובר גיוועזן האבין מיר שוין לאנג גיזאגט פר דיר אויך האבין מיר באקענט צו דיר אויף זייא אונ אויף דיא זאכין וואס מיר ווייסין ניט אויב

וִידוּעִים. כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר הַנִּסְתָּרוֹת לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְהַנִּגְלוֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

לנעילה

כִּי לֹא אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה וְהָשִׁיבוּ וִחְיוּ: כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

אֱלֹהַי. עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי וְעַכְשָׁו שֶׁנּוֹצַרְתִּי כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי. עָפָר אֲנִי בְּחַיָּי קַל וָחוֹמֶר בְּמִיתָתִי. הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד וּמַה שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים: יהיו לרצון וכו׳

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמוֹץ לִפְנֵי רוּחַ וּמַלְאַךְ יְיָ דּוֹחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יהי רצון וכו׳

עס איז איין עבירה, פר דיר זיינן זיי אנטפלעקט אונ ווייסינגליך בעטן מיר אז דו זאלסט אונז מוחל זיין אזו וויא עס שטייט געשריבן אין דער תורה הנסתרות דיא פר בארגענע עבירות וועט גאט טאן אמשפט והנגלות אבר די זאכן וואס מיר ווייסן האבן מיר אויף זיך מקבל געוועזן אז מיר אונ אונזרע קינדר זאלין אויף אייביג טאן וואס אין דר תורה איז געזאגט געווארין. דען דוא פרגיבסט צו דיא ישראל דוא אליין ביסט מוחל צום געשלעכט פון ישראל אין אלע גיבירד ומבלעדיך אין לנו אונ זונדר דיר האבין מיר קיין קיניג דער וועלט וואס זאל אונז מוחל זיין אונ פאר געבין אונזערע זינד נייערט דו אליין:

זיינע שלעכטע וועגין אונ לאז בלייבן לעבין. תאמר אונ נאך איין פסוק שטייט דען איך באגער ניט דעם טויט פון איין מת (די רשעים בייא זייער לעבין ווערין זייא אן גירופין מתים), נייערט קערט ווידער אונ בלייבט לעבין כי אתה דען דו פאר גיבסט צו די ישראל אונ ביסט מוחל צו די שבטים אין אלע דורות אונ זונדער דיר האבין מיר ניט איין קיניג אין דר וועלט וואס זאל אונז מוחל זיין אונ זאל פר געבין נאר דוא אליין:

אלהי מיין גאט עד שלא נוצרתי איידער איך בין געווארין באשאפין בין איך ניט ווערט ועכשיו אונ איצונדערט אז איך בין יוא באשאפין איז גלייך אז איך וואלט ניט געווארין באשאפין. ביי מיינעם לעבין בין איך ערד מכל שכן נאך מיינעם טויט הרי איך בין פר דיר וויא אכלי וואס זיא איז פול מיט שאנד יהי עס זאל זיין דר ווילין פר דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין אז איך זאל מער ניט זינדיגין פר דיר אונ וואס איך האב שוין געזינדיגט פאר דיר זאלסטו אויס מעקין מיט דיין פיל דר בארימקייט אבער ניט דורך יסורים אונ שלעכטע קראנקהייט:

סדר עבודה של יום כפ"ר

פיוט ע"פ א"ב

אתה כוננת עולם מראש. יסדת תבל והכל פעלת ובריות בו יצרת: בשורך עולם תהו ובהו וחשך על פני תהום: גרשת אפל והצבת נוגה. גולם תבניתך מן האדמה יצרת. ועל עץ הדעת אותו פקדת: דרכך זנח ונזנח מעדן. ולא כליתו למען ארך אפך: הגדלת פריו וברכת זרעו. והפריתם בטובך והושבתם שקט: ויפרקו עול ויאמרו לאל סור ממנו. והסיחות יד כרגע כחציר אמללו: זכרת ברית לתמים בדורו. ובזכותו שמת לעולם שארית: חוק ברית קשת למענו כרת. ובאהבת ניחוחו בניו ברכת: טעו בעשרם ויבנו מגדל ויאמרו לכו ונעלה ונבקע הרקיע להלחם בו: יחיד אב המון פתאום ככוכב זרח מאור כשדים להאיר בחשך: כעסך הפרת בשורך פעלו ולעת שיבתו לבנו הקרת: לוית חן ממנו הוצאת. טלה טהור מכבש נבחר: מגזעו איש תם הוצאת התום בבריתך מרחם לקח: נתת לו שנים עשר שבטים אהובי עליון עמוסים מבטן נקראו: שמת על לוי לוית חן וחסד. ומכל אחיו כתר לו עטרת: עמרם נבחר מזרע לוי. אהרן קדוש יי' לשרתך קדשת: פארתו בבגדי שרד ובקרבנותיו הפר כעסך: ציץ ומעיל חשן ואפוד. כתנת ומכנסי בד מצנפת ואבנט: קרבנות פרים ועולות כבשים ושחיטת שעירים וניחוח אילים: ריח קטרת רוקח מרקחת. ובעור גחלים וזריקת דם וספירת יושר: שועת קטרת ותפלת אמת וקדשתו מכפרת עונותינו: תוכן בוץ ועריכת אבן מחגר בכלם כמלאך מיכאל משרת:

פיוט ע"פ תשר"ק

תכנת כל אלה לכבוד אהרן. כלי כפרה לישראל שמתו. ועל ידו סליחת העון נתת: תחת אהרן מגזעו יעמוד. לשרת לפניך ביום הסליחה: תורת מעשה ועבודת היום שבעת ימים בזבולנו ילמוד ומזין עליו שלישי ושביעי: שלומי זקני עם וחכמי אחיו הכהנים תמיד יסובבוהו עד בא יום העשור. (וערב יום הכפורים שחרית משביעין אותו במי ששכן שמו בבית הזה שלא ישנה מכל מה שאמרו לו. שמא יש בלבו צד מינות. הוא פורש ובוכה על שחשדוהו. והם פורשים ובוכים שחשדו למי שמעשיו סתומים, שמא אין בלבו כלום). ואומרים לו. ראה לפני מי אתה נכנס למקום אש להבת שלהבת: קהל עדתנו עליך יסמכו. ועל ידך תהא סליחתנו: צוהו והרגילוהו עד בא יום העשור. (וערב יום הכפורים שחרית היו מעמידין אותו בשער המזרח, ומעבירים לפניו פרים ואילים וכבשים) כדי שיהא מכיר ורגיל בעבודה: פרשו לו סדין של בוץ בהגיע עת שחיטת כבש התמיד לעשות מחיצה בינו ובין העם: עשה מצוה באימה ויראה ובודק עצמו מהוצצי טבילה: שש על מצוה לקים דתו ופשט בגדי חול וירד וטבל ועלה ונסתפג כמו שהוזהר: נתנו לו בגדי זהב ולבש וקדש ידיו ורגליו מקיתון של זהב: מיד מקבל את כבש התמיד ושוחט בו רוב שנים ומניח לאחר לגמור השחיטה. ומקבל את הדם וזרקו על המזבח כמצותו: לפנים (להיכל) יכנס להיטיב חמש נרות ולהקטיר קטרת הבקר ולהיטיב את שתי הנרות הנשארות. ויצא והקריב את הראש ואת האברים כמצותן (ומקטיר מנחת התמיד כמשפטה: בכל יום יעשה מנחת כסולת ומנחת חבתין וינסך את היין בכל כלי שיר. ואחר התמיד מקריב פר

העולה ושבעת הכבשים של מוסף היום ומנחתם (לשנה) וביום השבת מקריב קדם מוסף היום כבשים של מוסף שבת ומנחתם ועורך לחם הפנים ומקטיר הבזיכין כמשפטן): יבא מיד לבית הפרוה ובקדש היתה ויפרשו לו סדין של בוץ בינו לבין העם כבראשונה: טרם יפשוט בגדי זהב מקדש בנקיות ידיו ורגליו: חל ופשט בגדי זהב וירד וטבל כמו שהזהר ועלה ונסתפג: והביאם מעביר ולבנים לובש שעבודת היום בבגדי לבן: ומהר וקדש ידיו ורגליו ובא לו תחלה אצל פרו ופרו היה עומד בצפון כנגד בין האולם ולמזבח ראשו לדרום ופניו למערב והכהן עומד במזרח ופניו למערב: הוא עומד באימה לפני אל עליון ואומר עליו דברי ודוי וסמך שתי ידיו עליו והתודה:

וכך היה אומר. אנא השם. חטאתי. עויתי. פשעתי לפניך אני וביתי: אנא בשם כפר נא לחטאים ולעונות ולפשעים. שחטאתי. ושעויתי. ושפשעתי לפניך אני וביתי. ככתוב בתורת משה עבדך מפי כבודך. כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יי:

והכהנים והעם העומדים בעזרה כשהיו שומעים את השם הנכבד והנורא מפורש יוצא מפי כהן גדול בקדשה ובטהרה היו כורעים ומשתחוים ונופלים על פניהם ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואף הוא היה מתכון כנגד המברכים לגמר את השם ואומר להם תטהרו. ואתה בטובך מעורר רחמיך וסולח לאיש חסידך:

דרך ובא לו (לשער נקנור והוא) למזרח העזרה לצפון המזבח הסגן מימינו וראש בית אב משמאלו ושם שני שעירים פניהם למערב ואחוריהם למזרח אחד לימינו ואחד לשמאלו טרף בקלפי והעלה שני גורלות: גורל ימין כשהוא של שם יתנהו על השעיר ואומר ליי חטאת:

בכאן אין צריך לכר״ע

והכהנים והעם העומדים בעזרה כשהיו שומעים את השם הנכבד והנורא מפורש יוצא מפי כהן גדול בקדשה ובטהרה היו כורעים ומשתחוים ונופלים על פניהם ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

בשעיר עזאזל לשון (של) זהורית משקל שתי סלעים בין קרניו יקשור ויעמידהו בשער המזרח כנגד בית שלוחו:

אף בשעיר שהוא של שם יקשור לשון של זהורית כנגד בית שחיטתו בצואר ובא לו שנית אצל פרו ואומר עליו ודוי ביתו וודוי אחיו הכהנים וסמך שתי ידיו עליו והתודה:

וכך היה אומר. אנא השם. חטאתי. עויתי. פשעתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קדושך: אנא בשם כפר נא לחטאים ולעונות ולפשעים שחטאתי. ושעויתי. ושפשעתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קדושך.

ככתוב בתורת משה עבדך מפי כבודך. כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יי:

והכהנים והעם העומדים בעזרה כשהיו שומעים את השם הנכבד והנורא מפורש יוצא מפי כהן גדול בקדשה ובטהרה היו כורעים ומשתחוים ונופלים על פניהם ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואף הוא היה מתכון כנגד המברכים לגמור את השם ואומר להם תטהרו. ואתה בטובך מעורר רחמיך וסולח לשבט משרתך:

אחר וידוי שקד בעצמה לעשות חטאתו וחטאת העם: בדק סכין ושחט פרו רוב שנים ומרק אחר את השחיטה וקבל דמו במזרק טהור: נם לחברו יתן מיד למרס בדמו כדי שלא יקרוש: דם זה הניחו ביד מי שממרס בו בעזרה על הרובד הרביעי שמן ההיכל ולחוץ ונטל מחתה של זהב ארום קלה מחזקת שלשה קבין וירדה ארוכה ועלה לראש המזבח ופנה גחלים שמחציתן נחלת ומחציתן שלהבת אילך ואילך וחתה מן הלוחשות מצד מערב המזבח. הורידה מלאה גחלי אש לוחשות והניחה על הרובד הרביעי שבעזרה: הוציאו לו כף ריקן ומחתה מלאה קטרת דקה מן הדקה: וחפן ממנה מלא חפניו לא מחוקות ולא גדושות אלא טפופות ונתן לתוך הכף ונותן בימינו מחתת הגחלים ובשמאלו כף הקטרת: זרז עצמו ונכנס לקדש הקדשים עד שמגיע לארון והניח המחתה בין בדי הארון ובבית שני מניח על אבן השתיה: חפן כל הקטרת שבכף בחפניו ונתן על הגחלים לצד מערב וממתין שם עד שנתמלא הבית כלו עשן: טהור לב פסע ושב לאחוריו פניו לקדש ואחוריו להיכל עד שיצא מן הפרכת ומתפלל בהיכל תפלה קצרה סמוך לפרכת:

וכך היתה תפלתו של כהן גדול. יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא שנה זו הבאה עלינו ועל כל עמך בית ישראל בכל מקום שהם אם שחונה גשומה ואל יכנס לפניך תפלת עוברי דרכים לענין הגשם בשעה שהעולם צריך לו ושלא יצטרכו עמך בית ישראל בפרנסה זה לזה ולא לעם אחר. שנה שלא תפיל אשה פרי בטנה ושיתנו עצי השדה את תנובתם ולא יעדי עביד שולטן מדבית יהודה:

יצא ונטל דם הפר ממי שממרס בו ונכנס למקום שנכנס ועמד במקום שעמד (וטובל אצבעו על כל הזיה) והזה ממנו לפני הכפורת בין בדי הארון אחת למעלה ושבע למטה ולא היה מתכון להזות לא למעלה ולא למטה אלא כמצליף:

וכך היה מונה. אחת. אחת ואחת. אחת ושתים. אחת ושלש. אחת וארבע. אחת וחמש. אחת ושש. אחת ושבע: יצא מקדשי הקדשים והניחו על כן הזהב שהיה בהיכל:

כצאתו הביאו לו שעיר החטאת שחטו וקבל דמו במזרק טהור: לפנים יכנס להזות מדמו בין שני בדי הארון כסדר דם הפר אחת למעלה

וְשֶׁבַע לְמַטָּה וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף:

וְכָךְ הָיָה מוֹנֶה. אַחַת. אַחַת וְאַחַת. אַחַת וּשְׁתַּיִם. אַחַת וְשָׁלֹשׁ. אַחַת וְאַרְבַּע. אַחַת וְחָמֵשׁ. אַחַת וָשֵׁשׁ. אַחַת וָשֶׁבַע: יָצָא וְהִנִּיחַ עַל כַּן הַזָּהָב הַשֵּׁנִי שֶׁהָיָה בַּהֵיכָל:

מִהַר וְנָטַל דַּם הַפָּר מִן הַכֵּן שֶׁהִנִּיחַ עָלָיו וְטוֹבֵל אֶצְבָּעוֹ עַל כָּל הַזָּיָה וְהַזָּיָה מִמֶּנּוּ עַל הַפָּרֹכֶת כְּנֶגֶד הָאָרוֹן מִבַּחוּץ אַחַת לְמַעְלָה וְשֶׁבַע לְמַטָּה וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף:

וְכָךְ הָיָה מוֹנֶה. אַחַת. אַחַת וְאַחַת. אַחַת וּשְׁתַּיִם. אַחַת וְשָׁלֹשׁ. אַחַת וְאַרְבַּע. אַחַת וְחָמֵשׁ. אַחַת וָשֵׁשׁ. אַחַת וָשֶׁבַע:

נָחַץ וְהִנִּיחַ דַּם הַפָּר וְנָטַל דַּם הַשָּׂעִיר וְעָשָׂה לְדָמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר וְהִזָּה עַל הַפָּרֹכֶת כְּנֶגֶד הָאָרוֹן מִבַּחוּץ אַחַת לְמַעְלָה וְשֶׁבַע לְמַטָּה וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף:

וְכָךְ הָיָה מוֹנֶה. אַחַת. אַחַת וְאַחַת. אַחַת וּשְׁתַּיִם. אַחַת וְשָׁלֹשׁ. אַחַת וְאַרְבַּע. אַחַת וְחָמֵשׁ. אַחַת וָשֵׁשׁ. אַחַת וָשֶׁבַע:

שָׁשׁ וְעֵירָה דַּם הַפָּר לְתוֹךְ הַמִּזְרָק שֶׁבּוֹ דַּם הַשָּׂעִיר וְנָתַן הַמָּלֵא בְּרֵיקָן כְּדֵי שֶׁיִּתְעָרְבוּ יָפֶה יָפֶה זֶה בָּזֶה וּבָא וְעָמַד לִפְנִים מִמִּזְבַּח הַזָּהָב בֵּין הַמִּזְבֵּחַ וְהַמְּנוֹרָה וּמַתְחִיל לְהַזּוֹת מִדַּם הַתַּעֲרֹבֶת: עַל אַרְבַּע קַרְנוֹתָיו יִתֵּן כְּסִדְרָן מַתְחִיל מִקֶּרֶן מִזְרָחִית צְפוֹנִית וּמְסַיֵּם בְּקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית וְחוֹתֶה הַגֶּחָלִים וְהָאֵפֶר בְּמִזְבַּח הַזָּהָב הִילֵּךְ וְהִילֵּךְ עַד שֶׁמְּגַלֶּה זְהָבוֹ וּמַזֶּה מִדַּם הַתַּעֲרֹבֶת עַל טָהֳרוֹ שֶׁל מִזְבֵּחַ שֶׁבַע פְּעָמִים: פָּסַע וְיָצָא לְצַד דָּרוֹם חוּץ לָאוּלָם [illegible]יָה אֶת הַשִּׁירַיִם עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן: צָעַד וּבָא לוֹ אֵצֶל הַשָּׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ לַעֲזָאזֵל לְהִתְוַדּוֹת עָלָיו אַשְׁמַת קְהָלוֹ וְסָמַךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְהִתְוַדָּה:

וְכָךְ הָיָה אוֹמֵר. אָנָּא הַשֵּׁם חָטְאוּ עָווּ פָּשְׁעוּ לְפָנֶיךָ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. אָנָּא בַּשֵּׁם כַּפֶּר נָא לַחֲטָאִים וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים שֶׁחָטְאוּ וְשֶׁעָווּ וְשֶׁפָּשְׁעוּ לְפָנֶיךָ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ. כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ:

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם הָעוֹמְדִים בָּעֲזָרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מְפוֹרָשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַף הוּא הָיָה מִתְכַּוֵּן כְּנֶגֶד הַמְבָרְכִים לִגְמוֹר אֶת הַשֵּׁם וְאוֹמֵר לָהֶם תִּטְהָרוּ. וְאַתָּה בְּטוּבְךָ מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לַעֲדַת יְשֻׁרוּן:

קָרָא לְאֶחָד מִן הַכֹּהֲנִים הַמְזֻמָּן מֵאֶתְמוֹל לְהוֹלִיכוֹ וּמְסָרוֹ לוֹ וְהוֹלִיכוֹ אֶל אֶרֶץ גְּזֵרָה לְמִדְבַּר שְׁמָמָה וּכְשֶׁהִגִּיעַ לַצּוּק חוֹלֵק לָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית שֶׁבְּקַרְנָיו חֶצְיוֹ קוֹשֵׁר בַּסֶּלַע וְחֶצְיוֹ בֵּין קַרְנָיו וּדְחָפוֹ בִּשְׁתֵּי יָדָיו לַאֲחוֹרָיו וְהוּא הָיָה מִתְגַּלְגֵּל וְיוֹרֵד וְלֹא הָיָה מַגִּיעַ לַחֲצִי הָהָר עַד שֶׁנַּעֲשָׂה אֵבָרִים אֵבָרִים וְאוֹמֵר כָּךְ יִמַּחוּ עֲוֹנוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל: רָץ לוֹ אֵצֶל הַפָּר וְאֵצֶל הַשָּׂעִיר הַנִּשְׂרָפִים וּקְרָעָן וְהוֹצִיא אֵמוּרֵיהֶם וּנְתָנָם בְּמָגֵס לְהַקְטִירָם עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. וּבִשְׁתֵּן קְלָעָן

נכס״א ר׳ במקלעית

בְּמַקְלָעוֹת וּמְשַׁלְּחָן בְּיַד אֲחֵרִים לְהוֹצִיאָן לְבֵית הַשְּׂרֵפָה: שָׁב וּבָא לְעֶזְרַת נָשִׁים אַחַר שֶׁהִגִּיעַ הַשָּׂעִיר לַמִּדְבָּר לִקְרוֹת בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים פָּרָשַׁת אַחֲרֵי מוֹת וְאַךְ בֶּעָשׂוֹר וְגוֹלֵל הַסֵּפֶר תּוֹרָה וּמַנִּיחוֹ בְּחֵיקוֹ וְאוֹמֵר יוֹתֵר מִמַּה שֶׁקָּרִיתִי לִפְנֵיכֶם כָּתוּב כָּאן. וּבֶעָשׂוֹר שֶׁבְּחוּמַּשׁ הַפְּקוּדִים קוֹרֵא עַל פֶּה וּמְבָרֵךְ לְאַחֲרֵיהֶם שְׁמוֹנֶה בְּרָכוֹת עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַהוֹדָאָה וְעַל מְחִילַת הֶעָוֹן וְעַל הַמִּקְדָּשׁ וְעַל יִשְׂרָאֵל וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל שְׁאָר הַתְּפִלָּה:

תִּכֵּן צְעָדָיו וּבָא לְבֵית הַטְּבִילָה וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בִּגְדֵי לָבָן וְיָרַד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפָּג הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב וְלָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וְעָשָׂה שְׂעִיר הַנַּעֲשֶׂה בַחוּץ שֶׁהוּא מִמּוּסַף הַיּוֹם וְאַחַר כָּךְ מַקְרִיב אֶת אֵילוֹ וְאֶת אֵיל הָעָם וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם וּמַקְטִיר הָאֵמוּרִים שֶׁל פַּר וְשָׂעִיר הַנִּשְׂרָפִים וְאַחַר כָּךְ מַקְרִיב תָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם כְּהִלְכָתוֹ:

אַחַר כַּלּוֹתוֹ מַעֲשׂוֹת כָּל אֵלֶּה עוֹד בָּא לוֹ לְבֵית הַטְּבִילָה מַהֵר וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בִּגְדֵי זָהָב וְיָרַד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפָּג הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי לָבָן לָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו נִכְנַס לְבֵית קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים לְהוֹצִיא אֶת הַכַּף וְאֶת הַמַּחְתָּה שֶׁהִכְנִיס בְּשַׁחֲרִית. וְעוֹד בָּא לוֹ לְבֵית הַטְּבִילָה וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בִּגְדֵי לָבָן וְיָרַד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפָּג הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב לָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו נִכְנַס לְהֵיכָל לְהַקְטִיר אֶת הַקְּטֹרֶת שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם וּלְהַדְלִיק אֶת הַנֵּרוֹת כְּבִשְׁאָר יָמִים וְיָצָא וְהִקְרִיב מִנְחַת הַתָּמִיד וּמוֹתַר מִנְחַת חֲבִתִּין וּמְנַסֵּךְ הַיַּיִן בְּכָל כְּלֵי שִׁיר כְּהִלְכָתוֹ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בִּגְדֵי זָהָב הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי עַצְמוֹ וְלָבַשׁ וּמְלַוִּין אוֹתוֹ עַד בֵּיתוֹ. וְיוֹם טוֹב הָיָה עוֹשֶׂה בְּצֵאתוֹ בְּשָׁלוֹם מִן הַקֹּדֶשׁ. אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: וּבְכֵן כְּמוֹ שֶׁשָּׁמַעְתָּ תְּפִלַּת כֹּהֵן גָּדוֹל בַּהֵיכָל. כְּמוֹ כֵן מִפִּינוּ תִּשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא הַשָּׁנָה הַזֹּאת הַבָּאָה עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם. שְׁנַת אוֹרָה. שְׁנַת בְּרָכָה. שְׁנַת גִּילָה. שְׁנַת דִּיצָה. שְׁנַת הוֹד. שְׁנַת וַעַד טוֹב. שְׁנַת זִמְרָה. שְׁנַת חֶדְוָה. שְׁנַת טוֹבָה. שְׁנַת יְשׁוּעָה. שְׁנַת כַּלְכָּלָה. שְׁנַת לִמּוּד. שְׁנַת מְנוּחָה. שְׁנַת נֶחָמָה. שְׁנַת שָׂשׂוֹן. שְׁנַת עֶלְצוֹן. שְׁנַת פְּרוּת. שְׁנַת צָהֳלָה. שְׁנַת קוֹמְמִיּוּת. שְׁנַת קִבּוּץ גָּלֻיּוֹת. שְׁנַת קִבּוּל תְּפִלּוֹת. שְׁנַת רָצוֹן. שְׁנַת שָׁלוֹם. שְׁנַת טְלוּלָה גְשׁוּמָה. שְׁנַת שֹׂבַע. שָׁנָה שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ בָהּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ. שָׁנָה שֶׁיַּדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ. שָׁנָה שֶׁתִּכְתְּבֵנוּ בָהּ לְחַיִּים טוֹבִים. שָׁנָה שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפַרְנָסָה זֶה לָזֶה וְלֹא לְעַם אַחֵר. שָׁנָה שֶׁתַּעֲצוֹר הַמַּגֵּפָה וְהַמַּשְׁחִית מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. שָׁנָה שֶׁלֹּא תַפִּיל אִשָּׁה פְּרִי בִטְנָהּ.

וּבְכֵן וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אָנוּ בְטוּחִים וְעַל חֲסָדֶיךָ אָנוּ נִשְׁעָנִים וְלִסְלִיחוֹתֶיךָ אָנוּ מְקַוִּים כִּי אַתָּה יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וּמַרְבֶּה לְהֵיטִיב וּמַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת הָרַחֲמִים. כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ וַיֹּאמֶר אֲנִי אַעֲבִיר כָּל טוּבִי עַל פָּנֶיךָ וְקָרָאתִי בְשֵׁם יְיָ לְפָנֶיךָ וְחַנֹּתִי אֶת אֲשֶׁר אָחֹן וְרִחַמְתִּי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם:

וּבְכֵן מַה נֶּהְדָּר הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל בְּצֵאתוֹ בְשָׁלוֹם מִן הַקֹּדֶשׁ: כְּאֹהֶל הַנִּמְתָּח וכו׳

דיא תפלות פון ראש השנה אונ פון יום כפור איז אהריס גינומען גיווארין פון מחזור , אונ הלק איף טייטש , נור די ווייבער זאלין נאך זאגין מיט דעם קהל :

יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ :

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא :

אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ : בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ :

גִּבּוֹר וְנַעֲרָץ : דָּגוּל מֵרְבָבָה :

הוּא שָׂח וַיֶּהִי : וְצִוָּה וְנִבְרָאוּ :

זִכְרוֹ לָנֶצַח : חַי עוֹלָמִים :

טְהוֹר עֵינַיִם : יוֹשֵׁב סֵתֶר :

כִּתְרוֹ יְשׁוּעָה : לְבוּשׁוֹ צְדָקָה :

מַעֲטֵהוּ קִנְאָה : נֶאְפַּד נְקָמָה :

סִתְרוֹ יוֹשֶׁר : עֲצָתוֹ אֱמוּנָה :

פְּעֻלָּתוֹ אֱמֶת : צַדִּיק וְיָשָׁר :

קָרוֹב לְקוֹרְאָיו בֶּאֱמֶת : רָם וּמִתְנַשֵּׂא :

שׁוֹכֵן שְׁחָקִים : תּוֹלֶה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה :

חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ :

יְיָ מֶלֶךְ . יְיָ מָלָךְ . יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

אַדִּירֵי אֲיֻמָּה יַאְדִּירוּ בְקוֹל : יְיָ מֶלֶךְ :

בְּרוּאֵי בָרָק יְבָרְכוּ בְקוֹל : יְיָ מָלָךְ :

גִּבּוֹרֵי גוֹבַהּ יַגְבִּירוּ בְקוֹל : יְיָ יִמְלֹךְ :

אתה הוא אלהינו דו ביסט אונזער גאט דער דא גיוועלטיגט איף דעם הימיל אונ איף דר ערד. דר דא איז שטארק אונ ווערט גישטארקט . ער איז גיבאגירט פון פיל צעהן טויזנט מלאכים. אזו וויא ער האט גירעט אזו איז עס גיווארן אונ ווי ער האט גיבאטין אזו איז אלדינג באשאפין גיווארין . זיין גידעכעניש איז צו אייביג דר דא לעבט אייביג. ער האט ריינע אויגין דאס ער איז משגיח אויף אלע עולמות. ער זיצט אין פאר בארגעניש. ביי זיין קרוין איז דא הילף. עס קאן קיינער ניט העלפין נאר ער אליין . זיין קלייד איז מיט גירעכטיקייט בשעת אז ער משפט די ישראל . זיין איין היל איז רעכנונג פון משפט ער איז גצירט מיט רעכענונג אונ זיין פר בארגעניש איז רעכט פארטיקייט. זיין עצה איז ווארהאפטיג זיין ווערק איז אמת ער איז גירעכט אונ רעכט פארטיג. ער איז נאהענט צו די וואס רופין אים אן מיט אמת ער איז הויך אונ דער הויבין ער רועט אין הימל. ער האט דיא ערד אויף גיהאנגען אויף גישט : חי וקים דער דא לעבט אונ איז באשטעדיג פארכטיג אונ דער הויבין אונ הייליג: אדירי איומה די ישראל וואס זיינען שטארק אין גאטש פארכט שטארקין זיי גאט מיט זייער קול אונ זאגין גאט איז איין מלך : די מלאכים וואס זיינען באשאפין גיווארין פון בליץ לויבין זיי גאט מיט איין קול אונ זאגיז גאט האט גיקיניגט : דיא

יְיָ מֶלֶךְ. יְיָ מָלָךְ. יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

ד וְהָרֵי דוֹלְקִים יְדוֹבְבוּ בְּקוֹל: יְיָ מֶלֶךְ:
הֲ מוֹנֵי הֲמוּלָּה יְהַלְלוּ בְּקוֹל: יְיָ מָלָךְ:
נ חֲיָלִים וְחַיּוֹת יְוַעֲדוּ בְּקוֹל: יְיָ יִמְלוֹךְ:

יְיָ מֶלֶךְ. יְיָ מָלָךְ. יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

ז וֹכְרֵי זְמִרוֹת יְזַמְּרוּ בְּקוֹל: יְיָ מֶלֶךְ:
חַ כְמֵי חִידוֹת יְחַסְּנוּ בְּקוֹל: יְיָ מָלָךְ:
טַ פְסְרֵי טְפוּחִים יְטַכְּסוּ בְּקוֹל: יְיָ יִמְלוֹךְ:

יְיָ מֶלֶךְ. יְיָ מָלָךְ. יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

י וֹרְשֵׁי יְקָרָה יְיַשִּׁירוּ בְּקוֹל: יְיָ מֶלֶךְ:
כַּ בִּירֵי כֹחַ יַכְתִּירוּ בְּקוֹל: יְיָ מָלָךְ:
ל בוּשֵׁי לֶהָבוֹת יְלַבְּבוּ בְּקוֹל: יְיָ יִמְלוֹךְ:

יְיָ מֶלֶךְ. יְיָ מָלָךְ. יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

מַ נְעִימֵי מֶלֶל יְמַלְּלוּ בְּקוֹל: יְיָ מֶלֶךְ:
נ וֹצְצֵי נוֹגַהּ יְנַצְּחוּ בְּקוֹל: יְיָ מָלָךְ:
שְׂ רָפִים סוֹבְבִים יְסַלְסְלוּ בְּקוֹל: יְיָ יִמְלוֹךְ:

יְיָ מֶלֶךְ. יְיָ מָלָךְ. יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

ע וֹרְכֵי עֹז יַעֲנוּ בְּקוֹל: יְיָ מֶלֶךְ:
פְּ חוּדֵי פְלָאֶיךָ יִפְצְחוּ בְּקוֹל: יְיָ מָלָךְ:
צְ בָאוֹת צֶאֱנֶךָ יְצַלְצְלוּ בְּקוֹל: יְיָ יִמְלוֹךְ:

יִשְׂרָאֵל וָואס זֵיי שְׁטַארְקִין זִיךְ אִיבֶּער דֶעם יֵצֶר הָרָע זֵיי שְׁטַארְקִין גָאט מִיט אַיין קוֹל אוּנ זָאגִין גָאט וָועט קִינִיגִין: דִיא דָא שְׁפְּרִינְגֶען צוּא זָאגִין שִׁירָה דָאס זַיינֶען דִיא בְּרֶענֶעדִיגֶע מַלְאָכִים זֵייא לֵיידִין לוֹיבּ צוּ גָאט מִיט אַשְׁטַארְק קוֹל: דִיא יִשְׂרָאֵל וָואס בְּרוּמֶען מִיט אַגִישְׁרֵיי זֵיי לוֹיבִּין גָאט מִיט אַשְׁטַארְק קוֹל: דִי מַלְאָכִים וָואס זַיינֶען גָאטְס חַיִל אוּנ דִי חַיּוֹת הַקּוֹדֶשׁ זֵיי זַאמְלֶען זִיךְ אַיין צוּ לוֹיבִּין גָאט מִיט אַשְׁטַארְק קוֹל: דִי יִשְׂרָאֵל וָואס גִידֵיינְקֶען גָאטְשׁ לוֹיבּ זֵייא לוֹיבִּין גָאט מִיט אַשְׁטַארְק קוֹל: דִי יִשְׂרָאֵל דִי דָא זַיינֶען עוֹסֵק אִין דִי סוֹדוֹת פוּן דֶר תּוֹרָה זֵיי שְׁטַארְקִין מִיט אַשְׁטַארְק קוֹל: דִי הֶערְלִיכֶע מַלְאָכִים וָואס גָאט הָאט זֵיי בַּאשַׁאפִין מִיט זַיין פוֹיסְט זֵייא צִירִין גָאט מִיט אַשְׁטַארְק קוֹל: דִי יִשְׂרָאֵל וָואס הָאבִּן גִיאַרְבְּט דִי טַייעֶרֶע תּוֹרָה זֵייא טוּעֶן רֶעכְט פַארְטִיגִין גָאט מִיט אַשְׁטַארְק קוֹל: דִי מַלְאָכִים וָואס זַיינֶען שְׁטַארְק מִיט כֹּחַ זֵיי קְרֵיינֶען גָאט מִיט אַשְׁטַארְק קוֹל: דִי מַלְאָכִים וָואס זַיינֶען אָן גִיקְלֵיידְט מִיט פַייעֶר זֵיי לוֹיבִּן גָאט מִיט הָאֶרֶץ: דִי יִשְׂרָאֵל וָואס זֵיי רֵיידִן זִיסֶע רֵייד זֵיי רֵיידִין מִיט אַשְׁטַארְק קוֹל: דִיא מַלְאָכִים וָואס פִינְקְלֶען אוּנ לַייכְטִין לִיכְט זֵייא זָאגִין אֵייבִּיג שִׁירָה מִיט אַשְׁטַארְק קוֹל: דִיא בְּרֶענֶעדִיגֶע מַלְאָכִים וָואס רִינְגְלֶען אַרוּם זֵייא לוֹיבִּין מִיט אַשְׁטַארְק קוֹל: דִי יִשְׂרָאֵל וָואס זֵיי זַיינֶען אָז גִירִיכְט צוּ לֶערְנֶן דִי תּוֹרָה זֵיי שְׁרַייעֶן מִיט

פכמ"ם ר' אשטארק

יי מלך. יי מלך. יי ימלוך לעולם ועד:

ק הלות קדש יקדישו בקול: יי מלך:

ר בבות רבבה ירננו בקול: יי מלך:

ש ביבי שלהבות ישננו בקול: יי ימלוך:

יי מלך. יי מלך. יי ימלוך לעולם ועד:

ת ומכי תהלות יתמידו בקול: יי מלך:

ת וקפי תפארתך יתמימו בקול: יי מלך:

ת מימי תעודה יתנו בקול: יי ימלוך:

יי מלך. יי מלך. יי ימלוך לעולם ועד:

קהל חזן ובכן לך הכל יכתירו:

לאל עורך דין: לבוחן לבבות ביום דין:

לגולה עמוקות בדין: לדובר מישרים ביום דין:

להוגה דעות בדין: לותיק ועשה חסד ביום דין:

לזוכר בריתו בדין: לחומל מעשיו ביום דין:

לטהר חוסיו בדין: ליודע מחשבות ביום דין:

לכובש כעסו בדין: ללובש צדקות ביום דין:

למוחל עונות בדין: לנורא תהלות ביום דין:

אשטארק קול: די ישראל וואס פארכטין זיך פר דיינע וואונדר זיי עפענען זייער מויל מיט אשטארק קול: די ישראל וואס זיינען גיגליכין צו דיא שאף זייא קלינגען מיט אשטארק קול: די היילינע איין זאמלונג זיי היילינין מיט איין קול: צעהן מאל צעהן טויזענט מלאכים זיי זינגען מיט אשיין קול: די מלאכים וואס זייא זיינען פון פונקען אונ פלאם פייער זייא ריידין מיט אהויך קול: דיא ישראל וואס לעהנען אונטער גאטס לויב זייא לויבין תמיד מיט אשטארק קול: דיא ישראל וואס שטארקין דיין שיינהייט זייא לויבין גאט מיט גאנצקייט: דיא ישראל וואס זיינען עוסק מיט גאנצקייט אין דער תורה זייא דער צייליך אונ לויבין גאט מיט אשטארק קול:

ובכן לך הכל יכתירו אונ מיט דעם דאזיגין טוען אלע דיך קריינען:

לאל עורך דין אלע לויבין אונ קריינען גאט וואס ער ריכט אן זכות צו גירעכט מאכין די ישראל אין דין: אויך לויבן זיי צו דעם דער דא פרובט אלע די הערצר אין טאג פון דין: צו דעם דער דא דעקט אויף טיפע זאכין אין דין: צו דעם וואס רעט רעכט פארטיקייט אין דעם טאג פון דין: צו דעם וואס ער ציהט אויס וויסענשאפט אין דין: צו דעם וואס ער איז שטארק אונ טוט חסד אין טאג פון דין: צו דעם דר דא גידיינקט זיין פאר בונד וואס ער האט צוא אברהם אבינו גישוואוירין אויף דעם הר המוריה אין דין: צו דעם דר דא דר בארימט זיך איבער זיינע ווערק אין טאג פון דין: צו דעם דער דא רייניגט זיינע באשיצער אין דין: צו דעם דער דא וויים אלע גידאנקען אין טאג פון דין: צו דעם דר דא האלט איין זיין צארין אין דין: צו דעם דר דא קליידעט אן גירעכטיקייט אין טאג פון דין: צו דעם דער דא איז מוחל די עונות

יקס״ט ר׳ אין

לְסוֹלֵחַ לַעֲמוּסָיו בְּדִין : לְעוֹנֶה לְקוֹרְאָיו בְּיוֹם דִּין :
לְפוֹעֵל רַחֲמָיו בְּדִין : לְצוֹפֶה נִסְתָּרוֹת בְּיוֹם דִּין :
לְקוֹנֶה עֲבָדָיו בְּדִין : לְרַחֵם עַמּוֹ בְּיוֹם דִּין :
לְשׁוֹמֵר אוֹהֲבָיו בְּדִין : לְתוֹמֵךְ תְּמִימָיו בְּיוֹם דִּין :

מוסף ליום ראשון של ראש השנה

חזן וּבְכֵן וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ :

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן : אֵל דָּר בַּמָּרוֹם . אַדִּיר בַּמָּרוֹם . אוֹמֶץ יָדוֹ תָּרוּם . לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ :

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן : גִּבּוֹר לְהָקִים . גּוֹזֵר וּמֵקִים . גּוֹלֶה עֲמוּקִים . לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ :

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן : הַמְדַבֵּר בִּצְדָקָה . הַלּוֹבֵשׁ צְדָקָה . הַמַּאֲזִין צְעָקָה . לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ :

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן : זוֹכֵר צוּרִים . זַכּוּת יְצוּרִים . זוֹעֵם צָרִים . לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ :

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן : טוֹב שׁוֹכֵן עַד . טוּבוֹ לָעַד . טִפַּח שְׁמֵי עַד . לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ :

אין דין : צו דעם דער דא איז שרעקליך אונ איז מקבל דיא לויב פון ישראל אין טאג פון דין : צו דעם דער דא פאר גיט די זינד פון ישראל וואס זיי זייגען באלאדין מיט מצות פון גיבארין אן אין דין : צו דעם דער דא טוט ענטפערין צו זיינע רופער אין טאג פון דין : צו דעם וואס טוט דר בארימקייט אין דין : צו דעם דר דא זעהט פר בארגינע זאכין אין טאג פון דין : ווייל ער איז זיי מוחל זייערע זינד הייסט גליך ווי ער וואלט זייא גיקויפט פאר קנעכט אין דין : צו דעם וואס דער בארימט זיך איבער זיין פאלק אין טאג פון דין : צו דעם דער דא היט זיינע ליב האבער אין דעם דין : צו דעם דער דא לעהענט אונטער זיינע פרומע יודין אין טאג פון דין :

מלך עליון אויבערשטער קיניג נאט ער וואוינט אין הימיל ער איז שטארק אין הימיל זיין שטארקע האנט איז דער הויבין, צוא אייביגע צייטין וועט ער קיניגן, אויבערשטער קיניג. ער איז שטארק מקים צו זיין זיינע גזירות ער איז גוזר אונ איז מקים. ער דעקט אויף טיפע זאכין צוא אייביגע צייטין וועט ער קיניגן אויבערשטער קיניג. דר דא רעט מיט גירעכטיקייט דר דא קליידעט אן גירעכטיקייט דער דא פאר נעמט דאס גישרייא צו אייביגע צייטין וועט ער קיניגן אויבערשטער קיניג. דר דא גידיינקט די אבות גירעכט צו מאכן זיינע באשעפענש אין זייער זכות ער צערינט אויף די רשעים צו אייביגע צייטין וועט ער קיניגן אויבערשטער קיניג. ער איז גוט ער רוהט צו אייביג זיין גוטש איז צו אייביג ער האט גימאסטין די הימל וואס זייגן אייביג צו אייביגע צייטין וועט ער קיניגן אויבערשטער קיניג. ער איז איין גיהילט מיט ליכט וויא מיט אקלייד אלע ליכט לייכטין פון אים ער איז שטארק אונ ליבטיג

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: כַּשַּׂלְמָה עוֹטֶה אוֹר. כָּל מְאוֹרֵי אוֹר. כַּבִּיר וְנָאוֹר. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: מֶלֶךְ עוֹלָמִים. מְפַעְנֵחַ נֶעֱלָמִים. מֵשִׂיחַ אִלְּמִים. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: סוֹבֵל הַכֹּל. סָב וּמְכַלֶּה כֹּל. סוֹקֵר הַכֹּל. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: פְּאֵרוֹ עוֹז. פּוֹעַל יְמִינוֹ תָּעוֹז. פּוֹדֶה וּמָעוֹז. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: קְדוֹשָׁיו לַהַב. קוֹרֵא מֵי רַהַב. קָרוֹב לְקוֹרְאָיו בְּאַהַב. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: שֵׁנָה אֵין לְפָנָיו. שֶׁקֶט בִּפְנִינָיו. שֶׁבַח טוֹב בְּמַצְפּוּנָיו. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ אֶבְיוֹן בְּלַהּ יוֹרֵד שַׁחַת. בִּשְׁאוֹל וּבְתַחַת. בְּלֵאוּת בְּלִי נַחַת. עַד מָתַי יִמְלוֹךְ:
מֶלֶךְ אֶבְיוֹן תְּנוּמָה תְעוֹפְפֶנּוּ. תַּרְדֵּמָה תְּעוֹפְפֶנּוּ. תֹּהוּ יְשׁוּפֶנּוּ. עַד מָתַי יִמְלוֹךְ:

אֲבָל מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: תָּקְפּוֹ לָעַד. תִּפְאַרְתּוֹ עֲדֵי עַד. תְּהִלָּתוֹ עוֹמֶדֶת לָעַד. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

צו אייביגע צייטין וועט ער קיניגין אויבערשטער קיניג. ער איז דר מֶלֶךְ פון אלע וועלטין ער דעקט אויף דיא באהאלטענע זאכין ער מאכט ריידין דיא שטומע צוא אייביגע צייטין וועט ער קיניגין אויבערשטער קיניג. ער טראגט אלעם האטשע ער איז אלט לעבט ער פארט אלין איבער ער זעהט אלדינג צו אייביגע צייטין וועט ער קיניגין אויבערשטער קיניג. זיין שיינהייט איז שטארק. דיא ווערק פון זיין רעכטע האנט דאס בית המקדש זאל גישטארקט ווערן. ער איז אדערלייזער אונ איז שטארק צוא אייביגע צייטין וועט ער קיניגין אויבערשטער קיניג. זיינע היילינגע מלאכים זיינען פלאם פייער ער האט גיטאן רופין די וואסר פון דעם ים זיי זאלין זיך שפאלטין צו דר טרינקן די מצרים וואס ווערין גירופין רהבים. ער איז נאהענט צו די וואס רופן אים מיט ליבשאפט צו אייביגע צייטין וועט ער קיניגין אויבערשטער קיניג. קיין שלאף איז ניט פאר אים. עס איז שלום צווישין זיינע מלאכים דאס איז פר אים אגוטע ליב וואס די מלאכים באהאלטן זיך זיי זאלין ניט זעהן דיא שכינה צו אייביגע צייטן וועט ער קיניגין: דר שוואכער מענטש ער ווערט פר פוילט אונ גידערט אין גרוב אריין. אונטין אין גרוב מיט מידיקייט אונ אן נחת ביז וויא לאנג וועט ער זיך גרוים האלטן. דר שוואכער מענטש אדרעמלונג מאכט אים פינצטר אשלאף שוועבט אויף אים. דיא וויסטונג מאכט אים צוא שטויסין ביז וויא לאנג וועט ער זיך גרוים האלטין:

אבל אבער דער אויבערשטער מֶלֶךְ זיין שטארקייט איז צוא אייביג זיין שיינהייט איז צוא אייביג זיין לויב שטייט צוא אייביג. צוא אייביג וועט ער קיניגין:

סקמ"ס ר׳ ונתנה

ובכן ולך תעלה קדשה. כי אתה אלהינו מלך:

ונתנה תוקף קדשת היום כי הוא נורא ואיום. ובו תנשא מלכותך. ויכון בחסד כסאך. ותשב עליו באמת: אמת כי אתה הוא דין ומוכיח ויודע ועד. וכותב וחותם. (וסופר ומונה) ותזכור כל הנשכחות. ותפתח ספר הזכרונות ומאליו יקרא. וחותם יד כל אדם בו. ובשופר גדול יתקע. וקול דממה דקה ישמע. ומלאכים יחפזון וחיל ורעדה יאחזון. ויאמרו הנה יום הדין לפקוד על צבא מרום בדין. כי לא יזכו בעיניך בדין. וכל באי עולם יעברון לפניך כבני מרון: כבקרת רועה עדרו. מעביר צאנו תחת שבטו. כן תעביר ותספור ותמנה ותפקוד נפש כל חי. ותחתוך קצבה לכל בריותיך. ותכתוב את גזר דינם:

בראש השנה יכתבון. וביום צום כפור יחתמון: כמה יעברון. וכמה יבראון: מי יחיה. ומי ימות: מי בקצו. ומי לא בקצו: מי במים. ומי באש: מי בחרב.

ונתנה תוקף און מיר וועלין דר ציילין די שטארקע היילקייט פון דעם טאג. דען ער איז פארכטיג און שרעקליך און אין דעם טאג ווערט דער הויבן דיין קיניגרייך און עס ווערט אן געברייט דיין שטול מיט חסד און דוא זיצט אויף דער שטול מיט אמת. דאס איז אמת דו ביסט אדין און אשטראפער און דו ווייסט אלדינג און ביסט אליין איין עדות דו שרייבסט אליין און טוסט אליין חתמנן און ציילסט און רעכינסט און דו גידיינקסט אלע פר געסענע זאכן און עפינסט דאס ספר הזכרונות און פון זיך זעלבערט אליין ווערט עס גילייענט און די חתימה פון איטליכן מענטשן איז אין דעם ספר און מיט אגרויסין שופר בלאזט מען אין הימל און איין שטיל קול ווערט גיהערט פון גאט און די מלאכים איילין צו טאן גאטס שליחות און עס נעמט זיי אן איין ציטערניש און איין דער שרעקעניש און זאגין דאס איז דער יום הדין צו משפטין אלע די שרים וואס זיינן אין הימל מיט דין דען זיי וועלין ניט גרעכט בלייבין אין דיינע אויגין אין דין דרום האבן זייא גרויס פחד און אלע די דא קומען אויף דר וועלט טוען איבר פארין צו פר דיר אזו וויא דיא יונגע שאף. אזו וויא דר פאסטוך פארשט זיין טשערעדע טוט ער איבר פירין זיינע שאף אונטר זיין רוט כדי ער זאל וויסין וויפיל שאף זיינען פר האנדין אזו אויך דוא גאט דוא מאכסט דורך פירין אלע ציילסט און רעכינסט און גידיינקסט דאס נפש פון אלע באשעפעניש און דיא שניידסט אב אגיזעץ צו אלע דיינע באשעפעניש וואס זייא דארפין פרנסה אדער אנדערע זאכין און דוא שרייבסט זייער דין:

בראש השנה אום ראש השנה ווערין זיי גישריבן און אין יום כפור ווערין זיי גחתמט ווי פיל זאלין איבר פארין פון דר וועלט און ווי פיל זאלין באשאפין ווערין ווער עס זאל לעבן און ווער עס זאל שטארבין ווער זאל זיינע יארין אויס לעבין און

ככמ״ס ר׳

וּמִי בַחַיָּה: מִי בָרָעָב. וּמִי בַצָּמָא: מִי בָרַעַשׁ. וּמִי בַמַּגֵּפָה: מִי בַחֲנִיקָה. וּמִי בַסְּקִילָה: מִי יָנוּחַ. וּמִי יָנוּעַ: מִי יִשָּׁקֵט. וּמִי יִטָּרֵף: מִי יִשָּׁלֵו. וּמִי יִתְיַסָּר: מִי יֵעָשֵׁר. וּמִי יֵעָנִי: מִי יִשָּׁפֵל. וּמִי יָרוּם:

צום   קול   ממון

וּתְשׁוּבָה וּתְפִלָּה וּצְדָקָה

מַעֲבִירִין אֶת רֹעַ הַגְּזֵרָה:

כִּי כְּשִׁמְךָ כֵּן תְּהִלָּתֶךָ. קָשֶׁה לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת. כִּי לֹא תַחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת. כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָיו וְחָיָה. וְעַד יוֹם מוֹתוֹ תְּחַכֶּה לוֹ. אִם יָשׁוּב מִיַּד תְּקַבְּלוֹ: אֱמֶת כִּי אַתָּה הוּא יוֹצְרָם. וְאַתָּה יוֹדֵעַ יִצְרָם. כִּי הֵם בָּשָׂר וָדָם:

אָדָם יְסוֹדוֹ מֵעָפָר. וְסוֹפוֹ לֶעָפָר. בְּנַפְשׁוֹ יָבִיא לַחְמוֹ. מָשׁוּל כַּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר. כְּחָצִיר יָבֵשׁ. וּכְצִיץ נוֹבֵל. וּכְצֵל עוֹבֵר. וּכְעָנָן כָּלָה. וּכְרוּחַ נוֹשָׁבֶת. וּכְאָבָק פּוֹרֵחַ. וְכַחֲלוֹם יָעוּף:

וְאַתָּה הוּא מֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם:

ווער עס זאל זיינע יארין ניט אויס לעבין ווער עס זאל שטארבין אין וואסער אונ ווער עס זאל שטארבין אין פייער ווער עס זאל גהרג ווערין דורך דר שווערד אונ ווער עס זאל אום קומען דורך איין חיה ווער עס זאל שטארבין אין הונגער אונ ווער עס זאל אום קומן פר דארשט ווער עס זאל אום קומן אין שטורעם אונ ווער עס זאל שטארבין אין מארד ווער עס זאל דר ווארגין ווערין אונ ווער עס זאל פאר שטיינט ווערין ווער עס זאל רוען אונ ווער עס זאל זיין נע ונד ווער עס זאל זיין גישטילט אונ ווער עס זאל זיין פאר צוקט דאס מיינט מען פרעמדע זאלין אוועק נעמען זיין געלט בגזילה ווער עס זאל האבן שלוה אונ זאל גיזונד אונ שטארק זיין אונ ווער עס זאל גשטראפט ווערין מיט יסורים ווער עס זאל פאר ארימט ווערין אונ ווער עס זאל רייך ווערין ווער עס זאל אראפ פון זיין גדולה אונ ווער עס זאל דר הויבן ווערין: אונ די דריי זאכין תשובה אונ תפלה אונ צדקה זיינען מבטל די בייזע גזירה:

כי כשמך דען אזו ווי דיין נאמען איז דאס ער בטייט אויף מדת הרחמים וייל דו ביסט א בעל הרחמים דרום איז דיין לויב זייער גרויס דו ביסט שווער צו דר צארענען אונ ווען דו ווערסט ברוגז קען מען דיך גיך מפיס זיין דען דו ווילסט ניט דר רשע זאל שטארבין נאר אז ער טוט תשובה לאזט אים לעבין אונ ביז אין זיין טויט ווארטסטו אים אז ער טוט תשובה ביסטו זיין תשובה באלד מקבל. דאס איז אמת אז דו טוסט דאס וייל דו ביסט זייער באשעפער אונ דו ווייסט זייער יצר הרע דען זיי זיינען בלוט אונ פלייש דרום זינדיגין זיי. דר יסוד פון דעם מענטשין איז פון ערד אונ זיין סוף איז צו דר ערד ער מוז זיך איין שטעלין אין זיין פרנסה ער איז גיגליכין צו איין צו בראכענעם שארבין אזו חי גראז וואס ווערט פאר דארט אונ אזו וויא איין שפראצונג וואס ווערט פאר פוילט אונ אזו וויא איין שאטין וואס ער פאר גייט אונ אזו ווי א וואלקין וואס ווערט פאר לענדט אונ אזו חי א ווינט וואס ווייעט אונ אזו ווי שטויב וואס פליהט אוועק אונ אזו וויא א חלום שוועבט אוועס אונ מען געפינט אים

אֵין קִצְבָה לִשְׁנוֹתֶיךָ. וְאֵין קֵץ לְאֹרֶךְ יָמֶיךָ. אֵין לְשַׁעֵר מַרְכְּבוֹת כְּבוֹדֶךָ. וְאֵין לְפָרֵשׁ עֵילוֹם שְׁמֶךָ. שִׁמְךָ נָאֶה לְךָ. וְאַתָּה נָאֶה לִשְׁמֶךָ. וּשְׁמֵנוּ קָרָאתָ בִּשְׁמֶךָ:

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ עַל מַקְדִּישֵׁי שְׁמֶךָ. בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַנַּעֲרָץ וְהַנִּקְדָּשׁ כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ דָּרֵי מַעְלָה עִם דָּרֵי מַטָּה:

הָאוֹחֵז בְּיַד מִדַּת מִשְׁפָּט: וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא אֵל אֱמוּנָה:
הַבּוֹחֵן וּבוֹדֵק גִּנְזֵי נִסְתָּרוֹת: וְ"מ שֶׁהוּא בּוֹחֵן כְּלָיוֹת:
הַגּוֹאֵל מִמָּוֶת וּפוֹדֶה מִשַּׁחַת: וְ"מ שֶׁהוּא גּוֹאֵל חָזָק:
הַדָּן יְחִידִי לְבָאֵי עוֹלָם: וְ"מ שֶׁהוּא דַּיָּן אֱמֶת:
הֶהָגוּי בְּאֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה: וְ"מ שֶׁהוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה:
הַוַּדַּאי שְׁמוֹ כֵּן תְּהִלָּתוֹ: וְ"מ שֶׁהוּא וְאֵין בִּלְתּוֹ:

ניט אזו איז אויך דער מענטש אויף דער וועלט: ואתה הוא מלך אבער דו גאט ביסט אמלך וואס דו לעבסט אונ האסט אבאשטאנד צו אייביג:

אין קצבה לשנותיך עס איז ניט קיין גיזעץ צו דיינע יארין אונ עס איז ניט קיין ענד צו די לייננ פון דיינע טעג אונ עס איז ניט קיין מאס אונ קיין צאל צו די מלאכים וואס זיינען ארום דיין כסא הכבוד אונ עס איז ניט מיגליך צו באשיידין דאס פאר הוילונג פון דיין נאמן. דיין נאמן איז שיין צו דיר, ניט אזו ווי איין בשר ודם מען לויבט אים מיט אזעלכע שבחים וואס עס גיפינט זיך אין אים ניט די שבחים. אבר דו גאט האסט נאך מער אין זיך שבחים ווי מען לויבט דיך אונ דו ביסט שיין צו דיין נאמן: וואס דיין נאמן וייזט דאס דו ביסט היה הוה ויהיה אונ אונזער נאמן האסטו גירופין מיט דיין נאמן דען די סוף אותיות פון ישראל איז אל אונ אל איז טייטש גאט: עשה למען שמך טו דאס פון דיין נאמן וועגין אונ פאר גיב אונז אונזרע זינד אונ הייליג דיין נאמן אויף די ישראל וואס הייליגין דיין נאמן טו דאס פון דיין הייליגן נאמן וועגין דער דא איז גישטארקט אונ גיהייליגט אין סוד פון די רייד פון די ברענעדיגע מלאכים וואס זיי הייליגין דיין נאמען מיט הייליקייט דיא אויבערשטע צייליין דאס זיינען דיא מלאכים מיט דיא אונטערשטע צייליין דאס זיינען דיא ישראל זאגין קדושה:

האוחז ביד מדת משפט גאט ברוך הוא איז ניט אזו ווי א מלך בשר ודם ווען ער זאגט אוים דעם גזר דין קאן ער דער נאך שוין ניט חוזר זיין דען ער האט עס שוין פון זיין האנט ארויס גיגעבין אבער גאט אז ער איז גוזר א שלעכטע גזירה אויף איין מענטשין אונ דר מענטש טוט תשובה איז ער די גזירה מבטל ווארום ער האט דעם שנור פון משפט אין דר האנט וכל מאמינים שהוא אל אמונה אונ אלע מענטשין גלויבין דאס ער איז א ווארהאפטיגער גאט דר דא פרובט אונ זוכט די מעשים וואס די מענטשין טוען אין פאר בארגנעש. אונ אלע גלויבן דאס ער פרובט די מחשבות וואס קומען פון די נירין דר דא לייזט אוים פון טויט אונ לייזט אוים פון דר גרוב פון גיהנם. אונ אלע גלויבין דאס ער איז א שטארקער דר לייזער דר דא משפט אליין אלע די וואס קומן אויף דר וועלט. אונ אלע גלויבין אז ער איז א ווארהאפטיגער דין דר דא האט צום ערשטין גירעט צו משה רבינו האט ער צו אים גזאגט זיין נאמען אונ אהיה אשר אהיה.

הסס"פ ר' איה

הזוכר למזכירין טובות זכרונות: ו"מ שהוא זוכר הברית:
החותך חיים לכל חי: ו"מ שהוא חי וקים:
הטוב ומטיב לרעים ולטובים: ו"מ שהוא טוב לכל:
היודע יצר כל יצורים: ו"מ שהוא יוצרם בבטן:
הכל יוכל וכוללם יחד: ו"מ שהוא כל יכול:
הלן בסתר בצל. שדי: ו"מ שהוא לבדו הוא:
הממליך מלכים ולו המלוכה: ו"מ שהוא מלך עולם:
הנוהג בחסדו כל דור: ו"מ שהוא נוצר חסד:
הסובל. ומעלים עין מסוררים: ו"מ שהוא סולח סלה:
העליון. ועינו אל יראיו: ו"מ שהוא עונה לחש:
הפותח שער לדופקי בתשובה: ו"מ שהוא פתוחה ידו:
הצופה לרשע וחפץ בהצדקו: ו"מ שהוא צדיק וישר:
הקצר בזעם ומאריך אף: ו"מ שהוא קשה לכעוס:
הרחום. ומקדים רחמים לרוגז: ו"מ שהוא רך לרצות:

אונ צלע גלויבין דאס גאט איז גיוועזן אונ איז היינט אונ וועט אלע צייט זיין גאטש נאמן איז גיוויס זייער גרויס אונ אזו איז זיין לויב זייער גרויס. אונ אלע גלויבן דאס ער איז גאט אונ חוץ אים איז נים פאר האנדין קיין גאט דר דא גידיינקט צו די וואס גידיינקען אים גוטע גידעכעניש. אונ אלע גלויבין דאס ער גידיינקט דעם ברית פון די אבות דר דא שנייט אפ אונ טיילט אויס לעבן צו אלע בשעפעניש. אונ אלע גלויבן דאס ער איז חי וקים ער איז גוט אונ טוט גוטש צו שלעכטע לייט אונ צו גוטע. אונ אלע גלויבין דאס ער איז גוט צו אלע דער דא ווייס זייערע גידאנקען פון אלע באשעפעניש. אונ אלע גלויבן דאס ער ווייס זייערע מחשבות וואס ביי זיי אין הארצן, פאר אים איז אלדינג מיגליך אונ ער ווייס אלע מיט אנאנדר. אונ אלע גלויבן דאס פאר אידם איז אלדינג מיגליך. גאט זיצט אייביג אין אפארבארגענם שאטן. אונ אלע גלויבן דאס ער אליין איז גאט דר דא מאכט קיניגין די מלכים אונ די מלוכה איז צו אים. אונ אלע גלויבין דאס ער איז דר מלך פון דר וועלט דר דא פירט מיט זיין חסד אלע דורות. אונ אלע גלויבן דאס ער היט דעם חסד וואס אמענטש טוט דר דא לייזט די זינד פון די רשעים אונ פאר הוילט דאס אויג פון די אפ קערער אונ ווארט טאמער ווערלין זיי תשובה טאן. אונ אלע גלויבן דאס ער פאר גיט די זינד. אייביג דר דא איז דר אויבערשטער גאט אונ זיין אויג גיט השגחה אויף זיינע פארכטער דאס זיינען די צדיקים. אונ אלע גלויבן דאס ער ענטפערט צו דר תפלה וואס מיר בעטין שטילער הייט דר דא עפינט דעם טויער צו די וואס קלאפין מיט תשובה. אונ אלע גלויבן דאס זיין האנט איז אפין מקבל צו זיין די תשובה ער קוקט צו דעם רשע אונ וויל דאס ער זאל פרום ווערין. אונ אלע גלויבן דאס ער איז גירעכט אונ רעכט פארטיג ער איז קורץ מיט צארין צו די צדיקים אונ דר לייגערט דעם צארין צו די רשעים. אונ אלע גלויבין דאס ער איז הארט צו דר צארענען דר דא איז דר בארמיג אונ ער

השוה. ומשוה קטן וגדול : ר״מ שהוא שופט צדק:
התם. ומתמם עם תמימים : ר״מ שהוא תמים פעלו :

תשגב לבדך ותמלך על כל ביחוד ;

אוחילה לאל אחלה פניו. אשאלה ממנו מענה לשון. אשר בקהל עם אשירה עזו. אביעה רננות בעד מפעליו: לאדם מערכי לב. ומיי מענה לשון: אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגאלי:

היום הרת עולם. היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים. אם כבנים. אם כעבדים. אם כבנים רחמנו כרחם אב על בנים. ואם כעבדים עינינו לך תלויות עד שתחננו ותוציא כאור משפטנו איום קדוש:

ארשת שפתינו יערב לפניך אל רם ונשא. מבין ומאזין מביט ומקשיב לקול תקיעתנו. ותקבל ברחמים וברצון סדר מלכיותינו:

היום תאמצנו: אמן היום תברכנו: אמן היום תגדלנו: אמן

פעדערט דר בארימקייט פאר זיין רוגז. אונ אלע גלויבין דאס ער איז ווייך באוויליגט צו ווערין דר דא איז תמיד גלייך, קליין אונ גרויס משפט ער אלע גלייך. אונ אלע גלויבין דאס ער איז אגירעכטער שופט דער דא איז גאנץ אונ איז זיך נוהג מיט גאנצקייט מיט די פרומע לייט. אונ אלע גלויבן דאס זיינע ווערק זיינען גאנץ: אוחילה לאל איך האף צו גאט דאס ער וועט מיר טאן מיין בקשה איך בעט פאר אים איך בעט פון אים מיין צונג זאל קאנען ריידין אונ תפלה טאן דאס איך זאל צווישין איין זאמלונג פון פיל לייט קענן לויבן אונ זינגן גאטש שטארקייט אונ דם איך זאל קענן ריידין אונ בעטין פאר די ישראל וואס זיי זיינן זיינע ווערק. איטליכר מענטש איז מחשב אן צו ריכטין זיין הארץ צו תפלה טאן אונ פון גאט ווערט אים גיגעבן גוטע רייד אונ ענטפער אין זיין צונג דרום בעט איך דיך גאט זאלסט עפענן מיינע לעפצן אונ מיין מויל זאל זאגין דיין לויב. די רייד פון מיין מויל זאל זיין לרצון אונ די גידאנקן פון מיין הארץ זאל זיין לרצון פר דיר גאט דו ביסט מיין באשיצר אונ מיין דרלייזער: היום הרת עולם היינט אין ראש השנה איז באשאפין גיווארין די וועלט. אין דעם טאג שטעלט ער צום משפט אלע באשעפעניש פון דר וועלט. מיר בעטן דיך גאט ווי אזו האלסטו אונז אז קינדר אדר קנעכט, זיינן מיר ביי דיר חשוב ווי קינדר זאלסטו זיך מרחם זיין איבר אונז ווי אפאטר איז זיך מרחם איבר זיינע קינדר. זיינן מיר ביי דיר אזו ווי קנעכט היינגן אונזערע אויגין צו דיר ביז דו וועסט אונז דר בארימן אונ וועסט אונזר משפט אויס ציהען לויטר ווי אליכט דו שרעקליכר אונ הייליגר גאט: ארשת שפתינו די רייד פון אונזרע לעפצין זאל זיס זיין פאר דיר הויכר אונ דר הויבענר גאט דער דא פרובט אונ הערט צו ער קוקט אונ פאר נעמט צו דעם קול פון אונזרע תקיעות אונ זאלסט אנטפאנגען מיט דר בארימקייט אונ מיט גוטין ווילן וואס מיר האבן גיזאגט כסדר די פסוקים וואס אין זיי שטייט דר מאנט די מלוכה פון גאט: היום תאמצנו היינטיגן טאג זאלסטו אונז שטארקין. היינטיגן טאג זאלסטו אונז בענטשן. היינטיגן טאג זאלסטו אונז גרויס מאכין. היינטיגן טאג זאלסטו אונז פארשטן

צו

היום תדרשנו לטובה: אמן היום תשמע שועתנו: אמן היום תקבל ברחמים וברצון את תפלתנו: אמן היום תתמכנו בימין צדקך: אמן

יוצר ליום שני של ראש השנה

מען זאגט אתה הוא אלהינו וועסטו געפינען אין ערשטען טאג:

פותחין הארון

חזן ובכן ויהי בישרון מלך:

מלך עליון: אמיץ המנשא. לכל ראש מתנשא. אומר ועשה. מעוז ומחסה. נשא ונושא. מושיב מלכים לכסא. לעדי עד ימלוך:

מלך עליון: גבור בגבורות. קורא הדורות. גולה נסתרות. אמרותיו טהורות. יודע ספורות. לתוצאות מזרות. לעדי עד ימלוך:

מלך עליון: המפואר בפי כל. והוא כל יכול. המרחם את כל. ונותן מחיה לכל. ונעלם מעין כל. ועיניו משוטטות בכל. לעדי עד ימלוך:

מלך עליון: זוכר נשכחות. חוקר טוחות. עיניו פקוחות. מגיד שחות. אלהי הרוחות. אמרותיו נכוחות. לעדי עד ימלוך:

צו גוטין. היינטיגן טאג זאלסטו צו הערין צו אונזר גישריי. היינטיגן טאג זאלסטו מקבל זיין מיט בארעמהערציקייט אונ גוטין ווילין אונזרע תפלות. היינטיגן טאג זאלסטו אונז אונטער לעהנען מיט די צדקות פון דיין רעכטע האנט:

מלך עליון דר אויבערשטער קיניג דר שטארקער גאט וואס ער איז דר הויבין אין מויל פון איטליכין מענטשין ער גיט גדולה צו וועמען ער וויל דאס ער זאל דר הויבן ווערין. דס וואס ער זאגט צו איז ער מקיים ער איז איין שטארקייט אונ איין באשיצונג צום ארעמאן עס ווערט גיזעהען דאס די מלאכים טראגין דעם כסא הכבוד אבר דר כסא הכבוד טראגט די מלאכים גאט מאכט זעצין די מלכים אויף דר שטול פון זייער מלוכה, צו אייביג וועט ער קיניגין דער אויבערשטער קיניג. ער איז שטארק מיט אלערלייא שטארקייט ער רופט אלע דורות צום דין ער איז מגלה פאר בארגענע זאכין זיינע ווערטער זיינען ריין ער ווייס די צאל צום אויס גאנג פון די שטערין, צו אייביג וועט ער קיניגין דר אויבערשטער קיניג. דר דא איז גלויבט אין מויל פון אלע בשעפענש אונ ער איז פאר מיגליך צו טאן אלדינג וואס ער וויל דר דא דר בארימט זיך איבר אלע אונ ער גיט דר נערונג צו אלע אונ איז פאר הוילין פון אלע אויגין אונ זיינע אויגין שוועבין אונ גיבין השגחה אויף אלדינג צו אייביג וועט ער קיניגין דר אויבערשטער קיניג. ער גידיינקט פאר געסענע זאכין ער פארשט די גידאנקן, זיינע אויגין זיינן אפין ער זאגט איטליכין זיינע רייד וואס ער רעט ער איז גאט איבר אלע

סקשים ר

באשעפענעם

מלך עליון: טהור בזבוליו. אות הוא באראליו. אין ערוך אליו. לפעול כמפעליו. חול שם גבוליו. כהמות ים לגליו. לעדי עד ימלוך:

מלך עליון: כונס מי הים. רוגע גליים. סוער שאון דכים. מלא העולם דים. משביחם בעים. ושבים אחור ואים. לעדי עד ימלוך:

מלך עליון: מושל בגבורה, דרכו סופה וסערה, עוטה אורה, לילה כיום להאירה, ערפל לו סתרה, ועמה שרא נהורא. לעדי עד ימלוך:

מלך עליון: סתרו עבים. סביביו להבים. רכובו כרובים. משרתיו שביבים. מזלות וכוכבים. הלולו מרבים. לעדי עד ימלוך:

מלך עליון: פותח יד ומשביע. צורר מים ומניע. יבשת להטביע. לשליש ולרביע. יום ליום יביע. שבחו להביע. לעדי עד ימלוך:

בשעפענש זיינע רייד זיינען רעכט פארטיג צו אייביג וועט ער קיניגין דר אויבערשטער קיניג. ער איז ריין אין זיינע הימל וואס ער הייסט זבול. ער איז איין צייכין אונ ווערט דר קענט צווישין זיינע מלאכים. עס קען זיך קיינער צו אים ניט גלייכין צו טאן אזו וויא ער טוט. זאמד האט ער גימאכט פאר איין גרענעץ אז די אינדין פון דעם ים ברומען אונ ווילין די וועלט דר טרינקען קענען זיי ניט אריבער גיין איבר דעם זאמד צו אייביג וועט ער קיניגין דר אויבערשטער קיניג. ער... צונויף גיזאמעלט די וואסער פון דעם ים ער צו ברעכט די אינדין פון דעם ים ער מאכט שטורעמען דיא ברומונג פון זייער פר שטויסונג עס איז דא גינוג וואסער אין ים וואס עס וואלט דר טרינקט דיא גאנצע וועלט אבער ער שטילט זיי אונ מאכט זייא נידעריג מיט זיין שטארקייט אונ זיי קערין זיך אום הינטער זיך אונ די לייט פרעגין וואו זיינען זיי, צו אייביג וועט ער קיניגין דר אויבערשטער קיניג. ער גיוועלטיגט מיט שטארקייט זיין וועג איז מיט שטורם ווינט ער איז גיהילט מיט ליכט, די נאכט איז ביי אים אזו ליכטיג ווי דר טאג. חאטשע ער איז פר בארגין אין נעביל דאך איז ביי אים אלע צייט ליכטיג צו אייביג וועט ער קיניגין דר אויבערשטער קיניג. זיין פאר בארגעניש איז איין וואלקן ארום אים זיינען ברענעדיגע מלאכים ער רייט אויף די מלאכים וואס זיי הייסין כרובים זיינע באדינער זיינען פונקען פייער די מזלות אונ די שטערין מערין זיין לויב צו אייביג וועט ער קיניגין דר אויבערשטער קיניג. ער עפינט זיין האנט אונ מאכט זאט ער בינט איין די וואסער עס זאל ניט רעגענען אונ מאכט זיי ווידער קוועלין ווען ער וויל די טרוקענע ערד פייכט מאכן איין שליש פון דר וועלט אדר אפערט חלק פון דר וועלט מאכט ער פייכט מיט דעם רעגין דאס הייסט אויף איין טייל ערטער גייט רעגין אונ אויף איין טייל ערטער איז די ערד פאר דארט וואס קיין רעגין גייט דארט ניט איין

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: קָדוֹשׁ וְנוֹרָא. בְּמוֹפֵת וּבְמוֹרָא. מְמַדֵּי אֶרֶץ קָרָא. וְאֶבֶן פִּנָּתָהּ יָרָה. וְכָל הַנִּבְרָא לִכְבוֹדוֹ בָּרָא. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: שׁוֹמֵעַ אֶל אֶבְיוֹנִים. וּמַאֲזִין חִנּוּנִים. מַאֲרִיךְ רְצוֹנִים. וּמְקַצֵּר חֲרוֹנִים. רִאשׁוֹן לָרִאשׁוֹנִים. וְאַחֲרוֹן לָאַחֲרוֹנִים. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ אֶבְיוֹן בָּלֶה וְיֹרֵד שַׁחַת. בִּשְׁאוֹל וּבְתַחַת. בְּלֵאוּת בְּלִי נַחַת. עַד מָתַי יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ אֶבְיוֹן תְּנוּמָה תְעוּפֶנּוּ. תַּרְדֵּמָה תְעוֹפְפֶנּוּ. תֹּהוּ יְשׁוּפֶנּוּ. עַד מָתַי יִמְלוֹךְ:

אֲבָל מֶלֶךְ עֶלְיוֹן. שׁוֹפֵט הָאֱמֶת. מַעֲבָדָיו אֱמֶת. עוֹשֶׂה חֶסֶד וֶאֱמֶת. וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נְתִיבוֹתָיו אֱמֶת. חוֹתָמוֹ אֱמֶת. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

חזן וקהל יְיָ מֶלֶךְ. יְיָ מָלָךְ. יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

כָּל שִׁנְאַנֵּי שַׁחַק בְּאוֹמֶר מַאְדִּירִים: יְיָ מֶלֶךְ:

כָּל שׁוֹכְנֵי שֶׁקֶט בִּבְרָכָה מְבָרְכִים: יְיָ מָלָךְ:

אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּגוֹבַהּ מַגְדִּילִים: יְיָ יִמְלוֹךְ:

יְיָ מֶלֶךְ. יְיָ מָלָךְ. יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

כָּל מַלְאֲכֵי מַעְלָה בְּדֵעָה מַרְגִּילִים: יְיָ מֶלֶךְ:

טאג צום אנדערין רעט גאטש לויב צו ריידין אונ צו דר צייליין זיין שבח אלע טאג, צו אייביג וועט ער קיניגין דר אויבערשטער קיניג. ער איז הייליג אונ פארכטיג מיט די שרעקליכע וואונדר וואס ער האט אויף דר וועלט גיטאן ער האט די ערד גימאסטין אונ האט זי גירופין מיט דעם נאמן ארץ אונ איר עק שטיין האט ער גיווארפין דם איז דר אבן שתיה פון אים איז די וועלט בשאפין גיווארן אונ אלדינג וואס עס איז בשאפין גיווארן האט גאט פון זיין כבוד וועגן בשאפן, צו אייביג וועט ער קיניגין דר אויבערשטער קיניג. ער הערט צו צו ארימע לייט אונ פר נעמט די תפלות ער דר לייניגערט זיין גוטן ווילין אונ דר לייניגערט ניט זיין צארין ער איז דר ערשטער צו אלע ערשטע אונ איז דר הינטערסטער צו אלע הינטערסטע, צו אייביג וועט ער קיניגן: איין ארימער מענטש ער ווערט צו נישט ער נידערט אין גרוב אריין מיט מידיקייט אן רוא ביז ווי לאנג וועט ער זיך גרויס האלטין. איין ארימער מענטש איין שלאף מאכט אים פינצטער שוועבט אויף אים ווי לאנג וועט ער זיך גרויס האלטן. אבער דר אויבערשטר קיניג ער איז איין ווארהאפטיגער שופט זיינע ווערק זיינען אמת ער טוט חסד אונ אמת ער טוט פיל חסד אונ אמת זיין שטעג פון דער תורה איז אמת זיין חותם איז אמת צו אייביג וועט ער קיניגן: יי מלך גאט איז איין קיניג גאט האט גיקיניגט גאט וועט קיניגן צו אייביג: כל שנאני שחק אלע מלאכים פון דעם הימיל מיט זייער זאגין שטארקין זיי גאט אונ זאגן גאט איז א קיניג. די ישראל שווייגן שטיל מיט לויבונג לויבן זיי גאט אונ זאגן גאט האט גיקיניגט. די מלאכים אונ די ישראל מיט איין הויך קול דר הייבן זיי גאט אונ זאגין גאט וועט קיניגן. אלע די מלאכים וואס זיי זיינען אויבן אין הימל מיט פר שטאנד

מקביים ר' באגירה

כָּל מוֹשְׁלֵי מַטָּה בְּהַלֵּל מְהַלְלִים : יְיָ מֶלֶךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּוַדַּאי מוֹדִים : יְיָ יִמְלוֹךְ :
יְיָ מֶלֶךְ . יְיָ מָלָךְ . יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :
כָּל עָרִיצֵי עֶלְיוֹנִים בְּזֶמֶר מְזַמְּרִים : יְיָ מֶלֶךְ :
כָּל עוֹבְרֵי עוֹלָמִים בְּחַיִל מְחַסְּנִים : יְיָ מֶלֶךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּטַעַם מְטַכְּסִים : יְיָ יִמְלוֹךְ :
יְיָ מֶלֶךְ . יְיָ מָלָךְ . יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :
כָּל וְעוּדֵי וַעַד בְּיוֹשֶׁר מְיַפִּים : יְיָ מֶלֶךְ :
כָּל וָתִיקֵי וֶסֶת בְּכוֹשֶׁר מְכַלְּלִים : יְיָ מֶלֶךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּלַהַג מְלַהֲגִים : יְיָ יִמְלוֹךְ :
יְיָ מֶלֶךְ . יְיָ מָלָךְ . יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :
כָּל נְדִיבֵי נְדָבוֹת בְּמַאֲמָר מְמַלְּלִים : יְיָ מֶלֶךְ :
כָּל נִכְבַּדֵּי נוֹעַם בְּנִצּוּחַ מְנַצְּחִים : יְיָ מֶלֶךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּשִׂיחַ מְשׂוֹחֲחִים : יְיָ יִמְלוֹךְ :
יְיָ מֶלֶךְ . יְיָ מָלָךְ . יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :
כָּל בַּעֲלֵי בִינָה בְּעִלּוּי מַעֲלִים : יְיָ מֶלֶךְ :
כָּל בְּרוּאֵי בְרִיָּה בְּפֶצַח מְפַצְּחִים : יְיָ מֶלֶךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּצִפְצוּף מְצַפְצְפִים : יְיָ יִמְלוֹךְ :
יְיָ מֶלֶךְ . יְיָ מָלָךְ . יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :
כָּל רִשְׁפֵּי רוּמָה בְּקוֹל מַקְדִּישִׁים · יְיָ מֶלֶךְ :
כָּל רָאשֵׁי רוֹן בְּרֶנֶן מְרַנְּנִים : יְיָ מֶלֶךְ :

באנירין זיי גאט. אלע ישראל וואס אויף דר ערד זיינן אונ געוועלטיגן איבר זייער יצר הרע לויבן זיי גאט מיט לויב. די מלאכים אונ די ישראל מיט געוויסהייט באקענן זיי. אלע שטארקע אויבערשטע מלאכים זינגען מיט געזאנג. אלע לייט וואס פארין איבר אויף דר וועלט שטארקן זיי מיט שטארקייט. די מלאכים אונ די ישראל מיט ריידין צירין זיי. אלע ישראל וואס זאמלען זיך איין אין די שולין תפלה צו טאן מיט רעכט פארטיקייט באשיינען זיי. די מלאכים וואס זיי זיינען שטארק אלע צייט מיט רעכט פארטיקייט צירין זיי. די ישראל אונ די מלאכים ריידין מיט רייד. אלע די מלאכים וואס זיי זיינן געזעצט איבר דעם רעגין אזו ווי אין פסוק שטייט נשם נדבות תניף אלהים מיט ווערטר ריידן זיי. די ישראל וואס זיינן געהערט מיט זיסער תורה שטארקן זיי מיט שטארקייט. די מלאכים אונ די ישראל ריידין מיט רייד. אלע די פארשטאנדיגע מלאכים לויבין מיט לויב. אלע ישראל מיט עפענונג עפענען זיי זייער מויל צו זאגין יי מלך. די מלאכים אונ די ישראל מיט רייד ריידין זיי יי ימלוך. אלע די הויכע פייערדיגע מלאכים הייליגין גאט מיט זייער קול. אלע ישראל וואס זיי זיינען די ערשטע אין געזאנג דאס זיי לויבן גאט פריער פאר די מלאכים זינגען זיי מיט געזאנג. די מלאכים אונ די ישראל זינגן

מיט

מקט"ש ד'

אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּשִׁירָה מְשׁוֹרְרִים : יי יִמְלוֹךְ :

יי מֶלֶךְ . יי מָלָךְ . יי יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל יַקִּירֵי יֹפִי בְּתוֹקֶף מְתַנִּים : יי מֶלֶךְ :

כָּל יוֹשְׁבֵי יְשׁוּב בְּיִחוּד מְיַחֲדִים : יי מָלָךְ :

אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּאֶדֶר מַאְדִּירִים : יי יִמְלוֹךְ :

יי מֶלֶךְ . יי מָלָךְ . יי יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל צוֹבְאֵי צָבָא בְּלֶמֶד מְלַמְּדִים : יי מֶלֶךְ :

כָּל צְנוּפֵי צְפִירָה בְּצֶדֶק מַצְדִּיקִים : יי מָלָךְ :

אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּחַיִל מְחַזְּרִים : יי יִמְלוֹךְ :

יי מֶלֶךְ . יי מָלָךְ . יי יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל חֵילֵי חוֹסֶן בַּחֲרָדָה מְחִלִּים : יי מֶלֶךְ :

כָּל חֲשׁוּקֵי חֶמֶד בְּחָזְקָה מְחַזְּקִים : יי מָלָךְ :

אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּנִגּוּן מְנַגְּנִים : יי יִמְלוֹךְ :

יי מֶלֶךְ . יי מָלָךְ . יי יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל קְדוֹשֵׁי קָדוֹשׁ בִּקְדֻשָּׁה מַקְדִּישִׁים : יי מֶלֶךְ :

כָּל קְבוּצֵי קָהָל בְּקוֹשֶׁט מַקְשִׁיטִים : יי מָלָךְ :

אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּנוֹעַם מַנְעִימִים : יי יִמְלוֹךְ :

יי מֶלֶךְ . יי מָלָךְ . יי יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל חַשְׁמַלֵּי זִיקִים לַבְּקָרִים מִתְחַדְּשִׁים : יי מֶלֶךְ :

כָּל תַּרְשִׁישֵׁי גוֹבַהּ בִּדְמָמָה מְלַחֲשִׁים : יי מָלָךְ :

אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּשִׁלּוּשׁ מְשַׁלְּשִׁים : יי יִמְלוֹךְ :

יי מֶלֶךְ . יי מָלָךְ . יי יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

(לאל עורך דין) גיפינט מען אין ערשטין טאג ראש השנה אין שחרית :

מוסף ליום שני זאגט מען (ונתנה תוקף) ביז (היום הרת עולם) גיפינט מען אין מוסף יום ראשון :

מיט גיזאנג. אלע מלאכים וואס זיי זיינן טייער מיט שיינהייט דר ציילן זיי מיט שטארקייט גאטש לויב . אלע ישראל איינציגין גאט מיט איינציקייט . די מלאכים אונ די ישראל שטארקין גאט מיט שטארקייט. אלע ישראל וואס זיינען גאטש חיל לערנען זיי מיט לערנונג. אלע מלאכים וואס זיי זיינן אן גיקריינט מיט קרוינען גירעכטיגין זיי גאט מיט גירעכטיקייט. די ישראל אונ מלאכים קערין זיך אום צו לויבן גאט מיט קראפט. אלע די שטארקע מלאכים בעטין מיט ציטערניש . אלע ישראל וואס האבין לוסט צו דער ליכטיגער תורה שטארקין גאט מיט שטארקייט. די מלאכים אונ די ישראל זינגן מיט גיזאנג. אלע הייליגע מלאכים וואס זאגן קדוש הייליגן גאט מיט הייליקייט. אלע ישראל וואס זאמלן זיך איין צו טאן תפלה צירין גאט מיט רעכטפארטיקייט. די מלאכים אונ די ישראל לויבן גאט מיט זיסקייט. אלע מלאכים וואס פונקלען ווי פונקען פייער באנייען זיך אלע פרי מארגן מיט נייע לויב צו גאט. אלע הויכע מלאכים וואס הייסן תרשישים מיט אשטיל קול לויבין זיי גאט. די מלאכים אונ די ישראל זאגין דריי מאל קדוש :

בשם אלהים ועל פי התורה אנחנו מתירים נדרים ושבועות שהאדם אוסר בהם איזה אסור על נפשו ובכלל מתירים אנחנו נדרים ושבועות שהאדם נודר ונשבע מפי עצמו רק על דברים שבינו לבין עצמו אבל חס וחלילה לכל איש להשוב שאנחנו מתירים אלות ושבועות שנשבענו להממשלה ובמקומות המשפט או אלות ושבועות שנודרים ונשבעים בעניינים שבין אדם לחבירו ובמה שנוגע לטובת ולתועלת זולתנו ולכל איש מאיזה דת ואמונה שיהיה הנדרים והאלות והשבועות שנאמר עליהן בתורה כי לא ינקה האל את עובריהן מחויבות להיות שרירין וקיימין בתוקפן ובלי שינוי וכל העובר עליהן ישגהו חרון אף השם ויהיה לחרפות ולדראון עולם:

עַל דַּעַת הַמָּקוֹם וְעַל דַּעַת הַקָּהָל בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה
וּבִישִׁיבָה שֶׁל מַטָּה אָנוּ מַתִּירִין לְהִתְפַּלֵּל עִם הָעֲבַרְיָנִים:

דאס זאגט דער חזן דרייא מאל אונ דאס קהל בלייבט שטיל:

כָּל נִדְרֵי. וֶאֱסָרֵי. וּשְׁבוּעֵי. וַחֲרָמֵי. וְקוֹנָמֵי. וְקִנּוּסֵי. וְכִנּוּיֵי. דְּאִנְדַּרְנָא. וּדְאִשְׁתַּבַּעְנָא. וּדְאַחֲרִימְנָא. וּדְאָסַרְנָא עַל נַפְשָׁתָנָא. מִיּוֹם כִּפֻּרִים זֶה עַד יוֹם כִּפֻּרִים הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה. בְּכֻלְּהוֹן אִחֲרַטְנָא בְהוֹן. כֻּלְּהוֹן יְהוֹן שָׁרָן. שְׁבִיקִין. שְׁבִיתִין. בְּטֵלִין וּמְבֻטָּלִין. לָא שְׁרִירִין. וְלָא קַיָּמִין. נִדְרָנָא לָא נִדְרֵי. וֶאֱסָרָנָא לָא אֱסָרֵי. וּשְׁבוּעָתָנָא לָא שְׁבוּעוֹת: ג"פ

דער חזן זאגט דרייא מאל ונסלח אונ דער נאך זאגט דאס קהל דרייא מאל:

וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם. כִּי לְכָל הָעָם בִּשְׁגָגָה:

סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה. וְשָׁם נֶאֱמַר:

והקהל אומרים ג"פ בקול רם וַיֹּאמֶר יְיָ סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ:

כָּל נדרי אַלֶע נְדָרִים אוּנ אַלֶע די אִסוּרִים אוּנ אַלֶע די שְׁבוּעוֹת אוּנ אַלֶע חֲרָמוֹת דָאס הַייסְט וָוען אַיינֶער זָאגְט די זַאךְ זָאל אויף מִיר אָסוּר זַיין וִוי חֵרֶם אָדֶר מִיט דֶעם לָשׁוֹן פוּן קוֹנָם אָדֶר קְנָס אָדֶר אַנְדֶערֶע צוּ נָאמֶען וָואס נְדָרִים וֶוערְט גִינֶענְט דָאס מִיר וָועלִין אַנְדֶר טָאן אוּנ דָאס מִיר וָועלִין שְׁוֶוערֶן אוּנ דָאס מִיר וָועלֶן מַאכֶן חֵרֶם אוּנ דָאס וָואס מִיר וָועלִין אָסוּר מַאכִין אויף אוּנְזֶערֶע לַייבֶּער פוּן דֶעם דָאזִיגֶען יוֹם כִּפּוּר בִּיז אִין דֶעם יוֹם כִּפּוּר וָואס וֶועט קוּמֶען אִיבֶּר אַיאָר אויף אוּנְז צוּ גוּטִין אויף די אַלֶע הָאבִּין מִיר חֲרָטָה זַיי אַלֶע זָאלִין מוּתָּר זַיין זַיי זָאלִין אַלֶע זַיין פַאר גֶעבִּין זַיי זָאלִין זַיין פַאר שְׁטֶערְט זַיי זָאלִין זַיין בָּטֵל וּמְבוּטָּל זַיי זָאלִין נִיט זַיין גִישְׁטַארְקְט אוּנ זַיי זָאלִין קַיין קִיוּם נִיט הָאבִּן אוּנְזֶר נֶדֶר זָאל קַיין נֶדֶר נִיט זַיין אוּנ אוּנְזֶר אִיסוּר זָאל קַיין אִיסוּר נִיט זַיין אוּנ אוּנְזֶר שְׁבוּעָה זָאל קַיין שְׁבוּעָה נִיט זַיין: ונסלח לכל עדת בני ישראל אוּנ עֶס זָאל פַאר גֶעבִּין וֶוערִין צוּ אַלֶע יִשְׂרָאֵל אוּנ צוּ דֶעם גֵר וָואס עֶר וואוֹנְט צְוִוישִׁין זַיי דֶען אַלֶץ וָואס זַיי הָאבִּין גִיטָאן הָאבִּין זַיי נִיט מִיט זַייעֶר ווִילִין גִיטָאן מִיר בֶּעטִין גָאט עֶר זָאל אוּנְז רֶעכְנֶען אַלֶע עֲבֵירוֹת גְלַייךְ אַז מִיר וָואלְטִין זַיי בְּשׁוֹגֵג גִיטָאן דֶען דֶר יֵצֶר הָרַע רֶעט אָן דֶעם מֶענְטְשִׁין צוּ זִינְדִיגִין אוּנ אַיין מֶענְטְשׁ אִיז דָאךְ נִיט מֶער אַז בְּלוּט אוּנ פְלַיישׁ דְרוּם אִיז אִים זַייעֶר שְׁוֶוער דֶעם יֵצֶר הָרַע כּוֹבֵשׁ צוּ זַיין: סלח נא דֶר שְׁלִיחַ צִבּוּר זָאגְט דֶעם פָּסוּק. אִיךְ בֶּעט דִיךְ גָאט פַאר גִיבּ דִי זִינְד פוּן דֶעם דָאזִיגִין פָאלְק אַזוֹ וִוי דַיין חֶסֶד אִיז גְרוֹיס אוּנ אַזוֹ וִוי דוּ הָאסְט פַאר טְרָאגִין די זִינְד פוּן דֶעם דָאזִיגִין פָאלְק זִינְט דוּ הָאסְט זַיי אוֹיס גִיצוֹיגִין פוּן מִצְרַיִם בִּיז אַהֶער אוּנ דָארְטִין שְׁטֵייט גִישְׁרִיבְּן

דיא ברכה זאגט איטליכער מענטש מיט דען שטילער חיים :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה : ומתפללין מעריב

יַעֲלֶה תַּחֲנוּנֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא שַׁוְעָתֵנוּ מִבֹּקֶר. וְיֵרָאֶה רִנּוּנֵנוּ עַד עָרֶב :

יַעֲלֶה קוֹלֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא צְדָקוֹתֵינוּ מִבֹּקֶר. וְיֵרָאֶה פִּדְיוֹנֵנוּ עַד עָרֶב :

יַעֲלֶה עִנּוּיֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא סְלִיחָתֵנוּ מִבֹּקֶר. וְיֵרָאֶה נַאֲקָתֵנוּ עַד עָרֶב :

יַעֲלֶה מְנוּסֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא לְמַעֲנוֹ מִבֹּקֶר. וְיֵרָאֶה כִּפּוּרֵנוּ עַד עָרֶב :

יַעֲלֶה יִשְׁעֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא טָהֳרֵנוּ מִבֹּקֶר. וְיֵרָאֶה חִנּוּנֵנוּ עַד עָרֶב :

אין פסוק גאט האט גזאגט צו משה רבינו וואס ער האט פאר די ישראל גיבעטין איך האב פאר געבין אז דיינער רייד אזו ווי דו האסט פאר זיי גיבעטין :

יעלה תחנוננו מערב אונזר גיבעט וואס מיר בעטין היינט ביי נאכט צו כל נדרי זאל אויף גיין צו גאט בזכות ירושלים וואס דס איז איין ארט פון תפלה אונ אונזר גישריי פון תפלת שחרית זאל קומן פר גאט בזכות אברהם וואס ער האט מתקן גיוועזן תפלת שחרית אונ עס זאל גיזעהן ווערן אונזר גיזאנג ביז אבינט אז יום כפור לאזט זיך אויס דאס מיינט ער אונזר תפלה זאל אן גינומען ווערין בזכות יצחק וואס ער האט מתקן גיוועזן תפלת מנחה אונ ער שטעלט ביי יצחק דאס לשון רינון ווייל ער איז גיוועזן איין עולה תמימה אונ אז מען האט איין קרבן גיבראכט האבן די לוים דר ביי גיזונגן. אונזר תפלת ערבית זאל אויף גיין פר גאט בזכות יעקב וואס ביי אים שטייט גשריבן הקול קול יעקב אונ אונזר גירעכטיקייט זאל קומן פון פרי בזכות משה רבינו וואס ער האט גיזאגט צדיק וישר הוא אונ עס זאל גיזעהן ווערן אונזר דר לייזונג ביז אבינט בזכות אהרן וואס ער האט אויף גיהאלטין די מגפה אונ האט דר לייזט די ישראל פון טויט אזו זאל אונז גאט היינט דר לייזין פון דעם שטן ער זאל אויף אונז ניט מקטרג זיין. עס זאל אויף גיין אונזר פייניגונג פון אבינט בזכות דוד המלך וואס ער האט פיל צרות אויף זיך גיהאט אונ ער פלעגט תמיד אויף שטיין חצות לילה אונ האט גילויבט גאט אונ עס זאל קומען אונזער פאר געבונג פון פרי בזכות שלמה המלך וואס ער האט גיזאגט ושמעת וסלחת דו גאט זאלסט הערין אונזער גיבעט אונ זאלסט פאר געבין אונזערע זינד אונ עס זאל גיזעהען ווערין אונזער גישריי ביז אבינט בזכות שמואל הנביא וואס ער האט גישריען אונ תפלה גיטאן צו גאט פון די ישראל וועגין. עס זאל אויף גיין פון אבינט אונזער אנטלויפונג וואס מיר אנטלויפין צו גאט אונ באשיצין זיך אין אים בעת צרה בזכות יוסף וואס ביי אים שטייט גישריבין דאס וואָרט וינס, אונ אונזר גיבעט פון פרי זאל קומען פון וועגין דעם זכות פון יוסף אונ עס זאל ווערין גיזעהען אונזר פאר געבונג ביז אבינט דאס איז אונזר תפלה וואס זי איז אויף אונז

סכט"ב ר' מכפר

יעלה זכרוננו מערב. ויבא ועודנו מבקר. ויראה הדרתנו עד ערב:

יעלה דפקנו מערב. ויבא גילנו מבקר. ויראה בקשתנו עד ערב:

יעלה אנקתנו מערב. ויבא אליך מבקר. ויראה אלינו עד ערב:

כי הנה כחומר ביד היוצר. ברצותו מרחיב וברצותו מקצר. כן אנחנו בידך חסד נוצר. לברית הבט ואל תפן ליצר:

כי הנה כאבן ביד המסתת. ברצותו אוחז וברצותו מכתת. כן אנחנו בידך מחיה וממותת. לברית הבט ואל תפן ליצר:

מכפר במקום קרבן. עס זאל אויף גיין אונזער קערונג וואס מיר קערן זיך צו גאט פון אבינט בזכות אליהו הנביא וואס גאט האט זיך גיקערט צו זיין תפלה אונ עס זאל קומען אונזער ריינקייט פון פריא דאס איז דר זכות זאל אונז ביי שטיין דאס מיר זיינן זיך מקדש ומטהר אום יו״כ אונ עס זאל ווערן גיזעהן אונזר גיבעט ביז אבינט בזכות חזקיהו המלך וואס ער האט מתפלל גוועזן צו גאט בעת צרה אונ גאט האט זיין תפלה מקבל גיוועזן אזו זאל ער אונזערע תפלות ובקשות אויך מקבל זיין. עס זאל אויף גיין אונזער גידעכעניש פאר גאט פון אבינט בזכות יונה וואס ער איז גיוועזן אין איין צרה אונ איז גינגליכין גיוועזן צו אמת דאך האט ער צו דיר גיבעטין אונ האט גיזאגט את ה׳ זכרתי איך האב גידאכט גאט אזו מיר אויך חאטשע מיר זיינן אין צרות גידיינקן מיר דיין נאמן בזכות זה זאלסטו מקבל זיין אונזער תפלה אונ עס זאל קומען אונזער איין זאמלונג פון פריא בזכות חנניה מישאל ועזריה וואס זיי האבין מקדש השם גיוועזן צווישין איין זאמלונג פון פיל אומות זיי האבין זיך גילאזט ווארפין אין קאלך אויבין אונ האבן זיך ניט גיוואלט בוקין צום צלם אונ עס זאל ווערין גיזעהן ביז אבינט אונזר באשיינונג וואס מיר באשיינען גאט מיט אונזער תפלה בזכות דניאל וואס ער איז ארויס גינאנגען שיין גיקליידט פון דעם מלך זאל גאט מקבל זיין אונזער תפלה. עס זאל אויף גיין פון אבינט אונזער קלאפין וואס מיר קלאפין אן מיט אונזער תשובה אונ תפלה בזכות מרדכי וואס ער האט אן גיקלאפט מיט תשובה אונ עס זאל קומען אונזער פרייד פון פריא חאטשעמיר זיינען אין צרות דאך זיינען מיר מתפלל מיט גרויס שמחה אונ אונזערע תפלות זאלין אן גינומן ווערין בזכות עזרא וואס ער האט אונז משמח גיוועזן מיט דעם בית שני אונ עס זאל גיזעהען ווערין אונזער גיבעט ביז אבינט. עס זאל אויף גיין אונזר גישרייא פון אבינט בזכות אונזערע עלטערין וואס זיי האבין גישריען אונ תפלה גיטאן ביי דם ים אונ אונזר תפלה פון פריא זאל פאר דיר קומען אין זייער זכות אונ עס זאל גיזעהען ווערין צו אונז דער זכות פון אלע צדיקים ביז אבינט דאס הייסט ביז אייביג:

כי הנה כחומר ביד היוצר אזו ווי די ליים איז אין דר האנט פון דעם טעפער אז דר טעפער וויל מאכט ער די כלי ברייט אונ אז ער וויל מאכט ער די כלי אייננ אזו זיינן מיר אין דיין האנט דו גאט וואס דו היטסט צו טאן גוטס צו די וואס היטן דייניע מצות דרום בעטין מיר דיך גאט זאלסט קוקין צו דעם ברית פון די אבות אונ זאלסט אונז מוחל [illegible]

מקמיס ד׳

כִּי הִנֵּה כַּגַּרְזֶן בְּיַד הֶחָרָשׁ. בִּרְצוֹתוֹ דִּבֵּק לָאוּר וּבִרְצוֹתוֹ פֵּרַשׁ. כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ תּוֹמֵךְ עָנִי וָרָשׁ. לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר:

כִּי הִנֵּה כְּהֶגֶה בְּיַד הַמַּלָּח. בִּרְצוֹתוֹ אוֹחֵז וּבִרְצוֹתוֹ שִׁלַּח. כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ אֵל טוֹב וְסַלָּח. לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר:

כִּי הִנֵּה כִּזְכוּכִית בְּיַד הַמְזַגֵּג. בִּרְצוֹתוֹ חוֹגֵג וּבִרְצוֹתוֹ מְמוֹגֵג. כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ מַעֲבִיר זָדוֹן וְשׁוֹגֵג. לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר:

כִּי הִנֵּה כַּיְרִיעָה בְּיַד הָרוֹקֵם. בִּרְצוֹתוֹ מְיַשֵּׁר וּבִרְצוֹתוֹ מְעַקֵּם. כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ אֵל קַנָּא וְנוֹקֵם. לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר:

כִּי הִנֵּה כַּכֶּסֶף בְּיַד הַצּוֹרֵף. בִּרְצוֹתוֹ מְסַגְסֵג וּבִרְצוֹתוֹ מְצָרֵף. כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ מַמְצִיא לְמָזוֹר תֶּרֶף. לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר:

כי הנה. אל מלך

יוצר ליום כפור

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַפּוֹתֵחַ לָנוּ שַׁעֲרֵי רַחֲמִים וּמֵאִיר עֵינֵי הַמְחַכִּים לִסְלִיחָתוֹ. יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ. עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל: אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי:

זיין אונזערע זינד אונ זאָלסט זיך ניט קערין אין אונזער יצר הרע וואס ער מאַכט אונז זינדיגן: כי הנה כגרזן אַזוֹ ווי איין שטיין וואס ער איז אין דר האַנט פון דעם בעל מלאכה וואס ער האַקט אַרוּם שטיינר אונ מאַכט זיי גלאַט אַז ער וויל האַלט ער דעם שטיין אין דר האַנט אונ מאַכט אים צו רעכט ווי ער וויל אונ אַז ער וויל צו ברעכט ער אים אונ וואַרפט אים אַוועק אַזוֹ זיינן מיר ביי דיר גאָט אין דר האַנט דו לאָזט לעבין אונ טייטשט וועמען דו ווילסט: כי הנה כגרזן אַזוֹ ווי איין האַק וואס זיא איז אין דר האַנט פון דעם שמיד אַז ער וויל לייגט ער דאס אייזין אין פייער אַריין אונ אַז ער וויל נעמט ער עס צו פון דעם פייער אַזוֹ זיינן מיר אין דיין האַנט וואס דו האַלטסט אונטר אונ העלפסט דעם אָרימאַן: כי הנה כהגה אַזוֹ ווי איין רודער האָליץ וואס ער איז אין דר האַנט פון דעם וואס ער טרייבט די שיף אויף דעם וואַסער אַז ער וויל פאַר האַלט ער די שיף אונ אַז ער וויל לאָזט ער זיא גיין אויף דעם וואַסער אַזוֹ זיינן מיר אין דיין האַנט דו גאָט וואס דו ווערסט אָן גירופין טוב וסלח: כי הנה כזכוכית אַזוֹ ווי איין גלאָז וואס זי איז אין דר האַנט פון דעם בעל מלאכה וואס מאַכט גלאָז אַז ער וויל צירקעלט ער דאס גלאָז אונ מאַכט עס קיילעכדיג אונ אַז ער וויל צו שמעלצט ער עס אונ מאַכט עס צו גיין אַזוֹ זיינען מיר אין דיין האַנט וואס דו ביסט מוחל אַלע עבירות: כי הנה כיריעה אַזוֹ ווי איין אום האַנג וואס זי איז אין דר האַנט פון דעם בעל מלאכה וואס ער וועבט די אום האַנג אַז ער וויל מאַכט ער זי גלייך אונ אַז ער וויל מאַכט ער זי קרום אַזוֹ זיינן מיר אין דיין האַנט וואס דו ווערסט אָן גירופין אל קנא ונוקם: כי הנה ככסף אַזוֹ ווי אַשטיק זילבער וואס עס איז אין דר האַנט פון דעם בעל מלאכה וואס לייטערט זילבער אַז ער וויל פאַר מישט ער דאס זילבער מיט פסולת אונ אַז ער וויל לייטערט ער עס אַזוֹ זיינן מיר אין דיין האַנט וואס דו ברייטסט אָן צו איין מכה איין רפואה צום ברית פון דיא אבות זאָלסטו קוקין אונ זאָלסט זיך ניט קערין אין אונזער יצר הרע וואס ער מאַכט אונז זינדיגן אונ זאָלסט אונז מוחל זיין אונזערע עבירות:

סלח לגוי קדוש. ביום קדוש. מרום וקדוש:
חטאנו צורנו. סלח לנו יוצרנו:

ברוך שם כבוד מלכותו: מלכותו בקהל עדתי. וכבודו היא אמונתי. אליו בקשתי לכפר עון חטאתי. וביום צום כפור סליחתי. יענה ויאמר סלחתי: אתה הוא אלהינו געפינט מען אין ערשטן טאג ר"ה

היום יכתב בספר הזכרונות. החיים והמות. אנא בנה. עורי נא. התעוררי נא. עמדי נא. התיצבי נא. קומי נא. חלי נא. בעד הנפש חני נא. פני דר עליון:

ובכן אמרו לאלהים מה נורא מעשיך:

אמרו לאלהים: ארך אפים וגדל כח. מכין הרים בכח. חכם לב ואמיץ כח. נותן ליעף כח. לכן יתגאה גדול אדונינו ורב כח:

אמרו לאלהים: בונה בשמים מעלותיו. משקה הרים מעליותיו. זכר עשה לנפלאותיו. ולו נתכנו עלילותיו. לכן יתגאה המקרה במים עליותיו:

אמרו לאלהים: גאה וגבוה בשמי מעלה. עוטה אור כשלמה. לו הגבורה והגדולה. העז והממשלה. לכן יתגאה ומלכותו בכל משלה:

אמרו לאלהים: דגול מרבבות קדש. ונאדר בקדש. דרכו בקדש. ומשתחוים לו בהדרת קדש. לכן יתגאה הליכות אלי מלכי בקדש:

היום יכתב היינט אום יום כפור ווערט אן געשריבן אין ספר הזכרונות ווער עס זאל לעבן אונ ווער עס זאל שטארבן דרום בעטן מיר ישראל פון די מלאכי רחמים דר וועקט זיך איר מלאכים צו בעטן רחמים פאר אונז שטעלט זיך בעטן רחמים פר אונז בעט פר די ישראל דר בארימקייט פון הקב"ה וואס ער וואונט אויבן אין הימיל: אמרו לאלהים לויבט צו גאט ער דר לייגערט דעם צארין אונ האט גרויס כח ער האט אן געבריית די בערג מיט כח ער ווערט אן גירופין חכם לב אונ איז שטארק אין כח ער גיט צו די מידע כח דרום זאל ער הערשן אונזר הער איז גיאכפערט אונ האט פיל כח. לויבט צו גאט דר דא בויעט אין הימיל זיינע שטאפלען ער מאכט אן טרינקען די בערג פון זיין אויבערשטע וואסער אגידעכעניש טוהט ער צוא זיינע וואונדר אונ אלע מעשים פון די מענטשן זיינן פאר אים גיציילט דרום זאל ער הערשן דר דא האט גיבעלקט אין וואסער זיינע בוידים. לויבט צו גאט דר דא הערשט אונ איז הויך אין די אויבערשטע הימיל ער הילט זיך איין מיט ליכט ווי אקלייד. צו אים איז די שטארקייט אונ די אבפערקייט אונ די שטארקייט אונ די גיוועלטיקייט דרום זאל ער הערשין אונ זיין מלוכה טוט איבר אלין גיוועלטיגין. לויבט צו גאט דר דא איז גיבאנירט פון צעהן טויזינט היילינע מלאכים אונ ער איז בשיינט מיט היילקייט

סכמ"ס ר' ... זיין

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: הוֹדוֹ כִּסָּה שָׁמַיִם. רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם. יַרְעֵם מִשָּׁמַיִם. לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמָיִם. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַנּוֹטֶה כַדּוֹק שָׁמָיִם:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: וְכָל בַּשָּׁלִשׁ עֲפַר הָאָרֶץ. יָדוֹ יָסְדָה אָרֶץ. וִימִינוֹ טִפְּחָה שְׁמֵי עֶרֶץ. וְהֶעֱמִידָם בְּלִי פֶרֶץ. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: זוֹהַר כִּסְאוֹ שְׁבִיבֵי אֵשׁ. מְשָׁרְתָיו לוֹהֲטֵי אֵשׁ. נוֹגַהּ לָאֵשׁ וּמַבְרִיק הָאֵשׁ. לְפָנָיו נִמְשָׁכִים נַהֲרֵי אֵשׁ. לָכֵן יִתְגָּאֶה אֵשׁ אוֹכְלָה אֵשׁ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: חַי עוֹלָמִים. צוּר בְּיָהּ עוֹלָמִים. אִוָּה בֵּית עוֹלָמִים. מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים. לָכֵן יִתְגָּאֶה עַתִּיק יוֹמִין:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: טְהוֹר עֵינַיִם. סְבִיבָיו חַשְׁרַת מַיִם. עָבֵי שְׁחָקִים חֶשְׁכַת מַיִם. טוֹעֲנֵי מֶרְכַּבְתּוֹ גַּבּוֹתָם מְלֵאוֹת עֵינַיִם. לָכֵן יִתְגָּאֶה מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם:

זיין וועג איז אין הייליקייט און די מלאכים בוקין זיך צו אים מיט היילגר שיינהייט דרום זאל ער הערשין מיין גאט דר קיניג דר דא איז גיגאנגען מיט זיין הייליקייט אין ים פאר די ישראל. לויבט צו גאט דאס זיין שיינהייט באדעקט די הימיל, ער האט אוים גישפרייט די ערד אויף די וואסער ער טוט שטורמען פון דעם הימיל, אין דער צייט אז דאס קול פון דעם הימיל קומט טוט ער געבין דאס ברומונג פון וואסר דרום זאל ער הערשין ער האט גינייגט און אויסגישפרייט די הימיל ווי אפעל. לויבט צו גאט דר דא האט גימאסטין מיט אמאס דעם שטויב פון דער ערד זיין האנט האט גיגרונד פעסט די ערד און זיין רעכטע האנט האט גימאסטין די שטארקע הימיל און האט זיי אנידר גישטעלט דאס זיי קאנען ניט צו בראכין ווערין דרום זאל ער הערשין דר דא זיצט אויף דעם צירקיל פון דר ערד. לויבט צו גאט דאס די לויטערקייט פון זיין שטול איז פונקען פייער זיינע באדינער זיינען פלאם פייער עס איז אגלאנץ צו דעם פייער און מאכט לייכטין און בליצין דאס פייער. פאר אים זיינען גיצויגין טייכן פון פייער דרום זאל ער הערשין דר דא איז אפייער וואס פאר ברענט פייער. לויבט צו גאט דר דא לעבט אייביג ער האט באשאפין מיט דעם שם יה אלע וועלטין ער האט גילוסט דאס בית המקדש וואס ער ווערט אן גירופין בית עולמים דאס איז דאס אן בריטונג צו דיין זיצונג צו אייביג דרום זאל גאט הערשין וואס ער ווערט אן גירופין עתיק יומין. לויבט צו גאט דר דא איז קלאר אין גישטאלט ארום אים איז פיל וואסער די וואלקין פון די הימיל ווערין פינצטער פון די וואסער די מלאכים וואס זיי טראגין דעם כסא הכבוד איז זייער גוף אזו לויטער גלייך ווי זיי וואלטין גיוועזן לויטער אויגין דרום זאל גאט הערשין, גאטש מצות זיינן לויטער זיי דער לייכטין די אויגין. לויבט צו גאט דר דא ווייסט וואס איז אין פאר בארגענעש פון דר פינצטערנש קיין

אמרו לאלהים: יודע מה בסתרי חשך. לא יחשיך ממנו כל חשך. קץ שם לחשך. הופך לבקר צלמות וחשך. לכן יתגאה יוצר אור ובורא חשך:

אמרו לאלהים: כונן כסאו למשפט. מכון כסאו צדק ומשפט. אלהי המשפט. תאחז ידו במשפט. לכן יתגאה ויגבה יי צבאות במשפט:

אמרו לאלהים: לו יאתה מלוכה. שוכן עד ואת דכא. משיב אנוש עד דכא. ואומר שובו ברוח נמוכה. לכן יתגאה כי ליי המלוכה:

אמרו לאלהים: מושל בגבורתו עולם. הכל צפוי ולא נעלם. זה שמו לעולם. חסדו מעולם ועד עולם. לכן יתגאה ברוך יי אלהי ישראל מן העולם ועד העולם:

אמרו לאלהים: נוצר חסד לאלף דור. לוחם קמיו מדור דור. מקים סכת משיחו לגדור. האור חונה עמו במדור. לכן יתגאה זה זכרו לדור דור:

אמרו לאלהים: סובל עליונים ותחתונים שומע אל

פינצטערנעש איז פאר אים ניט פינצטער איין ענדע האט ער גיטאן צו דער פינצטערניש ער פאר קערט צו ליכט דעם שאטין פון טויט דאס איז דר וואס איז אין איין צרה אונ פינצטערנעש פאר קערט גאט זיין פינצטערנעש צו ליכט דרום זאל גאט הערשין דר דא האט בשאפין דאס ליכט אונ פינצטערניש. לויבט צו גאט דר דא האט אן גיברייט זיין שטול צום משפט דאס אן בריישונג פון זיין שטול איז צדק ומשפט ער איז דר גאט פון משפט זיין האנט האלט איין דעם משפט אז דער מענטש טוט תשובה איז גאט מבטל די גזרה דרום זאל גאט הערשין גאט ער ווערט דר הויבין אין משפט. לויבט צו גאט צו אים איז שיין די מלוכה ער רוהט אין הימיל אונ העלפט די פאר שטויסענע ער קערט אום דעם מענטשין מיט תשובה דורך דעם וואס ער ברייגט אויף אים יסורים אונ איז פאר שטויסין מיט צרות אונ ער זאגט טוט תשובה מיט אנידעריג גימיט דרום זאל גאט הערשן דען צו אים איז די מלוכה. לויבט צו גאט ער גיוועלטיגט מיט זיין שטארקייט איבער דר וועלט אלדינג איז פאר אים גיזעהן אונ קיין זאך איז פאר אים ניט פאר הוילין דאס איז זיין נאמען צו אייביג זיין חסד איז פון אייביג ביז צו אייביג דרום זאל ער הערשן. גילויבט זאל זיין גאטש נאמען דר גאט פון ישראל פון אייביג ביז אייביג. לויבט צו גאט ער היט חסד צו די צדיקים ביז טויזינט דורות ער האלט אייביג מלחמה מיט זיינע שונאים ער וועט בויען די שטאט ירושלים וואס זי ווערט אן גירופין סוכת דוד אונ וועט זי ארום צאמען דאס ליכט רועט ביי אים אין זיין וואונונג דרום זאל גאט הערשין וואס ער האט גיזאגט מיין גידעכעניש איז צו אייביג. לויבט צו גאט דר דא טראגט די אייבערשטע אונ די אונטערשטע ער הערט צו

אֶבְיוֹנִים. מַאֲזִין שִׂיחַ חֲנוּנִים. מַקְשִׁיב שַׁוְעַ רְנָנִים. לָכֵן יִתְגָּאֶה הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: עִזּוּז וְגִבּוֹר אִישׁ מִלְחָמָה. נוֹקֵם לְצָרָיו וּבַעַל חֵמָה. מְכָרִית קָמָיו בִּמְהוּמָה. נוֹהֵם עֲלֵיהֶם בִּנְהִימָה. לָכֵן יִתְגָּאֶה יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: פָּעַל וְעָשָׂה הַכֹּל. בְּיָדוֹ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל. אֵלָיו יְשַׂבְּרוּ עֵינֵי כֹל. וְעֵינָיו מְשׁוֹטְטוֹת בַּכֹּל. לָכֵן יִתְגָּאֶה עֶלְיוֹן עַל כֹּל:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו. יָשָׁר מַצִּיל מֵחֲרָבָיו. חָפֵץ בְּעַם מַמְלִיכָיו. יִירְשׁוּ אֶרֶץ מְבוֹרָכָיו. לָכֵן יִתְגָּאֶה בָּרְכוּ יְיָ מַלְאָכָיו:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: קוֹרֵא הַדּוֹרוֹת מֵרֹאשׁ. מַגִּיד אַחֲרִית מֵרֹאשׁ. בָּחַר בְּאוֹם דַּלַּת רֹאשׁ. עָזוֹ יוֹם יוֹם לִדְרוֹשׁ. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: רָם וְנִשָּׂא שׁוֹכֵן עַד. בִּטְחוּ בוֹ עֲדֵי עַד. כְּבוֹדוֹ בְּסוֹד קְדוֹשִׁים וָעֵד. לְעַם קְדוֹשׁוֹ נוֹעַד. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד:

צו די אֶבְיוֹנִים ער פאר נעמט די רייד פון תְּפִלָּה ער פאר נעמט דאס גישריי פון גיזאנג. דרום זאל ער הערשין גאט וואס ער איז אגאט איבער אלע געטער אונ איין הער איבער אלע הערין. לויבט צו גאט וואס ער איז שטארק מִלְחָמָה צו האלטין ער איז זיך נוקם אן זיינע שׂוֹנְאִים אונ איז איין הער פון צארין ער פאר שניידט זיינע פיינט מיט פאר טומלעניש ער ברומט אויף זיי מיט ברומינג דרום זאל גאט הערשין וואס ער ווערט אן גירופין אִישׁ מִלְחָמָה. לויבט צו גאט דר דא האט אלין באשאפין, אין זיין האנט איז אלדינג צו גרייסין אונ צו שטארקן, דיא אויגין פון אלע באשעפעניש האפין צו אים אונ זיינע אויגין שוועבין אונ גיבין אויף אלין הַשְׁגָּחָה דרום. זאל גאט הערשין דר דא איז דר אויבערשטר איבר אלע. לויבט צו גאט דר דא איז גירעכט אין אלע זיינע וועגין, ער איז רעכט פארטיג אונ קוקט פון די פענצטער פון זיין הֵיכָל ער באגערט אין דעם פאלק ישׂראל וואס זיי מאכן אים קיניגן זיינע גבענטשטע ישׂראל זאלין ארבין ארץ ישׂראל דרום זאל גאט הערשין וואס אלע זיינע מַלְאָכִים לויבין אים. לויבט צו גאט ער האט פאר אָדָם הָרִאשׁוֹן גילייענט אלע דורות פון ערשטין אן נאך איי ער האט זיי באשאפין ער זאגט דאס לעצט צום ערשטין ער האט אויס גיקליבין אין דעם פאלק וואס זיי זיינען ארום ער האט זיי דרום אויס גיקליבין כדי זיי זאלין פארשטין זיין שטארקייט דאס איז זיי זאלין לערנען די תּוֹרָה דרום זאל ער הערשין דר גאט וואס ער איז דר הויבין אונ דר הויכט וועמען ער וויל. לויבט צו גאט ער איז הויך אונ דר הויבין אונ רוהט אין הימיל פאר זיבערט אייך אין אים צו

סקמ״פ ר

אייבית

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: שְׁבִילוֹ בְּמַיִם רַבִּים. שָׁמָיו מַרְעִיף
רְבִיבִים. שְׁמוֹ מְיַחֲדִים שַׁחַר וַעֲרָבִים. בְּשַׁעַר בַּת
רַבִּים. לָכֵן יִתְגָּאֶה יְיָ צְבָאוֹת יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: תְּהִלָּתוֹ מָלְאָה הָאָרֶץ. מַעֲבִיר כִּלָּיוֹן
וְחָרֶץ. מֵשִׁיב אַף וְחָרוֹן וָקֶרֶץ. שַׁוְעַ מְחַנְנָיו יִרֶץ.
לָכֵן יִתְגָּאֶה יְיָ אֲדוֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:

וּבְכֵן גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי אֱלֹהֵינוּ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: אֵין מִי בַשַּׁחַק יַעֲרוֹךְ לוֹ. בִּבְנֵי אֵלִים יִדְמֶה
לוֹ. גְּבוֹהִים עָלָה לְמוֹשָׁב לוֹ. דָּרֵי גַיְא כַּחֲגָבִים לְמוּלוֹ. לָכֵן
יִתְגָּאֶה הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: הַמְשֵׁל וָפַחַד עִמּוֹ. וְהַרְבֵּה פְדוּת עִמּוֹ. זַעַק וְלַחַשׁ
עִמּוֹ. חָשׁ וּמַאֲזִין מִמְּרוֹמוֹ. לָכֵן יִתְגָּאֶה יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: טֶרֶף הֵנָתֵן לִירֵאָיו. יוֹבִילוּ שַׁי לְמוֹרָאָיו. כִּתֵּי גְדוּדֵי צְבָאָיו.
לֹא יְשׁוּרוּ כְּבוֹד מַרְאָיו. לָכֵן יִתְגָּאֶה הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל יְרֵאָיו:

אייביג, זיין כבוד האט ער אן גיבריים צווישין די הייליגע מלאכים אונ פון וועגין זיין
הייליג פאלק האט ער גימאכט רוען זיין שכינה צווישין די שטאנגען פון דעם ארון
דרום זאל ער הערשין דר דא ליגט צו דר ערד אונ זי ציטערט פאר אים. לויבט צו
גאט דאס זיין שטעג איז אין פיל וואסער זיינע הימיל מאכט ער טריפין שפריי רעגין
זיין נאמען איינציגין דיא ישראל אלע מארגין אונ אבינט אין דיא טויערין וואו פיל
מענטשין זאמלען זיך איין דאס זיינען די שולין דרום זאל גאט הערשין וואס ער זיצט
צווישין די מלאכים וואס זיי הייסין כרובים. לויבט צו גאט דאס זיין לויב איז פול די
גאנצע וועלט ער מאכט איבר פירין פאר דארבונג אונ פאר שניידונג ער קערט אום
גרים צארין אונ פאר שניידונג, דאס גישרייא פון דיא ישראל וואס זיי בעטין צו אים
באוויליגט ער דרום זאל ער הערשין גאט אונזער הער וויא גאר שטארק איז דיין
נאמען אין דער גאנצער וועלט:

ובכן אונ אזו אויך זיינען זייער גרוים די ווערק פון אונזר גאט: מעשה דאס איז די ווערק
פון אונזער גאט עס איז קיינער ניט אין הימיל דר דא זאל זיך צו אים שאצין
קיינער פון די שטארקע מלאכים קען זיך צו אים ניט גלייכין ער האט די הויכע הימיל
דר הויבן צו זיצין דארטין, די וואס וואוינען אויף דר ערד זיינען ווי היישעריקין קעגין
אים דרום זאל ער הערשין דר שטארקער גאט דאס זיינע ווערק זיינען גאנץ. די ווערק
פון אונזער גאט. גיוועלטיגונג אונ פארכט איז מיט אים אונ פיל דר לייזונג איז ביי
אים דאס גישריי אונ די תפלה פון זיין פאלק איילט ער אונ פאר נעמט פון זיין הימל
דרום זאל ער הערשין וואס זיין נאמען איז יי צבאות. די ווערק פון אונזער גאט.
ער גיט שפייז צו זיינע פארכטער זיי וועלין ברייניגן גישאנק צו גאט וואס ער איז די
פארכט פון ישראל, די מחנות פון די מלאכים קענען ניט זעהען דעם כבוד פון זיין
גישטאלט דרום זאל ער הערשין גאט השגחה איז אויף זיינע פארכטער. די ווערק
פון אונזער גאט. זיינע שלוחים מאכט ער פון ווינטין ער איז גיהייליגט מיט גיזאנג
אונ מיט לויב ער פאר נעמט ווען די ישראל פאר גיסין זייערע רייד אין תפלה פאר
אים

מעשה אלהינו: מלאכיו עושה רוחות. נקדש בשירות ותשבחות. סוכת שפיכת שיחות. עונה ומעמיד רוחות. לכן יתגאה אלהי הרוחות:

מעשה אלהינו: פודה משחת עמוסיו. צור יודע חוסיו. קדוש מפליא נסיו. רחום למרציו ומכעיסיו. לכן יתגאה ירדמיו על כל מעשיו:

מעשה אנוש ותחבולותיו מזמה. שבתו בתוך מרמה. רפידתו רמה. קבור בסעיף אדמה. ואיך יתגאה אדם להבל דמה:

אבל מעשה אלהינו: שומע שועות. שועה ערך שועות. תורותיו משעשעות. תכסיסו כובע ישועות. לכן יתגאה האל לנו אל למושעות:

(לאל עורך דין) גיפינט מען אין ערשטן טאג ראש השנה:

מוסף ליום כפור

ובכן אמרו לאלהים מה נורא מעשיך:

אמרו לאלהים: אל מלך בעולמו. מחיש פדות עמו. לקים דבר נאמו. כי סליחה עמו. הודו ליי קראו בשמו:

אמרו לאלהים: ברוך ומהלל ברוב גדלו. מחיש סליחה לקהלו. להראות לכל גדלו. מדד מים בשעלו. שירו לו זמרו לו:

אמרו לאלהים: גואל עם קדושו. בסליחה להקדישו. ומכונן בית מקדשו. לזרע אברהם קדושו. התהללו בשם קדשו:

אים, ער ענטפערט אונ העלפט פון צרות דרום זאל גאט הערשין וואס ער איז דר גאט פון אלע גימיטין. די ווערק פון אונזער גאט. ער דר לייזט פון דעם גרוב די ישראל וואס ער טראגט זיי פון גיבארין אן, דר באשעפער ער האט ליב די ישראל וואס זיי באשיצין זיך אין אים, דער היילינער גאט ער טוט וואונדערליכע נסים ער איז זיך מרחם איבער די צדיקים וואס זיי טוען זיין רצון אונ איבער די רשעים וואס זיי דר צארענען אים דרום זאל גאט הערשין דאס זיינע דר בארימקייט איז אויף אלע זיינע ווערק: די ווערק פון איין מענטשן אונ זיינע תחבולות זיינן שלעכטע גידאנקן זיין זיצונג איז אין פאלשקייט זיין אויס בעטונג איז ווערים ער ווערט באגראבין אין אשטאלט פון דר ערד אונ ווי זאל זיך האפירדיג האלטין דר מענטש וואס ער איז צו נארהייט אונ צו נישט גיגליכין. אבר די ווערק פון אונזר גאט איז, ער הערט צו גישרייען ער פאר נעמט דאס אן ריכטונג פון די תפלות, זיינע תורות דאס איז תורה שבכתב אונ תורה שבעל פה וואס די ישראל לערנען פרייט זיך גאט דר מיט, זיין צירונג איז איין הוט פון הילף דרום זאל ער הערשין דר גאט וואס ער איז צו אונז אגאט צו העלפין:

אמרו לאלהים לויבט צו גאט. גאט איז איין קיניג אין זיין וועלט ער איילט אדערלייזונג צו זיין פאלק ישראל ער זאל מקים זיין די רייד וואס ער האט גיזאגט דען די פאר געבונג איז ביי אים דרום לויבט צו גאט רופט אין זיין נאמען. לויבט צו גאט גיבענטשט אונ גילויבט איז ער מיט זיין פיל אכפערקייט, ער טוט איילין פר געבונג צו זיין איין זאמלונג צו ווייזין צו אלע זיין אכפערקייט ער האט גימאסטין די וואסר מיט זיין טריט דרום זינגט צו אים אונ לויבט אים. דר דרלייזער פון זיין היילינג פאלק

אמרו לאלהים: דגול ומשכבח ברקיע עוז. סולח לעם זו בזו.
בדבר עזו ומעזו. לכן עדת מעזו. דרשו יי ועזו:
אמרו לאלהים: הכל במאמר עשה. והוא פעל ועשה. סולח לאום
עמוסה. לכן עם בו חסה. זכרו נפלאותיו אשר עשה:
אמרו לאלהים: ומקים דבר עבדו. על ארץ ושמים הודו. סולח
לעם מיחדו. אשר נקראו בדבר סודו. זרע ישראל עבדו:
אמרו לאלהים: זה רוקע הארץ. היושב על חוג הארץ. סולח לגוי אחד
בארץ. לכן אמרו ליוסד הארץ. הוא יי אלהינו בכל הארץ:
אמרו לאלהים: חי במעונתו. חנון וחונן עדתו. ישוב ברחמים
לביתו. לכן לבאי בבריתו. זכר לעולם בריתו:
אמרו לאלהים: טפי נחלתו. טלאי ירשתו. יקים עלמו אמרתו.
כחקוק בתורתו. אשר כרת את אברהם ושבועתו:
אמרו לאלהים: יועץ מישרים לחוק. יראיו לחיים לחוק. סולח לחטא
למחוק. כנשמע לרועה מרחוק. ויעמידה ליעקב לחוק:

צו היילינן אים פון וועגן די פאר געבונג אונ ער בוייט אן זיין בית המקדש צו די קינדר פון אברהם זיין היילינן דרום ברימט זיך מיט זיין היילינן נאמן. דר גיבאגירטער גאט ער איז גילויבט אין זיין שטארקין הימעל ער פאר גיבט צו די ישראל וואס זיי הייסין עם זו פון וועגין זכות מילה וואס דר ביי שטייט גישריבין דרייצעהן מאהל ברית אזו פיל אז דאס ווארט זו האט אין דר צאל אויך פון וועגין דר תורה וואס זי איז די שטארקייט אונ די פעסטונג פון ישראל אונ זי ווערט אן גירופן עוז דרום די עדה פון זיין שטארקייט פארשט גאט אונ זיין תורה דר דא האט אליך מיט דעם זאגין באשאפין אונ ער האט אליך גיווערקט אונ גיטאן ער טוט פאר געבין צו זיין גילייבטין פאלק ישראל וואס ער טראגט זיי פון גיבארין אן דרום דאס פאלק וואס באשיצין זיך אין אים גידיינקט זיינע וואונדער וואס ער האט גיטאן. אונ ער באשטעטיגט די רייד פון זיין קנעכט. זיין שיינהייט איז אויף דעם הימיל אונ אויף דר ערד ער פאר גיבט צו דעם פאלק וואס זיי איינגין אים וואס זיי ווערין גירופין אין די רייד פון זיינע סודות פון דר תורה ומצות דאס זיינען די קינדר פון ישראל זיין קנעכט. דער דאזיגער גאט וואס שפרייט אוים די ערד אויף דעם וואסער דר דא זיצט אויף דעם צירקיל פון דר ערד דר דא פאר גיבט צו די ישראל וואס זיי זיינען גיווארין אן גירופין איין איינציג פאלק אויף דר ערד דרום. לויבט צו דעם דר דא גרונד פעסט די ערד ער איז גאט אונזער גאט אויף דר גאנצער וועלט. דר דא לעבט אין זיין הימיל ער איז דר בארמיג אונ דר בארימט זיך איבר זיין עדה ער זאל זיך אומקעדין מיט דר בארמקייט צו זיין הויז דאס איז דאס בית המקדש דרום איז רעכט צו די אלע וואס זיי זיינען גיקומען אין זיין ברית צו לויבין גאט דר דא האט גידאכט צו אייביג זיין זיכערהייט. די ישראל דאס קליין גיזינד פון זיין ארב דיא לעמעלעך פון זיין ירושה ער זאל אויף זייא באשטעטיגין זיין זאג אזו ווי עם שטייט גישריבין אין זיין תורה וואס ער האט פאר שניטין מיט אברהם אונ זיין שבועה וואס ער האט גיטאן. ער איז איועץ רעכט פארטיקייט אן צו שרייבין, זיינע פארכטער זאל ער צום לעבין אן שרייבין ער זאל פאר געבין אונ דיא זינד זאל ער אפ מעקין אזו וויא עס איז גיהערט גיווארין צוא

אמרו לאלהים: תקיף אלהי עולם. דברו נצב לעולם. והוא מכל נעלם. ואנחנו מהללים שמו לעולם. ברוך יי אלהי ישראל מן העולם ועד העולם:

ובכן גדולים מעשי אלהינו:

מעשה אלהינו: אדיר בועדו. ברום ובתחת הודו. גלה אור לעבדו. דבר מקים לעבדו. לכן יתגאה אין עוד מלבדו:

מעשה אלהינו: המכיר עולמי עד. וסופר ומונה עדי עד. זיו מושבו נועד. חלד צופה במסעד. לכן יתגאה המביט לארץ ותרעד:

מעשה אלהינו: טוען עולמו. יודע הדומו. כללו כנאמו. לעד להקימו. לכן יתגאה יי צבאות שמו:

מעשה אלהינו: מושל במפעלו. נורא על זבולו. סלודו כגדלו. עוז כרוב חילו. לכן יתגאה שרפים עומדים ממעל לו:

מעשה אלהינו: פארו בשמי מעוני. צופה ומביט לעיני. קלוס שמו בהמוני. לכן יתגאה גדולים מעשי יי:

מעשה אנוש ותחבולותיו מזמה. שבתו בתוך מרמה. רפידתו רמה. קבור בסעיף אדמה. ואיך יתגאה אדם להבל דמה:

משה רבינו פון לאנג אן דאס גאט האט צו אים געזאגט סלחתי כדברך אונ ער האט דאס געשטעלט צו יעקב צו אגיזעץ דאס אלע יאר איז ער אום יום כפור מוחל די זינד. דער גאט פון דער וועלט איז שטארק זיינע רייד איז באשטעטיגט צו אייביג אונ ער איז פון אלע פאר הויזין אונ מיר לויבין זיין נאמען צו אייביג געלויבט איז גאט דער גאט פון ישראל פון אייביג ביז צו אייביג:

ובכן אונ אזו זיינען גרויס די מעשים פון אונזער גאט: מעשה די ווערק פון אונזער גאט ער איז שטארק אין זיין באטעטיגונג, אין דער הויך אונ אין דר נידער איז זיין שיינהייט ער האט צו זיינע קנעכט אנפלעקט אליכט דאס איז די תורה, די רייד וואס די נביאים אונ צדיקים ריידין איז ער מקים צו זיין קנעכט דרום איז גאט געהערשט דען עס איז קיינער ניט פאר האנדין נאר ער אליין. די ווערק פון אונזער גאט דר דא דר קענט אונ ווייסט אלץ וואס עס איז געוועזין אונ וואס עס וועט זיין ביז אייביג אונ ער שרייבט אונ ציילט די מעשים פון די מענטשין ביז אייביג, די שיינהייט פון זיין כסא הכבוד איז אן געברייט מקבל צו זיין די תשובה פון די מענטשן, ער איז משגיח אויף דר וועלט צו אונטער לעהנען זי דרום איז ער געהערשט דער דא קוקט צו דר ערד אונ זי ציטערט. ער טראגט זיין וועלט ער ווייכט וואס די ערד באדארף וואס זיא איז זיין פוס בענקיל ער האט די וועלט געקריינט מיט זיין ריידין צו מאבין שטיין די וועלט ביז אייביג דרום איז געהערשט וואס זיין נאמען איז יי צבאות. ער געוועלטיגט אין זיינע ווערק ער איז פארכטיג אויף זיין הארבעריג דאס איז דר הימעל, זיין לויב איז אזו ווי זיין אכפערקייט, זיין שטארקייט איז אזו ווי דאס גרויסקייט פון זיין חיל דרום איז גאט געהערשט, די ברענעדיגע מלאכים שטייען פאר אים אין הימיל צו באדינען אים. זיין שיינהייט איז אין הויכין הימיל ער זעהט אונ לוגט צו מיינע אויגין די לויב פון זיין נאמען איז צווישין ברומונג פון די ישראל דרום איז גאט געהערשט דען די מעשים פון גאט זיינען גרויס: מעשה אנוש וכו': אבל אבער די מעשים פון אונזער גאט ער איז איין

אבל מעשה אלהינו: שדי רוקע הארץ על בלימה. שוכניה בלי היות לשמה. תכן על מים אדמה. תקיף שמו לרוממה. לכן יתגאה עוטה אור כשלמה:

(תתנה תוקף) און (האוחז ביד) געפינט מען אין מוסף פון ראש השנה:

מנחה ליום כפור

חזן וקהל אמונת אום נוטרת. למענך עזור לנשארת. ועקה רצה נא כקטרת. קדוש:

חזן וקהל יכפר ויסלח. אל טוב וסלח. נורא וקדוש:

חזן וקהל תפלתנו ממעונות. יקבל כקרבנות. האל קדוש:

חו"ק מיכאל מימין מהלל. וגבריאל משמאל ממלל. בשמים אין כאל. ובארץ מי כעמך ישראל:

תפלת נעילה

פתח לנו שער. בעת נעילת שער. כי פנה יום:

היום יפנה. השמש יבא ויפנה. נבואה שעריך:

אנא. אל נא. שא נא. סלח נא. מחל נא. חמל נא. רחם נא. כפר נא. כבוש חטא ועון: אל מלך

זכור ברית אברהם ועקדת יצחק. והשב שבות אהלי יעקב והושיענו למען שמך: גואל חזק למענך פדנו. ראה כי אזלת ידנו. שור כי אבדו חסידינו. ומפגיע אין בעדנו. ושוב ברחמים על שארית ישראל והושיענו למען שמך: העיר הקדש והמחוזות. היו לחרפה ולבזות. וכל מחמדיה טבועות וגנוזות. ואין שיור רק התורה הזאת. והשב שבות אהלי יעקב והושיענו למען שמך:

אלמאכטיגער גאט און האט די ערד אויס געשפרייט אויף נישט ער באשטעטיגט די וואונער פון דר ערד זיי זאלין ניט פאר וויסט ווערן, ער האט אן געברייט די ערד אויף וואסער עס איז רעכט זיין שטארקין נאמען צו דר הייכין דרום איז ער געהערשט גאט דער דא איז איין געהילט מיט ליכט וויא מיט אקלייד:

אמונת אום די ישראל וואס האלטין און היטין דאס גלויבין פון גאט פון דיינט וועגין העלף צום איבער בלייבונג פון די ישראל איר געשריי זאלסטו באוויליגין אז ווי קטורת דו הייליגער גאט: יכפר גאט דר דא איז גוט און פאר גיבט עונות זאל ער אונזרע עונות אויך פאר געבין דו פארכטיגער און הייליגער גאט: תפלתנו אונזרע תפלות זאל גאט מקבל זיין פון דעם הימעל ווי קרבנות דו הייליגער גאט: דער מלאך מיכאל לויבט גאט פון גאטש רעכטע זייט און דר מלאך גבריאל לויבט גאט פון גאטש לינקע זייט און זאגן, אין הימעל איז ניט דא אז גאט און אויף דר ערד ווער איז אז דיין פאלק ישראל:

אנקת מסלדיך. תעל לפני כסא כבודך. מלא משאלות עם מיחדיך. שומע תפלות באי עדיך:

ישראל נושע ביי תשועת עולמים. גם היום יושעו מפיך שוכן מרומים. כי אתה רב סליחות ובעל הרחמים:

יחביאנו צל ידו תחת כנפי השכינה. חון יחון כי יבחון לב עקוב להכינה. קומה נא אלהינו עוזה עוזי נא. יי לשועתנו האזינה:

ישמיענו סלחתי יושב בסתר עליון. בימין ישע להושע עם עני ואביון. בשוענו אליך נוראות בצדק תעננו. יי היה עוזר לנו:

יי יי אל רחום וחנון. ארך אפים. ורב חסד. ואמת. נוצר חסד לאלפים. נשא עון. ופשע. וחטאה. ונקה. וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: אזכרה אלהים ואהמיה. בראותי כל עיר על תלה בנויה. ועיר האלהים משפלת

אנקת מסלדיך דאס גישרייא פון דיא ישראל וואס לויבין דיך זאל אויף גיין פאר דעם כסא הכבוד, דר פיל דאס גיבעט פון דעם פאלק ישראל וואס איינציגין דיך דען דו הערסט צו די תפלות פון די וואס קומן צו דיר אונ בעטין דיך:

ישראל נושע די ישראל ווס ווערין גיהאלפין אין גאט איין אייביגע הילף לאזין היינט אויך גיהאלפין ווערין פון דיין מויל דו גאט וואס רוטסט אין דיא הויכע הימלען דען דו ביסט איין האר פון פאר געבונג אונ איין האר פון רחמנות: יחביאנו גאט זאל אונז באהאלטין אונ פאר בארגין אין שאטין פון זיין האנט אונטער די פליגיל פון דער שכינה, אז גאט וועט פרובין אונ פארשטין אונזערע פאר בארגענע מעשים דעמאלט זאל גאט אונז דר בארימען אונ אונז משפטין מיט מדת רחמים, דאס הארץ וואס איז פאר קרימט מיט שלעכטע מחשבות זאל גאט עס אן ברייטין צו גוטין, שטיי אויף אונזר גאט שטארק מיך מיין שטארקר גאט. גאט פאר נעם צו אונזר גישריי פון תפלה. גאט דר דא זיצט אין אויבערשטין פאר בארגעניש זאל אונז לאזין הערין איך האב פאר געבין אייערע זינד. מיט איין הילף פון גאטש רעכטע האנט זאל ווערין גיהאלפין דאס פאלק ישראל וואס זיינען ארום, אין אונזער טאן שרייען צו דיר מיט תפלה דורך דיין גירעכטיקייט זאלסטו אונז ענטפערין צו טאן פארכטיגע זאכין אין די רשעים, דו גאט זיי צו אונז איין העלפער:

יי גאט דער האר איז איין גאט איין דער בארמיגער אונ איין לייט זעליגער ער דער ליינגערט זיין צארין צו די רשעים אונ ווארט טאמער וועלין זיי תשובה טאן אונ טוט גרויס חסד אונ ווארהייט, ער היט דעם חסד וואס אמענטש טוט ביז צוויי טויזינט דורות נאך אים, ער פאר טראגט אונ איז מוחל די זינד וואס אמענטש טוט הן בשוגג הן במזיד אונ מאכט דעם מענטשין ריין פון זיינע זינד דאס איז אז דר מענטש טוט תשובה אונ זאלסט פאר געבין צו אונזערע זינד אונ מאך אונז ארבין דאס לאנד ארץ ישראל אונ עולם הבא. איך טו גידיינקען אין גאט אונ טוא ברומען אונ שרייען מיט תפלה צו אים אז איך זעה דאס אלע שטעט זיינען גיבויט אויף זייער הויך אונ

עד שאול תחתיה. ובכל זאת אנו ליה ועינינו ליה. יי: מדת הרחמים עלינו התגלגלי. ולפני קונך תחנתנו הפילי. ובעד עמך רחמים שאלי. כי כל לבב דוי וכל ראש לחלי. יי: תמכתי יתדותי בשלש עשרה תבות. ובשערי דמעות כי לא נשלבות. לכן שפכתי שיח פני בוחן לבות. בטוח אני באלה ובזכות שלשת אבות. יי: יהי רצון מלפניך שומע קול בכיות. שתשים דמעותינו בנאדך להיות. ותצילנו מכל גזרות אכזריות. כי לך לבד עינינו תלויות:

יי יי. אל מלך

חו"ק
רחם נא קהל עדת ישרון. סלח ומחל עונם. והושיענו אלהי ישענו:
תו"ק שערי שמים פתח. ואוצרך הטוב לנו תפתח. תושיע וריב אל תמתח. והושיענו אלהי ישענו:

פעם אחת שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:

ג' פעמים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ז' פעמים יי הוא האלהים: קדיש שלם

ותוקעין תקיעה אחת ואומרים לשנה הבאה בירושלים:

שיינקייט אונ גאטס שטאט דאס מיינט מען ירושלים איז ווארין גינידערט ביז דער אונטערשטער גרוב אונ אין דעם אלעמען רופין מיר נאר צו גאט אונ אונזערע אויגין האפין נאר צו גאט: סדת דו מדת הרחמים דיך בעטין מיר וועלגער זיך אויף אונז אונ פאר גאט דיין באשעפער מאך פאלין אונזער גיבעט, בעט דער בארעמקייט פאר דיין פאלק דען אלע הערצער זיינען וויא אונ קראנק מיט עבירות אונ אלע קעפ זיינען קראנק. איך טו מיך שטארק אן לעהנען אונ פאר לאז מיך איך זאל גיהאלפין ווערין אין דעם זכות וואס מיר האבין היינט גיזאגט פאר דיר שלש עשרה מדות. אויך טו איך מיך פאר לאזין דאס דיא טויערין וואס אונזערע טרערין גייען דארטין ארויף ווערין קיין מאל ניט פאר בונדין אונ צו גימאכט דרום טוא איך פאר גיסין רייד פון תפלה פאר גאט וואס ער פרובט אלע הערצר. איך בין פר זיכערט אין די דאזיגע וואס איך האב דר מאנט אונ אין זכות פון די דריי אבות אברהם יצחק יעקב. עס זאל זיין דר ווילין פאר דיר גאט וואס דו הערסט צו אלע תפלות וואס זיינען מיט גיוויין דו זאלסט טאן אונזערע טרערין צו זיין אין דיין לאגיל אונ זאלסט אונז מציל זיין פון אלע שלעכטס דען נייערט צו דיר אליין האפין אונזערע אויגין אויף הילף:
רחם נא דר בארים דיך אויף דעם איין זאמלונג פון די ישראל פאר גיב אונ זיי מוחל זייערע זינד אונ העלף אונז גאט אונזער העלפער. עפין אונז די טויערין פון דעם הימיל אונ דיין גוטען אוצר זאלסטו אונז עפינען, זאלסט העלפין אונ איין קריג פון פארגעניוח זאלסטו ניט אויס ציהען איבר אונז אונ העלף אונז גאט אונזר העלפער:

סקמ"פ ר'

תחנה חדשה להושענא רבה

אייניגע תחנה צוא זאגן הושענא רבה פאר הושענות:

רבונו של עולם, דוא האסט פון געזאגט אונ ערבארמונג וועלכער דיין הצדקה איז אויס געשטרעקט מקבל צו זיין אלעמן וועלכע קערין זיך צו דיר מיט אנאנצן הארצן. הער צו גרויסער גאט דעם גיבעט פון דיין דינסט וועלכע קומט אצונד פר דיר אין דיין הייליגע הויז מיט אצוריסענע הארץ צו בעטין בייא דיר מחילה וסליחה אין דעם הייליגען טאג הושענא רבה. מיט איין איינגעבויגענם קאפ וויא אשווערע זינדערין, מיט הייסע טרערין אין די אויגן שטייא איך אצונד פר דיר אויס צוא בעטין בייא דיר גאט דער ערבארמונג אנגוטין צעטיל פאר מיר, פר מיין מאן, פר מיינע קינדערלאך אונ פר כל ישראל. רבונו של עולם דוא פאטר פון אלע צובראכענע הערצר, הער צו מיין גיבעט, פערנעם מיינע זיפצין, זאל צו זאמן מיינע הייסע טרערין וועלכע איך פתים פר דיר אין דיין הייליגע הויז, מיין גיבעט זאל ארויף גיין צו דיר צוא דיין כסא הכבוד אונ זיא זאל דארטין ניפינן אין ארט צווישין אלע תפלות ובקשות פון דיין פאלק ישראל וועלכע עס קומען פר דיר היינט פאר אין דיזין הייליגין טאג. אונ דר זכות פון די הושענות וואס מיר זיינען מקים דעם מנהג פון אונזערע הייליגע נביאים זאל מיר היינט ביישטיין פר דיין הייליגין שטול, אז דו זאלסט דרמאנן דיין דינסט צוא טאפין אויפין נייעם יאר. דו זאלסט זיך ערבארמן אויף מיר אויף מיין מאן אונ אים צוא שיקין אגרינגערע חיונה. דוא זאלסט היטען מיינע קינדער צו זאמען מיט אלע קינדר פון דיין פאלק ישראל פון אלעם בייז אונ פון שווערע קראנקהייטען. דו זאלסט זייא געבין אריינגע הארץ אז זיי זאלין גיין אין דיינע וועגן, לערנן דיין הייליגע תורה אונ היטען דיינע מצות. רבונו של עולם דוא שטארקער אלמעכטיגר גאט וועלכר דוא ביסט משפיל דיין כבוד צו קוקין פון דיינע הויכע הימלען אויף יעדען מענטשין וועלכער איז ערד ביים לעבין אונ פשיטא שוין נאכין טויט. שטראף אונז ניט מיט דיין כעס חלילה, נים אויף אונז ניט אוים דיין צארין. דע׳ מיר האבין שוין גענוג געליטען אויף דער וועלט. ווייז אונז דיין הימלישין חסד. קלייב צוא זאמען דיינע פערוואגילטע, פערשטויסנע שעפסעלאך פון אלע פיר ווינקלען דר וועלט. קער אונז אום אין אונזער הייליגע לאנד. בויא אויף דיין הייליגע שטאט ירו[שלי]ם. בויא אויף אירע חורבות. בויא אויף צוריק דיין בית המקדש וואו דיין שכינה האט שטענדיג גירוט, אונ דארטין וועלין מיר דיר דינען בקדושה ובטהרה. אמן כן יהי רצון:

סדר הושענות

אנהאנג סוכות ביז נאך הושענ[א] רבה תיכף נאך הלל פאר קדיש זאגט מען הושענות. אלע טאג גייט מען ארום מיט דעם לולב איין מאל אונ מען זאגט איין הושענא אונ כהושעת. אונ אום הושענא רבה גייט מען ארום זיבן מאל אונ מיזאגט זיבין הושענות נאך דעם סדר. אונ עס איז קיין חילוק ניט אין וועלכין טאג עס קומט אויס דער ערשטער טאג סוכות. נאר אום שבת זאגט מען נאר קיין הושענות נים:

הושענא

למענך אלהינו הושענא:
למענך בוראנו הושענא:
למענך גואלנו הושענא:
למענך דורשנו הושענא:

יום א׳

למען אמתך. למען בריתך. למען גדלך ותפארתך. למען דתך. למען הודך. למען ועודך. למען זכרך. למען חסדך.

הושענא מיר בעטין דיר גאט העלף אונז למענך אלהינו הושענא ניט מחמת אונזערע מעשים טובים נאר פון וועגין וואס דו ביסט אונזער גאט בעטין מיר דיך דו זאלסט אונז העלפין: למענך בוראנו אונ פון וועגין וואס דו ביסט אונזר באשעפער זאלסטו אונז העלפין: למענך גואלנו אונ פון וועגין וואס דו ביסט אונזער אויס לייזער זאלסטו אונז העלפין: למענך דורשנו אונ פון וועגין וואס דו ביסט אונזער פארשטער זאלסטו אונז העלפין:

סקמ״פ ר׳

למען

למען טובך. למען יחודך. למען כבודך. למען למודך. למען מלכותך. למען נצחך. למען סודך. למען עזך. למען פארך. למען צדקתך. למען קדשתך. למען רחמיך הרבים. למען שכינתך. הושענא: למען תהלתך. הושענא:

יום ב׳ להו״ד כי אמרתי עולם חסד יבנה:

אבן שתיה. בית הבחירה. גורן ארנן. דביר המוצנע. הר המוריה. והר יראה. זבול תפארתך. חנה דוד. טוב הלבנון. יפה נוף משוש כל הארץ. כלילת יופי. לינת הצדק. מכון לשבתך. נוה שאנן. סכת שלם. עלית שבטים. פנת יקרת. ציון המצינת. קדש הקדשים. רצוף אהבה. שכינת כבודך. הושענא: תל תלפיות. הושענא:

יום ג׳ להו״ד לך זרוע עם גבורה תעז ידך תרום ימינך:

אום אני חומה. ברה כחמה. גולה וסורה. דמתה לתמר. ההרוגה

למען אמתך פון וועגן דיין ווארהאפטיגע הבטחה וואס דו האסט סבטיח גיוועזן צו אדם הראשון אז זיינע קינדר וועלן תשובה טאן וועסטו זיי בן זיין מיט רחמנות זאלסטו אונז העלפן אונ פון וועגן דעם וואס דו האסט כורת ברית גיוועזן אז מיר זאלין ניט פר לענט ווערין פון דער וועלט זאלסטו אונז העלפין אונ פון וועגין די צדיקים וואס דורך זיי ווערט דיין נאמען גיאכפערט זאלסטו אונז העלפין אונ פון וועגין דיין תורה וואס מיר לערנען זי פון וועגין דיין שיינקייט וואס מיר בשיינען דיך פון וועגן דם וואס דו באשטעטיגסט זיך דארטן פון וועגן וואס מיר דר מאנען דיך אונ זאגן שמע ישראל יי׳ וגו׳ גיט סחמת אונזר גירעכטיקייט נאר פון וועגין דיין חסד פון וועגין דיין גוטקייט פון וועגין וואס מיר זאגין צווייי מאל אין טאג אז דו ביסט איין גאט אויף דר וועלט פון וועגן דיין כבוד פון וועגן דיין לערנונג זאלסטו אונז העלפן פון וועגין דיין מלוכה פון וועגן דיין נאמן וואס האט אקיום אויף אייבג פון וועגין די גאטש פארכטיגע וואס דו ביסט זיי מגלה דיין סוד פון וועגין דיין שטארקייט פון וועגין דעם וואס אין תפילין שטייט וואס זיי ווערין אן גירופין פאר פון וועגין דיין גרעכטיקייט פון וועגין דיין הייליקייט פון וועגין דיין פיל רחמנות אונ פון וועגין דיין שכינה זאל דארט רוען אונ פון וועגין דעם וואס דו טוסט צו הערין די לויב וואס די יודין לויבין דיך בעטין מיר דיך אז דוא זאלסט אונז העלפין:

אבן שתיה דא ווערט גירעכינט די נעמען וואס דר בית המקדש האט גיהאט אונ די יודין דר מאנען זיי אונ בעטין אז גאט זאל בויען דאס וואס עס ווערט אן גירופין אבן שתיה דר שטיין וואס פון אים איז גיגרונד פעסטיגט גיווארין די וועלט וויל דאס איז דאס הויז וואס גאט האט אויס דר וויילט. גורן ארנן ווערט עס גירופין וויל דוד המלך האט גיקויפט א שייער פון ארונה היבוסי וויל דר קדשי קדשים איז גיוועזן באהאלטין פון איטליכין נאר דר כהן גדול איז דארט גיוועזן אום יום כפור וויל אויף דעם בארג מוריה איז גיבויט גיווארן דר בית המקדש אונ נאך דר עקידה פון יצחק איז דר בארג גירופין גיווארין יי׳ יראה. דר בית המקדש איז דיין שיין וואוינונג וויל אין דר שטאט האט דוד המלך גירועט אונ דר בארג איז אן גירופין טוב אונ לבנון וויל ער פלעגט ווייס מאכין די עבירות פון די יודין אונ איז גירופין גיווארן שיינע צווייג אלע דאס שיינקייט פון דר גאנצער וועלט וויל אין ירושלים האט קיין מענטש ניט איבר גינעכטיגט מיט איין עבירה. דר בית המקדש איז גיוועזן מכוון אקעגין דיין ווצונג דאס אין דער כסא הכבוד. אז דער בית המקדש איז גישטאנען אין ירושלים גיוועזן ארוהיגער וואונונג. דר בית המקדש איז אן גירופין גיווארין גאטש סוכה די שבטים פלעגנין אהין אויף גיין אום יום טוב. די שטאט ציון וואס איז גוועזן מיט פיל מצות אונ קרבנות איז גיוועזן אהשוב ווינקעל. דר קדשי קדשים איז גיוועזן גיפלאסטערט מיט אהבה דאס איז דר ארון אונ דר כפורת אונ די כרובים אונ די לוחות דאס איז גיוועזן אזו איין ארט וואס איטליכעם מזל פלעגט זיך קערין אהין מתפלל זיין דרום בעטין מיר אז דו זאלסט אים ניך אויף בויען:

אום אני חומה העלף דעם פאלק ישראל רי דא זיינן אין דר ליבשאפט פון גאט שטארק ווי איין

עליך. ונחשבת כצאן טבחה. זרויה בין מכעיסיה. חבוקה ודבוקה בך. טוענת עלך. יחידה ליחדך. כבושה בגולה. לומדת יראתך. מרוטת לחי. נתונה למכים. סובלת סבלך. ענייה סוערה. פדוית טוביה. צאן קדשים. קהלות יעקב. רשומים בשמך. שואגים. הושענא: תמוכים עליך. הושענא:

יום ד׳ להי״ר תתן אמת ליעקב חסד לאברהם:

אדון המושיע. בלתך אין להושיע. גבור ומושיע. דלותי ולי יהושיע. האל המושיע. ומציל ומושיע. זועקיך תושיע. חוכיך תושיע. טלאיך תשביע. יבול להשפיע. כל שיח תדשא ותושיע. לגיא בל תרשיע. מגדים תמתיק ותושיע. נשיאים להסיע. שעירים להגיע. עננים מלהמניע. פותח יד ומשביע. צמאיך תשביע. קוראיך תושיע. רחומיך תושיע. שוחריך תושיע. הושענא: תמימיך תושיע. הושענא:

יום ה׳ להי״ר נעמות בימינך נצח:

אדם ובהמה. בשר ורוח ונשמה. גיד ועצם וקומה. דמות וצלם ורקמה. הוד להבל דמה. ונמשל כבהמות נדמה. זיו ותואר וקומה. חדוש פני אדמה. טיעת עצי נשמה. יקבים וקמה. כרמים ושקמה. לתבל המסימה. מטרות עוז לסימה. נשיה

טוער ויא אין קלאר מיט נוטע מעשים וויא די זון, די דא איז גיגליכן צו איין טייטעל בוים וואס שטייט גלייך, די איז אום גיהאזט אונ בהעפט אין דיר, די איז בלאדין פון דיין יאך, וויא איז דיין פאלק צו איינינן דיך, וויא לערינט דיין פארכט, די איז באלאדין מיט מצות, די איז גישטארימט גיוואורן פון ארץ ישראל. די דא הייסט אויסגיליזטע פון משה רבינו וואס ער הייסט טוביה, די דא הייסט שאף דר הייליקייט די פאר זאמלונג פון יעקב די דא זיינן גיצייכינט מיט דיין נאמן די דא שרייען צו דיר זאלסטו זיי העלפן, די זיך פאר לאזין אויף דיר העלף דאך:

אדון המושיע דו גאט ביסט אהאר צו העלפין אונ חוץ דיר איז ניט דא קיינער וואס זאל קאנען העלפן. ער איז אגבור אונ מערט צו טאן הילף. איך בין פאר ארומט גיווארן דרום בעט איך דיך אז דו זאלסט מיר העלפין דו גאט דו ביסט מציל אונ העלפסט אימליכן, די וואס שרייען צו דיר זאלסטו העלפין די וואס האפין צו דיין הילף זאלסטו העלפין אונ דיינע שאף זאלסט דוא נעמין, מיט פיל תבואות אונ פרוכט זאלסטו צו זיי משפיע זיין אונ זאלסט העלפין די ערד מיט אלערליי פרוכט אונ דו זאלסט די ערד ניט שולדיג מאכין מחמת אונזרע עבירות אונ זאלסט העלפין די פירות זאלין זיין זיס אונ זאלסט מאכין ציהען די וואלקין זיי זאלן געבן רעגין אונ די רעגינס זאלסטו מאכן רירין פון זייער ארט אונ זאלסט ניט פר מיידין די וואלקין פון צו געבן רעגן אונ דורך די רעגן עפינט ער זיין האנט אונ מאכט זאט די וועלט אונ די וואס זיינן דארשטיג צו דיין הילף זאלסטו זיי זאט מאכן. די וואס רופן דיך מיט גבעט זאלסטו העלפין אונ די וואס בעטין דיך זאלסטו העלפן אונ דיינע פרומע זאלסטו העלפין:

אדם ובהמה דו גאט העלף די מענטשן אונ די בהמות אונ צו דעם וואס האט אויף זיך פלייש אונ איין אטום אונ איין נשמה אונ אדרין אונ ביינער אונ בשטאנד אונ איז גיוועבט גיוואורין מיט אגישטאלט וואס זיין שיינקייט איז גיגליכן צו גישט אונ איז גיגליכן גיווארין צו די בהמות, זיין שיין גישטאלט אונ זיין באשטאנד זאלסטו באנייען, די ערד מיט תבואה זאלסטו העלפין די פאר וויסטע בוימער וואס אויף זיי וואקסט קיין פירות ניט אונ צו די קעלטער אונ צו די שטייענדיגע תבואה אונ צו די ווייך נערטנער אונ צו די טייטיל בוימר. אונ זאלסט העלפין צו דער ערד וואס איז גיצייכינט מיט פיל מצות אז עס זאל גיין רעגין ווען מען באדארף אונ צו דעם פאר וויסט לאנד זאלסטו העלפין עס זאל אקיום האבן אונ די

סק״ש ד פרוכט

לקימה. שיחים להעצימה. עדנים לעצמה. פרחים לקוממה. צמחים לגשמה. קרים לזרמה. רביבים לשלמה. שתיה לרוממה. הושענא: תלויה על בלימה. הושענא:

יום ו׳ להו״ר יי אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים:

אדמה מארר. בהמה ממשכלת. גורן מגזם. דגן מדלקת. הון ממארה. ואכל ממהומה. זית מנשל. חטה מחגב. טרף מגובי. יקב מילק. כרם מתולע. לקש מארבה. מגד מצלצל. נפש מבהלה. שובע מסלעם. עדרים מדלות. פרות משדפון. צאן מצמיתות. קציר מקללה. רוב מרזון. שבולת מצנמון. הושענא: תבואה מחסיל. הושענא:

להו״ר צדיק יי בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו:

אני והו הושיעה נא:

כהושעת אלים בלוד עמך. בצאתך לישע עמך. כן הושענא: כהושעת גוי ואלהים. דרושים לישע אלהים. כן הושענא: כהושעת המון צבאות. ועמם מלאכי צבאות. כן הושענא: כהושעת זכים מבית עבדים. חנון בידם מעבידים. כן הושענא: כהושעת טבועים בצול גזרים. יקרך עמם מעבירים. כן הושענא: כהושעת כנה משוררת ויושע. לגוחה מצינת ויושע.

פריכט פון דר ערד זאל אקיום האבן די ווייסע שפייזן צו שטארקן אונ אלע בליאונג זאלסטו שטארקן אונ אויף אלע שפראצונג זאלסטו מאכן רעגנען. זאלסט מאכן רעגנען אויף דר וועלט וועלין מסבת דעם די קעלטין פאלין אונ זאלסט מאכן אן קליידין די ערד מיט שפראצונג אונ דעם בית המקדש זאלסט דוא דער הייבן אונ אויף בויאן אונ צו דר ערד זאלסטו העלפין וואס די ערד הייגט אויף גישט אז זיא זאל אקיום האבן:

אדמה מארר דו גאט זאלסט העלפין צו דר ערד אז זי זאל ניט פאר פלוכט ווערן, די בהמה זאלסטו מציל זיין פון איין אפ ווארפונג אונ דעם שייער פון אהיישעריק, דאס קארין זאלין ניט פאר ברענגט ווערין פון דר זון, דס האב זאל ניט פאר פלוכט אונ גימינערט ווערן, די תבואות זאלסטו היטין פון דונערין אונ פון האגיל אונ די איילבירטין זאלין ניט אראפ פאלין פון די בוימער אונ די ווייץ אונ אלע שפייזן צו היטין פון דעם מין היישעריק אונ דעם קעלטער פון אהיישעריק דעם וויין גארטין פון די ווערים, דאס גראז פון דעם היישעריק אונ די ווייסע פירות צו היטין פון דעם מין היישעריק אונ דאס לייב פון די מענטשין מציל צו זיין פון דר שרעקינעש אונ די תבואה וואס זי וועט אן זאלסטו מציל זיין פון אמין היישעריק די שאף זיי זאלין ניט מאגער ווערין אונ די פירות זאלין ניט אוים גישלאגין ווערין אונ די שאף זאלין ניט פאר שניטין ווערן, אז מען שנייט די תבואה זאלסטו היטין פון אק׳לה אונ זאלסט שיקן אברכה אז עס איז דא פיל קערינדליך אין די זאנגען זאלסטו זעהען אז עס זאלין ניט זיין מאגערע, די זאנגן צו היטין פון בארקייט אונ די תבואה צו היטן פון דעם מין היישעריק:

כהושעת אלים אזו ווי דו גאט האסט גיהאלפין די יודין אין גלות פון מצרים אונ דו האבסט גיטאן ארוים גיין צו דר הילף פון דיין פאלק אזו זאלסטו אונז אויך העלפין. אזו ווי דו האסט גיהאלפין צו די יודין דיא דא פארשטין צוא דער הילף פון גאט אזו זאלסטו אונז אויך העלפין. אזו ווי דו האסט גיהאלפין צו דעם הער שארין פון די יודין וואס זיי קומען ארוים פון אברהם אונ מיט זיי זייגען גיהאלפין גיווארין די מלאכים וואס פאר דיא מענטשין זיינן אין צער. אזו ווי דו האסט גיהאלפין צו די ריינע אונ לויטערע יודין פון דעם הויז פון פרעה דו גאט וואס דו ביסט איין דר בארמיגר האסטו גיהאלפין צו זיי אין דר צייט אז די מצרים האבין זיי גימאכט ארבעטין. אזו ווי דו האסט גיהאלפין צו די יודין וואס זיי האבין גיזונקען אין דעם טיפענעס פון דעם ים. דו אליין מיט דיין כבוד כביכול ביסטו איבר

סקט״ב ר׳ גיפא״ין

כן הושענא: כהושעת מאמר והוצאתי אתכם. נקוב והוצאתי אתכם. כן הושענא: כהושעת סובבי מזבח. עומסי ערבה להקיף מזבח. כן הושענא: כהושעת פלאי ארון כהפשע. צער פלשת בחרון אף ונושע. כן הושענא: כהושעת קהלות בבלה שלחת. רחום למענם שלחת. כן הושענא: כהושעת שבות שבטי יעקב. תשוב ותשיב שבות אהלי יעקב והושיעה נא: כהושעת שומרי מצות וחוכי ישועות. אל למושעות. והושיעה נא: אני והו הושיעה נא: הושיעה את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד העולם: ויהיו דברי אלה אשר התחננתי לפני יי קרבים אל יי אלהינו יומם ולילה לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו: למען דעת כל עמי הארץ כי יי הוא האלהים אין עוד: ק״ש

להושענא רבה

פֿאַרם די ווערי הושענות פֿון די עקם סיט סוכות אונ מינ״ם ארום סיטן לולב. צום זיבעטן מאל ארום גיין זאגט מען למען איתן:

למען איתן הנזרק בלהב אש. למען בן הנעקד על עצים ואש למען גבור הנאבק עם שר אש. למען דגלים נחית באור וענן אש. למען הועלה למרום ונתעלה במלאכי אש. למען והוא לך כסגן באראלי אש. למען זבד דברות הנתונות מאש. למען חפוי

גיפֿארין מיט די יודין איבר דעם ים. אזו ווי דו האסט גיהאלפֿן צו די יודין וואס זיינן גירופֿין גיווארין כנה וואס זיי האבין גיזונגען ויושע. אזו ווי דו האסט גיהאלפֿין צו די יודין אז דו האסט גיזאגט איך וועל אייך אויס ציהען פֿון מצרים. אזו ווי דו האסט גיהאלפֿין צו די יודין אז זיי האבין ירחו ארום גירינגילט מיט דעם מזבח זיבין מאל זאלסטו העלפֿין היינט צו די יודין וואס טראגין די ערבות ארום צו רינגלען דעם טיש וואס די ספרי תורות זיינען אויף אים. אזו ווי דו האסט גיהאלפֿן אין דר צייט פֿון עלי הכהן אז די פלשתים האבן אוועק גינומן דעם ארון אזו ווי עס שטייט אין שמואל אונ גאט מיט זיין גרים צארין האט אן גיטאן צער די פלשתים אונ דר ארון איז אומגיקערט גיווארין צו די יודן. אזו ווי דו האסט גיהאלפֿן צו דעם איין זאמלונג פֿון די יודין וואס זיינן פֿאר שיקט גיווארין פֿון ירושלים קיין בבל אונ גאט וואס ער איז ארחום איז מיט זייא כביכול גיגאנגען קיין בבל. אזו ווי דו האסט גיהאלפֿין אונ ווידער גיקערט די שבטים פֿון יעקב פֿון גלות אזו זאלסטו אויך ווידר קערין דאס ווידר קערונג פֿון די גיצעלטין פֿון יעקב דאס איז דר ביהמיק. אזו ווי דו האסט גיהאלפֿין צו די וואס היטין דיינע מצות אונ צו די וואס האפֿין צו דיין הילף דו גאט וואס דו ביסט צו אונז תמיד צו אהילף זאלסטו אונז היינט אויך העלפֿין: אני והו הושיעה נא:

הושיעה את עמך דוד האט מתפלל גיוועזן צו גאט די תפלה, דו זאלסט העלפֿין דיין פֿאלק אונ זאלסט בענטשן דיין ארב זאלסט זיי ווידן אונ זאלסט זיי דר הייבן ביז אייביג. דם אין די תפלה פֿון שלמה המלך, עס זאל זיין מיינע ווערטער די דאזיגע וואס איך האב גיבעטן פֿאר גאט נאהינט צו אונזר גאט טאג אונ נאכט צו טאן דם משפט פֿון זיין קנעכט אונ דעם משפט פֿון זיין פֿאלק צו טאן אונז אלע טאג טובות וואס מיר בדארפֿן. אונ מחמת דעם וועלין וויסין אלע פֿעלקר פֿון דר וועלט אז גאט איז אגאט ווארום די וואס זיינן גוועזן בהעפֿט אין אים האבין פֿיל גוטס אונ עס איז מער ניט דא קיין גאט אויף דר וועלט נאר דו אליין:

למען איתן מיר בעטין דיך אז דו זאלסט אונז העלפֿין פֿון וועגין דעם זכות פֿון אברהם אבינו וואס ער איז אן גירופֿין איתן האזרחי אונ איז אריין גיווארפֿין גיווארין אין אויבן. פֿון וועגין יצחק וואס ער איז גיבונדין גיווארין אויף האלץ מיט פֿייער. פֿון וועגין יעקב אונזער פֿאטער וואס ער האט זיך גיראנגילט מיט דעם שר של אש אונ האט יעקב ניט ביי גיקומן. פֿון וועגין די וואס זיינן גיגאנגען שארין ווייס אין דר מדבר מיט אפֿייערדיגין וואלקין ביי דר נאכט אונ פֿון וועגין משה רבינו וואס ער איז אויף גיגאנגען אויף דעם הימעל מקבל זיין די תורה

הקמ״ס ר״

יריעות וענן אש. למען טכס הר ירדת עליו באש. למען ידידות בית אשר אהבת משמי אש. למען כמה עד שקעה האש. למען לקח מחתת אש והסיר חרון אש. למען מקנא קנאה גדולה באש. למען נפדו וירדו אבני אש. למען שם טלה חלב כליל אש. למען עמד בגורן ונתרצה באש. למען פלל בעזרה וירדה האש. למען ציר עלה ונתעלה ברכב וסוסי אש. למען קדושים משלכים באש. למען רבו רבבן חזו ונהרי אש. למען שממות עירך השרופה באש. הושע נא:

למען תולדות אלופי יהודה תשים ככיור אש. הושע נא:

להה״ר בהקפה שביעית יכללם ביחד ויאמר:

לך יי הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ. לך יי הממלכה והמתנשא לכל לראש: והיה יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד ובתורתך כתוב לאמר שמע ישראל יי אלהינו יי אחד: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד

אונ מען זאגט אני והו כהושעת ביז הושיעה אונ דער נאך הייבט מען אן דא:

אני והו הושיעה נא:

תתננו לשם ולתהלה. תשיבנו אל החבל ואל הנחלה. תרוממנו למעלה למעלה. תקבצנו לבית התפלה. תציבנו כעץ על פלגי מים שתולה. תפדנו מכל נגע ומחלה. תעטרנו באהבה כלולה. תשמחנו בבית התפלה.

תורה אונ ער איז דר הויבן גיווארין דורך די פייערדיגע מלאכים. פון וועגין אהרן הכהן וואס ער האט משמש גיוועזן בכהונה גדולה אזו ווי די פייערדיגע מלאכים זיינען משמש אויף דעם הימעל אונ פון וועגן די עשרת הדברות וואס זיינען גיגעבין גיווארין פון פייער. פון וועגין דעם משכן וואס ער איז גיוועזן באך וקט מיט יריעות אונ מיט אפייערדיגין וואלקין אונ פון וועגן דעם בארג סיני וואס ער איז גיוועזן גיצירט אונ אן גיברייט אז דו זאלסט נידערין אויף אים צו געבין די תורה מיט פייער. פון וועגין גיליבטין ביהמ״ק וום דו האסט אים ליב גיהאט פון דעם פייערדיגין הימעל. פון וועגין משה רבינו וום ער האט גילוסט תפלה צו טאן ביז דם פייער איז שטיל גיווארין. פון וועגין אהרן הכהן וואס ער האט גינומען אפייער פאן מיט קטורת בשעת אז די עדה פון קרח האט גיקרינט אונ האט אפ גיטאן דעם פייערדיגין גרים צארין. פון וועגין אליהו הנביא וואס ער האט זיך מקנא גיוועזן גאטס קנאה האט אראפ גינידערט אפייער פון דעם הימעל אונ האט זיי פאר ברענט. פון וועגין דעם זכות פון יהושע וואס ער האט אויף גיהויבן זיין האנד צום הימיל האט אויף זיי גינידערט פון דעם הימעל פייערדיגע שטיינער. פון וועגן דעם זכות פון שמואל הנביא וואס ער האט גינומען איונגע שעפס אונ האט דאס אויף גיבראכט פאר איין עולה צו גאט וואס עס ווערט פאר ברענט אין פייער אונ פון וועגין דעם זכות פון דוד המלך וואס ער איז גישטאנען אין דעם שייער פון ארונה היבוסי אונ האט דארט מקריב גיוועזן קרבנות אויף דעם פייער אונ גאט איז צו אים מרוצה גיווארין. פון וועגין דעם זכות פון שלמה המלך וואס ער האט מתפלל גיוועזן אונ אפייער האט אראפ גינידערט פון דעם הימיל אונ האט פר ברענט די עולה מיט די זבחים. פון וועגין דעם שליח דאס איז אליהו הנביא וואס ער איז ארויף גיגאנגען אויף דעם הימעל מיט פייערדיגע לייט מיט פערד אונ וועגין. פון וועגן די היילינגע דאס זיינען חנניה מישאל עזריה וואס זיינען אריין גיווארפין גיווארין אין קאלך אויבין. פון וועגן דעם זכות פון דניאל וואס ער האט גיזעהען פאר גאט פיל צעהן טויזנד מלאכים אונ טייכין פון פייער. אונ פון וועגין דיין פאר וויסטע שטאט ירושלים וואס זיא איז פאר ברענט גיווארין אין פייער. פון וועגן דעם זכות פון די הערין פון יהודה העלף אונז:

תתננו לשם ולתהלה זאלסט אונז געבין צו איין גוטין שם אונ צו אלויב. דו זאלסט אונז ווידר קערין צו אונזער טייל אונ צו אונזער ערב דאס איז ארץ ישראל. דו זאלסט אונז דר היבין נאך הויך אין ארץ ישראל. דו זאלסט אונז אויף ריכטין פאר איין גיליבטין ווייען גארטן דו זאלסט אונז מאכין שטעלן ווי אבוים וואס איז גיפלאנצט ביי דיך בעך וואסר. דו זאלסט

תעהלנו על מי מנוחות סלה. תמלאנו חכמה ושכלה. תלבישנו עוז וגדלה. תכתירנו בכתר כלולה. תישרנו בארח סלולה. תטענו ביושר מסלה. תתענו ברחמים ובחמלה. תזכירנו במי זאת עולה. תושיענו לקץ הגאלה. תהדרנו בזיו המולה. תדביקנו כאזור התולה. תגדלנו ביד הגדולה. תביאנו לביתך ברנה וצהלה. תאמצנו ברוח והצלה. תארנו באבן תלולה. תלבבנו בבנין עירך כבתחלה. תעוררנו לציון בשכלולה. תובנו כנבנתה העיר על תלה.
תרביצנו בששון וגילה. תחזקנו אלהי יעקב סלה. הושענא:

אנא הושיעה נא:

אנא אזון חין תאבי ישעך. בערבי נחל לשעשעך. והושיעה נא: אנא גאל כנת נטעך. דומה בטאטאך. והושיעה נא: אנא הבט לברית טבעך. ומחשכי ארץ בהטביעך. והושיעה נא: אנא זכר לנו אב ידעך. חסדך למו בהודיעך. והושיעה נא: אנא טהור לב בהפליאך. ידע כי הוא פלאך. והושיעה נא: אנא כביר כה תן לנו ישעך. לאבותינו כהשבעך. והושיעה נא: אנא מלא משאלות עם משועך. נעקד בהר מור כמו שועך. והושיעה נא: אנא סגב אשלי נטעך. עריצים בהגיעך. והושיעה נא: אנא פתח לנו אוצרות

אונז אוים לייזין פון אלע פלאגין אונ קראנקייט. דו זאלסט אונז אן קריינגען מיט אגאנצער ליבשאפט תשכחנו דו זאלסט אונז דער פרייען אין דעם בית המקדש. דו זאלסט אונז פירין ביי די בארוטע וואסערין אויף אייבינ. דו זאלסט אונז דר פילין מיט חכמה אונ מיט שכל תלבישנו דו זאלסט אונז אן קלידין מיט שטארקייט אונ מיט גדולה. דו זאלסט אונז קריינגען מיט דר קרוין פון דר תורה. דו זאלסט אונז פירין אין אריינגעם שטעג. דו זאלסט אונז דער בארימען מיט דר בארעמונג תזכירנו דו זאלסט אונז דר מאנען מיט דעם וואס מען זאל זאגן ווער איז די דאזיגע וואס גייט אויף תושיענו דו זאלסט אונז העלפין מיט דיין גרויסע האנד. דו זאלסט אונז באשיינען מיט פיל לויטערקייט. דו זאלסט אונז באהעפטן אין דיר אזו וויא אגארטיל. דו זאלסט מאכין אונז גרייכין צו דעם סוף פון דר גאולה. דו זאלסט אונז ברייגגן אין דיין בית המקדש מיט גיזאנג תאדרנו דו זאלסט אונז שטארקען מיט הילף אונ מיט פרייד דוא זאלסט צו אונז מאכין ציהען איין הארץ מיט דעם וואס דוא וועסט בויען דיין שטאט ירושלים דו זאלסט אונז דר וועקין צו אליוב דו זאלסט אונז גידייגקען מיט פרייד אונ מיט לוסט תרביצנו דו זאלסט אונז מאכין הויערין אין פעטע פאשע צו מאכין אונז פריילך תחזקנו דו גאט פון יעקב זאלסט אונז מאכין שטארקין אויף אייביג:

אנא אזון חין תאבי ישעך איך בעט דיך פאר געם דאס גיבעט פון די וואס גילוסטין צו דיין הילף אונ געמען ערבות וואס וואקסין ביי דעם טייך דאס איז הושענות צו דר פרייען אונ העלף אונז אנא גאל איך בעט דיר לייז אוים די יודין וואס דו האסט גיפלאנצט זיי ווערין אן גירופין כנה. איך בעט דיך לוג אויף דר מצוה פון מילה וואס זי איז גיצייכינט אויף די לייבער פון דיא יודין. גידיינק צו אונז דעם זכות פון אברהם אבינו וואס ער איז גירופין גיווארין אב המון גוים אונ האסט דיך דר קענט פאר איין גאט אז ער איז אלט גיוועזן דריי יאר אונ דיין חסד וואס דו האסט מבטיח גיוועזן צו זיינע קינדר אז זיי וועלין ניט פאר לענט ווערין האסטו אים מודיע גיוועזן אנא טהורי לב בהפליאך אז דו וועסט טאן וואונדר צו דיא יודין וואס זיי האבין זייערע הערצער וועט גיוואוסט ווערין אויף דער וועלט אז דאס איז דיינע וואונדר אונ דו ביסט משגיח השגחה פרטית. איך בעט דיך גאט וואס דו האסט פיל כח גיב דיין הילף צו אונז אזו ווי דו האסט גישווארין צו אונזערע עלטערין אנא מלא משאלות עם משועך איך בעט דיך דר פיל דאס גיבעט פון די וואס שרייען פאר דיר. יצחק וואס ער איז גיבונדין גיווארין אויף דעם בארג מוריה פאר איין עולה האט ער בשעת עקידה אויך אזו מתפלל גיוועזן פאר דיר אז גאט זאל גידייגקען צו די יודין זיין זכות בשעת אז זיי וועלין מתפלל זיין פאר אים אונ זאל דער פילין זייער רצון אנא סגב אשלי נטעך שטארק די וואס זייגען די בויטער פון

דִבְקֶךָ. צְיֵה מַיִם בַּהֲרַבִּיעָךְ. וְהוֹשִׁיעָה נָא: אָנָּא קוֹרְאֶךָ אֶרֶץ פְּרוּעֶךָ. תַּעֲרוֹב בְּטוּב מִרְעֶךָ. וְהוֹשִׁיעָה נָא: אָנָּא שַׁעֲרֶיךָ תַּעַל מִמַּשּׁוּאֶךָ. תֵּל תַּלְפִּיּוֹת בְּהַשִּׁיאֶךָ. וְהוֹשִׁיעָה נָא:

אָנָּא אֵל נָא. הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא:

אֵל נָא תָּעִינוּ כְּשֶׂה אוֹבֵד. שְׁמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל תְּאַבֵּד. הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: אֵל נָא רְעֵה אֶת צֹאן הַהֲרֵגָה. קְצוּפָה וְעָלֶיךָ הֲרוּגָה. הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא. אֵל נָא צֹאנְךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ. פְּעֻלָּתְךָ וְרַעְיָתֶךָ הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: אֵל נָא עֲנִיֵּי הַצֹּאן. שִׂיחָם עֲנֵה בְּעֵת רָצוֹן. הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: אֵל נָא נוֹשְׂאֵי לְךָ עַיִן. מִתְקוֹמְמֶיךָ יִהְיוּ כְּאַיִן. הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: אֵל נָא לִמְנַסְּכֵי לְךָ מַיִם. כְּמִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה יִשְׁאֲבוּן מַיִם. הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: אֵל נָא יַעֲלוּ לְצִיּוֹן מוֹשִׁיעִים. טְפוּלִים בְּךָ וּבְשִׁמְךָ נוֹשָׁעִים. הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: אֵל נָא חֲמוֹל בְּגָדִים. זְעוֹם לְנַעֵר כָּל בּוֹגְדִים. הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: אֵל נָא וּזְכוֹר תְּזַכּוֹר. הַנִּכְוֹתֵי בִלְתֶּךָ וְכוֹר. הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: אֵל נָא חַדְּשֵׁךְ בְּעַנְפֵי עֲרָבוֹת. גְּעָיָם שַׁעֲשֵׁה מֵעֲרָבוֹת. הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא: אֵל נָא בָּרֵךְ בְּעִטּוּר שָׁנָה. אֲמָרֵי רְצֵה בְּפִלּוּלֵי בְּיוֹם הוֹשַׁעְנָא. הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא:

אָנָּא אֵל נָא הוֹשַׁעְנָא. וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אָתָּה:

לְמַעַן תָּמִים בְּדוֹרוֹתָיו. הַנִּמְלָט בְּרוֹב צִדְקוֹתָיו. מֻצָּל מִשֶּׁטֶף בְּבֹא מַבּוּל מַיִם לְאוֹם אֲנִי חוֹמָה. הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן שָׁלֵם בְּכָל מַעֲשִׂים. הַמְנֻסֶּה בַּעֲשָׂרָה נִסִּים. כְּשֶׁר מַלְאָכִים נַם יֻקַּח נָא מְעַט מַיִם

דיין פֿלאנצונג. איך בעט דיך עפֿן צו אונז די אוצרות פֿון דיין רעגן וואס טערין אן גירופֿן דְבִיעָה מיט דיין טאן רעגנען זאלין די בארע לענדער פֿון זיי וואס זיין אנא קוראיך ארץ פרועך איך בעט דיך אז דו ועסט פֿאסין די וואס רופֿן צו דיר זאלסטו זיי ווידין אין דיין גוטער ווייד, אז דיינע טויערין פֿון דעם בית המקדש וואס זיינן איין גיזונקען גיווארין אין דר ערד זאלסטו זיי אויף ברייגגן פֿון דיין פֿאר ווישטענעש תל תלפיות בהשיאך דעם בית המקדש וואס איטליכעם מויל קערט זיך צו אים מתפלל זיין זאלסטו טאן אויף הייבין:

אֵל נא איך בעט דיך גאט מיר זיינען גיווארין פֿאר אירט ווי א שאף וואס ווערט פֿאר לארין פֿון דר סטאדע, אונזער נאמען זאלסטו ניט מאכין פֿאר לירין פֿון דיין ספר. ווייד די יודין וואס זייא זיינען אן גירופֿין שאף אונ זייא זיינען דיינע גיליבטע. העלף צוא דיא יודין וואס זיינען די שאף וואס דו ווייד עסט זיי וואס זיינען דיינע ווערק אונ דיינע גיליבטע אל נא עניי הצאן דאס זיינען די יודין וואס זיינען ארום פֿון נבואה צו זייער תפלה זאלסטו ענטפֿערין אין דער באוויליגטער צייט. די יודין וואס זיינען מנסך צו דיר וואסער אום יום טוב זאל זייער הילף ניט גפסק ווערין פֿון דיר אזו ווי עס ווערט ניט גפסק קיין וואסער אז מען שעפט פֿון א קוואל. עס זאלין אויף גיין העלפֿער צו דר שטאט ציון ווי זיינען באהעפֿט אין דיר אונ מיט דער הילף פֿון דיין נאמען ווערין זיי גיהאלפֿן. דו זאלסט גידיינקען די יודין וואס זיינען צו דיר ניקויפֿט גיווארין אז זיי זיינען ארויס גיגאנגען פֿון מצרים ביז זיי האבין די תורה מקבל גיוועזן אל נא הושיך די וואס פֿארשטין אונ זיינען מתפלל פֿאר דיר מיט די צווייגין פֿון ערבות זייער גישרייא זאלסטו פֿאר נעמען פֿון דעם הימיל וואס הייסט ערבות. זאלסט דאס יאר באקרייגען מיט אלע ברכות אונ אין דעם טאג פֿון הושענא זאלסטו אונז באוויליגין:

לְמַעַן תמים בדורותיו וועגן דעם דאזיגין וואס ער איז גיוועזן איין גאנץ פֿרומער אין זיין דור דאס איז נח וואס ער איז אנטרונען גיווארין וועגן זיין פֿיל צדקות אונ ער איז ניצול גיווארין אז דר מבול איז גיקומן. צו די יודין וואס זיינען שטארק אין גאט אמונה אזו אזוי אטויער בעטין מיר דיך אז דו זאלסט העלפֿין ווארום דו ביסט אונזער פֿאטער: למען שלם

סקפ״ח ר׳ בכל

לברה בחמה. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען רך ויחיד נתנם פרי למאה. ועק איה השה לעולה. בשרוהו עבדיו מצאנו מים. לגולה וסורה. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען קדם שאת ברכה. הנשטם ולשמך הכה. מיחם במקלות בשקתות המים. לדמתה לתמר. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען צדק היות לך לכהן. כחתן פאר יכהן. מנסה במסה במי מריבת מים. להר הטוב. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען פאר היות גביר לאחיו. יהודה אשר גבר באחיו. מספר רובע מדליו יזל מים. לא לנו כי אם למענך. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען עניו מכל ונאמן. אשר בצדקו כלכל המן. משוך לגואל ומשוי ממים. לזאת הנשקפה. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען שמתו כמלאכי מרומים. הלובש אורים ותמים. מצוה לבא במקדש בקדוש ידים ורגלים ורחיצת מים. לדולת אהבה. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען נביאה מחולת מחנים. לכמהי לב הושמה עינים. לרגלה רצה עלות וירדת באר מים. לטובו אהליו. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען משרת לא מש מאהל. ורוח הקדש עליו אהל. בעברו בירדן נכרתו המים. ליפה וברה. הושענא והושיעה נא אבינו אתה:

בכל מעשים פון וועגן דעם וואס ער איז גיוועזן גאנץ אין אלע מעשים דאס איז אברהם אבינו וואס ער איז גיפרובט גיווארין מיט צעהען נסים, אז ער האט גיזעהען די מלאכים האט ער גיזאגט לאז מען נעמען אביסיל וואסר. צו דיא יודין וואס זיינען קלאר אזו ווי די זון זאלסטו העלפין פון וועגין דעם איינציגין צו זיין טוכטער דאס איז יצחק וואס האט גישפראצט צו הונדערט יאר פון אברהם, ביי דער עקדה האט ער גישריען האלץ מיט פייער איז דא אבער וואו איז א שאף פאר איין עולה אונ זיינע קנעכט האבן איהם אן גיזאגט מיר האבן גיפונן וואסער פון וועגין זיין זכות זאלסטו העלפין צו דיא יודין: למען קדם שאת ברכה פון וועגין דעם וואס האט זיך גיפעדערט צו נעמען דיא ברכה דאס איז יעקב אבינו וואס ער איז גיהאסט גיווארין פון זיין ברודער אונ צו דיין נאמען האט ער גיטאן האפן. צו די יודין וואס זיינען גיגליכין צו א טייטיל בוים זאלסטו העלפין פון וועגין דעם גירעכטין צו זיין צו דיר א כהן דאס איז אהרן הכהן בשעת ער האט גידינט איז ער גיגאנגען אן גיטאן אין שיינע קליידער אזו ווי א חתן, ער איז גיפרובט גיווארין מיט א פרובונג ביי דער מי מריבה. צום גוטין בארג דאס איז דר בית המקדש זאלסטו העלפין פון וועגין דעם בשיינטין צו זיין א האר צו זיינע ברידר דאס איז יהודה וואס ער האט זיך גישטארקט צווישין זיינע ברידר אונ אויף אים איז גיזאגט גיווארין ווער קאן ציילין זיינע פיל מחנות מחמת פילהייט אונ אויף אים איז גיזאגט גיווארין מלכים וועלין ארויס קומען פון זיינע קינדר, ניט מחמת אונז נאר פון וועגין דיר זאלסטו העלפן. פון וועגין משה רבינו וואס ער איז גיוועזן איין עניו מער פון אלע יודין וואס מחמת זיין צדקות האט דר מן גישפייזט די יודין ער איז ארויס גיצויגין גיווארין פון דעם וואסר אז ער זאל זיין איין אויס לייזער למי זאת הנשקפה צו די יודין וואס זיינען ווארין גילויגט אזו ווי דר מארגין שטערין זאלסטו העלפן. פון וועגין אהרן הכהן וואס דו האסט אים גיטאן ווי דיא מלאכים פון דעם הימל וואס ער האט אן גיקליידט אורים ותומים וואס ער איז גיבאטין גיווארין צו קומען אין בית המקדש אז ער זאל פריער מקדש זיין די הענט מיט די פיס אונ זאל זיי וואשין מיט וואסר. צו די יודין וואס זיינען קראנק מחמת ליבשאפט וואס זיי האבין דיך ליב זאלסטו העלפן. פון וועגין דער נביאה דאס איז מרים וואס זי איז ארויס גיגאנגען מיט פויקן אונ מיט טאנצין אין דר מחנה פון די יודין, צו די יודין וואס זייער הארץ גילוסט צו נאם האט זי גיטאן א קוואל וואסער פון וועגין איר זכות איז גילאפין דר ברונן וואסער צו איטליכין אין זיין גיצעלט אריין, צו די יודין וואס אויף זיי איז גיזאגט גיווארין ווי גוט זיינען דיינע גיצעלטין זאלסטו העלפין פון וועגין דעם באדינער דאס איז יהושע וואס ער האט זיך ניט אפ גיטאן פון משה רבינו אונ דר רוח הקודש האט אויף אים גירוהט. אין ווייטער

סקרים ר׳ איבער

למען למד ראות לטובה אות. זעק איה נפלאות. מצה טל מגזה מלא הספל מים. לכלת לבנן. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען כלולי עשת מלחמתך. אשר בידם תתה ישועתך. צרופי מנוי בלקקם בידם מים. ללא בגדו בך. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען יחיד צורדים דש. אשר מרחם לנזיר הקדש. ממכתש לחי הבקעת לו מים. למען שם קדשך. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען טוב הולך וגדל. אשר מעשק עדה תדל. בשוב עם מחטא צוה שאוב מים. לנאוה כירושלים. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען חיך מכרכר בשיר. המלמד תורה בכל כלי שיר. מנסך לפניו כתאב שתות מים. לשמו בך סברם. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען זך עלה בסערה. המקנא ומשיב עברה. לפלולו ירדה אש ולחכה עפר ומים. לעיניה ברכות. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען ושרת באמת לרבו. פי שנים ברוחו נאצל בו. בקחתו מנגן נתמלאו גבים מים. לפצו מי כמכה. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען הרהר עשות רצונך. המכריז תשובה לצאנך. אז בבא מחרף סתם עינות מים. לציון מכלל

איבער פֿארין אין דעם ירדן זיינען ווארין פֿאר שטיין וואסר, די שיינע אונ לויטערע דאס זיינען דיא יהודים זאלסטו העלפֿען פֿון וועגין גדעון ער האט גיבעטין אז גאט זאל אים ווייזין אצייכין אויף גוטין ער האט גישריען אויב גאט איז מיט אונז וואו זיינען זיינע וואונדר וואס אונזערע עלטערן האבין אונז דר ציילט, ער האט אוים גיקוועטשט פֿון דר גישאריער וואל אפֿולע כלי מיט וואסער לכלת לבנן צו די יודין וואס הייסין כלת לבנון זאלסטו העלפֿין פֿון וועגין די דריי הונדערט מענטשין וואס זיינן גיוועזין מיט גדעון צו טאן דיין מלחמה וואס דורך זייערע הענט האסטו גיטאן דיין הילף צו די יודין ווי זיינען גיוועזין אוים דער ווילטע פֿון דעם פֿאלק ישראל ווייל זיי האבין גילעקט מיט זייערע הענט וואסער אונ האבין ניט גיקניעט. צו די יודין וואס פֿעלשין ניט אן דיר זאלסטו העלפֿין פֿון וועגין דעם בן יחיד דאס איז שמשון הגבור וואס ער האט די באליידיגער פֿון די יודין צו טראטין וואס פֿון דר צייט אז ער איז ארוים גיגאנגען פֿון דר מוטערס טראכט איז ער ווארין גיהייליגט פֿר איין נזיר, פֿון דעם גרוב פֿון דעם קין באק צאן האסטו אים גימאכט שפאלטען וואסר, פֿון וועגין דיין הייליגען נאמען זאלסטו העלפֿין צו אונז. וועגין דעם גוטין וואס ער איז אלע מאל גרעסער גיווארין צווישין די יודין דאס איז שמואל הנביא ער האט פֿאר מיטין די יודין פֿון צו פֿאר קרימען זייער הארץ צו זינדיגען אונ אז די יודין האבין תשובה גיטאן האט ער פֿערזאגט שעפין וואסער צו ווייזין אז זיי זיינען אונטער טעניג פֿאר גאט, צו די יודין וואס זיינען אזו שיין ווי ירושלים זאלסטו העלפֿין פֿון וועגין דוד המלך וואס ער האט מיט זיין מויל גיזונגען אונ האט גישפרונגען מיט דעם כח וואס ער האט גילערנט תורה מיט שמחה אויף אלע כלי זמר אז ער האט גילוסט צו טרינקען וואסער האבין אים זיינע דריי גבורים גיבראכט וואסר. לשמו בך סברם צו די יודין וואס טוען זייער בטחון אויף דיר זאלסטו העלפֿין פֿון וועגין דעם לויטערין דאס איז אליהו הנביא וואס ער איז אויף גיגאנגען אויף דעם הימיל מיט דעם שטורעם ווינד, וואס ער האט זיך מקנא גיוועזין גאטש קנאה אונ גמאכט ווידר קערין דעם צארין פֿון גאט, דורך זיין גיבעט האט אראפ גיגידערט פֿייער פֿון דעם הימעל אונ האט פֿאר ברענט די ערד מיט דעם וואסר. לעיניה ברכות די וואס אירע אויגין זיינען גיוועזין אזו ווי די טייכין דאס מיינט מען דיא סנהדרין אין ירושלים זאלסטו העלפֿין. וועגין דעם וואס האט באמת גידינט צום הערין דס איז אלישע הנביא, צוויי פֿאכענדיגע נבואה איז גיווארין אפ גישייט צו אים, אז ער האט גינומען דעם כלי זמר שפילין זיינען גיווארין פֿול די גריבער מיט וואסר. לפצו מי כמכה צו די יודין וואס האבין גיעפֿינט זייער מויל ביי דעם ים. פֿון וועגין דעם וואס האט תמיד מהרהר גיוועזין צו טאן אזו ווי דיין רצון איז דאס איז יחזקיהו המלך וואס ער האט אוים גירופֿין אונ האט מזהיר גיוועזין אז די יודין וואס זיינען דיינע שאף זאלין טאן תשובה. ער האט גיאיילט אז דער וואס האט גאט גילעסטערט איז גיקומען דאס איז

פסק״פ ר׳ סנהדר:

יופי. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען דרשוך בתוך הגולה. וסודך למו נגלה. בלי להתגאל דרשו זרעונים ומים. לקוראיך בצר. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען גמר חכמה ובינה. סופר מהיר מפלש אמנה. מחכמנו אמרים המשולים ברחבי מים. לרבתי עם. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען באי לך היום בכל לב. שופכים לך שיח בלא לב ולב. שואלים ממך עוז מטרות מים. לשורריך בים. הושענא והושיעה נא אבינו אתה: למען אומרי יגדל שמך. והם נחלתך ועמך. צמאים לישעך כארץ עיפה למים. לתרת למו מנוחה. הושענא והושיעה נא אבינו אתה:

חזן וקהל הושענא. אל נא. אנא הושיעה נא:

הושענא. סלח נא. והצליחה נא. והושיענו אל מעזנו:

תענה אמונים שופכים לך לב כמים. והושיעה נא: למען בא באש ובמים. גזר וגם יקח נא מעט מים. והצליחה נא והושיענו אל מעזנו: תענה דגלים גזו גזרי מים. והושיעה נא: למען הנעקד בשער השמים. ושב ותפר בארות מים. והצליחה נא והושיענו אל מעזנו: תענה זכים מתחננים עלי מים. והושיעה נא: למען חלק מפצל מקלות בשקתות המים. טען וגל אבן מבאר מים. והצליחה נא והושיענו אל מעזנו: תענה ידידים נוחלי דת משולת מים. והושיעה נא: למען כרת

סנחריב האט ער פאר שטאפט די קוואלין וואסר. צו דער שטאט ציון זאלסטו העלפין פון וועגין די וואס האבין דיך געפארשט אין דר גולה דאס איז דניאל חנניה מישאל ועזריה אונ דיין סוד איז צו זיי אנטפלעקט געווארין בלי להתגאל ווייל זייא האבין ניט געוואלט פאר אום ווערדיגין זייער שם טוב האבין זיי געבעטין אז מען זאל זיי געבין אמאכל פון געזייטע זאכן. לקוראיך צו די יודין וואס רופין דיך זאלסטו העלפין פון וועגין דעם וואס האט גילערינט די תורה וואס זיא איז חכמה ובינה וואס ער איז געווען איין גיכער סופר וואס ער האט מפורש אונ מפרסם געוועזין די אמונה פון די יודן, ער האט אונז געמאכט קלוג אין די רייד פון דער תורה וואס זיינען געגליכין צו דר ברייט פון דעם ים. צו ירושלים וואס זיא איז געוועזין פול מיט מענטשין זאלסטו העלפין פון וועגין די יודין וואס קומען צו דיר היינט תפלה טאן מיט דעם גאנצין הארצין זיי פאר גיסין צו דיר זייערע תפלות ניט מיט עטליכע ערליי הערצר אונ כוונות אלע יודין זיינען נאר מכוון צו איין זאך מתפלל צו זיין פאר דיר אונ בעטין פון דיר שטארקע רעגין וואסר. לשורריך בים צו די יודין וואס האבין געזאגט שירה ביי דעם ים זאלסטו העלפין פון וועגין די יודין וואס זיי האבין געזאגט אז דיין נאמען זאל געהויבערט ווערין אונ זיי זיינען דיין ארב אונ דיין פאלק זייא זיינען דארשטיג אונ גילוסטין צו דיין הילף אזו ווי א לאנד וואס איז מיד אונ גילוסט צו וואסר. צו די יודין וואס דו האסט אויס געוועהען צו זיי איין רועט ארט זאלסטו העלפין:

תענה אמונים דו זאלסט ענטפערין צו די תפלות פון די באגלייבטע יודין וואס פאר גיסין צו דיר דאס הארץ אזו ווי וואסער אונ העלף אונז פון וועגן דעם וואס איז געקומען אין פייער אונ אין וואסער פון דיינט וועגין דאס מיינט מען אברהם אבינו גזר וגם אונ אז דיא מלאכים זיינען געקומען צו אים האט ער געהייסין אז מען זאל נעמען אביסיל וואסער זייא זאלין זיך אפ וואשין די פיס אונ זיי אונז מצליח אונ העלף אונז דו שטארקר גאט: תענה דגלים דו ביסט דר גאט וואס דו האסט געענטפערט צו די דגלים דאס זיינען די ישראל וואס פון וועגין זיי איז צו שניטין געווארין דעם ים אויף שטיקר. פון וועגין יצחק וואס ער איז געוואהרן געבונדין צו דר עקידה אויף דעם הר המוריה ושב וחפר אונ האט זיך אום געקערט אונ האט געגראבין ברונימער מיט וואסר. דו ביסט דר גאט וואס האט געענטפערט צו די ריינע יודין וואס האבין געבעטן ביי דיא צוועלף קוואלין וואסער. פון וועגין יעקב אבינו וואס ער האט געטראגן אונ האט א ראפ געקייקלט דעם שטיין פון דעם ברונען וואסער זאלסטו אונז

 כצליח

במשענותם מים. להכין למו ולצאצאימו מים. והצליחה נא והושיענו אל מעוזנו: תענת
מתחננים כבישימון עלי מים. והושיעה נא: למען נאמן בית מספיק לעם מים.
סלע הך ויזובו מים. והצליחה נא והושיענו אל מעוזנו: תענה עונים עלי באר מים.
והושיעה נא: למען פקד במי מריבת מים. צמאים להשקותם מים. והצליחה נא והושיענו
אל מעוזנו: תענה קדושים מנסכים לך מים. והושיעה נא: למען ראש משוררים
כתאב שתות מים. חלילה פץ ונסך לך מים. והצליחה נא והושיענו אל מעוזנו: תענה
שואלים ברבוע אשלי מים. והושיעה נא: למען תל תלפיות מוצא מים. תפתח
ארץ ותרעיף שמים. והצליחה נא והושיענו אל מעוזנו:

רחם נא קהל עדת ישרון. סלח ומחל עונם. והושיענו אלהי ישענו:

אז כעיני עבדים אל יד אדונים. באנו לפניך נדונים. והושיענו אלהי ישענו:
גאה אדוני האדונים. נתגרו בנו מדנים. דשונו ובעלונו זולתך אדונים.
והושיענו אלהי ישענו: הן גשנו היום בתחנון. עדיך רחום וחנון. וספרנו
נפלאותיך בשנון. והושיענו אלהי ישענו: זבת חלב ודבש. נא אל תיבש.
חשרת מים באביה תחבש. והושיענו אלהי ישענו: טענו בשמנה. בעד

מצליח זיין: תענת ידידים נוחלי דת דו ביסט דר גאט וואס דו האסט גיענטפערט צו די גליבטע יודן
אין דר צייט אז דו האסט זיי גימאכט ארבין די תורה וואס זי איז גיגליכן צו וואסער. פון
וועגן משה אונ אהרן וואס זיי האבין גיגראבין מיט זייערע שטעקינש די וואסער אונ אן צו
ברייטין צו זיי אונ צו זייערע קינדער וואסער זאלסטו אונז מצליח זיין: תענה מתחננים דו ביסט
דר גאט וואס דו האסט גיענטפערט צו די יודין אין דר צייט אז זיי האבין גיבעטין אין דר
מדבר אויף וואסר, פון וועגן דעם באגלייבטין פון דעם הויז דאס איז משה רבינו וואס ער
האט מספיק גיוועזן צום פאלק יודין וואסר, ער האט גישלאגין דעם שטיין האט גירונען
וואסר. דו ביסט דר גאט וואס דו האסט גיענטפערט צו די יודין וואס זיי האבן שירה גיזאגט
אויף דעם ברונען וואסר: למען פקד במי מריבת מים פון וועגין משה אונ אהרן וואס זיינען נפקד
גיווארין ביי דר מי מריבה זאלסטו אונז ענטפערין וואס מיר זיינען דארשטיג צו טרינקען
וואסר: תענה קדושים דו האסט גיענטפערט צו דיא הייליגע יודין וואס האבין צו דיר מנסך
גיוועזן וואסר אז דאס בית המקדש איז גישטאנען. פון וועגן דוד המלך וואס ער איז גיוועזן דר
ראש איבער דיא זינגערס וואס ער האט גילוסט צו טרינקען וואסער פון בית לחם אונ אז
מען האט אים גיבראכט וואסער פון דארט האט ער גיזאגט עס איז פאר מיטין צו מיר צוא
טרינקען דיא וואסר. דו זאלסט אונז ענטפערין וואס מיר בעטין פאר דיר מיט פיר ערלייא
פלאנצונג דאס איז לולב אתרוג הדס ערבה פון וועגין וואסר. פון וועגין דעם בית המקדש
וואס ער ווערט אן גירופין תלפיות וואס דורך אים איז גיגאנגן אויף דר וועלט רעגין בעטין
מיר דיך היינט אויך אז די ערד זאל אפין ווערין אונ דיא הימלען זאלין מאכין טריפין רעגין
אונ זאלסט אונז מצליח זיין אונ זאלסט אונז העלפין דו אונזער שטארקער גאט:
רחם נא קהל עדת ישורון דר בארעם דיך איבר דעם רעכט פארטיג איין זאמלונג דאס זיינען די
יודין אונ פאר גיב זייערע עבירות אונ העלף אונז דו אונזער גאט פון אונזער הילף:
אז כעיני עבדים פון לאנג אן האפין מיר צו דיר אזו ווי די אויגין פון די קנעכט האפין צו דיא
הענט פון זייערע הערן. מיר קומען היינט אויף פאר דיר וואס דו האסט הערשאפט אלס
ביסט אהאר איבער אלע הערן: הן גשנו היום בתחנון מיר האבין היינט גינעהענט מיט גיבעט
צו דיר וואס דו ביסט ארחום וחנון אונ מיר האבין דר ציילט דיינע וואונדער מיט שארפע
רייד: זבת חלב ודבש ארץ ישראל וואס איז אפעטע לאנד אונ עס רינט מילך אונ האניק
בעט איך דיך אז עס זאל ניט דאר ווערין סתמות וויינג רעגן. מיט איין זאמלונג פון פיל וואסר
זאלסטו היילין איהרע פרוכט פון דער ערד: טענו בשמנה לאד אונז אן מיט אפעט יאר
מיט

בכב"ז ר'

שבעה ושמונה. ישר צדיק אל אמונה. והושיענו אלהי ישענו: כרת ברית
לארץ. עוד כל ימי הארץ. לבלתי פרץ בה פרץ והושיענו אלהי ישענו:
מתחננים עלי מים. כערבים על יבלי מים. נא זכור למו נסוך המים.
והושיענו אלהי ישענו: שיחים בדרך מטעתם. עומסים בשועתם. ענם בקול
פגיעתם. והושיענו אלהי ישענו: פועל ישועות. פנה לפלולם שעות. צדקם
אל למושעות. והושיענו אלהי ישענו: קול רגשם תשע. תפתח ארץ ויפרו
ישע. רב להושיע ולא חפץ רשע. והושיענו אלהי ישענו:

שערי שמים פתח. ואוצרך הטוב לנו תפתח. תושיענו וריב אל תמתח. והושיענו אלהי ישענו:

ש"ץ ג"פ **קול מבשר מבשר ואומר:** והקהל חוזר ג"פ

אומץ (נ"א אומן) ישעך בא. קול דודי הנה זה בא. מבשר ואומר: קל בא
ברבבות כתים. לעמוד על הר הזיתים. מבשר ואומר: קל גשתו
בשופר לתקע. תחתיו הר יבקע. מבשר ואומר: קל דפק והציץ וזרח. ומש
חצי ההר ממזרח. מבשר ואומר: קל הקים מלול נאמו. ובא הוא וכל קדושיו
עמו. מבשר ואומר: קל ולכל באי העולם. בת קול ישמע בעולם. מבשר
ואומר: קל זרע עמוסי רחמו. נולדו כילד ממעי אמו. מבשר ואומר: קל חלה

מיט תבואה אונ מיט פירות בזכות וואס מיר זיינען מקיים די זיבין טעג פסח אונ דיא אכט
טעג סוכות. גאט איז אצדיק אונ ארעכטפארטיגר: כרת ברית לארץ דו האסט כורת ברית גיוועזן
צוא דער ערד אז כל זמן דיא וועלט וועט שטיין זאל ניט קומען קיין בראך פון קיין
מבול אויף דער וועלט. מיט די ערבות וואס וואקסען ביי די בעך וואסער בעטין מיר דיך
גידיינק צו אונז דם וואס מיר האבין מנסך גיוועזן וואסער אז דר בית המקדש איז גישטאנען:
שיחים בדרך מטעתם דיא בוימער פון די פיר מינים אזו וויא זיי וואקסין אין גאנצין גיפלאנצט
טראגין זיי בשעת אז זיי שרייען אונ זיינען מתפלל פאר גאט בזכות זה ענטפער זיי אין
דעם קול פון זייער תפלה: פועל ישועות גאט וואס דו ווערקסט הילף קער דיך צו זייער תפלה
צו פאר נעמען זי אונ מאך זיי גירעכט אין דעם משפט דו גאט וואס דוא ביסט אין גאט
צוא העלפין: קל תגשם תשע דאס קול פון זייער תפלה וואס זייא זיינען מתפלל מיט ברומונג
זאלסטו מקבל זיין. די ערד זאל אפין ווערין צו געבין איר תבואה אונ די הילף זאל גימערט
ווערין פון גאט. רב להושיע גאט מערט צוא העלפין אונ באגערט ניט קיין שלעכין:
שערי שמים פתח די טויערין פון דעם הימיל זאלסטו עפענען צו געבין רעגין פון דיין גוטין
אוצר אונ זאלסט העלפין אונ די קריג זאלסטו ניט פאר שפרייטין אנטקעגין אונז
צו משפטין אונז דו אונזער גאט פון אונזער הילף:
קול מבשר דר קול פון דעם וואס וועט קומן מבשר זיין דאס איז אליהו הנביא וואס ער וועט
קומען פריער פון משיח בן דוד מבשר ואומר וועט ער מבשר זיין אונ וועט זאגין:
אומץ דאס שטארקייט (עס איז בר וואר אז) דיין הילף איז גיקומען אונ דער קול פון מיין
פריינד דאס איז גאט איז גיקומען דאס וועט ער מבשר זיין אונ וועט זאגין קל בא
ברבבות כתים ער וועט מבשר זיין אונ וועט זאגין אז דר קול פון גאט איז גיקומן מיט צעהען
טויזינט כתות פון מלאכים צו שטעלין זיך אויף דעם הר הזיתים העלפין צו די יודין פון גוג
ומגוג אונ מען וועט מבשר זיין אז דר קול פון גאט איז גיקומען גיגעהנגען צו בלאזין מיט
דעם גרויסין שופר אונ אונטער אים וועט צו שפאלטין ווערין דר הר הזיתים: קל דפק והציץ
וזרח אונ וועט מבשר זיין אז דער קול פון גאט האט גיקלאפט אונ גאט האט גילוכט אונ
גישיינט אונ אהאלבער בארג האט זיך אפ גיטאן פון מזרח ביז מערב: קל הקים מלול נאמו דר
קול פון דעם מבשר וועט קומען אונ וועט זאגין אז גאט האט מקים גיוועזן וואס ער האט
מבטיח גיוועזן דורך די נביאים. ער וועט מבשר זיין אז גאטס קול איז גיקומען צו דר גאנצר
וועלט מקיים ר׳

ילדה מי זאת. מי שמע כזאת. מבשר ואומר: קול טהור פעל כל אלה. ומי ראה כאלה. מבשר ואומר: קול ישע וזמן הוחד. היוחל ארץ ביום אחד. מבשר ואומר: קול כביר רום ותחת. אם יולד גוי פעם אחת. מבשר ואומר: קול לעת יגאל עמו נאור. והיה לעת ערב יהיה אור. מבשר ואומר: קול מושיעים יעלו להר ציון. כי חלה גם ילדה ציון. מבשר ואומר: קול נשמע בכל גבולך. הרחיבי מקום אהלך. מבשר ואומר: קול שימי עד דמשק משכנותיך. קבלי בניך ובנותיך. מבשר ואומר: קול עלזי חבצלת השרון. כי קמו ישני חברון. מבשר ואומר: קול פנו אלי והושעו. היום אם בקולי תשמעו. מבשר ואומר: קול צמח איש צמח שמו. הוא דוד בעצמו. מבשר ואומר: קול קומו כפושי עפר. הקיצו ורננו שוכני עפר. מבשר ואומר: קול רבתי עם בהמליכו. מגדול ישועות מלכו. מבשר ואומר: קול שם רשעים להאביד. ועשה חסד למשיחו לדוד. מבשר ואומר: קול תנה ישועות לעם עולם. לדוד ולזרעו עד עולם. מבשר ואומר:

ש"ץ ג"פ **קול מבשר מבשר ואומר:** והקהל חוזר ג"פ

נאך דעם אז קלאפין פינף מאל דיא ערבה זאגט מען דאס:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו הבוחר בנביאים טובים ובמנהגיהם

וועלט אונ אבת קול איז גיהערט גיווארין אויף דר וועלט: קול זרע עמוסי רחמו פון דעם טראכט אן זיינען זייא גיבארין אז איין קינד פון מוטער לייב. עס וועט קומען אקול פון דעם מבשר אז די שטאט ציון האט גיהאט ווייטאג ווי איין אשה מעוברת אונ האט גיוואונן די יודין וואס אויף זיי איז גזאגט מי זאת הנשקפה. אונ די וועלט וועט זיך פרוואונדערן אונ זאגן ווער האט גיהערט אזו אזאך: קול טהור פעל כל אלה עס וועט קומען אקול פון דעם מבשר אז גאט האט עס אלץ גיווערקט אונ ווער האט גיזעהן אזעלכע נסים ווי די דאזיגע. דר קול פון דעם מבשר וועט קומען אונ וועט זאגין די הילף איז גיקומען אין איין צייט אונ מען וועט זאגין קאן דען אלאנד גיבארין ווערין אין איין טאג. דר קול פון דעם מבשר וועט קומען אז דער פיל קראפטיגער גאט וואס האט באשאפין די הויך מיט דר נידער האט דאס גיטאן ווארום אז ניט קאן דען אפאלק גיבארין ווערין אין איין מאל: קול לעת יגאל עמו נאור דר קול פון גאט וואס ווערט אן גירופן נאור אין דר צייט אז ער וועט אויס לייזין זיין פאלק אין דר צייט פון אבינט וועט די ליכט זיין פון דר גאולה עס וועט קומען אקול פון דעם מבשר אז העלפערס זאלין אויף גיין אין ציון אז די שטאט ציון האט גיהאט ווייטאג אזו ווי איין אשה וואס גייט צו קינד אונ האט גיוואונען אירע יודין. עס וועט אקול גיהערט ווערין אין אלע דייגע גימארקין מאך ברייט דאס ארט פון דיין גיצעלט פון וועגין פיל יודין וואס וועלין קומען צו דיר: קול שימי עד דמשק משכנותיך עס וועט קומען אקול פון דם מבשר מאך ביז דמשק דיין וואונונג אונ זיי מקבל דייגע זין מיט דייגע טעכטער צו דיר. עס וועט קומען אקול פון דעם מבשר פרייט זיך איר יודין וואס ווערט אן גירופין חבצלת השרון ווארום דיא אבות זייגען אויף גישטאנען תחית המתים פריער פאר אלע יודין צו קומען מיט משיח בן דוד: קול עס וועט קומען אקול פון דעם מבשר אז לעתיד לבא וועט גאט זאגין צו די יודין קערט אייך צו מיר אונ ווערט גיהאלפין אויב איר וועט היינט אין מיין קול צו הערין: קול צמח איש צמח שמו עס וועט קומען אקול פון דעם מבשר אז משיח בן דוד וועט קומען וואס ווערט אן גירופין צמח אונ דאס איז דוד המלך אליין. עס וועט קומען אקול פון דעם מבשר אז די מתים וואס זייגען צו גידעקט מיט ערד זאלין אויף שטיין וואכט אייך אויף אונ זינגט איר וואס רוהט אין דר ערד: קול רבתי עם בהמליכו אונ די צייט אז משיח בן דוד וועט קיניגן וועט קומען אקול קיין ירושלים וואס זיא ווערט אן גירופין רבתי עם אז גאט וועט גרייסין די הילף פון זיין קיניג משיח אונ ער וועט חסד טאן צו זיין גיזאלבטין מלכות דאס איז דוד המלך. דאס איז דער שליח צבור מתפלל פאר גאט גיב אהילף צו די יודין וואס זייגען איין פאלק פון אייביג אזו ווי דוד המלך האט מתפלל גיוועזין אז גאט זאל טאן חסד צו אים אונ צו זייגע קינדר ביז אייביג אונ עס זאל ארויס גיין אקול בשורה אויף דר וועלט אז גאט גיט הילף צו די יודין: מבשר ואומר

יהי

הטובים שתקבל ברחמים וברצון את תפלתנו והקפותינו וזכר לנו זכות שבעת תמימיך. ותסר מחיצת הברזל המפסקת בינינו ובינך. ותאזין שועתנו ותיטיב לנו החתימה. תולה ארץ על בלימה. ותחתמנו בספר חיים טובים. והיום הזה תתן בשכינת עזך חמש גבורות ממתקות על ידי חביטת ערבה מנהג נביאיך הקדושים. ותתעורר האהבה. ותנשקנו בנשיקת פיך ממתקת כל הגבורות וכל הדינין. ותאיר לשכינת עזך בשם (יוד ה"א וא"ו) שהוא טל אורות טלך ומשם תשפיע שפע לעבדך המתפלל לפניך שתאריך ימי ותמחול לי חטאי ועונותי ופשעי ותפשוט ימינך וידך לקבלני בתשובה שלמה לפניך ואוצרך הטוב תפתח להשביע מים נפש שוקקה כמו שכתוב יפתח יי לך את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר ארצך בעתו ולברך את כל מעשה ידך. אמן: הושיעה את עמך וכו'. ק"ש.

סדר הקפות לשמחת תורה

פאר הוצאת ספר תורה זאגט דער חזן אתה הראת אונ דער צבור זאגט נאך יעדן פסוק:

אתה הראת לדעת כי יי הוא האלהים אין עוד מלבדו: לעשה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו: אין כמוך באלהים אדני ואין כמעשיך: יהי כבוד יי לעולם

יהי רצון מלפניך עס זאל זיין דער ווילן פאר דיר גאט אונזער גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערין ווייל דו האסט אויס דער ווייזט אין די היילינגע נביאים אונ אין זייערע גוטע מנהגים אזו ווי מיר טוען נאר ווי מיר האבין מקבל גיוועזן פון אונזערע עלטערין אזו זאלסטו מקבל זיין אונזער גיבעט אונ ארום רינגלונג מיט דר בארימהקייט אונ מיט גוטין ווילין וזכר לנו זכות שבעת תמימיך דוא זאלסט אונז גידיינקען דעם זכות פון דיא זיבין גאנץ פרומע אבות אברהם יצחק יעקב משה אהרן דוד ושלמה. אונ אין זייער זכות זאלסטו אפ טאן די אייזערנע וואנט דאס מיינט מען די קליפות וואס זיינען מפסיק צווישין אונז אונ צווישין דיר אזו ווי אין אייזערנע וואנט בדי אונזער תפלה זאל ניט אויף זיין צו דיר בעטין מיר דיך דו זאלסט זיי אפ טאן ווערט אונזער תפלה גלייך אויף גיין צו דיין היליגין נאמן ותאזין שועתנו אונ זאלסט פאר נעמען אונזער גישריי אונ זאלסט אונז אן חתמנן צו גוטין תולה ארץ על בלימה דו גאט וואס דו האסט באשאפין די וועלט אונ האסט זי אויף גיהאנגען אויף גאר נישט זאלסטו אונז אן חתמנן צו גוטין אין בוך פון לאנג לעבין אויף דר וועלט אונ אויף יענער וועלט אונ קיינער קען דיך ניט ווערין אונ אין דעם היינטיגן טאג זאלסטו געבין אין דר לייכטונג אין דער היילינגער שכינה. אונ די פינף מקטרגים וואס ווילין אלע צייט מקטרג זיין אויף אונז די זאלבינע ווערין אונטער טעניג דורך אונזער אפ שלאגין די ערבה. אונ אזו וויא מיר האלטין דעם מנהג פון אונזערע היילינגע נביאים ותתעורר האהבה אזוא זאלסטו דר וועקין דאס ליבשאפט פון אונזערע עלטערין אויף אונז אונ זאלסט אויף אונז גיסין דעם טוי אזו ווי דו האסט גיגאסין אויף אונזערע עלטערין בשעת זיי האבין מקבל גיוועזן די היילינגע תורה אונ פון דעם אוצר זאלסטו דו מיר (פנ"ש) די פאר דיר שטייט מיט גיבעט שתאריך ימי זאלסטו מיר געבין לאנג לעבין אונ זאלסט מיר מוחל זיין אויף מיינע עבירות אונ זאלסט אויס שטרעקין דיין רעכטע האנט אן צו נעמען די תשובה וואס איך האב גיטאן פאר דיר אונ זאלסט מיר עפענן דעם אוצר פון דעם גן עדן אונ זאלסט אונז אן זעטן אגוטע חתימה פון לאנג לעבין אונ גוטע משא ומתן מיט מיין מאן אונ קינדער אזו ווי אין פסוק שטייט יפתח ה' לך את אוצרו הטוב וגו' גאט זאל געבין מזל אונ ברכה צו אלע מיינע טעג אונ דאס איך זאל בגליקין אין אלע מיינע טעג אמן:

אתה הראת דו גאט האסט די הימלען גיעפינט דאס דו האסט די תורה גינעבין אונ האסט גיוויזין צו ווישין דאס גאט איז דר שטארקער דר אלם אונטער זיין גיוואלט האט. קראפט אלער קראפט עס איז קיינער מער זונדער אים: לעושה צוא דעם דער דא טוט גרויסע וואונדר לויבט דען אין אייביקייט איז זיין גינאד: אין עס איז קיינער אלם ווי דיר

עוז ואורה: אהללה אלהי ואשמחה בו. ואשימה תקותי בו. אהודנו בסוד עם קרבו. אלהי צורי אחסה בו. נג"ל: בכל לב ארנן גבורותיך. ואספרה תהלתך. בששון השיבנו לביתך. על חסדך ועל אמתך. נג"ל: התקבצו מלאכים זה אל זה. זה לקבל זה. ואמר זה לזה. מי הוא זה ואי זה הוא. מאחז פני כסא. פרשז עליו עננו: מי עלה למרים. מי עלה למרום. מי עלה למרום. והוריד עוז מבטחה. התקבצו: משה עלה למרום. משה עלה למרום. משה עלה למרום. והוא הוריד עוז מבטחה. התקבצו:

אגיל ואשמח בשמחת תורה. בא יבא צמח בשמחת תורה. תורה היא עץ חיים. לכלם חיים. כי עמך מקור חיים: אברהם שמח בשמחת תורה. יצחק שמח בשמחת תורה. יעקב שמח בשמחת תורה. משה שמח בשמחת תורה. אהרן שמח בשמחת תורה. אליהו שמח בשמחת תורה. שמואל שמח בשמחת תורה. דוד שמח בשמחת תורה. שלמה שמח בשמחת תורה:

אשריכם ישראל. אשריכם ישראל. אשריכם ישראל. אשר בחר בכם אל. והנחילכם התורה ממדבר מתנה: אשרי. יהללו וכו'

דיני חנוכה

דער פינף אונ צוואנציגסטר טאג אין כסליו איז דר ערשטר טאג חנוכה אונ צוא מנחה וואס פריער זאגט מען שוין קיין תחנון ניט אונ אלע אכט טעג חנוכה זאגט מען גאנץ הלל אונ אין דער שמונה עשרה אונ אויך צו ברכת המזון זאגט מען על הנסים: די פוסקים שרייבין אז מען האט פאר געסין צו זאגין על הנסים אז ער האט זיך דער מאנט איידער ער האט גיזאגט דעם שם פון דער ברכה ברוך אתה יי הטוב שמך זאל ער זאגין דארטין וואו ער האט זיך דער מאנט אבר אז ער האט שוין אויס גיזאגט דעם שם פון בא"י הטוב שמך דארף מען ניט זאגין על הנסים. מען זאל ניט אן צינדין דיא חנוכה ליכט ביז מען זאגט אויס אלע ברכות אונ אזו אויך איז דער דין ביי קריאת מגילה אונ ביי נטילת לולב. שבת חנוכה זאל מען פריער אן צינדין דיא חנוכה ליכט אונ דער נאך דיא שבת ליכט:

סדר ברכות הדלקת נר חנוכה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר חנכה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה: דעם ערשטין אבינד זאגט מען שהחיינו

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה:

ווען מען צינט אן דיא ליכט זאגט מען דאס:

הנרות הללו אנו מדליקין על התשועות ועל הנסים ועל הנפלאות שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה על ידי כהניך הקדושים. וכל שמונת ימי חנכה הנרות הללו קדש הם ואין לנו רשות להשתמש בהן אלא לראותן בלבד כדי להודות ולהלל לשמך הגדול על נסיך ועל נפלאותיך ועל ישועתך:

דר מנהג איז צו פאסטן נאך פסח אונ נאך סוכות שני וחמישי ושני. דר טעם איז וייל אין די ימים טובים טוען מיר מער עסין אונ טרינקן ווי מען איז גיוואוינט האבין מיר חלילה עפעס גיזינדיגט זאל דאס מכפר זיין, אזו וויא מיר גיפינען ביי איוב אז זיינע קינדער פלעגין זיך סעודות מאכין דער נאך האט ער עולות מקריב גיוועזן, אויב זיי האבן חלילה גיזינדיגט זאלן זיי דר מיט א כפרה האבין. נאך איין טעם וייל אין די צייטין ווערט די לופט פר ענדערט אונ דער מענטש איז נאך מיט דער לופט ניט גיוואוינט קאן דאס ח"ו שאטין דרום איז מען נוהג תענית את מען איז מתפלל או השי"ת זאל אונזר גוף שטארקן. דר מהרי"ל שרייבט דאס מען זאל דעם תענית נוהג זיין נאך זיבעצין טעג אין חשון אונ פאר ל"ג בעומר. דער של"ה הקדוש שרייבט דער תענית איז גיגליכין צו עולם הבא עס איז אין איהם קיין עסין אונ טרינקן ניט פר האנדין נאר מען הט הנאה פון די לויטערקייט פון די שכינה אזו זאל מען דעם תענית אנאנצין טאג עוסק זיין בתורה אונ תשובה אונ תפלה אונ צדקה אונ ניט ח"ו בטעם באוייזן. אונ צדקה אוועק צו געבין אזו פיל ווי פיל ער וואלט דעם טאג פערצערט, אזו וויא דיא גמרא זאגט אגרא דתעניתא צדקתא אזו איז ער מקיים ואהבת את ה' בכל נפשך ובכל מאודך:

סליחות לשני וחמישי ושני

התפלות האלה נתחברו בימי הגזירות הנוראות שעברו על היהודים. ובזמננו זה אחרי אשר כבר משכו אלינו כל מלכי הארץ חסד, אין אנחנו מתפללים אותן כי אם לזכור החסדים אשר עשה עמנו ה' בימים ההם להצילנו מכל צר ואויב:

אין יעדער מאל איידער מען הייבט אן צו זאגין סליחות זאגט מען פריער סלח לנו אונ אל ארך אפים ביז ורב חסד לכל קוראיך:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ. כִּי בְּרֹב אִוַּלְתֵּנוּ שָׁגִינוּ. מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ. כִּי רַבּוּ עֲוֹנֵינוּ:

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה. וּבַעַל הָרַחֲמִים נִקְרֵאתָ. וְדֶרֶךְ תְּשׁוּבָה הוֹרֵיתָ: גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ. תִּזְכּוֹר הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ: תֵּפֶן אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים. כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הָרַחֲמִים: בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה פָּנֶיךָ נְקַדֵּם. כְּהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם: מֵחֲרוֹן אַפְּךָ שׁוּב. כְּמוֹ בְּתוֹרָתְךָ כָּתוּב: אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת. מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לְפוֹשְׁעִים. עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וָרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל: אֵל הוֹרֵיתָ לָנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ

סלח לנו פר גיב אונז אונזער פאטער ווארום מיט אונזער פיל נארהייט האבין מיר פאר אירט. זייא אונז מוחל אונזער קיניג ווארום אונזערע זינד איז זייער פיל:

אל ארך אפים דו גאט ביסט אמאריך אף אונ ביסט גירופין איין בעל הרחמים. אונ האסט גיוויזין דעם וועג פון תשובה. דאס גרויסקייט פון דיין רחמנות אונ דיין גנאד זאלסטו גידיינקן היינט אונ אלע טאג צו די קינדער פון דיינע גיליבטע דאס זיינן אונזערע אבות. קער דיך צו אונז מיט רחמנות ווארום דו ביסט איין בעל הרחמים. מיט גבעט אונ מיט תפלה טוען מיר פעדרן דיין אנגיזיכט אזו ווי דו האסט גמאכט וויסן דעם עניו דאס איז משה רבינו עליו השלום פון פריער אן. קער דיך אום פון דיין

מקדים ר' גרים

אל מלך יושב גאט וואס ער איז איין מלך טוט זיצין אויף דעם שטול פון רחמים. מתנהג בחסידות ער טוט זיך פירין מיט חסידות. מוחל עונות עמו ער איז מוחל דיא עונות פון זיין פאלק. מעביר ראשון ער מאכט איבער פארין דיא ערשטע עבירות. מרבה מחילה ער טוט מערין מחילה צוא זינדיגע אונ סליחה צוא פושעים. עושה צדקות ער טוט צדקה מיט אלע מענטשין. לא כרעתם

וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחֱסֶה וְנִתְלוֹנָן. כְּיוֹם וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן: תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע וְתִמְחֶה אָשָׁם. כְּיוֹם וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם: תַּאֲזִין שַׁוְעָתֵנוּ וְתַקְשִׁיב מֶנּוּ מַאֲמָר. כְּיוֹם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ וְשָׁם נֶאֱמַר:

עֶשְׂרֵה. וּזְכוֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם. וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

הוֹשִׁיעָה יְיָ כִּי גָמַר חָסִיד כִּי פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם: לוּלֵי יְיָ שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם: אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ:

נִידִים צָארְן אַזוֹ ווִי עֶס שְׁטֵייט אִין דַיין תּוֹרָה. אוּנ אִין שָׁאטְין פוּן דַיינֶע פְלִינִיל לָאמִיר זִיךְ בַּאשִׁיצְן תָּמִיד אוּנ נֶעכְטִיגְן ווִיא דָם טָאג וָואס גָאט הָאט גִינִידֶרְט מִיט אַיין וָואלְקִין צוּ משֶׁה רַבֵּינוּ. זָאלְסְט אִיבֶּער פָארְן אִיבֶּר דֶעם מִיסְטֵייט אוּנ זָאלְסְט אוֹיסְמֶעקְן דִי שׁוּלְד ווִי דֶעם טָאג וָואס משֶׁה רַבֵּינוּ אִיז גִישְׁטַאנֶען מִיט גָאט. פַר נֶעם אוּנְזֶר גִישְׁרַיי אוּנ אוּנְזֶר זָאגְן, ווִי דֶעם טָאג וָואס משֶׁה רַבֵּינוּ הָאט גִירוּפְין אִין גָאטְס נָאמֶן. דָארְטְן אִיז גִיזָאגְט גִיוָוארְן דִי שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת אַז גָאט אִיז אַיין רַחוּם וְחַנּוּן וגו׳:

כי עתם תגמול טוּסְט זַייא גִיט ווִיא זַייעֶר בַּיינְזַקַייט. אל הורית לנו לומר גָאט הָאסְט אוּנְז גִילֶערִינְט צוּא זָאגִין שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת. וזכור לנו היום גִידֵיינְק אוּנְז הַיינְט דִיא זִיכֶערְהַייט פוּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת. כמו שהודעת לעניו מקדם אַזוֹ ווִיא דוּ הָאסְט מוֹדִיעַ גִיוֶועזִין צוּ משֶׁה רַבֵּינוּ וָואס עֶר אִיז גִיוֶועזִין אַיין עָנָיו פוּן פְרִיעֶר אָן. כמו שכתוב ווִי עֶס שְׁטֵייט אִין דַיין תּוֹרָה: ה׳ ה׳ אל רחום וחנון וגו׳

וַיַּעֲבוֹר ה׳ עֶס אִיז אִיבֶּער גִיפָארִין אַיין נְבוּאָה פוּן גָאט פַאר משֶׁה אוּנ הָאט גִירוּפִין, גָאט עֶר אִיז אַיין דֶר בַּארְמִיגֶער צוּ דֶעם וָואס הָאט עֶרְשְׁט בְּמַחֲשָׁבָה צוּ זִינְדִיגְן אוּנ צוּ דֶעם וָואס הָאט שׁוֹין גִיזִינְדִיגְט אוּנ הָאט תְּשׁוּבָה גִיטָאן. אוּנ אַיין לַייט זֶעלִיגֶר. עֶר שְׁטְרָאפְט נִיט בַּאלְד וֶוען דֶער מֶענְטְשׁ זִינְדִיגְט כְּדֵי עֶר זָאל תְּשׁוּבָה טָאן אוּנ אִיז פוּל מִיט גִינָאד צוּ דִי וָואס דַארְפִין חֶסֶד וָואס הָאבִין קֵיין זְכוּת נִיט אוּנ אַיין וָוארְהַאפְטִיגֶער צוּ בַּאצָאלִין אַיין גוּטִין שָׂכָר צוּ דִי וָואס טוּעְן זַיין רָצוֹן. עֶר הִיט דֶעם חֶסֶד וָואס דֶער מֶענְטְשׁ טוּט צוּ בַּאצָאלִין אִין צְוֵויי טוֹיזֶנְט דוֹרוֹת נָאךְ אִים. עֶר אִיז מוֹחֵל דִי זִינְד וָואס דֶר מֶענְטְשׁ טוּט פוּן זַיין הֲנָאָה וֶועגִין דָאס מֵיינְט מֶען עֶר מֵיינְט נִיט לְהַכְעִיס צוּ טָאן אוּנ וָואס עֶר טוּט חַס וְשָׁלוֹם אֲפִילוּ לְהַכְעִיס אוּנ וָואס עֶר טוּט אוּם גֶערִין. אוּנ דַיין מַאכְט עַד נִיט, דָאס הֵייסְט עֶר אִיז נִיט מוֹחֵל אֲפִילוּ אַיין קְלֵיינֶע עֲבֵירָה דֶעם וָואס טוּט קֵיין תְּשׁוּבָה נִיט אָבֶער תְּשׁוּבָה הֶעלְפְט אֲפִילוּ אוֹיף דֶער גְרֶעסְטֶער עֲבֵירָה. בֶּעטְין מִיר דִיךְ אַז דוּ זָאלְסְט מוֹחֵל זַיין אוֹיף אוּנְזֶערֶע מוּטְוִוילִיגֶע זִינְד אוּנ אוּם גֶערִינֶע זִינְד אוּנ זָאלְסְט אוּנְז מַאכִין פַאר אַיין אַרְב צוּ דִיר. פַאר גִיבּ אוּנְז אוּנ זַיי אוּנְז מוֹחֵל אוּנְזֶר פָאטֶר אוּנ קֶינִיג וָוארוּם מִיר הָאבִּין גִזִינְדִיגְט. וֶוען דוּ בִּיסְט אַיין גָאט אַיין גוּטֶער אוּנ אַיין פַאר גֶעבֶּער אוּנ פִיל מִיט חֶסֶד צוּ אַלֶע וָואס רוּפִין דִיךְ:

הוֹשִׁיעָה ה׳ כי גמר חסיד הֶעלְף דוּ גָאט וָוארוּם דֶר פְרוּמֶער וָואס הָאט אוֹיף אוּנְז סַגִין גִיזֶעהְן הָאט זִיךְ אוּם גִילָאזְט. עֶס אִיז שׁוֹין נִישְׁט דָא קֵיין וָוארְהַאפְטִיגֶע לַייט פוּן אוּנְז.

כרחם אב על בנים. כן תרחם יי עלינו: ליי הישועה על עמך ברכתך סלה: יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: יי צבאות אשרי אדם בוטח בך: יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו: סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד הנה ושם נאמר: ויאמר יי סלחתי כדברך: הטה אלהי אזנך ושמע פקח עיניך וראה שוממותינו והעיר אשר נקרא שמך עליה כי לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך כי על רחמיך הרבים: אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר למענך אלהי כי שמך נקרא על עירך ועל עמך:

שם המחבר יצחק ב"ר מאיר חזק ואמץ אלהינו ואלהי אבותינו

ישראל עמך תחנה עורכים. שהם מצרים ולהושע צריכים. צריהם עליהם עול מאריכים. כל זאת הגעתם ושמך מברכים: חולי ומכאוב להכתב לא נמסר. עלובים מנוער ומהם לא הוסר. קדוש בידך לפתח מוסר. כאמנותך הנקיה ולא כאמנות בשר: הלובש צדקה ולו כמעיל עטויה. וממכה עצמה מתקן רטיה. קומם עדתך מנפילתה המטויה. בכחך הגדול ובזרועך הנטויה: באהבתך ובחמלתך מנשא ומנטל. עצת צורריך תסכל ומחשבותם תבטל. רבה מהומה ביניהם הטל. ומלאך אכזרי דוחה ומטלטל: בעבור כבוד עצמך

ווען ניט גאט וואס ער איז גיוועזין מיט אונז אז המן הרשע איז אויף אונז אויף גישטאנגען וואלטין זיי אונז גיוועזין לעבעדיגער הייט איין גישלונגען ווען זייער צארין וואלט גיגרימט אויף אונז: כרחם ווי איין פאטר דר בארימט זיך איבער זיינע קינדער אפילו זיי זיינען נישט גוט אזו טוסטו דיך דר בארימען אויף אונז אפילו מיר זיינען חס ושלום ניט ווערט. צו דיר גאט איז די הילף מעגסטו זי געבין ווען דו ווילסט איבער דעם שיק דיין ברכה אויף דיין פאלק אלע צייט. גאט פון די הימעל שארין איז מיט אונז ער איז איין שטארקער צו אונז דר גאט פון יעקב וואס ער האט פיל גיליטין פון זיינע קינדער אונ האט זיין ליבשאפט ניט אפ גיטאן פון זיי דר גאט איז מיט אונז אלע צייט: ה' צבאות וואויל איז דעם מענש וואס האט אבטחון אין דיר. גאט דר קיניג וואס העלפט זאל אונז ענטפרן דעם טאג פון אונזר רופן. משה רבנו האט גבעטין פר גיב די זינד פון דעם פאלק ווי דיין גרוים חסד אונ אזו ווי דו האסט תמיד פר טראגן די זינד צו דעם פאלק פון די טעג וואס זיי זיינן אויס מצרים ארויס גיגאנגן ביז אין דר צייט אונ דארטן זאגט דר פסוק, גאט האט צו משה רבנו גענטפרט איך האב מוחל גיוועזן ווי דו האסט גיזאגט. נייג גאט דיין אויער אונ הער. עפין דיינע אויגן אונ זעה אונזר פר וויסטונג אונ דיא שטאט ירושלים וואס דיין נאמען איז אויף איר גירופין גיווארן. ניט אויף אונזער גירעכטיגקייט מאכן מיר פאלין אונזער גיבעט פר דיר אז דוא זאלסט אונז העלפין נאר פון וועגין דיין גרויס דערבארימקייט. גאט הער צו אונזר גישרייא אונ פר גיב אונזערע זינד אונ פר נעם אונזער גיבעט אונ טוא אונזער באגער אונ זאם ניט, דאס איז פון דיינט וועגין גאט ווארום דיין נאמען איז גירופין אויף דיין שטאט אונ אויף דיין פאלק:

ישראל עמך דיין פאלק ישראל טוען גיבעט אנריכטן וואס זייערע עלטערן האבן תמיד אויף דיר גיהאפט. זייערע באלייידיגר האבן דר לייגערט אויף זיי איין יאך. דאס אלין האט זיי גיגרייכט אונ דיין נאמען האבן זיי גלויבט: חולי קראנקייט אונ ווייטאג איז אזו פיל גיוועזן אז מען האט ניט גיקענט אויסשרייבן. פר שעמט זיינן זיי גיוועזן פון יוגינט אן אונ פון זיי איז ניט אפ גיטאן גיוועזן די חרפה. היילינגר גאט מיט דיין האנט האסטו געפינט די בינדין אזו ווי דיין מדה די ריינע איז אונ ניט אזו ווי די מדה פון איין מענשן. ער קליידט אן גירעכטיגקייט אונ עס איז צוא אים אזוא וויא איין תשוב קלייד איין גיהילט אונ פון דער מכה אליין מאכט ער אהיילונג. האסט אויף גיהויבן דיין עדה ישראל פון איר פאלין וואס איז גיוועזין איין גיבוינן, מיט דיין גרויסין כח אונ מיט דיין גישטרעקטין ארום. מיט דיין ליבשאפט אונ מיט דיין דערבארימקייט טוסטו דערהויבן אונז. אויב אין דיינע מצות טוט ני זיך פוילן אונ שלאף זיין

אויף

ישם קדשך המהלל. נוראות הפלא לכל בגוים יתחלל. ובהם תעולל כאשר בי התעולל: מקים מעפר דל ואביון מאשפה. כנסתך אל תתן לכלה ולחרפה. אם בפקודיך מתעצלת ומרפה. על כל פשעיה אהבתך תהא מחפה: יתרה חבבתם לפניך ארוני האדונים. בין כך ובין כך קרואים לך בנים. רחמיך יקדמונו אלהי עליונים ותחתונים. טרם ישטפונו המים הזידונים: חפצי קרבתך על כל הבאות. החישה למו ישועות הנבאות. קדוש עשה עמם לטובה אות. חזק ואמץ גואלם יי צבאות: אל מלך ויעבור

נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים: תבא לפניך אנקת אסיר כגדל זרועך הותר בני תמותה: לאדני אלהינו הרחמים והסליחות כי מרדנו בו:

מיוסד ע"פ א"ב — כרחום אב וכו'

אלהים בישראל גדול נודעת. אתה יי אבינו אתה: בכל קראנו אליך קרבנו. רם ונשא אתה בקרבנו: גמלתנו הטובות גם בחובנו. לא בצדקותינו ובישר לבבנו: דורנו גם כי זנחנו. גאלנו כי עבדים אנחנו: הננו בעונינו עד דכא. ותקצר נפש לך מחכה: ואיה חסדיך הראשונים עמנו. מעולם ועד עולם נאמנו: זעף נשא ותש כחנו. יי אל באפך תוכיחנו: חלחלות רבות בלו בשרנו. נא אל בחמתך תיסרנו: טורח הצרות אין להספר. איה שוקל ואיה סופר: ידענו רשענו כי פשענו. כי אמת עשית ואנחנו הרשענו: כעס והרון מנו יחדל. כי קטן יעקב ודל: לחץ יוסר ועול מנו יחבל. כי כשל כח הסבל: מנת מדתנו לא תגבה. כי נשארנו מעט מהרבה: נחם על הרעה לאמתך. מטה כלפי חסד אמונתך: סלחה אם עונינו ענו בנו. עזרנו כי עליך נשענו: ערפנו כוף לך להשתעבד. באהבה וביראה אותך לעבוד ולכבד: פוקדיך קדשו צומות לקבוע. דעתם

אויף אלע אירע זינד זאל דיין ליבשאפט בעדעקן. עס איז גרויס זייער ליבשאפט פר דיר דוא העכער איבער אלע העררן. זיא זיי טוען דיין רצון אונ אויב ניט ווערין זייא אנגירופן צו דיר קינדר. דיין רחמנות זאל אונז פעדערן דער גאט פון די אויבערשטע אונ פון די אונטערשטע. דיא וואס באגערין דיין גינעהנונג אויף אלעם וואס עס קומט אויף זיי אייל צו זייא דיא הילף וואס דיא נביאים האבין גיזאגט. הייליגער גאט טוא מיט זייא איין אות דוא שטארקר גאט זייער אויסלייזער וואס דו הייסט דער גאט איבער אלע הערשאפט: אל מלך

אלהים בישראל צווישן ישראל ביסטו באוואוסט גאט ברוך הוא גרויס גיאכפערט. דוא גאט ב"ה ביסט אונזר פאטר ווען מיר ווילן רופן צו דיר זאלסטו גינעהנען צו אונז. דוא ביסט צווישן אונז הויך אונ אויף גהויבן. דו האסט אונז גיגעבן גוטס חאטשע מיר זיינן שולדיג ניט מיט אונזרע צדקות אונ מיט יושר פון אונזרע הערצר. אונזר פריינד חאטשע מיר זיינען פר לאזן גיווארן לייז אונז אויס ווארום מיר זיינן אלע קנעכט. מיר זיינן סחמת אונזרע עונות צו שטויסן אונ עס איז קורץ גיווארן דאס נפש וואס האט צו דיר גיהאפט אונ וואו זיינן דיינע ערשטע חסדים וואס דו פלעגסט מיט אונז טאן. פון איין וועלט ביז דר אנדרער וועלט זיינן די חסדים באגלייבט. ליבר גאט דו זאלסט מיט דיין גרים צארן ניט שטראפן אונז. מיר ווייסן אונזר רשעות וואס מיר האבן גיזינדיגט דו האסט גיטאן אמת אונ מיר האבן גיזינדיגט. כעס מיט צארן זאל פון אונז פר מיטן ווערן, יעקב איז גאר נידעריג אונ ארום. הייגט בעטן מיר דו זאלסט אונז ניט מעסטן מדה כנגד מדה ניט אפ צו נעמן דיין חוב ווארום מיר זיינן איבער גיבליבן ווייניג פון פיל. באדיינק דיך אויף דעם שטראף צו דיין אומה באדיינק דיך פון שלעכטיגקייט צוא די שרעקליכע ישראל דיין אומה. גייג צו חסד דאס איז דיין בגלייבטיגקייט. פר גיב, אויב אונזערע עבירות זאגן עדות אויף אונז העלף אונז ווארום מיר לעהגן זיך אן אויף דיר, אונזר אקין בייגן מיר איין מיר זאלין משועבד זיין צו דיר. מיט ליבשאפט אונ מיט פארכטיגקייט דינען אונ עהרין דיר. די וואס גידיינקען דיך האבין גיהיילינט תעניתים צו

בקמ"פ ר' — בעשטימען

קצרה צרכם לתבוע: צקון לחשם אליך תבא. חתל לאיש איש נגעו ומכאובו: קול יעקב נוהם מתהומתיך. תשמע השמים מכון שבתך: רודה רודף באף תכלה. שנת שלומים לריב ציון תגלה: שרת ורדת מנוער קטתנו. ואל תשליכנו לעת זקנתנו: תעינו לשמאל וימינך תקרבנו. ככלות כחנו אל תעזבנו: תביט ותציץ ותשגיח לרחומיך. תתאזר בחנינותיך תתלבש בצדקותיך. תתכסה ברחמיך ותתעטף בחסידותך. ותבא לפניך מדת טובך וענותנותך: אל מלך ויעבור

פזמון עם המחבר שמואל כהן יצ"ו

מלאכי רחמים משרתי עליון. חלו נא פני אל במיטב הגיון. אולי יחוס עם עני ואביון. אולי ירחם:

אולי ירחם שארית יוסף. שפלים ונבזים פשעי חי לעזף. שבויי חנם מכורי בלא כסף. שואגים בתפלה ומבקשים רשיון. אולי יחוס: אולי ירחם מעני כבל. מלמדי מכות בעניי סבל. מנוד ראש נתונים ביושבי תבל. משל בעמים בקצף ובזיון. אולי יחוס: אולי ירחם וירא בעני עמו. ויקשב וישמע הצגים לעמו. ועודים בלחש מוסר למו. ועיניהם תולים למצוא רציון. אולי: אולי ירחם אומרי סלח נא. אומצי שבחו בכל עת ועונה. אגודים בצרה לשפוך תחנה. את פני אלהיהם שופכים לב דויון. אולי: אולי ירחם לקתה בכפלים. לעוטה אריות כמו בפי שחלים. לקה ומשתלמת בעון שולים. לא שכחה בכל זאת מכתב עוז חביון. אולי: אולי ירחם כבושי פנים. השומעים חרפתם ולא משיבים ועונים.

בעשטימן. זייער דעה איז קורץ צו פר שטיין. דאס גישריי פון זייערע תפלות זאל צו דיר קומן היל צו איטליכן מענש זיין פלאג אונ זיין וויטאג. דאס קול פון יעקב ברומט מיט תפלה דו זאלסט הערן פון הימל דאס אן ברייטונג פון דיין זיצונג. דו האסט גילונט אונ גיוועלטיגט פון יונינט אן אז דו האסט אונז גיקויפט פון מצרים דו זאלסט אונז ניט אוועק ווארפן אין דר צייט פון אונזר עלטר. מיר האבן אראפ גיבלאנזעט אין דר לינקער זייט אונ דיין רעכטע האנט זאל אונז מקרב זיין, אז אונזר כח גייט אויס זאלסטו ניט פר לאזן אונז. דו זאלסט לוגן אונ אכטונג געבן צו דיינע דר בארמיגע יודין דו זאלסט דיך אנגארטלן מיט דיין ערבארמונג דו זאלסט דיך אן קליידן מיט דיין צדקות דו זאלסט איין דעקן זיך מיט דיין רחמנות אונ זאלסט זיך איין הילן מיט דיין חסידות אונ עס זאל קומן פר דיר די מדות פון גוטקייט אונ דיין ענווות:

מלאכי רחמים דר בארמיגע מלאכים די אויבערשטע דינר בעט פאר גאט מיט גוטע רייד טאמר וועט ער דר בארימן דאס ארום פאלק: אולי ירחם טאמר וועט ער דר בארימן דאס איבר בלייבונג פון יוסף אונ וועט זעהן די תשובה פון זיין פאלק אונ ער וועט צו הערין וואס שטייען פר אים איין גיזאמילט מיט תפלות אז דיין שטראף קומט אויף זיי אונ זייערע אויגן האבן צו גיפינן אבאווילינג פר דיר: אולי ירחם ער וועט דר בארימן די וואס זאגן סלח נא, די שטארקן זיין לויב אין איטליכר צייט, זיינן איין גיזאמילט מיט גאטס פארכט צו פר גיסן גיבעט פר גאט צו פר גיסן זייערע הערצר מיט וויטאג: אולי ירחם ער וועט דר בארימן די וואס איז גישלאגין גיווארן טאפילט פר אירע זינד. זי האט פארט ניט פר געסן דאס גישריפט

פון סקמ"ס ר'

נצחו מקוים ולישעו נשענים. כי לא כלו רחמיו בכליון. אולי:
אולי ירחם יחלץ עני בעניו. חבושו יתיר מארץ שביו. יגהה
מזורו ויחבוש חליו. צעקתו ישמע ויחיש עת פדיון. אולי
יחוס עם עני ואביון אולי ירחם: אל מלך יושב וכו׳

זכור רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה: זכרנו יי ברצון עמך פקדנו בישועתך:
זכור עדתך קנית קדם גאלת שבט נחלתך הר ציון זה שכנת בו: זכור יי
חבת ירושלם אהבת ציון אל תשכח לנצח: אתה תקום תרחם ציון כי עת לחננה
כי בא מועד: זכור יי לבני אדום את יום ירושלם האומרים ערו ערו עד היסוד
בה: זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך אשר נשבעת להם בך ותדבר
אלהם ארבה את זרעכם ככוכבי השמים וכל הארץ הזאת אשר אמרתי אתן
לזרעכם ונחלו לעולם: זכור לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב אל תפן אל
קשי העם הזה ואל רשעו ואל חטאתו:

סליחות לתחלואי ילדים ר״ל

אל נא תשת עלינו חטאת אשר נואלנו ואשר חטאנו:
חטאנו צורנו סלח לנו יוצרנו:

אל נא רפא נא תחלואי גפן פוריה. בושה וחפורה ואמלל פריה.
גאלנה משחת וממכה טריה. עננו כשענית לאברהם אבינו בהר
המוריה: חטאנו דגלי עם פדויי בזרוע חשוף. הצל מנגף ואל יהיו
לשסוף. ותענה קריאתנו למעשה ידיך תכסוף. עננו כשענית לאבותינו

פון דר תורה: אולי ירחם ער וועט דערבארימן וואס זיי פר שטעלן זיך דאס פנים פר בושה און צו
זיין הילף זייגן זיי אן גילעהנט וואראום זייגע רחמנות לאזן זיך גיט אוים מיט פר לענדונג: אולי ירחם
ער וועט זיך דערבארימן און וועט אויסציהען דעם ארומאן פון זיין ארומקייט ער וועט היילן
זיין קראנקהייט זיין גישרייא וועט ער הערין און זאל איילן די צייט פון דר גאולה: אולי ירחם
זכור רחמיך גידיינק דיין דערבארימקייט גאט ב״ה און דיינע חסדים וואראום פון אייביג זיינן
זיי. גידיינק אונז אין גוטן ווילן דיין פאלק און גידיינק אונז אין דיין הילף. גידיינק דיין
גימיין וואס דו האסט בשאפן זיי דו האסט אויסגילייזט דיינע שבטים פון מצרים גדיינק דעם
בארג ציון וואס דו האסט גרועט אין אים. גידיינק דאס ליבשאפט פון ירושלים דאס ליבשאפט
פון דר שטאט ציון זאלסטו ניט פר געסין אויף אייביג. דו וועסט אויף שטיין מרחם זיין די
שטאט ציון עס איז שוין צייט צו דערבארעמן. גידיינק גאט ברוך הוא דעם טאג וואס זייא
האבין חרוב גימאכט ירושלים דאס זיי האבין גיזאגט לאזין מיר חרוב מאכן ביז אב גרונד.
גידיינק צו דיינע קנעכט אברהם יצחק וישראל וואס דו האסט גישווארין צו זיי ביי דיר און
האסט צו זיי גירעט איך וועל מערן אייערע קינדער אזו וויא די שטערן פון הימיל און גאר
דאס לאנד וואס איך האב צו גיזאגט וועל איך געבין אויף אייביג צו אייערע קינדר. גידיינק
צו אברהם יצחק מיט יעקב דוא זאלסט זיך גיט קערין צום הארטין אקין פון דעם פאלק צו
זיינע רשעות פון במזיד און זיינע חטאים פון בשוגג:

אל נא נאט איך בעט הייל נון דיא קראנקהייט פון פרומע דיא דא הייסט פרוכטבארע ווייין
שטאק. זיא איז גיוועזן פאר שעמט און פר שמאכט און עס איז גיווארין פר שניטין איר
פרוכט, ליין זיא אוים פון פאר דארבונג און פון איין גיאייטערטע שלאק. ענטפער אונז אזו ווי
דוא האסט גיענטפערט צו אונזר פאטער אברהם אין בארג מוריה: דיא באנידין פון פאלק
ישראל דיא דא זיינען אוים גילייזט גיווארין מיט אנפלעקטין ארום בשירעם פון מארד און

עם

סמ״ש ר׳

על ים סוף: חטאנו זכות צור חצב היום לנו תגל. חשבנו מאנף ונתנו
ביושר מעגל. טהר טמאתנו ולמאור תורתך עינינו גל. עננו כשענית
ליהושע בגלגל: חטאנו יה ראה דשן עקוד והצמח לנו תרופה. כלה
שוד ושבר סער וסופה. למדנו וחכמנו אמרתך הצרופה. עננו כשענית
לשמואל במצפה: חטאנו מותמם מרחם שרשיו אל תקמל. נקנו מכתם
ושמץ ולא נאמל. סעדנו ונושעה וארחות חסדיך נגמל. עננו כשענית
לאליהו בהר הכרמל: חטאנו עודדנו בצדק משוי ממים וכפר זדון
ומשוגה. פדנו ממהומת מות ואחור כל נסוגה. צוה ישועתנו
ובעונותינו אל נתמוגגה. עננו כשענית ליונה במעי הדגה: חטאנו
קדשת איש חסידך זכור ליפת פעמים. רחמיך תעורר כי לקינו
בכפלים. שובנו תקף ליראתך ולא נחשף שולים. עננו כשענית
לדוד ולשלמה בנו בירושלים: חטאנו

זכור לנו ברית אבות כאשר אמרת. וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי
יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר: זכור לנו ברית
ראשונים כאשר אמרת. וזכרתי להם ברית ראשנים אשר הוצאתי אתם מארץ
מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים אני יי: עשה עמנו כמה שהבטחתנו

עס זאל ניט זיין צו שפאלטונג אונ פאר שניידונג. אונ דוא זאלסט ענטפערן אונזער רופונג
אונ צו די ווערק פון דיינע הענט זאלסט דוא גילוסטין. ענטפער אונז אזו וויא דוא האסט
גיענטפערט צו אונזרע עלטערין בייא דעם ים סוף: דעם זכות פון אברהם דער פעלזין דאס
מיר זיינען פון אים גיהויען זאלסטו היינט צו אונז אנפלעקן. פאר מייד אונז פון צארן אונ
פיר אונז אין רעכט פארטיגע טריט. רייניג אונזער אום ריינקייט אונ צו ליכט דיינער תורה
זאלסטו עפענען אונזרע אויגן. ענטפער אונז אזו וויא דו האסט גיענטפערט צו יהושע אין
דער שטאט גלגל: גאט זעה אן דיא אש פון יצחק דעם גיבונדענעם אונ מאך שפראצן איין
הילף. פאר מייד רויב אונ בראך אונ שטורעם ווינד. למדנו וחכמנו לערין אונז אונ קליג אונז
דיין זאג די לויטערע. ענטפער אונז אזו ווי דו האסט גיענטפערט שמואל הנביא אין דר
שטאט מצפה: יעקב דער דא איז גיוועזן גאנץ אזו באלד אז ער איז אויס גיגאנגען אויס דער
מוטער טראכט. זיינע ווארצלען זאלסטו ניט פאר שניידין. מאך אונז ריין פון פלעק אונזרע
זינד אונ מיר זאלין ניט ווערין פאר שניטין. סעדנו לעהען אונז אונטער אונ מיר זאלן ווערין
גיהאלפין אונ דיא וועג פון דיינע גינאד זאלין מיר ווערין פאר גאלטין. ענטפער אונז אזוא
וויא דוא האסט גיענטפערט צוא אליהו הנביא אויפן בארג כרמל: שטארק אונז אום ווילן
גירעכטיקייט פון משה רבינו דר דא איז וואָרין אויס גצויגן אויס דעם וואסר. אונ פאר גיב
מוטווילקייט אונ מיסגרייפונג. דער לייז אונז פון פר טומלונג דאס טויט. אונ מיר זאלין ניט
ווערין גיבוקט הינטער זיך. גיבט אונזער הילף, אונ אום ווילין אונזערע זינד זאלין מיר
ניט צו גיין. ענטפער אונז אזו וויא דוא האסט גיענטפערט צו יונה הנביא אין דיא גידערים
פון דעם פיש: דאס היליקייט פון אהרן הכהן דיין פרומער מאן גידיינק צו די פרומע די דא
מיסט טרעטערין אהיפשע טריט. זאלסט דיין דר בארימקייט דר וועקן. טו ווידר קערין
אונז צוא דיין פארכט אונ מיר זאלין ניט ווערין אנפלעקט פון וועגן אונזערע זינד
דאס מיר האבין גיטאן פאר בארגין וויא איין זוים. ענטפער אונז וויא דוא האסט
גיענטפערט צוא דוד המלך אין שטאט ירושלים:

זכור לנו גידיינק אונז די זיכרהייט פון די ערשטע אזו וויא דו האסט צו גזאגט אז איך וועל
גידיינקן צו זיי די זיכערהייט פון די ערשטע וואס איך האב אויס גיצויגן זייא פון דעם
לאנד מצרים פר די אויגן פון פעלקר צו זיין פר אגאט צו זיי איך בין גאט. טוא מיט אונז
אזו ווי דו האסט אונז סבטים גיוועזן אין פסוק איך האב זיי ניט פאר מיאוסת אונ ניט אוים

גישפוינין ס׳ק״ס ר׳

ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם להפר בריתי אתם כי אני יי אלהיהם: השב שבותנו ורחמנו כמה שכתוב. ושב יי אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך יי אלהיך שמה: קבץ נדחינו כמה שכתוב. אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך יי אלהיך ומשם יקחך: מחה פשעינו כעב וכענן כמה שכתוב. מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך: מחה פשעינו למענך כאשר אמרת אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזכור: הלבן חטאינו כשלג וכצמר כמה שכתוב. לכו נא ונוכחה יאמר יי אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו אם יאדימו כתולע כצמר יהיו: זרוק עלינו מים טהורים וטהרנו כמה שכתוב. וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם: רחם עלינו ואל תשחיתנו כמה שכתוב. כי אל רחום יי אלהיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח את ברית אבותיך אשר נשבע להם: מול את לבבנו לאהבה את שמך כמה שכתוב. ומל יי אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את יי אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חייך: המצא לנו בבקשתנו כמה שכתוב. ובקשתם משם את יי אלהיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך: תביאנו אל הר קדשך ושמחנו בבית תפלתך כמה שכתוב. והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפלתי עולותיהם וזבחיהם לרצון על מזבחי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים:

שמע קולנו יי אלהינו חוס ורחם עלינו וקבל ברחמים

נישפזונגן זיי צו פר לענדן זיי צו פר שטערן מיין זיכרהייט מיט זיי ווארום איך בין זייער גאט. מעק אפ אונזרע זינד ווי איין וואלקן אזו ווי עס שטייט גישריבן איך האב אפ גימעקט וויא וואלקן דיינע עבירות אונ ווי אנעביל דיינע חטאים קעררדיך אום צו מיר ווארום איך האב דיך אויסגילייזט. מעק אויס אונזרע זינד פון במזיד ווי דו האסט גזאגט איך מעק אויס דיינע זינד פון במזיד פון מיין כבוד וועגן אונ דיינע עבירות פון בשוגג וועל איך אויך ניט דרמאנן. מאך וייס אונזרע חטאים אזו ווי אשניי אונ ווייסע וואל אזו ווי עס שטייט גישריבן גייט לאזן מיר זיך מתוכח זיין איינר מיט דעם אנדערן אזו זאגט גאט אויב אייערע זינד זיינן אזו ווי רויטע פאדים וועלן זיי וויים ווערן וויא אשניי אונ אויב די זינד וועלן זיין ווי קארמעזין וועלן זיי ווערן וויים אזו ווי ווייסע וואל. שפריינג אויף אונז ריינע וואסר אונ ריינינג אונז אזו ווי עס שטייט גישריבן אונ איך וועל שפריינגן אויף אייך ריינע וואסר וועט איר ריין ווערן פון אלע אייערע אומריינינקייט אונ פון אלע אייערע אומווירדיגקייט וועל איך ריינינגן אייך. דרבארעם דיך איבר אונז אונ פר דארב אונז ניט, אזו ווי עס שטייט גישריבן גאט ב״ה איז דרבארמיג ער וועט ניט לאזין דיר שלאף ווערין אונ ניט פר דארבן דיך אונ וועט ניט פר געסין דעם זיכרהייט פון די אבות וואס ער האט גישווארין צוא זיי. מל באשנייד אונזערע הערצר מען זאל ליב האבן דיין הייליגן נאמן אזו וויא עס שטייט גישריבן גאט ב״ה וועט באשניידין דיין הארץ אונ די הערצר פון דיינע קינדר כדי דו זאלסט ליב האבין דיין גאט מיט גאר דיין הארץ אונ זעלע דאמיט דו זאלסט לעבן. ווער גיפונן צו אונזר גיבעט ווי עס שטייט גישריבן אונ איר וועט זוכן פון דארטין אייער גאט אונ דו וועסט אים גיפינען אז דו וועסט אים פארשטן מיטן גאנצין הארצין אונ מיט דעם גאנצין נפש. דו זאלסט ברייגען אונז צו דיין הייליגין בארג אונ דו זאלסט אונז דר פרייען אין דעם הויז וואו די תפלות גייען ארויף אזו וויא עס שטייט גישריבן איך וועל ברייגגן זיי צו מיין הייליגן בארג אונ וועל דר פרייען זייא אין בית המקדש, זייערע קרבנות וועלין זיין צוא באווילינונג אויף דעם מזבח ווארום מיין הויז וועט אנגירופין ווערין בית תפלה צו אלע פעלקער:

וברצון את תפלתנו: השיבנו יי אליך ונשובה חדש ימינו כקדם: אמרינו האזינה יי בינה הגיגנו: יהיו לרצון אמרי פינו והגיון לבנו לפניך יי צורנו וגואלנו: אל תשליכנו מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממנו: אל תשליכנו לעת זקנה ככלות כחנו אל תעזבנו: אל תעזבנו יי אלהינו אל תרחק ממנו: עשה עמנו אות לטובה ויראו שונאינו ויבשו כי אתה יי עזרתנו ונחמתנו: כי לך יי הוחלנו אתה תענה אדני אלהינו:

אלהינו ואלהי אבותינו תבא לפניך תפלתנו. ואל תתעלם מתחנתנו. שאין אנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו אבל אנחנו ואבותינו חטאנו:

אשמנו. בגדנו. גזלנו. דברנו דפי: העוינו. והרשענו. זדנו. חמסנו. טפלנו שקר: יעצנו רע. כזבנו. לצנו. מרדנו. נאצנו. סררנו. עוינו. פשענו. צררנו. קשינו ערף: רשענו. שחתנו. תעבנו. תעינו. תעתענו: סרנו ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו. ואתה צדיק על כל הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו:

הרשענו ופשענו לכן לא נושענו ותן בלבנו לעזוב דרך רשע וחיש לנו ישע ככתוב על יד נביאך יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו וישוב אל יי וירחמהו ואל אלהינו כי ירבה לסלוח:

משיח צדקך אמר לפניך שגיאות מי יבין מנסתרות נקני: נקנו יי אלהינו מכל פשעינו וטהרנו מכל טמאותינו וזרוק עלינו מים טהורים וטהרנו

שמע קולנו הער צו אונזר קול דוא אונזר גאט דר בארעם דיך איבר אונז אונ זיי מקבל מיט רחמים אונ מיט רצון אונזרע תפלות: השיבנו קער אונז אום גאט ב"ה צו דיר וועלין מיר זיך אומקערין צו דיר. באניי אונזערע טעג אזו וויא פון לאנג איז גיוועזן. אונזרע רייד פר נעם פר שטייא אונזרע רייד. עס זאל זיין צו רצון די רייד פון אונזער מויל אונ די מחשבה פון אונזער הארץ פר דיר גאט ברוך הוא אונזער באשעפער אונ אונזער אויסלייזר: אל תשליכנו רבש"ע דו זאלסט ניט אוועק ווארפין אונז פון פר דיר אונ דיין היילינן רוח זאלסטו ניט אוועק נעמן פון אונז. דו זאלסט ניט אוועק ווארפין אונז אויף דר עלטר. אז אונזר כח נייט אויס זאלסטו אונז ניט פר לאזן. דו גאט ב"ה זאלסט ניט פר לאזן אונז אונ זאלסט זיך ניט דר ווייטערין פון אונז. טוא מיט אונז אצייכן צו גוטין וועלן זיי וויסן אז דו האסט אונז מוחל גיוועזן די עבירות ווארום דוא גאט האסט שוין פיל מאל אונז גיהאלפן אונ גיטרייסט. ווארום צו דיר גאט האבין מיר גיהאפט אונ דוא ענטפערסט אונז גאט אונזער גאט:

הרשענו ופשענו מיר האבין גישולדיגט אונ גיזינדיגט דרום זיינן מיר ניט גיווארין גיהאלפין. גיב אין אונזר הארץ צו פר לאזין דעם בייזין וועג אונ איל צו אונז הילף וויא עס איז גישריבין דורך דיין נביא ישעיהו ער זאל פר לאזין דער רשע זיין בייזין וועג אונ דער אומרעכטער מענש זיינע בייזע גידאנקען. ער זאל תשובה טאן צוא גאט וועט ער אים דר בארימען, אונ צו גאט דען ער טערט צו מוחל זיין דיא זינד:

משיח צדקך דוד דר גיזאלבטער מלך האט גזאגט פר דיר. די עבירות פון בשוגג ווער קאן זיי וויסן אונ פארשטיין, פון פר בארגענע עבירות וואס איך ווייס גאר ניט אויב איך האב גיזינדיגט מאך מיך ריין. מאך אונז ריין אונזר גאט פון אלע אונזרע זינד אונ זאיי אונז

סק"ש ר' מטהר

ככתוב על יד נביאך וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם: עמך ונחלתך רעבי טובך צמאי חסדך תאבי ישעך יכירו וידעו כי ליי אלהינו הרחמים והסליחות:

אל רחום שמך. אל חנון שמך. בנו נקרא שמך. יי עשה למען שמך: עשה למען אמתך. עשה למען בריתך. עשה למען גדלך ותפארתך. עשה למען דתך. עשה למען הודך. עשה למען ועודך. עשה למען זכרך. עשה למען חסדך. עשה למען טובך. עשה למען יחודך. עשה למען כבודך. עשה למען למודך. עשה למען מלכותך. עשה למען נצחך. עשה למען סודך. עשה למען עזך. עשה למען פארך. עשה למען צדקתך. עשה למען קדשתך. עשה למען רחמיך הרבים. עשה למען שכינתך. עשה למען תהלתך. עשה למען אוהביך שוכני עפר. עשה למען אברהם יצחק ויעקב. עשה למען משה ואהרן. עשה למען דוד ושלמה. עשה למען ירושלים עיר קדשך. עשה למען ציון משכן כבודך. עשה למען שממות היכלך. עשה למען הריסות מזבחך. עשה למען הרוגים על שם קדשך. עשה למען טבוחים על יחודך. עשה למען באי באש ובמים על קדוש שמך. עשה למען יונקי שדים שלא חטאו. עשה למען גמולי חלב שלא פשעו. עשה למען תינוקות של בית רבן. עשה למענך אם לא למעננו. עשה למענך והושיענו:

מטהר פון אונזרע טומאות. אונ שפריינג אויף אונז ריינע וואסר אונ זיי אונז מטהר. ווי דו האסט געשריבן דורך דיינע נביאים איך וועל שפריינגען אויף אייך ריינע וואסר אונ וועל ריינגען אייך וועט איהר זיין ווערין פון אלע אייערע אומריינקייט אונ פון אלע אייערע אומווירדיגקייט וועל איך ריינגען אייך. דיין פאלק אונ דיין נחלה וואס זיי זיינען הונגעריג צו דיין גוטס זיי זיינען דארשטיג צו דיינע חסדים זיי גילוסטין צו דיין הילף זאלן זיי דער קענען אונ זאלין וויסן אז צוא גאט אונזער גאט איז דיא רחמים מיט דעם פאר געבונג:

אל רחום גאט דער בארמיגר איז דיין נאמן. גאט דייט זעליגר איז דיין נאמן. אין אונז ווערט גירופן דיין נאמן. גאט ב״ה טוא אונזר גיבעט וועגין דיין היילגן נאמן. טוא פון וועגין דיין אמת טוא פון וועגן דיין זיכערהייט דו זאלסט טאן פון וועגן דיין אכפערקייט אונ דיין שיינהייט. דו זאלסט טאן פון וועגן דיין תורה. טוא פון וועגן דיין לויב. טוא פון וועגן דיין בית המקדש וואס דו פלעגסט דיך באציינן צו די ישראל דרינן. טו פון וועגן דיין גידעכעניש. טוא פון וועגן דיין חסד. טוא פון וועגן דיין גוטקייט. טוא פון וועגין דיין איינציגקייט. טוא פון וועגן דיין כבוד. טוא פון וועגן די וואס זיצין אונ לערנן דיין תורה. טוא פון וועגין דיין קיניגרייך. טוא פון וועגן דיין היילגן נאמן וואס ער איז לנצח נצחים. טוא פון וועגן דיינע פארבארגענע צדיקים וואס עס שטייט אויף זיי סוד ה׳ ליראיו. טו פון וועגן דיין תורה. טו פון וועגן דיינע ישראל וואס עס שטייט אויף זיי ישראל אשר בך אתפאר. טו פון וועגן דיינע צדקות. טו פון וועגן דיין היילגקייט. טוא פון וועגן דיין לויב. טוא פון וועגן דיינע ליבע צדיקים וואס זייא רוען שוין אין דר ערד. טוא פון וועגן אברהם יצחק ויעקב. טו פון וועגין משה רבנו מיט אהרן. טוא פון וועגן דוד מיט זיין זון שלמה. טוא פון וועגן דיין היילגע שטאט ירושלים. טוא פון וועגן ציון דאס רואונג פון דיין כבוד. טו פון וועגן דיין היכל וואס ער איז פר וויסט. טוא פון וועגן דיין מזבח וואס ער איז צו בראכן. טו פון וועגן די וואס זיינן גיהרגת גיווארן איבר דיין היילגן נאמן בשעת חורבן בית המקדש. טוא פון וועגין די וואס זיינען גישעכט גיווארן איבר דיין איינציגין נאמן. טוא פון וועגין די וואס זיינן גיקומען אין פייער אונ אין וואסר זיי זאלן היילגן דיין נאמן. טוא פון וועגן די זייגענדיגע קינדער וואס זייא האבן ניט גיזינדיגט. טו פון וועגן די קינדער וואס מען האט זיי אנטוואוינט וואס זיי זינדיגן ניט במזיד. טו פון וועגן די גרעסערע קינדר וואס זיי גייען צום מלמד אונ דאס קול פון זייער לערנן שפאלט אלע הימלן. טו פון דיינט וועגן אז ניט פון אונזערט וועגן. טו פון דיינט וועגן אונ העלף אונז שוין:

ענינו

סקב״פ ר׳

עננו יי עננו. עננו אלהינו עננו. עננו אבינו עננו. עננו בוראנו עננו. עננו גואלנו עננו. עננו דורשנו עננו. עננו האל הנאמן עננו: עננו ותיק וחסיד עננו. עננו זך וישר עננו. עננו חי וקים עננו: עננו טוב ומטיב עננו. עננו יודע יצר עננו. עננו כובש כעסים עננו. עננו לובש צדקות עננו. עננו מלך מלכי המלכים עננו: עננו נורא ונשגב עננו. עננו סולח ומוחל עננו. עננו עונה בעת צרה עננו. עננו פודה ומציל עננו. עננו צדיק וישר עננו: עננו קרוב לקוראיו עננו. עננו קשה לכעוס עננו. עננו רך לרצות עננו. עננו רחום וחנון עננו: עננו שומע אל אביונים עננו. עננו תומך תמימים עננו. עננו אלהי אבותינו עננו. עננו אלהי אברהם עננו. עננו פחד יצחק עננו. עננו אביר יעקב עננו. עננו עזרת השבטים עננו. עננו משגב אמהות עננו. עננו עונה בעת רצון עננו. עננו אבי יתומים עננו. עננו דין אלמנות עננו:

מי שענה לאברהם אבינו בהר המוריה הוא יעננו: מי שענה ליצחק בנו כשנעקד על גב המזבח הוא יעננו: מי שענה ליעקב בבית אל הוא יעננו: מי שענה ליוסף בבית האסורים הוא יעננו: מי שענה לאבותינו על ים סוף הוא יעננו: מי שענה למשה בחורב הוא יעננו: מי שענה לאהרן במחתה הוא יעננו: מי שענה לפינחס בקומו מתוך העדה הוא יעננו: מי שענה ליהושע בגלגל הוא יעננו: מי שענה לשמואל במצפה הוא יעננו: מי שענה לדוד ושלמה בנו בירושלים הוא יעננו: מי שענה לאליהו בהר הכרמל הוא יעננו: מי שענה לאלישע ביריחו הוא יעננו: מי שענה ליונה במעי הדגה הוא יעננו: מי שענה לחזקיהו מלך יהודה בחליו הוא יעננו: מי שענה לחנניה מישאל ועזריה בתוך כבשן האש הוא יעננו: מי שענה לדניאל בגוב האריות הוא יעננו: מי שענה למרדכי ואסתר בשושן הבירה הוא יעננו: מי שענה לעזרא בגולה הוא יעננו: מי שענה לכל הצדיקים והחסידים והתמימים והישרים הוא יעננו:

עננו ענטפר אונז גאט אונזר גאט ענטפר אונז אונזר פאטר ענטפר אונז אונזר באשעפר ענטפר אונז אונזר דר לייזער ענטפר אונז אונזר פארשטר ענטפר אונז באגלויבטער גאט ענטפר אונז אונזר פרומר אונ חסיד ענטפער אונז. ענטפער אונז ריינער אונ רעכט פארטיגר ענטפר אונז. לעבדיגר גאט באשטעטיגר גאט ענטפר אונז. ענטפר אונז גוטר אונ באגיטיגר ענטפר אונז. ענטפר אונז דו גאט וואס דו ווייסט די גידאנקן ענטפר אונז. ענטפר אונז גאט וואס דוא האלסט איין דעם צארין ענטפער אונז. דער וואס איז אן גיקלייד מיט גרעכטיקייט ענטפר אונז. מלך איבר אלע קיניגן ענטפר אונז. פארכטגר אונ שטארקר ענטפר אונז. דו וואס פר גיבשט די עבירות ענטפר אונז דר וואס ענטפרט תמיד אין דער צייט פון איין צרה ענטפר אונז אויסלייזר אונ איז מציל ענטפר אונז גאט וואס דו ווערסט אן גירופין צדיק וישר ענטפר אונז גאט וואס דו ביסט נאהינט צו די וואס זיי רופן דיך ענטפר אונז. דר בארמיגר גאט אונ לייט זעליגר ענטפר אונז דר דא הערט צו די אביונים ענטפער אונז דר דא לעהנט אונטר די פרומע לייט ענטפר אונז דר גאט פון אונזערע עלטערין ענטפער אונז גאט פון אברהם ענטפר אונז. גאט וואס אונזר פאטער יצחק האט זיך גיפארכטין פר אים ענטפר אונז. גאט דר וואס האט גישטארקט אונזר פאטר יעקב ענטפר אונז. גאט דער באשיצר פון אונזערע מוטערס ענטפר אונז. גאט וואס דוא ביסט גיוועזן דיא הילף פון דיא שבטים אין זייערע מלחמות ענטפר אונז. גאט וואס דוא ביסט שווער צו דער צערנען דיך ענטפר אונז גאט וואס דו ביסט ווייך צום איבער בעטין ענטפר אונז וואס דו ענטפערשט תמיד אין דער צייט פון רצון ענטפער אונז דוא ביסט איין פאטער פון יתומים ענטפער אונז. ענטפער אונז דוא ביסט דין אלמנות ענטפער אונז:

רחמנא דעני לעניי ענינן. רחמנא דעני לתבירי לבא ענינן רחמנא דעני למכיכי רוחא ענינן. רחמנא ענינן. רחמנא חוס. רחמנא פרוק. רחמנא שזיב. רחמנא רחם עלן. השתא בעגלא ובזמן קריב:

~~~~~~~~~~~~

סליחות לחמישי

מען זאגט סלח לנו אבינו ביז לכל קוראיך אונ דר נאך הייבט מען אן דא, אונ אזו אין יעדער תענית צבור:

האזינה יי תפלתנו והקשיבה לקול תחנונותינו: הקשיבה לקול שועתנו מלכנו ואלהינו כי אליך נתפלל: שמע יי וחננו יי היה עוזר לנו: כרחם אב וכו'

סליחה מיוסד ע"פ תשר"ק אלהינו ואלהי אבותינו ובסוף חתום שם המחבר מאיר חזק

תענית צבור קבעו תבוע צרכים. שוב עדיך חפש ולחקור דרכים. רך לרצות בשלש עשרה ערכים. קשה לכעוס תת לאפים ארכים: צדדיך מקשטים עדים בלי תפשיט. פאר הרחמים והסליחות הוד תכשיט. ערך שועתנו לך לבד נושיט. סדר חיים ופרנסה ליצורים תושיט: נסתמה הבירה ונתרוקן טוהר השלחן. מזין ומניח סתר מעבודת פלחן. לשפיכת הנפש חשוב כבשית זלחן. כמעטר ומשביע גואל ורופא וסלחן: יאות לך יען ממנתך נשנסת. טוב רוחך היות נזונת ומתפרנסת. חלף שואלת קובלת ומתגוססת. זכר דאגותיה לפניך משיחה ומכנסת: ואליך היא נשויה ובך חסיה. הווחיה העבר מי כמוך חסין יה. דרך אמנותך בחלקך לגיונך אפסניא. גמול חסד לעלובה הלזו אכסניא: בקיאים ומישבים לרצותך בדברים ערבים. אפסו פסו בכחם קטגור מערבבים. מאהבי לאביהם שבשמים זריזים ומערבבים. יראיו נדברים דתו

מען זאגט סלח לנו, אל ארך אפים, ביז לכל קוראיך:

האזינה ה' הער צו גאט אונזר תפלה פר נעם אונזר גבעט אונ אונזר גישרייא אונזער מלך הקב"ה צו דיר טוען מיר בעטן. הער אונז צו אונ לייטזעליג אונז זיי אהעלפר צו אונז: תענית צבור איין פאסט טאג האבן זיי גיזעצט דאס קהל צו באגערן אירע באדערפנש. צו ווידר קערן צו דיר צו פארשטן אירע וועגן. דו ביסט דר דא איז וייך צו באווילינן מיט דרייצעהן אן ריכטונג אונ זיטין, דר דא איז הארט אונ שווער צו דר צערנן צו געבין ווארטונג צו צערנן. דיינע זייטין די גיצירטע אירע צירונג זאלסטו ניט אפציהען. די שיינהייט פון דר בארימקייט אונ די פר געבונג דאס איז דיא שיינע צירונג מיט די קרוין דיא אלע הייפשע פון לויב אונ בעטן זאלסטו דיך ציהן. די ארדנונג פון דאס לעבין אונ שפייז זאלסטו געבן צו די בשעפנש ווס דו האסט בשאפן פון דיינט וועגן צו לויבן דיך. זיא איז וואריז פר שטאפט אונ וויסט די הויפט שטאט ירושלים אונ דער בית המקדש אונ איז גיווארן אויס גילערט די ריינקייט פון דעם טיש דר דא אפפער שטול דר דא ווערט גישפייזט פון די קרבנות אונ דר דא מאכט פר רוקין אונ פר געבן די זינד איז ווארין צו בראכן פון צוא דינען דרויף דעם דינסט. צו דאס פר נאסנע לייב מיט תפלה זאלסטו רעכנן אז דר רינן פון מזבח דס דא איז גירונן אין דעם ברונן וואס הייסט שיתין אונ זיי צו אונז איין קריינר אונ זעטר אונ איין דר לייזר אונ היילר אונ איין פרגעבר. עס איז צימליך צו דיר אן צו נעמן אונזר תפלה ווס ווערט גינורט פון די ישראל די דא איז דיין נאב. פון דיין גוטן ווילן זאלן זיי ווערן גישפייזט אונ דר נערט ווערן דר ווייל זיי בעטן צו דיר אונ קלאגן אונ שרייען הויך. דאס גידעכעניש פון אירע זארג טוען זיי פר דיר ביידן אונ פר דיר זאגין אונ פר בארגין אונ צו דיר איז זיא גהויבן אונ אין דיר טוט זיא בשיצן. ברוך אונ בייזע גישעכעניש מאך איבר פארן דען ווער איז אז דו אזו איין שטארקר גאט. אין דיין טיילין דאס שפייז אז דו זעטיגסט פון דיין האנט ווערק איז פיל פר נעלט גינאד די דא ווערן בקי אונ די דא ווערן שטיל אונ רוען אירען זינן צו קענן באווילינן דיך מיט זיסע רייד. די זיינן צו גענצט די דא קענן פר טיידין מיט איר
~~~~~~~~~~~~

שחרים וערבים: הקדשנו צום עוללים חקני אספות. ישרנו רנה ותפלה ושקדנו ספות. חשוך למטה מעון ושלומנו תשפות. זקוף דל מעפר ואביון מאשפות: בתור המעלה ובמדות הגונות תרומות. ערבתנו שים לטוב יושב מרומות. ובמקוה טוהר תדיח קלות ורמות. מצא תפלתנו חסד לאדרך רוממות: אל מלך וכו׳

הושיעה יי כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם: כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא: הושע יי את עמך את שארית ישראל: ישראל נושע ביי תשועת עולמים: כרחם אב וכו׳

סליחה מיוסד ע״פ א״ב אלהינו ואלהי אבותינו

אנשי אמנה אבדו. באים בכח מעשיהם. גבורים לעמוד בפרץ. דוחים את הגזרות. היו לנו לחומה. ולמחסה ביום זעם. זועכים אף בלחשם. חמה עוצרים בשועם. טרם קראוך עניתם. יודעים לעתר ולרצך. כאב רחמת למענם. לא השיבות פניהם ריקם. מרוב עונינו אבדנום. נאספו מנו בחטאינו. סעו המה למנוחות. עזבו אותנו לאנחות. פסו גודרי פרץ. צמתו משיבי חמה. קמי בפרץ אין. ראוים לרצותך בעתר: שטטנו בארבע פנות. תרופה לא מצאנו. שבנו אליך בבושת פנים. לשחרך אל בעת צרותינו: אל מלך ויעבור וכו׳

פזמן שם המחבר שפטיה

ישראל נושע ביי תשועת עולמים. גם היום יושעו מפיך

קראפט דעם הינדערער. צו מאכן ליב מיך צו מיין פאטר דר דא איז אין הימל פרישטין זיי זיך פריא אונ שפעטין זיך אין אבינט זייניע פארכטר די דא ריידן זיין תורה מארגינס אונ אבינט מיר האבין גיהיילגט איין פאסט טאג יונגע אונ אלטע מיט אנגדער מיט רעכט פארטיגע ליב גיזאנג אונ גיבעט. מיר קלאפן אין די ביי שטידלען פון דר שול פר מייד די ישראל די דא זיינן אונטן אונ שפל פון זינד אונ אונזר פריד זאלסטו מערין, ריכט אויף דעם ארימאן פון דער ערד אונ דעם נויט באדרפטיגין פון מיסטין אין דר מעלה אונ אין אזעלכע מעלות אונ זיטין דיא דא זיינען אפ גישיידנע אונ בעסר אז אנדערע מעלות זאלסטו אונז אויף ברייננן אונזער באנער אונ פר זיכערונג טוא צו נוטין דו זיצער דאס הימעלש אונ אין דאס קוואל דיין ריינען זאלסטו שויינקען דיא גרינגע זינד אונ גרויסע הויבע זינד. אונזער תפלה זאל גיפינען גינאד צו שטארקין דיך מיט הויבקייט:

הושיעה ה׳ גאט העלף דען עס האט אויף גהערט דר חסיד דר וואס זאל באשיצן אויף אונז דען עס זיינן פר גאנגן די גיטרייע פון מענטשן. דען עס איז קיין מענטש גירעכט אויף דר ערד דאס ער זאל גוטס טאן אונ זאל ניט דרינגען פעלן. גאט העלף דיין פאלק די איבער בלייבונג פון ישראל ווערט גיהאלפין מיט גאטס הילף איין אייביג הילף:

אנשי אמנה די ווארהאפטיגע לייט זיינן פר לארן זיי פלעגן צו קומן מיט דעם כח פון זייערע גוטע מעשים. זיי זיינן גיוועזן שטארק צו שטיין פר דעם בראך. זיי זיינען אונז גיוועזן ווי איין מויער אונ איין באשיצונג אין טאג פון צארן. זיי האבן פר שניטין דעם צארן מיט זייער גיבעט אונ גרים צארן האבן זיי פר האלטן מיט זייער גישריי. איי זיי האבן גירופן צו דיר האסטו זיי גיענטפערט. זיי האבן גיוואוסט איבר צו בעטן אונ צו באווילינן דיך. אזו וויא איין פאטר האסטו דיך דר בארימט אום זייער זכות. דו האסט זייער פנים ניט אוועק גילאזן לער. דורך אונזערע פיל זינד האבן מיר זיי פר לארין אונ זיינן איין גיטאן גיווארין פון אונז דורך אונזערע חטאים. זיי האבן אוועק גיצויגין צו רוא אונז האבן זיי גילאזט צו זיפצן. זיי האבן זיך אויסגילאזן די וואס האבן פר צאמט דעם בראך אונ זיינן פר שניטין גיווארן דיא וואס האבן גישטילט דעם צארן. די וואס פלעגן ביישטיין פר דעם בראך אונ זיינן ראוי גיוועזן דיך איבער צו בעטן זיינן נישט דא. מיר זיינן פר שפרייט אין די פיר ווינקלן פון דר וועלט אונ קיין רפואה האבין מיר גיט גיפונען. מיר קערין זיך אום צוא דיר גאט מיט איין פאר שעמטין פנים צו פארשטין דיר גאט אין דעם טאג וואס מיר טוען תשובה:

ישראל סקמ״פ ר׳

שׁוֹכֵן מְרוֹמִים: כִּי אַתָּה רַב סְלִיחוֹת וּבַעַל הָרַחֲמִים:
שְׁעָרֶיךָ הֵם דּוֹפְקִים כַּעֲנִיִּים וָדַלִּים. צָקוּן לַחֲשָׁם קְשׁוֹב יָהּ
שׁוֹכֵן מְעָלִים. כי אתה: פְּחוּדִים הֵם מִכָּל צָרוֹת. מִמְּחָרְפֵיהֶם
וּמִלּוֹחֲצֵיהֶם. נָא אַל תַּעַזְבֵם יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם. כי אתה: טוֹבוֹתֶיךָ
יְקַדְּמוּ לָהֶם בְּיוֹם תּוֹכֵחָה. וּמִתּוֹךְ צָרָה הַמְצִיאֵם פְּדוּת וּרְוָחָה.
כי אתה: יִוָּשְׁעוּ לְעֵין כֹּל. וְאַל יִמְשְׁלוּ בָם רְשָׁעִים. כַּלֵּה שְׂעִיר
וַחוֹתְנוֹ. וְיַעֲלוּ לְצִיּוֹן מוֹשִׁיעִים. כי אתה: הַקְשִׁיבָה אָדוֹן
לְקוֹל שַׁוְעָתָם. וְלִמְכוֹן שִׁבְתְּךָ הַשָּׁמַיִם תַּעֲלֶה תְפִלָּתָם.
כִּי אַתָּה רַב סְלִיחוֹת וּבַעַל הָרַחֲמִים: אל מלך וכו'. זכור רחמיך וכו'

סליחות לשני תנינא

מען זאגט סלח לנו. אל ארך אפים ביז ורב חסד לכל קוראיך דער נאך הייבט מען אן דא:

אַל תִּקְצוֹף יְיָ עַד מְאֹד וְאַל לָעַד תִּזְכּוֹר עָוֹן. הֵן הַבֶּט נָא עַמְּךָ כֻלָּנוּ: הַעַל אֵלֶּה תִתְאַפַּק
יְיָ תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ עַד מְאֹד: שׁוּבָה יְיָ עַד מָתָי וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ: כרחם אב וכו'

סליחה מיוסד ע"פ א"ב — אלהינו ואלהי אבותינו — ובסוף חתום שם המחבר אמתי

אֲפָפוּנוּ מַיִם עַד נֶפֶשׁ. בָּאנוּ בְּעִמְקֵי מְצוּלָה. גַּלֵּי יָם עָבְרוּ עָלֵינוּ. דָּכְיוֹת
תְּהוֹם כִּסָּתְנוּ. הוֹדֵנוּ נֶהְפַּךְ לְמַשְׁחִית. וְעוֹד לֹא עָצַרְנוּ כֹחַ. זָלְעַפְנוּ
עַל חַטֹּאתֵינוּ. חוֹלַחַלְנוּ עַל רוֹב פְּשָׁעֵינוּ. טֻכַּסְנוּ עֵצָה מַה לַּעֲשׂוֹת. יוֹעֵץ בְּקִרְבֵּנוּ
אַיִן. כּוֹנַנּוּ בְּלֵב מַחֲשָׁבוֹת. לְמֵרָחוֹק שְׂאֵת דֵּעָה. מְסוֹרֶת בְּיָדֵינוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ.
נְאָקָה תְּשׁוּבָה וּצְדָקָה. סוֹתְרוֹת רוֹעַ גְּזֵרוֹת. עוֹד מֵעֲנוֹת עָם. פַּצְנוּ בְּהַסְכָּמָה

יִשְׂרָאֵל נושע די יִשְׂרָאֵל וָועלן גִיהָאלְפְן וֶוערן מִיט גָאט אַיין אֵייבִּיגֶע הִילְף. הַיינְט אויךְ זַייא
זָאלן גִיהָאלְפְן וֶוערְן פוּן דַיין זָאג וָואס דוּ רוּעֶסְט אִין הִימִיל. וָוארוּם דוּ בִּיסְט אַיין
גְרוֹיסֶער פַר גֶעבֶּר דִי זִינְד אוּנ אַיין בַּעַל הָרַחֲמִים. אִין דַיינֶע טוֹיזְנְט טוּעֶן זַיי קְלָאפִּין אַזוֹ ווִי
אָרִימֶע לַייט. דָאס גִיזוּנְג פוּן זַייעֶר גִיבֶּעט פָאר גֶעם גָאט וָואס רוּעֶט הֶעכֶער פוּן דִיא
אוֹיבֶּערְשְׁטֶע. מִיר בֶּעטִין דִיךְ פַר לָאז זַייא נִיט. גָאט פוּן זַייעֶרֶע עֶלְטֶערְן. דַיינֶע טוֹבוֹת זָאל
זַיי פֶּעדֶערְן אִין דֶעם טָאג פוּן שְׁטְרָאף. מַאךְ זַיי גִיפִינְעֶן אַיין הִילְף אוּנ עֶרְבְּרֵייטֶערוּנְג. זַייא
זָאלן גִיהָאלְפִן וֶוערן אוּנ זָאלְן אוֹיף גֵיין קַיין צִיוֹן דִי גִיהָאלְפֶענֶע יִשְׂרָאֵל. פַר נֶעם הֶער גָאט
צוּם קוֹל פוּן זַייעֶר גִישְׁרֵייא. אוּנ צוּ דַיין וואוֹינוּנְג דֶעם הִימִיל זָאל אוֹיף גֵיין זַייעֶר תְּפִלָּה.
וָוארוּם דוּא בִּיסְט רַב סְלִיחוֹת וּבַעַל הָרַחֲמִים:

אַל תקצוף דוּא גָאט מִיר בֶּעטִין דִיךְ זָאלְסְט נִיט זַייעֶר צֶארִינְעֶן נִיט אֵייבִּיג זָאלְסְטוּ גִידֵיינְקֶן
דִי זִינְד, וֶועה מִיר זַיינֶען אַלֶע דַיין פָאלְק. אוֹיבּ צוּ דֶעם ווילְסְטוּ דִיךְ אוֹיף הַאלְטִין אוּנ
שְׁוַויינְקֶן אוּנ לָאזִין זַיי פַּיינִיגִין. קֶער ווידֶער גָאט ווִי לַאנְג נָאךְ זָאל דָאס דוֹיעֶרִין אוּנ בַּאדֵיינְק
דִיךְ אוֹיף דַיינֶע קְנֶעכְט וָואס טוּעֶן דַיין רָצוֹן:

אֲפָפוּנוּ מים עד נפש עֶס הָאבִּין אוּנְז אַרוּם גִירִינְגִילְט דִיא וַואסֶערִין בִּיז צוּא דֶעם נֶפֶשׁ. דֶען
מִיר זַיינֶען דֶר צִיטֶערְט וֶועגִין אוּנְזֶערֶע חֲטָאִים אוּנ דֶער שְׁרֶאקִין אִיבֶּער אוּנְזֶערֶע
פְּשָׁעִים. מִיר הָאבִּין אַיין עֵצָה גִיקְלֶערְט וָואס צוּא טָאן אוּנ עֶס הָאט אוּנְז קֵיינֶער קַיין עֵצָה
צוּא גֶעבִּין. מִיר הָאבִּין אַלֶע גְלַייךְ אַיין דֵעָה אָפּ גִיקְלֶערְט צוּא פָאר לָאזִין זִיךְ אוֹיף גָאט
וָואס וַוייט אִין הִימִל זִיצְט. מִיר הָאבִּין אַיין קַבָּלָה פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערִין אַז שְׁרַייעֶן צוּא
גָאט תְּשׁוּבָה אוּנ צְדָקָה דָאס אִיז מְבַטֵּל דִיא שְׁלֶעכְטֶע גְזֵרוֹת וָואס עֶס וֶוערְט חַס וְשָׁלוֹם
אִין הִימִל גִגְזַר. נָאךְ הָאבִּין זַיי אָפּ גִישְׁמוּעֶסְט אוּנ מִיר זַיינֶען אַלֶע מוּסְכָּם גִיוָוארִין דֶעם

תענית — סליח"פ ר'

אתה. צום שני וחמישי ושני. קדוש אלי ישקיף. רחמיו לקדם לרוגז. שדי עשינו את שלנו. תקיף עשה את שלך. אל תשב עמנו בדין. מדבר ומחרב ומרעב מלטנו. תיקר נפשנו בעיניך. יה סלח לנו מחל לנו כפר לנו. כיום רדתך בענן: אל מלך וכו'

האזינה יי תפלתנו והקשיבה בקול תחנונותינו: שמע יי קולנו נקרא חננו ועננו: שמעה יי צדק הקשיבה רנתנו האזינה תפלתנו: שמע יי וחננו יי היה עוזר לנו: כרחם אב וכו'

סליחה ע"פ א"ב כפול — אלהינו ואלהי אבותינו — ושם המחבר ר' מאיר בר יצחק

אזון תחן והסכת עתירה. אף הפר ושכך עברה. באי לחלותך בנפש מרה. בשמך הגדול ימצאו עזרה: געית גאנחים ענותם חזה. גחינת קומתם נא אל תבזה. דרוש עלבונם מצר ובוזה. דרוך פורה ונצחם יזה: הלא אתה היית והנך. היו תהיה בהדר גאונך. ונמת יכון זרע אמוניך. והנם כלים מתגרת חרונך: זועמו בעוים וממאוים נסחו. זורו באפסים ולא נחו. חבלה רוחם ולעפר שחו. חרשו חורשים ומעגית המתיחו: טבעו בבוץ ואין פוצה. טורפיהם שלו מקצה אל קצה. יום יום לוחצם מנצה. יד פורשים מלחץ ליצא: כלו חייהם ביגון ואנחה. כושל רבה וערבה שמחה. לישע חוכים והגה צוחה. לבטום קמים וכרו שוחה: מערימים סוד ממך להדיחם. מכבידים עול להכשיל כחם. נואקים אליך בהתעטף רוחם. נחת למצוא מכובד טרחם: שיח צקים במעמד צפוף. סליחה מבקשים בקדקוד כפוף. עושקיהם יקניאום ונתנום לשסוף. עועים ימסכו ויהיו לספוף: פדה דבקיך מחרץ וכלוי. פלטם מצורר ותנם לעלוי. צוה ישועות משחריך בחלוי. צור עולמים הושיענו בגלוי: קנא ונוקם קנא לשמך. קצץ עלם מצואר עמך. ראה עמלנו ושוב מזעמך. ריבה ריבנו מעם

תענית פון שני וחמישי ושני צו האלטן טאמר וועט דר היילגר גאט וועהן צו פערגעבן זיין רחמנות פר דעם צארין וואס איז חס ושלום נגזר געוואָרין. שדי עשינו את שלנו הער צוא גאט מיר טוען וואס צו אונז געהער טוא דוא שטארקר גאט וואס צו דיר געהער. זאלסט מיט אונז ניט נוהג זיין דעם דין נאך אונזרע מעשים נאך. פון דבר חרב ורעב מאך אונז אנטרינן. אונזר נפש זאל ביי דיר טייער זיין. גאט זיי אונז מוחל אונזערע עברות אזו ווי אין די צייטין פון משה רבינו אז ער האט מתפלל גוועזן אויף עון העגל האסטו אראפ גינידערט מיט דעם וואלקן און האסט אים גזאגט אז דו ביסט זיי מוחל אזו זאלסטו היינט אונז אויך מוחל זיין:

האזינה ה' הער צו גאט אונזר תפלה און פר נעם אונזר גיבעט. הער צו גאט אונזער קול וואס מיר רופן צו דיר און לייטזעליג אונז און ענטפער אונז. הער צו גאט דאס גירעכטיקייט פאר געם אונזער גיזאנג. הער צו גאט און לייטזעליג אונז דו גאט זיי אונז איין העלפער:

אזון תחן פר נעם און הער צו דאס גיבעט פון אונז. דעם צארן פר שטער און שטיל דעם גרים צארן. די וואס קומן בעטן דיך מיט אביטר לייב, אין דיין גרויסן נאמן זאלן זיי גיפינן איין הילף. דאס גישריי פון די וואס זיפצן זאלסטו הערן און זאלסט ניט מבזה זיין וואס זיי בייגן איין זייער הויך. פר וואר דו ביסט גיוועזן און ביסט היינט אויך. דוא ביסט תמיד אין דעם שיינקייט פון דיין הערשאפט. און האסט גיזאגט זאלין אן גיברייט זיין די קינדר פון אברהם יצחק ויעקב. זיי האבן דר צארינט מיט זייער פר קרימונג און פון זייער גילוסטיקייט זיינן זיי פר רוקט גיוואָרן. זיי זיינן צו שפרייט אין די עקין פון דער וועלט. זיי שטעלין זיך תפלה טאן מיט איין גיבויגענע קעפ. זיי בעטן פון דיר פאר גיב מיט איין גיבויגענעם קאפ און אקין. העלף דיינע באהעפטיגע פון פאר שניידונג און פר דארבונג. גיבוט די הילף פון די וואס בעטן דיך מיט ציטערניש. באשעפר פון דר וועלט העלף אונז עם זאל אנטפלעקט

סקצ"ש ר' — ווערין

חרמה: שכינתך השב לחיק ארמוני. שאנן הושב לויי וכהני. תטה אזנך לקול
תחנוני. תרצני בקראי יי יי: אל מלך ויעבור

פזמון שם המחבר בראשי תיבות אמתי

יי יי אל רחום וחנון. ארך אפים. ורב חסד. ואמת. נצר
חסד לאלפים. נשא עון. ופשע. וחטאה. ונקה. וסלחת
לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: אזכרה אלהים ואהמיה.
בראותי כל עיר על תלה בנויה. ועיר האלהים משפלת
עד שאול תחתיה. ובכל זאת אנו ליה ועינינו ליה. יי: מדת
הרחמים עלינו התגלגלי. ולפני קונך תחנתנו הפילי. ובעד
עמך רחמים שאלי. כי כל לבב דוי וכל ראש לחלי.
יי: תמכתי יתדותי בשלש עשרה תבות. ובשערי דמעות
כי לא נשלבות. לכן שפכתי שיח פני בוחן לבות. בטוח
אני באלה ובזכות שלשת אבות. יי: יהי רצון מלפניך
שומע קול בכיות. שתשים דמעותינו בנאדך להיות.
ותצילנו מכל גזרות אכזריות. כי לך לבד עינינו תלויות.

יי יי: אל מלך וכו'. זכור רחמיך וכו'

סליחות לעשרה בטבת

סע זאגט סלח לנו. אל ארך אפים ביז ורב חסד לכל קוראיך דער נאך הייבט מען אן דא:

כי עם יי החסד והרבה עמו פדות: פדה אלהים את ישראל מכל צרותיו: והוא יפדה
את ישראל מכל עונותיו: פודה יי נפש עבדיו ולא יאשמו כל החוסים בו: כרחם אב

הערין דיין הילף. דוא זאלסט גיינען דיין אויער צוא מיין גיבעט. דוא זאלסט באוויליגן
זיך אז איך רוף אן גאט:

יי יי אל גאט איז איין גאט איין דר בארמיגר אונ איין לייטזעליגר אונ דר לייגגערטדעם צארן.
אונ טוט פיל חסד מיט אמת. אונ טוט חסד צו צוויי טויזנט דורות אונ פר טראגט דיא
עבירות וואס מען טוט במזיד אונ בשוגג אונ רייניגט מיט יסורים דיא וואס טוען צוא אים
תשובה. אונ דו זאלסט פר געבן צו אונזרע עבירות סיי במזיד אדער בשוגג אונ זאלסט אונז
מאכן ארבין ארץ ישראל: ליבער גאט איך טוא גידיינקן אונ ברומען אז איך זעה אז גאטס
שטאט ירושלים איז גינידערט ביז צום אונטערשטן גרוב. האטשע עס איז אזו זיינן מיר צו
גאט אונ אונזרע אויגן צו גאט: דו מדה פון דר בארימקייט זאלסט אויף אונז זיך קייקלן,
אונ פר דיין באשעפר אונזר גיבעט וואלף. אונ פאר דיין פאלק בעט רחמים. ווארום אלע
הערצר טוען וויא אונ אלע קעפ זיינן קראנק דאס מיינט מען מיר זיינן זינדיג אונ שלעכט:
איך האב אונטר גילעהנט מיינע געגיל דאס מיינט מען מיר פר לאזין זיך אויף די דרייצעה
מדות אז מען זאגט זיי מיט כונה גייען זיי ניט ליידיג צוריק. אונ די טויערן פון טרערן זיינן
ניט ווארין פר שלאסין. דריבער פאר גיס איך מיינע תפלות פאר גאט וואס ער פרובט דיא
הערצר. איך בין פר זיכערט אין די דרייצעהן מדות אונ אין זכות פון אונזערע דריי אבות:
עס זאל זיין דר רצון פון פר דיר וואס דוא הערסט צו דאס קול פון גיוויין. דוא זאלסט טאן
אונזרע טרערין אין דיין לאגיל עס זאל זיין צו איין גידעכעניש אונ זאלסט אונז מציל זיין פון
אלע גזירות. ווארום נאר צו דיר אליין הייגגען אונזערע אויגן:

סליחה מיוסד ע"פ א"ב — אלהינו ואלהי אבותינו — ובסוף חתום שם המחבר יוסף

אזכרה מצוק אשר קראני. בשלשה מכות בחדש הזה הכני. גרעני הניאני הדאני. אך עתה הלאני: דעכני בשמונה בו שמאלית וימנית. הלא שלשתן קבעתי תענית. ומלך יון אנסני לכתוב דת יונית. על גבי חרשו חורשים האריכו מענית: זועמתי בתשעה בו בכלמה וחפר. חשך מעלי מעיל הוד וצפר. טרוף טורף בו הנותן אמרי שפר. הוא עזרא הסופר: יום עשירי צוה בן בוזי החוזה. כתב לך בספר המחזה. לזכרון לעם נמס ונבזה. את עצם היום הזה: מנין סדר חדשים כעשרה בו העיר. נהי ויליל כמו פי אפעיר. סדר פורעניות בתוך לבבי יבעיר. בבא אלי הפליט לאמר הכתה העיר: על אלה על פני אבק זריתי. פצתי על ארבעתן לוחץ בלבבי יריתי. צרות על אלה קבר לי כריתי. צדיק הוא יי כי פיהו מריתי: קראתי שמך מתנחם על רעתי. ראה עניי ושמע קול פגיעתי. שמע תחנתי חיש נא ישועתי. אל תעלם אזנך לרוחתי לשועתי: ירח טבת מאד לקיתי בו. ונשתנו עלי סדרי נתיבו. סררתי פשעתי יגלה לי טובו. האומר לים עד פה תבא: אל מלך יושב

אלהים באו גוים בנחלתך טמאו את היכל קדשך שמו את ירושלם לעיים: אלהים זדים קמו עלינו ועדת עריצים בקשו נפשנו ולא שמוך לנגדם: כרחם אב וכו'

כי עם ה' מיט גאט איז גינאד אונ פיל דר ליזונג. בעטין מיר דיך ליז אוים דיא ישראל פון אלע זינד. אונ ער זאל אוים ליזין די ישראל פון אלע זיינע זינד. גאט לייזט אוים דאס נפש פון זיינע קנעכט אונ זיי ווערין ניט פאר שולדיגט דיא וואס באשיצין זיך אין אים:

אזכרה מצוק איך גידיינק דאס באצווינגנש וואס מיך האט גיטראפן. אין דם חודש האט ער מיך דריי מכות גישלאגין. ער האט מיך פאר שגיטין אונ פאר ווערט אונ צו בראכין. ער האט מיך פאר לאשין אכט טעג אין טבת. איך האב אויף זיא דרייא תענית גיזעצט. איך בין גיצארינט גיווארין ניין טעג אין טבת מיט שאנד אונ פאר שעמונג. עס איז פאר מיטין גיווארין פון מיר דאס שיין העמדיל פון דעם כהן גדול וואס איז גיוועזן ליכטיג ווי דער מארגין שטערין. ער איז פאר צוקט גיווארין אין דעם טאג וואס האט שיינע רייד גירעט דאס איז עזרא הסופר. דעם צעהנטין טאג אין טבת איז גיבאטין גיווארין דר נביא יחזקאל בן בוזי אין דער נבואה מיט דעם לשון שרייב דיר אן אין ספר פון נבואות פאר איין זכרון צו דעם אוים ווירדיגין אונ פאר שעמט פאלק דעם היינטיגין טאג. אונ דר צאל פון חדשים איז דאס גיוועזן דער צעהנטר חודש דאס איז טבת וואס אין אים האט ער דר ווערקט קלאג אונ יאמער וואס איך וויל מיט מיין מויל עפענן. דער סדר פון די פורעניות טוט אין מיין הארץ ברענן אין דעם טאג וואס איז מיר איין בשורה אן גיקומען דורך דעם אנטלייפער אז די שטאט איז גשלאגין גיווארין. אויף די זאכין האב איך שטויב אויף מיין פנים פאר שפרייט. איך זאג אויף די זאכין וואס עס איז גישעהען גיווארין אין דיא פיר תעניתים ווען איך וואלט ניהאט אין מיינע הענט די פייל וואס די שטאט האט גיטראפן, וואלט איך זיא בעסר אין מיין הארץ אריין גיווארפן. אויף די צרות וואלט איך מיך בעסר איין קבר גיגראבין. גאט איז גירעכט ווארום איך האב ווידער גישפעניגט די רייד פון זיין מויל. דו גאט איך טו רופין דיין נאמן איך האב חרטה אויף מיינע שלעכטע מעשים זעה מיין ארימקייט אונ פאר נעם דאס קול פון מיין גיבעט. שמע תחנתי הער צו מיין גיבעט אונ אייל מיין הילף. פר הויל ניט דיין אויער צו מיין דער בריטונג צו מיין גישריי. דעם חודש טבת בין איך זייער אין אים גישלאגין גיווארין אונ עס איז פר ענדערט גיווארין אויף מיר דר סדר פון זיין פירונג. איך האב אפ גיקערט אונ האב גיזינדיגט דאך בעט איך אים אז ער זאל מיר זיין גוטקייט אנטפלעקן דר גאט וואס ער האט גיזאגט צו דעם ים ביז אהער זאלסטו קומן טאר ער איבער זיין גרעניץ ניט איבר טרעטין זאל ער צו מיינע צרות אויך אזו זאגין:

אלהים, גאט עס זיינען גיקומען פרעמדע אין דיין נחלה זיי האבין פאר אומ ריינגט דיין

ככמ"ב ר הייליג

סליחה מיוסד ע"פ א"ב | אלהינו ואלהי אבותינו | יש"ה חתום אברהם בר מנחם חזק

אבן הראשה. לעיים ולחרישה. ונוחלי מורשה. מנוד ראש בלאמים: בקרבי לב נכאב. נדוה ונדאב. נשארנו כאין אב. והיינו כיתומים: רכה ועגוגה. בשושנים סוגה. ועתה היא נוגה. מסורה ביד קמים: היתה כאלמנה. קריה נאמנה. וזרע מי מנה. נמכרו בלא דמים: מעננה ורכה. צלחה למלוכה. ימעניתה ארכה. זה כמה שנים וימים: בית יעקב לבזה. ללעג ולעזה. והעיר העליזה. למטעי כרמים: רוויה תרעלה. ביד בני עולה. הרצויה כעולה. וכקטורת הסמים: מאסה לזנוח. תורת אבי זנוח. ולא מצאה מנוח. לילות וגם ימים: נורא אל עליון. ממך יהי צביון. להשיב לריב ציון. שנת שלומים: חדש ימינו כקדם. מעונה אלהי קדם. ולבן כצמר אודם. וכשלג כתמים: חזקנו ביראתך. ובקיום תורתך. ופקדנו בישועתך. אל מלא רחמים: אל מלך וכו'

פזמון שם המחבר בראשי החרוזות אברהם יצחק אפרים חזק

אבותי כי בטחו בשם אלהי צורי. גדלו והצליחו וגם עשו פרי. מעט הדחו והלכו עמו קרי. היו הלוך וחסור עד החדש העשירי: בעשירי לחדש סמך מלך בבל. וצר על עיר הקדש. ונקרב רב החובל. נתתי הדש ועניתי

היילינ היכל זייא האבין גיטאן ירושלים צו וויסטעניש: אלהים גאט, מוטווילינע זיינען אויף אונז אויף גישטאנען אונ דאס איין זאמלונג פון די שטארקע לייט האבן באנערט אונזערע לייבער אונ דיין פארכט האבין זייא ניט גיטאן אנטקעגין זייערע אויגין:

אבן הראשה דער הויבט שטיין דאס איז דער בית המקדש איז צו וויסטונג אונ צו אקערונג. אונ דיא ישראל וואס האבין גיארבט די תורה זיינען גיוועזין צוא איין קאפ שאקלען אונ צוא גישפעט: אין מיר איז דאס הארץ פאר ווייטט אונ פאר טרויערט. מיר זיינען איבר גיבליבין אזו ווי אן איין פאטער. מיר זיינען גיווארין ווי יתומים: ישראל די אידעלע אונ ארום גיצאמט ווי מיט רוזין, זי איז גיווארין ווי איין אלמנה. דיא ווארהאפטיגע שטאט ירושלים אונ ישראל וועם זיי הייסין מי מנה זיינן פר קויפט גיוועזן אן געלט: די גיזעניפטע אונ איידלע וועם האט אין ארץ ישראל צו קיניגרייך בגליקט איז איר אקער דר לייגגערט פיל יאר אונ טעג: דאס הויז גיזינד פון יעקב איז גיוועזן צו פר שעמונג אונ צו שפעטונג אונ צו ביי רייד אונ די גיפרייטע שטאט ירושלים איז צו פלאנצונג פון ווייט גערטנער: זיא איז גיווארין גיזעטיגט מיט ביטער גיטראנק. די ישראל די באווילגטע אזו ווי איין קרבן עולה אונ קטורת: ווייל זיא האט פאר מיאוסת צו פאר לאזין די תורה פון משה רבינו ער הייסט אבי זנוח דער פאטער וואס האט פאר לאזין דיא זינד פון ישראל. איבער דעם האט זיא דענסט מאל קיין מנוחה ניט גיפונן נעכט אונ טעג: דו פארכטיגער אויבערשטער גאט פון דיר זאל זיין דער ווילין. חדש ימינו כקדם באנייא אונזערע טעג וויא אמאל דוא גאט פון אייביג וועם וואוינט אין הימל. אונ מאך ווייס וויא ווייסע וואל דאס רויטקייט פון די זינד אונ וויא שניי מאך די פלעקין פון די עונות: שטארק אונז אין דיין פארכט אונ מקים צוא זיין דיין תורה אונ גידיינק אונז מיט דיין הילף דוא גאט דוא ביסט פול מיט רחמים:

אבותי כי בטחו מיינע עלטערין אז זיי האבין איין בטחון גיהאט אין דעם נאמען פון מיין שטארקין גאט זיינן זיי ווארין גיאכפערט אונ בגליקט אונ האבין פירות גימאכט אבער פון דענסט מאל וואס זיי זיינען פון אים פאר שטויסין גיווארין מחמת זייא זיינען מיט אים גיגאנגען מיט הארטקייט זיינען זיי אלע מאל גיגאנגען גימינערט ביז דעם צעהנטין חודש: אין דעם צעהנטין טאג פון דעם חודש האט צו גישפארט דער מלך פון בבל אונ האט באלעגערט די היילינע שטאט אונ האט גינעהנט דר גרויסער פר דארבר נבוכדנצר. איך בין ווארין גיגעבין צום דרעשיז אונ בין ווארין גיפייניגט אין קייטן. איבער דעם וועט

בכבל. והיה מדי חדש לאבל כנורי: אבותי ראשית בכורה לראשית החרם. שם אחרים הזכירה והעון גורם. אל לא הכירה ושטפה בזרם. צרה כמבכירה כעת במרום תמריא: אבותי אלהים הביא. יום רעה ומצור. צוה צרי סביבי. עוללי לבצור. יום הרך לבבי. ואין כח לעצור. ודבר אל נביא. משול אל בית המרי: אבותי מיושבי שער. העביר אדרת. חמתו כאש בער. והרים עטרת. ומלבנון יער. השליך תפארת. ורוח סועה וסער. תסמר שערת בשרי: אבותי יפיפית נמשלת. ועתה קדורנית. בעון כי כשלת. ולבך אחורנית. זנבוך ונחשלת. ראשונה ושנית. והחתל לא חתלת. מעט צרי: אבותי צדיק הצור תם. נשוא עון נלאה. מכרוב למפתן. לפנת גג דאה. מעון הנכתם. וצעקתם באה. רבה רעתם. כעץ עשה פרי: אבותי חזק כל קמי. תוכן העלילות. כי מלאו ימי. ברוע מפעלות. ומבושת עלומי. שכחתי גמולות. נותן לחמי ומימי. פשתי וצמרי: אבותי קמי פיהם פערו. ונחלתי

דר חודש קומט ווערט מיין פידיל פון שמחה צו טרויערונג פר קערט: די ערשטע צייטיגע פרי דאס איז ישראל האבין אף געטער גידינט און האבין זייער נאמען מזכיר גיוועזן זייגען זיי צו גרונט גירִיכט גיווארין און דאס האט אלץ די זינד גורם גיוועזן. זיא האט ניט גיוואלט גאט דר קענען איז זיא פר פלייצט גיווארין ווייא מיט אשטראם וואסר. אזוי טאג האט זיא באקומען אזו ווי א גיוויינערין פון איין ערשטלינג, דערמאנט האבין די מלאכים אין הימיל אויף איר ווייטאג גיקלאגט מיט ביטערע קלאג: גאט האט גיבראכט אטאג פון בייז און איינקייט. ער האט דענסטמאל גיבאטין מיינע באליידיגר ארום מיר מיינע פירות די קינדר צו טרעטין. דעם טאג האט ער גישלאפט מיין הארץ און עס איז ניט קיין כח גיוועזן איין צו האלטין און האט גירעט צו יחזקאל הנביא גייא זאג צו דעם ווידר שפעניגין הויז גיזינד משלים פון פורעניות: פון די סנהדרין וואס זיצין אין טויער פון משפט האט ער דם מאנטל אפ גיטאן: דאס ער האט זיא די חכמה צו גינומען און זיין צארין האט אים גיברענט ווייא פייער און האט די קרוין אפ גהויבן און פון וואלד פון בית המקדש האט ער אראפ גיווארפן דאס שיינהייט און הט גישיקט אשטורעם ווינט איין אוים רייסר ווס הט גימאכט שטעכין די האר פון מיין לייב: צו איין שיינע ביסטו גלייך גיוועזן און דער נאך ביסטו גישווארצט גיווארין דורך דער זינד וואס דוא ביסט גישטרויכילט גיווארין און דיין הארץ הט אוועק גיקערט פון גאט. ער האט דיך גיקליינט און ביסט גישלאפט גיווארן ביי דם ערשטין חורבן און ביי דעם אנדערין חורבן און ביסט ניט ווארין גיפלאסטערט איין ווייניג פלאסטער פון תשובה: דער צדיק הקב"ה דער שטארקער און גאנץ זיין ווערק איז כביכול מיד צו פאר טראגין די זינד אזו פיל מאל האבין זייא גיזינדיגט און ער האט זייא אלץ מוחל גיוועזן און האט אוועק גישוועבט פון דעם ארט וואס דער כרוב איז גישטאנען צוא דער שוועל פון היכל און דער נאך צו דעם שפיץ דאך איבער זייערע גיפלעקטע זינד, און זייער גישרייא איז גיקומען פר גאט. זייער בייזקייט האט גיוואקסין אזו ווי אבוים וואס וואקסט ארוים פרות: ער האט גישטארקט אלע מיינע פיינד דער גאט וואס ציילט די מעשים פון דעם מענטשין ווארום מיינע טעג זייגען דר פילט גיווארין מיט מיינע בייזע מעשים און פון שאנד פון מיין

בלעו. מאד עלי גברו. ודמי שתו ולעו. נכרים עלי צרו. ואת אחי הרעו. האומרים ערו ערו. בני שעיר החורי: אבותי אמרו לכו נכלם. ונשביתה זכרם. אל קנא ונוקם גמלם. ישאו את שברם. כמעשיהם שלם. ויבושו משברם. כאיש חלום חולם. שלשה סלי חורי: אבותי פצעי לא רככה. ותבורותי רצח. ועיני הכהתה. צופה לדודי צח. העוד לא שככה. חמתו לנצח. על מה עשה ככה. ומה חרי: אבותי רחום זה אלי. אל לעד תזנח. ארכו ימי אבלי. ועוד לבי נאנח. שובה אל לאהלי. מקומך אל תנח. שלם ימי אבלי. כי תבא על שברי: אבותי יי מנת חלקי. חושה לי לעזרה. ופתחת שקי. שמחה לי לאזרה. ותגיה את חשכי. באורך להאירה. את נשף חשקי. כי אתה נרי: אבותי מיגון ואנחה. פדה אל את נפשי. עשה לעמך הנחה. מלכי וקדושי. תהפוך לרוחה. את צום החמישי. לששון ולשמחה. צום הרביעי וצום העשירי: אבותי

אל מלך וכו׳. זכור רחמיך וכו׳

סליחות לתענית אסתר

מען זאגט סלח לנו. אל ארך אפים ביז ורב חסד לכל קוראיך דער נאך הייבט מען אן דא:

קוה קוינו אל יי נטה אלינו וישמע שועתנו: אף ארח משפטיך יי קוינוך לשמך ולזכרך תאות נפש: כרחם אב וכו׳

יונגערהייט האב איך פאר געסן צו בצאלין פאר דעם גוטש וואס גאט האט מיר געטאן ער גיט מיר מיין ברויט מיין וואסער מיין פלאקס מיין וואל: די מחריבי בית המקדש האבין זייער מויל געעפינט אונ מיין ערב האבין זיי פר דארבן. זיי האבין זיך זייער אויף מיר גישטארקט אונ מיין בלוט האבין זיי דערמאלט גיטרונקן ביז זיי זיינען מיד גיווארן. זיי האבין אויף מיר בלעגערט אונ מיינע ברידער האבין זיי גיאיבעלט. זיי האבין גיזאגט רייסט אונ רייסט ביז צום גרונד: זיי האבין גיזאגט גייט מיר זאלין זיי פאר לענדין אונ מיר וועלין פאר שטערין זייער גידעכעניש זיי זאלין איין סוף האבין אזו ווי דער שר האופים וואס עם האט גיחלומת די דריי קערב: מיין וואונד איז נאך ניט ווייך גיווארין אונ מיינע ביילין איז גמארדט אונ מיין אויג איז טונקעל פון צו האפין וואס איך האב גיהאפט צו מיין לויטערין פריינד. איז דען נאך ניט גישטילט זיין צארין אויף נצחון ווארום האט גאט אזו גיטאן אונ וואס איז דער צארין: דר בארמיגער דאס איז מיין גאט ניט צו אייביג זאלסטו פאר לאזן. קער ווידר גאט צו מיין גיצעלט. דיין ארט דאס בית המקדש זאלסטו ניט פאר לאזין. באצאל מיר די טעג פון מיין טרויערקייט מיט פרייד ווען דו וועסט קומען מיין שבר בצאלין: גאט די גאב פון מיין טייל אייל מיר צו הילף. נעם מיר אראפ מיין זאק אן צו גורטין מיך מיט פרייד. דו זאלסט דר לייכטן מיין פינצטרניש מיט דיין ליכט צו לייכטין דם אבינט וואס איך גילוסט ווארום דו ביסט מיין ליכט: פון טרויערקייט אונ זיפצין לייז אויס גאט מיין לייב מאך איר רוא, דו גאט מיין קיניג מיין היילינר. פאר קער צו בהייטקייט דעם תשעה באב, פאר קער צוא לוסט אונ צוא פרייד דעם שבעה עשר בתמוז אונ עשרה בטבת:

קוה, מיר האפין האבין מיר גיהאפט צו גאט אונ ער האט זיין אויער גינייגט צוא אונז אונ

סליחות לתענית אסתר

סליחה ע"ס א"ב ובסוף חתום שם המחבר מנחם ברבי מכיר יחיה אמן ואמן

אלהינו ואלהי אבותינו

אדם בקום עלינו חיל אחזתנו לרעוד. בהסתפחו למלכות חנף כמעט כשלנו למעוד. גמרו למכרנו כתל ותריץ בלי מסעוד. אמרו לכו ונכחידם מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד: דלו עיני למרום קראתיך אויבי לקוב. הכרת שם ושאר ומחה שם לרקוב. וצר צוררי בנכליהם אשר נכלו לעקוב. ויאמרו לא יראה יה ולא יבין אלהי יעקב: זדים ענה ויגה ולא מלב לכלותם. חבו לפנים ודם בהסרת טבעת להחלותם. טוב דברו הקים לעיני הגוים להעלותם. בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם: ידע רמז הקורות לעם מעפר ומהדס. כתב הסתר אסתיר ומר דרור מפרדס. לשבות המן ממחרת המן העץ קונדס. תחת הנעצוץ יעלה ברוש ותחת הסרפד יעלה הדס: מקשיב דבר שקר כתב שטנה ועצב. נתעטף בבגדי שרד כטעה במנין קצב. סדר להשתמש בשונים כלי בית המחצב. ויבא גם השטן בתוכם להתיצב: עם הנמצאים

האט גיהערט אונזר גישריי. אף ארח אויך דיין רעכטין וועג פון משפט האבין מיר גיהאפט צו דיר אונ צו דר מדה פון דיין שם הוי"ה אונ צו דר מדה פון דיין שם וום מען גידיינקט דיך מיט אדנ"י איז דאס גילוסטין פון דעם נפש:

אדם נקים דר המן וואס ער איז נאר איין מענטש גיוועזן ניט קיין מלך אז ער איז אויף אונז אויף גישטאנען האט אונז אציטערניש אן גיטאפט צו ציטערן. אז ער האט זיך באהעפט צו דעם שטייכלענדיגין אחשורוש זיינען מיר כמעט גישטרויכילט גיווארין אויס גילישט צו ווערין. זיי האבין שוין זיך אפ גיקלערט צו פאר קויפין אונז אויס מזיסט אזו ווי איינער וואס האט איין הויפין ערד אויף זיינעם פלאץ אונ האט פון אים קיין שום אן לענונג ניט ער ניצט אים גאר ניט אונ איינער האט איין גרוב פאר קויפט ער אים דעם הויפען צו פאר שיטין זיין גרוב אן געלט אזו האט אחשורוש קיין געלט ניט באגערט פון המן אונ האבין גיזאגט לאמיר זייא פאר טיליגין אז דער נאמען ישראל זאל ניט גידאכט ווערין: מיינע אויגין זיינען אויף גיהייבין גיווארין צו דעם הימעל אונ האב נאך גירופין. אונ האבין גיזאגט גאט זעהט ניט אונ פאר שטייט ניט דער גאט פון יעקב: די פאר שפרייטע ישראל האט גאט גיפייניגט אונ גימאכט טרויעריג אבער ער האט ניט גיוואלט מיט זיינע גידאנקען פון הארץ צו פאר לענדין נאר ווייל זיי האבין פאר שולדיגט אונ האבין גידינט עבודת גלולים פון נבוכדנצר. אויך ניט מיטין גאנצין הארץ נאר מחמת מורא האט ער זיי גישלאגין מיט דעם אויס טאן דעם פינגעריל פון אחשורוש צו המן נאר איבער צו שרעקין זייא כדי זיי זאלין אים איבער בעטין. דער גוטער גאט האט זיינע רייד מקים גיוועזן פאר דיא אויגין פון דיא פעלקער צו דער הויבין זיינע רייד וואס ער האט מבטיח גיוועזן אז אין לאנד פון אירע פיינט וועט ער זייא ניט פאר מיאוסין אונ ניט אויס שפייען צו פאר לענדין זיי: גאט האט גימאכט וויסין די מעשה פון מרדכי ואסתר אונ המן צו דעם פאלק וואס איז גיגליכין צו שטויב אונ ער איז גיטראכטין נאר מיט דעם וואונק ניט בפירוש ארויס גיזאגט דם גישריפט פון הסתר אסתיר איז טייטש איך וועל פר בארגן מיין שכינה דס ווארט אסתיר איז ארמז אויף אסתר, מר דרור איז טייטש בשמים פון גארטן איז ארמז אויף מרדכי דר תרגום רופט עס מירא דכיא אותיות מרדכי. שטייט אין פסוק נישבות המן ממחרת דער מן איז פאר שטערט גיווארין אונ אויך גיהערט צו גיין דעם אנדרין טאג פסח דאס ווארט המן איז איין רמז אויף המן דעם אנדרין טאג פסח האט מען גיהאנגן דעם המן אונ עס שטייט המן העץ דער טייטש איז אויב פון דעם בוים, המן איז איין רמז אויף המן, העץ איז איין רמז אויף דער תליה זי איז גיוועזין פון איין דארין בוים. האט ישעיה הנביא נאך פריער נביאות גיזאגט פאר דעם דארין דאס איז המן וועט אויף גיין אונ דער הויבין ווערין דער בוקסן בוים דאס איז מרדכי אונ אויף דם ארט דעם דארין ושתי זאל אויף גיין צו דר גדולה אסתר וואס זי הייסט הדסה: דער אחשורוש וום האט פר נומען פאלשע רייד האט גשריבין פיינד

סכס"פ ר' שאפט

בשושן באכלם מזבח עכרם. פער פיו להשמינם ולהסגירם ביד נותן מכרם. צור הסכים לכתוב אגרת לאבד שברם. אמרתי אפאיהם אשביתה מאנוש זכרם: קדושים מלאכי השרת מר יבכיון בצעקה. רחום הבט לברית ואל תפר להחזקה. שמעה מורשה ותלביש בגדי אלמנות ומועקה. ותשם ידה על ראשה ותלך הלוך וזעקה: תשבי שם אזור שק במתניו תחבושת. מהר והודיע ישני מכפל אבות שלשת. נחץ לרועה מה לך נרדם להתעשת. קום קרא אל אלהיך אולי יתעשת: חותם טיט אשר נעשה לבלשן ספר. מניניה למדו לאחר גזרה כעס להפר. בן קיש הקיש דלתות בית הספר. ויכס שק וישב על האפר: רבץ תינוקות לפניו ימים שלשה צמים ומכפנים. בקול יעקב לחלוש ידי עז פנים. ידיו אמונה לאל הצילני מעלבונים. פן יבא והכני אם על בנים: מזה אלה ומזה אלה בני איתני ורבני. כלם צעקו ותעל שועתם אל יי. יה לקול דנון כבוא שאל לפני. ומה קול הצאן הזה באזני: רועה השיבו הם קטני קדש זרע. יה הצל לקוחי למות מאויב הרע. הנון נכמרו רחמיו ויבקש לבכות

שאפט און טרויערקייט. דערמאלט אז ער האט זיך טועה געוועזן אויף דר אוים געזעצטער צייט וואס עס איז נגזר געווארן די ישראל זאלין זיין אין גלות בבל האט ער געמיינט אז דיא צייט איז שוין אוועק געגאנגען און דיא ישראל ועלין שוין ניט אוים געלייזט ווערין אזו האט ער זיך איין געהילט אין דיא קליידער פון כהן גדול. צווישין די כלים פון דער סעודה וואס שטייט אז עס איז איינס פון דאס אנדערע אנדערם געוועזן האט ער מסדר געוועזן דיא כלים פון בית המקדש וואס פון אים איז דיא וועלט באשאפין און אוים געהאקט געווארין און דער שטן איז אויך געקומן צו שטיין צווישין זיי: דאס פאלק וואס אין שושן איז געוועזן האט ער זיין מויל אויף געשפארט צו פיינטין זיי און איבער ענטפערין זיי אין דר האנט פון המן וואס ער האט געוואלט בצאלין פר זיי. דר כשעפער האט מיט זיי מסכים געוועזן צו שרייבין בריף צוא מאכין פאר לירין זייער האפנונג און האט גיזאגט אויך איך וויל זיי צארענן און פאר שטערין פון מענטש זייער גידעכינגש: די הייליגע מלאכים האבין ביטר געוויינט מיט געשריי און האבין גיזאגט דער בארעמינר גאט קוק אויף דעם וואס דו האסט מיט זיי כורת ברית געוועזן און זאלסט ניט פאר שטערין צו דער ווייטערין. דיא נארבטע תורה האט געהערט האט זי זיך אן געקלייט אלמנה קליידער און געשלאסין. איר האנט האט זי גיטאן אויף איר קאפ און איז געגאנגען און געשריגן: אליהו הנביא האט איין אן גורט פון איין זאק אויף זיינע לענדין געוויקילט. ער איז געשווינד גילאפין און האט מודיע געוועזן צו די דריי אבות וואס שלאפין אין דער מערת המכפלה. ער האט גיאיילט צו דעם רועה משה רבינו און האט אים גיזאגט נוארום טוסטו שלאפין פון אין זינן צו האבן, שטיי אויף שריי צו דיין גאט טאמער וועט ער זיך בדיינקען: דעם חותם פון ליים ווס איז גימאכט געווארין אום צו ברייננען די ישראל האט אליהו צו דעם מרדכי וואס ער הייסט בלשן דער ציילט. פון שטאט ניניה האבין זיי זיך אראיה אפ גילערינט אז אפילו נאך דער גזירה קאן מען דעם כעס פאר שטערין און מבטל זיין. דער מרדכי וואס איז ארוים גיקומן פון קיש האט אן גקלאפט אין די טירין פון בתי מדרשים און האט זיך צו נידעקט מיט אזאק און האט זיך אויף דעם אש געזעצט: ער האט קליינע קינדער פאר זיך אוים גיזעצט ניפאסט און גיהונגערט. מיט דעם קול תורה פון יעקב שלאף צו מאכן דיא הענט פון המן. ער האט זיינע הענט מיט אמת ארויף גהאלטין צו גאט אים צו בעטין זיי מיך מציל פון שאנד טאמער וועט ער קומען און וועט מיך שלאגין דיא מוטער מיט דיא קינדער: פון אלע זייטין זיינען געשטאנען דיא קינדער פון מיינע שטארקע אבות און מיינע גרויסע לייט. אלע האבין געשריען און זייער געשריי איז צו גאט ארויף גיגאנגען. גאט אז דם קראגין איז גיקומן האט ער אינווייניג גיפרעגט וואס איז דאס פאר איין קול פון שאף אין מיינע אויערין: דר רועה משה רבינו האט אים געענטפערט דאס זיינן דיא קליינע פון די זרע קודש. דיך גאט בעטין זיי זיי מציל די וואס צום טויט זיינן גינומן פון דעם בייזין פיינד. דער דרבארעמינער גאט

האט

סלי"ח ר׳

המאורע. ויהי כקרא מלך ישראל את הספר ויקרע: יהודי הוקע ילדיו למטה ואביהם למעלה. איש איש בשלש אמות והרביעית אויר מגלה. משנה נס חוה ושמח ושח תהלה. אותי השיב על כני ואותו תלה: ותכתוב אסתר תוקף לקרא כבהלל מהודים. מלמעלה קימו מה שקבלו למטה דודים. גם ינוסס לפרסם כאז פלאו מסהידים. בעת הזאת רוח והצלה יעמוד ליהודים: אל מלך וכו׳ כי עמך מקור חיים באורך נראה אור: בקראנו ענינו אלהי ישענו בצר הרחבת לנו חננו ושמע תפלתנו: ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר: כרחם אב וכו׳

סליחה סוסד ע"פ א"ב אלהינו ואלהי אבותינו ובסוף חתום שם המחבר שמעון בר יצחק

אתה האל עושה פלאות. בעמים הודעת עוז נוראות. גאלת בזרוע עמך מתלאות. דכית צריהם במותי תחלואות: האויב בקומו לעורר מדנים. ודמה להכרית פרחי עדנים. זמם לשקול לגנזי ארונים. חליפי מאת ככרי אדנים: טלאיך הזהרת שקליהם להקדים. ידעת העתידות ודרשת נשקדים. כפוי להמציא ללהב יוקדים. לקוחים למות לתחי נפקדים: מסכה צרה כעבדם לפנים. נמסרו לדתו קנוקנות וגפנים. סבבום מוקשים בכל דפנים. עיניהם

האט זיך דער היצט זיין בחמנות און האט כביכול באגערט צו ווינן אויף דעם וואס האט גיטראפין און אז דער נאט וואס איז איין מלך ישראל האט גילייענט דעם בוך פון דר גזירה האט ער אים באלד צו ריסין: דער מרדכי היהודי האט גימאכט הייגען דיא קינדער פון המן פון אונטין און זייער פאטער המן פון אויבן. דרויי איילין פון דער תליה פאר איטליכין באזונדער און די פערטע אייל ליידיג גילאזט. דער מרדכי וואס ער איז גיווארין איין משנה למלך האט גיזעהן איין נקמה אין דעם המן און האט זיך גיפרייט און גרעט לויב צו גאט, סיך האט ער גיזעצט אויף זיין ארט און המן האט ער גיהאנגן: אסתר האט גישריבן דם שטארקייט צו לייענען די מגלה צו לויבן דער מיט וויא מיט הלל. אויבן אין הימעל האבין זיי בפעסטיגט דם וואס אונטין האבין די פריינט ישראל מקבל גיוועזן אויף זיך. איין צייכן זאל גאט אויף הייבין עפינטליך וואונדר צו טאן די ישראל וואס זיי זאגין עדות אויף זיינע וואונדר. הייגטיגער צייט אויף שטעלין דער בריטונג צוא דיא יהודים:

כי עמך דאס רעכטע לעבין איז גאר מיט דיר לעולם הבא עס איז אזו ווי אקוואל וואס האט קיין אויף הער גיט, דארטין וועלין מיר זעהן די ליכט פון דיין היילגער שכינה. אין אונזר רופין ענטפער אונז גאט פון אונזער הילף. אין איינגשאפט האסטו אונז דער בייטערט געסין מיר לייטזעליג אונז און הער צו אונזער תפלה. און איצונד אז דו וועסט אונז העלפן וועט גרוים ווערין דער כח פון דיר גאט אזו ווי דו האסט גיזאגט אין די שלש עשרה מדות:

אתה האל דו ביסט דער גאט וואס טוט וואונדר. צווישין די פעלקער האסטו גיוויזן וויסין שטארקע פארכט. מיט שטארקייט האסטו ערלייזט דיין פאלק פון מידיקייט. האסט צו שטויסין המן מיט זיינע גיזעלין מיט טויטע שלאפקייט: דער פיינט המן אז ער איז אויף גישטאנן צוא דער וועקין קריג און האט גיוואלט פאר שניידין די רויזין בלומן. האט ער ביין גידאכט צוא וועגין אין דיא אוצרות פון זיין הארין אחשורוש אנטקעגן די הונדערט צענטער זילבער וואס די ישראל האבין מנדר גיוועזן איטליכער איין מחצית השקל און מען האט גימאכט דער פון שנועלין צום משכן: דיינע שאף ישראל האסטו גיווארינט זייערע שקלים צו פעדערין ווארום דו האסט גיוואוסט וואס עס איז אן גיברייט אויף זיי צו קומן. און גיפארשט ישראל וואס דוא האסט גיאיילט צוא ברייגען אויף זיי דאס ביז. מיט דיא שקלים צו גרייכין איין פאר לעשונג צו דעם ברענעדינגין פייער פון המן. און די ישראל וועם צום טויט זיינן גינומן גיווארין זיי זאלין צום לעבין גידיינקט ווערין: דאס גיסונג פון עבודת גלולים ווייל זיי האבן פריער גידינט אין צייטן גבוכדנצר איבר דם זיינן זיי איבר גיענטפערט גיווארין צו אפ שניידין ליידינע בוימר מיט ווייל שטאק בוימר דם איז רשעים מיט צדיקים. זיי האבן זיי ארום גירינגילט מיט שטרויכלונג פון אלע זייטן. די ישראל האבין זייערע אויגן

לך תולים ובסתרך נצפנים: פור נהפך באויבים לשלוט. צליבה הוכן אגגי לקלוט. קלע ובלע פני הלוט הלוט. ריבי עם באשמנים לעלוט: שלום ואמת נכתב מכל צד. תוקף ישע סלע ומצד. שודד השדד וברשתו נוצד. מלשני נסחף נצמת ונרצד: עשו שמחות ולדורות קבעום. ומקראות שלשום ולא רבעום. נסכמו ממעל ולמטה טבעום. בספר נחקק על מה קבעום: רמה ידך לסלוח לפושעים. יהודי והדסה הקמת מושיעים. צדקתם עומדת לעד לשעשועים. חקר כבודם להזכר לנושעים: קנא לשמך נורא ונקדש. חזה כרמך נהרס ונדש. זרוינו קבץ ושיר לך יחדש. קומם והחיים בבנין בית המקדש: וכעשותך נוראות באותן הימים. אתנו הפלא תשועת עולמים. מצוא לפניך כופר ותנחומים. אל מלך יושב על כסא רחמים: אל מלך ויעבור

פזמון מיוסד ע״פ תשר״ק ובסוף חתום שם המחבר משלם

במתי מספר חלינו פניך. לשועת נכאים אל תעלם אזנך. הקשב תחנתם משמי מעונך. כבימי מור והדס הושעת בניך: תהלות ישראל אתה יושב. שועתם מאזין ורנתם קושב. רפאות למחץ מקדים ומחשב. קנויך

צו דיר געהאנגען און האבן זיך פאר בארגין אין דיין פאר בארגינעש: דער גורל פון המן איז געווארין פאר קערט אין די פיינט צו געוועלטיגין און איין תליה איז אן געבורייט געווארין דעם המן האגגי צו האפין. צו ווארפין און צו פאר דארבין דאס פנים פון המן וואס האט באדעקט און מושל געווען איבר נאר די וועלט און די קרינער פון ישראל מיט פינצטרניש צוא פאר פינצטערין: שלום מיט אמת איז געשריבין געוועהן פון אלע זייטן. איין שטארקע הילף פון גאט האט זיך באשיצט ווי איין שטארקער שטיין און איין פעסטונג. דר רויבר המן איז אליין גירויבט געווארין און איז אין זיין איינינער נעץ געפאנגן געווארין. מיין מלשין המן וואס האט אויף מיר רכילות גיזאגט איז פר פלייצט און פר שניטין און אוועק געשפרונגן געווארין: די רבנים האבין שמחות געמאכט און אויף אייביג האבין זיי פאר איין חוק גמאכט די מגלה לייענן האטשע די פסוקים האבין זיי פריער אויס געוויזין אז עס טאר מער די זאך נית נידאכט ווערין נאר דריי מאל אבער נית פיר מאל צוויי מאל אין תורה און איין מאל אין שמואל און מיט דר מגלה וועט שוין זיין פיר מאל האבין די רבנים נית געוואלט באשטיין אויף דער מגלה. דאך זיינן זיי אין הימל מוסכם געווארין און די רבנים האבין מודה געוועזן צו אסתר אויף קריאת המגלה. זי האט זייא אפ גיפרעגט פון דעם ווארט בספר פון דעם פסוק כתוב זאת זכרון בספר דאס שטייט ביי מחית עמלק כתוב זאת דאס איז צוויי מאל אין תורה. זכרון דאס איז אין שמואל און בספר איז די מגלה: דיין האנט איז הויך צוא פאר געבין די זינדיגע דרום האסטו העלפער געשטעלט דם יהודי מרדכי און די הדסה אסתר אז זייערע צדקות זאל בלייבן שטיין אויף אייביג פר איין דער מייאונג מען זאל זיך דער מאנען אין זייער כבוד. זייער זכות זאל גידיינקט ווערין צו די גיהאלפענע ישראל: גייד דיך פון דיין נאמן וועגין דו פארכטינער און גיהייליגטר. זעה דיין ווייין גארטין ירושלים איז צו פירט און צוא טראטין. אונזרע פאר שפרייטע זאמעל איין און איין גיזאנג וועט צוא דיר באנייעט ווערין: אזו וויא דוא טוסט תמיד גרויסע נסים אזו מאך וואונדערן איין אייביגע הילף. צו גיפינען פאר דיר לייזונג און טרייסט דו גאט וואס זיצט אויף דער שטול פון רחמים: במתי ספר מיט דעם ווינציג לייט וואס מיר זיינן דא באנאנד טוען מיר דיך איבער בעטן. צו דעם געשריי פון די צו בראכינע הערצר וואס קומען תשובה טאן זאלסטו נית פר היילן דיין אויער. פארנעם זייער גיבעט פון דעם הימיל דיין וואוננג אזו וויא אין די טעג פון מרדכי ואסתר האסטו גיהאלפין דיינע קינדר: דו ווארטסט אויף דיא לויב פון ישראל זייער געשריי און גיזאנג טוט ער פר נעמן און צו הערין. איין היילונג צו די וואונד האט ער

לְהֵיטִיב וְנִוֵּיהֶם לְיַשֵּׁב. בְּמתי: צַר וְאוֹיֵב הִלְטִישׁ עֵינָיו. פִּיהוּ פָּעַר לִשְׁאוֹף עֲנָיו. עָשַׂת בְּשַׁלְוֹ לְהַשְׁמִיד קְהַל הֲמוֹנָיו. סֶגֶל לְאַבֵּד חָרַת בְּנִשְׁתְּוָנָיו. בְּמתי: נוֹקֵם לְצָרִים וְנוֹטֵר לְאוֹיְבִים. מְדַדְתָּ מִדָּתָם כְּזָדוּ לַאֲהוּבִים. לוֹחֵם וְנִינָיו הוּתְלוּ מוּצְלָבִים. כְּבַחֲרוּזַת דָּגִים חוֹרְזוּ תְּחוּבִים. בְּמתי: יוֹם אֲשֶׁר שִׂבְּרוּ צוֹרְרִים. טִבְחָה לָשִׁית בְּעַם נְצוּרִים. חֻלְּפָה הַדָּת וְנָפְלוּ פְּגָרִים. זוֹלְעָפוּ זוֹעֲמוּ מוּבָסִים מוּגָרִים. בְּמתי: וּבְכֵן יִתְעַלֶּה שִׁמְךָ וְיִתְנַשֵּׂא. הוֹדְךָ שְׁמֵי שָׁמַיִם כִּסָּה. דַּכִּים בְּרוֹמִמְךָ נְתוּנִים לִמְשִׁסָּה. גֵּיא וַאֲפָסֶיהָ תְּהִלָּתְךָ מְכַסָּה. בְּמתי: בִּינָה הֲגִיגֵנוּ עַתָּה וּרְאֵה בַּצָּר. הֲשִׁיבֵנוּ לִמְנוּחָתֶךָ כִּי יָדְךָ לֹא תִקְצָר. אָדוֹן קְרָאנוּךָ מִן הַמֵּצַר. אָנָּא הוֹצִיאֵנוּ לַמֶּרְחָב וְחַלְּצֵנוּ מִצָּר. בְּמתי: מְאֹד תַּרְבֶּה לָנוּ מְחִילָה. שְׁמַע תְּפִלָּה וְהַעֲבֵר תִּפְלָה. לוֹחֲצֵינוּ יְשַׁלְּמוּ אִתָּנוּ וַעֲוֹנוֹתֵינוּ תַּשְׁלִיךְ בִּמְצוּלָה. מִמֶּנּוּ רַחֲמֶיךָ לֹא תִכְלָא. בְּמתי: אל מלך. זכור רחמיך וכו׳

סְלִיחוֹת לשבעה עשר בתמוז

סאן זאגט סלח לנו. אל ארך אפים ביז ורב חסד לכל קוראיך דער נאך הייבט מען אן דא:

אַל תִּתְּנוּ דֳּמִי לוֹ עַד יְכוֹנֵן וְעַד יָשִׂים אֶת יְרוּשָׁלַיִם תְּהִלָּה בָּאָרֶץ: כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר: אֱלֹהֵינוּ בּוֹשְׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ וְנִכְלַמְנוּ בַּעֲוֹנֵינוּ: כרחם אב וכו׳

ער גיפֿעדערט און גיטראַכט די רפואה פֿאר דר מכה דיינע גיקויפֿטע ישׂראל צו באַגיטיגן און זייער וואונג צו באַזעצין: דער באַליידיגער און פֿיינט המן האט גישארפֿט זיינע אויגן און זיין מויל האט ער אויף גשפּאַרט איין צו שלינגן דעם עניו מרדכי. ער האט זיך בדיינקט מיט זיינע לייט צו פֿר טיליגן גאַטש איין זאמלונג און ברומונג פֿון מענטשן. די גיליבטע ישׂראל צו מאכין פֿאר לירין האט ער אין זיינע גישריפֿטין אויס גיקריצט: גאט דו ביסט איין רעכענער צו דיינע באַליידיגער און וואַרטער צו דיינע פֿיינט. דו האסט זיי אפּ גיצאַסטין זייער מאס אזו ווי זיי האבין גימוטוויליגט צו די גיליבטע ישׂראל. דער שטרייטער המן מיט זיינע קינדר זיינן אויף גיהאַנגן גיווארין אזו ווי די שפּיזלאך פֿיש נוס ווערין אויס גישטעקט איינס איבער דאס אנדערע: דעם טאג וואס די באַליידיגר האבן גיהאפֿט איין שלאכטונג צו טאן אין די ישׂראל וואס זיי זיינן גיהיט ווי דאס שוואַרץ אפּיל. עס איז פֿר ביטין גיווארין דער באַפֿעל און זיי זיינען טויט גיפֿאלן. זיי זיינען גיווארין באַמידעט און גיצאַריגט צו טראַטין און צו רונגן: און מיט דעם איז גיווארין גילויבט דיין נאמען און דר הויבן. דיין לויב האט איבער אלע הימלען באַדעקט אז דו האסט גיטאן דר הייבין די צו שטויסענע וואס זיינען איבר גיענטפֿערט גיווארין צו טרעטן. דיין לויב האט באַדעקט גאר די וועלט מיט אירע ווינקלען: פֿאר שטיי אונזערע רייד און קער אונז אום צו דיין רואונג דעם בית המקדש וואַרום דיין האנט איז ניט קורץ צו העלפֿין: זאלסט אונז זייער מערין מוחל זיין דיא עונות. הער צו דאס גיבעט און מאך אוועק גיין דיא זינד און אונזערע זינד זאלסטו וואַרפֿין אין דער טיפֿענעש. דיין רחמנות זאלסטו פֿון אונז ניט פֿאר מיידין:

אַל תתנו דמי לו איר שומרים וואס גאט האט אייך גיזעצט מתפּלל זיין אויף ירושלים זאלט איר קיין שווייגונג ניט געבן ביז ער וועט אן בּרייטן און מאכן ירושלים פֿר איין לויב

סקס״ם ד׳ אין

סליחה מיוסד ע"פ א"ב — אלהינו ואלהי אבותינו

אתאנו לך יוצר רוחות. ברוב עונינו כברו אנחות. גזרות עצמו ורבו צריחות. כי בשבעה עשר בתמוז נשתברו הלוחות: גלינו מבית הבחירה. דיננו נחתם ונגזרה גזרה. וחשך בעדנו אורה. כי בשבעה עשר בתמוז נשרפה התורה: הרסו אויבינו ההיכל. וברחה שכינה מזוית היכל. ונמסרנו ביד זדים להתאכל. כי בשבעה עשר בתמוז העמד צלם בהיכל: זרונו מעיר אל עיר. ונלכד מנו רב וצעיר. חרבה משושנו ואש בה הבעיר. כי בשבעה עשר בתמוז הבקעה העיר: טפש מקדשנו צר המשמיד. ונטל מתחן וכלה אצעדה וצמיד. יען כעסנוך נתנו להשמיד. כי בשבעה עשר בתמוז בטל התמיד: כלה מנו כל הוד ושבח. חרבו שלף אויב עלינו לאבח. להיות עוללים ויונקים מוכנים לטבח. כי בשבעה עשר בתמוז בטלו עולה וזבח: מרדנו לשוכן מעונות. לכן נתפזרנו בכל פנות. נהפך מחולנו לקינות. כי בשבעה עשר בתמוז בטלו קרבנות: סררנו לפניך מריב לשונות. לכן למדה לשוננו לומר קינות. עזבנו בלי להמנות. כי בשבעה עשר בתמוז גרמו לנו עונות: פזרנו בלי מצא רוחה. לכן רבתה בנו אנחה. צור ראה נפשנו כי שחה. ושבעה עשר

אין לאנד. דאס רעכטע לעבן איז מיט דיר באהאלטין עס איז ווי איין קוואל וואס האט קיין אויף הער ניט, דארטן וועלן מיר זעהן די ליכט פון דיין היילינגע שכינה. אונזר נאט מיר זיינען מבויש מיט אונזערע מעשים אונ פאר שעמט מיט אונזערע זינד:

התאנו לך מיר קומען צו דיר גאט באשעפר פון אטעם פון מענטשן. מיט אונזערע פיל זינד האבן זיך דענסטמאל גשווערט די זיפצונג. גזרות האבן זיך דענסטמאל גשטארקט אונ גישריי ווארום אום שבעה עשר בתמוז זיינען צו בראכן גיווארין די לוחות: מיר זיינען פאר טריבן גיווארן פון דם אוים דר וועלט הויז דם בית המקדש. אונזר דין איז שוין גיחתמת אונ די גזירה איז שוין גגזר גיווארן אונ עס איז פינצטער גיווארן פר אונז די ליכט ווארום אום שבעה עשר בתמוז איז פר ברענט גיווארין די תורה: אונזערע פיינט האבן צו פירט דאס היכל אונ די שכינה איז אנטלאפין פון די ווינקלן פון היכל אונ מיר זיינן דענסטמאל ווארין איבר גיענטפערט אין דר האנט פון גבוכדנצר פר דארבין צו ווערין דען אום שבעה עשר בתמוז איז גישטעלט גיווארין איין פרעמדע עבודת גלולים אין היכל: וייא האבין אונז פאר שפרייט פון איין שטאט צו דער אנדערע אונ עס איז באצוואונגען גיווארן פון אונז אלט אונ יונג. אונזר פרייד דר בית המקדש איז חרוב גיווארין ער האט אין איר איין פייער אן גיצונדין דען אום שבעה עשר בתמוז איז צו שפאלטין אונ איין גינומן גיווארין די שטאט ירושלים: ער האט פר נארישט אונזר בית המקדש דר באליידיגר וואס האט אים פאר טיליגט אונ עס איז אוועק גינומען גיווארין פון חתן אונ כלה דאס ארום באנד אונ פינגעריל. וויל איך האב דיר דר צארינט זיינן מיר איבר גיענטפרט גיווארן צום פר טיליגין דען אום שבעה עשר בתמוז איז בטל גיווארין דער קרבן תמיד: עס איז פר לענד גיווארין פון אונז אלע שיינקייט אונ לויב. דר פיינט האט אויף אונז זיין שווערד אויס גיצויגן צו שעכטין אז דיא יונגע אונ דיא זייגענדיגע קינדער זיינען אן גיברייט צום שעכטונג דען שבעה עשר בתמוז איז בטל גיווארין איין קרבן עולה אונ שעכטונג פון קרבנות: מיר האבין ווידר גישפעניגט צו גאט וואס רועט אין הימיל איבער דעם זיינען מיר פר שפרייט גיווארין אין אלע עקין. אונזר טאנץ איז פר קערט גיווארין צו קלאג דען אום שבעה עשר בתמוז זיינען בטל גיווארין דיא קרבנות: מיר האבין אפ גיקערט פר דיר מחמת קריג פון צונגען מיט רכילות אונ לשון הרע דם האט גילערינט אונזערע צונגען צו זאגין קינות. מיר זיינען פר לאזין גיווארין זייער פיל אן צאל אונ אן מאס דען אום שבעה עשר בתמוז האבן אונז דיא זינד דאס אלץ גיטאן: מיר זיינען פאר שפרייט גיוועזן אונ מיר האבין ניט גיפונען קיין ברייטקייט דרום האט זיך גימערט אין אונז איין זיפצונג. דו באשעפער זעה אונזערע

סקט"ג ר' — לייבער

בתמוז הפך לנו לששון ולשמחה: קשינו עורף ורבתה בנו אסון. לכן נתנו למשסה ורפשון. ראה יי וחלצנו מאסון. ושבעה עשר בתמוז הפך לנו לשמחה ולששון: שענו שוכן רומה. וקבץ נפוצותינו מקצוות אדמה. תוסיף ידך שנית לקנות אומה. ותאמר לציון קומה. ושבעה עשר בתמוז הפך לנו ליום ישועה ונחמה: אל מלך ויעבור

אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקוט אל: כי הנה אויביך יהמיון ומשנאיך נשאו ראש: אל נקמות יי אל נקמות הופיע: כרחם אב וכו'

סליחה שם המחבר מנחם ברבי מכיר יגדל ויחי לנצח חיי עד סלה

אלהינו ואלהי אבותינו

אמרר בבכי מפני יד שלוחה בעי. בנאצי בתוך ביתו בבגדי וקבעי. גח וברח ונסע עשר ועלה לשביעי. דמני הציקני הסיקני בחדש הרביעי: הביא מועד במלאתו לשבור בחורי גמוז. ורכה בו פעמים במסמוס ומזמוז. זבולו כשר שאננות מבכות את התמוז. חיבני איבני אוי בירח תמוז: טמנו פחים המשה במקרא תלאות משלדות. יכלו לי בשבעה עשר בו באליהות. כי נוקשתי ככלה עלובה בהפת שלוה והצלחות. לרועי לא המתנתי שש ונשתברו הלחות: מידו עדיתי חלי וכתם אצעדה וצמיד. נגרות ביום אפו בשחתי דרכי להשמיד. סדר עבודתו וקיץ מזבחו קצתי להעמיד. על כן

לייבער וואס עס איז איין גיבוינין גיוועזן אונ דעם שבעה עשר בתמוז פאר קער אונז צוא לוסט אונ צו פרידין: מיר האבין ניהארט דעם אקין אונ עס האט זיך גימערט אין אונז איין מארד. איבער דעם זיינען מיר דענסטמאל גינעבין גיווארין צו נבוכדנצר צו רויב אונ צוא מארד. ווען דוא גאט אונ דעם שבעה עשר בתמוז פר קער אונז צו פרייד אונ לוסט: פר נעם אונזער גיבעט דו גאט וואס רועט אין העכשטין הימעל אונ זאמעל איין אונזער פאר שפרייטונג פון עק דער ערד. דוא זאלסט זאגין צו דער שטאט ציון שטיי אויף אונ דעם שבעה עשר בתמוז פאר קער אונז צו איין טאג פון הילף אונ טרייסטונג:

אמרר בבכי איך טוא ביטערין מיט גיוויין פון וועגין דר האנט פון נבוכדנצר וואס זיא איז גישיקט גיווארין מיר צו פאר וויסטן אז איך האב גיצארינט אין זיין הויז מיט מיין פעלשין אונ מיין גזילה, די שכינה האט אוועק גישוועבט אונ אנטלאפין גיווארין אונ האט אוועק גיצוינין צעהן ערלייא ציאונג פון איין ארט אויף דעם אנדערין ביז זיא איז ארויף גיגאנגען אין זיבעטין הימיל אריין. ער האט מיך פאר שטומט אונ פאר איינגט אונ ניהיצט אין דעם זיבעטין חודש: ער האט גיבראכט דעם נבוכדנצר אז דיא צייט איז דער פילט גיווארין פון אירע זינד אז ער זאל צו ברעכין די בחורים וואס זיינען גילויבט גיוועזן גלייך מיט גין גאלד אונ האט אין דם חודש צוויי מאל גימערט מיט צו נענצקייט אונ מיט הייצונג אין דעם ערשטין חורבן אונ דם אנדערין. אז ער האט גילונגט אין זיין הארבערג דם בית המקדש וואו די ווייבר וואס גישטילט זיינען גיוועזן אן דאגות האבן אין בית המקדש גימאכט ווייגען די עבודת כוכבים וע"ג זיא האט גיהייסין תמוז ווייל דאס איז טייטש הייצונג ווייל מען האט אין איר גיהייצט איז איר דער שוויים אוים די אויגין גירונן האבין זיי גיזאגט זיא ווייגט זי וויל איין קרבן דענסטמאל האט ער מיר פארשולדינט אונ האט מיך גיפיינד אין דעם חודש תמוז: זיי האבין פאר בארגין נעצין אויף די פינף ערלייא פורעניות וואס זייא ועלין דא הייטער גילייענט אונ גירעכינט ווערין די אן גישיקטע מידיקייט. זייא זיינען מיר ביי ניקומן זיבעצין טעג אין דעם חודש מיט שלעכטיקייט. ווארום איך בין גישטרויכילט גיווארין ווי די פאר שעמטע כלה וואס האט מזנה גיוועזין ביי איר פרידליכע גליקליכע חופה. אזו האב איך אויך גיטאן תיכף נאך קבלת התורה. די שכינה איז נאך גיוועזן אויף דעם בארג סיני האב איך ניט גיוואלט ווארטין אויף דעם רועה משה רבינו נאך זעקס שעה וואס ער האט זיך נאך גידארפט צו פאר זאמן אויף דעם הימיל די לוחות מקבל זיין דער

מלשכת הטלאים בטל התמיד: פור התפוררה ונתפזרה סוערה ענייה. ציה גמשלה מכלי חובל ונטרפה כאניה. קחתה בחטאתה בראשה ובכפל תאניה ואניה. ריבוה צריה כהיום והבקעה העיר בשגיה: שלוחה כצבי מדח מאין חורש להסתירה. שננו לשונם ונתנוה כשה צמרה וחלבה להתירה. תצעק על כלי חמדה שבו נכתרה. תחמוד עיניה נצל כשרף אפוסטמוס התורה: חרף עשוקים ורצוצים בעבור הרעימה סכל. ירודים בוהיה לאכול ובהסתר פנים מלהסתכל. יד השלים מכנף שקוצים נאכל. עת צרה כהתכנם והעמד צלם בהיכל: דווים סגופים בנים היו מקדם ראשונים. סמוכות צרותיהם זו לזו כמה שנים. לוקים כאשר תעשנה הדבורים והעקרבים שונים. הוגים אבר שברם ובטל סכוים באישונים: אל קנא בהתאפק במקניאיך דשנים רטובים. מחכים תקים עומדים לעולמים כנטיעים מהטבים באהבים. האמת והשלום

ווייל האבין זייא שוין דאס עגל גימאכט אונ דיא לוחות זיינען צו בראכין גיווארין דאס איז דאס ערשטע פון די פינף זאכין: פון דער האנט פון משה בין איך אן גיצירט גיווארין אין אלערלייא צירונג דאס זיינען די צווייא קרוינן וואס ישראל האבין באקומן קענן נעשה ונשמע זיינן זיי אפ גיצויגן גיווארין פון מיר דענסמאלט ווען ער האט גיצארינט אונ האט די לוחות צו בראכין ווען איך האב פרדארבין צו פר טיליגן מיינע וועגין פון גאט אונ האב גידינט צו דעם עגל. דעם סדר עבודה פון קרבנות וואס עס איז איין חיוב גיוועזן אלע טאג מקריב צו זיין אונ די קרבנות פון נדבה וואס איך האב מקריב גיוועזן אז דר מזבח איז ליידיג גיוועזן האב איך פאר מיאוסת דיא קרבנות צו שטעלין אין בית המקדש אריין איבער דעם איז בטל גיווארין דער קרבן תמיד וואס מען פ"ענט אים צו ברענגען פון דעם שאף קאמער וואס אין בית המקדש איז גיוועזן דאס איז דאס אנדערע פון די פינף זאכין: צו בראכין אונ פאר שפרייט איז גיווארין די ארימע אונ גישטורעמטע ישראל זיא איז גיגליכן גיווארין צו איין אקרענט אן אפירער וואס לייפט וואו מען דארף ניט אזוא זיינען זיי אויך ניט אין רעכטין וועג גיגאנגן איבער דעם איז זי אויך פאר צוקט גיווארין וויא די שיף וואס גייט אונטער. די האסט זיך דורך אירע זינד ביי דעם קאפ גינומען מיט איין שליסונג פון אלערליי קלאג. זיי האבן גיקריגט מיט איר אירע באליידיגער אין דעם טאג פון דעם ערשטן חורבן אונ ביי דעם אנדערין חורבן איז אויך אין דעם טאג דיא שטאט ירושלים אויף גישפאלטין גיווארין דאס איז דאס דריטע פון די פינף זאכין: זיא איז פר שיקט גיווארין אונ עס איז ניט גיוועזן קיין פארשטער צו באשיצין זיא. זיי האבין גישארפט זייערע צונגען אונ האבן זיא הפקר גיגעבין זוי איין לעמלע איר וואל מיט חלב מתיר צו זיין ווער עס האט גיוואלט האט איר וואל גישארין אונ איר חלב גיגעסין. זי שרייעט פון וועגין דר גילוסטיגער כלי די תורה וואס זיא איז מיט ישראל גיקריינט גיווארין זיי לערנען זי. דם גילוסטיקייט פון אירע אויגין איז אויס גילערט אז אפוסטמוס האט דיא תורה פר ברענט דאס איז דאס פערטע פון די פינף זאכין: דער נאר נבוכדנצר האט גילעסטערט מיט שלעכטע רייד כדי דיא שכינה מתרעם צו זיין. די גינידערטע מיט דער שטראף פון והיה לאכול דאס האט גאט אויף זיי גיזאגט אז זיי וועלין שלעכט זיין וועלין זיי זיין צו עסונג אונ איך וועל מיין פנים פר בארגין אונ ניט קוקין אויף זיי. דענסמאלט איז איין פרעמד בילד גישטעלט גיווארין אין היכל דאס איז דאס פינפטע פון די פינף זאכין: דיא וואס האבין פר צייטין גיהייסין גאטס קינדער זיינן זייא דער נאך גיפייניגט גיוועזן פיל יארין זיי זיינען גישלאגין גיווארין אזו וויא איינער וואס דיא בינן בייסן אונ די עגדישין בייסין אים נאך אמאל דר האט שוין קיין רפואה ניט ווארום איינר דארף קילונג האבין אונ דער אנדערער דארף היץ איז דיא רפואה פון איינעם שעדליך צום אנדערין אזו האבן זיי גיזאגט אז זייער האפונג איז פרלארין אונ זייערע באשיצונג איז פר שטערט אין דער פינצטערנעש: דיינע האפער זאלסטו אויף ריכטין אונ זאלין איביג איין באשטאנד האבין מיט ליבשאפט ווי דיא צו נויף גיוואקסענע בוימער. עס איז היינט בייא זיי דא אמת מיט שלום וואס די וועלט שטייט אויף דעם ווארום זייא זיינען אלע אין

בצמות חטובים. נצח היותם לשמחה ולששון ולמועדים טובים: אל מלך ויעבור וכו׳

פזמון שם המחבר שלמה (מיוסד במשקל יתד ושתי תנועות)

שעה נאסר. אשר נמסר. ביד בבל וגם שעיר. לך יהמה. זה כמה. ויתחנן כבן צעיר. יום גבר האויב ותבקע העיר: לזאת אבך. ואספוק כף. ביום חמש פזרוני. ועל רגל. העגל. הלוחות יצאוני. וגם השמיד. התמיד. ובסוגר הביאני. והושם אליל. בהיכל כליל. ומעצתו כלאני. והמנחה הונחה. ודתך צר באש הבעיר. יום: מאד אתחל. ואתחלחל. ביום שדי דחפני. מאור חשך. וגם ששך. כמו כדור צנפני. והשפיפון. מצפון. כשבולת שטפני. והציד. שלח יד. והצפיר והשעיר. יום: הוד לבי. ומשגבי. הלעד אפך יעשן. שמחני והעלני. ומחדק לקוט שושן. בנה בית זבול. להשיב גמול. הכרמל והבשן. ועין פקח. ונקם קח. מאצר ומדישן. שפוט אלם. ואז ישלם. המבעה והמבעיר. יום גבר האויב ותבקע העיר: אל מלך. זכור רחמיך וכו׳

איינעם באהעפט צו פאסטין אונ בעטין אז דיא תעניתים זאלין שוין זיין אויף אייביג צוא פרייד אונ לוסט אונ ימים טובים:

שעה נאסר קער דיך צו דעם גיבונדענעם וואס איז איבער גיענטפערט גיווארין צו נבוכדנצר מלך בבל. ער האט גיברומט צו דיר פון לאנגע צייט אונ האט גיבעטין וויא איין יונג קינד ביי זיין פאטער, דעם טאג וואס דער פיינד האט זיך גישטארקט אונ די שטאט איז גישפאלטין גיווארין, אויף דם בין איך נידעריג גיבויגין אויף די פינף ערליי פורעניות וואס ער האט פר שפרייט אויף מיר אין דעם טאג. דאס ערשטע איז פון וועגין דעם עגל זייגען די לוחות פון מיר אויסגינאנגען. דאס אנדרע ער האט פר טיליגט דעם קרבן תמיד פון דער פארשלאסענער שאף קאמער אונ האט מיך דערנסטמאל גיבראכט אין זיין שליסונג אריין. דאס דריטע עס איז ווארין גיטאן איין אפ גאט אין דעם גאנץ שיינעם היכל אונ פון זיין עצה וואס ער האט גיגעבין דעם נבוכדנצר האט ער מיך גיפאנגען. דאס פערטע וייל איך האב אוועק גילייגט די מנחה איך האב זי ניט מקריב גיוועזין דרום האט דר בליידיגר דיין תורה אין פייער פרברענט. דאס פינפטע דעם טאג איז די שטאט צו שפאלטין גיווארן. איך בין זייער קראנק אונ דר שראקין גיוועזן אין דעם טאג וואס גאט האט מיך פרשטויסן. די ליכט האט ער פר פינצטערט אונ דר ששך דאס איז בבל האט מיך ווי איין קיילעכדיגן באלין גירינגילט אונ דער פיפער נאטער נבוזראדן ער איז פון צפון זייט האט מיך פאר פלייצט ווי איין שטראם וואסר אונ דר יאגער האט זיין האנט גישטרעקט: דו גאט וואס דו ביסט דאס שיינקייט פון מיין הארץ אונ מיין שטארקר וועט דען אייביג דיין צארן רויכערן. דער פרייא מיך אונ קלייב דיא ישראל וואס זיינען גלייך צוא איין רויז. בויא דאס בית המקדש דאס הויז וואס עס איז דיין הארבעריג אונ ווידער צו קערין דעם גבול פון ארץ ישראל וואס עס הייסט כרמל אונ בשן אונ זאל אין גיכע צייטין גיהאלפין ווערין אמן:

תחן אמנגש אז תענית האט איידר ער בייסט אן זאגט ער דאס:

רבון כל העולמים הער פון דער גאנצר וועלט איך האב היינט דעם טאג תענית גיהאט אבער נאך מיינע זינד נאך ווס איך האב גיטאן ווער בילכער אז"ם איך זינדיגר מענטש זאל אן בייטן איין בעבער מיט טרערין וואס מיר זעלטן זיין אויח מיינע אויגין דער מיט אז איך זעלט אפ לעשין דעם צארין פון דעם ליבין גאט אונ די זינד די איך האב גיטאן. דו ליבר גאט עס קאן קיינר פר דיר לייקענן. עס איז קיין מענטש אויף דער וועלט דר אלע טאג גוט ניט זינדיגן. נון מיין גאט מיין הער פון דר וועלט נאך דם בין איך ניט ווערט אז איך זינדיגר מענטש זאל עסין פון דיין ברויט אדר וואס אנדערש וואס דו ליבר הער גאט האסט בשאפין. ווארום דו ליבער גאט דו האסט דיא שפייז ניט בשאפין צו די לייט די דא האבין פיל זינד גיטאן. רבש"ע איך האב חרטה אויף מיינע זינד די איך האב גיטאן אזו בעט איך דיר ליבר גאט אז דו זאלסט אויף אונז גידיינקען היינט דעם תענית דאס בלוט אונ פלייש וואס מיר איז אוועק גיגאנגן פון מיין לייב. דרום ליבר הערר גאט טו אפ פון מיר דעם יצר הרע אונ מאך מיר לידיג פון מיינע זינד גלייך אלס איך וואר ערשט נאיי גיבארן אונ גידיינק מיר אז איך האב מיר היינט זינד גרינגער צו מאכין פון מיר דען דר ווייל דר גוף האט פיל זינד גיטאן אזו גיהער ער מיין לייב גיפייניגט דאס האב איך גיטאן פון כבוד דיין ליבין נאמענס וועגין אונ אויך מיין ביסיל ווידער אפ נעמן פון זיין פלייש דר מיט אלס איך מיינע פלעקין וואס איך האב גיטאן אין מיין לייב פון מיינע זינד ווידר ווייס ווערין אונ גירייניגט ווערין. דו ליבר גאט טו גאר פון דיין דר ברימקייט וועגין אונ לאז מיר ווייטר קיין זינד מער גידאבט ווערין דען דוא ביסט איין מוחל וסולח צו די לייט די דא האבין זינד גיטאן. דו ליבר הערר גאט דוא זאלסט מיר ווייטער געבין כח אונ גבורה אונ איך זאל ווייטר קענן האלטן איין תענית אמן ואמן:

דיא תחנה זאגט מען אום עשרה בטבת:

באשעפער פון דער גאנצר וועלט דו ביסט גאנץ אין אלע דיינע ווערק דו שטראפסט די זינדיגע מיט גוטהייט אונ מיט גינאד. אונזרע עלטרן האבן ווידר גשפעניגט אונ האבין דיר ווידער גיטאן אונ דו האסט צו אונז גישיקט דיינע דינערס דיא נביאים דם זיי זאלין זיי אונטר ווייזין אונ זאלין זייא פירן אין דעם רעכטן וועג צו דינען דיר אונ

סקבי"ם

האלטן דיין גיבאט אונ דיין תורה אונ זיי האבין זייא ניט צו גהערט אונ האבין זייא אוים גישפעט אונ האבן ניט גיוואלט גלויבן זייער ווארט אונ האבין גרויסין איביל מוט פיל גיטריבין אונ האבין דער צארינט דיין הייליגן נאמען אונ דיין הייליגער נאמן איז לאנג צו דר צארענען אונ האסט דיך אויף גיהאלטין צו טאן זיי בייזהייט ביז אויף דעם היינטיגן טאג האסטו גישיקט דיין שטארקע האנט אונ האסט זיי גישלאגן אין דעם טאג דריי ביטערע שלעק אונ האסט זיי גישיקט נבוכדנצר מיט פיל לייט אונ האבן בלעגערט די שטאט ירושלים די דא איז גיוועזין איין קרוין פון דר גאנצר וועלט אונ דיין הייליגער נאמן האט גירועט דרינען אונ פון איר זיינן אויף גיגאנגען די תפלות פון דיינע קינדער ישראל אונ האבט אנטפאנגען דיא קרבנות אונ דם קטורת איז אויף גיגאנגען אנגישמאק איין נעגעפטינן אונ דר פיינד הט בצוואונגן זיי מיט דם גרויסין נידרדאנג הונגר אונ קומר דא דיינען זיי גיוועזן פאר שלאסין אין גרויס נויט אזו האבין זיי גישריען צוא דיר אונ דו האסט זייא ניט גיוואלט צו הערין אונ צוא גישטאפט אלע לעכר אונטערין שטול דיינע עהרע ווס די תפלה פון צדיקים אונ צדקניות פלעגין צוא גרייכין פאר דיין הייליקייט אונ איר גישריי האט ניט גיקענט קומען אין די שטאט. אונ זיינן פארצוקט גיווארין דורך די הינגערער די דא ווארטין אויף דיא תפלות צו הינדערן זיי. אזו הער נאט מיין גאט מיר פאסטין היינט אונ פייניגין אונזער לייב אונ מיר גידיינקען דעם גרויס אונפאל דר דא איז גישעהן אונזרע עלטערין אונ אונז דאס מיר נאך אויף דעם היינטיגין טאג ניט קענן צו קרעפטין קומן אונ מיר זאלין באקומן וואס מיר האבין פאר לארין דרום נעם אן אונזער פיין אונ שטראף אונ אנטפאנג מיין גיבעט אונ הער מיין גישרייא אונ העלף ווידער דיין פאלק ישראל אונ גידיינק די פאר זיכערונג די דו האסט פאר זיכערט אונזרע עלטערין אברהם יצחק אונ יעקב דאס זייערע קינדר זאלין זיין גיהאלפין איין הילף איין אייביגע אונ זאלסט זיך דער בארימען איבער אונז אזו וויא איין פאטר איבער זיינע קינדר אונ דער לייז אונז מיט פריידין פון די צרות דאס מיר טרויערין אזו איין לאנגע צייט. פר קער דם לייד צוא פרייד היינט אין דעם טאג אז דו האסט אונז גילאזין זאגין דורך דעם נביא דער צעהנטער חודש טבת זאל זיין צו דיין

פאלק

פאלק ישראל צו פרייד און שמחה דאס זיי וואר אין גאטס נאמען אמן:

לעבעדיגער גאט דו ביסט דר אורשפרונג פון אייגעם לעבן און האסט

די וועלט דער לייכט מיט דיינעם לייכט און האסט אונז גיגעבין די הייליגע תורה דיא דא איז אייטיל לייכט אירע מצות די זיינען דער לייכטער און דער לייכטין דיינע קינדר אירע אויגין און אונזערע עלטערין אין דער מדבר דיא דו האסט גיצויגין אויס מצרים דא זיינען אירע אויגין פר פינצטערט און האבין גימאכט דאס עגל, דר מיט האבין זיי גיטאן דער ווידער דיך און דרום האט דר הייליגר משה צו בראכין די טאבלען די הייליגע די דא איז גישריבין גיוועזן מיט דיא פינגער פון גאט הייגט אן דעם טאג דר נאך אין ארץ ישראל האבן אירע קינדר ווידר גשטאלצירט און איבערמוט גיטריבין פון וועגין גרויסע וואוילטאג און וואויל לוסט און האבין דער צארינט דיך דא האסטו גישיקט אויף זיי פר אירע זינד זייא האבין דיא הייליגע שטאט ירושלים גישפאלטין און צוא בראכין און האבין גישטערט אומווירדיקייט אין דאס הויז דם דיין שכינה האט גרועט און די ריינקייט פר שוועכט און פר ניכט און הט אפ גינומן פון דיינע קינדער אלע אירע צירונג און אן שטאט דאס מען האט אבינט און מארגניש קרבנות גיבראכט דא האבן זיי גישעכט יונגע זייגענדיגע קינדר. גאט מיין קיניג איבר אלע קיניגין ביסטו דער בארעם דיך איבער דיין פאלק ישראל און העלף אונז און ניט גידיינק די זינד פון אונזרע עלטרין און אונזרע זינד און נעם פר דיך די צדיקים און צדקניות די דיך אלע צייט האבין פר זיכערט אין דיר און האבין עס פאר גוט אן גינומען וויא דוא עס גישיקט האסט אויף זיי און גידיינק דם גרויסן זכות און דעם שם טוב דאס זיי האבין נאך זיך גילאזין און דער לייז אונז און זאמעל אונז איין פון פיר עקין דער וועלט און ברייניג אונז ווידער אויף דאס הייליג ארט דאס דיין שכינה וועט ווידר רוען צווישין אונז ווי דר נביא זאגט דם פערטין חודש וועל איך אייך ווענדין אייער אום לייגין צו פרייד און צוא לוסט דאס זיי וואר אין אונזערע צייטין אין גאטס נאמען אמן:

דיא תחנה זאגט מען אום תענית אסתר מיט גרויס כוונה:

איינגער גאט דוא זיצט אין דער הייך און ווארשט אויף די תפלה פון דיינע קינדר ישראל און דר הערשט זיי פון טיפענש אידעם האראצין און באשירעמסט זיי פר אלע באליידיגר אלע צייט דען אין מרדכי ואסתרס צייטן איז אויף גישטאנגן איין המן אויף און קעסטליך און הויך גיוועזין ביא אחשורוש וואס דיינע קינדער זיינען אונטער אים גיוועזן דא האט דר אחשורוש דעם זעלבינין רשע איבער גיענטפערט דיינע קינדר ישראל צו טאן מיט זייא נאך וואול גיפעלין אום צוא ברייגען איר געלט צוא רויב אין אלע זיינע קיניגרייך און דער קיניג האט גיהאט צוא גיביטין אזו ווייט אז די וועלט איז. און צוא פאר טיליגין די גאנצע יודישקייט דאס זייא נימער זאלין ווערין גידאכט אזו האבין זייא אלע צו זאמען גיוויינט און איר הארץ האט גיזיפצעט צו דיין הייליגין נאמען און האבין חרטה גיהאט אויף אירע זינד און האבין אן גיקלייט איין זאק מיט אש אויף אירע הויפט גשיט און האבן גיפייניגט איר לייב מיט הונגר און דארשט דא האבין זיך דר בארימט אלע די ענגיל אין דיינע טויערין דא האט עס גיהערט די הייליגע תורה און הט אן גיקל קלאג קליידר און גיוועגדט אירע הענט איבר איר קאפ און האט גישריען און האט גיוויינט דאס האט גיהערט דער הייליגער מאן אליהו הנביא און האט גינורט איין לענדין גארטיל אין זיינע לענדין און איז באלד גילאפין צוא אונזערע עלטערין אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן און האט זיי וויסין לאזין דיא ביטערע גזירה דיא דא איז גיבאטין אויף אלע יהודים אין גאנצין קיניגרייך אחשורוש, און מרדכי האט גיבאטין אויף אלע יהודים ווייבער און קינדער זיי זאלין פאסטין דריי טעג און דריי נעכט און זאלין אלע מיט אנאנדער בעטין און אויף אמאל שרייען איין גישרייא איין ביטערין פאר דיין הייליגין נאמן האסטו דיך דער בארימט און האסט זיי באשירעמט פון די הענט פון פיינט און דעם פיינט נימאכט פאלין אין די גריבר וואס זיי האבין גיגראבין און המן דעם בייזין מאן מיט זיינע קינדער גילאזין הייגן אן דעם בוים דען ער האט אן גיגרייט צוא לאזין הייגען דרויף דעם צדיק מרדכי און זיין הויז האסטו אוועק גיגעבן צו אסתר. הערר פון דער גאנצער וועלט מיר פייניגין זיך אלע מאל אונזער לייב אום ווילין אונזערע זינד דוא זאלסט אונז פר געבין און זיי ניט גידיינקן און גיב אונז און כל ישראל פרייד ווי דו האסט דר פרייט די קינדר ישראל אין די צייטין פון מרדכי און אסתר, און כל ישראל זאלין פריילך זיין פורים צוא מאכין

אלע

בקט״פ ר׳

אלע צייט דם זא וואר אין גאטס נאמן אמן:
אום תשעה באב זאגט מען דאס מיט כוונה:

ריכטער פון אלער וועלט מיט גירעכטיקייט
אונ אלע דיינע גיריכט איז מיט
ווארהייט, מיין גאט דער ווארהאפטיגער אונ
ביי דיר איז קיין אומרעכט ניט גירעכט אונ
רעכט פארטיג ביסטו צוא אייביג הייגט און
טאג האבן זיי גיסיסטייט אונזרע עלטערין
אין דער וויסטעניי דאס דו האסט זיא אויס
גיצויגן אויס מצרים דורך דיין משה אונ אהרן
דא האבן זיי ווידער גישפעניגט אונ האבן
ניט גיוואלט אן נעמען דאס גוטס דאס דו
האסט זיא גיטאן אונ פאר זיכערט אונזערע
עלטערין אברהם יצחק אונ יעקב אונ האבן
גישענט דאס לאנד דאס הייליגע דאס דיין
שכינה האט גירוט דרינן אונ האבן אלע צייט
אויף דיינע ווארהאפטיגע קנעכט גימורמלט
אונ אין דער נאכט האבן זיי אלע צו נאמען
גיוויינט אונ אירע אויגין האבן גירינען בעך
וואסער אונ האבן ניט גיוואלט דר ווארטין
די צייט דאס דו האסט גיוואוסט אונ האסט
זיא גילאזט וויסן דורך דיינע גיטרייע אונ
ווארהאפטיגע קנעכט משה אונ אהרן אונ
יהושע אונ כלב דאס זיי דיא נאך זאלין ניט
האבין אויך אירע קינדער וועלין וויינען אין
דם טאג אנויינונג אגרויסע צו ריכטן וועלכעם
דאס איז גישעהן מיט ווארהייט דאס דא איז
אין דעם טאג פאר וויסט אונ פאר שטערט
גיווארין ביידע בתי מקדשים דאס דא איז
נפאלן פון אונזרע שיינהייט אונ קעסטליכקייט
אונ פון קעפף דיינע קינדר די קרוין איז נפאלין
צו דער ערד אונ נימער קענן ברייגן אפפער
אונ פריזענט אונ דעמפונג אויף דעם אפפער
שטול דיינער הייליקייט אונ קענן אויך נימער
אויף גיין דריי מאל אין יאר צוא זעהען דיין
שיין פון די הייליגע שכינה צו פול ברייגגען
אונזערע גלויבנגעש אונ אונזר באווילינוג
אונ די גרויסע פרייד דם דיין הייליגע שכינה
האט גירוט פון צווישין די כרובים אונ האסט
גירעט מיט דיינע קינדר פון אב דעם אויבר
לאדע דאס הייליגע שראנק דאס די הייליגע
טאבלען דרינען ליגין וועלכעם איז אלין פאר
ברענט גיווארין דורך איין פייער פון דעם
הימל אוים גרויסע שטאלצקייט פון וועגין
גרויס רייכטום אונ אויך פון וועגן וואויל טאג
אונ וואויל לוסט אירע לייבער אונ גרויסע
האפערט זיינן זיי נאך גינאגגן קרומע וועגין
אונ ניט גוטע אונ האבן דיך גאט אלמאכטגר
דר צאריגט דעם האלבן האסטו פר שטערט

דיא שעמיל פון דיינע פים אונ האסט איין
גינומען איר הערשאפט אונ קיניגרייך אונ אלע
איר גילוסטיקייט האסטו צוא בראכין אונ
האסט זיי גיגעבין אין האנט אירע באליידיגר
אונ האסט איר פאלאץ גיגעבען אז דיא
באצוויגנעש אונ אירע טויערין צו שטויסן
אונ האסט זיי גיגעבין אין די האנט פון אירע
באליידיגר אונ איר ריגיל צו טורשט אונ אירע
טויערין פר זינקט אונ אירע ווייבר אונ אירע
קינדער די דא זיינן צארט דר צויגין גיווארין
אין גיפייגקנעש אונ דיא יונגע האבין מוזין
ארבייטן אונ מילשטיין טראגן אין אירע האלזן
אונ הערצר אן גיבונדן אין דם פיסין צו מאכן
שטרויכלען זיי אונ אלע טעכטער זיינן פאר
שעמט גיווארין אונ האבין גילייטין גרויסע
קימער אונ הונגר זיי האבין באגערט ברויט
אונ נימאנד האט זי וואס גרייכט אונ וואסער
האבין זיי ניט גיהאט פאר דען דארשט אויף
וועלכע גרויסע ביטערע פאר שטערונג האבן
אלע די פעלקער גיקלאפט מיט אירע הענט
אונ גישיקלט מיט אירע הויפטר פר וואונדרט
אונ גישפראבין איז דאס די שטאט די דא
גיוועזין איז די קרוין פון אלע דיא שטעטין
אונ פון אלע לענדער איין שטאט די דא איז
גיוועזין גיוועלטיגט איבר אלע אונ איצונדרט
איז זיא צוא פירט אונ אונטערטאן אירעם
פיינט מיט גרויסער אונדער בארעמונג אונ
זי רופטין אן אירע פריינט אונ זייא טרייסטין
זיא ניט אונ זייא פרייען זיך אויף איר בראך
אונ אירע איבעל גיין אונ זייא רופטין אויף
הילף אונ דא איז נימאנד דער זי ענטפערט
זיי ריידן נאך מיט שפעט פון איר פר שטערונג
אירע שבתים אונ ימים טובים אונ אויסלעשונג
אירע ליכטער אונ אירע פאר פינצטערנש:
הער פון אלע וועלטין הייגט שטיי איך פאר
דיר מיט גרויסן באטריבטין הארצן
אונ מיט גרויסע ביטערע גישריי מיט ווייגען
מיינע אויגן רינען גלייך ווי די בעך וואסער
אונ מיין הארץ טוט זיפצין אונ קאן ניט
פריילייך ווערין פון וועגין אן גידייגקונג דיא
פאר שטערונג אונ דיא שיינהייט פון דיינע
קינדער ישראל דיא פעסטע שטעט דיא דא
זיינען גיווארין צו בראכין פון יהודה אונ פון
ישראל אונ דיא קיניגרייך אונ די הערין דיא
דא זיינען פאר טריבין אונ די כהנים דיא דא
האבין גידינט אין דיינעם הויז אונ דיא לוים
דיא דא האבין גיזונגען אונ גישלאגין אויף
אלערלייא זייטין שפיל דאס הייליגע גיזאנג
דאס איז פר שפרייט גיווארין אונ דר אפפער

שטול און דער טיש און דער לייכטער און דאס גים פאס און אלע דאס היילגע גיפעס דא איז ניקומען אין די הענט דר אום ריינע און אום דער בארעמונג. זייא דר צארענגען דיין נאמען. מיינע אויגן זיינען פר שוואלין פאר גרוים ווייגען און מיין הארץ איז שוואך פון וועגן פיל זיפצין אלע צייט צו פאר מיר און מיינע גידערים רוישין און קרומען מיך און די קראפט פון מיינעם לייב און דער מארך אוים דיא ביינער איז מיר אנטגאנגען און מיינע גלידער איז צוא בראכין פון וועגן גרויסע יאמער פון דעם בראך דיינע קינדער ישראל און דוא ביסט איין הער איבער אלע הערין און דוא פאר ניבסט מיסטייט אן דען די ווידר דיר ביידין אוים גרויסער גינאד און בארימהארציקייט טו פון וועגן דיין גרויסין נאמען דער דא איז זייער ניאבפערט דען דוא האסט גרופן אויף דיין פאלק ישראל און גיינ דיין אייער און עפין דיינע אויגין און זעה אונזר פאר וויסטונג און פאר וויסטונג דיין היילגע שטאט דאס דו דיינעם נאמען האסט גירופין אויף זיי און זעה הער ווי מיר דיינע קינדער זיינען גיווארין צו אנגשט אויך צום שאנד און שפרעכין וואו איז דיין גאט עס איז פר לארין אלע אייערע האפונג און העפ' אונז און זאמעל אונז איין פון אלע פיר עקין דער וועלט און בויא אונז ווידער מיט פייער דיין שטול און די מויערין פון ירושלים און דער פריי אונז אן שטאט דס דו האסט גיפייניגט אונז און גידיינק אין די פר זיכערונג אונזרע עלטערין ניט צוא פאר לירין אונז און דאס ניביי דאס דוא ווערסט נעלבערט בויען מיט דיינע ווערדיקייט אז דער נביא האט גיזאגט און איך וועל זיין צוא איר זאגט גאט איין מויער פון פייער ארום איר און צו עהרע וועל איך זיין אין איר, און עס זאל זיין דיין גינאד און בארעמונג דו פאר גיבסט דיא מיסטייט פון דיין פאלק ישראל אומזיסט און פון וועגן די ליבשאפט דען אונזערע אויגין און אונזר הארץ איז שטענדיג צו דיר און מיר דינן דיך און דו ביסט אונזער טרייסטר דרום טרייסט אונז פון אונזער טרויערונג און באהיט אונז נוייטר פון טרויער און שיק אונז דיין גזאלבטין דער דא ווערט דאס באטין ברויט זאגין פון אליין נוטם אויף די קינדער ישראל היינט אין דעם טאג זאלין מיר זיין פרייליך און מיט גוטער מוט און צו לויבין דיין נאמען און צו דער ציילין דיינע וואונדר די גרויסע, זאלסט אונז דער לייזין דא ווערט זיין וואר וואס דר

כקב"פ ד'

נביא האט גיזאגט דער פינפטער חודש אב זאל זיין צוא פרייד און ניט צוא ווייגן. דאס זאל גישעהן באלד אין אונזערע טעג אמן:

וויא איין טראגענדיגע פרוי זאל תפלה טאן פון זיך זעלבערט דאס איר גיזיינגק זאל איר גרינג אנקומען:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילין פאר דיר גאט מיין גאט און גאט פון מיינע עלטערין דס דוא זאלסט גרינגערין דעם צער פון מיין טראגין און זאלסט מערין מיין קראפט און מיין מאכט בייא מיין טראגין עס זאל ניט גישוואכט ווערין מיין קראפט אדער מיין קינדערס קראפט פון קיינר זאך און זאלסט מיך מציל זיין פון דעם משפט פון חוה פון די קללות וואס דו האסט חוה גישאלטין איך וועל מערין דיין ווייטאג און דיין טראגן, מיט טרויערקייט זאלסטו גיווינען קינדר. און ווען די צייט וועט קומען אז איך זאל גיווינן זאל איך נאר קיין ווייטאג האבין און דאס קינד זאל ארוים גיין פון מיר אין איין קליינע ווייל'ע נאר גרינג אן שאדן עס סייא אן מיר אדר אן מיין קינד און דאס קינד זאל גיבארין ווערין אין איין גוטין מזל צו לעבין און צו פריד צו גיזונדהייט צו לייטזעליקייט צו גינאד און צו עושר און כבוד און דס זאל מיר וואר ווערין וויא דא שטייט אין פסוק עס וועט ניט זיין איין פאר ווארפונג און איין אום טראכטונג אין דיין לאנד און די צאל פון די טעג דאס לעבין וועל איך דיר דער פילין. אז איך זאל מיין צייט אוים לעבין און איך און מיין מאן זאל עס דער ציהען אין דיין דינסט צוא דיין היילינער תורה צו לעבין און צו פריד צוא עושר צו כבוד ומנוחה און מיר זאלין קיין שאדין ניט האבין איך אדר מיין קינד עס סייא אין לייב אדר אין די גלידער אדר אין די אדערין אדר אין די הויט און פלייש און בשעפעניש דאס מענטשין עס סייא אין לייב דרינען אדער אוים דעם לייב און דו זאלסט שטארקין מיין קראפט און מיין מאכט און מיין ביין אז דר פסוק זאגט איין היילונג איז די תורה צו דיין נאפיל און איין מארך צו דיינע ביינר. ווען איך טו האפין צו דיר דו זאלסט מיר ענטפערין גאט מיין גאט און איך טוא מיך פרייען מיט גאט מיין העלפער מיין באווילינר גאט צו בשירמען מיך און צו מיין הילף טוא איילין דוא העלפר צו דיינר הילף האף איך אלע צייט גאט דער הער מיין שטים לייט נעלינג מיך און ענטפר מיר טוא עס פון וועגן אונזרע היילינע עלטערין און פון וועגן זייער זכות און גירעכטיקייט און איר

איר

איר טאָן ווערק פון די דא זיינען פר בארגין אין די ערד אונ אין דר גאנצע וועלט. גדיינק איר ליבשאפט אונ זאלסט לאזין לעבין איר נאמען אונ זאלסט זייא מציל זיין פאר אלע קראנקהייט אונ ווייטאג אונ טו מיך בענטשין ווי דוא האסט פאר זיכערט אין דיין היילינגע תורה דיין וואר האפטיגין קנעכט משה ער וועט ליב האבין דיך אונ ער וועט בענטשין דיך דיין פרוכט פון דיין בויך אונ דיין פרוכט פון דיין ערד דוא וועסט גיבענטשט זיין עס וועט ניט זיין אונטר דיר איין אום טראכטר אונ איין אום טראכטרן אונ אזו אויך זאלסטו מיר אלין בענטשין זאלסט מיר ענטפערין אונ זאלסט מיך לייט זעליגין אונ זאלסט מיר דר לייגערין מיין טאג אין זיקנקייט אזו ווי דער פסוק זאגט איך וועל דער לייגערין דיינע טעג אונ וועל זיי ווייזין מיין הילף אמן:

רבש״ע איך בעט דיך נאט מיט מיין נידריג גימיט אונ מיט מיין צובראכן הארץ אונ מיט מיין שוואכין לייב דאס עס זאל אן מיר זיין באשטעטיגט אונ אן מיין זאמען תורה אונ עושר אונ כבוד. איך בעט דיך הער פון דר גאנצער וועלט טו עס ניט פון וועגין מיין כבוד דאס דו זאלכט מיר געבן אזעלכע קינדער דאס זייא זאלין תורה אונ עושר האבין נייערט דוא זאלסט עס טאן פון דיין כבוד וועגין דען דוא האסט אין דער תורה אנגעשריבין דאס דיא וועלט זאל זיך מערין אונ זיא זאל באזעצט ווערין דיין תורה צוא לערנען אונ מצות צו טאן דם די בענטשונג פון אברהם יצחק ויעקב זאל באשטעטיגט ווערן ווי דו האסט צו גיזאגט. רבון העולמים טוא מיינע טרערין אין דיין לאגיל דען דיא טויערין פון טרערין זיינען ניט צו גישלאסין צוא אייביג ווען גלייך דיא טויערין פון דער תפלה זיינען צו גישלאסן דרום בעט איך דיר ליבער הערר גאט דר הער מיין ווייגען דאס איך זאל זוכה זיין צו איין זוהן אזו ווי חנה הצדקנית האט זוכה גיוועזן צו איר זון שמואל הנביא. איך בעט דיך וועגין דיין כבוד דאס איך זאל זוכה זיין צוא איין תלמיד חכם אויך לאזט דו דיין שכינה ניט אנדערש רוען אויף ישראל נאר אז זיי זיינען זעכציג מאל צעהן טויזנד איין כשרין זאמען אויף דער וועלט קומן, איין זאמען דער דא כשר וועט זיין א תלמיד חכם אונ איין עשיר איין גבור אונ איין שיינער מענש אין גישטאלט. טו דאס פון דיין כבוד וועגין דען דוא לאזט דאך ניט אנדערש דיין שכינה רוען אויף איין מענש

מיידן דיא דאזיגע מדה. דיינען אלע אן אים ער מוז איין תלמיד חכם זיין אונ איין עשיר איין גבור אהויכר אונ אבארשוין דרום בעט איך דיך דר בארעמיגר גאט גיב מיר איין זון איין תלמיד חכם אדער איין טאכטר די דא זאל זוכה זיין צו נעמען איין תלמיד חכם זיין ווייב איז גלייך אז איין תלמיד חכם זעלבסט. איך בעט דיך לעבעדיגער גאט דוא לעבסט אייביג דיין נאמען איז ווארהאפטיג, ענטפער מיר נעם אן מיין גיבעט דו דר הערסט דעם מענשן, איידר ער רופט דיך אן הערסטו דו אים אונ ענטפרכט אים דרום בעט איך דיר היילגר גאט לעבעדיגר גאט דיין ווארהאפטיגר נאמען איז ביז אייביג דיא אורשפרונג מיינע לייד פון גרונט מיין הארצן אונ לאז בווארט זיין צו דיר מיין גיבעט אונ לאז דיין מדת רחמנות אן מיר באשטעטיגט ווערן דאס דו זאלסט דיך איבר מיר דר בארימען דאס איך זאל זוכה זיין צו זרע כשר עס זאל קיין פסול אונ מום ניט זיין אן מיין זאמען אויך זאלסטו אים געבין איין גוטין לשון צו ביידין אין דר תורה אונ איין גוט גיהער אונ גראדע גלידר אין די הענט אונ פיס צו קענען טאן דיינע מצות אונ צו קענען האלטין די זעבם הונדרט אונ דרייצעהן מצות וואס דו האסט גיבאטן אויף דעם בארג סיני אויך זאלין זייא גרינג זיין אין דיין דינסט וויא איין אדלער אונ שטארק אזו וויא איין לייב צו לויפין אז איין הירש צו טאן דיינע מצות אונ תורה אונ מעשים טובים. ליבער הערר גאט פון אלע קרייטער איך בעט דיך דר בארם דיך איבר מיר אונ הייל מיר דען דוא ביסט איין רופא חנם דו היילכסט דעם מענשן אומזיסט דען דו ביסט ניט קיין בשר ודם ווען ער טוט איין מענש היילין ווייסט ער ניט אויב ער וועט גיהיילט ווערין אדער ניט אונ אויב ער שוין גיהיילט ווערט ערשט קומט די קראנקהייט ווידר צום מענשן אבער דו היילסט אומזיסט אונ דיין היילין איז אייביג אונ די קראנקהייט קומט ניט ווידר דרום ליבר הערר גאט העלף מיר מיט דיין היילונג דען דוא ווייסט אלע חדרים אין מענשין דען דוא האסט אים בעשאפן דר בארעם דיך איבר מיר גיב מיין טראכט צום גוטין דאס איך זאל האבין איין תלמיד חכם אונ זאל אן מיר מקוים ווערן אלין וויא גוטע ערדבייך וואס איר תבואה וואול דרויף גיראט אזו זאלין מיינע קינדער אויך גיראטין דיך השם יתברך צו לויבין אונ צוא היילגין דיין נאמען אונ צו דינען דיר אליין

פון

פון אויזגנדרט ביז אומער אונ אייבינ:

זאגן ויא אוים דער טבילה גייט וואס ויא דאס מיט ננה:

באשעפער פון דר וועלט הערר אלער ווילן דר דא זיצט אויבן אין דר הויך

אונ רועט צווישן די ווילן ער האט דר וויילט זיין פאלק ישראל אונ גיליבט אונ פר גרויסן ליבשאפט האט ער גיהייסן אונ גיבאטן דאס זיי זאלן זיין ריין אונ צו רייניגן זיך פון אלער אום רייניקייט. דו ביסט ריין אונ אלע דיינע ברייד זיינען ריין אונ צווישן זיי רועט ניט קיין אום רייניקייט. גאט מיין גאט איך מויד טאכטער דיין מויד איך האב גיהאלטן פון דיין גיבאט הייגט מיט ליבשאפט אונ האב מיך גידייניגט פון מיין אום רייניקייט כדי צוא קומען ריין צו מיין מאן מיט גרויסן צוכט אונ מיט ריינע גידאנקן צו ברייגגען מיין מאן אין זעליקייט צו האלטן דיין גיבאט צו מערן דיא וועלט אונ צו דער פילען זיא. גאט דער בארמיגער שיק מיר דיינע ענגיל זאלין מיר באגעגנען אידר איך קום צו מיין מאן אונ דם מיר קיין אום ריינעם זאל באגעגנען אונ ריינינ מיין הארץ אונ מיינע גידאנקען דאס איך זאל ניט גידייגקען קיין בייז אין זיינעם באהעפטן צו מיר אונ אלע זיין ווערק זאל זיין אין גרויסע צוכט, אונ ניט פר שייט אונ ניט מיט עזותקייט. אונ שיק מיר איין גוטן מלאך דר דא זאל מליץ זיין צו פר דיר גאט דאס דו זאלסט אוים שפרעכן עס זאל ארויס קומען אצדיק אונ אחסיד אונ איין פארכטער דיין נאמן דר היילינ איז, אונ ווערט האלטן דיין גיבאט אונ ווערט געפינן לייטזעליקייט אין דיינע אויגין אונ אויגין אלע לייט, אונ זאל תורה לערנן טאג אונ נאכט אונ ער זאל ניט פר שעמט ווערין אין דער ישיבה אונ זאל זיך ניט שטרויבלען אין דער הלכה. איז עס בשערט צו זיין איין טאכטר דא. גיב מיר דם זיא זאל זיין ציכטיג אונ ניט עזות אונ זאל לערנן צו אנטפאנגן שטראף פון אלע דר זי אונטר וויים. דר בארעמדיגר גאט דר בארעם דיך איבער מיר אונ לאז מיך ניט גילובטין וואס אום גיזונד איז פר מיר אדער דעם קינד גייערט צו זיין פריש אונ גיזונד אין אלע צייט צוא דינען דיר מיט פרישקייט אין גרויסן פריידין דאס וואר אין נאטם גאמען אמן:

איין שיינע תחנה וואס איין אשה זאגט ווען זיא איז מעוברת:

שדי צבאות ווער קאן דר ציילן דיינע גרויסע וואונדר אונ די גרויסע שטארקייט וואס דו טוכסט מיט דעם פרוכט אין מוטער לייב אזו ווי דוד המלך עליו השלום האט גיזאגט

ואתה ה׳ לעולם תשב דו ביסט גאט אונ קיינער מער, איך בעט דיר זאלסט היטן דיא ליבע פרוכט אין מיינעם לייב אונ דו זאלסט אים קרעפטיגן אונ שטארקן מיט דיינער גרויסער גינאד אונ גרויסע דער בארימקייט אונ ווען עס וועט קומען די ליבע צייט דאס איך וועל זעלין ברייננגן מיין ליבע פרוכט אויף דר וועלט אזו רוף איך דיך אוים טיפענס מיינם הארצן דו זאלסט מיר שיקן דיא גרויסע הילף דאס איך מיין פרוכט זאל האבן אן אלע שמערצן אונ אן נייטאג אונ זאלסט מיך לאזין גיניסן דעם זכות פון אברהם יצחק ויעקב אונ זכות שרה רבקה רחל ולאה יוכבד מרים חנה דבורה אסתר אונ זכות כל הצדיקים וצדקניות איך בעט דיך דו גרויסער שטארקר גאט דו גילויבטר גאט זאלסט מיר העלפן, דיין גרויסע הילף זאלסטו מיר שיקן דען די גרויסע הילף איז אין דיינע הענט זעלברט אונ האסט זיא ניט איבער גיענטפערט קיינעם מלאך נאך מלך אונ שרים פון ווענין די וואונדער אז זיי גרוים אונ שטארק זיינען דרום האסטו דעם שליסיל פון דעם געווינן ניט גינעבן אין קיינר האנט נייערט אין דיינער האנט איז עס. איך בעט דיך דו זאלסט מיר מיט מיינער פרוכט געבן שטארקייט אונ קראפט אונ גרוים מאכט אז איך זאל אים דער ציהען צו תורה ומצות ומעשים טובים. איך בעט דיך דו זאלסט מיין תפלה לאזין אנגינעם זיין אז וויא דאס קרבן אונ קטורת דם מען האט גיבראכט אויף דעם מזבח עס זאל ווידער גיבויט ווערין במהרה בימינו אמן:

אנא ה׳ אלהי ישראל איך בעט דיך גאט מיין גאט דו פארכצומר גאט פר דיר ציטרט די גאנצע וועלט אונ אלע העכסטע מלאכים אין הימיל, זייא ציטערין פר דיין הויכין אונ גיעהרטן נאמען, די הימיל אונ די ערד אונ אלע די גיבערג אונ אלע וואסער אונ אלע גרויסע מעשר די ציטערן אלע פר דיין הויכין גיעהרטן נאמן דר היילינ אונ גיעהרט איז. דוא ביסט היילינ אונ צו דיינר היילינקייט איז קיין שיעור קיין מאס אונ קיין צאל. דו ביסט איינת אונ דיין נאמן איז איינינ. דו ביסט גיוועזן אונ דו ביסט נאך אונ דוא וועסט זיין ביז אייבינ מיט דיינע גרויסע וואונדער אונ מיט דיינע גרויסע שטארקייט אונ גרויסע מאכט, דיין גלייכן געפינט מען גאר ניט מער אונ ווער קען זיך צו דיר גלייכין דיין הויך גילויבטער נאמן איז פר בארגן די העכסטע מלאכים אין הימיל ווייסן אויך ניט וואו דיין גיעהרטער

נאמען

בכ״ה ר׳

אמן. רחום וחנון ווערשטו גירופן דיין דער בארימקייט איז גאר גרויס די גאנצע וועלט אונ אלע קרייטער אויף די וועלט זייא לעבן אלע אויף דיין גרויסין נאמען מיט חסד אונ אויף דייגער דר בארעמונג די גרויסע אונ דו צאלסט דעם מענשין ניט נאך זיין פר דינסט נייערט דו דר בארימסט דיך איבער אים נון דוא גידיינקסט ניט זיין זינד דרום לאז פר דיר אונ פאר דיין הויכן גילויבטען נאמען קומן מיין גיבעט פר דיר אונ פר דיין כסא הכבוד אונ דו זאלסט מיין תפלה דר הערן אונ זאל קומען פאר דיר מיין גיבעט אל מלא רחמים ה' צבאות שדי מלך ע"לם איך בעט דיך דוא זאלסט דיך קערן צו מיין גיבעט דס איך טוא בעטן פר דיר ניט צו גידיינקן מיינע זינד אונ מיין תפלה זאל קומען מיט די אנדרע תפלות פון צדיקים אונ צדקניות דען איך טו מיין גיבעט אוים גרונדשאפט מיין הארצן אונ רוף דיך אן דו ליבער שטארקר גאט דו קעסטליכער גאט מיט גרויס כונה אונ מיט גרויס צוא בראכין הארצין אונ מיט זיפצין אונ אוים טיפענש מיין הארצן דו זאלסט מיר זיין אין מיין הילף אין צייט אז איך טוא דיך אן רופין אונ דו זאלסט דיך דר בארימן איבער מיר דיין מויד טאכטער דיין מויד פלונית בת פלונית:

דיא תחנה זאל איטליכע אשה מעוברת זאגן אז זיא איז אין זיבעטן חודש, ביז ניין חדשים זאל זיא דאס זאגן:

אונזער פאטר אונ אונזר קיניג אונ אונזער באשעפר דר גאט דר גיאכפערטר אונ דר שטארקער אונ דר פארכצומער אונ דר דערבארמיגר דר לייטזעליגער ער דר לייגערט זיין צארן אונ פיל איז זיין גינאד היט אונז אונ באשירם אונז דר בארם דיך איבר אונז אונ איבר אונזרע יונגע קינדר אונ איבער אונזרע זיינענדיגע קינדר. איך בעט דיך גידיינק צו אונז דעם זכות פון אלע אונזרע עלטערין די צדיקים אונ חסידים. אהיה אשר אהיה אום ווילן דיין היליגין נאמן דר גיאכפערט איז אונ לייט זעליג אונז אונ טוא מיט אונז צדקה אונ חסד אונ דר בארימקייט אזו וואול אז דוא האסט גיטאן נסים צו אונזרע עלטערן אז דר פסוק זאגט אונ זייא ציהען אונ עס וואר נאטש אנגסט אויף די שטעט דאס דא וואר רינגס ארום זייא אונ זייא יאגין ניט נאך די קינדר יעקב. אונזר פאטר אונזר קיניג באשטעטיג אן אונז ווי דר פסוק זאגט אונ עס קאנט ניט בשטיין איין מאן פר אייער אנגסט אונ אייער פארכט וועט געבין גאט אייער גאט אויף אלע איינציגע דאס לאנד דא איר וועט הין טרעטן אליין ווי ער גירעט האט צו מיר וואול דעם דר דא קלינגט צו דעם ארומאן ווען דא קומט דער בייזער טאג אזו מאכט אים גאט אנטרינען דר טוט אים היטין אונ דער האלט אים זיין לעבין אונ ווערט גישטארקט אין לאנד אונ ער גיט אים ניט אין די פיינדש הענד. גאט דר טוט אונטר לעהנן מיך אויף דעם שלאפין בעט די ווייאונג אונ אויף מיין גילעגער די קראנקהייט איך האב מיך גידאכט גאט טוא אונטר לעהנען מיך אונ הייל מיין לייב אונ מיין זייל דען איך האב גיזינדיגט צו דיר אונ זיי שרייצן צו גאט אין אירע לייד אונ אוים אירע באצווינגניש טוט ער זייא העלפין ער שיקט זיין רייד אונ טוט היילין זיי אונ ער מאכט אנטרינגן זיי פון פרדרבעניש זיי לויבין צו גאט זיין גינאד אונ זיין וואונדר צו די קינדר דאס מענשין דען ער צוברעכט די קופרנע טירין אונ איזערנע רינג טוט ער צו שיידין אונ ער גייט אוים אז איין חתן פון דר חופה אזו פרייט זיך איין העלד אין דער תורה צוא גיין אין רעכטין וועג:

מען זאגט מן המצר געפינט מען אין הלל:

אז איין אשה גייט צו קינד זאל זיא דאס זאגן מיט גרויס כונה

גאט אלמאכטיגר איין ריכטר איין גירעכטר מיט ווארהייט אונ מיט רעכטפערטיקייט

דוא האסט אונז ווייבער גישטראפט פון באשעפניש דעם מענשין דאס מיר ווייבער זאלין גיווינען אונזרע קינדר מיט ווייטאג עס איז דיין מאכט ווען דו שטראפסט דר איז גישטראפט אונ ווען דו דר בארימסט דער איז דר בארימט אונ קיינר קאן דיר ניט ווערן, ווער קאן שפרעכין צו דיר וואס טוסטו. גאט דר בארעמיגר דר בארעם דיך איבער מיר פון וועגן זכות אלע צדיקים אונ אלע פרומע ווייבר די דו האסט דר בארימט אונ האסט דר הערט זייער גיבעט, ווען זיי האבן גיבעטן אונ אן גירופין דיין נאמען דאס דוא זאלסט עפענען איר טראכט האסטו זיי לאזן גיבארין מיט גינאד אונ בארעמהארציקייט. גידיינק ניט מיין זינד אויף די צייט די דא קומט די גיבירד. גאט יתברך דו ביסט גיוועזין פאר באשעפניש דר וועלט אונ טראגסט די גאנצע וועלט ביז צום לעצטין מיט גרויסע דער בארעמונג פאר שטוים מיין זינד פון דיר אונ לאז זיי ניט ברייגען פאר דיין ליכט אונ ווען דא קומען די בייזע מלאכים אונ וועלין דר ציילן אונ גידיינקן מיין מיסטייט אונ אום צוכט אדער בייזע ווערק לאז זיי ניט שטיין פר דיין גיריכט אונ נעם ניט אירע שטים דם

איך גישרייא זאל ניט האבין ארט אויף צוא גיין אונ צו קומען פאר דיין הייליקייט. די גוטע מלאכים די דא גוטס ריידין אויף דיינע קינדער ישראל אונ אויף מיר פיר שפרעכין אנטפאנג אירע רייד אונ הער איהר שטים אונ שטעל זייא פאר דיין גיריכט אונ איר פיר שפרעכין זאל זיין צוא פאר דיר אליין פאר שפרעכער אין דיינער וועלט אונ נעם דעם שליסיל פון דר טראכט אין דיין רעכטע האנד דען דוא פערטרויסט גימאנד אונ שלים מיר די טראכט אויף אן אלע נייטאג אונ שמערצין אונ לאז דיא גיבירד גיבארין ווערין אן אלע שאדין אונ אלע גיברעך אונ שרייב אן אין דעם ראש השנה דאס קינד זאל זיין פון יונגינד אויף גוטע נאטור אונ באהיט מיך אונ דאס קינד פאר אלע בייזע לייט אונ זאלין איהם ניט שאדין. גאט אלמאכטיגער דער הער מיין גיבעט אונ נעם מיינע טרערין אין דיין לאגיל ווי די גיבעט דיא דוא האסט אנטפאנגען פון חנה אונ האסט איר לאזין זאגין דורך דעם נביא גייא מיט פרייד, גאט פון ישראל וועט דיר געבין דיין באגער דאס דוא האסט באגערט פון איהם אונ גיבעט פון אנדרע פרומע ווייבר דוא האסט אנטפאנגען אונ האסט זייא באוועורט דוא ביסט דער דא אנטפאנגט די גיבעט פון דיא דיך אן רופין מיט גאנצין הארצין. עס זאל זיין באוויליגט דיא זאג פון מיין מויל אונ די גידאנקען פון מיין הארצין פר דיר גאט מיין בשעפר אונ מיין דר לייזר:

רבש"ע הער פון דער גאנצער וועלט דוא ביסט איין קיניג איבער אלע קיניגן איין הער איבר אלע הערן איין אלמאכטיגר גאט באשעפער אלע הימיל אונ אלעם דאס דרינען איז אונ באשעפער אלע דיא ערדין אונ וואס דר אונטר אונ דר איבר איז. דיינע וואונדער אונ דיינע ווערקין אונ אכפרקייט אונ הערליכקייט אונ הייליקייט איז ניט מיגליך צו דער ציילין מכל שכן צו שרייבין דרום מוזין מיר לאזין בלייבין אונ שטיל שווייגין אין דיין לויב דרום קום איך מויד טאכטער דיינער מויד (פב"פ) מיט אונטער טעניקייט אונ מיט דעמוטיקייט מיט צוא בראכענעם הארצין מיטין גאנצין מיינעם הארצין צו פאר דיר מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין דער בארעמהארציגער גאט דוא הייסט אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד דאס דוא זאלסט דיך דער בארעמען איבער מיר אונ איבר מיין פרוכט דאס איך טוא טראגן אין מיינעם לייב דאס דוא זאלסט מיך לאזין אויס טראגין מיין פרוכט דיא איך האב אין מיינעם לייב ביז צו דער רעכטע צייט דאס איך זאל גאר קיין צער האבין ווייל איך טראג נאך דיזע פרוכט אין מיינעם לייב אונ ווען דא קומט דיא צייט צוא געווינען דיזע פרוכט וואס איך האב אין מיינעם לייב אזוי בעט איך דיר אלמאכטיגער גאט דער בארעמהארציגער גאט דאס איך זאל גאר קיין שמערצן אדער ווייטאג האבין אונ דאס קינד זאל גאר ניט האבן קיין חסרון אין אלע אונזערע צוויי הונדערט אונ אכט אונ פערציג גלידער אונ זאלסט מיך היטין דאס איך זאל נילעגין ווערין אין איין גוטע שעה אין איין גוט מזל צוא לאנג לעבין אונ צוא שלום אונ צוא ברכה אונ צוא הצלחה אונ צוא לייט זעליקייט אונ צוא גיזונד אונ צוא עושר אונ צוא כבוד אונ דוא אלמאכטיגער גאט איך בעט דיך ווען דיזע פרוכט דאס איך אין מיינעם לייב האב איז איין זוהן, אזו זאלסט דוא אלעם אים געבין דיא ריינע הייליגע נשמה אזו איין נשמה טהורה דאס ער קאן איין הערר זיין אין דיין הייליגע תורה אונ זאל זיין קלוג אונ פרנומטיג אונ פרשטנדיג הארץ האבין אונ איין גוטין זכרון דאס ער גרינג פאר שטייט אונ קאן לייכטליך מקבל זיין דיין הייליגע תורה אונ אלע חכמות דיא אין עולם זיינען אין וועלטליכע זאכין אונ זאל איין שארף לשון האבין אונ זאל זיין איין פארשוין אונ זאל זיין איין בעל חן אונ זאל חן האבין אין דיינע אויגין אונ אין לייטינס אויגין אונ אלץ אין זיך האבין אלע די גוטע מדות אונ מעלות טובות אונ מעשים טובים קיין רגזן ניט זיין נייערט איין גרויסער ענוו זאל ער זיין דאס ער זאל דיך קענען דינען מיט זיין גאנצין הארצן מיט זיין גאנצן לייב מיט זיין גאנצין געלט אין אהבה אונ יראה ער זאל קענען צדקה אונ גמילות חסדים אונ מצות דער מיט טאן:

ערב פורים איז תענית צבור אונ ער האט דעם דין ווי אלע ארבע תעניתים אונ מען זאגט עננו אונ מען לייענט ויחל. אבער אלע פוסקים זאגין אז מעוברות אונ מניקות דארפין ניט פאסטין. מען זאגט פורים אין אלע תפלות שמו"ע ועל הנסים אויך אין בענטשין. דר שלחן ערוך שרייבט ווען מען עסט דיא סעודה פון פורים ביז נאכט זאגט מען ניט ועל הנסים אין בענטשין, אבער דר של"ה שרייבט מען זאל יוא זאגן ועל הנסים ווייל מען האט אן גיהייבין עסין ביי טאג. אויך שרייבט ער אז מען גיהער צו עסין די סעודה פאר מנחה אונ אין מיטין דער סעודה זאל מען דאוונען מנחה אונ מעריב אונ אין ברכת המזון זאל מען יוא זאגן ועל הנסים, אונ דער באר היטב שרייבט אז דער מנהג איז אזוא וויא אין שלחן ערוך שטייט: דער חיוב איז דיא מגלה צוא לייענען צוויא מאל איין מאל ביי נאכט אונ דאס אנדרע מאל אין דר פריא. דער חיוב איז אויף זכרים אונ אויף נקבות צו הערין צוויא מאל לייענן די מגלה:

ברכות קודם המגלה

מען דאווינט מעריב וויא אימער אונ אין שמונה עשרה פאר ועל כלם זאגט מען ועל הנסים. אונ דר חזן זאגט קדיש תתקבל. אונ איידער מען לייענט די מגלה זאגט מען דיא ברכות:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִקְרָא מְגִלָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְּמַן הַזֶּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לִזְמַן הַזֶּה:

מגלת אסתר א

א א וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַמֹּלֵךְ מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים
וּמֵאָה מְדִינָה׃ ב בַּיָּמִים הָהֵם כְּשֶׁבֶת ׀ הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּסֵּא
מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ ג בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֶּה לְכָל־שָׂרָיו
וַעֲבָדָיו חֵיל ׀ פָּרַס וּמָדַי הַפַּרְתְּמִים וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו׃ ד בְּהַרְאֹתוֹ אֶת־עֹשֶׁר
כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֶת־יְקָר תִּפְאֶרֶת גְּדוּלָּתוֹ יָמִים רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמְאַת יוֹם׃
ה וּבִמְלוֹאת ׀ ובמלאות קרי הַיָּמִים הָאֵלֶּה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשַׁן
הַבִּירָה לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת יָמִים בַּחֲצַר גִּנַּת בִּיתַן הַמֶּלֶךְ׃ ו חוּר ׀
כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת אָחוּז בְּחַבְלֵי־בוּץ וְאַרְגָּמָן עַל־גְּלִילֵי כֶסֶף וְעַמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת ׀ זָהָב
וָכֶסֶף עַל רִצְפַת בַּהַט־וָשֵׁשׁ וְדַר וְסֹחָרֶת׃ ז וְהַשְׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים מִכֵּלִים

ח׳ רבתי

א (א) ויהי עס איז גיוועזן אין די טעג פון אחשורוש וואס האט גיקעניגט איבר הונדערט אונ זיבין אונ צוואנציג לענדער: (ב) בימים אז אחשורוש האט זיך רעכט באזעצט אויף זיין קיניגליכע שטול אין דר הויפט שטאט שושן: (ג) בשנת דאס דריטע יאר אז ער איז גיווארן א מלך עשה האט ער גימאכט א סעודה צו אלע זיינע קנעכט די הויפט לייט פון פרס ומדי אונ די הארן זיינן פר אים גיזעסן: (ד) בהראותו ער האט גיוויזן זיין עשירות אונ זיין גדולה הונדערט אונ אכציג טעג: (ה) ובמלואת אז די טעג האבן זיך אויס גלאזט האט ער גימאכט א סעודה צו די לייט וואס אין שושן פון קליין ביז גרויס אויף זיבין טעג אין דעם הויף פון זיין שפאציר גארטן: (ו) חור פארהאנגען טיירע אויף ניצילעט אויף טייערע שטריק זיינען גיהאנגן אויף זילבערנע אונ מירמעל שטיינערנע זיילען מטות אויף גילדערנע אונ זילבערנע בעטלאך האט ער זיא גיזעצט אונ דיא ערד איז גיוועזן אויס גיפלאסטערט מיט טייערע שטיינער: (ז) והשקות אונ מען האט גיטרונקען אין גילדערנע כלים אונ איין כלי פון דער אנדערע איז

סקמיים ד׳ אנדערש

שְׁקָיִם וְיֵין מַלְכוּת רָב כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ ח וְהַשְּׁתִיָּה כַדָּת אֵין אֹנֵס כִּי־כֵן ׀ יִסַּד הַמֶּלֶךְ
עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹן אִישׁ־וָאִישׁ׃ ס ט גַּם וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה עָשְׂתָה
מִשְׁתֵּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ י בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּטוֹב לֵב־
הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן אָמַר לִמְהוּמָן בִּזְּתָא חַרְבוֹנָא בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא זֵתַר וְכַרְכַּס שִׁבְעַת
הַסָּרִיסִים הַמְשָׁרְתִים אֶת־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ יא לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר מַלְכוּת לְהַרְאוֹת הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת־יָפְיָהּ כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה
הִיא׃ יב וַתְּמָאֵן הַמַּלְכָּה וַשְׁתִּי לָבוֹא בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסָּרִיסִים וַיִּקְצֹף
הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַחֲמָתוֹ בָּעֲרָה בוֹ׃ ס יג וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים יֹדְעֵי הָעִתִּים כִּי־כֵן דְּבַר
הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־יֹדְעֵי דָּת וָדִין׃ יד וְהַקָּרֹב אֵלָיו כַּרְשְׁנָא שֵׁתָר אַדְמָתָא תַרְשִׁישׁ
מֶרֶס מַרְסְנָא מְמוּכָן שִׁבְעַת שָׂרֵי ׀ פָּרַס וּמָדַי רֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיֹּשְׁבִים רִאשֹׁנָה
בַּמַּלְכוּת׃ טו כְּדָת מַה־לַּעֲשׂוֹת בַּמַּלְכָּה וַשְׁתִּי עַל ׀ אֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מַאֲמַר
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בְּיַד הַסָּרִיסִים׃ ס טז וַיֹּאמֶר מְוּמְכָן ממוכן קרי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים
לֹא עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ עָוְתָה וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה כִּי עַל־כָּל־הַשָּׂרִים וְעַל־כָּל־הָעַמִּים
אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ יז כִּי־יֵצֵא דְבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִׁים
לְהַבְזוֹת בַּעְלֵיהֶן בְּעֵינֵיהֶן בְּאָמְרָם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אָמַר לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי
הַמַּלְכָּה לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה׃ יח וְהַיּוֹם הַזֶּה תֹּאמַרְנָה ׀ שָׂרוֹת פָּרַס־וּמָדַי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ
אֶת־דְּבַר הַמַּלְכָּה לְכֹל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ וּכְדַי בִּזָּיוֹן וָקָצֶף׃ יט אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יֵצֵא
דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָנָיו וְיִכָּתֵב בְּדָתֵי פָרַס־וּמָדַי וְלֹא יַעֲבוֹר אֲשֶׁר לֹא־תָבוֹא וַשְׁתִּי
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לִרְעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה׃ כ וְנִשְׁמַע
פִּתְגָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְּכָל־מַלְכוּתוֹ כִּי רַבָּה הִיא וְכָל־הַנָּשִׁים יִתְּנוּ יְקָר

אַנְדֶערְשׁ גִיוֶועֶן אוּנ וַויין אִיז זַייעֶר פִיל גִיוֶועֶן אַזוֹ ווִיא אַקֵינִיג שְׁטֵייט אָן: (ח) והשתיה אוּנ דָם
טְרִינְקֶען אִיז גִיוֶועֶן ווִיפִיל אִיטְלִיכֶער הָאט גִיוָואלְט מֶען הָאט קֵיינֶעם גִישְׁט גִינֵייט ווָארוּם
דֶר מֶלֶךְ הָאט גִיזָאגְט דִיא עֶלְצְטֶע פוּן זַיין הוֹיז מֶען זָאל אִיטְלִיכֶען מֶענְשִׁין זַיין ווִילִין טָאן:
(ט) גם דִי מַלְכָּה וַשְׁתִּי הָאט אוֹיךְ גִימַאכְט אַסְעוּדָה פַאר דִיא ווַייבֶער אִין דֶעם פַּאלֶעץ ווָאס
הָאט גִיהֶערְט צוּ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: (י) ביום דֶעם זִיבֶּעטְן טָאג אַז דֶר מֶלֶךְ הָאט זִיךְ גוּט אָנְגִיטְרוּנְקֶן
מִיט ווַיין הָאט עֶר גִיזָאגְט צוּ דִיא זִיבִּין ווָאס הָאבְּן אִים בַּאדִינְט: (יא) להביא זַיי זָאלִין אַרַיין
בְּרֵיינְגֶן דִי מַלְכָּה וַשְׁתִּי אָן גִיטָאן אִין דֶר קְרוֹין פַר דֶעם מֶלֶךְ מֶען זָאל ווַייזִין אַלֶע פֶעלְקֶער
אִיר שֵׁיינְהַייט ווָארוּם זִיא אִיז זַייעֶר שֵׁיין גִיוֶועֶן: (יב) ותמאן הָאט דִי מַלְכָּה וַשְׁתִּי נִיט גִיווָאלְט
קוּמֶען הָאט זִיךְ דֶער מֶלֶךְ זַייעֶר גִיבַּייזֶערְט אוּנ דֶער צָארְן הָאט אִין אִים גִיבְּרֶענְט: (יג) ויאמר
הָאט דֶר מֶלֶךְ גִיזָאגְט צוּ דִי קְלוּגֶע ווָאס זִיצִין בַּייא דֶעם גִירִיכְט: (יד) והקרוב אוּנ דִיא רַאט
הֶערְן ווָאס זַיינֶען נָאהֶענְט גִיזֶעסְן לֶעבְּן אִים דִי זִיבִּין הַארְן פוּן פָּרַס וּמָדַי ווָאס זִיצְן בַּייא דֶעם
מַלְכוּת הָאנְד: (טו) כדת ווָאס מֶען זָאל טָאן מִיט דֶער מַלְכָּה וַשְׁתִּי ווַייל זִיא הָאט נִיט גִיטָאן
דָאס בַּפֶעל פוּן דֶעם מֶלֶךְ: (טז) ויאמר הָאט מְמוּכָן גִיזָאגְט צוּ דֶעם מֶלֶךְ אוּנ צוּ דִיא הַארְן לא
נִיט אוֹיף דֶעם מֶלֶךְ אַליין הָאט דִיא מַלְכָּה גִיזִינְדִיגְט נָאר אוֹיךְ אוֹיף אַלֶע הֶערְן אוּנ אוֹיף
אַלֶע פֶעלְקֶער ווָאס אִין אַלֶע לֶענְדֶער פוּן דֶעם מֶלֶךְ: (יז) כי ווָארוּם אַלֶע ווַייבֶּער ווֶעלִין זִיךְ
פוּן דֶר מַלְכָּה אָפּ לֶערְנֶען מְבַזֶה זַיין דִי מַאנֶען אִין זַייעֶרֶע אוֹיגְן באמרם זַיי ווֶעלְן זָאגְן אַז דֶער
מֶלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הָאט גִיהֵייסְן קוּמֶען דִי מַלְכָּה וַשְׁתִּי פַר אִים אוּנ זִיא אִיז נִיט גִקוּמֶען: (יח) והיום
אוּנ הָאט דֶעם מֶלֶךְ נִיט גִיווָאלְט פָאלְגְן דַארְפְן זִייא זַייעֶרֶע מַאנֶען אוֹיךְ נִיט פָאלְגִין אוּנ
דָאס מַאכְט דִיא מַאנֶען אַיין גְרוֹיסֶע בּוּשָׁה אוּנ אַיין קְרִיג: (יט) אם אוֹיבּ דֶעם מֶלֶךְ גִיפֶעלְט
יצא זָאל דָאס בַּאפֶעל פוּן דֶעם מֶלֶךְ אַרוֹיס גֵיין אוּנ מֶען זָאל אַיין שְׁרַייבְּן אִין גִיזֶעץ בּוּךְ פוּן
פָּרַס וּמָדַי עֶס זָאל נִיט אַנְדֶערְס זַיין אשר אַז ווַייל וַשְׁתִּי אִיז נִיט גִיקוּמֶען פַאר דֶעם מֶלֶךְ זָאל
מֶען אִיר מְלוּכָה גֶעבְּן צוּ אַיין פְרוֹיא ווָאס אִיז בֶּעסֶער פוּן אִיר: (כ) ונשמע ווֶעט מֶען דֶעם פְּסַק

סקסים ר׳ פון

לְבַעְלֵיהֶן לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן׃ כא וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ
כִּדְבַר מְמוּכָן׃ כב וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ
וְאֶל־עַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ לִהְיוֹת כָּל־אִישׁ שֹׂרֵר בְּבֵיתוֹ וּמְדַבֵּר כִּלְשׁוֹן עַמּוֹ׃ ב א אַחַר
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כְּשֹׁךְ חֲמַת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר אֶת־וַשְׁתִּי וְאֵת אֲשֶׁר־עָשָׂתָה
וְאֵת אֲשֶׁר־נִגְזַר עָלֶיהָ׃ ב וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי־הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו יְבַקְשׁוּ לַמֶּלֶךְ נְעָרוֹת
בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת מַרְאֶה׃ ג וְיַפְקֵד הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים בְּכָל־מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ וְיִקְבְּצוּ אֶת־
כָּל־נַעֲרָה־בְתוּלָה טוֹבַת מַרְאֶה אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים אֶל־יַד הֵגֶא
סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וְנָתוֹן תַּמְרוּקֵיהֶן׃ ד וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטַב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ
תִּמְלֹךְ תַּחַת וַשְׁתִּי וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ כֵּן׃ ס ה אִישׁ יְהוּדִי הָיָה
בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וּשְׁמוֹ מָרְדֳּכַי בֶּן יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִי בֶּן־קִישׁ אִישׁ יְמִינִי׃ ו אֲשֶׁר הָגְלָה
מִירוּשָׁלַיִם עִם־הַגֹּלָה אֲשֶׁר הָגְלְתָה עִם יְכָנְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר
מֶלֶךְ בָּבֶל׃ ז וַיְהִי אֹמֵן אֶת־הֲדַסָּה הִיא אֶסְתֵּר בַּת־דֹּדוֹ כִּי אֵין לָהּ אָב וָאֵם וְהַנַּעֲרָה
יְפַת־תֹּאַר וְטוֹבַת מַרְאֶה וּבְמוֹת אָבִיהָ וְאִמָּהּ לְקָחָהּ מָרְדֳּכַי לוֹ לְבַת׃ ח וַיְהִי
בְּהִשָּׁמַע דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ וּבְהִקָּבֵץ נְעָרוֹת רַבּוֹת אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־יַד הֵגָי
וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶל־יַד הֵגַי שֹׁמֵר הַנָּשִׁים׃ ט וַתִּיטַב הַנַּעֲרָה בְעֵינָיו
וַתִּשָּׂא חֶסֶד לְפָנָיו וַיְבַהֵל אֶת־תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת־מָנוֹתֶהָ לָתֶת לָהּ וְאֵת שֶׁבַע
הַנְּעָרוֹת הָרְאֻיוֹת לָתֶת־לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְשַׁנֶּהָ וְאֶת־נַעֲרוֹתֶיהָ לְטוֹב בֵּית הַנָּשִׁים׃
י לֹא־הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּהּ וְאֶת־מוֹלַדְתָּהּ כִּי מָרְדֳּכַי צִוָּה עָלֶיהָ אֲשֶׁר לֹא־תַגִּיד׃
יא וּבְכָל־יוֹם וָיוֹם מָרְדֳּכַי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חֲצַר בֵּית־הַנָּשִׁים לָדַעַת אֶת־שְׁלוֹם אֶסְתֵּר
וּמַה־יֵּעָשֶׂה בָּהּ׃ יב וּבְהַגִּיעַ תֹּר נַעֲרָה וְנַעֲרָה לָבוֹא ׀ אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֵּץ

פון דעם מלך הערן אין זיין גאנץ קעניגרייך אונ אלע ווייבער וועלן זייערע מאנען כבוד אן טאן פון גרוס ביז קליין: (כא) וייטב זיינען דיא רייד דעם מלך אונ דיא הערן גיפעלין אונ האט אזו גיטאן: (כב) וישלח האט ער גישיקט בריף אין אלע זיינע לענדער צו איטליכער מדינה מיט איר כתב ואל עם צו איטליכם פאלק מיט זיין לשון אז איטליכער מאן זאל ריידן זיין שפראך ניט זיין ווייבס שפראך:

ב (א) אחר דר נאך אז עס האט זיך גישטילט דר צארן ביי דעם מלך האט ער זיך דר מאנט אן ושתי אונ וואס זיא האט גיטאן אונ וואס מען האט אויף איר גוזר גיוועזן: (ב) ויאמרו האבן גיזאגט דעם מלכות באדינטע לאז מען אויס זוכען פון דעם מלכות ווענגן שיינע מיידלאך: (ג) ויפקד דר מלך זאל באפעלן אין אלע לענדר מען זאל איין זאמלן אלע מיידלאך קיין שושן אין דעם ווייבערשין הויז אריין צו דעם באדינטען פון דעם מלך וואס היט דיא ווייבער אונ מען זאל זיי געבן בשמים זיך צו צירין: (ד) והנערה אונ דאס מיידיל וואס וועט דעם מלך גיפעלין זאל קיניגין אויף דער שטול פון ושתי וייטב איז דעם מלך די עצה גיפעלן אונ האט אזו גטאן: (ה) איש עס איז גיוועזן איין יוד אין שושן מרדכי יאירס זון פון שבט בנימין: (ו) אשר ער איז גוועזן פון די פאר טריבענע פון ירושלים וואס נבוכדנצר האט פאר טריבען: (ז) ויהי ער האט אויף גיצויגן אסתר זיין פעטערס טאכטער ווארום זיא האט ניט גיהאט קיין פאטר אונ מוטר האט זיא מרדכי גינומען פאר א טאכטער: (ח) ויהי אז עס איז גיהערט גיווארן דר באפעל פון מלך אונ מען האט איין גיזאמיט פיל מיידלאך קיין שושן איז אסתר אויך גינומן גיווארן צום מלך אין הויז: (ט) ותיטב איז אים דאס מיידיל גיפעלן אונ האט גישווינד גיהייסן איר צירונג אונ מתנות געבן אונ זיבן דינסטין אונ האט אלם דינג זיא פר בעסערט פון אלע ווייבער: (י) לא אסתר האט ניט גיוואלט אויס זאגן איר משפחה ווארום מרדכי האט איר אזו פרזאגט: (יא) ובכל אונ מרדכי פלעגט אלע טאג גיין פאר דעם הויף וואו דיא ווייבר זיינן גיזעסן ער זאל וויסן דעם גירים פון אסתר: (יב) ובהגיע אז עס איז

סק״ב ד — ניק׳מען

הֱיוֹת לָהּ כְּדָת הַנָּשִׁים שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ כִּי כֵּן יִמְלְאוּ יְמֵי מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים
בְּשֶׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנָּשִׁים׃ יג וּבָזֶה הַנַּעֲרָה בָּאָה
אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־אֲשֶׁר תֹּאמַר יִנָּתֵן לָהּ לָבוֹא עִמָּהּ מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד־בֵּית
הַמֶּלֶךְ׃ יד בָּעֶרֶב ׀ הִיא בָאָה וּבַבֹּקֶר הִיא שָׁבָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים שֵׁנִי אֶל־יַד
שַׁעַשְׁגַז סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַפִּילַגְשִׁים לֹא־תָבוֹא עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־חָפֵץ בָּהּ
הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה בְשֵׁם׃ טו וּבְהַגִּיעַ תֹּר־אֶסְתֵּר בַּת־אֲבִיחַיִל ׀ דֹּד מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר לָקַח
לוֹ לְבַת לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְשָׁה דָּבָר כִּי אִם אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר הֵגַי סְרִיס־
הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וַתְּהִי אֶסְתֵּר נֹשֵׂאת חֵן בְּעֵינֵי כָּל־רֹאֶיהָ׃ טז וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר
אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי הוּא־חֹדֶשׁ טֵבֵת בִּשְׁנַת־
שֶׁבַע לְמַלְכוּתוֹ׃ יז וַיֶּאֱהַב הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר מִכָּל־הַנָּשִׁים וַתִּשָּׂא־חֵן וָחֶסֶד לְפָנָיו
מִכָּל־הַבְּתוּלוֹת וַיָּשֶׂם כֶּתֶר־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיַּמְלִיכֶהָ תַּחַת וַשְׁתִּי׃ יח וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ
מִשְׁתֶּה גָדוֹל לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו אֵת מִשְׁתֵּה אֶסְתֵּר וַהֲנָחָה לַמְּדִינוֹת עָשָׂה וַיִּתֵּן
מַשְׂאֵת כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ יט וּבְהִקָּבֵץ בְּתוּלוֹת שֵׁנִית וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ כ אֵין
אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה עָלֶיהָ מָרְדֳּכָי וְאֶת־מַאֲמַר מָרְדֳּכַי
אֶסְתֵּר עֹשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְאָמְנָה אִתּוֹ׃ ס כא בַּיָּמִים הָהֵם וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־
הַמֶּלֶךְ קָצַף בִּגְתָן וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי־סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף וַיְבַקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ
אֲחַשְׁוֵרֹשׁ׃ כב וַיִּוָּדַע הַדָּבָר לְמָרְדֳּכַי וַיַּגֵּד לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ
בְּשֵׁם מָרְדֳּכָי׃ כג וַיְבֻקַּשׁ הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיִּתָּלוּ שְׁנֵיהֶם עַל־עֵץ וַיִּכָּתֵב בְּסֵפֶר דִּבְרֵי
הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ ס ג א אַחַר ׀ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־

ניקומען די צייט פון איטליכע מיידיל דאס זיא זאל קומען פאר דעם מלך נאך צוועלף חדשים
ווארום אזו לאנג האט גידויערט זייער ריינינגן ששה זעקס חדשים האט מען זיא גישמירט מיט
בּיזעם אייל אונ זעקס חדשים מיט גיווירץ אונ מיט אַ דערע זאכן וואס מאכין לויטער:
(יג) ובזה אונ אזו פלעגט דאס מיידיל קומען פר דעם מלך וואס דאס מיידיל האט זיך געהייסן
געבן האט מען איר גיגעבן זיא זאל גיין פון ווייבערשין הויז ביז צום מלכות הויז: (יד) בערב
אויף דר נאכט איז זיא גיקומן צום מלך אונ אין דר פריא איז זיא צוריק גיגאנגן צום אנדערן
ווייבער הויז צוא שעשגז דר היטער פון די קעבש ווייבר לא זיא פלעגט שוין ניט צוריק
גיין צום מלך נאר אז דר מלך האט זיא אמאל בדארפט האט ער זיא גירופן: (טו) ובהגיע אז
עס איז גיקומן די צייט אסתר זאל גיין צום מלך האט זיא גאר ניט פר לאנגט נאר וואס הגי
האט איר גיזאגט האט זיא גיטאן אונ אסתר האט חן גיהאט ביי אלע לייט: (טז) ותלקח אונ
אסתר איז גינומן גיווארין צום מלך אין פאלאץ אין חודש טבת אין זיבעטין יאהר פון זיין
קיניגן: (יז) ויאהב האט דר מלך ליב גיהאט אסתר מער פון אלע ווייבער אונ זיא האט מער
חן גיהאט פון אלע מיידלאך אונ האט איר די קרוין אן גיטאן אונ איז גיוועזן א מלכה אויף
דעם ארט פון ושתי: (יח) ויעש האט דער מלך גמאכט אגרויסע סעודה פון אסתרס התונה
אונ האט נאך גילאזט מס צו אלע מדינות אונ האט זיינע לייט מתנות גיגעבין נאך זיין
ווילין: (יט) ובהקבץ אונ אז מען האט איין גיזאמעלט נאך בתולות אונ מרדכי איז נאך גיזעסן
אין טויער פון מלך: (כ) אין האט אסתר דאך ניט גזאגט איר משפחה, וויא מרדכי האט איר
בפוילן האט זיא גיפאלגט אזו וויא זיא האט זיך גיפירט אז ער האט זיא דער צויגן: (כא) בימים
אין דיא צייטן אז מרדכי איז גיזעסן אין טויער פון מלך האבן בגתן אונ תרש צוויא דינערס
פון דעם מלך וואס האבין גיהיט דעם בעכער וואס דער מלך האט דרויס גיטרונקען גיוואלט
שטרעקין דיא הענט אן דעם מלך: (כב) ויודע האט דאס מרדכי גיוואר גיווארן האט ער דער
ציילט צו אסתר די מלכה האט אסתר דער ציילט דעם מלך אין נאמען פון מרדכי: (כג) ויבקש
האט מען נאך גיזוכט דיא זאך האט מען גיפונען אז עס איז אמת גיוועזן האט מען ביידן
גיהאנגען אויף דער תליה אונ מען האט איין גישריבן אין בוך פאר דעם מלך:

ס״מ״ש ר׳ אחר

המן בן־המדתא האגגי וינשאהו וישם את־כסאו מעל כל־השרים אשר אתו:
ב וכל־עבדי המלך אשר־בשער המלך כרעים ומשתחוים להמן כי־כן צוה־לו
המלך ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה: ג ויאמרו עבדי המלך אשר־בשער
המלך למרדכי מדוע אתה עובר את מצות המלך: ד ויהי באמרם כאמרם ק׳ אליו
יום ויום ולא שמע אליהם ויגידו להמן לראות היעמדו דברי מרדכי כי־הגיד
להם אשר־הוא יהודי: ה וירא המן כי־אין מרדכי כרע ומשתחוה לו וימלא המן
חמה: ו ויבז בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו כי־הגידו לו את־עם מרדכי ויבקש
המן להשמיד את־כל־היהודים אשר בכל־מלכות אחשורוש עם מרדכי:
ז בחדש הראשון הוא־חדש ניסן בשנת שתים עשרה למלך אחשורוש הפיל
פור הוא הגורל לפני המן מיום | ליום ומחדש לחדש שנים־עשר הוא־חדש
אדר: ס ח ויאמר המן למלך אחשורוש ישנו עם־אחד מפזר ומפרד בין העמים
בכל מדינות מלכותך ודתיהם שנות מכל־עם ואת־דתי המלך אינם עשים
ולמלך אין־שוה להניחם: ט אם־על־המלך טוב יכתב לאבדם ועשרת אלפים
ככר־כסף אשקול על־ידי עשי המלאכה להביא אל־גנזי המלך: י ויסר המלך
את־טבעתו מעל ידו ויתנה להמן בן־המדתא האגגי צרר היהודים: יא ויאמר
המלך להמן הכסף נתון לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך: יב ויקראו ספרי
המלך בחדש הראשון בשלושה עשר יום בו ויכתב ככל־אשר־צוה המן אל
אחשדרפני־המלך ואל־הפחות אשר | על־מדינה ומדינה ואל־שרי עם ועם
מדינה ומדינה ככתבה ועם ועם כלשונו בשם המלך אחשורוש נכתב ונחתם

ג (א) אחר דער נאך האט דער מלך דר הייבט המן דם זון פון המדתא איין אייניקעל פון אגג אונ האט זיין שטול העכער גימאכט פון אלע זיינע הערען: (ב) וכל אונ אלע קנעכט וואס אין טויער פון דעם מלך האבן גיקניעט אונ גיבוקט צו המן ווארום דער מלך האט אזו אן גיזאגט אונ מרדכי האט זיך ניט גיוואלט קניען: (ג) ויאמרו האבין גיזאגט דיא קנעכט צו מרדכי פר וואס פארגעסט דו ניט די גיזעצין פון דעם מלך: (ד) ויהי וויא זיי האבין אים אלע טאג גיזאגט אונ ער האט זיי ניט גיוואלט הערין האבן זיי אים גיזאגט פר המן צו זעהן אויב די רייד פון מרדכי װעלין איין קיום האבן ווארום מרדכי האט זייא גיזאגט אז ער איז איוד איבער דעם טאר ער זיך ניט בוקן צו קיינעם: (ה) וירא וויא המן האט גיזעהן אז מרדכי בוקט זיך צו איהם ניט איז המן פול גיווארין מיט צארין: (ו) ויבז איז איהם איין בושה גיוועזן ער זאל מרדכי אליין אום ברייגגען ווארום מען האט אים גיזאגט דעם פאלק פון מרדכי ויבקש האט המן פאר לאנגט צו פאר טיליגן אלע יודען וואס אין קיניגרייך פון אחשורוש מרדכיס פאלק: (ז) בחדש אין חודש ניסן דאס צוועלפטע יאהר אז אחשורוש האט גיקיניגט הפיל איז גיפאלן גורל פר המן פון איין טאג אויף דעם אנדערין אונ פון די חדשים איז גיפאלן אויף חודש אדר: (ח) ויאמר האט המן גיזאגט צום מלך ישנו עס איז פר האנדין א פאלק וואס זיינן פר שפרייט צווישן אלע פעלקער אין אלע לענדר פון דיין קיניגרייך אונ זייערע גיזעץ זיינן אנדערש פון אלע פעלקער אונ דעם קיניגס באפעל האלטן זיי ניט אונ דעם מלך טויג ניט ער זאל זיי לאזין אויף דער וועלט: (ט) אם אויב דעם מלך גיפעלט זאל ער שרייבן מען זאל זייא פר ליהרן אונ צעהן טויזינט צענטנר זילבער וועל איך אב וועגן צו דיא וואס שלאגין דם געלט אונ מען זאל דאס אין קאססע אריין ברייגגן: (י) ויסר האט דר מלך אוים גיטאן דאס פינגעריל אונ האט עס גינעבן צו המן דעם יודישען פיינד: (יא) ויאמר אונ האט גיזאגט צו המן דאס געלט שיינק איך דיר אונ מיט דעם פאלק טוא וויא דיר גיפעלט: (יב) ויקראו האט מען גירופען די שרייבערס אין דעם דרייצעהנטין טאג אין ניסן אונ מען האט גישריבן אז המן באפעלט צו אלע שררות וואס איבר איטליכן לאנד מדינה צו איטליכן לאנד מיט איר כתב אונ צו איטליכן פאלק מיט זיין לשון איז אין נאמען פון מלך גיוועזן גישריבן אונ מיט

דעם

סכב"ס ר׳

בטבעת המלך: יג ונשלוח ספרים ביד הרצים אל־כל־מדינות המלך להשמיד
להרג ולאבד את־כל־היהודים מנער ועד־זקן טף ונשים ביום אחד בשלושה
עשר לחדש שנים־עשר הוא־חדש אדר ושללם לבוז: יד פתשגן הכתב להנתן
דת בכל־מדינה ומדינה גלוי לכל־העמים להיות עתדים ליום הזה: טו הרצים
יצאו דחופים בדבר המלך והדת נתנה בשושן הבירה והמלך והמן ישבו
לשתות והעיר שושן נבוכה: ס ד א ומרדכי ידע את־כל־אשר נעשה ויקרע
מרדכי את־בגדיו וילבש שק ואפר ויצא בתוך העיר ויזעק זעקה גדלה ומרה:
ב ויבוא עד לפני שער־המלך כי אין לבוא אל־שער המלך בלבוש שק:
ג ובכל־מדינה ומדינה מקום אשר דבר־המלך ודתו מגיע אבל גדול ליהודים
וצום ובכי ומספד שק ואפר יצע לרבים: ד ותבואינה ותבואנה קרי נערות אסתר
וסריסיה ויגידו לה ותתחלחל המלכה מאד ותשלח בגדים להלביש את־
מרדכי ולהסיר שקו מעליו ולא קבל: ה ותקרא אסתר להתך מסריסי המלך
אשר העמיד לפניה ותצוהו על־מרדכי לדעת מה־זה ועל־מה־זה: ו ויצא התך
אל־מרדכי אל־רחוב העיר אשר לפני שער־המלך: ז ויגד־לו מרדכי את כל־
אשר קרהו ואת | פרשת הכסף אשר אמר המן לשקול על־גנזי המלך ביהודיים
יהוד׳ ק׳ לאבדם: ח ואת־פתשגן כתב־הדת אשר־נתן בשושן להשמידם נתן לו
להראות את־אסתר ולהגיד לה ולצוות עליה לבוא אל־המלך להתחנן־לו
ולבקש מלפניו על־עמה: ט ויבוא התך ויגד לאסתר את דברי מרדכי: י ותאמר
אסתר להתך ותצוהו אל־מרדכי: יא כל־עבדי המלך ועם־מדינות המלך ידעים

דעם מלכות חותם גיחתמט: (יג) ונשלוח אונ מען זאל די בריף שיקן דורך דיא לויפער אין
אלע לענדער פון דעם מלך מען זאל הרגנען אונ פאר לירן אלע יודין פון יונג ביז אלט
קליינע קינדר אונ ווייבר אין איין טאג דרייצעהן טעג אין אדר אונ זייער פרמעגן זאל מען
אוועק רויבן: (יד) פתשגן דס בשיידעניש פון דעם כתב זאל מען געבן אבאפל אין אלע מדינות
זיי זאלן זיך אנגרייטן אויף דעם טאג: (טו) הרצים די לויפר זיינן איילנדיג ניטאפין מיט דעם
באפעל פון דעם מלך אונ דס באפעל איז שוין אין שושן ארויס גיגאנגן אונ דער מלך אונ
המן האבן זיך גיזעצט טרינקן אונ דיא יודין פון שושן זיינען פאר טומעלט גיווארן:
ד (א) ומרדכי אונ מרדכי איז גיוואר גיווארין וואס עס איז גישעהן הט מרדכי צוריסן זיינע
קליידער אונ האט זיך אנגיטאן א זאק אונ האט זיך באשאטין מיט אש אונ איז ארויס
גיגאנגן אין שטאט אונ האט גישריגן א גרויס גישרייא אונ איין ביטערע: (ב) ויבוא אונ איז
גיקומען ביז דעם טויער פון מלך ווארום אין טויער אריין טאר מען ניט קומען אנגיטאן אין
א זאק: (ג) ובכל אונ אין אלע לענדר וואו דעם מלכות באפעל איז אנגיקומען איז גיוועזן איין
גרויסער טרויער צו די יודין אונ פאסטן אונ גיוויין אונ קלאג שק אין א זאק אונ אש האבין
זיך אלע יודין גיוועלגערט: (ד) ותבואנה זיינן די דינסטין פון אסתר גיקומען אונ האבן איהר דר
ציילט אז מרדכי גייט אין א זאק ותתחלחל האט זיך די מלכה דר שראקין אונ האט גישיקט
קליידר אנקליידן מרדכי אונ ער זאל אויס טאן דעם זאק האט ער ניט גיוואלט אן נעמען:
(ה) ותקרא האט אסתר גירופן התך וואס דר מלך האט אים גיהייסן ער זאל די מלכה בדינען
ער זאל גיין צו מרדכי גיוואר ווערן וואס דס באטייט: (ו) ויצא איז התך גיגאנגען צו מרדכי
אין מיטן שטאט אריין פאר דעם מלכות טויער: (ז) ויגד האט אים מרדכי דר ציילט וואס
האט אים גיטראפין אונ דאס געלט וואס המן האט גיזאגט אפ צוא וועגן אונ געבין אין
דעם אוצר אריין פון דעם מלך מען זאל אלע יודין אום ברייננגן: (ח) ואת אונ דעם גישריבנם
באפעל וואס איז ארויס גיגאנגען אין שושן מען זאל דיא יודין אומברייננגן האט ער אים
גיגעבן ווייזן צו אסתר אונ זיא זאל קומן צום מלך אים בעטן פון איר פאלק וועגן: (ט) ויבוא
איז התך גיקומען אונ האט די מלכה דר ציילט דיא רייד פון מרדכי: (י) ותאמר האט אסתר

סקס״פ ד׳ גיזאגט

אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר־יָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא־
יִקָּרֵא אַחַת דָּתוֹ לְהָמִית לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט־לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב וְחָיָה
וַאֲנִי לֹא נִקְרֵאתִי לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם׃ יב וַיַּגִּידוּ לְמָרְדֳּכָי אֵת דִּבְרֵי
אֶסְתֵּר׃ יג וַיֹּאמֶר מָרְדֳּכַי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ לְהִמָּלֵט בֵּית־
הַמֶּלֶךְ מִכָּל־הַיְּהוּדִים׃ יד כִּי אִם־הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישִׁי בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה
יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר וְאַתְּ וּבֵית־אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לְעֵת כָּזֹאת
הִגַּעַתְּ לַמַּלְכוּת׃ טו וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל־מָרְדֳּכָי׃ טז לֵךְ כְּנוֹס אֶת־כָּל־
הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן וְצוּמוּ עָלַי וְאַל־תֹּאכְלוּ וְאַל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
לַיְלָה וָיוֹם גַּם־אֲנִי וְנַעֲרֹתַי אָצוּם כֵּן וּבְכֵן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כַדָּת וְכַאֲשֶׁר
אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי׃ יז וַיַּעֲבֹר מָרְדֳּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוְּתָה עָלָיו אֶסְתֵּר׃ ה א וַיְהִי ׀
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֹכַח
בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת נֹכַח פֶּתַח הַבָּיִת׃
ב וַיְהִי כִרְאוֹת הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עֹמֶדֶת בֶּחָצֵר נָשְׂאָה חֵן בְּעֵינָיו וַיּוֹשֶׁט
הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ
הַשַּׁרְבִיט׃ ג וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי
הַמַּלְכוּת וְיִנָּתֵן לָךְ׃ ד וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן הַיּוֹם
אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ׃ ה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַהֲרוּ אֶת־הָמָן לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר
אֶסְתֵּר וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃ ו וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
לְאֶסְתֵּר בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת

גיזאגט צו התך זאגן צו מרדכי: (יא) כל אלע קנעכט פון מלך און די לייט פון אלע לענדער
ווייסן אז אמאן אדער א ווייב וואס קומט צום מלך אינווייניג אין הויף אריין וואס מען רופט
אים ניט אחת איז זיין משפט מען זאל אים אומברענגען לבד חוץ דעם וואס דער מלך דער
לאנגט די גילדערנע רוט דער בלייבט לעבן און איך בין שוין דרייסיג טעג ניט גירופן גיווארן
צום מלך: (יב) ויגידו האט מען דר ציילט צו מרדכי די רייד פון אסתר: (יג) ויאמר האט מרדכי
גיהייסן ענטפערן צו אסתר אל דו זאלסט דיר ניט איין ריידן אז דו וועסט גיכער ניצול ווערן
פון אלע יודן: (יד) כי ווארום אז דוא וועסט איצונד שווייגן און ניט בעטן דעם מלך וועלן
יודין גיהאלפן ווערן אויף איין אנדער ארט און דוא און דיין משפחה וועלן פר לארן ווערן
און ווער ווייס אויב אין דער צייט וועסטו זיין א מלכה: (טו) ותאמר האט אסתר גיזאגט מען
זאל צו מרדכי זאגן: (טז) לך גייא גיי צו נויף אלע יודין וואס אין שושן וצומו און פאסט פון
מיינט וועגן דרייא טעג און דרייא נעכט און איך מיט מיינע דינסטן וועלן אויך אזו פאסטן
ובכן וועל איך קומען צום מלך אן אבאפעל און אזו וויא איך בין פר לארן פון מיין פאטער
און מוטער אזו וועל איך פון דיר אויך פאר לארן ווערן: (יז) ויעבור איז מרדכי איבר גיפארן
אין דער גאנצער שטאט און האט גיטאן וויא אסתר האט אים באפוילין:
ה (א) ויהי דעם דריטן טאג פון פאסטן האט זיך אסתר אן גיקליידעט קיניגליכע קליידר און
האט זיך גישטעלט אינעווייניג אין קיניגליכן הויף קעגן די שטוב פון דעם מלך און דר
מלך איז גיזעסן אויף דר קיניגליכער שטול אין קיניגליכן פאלעץ קעגן דער טיר פון דער
שטוב: (ב) ויהי וויא דר מלך האט גיזעהן אז אסתר שטייט אין הויף האט זיא ביי אים גרויס
חן גיקריגן האט ער צו אסתר דר לאנגט די גילדערנע רוט איז אסתר צו גיגאנגען און האט
אן גירירט אן דעם שפיץ פון דעם רוט: (ג) ויאמר האט דר מלך גיזאגט וואס איז דיר קיניגין
און וואס איז דיין באגער עד ביז מיין האלב קיניגרייך וועט דיר ווערין גיגעבין: (ד) ותאמר
האט אסתר גיזאגט אויב עס גיפעלט דעם מלך לאז ער און המן קומען אויף דער סעודה
וואס איך האב היינט גימאכט: (ה) ויאמר האט דר מלך גיזאגט רופט גיך נאך המן ער זאל
טאן וואס אסתר פאר לאנגט ויבוא איז דר מלך און המן גיקומן אויף דער סעודה: (ו) ויאמר

ותעש: ז ותען אסתר ותאמר שאלתי ובקשתי: חצי הספר בפסוקים ח אם־מצאתי חן
בעיני המלך ואם־על־המלך טוב לתת את־שאלתי ולעשות את־בקשתי יבוא
המלך והמן אל־המשתה אשר אעשה להם ומחר אעשה כדבר המלך: ט ויצא
המן ביום ההוא שמח וטוב לב וכראות המן את־מרדכי בשער המלך ולא־קם
ולא־זע ממנו וימלא המן על־מרדכי חמה: י ויתאפק המן ויבוא אל־ביתו וישלח
ויבא את־אהביו ואת־זרש אשתו: יא ויספר להם המן את־כבוד עשרו ורב בניו
ואת כל־אשר גדלו המלך ואת אשר נשאו על־השרים ועבדי המלך: יב ויאמר
המן אף לא־הביאה אסתר המלכה עם־המלך אל־המשתה אשר־עשתה כי
אם־אותי וגם־למחר אני קרוא־לה עם־המלך: יג וכל־זה איננו שוה לי בכל־
עת אשר אני ראה את־מרדכי היהודי יושב בשער המלך: יד ותאמר לו זרש
אשתו וכל־אהביו יעשו־עץ גבה חמשים אמה ובבקר | אמר למלך ויתלו את־
מרדכי עליו ובא עם־המלך אל־המשתה שמח וייטב הדבר לפני המן ויעש
העץ: ס ו א בלילה ההוא נדדה שנת המלך ויאמר להביא את־ספר הזכרנות
דברי הימים ויהיו נקראים לפני המלך: ב וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי על־
בגתנא ותרש שני סריסי המלך משמרי הסף אשר בקשו לשלח יד במלך
אחשורוש: ג ויאמר המלך מה־נעשה יקר וגדולה למרדכי על־זה ויאמרו נערי
המלך משרתיו לא־נעשה עמו דבר: ד ויאמר המלך מי בחצר והמן בא לחצר
בית־המלך החיצונה לאמר למלך לתלות את־מרדכי על־העץ אשר־הכין לו:
ה ויאמרו נערי המלך אליו הנה המן עמד בחצר ויאמר המלך יבוא: ו ויבוא המן

האט דר מלך גיזאגט צו אסתר ביי דעם וויין טרינקן וואס פר לאנגסט דוא ביז מיין האלב
קיניגרייך ווערט דיר געטאן ווערן: (ז) ותען האט אסתר גיזאגט מיין גיבעט אונ מיין באגערונג
איז: (ח) אם אויב איך האב חן גיפונען אין מלכות אויגן מיר צו געבן מיין באגער אונ מיין
גיבעט יבוא זאל דר מלך מיט המן קומן אויף דער סעודה וואס איך וועל זייא מארגן מאכן
אונ מארגין וועל איך זאגן מיין משפחה: (ט) ויצא איז המן דעם טאג אהיים גיגאנגן זייער
פרייליך אונ וויא המן האט דר זעהן אז מרדכי זיצט אין טויער פון דעם מלך אונ האט זיך
ניט גירירט פאר אים איז המן פול גיווארן מיט צארן אויף מרדכי: (י) ויתאפק האט זיך המן
אויף גיהאלטן אונ איז אהיים גיקומן אונ האט גישיקט אונ האט גיבראכט זיינע פריינד אונ
זיין ווייב זרש: (יא) ויספר האט זיי המן דר ציילט דעם כבוד וואס ער האט פון זיין עשירות
אונ די גדולה פון זיינע קינדר אונ וויא דר מלך האט אים גרויס גמאכט איבר אלע שררות
אונ אלע באדינטע: (יב) ויאמר זאגט המן אסתר הט אפילו קיינעם ניט גבעטן אויף דר סעודה
וואס זיא האט גימאכט פר דעם מלך נאר מיך אונ מארגן בין איך אויך ביי איר פר בעטין
מיט דעם מלך: (יג) וכל דס אלץ איז אבר ביי מיר גאר ניט גיאכט ווען איך זעה אז מרדכי
זיצט אין טויער פון דעם מלך: (יד) ותאמר האט זרש אונ אלע פריינד צו אים גיזאגט לאז
מען מאכן א תליה וואס איז הויך פופציג איילן אונ אין דער פריא וועסטו זאגין דעם מלך
מען זאל מרדכי הייננן וועסט דוא דיר גיין אויף דר סעודה מיט דעם מלך לוסטיג וייטב איז
פאר המן דיא זאך זייער גיפעלין אונ האט גימאכט דיא תליה:

ו (א) בלילה די נאכט האט דר מלך ניט גיקענט שלאפין ויאמר האט ער זיך גיהייסן ברייננן
די ביכר וואס שטייט דרינן אלדינג פארשריבן וואס האט זיך אויף דר וועלט געטאן מען
זאל דס לייענען פאר דעם מלך: (ב) וימצא האט מען גיפונען גישריבן אז מרדכי האט אויס
גיזאגט אויף בגתן אונ תרש וואס האבן גיוואלט דעם מלך אומברייננן: (ג) ויאמר זאגט דר
מלך וואס פאר איין עהרע האט מען מרדכי פאר דעם באלוינט ויאמרו האבן דעם קיניגס
באדינטע גיזאגט מען האט אים פר דעם גאר ניט באלוינט: (ד) ויאמר האט דר מלך גיזאגט
ווער איז אין הויף. אונ המן איז גיקומען זאגן דעם מלך צו הייננן מרדכי: (ה) ויאמרו האבן

וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ מַה־לַּעֲשׂוֹת בָּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וַיֹּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ
לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת יְקָר יוֹתֵר מִמֶּנִּי׃ ז וַיֹּאמֶר הָמָן אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר
הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ ח יָבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לָבַשׁ־בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס אֲשֶׁר רָכַב
עָלָיו הַמֶּלֶךְ וַאֲשֶׁר נִתַּן כֶּתֶר מַלְכוּת בְּרֹאשׁוֹ׃ ט וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס עַל־יַד־אִישׁ
מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַפַּרְתְּמִים וְהִלְבִּישׁוּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וְהִרְכִּיבֻהוּ
עַל־הַסּוּס בִּרְחוֹב הָעִיר וְקָרְאוּ לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃
י וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן מַהֵר קַח אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַעֲשֵׂה־כֵן
לְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אַל־תַּפֵּל דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ יא וַיִּקַּח
הָמָן אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס וַיַּלְבֵּשׁ אֶת־מָרְדֳּכָי וַיַּרְכִּיבֵהוּ בִּרְחוֹב הָעִיר וַיִּקְרָא
לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ יב וַיָּשָׁב מָרְדֳּכַי אֶל־שַׁעַר
הַמֶּלֶךְ וְהָמָן נִדְחַף אֶל־בֵּיתוֹ אָבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ׃ יג וַיְסַפֵּר הָמָן לְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־
אֹהֲבָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ חֲכָמָיו וְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ אִם מִזֶּרַע הַיְּהוּדִים
מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר הַחִלּוֹתָ לִנְפֹּל לְפָנָיו לֹא־תוּכַל לוֹ כִּי־נָפוֹל תִּפּוֹל לְפָנָיו׃ יד עוֹדָם
מְדַבְּרִים עִמּוֹ וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ וַיַּבְהִלוּ לְהָבִיא אֶת־הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־
עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃ ז א וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן לִשְׁתּוֹת עִם־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה׃ ב וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
לְאֶסְתֵּר גַּם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִנָּתֵן לָךְ
וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃ ג וַתַּעַן אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמַר אִם־
מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב תִּנָּתֶן־לִי נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי וְעַמִּי
בְּבַקָּשָׁתִי׃ ד כִּי נִמְכַּרְנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד וְאִלּוּ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת
נִמְכַּרְנוּ הֶחֱרַשְׁתִּי כִּי אֵין הַצָּר שֹׁוֶה בְּנֵזֶק הַמֶּלֶךְ׃ ה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וַיֹּאמֶר
לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי הוּא זֶה וְאֵי־זֶה הוּא אֲשֶׁר־מְלָאוֹ לִבּוֹ לַעֲשׂוֹת כֵּן׃ ו וַתֹּאמֶר

די באדינער גיזאגט דעם מלך, המן איז אין הויף. האט ער גיזאגט לאז ער קומן: (ו) ויבוא
איז ער גיקומן. האט דער מלך אים גיזאגט וואס זאל מען טאן דעם מענשן וואס איך וויל
זיין כבוד. האט המן גטראכט ווער וועמען וויל ער דען טאן כבוד מער פון מיר: (ז) ויאמר האט
המן גיזאגט: (ח) יביאו איינער פון דיא הארן פון מלך זאל נעמן וואס דר מלך האט אנגיטאן
אונ דס פערד וואס ער האט אויף אים גירימן אז מען האט אים גיקריינט: (ט) ונתון אונ זאל
דס אנטאן דעם מענשן וואס דער מלך וויל זיין כבוד אונ זאל אים מאכן רייטן אויף דעם
פערד אין גאס אונ מען זאל אויס רופין פאר אים אזו טוט מען דעם מענשן וואס דער מלך
וויל זיין כבוד: (י) ויאמר האט דער מלך גיזאגט צו המן נעם גיך דס קלייד מיטן פערד אונ
טוא אזו צו מרדכי זאלסט גאר ניט פעלן: (יא) ויקח האט המן גינומן דס קלייד מיטן פערד
אונ האט אנגיטאן צו מרדכי אונ האט אים גימאכט רייטן אין גאס אונ האט גישריען אזו
טוט מען דעם מענשן וואס דער מלך וויל זיין כבוד: (יב) וישב האט מרדכי זיך אומגיקערט
צום טויער פון דעם מלך אונ המן איז פר שטויסן גיווארן אהיים טרויעריג אונ פר שעמט:
(יג) ויספר אונ האט דר ציילט זיין ווייב אונ אלע זיינע גיליבטע וואס עס האט אים גיטראפן.
האבן זיי אים גזאגט אויב מרדכי וואס דו האסט אנגיהויבן פאלין פאר אים איז אים פון יודין
וועסטו אים ניט ביי קומן נאר דו וועסט גאר פאלין פר אים: (יד) עודם וויא זיי האבן גירעט
זיינען דיא באדינער פון מלך גיקומן איילינדיג צו ברייננגען המן צו דער סעודה פון אסתר:
ז (א) ויבא איז גיקומן, דר מלך מיט המן טרינקען מיט אסתר: (ב) ויאמר האט דר מלך גיזאגט
צו אסתר ביי וויין טרינקען וואס ווילסטו וועל איך דיר געבין ביז האלב מלוכה: (ג) ותען
האט אסתר גיזאגט אויב איך האב חן ביא דיר אונ דיר גיפעלט זאלסטו מיר שיינקען מיך
מיט מיין פאלק: (ד) כי ווארום מיר זיינען פר קויפט גיווארן צום הרגענען אונ דער פיינט
רעכינט ניט דעם שאדן פון מלך. ווען מיר וואלטן פר קויפט ווערן פר קנעכט אונ דינסטן
וואלט

סקס״פ ר׳

אסתר איש צר ואויב המן הרע הזה והמן נבעת מלפני המלך והמלכה: ז והמלך
קם בחמתו ממשתה היין אל גנת הביתן והמן עמד לבקש על נפשו מאסתר
המלכה כי ראה כי כלתה אליו הרעה מאת המלך: ח והמלך שב מגנת הביתן
אל בית | משתה היין והמן נפל על המטה אשר אסתר עליה ויאמר המלך
הגם לכבוש את המלכה עמי בבית הדבר יצא מפי המלך ופני המן חפו:
ט ויאמר חרבונה אחד מן הסריסים לפני המלך גם הנה העץ אשר עשה המן
למרדכי אשר דבר טוב על המלך עמד בבית המן גבה חמשים אמה ויאמר
המלך תלהו עליו: י ויתלו את המן על העץ אשר הכין למרדכי וחמת המלך
שככה: ס ח א ביום ההוא נתן המלך אחשורוש לאסתר המלכה את בית המן
צרר היהודיים יתיר י"ד ומרדכי בא לפני המלך כי הגידה אסתר מה הוא לה:
ב ויסר המלך את טבעתו אשר העביר מהמן ויתנה למרדכי ותשם אסתר את
מרדכי על בית המן: ג ותוסף אסתר ותדבר לפני המלך ותפל לפני רגליו
ותבך ותתחנן לו להעביר את רעת המן האגגי ואת מחשבתו אשר חשב על
היהודים: ד ויושט המלך לאסתר את שרבט הזהב ותקם אסתר ותעמד
לפני המלך: ה ותאמר אם על המלך טוב ואם מצאתי חן לפניו וכשר הדבר
לפני המלך וטובה אני בעיניו יכתב להשיב את הספרים מחשבת המן בן
המדתא האגגי אשר כתב לאבד את היהודים אשר בכל מדינות המלך:
ו כי איככה אוכל וראיתי ברעה אשר ימצא את עמי ואיככה אוכל וראיתי
באבדן מולדתי: ס ז ויאמר המלך אחשורוש לאסתר המלכה ולמרדכי היהודי
הנה בית המן נתתי לאסתר ואתו תלו על העץ על אשר שלח ידו ביהודיים:
ח ואתם כתבו על היהודים כטוב בעיניכם בשם המלך וחתמו בטבעת המלך
יתיר יו"ד

וואלט איך גישוויגן: (ה) ויאמר האט דר מלך גיזאגט צו אסתר ווער האט דס גיטאן: (ו) ותאמר האט אסתר גיזאגט אט דר שלעכטער פיינט המן. איז המן דר שראקן גיווארן פאר דעם מלך מיט די מלכה: (ז) והמלך איז דער מלך אויף גשטאנן מיט כעס פון דר סעודה אין ווייין גארטן אריין. אונ המן האט זיך גישטעלט בעטן פאר זיך פון אסתר. ווארום ער האט גיזעהן אז דר מלך איז נאר בייז אויף אים: (ח) והמלך אונ דער מלך האט זיך אומגיקערט פון ווייין גארטן צו דר סעודה. אונ המן איז גיפאלן אויף דעם בעט פון אסתר. האט דער מלך אים גיזאגט ווילסט נאך מאנס זיין די מלכה. איז המן פר שעמט גיווארן: (ט) ויאמר האט דר באדינר חרבונה גיזאגט צו דעם מלך. די תליה וואס המן האט גמאכט צו מרדכי וואס האט גירעט גוטס אויף דעם מלך שטייט זיא בייא המן אין הויז. זיא איז הויך פופציג איילין. האט דער מלך גיזאגט הייננט אים אויף איר: (י) ויתלו האט מען אים אויף גיהאנגען. אונ דער צארין פון מלך איז שטיל גיווארין:

ח (א) ביום דעם טאג האט דער מלך גשיינקט צו אסתר דאס הויז פון המן. אונ מרדכי איז גיקומן פארין מלך. ווארום אסתר האט גיזאגט וואס ער איז איר: (ב) ויסר האט דר מלך אפ גטאן זיין פינגעריל פון המן אונ האט גיגעבין צו מרדכי אונ אסתר האט גמאכט צו מרדכי אפמונה אויפן הויז פון המן: (ג) ותוסף האט אסתר נאך גירעט פארין מלך אונ איז אים גיפאלין צו די פיס אונ האט גיוויינט אונ גיבעטן אז ער זאל מבטל זיין דיא שלעכטע מחשבה פון המן וואס ער האט גיטראכט אויף די יודין: (ד) ויושט האט דר מלך דר לאנגט צו אסתר די גילדערנע רוט. איז זיא אויף גישטאנן: (ה) ותאמר אונ האט גיזאגט אויב דעם מלך גיפעלט אונ איך האב חן ביי אים זאל ער שרייבן אומצוקערן די בריף וואס אום צו הרגענן די יודין אין אלע לענדר: (ו) כי ווארום ווי אזו וועל איך קענן זעהן וויא מען וועט הרגענן מיין פאלק מיט מיין משפחה: (ז) ויאמר האט דר מלך גזאגט צו אסתר מיט מרדכי.

סכמ"פ ר'

כי־כתב אשר־נכתב בשם־המלך ונחתום בטבעת המלך אין להשיב: ט ויקראו
ספרי־המלך בעת־ההיא בחדש השלישי הוא־חדש סיון בשלושה ועשרים בו
ויכתב ככל־אשר־צוה מרדכי אל־היהודים ואל האחשדרפנים והפחות ושרי
המדינות אשר | מהדו ועד־כוש שבע ועשרים ומאה מדינה מדינה ומדינה
ככתבה ועם ועם כלשנו ואל־היהודים ככתבם וכלשונם: י ויכתב בשם המלך
אחשורוש ויחתם בטבעת המלך וישלח ספרים ביד הרצים בסוסים רכבי הרכש
האחשתרנים בני הרמכים: יא אשר נתן המלך ליהודים | אשר בכל־עיר־ועיר
להקהל ולעמד על־נפשם להשמיד להרג בס"ס כ"י ולהרג בו"ו ונפקא מינה לדינא ולאבד
את־כל־חיל עם ומדינה הצרים אתם טף ונשים ושללם לבוז: יב ביום אחד בכל־
מדינות המלך אחשורוש בשלושה עשר לחדש שנים־עשר הוא־חדש אדר:
יג פתשגן הכתב להנתן דת בכל־מדינה ומדינה גלוי לכל־העמים ולהיות
היהודים יתיר יו"ד עתודים עתידים קרי ליום הזה להנקם מאיביהם: יד הרצים רכבי
הרכש האחשתרנים יצאו מבהלים ודחופים בדבר המלך והדת נתנה בשושן
הבירה: ס טו ומרדכי יצא | מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת
זהב גדולה ותכריך בוץ וארגמן והעיר שושן צהלה ושמחה: טז ליהודים היתה
אורה ושמחה וששן ויקר: יז ובכל־מדינה ומדינה ובכל־עיר ועיר מקום אשר
דבר־המלך ודתו מגיע שמחה וששון ליהודים משתה ויום טוב ורבים מעמי
הארץ מתיהדים כי־נפל פחד־היהודים עליהם: ט א ובשנים עשר חדש הוא־
חדש אדר בשלושה עשר יום בו אשר הגיע דבר־המלך ודתו להעשות ביום
אשר שברו איבי היהודים לשלוט בהם ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה
בשנאיהם: ב נקהלו היהודים בעריהם בכל־מדינות המלך אחשורוש לשלח יד
במבקשי רעתם ואיש לא־עמד בפניהם כי־נפל פחדם על־כל־העמים: ג וכל־

ג"א בלמ"ד מ"ש

דאס הויז פון המן האב איך געשיינקט צו אסתר אונ אים האט מען געהאנגען ווייל ער האט
געצעפעט די יודין: (ח) ואתם אונ איר שרייבט אויף די יודין וויא איר ווילט. מיט מיין נאמן.
אונ חתמת מיט מיין פינגעריל. ווארום די בריף וואס איז געשריבן געווארן מיט מיין נאמן
אונ גיחתמת מיט מיין פינגעריל קען מען ניט אומקערן: (ט) ויקראו האט מען גירופין דיא
שרייבערס פון מלך אין דרייא אונ צוואנציגסטן סיון אונ זייא האבן געשריבן אזו וויא מרדכי
האט געהייסן. צו די יודין אונ די הארין פון הונדערט זיבן אונ צוואנציג לענדר. צו יעדער
מדינה וויא איר שריפט. צו יעדר פאלק וויא זיין לשון אונ צו דיא יודין וויא זייער שריפט
אונ לשון: (י) ויכתוב מען האט געשריבן מיטן נאמען פון מלך אונ גיחתמת מיט זיין פינגערל
אונ געשיקט מיט די לויפערס אונ רייטערס: (יא) אשר אז דר מלך הייסט די יודין פון יעדער
שטאט זיך איין זאמלן צו הרגענן זייערע פיינט אונ רויבן זייער גוטס: (יב) ביום אין איין טאג
אין אלע לענדער אין דרייצעהנטין אדר: (יג) פתשגן מען זאל באשיידין די בריף אין יעדער
מדינה אלע זאלן וויסן אונ די יודין זאלן זיין גרייט אויף דעם טאג זיך נוקם זיין אין זייערע
פיינט: (יד) הרצים די לויפערס אונ רייטערס זיינען אוועק איילינדיג אונ דיא גזרה איז באלד
ארויס אין שושן: (טו) ומרדכי מרדכי איז ארויס גיגאנגען פון מלך מיט אטייערע מלכות קלייד
אונ א גרויסע גילדערנע קרוין אונ אטייער אויבער קלייד אונ שושן איז גיוועזן פרייליך:
(טז) ליהודים צו די יודין איז גיוועזן ליכטיג אונ פרייליך אונ כבוד: (יז) ובכל אין יעדער מדינה
אונ שטעט וואס די גזרה איז אן גקומן איז גיוועזן די יודין פרייליך אונ סעודות אונ יום טוב
אונ אסך גוים האבן זיך מגייר גיוועזן ווארום דער פחד פון יודין איז אויף זייא גיפאלין:
ט (א) ובשנים אונ אין דרייצעהנטין אדר וואס די גוים האבן גיוועלטיגט אין די יודין איז פר
קערט געווארן אז די יודין געוועלטיגן אין זייערע פיינט: (ב) נקהלו די יודין האבן זיך

שרי המדינות והאחשדרפנים והפחות ועשי המלאכה אשר למלך מנשאים
את־היהודים כי־נפל פחד־מרדכי עליהם: ד כי־גדול מרדכי בבית המלך
ושמעו הולך בכל־המדינות כי־האיש מרדכי הולך וגדול: ה ויכו היהודים בכל־
איביהם מכת־חרב והרג ואבדן ויעשו בשנאיהם כרצונם: ו ובשושן הבירה
הרגו היהודים ואבד חמש מאות איש בראש הדף ועשרת בסופה וצריך לכותבם כעין שירת האזינו וכדף
אחד לבדו איש: ז ואת | פרשנדתא ואת | דלפון ואת | אספתא: ח ואת | פורתא ואת |
אדליא ואת | ארידתא: ט ואת | פרמשתא ואת | אריסי ואת | ארידי ואת | ויזתא:
י עשרת בני המן בן־המדתא צרר היהודים הרגו ובבזה לא שלחו את־ידם:
יא ביום ההוא בא מספר ההרוגים בשושן הבירה לפני המלך: יב ויאמר המלך
לאסתר המלכה בשושן הבירה הרגו היהודים ואבד חמש מאות איש ואת
עשרת בני־המן בשאר מדינות המלך מה עשו ומה־שאלתך וינתן לך ומה־
בקשתך עוד ותעש: יג ותאמר אסתר אם־על־המלך טוב ינתן גם־מחר ליהודים
אשר בשושן לעשות כדת היום ואת עשרת בני־המן יתלו על־העץ: יד ויאמר
המלך להעשות כן ותנתן דת בשושן ואת עשרת בני־המן תלו: טו ויקהלו
היהודיים יהודים קרי אשר־בשושן גם ביום ארבעה עשר לחדש אדר ויהרגו בשושן
שלש מאות איש ובבזה לא שלחו את־ידם: טז ושאר היהודים אשר במדינות
המלך נקהלו ועמד על־נפשם ונוח מאיביהם והרוג בשנאיהם חמשה ושבעים
אלף ובבזה לא שלחו את־ידם: יז ביום־שלושה עשר לחדש אדר ונוח בארבעה
עשר בו ועשה אתו יום משתה ושמחה: יח והיהודיים יהודים קרי אשר־בשושן נקהלו
בשלושה עשר בו ובארבעה עשר בו ונוח בחמשה עשר בו ועשה אתו יום
משתה ושמחה: יט על־כן היהודים הפרוזים הפרזים קרי הישבים בערי הפרזות עשים
את יום ארבעה עשר לחדש אדר שמחה ומשתה ויום טוב ומשלוח מנות איש
לרעהו: כ ויכתב מרדכי את־הדברים האלה וישלח ספרים אל־כל־היהודים אשר

איין גיזאמילט אין זייערע שטעט אין אלע לענדער צו הרגענן זייערע פיינט אונ קיינער
האט זיך ניט גישטעלט אנטקעגן וואָרום זייער פחד איז גיפאלן אויף אלעמען: (ג) וכל אונ
אלע הארן פון מלך האבן גיהייבן די יודין וואָרום דר פחד פון מרדכי איז אויף זיי גפאלן:
(ד) כי וואָרום מרדכי איז גרויס גיוועזן אין הויז פון מלך אונ זיין שם איז גיגאנגען אין אלע
לענדר אלע מאל גרעסער: (ה) ויכו די יודין האבן גיהרגת זייערע פיינט אזו וויא זייא האבן
גיוואלט: (ו) ובשושן אונ אין שושן האבין זייא גיהרגת פינף הונדערט מאן אונ דיא צעהן
קינדר פון המן אונ האבן ניט גירויבט: (יא) ביום אין דעם טאג איז גיקומן דיא צאל פארין
מלך: (יב) ויאמר האט ער גיזאגט צו אסתר דא האבן זיי גיהרגת די צאל הונ אין אנדערע
לענדער אונ וואס ווילסטו נאך וועט אזו זיין: (יג) ותאמר האט אסתר גיזאגט אויב דעם מלך
גיפעלט זאלין דיא יודין אין שושן מארגין אויך טאן וויא היינט אונ די צעהן קינדער פון
המן זאל מען אויף הייגען: (יד) ויאמר האט דר מלך גיהייסן אזו טאן האט מען זיי גיהאנגן:
(טו) ויקהלו אונ דיא יודין פון שושן האבין זיך איין גיזאמילט מארגין אין פערצעהנטין אדר
אויך אונ האבן גיהרגת דרייא הונדערט מאן אונ ניט גירויבט: (טז) ושאר אונ דיא יודין פון
אלע לענדער האבן גיהרגת די פיינט פינף אונ זיבעציג טויזנט אונ ניט גירויבט: (יז) ביום
אין דרייצעהנטן אדר אונ האבן גירוהט אין פערצעהנטין אדר אונ האבן גימאכט אסעודה
מיט פרייד: (יח) והיהודים אונ דיא יודין פון שושן האבין גיהרגת אין דרייצעהנטן אונ אין
פערצעהנטין אונ גירוהט אין פופצעהנטן אונ גימאכט אסעודה מיט פרייד: (יט) על כן דרום
מאכן יודין פון אפענע שטעט דעם פערצעהנטין אדר אסעודה מיט פרייד אונ יום טוב אונ
שיקן מתנות איינער צו דעם אנדערן: (כ) ויכתב האט מרדכי אויף גישריבן די מעשה אונ

בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים: כא לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת עֹשִׂים
אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֵת יוֹם־חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה:
כב כַּיָּמִים אֲשֶׁר־נָחוּ בָהֶם הַיְּהוּדִים מֵאֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן
לְשִׂמְחָה וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ
לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיֹנִים: כג וְקִבֵּל הַיְּהוּדִים אֵת אֲשֶׁר־הֵחֵלּוּ לַעֲשׂוֹת וְאֵת אֲשֶׁר־
כָּתַב מָרְדֳּכַי אֲלֵיהֶם: כד כִּי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר כָּל־הַיְּהוּדִים חָשַׁב עַל־
הַיְּהוּדִים לְאַבְּדָם וְהִפִּל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל לְהֻמָּם וּלְאַבְּדָם: כה וּבְבֹאָהּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
אָמַר עִם־הַסֵּפֶר יָשׁוּב מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה אֲשֶׁר־חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים עַל־רֹאשׁוֹ
וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ: כו עַל־כֵּן קָרְאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה פוּרִים עַל־שֵׁם הַפּוּר
עַל־כֵּן עַל־כָּל־דִּבְרֵי הָאִגֶּרֶת הַזֹּאת וּמָה־רָאוּ עַל־כָּכָה וּמָה הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם: כז קִיְּמוּ
וְקִבְּל וקבלו קרי הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם | וְעַל־זַרְעָם וְעַל כָּל־הַנִּלְוִים עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבוֹר
לִהְיוֹת עֹשִׂים אֵת־שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה כִּכְתָבָם וְכִזְמַנָּם בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה: כח וְהַיָּמִים
הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר
וָעִיר וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה לֹא יַעַבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם: ס
כט וַתִּכְתֹּב אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בַת־אֲבִיחַיִל וּמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי אֶת־כָּל־תֹּקֶף לְקַיֵּם אֵת
אִגֶּרֶת הַפֻּרִים הַזֹּאת הַשֵּׁנִית: ל וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֶל־שֶׁבַע
וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּבְרֵי שָׁלוֹם וֶאֱמֶת: לא לְקַיֵּם אֶת־יְמֵי
הַפֻּרִים הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם כַּאֲשֶׁר קִיַּם עֲלֵיהֶם מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי וְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה
וְכַאֲשֶׁר קִיְּמוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַל־זַרְעָם דִּבְרֵי הַצּוֹמוֹת וְזַעֲקָתָם: לב וּמַאֲמַר אֶסְתֵּר
קִיַּם דִּבְרֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר: ס י א וַיָּשֶׂם הַמֶּלֶךְ אחשרש אחשורוש קרי
מַס עַל־הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם: ב וְכָל־מַעֲשֵׂה תָקְפּוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּפָרָשַׁת גְּדֻלַּת מָרְדֳּכַי
אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מָדַי וּפָרָס:
ג כִּי | מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים וְרָצוּי לְרֹב אֶחָיו
דֹּרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ וְדֹבֵר שָׁלוֹם לְכָל־זַרְעוֹ:

ת' רבתי

אז מען לייענט די מגלה בצבור זאגט מען דער נאך דיא ברכה אבער ניט ביחידות:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם . הָרָב אֶת רִיבֵנוּ . וְהַדָּן אֶת דִּינֵנוּ .
וְהַנּוֹקֵם אֶת נִקְמָתֵנוּ. וְהַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ . וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל
אֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַנִּפְרָע לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרֵיהֶם.
הָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ:

האט געשיקט בריף צו אלע יודין וואס אין אלע לענדר פון מלך: (כא) לקים אז זיי זאלן נעמען
אויף זיך צו מאכן אין פערצעהנטן אדר אונ אין פופצעהנטן יעדער יאר: (כב) כימים סעודות
מיט פרייד אונ שיקן מתנות איינער דעם אנדערין אונ שיינקן צו ארעמע: (כג) וקבל אונ דיא
יודין האבין דאס אנגינומען אויף זיך אונ אויף זייערע קינדער אויף אייביג:
י (א) וישם אונ דער מלך האט גיווארפין צינז אויף אלע לענדער אונ אויף דיא אינזלען פון
ים: (ב) וכל אונ דאס שטארקייט אונ גרויסקייט פון מרדכי וויא [illegible] מלך האט אים דער
הייבין שטייט גישריבין אין דיא קראניקעס פון דיא מלכים פון מדי אונ פרס: (ג) כי
מרדכי איז גיוועזן דער אנדערער פון דעם מלך אונ חשוב בייא אלע יהודים אונ איז אן
גינומען גיוועזן בייא דיא מיינסטין ברידער ער האט גיפארשט נאר גוטס אויף יודין אונ
האט גירעט גוטע רייד צו זיינע קינדער:

פסמ"פ ־י'

אחר קריאת המגלה

שׁוֹשַׁנַּת יַעֲקֹב צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה. בִּרְאוֹתָם יַחַד תְּכֵלֶת מָרְדְּכָי: תְּשׁוּעָתָם הָיִיתָ לָנֶצַח וְתִקְוָתָם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. לְהוֹדִיעַ שֶׁכָּל קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ וְלֹא יִכָּלְמוּ לָנֶצַח כָּל הַחוֹסִים בָּךְ: אָרוּר הָמָן אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ לְאַבְּדִי. בָּרוּךְ מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי. אֲרוּרָה זֶרֶשׁ אֵשֶׁת מַפְחִידִי. בְּרוּכָה אֶסְתֵּר בַּעֲדִי. אֲרוּרִים כָּל הָרְשָׁעִים. בְּרוּכִים כָּל הַצַּדִּיקִים. וְגַם חַרְבוֹנָה זָכוּר לַטּוֹב:

ביִיא נאכט זאגט מען ואתה קדוש. אום מוצאי שבת זאגט מען ויהי נועם ואתה קדוש. קדיש שלם אן תתקבל. ביִיא טאג זאגט מען אשרי ובא לציון. קדיש שלם. עלינו. קדיש יתום:

סדר בדיקת חמץ

דיא נאכט וואס גיהער צום פערצעהן טאג פון ניסן איז מען בודק חמץ אונ אויב עס גיפאלט דער פערצעהנטער טאג אום שבת איז מען בודק דיא נאכט וואס גיהער צום דרייצעהן טאג אונ איידער מען איז בודק זאגט מען דיא ברכה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל בִּעוּר חָמֵץ:

מען זאל נים רעדין ביז מען ענדיגט בודק זיין. אונ נאך דער בדיקה זאל מען דאס זאגין:

כָּל חֲמִירָא וַחֲמִיעָא דְּאִכָּא בִרְשׁוּתִי דְּלָא חֲמִיתֵּהּ וּדְלָא בִעַרְתֵּהּ וּדְלָא יְדַעְנָא לֵהּ לִבָּטֵל וְלֶהֱוֵי הֶפְקֵר כְּעַפְרָא דְאַרְעָא:

אויב ער פאר שטייט נים לשון קודש מעג ער דאס זאגין אויף טייטש:

כָּל חמירא אַלע זויער טייג אונ גיזייערטע ברויט וואס עס איז פאר האנדן אין מיין רשות וועלכע איך האב נים גיזעהן אונ וועלכע איך האב ניט אויס גיראמט זאל צו ניכט זיין אונ עס זאל זיין הפקר אזו וויא דער שטויב פון דער ערד:

ערב פסח זאל ער דאתן נאנץ פריא אונ באלד אם עסין אונ זאל אים ראמען אלע ערטער אונ אויך די קעשטנעס אונ דינער ניין זאל ער פאר ברענגען דעם חמץ אונ אז דער חמץ וועט שוין איבער גיברענט ווערין זאל ער דאס זאגין:

כָּל חֲמִירָא וַחֲמִיעָא דְּאִכָּא בִרְשׁוּתִי דַּחֲזִתֵּהּ וּדְלָא חֲזִתֵּהּ דַּחֲמִתֵּהּ וּדְלָא חֲמִתֵּהּ דְּבִעַרְתֵּהּ וּדְלָא בִעַרְתֵּהּ לִבָּטֵל וְלֶהֱוֵי הֶפְקֵר כְּעַפְרָא דְאַרְעָא:

כָּל חמירא אַלע חמץ אונ זויער טייג וואס איז דא אין מיין רשות וואס איך האב גזעהן אונ וואס איך האב נים גיזעהן וואס איך האב אוים גיראמט אונ וואס איך האב גיט אוים גיראמט זאל זיין בטל אונ זאל זיין הפקר אזוא וויא דער שטויב פון דער ערד:

מען דארף פאר ברענגען צעהן ברעקליך אונ בשעת מען פאר ברענט דעם חמץ זאל מען זאגין דאס:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו כשם שאני מבער חמץ מביתי ומרשותי כך תבער את כל החיצונים ואת רוח הטומאה תעביר מן הארץ ואת יצרנו הרע תעבירהו מאתנו ותתן לנו לב בשר לעבדך באמת. וכל הסטרא אחרא וכל הקליפות וכל הרשעה כעשן תכלה ותעביר זדון מן הארץ. וכל המעיקים לשכינה תבערם ברוח בער וברוח משפט כשם שבערת את מצרים ואת אלהיהם בימים ההם ובזמן הזה אמן סלה:

סדר קרבן פסח

תשלמה פרים שפתינו ותפלת מנחה היא במקום תמיד של בין הערבים ובזמן שביהמ"ק היה קיים היה הפסח נשחט אחר התמיד של בין הערבים ולכן ראוי לעסוק בסדר קרבן פסח אחר תפלת המנחה ויאמר זה:

קרבן פסח מביא מן הכבשים או מן העזים זכר בן שנה ושוחטו בעזרה בכל מקום אחר חצות ארבעה עשר דוקא ואחר שחיטת תמיד של בין הערבים ואחר הטבת נרות של בין הערבים ואין שוחטין את הפסח על החמץ ואם שחט קודם לתמיד כשר ובלבד שיהא אחד ממרס בדם הפסח כדי שלא יקרוש עד שיזרקו דם התמיד ואחר כך יזרקו דם הפסח זריקה אחת כנגד היסוד וכיצד עושין שחט השוחט וקבל הכהן הראשון שבראש השורה ונותן לחבירו וחבירו לחבירו והכהן הקרוב אצל המזבח זורקו זריקה אחת כנגד היסוד וחוזר הכלי ריקן לחבירו וחבירו לחבירו ומקבל כלי המלא תחלה ואחר כך מחזיר הריקן

סקמ"ס ר׳

סדר קרבן פסח

הריקן והיו שורות של בזיכי כסף ושורות של בזיכי זהב ולא היו לבזיכין שולים שמא יניחום ויקרוש הדם ואח״כ תולין את הפסח ומפשיטין אותו כולו וקורעין אותו וממחין את קרביו עד שיצא הפרש ומוציאין את האימורים והם החלב שעל הקרב ויותרת הכבד ושתי כליות והחלב שעליהן והאליה לעומת העצה ונותנם בכלי שרת ומולחם ומקטירם הכהן על גבי המזבח כל אחד לבדו. והשחיטה והזריקה ומיחוי קרביו והקטר חלביו דוחין את השבת ושאר עניניו אינם דוחין את השבת וכן אין מוליכין את הפסח לבית כשחל בשבת אלא כת הראשונה הם מתעכבים עם פסחיהם בהר הבית והכת השניה יושבת לה בחיל והשלישית במקומה עומדת. חשיכה יצאו וצלו פסחיהם. ובשלש-כתות הפסח נשחט ואין כת פחותה משלשים אנשים. נכנסה כת הראשונה נתמלאה העזרה נועלין אותה ובעוד שהם שוחטין ומקריבין את האימורים קורין את ההלל אם גמרו אותו קודם שהקריבו כולם שונין אותו ואם שנו ישלשו על כל קריאה תוקעין ג׳ תקיעות תקיעה תרועה תקיעה. גמרו להקריב פותחין העזרה יצאה כת ראשונה נכנסה כת שניה נועלין דלתות העזרה. גמרו פותחין יצאה כת שניה נכנסה כת שלישית ומעשה כולן שוין. ואחר שיצאו כולן רוחצין העזרה ואפילו בשבת מפני לכלוך הדם שהיה בה. וכיצד היתה הרחיצה אמת המים היתה עוברת בעזרה והיה לה מקום לצאת ממנה. וכשרוצין להדיח את הרצפה סותמין מקום יציאתה והיא מתמלאת על כל גדותיה מפה ומפה עד שהמים עולים וצפים מכאן ומכאן ומקבץ אליה כל דם וכל לכלוך שהיה בעזרה ואח״כ פותחין מקום יציאתה והכל יוצא עד שנשאר הרצפה מנוקה ומשופה זהו כבוד הבית. ואם הפסח נמצא טרפה לא עלה לו עד שמביא אחר:

זהו הענין בקיצור גדול. וצריך האדם הירא והחרד על דבר ה׳ לקרות אותו בזמנו שתעלה קריאתו במקום הקרבתו וידאג על חורבן הבית ויתחנן לפני ה׳ בורא עולם שיבנה אותו במהרה בימינו אמן:

סדר הגדה של פסח

דיא נאכט פון פסח איז זייער הייליג אונ אזו אויך אלע דינים אונ מנהגים פון דר נאכט בטייט זייער פיל. דענסטמאל האט אונז הש״י אויס דר וועלט פון אלע היידן אונ האט אונז גיהיילינט מיט זיינע גיבאט אונ דרום איז איטליכר ירא שמים מחויב צו היטין זיך פון צו ריידין דיא נאכט דברים בטלים. נאר ער איז מחויב די נאכט צו פאר ברייננגען אין דם נס פון יציאת מצרים אונ דער עיקר איז ער זאל עס געבין צו פאר שטיין זיינע קינדער אזו ווי עס שטייט אין פסוק והגדת וגו׳ אונ אזו באלד ווי ער קומט פון שול זאל זיין אלץ אן גיגרייט. זיין טיש מיט גילדרנע אונ זילברנע כלים. אונ אויך זייער שיין גידעקט דעם טיש מיט שיינע צירונג. אונ זיין הסבה בעט זאל זיין פר בעט אונ זאל זיצין דרויף אן גילעהנט דרך חרות אום צוא ווייזין אז ער פרייט זיך זייער אויף דם חסד וואס הש״י האט גיטאן מיט אונז פר צייטן. אויך די ווייבר זיינן מחויב דם סדר אפ צו ריכטין דען זיי זיינן אויך גיוועזן אין דעם נס פון גאולת מצרים. ער מוז אויך גיווארנט זיין דס ער זאל באלד ווי עס ווערט נאכט אן פאנגן דם סדר אפ צו ריכטן כדי ער זאל קענען דעם אפיקומן עסין אונ אויך הלל זאגין פר האלבע נאכט ווי דר דין איז. אויך מוז מען גאנץ שיר השירים אויס זאגן:

סימן לסדר של פסח

קַדֵּשׁ. וּרְחַץ. כַּרְפַּס. יַחַץ. מַגִּיד. רָחְצָה. מוֹצִיא. מַצָּה. מָרוֹר. כּוֹרֵךְ. שֻׁלְחָן עוֹרֵךְ. צָפוּן. בָּרֵךְ. הַלֵּל. נִרְצָה:

נעם איין טעלער אונ לייג אויף אים דרייא מצות. אונ אויף זייא לייג דיא זרוע אין דער רעכטער האנט. אונ דאס איי אין דער לינקע האנט. אונ צווישן זייא דעם מרור. אונ דעם חרוסת לייג אונטער דער זרוע אין דער רעכטע האנט. אונ דעם כרפס דאס איז גרינס פון פעטרישקע לייג אונטער דעם איי. צווישן זייא אונטער דעם מרור לייג דעם חזרת דאס איז גריבענע חריין אויף דער כריכה. אזו זאלין זייא ליגן:

קדש נעם א כוס פון מקראוסטיל אונ הייס אן גיסן אים אונ מאך קדוש:

אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דְמַלְכָּא עִלָּאָה דָא הִיא סְעוּדָתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ:

יקרי״ם ר׳

סדר הגדה

ווען פסח גיפאלט אום שבת. הייבט מען אן יום השישי ביז לעשות. אונ אום דער וואכין הייבט מען אן דא:

סברי מרנן ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון וקדשנו במצותיו. ותתן לנו יי אלהינו באהבה (לשבת שבתות למנוחה ו) מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון (את יום השבת הזה ו) את יום חג המצות הזה ויום טוב מקרא קדש הזה זמן חרותנו (באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים. כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים (ושבת) ומועדי קדשך (באהבה וברצון) בשמחה ובששון הנחלתנו: ברוך אתה יי מקדש (השבת ו) ישראל והזמנים:

די לעצטע טעג פון פסח זאגט מען ניט שהחינו:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה:

ווען פסח גיפאלט אום מוצאי שבת זאגט מען דאס פאר שהחינו:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא מאורי האש:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המבדיל בין קדש לחול בין אור לחשך. בין ישראל לעמים בין יום השביעי לששת ימי המעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלת. ואת יום השביעי מששת ימי המעשה קדשת. הבדלת וקדשת את עמך ישראל בקדשתך: ברוך אתה יי המבדיל בין קדש לקדש: שהחיינו וכו'

טרינק אן גילעהענט אויף דר לינקער האנט דאס רוב פון דעם כוס אונ לכתחלה באדארף מען אויס טרינקען אין גאנצין: ווייבער דיינען זיך נוהג צוא זיצען ניט אן גילעהענט. אבער צוא טרינקען ארבע כוסות אונ זאגין די הגדה אונ עסין מצה ומרור אונ אפיקומן זיינען ווייבער מחויב גלייך מיט מאנזבילין:

רחץ וואש די הענט גלייך וויא. מען וואשט זיך צום עסין אונ זאג ניט על נטילת ידים:

כרפס, נעם א קליין שטיקיל גרינס פון פעטרישקע אדער גיקאכטע קארטאפלעס אונ טונק איין אין זאלץ וואסער אונ מאך די ברכה אונ טייל איטליכין ארום:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי האדמה:

(א) מען טאר ניט מאכין אום יום טוב דאס זאלץ וואסער נאר אביסיל ווערליג עס זאל גינוג זיין דעם כרפס איין טונקען:
(ב) מען גיהער עסין דעם כרפס ווינציגער פון אכזית. אונ אויב ער האט יוא גיגעסין אכזית פון דעסט וועגין דארף מען ניט מאכין קיין בורא נפשות נאך דעם כרפס עסין:

יחץ טייל איבער די מיטעלסטע מצה אויף צווייא טייל. די גרויסע טייל נעם ארויס פון צווישין די מצות אונ לייג אונטער דעם קישין וועגין דעם אפיקומן:

מגיד הייב אויף דעם טעלער מיט די מצות אונ מען דארף ניט ארויס נעמען די זרוע מיט דעם איי. אונ זאג דאס:

הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים. כל דכפין ייתי וייכול. כל דצריך ייתי ויפסח. השתא הכא. לשנה הבאה בארעא דישראל. השתא עבדין. לשנה הבאה בני חורין:

(א) מען דארף אן גיסין דיא כוסות כדי די קינדר זאלין פרעגין מה נשתנה: (ב) אויב דאס קינד האט קיין שכל ניט צו פרעגן איז דער פאטער מחויב אים לערנען ער זאל פרעגין מה נשתנה. אויב ער האט קיין זון ניט דארף אים דאס ווייב פרעגין. אויב ער האט קיין ווייב ניט דארף ער אליין פרעגין מה נשתנה:

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות. שבכל הלילות אין

הא לחמא וויא דס ברויט וואס איז ארום האבין גיגעסין אונזערע עלטערין אין לאנד מצרים איטליכר וואס איז הונגעריג זאל קומען אונ זאל מיט אונז עסין. איטליבער דער וואס באדארף אונ פר מאגט גיט זאל קומען אונ זאל מיט אונז עסין דעם אפיקומן וואס ער איז אן שטאט קרבן פסח השתא דאס יאר זיינען מיר דא לשנה הבאה צום יאהר וואס וועט קומען בארעא אין לאנד ארץ ישראל:

מ״ה [illegible] ד׳

אנו מטבילין אפילו פעם אחת. הלילה הזה שתי פעמים: שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ או מצה. הלילה הזה כלו מצה: שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות. הלילה הזה מרור: שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסבין. הלילה הזה כלנו מסבין:

מען דעקט אויף די מצות אונ מען זאגט דאס:

עבדים היינו לפרעה במצרים. ויוציאנו יי אלהינו משם ביד חזקה ובזרוע נטויה. ואלו לא הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים. ואפילו כלנו חכמים כלנו נבונים כלנו זקנים כלנו יודעים את התורה. מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים. וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח:

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסבין בבני ברק והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית:

אמר רבי אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבעים שנה ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד שדרשה בן זומא שנאמר למען תזכור את

מה נשתנה פר וואס איז פאר ענדערט די נאכט פון אלע נעכט. ווארום אין אלע נעכט מעגן מיר עסין חמץ אונ מצה אבר דיא נאכט טאר מען ניט עסין נאר נאר מצה: שבכל אין אלע נעכט מעגין מיר עסין אלערליי קרייטיכער וועלכע מיר ווילין אבר די נאכט מוזין מיר עסין ביטערע קרייטיכר: שבכל אין אלע נעכט טוען מיר ניט איין טונקן אויך איין מאל אבר די נאכט טוען מיר איין טונקען צוויי מאל: שבכל אין אלע נעכט מעגין מיר עסין זיצענדיג אדער אן גילעהנט אבער דיא נאכט טוען מיר אלע עסין אן גילעהנט:

עבדים היינו קנעכט זיינן מיר גיוועזן צו פרעה אין לאנד מצרים אונ ער האט אונזער לעבין גיביטערט דרום עסין מיר וואס איז ביטער. ער האט אויסגיצויגן אונז גאט אונזר גאט פון דארטן מיט שטארקע האנט אונ מיט זיין ארום ווס זי איז אויסגישטרעקט אונ עס איז קיין צייט גוועזן די טייג זאל זויער ווערן דרום עסין מיר מצות אונ זיצן אנגילעהנט אונ טונקין איין ווי פרייע הערן. וואלט אבר הקב״ה ניט אויסגיצויגן אונזרע עלטערן פון מצרים וואלטן מיר אונ אונזרע קינדר אונ די קינדס קינדר אונטער טעניג גיוועזן צו פרעה אין דער לאנד מצרים, דרום ווען אויך מיר זיינן אלע קלוג פר שטאנדיג מיר אלע זיינען אלט מיר אלע ווייסען וואס עס שטיט אין דר תורה איז דאך איין מצוה אויף אונז צו ריידין ביציאת מצרים דען איטליכער וואס ער מערט צו ריידין ביציאת מצרים איז ער גילויבט:

מעשה עס איז גיוועזן אמעשה, רבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון זיינן גיזעסין אן גילעהנט אין דר שטאט וואס הייסט בני ברק אום פסח אונ זיי האבן גירעט ביציאת מצרים גאר דיא נאכט פון פסח ביז עס זיינען גיקומן זייערע תלמידים אונ זיי האבין גיזאגט צו זיי אונזערע רבנים עס האט גיגרייכט די צייט צו זאגן קריאת שמע פון מארגין פריא:

אמר זאגט רבי אלעזר בן עזריה איך בין אז אמאן פון זיבעציג יאר ווארום זיינע האר זיינן גרא גיווארן כדי מען זאל אים פר איין נשיא מאכין, אונ איך האב ניט מנצח גיווען די חכמים מען זאל זאגן די פרשה פון ציצית וואס עס איז אין, איר דא די נסים פון יציאת מצרים

ס כ״ב ר׳

יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך. ימי חייך הימים. כל ימי חייך הלילות. וחכמים אומרים ימי חייך העולם הזה. כל ימי חייך להביא לימות המשיח:

ברוך המקום. ברוך הוא. ברוך שנתן תורה לעמו ישראל. ברוך הוא. כנגד ארבעה בנים דברה תורה. אחד חכם. ואחד רשע. ואחד תם. ואחד שאינו יודע לשאול:

חכם מה הוא אומר. מה העדות והחקים והמשפטים אשר צוה יי אלהינו אתכם. ואף אתה אמר לו כהלכות הפסח. אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן:

רשע מה הוא אומר. מה העבודה הזאת לכם. לכם ולא לו. ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל כפר בעקר. ואף אתה הקהה את שניו ואמר לו בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים. לי ולא לו. אלו היה שם לא היה נגאל:

תם מה הוא אומר. מה זאת. ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו יי ממצרים מבית עבדים:

ושאינו יודע לשאול את פתח לו. שנאמר והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים:

יכול מראש חדש תלמוד לומר ביום ההוא. אי ביום ההוא יכול

מצרים אין דער קריאת שמע פון נאכט עד שדרשה בן זומא ביז בן זומא האט איך אזו גזאגט פון דם פסוק פון וועגין דו זאלסט גידיינקן דם טאג דיין אוים גאנג פון לאנד מצרים אלע טעג פון דיין לעבן. ווען עס זאל שטיין דיא טעג פון דיין לעבין מיינט מען ביי טאג אבער ווען דא שטייט אלע טעג פון דיין לעבין איז טייטש ביי נאכט אויך. די איבעריגע חכמים זאגין ווען עס זאל שטיין ימי מיינט מען אויף דער וועלט ווען עס שטייט כל ווייזט עס אויף דיא טעג ווען משיח וועט קומען וועט מען אויך ריידין פון דיא נסים פון יציאת מצרים:

ברוך המקום גילויבט איז הקב"ה וואס ער האט גיגעבין דיא תורה צוא זיין פאלק ישראל. אנטקעגין פיר קינדער האט דיא תורה גירעדט אין יציאת מצרים אחד חכם איינער איז קלוג אונ איין צדיק ואחד רשע אונ איינער איז איין שלעכטער ואחד תם אונ איינער איז איין תם ואחד שאינו יודע לשאול אונ איינער איז וואס ווייס ניט צוא פרעגין:

חכם דער קלוגער וואס זאגט ער. ער פרעגט וואס זיינן די בעצייגניש אונ גיזעצן גירעכטן וואס גאט האט גיבאטין אייך. אונ אויך דו זאג אים אז די דינים פון דעם קרבן פסח איז מען טאר ניט ריידין נאך דעם עסין פון דעם קרבן פסח אפיקומן דאס מאכט אפיקו מן ציט אוים אונ ברייגנט מיר נאך שפייזין, וואָרום נאך דעם קרבן פסח טאר מען ניט עסין:

רשע דער שלעכטער וואס זאגט ער. ער זאגט וואס איז די שווערע ארבעט צו אייך אונ ניט צו אים. אונ ווייל ער האט ארוים גינומען זיך אוים דעם כלל לייקנט ער אין הקב"ה דרום אויך דו מאך אייליג זיינע ציין אונ זאג צו אים פון וועגין וואס טוען מיר אזו וויל גאט האט מיר גיטאן נסים אין מיין אוים גאנג פון לאנד מצרים. צו מיר האט גאט גיטאן נסים אבער ניט צו אים. ווען דר רשע וואלט גיוועזן דארטן וואלט ער ניט אוים גילייזט גיווארן:

תם דער תם וואס זאגט ער. ער פרעגט ווס איז דס. זאלסטו אים זאגין דס טוען מיר ווייל מיט שטארקר מאכט האט אונז גאט אוים גיצויגן אונז פון לאנד מצרים פון דעם קנעכט הויז:

ושאינו יודע לשאול דער וואס ווייס ניט צוא פרעגין הייב דוא אן צו ריידין צו אים. וויא דער פסוק זאגט זאלסט זאגין צו דיין קינד אין דעם טאג צוא זאגין אים דאס טוען מיר פון וועגין דאס וואס גאט האט גיטאן צו מיר נסים אין מיין אוים גאנג פון לאנד מצרים:

יכול איך וואלט גימיינט אז מען זאל זאגין יציאת מצרים פון ראש חודש ניסן לערינט אונז

ססם"פ ר' — דער

מבעוד יום תלמוד לומר בעבור זה. בעבור זה לא אמרתי אלא
בשעה שיש מצה ומרור מונחים לפניך:

מתחלה עובדי כוכבים היו אבותינו. ועכשו קרבנו המקום לעבודתו
שנאמר ויאמר יהושע אל כל העם כה אמר יי אלהי ישראל בעבר
הנהר ישבו אבותיכם מעולם תרח אבי אברהם ואבי נחור ויעבדו אלהים אחרים:
ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר ואולך אותו בכל ארץ כנען וארבה
את זרעו ואתן לו את יצחק ואתן ליצחק את יעקב ואת עשו ואתן לעשו
את הר שעיר לרשת אותו ויעקב ובניו ירדו מצרים:

ברוך שומר הבטחתו לישראל. ברוך הוא. שהקדוש ברוך הוא חשב
את הקץ לעשות כמה שאמר לאברהם אבינו בברית בין
הבתרים שנאמר ויאמר לאברם ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ
לא להם ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה: וגם את הגוי אשר
יעבודו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכוש גדול:

מען נעמט דעם כוס אין דער רעכטער האנט און מען הייבט אים אויף איין טפח הויך און דיא מצות דעקט מען צוא
און מען זאגט דאס:

והיא שעמדה לאבותינו ולנו. שלא אחד בלבד עמד
עלינו לכלותנו. אלא שבכל דור ודור עומדים
עלינו לכלותנו. והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם:

דער פסוק נאר דעם טאג. און ווען עס זאל שטיין נאר דעם טאג אליין וואלט איך
גימיינט צוא זאגן יציאת מצרים אז עס איז נאך טאג לערינט אונז דער פסוק דאס טוען
מיר ווענין דאס ווייל גאט האט גיטאן נסים מיט אונז. איך האב ניט גיזאגט צו דער צייטן
נייערט אין דער צייט אז מצה און מרור ליגין פאר דיר דאס איז די נאכט פון פסח:
מתחלה צום ערשטן האבין נידינט אונזערע עלטערין אנדערע געטר איצונד האט גינעהנט
אונז הקב"ה צו זיין דינסט ווי דער פסוק זאגט יהושע זאגט צו דעם פאלק אזוי
האט גיזאגט דער גאט פון ישראל איבער יענם זייט טייך זיינען גיזעסין אייערע עלטערין פון
אייביג. תרח דער פאטר פון אברהם און פון נחור און האבין נידינט אנדערע געטר האב איך
גינומען אייער פאטר אברהם פון יענער זייט טייך און איך האב אים גיפירט אין לאנד כנען
איך האב גימערט זיינע קינדר און האב גיגעבין אים איין זון יצחק און איך האב גיגעבין צו
יצחק איין זון יעקב און איין זון עשו און איך האב גיגעבין צו עשו דעם בארג פון לאנד
שעיר ער זאל ארבין אים און יעקב מיט זיינע קינדער האבין גינידערט קיין מצרים:
ברוך גילויבט איז גאט וואס ער היט זיין פאר זיכערונג צו די ישראל שהקב"ה דר הייליגער
גאט ער האט גירעכינט דעם קץ גלות פון מצרים ער זאל טאן ווי ער הט גזאגט צו
אונזער פאטער אברהם ווען ער האט כורת ברית מיט אים גיוועזן צווישן די שטיקר ווי דר
פסוק זאגט גאט זאגט צו אברהם וויסן זאלסטו וויסן אז פרעמד וועט זיין דיין קינד אין איין
לאנד וואס ניט זייערס און זיי וועלין ארבעטין מיט זיי און וועלין פייניגן זיי פיר הונדרט
יאר אבער דאס פאלק וואס זיי וועלין דינען וועל איך ריכטין און דער נאך וועלין די ישראל
ארויס גיין מיט גרויס גוטס און עשירות:
והיא שעמדה דאס וואס גאט האט גידיינקט דעם ברית דאס איז ביי גישטאנן צו אונזרע עלטערין
ווארום ניט איינער אליין איז אויף גישטאנען אויף אונז צו פאר דארבין אונז נייערט
אין אלע פאר צייטיגע דורות זיינען אויף גישטאנען אויף אונז צו פר דארבין אבער הקב"ה
האט אונז בשירעמט פון זייערע הענט:

דָא דֶעקְט מֶען דִּיא מַצּוֹת וִוידֶער אוֹיף אוּנ מֶען שְׁטֶעלְט דֶעם כּוֹס אַנִידֶער :

צֵא וּלְמַד מַה בִּקֵּשׁ לָבָן הָאֲרַמִּי לַעֲשׂוֹת לְיַעֲקֹב אָבִינוּ. שֶׁפַּרְעֹה לֹא גָזַר אֶלָּא עַל הַזְּכָרִים וְלָבָן בִּקֵּשׁ לַעֲקוֹר אֶת הַכֹּל שֶׁנֶּאֱמַר אֲרַמִּי אֹבֵד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וָרָב : וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה אָנוּס עַל פִּי הַדִּבּוּר : וַיָּגָר שָׁם מְלַמֵּד שֶׁלֹּא יָרַד יַעֲקֹב אָבִינוּ לְהִשְׁתַּקֵּעַ בְּמִצְרַיִם אֶלָּא לָגוּר שָׁם שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמְרוּ אֶל פַּרְעֹה לָגוּר בָּאָרֶץ בָּאנוּ כִּי אֵין מִרְעֶה לַצֹּאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי כָבֵד הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן:

בִּמְתֵי מְעָט כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבֹתֶיךָ מִצְרָיְמָה וְעַתָּה שָׂמְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרוֹב: וַיְהִי שָׁם לְגוֹי מְלַמֵּד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְצֻיָּנִים שָׁם: גָּדוֹל עָצוּם כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֹתָם: וָרָב כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר רְבָבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךְ וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתָּבֹאִי בַּעֲדִי עֲדָיִים שָׁדַיִם נָכֹנוּ וּשְׂעָרֵךְ צִמֵּחַ וְאַתְּ עֵרֹם וְעֶרְיָה: וָאֶעֱבוֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי:

וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה: וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם הוּא עַל שֹׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאָרֶץ:

וַיְעַנּוּנוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנֹּתוֹ בְּסִבְלֹתָם וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפַרְעֹה אֶת פִּתֹם וְאֶת רַעַמְסֵס: וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ:

צֵא ולמד גֵיי אוּנ לֶערְין אִין דֶר תּוֹרָה וָואס הָאט גִיוָואלְט לָבָן פוּן לַאנְד אֲרַם טָאן צוּ אוּנְזֶער פָאטֶר יַעֲקֹב מֶער אַז פַּרְעֹה. וָוארוּם פַּרְעֹה הָאט מֶער נִיט גִיבָּאטְין צוּא טֵייטִין נֵייעֶרְט דִי זְכָרִים אָבֶּער לָבָן הָאט גִיוָואלְט אוֹיסְרַייסִין אַלֶע וִויא דֶער פָּסוּק זָאגְט אִיבֶּער לָבָן הָאֲרַמִּי וָועֶרְט אַיין פַאר לָארִינְגֶער מַיין פָאטֶער אוּנ עֶר נִידֶערְט קֵיין מִצְרַיִם עֶר אִיז פְרֶעמְד דָארְטִין אוּנ אוֹיךְ מִיט וֶוינִיג פָאלְק אוּנ עֶר אִיז גִיוָוארְן דָארְטְן צוּ אַיין גְרוֹיס פָאלְק אוּנ שְׁטַארְק אוּנ פִיל. ויזד אוּנ הָאט גִינִידֶערְט קֵיין מִצְרַיִם אָבֶּר גִינֵייט דוּרְךְ נָאטְס רֵייד. עֶר אִיז דָארְטְן פְרֶעמְד דֶער פָּסוּק לֶערִינְט אוּנְז אַז יַעֲקֹב הָט נִיט גִינִידֶערְט אֵייבִּיג ווּאנֶען אִין מִצְרַיִם נָאר צוּ זַיין פְרֶעמְד דָארְטְן וִוי דֶער פָּסוּק זָאגְט זֵיי זָאגְן צוּ פַּרְעֹה צוּ זַיין פְרֶעמְד אִין לַאנְד זַיינֶען מִיר גִיקוּמֶען וָוארוּם עֶס אִיז נִיט דָא קֵיין וַוייד צוּ דִיא שָׁאף פוּן דַיינֶע קְנֶעכְט וָוארוּם עֶס אִיז שְׁוֶוער דֶער הוּנְגֶער אִין לַאנְד כְּנַעַן, אִיצוּנְד זָאלִין זִיצְן דַיינֶע קְנֶעכְט אִין לַאנְד גוֹשֶׁן :

בִּמְתֵי מעט מִיט וֶוייניג פָאלְק וִוי דֶר פָּסוּק זָאגְט מִיט זִבְּעצִיג לֵייבֶּר הָאבְּן גִינִידֶערְט דַיינֶע עֶלְטֶערִין קֵיין מִצְרַיִם אוּנ אִיצוּנְד הָאט גִיטָאן דִיר גָאט וִוי דִי שְׁטֶערְן פוּן הִימְל צוּ פִיל. אוּנ עֶר וַואר דָארְטְן צוּ אַיין גְרוֹיס פָאלְק דֶר פָּסוּק לֶערִינְט אוּנְז אַז דִי יִשְׂרָאֵל זַיינֶען גִיוֶועזְן גִיצֵייכִינְט פַאר אַבְּזוּנְדֶר פָאלְק אִין מִצְרַיִם עצום אוּנ שְׁטַארְק וִוי דֶר פָּסוּק זָאגְט דִי יִשְׂרָאֵל מֶערִין זִיךְ אוּנ ווִידְמֶען זִיךְ אוּנ גְרֵייסִין זִיךְ אוּנ שְׁטַארְקִין זִיךְ זֵייעֶר פִיל אוּנ עֶס וֶוערְט דֶר פִילְט דָאס לַאנְד מִיט זֵיי. ורב אוּנ פִיל וִויא דֶר פָּסוּק זָאגְט רבבה מֶערוּנְג וִויא שְׁפְּרָאצוּנְג אִין פֶעלְד הָאבּ אִיךְ גִינֶעבִּין דִיךְ, אוּנ דוּא הָאסְט גִימֶערְט דִיךְ אוּנ בִּיסְט גִיוַואקְסִין אוּנ בִּיסְט גִיקוּמֶען אִין צִירוּנְג אִיבֶּער אַלֶע צִירוּנְג. כְּלוֹמַר עֶס אִיז גִיקוּמֶען דִיא צַייט אוּים צוּא לֵייזֶען דִיךְ אוּנ דוּא בִּיסְט נַאקֶעט אוּנ לֵיידִיג פוּן מִצְוֹת :

וַיָּרֵעוּ זֵיי אִיבְּלֶען אוּנְז וִוי דֶער פָּסוּק זָאגְט דִי מִצְרִים זָאגִין בְּרֵייט אֵייךְ אָן מִיר וָועלִין זִיךְ קְלִינְגֶען צוּ אִים פִילֵייכְט וָועט עֶר זִיךְ מֶערִין אוּנ וָוען עֶס וָועט זִיךְ גִיפִינֶען אַשְׁטְרֵייט מֶעט עֶר גִימֶערְט וֶוערְן אוֹיף אוּנְזֶרֶע פֵיינְד אוּנ וָועט שְׁטְרֵייטְן מִיט אוּנְז אוּנ עֶר וָועט אַרוֹיס גֵיין פוּן דֶעם לַאנְד: ויענונו זֵיי פֵּייְנִיגְן אוּנְז, וִויא דֶער פָּסוּק זָאגְט זֵיי הָאבְּן גִיטָאן אוֹיף אִים

סקט״ג ר׳ שלצטע

וַנִּצְעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת עָנְיֵנוּ וְאֶת עֲמָלֵנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ: וַנִּצְעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה: וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קֹלֵנוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב: וַיַּרְא אֶת עָנְיֵנוּ זוֹ פְּרִישׁוּת דֶּרֶךְ אֶרֶץ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים: וְאֶת עֲמָלֵנוּ אֵלּוּ הַבָּנִים כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר כָּל הַבֵּן הַיִּלּוֹד הַיְאֹרָה תַּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל הַבַּת תְּחַיּוּן: וְאֶת לַחֲצֵנוּ זוֹ הַדְּחַק כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלַּחַץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אוֹתָם:

וַיּוֹצִיאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמֹרָא גָּדוֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמֹפְתִים: וַיּוֹצִיאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם לֹא עַל יְדֵי מַלְאָךְ וְלֹא עַל יְדֵי שָׂרָף וְלֹא עַל יְדֵי שָׁלִיחַ אֶלָּא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בִּכְבוֹדוֹ וּבְעַצְמוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהִכֵּיתִי כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְיָ: וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה אֲנִי וְלֹא מַלְאָךְ. וְהִכֵּיתִי כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא שָׂרָף. וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי וְלֹא הַשָּׁלִיחַ. אֲנִי יְיָ אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר: בְּיָד חֲזָקָה זוֹ הַדֶּבֶר כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר הִנֵּה יַד יְיָ הוֹיָה בְּמִקְנְךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים בַּגְּמַלִּים בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דֶּבֶר כָּבֵד מְאֹד: וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה זוֹ הַחֶרֶב כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלָיִם: וּבְמוֹרָא גָּדוֹל זוֹ גִּלּוּי שְׁכִינָה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר אוֹ הֲנִסָּה אֱלֹהִים

עלטסטע זאלן איין נעמן דעם מס פון ועגן צו פייניגן אים אין זייערע ארבייט ער בויט שטעט שאץ קאמערין צו פרעה דיא שטאט פיתום אונ רעמסס: זייא האבין גיגעבין אויף אונז שווערע ארבעט ווי דר פסוק זאגט, די מצרים ארבעטן מיט די ישראל מיט הארטיגקייט: ונצעק אונ מיר האבין גישריען צו גאט דר גאט פון אונזרע עלטערן אונ ער האט גיהערט גאט אונזר שטים אונ ער האט גיזעהן אונזר פיין אונ אונזערע מידיקייט אונ אונזער באצווינגעניש כמה שנאמר אזוא וויא אין פסוק שטייט, אונ עס וואר אין פיל צייטן אין גישטארבן דר קיניג פון מצרים אונ זיי זיפצין די ישראל פון די שווערע ארבייט זיי שרייען אונ עס גייט אויף זייער גישריי צו גאט פון דר ארבעט: אונ גאט האט גיהערט אונזר שטים ווי דר פסוק זאגט, גאט האט גיהערט זייער גישריי אונ ער גידיינקט דעם ברית פון אברהם אונ פון יצחק אונ פון יעקב. וירא את עניינו ער האט גיזעהן אונזר פיין דאס איז וואס זיי שיידן זיך אפ פון זייערע ווייבר וויא דר פסוק זאגט, גאט זעהט דיא ישראל אין גרויס לייד אונ ער זעהט דרויף: אונ אונזר מידיקייט דאס איז וואס מען האט אונזרע קינדער גיטייט וויא דער פסוק זאגט אלע זין וואס ועט גיבארין ווערין אין וואסער אריין צו ווארפין אונ אלע טעכטער לאזט לעבן: אונ אונזער באצווינגעניש דאס איז דאס איינגשאפט ווי דער פסוק זאגט איך האב גיזעהן דאס איינגשאפט וואס די מצרים איינגען זייא:

ויוציאנו ה׳ ממצרים ער האט אונז אויס גיצויגן גאט פון מצרים ניט דורך איין מלאך ניט דורך איין ברענדיגין מלאך ניט דורך איין שליח אלא נייערט מיט זיין כבוד וויא דער פסוק זאגט אונ איך וועל איבר פארן אין לאנד מצרים אין דער נאכט אונ איך וועל שלאגן אלע בכורים אין לאנד מצרים פון מענטשן ביז פיך אונ אין אלע אפגעטר פון מצרים וועל איך טאן ריכטין איך בין גאט. איך וועל איבער פארן אין לאנד מצרים איך אבר ניט איין מלאך. אונ איך וועל שלאגן אלע בכורים אונ ניט איין ברענדיגער מלאך. אונ אלע געטער פון מצרים וועל איך ריכטין אונ ניט איין שליח איך בין גאט אונ ניט קיין אנדערער:

ביד חזקה מיט שטארקע מאכט דאס איז דער טויט ווי דער פסוק זאגט די האנט פון גאט וועט זיין אין דיינע פיך וואס אין פעלד אין די פערד אין די איזלען אונ קעמלין אין

מכבים ר׳   דיא

לָבוֹא לָקַחַת לוֹ גוֹי מִקֶּרֶב גּוֹי בְּמַסּוֹת בְּאֹתֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה וּבְיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ: וּבְאֹתוֹת זֶה הַמַּטֶּה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶת הַמַּטֶּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדֶךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֶת הָאֹתֹת: וּבְמֹפְתִים זֶה הַדָּם כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

פונק אין דעם פינגער וואס הייסט אצבע דאס איז דער אנדערער פון דעם גראבן פינגער אונ שאקיל אפ אז דוא זאגסט דם ואש וכו׳ אונ דצ״ך עד״ש באח״ב:

דָּם. וָאֵשׁ. וְתִימְרוֹת עָשָׁן:

דָּבָר אַחֵר בְּיָד חֲזָקָה שְׁתַּיִם. וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה שְׁתַּיִם. וּבְמוֹרָא גָּדוֹל שְׁתַּיִם. וּבְאוֹתוֹת שְׁתַּיִם. וּבְמוֹפְתִים שְׁתַּיִם: אֵלּוּ עֶשֶׂר מַכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם וְאֵלּוּ הֵן:

דָּם. צְפַרְדֵּעַ. כִּנִּים. עָרוֹב. דֶּבֶר. שְׁחִין. בָּרָד. אַרְבֶּה. חֹשֶׁךְ. מַכַּת בְּכוֹרוֹת:

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סִמָּנִים:

דְּצַ״ךְ. עֲדַ״שׁ. בְּאַחַ״ב:

רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹמֵר מִנַּיִן אַתָּה אוֹמֵר שֶׁלָּקוּ הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם עֶשֶׂר מַכּוֹת וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מַכּוֹת. בְּמִצְרַיִם מָה הוּא אוֹמֵר וַיֹּאמְרוּ הַחַרְטֻמִּים אֶל פַּרְעֹה אֶצְבַּע אֱלֹהִים הִוא. וְעַל הַיָּם מָה הוּא אוֹמֵר וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת יְיָ וַיַּאֲמִינוּ בַּייָ וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ: כַּמָּה לָקוּ בְאֶצְבַּע עֶשֶׂר מַכּוֹת. אֱמוֹר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ עֶשֶׂר מַכּוֹת וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מַכּוֹת:

די רינדער אין די שאף איין שווערר מארד זייער: אונ מיט אוים גשטרעקטע ארום דאס איז די שווערד פון דעם מלאך המות וואס ער שלאגט די בכורים ווי דער פסוק זאגט זיין שווערד פון דעם מלאך המות איז בלויז אין זיין האנט אוים גישטרעקט איבער ירושלים: אונ מיט גרוים פארכט דאס איז ווס די שכינה האט זיך באוויזן אין מצרים צו די יודין ווי אין פסוק שטייט האט דען גיפרובט אגאט צו קומן נעמען זיך איין פאלק פון צווישן איין אנדר פאלק דורך וואונדר דורך שטרייט אונ מיט שטארקע מאכט אונ מיט איין אוים גישטרעקטע ארום אונ מיט גרוים פארכט וויא גאט האט איך גיטאן אין לאנד מצרים פאר דיינע אויגן: ובאותות זה המטה מיט צייכן דאס איז דער שטעקין וויא דער פסוק זאגט אונ דעם שטעקן זאלסטו נעמען אין דיין האנט וואס דו זאלסט טאן מיט אים דיא צייכן: ובמופתים אונ מיט וואונדר דאס איז דאס בלוט וויא דער פסוק זאגט איך וועל געבין וואונדר צייכן אין הימל אונ אויף דער ערד: דם ואש בלוט אונ פייער ותמרות עשן איין זייל פון רויך:

דָּבָר אחר איין אנדערער פשט מיט שטארקע מאכט דאס איז צווייא מכות אונ מיט אוים גישטרעקטין ארום איז אויך צוויי מכות אונ מיט גרוים פארכט איז אויך צוויי מכות אונ מיט צייכן איז אויך צוויי מכות אונ מיט וואונדר איז אויך צוויי מכות, דס זיינן די צעהן מכות וואס גאט האט גיבראכט אויף די מצרים אין לאנד מצרים ואלו הן דאס זיינען זייא. דם בלוט צפרדע פרעש כנים לייז ערוב אלע חיות רעות דבר מארד שחין גרינד ברד האגיל ארבה היישעריק חשך פינצטערניש מכת בכוחת דיא פלאג פון דיא בכורים:

רַבִּי יוסי הגלילי זאגט פון וואס לערינסטו אפ אז זיי דיינן גישלאגין גיווארין דיא מצרים אין לאנד מצרים צעהן מכות אונ אויף דעם ים פופציג מכות, אין מצרים וואס זאגט דער פסוק זיי זאגין די מכשפים צו פרעה איין פינגער פון גאט איז דאס אונ אויף דעם ים זאגט דר פסוק ער זעהט ישראל די גרויסע האנט וואס גאט האט גיטאן אין מצרים פארכטין זיך

רבי אליעזר אומר מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של ארבע מכות שנאמר ישלח בם חרון אפו עברה וזעם וצרה משלחת מלאכי רעים. עברה אחת. וזעם שתים. וצרה שלש. משלחת מלאכי רעים ארבע. אמור מעתה במצרים לקו ארבעים מכות ועל הים לקו מאתים מכות:

רבי עקיבא אומר מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של חמש מכות שנאמר ישלח בם חרון אפו עברה וזעם וצרה משלחת מלאכי רעים. חרון אפו אחת. עברה שתים. וזעם שלש. וצרה ארבע. משלחת מלאכי רעים חמש. אמור מעתה במצרים לקו חמשים מכות ועל הים לקו חמשים ומאתים מכות:

כמה מעלות טובות למקום עלינו: אלו הוציאנו ממצרים ולא עשה בהם שפטים דיינו: אלו עשה בהם שפטים ולא עשה באלהיהם דיינו: אלו עשה באלהיהם ולא הרג את בכוריהם דיינו: אלו הרג את בכוריהם ולא נתן לנו את ממונם דיינו: אלו נתן לנו את ממונם ולא קרע לנו את הים דיינו: אלו קרע לנו את הים ולא העבירנו בתוכו בחרבה דיינו: אלו העבירנו בתוכו בחרבה ולא שקע צרינו בתוכו דיינו: אלו שקע צרינו בתוכו ולא ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה דיינו: אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה ולא האכילנו

דאס פאלק פאר גאט און זייא גלייבין אין גאט און אין זיין קנעכט משה. וויא פיל זיינען געשלאגין געווארין מיט איין פינגר אין מצרים צעהן מכות און אויף דעם ים איז געוועזן איין גאנצע האנט און פינף פינגער איז פופציג מכות אמור מעתה איז נידרונגען אז אין לאנד מצרים זיינען זייא געשלאגין געווארין צעהן מכות און אויף דעם ים פופציג מכות:

רבי אליעזר זאגט פון וואס לערינסטו אפ אז איטליכע מכה וואס הקב"ה האט געבראכט אויף די מצרים אין לאנד מצרים איז געוועזן פון פיר מכות דר פסוק זאגט ער שיקט אין זיי זיין היציג צארן גרים צארן און צארן און לייד איין געשיקט פון בייזע שלוחים. גרים צארן איז איין מכה, צארין איז צוויי מכות, לייד איז דריי מכות, בייזע שלוחים איז פיר מכות. לערנן מיר אפ אז אין לאנד מצרים זיינן זיי געשלאגין געווארין פערציג מכות און אויף דם ים צוויי הונדערט מכות: רבי עקיבא זאגט פון וואנען לערנן מיר אפ אז איטליכע מכה איז געוועזן פון פינף מכות דר פסוק זאגט ער שיקט אויף זיי היציג צארין און גרים צארין און לייד און בייזע שלוחים. היציג צארין איז איין מכה, גרים צארין איז צוויי, צארין איז דריי, און לייד איז פיר, און געשיקט פון בייזע שלוחים איז פינף אמור מעתה לערנן מיר אפ אז אין מצרים זיינן זיי געשלאגן געווארין פופציג מכות און אויפין ים צוויי הונדערט און פופציג מכות:

כמה מעלות טובות ווי פיל גוטע מעלות איז צו גאט אויף אונז ישראל אלו הוציאנו ממצרים ווען גאט וואלט אונז גיצויגין אונז פון מצרים און וואלט ניט גיטאן אין זיי גיריכט דינו וואלט גינוג גיוועזן פון אונזערט וועגין. ווען גאט וואלט גיטאן אין זייא ריכט און ער וואלט ניט גיטאן אין זייערע אפ געטער וואלט גינוג גיוועזן. ווען גאט וואלט גיטאן אין זייערע אפ געטער און וואלט ניט גיהרגת זייערע בכורים וואלט גינוג גיוועזן פון אונזערט וועגן. ווען גאט וואלט גהרגת די בכורים און וואלט ניט גיגעבין צו אונז זייער געלט וואלט גינוג גיוועזן. ווען גאט וואלט גיגעבין צו אונז זייער געלט און וואלט ניט גישפאלטין פון אונזערט וועגין דעם ים וואלט גינוג גיוועזן. ווען גאט וואלט שפאלטין פון אונזערט וועגן דעם ים און וואלט ניט איבר פירין אונז אויף דר טריקעניש וואלט גינוג גיוועזן. ווען גאט וואלט איבר גיפירט אונז אויף דר טריקעניש און וואלט ניט דר טרונקען אונזערע בעליידיגער אין דעם ים וואלט גינוג גיוועזן. ווען גאט וואלט דער טרונקען אונזערע בעליידיגער און וואלט ניט גינוג גטאן אונזר באדערפעניש אין דר מדבר פערציג יאר וואלט גינוג גיוועזן. ווען גאט וואלט בגנוגינט אונזר בדערפניש אין דר מדבר פערציג יאר מיט איין אנדרע שפייז

סקט"פ ר' און

את המן דיינו: אלו האכילנו את המן ולא נתן לנו את השבת דיינו: אלו נתן לנו את השבת ולא קרבנו לפני הר סיני דיינו: אלו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דיינו: אלו נתן לנו את התורה ולא הכניסנו לארץ ישראל דיינו:

אלו הכניסנו לארץ ישראל ולא בנה לנו את בית הבחירה דיינו:

על אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכפלת למקום עלינו. שהוציאנו ממצרים. ועשה בהם שפטים. ועשה באלהיהם. והרג את בכוריהם. ונתן לנו את ממונם. וקרע לנו את הים. והעבירנו בתוכו בחרבה. ושקע צרינו בתוכו. וספק צרכנו במדבר ארבעים שנה. והאכילנו את המן. ונתן לנו את השבת. וקרבנו לפני הר סיני. ונתן לנו את התורה. והכניסנו לארץ ישראל. ובנה לנו את בית הבחירה. לכפר על כל עונותינו:

רבן גמליאל היה אומר כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו. ואלו הן. פסח. מצה. ומרור:

פסח שהיו אבותינו אוכלים בזמן שבית המקדש קים על שום מה. על שום שפסח הקדוש ברוך הוא על בתי אבותינו במצרים שנאמר ואמרתם זבח פסח הוא ליי אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחוו:

נעם דיא מצה אין דער האנד אונ זאג דאס:

מצה זו שאנו אוכלים על שום מה. על שום שלא הספיק בצקת של

אונ וואלט אונז ניט גימאכט עסין דעם מן וואלט גינוג גיוועזין. ווען נאט וואלט גימאכט עסין אונז דעם מן אונ וואלט ניט גינעבין צוא אונז דעם שבת וואלט גינוג גיוועזין. ווען ער וואלט גינעבין צו אונז דעם שבת אונ וואלט ניט גינעהנט אונז צום בארג סיני וואלט גינוג גיוועזין. ווען ער וואלט גינעהנט אונז צום בארג סיני אונ וואלט ניט גינעבין אונז דיא תורה וואלט גינוג גיוועזין. ווען ער וואלט גינעבין צו אונז די תורה אונ וואלט אונז ניט אריין גיבראכט קיין ארץ ישראל וואלט גינוג גיוועזין. ווען גאט וואלט אונז אריין גיבראכט קיין ארץ ישראל אונ וואלט ניט גיבויט צוא אונז דאס בית המקדש וואלט גינוג גיוועזין:

על אחת ווען אויף איין טובה וואס גאט האט אונז גיטאן דארפין מיר אים. לויבין מכל שכן גיהערין מיר לויבין צו גאט אויף די טאפעלע טובות וואס ער האט גיטאן צוא אונז. ער האט אונז אוים גיצויגין פון מצרים אונ האט גיטאן אין זיי ריכטין אונ האט גיטאן אין זייערע אפ געטער אונ האט גיהרגת זייערע בכורים אונ האט גינעבין אונז זייער געלט אונ האט גישפאלטין פון אונזערט וועגין דעם ים אונ האט אונז גיפירט איבר דם ים טרוקין אונ האט דר טרונקען אונזרע פיינד אונ האט באנוגינט אונזר בדערפניש פערציג יאר אונ האט אונז גינעבין עסין דעם מן אונ האט אונז גינעבין דעם שבת אונ האט גינעהנט אונז צום בארג סיני אונ האט אונז גינעבין דיא תורה אונ האט אונז אריין גיבראכט קיין ארץ ישראל אונ האט אונז גיבויט דאס בית המקדש ער זאל מכפר זיין אויף אלע אונזערע עונות:

רבן גמליאל פלעגט זאגין איטליכר וואס זאגט ניט דיא דריי זאכין אום פסח איז ער ניט יוצא וואס ער איז שולדיג ואלו הן אונ דאס זיינען זיי. פאר וואס עסט מען דעם קרבן פסח אונ מצה אונ מרור: פסח דעם קרבן פסח וואס אונזערע עלטערין האבין גיגעסין אין דר צייט אז דאס בהמ״ק איז גישטאנען פון וועגין וואס, פון וועגין וייל הקב״ה האט איבר גיהיפט איבער די הייזער פון אונזערע עלטערין אין מצרים וויא דער פסוק זאגט. ואמרתם איר זאלט זאגין איין שעכטונג פון קרבן פסח איז דאס צו גאט וואס ער האט גיהיפט איבר די הייזר פון די ישראל אין לאנד מצרים אז ער האט גימארדט די מצרים אבר אונזרע הייזער האט ער בשירעמט בוקט זיך דאס פאלק אונ נייגין זיך:

מצה זו דיא מצה וואס מיר עסין פון וועגין וואס, פון וועגין עס האט ניט צייט גיהאט דאס

אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא וגאלם. שנאמר ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגות מצות כי לא חמץ כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם :

נעם דעם מרור אין דער האנד אונ זאג דאס :

מרור זה שאנו אוכלים על שום מה. על שום שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים שנאמר וימררו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך :

בכל דור ודור חיב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים שנאמר והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים. לא את אבותינו בלבד גאל הקדוש ברוך הוא אלא אף אותנו גאל עמהם שנאמר ואותנו הוציא משם למען הביא אותנו לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבותינו :

נעם דעם כוס אין דער רעכטער האנט אונ דעק צו דיא מצות אונ זאג לפיכך ביז גאל ישראל :

לפיכך אנחנו חיבים להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר לברך לעלה ולקלס למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הנסים האלו. הוציאנו מעבדות לחרות. מיגון לשמחה. ומאבל ליום טוב. ומאפלה לאור גדול. ומשעבוד לגאלה. ונאמר לפניו הללויה :

הללויה הללו עבדי יי הללו את שם יי : יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם : ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם יי : רם על כל גוים יי על השמים כבודו :

טייג פון אונזערע עלטערין זויער צוא ווערין ביז ער האט זיך באוויזן צו זיי הקב"ה אונ האט אויס גילייזט זיי וויא דער פסוק זאגט זיי האבין גיבאקין דאס טייג וואס זייא האבין אויס גיצויגין פון לאנד מצרים קוכין ווארום עס איז ניט זויער גיווארין ווארום זייא זיינען פאר טריבין גיווארין פון לאנד מצרים אונ זייא קאנען ניט זאמען זיך אונ שפייז האבין זייא ניט אן געברייט זיך :

מרור זה דאס ביטערע קרייטער וואס מיר עסין פון וועגין וואס, פון וועגין ווייל זיי האבין גיביטערט די מצרים דאס לעבין פון אונזערע עלטערין אין מצרים ווי דר פסוק זאגט זיי האבין גביטערט זייער לעבין מיט שווערע ארבייט מיט ליים אונ מיט ציגיל אונ מיט אלע ארבעט אין פעלד, אלע ארבעט וואס זייא האבין גיארבעט מיט זייא איז מיט הארטיגליך :

בכל דור ודור אין איטליכן גיבירד איז שולדיג דר מענטש צו באכטין זיך גליך ווי ער איז אויס גיגאנגן פון מצרים ווי דער פסוק זאגט נאלסט זאגין צו דיין קינד אין דעם טאג אונ זאג אים דאס טוען מיר ווייל נאט האט מיר גיטאן נסים אין מיין אויס גאנג פון מצרים. ניט אונזערע עלטערין אליין האט [illegible] גילייזט הקב"ה נייערט אונז האט אויך גאט אויס גילייזט מיט זיי וויא דער פסוק זאגט ואותנו אונ אונז האט ער אויס גיצויגין פון דארטין וועגין צוא ברייננען אונז צוא געבין אונז דאס לאנד וואס ער האט גישווארין צו אונזערע עלטערין:

לפיכך דרום זיינען מיר מחויב צו דאנקען אונ צו לויבין אונ צו צירין אונ דער הייבין צו בשיינן צו גאט וואס ער האט גיטאן צו אונזערע עלטערין אונ צו אונז אלע די נסים ער האט אויס גיצויגין אונז פון דינסט צו פריי פון טרויעריג צו פרייד צו מאכין יום טוב אונ פון פינצטערנעש צוא גרויס ליכט דרום וועלין מיר זאגין פאר אים הללויה לויבט גאט :

ברוך

מי כיי אלהינו המגביהי לשבת: המשפילי לראות בשמים ובארץ: מקימי מעפר דל מאשפת ירים אביון: להושיבי עם נדיבים עם נדיבי עמו: מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה הללויה:

בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לעז: היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו: הים ראה וינס הירדן יסב לאחור: ההרים רקדו כאילים גבעות כבני צאן: מה לך הים כי תנוס הירדן תסב לאחור: ההרים תרקדו כאילים גבעות כבני צאן: מלפני אדון חולי ארץ מלפני אלוה יעקב: ההופכי הצור אגם מים חלמיש למעינו מים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר גאלנו וגאל את אבותינו ממצרים והגיענו הלילה הזה לאכל בו מצה ומרור. כן יי אלהינו ואלהי אבותינו יגיענו למועדים ולרגלים אחרים הבאים לקראתנו לשלום שמחים בבנין עירך וששים בעבודתך. ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים (מוצ"ש זאגט מען מן הפסחים ומן הזבחים) אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון. ונודה לך שיר חדש על גאלתנו ועל פדות נפשנו: ברוך אתה יי גאל ישראל:

זאג די ברכה אונ טרינק אן גילעהנט:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

רחצה וואש דיא הענט אונ זאג דיא ברכה על נטילת ידים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת ידים:

מוציא נעם אין דער האנט אלע דרייא מצות ויא זייא ליגען אונ זאג דיא ברכה המוציא:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המוציא לחם מן הארץ:

מצה לאז ארויס פון דער האנט די אונטערשטע מצה אונ האלט נאר די אייבערשטע אונ די צובראכענע אונ זאג די ברכה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על אכילת מצה:

ברעך אפ פון דער נאנצער איין כזית אונ פון דער צו בראכענע איין כזית אונ עס זייא אן גילעהנט אונ טייל אײליכן ארום אויך צוא צווייא כזית:

מרור נעם איין כזית מרור אונ טונק איין אין חרוסת אונ זאג די ברכה אונ עס ניט אן גילעהנט:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על אכילת מרור:

ברוך גילויבט ביסטו גאט אונזער גאט דער קיניג פון דר וועלט וואס ער האט אונז ארויס גילייזט אונ אונזרע עלטערן פון מצרים אונ האט אונז גיברייכט צו די דאזיגע נאכט צו עסין אין איהם מצה ומרור אזו אויך גאט אונזר גאט [...]גאט פון אונזרע עלטערן ער זאל אונז גרייכין צו אנדרע צייטין אונ ימים טובים וואס קומן קענגן אונז צו שלום מיר זאלין זיין פרייליך מיט דאס גיבייא פון דיין שטאט אונ לוסטיג זיין אין דיין דינסט אונ מיר זאלין דארטן עסין פון די שעכטונג אונ פון די קרבנות פסחים וואס זייער בלוט וועט גרייכין אויף דר וואנט פון דיין מזבח צו באוויליגונג אונ מיר וועלין לויבין צו דיר איין נייע גיזאנג אויף אונזער דער לייזונג פון גוף אונ פון נפש: ברוך גילויבט ביסטו גאט וואס דער לייזט דיא ישראל:

סקמ"ש ר'

כורך נעם דיא אנטערשטע מצה אונ לייג אויף איר גריבענעם חריין או׳ עש אן גילעהנט. אונ פאר דעם עסן זאג דאס:

כן עשה הלל. בזמן שבית המקדש היה קים היה כורך פסח מצה ומרור ואוכל ביחד כמה שנאמר על מצות ומרורים יאכלהו:

שלחן עורך עש אונ טרינק אונ לאז דיר וואול זיין:

צפון נעם דעם אפיקומן פון אונטער דעם קישן אונ ברעך אפ וויא איין זית גרויס אונ טייל אויס איטליכן ארום וויא איין זית גרויס אונ עש אן גילעהנט:

ברך הייס אן גיסן דעם כוס. וואש די הענד אונ בענטש. נאך דעם בענטשן זאג די ברכה אונ טרינק אן גילעהנט:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

הייס אן גיסן דעם פערטן כוס אונ מען איז זיך נוהג צו עפענען די טיר אונ מען זאגט שפוך חמתך:

שפוך חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך ועל ממלכות אשר בשמך לא קראו: כי אכל את יעקב ואת נוהו השמו: שפך עליהם זעמך וחרון אפך ישיגם: תרדוף באף ותשמידם מתחת שמי יי:

הלל. נרצה מען זאגט לא לנו ביז אתה אל אונ דער נאך הודו אונ נשמת ביז חי העולמים אונ דער נאך זאגט מען די ברכה: דיא וואס זאגין פזמונים זאלין ניט מפסיק זיין צווישן די ברכה אונ צווישן בורא פרי הגפן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן: טרינק אן גילעהנט

נאך דעם טרינקען דעם פערטן כוס זאג דיא ברכה אחרונה ווען דוא האסט גיטרונקן וויין:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם על הגפן ועל פרי הגפן ועל תנובת השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה. רחם נא יי אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מזבחך ועל היכלך, ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו והעלנו לתוכה. ושמחנו בה. ונברכך בקדשה ובטהרה: (כשבת ורצה והחליצנו ביום השבת הזה) וזכרנו לטובה ביום חג המצות הזה. כי אתה יי טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל פרי הגפן: ברוך אתה יי על הארץ ועל פרי הגפן:

ווען דוא האסט גיטרונקען אנדערע משקים זאג דיא ברכה אחרונה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא נפשות רבות וחסרונן על כל מה שבראת להחיות בהם נפש כל חי. ברוך חי העולמים:

לשנה הבאה בירושלים:

נאך דיא פיר כוסות טאר מען ניט טרינקען קיין וויין אונ קיין אנדערע משקים נאר וואסער טאר מען טרינקען:

סדר ספירת העומר

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על ספירת העומר:

יכוין לספירה של אותו הלילה ולתיבה אחת של אנא בכח ותיבה אחת של מזמור אלהים יחננו ואות א׳ מפסוק ישמחו:

היום יום אחד לעומר: י אלכים חגל והוד שבחסד

הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש למקומה במהרה בימינו אמן סלה:
למנצח בנגינות מזמור שיר: אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה:
לדעת בארץ דרכך בכל גוים ישועתך: יודוך עמים אלהים יודוך

פ׳ב׳מ״פ ל כח עמים

עמים כלם: ישמחו וירננו לאמים כי תשפוט עמים מישר ולאמים בארץ תנחם סלה: יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: ארץ נתנה יבולה יברכנו אלהים אלהינו: יברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ:

מען זאגט אנא בכח ניפינט מען אין תפלת שחרית. דער נאך זאגט מען דאס:

רבונו של עולם אתה צויתנו על ידי משה עבדך לספור ספירת העומר כדי לטהרנו מקלפותינו ומטמאותינו כמו שכתבת בתורתך וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה: עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום. כדי שיטהרו נפשות עמך ישראל מזוהמתם. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שבזכות ספירת העומר שספרתי היום יתקן מה שפגמתי בספירה (פלוני השייך לאותו הלילה) ואטהר ואתקדש בקדשה של מעלה ועל ידי זה ישפע שפע רב בכל העולמות ולתקן את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו מכל סיג ופגם ולטהרנו ולקדשנו בקדשתך העליונה אמן סלה:

היום שני ימים לעומר:

הרחמן יחננו בכח — גבורה שבחסד
היום שלשה ימים לעומר: ם

הרחמן ויברכנו גדולם — תפארת שבחסד
היום ארבעה ימים לעומר: א

הרחמן יאר ימינך — נצח שבחסד
היום חמשה ימים לעומר: ו

הרחמן פניו תמיל — הוד שבחסד
היום ששה ימים לעומר: ו

הרחמן אתנו לרולס — יסוד שבחסד
היום שבעה ימים שהם שבוע אחד לעומר: י

הרחמן סלה קב"ע יפ"ץ — מלכות שבחסד
היום שמונה ימים שהם שבוע אחד ויום אחד לעומר: ר

הרחמן לדעת קבל — חסד שבגבורה
היום תשעה ימים שהם שבוע אחד ושני ימים לעומר: נ

הרחמן בארץ רנת — גבורה שבגבורה
היום עשרה ימים שהם שבוע אחד ושלשה ימים לעומר: נ

הרחמן דרכך עמן — תפארת שבגבורה
היום אחד עשר יום שהם שבוע אחד וארבעה ימים לעומר: ו

הרחמן בכל טגנע — נצח שבגבורה
היום שנים עשר יום שהם שבוע אחד וחמשה ימים לעומר: ל

הרחמן גוים סהרנו — הוד שבגבורה
היום שלשה עשר יום שהם שבוע אחד וששה ימים לעומר: א

הרחמן ישועתך נורא — יסוד שבגבורה
היום ארבעה עשר יום שהם שני שבועות לעומר: ם

הרחמן יודוך קל"ע בט"ן — מלכות שבגבורה
היום חמשה עשר יום שהם שני שבועות ויום אחד לעומר: י

הרחמן עמים כג — יסוד שבתפארת

היום ששה עשר יום שהם שני שבועות ושני ימים לעומר: ם

הרחמן אלהים נגל — גבורה שבתפארת
היום שבעה עשר יום שהם שני שבועות ושלשה ימים לעומר: כ

הרחמן יודוך דורשי — ת"ת שבתפארת
היום שמונה עשר יום שהם שני שבועות וארבעה ימים לעומר: י

הרחמן עמים יחודך — נצח שבתפארת
היום תשעה עשר יום שהם שני שבועות וחמשה ימים לעומר: ת

הרחמן כולם כננם — הוד שבתפארת
היום עשרים יום שהם שני שבועות וששה ימים לעומר: ש

הרחמן ישמחו טמרס — יסוד שבתפארת
היום אחד ועשרים יום שהם שלשה שבועות לעומר: פ

הרחמן וירננו נג"ד יכ"ש — מלכות שבתפארת
היום שנים ועשרים יום שהם שלשה שבועות ויום אחד לעומר: ו

הרחמן לאומים ברכס — חסד שבנצח
היום שלשה ועשרים יום שהם שלשה שבועות ושני ימים לעומר: ט

הרחמן כי מכלס — גבורה שבנצח
היום ארבעה ועשרים יום שהם שלשה שבועות ושלשה ימים לעומר: ע

הרחמן תשפוט יחמי — תפארת שבנצח
היום חמשה ועשרים יום שהם שלשה [illegible]ות וארבעה ימים לעומר: ם

הרחמן [illegible]קטן — נצח שבנצח
היום ששה ועשרים יום שהם שלשה שבועות וחמשה ימים לעומר: י

הרחמן מישור ממיל — הוד שבנצח
היום שבעה ועשרים יום שהם שלשה שבועות וששה ימים לעומר: ב

הרחמן ולאומים גמ"ס — יסוד שבנצח

היום

סקמ"פ ר'

היום שמונה ועשרים יום שהם ארבעה שבועות לעומר: ם

הרחמן נאמן נפ"ל לפ"ג — מלכות שבנצח

היום תשעה ועשרים יום שהם ארבעה שבועות ויום אחד לעומר: י

הרחמן סומך חכין — חסד שבהוד

היום שלשים יום שהם ארבעה שבועות ושני ימים לעומר: ש

הרחמן סלה קדוש — גבורה שבהוד

היום אחד ושלשים יום שהם ארבעה שבועות ושלשה ימים לעומר: ו

הרחמן יודוך כרוב — תפארת שבהוד

היום שנים ושלשים יום שהם ארבעה שבועות וארבעה ימים לעומר: ר

הרחמן עמים עונך — נצח שבהוד

ל״ג בעומר

היום שלשה ושלשים יום שהם ארבעה שבועות וחמשה ימים לעומר: ו

הרחמן אלהים כהל — הוד שבהוד

היום ארבעה ושלשים יום שהם ארבעה שבועות וששה ימים לעומר: ל

הרחמן יודוך עלפך — יסוד שבהוד

היום חמשה ושלשים יום שהם חמשה שבועות לעומר: א

הרחמן עמים חק"ב סנ"ע — מלכות שבהוד

היום ששה ושלשים יום שהם חמשה שבועות ויום אחד לעומר: ם

הרחמן כולם יחיד — חסד שביסוד

היום שבעה ושלשים יום שהם חמשה שבועות ושני ימים לעומר: י

הרחמן ארץ גאה — גבורה שביסוד

היום שמונה ושלשים יום שהם חמשה שבועות ושלשה ימים לעומר: ם

הרחמן נסנס לזמן — תפארת שביסוד

היום תשעה ושלשים יום שהם חמשה שבועות וארבעה ימים לעומר: ב

הרחמן יעלה פנם — נצח שביסוד

היום ארבעים יום שהם חמשה שבועות וחמשה ימים לעומר: א

הרחמן יברכנו זכלי — הוד שביסוד

היום אחד וארבעים יום שהם חמשה שבועות וששה ימים לעומר: ר

הרחמן אלהים קוטפן — יסוד שביסוד

היום שנים וארבעים יום שהם ששה שבועות לעומר: ין

הרחמן אלהינו יג"ע פז"ק — מלכות שביסוד

היום שלשה וארבעים יום שהם ששה שבועות ויום אחד לעומר: ת

הרחמן יברכנו שוטפנו — חסד שבמלכות

היום ארבעה וארבעים יום שהם ששה שבועות ושני ימים לעומר: נ

הרחמן אלהים קכל — גבורה שבמלכות

היום חמשה וארבעים יום שהם ששה שבועות ושלשה ימים לעומר: ח

הרחמן וייראו וכמע — תפארת שבמלכות

היום ששה וארבעים יום שהם ששה שבועות וארבעה ימים לעומר: ם

הרחמן אותו לעקמנו — נצח שבמלכות

היום שבעה וארבעים יום שהם ששה שבועות וחמשה ימים לעומר: ם

הרחמן כל יודע — הוד שבמלכות

היום שמונה וארבעים יום שהם ששה שבועות וששה ימים לעומר: ל

הרחמן אפסי פעלומות — יסוד שבמלכות

היום תשעה וארבעים יום שהם שבעה שבועות לעומר: ה

הרחמן ארץ עק"ו צ"ם — מלכות שבמלכות

סדר קריאת שמע על המטה

איין ודוי אלע טאג צוא זאגין פאר קריאת שמע:

אלהינו אונזר גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערין לאז פר דיר קומען מיין גבעט אונ זאלסט ניט פר הוילין דיין אויער צו פר נעמען מיין גישריי צו דר ווייטערין מיך. אונ לייטזעליג מיך דען איך בין קיין עזות פנים אויך ניט הארט נאקענדיג איך זאל זאגן איך בין ריין פון מיסטייט אונ האב קיין איבעלש גיטאן. אבר פר וואר מיינע זינד זיינן שווער אונ גרויס דען איך האב גימערט קעגין דיר מיסט גבייפין מוטוויליגע זינד נאך מיין יצר הרע גילוסט אונ קאן עס ניט לייקענן. אבל אני חטאתי אבר פר וואר איך האב גיזינדיגט בשוגג איך האב גיזינדיגט במזיד איך האב גיזינדיגט מיט ווידר שפעניקייט: אשמתי איך האב גישולדיגט אונ אטייל עברות ווייס איך אונ אטייל עברות ווייס איך ניט. אבר פאר דיר איז ניט פרהוילין דוא ווייסט אלס וואויל אויב עס איז אזינד אדר ניט: בגדתי איך האב גיפעלשט אין דיין תורה. איך האב מיך בהעפט צו מיין יצה"ר: גזלתי איך האב אנדרע לייט ברויבט איך וייס ניט ווען איך זאל ווידער קערין דאס זייניגע: גנבתי איך האב גישטוילין אונ האב גילייקינט: דברתי דופי איך האב שלעכטע רייד גירעט אונ האב גימורמט איך האב גירעט אין מיין תפלה צווישין ברוך שאמר אונ ישתבח אונ ברכו וק"ש. ווען דער חזן שמונה עשרה זאגט האב איך קיין אמן גיזאגט אדר ווען מען לייענט אין ספר תורה

האב איך דברים בטלים גירעט : העויתי איך האב פאר קרימט מיין וועג : והרשעתי און צו בייזהייט בין איך ניט גיוועזין טרעג : זדתי איך האב גימוטוויליגט מיט זינד : חמסתי איך האב גירויבט און מיט גיוואלד אלס גינומען וואו איינער האט ניט בדייה גיהאט צו פר קויפן. איך האב פר שוועכט מיינע שבתים און ימים טובים. איך האב מחלל השם גיוועזן. איך האב חניפ"ת גיטריבן : טפלתי שקר איך האב בשקר באהויפט צו בייזהייט און שאלקהייט . איך האב אנדערע לייט גימאכט שטרויכלען און פאר פירן : יעצתי רע איך האב בייזע ראט גיטראכט : כזבתי איך האב ליגן גיזאגט און צו דם ליגנר האב איך עם אים פיר גיווארפין און בחרפה גימאכט דאס איז גלייך אזו וויא איינער האט גיטאן ארציחה. איין ארימאן האב איך זיין משכון ניט ארוים גיגעבין אויב ער האט באדארפט בייא נאכט אדער בייא טאג. איך האב רבית גינומען : לצתי איך האב שפאט גיטריבין : מרדתי איך האב ווידער גישפעניגט אנטקעגין דיר : נאצתי איך האב דער צארינט נאט און דיא וועלט : סררתי איך האב אפ גיקערט פון גוטין וועג צו בייזין : עויתי איך האב פאר קרימט דעם גוטין וועג : פשעתי איך האב גימוטוויליגט : צררתי איך האב בליידיגט : קשיתי עורף איך האב אהארט נאקין און פיל נארישקייט גיטאן ווען איך האב גילערינט אדר תפלה גיטאן : רשעתי איך האב גישולדיגט מיט מיין בייזע מחשבה : שחתי איך האב פאר דארבין און האב צו בראכין אין בלי און האב גיווארפין אין רוגז. איך האב גיגעסן און האב ניט גיבענשט נאך דם עסין: תעיתי . תעתעתי איך האב גיאירט מיך און האב אנדערע לייט אויך מאכין פר אירין. איך האב פר צוקט דעם ארבייטער זיין לוין . ווער קאן דר ציילין אדער שאצין וואס איך האב אין מיין הארץ לוסט נאך גיטאן וואס מיינע אויגין האבין גיזעהען :

רבש"ע מיר האבין ניט גיטאן מצות עשה מצות וואס מיר זיינען שולדיג צוא טאן. מיר האבין ניט גיטאן מצות לא תעשה מצות וואס מען טאר ניט טאן האבין מיר גיטאן . מיר האבין גיטאן עבירות. מיר האבן גיבראכין די תורה שבעל פה. מיר האבין פר געסין דיין הויכין גיאכפערטין נאמן. מיר האבן פאר געסין דיין קיניגרייך און פארכט . ואתה אבר דוא. ביסט גירעכט מיט אלס וואס דא קומט אויף דיין קנעכט . דוא רעגירסט דיא גאנצע וועלט מיט ווארהייט דהיינו דעם צדיק נאך זיין גירעכטיקייט דעם רשע נאך זיין בייזהייט. נון איך ארעמר זינדיגר מענש פיל זינד האב איך גיטאן. פון וועלכער זינד זאל איך פאר דיר חשבון אפ געבין עס העלפט מיר קיין לייקענן ניט. די שטיינר אין איין הויז מיט אלע יסודות אויס דר וואנט און באלקין זאגין עדות . אלס וואס מען זינדיגט פון אן פאנג אן איז אלעס פאר חתמת מיט זיין איינענע האנט :

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הֲרֵינִי מוֹחֵל לְכָל מִי שֶׁהִכְעִיס וְהִקְנִיט אוֹתִי אוֹ שֶׁחָטָא כְּנֶגְדִּי בֵּין בְּגוּפִי בֵּין בְּמָמוֹנִי בֵּין בִּכְבוֹדִי בֵּין בְּכָל אֲשֶׁר לִי בֵּין בְּאוֹנֶס בֵּין בְּרָצוֹן בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמֵזִיד בֵּין בְּדִבּוּר בֵּין בְּמַעֲשֶׂה בֵּין בְּגִלְגּוּל זֶה בֵּין בְּגִלְגּוּל אַחֵר לְכָל בֶּן אָדָם וְלֹא יֵעָנֵשׁ שׁוּם אָדָם בְּסִבָּתִי: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד וְלֹא אָשׁוּב עוֹד לְהַכְעִיסְךָ וְלֹא אֶעֱשֶׂה הָרַע בְּעֵינֶיךָ וּמַה שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִים רָעִים: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

הַשְׁכִּיבֵנוּ אָבִינוּ לְשָׁלוֹם. וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ: (בשבת א"א זה) וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ. וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן. וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ. וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם

סקמ"ט ר' מעתה ·

מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה (ע״כ) :

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה׀ אֶחָד :

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־
מְאֹדֶךָ : וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ : וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ : וּקְשַׁרְתָּם
לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ : וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת
בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ : והיה אם שמוע וכו׳

יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם : רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב
פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם : ג״פ הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ
מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל : כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה אִישׁ חַרְבּוֹ עַל יְרֵכוֹ מִפַּחַד
בַּלֵּילוֹת : ג״פ יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ : יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ
וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם :

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן : אֹמַר לַיְיָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח
בּוֹ : כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת : בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו
תֶּחְסֶה צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ : לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם : מִדֶּבֶר
בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם : יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא
יִגָּשׁ : רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה : כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי עֶלְיוֹן
שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ :

אלהינו ואלהי אבותינו תבא לפניך וכו׳ עד על כל פשעינו תמצא בתפלת יו״כ. ואם תרצה לומר על חטא תמצא ג״כ בתפלת יו״כ. ובליל שבת אין אומרים ודוי ולא למנצח מזמור לדוד בבוא :

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שאם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ופגמתי באות (י) של שמך הגדול (יהוה) בביטול ק״ש גבאות (א) של (אדני) ונתחייבתי בבית דינך הצדק סקילה או כיוצא בה הרי אני מקבל עלי סקילה והריני כאילו נסקלתי על ידי אות (א) של השם (אדני) בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך. ואם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ופגמתי באות (ה) ראשונה של שמך הגדול (יהוה) בביטול תפלין ובאות (ד) של (אדני) ונתחייבתי בבית דינך הצדק שריפה או כיוצא בה הריני מקבל עלי שריפה והריני כאילו נשרפתי ע״י אות (ד) של (אדני) בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך . ואם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ופגמתי באות (ו) של שמך הגדול (יהוה) בביטול ציצית ובאות (נ) של שמך (אדני) ונתחייבתי לפניך בבית דינך הצדק הרג או כיוצא בו הריני מקבל עלי הרג והריני כאילו נהרגתי ע״י אות (נ) של (אדני) בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך. ואם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ופגמתי באות (ה) אחרונה שבשמך הגדול (יהוה) בביטול תפלה ובאות (י) של (אדני) ונתחייבתי בבית דינך הצדק חנק או כיוצא בו הריני מקבל עלי חנק והריני כאילו נתנקתי על ידי אות (י) של (אדני) בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך :

אנא בכח ניסינם מען אין תפלת שחרית. למנצח מזמור לדוד בבוא (תהלים נ״א) :

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי : עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם
וָאָרֶץ : אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ : הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן

סקמ״ש ר׳ שומר

שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְיָ שֹׁמְרֶךָ יְיָ צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְיָ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ: יְיָ יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

ג"פ גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא יָגֻד עָקֵב: עָקֵב יָגֻד וְהוּא יְגוּדֶנּוּ גְּדוּד גָּד: ג"פ אִם תִּשְׁכַּב לֹא תִפְחָד וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה שְׁנָתֶךָ: ג"פ בְּטוֹב אָלִין אָקִיץ בְּרַחֲמִים: ג"פ לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ: ג"פ אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה: ג"פ תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח: ג"פ אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד: כִּדְנָה תֵּאמְרוּן לְהוֹם אֱלָהַיָּא דִּי שְׁמַיָּא וְאַרְקָא לָא עֲבַדוּ יֵאבַדוּ מֵאַרְעָא וּמִן תְּחוֹת שְׁמַיָּא אֵלֶּה: בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְיָ אֵל אֱמֶת:

רבון העולמים אתה בראת עולמך ברצונך הטוב כפי מה שעלה במחשבתך הקדומה ובראת השמים וכל צבאם והארץ וכל אשר עליה ואדם עליה בראת ונפחת באפו נשמת חיים למען יכיר גדלך ותפארתך ואתה מחיה את כלם כי אתה נשמה לכל הנשמות ותיות לכל חי ואתה הוא (יהוה אלהי) הנה אפקיד נפשי ורוחי ונשמתי בידך הטהורה והנאמנה ואתה הוא (יהוה אלהי) תטהר אותם מכל טומאה והלאה שנדבק בהם על ידי מעשי הרעים ותחזירם לי בנחת ובהשקט ובבטח ועשה יהו"ה אלה"י שיעירו אותי בחצות הלילה ממש לקום על משמרתי להתפלל לפניך יהו"ה אלה"י וללמוד תורתך כי אתה הוא יהו"ה אלה"י סייעני והזקני במצוה הזאת שאקום בכל לילה בחצות ממש ואל יארע לי שום חולי ראש ושום צער ונזק מזה כי אתה שומע תפלת עמך ישראל ברחמים. ברוך שומע תפלה: עורה כבודי עורה הנבל וכנור אעירה שחר: תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּפִּיל חֶבְלֵי שֵׁנָה עַל עֵינַי וּתְנוּמָה עַל עַפְעַפָּי וּמֵאִיר לְאִישׁוֹן בַּת עָיִן: וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּשְׁכִּיבֵנִי לְשָׁלוֹם וְתַעֲמִידֵנִי לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וְאַל יְבַהֲלוּנִי רַעְיוֹנַי וַחֲלוֹמוֹת רָעִים וְהַרְהוֹרִים רָעִים וּתְהֵא מִטָּתִי שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וְהָאֵר עֵינַי פֶּן אִישַׁן הַמָּוֶת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֵּאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדוֹ:

בָּרוּךְ אתה ה׳ גֶלוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט אוּנְזֶר גָאט דֶר מֶלֶךְ פוּן דֶער וֶועלְט דֶר דָא מַאכְט פַאלִין דִי טֵייל פוּן שְׁלָאף אוֹיף מַיינֶע אוֹיגִין אוּנ דְרֶעמְלוּנג אוֹיף מַיינֶע בְּרֶעמֶן. אוּנ עֶס זָאל זַיין דֶר ווילִין פוּן דִיר גָאט מַיין גָאט אוּנ גָאט פוּן מַיינֶע עֶלְטֶערִין זָאלְסְט מִיךְ מַאכִין לֵייגִין מִיט שָׁלוֹם מַיינֶע גִידַאנְקֶען אִין שְׁלָאף זָאלִין מִיךְ נִיט דֶר שְׁרֶעקִין. אוֹיךְ זָאלִין מִיךְ נִיט דֶער שְׁרֶעקִין קֵיין בֵּייזֶע חֲלוֹמוֹת אוּנ שְׁלֶעכְטֶע גִידַאנְקֶען דָאס אִיךְ זָאל נִיט זִינְדִיגִין פַאר דִיר. אוּנ עֶס זָאל זַיין מַיין בֶּעט גַאנְץ צוּ פַאר דִיר, דְהַיְינוּ עֶס זָאל פוּן מִיר אַרוֹיס קוּמֶען גוּטֶע קִינְדֶר נִיט קֵיין פְּסוּל חַס וְשָׁלוֹם. דוּ זָאלְסְט דֶער לֵייכְטִין מַיינֶע אוֹיגִין, נִיט אֵיין שְׁלָאף פוּן טוֹיט: גִילוֹיבְּט בִּיסְטוּ גָאט דֶער וָואס מַאכְט לֵייכְטִין צוּא גָאר דֶער וֶועלְט מִיט זַיין שֵׁיינְהַייט:

מקט"ש ר׳

סדר הפרשיות

שקורין בשבת למנחה ובשני ובחמישי

בראשית ברא אלהים את השמים ואת
הארץ: והארץ היתה תהו ובהו וחשך על־פני
תהום ורוח אלהים מרחפת על־פני המים: ויאמר
אלהים יהי אור ויהי־אור: וירא אלהים את־האור
כי־טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך:
ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי־
ערב ויהי־בקר יום אחד: לוי ויאמר אלהים יהי
רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים:
ויעש אלהים את־הרקיע ויבדל בין המים אשר
מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי־
כן: ויקרא אלהים לרקיע שמים ויהי־ערב ויהי־
בקר יום שני: ישראל ויאמר אלהים יקוו המים
מתחת השמים אל־מקום אחד ותראה היבשה
ויהי־כן: ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקוה המים
קרא ימים וירא אלהים כי־טוב: ויאמר אלהים
תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי
עשה פרי למינו אשר זרעו־בו על הארץ ויהי־
כן: ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו
ועץ עשה־פרי אשר זרעו־בו למינהו וירא אלהים
כי־טוב: ויהי־ערב ויהי־בקר יום שלישי:

סדר נח אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים
היה בדרתיו את־האלהים התהלך־נח: ויולד
נח שלשה בנים את־שם את־חם ואת־יפת:
ותשחת הארץ לפני האלהים ותמלא הארץ
חמס: וירא אלהים את־הארץ והנה נשחתה
כי־השחית כל־בשר את־דרכו על־הארץ:
ויאמר אלהים לנח קץ כל־בשר בא לפני כי־
מלאה הארץ חמס מפניהם והנני משחיתם
את־הארץ: עשה לך תבת עצי־גפר קנים
תעשה את־התבה וכפרת אתה מבית ומחוץ
בכפר: וזה אשר תעשה אתה שלש מאות אמה
ארך התבה חמשים אמה רחבה ושלשים אמה
קומתה: צהר תעשה לתבה ואל־אמה תכלנה
מלמעלה ופתח התבה בצדה תשים תחתים
שנים ושלשים תעשה: לוי ואני הנני מביא את־
המבול מים על־הארץ לשחת כל־בשר אשר־בו
רוח חיים מתחת השמים כל אשר־בארץ יגוע:
והקמתי את־בריתי אתך ובאת אל־התבה אתה
ובניך ואשתך ונשי־בניך אתך: ומכל־החי מכל־
בשר שנים מכל תביא אל־התבה להחית אתך
זכר ונקבה יהיו: ישראל מהעוף למינהו ומן־

ב׳ רבתי

הבהמה למינה מכל רמש האדמה למינהו
שנים מכל יבאו אליך להחיות: ואתה קח־לך
מכל־מאכל אשר יאכל ואספת אליך והיה לך
ולהם לאכלה: ויעש נח ככל אשר צוה אתו
אלהים כן עשה:

סדר לך ויאמר יהוה אל־אברם לך־לך מארצך
וממולדתך ומבית אביך אל־הארץ אשר
אראך: ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך
והיה ברכה: ואברכה מברכיך ומקללך אאר
ונברכו בך כל משפחת האדמה: לוי וילך אברם
כאשר דבר אליו יהוה וילך אתו לוט ואברם
בן־חמש שנים ושבעים שנה בצאתו מחרן:
ויקח אברם את־שרי אשתו ואת־לוט בן־אחיו
ואת־כל־רכושם אשר רכשו ואת־הנפש אשר־
עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען ויבאו ארצה
כנען: ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם עד
אלון מורה והכנעני אז בארץ: וירא יהוה אל־
אברם ויאמר לזרעך אתן את־הארץ הזאת
ויבן שם מזבח ליהוה הנראה אליו: ויעתק משם
ההרה מקדם לבית־אל ויט אהלה בית־אל מים
והעי מקדם ויבן־שם מזבח ליהוה ויקרא בשם
יהוה: ויסע אברם הלוך ונסוע הנגבה: ישראל ויהי
רעב בארץ וירד אברם מצרימה לגור שם כי־
כבד הרעב בארץ: ויהי כאשר הקריב לבוא
מצרימה ויאמר אל־שרי אשתו הנה־נא ידעתי
כי אשה יפת־מראה את: והיה כי־יראו אתך
המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אתי ואתך
יחיו: אמרי־נא אחתי את למען ייטב־לי בעבורך
וחיתה נפשי בגללך:

סדר וירא וירא אליו יהוה באלני ממרא והוא
ישב פתח־האהל כחם היום: וישא עיניו וירא
והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ
לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה: ויאמר
אדני אם־נא מצאתי חן בעיניך אל־נא תעבר
מעל עבדך: יקח־נא מעט־מים ורחצו רגליכם
והשענו תחת העץ: ואקחה פת־לחם וסעדו
לבכם אחר תעברו כי־על־כן עברתם על־
עבדכם ויאמרו כן תעשה כאשר דברת: לוי
וימהר אברהם האהלה אל־שרה ויאמר מהרי
שלש סאים קמח סלת לושי ועשי עגות: ואל־
הבקר רץ אברהם ויקח בן־בקר רך וטוב ויתן

אלף אל

אל־הנער וימהר לעשות אתו: ויקח חמאה וחלב ובן־הבקר אשר עשה ויתן לפניהם והוא־עמד עליהם תחת העץ ויאכלו: ישראל ויאמרו אליו איה שרה אשתך ויאמר הנה באהל: ויאמר שוב אשוב אליך כעת חיה והנה־בן לשרה אשתך ושרה שמעת פתח האהל והוא אחריו: ואברהם ושרה זקנים באים בימים חדל להיות לשרה ארח כנשים: ותצחק שרה בקרבה לאמר אחרי בלתי היתה־לי עדנה ואדני זקן: ויאמר יהוה אל־אברהם למה זה צחקה שרה לאמר האף אמנם אלד ואני זקנתי: היפלא מיהוה דבר למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן:

סדר חיי שרה ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה: ותמת שרה בקרית ארבע הוא חברון בארץ כנען ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה: ויקם אברהם מעל פני מתו וידבר אל־בני־חת לאמר: גר־ותושב אנכי עמכם תנו לי אחזת־קבר עמכם ואקברה מתי מלפני: ויענו בני־חת את־אברהם לאמר לו: שמענו אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו במבחר קברינו קבר את־מתך איש ממנו את־קברו לא־יכלה ממך מקבר מתך: ויקם אברהם וישתחו לעם־הארץ לבני־חת: לוי וידבר אתם לאמר אם־יש את־נפשכם לקבר את־מתי מלפני שמעוני ופגעו־לי בעפרון בן־צחר: ויתן־לי את־מערת המכפלה אשר־לו אשר בקצה שדהו בכסף מלא יתננה לי בתוככם לאחזת־קבר: ועפרון ישב בתוך בני־חת ויען עפרון החתי את־אברהם באזני בני־חת לכל באי שער־עירו לאמר: לא־אדני שמעני השדה נתתי לך והמערה אשר־בו לך נתתיה לעיני בני־עמי נתתיה לך קבר מתך: וישתחו אברהם לפני עם־הארץ: ישראל וידבר אל־עפרון באזני עם־הארץ לאמר אך אם־אתה לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה את־מתי שמה: ויען עפרון את־אברהם לאמר לו: אדני שמעני ארץ ארבע מאת שקל־כסף ביני ובינך מה־הוא ואת־מתך קבר: וישמע אברהם אל־עפרון וישקל אברהם לעפרן את־הכסף אשר דבר באזני בני־חת ארבע מאות שקל כסף עבר לסחר:

סדר תולדות ואלה תולדת יצחק בן־אברהם אברהם הוליד את־יצחק: ויהי יצחק בן־ארבעים שנה בקחתו את־רבקה בת־בתואל הארמי מפדן ארם אחות לבן הארמי לו לאשה: ויעתר יצחק ליהוה לנכח אשתו כי עקרה הוא ויעתר לו יהוה ותהר רבקה אשתו: ויתרצצו הבנים בקרבה ותאמר אם־כן למה זה אנכי ותלך לדרש את־יהוה: לוי ויאמר יהוה לה שני גיים (גוים קרי) בבטנך ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר: וימלאו ימיה ללדת והנה תומם בבטנה: ויצא הראשון אדמוני כלו כאדרת שער ויקראו שמו עשו: ואחרי־כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק בן־ששים שנה בלדת אתם: ישראל ויגדלו הנערים ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה ויעקב איש תם ישב אהלים: ויאהב יצחק את־עשו כי־ציד בפיו ורבקה אהבת את־יעקב: ויזד יעקב נזיד ויבא עשו מן־השדה והוא עיף: ויאמר עשו אל־יעקב הלעיטני נא מן־האדם האדם הזה כי עיף אנכי על־כן קרא־שמו אדום: ויאמר יעקב מכרה כיום את־בכרתך לי: ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה־זה לי בכרה: ויאמר יעקב השבעה לי כיום וישבע לו וימכר את־בכרתו ליעקב: ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו את־הבכרה: ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר היה בימי אברהם וילך יצחק אל־אבימלך מלך־פלשתים גררה: וירא אליו יהוה ויאמר אל־תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר אליך: גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך כי־לך ולזרעך אתן את־כל־הארצת האל והקמתי את־השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך: והרביתי את־זרעך ככוכבי השמים ונתתי לזרעך את כל־הארצת האל והתברכו בזרעך כל גויי הארץ: עקב אשר־שמע אברהם בקלי וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורתי:

סדר ויצא ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה: ויפגע במקום וילן שם כי־בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא: ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו: לוי והנה יהוה נצב עליו ויאמר אני יהוה אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעך: והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה

וְנִגְבָּה וְנִבְרְכוּ בְךָ כָּל־מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה וּבְזַרְעֶךָ׃ וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמַרְתִּיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וַהֲשִׁבֹתִיךָ אֶל־הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ׃ וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי׃ וַיִּירָא וַיֹּאמַר מַה־נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמָיִם׃ ישראל וַיַּשְׁכֵּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיָּשֶׂם אֹתָהּ מַצֵּבָה וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ׃ וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל וְאוּלָם לוּז שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃ וַיִּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם־יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמָרַנִי בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ׃ וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה יְהוָה לִי לֵאלֹהִים׃ וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי מַצֵּבָה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים וְכֹל אֲשֶׁר תִּתֶּן־לִי עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ לָךְ׃

סדר וישלח וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה שֵׂעִיר שְׂדֵה אֱדוֹם׃ וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד־עָתָּה׃ וַיְהִי־לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וָאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֶיךָ׃ לוי וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־אָחִיךָ אֶל־עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ לִקְרָאתְךָ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ׃ וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ וַיֹּאמֶר אִם־יָבוֹא עֵשָׂו אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה׃ ישראל וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ׃ קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי־יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן־יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל־בָּנִים׃ וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב׃

סדר וישב וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ אֵלֶּה ׀ תֹּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה אֶת־אֶחָיו בַּצֹּאן וְהוּא נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דִּבָּתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם׃ וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בָּנָיו כִּי־בֶן־זְקֻנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים׃ לוי וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אֹתוֹ אָהַב אֲבִיהֶם מִכָּל־אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם׃ וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי׃ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמָּתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תְסֻבֶּינָה אֲלֻמֹּתֵיכֶם וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ לַאֲלֻמָּתִי׃ ישראל וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמֹתָיו וְעַל־דְּבָרָיו׃ וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ לְאֶחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה חָלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי׃ וַיְסַפֵּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֶחָיו וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתָּ הֲבוֹא נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךָ וְאַחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֺת לְךָ אָרְצָה׃ וַיְקַנְאוּ־בוֹ אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדָּבָר׃

סדר מקץ וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חֹלֵם וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַיְאֹר׃ וְהִנֵּה מִן־הַיְאֹר עֹלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מַרְאֶה וּבְרִיאֹת בָּשָׂר וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ׃ וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת אֲחֵרוֹת עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־הַיְאֹר רָעוֹת מַרְאֶה וְדַקּוֹת בָּשָׂר וַתַּעֲמֹדְנָה אֵצֶל הַפָּרוֹת עַל־שְׂפַת הַיְאֹר׃ וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמַּרְאֶה וְדַקֹּת הַבָּשָׂר אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת יְפֹת הַמַּרְאֶה וְהַבְּרִיאֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה׃ לוי וַיִּישָׁן וַיַּחֲלֹם שֵׁנִית וְהִנֵּה ׀ שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלוֹת בְּקָנֶה אֶחָד בְּרִיאוֹת וְטֹבוֹת׃ וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים דַּקּוֹת וּשְׁדוּפֹת קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן׃ וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֳּלִים הַדַּקּוֹת אֵת שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה וְהִנֵּה חֲלוֹם׃ ישראל וַיְהִי בַבֹּקֶר וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶיהָ וַיְסַפֵּר פַּרְעֹה לָהֶם אֶת־חֲלֹמוֹ וְאֵין־פּוֹתֵר אוֹתָם לְפַרְעֹה׃ וַיְדַבֵּר שַׂר הַמַּשְׁקִים אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר אֶת־חֲטָאַי אֲנִי מַזְכִּיר הַיּוֹם׃ פַּרְעֹה קָצַף עַל־עֲבָדָיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים אֹתִי וְאֵת שַׂר הָאֹפִים׃ וַנַּחַלְמָה חֲלוֹם בְּלַיְלָה אֶחָד אֲנִי וָהוּא אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ חָלָמְנוּ׃ וְשָׁם אִתָּנוּ נַעַר עִבְרִי עֶבֶד לְשַׂר הַטַּבָּחִים וַנְּסַפֶּר־לוֹ וַיִּפְתָּר־לָנוּ אֶת־חֲלֹמֹתֵינוּ אִישׁ כַּחֲלֹמוֹ פָּתָר׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר־לָנוּ כֵּן הָיָה אֹתִי הֵשִׁיב עַל־כַּנִּי וְאֹתוֹ תָלָה׃ וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת־

יוסף

יוסף ויריצהו מן־הבור ויגלח ויחלף שמלתיו
ויבא אל־פרעה׃

סדר ויגש ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני
ידבר־נא עבדך דבר באזני אדני ואל־יחר אפך
בעבדך כי כמוך כפרעה׃ אדני שאל את־
עבדיו לאמר היש־לכם אב או־אח׃ ונאמר אל־
אדני יש־לנו אב זקן וילד זקנים קטן ואחיו
מת ויותר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו׃ לוי
ותאמר אל־עבדיך הורדהו אלי ואשימה עיני
עליו׃ ונאמר אל־אדני לא־יוכל הנער לעזב
את־אביו ועזב את־אביו ומת׃ ותאמר אל־
עבדיך אם־לא ירד אחיכם הקטן אתכם לא
תספון לראות פני׃ ויהי כי עלינו אל־עבדך
אבי ונגד־לו את דברי אדני׃ ישראל ויאמר
אבינו שבו שברו־לנו מעט־אכל׃ ונאמר לא
נוכל לרדת אם־יש אחינו הקטן אתנו וירדנו
כי־לא נוכל לראות פני האיש ואחינו הקטן
איננו אתנו׃ ויאמר עבדך אבי אלינו אתם
ידעתם כי שנים ילדה־לי אשתי׃ ויצא האחד
מאתי ואמר אך טרף טרף ולא ראיתיו עד־
הנה׃ ולקחתם גם־את־זה מעם פני וקרהו אסון
והורדתם את־שיבתי ברעה שאלה׃ ועתה
כבאי אל־עבדך אבי והנער איננו אתנו ונפשו
קשורה בנפשו׃

סדר ויחי ויחי יעקב בארץ מצרים שבע
עשרה שנה ויהי ימי־יעקב שני חייו שבע
שנים וארבעים ומאת שנה׃ ויקרבו ימי־
ישראל למות ויקרא ׀ לבנו ליוסף ויאמר לו
אם־נא מצאתי חן בעיניך שים־נא ידך תחת
ירכי ועשית עמדי חסד ואמת אל־נא תקברני
במצרים׃ ושכבתי עם־אבתי ונשאתני
ממצרים וקברתני בקברתם ויאמר אנכי
אעשה כדברך׃ ויאמר השבעה לי וישבע לו
וישתחו ישראל על־ראש המטה׃ לוי ויהי
אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך
חלה ויקח את־שני בניו עמו את־מנשה ואת־
אפרים׃ ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף בא
אליך ויתחזק ישראל וישב על־המטה׃ ויאמר
יעקב אל־יוסף אל שדי נראה־אלי בלוז בארץ
כנען ויברך אתי׃ ישראל ויאמר אלי הנני מפרך
והרביתך ונתתיך לקהל עמים ונתתי את־
הארץ הזאת לזרעך אחריך אחזת עולם׃ ועתה
שני־בניך הנולדים לך בארץ מצרים עד־באי
אליך מצרימה לי־הם אפרים ומנשה כראובן
ושמעון יהיו־לי׃ ומולדתך אשר־הולדת
אחריהם לך יהיו על שם אחיהם יקראו בנחלתם׃
ואני ׀ בבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען
בדרך בעוד כברת־ארץ לבא אפרתה ואקברה
שם בדרך אפרת הוא בית לחם׃ וירא ישראל
את־בני יוסף ויאמר מי־אלה׃ ויאמר יוסף אל־
אביו בני הם אשר־נתן־לי אלהים בזה ויאמר
קחם־נא אלי ואברכם׃

סדר שמות ואלה שמות בני ישראל הבאים
מצרימה את יעקב איש וביתו באו׃ ראובן
שמעון לוי ויהודה׃ יששכר זבולן ובנימן׃
דן ונפתלי גד ואשר׃ ויהי כל־נפש יצאי ירך־
יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים׃ וימת
יוסף וכל־אחיו וכל הדור ההוא׃ ובני ישראל
פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא
הארץ אתם׃ לוי ויקם מלך־חדש על־מצרים
אשר לא־ידע את־יוסף׃ ויאמר אל־עמו הנה
עם בני ישראל רב ועצום ממנו׃ הבה נתחכמה
לו פן־ירבה והיה כי־תקראנה מלחמה ונוסף
גם־הוא על־שנאינו ונלחם־בנו ועלה מן־הארץ׃
וישימו עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם
ויבן ערי מסכנות לפרעה את־פתם ואת־
רעמסס׃ וכאשר יענו אתו כן ירבה וכן יפרץ
ויקצו מפני בני ישראל׃ ישראל ויעבדו מצרים
את־בני ישראל בפרך׃ וימררו את־חייהם
בעבדה קשה בחמר ובלבנים ובכל־עבדה
בשדה את כל־עבדתם אשר־עבדו בהם בפרך׃
ויאמר מלך מצרים למילדת העברית אשר שם
האחת שפרה ושם השנית פועה׃ ויאמר
בילדכן את־העבריות וראיתן על־האבנים אם־
בן הוא והמתן אתו ואם־בת הוא וחיה׃ ותיראן
המילדת את־האלהים ולא עשו כאשר דבר
אליהן מלך מצרים ותחיין את־הילדים׃

סדר וארא וידבר אלהים אל־משה ויאמר אליו
אני יהוה׃ וארא אל־אברהם אל־יצחק ואל־
יעקב באל שדי ושמי יהוה לא נודעתי להם׃
וגם הקמתי את־בריתי אתם לתת להם את־
ארץ כנען את ארץ מגריהם אשר־גרו בה׃
וגם ׀ אני שמעתי את־נאקת בני ישראל אשר
מצרים מעבדים אתם ואזכר את־בריתי׃ לוי לכן
אמר לבני־ישראל אני יהוה והוצאתי אתכם
מתחת סבלת מצרים והצלתי אתכם מעבדתם
וגאלתי

וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים: ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם כי אני יהוה אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים: והבאתי אתכם אל־הארץ אשר נשאתי את־ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני יהוה: וידבר משה כן אל־בני ישראל ולא שמעו אל־משה מקצר רוח ומעבדה קשה: ישראל וידבר יהוה אל־משה לאמר: בא דבר אל־פרעה מלך מצרים וישלח את־בני־ישראל מארצו: וידבר משה לפני יהוה לאמר הן בני־ישראל לא־שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתים: וידבר יהוה אל־משה ואל־אהרן ויצום אל־בני ישראל ואל־פרעה מלך מצרים להוציא את־בני־ישראל מארץ מצרים:

סדר בא ויאמר יהוה אל־משה בא אל־פרעה כי־אני הכבדתי את־לבו ואת־לב עבדיו למען שתי אתתי אלה בקרבו: ולמען תספר באזני בנך ובן־בנך את אשר התעללתי במצרים ואת־אתתי אשר־שמתי בם וידעתם כי־אני יהוה: ויבא משה ואהרן אל־פרעה ויאמרו אליו כה־אמר יהוה אלהי העברים עד־מתי מאנת לענת מפני שלח עמי ויעבדני: לוי כי אם־מאן אתה לשלח את־עמי הנני מביא מחר ארבה בגבלך: וכסה את־עין הארץ ולא יוכל לראת את־הארץ ואכל את־יתר הפלטה הנשארת לכם מן־הברד ואכל את־כל־העץ הצמח לכם מן־השדה: ומלאו בתיך ובתי כל־עבדיך ובתי כל־מצרים אשר לא־ראו אבתיך ואבות אבתיך מיום היותם על־האדמה עד היום הזה ויפן ויצא מעם פרעה: ישראל ויאמרו עבדי פרעה אליו עד־מתי יהיה זה לנו למוקש שלח את־האנשים ויעבדו את־יהוה אלהיהם הטרם תדע כי אבדה מצרים: ויושב את־משה ואת־אהרן אל־פרעה ויאמר אלהם לכו עבדו את־יהוה אלהיכם מי ומי ההלכים: ויאמר משה בנערינו ובזקנינו נלך בבנינו ובבנותנו בצאננו ובבקרנו נלך כי חג־יהוה לנו: ויאמר אלהם יהי כן יהוה עמכם כאשר אשלח אתכם ואת־טפכם ראו כי רעה נגד פניכם: לא כן לכו־נא הגברים ועבדו את־יהוה כי אתה אתם מבקשים ויגרש אתם מאת פני פרעה:

סדר בשלח ויהי בשלח פרעה את־העם ולא־נחם אלהים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלהים פן־ינחם העם בראתם מלחמה ושבו מצרימה: ויסב אלהים את־העם דרך המדבר ים־סוף וחמשים עלו בני־ישראל מארץ מצרים: ויקח משה את־עצמות יוסף עמו כי השבע השביע את־בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעליתם את־עצמתי מזה אתכם: ויסעו מסכת ויחנו באתם בקצה המדבר: ויהוה הלך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם ולילה: לא־ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם: לוי וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־בני ישראל וישבו ויחנו לפני פי החירת בין מגדל ובין הים לפני בעל צפן נכחו תחנו על־הים: ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם בארץ סגר עליהם המדבר: וחזקתי את־לב־פרעה ורדף אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל־חילו וידעו מצרים כי־אני יהוה ויעשו־כן: ישראל ויגד למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב פרעה ועבדיו אל־העם ויאמרו מה־זאת עשינו כי־שלחנו את־ישראל מעבדנו: ויאסר את־רכבו ואת־עמו לקח עמו: ויקח שש־מאות רכב בחור וכל רכב מצרים ושלשם על־כלו: ויחזק יהוה את־לב פרעה מלך מצרים וירדף אחרי בני ישראל ובני ישראל יצאים ביד רמה:

סדר יתרו וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל־אשר עשה אלהים למשה ולישראל עמו כי־הוציא יהוה את־ישראל ממצרים: ויקח יתרו חתן משה את־צפרה אשת משה אחר שלוחיה: ואת שני בניה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה: ושם האחד אליעזר כי־אלהי אבי בעזרי ויצלני מחרב פרעה: לוי ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל־משה אל־המדבר אשר־הוא חנה שם הר האלהים: ויאמר אל־משה אני חתנך יתרו בא אליך ואשתך ושני בניה עמה: ויצא משה לקראת חתנו וישתחו וישק־לו וישאלו איש־לרעהו לשלום ויבאו האהלה: ויספר משה לחתנו את כל־אשר עשה יהוה לפרעה ולמצרים על אודת ישראל את כל־התלאה אשר מצאתם בדרך ויצלם יהוה: ישראל ויחד יתרו על כל־הטובה אשר־עשה יהוה לישראל אשר הצילו מיד מצרים: ויאמר יתרו ברוך יהוה אשר הציל אתכם מיד מצרים

ומיד

ומיד פרעה אשר הציל את־העם מתחת יד־מצרים: עתה ידעתי כי־גדול יהוה מכל־האלהים כי בדבר אשר זדו עליהם: ויקח יתרו חתן משה עלה וזבחים לאלהים ויבא אהרן וכל ׀ זקני ישראל לאכל־לחם עם־חתן משה לפני האלהים:

סדר משפטים ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם: כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשבעת יצא לחפשי חנם: אם־בגפו יבא בגפו יצא אם־בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו: אם־אדניו יתן־לו אשה וילדה־לו בנים או בנות האשה וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא בגפו: ואם־אמר יאמר העבד אהבתי את־אדני את־אשתי ואת־בני לא אצא חפשי: והגישו אדניו אל־האלהים והגישו אל־הדלת או אל־המזוזה ורצע אדניו את־אזנו במרצע ועבדו לעלם: לוי וכי־ימכר איש את־בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים: אם־רעה בעיני אדניה אשר־לא (לו ק') יעדה והפדה לעם נכרי לא־ימשל למכרה בבגדו־בה: ואם־לבנו ייעדנה כמשפט הבנות יעשה־לה: אם־אחרת יקח־לו שארה כסותה וענתה לא יגרע: ואם־שלש־אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף: ישראל מכה איש ומת מות יומת: ואשר לא צדה והאלהים אנה לידו ושמתי לך מקום אשר ינוס שמה: וכי־יזד איש על־רעהו להרגו בערמה מעם מזבחי תקחנו למות: ומכה אביו ואמו מות יומת: וגנב איש ומכרו ונמצא בידו מות יומת: ומקלל אביו ואמו מות יומת: וכי־יריבן אנשים והכה־איש את־רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל למשכב: אם־יקום והתהלך בחוץ על־משענתו ונקה המכה רק שבתו יתן ורפא ירפא:

סדר תרומה וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־בני ישראל ויקחו־לי תרומה מאת כל־איש אשר ידבנו לבו תקחו את־תרומתי: וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת: ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים: וערת אילם מאדמים וערת תחשים ועצי שטים: לוי שמן למאר בשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים: אבני־שהם ואבני מלאים לאפד ולחשן: ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם: ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל־כליו וכן תעשו: ישראל ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו: וצפית אתו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב: ויצקת לו ארבע טבעת זהב ונתתה על ארבע פעמתיו ושתי טבעת על־צלעו האחת ושתי טבעת על־צלעו השנית: ועשית בדי עצי שטים וצפית אתם זהב: והבאת את־הבדים בטבעת על צלעת הארן לשאת את־הארן בהם: בטבעת הארן יהיו הבדים לא יסרו ממנו: ונתת אל־הארן את העדת אשר אתן אליך:

סדר תצוה ואתה תצוה ׀ את־בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלת נר תמיד: באהל מועד מחוץ לפרכת אשר על־העדת יערך אתו אהרן ובניו מערב עד־בקר לפני יהוה חקת עולם לדרתם מאת בני ישראל: ואתה הקרב אליך את־אהרן אחיך ואת־בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו־לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן: ועשית בגדי־קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת: ואתה תדבר אל־כל־חכמי־לב אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את־בגדי אהרן לקדשו לכהנו־לי: ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת ואבנט ועשו בגדי־קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו־לי: והם יקחו את־הזהב ואת־התכלת ואת־הארגמן ואת־תולעת השני ואת־השש: לוי ועשו את־האפד זהב תכלת וארגמן תולעת שני ושש משזר מעשה חשב: שתי כתפת חברת יהיה־לו אל־שני קצותיו וחבר: וחשב אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר: ולקחת את־שתי אבני־שהם ופתחת עליהם שמות בני ישראל: ישראל ששה משמתם על האבן האחת ואת־שמות הששה הנותרים על־האבן השנית כתולדתם: מעשה חרש אבן פתוחי חתם תפתח את־שתי האבנים על־שמת בני ישראל מסבת משבצות זהב תעשה אתם: ושמת את־שתי האבנים על כתפת האפד אבני זכרן לבני ישראל ונשא אהרן את־שמותם לפני יהוה על־שתי כתפיו לזכרן:

סדר תשא וידבר יהוה אל־משה לאמר: כי תשא את־ראש בני־ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו ליהוה בפקד אתם ולא־יהיה בהם נגף בפקד אתם: זה ׀ יתנו כל־העבר על־הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל

מחצית

מחצית השקל תרומה ליהוה: לוי כל העבר על-הפקדים מבן עשרים שנה ומעלה יתן תרומת יהוה: העשיר לא-ירבה והדל לא ימעיט ממחצית השקל לתת את-תרומת יהוה לכפר על-נפשתיכם: ולקחת את-כסף הכפרים מאת בני ישראל ונתת אתו על-עבדת אהל מועד והיה לבני ישראל לזכרון לפני יהוה לכפר על-נפשתיכם: ישראל וידבר יהוה אל-משה לאמר: ועשית כיור נחשת וכנו נחשת לרחצה ונתת אתו בין-אהל מועד ובין המזבח ונתת שמה מים: ורחצו אהרן ובניו ממנו את-ידיהם ואת-רגליהם: בבאם אל-אהל מועד ירחצו-מים ולא ימתו או בגשתם אל-המזבח לשרת להקטיר אשה ליהוה: ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימתו והיתה להם חק-עולם לו ולזרעו לדרתם:

סדר ויקהל ויקהל משה את-כל-עדת בני ישראל ויאמר אלהם אלה הדברים אשר-צוה יהוה לעשת אתם: ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון ליהוה כל-העשה בו מלאכה יומת: לא-תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת: לוי ויאמר משה אל-כל-עדת בני-ישראל לאמר זה הדבר אשר-צוה יהוה לאמר: קחו מאתכם תרומה ליהוה כל נדיב לבו יביאה את תרומת יהוה זהב וכסף ונחשת: ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים: וערת אילם מאדמים וערת תחשים ועצי שטים: ושמן למאור ובשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים: ואבני-שהם ואבני מלאים לאפד ולחשן: וכל-חכם-לב בכם יבאו ויעשו את כל-אשר צוה יהוה: ישראל את-המשכן את-אהלו ואת-מכסהו את-קרסיו ואת-קרשיו את-בריחו בריחיו קרי את-עמדיו ואת-אדניו: את-הארן ואת-בדיו את-הכפרת ואת פרכת המסך: את-השלחן ואת-בדיו ואת-כל-כליו ואת לחם הפנים: ואת-מנרת המאור ואת-כליה ואת-נרתיה ואת שמן המאור: ואת-מזבח הקטרת ואת-בדיו ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים ואת-מסך הפתח לפתח המשכן: את | מזבח העלה ואת-מכבר הנחשת אשר-לו את-בדיו ואת-כל-כליו את-הכיר ואת-כנו: את קלעי החצר את-עמדיו ואת-אדניה ואת מסך שער החצר: את-יתדת המשכן ואת-יתדת החצר ואת-מיתריהם: את-בגדי השרד לשרת בקדש את-בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת-בגדי בניו לכהן: ויצאו כל-עדת בני-ישראל מלפני משה:

סדר פקודי אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על-פי משה עבדת הלוים ביד איתמר בן-אהרן הכהן: ובצלאל בן-אורי בן-חור למטה יהודה עשה את כל-אשר-צוה יהוה את-משה: ואתו אהליאב בן-אחיסמך למטה-דן חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן ובתולעת השני ובשש: לוי כל-הזהב העשוי למלאכה בכל מלאכת הקדש ויהי | זהב התנופה תשע ועשרים ככר ושבע מאות ושלשים שקל בשקל הקדש: וכסף פקודי העדה מאת ככר ואלף ושבע מאות וחמשה ושבעים שקל בשקל הקדש: בקע לגלגלת מחצית השקל בשקל הקדש לכל העבר על-הפקדים מבן עשרים שנה ומעלה לשש-מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים: ויהי מאת ככר הכסף לצקת את אדני הקדש ואת אדני הפרכת מאת אדנים למאת הככר ככר לאדן: ישראל ואת-האלף ושבע המאות וחמשה ושבעים עשה ווים לעמודים וצפה ראשיהם וחשק אתם: ונחשת התנופה שבעים ככר ואלפים וארבע-מאות שקל: ויעש בה את-אדני פתח אהל מועד ואת מזבח הנחשת ואת-מכבר הנחשת אשר-לו ואת כל-כלי המזבח: ואת-אדני החצר סביב ואת-אדני שער החצר ואת כל-יתדת המשכן ואת-כל-יתדת החצר סביב: ומן-התכלת והארגמן ותולעת השני עשו בגדי-שרד לשרת בקדש ויעשו את-בגדי הקדש אשר לאהרן כאשר צוה יהוה את-משה:

סדר ויקרא ויקרא אל-משה וידבר יהוה אליו מאהל מועד לאמר: דבר אל-בני ישראל ואמרת אלהם אדם כי-יקריב מכם קרבן ליהוה מן-הבהמה מן-הבקר ומן-הצאן תקריבו את-קרבנכם: אם-עלה קרבנו מן-הבקר זכר תמים יקריבנו אל-פתח אהל מועד יקריב אתו לרצנו לפני יהוה: וסמך ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו: לוי ושחט את-בן הבקר לפני יהוה והקריבו בני אהרן הכהנים את-הדם וזרקו את-הדם על-המזבח סביב אשר-פתח אהל מועד: והפשיט את-העלה ונתח אתה לנתחיה: ונתנו בני אהרן הכהן אש על-המזבח וערכו עצים על-האש: וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים

את

אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַפָּדֶר עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃ וְקִרְבּוֹ וּכְרָעָיו יִרְחַץ בַּמָּיִם וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחוֹחַ לַיהוָה׃ ישראל וְאִם־מִן־הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ מִן־הַכְּשָׂבִים אוֹ מִן־הָעִזִּים לְעֹלָה זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ׃ וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְנִתַּח אֹתוֹ לִנְתָחָיו וְאֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־פִּדְרוֹ וְעָרַךְ הַכֹּהֵן אֹתָם עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהַקֶּרֶב וְהַכְּרָעַיִם יִרְחַץ בַּמָּיִם וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃

סדר צו וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ צַו אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה הִוא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כָּל־הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ׃ וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנְסֵי־בַד יִלְבַּשׁ עַל־בְּשָׂרוֹ וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת־הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ׃ לוי וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת־הַדֶּשֶׁן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־מָקוֹם טָהוֹר׃ וְהָאֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד־בּוֹ לֹא תִכְבֶּה וּבִעֵר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים׃ אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה׃ ישראל וְזֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה הַקְרֵב אֹתָהּ בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי יְהוָה אֶל־פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהֵרִים מִמֶּנּוּ בְּקֻמְצוֹ מִסֹּלֶת הַמִּנְחָה וּמִשַּׁמְנָהּ וְאֵת כָּל־הַלְּבֹנָה אֲשֶׁר עַל־הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ רֵיחַ נִיחֹחַ אַזְכָּרָתָהּ לַיהוָה׃ וְהַנּוֹתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מַצּוֹת תֵּאָכֵל בְּמָקוֹם קָדֹשׁ בַּחֲצַר אֹהֶל־מוֹעֵד יֹאכְלוּהָ׃ לֹא תֵאָפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נָתַתִּי אֹתָהּ מֵאִשָּׁי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם׃ כָּל־זָכָר בִּבְנֵי אַהֲרֹן יֹאכְלֶנָּה חָק־עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם מֵאִשֵּׁי יְהוָה כֹּל אֲשֶׁר־יִגַּע בָּהֶם יִקְדָּשׁ׃

סדר שמיני וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר אֶל־אַהֲרֹן קַח־לְךָ עֵגֶל בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה תְּמִימִם וְהַקְרֵב לִפְנֵי יְהוָה׃ וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר קְחוּ שְׂעִיר־עִזִּים לְחַטָּאת וְעֵגֶל וָכֶבֶשׂ בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם לְעֹלָה׃ וְשׁוֹר וָאַיִל לִשְׁלָמִים לִזְבֹּחַ לִפְנֵי יְהוָה וּמִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן כִּי הַיּוֹם יְהוָה נִרְאָה אֲלֵיכֶם׃ וַיִּקְחוּ אֵת אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה אֶל־פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּקְרְבוּ כָּל־הָעֵדָה וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה תַּעֲשׂוּ וְיֵרָא אֲלֵיכֶם כְּבוֹד יְהוָה׃ לוי וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קְרַב אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת־חַטָּאתְךָ וְאֶת־עֹלָתֶךָ וְכַפֵּר בַּעַדְךָ וּבְעַד הָעָם וַעֲשֵׂה אֶת־קָרְבַּן הָעָם וְכַפֵּר בַּעֲדָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ וַיִּקְרַב אַהֲרֹן אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁחַט אֶת־עֵגֶל הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ׃ וַיַּקְרִבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם אֵלָיו וַיִּטְבֹּל אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־הַדָּם יָצַק אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת־הַחֵלֶב וְאֶת־הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת מִן־הַכָּבֵד מִן־הַחַטָּאת הִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ישראל וְאֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הָעוֹר שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃ וַיִּשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה וַיַּמְצִאוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֵלָיו אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקֵהוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת־הָעֹלָה הִמְצִיאוּ אֵלָיו לִנְתָחֶיהָ וְאֶת־הָרֹאשׁ וַיַּקְטֵר עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיִּרְחַץ אֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־הַכְּרָעָיִם וַיַּקְטֵר עַל־הָעֹלָה הַמִּזְבֵּחָה׃ וַיַּקְרֵב אֵת קָרְבַּן הָעָם וַיִּקַּח אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וַיִּשְׁחָטֵהוּ וַיְחַטְּאֵהוּ כָּרִאשׁוֹן׃ וַיַּקְרֵב אֶת־הָעֹלָה וַיַּעֲשֶׂהָ כַּמִּשְׁפָּט׃

סדר תזריע וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים כִּימֵי נִדַּת דְּוֹתָהּ תִּטְמָא׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב בִּדְמֵי טָהֳרָה בְּכָל־קֹדֶשׁ לֹא־תִגָּע וְאֶל־הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד־מְלֹאת יְמֵי טָהֳרָהּ׃ לוי וְאִם־נְקֵבָה תֵלֵד וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשֵׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל־דְּמֵי טָהֳרָה׃ וּבִמְלֹאת ׀ יְמֵי טָהֳרָהּ לְבֵן אוֹ לְבַת תָּבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה וּבֶן־יוֹנָה אוֹ־תֹר לְחַטָּאת אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ וְטָהֲרָה מִמְּקֹר דָּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת הַיֹּלֶדֶת לַזָּכָר אוֹ לַנְּקֵבָה׃ וְאִם־לֹא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה וְלָקְחָה שְׁתֵּי־תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהֵרָה׃ ישראל וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ אָדָם כִּי־יִהְיֶה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ־סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת וְהָיָה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרָעַת וְהוּבָא אֶל־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל־אַחַד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע בְּעוֹר־הַבָּשָׂר וְשֵׂעָר בַּנֶּגַע הָפַךְ ׀ לָבָן וּמַרְאֵה הַנֶּגַע עָמֹק מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ נֶגַע צָרַעַת הוּא וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְטִמֵּא אֹתוֹ׃ וְאִם־בַּהֶרֶת לְבָנָה הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעָמֹק אֵין־מַרְאֶהָ מִן־הָעוֹר וּשְׂעָרָה לֹא־הָפַךְ לָבָן וְהִסְגִּיר

הכהן

הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים: וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה הַנֶּגַע עָמַד בְּעֵינָיו לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית:

סדר מצורע וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֹרָע בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ וְהוּבָא אֶל־הַכֹּהֵן: וְיָצָא הַכֹּהֵן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נִרְפָּא נֶגַע־הַצָּרַעַת מִן־הַצָּרוּעַ: וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְלָקַח לַמִּטַּהֵר שְׁתֵּי־צִפֳּרִים חַיּוֹת טְהֹרוֹת וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזֹב: וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל־כְּלִי־חֶרֶשׂ עַל־מַיִם חַיִּים: לוי אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָהּ וְאֶת־עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת־שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת־הָאֵזֹב וְטָבַל אוֹתָם וְאֵת ׀ הַצִּפֹּר הַחַיָּה בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחֻטָה עַל הַמַּיִם הַחַיִּים: וְהִזָּה עַל הַמִּטַּהֵר מִן־הַצָּרַעַת שֶׁבַע פְּעָמִים וְטִהֲרוֹ וְשִׁלַּח אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה: וְכִבֶּס הַמִּטַּהֵר אֶת־בְּגָדָיו וְגִלַּח אֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָהֵר וְאַחַר יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְיָשַׁב מִחוּץ לְאָהֳלוֹ שִׁבְעַת יָמִים: וְהָיָה בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלַּח אֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־זְקָנוֹ וְאֵת גַּבֹּת עֵינָיו וְאֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ יְגַלֵּחַ וְכִבֶּס אֶת־בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָהֵר: ישראל וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנֵי־כְבָשִׂים תְּמִימִם וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת־שְׁנָתָהּ תְּמִימָה וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְלֹג אֶחָד שָׁמֶן: וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן הַמְטַהֵר אֵת הָאִישׁ הַמִּטַּהֵר וְאֹתָם לִפְנֵי יְהוָֹה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאָשָׁם וְאֶת־לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָֹה:

סדר אחרי מות וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן בְּקָרְבָתָם לִפְנֵי־יְהוָֹה וַיָּמֻתוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאַל־יָבֹא בְכָל־עֵת אֶל־הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָאָרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל־הַכַּפֹּרֶת: בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה: כְּתֹנֶת־בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי־בַד יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בַּד יַחְגֹּר וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ הֵם וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־בְּשָׂרוֹ וּלְבֵשָׁם: וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד לְעֹלָה: וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ: לוי וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם וְהֶעֱמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָֹה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְנָתַן אַהֲרֹן עַל־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם גֹּרָלוֹת גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָֹה וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל: וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַיהוָֹה וְעָשָׂהוּ חַטָּאת: וְהַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יָעֳמַד־חַי לִפְנֵי יְהוָֹה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה: וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ: ישראל וְלָקַח מְלֹא־הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי־אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי יְהוָֹה וּמְלֹא חָפְנָיו קְטֹרֶת סַמִּים דַּקָּה וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת: וְנָתַן אֶת־הַקְּטֹרֶת עַל־הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָֹה וְכִסָּה ׀ עֲנַן הַקְּטֹרֶת אֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדוּת וְלֹא יָמוּת: וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה בְאֶצְבָּעוֹ עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֵדְמָה וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יַזֶּה שֶׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ: וְשָׁחַט אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת־דָּמוֹ אֶל־מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת־דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת: וְכִפֶּר עַל־הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם: וְכָל־אָדָם לֹא־יִהְיֶה ׀ בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל:

סדר קדושים וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם: אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם: אַל־תִּפְנוּ אֶל־הָאֱלִילִם וֵאלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם: לוי וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָֹה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחֻהוּ: בְּיוֹם זִבְחֲכֶם יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר עַד־יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף: וְאִם הֵאָכֹל יֵאָכֵל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פִּגּוּל הוּא לֹא יֵרָצֶה: וְאֹכְלָיו עֲוֹנוֹ יִשָּׂא כִּי־אֶת־קֹדֶשׁ יְהוָֹה חִלֵּל וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ: וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ לִקְצֹר וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט: וְכַרְמְךָ לֹא תְעוֹלֵל וּפֶרֶט כַּרְמְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם: ישראל לֹא תִּגְנֹבוּ וְלֹא־תְכַחֲשׁוּ וְלֹא־תְשַׁקְּרוּ אִישׁ בַּעֲמִיתוֹ: וְלֹא־תִשָּׁבְעוּ בִשְׁמִי לַשָּׁקֶר וְחִלַּלְתָּ אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָֹה: לֹא־תַעֲשֹׁק אֶת־רֵעֲךָ וְלֹא תִגְזֹל לֹא־תָלִין פְּעֻלַּת שָׂכִיר אִתְּךָ עַד־בֹּקֶר: לֹא־תְקַלֵּל חֵרֵשׁ וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל וְיָרֵאתָ מֵּאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָֹה:

ויאמר

סדר אמור ויאמר יהוה אל־משה אמר אל־הכהנים בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא־יטמא בעמיו: כי אם־לשארו הקרב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו: ולאחתו הבתולה הקרובה אליו אשר לא־היתה לאיש לה יטמא: לא יטמא בעל בעמיו להחלו: לא־יקרחה יקרחו ק׳ קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרטת: קדשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם כי את־אשי יהוה לחם אלהיהם הם מקריבם והיו קדש: לוי אשה זנה וחללה לא יקחו ואשה גרושה מאישה לא יקחו כי־קדש הוא לאלהיו: וקדשתו כי־את־לחם אלהיך הוא מקריב קדש יהיה־לך כי קדוש אני יהוה מקדשכם: ובת איש כהן כי תחל לזנות את־אביה היא מחללת באש תשרף: והכהן הגדול מאחיו אשר־יוצק על־ראשו ׀ שמן המשחה ומלא את־ידו ללבש את־הבגדים את־ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרם: ועל כל־נפשת מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא: ומן־המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלהיו כי נזר שמן משחת אלהיו עליו אני יהוה: ישראל והוא אשה בבתוליה יקח: אלמנה וגרושה וחללה זנה את־אלה לא יקח כי אם־בתולה מעמיו יקח אשה: ולא־יחלל זרעו בעמיו כי אני יהוה מקדשו:

סדר בהר וידבר יהוה אל־משה בהר סיני לאמר: דבר אל־בני ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל־הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליהוה: שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את־תבואתה: לוי ובשנה השביעת שבת שבתון יהיה לארץ שבת ליהוה שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר: את ספיח קצירך לא תקצור ואת־ענבי נזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה לארץ: והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך: ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל־תבואתה לאכל: ישראל וספרת לך שבע שבתת שנים שבע שנים שבע פעמים והיו לך ימי שבע שבתת השנים תשע וארבעים שנה: והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל־ארצכם: וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ לכל־ישביה יובל הוא תהיה לכם ושבתם איש אל־אחזתו ואיש אל־משפחתו תשבו: יובל הוא שנת החמשים שנה תהיה לכם לא תזרעו ולא תקצרו את־ספיחיה ולא תבצרו את־נזריה: כי יובל הוא קדש תהיה לכם מן־השדה תאכלו את־תבואתה: בשנת היובל הזאת תשבו איש אל־אחזתו:

סדר בחקתי אם־בחקתי תלכו ואת־מצותי תשמרו ועשיתם אתם: ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו: והשיג לכם דיש את־בציר ובציר ישיג את־זרע ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם לבטח בארצכם: לוי ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד והשבתי חיה רעה מן־הארץ וחרב לא־תעבר בארצכם: ורדפתם את־איביכם ונפלו לפניכם לחרב: ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו ונפלו איביכם לפניכם לחרב: ופניתי אליכם והפריתי אתכם והרביתי אתכם והקימתי את־בריתי אתכם: ישראל ואכלתם ישן נושן וישן מפני חדש תוציאו: ונתתי משכני בתוככם ולא־תגעל נפשי אתכם: והתהלכתי בתוככם והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו־לי לעם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים מהית להם עבדים ואשבר מטת עלכם ואולך אתכם קוממיות:

סדר במדבר וידבר יהוה אל־משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר: שאו את־ראש כל־עדת בני־ישראל למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל־זכר לגלגלתם: מבן עשרים שנה ומעלה כל־יצא צבא בישראל תפקדו אתם לצבאתם אתה ואהרן: ואתכם יהיו איש איש למטה איש ראש לבית־אבתיו הוא: לוי ואלה שמות האנשים אשר יעמדו אתכם לראובן אליצור בן־שדיאור: לשמעון שלמיאל בן־צורישדי: ליהודה נחשון בן־עמינדב: ליששכר נתנאל בן־צוער: לזבולן אליאב בן־חלן: לבני יוסף לאפרים אלישמע בן־עמיהוד למנשה גמליאל בן־פדהצור: לבנימן אבידן בן־גדעני: לדן אחיעזר בן־עמישדי: לאשר פגעיאל בן־עכרן: לגד אליסף בן־דעואל: לנפתלי אחירע בן־עינן: אלה קריאי קרואי ק׳ העדה נשיאי מטות אבותם ראשי אלפי ישראל הם:

יש־אל

ישראל וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֵת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת: וְאֵת כָּל־הָעֵדָה הִקְהִילוּ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּתְיַלְדוּ עַל־מִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְגֻלְגְּלֹתָם: כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיִּפְקְדֵם בְּמִדְבַּר סִינָי:

סדר נשא וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: נָשֹׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם־הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה עַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־הַבָּא לִצְבֹא צָבָא לַעֲבֹד עֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד: זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא: לוי וְנָשְׂאוּ אֶת־יְרִיעֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד מִכְסֵהוּ וּמִכְסֵה הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר־עָלָיו מִלְמָעְלָה וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְאֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר וְאֶת־מָסַךְ ׀ פֶּתַח ׀ שַׁעַר הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֵת מֵיתְרֵיהֶם וְאֶת־כָּל־כְּלֵי עֲבֹדָתָם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה לָהֶם וְעָבָדוּ: עַל־פִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו תִּהְיֶה כָּל־עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְכָל־מַשָּׂאָם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּפְקַדְתֶּם עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל־מַשָּׂאָם: זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּמִשְׁמַרְתָּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן: ישראל בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית־אֲבֹתָם תִּפְקֹד אֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקְדֵם כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד: וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמּוּדָיו וַאֲדָנָיו: וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וְאַדְנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם לְכָל־כְּלֵיהֶם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּבְשֵׁמֹת תִּפְקְדוּ אֶת־כְּלֵי מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם: זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן:

עד כאן קורין באשכנז. ובק״ק מוסיפין זה

וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה אֶת־בְּנֵי הַקְּהָתִי לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד: וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם אַלְפַּיִם שְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: אֵלֶּה פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי כָּל־הָעֹבֵד בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה:

סדר בהעלתך וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת: וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד־יְרֵכָהּ עַד־פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה: לוי וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: קַח אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְטִהַרְתָּ אֹתָם: וְכֹה־תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרָם הַזֵּה עֲלֵיהֶם מֵי חַטָּאת וְהֶעֱבִירוּ תַעַר עַל־כָּל־בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ בִגְדֵיהֶם וְהִטֶּהָרוּ: וְלָקְחוּ פַּר בֶּן־בָּקָר וּמִנְחָתוֹ סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וּפַר־שֵׁנִי בֶן־בָּקָר תִּקַּח לְחַטָּאת: וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ישראל וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה וְסָמְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הַלְוִיִּם: וְהֵנִיף אַהֲרֹן אֶת־הַלְוִיִּם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה: וְהַלְוִיִּם יִסְמְכוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפָּרִים וַעֲשֵׂה אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה לַיהוָה לְכַפֵּר עַל־הַלְוִיִּם: וְהַעֲמַדְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה לַיהוָה: וְהִבְדַּלְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם:

סדר שלח וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: שְׁלַח־לְךָ אֲנָשִׁים וְיָתֻרוּ אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמַטֵּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלָחוּ כֹּל נָשִׂיא בָהֶם: וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּארָן עַל־פִּי יְהוָה כֻּלָּם אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה: לוי וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שַׁמּוּעַ בֶּן־זַכּוּר: לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן שָׁפָט בֶּן־חוֹרִי: לְמַטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה: לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר יִגְאָל בֶּן־יוֹסֵף: לְמַטֵּה אֶפְרָיִם הוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן: לְמַטֵּה בִנְיָמִן פַּלְטִי בֶּן־רָפוּא: לְמַטֵּה זְבוּלֻן גַּדִּיאֵל בֶּן־סוֹדִי: לְמַטֵּה יוֹסֵף לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶּן־סוּסִי: לְמַטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־גְּמַלִּי: לְמַטֵּה אָשֵׁר סְתוּר בֶּן־מִיכָאֵל: לְמַטֵּה נַפְתָּלִי נַחְבִּי בֶּן־וָפְסִי: לְמַטֵּה גָד גְּאוּאֵל בֶּן־מָכִי: אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן יְהוֹשֻׁעַ: ישראל וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב וַעֲלִיתֶם אֶת־הָהָר: וּרְאִיתֶם אֶת־הָאָרֶץ מַה־הִוא וְאֶת־הָעָם הַיֹּשֵׁב עָלֶיהָ הֶחָזָק הוּא הֲרָפֶה הַמְעַט הוּא אִם־רָב: וּמָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הוּא יֹשֵׁב בָּהּ הֲטוֹבָה הִוא אִם־רָעָה וּמָה הֶעָרִים אֲשֶׁר־הוּא יוֹשֵׁב בָּהֵנָּה הַבְּמַחֲנִים אִם בְּמִבְצָרִים: וּמָה

הארץ

הָאָרֶץ הַשְּׁמֵנָה הִוא אִם־רָזָה הֲיֵשׁ־בָּהּ עֵץ אִם־אַיִן וְהִתְחַזַּקְתֶּם וּלְקַחְתֶּם מִפְּרִי הָאָרֶץ וְהַיָּמִים יְמֵי בִּכּוּרֵי עֲנָבִים׃

סדר קרח וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי וְדָתָן וַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וְאוֹן בֶּן־פֶּלֶת בְּנֵי רְאוּבֵן׃ וַיָּקֻמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וַאֲנָשִׁים מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם נְשִׂיאֵי עֵדָה קְרִאֵי מוֹעֵד אַנְשֵׁי־שֵׁם׃ וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב־לָכֶם כִּי כָל־הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים וּבְתוֹכָם יְהוָה וּמַדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל־קְהַל יְהוָה׃ לוי וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו׃ וַיְדַבֵּר אֶל־קֹרַח וְאֶל־כָּל־עֲדָתוֹ לֵאמֹר בֹּקֶר וְיֹדַע יְהוָה אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ וְאֶת־הַקָּדוֹשׁ וְהִקְרִיב אֵלָיו וְאֵת אֲשֶׁר יִבְחַר־בּוֹ יַקְרִיב אֵלָיו׃ זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם מַחְתּוֹת קֹרַח וְכָל־עֲדָתוֹ׃ וּתְנוּ בָהֵן ׀ אֵשׁ וְשִׂימוּ עֲלֵיהֶן ׀ קְטֹרֶת לִפְנֵי יְהוָה מָחָר וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה הוּא הַקָּדוֹשׁ רַב־לָכֶם בְּנֵי לֵוִי׃ ישראל וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קֹרַח שִׁמְעוּ־נָא בְּנֵי לֵוִי׃ הַמְעַט מִכֶּם כִּי־הִבְדִּיל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶתְכֶם אֵלָיו לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן יְהוָה וְלַעֲמֹד לִפְנֵי הָעֵדָה לְשָׁרְתָם׃ וַיַּקְרֵב אֹתְךָ וְאֶת־כָּל־אַחֶיךָ בְנֵי־לֵוִי אִתָּךְ וּבִקַּשְׁתֶּם גַּם־כְּהֻנָּה׃ לָכֵן אַתָּה וְכָל־עֲדָתְךָ הַנֹּעָדִים עַל־יְהוָה וְאַהֲרֹן מַה־הוּא כִּי תַלּוֹנוּ תלינו קרי עָלָיו׃ וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לִקְרֹא לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וַיֹּאמְרוּ לֹא נַעֲלֶה׃ הַמְעַט כִּי הֶעֱלִיתָנוּ מֵאֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ לַהֲמִיתֵנוּ בַּמִּדְבָּר כִּי־תִשְׂתָּרֵר עָלֵינוּ גַּם־הִשְׂתָּרֵר׃

סדר חקת וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר דַּבֵּר ׀ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ פָרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין־בָּהּ מוּם אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עָלֶיהָ עֹל׃ וּנְתַתֶּם אֹתָהּ אֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו׃ וְלָקַח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל־נֹכַח פְּנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד מִדָּמָהּ שֶׁבַע פְּעָמִים׃ וְשָׂרַף אֶת־הַפָּרָה לְעֵינָיו אֶת־עֹרָהּ וְאֶת־בְּשָׂרָהּ וְאֶת־דָּמָהּ עַל־פִּרְשָׁהּ יִשְׂרֹף׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן עֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי תוֹלָעַת וְהִשְׁלִיךְ אֶל־תּוֹךְ שְׂרֵפַת הַפָּרָה׃ לוי וְכִבֶּס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחַר יָבֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְטָמֵא הַכֹּהֵן עַד־הָעָרֶב׃ וְהַשֹּׂרֵף אֹתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו בַּמַּיִם וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְאָסַף ׀ אִישׁ טָהוֹר אֵת אֵפֶר הַפָּרָה וְהִנִּיחַ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמָקוֹם טָהוֹר וְהָיְתָה לַעֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי נִדָּה חַטָּאת הִוא׃ ישראל וְכִבֶּס הָאֹסֵף אֶת־אֵפֶר הַפָּרָה אֶת־בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְהָיְתָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם לְחֻקַּת עוֹלָם׃ הַנֹּגֵעַ בְּמֵת לְכָל־נֶפֶשׁ אָדָם וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים׃ הוּא יִתְחַטָּא־בוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִטְהָר וְאִם־לֹא יִתְחַטָּא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי לֹא יִטְהָר׃ כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם אֲשֶׁר־יָמוּת וְלֹא יִתְחַטָּא אֶת־מִשְׁכַּן יְהוָה טִמֵּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה עוֹד טֻמְאָתוֹ בוֹ׃ זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי־יָמוּת בְּאֹהֶל כָּל־הַבָּא אֶל־הָאֹהֶל וְכָל־אֲשֶׁר בָּאֹהֶל יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃ וְכֹל כְּלִי פָתוּחַ אֲשֶׁר אֵין־צָמִיד פָּתִיל עָלָיו טָמֵא הוּא׃ וְכֹל אֲשֶׁר־יִגַּע עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בַּחֲלַל־חֶרֶב אוֹ בְמֵת אוֹ־בְעֶצֶם אָדָם אוֹ בְקָבֶר יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃ וְלָקְחוּ לַטָּמֵא מֵעֲפַר שְׂרֵפַת הַחַטָּאת וְנָתַן עָלָיו מַיִם חַיִּים אֶל־כֶּלִי׃

סדר בלק וַיַּרְא בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לָאֱמֹרִי׃ וַיָּגָר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם מְאֹד כִּי רַב־הוּא וַיָּקָץ מוֹאָב מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל־זִקְנֵי מִדְיָן עַתָּה יְלַחֲכוּ הַקָּהָל אֶת־כָּל־סְבִיבֹתֵינוּ כִּלְחֹךְ הַשּׁוֹר אֵת יֶרֶק הַשָּׂדֶה וּבָלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ לְמוֹאָב בָּעֵת הַהִוא׃ לוי וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר פְּתוֹרָה אֲשֶׁר עַל־הַנָּהָר אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹ לִקְרֹא־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה עַם יָצָא מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְהוּא יֹשֵׁב מִמֻּלִי׃ וְעַתָּה לְכָה־נָּא אָרָה־לִּי אֶת־הָעָם הַזֶּה כִּי־עָצוּם הוּא מִמֶּנִּי אוּלַי אוּכַל נַכֶּה־בּוֹ וַאֲגָרְשֶׁנּוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ וַאֲשֶׁר תָּאֹר יוּאָר׃ וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי מִדְיָן וּקְסָמִים בְּיָדָם וַיָּבֹאוּ אֶל־בִּלְעָם וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו דִּבְרֵי בָלָק׃ ישראל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינוּ פֹה הַלַּיְלָה וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם דָּבָר כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֵלָי וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־מוֹאָב עִם־בִּלְעָם׃ וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמֶר מִי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה עִמָּךְ׃ וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־הָאֱלֹהִים בָּלָק בֶּן־צִפֹּר מֶלֶךְ מוֹאָב שָׁלַח אֵלָי׃ הִנֵּה הָעָם הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם וַיְכַס אֶת־עֵין הָאָרֶץ עַתָּה לְכָה קָבָה־לִּי אֹתוֹ אוּלַי אוּכַל לְהִלָּחֶם בּוֹ וְגֵרַשְׁתִּיו׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם לֹא תֵלֵךְ עִמָּהֶם לֹא תָאֹר אֶת־הָעָם כִּי בָרוּךְ הוּא׃

וידבר

פ״ר פינחס וידבר יהוה אל־משה לאמר: פינחס בן־אלעזר בן־אהרן הכהן השיב את־חמתי מעל בני־ישראל בקנאו את־קנאתי בתוכם ולא־כליתי את־בני־ישראל בקנאתי: לכן אמר הנני נתן לו את־בריתי שלום: לוי והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם תחת אשר קנא לאלהיו ויכפר על־בני ישראל: ושם איש ישראל המכה אשר הכה את־המדינית זמרי בן־סלוא נשיא בית־אב לשמעני: ושם האשה המכה המדינית כזבי בת־צור ראש אמות בית־אב במדין הוא: ישראל וידבר יהוה אל־משה לאמר: צרור את־המדינים והכיתם אותם: כי צררים הם לכם בנכליהם אשר־נכלו לכם על־דבר פעור ועל־דבר כזבי בת־נשיא מדין אחתם המכה ביום־המגפה על־דבר־פעור: ויהי אחרי המגפה פבא״ש ויאמר יהוה אל־משה ואל אלעזר בן־אהרן הכהן לאמר: שאו את־ראש | כל־עדת בני־ישראל מבן עשרים שנה ומעלה לבית אבתם כל־יצא צבא בישראל: וידבר משה ואלעזר הכהן אתם בערבת מואב על־ירדן ירחו לאמר: מבן עשרים שנה ומעלה כאשר צוה יהוה את־משה ובני ישראל היצאים מארץ מצרים:

סדר מטות וידבר משה אל־ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה: איש כי־ידר נדר ליהוה או־השבע שבעה לאסר אסר על־נפשו לא יחל דברו ככל־היצא מפיו יעשה: ואשה כי־תדר נדר ליהוה ואסרה אסר בבית אביה בנעריה: ושמע אביה את־נדרה ואסרה אשר אסרה על־נפשה והחריש לה אביה וקמו כל־נדריה וכל־אסר אשר־אסרה על־נפשה יקום: ואם־הניא אביה אתה ביום שמעו כל־נדריה ואסריה אשר־אסרה על־נפשה לא יקום ויהוה יסלח־לה כי־הניא אביה אתה: ואם־היו תהיה לאיש ונדריה עליה או מבטא שפתיה אשר אסרה על־נפשה: ושמע אישה ביום שמעו והחריש לה וקמו נדריה ואסרה אשר־אסרה על־נפשה יקמו: ואם ביום שמע אישה יניא אותה והפר את־נדרה אשר עליה ואת מבטא שפתיה אשר אסרה על־נפשה ויהוה יסלח־לה: לוי ונדר אלמנה וגרושה כל אשר־אסרה על־נפשה יקום עליה: ואם־בית אישה נדרה או־אסרה אסר על־נפשה בשבעה: ושמע אישה והחריש לה לא הניא אתה וקמו כל־נדריה וכל־אסר אשר־אסרה על־נפשה יקום: ואם־הפר יפר אתם | אישה ביום שמעו כל־מוצא שפתיה לנדריה ולאסר נפשה לא יקום אישה הפרם ויהוה יסלח־לה: ישראל כל־נדר וכל־שבעת אסר לענת נפש אישה יקימנו ואישה יפרנו: ואם־החרש יחריש לה אישה מיום אל־יום והקים את־כל־נדריה או את־כל־אסריה אשר עליה הקים אתם כי־החרש לה ביום שמעו: ואם־הפר יפר אתם אחרי שמעו ונשא את־עונה: אלה החקים אשר צוה יהוה את־משה בין איש לאשתו בין־אב לבתו בנעריה בית אביה:

סדר מסעי אלה מסעי בני־ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם ביד־משה ואהרן: ויכתב משה את־מוצאיהם למסעיהם על־פי יהוה ואלה מסעיהם למוצאיהם: ויסעו מרעמסס בחדש הראשון בחמשה עשר יום לחדש הראשון ממחרת הפסח יצאו בני־ישראל ביד רמה לעיני כל־מצרים: לוי ומצרים מקברים את אשר הכה יהוה בהם כל־בכור ובאלהיהם עשה יהוה שפטים: ויסעו בני־ישראל מרעמסס ויחנו בסכת: ויסעו מסכת ויחנו באתם אשר בקצה המדבר: ישראל ויסעו מאתם וישב על־פי החירת אשר על־פני בעל צפון ויחנו לפני מגדל: ויסעו מפני החירת ויעברו בתוך־הים המדברה וילכו דרך שלשת ימים במדבר אתם ויחנו במרה: ויסעו ממרה ויבאו אילמה ובאילם שתים עשרה עינת מים ושבעים תמרים ויחנו־שם: ויסעו מאילם ויחנו על־ים־סוף:

פ״ר דברים אלה הדברים אשר דבר משה אל־כל־ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין־פארן ובין־תפל ולבן וחצרת ודי זהב: אחד עשר יום מחרב דרך הר־שעיר עד קדש ברנע: ויהי בארבעים שנה בעשתי־עשר חדש באחד לחדש דבר משה אל־בני ישראל ככל אשר צוה יהוה אתו אלהם: לוי אחרי הכתו את סיחן מלך האמרי אשר יושב בחשבון ואת עוג מלך הבשן אשר־יושב בעשתרת באדרעי: בעבר הירדן בארץ מואב הואיל משה באר את־התורה הזאת לאמר: יהוה | אלהינו דבר אלינו בחרב לאמר רב־לכם שבת בהר הזה: פנו | וסעו לכם ובאו הר האמרי ואל־כל־שכניו בערבה בהר ובשפלה ובנגב ובחוף הים ארץ הכנעני והלבנון

והלבנון עד הנהר הגדל נהר פרת: ישראל ראה נתתי לפניכם את הארץ באו ורשו את הארץ אשר נשבע יהוה לאבתיכם לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם ולזרעם אחריהם: ואמר אלכם בעת ההוא לאמר לא אוכל לבדי שאת אתכם: יהוה אלהיכם הרבה אתכם והנכם היום ככוכבי השמים לרב: יהוה אלהי אבותכם יסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם:

סדר ואתחנן ואתחנן אל יהוה בעת ההוא לאמר: אדני יהוה אתה החלות להראות את עבדך את גדלך ואת ידך החזקה אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורתך: אעברה נא ואראה את הארץ הטובה אשר בעבר הירדן ההר הטוב הזה והלבנן: לוי ויתעבר יהוה בי למענכם ולא שמע אלי ויאמר יהוה אלי רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה: עלה ראש הפסגה ושא עיניך ימה וצפנה ותימנה ומזרחה וראה בעיניך כי לא תעבר את הירדן הזה: וצו את יהושע וחזקהו ואמצהו כי הוא יעבר לפני העם הזה והוא ינחיל אותם את הארץ אשר תראה: ונשב בגיא מול בית פעור: ועתה ישראל שמע אל החקים ואל המשפטים אשר אנכי מלמד אתכם לעשות למען תחיו ובאתם וירשתם את הארץ אשר יהוה אלהי אבתיכם נתן לכם: לא תספו על הדבר אשר אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו ממנו לשמר את מצות יהוה אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם: עיניכם הראות את אשר עשה יהוה בבעל פעור כי כל האיש אשר הלך אחרי בעל פעור השמידו יהוה אלהיך מקרבך: ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם חיים כלכם היום: ישראל ראה למדתי אתכם חקים ומשפטים כאשר צוני יהוה אלהי לעשות כן בקרב הארץ אשר אתם באים שמה לרשתה: ושמרתם ועשיתם כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים אשר ישמעון את כל החקים האלה ואמרו רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה: כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרבים אליו כיהוה אלהינו בכל קראנו אליו: ומי גוי גדול אשר לו חקים ומשפטים צדיקם ככל התורה הזאת אשר אנכי נתן לפניכם היום:

סדר עקב והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אתם ושמר יהוה אלהיך לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבתיך: ואהבך וברכך והרבך וברך פרי בטנך ופרי אדמתך דגנך ותירשך ויצהרך שגר אלפיך ועשתרת צאנך על האדמה אשר נשבע לאבתיך לתת לך: ברוך תהיה מכל העמים לא יהיה בך עקר ועקרה ובבהמתך: והסיר יהוה ממך כל חלי וכל מדוי מצרים הרעים אשר ידעת לא ישימם בך ונתנם בכל שנאיך: ואכלת את כל העמים אשר יהוה אלהיך נתן לך לא תחוס עינך עליהם ולא תעבד את אלהיהם כי מוקש הוא לך: כי תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני איכה אוכל להורישם: לא תירא מהם זכר תזכר את אשר עשה יהוה אלהיך לפרעה ולכל מצרים: המסת הגדלת אשר ראו עיניך והאתת והמפתים והיד החזקה והזרע הנטויה אשר הוצאך יהוה אלהיך כן יעשה יהוה אלהיך לכל העמים אשר אתה ירא מפניהם: וגם את הצרעה ישלח יהוה אלהיך בם עד אבד הנשארים והנסתרים מפניך: לא תערץ מפניהם כי יהוה אלהיך בקרבך אל גדול ונורא: לוי ונשל יהוה אלהיך את הגוים האל מפניך מעט מעט לא תוכל כלתם מהר פן תרבה עליך חית השדה: ונתנם יהוה אלהיך לפניך והמם מהומה גדלה עד השמדם: ונתן מלכיהם בידך והאבדת את שמם מתחת השמים לא יתיצב איש בפניך עד השמדך אתם: פסילי אלהיהם תשרפון באש לא תחמד כסף וזהב עליהם ולקחת לך פן תוקש בו כי תועבת יהוה אלהיך הוא: ולא תביא תועבה אל ביתך והיית חרם כמהו שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו כי חרם הוא: כל המצוה אשר אנכי מצוך היום תשמרון לעשות למען תחיון ורביתם ובאתם וירשתם את הארץ אשר נשבע יהוה לאבתיכם: וזכרת את כל הדרך אשר הוליכך יהוה אלהיך זה ארבעים שנה במדבר למען ענתך לנסתך לדעת את אשר בלבבך התשמר מצותו מצותיו קרי אם לא: ויענך וירעבך ויאכלך את המן אשר לא ידעת ולא ידעון אבתיך למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי יהוה יחיה האדם: ישראל שמלתך לא בלתה מעליך ורגלך לא בצקה זה ארבעים שנה: וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו יהוה אלהיך מיסרך:

ושמרת

ושמרת את מצות יהוה אלהיך ללכת בדרכיו
וליראה אתו: כי יהוה אלהיך מביאך אל ארץ
טובה ארץ נחלי מים עינת ותהמת יצאים
בבקעה ובהר: ארץ חטה ושערה וגפן ותאנה
ורמון ארץ זית שמן ודבש: ארץ אשר לא
במסכנת תאכל בה לחם לא תחסר כל בה ארץ
אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב נחשת:
ואכלת ושבעת וברכת את יהוה אלהיך על
הארץ הטבה אשר נתן לך:

סדר ראה ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה
וקללה: את הברכה אשר תשמעו אל מצות
יהוה אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום:
והקללה אם לא תשמעו אל מצות יהוה
אלהיכם וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה
אתכם היום ללכת אחרי אלהים אחרים אשר
לא ידעתם: והיה כי יביאך יהוה אלהיך אל
הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה ונתתה
את הברכה על הר גרזים ואת הקללה על הר
עיבל: הלא המה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא
השמש בארץ הכנעני הישב בערבה מול הגלגל
אצל אלוני מרה: כי אתם עברים את הירדן
לבא לרשת את הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן
לכם וירשתם אתה וישבתם בה: לוי ושמרתם
לעשות את כל החקים ואת המשפטים אשר
אנכי נתן לפניכם היום: אלה החקים והמשפטים
אשר תשמרון לעשות בארץ אשר נתן יהוה
אלהי אבתיך לך לרשתה כל הימים אשר אתם
חיים על האדמה: אבד תאבדון את כל
המקמות אשר עבדו שם הגוים אשר אתם
ירשים אתם את אלהיהם על ההרים הרמים
ועל הגבעות ותחת כל עץ רענן: ונתצתם את
מזבחתם ושברתם את מצבתם ואשריהם
תשרפון באש ופסילי אלהיהם תגדעון ואבדתם
את שמם מן המקום ההוא: לא תעשון כן
ליהוה אלהיכם: כי אם אל המקום אשר יבחר
יהוה אלהיכם מכל שבטיכם לשום את שמו
שם לשכנו תדרשו ובאת שמה: ישראל והבאתם
שמה עלתיכם וזבחיכם ואת מעשרתיכם ואת
תרומת ידכם ונדריכם ונדבתיכם ובכרת
בקרכם וצאנכם: ואכלתם שם לפני יהוה
אלהיכם ושמחתם בכל משלח ידכם אתם
ובתיכם אשר ברכך יהוה אלהיך: לא תעשון
ככל אשר אנחנו עשים פה היום איש כל הישר

בעיניו: כי לא באתם עד עתה אל המנוחה
ואל הנחלה אשר יהוה אלהיך נתן לך: ועברתם
את הירדן וישבתם בארץ אשר יהוה אלהיכם
מנחיל אתכם והניח לכם מכל איביכם מסביב
וישבתם בטח:

סדר שופטים שפטים ושטרים תתן לך בכל
שעריך אשר יהוה אלהיך נתן לך לשבטיך
ושפטו את העם משפט צדק: לא תטה משפט
לא תכיר פנים ולא תקח שחד כי השחד יעור
עיני חכמים ויסלף דברי צדיקם: צדק צדק
תרדף למען תחיה וירשת את הארץ אשר
יהוה אלהיך נתן לך: לוי לא תטע לך אשרה
כל עץ אצל מזבח יהוה אלהיך אשר תעשה
לך: ולא תקים לך מצבה אשר שנא יהוה
אלהיך: לא תזבח ליהוה אלהיך שור ושה אשר
יהיה בו מום כל דבר רע כי תועבת יהוה אלהיך
הוא: כי ימצא בקרבך באחד שעריך אשר
יהוה אלהיך נתן לך איש או אשה אשר יעשה
את הרע בעיני יהוה אלהיך לעבר בריתו:
וילך ויעבד אלהים אחרים וישתחו להם ולשמש
או לירח או לכל צבא השמים אשר לא צויתי:
והגד לך ושמעת ודרשת היטב והנה אמת נכון
הדבר נעשתה התועבה הזאת בישראל: והוצאת
את האיש ההוא או את האשה ההוא אשר
עשו את הדבר הרע הזה אל שעריך את האיש
או את האשה וסקלתם באבנים ומתו: על פי
שנים עדים או שלשה עדים יומת המת לא
יומת על פי עד אחד: יד העדים תהיה בו
בראשנה להמיתו ויד כל העם באחרנה ובערת
הרע מקרבך: כי יפלא ממך דבר למשפט בין
דם לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע דברי
ריבת בשעריך וקמת ועלית אל המקום אשר
יבחר יהוה אלהיך בו: ובאת אל הכהנים
הלוים ואל השפט אשר יהיה בימים ההם
ודרשת והגידו לך את דבר המשפט: ועשית
על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא
אשר יבחר יהוה ושמרת לעשות ככל אשר
יורוך: ישראל על פי התורה אשר יורוך ועל
המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסור מן
הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל: והאיש
אשר יעשה בזדון לבלתי שמע אל הכהן
העמד לשרת שם את יהוה אלהיך או אל
השפט ומת האיש ההוא ובערת הרע
מישראל

מישראל: וכל־העם ישמעו ויראו ולא יזידון עוד:

סדר תצא כי־תצא למלחמה על־איביך ונתנו יהוה אלהיך בידך ושבית שביו: וראית בשביה אשת יפת־תאר וחשקת בה ולקחת לך לאשה: והבאתה אל־תוך ביתך וגלחה את־ראשה ועשתה את־צפרניה: והסירה את־שמלת שביה מעליה וישבה בביתך ובכתה את־אביה ואת־אמה ירח ימים ואחר כן תבוא אליה ובעלתה והיתה לך לאשה: והיה אם־לא חפצת בה ושלחתה לנפשה ומכר לא־תמכרנה בכסף לא־תתעמר בה תחת אשר עניתה: לוי כי־תהיין לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה וילדו־לו בנים האהובה והשנואה והיה הבן הבכר לשניאה: והיה ביום הנחילו את־בניו את אשר־יהיה לו לא יוכל לבכר את־בן־האהובה על־פני בן־השנואה הבכר: כי את־הבכר בן־השנואה יכיר לתת לו פי שנים בכל אשר־ימצא לו כי־הוא ראשית אנו לו משפט הבכרה: ישראל כי־יהיה לאיש בן סורר ומורה איננו שמע בקול אביו ובקול אמו ויסרו אתו ולא ישמע אליהם: ותפשו בו אביו ואמו והוציאו אתו אל־זקני עירו ואל־שער מקמו: ואמרו אל־זקני עירו בננו זה סורר ומרה איננו שמע בקלנו זולל וסבא: ורגמהו כל־אנשי עירו באבנים ומת ובערת הרע מקרבך וכל־ישראל ישמעו ויראו:

סדר תבוא והיה כי־תבוא אל־הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה: ולקחת מראשית ׀ כל־פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר יהוה אלהיך נתן לך ושמת בטנא והלכת אל־המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם: ובאת אל־הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום ליהוה אלהיך כי־באתי אל־הארץ אשר נשבע יהוה לאבתינו לתת לנו: לוי ולקח הכהן הטנא מידך והניחו לפני מזבח יהוה אלהיך: וענית ואמרת לפני ׀ יהוה אלהיך ארמי אבד אבי וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט ויהי־שם לגוי גדול עצום ורב: וירעו אתנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבדה קשה: ונצעק אל־יהוה אלהי אבתינו וישמע יהוה את־קלנו וירא את־ענינו ואת־עמלנו ואת־לחצנו: ויוצאנו יהוה ממצרים ביד חזקה ובזרע נטויה ובמרא גדל ובאתות ובמפתים: ויבאנו אל־המקום הזה ויתן־לנו את־הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש: ועתה הנה הבאתי את־ראשית פרי האדמה אשר־נתתה לי יהוה והנחתו לפני יהוה אלהיך והשתחוית לפני יהוה אלהיך: ושמחת בכל־הטוב אשר נתן־לך יהוה אלהיך ולביתך אתה והלוי והגר אשר בקרבך: ישראל כי תכלה לעשר את־כל־מעשר תבואתך בשנה השלישת שנת המעשר ונתתה ללוי לגר ליתום ולאלמנה ואכלו בשעריך ושבעו: ואמרת לפני יהוה אלהיך בערתי הקדש מן־הבית וגם נתתיו ללוי ולגר ליתום ולאלמנה ככל־מצותך אשר צויתני לא־עברתי ממצותיך ולא שכחתי: לא־אכלתי באני ממנו ולא־בערתי ממנו בטמא ולא־נתתי ממנו למת שמעתי בקול יהוה אלהי עשיתי ככל אשר צויתני: השקיפה ממעון קדשך מן־השמים וברך את־עמך את־ישראל ואת האדמה אשר נתתה לנו כאשר נשבעת לאבתינו ארץ זבת חלב ודבש:

סדר נצבים אתם נצבים היום כלכם לפני יהוה אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל: טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך מחטב עציך עד שאב מימיך: לעברך בברית יהוה אלהיך ובאלתו אשר יהוה אלהיך כרת עמך היום: לוי למען הקים־אתך היום לו לעם והוא יהיה־לך לאלהים כאשר דבר־לך וכאשר נשבע לאבתיך לאברהם ליצחק וליעקב: ולא אתכם לבדכם אנכי כרת את־הברית הזאת ואת־האלה הזאת: כי את־אשר ישנו פה עמנו עמד היום לפני יהוה אלהינו ואת אשר איננו פה עמנו היום: ישראל כי־אתם ידעתם את אשר־ישבנו בארץ מצרים ואת אשר־עברנו בקרב הגוים אשר עברתם: ותראו את־שקוציהם ואת גלליהם עץ ואבן כסף וזהב אשר עמהם: פן־יש בכם איש או־אשה או משפחה או־שבט אשר לבבו פנה היום מעם יהוה אלהינו ללכת לעבד את־אלהי הגוים ההם פן־יש בכם שרש פרה ראש ולענה: והיה בשמעו את־דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה־לי כי בשררות לבי אלך למען ספות הרוה את־הצמאה: לא־יאבה יהוה סלח לו כי אז יעשן אף־יהוה וקנאתו באיש ההוא ורבצה בו כל־האלה הכתובה בספר הזה ומחה יהוה את־שמו

מתחת

מתחת השמים: והבדילו יהוה לרעה מכל שבטי ישראל ככל אלות הברית הכתובה בספר התורה הזה: ואמר הדור האחרון בניכם אשר יקומו מאחריכם והנכרי אשר יבא מארץ רחוקה וראו את מכות הארץ ההוא ואת תחלאיה אשר חלה יהוה בה: גפרית ומלח שרפה כל ארצה לא תזרע ולא תצמח ולא יעלה בה כל עשב כמהפכת סדם ועמרה אדמה וצביים וצבוים קרי אשר הפך יהוה באפו ובחמתו: ואמרו כל הגוים על מה עשה יהוה ככה לארץ הזאת מה חרי האף הגדול הזה: ואמרו על אשר עזבו את ברית יהוה אלהי אבתם אשר כרת עמם בהוציאו אתם מארץ מצרים: וילכו ויעבדו אלהים אחרים וישתחוו להם אלהים אשר לא ידעום ולא חלק להם: ויחר אף יהוה בארץ ההוא להביא עליה את כל הקללה הכתובה בספר הזה: ויתשם יהוה מעל אדמתם באף ובחמה ובקצף גדול וישלכם אל ארץ אחרת כיום הזה: הנסתרת ליהוה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת:

סדר וילך וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל: ויאמר אלהם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבוא ויהוה אמר אלי לא תעבר את הירדן הזה: יהוה אלהיך הוא עבר לפניך הוא ישמיד את הגוים האלה מלפניך וירשתם יהושע הוא עבר לפניך כאשר דבר יהוה: לוי ועשה יהוה להם כאשר עשה לסיחון ולעוג מלכי האמרי ולארצם אשר השמיד אתם: ונתנם יהוה לפניכם ועשיתם להם ככל המצוה אשר צויתי אתכם: חזקו ואמצו אל תיראו ואל תערצו מפניהם כי יהוה אלהיך הוא ההלך עמך לא ירפך ולא יעזבך: ישראל ויקרא משה ליהושע ויאמר אליו לעיני כל ישראל חזק ואמץ כי אתה תבוא את העם הזה אל הארץ אשר נשבע יהוה לאבתם לתת להם ואתה תנחילנה אותם: ויהוה הוא ההלך לפניך הוא יהיה עמך לא ירפך ולא יעזבך לא תירא ולא תחת: ויכתב משה את התורה הזאת ויתנה אל הכהנים בני לוי הנשאים את ארון ברית יהוה ואל כל זקני ישראל: ויצו משה אותם לאמר מקץ שבע שנים במעד שנת השמטה בחג הסכות: בבוא כל ישראל לראות את פני יהוה אלהיך במקום אשר יבחר תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל באזניהם: הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרך אשר בשעריך למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את יהוה אלהיכם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת: ובניהם אשר לא ידעו ישמעו ולמדו ליראה את יהוה אלהיכם כל הימים אשר אתם חיים על האדמה אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה:

סדר האזינו האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי: יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי כשעירם עלי דשא וכרביבים עלי עשב: כי שם יהוה אקרא הבו גדל לאלהינו: לוי הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא: שחת לו לא בניו מומם דור עקש ופתלתל: ה' רבתי והיא תיבה בפני עצמה הליהוה תגמלו זאת עם נבל ולא חכם הלוא הוא אביך קנך הוא עשך ויכננך: ישראל זכר ימות עולם בינו שנות דר ודר שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך: בהנחל עליון גוים בהפרידו בני אדם יצב גבלת עמים למספר בני ישראל: כי חלק יהוה עמו יעקב חבל נחלתו: ימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמן יסבבנהו יבוננהו יצרנהו כאישון עינו: כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף יפרש כנפיו יקחהו ישאהו על אברתו: יהוה בדד ינחנו ואין עמו אל נכר:

סדר ברכה וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים את בני ישראל לפני מותו: ויאמר יהוה מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת קדש מימינו אש דת למו: אף חבב עמים כל קדשיו בידך והם תכו לרגלך ישא מדברתיך: תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב: ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל: יחי ראובן ואל ימת ויהי מתיו מספר: וזאת ליהודה ויאמר שמע יהוה קול יהודה ואל עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה: לוי וללוי אמר תמיך ואוריך לאיש חסידך אשר נסיתו במסה תריבהו על מי מריבה: האמר לאביו ולאמו לא ראיתיו ואת אחיו לא הכיר ואת בנו בניו קרי לא ידע כי שמרו אמרתך ובריתך ינצרו: יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל

יָשִׂימוּ קְטוֹרָה בְּאַפֶּךָ וְכָלִיל עַל־מִזְבְּחֶךָ׃ בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה מְחַץ מָתְנַיִם קָמָיו וּמְשַׂנְאָיו מִן־יְקוּמוּן׃ לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְהוָה יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו חֹפֵף עָלָיו כָּל־הַיּוֹם וּבֵין כְּתֵפָיו שָׁכֵן׃ ישראל וּלְיוֹסֵף אָמַר מְבֹרֶכֶת יְהוָה אַרְצוֹ מִמֶּגֶד שָׁמַיִם מִטָּל וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת׃ וּמִמֶּגֶד תְּבוּאֹת שָׁמֶשׁ וּמִמֶּגֶד גֶּרֶשׁ יְרָחִים׃ וּמֵרֹאשׁ הַרְרֵי־קֶדֶם וּמִמֶּגֶד גִּבְעוֹת עוֹלָם׃ וּמִמֶּגֶד אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ וּרְצוֹן שֹׁכְנִי סְנֶה תָּבוֹאתָה לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו׃ בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו בָּהֶם עַמִּים יְנַגַּח יַחְדָּו אַפְסֵי־אָרֶץ וְהֵם רִבְבוֹת אֶפְרַיִם וְהֵם אַלְפֵי מְנַשֶּׁה׃

קריאה לתענית צבור

וַיְחַל מֹשֶׁה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר לָמָה יְהוָה יֶחֱרֶה אַפְּךָ בְּעַמֶּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבְיָד חֲזָקָה׃ לָמָּה יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בְּרָעָה הוֹצִיאָם לַהֲרֹג אֹתָם בֶּהָרִים וּלְכַלֹּתָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ׃ זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעֹלָם׃ וַיִּנָּחֶם יְהוָה עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ׃ לוי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וְכָתַבְתִּי עַל־הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ׃ וֶהְיֵה נָכוֹן לַבֹּקֶר וְעָלִיתָ בַבֹּקֶר אֶל־הַר סִינַי וְנִצַּבְתָּ לִי שָׁם עַל־רֹאשׁ הָהָר׃ וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־אִישׁ אַל־יֵרָא בְּכָל־הָהָר גַּם־הַצֹּאן וְהַבָּקָר אַל־יִרְעוּ אֶל־מוּל הָהָר הַהוּא׃ ישראל וַיִּפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַיַּשְׁכֵּם מֹשֶׁה בַבֹּקֶר וַיַּעַל אֶל־הַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים׃ וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה׃ וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה׀ יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־בְּנֵי בָנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים׃ וַיְמַהֵר מֹשֶׁה וַיִּקֹּד אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יֵלֶךְ־נָא אֲדֹנָי בְּקִרְבֵּנוּ כִּי עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי כֹּרֵת בְּרִית נֶגֶד כָּל־עַמְּךָ אֶעֱשֶׂה נִפְלָאֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרְאוּ בְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל־הָעָם אֲשֶׁר־אַתָּה בְקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי־נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ׃

ברכות הפטרה

קודם קריאת ההפטרה יאמר ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק׃

הפטרה לתענית צבור (ישעיה נ"ה ו')

דִּרְשׁוּ יְהוָה בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב׃ יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל־יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃ כִּי לֹא מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם דְּרָכָי נְאֻם יְהוָה׃ כִּי־גָבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ דְרָכַי מִדַּרְכֵיכֶם וּמַחְשְׁבֹתַי מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם׃ כִּי כַּאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְוָה אֶת־הָאָרֶץ וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לַזֹּרֵעַ וְלֶחֶם לָאֹכֵל׃ כֵּן יִהְיֶה דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא־יָשׁוּב אֵלַי רֵיקָם כִּי אִם־עָשָׂה אֶת־אֲשֶׁר חָפַצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו׃ כִּי־בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף׃ תַּחַת הַנַּעֲצוּץ יַעֲלֶה בְרוֹשׁ וְתַחַת הַסִּרְפַּד יַעֲלֶה הֲדַס וְהָיָה לַיהוָה לְשֵׁם לְאוֹת עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת׃ כֹּה אָמַר יְהוָה שִׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי־קְרוֹבָה יְשׁוּעָתִי לָבוֹא וְצִדְקָתִי לְהִגָּלוֹת׃ אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יַעֲשֶׂה־זֹּאת וּבֶן־אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וְשֹׁמֵר יָדוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל־רָע׃ וְאַל־יֹאמַר בֶּן־הַנֵּכָר הַנִּלְוָה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַבְדֵּל יַבְדִּילַנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ וְאַל־יֹאמַר הַסָּרִיס הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ׃ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה לַסָּרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת־שַׁבְּתוֹתַי וּבָחֲרוּ בַּאֲשֶׁר חָפָצְתִּי וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי׃ וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד וָשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת שֵׁם עוֹלָם אֶתֶּן־לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת׃ וּבְנֵי הַנֵּכָר הַנִּלְוִים עַל־יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְאַהֲבָה אֶת־שֵׁם יְהוָה לִהְיוֹת לוֹ לַעֲבָדִים כָּל־שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי׃ וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל־הָעַמִּים׃

נאם

נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִֹה מְקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד אֲקַבֵּץ עָלָיו לְנִקְבָּצָיו׃

לאחר ההפטרה יאמר ברכות אלו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל הָעוֹלָמִים צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעֹשֶׂה הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם שֶׁכָּל דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק׃

נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא יָשׁוּב רֵיקָם. כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל דְּבָרָיו׃

רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ וּתְשַׂמַּח בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ׃

שַׂמְּחֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת כְּבוֹדוֹ. כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מָגֵן דָּוִד׃

סימן לקריאת חול המועד פסח

משך. תורא. קדש. בכספא. פסל. במדברא. שלח. בוכרא. וזהו כשחל יום א׳ של פסח בשבת או באחד בשבת או בג׳ בשבת: ואם חל פסח בחמישי בשבת מהפכין סדר הקריאות על דרך זה: משך. תורא. פסל. קדש. בכספא. במדברא. שלח. בוכרא. וכשחל בשבת חוה״מ פסח קורין ראה אתה אומר אלי כו׳ פסל לך כו׳ עד בחלב אמו ומפטיר והקרבתם:

ליום ראשון דחול המועד פסח

שמות י״ג וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהֹוָה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ׃ הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב׃ לוי וְהָיָה כִי־יְבִיאֲךָ יְהֹוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה׃ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצֹּת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַיהֹוָה׃ מַצּוֹת יֵאָכֵל אֵת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ חָמֵץ וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלֶךָ׃ וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהֹוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם׃ וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל־יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהֹוָה בְּפִיךָ כִּי בְּיָד חֲזָקָה הוֹצִאֲךָ יְהֹוָה מִמִּצְרָיִם׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה׃ ישראל וְהָיָה כִּי־יְבִאֲךָ יְהֹוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ וּנְתָנָהּ לָךְ׃ וְהַעֲבַרְתָּ כָל־פֶּטֶר־רֶחֶם לַיהֹוָה וְכָל־פֶּטֶר ׀ שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים לַיהֹוָה׃ וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ וְכֹל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה׃ וְהָיָה כִּי־יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהֹוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ וַיַּהֲרֹג יְהֹוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ לַיהֹוָה כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים וְכָל־בְּכוֹר בָּנַי אֶפְדֶּה׃ וְהָיָה לְאוֹת עַל־יָדְכָה וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהֹוָה מִמִּצְרָיִם׃

לרביעי

במדבר כ״ח וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהֹוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל תַּעֲשׂוּ׃ עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת־אֵלֶּה׃ כָּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהֹוָה עַל־עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃

ליום שני

שמות כ״ב אִם־כֶּסֶף ׀ תַּלְוֶה אֶת־עַמִּי אֶת־הֶעָנִי עִמָּךְ לֹא־תִהְיֶה לוֹ כְּנֹשֶׁה לֹא־תְשִׂימוּן עָלָיו נֶשֶׁךְ׃ אִם־חָבֹל תַּחְבֹּל שַׂלְמַת רֵעֶךָ עַד־בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ׃ כִּי הִוא כְסוּתֹה כסותו קרי לְבַדָּהּ הִוא שִׂמְלָתוֹ לְעֹרוֹ בַּמֶּה יִשְׁכָּב וְהָיָה כִּי־יִצְעַק אֵלַי וְשָׁמַעְתִּי כִּי־חַנּוּן אָנִי׃ לוי אֱלֹהִים לֹא תְקַלֵּל וְנָשִׂיא בְעַמְּךָ לֹא תָאֹר׃ מְלֵאָתְךָ וְדִמְעֲךָ לֹא תְאַחֵר בְּכוֹר בָּנֶיךָ תִּתֶּן־לִי׃ כֵּן־תַּעֲשֶׂה לְשֹׁרְךָ לְצֹאנֶךָ שִׁבְעַת יָמִים יִהְיֶה עִם־אִמּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי תִּתְּנוֹ־לִי׃ וְאַנְשֵׁי־קֹדֶשׁ תִּהְיוּן לִי וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה לֹא תֹאכֵלוּ לַכֶּלֶב תַּשְׁלִכוּן אֹתוֹ׃ לֹא תִשָּׂא שֵׁמַע שָׁוְא אַל־תָּשֶׁת יָדְךָ עִם־רָשָׁע לִהְיֹת עֵד חָמָס׃ לֹא־תִהְיֶה אַחֲרֵי־רַבִּים לְרָעֹת וְלֹא־תַעֲנֶה עַל־רִב לִנְטֹת אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטֹּת׃ וְדָל לֹא תֶהְדַּר בְּרִיבוֹ׃ כִּי תִפְגַּע שׁוֹר אֹיִבְךָ אוֹ חֲמֹרוֹ תֹּעֶה הָשֵׁב תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ׃

כי

סמ״פ ר׳

כִּי־תִרְאֶה חֲמוֹר שֹׂנַאֲךָ רֹבֵץ תַּחַת מַשָּׂאוֹ וְחָדַלְתָּ מֵעֲזֹב לוֹ עָזֹב תַּעֲזֹב עִמּוֹ׃ ישראל לֹא תַטֶּה מִשְׁפַּט אֶבְיֹנְךָ בְּרִיבוֹ׃ מִדְּבַר־שֶׁקֶר תִּרְחָק וְנָקִי וְצַדִּיק אַל־תַּהֲרֹג כִּי לֹא־אַצְדִּיק רָשָׁע׃ וְשֹׁחַד לֹא תִקָּח כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר פִּקְחִים וִיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִים׃ וְגֵר לֹא תִלְחָץ וְאַתֶּם יְדַעְתֶּם אֶת־נֶפֶשׁ הַגֵּר כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע אֶת־אַרְצֶךָ וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ׃ וְהַשְּׁבִיעִת תִּשְׁמְטֶנָּה וּנְטַשְׁתָּהּ וְאָכְלוּ אֶבְיֹנֵי עַמֶּךָ וְיִתְרָם תֹּאכַל חַיַּת הַשָּׂדֶה כֵּן־תַּעֲשֶׂה לְכַרְמְךָ לְזֵיתֶךָ׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךָ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרְךָ וַחֲמֹרֶךָ וְיִנָּפֵשׁ בֶּן־אֲמָתְךָ וְהַגֵּר׃ וּבְכֹל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם תִּשָּׁמֵרוּ וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תַזְכִּירוּ לֹא יִשָּׁמַע עַל־פִּיךָ׃ שָׁלֹשׁ רְגָלִים תָּחֹג לִי בַּשָּׁנָה׃ אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי־בוֹ יָצָאתָ מִמִּצְרָיִם וְלֹא־יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם׃ וְחַג הַקָּצִיר בִּכּוּרֵי מַעֲשֶׂיךָ אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה וְחַג הָאָסִף בְּצֵאת הַשָּׁנָה בְּאָסְפְּךָ אֶת־מַעֲשֶׂיךָ מִן־הַשָּׂדֶה׃ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרְךָ אֶל־פְּנֵי הָאָדֹן ׀ יְהוָה׃ לֹא־תִזְבַּח עַל־חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין חֵלֶב־חַגִּי עַד־בֹּקֶר׃ רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ׃ לרביעי (והקרבתם)

ליום שלישי

שמות לד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וְכָתַבְתִּי עַל־הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ׃ וֶהְיֵה נָכוֹן לַבֹּקֶר וְעָלִיתָ בַבֹּקֶר אֶל־הַר סִינַי וְנִצַּבְתָּ לִי שָׁם עַל־רֹאשׁ הָהָר׃ וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־אִישׁ אַל־יֵרָא בְּכָל־הָהָר גַּם־הַצֹּאן וְהַבָּקָר אַל־יִרְעוּ אֶל־מוּל הָהָר הַהוּא׃ לוי וַיִּפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַיַּשְׁכֵּם מֹשֶׁה בַבֹּקֶר וַיַּעַל אֶל־הַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים׃ וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה׃ וַיַּעֲבֹר יְהוָה ׀ עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה ׀ יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֺן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד ׀ עֲוֺן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־בְּנֵי בָנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים׃ וַיְמַהֵר מֹשֶׁה וַיִּקֹּד אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יֵלֶךְ־נָא אֲדֹנָי בְּקִרְבֵּנוּ כִּי עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא וְסָלַחְתָּ לַעֲוֺנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי כֹּרֵת בְּרִית נֶגֶד כָּל־עַמְּךָ אֶעֱשֶׂה נִפְלָאֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרְאוּ בְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל־הָעָם אֲשֶׁר־אַתָּה בְקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי־נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ׃ שְׁמָר־לְךָ אֵת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם הִנְנִי גֹרֵשׁ מִפָּנֶיךָ אֶת־הָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָּא עָלֶיהָ פֶּן־יִהְיֶה לְמוֹקֵשׁ בְּקִרְבֶּךָ׃ כִּי אֶת־מִזְבְּחֹתָם תִּתֹּצוּן וְאֶת־מַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּן וְאֶת־אֲשֵׁרָיו תִּכְרֹתוּן׃ כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר כִּי יְהוָה קַנָּא שְׁמוֹ אֵל קַנָּא הוּא׃ פֶּן־תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ וְזָנוּ ׀ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם וְזָבְחוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְקָרָא לְךָ וְאָכַלְתָּ מִזִּבְחוֹ׃ וְלָקַחְתָּ מִבְּנֹתָיו לְבָנֶיךָ וְזָנוּ בְנֹתָיו אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן וְהִזְנוּ אֶת־בָּנֶיךָ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן׃ אֱלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשֶׂה־לָּךְ׃ ישראל אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב יָצָאתָ מִמִּצְרָיִם׃ כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם לִי וְכָל־מִקְנְךָ תִּזָּכָר פֶּטֶר שׁוֹר וָשֶׂה׃ וּפֶטֶר חֲמוֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ כֹּל בְּכוֹר בָּנֶיךָ תִּפְדֶּה וְלֹא־יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת בֶּחָרִישׁ וּבַקָּצִיר תִּשְׁבֹּת׃ וְחַג שָׁבֻעֹת תַּעֲשֶׂה לְךָ בִּכּוּרֵי קְצִיר חִטִּים וְחַג הָאָסִיף תְּקוּפַת הַשָּׁנָה׃ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי הָאָדֹן ׀ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי־אוֹרִישׁ גּוֹיִם מִפָּנֶיךָ וְהִרְחַבְתִּי אֶת־גְּבֻלֶךָ וְלֹא־יַחְמֹד אִישׁ אֶת־אַרְצְךָ בַּעֲלֹתְךָ לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה׃ לֹא־תִשְׁחַט עַל־חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין לַבֹּקֶר זֶבַח חַג הַפָּסַח׃ רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ׃ לרביעי (והקרבתם)

ליום רביעי

במדבר ט וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְמִדְבַּר־סִינַי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר׃ וְיַעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַפָּסַח בְּמוֹעֲדוֹ׃ בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר־יוֹם בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה בֵּין הָעַרְבַּיִם תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ בְּמֹעֲדוֹ כְּכָל־חֻקֹּתָיו וּכְכָל־מִשְׁפָּטָיו תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשֹׂת הַפָּסַח׃ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבַּיִם בְּמִדְבַּר

סיני

כִּי יְ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: לוי וַיְהִי אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים
לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא־יָכְלוּ לַעֲשֹׂת־הַפֶּסַח בַּיּוֹם הַהוּא
וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אַהֲרֹן בַּיּוֹם הַהוּא:
וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים הָהֵמָּה אֵלָיו אֲנַחְנוּ טְמֵאִים
לְנֶפֶשׁ אָדָם לָמָּה נִגָּרַע לְבִלְתִּי הַקְרִיב אֶת־קָרְבַּן
יְהוָה בְּמֹעֲדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
מֹשֶׁה עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה מַה־יְצַוֶּה יְהוָה לָכֶם:
ישראל וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יִהְיֶה טָמֵא ׀ לָנֶפֶשׁ
אוֹ בְדֶרֶךְ רְחֹקָה לָכֶם אוֹ לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה פֶסַח
לַיהוָה: בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם בֵּין
הָעַרְבַּיִם יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל־מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ:
לֹא־יַשְׁאִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְעֶצֶם לֹא יִשְׁבְּרוּ־בוֹ
כְּכָל־חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־הוּא
טָהוֹר וּבְדֶרֶךְ לֹא־הָיָה וְחָדַל לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח
וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ כִּי ׀ קָרְבַּן יְהוָה לֹא
הִקְרִיב בְּמֹעֲדוֹ חֶטְאוֹ יִשָּׂא הָאִישׁ הַהוּא: וְכִי־
יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה כְּחֻקַּת הַפֶּסַח
וּכְמִשְׁפָּטוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה חֻקָּה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם
וְלַגֵּר וּלְאֶזְרַח הָאָרֶץ:

לרביעי (והקרבתם)

לחול המועד של סכות

ביום הראשון דחוה"מ סוכות קורין בפ' פינחס לכהן וביום השני. לוי וביום השלישי. ישראל וביום הרביעי. ולרביעי קורין ספיקא דיומא וביום השני וביום השלישי:

ביום ב' דחוה"מ קורין לכהן וביום השלישי. לוי וביום הרביעי. ישראל וביום החמישי. ולרביעי וביום השלישי וביום הרביעי:

ביום ג' דחוה"מ קורין לכהן וביום הרביעי. לוי וביום החמישי. ישראל וביום הששי. ולרביעי וביום הרביעי וביום החמישי:

ביום ד' דחוה"מ קורין לכהן וביום החמישי. לוי וביום הששי. ישראל וביום השביעי. ולרביעי וביום החמישי וביום הששי:

ביום הושענא רבה קורין לכהן וביום החמישי. לוי וביום הששי. ישראל וביום השביעי. ולרביעי קורין וביום הששי וביום השביעי:

וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנֵים עָשָׂר אֵילִם
שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים
בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט: וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת
מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם:
וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי־עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים
בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט: וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד
עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:
וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה אֵילִם שְׁנָיִם
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: מִנְחָתָם
וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם
כַּמִּשְׁפָּט: וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת
הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:
וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה אֵילִם שְׁנָיִם
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים
בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט: וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד
עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:
וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה אֵילִם שְׁנָיִם
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים
בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט: וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד
עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וּנְסָכֶיהָ:
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם שְׁנָיִם
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים
בְּמִסְפָּרָם כְּמִשְׁפָּטָם: וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד
מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

קריאה לימי חנוכה

ליום ראשון של חנוכה קורין לכהן מן ויהי ביום כלות משה עד לחנוכת המזבח. ללוי עד מלאה קטרת. לישראל עד נחשון בן עמינדב. ביום שני של חנוכה קורין לכהן ביום השני עד מלאה קטרת. ללוי עד בן צוער. לישראל ביום השלישי. וכן כסדר הזה בשאר הימים. ביום שלישי קורין ביום השלישי וביום הרביעי. ביום רביעי קורין ביום הרביעי וביום החמישי. ביום חמישי קורין ביום החמישי וביום הששי. ביום ששי קורין ביום הששי וביום השביעי. ביום שביעי קורין ביום השביעי וביום השמיני. ביום שמיני קורין לכהן ביום השמיני עד מלאה קטרת. ללוי עד פדהצור. ולישראל ביום התשיעי עד כן עשה את המנורה:

במדבר ז' *) וַיְהִי בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת־
הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו
וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וַיִּמְשָׁחֵם וַיְקַדֵּשׁ
אֹתָם: וַיַּקְרִיבוּ נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם
הֵם

*) יש לקרות בכל יום ויום מן ר"ח ניסן עד י"ב בו דבר יום ביומו מי"ב נשיאים. וביום י"ג זאת חנוכת המזבח ואחר שגמר הפרשה של אותו יום יאמר היהי רצון של אחר הנשיאים:

הם נשיאי המטת הם העמדים על הפקדים: ויביאו את קרבנם לפני יהוה שש עגלת צב ושני עשר בקר עגלה על שני הנשאים ושור לאחד ויקריבו אותם לפני המשכן: ויאמר יהוה אל משה לאמר: קח מאתם והיו לעבד את עבדת אהל מועד ונתתה אותם אל הלוים איש כפי עבדתו: ויקח משה את העגלת ואת הבקר ויתן אותם אל הלוים: את שתי העגלות ואת ארבעת הבקר נתן לבני גרשון כפי עבדתם: ואת ארבע העגלת ואת שמנת הבקר נתן לבני מררי כפי עבדתם ביד איתמר בן אהרן הכהן: ולבני קהת לא נתן כי עבדת הקדש עלהם בכתף ישאו: ויקריבו הנשאים את חנכת המזבח ביום המשח אתו ויקריבו הנשיאם את קרבנם לפני המזבח: ויאמר יהוה אל משה נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום יקריבו את קרבנם לחנכת המזבח: לוי ויהי המקריב ביום הראשון את קרבנו נחשון בן עמינדב למטה יהודה: וקרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: ישראל פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן נחשון בן עמינדב:

ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא יששכר: הקרב את קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן נתנאל בן צוער:

ביום השלישי נשיא לבני זבולן אליאב בן חלן: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אליאב בן חלן:

ביום הרביעי נשיא לבני ראובן אליצור בן שדיאור: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אליצור בן שדיאור:

ביום החמישי נשיא לבני שמעון שלמיאל בן צורישדי: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן שלמיאל בן צורישדי:

ביום הששי נשיא לבני גד אליסף בן דעואל: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אליסף בן דעואל:

ביום השביעי נשיא לבני אפרים אלישמע בן עמיהוד: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אלישמע בן עמיהוד:

ביום השמיני נשיא לבני מנשה גמליאל בן פדהצור: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל

בשקל

בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר׃

בַּיּוֹם הַתְּשִׁיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃

בַּיּוֹם הָעֲשִׂירִי נָשִׂיא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃

בְּיוֹם עַשְׁתֵּי עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃

בְּיוֹם שְׁנֵים עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃

זֹאת ׀ חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ מֵאֵת נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל קַעֲרֹת כֶּסֶף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מִזְרְקֵי־כֶסֶף שְׁנֵים עָשָׂר כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאַחַת כֶּסֶף וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד כֹּל כֶּסֶף הַכֵּלִים אַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה מְלֵאֹת קְטֹרֶת עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכַּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ כָּל־זְהַב הַכַּפּוֹת עֶשְׂרִים וּמֵאָה׃ כָּל־הַבָּקָר לָעֹלָה שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים אֵילִם שְׁנֵים־עָשָׂר כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנֵים עָשָׂר וּמִנְחָתָם וּשְׂעִירֵי עִזִּים שְׁנֵים עָשָׂר לְחַטָּאת׃ וְכֹל בְּקַר ׀ זֶבַח הַשְּׁלָמִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה פָּרִים אֵילִם שִׁשִּׁים עַתֻּדִים שִׁשִּׁים כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁשִּׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי הִמָּשַׁח אֹתוֹ׃ וּבְבֹא מֹשֶׁה אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת־הַקּוֹל מִדַּבֵּר אֵלָיו מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים וַיְדַבֵּר אֵלָיו׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת׃ וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד־יְרֵכָהּ עַד־פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה׃

יהי רצון שאומרים אחר אמירת הנשיאים בניסן :

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שתאיר היום בחסדך הגדול על נשמתין קדישין דמתחדשין בצפרים ומצפצפין ומשבחין ומצלאין על עמא קדישא ישראל. רבונו של עולם תבנים ותעייל הנך ציפרא קדישא לאתר קדישא דאתמר עלייהו עין לא ראתה אלהים זולתך. יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שבאם אני עבדך משבט (פלוני) שקראתי בתורתך פרשה של הנשיא היום אזי יאירו נא עלי כל ניצוצין קדישין וכל האורות הקדושות הכלולות בקדושת זה השבט להבין ולהשכיל בתורתך וביראתך לעשות רצונך כל ימי חיי אני וזרעי וזרע זרעי מעתה ועד עולם אמן :

קריאה לשני ימים ראשונים של סוכות

וקורין בס״ת ראשונה בפ׳ אמור ה׳ גברי בחול ובשבת ז׳ גברי . ולמפטיר בס״ת שניה בפ׳ פינחס . וכן ביום שני ׃

וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז כִּי יִוָּלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה לְקָרְבַּן אִשֶּׁה לַיהוָֹה׃ וְשׁוֹר אוֹ־שֶׂה אֹתוֹ וְאֶת־בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֲטוּ בְּיוֹם אֶחָד׃ וְכִי־תִזְבְּחוּ זֶבַח־תּוֹדָה לַיהוָֹה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחוּ׃ בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָכֵל לֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר אֲנִי יְהוָֹה׃ וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָֹה׃ וְלֹא תְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָֹה מְקַדִּשְׁכֶם׃ הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָֹה׃ בשבת ב

וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְהוָֹה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדָי׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ שַׁבָּת הִוא לַיהוָֹה בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ לוי ובשבת ג

אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָֹה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם׃ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבָּיִם פֶּסַח לַיהוָֹה׃ וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג הַמַּצּוֹת לַיהוָֹה שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָֹה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ בשבת ד

וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת־קְצִירָהּ וַהֲבֵאתֶם אֶת־עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְהֵנִיף אֶת־הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָֹה לִרְצֹנְכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת יְנִיפֶנּוּ הַכֹּהֵן׃ וַעֲשִׂיתֶם בְּיוֹם הֲנִיפְכֶם אֶת־הָעֹמֶר כֶּבֶשׂ תָּמִים בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה לַיהוָֹה׃ וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן אִשֶּׁה לַיהוָֹה רֵיחַ נִיחֹחַ וְנִסְכֹּה (ונסכה כ׳) יַיִן רְבִיעִת הַהִין׃ וְלֶחֶם וְקָלִי וְכַרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הֲבִיאֲכֶם אֶת־קָרְבַּן אֱלֹהֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ ישראל ובשבת ה

וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם אֶת־עֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה׃ עַד מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִת תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָֹה׃ מִמּוֹשְׁבֹתֵיכֶם תָּבִיאוּ לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתַּיִם שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת תִּהְיֶינָה חָמֵץ תֵּאָפֶינָה בִּכּוּרִים לַיהוָֹה׃ וְהִקְרַבְתֶּם עַל־הַלֶּחֶם שִׁבְעַת כְּבָשִׂים תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה וּפַר בֶּן־בָּקָר אֶחָד וְאֵילִם שְׁנָיִם יִהְיוּ עֹלָה לַיהוָֹה וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָֹה׃ וַעֲשִׂיתֶם שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת וּשְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה לְזֶבַח שְׁלָמִים׃ וְהֵנִיף הַכֹּהֵן אֹתָם עַל לֶחֶם הַבִּכֻּרִים תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָֹה עַל־שְׁנֵי כְּבָשִׂים קֹדֶשׁ יִהְיוּ לַיהוָֹה לַכֹּהֵן׃ וּקְרָאתֶם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם בְּכָל־מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם׃ וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא־תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ בְּקֻצְרֶךָ וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם׃ רביעי ובשבת ו

וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן זִכְרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא־קֹדֶשׁ׃ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָֹה׃ וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ אַךְ בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפֻּרִים הוּא מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָֹה׃ וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי יוֹם כִּפֻּרִים הוּא לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי כָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא־תְעֻנֶּה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרְתָה מֵעַמֶּיהָ׃ וְכָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָּל־מְלָאכָה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמָּהּ׃ כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הוּא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב מֵעֶרֶב עַד־עֶרֶב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבַּתְּכֶם׃

חמישי ובשבת ז וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חַג הַסֻּכּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָֹה׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ שִׁבְעַת יָמִים תַּקְרִיבוּ אִשֶּׁה לַיהוָֹה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָֹה עֲצֶרֶת הִוא כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָֹה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ לְהַקְרִיב אִשֶּׁה לַיהוָֹה עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וּנְסָכִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ מִלְּבַד שַׁבְּתֹת יְהוָֹה וּמִלְּבַד מַתְּנוֹתֵיכֶם וּמִלְּבַד

כל

קריאה ליום א׳ וב׳ של סכות

כָּל־נִדְרֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־נִדְבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַיהוָה: אַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאָסְפְּכֶם אֶת־תְּבוּאַת הָאָרֶץ תָּחֹגּוּ אֶת־חַג־יְהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבָּתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שַׁבָּתוֹן: וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וַעֲנַף עֵץ־עָבֹת וְעַרְבֵי־נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים: וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תָּחֹגּוּ אֹתוֹ: בַּסֻּכֹּת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֻּכֹּת: לְמַעַן יֵדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

ומניחים ס״ת השניה ואומר ח״ק וקורא המפטיר בפרשת פינחס

וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגֹּתֶם חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ: וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר פָּרִים שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד לִשְׁנֵי הָאֵילִם: וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְאַרְבָּעָה עָשָׂר כְּבָשִׂים: וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

הפטרה ליום א׳ וב׳ של סוכות

ליום א׳ בתרי עשר בזכריה סימן י״ד

הִנֵּה יוֹם־בָּא לַיהוָה וְחֻלַּק שְׁלָלֵךְ בְּקִרְבֵּךְ: וְאָסַפְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־יְרוּשָׁלִַם לַמִּלְחָמָה וְנִלְכְּדָה הָעִיר וְנָשַׁסּוּ הַבָּתִּים וְהַנָּשִׁים תִּשָּׁכַבְנָה תשגלנה כ׳ וְיָצָא חֲצִי הָעִיר בַּגּוֹלָה וְיֶתֶר הָעָם לֹא יִכָּרֵת מִן־הָעִיר: וְיָצָא יְהוָה וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם הָהֵם כְּיוֹם הִלָּחֲמוֹ בְּיוֹם קְרָב: וְעָמְדוּ רַגְלָיו בַּיּוֹם־הַהוּא עַל־הַר הַזֵּיתִים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלִַם מִקֶּדֶם וְנִבְקַע הַר הַזֵּיתִים מֵחֶצְיוֹ מִזְרָחָה וָיָמָּה גֵּיא גְּדוֹלָה מְאֹד וּמָשׁ חֲצִי הָהָר צָפוֹנָה וְחֶצְיוֹ נֶגְבָּה: וְנַסְתֶּם גֵּיא־הָרַי כִּי־יַגִּיעַ גֵּי־הָרִים אֶל־אָצַל וְנַסְתֶּם כַּאֲשֶׁר נַסְתֶּם מִפְּנֵי הָרַעַשׁ בִּימֵי עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבָא יְהוָה אֱלֹהַי כָּל־קְדֹשִׁים עִמָּךְ: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אוֹר יְקָרוֹת וְקִפָּאוֹן יקפאון כ׳ וְהָיָה יוֹם־אֶחָד הוּא יִוָּדַע לַיהוָה לֹא־יוֹם וְלֹא־לָיְלָה וְהָיָה לְעֵת־עֶרֶב יִהְיֶה־אוֹר: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַיִם־חַיִּים מִירוּשָׁלִַם חֶצְיָם אֶל־הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי וְחֶצְיָם אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן בַּקַּיִץ וּבָחֹרֶף יִהְיֶה: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: יִסּוֹב כָּל־הָאָרֶץ כָּעֲרָבָה מִגֶּבַע לְרִמּוֹן נֶגֶב יְרוּשָׁלִָם וְרָאֲמָה וְיָשְׁבָה תַחְתֶּיהָ לְמִשַּׁעַר בִּנְיָמִן עַד־מְקוֹם שַׁעַר הָרִאשׁוֹן עַד־שַׁעַר הַפִּנִּים וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל עַד יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ: וְיָשְׁבוּ בָהּ וְחֵרֶם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלִַם לָבֶטַח: וְזֹאת תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל־יְרוּשָׁלִָם הָמֵק בְּשָׂרוֹ וְהוּא עֹמֵד

על

ליום ב׳ במלכים א׳ סימן ח׳

וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּיֶרַח הָאֵתָנִים בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָרוֹן: וַיַּעֲלוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל וַיַּעֲלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם: וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו אִתּוֹ לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב: וַיָּבִאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים: כִּי הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם אֶל־מְקוֹם הָאָרוֹן וַיָּסֹכּוּ הַכְּרֻבִים עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה: וַיַּאֲרִכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הַקֹּדֶשׁ עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה וַיִּהְיוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי לֻחוֹת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר הִנִּחַ שָׁם מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־בֵּית יְהוָה: וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה: אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל: בָּנֹה בָנִיתִי בֵּית זְבֻל לָךְ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים: וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֵת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל עֹמֵד: וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֵת דָּוִד אָבִי וּבְיָדוֹ מִלֵּא לֵאמֹר: מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר

הוצאתי

הפט־ה ליום א׳ וב׳ של סוכות

על־רגליו ועיניו תמקנה בחריהן ולשונו תמק
בפיהם: והיה ביום ההוא תהיה מהומת־יהוה
רבה בהם והחזיקו איש יד רעהו ועלתה ידו על־
יד רעהו: וגם־יהודה תלחם בירושלם ואסף חיל
כל־הגוים סביב זהב וכסף ובגדים לרב מאד:
וכן תהיה מגפת הסוס הפרד הגמל והחמור
וכל־הבהמה אשר יהיה במחנות ההמה כמגפה
הזאת: והיה כל־הנותר מכל־הגוים הבאים
על־ירושלם ועלו מדי שנה בשנה להשתחות
למלך יהוה צבאות ולחג את־חג הסכות: והיה
אשר לא־יעלה מאת משפחות הארץ אל־
ירושלם להשתחות למלך יהוה צבאות ולא
עליהם יהיה הגשם: ואם־משפחת מצרים לא־
תעלה ולא באה ולא עליהם תהיה המגפה
אשר יגף יהוה את־הגוים אשר לא יעלו לחג
את־חג הסכות: זאת תהיה חטאת מצרים וחטאת כל־הגוים אשר לא יעלו לחג את־חג הסכות:
ביום ההוא יהיה על־מצלות הסוס קדש ליהוה והיה הסירות בבית יהוה כמזרקים לפני
המזבח: והיה כל־סיר בירושלם וביהודה קדש ליהוה צבאות ובאו כל־הזבחים ולקחו מהם
ובשלו בהם ולא־יהיה כנעני עוד בבית־יהוה צבאות ביום ההוא: המפטיר מסיים הברכות

הוצאתי את־עמי את־ישראל ממצרים לא־
בחרתי בעיר מכל שבטי ישראל לבנות בית
להיות שמי שם ואבחר בדוד להיות על־עמי
ישראל: ויהי עם־לבב דוד אבי לבנות בית
לשם יהוה אלהי ישראל: ויאמר יהוה אל־דוד
אבי יען אשר היה עם־לבבך לבנות בית לשמי
הטיבת כי היה עם־לבבך: רק אתה לא תבנה
הבית כי אם־בנך היצא מחלציך הוא־יבנה
הבית לשמי: ויקם יהוה את־דברו אשר דבר
ואקם תחת דוד אבי ואשב על־כסא ישראל
כאשר דבר יהוה ואבנה הבית לשם יהוה אלהי
ישראל: ואשם שם מקום לארון אשר־שם
ברית יהוה אשר כרת עם־אבתינו בהוציאו
אתם מארץ מצרים: המפטיר מסיים הברכות

קריאה לשבת חול המועד סוכות

ויאמר משה אל־יהוה ראה אתה אמר אלי העל
את־העם הזה ואתה לא הודעתני
את אשר־תשלח עמי ואתה אמרת ידעתיך
בשם וגם־מצאת חן בעיני: ועתה אם־נא
מצאתי חן בעיניך הודעני נא את־דרכך ואדעך
למען אמצא־חן בעיניך וראה כי עמך הגוי
הזה: ויאמר פני ילכו והנחתי לך: ויאמר אליו
אם־אין פניך הלכים אל־תעלנו מזה: ובמה
יודע אפוא כי־מצאתי חן בעיניך אני ועמך
הלוא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל־
העם אשר על־פני האדמה: לוי ויאמר יהוה אל־
משה גם את־הדבר הזה אשר דברת אעשה
כי־מצאת חן בעיני ואדעך בשם: ויאמר
הראני נא את־כבדך: ויאמר אני אעביר כל־
טובי על־פניך וקראתי בשם יהוה לפניך
וחנתי את־אשר אחן ורחמתי את־אשר ארחם:
ישראל ויאמר לא תוכל לראת את־פני כי לא־
יראני האדם וחי: ויאמר יהוה הנה מקום אתי
ונצבת על־הצור: והיה בעבר כבדי ושמתיך
בנקרת הצור ושכתי כפי עליך עד־עברי:
והסרתי את־כפי וראית את־אחרי ופני לא
יראו: רביעי ויאמר יהוה אל־משה פסל־לך שני־
לחת אבנים כראשנים וכתבתי על־הלחת את־
הדברים אשר היו על־הלחת הראשנים אשר
שברת: והיה נכון לבקר ועלית בבקר אל־הר
סיני ונצבת לי שם על־ראש ההר: ואיש לא־
יעלה עמך וגם־איש אל־ירא בכל־ההר גם־
הצאן והבקר אל־ירעו אל־מול ההר ההוא: חמישי
ויפסל שני־לחת אבנים כראשנים וישכם משה
בבקר ויעל אל־הר סיני כאשר צוה יהוה אתו
ויקח בידו שני לחת אבנים: וירד יהוה בענן
ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה: ויעבר יהוה
על־פניו ויקרא יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך
אפים ורב־חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא
עון ופשע וחטאה ונקה לא ינקה פקד עון אבות
על־בנים ועל־בני בנים על־שלשים ועל־רבעים:
וימהר משה ויקד ארצה וישתחו: ויאמר אם־נא
מצאתי חן בעיניך אדני ילך־נא אדני בקרבנו
כי עם־קשה־ערף הוא וסלחת לעוננו ולחטאתנו
ונחלתנו: ויאמר הנה אנכי כרת ברית נגד כל־
עמך אעשה נפלאת אשר לא־נבראו בכל־
הארץ ובכל־הגוים וראה כל־העם אשר־אתה
בקרבו את־מעשה יהוה כי־נורא הוא אשר אני
עשה עמך: ששי שמר־לך את אשר אנכי מצוך
היום

היום הנני גרש מפניך את־האמרי והכנעני
והחתי והפרזי והחוי והיבוסי: השמר לך פן
תכרת ברית ליושב הארץ אשר אתה בא עליה
פן־יהיה למוקש בקרבך: כי את־מזבחתם
תתצון ואת־מצבתם תשברון ואת־אשריו
תכרתון: כי לא תשתחוה לאל אחר כי יהוה
קנא שמו אל קנא הוא: פן־תכרת ברית ליושב
הארץ וזנו | אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא
לך ואכלת מזבחו: ולקחת מבנתיו לבניך וזנו
בנתיו אחרי אלהיהן והזנו את־בניך אחרי
אלהיהן: אלהי מסכה לא תעשה־לך: שביעי את־
חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות
אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש
האביב יצאת ממצרים: כל־פטר רחם לי וכל־
מקנך תזכר פטר שור ושה: ופטר חמור תפדה
בשה ואם־לא תפדה וערפתו כל בכור בניך
תפדה ולא־יראו פני ריקם: ששת ימים תעבד
וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת:
וחג שבעת תעשה לך בכורי קציר חטים וחג
האסיף תקופת השנה: שלש פעמים בשנה
יראה כל־זכורך את־פני האדן | יהוה אלהי
ישראל: כי־אוריש גוים מפניך והרחבתי את־
גבלך ולא־יחמד איש את־ארצך בעלתך
לראות את־פני יהוה אלהיך שלש פעמים
בשנה: לא־תשחט על־חמץ דם־זבחי ולא־ילין
לבקר זבח חג הפסח: ראשית בכורי אדמתך
תביא בית יהוה אלהיך לא־תבשל גדי בחלב
אמו: למפטיר קורין בס״ת שניה כפי סדר היום

הפטרה לשבת חול המועד סוכות ביחזקאל לח

והיה | ביום ההוא ביום בוא גוג על־אדמת
ישראל נאם אדני יהוה תעלה חמתי
באפי: ובקנאתי באש־עברתי דברתי אם־לא |
ביום ההוא יהיה רעש גדול על אדמת ישראל:
ורעשו מפני דגי הים ועוף השמים וחית השדה
וכל־הרמש הרמש על־האדמה וכל האדם אשר
על־פני האדמה ונהרסו ההרים ונפלו המדרגות
וכל־חומה לארץ תפול: וקראתי עליו לכל־הרי
חרב נאם אדני יהוה חרב איש באחיו תהיה:
ונשפטתי אתו בדבר ובדם וגשם שוטף ואבני
אלגביש אש וגפרית אמטיר עליו ועל־אגפיו
ועל־עמים רבים אשר אתו: והתגדלתי
והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי־
אני יהוה: ואתה בן־אדם הנבא על־גוג ואמרת
כה אמר אדני יהוה הנני אליך גוג נשיא ראש
משך ותבל: ושבבתיך וששאתיך והעליתיך
מירכתי צפון והבאותיך על־הרי ישראל:
והכיתי קשתך מיד שמאולך וחציך מיד ימינך
אפיל: על־הרי ישראל תפול אתה וכל־אגפיך
ועמים אשר אתך לעיט צפור כל־כנף וחית
השדה נתתיך לאכלה: על־פני השדה תפול
כי אני דברתי נאם אדני יהוה: ושלחתי־אש
במגוג ובישבי האיים לבטח וידעו כי־אני יהוה:
ואת־שם קדשי אודיע בתוך עמי ישראל ולא־
אחל את־שם־קדשי עוד וידעו הגוים כי־אני
יהוה קדוש בישראל: הנה באה ונהיתה נאם
אדני יהוה הוא היום אשר דברתי: ויצאו ישבי
ערי ישראל ובערו והשיקו בנשק ומגן וצנה
בקשת ובחצים ובמקל יד וברמח ובערו בהם
אש שבע שנים: ולא־ישאו עצים מן־השדה ולא
יחטבו מן־היערים כי בנשק יבערו־אש ושללו
את־שלליהם ובזזו את־בזזיהם נאם אדני יהוה:
והיה ביום ההוא אתן לגוג | מקום־שם קבר
בישראל גי העברים קדמת הים וחסמת היא
את־העברים וקברו שם את־גוג ואת־כל־המונה
וקראו גיא המון גוג: וקברום בית ישראל למען
טהר את־הארץ שבעה חדשים: וקברו כל־עם
הארץ והיה להם לשם יום הכבדי נאם אדני
יהוה: ואנשי תמיד יבדילו עברים בארץ
מקברים את־העברים את־הנותרים על־פני
הארץ לטהרה מקצה שבעה־חדשים יחקרו:
ועברו העברים בארץ וראה עצם אדם ובנה
אצלו ציון עד קברו אתו המקברים אל־גיא
המון גוג: וגם שם־עיר המונה וטהרו הארץ:

המפטיר מסיים הברכות וחותמין מקדש השבת לבד: יקום פורקן. הנותן תשועה. אשרי. יהללו. ח״ק. מוסף דיו״ם ומזכירין ש״ש:

קריאה לשמיני עצרת

ומוציאין ב׳ ס״ת ומתחילין לקרות בא׳ בפ׳ ראה עשר תעשר ואין חילוק בין אם חל בשבת או בחול מפני שאז זמן מעשרות. ובב׳ למפטיר בפ׳ פינחס ביום השמיני עצרת:

עשר תעשר את כל־תבואת זרעך היצא
השדה שנה שנה: ואכלת לפני | יהוה
אלהיך במקום אשר־יבחר לשכן שמו שם
מעשר דגנך תירשך ויצהרך ובכרת בקרך

וצאנך למען תלמד ליראה את־יהוה אלהיך
כל־הימים: וכי־ירבה ממך הדרך כי לא תוכל
שאתו כי־ירחק ממך המקום אשר יבחר יהוה
אלהיך לשום שמו שם כי יברכך יהוה אלהיך:
ונתתה בכסף וצרת הכסף בידך והלכת אל־
המקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו: ונתתה
הכסף בכל אשר־תאוה נפשך בבקר ובצאן
וביין ובשכר ובכל אשר תשאלך נפשך ואכלת
שם לפני יהוה אלהיך ושמחת אתה וביתך:
והלוי אשר־בשעריך לא תעזבנו כי אין לו חלק
ונחלה עמך: מקצה | שלש שנים תוציא
את־כל־מעשר תבואתך בשנה ההוא והנחת
בשעריך: ובא הלוי כי אין־לו חלק ונחלה עמך
והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך ואכלו
ושבעו למען יברכך יהוה אלהיך בכל־מעשה
ידך אשר תעשה: בשבת לוי מקץ שבע־שנים
תעשה שמטה: וזה דבר השמטה שמוט כל־
בעל משה ידו אשר ישה ברעהו לא־יגש את־
רעהו ואת־אחיו כי־קרא שמטה ליהוה: את־
הנכרי תגש ואשר יהיה לך את־אחיך תשמט
ידך: אפס כי לא יהיה־בך אביון כי־ברך יברכך
יהוה בארץ אשר יהוה אלהיך נתן־לך נחלה
לרשתה: רק אם־שמוע תשמע בקול יהוה
אלהיך לשמר לעשות את־כל־המצוה הזאת
אשר אנכי מצוך היום: כי־יהוה אלהיך ברכך
כאשר דבר־לך והעבטת גוים רבים ואתה לא
תעבט ומשלת בגוים רבים ובך לא ימשלו: כי־
יהיה בך אביון מאחד אחיך באחד שעריך
בארצך אשר־יהוה אלהיך נתן לך לא תאמץ
את־לבבך ולא תקפץ את־ידך מאחיך האביון:
כי־פתח תפתח את־ידך לו והעבט תעביטנו
די מחסרו אשר יחסר לו: השמר לך פן־יהיה
דבר עם־לבבך בליעל לאמר קרבה שנת־השבע
שנת השמטה ורעה עינך באחיך האביון ולא
תתן לו וקרא עליך אל־יהוה והיה בך חטא:
נתון תתן לו ולא־ירע לבבך בתתך לו כי בגלל |
הדבר הזה יברכך יהוה אלהיך בכל־מעשך
ובכל משלח ידך: כי לא־יחדל אביון מקרב
הארץ על־כן אנכי מצוך לאמר פתח תפתח
את־ידך לאחיך לעניך ולאבינך בארצך: כי־
ימכר לך אחיך העברי או העבריה ועבדך שש
שנים ובשנה השביעת תשלחנו חפשי מעמך:
וכי־תשלחנו חפשי מעמך לא תשלחנו ריקם:
ר

העניק תעניק לו מצאנך ומגרנך ומיקבך אשר
ברכך יהוה אלהיך תתן־לו: וזכרת כי עבד
היית בארץ מצרים ויפדך יהוה אלהיך על־כן
אנכי מצוך את־הדבר הזה היום: והיה כי־
יאמר אליך לא אצא מעמך כי אהבך ואת־
ביתך כי־טוב לו עמך: ולקחת את־המרצע
ונתתה באזנו ובדלת והיה לך עבד עולם ואף
לאמתך תעשה־כן: לא־יקשה בעינך בשלחך
אתו חפשי מעמך כי משנה שכר שכיר עבדך
שש שנים וברכך יהוה אלהיך בכל אשר
תעשה: בשבת ישראל

כל־הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר
תקדיש ליהוה אלהיך לא תעבד בבכר
שורך ולא תגז בכור צאנך: לפני יהוה אלהיך
תאכלנו שנה בשנה במקום אשר־יבחר יהוה
אתה וביתך: וכי־יהיה בו מום פסח או עור כל
מום רע לא תזבחנו ליהוה אלהיך: בשעריך
תאכלנו הטמא והטהור יחדו כצבי וכאיל: רק
את־דמו לא תאכל על־הארץ תשפכנו כמים:
לוי ובשבת ד שמור את־חדש האביב ועשית פסח
ליהוה אלהיך כי בחדש האביב הוציאך יהוה
אלהיך ממצרים לילה: וזבחת פסח ליהוה
אלהיך צאן ובקר במקום אשר יבחר יהוה
לשכן שמו שם: לא־תאכל עליו חמץ שבעת
ימים תאכל־עליו מצות לחם עני כי בחפזון
יצאת מארץ מצרים למען תזכר את־יום צאתך
מארץ מצרים כל ימי חייך: שלישי ובשבת ה ולא־
יראה לך שאר בכל־גבלך שבעת ימים ולא־
ילין מן־הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון
לבקר: לא תוכל לזבח את־הפסח באחד שעריך
אשר־יהוה אלהיך נתן לך: כי אם־אל־המקום
אשר־יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם תזבח
את־הפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך
ממצרים: ובשלת ואכלת במקום אשר יבחר
יהוה אלהיך בו ופנית בבקר והלכת לאהליך:
ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת
ליהוה אלהיך לא תעשה מלאכה: רביעי ובשבת ו
שבעה שבעת תספר־לך מהחל חרמש בקמה
תחל לספר שבעה שבעות: ועשית חג שבעות
ליהוה אלהיך מסת נדבת ידך אשר תתן
כאשר יברכך יהוה אלהיך: ושמחת לפני | יהוה
אלהיך אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי
אשר בשעריך והגר והיתום והאלמנה אשר
בקרבן

קריאה לשמיני עצרת

בקרבך במקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם: וזכרת כי־עבד היית במצרים ושמרת ועשית את־החקים האלה: חמישי ובשבת ז׳ חג הסכת תעשה לך שבעת ימים באספך מגרנך ומיקבך: ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך: שבעת ימים תחג ליהוה אלהיך

במקום אשר־יבחר יהוה כי יברכך יהוה אלהיך בכל תבואתך ובכל מעשה ידיך והיית אך שמח: שלוש פעמים בשנה יראה כל־זכורך את־פני ׀ יהוה אלהיך במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג השבעות ובחג הסכות ולא יראה את־פני יהוה ריקם: איש כמתנת ידו כברכת יהוה אלהיך אשר נתן־לך:

מניחין ס"ת השניה אצל הראשונה. ואומרים ח"ק על שניהם. וקורין למפטיר בפ' פינחס:

ביום השמיני עצרת תהיה לכם כל־מלאכת עבדה לא תעשו: והקרבתם עלה אשה ריח ניחח ליהוה פר אחד איל אחד כבשים בני־שנה שבעה תמימם: מנחתם ונסכיהם לפר לאיל ולכבשים במספרם כמשפט: ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכה: אלה תעשו ליהוה במועדיכם לבד מנדריכם ונדבתיכם לעלתיכם ולמנחתיכם ולנסכיכם ולשלמיכם: ויאמר משה אל־בני ישראל ככל אשר־צוה יהוה את־משה:

הפטרה לשמיני עצרת במלכים א׳ סימן ח׳

ויהי ׀ ככלות שלמה להתפלל אל־יהוה את כל־התפלה והתחנה הזאת קם מלפני מזבח יהוה מכרע על־ברכיו וכפיו פרשות השמים: ויעמד ויברך את כל־קהל ישראל קול גדול לאמר: ברוך יהוה אשר נתן מנוחה לעמו ישראל ככל אשר דבר לא־נפל דבר אחד מכל דברו הטוב אשר דבר ביד משה עבדו: יהי יהוה אלהינו עמנו כאשר היה עם־אבתינו אל־יעזבנו ואל־יטשנו: להטות לבבנו אליו ללכת בכל־דרכיו ולשמר מצותיו וחקיו ומשפטיו אשר צוה את־אבתינו: ויהיו דברי אלה אשר התחננתי לפני יהוה קרבים אל־יהוה אלהינו יומם ולילה לעשות ׀ משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבר־יום ביומו: למען דעת כל־עמי הארץ כי יהוה הוא האלהים אין עוד: והיה לבבכם שלם עם יהוה אלהינו ללכת בחקיו ולשמר מצותיו כיום הזה: והמלך וכל־ישראל

עמו זבחים זבח לפני יהוה: ויזבח שלמה את זבח השלמים אשר זבח ליהוה בקר עשרים ושנים אלף וצאן מאה ועשרים אלף ויחנכו את־בית יהוה המלך וכל־בני ישראל: ביום ההוא קדש המלך את־תוך החצר אשר לפני בית־יהוה כי־עשה שם את־העלה ואת־המנחה ואת חלבי השלמים כי־מזבח הנחשת אשר לפני יהוה קטן מהכיל את־העלה ואת־המנחה ואת חלבי השלמים: ויעש שלמה בעת־ההיא ׀ את־החג וכל־ישראל עמו קהל גדול מלבוא חמת ׀ עד־נחל מצרים לפני יהוה אלהינו שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה עשר יום: ביום השמיני שלח את־העם ויברכו את־המלך וילכו לאהליהם שמחים וטובי לב על כל־הטובה אשר עשה יהוה לדוד עבדו ולישראל עמו: ע"כ ויהי ככלות שלמה לבנות את־בית יהוה ואת־בית המלך ואת כל־חשק שלמה אשר חפץ לעשות:

המפטיר מסיים הברכות:

קריאה לשמחת תורה

וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים את־בני ישראל לפני מותו: ויאמר יהוה מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת קדש מימינו אש דת למו: אף חבב עמים כל־קדשיו בידך והם תכו לרגלך ישא מדברתיך: תורה צוה־לנו משה מורשה קהלת יעקב: ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל: יחי

ר׳

ראובן ואל־ימת ויהי מתיו מספר: וזאת ליהודה ויאמר שמע יהוה קול יהודה ואל־עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה: לוי וללוי אמר תמיך ואוריך לאיש חסידך אשר נסיתו במסה תריבהו על־מי מריבה: האמר לאביו ולאמו לא ראיתיו ואת־אחיו לא הכיר ואת־בנו בניו קרי לא ידע כי שמרו אמרתך ובריתך ינצרו: יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל

ישימו

קריאה לשמחת תורה

ישימו קטורה באפך וכליל על־מזבחך: ברך
יהוה חילו ופעל ידיו תרצה מחץ מתנים קמיו
ומשנאיו מן־יקומון: לבנימן אמר ידיד יהוה
ישכן לבטח עליו חפף עליו כל־היום ובין כתפיו
שכן: שלישי וליוסף אמר מברכת יהוה ארצו ממגד
שמים מטל ומתהום רבצת תחת: וממגד תבואת
שמש וממגד גרש ירחים: ומראש הררי־קדם
וממגד גבעות עולם: וממגד ארץ ומלאה ורצון
שכני סנה תבואתה לראש יוסף ולקדקד נזיר
אחיו: בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו בהם
עמים ינגח יחדו אפסי־ארץ והם רבבות אפרים
והם אלפי מנשה: רביעי ולזבולן אמר שמח זבולן
בצאתך ויששכר באהליך: עמים הר־יקראו
שם יזבחו זבחי־צדק כי שפע ימים יינקו ושפני
טמוני חול: ולגד אמר ברוך מרחיב גד כלביא
שכן וטרף זרוע אף־קדקד: וירא ראשית לו כי־
שם חלקת מחקק ספון ויתא ראשי עם צדקת
יהוה עשה ומשפטיו עם־ישראל: חמישי ולדן
אמר דן גור אריה יזנק מן־הבשן: ולנפתלי אמר
נפתלי שבע רצון ומלא ברכת יהוה ים ודרום
ירשה: ולאשר אמר ברוך מבנים אשר יהי רצוי
אחיו וטבל בשמן רגלו: ברזל ונחשת מנעלך
וכימיך דבאך: אין כאל ישרון רכב שמים
בעזרך ובגאותו שחקים:

רשות לחתן תורה

וקורין לחתן תורה ואומרים לו מרשות האל וקורין מעונה אלהי קדם עד לעיני כל ישראל:

מרשות האל הגדול הגבור והנורא. ומרשות מפז ומפנינים יקרה. ומרשות סנהדרין הקדושה והברורה. ומרשות ראשי ישיבות ואלופי תורה. ומרשות זקנים ונערים יושבי שורה. אפתח פי בשירה ובזמרה. להודות ולהלל לדר בנהורא. שהחינו וקימנו ביראתו הטהורה. והגיענו לשמוח בשמחת התורה. המשמחת לב ועינים מאירה. הנותנת חיים ועשר וכבוד ותפארה. המאשרת הולכיה בדרך הטובה והישרה. המארכת ימים ומוספת גבורה. לאוהביה ולשומריה בצווי ואזהרה. לעוסקיה ולנוצריה באהבה ובמורא. ובכן יהי רצון מלפני הגבורה. לתת חיים וחסד ונזר עטרה. לרבי פלוני בר פלוני הנבחר להשלים התורה. לאמצו לברכו ולגדלו בתלמוד תורה. לדרשו לחיים להדרו לועדו בחבורה. לזכותו לחיותו לטכסו בטכס אורה. לישרו לכללו ללמדו לקח וסברה. למלטו לנשאו לסעדו בסעד ברורה. לעדנו לפרנסו לצדקו בעם נברא. לקרבו לרחמו ולשמרו מכל צוקה וצרה. לתקפו לסמכו לתמכו ברוח נשברה. עמוד עמוד רבי פב"פ חתן התורה. ותן כבוד לאל גדול ונורא. ובשכר זה תזכה מאל נורא. לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה. ומקימי מצוה בתוך עם יפה וברה. ותזכה לשמוח בשמחת בית הבחירה. ופניך להאיר בצדקה באספקלריא המאירה. כנבא ישעיהו מלא רוח עצה וגבורה. שמחו את ירושלים וגילו בה מהרה. שישו אתה משוש כל המתאבלים עליה באבלה וצרה. עמוד עמוד עמוד רבי פב"פ חתן התורה. מרשות כל הקהל הקדוש הזה והשלם התורה: יעמוד וכו'

מענה אלהי קדם ומתחת זרעת עולם ויגרש
מפניך אויב ויאמר השמד: וישכן
ישראל בטח בדד עין יעקב אל־ארץ דגן ותירוש
אף־שמיו יערפו־טל: אשריך ישראל מי כמוך
עם נושע ביהוה מגן עזרך ואשר־חרב גאותך
ויכחשו איביך לך ואתה על־במותימו תדרך:
ויעל משה מערבת מואב אל־הר נבו ראש
הפסגה אשר על־פני ירחו ויראהו יהוה את־
כל־הארץ את־הגלעד עד־דן: ואת כל־נפתלי
ואת־ארץ אפרים ומנשה ואת כל־ארץ יהודה
עד הים האחרון: ואת־הנגב ואת־הככר בקעת
ירחו עיר התמרים עד־צער: ויאמר יהוה אליו
זאת הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק
וליעקב לאמר לזרעך אתננה הראיתיך בעיניך
ושמה לא תעבר: וימת שם משה עבד־יהוה
בארץ מואב על־פי יהוה: ויקבר אתו בגי בארץ
מואב מול בית פעור ולא־ידע איש את־קברתו
עד היום הזה: ומשה בן־מאה ועשרים שנה

ד'

במתו

בְּמֹתוֹ לֹא־כָהֲתָה עֵינוֹ וְלֹא־נָס לֵחֹה׃ וַיִּבְכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם וַיִּתְּמוּ יְמֵי בְכִי אֵבֶל מֹשֶׁה׃ וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מָלֵא רוּחַ חָכְמָה כִּי־סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת־יָדָיו עָלָיו וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְלֹא־קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה אֲשֶׁר יְדָעוֹ יְהוָה פָּנִים אֶל־פָּנִים׃ לְכָל־הָאֹתֹת וְהַמּוֹפְתִים אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל־עֲבָדָיו וּלְכָל־אַרְצוֹ׃ וּלְכֹל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכֹל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל׃

חזק

רשות לחתן בראשית

מרשות מרומם על כל ברכה ושירה. נורא על כל תהלה וזמרה. חכם לבב ואמיץ כח וגבורה. ומושל עולם אדון כל יצירה. ומרשות כבודה בת מלך פנימה עצורה. ראשית קנינו אלפים אצורה. ברה תמימה משיבת נפש ומחזירה. ישרון נתנה מורשה לעבדה ולשמרה. מלמדיה גאוני יעקב לפתחה ולסגרה. כליל הוד נשיא מרבה המשרה. יושבי על מדין משיבי מלחמה שערה. ראשי ישיבות ראשי גולה פזורה. ומרשות חבורת צדק עדה המאשרה. זקנים ונערים בכל שורה ושורה. קבוצים פה היום לשמחת תורה. ונעצרים לסיים ולהחל בגיל ובמורא. אותה מחבבים כיום נתינתה בהדרה. מסלסלים בה כחדשה ולא כישנה שעברה. צמאים למוץ ולהתענג מזיו יקרה. משמחת לב ועצב מסירה. תנחומיה ישעשעו נפשם בה להתפארה. והוגים במקרא והגדה במשנה וגמרא. רצים ומביאים טפם לבית העתירה. ועושים גם מעשים באזהרה. לכן גדול שכרם מאת הגבורה. על ראשם שמחת עולם קשורה. תאבים לראות בנין בית הבחירה. ובכן נסכמתי דעת כלם לבררה. בחור הרימותי מעם תוך החבורה. מצאתיו לב נבון להסבירה. צדק וחסד רודף בארח ישרה. נשאו לבו ונדבה רוחו להתעוררה. תחלה וראשון היות להתחיל התורה. ועתה קום רבי פב״פ עמוד להתאזרה. בא והתיצב ועמוד לימיני וקרא. מעשה בראשית לכבוד צור ברא. על זאת מתכיפין התחלה להשלמה בתדירה. עד שלא ירגל בעם זו לשקרה. יען נעשית ראשון למצוה גמורה. מה רב טובך ומשכרתך יתרה. טוב עין תברך בנדבתך מלעצרה. ומברכות בוראיך תברך ידך מלקצרה. בעבור שכל המכבד תורה בצפירה. יהי גופו מכבד בכח להתאשרה. מהר עמוד עמוד רבי פלוני בר פלוני חתן בראשית ברא. מרשות הקהל הקדוש הזה לברך אל גדול ונורא. אמן יענו אחריך הכל מהרה: ישמוד וכו׳

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃ וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וְשָׁנִים׃ וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיעַ

ר׳ השמים

השמים להאיר על־הארץ ויהי־כן: ויעש אלהים את־שני המארת הגדלים את־המאור הגדל לממשלת היום ואת־המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים: ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על־הארץ: ולמשל ביום ובלילה ולהבדיל בין האור ובין החשך וירא אלהים כי־טוב: ויהי־ערב ויהי־בקר יום רביעי: ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על־הארץ על־פני רקיע השמים: ויברא אלהים את־התנינם הגדלים ואת כל־נפש החיה ׀ הרמשת אשר שרצו המים למינהם ואת כל־עוף כנף למינהו וירא אלהים כי־טוב: ויברך אתם אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את־המים בימים והעוף ירב בארץ: ויהי־ערב ויהי־בקר יום חמישי: ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וחיתו־ארץ למינה ויהי־כן: ויעש אלהים את־חית הארץ למינה ואת־הבהמה למינה ואת כל־רמש האדמה למינהו וירא אלהים כי־טוב: ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל־הארץ ובכל־הרמש הרמש על־הארץ: ויברא אלהים ׀ את־האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם: ויברך אתם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את־הארץ וכבשה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל־חיה הרמשת על־הארץ: ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את־כל־עשב ׀ זרע זרע אשר על־פני כל־הארץ ואת־כל־העץ אשר־בו פרי־עץ זרע זרע לכם יהיה לאכלה: ולכל־חית הארץ ולכל־עוף השמים ולכל ׀ רומש על־הארץ אשר־בו נפש חיה את־כל־ירק עשב לאכלה ויהי־כן: וירא אלהים את־כל־אשר עשה והנה־טוב מאד ויהי־ערב ויהי־בקר יום הששי: ויכלו השמים והארץ וכל־צבאם: ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל־מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים את־יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל־מלאכתו אשר־ברא אלהים לעשות:

ח"ק. למפטיר קורין בפ' פינחס ביום השמיני עצרת כדאתמול תמצא לע"ל בקריאה של שמיני עצרת

הפטרה לשמחת תורה (ביהושע סימן א')

ויהי אחרי מות משה עבד יהוה ויאמר יהוה אל־יהושע בן־נון משרת משה לאמר: משה עבדי מת ועתה קום עבר את־הירדן הזה אתה וכל־העם הזה אל־הארץ אשר אנכי נתן להם לבני ישראל: כל־מקום אשר תדרך כף־רגלכם בו לכם נתתיו כאשר דברתי אל־משה: מהמדבר והלבנון הזה ועד־הנהר הגדול נהר־פרת כל ארץ החתים ועד־הים הגדול מבוא השמש יהיה גבולכם: לא־יתיצב איש לפניך כל ימי חייך כאשר הייתי עם־משה אהיה עמך לא ארפך ולא אעזבך: חזק ואמץ כי אתה תנחיל את־העם הזה את־הארץ אשר־נשבעתי לאבותם לתת להם: רק חזק ואמץ מאד לשמר לעשות ככל־התורה אשר צוך משה עבדי אל־תסור ממנו ימין ושמאול למען תשכיל בכל אשר תלך: לא־ימוש ספר התורה הזה מפיך והגית בו יומם ולילה למען תשמר לעשות ככל־הכתוב בו כי־אז תצליח את־דרכך ואז תשכיל: הלוא צויתיך חזק ואמץ אל־תערץ ואל־תחת כי עמך יהוה אלהיך בכל אשר תלך: ויצו יהושע את־שטרי העם לאמר: עברו ׀ בקרב המחנה וצוו את־העם לאמר הכינו לכם צידה כי בעוד ׀ שלשת ימים אתם עברים את־הירדן הזה לבוא לרשת את־הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן לכם לרשתה: ולראובני ולגדי ולחצי שבט המנשה אמר יהושע לאמר: זכור את־הדבר אשר צוה אתכם משה עבד־יהוה לאמר יהוה אלהיכם מניח לכם ונתן לכם את־הארץ הזאת: נשיכם טפכם ומקניכם ישבו בארץ אשר נתן לכם משה בעבר הירדן ואתם תעברו חמשים לפני אחיכם כל גבורי החיל ועזרתם אותם: עד אשר־יניח יהוה ׀ לאחיכם ככם וירשו גם־המה את־הארץ אשר־יהוה אלהיכם נתן להם ושבתם לארץ ירשתכם וירשתם אותה אשר ׀ נתן לכם משה עבד יהוה בעבר הירדן מזרח השמש: ויענו את־יהושע לאמר כל אשר־צויתנו נעשה ואל־כל־אשר תשלחנו נלך: ככל אשר־שמענו אל־משה כן נשמע אליך רק יהיה יהוה אלהיך עמך כאשר היה עם־משה: כל־איש אשר־ימרה את־פיך ולא־ישמע את־דבריך לכל אשר־תצונו יומת רק חזק ואמץ:

המפטיר אומר הברכות. והש"ץ אומרים שישו ושמחו. אשרי. יהללו. ומתפללין מוסף כדאתמול:

קריאה ליום ראשון של פסח

מוציאין ב' ספרי תורות באחת קורין בפרשת בא ובשניה למפטיר בפרשת פינחס

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מִשְׁכוּ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפָּסַח: וּלְקַחְתֶּם אֲגֻדַּת אֵזוֹב וּטְבַלְתֶּם בַּדָּם אֲשֶׁר־בַּסַּף וְהִגַּעְתֶּם אֶל־הַמַּשְׁקוֹף וְאֶל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת מִן־הַדָּם אֲשֶׁר בַּסָּף וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח־בֵּיתוֹ עַד־בֹּקֶר: וְעָבַר יְהוָה לִנְגֹּף אֶת־מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת־הַדָּם עַל־הַמַּשְׁקוֹף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וּפָסַח יְהוָה עַל־הַפֶּתַח וְלֹא יִתֵּן הַמַּשְׁחִית לָבֹא אֶל־בָּתֵּיכֶם לִנְגֹּף: וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לְחָק־לְךָ וּלְבָנֶיךָ עַד־עוֹלָם: לוי וְהָיָה כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לָכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת: וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מָה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לָכֶם: וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בָּתֵּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנָגְפּוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־בָּתֵּינוּ הִצִּיל וַיִּקֹּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ: וַיֵּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ: ישראל וַיְהִי ׀ בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיהוָה הִכָּה כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשְּׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה: וַיָּקָם פַּרְעֹה לַיְלָה הוּא וְכָל־עֲבָדָיו וְכָל־מִצְרַיִם וַתְּהִי צְעָקָה גְדֹלָה בְּמִצְרָיִם כִּי־אֵין בַּיִת אֲשֶׁר אֵין־שָׁם מֵת: וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְּאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַּם־אַתֶּם גַּם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה כְּדַבֶּרְכֶם: גַּם־צֹאנְכֶם גַּם־בְּקַרְכֶם קְחוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וָלֵכוּ וּבֵרַכְתֶּם גַּם־אֹתִי: בשבת ד וַתֶּחֱזַק מִצְרַיִם עַל־הָעָם לְמַהֵר לְשַׁלְּחָם מִן־הָאָרֶץ כִּי אָמְרוּ כֻּלָּנוּ מֵתִים: וַיִּשָּׂא הָעָם אֶת־בְּצֵקוֹ טֶרֶם יֶחְמָץ מִשְׁאֲרֹתָם צְרֻרֹת בְּשִׂמְלֹתָם עַל־שִׁכְמָם: וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאֲלוּ מִמִּצְרַיִם כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמָלֹת: וַיהוָה נָתַן אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיַּשְׁאִלוּם וַיְנַצְּלוּ אֶת־מִצְרָיִם: רביעי ובשבת ה וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס סֻכֹּתָה כְּשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי הַגְּבָרִים לְבַד מִטָּף: וְגַם־עֵרֶב רַב עָלָה אִתָּם וְצֹאן וּבָקָר מִקְנֶה כָּבֵד מְאֹד: וַיֹּאפוּ אֶת־הַבָּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֻגֹת מַצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי־גֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ וְגַם־צֵדָה לֹא־עָשׂוּ לָהֶם: וּמוֹשַׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרָיִם שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה יָצְאוּ כָּל־צִבְאוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: לֵיל שִׁמֻּרִים הוּא לַיהוָה לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הוּא־הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיהוָה שִׁמֻּרִים לְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם: חמישי ובשבת ו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפָּסַח כָּל־בֶּן־נֵכָר לֹא־יֹאכַל בּוֹ: וְכָל־עֶבֶד אִישׁ מִקְנַת־כָּסֶף וּמַלְתָּה אֹתוֹ אָז יֹאכַל בּוֹ: תּוֹשָׁב וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל בּוֹ: בְּבַיִת אֶחָד יֵאָכֵל לֹא־תוֹצִיא מִן־הַבַּיִת מִן־הַבָּשָׂר חוּצָה וְעֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ־בוֹ: כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: בשבת ז וְכִי־יָגוּר אִתְּךָ גֵּר וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה הִמּוֹל לוֹ כָל־זָכָר וְאָז יִקְרַב לַעֲשֹׂתוֹ וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ וְכָל־עָרֵל לֹא־יֹאכַל בּוֹ: תּוֹרָה אַחַת יִהְיֶה לָאֶזְרָח וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם: וַיַּעֲשׂוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ: וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־צִבְאֹתָם:

ומניחין ס"ת השני ואומרים ח"ק על שתיהן

ביום שני קורין שור או כשב תמצא ביום א' דסוכות .

קריאה למפטיר ליום ראשון וליום שני של פסח

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם: וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל תַּעֲשׂוּ: עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים: וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת־אֵלֶּה: כָּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה עַל־עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ: וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

הפטרה ליום ראשון של פסח ביהושע סימן ה'

וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הִתְקַדָּשׁוּ כִּי מָחָר יַעֲשֶׂה יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם נִפְלָאוֹת: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ

אל

הפטרה ליום שני של פסח במלכים ב' סימן כ"ג

וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיַּאַסְפוּ אֵלָיו כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם: וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־

איש

אל־הכהנים לאמר שאו את־ארון הברית ועברו לפני העם וישאו את־ארון הברית וילכו לפני העם: ויאמר יהוה אל־יהושע היום הזה אחל גדלך בעיני כל־ישראל אשר ידעון כי כאשר הייתי עם־משה אהיה עמך:

בעת ההיא אמר יהוה אל־יהושע עשה לך חרבות צרים ושוב מל את־בני־ישראל שנית: ויעש־לו יהושע חרבות צרים וימל את־בני ישראל אל־גבעת הערלות: וזה הדבר אשר־מל יהושע כל־העם היצא ממצרים הזכרים כלו אנשי המלחמה מתו במדבר בדרך בצאתם ממצרים: כי־מלים היו כל־העם היצאים וכל־העם הילדים במדבר בדרך בצאתם ממצרים לא־מלו: כי ארבעים שנה הלכו בני־ישראל במדבר עד־תם כל־הגוי אנשי המלחמה היצאים ממצרים אשר לא־שמעו בקול יהוה אשר נשבע יהוה להם לבלתי הראותם את־הארץ אשר נשבע יהוה לאבותם לתת לנו ארץ זבת חלב ודבש: ואת־בניהם הקים תחתם אתם מל יהושע כי־ערלים היו כי לא־מלו אותם בדרך: ויהי כאשר־תמו כל־הגוי להמול וישבו תחתם במחנה עד חיותם: ויאמר יהוה אל־יהושע היום גלותי את־חרפת מצרים מעליכם ויקרא שם המקום ההוא גלגל עד היום הזה: ויחנו בני־ישראל בגלגל ויעשו את־הפסח בארבעה עשר יום לחדש בערב בערבות יריחו: ויאכלו מעבור הארץ ממחרת הפסח מצות וקלוי בעצם היום הזה: וישבת המן ממחרת באכלם מעבור הארץ ולא־היה עוד לבני ישראל מן ויאכלו מתבואת ארץ כנען בשנה ההיא: ויהי בהיות יהושע ביריחו וישא עיניו וירא והנה־איש עמד לנגדו וחרבו שלופה בידו וילך יהושע אליו ויאמר לו הלנו אתה אם־לצרינו: ויאמר לא כי אני שר־צבא־יהוה עתה באתי ויפל יהושע אל־פניו ארצה וישתחו ויאמר לו מה אדני מדבר אל־עבדו: ויאמר שר־צבא יהוה אל־יהושע של־נעלך מעל רגלך כי המקום אשר אתה עמד עליו קדש הוא ויעש יהושע כן: ויריחו סגרת ומסגרת מפני בני ישראל אין יוצא ואין בא: ויהי יהוה את־יהושע ויהי שמעו בכל־הארץ: המפטיר אומר הברכות

איש יהודה וכל־ישבי ירושלם אתו והכהנים והנביאים וכל־העם למקטן ועד־גדול ויקרא באזניהם את־כל־דברי ספר הברית הנמצא בבית יהוה: ויעמד המלך על־העמוד ויכרת את־הברית לפני יהוה ללכת אחר יהוה ולשמר מצותיו ואת־עדותיו ואת־חקתיו בכל־לב ובכל־נפש להקים את־דברי הברית הזאת הכתבים על־הספר הזה ויעמד כל־העם בברית: ויצו המלך את־חלקיהו הכהן הגדול ואת־כהני המשנה ואת־שמרי הסף להוציא מהיכל יהוה את כל־הכלים העשוים לבעל ולאשרה ולכל צבא השמים וישרפם מחוץ לירושלם בשדמות קדרון ונשא את־עפרם בית־אל: והשבית את־הכמרים אשר נתנו מלכי יהודה ויקטר בבמות בערי יהודה ומסבי ירושלם ואת־המקטרים לבעל לשמש ולירח ולמזלות ולכל צבא השמים: ויצא את־האשרה מבית יהוה מחוץ לירושלם אל־נחל קדרון וישרף אתה בנחל קדרון וידק לעפר וישלך את־עפרה על־קבר בני העם: ויתץ את־בתי הקדשים אשר בבית יהוה אשר הנשים ארגות שם בתים לאשרה: ויבא את־כל־הכהנים מערי יהודה ויטמא את־הבמות אשר קטרו־שמה הכהנים מגבע עד־באר שבע ונתץ את־במות השערים אשר־פתח שער יהושע שר־העיר אשר־על־שמאול איש בשער העיר: אך לא יעלו כהני הבמות אל־מזבח יהוה בירושלם כי אם־אכלו מצות בתוך אחיהם: ויצו המלך את־כל־העם לאמר עשו פסח ליהוה אלהיכם ככתוב על ספר הברית הזה: כי לא נעשה כפסח הזה מימי השפטים אשר שפטו את־ישראל וכל ימי מלכי ישראל ומלכי יהודה: כי אם־בשמנה עשרה שנה למלך יאשיהו נעשה הפסח הזה ליהוה בירושלם: וגם את־האבות ואת־הידענים ואת־התרפים ואת־הגללים ואת כל־השקצים אשר נראו בארץ יהודה ובירושלם בער יאשיהו למען הקים את־דברי התורה הכתבים על־הספר אשר מצא חלקיהו הכהן בית יהוה: וכמהו לא־היה לפניו מלך אשר־שב אל־יהוה בכל־לבבו ובכל־נפשו ובכל־מאדו ככל תורת משה ואחריו לא־קם כמהו: המפטיר אומר הברכות

קריאה לשבת חול המועד של פסח

שולחן כ' ס"ס כל' קורין ז' גברי כפ' הבל ראה אתה אומר אלי ולמפטיר קורין כמי"ט והקרבתם ומפטירין ביחזקאל ל"ז:

הָיְתָה עָלַי יַד־יְהֹוָה וַיּוֹצִאֵנִי בְרוּחַ יְהֹוָה וַיְנִיחֵנִי
בְּתוֹךְ הַבִּקְעָה וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת׃
וְהֶעֱבִירַנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב ׀ סָבִיב וְהִנֵּה רַבּוֹת מְאֹד
עַל־פְּנֵי הַבִּקְעָה וְהִנֵּה יְבֵשׁוֹת מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי
בֶּן־אָדָם הֲתִחְיֶינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וָאֹמַר אֲדֹנָי
יְהֹוִה אַתָּה יָדָעְתָּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא עַל־
הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם הָעֲצָמוֹת
הַיְבֵשׁוֹת שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהֹוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהֹוִה
לָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה הִנֵּה אֲנִי מֵבִיא בָכֶם רוּחַ
וִחְיִיתֶם׃ וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם גִּידִים וְהַעֲלֵתִי עֲלֵיכֶם
בָּשָׂר וְקָרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בָכֶם רוּחַ
וִחְיִיתֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהֹוָה׃ וְנִבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר
צֻוֵּיתִי וַיְהִי־קוֹל כְּהִנָּבְאִי וְהִנֵּה־רַעַשׁ וַתִּקְרְבוּ
עֲצָמוֹת עֶצֶם אֶל־עַצְמוֹ׃ וְרָאִיתִי וְהִנֵּה־עֲלֵיהֶם
גִּדִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרַם עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְמָעְלָה
וְרוּחַ אֵין בָּהֶם׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא אֶל־הָרוּחַ הִנָּבֵא
בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל־הָרוּחַ כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי
יְהֹוִה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בֹּאִי הָרוּחַ וּפְחִי בַּהֲרוּגִים
הָאֵלֶּה וְיִחְיוּ׃ וְהִנַּבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צִוָּנִי וַתָּבוֹא בָהֶם
הָרוּחַ וַיִּחְיוּ וַיַּעַמְדוּ עַל־רַגְלֵיהֶם חַיִל גָּדוֹל מְאֹד
מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה כָּל־
בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה הִנֵּה אֹמְרִים יָבְשׁוּ עַצְמוֹתֵינוּ
וְאָבְדָה תִקְוָתֵנוּ נִגְזַרְנוּ לָנוּ׃ לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהֹוִה הִנֵּה אֲנִי פֹתֵחַ אֶת־
קִבְרוֹתֵיכֶם וְהַעֲלֵיתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי
וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ וִידַעְתֶּם כִּי־
אֲנִי יְהֹוָה בְּפִתְחִי אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וּבְהַעֲלוֹתִי
אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי׃ וְנָתַתִּי רוּחִי בָכֶם
וִחְיִיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם עַל־אַדְמַתְכֶם וִידַעְתֶּם
כִּי אֲנִי יְהֹוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי נְאֻם־יְהֹוָה׃

והמפטיר אומר הברכות. וחותמין מקדש השבת לבד. יקום פורקן. הנותן תשועה. אשרי. יהללו. ח"ק. מוסף דיו"ט ומזכירין ש"ש

קריאה ליום שביעי של פסח

וַיְהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת־הָעָם וְלֹא־נָחָם אֱלֹהִים
דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא כִּי ׀
אָמַר אֱלֹהִים פֶּן־יִנָּחֵם הָעָם בִּרְאֹתָם מִלְחָמָה
וְשָׁבוּ מִצְרָיְמָה׃ וַיַּסֵּב אֱלֹהִים ׀ אֶת־הָעָם דֶּרֶךְ
הַמִּדְבָּר יַם־סוּף וַחֲמֻשִׁים עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ
כִּי הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד
יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה
אִתְּכֶם׃ בשבת ב וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם בִּקְצֵה
הַמִּדְבָּר׃ וַיהֹוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן
לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם
לָלֶכֶת יוֹמָם וָלָיְלָה׃ לֹא־יָמִישׁ עַמּוּד הֶעָנָן יוֹמָם
וְעַמּוּד הָאֵשׁ לָיְלָה לִפְנֵי הָעָם׃ לוי ובשבת ג וַיְדַבֵּר
יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֻׁבוּ
וְיַחֲנוּ לִפְנֵי פִּי הַחִירֹת בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי
בַּעַל צְפֹן נִכְחוֹ תַחֲנוּ עַל־הַיָּם׃ וְאָמַר פַּרְעֹה לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל נְבֻכִים הֵם בָּאָרֶץ סָגַר עֲלֵיהֶם הַמִּדְבָּר׃
וְחִזַּקְתִּי אֶת־לֵב־פַּרְעֹה וְרָדַף אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה
בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהֹוָה
וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃ בשבת ד וַיֻּגַּד לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם
וַיֵּהָפֵךְ לְבַב פַּרְעֹה וַעֲבָדָיו אֶל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ מַה־
זֹּאת עָשִׂינוּ כִּי־שִׁלַּחְנוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעָבְדֵנוּ׃ וַיֶּאְסֹר
אֶת־רִכְבּוֹ וְאֶת־עַמּוֹ לָקַח עִמּוֹ׃ וַיִּקַּח שֵׁשׁ־מֵאוֹת
רֶכֶב בָּחוּר וְכֹל רֶכֶב מִצְרָיִם וְשָׁלִשִׁם עַל־כֻּלּוֹ׃
וַיְחַזֵּק יְהֹוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף
אַחֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים בְּיָד רָמָה׃
ג ובשבת ה וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם וַיַּשִּׂיגוּ אוֹתָם
חֹנִים עַל־הַיָּם כָּל־סוּס רֶכֶב פַּרְעֹה וּפָרָשָׁיו וְחֵילוֹ
עַל־פִּי הַחִירֹת לִפְנֵי בַּעַל צְפֹן׃ וּפַרְעֹה הִקְרִיב
וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֵינֵיהֶם וְהִנֵּה מִצְרַיִם ׀
נֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם וַיִּירְאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶל־יְהֹוָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה הֲמִבְּלִי אֵין־קְבָרִים
בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לָמוּת בַּמִּדְבָּר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ
לָּנוּ לְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרָיִם׃ הֲלֹא־זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר
דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְמִצְרַיִם לֵאמֹר חֲדַל מִמֶּנּוּ וְנַעַבְדָה
אֶת־מִצְרָיִם כִּי טוֹב לָנוּ עֲבֹד אֶת־מִצְרַיִם מִמֻּתֵנוּ
בַּמִּדְבָּר׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ
הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהֹוָה אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה
לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר רְאִיתֶם אֶת־מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא
תֹסִפוּ לִרְאֹתָם עוֹד עַד־עוֹלָם׃ יְהֹוָה יִלָּחֵם לָכֶם
וְאַתֶּם תַּחֲרִשׁוּן׃ ד ובשבת ו וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה
מַה־תִּצְעַק אֵלָי דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְיִסָּעוּ׃
וְאַתָּה הָרֵם אֶת־מַטְּךָ וּנְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם
וּבְקָעֵהוּ וְיָבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה׃
וַאֲנִי הִנְנִי מְחַזֵּק אֶת־לֵב מִצְרַיִם וְיָבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם
וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו׃
וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהֹוָה בְּהִכָּבְדִי בְּפַרְעֹה
בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו׃ וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים הַהֹלֵךְ
לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עַמּוּד
הֶעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֹד מֵאַחֲרֵיהֶם׃ וַיָּבֹא בֵּין ׀

מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הֶעָנָן וְהַחֹשֶׁךְ וַיָּאֶר אֶת־הַלָּיְלָה וְלֹא־קָרַב זֶה אֶל־זֶה כָּל־הַלָּיְלָה: וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיּוֹלֶךְ יְהוָֹה אֶת־הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עַזָּה כָּל־הַלַּיְלָה וַיָּשֶׂם אֶת־הַיָּם לֶחָרָבָה וַיִּבָּקְעוּ הַמָּיִם: וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם: וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם כֹּל סוּס פַּרְעֹה רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו אֶל־תּוֹךְ הַיָּם: וַיְהִי בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּשְׁקֵף יְהוָֹה אֶל־מַחֲנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן וַיָּהָם אֵת מַחֲנֵה מִצְרָיִם: וַיָּסַר אֵת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו וַיְנַהֲגֵהוּ בִּכְבֵדֻת וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יְהוָֹה נִלְחָם לָהֶם בְּמִצְרָיִם: חמישי ובשבת ז וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וְיָשֻׁבוּ הַמַּיִם עַל־מִצְרַיִם עַל־רִכְבּוֹ וְעַל־פָּרָשָׁיו: וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לִפְנוֹת בֹּקֶר לְאֵיתָנוֹ וּמִצְרַיִם נָסִים לִקְרָאתוֹ וַיְנַעֵר יְהוָֹה אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם: וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם וַיְכַסּוּ אֶת־הָרֶכֶב וְאֶת־הַפָּרָשִׁים לְכֹל חֵיל פַּרְעֹה הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא־נִשְׁאַר בָּהֶם עַד־אֶחָד: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם: וַיּוֹשַׁע יְהוָֹה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָֹה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָֹה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָֹה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ: אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָֹה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אָשִׁירָה לַיהוָֹה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ: יְהוָֹה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָֹה שְׁמוֹ: מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף: תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אָבֶן: יְמִינְךָ יְהוָֹה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְהוָֹה תִּרְעַץ אוֹיֵב: וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ: וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד נֹזְלִים קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם: אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי: נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלֲלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים: מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָֹה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא: נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ: נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ עַם־זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל־נְוֵה קָדְשֶׁךָ: שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת: אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד נָמֹגוּ כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן: תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן עַד־יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָֹה עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ: תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָֹה מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ: יְהוָֹה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְהוָֹה עֲלֵהֶם אֶת־מֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם: וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אַהֲרֹן אֶת־הַתֹּף בְּיָדָהּ וַתֵּצֶאןָ כָל־הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתֻפִּים וּבִמְחֹלֹת: וַתַּעַן לָהֶם מִרְיָם שִׁירוּ לַיהוָֹה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: וַיַּסַּע מֹשֶׁה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּם־סוּף וַיֵּצְאוּ אֶל־מִדְבַּר־שׁוּר וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת־יָמִים בַּמִּדְבָּר וְלֹא־מָצְאוּ מָיִם: וַיָּבֹאוּ מָרָתָה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מַיִם מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמָהּ מָרָה: וַיִּלֹּנוּ הָעָם עַל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר מַה־נִּשְׁתֶּה: וַיִּצְעַק אֶל־יְהוָֹה וַיּוֹרֵהוּ יְהוָֹה עֵץ וַיַּשְׁלֵךְ אֶל־הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם שָׁם שָׂם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסָּהוּ: וַיֹּאמֶר אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל־חֻקָּיו כָּל־הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם לֹא־אָשִׂים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָֹה רֹפְאֶךָ:

ומניחין ס״ת השניה ואומרים ח״ק על שתיהן

קריאה למפטיר ליום שביעי וליום אחרון של פסח

וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָֹה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם: וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל תַּעֲשׂוּ: עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים: וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת־אֵלֶּה: כָּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָֹה עַל־עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ: וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

ר׳ וידבר

הפטרה ליום שביעי של פסח (בשמואל ב׳ סי׳ כב)

וַיְדַבֵּר דָּוִד לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת
בְּיוֹם הִצִּיל יְהוָה אֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו
וּמִכַּף שָׁאוּל: וַיֹּאמַר יְהוָה סַלְעִי וּמְצֻדָתִי
וּמְפַלְטִי־לִי: אֱלֹהֵי צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ מָגִנִּי וְקֶרֶן
יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי וּמְנוּסִי מֹשִׁעִי מֵחָמָס תֹּשִׁעֵנִי:
מְהֻלָּל אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ: כִּי אֲפָפֻנִי
מִשְׁבְּרֵי־מָוֶת נַחֲלֵי בְלִיַּעַל יְבַעֲתֻנִי: חֶבְלֵי שְׁאוֹל
סַבֻּנִי קִדְּמֻנִי מֹקְשֵׁי־מָוֶת: בַּצַּר־לִי אֶקְרָא יְהוָה
וְאֶל־אֱלֹהַי אֶקְרָא וַיִּשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי
בְּאָזְנָיו: וַיִּתְגָּעַשׁ ותגעש כ׳ וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ מוֹסְדוֹת
הַשָּׁמַיִם יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־חָרָה לוֹ: עָלָה עָשָׁן
בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ מִפִּיו תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ: וַיֵּט
שָׁמַיִם וַיֵּרַד וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו: וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב
וַיָּעֹף וַיֵּרָא עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ: וַיָּשֶׁת חֹשֶׁךְ סְבִיבֹתָיו
סֻכּוֹת חַשְׁרַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים: מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ
בָּעֲרוּ גַּחֲלֵי־אֵשׁ: יַרְעֵם מִן־שָׁמַיִם יְהוָה וְעֶלְיוֹן
יִתֵּן קוֹלוֹ: וַיִּשְׁלַח חִצִּים וַיְפִיצֵם בָּרָק וַיָּהֹם ויהמם
כ׳: וַיֵּרָאוּ אֲפִקֵי יָם יִגָּלוּ מֹסְדוֹת תֵּבֵל בְּגַעֲרַת
יְהוָה מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפּוֹ: יִשְׁלַח מִמָּרוֹם יִקָּחֵנִי
יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים: יַצִּילֵנִי מֵאֹיְבִי עָז מִשֹּׂנְאַי
כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי: יְקַדְּמֻנִי בְּיוֹם אֵידִי וַיְהִי יְהוָה
מִשְׁעָן לִי: וַיֹּצֵא לַמֶּרְחָב אֹתִי יְחַלְּצֵנִי כִּי־חָפֵץ
בִּי: יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקָתִי כְּבֹר יָדַי יָשִׁיב לִי:
כִּי שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי: כִּי
כָל־מִשְׁפָּטָו משפטיו כ׳ לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסוּר
מִמֶּנָּה: וָאֶהְיֶה תָמִים לוֹ וָאֶשְׁתַּמְּרָה מֵעֲוֹנִי:
וַיָּשֶׁב יְהוָה לִי כְּצִדְקָתִי כְּבֹרִי לְנֶגֶד עֵינָיו: עִם־
חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־גִּבּוֹר תָּמִים תִּתַּמָּם: עִם־
נָבָר תִּתָּבָר וְעִם־עִקֵּשׁ תִּתַּפָּל: וְאֶת־עַם עָנִי
תּוֹשִׁיעַ וְעֵינֶיךָ עַל־רָמִים תַּשְׁפִּיל: כִּי־אַתָּה נֵירִי
יְהוָה וַיהוָה יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי: כִּי בְכָה אָרוּץ גְּדוּד
בֵּאלֹהַי אֲדַלֶּג־שׁוּר: הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת
יְהוָה צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ: כִּי מִי־
אֵל מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוּר מִבַּלְעֲדֵי אֱלֹהֵינוּ:
הָאֵל מָעוּזִּי חָיִל וַיַּתֵּר תָּמִים דַּרְכִּי דרכו כתיב:
מְשַׁוֶּה רַגְלַי רגליו כ׳ כָּאַיָּלוֹת וְעַל־בָּמֹתַי יַעֲמִידֵנִי:
מְלַמֵּד יָדַי לַמִּלְחָמָה וְנִחַת קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרֹעֹתָי:
וַתִּתֶּן־לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וַעֲנֹתְךָ תַּרְבֵּנִי: תַּרְחִיב
צַעֲדִי תַּחְתֵּנִי וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי: אֶרְדְּפָה אֹיְבַי
וָאַשְׁמִידֵם וְלֹא אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם: וָאֲכַלֵּם
וָאֶמְחָצֵם וְלֹא יְקוּמוּן וַיִּפְּלוּ תַּחַת רַגְלָי: וַתַּזְרֵנִי
חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ קָמַי תַּחְתֵּנִי: וְאֹיְבַי תַּתָּה
לִּי עֹרֶף מְשַׂנְאַי וָאַצְמִיתֵם: יִשְׁעוּ וְאֵין מֹשִׁיעַ
אֶל־יְהוָה וְלֹא עָנָם: וְאֶשְׁחָקֵם כַּעֲפַר־אָרֶץ
כְּטִיט־חוּצוֹת אֲדִקֵּם אֶרְקָעֵם: וַתְּפַלְּטֵנִי מֵרִיבֵי
עַמִּי תִּשְׁמְרֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם לֹא־יָדַעְתִּי
יַעַבְדֻנִי: בְּנֵי נֵכָר יִתְכַּחֲשׁוּ־לִי לִשְׁמוֹעַ אֹזֶן יִשָּׁמְעוּ
לִי: בְּנֵי נֵכָר יִבֹּלוּ וְיַחְגְּרוּ מִמִּסְגְּרוֹתָם: חַי־יְהוָה
וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרֻם אֱלֹהֵי צוּר יִשְׁעִי: הָאֵל הַנֹּתֵן
נְקָמֹת לִי וּמוֹרִיד עַמִּים תַּחְתֵּנִי: וּמוֹצִיאִי מֵאֹיְבָי
וּמִקָּמַי תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ חֲמָסִים תַּצִּילֵנִי: עַל־כֵּן
אוֹדְךָ יְהוָה בַּגּוֹיִם וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּר: מִגְדּוֹל מגדיל
כתיב יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה־חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד
וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם:

המפטיר אומר הברכות. בשבת יקום פורקן. אשרי. יהללו. ומתפללין מוסף:

סדר הקריאה ליום אחרון של פסח: מוציאין ב׳ ס״ת וקורין בס׳ ראה כל הבכור המצא׳ בשמיני עצרת ואם חל יום אחרון בשבת מתחילין עשר תעשר. ולמפטיר קורין והקרבתם כדלהמול המצא׳ לעיל:

הפטרה ליום אחרון של פסח (בישעיה סי׳ י׳)

עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד יְנֹפֵף יָדוֹ הַר בַּת־ בית כ׳
צִיּוֹן גִּבְעַת יְרוּשָׁלִָם: הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוָה
צְבָאוֹת מְסָעֵף פֻּארָה בְּמַעֲרָצָה וְרָמֵי הַקּוֹמָה
גְּדֻעִים וְהַגְּבֹהִים יִשְׁפָּלוּ: וְנִקַּף סִבְכֵי הַיַּעַר בַּבַּרְזֶל
וְהַלְּבָנוֹן בְּאַדִּיר יִפּוֹל: וְיָצָא חֹטֶר מִגֵּזַע יִשָׁי וְנֵצֶר
מִשָּׁרָשָׁיו יִפְרֶה: וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה רוּחַ חָכְמָה
וּבִינָה רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה:
וַהֲרִיחוֹ בְּיִרְאַת יְהוָה וְלֹא־לְמַרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפּוֹט
וְלֹא־לְמִשְׁמַע אָזְנָיו יוֹכִיחַ: וְשָׁפַט בְּצֶדֶק דַּלִּים
וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי־אָרֶץ וְהִכָּה־אֶרֶץ בְּשֵׁבֶט
פִּיו וּבְרוּחַ שְׂפָתָיו יָמִית רָשָׁע: וְהָיָה צֶדֶק אֵזוֹר
מָתְנָיו וְהָאֱמוּנָה אֵזוֹר חֲלָצָיו: וְגָר זְאֵב עִם־כֶּבֶשׂ
וְנָמֵר עִם־גְּדִי יִרְבָּץ וְעֵגֶל וּכְפִיר וּמְרִיא יַחְדָּו וְנַעַר
קָטֹן נֹהֵג בָּם: וּפָרָה וָדֹב תִּרְעֶינָה יַחְדָּו יִרְבְּצוּ
יַלְדֵיהֶן וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן: וְשִׁעֲשַׁע יוֹנֵק
עַל־חֻר פָּתֶן וְעַל מְאוּרַת צִפְעוֹנִי גָּמוּל יָדוֹ הָדָה:
לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי כִּי־מָלְאָה
הָאָרֶץ דֵּעָה אֶת־יְהוָה כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים: וְהָיָה
בַּיּוֹם הַהוּא שֹׁרֶשׁ יִשַׁי אֲשֶׁר עֹמֵד לְנֵס עַמִּים
אֵלָיו גּוֹיִם יִדְרֹשׁוּ וְהָיְתָה מְנֻחָתוֹ כָּבוֹד: וְהָיָה
בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדֹנָי שֵׁנִית יָדוֹ לִקְנוֹת אֶת־
שְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר וּמִמִּצְרַיִם
וּמִפַּתְרוֹס וּמִכּוּשׁ וּמֵעֵילָם וּמִשִּׁנְעָר וּמֵחֲמָת
וּמֵאִיֵּי הַיָּם: וְנָשָׂא נֵס לַגּוֹיִם וְאָסַף נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל
וּנְפֻצוֹת יְהוּדָה יְקַבֵּץ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ:
וְסָרָה קִנְאַת אֶפְרַיִם וְצֹרְרֵי יְהוּדָה יִכָּרֵתוּ אֶפְרַיִם

ר׳ לא

לֹא־יְקַנֵּא אֶת־יְהוּדָה וִיהוּדָה לֹא־יָצֹר אֶת־אֶפְרָיִם׃ וְעָפוּ בְכָתֵף פְּלִשְׁתִּים יָמָּה יַחְדָּו יָבֹזּוּ אֶת־בְּנֵי־קֶדֶם אֱדוֹם וּמוֹאָב מִשְׁלוֹחַ יָדָם וּבְנֵי עַמּוֹן מִשְׁמַעְתָּם׃ וְהֶחֱרִים יְהוָה אֵת לְשׁוֹן יָם מִצְרַיִם וְהֵנִיף יָדוֹ עַל־הַנָּהָר בַּעְיָם רוּחוֹ וְהִכָּהוּ לְשִׁבְעָה נְחָלִים וְהִדְרִיךְ בַּנְּעָלִים׃ וְהָיְתָה מְסִלָּה לִשְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר כַּאֲשֶׁר הָיְתָה לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם עֲלֹתוֹ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְאָמַרְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא אוֹדְךָ יְהוָה כִּי אָנַפְתָּ בִּי יָשֹׁב אַפְּךָ וּתְנַחֲמֵנִי׃ הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה׃ וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו הַזְכִּירוּ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ׃ זַמְּרוּ יְהוָה כִּי גֵאוּת עָשָׂה מוּדַעַת מידעת כתיב זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ׃ צַהֲלִי וָרֹנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃

המפטיר אומר הברכות. בשבת יקום פורקן. ומזכירין נשמות. אב הרחמים. אשרי. יהללו. ומתפללין מוסף:

פיוט אקדמות לשבועות

כוונת הפייטן הזה להגיד שבח רבון עולם בבריאת העולם ובנחלות מעלה. ומשה ירד לנחלות מטה. בסודישו תוזק המוכחם נגד המסיתים בגלות מתשובתם להם והבטחון ברב טוב בלשון וקלת היכוהו ומבותו ברמז ועשאו כמחבר בלשון ארמי ברוב תיבות כפי ש: מנהג הקדמונים היה לברך ברכת התורה ולקרות פסוק ראשון של בתורה השלישי ואח״כ אקדמות. אבל האחרונים כתבו שיאמרו אקדמות קודם שיברך על התורה:

אַקְדָּמוּת מִלִּין וְשָׁרָיוּת שׁוּ תָא׃
אוֹלָא שָׁקֵלְנָא הַרְמָן וּרְשׁוּ תָא׃
ב בְּבָבֵי תְרֵי וּתְלָת דְּאֶפְתַּח בְּנַקְשׁוּ תָא׃
בְּבָרֵי דְבָרֵי וְטָרֵי עֲדֵי לְקַשִּׁישׁוּ תָא׃
ג גְּבוּרָן עָלְמִין לֵיהּ וְלָא סְפֵק פְּרִישׁוּ תָא׃
גְּוִיל אִלּוּ רְקִיעֵי קְנֵי כָּל חוּרְשׁ תָא׃
ד דְּיוֹ אִלּוּ יַמֵּי וְכָל מֵי כְנִישׁוּ תָא׃
דָּיְרֵי אַרְעָא סָפְרֵי וְרָשְׁמֵי רַשְׁוָן תָא׃
ה הֲדַר מָרֵי שְׁמַיָּא וְשַׁלִּיט בְּיַבֶּשְׁ תָא׃
הֲקֵם עָלְמָא יְחִידָאֵי וְכַבְּשֵׁהּ בְּכַבְּשׁוּ תָא׃
ו וּבְלָא לֵאוּ שַׁכְלְלֵהּ וּבְלָא תְשָׁשׁוּ תָא׃
וּבְאָתָא קַלִּילָא דְלֵית בָּהּ מְשָׁשׁוּ תָא׃
ז זַמֵּן כָּל עֲבִידְתֵּהּ בְּהַךְ יוֹמֵי שׁ תָא׃
זְהוֹר יְקָרֵהּ עֲלֵי עַל כּוּרְסְיֵהּ דְּאֶשׁ תָא׃
ח חֵיל אֶלֶף אַלְפִין וְרִבּוֹא לְשַׁמָּשׁוּ תָא׃
חַדְתִּין נְבוֹט לְצַפְרִין סַגִּיאָה טְרָשׁוּ תָא׃
ט טְפֵי יְקִידִין שְׂרָפִין כְּלוֹל גַּפֵּי שׁ תָא׃
טְעֵם עַד יִתְיְהֵב לְהוֹן שְׁתִיקִין בְּאַדְּשׁ תָא׃
י יְקַבְּלוּן דֵּין מִן דֵּין שָׁוֵי דְּלָא בְשַׁשׁ תָא׃
יְקַר מְלֵי כָל אַרְעָא לְתַלּוּתֵי קְדוּשׁ תָא׃
כ כְּקָל מִן קֳדָם שַׁדַּי כְּקָל מֵי נְפִישׁוּ תָא׃
כְּרוּבִין קֳבֵל גַּלְגַּלִּין מְרוֹמְמִין בְּאַוְשׁ תָא׃
ל לְמֶחֱזֵי בְאַנְפָּא עֵין כְּוָת גִּירֵי קַשְׁ תָא׃
לְכָל אֲתַר דְּמִשְׁתַּלְחִין זְרִיזִין בְּאַשְׁוָן תָא׃
מ מְבָרְכִין בְּרִיךְ יְקָרֵהּ בְּכָל לִשָּׁן לַחֲשׁוּ תָא׃
מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ דְּלָא צְרִיךְ בְּחִישׁוּ תָא׃

ששים

נְהִים כָּל חֵיל מְרוֹמָא מְקַלְּסִין בַּחֲשַׁשְׁתָּא:
נְהִירָא מַלְכוּתֵיהּ. לְדָר וְדָר לְאַפְרַשְׁתָּא:
סְדִירָא בְהוֹן קְדוּשְׁתָּא. וְכַד חָלְפָא שַׁעְתָּא:
סִיּוּמָא דְלְעָלַם וְאוֹף לָא לְשַׁבּוּעֲתָא:
עֲלַב יְקָר אַחְסַנְתֵּיהּ חֲבִיבִין דִּבְקַבַּעְתָּא:
עֲבִידִין לֵיהּ חֲטִיבָא בִּדְנַח וּשְׁקַעְתָּא:
פְּרִישָׁן לְמָנָתֵיהּ לְמֶעְבַּד לֵיהּ רְעוּתָא:
פְּרִישׁוּתֵיהּ שְׁבָחֵיהּ יְחַוּוּן בִּשְׁעוּתָא:
צְבִי וְחָמִיד וְרָגֵג דְּיִלְאוּן בְּלָעוּתָא:
צְלוֹתְהוֹן בְּכֵן מְקַבֵּל וְהַנְיָא בָעוּתָא:
קְטִירָא לְחַי עָלְמָא בְּתָגָא בִּשְׁבוּעֲתָא:
קְבֵל יְקַר טוֹטֶפְתָּא יְתִיבָא בִּקְבִיעֲתָא:
רְשִׁימָא הִיא גוּפָא בְּחָכְמְתָא וּבְדַעְתָּא:
רְבוּתְהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל קָרָאֵי בִשְׁמַעְתָּא:
שְׁבַח רִבּוֹן עָלְמָא אֲמִירָא דְכַוָּתָא:
שְׁפַר עֲלַי לְחַוּוּיֵהּ בְּאַפֵּי מַלְכְּוָתָא:
תְּאֵין וּמִתְכַּנְּשִׁין כְּחֵיזוּ אַדְוָתָא:
תְּמֵהִין וְשָׁיְלִין לֵיהּ בְּעֵסֶק אָתְוָתָא:
מְנָן וּמַאן הוּא רְחִימָךְ שַׁפִּירָא בְּרֵיוָתָא:
אֲרוּם בְּגִינֵיהּ סְפִית מְדוֹר אַרְיָוָתָא:
יְקָרָא וְיָאָה אַתְּ אִין תְּעָרְבִי לְמַרְוָתָא:
רְעוּתֵךְ נַעֲבֵיד לִיךְ בְּכָל אַתְרְוָתָא:
בְּחָכְמְתָא מְתִיבָתָא לְהוֹן קְצָת לְהוֹדָעוּתָא:
יְדַעְתּוּן חַכְּמִין לֵיהּ בְּאִשְׁתְּמוֹדָעוּתָא:
רְבוּתְכוֹן מָה חֲשִׁיבָא קֳבֵל הַהִיא שְׁבַחְתָּא:
רְבוּתָא דְיַעְבֵּד לִי כַּד מַטְיָא יִשְׁעָתָא:
בְּמֵיתֵי לִי נְהוֹרָא וְתַחֲפֵי לְכוֹן בַּהֲתָא:
יְקָרֵיהּ כַּד אִתְגְּלֵי בְּתוּקְפָא וּבִגְבוּרְתָּא:
יְשַׁלֵּם גְּמֻלַיָּא לְסַנְאֵי וְנַגְוָתָא:
צִדְקָתָא לְעַם חֲבִיב וְסַגְיָא זַכְוָתָא:
חֲדוּ שְׁלֵמָא בְּמֵיתֵי וּמָנָא דְכַוָּתָא:
קִרְיְתָא דִירוּשְׁלֵם כַּד יְכַנֵּשׁ גַּלְוָתָא:
יְקָרֵיהּ מַטִּיל עֲלַהּ בְּיוֹמֵי וְלֵילְוָתָא:
גְּנוּנֵיהּ לְמֶעְבַּד בַּהּ בְּתוּשְׁבְּחָן כְּלִילָתָא:
דְּזִיהוֹר עֲנָנַיָּא לְמִשְׁפַּר כִּילָתָא:
לְפוּמֵיהּ דַּעֲבִידְתָּא עֲבִידָן מְטַלַּלְתָּא:
בְּתַכְתְּקֵי דְהַב פִּיזָא וְשִׁבְעָה מַעֲלָתָא:
תְּחִימִין צַדִּיקֵי קֳדָם רַב פָּעֳלָתָא:
וְרֵיוֵיהוֹן דָּמֵי לְשַׂבְעָא חֶדְוָתָא:

רְקִיעָא בְּזִיהֲרֵיהּ וְכוֹכְבֵי זִיוְ תָּא:
הֲדָרָא דְּלָא אֶפְשַׁר לְמִפְרַט בְּשִׁפּוּ תָּא:
וְלָא אִשְׁתְּמַע וְחָמֵי נְבוּאָן חֶזְוָ תָּא:
בְּלָא שַׁלְטָא בֵיהּ עֵין בְּגוֹ עֵדֶן גִּנְ תָּא:
מְטַיְּלֵי בֵיהּ חִנְגָּא לְבַהֲדֵי דִּשְׁכִינְ תָּא:
עֲלֵיהּ רַמְזֵי דֵּין הוּא בְּרַם בְּאֶמְתָּנוּ תָּא:
שַׂבַּרְנָא לֵיהּ בְּשִׁבְיָן תְּקוֹף הֵמָנוּ תָּא:
יְדַבַּר לָן עָלְמִין עֲלֵמִין מְדַמּוּ תָּא:
מְנַת דִּילָן דְּמִלְּקַדְמִין פָּרֵשׁ בְּאָרְמוּ תָּא:
טְלוּלָא דְּלִוְיָתָן וְתוֹר טוּר רָמוּ תָּא:
וְחַד בְּחַד כִּי סָבִיךְ וְעָבִיד קְרָבוּ תָּא:
בְּקַרְנוֹהִי מְנַגַּח בְּהֵמוֹת בְּרַבְרְבוּ תָּא:
יְקַרְטַע נוּן לְקִבְלֵיהּ בְּצִיצוֹי בִּגְבוּר תָּא:
מְקָרֵב לֵיהּ בָּרְיֵהּ בְּחַרְבֵּיהּ בְּרַבְרְבוּ תָּא:
אָרִסְטוֹן לְצַדִּיקֵי יְתַקַּן וְשֵׁרוּ תָּא:
מְסַחֲרִין עֲלֵי תַכֵּי דְּכַדְכּוֹד וְגוּמַ תָּא:
נְגִידִין קַמֵּיהוֹן אֲפַרְסְמוֹן נַהֲרָ תָּא:
וּמִתְפַּנְקִין וְרָוֵי בְּכַסֵּי רְוָ תָּא:
חֲמַר מְרַת דְּמִבְּרֵאשִׁית נְטִיר בֵּי נַעֲוָ תָּא:
זַכָּאִין כַּד שְׁמַעְתּוּן שְׁבַח דָּא שִׁירָ תָּא:
קְבִיעִין כֵּן תֶּהֱווֹן בְּהַנְהוּ חֲבוּרָ תָּא:
וְתִזְכּוּן דִּי תֵיתְבוּן בְּעֵילָא דָרָ תָּא:
אֲרֵי תְצִיתוּן לְמִלּוֹי דְּנַפְקִין בְּהַדְרָ תָּא:
מְרוֹמָם הוּא אֱלָהִין בְּקַדְמָא וּבַתְרָ תָּא:
צְבִי וְאִתְרְעִי בָּן וּמְסַר לָן אוֹרַיְ תָּא:

בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי: וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיִּחַן־שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר: וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהֹוָה מִן־הָהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַגֵּיד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרָיִם וָאֶשָּׂא אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשָׁרִים וָאָבִא אֶתְכֶם אֵלָי: וְעַתָּה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי וִהְיִיתֶם לִי סְגֻלָּה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי כָּל־הָאָרֶץ: וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: לוי וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיָּשֶׂם לִפְנֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהֹוָה: וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהֹוָה נַעֲשֶׂה

וַיָּשֶׁב מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם אֶל־יְהֹוָה: וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הֶעָנָן בַּעֲבוּר יִשְׁמַע הָעָם בְּדַבְּרִי עִמָּךְ וְגַם־בְּךָ יַאֲמִינוּ לְעוֹלָם וַיַּגֵּד מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם אֶל־יְהֹוָה: וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ אֶל־הָעָם וְקִדַּשְׁתָּם הַיּוֹם וּמָחָר וְכִבְּסוּ שִׂמְלֹתָם: וְהָיוּ נְכֹנִים לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי ׀ בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי יֵרֵד יְהֹוָה לְעֵינֵי כָל־הָעָם עַל־הַר סִינָי: וְהִגְבַּלְתָּ אֶת־הָעָם סָבִיב לֵאמֹר הִשָּׁמְרוּ לָכֶם עֲלוֹת בָּהָר וּנְגֹעַ בְּקָצֵהוּ כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהָר מוֹת יוּמָת: לֹא־תִגַּע בּוֹ יָד כִּי־סָקוֹל יִסָּקֵל אוֹ־יָרֹה יִיָּרֶה אִם־בְּהֵמָה אִם־אִישׁ לֹא יִחְיֶה בִּמְשֹׁךְ הַיֹּבֵל הֵמָּה יַעֲלוּ בָהָר: שלישי וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר אֶל־הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וַיְכַבְּסוּ שִׂמְלֹתָם: וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם הֱיוּ נְכֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַל־תִּגְּשׁוּ אֶל־אִשָּׁה: וַיְהִי בַיּוֹם

הַשְּׁלִישִׁי

הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיֹת הַבֹּקֶר וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל־הָהָר וְקֹל שֹׁפָר חָזָק מְאֹד וַיֶּחֱרַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה׃ וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם לִקְרַאת הָאֱלֹהִים מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחְתִּית הָהָר׃ וְהַר סִינַי עָשַׁן כֻּלּוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יְהוָה בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׁנוֹ כְּעֶשֶׁן הַכִּבְשָׁן וַיֶּחֱרַד כָּל־הָהָר מְאֹד׃ וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל׃ רביעי וַיֵּרֶד יְהוָה עַל־הַר סִינַי אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רֵד הָעֵד בָּעָם פֶּן־יֶהֶרְסוּ אֶל־יְהוָה לִרְאוֹת וְנָפַל מִמֶּנּוּ רָב׃ וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגָּשִׁים אֶל־יְהוָה יִתְקַדָּשׁוּ פֶּן־יִפְרֹץ בָּהֶם יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֹא־יוּכַל הָעָם לַעֲלֹת אֶל־הַר סִינָי כִּי־אַתָּה הַעֵדֹתָה בָּנוּ לֵאמֹר הַגְבֵּל אֶת־הָהָר וְקִדַּשְׁתּוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה לֶךְ־רֵד וְעָלִיתָ אַתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אַל־יֶהֶרְסוּ לַעֲלֹת אֶל־יְהוָה פֶּן־יִפְרָץ־בָּם׃ וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם׃

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר׃

אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל־בָּנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָי׃ לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא׃ זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ־וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ׃ כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ לְמַעַן יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ לֹא תִרְצָח׃ לֹא תִנְאָף׃ לֹא תִגְנֹב׃ לֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר׃ לֹא תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ לֹא־תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ׃

חמישי וְכָל־הָעָם רֹאִים אֶת־הַקּוֹלֹת וְאֶת־הַלַּפִּידִם וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת־הָהָר עָשֵׁן וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר־אַתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאַל־יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן־נָמוּת׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ כִּי לְבַעֲבוּר נַסּוֹת אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי תֶחֱטָאוּ׃ וַיַּעֲמֹד הָעָם מֵרָחֹק וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל־הָעֲרָפֶל אֲשֶׁר־שָׁם הָאֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן־הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם׃ לֹא תַעֲשׂוּן אִתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וֵאלֹהֵי זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם׃ מִזְבַּח אֲדָמָה תַּעֲשֶׂה־לִּי וְזָבַחְתָּ עָלָיו אֶת־עֹלֹתֶיךָ וְאֶת־שְׁלָמֶיךָ אֶת־צֹאנְךָ וְאֶת־בְּקָרֶךָ בְּכָל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת־שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ׃ וְאִם־מִזְבַּח אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה־לִּי לֹא־תִבְנֶה אֶתְהֶן גָּזִית כִּי חַרְבְּךָ הֵנַפְתָּ עָלֶיהָ וַתְּחַלְלֶהָ׃ וְלֹא־תַעֲלֶה בְמַעֲלֹת עַל־מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא־תִגָּלֶה עֶרְוָתְךָ עָלָיו׃

מניחין ס״ת השניה. ח״ק. ולמפטיר וביום הבכורים

וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד׃ עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתוֹ תַּעֲשׂוּ תְּמִימִם יִהְיוּ־לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם׃

הפטרה ליום ראשון של שבועות (ביחזקאל סימן א׳)

וַיְהִי בִּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּרְבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וַאֲנִי בְתוֹךְ־הַגּוֹלָה עַל־נְהַר־כְּבָר נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת אֱלֹהִים׃ בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ הִיא הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְגָלוּת הַמֶּלֶךְ יוֹיָכִין׃ הָיֹה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יְחֶזְקֵאל בֶּן־בּוּזִי הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים עַל־נְהַר־כְּבָר וַתְּהִי עָלָיו שָׁם יַד־יְהוָה׃ וָאֵרֶא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן־הַצָּפוֹן עָנָן גָּדוֹל וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחַשְׁמַל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃ וּמִתּוֹכָהּ דְּמוּת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מַרְאֵיהֶן דְּמוּת אָדָם לָהֵנָּה׃ וְאַרְבָּעָה

הפטרה ליום ראשון של שבועות

פָּנִים לְאֶחָת וְאַרְבַּע כְּנָפַיִם לְאַחַת לָהֶם׃ וְרַגְלֵיהֶם רֶגֶל יְשָׁרָה וְכַף רַגְלֵיהֶם כְּכַף רֶגֶל עֵגֶל וְנֹצְצִים כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל׃ וִידֵי וידו כ׳ אָדָם מִתַּחַת כַּנְפֵיהֶם עַל אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם לְאַרְבַּעְתָּם׃ חֹבְרֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ כַּנְפֵיהֶם לֹא־יִסַּבּוּ בְלֶכְתָּן אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ׃ וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל־הַיָּמִין לְאַרְבַּעְתָּם וּפְנֵי־שׁוֹר מֵהַשְּׂמֹאול לְאַרְבַּעְתָּן וּפְנֵי־נֶשֶׁר לְאַרְבַּעְתָּן׃ וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרֻדוֹת מִלְמָעְלָה לְאִישׁ שְׁתַּיִם חֹבְרוֹת אִישׁ וּשְׁתַּיִם מְכַסּוֹת אֵת גְּוִיֹתֵיהֶנָה׃ וְאִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן׃ וּדְמוּת הַחַיּוֹת מַרְאֵיהֶם כְּגַחֲלֵי־אֵשׁ בֹּעֲרוֹת כְּמַרְאֵה הַלַּפִּדִים הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת וְנֹגַהּ לָאֵשׁ וּמִן־הָאֵשׁ יוֹצֵא בָרָק׃ וְהַחַיּוֹת רָצוֹא וָשׁוֹב כְּמַרְאֵה הַבָּזָק׃ וָאֵרֶא הַחַיּוֹת וְהִנֵּה אוֹפַן אֶחָד בָּאָרֶץ אֵצֶל הַחַיּוֹת לְאַרְבַּעַת פָּנָיו׃ מַרְאֵה הָאוֹפַנִּים וּמַעֲשֵׂיהֶם כְּעֵין תַּרְשִׁישׁ וּדְמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעְתָּן וּמַרְאֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפַן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן׃ עַל־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶן בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן׃ וְגַבֵּיהֶן וְגֹבַהּ לָהֶם וְיִרְאָה לָהֶם וְגַבֹּתָם מְלֵאֹת עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּן׃ וּבְלֶכֶת הַחַיּוֹת יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים אֶצְלָם וּבְהִנָּשֵׂא הַחַיּוֹת מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים׃

עַל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת וְהָאוֹפַנִּים יִנָּשְׂאוּ לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוֹפַנִּים׃ בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ וּבְעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְהִנָּשְׂאָם מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוֹפַנִּים׃ וּדְמוּת עַל־רָאשֵׁי הַחַיָּה רָקִיעַ כְּעֵין הַקֶּרַח הַנּוֹרָא נָטוּי עַל־רָאשֵׁיהֶם מִלְמָעְלָה׃ וְתַחַת הָרָקִיעַ כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ לְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה וּלְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה אֵת גְּוִיֹּתֵיהֶם׃ וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל כַּנְפֵיהֶם כְּקוֹל מַיִם רַבִּים כְּקוֹל־שַׁדַּי בְּלֶכְתָּם קוֹל הֲמֻלָּה כְּקוֹל מַחֲנֶה בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה כַנְפֵיהֶן׃ וַיְהִי־קוֹל מֵעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה כַנְפֵיהֶן׃ וּמִמַּעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם כְּמַרְאֵה אֶבֶן־סַפִּיר דְּמוּת כִּסֵּא וְעַל דְּמוּת הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו מִלְמָעְלָה׃ וָאֵרֶא ׀ כְּעֵין חַשְׁמַל כְּמַרְאֵה־אֵשׁ בֵּית־לָהּ סָבִיב מִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמָעְלָה וּמִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמַטָּה רָאִיתִי כְּמַרְאֵה־אֵשׁ וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב׃ כְּמַרְאֵה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בֶעָנָן בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם כֵּן מַרְאֵה הַנֹּגַהּ סָבִיב הוּא מַרְאֵה דְּמוּת כְּבוֹד־יְהוָה וָאֶרְאֶה וָאֶפֹּל עַל־פָּנַי וָאֶשְׁמַע קוֹל מְדַבֵּר׃ וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ׃

המפטיר אומר הברכות

קריאה ליום שני של שבועות

מוציאין שני ס״ת בא׳ קורין ה׳ גברי בפ׳ ראה כל הבכור (ובשבת מתחילין עשר תעשר) ומפטיר בבמ״ע ולמפטיר כדאתמול:

הפטרה ליום שני של שבועות (בתרי עשר בחבקוק סימן ב)

וַיהוָה בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ הַס מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ׃ תְּפִלָּה לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא עַל שִׁגְיֹנוֹת׃

יְהוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי יְהוָה פָּעָלְךָ בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּיהוּ בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר׃ אֱלוֹהַּ מִתֵּימָן יָבוֹא וְקָדוֹשׁ מֵהַר־פָּארָן סֶלָה כִּסָּה שָׁמַיִם הוֹדוֹ וּתְהִלָּתוֹ מָלְאָה הָאָרֶץ׃ וְנֹגַהּ כָּאוֹר תִּהְיֶה קַרְנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ וְשָׁם חֶבְיוֹן עֻזֹּה עזה כתיב: לְפָנָיו יֵלֶךְ דָּבֶר וְיֵצֵא רֶשֶׁף לְרַגְלָיו׃ עָמַד ׀ וַיְמֹדֶד אֶרֶץ רָאָה וַיַּתֵּר גּוֹיִם וַיִּתְפֹּצְצוּ הַרְרֵי־עַד שַׁחוּ גִּבְעוֹת עוֹלָם הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ׃ תַּחַת אָוֶן רָאִיתִי אָהֳלֵי כוּשָׁן יִרְגְּזוּן יְרִיעוֹת אֶרֶץ מִדְיָן׃ הֲבִנְהָרִים חָרָה יְהוָה אִם בַּנְּהָרִים אַפֶּךָ אִם־בַּיָּם עֶבְרָתֶךָ כִּי תִרְכַּב עַל־סוּסֶיךָ מַרְכְּבֹתֶיךָ יְשׁוּעָה׃ עֶרְיָה תֵעוֹר קַשְׁתֶּךָ שְׁבֻעוֹת מַטּוֹת אֹמֶר סֶלָה נְהָרוֹת תְּבַקַּע־אָרֶץ׃ רָאוּךָ יָחִילוּ הָרִים זֶרֶם מַיִם עָבָר נָתַן תְּהוֹם קוֹלוֹ רוֹם יָדֵיהוּ נָשָׂא׃ שֶׁמֶשׁ

יָרֵחַ עָמַד זְבֻלָה לְאוֹר חִצֶּיךָ יְהַלֵּכוּ לְנֹגַהּ בְּרַק חֲנִיתֶךָ׃ בְּזַעַם תִּצְעַד־אָרֶץ בְּאַף תָּדוּשׁ גּוֹיִם׃ יָצָאתָ לְיֵשַׁע עַמֶּךָ לְיֵשַׁע אֶת־מְשִׁיחֶךָ מָחַצְתָּ רֹּאשׁ מִבֵּית רָשָׁע עָרוֹת יְסוֹד עַד־צַוָּאר סֶלָה׃ נָקַבְתָּ בְמַטָּיו רֹאשׁ פְּרָזָו פרזיו כ׳ יִסְעֲרוּ לַהֲפִיצֵנִי עֲלִיצֻתָם כְּמוֹ־לֶאֱכֹל עָנִי בַּמִּסְתָּר׃ דָּרַכְתָּ בַיָּם סוּסֶיךָ חֹמֶר מַיִם רַבִּים׃ שָׁמַעְתִּי ׀ וַתִּרְגַּז בִּטְנִי לְקוֹל צָלֲלוּ שְׂפָתַי יָבוֹא רָקָב בַּעֲצָמַי וְתַחְתַּי אֶרְגָּז אֲשֶׁר אָנוּחַ לְיוֹם צָרָה לַעֲלוֹת לְעַם יְגוּדֶנּוּ׃ כִּי־תְאֵנָה לֹא־תִפְרָח וְאֵין יְבוּל בַּגְּפָנִים כִּחֵשׁ מַעֲשֵׂה־זַיִת וּשְׁדֵמוֹת לֹא־עָשָׂה אֹכֶל גָּזַר מִמִּכְלָה צֹאן וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתִים׃ וַאֲנִי בַּיהוָה אֶעְלוֹזָה אָגִילָה בֵּאלֹהֵי יִשְׁעִי׃ יְהוִה אֲדֹנָי חֵילִי וַיָּשֶׂם רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל בָּמוֹתַי יַדְרִכֵנִי לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹתָי׃

המפטיר אומר הברכות. בשבת יקום פורקן, מי שברך למלך ולקהל, ומזכירים נשמות. א״ה אשרי. יהללו. ובתפללין מוסף:

אזו גוט ווי עס איז אחיוב על האנשים אנשי אומה הישראלית זרע קדש צו לערנען תורה. אזו זיי ווערין נענש על שן בטול תורה זייער שטארק. אונ די וואס לערנען תורה איז דער שכר עד אין חקר. ווי עס שטייט געשריבן ותלמוד תורה כנגד כלם. מען עסט פון די פירות פון דר מצוה אויף דר וועלט אונ דם קרן בלייבט לעולם הבא, אין זיסען תענוג וואס האט ניט קיין שיעור אונ קיין ערך אונ קיין סוף ביז אייביג, אונ קיין מלאך איז דאס ניט זוכה, וואס דער איז זוכה וואס לערינט תורה לשמה. מלאכים שרפים אופנים אראלים תרשישים אישים בני אלהים כרובים חיות הקודש מוזען אים באדינען. אזו איז אויך דר חיוב אויף די נשים צו לערנען די דינים וואס צו זיי גיהער, אונ זיי וועהרן גישטראפט ווען זיי לערנען דם ניט, אזו ווי מען ווערט גיטטראפט על עון בטול תורה, אונ נאך ווערן זיי בודאי נכשל אונ זיינן מכשיל זייער מאן אין אזו איין עון גדול פון נדה אדער אכילה, דאס ווען זיא איז ניט נזהר מיט פלייש זאלצין כדין. דיא דינים ערינגסט צו לערנען איז אזו א מצוה וויא אז מען וואס לערינט תורה, זיא וועט געווים אויך האבין אזו א שכר וואס זיא לערינט דאס, אויף איטליכר רגע באזונדר, אונ איר שכר האט קיין שיעור אונ קיין גבול ניט. וואול איר וואול איר נשמה. בכן זאל איטליכע אשה היטין זייער שטארק אונ זאל דאס תמיד לערנען ווען זיא איז אנדה אונ איבער חזרין, אונ ווען זיא האט צייט בשבת ויו"ט כדי זיא זאל קלאר זיין אין די דינים בעל פה, אונ זיא זאל זייא זייער שטארק האלטין, בזכות זה וועט זיא זוכה זיין צו האבין בנים צדיקים לומדי תורה הקדושה לשמה מורי הוראה בישראל, אונ איר שכר איז גרוים אונ פיל, ובזכות נשים צדקניות איז גיוועזן די גאולה פון מצרים ובזכות צדיקים וצדקניות וועט דיא היינטיגע גאולה אויך זיין במהרה בימינו אמן ואמן כן יהי רצון:

לוח הסימנים

דא האבין מיר נישטעלט איין לוח סימנים כדי מען זאל קענען דיא דינים לייכט גיפינען:

סימן א שמועסט פון די דינים אז דר מאן מוז זיך אפשיידין פון זיין ווייב נאהענט צו דער צייט פון דער וסת:

סימן ב שמועסט פון דער אשה וואס האט ניט קיין גיזעצטע צייט וויא זיא זאל זיך נוהג זיין:

סימן ג שמועסט ווען איר צייט קומט אונ זיא פילט נישט אז עס גייט פון איר וויא זיא זאל זיך נוהג זיין:

סימן ד שמועסט ווען דער מאן בדריך צו גיין אין וועג אריין נאהענט צו דער צייט פון איר וסת:

סימן ה שמועסט ווען דיא אשה איז באגלייבט אונ ווען זיא איז נישט באגלייבט:

סימן ו שמועסט ווען איין אשה איז טמא גיווארין ווען דער מאן איז בייא איר:

סימן ז שמועסט ווען איין אשה זעהט דם נדה דריי מאל ווען דער מאן איז בייא איר וויא זיא זאל זיך נוהג זיין אויך שמועסט פון קביעת וסת:

סימן ח שמועסט ווען איין אשה שפירט אז עס איז גיעפינט גיווארין דער מקור אונ זעהט ניט קיין דם:

סימן ט שמועסט פון אבלה פאר דער חתונה וויא זיא זאל זיך נוהג זיין:

סימן י שמועסט פון דם בתולים:

סימן יא שמועסט פון די דינים אונ דער מנהג פון אולדת:

סימן יב שמועסט פון אלע דינים אונ פרישות וויא דר מאן מוז זיך אפ היטען פון זיין ווייב ווען זיא איז ניט ריין:

סימן יג שמועסט וויא אזוא דיא אשה זאל זיך נוהג זיין מיט דאווענען אונ מיט אין שול גיין ווען דיא איז ניט טהור:

סימן יד שמועסט וויא זיא זאל זיך נוהג זיין בשעת זיא הייבט אן צו ציילין דיא ריינע טעג:

סימן טו שמועסט וויא איין אשה זאל זיך נוהג זיין בייא איר אפ ציהען:

סימן טז שמועסט וויא איין אשה זאל זיך נוהג זיין אין דיא ריינע טעג מיט דיא בדיקות:

סימן יז שמועסט פון מצוה טבילה אין דר צייט בשעת דר מאן איז אין דער היים. אונ דינים פון אבלה וויא זיא זאל זיך נוהג זיין:

סימן יח שמועסט אין דיא דינים פון דער טבילה אונ דינים פון איין חציצה:

סימן יט שמועסט וויא איין אשה זאל זיך נוהג זיין מיט קעם וואשן פר דר טבילה אונ מיט קאמען זיך:

סימן א

(א) מחמת רוב ווייבער האבן זייער גיזעצטע צייט פון דרייסיג טעג ביז דרייסיג טעג אדער אלע צוואנציג טעג מעהר אדר ווייניגר טעג דר מאן ביי איר זיין ווען די צייט איז נישט אונ זיא דארף קיין בדיקה נישט. זיא זאל ניט מחמיר זיין מיט בדיקות פאר דעם בשעת מעשה. אבער ווען דר מאן נעהמט ניט, וואס זיא איז זיך מעהר בודק וועט זיא מעהר שכר האבין:

(ב) ווען די צייט קומט דאס זיא זאל איר וסת באקומען מוז זיך דער מאן אפ שיידין א צייט פריער דהיינו דר דרייסיגסטר טאג אדער איין אנדערער טאג פריער פון איר וסת, ווען איר וסת קומט אים פר נאכט טאר דר מאן ביי איר ניט זיין דעם גאנצען טאג פריער פון גאנץ פריא אן. אז זיא האט זיך בודק גיוועזן פאר נאכט כדין אונ האט ניט גיזעהן מעג ער זיין ביי איר דעם טאג דר נאך. דעסט גלייכן ווען איר צייט איז די דרייסיגסטע נאכט איז זיא צו אים אסור די גאנצע נאכט אונ דעם גאנצי

(סק"ט ר')

טאג

טאג דר פר אונ דר נאך איז זיא מותר, דעסט גלייכין ווען איר צייט איז דעם דרייסיגסטען טאג גאנץ פריא איז זיא אסור צום מאן דעם גאנצן טאג אפילו פר נאכט חאטשי זיא האט ניט גיזעהן. אונ די נאכט פריער דהיינו וואס גיהער צום דרייסיגסטין טאג איז זיא מותר, עס איז קיין חילוק ניט ווען די צייט איז תחלת הלילה אדער מיטען דער נאכט אדער סוף נאכט איז אלץ דר דין אזוי. אויך איז קיין חילוק ניט צו זיא האט שוין קובע גיוועו איר צייט דרייא מאל צו נאר איין מאל. אויך איז קיין חילוק ניט ווען זיא איז צוא אים אסור נאהענט צו דער צייט איז אסור אפילו מחבק צו זיין אדער מנשק צו זיין:

(ג) איין אשה וואס האט איר צייט אמאל דעם זיבען אונ צוואנציגסטען טאג אונ אמאל דעם אכט אונ צוואנציגסטען טאג אונ כדומה צווייא אדער דרייא טעג איז זיא אסור די צוויי אדער דריי טעג אונ כדין וויא אויבין איז גישטאנען:

(ד) ווען איר צייט קומט אוים איידער דיא זון גייט אויף גיהער עס נאך צו דער נאכט אונ זיא איז ביי נאכט אסור אונ ווען זיא איז מסופק ווען איר צייט קומט צו פר דר זון אויף גיין צו דער נאך אזו איז זיא אסור אנאנצען מעת לעת דהיינו די נאכט דר פאר אונ דעם טאג. דעסט גלייכין ווען זיא איז גיוואוינטליך צו זעהן צווישען טאג אונ נאכט הייסט בין השמשות איז זיא אויך אסור דעם טאג אונ דיא נאכט דער נאך:

(ה) ווען זיא איז מעוברת אדער איין מינקת באדארף זיא ניט צו זארגין אויף דער גיזעצטע צייט וואס זיא האט גיהאט פריער כל זמן זיא זעהט ניט:

(ו) מען זאל זיך ניט טועה זיין מחמת דא איז גישטאנען פריער זיא איז אסור אגאנצן טאג אדער זיא איז מותר דעם טאג, קען מען מיינן אז דער מאן מעג טאג ביי איר זיין ווען זיא איז מותר, חס ושלום צו אונז עם קדוש, דאס איז מעשה בהמה ביי טאג צו זיין בייא דער ווייב, נאר סיידין אין אפינצטערין החדר אדער באופן אחר הנזכר בשלחן ערוך:

(ז) ווען דער מאן איז בייא זיין ווייב אין דער צייט ווס ער טאר ניט דאס הייסט פר איר וסת, חאטשי זיא האט ניט גיזעהען מוזען זייא ביידע תשובה געמען:

סימן ב

(א) איין אשה וואס האט ניט קיין גיזעצטע צייט איז זיא אסור צו איר מאן דעם דרייסיגסטין טאג ווייל דאס איז דיא

(סק"ס ד')

צייט פון רוב ווייבר. אין דעם דין איז פיל צו ריידין נאר ווייל רוב נשים האבין יוא זייער גיזעצטע צייט האבין מיר מקצר גיוועו אונ זיא מוז האבין שאלת חכם וויא אזוא זיא זאל זיך נוהג זיין מיט פרישה סמוך לוסת:

(ב) דיא אשה וואס האט קיין גיזעצטע צייט מוז זיא זיך תמיד בודק זיין קודם תשמיש ואחר תשמיש, הייסט פריער אונ דער נאך אויב עס גיפינט זיך ניט עפים דם נדה אויף איר אדר אויף וואס ער האט זיך אפ גיווישט, אפילו ווען דער תשמיש איז עטליכע מאל בלילה אחת איז נענוג בדיקה איין מאל תחלת הלילה אונ איין מאל אין דער פריא בודק זיין אויך זיין טיבל וואס ער איז זיך מקנח לאחר תשמיש אונ וואס זיא איז זיך מקנח לאחר תשמיש:

(ג) דאס איז אכלל דיא אשה וואס האט ניט קיין גיזעצטע צייט האט דר דרייסיגסטער טאג ביי איר דעם דין וויא ביי איין אנדערע אשה דער טאג פון דער גיזעצטע צייט:

סימן ג

(א) איין אשה ווס זי האט אגיזעצטע צייט ווען די צייט קומט לפי חשבונה לויט איר חשבון חאטשע זיא פילט ניט מוז זיא זיך בודק זיין מיט ארעכטע בדיקה, אונ ווען זיא האט זיך ניט בודק גיוועו אין דער צייט נאר דר נאך האט זיא זיך בודק גיוועו אונ האט גאר ניט גיפונן אויך זיא האט ניט גיפילט ברויכט זיא אשאלת חכם, ווארום עס איז דרינען חלוקי דעות וואס דאס גיהער צו אמורה הוראה, אבער נאר אן בדיקה דארף מען גאר קיין שאלה ניט, זי איז בודאי אסור אפילו זיא האט גאר ניט גיפילט:

(ב) הוא הדין בייא איין אשה וואס האט ניט איר גיזעצטע צייט איז דר דרייסיגסטער טאג אויך אזו:

סימן ד

(א) אז ער וויל גיין אין וועג אריין נאהענט צו דער צייט זאל ער זיא פוקד זיין מיט חבוק ונשוק חאטשע עס איז איין אנדר מאל אסור ווי מיר האבין גישריבין אין סימן א' סעיף ב' איצונד איז אבער מותר חאטשע נאהענט צו דר צייט מחמת עס איז אמצוה פוקד צו זיין דאס ווייב ווען ער גייט אוועק אין וועג אריין אונ תשמיש טאר ער ניט מוז ער חאטשע מיט חבוק ונשוק יוצא זיין, אונ ער איז אפילו יוצא מיט שיינע ווערטער בדברי ריצוי, אבער אין דער צייט אפילו זיא פילט ניט איז אסור מדינא חבוק ונשוק אפילו ער ברויכט אוועק צוא גיין אין וועג אריין:

(ב) ווען ער ברויכט צו גיין אין וועג אריין און דאס ווייב איז דענסטמאל טמא און עס איז נאהענט צו דר צייט פון דר טבילה דהיינו איין טאג גיהער ער צוא ווארטין ביז זיא זאל טבילה גיין מקיים צוא זיין מצות עונה, ווען ער דארף אבר זייער נייטיג און קען ניט ווארטין מעג ער תיכף אוועק גיין:

(ג) ווען איין אשה האט גיפונען אין די ריינע טעג אפלעק און איז טמא גיווארין און אז זיא וועט אויף דאס נייא ציילין ריינע טעג וועט אויס קומען דיא טבילה נאהענט צוא איר גיזעצטע צייט מוז זיא האבין אשאלת חכם אויב זיא זאל זיך טובל זיין ווארום עס איז דרינען חלוקי דינים:

(ד) ווען דער מאן וויל גיין צו זיין ווייב איין טאג נאך איר גיזעצטע צייט אדער ביא אזעלכע וואס האט ניט קיין גיזעצטע צייט נאך דעם דרייסיגסטין טאג, טאר ער צו איר ניט גיין ביז ער פרעגט זיא צו זיא האט זיך בודק גיוועזן כדין וויא עס שטייט אויבין אין סימן ג׳ סעיף א׳:

סימן ה (א) איין אשה וואס איז טמא טאר דר מאן צו איר ניט גיין חאטשע ער איז זיך משער אז זיא האט זיך טובל גיוועזן ביז זיא זאגט אים בפירוש אז זיא האט זיך טובל גיוועזן אבער ער זאל זיך ניט סומך זיין אויף זיין אומד הדעת:

(ב) ווען דער מאן ווייס אז צייט זיא איז טמא גיווארין איז נאך ניט אזו פיל טעג אוועק גינאנגען אז זיא זאל קענען ציילין און טובלן זיך אזו איז זיא ניט באגלייבט דאס זיא האט זיך גיטובלת:

סימן ו (א) ווען ער איז גיוועזן ביא זיין ווייב ווען זיא איז טהור און זיא זאגט אים בשעת מעשה איך בין טמא גיווארין דהיינו זיא האט אן זיך נעשפירט אז עס גייט פון איר דם נדה זאל ער אפווארטן איינע קורצע צייט און זאל זיך פורש זיין מיט ציטערנעש און מיט גרויס פחד פון זיין גאנץ הארץ אויף דיא זאך וואס איז צוא האנדען גיקומען אז דאס איז געווים ניט בחנם ווארום ער וואלט גוט זיין וואלט אים השי״ת ניט צוא געשיקט אזו איין עבירה דרום זאל ער אין זיך מפשפש במעשים זיין זייא זאלין זיך גוט בארעכינען זייערע חטאים און זאלין גרויס תשובה טאן פאר גאט ברוך הוא וברוך שמו, דער עיקר חייטער גיזהר זיין פון דיא מעשים רעים וואס ער האט ביז אהער גיטאן וועט ער שוין צוא קיין מכשול ניט קומען און אויף דעם מכשול

(סק״ט א׳)

דארף ער ניט קיין תשובה דען ער איז אויף דער מעשה ניט שולדיג נאר דאס איז אים גיקומען מחמת ער מוז האבין איין עבירה ממקום אחר דרום יפשפש במעשיו:

(ב) און דאס איז ווען ער איז ביא איר גיוועזין ווען זיא איז נאר מותר צוא אים גיוועזין בלא שום חשש איסור ווען אבער ער האט מיט איר משמש גיוועזין נאהענט צוא דער צייט דענסט מאל ווען זיא איז אסור על פי דין כמבואר בס״א און עס איז דאס צום האנד גיקומען איז דאס איין חטא גדול און ברויכט תשובה צוא נעמען אויף דעם סוף המעשה בכן מוז ער זיין ביי איין מורה הוראה ער זאל אים מסדר זיין איין תשובה כפי עיני האיש דהיינו נאך דעם וויא דער מורה הוראה וועט פאר שטיין און אזו וויא עס שטייט אין די הייליגע ספרים. ווען ער האט זיך גיך פורש גיוועזן חאטשע ער האט ניט גיוואוסט אז מען טאר זיך ניט באלד פורש זיין מוז ער דאך מקבל תשובה זיין און זאל אויך פון איין מורה הוראה תשובה נעמען:

סימן ז (א) ווען עס טרעפט זיך דאס איין אשה זעהט דם מחמת תשמיש דריי מאל דורך אנאנדר תיכף דער נאך מוז זיא האבין אשאלת חכם וויא די הנהגה זאל זיין צו מעג זיא וואוינען מיט דעם מאן דורך ספירה און טבילה צוא גיין ווארום עס איז הרבה חלוקי דינים דרינען עס גיהערט צוא איין מורה הוראה. אויך איז מען מודיע אז מען מוז האבין אשאלת חכם. ווייטער אנדרע זאכין וואס גיהער צוא איין מורה הוראה בין איך ניט מעתיק:

(ב) מיט דעם קובע זיין אגיזעצטע צייט איז זייער פיל דינים און זייער שארפע און טיפע וואס מען קען נשים ניט צו פאר שטיין געבין בכן איין אשה וואס זיא האט קיין קלארע גיזעצטע צייט זאל זי מאכן אשאלת חכם וויא זיא זאל זיך נוהג זיין וועט דער חכם זיא אליץ אויס פרעגין און וועט איר לערנען אין דעם דרך הישר:

(ג) ווען זיא געפינט אפלעק דאס ברויכט אליץ אשאלת חכם:

סימן ח (א) ווען איין אשה דער פילט אז עס איז גיעפינט גיווארין דער מקור און אזו איין שטיינער ווי זיא איז מוציא דם און זיא האט זיך תיכף בודק גוועזן און האט ניט גיפונען איז זיא טמא ווי ארעכטע נדה, און ווען זיא האט עפים גיפונען נאר זיא איז מסופק אין דר מראה זאל זיא מאכין אשאלת

חכם

חכם אבער ווען זיא געפינט נאר ניט איז זיא
טמא אונ דאס איז אמצוה גדולה מודיע צוא
זיין איין אשה דיא אנדערע, וואָרום דאס רוב
ווייסין פון דעם ניט, זייא מיינען אז זיא
געפינט ניט איז זיא טהור אונ אין אמת איז
זיא טמא אונ זיא טאר ניט משמש זיין מיט
איר מאן וויא אנדה:

(ב) עס איז אחוב אויף דער אשה אזו באלד
זיא פילט אז עס איז ווידער אפין דער
מקור זאל זיא זיך תיכף ומיד בודק זיין:

סימן ט (א) אכלה מוז האבין שבעה נקיים
פון דעם טאג אן ווען זיא ווערט
גיוואר ווען די חתונה וועט זיין חאטשע זיא
איז נאר ריין:

(ב) ווען מען האט דער נאך וויא זיא האט
גיציילט שבעה נקיים דיא חתונה אפ
גילייגט אויף צווייא אדער דרייא טעג אונ
מערער אדער ווען זיא האט גיציילט שבעה
נקיים האט זיא ניט קלאר גיוואוסט ווען די
חתונה וועט זיין, נאר זיא איז מסופק גיוועזן
אונ האט מספק גיציילט, דהיינו בזמנינו דר
ראשון איז נאך ניט ארויס גיקומען דאס דארף
מען איין שאלת חכם האבין אויב זיא דארף
ניט איבער נייעס ציילן שבעה נקיים וואָרום
עס איז פיל חילוקי דינים דרינען, אונ עס איז
אמצוה רבה מודיע צוא זיין דעם דין וואָרום
דער המון עם ווייס גאר ניט אז דאס דארף
איין שאלה, זיי מיינען אז זיא האט גיציילט
שבעה נקיים איז גענוג. ווען אכלה זאל זיך
טובלן אויב זיא מעג זיך טובלן בייא טאג
קודם החופה וועט שמועסין אין הלכות
טבילה סימן ג':

(ג) ווען איינער נעמט צוריק זיין גרושה מוז
זיא אויך האבין שבעה נקיים אזו ווי איין
אנדערע כלה:

סימן י (א) ווען איינר נעמט איין בתולה מוז
ער זיך תיכף נאך דר ערשטר ביאה
אפ שיידין אונ אוועק גיין, אונ דאס איז
אויך אמצוה רבה מודיע צו זיין החתן והכלה
וואָרום עס איז פר האנגדין אטייל וואס ווייסין
דאס ניט אונ זיינגען צווייא מאל בועל ר"ל
דאס איז איין אסור גמור אונ דאס איז מוטל
אויף פאטער אונ מוטער אונ אונטער פירערם
אז זייא זאלען מודיע זיין להחתן והכלה:

(ב) זיא זאל אן הייבען צוא ציילין שבעה
נקיים פון פינפטין טאג ווען דער חתן
איז ביי איר גיוועזן, חאטשע איין אנדערע
גיהער אן צוא הייבין שפעטער אזו ווי עס
וועט ווייטער שטיין אבער ווייל זיא איז

(סק"ם ר')

נאר טמא פון דם בתולים זאל זיא אן הייבן
פון פינפטין טאג:

(ג) ווען זיא איז אום ריין פון דם בתולים איז
דיא הנהגה ווי אנדערע נדות:

סימן יא (א) ווען איין אשה איז שוין גיזעסין
אויף דעם בראך שטול אזו ווי צו
האבין דאס קינד דער נאך האבין די ווייען
אויף גיהערט אונ זיא איז ווייטער מעוברת
אונ קיין דם האט זיא אויך ניט גיזעהן מוז זי
דאך אשאלת חכם האבין אויב זי איז מותר
צוא איר מאן:

(ב) ווענין דיא נשים יולדות איז גאר קיין
השגחה ווען זיא זאל זיך מטהר זיין, אונ
איטליכע אשה טוט ווי זיא וויל, דורך דעם
קומט ארויס גרויסע מכשולות, דרום ניהער
איטליכם בית דין אין שטאט צוא מאכין
אמנהג קבוע כפי הצורך כדי לגדור פרץ:

(ג) ווען איין אשה האט ח"ו מפיל גיוועזן זאל
זיא טאן אלע זאכין על פי חכם ועל פי
מורה הוראה:

סימן יב (א) איטליכער יהודי איז מחויב זיך
אפ צו שיידין פון זיין ווייב ווען זיא
איז טמא ביז זיא זאל אפ ציילין שבעה נקיים
אונ זיך טובל זיין. אונ ווען זיא איז זיך ניט
טובל אפילו עס דויערט כמה שנים הייסט
זיא אלץ איין נדה:

(ב) זיא טאר זיך ניט איבער זאמען אין דער
טומאה נייערט וויא באלד זיא קען זיך
טובל זיין מוז זיא טבילה האבין:

(ג) ער טאר ניט שטיפען, לאכין, אונ
קאטאוועס טרייבין מיט זיין ווייב אין
דער נדה, אונ זאל ניט שמועסין מיט איר
קיין קלות ראש אונ קיין ליצנות:

(ד) ער זאל זיא ניט אן רירען אפילו מיט דם
קלענסטין פינגער, אונ ער זאל ניט דער
לאנגען צוא איר אפילו מיט אנאנץ לאנגע
זאך. אונ ער זאל ניט אריין ווארפין אין
איר האנד אריין קיין שום זאך, אונ ניט אין
שוים, אונ זיא צו אים אויך ניט דאס גלייכין:

(ה) זייא זאלין ניט עסין פון איין שיסיל, אונ
ווען זייא זיינגען זיך נוהג אז זיי עסין ניט
פון איין שיסיל אפילו אז זיא איז טהור,
נמצא איז דאס קיין היכר, נאר על פי רוב עסין
מאן אונ ווייב פון איין שיסיל אז זיא איז
טהור, דרום איז גינוג ווען זיא איז טמא דער
היכר ניט צו עסין פון איין שיסיל:

(ו) ער זאל ניט עסין אונ טרינקען וואס זיא
לאזט איבער, אבער ווען איין אנדערער
האט גיגעסין אדר גיטרונקען נאך איר, מעג
ער

זיך נאך דעם אנדרין שוין עסין אדר טרינקן:

(ז) ווען זיא האט גיטרונקן פון אפולע גלאז אונ האט איבער גילאזין בערך אהאלבע גלאז, אונ דער נאך האט מען דאס גלאז פול דער נאסין טאר ער אויך ניט טרינקן דער פון, אז זיא האט אבער אין גאנצין אויס גיטרונקן מעג ער פון דער גלאז טרינקען אונ מען דארף דאס גלאז ניט אויס שווענקן, אבער ווען ער וויל מדקדק זיין אונ יוא אויס שווענקען, זאל קומען אויף אים אברכה:

(ח) ווען זיא האט איבער גילאזין פון איר עסין אדער טרינקען אין דער כלי אונ מען האט דאס איבר גינאסין אין איין אנדער כלי מעג שוין דער מאן עסין פון דער אנדערע כלי:

(ט) אז זיא האט איבער גילאזט עסין אדער טרינקען אונ דער מאן ווייס ניט אז זיא האט דאס איבער גילאזין אונ וויל עסין אדר טרינקען דער פון, דארף מען אים ניט זאגין, מחמת דער איסור פון עסין אדער טרינקען וואס זיא לאזט איבער איז נאר מחמת ווען איינער טרינקט אדער עסט וואס דר אנדרר לאזט איבר קומט דער פון ארוים ליבשאפט איבער דעם איז ניט אסור אז ער ווייס ניט אז דאס האט זיא איבער גילאזין:

(י) דעריבער אז דער מאן איז ניט אין דער היים מעג זי פריער עסין פון דר שיסל אונ אים איבער לאזין, נאר זיא זאל אים ניט אויס זאגין אז זיא האט דער פון גיגעסין. דאס איז אבער נאר ביא דער זאך, אבער ביא אנדערע זאכין וואס דר מאן איז נזהר חאטשי אפשליכר איז ניט נזהר, דהיינו ער עסט ניט פון קיין שאלה, ער עסט ניט פלייש פון אסירכה, אדער ער עסט אום פסח נאר מצה שמורה אונ פון נייע כלים אדער דאס גלייכין אזעלכע זאכין וואס דער מאן איז נזהר טאר אים דיא ווייב ניט געבין חאטשע ער ווייס ניט. אונ זאל זיך ניט איין ריידין דאס איז דאך כשר אלע יודין עסין דאס מעג ער אויך עסין, אונ ווערט נאך אריין לייגין דריגען פרומקייט, זיא איז אים גיטרייא כדי ער זאל האבין וואס צוא עסין. איז מען מודיע דיא ווייבער אז דאס איז ניט קיין גיטריישאפט אדרבה דאס איז אגרויסר איסור גלייך וויא זיא גיט אים חזיר צוא עסין, מחמת וואס אמענש איז אויף זיך מקבל אונ איז נזהר איז ביי אים וויא אנדר, אונ אנדר איז אסור וויא נבלות אויף אים. דיא ווייבער וואס זיינען מכשיל דיא מאנען מיט אזעלכע זאכין

וואס דיא מאנען זיינען נזהר אונ זיי היטען זיי ניט אפ, האבין זייא אגרויסע עבירה אונ ווערין פאר פאלין אין גיהנם, זיי פאר זינדיגן זיך דיא יארין אונ טעג, אונ פר זינדיגין זיך די קינדער. אונזערע היילינע חכמים האבין גישריבן אז דיא איז נאר איין ערליכע אשה וואס זיא טוט דעם רצון פון איר מאן, דאס הייסט וואס נאר דער מאן וויל אזוי זאל די ווייב טאן דיא הייסט איין אשה כשרה. די ווערט זוכה זיין צו גוטע קינדר אונ צו עולם הבא אונ צו אלעם גוטען:

(יא) דיא ווייב מעג עסין אונ טרינקען פון דעם וואס ער לאזט איבער:

(יב) ער טאר ניט זיצין אויף איר בעט חאטשע ניט פאר אירע אויגין:

(יג) זיא מעג זיצין אויף זיין בעט ניט פר אים אין דיא אויגין. אבער לייגין טאר זיא זיך ניט אפילו אין אלע קליידער ניט ביא נאכט ניט ביא טאג:

(יד) ווען ער רירט אן אירע בעט גיוואנט אדער איר ליילאך איז ניט קיין איסור חאטשע די ליילאך איז איין גריכט מיט בלוט. אנדערע מענטשין זיינען נזהר אין דאס, עס איז אבר איין גרייז. עס קומט פון דר חומרא ארויס איין קולא, ווארום ער מיינט אז דער איסור איז נאר ווייל דיא ליילאך איז איין גערייכט מיט דם נדה. אונ ווען זיא ציילט שוין ריינע טעג אונ ליגט אויף אווייסין ליילאך מיינט ער אז ער מעג זיך שוין אן רירין אונ אויך זיצין. אונ דער אמת איז נאר ניט קיין חלוק, צוא זיצין אויף איר בעט איז אסור גלייך דיא אום ריינע טעג מיט די טעג וואס זיא ציילט ריינע איז אלץ אסור צו זיצין אויף איר בעט. אונ אן רירין די בעט גיוואנט מעג ער תמיד, אפילו דאס איז איין גירייכט:

(טו) זייא טארין ניט פארין אין איין וואגין שפאצירין, אדער זיך שיפין אין איין שיפיל. נאר אז זיי דארפין פארין צו איין האנדיל אדער איין עסק מעגין זיי פארין אויף איין וואגין חאטשע עס פארין ניט אויף דעם וואגין נאר זיי ביידע. נאר זיי זאלין אזוי זיצין אז זיי זאלין זיך ניט אן רירין:

(טז) זיין בעט מיט איר בעט טאר זיך ניט אן רירין:

(יז) ער טאר ניט קוקין אויף קיין שום ארט פון איר לייב, וואס עס איז שטענדיג צוא גידעקט מיט אירע קליידער:

(יח) עס איז רעכט אז זי זאל האבין אנדערע קליידער וואס זיא זאל גיין אין זייא צוא

זאגן

איז איין נדה כדי מען זאל גידיינקען אז זיא איז איין נדה:

(יט) זיא זאל אים ניט אן גיסין דעם כוס צו טרינקען אז ער זעהט:

(כ) אז זי טראגט עסין צום טיש אדער זי דער לאנגט דעם מאן עפיס זאל זיא משנה זיין תמיד, דהיינו זיא זאל דער .אנגען מיט דער לינקער האנד:

(כא) זיא טאר ניט לייגין דיא לייל אויף זיין בעט צוא שלאפין, אדער דיא איבער דעקע, אז ער זעהט. אבער ווען ער זעהט ניט מעג זיא יוא בעטין, חאטשע ער וויים אז זיא האט אוים גיבעט:

(כב) ער טאר איר אויך ניט אן גיסין איין כוס צוא טרינקען. אונ אויך ניט שיקען איר קיין כוס אפילו איין כוס של ברכה. סיידין אנדערע טרינקען פריער מעג ער איר דער נאך שיקין:

(כג) זיא טאר ניט שטעלין פאר אים וואשער צוא וואשין:

(כד) דיא אלע דינים וואס אין דעם סימן איז גישטאנען וואס זיי זאלין נזהר זיין אונ נוהג זיין פון דער צייט וואס זיא איז טמא גיווארין ביז זיא איז זיך טובל איז עם קיין חילוק ניט צווישין אום ריינע טעג אונ צווישין ריינע טעג:

(כה) ווען ער אדער זיא זיינען חלילה קראנק איינער דארף דעם אנדערין צו באדינען זאלין זייא פרעגין איין תלמיד חכם וויא זייא זאלין זיך נוהג זיין:

סימן יג

(א) אטייל פוסקים שרייבין אז איין אשה נדה אין דיא טמא טעג טאר זיא ניט אין שול גיין אונ ניט דאבנען אונ ניט קיין שום שם צוא גידיינקען אונ גישט אן רירין קיין ספר. בענטשין נאך דעם עסין זאל זיא הערין פון איין אנדערין ער זאל מכוין זיין זיא זאל יוצא זיין נאר זי זאל הערין ווארט בייא ווארט פון אים, אונ אז עם איז גיסט דא קיין אנדערר זאל זי אליין בענטשין. דאס גלייכין קידוש מאכן. אונ אטייל פוסקים שרייבין אז איין נדה מעג יוא אין שול גיין אונ מעג דאבנען, אונ אלע ברכות מאכין דעם שם צו גידיינקען. דער מנהג איז אבער זייא גייען ניט אין שול. אויך ווען עם איז ביי איר אין הויז דא אמנין זאל זי ניט קוקין אויף דער ספר תורה אז מען הייבט אויף דעם ספר אונ מען ווייזט דעם עולם דעם כתב:

(ב) אין דיא ריינע טעג מעג זיא גיין אין שול:

(ג) ימים נוראים אונ סליחות טעג אונ ימים טובים ווען איטליכער גייט אין שוהל מעג זיא אויך גיין. דאס גלייכין ווען זיא מאכט חתונה אדער זיא שטייט אויף פון דעם קינד בעט מעג זיא אויך גיין אין שול:

סימן יד

(א) דעם טאג וואס זיא הייבט אן צוא ציילין ריינע טעג מעג זיא זיך איין טאג דער פאר בודק זיין פאר נאכט צווישין טאג אונ נאכט. אז זיא גיפינט שוין אז זיא איז ריין זאל זיא מארגין פריא אן הייבין דיא ריינע טעג צוא ציילין:

(ב) די ריינע טעג הייבין זיך ניט אן פאר דער זעקסטין טאג פון איר טמא ווערין אפי' ווען זי איז טמא גיווארין האט זיא באלד אויף גיהערט צו זעהען אונ זעהעט שוין ניט מער מוז זיא דאך ווארטין פינף טעג אונ זאל זיך פאר נאכט בודק זיין. אונ מארגין פרי הייסט דער זעקסטער טאג הייבט זיך ערשט אן דער ערשטער טאג פון די זיבין ריינע טעג:

(ג) אטייל זיינען זיך נוהג אונ הייבין ערשט אן צו ציילין פון אכט טעג, דהיינו זי טוט זיך אפ ציהען דעם זיבעטין טאג אונ מארגין הייבט זיא ערשט אן צו ציילין. דאס איז אבער גיט קיין נוטר מנהג מען גיהער זיך מקרים צו זיין צוא איין דבר מצוה:

(ד) אז איין כלה נאך דער חופה האט נדה גיזעהן אונ מען האט זיא נאך ניט בליינט זאל זיא פרעגין איין שאלה ווען זיא זאל אן הייבין צוא ציילין ריינע טעג:

(ה) דעסט גלייבין אבלה וואס דארף חתונה האבין זאל זיא אויך פרעגין איין שאלה ווען זי זאל אן הייבין צו ציילין שבעה נקיים:

(ו) אפילו ווען זיא האט ניט גיזעהען נאר איין פלעק הייסט זיא איין נדה זיא איז טמא גיווארן אונ עם הייבין זיך אן ערשט די זיבין ריינע טעג ערשט נאך דעם פינפטין טאג פון טמא ווערין וויא אלע ווייבער:

(ז) דאס איז אבער נאר אז זיא האט גיזעהן דם נדה אדער אכתם דערנמאלט אז זי איז גיוועזין אין דיא ריינע טעג. ווען זיא האט אבער גיפונען איין פלעק אפילו דם נדה אין דיא טעג וואס זיא ציילט ריינע טעג ברויכט זיא ניט ווארטין פינף טעג נאר תיכף אז זיא ווערט ריין קאן זיא מארגין אן הייבין זיבין ריינע טעג צוא ציילין:

(ח) ווען זיא האט זיך גיטובלת אונ דר מאן איז בייא איר ניט גיוועזין אין דער לייל טבילה אונ מארגין פריא גיפינט זיא אפלעק, אדער איין אשה וואס זיא איז נאר טהור אונ דער מאן איז בייא איר גיט גיוועזין אין דער

נאכט

(סקי"ט)

נאכט און אויף מארגן גיפינט זיא א פלעק זאל זיא פרעגין איין שאלה:

(ה) דאס פוסק בטהרה זיין הייסט דאס דיא ווייבער רופין אן אפ צו ציהען מוז זיין נאך בין השמשות פאר מעריב דאוונען. ווען מען האט אבער שוין גידאוונט מעריב חאטשע זיא האט נאך נישט גידאוונט, אדער ווען מען האט שוין מקבל שבת גיוועהן און עס איז נאך טאג זאל זיא פרעגין איין שאלה וויא זיא זאל זיך נוהג זיין. מחמת עס ווערט שפעט און עס איז קיין צייט צוא שיקען פרעגין זאל זיא זיך פריער אפ ציהען דער נאך שיקין פרעגין. ווען עס איז שפעט און האטשע קהל האט נישט גידאוונט קיין מעריב זאל זיא אויך מאכין איין שאלה:

סימן טו (א) ווען זיא וויל מאכין דאס אפ ציהען, זאל זיא אזו טאן, זיא זאל אריין טאן אווייסע טיכיל באותו מקום וויא ווייטער וועט שטיין אין (סימן ט״ז) און זאל דאס טאן פאר מעריב דאוונען ווי אין פאריגין סימן איז גישטאנען, און דער נאך זאל זיא דאס טיכיל ארויס נעמען און גוט קוקין, אויב עס גיפינט זיך דרויף נישט קיין שום רויטליכקייט זאל זיא ווידר דאס טיכיל אריין טאן אזו וויא פריער און זאל דארטין לאזין און זאל מאכין דעם אפ צוג וויא ווייטער וועט שטיין און דס טיכל זאל דארטן זיין גאנץ בין השמשות דס הייסט ביז עס ווערט רעכט נאכט און דר נאך זאל זיא ווידר נעמן דאס טיכיל און גוט באקוקין אויב עס גיפינט זיך דרויף קיין שום רויטליכקייט אזו הייבט זיך אן פון מארגין פריא דיא זיבין ריינע טעג. און אויב זיא גיפינט עפעס רויטליך אויף דעם טיכיל מוז זיא ערשט מארגין מאכין דעם אפ צוג:

(ב) אזו גיהער איטליכע פרומע אשה טאן און בדיעבד ווען זיא האט נאר איין מאל מיט דעם בודק גיוועהן איז אויך קיין איסור ניט:

(ג) דעם טאג וואס זיא מאכט דעם אפ צוג זאל זיא זיך אן טאן נאך דער בדיקה אווייס העמד וואס זיא ווייס אז דאס העמד האט נישט קיין שום פלעקין און אויף איר בעט זאל אויך זיין דאס ליילאך און דיא ציכין אן איין שום פלעק און אין דער פריא הייבין זיך אן דיא שבעה נקיים:

(ד) עס איז איין מנהג כשר וישר אז איטליכע אשה וואס מאכט דאס אפ צוג זאל זיך אפ וואשין און זאל אן טאן אווייסע העמד און אנדערע קליידער, נאר בשעת הדחק אז זיא האט קיין אנדערע קליידער, און זיא (סק״ם א׳),

קען זיך ניט אפ וואשין אין גינוג זיא זאל נאר אונטין אפ שווענקען און זאל אן טאן איין העמד עס זאל זיין ריין פון דם:

סימן טז (א) אלע טאג פון דיא זיבען ריינע טעג מוז זיא זיך בודק זיין צווייא מאל, אין דער פריא איין מאל און פר נאכט:

(ב) די בדיקה זאל זיין ביי די ליכטיקייט פון דעם טאג נישט ביי קיין בלייכטונג פון אליכט:

(ג) די אלע בדיקות מוז זיין אדער מיט איין ווייס טיכיל פון אלטע לייווינט אדר מיט ווייסע וואל ווייכע און ריינע אדר מיט ווייסן באוויל. די בדיקה מוז זיין גאנץ גוט בחורין ובסדקין, און וועלכע זיא איז נישט בודק כדין נאר אביסיל איז דאס נישט קיין בדיקה:

(ד) ווען זיא קאן זיך ניט אזו גוט בודק זיין ווי די בדיקה באדארף צו זיין איז בדיעבד גינוג תאטשע איין מאל פון זיבין ריינע טעג אז זי האט זיך בודק גיוועזין כדין גאנץ טיף עס איז בודאי בעסער אז זיא קאן דעם ערשטין טאג דיא גוטע בדיקה מאכין נאר בדיעבד איז גינוג איין אנדערין טאג פון די זיבין ריינע טעג. דיא וואס האט זיך אבער אפילו איין מאל ניט בודק גיוועהן כדין גאנץ טיף נאר זי איז אביסיל מקנח און טוט נאר אביסיל אריין דאס הייסט נאר קיין בדיקה און אירע זיבין ריינע טעג זיינען נישט גירעכינט, און איר טבילה העלפט נישט זיא הייסט תמיד איין רעכטע נדה:

(ה) דיא זיבין ריינע טעג מוז זיין דורך אנאנדער זיא זאל דיא טעג נאר ניט גיפינען קיין שום פלעק. אז זיא האט אבר יוא גיפונען איין פלעק מוז זי פון דאס נייע בדיקה האבין וויא אויבין איז גישטאנען, און פון דאס נייע זיבין ריינע טעג ציילין:

סימן יז (א) אויב דר מאן איז אין דער היים איז איין מצוה זי זאל זיך טובל זיין אין דער צייט ווען עס קומט איר אויס:

(ב) זיא מעג זיך טובל זיין פרייטיג צו נאכט אויב זיא האט ניט גיקאנט פריער זיך טובל זיין, און דאס איז דווקא אז דער מאן איז אין שטאט אבער אז דער מאן איז ניט אין שטאט טאר זיא זיך ניט טובל זיין פרייטיג צו נאכט, דעסט גלייכין אז זיא האט זיך גיקאנט טובל זיין פריער טאר זיא זיך ניט טובל זיין פרייטיג צוא נאכט:

(ג) ווען זיא האט זיך גיקאנט טובלען פריער נאר דער מאן איז ניט גיוועזין ער איז ערשט פרייטיג גיקומען צו פארין איז דר דין אזו, וואו עס איז אמנהג מעג זי זיך טובל זיין:

ווען

(ד) ווען זי האט זיך גטובלת פרישר דאנערשטיג אויף דער נאכט וואס גיהער צו פרייטאג, דר נאך איז זיא גיוואר גיווארן אז די טבילה איז נישט דהיינו זי האט גיפונגען איין חציצה אדר וואס פר אספק עס דאכט זיך איר אז זי האט זיך ניט גוט טובל גיוועזן, מעג זי זיך שוין פרייטיג צו נאכט נאך אמאל טובל זיין ווייל דס איז נאר א מנהג אונ זי האט ניט גיקאנט פרישר טובל זיין זיך איז זיא נישט שולדיג:

(ה) דאס גלייכן ווען זי האט זיך טובל גיוועזן פרייטיג צוא נאכט אונ זיא האט גיפונגען איין חציצה דהיינו עפעס אונטער איין נאגיל מעג זיא זיך טובל זיין איבער אנייעם אדער ווען זיא איז גינאנגען פון דער טבילה האט זיא באגעגנט איין כלב אדער איין חזיר אונ זיא איז זיך נוהג נאך אזו איין באגעגנעם נאך איין מאל צו טובלן מעג זיא זיך טובל זיין נאך איין מאל אפילו פרייטאג צו נאכט:

(ו) ווען זיא האט זיך טובל גיוועזן פרייטאג צו נאכט אונ דער נאך האט זי דער זעהן איין נאגיל וואס זי האט פר געסין אפ צו שניידין זאל זיא פרעגין איין מורה הוראה וויא זיא זאל זיך נוהג זיין:

(ז) מוצאי שבת האט דעם דין פון פרייטאג צו נאכט זיא זאל זיך נישט טובל זיין מוצאי שבת נאר ווען זיא האט פרישר ניט גיקאנט:

(ח) יום טוב האט דעם דין פון שבת גענין אלע זאכין וואס דא איז גישטאנען:

(ט) ווען איינער נעמט איין אלמנה אונ דיא ערשטע טבילה קומט אוים פרייטאג צו נאכט זאל זיא פרעגין אשאלה:

(י) קיין אשה טאר זיך ניט טובל זיין ביי טאג נאר ביא נאכט ווען שטערין שטייען:

(יא) ווען זיא האט עובר גיוועזן אונ האט זיך גיטובלת ביא טאג איז דער דין אזו. אז דאס איז דער זיבעטער טאג פון דיא זיבען ריינע טעג העלפט נאר נישט די טבילה וואס זיא האט זיך גיטובלת פאר שטערין שטיין מוז זי זיך איבר אנייעם טובל זיין נאך שטערין שטיין. אונ ווען עס איז שוין איין טאג נאך די זיבען ריינע טעג דאס הייסט איין איבער גינאנגענע טבילה העלפט בדיעבד די טבילה וואס זיא האט זיך טובל גיוועזן דעם אכטין טאג ביא טאג נאר זיא איז נאך אסור צום מאן ביז נאכט, אבר לכתחלה גיהער קיין שום אשה קיין איבער גינאנגענע טבילה אויך גישט טובל זיין ביי טאג. אונ די וואס מאכט אבער טבילה ביי טאג הייסט איין פרוצה:

(יב) ווען זי האט עובר גיוועזין אונ האט זיך

בקי"ם ר')

גיטובלת ביא טאג אין דעם זיבעטין טאג האבין מיר שוין גישריבען אז זיא מוז זיך איבער אנייעם טובל זיין ביי נאכט איז דער דין ווען אפילו דאס איז אום פרייטאג מעג זי זיך פרייטיג צו נאכט נאך איין מאל טובל זיין:

(יג) ווען זיא איז אין איין שטארקין אונס זיא קען זיך ניט טובל זיין ביי נאכט איז דער דין אזו, דעם זיבעטין טאג העלפט קיין שום אונס נישט. נאר אין איין איבער גינאנגענע טבילה דאס הייסט דעם אכטין טאג אונ עס איז איין אונס זיא קען זיך ביא נאכט ניט טובל זיין זאל זיא פרעגין איין שאלה אונ אז דער מורה הוראה וועט פאר שטיין אז עס איז איין אונס וועט ער בודאי מתיר זיין. אבער זיא אליין טאר זיך ניט מתיר זיין:

(יד) די כלה וואס טובלת זיך קודם החופה ווען עס איז דער זיבעטער טאג פון די ריינע טעג, טאר זיא זיך נישט טובל זיין נאר ביא נאכט. אבער ווען עס איז דער אכטער טאג פון די נקיים מעג זיא זיך טובלן. עס איז איין מצוה דעם דין צו מאכין מפורסם צוא דיא ווייבער ווייל זייא מיינען אז איין כלה מעג זיך טובלן ביי טאג תמיד אפילו דעם זיבעטין טאג. נאר חס ושלום דעם זיבעטין טאג איז קיין חילוק איין אשה אדער איין כלה טארין זיך ניט טובל זיין ביי טאג. נאר דעם אכטין טאג איז איין חילוק, איין אנדערע אשה טאר ניט לכתחלה אונ איין כלה מעג יא. אונ אפילו איין כלה אז זיא טובלת זיך ערסט נאך דער חופה אפילו דיא ערשטע טבילה טאר זיא זיך שוין ניט טובל זיין לכתחלה ביי טאג אפילו דעם אכטין טאג:

סימן יח

(א) זי מוז זיך טובלן דעם גאנצין גוף מיט איין מאל ניט שטיקליך ווייס דהיינו זי זאל ניט טובלן פרישר איין האנט דר נאך דיא אנדערע האנט אונ דערסט גלייכין, זיא מוז נאר מיט איין מאל דעם גאנצין גוף איבער דעם קאפ אין וואסער אריין טאן:

(ב) עס טאר ניט קיין האר פר קניפט זיין דען ווען עס איז איין האר פאר קניפט איז דיא טבילה קיין טבילה:

(ג) דיא האר וואס זיינען ביא איר אויף דיא שווייסיגע ערטער אונ זיינען צוא זאמען גיקלעפט איז דיא טבילה ניט גוט:

(ד) איין אשה וואס האט קאלטונעס אונ זיא פארכט זיך די קאלטונעס אראפ צו נעמען איז ניט קיין חציצה:

(ה) דאס אום פלוט פון די אויגין אז דאס איז אויף דעם אויג פון דר אויסין נאר אדער

פייכט

פייכט אין אחציצה. דאס אום פלוט וואס איז אבער אין אויג אין ווייניג ווען עס איז פייכט אונ ווייך איז עס ניט חוצץ אונ אז עס איז דאר איז עס יוא חוצץ, אבר אז עס האט אן גיהויבן צוא ווערין געלבליך אדער גרינליך אדער בלאהליך איז חוצץ:

(ו) דאס דארע בלוט וואס איז אויף איין מכה איז חוצץ אבער דיא ליחה אין דער מכה איז קיין חציצה:

(ז) ווען דיא ליחה איז ארויס פון דער מכה אויף דעם פלייש ארויס ביז דרייא טעג הייסט דאס קיין חציצה, נאך דרייא טעג איז דם יוא איין חציצה ווארום עס איז שוין דאר:

(ח) דיא ליחה פון דער נאז אז עס איז ארויס אויף דעם פנים אונ עס איז דאר איז עס חוצץ דרום זאל זיא נזהר זיין ארום צוא וואשין דעם נאז. אונ וואס אין דער נאז איז ניט חוצץ מען גיהער אבער גזהר זיין דם נאז אויך ריין צו מאכין:

(ט) ווען זיא האט זיך אדער גילאזט. דיא ערשטע דריי טעג פון אדער לאזין איז עס ניט חוצץ אונ נאך די דריי טעג איז עס יוא חוצץ כל זמן עס איז פאר גליווערט ביז עס היילט זיך רעכט גוט אויס:

(י) איין אשה וואס איז קרעציג מוז זי ווייקין דיא קרעץ אין ווארימע וואסער ביז זייא ווערין צו ווייקט. אונ ווייכדארע קרעץ מוז זיא אראפ נעמן חאטשע עס טוט זייער וויי. אז זיא נעמט ניט אראפ די דארע קרעץ איז דיא טבילה קיין טבילה. אונזערע היילינגע ספרים ברייננגען אז פיל צדיקים אונ גדולים האבין אפילו נישט גיגלויבט זייערע ווייבער אויב זייא האבין אלע דארע קרעץ אראפ גינומען על כן איז מען דיא ווייבער זייער מזהיר אויף דעם:

(יא) איין פלאסטער אויף איין מכה איז חוצץ:

(יב) ווען זיא האט זיך אשטיקיל האלץ ארייין גישטאכן אין איר לייב ארייין אדער איין שטיקיל גלאז אדער איין אנדער זאך ווען עס שטארצט ארויס פון דעם פלייש, אדער אפילו עס שטארצעט ניט ארויס נאר מען זעהט דאס ארויס פון דעם פלייש איז חוצץ מוז זיא דאס פאר דער טבילה ארויס נעמען. ווען עס איז אבער מיט דיא הויט אין גאנצין פאר דעקט איז ניט חוצץ:

(יג) וואס עס איז אויף דעם לייב איין גיריכט פון שוויים איז ניט חוצץ אונ אז עס איז ווייא פאר גלייזט איז יוא חוצץ:

(יד) ווען זיא האט גיריבין איין האנט אן דער

(סק"ט א')

אנדערע אדער אן דעם לייב קומט ארויס וויא שטיקליך טייג אז עס בלייבט אויף דעם לייב אדר עס פאלט אויפן לייב איז דם חוצץ:

(טו) טינט אונ ליים אונ בלוט ווען עס איז נוט פעסט אן איר לייב איז חוצץ חאטשע עס איז פייכט. פארב איז חוצץ:

(טז) אום ריינקייט אונטער דם נאגיל איז חוצץ:

(יז) געגיל זיינען חוצץ. אז זי האט זיך גיטובלת אונ האט פאר געסין איין נאגיל אפ צוא שניידין מוז זיא אפ שניידין אונ דער נאך איבער טובלן זיך איבער אנייעס:

(יח) ווען זיא האט פר געסין א נאגיל אפ צו שניידין אונ עס איז שבת אדער יו"ט זאל זי פרעגין איין שאלה וואס צו טאן. אום חול המועד זאל זיא זעהען דורך איין נכרי אפ צו שניידין. ווען זיא קריגט ניט אזו באלד איין נכרי מעג זיא זיך אליין אפ שניידין נאר זיא גיהער משנה צו זיין מיט דעם אפ שניידין וויא איין אנדער מאל:

(יט) ווען זי האט איין בלאז אויף דעם נאגיל אז זי קען ניט אפ שניידין אונ קען ניט דאס ארויס נעמען זאל זי פרעגין איין שאלה:

(כ) זיא מוז זיך אויס מאכין גוט די ציין ווארום אז זי האט זיך גיטובלט אונ האט דער נאך גיפונען עפעס קלעפין אין דיא ציין איז דיא טבילה קיין טבילה:

(כא) דם טאג ווען זי דארף באנאכט טבילה זיין זאל זי ניט עסין קיין פלייש אגאנצין טאג:

(כב) ווען די טבילה קומט אויס אום שבת צו נאכט אדר יום טוב מעג זי עסין פלייש נאר זיא זאל גוט אויס מאכין די ציין:

(כג) ווען זיא האט ניט גוט גישווייגקט איהרע פר בארגענע ערטער אונ וואו זיא האט קנייטשן, דער נאך האט זי גיפונען איין זאך וואס איז חוצץ העלפט די טבילה ניט:

(כד) ווען זי האט עפעס גינומען אין מויל ארייין אפילו נאר איין האר אדער זיא האט בשעת טבילה גוט צו גיהאלטין די ליפין אדר זיא האט גיהאלטין דיא הענט וואס קען קיין וואסר ניט ארייין קומען העלפט די טבילה ניט:

(כה) בשעת טבילה זאל איר קייער ניט צוא האלטין, ווען עס איז קיין ברירה מען מוז איר צו האלטין זאלין דיא ווייבער פריער דיא הענט איין טונקען אין מקוה אונ מיט נאסע הענט איר צו האלטין:

(כו) עס טאר ניט זיין אונטין אין מקוה קיין דיקע ליים ווארום ווען זיא שטייט דרויף העלפט דיא טבילה ניט:

(כז) ווען עס קומט שטיקליך בלאטע אדער

שפענדלאך צווישן דיא פינגער פון דיא
פיס העלפט ניט קיין טבילה :

(כח) זי זאל זיך ניט טובלן אויף איין אפענעם
ארט וואו מענטשין קומען מחמת זיא
וועט זיך איילין צוא טובלן מען זאל זיא ניט
זעהען וועט זי ניט מדקדק זיין גוט צו טובלן :

(כט) זי זאל זיך ניט טובלן גלייך אויף גישטעלט
אדער גלייך אראפ גיזעצט ווארום עס איז
דא ערטער וואס ווערין פאר בארגין אין איר
לייב אז זיא טוט אזו :

(ל) זיא זאל זיך ניט שטארק איין בוקין ביז עס
זאל פאר בארגין ווערין אלע פאר בארגענע
ערטער, זיא זאל זיך נאר אביסיל איין בוקין
אזו וויא זיא וועלגערט טייג כדי די וואסער
זאל קומען איר אונטער די ארעם אונ אונטער
דיא בריסט :

(לא) דיא הענט אונ דיא פיס זאל זיא האלטין
אין וואסער גלייך וויא זי גייט אויף דער
גאס . ווען זיא האט גוט צו זאמען גישטעלט
דיא הענט אונ דיא פיס אז דאס וואסער קען
ניט אריין קומען העלפט ניט דיא טבילה:

(לב) אום וויינינסטין גיהער דאס וואסער פון
דר מקוה טיף צו זיין אפינגער העכער
פון דעם נאפיל :

(לג) זיא זאל ניט שטארק צוא האלטין דיא
אויגין אונ ניט דיא לעפצן אונ אויך ניט
איבעריג צו עפענן . ווען זי האלט שטארק צו
אדער שטארק אפין העלפט ניט די טבילה :

(לד) זיא זאל ניט מאכין דיא טבילה איילינדיג
נאר מיט ישוב הדעת זיא זאל אין זינען
האבין אלס וואס זיא דארף צו טאן וויא דר
דין איז. אונ זאל מאכין די ברכה מיט שמחה זי
זאל זיך ניט שרעקין עס איז נאר קיין מורא
ניט צו האבין ובזכות דר גרויסר מצוה וועט
זיא צוא קיין שלעכטעס ניט קומען זיא וועט
ניצול ווערין פון אלעם בייזן. ווען זיא טוט
מיט ישוב הדעת אונ איז מדקדק צו טאן ווי
דער דין איז וואול צו איר וואול צו איר נשמה
אויף דער וועלט אונ אויף יענער וועלט זיא
וועט בודאי מגדל זיין קינדר תלמידי חכמים .
ווען זי איז אבר ניט נזהר אין דעם אלעמען,
ווייא צוא איר ווי צו איר נשמה. זי וואונט
מיט איר מאן אין דער נדה אונ איר נשמה
וועט גישליידערט ווערין בתוך כף הקלע דעם
גוף וועלין מלאכי חבלה צו רייסין. על כן זאלין
דיא ערליכע ווייבער למען השם נזהר זיין אונ
זי זאל רחמנות האבין איבער זיך אונ איבער
איר נשמה וועט איר גיוויס גוט זיין :

(לה) עס מוז שטיין איין יהודית ווי זי טובלת

(סק״ם א׳)

זיך כדי זיא זאל זעהן אז דיא טבילה זאל
גוט זיין עס זאל ניט עפעס ארויס שטארצין
פון דעם וואסער ובפרט קיין האר זאל ניט
ארויס שטארצין :

(לו) אויב עס איז עפעס אספק צו האט עטוואס
אהאר ארויס גישוואומען פון אויבין אויף
דם וואסער מוז זי זיך איבר אנייעס טובל זיין :

(לז) זיא גיהער זיך פאר דער טבילה מנקה זיין
דאס הייסט משתין זיין אונ גדולים האבין
ווען זיא קען אונ אלע ערטער ריין צו מאכין
פון צואה אונ פון אום ריינקייט:

(לח) ווען צוויי האר פון קאפ זיינען צו זאמען
גיקלעפט מיט ליים איז חוצץ. ווען דיא
אונטערשטע ברעמען פון דעם אויג האבין
זיך צוויי האר אן גיקלעפט אן די אויבערשטע
ברעמען איז איין חציצה :

(לט) זי זאל גוט אפ וואשן די שטויב פון די פיס:

(ס) עס איז שכיח אזעלכע כנים וואס זיינען
בהעפט פעסט אין דעם לייב צווישין דיא
האר מוז מען פר דר טבילה אראפ נעמן מיט
ווארים וואסר אונ אפ קראצן מיט די נעגיל :

(סא) איין אשה זאל זיין איין צנועה ווען זיא
טובלת זיך דהיינו זיא זאל גיין טבילה
בצניעות עס זאל קיינער ניט וויסין . אונ די
וואס דער ציילט איטליכין ווען זי גייט טבילה
הייסט זיא אזו וויא איין בהמה אויף איר איז
גיזאגט ארור שוכב עם בהמה איז טייטש פר
פלוכט זאל זיין דר וואס ליגט מיט איין בהמה,
על כן זאל זיא זיך אפ היטין :

(סב) ווען זיא גייט אהיים פון דער טבילה זאל
זיא מהדר זיין זיא זאל בגעגענען איין
אנדערע אשה בכדי עס זאל זי ניט בגעגענען
איין דבר טמא דהיינו איין כלב אדער איין
חזיר אדער איין עם הארץ וואס באבינט ניט
אונ לייגט קיין תפילין ניט אונ איין רשע. אונ
אויב זיא האט יוא באגעגינט איינעם פון דיא
ווען זיא איז איין פרומע זאל זי זיך נאך איין
מאל טובל זיין אן איין ברכה :

(סג) זיא טאר זיך נאך דער טבילה ניט באדין
אונ ניט וואשין :

סימן יט (א) דאס אפ וואשין פאר דר טבילה
מוז זיין אויף אלע פאר בארגענע
ערטער אונ נאר מיט וואשר ניט מיט אנדערע
גיטראנקן אונ זאל אלע האר צו קאמן עס זאל
ניט זיין אן ניקלעבט איין האר אן דם אנדערן:

(ב) דער נאך מוז זיא זיך אפ שווענקען דעם
נאנצין גוף אונ דעם קאפ גוט אפ וואשין
מיט ווארימע וואשר אונ זיך באקוקין עס זאל
ריין זיין אלעם גוט אפ קראצין :

דאס

(ג) דָאס צְוָואגִין מִיט דֶעם וַואשְׁין זָאל נִיט זַיין מִיט קַאלְטֶע וַואשֶׁר נָאר מִיט וַוארְמֶע וּבִפְרַט צְוָואגִין טָאר זִי זִיךְ נִיט מִיט קַאלְטֶע וַואשֶׁער בְּשׁוּם אוֹפֶן:

(ד) דָאס צְוָואגִין מִיט דֶם בָּאדִין אוּנ וַואשִׁין זָאל זַיין בַּייא טָאג אוּנ אוֹיךְ נָאהֶנְט צוּ דֶער טְבִילָה. עַל כֵּן זָאל זִיא אָן הֵייבִּין דָאס וַואשִׁין וֶוען עֶס אִיז נָאךְ טָאג אוּנ עֶס זָאל גִיוָוערִין בִּיז נַאכְט בִּיז דֶער טְבִילָה:

(ה) וֶוען דִיא טְבִילָה קוּמְט אוֹים מוֹצָאֵי שַׁבָּת זָאל זִי זִיךְ פְרַייטָאג פַאר נַאכְט בָּאדִין אוּנ וַואשִׁין וִוי עֶס דַארְף צוּ זַיין אוּנ מוֹצָאֵי שַׁבָּת זָאל זִי זִיךְ אִיבֶּער אַנֵייעֶם בָּאדִין אוּנ קֶעמֶען אוּנ וַואשִׁין פַאר דֶער טְבִילָה:

(ו) וֶוען דִיא טְבִילָה קוּמְט אוֹים פְרַייטָאג צוּ נַאכְט זָאל זִיא זִיךְ בָּאדִין אוּנ קֶעמֶען אוּנ וַואשִׁין אוּנ אָפּ קְרַאצִין וֶוען עֶס אִיז נָאךְ גְרוֹיסֶער טָאג כְּדֵי זִיא זָאל חַס וְשָׁלוֹם נִישְׁט מְחַלֵל שַׁבָּת זַיין דֶער נָאךְ זָאל זִי וַוארְטִין בִּיז שְׁטֶערִין שְׁטֵייעֶן אוּנ זָאל זִיךְ טוֹבֵל זַיין:

(ז) נָאךְ דֶעם רַיין מַאכִין זָאל זִיא נִיט נֶעמֶען קַיין קִינְד אוֹיף דֶר הַאנְט אוּנ זָאל זִיךְ אָפּ הִיטִין זִיא זָאל זִיךְ נִיט אַיין רִיכְטִין:

(ח) אַז זִי הָאט נָאךְ דֶם רַיין מַאכְן גִינוּמֶן אַקִינְד אוֹיף דֶר הַאנְט וָואס דָאס קִינְד אִיז נִיט רַיין פוּן צוֹאָה אָדֶר לַיים אָדֶר בְּלָאטֶע אוּנ הָט נִיט בַּאקוּקְט דֶר נָאךְ צוּ זִי אִיז רַיין אוּנ הָאט זִיךְ גִיטוֹבֶלְתְּ מוּז זִיא נָאךְ אַמָאל טְבִילָה הָאבִּין:

(ט) וֶוען אַיין אִשָּׁה הָאט זִיךְ טוֹבֵל גִיוֶועזְן אוּנ הָט זִיךְ פְרִיעֶר נִיט גוּט צוּ קֶעמְט חַאטְשֶׁע דִי הָאר זַיינֶען נִיט צוּ זַאמֶען גִיקְלֶעבְּט אִיז דִי טְבִילָה קַיין טְבִילָה נִיט אוּנ אֲפִילוּ אַז זִי הָאט זִיךְ צוּ קֶעמְט נָאר זִי הָאט זִיךְ נִיט בּוֹדֵק גִיוֶועזְן דֶעם גוּף צוּא עֶר אִיז נוּט רַיין הֶעלְפְט אוֹיךְ נִיט דִיא טְבִילָה:

(י) מִיט דֶער בְּרָכָה זָאלִין זַיי נִזְהַר זַיין ווי דֶר שְׁלָ״ה הַקָּדוֹשׁ שְׁרַייבְּט אַז אַנְשֵׁי מַעֲשֶׂה זָאלִין מַזְהִיר זַיין זַייעֶרֶע ווַייבֶּער זַיי זָאלִין זִיךְ פְרִיעֶר טוֹבֵל זַיין אוּנ דֶר נָאךְ מַאכִין דִי בְּרָכָה אוּנ דֶער נָאךְ נָאךְ אַיין מָאל טוֹבֵל זַיין. דִיא וָואס קֶען זִיךְ נִיט טוֹבֵל זַיין נָאר אַיין מָאל זָאל זִי טָאן ווִי אִין שֻׁלְחָן עָרוּךְ שְׁטֵייט דִי בְּרָכָה נָאךְ דֶער טְבִילָה צוּא מַאכִין:

(יא) דִי וָואס זַיינֶען זִיךְ נוֹהֵג צְוַויי מָאל טוֹבֵל צוּ זַיין מוּזִין בֵּיידֶע טְבִילוֹת גוּט זַיין כְּדֵי נִיט מֵקִיל צוּא זַיין:

(יב) דִי וָואס זַיינֶען זִיךְ נוֹהֵג צְוַויי מָאל טוֹבֵל צוּ זַיין אִיז דָאס ווִיא אַיין גֶדֶר טָארִין זַייא שׁוֹין קַיין מָאל נִיט מְשַׁנֶּה זַיין:

(יג) וֶוען זִי מַאכְט דִי בְּרָכָה זָאל זִי נִיט אַרַיין קוּקִין אִין וַואסֶר אַרַיין נָאר אַרוֹים אוּנ עֶס אִיז רֶעכְט אַז זִי זָאל לֵייגִין דִי הֶענְט אוֹיף דֶם הַארְצִין בִּשְׁעַת בְּרָכָה דֶער נָאךְ זָאל זִי אַרָאפּ נֶעמֶען דִיא הֶענְט אוּנ זָאל הַאלְטִין אַזוֹ גִיוואנְטְלִיךְ ווִיא זִיא גֵייט:

סליק הלכות נדה

דינים ומנהגים

(א) אַיין אִשָּׁה מוּז נָאךְ גִיכֶער נִזְהַר זַיין זִיךְ אָפּ צוּא ניסֶען דְרַייא מָאל גִיבִּיטְן דִיא הֶענְט וֶוען זִי שְׁטֵייט אוֹיף פוּן בֶּעט מֵחֲמַת זִיא בֶּעשֶׁעפְטִיגְט זִיךְ מִיט עֶסִין וַוארְג:

(ב) צוּם בְּרוֹיט עֶסִין מוּז אַיין אִשָּׁה זִיךְ אוֹיךְ כְּדִין וַואשְׁן מִיט אַגַאנְצֶער כְּלִי אוּנ אַלֶע דִינִים ווִיא אַיין מַאן:

(ג) דַאוִונֶען מוּז אַיין אִשָּׁה אוֹיךְ. נָאר עֶס אִיז נִיט קַיין חִיוּב דֶעם גַאנְצֶען סֵדֶר הַתְּפִלָּה. דֶער עִיקָּר אִיז זִיא זָאל זָאגִין אַיין בַּקָּשָׁה צוּא הַשֵׁ״י מִיט דֶעם גַאנְצִין הַארְץ אִיז גִינוּג. וֶוען זִי קָאן דַאוִונֶען אִיז אַוַודַאי אַמִצְוָה צוּ דַאוְונֶען, עֶס אִיז אָבֶּער דָא פִיל ווַייבֶּר וָואס לוֹיפִין פְרִי אוּנ נַאכְט אִין שׁוּל מִיט דֶעם סִידוּר דָאס אִיז בַּיי זַיי דִי גַאנְצֶע מִצְוָה אוּנ חַאטְשֶׁע דֶר מַאן קַייסְט אִיר נֵייטִיגְס אִין דֶער הֵיים צוּא טָאי פָאלְגִן זַיי אָבֶּר נִיט אִיז אַוַודַאי אַיין עֲבֵירָה אִיז בֶּעסֶר זִי זָאל אִין דֶר הֵיים אִיר בַּקָּשָׁה אָפּ זָאגִין אָדֶער דָאס דַאוִונֶען וֶוען זִיא קָאן מִיט כַּוָּנָה אוּנ זָאל בֶּעטִין פַאר פַּרְנָסָה דָאס גִיהֶער צוּא ווַייבֶּער אוּנ זָאל נָאר פָאלְגִין אִיר מַאן אַזוֹא הֵייסְט זִי אַיין אִשָּׁה כְּשֵׁרָה וָואס זִיא טוּט דֶם מַאנְס רָצוֹן אַזוֹ הֵייסְט אוּנְזֶר הֵיילִיגֶע גְמָרָא. וּבִפְרַט אַז דֶער מַאן זִיצְט אוּנ לֶערִינְט תּוֹרָה אוּנ זַייעֶרֶע קִינְדֶער לֶערְנֶען אוֹיךְ תּוֹרָה אִיז בְּוַודַאי מֶער מִצְוָה דֶעם מַאן מִיט דִיא קִינְדֶער צוּ בַּאדִינֶען ווִיא אִין שׁוּל צוּ זִיצֶען וּבִפְרַט אִין דֶר וָואכִין וָואס זִי הָאט אִין דֶר הֵיים צוּ טָאן:

(ד) וֶוען אַיין אִשָּׁה עֶסְט בְּרוֹיט מוּז זִי אוֹיךְ הַמּוֹצִיא מַאכִין אוּנ בֶּענְטְשִׁין אוּנ אַלֶע בְּרָכוֹת וָואס מֶען דַארְף מַאכִין אִיבֶּער עֶסִין אוּנ אִיבֶּער בְּשָׂמִים אוּנ אִיבֶּער אַיין קְלֵייד:

(סק״ם א׳)

פוקח עורים

דאס האט מחבר גיוועז הרב החסיד המפורסם בנגלה ובנסתר כבוד קדושת שמו מוהר"ר דוב בער בהרב הגאון חסידא קדישא מוהר"ר שניאור זלמן נבג"ם. אונ כדי צו מזכה זיין אויך דעם המון עם וואס ווילן תשובה טאן וויא זייא זאלן זיך נוהג זיין. האט ער מחבר גיוועזן דעם ספר אויף עברי טייטש. אז אלע זאלן דערינען איין זעהען וואס ער האט גישריבין. ובזכות זה ובא לציון גואל אמן:

כבר שוין לאנג האבין גישריבין אלע ספרי מוסר עס איז ניט נינוג פר אמענטש אז ער איז אליין גוט אונ רעכטפארטיג אלא ער דארף צו זעהן אנדערע לייט גם כן צו גאטס דינסט צו לערנן אזו ווי דוד המלך ע"ה האט זיך בערימט אלמדה פושעים דרכיך איך לערין די וואס האבין מורד גיוועזן אן השי"ת ביינע וועגן וחטאים אליך ישובו אונ וואס זינדיגן אום גערין אזו לערין איך זיי ווידער קערין זיך צו טאן השי"ת ווילן, גאר פאר לומדים וואס קענן לשון קודש בין איך ניט ניקומען צו שטראפין ווארום עס איז מצוי פיל ספרי מוסר אויף לשון קודש אבער פאר די מענטשן וואס קענען גיט לשון קודש, אויך ספרי מוסר וואס זיינען גשריבן אויף טייטש איז אטרחה צו בעקומן דרום בלייבין זיי אן איין עצה וויא זיי זאלין תשובה טאן דרום האט מיך מיין הארץ מזרז גיוועזן צו שרייבין די וועגין פון תשובה אויף טייטש אז אלע זאלין זיך דער וועקין צו טאן תשובה פון די עבירות וואס מענטשין טוען תמיד אזו וויא השי"ת האט גיזאגט ישעיה הנביא ע"ה וכתוב בחרט אנוש שרייב מיטין פען פאר אלע מענטשין אז אלע זאלין פר שטיין דיין מוסר, אונ אנב איז דאס איין פעולה אפילו פר דם למדן ווייל עס איז גיזאגט אויף מוסר שבראך דרום דער וועקט זיך דאס הארץ פון מענטשין מקיים צו זיין וואס ער זעהט, למשל דער דאקטר שרייבט ניט הנהגות לבריאות הגוף פאר די דאקטורים נאר צוא פראסטע לייט אעפ"כ אז אדאקטער לייענט דעם בוך קלינט ער זיך אויך דורך דעם בוך ווי שלמה המלך ע"ה האט גיזאגט תן לחכם ויחכם עוד דער צייל דיינע רייד פאר איין קלוגין איז איין פעולה דורך דעם ווערט ער זיך מער קלינן, על כן למען השם זאל דר מענטש וואס איז איין טרוד לייענן דיזען ספר צוויי דריי מאל גלויב איך אז עס ווערט אים אגרויסע טובה דער פון קומען אז ער ווערט זיך דער מאנען אן אלע שלעכטע מדות ווס זיינן ניפונן ביי מענטשין פון יונגעיארין אונ ווערט גפינן איין עצה טובה ווי אזוי צו שיידין זיך פון די מדות רעות ומכל שכן דער המון עם דארף דעם ספר אפט צו לערנען אזו איז מיין האפונג צו השי"ת אז ער ווערט פון דעם ספר חוזר בתשובה זיין אונ

בזכות תשובה ווערט קומען משיח צדקנו במהרה בימינו אמן:

א בבוקר אין דער פרי באלד ווי ער שטייט אויף זאל די ערסטע מחשבה ורצון זיין אין הרהור תשובה היינו צו דער מאנן זיך אלע חטאים אונ אלע שלעכטע הרהורים ווס ער האט אן זיך. נאך דם זאל ער זאגין תהלים תיכף ומיד מיט איין לב נשבר ונדכה מאד זייער צו בראכין גאנץ טיף אין הארצן בתכלית אונ ניט גימאכטע צו בראכינקייט:

ב דער היפוך איז ווי מען הייבט אן פאר צו לייגין זיך דיא ערסטע מחשבה ורצון אין שלעכטע זאכין אונ בפרט אין תאות זמה אונ אנדערע שלעכטעס, פירט ער זיך אין עוסק הרע אז ער ווערט נאך גפירט אנאנציג טאג ווארום די ערסטע מחשבה ורצון איז נאר דר עיקר בכן זאל מען תיכף ומיד נעמן זיך צום הארצן אונ זאגין תהלים אונ בפרט דעם קאפיטיל נ"א ער איז אגרויסער תיקון פאר דיא עוברי עבירות חמורות:

ג כל לבבות דורש ה' אין טייטש השי"ת זעהט נאך אויף די נקודת הלב אויפין פינטיל פון אמת אין איטליכינס הארצן וויא עס איז מיט נאר דעם אמת אונ ווי די צו בראכינקייט איז אין הארץ צוא זיא איז צום תכלית אונ ניט פון אויבין אזו ווי דער פסוק זאגט קרוב ה' לנשברי לב וגו' דהיינו ווער עס האט אטיפע מרירות הלב אונ ער איז באמת זייער צוא בראכין תמיד אין פינטיל פון הארץ פון זיינע חטאת נעורים וכו' אונ וויל איין תקומה האבין ער זאל זיין נפש גיט פאר לירין ח"ו דעם העלפט השי"ת אונ גיט אים גרויס הילף תשובה צוא טאן דהיינו ער שטארקט אים זייער אין זיין דעה אונ אין זיין הארץ ווי ער גלוסט אין דר מחשבה אזו ניט ער אים איין גאנצין טאג אונ איז איין סור מרע בפועל ממש אויך אין דער מחשבה ורצון קערט זיך אפ זיין הארץ פון אלע שלעכטס אפילו גיט צו קוקין מיט דיא אוינן אויף וואס מען טאר גיט אזו וויא דאס איז בדוק ומנוסה:

ד די צייט ווען דר בעל תשובה זאל זיך צו ברעכין די הארץ איז צוויי צייטין. איינס פארין שלאף היינו דווקא אז ער זאגט ק"ש על המטה אונ בשעת ער זאגט דיא ווידוים

זאל

(פק"ס פ')

זאל ער זיך דער מאנן אלע זיינע סטאת נעורים א"ן בפרטות מיט איין חשבון ברור אונ זאל בייא זיך איין הסכם מאכן זייער שטארק אז נייטר לחבא זאל ער דם ניט טאן ח"ו ווארום דר עיקר תשובה איז נאר דווקא עזיבת החטא בפועל דאס איז מען זאל אוועק ווארפין דיא ערשטע מעשים רעים והחטאים אזו וויא דר פסוק זאגט יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו וגו׳ אונ דר נאך וידוי בלב נשבר איז אגרויסר חיזוק מען זאל באמת תשובה טאן אויף אייביג. אונ נאך איין פעולה איז פון אמתת הוידוי בלב נשבר אז מען האט מן השמים אויף אים גרויס רחמנות צו העלפין אים. אונ מוחל זיין כל החטאים ועונות שלו אויף עבר ווי אין פסוק שטייט ומודה ועוזב ירוחם דער וואס איז מודה דווקא ועוזב בפועל ממש ירוחם ווערט ער דער באריםט דהיינו גרויס רחמנות אויף זיין נשמה זי זאל ניט פר פאלין ווערין אין מעשים רעים ותאוות ח"ו:

ה די אנדרע צייט איז ווען דר בעל תשובה זאל זיך צו ברעכין דאס הארץ איז אין דר פרי אלע טאג ווי ער שטייט אויף פון שלאף כנזכר לעיל אויך אלע מאנטיג אונ דאנרשטיג אונ אלע ערב ר"ח זאל דער בעל תשובה זאגין די וידוי פון על חטא נאך תפלת מנחה דווקא בלחש אונ בשעת ער זאגט על חטא שחטאנו לפניך זאל ער זיך דר מאנן אויף אלע חטאים אונ זאל אוים ריידין כל לבבו אז ער האט חרטה באמת אונ דאס הארץ טוט אים זייער וויי על העבר אונ להבא וועט ער שוין מער ניט טאן ח"ו ויבבה אונ ער זאל וויינען פון פינטיל פון הארץ, מיט טרערין זאל ער אפ וואשין דאס פנים איז דאס אגרויסר תיקון צו דם פגם אראפ צו נעמען וואס ער האט פוגם גיוועזן אין צלם אלהים וויא דוד המלך ע"ה האט גיזאגט אשחה בכל לילה וגו׳. אונ אזוא זאל ער טאן אלע טאג פאר דעם שלאף בק"ש שעל המטה אונ אין דם וידוי וואס ער זאגט אונ בפרט אין דם פסוק בידך אפקיד רוחי פדיתה אותי וגו׳:

ו דיא תשובה ווערט צוא טיילט אויף צווייא חלקים. איין חלק איז תשובה במעשה דם ווערט גירופין עזיבת החטא וויא אויבין איז גישטאנן. דער אנדערער חלק איז תשובה בלב אין הארץ דאס ווערט גירופין תשובה פנימית פון גאנץ טיפין הארץ מיט גיוויין אונ מיט וידוי אלע טאג כנזכר לעיל. די תשובה במעשה דארף מען תמיד האלטין זיך ניט צו פאר געסין ח"ו דהיינו ניט נאך צו געבין די מחשבה אונ ניט צו טראכטין קיין שום

(סק"ט ס')

שלעכטס ח"ו צוא טאן מכל שכן ח"ו ניט אריין צו גיין בדבור אין איין ארט וואס ער קען דארטין אריין פאלין אין שלעכטס ח"ו ווארום אז אפילו ער לייגט פאר דיא מחשבה צוא טראכטין פון ענייני זמה אדער דאס גלייכין ווערט ער שוין גירופין בשם חוטא וואס ער וויל ניט טאן תשובה אונ אפילו כמה פעמים איז ער זיך מתעורר באמת צו טאן תשובה אבער עס איז ניט צום אמת ווארום ער איז חוזר צו זיין אחוטא במזיד ממש ח"ו:

ז די תשובה באמת איז נאר צום ערשטין אין גידאנק אונ דר ווילן הנקרא רצון בלב אין הארצין. אז דר הסכם איז שטארק מען זאל ניט טאן דאס וואס מען טאר ניט אונ האט באמת חרטה אויף אלע חטאים פון עבר איז דאס דר סימן הטוב אונ אז מען איז זייער גיזהר אין דר מחשבה אונ מען דר לאזט ניט אריין צו דר מחשבה נאך צו געבין זיך קיין שום שלעכטס אזו ממילא וועט דאס הארץ ניט וועלין קיין שלעכטס צו טאן ח"ו:

ח אונ נאך איין זאך איז דיא שרשים פון תשובה צו דער מחשבה אונ צו דר הארץ איז די אויגין אז מען זאל ניט נאך געבין די אויגין צוא זעהן אונ פשיטא ניט מסתכל זיין דהיינו ניט צוא קוקין בכיון אויף פרעמדע נקבות מכל שכן ניט צו ריידין פיל מיט זייא אונ ניט צו פר בריינגן בכיון מיט זיי ווארום דם מאכט חמימות התאוה אין הארצין ווערט מען נאך גיצויגין נאך די שלעכטש וואס מען איז פריער אריין גיפאלין. עס שטייט אז דיא אויגין זיינען איין סרסור דם הייסט אמעקלער אריין צו בריינגן אין הארצין אונ דיא הארץ איז איין סרסור צו בריינגן למעשה צוא טאן איין עבירה בפועל ממש. דר כלל איז העין רואה והלב חומד די אויגין זעהן אונ די הארץ גילוסט אונ דאס איז נאר דיא סבה צוא אלע בעלי תשובה וואס זיינן ניט גאנץ אונ פאלין אריין ווידער אין זייער שרירות הלב רחמנא לצלן דאס איז בדוק ומנוסה:

ט אפילו דיא מענטשין וואס זיינע ניט אין עבירות חמורות שאט דאס אויך זייער שטארק, דר פון קען מען קומן צו מקרה לילה אונ צוא נאך שלעכטש ח"ו ורחמנא לצלן אונ נשים שאט דאס נאך מער ביי זייא איז דאס כמעט ווי איין היתר גמור צו קוקין אויף איין שיינעם מאנזביל אונ ריידן פיל מיט אים אונ דער פון קרינין זיי ביי נאכט בייזע גידאנקען שלעכטע חלומות וואס דר פון ווערין זייערע קינדער גיבארין מיט איין שלעכטין רצון:

י נאך איין זאך איז פאראנגען אין די שרשים פון תשובה שלמה באמת דהיינו מען זאל ניט זיין אין הוללות און לצנות ווייל דאס איז איין צוא לאזינקייט אין הארצין, איין צוא לאזינעם הארץ צו ריידין פיל וואס ניט נוצט און צו טאן תאוות עולם הזה און צו פרעסין און צו זויפין פיל. נאך צו געבין דיא הארץ אין עזות און אין לוסט וואס דאס איז נאר דר היפך פון תשובה. דרום ווער עס איז באמת צו בראכין פון זיינע חטאת נעורים והרהורים רעים וחטאים וויא קאן ער אזו איין חוצפה האבין צוא ריידין פיל דברים בטלים של הוללות און נארישקייט ווען אפילו עס איז ניט נבול פה און נאך צו געבין זיך אין עסין און טרינקען ער דר מאנט זיך ניט זיינע מעשים רעים וחטאים ווס ער דארף האבין זייער פיל סיגופים ותעניתים כדי ער זאל פאר ריכטין זיין נפש און ער נעמט נאך און איז מוסיף אויף זיך צו פאר לירין דעם נפש לגמרי מיט עזות והוללות ותאוות רעות וואס זייא וועלין אים ווייטר ברייננן צום ערגסטין אז עס זאל אים שוין גאר נישט העלפין ער זאל קיין מאל ניט האבין איין לב נשבר וועט ער זיין פון די דאזיגע חוטאים גדולים ווס זיי העלפט נאר קיין תשובה ניט און מען דר לאזט אים ניט צו טאן תשובה דהיינו דר יצר הרע איז זיי מסית צו הוללות ולצנות און תאוות רעות כדי זיי זאלין פאר פאלין ווערין אן תשובה ח"ו:

יא און ווידער איז דער טעם באמת פון וואס מיר האבין גזאגט, ווארום דר עיקר תשובה אמיתית איז דיא צו בראכינקייט אין הארצין פון חטאת נעורים צום אמת, איז בודאי דער סימן אז מען קאן דאס הארץ ניט אויף הייבין קיין מאל נאך צו געבין זיך אין דר וועלט און אז ער קאן זיין אין הוללות וליצנות אין אכילה ושתיה אין דאגת פרנסה צו לעבין ברוח ולא בצער איז ער בודאי ניט צוא בראכין מיטין אמת נאר פון אויבין איז ער נתפעל גיווארין איין ווילע און ער וועט ווידער אריין פאלין אין זיינע שלעכטש בלי ספק ועל זה האבין די חכמים גיזאגט רשעים מלאים חרטות דיא רשעים זיינען תמיד אין חרטות ווארום איין ווילע טוען זיי תשובה וחרטה און נאך דעם זיינען זיי ווידער חוטאים מיט דעם וואס זיי גייען בשרירות לבם כנזכר לעיל נמצא זיינן זיא תמיד אין חרטות. השי"ת נעמט ניט צוא איין בעל תשובה וואס ער איז פאלש און איז חוזר צו זיין שלעכטש ונתרחק מהיכולת אז ער זאל ניט קאנען טאן תשובה אייביג:

(סקים א')

יב פון דעסט וועגין איז ניט איין חיוב אויף דם בעל תשובה אז ער זאל זיך סיגופים אן טאן און איין צו בייגין דיא קאפ און צו זיין נאר אן גישטעלט פון אויבין אז ער איז צוא בראכין דען דר עיקר איז דאס הארץ באמת. השי"ת זאגט גיב מיר דיין הארץ און דיינע אויגין וועל איך וויסין אז דו ביסט מיר מריי און דיא חכמים זאגין אפילו אז ער וועט פאכטין מאה תעניתים איז ניט אזו גוט וויא איין צוא בראכינקייט אין הארצין צום אמת אבר ניט צו ווייזין זיך בדרך איין אן שטעל פון פרושים אדרבה א בעל תשובה דארף זיין אין שמחה וואס ער איז אפ גיקערט גיווארין פון שלעכטש צו גוט און פון מית לחיים און ניט אויף הייבין דאס הארץ צו ריידין פיל דברים בטלים. גם ער זאל אגרויסער שפל זיין פאר אלע מענטשין ווארום אלע זיינן בעסער פר אים אפילו אז מען וועט אים זידלען שטארק זאל ער דאס אן נעמען באהבה פאר א כפרה אויף זיינע עונות און זאל ניט פרעסין און זויפין גאר ווען עס איז איין צייט דהיינו פון שמחת יום טוב און מכל שכן ניט צוא זיין בהוללות ולצנות כנזכר לעיל און זאל תמיד זיצין במקום יראים און זיך ניט מחבר זיין צו רשעים כמו שכתוב אשרי האיש אשר לא הלך וגו':

יג וכתיב וחטאתי נגדי תמיד דם פסוק האט גיזאגט דוד המלך עליו השלום אז זיינע זינד שטייען אנטקעגין אים תמיד דר פירוש איז ער האט קיין מאל ניט פרגעסין אן זיינע חטאים און האט אויף זיי תמיד תשובה גטאן און האט פאר זיך גישטעלט בכל רגע צוא מאכין אין הארץ איין צוא בראכינקייט, אזו דארף איטליכער בעל תשובה צו טאן ער זאל ניט מסיח דעת זיין פון זיינע חטאים תמיד אפילו אז ער איז פר טראגין זייער אין זיינע עסקים און אפילו אין דער צייט אז אלע יהודים זיינע בשמחה פון איין מצוה אדער יום טוב ושבת זאל ער זיך צום הארצין נעמען אז ער איז ערגר פר אלע מענשין ווארום ער איז אגרויסר חוטא. און דער הרהור תשובה מיט אגרויסע צו בראכינקייט פון דם וואס איז מכיר מקומו השפל און איז ביי זיך נבזה ונמאס אויף דעם טוט השי"ת השגחה געבין און איז אים מקבל בימין מקרבת דהיינו מיט דער רעכטר האנט אזו ווי מיר זאגין וימינך פשוטה לקבל שבים די וואס טוען תשובה באמת היינו תמיד בלא היסח הדעת תמיד דוקא:

יד על כן האבין די חכמים גיזאגט א מענטש דארף תשובה טאן דהיינו אלע טאג און

מען

מען מיינט ניט אויף איין צייט זאל ער נתפעל ווערין מיט גרויס חביות אונ נאך דעם וועט ער גאר די הארץ אפ קערין אין זיינע עסקים אונ קאן ווידער חוזר זיין צו שרירות לבו הרע אזו ווי פיל מענטשין זיינען ניתארט אונ וויא די רשעים וואס ווילין קיין תשובה שלמה טאן זיינען זיי מלאים חרטות וכמו אחטא ואשוב ווארום צו זיין איין בעל תשובה באמת דארף גאר דער עיקר צוא זיין אהסכם אין הארצין מאכין אז ער זאל ניט נשתנה ווערין קיין מאל ח"ו, היינו בכל עת ובכל שעה ורגע זאל ער ניט מסיח דעת זיין פון התפעלות פון זיין אמת הארץ כי כל לבבות דורש ה' ובוחן כליות ולב מען קען אים ניט נארין אונ ממילא וועט אים השם יתברך העלפין:

טו דער עיקר כוונה איז פון תשובה אז מען זאל דם נפש אלהית מתקן זיין היינו וואס ער האט פוגם גיוועזן אין צלם אלהים. דער כלל איז אזו וויא עס איז פאר האנדין מות הרוחני בנשמת אלהית דהיינו על דרך הרוחני נישטארבין ווארום עס איז נפסק גיווארין דער צנור פון וואנען דער נפש איז מקבל חיות אלהית געטליכעס לעבין אזו ווי בייא עונש כרת שטייט הכרת תכרת הנפש אונ פון תשובה שטייט והרוח תשוב אל האלהים דיא נשמה ורוח קערט זיך אום אין זייער מקור וואס לעבט. נמצא פון תשובה ווערט דיא נשמה אפ גילעבט אזוא וויא איין גוף גשמי ווערט פון טויט לעבעדיג ווי דר פסוק זאגט שובו שובו מדרכיכם הרעים ולמה תמותו וגו' החפוץ אחפוץ מות רשע וגו' הלוא בשובו מדרכיו וחיה על כן זאל איטליכער בעל תשובה גלייבין אז דיא תשובה אמתית ברייננגט אים צום לעבין אונ ציט אים ארויס פון מות לחיים אזו וויא פון מות לחיים בגשמיות אונ דריבער דארף ער זיין אין שמחה זייער אונ דאס איז דער סימן פון א בעל תשובה וואס איז מיט אמת אז ער איז אין שמחה באמת פון דעם וואס ער איז ארויס פון מות ורע לחיים וטוב וויא דער פסוק זאגט ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע וגו':

טז על כן מחמת דם טעם הנזכר לעיל שטייט אז א בעל תשובה זאל געבין צדקה אלע פרייטיג אונ אלע ערב ראש חודש מחיה זיין איין נפש פר דעם וועט מען מחיה זיין מיט חיות אלהית זיין נשמה וואס זי איז גשטארבן. ווארום אזו וויא איין רוצח נפש קומט אים מיתה דער פאר אזו איז פאר קערט דר וואס איז מחיה איין נפש קומט אים אז מען זאל זיין נפש מחיה זיין דריבער שטייט צדקה תציל ממות דהיינו אזו וויא צדקה איז מחיה ומציל ממות בגשמיות אויף דעם וואס עס איז גנגזר גיווארין אז ער זאל שטארבין בגשמיות אזוא איז צדקה מציל פון מות ברוחניות אז דיא נשמה זאל ניט קומען לאבדון אונ זאל קומן צוא איר שורש. בכן אלע ערב שבת קודש אונ אלע ערב ראש חודש זאל איטליכר בעל תשובה געבין צדקה לעניים אונ זאל פאסטן ווארום די תעניתים זיינען ממעט חלבו ודמו וואס ער האט ביז אהער אריין גילייגט אין דער תאוה. אונ דער עיקר איז דיא צוא בראכינקייט פון גוף אונ פון תענית ווערט מיט דעם פארריכט דם וואס ער האט מיט דער תאוה רעה פוגם גיוועזן אין צלם אלהים ווי זיין חטא איז גיוועזן אונ מיט דער צדקה וואס ער ניט אין תענית דווקא אז דער גוף איז צו בראכין קאן די צדקה מחיה זיין דיא נשמה אז זיא ווערט ווידער לעבעדיג:

יז עס שטייט פריער אין אות ו' ואות ז' אז דר עיקר תשובה איז דיא צווייא צייטין. צום ערשטין אין דר מחשבה צו טראכטין. ורצון אונ דר ווילין פון הארצין זאל אפ גיקערט זיין אין דר מחשבה מיטין שטארקין הסכם דהיינו דאס זאל ניט זיין אין דר מחשבה אונ אין זינן והיינו מה שכתוב ולא תתורו אחרי לבבכם וגו' מען זאל זיך ניט קערין צו די אויגין מען זאל נעהן די אויגין צו פאר שליסין כמו שכתוב עוצם עיניו וגו' מען זאל איין האלטין דיא אויגין צו פאר שליסין ניט צו זעהן אויף וואס מען טאר ניט ומכל שכן ניט איין צו קוקין זיך מיט כוונה ווען אפילו ניט מיט אגלוסט הארץ נאר פון ווייטן טאר מען אויך ניט נאך געבין די אויגין ומכל שכן מתבונן צוא זיין בכיון וואס ער ווערט גירופין המסתכל במקום כו' אונ אזו האט גיזאגט איוב ומה אתבונן על בתולה פון וועסט וועגין זאל איך זיך מתבונן זיין אויף א בתולה ווארום עס וועט דער פון קומען איין הרהור וחמדה אין הארצן. די חכמים זאגין העין רואה והלב חומד דאס אויג זעהט אונ דאס הארץ גילוסט, די אויגן מיטין הארצין ביידע זיינען צווייא סרסורים צו איין עבירה במעשה אונ אזו זאגין די חכמים דר וואס איז אין רגילות איין צו קוקין זיך בכיון אויף נשים וועט ער קומען צו איין עבירה במעשה אונ בפרט ווען ווייבר זיינען אליין זאל דער בעל תשובה גאר ניט שטיין מיט זיי אונ ניט ריידין מיט זיי אדרבה ער זאל אוועק גיין כדי ער זאל ניט קומען צו איין הרהור וחמדה דאס איז דר אמת לאמתו.

(פקים ס')

ואפילו

ואפילו בשעת עסק אין מארק אדר אין דיא
קראמען זאל ער ניט ריידען מיט נשים ניט
מער וואס עס געהער צו זיין עסק:

יח די אנדרע זאך איז תשובה במעשה וואס
ער זאל ניט טאן דאס וואס ער האט ביז
אהער גיטאן דאס איז דר רעכטער אמת פון
תשובה על פי התורה וואס הש"י איז מוחל
באמת אזו ווי אין פסוק שטייט יעזוב רשע דרכו
דאס איז אז ער האט חוטא גיוועזן בעון תאות
זמה. ומכל שכן נאך גרעבערע עבירות זאל
ער ווייטר דאס ניט טאן אונ זאל דאס מקבל
זיין אויף זיך אין וידוי ועל חטא אונ זאל זאגן
מיט נאר דעם גאנצין הארצין ועל חטאים אונ
אויף דר עבירה וואס עס פלעגט קומן מלקות
אדער מיתה דורך בית דין אדער מיתה בידי
שמים ווי ער ווייס אין זיך אונ זאל בעטין פון
הש"י סליחה ומחילה אויף זיינע חטאים אונ
אויף איטליכע עבירה וואס ער גידיינקט זאל
ער אוים ריידין פאר הש"י אין זיין וידוי אז
ער וועט ווייטער דאס ניט טאן ח"ו דאס איז
תשובה באמת וואס הש"י נעמט צו אונ איז
מוחל וסולח באמת:

יט אונ אזו זאגין די חכמים הבא ליטהר מסייען
אותו מלמעלה דער וואס וויל מטהר זיין דיא
הארץ פון דיא אלע שלעכטס מיט תשובה
באמת אזו העלפט אים הש"י מיט פיל הילפין
דהיינו פון הש"י ווערט גישיקט נייער פיל גוטע
מחשבות וואס ער ווערט מסילא צו בראכין
אין זיין הארצין אונ ער ווערט אויס גיקערט פון
שלעכטס תמיד. אונ פר קערט ח"ו הבא ליטמא
פותחין לו שערי חטאים ווער עס וויל זינדיגין אין
שלעכטע מחשבות אזו עפינט מען אים דיא
שערי חטאים פון אויבין דהיינו די שלעכטע
מחשבות והרהורים אז ער זאל זיך קערין צו
אלע שלעכטס. אונ עס קומט צו אים קיין
מאל א מחשבה טובה אז ער זאל תשובה טאן
בכדי ער זאל גיפאלין ווערין דאס איז דר וואס
האט קיין מאל תשובה ניט גיטאן אונ האט
מחטיא גיוועזן נאך פיל מענטשין:

כ נאר דר וואס האט גיטאן במעשה תשובה
באמת וברצון אבער ער האט ווידר חוטא
גיוועזן אין דר זעלבינע עבירה ח"ו דאס ווערט
גירופין אפאלשער בעל תשובה אויף דעם
זאגין דיא חכמים רשעים וואס טוען גיט קיין
תשובה שלמה באמת זיינן זיי אין חרטות ער
דר מאנט זיך תמיד אונ טוט תשובה אונ טוט
ווידער עבירות איז דאס אזו ווי מען איז זיך
טובל אין איין מקוה אונ האלט איין שרץ אין
האנט אזו טוט ער תשובה פאר הש"י אונ
האט חרטה אונ טוט ווידר איז דאך דאס זיין
אין גאנצין בשעת זיין תשובה אז: איין תשובת
ווערט נאר ניט גירעכינט פאר איין תשובת
פאר הש"י נאר אבער פארט בעסער איז דר
וואס טוט אזו תשובה וויא דער וואס האט קיין
מאל קיין תשובה ניט גיטאן אונ זייגען
בשרירות לבם זייא גייען נאך זייער הארץ
מסילא זייגען זיי מיט כל התאוות רעות וואס
מען פר טרייבט זיי פון תשובה כחסנא ליצלן
אבער די וואס האבין גיטאן תשובה נאר זיי
ווערין ווידר נכשל אין דר עבירה אונ אין די
תאוה אונ טוען ווידער תשובה דעם העלפט
מען פון הש"י זייא זאלין טאן תשובה מיטין
אמת זייא זאלין קיין מכשול האבין אייביג
והיינו מחמת הש"י האט אויף זיי רחמנות
ווארום זיי האבין אין הארצין הרהור תשובה
באמת נאר זיי קאנען ניט אריבער צו צייטין
די תאוה רעה צו ברעכין די הארץ אונ הש"י
וואס איז דורש כל לבבות ובוחן כליות שיקט ער
אויף זיי יסורים קשים ומרים זיי ווערין גיפאלן
אין גיזונד אדר קינדר שטארבין ביי זיי אדר
אנדערע יסורים קשים ומרים מאוד וואס עס
צו ברעכט זיי זייער כדי זיי זאלין טאן תשובה
באמת אונ זיי זאלין ווייטער ניט נכשל ווערין
קיין מאל אונ זאל מכופר ווערין אלע זיינע
חטאים באמת ווארום די יסורים זיינען ממרק
היינו עס שייערט זייער:

כא דאס איז אגרויסער חסד פון הש"י צו די
וואס האבין איין מאל תשובה גיטאן מיטן
אמת אז זייא זאלין האבין אראפ פאל אדער
אין גיזונד אדר אין פרנסה אונ אין קינדר אז
זיי זאלין ניט צו בראכין ווערין כנזכר לעיל.
אבער די מענטשין וואס האבין קיין מאל ניט
גיטאן תשובה מיטין אמת נאר פון אויבן אונ
אז איין הרהור תשובה איז אריין אין זיי אויף
איין צייט. אונ נאך דעם באלד איז די הארץ
ווידער אזו ווי פריער אזעלכע מענטשין איז
מען נאר ניט מיסר מיט יסורים אדרבה עס
גייט זיי זייער גוט אין דר וועלט בכדי אז זיי
זאלין קיין תשובה ניט האבין אייביג. דיא
סימנים זייגען אזו ווי איטליכער ווייס ביי זיך
דעם אמת ווען ער טוט תשובה באמת לאמתו
איז ער זייער צו בראכין אונ איז אין גרוים
שפלות בייא זיך אונ איז זייער שטארק אפ
גיקערט פון שלעכטין אפילו בשעת ער איז
ביי זיך אין איין מלחמה צו צייטין קעגן תאוות
קאן ער באשטיין אונ ברעכט דעם יצר הרע
אונ קערט זיך אפ פון אים זייער גרינג. נאר
אבער ווען ער איז אין איין סבה וואס דר פון
ווערט

(סק״ם ס׳)

ווערט ער נכשל און האט באלד חרטה באמת דם ער האט מחבר גיוועזן זיך מיט אנשים קלים ורקים מיט שלעכטע מענטשן וואס זיי ברייגגן אים אריין אין טראקטירין זויפין ממילא קומט ער צו איין עבירה אבער איין מאל און ניט מער און באלד טוט אים דם הארץ זייער וויי און וויינט און פאסט און טוט תשובה באמת און טוט שוין מער ניט פון אלע זיינע סבות אדר דאס גלייכין זעהט השי"ת דעם אמת און איז אים מוחל וסולח און העלפט אים אז ער זאל תשובה טאן באמת א"נ דר סימן איז להיפך דר וואס איז מיט איין מכשול בעבירה ווערט ער נאך גיצויגין ווייטער ביסליך וויים ביז ער טוט זיך נאך צו גיין ממלא תאותו זיין און קומט צו אלע עבירות ביז ער קען שוין קיין תשובה טאן אויף אייבג. וזהו מה שאמרו חכמים דם וואס דיא חכמים זאגין בדרך שאדם רוצה לילך אין דעם וועג וואס אמענטש וויל גיין מוליכין אותו פירט מען אים אריין:

כב הסדר דר פירונג פון בעל תשובה זאל זיין

באור הבוקר גאנץ פריא וויא ער שטייט אויף זאל ער זעהן צו דר מאנן זיך אלע זיינע חטאים כמ"ש דוד המלך ע"ה וחטאתי נגדי תמיד און זאל זאגין דעם קפיטל נ"א מיט גאר דעם הארצין ובפרט דעם פסוק כבסני וגו' ווען אפילו עס איז ניט פון עבירות חמורות דארף מען זאגין דעם קאפיטל דווקא ווארום דער וואס הט גאר פוגם גיוועזן בהרהור אדר ח"ו במעשה זמה איז דם זייער הארב כמ"ש כי השחית כל בשר וגו' און אפילו בנעוריו פאר בר מצוה, ואם אחר י"ג ש"ה אז ער איז שוין איין בר עונשים זאל ער פאסטין כסדר און זאל זאגין דעם קאפיטל הנזכר לעיל אלע טאג און אלע מאנטיג און דאנערשטיג און אלע ערב ר"ה. אדר אין תפלת המנחה זאל ער זאגין על חטא און ועל חטאים כו' ער זאל זיך דר מאנען אלע זיינע חטאים און זאל בעטין מחילה און סליחה פון השי"ת:

כג ער זאל זאגין תהלים אלע טאג פארין דאווענען וואס שטייט דרינגען דר ענין פון תשובה זייער ערינסט און זאל דאווענען אין סידור מיט גרויס הכנעה און בושה בשעת אז ער שטעלט זיך פאר השי"ת און זאל זאגין אין סידור איטליכס ווארט מיט גרויס הכנעה אין הארצין און זייער ערינסט איין שבח והודיה צו געבין פר השי"ת וואס ער איז מקורב גיווארן צו השי"ת און איז ניט פר שטויסין גיווארין אין שלעכטס ח"ו און דער פון זאל ער זיין אין שמחה ווען ער זאגט פסוקי דזמרה פון ברוך שאמר ביז ק"ש ושמו"ע נאר פר ברוך שאמר

(כק"כ ס')

זאל ער זיך מכניע זיין פאר השי"ת מיט גרויס שפלות און מיט גרויס בושה פון זיינע חטאים. און דאס האבין די חכמים גיזאגט אין עומדין להתפלל כו' מען זאל זיך ניט שטעלין דאווענען נאר איין גיבויגין די קאפ מחמת גרויס בושה פון חטאת נעורים וואס איטליכער מענטש ווייס ביי זיך זייער גוט. און זאל זיין ניט גינארט און ניט גרינג צו מאכין זיך דאס:

כד אין שמונה עשרה אין דר ברכה סלח לנו זאל דר בעל תשובה גוט דר מאנען זיך אויף אלע זיינע חטאים און זאל בעטין סליחה ומחילה אויף זיך אליין און בפרט אין דער ברכה פון השיבנו אז מען בעט והחזירנו בתשובה שלמה לפניך זאל ער מקבל זיין אויף זיך צו טאן תשובה שלמה און השי"ת איז בודאי מקבל זיין גיבעט אזו וויא מיר זאגין הרוצה בתשובה. וכן כתיב וימינך פשוטה לקבל שבים נאר די וואס ווילין מיטין אמת דווקא. און אין דר ברכה רפאנו זאל ער מכון זיין צו השי"ת אז ער זאל היילין דעם חולי הנפש וואס ער האט זייער פוגם גיוועזן מיט זיינע עבירות זאל זיין נפש ניט שטארבן ברוחניות פון איר שורש כנזכר לעיל. און אין דר ברכה ולמלשינים זאל ער מכון זיין אויף אלע מקטרגים שלעכטע וואס ער האט אויף זיך אן גיפירט אויבין. ווארום פון איטליכע שלעכטס ווערט איין מלאך רע המקטרג וואס ער שטראפט אים בגשמיות אין פרנסה און אין גיזונד כל צרה שלא תבוא כמו שכתוב תיסרך רעתך, זאל ער בעטין אז השי"ת זאל די מקטרגים אראפ נעמען פון אים און פון כל עם בני ישראל. און אין דר ברכה שומע תפלה זאל ער גאר זיין הארץ אוועק געבין צו השי"ת אז השי"ת זאל צו הערין זיין תפלה און זאל האבין איבר אים גרויס רחמנות און השי"ת הערט צו בודאי אזו ווי מיר זאגין כי אתה שומע תפלת כל פה און בפרט צו אזעלכע וואס זייער הארץ איז זייער צוא בראכין פון חטאת נעורים און טוען תשובה און תפלה העלפט אים השי"ת בודאי אז ער זאל ווידער מקורב ווערין צו השי"ת באמת. און ממילא וועט אים השי"ת מקבל זיין ברצון השגחה צו געבין אויף זיי תמיד אין זייער איינגים און אין אלע זאכין כמו שכתוב וישוב אל ה' וירחמהו און ער וועט אים היטין פון אלע צרות נאר די תפלה אין שמע קולנו זאל זיין מקירות הלב פון טיפין הארצין מיט גרויס מרירות והכנעה בתכלית אזו ווי חנה הצדקת האט מתפלל גיוועזן חנה היא מדברת על לבה, והיא מרת וגו'. און צו נפילת אפים זאל דער בעל תשובה זיך נאך מער אראפ

ווארפיי

ווארפין אונ זאל אויף זיך מקבל זיין כל העונשים פון דער תורה אזו ווי אין ווידוי פון ק"ש שעל המטה:

כה נאך דעם דאוונען זאל ער לערנען וואס ער קאן אפילו איין פרשה חומש אונ איין קאפיטיל פון עשרים וארבע בנביאים וכתובים אונ איין פרק אדר איין האלבין פרק משניות. אדער שו"ע אורח חיים. אונ זאל חזרין כמה פעמים אונ ווער עס איז מער למדן זאל קובע עתים לתורה זיין צו לערנן בית יוסף עם ש"ע ואחרונים בכל יום בבוקר. ובכל שבוע לילה אחת זאל ער לערנען אגאנצע נאכט עד הבוקר אונ זאל פאסטין אונ זאל לערנען די מוסר וואס אין זוה"ק אונ אין ראשית חכמה בשער התשובה. אונ אז מען פאסט ביז נאך האלבין טאג ביז זייגער איינס ווערט דאס גירעכינט פאר אין תענית:

כו אין בעל תשובה באמת זאל זעהן צו עסין אין ביסיל אונ ניט מיט חמום בכדי ער זאל ניט קומען צו חום התאוה אונ קיין נחת רוח ותענוג ניט אן צו טאן זיך אין דר אכילה אונ ניט עסין פיל גריכט ווארום אין בעל תשובה דארף זיך זייער היטין ער זאל ניט מרבה חלבו ודמו זיין פון דער אכילה אדרבה ער דארף ממעט זיין חלבו ודמו מיט סיגופים צו פאר ריכטין דעם חום התאוה רעה פון זיינע חטאים:

כז נאך איין זאך איז פר האנדין וואס דר פון איז על פי רוב די סבה וואס בעלי תשובות זיינן חוזר לסורם הרע אונ ווערין ווידר נכשל אין זייער שלעכטס נאך מער אז פון תענוג האכילה שנקרא זולל. ומשקה הנקרא סובא. ער האט גרויס תאוה צו טרינקען פיל שטארקע משקים וואס עס איז זייער מחמם אונ צינט אונ ברענט דם הארץ אונ גאר דעם גוף איז דאס מחמם אונ גייען אראפ פון שכל ויראת אלהים אונ קומען צו פיל מדות רעות צו כעס מריבות והגבהת הלב מאוד וואס הש"י האט דאס פיינט זייער. ווי עס שטייט אין פסוק אונ אין פיל ספרים אז דר סובא איין איז מוכן לכל עבירות ווייל זייא קומען צו עבירות חמורות ח"ו:

כח אין בעל תשובה זאל זיך פאר היטין ניט צו שלאפין ביי טאג באלד נאך דעם עסין. ווארום דר חום האכילה איז אין שלאף מרבה חום הדם קאן ער קומן צו שלעכטע מחשבות ומקרות כידוע. כבן זאל ער באלד נאך דער אכילה ניט שלאפין כערך איין שעה או יותר אונ זיך צו ברעכין די הארץ פון דעם וואס ער פילט ביי זיך גראבקייט פון דר אכילה ושתיה אונ זאל זעהן צו טאן איין עבודה פון איין טרחה. אונ ער זאל זייער שטארק זיין ביי זיך ווארום עס שטייט אז מען עסט ניט מיט תאוה אונ מען בענטשט הש"י וואס ער איז זן ומפרנס כו' אזו גיט אים הש"י אז פון דעם כח וואס פון דר אכילה דוקא זאל ער האבין גרויס כח צו זיין איין סור מרע ולהזהר במצות ובמעשים טובים מיט איין לב שלם. ובפרט אז מען גיט צדקה נאך דעם בענטשין דאס איז אגרויסער תיקון להנשמה. ומכ"ש צדקה תציל ממות איז מציל פון מות הגשמי. אונ פון מות הרוחני כמו שכתבנו לע"ל דיא צדקה דארף מען געבין אין צווייא צייטין. איין צייט איז פארין דאוונען אזו וויא דוד המלך ע"ה האט גיזאגט אני בצדק אחזה פניך אונ די אנדערע צייט איז נאך דעם עסין אדער פארין עסין אזו ווי עס שטייט אין ספרי יראה אונ ער זאל מהדר זיין צו זאגין אלע טאג מאה ברכות אונ דאס למען השם אלע רגע צו דר מאנען זיך אז ער איז דער קנעכט פון הש"י. דרום ברויכט ער מהדר צו זיין צו ניפינען אלע רגע איין מצוה ועבודה צו השם יתברך דהיינו לפחות אויף צו שטיין פר אלמדן אונ צו נעהן טאמער האט ער צייט ער זאל אוועק גיין פון זיין פרנסה צו לערנען אדער זאגין פיל קאפיטליך תהלים וכיוצא בו. דר כלל איז למען השם ניט צו פר געסין אז ער איז דר קנעכט פון הש"י אזו וועט ער גיהאלפין ווערין פון הש"י צו דינען אים:

גם זאל דער בעל תשובה אונ איטליכער ירא אלהים ניט פאר געסין שהבטלה מביאה לידי תאיה וזמה אונ זאל מיט זריזות עוסק זיין במלאכתו או במסחרו באמונה ובלי שום רמיה נגד שום אדם ח"ו. והנהגה מתיע כמו אשריו וטוב לו בעולם הזה ובעולם הבא:

אונזערע חכמים לערנען אונז אז מען זאל טאן איין מצוה מיט שמחה אונ ניט מיט קיין טרויערקייט דען עס זיינען פיל הינדערנעש אונ שווערקייטין פאר האנדין וואס מאכן דעם מענטשין שווער זיינע גלידר ער זאל קיין מצוה ניט טאן דרום האט יהודה בן תימא גיזאגט מען גיהער זיך צו שטארקין ווי איין לייב אוועק צו שטויסין דם יצר הרע בכדי ער זאל טאן די מצות מיט זריזות:

(סק"ם ס')

אין שיינע תחנה וויא איטליכער מענטש זאל זיך מתודה זיין איידער ער זיין תפלה טוט. דיא קומט ארויס פון רבי אליעזר הגדול ע"ה זיין זכות זאלין מיר גינעסן:

דער מענטש זאל גידיינקען דאס פלוצלונג שטארבט אפט אמענש אמיתה משונה חו דרום זאל דר מענטש גיווארינט זיין אונ זאל תשובה טאן אלע טאג דען ער ווייס ניט ווען ער צום יום הדין אונ חשבון ווערט גירופן דרום איז וואויל ווירדיג דאס ער זאל גיפרישט זיין אין נאמש דינסט. דען אמענטש איז ניט זיכער אפילו איין טאג אויך ניט. אונ דוד המלך זאגט צו אלעם קאן אמענש האפן. איין ארעמער האפט רייך צוא ווערין. איין תפוס האפט לייז צו ווערין. איין קראנקער האפט גיזונד צו ווערן. אשוואכר האפט שטארק צו ווערין. אבער פון דיא מיתה האט מען קיין האפונג לעבן צו בלייבן. דען משה רבינו ע"ה האט גירעט פה אל פה מיט הקב"ה אונ האט זיך ניט גיקענט מציל זיין פון דער מיתה. דרום בדארף מען תשובה צוא טאן ווען זיין נשמה נאך אין גוף איז. ווי שלמה המלך ע"ה האט גיזאגט טוא תשובה דיויל דוא נאך יונג ביסט. אונ ווען דאס ליכט ברענט גיב איים איל. אונ אז עס גייט אוים אזו העלפט קיין איל ניט. נאט זאגט צו דיא מענטשין מיינע קינדר די מיר איז אפין פון דר תשובה דר דא טוט תשובה בעולם הזה. אבער לעולם הבא העלפט ניט קיין תשובה. אונ דאס איז גלייך אלם ווער זיך אן ערב שבת רעכט אן גרייט דער האט פיל עסין אום שבת. דען דער טאג איז קורץ אונ דיא מלאכה איז פיל. אונ גידיינק אן דיין באשעפער אין דיינע יונגע טעג איידער די בייזע טעג קומן. מען רופט אלע טאג אוים מען זאל תשובה טאן. דיא תפלה וואס מיר טוען בעטין צוא באוויליגין הקב"ה מיטין גאנצין הארצין זייט גיפרישט אויף צו בעטין פר הקב"ה מיט טרערין דער ווארטין דאס ער דיא תפלה אנטפאנגען זאל דער ווייל דיא תפלת שחרית איז זייער באווילינט פר הקב"ה. אונ דער ניט תשובה טוט אויף דעם עולם דער האט אגרויס עונש אויף יענעם עולם. ווען דר מענטש זינדיגט. צווייא מלאכים די פלעגין מיט אים צוא גיין שיידין זיך פון אים אפ אונ טרויערין אויף אים. אונ ווען ער ווידער תשובה טוט אזו פרייען זיי זיך פון אים. אונ ווער דעם טאג פון שבת עהרט איז גלייך אלם ער זיך נתעלט צו דער שכינה. איטליכער זאל ווענן די עבירות וויא פיל זייא זיינען. אונ אזו זאל ער דער קענין ווידער משער זיין מצות. אונ זיי גיווארינט אז דוא ניט דער צערינסט דר דא תשובה טוט דער זעלביגער פארכט זיך ניט פר זינד דען די תורה לערינט איינעם ווי ער זאל הקב"ה מרצה זיין אונ דאס ער זאל ניט ווייטער נישטרויכילט זיין. אונ איין גילערינטער באדארף זיך ניט צו פוילין פון חרטה אונ תשובה טאן פון וועגין דאס דיא תורה מוז ריין זיין. דען ווער חטאים אונ עונות זאן זיך האט דא איז דיא תורה קיין נחת רוח צוא אונזער באשעפער [illegible]ען פון דר תורה לערנען דער לייכט זיך די [illegible]נה אויף אים ווען דער אבער פאר זיל[illegible]יך מיט פלעקין פון די זינד ווערט דיא שכינה אויף אים ניט זיין. דרום מוז ער זיך זיינע עונות אפ וואשין מיט גרוים תשובה אונ דער נאך זאל ער גישעפטיגט זיין אין דער תורה אונ דער עיקר התורה דאס איז תשובה אונ מעשים טובים. אונ איין תלמיד חכם האט איין גרעסערין עונש אז איין עם הארץ. דר פון לערנען מיר אפ דאס מען באדארף תשובה טאן. דם ערשטע איז אלע מענטשן אן אונטער שייד אויף אירען גלויבען צוא ליבען אונ ערלאך מיט אינען צו האנדלען. דאס אנדערע צוא פאסטין. דאס דריטע איז תפלה. דאס פערטע איז אין דער שול זיין. דאס פינפטע איז דיא תשובה. דאס זעקסטע איז צדקה צו געבן. דיזע זאכן פאר גיבין דיא זינד. אונ מען צו רייסט זיין בייזן גזר דין אמן סלה:

אזו שרייבט דער רבינו יונה ז"ל:

טוב עס איז גוט דאס אמענטש זאל טראגין אויף זיך דעם יאך פון גאט אין דר יוגנד צוא גיין אין גוטין וועג. אונ צוא גדיינקען אן באשעפר בשעת ער האט נאך זיינע קרעפטן. אונ זאל זיך אלע טאג מער פר שטארקן אין מצות אונ אין די ליבשאפט צו גאט. אונ זאל טראכטן אונ גדיינקן דם דר באשעפר שטייט שטענדיג פר זיינע אויגן. דורך דעם וועט ער גאטס פארכט האבן אויף זיך. אונ וועט מאכן זיין הארץ אונטר טעניג אונ וועט זיך האלטן נידעריג אונ וועט האבין חרטה אויף זיינע זינד אונ וועט זיך היטן מיט אלע כחות מער שוין ניט צוא זינדיגין אונ דאן וועט ער זיין גיליבט ביי גאט אונ ביי לייטין אונ זיינע תפלות וועלין נתקבל ווערין פאר גאט:

קמ"פ ר'

(א) פאר דעם זאלצין מוז מען דם פלייש איין ווייקין אין וואסער ניט אין ווארים וואסר נאר אין קאלטע עס מוז זיך ווייקין אהאלבע שעה סיידין לכבוד שבת מעג זיין ווייניגער ווי איין האלבע שעה כדי עס זאל ניט ארויס קומען איין חילול שבת :

(ב) אז דאס פלייש איז גיפרארין טאר מען עס ניט זאלצין ביז עס גייט אויף אונ מען זאל עס ווייקין דער נאך זאל מען ערשט זאלצין :

(ג) זאלצן דם פלייש מוז מען אויף אלע זייטן מען זאל ניט איבער לאזין אליידיג שטיקל ארט אין פלייש אן זאלץ. עופות מוז מען זאלצן אויס וויינינג אונ איגווייניג :

(ד) פאר דעם זאלצין מוז דאס פלייש אביסיל אפ רינען פון דעם וואסר כדי עס זאל ניט צוא גיין דאס זאלץ. אז מען זאלצט פלייש בייא נאכט מוז מען זאלצין בייא צווייא ליכט מען זאל זעהען עס זאל ניט בלייבין אשטיקעל ליידיג :

(ה) נאך דעם ווייקין פאר דעם זאלצין מוז מען דם פלייש אפ שווענקן פון דם ווייק וואסר:

(ו) ווען נאך דעם ווייקן פאר דם זאלצן האט מען דם פלייש צו שניטין אפילו מען האט נאר איין שטיקעל אפ גישניטין דער פון מיט אמעסר מוז מען איבר נייעם אביסיל ווייקען אונ גוט אפ שווענקן אונ דער נאך זאלצען :

(ז) מען גיהער ניט צו זאלצין מיט גאנץ דינגע זאלץ. דרום גיהער מען ניט זאלצן מיט זאלץ וואס מען שאבט אן פון אשטיק זאלץ עס קאן אויסר דעם ארויס קומן איין מכשול מען שאבט מיט אפליישיג מעסער דער נאך ניצט מען דאס רעשט מילכעדיג איז בודאי איין גרויסער איסור :

(ח) דם פלייש זאל ליגין אין זאלץ איין שעה,נור לכבוד שבת ווען מען האט מורא מען זאל ניט מחלל שבת זיין איז גינוג אהאלבע שעה:

(ט) נאך דעם זאלצען פר דעם אפ גיסין זאל מען דם פלייש גוט אפ שאקלען פון דיא טרפה זאלץ אונ דער נאך אפ גיסין אונ דר נאך וואשען אין איין כלי אונ דר נאך ווידר אפ גיסען :

(י) אין דער כלי וואס מען שווענקט איבער דאס פלייש נאך דעם זאלצען.זאל מען ניט אריין לייגין פריער דאס פלייש אין דער כלי נאר פריער וואסער אן גיסען:

(יא) אז מען האט ניט איין באזונדערע כלי צום זאלצען וואס זי האט פיל היפשע לעכער מעג מען זאלצען אויף איין אפ גיהובלעוועט ברעט אונ מען זאל עס לייגען אביסעל קרום :

(יב) אטייל זאלצען אויף שייטליך האלץ מוז מען זעהען עס זאל ניט זיין אין שייטיל האלץ קיין שום גריבליך וואו דאס בלוט קען זיך עטוואס פר האלטן אונ אז עס פר האלט זיך אביסיל איז איין שאלה :

(יג) פלייש וואס איז גילעגין דרייא מעת לעת אום גיזאלצין אונ אום גיווייקט טאר מען עס שוין ניט זאלצען צום קאכין נאר מען מוז עס שוין בראטין אויף דעם פייער ניט אין קיין כלי. אז מען האט דאס איבר גיווייקט אביסיל פר דריי מעת לעת פון דעם קוילען אדער מען האט דם גוט אפ גיואסן מעג מען דאס נאך האלטין אשעה ווייניגער פון דרייא מעת לעת. מען גיהער אבער ניט אפ צוא גיסען קיין פלייש כדי מען זאל עס האלטין דרייא מעת לעת:

(יד) אז דם פלייש איז גילעגן דריי מעת לעת אום אפ גינאסין האט מען עס דער נאך גיבראטין אויף דעם פייער וויא דער דין איז טאר מען עס נאך דם בראטין אויך ניט קאכן מען מוז אזוי עסין גיבראטין :

(טו) ווען מען האט פאר געסן אונ מען האט גלאזט ליגין דם פלייש ווייקן פר דם זאלצן איין גאנצין מעת לעת איז דאס וויא טרפה אונ מען זאל פרעגין איין שאלה. אונ אז מען האט גילאזט ליגין דאס פלייש אין זאלץ איין גאנצין טאג זאל מען אויך פרעגין אשאלה. אונ אז דער דריטער מעת לעת קומט אויס שבת אדער יום טוב זאל מען פרעגין אשאלה וויא אזוי אפ צוא גיסין :

(טז) ווען דאס פלייש וואס עס ליגט אין זאלץ איז אריין גיפאלין אין שעפעל אדר אויף דער ערד מוז מען פרעגין איין שאלה :

(יז) ווען מען זאלצט איין קעפיל מוז מען דם קעפיל אויף מאכין אונ צוא שניידין אויף צווייען אונ אויף אלע זייטין זאלצין אונ פאר דעם זאלצען ווייקין ווי אויבן איז גישטאנן, אז מען האט ניט צו האקט דאס קעפיל מוז מען איין שאלה פרעגין :

(יח) די קלאען פון פוס מוז מען אונטין אפ האקין ביז מען זעהט ארויס פלייש מיט בלוט אונ בשעת ווען דיא פוס ליגט אין זאלץ זאל מען עס שטעלין מיט די קלאען אראפ כדי דאס בלוט זאל אפ רינען. אז מען האט ניט אפ גיהאקט דיא קלאען זאל מען פרעגין איין שאלה·

ספר תהלים

עם

מעמדות

מסודר כפי ימי השבוע. והאומרו בכל יום מובטח לו
שהוא בן עולם הבא:

מיר האבן דעם ספר (תהלים ומעמדות) רעכט גישטעלט וועלכש נאך קיין מאל זוא כסדר איז גיוועזן. אונ מיר האבין פאר יעדר מזמור גישטעלט די נוצין אונ אויש לייטונג וואש דוד המלך ע"ה זיין מיינונג איז גיוועזין. וואש דעם מענטשן איין גרוישע דר וועקונג ברייננט. אונ מען קען זעהען דיא גרויסע נסים ונפלאות פון הש"י. אויך האבין מיר פאר (מעמדות) גישטעלט וואש פאר איין זכות דער מענטש האט ווען ער זאגט דאס אלע טאג מיט כונה אזו וויא עס שטייט דארטין גישריבין (והאומרו בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא):

ווילנא

בדפוס והוצאות האלמנה והאחים ראם
תרס"ב

СЕФЕРЪ ТЕГИЛИМЪ.

Псалтирь.

Съ Виленскаго изданія 1884 г.

ВИЛЬНА Типографія Вдовы и братьевъ Роммъ.
Уголъ Духовскаго и Глухого пер. соб. домъ № 1315.
1902.

Дозволено цензурою 14 Декабря 1901 г. Вильна.

יהי רצון קודם תהלים

אום שבת אונ אום יום טוב זאגט מען דאס ניט:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו הבוחר בדוד עבדו ובזרעו אחריו והבוחר בשירות ותשבחות שתפן ברחמים אל קריאת מזמורי תהלים שאקרא כאלו אמרם דוד המלך עליו השלום בעצמו זכותו יגן עלינו ויעמד לנו זכות פסוקי תהלים וזכות תבותיהם ואותיותיהם ונקודותיהם וטעמיהם והשמות היוצאים מהם מראשי תבות ומסופי תבות לכפר פשעינו ועונותינו וחטאתינו. ולזמר עריצים ולהכרית כל החוחים והקוצים הסובבים את השושנה העליונה ולחבר אשת נעורים עם דודה באהבה ואחוה ורעות ומשם ימשך לנו שפע לנפש רוח ונשמה לטהרנו מעונותינו ולסלוח חטאתינו ולכפר פשעינו. כמו שסלחת לדוד שאמר מזמורים אלו לפניך כמו שנאמר גם יי העביר חטאתך לא תמות. ואל תקחנו מהעולם הזה קודם זמננו עד מלאת שנותינו בהם שבעים שנה באופן שנוכל לתקן את אשר שחתנו. וזכות דוד המלך עליו השלום יגן עלינו ובעדנו שתאריך אפך עד שובנו אליך בתשובה שלמה לפניך ומאוצר מתנת חנם חננו כדכתיב וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם. וכשם שאנו אומרים לפניך שירה בעולם הזה כך נזכה לומר לפניך יי אלהינו שיר ושבחה לעולם הבא: ועל ידי אמירת תהלים תתעורר חבצלת השרון לשיר בקול נעים בגילת ורנן כבוד הלבנון נתן לה הוד והדר בבית אלהינו במהרה בימינו אמן סלה:

אײדער מען הײבט אן צוא זאגן תהלים זאגט מען דיא דרײא פסוקים:

לכו נרננה ליי נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמרות נריע לו: כי אל גדול יי ומלך גדול על כל אלהים:

יעדער מאל אײדער מען הײבט אן צוא זאגן תהלים זאגט מען דאס:

הריני מזמנת פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

יהי רצון עס זאל זײן דר ווילן פאר דיר אונזער גאט אונ אונזערע עלטערינס גאט וואס האט אויס דר וויילט אין זײן קנעכט דוד אונ אין זײנע קינדר אונ דר וויילט אויס אין געזאנג אונ לויב זאלסטו זיך קערין מיט רחמנות צו דעם לײענען פון תהלים וואס איך וועל לײענען גלײך ווי דוד המלך וואלט אלײן געזאגט זײן זכות זאל אויף אונז מגין זײן אונ זאל אונז מגין זײן דער זכות פון די פסוקים מיט די ווערטער אונ אותיות ונקודות אונ טראפ אונ שמות וואס גײט ארויס פון אן הײב ווארט אונ סוף ווארט זאלסט אונז אין דעם זכות פאר געבין אונזערע זינד אונ עס זאל אונז ניצונין ווערין שפע צו דעם נפש רוח ונשמה צו פאר געבין אונזערע עברות אזו ווי דו האסט פאר געבין צו דוד בשעת ער האט געזאגט די מזמורים פאר דיר אזו ווי אין פסוק שטײט גם ה׳ העביר חטאתך לא תמות איז טײטש השם יתברך האט דיר שוין מוחל געוועזן דײנע זינד וועסטו שוין ניט שטארבין. אונ איך בעט דיך נעם מיך ניט צו פון דר וועלט פאר דר צײט ביז איך וועל אלט ווערין זיבעציג יאר כדי איך זאל צײט האבן תשובה טאן אויף מײנע זינד וואס איך האב געטאן אונ דר זכות פון דוד המלך עליו השלום זאל מגין זײן אויף אונז זאלסט אונז אויף ווארטין ביז מיר וועלין תשובה טאן פאר דיר אונ פון דעם אוצר פון געשאנק זאלסטו מיך לײט זעליגין אזו וויא עס שטײט וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם איז טײטש ווען איך וועל וועלין וועל איך לײטזעליגין אונ ווען איך וועל וועלין וועל איך זיך איבר אים דרבארימען אונ אזו ווי מיר זאגין פאר דיר שירה אויף דר וועלט זאלין מיר זוכה זײן זאגין שירה אויף יענער וועלט אונ דורך דעם זאגין פון דעם תהלים זאל דר וועקט ווערין דר נאמען חבצלת השרון זאל זינגען מיט אײן קול. דר כבוד פון לבנון זאל זיא געבין שײנקײט אין גאטס הויז אין גיכע צײטין אמן סלה:

יהי רצון אחר תהלים

אַז מַען עֶנְדִיגְט תְּהִלִּים זָאגְט מַען דִּיא דְרַייא פְּסוּקִים:

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְיָ שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל: וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְיָ מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה: וַיַּעְזְרֵם יְיָ וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ:

דֶעם יְהִי רָצוֹן זָאגְט מַען נָאךְ יֶעדֶער סֵפֶר פוּן תְּהִלִּים:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בִּזְכוּת סֵפֶר

רִאשׁוֹן | שֵׁנִי | שְׁלִישִׁי | רְבִיעִי | חֲמִישִׁי

שֶׁבִּתְהִלִּים שֶׁקָּרָאנוּ לְפָנֶיךָ שֶׁהוּא כְּנֶגֶד סֵפֶר

בְּרֵאשִׁית | שְׁמוֹת | וַיִּקְרָא | בְּמִדְבַּר | דְּבָרִים

בִּזְכוּת מִזְמוֹרָיו וּבִזְכוּת פְּסוּקָיו וּבִזְכוּת תֵּבוֹתָיו וּבִזְכוּת שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים וְהַטְּהוֹרִים הַיּוֹצְאִים מִמֶּנּוּ שֶׁתְּכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ שֶׁחָטָאנוּ וְשֶׁעָוִינוּ וְשֶׁפָּשַׁעְנוּ לְפָנֶיךָ וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וְהַדְרִיכֵנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְתִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וְתִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ וּלְחוֹלֶה פב"פ וְתִקְרָא לִשְׁבוּיִם דְּרוֹר וְלַאֲסִירִים פְּקַח קוֹחַ וּלְכָל הוֹלְכֵי דְרָכִים וְעוֹבְרֵי יַמִּים וּנְהָרוֹת מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל תַּצִּילֵם מִכָּל צַעַר וָנֶזֶק. וְתַגִּיעֵם לִמְחוֹז חֶפְצָם לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. וְתִפְקוֹד לְכָל חֲשׂוּכֵי בָנִים בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא לַעֲבוֹדָתֶךָ וּלְיִרְאָתֶךָ. וְעֻבָּרוֹת שֶׁל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תַּצִּילֵן שֶׁלֹּא תַפֵּלְנָה וְלָדוֹתֵיהֶן. וְהַיּוֹשְׁבוֹת עַל הַמַּשְׁבֵּר בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תַּצִּילֵן מִכָּל רָע. וְאַל הַמֵּינִיקוֹת תַּשְׁפִּיעַ שֶׁלֹּא יֶחְסַר חָלָב מִדַּדֵּיהֶן. וְאַל יִמְשׁוֹל אַסְכָּרָה וְשֵׁדִין וְרוּחִין וְלִילִין וְכָל פְּגָעִים רָעִים וּמַרְעִין בִּישִׁין בְּכָל יַלְדֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּתְגַדְּלֵם לְתוֹרָתֶךָ לִלְמוֹד תּוֹרָה לִשְׁמָהּ. וְתַצִּילֵם מֵעַיִן הָרָע מִדֶּבֶר וּמִמַּגֵּפָה וּמִשָּׂטָן וּמִיֵּצֶר הָרָע. וּתְבַטֵּל מֵעָלֵינוּ וּמִכָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת. וְתַטֶּה לֵב הַמַּלְכוּת עָלֵינוּ לְטוֹבָה וְתִגְזוֹר עָלֵינוּ גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת. וְתִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. וְהָכֵן פַּרְנָסָתֵנוּ מִיָּדְךָ הָרְחָבָה וְהַמְּלֵאָה וְלֹא יִצְטָרְכוּ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל זֶה לָזֶה וְלֹא לְעַם אַחֵר. וְתֵן לְכָל אִישׁ וְאִישׁ דֵּי פַרְנָסָתוֹ וּלְכָל גְּוִיָּה וּגְוִיָּה דֵּי מַחְסוֹרָהּ. וּתְמַהֵר וְתָחִישׁ לְגָאֳלֵנוּ וְתִבְנֶה בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ. וּבִזְכוּת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹתֶיךָ שֶׁל רַחֲמִים הַכְּתוּבִים בְּתוֹרָתֶךָ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. שֶׁאֵינָן חוֹזְרוֹת רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ: עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

אוֹם שַׁבָּת אוּנ אוּם יוֹם טוֹב זָאגְט מַען דָאס:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בִּזְכוּת סֵפֶר *.* שֶׁבִּתְהִלִּים שֶׁקָּרָאנוּ לְפָנֶיךָ שֶׁהוּא כְּנֶגֶד סֵפֶר *.* בִּזְכוּת מִזְמוֹרָיו וּבִזְכוּת פְּסוּקָיו וּבִזְכוּת תֵּבוֹתָיו וּבִזְכוּת שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים וְהַטְּהוֹרִים הַיּוֹצְאִים מִמֶּנּוּ שֶׁתְּהֵא נֶחְשֶׁבֶת לָנוּ אֲמִירַת מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים אֵלּוּ כְּאִלּוּ אֲמָרָם דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּעַצְמוֹ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ וְיַעֲמֹד לָנוּ לְחַבֵּר אֵשֶׁת נְעוּרִים עִם דּוֹדָהּ בְּאַהֲבָה וְאַחֲוָה וְרֵעוּת וּמִשָּׁם יִמָּשֵׁךְ לָנוּ שֶׁפַע לְנֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה. וּכְשֵׁם שֶׁאֲנַחְנוּ אוֹמְרִים שִׁירִים בָּעוֹלָם הַזֶּה כָּךְ נִזְכֶּה לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה לָעוֹלָם הַבָּא. וְעַל יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים תִּתְעוֹרֵר חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן לָשִׁיר בְּקוֹל נָעִים גִּילַת וְרַנֵּן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתַּן לָהּ הוֹד וְהָדָר בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ אָמֵן סֶלָה:

דער מזמור דער ווייזט דאס מענטשן ער זאל ערינערן תורה לערנען אונ זאל קיין עבירות ניט טון דאן דער פאר וועט ער זיין אז ער וועט מצליח זיין אין אלע זיינע ווערק:

א א אשרי

האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך
חטאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב: ב כי אם
בתורת יי חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה: ג והיה
כעץ שתול על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו
ועלהו לא יבול וכל אשר יעשה יצליח: ד לא כן
הרשעים כי אם כמץ אשר תדפנו רוח: ה על כן
לא יקמו רשעים במשפט וחטאים בעדת צדיקים:
ו כי יודע יי דרך צדיקים ודרך רשעים תאבד:

דער מזמור ווייזט דאס דער מענטש זאל זיך ניט קלינגן אויף דיא מצות פון השם יתברך:

ב א למה רגשו גוים ולאמים יהגו ריק: ב יתיצבו
מלכי ארץ ורוזנים נוסדו יחד על יי ועל משיחו:
ג ננתקה את מוסרותימו ונשליכה ממנו עבתימו:

א (א) אשרי האיש וואויל דעם מענטשן אדער גילויבט איז דר מענטש וואס ער איז ניט גיגאנגן אז ער זאל זיך פירין אין דר עצה פון די רשעים אונ אין דעם וועג פון די זינדיגע איז ער ניט גישטאנגן אונ אין דעם זיצין וואו די שפעטרס זיצין איז ער ניט גזעסן: (ב) כי נייערט אין גאטש תורה איז זיין באגר אונ זיין חשק, אונ אין זיין תורה וואס ער לערינט טוט ער טראכטן בייטאג אונ ביינאכט: (ג) והיה אונ ער וועט זיין וויא א בוים וואס איז גיפלאנצט ביי בעך וואסר וואס זיינע פירות גיט ער אין זיין צייט אונ זיינע בלעטר וועלן ניט פרוויאלעט ווערן אזו וועט ער האבן שפע וברכה אונ וואס ער וועט טאן וועט ער באגליקן: (ד) לא אבער ניט אזו די רשעים זייער סוף איז אזו ווי די מעקענע וואס פריער פר דעם דרעשן אז עס איז גיוועזן אויף די קערנר איז עס חשוב גיוועזן אזו ווי די תבואה וואס דר נאך שטויסט דר ווינט די מעקענע אונ צו שפרייט אים: (ה) על דרום אזו דעסט גלייכן די רשעים וועלן ניט האבן קיין באשטאנד אז מען וועט זיי משפטן אונ די זינדיגע וועלן ניט זיין אין דר עדה פון די צדיקים: (ו) כי ווארום גאט ווייס די וועג פון די צדיקים, אונ די וועג פון די רשעים וועט ווערן פר לארין: ב (א) למה רגשו ווארום שטורעמן אונ רוישין דיא פעלקער אונ דיא קיניגרייכן פון די אומות טוען טראכטין אונ ריידין לערע זאכן: (ב) יתיצבו זיי וועלן זיך שטעלין דיא מלכים פון דר וועלט אונ די הארין זיי גרונד פעסטן, זיי מאכן זיך אין איינם ווי איין מויער. אדער נוסדו זייא האלטין איין עצה אלע אין איינעם אויף גאט אונ אויף זיין גיזאלבטן: (ג) ננתקה לאמיר אוועק רוקן זייערע בינד וואס מיר זיינען פר בונדין אונ מיר

וועלין

ד יושב בשמים ישחק אדני ילעג למו: ה אז ידבר
אלימו באפו ובחרונו יבהלמו: ו ואני נסכתי מלכי
על ציון הר קדשי: ז אספרה אל חק יי אמר אלי
בני אתה אני היום ילדתיך: ח שאל ממני ואתנה
גוים נחלתך ואחזתך אפסי ארץ: ט תרעם בשבט
ברזל ככלי יוצר תנפצם: י ועתה מלכים השכילו
הוסרו שפטי ארץ: יא עבדו את יי ביראה וגילו
ברעדה: יב נשקו בר פן יאנף ותאבדו דרך כי
יבער כמעט אפו אשרי כל חוסי בו:

דר מזמור טוט ריידן אז דר מענטש זאל ניט מתרעם זיין קעגן די שטראף פון השם יתברך און ער זאל דאס אן נעמען באהבה:

ג א מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו: ב יי מה
רבו צרי רבים קמים עלי: ג רבים אמרים לנפשי אין

וועלן אראפ ווארפן פון אונז זייערע שטריק: (ד) יושב אבער דר וואס זיצט אין הימיל טוט
לאכין פון זיי גאט טוט שפעטין פון זיי: (ה) אז דענסטמאל רעט ער אויף זיי מיט זיין
צארין און מיט זיין גרים צארין טוט ער זיי דר שרעקן: (ו) ואני אזו זאגט גאט איך האב
גימאכט גיוועלטיגן מיין מלך אויף ציון מיין היילגין בארג: (ז) אספרה איך טו דר ציילן
צו דעם גיזעץ וואס גאט ב"ה האט גימאכט אחוק אויף אייביג גאט האט מיר גזאגט
דו ביסט ביי מיר אזו גיליבט ווי אקינד צום פאטר אויך אזו באליבט וויא אקינד איז
באליבט ביי זיין פאטר דעם טאג וואס ער איז גיבארן גיווארין: (ח) שאל בעט פון מיר
וועל איך געבן פעלקר דיין ירושה און דיין בגרייפעניש, ביז דיא עקין פון דער וועלט
וועסטו גיוועלטיגן: (ט) תרועם דו וועסט זיי צו ברעכן מיט איין אייזערנע רוט. אזו וויא
די כלים פון דעם טעפר וועסטו זיי צו קלאפין: (י) ועתה און איצונדערט איהר מלכים
אז עס איז יוא אזוא אז השי"ת האט מיר אזוא מבטיח גיוועזן קלינט איין) ווערט
גישטראפט איר זאלט אייך אין הארצין אריין נעמן שטראף רייד און זאלט ניט מורד
זיין אין גאט וואס ער האט מיך גימאכט פר איין מלך איר ריכטר פון דר וועלט: (יא) עבדו
דינט גאט מיט פארכט און איר וועט אייך פרייען אז עס וועט קומן אציטרניש אויף
דר וועלט צו משפטן די מורדים וואס זיינן מורד אין גאט: (יב) נשקו גילוסט האט חשק
צו האבן איין לויטר הארץ טאמר וועט ער ברוגז זיין און איר וועט פר לירין די וועג
איר וועט ניט האבין קיין וועג צו אנטלויפין אז עס וועט ברענן אין איין ווייניגע צייט
זיין צארין, וואויל דעם וועט זיין דענסטמאל ווער עס באשיצט זיך אין אים:
ג (א) מזמור לדוד אלויב און אגיבעט צו דוד אין זיין טאן אנטלויפן פר זיין זון אבשלום:
(ב) ה' וויא פיל איז ווארין גימערט מיינע באליידיגער, פיל און גרויסע לייט
זיינן אויף גישטאנן אויף מיר צו זיין שונאים: (ג) רבים פיל לייט זאגן אויף מיר עס וועט
שוין ניט זיין צו אים קיין שום הילף פון גאט אויף אייביג גאט האט אים שוין משפיל
ניזוען

יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵאלֹהִים סֶלָה: ד וְאַתָּה יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי
כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי: ה קוֹלִי אֶל יְיָ אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי
מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה: ו אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי
כִּי יְיָ יִסְמְכֵנִי: ז לֹא אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם אֲשֶׁר
סָבִיב שָׁתוּ עָלָי: ח קוּמָה יְיָ הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי כִּי
הִכִּיתָ אֶת כָּל אֹיְבַי לֶחִי שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ:
ט לַיְיָ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה:

דער מזמור לערינט אז מען זאל ניט מקנא זיין דיא רשעים וואס זיינען מצליח בעולם הזה:

ד א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד: ב בְּקָרְאִי עֲנֵנִי
אֱלֹהֵי צִדְקִי בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי:
ג בְּנֵי אִישׁ עַד מֶה כְבוֹדִי לִכְלִמָּה תֶּאֱהָבוּן רִיק
תְּבַקְשׁוּ כָזָב סֶלָה: ד וּדְעוּ כִּי הִפְלָה יְיָ חָסִיד לוֹ יְיָ
יִשְׁמַע בְּקָרְאִי אֵלָיו: ה רִגְזוּ וְאַל תֶּחֱטָאוּ אִמְרוּ

געווען ער זאל שוין קיין מלך ניט זיין: (ד) ואתה אבער דו גאט איך גלויב אז דו וועסט זיין מיין באשיצר דו וועסט מיך באשיצין פון מיינע שונאים מיין כבוד פון מיין מלוכה וועט זיך ניט אויסלאזין אונ דר הייבן ווערסטו מיין קאפ: (ה) קולי איך גלויב אז איך וועל מיין קול צו גאט רופן אונ ער וועט מיר ענטפערן פון זיין הייליגן בארג אייביג: (ו) ואני איך טוא מיך לייגן אונ שלאף פר צער טוא איך מיך דר וועקן אונ שטארקן מיין דעה ווארום איך האב אבטחון אז גאט וועט מיך אונטר לעהנען: (ז) לא איך טוא מיך ניט פארכטן פון פיל מאל צעהן טויזינט פאלק הייסט די לייט פון אבשלום אדער פון דר קריג פון פאלק וואס ארום מיר זיי טוען אויף מיר: (ח) קומה הייב זיך אויף גאט ווארום אז דו הייבסט מיך אויף וואס איך בין דר כלל פון ישראל הייסט גלייך ווי דו הייבסט זיך אויף. העלף מיר מיין גאט אז דו טוסט שלאגן אין אלע מיינע פיינט אין דעם קין באק דאס איז דר גרעסטער בזיון אז זיי זאלן בחרפה פון מיר אנטלויפן, די ציין פון די רשעים האסטו צו בראכן וואס זיי קריצין מיט די ציין אויף מיר אונ זיי ווען ניט אויס פירין הייסט צו בראכן: (ט) לה' צו גאט איז די הילף וואס מיר וועלן גיהאלפין ווערן, אויף דיין פאלק ישראל איז באלאנגען זייא זאלין דיך לויבין אייביג:

ד (א) למנצח בנגינות צוא שטארקען מיט דיא נגונים פון דיא לוים איז אגיזאנג צוא דוד: (ב) בקראי ווען איך טוא דיך אנרופין ענטפערסטו מיר מיין גאט וואס מאכסט מיך תמיד גירעכט, ווען עס איז מיר איינג מאכסטו מיר תמיד גראם לייט זעליג מיך היינט אויך אונ הער צו מיין גיבעט: (ג) בני איר קינדר פון מיינע בריות ביז ווי לאנג וועט איר בייטן מיין כבוד צו שאנד איר טוט ליב האבן לערע זאכין איר טוט זוכין נאר ליגין אונ רכילות אלע צייטין: (ד) ודעו איר זאלט וויסין אז גאט האט צו זיך אפ גישייד ווער עס איז איין חסיד אונ דרום האט ער מיך גימאכט פר א מלך ישראל
ווערט

בִּלְבַבְכֶם עַל מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ סֶלָה: ו זִבְחוּ זִבְחֵי
צֶדֶק וּבִטְחוּ אֶל יְיָ: ז רַבִּים אֹמְרִים מִי יַרְאֵנוּ טוֹב
נְסָה עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ יְיָ: ח נָתַתָּה שִׂמְחָה בְלִבִּי מֵעֵת
דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם רָבּוּ: ט בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה
וְאִישָׁן כִּי אַתָּה יְיָ לְבָדָד לָבֶטַח תּוֹשִׁיבֵנִי:

דער מִזְמוֹר טוט ריידין פון רְשָׁעִים דאס וועגין זייערע מַעֲשִׂים וועלין זייא ניט גיאַכְט ווערין לְעוֹלָם הַבָּא:

ה א לַמְנַצֵּחַ אֶל הַנְּחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אֲמָרַי
הַאֲזִינָה יְיָ בִּינָה הֲגִיגִי: ג הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעִי
מַלְכִּי וֵאלֹהָי כִּי אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל: ד יְיָ בֹּקֶר תִּשְׁמַע
קוֹלִי בֹּקֶר אֶעֱרָךְ לְךָ וַאֲצַפֶּה: ה כִּי לֹא אֵל חָפֵץ
רֶשַׁע אָתָּה לֹא יְגֻרְךָ רָע: ו לֹא יִתְיַצְּבוּ הוֹלְלִים
לְנֶגֶד עֵינֶיךָ שָׂנֵאתָ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן: ז תְּאַבֵּד דֹּבְרֵי
כָזָב אִישׁ דָּמִים וּמִרְמָה יְתָעֵב יְיָ: ח וַאֲנִי בְּרֹב

ווּעט ער בְּוַדַאי מיך צו הֶערן ווען איך וועל אים אָנְרוּפְן: (ה) רגזו ציטֶערט פַר גָאט אוּנ
זינְדִיגְט נִיט זָאגְט אִין אַייעֶר הַארְצִין ווען איר לִיגְט בַּארוּט זָאלְט אִיהר דָאס אַלֶיץ
טְרַאכְטְן אוּנ שְׁוַויגְט אַלֶע מָאל פוּן צוּ רֵיידִין רְכִילוּת מִיט לִיגִין: (ו) זבחו איר זָאלְט
שֶׁעכְטְן דָעם יֵצֶר הָרַע מִיט אַייעֶר רֶעכְטֶע אוּנ גוּטֶע גידַאנְקֶן אוּנ פַר זִיכֶרְט זִיךְ אוֹיף
גָאט אַז עֶר ווֶעט אַיךְ הֶעלְפְן אָן פַאלְשֶׁע רֵייד: (ז) רבים פִיל פוּן דִי לַייט זָאגְן ווֶער ווֶעט
אוּנְז ווַייזְן גוּטְס מִיר זָאלְן אוֹיךְ אַמָאל הָאבְן גוּטְס, הַייבּ אוֹיף אוּנ דֶר לַייכְט אוֹיף אוּנְז
אוֹיךְ דִי לִיכְט פוּן דִיר: (ח) נתתה אָבֶער אִיךְ טוּא גֶעבְן אִין מַיין הַארְץ שִׂמְחָה אִין דֶער
צַייט אַז זַייעֶר ווַייץ טוּעֶן גִירָאטְן בְּוַדַאי ווֶעט מִיר הַשי"ת גֶעבְן כִּפְלַיִ
כְּפְלַיִם בָּעוֹלָם הַזֶה וּבָעוֹלָם הַבָּא: (ט) בשלום אַז עֶס ווֶעט בָּעוֹלָם הַזֶה זַיין שָׁלוֹם צְווִישִׁין
יִשְׂרָאֵל ווֶעל אִיךְ מִיךְ לַייגִין אוּנ ווֶעל בַּאלְד קֶענֶען שְׁלָאפְן אָן פָארְכְט ווָארוּם דוּ
גָאט אַלֵיין צוּ פַר זִיכֶרִין זִיךְ ווֶעסְטוּ מִיךְ מַאכִין זִיצִין:

ה (א) למנצח צוּ שְׁטַארְקְן אוֹיף דֶעם כְּלִי זֶמֶר וָואס הֵייסְט נְחִילוֹת אָדֶער ווֶען חֲיָלוֹת
קוּמֶען מִלְחָמָה הַאלְטִין אִיז אַגִיזַאנְג צוּא דָוִד: (ב) אמרי מַיינֶע רֵייד פַאר נֶעם
גָאט פַר שְׁטֵיי מַיין טְרַאכְטְן ווֶען אִיךְ קָאן נִיט רֵיידִן: (ג) הקשיבה הֶער צוּ מַיין גִישְׁרֵייא
מַיין מֶלֶךְ אוּנ מַיין גָאט ווָארוּם צוּ דִיר אַלֵיין בִּין אִיךְ מִתְפַּלֵל: (ד) ה' גָאט אִין דֶר פְרִיא
אִיז אַבַּאוּוילִיגֶע צַייט זָאלְסְטוּ הֶערִין מַיין קוֹל אוּנ אַלֶע אִין דֶער פְרִיא טוּא אִיךְ אָן
רִיכְטְן צוּ דִיר מַיינֶע תְּפִלּוֹת אוּנ טוּא הָאפִין צוּ דִיר: (ה) כי ווָארוּם דוּ גָאט ווִילְסְט נִיט
קֵיין שְׁלֶעכְץ, אִין דַיין ווָאוינוּנג אִיז נִיט דָא קֵיין שְׁלֶעכְץ: (ו) לא עֶס טוּעֶן זִיךְ נִיט שְׁטֶעלְן
דִי שְׁפֶּעטֶערְשׁ קֶעגְן דַיינֶע אוֹיגְן דוּ הָאסְט פַיינְט דִי ווֶערְקֶער פוּן אוּמְרֶעכְט: (ז) תאבד דוּ
טוּסְט פַאר לִירִין דִיא רֵיידֶערְס וָואס רֵיידִין לִיגִין, אַמֶענְטְשׁ אַשַאלְק הַאפְטִיגֶער אוּנ
פַאלְשֶׁער דָעם מַאכְט גָאט אוּמְווֶערְדִיג: (ח) ואני אוּנ אִיךְ מִיט דַיין גְרוֹיס גִינָאד ווָאס
בייא

Digitized by Google

חסדך אבוא ביתך אשתחוה אל היכל קדשך
ביראתך: ט יי נחני בצדקתך למען שוררי הישר
לפני דרכך: י כי אין בפיהו נכונה קרבם הוות
קבר פתוח גרנם לשונם יחליקון: יא האשימם
אלהים יפלו ממעצותיהם ברב פשעיהם הדיחמו
כי מרו בך: יב וישמחו כל חוסי בך לעולם ירננו
ותסך עלימו ויעלצו בך אהבי שמך: יג כי אתה
תברך צדיק יי כצנה רצון תעטרנו:

דאס איז איין תפלה אז השם יתברך זאל שיקן איין רפואה צוא דער נשמה אונ צום גוף:

ו א למנצח בנגינות על השמינית מזמור לדוד: ב יי
אל באפך תוכיחני ואל בחמתך תיסרני: ג חנני יי
כי אמלל אני רפאני יי כי נבהלו עצמי: ד ונפשי
נבהלה מאד ואתה יי עד מתי: ה שובה יי חלצה
נפשי הושיעני למען חסדך: ו כי אין במות זכרך

ביי דיר טוא איך מיט דעם קומען אין דיין הויז איך טוא מיך בוקן צו דיין היילינגן פאליין מיט גרויס פארכט פאר דיר: (ט) ה' הער גאט פיר מיך מיט דיין גוטצקייט פון וועגן מיינע לויערס וואס קוקן אויף מיר צו זעהן שלעכץ, זאלסט פר מיר גלייך מאכן דיין וועג זיי זאלין אין מיר קיין נקמה ניט האבן: (י) כי ווארום אין זייער מויל איז ניט דא קיין שום רעכט ווארט, זייער אינעווייניגסטע גידאנקען איז נאר ברעכבעניש אונ שלעכץ, ווי איין קבר איז אפין אריין צו נעמן דעם גוף אזו איז זייער האלז אפין נאר איין שלינגן מענטשן, זייער צונג טוען זיי גלעטין מיט פאלשע רייד: (יא) האשימם מאך זיי שולדיג דו גאט זיי זאלין פאלן, פון זייערע אייגענע עצות זאלין זיי אמפלה האבין מיט זייערע גרויסע אונ פיל רשעות להכעים טוא אוועק שטויסן זיי ווארום זיי האבן ווידער גישפעניגט אקעגין דיר: (יב) וישמחו אונ עס וועלין זיך פרייען די וואס באשיצן זיך אין דיר, אייביג וועלין זיי זינגען פר פרייד אונ וועלין זיך פרייען מיט דיר די אליב האבער דיין נאמען: (יג) כי ווארום דוא גאט טוסט בענטשין דעם גירעכטן, וויא א פאנציר מיט דיין גוטין ווילין טוסטו אים ארום רינגלען:

ו (א) למנצח מנינות צו שטארקן אונ צו שפילן אויף דר כלי פון אכט סטרונעס אגיזאנג צוא דוד: (ב) ה' זאלסט מיך ניט שטראפין מיט דיין צארין אונ ניט מיט דיין גרים צארין זאלסטו מיר יסורים אן טאן: (ג) חנני לייטזעליג מיך גאט ווארום איך בין פארשניטן אונ שלאף, הייל מיך גאט ווייל מיינע ביינר זיינן דר שראקן: (ד) ונפשי אונ מיין נפש איז זייער דרשראקן אונ דו גאט ביז ווי לאנג וועסטו מיר ניט העלפן אונ היילן: (ה) שובה קער דיך אום צו מיר גאט צי אוים מיין לייב פון מיינע צרות אונ פון קריינק העלף מיר
האטשע

בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה לָּךְ: ז יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי אַשְׂחֶה בְכָל
לַיְלָה מִטָּתִי בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה: ח עָשְׁשָׁה
מִכַּעַס עֵינִי עָתְקָה בְּכָל צוֹרְרָי: ט סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל
פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי שָׁמַע יְיָ קוֹל בִּכְיִי: י שָׁמַע יְיָ תְּחִנָּתִי
יְיָ תְּפִלָּתִי יִקָּח: יא יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל אֹיְבָי
יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע:

דער מזמור טוט רידין ווען השם יתברך טוט שטראפין דיין שונא זאלסטו קיין שמחה נים האבין:

ז א שִׁגָּיוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר שָׁר לַיְיָ עַל דִּבְרֵי כוּשׁ בֶּן יְמִינִי:
ב יְיָ אֱלֹהַי בְּךָ חָסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל רֹדְפַי וְהַצִּילֵנִי:
ג פֶּן יִטְרֹף כְּאַרְיֵה נַפְשִׁי פֹּרֵק וְאֵין מַצִּיל: ד יְיָ אֱלֹהַי
אִם עָשִׂיתִי זֹאת אִם יֶשׁ עָוֶל בְּכַפָּי: ה אִם גָּמַלְתִּי
שׁוֹלְמִי רָע וָאֲחַלְּצָה צוֹרְרִי רֵיקָם: ו יִרַדֹּף אוֹיֵב נַפְשִׁי
וְיַשֵּׂג וְיִרְמֹס לָאָרֶץ חַיָּי וּכְבוֹדִי לֶעָפָר יַשְׁכֵּן סֶלָה:
ז קוּמָה יְיָ בְּאַפֶּךָ הִנָּשֵׂא בְּעַבְרוֹת צוֹרְרָי וְעוּרָה

חאטשע עס קומט מיר נאך יסורים פר מיינע עבירות, פון וועגין דיין גרוים גינאד: (ו) כי ווארום ביי דעם טויט איז ניט דיין גידעכניש, אין דר גרוב ווער וועט דיך לויבן: (ז) יגעתי איך בין מיד מיט מיינע זיפצן איך טוא מאכן מיאוס מיין בעט איטליכע נאכט מיט מיינע טרערן טוא איך מיין בעט מאכן נאס: (ח) עששה עס איז ווארין פר גלאזט פר כעס מיינע אויגן עס איז ווארין פר רוקט מיט אלע מיינע אנגסטן: (ט) סורו קערט אייך אוועק פון מיר איר אלע ווערקר פון אומרעכט ווארום גאט האט שוין צו גהערט דאס קול פון מיין גיוויין אונ וועט מיר שוין העלפין: (י) שמע גאט האט שוין גיהערט מיין גיבעט איך בין בטוח אז גאט וועט בודאי מיין תפלה אן נעמען: (יא) יבושו זייא וועלין פאר שעמט ווערין אונ וועלין דער שראקין ווערין זייא וועלין זיך אומקערין צו מיר זייא וועלין פאר שעמט ווערין באלד:

ז (א) שגיון לדוד עס איז אמיסטייט צו דוד וואס ער האט גיזונגען צוא גאט פון וועגין כוש בן ימיני דאס מיינט מען שאול המלך: (ב) ה' גאט מיין גאט אין דיר האב איך מיך באשיצט העלף מיר פון מיינע נאך יאגער אונ באשירעם מיך: (ג) פן טאמער וועט ער פר צוקן מיך ווי איין לייב אונ וועט צו ברעכן אונ קיינר וועט ניט באשירמען: (ד) ה' גאט מיין גאט אויב איך האב דאס גיטאן אויב עס איז איין אומרעכט אין מיינע הענט: (ה) אם אויב איך האב פר גאלט שלעכטס מיינע פריד לייט אונ אויב איך האב אפ גיצויגן מיינע באליידיגר צו מאכן זיי נאקעט: (ו) ירדף זאל מיך נאך יאגן מיין פיינט אונ זאל מיך גרייכן אונ זאל מיין לעבן מאכן טרעטן ביז דר ערד אונ מיין עהרע זאל ער מאכן גידעריג ביז די ערד אויף אייביג: (ז) קומה שטייא אויף גאט מיט
דיין

אלי משפט צוית: ח ועדת לאמים תסובבך ועליה
למרום שובה: ט יי ידין עמים שפטני יי כצדקי
וכתמי עלי: י יגמר נא רע רשעים ותכונן צדיק
ובחן לבות וכליות אלהים צדיק: יא מגני על אלהים
מושיע ישרי לב: יב אלהים שופט צדיק ואל זעם
בכל יום: יג אם לא ישוב חרבו ילטוש קשתו דרך
ויכוננה: יד ולו הכין כלי מות חציו לדלקים יפעל:
טו הנה יחבל און והרה עמל וילד שקר: טז בור
כרה ויחפרהו ויפל בשחת יפעל: יז ישוב עמלו
בראשו ועל קדקדו חמסו ירד: יח אודה יי כצדקו
ואזמרה שם יי עליון:

דער מזמור איז איין שבח צו השם יתברך ווייל ער האט אונז געגעבן די תורה:

ח א למנצח על הגתית מזמור לדוד: ב יי אדנינו מה

דיין צארן ווער אויף גיהויבן אונ בשיינט מיט דעם גרים צארין וואס דו ועסט טאן
אין מיינע באליידיגר אונ טוא מיך דער וועקין אונ גיב מיר כח משפט צו טאן איין
נקמה אין מיינע שונאים דו האסט אזו גיבאטין אין דר תורה צו טאן איין נקמה אין
שונאים רשעים: (ח) ועדת ווען די שרים פון די פעלקר וועלן דיך ארום רינגלן זיי וועלן
צו דיר תפלה טאן גייא אויף צום הימיל צוריק, זאלסט ניט מקבל זיין זייער תפלה:
(ט) ה' גאט זאל שטראפן די פעלקר ווי זייערע מעשים אבר מיך זאלסטו גאט משפטן
נאר נאך מיין גירעכטיקייט אונ ווי מיין גאנצקייט וואס ביי מיר איז: (י) יגמר ער זאל
פר לענדין די רשעים פר זייער בייזקייט אונ זאלסט אן ברייטן דעם צדיק דו פרובסט
די הערצר אונ די נירין דו ווייסט ווער עס איז איין צדיק: (יא) מגני מיין באשיץ איז אויף
גאט ער העלפט די רעכטפארטיגע הערצר: (יב) אלהים גאט משפט דעם גירעכטין אונ
אויך גאט איז אין צארן אלע טאג אז ער זעהט די מעשים פון די רשעים: (יג) אם אז דר
רשע קערט זיך ניט אום פון זיינע מעשים זיין שווערד טוט ער שארפין אויף דעם
צדיק זיין בויגין טוט ער טרעטן אונ טוט אנברייטן: (יד) ולו אונ גאט ברייט צו אים אן
די כלים פון טויט, זיינע פיילין טוט ער ווערקין צו די נאך יאגערש נאך דעם צדיק:
(טו) הנה דער רשע גיווינט נאר אומרעכט ער טוט טראגין דאס שלעכטס אונ גיווינט
פאלשקייט זיינע מעשים האבן קיין קיום ניט: (טז) בור איין גרוב האט דר רשע גיגראבן
פון זיינט וועגן אונ ער פאלט אליין אריין אין דעם גרוב וואס ער האט אויף דעם צדיק
גיגראבן: (יז) ישוב עס טוט זיך אומקערן זיין מידיקייט אויף זיין קאפ, אונ אויף זיין קאפ
וועט זיין רויב נידערין: (יח) אודה איך טו לויבן גאט ווען ער מאכט רעכט זיין משפט צו
טאן אין די רשעים אונ איך טו זינגן אונ לויבן דעם נאמן פון דעם אויבערשטן גאט:
ח (א) למנצח צו שטארקין אויף דעם כלי זמר פון גת: (ב) ה' גאט אונזער הער וויא

שמואה

אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על
השמים: ג מפי עוללים וינקים יסדת עז למען
צורריך להשבית אויב ומתנקם: ד כי אראה
שמיך מעשה אצבעתיך ירח וכוכבים אשר
כוננתה: ה מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי
תפקדנו: ו ותחסרהו מעט מאלהים וכבוד והדר
תעטרהו: ז תמשילהו במעשי ידיך כל שתה תחת
רגליו: ח צנה ואלפים כלם וגם בהמות שדי:
ט צפור שמים ודגי הים עבר ארחות ימים: י יי
אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ:

דער מזמור רעדט אז מען דארף לויבן השי"ת וואס ער איז מציל פון דעם וואס וויל שלעכטן טאן:

ט א למנצח על מות לבן מזמור לדוד: ב אודה יי
בכל לבי אספרה כל נפלאותיך: ג אשמחה
ואעלצה בך אזמרה שמך עליון: ד בשוב אויבי

שטארק איז דיין נאמען אויף דער גאנצער וועלט דוא גיהערשט געבין דיין שיינהייט
אויף דעם הימל: (ג) מפי אבער פון דעם מויל פון דיא כהנים אונ לוים וואס זיינען
איין גיריכט אין בלוט ווי קליינע קינדר האסטו גיגרונד פעסט דיין שטארקע לויב אין
דעם בית המקדש פון וועגן דיינע באליידיגר פון וועגן צו פר שטערין דעם פיינד
וואס וויל זעהן אן אונז איין נקמה: (ד) כי ווען איך טו זעהן דיינע הימלן די ווערק פון
דיינע פינגר די לבנה מיט די שטערן וואס דו האסט אן גיברייט: (ה) מה וואס איז גאר
חשוב דר מענטש אז דו זאלסט אים גידיינקן אונ וואס איז די לייט וואס קומן ארויס
פון אדם אז דו זאלסט אויף אים באפעלן: (ו) ותחסרהו דו האסט גימאכט דעם מענטשן
אביסל ווינציגער פון איין מלאך, שיינקייט אונ ווערדיקייט האסטו אים גיקריינט:
(ז) תמשילהו דו האסט גימאכט אים גיוועלטיגן אויף דיינע מעשים, אלע דיינע באשעפניש
האסטו גיטאן געבן אונ האסט זיי גמאכט אונטער טעניג אונטער זיינע פיס: (ח) צנה שאף
אונ רינדער אונ די בהמות פון פעלדר: (ט) צפור די פייגיל וואס פליען אונטער דעם
הימיל אונ די פיש פון ים. ער פארט איבער די ימים מיט שיפין: (י) ה' גאט אונזר
האר וויא שטארק איז דיין נאמען אין דער גאנצער וועלט:

ט (א) למנצח על מות צוא שטארקען מיט גיזאנג אויף דעם כלי זמר וואס הייסט על
מות לבן צו געבין פאר שטיין אדער אויף דעם שלעכטין מלך וואס הייסט לבן:
(ב) אודה איך לויב גאט מיט מיין גאנצן הארצן איך טו דר ציילן גאר דיינע וואונדר:
(ג) אשמחה איך טו כיך פרייען אונ וועל לוסטיג זיין מיט דיר איך טוא זינגן אונ לויבן
דיין נאמן וואס איז גאנץ הויך: (ד) בשוב ווען מיינע פיינד אנטלייפן פר מיר אהינטער
זיך

אָחוֹר יִכָּשְׁלוּ וְיֹאבְדוּ מִפָּנֶיךָ׃ ה כִּי עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי
וְדִינִי יָשַׁבְתָּ לְכִסֵּא שׁוֹפֵט צֶדֶק׃ ו גָּעַרְתָּ גוֹיִם אִבַּדְתָּ
רָשָׁע שְׁמָם מָחִיתָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ ז הָאוֹיֵב תַּמּוּ חֳרָבוֹת
לָנֶצַח וְעָרִים נָתַשְׁתָּ אָבַד זִכְרָם הֵמָּה׃ ח וַיְיָ לְעוֹלָם
יֵשֵׁב כּוֹנֵן לַמִּשְׁפָּט כִּסְאוֹ׃ ט וְהוּא יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק
יָדִין לְאֻמִּים בְּמֵישָׁרִים׃ י וִיהִי יְיָ מִשְׂגָּב לַדָּךְ מִשְׂגָּב
לְעִתּוֹת בַּצָּרָה׃ יא וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא
עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְיָ׃ יב זַמְּרוּ לַייָ יֹשֵׁב צִיּוֹן הַגִּידוּ בָעַמִּים
עֲלִילוֹתָיו׃ יג כִּי דֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹא שָׁכַח
צַעֲקַת עֲנָוִים׃ יד חָנְנֵנִי יְיָ רְאֵה עָנְיִי מִשֹּׂנְאָי מְרוֹמְמִי
מִשַּׁעֲרֵי מָוֶת׃ טו לְמַעַן אֲסַפְּרָה כָּל תְּהִלָּתֶיךָ בְּשַׁעֲרֵי
בַת צִיּוֹן אָגִילָה בִּישׁוּעָתֶךָ׃ טז טָבְעוּ גוֹיִם בְּשַׁחַת
עָשׂוּ בְּרֶשֶׁת זוּ טָמָנוּ נִלְכְּדָה רַגְלָם׃ יז נוֹדַע יְיָ מִשְׁפָּט

זיך זיי ווערן גישטרויכילט אונ פר לארין פון דיר: (ה) כי ווארום דו האסט גיטאן מיין
דין ומשפט דו האסט זיך גיזעצט אויף דיין שטול משפטן דוא רעכטפארטיגר שופט:
(ו) גערת דו האסט אן גישריען אויף די פעלקר דו האסט גימאכט פר לירין דעם רשע
זייער נאמן האסטו אויס גימעקט אז משיח וועט קומען: (ז) האויב די פיינד זיינען צו
גאנגען זיי וועלין ווערן חרוב ווערן אויף אייביג זייערע שטעט, אונ זייערע שטעט האסטו
צו פירט זייערע גידאנקן איז פר לארין גיווארן: (ח) וה׳ אונ גאט וועט אייביג זיצן ער
וועט אן גרייטין זיין שטול צו משפטין דיא רשעים אויף אייביג: (ט) והוא אונ ער וועט
משפטן דיא וועלט מיט גירעכטיקייט אונ דיא פעלקער וועט ער משפטין מיט רעכט
פארטיקייט: (י) ויהי אונ השי״ת וועט זיין איין שטארקייט צו די פרשטויסנע ישראל איין
שטארקייט צו די וואס זיינן גוועזן פיל צייטן אין צרות: (יא) ויבטחו אונ זיי וועלן זיך פר
זיכערן אין דיר די וואס ווייסן דיין נאמן ווארום דו האסט ניט פר לאזן דיינע פארשטר
גאט: (יב) זמרו זינגט צו גאט וואס זיצט אין ציון, זאגט צווישן די פעלקר זיין ווערק:
(יג) כי ווארום ער פארשט דאס בלוט, זייא האט ער גידאכט וואס זיי האבין פר
גאסן דאס בלוט, ער האט ניט פר געסן דאס גישריי פון די פרומע: (יד) חנני לייטזעליג
מיך גאט זעה מיין פיין פון מיינע פיינד הייב מיך אויף פון צו קומן אין די טויערין
פון טויט: (טו) למען פון וועגן איך וועל דר ציילין גאר דיין לויב אין די טויערין פון ציון
איך וועל מיך פרייען מיט דיין הילף: (טז) טבעו דאס וועל איך זאגן די פעלקר זיינען דר
טרונקן גיווארין אין דעם גרוב וואס זיי האבין גימאכט, אין דר נעץ וואס זיי האבין
בהאלטן פון אונזערט וועגן איז בצוואונגן זייערע פיס: (יז) נודע ער איז בעוואוסט גאט
אויף דר וועלט אז ער טוט משפט, מיט די ווערק פון זיינע הענט טוט ער שטרויכלן

עם

עָשָׂה בְּפֹעַל כַּפָּיו נוֹקֵשׁ רָשָׁע הִגָּיוֹן סֶלָה׃ יח יָשׁוּבוּ
רְשָׁעִים לִשְׁאוֹלָה כָּל גּוֹיִם שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים׃ יט כִּי
לֹא לָנֶצַח יִשָּׁכַח אֶבְיוֹן תִּקְוַת עֲנִיִּים תֹּאבַד לָעַד׃
כ קוּמָה יְיָ אַל יָעֹז אֱנוֹשׁ יִשָּׁפְטוּ גוֹיִם עַל פָּנֶיךָ׃
כא שִׁיתָה יְיָ מוֹרָה לָהֶם יֵדְעוּ גוֹיִם אֱנוֹשׁ הֵמָּה סֶּלָה׃

דער מזמור טוט דער צײלן וויא דער רשע האלט זיך בגאוה ווייל ער איז זייער מצליח׃

יום ב י א לָמָה יְיָ תַּעֲמֹד בְּרָחוֹק תַּעְלִים לְעִתּוֹת
בַּצָּרָה׃ ב בְּגַאֲוַת רָשָׁע יִדְלַק עָנִי יִתָּפְשׂוּ
בִּמְזִמּוֹת זוּ חָשָׁבוּ׃ ג כִּי הִלֵּל רָשָׁע עַל תַּאֲוַת נַפְשׁוֹ
וּבֹצֵעַ בֵּרֵךְ נִאֵץ יְיָ׃ ד רָשָׁע כְּגֹבַהּ אַפּוֹ בַּל יִדְרֹשׁ אֵין
אֱלֹהִים כָּל מְזִמּוֹתָיו׃ ה יָחִילוּ דְרָכָיו בְּכָל עֵת מָרוֹם
מִשְׁפָּטֶיךָ מִנֶּגְדּוֹ כָּל צוֹרְרָיו יָפִיחַ בָּהֶם׃ ו אָמַר בְּלִבּוֹ
בַּל אֶמּוֹט לְדֹר וָדֹר אֲשֶׁר לֹא בְרָע׃ ז אָלָה פִּיהוּ
מָלֵא וּמִרְמוֹת וָתֹךְ תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמָל וָאָוֶן׃ ח יֵשֵׁב
בְּמַאְרַב חֲצֵרִים בַּמִּסְתָּרִים יַהֲרֹג נָקִי עֵינָיו לְחֵלְכָה

דעם רשע, דאס וועט מען תמיד ריידן אונ לויבן השי״ת:(יח) ישובו זיי וועלן זיך ווידער קערן די רשעים אין טיפין גרוב פון גיהנם אלע די פעלקר די וואס פר געסן אין גאט: (יט) כי ניט אויף אייביג וועט פר געסין ווערין דר נויט באדערפטיגר, דאס האפין פון דיא ארימע זאל פאר לארין ווערין אויף אייביג דאס וועט ניט זיין: (כ) קומה שטייא אויף גאט באלד, ער זאל זיך ניט שטארקין דער מאן אויף לאנג. עס זאלין ווערין גמשפט דיא פעלקער פאר דיר: (כא) שיתה טוא גאט אויף זייא אהערשאפט זאלין וויסין אלע פעלקער אז זייא זיינען מענטשין אונ דוא ביסט גאט אויף אייביג:

י (א) למה ה׳ דוד המלך האט גיזאגט ווארום גאט שטייסטו גלייך ווי פון וויטן טוסט דיך פר הוילן אין צייטן פון אנגסט: (ב) בגאות מיט דעם האפערדיקייט פון רשע טוט ער נאך לייפן דעם ארימאן די עניים ווערן גחאפט מיט די גדאנקן וואס דר רשע טראכט אויף זיי: (ג) כי דר רשע לויבט זיך אז ער בקומט זיין גלוסטיקייט אונ דר גזלן לויבט זיך מיט דעם וואס ער דר צארינט גאט: (ד) רשע דר רשע מיט זיין האפערדיג פנים זאגט ער קיינר פארשט ניט זיינע מעשים, עס איז גאר קיין גאט איז אלץ זיין טראכטין: (ה) יחילו עס טוען באגליקן זיינע וועגן אלע צייט דיין משפט מאכסטו הויך אונ וויט פון אים אלע זיינע בליידיגר טוט ער נאר אבלאז פאלין זיי: (ו) אמר ער טראכט אין הארצן איך וועל אייביג ניט גיניייגט ווערין אפילו מיינע קינדס קינדר עס וועט ניט זיין קיין שלעכץ: (ז) אלה פלוכין אונ פאלשע שבועות איז זיין מויל פול רמאות אונ פאלשקייט

אונטער

יִצְפֹּנוּ: ט יֶאֱרֹב בַּמִּסְתָּר כְּאַרְיֵה בְסֻכֹּה יֶאֱרֹב
לַחֲטוֹף עָנִי יַחְטוֹף עָנִי בְּמָשְׁכוֹ בְרִשְׁתּוֹ: י יִדְכֶּה
יָשֹׁחַ וְנָפַל בַּעֲצוּמָיו חֵל כָּאִים: יא אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח
אֵל הִסְתִּיר פָּנָיו בַּל רָאָה לָנֶצַח: יב קוּמָה יְיָ אֵל
נְשָׂא יָדֶךָ אַל תִּשְׁכַּח עֲנָוִים: יג עַל מֶה נִאֵץ רָשָׁע
אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִדְרֹשׁ: יד רָאִתָה כִּי אַתָּה
עָמָל וָכַעַס תַּבִּיט לָתֵת בְּיָדֶךָ עָלֶיךָ יַעֲזֹב חֵלֶכָה
יָתוֹם אַתָּה הָיִיתָ עוֹזֵר: טו שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁע וָרָע
תִּדְרוֹשׁ רִשְׁעוֹ בַל תִּמְצָא: טז יְיָ מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד
אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ: יז תַּאֲוַת עֲנָוִים שָׁמַעְתָּ יְיָ תָּכִין
לִבָּם תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ: יח לִשְׁפֹּט יָתוֹם וָדָךְ בַּל יוֹסִיף
עוֹד לַעֲרֹץ אֱנוֹשׁ מִן הָאָרֶץ:

דער מזמור זאגט דאס דיא צרות וואס דער צדיק האט איז אלץ לטובה כדי דאס זאל אים אפ רעכענען זיינע עבירות
און וועט זוכה זיין לעולם הבא אבער דיא הצלחה פון רשע איז אים לרעה:

יא א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד בַּייָ חָסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי

אונטער זיין צונג בעטרוג און אום רעכט: (ח) ישב ער זיצט אין לוגר אין בהאלטענע
ערטר ער הרגעט דעם ריינם זיינע אויגן טוען לוגן צו דעם ארימאן: (ט) יארוב ער טוט
לויערן אין בהעלטניש ווי א לייב אין זייןביידל ער טוט לויערן צו חאפן דעם ארימאן
ער חאפט דעם ארימאן אז ער טוט אים ציהן אין זיין נעץ: (י) ידכה ער טוט זיך מאכן
ווי א צובראכנר און טוט זיך איין בייגן און זיי טוען פאלין דורך זיין שטארקייט דיא
ארימע: (יא) אמר ער טראכט זיך אין הארצן גאט פר געסט זיינע שלעכטיקייט ער האט
בהאלטן זיין פנים אויף אייביג ניט צו זעהן: (יב) קומה דרום שטיי אויף גאט, גאט הייב
אויף דיין האנט דו זאלסט ניט פר געסן די ארימע: (יג) על דר רשע פר וואס דר צערינט
גאט ווייל ער טראכט אין הארצן דו טוסט גאר ניט פארשטן זיינע מעשים: (יד) ראתה
אבר דוא גאט זעהסט אלע בעטרוג און דעם צארין פון דעם רשע ווען דוא ווילסט
שטראפן דעם רשע איז עס אין דיין מאכט אויף דיר קען זיך פר לאזן דר ארימר ביזט
פון אייביג איין העלפר צו איין יתום: (טו) שבור בעט איך צו ברעך דעם כח פון דם רשע
און דר רשע אז דו וועסט זוכן זיין רשעות זאלסטו ניט געפינן: (טז) יי גאט איז איין מלך
אויף אייביג די כנענים זיינן פר לארן געגאנגן פון זיין לאנד: (יז) תאות דאס וואונש פון
די ענוים הערסטו גאט שטענדיג זאלסטו אן ברייטן זייער הארץ עס זאל פאר נעמן
דיינע אויערן: (יח) לשפוט צו משפטן איין יתום און איין ארומאן ער זאל ניט מערן צו
ברעכין איין שלאפין מענטשין פון דר ערד:

יא (א) למנצח אין גאט טוא איך מיך בשיצין ווי רעט איר פון מיר אייער בארג דאס
הייסט

נוּדִי הַרְכֶם צִפּוֹר: ב כִּי הִנֵּה הָרְשָׁעִים יִדְרְכוּן
קֶשֶׁת כּוֹנְנוּ חִצָּם עַל יֶתֶר לִירוֹת בְּמוֹ אֹפֶל לְיִשְׁרֵי
לֵב: ג כִּי הַשָּׁתוֹת יֵהָרֵסוּן צַדִּיק מַה פָּעָל: ד יְיָ בְּהֵיכַל
קָדְשׁוֹ יְיָ בַּשָּׁמַיִם כִּסְאוֹ עֵינָיו יֶחֱזוּ עַפְעַפָּיו יִבְחֲנוּ בְּנֵי
אָדָם: ה יְיָ צַדִּיק יִבְחָן וְרָשָׁע וְאֹהֵב חָמָס שָׂנְאָה נַפְשׁוֹ:
ו יַמְטֵר עַל רְשָׁעִים פַּחִים אֵשׁ וְגָפְרִית וְרוּחַ זִלְעָפוֹת
מְנָת כּוֹסָם: ז כִּי צַדִּיק יְיָ צְדָקוֹת אָהֵב יָשָׁר יֶחֱזוּ פָנֵימוֹ:

דער מִזְמוֹר שְׁטְרָאפְט דעם מענטשין וואס איז מֵיטְ דעם הָאֶרֶץ פַּאלְשׁ אונ רעט מיט דעם מויל נוּם:

יב א לַמְנַצֵּחַ עַל הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד: ב הוֹשִׁיעָה יְיָ
כִּי גָמַר חָסִיד כִּי פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם: ג שָׁוְא
יְדַבְּרוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ שְׂפַת חֲלָקוֹת בְּלֵב וָלֵב
יְדַבֵּרוּ: ד יַכְרֵת יְיָ כָּל שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת
גְּדֹלוֹת: ה אֲשֶׁר אָמְרוּ לִלְשֹׁנֵנוּ נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ
מִי אָדוֹן לָנוּ: ו מִשֹּׁד עֲנִיִּים מֵאַנְקַת אֶבְיוֹנִים עַתָּה

הייסט אייער מֶלֶךְ דָוִד איז פַאר וואגילט וויא איין פויגל: (ב) כי דען דיא רְשָׁעִים טועֶן
טרעטן דעם בויגן זיי בְּרייטן אן זייערע פיילן אויף דעם שְׁנור פון דעם בויגן צו שיסין
אין דר פינצטר צו די רעכט פארטיגע הערצר: (ג) כי וואָרום די גרונטין פון דר וועלט
זיינן צו פירט גיוואָרן וואס די כֹּהֲנִים זיינן גיהרגת גיוואָרן אָבֶר איך בין אין דר זאך
גרעכט וואס האב איך דא גטאן שלעכץ: (ד) ה׳ גאט ב״ה איז אין זיין היילגין פאליץ
גאט זיין שטול איז אין הימל גאנץ הויך אָבֶר זיינע אויגין זעהן אויף דער ערד, זיינע
ברעמן טועֶן פרובן די לייט: (ה) ה׳ גאט פרובט דעם צַדִּיק אויב ער וועט בשטיין בייא
יסורים אָבֶר ארשע וואס האט ליב רויב האט גאט פיינד: (ו) ימטר ער מאכט רעגנן אין
גיהנם אויף דיא רְשָׁעִים הייסע קוילין פייער אונ שוועבל אונ ווינט פון פייער דאס
איז דער טייל פון זייער כוס פון פורעניות: (ז) כי וואָרום גאט איז אגירעכטער ער
האט ליב גרעכטיקייט דיא רעכט פארטיגע זעהן זיין פָּנִים:
יב (א) למנצח אויף דעם כְּלִי זֶמֶר פון אכט סטרונס: (ב) הושיעה העלף גאט עס האט זיך
אויס גלאזן פון צו זיין אחסיד עס איז אויס גיגאנגן איין אֱמֶת זאגר פון מענטשין:
(ג) שוא פאלשקייט טועֶן זיי ריידין אייער מיט זיינם גיזעלן גלאטע לעפצין גלייך ווי זיי
האבן צוויי הערצר טועֶן זיי ריידין מיטן מויל שָׁלוֹם אונ אין הארצן זיינן זיי שׂוֹנְאִים:
(ד) יכרת גאט זאל פאר שניידן אלע די גלאטע לעפצן די צונג וואס רעט גרויסע זאכין:
(ה) אשר וואס זיי זאגן מיט אונזר צונג ווערין מיר שטארק אונ גרויס אונזערע לעפצין
אין ביי אונז צו ריידן וואס מיר ווילן ווער איז אויף אונז אהאר: (ו) משד פון דעם רויבן
די עניים פון דם גשריי פון נויט בדערפטיגע זאגט גאט אצונד וועל איך אויף שטיין
אונ

אָקוּם יֹאמַר יְיָ אָשִׁית בְּיֵשַׁע יָפִיחַ לוֹ: ז אִמְרוֹת יְיָ
אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת כֶּסֶף צָרוּף בַּעֲלִיל לָאָרֶץ מְזֻקָּק
שִׁבְעָתָיִם: ח אַתָּה יְיָ תִּשְׁמְרֵם תִּצְּרֶנּוּ מִן הַדּוֹר
זוּ לְעוֹלָם: ט סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן כְּרֻם זֻלּוּת
לִבְנֵי אָדָם:

דער מזמור איז א תפלה וועגן אמענטש איז חס ושלום אין איין צרה זאל ער דעם מזמור זאגן:

יג א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב עַד אָנָה יְיָ תִּשְׁכָּחֵנִי נֶצַח
עַד אָנָה תַּסְתִּיר אֶת פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי: ג עַד אָנָה אָשִׁית
עֵצוֹת בְּנַפְשִׁי יָגוֹן בִּלְבָבִי יוֹמָם עַד אָנָה יָרוּם אֹיְבִי
עָלָי: ד הַבִּיטָה עֲנֵנִי יְיָ אֱלֹהָי הָאִירָה עֵינַי פֶּן אִישַׁן
הַמָּוֶת: ה פֶּן יֹאמַר אֹיְבִי יְכָלְתִּיו צָרַי יָגִילוּ כִּי אֶמּוֹט:
ו וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה
לַייָ כִּי גָמַל עָלָי:

דער מזמור רעדט פון דיא צווייא בתי מקדשים וואס זיינען חרוב געווארן דורך נבוכדנצר און טיטוס:

יד א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים
הִשְׁחִיתוּ הִתְעִיבוּ עֲלִילָה אֵין עֹשֵׂה טוֹב: ב יְיָ

אונ וועל טאן מיין הילף צו דעם וואס דער רשע וויל אוועק בלאזן: (ז) אמרות גאטס רייד
זיינען ריינע אונ אמתע רייד ווי געלייטערטע זילבער וואס מען לייטערט אויס דעם בעסטן
ערד וואס איז געלייטערט זיבן מאל: (ח) אתה דוא גאט זאלסט זייא היטן זאלסט זיי
באשירמען דיא ענוים פון דעם שלעכטין דור אויף אייביג: (ט) סביב דיא רשעים
גייען ארום איין שלינגען זיי וויא ארויב טהיער וואס פרעסט מענשין:
יג (א) למנצח צו שטארקין דעם געזאנג צו דוד: (ב) עד ביז וואנען גאט וועסטו מיך פר
געסן תמיד ביז וואנן וועסטו פר בארגן דיין פנים פון מיר: (ג) עד ביז וואנען וועל
איך טאן טראכטין טרויערקייט אין מיין הארצין אלע טאג, ווי לאנג וועט זיך אויף
הייבין מיין פיינט אויף מיר: (ד) הביטה קוק אונ ענטפער מיר מיין גאט דער לייכט מיינע
אויגין ווי איך זאל ניצול ווערן פון די פיינט איך זאל ניט אנשלאפין ווערן מיט שלאף
פון טויט: (ה) פן עס זאל ניט זאגן מיין פיינד איך האב אים פר לענט מיינע באליידיגר
וועלין זיך פרייען אז איך וועל ווערין דער גידערט: (ו) ואני אונ איך אין דיין גינאד
פאר זיכער איך מיך עס טוט זיך פרייען מיין הארץ מיט דיין הילף איך טוא זינגען
צו גאט ווען ער איז מיט מיר גומל חסד:
יד (א) למנצח צו שטארקין זיך, זאגט דוד, דאס זאגט דער שלעכטער אין זיין הארצין
עס איז ניט דא קיין גאט זייא האבן פאר דארבין זיי האבן גיטאן מיאוסע ווערק זיי
טוען ניט קיין גוטץ: (ב) יי גאט טוט קוקן פון דעם הימעל אויף די מענטשין צו זעהן
בית אויב

מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל בְּנֵי אָדָם לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל
דֹּרֵשׁ אֶת אֱלֹהִים: ג הַכֹּל סָר יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה
טוֹב אֵין גַּם אֶחָד: ד הֲלֹא יָדְעוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי
עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם יְיָ לֹא קָרָאוּ: ה שָׁם פָּחֲדוּ פָחַד כִּי
אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק: ו עֲצַת עָנִי תָבִישׁוּ כִּי יְיָ מַחְסֵהוּ:
ז מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְיָ שְׁבוּת עַמּוֹ
יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל:

דער מזמור לערינט דיא מדות וואס דער מענטש זאל זיך נוהג זיין וועט זיין נשמה רוהען אין גן עדן:

טו א מִזְמוֹר לְדָוִד יְיָ מִי יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ מִי יִשְׁכֹּן בְּהַר
קָדְשֶׁךָ: ב הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק וְדֹבֵר אֱמֶת
בִּלְבָבוֹ: ג לֹא רָגַל עַל לְשֹׁנוֹ לֹא עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה
וְחֶרְפָּה לֹא נָשָׂא עַל קְרֹבוֹ: ד נִבְזֶה בְּעֵינָיו נִמְאָס
וְאֶת יִרְאֵי יְיָ יְכַבֵּד נִשְׁבַּע לְהָרַע וְלֹא יָמִר: ה כַּסְפּוֹ
לֹא נָתַן בְּנֶשֶׁךְ וְשֹׁחַד עַל נָקִי לֹא לָקָח עֹשֵׂה אֵלֶּה
לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם:

אויב עס איז דא אקלוגר זאל פארשטין גאט: (ג) הכל אלע האבן אפ גיקערט פון
גוטין וועג אלע צו זאמען זיינען אומווירדיג טוען ניט קיין גוטין ניט איינער אויך:
(ד) הלא פאר וואר זיי ווייסין אלע ווערקער פון אום רעכט די וואס עסין מיין פאלק אזו
זוי מען עסט ברויט די וואס רופין ניט אין גאט וואס פאר איין סוף זייא האבין גיהאט
סנחריב מיט זיין חיל ביי ירושלים אונ בלשצר: (ה) שם דארטין האבין זייא זיך
גפארכטין אגרויסע פארכט ווארום גאט איז גיוועזן צו הילף אין דעם דור פון צדיקים:
(ו) עצת דאס טראכטונג פון דעם עני טוט ער פאר שעמען וואס ער טראכט אז גאט
איז זיין באשיצר: (ז) מי זאגט דוד אויף גלות בבל ווער וואלט געבין אז עס זאל
שוין באלד זיין פון דעם וואס רוהט אין ציון זאל זיין די הילף פון ישראל אז גאט
וועט אום קערין די גיפיינקענש פון זיין פאלק יעקב וועט זיך פרייען אונ ישראל וועט
זיך פרייען אויף זייער בטחון וואס זייא האבין גיהאט אויף גאט:
טו (א) מזמור אלויב צו גאט פון דוד. דו גאט ווער גיהער צו וואנען אין דיין גיצעלט
אונ ווער גיהער צו רוען אין דיין היילינגען בארג דעם ביהמ״ק: (ב) הולך דר וואס
גייט מיט גאנצין הארצין אונ טוט גירעכטיקייט אונ רעט אמת וואס ער האט אין
הארצן: (ג) לא ער גוואונט ניט זיין צונג צו זאגן רכילות ער טוט ניט זיין גוטן פריינד
קיין בייז ער האט ניט גליטן שאנד איבר זיין קרוב ווארום ער האט אים אליין
גישטראפט ווען ער האט ניט רעכט גיטאן: (ד) נבזה דער וואס איז מבוזה פון זיינע
מעשים איז אין זיינע אויגן מיאוס אונ די פרומע לייט טוט ער ערליך האלטין אז ער

שווערט

דער מזמור לערנט דעם מענטש ער זאל זיין בקשה ניט אן הענגען אן זיין זכות׃

טז א מִכְתָּם לְדָוִד שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי חָסִיתִי בָךְ׃
ב אָמַרְתְּ לַיי אֲדֹנָי אָתָּה טוֹבָתִי בַּל עָלֶיךָ׃
ג לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ הֵמָּה וְאַדִּירֵי כָּל חֶפְצִי
בָם׃ ד יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ בַּל אַסִּיךְ
נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל אֶשָּׂא אֶת שְׁמוֹתָם עַל שְׂפָתָי׃
ה יי מְנָת חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי׃ ו חֲבָלִים
נָפְלוּ לִי בַּנְּעִמִים אַף נַחֲלָת שָׁפְרָה עָלָי׃ ז אֲבָרֵךְ
אֶת יי אֲשֶׁר יְעָצָנִי אַף לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי׃
ח שִׁוִּיתִי יי לְנֶגְדִּי תָמִיד כִּי מִימִינִי בַּל אֶמּוֹט׃ ט לָכֵן
שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי אַף בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח׃ י כִּי
לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת

שווערט זיך זעלבסט שלעכץ צו טאן טוט ער ניט עובר שבועה זיין׃ (ה) כספו זיין געלט האט ער ניט אנטליען אויף רווחים ער האט ניט גינומען קיין שוחד מחייב צו זיין אין ריינם. ווער עס טוט וואס דא שטייט ווערט ניט אראפ גערוקט אייביג׃
טז (א) מכתם דאס גיזאנג הייסט מכתם. היט מיך גאט ווארום איך האב מיך אין דיר באשיצט. אזו זאגט דוד צו זיין נפש׃ (ב) אמרת דו טוסט שטענדיג זאגין צו גאט דו ביסט מיין הער מיינע טובות וואס דו טוסט מיר איז ניט פר מיין צדקות נאר פון חסד׃ (ג) לקדושים אונ פון וועגין די היילגע צדיקים וואס זיינען אויף דר וועלט אונ די שטארקע צדיקים, נאר מיינע בדערפניש איז אלץ דורך זיי׃ (ד) ירבו עס זאל ווערין גימערט זייער זארג ווייל זיי האבין זיך גיאיילט צו דינען עבודת כוכבים אבער איך וועל ניט גיסן זייער גיסונג פון בלוט שפרייננגן אונ וועל ניט טראגן זייערע נעמען אויף מיינע לעפצין׃ (ה) יי דו ביסט מיין גאט מיין טייל אונ מיין בעכער דו טוסט אונטער לעהנען מיין האנד אז דו זאלסט גיפאלין אין מיין גורל אז איך זאל דיך אן נעמען פר אגאט אונ זאל גלויבין אין דיר׃ (ו) חבלים מיין חלק וואס איז גיפאלין מיט זיסקייט אויך די ירושה וואס איך האב גירשת פון די אבות איך זאל גאט דינען איז זייער שיין אויף מיר׃ (ז) אברך איך טוא לויבן גאט וואס ער האט מיר די עצה גיגעבן אז איך זאל אים מקבל זיין פר אגאט, אויך ביי דר נאכט אז איך בין מיד פון ארבייט טוען מיך שטראפין מיינע נירין צו האלטין זיך אן גאט ב״ה׃ (ח) שויתי איך טוא שטעלין פר מיר שטענדיג גאט פארכט ווארום אז ער שטייט בייא מיין האנד וועל איך ניט אוים גליטשען׃ (ט) לכן דרום טוט לוסטיג זיין מיין הארץ אונ טוט זיך פרייען מיין נשמה אויך מיין לייב וועט רוען פר זיכערהייט אין קבר׃ (י) כי ווארום דו וועסט ניט פאר לאזין מיין נפש צום גרוב פון גיהנם דו וועסט ניט געבין דיין פרומען צו זעהן דעם גיהנם׃ (יא) תודיעני זאלסט מיך מאכין וויסין דעם וועג פון חיי עולם הבא איך
זאל

Digitized by Google

שָׁחַת: יא תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת
פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח:

דער מִזְמוֹר לֶערְנְט אַז דֶער מֶענְטְשׁ זָאל בֶּעטְן דָאס השי"ת זָאל אִים נִיט פְּרוּבְן מִיט אַיין עֲבֵירָה:

יז א תְּפִלָּה לְדָוִד שִׁמְעָה יְיָ צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי
הַאֲזִינָה תְפִלָּתִי בְּלֹא שִׂפְתֵי מִרְמָה: ב מִלְּפָנֶיךָ
מִשְׁפָּטִי יֵצֵא עֵינֶיךָ תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים: ג בָּחַנְתָּ לִבִּי
פָּקַדְתָּ לַּיְלָה צְרַפְתַּנִי בַל תִּמְצָא זַמֹּתִי בַּל יַעֲבָר
פִּי: ד לִפְעֻלּוֹת אָדָם בִּדְבַר שְׂפָתֶיךָ אֲנִי שָׁמַרְתִּי
אָרְחוֹת פָּרִיץ: ה תָּמֹךְ אֲשֻׁרַי בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ בַּל
נָמוֹטּוּ פְעָמָי: ו אֲנִי קְרָאתִיךָ כִי תַעֲנֵנִי אֵל הַט
אָזְנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי: ז הַפְלֵה חֲסָדֶיךָ מוֹשִׁיעַ
חוֹסִים מִמִּתְקוֹמְמִים בִּימִינֶךָ: ח שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן
בַּת עָיִן בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי: ט מִפְּנֵי רְשָׁעִים זוּ
שַׁדּוּנִי אֹיְבַי בְּנֶפֶשׁ יַקִּיפוּ עָלָי: י חֶלְבָּמוֹ סָּגְרוּ פִּימוֹ

זָאל נָאט זַיין פוּן פְרַייד וָואס אִיךְ וָועל זַיין פַאר דִיר דָאס זִיסְקַייט וָואס דוּא הָאסְט
בַּאשַׁאפְן מִיט דַיין רֶעכְטֶע הַאנְט זָאל עֶס זַיין אֵייבִּיג:

יז (א) תפלה אַגִיבֶּעט צוּ דָוִד. הֶער צוּ גָאט גִירֶעכְטִיקַייט פַר נֶעם מַיין גִיזַאנְג נֶעם צוּ
מַיין גִיבֶּעט אָן פַאלְשֶׁע לֶעפְּצְן: (ב) מלפניך פוּן פַאר דִיר זָאל מַיין מִשְׁפָּט פוּן מַיינֶע
עֲבֵירוֹת אַוֶועק גֵיין דַיינֶע אוֹיגְן זָאלִין נָאר זֶעהֶן מַיינֶע רֶעכְטְפַארְטִיגֶע מַעֲשִׂים:
(ג) בחנת דוּ הָאסְט גִפְּרוּבְט מַיין הַארְץ דוּ הָאסְט גְדַאכְט וָואס אִיךְ הָאבּ גִיטְרַאכְט בַּיי
נַאכְט דוּ הָאסְט מִיךְ גִילַייטֶערְט וָואס דוּ הָאסְט מִיךְ גִיוָאלְט פְּרוּבְן ווייל אִיךְ הָאבּ
גִיזָאגְט פְּרוּב מִיךְ הָאסְט נִיט גִיפוּנֶען אִיךְ זָאל בַּאשְׁטֵיין אִיךְ טוּ טְרַאכְטְן עֶס זָאל
שׁוֹין נִיט דוּרְךְ גֵיין פוּן מַיין מוֹיל צוּ זָאגְן פְּרוּב מִיךְ: (ד) לפעולות וָוס דוּ הָאסְט גִיבָּאטְן
מִיט רֵייד פוּן דַיינֶע לֶעפְּצְן אוֹיף דִי וֶוערְק פוּן דֶעם מֶענְטְשְׁן וִויא עֶר זָאל זִיךְ פִירְן
הָאבּ אִיךְ דְרוּם גִיהִיט נִיט צוּ לָאזְן גֵיין קֵיינֶעם אִין דֶעם פַר שַׁייטְן וֶועג מְבַטֵל צוּ זַיין
גָאטְס מִצְוֹת: (ה) תמוך טוּ אוּנְטֶער לֶעהְנֶען מַיינֶע טְרִיט אִין דַיין וֶועג עֶס זָאל נִיט וֶוערִין
אוֹיס גִיבּוֹיגִין מַיינֶע טְרִיט: (ו) אני אִיךְ טוּ דִיךְ אָן רוּפִין דָאס דוּ זָאלְסְט מִיר עֶנְטְפֶערִין
גָאט, נֵייג צוּא מִיר דַיין אוֹיעֶר הֶער מַיין זָאג: (ז) הפלה צֵייכִין אוֹיס דַיין חֶסֶד אוֹיף
אוּנְז דוּ הֶעלְפֶר מִיט דַיין רֶעכְטֶער הַאנְד פוּן דִי וָואס שְׁטֵייעֶן אוֹיף אוֹיף דִי וָוס בְּשִׁיצְן
זִיךְ אָן דִיר: (ח) שמרני הִיט מִיךְ וִוי דָס שְׁוַוארְץ אַפִּיל פוּן אוֹיג אִין דֶעם שָׁאטְן פוּן
דַיינֶע פְלִיגֶעל זָאלְסְטוּ מִיךְ בַּהַאלְטִין: (ט) מפני פַר דִי רְשָׁעִים וָואס רוֹיבִּין מִיךְ. מַיינֶע
פַיינְד וָואס ווילְן מַיין לֶעבִּין אַוֶועק נֶעמֶן טוּעֶן אוֹיף מִיר אַרוּם רִינְגְלֶען: (י) חלבמו מִיט
זֵייעֶר פֶעטְקַייט וָואס זַייא הָאבִּין פִיל גוּטְס אִיז פַאר שְׁלָאסְן זֵייעֶר הַארְץ צוּ פַאר

דִּבְּרוּ בְגֵאוּת׃ יא אַשֻּׁרֵנוּ עַתָּה סְבָבוּנוּ עֵינֵיהֶם
יָשִׁיתוּ לִנְטוֹת בָּאָרֶץ׃ יב דִּמְיֹנוֹ כְּאַרְיֵה יִכְסוֹף
לִטְרֹף וְכִכְפִיר יֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים׃ יג קוּמָה יי קַדְּמָה
פָנָיו הַכְרִיעֵהוּ פַּלְּטָה נַפְשִׁי מֵרָשָׁע חַרְבֶּךָ׃
יד מִמְתִים יָדְךָ יי מִמְתִים מֵחֶלֶד חֶלְקָם בַּחַיִּים
וּצְפוּנְךָ תְּמַלֵּא בִטְנָם יִשְׂבְּעוּ בָנִים וְהִנִּיחוּ יִתְרָם
לְעוֹלְלֵיהֶם׃ טו אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה
בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ׃

דער מזמור לערנט בייא יעדער נס וואס אים געשעהען זאל ער אב ועבן אשבח צו השם יתברך׃

יום ג יח א לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד יי לְדָוִד אֲשֶׁר דִּבֶּר לַיי אֶת
דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם הִצִּיל יי אוֹתוֹ מִכַּף
כָּל אֹיְבָיו וּמִיַּד שָׁאוּל׃ ב וַיֹּאמַר אֶרְחָמְךָ יי חִזְקִי׃
ג יי סַלְעִי וּמְצוּדָתִי וּמְפַלְטִי אֵלִי צוּרִי אֶחֱסֶה בּוֹ
מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי׃ ד מְהֻלָּל אֶקְרָא יי וּמִן

שטיין גאטס גרויסקייט אונ זאלין מורא האבן. זייער מויל טוט ריידין מיט גאוה׃
(יא) אשרנו אונזערע טריט טוען זייא ארום רינגלן, זייערע אויגין טוען זייא נייגין
אויף אלע זייטין אויף דער וועלט צוא באצווינגען מיך׃ (יב) דמיונו זיין געשטאלט
איז וויא א לייב וואס גילוסט צו האפין חיות אונ וויא א לעמפערט זיצט בהאלטינער
הייט זיי זאלין אים ניט זעהן׃ (יג) קומה שטייא אויף גאט קום אים פאר מאך אים
קניען מאך אנטרינען מיין לייב פון דעם רשע וואס ער איז דיין שווערד מיט אים
טוסטו משפטים׃ (יד) ממתים איך בעט דיך אז איך זאל שטארבין פון דיין האנד פון
די וואס שטארבין פון זייער עלטער די וואס זייער חלק איז אין דעם אייביגן לעבן,
פון דיין פר בארגעניש אין גן עדן טוסטו דר פילין זייער בויך זאל איך אויך זיין פון
זייא זיי זיינען זאט מיט קינדער אונ זיי לאזין איבער דיא ירושה צו זייערע קינדער׃
(טו) אני איך מיט דעם זכות וואס איך האב גיטאן צדקה וועל איך זעהן דיין פנים אז
איך וועל מיך דער וועקין צוא תחית המתים דענסט מאל וועל איך זאט זיין
מיט סודות התורה׃

יח (א) למנצח צו דוד גאטס קנעכט וואס ער האט גירעט צו גאט דיא רייד פון דער
שירה דעם טאג אז גאט האט אים מציל גיוועזין פון די הענט פון זיינע פיינט אונ
פון שאולס האנט׃ (ב) ויאמר אונ ער האט גיזאגט איך ליב דיך גאט מיין שטארקער׃
(ג) יי גאט וואס שיצט מיך ווי איין שטיין אונ איז מיין פעסטניש אונ מיין אנטרינער
מיין גאט מיין בשעפר איך טו מיך באשיצין אין אים מיין שוץ מיין העלפער ער
העלפט מיר׃ (ד) מהלל אז איך טוא רופין גאט מיט לויב ווער איך באלד גיהאלפין
פון מיינע פיינד׃ (ה) אפפוני עס טוט מיך ארום רינגלען די ווייטאג פון טויט אונ די

שלייבהוע

איבי אושע: ה אפפוני חבלי מות ונחלי בליעל
יבעתוני: ו חבלי שאול סבבוני קדמוני מוקשי
מות: ז בצר לי אקרא יי ואל אלהי אשוע ישמע
מהיכלו קולי ושועתי לפניו תבא באזניו: ח ותגעש
ותרעש הארץ ומוסדי הרים ירגזו ויתגעשו כי
חרה לו: ט עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל גחלים
בערו ממנו: י ויט שמים וירד וערפל תחת רגליו:
יא וירכב על כרוב ויעף וידא על כנפי רוח: יב ישת
חשך סתרו סביבותיו סכתו חשכת מים עבי
שחקים: יג מנגה נגדו עביו עברו ברד וגחלי אש:
יד וירעם בשמים יי ועליון יתן קלו ברד וגחלי אש:
טו וישלח חציו ויפיצם וברקים רב ויהמם: טז ויראו
אפיקי מים ויגלו מוסדות תבל מגערתך יי
מנשמת רוח אפך: יז ישלח ממרום יקחני ימשני

שלעכטע הללות טוען מיך דער שרעקין: (ו) חבלי דיא לייט וואס וועלין זיין אין טיפין
גיהנם האבן מיך ארום גירינגילט עס האט מיך גיפעדערט די שטרויכלונג וואס קומן
צום טויט: (ז) בצר אז מיר איז אייננ טוא איך אן רופין גאט אונ צוא מיין גאט טוא
איך שרייען טוט ער הערין פון זיין היכל מיין קול אונ מיין גישריי קומט אין זיינע
אויערין: (ח) ותגעש אונ עס שטורעמט אונ עס ציטערט די ערד אונ די גרונד פעסט פון
דיא בערג טוען ציטערין אונ טוען רוישין ווען ער איז אין כעס: (ט) עלה עס גייט
ארויך פון זיין נאז אונ פייער פון זיין מויל טוט ברענן, קוילן ברענן פון אים: (י) ויט שמים
אונ ער האט גינייגט די הימיל אונ האט אראפ גינידערט אונ אנעביל אונטער זיינע
פים: (יא) וירכב ער טוט רייטן אויף דעם מלאך וואס הייסט כרוב אונ האט גישוועבט
אויף דיא פליגל פון דעם מלאך וואס הייסט רוח: (יב) ישת ער טוט דעם פינצטרניש
זיין פר בארגעניש ארום זיין ביידיל דם פינצטרניש פון וואסר די וואלקענס פון הימיל
וואס הייסט שחקים: (יג) מנגה פון דיא ליכט וואס איז בייא אים זיינן דורך גיגאנגן זיינע
וואלקין האגיל אונ פייערדיגע קוילין אויף אונזערע פיינד: (יד) וירעם אונ גאט טוט
שטורעמן פון הימל אונ דר אויבערשטר טוט געבן זיין קול האגיל אונ פייעריגע קוילן:
(טו) וישלח ער האט גשיקט זיינע פיילין אונ האט פאר שפרייט דיא שונאים אונ האט
גישאסן בליצין אונ האט זיי פאר טומעלט: (טז) ויראו אונ עס איז ווארין גיזעהן דיא
בעך וואסר אונ עס איז ווארין אנפלעקט די גרונד פעסט פון דר וועלט פון דיין גישריי
גאט, דר ים איז גישפאלטין גווארין פון וועיען ווס דוא האסט גינווייעט מיט דיין אטום:
(יז) ישלח ער שיקט פון הימיל אונ האט מיך גינאן געמען ער טוט מיך אוים ציהן פון

היל

ממים רבים: יח יצילני מאיבי עז ומשנאי כי אמצו
ממני: יט יקדמוני ביום אידי ויהי יי למשען לי:
כ ויוציאני למרחב יחלצני כי חפץ בי: כא יגמלני
יי כצדקי כבר ידי ישיב לי: כב כי שמרתי דרכי יי
ולא רשעתי מאלהי: כג כי כל משפטיו לנגדי
וחקתיו לא אסיר מני: כד ואהי תמים עמו ואשתמר
מעוני: כה וישב יי לי כצדקי כבר ידי לנגד עיניו:
כו עם חסיד תתחסד עם גבר תמים תתמם: כז עם
נבר תתברר ועם עקש תתפתל: כח כי אתה עם
עני תושיע ועינים רמות תשפיל: כט כי אתה תאיר
נרי יי אלהי יגיה חשכי: ל כי בך ארץ גדוד ובאלהי
ארלג שור: לא האל תמים דרכו אמרת יי צרופה
מגן הוא לכל החוסים בו: לב כי מי אלוה מבלעדי

פיל וואסער: (יח) יצילני ער טוט מיך מציל זיין פון מיינע שטארקע פיינד און פון מיינע
פיינד ווען אויך זיי זיינען שטארקר פון מיר: (יט) יקדמוני דיא שונאים קומען צו מיר אין
דם טאג אז איך האב גיהאט אבראך אבער גאט איז גיוועזן צו מיר איין אן לעהנער
און האט מיר גיהאלפין פון זיי: (כ) ויוציאני ער טוט מיר מאכין גראם ער רעטעט מיך
פון מיינע צרות ווארום ער בגערט אין מיר: (כא) יגמלני ער טוט מיר פר געלטין ווי מיין
גירעכטיקייט ווי דם ריינהייט פון מיין האנד טוט ער מיר אום קערין: (כב) כי ווארום
איך האב גיהיט דעם וועג פון גאט און האב ניט גיזינדיגט פון מיין גאטס תורה:
(כג) כי ווארום אלע זיינע רעכט איז פאר מיר און זיינע גיזעץ טוא איך ניט אפ פון
מיר: (כד) ואהי און איך בין מיט אים גאנץ איך טו מיך היטין פון צו זינדיגן: (כה) וישב
גאט טוט מיר צאלין וויא מיין גירעכטיקייט, וויא מיין קלארהייט פון מיין האנד
אקעגין זיינע אויגין: (כו) עם מיט אחסיד טוסטו אויך חסד מיט אמענטש ווס איז גאנץ
אין דיין דינסט ביסטו אויך מיט אים גאנץ: (כז) עם מיט איין קלארין מענטש אין דיין
דינסט טוסטו אים אויך מאכין קלאר און מיט אפאר קרימטען מענטשין טוסטו אים
אויך פאר קרימן: (כח) כי ווארום דו דם ארום פאלק וועסטו העלפין און די ווס האבין
הויכע אויגין מאכסטו נידעריג: (כט) כי ווארום דו טוסט לייכטין מיין ליכט, גאט מיין
גאט טוט מאכין ליכטיג מיין פינצטרניש: (ל) כי ווארום אויף דיין בטחון טו איך לייפין
צווישן גרויסע חילות און מיט דעם בטחון וואס איך האב אויף גאט טו איך שפרינגען
אויף דעם מויער: (לא) האל דער גאט זיין וועג איז גאנץ צו בצאלין איטליכן גוטס
גאטס רייד איז קלאר ער טוט ווס ער זאגט ער איז אבשיצר צו אלע וואס בשיצין זיך
אין אים: (לב) כי ווער איז דען אגיוועלטיגר אויסר גאט און ווער איז אבשעפר ביי ערט
א׳נ׳ער

יְיָ וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ: לג הָאֵל הַמְאַזְּרֵנִי חָיִל
וַיִּתֵּן תָּמִים דַּרְכִּי: לד מְשַׁוֶּה רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל
בָּמוֹתַי יַעֲמִידֵנִי: לה מְלַמֵּד יָדַי לַמִּלְחָמָה וְנִחֲתָה
קֶשֶׁת נְחוּשָׁה זְרוֹעֹתָי: לו וַתִּתֶּן לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וִימִינְךָ
תִסְעָדֵנִי וְעַנְוַתְךָ תַרְבֵּנִי: לז תַּרְחִיב צַעֲדִי תַחְתָּי
וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי: לח אֶרְדּוֹף אוֹיְבַי וְאַשִּׂיגֵם וְלֹא
אָשׁוּב עַד כַּלּוֹתָם: לט אֶמְחָצֵם וְלֹא יֻכְלוּ קוּם יִפְּלוּ
תַּחַת רַגְלָי: מ וַתְּאַזְּרֵנִי חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ קָמַי
תַּחְתָּי: מא וְאֹיְבַי נָתַתָּה לִּי עֹרֶף וּמְשַׂנְאַי אַצְמִיתֵם:
מב יְשַׁוְּעוּ וְאֵין מוֹשִׁיעַ עַל יְיָ וְלֹא עָנָם: מג וְאֶשְׁחָקֵם
כְּעָפָר עַל פְּנֵי רוּחַ כְּטִיט חוּצוֹת אֲרִיקֵם: מד תְּפַלְּטֵנִי
מֵרִיבֵי עָם תְּשִׂימֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם לֹא יָדַעְתִּי
יַעַבְדוּנִי: מה לְשֵׁמַע אֹזֶן יִשָּׁמְעוּ לִי בְּנֵי נֵכָר יְכַחֲשׁוּ
לִי: מו בְּנֵי נֵכָר יִבֹּלוּ וְיַחְרְגוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם: מז חַי יְיָ

אונזער גאט: (לג) האל דר גאט וואס האט מיך גיגורט מיט שטארקייט אונ האט גינעבן גאנץ מיין וועג איך בין גקומען צוריק פון דר מלחמה גאנץ בשלום: (לד) משוה ער טוט מאכין מיינע פיס גליך ווי די אינדן אונ אויף מיין הויך אונ מיין גדולה טוט ער מיך שטעלין: (לה) מלמד ער טוט לערנן מיין האנד צוא מלחמה האלטין אונ מיין ארום טוט ברעכין אקופערנעם בויגין: (לו) ותתן דו טוסט מיר געבן דיין הילף צו בשיצין מיך אונ דיין רעכטע האנד טוט מיך אונטער שפארין אונ דיין עניוות טוט מיך מאכין גרויס: (לז) תרחיב דו טוסט מאכין ברייט מיינע טריט אונטר מיר אונ עס האבין זיך ניט אויס גגלישט מיינע קנעכיל: (לח) ארדוף איך טו נאך יאגין מיינע פיינד אונ טו זיי גרייכין איך גייא ניט צוריק ביז איך האב זיי פאר לענט: (לט) אמחצם איך טו זיי וואונדן אונ זייר קאנען ניט אויף שטיין זיי טוען פאלין אונטער מיינע פיס: (מ) ותאזרני אונ דו טוסט מיך אן גורטין קראפט צו דער מלחמה דוא טוסט מאכין קניען מיינע פיינד אונטער מיר: (מא) ואיבי אונ מיינע פיינד האסטו מיר גגעבין זיי זאלין אום קערין דעם אקין צו מיר אונ מיינע שונאים טוא איך פאר שניידין: (מב) ישועו זיי טוען שרייען אונ זייא האבין קיין הילף ניט זיי שרייען צו גאט אונ ער ענטפערט זיי ניט: (מג) ואשחקם איך האב זייא צו ריבין ווי שטויב אויף דעם ווינט, ווי ליים פון די גאסין וואס איז ווייך וועל איך זייא אויס גיסין: (מד) תפלטני דו זאלסט מיך בשירמן פון קריג פון פעלקר דוא זאלסט מיך מאכין איין עלצטר איבער דיא פעלקר חאטשע אזו אפאלק וואס איך קאן זייא ניט זאלין מיך אויף דינן: (מה) לשמע דיא וואס מיך הערין מיט זייערע אויערין פון ווייטין זאלין

וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרוּם אֱלוֹהֵי יִשְׁעִי: מח הָאֵל הַנּוֹתֵן נְקָמוֹת
לִי וַיַּדְבֵּר עַמִּים תַּחְתָּי: מט מְפַלְּטִי מֵאֹיְבָי אַף מִן קָמַי
תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ חָמָס תַּצִּילֵנִי: נ עַל כֵּן אוֹדְךָ
בַגּוֹיִם יְיָ וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּרָה: נא מַגְדִּל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ
וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם:

דר מזמור לערינם דעם מענטשן ער זאל זיך אמוסר אפ נעמען פון די הימל אונ די זון וויא זיי דר ציילן דעם כבוד פון השי"ת

יט א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד
אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ: ג יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ
אֹמֶר וְלַיְלָה לְּלַיְלָה יְחַוֶּה דָּעַת: ד אֵין אֹמֶר וְאֵין
דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם: ה בְּכָל הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם
וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם אֹהֶל בָּהֶם: ו וְהוּא
כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח:
ז מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם וְאֵין
נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ: ח תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ

זאלין הערן מיין בפעל די פרעמדע זאלן זיך לייקענן פאר מיר זיי זאלן מיך דהאלטין פאר אמלך מחמת מורא: (מו) בני די פרעמדע קינדר זיי זאלין ווערין מיד זיי זאלין זיך פארכטין פון זייערע פר שלאסנע ערטער: (מז) חי גאט לעבט אייביג אונ גלויבט איז מיין באשעפר מיין גאט מיין העלפער איז ערהויבין: (מח) האל דער גאט ער גיבט מיר אנקמה פון מיינע פיינד אונ הט גיבראכט פעלקר אונטר מיר: (מט) מפלטי ער מאכט אנטרינן מיך פון מיינע פיינד, פון מיינע שונאים טוסטו מיך דער הויבן, פון אמענש וואס רויבט טוסטו מיך מציל זיין: (נ) על דרום לויב איך דיך צווישין דיא פעלקר דו גאט אונ צו דיין נאמן טו איך זינגן: (נא) מגדיל דאס איז דיא לויב ער מאכט גרויס די הילף צו זיין מלך וואס ער האט גישטעלט ער טוט חסד צוא זיין גיזאלבטן קעניג צוא דוד אונ צו זיינע קינדער ביז אייביג:

יט (א) למנצח צו שטארקן דעם גיזאנג צו דוד: (ב) השמים דער וואס קוקט אויף דעם הימיל דר ציילט ער גאטס כבוד אונ די וואונדר פון זיינע מעשים: (ג) יום אריד פון איין טאג צום אנדרין ווערט גירעט פון איין נאכט צו דער אנדרע ווערט גוויזן וויסין שאפט מען ווערט גיוואר גאטש וואונדר: (ד) אין די הימלן זאגין ניט אונ ריידין ניט מיט לויב עס ווערט ניט גיהערט זייער קול: (ה) בכל איז אזו גליך וויא זיי ריידין, צו דר זון האט ער גמאכט איין גצעלט אז זי זאל ניט ארויס גיין מער איידר מען בדארף: (ו) והוא אונ די זון גייט וויא אחתן גייט פון זיין חופה טוט זיך פרייען וויא איין גבור לויפט אין וועג: (ז) מקצה פון איין עק הימיל גייט ארויס די זון אונ זיין ארום רינגלן אויף אלע עקן פון דר וועלט מען קאן זיך ניט בהאלטין פון זיין היץ: (ח) תורת גאטס
תורה

עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: ט פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים
מְשַׂמְּחֵי לֵב מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: י יִרְאַת יְיָ
טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי יְיָ אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו:
יא הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת
צוּפִים: יב גַּם עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב:
יג שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי: יד גַּם מִזֵּדִים
חֲשׂךְ עַבְדֶּךָ אַל יִמְשְׁלוּ בִי אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי
מִפֶּשַׁע רָב: טו יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי
לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

ווען אַמענטשינס אַקרוב איז אין אַצָרָה הַס וְשָׁלוֹם זאָל ער דיא תְּפִלָּה מִתְפַּלֵּל זיין פון זיינס וועגן:

כ א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב יַעַנְךָ יְיָ בְּיוֹם צָרָה
יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: ג יִשְׁלַח עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ
וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ: ד יִזְכֹּר כָּל מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה
סֶלָה: ה יִתֶּן לְךָ כִלְבָבֶךָ וְכָל עֲצָתְךָ יְמַלֵּא: ו נְרַנְּנָה

תּוֹרָה איז גאַנץ זי דער קוויקט די נְשָׁמָה די תּוֹרָה איז ביי גאָט אַבאַגלייבטער עֵדוּת
זיא מאַכט קלוג איין נאַר: (ט) פקודי די באַפעל פון גאָט איז רעכט פאַרטיג זי טוט דר
פרייען דאס הַארץ די מִצְוָה פון גאָט איז קלאָר עס מאַכט ליכטיג די אויגן: (י) יראת
די יִרְאָה פון גאָט איז ריין זי שטייט אויף אייביג די מִשְׁפָּטִים פון גאָט איז וואָרהאַפטיג
זיינען גירעכט אַלע מִשְׁפָּטִים: (יא) הנחמדים עס איז גלוסטיגר פון גאָלד אונ פון גין גאָלד
די תּוֹרָה איז זיסער פון האָניק: (יב) גם אַזוֹ איך דיין קנעכט איז נִזְהָר צוא היטן דיין
תּוֹרָה וּמִצְוֹת: (יג) שגיאות פון עֲבֵירוֹת וואס בְּשׁוֹגֵג ווער פאַרשטייט צו היטין זיך, פון
פאַרבאָרגענע עֲבֵירוֹת מאַך מיך ריין: (יד) גם פון די עֲבֵירוֹת וואס מוטוויליג ווערט
גיטאָן פר מייד דיין קנעכט עס זאָל ניט גיוועלטיגן אויף מיר, דענסטמאָל וועל איך
זיין גאַנץ אונ וועל ריין זיין פון פיל זינד: (טו) יהיו עס זאָל זיין צו באַוויליגונג די זאָג
פון מיין מויל אונ דאס טראַכטונג פון מיין הַארץ פאַר דיר גאָט מיין באַשעפער:
כ (א) למנצח צו שטאַרקין דעם גזאַנג צו דָוִד: (ב) יענך גאָט זאָל דיר ענטפערין אין דם
טאָג ווען אייניג איז ער זאָל דיך שטאַרקן דר נאָמען פון גאָט וואס יַעֲקֹב אָבִינוּ
הָט גיגלייבט: (ג) ישלח ער זאָל שיקן דיין הילף פון זיין היילינ אָרט אונ פון צִיּוֹן זאָל ער
דיך אונטר לעהנן: (ד) יזכור ער זאָל גידיינקן אַלע מִנְחוֹת וְעוֹלוֹת דאס מיינט מען די
תְּפִלּוֹת עס זאָל זיין גירעכינט וויא פעטע קָרְבָּנוֹת: (ה) יתן ער זאָל דיר געבין וויא
דיין הַארץ, דיין טראַכטן זאָל ער דר פילן: (ו) נרננה מיר וועלין זינגן אַז דו וועסט העלפן,
מיט אונזער גאָטס נאָמן וועלן מיר צייכענן די דְּגָלִים גאָט זאָל דר פילן גאָר דיין גיבעט:
(ז) עתה איצונדערט ווייס איך אַז גאָט העלפט זיין גיזאַלבטין טוט אים ענטפערין פון
זיין

בישועתך ובשם אלהינו נדגל ימלא יי כל
משאלותיך: ז עתה ידעתי כי הושיע יי משיחו
יענהו משמי קדשו בגבורות ישע ימינו: ח אלה
ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם יי אלהינו
נזכיר: ט המה כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד:
י יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו:

דר מזמור לערנט אז דם מענטשן נייט נט דארף ער לויבן השם יתברך אונ זאל אן היינן ווייל ער הט זיך בטחון אין השי״

כא א למנצח מזמור לדוד: ב יי בעזך ישמח מלך
ובישועתך מה יגל מאד: ג תאות לבו נתתה
לו וארשת שפתיו בל מנעת סלה: ד כי תקדמנו
ברכות טוב תשית לראשו עטרת פז: ה חיים
שאל ממך נתתה לו ארך ימים עולם ועד: ו גדול
כבודו בישועתך הוד והדר תשוה עליו: ז כי
תשיתהו ברכות לעד תחדהו בשמחה את פניך:
ח כי המלך בטח ביי ובחסד עליון בל ימוט:
ט תמצא ידך לכל איביך ימינך תמצא שנאיך:
י תשיתמו כתנור אש לעת פניך יי באפו יבלעם

זיין הייליגן הימיל מיט דעם שטארקייט פון זיין רעכטע האנט העלפט ער: (ח) אלה
די דאזיגע האבין בטחון אויף רייט וועגין אונ די דאזיגע אויף זייערע פערד אבער
מיר מיט אונזר גאטס נאמן טוען מיר דר מאנען: (ט) המה זיי זיינען נידר געקניעט אונ
זיינען גיפאלין מיר זיינן אויף גישטאנען אונ זיך גישטארקט: (י) יי גאט העלף דר מלך
הקדוש ברוך הוא זאל אונז ענטפערין אין דעם טאג וואס מיר טוען צו אים רופין:
כא (א) למנצח צו שטארקין דעם גיזאנג צו דוד: (ב) יי גאט מיט דיין שטארקייט ווס
דו שטארקסט דעם מלך טוט ער זיך פרייען אונ מיט דיין הילף ווי זייער פרייט
ער זיך: (ג) תאות דאס גלוסטיקייט פון זיין הארץ האסטו אים גיגעבין אונ די רייד פון
זיינע לעפצין האסטו ניט פאר מיטין אייביג: (ד) כי דו טוסט אים פעדרין בענטשונג
פון גוטס דו טוסט צו זיין קאפ אקרוין פון גאלד: (ה) חיים ער האט גיבעטין פון דיר
לעבין האסטו אים גיגעבין לאנגע יארן איין אייביגע מלוכה: (ו) גדול זיין כבוד איז
גרויס מיט דיין הילף שיינקייט אונ ווירדיקייט טוסטו טאן אויף אים: (ז) כי דו טוסט
אים בענטשין אויף אייביג טוסט אים מאכין פרייען מיט פרייד פון פאר דיר:
(ח) כי ווארום דר מלך פר זיכערט זיך תמיד אין גאט אונ אין דם גינאד פון אויבערשטן,
וועט

וַתֹּאכְלֵם אֵשׁ: יא פִּרְיָמוֹ מֵאֶרֶץ תְּאַבֵּד וְזַרְעָם מִבְּנֵי
אָדָם: יב כִּי נָטוּ עָלֶיךָ רָעָה חָשְׁבוּ מְזִמָּה בַּל יוּכָלוּ:
יג כִּי תְּשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם בְּמֵיתָרֶיךָ תְּכוֹנֵן עַל פְּנֵיהֶם:
יד רוּמָה יְיָ בְעֻזֶּךָ נָשִׁירָה וּנְזַמְּרָה גְּבוּרָתֶךָ:

דער מזמור איז איין תפלה קעגין דעם לאנגען גלות פון דיא ישראל:

כב א לַמְנַצֵּחַ עַל אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אֵלִי
אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי:
ג אֱלֹהַי אֶקְרָא יוֹמָם וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא דוּמִיָּה
לִי: ד וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: ה בְּךָ
בָּטְחוּ אֲבוֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ: ו אֵלֶיךָ זָעֲקוּ
וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָטְחוּ וְלֹא בוֹשׁוּ: ז וְאָנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא
אִישׁ חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם: ח כָּל רֹאַי יַלְעִגוּ לִי
יַפְטִירוּ בְשָׂפָה יָנִיעוּ רֹאשׁ: ט גֹּל אֶל יְיָ יְפַלְּטֵהוּ

וועט ער תמיד ניט גיגייגט ווערין: (ט) תמצא עס וועט גרייכין דיין האנט צוא אלע דיינע פיינט דיין רעכטע האנט וועט גרייכין דיינע שונאים: (י) תשיתמו דוא זאלסט זיי מאכין ווי איין אויבן מיט פייער צו דער צייט אז דו ביסט ברוגז, גאט זאל זיי מיט זיין צארין פר דארבין אונ זאל זיי פר ברענען דאס פייער: (יא) פרימו זייער פרוכט זייערע קינדר פון דר וועלט זאלסטו מאכין פאר לירן אונ זייערע קינדר פון לייט: (יב) כי זיי האבן גיגייגט צו טראכטן מיט זייער מחשבה אויף דיר שלעכטס זיי האבן גיטראכט שלעכטע מחשבות זיי זאלין דס ניט אויספירין צו טאן: (יג) כי דו זאלסט זייא אפטיילין אין טייל, מיט דיינע שניר פון דער פייל זאלסטו אן גרייטין צו שיסין אויף זייער פנים: (יד) רומה דער הייב דיך גאט מיט דיין שטארקייט מיר וועלין לויבין אונ מיר העלין זינגן דיין שטארקייט:

כב (א) למנצח אויף דעם כלי זמר וואס הייסט אילת השחר: (ב) אלי מיין גאט ווארום האסטו מיך פאר לאזין עס איז ווייט פון מיין הילף דיא רייד פון מיין גישריי: (ג) אלהי מיין גאט איך טו רופין ביי טאג אונ טוסט ניט ענטפערן אויך ביא נאכט איז קיין שטיל שווייגין צו מיר: (ד) ואתה אונ דו הייליגר זיצט צו הערין די לויב פון ישראל: (ה) בך אין דיר האבין זיך פאר זיכערט אונזערע עלטערין זיי האבין זיך פאר זיכערט אונ דו האסט זיי גימאכט אנטרינן: (ו) אליך צו דיר האבין זיי גישריען אונ זיינן גיווארן בשירעמט אין דיר האבין זיי זיך פאר זיכערט זיינן זיי ניט גיווארן פאר שעמט: (ז) ואנכי אונ איך בין ווי אווארים איך בין ניט גירעכענט פר אמענטש דיא חרפה פון לייט איך בין מבוזה צום גאנצין פאלק: (ח) כל אלע וואס זעהן מיך טוען שפעטין פון מיר זיי עפענן די לעפצין צו שפעטין אונ טוען שאקלן מיט דם קאפ: (ט) גול ווארף דיין בטחון אויף גאט וועט ער אים אנטרינען ער וועט אים
באשירמין

יַצִּילֵהוּ כִּי חָפֵץ בּוֹ: י כִּי אַתָּה גֹחִי מִבָּטֶן מַבְטִיחִי
עַל שְׁדֵי אִמִּי: יא עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי
אֵלִי אָתָּה: יב אַל תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי צָרָה קְרוֹבָה
כִּי אֵין עוֹזֵר: יג סְבָבוּנִי פָּרִים רַבִּים אַבִּירֵי בָשָׁן
כִּתְּרוּנִי: יד פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם אַרְיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג: טו כַּמַּיִם
נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל עַצְמוֹתָי הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג
נָמֵס בְּתוֹךְ מֵעָי: טז יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מֻדְבָּק
מַלְקוֹחָי וְלַעֲפַר מָוֶת תִּשְׁפְּתֵנִי: יז כִּי סְבָבוּנִי כְּלָבִים
עֲדַת מְרֵעִים הִקִּיפוּנִי כָּאֲרִי יָדַי וְרַגְלָי: יח אֲסַפֵּר
כָּל עַצְמוֹתָי הֵמָּה יַבִּיטוּ יִרְאוּ בִי: יט יְחַלְּקוּ בְגָדַי
לָהֶם וְעַל לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל: כ וְאַתָּה יְיָ אַל תִּרְחָק
אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה: כא הַצִּילָה מֵחֶרֶב נַפְשִׁי
מִיַּד כֶּלֶב יְחִידָתִי: כב הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אַרְיֵה וּמִקַּרְנֵי
רֵמִים עֲנִיתָנִי: כג אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֶחָי בְּתוֹךְ קָהָל

בשירמן וואָרום ער באגערט אים: (י) כי דוא ביסט מיין אויס ציהר פון דעם בויך
מיין פר זיכערר אויף מיין מוטרס בריסט: (יא) עליך אויף דיר בין איך געוואָרפן אז
דוא זאלסט טאן מיין באדערפעניש פון מיין מוטערס בויך ביסטו מיין גאט: (יב) אל
זאלסט דיך ניט דער ווייטערין פון מיר דען די אנגסטין איז נאָהענט פון מיר עס איז
ניט דא קיין אנדערער העלפר אן דיר: (יג) סבבוני עס האבין מיך ארום גירינגילט פיל
שטארקע מענטשין ווי אקסן ווי די פעטע אקסן פון בשן האבין מיך ארום גנומען:
(יד) פצו זיי האבין געעפנט זייער מויל ווי אלייב פרצוקט די חיות אונ שרייט פר שמחה:
(טו) כמים איך בין געוואָרין פר גאסן ווי וואסער אונ עס איז געוואָרין פאר שפרייט אלע
מיינע ביינר מיין הארץ איז געוואָרין ווי וואקס צו גייט פון פייער אזו איז מיין הארץ
צו גאנגען אין מיינע גידערים: (טז) יבש עס איז דאר ווי אשארבן מיין כח אונ מיין
צונג איז באהעפט צום קינבאק פאר צער אונ צום גרוב טוסטו מיך זעצין: (יז) כי
עס האבן מיך ארום גרינגלט אזעלכע ביינע ווי הינט איין פר זאמלונג פון שלעכטע
האבין מיך ארום גינומן מיינע הענט אונ פיס זיינן אזו וויא ביי אלייב אין מויל:
(יח) אספר איך קאן ציילין אלע מיינע ביינער מחמת מאגערקייט אבער זיי טוען לוגן
אונ זעהן מיינע צרות: (יט) יחלקו זיי טוען צוּווישן זיך צו טיילן מיינע קליידר אונ אויף
מיין אי קליידונג טוען זייא ווארפין גורל: (כ) ואתה אונ דו גאט זאלסט דיך ניט דער
ווייטערין פון מיר, מיין שטארקר צו מיין הילף אייל: (כא) הצילה זיי מציל פון דר שווערד
מיין לייב פון אזעלכע הענט וואס זיינן גיגליכין צוא איין הונט מיין איינציגע נשמה:
(כב) הושיעני העלף מיר פון דעם מויל פון לייב פון די הערנר פון דר חיה ראם האסטו
מיר

אֲהַלְלֶךָּ׃ כד יִרְאֵי יְיָ הַלְלוּהוּ כָּל זֶרַע יַעֲקֹב
כַּבְּדוּהוּ וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ כָּל זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃ כה כִּי לֹא
בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת עָנִי וְלֹא הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ
וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו שָׁמֵעַ׃ כו מֵאִתְּךָ תְּהִלָּתִי בְּקָהָל רָב
נְדָרַי אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו׃ כז יֹאכְלוּ עֲנָוִים וְיִשְׂבָּעוּ
יְהַלְלוּ יְיָ דֹּרְשָׁיו יְחִי לְבַבְכֶם לָעַד׃ כח יִזְכְּרוּ וְיָשֻׁבוּ
אֶל יְיָ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל מִשְׁפְּחוֹת
גּוֹיִם׃ כט כִּי לַייָ הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם׃ ל אָכְלוּ
וַיִּשְׁתַּחֲווּ כָּל דִּשְׁנֵי אֶרֶץ לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל יוֹרְדֵי עָפָר
וְנַפְשׁוֹ לֹא חִיָּה׃ לא זֶרַע יַעַבְדֶנּוּ יְסֻפַּר לַאדֹנָי לַדּוֹר׃
לב יָבֹאוּ וְיַגִּידוּ צִדְקָתוֹ לְעַם נוֹלָד כִּי עָשָׂה׃

דם מִזְמוֹר האט דָוִד הַמֶּלֶךְ גִזָאגְט אין וואלד חרת ווען עֶר האט נִיט גִיהַאט וואס צו עֶסִן אונ השי"ת האט אים מַסְפִּיק גִוועזן פון עה"ב:

יום ד כג א מִזְמוֹר לְדָוִד יְיָ רֹעִי לֹא אֶחְסָר׃ ב בִּנְאוֹת
דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי עַל מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי׃ ג נַפְשִׁי

מיר גיענטפֿערט: (כג) אספרה איך וועל דער ציילין דיין נאמען צו מיינע ברידר צווישן
איין זאמלונג וועל איך דיך לויבין: (כד) יראי די גאטס פארכטיגע לויבט אים די קינדר
פון יעקב האלט אים ערליך אונ פארכט אייך פר אים אלע קינדר פון ישראל: (כה) כי
ער האט ניט מבזה גיוועזן ער האט ניט אומווירדיג גימאכט דם גישריי פון דם ארומאן
אונ האט ניט פאר באַרגין זיין פנים פון אים אונ ווען דר ארעמער טוט שרייען צו גאט
טוט ער הערין: (כו) מאתך מיין לויב איז פון דיר אליין צווישין איין גרויס איין זאמלונג
מיינע נדרים וועל איך בצאלין פאר גאטס פארכטיגע: (כז) יאכלו דיא פרומע וועלין
עסין אונ וועלין זאט זיין זיי וועלין לויבין גאט זיינע פארשטר עס זאל לעבין אייער
הארץ אויף אייביג: (כח) יזכרו זייא וועלין גידיינקען אלע וואונדער אונ וועלין זיך
אומקערין צו גאט אלע וואס וואוינן אויף דר גאנצר וועלט אונ זיי וועלין זיך בוקן
פאר דיר דיא משפחות פון אלע פעלקר: (כט) כי ווארום צו גאט איז די מלוכה אונ
ער גיוועלטיגט איבער אלע פעלקער: (ל) אכלו זייא וועלען עסין גאר דאס פעטקייט
פון דער ערד אונ וועלין דאנקן עס וועלין קניען פאר אים אלע וואס נידערין אין דער
ערד. גאט וועט ניט לאזין לעבין דאס נפש פון רשע: (לא) זרע דאס גיבירט וואס טוען
אים תמיד דינן וועלין דר ציילין צום אנדערין דור פון גאטס מעשים: (לב) יבאו זיי וועלין
קומען אונ וועלין דער ציילין צו די לייט וואס וועלין גיבארין ווערין אז גאט האט
אזעלכע וואונדר גיטאן:

כג (א) מזמור. גאט איז מיין שפייזר דרום גייט מיר ניט אפ קיין באדערפֿנש: (ב) בנאות
אין גוט גראז טוט ער מיך מאכין רוען אויף שטיל וואסר טוט ער מיך פירן: (ג) נפשי
מיין זייל טוט ער דער קוויקין ער טוט מיך פירן אין רעכטין וועג פון וועגין זיין
נאמין

ישובב ינחני במעגלי צדק למען שמו: ד גם כי
אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי
שבטך ומשענתך המה ינחמני: ה תערך לפני
שלחן נגד צררי דשנת בשמן ראשי כוסי רויה:
ו אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי ושבתי בבית
יי לארך ימים:

דר מזמור לערנט דם מענטש ער זאל מתפלל זיין אז חש״י זאל אים צו הערן פון זיין הייליגן נאמן ווענן אונ פון זכות אבות וועגן:

כד א לדוד מזמור ליי הארץ ומלואה תבל וישבי
בה: ב כי הוא על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה:
ג מי יעלה בהר יי ומי יקום במקום קדשו: ד נקי
כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשי ולא
נשבע למרמה: ה ישא ברכה מאת יי וצדקה
מאלהי ישעו: ו זה דור דרשיו מבקשי פניך יעקב
סלה: ז שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם
ויבוא מלך הכבוד: ח מי זה מלך הכבוד יי עזוז

נאמען מען זאל גיוואר ווערין זיין השגחה: (ד) גם ווען איך טו אויך גיין אין פינצטרין
טאל פארכט איך מיך ניט פאר שלעכץ ווארום דו ביסט מיט מיר. דיין רוט וואס דו
שטראפסט מיך אונ וואס דו לעהנסט מיך אונ העלפסט מיר ווידער זייא טוען מיך
טרייסטן: (ה) תערוך טוסט אן ריכטין פאר מיר אטיש גיסט מיר גוטס אנטקעגין מיינע
באליידיגער זיי זאלין זעהן מיין כבוד דו האסט מיך גיזאלבט צוא זיין א מלך. מיין
כוס איז זאט: (ו) אך נאר גוטס אונ גינאד פון גאט טוט מיך יאגין אלע טאג פון מיין
לעבין אונ איך וועל זיצען אין גאטס הויז צוא לאנגע צייטין:
כד (א) לדוד. צו גאט איז די ערד אונ איר דרפילונג די גאנצע וועלט אונ די וואס זיצן
אין איר: (ב) כי דען ער ביי די ימים האט ער זי גיגרונד פעסט. ביי טייכין האט ער
זי פעסט גיזעצט: (ג) מי ווער איז ראוי צו גיין אויף גאטס בארג דאס איז אין דעם בית
המקדש אונ ווער גהער צו שטיין אויף זיין הייליג ארט אין בית המקדש: (ד) נקי ווער
עס האט ריינע הענט פון גזל אונ האט אקלאר הארץ וואס ער האט ניט גישווארין
פאלש ביי מיר דם זאגט גאט אונ האט ניט גישווארין פאלש מרמה צו זיין לייטין:
(ה) ישא דער וועט פון גאט ברוך הוא נעמן איין בענטשונג אונ וועט האבין גנאד פון
גאט זיין העלפער: (ו) זה דאס מיינט מען דער דור וואס פארשטין אים וואס זייא
באגערין צו שטיין פר דיר: (ז) שאו ווערט דר הויבן אייער עלצטע טויערין אונ ווערט
אויף גיהויבין די טירין וואס זיינן פון אייביג אונ עס וועט קומען דער מלך וואס גאר
דער כבוד גהער צו אים: (ח) מי ווער איז דאס דער מלך הכבוד דר שטארקר גאט
דער

וגבור יי גבור מלחמה: ט שאו שערים ראשיכם
ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד: י מי הוא זה
מלך הכבוד יי צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

דעם מזמור זאגט דוד המלך עליו השלום ניזאגט נאך דעם א' ב' אז מען ניהער זיך מוסר נפש זיין פון וועגן השם יתברך.

כה א לדוד אליך יי נפשי אשא: ב אלהי בך בטחתי
אל אבושה אל יעלצו אויבי לי: ג גם כל קויך
לא יבשו יבשו הבוגדים ריקם: ד דרכיך יי הודיעני
ארחותיך למדני: ה הדריכני באמתך ולמדני כי
אתה אלהי ישעי אותך קויתי כל היום: ו זכר
רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה: ז חטאות נעורי
ופשעי אל תזכר כחסדך זכר לי אתה למען טובך
יי: ח טוב וישר יי על כן יורה חטאים בדרך:
ט ידרך ענוים במשפט וילמד ענוים דרכו: י כל
ארחות יי חסד ואמת לנצרי בריתו ועדתיו:
יא למען שמך יי וסלחת לעוני כי רב הוא: יב מי זה

דער שטארקער גאט וואס איז אגבור מלחמה: (ט) שאו הייבט אויף אייער הויבט
איר טירין אונ ווערט דער הויבין די טירין וואס זיינן אייביג היילינ ווארום עס וועט
ארייו קומען דער מלך וואס צו אים גיהער דער כבוד: (י) מי ווער איז דער מלך
הכבוד גאט וואס הערשט אויבן אויף די מלאכים אונ אונטין איז דר מלך אויף אייביג:
כה (א) לדוד. צו דיר גאט טו איך מיין זייל ערהייבין: (ב) אלהי אויף דיר גאט פר זיכער
איך מיך איך זאל ניט פר שעמט ווערין עס זאלן זיך ניט פרייען מיינע פיינד אויף
מיר: (ג) גם אלע די וואס האפין צוא דיר וועלין ניט פאר שעמט ווערן, זייא וועלין
פאר שעמט ווערין דיא פעלשר וואס מאכין אנדרע ליידיג פון זייער האב: (ד) דרכיך
דיינע וועגין מאך מיך וויסין אונ דיינע שטעגין לערין מיך: (ה) הדריכני מאך מיך פירן
מיט דיינע ווארהייט אונ לערין מיך ווארום דו ביסט גאט מיין העלפר צו דיין הילף
טו איך האפין אגאנצין טאג: (ו) זכר גידיינק גאט דיין דר בארימקייט אונ דיין גנאד
דען דאס איז דאך פון אייביג: (ז) חטאות דיא זינד פון מיין יוגענט זאלסטו ניט דער
מאנן ווי דיין חסד, זאלסט מיך גידיינקען מיט דיינע חסדים פון וועגין דיין גוטקייט וואס
דוא גאט ב"ה ביסט: (ח) טוב גוט אונ רעכט פארטיג איז גאט דרום ווייזט ער אונ
לערינט די זינדיגע זיי זאלין זיך אום קערין צום גוטין וועג: (ט) ידרך ער מאכט פירין
די פרומע אין וועג פון גירעכטיקייט אונ לערינט די דעמוטיגע זיי זאלין גיין אין זיין
וועג: (י) כל אלע די וועגן פון גאט איז מיט גנאד אונ ווארהפטיקייט צו די וואס היטין
זיין ברית אונ זיין תורה: (יא) למען פון וועגין דיין נאמען גאט וואס איז זייער גרויס
זאלסטו

האיש ירא יי יורנו בדרך יבחר: יג נפשו בטוב
תלין וזרעו יירש ארץ: יד סוד יי ליראיו ובריתו
להודיעם: טו עיני תמיד אל יי כי הוא יוציא מרשת
רגלי: טז פנה אלי וחנני כי יחיד ועני אני: יז צרות
לבבי הרחיבו ממצוקותי הוציאני: יח ראה עניי
ועמלי ושא לכל חטאותי: יט ראה איבי כי רבו
ושנאת חמס שנאוני: כ שמרה נפשי והצילני אל
אבוש כי חסיתי בך: כא תם וישר יצרוני כי קויתיך:
כב פדה אלהים את ישראל מכל צרותיו:

דר מזמ״ר דר צ״ילם ווי דוד המלך האט זיך ערווייטערט פון שלעכטע מענשן:

כו א לדוד שפטני יי כי אני בתמי הלכתי וביי
בטחתי לא אמעד: ב בחנני יי ונסני צרפה כליותי
ולבי: ג כי חסדך לנגד עיני והתהלכתי באמתך:
ד לא ישבתי עם מתי שוא ועם נעלמים לא אבוא:

זאלסטו פאר געבין מיינע זינד ווען אויך זיי זיינען פיל: (יב) מי וועלכער מענטש וואס פארכט זיך פאר גאט לערינט אים גאט ב״ה דעם גוטין וועג וואס ער האט זיך אויס דער וויילט: (יג) נפשו זיין לייב וועט מיט גוטץ איבר נעכטיגן אין קבר אונ זיינע קינדר וועלן מצליח זיין אויף דר וועלט: (יד) סוד די בהאלטינע זאכין מאכט גאט אנטפלעקין צו זיינע פרומע דרויף האט השי״ת כורת ברית גיוועזן ער זאל זיי מאכין וויסין: (טו) עיני מיינע אויגין זיינן אלע מאל צוא גאט ווארום ער ציהט אויס פון דער נעץ מיינע פים: (טז) פנה קער דיך צו מיר אונ לייט זעליג מיך ווארום איך בין עלענד אונ ארום: (יז) צרות די צרות אין מיין הארצין טוען זיך ברייטין פון מיינע אנגסטין צי מיך ארויס: (יח) ראה זעה מיין ארימקייט אונ מיין מידיקייט אונ פר גיב מיר אויף אלע מיינע זינד: (יט) ראה זעה מיינע פיינט זיינן פיל אונ פיינדשאפט פון ארויבר גלייך ווי איך וואלט גיוועזן אנגזלן האבין זיי מיך פיינד: (כ) שמרה היט מיין לייב אונ זיי מיך מציל איך זאל ניט פאר שעמט ווערין וואס איך האב מיך בשיצט אין דיר: (כא) תום דם גאנצקייט אונ רעכטפארטיקייט וועם ביי מיר איז זאל מיך היטין ווארום איך האף צו דיר: (כב) פדה גאט לייז אויס דיא יודין פון אלע אנגסטין:

כו (א) לדוד. משפט מיך גאט ווארום איך טו גיין אין מיין גאנצקייט אויף גאט האב איך מיך פר זיכערט וועל איך מיך ניט אויס גליטשן: (ב) בחנני פר זוך מיך גאט אונ פרוב מיך לייטער מיינע נירן אונ מיין הארץ: (ג) כי ווארום דיין גינאד איז פר מיינע אויגין דרום טוא איך גיין מיט דיין ווארהייט תמיד: (ד) לא איך בין ניט גיזעסן מיט פאלשע לייט אונ מיט בהאלטענע לייט וואס טוען מעשים רעים בסתר טוא איך
גימל

יוס

ה שנאתי קהל מרעים ועם רשעים לא אשב: ו ארחץ
בנקיון כפי ואסבבה את מזבחך יי: ז לשמע בקול
תודה ולספר כל נפלאותיך: ח יי אהבתי מעון
ביתך ומקום משכן כבודך: ט אל תאסף עם
חטאים נפשי ועם אנשי דמים חיי: י אשר בידיהם
זמה וימינם מלאה שחד: יא ואני בתמי אלך פדני
וחנני: יב רגלי עמדה במישור במקהלים אברך יי:

דוד המלך עליו השלום דאנקט השם יתברך פאר זיינע נצחונות אין מלחמות אונ בעט דאס ער זאל קענען ק נה שלמות זייך

כז א לדוד יי אורי וישעי ממי אירא יי מעוז חיי ממי
אפחד: ב בקרב עלי מרעים לאכל את בשרי
צרי ואיבי לי המה כשלו ונפלו: ג אם תחנה עלי
מחנה לא יירא לבי אם תקום עלי מלחמה בזאת
אני בוטח: ד אחת שאלתי מאת יי אותה אבקש
שבתי בבית יי כל ימי חיי לחזות בנעם יי ולבקר

ניט קומען: (ה) שנאתי איך האב פיינד דאס איין זאמלונג פון שאלקהאפטיגע אונ מיט רשעים טו איך ניט זיצן: (ו) ארחץ איך טו וואשן מיט ריינקייט מיינע הענד ווי זיי זיינען ריין פון גזלה אונ איך טו ארום רינגלען דיין מזבח וואס דו האסט אויס דער וויילט גאט: (ז) לשמע צו מאכן הערין אלע לייט מיט איין קול פון לויבונג צו מאכן בקענן לייט דיינע נסים אונ צו דערציילין אלע דיינע וואונדער: (ח) יי גאט איך האב ליב דאס וואוינונג פון דיין הויז אונ דאס ארט דם רואונג פון דיין כבוד: (ט) אל דוא זאלסט ניט איין טאן מיט זינדיגע לייט מיין נפש מיין לעבין זאל ניט אויס גיין מיט דיא מענטשן וואס האבין ביי זיך שולד בלוט: (י) אשר וואס ביי זיי איז שלעכטע גידאנקן אונ זייער רעכטע האנד איז פול שוחד: (יא) ואני אונ איך טו תמיד גיין מיט גאנצקייט לייז מיך אויס אונ לייטזעליג מיך: (יב) רגלי מיין פוס טוט שטיין אין רעכט פארטיקייט אין איין זאמלונג טוא איך גאט לויבין:

כז (א) לדוד. דוד המלך זאגט, גאט איז מיין דער לייכטער אונ מיין העלפער פר וועמן זאל איך מיך פארכטין, גאט איז דאס שטארקייט פון מיין לעבין פר וועמן זאל איך מיך פארכטן: (ב) בקרוב אז עס טוען צו מיר גינגעהנן שלעכטע צו עסין מיין לייב מיינע באליידיגער אונ מיינע פיינט זייא זיינען גישטרויכילט גיווארין אונ זיינען גיפאלין פאר מיר: (ג) אם ווען עס וועט רוען אויף מיר חילות טוט זיך ניט פארכטין מיין הארץ ווען עס וועט אויף מיר אויף שטיין איין שטרייט, מיט דעם וואס אויבן גרעט איז פאר זיכער איך מיך: (ד) י״ח איינס בעט איך ביי גאט דם טו איך בעטן איך זאל טאן זיצין אין גאטס הויז אין בית המקדש אלע מיין לעבס טאג צו זעהן אין דער זיסקייט פון גאט

אונ

בהיכלו: ה כי יצפנני בסכו ביום רעה יסתרני
בסתר אהלו בצור ירוממני: ו ועתה ירום ראשי
על איבי סביבותי ואזבחה באהלו זבחי תרועה
אשירה ואזמרה ליי: ז שמע יי קולי אקרא וחנני
ועננִי: ח לך אמר לבי בקשו פני את פניך יי אבקש:
ט אל תסתר פניך ממני אל תט באף עבדך עזרתי
היית אל תטשני ואל תעזבני אלהי ישעי: י כי אבי
ואמי עזבוני ויי יאספני: יא הורני יי דרכך ונחני
בארח מישור למען שררי: יב אל תתנני בנפש
צרי כי קמו בי עדי שקר ויפח חמס: יג לולא
האמנתי לראות בטוב יי בארץ חיים: יד קוה
אל יי חזק ויאמץ לבך וקוה אל יי:

אונ צו קומן אלע מארגענס פרי אין זיין היכל: (ה) כי דען ער טוט מיך בהאלטין אין
זיין ביידיל פאר מיינע פיינט אין אשלעכטען טאג ווען מיר איז שלעכט פון די שונאים
טוט ער מיך בהאלטין אין דם בהעלטניש פון זיין געצעלט ער טוט מיך דר הויבן אויף
אהויכין שטיין פאר מיינע שונאים: (ו) ועתה אונ היינט אז ער האט מיר גיהאלפין פון
דיא מלחמות טוט זיך דער הייבין מיין קאפ אויף מיינע פיינט וואס זיינען ארום מיר
זיי זאלין שוין מיט מיר קיין מלחמה ניט האלטין, אונ איך וועל שעכטין קרבנות אין
זיין גיצעלט אין בית המקדש שעכטונג מיט שאלונג פון שופר איך טו לויבין אונ איך
טו זינגען צו גאט: (ז) שמע הער צו גאט מיין קול ווס איך טו רופין צו דיר אונ לייטזעליג
מיך אונ ענטפער מיר: (ח) לך צוא דיר גאט זאגט מיין הארץ הש"י זאגט צוא ישראל
פארשט אונ בגערט צו שטיין פר מיר אונ איך דוד טו אזו אונ בגער צוא שטיין פר
דיר: (ט) אל דו זאלסט ניט בהאלטין דיין פנים פון מיר דו זאלסט ניט גייגין מיט צארן
דיין קנעכט פאר מיינע שונאים דו ביסט דאך תמיד מיין העלפער גיוועז דו זאלסט
מיך ניט פאר לאזין גאט מיין העלפער: (י) כי ווארום מיין פאטר אונ מוטר האבין מיך
פאר לאזין אונ גאט האט מיך צו זיך אריינגינומן: (יא) הורני וייז מיר גאט דיין וועג
אונ פיר מיך אין אגלייכן וועג פון וועגן מיינע נאך זעהר ווס זעהן אויס מיין שלעכץ:
(יב) אל דו זאלסט מיך ניט איבר ענטפערין אין ווילין פון מיינע פיינט עס איז אויף
גישטאנען אויף מיר פאלשע עדות וואס ריידין פון רויב: (יג) לולא ווען ניט וויל איך
האב גיגלייבט אונ האב איין בטחון גיהאט אויף הש"י צו זעהען אין דעם גוטקייט
פון גאט אין לאנד פון לעבין אין ארץ ישראל דאס האט מיר גיהאלפין: (יד) קוה זאגט
דוד צוא אידישליכן האף צוא גאט שטארק דיך אונ דיין הארץ זאל דיך שטארקען
מיט גרויס שטארקייט זאלסטו האפין צוא גאט:

לדוד

דער מזמור איז א תפלה פאר א מענטשן אז השי"ת זאל אים העלפן צו זיין אין גוטן ווע׳.

כח א לדוד אליך יי אקרא צורי אל תחרש ממני פן
תחשה ממני ונמשלתי עם יורדי בור: ב שמע
קול תחנוני בשועי אליך בנשאי ידי אל דביר
קדשך: ג אל תמשכני עם רשעים ועם פעלי און
דברי שלום עם רעיהם ורעה בלבבם: ד תן להם
כפעלם וכרע מעלליהם כמעשה ידיהם תן להם
השב גמולם להם: ה כי לא יבינו אל פעלת יי ואל
מעשה ידיו יהרסם ולא יבנם: ו ברוך יי כי שמע
קול תחנוני: ז יי עזי ומגני בו בטח לבי ונעזרתי
ויעלז לבי ומשירי אהודנו: ח יי עז למו ומעוז ישועות
משיחו הוא: ט הושיעה את עמך וברך את
נחלתך ורעם ונשאם עד העולם:

אין דעם מזמור שטייט אכצען מאל דער שם הוי"ה קעגן די ברכות פון תפלת שמונה עשרה:

יום ה כט א מזמור לדוד הבו ליי בני אלים הבו ליי
כבוד ועז: ב הבו ליי כבוד שמו השתחוו

כח (א) לדוד. צו דיר גאט טוא איך רופן מיין בשעפער דו זאלסט ניט שווייגן ווען
דו וועסט חלילה יוא שווייגן וועל איך ווערן גיגליכן מיט דיא וואס גידערין אין
גרוב: (ב) שמע הער צו מיין קול וואס איך בעט אז איך טוא צוא דיר שרייען אז איך
הייב אויף מיינע הענט צו דיין הייליגן פאליץ תפלה צו טאן: (ג) אל דו זאלסט מיך
ניט גיוואונן מיט רשעים אונ מיט די וואס ווערקן אום רעכט זיי ריידין שלום מיט
זייערע גוטע פריינד אונ האבין שלעכץ אין זינען אין זייערע הערצער: (ד) תן גיב
זיי ווי זייערע ווערק אונ ווי זייערע שלעכטע מעשים אזו וויא זייא טוען שלעכץ מיט
זייערע הענט גיב זיי קער זייא אום זייער גיצאלט וואס זיי קומט: (ה) כי ווארום זייא
ווילין ניט פאר שטיין די ווערק פון גאט אונ די ווערק פון זיינע הענד. זאל ער זייא צו
פירין אונ זאל זיי ניט בויען: (ו) ברוך גילויבט איז גאט אז ער האט גיהערט דם קול פון
מיין גיבעט: (ז) יי גאט איז מיין שטארקער אונ מיין באשיצער אין אים איז פר זיכרט
מיין הארץ אונ בין דורך אים גיהאלפין גיווארין עס איז לוסטיג מיין הארץ אונ פון
מיין גיזאנג טו איך אים לויבין: (ח) יי גאט איז א שטארקייט צו זיי צו די ישראל אונ
שטארקייט פון זיין גיזאלבטן איז ער השי"ת: (ט) הושיעה העלף דיין פאלק ישראל אונ
בענטש דיין פאלק אונ שפייז זייא אונ הייב זייא אויף ביז אייביג:

כט (א) מזמור. גרייט אייך אן צו גאטס דינסט איר קינדר פון די שטארקע דם מיינט
מען די אבות גיבט אפ צו גאט כבוד אונ שטארקייט איז אלץ פון אים: (ב) הבו
גרייט

ליי בהדרת קדש: ג קול יי על המים אל הכבוד
הרעים יי על מים רבים: ד קול יי בכח קול יי בהדר:
ה קול יי שבר ארזים וישבר יי את ארזי הלבנון:
ו וירקידם כמו עגל לבנון ושרין כמו בן ראמים:
ז קול יי חצב להבות אש: ח קול יי יחיל מדבר יחיל
יי מדבר קדש: ט קול יי יחולל אילות ויחשף יערות
ובהיכלו כלו אמר כבוד: י יי למבול ישב וישב
יי מלך לעולם: יא יי עז לעמו יתן יי יברך את
עמו בשלום:

ליום שני

דער מזמו״ר פרייסט דעם מענטשין ווען ער האט ח״ו יסורים דאס ער וועט דאדורך קומען צוא עוה״ב :

ל א מזמור שיר חנכת הבית לדוד: ב ארוממך יי
כי דליתני ולא שמחת איבי לי: ג יי אלהי שועתי
אליך ותרפאני: ד יי העלית מן שאול נפשי חייתני
מירדי בור: ה זמרו ליי חסידיו והודו לזכר קדשו:

גרייט אייך אן פאר גאט פאר זיין הערליכן נאמען איר זאלט אייך בוקין צו גאט מיט באשיינען זיין היליקייט: (ג) קול דאס קול פון גאט איז גיוועזן אויף דעם וואסער פון ים סוף גאט וואס גיהער צו אים כבוד ער האט גימאכט שטורעמען אויף פיל וואסרן: (ד) קול גאטס קול איז מיט שטארקייט גאטס קול איז מיט שיינקייט: (ה) קול גאטס קול ברעכט טענן בוימר גאט צו ברעכט די טענן בוימר פון דעם וואלד לבנון: (ו) וירקידם און האט זיי גימאכט שפרינגען ווי אקאלב די צווייי בערג האבין גישפרונגען אזו ווי אוויזל טיר: (ז) קול גאטס קול האקט אויס פלאם פייער: (ח) קול גאטס קול טוט מאכין ציטערן דם מדבר גאט טוט מאכן ציטערן דם מדבר קדש: (ט) קול גאטס קול טוט מאכן ציטערין די וואס זיינען גישווינד וויא די אינדין און טוט אנפלעקין וועלדער און אין זיין היכל וועלן אלע זאגין דעם כבוד: (י) יי גאט איז גיזעסין אליין אז דאס מבול איז גיוועזן און גאט וועט ווידער זיצין און ער איז א מלך אויף אייביג דאס אלע וועלן וויסין אז קיין אנדערר מלך פון דער גאנצער וועלט איז ניט דא: (יא) יי שטארקייט צו זיין פאלק וועט ער געבין גאט וועט בענטשין זיין פאלק מיט שלום:

ל (א) מזמור שיר חנכת וגו׳: (ב) ארוממך איך טו דיך לויבין גאט דאס דו האסט מיך דר הייבין און האסט ניט דער פרייט מיינע פיינט אויף מיר: (ג) יי גאט מיין גאט איך האב צו דיר ג שריען און האסט מיר גיהיילט: (ד) יי דוא האסט אויף גבראכט פון גיהנם מיין נפש האסט מיר גלאזט לעבין איך זאל ניט נידערין אין גרוב: (ה) זמרו זינגט צו גאט
זיינע

ו כי רגע באפו חיים ברצונו בערב ילין בכי ולבקר
רנה: ז ואני אמרתי בשלוי בל אמוט לעולם: ח יי
ברצונך העמדתה להררי עז הסתרת פניך הייתי
נבהל: ט אליך יי אקרא ואל אדני אתחנן: י מה
בצע בדמי ברדתי אל שחת היודך עפר היגיד
אמתך: יא שמע יי וחנני יי היה עזר לי: יב הפכת
מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני שמחה:
יג למען יזמרך כבוד ולא ידם יי אלהי לעולם אודך:

דער מזמור לערנט אז מען זאל בטחון האבן אויף השי"ת דען דיא נשמה איז אפקדון ביא השי"ת:

לא א למנצח מזמור לדוד: ב בך יי חסיתי אל
אבושה לעולם בצדקתך פלטני: ג הטה
אלי אזנך מהרה הצילני היה לי לצור מעוז
לבית מצודות להושיעני: ד כי סלעי ומצודתי

זיינע חסידים אונ לויבט צום אן דיינקן זיין הייליקייט: (ו) כי ווי איין אויגן בליק איז
גאט ברוגז אבער אז דער מענטש באוויליגט אים איז ווידער לאנג לעבין ווען אויף
דער נאכט נעכטיגט איבער דער מענטש מיט גיוויין אויף זיינע מעשים רעים אין דר
פריא איז שוין איין גזאנג וואס גאט ברוך הוא האט אים מוחל געוועזין: (ז) ואני אונ
איך האב גיטראכט אז איך בין גיוועזן בשלוה איך וועל שוין ניט גיגליטשט ווערין
אויף אייביג: (ח) יי אבער דו גאט דאס איז גיוועזין מיט דיין ווילין האסטו גישטעלט
שטארקייט צוא מיין בארג האסט מיר גיגעבין גדולה והראיה וויא דוא האסט דיך
באהאלטין פון מיך בין איך גווארין באלד דר שראקין פאר צרות: (ט) אליך צוא דיר
גאט טו איך רופין אונ צו גאט טו איך בעטין: (י) מה וואס וועסטו גיוינען אין מיין בלוט
ווען איך וועל נידערין אין גרוב פון גיהנם וועט דען דיך לויבין דער וואס איז אין דר
ערד וועט ער דען זאגין דיין ווארהייט: (יא) שמע הער מיך צו גאט אונ לייטזעליג מיך
גאט זיי מיר אהעלפר: (יב) הפכת דו האסט פאר קערט מיין קלאג צו איין טאנץ דוא
האסט גיעפינט מיין זאק אונ האסט מיך אן גיגורט מיט שמחה: (יג) למען פון וועגין
מיר לויבין דיך אלע די ערליכע מענטשין אונ וועלין ניט שווייגין. גאט מיין גאט
אייביג וועל איך דיר לויבין:

לא (א) למנצח מזמור לדוד איין גיזאנג צוא דוד: (ב) בך אין דיר גאט האב איך מיך
בשיצט איך זאל ניט פאר שעמט ווערין אייביג. מיט דיין גרעכטיקייט אנטרין
מיך: (ג) הטה נייג צו צו מיר. דיין אויער זיי מיך גיך מציל פון מיינע פיינט, זיי צוא
מיר ווי איין שטארקער שטיין ווי איין פעסטע הויז צו העלפין מיר: (ד) כי ווארום ווי
א שטארקר שטיין אונ א פעסטע הויז ביסטו מיר צו באשיצן זיך אין דיר. אונ פון
וועגין

אתה ולמען שמך תנחני ותנהלני: ה תוציאני
מרשת זו טמנו לי כי אתה מעוזי: ו בידך אפקיד
רוחי פדיתה אותי יי אל אמת: ז שנאתי
השמרים הבלי שוא ואני אל יי בטחתי: ח אגילה
ואשמחה בחסדך אשר ראית את עניי ידעת
בצרות נפשי: ט ולא הסגרתני ביד אויב העמדת
במרחב רגלי: י חנני יי כי צר לי עששה בכעס
עיני נפשי ובטני: יא כי כלו ביגון חיי ושנותי
באנחה כשל בעוני כחי ועצמי עששו: יב מכל
צוררי הייתי חרפה ולשכני מאד ופחד למיודעי
ראי בחוץ נדדו ממני: יג נשכחתי כמת מלב
הייתי ככלי אבד: יד כי שמעתי דבת רבים מגור
מסביב בהוסדם יחד עלי לקחת נפשי זממו:
טו ואני עליך בטחתי יי אמרתי אלהי אתה:

וועגן דיין גרויסין נאמן זאלסטו מיך פירין: (ה) תוציאני זאלסט מיך ארויס ציהן פון דר גנעץ וואס זיי האבין צו מיר באהאלטין דען דו ביסט מיין שטארקייט: (ו) בידך אין דיין האנד גיב איך צו באהאלטין מיין זעלע טוסט מיך אויס לייזין דו גאט ביסט אמת: (ז) שנאתי איך האב פיינד די וואס האפין צו די זאכן ווס נישט איז אונ פאלש אבער איך צו גאט טו איך מיך פאר זיכערין: (ח) אגילה איך בין לוסטיג אונ פריי מיך מיט דיין גינאד וואס דו זעהסט מיין פיין דו ווייסט אין די אנגסטין פון מיין לייב: (ט) ולא אונ דו האסט מיך ניט איבער גיענטפערט אין די האנד פון פיינט דו האסט גישטעלט מיינע פיס ברייט איך זאל ניט פאלין: (י) חנני לייטזעליג מיך גאט ווארום עס איז מיר אייננ, עס איז גיווארן שוואך דורך זארג מיין אויג מיין לייב אונ מיין בויך: (יא) כי דען עס איז אויס גיגאנגן מיט טרויערקייט מיין לעבין אונ מיינע יארין מיט זיפצין. עס איז גישטרויכלט דורך מיין זינד מיין כח אונ מיינע ביינר זיינן גווארן פערפוילט: (יב) מכל פון אלע מיינע באליידיגר וואס טוען מיר אנגסטין בין איך פר שעמט גיווארן אונ פאר מיינע שכנים איז מיין חרפה זייער גרויס. צו מיינע באקענטע איז אפארכט עס זאל זיי אויך ניט אזו זיין. די וואס זעהן מיך אויף דער גאס ווייכען אפ פון מיר אונ אנטלייפין: (יג) נשכחתי איך בין פאר געסין גווארין ווי איין מת פון דעם הארצן איך בין גיוועז ווי איין כלי וואס איז פר פאלין גיווארן: (יד) כי ווארום איך הער ריידן פון פיל. איין פארכט איז ארום מיר. אז זיי באראטן זיך בנאנדר אויף מיר טראכטן זיי זיך צו נעמען מיין נשמה: (טו) ואני אונ איך פאר זיכער מיר אויף דיר גאט. איך

טוא

טז בְּיָדְךָ עִתֹּתָי הַצִּילֵנִי מִיַּד אוֹיְבַי וּמֵרֹדְפָי:
יז הָאִירָה פָנֶיךָ עַל עַבְדֶּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ: יח יְיָ
אַל אֵבוֹשָׁה כִּי קְרָאתִיךָ יֵבֹשׁוּ רְשָׁעִים יִדְּמוּ
לִשְׁאוֹל: יט תֵּאָלַמְנָה שִׂפְתֵי שָׁקֶר הַדֹּבְרוֹת עַל
צַדִּיק עָתָק בְּגַאֲוָה וָבוּז: כ מָה רַב טוּבְךָ אֲשֶׁר
צָפַנְתָּ לִּירֵאֶיךָ פָּעַלְתָּ לַחוֹסִים בָּךְ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם:
כא תַּסְתִּירֵם בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ מֵרֻכְסֵי אִישׁ תִּצְפְּנֵם
בְּסֻכָּה מֵרִיב לְשֹׁנוֹת: כב בָּרוּךְ יְיָ כִּי הִפְלִיא
חַסְדּוֹ לִי בְּעִיר מָצוֹר: כג וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי
נִגְרַזְתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אָכֵן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנַי
בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ: כד אֶהֱבוּ אֶת יְיָ כָּל חֲסִידָיו אֱמוּנִים
נֹצֵר יְיָ וּמְשַׁלֵּם עַל יֶתֶר עֹשֵׂה גַאֲוָה: כה חִזְקוּ
וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל הַמְיַחֲלִים לַייָ:

טז זאגין דו ביסט מיין גאט: (טז) בידך אין דיין האנד איז אלע מיינע צייטין צוא גוט
אדר שלעכץ. זיי מיך מציל פון די האנד פון מיינע פיינט און פון מיינע נאך יאגר:
(יז) האירה דר לייכט דיין פנים אויף דיין קנעכט. העלף מיר מיט דיין גנאד: (יח) יי גאט
איך זאל ניט פאר שעמט ווערין ווארום איך האב דיך אן גירופין. דיא רשעים זאלן
פאר שעמט ווערין זיי זאלין פאר שניטין ווערין צום גרוב פון גיהנם: (יט) תאלמנה עס
זאל פאר שטומט ווערין דיא פאלשע לעפצין דיא וואס ריידין אויף דעם גירעכטין
שטאלצע רייד מיט שטאלץ און שאנד: (כ) מה ווי פיל איז דיין גוטץ וואס דו האסט
בעהאלטין לעולם הבא פאר די וואס פירכטין זיך פאר דיר און האסט געווערקט פר
די וואס באשיצין זיך אין דיר וואס אלע מענטשין זעהן: (כא) תסתירם טוסט זיי בהאלטן
אין בהעלטעניש ווען דיין רוגז איז אז מען איז דן דעם עולם, פון דעם זאמלונג פון
האפערדיגע מענטשין טוסטו זיי בהאלטין אין אייןביידיל, פון די צינגער וועם מאכן
קריג: (כב) ברוך גילויבט איז גאט דאס ער האט גיוואונדערט זיין חסד צוא מיר אין
דער בלעגערטער שטאט: (כג) ואני און איך האב גיטראכט אין מיין איילעניש אז איך
בין אנטלאפין גיווארין איך בין גיווארין פאר שניטין פון אקעגין דיינע אויגין פון דם
בית המקדש אבער פאר ווארדוא האסט גהערט דאס קול פון מיין גיבעט ווען איך
האב גישריען צו דיר: (כד) אהבו האט ליב גאט אלע זיינע חסידים. די וואס גלייבין
אין גאט היט זיי גאט, און בעצאלט ווי אשנור גלייך מדה כנגד מדה די וועם מאכין זיך
האפערדיג: (כה) חזקו שטארקט אייך און זאל ווערין גישטארקט אייער הארץ אלע
דיא וואס האפין צוא גאט:

לדוד

דער מזמור לויבט דעם מענטשן וואס טוט בצייטן תשובה אונ וויא דוד המלך עליו השלום האט זיך אליין גיפרייט דערמיט:

לב א לְדָוִד מַשְׂכִּיל אַשְׁרֵי נְשׂוּי פֶּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
ב אַשְׁרֵי אָדָם לֹא יַחְשֹׁב יְיָ לוֹ עָוֺן וְאֵין בְּרוּחוֹ
רְמִיָּה: ג כִּי הֶחֱרַשְׁתִּי בָּלוּ עֲצָמָי בְּשַׁאֲגָתִי כָּל
הַיּוֹם: ד כִּי יוֹמָם וָלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדֶךָ נֶהְפַּךְ
לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קַיִץ סֶלָה: ה חַטָּאתִי אוֹדִיעֲךָ
וַעֲוֺנִי לֹא כִסִּיתִי אָמַרְתִּי אוֹדֶה עֲלֵי פְשָׁעַי לַיְיָ
וְאַתָּה נָשָׂאתָ עֲוֺן חַטָּאתִי סֶלָה: ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל
כָּל חָסִיד אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֵׁטֶף מַיִם רַבִּים
אֵלָיו לֹא יַגִּיעוּ: ז אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי
פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה: ח אַשְׂכִּילְךָ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ זוּ
תֵלֵךְ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינִי: ט אַל תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפֶרֶד
אֵין הָבִין בְּמֶתֶג וָרֶסֶן עֶדְיוֹ לִבְלוֹם בַּל קְרוֹב
אֵלֶיךָ: י רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ בַּיְיָ

חסד

לב (א) לדוד משכיל דער מזמור איז צו מאכין קלוג דעם עולם. וואול דעם מענטשן וואס גאט פאר טראגט אונ איז אים מוחל די הארבע עבירות ער דעקט צו זיינע זינד: (ב) אשרי וואול דעם מענטשין וואס גאט רעכינט אים ניט זיינע זינד ווען ער איז זיך מתודה אונ טוט תשובה אונ אז ער האט ניט אין זין פאלשקייט ער וויל שוין ווייטער דאס ניט טאן: (ג) כי אז איך האב שטיל גישוויגין פון תורה אונ תשובה זיינען פאר פוילט גיווארין מיינע ביינער דורך מיין גישריי אונ קרעכצין אגאנצין טאג: (ד) כי דען טאג אונ נאכט איז אויף מיר שווער די פארכט פון דער שטראף פון דיין האנד. מיין פעטקייט איז פאר קערט גיווארין אויף טרוקענהייט איך בין אזו דר היצט גלייך ווי זומער וואלט גיוועז אייביג: (ה) חטאתי מיין זינד האב איך דיר מודיע גיוועז אונ מיינע עונות האב איך ניט צו גידעקט איך האב גיטראכט איך וועל מאכין בקענן מיינע פשעים צו גאט אונ דו האסט פאר טראגין דעם שולד פון מיינע חטאים אויף אייביג: (ו) על אויף דעם זאל יעדער פרומער בעטין צוא דיר אין דער צייט ווען ער גיפינט ביי זיך אז זיין הארץ איז גאנץ מיט גאט נאר דאס זאל זיין גיבעט זיין אז צו פר פלייצונג פון פיל וואסר דס הייסט פיל צרות מיט אמאל זאל צו אים ניט גרייכן: (ז) אתה דו וואס דו ביסט מיר אבאהעלטעניש פון דעם באליידיגער זאלסטו מיך היטן, מיט רעטונגם גיזאנג וועלכע מען זינגט ווען מען ווערט גרעטעט פון אפיינד זאלסטו מיך ארום רינגלען: (ח) אשכילך איך וועל דיך מאכין קלוג אונ וועל דיר ווייזין אין דם וועג זאלסטו גיין איך וועל דיך בראטין מיט די ווינקען פון מיינע אויגין וואס דוא זאלסט טאן: (ט) אל איר זאלט ניט זיין ווי אפערד ווי אמויל אייזל וואס איז אן פרשטאנד

דאס

חסד יסובבנו: יא שמחו ביי וגילו צדיקים
והרנינו כל ישרי לב:

דער מזמור לערינט דאס דיא וואס פאר שטייען פער חכמת התורה דארפין מער לויבין השי"ת:

לג א רננו צדיקים ביי לישרים נאוה תהלה:
ב הודו ליי בכנור בנבל עשור זמרו לו: ג שירו
לו שיר חדש היטיבו נגן בתרועה: ד כי ישר
דבר יי וכל מעשהו באמונה: ה אהב צדקה
ומשפט חסד יי מלאה הארץ: ו בדבר יי שמים
נעשו וברוח פיו כל צבאם: ז כנס כנד מי הים
נתן באוצרות תהומות: ח ייראו מיי כל הארץ
ממנו יגורו כל ישבי תבל: ט כי הוא אמר ויהי
הוא צוה ויעמד: י יי הפיר עצת גוים הניא
מחשבות עמים: יא עצת יי לעולם תעמד
מחשבות לבו לדר ודר: יב אשרי הגוי אשר יי
אלהיו העם בחר לנחלה לו: יג משמים הביט יי

דאס מען מוז מיט איין צוים אונ איין געבים זיין מויל פערשליסען דאס ער זאל ניט
גינעהנען צו דיר שלאגין אונ בייסין: (י) רבים פיל וויטאג איז צום רשע, אבער ווער
עס פר זיכערט זיך אין גאט רינגילט אים ארום חסד: (יא) שמחו זייט לוסטיג מיט גאטס
גינאד אונ פרייט זיך איר צדיקים אונ זינגט אלע רעכטפארטיגע הערצער:
לג (א) רננו צדיקים זינגט צדיקים צו גאט, צו דיא רעכט פארטיגע איז שיין צוא לויבין
גאט: (ב) הודו לויבט גאט מיט איין הארף. מיט אפידל פון צעהן שטרונעס שפילט
צו אים: (ג) שירו זינגט צו אים איין נייע גיזאנג. מאכט שיין שפילין מיט איין גישריי
פון שופר: (ד) כי ווארום רעכט פארטיג איז גאטס רייד אונ גאר זיין ווערק איז מיט
ווארהייט: (ה) אהב ער האט ליב צדקה אונ משפט, דער חסד פון גאט איז פול דיא
וועלט: (ו) בדבר מיט גאטס רייד זיינען גיווארין דיא הימלען, אונ דורך דעם הויך
פון זיין מויל גאר די הערשאפט פון הימעל: (ז) כנס ער זאמילט איין ווי איין מויער
די וואסער פון דעם ים. ער גיט אין די באהעלטעניש די אפ גרונטען: (ח) ייראו פארכט
אייך פאר גאט אלע לייט פון דער וועלט. פאר אים פירכטין זיך אלע איינוואונער פון
דער וועלט: (ט) כי ווארום וואס ער זאגט איז אזו. וואס ער געבאט בלייבט שטיין:
(י) יי גאט האט צו שטערט דעם ראט פון פעלקר אונ האט אפ גיטאן דאס טראכטונג
פון נאציאנען: (יא) עצת גאטס עצה בלייבט שטיין אויף אייביג דיא גידאנקן פון זיין
הארצין בלייבט פון איין דור צום אנדערין דור: (יב) אשרי וואול דעם פאלק וואס דער
אייבערשטער

רָאָה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם: יד מִמְּכוֹן שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ
אֶל כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: טו הַיֹּצֵר יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין אֶל
כָּל מַעֲשֵׂיהֶם: טז אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב חָיִל גִּבּוֹר
לֹא יִנָּצֵל בְּרָב כֹּחַ: יז שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב
חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט: יח הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים
לְחַסְדּוֹ: יט לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב:
כ נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַייָ עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כא כִּי בוֹ
יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: כב יְהִי
חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

דעם מזמור האט דוד המלך עליו השלום גימאכט על פי א״ב בשעת ער איז ניצול גיווארין פון אכיש גלית ברודער:

לד א לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ
וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ: ב אֲבָרְכָה אֶת יְיָ בְּכָל עֵת
תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: ג בַּייָ תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ
עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ: ד גַּדְּלוּ לַייָ אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ

אייביגער גאט איז זיין גאט. וואול דעם פאלק וואס ער האט גאט אויס גיקליבן פאר איין ארב צו אים: (יג) משמים פון דעם הימיל לוגט גאט. ער זעהט אלע ווערק פון דיא קינדער פון אדם: (יד) ממכון פון דעם ארט וואס ער האט אן גיגרייט ער זאל דארטין זיצין טוט ער קוקין צו אלע די זיצער פון דר ערד: (טו) היוצר דער וואס האט בשאפין אלע הערצר פר שטייט ער בודאי אלע זייערע ווערק: (טז) אין דר מלך ווערט ניט גהאלפין דורך זיין פיל חיל. דער שטארקסטער ווערט ניט ניצול אין דער מלחמה תאטשי ער האט פיל כח נאר מיט דיא הילף פון גאט ברוך הוא: (יז) שקר עס איז ליגין אז איין פערד איז איין הילף. אונ מיט זיין פיל חיל ווערט ער ניט אנטרונען אין דר מלחמה: (יח) הנה נאר גאט גיט אכטונג צו זיינע פארכטיגע צו די וואס האפין צו זיין גינאד: (יט) להציל צו מציל זיין פון דעם טויט זייער לייב אונ צו דער גערין זייא אין הונגער: (כ) נפשנו אונזערע לייבער האפט צוא גאט אונזער הילף אונ אונזער שוטץ איז ער: (כא) כי ווארום מיט אים טוט זיך פרייען אונזער הארץ דען אין זיין הייליגן נאמן פאר זיכערין מיר זיך: (כב) יהי עס זאל זיין דיין גינאד אויף אונז וויא מיר האפין צוא דיר:

לד (א) לדוד בשנותו את טעמו ווען ער האט פר ענדרט זיין שכל פר דעם מלך פלשתים אונ ער האט אים צו ליב דעם פון זיך פאר טריבין אונ איז אוועק פון אים: (ב) אברכה איך טו לויבין גאט אלע צייט. שטענדיג איז זיין לויב אין מיין מויל: (ג) ביי מיט גאט טו איך זיך בארימען. זאלין הערין דיא ענוים אונ זאלין זיך פרייען: (ד) גדלו מאכט גרויס גאטס נאמען איר אלע מיט מיר אונ לאמיר דער הויבין זיין נאמען אלע מיט אנאנדער

יַחְדָּו: ה דָּרַשְׁתִּי אֶת יְיָ וְעָנָנִי וּמִכָּל מְגוּרוֹתַי
הִצִּילָנִי: ו הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם אַל יֶחְפָּרוּ:
ז זֶה עָנִי קָרָא וַייָ שָׁמֵעַ וּמִכָּל צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ:
ח חֹנֶה מַלְאַךְ יְיָ סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם: ט טַעֲמוּ וּרְאוּ
כִּי טוֹב יְיָ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה בּוֹ: י יְראוּ אֶת יְיָ
קְדֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו: יא כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ
וְדֹרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כָל טוֹב: יב לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ
לִי יִרְאַת יְיָ אֲלַמֶּדְכֶם: יג מִי הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים
אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב: יד נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ
מִדַּבֵּר מִרְמָה: טו סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה טוֹב בַּקֵּשׁ
שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ: טז עֵינֵי יְיָ אֶל צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל
שַׁוְעָתָם: יז פְּנֵי יְיָ בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם:
יח צָעֲקוּ וַייָ שָׁמֵעַ וּמִכָּל צָרוֹתָם הִצִּילָם: יט קָרוֹב
יְיָ לְנִשְׁבְּרֵי לֵב וְאֶת דַּכְּאֵי רוּחַ יוֹשִׁיעַ: כ רַבּוֹת

אנאנדר: (ה) דרשתי איך האב גיפארשט צוא גאט אונ ער האט מיר געענטפערט אונ
פון אלע מיינע פארכט האט ער מיך מציל געווען: (ו) הביטו די וואס האבין גילוגט צו
השי"ת זיינען געווארין דער לויכטן אונ זייער פנים זיינן ניט פארשעמט געווארין: (ז) זה
ווען ער דער עני רופט אן גאט הערט גאט אונ העלפט אים פון אלע זיינע צרות:
(ח) חונה עס רוט איין מלאך פון גאט ארום זיינע פארכטיגע אונ ער ציט זייא אויס פון
אנגסטן: (ט) טעמו פאר שטייט אונ זעהט אז גאט איז גוט אונ קיין שלעכץ איז ביי אים
ניט דא. וואול דעם מענטשין וועד עס טוט זיך באשיצין אין אים: (י) יראו פארכט אייך
פאר גאט זיינע הייליגע דען עס איז ניטא קיין שום אפ גאנג צוא זיינע פארכטיגע:
(יא) כפירים עשירים זיינען ארום געווארין אבער די וואס פארשטען גאט גייט זיי ניט אפ
קיין גוטץ: (יב) לכו גייט אהער קינדער הערט מיר צו. די פארכט פון גאט וועל איך
אייך לערנען: (יג) מי וועלכער מענטש וואס באגערט צו לעבין אונ ליבט לאנגע טעג
גוטץ צו זעהן: (יד) נצור היט דיין צונג פון שלעכץ אונ דיינע לעפצן פון צו ריידן פאלשע
רייד: (טו) סור קער דיך אוועק פון שלעכץ אונ טוא גוטץ. באגער שלום אונ לויף נאך
שלום: (טז) עיני דיא השגחה פון גאט איז צו די צדיקים אונ זיינע אויערין זיינען אפין
צוא הערין זייער גישריי: (יז) פני דער צארין פון גאט איז אין דיא וואס טוען שלעכץ
צו פאר שניידין פון דער וועלט זייער גידעכינעש: (יח) צעקו ווען צדיקים שרייען הערט
גאט אונ פון אלע זייערע צרות טוט ער זיי מציל זיין: (יט) קרוב גאט איז נאהענט צו
די צו בראכינע הערצר אונ די וואס זיינען מיט פאר שטויסנע געמיט טוט ער העלפן:

רבות

רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְיָ: כא שֹׁמֵר כָּל עַצְמוֹתָיו
אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה: כב תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה
וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ: כג פּוֹדֶה יְיָ נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא
יֶאְשְׁמוּ כָּל הַחוֹסִים בּוֹ:

דעם מִזְמוֹר הָאט דָוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם גִיזָאגְט בְּשַׁעַת אַז עֶר אִיז אַנְטְלָאפִין גִיוָוארִין פוּן שָׁאוּל:

זסו לה א לְדָוִד רִיבָה יְיָ אֶת יְרִיבַי לְחַם אֶת לֹחֲמָי:
ב הַחֲזֵק מָגֵן וְצִנָּה וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי: ג וְהָרֵק
חֲנִית וּסְגֹר לִקְרַאת רֹדְפָי אֱמֹר לְנַפְשִׁי יְשֻׁעָתֵךְ
אָנִי: ד יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי יִסֹּגוּ אָחוֹר
וְיַחְפְּרוּ חֹשְׁבֵי רָעָתִי: ה יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי רוּחַ
וּמַלְאַךְ יְיָ דּוֹחֶה: ו יְהִי דַרְכָּם חֹשֶׁךְ וַחֲלַקְלַקּוֹת
וּמַלְאַךְ יְיָ רֹדְפָם: ז כִּי חִנָּם טָמְנוּ לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם
חִנָּם חָפְרוּ לְנַפְשִׁי: ח תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא יֵדָע
וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר טָמַן תִּלְכְּדוֹ בְּשׁוֹאָה יִפָּל בָּהּ:
ט וְנַפְשִׁי תָּגִיל בַּייָ תָּשִׂישׁ בִּישׁוּעָתוֹ: י כָּל עַצְמוֹתַי

(כ) רבות עס טרעפט זיך פיל מאל שלעכטע זאכין צום צדיק אונ פון אלין איז גאט איהם מציל: (כא) שומר גאט היט אלע זיינע ביינער דאס איינער פון זיי ווערט ניט צוא בראכין: (כב) תמותת דעם רשע טייט נאר זיינע אייגענע בייזע מעשים אונ די שונאים פון דעם צדיק ווערין פאר וויסט: (כג) פודה גאט לייזט אויס דעם נפש פון זיינע קנעכט אונ זיי ווערין ניט פאר שולדיגט אלע וואס באשיצין זיך אין איהם:

לה (א) לדוד ריבה יי דוד המלך זאגט קריג דו גאט מיט מיינע קריגר האלט מלחמה מיט מיינע בעלי מלחמות: (ב) החזק האלט אשילד אונ אפאנצער אונ שטיי אין מיין הילף: (ג) והרק זאלסט דיך וואפינן מיט אשפיז אונ פאר שליס דעם וועג קעגין מיינע נאך יאגער. זאג צו מיר דיין העלפער בין איך: (ד) יבשו זיי זאלין פאר שעמט זיין אונ שאנדע האבין די וואס באגערין מיין לייב אום צו ברייננגען. זייא זאלין צוריק ציהען אונ זאלין פאר שעמט ווערין די וואס טראכטין אויף מיר בייז: (ה) יהיו זיי זאלין זיין אז מעקענע וואס ווערט צו שפרייט פאר דעם ווינט אונ אמלאך פון גאט זאל זייא שטויסין: (ו) יהי עס זאל זיין זייער וועג פינצטער אונ גליטשיג אונ אמלאך פון גאט זאל זייא נאך יאגין: (ז) כי ווארום אום זונסט האבין זיי פאר בארגין אויף מיר אגרוב מיט אנעץ. אום זונסט האבין זיי פון מיינט וועגין גיגראבין אגרוב: (ח) תבואהו עס זאל קומען אויף מיין פיינד אפינצטערנש פלוצלינג ער זאל גאר ניט וויסין זיך צו היטן אונ זיין נעץ וואס ער האט בהאלטין אויף מיר זאל איהם בצווינגען. אין דער פינצטערנש זאל ער דרינגען פאלין: (ט) ונפשי אבער מיין לייב זאל זיך פרייען אין גאט, זאל זיך

פרייען

תֹּאמַרְנָה יְיָ מִי כָמוֹךָ מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי
וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ: יא יְקוּמוּן עֵדֵי חָמָס אֲשֶׁר לֹא
יָדַעְתִּי יִשְׁאָלוּנִי: יב יְשַׁלְּמוּנִי רָעָה תַּחַת טוֹבָה
שְׁכוֹל לְנַפְשִׁי: יג וַאֲנִי בַּחֲלוֹתָם לְבוּשִׁי שָׂק עִנֵּיתִי
בַצּוֹם נַפְשִׁי וּתְפִלָּתִי עַל חֵיקִי תָשׁוּב: יד כְּרֵעַ
כְּאָח לִי הִתְהַלָּכְתִּי כַּאֲבֶל אֵם קֹדֵר שַׁחוֹתִי:
טו וּבְצַלְעִי שָׂמְחוּ וְנֶאֱסָפוּ נֶאֶסְפוּ עָלַי נֵכִים וְלֹא
יָדַעְתִּי קָרְעוּ וְלֹא דָמּוּ: טז בְּחַנְפֵי לַעֲגֵי מָעוֹג חָרֹק
עָלַי שִׁנֵּימוֹ: יז אֲדֹנָי כַּמָּה תִּרְאֶה הָשִׁיבָה נַפְשִׁי
מִשֹּׁאֵיהֶם מִכְּפִירִים יְחִידָתִי: יח אוֹדְךָ בְּקָהָל רָב
בְּעַם עָצוּם אֲהַלְלֶךָּ: יט אַל יִשְׂמְחוּ לִי אֹיְבַי שֶׁקֶר
שֹׂנְאַי חִנָּם יִקְרְצוּ עָיִן: כ כִּי לֹא שָׁלוֹם יְדַבֵּרוּ וְעַל
רִגְעֵי אֶרֶץ דִּבְרֵי מִרְמוֹת יַחֲשֹׁבוּן: כא וַיַּרְחִיבוּ עָלַי

פרייען מיט זיין הילף: (י) כל אלע מיינע ביינער זאלין זאגן, גאט ווער איז ווי דו וואס
איז מציל דעם ארימאן פון דעם וואס איז שטארקער פון אים און דעם ארימאן און
דעם אביון פון זיין רויבער: (יא) יקומון עס שטייט אויף גנעגן מיר פאלשע עדות דאס
וואס איך וויים גאר ניט פון וואס צו זאגין טוען זיי מיר פרעגין: (יב) ישלמוני זיי בצאלן
מיר שלעכץ פאר גוטץ. זיי ווילין אויף מיר ברייננען אטויט: (יג) ואני אבער איך ווען
זיי זיינען גיוועזן קראנק האב איך אן גיקליידעט אזאק איך האב מיך גיפייניגט מיט
פאסטין און מיין גיבעט זאל אויף מיר זיין אויב איך האב אויף זיי שלעכץ גיבעטן:
(יד) כרע אזו ווי מיט איין פריינט און ווי מיט איין ברודר האב איך מיך מיט זיי בגאנגן
אזו ווי דער טרויער פון אמוטער אויף איר קינד אזו בין איך גיוועזן שווארץ און איין
גיבוגן: (טו) ובצלעי אבער אויף מיין בראך האבין זיי זיך גיפרייט און האבין זיך איין
גיזאמילט. אפילו הינקעדיגע האבין זיך אויף פרזאמילט און גיקומען זעהן מיינע
אנגסטין און איך וויים ניט פאר וואס. ווען מען וואלט מיין לייב גיריסין וואלט קיין
בלוט ניט גיגאנגען: (טז) בחנפי פון וועגין די חנופה וואס מיין שונא האט זיי גיגעבין
עסין האבין זיי אויס מיר גישפאט און יעדער פון זייא האט געקריצט אויף מיר מיט
זיינע ציין: (יז) אדני גאט וויא לאנג וועסטו דס זעהן און שווייגין. קער מיר אוועק פון
זייערע פינצטערע צרות. פון די שטארקע ווי לעמפערטן מיין נשמה: (יח) אודך איך
וועל דיך לויבין אין גרוים פאר זאמלונג צווישין פיל פאלק וועל איך דיך לויבין:
(יט) אל עס זאלין זיך אויף מיר ניט פרייען די אומזיסטע פיינט וואס זאגין אויף מיר
ליגין. די וואס האבין מיך אומזיסט פיינט זאלין ניט ווינקען מיט דם אויג: (כ) כי דען
זייא ריידין ניט שלום. און אויף רוהיגע לייט טוען זייא טראכטין שלעכטע זאכין:

ויַּרחיבו

פיהם אמרו האח האח ראתה עינינו: כב ראיתה
יי אל תחרש אדני אל תרחק ממני: כג העירה
והקיצה למשפטי אלהי ואדני לריבי: כד שפטני
כצדקך יי אלהי ואל ישמחו לי: כה אל יאמרו
בלבם האח נפשנו אל יאמרו בלענוהו: כו יבשו
ויחפרו יחדו שמחי רעתי ילבשו בשת וכלמה
המגדילים עלי: כז ירנו וישמחו חפצי צדקי
ויאמרו תמיד יגדל יי החפץ שלום עבדו:
כח ולשוני תהגה צדקך כל היום תהלתך:

דער מומור לערנט מען זאל זיך ניט לאזין אן ריידין פון יצר הרע ניט מורא צוא האבין פאר השי״ת:

לו א למנצח לעבד יי לדוד: ב נאם פשע לרשע
בקרב לבי אין פחד אלהים לנגד עיניו: ג כי
החליק אליו בעיניו למצא עונו לשנא: ד דברי
פיו און ומרמה חדל להשכיל להיטיב: ה און

(כא) וירחיבו אונ מאכין ברייט אויף מיר זייער מויל. זייא זאגין אפרייד, אונזער אויג האט גזעהן אנקמה: (כב) ראיתה דו גאט זעהסט דאך זאלסט ניט שווייגן. גאט זאלסט זיך ניט דער ווייטערין פון מיר: (כג) העירה דער וועק דיך אונ וואך זיך אויף צו מיין משפט. מיין גאט אונ מיין האר וואך דיך אויף צו מיין קריג: (כד) שפטני משפט מיך וויא דיין גירעכטיקייט איז גאט מיין גאט אונ זאלין זיך ניט פרייען אויף מיר מיינע פיינט: (כה) אל זיי זאלין ניט זאגין אין זייער הארצין אונזער זעלע איז ווארין דר פרייט. זייא זאלין ניט זאגין מיר האבין אים איין גישלונגען: (כו) יבשו זיי זאלין פאר שעמט זיין אלע דיא וואס פרייען זיך אויף מיין שלעכץ. זיי זאלין ווערין אן גיקליידט מיט שאנד אונ פאר שעמונג דיא וואס מאכין זיך גרויס איבער מיר: (כז) ירנו זייא זאלין זינגען אונ זיך פרייען דיא וואס ווילין מיין גירעכטיקייט אונ זאלין תמיד זאגין עס זאל ווערין גרויס גאטס כבוד וואס ער וויל אז זיין קנעכט דוד זאל האבין שלום: (כח) ולשוני אונ מיין צונג וועט ריידין דיין גירעכטיקייט, אלע טאג דיין לויב:
לו (א) למנצח. צוא גאטס קנעכט דוד: (ב) נאם די רייד פון די זינד דאס איז דער יצר הרע איז צום רשע. איך טראכט מיך אין מיין הארצין דאס ער זאגט אים עס זאל ניט זיין קיין פארכט פון גאט אקעגען זיינע אויגין: (ג) כי דען ער מאכט אים שמייכלעך מיט גלאטע רייד עס זאל אים גיפעלין אין זיינע אויגין דאס עס זאל גרייכען זיין זינד צו גאט ער זאל אים פיינט האבין: (ד) דברי דיא רייד פון זיין מויל איז אום רעכט אונ פאלשקייט ער וויל ניט פאר שטיין צו טאן גוטץ: (ה) און אום רעכט טראכט ער אויף זיין גילעגער. ער טוט זיך שטעלין אויף דעם וועג וואס ניט גוט איז. שלעכט

פאראנווירדיגט

יַחְשֹׁב עַל מִשְׁכָּבוֹ יִתְיַצֵּב עַל דֶּרֶךְ לֹא טוֹב רָע
לֹא יִמְאָס: ו יְיָ בְּהַשָּׁמַיִם חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ עַד
שְׁחָקִים: ז צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטֶךָ תְּהוֹם
רַבָּה אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְיָ: ח מַה יָּקָר חַסְדְּךָ
אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן: ט יִרְוְיֻן
מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם: י כִּי עִמְּךָ מְקוֹר
חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר: יא מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ
וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי לֵב: יב אַל תְּבוֹאֵנִי רֶגֶל גַּאֲוָה
וְיַד רְשָׁעִים אַל תְּנִדֵנִי: יג שָׁם נָפְלוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן דֹּחוּ
וְלֹא יָכְלוּ קוּם:

דָוִד הַמֶּלֶךְ הָאט גִשְׁטְרָאפְט זַיין דוֹר זַייא זָאלִין נִיט מְקַנֵא זַיין אִין דִיא הַצְלָחָה פוּן רְשָׁעִים:

לז א לְדָוִד אַל תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל תְּקַנֵּא בְּעֹשֵׂי
עַוְלָה: ב כִּי כֶחָצִיר מְהֵרָה יִמָּלוּ וּכְיֶרֶק דֶּשֶׁא
יִבּוֹלוּן: ג בְּטַח בַּיְיָ וַעֲשֵׂה טוֹב שְׁכָן אֶרֶץ וּרְעֵה
אֱמוּנָה: ד וְהִתְעַנַּג עַל יְיָ וְיִתֶּן לְךָ מִשְׁאֲלוֹת לִבֶּךָ:

פַרְאוּנְווירְדִיגְט עֶר נִיט: (ו) יי גָאט, אִין הִימִיל אִיז דַיין חֶסֶד. דַיין וָוארְהַייט אִיז בִּיז
דֶעם הִימִיל: (ז) צדקתך דַיין גִירֶעכְטִיגְקַייט אִיז הוֹיךְ וִויא דִי הוֹיכֶע בֶּערְג דֶעם וָואס דוּ
מִשְׁפָּטְסְט אוֹיף זַיינֶע שְׁלֶעכְטֶע מַעֲשִׂים מַאכְסְטוּ אִים נִידֶערִג בִּיז דֶעם טִיפְן אָבְּגְרוּנְד.
אַמֶענְטְשׁ וָואס הַאלְט זִיךְ שְׁפָל וִויא אַבְּהֵמָה הֶעלְפְסְטוּ גָאט: (ח) מה וִויא טַייעֶר אִיז
דַיין חֶסֶד גָאט צוּא דִי לַייט וָואס בַּאשִׁיצִין זִיךְ אוּנְטֶר דֶעם שָׁאטְן פוּן דַיינֶע פְלִיגְלֶען:
(ט) ירוין זַיי וֶועלִין זַאט זַיין פוּן דֶעם פֶעטְקַייט פוּן דַיין הוֹיז. פוּן דַיין זִיסִין קְוָואל פוּן עֵדֶן
וֶועסְטוּ זַיי אָן טְרִינְקֶען: (י) כי דֶען בַּיי דִיר אִיז דֶר קְוָואל פוּן לֶעבְּן. מִיט דַיין לַייכְטִין
ווֶעלִין מִיר זֶעהְן לִיכְט: (יא) משך צִיהֶע דַיין חֶסֶד צוּ דִי וָואס קֶענֶען דִיךְ. אוּנ דַיין
גִירֶעכְטִיגְקַייט צוּ דִיא רֶעכְט פַארְטִיגֶע הֶערְצֶער: (יב) אל דִיא פוּס פוּן דִי הָאפֶערְדִיגֶע
זָאל אִיבֶּער מִיר נִיט קוּמֶען. דִיא הַאנְד פוּן דִי רְשָׁעִים זָאל מִיךְ נִיט פַאר וָואגְלֶען:
(ת) שם דָארְטִין וֶועלִין זַיין גִיפַאלִין וֶועלְכֶע עֶס טוּעֶן אוּמְרֶעכְט. זַייא זָאלִין זַיין פַאר
שְׁטוֹיסֶען אוּנ זָאלִין נִיט קֶענֶען אוֹיף שְׁטֵיין:
לז (א) לדוד. זָאלְסְט דִיךְ נִיט גִיזֶעלִין מִיט דִי שְׁלֶעכְטֶע אוּנ זָאלְסְט נִיט מְקַנֵא זַיין אִין
דִיא וָואס טוּעֶן עַוְלוֹת וֶוען זַייא זַיינֶען מַצְלִיחַ: (ב) כי דֶען וִויא אַגְרָאז וֶועלִין
זַיי פַאר שְׁנִיטְן וֶוערִין אוּנ וִויא גְרִינֶע גְרָאז וֶועלִן זַיי פַאר פוֹילְט וֶוערְן: (ג) בטח פַאר זִיכֶער
דִיךְ אִין גָאט אוּנ טוּא גוּטֶע מַעֲשִׂים. לֶעבּ רוּהִיג אוֹיף דֶער עֶרְד אוּנ וֶוער גִישְׁפַּייזְט
פוּן אֱמוּנָה: (ד) והתענג אוּנ זַייא מְקַיֵם מִיט פֶערְגֶענִיגֶען דִי מִצְוֹת פוּן גָאט וֶועט עֶר דִיר.
נעבין

ה גּוֹל עַל יְיָ דַּרְכֶּךָ וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה: ו וְהוֹצִיא
כָאוֹר צִדְקֶךָ וּמִשְׁפָּטֶךָ כַּצָּהֳרָיִם: ז דּוֹם לַייָ
וְהִתְחוֹלֵל לוֹ אַל תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ בְּאִישׁ
עֹשֶׂה מְזִמּוֹת: ח הֶרֶף מֵאַף וַעֲזֹב חֵמָה אַל תִּתְחַר
אַךְ לְהָרֵעַ: ט כִּי מְרֵעִים יִכָּרֵתוּן וְקוֹיֵ יְיָ הֵמָּה יִירְשׁוּ
אָרֶץ: י וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע וְהִתְבּוֹנַנְתָּ עַל
מְקוֹמוֹ וְאֵינֶנּוּ: יא וַעֲנָוִים יִירְשׁוּ אָרֶץ וְהִתְעַנְּגוּ עַל
רֹב שָׁלוֹם: יב זֹמֵם רָשָׁע לַצַּדִּיק וְחֹרֵק עָלָיו שִׁנָּיו:
יג אֲדֹנָי יִשְׂחַק לוֹ כִּי רָאָה כִּי יָבֹא יוֹמוֹ: יד חֶרֶב
פָּתְחוּ רְשָׁעִים וְדָרְכוּ קַשְׁתָּם לְהַפִּיל עָנִי וְאֶבְיוֹן
לִטְבוֹחַ יִשְׁרֵי דָרֶךְ: טו חַרְבָּם תָּבוֹא בְלִבָּם
וְקַשְּׁתוֹתָם תִּשָּׁבַרְנָה: טז טוֹב מְעַט לַצַּדִּיק
מֵהֲמוֹן רְשָׁעִים רַבִּים: יז כִּי זְרוֹעוֹת רְשָׁעִים
תִּשָּׁבַרְנָה וְסוֹמֵךְ צַדִּיקִים יְיָ: יח יוֹדֵעַ יְיָ יְמֵי תְמִימִם

געבן וואס דיין הארץ וועט וועלן: (ה) גול ווארף אראפ פון דיר אונ פר לאז אויף גאט
דיין פירונג, אונ פאר זיכער דיך אויף אים אונ ער וועט אלעס טאן: (ו) והוציא אונ ער
וועט אויס ציהען וויא דם ליכטיגקייט דיין גירעכטיגקייט. אונ דיין משפט וויא דיא
קלארהייט פון מיטען טאג: (ז) דום שווייג אונ ווארט צו גאטס הילף אונ זאלסט האפן
צו אים, זאלסט דיך ניט ניזעלן מיט ארשע וואס איז מצליח זיין וועג, מיט דעם וואס
טוט שלעכטע גידאנקען: (ח) הרף לאז דיך אפ פון צארן אונ פערלאז פערדרוס. טוא
דיך ניט באהעפטין מיט דעם נום וויל נאר טאן שלעכטס: (ט) כי דען די שלעכטע וועלין
פאר שניטין ווערן. אבער די וואס האפן צו גאט וועלין ירשינן דיא וועלט צו לאנג
לעבן: (י) ועוד אין איין קורצע צייט וועט שוין דער רשע ניט זיין. דו וועסט קוקין אונ
באמערקין אויף זיין ארט אונ ער וועט שוין ניט זיין: (יא) וענוים אבער די ענוים וועלין
ירשנען דיא וועלט צו לאנג לעבין. אונ זייא וועלין האבן תענוג מיט פיל שלום.
(יב) זומם דר רשע טראכט שלעכטס צו טאן דעם צדיק אונ ער קריצט אויף אים מיט
זיינע ציין: (יג) ארני אבער גאט לאכט פון אים. ווארום ער זעהט אז עס קומט זיין
טאג וואס ער ווערט גישטראפט: (יד) חרב אשווערד האבן אויס געצויגן דיא רשעים
אונ האבין גיטראטין זייער בויגין צו מאכין פאלין דעם ארימאן אונ דעם נוים
בדערפטיגן. צו שעכטין רעכטפארטיגע לייט: (טו) חרבם זייער שווערד וועט קומען
אין זייער הארצין אונ זייערע בויגענס וועלן צו בראכן ווערן: (טז) טוב עס איז בעסער
דם ביסיל וואס דר צדיק האט, מער פון די פיל עשירות וואס די רשעים האבן: (יז) כי
ווארום דם שטארקייט פון די רשעים וועט ווערן צו בראכין אבער די צדיקים וועט

וְנַחֲלָתָם לְעוֹלָם תִּהְיֶה: יט לֹא יֵבֹשׁוּ בְּעֵת רָעָה
וּבִימֵי רְעָבוֹן יִשְׂבָּעוּ: כ כִּי רְשָׁעִים יֹאבֵדוּ וְאֹיְבֵי
יְיָ כִּיקַר כָּרִים כָּלוּ בֶעָשָׁן כָּלוּ: כא לֹוֶה רָשָׁע וְלֹא
יְשַׁלֵּם וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן: כב כִּי מְבֹרָכָיו יִירְשׁוּ
אָרֶץ וּמְקֻלָּלָיו יִכָּרֵתוּ: כג מֵיְיָ מִצְעֲדֵי גֶבֶר כּוֹנָנוּ
וְדַרְכּוֹ יֶחְפָּץ: כד כִּי יִפֹּל לֹא יוּטָל כִּי יְיָ סוֹמֵךְ יָדוֹ:
כה נַעַר הָיִיתִי גַּם זָקַנְתִּי וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב
וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ לָחֶם: כו כָּל הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה וְזַרְעוֹ
לִבְרָכָה: כז סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה טוֹב וּשְׁכֹן לְעוֹלָם:
כח כִּי יְיָ אֹהֵב מִשְׁפָּט וְלֹא יַעֲזֹב אֶת חֲסִידָיו לְעוֹלָם
נִשְׁמָרוּ וְזֶרַע רְשָׁעִים נִכְרָת: כט צַדִּיקִים יִירְשׁוּ
אָרֶץ וְיִשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ: ל פִּי צַדִּיק יֶהְגֶּה חָכְמָה
וּלְשׁוֹנוֹ תְּדַבֵּר מִשְׁפָּט: לא תּוֹרַת אֱלֹהָיו בְּלִבּוֹ לֹא

גאט שטיצען: (יח) יודע גאטס השגחה ווייס די טעג פון דיא צדיקים אונ זייער גוטער שכר וועט אויף אייביג זיין: (יט) לא זיי וועלין ניט פאר שעמט ווערן אין אשלעכטע צייט. אונ אין דר צייט פון הונגער וועלן זיי זיין זאט: (כ) כי נאר דיא רשעים וועלן פר טיליגט ווערין אונ גאטס פיינד זיינען נאר וויא די פעטע שאף וואס ווערן גישאכטין פריער פאר אנדערע. זיי וועלין פאר לענט ווערן מיט דעם רויך פון גיהנם: (כא) לוה דר רשע ווען אויך ער לייט וויל ער ניט באצאלין אבער דער צדיק לייט זעליגט אונ גיט צדקה אונ פשיטא שוין דס ער צאלט חובות: (כב) כי דען זיינע גיבענטשטע וואס השי"ת בענטשט וועלן ירשינן דס לאנד אבר זיינע פר שאלטענע וועלין פר שניטען ווערן: (כג) מיי פון גאט זיינען די טריט פון דעם וואס שטארקט זיך אין מעשים טובים אן גיברייט אונ זיין וועג טוט ער באגערן: (כד) כי דען ווען ער פאלט אמאל איז עס ניט אויף אייביג ווארום גאט טוט אונטער שפארן זיין האנד: (כה) נער איך בין אמאל יונג גיוועזן איך בין אויך אלט גיווארן אונ האב ניט גיזעהן אז אצדיק זאל ווערן פר לאזן אונ זיינע קינדער זאלין בעטן ברויט: (כו) כל אלע טאג גיט דר צדיק צדקה אונ ער אנטלייט אונ דריבער וועלין זיינע קינדער האבין ברכה: (כז) סור קער אוועק פון שלעכטש אונ טוא גוטס דאן וועסטו רוען אויף אייביג מיט נחת: (כח) כי ווארום גאט האט ליב משפט צו טאן אונ וועט ניט פאר לאזין זיינע חסידים. אויף אייביג ווערן זייא גיהיט. אבער די קינדר פון די רשעים וועלין ווערן פר שניטן: (כט) צדיקים די צדיקים וועלן ירשינן דיא וועלט וואס ווערט גירופן ארץ החיים אונ וועלין רוען אייביג אויף דר וועלט: (ל) פי דאס מויל פון דעם צדיק טוט טראכטן דם קלוגשאפט פון דער תורה וויא צו פסקינן אונ זיין צונג טוט ריידין ריכט: (לא) תורת דיא תורה

פון

תִּמְעַד אֲשֻׁרָיו׃ לב צוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק וּמְבַקֵּשׁ
לַהֲמִיתוֹ׃ לג יְיָ לֹא יַעַזְבֶנּוּ בְיָדוֹ וְלֹא יַרְשִׁיעֶנּוּ
בְּהִשָּׁפְטוֹ׃ לד קַוֵּה אֶל יְיָ וּשְׁמֹר דַּרְכּוֹ וִירוֹמִמְךָ
לָרֶשֶׁת אָרֶץ בְּהִכָּרֵת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃ לה רָאִיתִי
רָשָׁע עָרִיץ וּמִתְעָרֶה כְּאֶזְרָח רַעֲנָן׃ לו וַיַּעֲבֹר
וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ וָאֲבַקְשֵׁהוּ וְלֹא נִמְצָא׃ לז שְׁמָר תָּם
וּרְאֵה יָשָׁר כִּי אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם׃ לח וּפֹשְׁעִים
נִשְׁמְדוּ יַחְדָּו אַחֲרִית רְשָׁעִים נִכְרָתָה׃ לט וּתְשׁוּעַת
צַדִּיקִים מֵיְיָ מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה׃ מ וַיַּעְזְרֵם יְיָ
וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ׃

דער מזמור איז איין תפלה מתפלל צו זיין ווען איינער איז קראנק אדער ער איז ח"ו אין איין צרה:

לח א מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ ב יְיָ אַל בְּקֶצְפְּךָ תוֹכִיחֵנִי
וּבַחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃ ג כִּי חִצֶּיךָ נִחֲתוּ בִי וַתִּנְחַת
עָלַי יָדֶךָ׃ ד אֵין מְתֹם בִּבְשָׂרִי מִפְּנֵי זַעְמֶךָ אֵין
שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי חַטָּאתִי׃ ה כִּי עֲוֹנֹתַי עָבְרוּ

פון זיין גאט איז אין זיין הארץ עס וועלין זיך ניט אויס גליטשען זיינע טריט: (לב) צופה דר רשע לויגט צום צדיק אונ באגערט צו טייטין אים: (לג) יי אבער גאט טוט אים ניט פאר לאזין אין זיין האנד אונ ער ווערט אים ניט באשולדיגען ווען ער וועט ווערין געריכטעט: (לד) קוה האף צו גאט אונ היט צו גיין אין גאטס וועג וועט ער דיך דער הייבין צו ארבין דאס לאנד אונ וועסט נאך זעהן ווען דיא רשעים וועלין פערשניטען ווערין: (לה) ראיתי איך האב גיזעהן איין שטארקען רשע אונ איז איין גיווארצילט וויא איין אלטער גרינענדער בוים: (לו) ויעבור אבער פלוצלונג גייט ער אוועק פון דער וועלט אונ ער איז ניטא אונ איך האב אים גיזוכט אונ ער ווערט ניט געפונען: (לז) שמר היט צו זיין פרום אונ זעה צו זיין רעכטפארטיג ווארום איין גוטער סוף איז נאר צו איין פרידליכען מענטשן: (לח) ופשעים אבער די פושעים ווערין פאר טיליגט אלע אין איינעם. דער סוף פון די רשעים איז פאר שניטין צו ווערן: (לט) ותשועת אונ דיא הילף פון דיא צדיקים איז פון גאט. ער איז זייער שטארקייט אין איין ענגע צייט: (מ) ויעזרם אונ גאט העלפט זייא אונ רעטעט זיי. ער טוט זייא רעטין פון דיא רשעים אונ ער העלפט זייא ווארום זייא האבין זיך באשיצט אין אים:

לח (א) מזמור איין לויב צו דוד צו דר מאנן פר השי"ת זיינע צרות: (ב) יי גאט ניט מיט דיין צארין זאלסטו מיך שטראפין אונ ניט מיט דיין גרים צארן זאלסטו מיך שטראפן: (ג) כי ווארום דיינע פיילן טוען נידערן אין מיר אונ עס טוט נידעריין אויף מיר דיא מאכט פון דיין האנד: (ד) אין עס איז ניטא קיין גאנצער ארט אין מיין

קערפער

רֹאשִׁי כְּמַשָּׂא כָבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי: ו הִבְאִישׁוּ
נָמַקּוּ חַבּוּרֹתָי מִפְּנֵי אִוַּלְתִּי: ז נַעֲוֵיתִי שַׁחֹתִי עַד
מְאֹד כָּל הַיּוֹם קֹדֵר הִלָּכְתִּי: ח כִּי כְסָלַי מָלְאוּ
נִקְלֶה וְאֵין מְתֹם בִּבְשָׂרִי: ט נְפוּגוֹתִי וְנִדְכֵּיתִי עַד
מְאֹד שָׁאַגְתִּי מִנַּהֲמַת לִבִּי: י אֲדֹנָי נֶגְדְּךָ כָל
תַּאֲוָתִי וְאַנְחָתִי מִמְּךָ לֹא נִסְתָּרָה: יא לִבִּי סְחַרְחַר
עֲזָבַנִי כֹחִי וְאוֹר עֵינַי גַּם הֵם אֵין אִתִּי: יב אֹהֲבַי
וְרֵעַי מִנֶּגֶד נִגְעִי יַעֲמֹדוּ וּקְרוֹבַי מֵרָחֹק עָמָדוּ:
יג וַיְנַקְשׁוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי וְדֹרְשֵׁי רָעָתִי דִּבְּרוּ הַוּוֹת
וּמִרְמוֹת כָּל הַיּוֹם יֶהְגּוּ: יד וַאֲנִי כְחֵרֵשׁ לֹא אֶשְׁמָע
וּכְאִלֵּם לֹא יִפְתַּח פִּיו: טו וָאֱהִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא
שֹׁמֵעַ וְאֵין בְּפִיו תּוֹכָחוֹת: טז כִּי לְךָ יְיָ הוֹחָלְתִּי
אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי: יז כִּי אָמַרְתִּי פֶּן יִשְׂמְחוּ
לִי בְּמוֹט רַגְלִי עָלַי הִגְדִּילוּ: יח כִּי אֲנִי לְצֶלַע נָכוֹן

קערפער וועגן דיין צארין. עס איז קיין געזונד ניטא אין מיינע ביינער וועגן מיין זינד: (ה) כי דען מיינע עבירות זיינען איבער געגאנגען איבער מיין קאפ. ווי א שווערע משא זיינען זיא שווערער פון מיר: (ו) הבאישו זיא זיינען פאר דארבן זיא זיינען צו גאנגען מיינע בייזין וועגן מיין נארעשקייט: (ז) נעויתי איך בין צו קרימט. איך בין זייער געבויגן. א גאנצן טאג גייא איך אום שווארץ פון צרות: (ח) כי דען מיינע נירין זיינען פול מיט ברענעדיגע היץ און עס איז ניטא קיין גאנצקייט אין מיין לייב: (ט) נפוגותי איך בין ווארן פאר שלאפט און איך בין זייער נידער געשלאגן. איך טוא שרייען מיט ברומונג פון מיין הארץ: (י) אדני גאט, אקעגן דיר איז בעוואוסט אלע מיינע פערלאנגען און מיינע זיפצן איז פון דיר ניט פארבארגין: (יא) לבי מיין הארץ איז ארום געריגעלט מיט אנגסט. מיין כח האט מיך פאר לאזין און דיא ליכט פון מיינע אויגין איז אויך בייא מיר ניטא: (יב) אהבי מיינע ליב האבר און מיינע פריינד שטייען פון אנטקעגין מיין פלאג און מיינע נאהענטע פריינד שטייען פון ווייטין: (יג) ונקשו און זיי זוכין נאך שטרויכלונג די וואס באגערין מיין נפש און דיא וואס פאר לאנגען מיין שלעכטש ריידין אונרעכט. און פאלשקייט טוען זייא א גאנצן טאג ריידין: (יד) ואני און איך בין וויא א טויבער וואס איך הער ניט און ווי א שטומער טוט ניט עפינען זיין מויל: (טו) ואהי און איך בין אזוי וויא א מענש וואס הערט ניט און עס איז ניטא אין זיין מויל אפ ווענדונגען: (טז) כי דען צו דיר גאט טוא איך האפין דוא זאלסט מיר ענטפערין גאט מיין גאט: (יז) כי דען איך האב געזאגט און ניטראכט

וּמְבַאוּבֵי נֶגְדִּי תָמִיד: יט כִּי עֲוֺנִי אַגִּיד אֶדְאַג
מֵחַטָּאתִי: כ וְאֹיְבַי חַיִּים עָצֵמוּ וְרַבּוּ שֹׂנְאַי שָׁקֶר:
כא וּמְשַׁלְּמֵי רָעָה תַּחַת טוֹבָה יִשְׂטְנוּנִי תַּחַת רָדְפִי
טוֹב: כב אַל תַּעַזְבֵנִי יְיָ אֱלֹהַי אַל תִּרְחַק מִמֶּנִּי:
כג חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי אֲדֹנָי תְּשׁוּעָתִי:

דעם מִזְמוֹר האט דָוִד הַמֶּלֶךְ מִתְפַּלֵל גִיוֶועז אויף זַיינֶע יִסוּרִים וואס הָאבִּין אים מְבַטֵל גִיוֶועז פון תּוֹרָה ג

יום ז לט א לַמְנַצֵּחַ לִידִיתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אָמַרְתִּי
אֶשְׁמְרָה דְרָכַי מֵחֲטוֹא בִלְשׁוֹנִי אֶשְׁמְרָה
לְפִי מַחְסוֹם בְּעֹד רָשָׁע לְנֶגְדִּי: ג נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה
הֶחֱשֵׁיתִי מִטּוֹב וּכְאֵבִי נֶעְכָּר: ד חַם לִבִּי בְּקִרְבִּי
בַּהֲגִיגִי תִבְעַר אֵשׁ דִּבַּרְתִּי בִּלְשׁוֹנִי: ה הוֹדִיעֵנִי
יְיָ קִצִּי וּמִדַּת יָמַי מַה הִיא אֵדְעָה מֶה חָדֵל אָנִי:
ו הִנֵּה טְפָחוֹת נָתַתָּה יָמַי וְחֶלְדִּי כְאַיִן נֶגְדֶּךָ אַךְ
כָּל הֶבֶל כָּל אָדָם נִצָּב סֶלָה: ז אַךְ בְּצֶלֶם יִתְהַלֶּךְ

גיטראכט טאמער וועלן זיי זיך אויף מיר פרייען. דען אז מיין פוס האט זיך אויס
גיגליטשט האבן זייא זיך אויף מיר גיגרייסט: (יח) כי ווארום איך בין צו אבראך אן
גיברייט אונ מיין ווייטאג איז אקעגין מיר שטענדיג: (יט) כי דען מיינע עבירות זאג
איך אונ איך טוא זיך מתודה זיין איך טוא זארגן פון מיינע זינד: (כ) ואויבי אונ מיינע
פיינט לעבן מיט גרויס נחת אונ זיינען שטארק. אונ זיי זיינען פיל מיינע אומזיסטע
פיינט: (כא) ומשלמי אונ אויך די וואס באצאלין שלעכטס פר גוטס וואס איך האב זיי
גיטאן. זיי האסין מיך ווייל איך יאג נאך גוטס צו טאן: (כב) אל דרום זאלסטו מיך
ניט פאר לאזין גאט מיין גאט דו זאלסט דיך ניט דער ווייטערין פון מיר: (כג) חושה
אייל צו מיין הילף, גאט וואס דוא ביסט מיין הילף:
לט (א) למנצח צום זאנגמייסטער וואס שפילט אויף דעם כלי זמר וואס הייסט ידותון
אגיזאנג צוא דוד: (ב) אמרתי איך האב גיטראכט איך וועל היטין מיינע
וועגן פון צו זינדיגען מיט מיין צונג איך וועל היטין צו מיין מויל איין שלאס חאטש
דענסטמאל אז דר רשע שטייט אנקעגן מיר: (ג) נאלמתי איך בין שטום גיווארן פון שטיל
שווייגן וואס איך האב גשוויגן אפילו פון דברי תורה ווייל מיין ווייטאג איז בטריבט:
(ד) חם מיין הארץ איז דר היצט אין מיר. אין מיין דיינקען טוט ברענען אפייער דאס
איך האב גימוזט שוין ארויס ריידין מיט מיין צונג: (ה) הודיעני זאיי מיר גאט מודיע
מיין סוף אונ דיא מאס פון מיינע יארין וויפיל איז עס, וויפיל וועט גיווערין מיינע
אנגסטין. איך וויל וויסין וואס אונ ווען איך בין פאר מיטין פון מיינע יסורים:
(ו) הנה נון גימאסטן וויא מיט איין הויפין האסטו צו גימאסטין מיינע יארין, אונ מיין
עי״ט

אִישׁ אַךְ הֶבֶל יֶהֱמָיוּן יִצְבֹּר וְלֹא יֵדַע מִי אֹסְפָם:
ח וְעַתָּה מַה קִּוִּיתִי אֲדֹנָי תּוֹחַלְתִּי לְךָ הִיא:
ט מִכָּל פְּשָׁעַי הַצִּילֵנִי חֶרְפַּת נָבָל אַל תְּשִׂימֵנִי:
י נֶאֱלַמְתִּי לֹא אֶפְתַּח פִּי כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ:
יא הָסֵר מֵעָלַי נִגְעֶךָ מִתִּגְרַת יָדְךָ אֲנִי כָלִיתִי:
יב בְּתוֹכָחוֹת עַל עָוֹן יִסַּרְתָּ אִישׁ וַתֶּמֶס כָּעָשׁ
חֲמוּדוֹ אַךְ הֶבֶל כָּל אָדָם סֶלָה: יג שִׁמְעָה תְפִלָּתִי
יי וְשַׁוְעָתִי הַאֲזִינָה אֶל דִּמְעָתִי אַל תֶּחֱרַשׁ כִּי גֵר
אָנֹכִי עִמָּךְ תּוֹשָׁב כְּכָל אֲבוֹתָי: יד הָשַׁע מִמֶּנִּי
וְאַבְלִיגָה בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי:

דער מזמור איז צוא זאגן נאך איין קראנקהייס אדער אז מען איז ניצול גיווארין פון איין צרה ח"ו:

מ א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר: ב קַוֹּה קִוִּיתִי יי וַיֵּט אֵלַי
וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי: ג וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט
הַיָּוֵן וַיָּקֶם עַל סֶלַע רַגְלַי כּוֹנֵן אֲשֻׁרָי: ד וַיִּתֵּן בְּפִי

צייט אויף דער וועלט איז וויא גישט אקעגין דיר. עס איז גאר גיט דער באשטאנד
פון יעדער מענטשן אויף דר וועלט: (ז) אך נאר אין דר פינסטער גייט ארום דר מענש
נור וועגן נארישקייט טוען זייא ברומען ער טוט איין זאמלען געלד אונ ער ווייס ניט
ווער עס וועט עס צו נעמען נאך זיין טויט: (ח) ועתה אונ איצונד וואס איז מיין האפונג
גאט. מיין האפונג איז נאר צו דיר: (ט) מכל פון אלע מיינע זינד רעטע מיך. דיא
שאנד פון אשלעכטין זאלסטו מיך ניט טאן: (י) נאלמתי איך בין פר שטומט איך טוא
ניט עפינען מיין מויל ווארום וואס דוא האסט גיטאן איז בודאי רעכט: (יא) הסר טוא
אפ פון מיר דיין פלאג. פון דער שטראף וואס דוא שטראפסט מיט דיין מאכט בין
איך פאר לענט: (יב) בתוכחות מיט דער שטראף וואס עס שטייט אין דער תורה אויף
עבירות האסטו גישטראפט דעם מענשין אונ עס איז צו גאנגען וויא אמילב וואס
מאכט מאיל פון קליידער זיין גילוסטיקייט. נייערט נארהייט איז איטליכער מענש:
(יג) שמעה הארך מיין גבעט גאט אונ מיין גישרייא פר נעם. צו מיינע טרערין זאלסטו
ניט שווייגין ווארום איך בין וויא אגר אויף דער וועלט אנקעגין דיר. נור וויא
אפרעמדער איינוואוינער וואס באזעצט זיך אזו וויא אלע מיינע עלטערין: (יד) השע
קער אפ פון מיר מיינע צרות כדי איך זאל זיך שטארקין איידער איך וועל אוועק
גיין פון דער וועלט אונ וועל ניט דא זיין:

מ (א) למנצח לדוד מזמר: (ב) קוה האפין טוא איך האפין צוא גאט אונ ער האט זיך
גינייגט צוא מיר אונ האט גיהערט מיין גישרייא: (ג) ויעלני אונ ער האט
מיך אויף גיבראכט פון איינסטערע גרוב פון אזומזיגען ליים אונ ער האט אויף
נישטעלט

שיר חדש תהלה לאלהינו יראו רבים וייראו
ויבטחו ביי: ה אשרי הגבר אשר שם יי מבטחו
ולא פנה אל רהבים ושטי כזב: ו רבות עשית
אתה יי אלהי נפלאתיך ומחשבתיך אלינו אין
ערך אליך אגידה ואדברה עצמו מספר: ז זבח
ומנחה לא חפצת אזנים כרית לי עולה וחטאה
לא שאלת: ח אז אמרתי הנה באתי במגלת
ספר כתוב עלי: ט לעשות רצונך אלהי חפצתי
ותורתך בתוך מעי: י בשרתי צדק בקהל רב
הנה שפתי לא אכלא יי אתה ידעת: יא צדקתך
לא כסיתי בתוך לבי אמונתך ותשועתך אמרתי
לא כחדתי חסדך ואמתך לקהל רב: יב אתה יי
לא תכלא רחמיך ממני חסדך ואמתך תמיד

געשטעלט אויף אפעלזין מיינע פיס ער האט פעסט געשטעלט מיינע טריט איך זאל ניט אײן זינקען: (ד) ויתן אונ ער האט גיגעבין אין מיין מויל איין נייע גיזאנג. אלויב צו אונזער גאט. עס זאלין פיל מענשין זעהן דיא השגחה פון השי"ת אונ זייא װעלין זיך פארכטין אונ װעלין זיך פאר זיכערין אויף גאט: (ה) אשרי װואול דעם מענשין װאס ער האט גימאכט גאט זיין פאר זיכערנעש אונ ער האט זיך ניט גיקערט צו שטאלצע אונ צו דיא װאס קערין זיך צו ליגענם: (ו) רבות פיל װואונדער האסטו גיטאן גאט מיין גאט. דיינע װואונדער אונ דיינע טראכטונג פאר אונז. עס איז ניט דא קיין זאך מען זאל עס גלייכין צו דיר. װען איך זאל װעלין אוים זאגין אונ אוים ריידין דיינע פיל װואונדער זיינען זייא צו פיל פון צו קענען זייא אוים דער ציילין: (ז) זבח אשלאכט אפפער אונ אמנחה האסטו ניט באגערט. אויערן האסטו מיר גילעכערט איך זאל הערין דברי תורה. אקרבן עולה אונ אקרבן חטאת האסטו ניט גיבעטן אז דו האסט די תורה גיגעבין: (ח) אז דענסטמאל בשעת מתן תורה האב איך גזאגט נון איך בין גיקומען צום בארג סיני כדי צו האלטין װאס השי"ת װעט הייסן אין דער תורה װאס שטייט גישריבן װעגן מיר: (ט) לעשות צו טאן דיין װילן מיין גאט האב איך גװאלט אונ דיין תורה איז אין מיין הארצין אונ אין מיינע אינגעװייד: (י) בשרתי איך האב אן גיזאגט דאס הייסט איך האב דער ציילט דם גירעכטיקייט פון גאט צװישן גרוים איין זאמלונג נון מיינע לעפצין װעל איך ניט פאר מיידין. גאט דו װייסט: (יא) צדקתך דיין גירעכטיקייט האב איך ניט פאר הוילין אין מיין הארצן, דיין װארהייט אונ דיין הילף האב איך גזאגט. איך האב ניט פר מיטן צו דר ציילין דיין גינאד אונ דיין װארהייט צו פיל איין זאמלונג: (יב) אתה בעט איך דיר אז דו גאט זאלסט ניט פאר מיידין דיין

דשר

יְצָרוּנִי: יג כִּי אָפְפוּ עָלַי רָעוֹת עַד אֵין מִסְפָּר
הִשִּׂיגוּנִי עֲוֹנֹתַי וְלֹא יָכֹלְתִּי לִרְאוֹת עָצְמוּ
מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבָנִי: יד רְצֵה יְיָ לְהַצִּילֵנִי
יְיָ לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה: טו יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ יַחַד מְבַקְשֵׁי
נַפְשִׁי לִסְפּוֹתָהּ יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי:
טז יָשֹׁמּוּ עַל עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים לִי הֶאָח הֶאָח:
יז יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ בְּךָ כָּל מְבַקְשֶׁיךָ יֹאמְרוּ תָמִיד
יִגְדַּל יְיָ אֹהֲבֵי תְּשׁוּעָתֶךָ: יח וַאֲנִי עָנִי וְאֶבְיוֹן אֲדֹנָי
יַחֲשָׁב לִי עֶזְרָתִי וּמְפַלְטִי אַתָּה אֱלֹהַי אַל תְּאַחַר:

דער מִזְמוֹר טוט דער וועקן צְדָקָה צוא געבן איין חוֹלֶה וואס ער דארף:

מא לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל דָּל
בְּיוֹם רָעָה יְמַלְּטֵהוּ יְיָ: ג יְיָ יִשְׁמְרֵהוּ וִיחַיֵּהוּ
וְאֻשַּׁר בָּאָרֶץ וְאַל תִּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אֹיְבָיו: ד יְיָ יִסְעָדֶנּוּ
עַל עֶרֶשׂ דְּוָי כָּל מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ בְחָלְיוֹ: ה אֲנִי

דער בארימקייט פון מיר. דיין גינאד און דיין ווארהייט זאלין מיר שטענדיג היטן:
(יג) כי ווארום עס האבן ארום גירינגילט אויף מיר שלעכטש אן אצאל. עס האבן מיר
גיגרייכט די מקטרגים פון מיינע עבירות און איך קען ניט זעהן פאר אנגסטין. זייא
זיינען מער פון דיא האר פון מיין קאפ און מיין הארץ האט מיר פאר לאזין פון צו
שטארקין מיך: (יד) רצה זאיי באוויליגט גאט מיר מציל צו זיין. גאט צו מיין הילף
אייל: (טו) יבשו זייא זאלין פר שעמט ווערן אלע די וואס באגערן מיין לייב צו פר לענדן.
זיי זאלן צוריק טרעטן אהינטער און זיי זאלן פר שעמט ווערין די וואס באגערין מיין
שלעכין: (טז) ישומו מען זאל זיך וואונדערן אויף דעם סוף וואס זייא ווערין פאר שעמט
ווערין וואס זאגן אויף מיר אפרייד אפרייד: (יז) ישישו זיי זאלין זיין לוסטיג און זאלין
זיך פרייען מיט דיין הילף אלע וואס באגערן דיך. זיי זאלן שטענדיג זאגן גאט זאל
דער הויבין זיין די וואס ליבען דיין הילף: (יח) ואני און איך בין איין ארימר און אנויט
בדערפטיגער. גאט זאל פאר מיר טראכטין. מיין הילף און מיין רעטער ביסטו. מיין
גאט זאלסט ניט פאר זאמען פון צו העלפין מיר:

מא (א) למנצח מזמור לדוד: (ב) אשרי וואויל דעם מענטשין וואס ער קלינט זיך צום
ארימאן צוא געבין צדקה מען זאל אים ניט פאר שעמען. אין דעם טאג
פון אונגליק וועט אים גאט דר פאר אנטרינען: (ג) יי גאט וועט אים היטן און וועט אים
לאזן לעבן, ער וועט ווערן גלויבט און גשטארקט אויף דר וועלט און דו וועסט אים
ניט איבער געבן אין דעם ווילין פון זיינע פיינט: (ד) יי גאט וועט אים אונטר לעהנען
דענקסטמאל ווען ער ליגט אויף דעם קראנקען בעט דעם זיבעטן טאג פון דער קריינק
דענסטמאל

אָמַרְתִּי יְיָ חָנֵּנִי רְפָאָה נַפְשִׁי כִּי חָטָאתִי לָךְ׃
ו אוֹיְבַי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתַי יָמוּת וְאָבַד שְׁמוֹ׃ ז וְאִם
בָּא לִרְאוֹת שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ יִקְבָּץ אָוֶן לוֹ יֵצֵא
לַחוּץ יְדַבֵּר׃ ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל שֹׂנְאָי עָלַי
יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי׃ ט דְּבַר בְּלִיַּעַל יָצוּק בּוֹ וַאֲשֶׁר
שָׁכַב לֹא יוֹסִיף לָקוּם׃ י גַּם אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר
בָּטַחְתִּי בוֹ אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עָקֵב׃ יא וְאַתָּה
יְיָ חָנֵּנִי וַהֲקִימֵנִי וַאֲשַׁלְּמָה לָהֶם׃ יב בְּזֹאת יָדַעְתִּי
כִּי חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא יָרִיעַ אֹיְבִי עָלָי׃ יג וַאֲנִי בְּתֻמִּי
תָּמַכְתָּ בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם׃ יד בָּרוּךְ יְיָ
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן׃

ספר שני

דער מזמור טוט דער וועקן די הערצער פון די ישראל אויף דעם חורבן בית המקדש:

מב א לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי קֹרַח׃ ב כְּאַיָּל תַּעֲרֹג

דענסטמאל אז זיין גילעגער איז זייער שלאף האסטו אים פר קערט אין זיין קריינק
אונ האסט אים גיהאלפן: (ה) אני איך דוד פלעג זאגן אז איך בין גיוועזן קראנק, גאט
לייטזעליג מיך היילן מיין נפש ווען אפילו איך האב גיזינדיגט צו דיר: (ו) אויבי מיינע
פיינט זאגן שלעכטע ווערטער אויף מיר, ווען וועט ער שוין שטארבן אונ ווען וועט
ווערן פערלארין זיין נאמען: (ז) ואם אונ ווען איינער קומט מיך זעהן רעט ער מיט
מיר פאלש אונ מאכט זיך פר אפריינד. זיין הארץ זאמילט דא צונויף דם אומרעכט
וואס ער קאן ניט ריידין פר מיר אונ ווען ער גייט ארויס אין גאס טוט ער ריידין דאס
שלעכטש וואס ער האט גיטראכט: (ח) יחד אלע מיינע שונאים ריידין איבער מיר
צוזאמען שטילערהייד כדי איך זאל ניט הערן. זיי טראכטן וועגן מיר וויא צו ברייננגן
שלעכטעס אויף מיר: (ט) דבר די שאלקהאפטיגע זאכין וואס ער האט גיטאן איז אין
אים אריין גיגאסן דאס הייסט איבער זיינע עבירות איז ער קראנק דרום אז ער ליגט
שוין קראנק וועט ער שוין ניט אויפשטיין: (י) גם אויך דער מענטש וואס איך האב
אים גיהאלטן אז ער איז מיט מיר אין שלום וואס איך האב מיר אין אים פר זיכערט
וואס עסט מיין ברויט טוט אויך הייבין אויף מיר זיין טריט: (יא) ואתה אבער דוא גאט
לייטזעליג מיך אונ שטעל מיך אויף אונ איך וועל זייא באצאלין גוטס: (יב) בזאת מיט
דעם וועל איך וויסן דאס דוא באגערסט אין מיר ווען מיין פיינט וועט ניט שאלן פאר
שמחה איבער מיך ווען מיר איז שלעכט: (יג) ואני אונ איך ווייל איך בין גיבליבן אין
מיין פרומקייט האסטו מיך אונטער גישפארט אין מיין קריינק אונ האסט מיך אויף
גישטעלט פר דיר אז איך זאל גיזונד זיין כל זמן איך וועל לעבן: (יד) ברוך גילויבט
ער:

עַל אֲפִיקֵי מָיִם כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
ג צָמְאָה נַפְשִׁי לֵאלֹהִים לְאֵל חָי מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה
פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הָיְתָה לִּי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וָלָיְלָה
בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ: ה אֵלֶּה אֶזְכְּרָה
וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר בַּסָּךְ אֶדַּדֵּם עַד
בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה הָמוֹן חוֹגֵג: ו מַה
תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִלִי לֵאלֹהִים כִּי
עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פָּנָיו: ז אֱלֹהַי עָלַי נַפְשִׁי
תִשְׁתּוֹחָח עַל כֵּן אֶזְכָּרְךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים
מֵהַר מִצְעָר: ח תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל
צִנּוֹרֶיךָ כָּל מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ: ט יוֹמָם
יְצַוֶּה יְיָ חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירֹה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל

איז גאט דער גאט פון ישראל פון איין עק וועלט ביז דעם אנדערין עק וועלט און פון דער וועלט ביז יענער וועלט אמן ואמן:

מב (א) למנצח משכיל לבני קרח צום זאנג מייסטער. איינע בעלעהרונג צו דיא קינדער פון קרח: (ב) כאיל תערג אזוא וויא איין אינד טוט שרייען און גילוסטין צו אקוועלע וואסער אזו טוט מיין נפש גילוסטין צו דיר גאט: (ג) צמאה מיין לייב איז דארשטיג און גילוסט צו גאט וואס לעבט אייביג וויא אדארשטיגער צו טרינקען. ווען וועל איך קומען און וועל ווערין גיזעהען פאר גאט ב"ה: (ד) היתה עס איז מיר גיוועזן מיינע טרערין וויא ברויט טאג און נאכט זייא האבן מיך גיזעטיגט וויל מען טוט מיר זאגן אלע טאג וואו איז דיין גאט: (ה) אלה דאס טוא איך זיך דר מאנען און עס צו גיסט זיך אין מיר מיין זעלע אז איך פלעג איבער פארין מיט באדעקטע וועגין איך פלעג שטיל גיין אן פחד פאר שונאים ביז מיר פלעגין קומען אין גאטס הויז אין בית המקדש מיט איין קול פון גיזאנג און מיט לויב לידער און ברומונג פון פיל לייט וואס זיינען גיגאנגען עולה לרגל זיין דארט צו זיין יו"ט: (ו) מה וואס טוסטו זיך אזו איין בייגין אויף מיר מיין זעלע און ווארום טוסטו ברומען פר גרויס צער. האף צו גאט איך וועל אים נאך לויבן פאר דער הילף וואס פון אים וועט זיין: (ז) אלהי זאגט ווידער דוד המלך, מיין גאט אויף מיר טוט מיין זעלע זיך איין בייגן דרום וויל איך דר מאן מיך וואס פר נסים דוא האסט אונז גיטאן אין דאס לאנד פון ירדן און בייא דיא בערג פון חרמון אז מיר זיינען אוועק גיגאנגען פון דעם בארג סיני. אבער היינט. (ח) תהום איין אב גרונד דאס הייסט איין טיפע צרה צו דער אנדערע צרה טוט רופין פון דיינע רינעס וואס לויפט פיל וואסער מיט אמאל אזוי קומען אן מיינע צרות. אלע דיינע וועלען און דיינע אינדען פון ים זיינען אויף מיר איבער גיפארין דאס הייסט אזעלכע גרויסע צרות: (ט) יומם עס זאל שוין ווערן טאג דאס הייסט איין דער

חַיָּי: י אוֹמְרָה לְאֵל סַלְעִי לָמָה שְׁכַחְתָּנִי לָמָּה קֹדֵר
אֵלֵךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב: יא בְּרֶצַח בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי
צוֹרְרָי בְּאָמְרָם אֵלַי כָּל הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ: יב מַה
תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי וּמַה תֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים
כִּי עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי:

דער אונ דער צווייטער מזמור זיינען תפלות אויף דער גאולה אונ איין קינה אויף צרות ישראל:

מג א שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא חָסִיד
מֵאִישׁ מִרְמָה וְעַוְלָה תְפַלְּטֵנִי: ב כִּי אַתָּה
אֱלֹהֵי מָעוּזִּי לָמָה זְנַחְתָּנִי לָמָּה קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ
בְּלַחַץ אוֹיֵב: ג שְׁלַח אוֹרְךָ וַאֲמִתְּךָ הֵמָּה יַנְחוּנִי
יְבִיאוּנִי אֶל הַר קָדְשְׁךָ וְאֶל מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ:
ד וְאָבוֹאָה אֶל מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל אֵל שִׂמְחַת גִּילִי
וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי: ה מַה תִּשְׁתּוֹחֲחִי
נַפְשִׁי וּמַה תֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי עוֹד
אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי:

דער לייכטונג פון צרות אונ גאט זאל שאפן זיין חסד צו מיר אונ ביי נאכט אין דאגות
זאל זיין געזאנג זיין מיט מיר דאס ער זאל מיר העלפן. איך בעט דם בייא גאט וואס
היט מיין לעבין: (י) אומרה איך זאג צו גאט וואס ער איז מיין שטארקייט ווי אפעלזין
פר וואס האסטו מיך היינט פר געסין ווארום זאל איך אום גיין פאר שווארצט דורך
די דריקונג פון פיינט: (יא) ברצח עס איז גלייך וויא מען שטעכט אין מיינע ביינער מיט
א שווערד ווען מיינע באליידיגער לעסטערין מיך מיט דעם וואס זיי זאגן צו מיר אלע
טאג וואו איז דיין גאט: (יב) מה וואס טוסטו זיך איין בייגן מיין נפש אונ וואס טומטו
ברומען אויף מיר. האף צו גאט ווארום איך וועל אים נאך לויבין ווייל ער איז די
הילף פון די ליכטיקייט פון מיין פנים אונ מיין גאט:

מג (א) שפטני. דוד המלך זאגט משפט מיך גאט פון מיינע שונאים אונ קריג מיין
קריג פון אזו אפאלק וואס איז ניט פרום. פון איין פאלשין אונ איין אונגירעכטין
מענטשין זאלסטו מיך אנטרינען: (ב) כי ווארום דוא ביסט מיין גאט מיין שטארקער
ווארום האסטו מיך פר לאזין ווארום זאל איך ארום גיין פאר שווארצט דורך די
דריקונג פון פיינט: (ג) שלח שיק דיין ליכט אונ דיין ווארהייט זיי זאלין מיך פירין. זייא
זאלן מיך ברענגען צו דיין היילינען בארג אונ צו דיינע וואוינונגן: (ד) ואבואה אונ דאן
וועל איך קומען צו דעם מזבח פון גאט צום שטארקין גאט וואס איך פרייא מיך
מיט אים אונ איך וועל דיך לויבין מיט איין פידיל גאט מיין גאט: (ה) מה תשתוחחי וגו':

למנצח

יום ח מד א לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי קֹרַח מַשְׂכִּיל׃ ב אֱלֹהִים
בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ לָנוּ פֹּעַל
פָּעַלְתָּ בִימֵיהֶם בִּימֵי קֶדֶם׃ ג אַתָּה יָדְךָ גּוֹיִם
הוֹרַשְׁתָּ וַתִּטָּעֵם תָּרַע לְאֻמִּים וַתְּשַׁלְּחֵם׃ ד כִּי לֹא
בְחַרְבָּם יָרְשׁוּ אָרֶץ וּזְרוֹעָם לֹא הוֹשִׁיעָה לָּמוֹ כִּי
יְמִינְךָ וּזְרוֹעֲךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי רְצִיתָם׃ ה אַתָּה הוּא
מַלְכִּי אֱלֹהִים צַוֵּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב׃ ו בְּךָ צָרֵינוּ
נְנַגֵּחַ בְּשִׁמְךָ נָבוּס קָמֵינוּ׃ ז כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח
וְחַרְבִּי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי׃ ח כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ
וּמְשַׂנְאֵינוּ הֱבִישׁוֹתָ׃ ט בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ כָל הַיּוֹם
וְשִׁמְךָ לְעוֹלָם נוֹדֶה סֶלָה׃ י אַף זָנַחְתָּ וַתַּכְלִימֵנוּ
וְלֹא תֵצֵא בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ יא תְּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר מִנִּי צָר
וּמְשַׂנְאֵינוּ שָׁסוּ לָמוֹ׃ יב תִּתְּנֵנוּ כְּצֹאן מַאֲכָל וּבַגּוֹיִם
זֵרִיתָנוּ׃ יג תִּמְכֹּר עַמְּךָ בְלֹא הוֹן וְלֹא רִבִּיתָ

מד (א) למנצח לבני קרח משכיל: (ב) אלהים גאט מיט אונזערע אויערן האבן מיר געהערט
אונזערע עלטערין האבן אונז דר ציילט די ווערק וואס דו האסט געווערקט אין
זייערע טעג פר צייטן: (ג) אתה דו מיט די מאכט פון דיין האנד האסטו פעלקער פאר
טריבן אונ האסט איין געפלאנצט די ישראל אויף זייער ארט. האסט צו בראכן די
פעלקער כנען אונ האסט זייא ארויס געטריבן פון ארץ ישראל: (ד) כי ווארום ניט
מיט זייער שווערד האבן די ישראל גירשת ארץ ישראל אונ זייער שטארקייט פון
זייער ארעם האט זיי ניט געהאלפן נייערט דיין רעכטע האנד אונ דיין שטארקער
ארעם אונ דאס ליכט פון דיין אנגעזיכט ווייל דוא האסט זיי באווילגט: (ה) אתה דו
ביסט מיין מלך גאט. דוא זאלסט פר זאגן איצונד אויך נס עס זאל קומען די הילף
פון יעקב: (ו) בך מיט דיין הילף וועלן מיר פאר שטויסן אונזערע באליידיגער. מיט
דיין נאמען וואס מיר רופן דיך אן וועלן מיר צו טרעטן אונזערע פיינט: (ז) כי ווארום
ניט אויף מיין בויגן טוא איך מיך פר זיכערן אונ מיין שווערד קען מיר ניט העלפן:
(ח) כי ווארום דוא האסט אונז געהאלפן פון אונזערע באליידיגער אונ אונזערע פיינט
האסטו געמאכט פר שעמען: (ט) באלהים מיט גאט רימען מיר זיך אגאנצן טאג אונ דיין
נאמען וועלן מיר אייביג לויבן: (י) אף חאטש דו האסט פר לאזין אונ האסט אונז פר
שעמט אונ גייסט ניט אין אונזר חיל צו העלפין אונז: (יא) תשיבנו דו האסט אינז פאר
קערט אהינטר פון באליידיגר אונ אונזערע פיינט האבן פון אונז גרויבט צו זיי: (יב) תתנו
האסט אונז געגעבין וויא שאף צום עסין אונ צווישן תעלקער האסטו אונז פאר
שפרייט: (יג) תמכור דוא האסט איבער געענטפערט דיין פאלק נאר אן געלט אונ דוא
האכט.

בִּמְחִירֵיהֶם: יד תְּשִׂימֵנוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס
לִסְבִיבוֹתֵינוּ: טו תְּשִׂימֵנוּ מָשָׁל בַּגּוֹיִם מְנוֹד רֹאשׁ
בַּלְאֻמִּים: טז כָּל הַיּוֹם כְּלִמָּתִי נֶגְדִּי וּבֹשֶׁת פָּנַי
כִּסָּתְנִי: יז מִקּוֹל מְחָרֵף וּמְגַדֵּף מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם:
יח כָּל זֹאת בָּאַתְנוּ וְלֹא שְׁכַחֲנוּךָ וְלֹא שִׁקַּרְנוּ
בִּבְרִיתֶךָ: יט לֹא נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ וַתֵּט אֲשֻׁרֵינוּ מִנִּי
אָרְחֶךָ: כ כִּי דִכִּיתָנוּ בִּמְקוֹם תַּנִּים וַתְּכַס עָלֵינוּ
בְצַלְמָוֶת: כא אִם שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ
לְאֵל זָר: כב הֲלֹא אֱלֹהִים יַחֲקָר זֹאת כִּי הוּא יֹדֵעַ
תַּעֲלֻמוֹת לֵב: כג כִּי עָלֶיךָ הֹרַגְנוּ כָל הַיּוֹם נֶחְשַׁבְנוּ
כְּצֹאן טִבְחָה: כד עוּרָה לָמָּה תִישַׁן אֲדֹנָי הָקִיצָה אַל
תִּזְנַח לָנֶצַח: כה לָמָּה פָנֶיךָ תַסְתִּיר תִּשְׁכַּח עָנְיֵנוּ
וְלַחֲצֵנוּ: כו כִּי שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשֵׁנוּ דָּבְקָה לָאָרֶץ

האסט ניט גימערט קיין פיל געלט פאר זייער פרייז: (יד) תשימנו דו האסט אונז גמאכט
צו שאנד פאר אונזערע שכנים. אגישפאט און אשאנד צו אלע איינוואוינער וואס
ארום אונז: (טו) תשימנו דוא האסט אונז גימאכט פר איין ביישפיל ביא די פעלקער.
מען האט גישאקילט מיט דעם קאפ אויף אונז ביא דיא פעלקער: (טז) כל אגאנצין
טאג איז מיין שאנד מיר אנטקעגין און שאנד האט מיין פנים צו גידעקט: (יז) מקול
פון די שטימע פון דעם לעסטערער וואס לעסטערט מיר און פר שעמט מיר. פאר
דעם פיינט וואס איז זיך נוקם אין מיר: (יח) כל ווען אויך דס אלץ איז גיקומען אויף
אונז האבן מיר דיך פארט ניט פאר געסן און מיר האבן ניט גיפעלשט אין דיין בונד:
(יט) לא עס האט ניט צוריק גיטראטן אונזער הארץ און עס האט ניט אפ גינייגט אונזר
טריט פון דיין וועג: (כ) כי ווען אויך דוא האסט אונז פאר שטויסין אין איין ארט פון
שלאנגען און האסט אונז באדעקט מיט דעם שאטין פון טויט דאס הייסט מיט
צרות: (כא) אם אויב מיר האבן פאר געסן אונזער גאטס נאמען און אויב מיר האבין
אויס גיברייטעט אונזערע הענט צו בעטן צו אפרעמדין גאט: (כב) הלא פר וואר גאט
ב"ה וועט דאס פארשטין ווארום ער ווייס דאס פר בארגענעס וואס אין הארץ איז:
(כג) כי ווייל מיר האלטין זיך אין דיר זיינן מיר ווארן דער שלאגן אלע טאג. מיר זיינען
גיוועזן גירעכינט וויא דיא שאף וואס מען האלט צו שעכטן: (כד) עורה דער וועק דיך
ווארום זאלסטו זיין וויא איינער וואס שלאפט. גאט. וואכע דיך אויף. דו זאלסט
אונז ניט פאר לאזין אויף אייביג: (כה) למה ווארום פארבארגסטו דיין אנגעזיכט דאס
הייסט דיין השגחה גלייך וויא דוא פאר געסט אונזער פיין און אונזער דריקונג:
(כו) כי עס איז איין גיבויגין צו דער ערד אונזער לייב. עס איז באהעפט צו דער ערד
אונזר

בטננו: כו קומה עזרתה לנו ופדנו למען חסדך:

דעם מזמור האט דוד המלך געזונגען אויף מלך המשיח אונ ער דער ציילט זיין מעלה אונ דיא מדות טובות אונ דעם כבוד
אונ עשירות אונ גיוועלטיגונג:

מה א למנצח על ששנים לבני קרח משכיל שיר
ידידת: ב רחש לבי דבר טוב אמר אני מעשי
למלך לשוני עט סופר מהיר: ג יפיפית מבני
אדם הוצק חן בשפתותיך על כן ברכך אלהים
לעולם: ד חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך:
ה והדרך צלח רכב על דבר אמת וענוה צדק
ותורך נוראות ימינך: ו חציך שנונים עמים
תחתיך יפלו בלב אויבי המלך: ז כסאך אלהים
עולם ועד שבט מישר שבט מלכותך: ח אהבת
צדק ותשנא רשע על כן משחך אלהים אלהיך
שמן ששון מחבריך: ט מר ואהלות קציעות כל
בגדתיך מן היכלי שן מני שמחוך: י בנות

אונזער בויך: (כו) קומה שטייא אויף העלף אונז אונ לייז אונז אויס פון וועגין דיין גינאד ווען אויך מיר האבין קיין גוטע מעשים:

מה (א) למנצח צום זאנג מייסטער אויף דעם כלי זמר ששנים צו דיא בני קרח. איין בעלעהרונג אליבליכע גיזאנג אין בית המקדש: (ב) רחש מיין הארץ רירט זיך אונ טראכט גוטע רייד. איך זאג מייגע ווערק וואס איך האב גמאכט דעם שיר צו דעם מלך. מיין צונג צו זאגין שירה איז גליך וויא אפעדער פון אגיכן שרייבער: (ג) יפיפית דוא ביזט שענער פון אלע מענשין. עס איז אויס גיגאסין לייטזעליגקייט אונ געפעליגקייט אין דיינע לעפצן. דרום האט דיך גאט גיבענטשט אויף אייביג: (ד) חגור גורט אן דיין שווערד אויף דיין דיך דוא גבור דיין פראכט אונ דיין צירונג: (ה) והדרך אונ מיט דיין שיינקייט באגליק. רייט. זאלסט רעכט משפטין אונ דו זאלסט זיין מיט גירעכטע ענווות אונ זיא וועט דיך לערנען פארכטיגע זאכין דיין רעכטע האנד: (ו) חציך דיינע פיילן זיינען גשארפט. פעלקער וועלין אונטער דיר פאלין. דיינע פיילין זאלין טרעפין אין הארצן פון קיניגס פיינט: (ז) כסאך דיין שטול וואס גאט האט דיר גיגעבן אויף אייביג איז דאס ווייל איין רעכט פארטיגע גיוועלטיגקייט איז דיא גיוועלטיגקייט פון דיין קיניגרייך: (ח) אהבת דוא האסט ליב גירעכטיגקייט אונ האסט פיינט שלעכטס דרום האט דיך גזאלבט דיין גאט מיט אייל פון פרייד מער פון דיינע חברים: (ט) מור נעגעליך אונ אזוי אויך אלע פיינע בשמים אלע דיינע קליידר וועלין שמעקין פון אלע בשמים פון די פאלאצין פון העלפאנד ביין וועט מען דיך דר מיט דר פרייען: (י) בנות אלע עלצטע פון די מדינות וועלין דיך פארשטן מיט גרויס כבוד

עס

מְלָכִים בִּיקְּרוֹתֶיךָ נִצְּבָה שֵׁגַל לִימִינְךָ בְּכֶתֶם
אוֹפִיר: יא שִׁמְעִי בַת וּרְאִי וְהַטִּי אָזְנֵךְ וְשִׁכְחִי עַמֵּךְ
וּבֵית אָבִיךְ: יב וְיִתְאָו הַמֶּלֶךְ יָפְיֵךְ כִּי הוּא אֲדֹנַיִךְ
וְהִשְׁתַּחֲוִי לוֹ: יג וּבַת צֹר בְּמִנְחָה פָּנַיִךְ יְחַלּוּ עֲשִׁירֵי
עָם: יד כָּל כְּבוּדָּה בַת מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמִּשְׁבְּצוֹת
זָהָב לְבוּשָׁהּ: טו לִרְקָמוֹת תּוּבַל לַמֶּלֶךְ בְּתוּלוֹת
אַחֲרֶיהָ רֵעוֹתֶיהָ מוּבָאוֹת לָךְ: טז תּוּבַלְנָה
בִּשְׂמָחֹת וָגִיל תְּבֹאֶינָה בְּהֵיכַל מֶלֶךְ: יז תַּחַת
אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בָנֶיךָ תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכָל הָאָרֶץ:
יח אַזְכִּירָה שִׁמְךָ בְּכָל דֹּר וָדֹר עַל כֵּן עַמִּים
יְהוֹדוּךָ לְעֹלָם וָעֶד:

דער מִזמור אונ דער צְװײטער מִזמור גײט אויף דיא צײט פון גוג ומגוג דאמאלס װעט אויף הערן מִלחמות:

מו א לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי קֹרַח עַל עֲלָמוֹת שִׁיר: ב אֱלֹהִים
לָנוּ מַחֲסֶה וָעֹז עֶזְרָה בְצָרוֹת נִמְצָא מְאֹד: ג עַל
כֵּן לֹא נִירָא בְּהָמִיר אָרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים:

עס טוט שטײן דיא מַלכּה בײא דײן רעכטע האנד מיט גאלד פון אופיר: (יא) שמעי
הארך צו טאכטער אונ זעה אונ נײג דײן אויער צו הערן די תּורה אונ פר געס דײן
פאלק אונ דײן פאטערס הויז װאס האבין גידינט עבודת כוכבים: (יב) ויתאו אונ ער
װעט גילוסטין דעם מלך הקב״ה דײן שײנקײט װארום ער איז דײן האר אונ בוק דיך
צו אים: (יג) ובת אונ דיא גרויסע שטאט צור מיט אײן מַתָּנה דײן פָּנים װעלין זײא טאן
בעטן די רײכסטע פון פאלק: (יד) כל חאס הײנט איז זײער כבוד װיא אבת מלך װאס
זיצט אינעװײניג פון דיא קעסטיגע קלײדער פון גאלד איר קלײדונג: (טו) לרקמות מיט
גיװעבטע קלײדער װעט זיא געפירט װערן צום מלך הקב״ה דיא ישראל װאס װערין
גירופין בתולות אירע גיזעלן װאס װעלין זײן שלום מיט זײא װעט צום מלך הקב״ה
גבראכט װערן: (טז) תובלנה זײא װעלן װערן גיבראכט מיט לוסטיגקײט אונ פרײד זײ
װעלן קומען אין דעם היכל פון הקב״ה. זאגט דוד המלך בנבואה. (יז) תחת אויף דעם
ארט פון דײנע עלטערן װעלין זײן דײנע קינדער, דו הקב״ה װעסט זײא טאן צו הארן
אין דער גאנצער װעלט: (יח) אזכירה איך טוא דער מאנען דײן נאמען אין איטליכען
דור דרום פעלקער װעלין דיך לויבין אויף אײביג:

מו (א) למנצח אויף דעם כּלי זמר עלמות אײן גיזאנג: (ב) אלהים גאט איז צו אונז
אבאשיצער אונ אשטארקײט אהילף אין ענגשאפט אז מען איז צו אים מתפלל
װערט ער גיפונען צו ענטפערן זײער: (ג) על דרום װעלן מיר זיך ניט פארכטן אז עס
גײט װערין פאר ביטן דיא ערד אז עס װעט זיך בײגין דיא בערג אין מיטן ים:

ד יהמו יחמרו מימיו ירעשו הרים בגאותו סלה:
ה נהר פלגיו ישמחו עיר אלהים קדש משכני
עליון: ו אלהים בקרבה בל תמוט יעזרה אלהים
לפנות בקר: ז המו גוים מטו ממלכות נתן בקולו
תמוג ארץ: ח יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי
יעקב סלה: ט לכו חזו מפעלות יי אשר שם שמות
בארץ: י משבית מלחמות עד קצה הארץ קשת
ישבר וקצץ חנית עגלות ישרף באש: יא הרפו
ודעו כי אנכי אלהים ארום בגוים ארום בארץ:
יב יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה:
מז א למנצח לבני קרח מזמור: ב כל העמים תקעו
כף הריעו לאלהים בקול רנה: ג כי יי עליון
נורא מלך גדול על כל הארץ: ד ידבר עמים
תחתינו ולאמים תחת רגלינו: ה יבחר לנו את

(ד) יהמו עס טוען ברומען עס ווערט צו מישט מיט ליים דאס וואסער פון ים זייא טוען
ציטערן דיא בערג דורך זיין הויכקייט אייביג: (ה) נהר דער טייך וואס זיינע קוואלין
וועט גיין פון בהמ״ק וועלין דער פרייען דיא שטאט פון גאט ב״ה דאס היילינגע רואונג
וואס דער אויבערשטער רועט דארטן: (ו) אלהים גאט איז אין דר שטאט ירושלים וועט
זיא ניט ווערין גינייגט גאט וועט איר העלפין אז עס וועט קומען דיא צייט פון טאג
ווערן: (ז) המו זייא האבן גיטאן ברומען פעלקער זייא האבין זיך גינייגט קיניגרייכן
השי״ת טוט געבין מיט זיין קול טוט צוא גיין דיא ערד: (ח) יי גאט דער האר איבער
אלע הערשאפט איז מיט אונז, אשטארקייט צו אונז דער גאט פון יעקב שטענדיג:
(ט) לכו גייט זעהט דיא ווערק פון גאט וואס האט גיטאן וויסטקייט אין לאנד: (י) משבית
ער טוט פאר שטערן שטרייט ביז עק וועלט אלע וועלין שלום האבן, אבויגין האט ער
צו בראכין אונ צו האקט דעם שפיז רייט וועגן האט ער פר ברענט אין פייער: (יא) הרפו
לאזט אפ פון מלחמה האלטין אויף ירושלים אונ ווייסט אז איך בין גאט צו טאן
אמשפט איך וועל ווערן דר הייכט אויף דר ערד: (יב) יי גאט דער האר איבער אלע
הערשאפט איז מיט אונז אשטארקער צו אונז דער גאט פון יעקב תמיד:
מז (א) למנצח וגו׳: (ב) כל אלע די פעלקער גיבט איך די הענט איינער דעם אנדערין
טוט שאלין אונ זינגען צו גאט מיט אקול פון גיזאנג: (ג) כי דען גאט איז דער
אויבערשטער אפארכטיגר אגרויסר מלך אויף דר גאנצר וועלט: (ד) ידבר ער האט מאכן
פירן די פעלקר קיין ירושלים אונטער אונז זיין אונ נאציאנען אונטר אונזערע פיס:
יבחר

נַחֲלָתֵנוּ אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר אָהֵב סֶלָה׃ ו עָלָה
אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְיָ בְּקוֹל שׁוֹפָר׃ ז זַמְּרוּ אֱלֹהִים
זַמֵּרוּ זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ׃ ח כִּי מֶלֶךְ כָּל הָאָרֶץ
אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל׃ ט מָלַךְ אֱלֹהִים עַל גּוֹיִם
אֱלֹהִים יָשַׁב עַל כִּסֵּא קָדְשׁוֹ׃ נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ
עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי אֶרֶץ מְאֹד נַעֲלָה׃

דֶער מִזְמוֹר גֵייט אוֹיף יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ אוּנ דֶער צֵיילְט דִיא שְׁבָחִים פוּן יְרוּשָׁלַיִם׃

מח א שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי קֹרַח׃ ב גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל
מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר קָדְשׁוֹ׃ ג יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ
כָּל הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב׃
ד אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב׃ ה כִּי הִנֵּה
הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו׃ ו הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ
נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ׃ ז רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃
ח בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ׃ ט כַּאֲשֶׁר

(ה) יבחר עֶר הָאט אוּנְז אוֹיס דֶר װֶעיילְט אוּנְזֶר נַחֲלָה דָס הֶערְשַׁאפְט פוּן יַעֲקֹב וָואס עֶר הָאט לִיבּ תָּמִיד׃ (ו) עלה גָאט בּ״ה אִיז וָוארְן דֶר הַייבִּין מִיט שַׁאלוּנְג גָאט וֶועט וֶוערִין גִילוֹיבְּט מִיט דֶעם קוֹל פוּן שׁוֹפָר׃ (ז) זמרו זִינְגְט אוּנ לוֹיבְּט צוּ גָאט זִינְגְט צוּ אוּנְזֶער מֶלֶךְ׃ (ח) כי וָוארוּם דֶער מֶלֶךְ פוּן גָאר דִיא װֶעלְט אִיז גָאט זִינְגְט מִיט קְלוּגְשַׁאפְט׃ (ט) מלך דֶער גִיוָועלְטִיגֶער גָאט טוּט קִינִיגֶען אוֹיף דִי פֶעלְקֶער אַלֶע וֶועלִן וִויסְן אַז גָאט אִיז אַמֶלֶךְ פוּן דֶער גַאנְצֶער װֶעלְט גָאט זִיצְט אוֹיף זַיין הַיילִיגֶער שְׁטוּל׃ (י) נדיבי דִיא אֵיידֶעלֶע פוּן פָאלְק טוּעֶן זִיךְ אַיין זַאמְלֶען קֵיין יְרוּשָׁלַיִם דָאס פָאלְק פוּן גָאט וָואס אַבְרָהָם הָאט גִיהַאלְטִין פַאר אַגָאט וָוארוּם צוּ גָאט זַיינֶען דִיא בַּאשִׁיצֶער פוּן דֶער װֶעלְט עֶר אִיז זַייעֶר דֶער הוֹיבִּין׃

מח (א) שיר מזמור לבני קרח׃ (ב) גדול גָאט אִיז גְרוֹיס אוּנ זַייעֶר גִילוֹיבְּט אִין דֶער שְׁטָאט פוּן אוּנְזֶר גָאט זַיין הַיילִיגֶן בַּארְג׃ (ג) יפה אַשֵׁיינֶער גֶעגֶענְד דִי שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם אִיז דִי פְרַייד פוּן דֶר װֶעלְט דֶר בַּארְג צִיוֹן אִין צָפוֹן זַייט פוּן דֶעם מִזְבֵּחַ דָארְטְן הָאט מֶען גִישָׁאכְטְן קָרְבָּנוֹת וָואס הָאט מְכַפֵּר גִיוֶועןֶ דִיא שְׁטָאט פוּן דֶעם גְרוֹיסְן מֶלֶךְ׃ (ד) אלהים גָאט וֶועט רוּעֶן אִין אִירֶע פַּאלַאצִין אַז מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען עֶר אִיז בֶּעקַאנְט פַאר אַשְׁטַארְקִין׃ (ה) כי וָוארוּם דִיא קִינִיגְרַייךְ הָאבִּין זִיךְ אַיין גִיזַאמִילְט זֵיי זַיינֶען אַוֶועק גִיפָארְן בַּאנַאנְד׃ (ו) המה זֵיי הָאבְּן גִיזֶעהן אַזוֹי הָאבִּין זֵיי זִיךְ פַאר װאוּנְדֶערְט זַיינֶען וָוארְן דֶער שְׁרָאקִין זֵייא הָאבִּין זִיךְ גִיאַיילְט׃ (ז) רעדה אַצִיטֶערְנִישׁ הָאט זֵיי דָארְטְן אָן גִינוּמֶען אַוֵוייטָאג וִויא אַגֶעוִוינֶערִין׃ (ח) ברוח מִיט דֶעם מִזְרָח וִוינְט טוּט עֶר צוּ בְּרֶעכְן דִי שִׁיפִין פוּן תַּרְשִׁישׁ. זָאגִין דִיא יִשְׂרָאֵל. (ט) כאשר וִויא מִיר הָאבִּין גִיהֶערְט פוּן דִיא

שְׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר יְיָ צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ
אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד עוֹלָם סֶלָה: י דִּמִּינוּ אֱלֹהִים
חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ: יא כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן
תְּהִלָּתְךָ עַל קַצְוֵי אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ:
יב יִשְׂמַח הַר צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
מִשְׁפָּטֶיךָ: יג סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ:
יד שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָה פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן
תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: טו כִּי זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ
עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל מוּת:

דער מזמור איז איין מוסר אויף דיא וואס האבן בטחון אויף זייערע עשירות אונ ניט אויף הקב"ה:

יום ט מט א לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי קֹרַח מִזְמוֹר: ב שִׁמְעוּ זֹאת
כָּל הָעַמִּים הַאֲזִינוּ כָּל יֹשְׁבֵי חָלֶד: ג גַּם
בְּנֵי אָדָם גַּם בְּנֵי אִישׁ יַחַד עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן: ד פִּי
יְדַבֵּר חָכְמוֹת וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת: ה אַטֶּה לְמָשָׁל
אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי: ו לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע

נביאים אזו האבן מיר געזעהן אין דער שטאט פון גאט דער האר איבער אלע חילות אין דער שטאט פון אונזער גאט. גאט טוט זיא דיא שטאט פעסטיגען ביז אייביג: (י) דמינו גאט מיר האבן גטראכט אונ געהאפט דיין גינאד אין דיין היכל: (יא) כשמך וויא דיין נאמען איז וואס נייזט אויף ממשלה אזו איז דיין לויב אויף די עקין פון דר וועלט גירעכטיקייט איז פול דיין רעכטע האנד: (יב) ישמח עס טוט זיך פרייען דר בארג ציון זיי טוען זיך פרייען די שטעט פון יהודה פון וועגן דיין משפט: (יג) סבו גייט ארום ציון אונ רינגעלט זיא ארום ציילט אירע טורעמס: (יד) שיתו טוט אייער הארץ צו איר מויער וויא מען זאל מויערן, הייבט אויף אירע פאלאצין דאס איר זאלט דער ציילין צו דעם דור וואס וועט שפעטער זיין: (טו) כי דער גיוועלטיגער גאט אונזער גאט וואס איז אייביג ער וועט אונז פירין אייביג אונ שטענדיג:

מט (א) למנצח לבני קרח מזמור: (ב) שמעו הארכט דאס אלע פעלקער פר נעמט אלע דיא זיצער אויף דער וועלט: (ג) גם די קינדער פון אברהם וואס ער הייסט אדם גדול אויך די קינדער פון נח וואס וועט גירופן איש צדיק באנאנדער אר[ייכ]ער איין נויט באדערפטיגער: (ד) פי מיין מויל טוט ריידין קלוגשאפט אונ דאס טראכטין פון מיין הארץ איז פר שטאנדיגקייט: (ה) אטה איך טוא נייגן מיינע אויערן צו דר תורה איך טוא עפענען מיט אכלי זמר וואס הייסט כנור מיין רעטעניש: (ו) למה ווארום טוא איך מיך פארכטן אין דיא שלעכטע טעג ווייל די עבירות וואס איך טרעט מיט דיא

פיס

עֲוֺן עֲקֵבַי יְסֻבֵּנִי: ז הַבֹּטְחִים עַל חֵילָם וּבְרֹב עָשְׁרָם
יִתְהַלָּלוּ: ח אָח לֹא פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ לֹא יִתֵּן
לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ: ט וְיֵקַר פִּדְיוֹן נַפְשָׁם וְחָדַל לְעוֹלָם:
י וִיחִי עוֹד לָנֶצַח לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת: יא כִּי יִרְאֶה
חֲכָמִים יָמוּתוּ יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ וְעָזְבוּ
לַאֲחֵרִים חֵילָם: יב קִרְבָּם בָּתֵּימוֹ לְעוֹלָם מִשְׁכְּנֹתָם
לְדֹר וָדֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם עֲלֵי אֲדָמוֹת: יג וְאָדָם
בִּיקָר בַּל יָלִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ: יד זֶה דַרְכָּם
כֵּסֶל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה: טו כַּצֹּאן
לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ מָוֶת יִרְעֵם וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים לַבֹּקֶר
וְצוּרָם לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל לוֹ: טז אַךְ אֱלֹהִים יִפְדֶּה
נַפְשִׁי מִיַּד שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה: יז אַל תִּירָא כִּי
יַעֲשִׁר אִישׁ כִּי יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ: יח כִּי לֹא בְמוֹתוֹ
יִקַּח הַכֹּל לֹא יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ: יט כִּי נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו

פים טוען מיך ארום רינגלען: (ז) הבוטחים דיא וואס פאר זיכערן זיך אויף זייער האב מיט זייער רייכקייט בארימען זיי זיך: (ח) אח אברודער קען אמענש ניט אויס לייזן ער וועט ניט געבן צו גאט זיין אויסלייזונג: (ט) ויקר אונ עס איז טייער דם אויסלייזונג פון זייער נפש אונ די זאך איז גאר פר מיטן אויף אייביג: (י) ויחי ווען ער זאל לעבן אייביג ער זאל ניט זעהן דם גיהנם וואלט דם פארמעגן אוועק גיהאט: (יא) כי אבער ער טוט זעהן צדיקים שטארבן באנאנדער דר נארישער רשע אונ אויך דער וואס איז ליידיג פון מצות ווערן פר לארן אונ זייא לאזן צו אנדערע זייער האב: (יב) קרבם זייער טראכטן זייערע הייזער וועט זיין אויף אייביג זייער רואונג וועט זיין פון איין דור צום אנדערן זיי רופן זייער נאמען אויף דער ערד: (יג) ואדם אבער דר אמת איז איין מענש ווער ווייס אויב עס וועט ביי אים בלייבן דם עשירות ער ווערט גיגליכן אזו וויא בהמות: (יד) זה דאס איז זייער וועג וואס זיי האבן נארישקייט מיט זייער עשירות גלייך וויא נאך זייא מיט זייער מויל וועט מען דר ציילן שטענדיג: (טו) כצאן דר סוף איז וויא די שאף גייען אין שטאל אזו גייען זיי אין גיהנם דער מלאך המות טוט זיי צו ברעכן אונ עס וועט אויף זיי גיוועלטיגען די רעכטפארטיגע אין דר פריא אונ זייער צורה פון די רשעים צו פר פוילן אין גיהנם פון זיין הויז וועט ער קומען אין גיהנם: (טז) אך אבער גאט וועט אויס לייזן מיין נפש פון גיהנם ווארום ער וועט מיך נעמען צו זיך אויף אייביג: (יז) אל זאלסט דיך ניט פארכטין אונ זארגין ווען א רשע ווערט רייך ווען עס ווערט גימערט דער כבוד פון זיין הויז: (יח) כי ווארום ניט אז ער

שטארבט

יברך ויודך כי תיטיב לך: כ תבוא עד דור
אבותיו עד נצח לא יראו אור: כא אדם ביקר ולא
יבין נמשל כבהמות נדמו:

דער מזמור גייט אויף דעם יום הדין נאך גוג ומגוג :

נ א מזמור לאסף אל אלהים יי דבר ויקרא ארץ
ממזרח שמש עד מבאו: ב מציון מכלל יפי
אלהים הופיע: ג יבא אלהינו ואל יחרש אש לפניו
תאכל וסביביו נשערה מאד: ד יקרא אל השמים
מעל ואל הארץ לדין עמו: ה אספו לי חסידי כרתי
בריתי עלי זבח: ו ויגידו שמים צדקו כי אלהים
שפט הוא סלה: ז שמעה עמי ואדברה ישראל
ואעידה בך אלהים אלהיך אנכי: ח לא על זבחיך
אוכיחך ועולתיך לנגדי תמיד: ט לא אקח מביתך
פר ממכלאתיך עתודים: י כי לי כל חיתו יער

(יט) שטארבט נעמט ער גאר מיט זיך אונ עס נידערט ניט נאך אים זיין כבוד : וואָרום דער רשע זיין נפש טוט ער אליין לויבן זיך ניט קיין אנדערע אָבער דיך צדיק וועלן לויבן אנדערע מענשין אז דוא וועסט דיר אליין גוטס טאן : (כ) תבוא דוא וועסט קומען זעהן אויף יענער וועלט ביז דעם דור פון זיינע עלטערן. פון רשע וועסטו זעהן, ביז אייביג וועלן זייא ניט זעהן קיין ליכט : (כא) אדם דער מענש וואס קאן קומען צו גרויס הערליכקייט בעולם הבא אונ ער פאר שטייט דאס ניט איז גיגליכן צו בהמות , זייא וועלן פאר שטומט ווערין :

נ (א) מזמור. דער שטארקער גאט דר גיוועלטיגער גאט ער האט גירעט אונ אן גירופן אז עס זאל זיין ערד פון די זון שיינונג ביז זיין אונטער גיין : (ב) מציון פון ציון דיא שיינע שטאט האט גאט גמאכט שיינען אויף דער גאנצר וועלט : (ג) יבא אונזער גאט וועט קומען אונ ויעט ניט שווייגן פר אים וועט ברענען אפייער אונ ארום אים וועט שטורמען זייער מען זאל טאן אמשפט : (ד) יקרא ער טוט רופן צו די שרים וואס זיינען אויף דעם הימיל אויבין אונ צו דיא ערד צו משפטין זיין פאלק : (ה) אספו אונ זאגט זאמילט מיר איין מיינע חסידים די וואס האבן כורת ברית גוועז צו האלטן די תורה ביי דעם שעכטן וואס מען האט גישאכטן קרבנות ביים הר סיני : (ו) ויגידו אונ זיי האבן גיטאן זאגן די וואס אויפין הימיל זיין גירעכטיקייט חאטשע עס האט לאנג גיווערט איי ער האט אמשפט גיטאן ווארום גאט משפט אייביג : (ז) שמעה הארכט צו מיין פאלק איך וועל ריידין ישראל איך וועל דיר בצייגן אונ מתרה זיין אריכטר אונ דיין גאט בין איך : (ח) לא ניט אויף דיינע קרבנות טוא איך דיך שטראפין דיינע עולות

זאלין

בְּהֵמוֹת בְּהַרְרֵי אָלֶף: יא יָדַעְתִּי כָּל עוֹף הָרִים וְזִיז
שָׂדַי עִמָּדִי: יב אִם אֶרְעַב לֹא אֹמַר לָךְ כִּי לִי תֵבֵל
וּמְלֹאָהּ: יג הַאוֹכַל בְּשַׂר אַבִּירִים וְדַם עַתּוּדִים
אֶשְׁתֶּה: יד זְבַח לֵאלֹהִים תּוֹדָה וְשַׁלֵּם לְעֶלְיוֹן
נְדָרֶיךָ: טו וּקְרָאֵנִי בְּיוֹם צָרָה אֲחַלֶּצְךָ וּתְכַבְּדֵנִי:
טז וְלָרָשָׁע אָמַר אֱלֹהִים מַה לְּךָ לְסַפֵּר חֻקָּי וַתִּשָּׂא
בְרִיתִי עֲלֵי פִיךָ: יז וְאַתָּה שָׂנֵאתָ מוּסָר וַתַּשְׁלֵךְ
דְּבָרַי אַחֲרֶיךָ: יח אִם רָאִיתָ גַנָּב וַתִּרֶץ עִמּוֹ וְעִם
מְנָאֲפִים חֶלְקֶךָ: יט פִּיךָ שָׁלַחְתָּ בְרָעָה וּלְשׁוֹנְךָ
תַּצְמִיד מִרְמָה: כ תֵּשֵׁב בְּאָחִיךָ תְדַבֵּר בְּבֶן
אִמְּךָ תִּתֶּן דֹּפִי: כא אֵלֶּה עָשִׂיתָ וְהֶחֱרַשְׁתִּי
דִּמִּיתָ הֱיוֹת אֶהְיֶה כָמוֹךָ אוֹכִיחֲךָ וְאֶעֶרְכָה
לְעֵינֶיךָ: כב בִּינוּ נָא זֹאת שֹׁכְחֵי אֱלוֹהַּ פֶּן
אֶטְרֹף וְאֵין מַצִּיל: כג זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי וְשָׂם
דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים:

זאלן זיין פאר מיר שטענדיג: (ט) לא איך פר לאנג ניט פון דיין הויז איין אקס פון דיין
שטאל שאף: (י) כי ווארום צו מיר איז אלע חיות פון וואלד דער שור הבר וואס ער
עסט אויף אלע טאג טויזנט בערג: (יא) ידעתי איך ווייס אלע עופות וואס פליען אויף
די בערג אונ דר גאנץ גרויסער פויגעל זיז שדי איז פר מיר: (יב) אם ווען איך זאל זיין
הונגעריג וועל איך דיר ניט דארפן זאגן ווארום צו מיר איז וואס אין דר וועלט איז:
(יג) האוכל וועל איך דען עסן דאס פלייש פון פעטע בהמות אונ דאס בלוט פון שאף
וועל איך דען טרינקען: (יד) זבח דאס איז גירעכינט פר אקרבן צו גאט ווען דוא טוסט
מאכן בקענן די עברות פר גאט אונ דער נאך בצאל צום אייבערשטן דיין נדר וועט
בודאי אנגענומען ווערן: (טו) וקראני אונ רוף צו מיר אין דעם טאג וואס דיר איז אייננג
איך וועל דיך רעטין אונ דוא וועסט מיר לויבן: (טז) ולרשע אבער צום רשע וואס וויל
קיין תשובה ניט טאן זאגט גאט וואס טויג דיר דאס צו דער ציילן מיינע מצות אונ
טוסט טראגן מיין תורה אויף דיין מויל: (יז) ואתה דוא האסט פיינט שטראף רייד אונ
ווארפסט מיינע רייד הינטער דיר: (יח) אם ווען דו זעהסט אגנב ביסטו בווילינגט צו
אים אונ מיט נואפים איז דיין חלק: (יט) פיך דיין מויל שיקסטו ריידין שלעכטש אונ
דיין צונג טוט בהעפטן אונ גיוואוינן מיט רמאות: (כ) תשב דו טוסט זיצין מיט לצים
פון דיין ברודער טוסטו ריידין אין דיין מוטערס זון טוסטו געבין אשאנד: (כא) אלה
די דאזיגע זאכין האסטו גיטאן אונ איך זאל שטיל שווייגן האסטו דיר גידאכט איך
ווֶעל

איז דעם מזמור האט דוד המלך זיך מתודה גיוועזן אויף דעם חטא מיט בת שבע אונ האט תשובה גיטאן:

נא א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב בְּבוֹא אֵלָיו נָתָן
הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר בָּא אֶל בַּת שָׁבַע: ג חָנֵּנִי אֱלֹהִים
כְּחַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ מְחֵה פְשָׁעָי: ד הֶרֶב כַּבְּסֵנִי
מֵעֲוֺנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי: ה כִּי פְשָׁעַי אֲנִי אֵדָע
וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד: ו לְךָ לְבַדְּךָ חָטָאתִי וְהָרַע
בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ תִּזְכֶּה
בְשָׁפְטֶךָ: ז הֵן בְּעָווֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי
אִמִּי: ח הֵן אֱמֶת חָפַצְתָּ בַטֻּחוֹת וּבְסָתֻם חָכְמָה
תוֹדִיעֵנִי: ט תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאֶטְהָר תְּכַבְּסֵנִי
וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין: י תַּשְׁמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה
עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ: יא הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי וְכָל עֲוֺנֹתַי
מְחֵה: יב לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן

וועל זיין וויא דו. אזו וועל איך דיך שטראפן איך וועל אן ריכטן דיינע מעשים פאר דיינע אויגן צו שטראפן דיך: (כב) בינו פר שטייט דס די וואס פר געסן אן גאט ווארום אז איך וועל פר צוקן וועט קיינר ניט מציל זיין: (כג) זובח ווער עס שעכט דעם יצה"ר אונ איז זיך מתודה אויף זיינע עבירות מיט דעם טוט ער מיר כבוד. דר וואס מאכט אוועק קערין פון זיינע חטאים וועל איך אים ווייזין אין דער הילף פון גאט:

נא (א) למנצח מזמור לדוד: (ב) בבוא אז נתן הנביא איז גיקומען צו אים אז דוד איז גיקומען צו בת שבע: (ג) חנני לייט זעליג מיך גאט אזו וויא דיין חסד איז אזו וויא דיין פיל דער בארימקייט מעק אפ מיינע פשעים: (ד) הרב מעהר מיך צו וואשין פון מיינע זינד אונ פון מיינע חטאים ריינג מיך: (ה) כי ווארום מיינע פשעים וויים איך אונ מיינע זינד [illegible] שטענדיג פר מיר: (ו) לך צו דיר אליין האב איך גיזינדיגט אונ ניט צו קיין מענטש, וואס אין דיינע אויגן איז שלעכט האב איך גיטאן פון וועגין אז דוא וועסט מיר מוחל זיין וועסטו גירעכט זיין מיט דיינע רייד דו וועסט בלייבן גרעכט אז דו משפט'סט דיא רשעים: (ז) הן מיט זינד בין איך בשאפן גיווארן אונ מיט זינד האט מיך דער היצט מיין מוטער: (ח) הן פאר וואר ווילסטו עס זאל זיין אמת אין די נירן פון דעם מענשין וואס פון דארטן קומט ארוים די מחשבות אונ דאס וואס דיא חכמה איז פאר מיר צו גידעקט זאלסטו מיר מאכין וויסן: (ט) תחטאני דוא זאלסט מיך ריינגן אזו וויא מען ריינגט מיט אזוב פון דעם אש פון פרה אדומה אונ איך זאל ווערן ריין דוא זאלסט מיך וואשן איך זאל ווייסער ווערן פון שניי: (י) תשמיעני זאלסט מיך מאכין הערין פרייד אונ לוסטיקייט אז דוא וועסט מיר מוחל זיין עס וועט זיך פרייען די ביינער וואס דו האסט צו שטויסן: (יא) הסתר בהאלט דיין צארן פון מיינע חטאים אונ אלע מיינע עונות מעק אפ: (יב) לב אריין הארץ בשאף מיר גאט אונ ארעכט

פארטיגן

חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי: יג אַל תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ
קָדְשְׁךָ אַל תִּקַּח מִמֶּנִּי: יד הָשִׁיבָה לִּי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ
וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי: טו אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים דְּרָכֶיךָ
וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ: טז הַצִּילֵנִי מִדָּמִים אֱלֹהִים
אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ: יז אֲדֹנָי
שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ: יח כִּי לֹא תַחְפֹּץ
זֶבַח וְאֶתֵּנָה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה: יט זִבְחֵי אֱלֹהִים
רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה:
כ הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת
יְרוּשָׁלָיִם: כא אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל
אָז יַעֲלוּ עַל מִזְבַּחֲךָ פָרִים:

דָּוִד הַמֶּלֶךְ שִׁילְט דוֹאֵג הָאֲדוֹמִי וָואס הָאט גִירֶעט לָשׁוֹן הָרָע אוּנ בַּארִיכְט דִיךְ דָאס עֶר וֶועט אִים טָאן רָעוֹת:

נב א לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לְדָוִד: ב בְּבוֹא דּוֹאֵג הָאֲדֹמִי
וַיַּגֵּד לְשָׁאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ בָּא דָוִד אֶל בֵּית
אֲחִימֶלֶךְ: ג מַה תִּתְהַלֵּל בְּרָעָה הַגִּבּוֹר חֶסֶד

פארטיגן ווילן איך זאל וועלן גוטס טאן בנייא אין מיר: (יג) אל דוא זאלסט מיך ניט אוועק ווארפין פון דיר אונ דיין רוח הקודש זאלסטו ניט אוועק נעמען פון מיר: (יד) השיבה קער מיר אום דם פרייד פון דיין הילף דר בווילינגטער רוח דאס מיינט מען רוח הקודש זאל מיך אונטער לעהנען: (טו) אלמדה איך וועל לערנען די פושעים דיין וועג זייא זאלין אויך תשובה טאן אונ דיא זינדיגע וועלין זיך צו דיר אומקערין מיט תשובה: (טז) הצילני זאיי מיך מציל פון שולד בלוט גאט דער גאט מיין הילף. מיין צונג וועט זינגען דיין גירעכטיקייט: (יז) אדני גאט מיינע לעפצן זאלסטו עפענען אונ מיין מויל וועט זאגן דיין לויב: (יח) כי ווארום דו בגערסט ניט אשעכטונג אונ גאב דו פערלאנגסט ניט קיין קרבן עולה אויף איין עבירה וואס מען טוט במזיד: (יט) זבחי וואס דען איז די שעכטונג וואס גאט נעמט אן אצובראכינעם רוח אצובראכין אונ איין צו שטויסן הארץ אפילו דר מדת הדין איז ניט מבזה אונ נעמט אן: (כ) היטיבה בגיטיג מיט דיין ווילן דיא שטאט ציון דוא זאלסט בויען דיא מויערין פון ירושלים: (כא) אז דענסטמאל וועסטו וועלין אן נעמען שעכטונג פון גרעכטע לייט דען עברות וועט ניט זיין. קרבן עולות וואס מען איז נאר מקריב אויף דעם מזבח. דענסטמאל וועלן אויף גיבראכט ווערין אויף דיין מזבח אקסין:

נב (א) למנצח משכיל לדוד: (ב) בבוא אז דואג איז גיקומען אונ האט גיזאגט צו שאול המלך ער האט אים גיזאגט דוד איז גיקומען אין הויז פון אחימלך: (ג) מה וואס

באריכסטו

אל כל היום: ד הוות תחשב לשונך כתער
מלטש עשה רמיה: ה אהבת רע מטוב שקר
מדבר צדק סלה: ו אהבת כל דברי בלע לשון
מרמה: ז גם אל יתצך לנצח יחתך ויסחך מאהל
ושרשך מארץ חיים סלה: ח ויראו צדיקים וייראו
ועליו ישחקו: ט הנה הגבר לא ישים אלהים
מעוזו ויבטח ברב עשרו יעז בהותו: י ואני כזית
רענן בבית אלהים בטחתי בחסד אלהים עולם
ועד: יא אודך לעולם כי עשית ואקוה שמך
כי טוב נגד חסידיך:

דער מוסר נים אויף מיטס וויא ער האט גישמאכין דעם פרוכת אבער ער האט אבייזין סוף גיהאט:

נג א למנצח על מחלת משכיל לדוד: ב אמר
נבל בלבו אין אלהים השחיתו והתעיבו עול
אין עשה טוב: ג אלהים משמים השקיף על בני
אדם לראות היש משכיל דרש את אלהים:

בארימסטו דיך מיט שלעכטס דוא גבור גאטס גינאד איז אגאנצן טאג ער קאן מיר
העלפין: (ד) הוות ברעכעניש טוסטו טראכטין דיין צונג איז וויא אגאל מעסער אויס
גישלייפט ער טוט פאלשקייט: (ה) אהבת דוא האסט ליב שלעכטס פון גוטס ליגינס פון
צו ריידין רעכטע רייד אייביג: (ו) אהבת דו האסט ליב איין גישלונגענע רייד וואס דו
רעדסט לשון הרע שאלקהאפטיגע רייד: (ז) גם אויך גאט וועט דיך צו שטויסין אויף
אייביג אונ וועט דיך צו ברעכין אונ וועט דיך אוועק רוקין פון דיין גיצעלט אונ וועט
דיך אויסווארצלען פון דעם לעבעדיגען לאנד שטענדיג: (ח) ויראו אונ דיא צדיקים
וועלן זעהן דיין פורענות אונ זיי וועלין זיך פארכטן פר גאט. אונ אויף אים וועלין
זייא לאכן זיי וועלן זאגן. (ט) הנה נון דר מענש האט ניט גטאן גאט פר זיין פעסטיקייט
ער האט איין בטחון אויף זיין פיל רייכקייט ערשט זאל ער זיך שטארקין אין זיין
אונגליק: (י) ואני אונ איך בין וויא איין איילבערט בוים צווייגהאפטיג אין גאטס
הויז איך טוא מיך פאר זיכערין אין גאטס גינאד אויף אייביג: (יא) אודך איך טוא
דיך לויבין אייביג וואס דוא האסט גיטאן איך טוא האפין צו דיין נאמען ווארום
דיין נאמען איז גוט אנטקעגין דיינע חסידים:

נג (א) למנצח. אויף דעם כלי זמר מחלת: (ב) אמר דער שאלקהאפטיגער זאגט אונ
טראכט אין זיין הארץ עס איז ניטא קיין גאט זייא האבין פאר דארבין זייא האבין
גמאכט אומווערדיג זייא האבין גטאן אומרעכט קיינער האט ניט גטאן קיין גוטס:
אלהים

ד כֻּלּוֹ סָג יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה טוֹב אֵין גַּם אֶחָד׃
ה הֲלֹא יָדְעוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם אֱלֹהִים
לֹא קָרָאוּ׃ ו שָׁם פָּחֲדוּ פַחַד לֹא הָיָה פָחַד כִּי
אֱלֹהִים פִּזַּר עַצְמוֹת חֹנָךְ הֱבִשֹׁתָה כִּי אֱלֹהִים
מְאָסָם׃ ז מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשֻׁעוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב
אֱלֹהִים שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

אײן תְּפִלָּה דָאס הַשי"ת זָאל הֶעלְפְן צוּא דִיא וָואס הָאפְן צוּא זַיין חֶסֶד׃

נד א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ ב בְּבוֹא
הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ לְשָׁאוּל הֲלֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר
עִמָּנוּ׃ ג אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי וּבִגְבוּרָתְךָ
תְדִינֵנִי׃ ד אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי
פִי׃ ה כִּי זָרִים קָמוּ עָלַי וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי לֹא
שָׂמוּ אֱלֹהִים לְנֶגְדָּם סֶלָה׃ ו הִנֵּה אֱלֹהִים עֹזֵר לִי
אֲדֹנָי בְּסֹמְכֵי נַפְשִׁי׃ ז יָשִׁיב הָרַע לְשֹׁרְרָי בַּאֲמִתְּךָ

(ג) אלהים גאט, פון דעם הימיל האט ער גילוגט אויף דיא מענשן צו זעהן אויב עס איז פר האנדן אקלוגער ער זאל פארשטין גאט: (ד) כלו אלע האבן צוריק גיטראטין אונ זיי אלע זיינן שלעכט גיווארן עס טוט ניט קיין גוטס אפילו איינער ניט: (ה) הלא פר וואר זיי האבן גיוואוסט די וואס האבן גיווערקט אומרעכט די וואס האבן גיגעסן מיין פאלק וויא מען עסט ברויט, גאט האבין זייא ניט אנגערופין: (ו) שם דארטין האבין זייא זיך גיפארכטן איין פארכט עס איז נאך ניט גיוועזן אזו אפחד אויף דער וועלט אז בייא סנחריב זיינען מיט אמאל טויט גיווארין אזו אגרויסר חיל ווארום גאט האט צו שפרייט דיא ביינער פון דיא חילות פון דיא וואס האבן גירוהט ארום דיר ירושלים דוא האסט זייא גימאכט פאר שעמען די שונאים ווארום גאט האט זייא פאר מיאוסת: (ז) מי ווער וועט געבין פון ציון דיא הילף פון ישראל נאר גאט ב"ה אז גאט וועט ווידער קערין דאס ווידער קערונג פון זיין פאלק וועט זיך פרייען יעקב עס וועט זיך פרייען ישראל:

נד (א) למנצח בנגינות משכיל לדוד: (ב) בבוא אז די לייט פון דער שטאט זיף זיינן גיקומען אונ האבן גיזאגט צו שאול פר וואר דוד ער בהאלט זיך מיט אונז: (ג) אלהים גאט מיט דיין נאמען וואס הייסט רחום העלף מיר אונ מיט דיין גבורה זאלסטו מיך משפטן: (ד) אלהים גאט הער צו מיין גיבעט פאר נעם צו דיא רייד פון מיין מויל: (ה) כי ווארום פרעמדע זיינן גשטאנן אויף מיר אונ שטארקע האבן בגערט מיין נפש זיי האבן ניט גיטאן גאט אנטקעגן זיי אייביג: (ו) הנה נון גאט איז מיין העלפער גאט איז אין דעם אונטער לעהנען פון מיין נפש: (ז) ישיב ער זאל אומקערין דאס

שלעכטס

הַצְמִיתֵם: ח בִּנְדָבָה אֶזְבְּחָה לָּךְ אוֹדֶה שִּׁמְךָ יְיָ כִּי
טוֹב: ט כִּי מִכָּל צָרָה הִצִּילָנִי וּבְאֹיְבַי רָאֲתָה עֵינִי:

דְעם מִזְמוֹר הָאט דָוִד הַמֶּלֶךְ גִיזָאגְט אַז עֶר אִיז אַנְטְלָאפְן גִיוָוארְן פוּן דוֹאֵג וַאֲחִיתוֹפֶל:

יום י נה א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד: ב הַאֲזִינָה
אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתִי:
ג הַקְשִׁיבָה לִּי וַעֲנֵנִי אָרִיד בְּשִׂיחִי וְאָהִימָה: ד מִקּוֹל
אוֹיֵב מִפְּנֵי עָקַת רָשָׁע כִּי יָמִיטוּ עָלַי אָוֶן וּבְאַף
יִשְׂטְמוּנִי: ה לִבִּי יָחִיל בְּקִרְבִּי וְאֵימוֹת מָוֶת נָפְלוּ
עָלָי: ו יִרְאָה וָרַעַד יָבֹא בִי וַתְּכַסֵּנִי פַּלָּצוּת: ז וָאֹמַר
מִי יִתֶּן לִּי אֵבֶר כַּיּוֹנָה אָעוּפָה וְאֶשְׁכֹּנָה: ח הִנֵּה
אַרְחִיק נְדֹד אָלִין בַּמִּדְבָּר סֶלָה: ט אָחִישָׁה מִפְלָט
לִי מֵרוּחַ סֹעָה מִסָּעַר: י בַּלַּע אֲדֹנָי פַּלַּג לְשׁוֹנָם
כִּי רָאִיתִי חָמָס וְרִיב בָּעִיר: יא יוֹמָם וָלַיְלָה יְסוֹבְבֻהָ
עַל חוֹמֹתֶיהָ וְאָוֶן וְעָמָל בְּקִרְבָּהּ: יב הַוּוֹת בְּקִרְבָּהּ

שלעכטס צו מיינע לויערס מיט דיין ווארהייט טוא זייא פאר דארבן: (ח) בנדבה מיט אבוויליגט הארץ וועל איך צו דיר שעכטין איך טוא לויבין דיין נאמען גאט ווארום דו ביסט גוט: (ט) כי ווארום פון אלע אנגסטין האט מיך גאט באשירמעט אונ אין מיינע פיינט האט גיזעהן אנקמה מיין אויג:

נה (א) למנצח בנגינות משכיל לדוד: (ב) האזינה פאר נעם גאט מיין תפלה אונ זאלסט דיך ניט פאר הוילין פון מיין גיבעט: (ג) הקשיבה פארנעם מיין זאג אונ ענטפער מיר איך טוא קלאגן מיט מיינע רייד אונ איך טוא ברומען: (ד) מקול פון דעם קול פון דעם פיינט פר די אנגסטן וואס דר רשע טוט מיר אנגסטן ווארום זייא טוען נייגן אויף מיר אומרעכט אונ מיט צארן טוען זייא מיר היטן פיינדשאפט: (ה) לבי מיין הארץ טוט זיך פארכטן אין מיר אונ די פארכט פון דעם טויט פאלט אויף מיר: (ו) יראה פארכט אונ ציטערניש טוט קומען אין מיר אונ עס טוט מיך שטענדיג צודעקין ציטערניש: (ז) ואמר איך טוא זאגן ווער וועט מיר געבן אפליגעל וויא ביי אטויב איך וועל אוועק פליען אונ איך וועל רוען ווייט פון דאגען: (ח) הנה נון איך וועל דער ווייטערן פאר וואגלען איך וועל נעכטיגין אין דר מדבר שטענדיג: (ט) אחישה איך וועל איילן איין אנטרינונג צו מיר פון אוינט וואס רוקט אוועק אלין פון זיין ארט פון שטורעם ווינט דס מיינט מען די שונאים: (י) בלע פר דארב זיי גאט טייל זייער צונג מען זאל זייער לשון הרע ניט הערין איך טוא זעהן רויב אונ קריג אין שטאט דורך זייער לשון הרע: (יא) יומם טאג אונ נאכט טוט ארום רינגלען די קריג אויף אירע מויערן פון דר שטאט אונ אומרעכט מידיקייט אונ פאלשקייט איז אין איר: (יב) הוות ברעבעניש אונ פאלשקייט

וְלֹא יָמִישׁ מֵרְחֹבָהּ תֹּךְ וּמִרְמָה: יג כִּי לֹא אוֹיֵב
יְחָרְפֵנִי וְאֶשָּׂא לֹא מְשַׂנְאִי עָלַי הִגְדִּיל וְאֶסָּתֵר
מִמֶּנּוּ: יד וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי:
טו אֲשֶׁר יַחְדָּו נַמְתִּיק סוֹד בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ
בְּרָגֶשׁ: טז יַשִּׁיא מָוֶת עָלֵימוֹ יֵרְדוּ שְׁאוֹל חַיִּים כִּי
רָעוֹת בִּמְגוּרָם בְּקִרְבָּם: יז אֲנִי אֶל אֱלֹהִים אֶקְרָא
וַייָ יוֹשִׁיעֵנִי: יח עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וְאֶהֱמֶה
וַיִּשְׁמַע קוֹלִי: יט פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקֲּרָב לִי כִּי
בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי: כ יִשְׁמַע אֵל וְיַעֲנֵם וְיֹשֵׁב קֶדֶם
סֶלָה אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יָרְאוּ אֱלֹהִים:
כא שָׁלַח יָדָיו בִּשְׁלֹמָיו חִלֵּל בְּרִיתוֹ: כב חָלְקוּ
מַחְמָאֹת פִּיו וּקְרָב לִבּוֹ רַכּוּ דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן וְהֵמָּה
פְתִחוֹת: כג הַשְׁלֵךְ עַל יְיָ יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ לֹא
יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לַצַּדִּיק: כד וְאַתָּה אֱלֹהִים

פאלשקייט איז אין דער שטאט עס ווערט ניט אפ גיטאן פון איר גאס פאלשע מחשבות אונ רמאות: (יג) כי ווארום ניט אפיינד טוט מיך זידלען דס איך זאל ליידן ניט מיין שונא מאכט זיך איבר מיר גרויס דס איך זאל מיך קענן פון אים בהאלטן: (יד) ואתה נור דוא אחיתופל אמענש וויא מיין ערך דוא ביסט מיין לערנר אונ מיין באקענטער: (טו) אשר וואס צוזאמען האלטן מיר איין עצה אין דער תורה אין גאטס הויז אין בהמ״ק טוען מיר גיין מיט פיל לייט: (טז) ישיא ער זאל אן רייצן דעם מלאך המות אויף זייא זיי זאלן נידערן אין גיהנם לעבעדיגערהייד דען שלעכטס איז אין זייער וואוינונג אין זייא: (יז) אני אונ איך צו גאט טוא איך רופין אונ גאט ווערט מיר העלפן: (יח) ערב ביי נאכט אונ צו מארגין אונ אין מיטן טאג טוא איך ריידין אונ טוא ברומען אונ ער טוט הערן מיין קול: (יט) פדה ער האט אויס גילייזט מיט פריד מיין לייב פון דער מלחמה ווארום פיל לייט זיינן מיט מיר גיוועזן אונ האבן פר מיר מתפלל גווען: (כ) ישמע גאט זאל הערן מיין תפלה אונ זאל זיי ענטפערן דר אייביגר גאט אבר די רשעים ווילן ניט בייטן זייערע שלעכטע מחשבות אונ זייא פארכטן זיך ניט פר גאט: (כא) שלח דר אחיתופל האט גישטרעקט זיין האנד אין דעם וואס איז מיט אים שלום גיוועזן ער האט פר שוועכט זיין ברית: (כב) חלקו זיי זיינן גלאטר פון פוטער די רייד פון זיין מויל אבר זיין הארץ אינווייניג איז אין זין מלחמה צו האלטן מיט מיר זיינע רייד זיינן ווייכער פון אייל אבר זיי זיינן וויא שווערדן: (כג) השלך ווארף אויף גאט ב״ה דיין לאסט אונ ער השי״ת ווערט דיר באשערין וואס דוא דארפסט ער ווערט ניט

תורדם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא
יחצו ימיהם ואני אבטח בך:

דאס האט דוד המלך עליו השלום געזאגט בשעת ער האט זיך געמאכט משוגע פאר אכיש דער ברודער פון גלית:

נו א למנצח על יונת אלם רחקים לדוד מכתם
באחז אותו פלשתים בגת: ב חנני אלהים כי
שאפני אנוש כל היום לחם ילחצני: ג שאפו
שוררי כל היום כי רבים לחמים לי מרום: ד יום
אירא אני אליך אבטח: ה באלהים אהלל דברו
באלהים בטחתי לא אירא מה יעשה בשר לי:
ו כל היום דברי יעצבו עלי כל מחשבתם לרע:
ז יגורו יצפנו המה עקבי ישמרו כאשר קוו נפשי:
ח על און פלט למו באף עמים הורד אלהים:
ט נדי ספרתה אתה שימה דמעתי בנאדך הלא
בספרתך: י אז ישובו אויבי אחור ביום אקרא

ניט געבין אויף אייביג איין אויס גליטשונג צום צדיק: (כד) ואתה אונ דו גאט וועסט זיי
מאכין נידערן אין טיפן גיהנם די לייט פון שולד בלוט זיי טייטן מיט זייערע פאלשע
רייד זייא זאלין ניט אויס לעבין האלב יארן אבער איך וועל מיך פר זיכערן אין דיר:
נו (א) למנצח. אויף דעם וואס ער איז גיוועזין וויא אשטומע טויב אונ איז ווייט פון זיין
לאנד. דער מזמור איז בייא דוד גיוועזין טייער וויא אקרוין אז עס האבין אים אן
גינומן פלשתים אין דר שטאט גת: (ב) חנני לייטזעליג מיך גאט ווארום די מענטשן
גילוסטין מיך איין צו שלינגן. אלע טאג דריקט מיך דר שטרייטער: (ג) שאפו זיי טוען
גילוסטין מיינע ליגערס אגאנצין טאג ווארום פיל האלטן מיט מיר מלחמה דו גאט
וואס דוא ביסט הויך העלף מיר: (ד) יום דעם טאג וואס איך האב מורא טוא איך
מיר אויף דיר פר זיכערן: (ה) באלהים אין גאט טוא איך לויבין זיין הייליג ווארט אין
גאט טוא איך מיך פר זיכערן איך טוא מיך ניט פארכטן וואס קאן מיר טאן א בשר
ודם: (ו) כל אגאנצין טאג טוען זייא מיינע רייד טרויעריג מאכין אויף מיר איז גאר
זייערע מחשבות צו שלעכט: (ז) יגורו זיי טוען זיך איין זאמלען אונ בהאלטן צו לוגין
וואו איך בין זייא טוען מיינע טריט היטן וואו הין איך גייא ווייל זייא האפין מיין
נפש צו בעקומן: (ח) על אומזונסט דס רעטונג צו זיי, זיי זאלן קיין רעטונג האבן,
מיט צארן זאלסטו דיא פלשתים מאכן נידערן גאט: (ט) נדי דוא טוסט ציילן מיין פר
וואגלען טוא מיינע טרערין אין דיין לאגיל אין דיין ספר הזכרונות איז אלץ פאר
שריבן: (י) אז דענסטמאל וועלן מיינע פיינט זיך אומקערן אהינטער אין דעם טאג
וואס איך וועל אן רופין גאט ב״ה מיט דעם וועל איך וויסין אז גאט איז מיט מיר

אז

זֶה יָדַעְתִּי כִּי אֱלֹהִים לִי: יא בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דָּבָר
בַּיי אֲהַלֵּל דָּבָר: יב בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה
יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי: יג עָלַי אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ אֲשַׁלֵּם תּוֹדוֹת
לָךְ: יד כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת הֲלֹא רַגְלַי מִדֶּחִי
לְהִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים בְּאוֹר הַחַיִּים:

דיא תפלה האט דוד המלך מתפלל געוועז אין דער הייל אז ער איז אנטלאפין פאר שאול המלך:

נז א לַמְנַצֵּחַ אַל תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בְּבָרְחוֹ
מִפְּנֵי שָׁאוּל בַּמְּעָרָה: ב חָנֵּנִי אֱלֹהִים חָנֵּנִי כִּי בְךָ
חָסָיָה נַפְשִׁי וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה עַד יַעֲבֹר הַוּוֹת:
ג אֶקְרָא לֵאלֹהִים עֶלְיוֹן לָאֵל גֹּמֵר עָלָי: ד יִשְׁלַח
מִשָּׁמַיִם וְיוֹשִׁיעֵנִי חֵרֵף שֹׁאֲפִי סֶלָה יִשְׁלַח אֱלֹהִים
חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ: ה נַפְשִׁי בְּתוֹךְ לְבָאִם אֶשְׁכְּבָה
לֹהֲטִים בְּנֵי אָדָם שִׁנֵּיהֶם חֲנִית וְחִצִּים וּלְשׁוֹנָם
חֶרֶב חַדָּה: ו רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ: ז רֶשֶׁת הֵכִינוּ לִפְעָמַי כָּפַף נַפְשִׁי

צו העלפן: (יא) באלהים אז גאט ווייזט מיר מדת הדין טוא איך לויבן זיינע רייד אונ אז גאט ווייזט מיר מדת הרחמים טוא איך לויבן זיינע רייד: (יב) באלהים אין גאט טוא איך מיך פר זיכערן האב איך קיין מורא ניט ווארום וואס קאן מיר א מענש טאן: (יג) עלי איך האב גינומען אויף מיר נדרים איך וועל באצאלין פיל דאנקן צו דיר: (יד) כי דוא האסט באשירמעט מיין נפש פון טויט מיינע פיס האסטו מציל גיוועזן פון פאר שטויסונג אונ האסט מיר גיהאלפן צו גיין פר דיר גאט אין דר ליכט פון לעבן:
נז (א) למנצח. אין זיין טאן אנטלויפן פון שאול המלך אין דר הייל: (ב) חנני לייטזעליג גאט לייטזעליג מיך דען אין דיר טוט זיך בשיצין מיין לייב אונ אין שאטין פון דיינע פליגלען טוא איך מיך בשיצין ביז עס וועט איבער פארין פון מיר ברעכעניש: (ג) אקרא איך טוא רופן צום אויבערשטין גאט צו גאט וואס האט באשטימט צו טאן מיר גוטס: (ד) ישלח ער וועט שיקין פון הימל אונ וועט מיר העלפן ער וועט פר שעמן דעם וואס וויל מיך איין שלינגן. גאט וועט שיקן זיין גינאד אונווארהייט: (ה) נפשי מיין לייב איז צווישן לייבן, איך טוא ליגן, זיי פלאמען, אזעלכע לייט זייערע ציין איז גלייך וויא שפיזן אונ פיילן אונ זייער צונג איז וויא א שארפע שווערד: (ו) רומה ווער דער הויבין אויף דעם הימל גאט אויף דער ערד וועט דיין כבוד דער הויבן ווערן: (ז) רשת א נעץ האבן זיי אן גיגרייט צו מיין טריט מיין נפש איז איין גיבויגן זיי האבן גיגראבן פר מיר א גרוב וועלן זיי אריין פאלן אין דעם גרוב אויף איביג:

נכון

כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה נָפְלוּ בְתוֹכָהּ סֶלָה: ח נָכוֹן לִבִּי
אֱלֹהִים נָכוֹן לִבִּי אָשִׁירָה וַאֲזַמֵּרָה: ט עוּרָה כְבוֹדִי
עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָּׁחַר: י אוֹדְךָ בָעַמִּים
אֲדֹנָי אֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים: יא כִּי גָדֹל עַד שָׁמַיִם
חַסְדֶּךָ וְעַד שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ: יב רוּמָה עַל שָׁמַיִם
אֱלֹהִים עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ:

דָוִד הַמֶּלֶךְ קְלָאגְט אוֹיף דִיא וָואס הָאבִּין גִיזָאגְט פַאר שָׁאוּל הַמֶּלֶךְ אַז עֶר אִיז גִירֶעכְט וָואס עֶר וִויל דָוִד טֵייטְן:

נח א לַמְנַצֵּחַ אַל תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם: ב הַאֻמְנָם
אֵלֶם צֶדֶק תְּדַבֵּרוּן מֵישָׁרִים תִּשְׁפְּטוּ בְּנֵי אָדָם:
ג אַף בְּלֵב עוֹלֹת תִּפְעָלוּן בָּאָרֶץ חֲמַס יְדֵיכֶם
תְּפַלֵּסוּן: ד זֹרוּ רְשָׁעִים מֵרָחֶם תָּעוּ מִבֶּטֶן דֹּבְרֵי
כָזָב: ה חֲמַת לָמוֹ כִּדְמוּת חֲמַת נָחָשׁ כְּמוֹ פֶתֶן
חֵרֵשׁ יַאְטֵם אָזְנוֹ: ו אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחֲשִׁים
חוֹבֵר חֲבָרִים מְחֻכָּם: ז אֱלֹהִים הֲרָס שִׁנֵּימוֹ בְּפִימוֹ
מַלְתְּעוֹת כְּפִירִים נְתֹץ יְיָ: ח יִמָּאֲסוּ כְמוֹ מַיִם

(ח) נכון עס איז אן גיבֿרייט מיין הארץ צו האפן צו גאט מיין הארץ איז אן גיבֿרייט איך וועל לויבן אונ זינגן: (ט) עורה דר וועק זיך מיין כבוד דר וועק זיך צו שפילין אויפן פידיל מיט אפייפיל צו לויבן גאט איך טוא דר וועקן דעם מארגין שטערן: (י) אודך איך טוא דיך לויבן צווישן פעלקער גאט איך טוא זינגן צו דיר צווישן פעלקער: (יא) כי ווארום עס איז גרויס ביז אין הימל דיין חסד ביז דעם הימיל וואס הייסט שחקים דיין ווארהאפטיקייט: (יב) רומה ער ווערט דער הויבין אויף דעם הימל גאט איף דער גאנצער וועלט דיין כבוד:

נח (א) למנצח וגו': (ב) האמנם פר וואר איר זייט גיווארן שטום פון צו ריידן גרעכטיקייט אונ דם רעכטפארטיקייט וואס איר וואלט גיקענט משפטן מענשין: (ג) אף אויך אין הארצן טוט איר טראכטין אונ וועריקן אומרעכט אויף דר וועלט דם רויבונג וואס אין אייערע הענט טוט איר מאכן גלייך אונ זאגט דם איז רעכט: (ד) זרו דיא רשעים זיינן פרעמד צו גאט פון מוטערס בויך זיי זיינען פאר אירט די וואס ריידן ליגנס: (ה) חמת גיפט איז ביי זיי וויא גיפט פון אשלאנג וויא אבייזער שלאנג אטויבער פאר שטאפט דם אויער: (ו) אשר וועלכער טוט ניט הערין קיין פר שפרעכער אויך ניט דעם קליגסטין שלאנגן פר שפרעכער: (ז) אלהים גאט צו ברעך זייערע ציין אין זייער מויל די קין באקין פון די לעמפערטי צו שטוים גאט: (ח) ימאסו זיי זאלן צו גאסן ווערן וויא וואסר זאלן אוועק פליסן. השי"ת זאל טרעטין זיין בויגן דם זייא זאלן פר שניטן

ווערין

יִתְהַלְּכוּ לָמוֹ יִדְרֹךְ חִצָּיו כְּמוֹ יִתְמֹלָלוּ: ט כְּמוֹ
שַׁבְּלוּל תֶּמֶס יַהֲלֹךְ נֵפֶל אֵשֶׁת בַּל חָזוּ שָׁמֶשׁ:
י בְּטֶרֶם יָבִינוּ סִּירֹתֵיכֶם אָטָד כְּמוֹ חַי כְּמוֹ חָרוֹן
יִשְׂעָרֶנּוּ: יא יִשְׂמַח צַדִּיק כִּי חָזָה נָקָם פְּעָמָיו יִרְחַץ
בְּדַם הָרָשָׁע: יב וְיֹאמַר אָדָם אַךְ פְּרִי לַצַּדִּיק אַךְ
יֵשׁ אֱלֹהִים שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ:

דער מזמור גייט אויף דעם נס וואס דוד איז ניצול געווארין בעת שאול האט געשיקט אים טייטן:

נט א לַמְנַצֵּחַ אַל תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בִּשְׁלֹחַ
שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: ב הַצִּילֵנִי
מֵאֹיְבַי אֱלֹהָי מִמִּתְקוֹמְמַי תְּשַׂגְּבֵנִי: ג הַצִּילֵנִי
מִפֹּעֲלֵי אָוֶן וּמֵאַנְשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עַזִּים לֹא פִשְׁעִי וְלֹא חַטָּאתִי
יְיָ: ה בְּלִי עָוֹן יְרוּצוּן וְיִכּוֹנָנוּ עוּרָה לִקְרָאתִי וּרְאֵה:
ו וְאַתָּה יְיָ אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָקִיצָה
לִפְקֹד כָּל הַגּוֹיִם אַל תָּחֹן כָּל בֹּגְדֵי אָוֶן סֶלָה:
ז יָשׁוּבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ עִיר: ח הִנֵּה

ווערן: (ט) כמו ווי אשנעק וואס הייסט שבלול עס ווערט צורונען אונ צו גאנגן וויא אמפיל קינד וואס זיי זעהן ניט דיא זון: (י) בטרם איידר אייערע ווייכע דערנער וועלין ווערן הארטע דערנער איידר די קליינע רשעים ווערן גרויס אזו וויא אלעבעדיגער רייסט אויס אבוים רייסט ער אויס מיט דעםווארציל אזו וועט זיי גאט אויס רייסן: (יא) ישמח דר צדיק וועט זיך פרייען אז ער זעהט אנקמה זיינע טריט דם הייסט זיינע פיס טוט ער וואשן מיט דעם רשעם בלוט: (יב) ויאמר וועט איטליכער מענש זאגין עס איז פאר דינסט צום צדיק פאר זיינע גוטע מעשים עס איז פאר האנדין אגיוועלטיקייט וואס ריכטין אויף דער וועלט:

נט (א) למנצח. אז שאול המלך הט געשיקט אז מען זאל היטין די הויז מען זאל דוד טייטן: (ב) הצילני באשירעם מיך פון מיינע פיינט מיין גאט פון די וואס שטייען אויף מיר אויף זאלסטו מיך שטארקן: (ג) הצילני זאיי מיך מציל פון דיא וואס ווערקין אומרעכט אונ פון די בלוטשולדיגע מענטשין העלף מיר: (ד) כי זייא האבין גילוגט אויף מיין לייב זיי טוען זיך איין זאמלן אויף מיר שטארקע מענשן איך האב צו זיי ניט גיזינדיגט וויא דו ווייסט גאט: (ה) בלי איך האב ניט גיזינדיגט אונ זיי טוען לויפן אונ זיינען גרייט צו טייטן מיך. דר וועק דיך גאט וועגן מיר אונ זעה וואס זייא ווילן מיר טאן: (ו) ואתה אונ דו גאט צבאות דר גאט פון ישראל דר וועק דיך צו בפעלין

אלע

יַבִּיעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם כִּי מִי שֹׁמֵעַ׃
ט וְאַתָּה יְיָ תִּשְׂחַק לָמוֹ תִּלְעַג לְכָל גּוֹיִם׃ י עֻזּוֹ אֵלֶיךָ
אֶשְׁמֹרָה כִּי אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי׃ יא אֱלֹהֵי חַסְדִּי יְקַדְּמֵנִי
אֱלֹהִים יַרְאֵנִי בְשֹׁרְרָי׃ יב אַל תַּהַרְגֵם פֶּן יִשְׁכְּחוּ
עַמִּי הֲנִיעֵמוֹ בְחֵילְךָ וְהוֹרִידֵמוֹ מָגִנֵּנוּ אֲדֹנָי׃
יג חַטַּאת פִּימוֹ דְּבַר שְׂפָתֵימוֹ וְיִלָּכְדוּ בִגְאוֹנָם
וּמֵאָלָה וּמִכַּחַשׁ יְסַפֵּרוּ׃ יד כַּלֵּה בְחֵמָה כַּלֵּה
וְאֵינֵמוֹ וְיֵדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי
הָאָרֶץ סֶלָה׃ טו וְיָשֻׁבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ
עִיר׃ טז הֵמָּה יְנִיעוּן לֶאֱכֹל אִם לֹא יִשְׂבְּעוּ וַיָּלִינוּ׃
יז וַאֲנִי אָשִׁיר עֻזֶּךָ וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ כִּי הָיִיתָ
מִשְׂגָּב לִי וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר לִי׃ יח עֻזִּי אֵלֶיךָ אֲזַמֵּרָה
כִּי אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי אֱלֹהֵי חַסְדִּי׃

אלע פעלקר. זאלסט ניט דר בארימן די וואס טוען אומרעכט: (ז) ישובו זיי קערן זיך אום אויף דר נאכט צו הויז ברומן וויא די הינט נאכן גאנצן טאג וואס זיי זיינן גלאפן אין שטאט צו ריידן לשון הרע: (ח) הנה זיי טוען ריידן לשון הרע מיט זייער מויל גלייך זויא שווערדן זיינן זייערע לעפצן ווארום זייא טראכטן ווער הערט וואס מיר זאגין: (ט) ואתה אבר דו גאט טוסט שפעטן אויף זיי טוסט שפעטין אוים אלע פעלקער וואס טראכטן בייז: (י) עזו מחמת דם שטארקייט פון שאול ווארט איך נאר אויף דיין הילף וייל גאט איז מיין שטארקר: (יא) אלהי דר גאט וואס טוט מיר חסד זאל ער פעדערן מיין הילף. גאט זאל מיך מאכן זעהן אנקמה אין מיינע לוגערם: (יב) אל דו זאלסט זיי ניט טייטן. מיין פאלק זאל ניט פר געסן ווארום אטויטר ווערט פר געסן, פר וואגיל זיי מיט דיין גרויס כח אונ שטירץ זיי דו גאט אונזר בשיצר: (יג) חטאת פון וועגין די עבירות וואס זיי טוען מיט זייער מויל וואס זייא ריידן מיט זייערע לעפצין זיי זאלין ווערין בצוואונגן פון זייער גאוה אונ פון וועגן די קללות אונ וועגן דאס אבצערונג וואס אויף זיי וועט קומן וועלן זיי דר ציילן איינר דעם אנדערין: (יד) כלה פאר לענד דיא רשעים מיט צארין פר לענד זיי זייא זאלן שוין מער ניט זיין אונ זאלן וויסן זיין אז גאט איז איין גיוועלטיגער פון יעקב ביז אין עק וועלט וועט מען עס וויסן אייביג: (טו) וישובו זיי וועלין זיך אומקערן ביי דר נאכט צו הויז וועלן ברומען וויא דיא הינט נאך דעם אז זיי וועלן ארום רינגלען דיא שטאט צו בעטין ברויט: (טז) המה זיי וועלן זיין פאר וואגילט צו גיפינן עסין אז זיי וועלן אבער ניט זאט זיין וועלן זיי מורמלען: (יז) ואני אז איך וועל גיהאלפין ווערן וועל איך זינגען פון דיין מאכט אונ איך וועל לויבין אין דער פריא דיין גינאד דען דוא ביסט גיוועזן אשטארקער צו מיר אונ
איין

דעם מזמור האט דוד געזאגט בעת ער איז געגאנגען מלחמה האלטן מיט ארם נהרים:

יום יא ס א לַמְנַצֵּחַ עַל שׁוּשַׁן עֵדוּת מִכְתָּם לְדָוִד
לְלַמֵּד׃ ב בְּהַצּוֹתוֹ אֶת אֲרַם נַהֲרַיִם וְאֶת
אֲרַם צוֹבָה וַיָּשָׁב יוֹאָב וַיַּךְ אֶת אֱדוֹם בְּגֵיא מֶלַח
שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף׃ ג אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ פְרַצְתָּנוּ אָנַפְתָּ
תְּשׁוֹבֵב לָנוּ׃ ד הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ פְּצַמְתָּהּ רְפָה
שְׁבָרֶיהָ כִי מָטָה׃ ה הִרְאִיתָ עַמְּךָ קָשָׁה הִשְׁקִיתָנוּ
יַיִן תַּרְעֵלָה׃ ו נָתַתָּה לִּירֵאֶיךָ נֵּס לְהִתְנוֹסֵס מִפְּנֵי
קֹשֶׁט סֶלָה׃ ז לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ
וַעֲנֵנִי׃ ח אֱלֹהִים דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֹזָה אֲחַלְּקָה
שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃ ט לִי גִלְעָד וְלִי מְנַשֶּׁה
וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃ י מוֹאָב
סִיר רַחְצִי עַל אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עָלַי פְּלֶשֶׁת
הִתְרוֹעָעִי׃ יא מִי יוֹבִלֵנִי עִיר מָצוֹר מִי נָחַנִי עַד

איין אנדערינגער אין דעם טאג אז עס איז מיר איינג געווען: (יח) עזי דוא ביסט מיין שטארקער דרום טוא איך זינגען צו דיר ווארום גאט איז מיין שטארקער דער גאט וואס טוט מיר שטענדיג חסד:

ס (א) למנצח. אויף דעם כלי זמר וויא אנגעשטאלט פון ארויז צו לערנן שכל די לייט: (ב) בהצותו אין זיין טאן מלחמה האלטן מיט ארם נהרים אונ מיט ארם צובה האט זיך יואב אומגיקערט אונ האט גישלאגן אדום אין ארט גיא מלח צוועלף טויזנט מענטשן: (ג) אלהים דו גאט האסט אונז פאר לאזין דוא האסט אונז אויף גיבראכן האסט גיצערנט אויף אונז בעט איך דיך זאלסט אונז געבין ארואונג: (ד) הרעשתה האסט גימאכט שטורמען אונזער לאנד האסט זיא צו שפאלטין הייל איר בראך ווארום זיא האט גיוואנקט: (ה) הראית האסט גיוויזן דיין פאלק הארטע זאכין האסט גיגעבן אונז טרינקען גיפטיגע ויין. אבער היינט. (ו) נתתה האסטו גיגעבין צו דייגע פארכטיגע איין ערהייבונג אויף דער וועלט עס זאל וואר ווערן דיין הבטחה אויף אייביג: (ז) למען פון וועגן דייגע גיליבטע זאלין גירעטעט ווערן זאלסט מיר העלפין מיט דיין רעכטע האנד אונ זאלסט מיר ענטפערן: (ח) אלהים גאט האט גירעט מיט זיין הייליקייט דורך זיינע נביאים איך וועל מיך פרייען מיט מיין מלוכה איך וועל צו טיילין איך וועל זיי מעסטן עמק סכות: (ט) לי צו מיר איז גלעד אונ צו מיר איז מנשה איך האב צו שאפן איבר זיי אונ אפרים איז אשטארקייט צו מיין קאפ אונ יהודה זיינן מיינע הערן, אונטרטעניג אונטר מיר: (י) מואב מואב איז צו מיר ווי אוואש טאפ אויף אדום ווארף איך מיין שלאס צו פר שליסין זייא. פון מיינט וועגין האבן

דיא ואו

אֱדוֹם׃ יב הֲלֹא אַתָּה אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא תֵצֵא
אֱלֹהִים בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ יג הָבָה לָּנוּ עֶזְרָת מִצָּר
וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃ יד בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה חָיִל
וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃

דיא תְּפִלָּה האט דָוִד גיזאגט אז ער איז אַנְטְלָאפֿין גיוואָרין פון שָׁאוּל הַמֶּלֶךְ׃

סא א לַמְנַצֵּחַ עַל נְגִינַת לְדָוִד׃ ב שִׁמְעָה אֱלֹהִים
רִנָּתִי הַקְשִׁיבָה תְּפִלָּתִי׃ ג מִקְצֵה הָאָרֶץ אֵלֶיךָ
אֶקְרָא בַּעֲטֹף לִבִּי בְּצוּר יָרוּם מִמֶּנִּי תַנְחֵנִי׃ ד כִּי
הָיִיתָ מַחְסֶה לִי מִגְדַּל עֹז מִפְּנֵי אוֹיֵב׃ ה אָגוּרָה
בְאָהָלְךָ עוֹלָמִים אֶחֱסֶה בְסֵתֶר כְּנָפֶיךָ סֶּלָה׃ ו כִּי
אַתָּה אֱלֹהִים שָׁמַעְתָּ לִנְדָרָי נָתַתָּ יְרֻשַּׁת יִרְאֵי
שְׁמֶךָ׃ ז יָמִים עַל יְמֵי מֶלֶךְ תּוֹסִיף שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ דֹר
וָדֹר׃ ח יֵשֵׁב עוֹלָם לִפְנֵי אֱלֹהִים חֶסֶד וֶאֱמֶת מַן
יִנְצְרֻהוּ׃ ט כֵּן אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ לָעַד לְשַׁלְּמִי נְדָרַי
יוֹם יוֹם׃

דיא פְּלִשְׁתִּים גיטאן שאלין׃ (יא) מי ווער האט מיך גיבראכט צו די פעסטע שטעט
איך זאל זייא איין נעמען ווער האט מיך דען גיפירט צו אֱדוֹם׃ (יב) הלא פר וואר דו
גאט וואס האסטו אונז פאר לאזין אונ ביסט ניט גיגאנגען אין אונזער חַיִל׃ (יג) הבה
גיב צו אונז הילף קעגין שׂונא אבער די הילף פון אמענשין איז פאלש׃ (יד) באלהים
מיט גאטס הילף וועלין מיר טאן גבורות אונ ער וועט טרעטין אונזערע בליידיגר׃
סא (א) למנצח וגו׳׃ (ב) שמעה הער צו גאט מיין גזאנג פר נעם מיין תְּפִלָּה׃ (ג) מקצה פון
עק וועלט ווייט פון אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל טו איך רופן צו דיר אז מיין הארץ איז גוועזן
גיזויקילט אין צרות צווישן שטארקערע אונ העכערע פון מיר האסטו מיך גיטאן פירין
איך זאל זייא איין נעמען׃ (ד) כי ביסט גיוועזן איין שיצונג צו מיר איין שטארקער
טורעם פאר מיין פיינד׃ (ה) אגורה איך זאל וואוינען אין דיין גיצעלט אייביג איך
זאל זיין באשיצט אין פר בארגינעש פון דיינע פליגיל אייביג׃ (ו) כי ווארום דו גאט
פלעגסט צו הערן צו מיינע נְדָרִים האסט גיגעבן זייערע לענדער אַיְרוּשָׁה צו דיא
וואס פארכטין זיך פר דיין נאמען׃ (ז) ימים טעג אויף די טעג פון מלך זאלסטו מערין
זיינע יארן זאלין זיין אזו וויא פר צייטיגע דורות פלעגן לעבן׃ (ח) ישב ער זאל אייביג
זיצן פאר גאט דאס מיינט מען אין בהמ״ק. חסד פון גאט אונ זיין ווארהייט זאל זיין
אן גיברייט צו היטן אים׃ (ט) כן אזו וועל איך זינגען אונ לויבין דיין נאמען אייביג
דאס איך זאל באצאלין מיינע נדרים אלע טאג׃

למנצח

דיא תפלה האט דוד המלך געזאגט קעגין זיינע שונאים:

סב א לַמְנַצֵּחַ עַל יְדוּתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אַךְ אֶל
אֱלֹהִים דּוּמִיָּה נַפְשִׁי מִמֶּנּוּ יְשׁוּעָתִי: ג אַךְ הוּא
צוּרִי וִישׁוּעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא אֶמּוֹט רַבָּה: ד עַד אָנָה
תְּהוֹתְתוּ עַל אִישׁ תְּרָצְּחוּ כֻלְּכֶם כְּקִיר נָטוּי גָּדֵר
הַדְּחוּיָה: ה אַךְ מִשְּׂאֵתוֹ יָעֲצוּ לְהַדִּיחַ יִרְצוּ כָזָב
בְּפִיו יְבָרֵכוּ וּבְקִרְבָּם יְקַלְלוּ סֶלָה: ו אַךְ לֵאלֹהִים
דּוֹמִּי נַפְשִׁי כִּי מִמֶּנּוּ תִּקְוָתִי: ז אַךְ הוּא צוּרִי
וִישׁוּעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא אֶמּוֹט: ח עַל אֱלֹהִים יִשְׁעִי
וּכְבוֹדִי צוּר עֻזִּי מַחְסִי בֵּאלֹהִים: ט בִּטְחוּ בוֹ בְכָל
עֵת עָם שִׁפְכוּ לְפָנָיו לְבַבְכֶם אֱלֹהִים מַחֲסֶה לָּנוּ
סֶלָה: י אַךְ הֶבֶל בְּנֵי אָדָם כָּזָב בְּנֵי אִישׁ בְּמֹאזְנַיִם
לַעֲלוֹת הֵמָּה מֵהֶבֶל יָחַד: יא אַל תִּבְטְחוּ בְעֹשֶׁק
וּבְגָזֵל אַל תֶּהְבָּלוּ חַיִל כִּי יָנוּב אַל תָּשִׁיתוּ לֵב:
יב אַחַת דִּבֶּר אֱלֹהִים שְׁתַּיִם זוּ שָׁמַעְתִּי כִּי עֹז

סב (א) למנצח וגו׳: (ב) אך נאר צו גאט טוט האפין מיין לייב פון אים איז שטענדיג מיין הילף: (ג) אך נאר ער איז מיין פעלזן אונ מיין הילף ער איז מיין שטארקר איך וועל ניט פיל אויס גיגליטשט ווערן: (ד) עד ביז וויא לאנג וועט איר טראכטין ברעכעניש אויף איטליכן מענטשין איר זייט אלע מערדער אזו וויא אנוואנט איין איין גיבויגינע אונ וויא אצוים וואס פאלט אונ טייט מענטשן: (ה) אך נאר וויל זייא פארכטן פאר זיין גרויסקייט האבן זייא איין עצה גיהאלטן צו פר שטויסן אים זייא ווילן זאגן אליגן איטליכער באזונדער מיט זיין מויל טוען זייא בענטשין אבער אין הארצן טוען זייא מיך שילטן שטענדיג: (ו) אך נאר צו גאט טוט האפין מיין לייב ווארום שטענדיג קומט מיין האפונג פון אים: (ז) אך נאר ער איז מיין באשעפר אונ מיין העלפר, וויל ער איז מיין שטארקר דרום וועל איך ניט ווערן אויס גיגליטשט: (ח) על אויף גאט איז מיין הילף אונ מיין כבוד וויל ער שטארקט מיך שטענדיג דרום טוא איך מיך בשיצן אין גאט: (ט) בטחו האט אבטחון אין אים אלע צייטין איר פאלק ישראל פר גיסט פר גאט אייערע הערצר מיט איין גיבעט ווארום גאט איז צו אונז תמיד אבאשיצער: (י) אך נייערט עס איז גישט דער בטחון אויף מענטשין פאליש דער בטחון אויף גרויסע לייט ווען מען זאל זיי וועגין אין שאלין זיינען זייא אליין נישט: (יא) אל איר זאלט קיין בטחון האבין אויף רויבונג אונ אויף גזל זייט ניט פייר גארט, עשירות פון גזל ווען איר זעהט עס טוט שפראצין זאלט איר ניט טאן

אויי׳

לֵאלֹהִים: יג וּלְךָ אֲדֹנָי חָסֶד כִּי אַתָּה תְשַׁלֵּם
לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ:

אִין דֶעם מִזְמוֹר אִיז דִיא תְּפִלָּה וָואס דָוִד הָאט גִיטָאן בְּשָׁעַת עֶר אִיז אַנְטְלָאפִין פַאר שָׁאוּל הַמֶּלֶךְ:

סג א מִזְמוֹר לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה:
ב אֱלֹהִים אֵלִי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶךָּ צָמְאָה לְךָ נַפְשִׁי
כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי בְּאֶרֶץ צִיָּה וְעָיֵף בְּלִי מָיִם: ג כֵּן
בַּקֹּדֶשׁ חֲזִיתִךָ לִרְאוֹת עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ: ד כִּי טוֹב
חַסְדְּךָ מֵחַיִּים שְׂפָתַי יְשַׁבְּחוּנְךָ: ה כֵּן אֲבָרֶכְךָ
בְחַיָּי בְּשִׁמְךָ אֶשָּׂא כַפָּי: ו כְּמוֹ חֵלֶב וָדֶשֶׁן תִּשְׂבַּע
נַפְשִׁי וְשִׂפְתֵי רְנָנוֹת יְהַלֶּל פִּי: ז אִם זְכַרְתִּיךָ עַל
יְצוּעָי בְּאַשְׁמֻרוֹת אֶהְגֶּה בָּךְ: ח כִּי הָיִיתָ עֶזְרָתָה
לִּי וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ אֲרַנֵּן: ט דָּבְקָה נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ בִּי
תָּמְכָה יְמִינֶךָ: י וְהֵמָּה לְשׁוֹאָה יְבַקְשׁוּ נַפְשִׁי יָבֹאוּ
בְּתַחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ: יא יַגִּירֻהוּ עַל יְדֵי חָרֶב מְנָת

אייער הארץ דרויף: (יב) אחת איין זאך האט גאט גירעט צוויא זאכן האב איך מיך
אפ גילערינט. איינס איז אז דאס שטארקייט איז צו גאט ער גיוועלטיגט אויף
אלע. אונ דאס אנדערע. (יג) ולך אז דו טוסט חסד מיט מענטשין. פון וואנען האב
איך דאס גילערינט ווארום דוא האסט גירעט אז דוא באצאלסט איטליכען
מענטשין נאך זיינע מעשים נאך:

סג (א) מזמור. ווען דוד וואר אין מדבר פון יהודה בהאלטן: (ב) אלהים דו ביסט מיין
גאט דרום טוא איך דיך אן בעטין עס איז דארשטיג אונ גילוסטיג צו דיר מיין
נשמה עס טוט גילוסטין צו דיר מיין לייב וויא איינער וואס גייט אין איין וויסט לאנד
אונ איז מיד אונ האט ניט קיין וואסער: (ג) כן אזו גילוסט איך אז איך זאל דיך זעהן
אויף דעם הייליג ארט אן צו זעהן דיין שטארקייט דעם ארון אונ דיין כבוד וואס
רוהט אויף איהם: (ד) כי ווארום דיין חסד ווס דו האסט מיר גגעבן לעבן איז נאר אז מיינע
לעפצן זאלן דיך לויבין: (ה) כן ווער איך אזו טאן איך ווער דיך לויבן כל זמן איך
לעב אז איך ווער דר מאנן דיין נאמן ווער איך אויף הייבן מיינע הענט: (ו) כמו וויא
א מענש ווערט זאט פון גוטע אונ פעטע זאכין אזו ווערט מיין לייב זאט אונ מיט
גיזאנג טוט מיין מויל לויבן גאט: (ז) אם פר וואר איך טוא דיך גידיינקן אז איך ליג
אויף מיין בעט אין די טיילן פון נאכט טוא איך טראכטן אין דיר: (ח) כי ווייל דו ביסט
גיוועזן א העלפער צו מיר אונ ווייל איך באשיץ מיך אין שאטין פון דיינע פליגיל טוא
איך זינגען צו דיר: (ט) דבקה ווייל מיין לייב איז בהעפט צו גיין נאך דיר דרום איז אין
מיר אן גילעהנט דיין רעכטע האנט: (י) והמה אונ זיי, צו פר וויסטן אונ צו טייטן טוען

זיא

שעלים יהיו: יב והמלך ישמח באלהים יתהלל
כל הנשבע בו כי יסכר פי דוברי שקר:

דיא חכמים דרשנן דעם מזמור אויף דניאל וואס ער איז געווארפן געווארין אין לייבן גרוב:

סד א למנצח מזמור לדוד: ב שמע אלהים קולי
בשיחי מפחד אויב תצר חיי: ג תסתירני מסוד
מרעים מרגשת פעלי און: ד אשר שננו כחרב
לשונם דרכו חצם דבר מר: ה לירות במסתרים
תם פתאם ירהו ולא ייראו: ו יחזקו למו דבר רע
יספרו לטמון מוקשים אמרו מי יראה למו:
ז יחפשו עולת תמנו חפש מחפש וקרב איש ולב
עמק: ח וירם אלהים חץ פתאום היו מכותם:
ט ויכשילהו עלימו לשונם יתנודדו כל ראה בם:
י וייראו כל אדם ויגידו פעל אלהים ומעשהו

זייא בגערן מיין לייב דרום זאלן זיי קומן אין דער אונטערשטע ערד: (יא) יגירהו מען זאל פר גיסן זייער בלוט דורך אשווערד אגאב צו פוקסן אונ חיות רעות זאלן זייא זיין: (יב) והמלך אונ איך דוד המלך וועל זיך פרייען מיט גאט ער וועט זיך רימען איטליכער וואס שווערט בייא גאט אונ גלויבט אין אים דען עס וועט פאר שטאפט ווערין דאס מויל פון דיא וואס ריידין ליגענס:

סד (א) למנצח. דעם מזמור האט דוד המלך גיזאגט וועגן דניאל וואס מען האט אים גיווארפן אין לייבן גרוב: (ב) שמע הער צו גאט מיין קול אין מיין טאן דר ציילין מיינע צרות. פון פארכט פון מיין פיינט זאלסטו היטן מיין לעבין: (ג) תסתירני זאלסט מיך פארבארגין פון ראט פון רשעים. פון דעם צוזאמן קומן פון די וואס טוען אום רעכט: (ד) אשר וואס זייא האבן גישארפט וויא אשווערד זייער צונג צו ריידן אויף מיר פאר דריוש המלך זייא האבן גיטראכטין דעם בויגן פון זייער פייל מיט ביטערע ווערטער: (ה) לירות צו שיסין אין פארבארגענים דעם פרומען. פלוצלונג האבין זייא גיווארפן זייער פייל אונ האבן קיין מורא ניט פר גאט: (ו) יחזקו זייא האבין צווישין זיך גישטארקט די שלעכטע עצה זייא האבין איינער דעם אנדערן דער ציילט אז מען זאל פר בארגן שטרויכלונג זיי האבן גיזאגט ווער נעהט זייער מחשבה: (ז) יחפשו זיי האבן גיזוכט בלבולים אויף דניאל אונ אז עס האט זיך אוים גילאזט דאס זוכן אונ האבן גיפונן איין עצה האט איטליכר דס גיהאלטן אין זיך טיף אין הארצן אבר דר סוף איז גיוועזן. (ח) וירם גאט האט אויף זיי גיווארפן אפייל פלוצלונג איז גיקומן זייער שלאק: (ט) ויכשילוהו זייער צונג האט אויף זייא גיבראכט אשטרויכלונג. דער וואס האט גיזעהן זייער מפלה האט גיטאן שאקלען מיט דעם קאפ: (י) וייראו פון דר מעשה אן האט איטליכער מורא צו טאן אזו אונ טוען דער ציילין די ווערק פון גאט

אונ

הַשְׂכִּילוּ: יא יִשְׂמַח צַדִּיק בַּיְיָ וְחָסָה בוֹ וְיִתְהַלְלוּ
כָּל יִשְׁרֵי לֵב:

דיא מזמורים ס״ה ס״ו ס״ז זיינען גיזאגט גיווארן אויף דער צייט פון דער גאולה:

סה א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר: ב לְךָ דֻמִיָּה תְהִלָּה
אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן וּלְךָ יְשֻׁלַּם נֶדֶר: ג שֹׁמֵעַ תְּפִלָּה
עָדֶיךָ כָּל בָּשָׂר יָבֹאוּ: ד דִּבְרֵי עֲוֹנֹת גָּבְרוּ מֶנִּי
פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפְּרֵם: ה אַשְׁרֵי תִּבְחַר וּתְקָרֵב
יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדשׁ הֵיכָלֶךָ:
ו נוֹרָאוֹת בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ מִבְטָח כָּל
קַצְוֵי אֶרֶץ וְיָם רְחֹקִים: ז מֵכִין הָרִים בְּכֹחוֹ נֶאְזָר
בִּגְבוּרָה: ח מַשְׁבִּיחַ שְׁאוֹן יַמִּים שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם וַהֲמוֹן
לְאֻמִּים: ט וַיִּירְאוּ יֹשְׁבֵי קְצָוֹת מֵאוֹתֹתֶיךָ מוֹצָאֵי
בֹקֶר וָעֶרֶב תַּרְנִין: י פָּקַדְתָּ הָאָרֶץ וַתְּשֹׁקְקֶהָ רַבַּת
תַּעְשְׁרֶנָּה פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם תָּכִין דְּגָנָם כִּי

אונ וועלן פאר שטיין דיא מעשים פון גאט: (יא) ישמח דער צדיק פרייט זיך מיט דער הילף פון גאט דרום באשיצט ער זיך שטענדיג אין אים אונ זייא טוען זיך בארימען אלע רעכטפארטיגע הערצער:

סה (א) למנצח תו׳: (ב) לך צו דיר איז שווייגן אלויב דוא גאט וואס רועסט אין ציון אונ צו דיר ווערט בצאלט אלע נדרים ווארום דו העלפסט זיי: (ג) שומע ווייל דו הערסט צו גיבעט דרום קומט איטליכר צו דיר בעטן: (ד) דברי ווען אויך מיינע עבירות האבן זיך גישטארקט בעט איך פארט אז דו זאלסט מוחל זיין די עבירות וועגן דיין חסד: (ה) אשרי וואול דעם פאלק וואס דוא האסט אוים דער וויילט אונ האסט אים גמאכט גינעהנן אז ער זאל רוען אין דיין הויז מיר וועלן זיין גיזעט מיט דם גוטם פון בהמ״ק אין דיין הייליגן היכל: (ו) נוראות וואונדער מיט גירעכטיקייט זאלסטו אונז ענטפערן גאט אונזר העלפר. ביסט איין פר זיכערער צו אלע וואס זיצן אין עק וועלט אונ וויטע ימים: (ז) מכין ער בריים אן רעגן אויף די בערג מיט זיין כח ער איז גיגורט מיט גבורה: (ח) משביח ער מאכט נידעריג אונ שטיל דם ברומונג פון די ימים דאס ברומונג פון זייערע אינדין אונ מאכט אויך שטיל דם ברומונג פון פעלקר: (ט) וייראו אונ זיי פארכטן זיך פר דיר די וואס זיצן אין עק וועלט פון דיינע צייכין דיא דונערן אונ בליצן די אוים גאנג פון דר זון אונ לבנה פריא אונ אבינט דם טוט דער וועקן די לייט זיי זאלן זינגן צו דיר: (י) פקדת אז דוא ביסט משגיח אויף דער ערד צו מאכן זיא אן טרינקן מאכסטו זיא רייך מיט רעגין דער טייך פון גאט איז פול מיט וואסער מיט דעם בריטסטו אן דאס קארן ווארום אזו איז דיין פירונג אז דוא ברייטכט אן

דיא

כֵּן תְּכִינֶהָ: יא תְּלָמֶיהָ רַוֵּה נַחֵת גְּדוּדֶהָ בִּרְבִיבִים
תְּמֹגְגֶנָּה צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ: יב עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוֹבָתֶךָ
וּמַעְגָּלֶיךָ יִרְעֲפוּן דָּשֶׁן: יג יִרְעֲפוּ נְאוֹת מִדְבָּר וְגִיל
גְּבָעוֹת תַּחְגֹּרְנָה: יד לָבְשׁוּ כָרִים הַצֹּאן וַעֲמָקִים
יַעַטְפוּ בָר יִתְרוֹעֲעוּ אַף יָשִׁירוּ:

יום יב סו א לַמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר הָרִיעוּ לֵאלֹהִים כָּל
הָאָרֶץ: ב זַמְּרוּ כְבוֹד שְׁמוֹ שִׂימוּ כָבוֹד
תְּהִלָּתוֹ: ג אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ בְּרֹב
עֻזְּךָ יְכַחֲשׁוּ לְךָ אֹיְבֶיךָ: ד כָּל הָאָרֶץ יִשְׁתַּחֲווּ לְךָ
וִיזַמְּרוּ לָךְ יְזַמְּרוּ שִׁמְךָ סֶלָה: ה לְכוּ וּרְאוּ מִפְעֲלוֹת
אֱלֹהִים נוֹרָא עֲלִילָה עַל בְּנֵי אָדָם: ו הָפַךְ יָם
לְיַבָּשָׁה בַּנָּהָר יַעַבְרוּ בְרָגֶל שָׁם נִשְׂמְחָה בּוֹ:
ז מֹשֵׁל בִּגְבוּרָתוֹ עוֹלָם עֵינָיו בַּגּוֹיִם תִּצְפֶּינָה
הַסּוֹרְרִים אַל יָרוּמוּ לָמוֹ סֶלָה: ח בָּרְכוּ עַמִּים

די תבואה דורך פיל רעגן: (יא) תלמיה אירע בייטן מאך זאט מיט וואסער בארוהיג די לייטן. מיט דיא טראפן פון רעגן מאכסטו פייכט דיא ערד טוסט בענטשן אירע שפראצונג: (יב) עטרת האסט גימאכט באקריינען מיט תבואה אונ פרות דאס יאר וואס דוא האסט משפיע גיוועזן דיין גוטסקייט אונ דיינע וואלקן טוען טריפען פעטקייט דאס איז רעגן: (יג) ירעפו זייא וועלין טריפן זיסקייט אפילו דיא דארע ערטער אונ בערג וועלין זיין אן גיגורט מיט פרייד: (יד) לבשו דיא שאף וועלין זיין גיקליידט מיט פלייש אונ שמאלץ דיא טאלין וועלין זיין באקליידעט מיט תבואה
אלע לייט וועלין שאלין מיט שמחה אונ וועלין זינגען:

סו (א) למנצח. שאלט צו גאט אלע וואס אויף דער וועלט: (ב) זמרו לויבט גאט מיט אכבוד וואס איז ראוי צו זיין נאמען טוט לויבן גאט מיט אכבוד וואס איז ראוי צו אים: (ג) אמרו זאגט צו גאט וויא זייער איז פארכטיג דיינע ווערק פון וועגן דיין פיל שטארקייט וועלין דיינע פיינט זיך פאר דיר לייקענן: (ד) כל אלע זיצר פון דר וועלט וועלין זיך בוקן צו דיר אונ וועלין לויבן צו דיר זיי וועלין לויבן דיין נאמען אייביג: (ה) לכו גייט אונ זעהט די ווערק פון גאט זיינע ווערק זיינן פארכטיג אויף אלע מענשן: (ו) הפך אז דיא יודין זיינן ארויס פון מצרים האט ער פאר קערט דעם ים ער זאל זיין טרוקן. אין יהושעס צייטין זיינן זיי גיגאנגן מיט די פים אין דעם ירדן דארטן האבין מיר זיך גיטאן פרייען מיט זיין הילף: (ז) מושל גאט טוט גוועלטיגן מיט זיין גבורה אויף דר וועלט זיינע אויגן טוען לוגין אין דיא פעלקר. די וואס האבן אפ גיקערט פון
דיים

אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל תְּהִלָּתוֹ: ט הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ
בַּחַיִּים וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ: י כִּי בְחַנְתָּנוּ
אֱלֹהִים צְרַפְתָּנוּ כִּצְרָף כָּסֶף: יא הֲבֵאתָנוּ בַמְּצוּדָה
שַׂמְתָּ מוּעָקָה בְמָתְנֵינוּ: יב הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ
בָּאנוּ בָאֵשׁ וּבַמַּיִם וַתּוֹצִיאֵנוּ לָרְוָיָה: יג אָבוֹא
בֵיתְךָ בְעוֹלוֹת אֲשַׁלֵּם לְךָ נְדָרָי: יד אֲשֶׁר פָּצוּ
שְׂפָתָי וְדִבֶּר פִּי בַּצַּר לִי: טו עֹלוֹת מֵחִים אַעֲלֶה לָּךְ
עִם קְטֹרֶת אֵילִים אֶעֱשֶׂה בָקָר עִם עַתּוּדִים סֶלָה:
טז לְכוּ שִׁמְעוּ וַאֲסַפְּרָה כָּל יִרְאֵי אֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה
לְנַפְשִׁי: יז אֵלָיו פִּי קָרָאתִי וְרוֹמַם תַּחַת לְשׁוֹנִי:
יח אָוֶן אִם רָאִיתִי בְלִבִּי לֹא יִשְׁמַע אֲדֹנָי: יט אָכֵן
שָׁמַע אֱלֹהִים הִקְשִׁיב בְּקוֹל תְּפִלָּתִי: כ בָּרוּךְ
אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא הֵסִיר תְּפִלָּתִי וְחַסְדּוֹ מֵאִתִּי:
סז א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר שִׁיר: ב אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ

דעם וועג ווען צו זיי מער ניט זיין קיין דר הויבונג אויף אייביג: (ח) ברכו איר פעלקר לויבט אונזר גאט אונ מאכט הערין מיט אקול זיין לויב: (ט) השם וואס ער האט אונז גילאזן לעבן אונ האט ניט גילאזן אונזערע פיס זאלן אויס גיגלייטשט ווערן: (י) כי די צרות וואס זיינן גיקומן איז גיוועזן צו פרובן אונז דו האסט אונז גילייטערט וויא מען לייטערט זילבער פון פסולת: (יא) הבאתנו דו האסט אונז גיבראכט אין גיפענקעניש. האסט נאך גיטאן אפארשליסונג אויף אונזערע לענדן: (יב) הרכבת האסט גימאכט רייטן אמענשן אויף אונזערע קעפ מיר זיינן גיקומן אין פייער אונ אין וואסער אונ האסט אונז אויס גיצויגן צו זעטיקייט: (יג) אבוא דרום וועל איך קומען אין דיין הויז מיט קרבן עולות אונ וועל דיר בצאלין מיינע נדרים: (יד) אשר וואס מיין מויל האט גירעט מנדר צו זיין אז עס איז מיר אייננ גיוועזן: (טו) עולות פעטע עולות וועל איך דיר ברייננן מיט דעמפונג די אמורים פון די ווידר איך וועל מקריב זיין רינדער מיט שאף אייביג: (טז) לכו קומט אונ הערט מיך צו אונ איך וועל אייך אלע גאטס פארכטיגע דר ציילן וואס גאט האט מיר גיטאן נסים: (יז) אליו צו אים האב איך גיטאן רופן אונ מיט מיין צונג האב איך גיטאן דר ציילן זיין הויכקייט: (יח) און אויב איך האב אפילו גיטראכט איין עבירה צו טאן האט גאט זיך גימאכט וויא ער הערט גאר ניט: (יט) אכן גאט האט רעכט גיהערט אונ פר נומען דם קול פון מיין תפלה: (כ) ברוך גילויבט איז גאט וואס ער האט ניט אפ גיטאן מיין גיבעט אונ זיין חסד פון מיר:

סז (א) למנצח וגו׳: (ב) אלהים גאט זאל אונז לייטזעליגין אונ בענטשין ער זאל דער
לייכטין

ויברכנו יאר פניו אתנו סלה: ג לדעת בארץ
דרכך בכל גוים ישועתך: ד יודוך עמים אלהים
יודוך עמים כלם: ה ישמחו וירננו לאמים כי
תשפט עמים מישר ולאמים בארץ תנחם סלה:
ו יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: ז ארץ
נתנה יבולה יברכנו אלהים אלהינו: ח יברכנו
אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ:

דער מזמור איז געזאגט אויף סנחריב וואס האט בעלאגערט ירושלים אין דער צייט פון חזקיה:

סח א למנצח לדוד מזמור שיר: ב יקום אלהים
יפוצו אויביו וינוסו משנאיו מפניו: ג כהנדף
עשן תנדף כהמס דונג מפני אש יאבדו רשעים
מפני אלהים: ד וצדיקים ישמחו יעלצו לפני אלהים
וישישו בשמחה: ה שירו לאלהים זמרו שמו סלו
לרכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו: ו אבי
יתומים ודין אלמנות אלהים במעון קדשו:
ז אלהים מושיב יחידים ביתה מוציא אסירים

לייכטין זיין פריילך פנים צוא אונז אייביג: (ג) לדעת דאס עס זאל באוואוסט ווערין
אויף דער וועלט דיין פירונג. צווישין אלע פעלקר ווערט באוואוסט ווערן דיין הילף:
(ד) יודוך זייא וועלן דיך גאט לויבן אלע פעלקר בנאנדר: (ה) ישמחו דיא פעלקר וועלן זיך
פרייען אז זייא וועלן זעהן אז דוא טוסט משפטן דיא פעלקער מיט דעם רעכט אונ
אלע פעלקר פון דער וועלט טוסטו פירן אייביג: (ו) יודוך זיי וועלן דיך גאט לויבן אלע
פעלקער. אלע פעלקר באנאנדר וועלין דיך לויבן: (ז) ארץ דענסטמאל וועט די ערד
געבין איר פרוכט ווייל גאט וועט אונז בענטשין: (ח) יברכנו גאט וועט אונז בענטשין
אונ עס וועלן זיך פירכטין פאר אים אלע דיא וואס זיצען אין דער גאנצר וועלט:
סח (א) למנצח וגו׳: (ב) יקום גאט זאל אויף שטיין משפט צו טאן. זיינע פיינט זאלין
פאר שפרייט ווערן. זאלן אנטלויפן זיינע פיינט פון פר אים. (ג) כהנדוף וויא ארויך
ווערט אוועק גישטויסן זאלסטו פר שטויסן די פיינט וויא עס צוגייט וואקס פון פייער
זאלין פארלארין ווערן די רשעים פון פאר גאט: (ד) וצדיקים אבער דיא צדיקים וועלן
זיך פרייען פר גאט אונ וועלן זיך פרייען מיט פרייד: (ה) שירו זינגט אויף גאטס הילף
אונ לויבט זיין נאמן דר הייבט גאט וואס רועט אויף דעם הימיל ערבות זיין נאמען
איז יה פרייט זיך פר אים: (ו) אבי גאט איז א פאטער פון יתומים אונ א ריכטער פון
אלמנות. גאט אויס זיין היליג וואוינונג איז ער משגיח אויף דר וועלט: (ז) אלהים די

בכושרות אך סוררים שכנו צחיחה: ח אלהים
בצאתך לפני עמך בצעדך בישימון סלה: ט ארץ
רעשה אף שמים נטפו מפני אלהים זה סיני מפני
אלהים אלהי ישראל: י גשם נדבות תניף אלהים
נחלתך ונלאה אתה כוננתה: יא חיתך ישבו בה
תכין בטובתך לעני אלהים: יב אדני יתן אמר
המבשרות צבא רב: יג מלכי צבאות ידדון
ידדון ונות בית תחלק שלל: יד אם תשכבון בין
שפתים כנפי יונה נחפה בכסף ואברותיה
בירקרק חרוץ: טו בפרש שדי מלכים בה תשלג
בצלמון: טז הר אלהים הר בשן הר גבננים הר
בשן: יז למה תרצדון הרים גבננים ההר חמד
אלהים לשבתו אף יי ישכן לנצח: יח רכב אלהים

יודין וואס זיינן גיוועזן אין מצרים פר שפרייט איינציג ווייס אז די גאולה איז גיקומען האט ער זיי גימאכט זיצן אין אשטוב אין איין זאמלונג ער האט אויס גיצויגן דיא גיפאנגענע ישראל אין אגוטע צייט אום פסח וואס איז ניט קאלט אונ ניט הייס נאר די מצרים זיינן גיבליבן ווי אין דר וויסטע: (ח) אלהים גאט אין דיין טאן ארויס גיין פר דיין פאלק ישראל ווייזן דעם וועג אין דיין טרעטן אין דר מדבר: (ט) ארץ האט די ערד גישטורעמט אויך די הימלען האבן גיטריפט שוויים פאר גאט וואס איז אנטפלעקט גיווארן אויף דעם בארג סיני פר דעם גאט פון ישראל: (י) גשם אז זייא זיינן גיקומען קיין ארץ ישראל האסטו זיי גיגעבן רעגן דיין ארב ארץ ישראל אז זיא איז גיוועזן דארשטיג צו רעגין האסטו זיא אן גיברייט מיט פיל רעגין: (יא) חיתך דיינע איין גזאמילטע יודין זיינן גיזעסין אין דעם לאנד דו האסט אנגיברייט מחמת דיין גוטקייט דער ארעמער זאל זיין זאט, דו גאט: (יב) אדני גאט וועט היינט אויך בשטעטיגן זיין ווארט וואס די נביאים האבן גיזאגט אויף ישראל: (יג) מלכי אז דם חיל פון גוג וועלן פר וואגילט ווערן פון ארץ ישראל אונ דיא וואס פון אייביג האבן דארט גיוואוינט וועלן צווישן זיך טיילן רויב: (יד) אם וועט אויך איר זייט ביז יעצט גילעגן ווי אונטערן אויבין איר וועט אבער לעתיד לבא שיין זיין וויא דיא פליגיל פון אטויב וואס זייגען באדעקט מיט זילבער אונ אירע פליגיל מיט גרין גאלד: (טו) בפרש אז גאט וועט אפ שיידן די כשדים פון ארץ ישראל אין דעם לאנד וועלן ווייס ווערין וויא שנייא דיא וואס זיינן גיזעסן אין דער פינסטער: (טז) הר דער בארג פון גאט וואס דם בהמ״ק איז גישטאנען אויף אים שפייזט מיט זיין זכות ווי דער בארג בשן מיט זיין גראז. דער קליינער בארג איז גרעסר פון בארג בשן: (יז) למה וואס טוט איר שפרינגן איר שרים

פון

רכבתים אלפי שנאן אדני בם סיני בקדש: יט עלית
למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם ואף
סוררים לשכן יה אלהים: כ ברוך אדני יום יום יעמס
לנו האל ישועתנו סלה: כא האל לנו אל למושעות
וליהוה אדני למות תוצאות: כב אך אלהים ימחץ
ראש איביו קדקד שער מתהלך באשמיו:
כג אמר אדני מבשן אשיב אשיב ממצלות ים:
כד למען תמחץ רגלך בדם לשון כלביך מאויבים
מנהו: כה ראו הליכותיך אלהים הליכות אלי
מלכי בקדש: כו קדמו שרים אחר נגנים בתוך
עלמות תופפות: כז במקהלות ברכו אלהים
אדני ממקור ישראל: כח שם בנימן צעיר רדם
שרי יהודה רגמתם שרי זבלן שרי נפתלי: כט צוה

פון די כשדים דר בארג איז דאך וואס גאט האט גילוסט צו זיצן אויף אים אונ גאט ווערט אויף אים אייביג רוען: (יח) רכב די מלאכים וואס זיינן ביי גאט מרכבה זיינע צווייא מאל צעהן טויזנט מלאכים גאט מיט דיא מלאכים האט אראפ גינידערט אויף דעם הייליגן בארג סיני: (יט) עלית פון דעסט וועגן האסטו דיך משה גישטארקט מקבל צו זיין די תורה אונ האסט זיא גיפאנגן פון די מלאכים אונ האסט זיא גינומן אמתנה פר מענשן. ווען אויך זייא האבין אפ גיקערט פון גאטס וועג האט ער זייא גיהייסן בויען דעם משכן גאט זאל דארטן רוען: (כ) ברוך גילויבט איז גאט וואס אלע טאג לאדעט ער אונז אן מיט גוטס ער איז דער גאט וואס העלפט אונז תמיד: (כא) האל גאט איז צו אונז אגאט צו העלפן אונז. צו גאט איז פר האנדין פיל רעטונג פון טויט: (כב) אך גאט טוט אבער וואונדין דעם קאפ פון זיינע פיינט דעם בוואקסענם קאפ דער וואס גייט מיט זיינע עברות אונ טוט גיט תשובה: (כג) אמר גאט האט צו גיזאגט אז ער וועט אונז אומקערן צו זיך אונ וועט אונז אומקערן פון דעם טיפן ים: (כד) למען דיינע פיס וועלן זיין איין גישמירט אין דעם בלוט פון די כשדים. דער צונג פון דיינע הינט. פון דיא פיינט דאס וועט זיין זיין שפייז: (כה) ראו אז זיי האבן גיזעהן דיין גאנג אין ים גאט די גאנגן פון גאט מיין קעניג מיט זיין הייליקייט: (כו) קדמו האבן גיפעדערט די זינגער נאך דעם האבן זיי גישפילט אויף די כלי זמר צווישען די יונג פרויען מרים אונ אירע חברתות וואס זיינען ארויס מיט פויקן: (כז) במקהלות אין פאר זאמלונג האבן זיי גילויבט גאט. גאט האבן גילויבט אלע וואס זיינן ארויס גיקומן פון יודין: (כח) שם דארטן בנימין דר יונגסטער פון די שבטים האט זוכה גיוועזן עס זאל ארויס קומן פון אים שאול המלך. די הערין פון יהודה האבן איבר אוילט די אנדרע
שבטים

אֱלֹהֶיךָ עֻזֶּךָ עוּזָּה אֱלֹהִים זוּ פָּעַלְתָּ לָּנוּ: ל מֵהֵיכָלֶךָ
עַל יְרוּשָׁלָםִ לְךָ יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׁי: לא גְּעַר חַיַּת
קָנֶה עֲדַת אַבִּירִים בְּעֶגְלֵי עַמִּים מִתְרַפֵּס בְּרַצֵּי
כָסֶף בִּזַּר עַמִּים קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ: לב יֶאֱתָיוּ חַשְׁמַנִּים
מִנִּי מִצְרָיִם כּוּשׁ תָּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים: לג מַמְלְכוֹת
הָאָרֶץ שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ אֲדֹנָי סֶלָה: לד לָרֹכֵב
בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֹז: לה תְּנוּ
עֹז לֵאלֹהִים עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים:
לו נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן עֹז
וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים:

דער מזמור איז גיזאגט אויף דיא צייט פון קבוץ גליות:

יום יג סט א לַמְנַצֵּחַ עַל שׁוֹשַׁנִּים לְדָוִד: ב הוֹשִׁיעֵנִי
אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד נָפֶשׁ: ג טָבַעְתִּי
בִּיוֵן מְצוּלָה וְאֵין מָעֳמָד בָּאתִי בְמַעֲמַקֵּי מַיִם
וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפָתְנִי: ד יָגַעְתִּי בְקָרְאִי נִחַר גְּרוֹנִי כָּלוּ
עֵינַי מְיַחֵל לֵאלֹהָי: ה רַבּוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי שֹׂנְאַי

שבטים: (כט) צוה גאט האט גישאפט דיין שטארקייט דיזע שטארקייט גאט האסטו אונז גיווערקט: (ל) מהיכלך פון דיין היכל טוט דיין כבוד שיינען אויף ירושלים צו דיר וועלין מלכים ברייגען מתנות: (לא) גער אז גאט וועט אן שרייען אויף גוג דאס בייזע טהיר מיט זיין שטארק פאר זאמלונג וואס באפאלט רוהיגע פעלקער ער לאזט זיך גאר בוויליגן מיט פיל געלט אונ פר שפרייט פעלקר אונ באגערט נאר מלחמה האלטן: (לב) יאתיו דאמאלס וועלין קומען גרויסע הערן פון מצרים מיט אמתנה צו גאט מחמת שמחה. כוש וועט מאכן לויפן די הענט מיט אמתנה צו גאט: (לג) ממלכות איר מלכים פון דר וועלט זינגט צו גאט. לויבט גאט שטענדיג: (לד) לרוכב צו גאט וואס רוהט אין די הימלן וואס ער האט פון לאנג בשאפן ער גיט אשטארק קול צו דער שרעקן דיא וועלט: (לה) תנו גיט איר דם שטארקייט צו גאט פון וועגין ישראל האט ער גימאכט אן זעהן זיין גרויסקייט אונ זיין מאכט איז אין הימעל: (לו) נורא גאטס פארכט קומט אויף דיא מענטשין פון כבוד וואס רועט אין בהמ״ק ער איז דם שטארקייט פון דיא יודין ער גיט שטענדיג שטארקייט צו זיין פאלק גילויבט איז גאט:

סט (א) למנצח וגו׳: (ב) הושיעני העלף מיר גאט ווארום די וואסער זיינן גיקומן ביז אין האלז: (ג) טבעתי איך בין ווארן דר טרונקן אין דעם טיפן ליים עס איז ניטא קיין ארט איך זאל בלייבן שטיין איך בין גיקומן אין דיא טיפע וואסער אונ דר שטראם

האט

חִנָּם עָצְמוּ מַצְמִיתַי אֹיְבַי שֶׁקֶר אֲשֶׁר לֹא גָזַלְתִּי
אָז אָשִׁיב: ו אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאִוַּלְתִּי וְאַשְׁמוֹתַי
מִמְּךָ לֹא נִכְחָדוּ: ז אַל יֵבֹשׁוּ בִי קֹוֶיךָ אֲדֹנָי יֱהֹוִה
צְבָאוֹת אַל יִכָּלְמוּ בִי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
ח כִּי עָלֶיךָ נָשָׂאתִי חֶרְפָּה כִּסְּתָה כְלִמָּה פָנָי: ט מוּזָר
הָיִיתִי לְאֶחָי וְנָכְרִי לִבְנֵי אִמִּי: י כִּי קִנְאַת בֵּיתְךָ
אֲכָלָתְנִי וְחֶרְפּוֹת חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלָי: יא וָאֶבְכֶּה
בַצּוֹם נַפְשִׁי וַתְּהִי לַחֲרָפוֹת לִי: יב וָאֶתְּנָה לְבוּשִׁי
שָׂק וָאֱהִי לָהֶם לְמָשָׁל: יג יָשִׂיחוּ בִי יֹשְׁבֵי שָׁעַר
וּנְגִינוֹת שׁוֹתֵי שֵׁכָר: יד וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן
אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ: טו הַצִּילֵנִי
מִטִּיט וְאַל אֶטְבָּעָה אִנָּצְלָה מִשֹּׂנְאַי וּמִמַּעֲמַקֵּי
מָיִם: טז אַל תִּשְׁטְפֵנִי שִׁבֹּלֶת מַיִם וְאַל תִּבְלָעֵנִי
מְצוּלָה וְאַל תֶּאְטַר עָלַי בְּאֵר פִּיהָ: יז עֲנֵנִי יְיָ כִּי טוֹב

האָט מיך פאַר פּלַייצט: (ד) יגעתי איך בין וואָרן מיד וואס איך רוף דיך שטענדיג עס
איז וואָרן טרוּקן מיין קעהלע מיינע אויגן זיינען פאַר לענד האָפענדיג צו גאָט: (ה) רבו מער
פון די האָר פון מיין קאָפּ זיינען מיינע אומזיסטע פיינד. מיינע פאַר שניידער האָבן
זיך גישטאַרקט מיינע פאַלשע פיינד. וואס איך האָב ניט גיגזלת זאָל איך דאָס אום
קערן: (ו) אלהים גאָט דו ווייסט דאָך וואויל מיינע נאַרישקייט אוּנ מיינע עבירות זיינען
פון דיר ניט פאַר מיטן: (ז) אל זאָלן ניט פאַר שעמט ווערן דורך מיר די וואָס האָפן צו
דיר גאָט איבּר אַלע העֶרשאַפט. זאָלן ניט פאַר שעמט ווערן דורך מיר דיא וואָס
בּגערין דיך גאָט פון ישראל: (ח) כי דען פון דיינט וועגין האָב איך גיליטין שאַנד.
עס האָט בּדעקט שאַנד מיין פּנים: (ט) מוזר פרעמד בין איך גיוואָרן צו מיינע בּרידר
אוּנ פרעמד צו מיינע מוטערס קינדר: (י) כי דען דם פערדרוס פון דיין בהמ״ק האָט
מיך פערצערט אוּנ דם שאַנד פון דיינע לעסטערער פאַלט אַלץ אויף מיר: (יא) ואבכה
אַז איך וויין אין דעם טאָג אַז איך פאַסט איז דם צו מיר אַשאַנד גיוואָרן: (יב) ואתנה
אוּנ אַז איך טוּא אָן איין זאַק אויף מיר וועגן תשובה בין איך צו זייא גיוואָרן אַיין
שפּריכוואָרט: (יג) ישיחו די וואָס זיצין אין דיא גיריכטין ריידין פון מיר אוּנ דיא וואָס
טרינקן וויין זינגן אוּנ שפּעטן אויס מיר: (יד) ואני אָבער איך טוּא דיך גאָט בּעטין עס
זאָל זיין אַ ווילינגטע צייט גאָט מיט דיין פיל גינאַד זאָלסטו מיר ענטפערן מיט אַוואָרע
הילף: (טו) הצילני רעטע מיך פון צרות וואָס איז גלייך צו ליים איך זאָל ניט פערזינקן.
איך זאָל נצול ווערן פון מיינע פיינט אוּנ פון טיפע וואַסר: (טז) אל עס זאָל מיך ניט פאַר
פלייצין

חַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלָי: יח וְאַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ
מֵעַבְדֶּךָ כִּי צַר לִי מַהֵר עֲנֵנִי: יט קָרְבָה אֶל נַפְשִׁי
גְאָלָהּ לְמַעַן אֹיְבַי פְּדֵנִי: כ אַתָּה יָדַעְתָּ חֶרְפָּתִי
וּבָשְׁתִּי וּכְלִמָּתִי נֶגְדְּךָ כָּל צוֹרְרָי: כא חֶרְפָּה שָׁבְרָה
לִבִּי וָאָנוּשָׁה וָאֲקַוֶּה לָנוּד וָאַיִן וְלַמְנַחֲמִים וְלֹא
מָצָאתִי: כב וַיִּתְּנוּ בְּבָרוּתִי רֹאשׁ וְלִצְמָאִי יַשְׁקוּנִי
חֹמֶץ: כג יְהִי שֻׁלְחָנָם לִפְנֵיהֶם לְפָח וְלִשְׁלוֹמִים
לְמוֹקֵשׁ: כד תֶּחְשַׁכְנָה עֵינֵיהֶם מֵרְאוֹת וּמָתְנֵיהֶם
תָּמִיד הַמְעַד: כה שְׁפָךְ עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן אַפְּךָ
יַשִּׂיגֵם: כו תְּהִי טִירָתָם נְשַׁמָּה בְּאָהֳלֵיהֶם אַל יְהִי
יֹשֵׁב: כז כִּי אַתָּה אֲשֶׁר הִכִּיתָ רָדָפוּ וְאֶל מַכְאוֹב
חֲלָלֶיךָ יְסַפֵּרוּ: כח תְּנָה עָוֹן עַל עֲוֹנָם וְאַל יָבֹאוּ
בְּצִדְקָתֶךָ: כט יִמָּחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים וְעִם צַדִּיקִים אַל
יִכָּתֵבוּ: ל וַאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב יְשׁוּעָתְךָ אֱלֹהִים תְּשַׂגְּבֵנִי:

פְלַייצְן דר שְׁטְרָאם וַואסֶער אוּן נִיט אַיין שְׁלִינְגֶן די טִיפֶע וַואסֶער אוּן לָאז נִיט דִיא
גְרוּבּ פַר שְׁלִיסְן אוֹיף מִיר אִיר מוֹיל: (יז) ענני עֶנְטְפֶער מִיר גָאט וָוארוּם דַיין חֶסֶד אִיז
גוּט וִוי דַיין גְרוֹיס רַחֲמָנוּת קֶער דִיךְ צוּ מִיר: (יח) ואל זָאלְסְט נִיט פַר בָּארְגְן דַיין פָּנִים
פוּן דַיין קְנֶעכְט עֶס אִיז מִיר אֵיינְג בֶּעט אִיךְ דִיךְ זָאלְסְט מִיר גִיךְ עֶנְטְפֶערְן: (יט) קרבה
גִינֶעהן צוּ מַיין לַייבּ אוּן לֵייז זִיא אוֹיס. פוּן וֶועגְן מַיינֶע פַיינְט לֵייז מִיךְ אוֹיס: (כ) אתה
דוּ וֵוייסְט מַיין לֶעסְטֶערוּנְג אוּן שַׁאנְד דוּ זֶעהסְט אַלֶע מַיינֶע בַּלֵיידִיגֶער: (כא) חרפה
דִי שַׁאנְד הָאט צוּ בְּרָאכְן מַיין הַארְץ אוּן בִּין מַחֲמַת דֶעם גִיפֶערְלִיךְ גִיוָוארְן אִיךְ
הָאבּ גִיהָאפְט עֶס זָאל קוּמֶן טְרַייסְטֶער הָאבּ אִיךְ זֵיי נִיט גִיפוּנֶען: (כב) ויתנו זֵיי הָאבְּן
גִטָאן אִין מַיין עֶסִין גִיפְט אוּן אַז אִיךְ בִּין גִיוֶוען דָארְשְׁטִיג הָאבְּן זַייא מִיךְ גִימַאכְט
טְרִינְקֶן עֶסִיג: (כג) יהי זֵייעֶר טִישׁ פַר זֵיי זָאל זַיין צוּ אַיין נֶעץ אוּן וָואס זַייא הָאפְּן
אוֹיף שָׁלוֹם זָאל זַיין אַשְׁטְרוֹיכְלוּנְג: (כד) תחשכנה זֵייעֶרֶע אוֹיגְן זָאלְן פַאר פִינְצְטֶערְט
וֶוערְן זָאלְן נִיט קֶענֶן זֶעהן אוּן זֵייעֶרֶע לֶענְדְן זָאלְן שְׁטֶענְדִיג אוֹיס גִיגְלִיטְשְׁט וֶוערְין:
(כה) שפך גִיס אוֹיף זֵיי דַיין צָארְן אוּן דַיין גְרִים צָארְן זָאל זַייא גְרֵייכְן: (כו) תהי זֵייעֶרֶע
פַּאלַאצִין זָאלְן זַיין וִוישְׁט אִין זֵייעֶרֶע גִיצֶעלְטְן זָאל קֵיינֶער נִיט זִיצְן: (כז) כי דֶעם וָואס
דוּא גָאט הָאסְט גִישְׁלָאגְן הָאבְּן זֵיי אוֹיךְ נָאךְ גִיאָגְט אוּן צוּם וֵוייטָאג פוּן דַיינֶע דֶער
שְׁלָאגֶינֶע טוּעֶן זַייא דֶער צֵיילְן: (כח) תנה בֶּעט אִיךְ דִיךְ גָאט דוּ זָאלְסְט זֵיי שְׁטְרָאפְן
אוֹיף זֵייעֶרֶע זִינְד אוּן זָאלְן נִיט קוּמֶן דר צוּ אַז דוּ זָאלְסְט מִיט זֵיי טָאן צְדָקָה: (כט) ימחו
אִיבּ זֵיי זַיינֶען פַר שְׁרִיבְּן גִיוָוארִין אִין סֵפֶר פוּן לֶעבְּן זָאלְן זֵיי אוֹיס גִימֶעקְט וֶוערְן אוּן

וזעו

לא אהללה שם אלהים בשיר ואגדלנו בתודה:
לב ותיטב ליי משור פר מקרן מפרים: לג ראו ענוים
ישמחו דרשי אלהים ויחי לבבכם: לד כי שמע
אל אביונים יי ואת אסיריו לא בזה: לה יהללוהו
שמים וארץ ימים וכל רמש בם: לו כי אלהים
יושיע ציון ויבנה ערי יהודה וישבו שם וירשוה:
לז וזרע עבדיו ינחלוה ואהבי שמו ישכנו בה:

דעם מזמור אונ דעם צווייטן מזמור האט דוד גיזאגט בשעת ער איז אנטלאפין פון זיין זון אבשלום:

ע א למנצח לדוד להזכיר: ב אלהים להצילני יי
לעזרתי חושה: ג יבשו ויחפרו מבקשי נפשי
יסגו אחור ויכלמו חפצי רעתי: ד ישובו על עקב
בשתם האמרים האח האח: ה ישישו וישמחו בך
כל מבקשיך ויאמרו תמיד יגדל אלהים אהבי
ישועתך: ו ואני עני ואביון אלהים חושה לי עזרי
ומפלטי אתה יי אל תאחר:

ווען ניט זאלן זיי ניט פאר שריבן ווערן: (ל) ואני איך בין ארעם אונ גיווייטאגט בעט
איך גאט דיין הילף זאל מיך שטארקן: (לא) אהללה איך לויב גאטס נאמן מיט גיזאנג
איך גרייס אים מיט לויבונג: (לב) ותיטב אונ מיין לויב וועט בגיטיגט זיין צו גאט מער
איידר אקרבן פון איין אקס וואס ער האט גרויסע הערנער אונ קלאען: (לג) ראו אז
די דעמוטיגע וועלן זעהן וועלן זיי זיך פרייען אונ איר גאטס פארשטער זעהט וויא
גאט האט מיר גיהאלפן וועט אייער הארץ לעבעדיג ווערן: (לד) כי ווארום גאט טוט
הערן צו די תפלה פון אביונים אונ זיינע גבונדענע האט ער ניט פר שעמט: (לה) יהללוהו
עס וועלן אים לויבן הימיל אונ ערד דיא אלע ימים אונ אלע ווידמונג וואס אין זיי איז:
(לו) כי אז גאט וועט העלפן די שטאט ציון אונ וועט בויען די שטעט פון יהודה וועלן זיי
דארט זיצן אונ וועלן ירשנן: (לז) וזרע אונ די קינדר פון זיינע קנעכט דיא אבות וועלן
דאס ארבין אונ דיא וואס האבין ליב זיין נאמען וועלין רוען אין איר:
ע (א) למנצח לדוד להזכיר: (ב) אלהים גאט צו רעטין מיך, גאט צו מיין הילף בעט איך
דיך זאלסטו איילן: (ג) יבשו זאלן פר שעמט ווערן די וואס בגערן מיין לעבין אונ
זאלן זיך פר קערן אהינטר אונ זאלן פר שעמט ווערן די וואס בגערן מיין שלעכטס:
(ד) ישובו זיי זאלן זיך אומקערן מיט בושה וויל זייא האבין מיך מביש גיוועזן וואס
זייא פלעגן זאגן אפרייד איז צו אונז: (ה) ישישו זיי וועלין זיך פרייען מיט דיין הילף
אלע וואס בגערין דיך זיי וועלין זאגן שטענדיג גאט זאל גיאכפערט ווערן די וואס
האבן ליב דיין הילף: (ו) ואני אונ איך בין אונטער טעניג דיא איין עני ואביון גאט
ואלסט

עא א בך יי חסיתי אל אבושה לעולם: ב בצדקתך
תצילני ותפלטני הטה אלי אזנך והושיעני:
ג היה לי לצור מעון לבוא תמיד צוית להושיעני
כי סלעי ומצודתי אתה: ד אלהי פלטני מיד רשע
מכף מעול וחומץ: ה כי אתה תקותי אדני יהוה
מבטחי מנעורי: ו עליך נסמכתי מבטן ממעי אמי
אתה גוזי בך תהלתי תמיד: ז כמופת הייתי
לרבים ואתה מחסי עז: ח ימלא פי תהלתך כל
היום תפארתך: ט אל תשליכני לעת זקנה
ככלות כחי אל תעזבני: י כי אמרו אויבי לי ושמרי
נפשי נועצו יחדו: יא לאמר אלהים עזבו רדפו
ותפשוהו כי אין מציל: יב אלהים אל תרחק ממני
אלהי לעזרתי חושה: יג יבשו יכלו שטני נפשי
יעטו חרפה וכלמה מבקשי רעתי: יד ואני תמיד

זאלסט אײלן צו העלפן מיר דוא ביסט מײן רעטער גאט בעט איך דיך הײנט אויך
זאלסט ניט זאמען צו העלפין מיר:

עא (א) בך אין דיר גאט באשיץ איך מיך איך זאל ניט פאר שעמט װערן אײביג:
(ב) בצדקתך מיט דײן גירעכטיקײט זאלסטו מיך רעטען נײג דײן אויער צוא הערן
מײן תפלה אונ העלף מיר: (ג) היה זאלסט מיר זײן אײן פעלזין װאס מען קאן זיך
דארטן בהאלטן שטענדיג דו האסט פיל מאל גישאפט מיר צו העלפן װארום דוא
ביסט שטענדיג מײן פעסטונג: (ד) אלהי מײן גאט מאך מיך אנטרינן פון דעם רשע
פון האנד פון דעם גזלן: (ה) כי װארום צו דיר האף איך דוא גאט ביסט מײן פאר
זיכערער פון מײן יוגינט אן: (ו) עליך אויף דיר בין איך פר זיכערט פון מײן מוטרס
בויך פון מײן מוטערס גידערים האסטו מיך אויס גיצויגין דרום איז שטענדיג מײן
לויב צו דיר: (ז) כמופת װען אויך מײנע צרות זײנען גיװען אװאונדר צו לײטן ביסטו
פארט גיװען מײן שטארקער בשיצר: (ח) ימלא מײן מויל איז פול מיט דײן לויב.
אגאנצן טאג מיט דײן שײנקײט: (ט) אל דוא זאלסט מיך ניט אװעק װארפן צו דער
צײט פון מײן עלטער. אז מײן כח איז פר לענט זאלסטו מיך ניט פאר לאזן: (י) כי
װארום מײנע פײנד זאגן אויף מיר אונ די װאס היטן מײן לײב האבן זיך באנאנדר
בעראטן. (יא) לאמר זײ זאגן גאט האט אים פר לאזן. יאגט אים נאך אונ גרײפט אים
קײנער װעט אים ניט רעטן: (יב) אלהים גאט זאלסט דיך ניט דר װײטערן פון מיר. מײן
גאט צו מײן הילף זאלסטו אײלן: (יג) יבשו זײ װעלן פר שעמט אונ פאר לענט װערן
די״א

אהלל והוספתי על כל תהלתך: טו פי יספר
צדקתך כל היום תשועתך כי לא ידעתי ספרות:
טז אבוא בגברות אדני יהוה אזכיר צדקתך
לבדך: יז אלהים למדתני מנעורי ועד הנה אגיד
נפלאותיך: יח וגם עד זקנה ושיבה אלהים אל
תעזבני עד אגיד זרועך לדור לכל יבוא גבורתך:
יט וצדקתך אלהים עד מרום אשר עשית גדלות
אלהים מי כמוך: כ אשר הראיתני צרות רבות
ורעות תשוב תחייני ומתהומות הארץ תשוב
תעלני: כא תרב גדלתי ותסב תנחמני: כב גם אני
אודך בכלי נבל אמתך אלהי אזמרה לך בכנור
קדוש ישראל: כג תרננה שפתי כי אזמרה לך
ונפשי אשר פדית: כד גם לשוני כל היום תהגה
צדקתך כי בשו כי חפרו מבקשי רעתי:

די וואס האבן אשנאה אויף מיר . זיי וועלן באדעקט ווערן מיט שאנד די וואס בגערן
מיין בייז : (יד) ואני און איך טוא שטענדיג האפין צו גאט און טוא מערין לויב אויף
אלע לויבונג : (טו) פי מיין מויל טוט דער ציילין דיין גירעכטיקייט אגאנצין טאג דיין
הילף ווארום איך ווייס ניט קיין צאל וויפיל מאל דו האסט מיר גיהאלפין : (טז) אבוא
איך קום נאר מיט דער הילף פון גאטס גבורה דרום טוא איך דער ציילין נאר דיין
גירעכטיקייט : (יז) אלהים גאט דו האסט מיר גיגעבן פר שטאנד פון יוגינט און ביז יעצט
טוא איך דער ציילין דיינע וואונדר : (יח) וגם און ביז מיין עלטער זאלסטו מיך ניט פר
לאזן איך זאל קאנן דר ציילן דיין גבורה צו דעם דור, צו אלע דורות וואס וועלן קומן
דיינע גבורות : (יט) וצדקתך און דיין גירעכטיקייט גאט איז גרויס ביז אין דעם הימל
וואס דו האסט גיטאן גרויסע זאכן . גאט ווער איז נאך אזו וויא דוא ביסט : (כ) אשר
דוא האסט דאך מיר גיוויזן פיל צרות און דוא וועסט מיך ווידער לעבעדיג מאכן
און פון טיפעניש דר ערד וועסטו מיר ווידער אויף ברייננגן : (כא) תרב דו זאלסט מערן
מיין גדולה און זאלסט מיך ווידער טרייסטין : (כב) גם אויך איך וועל מערן צו לויבין
דיך מיט אפידיל דיין ווארהייט מיין גאט איך וועל צו דיר שפילן מיט אפידל הייליגער
פון ישראל : (כג) תרננה מיינע לעפצן וועלן זינגן איך וועל זינגן צו דיר און מיין נשמה
וואס דוא האסט אויס גילייזט וועט אויך זינגען : (כד) גם און מיין צונג וועט אגאנצין
טאג ריידין דיין גירעכטיקייט . זייא וועלין פאר שעמט ווערין דיא וואס האבין
באגערט בייז צו זעהן אין מיר :

לשלמה

דעם מזמור האט דוד געזאגט אויף זיין זון שלמה אין דעם טאג וואס מען האט געמאכט שלמה פאר א מלך :

יום יד עב א לִשְׁלֹמֹה אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לְמֶלֶךְ תֵּן
וְצִדְקָתְךָ לְבֶן מֶלֶךְ : ב יָדִין עַמְּךָ בְצֶדֶק
וַעֲנִיֶּיךָ בְמִשְׁפָּט : ג יִשְׂאוּ הָרִים שָׁלוֹם לָעָם
וּגְבָעוֹת בִּצְדָקָה : ד יִשְׁפֹּט עֲנִיֵּי עָם יוֹשִׁיעַ לִבְנֵי
אֶבְיוֹן וִידַכֵּא עוֹשֵׁק : ה יִירָאוּךָ עִם שָׁמֶשׁ וְלִפְנֵי
יָרֵחַ דּוֹר דּוֹרִים : ו יֵרֵד כְּמָטָר עַל גֵּז כִּרְבִיבִים
זַרְזִיף אָרֶץ : ז יִפְרַח בְּיָמָיו צַדִּיק וְרֹב שָׁלוֹם עַד
בְּלִי יָרֵחַ : ח וְיֵרְדְּ מִיָּם עַד יָם וּמִנָּהָר עַד אַפְסֵי
אָרֶץ : ט לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים וְאֹיְבָיו עָפָר יְלַחֵכוּ :
י מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יָשִׁיבוּ מַלְכֵי שְׁבָא
וּסְבָא אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ : יא וְיִשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָל מְלָכִים
כָּל גּוֹיִם יַעַבְדוּהוּ : יב כִּי יַצִּיל אֶבְיוֹן מְשַׁוֵּעַ וְעָנִי
וְאֵין עֹזֵר לוֹ : יג יָחֹס עַל דַּל וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים
יוֹשִׁיעַ : יד מִתּוֹךְ וּמֵחָמָס יִגְאַל נַפְשָׁם וְיֵיקַר דָּמָם

עב (א) לשלמה. גאט די חכמה פון דיינע משפטים זאלסטו געבן צום מלך שלמה
און דיין גירעכטיקייט זאלסטו געבן שלמה בן דוד : (ב) ידין ער זאל משפטן דיין
פאלק מיט גירעכטיקייט און דיינע ארימע מיט ארעכטן משפט : (ג) ישאו די בערג
וועלן טראגן פרייד צום פאלק און די קליינע בערג וועלן טראגן גירעכטיקייט :
(ד) ישפוט ער זאל זיך אן נעמען פאר די ארימע לייט ער זאל העלפן די קינדער פון
אביון און זאל דריקן דעם וואס וויל זייא רויבן : (ה) ייראוך אלע וועלן פר דיר מורא
האבן אז דיא זון שיינט און אז דיא לבנה שיינט אויף אייביג : (ו) ירד דיינע שטראף
רייד וועלן גיין ווי רעגן אויף אפגישארענע גראז . וויא רעגן טריפן אויף גיאקערטע
ערד : (ז) יפרח אין זיינע צייטן וועלן די צדיקים בליען און פיל שלום ליינגער וויא דיא
לבנה וועט זיין אויף דר וועלט : (ח) וירד און זאל גיוועלטיגן פון דעם ים פון דרום זייט
ביז דעם ים פון צפון זייט פון דעם טייך וואס איז אין מזרח ביז די עקן פון דר וועלט :
(ט) לפניו פר אים זאלן קניען די וואס קומען אויף שיפן און זיינע פיינד וועלן לעקן די
ערד פר אים : (י) מלכי די מלכים פון תרשיש און אלע אינזלן וועלן אלע מאל שיקן
מתנות. מלכים פון שבא און סבא וועלן ברייננגן מתנות צום מלך שלמה : (יא) וישתחוו
אלע מלכים וועלן זיך צו אים בוקן . אלע פעלקר וועלן אים דינען : (יב) כי ער וועט
רעטן דעם אביון וואס טוט שרייען און דעם ארימאן וואס האט קיין העלפר : (יג) יחוס
ער וועט זיך מרחם זיין אויף דעם ארימאן און די אביונים וועט ער העלפן : (יד) מתוך
פון

בְּעֵינָיו: טו וִיחִי וְיִתֶּן לוֹ מִזְּהַב שְׁבָא וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדוֹ
תָמִיד כָּל הַיּוֹם יְבָרְכֶנְהוּ: טז יְהִי פִסַּת בַּר בָּאָרֶץ
בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ כַּלְּבָנוֹן פִּרְיוֹ וְיָצִיצוּ מֵעִיר
כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ: יז יְהִי שְׁמוֹ לְעוֹלָם לִפְנֵי שֶׁמֶשׁ יִנּוֹן
שְׁמוֹ וְיִתְבָּרְכוּ בוֹ כָּל גּוֹיִם יְאַשְּׁרוּהוּ: יח בָּרוּךְ יְיָ
אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ:
יט וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כֹּל
הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן: כ כָּלּוּ תְפִלּוֹת דָּוִד בֶּן יִשָׁי:

ספר ליום רביעי שלישי

דער מִזְמוֹר רעדט וועגן דעם וואס דעם צַדִיק גייט שְׁלֶעכְט בָּעוֹלָם הַזֶה און דעם רָשָׁע גייט גוט:

עג א מִזְמוֹר לְאָסָף אַךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרֵי
לֵבָב: ב וַאֲנִי כִּמְעַט נָטָיוּ רַגְלָי כְּאַיִן שֻׁפְּכוּ
אֲשֻׁרָי: ג כִּי קִנֵּאתִי בַּהוֹלְלִים שְׁלוֹם רְשָׁעִים
אֶרְאֶה: ד כִּי אֵין חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם וּבָרִיא אוּלָם:
ה בַּעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינֵמוֹ וְעִם אָדָם לֹא יְנֻגָּעוּ: ו לָכֵן

פון בְּרֶעכֶענִיש און פון גְזֵלָה וועט ער אויס לייזן זייער לעבן און זייער בְּלוּט וועט
טייער זיין אין זיינע אויגן: (טו) ויחי און ער וועט לעבן און ער וועט אים געבן גאלד
פון שְׁבָא און ער וועט פַאר אים מִתְפַּלֵל זיין שטענדיג. אגאנצין טאג וועט ער אים
בענטשן: (טז) יהי עס וועט זיין פִיל תְּבוּאָה אויף דר וועלט אויף אלע בערג דס פרוכט
זאל רוישן וויא בּוימער אין וואלד און מענטשין וועלין זיך מערין אין די שטעט וויא
גראז פון דעם פעלד: (יז) יהי זיין נאמען זאל זיין אויף אייביג. כָּל זְמַן אז דיא זון
וועט זיין אויף דער וועלט וועט גיוועלטיגן זיין נאמען און מען זאל זיך בענטשן מיט
אים. אלע פעלקר זאלן אים לויבן: (יח) ברוך גילויבט איז דר גאט פון די ישראל וואס
ער טוט וואונדער אליין: (יט) וברוך און גילויבט איז זיין הערליכער נאמן אויף אייביג
און זיין כָּבוֹד זאל דער פילט ווערן די גאנצע וועלט דאס איז וואר: (כ) כלו זיי האבן
זיך אויס גילאזין דיא תְּפִלּוֹת פון דוד בֶּן ישי:

עג (א) מזמור. גאט איז גוט צו ישראל. גאט איז גוט צו די וואס האבן קלארע הערצר:
(ב) ואני און איך איידער איך האב דאס דר קלערט זיינען שיר מיינע פים אוועק
גינייגט גיווארן פון גאטס וועג. מיינע טריט זיינען שיר פאר גאבן גיווארן פון גאטס
דינסט: (ג) כי ווייל איך האב מיך מְקַנֵא גיוועזן אין דר הַצְלָחָה פון די נארן און איך
האב גיזעהן דעם שָׁלוֹם וואס די רְשָׁעִים האבן: (ד) כי פר זייער שטארבין האבן זיי
קיין יִסוּרִים ניט און זיינן שטארק וויא אמויער: (ה) בעמל אין אונגליק פון מענטשין
זיינען

עֲנָקַתְמוֹ גַאֲוָה יַעֲטָף שִׁית חָמָס לָמוֹ: ז יָצָא מֵחֵלֶב
עֵינֵמוֹ עָבְרוּ מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב: ח יָמִיקוּ וִידַבְּרוּ בְרָע
עֹשֶׁק מִמָּרוֹם יְדַבֵּרוּ: ט שַׁתּוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם
וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ בָּאָרֶץ: י לָכֵן יָשׁוּב עַמּוֹ הֲלֹם וּמֵי
מָלֵא יִמָּצוּ לָמוֹ: יא וְאָמְרוּ אֵיכָה יָדַע אֵל וְיֵשׁ דֵּעָה
בְעֶלְיוֹן: יב הִנֵּה אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשַׁלְוֵי עוֹלָם הִשְׂגּוּ
חָיִל: יג אַךְ רִיק זִכִּיתִי לְבָבִי וָאֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי:
יד וָאֱהִי נָגוּעַ כָּל הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי לַבְּקָרִים: טו אִם
אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה כְמוֹ הִנֵּה דוֹר בָּנֶיךָ בָגָדְתִּי:
טז וָאֲחַשְּׁבָה לָדַעַת זֹאת עָמָל הוּא בְעֵינָי: יז עַד
אָבוֹא אֶל מִקְדְּשֵׁי אֵל אָבִינָה לְאַחֲרִיתָם: יח אַךְ
בַּחֲלָקוֹת תָּשִׁית לָמוֹ הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוּאוֹת: יט אֵיךְ
הָיוּ לְשַׁמָּה כְרָגַע סָפוּ תַמּוּ מִן בַּלָּהוֹת: כ כַּחֲלוֹם
מֵהָקִיץ אֲדֹנָי בָּעִיר צַלְמָם תִּבְזֶה: כא כִּי יִתְחַמֵּץ

זיינן זיי ניט אונ ווערן ניט גיפלאגט מיט מענטשן: (ו) לכן דרום איז גיצירט זייער האלז מיט גרויסקייט עס טוט זיי קליידן קליידר פון רויב: (ז) יצא וועגן פעטקייט גייען דיא אויגן זייא ארויס פון פנים עס גייט זיי איבר אלע זייערע ווינטשונגען: (ח) ימיקו זייא צו רייבן מענטשן אונ ריידן גור פון שלעכטס פון רויב אונ ריידן אנטקעגין גאט: (ט) שתו זייער גרויס מויל גרייכט ביז צום הימיל. זייער צונג בארעט די גאנצע וועלט: (י) לכן דרום קערין זיך גאטס פאלק צו זייערע מעשים. דס פיל וואסער דס הייסט פיל גליק זאלן זייא אויך אוים זייגין: (יא) ואמרו אונ זאגין וויים דען גאט דיא ווערק פון מענטשן: (יב) הנה די דאזיגע זיינן דאך רשעים אונ פון דעסט וועגן זיינן זיי שטענדיג בשלוה אונ אין עשירות: (יג) אך אומזיסט האב איך גילייטערט מיין הארץ פון עברות אונ איך האב גיוואשין מיינע הענט ריין פון גזל: (יד) ואהי אונ איך וואר גיפלאגט אלע טאג אונ עס קומט אויף מיר אלע פריא מארגין יסורים: (טו) אם אויב איך וואלט דס דר ציילט אזו וויא מען קאן טראכטן אויף גאטס ווערק וואלט דס גימאכט אז דער פרומער דור דיינע קינדר זאלן פעלשין: (טז) ואחשבה אונ איך האב גיטראכט צו פאר שטיין דיא מדה פון גאט ווייל דיא זאך איז גיוועז אין מיינע אויגין אונרעכט: (יז) עד איך האב די זאך ניט פר שטאנן ביז איך בין גיקומן אין גאטס בהמ״ק צו די כהנים האב איך פר שטאנן דעם סוף פון דיא רשעים: (יח) אך נאר זייער גוטס איז פאר זייער ביסיל גוטע מעשים דר נאך מוזן זייא אוים גיגליטשט ווערן אונ פאלין אין דר פינסטערניש: (יט) איך וויא זיי ווערין אין איין רגע פר וויסט אונ ווערן צו גענצט פון צרות

לבבי וכליותי אשתונן: כב ואני בער ולא אדע
בהמות הייתי עמך: כג ואני תמיד עמך אחזת
ביד ימיני: כד בעצתך תנחני ואחר כבוד תקחני:
כה מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ: כו כלה
שארי ולבבי צור לבבי וחלקי אלהים לעולם:
כז כי הנה רחקיך יאבדו הצמתה כל זונה ממך:
כח ואני קרבת אלהים לי טוב שתי באדני
יהוה מחסי לספר כל מלאכותיך:

אין דעם מזמור קלאגט דוד אויף דעם חורבן משכן שילה אונ אויף דעם חורבן פון ערשטן בית המקדש:

עד א משכיל לאסף למה אלהים זנחת לנצח
יעשן אפך בצאן מרעיתך: ב זכר עדתך קנית
קדם גאלת שבט נחלתך הר ציון זה שכנת בו:
ג הרימה פעמיך למשאות נצח כל הרע אויב
בקדש: ד שאגו צורריך בקרב מועדך שמו

צרות אונ שרעקין: (כ) כחלום וויא אחלום אז מען וואכט זיך אויף. גאט, אין שטאט פאר לייטן וועסטו זייער גישטאלט מבזה זיין: (כא) כי אז מיין הארץ איז נאך גיוועזן אין כעס אויף דר זאך אונ מיינע נירין האב איך גישארפט צו טראכטן: (כב) ואני אונ איך בין גיוועזן לער אונ האב ניט גיוואוסט דיין פירין דיא וועלט האב איך ניט פאר שטאנען וויא א בהמה: (כג) ואני אונ פון דעסט וועגן בין איך תמיד מיט דיר. גלייך וויא דוא האלטסט אין מיין רעכטע האנד: (כד) בעצתך דוא פירסט מיך מיט דיין עצה אונ נאך אלעם וועסטו מיך נעמען צו גרויס כבוד: (כה) מי וועמען האב איך אין הימיל חוץ דיר אונ אויף דער וועלט וויל איך קיינעם ניט פר אגאט: (כו) כלה מיין לייב אונ מיין הארץ טוט גילוסטן צו גאט ער איז דאס פעסטיקייט פון מיין הארץ אונ גאט איז מיין טייל אויף אייביג: (כז) כי דיא אלע וואס זיינען ווייט פון דיר זיינען פאר לארין. האסט פאר שניטין דיא וואס האבין אפ גיקערט פון דיר: (כח) ואני אונ איך דאס גינעהנונג פון גאט איז פאר מיר גוט איך האב גיטאן אין גאט מיין בשיצונג צו דער ציילין אלע דיינע ווערק:

עד (א) משכיל. ווארום האסטו גאט פאר לאזין דיא יודין אזו לאנג. עס ברענט דיין צארן אין די שאף וואס דוא ווייד עסט זייא: (ב) זכור גידיינק דיין גימיינדע וואס דו האסט גיקויפט פון לאנג ווען דוא האסט אויס גילייזט דיינע שבטים פון מצרים אונ האסט זייא גיבראכט צום בארג ציון וואס דוא האסט דארט גירועט: (ג) הריםה הייב אויף דיינע טריט צו מאכן פינסטער אויף אייביג אלע פיינט וואס האבין בייז גיטאן אין דיין בהמ"ק: (ד) שאגו דיינע בלידיגער האבן גישריען אין דייז ב.המ"ק זייא האבן

אוֹתֹתָם אֹתוֹת: ה יִוָּדַע כְּמֵבִיא לְמָעְלָה בִּסְבָךְ
עֵץ קַרְדֻּמּוֹת: ו וְעַתָּה פִּתּוּחֶיהָ יָּחַד בְּכַשִּׁיל
וְכֵילַפּוֹת יַהֲלֹמוּן: ז שִׁלְחוּ בָאֵשׁ מִקְדָּשֶׁךָ לָאָרֶץ
חִלְּלוּ מִשְׁכַּן שְׁמֶךָ: ח אָמְרוּ בְלִבָּם נִינָם יָחַד שָׂרְפוּ
כָל מוֹעֲדֵי אֵל בָּאָרֶץ: ט אוֹתֹתֵינוּ לֹא רָאִינוּ אֵין עוֹד
נָבִיא וְלֹא אִתָּנוּ יֹדֵעַ עַד מָה: י עַד מָתַי אֱלֹהִים
יְחָרֶף צָר יְנָאֵץ אוֹיֵב שִׁמְךָ לָנֶצַח: יא לָמָּה תָשִׁיב
יָדְךָ וִימִינֶךָ מִקֶּרֶב חֵיקְךָ כַלֵּה: יב וֵאלֹהִים מַלְכִּי
מִקֶּדֶם פֹּעֵל יְשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: יג אַתָּה פוֹרַרְתָּ
בְעָזְּךָ יָם שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל הַמָּיִם: יד אַתָּה
רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי לִוְיָתָן תִּתְּנֶנּוּ מַאֲכָל לְעָם לְצִיִּים:
טו אַתָּה בָקַעְתָּ מַעְיָן וָנָחַל אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ נַהֲרוֹת
אֵיתָן: טז לְךָ יוֹם אַף לְךָ לָיְלָה אַתָּה הֲכִינוֹתָ מָאוֹר
וָשָׁמֶשׁ: יז אַתָּה הִצַּבְתָּ כָּל גְּבוּלוֹת אָרֶץ קַיִץ וָחֹרֶף

גיזאגט אז זייערע צייכין זיינען אמתע צייכן: (ה) יודע איטליכער וואס האט גיהאקט האלץ צו ברייגגען צום בהמ״ק איז גלייך גיוועזן וויא ער האט גיבראכט פר דעם כסא הכבוד: (ו) ועתה אונ איצונד בשעת חורבן דיא צורות וואס עס איז גיוועזן אויף דיא ווענט האבן די בלײדיגער מיט העק צו בראכן: (ז) שלחו פייער האבן זיי גישיקט אין דיין בהמ״ק. דאס ארט וואו דיין נאמן האט גירועט האבן זיי פאר שוועכט: (ח) אמרו אלע הערן בנאנדר האבן גיטראכט אין זייער הארצן צו פאר ברענען דיא ערטער וואס זיינען בשטעטיגט צו גאט אויף דער וועלט: (ט) אותותינו צייכינש אויף דר גאולה האבן מיר נאך ניט גיזעהן אונ קיין נביא איז אויך ניטא מגלה צו זיין דיא צייט אונ קיינער פון אונז וייס ניט וויא לאנג וועט דם נאך דויערן: (י) עד ביז וויא לאנג גאט וועט דר בלײדיגר לעסטערן. וועט דען דר פיינט דר צערנען דיין נאמן אויף אייביג: (יא) למה פאר וואס זאלסטו ווידר קערן דיין רעכטע האנט. נעם ארויס דיין רעכטע האנט פון דיין בוזים: (יב) ואלהים אונ גאט איז דאך מיין קעניג פון לאנג. ער ווערקט הילף אויף דער וועלט: (יג) אתה דו האסט צו ברעקילט דעם ים אויף צוועלף שטיק מיט שטארקייט. דו האסט צובראכין די מצרים בייא דעם ים: (יד) אתה דו האסט צו בראכן דיא הארן פון פרעה דוא האסט גיגעבן זייער עשירות פאר עסין ווארג צום פאלק וואס זיינען גיגאנגן אין דר וויסטעניש: (טו) אתה דו האסט גישפאלטן דעם שטיין אונ האסט פון אים גיצויגן אקוואל אונ אטייך. דו האסט גמאכט טרוקן די שטארקע טייכן: (טז) לך דו האסט בשאפין טאג אונ נאכט דוא האסט אנגיברייט דיא לבנה
כיט

אַתָּה יְצַרְתָּם׃ יח זְכָר זֹאת אוֹיֵב חֵרֵף יְיָ וְעַם נָבָל
נִאֲצוּ שְׁמֶךָ׃ יט אַל תִּתֵּן לְחַיַּת נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ חַיַּת
עֲנִיֶּיךָ אַל תִּשְׁכַּח לָנֶצַח׃ כ הַבֵּט לַבְּרִית כִּי מָלְאוּ
מַחֲשַׁכֵּי אֶרֶץ נְאוֹת חָמָס׃ כא אַל יָשֹׁב דַּךְ נִכְלָם
עָנִי וְאֶבְיוֹן יְהַלְלוּ שְׁמֶךָ׃ כב קוּמָה אֱלֹהִים רִיבָה
רִיבֶךָ זְכֹר חֶרְפָּתְךָ מִנִּי נָבָל כָּל הַיּוֹם׃ כג אַל
תִּשְׁכַּח קוֹל צֹרְרֶיךָ שְׁאוֹן קָמֶיךָ עֹלֶה תָמִיד׃

דער מזמור גייט אויף דער צייט פון קבוץ גליות׃

עה א לַמְנַצֵּחַ אַל תַּשְׁחֵת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃
ב הוֹדִינוּ לְּךָ אֱלֹהִים הוֹדִינוּ וְקָרוֹב שְׁמֶךָ סִפְּרוּ
נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ ג כִּי אֶקַּח מוֹעֵד אֲנִי מֵישָׁרִים אֶשְׁפֹּט׃
ד נְמֹגִים אֶרֶץ וְכָל יֹשְׁבֶיהָ אָנֹכִי תִכַּנְתִּי עַמּוּדֶיהָ
סֶּלָה׃ ה אָמַרְתִּי לַהוֹלְלִים אַל תָּהֹלּוּ וְלָרְשָׁעִים אַל
תָּרִימוּ קָרֶן׃ ו אַל תָּרִימוּ לַמָּרוֹם קַרְנְכֶם תְּדַבְּרוּ

מיט דער זון׃ (יז) אתה דו האסט גישטעלט אלע גרעניצין פון דער וועלט זומער און
ווינטער האסטו בשאפן׃ (יח) זכר גידיינק וויא דער פיינט האט גילעסטערט גאט און
אשאלקהאפטיגע פאלק האבן דר צערינט דיין נאמן׃ (יט) אל זאלסט ניט איבר ענטפרן
צו דעם איין זאמלונג פון די כשדים דם נפש פון די וואס זיינן גיגליכן צו אטויב. דם
איין זאמלונג פון דיין ארימע פאלק זאלסטו ניט פר געסן אויף אייביג׃ (כ) הבט לוג צו
דעם ברית וואס דו האסט גמאכט מיט די אבות דען עס איז פול די פינסטערע וועלט
וואוינונג פון רויב׃ (כא) אל דער ארימער וואס וועט מתפלל זיין צו דיר זאל ער זיך
ניט אומקערן פר שעמטערהייד וועלן די ארימע לויבן דיין נאמען׃ (כב) קומה שטייא
אויף גאט קריג דיין קריג גידיינק דיין לעסטערונג פון דעם שאלקהאפטיגן אגאנצן
טאג׃ (כג) אל זאלסט ניט פר געסן דאס קול פון דיינע בליידיגר. דם ברומונג פון דיא
וואס שטייען אויף קעגן דיר וואס גייט אויף תמיד צו לעסטערין דיך׃
עה (א) למנצח וגו'׃ (ב) הודינו אלע צייטן לויבן מיר דיך גאט מיר לויבן דיך און דיין
נאמען איז נאהענט אונז צו העלפן וויא אונזרע עלטערן האבין דר ציילט דיינע
וואונדר׃ (ג) כי אז איך נעם מיר אצייט מישב צו זיין וויא אזוי איך זאל רעכט משפטן׃
(ד) נמוגים אז די היידן האבן ניט גיוואלט מקבל זיין דיא תורה זיינען שיר צו גאנגען
דיא וועלט מיט אלע אירע זיצער און איך האב אן גיבריים אירע זיילין אויף אייביג׃
(ה) אמרתי איך האב גיזאגט צו דיא אוים גילאסינע זייט ניט אוים גילאסין און צו דיא
רשעים האב איך גיזאגט איר זאלט ניט זיין שטאלץ׃ (ו) אל איר זאלט זיך ניט האלטן
גרוים ביז דעם הימיל מיט אייער שטאלצקייט און איר זאלט ניט ריידין מיט

אשטארקין

בְּצַוָּאר עָתָק׃ ז כִּי לֹא מִמּוֹצָא וּמִמַּעֲרָב וְלֹא
מִמִּדְבַּר הָרִים׃ ח כִּי אֱלֹהִים שֹׁפֵט זֶה יַשְׁפִּיל וְזֶה
יָרִים׃ ט כִּי כוֹס בְּיַד יְיָ וְיַיִן חָמַר מָלֵא מֶסֶךְ וַיַּגֵּר מִזֶּה
אַךְ שְׁמָרֶיהָ יִמְצוּ יִשְׁתּוּ כֹּל רִשְׁעֵי אָרֶץ׃ י וַאֲנִי
אַגִּיד לְעֹלָם אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ יא וְכָל קַרְנֵי
רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ תְּרוֹמַמְנָה קַרְנוֹת צַדִּיק׃

דער מִזְמוֹר גייט אויף דיא מלחמות פון גוג ומגוג׃

עו א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃ ב נוֹדָע
בִּיהוּדָה אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל גָּדוֹל שְׁמוֹ׃ ג וַיְהִי
בְשָׁלֵם סֻכּוֹ וּמְעוֹנָתוֹ בְצִיּוֹן׃ ד שָׁמָּה שִׁבַּר רִשְׁפֵי
קָשֶׁת מָגֵן וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה סֶלָה׃ ה נָאוֹר אַתָּה
אַדִּיר מֵהַרְרֵי טָרֶף׃ ו אֶשְׁתּוֹלְלוּ אַבִּירֵי לֵב נָמוּ
שְׁנָתָם וְלֹא מָצְאוּ כָל אַנְשֵׁי חַיִל יְדֵיהֶם׃ ז מִגַּעֲרָתְךָ
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נִרְדָּם וְרֶכֶב וָסוּס׃ ח אַתָּה נוֹרָא אַתָּה
וּמִי יַעֲמֹד לְפָנֶיךָ מֵאָז אַפֶּךָ׃ ט מִשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּ

אשטארקע גאוה׃ (ז) כי ווארום ניט פון דעם אויס גאנג פון דער זון אונ פון איר
פאר גיין אונ ניט פון דער מדבר איז גיקומען אייער דער הייבינקייט׃ (ח) כי נאט
איז דאך אריכטער דעם איז ער משפיל אונ דעם דער הייבט ער׃ (ט) כי ווארום איין
כוס איז דא אין גאטס האנד אונ איז פול מיט שטארקן אונ גימישטן וויין אונ ער
גיסט דר פון, אבער נאר די רשעים ווערן טרינקן דיא הייבין פון דעם וויין׃ (י) ואני אונ
איך וועל אייביג זאגין זיין גירעכטיקייט איך וועל זינגען צו גאט פון יעקב׃ (יא) וכל
אונ נאר דאס הויכקייט פון דיא רשעים וועל איך פאר שניידין אונ עס וועט דער
הויבין ווערין דאס גרויסקייט פון דעם צדיק׃

עו (א) למנצח וגו׳׃ (ב) נודע אז סנחריב האט אמפלה גיהאט איז גיוואוסט גיווארין
גאט אין יהודה אונ צווישן די יודין איז זיין נאמען גיאכפערט גיווארן׃ (ג) ויהי אונ
אלע האבין גיוואוסט אז זיין בהמיק איז אין ירושלים אונ זיין וואוינונג אין ציון׃
(ד) שמה דארט ארום ירושלים האט גאט צובראכן די פליענדיגע פיילין פון בויגין.
די שילדין אונ דיא שווערדן אונ דיא מלחמה האט ער מבטל גיוועז אויף אייביג׃
(ה) נאור דוא ביסט אדערלייכטער דוא ביסט שטארקער פון רייסענדע חיות וואס
זיינען אויף די בערג׃ (ו) אשתוללו די וואס האבן גיהאט שטארקע הערצר זיינן גיווארן
נארן זיינן אנשלאפן גיווארן אונ דם גאנצע חיל האט ניט גיפונן זייערע הענד מלחמה
צו האלטן זיי זיינן אלע גיפאלן בייא ירושלים׃ (ז) מגערתך פון דיין גישרייא גאט פון
יעקב איז אנשלאפן גיווארן דר רייטר מיט דעם פערד׃ (ח) אתה דו ביסט אפארכטיגר
ווער

דין ארץ יראה ושקטה: י בקום למשפט אלהים
להושיע כל ענוי ארץ סלה: יא כי חמת אדם
תודך שארית חמת תחגר: יב נדרו ושלמו ליי
אלהיכם כל סביביו יובילו שי למורא: יג יבצר
רוח נגידים נורא למלכי ארץ:

דאס איז א תפלה אויף די צרות וואס די ישראל ליידן אין גלות:

יום טו עז א למנצח על ידותון לאסף מזמור: ב קולי אל
אלהים ואצעקה קולי אל אלהים והאזין אלי:
ג ביום צרתי אדני דרשתי ידי לילה נגרה ולא
תפוג מאנה הנחם נפשי: ד אזכרה אלהים ואהמיה
אשיחה ותתעטף רוחי סלה: ה אחזת שמרות
עיני נפעמתי ולא אדבר: ו חשבתי ימים מקדם
שנות עולמים: ז אזכרה נגינתי בלילה עם לבבי
אשיחה ויחפש רוחי: ח הלעולמים יזנח אדני ולא

ווער קאן בשטיין פאר דיר פון דענסטמאל אז דוא ביסט צארניג: (ט) משמים דו האסט גימאכט הערן פון דעם הימל דעם משפט האט די גאנצע וועלט מורא גיהאט אונ זיינען גיבליבן שטיל זיצן: (י) בקום אז גאט שטייט אויף צו משפטן די רשעים איז דאס אהילף צו צדיקים אויף אייביג: (יא) כי דאס וואס סנחריב איז גיוועזן צארניג אויף די יודין דורך דעם קומט ארויס לויבונג צו דיר אונ די איבעריגע רשעים האבן גטאן איין האלטן זייער כעס: (יב) נדרו זייט מנדר אונ בצאלט צו גאט אייערע נדרים. אלע אומות וואס זיינען ארום ירושלים וועלין ברייגגען מתנות צו גאט מחמת מורא: (יג) יבצור ער האט גיטאן פאר מיידין דעם כעס פון די גרויסע הערין ער איז פארכטיג צו די מלכים פון דער וועלט:

עז (א) למנצח וגו': (ב) קולי מיין קול טוא איך אויף הייבן צו גאט אונ איך טוא שרייען. אז איך הייב אויף מיין קול צו גאט נייגט ער זיין אויער צו מיר: (ג) ביום אין דעם טאג פון מיין צרה האב איך גיפארשט גאט, מיין מכה רינט אגאנצע נאכט אונ הערט ניט אויף. מיין לייב וויל זיך ניט לאזין טרייסטין: (ד) אזכרה אז איך טוא דער מאנען גאט טוט מיין הארץ ברומען איך טוא דער ציילין אונ מיין גימיט איז איין גיבויגין אייביג: (ה) אחזת גלייך וויא דוא האסט צו גיהאלטן די ברעמען פון מיינע אויגן איך זאל ניט קענן שלאפן. איך בין ווארן צו שלאגן אונ איך האב ניט גקענט ריידין: (ו) חשבתי איך בעטראכט די טעג וואס איך האב גיהאט פריער אין די פריערדיגע יארן: (ז) אזכרה ביי נאכט טוא איך גידיינקען וויאס איך האב גיזונגן אין בהמ"ק איך טוא ריידן מיט מיין הארץ איך האב גיטאן פארשטן וואס וועט דר סוף

זיין

יֹסִיף לִרְצוֹת עוֹד׃ ט הֶאָפֵס לָנֶצַח חַסְדּוֹ גָּמַר אֹמֶר
לְדֹר וָדֹר׃ י הֲשָׁכַח חַנּוֹת אֵל אִם קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו
סֶלָה׃ יא וָאֹמַר חַלּוֹתִי הִיא שְׁנוֹת יְמִין עֶלְיוֹן׃
יב אֶזְכּוֹר מַעַלְלֵי יָהּ כִּי אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם פִּלְאֶךָ׃
יג וְהָגִיתִי בְכָל פָּעֳלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃
יד אֱלֹהִים בַּקֹּדֶשׁ דַּרְכֶּךָ מִי אֵל גָּדוֹל כֵּאלֹהִים׃
טו אַתָּה הָאֵל עֹשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בָעַמִּים עֻזֶּךָ׃
טז גָּאַלְתָּ בִּזְרוֹעַ עַמֶּךָ בְּנֵי יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סֶלָה׃
יז רָאוּךָ מַּיִם אֱלֹהִים רָאוּךָ מַּיִם יָחִילוּ אַף יִרְגְּזוּ
תְהֹמוֹת׃ יח זֹרְמוּ מַיִם עָבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים אַף
חֲצָצֶיךָ יִתְהַלָּכוּ׃ יט קוֹל רַעַמְךָ בַּגַּלְגַּל הֵאִירוּ
בְרָקִים תֵּבֵל רָגְזָה וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ׃ כ בַּיָּם דַּרְכֶּךָ
וּשְׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעִקְּבוֹתֶיךָ לֹא נֹדָעוּ׃
כא נָחִיתָ כַצֹּאן עַמֶּךָ בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃

זיין׃ (ח) הלעולמים ווערט דען אויף אייביג גאט מיך פאר לאזין ווערט דען גאט מער ניט מרוצה זיין צו מיר׃ (ט) האפס איז דען אויס גיגאנגן אויף אייביג זיין גינאד. האט זיך דען אויס גילאזין די זאג פון נחמות אויף אייביג׃ (י) השכח האט דען גאט פר געסין צו דר בארימן האט דען גאט פר שלאסין מיט צארן זיין רחמנות אויף אייביג׃ (יא) ואומר האב איך מיר אליין גיענטפערט וויל ער האט גיוואלט ברייננן אויף מיר אציטערניש דרום איז פר ענדערט גיווארן דיא רעכטע האנד פון אויבערשטן גאט פון צו העלפין מיר׃ (יב) אזכור אונ איך טוא תמיד גידיינקען די ווערק פון גאט איך טוא גידיינקן פון לאנג דיינע וואונדער׃ (יג) והגיתי אונ איך טוא ריידין אין אלע דיינע ווערק אונ אין דיינע ווערק רייד איך׃ (יד) אלהים גאט דיינע וועגין זיינן אין הייליקייט. ווער איז אזו אגאט וויא דו ביסט׃ (טו) אתה דוא ביסט דר גאט וואס טוט וואונדר. האסט גימאכט וויסן צווישן דיא פעלקר דיין שטארקייט׃ (טז) גאלת מיט דיין שטארקייט האסטו אויס גילייזט דיין פאלק דיא קינדער פון יעקב אונ פון יוסף אויף אייביג׃ (יז) ראוך אז דער ים האט דיך דר זעהן זיינן דיא וואסר דר שראקן גיווארן. די אפ גרונדן זיינן אויך דער שראקן גיווארן׃ (יח) זורמו די וואלקן האבן גיטריפט וואסר אויף די מצרים. אקול האבן גיגעבן די הימלן אויך דיינע פיילן די בליצן האבן גינידערט אויף די מצרים׃ (יט) קול דס קול פון דיינע דונערן איז גוועזן אין די רעדר פון די מצרים. בליצן האבן דר לייכט די וועלט. די וועלט איז דר ציטערט גיווארן׃ (כ) בים דו האסט גמאכט דיין וועג אין ים אונ דיין שטעג אין די גרויסע וואסר אונ דיינע טריט איז ניט ווארן דר קאנט׃ (כא) נחית דוא האסט דיין פאלק גיפירט וויא מען פירט שאף דורך משה אונ אהרן׃

משכיל

אין דעם מזמור ווערט באשריבן אלע נסים וואס השי"ת האט געטאן צו ישראל פון יציאת מצרים ביז דוד המלך עליו השלום

עח א מַשְׂכִּיל לְאָסָף הַאֲזִינָה עַמִּי תּוֹרָתִי הַטּוּ
אָזְנְכֶם לְאִמְרֵי פִי: ב אֶפְתְּחָה בְמָשָׁל פִּי
אַבִּיעָה חִידוֹת מִנִּי קֶדֶם: ג אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ וַנֵּדָעֵם
וַאֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ לָנוּ: ד לֹא נְכַחֵד מִבְּנֵיהֶם לְדוֹר
אַחֲרוֹן מְסַפְּרִים תְּהִלּוֹת יְיָ וֶעֱזוּזוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר
עָשָׂה: ה וַיָּקֶם עֵדוּת בְּיַעֲקֹב וְתוֹרָה שָׂם בְּיִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר צִוָּה אֶת אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדִיעָם לִבְנֵיהֶם:
ו לְמַעַן יֵדְעוּ דּוֹר אַחֲרוֹן בָּנִים יִוָּלֵדוּ יָקֻמוּ וִיסַפְּרוּ
לִבְנֵיהֶם: ז וְיָשִׂימוּ בֵאלֹהִים כִּסְלָם וְלֹא יִשְׁכְּחוּ
מַעַלְלֵי אֵל וּמִצְוֹתָיו יִנְצֹרוּ: ח וְלֹא יִהְיוּ כַּאֲבוֹתָם
דּוֹר סוֹרֵר וּמֹרֶה דּוֹר לֹא הֵכִין לִבּוֹ וְלֹא נֶאֶמְנָה
אֶת אֵל רוּחוֹ: ט בְּנֵי אֶפְרַיִם נוֹשְׁקֵי רוֹמֵי קָשֶׁת
הָפְכוּ בְּיוֹם קְרָב: י לֹא שָׁמְרוּ בְּרִית אֱלֹהִים
וּבְתוֹרָתוֹ מֵאֲנוּ לָלֶכֶת: יא וַיִּשְׁכְּחוּ עֲלִילוֹתָיו

עח (א) משכיל לאסף. פר נעם מיין פאלק מיין תורה. נייגט אייער אויער צו די זאג
פון מיין מויל: (ב) אפתחה איך וועל עפענן מיין מויל צו ריידן מיט אמשל איך וועל
ריידן פארבארגינע זאכן וואס איז געטאן געווארן פון לאנג: (ג) אשר וואס מיר האבן
געהערט אונ מיר ווייסן זייא אונ אונזערע עלטערן האבן אונז דר ציילט: (ד) לא מיר
וועלן ניט פאר מיידן צו דר ציילן צו זייערע קינדר כדי אז זיי זאלן דר ציילן גאטס
לויב צום הינטערשטן דור אונ זיינע שטארקייט אונ זיינע וואונדער וואס ער האט
געטאן: (ה) ויקם גאט האט געשטעלט איין עדות צו יעקב אונ דיא תורה האט ער
געגעבן צו דיא ישראל וואס ער האט געבאטן אונזערע עלטערן זיי זאלן מאכן וויסן
צו זייערע קינדר: (ו) למען כדי אז דער הינטערשטער דור זאל וויסן, די קינדר וואס וועלן
געבארן ווערין וועלן אויך שטיין אונ וועלן דער ציילן צו זייערע קינדער: (ז) וישימו אונ
וועלן טאן אין גאט זייער בטחון אונ וועלן ניט פר געסן די ווערק פון גאט אונ זיינע
מצות וועלן זייא היטין: (ח) ולא אונ זייא וועלן ניט זיין אזו וויא זייערע עלטערן אדור
וואס האט אפ געקערט אונ ווידר געשפעניגט געגין גאטס וועג. אדור וואס זיין הארץ
איז ניט אן געבריים צו גאט אונ עס איז ניט גווען בגלייבט מיט גאט זיין גמיט: (ט) בני
די קינדר פון אפרים וואס זיינן גווען בעוואפינט אונ בויגנשיסר האבן אום געקערט
זייער אקין צו אנטלויפן אין שטרייט פון די אנשי גת: (י) לא דאס דור המדבר האבן
ניט געהיט גאטס ברית אונ אין זיין תורה האבן זייא ניט געוואלט גיין: (יא) וישכחו אונ
זייא

וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר הֶרְאָם׃ יב נֶגֶד אֲבוֹתָם עָשָׂה
פֶלֶא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂדֵה צֹעַן׃ יג בָּקַע יָם וַיַּעֲבִירֵם
וַיַּצֶּב מַיִם כְּמוֹ נֵד׃ יד וַיַּנְחֵם בֶּעָנָן יוֹמָם וְכָל הַלַּיְלָה
בְּאוֹר אֵשׁ׃ טו יְבַקַּע צֻרִים בַּמִּדְבָּר וַיַּשְׁקְ כִּתְהֹמוֹת
רַבָּה׃ טז וַיּוֹצִא נוֹזְלִים מִסָּלַע וַיּוֹרֶד כַּנְּהָרוֹת מָיִם׃
יז וַיּוֹסִיפוּ עוֹד לַחֲטֹא לוֹ לַמְרוֹת עֶלְיוֹן בַּצִּיָּה׃
יח וַיְנַסּוּ אֵל בִּלְבָבָם לִשְׁאָל אֹכֶל לְנַפְשָׁם׃ יט וַיְדַבְּרוּ
בֵּאלֹהִים אָמְרוּ הֲיוּכַל אֵל לַעֲרֹךְ שֻׁלְחָן בַּמִּדְבָּר׃
כ הֵן הִכָּה צוּר וַיָּזוּבוּ מַיִם וּנְחָלִים יִשְׁטֹפוּ הֲגַם
לֶחֶם יוּכַל תֵּת אִם יָכִין שְׁאֵר לְעַמּוֹ׃ כא לָכֵן שָׁמַע יי
וַיִּתְעַבָּר וְאֵשׁ נִשְּׂקָה בְיַעֲקֹב וְגַם אַף עָלָה
בְיִשְׂרָאֵל׃ כב כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בֵּאלֹהִים וְלֹא בָטְחוּ
בִּישׁוּעָתוֹ׃ כג וַיְצַו שְׁחָקִים מִמָּעַל וְדַלְתֵי שָׁמַיִם
פָּתָח׃ כד וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם מָן לֶאֱכֹל וּדְגַן שָׁמַיִם נָתַן

זיי האבן פֿר געסן זיינע ווערק און זיינע וואונדר וואס ער האט זייא געוויזן: (יב) נגד
אנטקעגן זייערע עלטרן האט ער געטאן וואונדער אין לאנד מצרים וואס הייסט
שדה צוען: (יג) בקע גאט האט געשפאלטן דעם ים און האט זיי געמאכט איבער פארן און
האט דם וואסר געשטעלט וויא א מויער: (יד) וינחם און האט זיי געפירט ביי טאג מיט
א וואלקן און א גאנצע נאכט מיט א פייערדיגן וואלקן: (טו) יבקע ער האט געשפאלטן
שטיינער אין דער מדבר און האט זיי געמאכט טרינקען גלייך וויא פון פיל קוואלין:
(טז) ויוצא און ער האט אויס געצויגן רינעדיגע וואסר פון א שטיין און ער האט געמאכט
נידערן וואסער וויא טייכן: (יז) ויוסיפו נאך אלע נסים האבן זייא געמערט צו זינדיגען
צו אים. צו ווידר שפעניגן דעם אייבערשטן אין דר מדבר: (יח) וינסו און האבן געפרובט
גאט אין זייער הארץ צו פר לאנגן פלייש צו עסין: (יט) וידברו און האבן גערעט אויף
גאט זיי האבן געזאגט קען דען גאט אן ריכטן איין טיש מיט פלייש אין דער מדבר:
(כ) הן אמת ער האט געשלאגן דעם שטיין און עס האט גערונען וואסר אז טייכן האבן
געפלייצט ווילין מיר וויסן אויב ער וועט קאנען געבן ברויט. אויב ער וועט קאנען
אן ברייטן פלייש פאר זיין פאלק: (כא) לכן דרום אז גאט האט דאס געהערט איז ער
צארניג געווארן און א פייער האט געברענט אין יעקב און אויך א צארן איז אויף
געגאנגען אין די ישראל: (כב) כי ווייל זייא האבן ניט געגלייבט אין גאט און האבן קיין
בטחון געהאט אויף זיין הילף: (כג) ויצו און ער האט געבאטן די הימלען פון אויבן און
דיא טירן פון הימעל האט ער געעפינט: (כד) וימטר און האט געמאכט רעגענן אויף זיי

מן

לָמוֹ: כה לֶחֶם אַבִּירִים אָכַל אִישׁ צֵידָה שָׁלַח לָהֶם
לָשֹׂבַע: כו יַסַּע קָדִים בַּשָּׁמָיִם וַיְנַהֵג בְּעֻזּוֹ תֵימָן:
כז וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם כֶּעָפָר שְׁאֵר וּכְחוֹל יַמִּים עוֹף
כָּנָף: כח וַיַּפֵּל בְּקֶרֶב מַחֲנֵהוּ סָבִיב לְמִשְׁכְּנֹתָיו:
כט וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ מְאֹד וְתַאֲוָתָם יָבִא לָהֶם: ל לֹא
זָרוּ מִתַּאֲוָתָם עוֹד אָכְלָם בְּפִיהֶם: לא וְאַף אֱלֹהִים
עָלָה בָהֶם וַיַּהֲרֹג בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם וּבַחוּרֵי יִשְׂרָאֵל
הִכְרִיעַ: לב בְּכָל זֹאת חָטְאוּ עוֹד וְלֹא הֶאֱמִינוּ
בְּנִפְלְאוֹתָיו: לג וַיְכַל בַּהֶבֶל יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתָם
בַּבֶּהָלָה: לד אִם הֲרָגָם וּדְרָשׁוּהוּ וְשָׁבוּ וְשִׁחֲרוּ אֵל:
לה וַיִּזְכְּרוּ כִּי אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל עֶלְיוֹן גֹּאֲלָם: חצי הספר
לו וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ לוֹ: לז וְלִבָּם לֹא
נָכוֹן עִמּוֹ וְלֹא נֶאֶמְנוּ בִּבְרִיתוֹ: לח וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר

מַן צו עֶסִין אונ בְּרויט פון הִימִיל הָאט עֶר זַייא גִיגֶעבְּן: (כה) לחם בְּרויט פון הִימְל הָאט יֶעדֶר פון זֵיי גִיגֶעסְן. שְׁפַּייז הָאט עֶר זֵיי גִישִׁיקְט צו זַאט מַאכְן: (כו) יסע עֶר הָאט גִלָאזְט צִיהֶען אַמִזְרַח ווִינְט אוּנְטֶערְן הִימִיל אונ הָאט גִיפִירְט מִיט זַיין שְׁטַארְקַייט דֶעם דָרוֹם ווִינְט: (כז) וימטר אונ הָאט גִימַאכְט אויף זֵיי רֶעגֶענְן פְלַייש פִיל ווִיא שְׁטויבּ פון דֶער עֶרְד אונ אַזוֹ פִיל ווִיא זַאמְד בַּיי דֶעם יַם הָאט עֶר זַייא גִיגֶעבְן עוֹפוֹת: (כח) ויפל אונ הָאט גִימַאכְט פַאלְן זַייא צְווִישְׁן זַייעֶר מַחֲנֶה אונ אַרוּם זַייעֶר רוּאוּנְג: (כט) ויאכלו אונ הָאבְּן גִיגֶעסְן אונ זַייגֶן זַייעֶר זַאט גִיוֶוען אונ זַייעֶר גִילוּסְטִיקַייט הָאט עֶר גִיבְּרַאכְט צוּ זֵיי: (ל) לא זַייא זַייגֶן נָאךְ נִיט פְרֶעמְד גִיוֶוען פון זַייעֶר תַּאֲוָה. זַייעֶר עֶסִין אִיז נָאךְ גִיוֶועְן אִין זַייעֶר מוּיל: (לא) ואף אונ דֶר צָארְן פון גָאט אִיז אויף גִיגַאנְגֶן אִין זַייא אונ הָאט גִיהַרְגֶ'ת אִין זַייעֶרֶע בֶּעסְטֶע לַייט אונ דִיא אוֹיס עֶרְווַיילְטֶע פון דִי יוּדְן הָאט עֶר גִימַאכְט קְנִיעֶן: (לב) בכל נָאךְ דֶעם אַלֶעם הָאבִּין זֵיי ווִידֶער גִיזִינְדִיגְט אונ הָאבִּין נִיט גִיגְלַייבְּט אִין זַיינֶע ווּאוּנְדֶער: (לג) ויכל אונ דוּרךְ דֶעם הָאט עֶר פַאר לֶענְט אִין נִיכְטְס זַייעֶרֶע טֶעג אונ זַייעֶרֶע יָארְן אִין דֶר שְׁרֶעקֶענִישׁ: (לד) אם אַז גָאט הָאט גִיזָאגְט זַייא ווֶעלְן שְׁטַארְבְּן אִין דֶער מִדְבָּר הָאבְּן זֵיי צוּ אִים גִיבֶּעטְן אונ זִיךְ גִיקֶערְט צוּ גָאט אונ הָאבְּן אִים גִיפַארְשְׁט: (לה) ויזכרו אונ הָאבְּן זִיךְ דֶר מָאנְט אַז גָאט אִיז זַייעֶר שְׁטַארְקֶר אונ דֶר אויבֶּערְשְׁטֶר גָאט אִיז זַייעֶר אוֹיס לַייזֶער: (לו) ויפתוהו אָבֶּר דָאס אִיז נָאר גִיוֶועְן אִיבֶּר צוּ רַיידְן אִים מִיט זַייעֶר מוּיל אונ מִיט זַייעֶר צוּנְג הָאבְּן זַייא פַאלְשׁ גִירֶעדְט צוּ אִים: (לז) ולבם אונ זַייעֶר הַארְץ אִיז נִיט גִיוֶוען פֶעסְט מִיט אִים אונ זַייא זַיינֶען נִיט גִיוֶועְן ווָארְהַאפְטִיג אִין זַיין בְּרִית: (לח) והוא פון דֶעסְט ווֶעגְן אִיז גָאט דֶר בַּארֶעמִיג אונ פַר גִיבְּט דִי עֲבֵירוֹת אונ עֶר פַר דַארְבְּט נִיט דֶעם מֶענְטְשְׁן אונ מֶערְט אוֹם צוּ קֶערְן זַיין

צארן

עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל
חמתו: לט ויזכר כי בשר המה רוח הולך ולא
ישוב: מ כמה ימרוהו במדבר יעציבוהו בישימון:
מא וישובו וינסו אל וקדוש ישראל התוו: מב לא
זכרו את ידו יום אשר פדם מני צר: מג אשר שם
במצרים אתותיו ומופתיו בשדה צען: מד ויהפך
לדם יאריהם ונזליהם בל ישתיון: מה ישלח בהם
ערב ויאכלם וצפרדע ותשחיתם: מו ויתן לחסיל
יבולם ויגיעם לארבה: מז יהרג בברד גפנם
ושקמותם בחנמל: מח ויסגר לברד בעירם
ומקניהם לרשפים: מט ישלח בם חרון אפו עברה
וזעם וצרה משלחת מלאכי רעים: נ יפלס נתיב
לאפו לא חשך ממות נפשם וחיתם לדבר הסגיר:
נא ויך כל בכור במצרים ראשית אונים באהלי

צארן אונ ער דער וועקט ניט זיין צארין אין גאנצין: (לט) ויזכור וייל ער גידיינקט אז
מענטשן זיינן נור פלייש. ער איז נור וויא א ווינט וואס גייט אונ קערט זיך ניט אום:
(מ) כמה פיל מאל האבן זיי געגן אים ווידער גישפעניגט אין דר מדבר אונ האבן אים
גימאכט טרויעריג אין דער וויסטעניש: (מא) וישובו אונ האבין ווידער גיקערט אונ
האבן גאט גיפרובט מיט דער מי מריבה אונ דעם היילינגן פון ישראל האבין זייא
גיבעטין ביי אים אצייכן: (מב) לא אונ האבין ניט גידיינקט זיין מאכט אין דעם טאג
אז ער האט זייא אויס גילייזט פון מצרים: (מג) אשר וואס ער האט גיטאן אין מצרים
זיינע צייכן אונ זיינע וואונדר אין פעלד פון צוען: (מד) ויהפוך וואס ער האט אומגיקערט
צו בלוט זייערע טייכן אונ זייערע פליסענדע וואסר האבן זיי ניט גיקענט טרינקען:
(מה) ישלח ער האט אן גישיקט אויף זייא פיל חיות רעות אונ האט זיי פאר צערט אונ
פראש אונ האט זיי פר דארבן: (מו) ויתן אונ האט גיגעבן צום היישעריק זייער פרוכט
אונ זייער מיהע צו היישעריקן: (מז) יהרג ער האט דער שלאגן מיט דעם האגיל זייער
וויין שטאק אונ זייערע פייגן בוימער מיט האגיל שטיינער: (מח) ויסגר אונ ער האט
איבר גיענטפערט צום האגיל זייערע בהמות אונ זייערע שאף צו פייערדיגע קוילן:
(מט) ישלח ער האט גישיקט אין זייא אלערלייא גרים צארין וואס זייא זיינען ווארין
גישיקט דורך בייזע שלוחים: (נ) יפלס ער האט גיגלייכט איין שטעג צו זיין צארן עס
זאל גיין אויף זיי. ער האט ניט פאר מיטן פון טויט זייער לייב אונ זייערע בהמות
האט ער צום מארד איבר גיענטפערט: (נא) ויך אונ האט גישלאגן אלע בכורים אין
מצרים

חם: נב ויסע כצאן עמו וינהגם כעדר במדבר:
נג וינחם לבטח ולא פחדו ואת אויביהם כסה הים:
נד ויביאם אל גבול קדשו הר זה קנתה ימינו:
נה ויגרש מפניהם גוים ויפילם בחבל נחלה וישכן
באהליהם שבטי ישראל: נו וינסו וימרו את אלהים
עליון ועדותיו לא שמרו: נז ויסגו ויבגדו כאבותם
נהפכו כקשת רמיה: נח ויכעיסוהו בבמותם
ובפסיליהם יקניאוהו: נט שמע אלהים ויתעבר
וימאס מאד בישראל: ס ויטש משכן שלו אהל
שכן באדם: סא ויתן לשבי עזו ותפארתו ביד צר:
סב ויסגר לחרב עמו ובנחלתו התעבר: סג בחוריו
אכלה אש ובתולתיו לא הוללו: סד כהניו בחרב
נפלו ואלמנתיו לא תבכינה: סה ויקץ כישן אדני

מצרים, די ערשטע גיבארענע אין דיא הייזער פון די קינדער חם: (נב) ויסע און האט
גימאכט ציהען זיין פאלק אזו די שאף און ער האט זיי גיפירט וויא הערדין אין דער
מדבר: (נג) וינחם ער האט זיי גיפירט זיכערליך און זייא האבן זיך ניט גיפארכטן און
זייערע פיינט האט דר ים צו גידעקט: (נד) ויביאם און ער האט זייא גיבראכט צו זיין
הייליגן גרענעץ צו דעם בארג וואס זיין רעכטע האנד האט בשאפן צו רוען דארט:
(נה) ויגרש און האט פר טריבן פאר זיי די פעלקר און האט זייא גיטיילט מיט גורל מיט
אמאס שנור פר איין ארב און ער האט גימאכט רוען אין די גיצעלטן פון די כנענים
די שבטים פון ישראל: (נו) וינסו און זיי האבין גיפרובט און ווידער גישפעניגט דעם
אייבערשטן גאט און זיינע צייגענים דיא תורה האבין זיי ניט גיהיט: (נז) ויסגו זייא
האבן צוריק גיטראטין פון גאט און זיי האבן גיפעלשט וויא זייערע עלטערן. זייא
זיינן פר קערט גיווארן ווי אפאלשער בויגן: (נח) ויכעיסוהו און זיי האבן אים דר צערינט
מיט זייערע במות און מיט זייערע בילדער האבן זיי אים דער צערינט: (נט) שמע גאט
האט דם גיהערט און איז צארניג גיווארן און האט זייער ממאס גווען אין ישראל:
(ס) ויטש און האט פר לאזן דאס משכן פון שלו דאס גיצעלט וואס ער האט גימאכט
רוען צווישין מענטשין: (סא) ויתן און האט איבער גיענטפערט אין גיפיינקעניש זיין
שטארקייט דאס מיינט מען דעם ארון. און זיין שיינקייט אין דער האנד פון דעם
בליידיגר: (סב) ויסגר און ער האט איבער גיענטפערט צו דער שווערד זיין פאלק און
אין זיין ארב האט ער גיצערינט: (סג) בחוריו זיינע יונגע פון ישראל האט דאס פייער
פר ברענט און זיינע בתולות זיינען ניט גיקומען אונטער דר חופה: (סד) כהניו זיינע
כהנים זיינן דורך דר שווערד גיפאלן און זיינע אלמנות האבן ניט גיקענט וויינען:

ויקץ

כְּגִבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִיָּיִן׃ סו וַיַּךְ צָרָיו אָחוֹר חֶרְפַּת
עוֹלָם נָתַן לָמוֹ׃ סז וַיִּמְאַס בְּאֹהֶל יוֹסֵף וּבְשֵׁבֶט
אֶפְרַיִם לֹא בָחָר׃ סח וַיִּבְחַר אֶת שֵׁבֶט יְהוּדָה אֶת
הַר צִיּוֹן אֲשֶׁר אָהֵב׃ סט וַיִּבֶן כְּמוֹ רָמִים מִקְדָּשׁוֹ
כְּאֶרֶץ יְסָדָהּ לְעוֹלָם׃ ע וַיִּבְחַר בְּדָוִד עַבְדּוֹ וַיִּקָּחֵהוּ
מִמִּכְלְאֹת צֹאן׃ עא מֵאַחַר עָלוֹת הֱבִיאוֹ לִרְעוֹת
בְּיַעֲקֹב עַמּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל נַחֲלָתוֹ׃ עב וַיִּרְעֵם כְּתֹם
לְבָבוֹ וּבִתְבוּנוֹת כַּפָּיו יַנְחֵם׃

דער מזמור זאגט אויף חורבן בית המקדש׃

יום טז עט א מִזְמוֹר לְאָסָף צֱהִים בָּאוּ גוֹיִם בְּנַחֲלָתֶךָ
טִמְּאוּ אֶת הֵיכַל קָדְשֶׁךָ שָׂמוּ אֶת
יְרוּשָׁלַםִ לְעִיִּים׃ ב נָתְנוּ אֶת נִבְלַת עֲבָדֶיךָ מַאֲכָל
לְעוֹף הַשָּׁמָיִם בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ לְחַיְתוֹ אָרֶץ׃ ג שָׁפְכוּ
דָמָם כַּמַּיִם סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלָםִ וְאֵין קוֹבֵר׃ ד הָיִינוּ

(סה) ויקץ גאט האט זיך אויף געוואכט וויא פון שלאף צו בשטראפן די ישראל וויא אגבור וואכט זיך אויף פון דעם ויין דורך געזאנג׃ (סו) ויך אונ האט געשלאגן זיינע בעלידיגער פון הינטן. איין אייביגע חרפה האט ער געגעבן צו זיי׃ (סז) וימאס אונ האט ממאס געווען אין געצעלט פון שילה וואס איז אין חלק פון יוסף אונ אין דעם שבט פון אפרים האט ער ניט אויס ערוויילט׃ (סח) ויבחר אונ האט אויס ערוויילט דעם שבט יהודה אין דעם בארג ציון דאס מיינט מען דאס בהמ״ק וואס ער האט אים ליב׃ (סט) ויבן אונ ער האט געבויעט דעם בהמ״ק איין אייביגע זאך וויא דר הימל. וויא די ערד איז אייביג האט ער געגרונדפעסטיגט דעם בהמ״ק אויף אייביג׃ (ע) ויבחר אונ האט אויס ערוויילט אין זיין קנעכט דוד אונ האט אים ארויס גענומען פון די שטאלן פון שאף׃ (עא) מאחר פון דעם ארט וואו ער פלעגט נאך גיין די זייגענדיגע שאף צו פאשן זיי האט ער אים געבראכט ער זאל ווידין יעקב זיין פאלק אונ זאל זיין אמלכות אויף ישראל זיין ארב׃ (עב) וירעם אונ ער האט זיי געוויידעט מיט די גאנצקייט פון הארץ אונ מיט דעם פאר שטאנדיקייט פון זיינע הענט האט ער זייא געטאן פירין׃

עט (א) מזמור לאסף. גאט, פעלקר זיינן געקומן אין דיין ארב אין בהמ״ק אונ האבן מטמא געווען. דיין היילגן היכל. זיי האבן געמאכט ירושלים צו הויפן׃ (ב) נתנו זיי האבן געגעבן די טויטע קערפער פון דיינע קנעכט ישראל אשפייז צו דיא פייגיל פון דעם הימל. דאס פלייש פון דיינע חסידים צו די חיות פון דר ערד׃ (ג) שפכו זייא האבן פר גאסן זייער בלוט וויא וואסער ארום ירושלים. קיינר האט זיי ניט געקאנט בגראבן פר פארכט׃ (ד) היינו מיר זיינען געווארן אלעסטערונג צו אונזערע שכנים.

אשאנד

חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ: ה עַד מָה
יְיָ תֶּאֱנַף לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ אֵשׁ קִנְאָתֶךָ: ו שְׁפֹךְ
חֲמָתְךָ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ וְעַל מַמְלָכוֹת
אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ: ז כִּי אָכַל אֶת יַעֲקֹב וְאֶת
נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ: ח אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשֹׁנִים מַהֵר
יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: ט עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי
יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל
חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: י לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה
אֱלֹהֵיהֶם יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ
הַשָּׁפוּךְ: יא תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֶנְקַת אָסִיר כְּגֹדֶל זְרוֹעֲךָ
הוֹתֵר בְּנֵי תְמוּתָה: יב וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם
אֶל חֵיקָם חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ אֲדֹנָי: יג וַאֲנַחְנוּ
עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְּךָ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדוֹר
נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ:

דער מזמור גייט אויף דעם גלות אונ אויף דער גאולה:

פ א לַמְנַצֵּחַ אֶל שֹׁשַׁנִּים עֵדוּת לְאָסָף מִזְמוֹר:

אשאנד אונ אשפאט צו דיא וואס זיינן גיוועזן ארום אונז: (ה) עד ביז וויא לאנג גאט
וועסטו צערנן אויף אלאנגע צייט. עס טוט ברענען וויא אפייער דיין צארן: (ו) שפוך
פאר גיס דיין צארן אויף די פעלקר וואס האבן דיך ניט גיוואלט קענען אונ אויף די
קיניגרייך וואס האבן אין דיין נאמען ניט גירופן: (ז) כי ווארום יעדער פון זיי האבן
פר לענט די קינדר פון יעקב אונ גאטס וואוינונג האבן זיי פאר וויסט: (ח) אל זאלסט
אונז ניט גידיינקן דיא ערשטע עבירות וואס מיר האבין גיטאן. גישווינד זאל אונז
פארקומען דיין רחמנות ווארום מיר זיינען זייער ארעם: (ט) עזרנו העלף אונז גאט
אונזר העלפער פון וועגין דעם כבוד פון דיין נאמען אונ רעטע אונז אונ פר גיב אויף
אונזרע עבירות פון וועגין דיין נאמן: (י) למה נאך וואס זאלן זאגן די היידין וואו איז
זייער גאט. דרום זאל גיוואוסט ווערן צווישן די היידין פר אונזרע אויגן דיא נקמה
פון דעם בלוט וואס איז פאר גאסן גיווארן פון דיינע קנעכט: (יא) תבוא עס זאל קומען
פאר דיר דאס גישרייא פון דעם וואס איז גיבונדין. מיט דיא גרויסקייט פון דיין
שטארקייט זאלסטו אויף בינדן דיא וואס זיינען גיבונדין צום טויט: (יב) והשב אונ אזו
זאלסטו בצאלן צו די נאכבארין פון ארץ ישראל זיבין מאל טאפיל אין זייער שויס
זייער שאנדע ווייל זייא האבן דיך גילעסטערט גאט: (יג) ואנחנו אונ מיר וואס זיינען
דיין פאלק אונ דיא שאף וואס דוא ווייד עסט זייא וועלין מיר דיך אימער לויבן.
אימער אונ אייביג וועלין מיר דער ציילין דיין לויב: לַמְנַצֵּחַ

תית

ב רֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַאֲזִינָה נֹהֵג כַּצֹּאן יוֹסֵף יֹשֵׁב
הַכְּרוּבִים הוֹפִיעָה׃ ג לִפְנֵי אֶפְרַיִם וּבִנְיָמִן וּמְנַשֶּׁה
עוֹרְרָה אֶת גְּבוּרָתֶךָ וּלְכָה לִישֻׁעָתָה לָּנוּ׃ ד אֱלֹהִים
הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ ה יְיָ אֱלֹהִים צְבָאוֹת
עַד מָתַי עָשַׁנְתָּ בִּתְפִלַּת עַמֶּךָ׃ ו הֶאֱכַלְתָּם לֶחֶם
דִּמְעָה וַתַּשְׁקֵמוֹ בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ׃ ז תְּשִׂימֵנוּ מָדוֹן
לִשְׁכֵנֵינוּ וְאֹיְבֵינוּ יִלְעֲגוּ לָמוֹ׃ ח אֱלֹהִים צְבָאוֹת
הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ ט גֶּפֶן מִמִּצְרַיִם
תַּסִּיעַ תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם וַתִּטָּעֶהָ׃ י פִּנִּיתָ לְפָנֶיהָ וַתַּשְׁרֵשׁ
שָׁרָשֶׁיהָ וַתְּמַלֵּא אָרֶץ׃ יא כָּסּוּ הָרִים צִלָּהּ וַעֲנָפֶיהָ
אַרְזֵי אֵל׃ יב תְּשַׁלַּח קְצִירֶהָ עַד יָם וְאֶל נָהָר
יוֹנְקוֹתֶיהָ׃ יג לָמָּה פָּרַצְתָּ גְדֵרֶיהָ וְאָרוּהָ כָּל עֹבְרֵי
דָרֶךְ׃ יד יְכַרְסְמֶנָּה חֲזִיר מִיָּעַר וְזִיז שָׂדַי יִרְעֶנָּה׃

פ (א) למנצח וגו׳: (ב) רועה דו שׁפּייזר פון ישׂראל פר נעם אונזר תּפלה. דר גאט וואס
פירט אזו וויא די שׁאף די ישׂראל וואס ווערן אן גירופן אויף דעם נאמן פון יוסף
גאט וואס רוּעסט אויף די כּרובים מאך שׁיינן צו אונז דיין הילף: (ג) לפני בּשׁעת אז
דיא דרייא שׁבטים דארפן אויס גילייזט ווערן דר וועק דיין גבורה און גייא אונז צו
הילף: (ד) אלהים גאט קער אונז אום קיין ארץ ישׂראל אונ מאך לייכטן דיין פּנים צו
אונז אונ לאמיר ווערן גיהאלפן: (ה) יי גאט דר גאט איבר אלע הערשׁארין בּיז ווי
לאנג וועסטו זיין צארניג אין דיא תּפלה פון דיין פאלק: (ו) האכלתם דוא האסט זייא
גימאכט עסין טרערין אן שׂטאט בּרויט אונ האסט זיי גימאכט טרינקען טרערין מיט
אגרויסע מאס וואס הייסט שׁליש: (ז) תשימנו האסט אונז גימאכט קריגן מיט אונזרע
שׁכנים אונ אונזרע פיינט שׁפּעטן פון אונז: (ח) אלהים גאט דער הערשׁארן קער אונז
ווידער מאך אונז לייכטן דיין פּנים אונ לאמיר ווערן גיהאלפן. זאגט אסף. (ט) גפן
די ישׂראל וואס זיינן גיגליכן צו אויין שׁטאק האסטו דאך אויס גיצויגן פון מצרים.
האסט פאר טריבן דיא פעלקר אונ האסט גיפלאנצט דיא ישׂראל אויף זייער ארט:
(י) פנית דוא האסט אויס גיראמט דיא פעלקער אונ זיא האט איין גיווארצילט אירע
ווארצלען אונ האט דערפילט דם לאנד: (יא) כסו דיא בּערג זיינען ווארין צו גידעקט
מיט דעם שׁאטן פון דעם וויין שׁטאק אונ אירע צווייגין זיינן גיוועזן שׁטארק וויא די
טענען בּוימער: (יב) תשלח די לייג פון די צווייגן איז גיוועזן פאר שׁפּרייט בּיז אין ים
פּלשׁתּים אונ דיא בּרייט פון דיא יונגע צווייגן בּיז דעם טייך פּרת: (יג) למה ווארום
האסטו צו בּראכן איר צאם אונ אלע וואס פארין אין וועג האבן גיקליבן אירע
פּרות: (יד) יכרסמנה ווארום האבן פר שׁניטן אונ פאר לענט זייא די היידן וואס זיינ
שט׳ין

טו אלהים צבאות שוב נא הבט משמים וראה
ופקד גפן זאת: טז וכנה אשר נטעה ימינך ועל בן
אמצתה לך: יז שרפה באש כסוחה מגערת
פניך יאבדו: יח תהי ידך על איש ימינך על בן
אדם אמצת לך: יט ולא נסוג ממך תחיינו
ובשמך נקרא: כ יי אלהים צבאות השיבנו
האר פניך ונושעה:

דער מזמור לערינם ווא דיא אידין זאלין זיך פרידן אין גלות:

פא א למנצח על הגתית לאסף: ב הרנינו לאלהים
עוזנו הריעו לאלהי יעקב: ג שאו זמרה ותנו
תף כנור נעים עם נבל: ד תקעו בחדש שופר
בכסה ליום חגנו: ה כי חק לישראל הוא משפט
לאלהי יעקב: ו עדות ביהוסף שמו בצאתו על
ארץ מצרים שפת לא ידעתי אשמע: ז הסירותי

גיגליכן גיוועזן צו אחזיר פון דעם וואלד אונ דיא חיות פון פעלד האבן גיגעסן דיא פירות דר פון: (טו) אלהים גאט איבר אלע הערשארן קער ווידער לוג פון הימיל אונ זעה. זאיי משגיח אויף די ישראל וואס זיינן גיגליכן צו איין שטאק: (טז) וכנה אונ דיא שטעלע וואס דיין רעכטע האנד האט גיפלאנצט אונ אויף דעם זון וואס דוא האסט גישטארקט צו דיר דס מיינט מען דיא ישראל: (יז) שרופה דר וויין שטאק איז פר ברענט אין פייער אונ איז פר שניטן. פון גישרייא פון דיין גרים צארין ווערן זייא פר לארן: (יח) תהי איך בעט דיך זאל דיין האנד מגין זיין אויף דעם מענשן וואס דוא פלעגסט אים העלפן מיט דיין רעכטע האנד אונ אויף דעם מענש וואס דוא האסט גישטארקט צו דיר: (יט) ולא אונ מיר וועלין ניט צוריק קערן פון דיר. זאלסט אונז בעלעבין וועלין מיר אן רופין דיין נאמען: (כ) יי גאט דער הערשארן קער אונז אום
מאך אונז לייכטן דיין פנים אונ לאמיר ווערין גיהאלפין:

פא (א) למנצח וגו׳: (ב) הרנינו טוט זינגען אונ לויבין גאט וואס מאכט אונז שטארק. שאלט מיט אשופר צום גאט פון יעקב: (ג) שאו הייבט אויף אהויך קול פון גיזאנג אונ גיט אקול אויף אפויק אונ איף אפייפיל וואס איז זיס מיט אפידיל: (ד) תקעו טוט בלאזן מיט אשופר אין דעם אן הייב פון חודש אין די גיזעצטע צייט צו אונזער יום טוב דאס איז ראש השנה: (ה) כי ווארום דאס בלאזין פון ראש השנה האט גאט גיבאטן צו ישראל. דער טאג איז אמשפט צו גאט פון יעקב: (ו) עדות דעם טאג האט מען אן גיטאן אצירונג אויף יוסף ווען ער איז ארויס פון דער תפיסה אום ראש השנה ער איז גיווארן אגיוועלטיגר אין מצרים. דאן האט זיך יוסף בארימט דאס
לשון

מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה: ח בַּצָּרָה
קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל
מֵי מְרִיבָה סֶלָה: ט שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל
אִם תִּשְׁמַע לִי: י לֹא יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה
לְאֵל נֵכָר: יא אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: יב וְלֹא שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי
וְיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה לִי: יג וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם
יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: יד לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל
בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ: טו כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל
צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי: טז מְשַׂנְאֵי יְיָ יְכַחֲשׁוּ לוֹ וִיהִי
עִתָּם לְעוֹלָם: יז וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר
דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ:

דער מזמור זאגט מסר דיא דיינים זייא זאלין ניט מטה דין זיין אונ ניט נעמען קיין שוחד:

פב א מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת אֵל בְּקֶרֶב

לשון וואס איך האב קיין מאל ניט געוואוסט טוא איך היינט פאר שטיין: (ז) הסירותי איך האב אפ געטאן פון שווערע ארבעט זיין אקסעל פון ישראל דען אום ראש השנה האבן דיא מצרים אויף געהערט צו ארבעטן מיט ישראל. זיינע הענד זיינען אוועק פון דעם קעסיל ער איז מער קיין קנעכט געוועזין: (ח) בצרה ווען עס איז דיר געווען איינג האסטו מיך אן גירופן האב איך דיך אוים גיצויגן פון דער צרה. איך האב דיר גיענטפערט אונ פר בארגן פון דיר דס שטורמען פון דעם ים. ווען אויך איך האב דיר גיפרובט אונ גיוואוסט דאס דוא וועסט זינדיגן בייא מי מריבה האב איך דיר פארט גיהאלפן: (ט) שמע הער מיך צו מיין פאלק איך וועל באצייגן אין דיר. איר ישראל מעכט איר מיך צו הערן: (י) לא עס זאל ניט זיין צו דיר אפרעמדר גאט אונ זאלסט דיך ניט בוקן צו קיין פרעמדן גאט: (יא) אנכי איך בין דיין גאט וואס האט דיך אויף גיבראכט פון מצרים. עפין דיין מויל פיל צו בעטן וועל איך ערפילן דיין גיבעט: (יב) ולא אבר מיין פאלק האט ניט גיהערט צו מיין שטים אונ די ישראל האבן מיך ניט גיוואלט צו הערן: (יג) ואשלחהו האב איך זייא פר טריבן אין גלות ווייל זיי זיינן גיגאנגן אין די לוגונג פון זייער הארץ. זיי זיינן גיגאנגן נאך זייערע שלעכטע עצות: (יד) לו ווען מיין פאלק זאל מיך אבר צו הערן. די ישראל זאלן גיין אין מיין וועג: (טו) כמעט אין אקליינע צייט וואלט איך זייערע פיינט אונטער טעניג גימאכט אונ אויף זייערע באליידיגר וואלט איך אומגיקערט מיין האנט: (טז) משנאי די שונאים פון גאט וואלטן זיך לייקענן צו אים מחמת מורא אונ די צייט פון גאטס טובה וואלט געווען אויף אייביג: (יז) ויאכילהו גאט וואלט גימאכט עסין די ישראל פון דעם בעסטן ווייץ אונ וואלט זיי גימאכט זאט מיט האניק וואס רינט פון אפעלזין:

אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט׃ ב עַד מָתַי תִּשְׁפְּטוּ עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים
תִּשְׂאוּ סֶלָה׃ ג שִׁפְטוּ דַל וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃
ד פַּלְּטוּ דַל וְאֶבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ׃ ה לֹא יָדְעוּ
וְלֹא יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ יִמּוֹטוּ כָּל מוֹסְדֵי אָרֶץ׃
ו אֲנִי אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃ ז אָכֵן
כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ׃ ח קוּמָה
אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי אַתָּה תִנְחַל בְּכָל הַגּוֹיִם׃

דער מזמור איז איין תפלה אויף די מלחמות וואס ישראל וועלן האבן אין די צייט פון גוג ומגוג:

יום יז פג א שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף׃ ב אֱלֹהִים אַל דֳּמִי לָךְ
אַל תֶּחֱרַשׁ וְאַל תִּשְׁקֹט אֵל׃ ג כִּי הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ
יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ׃ ד עַל עַמְּךָ יַעֲרִימוּ
סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ עַל צְפוּנֶיךָ׃ ה אָמְרוּ לְכוּ וְנַכְחִידֵם
מִגּוֹי וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד׃ ו כִּי נוֹעֲצוּ לֵב
יַחְדָּו עָלֶיךָ בְּרִית יִכְרֹתוּ׃ ז אָהֳלֵי אֱדוֹם וְיִשְׁמְעֵאלִים

פב (א) מזמור לאסף. גאט שטייט צווישן דיא גימיינדע פון די דיינים. צווישן די דיינים
טוט גאט משפטן: (ב) עד ביז וויא לאנג וועט איר דיינים משפטן אומרעכט אונ
דעם פנים פון רשעים טוט איר פאר טראגן אונ חנפענען אימער: (ג) שפטו איר זאלט
משפטן דעם ארימאן אונ דעם יתום מיט ארעכטן משפט. דעם ארימאן מאכט
גירעכט אויב דער משפט איז מיט אים: (ד) פלטו מאכט אנטרינען דעם ארימאן מיט
דעם אביון. זייט זיי מציל פון די רשעים: (ה) לא אבער די דיינים ווייסן ניט אונ ווילן
ניט פר שטיין די זינד וואס מען פסקנט שלעכט. זיי גייען ארום וויא אין דר פינסטר.
ווערן דעם וואנקען דיא גרונד פעסטין פון דער ערד: (ו) אני איך האב גיטראכט
מחמת דיא מצוה וועט איר זיין צו מלאכים גלייך: (ז) אכן פאר וואר ווייל איר זייט
ניט גיזהר אין דר מצוה וועט איר שטארבן וויא אדם הראשון אונ וויא איינר פון די
שרים וואס האבן גיגזלת די אביונים וועט איר פאלן: (ח) קומה שטייא אויף גאט אונ
משפט אליין די וועלט ווארום צווישן אלע אומות האסטו גימאכט דיר איין ארב:
פג (א) שיר מזמור לאסף: (ב) אלהים גאט, עס זאל ניט זיין שווייגונג צו דיר. זאלסט ניט
שווייגן אונ זאלסט ניט רוען, גאט: (ג) כי דען דיינע פיינט האבן גיטאן ברומען
אויף דיא ישראל אונ דיינע פיינט האבן אויף גיהויבן זייער קאפ: (ד) על אויף דיין
פאלק האבן זייא גיטאן קליגן איין עצה. זייער עצה איז צו טראכטן ביז אויף דיא
וואס זיינן פר בארגן אין דיין שאטן: (ה) אמרו זיי האבן גיזאגט לאמיר גיין פר שניידן
זיי פון אפאלק אונ עס זאל מער ניט דר מאנט ווערן דר נאמען פון ישראל: (ו) כי
דען ביי אנאנדער האבן זיי זיך בראטן אין הארצן. זיי האבן צווישן זיך אויף דיר
כורתו

מוֹאָב וְהַגְרִים׃ ח גְּבָל וְעַמּוֹן וַעֲמָלֵק פְּלֶשֶׁת עִם
יֹשְׁבֵי צוֹר׃ ט גַּם אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם הָיוּ זְרוֹעַ לִבְנֵי
לוֹט סֶלָה׃ י עֲשֵׂה לָהֶם כְּמִדְיָן כְּסִיסְרָא כְיָבִין
בְּנַחַל קִישׁוֹן׃ יא נִשְׁמְדוּ בְעֵין דֹּאר הָיוּ דֹּמֶן
לָאֲדָמָה׃ יב שִׁיתֵמוֹ נְדִיבֵמוֹ כְּעֹרֵב וְכִזְאֵב וּכְזֶבַח
וּכְצַלְמֻנָּע כָּל נְסִיכֵמוֹ׃ יג אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה לָּנוּ
אֵת נְאוֹת אֱלֹהִים׃ יד אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ כַגַּלְגַּל כְּקַשׁ
לִפְנֵי רוּחַ׃ טו כְּאֵשׁ תִּבְעַר יָעַר וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט
הָרִים׃ טז כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרֶךָ וּבְסוּפָתְךָ תְבַהֲלֵם׃
יז מַלֵּא פְנֵיהֶם קָלוֹן וִיבַקְשׁוּ שִׁמְךָ יְיָ׃ יח יֵבֹשׁוּ
וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי עַד וְיַחְפְּרוּ וְיֹאבֵדוּ׃ יט וְיֵדְעוּ כִּי אַתָּה
שִׁמְךָ יְיָ לְבַדֶּךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ׃

דער מזמור איז איין תפלה אויף דער גאולה אונ אויף בנין בית המקדש׃

פד א לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית לִבְנֵי קֹרַח מִזְמוֹר׃ ב מַה
יְּדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְיָ צְבָאוֹת׃ ג נִכְסְפָה וְגַם

כורת ברית גיוועז׃ (ז) אהלי וגו'׃ (ח) גבל דיא אלע אומות מיט די זיצר פון צור האבן
איין עצה גיהאלטן׃ (ט) גם אויך אשור האבן זיך מחבר גוועז מיט זיי. זיי זיינן גיוועז
אהילף צו די קינדר פון לוט דס זיינן עמון ומואב׃ (י) עשה זאלסט זיי אזו טאן וויא
מדין האט גיהאט. וויא סיסרא מיט יבין האבן גהאט אמפלה ביי דעם טייך קישון׃
(יא) נשמדו מדין איז פר טיליגט גיווארן אין דעם ארט עין דאר. זיינען גווארין וויא
מיסט אויף דר ערד׃ (יב) שיתמו זאלסט טאן זייערע הערן וויא עורב מיט זאב האבן
אמפלה גיהאט. אלע זייערע הערין זאלן אמפלה האבין וויא זבח מיט צלמנע׃
(יג) אשר וייל זיי האבן גיזאגט מיר וועלן ירשנן צו אונז גאטס וואוינונג דס בהמ"ק׃
(יד) אלהי מיין גאט מאך זיי זאלן זיין וויא אווירבל. וויא שטרויא וואס פליהט אוועק
פאר אווינט׃ (טו) כאש וויא אפייער וואס ברענט אין וואלד אונ וויא אפלאם וואס
ברענט אויף די בערג׃ (טז) כן אזו זאלסטו זיי נאך יאגן מיט דיין שטורעם ווינט אונ
מיט דיין שטארקן ווינט זאלסטו זיי דר שרעקן׃ (יז) מלא טוא דר פילן זייער פנים מיט
שאנד וועלן זיי בעטן דיין נאמן גאט׃ (יח) יבשו זאלן זיי פר שעמט אונ דר שראקן אונ
פר לארן ווערן אויף אייביג׃ (יט) וידעו וועלן זייא וויסן אז דיין נאמען אליין ווערט אן
גירופין גאט. דוא ביסט איין אייבערשטר אויף דער גאנצער וועלט׃
פד (א) למנצח וגו'׃ (ב) מה וויא זייער איז גיליבט אויף מיר דיינע רואונג וואו דוא
האסט גירועט גאט דר הערשארו׃ (ג) נכספה מיין לייב טוט גילוסטן צו קומן אין

וא ...

כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְיָ לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵל
חָי: ד גַּם צִפּוֹר מָצְאָה בַיִת וּדְרוֹר קֵן לָהּ אֲשֶׁר
שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ אֶת מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְיָ צְבָאוֹת מַלְכִּי
וֵאלֹהָי: ה אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
ו אַשְׁרֵי אָדָם עוֹז לוֹ בָךְ מְסִלּוֹת בִּלְבָבָם: ז עֹבְרֵי
בְּעֵמֶק הַבָּכָא מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ גַּם בְּרָכוֹת יַעְטֶה
מוֹרֶה: ח יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל חָיִל יֵרָאֶה אֶל אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן:
ט יְיָ אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב סֶלָה: י מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהַבֵּט פְּנֵי
מְשִׁיחֶךָ: יא כִּי טוֹב יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלֶף בָּחַרְתִּי
הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהַי מִדּוּר בְּאָהֳלֵי רֶשַׁע: יב כִּי
שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן יְיָ אֱלֹהִים חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְיָ לֹא יִמְנַע טוֹב
לַהֹלְכִים בְּתָמִים: יג יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ:

גאטס הייפן. מיין הארץ און מיין לייב טוט גילוסטן צו זינגען צום לעבעדיגען גאט:
(ד) גם אין די חורבות פון בהמ״ק האט אויך דר פויגיל זיך דארט גיפונען אשטוב.
די שוואלב אנעסט פיר זיך וואס זיא האט גיהאלטין אירע יונגע פייגעליך אויף
דיינע מזבחות, גאט דר הערשארן וואס דוא ביסט מיין מלך און מיין גאט: (ה) אשרי
וואול די דאזיגע וואס וועלן לעבן אז דר בהמ״ק וועט גיבויט ווערן און וועלן זיצין
אין דיין הויז און וועלן דיך דארט שטענדיג לויבן: (ו) אשרי וואול דעם מענשן וואס
טוט זיין שטארקייט און זיין בטחון אויף דיר און טראכט אין הארצן די שטעגן וואס
גייען צו גאטס הויז: (ז) עוברי זיי גייען קיין ירושלים אין טאל וואס וואקסין קליינע
בוימליך. אויף דעם וועג וועט גאט מאכן קוואלין. מיט פיל ברכות וועט זיין אן
גיקליידעט דר וועג ווייזער: (ח) ילכו זיי וועלן זיך בגעגענן פיל קאמפאניעס די וואס
וועלן גיין אז זיי זאלן גיזויזן ווערין פר גאט אין ציון: (ט) יי גאט דר האר איבר אלע
חילות הער צו מיין גיבעט מקרב צו זיין די גאולה. פר נעם דו גאט פון יעקב אייביג:
(י) מגננו דם בהמ״ק וואס איז צו אונז אבשיצונג זאלסטו גאט אים זעהן און גידיינקן
און לוג אויף דעם פנים פון דיין גיזאלבטן דם מיינט מען דוד המלך: (יא) כי ווארום
עס איז בעסר צו זיצן איין טאג אין דיין הויף פון טויזינט יאר. איך קלייב מיר אויס
בעסר צו זיצן אויף דר שוועל פון גאטס הויז פון צו וואוינען אין די געצעלטן פון דיא
רשעים: (יב) כי דען גאט האט פון אייביג גיטאן אונז לייכטן וויא דיא זון און שיצן,
בין איך בטוח אז גאט וועט אונז היינט אויך געבן חן און כבוד און וועט ניט פאר
מידן גוטס צו געבן צו די וואס גייען אין גאנצן וועג: (יג) יי גאט איבר אלע הערשארן
וואול דעם מענטשין וואס פאר זיכערט זיך אין דיר:

למנצח

דער מזמור איז איין תפלה אויף דעם לאנגען גלות אונ אויף דער גאולה:

פה א למנצח לבני קרח מזמור: ב רצית יי ארצך
שבת שבית יעקב: ג נשאת עון עמך כסית
כל חטאתם סלה: ד אספת כל עברתך השיבות
מחרון אפך: ה שובנו אלהי ישענו והפר כעסך
עמנו: ו הלעולם תאנף בנו תמשך אפך לדר
ודר: ז הלא אתה תשוב תחיינו ועמך ישמחו בך:
ח הראנו יי חסדך וישעך תתן לנו: ט אשמעה מה
ידבר האל יי כי ידבר שלום אל עמו ואל חסידיו
ואל ישובו לכסלה: י אך קרוב ליראיו ישעו לשכן
כבוד בארצנו: יא חסד ואמת נפגשו צדק ושלום
נשקו: יב אמת מארץ תצמח וצדק משמים
נשקף: יג גם יי יתן הטוב וארצנו תתן יבולה:
יד צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו:

דיא תפלה האט דוד המלך מתפלל גיוועזן אז ער איז אנטלאפן פון שאול אונ פון דואג ואחיתופל:

פו א תפלה לדוד הטה יי אזנך ענני כי עני ואביון

פה (א) למנצח וגו׳: (ב) רצית אזו וויא דוא האסט באוויליגט דיין לאנד אונ האסט זייא
אויס גילייזט פון גלות בבל: (ג) נשאת האסט פר געבן די עברות פון דיין פאלק.
האסט צו גידעקט זייערע עברות אויף אייביג: (ד) אספת דו האסט איין גיהאלטן דיין
גאנצן צארן. האסט ווידר גיקערט פון דיין גרים צארן: (ה) שובנו בעטן מיר דיך זאלסט
אונז צוריק קערן אונ זאלסט פאר שטערין דעם כעס וואס דוא האסט אויף אונז:
(ו) הלעולם וועסטו דען אייביג צערנן אויף אונז. וועט זיך דען ציהען דיין צארן אויף
אייביג: (ז) הלא פר וואר דר סוף וועט דאך זיין אז דוא וועסט אונז ווידער לעבעדיג
מאכן אונ דיין פאלק וועט זיך פרייען מיט דיין הילף: (ח) הראנו דרום בעט איך דיך
זאלסט אונז ווייזין דיין גינאד תיכף אונ דיין הילף זאלסטו אונז געבן: (ט) אשמעה איך
הער וואס גאט טוט ריידין. ער טוט ריידין שלום צו זיין פאלק אונ צו זיינע חסידים
אונ זיי וועלן שוין מער ניט זינדיגן: (י) אך דיא זאך איז נאהענט בייא גאט צו ברייננגען
הילף צו זיינע פארכטיגע. צו מאכן רוען כבוד אין אונזר לאנד: (יא) חסד אז מיר וועלן
ריידן אמת וועט קומן תיכף דר חסד פון גאט. אז מיר וועלן טאן גירעכטיקייט וועט
קומן דער שלום תיכף: (יב) אמת אז עס וועט זיין פיל אמת אויף דער וועלט וועט זיין
פיל גירעכטיקייט פון הימל: (יג) גם גאט וועט אויך געבן גוטס אונ אונזר ערד וועט
געבן איר פרוכט: (יד) צדק דאס גירעכטיקייט זאל גיין פאר אים אונ זאל טאן זיינע
טריט צו גיין אין דעם רעכטין וועג.

תפלה

אֲנִי׃ ב שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ
אַתָּה אֱלֹהַי הַבּוֹטֵחַ אֵלֶיךָ׃ ג חָנֵּנִי אֲדֹנָי כִּי אֵלֶיךָ
אֶקְרָא כָּל הַיּוֹם׃ ד שַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ כִּי אֵלֶיךָ
אֲדֹנָי נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃ ה כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב
חֶסֶד לְכָל קֹרְאֶיךָ׃ ו הַאֲזִינָה יְיָ תְּפִלָּתִי וְהַקְשִׁיבָה
בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתָי׃ ז בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאֶךָּ כִּי תַעֲנֵנִי׃
ח אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ׃ ט כָּל
גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי
וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ׃ י כִּי גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת
אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ׃ יא הוֹרֵנִי יְיָ דַּרְכֶּךָ אֲהַלֵּךְ
בַּאֲמִתֶּךָ יַחֵד לְבָבִי לְיִרְאָה שְׁמֶךָ׃ יב אוֹדְךָ אֲדֹנָי
אֱלֹהַי בְּכָל לְבָבִי וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם׃ יג כִּי
חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלָי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל תַּחְתִּיָּה׃
יד אֱלֹהִים זֵדִים קָמוּ עָלַי וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ

פו (א) תפלה לדוד. נייג גאט דיין אויער צו מיין תפלה ענטפער מיר ווארום איך בין
אונטער טעניג וויא איין עני: (ב) שמרה היט מיין לייב ווייל איך בין איין חסיד.
העלף דיין קנעכט, דו מיין גאט, וואס פר זיכערט זיך אין דיר: (ג) חנני לייטזעליג מיך
גאט ווייל איך טוא דיך רופן אגאנצין טאג: (ד) שמח דער פרייא דאס לייב פון דיין
קנעכט ווייל איך טוא טראגין צו דיר מיין לייב: (ה) כי ווארום דו גאט ביסט גוט אונ
ביסט מוחל אויף די עברות אונ טוסט פיל גינאד צו אלע וואס רופן דיך: (ו) האזינה
פאר נעם גאט מיין תפלה אונ פאר נעם דעם קול פון מיינע גיבעט: (ז) ביום אין דעם
טאג אז עס איז מיר איינג טוא איך דיך רופן ווייל איך בין בטוח אז דו וועסט מיר
ענטפערן: (ח) אין עס איז ניטא איינר צווישן די שרים פון הימל אזו וויא דוא ביסט
גאט, אונ עס איז ניטא אזעלכע וואונדערליכע ווערק וויא דיינע: (ט) כל אלע פעלקר
וואס דוא האסט בשאפן וועלן קומען זיך בוקין פר דיר גאט אונ וועלן כבוד אן טאן
צו דיין נאמן: (י) כי דען דוא ביסט גרויס אונ דוא גאט טוסט אליין וואונדער: (יא) הורני
ווייז מיר גאט דיין רעכטן וועג איך זאל קאנן גיין מיט אמת. איינינג מיין הארץ איך
זאל מורא האבן פאר דיין נאמען: (יב) אודך איך וועל דיך מיין גאט לויבין מיט מיין
גאנצן הארצן אונ איך וועל כבוד אן טאן צו דיין נאמען אייביג: (יג) כי דוא האסט
מיר גיטאן גרויס גינאד אונ האסט מציל גיוועזן מיין לייב פון גיהנם: (יד) אלהים גאט
מוטווילינע זיינען אויף מיר גישטאנן אונ אגימיינדע פון שטארקע לייט האבן
בגערט מיין לייב אונ דיין פארכט האבן זייא ניט גיטאן אנטקעגין זייערע אויגן:

ואתה

נַפְשִׁי וְלֹא שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם: טו וְאַתָּה אֲדֹנָי אֵל רַחוּם
וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: טז פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי
תְּנָה עֻזְּךָ לְעַבְדֶּךָ וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן אֲמָתֶךָ: יז עֲשֵׂה
עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה וְיִרְאוּ שֹׂנְאַי וְיֵבֹשׁוּ כִּי אַתָּה יְיָ
עֲזַרְתַּנִי וְנִחַמְתָּנִי:

דעם מזמור האט דוד המלך מיסד גיוועזן אים צו זאגן אין בית המקדש :

פז א לִבְנֵי קֹרַח מִזְמוֹר שִׁיר יְסוּדָתוֹ בְּהַרְרֵי קֹדֶשׁ:
ב אֹהֵב יְיָ שַׁעֲרֵי צִיּוֹן מִכֹּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב:
ג נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר בָּךְ עִיר הָאֱלֹהִים סֶלָה: ד אַזְכִּיר
רַהַב וּבָבֶל לְיֹדְעָי הִנֵּה פְלֶשֶׁת וְצוֹר עִם כּוּשׁ זֶה
יֻלַּד שָׁם: ה וּלְצִיּוֹן יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ יֻלַּד בָּהּ וְהוּא
יְכוֹנְנֶהָ עֶלְיוֹן: ו יְיָ יִסְפֹּר בִּכְתוֹב עַמִּים זֶה יֻלַּד
שָׁם סֶלָה: ז וְשָׁרִים כְּחֹלְלִים כָּל מַעְיָנַי בָּךְ:

אין דעם מזמור ווערט ניקלאגט אויף דיא גרויסע צרות וואס ישראל האבן גליטן אין גלות :

יום יח פח א שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי קֹרַח לַמְנַצֵּחַ עַל מָחֲלַת
לְעַנּוֹת מַשְׂכִּיל לְהֵימָן הָאֶזְרָחִי: ב יְיָ אֱלֹהֵי

(טו) ואתה און דו גאט ביסט איין דר בארמיגער גאט און דר לאנגערסט דיין צארן און
טוסט פיל חסד און אמת : (טז) פנה קער דיך צו מיר און דער בארעם מיך . גיב דיין
שטארקייט צו דיין קנעכט און העלף צו דעם זון פון דיין דינסט : (יז) עשה טוא מיט
מיר אצייכן עס זאל מיר גוט זיין ווען זעהן מיינע פיינט און וועלן פר שעמט ווערן
ווארום דוא גאט האסט מיר פון אייביג אן גיהאלפן און מיך גיטרייסט :
פז (א) לבני קרח . דר יסוד פון מזמור איז וועגן דיא לויב פון די הייליגע בערג ציון
און ירושלים : (ב) אוהב גאט האט ליבר דיא טויערין פון ציון פון אלע רואונג פון
יעקב : (ג) נכבדות ווייל עס ווערט גירעט אין דיר ציון הערליכע רייד דרום ווערסט דו
אן גירופן גאטס שטאט אויף אייביג : (ד) אזכיר איך טוא דר מאנן די אומות זייא זאלן
די יודן ברייננן קיין ציון און גאט ווט זאגן דר דאזיגר איז גיבארן גיווארן אין ציון :
(ה) ולציון און צו ציון ווט גיזאגט ווערן אבשורה פון יעדער מענטש וואס איז דארטן
גבארן גווארין און גאט ווט אן ברייטן ציון הויך : (ו) יי גאט ווט ציילן ווען ער ווט
שרייבין דיא פעלקער און ווט זאגין דר איז גיבארין גיווארן אין ציון . פון אייביג
גיהערין זייא צו מיר : (ז) ושרים און דעמאלט וועלין די ישראל זינגען אזו וויא מען
שפילט מיט פייפליך און וועלן זאגן אלע מיינע מחשבות איז נאר אין דיר גאט :
פח (א) שיר . אויף דעם כלי זמר מחלת מיט אהויך קול : (ב) יי גאט וואס איז מיין
העלפר בעט איך אגאנצן טאג און בייא דר נאכט טוא איך מתפלל זיין פר דיר :
תבא

ישועתי יום צעקתי בלילה נגדך: ג תבא לפניך
תפלתי הטה אזנך לרנתי: ד כי שבעה ברעות
נפשי וחיי לשאול הגיעו: ה נחשבתי עם יורדי
בור הייתי כגבר אין איל: ו במתים חפשי כמו
חללים שכבי קבר אשר לא זכרתם עוד והמה
מידך נגזרו: ז שתני בבור תחתיות במחשכים
במצלות: ח עלי סמכה חמתך וכל משבריך
ענית סלה: ט הרחקת מידעי ממני שתני תועבות
למו כלא ולא אצא: י עיני דאבה מני עני קראתיך
יי בכל יום שטחתי אליך כפי: יא הלמתים תעשה
פלא אם רפאים יקומו יודוך סלה: יב היספר
בקבר חסדך אמונתך באבדון: יג הידע בחשך
פלאך וצדקתך בארץ נשיה: יד ואני אליך יי
שועתי ובבקר תפלתי תקדמך: טו למה יי תזנח
נפשי תסתיר פניך ממני: טז עני אני וגוע מנער

(ג) תבא עס זאל קומן פר דיר מיין תפלה. נייג דיין אויער צו מיין גיזאנג: (ד) כי מיין לייב איז זאט גיווארן מיט שלעכטס אונ די טעג פון מיין לעבן האבן גינעהנט צו גיין אין גרוב: (ה) נחשבתי איך בין גירעכינט גיווארן מיט די מענטשן וואס זיינן גשטארבן איך בין גיווארן וויא אמענטש וואס האט קיין כח ניט: (ו) במתים איך בין גיציילט צווישן די מתים וואס זיינן פרייא. וויא די דר שלאגענע וואס ליגן אין גרוב וואס דו גידיינקסט זיי ניט צום לעבן אונ זיינן דורך דיין מאכט פר שניטן פון דר וועלט: (ז) שתני דו האסט מיך גטאן אין אונטערשטן גרוב. אין דער פינסטערניש אין דער טיפעניש: (ח) עלי אויף מיר איז אן גילעהנט דיין צארין אונ מיט אלע דיינע אינדין האסטו מיך גיפייניגט שטענדיג: (ט) הרחקת דוא האסט גימאכט דער וייטערן מיינע פריינד פון מיר. האסט מיך גימאכט מיאוס אין זייערע אויגן. איך בין פאר שלאסן אונ קאן ניט ארויס גיין: (י) עיני מיין אויג טוט טרויערן פון ארימקייט. איך טוא דיך גאט רופן אלע טאג. איך טוא פר שפרייטן צו דיר מיינע הענד צו בעטן: (יא) הלמתים וועסטו דען טאן צו טויטע לייט דיינע וואונדר. וועלן דען די גישטארבנע אויף שטיין דיך לויבן: (יב) היספר וועט דען דר ציילט ווערן אין קבר דיין חסד. דיין ווארהאפטיקייט נאך דעם טויט: (יג) הידע וועט דען גיוואוסט ווערן דיינע וואונדר אין פינסטערין גרוב אונ דיין גירעכטיקייט אין דעם וויסטן קבר: (יד) ואני אונ איך טו דאך צו דיר גאט שרייען

אונ

נָשָׂאתִי אֵמֶיךָ אָפוּנָה: יז עָלַי עָבְרוּ חֲרוֹנֶיךָ
בִּעוּתֶיךָ צִמְּתְתוּנִי: יח סַבּוּנִי כַמַּיִם כָּל הַיּוֹם הִקִּיפוּ
עָלַי יָחַד: יט הִרְחַקְתָּ מִמֶּנִּי אֹהֵב וָרֵעַ מְיֻדָּעַי מַחְשָׁךְ:

אִין דֶעם מִזְמוֹר אִיז אַיין תְּפִלָּה אוֹיף מַלְכוּת בֵּית דָּוִד לֶעָתִיד לָבוֹא:

פט א מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן הָאֶזְרָחִי: ב חַסְדֵי יְיָ עוֹלָם
אָשִׁירָה לְדֹר וָדֹר אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי: ג כִּי
אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה שָׁמַיִם תָּכִן אֱמוּנָתְךָ
בָהֶם: ד כָּרַתִּי בְרִית לִבְחִירִי נִשְׁבַּעְתִּי לְדָוִד
עַבְדִּי: ה עַד עוֹלָם אָכִין זַרְעֶךָ וּבָנִיתִי לְדֹר וָדוֹר
כִּסְאֲךָ סֶלָה: ו וְיוֹדוּ שָׁמַיִם פִּלְאֲךָ יְיָ אַף אֱמוּנָתְךָ
בִּקְהַל קְדֹשִׁים: ז כִּי מִי בַשַּׁחַק יַעֲרֹךְ לַייָ יִדְמֶה
לַייָ בִּבְנֵי אֵלִים: ח אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד קְדֹשִׁים רַבָּה
וְנוֹרָא עַל כָּל סְבִיבָיו: ט יְיָ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי כָמוֹךָ
חֲסִין יָהּ וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ: י אַתָּה מוֹשֵׁל

(טו) אונ אלע פריא מארגן טוט מיין תפלה דיר פארקומן: (טו) למה פר וואס טוסטו גאט
פר לאזן מיין לייב. טוסט פר בארגן דיין פנים פון מיר: (טז) עני איך בין איין ארומאן
אונ בין פר גאנגן פון יוגינט אן. איך טראג דיין פארכט אונ בין אין שרעקן: (יז) עלי
אויף מיר זיינן איבר גיפארן דיינע גרים צארנען. דיינע דר שרעקעניש האבין מיך
פר שניטן: (יח) סבוני זיי האבן מיך ארום גירינגלט וויא וואסער אגאנצין טאג. זיי
האבן מיך אלע ארום גירינגעלט: (יט) הרחקת דו האסט גימאכט דר ווייטערן פון מיר
אפריינד אונ אגיזעלן. מיינע פריינד זיינן גלייך ווי זייא שטייען אין דר פינסטערניש:
פט (א) משכיל וגו׳: (ב) חסדי אויף דעם חסד וואס גאט האט גיטאן וועל איך אייביג
זינגן. צו איטליכן גיבירד וועל איך מיט מיין מויל מודיע זיין דיין ווארהייט:
(ג) כי איך זאג גאטס גינאד וועט גיבויט ווערן אויף אייביג. וויא לאנג דר הימל וועט
שטיין וועסטו אן בריישן דיין ווארהאפטיקייט אין זייא: (ד) כרתי איך האב כורת ברית
גיוועז מיט מיין אויסערוויילטן מלכות. איך האב גישווארין צו מיין קנעכט דוד:
(ה) עד ביז אייביג וועל איך אנבריישין דיינע קינדר צו דר מלוכה אונ דיין שטול פון
מלוכה האב איך גיבויט אויף אייביג אז משיח וועט קומן: (ו) ויודו די מלאכים פון
הימיל לויבן דיינע וואונדר אויך דיין ווארהייט אין דעם הייליגן איין זאמלונג: (ז) כי
ווער איז דען דא אין הימיל אז ער זאל זיך גלייכן צו דיר גאט. ער זאל גלייך זיין צו
גאט צווישן אלע מלאכים: (ח) אל גאט איז שטארק אין דער פאר זאמלונג פון פיל
מלאכים אונ פארכטיג אויף אלע מלאכים וואס ארום אים: (ט) יי גאט איבער אלע
הערשארן ווער איז וויא דוא אשטארקער גאט אונ דיין ווארהייט איז ארום דיר:

אתה

בְּגֵאוּת הַיָּם בְּשׂוֹא גַלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם׃ יא אַתָּה
דִכִּאתָ כֶחָלָל רָהַב בִּזְרוֹעַ עֻזְּךָ פִּזַּרְתָּ אוֹיְבֶיךָ׃
יב לְךָ שָׁמַיִם אַף לְךָ אָרֶץ תֵּבֵל וּמְלֹאָהּ אַתָּה
יְסַדְתָּם׃ יג צָפוֹן וְיָמִין אַתָּה בְרָאתָם תָּבוֹר וְחֶרְמוֹן
בְּשִׁמְךָ יְרַנֵּנוּ׃ יד לְךָ זְרוֹעַ עִם גְּבוּרָה תָּעֹז יָדְךָ
תָּרוּם יְמִינֶךָ׃ טו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד
וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָנֶיךָ׃ טז אַשְׁרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה
יְיָ בְּאוֹר פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן׃ יז בְּשִׁמְךָ יְגִילוּן כָּל הַיּוֹם
וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ׃ יח כִּי תִפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ אָתָּה
וּבִרְצוֹנְךָ תָּרוּם קַרְנֵנוּ׃ יט כִּי לַייָ מָגִנֵּנוּ וְלִקְדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ׃ כ אָז דִּבַּרְתָּ בְחָזוֹן לַחֲסִידֶיךָ וַתֹּאמֶר
שִׁוִּיתִי עֵזֶר עַל גִּבּוֹר הֲרִימוֹתִי בָחוּר מֵעָם׃
כא מָצָאתִי דָּוִד עַבְדִּי בְּשֶׁמֶן קָדְשִׁי מְשַׁחְתִּיו׃
כב אֲשֶׁר יָדִי תִּכּוֹן עִמּוֹ אַף זְרוֹעִי תְאַמְּצֶנּוּ׃ כג לֹא

(י) אתה דוא געוועלטיגסט אין דעם גרויסקייט פון דעם ים. אז זיינע אינדין ערהייבין
זיך מאכסטו זייא נידעריג: (יא) אתה דוא האסט צו שטויסן וויא אדערשלאגענם דיא
מצרים. מיט דיין שטארקן ארעם האסטו צו שפרייט דיינע פיינט: (יב) לך דער הימל
איז דיין אונ דיא ערד איז אויך דיין. די וועלט אונ איר ערפילונג האסטו זיי גינרונד
פעסטיגט: (יג) צפון צפון מיט דרום זייט האסטו בשאפן. וועגן די הויך פון די צווייא בערג
טועין די לייט זינגן אויף דיא וואונדר צו דיין נאמן: (יד) לך צו דיר איז דר ארעם מיט
שטארקייט. דו שטארקסט דיין לינקע האנד אונ הייבסט אויף דיין רעכטע האנד:
(טו) צדק דיין שטול שטייט אויף גירעכטיקייט אונ משפט. דר חסד מיט אמת פעדערן
זיך צו קומן פר דיר: (טז) אשרי וואול דעם פאלק וואס זיי וויסן צו בהעפטן זיך צו גאט.
גאט זיי זאלן גיין מיט דר ליכט פון הילף וואס קומט פון דיר: (יז) בשמך מיט דר הילף
פון דיין נאמן זאלן זיי זיך פרייען אגאנצן טאג אונ מיט דיין גירעכטיקייט זאלן זייא
אויף גיהויבן ווערן: (יח) כי דאס שיינקייט פון זייער שטארקייט ביסטו אונ מיט דיין
בווילליגונג ווערט אויף גיהויבן אונזר גיוועלטיקייט: (יט) כי דען צו גאט איז אונזער
בשיצונג אונ צום הייליגן פון ישראל אונזר קעניג: (כ) אז דענסטמאל אז דוא האסט
דוד גיזאלבט פר אמלך האסטו צו שמואל הנביא גיזאגט איך האב גיגעבן צו דוד
המלך כח אונ גיוועלטיקייט. איך האב אים אויף גיהויבן איין אויס דר וויילטין פון
דעם פאלק: (כא) מצאתי איך האב גיפונן מיין קנעכט דוד וואס איך האב אים גיזאלבט
מיט מיין הייליגן אייל: (כב) אשר וואס מיין האנד ווערט זיי אן גיברייט מיט אים צוא

העלפין

ישיא אויב בו ובן עולה לא יעננו: כד וכתותי
מפניו צריו ומשנאיו אגוף: כה ואמונתי וחסדי
עמו ובשמי תרום קרנו: כו ושמתי בים ידו
ובנהרות ימינו: כז הוא יקראני אבי אתה אלי
וצור ישועתי: כח אף אני בכור אתנהו עליון
למלכי ארץ: כט לעולם אשמר לו חסדי ובריתי
נאמנת לו: ל ושמתי לעד זרעו וכסאו כימי שמים:
לא אם יעזבו בניו תורתי ובמשפטי לא ילכון:
לב אם חקתי יחללו ומצותי לא ישמרו: לג ופקדתי
בשבט פשעם ובנגעים עונם: לד וחסדי לא אפיר
מעמו ולא אשקר באמונתי: לה לא אחלל בריתי
ומוצא שפתי לא אשנה: לו אחת נשבעתי בקדשי
אם לדוד אכזב: לז זרעו לעולם יהיה וכסאו
כשמש נגדי: לח כירח יכון עולם ועד בשחק

העלפן אים אויף מיין אָרעם וועט אים שטארקן: (כג) לא דער פיינד וועט אים ניט
מאנען קיין געלד אונ דער רשע וועט אים ניט פייניגן: (כד) וכתותי אונ איך וועל צוא
שטויסן פאר אים זיינע בליידיגער אונ זיינע פיינד וועל איך מארדן: (כה) ואמונתי מיין
ווארהייט אונ מיין חסד וועט זיין מיט אים אונ דורך מיין נאמן וועט דר הויבן ווערן
זיין גיוועלטיקייט: (כו) ושמתי אונ איך וועל טאן זיין גיוועלטיקייט אויף די וואס גייען
אויף די ימים אונ אויף די טייכן זיין רעכטע האנט: (כז) הוא ער וועט מיך גאט רופן
דו ביסט מיין פאטר. מיין גאט אונ די שטארקייט פון מיין הילף ביסטו: (כח) אף אונ
אויך איך וועל מאכן אים פר איין עלצטן. איין אייבערשטן צו אלע מלכים פון דער
וועלט: (כט) לעולם אייביג וועל איך אים היטן מיין גינאד אונ מיין ברית וועט אקיום
האבן צו אים: (ל) ושמתי אונ איך וועל אויף אייביג זיינע קינדער דער האלטן אונ זיין
שטול וועט זיין אזו לאנג וויפיל די וועלט וועט שטיין: (לא) אם אבער אז זיינע קינדער
וועלן פר לאזין מיין תורה אונ אין מיינע משפטים וועלין זייא ניט גיין: (לב) אם אויב
מיינע חוקים וועלן זיי פר שוועכן אונ מיינע מצות וועלן זיי ניט היטן: (לג) ופקדתי וועל
איך פון זיי מינערין די גדולה אונ איך וועל זיי שטראפן מיט ארוט אונ מיט נגעים
פר זייערע עברות: (לד) וחסדי אבער פון דעסט וועגין וועל איך מיין חסד ניט פאר
שטערן פון אים אונ וועל ניט פעלשין וואס איך האב אים מבטיח גיוועזן מיט מיין
ווארהייט: (לה) לא אונ מיין ברית וועל איך ניט פר שוועכן אונ וואס איך האב ארויס
גרעט מיט מיינע לעפצן וועל איך ניט משנה זיין: (לו) אחת איין מאל האב איך גשווארן

אין

נאמן סלה: לט ואתה זנחת ותמאס התעברת
עם משיחך: מ נארתה ברית עבדך חללת
לארץ נזרו: מא פרצת כל גדרתיו שמת מבצריו
מחתה: מב שסהו כל עברי דרך היה חרפה
לשכניו: מג הרימות ימין צריו השמחת כל אויביו:
מד אף תשיב צור חרבו ולא הקמתו במלחמה:
מה השבת מטהרו וכסאו לארץ מגרתה:
מו הקצרת ימי עלומיו העטית עליו בושה סלה:
מז עד מה יי תסתר לנצח תבער כמו אש חמתך:
מח זכר אני מה חלד על מה שוא בראת כל בני
אדם: מט מי גבר יחיה ולא יראה מות ימלט נפשו
מיד שאול סלה: נ איה חסדיך הראשנים אדני
נשבעת לדוד באמונתך: נא זכר אדני חרפת

אין מיין היילקייט אויב איך וועל צו דוד המלך פעלשן: (לז) זרעו זיינע קינדר וועלן
זיין אייביג אונ זיין שטול וועט זיין אויף אייביג וויא די זון אנטקעגן מיר: (לח) כירח
וויא די לבנה איז אויף אייביג אזו וועלן זיינע קינדר זיין אן גבריית אויף אייביג אונ
די זון מיט דר לבנה איז בגלייבטע עדות אויף אייביג: (לט) ואתה אונ דוא גאט אז די
קינדר פון דוד האבן גיזינדיגט האסטו אים פר לאזן אונ האסט אים פאר מיאוסת.
דוא ביסט פול גיווארן מיט צארן קעגן דיין גיזאלבטן: (מ) נארתה דו האסט פר שטערט
דעם ברית פון דיין קנעכט דוד המלך. דו האסט פר שוועכט זיין קרוין צו דר ערד:
(מא) פרצת דו האסט צו בראכן אלע זיינע צאמען. דו האסט צו בראכן זיינע פעסטונגן:
(מב) שסהו זיי האבן אים גיטראטן אלע די וואס זיינן גיפארין בייא דעם וועג. ער איז
גיווארן אלעסטערונג צו זיינע שכנים: (מג) הרימות דו האסט אויף גיהויבן די רעכטע
האנד פון זיינע בלייידיגער. דו האסט דר פרייט אלע זיינע פיינד: (מד) אף ווען אויך
זיין שווערד איז גיוועזן שארף האסטו אים פארט אום גיקערט אהינטער אונ האסט
אים ניט גימאכט שטיין אין דר מלחמה: (מה) השבת דוא האסט אים פאר שטערט פון
זיין הצלחה אונ זיין שטול האסטו גימאכט פאלן צו דער ערד: (מו) הקצרת דוא האסט
גיקירצט זיינע יונגע טעג אונ האסט אים ארום גיוויקלט מיט בושה: (מז) עד ביז
וויא לאנג וועסטו גאט פאר בארגין דיין פנים פון אונז אויף אייביג. דיין צאריך
טוט ברענען וויא אפייער: (מח) זכר איך גידיינק אונ טוא טראכטן וואס איז דען נאר
די וועלט. אויף וואס האסטו אום זיסט בשאפן אלע מענטשן: (מט) מי ווער איז אזו
אמענטש ער זאל בלייבן לעבין אונ ער זאל ניט זעהן דעם טויט. ער זאל מאכין
אנטרינן זיין לייב אויף אייביג פון דעם גרוב: (נ) איה וואו זיינן גאט דיינע ערשטע

חסדים

עֲבָדֶיךָ שְׂאֵתִי בְחֵיקִי כָּל רַבִּים עַמִּים: נב אֲשֶׁר
חֵרְפוּ אוֹיְבֶיךָ יְיָ אֲשֶׁר חֵרְפוּ עִקְּבוֹת מְשִׁיחֶךָ:
נג בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

ספר ליום חמישי רביעי

דער מזמור טוט ריידן גרויס מוסר אז דער מענטש זאל זיך ניט האלטן בגאוה אויף דעם עולם:

יום יט צ א תְּפִלָּה לְמשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן
אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר: ב בְּטֶרֶם הָרִים
יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם עַד עוֹלָם אַתָּה
אֵל: ג תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד דַּכָּא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי
אָדָם: ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי
יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה: ה זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ
בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף: ו בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב
יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ: ז כִּי כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ:
ח שַׁתָּה עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ:

חסדים וואס דוא האסט גישווארן צו דוד המלך מיט דיין ווארהייט: (נא) זכור גידייגק גאט דם לעסטערונג פון דיינע קנעכט ישראל. דאס וואס איך טראג אין מיין שויס שאנד פון פיל פעלקער: (נב) אשר וואס דיינע פיינד האבן דיך גאט גילעסטערט דאס זיא האבן גישפעט פון דעם וואס ווערט פאר זאמט אונ משיח קומט ניט: (נג) ברוך גילויבט איז גאט אייביג דאס איז וואר:

צ (א) תפלה למשה די מזמורים האט משה רבינו דער געטליכער מאן מתפלל גיוועזן. גאט, אוואוינונג אונ אבשיצונג ביסטו גיוועזין צו אונז אין אלע דורות: (ב) בטרם איי דיא בערג אונ דיא ערד מיט דער וועלט איז נאך ניט גיגרונד פעסטיגט אונ בשאפן גיווארן אונ פון אייביג ביז אייביג ביסטו אשטארקער גאט: (ג) תשב דוא קערסט אום דעם מענטשין מחמת יסורים וואס דוא ברייננסט אויף אים ביז ער ווערט פר שטויסן אונ דוא זאגסט טוט תשובה אויף אייערע עברות: (ד) כי אז ער אל אפילו לעבן טויזינט יאר זיינן זיי ביי דעם מענטשין גלייך וויא אנעכטיגר טאג וואס איז אוועק גיגאנגן אונ וויא אטייל פון דער נאכט: (ה) זרמתם דאס לויפונג פון זייער לעבן איז אזו ווי אחלום פון שלאף. אין דר פריא באנייט ער זיך וויא אגראז: (ו) בבקר אין דר פרי שפראצט ער אונ באנייט זיך אבר אויף דר נאכט דם הייסט אויף דר עלטר ווערט ער פר דארט: (ז) כי מיר זיינן ווארן פר לענט מחמת דיין צארן אונ מחמת דיין גרים צארן דער שראקן: (ח) שתה אונזרע עברות וואס מיר האבן גיטאן במזיד אפילו אונזרע פר הוילינע עברות וואס מיר האבן גיטאן בשוגג טוסטו זייא

איך

ט כִּי כָל יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ הֶגֶה:
י יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת
שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן כִּי גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה:
יא מִי יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ: יב לִמְנוֹת
יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב חָכְמָה: יג שׁוּבָה יְיָ עַד
מָתָי וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ: יד שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ
וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל יָמֵינוּ: טו שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת
עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יֵרָאֶה אֶל עֲבָדֶיךָ
פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל בְּנֵיהֶם: יז וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי
אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה
יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

דער מזמור זאגט דאס דיא וואס זיך אין גאט האלטן ווערין באשיצט פון אלע שלעכטעס:

צא א יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: ב אֹמַר
לַייָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ: ג כִּי הוּא

אויך טאן פר דעם ליכט פון דיין פנים צו באצאלן אונז פר זיי: (ט) כי אלע אונזרע טעג
זיינן אוועק גיגאנגן נאר מיט דיין צארן. אונזרע עברות האבן גורם גיוועזן אז אונזרע
יארן זאלן נאר גיווערן אזו וויא מען רעט ארויס אווארט: (י) ימי דיא טעג פון אונזרע
יארן זיינן זיבעציג יאר אונ אז דר מענטש איז שטארק בטבע לעבט ער אכציג יאר
אונ זייער הערשאפט איז נאר מידיקייט אונ אומרעכט ווארום זיי ווערן גיך פאר
שניטן אונ פליען אוועק פון דר וועלט: (יא) מי ווער קאן וויסן אויף וואס דוא ביסט
שטארק ברוגז אז מיר זאלן זיך היטן דר פון מיר זאלן מורא האבן פר דיר. וויא דיין
פארכט איז פר הוילן אזו איז פאר הוילן פון אונז דיין צארן: (יב) למנות נאך דם צאל
פון אונזרע טעג זאלסטו אונז בעלערנען דאס מיר זאלן ברייננן אין אונזער הארצן
חכמה: (יג) שובה קער אפ פון דיין צארן ביז וויא לאנג וועסטו צארנן. אונ טראכט
אגוטע מחשבה אויף דיינע קנעכט: (יד) שבענו אלע אין דר פריא זאלסטו אונז מאכן
זאט מיט דיין גינאד וועלן מיר זינגען אונ זיך פרייען אין אלע אונזרע טעג: (טו) שמחנו
דו זאלסט אונז אזו פיל דר פרייען וויפיל טעג דו האסט אונז גיפייניגט אונ וויפיל יאר
מיר האבן גיזעהן בייז: (טז) יראה דיינע ווערק זאלן גיזעהן ווערן צו דיינע קנעכט אונ
אויף זייערע קינדר זאל גיזעהן ווערן דיין שיינקייט: (יז) ויהי עס זאל זיין אויף אונז דם
זיסקייט פון אונזר גאט אונ די ווערק פון אונזרע הענט זאלסטו אן ברייטן אויף אונז
אונ די ווערק פון אונזרע הענט זאלסטו אנברייטן עס זאל ניט טרעפן קיין שאדין:
צא (א) יושב. דו וואס זיצט אין פערבארגעניש פון אייבערשטן גאט אונ לערינסט
תורה אונ אין שאטן פון אלמעכטיגן נעכטיגסטו: (ב) אומר זאג איך דיר אז גאט

טית איז

יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת: ד בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ
לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: ה לֹא
תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: ו מִדֶּבֶר
בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: ז יִפֹּל מִצִּדְּךָ
אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: ח רַק בְּעֵינֶיךָ
תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: ט כִּי אַתָּה יְיָ
מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: י לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה
וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: יא כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ
לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ: יב עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן
תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: יג עַל שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס
כְּפִיר וְתַנִּין: יד כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ
כִּי יָדַע שְׁמִי: טו יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה
אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: טז אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ
וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי:

איז מיין באשיצר אונ מיין פעסטונג. מיין גאט וואס איך פאר זיכער זיך אין אים:
(ג) כי ער וועט דיך מציל זיין פון אשטרויכלענדיגן נעץ אונ פון מארד וואס צו ברעכט:
(ד) באברתו מיט זיין פליגל וועט ער דיך באדעקן. אונ אונטער זיינע פליגלן וועסטו זיך
באשיצן. אשילד, אונ אפאנציר וועט דיר זיין זיין ווארהייט: (ה) לא דוא וועסט קיין
מורא האבן פון פארכט ביי נאכט. פון אפייל וואס פליהט בייא טאג: (ו) מדבר פאר
פעסט וואס גייט אין דר פינסטער וואס הרגת אין מיטן טאג: (ז) יפול חאטשע לעבין
דיין לינקע האנד וועלן פאלין טויזינט אונ צעהן טויזינט פון דיין רעכטע האנד אבר
צו דיר וועט ניט גינעהנן: (ח) רק נור מיט דיינע אויגן וועסטו זעהן וויא דיא רשעים
ווערן בצאלט: (ט) כי דוא וועסט זאגן גאט איז מיין בשיצונג דעם אייבערשטין גאט
וועסטו מאכן דיין וואוינונג: (י) לא וועט זיך צו דיר ניט טרעפן קיין בייז אונ אפלאג
וועט ניט גינעהנען אין דיין גיצעלט: (יא) כי ווארום ער וועט זיינע מלאכים בפעלין
דיך צו היטן אין אלע דיינע וועגן: (יב) על אויף זייערע הענט וועלן זייא דיך טראגין
עס זאל זיך ניט אפ שלאגן דיינע פיס אן אשטיין: (יג) על אויף אלייב אונ אשלאנג
אונ אויף איונגען לייב וועסטו טרעטן: (יד) כי זאגט גאט ווייל ער האט גיגלויבט אין
מיר וועל איך אים רעטן. איך וועל אים שטארקן ווייל ער האט ערקאנט מיין נאמן:
(טו) יקראני אז ער וועט מיר רופן וועל איך אים ענטפערין. אין אצרה וועל איך מיט
אים זיין מציל צו זיין אים. איך וועל אים אויס ציהען פון דר צרה אונ אים עהרין:
(טז) ארך מיט לאנגע טעג וועל איך אים מאכין זאט אונ וועל אים ווייזן מיין הילף:

מזמור

דער מזמור רעדט פון עולם הבא אונ פון דעם שכר פון צדיקים לעתיד לבא:

צב א מזמור שיר ליום השבת: ב טוב להדות ליי
ולזמר לשמך עליון: ג להגיד בבקר חסדך
ואמונתך בלילות: ד עלי עשור ועלי נבל עלי
הגיון בכנור: ה כי שמחתני יי בפעלך במעשי
ידיך ארנן: ו מה גדלו מעשיך יי מאד עמקו
מחשבתיך: ז איש בער לא ידע וכסיל לא יבין
את זאת: ח בפרח רשעים כמו עשב ויציצו כל
פעלי און להשמדם עדי עד: ט ואתה מרום לעלם
יי: י כי הנה איביך יי כי הנה איביך יאבדו
יתפרדו כל פעלי און: יא ותרם כראים קרני
בלתי בשמן רענן: יב ותבט עיני בשורי בקמים
עלי מרעים תשמענה אזני: יג צדיק כתמר יפרח
כארז בלבנון ישגה: יד שתולים בבית יי בחצרות

צב (א) מזמור. דער מזמור איז געמאכט געווארן אז דיא לוים זאלן אים זינגען אום שבת: (ב) טוב עס איז גוט צו לויבן צו גאט אונ צו זינגען צו דיין נאמן אייבערשטער גאט: (ג) להגיד צו דר ציילן אלע פריא דיין חסד אונ דיין ווארהייט אלע נאכט: (ד) עלי אויף אכלי זמר פון צעהן שטרונעס אונ אויף אפידל. מיר וועלין זינגען מיט דעם מויל אונ שפילן מיט אהארף: (ה) כי ווייל דו גאט האסט מיך דרפרייט מיט די ווערק פון דיינע נסים. פון וועגן דיא ווערק פון דיינע הענד וועל איך זינגן צו דיר: (ו) מה וויא זייער גרויס זיינן די ווערק פון דיר גאט. דיינע מחשבות זיינן זייער טיף: (ז) איש אלערער מענש ווייס עס ניט אונ אנאר פר שטייט דאס ניט: (ח) בפרוח דס וואס דיא רשעים בליען וויא גראז אונ עס טוען שפראצין אלע וואס ווערקין אומרעכט אונ האבן הצלחה איז נאר צו בצאלן זיי אויף זייער ביסיל גוטע מעשים אויף דר וועלט אונ זייא זאלן פר טיליגט ווערן אויף אייביג זייא זאלן ניט האבן קיין עולם הבא: (ט) ואתה אונ דו גאט ביסט הויך אויף אייביג: (י) כי דיינע פיינט וואס האבן דיך גאט פיינט וועלן פר לארן ווערן. אלע די וואס ווערקן אומרעכט וועלן צו שפרייט ווערן: (יא) ותרם אבר מיין הערשאפט וועט דר הויכט ווערן וויא די הערנער פון אחיה ראם. מיין קאפ וועט געשמירט ווערן מיט פעטין אייל: (יב) ותבט אונ מיין אויג וועט זעהן שלעכטס אן די וואס ווילן אן מיר זעהן שלעכטס. אן די רשעים וואס שטייען אויף איר אויף וועלן מיינע אויערן הערן זייער מפלה: (יג) צדיק דר צדיק וועט בליען וויא אטייטל בוים. וויא אטענן בוים אין וואלד וועט ער גרויס וואקסן: (יד) שתולים דיא לומדים וועלן זיין געפלאנצט אין גאטס הויז. אין די הויפן פון אונזר גאט וועלן זייא

בליהען

אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ׃ טו עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים
וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ׃ טז לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְיָ צוּרִי וְלֹא
עַוְלָתָה בּוֹ׃

רש״י מזמור אונ׳ דיא מזמורים ביז מזמור ק׳ גייען אויף ימות המשיח אונ אויף מלחמות גוג ומגוג׃

צג א יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף
תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט׃ ב נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז
מֵעוֹלָם אָתָּה׃ ג נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת
קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם׃ ד מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים
אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ׃ ה עֵדֹתֶיךָ
נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קֹדֶשׁ יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים׃
צד א אֵל נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃ ב הִנָּשֵׂא
שֹׁפֵט הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל גֵּאִים׃ ג עַד מָתַי
רְשָׁעִים יְיָ עַד מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃ ד יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ
עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ ה עַמְּךָ יְיָ יְדַכְּאוּ
וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃ ו אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃

בליהען׃ (טו) עוד זיי וועלן נאך פרוכט טראגן אויף דר עלטר. פעט אונ צווייגהאפטיג
וועלן זיי זיין׃ (טז) להגיד עס וועט געזאגט ווערן צו איטליכן אז אונזער גאט איז רעכט
פארטיג. ער איז מיין שטארקער אונ עס איז ניט דא אין אים קיין עולה׃
צג (א) יי. גאט האט גיקיניגט אונ האט זיך אן גיקליידט גרויסקייט. גאט האט זיך אן
גיקליידט מיט שטארקייט אונ ארום גיגארטילט מיט כח אונ האט דיא וועלט אן
גיברייט אז זיא זאל זיך ניט אויס גליטשן׃ (ב) נכון עס איז אן גיברייט דיין שטול פון
צייט די וועלט איז בשאפן גיווארן. איידער דו האסט בשאפן דיא וועלט ביסטו אויך
גיוועזין׃ (ג) נשאו דיא טייכין האבן זיך אויף גיהויבין, גאט. דיא טייכין האבן אויף
גיהויבן זייער קול. די טייכן האבן אויף גיהויבן זייערע אינדין׃ (ד) מקולות אבר מער
פון דעם קול פון די שטארקע וואסר אונ פון די אינדן פון דעם ים איז שטארק דס
קול פון גאט וואס זיצט אין הימל׃ (ה) עדותיך דיינע בצייגנעש אויף דר גאולה זיינן
זייער בגלייבט. צו דיין הויז וועט זיין שיין דאס הייליקייט. גאט, דר בהמ״ק וועט
גיבויט ווערין אויף לאנגע טעג אונ וועט ניט חרוב ווערין׃
צד (א) אל. זאגט דוד המלך. גאט וואס דוא ביסט אבעל נקמה גאט דוא זאלסט
אנטפלעקן דיינע נקמות׃ (ב) הנשא דו שופט פון דר וועלט וועהר דר הויבין. קער
אום אבאצאלונג צו די וואס האלטן זיך בעל גאוה אנטקעגן דיר׃ (ג) עד גאט. ביז
ווען לאנג וועלן דיא רשעים גיווערן. ביז וויא לאנג וועלן זיך דיא רשעים פרייען׃
יביעו

וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה יָּהּ וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: ח בִּינוּ
בֹּעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ: ט הֲנֹטַע אֹזֶן
הֲלֹא יִשְׁמָע אִם יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט: י הֲיֹסֵר גּוֹיִם
הֲלֹא יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת: יא יי יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת
אָדָם כִּי הֵמָּה הָבֶל: יב אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר תְּיַסְּרֶנּוּ
יָּהּ וּמִתּוֹרָתְךָ תְלַמְּדֶנּוּ: יג לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע
עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת: יד כִּי לֹא יִטֹּשׁ יי עַמּוֹ
וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: טו כִּי עַד צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט
וְאַחֲרָיו כָּל יִשְׁרֵי לֵב: טז מִי יָקוּם לִי עִם מְרֵעִים מִי
יִתְיַצֵּב לִי עִם פֹּעֲלֵי אָוֶן: יז לוּלֵי יי עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט
שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי: יח אִם אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי
חַסְדְּךָ יי יִסְעָדֵנִי: יט בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ
יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי: כ הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל

(ד) יביעו און וועלן ריידן גרויסע זאכן. וועלן זיך רימען אלע די וואס טוען אומרעכט: (ה) עמך זייא טוען דיין פאלק צו שטויסן און דיין ארב טוען זיי פייניגן: (ו) אלמנה איין אלמנה מיט א גר טוען זיי הרגענען און יתומים טוען זיי מארדין: (ז) ויאמרו און זיי זאגין גאט זעהט דם ניט און דר גאט פון יעקב פר שטייט דאס ניט: (ח) בינו איר נארין פון פאלק פאר שטייט און איר נארין ווען וועט איר קלוג ווערן: (ט) הנוטע דער גאט וואס פלאנצט אלע אויערן פאר וואר הערט ער דאך געוויס. אז גאט באשאפט דיא אויגין פון לייטן זעהט ער דאך געוויס: (י) היוסר דר וואס האט געשטראפט דיא היידן וועט ער בודאי דיא רשעים אויך שטראפן. ער לערינט דאך דעם מענטשן שכל: (יא) יי גאט ווייס די מחשבות פון מענטשן אז זייא זיינן נארישקייט: (יב) אשרי וואויל דעם מענטשן וואס דו גאט שטראפסט אים דורך דעם מאכסטו אים לערנן פון דיין תורה אז ער זאל תשובה טאן: (יג) להשקיט צו מאכן אים שטיל פון דעם גיהנם ער זאל זעהן די גראבונג פון גרוב וויא דר רשע וועט אריין פאלן אין אים: (יד) כי גאט וועט ניט פר לאזן זיין פאלק און זיין ארב וועט ער ניט פאר לאזן: (טו) כי ער טוט ברייניגען יסורים אויף די יודן ביז זיי וועלן צדיקים ווערן און נאך דעם וועלן אלע האבן רעכט פארטיגע הערצער: (טז) מי ווער שטייט מיר צו הילף קעגן די רשעים און ווער שטייט מיר צו הילף קעגן די וואס ווערקן אומרעכט: (יז) לולי אז גאט וואלט ניט געוועזן מיר צו הילף וואלט שוין אין א קליינער צייט גערועט מיין לייב שטיל אין קבר: (יח) אם ווען איך האב שוין געמיינט אז מיין פוס איז נאהענט צום פאלין האט מיך דיין חסד אונטער געלעהנט: (יט) ברוב אז איך האב פיל מחשבות פון צער טוען דיינע נחמות פון די נביאים דר פרייען מיין לייב: (כ) היחברך קאן זיך דען צו דיר בהעפטן די וואס

צוא

עלי חק: כא יגודו על נפש צדיק ודם נקי ירשיעו:
כב ויהי יי לי למשגב ואלהי לצור מחסי: כג וישב
עליהם את אונם וברעתם יצמיתם יצמיתם
יי אלהינו:

צה א לכו נרננה ליי נריעה לצור ישענו: ב נקדמה
פניו בתודה בזמרות נריע לו: ג כי אל גדול יי
ומלך גדול על כל אלהים: ד אשר בידו מחקרי
ארץ ותועפות הרים לו: ה אשר לו הים והוא
עשהו ויבשת ידיו יצרו: ו באו נשתחוה ונכרעה
נברכה לפני יי עשנו: ז כי הוא אלהינו ואנחנו עם
מרעיתו וצאן ידו היום אם בקלו תשמעו: ח אל
תקשו לבבכם כמריבה כיום מסה במדבר:
ט אשר נסוני אבותיכם בחנוני גם ראו פעלי:
י ארבעים שנה אקוט בדור ואמר עם תעי לבב

צו ברעכן די אָרימע לייט. וואס טוען אומרעכט אן שטאט דם געזעץ: (כא) יגודו זייא זאמלן זיך איין אויף דעם לייב פון דעם צדיק צו הרגנן אים און ריין בלוט מאכן זייא שולדיג: (כב) ויהי אָבר גאט איז געוועזן צו מיר צו אשטארקייט און מיין גאט איז מיר געוועזן אבשיצונג: (כג) וישב און גאט וועט אומקערן דעם אומרעכט וואס זיי האבן מיר געוואלט טאן אויף זיי און מיט זייער בייז זאל זייא אונזער גאט פאר שניידן:

צה (א) לכו. קומט מיר װעלן זינגן צו גאט. מיר װעלן שאלן צו אונזער שטארקן העלפר: (ב) נקדמה מיר װעלן פאר קומען פר אים מיט אלויב. מיט געזאנג װעלן מיר שאלן צו אים: (ג) כי װארום גאט איז אגרויסר גאט און אגרויסער מלך איבער אלע מלאכים: (ד) אשר אין זיין האנד איז די פארשונג פון דר ערד און דיא הויכע בערג זיינן צו אים: (ה) אשר צו אים איז דער ים און ער האט אים גימאכט און דיא טריקעניש האבן זיינע הענט בשאפן: (ו) באו קומט לאמיר זיך בוקן און נייגן פאר גאט. לאמיר זיך קניען פר גאט וואס האט אונז בשאפן: (ז) כי װארום ער איז אונזר גאט און מיר זיינן זיין פאלק וואס ער ווײדעט אונז און מיר זיינען זיינע שאף וואס ער פירט אונז, אויך דעם היינטיגן טאג קען עס זיין אז איר וועט צו הערן זיין קול צו טאן זיינע מצות: (ח) אל איר זאלט ניט הארט מאכן אייערע הערצר אזו ווי בייא מי מריבה. אזו ווי ביי דעם ארט מסה אין דר מדבר: (ט) אשר וואס אייערע עלטרן האבן מיך דארטן גיפרובט. זייא האבן מיך גפרובט וועו אויך זייא האבן גיזעהן מיינע ווערק אין מצרים: (י) ארבעים פערציג יאר האב איך מיך גיקריגט מיט דעם דור און איך האב גיזאגט אז זייא זיינען אפאלק וואס זייער הארץ איז אפ גיקערט

פון

הם והם לא ידעו דרכי: יא אשר נשבעתי באפי
אם יבאון אל מנוחתי:

צו א שירו ליי שיר חדש שירו ליי כל הארץ: ב שירו
ליי ברכו שמו בשרו מיום ליום ישועתו: ג ספרו
בגוים כבודו בכל העמים נפלאותיו: ד כי גדול יי
ומהלל מאד נורא הוא על כל אלהים: ה כי כל
אלהי העמים אלילים ויי שמים עשה: ו הוד והדר
לפניו עז ותפארת במקדשו: ז הבו ליי משפחות
עמים הבו ליי כבוד ועז: ח הבו ליי כבוד שמו
שאו מנחה ובאו לחצרותיו: ט השתחוו ליי
בהדרת קדש חילו מפניו כל הארץ: י אמרו
בגוים יי מלך אף תכון תבל בל תמוט ידין עמים
במישרים: יא ישמחו השמים ותגל הארץ ירעם
הים ומלאו: יב יעלז שדי וכל אשר בו אז ירננו

פון דעם רעכטין וועג אונ זייא האבין פארט ניט געוואלט וויסן מיינע גוטע וועגן:
(יא) אשר אונ וועגין דעם האב איך געשוואורין אין מיין צארין אויב זייא וועלן קומן
אין מיין רואונג ארץ ישראל:

צו (א) שירו זינגט צו גאט אנייע געזאנג אויף דער ישועה. זינגט צו גאט איר אלע
וואס זיינן אויף דר וועלט: (ב) שירו זינגט צו גאט אונ לויבט זיין נאמן. אלע טאג
זייט מבשר זיין נייע הילף: (ג) ספרו דר ציילט צווישן דיא פעלקר זיין כבוד. צווישן
אלע פעלקר דער ציילט זיינע וואונדער: (ד) כי ווארום גאט איז גרויס אונ זייער
געלויבט. ער איז פארכטיג אויף אלע מלאכים: (ה) כי ווארום אלע געטר פון דיא
היידין זיינן גאר נישט. אבר גאט האט בשאפין דעם הימיל: (ו) הוד שיינקייט איז
פר אים. שטארקייט אונ שיינקייט איז אין זיין בהמ״ק: (ז) הבו איר משפחות פון
דיא פעלקער גיט צו גאט, גיט צו גאט כבוד אונ שטארקייט: (ח) הבו גיט צו גאט
הערליכקייט וויא עס איז ראוי צו זיין נאמען. טראגט אמנחה אונ קומט מיט איר
אין זיינע הייפן: (ט) השתחוו בוקט אייך צו גאט אין בהמ״ק אונ ציטערט פר אים איר
זיצער פון דר ערד: (י) אמרו זאגט צווישן די פעלקר אז גאט איז אמלך ער האט די
וועלט פעסט געזעצט זיא זאל ניט וואנקן אונ ער משפט די פעלקר מיט איין רעכט
פארטיגן משפט: (יא) ישמחו די הימל מיט דר ערד וועלן זיך פרייען. דר ים מיט דיא
וואס זיינען אין ים וועלין שטורמען: (יב) יעלזו דאס פעלד אונ אלץ וואס דרינען איז
וועלין זיך פרייען. דענסט מאל אז משיח וועט קומען וועלין די בוימער פון וואלד
אייך

כָּל עֲצֵי יָעַר: יג לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ
יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ:

יום כ צז א יְיָ מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים: ב עָנָן
וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ: ג אֵשׁ
לְפָנָיו תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו: ד הֵאִירוּ בְרָקָיו
תֵּבֵל רָאֲתָה וַתָּחֵל הָאָרֶץ: ה הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ
מִלִּפְנֵי יְיָ מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ: ו הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם
צִדְקוֹ וְרָאוּ כָל הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ: ז יֵבֹשׁוּ כָּל עֹבְדֵי
פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָּל אֱלֹהִים:
ח שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
מִשְׁפָּטֶיךָ יְיָ: ט כִּי אַתָּה יְיָ עֶלְיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ
מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל כָּל אֱלֹהִים: י אֹהֲבֵי יְיָ שִׂנְאוּ רָע
שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם: יא אוֹר
זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה: יב שִׂמְחוּ
צַדִּיקִים בַּייָ וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ:

אויף זינגען: (יג) לפני פאר גאט ווייל ער איז געקומען משפטין דיא זיצער פון דער ערד. ער וועט משפטן דיא וועלט מיט גירעכטיקייט אונ פעלקער וועט ער משפטן מיט זיין ווארהאפטיקייט:

צז (א) יי מלך אז עס וועט אנטפלעקט ווערין גאטס מלוכה וועט זיך פרייען די ערד.
עס וועלן זיך פרייען די וואס זיצן אויף די אינזלן פון דעם ים: (ב) ענן וואלקין אונ נעביל וועט זיין ארום אים. זיין שטול וועט זיין אנגיברייט מיט גירעכטיקייט אונ משפט: (ג) אש פייער וועט גיין פאר אים אונ עס וועט פלאקערן ארום זיינע בליידיגר: (ד) האירו זיינע בליצן וועלן לייכטן אויף דר גאנצר וועלט. אז די ערד וועט זעהן דיא בליצן וועט זיא דר ציטערט ווערן: (ה) הרים די בערג וועלן צו גיין אזו וויא וואקס פאר גאט פאר דם הערר פון דר גאנצר וועלט: (ו) הגידו די מלאכים פון דעם הימיל וועלין דר ציילן זיין גירעכטיקייט אונ אלע וועלין זעהן זיין כבוד: (ז) יבשו אלע וואס דינען היידישע בילדר אונ בארימען זיך מיט זייערע נישטיגע געטער וועלין פאר שעמט ווערן. אלע געטער וועלין זיך בוקין צו אים: (ח) שמעה אז ציון וועט הערין וועט זיא זיך פרייען. די דערפר פון יהודה וועלן זיך אויך פרייען וועגין דיין משפט וואס דוא האסט גיטאן: (ט) כי ווארום דו גאט ביסט איין אויבערשטר אויף דר גאנצר וועלט. דוא ביסט זייער ערהייכט אויף אלע מלאכים: (י) אוהבי איר ליב האבער פון גאט האט פיינט די וואס טוען בייז ווארום גאט היט די לייבער פון זייני חסידים. פון דר
האנט

צח א מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיְיָ שִׁיר חָדָשׁ כִּי נִפְלָאוֹת עָשָׂה
הוֹשִׁיעָה לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ: ב הוֹדִיעַ יְיָ
יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: ג זָכַר חַסְדּוֹ
וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָל אַפְסֵי אָרֶץ אֵת
יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: ד הָרִיעוּ לַיְיָ כָּל הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ
וְזַמֵּרוּ: ה זַמְּרוּ לַיְיָ בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה:
ו בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְיָ:
ז יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: ח נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ
כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ: ט לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא לִשְׁפֹּט
הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים:
צט א יְיָ מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט
הָאָרֶץ: ב יְיָ בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל כָּל
הָעַמִּים: ג יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא:

האנט פון די רשעים טוט ער זייא רעטן: (יא) אור אַיין ליכט איז גיזייט צו דעם צדיק
אונ צו דיא רעכטפארטיגע הערצער איז אן גיברייט פרייד: (יב) שמחו פרייט אייך
איר צדיקים מיט דעם וואס איר פאר זיכערט אייך אין גאט אונ לויבט אז איר
דער מאנט זיין היילינגען נאמען:

צח (א) מזמור. זינגט צו גאט אנייע גיזאנג ווארום ער האט גיטאן וואונדער. זיין
רעכטע האנד העלפט אים אונ זיין היילינגער ארעם: (ב) הודיע פריער האט גאט
גילאזט וויסן דורך די נביאים די ישועה. היינט האט ער אנטפלעקט פאר אלע פעלקער
זיין גירעכטיקייט: (ג) זכר גאט האט גידיינקט זיין חסד אונ ווארהייט צו דעם הויז
גיזינד פון די ישראל. אלע וואס זיינן אין עק וועלט האבן גיזעהן די הילף פון אונזר
גאט: (ד) הריעו טוט שאלין צו גאט איר אלע פון דער וועלט. עפינט אייער מויל אונ
זינגט צו גאט: (ה) זמרו זינגט צו גאט מיט אפידיל. מיט אפידיל אונ אקול פון גיזאנג:
(ו) בחצוצרות מיט טרומייטן אונ מיט אקול פון שופר זאלט איר שאלן פר גאט וואס ער
איז אמלך: (ז) ירעם דער ים מיט דעם וואס אין אים איז פאר האנדין וועט שטורמען.
די וועלט אונ די וואס אין איר זיצן וועלין אויך שטורמען: (ח) נהרות די טייכין וועלן
פאצין מיט דיא הענד דאס הייסט מיט דיא אינדין ווען פרייד. אלע בערג בנאנדר
וועלין זינגען: (ט) לפני דיא שמחה וועט זיין פאר גאט ווייל ער איז גיקומען משפטן
דיא וועלט. ער וועט משפטן דיא וועלט מיט גירעכטיקייט אונ פעלקער מיט
ארעכטפארטיגען משפט:

צט (א) יי מלך גאט קיניגט וועלן דיא פעלקער ציטערן. פאר גאט וואס זיצט אויף דיא
כרובים וועט זיך די וועלט בייגן: (ב) יי גאט וואס זיין וואוינונג איז ציון ער איז
גרוים

ד וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים
מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אַתָּה עָשִׂיתָ: ה רוֹמְמוּ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: ו מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ קֹרְאִים אֶל
יְיָ וְהוּא יַעֲנֵם: ז בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ
עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן לָמוֹ: ח יְיָ אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם אֵל
נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל עֲלִילוֹתָם: ט רוֹמְמוּ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

דער מזמור טוט דער וועקן די מענטשן צוא דינען השי"ת מיט שמחה:

ק א מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַיְיָ כָּל הָאָרֶץ: ב עִבְדוּ
אֶת יְיָ בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה: ג דְּעוּ כִּי יְיָ
הוּא אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ:
ד בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה הוֹדוּ
לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ: ה כִּי טוֹב יְיָ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד דֹּר
וָדֹר אֱמוּנָתוֹ:

גרויס אונ איז דער הויבן אויף אלע פעלקר: (ג) יודו אלע וועלן לויבן צו דיין נאמען
ווייל דר היילינר גאט איז אגרויס פארכטיגר: (ד) ועוז אונ דם שטארקייט איז צו דעם
מלך וואס האט ליב צו טאן ארעכטן משפט. דו האסט אן גיברייט די תורה וואס זיא
איז רעכט פארטיג. אירע משפטים אונ אירע גירעכטע רייד וואס זיינען גיגעבן צו
יעקב האסטו דם גטאן: (ה) רוממו דר הייבט אונזר גאט אונ בוקט אייך צום שעמעל
פון זיינע פים ווייל ער איז היילינ: (ו) משה משה אונ אהרן זיינען דאך גיוועזן זיינע
גרעסטע דינער אונ שמואל צווישן די וואס רופין זיין נאמן. זיי פלעגן רופן צו גאט
אונ ער פלעגט זיי ענטפערן: (ז) בעמוד ער פלעגט קומען מיט אוואלקענדיגין זייל צו
ריידן מיט זייא ווייל זיי האבן גיהיט זיין תורה אונ דאס גיזעץ וואס ער האט גיגעבן צו
זיי: (ח) יי ווען אויך דו אונזר גאט פלעגסט זיי שטענדיג ענטפערן אונ דו גאט פלעגסט
מוחל זיין די יודין זייערע עבירות מחמת זייער תפלה אונ פון דעסט וועגן האט ער
זיך נוקם גיוועזן אויף זייערע ווערק בייא מי מריבה אונ שמואל ווייל ער האט
זיינע קינדער ניט מדריך גיוועזן: (ט) רוממו דער הייבט אונזער גאט אונ בוקט אייך
צו זיין היילינן בארג ווארום אונזער גאט איז היילינ:

ק (א) מזמור. דעם מזמור האט מען גיזאגט ביי אקרבן תודה. איר גאנצע וועלט
שאלט צו גאט: (ב) עבדו דינט גאט מיט פרייד. קומט פאר אים מיט גיזאנג: (ג) דעו
ווייסט אז גאט איז אהער אויף דר גאנצר וועלט. ער האט אונז בשאפן אונ צו גאט
זיינן מיר זיין פאלק אונ זיינע שאף וואס ער ווידעט: (ד) באו קומט אין זיינע טויערן
מיט

דער מזמור דער ציילט דיא מדות טובות וועלכע דוד המלך האט זיך גיפירט :

קא א לְדָוִד מִזְמוֹר חֶסֶד וּמִשְׁפָּט אָשִׁירָה לְךָ יְיָ
אֲזַמֵּרָה: ב אַשְׂכִּילָה בְּדֶרֶךְ תָּמִים מָתַי תָּבוֹא
אֵלָי אֶתְהַלֵּךְ בְּתָם לְבָבִי בְּקֶרֶב בֵּיתִי: ג לֹא
אָשִׁית לְנֶגֶד עֵינַי דְּבַר בְּלִיָּעַל עֲשֹׂה סֵטִים שָׂנֵאתִי
לֹא יִדְבַּק בִּי: ד לֵבָב עִקֵּשׁ יָסוּר מִמֶּנִּי רָע לֹא
אֵדָע: ה מְלָשְׁנִי בַסֵּתֶר רֵעֵהוּ אוֹתוֹ אַצְמִית גְּבַהּ
עֵינַיִם וּרְחַב לֵבָב אֹתוֹ לֹא אוּכָל: ו עֵינַי בְּנֶאֶמְנֵי
אֶרֶץ לָשֶׁבֶת עִמָּדִי הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ תָּמִים הוּא
יְשָׁרְתֵנִי: ז לֹא יֵשֵׁב בְּקֶרֶב בֵּיתִי עֹשֵׂה רְמִיָּה דֹּבֵר
שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינָי: ח לַבְּקָרִים אַצְמִית כָּל
רִשְׁעֵי אָרֶץ לְהַכְרִית מֵעִיר יְיָ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן:

דער מזמור איז איין פארכטיגע תפלה פאר דיא ישראל אין גלות :

קב א תְּפִלָּה לְעָנִי כִי יַעֲטֹף וְלִפְנֵי יְיָ יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ:
ב יְיָ שִׁמְעָה תְפִלָּתִי וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָבוֹא: ג אַל

מיט אקרבן תודה. אין זיינע הויפין מיט לויב. לויבט צו אים בענטשט זיין נאמען :
(ה) כי ווארום נאט איז גוט זיין חסד האט אקיום אויף אייביג אונ ביז סוף כל הדורות האט אקיום זיין ווארהאפטיקייט :

קא (א) לדוד. אזו וויא איך זינג אז דוא טוסט מיט מיר חסד אזו זינג איך אז דוא טוסט מיט מיר משפט אונ שטראפסט מיך : (ב) אשכילה איך טוא קליגן צו גיין אין גאנצין וועג ווען וועט דיא גוטע מדה קומען צו מיר. איך טוא גיין מיט דעם גאנצקייט פון מיין הארצן אפילו איך בין אין מיין שטוב : (ג) לא שאלכההאפטיגע רייד טוא איך ניט אנטקעגן מיינע אויגן. אפ גיקערטע זאכן האב איך פיינט עס טוט זיך אין מיר גאר ניט בהעפטן : (ד) לבב דר וואס האט אפארקרימט הארץ איז ער פון מיר אפ גיטאן. דר וואס איז אשלעכטר קען איך אים ניט פר אפריינד : (ה) מלשני דר וואס זאגט לשון הרע אויף זיין חבר אין פר בארגינעש טוא איך אים פאר שניידין. אבעל גאוה אונ דר וואס האט אשטאלץ הארץ קאן איך אים ניט סובל זיין : (ו) עיני מיינע אויגן קוקן צו די צדיקים זיי זאלן זיצן מיט מיר. דער וואס גייט אין גאנצן וועג דר טוט מיך בדינען : (ז) לא איך לאז ניט זיצן אין מיין שטוב דר וואס טוט זיינע זאכין מיט רמאות. דר וואס רעט ליגנס האט ניט קיין בשטאנד פר מיינע אויגן : (ח) לבקרים אלע אין דר פריא זאגט דוד המלך עליו השלום וועל איך פר שניידן אלע רשעים פון דר וועלט אונ וועל פר שניידן פון גאטש שטאט אלע די וואס ווערקן אומרעכט :
קב (א) תפלה. די תפלה איז צו איין ארום מאן אז ער איז גיוויקלט מיט צרות אונ

פאר

תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה אֵלַי אָזְנֶךָ
בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי: ד כִּי כָלוּ בְעָשָׁן יָמָי וְעַצְמוֹתַי
כְּמוֹקֵד נִחָרוּ: ה הוּכָּה כָעֵשֶׂב וַיִּבַשׁ לִבִּי כִּי
שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי: ו מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי
לִבְשָׂרִי: ז דָּמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר הָיִיתִי כְּכוֹס
חֳרָבוֹת: ח שָׁקַדְתִּי וָאֶהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל גָּג:
ט כָּל הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ: י כִּי
אֵפֶר כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי בִּבְכִי מָסָכְתִּי: יא מִפְּנֵי
זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי: יב יָמַי כְּצֵל
נָטוּי וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ: יג וְאַתָּה יְיָ לְעוֹלָם תֵּשֵׁב
וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר: יד אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת
לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד: טו כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת אֲבָנֶיהָ
וְאֶת עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ: טז וְיִירְאוּ גוֹיִם אֶת שֵׁם יְיָ וְכָל

פאר גאט טוט ער פאר גיסן זיינע רייד: (ב) יי גאט הער צו מיין תפלה אונ מיין
גישריי זאל צו דיר קומן: (ג) אל דו זאלסט דיין פנים ניט פר בארגן פון מיר. ווען עס
איז מיר אייגג זאלסטו נייגן דיין אויער צו מיין תפלה. אין דעם טאג אז איך רוף דיך
זאלסטו מיר גיך ענטפערן: (ד) כי מיינע גוטע טעג זיינען גיך אוועק גיגאנגען מיט דעם
רויך אונ מיינע ביינער זיינען פר דארט גיווארן וויא אבראנד: (ה) הוכה מיין הארץ
איז פר דארט אונ צו שלאגן גיווארן וויא אגראז. ווענן זארג האב איך פאר געסין
צו עסין מיין ברויט: (ו) מקול פון ווענן דעם שטים פון מיין זיפצין איז בהעפט גיווארן
מיין ביין צו מיין פלייש פון מאגערקייט: (ז) דמיתי איך בין גיווארן גיגליכן מיט מיין
ביטער גישרייא צו דעם פויגיל קאת וואס איז אין דר מדבר. איך בין גיווארן גלייך
צו דעם פויגיל כוס וואס זיצט אין דר וויסטעניש: (ח) שקדתי איך האב גיאיילט צו
אנטלויפין אונ איך בין גלייך צו אפויגיל וואס זיצט אליין אויף דעם דאך: (ט) כל
אגאנצן טאג טוען מיך לעכטערן מיינע פיינד. מיינע שפעטער טוען זיך מיט מיר
שווערין: (י) כי דען אש האב איך גיגעסין אזו וויא ברויט אונ מיין גיטראנק מיט
טרערן פון מיין גיוויין האב איך גימישט: (יא) מפני פון ווענן דיין צארן ווארום פריער
האסטו מיך אויף גיהויבן אונ נאך דעם האסטו מיך אראפ גיווארפן: (יב) ימי מיינע
גוטע טעג זיינען אוועק וויא אשאטן נייגט אוועק אונ איך בין פר דארט גיווארן וויא
אגראז: (יג) ואתה אבער דוא גאט זיצט אייביג אונ דיין אנדיינקן איז אויף אייביג:
(יד) אתה בעט איך דיך דו זאלסט אויף שטיין אונ זיך דר בארימען איבר דער שטאט
ציון. עס איז צייט צו זיך דר בארימן זיא ווארום עס איז גיקומן די צייט: (טו) כי ווארום
דיינע קנעכט ישראל ווילין אונ האבן ליב די שטיינער פון ירושלים אונ איר ערד
האט

מלכי הארץ את כבודך: יז כי בנה יי ציון נראה
בכבודו: יח פנה אל תפלת הערער ולא בזה את
תפלתם: יט תכתב זאת לדור אחרון ועם נברא
יהלל יה: כ כי השקיף ממרום קדשו יי משמים
אל ארץ הביט: כא לשמע אנקת אסיר לפתח בני
תמותה: כב לספר בציון שם יי ותהלתו בירושלם:
כג בהקבץ עמים יחדו וממלכות לעבד את יי:
כד ענה בדרך כחי קצר ימי: כה אמר אלי אל
תעלני בחצי ימי בדור דורים שנותיך: כו לפנים
הארץ יסדת ומעשה ידיך שמים: כז המה יאבדו
ואתה תעמד וכלם כבגד יבלו כלבוש תחליפם
ויחלפו: כח ואתה הוא ושנותיך לא יתמו: כט בני
עבדיך ישכונו וזרעם לפניך יכון:

האט חן ביי זיי: (טז) וייראו און פעלקר וועלן מורא האבן פר גאטס נאמען און אלע
מלכים פון דר ערד וועלן פירכטן פר דיין כבוד: (יז) כי אז גאט וועט האבן גיבויט
דיא שטאט ציון און וועט זיך דארט באווייזן מיט זיין כבוד: (יח) פנה ער האט זיך
גיקערט צום גיבעט פון עלינדן און האט ניט פר שעמט זייער תפלה: (יט) תכתב דס
זאל פר שריבן ווערן פר אזכרון צום הינטערשטן דור כדי אז דם פאלק וואס וועט
גיבארן ווערן זאל לויבן גאט: (כ) כי ווארום גאט לוגט פון זיין היילגן הימל. גאט
לוגט פון הימל אויף דר ערד: (כא) לשמע צו הערן דאס גישרייא פון דיא וואס זיינן
גיבונדן. צו עפענן די וואס זיינן גיבונדן צום טויט: (כב) לספר כדי עס זאל דער ציילט
ווערן אין ציון גאטס נאמן און זיין לויב אין ירושלים: (כג) בהקבץ אין דער צייט אז
פעלקר וועלן זיך בנאנדר איין זאמלען און קיניגרייכן צו דינן גאט: (כד) ענה ער האט
גיפייניגט אין וועג מיין כח מיט דעם האט ער מיר מקצר גיוועזן מיינע טעג: (כה) אומר
און איך האב גיזאגט אין מיין תפלה דו ביסט דאך מיין גאט בעט איך דיך אז דוא
זאלסט מיך ניט אפ טאן פון דער וועלט אין מיינע האלבע טעג און אויף כל הדורות
בעט איך דיך זייא זאלן אויס לעבין זייערע יארין: (כו) לפנים דוא האסט צום ערשטין
גיגרונד פעסטיגט די ערד און דיינע ווערק זיינן דיא הימלן: (כז) המה די הימלן מיט
דר ערד וועלן פר לארן ווערן אבר דוא וועסט בלייבן שטיין. און זיי וועלן אלע וויא
אקלייד פר פוילט ווערן. וויא אקלייד וועסטו זיי פר ביטן און וועלן זיין פר ביטן:
(כח) ואתה אבר דו גאט ביסט דער וואס האט אקיום אויף אייביג און דיינע יארן וועלן
זיך ניט אויס לאזן: (כט) בני די קינדר פון דיינע קנעכט אברהם יצחק ויעקב וועלן רוען
אין ארץ ישראל און זייערע קינדער וועלן פאר דיר זיין אן גיברייט:

לדוד

דער מִזְמוֹר אִיז כּוֹלֵל שְׁבָחִים צוּא הַשֵּׁי״ת אוֹיף דִיא גְרוֹיסֶע חֲסָדִים וָואס הַשֵּׁי״ת טוּט מִיט אִיטְלִיכִין:

קג א לְדָוִד בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ וְכָל קְרָבַי אֶת שֵׁם
קָדְשׁוֹ: ב בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ וְאַל תִּשְׁכְּחִי כָּל
גְּמוּלָיו: ג הַסֹּלֵחַ לְכָל עֲוֹנֵכִי הָרֹפֵא לְכָל תַּחֲלוּאָיְכִי:
ד הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת חַיָּיְכִי הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים:
ה הַמַּשְׂבִּיעַ בַּטּוֹב עֶדְיֵךְ תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי:
ו עֹשֵׂה צְדָקוֹת יְיָ וּמִשְׁפָּטִים לְכָל עֲשׁוּקִים: ז יוֹדִיעַ
דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו: ח רַחוּם
וְחַנּוּן יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חָסֶד: ט לֹא לָנֶצַח יָרִיב
וְלֹא לְעוֹלָם יִטּוֹר: י לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ וְלֹא
כַעֲוֹנֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ: יא כִּי כִגְבֹהַּ שָׁמַיִם עַל הָאָרֶץ
גָּבַר חַסְדּוֹ עַל יְרֵאָיו: יב כִּרְחֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב
הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת פְּשָׁעֵינוּ: יג כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים
רִחַם יְיָ עַל יְרֵאָיו: יד כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ זָכוּר כִּי
עָפָר אֲנָחְנוּ: טו אֱנוֹשׁ כֶּחָצִיר יָמָיו כְּצִיץ הַשָּׂדֶה כֵּן

קג (א) לדוד. דָוִד הַמֶּלֶךְ הָאט גִיזָאגְט מֵיין לַייבּ טוּא לוֹיבִּין גָאט אוּנ אַלֶע מַיינֶע
גִידֶערִים טוּט לוֹיבִּן זַיין הַיילִיגְן נָאמֶען: (ב) ברכי מַיין לַייבּ טוּא לוֹיבִּין גָאט אוּנ
זָאלְסְט נִיט פַר גֶעסְן אַלֶע זַיינֶע פַארְגֶעלְטוּנְגֶן: (ג) הסולח וָואס עֶר הָאט פַר גֶעבְּן אַלֶע
דַיינֶע עֲבֵירוֹת אוּנ הָאט גִיהַיילְט צוּ אַלֶע דַיינֶע קְרֵיינְק: (ד) הגואל וָואס עֶר הָאט אוֹיס
גִילֵייזְט פוּן גֵיהִנֹּם דַיין לֶעבּ׳ אוּנ הָאט דִיךְ גִימַאכְט אָן קְרֵיינֶן מִיט חֲסָדִים אוּנ מִיט
רַחֲמָנוּת: (ה) המשביע עֶר הָאט גִימַאכְט דַיין מוֹיל אָן זֶעטִין מִיט גוּטְס. דוּא וֶועסְט
בַּאנַייעְן דַיין יוּגִינְד וִויא אַיין אָדְלֶער בַּאנַייעֶט זִיךְ אַלֶע צֶעהְן יָאר מִיט נַייעֶ פֶעדֶערְן:
(ו) עשה גָאט טוּט גִירֶעכְטִיקַייט, אוּנ מִשְׁפָּטִים טוּט עֶר צוּ אַלֶע בַּארוֹיבְּטֶע: (ז) יודיע
זַיינֶע גוּטֶע וֶועגְן הָאט עֶר גִילָאזְט וִויסְן צוּ משה רַבֵּינוּ. צוּ דִי קִינְדֶר פוּן יִשְׂרָאֵל הָאט
עֶר גִילָאזְט וִויסְן זַיינֶע וֶוערְק: (ח) רחום גָאט אִיז אַרַחוּם וְחַנּוּן. עֶר דֶער לַיינְגֶרְט דֶעם
צָארְן אוּנ טוּט פִיל גִינָאד: (ט) לא נִיט אוֹיף אֵייבִּיג טוּט זִיךְ גָאט קְרִיגְן מִיט דִי רְשָׁעִים
אוּנ נִיט אוֹיף אֵייבִּיג טוּט גָאט הִיטְן דִיא שִׂנְאָה אוֹיף זַייא: (י) לא נִיט לוֹיט אוּנְזֶערֶע
עֲבֵירוֹת וֶועט גָאט אוּנְז טָאן שְׁטְרָאפְן אוּנ נִיט לוֹיט אוּנְזֶערֶע זִינְד וֶועט עֶר אוּנְז
בַּצָאלְן: (יא) כי וָוארוּם וִוי דִי הִימֶל אִיז הוֹיךְ פוּן דֶר עֶרְד אַזוֹ פִיל הָאט זִיךְ גִשְׁטַארְקְט
זַיינֶע חֲסָדִים אוֹיף זַיינֶע פָארְכְטִיגֶע: (יב) כרחוק וִויא עֶס אִיז וַוייט מִזְרָח פוּן מַעֲרָב אַזוֹ
וַוייט הָאט עֶר דֶר וַוייטֶערְט פוּן אוּנְז אוּנְזֶערֶע עֲבֵירוֹת: (יג) כרחם וִויא אַפָּאטֶער אִיז זִיךְ
מְרַחֵם אוֹיף זַיינֶע קִינְדֶר אַזוֹ הָאט זִיךְ גָאט מְרַחֵם גִיוֶוען אוֹיף זַיינֶע פָארְכְטִיגֶע: (יד) כי
וָוארוּם עֶר וַוייס אוּנְזֶר בַּשַׁאפוּנְג. עֶר גִידַיינְקְט אַז מִיר זַיינֶען עֶרְד: (טו) אנוש וֶוען אוֹיף
יא

יציץ: טז כי רוח עברה בו ואיננו ולא יכירנו עוד
מקומו: יז וחסד יי מעולם ועד עולם על יראיו
וצדקתו לבני בנים: יח לשמרי בריתו ולזכרי
פקדיו לעשותם: יט יי בשמים הכין כסאו
ומלכותו בכל משלה: כ ברכו יי מלאכיו גברי
כח עשי דברו לשמע בקול דברו: כא ברכו יי
כל צבאיו משרתיו עשי רצונו: כב ברכו יי כל
מעשיו בכל מקמות ממשלתו ברכי נפשי את יי:

דער מזמור דער ציילט דעם שבח פון מעשה בראשית אונ דיא השגחה פרטית פון השי"ת אויף איטליכן:

יום כא קד א ברכי נפשי את יי יי אלהי גדלת מאד
הוד והדר לבשת: ב עטה אור כשלמה
נוטה שמים כיריעה: ג המקרה במים עליותיו
השם עבים רכובו המהלך על כנפי רוח: ד עשה
מלאכיו רוחות משרתיו אש להט: ה יסד ארץ

די טעג פון דעם מענטשן גייען גיך אוועק וויא אגראז. וויא דם בליאונג פון דעם פעלד גייט גיך אוועק אזו גייט גיך אוועק דאס בליאונג פון מענטשן: (טז) כי אז עס פארט נאר איבר אווינט פון גאטס צארן אויף אים איז ער שוין ניט דא אונ אז ער וואלט זיך אום גיקערט וואלטן אים שוין ניט דר קענט די לייט פון זיין ארט: (יז) וחסד אבר גאטס חסד איז אויף זיינע פארכטיגע פון דעם עולם ביז יענעם עולם אונ גאטס גירעכטיקייט קאן בצאלט ווערן צו זייערע קינדס קינדער: (יח) לשומרי וואס זייא היטין גאטס ברית אונ גידיינקן זיינע מצות צו טאן זייא: (יט) יי גאט האט אן גיברייט זיין שטול אין הימל אונ עס גיוועלטיגט זיין מלוכה אויף אלע: (כ) ברכו איר אלע זיינע מלאכים לויבט גאט וואס זייא האבן שטארקן כח אונ טוען זיינע רייד נור אים צו גיהארכן: (כא) ברכו אלע זיינע חילות לויבט גאט. איר אלע זיינע בדינער וואס טוען גאטס רצון: (כב) ברכו איר אלע גאטס ווערק וואס איר זייט אין אלע ערטער פון זיין גיוועלטיקייט לויבט גאט אונ דוא מיין לייב טוא אויך גאט לויבין:

קד (א) ברכי. מיין זעלע לויב גאט, גאט מיין גאט דו ביסט זייער גיאכפערט. דוא האסט זיך אן גיקליידעט מיט שיינקייט: (ב) עוטה גאט קליידעט אן די וועלט מיט ליכטיקייט אזו וויא מען קליידעט זיך אן אקלייד. ער האט אוים גישפרייט די הימל אזו וויא אפירהאנג: (ג) המקרה זיינע באלקינס האט ער גימאכט פון וואסער. דיא וואלקן האט ער גימאכט זיין רייט וואגן ער פירט די וואלקינס גיך מיט דעם ווינט וויא מען פליהט מיט פליגלן: (ד) עושה די ווינטן האט גאט גימאכט פר זיינע שלוחים. זיינע באדינר זיינן וויא פלאם פייער: (ה) יסד ער האט גיגרונדפעסטיגט די ערד אויף
אירע

עַל מְכוֹנֶיהָ בַּל תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד: ו תְּהוֹם כַּלְּבוּשׁ
כִּסִּיתוֹ עַל הָרִים יַעַמְדוּ מָיִם: ז מִן גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן
מִן קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן: ח יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת
אֶל מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ לָהֶם: ט גְּבוּל שַׂמְתָּ בַּל יַעֲבֹרוּן
בַּל יְשׁוּבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ: י הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים
בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן: יא יַשְׁקוּ כָּל חַיְתוֹ שָׂדָי
יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צְמָאָם: יב עֲלֵיהֶם עוֹף הַשָּׁמַיִם
יִשְׁכּוֹן מִבֵּין עֳפָאיִם יִתְּנוּ קוֹל: יג מַשְׁקֶה הָרִים
מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ: יד מַצְמִיחַ
חָצִיר לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם לְהוֹצִיא
לֶחֶם מִן הָאָרֶץ: טו וְיַיִן יְשַׂמַּח לְבַב אֱנוֹשׁ לְהַצְהִיל
פָּנִים מִשָּׁמֶן וְלֶחֶם לְבַב אֱנוֹשׁ יִסְעָד: טז יִשְׂבְּעוּ
עֲצֵי יְיָ אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע: יז אֲשֶׁר שָׁם צִפֳּרִים

אירע גרונדפעסטן זיא זאל ניט אויס גיגליטשט ווערן אויף אייביג: (ו) תהום דעם תהום
האט גאט צו גידעקט וויא מיט אקלייד אז ער זאל ניט פר פלייצן דיא וועלט. אויף
דיא בערג שטייען דיא וואסער פון דעם ים אונ גיסין זיך ניט אראפ: (ז) מן פון דיין
גישרייא זיינן זיא אנטלאפן גיווארן. פון דעם גישרייא פון דיין דונערין האבין דיא
וואסער גיאיילט צו קומן אויף דעם ערט: (ח) יעלו זיי זיינן אויף גיגאנגן אויף די בערג
אונ האבן גינידערט אין טאלין. זייא זייען גיגאנגן צו דעם ערט וואס דוא האסט
בשטימט צו זיי: (ט) גבול דאס זאמד וואס איז בייא דעם ים האסטו גימאכט פר איין
גרענעץ די וואסער פון דעם ים זאלן ניט איבר טרעטן. זאלן זיך ניט אומקערין צו
בדעקן די ערד: (י) המשלח ער שיקט קוואלין עס זאל רינען וואסער אין דיא טייכין.
דיא קוואלן גייען צווישן דיא בערג: (יא) ישקו דיא טייכן מאכן אן טרינקן אלע חיות
פון דעם פעלד אונ די ווילדע חיות ברעכין זייער דארשט מיט דעם וואסר: (יב) עליהם
בייא דיא וואסערן רוען דיא עופות פון דעם הימל. פון צווישן דיא צווייגן גיבין
דיא עופות זייער קול מיט גיזאנג: (יג) משקה ער מאכט אן טרינקן די בערג פון דיא
וואלקן וואס זיינן פון אויבן. פון די פרוכט פון דיינע ווערק דאס איז דר רעגן ווערט
דיא ערד גיזעטיגט: (יד) מצמיח דו מאכסט שפראצן גראז פון בהמות וועגן אונ גרינס
מאכסטו שפראצן פר מענטשן ארויס צו ברייגגן ברויט פון דער ערד: (טו) ויין אויך
וויין וואס ער מאכט פריילך דאס הארץ פון דעם מענטשן אויך אייל ער זאל דער
לייכטן דאס פנים פון מענטשן אונ ברויט עס זאל אונטער לעהנען דאס הארץ פון
מענטשן: (טז) ישבעו פון דעם רעגן ווערן זאט גאטס בוימער. דיא בוימר וואס זיינן
גיפלאנצט אין וואלד לבנון: (יז) אשר וואס אויף דיא בוימער מאכין זיך די פויגלש

נעסטין

יְקַנֵּנוּ חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ: יח הָרִים הַגְּבֹהִים
לַיְּעֵלִים סְלָעִים מַחְסֶה לַשְׁפַנִּים: יט עָשָׂה יָרֵחַ
לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ: כ תָּשֶׁת חֹשֶׁךְ וִיהִי
לָיְלָה בּוֹ תִרְמֹשׂ כָּל חַיְתוֹ יָעַר: כא הַכְּפִירִים
שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם: כב תִּזְרַח
הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן וְאֶל מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן: כג יֵצֵא אָדָם
לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עֲדֵי עָרֶב: כד מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יי
כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: כה זֶה
הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת
קְטַנּוֹת עִם גְּדֹלוֹת: כו שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן
זֶה יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק בּוֹ: כז כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת
אָכְלָם בְּעִתּוֹ: כח תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ
יִשְׂבְּעוּן טוֹב: כט תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן תֹּסֵף רוּחָם
יִגְוָעוּן וְאֶל עֲפָרָם יְשׁוּבוּן: ל תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן
וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה: לא יְהִי כְבוֹד יי לְעוֹלָם יִשְׂמַח

נעסטן. די פויגל וואס הייסט חסידה איז איר שטוב אויף די בוקסן בוימער: (יח) הרים
די הויכע בערג זיינען אוואוינונג צו די שטיינבעק. די פעלזין זיינען אבאשיצונג צו דיא
קאנינכען: (יט) עשה די לבנה האט ער בשאפן מען זאל ציילין נאך איר ווען יום טוב
גיפאלט. די זון וייס עס איר אונטר גאנג: (כ) תשת דוא האסט גימאכט פינסטערנים
זאל זיין ביי נאכט דאמאלס באוועגין זיך אלע חיות פון וואלד: (כא) הכפירים די יונגע
לייבן שרייען וועגן פאר צוקונג און צו בעטין פון גאט זייער עסין ווארג: (כב) תזרח אז
די זון הייבט אן שיינען זאמלן זיי זיך איין און גייען אין זייערע וואוינונגען אפ צו
רוען: (כג) יצא דענסטמאל גייט ארויס דר מענטש אין פעלד אריין צו זיין ארבייט ביז
נאכט: (כד) מה וויא גרויס זיינען דיינע ווערק גאט. אלעס האסטו מיט חכמה גמאכט.
די וועלט איז פול דיינע ערשאפונגן: (כה) זה דר ים איז גרויס און ברייט. דארטן איז
פר האנדן ווידמונג און עס איז ניט דא קיין צאל צו זיי קליינע חיות מיט גרויסע:
(כו) שם דארטן גייען שיפן. דארטן גייט דער לויתן וואס דוא האסט בשאפן צו שפילן
זיך אין ים: (כז) כלם אלע בשעפעניש טוען האפין צו דיר דו זאלסט געבן זייער עסין
אין דר צייט: (כח) תתן אז דו טוסט זיי געבן זייער שפייז טוען זייא אויף קלייבן. אז
דו עפינסט דיין האנד ווערן זיי זאט מיט אלעם גוטן: (כט) תסתיר אבער אז דוא פאר
בארגסט דיין פנים ווערן זיי דער שראקן. אז זייער אטום ווערט פר לענט פר גייען
זייא און גייען צוריק צו ווערן שטויב: (ל) תשלח אז דוא נעסט שיקן דיין לעבעדיגעס

יד אטום

יי במעשיו: לב המביט לארץ ותרעד יגע בהרים
ויעשנו: לג אשירה ליי בחיי אזמרה לאלהי בעודי:
לד יערב עליו שיחי אנכי אשמח ביי: לה יתמו
חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם ברכי
נפשי את יי הללויה:

דער מזמור זאגט מען זאל מפרסם זיין די גרויסקייט פון השי"ת און זיינע חסדים:

קה א הודו ליי קראו בשמו הודיעו בעמים
עלילותיו: ב שירו לו זמרו לו שיחו בכל
נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו ישמח לב
מבקשי יי: ד דרשו יי ועזו בקשו פניו תמיד:
ה זכרו נפלאותיו אשר עשה מפתיו ומשפטי פיו:
ו זרע אברהם עבדו בני יעקב בחיריו: ז הוא יי
אלהינו בכל הארץ משפטיו: ח זכר לעולם
בריתו דבר צוה לאלף דור: ט אשר כרת את
אברהם ושבועתו לישחק: י ויעמידה ליעקב לחק

אטום צו די מתים בשעת תחית המתים וועלן זיי בשאפן ווערן און וועסט באנייען מיט זייא די ערד: (לא) יהי גאטס כבוד וועט זיין אויף אייביג און גאט וועט זיך פרייען מיט זיינע ווערק אז עס וועט זיין תחית המתים: (לב) המביט אז ער טוט נאר אקוק צו דר ערד ציטערט זיא. ער רירט נאר אן די בערג ווערן זיי פול מיט רויך: (לג) אשירה איך וועל זינגן צו גאט ווי לאנג איך לעב. איך וועל לויבן גאט ווי לאנג איך בין נאך דא: (לד) יערב עס זאל גיזיסט זיין אויף גאט מיין תפלה וועל איך מיך פרייען מיט דר הילף פון גאט: (לה) יתמו די זינדיגע וועלין פאר לענט ווערין פון דער וועלט און עס וועט שוין ניט זיין קיין רשעים. דרום טוא מיין לייב לויבן גאט און איר אלע לויבט גאט:
קה (א) הודו לויבט צו גאט. רופט אים אן מיט זיין נאמן. מאכט וויסין צווישין די פעלקער זיינע וואונדערליכע ווערק: (ב) שיחו זינגט צו אים שפילט צו אים אויף כלי זמר. רעט שטענדיג אין אלע זיינע וואונדער: (ג) התהללו בארימט אייך מיט זיין היילינן נאמן. עס וועט דר פרייט ווערן דס הארץ פון דיא וואס בגערן גאט: (ד) דרשו פארשט גאט אז ער זאל אייך ווייזין זיין שטארקייט. באגערט צו זעהן זיין פנים שטענדיג: (ה) זכרו גידיינקט זיינע וואונדר וואס ער האט גיטאן. זיינע וואונדר צייכן און דם גיריכט פון זיין מונד: (ו) זרע איר קינדר פון אברהם זיין קנעכט. איר קינדר פון יעקב זיינע אויס דר וויילטע: (ז) הוא זאלט איר וויסן אז דר דאזיגר איז אונזר גאט וואס אויף דער גאנצר וועלט זיינען זיינע משפטים: (ח) זכר דעם ברית גידיינקט ער אויף אייביג. די זאך וואס ער האט גיבאטן אויף טויזינד דורות: (ט) אשר דעם ברית
האט

לישראל ברית עולם: יא לאמר לך אתן את ארץ
כנען חבל נחלתכם: יב בהיותם מתי מספר
כמעט וגרים בה: יג ויתהלכו מגוי אל גוי
ממלכה אל עם אחר: יד לא הניח אדם לעשקם
ויוכח עליהם מלכים: טו אל תגעו במשיחי
ולנביאי אל תרעו: טז ויקרא רעב על הארץ כל
מטה לחם שבר: יז שלח לפניהם איש לעבד
נמכר יוסף: יח ענו בכבל רגלו ברזל באה נפשו:
יט עד עת בא דברו אמרת יי צרפתהו: כ שלח
מלך ויתירהו משל עמים ויפתחהו: כא שמו אדון
לביתו ומשל בכל קנינו: כב לאסר שריו בנפשו
וזקניו יחכם: כג ויבא ישראל מצרים ויעקב גר
בארץ חם: כד ויפר את עמו מאד ויעצמהו מצריו:

האט ער פאר שניטן מיט אברהם און געשווארין צו יצחק: (י) ויעמידה און האט עס
גימאכט שטעלן צו יעקב אבינו פר אחוק און צו די ישראל פר איין אייביגן ברית:
(יא) לאמר גאט האט אזו גיזאגט, צו דיר וועל איך געבן דאס לאנד פון כנען וואס עס
איז היינט דר טייל פון אייער ארב: (יב) בהיותם אז די ישראל זיינן נאך גוועזן געציילטע
מענטשן וויא אקליינע צאל און זיינן גיוועזן אזו וויא גרים אין לאנד: (יג) ויתהלכו און
זייא זיינן גיגאנגן פון איין פאלק צום אנדערן פאלק פון איין קיניגרייך צום אנדערן
פאלק: (יד) לא האט גאט ניט גילאזן אז אמענטש זאל זייא רויבין און פון וועגן זייא
האט גאט גישטראפט פרעה און אבימלך: (טו) אל גאט האט זייא גיזאגט איר זאלט
ניט אן רירן אין מיינע גיזאלבטע און צו מיינע נביאים זאלט איר ניט טאן קיין בייז:
(טז) ויקרא און אז גאט האט גירופן אהונגער אויף דר וועלט אלע אונטער לעהנונג פון
ברויט האט ער צו בראכין: (יז) שלח האט ער פר זייא גישיקט אמענטשן יוסף הצדיק
קיין מצרים. וועגן דעם איז יוסף פר קויפט גיווארן פר אקנעכט: (יח) ענו זייא האבן
גיפייניגט אין קייטן זיינע פיס. אין אייזערנע קייטין איז גיקומן זיין לייב: (יט) עד ביז
עס איז אנגיקומן זיינע רייד פון דעם חלום צו פרעה. גאט האט גילייטערט די רייד
פון יוסף צו בשיידין דעם חלום: (כ) שלח האט גאט דעם פרעה גישיקט און האט אים
גימאכט אויף בינדין פון די קייטן. גאט האט גישיקט אגיוועלטיגער איבר פעלקער
און האט אים גיעפינט פון דר תפיסה:(כא) שמו פרעה האט גימאכט יוסף הצדיק פאר
אהאר אויף זיין שטוב און אגיוועלטיגער אויף אלע זיינע פר מעגין: (כב) לאסור מיט
זיין ווילין האט ער יכולת גיהאט צו בינדין דיא הערן פון פרעה און מיט זיינע זקנים
אלע האט ער גילערינט חכמות: (כג) ויבא און דורך דעם זיינן גיקומן די ישראל קיין
מצרים

כה הָפַךְ לִבָּם לִשְׂנֹא עַמּוֹ לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ אַהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ: כז שָׂמוּ
בָם דִּבְרֵי אֹתוֹתָיו וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
חֹשֶׁךְ וַיַּחְשִׁךְ וְלֹא מָרוּ אֶת דְּבָרוֹ: כט הָפַךְ אֶת
מֵימֵיהֶם לְדָם וַיָּמֶת אֶת דְּגָתָם: ל שָׁרַץ אַרְצָם
צְפַרְדְּעִים בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב
כִּנִּים בְּכָל גְּבוּלָם: לב נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד אֵשׁ
לֶהָבוֹת בְּאַרְצָם: לג וַיַּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם וַיְשַׁבֵּר
עֵץ גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה וְיֶלֶק וְאֵין מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל עֵשֶׂב בְּאַרְצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אַדְמָתָם:
לו וַיַּךְ כָּל בְּכוֹר בְּאַרְצָם רֵאשִׁית לְכָל אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאֵין בִּשְׁבָטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם כִּי נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם:

מצרים און יעקב האט געוואוינט אין דעם לאנד פון חם: (כד) ויפר און גאט האט זיין פאלק דיא ישראל זייער גימערט און האט אים גישטארקט מער פון דיא מצרים: (כה) הפך גאט האט פר קערט דם הארץ פון מצרים אז זיי זאלן פיינט האבן זיין פאלק. זייא זאלן טראכטן בייזע מחשבות אין זיינע קנעכט דיא ישראל: (כו) שלח גאט האט גישיקט משה זיין קנעכט. אהרן וואס ער האט אויס ערוויילט אין אים: (כז) שמו זיי האבן גיטאן גאטס צייכן אין מצרים און וואונדער אין דעם לאנד פון חם: (כח) שלח ער האט גישיקט דעם חשך און האט זיי גימאכט פינסטער און די מכות האבן ניט ווידר גישפעניגט גאטס רייד: (כט) הפך ער האט זייערע וואסער פאר קערט צו בלוט און האט גיטייט אירע פיש: (ל) שרץ ער האט גימאכט ווידמענן דיא וואסערין פון מצרים מיט פרעש און זיינן גיקומן אין די חדרים פון פרעה: (לא) אמר גאט האט גיזאגט איז גיקומן דיא מכה ערוב מיט כנים אין אלע זייערע גימארקין: (לב) נתן גאט האט זייא גיגעבן האגיל פר רעגן. פלאם פייער איז גיגאנגן מיט דעם האגיל אין זייער לאנד: (לג) ויך דר האגיל האט אויס גישלאגן זייער ווין שטאק און אירע פייגן און האט צו בראכן די בוימער פון אירע גימארקן: (לד) אמר גאט האט גיזאגט איז גיקומען מינים פון הייששעריק ארבה און ילק און קיין צאל איז ניט גיוועז צו זייא מחמת פילקייט: (לה) ויאכל און האט אויף גיגעסן גאר דאס קרויט אין איר לאנד און האט אויך אויף גיגעסן די פרות פון זייער ערד: (לו) ויך און גאט האט גישלאגן אלע בכורים אין זייער לאנד וואס זיי זיינן דיא ערשטע פון זייערע קרעפטן: (לז) ויוציאם און גאט האט זייא אויס גיצויגן פון מצרים מיט זילבער און גאלד און עס איז ניט גיוועזן צווישן זיינע שבטים אגישטרויכלטער פון ארומקייט: (לח) שמח דיא מצרים האבין זיך גיפרייט
אז

לט פרש ענן למסך ואש להאיר לילה: מ שאל
ויבא שלו ולחם שמים ישביעם: מא פתח צור
ויזובו מים הלכו בציות נהר: מב כי זכר את דבר
קדשו את אברהם עבדו: מג ויוצא עמו בששון
ברנה את בחיריו: מד ויתן להם ארצות גוים
ועמל לאמים יירשו: מה בעבור ישמרו חקיו
ותורתיו ינצרו הללויה:

דער מזמור דער ציילט וויא דיא ישראל האבין גידינט אונ וויא זייא זינען גישטראפט גיווארין:

יום כב קו א הללויה הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו:
ב מי ימלל גבורות יי ישמיע כל תהלתו:
ג אשרי שמרי משפט עשה צדקה בכל עת:
ד זכרני יי ברצון עמך פקדני בישועתך: ה לראות
בטובת בחיריך לשמח בשמחת גויך להתהלל
עם נחלתך: ו חטאנו עם אבותינו העוינו הרשענו:
ז אבותינו במצרים לא השכילו נפלאותיך לא

אז די יודין זיינן ארויס גיגאנגן ווייל דר פחד פון דיא יודין איז גיפאלן אויף זייא:
(לט) פרש גאט האט פאר שפרייט א וואלקן ער זאל זייא בדעקן אונ דיא פייערדיגע
זייל האט ער פר שפרייט צו לייכטן ביא דר נאכט: (מ) שאל די יודין האבין גיבעטן
פלייש האט גאט צו זיי גיבראכט אמין עוף וואס הייסט שליו אונ מיט ברויט פון
דעם הימל דאס איז דער מן האט ער זיי זאט גימאכט: (מא) פתח גאט האט גיעפינט
דעם שטיין האט גירונן וואסר. אין דר מדבר איז גיגאנגן וואסר וויא א טייך: (מב) כי
ווארום גאט האט גידיינקט זיינע הייליגע דבורים וואס ער האט מבטיח גיוועזן צו
אברהם אבינו זיין קנעכט: (מג) ויוצא אונ האט ארויס גיצויגן זיין פאלק מיט פרייד. מיט
גיזאנג זיינע אויסערוויילטע: (מד) ויתן אונ ער האט זיי גיגעבן די לענדר פון כנען און
דם עשירות פון די פעלקר פון כנען האבן זיי גירשת: (מה) בעבור נאר דם גוטסקייט האט
זייא גאט גיגעבן כדי אז זייא זאלן היטן זיינע חוקים אונ זיין תורה דרום לויבט גאט:
קו (א) הללויה. לויבט אונ דאנקט צו גאט ווארום ער טוט גוטס דען אויף אייביג איז
זיין גינאד: (ב) מי ווער קאן דר ציילן אלע גבורות פון גאט. ווער קאן מאכן הערן
אלע זיינע לויב: (ג) אשרי וואול צו די דאזיגע וואס היטן די משפטים פון דער תורה
אונ טוען צדקה אלע צייט: (ד) זכרני גידיינק מיך גאט אז דו וועסט זיין בווילינגט צו
דיין פאלק אונ גידיינק מיך צו גוטס אז דיין הילף וועט קומן: (ה) לראות אז איך זאל
זעהן אין דעם גוטס פון דיינע אויס דר וויילטע. צו פרייען זיך אין דער שמחה פון
דיין פאלק. צו בארימען זיך מיט די וואס זיינען דיין נחלה: (ו) חטאנו מיר האבן גזינדיגט
ביזם

זָכְרוּ אֶת רֹב חֲסָדֶיךָ וַיַּמְרוּ עַל יָם בְּיַם סוּף׃
ח וַיּוֹשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ לְהוֹדִיעַ אֶת גְּבוּרָתוֹ׃ ט וַיִּגְעַר
בְּיַם סוּף וַיֶּחֱרָב וַיּוֹלִיכֵם בַּתְּהֹמוֹת כַּמִּדְבָּר׃
י וַיּוֹשִׁיעֵם מִיַּד שׂוֹנֵא וַיִּגְאָלֵם מִיַּד אוֹיֵב׃ יא וַיְכַסּוּ
מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר׃ יב וַיַּאֲמִינוּ
בִדְבָרָיו יָשִׁירוּ תְּהִלָּתוֹ׃ יג מִהֲרוּ שָׁכְחוּ מַעֲשָׂיו
לֹא חִכּוּ לַעֲצָתוֹ׃ יד וַיִּתְאַוּוּ תַאֲוָה בַּמִּדְבָּר וַיְנַסּוּ
אֵל בִּישִׁימוֹן׃ טו וַיִּתֵּן לָהֶם שֶׁאֱלָתָם וַיְשַׁלַּח רָזוֹן
בְּנַפְשָׁם׃ טז וַיְקַנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמַּחֲנֶה לְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ
יְיָ׃ יז תִּפְתַּח אֶרֶץ וַתִּבְלַע דָּתָן וַתְּכַס עַל עֲדַת
אֲבִירָם׃ יח וַתִּבְעַר אֵשׁ בַּעֲדָתָם לֶהָבָה תְּלַהֵט
רְשָׁעִים׃ יט יַעֲשׂוּ עֵגֶל בְּחֹרֵב וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַסֵּכָה׃
כ וַיָּמִירוּ אֶת כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אֹכֵל עֵשֶׂב׃

מיט אונזרע עלטערן. מיר האבן פר קרימט אונ שלעכטס גיטאן: (ז) אבותינו אונזרע עלטערן אין מצרים האבן ניט גיקליגט צו פר שטיין די ווואונדר וואס דו האסט גיטאן אין מצרים. זיי האבן ניט גידיינקט די פיל חסדים וואס דו האסט גיטאן מיט זיי אונ אז זייא זיינען נאך גיוועזן בייא דעם ים האבן זייא שוין ווידער גישפעניגט אין גאט: (ח) ויושיעם אונ גאט האט זיי פארט גיהאלפן פון וועגין זיין נאמן אז ער זאל ניט פאר שוועכט ווערין. ער זאל לאזן וויסן זיין גבורה: (ט) ויגער גאט האט אן גישריען אויף דעם ים איז ער טרוקן גיווארן אונ האט זיי גיפירט אין דיא טיפעניש פון ים טרוקין וויא אין דער מדבר: (י) ויושיעם אונ האט זייא גיהאלפן פון דער האנד פון שונא אונ האט זיי אויס גילייזט פון האנד פון פיינד: (יא) ויכסו אונ דאס וואסר האט צו גידעקט זייערע בליידיגר. איינר פון זייא איז ניט גיבליבן: (יב) ויאמינו אונ דענסטמאל האבן זייא גיגלויבט אין גאטס רייד אונ האבן גיזונגן זיין לויב: (יג) מהרו אין אקליינע צייט האבן זייא גיאיילט צו פר געסן גאטס ווערק אונ האבן ניט גיווארט אויף גאטס עצה: (יד) ויתאוו אונ האבן גיגלוסט אגילוסטונג פון פלייש אין דר מדבר אונ האבן גיפרובט גאט אין דר וויסטעניש: (טו) ויתן אונ גאט האט זייא גיגעבן זייער בגער דאס איז דר שליו ער האט אבר אריין גישיקט איין אויסצערונג אין זייא דאס זייא זיינען נאך מאגערר גיווארן: (טז) ויקנאו אונ זייא האבן משה רבינו דער צערינט אין דער מחנה אונ אהרן דעם הייליגן פון גאט האבין זייא אויך דר צערינט: (יז) תפתח דיא ערד האט גיעפינט איר מויל אונ האט איין גישלונגען דתן אונ האט באדעקט די גימיינדע פון אבירם: (יח) ותבער אונ אפייער האט גיברענט אין זייער עדה. אפלאם האט גיפלאמט אויף דיא רשעים: (יט) יעשו איין עגל האבן זייא גימאכט אין חורב אונ האבין זיך

ניבוקט

כא שָׁכְחוּ אֵל מוֹשִׁיעָם עֹשֶׂה גְדֹלוֹת בְּמִצְרָיִם:
כב נִפְלָאוֹת בְּאֶרֶץ חָם נוֹרָאוֹת עַל יַם סוּף:
כג וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידָם לוּלֵי מֹשֶׁה בְחִירוֹ עָמַד בַּפֶּרֶץ
לְפָנָיו לְהָשִׁיב חֲמָתוֹ מֵהַשְׁחִית: כד וַיִּמְאֲסוּ בְּאֶרֶץ
חֶמְדָּה לֹא הֶאֱמִינוּ לִדְבָרוֹ: כה וַיֵּרָגְנוּ בְאָהֳלֵיהֶם
לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְיָ: כו וַיִּשָּׂא יָדוֹ לָהֶם לְהַפִּיל
אוֹתָם בַּמִּדְבָּר: כז וּלְהַפִּיל זַרְעָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹתָם
בָּאֲרָצוֹת: כח וַיִּצָּמְדוּ לְבַעַל פְּעוֹר וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי
מֵתִים: כט וַיַּכְעִיסוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם וַתִּפְרָץ בָּם מַגֵּפָה:
ל וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיְפַלֵּל וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה: לא וַתֵּחָשֶׁב
לוֹ לִצְדָקָה לְדֹר וָדֹר עַד עוֹלָם: לב וַיַּקְצִיפוּ עַל מֵי
מְרִיבָה וַיֵּרַע לְמֹשֶׁה בַּעֲבוּרָם: לג כִּי הִמְרוּ אֶת
רוּחוֹ וַיְבַטֵּא בִּשְׂפָתָיו: לד לֹא הִשְׁמִידוּ אֶת הָעַמִּים

גיבוקט צו איין אויס גיגאסענם בילד: (כ) וימירו און האבן פר ביטן גאטס כבוד אויף אגישטאלט פון איין אקס וואס עסט גראז: (כא) שכחו זייא האבן פר געסן גאט וואס האט זייא גיהאלפן. וואס האט גיטאן גרויסע זאכן אין מצרים: (כב) נפלאות וואונדער האט ער גיטאן אין דעם לאנד חם. פארכטיגע זאכין האט ער זיי גיטאן אויף דעם ים סוף: (כג) ויאמר און גאט האט גיטראכט צו פאר טיליגן זייא, ווען משה רבינו זיין אויס דר ווילטער וואלט ניט גישטאנן פאר גאט מתפלל זיין פאר דיא ישראל אין ברעכענים ווידער צו קערן גאטס צארן פון צו פאר דארבן דיא ישראל: (כד) וימאסו די יודן האבן פר מיאוסת אין גילוסטיגן לאנד און האבן ניט גיגלויבט אין גאטס רייד: (כה) וירגנו זיי האבן זיך גיקריגט אין זייערע גיצעלטן. זיי האבן ניט צו גיהערט אין גאטס קול: (כו) וישא און גאט האט אויף גיהויבין זיין האנד צו זייא צו שווערין צו מאכן זייא פאלן אין דער מדבר: (כז) ולהפיל און זייערע קינדער צו מאכין פאלין צווישן היידן און צו פר שפרייטן זייא אין דיא לענדר: (כח) ויצמדו און זיי האבין זיך בהעפט צו דער עבודה זרה וואס האט גיהייסן בעל פעור און זייא האבן גיגעסין שעכטונג פון זייערע קרבנות: (כט) ויכעיסו און זייא האבן גאט דר צערינט מיט זייערע ווערק און עס האט זיך גישטארקט אין זיי אמגפה: (ל) ויעמוד איז פינחס אויף גישטאנן און האט גיטאן אמשפט אין זמרי בן סלוא און די מגפה איז איין גיהאלטן גיווארן: (לא) ותחשב און דס איז גירעכינט גיווארן צו פינחס פר אצדקה. דר זכות וועט גיהיט ווערן צו אים ביז אייביג: (לב) ויקציפו און נאך דעם האבן די יודין דער צערינט גאט בייא דר מי מריבה איז איבר זייא ארויס גיקומן ארעה צו משה רבינו: (לג) כי ווארום זייא האבן ווידר גישפעניגט גאטס ווילן האט משה רבינו גירעט מיט זיינע לעפצין

אין

אֲשֶׁר אָמַר יְיָ לָהֶם: לה וַיִּתְעָרְבוּ בַגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ
מַעֲשֵׂיהֶם: לו וַיַּעַבְדוּ אֶת עֲצַבֵּיהֶם וַיִּהְיוּ לָהֶם
לְמוֹקֵשׁ: לז וַיִּזְבְּחוּ אֶת בְּנֵיהֶם וְאֶת בְּנוֹתֵיהֶם
לַשֵּׁדִים: לח וַיִּשְׁפְּכוּ דָם נָקִי דַּם בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם
אֲשֶׁר זִבְּחוּ לַעֲצַבֵּי כְנָעַן וַתֶּחֱנַף הָאָרֶץ בַּדָּמִים:
לט וַיִּטְמְאוּ בְמַעֲשֵׂיהֶם וַיִּזְנוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם: מ וַיִּחַר
אַף יְיָ בְּעַמּוֹ וַיְתָעֵב אֶת נַחֲלָתוֹ: מא וַיִּתְּנֵם בְּיַד
גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם שֹׂנְאֵיהֶם: מב וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם
וַיִּכָּנְעוּ תַּחַת יָדָם: מג פְּעָמִים רַבּוֹת יַצִּילֵם וְהֵמָּה
יַמְרוּ בַעֲצָתָם וַיָּמֹכּוּ בַּעֲוֹנָם: מד וַיַּרְא בַּצַּר לָהֶם
בְּשָׁמְעוֹ אֶת רִנָּתָם: מה וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם
כְּרֹב חֲסָדָיו: מו וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָּל
שׁוֹבֵיהֶם: מז הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם
לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ:

אונ האט זייא גירופן ווידר שפעניגע איז ער גישטראפט גיווארן: (לד) לא אונ אז זייא
זיינן גיקומן אין ארץ ישראל האבן זייא ניט פאר טיליגט דיא היידן וואס גאט האט
זייא גיהייסן פר טיליגן: (לה) ויתערבו אונ זייא האבן זיך צו מישט מיט די היידן אונ
האבן זיך אויס גילערינט זייערע מעשים: (לו) ויעבדו אונ זייא האבין גידינט זייערע
היידנישע געטצן אונ די געטצן זיינן גיוועזן צו זייא אשטרויכלונג: (לז) ויזבחו אונ זייא
האבן גישאכטן זייערע זין אונ טעכטער צו שדים: (לח) וישפכו אונ זייא האבן פאר
גאסן ריין בלוט דיא בלוט פון זייערע זין אונ טעכטר וואס זייא האבן גישאכטין צו
די אפ געטר פון כנען אונ דס לאנד איז פאר שולדיגט גיווארן מיט מענשן בלוט:
(לט) ויטמאו אונ זיי זיינען פאר אומרייניגט גיווארן מיט זייערע מעשים אונ האבין אפ
גיקערט פון גאט מיט זייערע ווערק: (מ) ויחר האט גאט גיצערינט אין זיין פאלק אונ
האט פר אומווירדיגט אין זיין ארב: (מא) ויתנם אונ האט זייא גיגעבין אין דיא הענד
פון היידין אונ זייערע שונאים האבין אין זייא גיוועלטיגט: (מב) וילחצום אונ זייערע
פיינד האבן זייא גידריקט אונ זייא זיינען ווארן אונטר טעניג אונטער זייערע הענד:
(מג) פעמים פיל מאל האט זיי גאט מציל גיוועזן אונ נאך דעם האבן זיי ווידר גישפעניגט
אין גאט מיט זייערע בייזע עצות. זיינען זייא פאר ארימט גיווארין מחמת זייערע
עבירות: (מד) וירא אונ אז גאט האט גיזעהן זייערע צרות ווייל ער האט גיהערט זייער
גיבעט: (מה) ויזכר האט ער צו זייא גידיינקט דעם ברית פון דיא אבות אונ האט זיך
בראטן אויף דעם בייז מחמת זיינע פיל חסדים: (מו) ויתן אונ גאט האט זייא גיגעבין
מן פר דיא וואס האבן זיי גיפאנגן זיי זאלן רחמנות האבן אויף זיי: (מז) הושיענו בעטן

מיר

מח בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם
וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן הַלְלוּיָהּ:

ספר חמישי ליום ששי

דיזר מזמור איז אשבח צו השית ווען איינער איז גיוועזן אין איין מדבר אדער גיפארין אין ים אונ איז ארויס בשלום.
אדער ער איז ארויס פון אתפיסה. אדער ער איז גיזונד גיווארין פון אקראנקקייט:

קז א הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ב יֹאמְרוּ
גְּאוּלֵי יְיָ אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד צָר: ג וּמֵאֲרָצוֹת
קִבְּצָם מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב מִצָּפוֹן וּמִיָּם: ד תָּעוּ
בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דָּרֶךְ עִיר מוֹשָׁב לֹא מָצָאוּ:
ה רְעֵבִים גַּם צְמֵאִים נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף:
ו וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְיָ בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם:
ז וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה לָלֶכֶת אֶל עִיר מוֹשָׁב:
ח יוֹדוּ לַיְיָ חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: ט כִּי
הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא טוֹב:
י יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל: יא כִּי
הִמְרוּ אִמְרֵי אֵל וַעֲצַת עֶלְיוֹן נָאָצוּ: יב וַיַּכְנַע

מיר דיך גאט זאלסט אונז העלפן אונ זאלסט אונז איין זאמלן פון די פעלקר אז מיר
זאלן לויבן דיין הייליגן נאמן אונ מיר זאלן זיך בארימען מיט דיין לויב: (מח) ברוך
גילויבט איז גאט דר גאט פון ישראל פון דעם אנהייב דר וועלט ביז דעם אויס לאז
פון דער וועלט אונ דאס גאנצע פאלק וועט ענטפערן אמן לויבט גאט:
קז (א) הודו לויבט צו גאט ווארום ער טוט גוטס דען אויף אייביג איז זיין גינאד:
(ב) יאמרו דס וועלן זאגן גאטס אויס גילייזטע וואס ער האט זייא אויס גילייזט פון
דער האנד פון דעם באליידיגר: (ג) ומארצות אונ פון אלע לענדער האט ער זייא איין
גיזאמילט. פון אלע פיר זייטן פון דער וועלט: (ד) תעו זיי זיינן פר אירט גיווארין אין
אויסטן וועג אונ האבן גיט גיקאנט גיפינען קיין באזעצטע שטאט: (ה) רעבים זיי זיינן
גיוועזן הונגעריג אונ דארשטיג אונ זייער לייב איז גיוועזן איין גיוויקילט אין צרות:
(ו) ויצעקו אונ אז עס איז זייא גיוועזן איינג האבן זייא גישריען צו גאט האט ער זייא
מציל גיוועזן פון זייערע צרות: (ז) וידריכם אונ ער האט זייא גיפירט אין רעכטין וועג
אז זייא זאלן קענן גיין צו איין באזעצטע שטאט: (ח) יודו זייא דארפן לויבן גאט אויף
זיין גינאד אונ זיינע ואונדר וואס ער טוט צו מענטשן: (ט) כי וועיל ער האט גיזעט
דיא גילוסטיגע לייבר אונ די הונגעריגע לייבר האט ער דר פילט מיט גוטס: (י) ישבי
דיא מענטשן וואס זיצן אין דער פינסטערניש וואס זייא זיינן גיבונדן מיט בדריקונג
אונ מיט אייזערנע קייטן: (יא) כי וייל זייא האבן ווידער גישפעניגט גאטס זאג אונ
גאטש

בעמל לבם כשלו ואין עזר: יג ויזעקו אל יי בצר
להם ממצוקותיהם יושיעם: יד יוציאם מחשך
וצלמות ומוסרותיהם ינתק: טו יודו ליי חסדו
ונפלאותיו לבני אדם: טז כי שבר דלתות נחשת
ובריחי ברזל גדע: יז אולים מדרך פשעם
ומעונתיהם יתענו: יח כל אכל תתעב נפשם
ויגיעו עד שערי מות: יט ויזעקו אל יי בצר להם
ממצוקותיהם יושיעם: כ ישלח דברו וירפאם
וימלט משחיתותם: כא יודו ליי חסדו ונפלאותיו
לבני אדם: כב ויזבחו זבחי תודה ויספרו מעשיו
ברנה: כג יורדי הים באניות עשי מלאכה במים
רבים: כד המה ראו מעשי יי ונפלאותיו במצולה:
כה ויאמר ויעמד רוח סערה ותרומם גליו: כו יעלו
שמים ירדו תהומות נפשם ברעה תתמוגג:
כז יחוגו וינועו כשכור וכל חכמתם תתבלע:

גאטס עצה האבן זייא מבזה געוועזן: (יב) ויכנע האט ער זייער הארץ גימאכט אונטער טעניג מחמת מידיקייט אונ זיינען ווארן גישטרויכלט אונ האבן ניט גיפונען קיין העלפר: (יג) ויזעקו אונ אז זיי איז איינג גיוועזן האבן זיי גישריען צו גאט האט ער זייא גיהאלפן פון זייערע צרות: (יד) יוציאם אונ האט זייא אויס גיצויגן פון פינסטערניש אונ זייערע בונדן האט ער צו ריסן: (טו) יודו זיי דארפן לויבן גאט אויף זיין גינאד אונ זיינע וואונדר וואס ער טוט צו מענטשן: (טז) כי ווארום ער האט צו בראכן די קופערנע טירן פון דר תפיסה אונ די אייזערנע ריגלן האט ער צו האקט: (יז) אולים די נארן דיא זינדיגע וואס מחמת זייערע עבירות זיינען זייא גיפייניגט: (יח) כל אז אלע עסן ווארג טוט זייער לייב פר מיאוסן אונ זייא גרייכן ביז די טויערן פון דעם טויט: (יט) ויזעק אונ אז זיי איז גיוועזן איינג האבן זיי גישריען צו גאט האט ער זיי גיהאלפן פון זייערע צרות: (כ) ישלח אונ האט גישיקט זיינע רייד זיינען זייא גיהיילט גיווארן אונ האט זייא גימאכט אנטרינן פון זייער פר דארבונג: (כא) יודו זיי דארפן לויבן גאט אויף זיין גינאד אונ זיינע וואונדר וואס ער טוט צו מענטשן: (כב) ויזבחו אונ דארפן שעכטן קרבנות פון לויבונג אינ דר ציילן זיינע ווערק מיט גיזאנג: (כג) יורדי די מענטשן וואס נידערן מיט שיפין אויף דעם ים אונ טוען זייער גישעפט אין דיא גרויסע וואסערן: (כד) המה זיי זעהן דיא ווערק פון גאט אונ זיינע וואונדר זעהן זייא אין דיא טיפעניש פון ים: (כה) ויאמר אז גאט טוט זאגן, שטעלט זיך אויף אשטורם ווינד אונ עס הייבט זיך אויף
זיינע

כח וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְיָ בַּצַּר לָהֶם וּמִמְּצוּקֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם׃
כט יָקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם׃ ל וַיִּשְׂמְחוּ
כִי יִשְׁתֹּקוּ וַיַּנְחֵם אֶל מְחוֹז חֶפְצָם׃ לא יוֹדוּ לַייָ חַסְדּוֹ
וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ לב וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל עָם
וּבְמוֹשַׁב זְקֵנִים יְהַלְלוּהוּ׃ לג יָשֵׂם נְהָרוֹת לְמִדְבָּר
וּמֹצָאֵי מַיִם לְצִמָּאוֹן׃ לד אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה מֵרָעַת
יוֹשְׁבֵי בָהּ׃ לה יָשֵׂם מִדְבָּר לַאֲגַם מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה
לְמֹצָאֵי מָיִם׃ לו וַיּוֹשֶׁב שָׁם רְעֵבִים וַיְכוֹנְנוּ עִיר
מוֹשָׁב׃ לז וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְּעוּ כְרָמִים וַיַּעֲשׂוּ פְּרִי
תְבוּאָה׃ לח וַיְבָרְכֵם וַיִּרְבּוּ מְאֹד וּבְהֶמְתָּם לֹא
יַמְעִיט׃ לט וַיִּמְעֲטוּ וַיָּשֹׁחוּ מֵעֹצֶר רָעָה וְיָגוֹן׃ מ שֹׁפֵךְ
בּוּז עַל נְדִיבִים וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא דָרֶךְ׃ מא וַיְשַׂגֵּב
אֶבְיוֹן מֵעוֹנִי וַיָּשֶׂם כַּצֹּאן מִשְׁפָּחוֹת׃ מב יִרְאוּ יְשָׁרִים

זיינע אינדן: (כו) יעלו דיא שיפן הייבן זיך ביז דעם הימיל אונ דר נאך נידערן זיי ביז דעם תהום אונ די מענטשן אויף דיא שיפן ווערן צו גאנגן פר שרעק: (כז) יחוגו זייא שאקלען זיך אין די שיפן וויא אשכור אונ אלע זייערע חכמות ווערט פאר דארבן: (כח) ויצעקו אונ אז זייא איז איינג גיוועזן האבן זייא גישריען צו גאט האט ער זייא אויס גיצויגן פון זייערע צרות: (כט) יקם ער שטעלט דעם שטורעם ווינד אונ מאכט אים שטיל אונ זייערע אינדן שווייגן: (ל) וישמחו אונ די מענטשן פרייען זיך דס די אינדן זיינן רוהיג אונ גאט טוט זיי פירן וואוהין זייא בדארפן: (לא) יודו זיי דארפן לויבן גאט אויף זיין גינאד אונ זיינע וואונדר וואס ער טוט צו מענטשן: (לב) וירוממוהו אונ זייא דר הייבן גאטס נאמן צווישן פיל פאלק אונ אין דעם זיצונג פון עלטסטע לייט טוען זיי אים לויבן: (לג) ישם ווארום ער קאן טרוקן מאכן טייכן וויא אמדבר אונ דיא קוועלן פון וואסר מאכט ער צו אדארשטיגן ארט: (לד) ארץ אלאנד וואס וואקסט פרות קאן ער מאכן פר איין פר דארבן לאנד ווייל די לייט וואס זיינן אין לאנד זיינען שלעכטע מענטשן: (לה) ישם אונ גאט קאן ווידר מאכן אטרוקן ארט זאל זיך דארטן איין זאמלן וואסער אונ אוויסט לאנד זאל זיין קוואלן פון וואסער: (לו) ויושב אונ ער בזעצט דארטן מענטשן וואס זיינן הונגריג גיוועזן ביז אהער אונ זיי שטעלן דארטן אויף אבזעצטע שטאט: (לז) ויזרעו אונ זייען פעלדר אונ פלאנצן ויין גערטנער אונ עס וואקסט דארטן פרוכט אונ תבואות: (לח) ויברכם אונ גאט בענטשט זיי אונ זייא מערן זיך זייער אונ זייערע בהמות ווערן ניט גימינערט: (לט) וימעטו אונ די מענטשן ווערן גימינערט אונ איין גיבויגן אז זיי זינדיגן מחמת טרויערקייט אונ שלעכטס וואס עס איז ביי זייא: (מ) שפך אמאל ברייננט גאט בזיונות אויף גרויסע לייט אונ פאר אירט זייא אז זייא
נייעז

וישמחו וכל עולה קפצה פיה: מג מי חכם וישמר
אלה ויתבוננו חסדי יי:

דער מזמור גייט אויף קבוץ גליות במהרה בימינו:

יום כג קח א שיר מזמור לדוד: ב נכון לבי אלהים
אשירה ואזמרה אף כבודי: ג עורה
הנבל וכנור אעירה שחר: ד אודך בעמים יי
ואזמרך בלאמים: ה כי גדול מעל שמים חסדך
ועד שחקים אמתך: ו רומה על שמים אלהים ועל
כל הארץ כבודך: ז למען יחלצון ידידיך הושיעה
ימינך ועננו: ח אלהים דבר בקדשו אעלזה
אחלקה שכם ועמק סכות אמדד: ט לי גלעד לי
מנשה ואפרים מעוז ראשי יהודה מחקקי: י מואב
סיר רחצי על אדום אשליך נעלי עלי פלשת
אתרועע: יא מי יבלני עיר מבצר מי נחני עד
אדום: יב הלא אלהים זנחתנו ולא תצא אלהים

גייען אין דר וויסטע וואס איז ניט קיין וועג: (מא) וישגב אונ אמאל שטארקט ער דעם אביון פון זיין ארעמקייט אונ ער מאכט זיינע משפחות פיל וויא שאף: (מב) יראו די רעכטפארטיגע לייט וועלין זעהן אונ וועלן זיך פרייען אונ דאס אונרעכט וועט צו שליסן איר מויל: (מג) מי דר וואס איז אחכם וועט היטן אין הארצן די זאכן וואס דא איז גישטאנען אונ וועלין פאר שטיין דיא חסדים פון גאט:

קח (א) שיר וגו׳: (ב) נכון מיין הארץ איז אן גיבנרייט צו דיר גאט דרום טוא איך צו דיר זינגן אויך מיין נשמה טוט זינגן צו דיר: (ג) עורה דוא פידיל דר וועק צו שפילן צו גאט. איך וועל ערוועקן דעם מארגן שטערן: (ד) אודך איך וועל דיך לויבן גאט פאר דיא פעלקר אונ וועל לויבן צו דיר גאט צווישן נאציאנען: (ה) כי ווארום דיין חסד איז גרויס אונ העכר פון דעם הימל אונ דיין ווארהייט איז ביז דעם הימל: (ו) רומה ווער דר הייבן גאט וויא אז דוא זיצט אין הימל אונ אויף דר גאנצר וועלט איז דיין כבוד: (ז) למען דאס דיינע גיליבטע זאלן גירעטעט ווערן פון זייערע צרות. זאלסט זייא העלפין מיט דיין רעכטע האנד אונ זאלסט מיר אויך ענטפערן: (ח) אלהים גאט האט גירעט מיט זיינע היילינגע רייד אז איך וועל מיך פרייען מיט מיין מלוכה. שכם וועל איך איין טיילין אונ עמק סוכות וועל איך צו מעסטין: (ט) לי גלעד אונ מנשה וועט זיין אונטר טעניג צו מיר אונ אפרים וועט זיין דאס שטארקייט פון מיין קאפ אונ פון שבט יהודה וועלן זיין מיינע הערן: (י) מואב מואב וועט זיין מיין וואש טאפ. אויף אדום וועל איך ווארפן מיין שוך. אויף די פלשתים וועל איך שאלן מיט אקול:

מי

בִּצְבְאוֹתֵינוּ: יג הָבָה לָּנוּ עֶזְרָת מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת
אָדָם: יד בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ:

דעם מזמור האט דוד המלך געזאגט נעגין זיינע שונאים וואס האבן זיך געווייזן פאר אים ווי א גוטע פריינד:

קט א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר אֱלֹהֵי תְהִלָּתִי אַל תֶּחֱרַשׁ:
ב כִּי פִי רָשָׁע וּפִי מִרְמָה עָלַי פָּתָחוּ דִּבְּרוּ אִתִּי
לְשׁוֹן שָׁקֶר: ג וְדִבְרֵי שִׂנְאָה סְבָבוּנִי וַיִּלָּחֲמוּנִי חִנָּם:
ד תַּחַת אַהֲבָתִי יִשְׂטְנוּנִי וַאֲנִי תְפִלָּה: ה וַיָּשִׂימוּ עָלַי
רָעָה תַּחַת טוֹבָה וְשִׂנְאָה תַּחַת אַהֲבָתִי: ו הַפְקֵד
עָלָיו רָשָׁע וְשָׂטָן יַעֲמֹד עַל יְמִינוֹ: ז בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא
רָשָׁע וּתְפִלָּתוֹ תִּהְיֶה לַחֲטָאָה: ח יִהְיוּ יָמָיו מְעַטִּים
פְּקֻדָּתוֹ יִקַּח אַחֵר: ט יִהְיוּ בָנָיו יְתוֹמִים וְאִשְׁתּוֹ
אַלְמָנָה: י וְנוֹעַ יָנוּעוּ בָנָיו וְשִׁאֵלוּ וְדָרְשׁוּ
מֵחָרְבוֹתֵיהֶם: יא יְנַקֵּשׁ נוֹשֶׁה לְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְיָבֹזּוּ
זָרִים יְגִיעוֹ: יב אַל יְהִי לוֹ מֹשֵׁךְ חָסֶד וְאַל יְהִי חוֹנֵן

(יא) מי ווער האט מיך דען געבראכט צו דיא פעסטע שטעט. ווער האט מיך דען געפירט ביז אדום: (יב) הלא פאר ווארדו גאט וואס דו האסט אונז פריער פר לאזן און ביסט ניט געגאנגן אין אונזער חיל צו העלפין אונז: (יג) הבה גיב אונז אהילף פון באליידיגער ווארום די הילף פון מענטשן איז פאלש: (יד) באלהים מיט דער הילף פון גאט וועלין מיר טאן גבורות און ער וועט טרעטין אונזערע באליידיגער:

קט (א) למנצח. גאט וואס איך לויב דיך זאלסטו ניט שווייגן: (ב) כי ווארום דער רשע און דר שאלקהאפטיגער האבין אויף מיר געעפינט זייער מויל. זיי האבן גירעט מיט מיר פאלשקייט: (ג) ודברי און זיי האבן מיך ארום גירינגלט מיט רייד פון שנאה און אומזונסט האלטן זיי מיט מיר מלחמה: (ד) תחת ווייל איך האב דיך גאט ליב טוען זיי היטן אויף מיר אשנאה און איך בין שטענדיג מתפלל צו דיר: (ה) וישימו זייא טראכטן אויף מיר בייז דער פאר וואס איך האב זייא טובות געטאן. ווייל איך האב זייא ליב האבן זייא מיך פיינט: (ו) הפקד דרום זאלסטו בפעלין אויף אים אזוי ארשע וויא ער איז און דער שטן זאל שטיין בייא זיין רעכטע האנד: (ז) בהשפטו אז ער וועט גמשפט ווערן זאל ער ארויס שולדיג און זיין גיבעט זאל דער מאנן זיינע עבירות: (ח) יהיו זיינע טעג זאלן ווייניג זיין אויף דער וועלט. זיין עשירות וואס ער באפעלט דרויף זאל אנאנדערר צו נעמן: (ט) יהיו זיינע קינדער זאלן זיין יתומים און זיין ווייב זאל זיין איין אלמנה: (י) ונוע און די קינדר פון דעם רשע זאלן זיין נע ונד און זאלן גיין ברויט בעטן און זאלין בעטלען אויף דיא טירין פון זייערע חורבות: (יא) ינקש דער וואס מאנט דעם רשע געלט זאל אויף אים אשטרויכלינדיגע נעץ פר שפרייטן און אוועק נעמן אלץ וואס ער האט און פרעמדע זאלן רויבן זיין עשירות:

אל

לִיתוֹמָיו: יג יְהִי אַחֲרִיתוֹ לְהַכְרִית בְּדוֹר אַחֵר יִמַּח
שְׁמָם: יד יִזָּכֵר עֲוֺן אֲבֹתָיו אֶל יי וְחַטַּאת אִמּוֹ אַל
תִּמָּח: טו יִהְיוּ נֶגֶד יי תָּמִיד וְיַכְרֵת מֵאֶרֶץ זִכְרָם:
טז יַעַן אֲשֶׁר לֹא זָכַר עֲשׂוֹת חָסֶד וַיִּרְדֹּף אִישׁ עָנִי
וְאֶבְיוֹן וְנִכְאֵה לֵבָב לְמוֹתֵת: יז וַיֶּאֱהַב קְלָלָה
וַתְּבוֹאֵהוּ וְלֹא חָפֵץ בִּבְרָכָה וַתִּרְחַק מִמֶּנּוּ:
יח וַיִּלְבַּשׁ קְלָלָה כְּמַדּוֹ וַתָּבֹא כַמַּיִם בְּקִרְבּוֹ
וְכַשֶּׁמֶן בְּעַצְמוֹתָיו: יט תְּהִי לוֹ כְּבֶגֶד יַעְטֶה וּלְמֵזַח
תָּמִיד יַחְגְּרֶהָ: כ זֹאת פְּעֻלַּת שֹׂטְנַי מֵאֵת יי
וְהַדֹּבְרִים רָע עַל נַפְשִׁי: כא וְאַתָּה יֱהֹוִה אֲדֹנָי
עֲשֵׂה אִתִּי לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי טוֹב חַסְדְּךָ הַצִּילֵנִי:
כב כִּי עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנֹכִי וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי: כג כְּצֵל
כִּנְטוֹתוֹ נֶהֱלָכְתִּי נִנְעַרְתִּי כָּאַרְבֶּה: כד בִּרְכַּי
כָּשְׁלוּ מִצּוֹם וּבְשָׂרִי כָּחַשׁ מִשָּׁמֶן: כה וַאֲנִי הָיִיתִי

(יב) אל עס זאל ניט זיין איינער זאל אים חסד טאן אונ עס זאל קיינער זיך ניט מרחם זיין אויף זיינע יתומים: (יג) יהי זיינע קינדר זאלן פר שניטן ווערן. אין דעם אנדערין דור זאל זייערע נעמן אויס גימעקט ווערן: (יד) יזכר צו גאט זאל דער מאנט ווערן די עברות פון זיינע עלטערן אונ דיא עברות פון זיין מוטער זאל ניט אויס גימעקט ווערן: (טו) יהיו זייא זאלין זיין שטענדיג אנטקעגין גאט אונ ער זאל פר שניידין זייער גידעכעניש פון דר וועלט: (טז) יען ווייל ער האט ניט גידיינקט צו טאן חסד אונ האט נאך געיאגט דעם עני אונ דעם אביון אונ דעם וואס האט אצובראכן הארץ צו טייטן אים: (יז) ויאהב ער האט ליב גיהאט די קללה דרום איז זיא גיקומן אויף אים אונ האט ניט בגערט דיא ברכה דרום וועט די ברכה ווייט זיין פון אים: (יח) וילבש אונ ער וועט זיין אן גיקליידט מיט אקללה וויא מיט אמלבוש אונ זיא וועט קומן אין אים אזו פיל וויא וואסר. אזו וויא אייל גייט אין זיינע ביינער: (יט) תהי די קללות וועלן אים ארום וויקלען וויא אקלייד. אונ וועלין אים שטענדיג ארום גארטלען וויא אגארטיל: (כ) זאת דס איז דיא בצאלונג פון גאט אויף מיינע שונאים אונ דיא וואס ריידן שלעכטס אויף מיין לייב: (כא) ואתה אונ דו מיין גאט טוא מיט מיר חסד וועגן דיין הייליגן נאמן. וויא דיין חסד איז גוט צו איטליכן אזו זאלסטו מיך רעטין פון מיינע פיינד: (כב) כי איך בין אונטער טעניג וויא איין ארומאן אונ מיין הארץ איז צו שלאגן אין מיר: (כג) כצל איך בין גיגאנגן וויא דר שאטן נייגט זיך פון איין ארט אויף דעם אנדערן. איך בין ווארן פאר וואגילט פון איין ארט אויף דעם אנדערין וויא אהיישעריק: (כד) ברכי פון פאסטן זיינן מיינע קניא גישטרויכילט אונ שלאף גיווארן אונ מיין לייב

אַז

חֶרְפָּה לָהֶם יִרְאוּנִי יְנִיעוּן רֹאשָׁם: כו עָזְרֵנִי יְיָ אֱלֹהָי
הוֹשִׁיעֵנִי כְחַסְדֶּךָ: כז וְיֵדְעוּ כִּי יָדְךָ זֹּאת אַתָּה יְיָ
עֲשִׂיתָהּ: כח יְקַלְלוּ הֵמָּה וְאַתָּה תְבָרֵךְ קָמוּ וַיֵּבֹשׁוּ
וְעַבְדְּךָ יִשְׂמָח: כט יִלְבְּשׁוּ שׂוֹטְנַי כְּלִמָּה וְיַעֲטוּ
כַמְעִיל בָּשְׁתָּם: ל אוֹדֶה יְיָ מְאֹד בְּפִי וּבְתוֹךְ
רַבִּים אֲהַלְלֶנּוּ: לא כִּי יַעֲמֹד לִימִין אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיעַ
מִשֹּׁפְטֵי נַפְשׁוֹ:

דער מִזְמוֹר גייט אויף מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ:

קי א לְדָוִד מִזְמוֹר נְאֻם יְיָ לַאדֹנִי שֵׁב לִימִינִי עַד
אָשִׁית אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ: ב מַטֵּה עֻזְּךָ יִשְׁלַח
יְיָ מִצִּיּוֹן רְדֵה בְּקֶרֶב אֹיְבֶיךָ: ג עַמְּךָ נְדָבֹת בְּיוֹם
חֵילֶךָ בְּהַדְרֵי קֹדֶשׁ מֵרֶחֶם מִשְׁחָר לְךָ טַל יַלְדֻתֶיךָ:
ד נִשְׁבַּע יְיָ וְלֹא יִנָּחֵם אַתָּה כֹהֵן לְעוֹלָם עַל דִּבְרָתִי

איז מאגער געווארן פון זיין פעטקייט: (כה) ואני אונ איך בין געווארן איין לעסטערונג צו זיי. אז זייא זעהן מיך שאקלען זיי אויף מיר זייער קאפ: (כו) עזרני העלף מיר מיין גאט. שטייא מיר צו הילף וויא דיין גינאד: (כז) וידעו אונ זייא זאלן פר שטיין אז דוא גאט דיין האנט האט גימאכט מיין ישועה: (כח) יקללו וואס זייא שילטן זאלסטו דאס אומקערן אויף ברכות. וואס זייא שטייען אויף קעגין מיר ועלן זיי פר שעמט ווערין אונ איך דיין קנעכט וועל מיך פרייען: (כט) ילבשו מיינע שונאים זאלן זיך אן קליידין מיט שאנד אונ זאלן זיך ארום וויקלען מיט בושה וויא מיט א העמד: (ל) אודה איך וועל גאט זייער לויבן מיט מיין מויל אונ צווישין פיל לייט וועל איך אים לויבין: (לא) כי אז ער וועט שטיין אויף דער רעכטער האנד פון ארומאן צו העלפין אים פון דיא רשעים וואס פאר אורטיילין זיין לייב:

קי (א) לדוד. אז אברהם אבינו האט מנצח גיווען דיא שטארקע פיינד האט אליעזר דער ציילט, גאט האט גיזאגט צו מיין האר זיץ אונ ווארט צו דער הילף פון מיין רעכטע האנד ביז איך וועל מאכן דיינע פיינד פאר איין טרעטונג צו דיינע פיס: (ב) מטה דאס אונטער לעהנונג פון דיין שטארקייט וועט גאט וואס רועט אין ציון דיר שיקן וועסטו גיוועלטיגן אין דיינע פיינט: (ג) עמך דיין פאלק וואס וועלן קומן צו דיר צו הילף וועלן זיך מנדב זיין צו קומען אין דעם טאג אז דוא וועסט מלחמה האלטין ווייל דוא ביסט גישיינט מיט היילקייט פון דר צייט אז דוא ביזט ארויס גיגאנגן פון דער מוטערס טראכט ביסטו צו מיר גיפארשט. דאס וואס דוא האסט מיך גאט דר קענט פון דער יוגינט אן וועט דיר זיין אזו זיס אזו וויא דער טויא איז זיס צו דער וועלט: (ד) נשבע גאט האט גישווארן אונ וועט זיך ניט בארעטן חוזר צו זיין אז פון דיר זאל ארויס קומן דיא כהונה אויף אייביג וויא אויף מלכי צדק איז גיזאגט גיווארן

שר

מַלְכִּי צֶדֶק: ה אֲדֹנָי עַל יְמִינְךָ מָחַץ בְּיוֹם אַפּוֹ
מְלָכִים: ו יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת מָחַץ רֹאשׁ עַל
אֶרֶץ רַבָּה: ז מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל כֵּן יָרִים רֹאשׁ:

דער מזמור זאגט מען זאל זיך מתבונן זיין אין גאטש ווערק אונ אין זיינע וואונדערליכע זאכין:

קיא א הַלְלוּיָהּ אוֹדֶה יְיָ בְּכָל לֵבָב בְּסוֹד יְשָׁרִים
וְעֵדָה: ב גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְיָ דְּרוּשִׁים לְכָל
חֶפְצֵיהֶם: ג הוֹד וְהָדָר פָּעֳלוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת
לָעַד: ד זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ: ה טֶרֶף
נָתַן לִירֵאָיו יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: ו כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד
לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם: ז מַעֲשֵׂי יָדָיו אֱמֶת
וּמִשְׁפָּט נֶאֱמָנִים כָּל פִּקּוּדָיו: ח סְמוּכִים לָעַד
לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וְיָשָׁר: ט פְּדוּת שָׁלַח לְעַמּוֹ
צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: י רֵאשִׁית

ער זאל זיין א כהן: (ה) אדני ווייל גאט איז בייא דיר אברהם געשטאנען נעבין דיין
רעכטע האנד דרום האט אברהם אבינו גישלאגן כדרלעומר אין דעם טאג וואס
ער האט גיוויזן זיין צארן: (ו) ידין אונ ער האט גיטאן א משפט אין דיא היידין. דאס
ארט פון דר מלחמה איז פול גיוועזן מיט טויטע לייבר אונ האט גישלאגן איטליכע
בזונדר דעם קאפ אויף אגרויסע שטרעקע לאנד: (ז) מנחל אונ אברהם אבינו איז זאט
גיוועזן פון נצחון וויא איינר איז זאט וואס טרינקט וואסער אויף דעם וועג פון א טייך
דרום האט זיך דער הויבן זיין קאפ מנצח צו זיין אבער ניט מיט זיין כח:
קיא (א) הללויה. לויבט גאט אונ איך וועל אויך גאט לויבן מיט דעם גאנצן הארצן
(ב) גדולים מיט דר עצה פון דיא רעכט פארטיגע אונ מיט דעם איין זאמלונג:
גאטס ווערק זיינן מיט גרויס חכמה. זייא זיינן גיפארשט צו אלע וואס בגערן זייא
צו פאר שטיין: (ג) הוד זיינע ווערק זיינן שיין אונ זיין גירעכטיקייט האט אקיום אויף
אייביג: (ד) זכר איין אנדייקונג האט ער גימאכט צו זיינע וואונדר ווייל ער איז איין
ברייטזעליגר אונ אדערבארעמיגער גאט: (ה) טרף שפייז דס איז מן האט גאט גיגעבן
צו זיינע פארכטיגע ווייל ער האט גידיינקט אויף אייביג דעם ברית מיט אברהם
אבינו: (ו) כח דעם כח פון זיינע ווערק האט ער גיזאגט צו זיין פאלק אז ער האט זייא
גיגעבן דיא ארב פון דיא היידין: (ז) מעשי דיא ווערק פון זיינע הענד איז אמת אונ
רעכט. אלע זיינע חוקים זיינן ווארהאפטיג: (ח) סמוכים זייא זיינן אן גילעהנט אז זייא
זאלן אקיום האבן אויף אייביג ווייל זייא זיינן גימאכט גיווארין מיט ווארהייט אונ
רעכטפארטיקייט: (ט) פדות גאט האט גשיקט צו זיין פאלק איין אויס לייזונג. ער האט
זיי גבאטן די מצות פון דר תורה אויף אייביג ווייל זיין נאמן איז הייליג אונ פארכטיג:

ראשית

חָכְמָה יִרְאַת יְיָ שֵׂכֶל טוֹב לְכָל עֹשֵׂיהֶם תְּהִלָּתוֹ
עֹמֶדֶת לָעַד:

דער מזמור טוט זיידין פון די גוטע מדות און צדקה וואס דער מענטש זאל טאן:

קיב א הַלְלוּיָהּ אַשְׁרֵי אִישׁ יָרֵא אֶת יְיָ בְּמִצְוֹתָיו
חָפֵץ מְאֹד: ב גִּבּוֹר בָּאָרֶץ יִהְיֶה זַרְעוֹ דּוֹר
יְשָׁרִים יְבֹרָךְ: ג הוֹן וָעֹשֶׁר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת
לָעַד: ד זָרַח בַּחֹשֶׁךְ אוֹר לַיְשָׁרִים חַנּוּן וְרַחוּם
וְצַדִּיק: ה טוֹב אִישׁ חוֹנֵן וּמַלְוֶה יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו
בְּמִשְׁפָּט: ו כִּי לְעוֹלָם לֹא יִמּוֹט לְזֵכֶר עוֹלָם יִהְיֶה
צַדִּיק: ז מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא נָכוֹן לִבּוֹ בָּטֻחַ
בַּיְיָ: ח סָמוּךְ לִבּוֹ לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר יִרְאֶה בְצָרָיו:
ט פִּזַּר נָתַן לָאֶבְיוֹנִים צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד קַרְנוֹ
תָּרוּם בְּכָבוֹד: י רָשָׁע יִרְאֶה וְכָעָס שִׁנָּיו יַחֲרֹק
וְנָמָס תַּאֲוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד:

דער מזמור און דער אנדערער מזמור דער ציילן די נסים פון יציאת מצרים און פון בנין בית המקדש:

יום כד קיג א הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ:

(י) ראשית דם הויפט חכמה איז גאטס פארכט און פאר אגוטין פאר שטאנד איז דאס
גירעכינט צו אלע וואס טוען אזו. זיין לויב וועט אקיום האבן אויף אייביג:
קיב (א) הללויה. לויבט גאט און זאגט וואול דעם מענטשין וואס האט מורא פאר
גאט און בגערט זייער מקיים צו זיין זיינע מצות: (ב) גבור זיינע קינדער וועלין
זיין שטארק אין לאנד. דאס דור פון די רעכט פארטיגע וועלן גיבענטשט זיין מחמת
זייער זכות: (ג) הון ער וועט האבן עשירות אויף דער וועלט און זיין שכר וועט זיין
אייביג אויף יענער וועלט אויך: (ד) זרח גאט וועט מאכן שיינען אליכט צו די רעכט
פארטיגע אין דר פינסטער. גאט איז אחנון ורחום און אצדיק: (ה) טוב עס איז גוט
אז אמענטש דר בארימט זיך אויף ארימע לייט און לייט זיי געלד. ער טוט שפייזן
דיא זאכן פון זיין הויז מיט רעכט פארטיקייט ער פאר בריינגט ניט געלד: (ו) כי
ווארום אייביג וועט ער ניט אויס גיגליטשט ווערן און אויף אייביג וועט ער דר מאנט
ווערן פאר אצדיק: (ז) משמועה פאר אביזע בשורה וועט ער קיין פארכט האבין
זיין הארץ איז פעסט און זיכער אויף גאט: (ח) סמוך זיין הארץ וועט זיין אן גילעהנט
אין גאט ער וועט זיך ניט פארכטן ביז ער וועט זעהן אנקמה אין זיינע בליידיגער·
(ט) פזר ווייל ער האט זיין געלד מפזר גיוועזן צו אביונים דרום וועט זיין גירעכטיקייט
דויערין אויף אייביג און זיין הערשאפט וועט דר הויבן ווערן מיט כבוד: (י) רשע דר
רשע וועט דאס זעהן וועט ער צערנן. און מיט זיינע ציין וועט ער קריצן און זיין

הארץ יא

ב יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: ג מִמִּזְרַח
שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: ד רָם עַל
כָּל גּוֹיִם יְיָ עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: ה מִי כַּייָ אֱלֹהֵינוּ
הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת: ו הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ: ז מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן:
ח לְהוֹשִׁיבִי עִם נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: ט מוֹשִׁיבִי
עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ:
קיד א בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם
לֹעֵז: ב הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל
מַמְשְׁלוֹתָיו: ג הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר:
ד הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן: ה מַה
לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר: ו הֶהָרִים
תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן: ז מִלִּפְנֵי אָדוֹן

הארץ וועט צו גיין. דאס גילוסטיקייט פון דיא רשעים וועט פאר לארין ווערין:

קיג (א) הללויה. איר גאטס קנעכט לויבט אים אונ לויבט גאטס נאמן: (ב) יהי גאטס נאמען זאל זיין גילויבט פון היינט ביז אייביג: (ג) ממזרח פון מזרח זייט וואס דיא זון גייט אויף ביז מערב זייט וואס דיא זון גייט אונטער איז גאטס נאמען גילויבט: (ד) רם גאט איז דער הויבן אויף אלע פעלקר דאס עהרע פון זיין שכינה איז אויף דעם הימיל: (ה) מי ווער איז אזו איין עניו וויא אונזער גאט. חאטשע ער האט זיך דער הויבן צו זיצן אויף דעם הימיל: (ו) המשפילי איז ער פארט משפיל זיינע אויגן צו קוקן וואס ווערט גיטאן אויף דעם הימיל אונ ערד: (ז) מקימי ער מאכט אויף שטעלין דעם ארומאן פון דער ערד. פון דעם מיסט הייבט ער אויף דעם אביון: (ח) להושיבי אונ מאכט זייא זעצן מיט דיא בעסטע הארין פון זיין פאלק: (ט) מושיבי ער מאכט זיצן דיא וואס איז גיוועזן איין עקרה אין שטוב דאס הייסט זיא זאל האבין קינדער ווערין דיא מוטר מיט דיא קינדער פריילך זיין אונ דרום לויבט גאט:

קיד (א) בצאת. אז דיא ישראל אונ דאס הויז גיזינד פון יעקב איז ארויס גיגאנגן פון דעם פאלק לועז דס איז די מצרים: (ב) היתה אין דער צייט איז גיווארן שבט יהודה זיין הייליג פאלק אונ אלע ישראל זיינן גיווארן א פאלק וואס ער גיוועלטיגט אויף זייא: (ג) הים דער ים האט גיזעהן איז ער אנטלאפין גיווארין. דער ירדן האט זיך אוועק גיקערט אהינטער: (ד) ההרים בשעת מתן תורה האבן די בערג גישפרונגן אזו וויא דיא ווידר אונ דיא הויכע בערג אזו וויא דיא יונגע שאף: (ה) מה גלייך ווייא מען פרעגט דעם ים וואס איז דיר גיוועזן וואס דוא ביסט אנטלאפן גיווארין. דוא ירדן וואס האסטו דיך אומגיקערט אהינטער: (ו) ההרים איר בערג וואס האט
איר

חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב: ח הַהֹפְכִי הַצּוּר
אֲגַם מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ מָיִם:

דָאס אִיז אַיין תְּפִלָּה אוֹיף דֶער גְאוּלָּה פוּן דֶעם לַאנְגֶען גָלוּת:

קטו א לֹא לָנוּ יְיָ לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל
חַסְדְּךָ עַל אֲמִתֶּךָ: ב לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה
נָא אֱלֹהֵיהֶם: ג וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ
עָשָׂה: ד עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם:
ה פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ:
ו אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן:
ז יְדֵיהֶם וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ לֹא יֶהְגּוּ
בִּגְרוֹנָם: ח כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר בֹּטֵחַ
בָּהֶם: ט יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּייָ עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: י בֵּית
אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַייָ עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: יא יִרְאֵי יְיָ

איר געשפרונגען אזו וויא דיא ווידער. איר הויכע בערג וויא די יונגע שאף: (ז) מלפני גלייך וויא זייא ענטפערן מיר זיינען אנטלאפן געווארן פאר דעם פחד פון דעם האר וואס האט באשאפן די ערד. פאר דעם גאט פון יעקב: (ח) ההופכי וואס האט פר קערט דעם שטיין וויא איין ארט וואס וואסער זאמילט זיך איין אונ דעם הארטין שטיין האט ער פאר קערט אז ער זאל זיין איין קוואל וואסער:

קטו (א) לא לנו ניט פון וועגין אונזער גירעכטיקייט זאלסטו גאט טאן מיט אונז חסד נאר גיב כבוד צו דיין נאמען ער זאל גיעהרליכט ווערן מחמת דיין גינאד מיט דיין ווארהייט: (ב) למה פר וואס זאלן די היידן (דס גייט אויף אלטע היידנישע פעלקר וואס האבין גידינט צו דיא זון אונ די לבנה אונ מזלות אונ האבן דען וואהרן גאט דינסט ניט ערקענט) זאגן וואו איז זייער גאט: (ג) ואלהינו אבער אונזר גאט זיצט אין הימיל, דרום טוט ער וואס ער באגערט: (ד) עצביהם אין היידנישע בילדער איז קיין ממשות ניטא, וועיל זיי זיינען גימאכט גיווארן פון גאלד אונ זילבר אונ מענטשן האבן זייא גימאכט: (ה) פה חאטשע זיי האבן אמויל קאנן זיי ניט ריידן. חאטשע זיי האבן אויגן קאנען זיי ניט זעהן: (ו) אזנים זיי האבן אויערין אונ קאנן ניט הערן. זיי האבן אנאז אונ קאנען ניט שמעקן: (ז) ידיהם חאטשע זייא האבין הענט קאנען זייא ניט אן טאפין קיין שום זאך. זיי האבן פיס אונ קאנען ניט גיין. זיי האבן קיין קול ניט אין זייער האלז: (ח) כמוהם די וואס האבן גימאכט די היידנישע געטצין בילדר זאלן אויך אזו זיין וויא זייא. זייא זאלין ניט קענען ריידן, אונ אזו זאלן זיין אלע וואס האבין אבטחון אויף זיי: (ט) ישראל דוא ישראל פאר זיכער דיך אין גאט וועיל ער איז זייער העלפר אונ זייער באשיצר: (י) בית דס הויז גזינד פון אהרן פר זיכערט זיך אין גאט וועיל ער איז זייער העלפר אונ זייער באשיצר: (יא) יראי די גאטס פארכטיגע פון אלע

פעלקער

בטחו ביי עזרם ומגנם הוא: יב יי זכרנו יברך
יברך את בית ישראל יברך את בית אהרן:
יג יברך יראי יי הקטנים עם הגדלים: יד יסף יי
עליכם עליכם ועל בניכם: טו ברוכים אתם ליי
עשה שמים וארץ: טז השמים שמים ליי והארץ
נתן לבני אדם: יז לא המתים יהללו יה ולא כל
ירדי דומה: יח ואנחנו נברך יה מעתה ועד
עולם הללויה:

דער מזמור אונ דער אנדערער מזמור גייען אויף חורבן בית המקדש אונ אויף קבוץ גליות:

קטז א אהבתי כי ישמע יי את קולי תחנוני: ב כי
הטה אזנו לי ובימי אקרא: ג אפפוני חבלי
מות ומצרי שאול מצאוני צרה ויגון אמצא:
ד ובשם יי אקרא אנה יי מלטה נפשי: ה חנון יי
וצדיק ואלהינו מרחם: ו שמר פתאים יי דלותי

פעלקר פאר זיכרט זיך אין גאט ווייל ער איז זייער העלפער אונ זייער באשיצער:
(יב) יי גאט וואס גידיינקט אונז פון אייביג ער זאל בענטשן דם הויז גיזינד פון ישראל
אונ דאס הויז גיזינד פון אהרן: (יג) יברך ער זאל בענטשן די וואס האבן מורא פאר
גאט פון קליין ביז גרויס: (יד) יוסף גאט זאל מערן אויף אייך אונ אויף אייערע קינדר
ברכה: (טו) ברוכים איר זאלט זיין גיבענטשט צו גאט וואס האט באשאפן הימיל אונ
ערד: (טז) השמים האטשע דר הימיל איז מיוחד צו גאטס רואונג איז ער פארט משגיח
אויף דער ערד וואס ער האט איר אוועק גיגעבן צו די מענטשין: (יז) לא דיא טויטע
וואס האבין ניט גיגלויבט אין גאט וועלין קיין תחית המתים ניט אויף שטיין
אונ וועלין גאט ניט לויבין אויף דר טובה וואס וועט קומען אונ אלע וואס נידערין
אין קבר וועלין אויך גאט ניט לויבין: (יח) ואנחנו אבער מיר וועלין לויבין גאט .
פון איצונד ביז אייביג לויבט גאט:

קטז (א) אהבתי. איך האב ליב גאט ווארום ער הערט צו מיין קול אונ מיין גיבעט:
(ב) כי ווארום ער האט גינייגט זיין אויער צו מיר אונ אלע מיינע טעג וואס איך
טוא אים רופין הערט ער מיך צו: (ג) אפפוני אז עס האט ארום גירינגילט מיך דיא
ווייטאג פון דעם טויט אונ די צרות פון דעם גרוב האט מיך גיגרייכט. אויך אז עס
האט מיך גיגרייכט צרות אונ טרויערקייט: (ד) ובשם אז איך האב דענסט מאל אן
גירופן גאטס נאמען אונ איך האב גיזאגט איך בעט דיך גאט מאך אנטרינען מיין
לייב פון צרות: (ה) חנון ווארום דוא ביסט גאט אחנון אונ אצדיק אונ דו אונזער גאט
ביסט איין דר בארעמיגר: (ו) שמר אונ דו גאט היטסט דיא נארין. אז איך בין גיוועזן
ארעם

ולי יהושיע: ז שובי נפשי למנוחיכי כי יי גמל
עליכי: ח כי חלצת נפשי ממות את עיני מן דמעה
את רגלי מדחי: ט אתהלך לפני יי בארצות
החיים: י האמנתי כי אדבר אני עניתי מאד:
יא אני אמרתי בחפזי כל האדם כזב: יב מה אשיב
ליי כל תגמולוהי עלי: יג כוס ישועות אשא ובשם
יי אקרא: יד נדרי ליי אשלם נגדה נא לכל עמו:
טו יקר בעיני יי המותה לחסידיו: טז אנה יי כי אני
עבדך אני עבדך בן אמתך פתחת למוסרי:
יז לך אזבח זבח תודה ובשם יי אקרא: יח נדרי
ליי אשלם נגדה נא לכל עמו: יט בחצרות בית
יי בתוככי ירושלם הללויה:

קיז א הללו את יי כל גוים שבחוהו כל האמים:

אָרֶעם הָאט עֶר מִיר גִיהָאלְפֶן: (ז) שובי הָאבּ אִיךְ דַאן גִיזָאגְט צוּ מַיין לַייבּ, קֶער דִיךְ אוּם צוּ דַיין רוּאוּנְג וָוארוּם גָאט הָאט אוֹיף דִיר גוֹמֵל חֶסֶד גִיוָועֶן: (ח) כי וָוארוּם פוּן אַייבִּיג הָאסְטוּ אוֹיס גִיצוֹיגְן מַיין לַייבּ פוּן דֶעם טוֹיט. מַיין אוֹיג הָאסְטוּ פַר מִיטְן פוּן טְרֶערִין. מַיינֶע פִּיס הָאסְטוּ פַאר מִיטְן זַיי זָאלִין נִיט פַאר שְׁטוֹיסְן וֶוערִין: (ט) אתהלך דָרוּם בִּין אִיךְ הַיינְט אוֹיךְ בָּטוּחַ אַז אִיךְ וֶועל גַיין פַר גָאט אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אוּנ אִיךְ וֶועל זַיין צְוִוישִׁין דִי לֶעבֶּעדִיגֶע: (י) האמנתי עֶס אִיז גִיוֶועֶן אִין מַיין הַארְצִין גְרוֹיס אֱמוּנָה אַז אִיךְ הָאבּ גִירֶעט בְּשַׁעַת אַז אִיךְ בִּין גִיוֶועֶן זֵייעֶר גִיפַּיינִיגְט: (יא) אני בְּשַׁעַת אַז אִיךְ הָאבּ גִיאַיילְט צוּ אַנְטְלוֹיפִין פַר שָׁאוּל הַמֶלֶךְ הָאבּ אִיךְ דֶערְנָאךְ מָאל פָארְט גִיזָאגְט אַז אִיטְלִיכֶער מֶענְטְשׁ וָואס זָאגְט אַז אִיךְ וֶועל קַיין מֶלֶךְ נִיט זַיין זָאגְט עֶר לִיגִין: (יב) מה וָואס פַאר אַמַתָּנָה וֶועל אִיךְ אוּמְקֶערִין צוּ גָאט פַאר אַלֶע גְמוּלוֹת טוֹבוֹת וָואס עֶר הָאט מִיר גִיטָאן: (יג) כוס אַיין בֶּעכֶער מִיט נְסָכִים וֶועל אִיךְ טְרָאגְן פוּן דִיא יְשׁוּעוֹת אוּנ גָאטְס נָאמֶען וֶועל אִיךְ דֶערְנָאךְ מָאל אָן רוּפִין: (יד) נדרי מַיינֶע נְדָרִים צוּ גָאט וֶועל אִיךְ בְּצָאלִין אַנְטְקֶעגְן גָאר זַיין פָאלְק מְפַרְסֵם צוּ זַיין דֶעם נֵס: (טו) יקר אִיךְ הָאבּ גִיזֶעהֶן אַז עֶס אִיז שְׁוֶוער אִין גָאטְס אוֹיגְן צוּ בְּרֵיינְגֶען אוֹיף זַיינֶע חֲסִידִים אַיין אוּמְצַייטִיגֶען טוֹיט: (טז) אנה אִיךְ בֶּעט דִיךְ אוּנ לוֹיבּ דִיךְ גָאט אוֹיף דֶעם חֶסֶד וָואס דוּ הָאסְט מִיר גִיטָאן נִיט מַחֲמַת מַיינֶע מַעֲשִׂים נָאר וַוייל אִיךְ בִּין דַיין קְנֶעכְט. אִיךְ בִּין דַיין קְנֶעכְט אַזוֹן פוּן דַיין דִינְסְט וָואס דוּא הָאסְט גִיעֶפִינְט מַיינֶע בּוּנְדִין: (יז) לך צוּ דִיר וֶועל אִיךְ שֶׁעכְטִין אַקָרְבָּן תּוֹדָה אוּנ וֶועל אָן רוּפִין גָאטְס נָאמֶען: (יח) נדרי מַיינֶע נְדָרִים וָואס אִיךְ הָאבּ מְנַדֵר גִיוֶועֶן צוּ גָאט וֶועל אִיךְ בְּצָאלְן אַנְטְקֶעגְן גָאר זַיין פָאלְק: (יט) בחצרות אִיר אַלֶע וָואס אִיר שְׁטֵייט אִין דִיא הוֹיפִין פוּן גָאטְס הוֹיז אִין יְרוּשָׁלַיִם לוֹיבְּט גָאט אוֹיף דֶעם נֵס וָואס עֶר הָאט מִיר גִיטָאן:

הללו

ב כי גבר עלינו חסדו ואמת יי לעולם הללויה:

דער מזמור גייט אויף ימות המשיח אויף דער גאולה פון גלות:

קיח א הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו: ב יאמר
נא ישראל כי לעולם חסדו: ג יאמרו נא בית
אהרן כי לעולם חסדו: ד יאמרו נא יראי יי כי
לעולם חסדו: ה מן המצר קראתי יה ענני
במרחב יה: ו יי לי לא אירא מה יעשה לי אדם:
ז יי לי בעזרי ואני אראה בשנאי: ח טוב לחסות
ביי מבטח באדם: ט טוב לחסות ביי מבטח
בנדיבים: י כל גוים סבבוני בשם יי כי אמילם:
יא סבוני גם סבבוני בשם יי כי אמילם: יב סבוני
כדברים דעכו כאש קוצים בשם יי כי אמילם:
יג דחה דחיתני לנפל ויי עזרני: יד עזי וזמרת יה

קיז (א) הללו. איר אלע פעלקער לויבט גאט. לויבט אים אלע אומות: (ב) כי ווארום זיין חסד האט זיך געשטארקט אויף אונז אונ ער איז אויף אייביג אגאט וואס ער מאכט ווארהאפטיג זיין הבטחה דרום לויבט גאט:

קיח (א) הודו. לויבט צו גאט ווארום ער טוט גוטס אונ אויף אייביג איז זיין גינאד:
(ב) יאמר אז דיא גאולה וועט קומען וועלין דיא ישראל זאגן אויף אייביג איז זיין גינאד: (ג) יאמרו דאס הויז גיזינד פון אהרן וועט אויך זאגין אויף אייביג איז זיין גינאד: (ד) יאמרו דיא גאטס פארכטיגע פון אלע פעלקר וועלן אויך זאגן אויף אייביג איז זיין גינאד: (ה) מן דם איז דר חסד פון גאט אז עס איז מיר איינג גיוועזן האב איך גירופין צו גאט האט מיר גאט גיענטפערט אונ האט מיר גימאכט שטעלין אויף אברייטן ארט: (ו) יי אז גאט איז גיוועזן מיר צו הילף האב איך ניט מורא גיהאט פר קיינעם ווארום וואס קאן מיר אמענטש טאן: (ז) יי אז גאט איז גיוועזן מיר צו הילף האב איך גיזעהן אנקמה אין מיינע שונאים: (ח) טוב עס איז בעסער זיך צו באשיצין אין גאט איידער אבטחון צו האבין אויף אמענטשין: (ט) טוב עס איז בעסער זיך צו באשיצן אויף גאט איידר אבטחון צו האבן אפילו אויף דיא הערן: (י) כל אלע היידין וואס האבן מיך ארום גירינגילט האב איך אבטחון אויף גאטס נאמען אז איך וועל זייא פאר שניידן: (יא) סבוני חאטשע זייא האבין מיר עטליכע מאל ארום גירינגילט האב איך אבטחון אויף גאטש נאמען אז איך וועל זייא פר שניידן: (יב) סבוני חאטשע זייא האבן מיך ארום גירינגילט אזו וויא דיא בינען אונ חאטשע זייא האבין פאר לאשין מיינע קוילין וויא דאס פייער פון דערנער וואס ווערט גיך פאר לאשין האב איך פארט אבטחון אויף גאטס נאמען אז איך וועל זייא פאר שניידין: (יג) דחה חאטשע זיי האבין מיר גישטויסין אז איך זאל פאלין האט מיר גאט פארט גיהאלפין:

עזי

וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה: טו קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי
צַדִּיקִים יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: טז יְמִין יְיָ רוֹמֵמָה יְמִין יְיָ
עֹשָׂה חָיִל: יז לֹא אָמוּת כִּי אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי
יָהּ: יח יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: יט פִּתְחוּ לִי
שַׁעֲרֵי צֶדֶק אָבֹא בָם אוֹדֶה יָהּ: כ זֶה הַשַּׁעַר לַיְיָ
צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ: כא אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי לִי
לִישׁוּעָה: כב אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה:
כג מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ: כד זֶה
הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ: כה אָנָּא יְיָ
הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָּא: כו בָּרוּךְ הַבָּא
בְּשֵׁם יְיָ בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ: כז אֵל יְיָ וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ
חַג בַּעֲבֹתִים עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: כח אֵלִי אַתָּה
וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ: כט הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

(יד) עזי דאס וואס גאט האט מיר גיהאלפין איז גיוועזן צו ווייזן זיין שטארקייט אונ איך זאל זינגען זיין שבח: (טו) קול עס זאל גיהערט ווערין אין דיא גיצעלטין פון צדיקים אקול פון גיזאנג אונ פון הילף אונ זאלן זאגין גאטס רעכטע האנד האט גיטאן גבורות: (טז) ימין גאטס רעכטע האנד וואס זיא איז פון אייביג דער הויבין דיא האנד טוט היינט אויך גבורות: (יז) לא איך וועל ניט שטארבין ווארום איך וועל נאך לעבין אונ וועל נאך דער ציילין די ווערק פון גאט: (יח) יסור גאט האט מיך גישטראפט מיט יסורים אבער צום טויט האט ער מיך ניט איבער גיענטפערט: (יט) פתחו דרום עפינט מיר דיא טויערין פון דעם בית המקדש איך זאל קומען אין זייא אונ זאל גאט לויבין: (כ) זה דער טויער פון גאט איז דאך גימאכט גיווארין אז צדיקים זאלין קומען דרינען גאט לויבין: (כא) אודך איך וועל דיך לויבין ווייל דוא האסט מיר גיענטפערט אונ דוא ביסט גיוועזן מיר צו הילף: (כב) אבן חאטשע איך בין גלייך גיוועזן צו אשטיין וואס דיא בעלי מלאכות האבין אים ממאס גיוועזן אבער היינט בין איך גיווארין גלייך צו אווינקיל שטיין וואס מען לייגט פון אויבין: (כג) מאת די גאולה איז גיוועזן פון גאט. זיא איז פאר הוילין אין אונזערע אויגין: (כד) זה דעם טאג פון דער גאולה האט גאט גימאכט דרום וועלין מיר זיך פרייען מיט אים: (כה) אנא איך בעט דיך גאט העלף אונז אונ באגליק אונז: (כו) ברוך גיבענטשט וועט זיין דער וואס וועט קומען אין בית המקדש מיט גאטס נאמען. מיר האבין אייך גיבענטשט פון בית המקדש וואס קומט פון דעם וואס רועט אין גאטס הויז: (כז) אל גאט איז שטארק אונ האט אונז דער לייכט פון פינסטערנעש דרום בינט דעם קרבן פון יום טוב מיט שטריק ער זאל

דער מזמור איז אכט א״ב אין איטליכן פסוק איז תורה. עדות. פקודים. מצות. דבור. משפט. צדק. חוקים:

יום כה קיט א אַשְׁרֵי תְמִימֵי דָרֶךְ הַהֹלְכִים בְּתוֹרַת
יְיָ: ב אַשְׁרֵי נֹצְרֵי עֵדֹתָיו בְּכָל לֵב
יִדְרְשׁוּהוּ: ג אַף לֹא פָעֲלוּ עַוְלָה בִּדְרָכָיו הָלָכוּ:
ד אַתָּה צִוִּיתָה פִקֻּדֶיךָ לִשְׁמֹר מְאֹד: ה אַחֲלַי יִכֹּנוּ
דְרָכָי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ: ו אָז לֹא אֵבוֹשׁ בְּהַבִּיטִי אֶל
כָּל מִצְוֹתֶיךָ: ז אוֹדְךָ בְּיֹשֶׁר לֵבָב בְּלָמְדִי מִשְׁפְּטֵי
צִדְקֶךָ: ח אֶת חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר אַל תַּעַזְבֵנִי עַד מְאֹד:
ט בַּמֶּה יְזַכֶּה נַּעַר אֶת אָרְחוֹ לִשְׁמֹר כִּדְבָרֶךָ:
י בְּכָל לִבִּי דְרַשְׁתִּיךָ אַל תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ: יא בְּלִבִּי
צָפַנְתִּי אִמְרָתֶךָ לְמַעַן לֹא אֶחֱטָא לָךְ: יב בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ: יג בִּשְׂפָתַי סִפַּרְתִּי כֹּל
מִשְׁפְּטֵי פִיךָ: יד בְּדֶרֶךְ עֵדְוֹתֶיךָ שַׂשְׂתִּי כְּעַל כָּל

זאל זיין גיהיט ביז עס וועט קומען דער זמן פון שחיטה אז מען זאל געבין דאס בלוט אויף דיא ווינקלען פון דעם מזבח: (כח) אלי דוא ביסט מיין שטארקער גאט פון אייביג דרום טוא איך דיך לויבין. דוא ביסט מיין גאט דרום טוא איך דיר דער הייבין: (כט) הודו לה׳ כי טוב תו׳:

קיט (א) אשרי. וואול צו די וואס גייען אין גאנצין וועג דם איז די וואס גייען אין גאטס תורה: (ב) אשרי וואול צו די וואס היטין זייגע מצות אונ פארשטין אים מיט דעם גאנצין הארצין: (ג) אף אויך זיי האבין ניט גיטאן קיין אומרעכט נאך מער זיי זיינען גיגאנגען אין גאטס וועג: (ד) אתה דו האסט גיבאטין דייגע בפעלין דרום גיהער מען זיי זייער היטין: (ה) אחלי איך טו בעטין צו גאט מייגע וועגין זאלין זיין פעסט צו היטין דייגע גיזעצן: (ו) אז דענסטמאל וועל איך מיך ניט שעמען אז איך וועל קוקין אויף אלע דייגע מצות פון דר תורה: (ז) אודך אז איך וועל לערנען דייגע גירעכטע משפטים וועל איך וויסין ווי אזו איך זאל דיך לויבין מיט ארעכטפארטיג הארץ: (ח) את מיין מחשבה איז אז איך זאל היטין דייגע חוקים דרום בעט איך דיך זייער דו זאלכט מיך ניט פר לאזין: (ט) במה ווי אזו זאל זיך אמענטש גיוואוינען פון דער יוגינט אז זיין וועג זאל זיין רעכט פארטיג פאר גאט זאל ער זאגין דאס וואס איך טו איז נאר צו היטין דייגע רייד: (י) בכל מיט דעם גאנצין הארצן האב איך דיך גיפארשט בעט איך אז דו זאלסט מיך היטין פון צו זינדיגין בשוגג אפי׳ צו קערין פון דייגע מצות: (יא) בלבי דייגע זאג האב פאר בארגין אין מיין הארץ דם איך זאל ניט זינדיגין צו דיר: (יב) ברוך גילויבט ביסטו גאט איך בעט דיך דו זאלסט מיך לערנען דייגע חוקים: (יג) בשפתי מיט מייגע לעפצין האב איך דער ציילט אלע משפטים פון דיין מויל: (יד) בדרך אז איך בין גיגאנגען אין וועג פון דייגע מצות האב איך מיך גיפרייט ווי איינער פרייט זיך אויף פיל גוטס: (טו) בפקודיך אין דייגע

מצות

הוֹן: טו בְּפִקּוּדֶיךָ אָשִׂיחָה וְאַבִּיטָה אֹרְחֹתֶיךָ:
טז בְּחֻקֹּתֶיךָ אֶשְׁתַּעֲשָׁע לֹא אֶשְׁכַּח דְּבָרֶךָ: יז גְּמֹל
עַל עַבְדְּךָ אֶחְיֶה וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶךָ: יח גַּל עֵינַי
וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ: יט גֵּר אָנֹכִי בָאָרֶץ
אַל תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ: כ גָּרְסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה
אֶל מִשְׁפָּטֶיךָ בְכָל עֵת: כא גָּעַרְתָּ זֵדִים אֲרוּרִים
הַשֹּׁגִים מִמִּצְוֹתֶיךָ: כב גַּל מֵעָלַי חֶרְפָּה וָבוּז כִּי
עֵדֹתֶיךָ נָצָרְתִּי: כג גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדְבָּרוּ עַבְדְּךָ
יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ: כד גַּם עֵדֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי אַנְשֵׁי עֲצָתִי:
כה דָּבְקָה לֶעָפָר נַפְשִׁי חַיֵּנִי כִּדְבָרֶךָ: כו דְּרָכַי
סִפַּרְתִּי וַתַּעֲנֵנִי לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ: כז דֶּרֶךְ פִּקּוּדֶיךָ
הֲבִינֵנִי וְאָשִׂיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ: כח דָּלְפָה נַפְשִׁי
מִתּוּגָה קַיְּמֵנִי כִּדְבָרֶךָ: כט דֶּרֶךְ שֶׁקֶר הָסֵר מִמֶּנִּי
וְתוֹרָתְךָ חָנֵּנִי: ל דֶּרֶךְ אֱמוּנָה בָחָרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ

מִצְוֹת טוּא אִיךְ רֵיידִין אוּנ אִיךְ טוּא זֶעהְן אִיךְ זָאל גֵיין אִין דַיינֶע וֶועגִין:
(טז) בחקתיך אִין דַיינֶע חוּקִים טוּא אִיךְ מִיךְ בַּאשֶׁעפְטִיגִין אַז אִיךְ זָאל נִיט פַאר גֶעסִין
דַיינֶע רֵייד: (יז) גמל זַיי גוֹמֵל חֶסֶד אוֹיף דַיין קְנֶעכְט אִיךְ זָאל לֶעבִּין אוּנ זָאל קָאנֶען
הִיטִין דַיינֶע וֶוערְטֶער: (יח) גל אַנְפְּלֶעק מַיינֶע אוֹיגִין אִיךְ זָאל קָאנֶן קוּקִין אוּנ פַר שְׁטֵיין
פוּן דַיין תּוֹרָה וואוּנְדֶערְלִיכֶע זַאכִין: (יט) גר אִיךְ בִּין אוֹיף דֶר וֶועלְט וִוי אַגֵר בֶּעט אִיךְ
דִיךְ דוּ זָאלְסְט נִיט פַאר בָּארְגִין פוּן מִיר דַיינֶע מִצְוֹת: (כ) גרסה מַיין לַייבּ אִיז צוּ בְּרָאכִין
וַוייל אִיךְ גִילוּסְט אַלֶע צַייטִין צוּ דַיינֶע מִצְוֹת: (כא) גערת דוּ הָאסְט אָן גִישְׁרִיעֶן אִין דִי פַר
פְלוּכְטֶע רְשָׁעִים וָואס צִיהֶען זִיךְ צוּרִיק פוּן דַיינֶע מִצְוֹת: (כב) גל נֶעם אַרָאפּ פוּן מִיר
חֶרְפָּה מִיט בִּזְיוֹנוֹת וָוארוּם אִיךְ הָאבּ גִיהִיט דַיין תּוֹרָה: (כג) גם וֶוען אוֹיךְ הֶערִין הָאבִּן
זִיךְ גִיזֶעצְט צוּ רֵיידִין מִיט מִיר טוּ אִיךְ דַיין קְנֶעכְט נָאר רֵיידִין אִין דַיינֶע חוּקִים: (כד) גם
אוּנ טוּ זִיךְ אִין דַיין תּוֹרָה בַּאשֶׁעפְטִיגִין. דַיינֶע צֵייגְנִיסֶע זַיינֶען מַיינֶע רָאט גֶעבֶּער:
(כה) דבקה מַיין לַייבּ אִיז גִיוָוארִין בַּאהֶעפְטְ צוּ דֶר עֶרְד בֶּעט אִיךְ דִיךְ זָאלְסְט מִיךְ לֶעבִּין
לָאזִין וִוי דוּ הָאסְט מִיר צוּ גִיזָאגְט: (כו) דרכי מַיין בַּאדֶערְפֶענִעשׁ הָאבּ אִיךְ דֶר צֵיילְט פַר
דִיר אוּנ הָאסְט מִיר גִיעֶנְטְפֶערְט בֶּעט אִיךְ דִיךְ אוֹיךְ דוּ זָאלְסְט מִיךְ לֶערְנֶען דַיינֶע
גִיזֶעצְ: (כז) דרך דֶעם וֶועג פוּן דַיינֶע מִצְוֹת זָאלְסְטוּ מִיךְ מַאכִין פַאר שְׁטֵיין וֶועל אִיךְ
רֵיידִין אִין דַיינֶע וואוּנְדֶר: (כח) דלפה וֶועגִין טְרוֹיעֶרְקַייט טוּט מַיין לַייבּ צוּ גֵיין בֶּעט אִיךְ
דִיךְ זָאלְסְט מִיךְ מַאכִין שְׁטַאנְדְהַאפְטִיג וִויא דוּ הָאסְט מִיר צוּ גִיזָאגְט: (כט) דרך אַיין
פַאלְשִׁן וֶועג טוּ אָפּ פוּן מִיר אוּנ מִיט דַיין תּוֹרָה לַייטְזֶעלִיג מִיךְ: (ל) דרך אַיין אֱמֶתִין וֶועג

הָאבּ

שִׁוִּיתִי: לא דָּבַקְתִּי בְעֵדְוֺתֶיךָ יְיָ אַל תְּבִישֵׁנִי: לב דֶּרֶךְ
מִצְוֺתֶיךָ אָרוּץ כִּי תַרְחִיב לִבִּי: לג הוֹרֵנִי יְיָ דֶּרֶךְ
חֻקֶּיךָ וְאֶצְּרֶנָּה עֵקֶב: לד הֲבִינֵנִי וְאֶצְּרָה תוֹרָתֶךָ
וְאֶשְׁמְרֶנָּה בְכָל לֵב: לה הַדְרִיכֵנִי בִּנְתִיב מִצְוֺתֶיךָ
כִּי בוֹ חָפָצְתִּי: לו הַט לִבִּי אֶל עֵדְוֺתֶיךָ וְאַל אֶל בָּצַע:
לז הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׁוְא בִּדְרָכֶךָ חַיֵּנִי: לח הָקֵם
לְעַבְדְּךָ אִמְרָתֶךָ אֲשֶׁר לְיִרְאָתֶךָ: לט הַעֲבֵר
חֶרְפָּתִי אֲשֶׁר יָגֹרְתִּי כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים: מ הִנֵּה
תָּאַבְתִּי לְפִקֻּדֶיךָ בְּצִדְקָתְךָ חַיֵּנִי: מא וִיבֹאֻנִי
חֲסָדֶךָ יְיָ תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתֶךָ: מב וְאֶעֱנֶה חֹרְפִי
דָבָר כִּי בָטַחְתִּי בִּדְבָרֶךָ: מג וְאַל תַּצֵּל מִפִּי דְבַר
אֱמֶת עַד מְאֹד כִּי לְמִשְׁפָּטֶךָ יִחָלְתִּי: מד וְאֶשְׁמְרָה
תוֹרָתְךָ תָמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: מה וְאֶתְהַלְּכָה בָרְחָבָה
כִּי פִקֻּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי: מו וַאֲדַבְּרָה בְעֵדֹתֶיךָ נֶגֶד

האב איך אויס דר ווילט אונ דיינע משפטים האב איך גיטאן אנטקעגין מיינע אויגן: (לא) דבקתי וויל איך האב מיך באהעפט אין דיינע מצות בעט איך דיך גאט דו זאלסט מיך ניט ברייגגען צו קיין בושה: (לב) דרך אין דעם וועג פון דיינע מצות טו איך לויפין ווארום דאס טוט מיר ברייט מאכין מיין הארץ: (לג) הורני לערין מיך גאט דעם וועג פון דיינע חוקים אז איך זאל איר היטין ביז דעם סוף פון לעבין: (לד) הבינני מאך מיך פאר שטיין דעם וועג פון דיין תורה אז איך זאל זיא היטין מיט גאר דעם הארצין: (לה) הדריכני מאך מיך טרעטין אין דעם שטעג פון דיינע מצות ווארום איך באגער אין דעם: (לו) הט נייג מיין הארץ צו גילוסטין צו דיינע מצות אונ ניט צו קיין געלד: (לז) העבר מאך איבער פארין מיינע אויגין פון צו זעהן פאלשקייט. מאך מיך לעבין אין וועג פון דיינע מצות: (לח) הקם זאיי מקים צו דיין קנעכט דיין הבטחה וואס דו האסט צו גיזאגט צו דיינע פרומע לייט: (לט) העבר נעם אראפ מיין שאנד פון מיין עבירה וואס איך פירכט מיך דר פאר ווארום דיינע משפטים זיינן גוט זיי זיינען מיט חסד: (מ) הנה איך גילוסט צו טאן דיינע מצות בעט איך דיך זאלסט מיך מאכין לעבין מיט דיין גירעכטיקייט: (מא) ויבואוני אונ עס זאל קומען אויף מיר דיינע חסדים אונ איך זאל גיהאלפין ווערין דורך דיין הילף ווי דו האסט גיזאגט: (מב) ואענה אונ איך וועל ענטפערין צו די וואס האבין מיך גילעסטערט ווי זיי האבין צו מיר גירעט ווארום איך האב אבטחון אויף דיינע רייד: (מג) ואל אונ דו זאלסט ניט אפ טאן פון מיין מויל ווארהאפטיגע רייד ווארום איך טו האפין שטענדיג צו דיינע משפטים: (מד) ואשמרה אונ גיב אין מיין הארצין אז
איך

מלכים ולא אבוש: מז ואשתעשע במצותיך
אשר אהבתי: מח ואשא כפי אל מצותיך אשר
אהבתי ואשיחה בחקיך: מט זכר דבר לעבדך
על אשר יחלתני: נ זאת נחמתי בעניי כי
אמרתך חיתני: נא זדים הליצני עד מאד
מתורתך לא נטיתי: נב זכרתי משפטיך מעולם
יי ואתנחם: נג זלעפה אחזתני מרשעים עזבי
תורתך: נד זמרות היו לי חקיך בבית מגורי:
נה זכרתי בלילה שמך יי ואשמרה תורתך:
נו זאת היתה לי כי פקדיך נצרתי: נז חלקי יי
אמרתי לשמר דבריך: נח חליתי פניך בכל לב
חנני כאמרתך: נט חשבתי דרכי ואשיבה רגלי
אל עדתיך: ס חשתי ולא התמהמהתי לשמר

איך זאל היטן דיין תורה אויף אייביג: (מה) ואתהלכה און איך זאל גוט גאר שטיין דיא
רייד פין דער תורה ווארום דיינע משפטים האב איך גיפארשט: (מו) ואדברה און איך
וועלריידין אין דיין תורה פאר מלכים און איך וועל ניט פאר שעמט ווערן: (מז) ואשתעשע
איך פרייא מיך מיט דיינע מצות וואס איך טוא עס מיט ליבשאפט: (מח) ואשא איך טוא
אויף הייבין די הענט צו נעמען דיינע מצות מיט ליבשאפט און וועל שטענדיג ריידין
אין דיינע חוקים: (מט) זכר גידיינק די זאך וואס דו האסט מבטיח גיוועזן צו דיין קנעכט
אז איך זאל האפין דרויף: (נ) זאת די הבטחה טוט מיך טרייסטין אין מיין ארימקייט וואס
דו האסט גיזאגט דאס דו וועסט מיר העלפין דען דיין הבטחה ערהאלט מיין לעבין:
(נא) זדים האטשע די מוטוויליגע האבין גיטאן זייער שפעטין פון מיר האב איך פארט
ניט אוועק גינייגט פון דיין תורה: (נב) זכרתי איך גידיינק וואס דו גאט טוסט פון אייביג
משפטים אן די רשעים טוא איך מיך טרייסטין: (נג) זלעפה ווען אויך עס האט מיך אן
גינומען א ציטערנעש פין די רשעים וואס האבין פאר לאזין דיין תורה: (נד) זמרות פלעג
איך פארט לערנען דיינע חוקים מיט גיזאנג אין הויז פון מיין וואוינונג: (נה) זכרתי איך
טו גידיינקען ביי נאכט אין צרות דיין נאמן גאט און היט דיין תורה: (נו) זאת די גדולה
וואס איך האב דיינט איז מיר נאר גיקומען ווייל איך האב גיהיט דיינע מצות: (נז) חלקי
איך זאג אז גאט איז מיין חלק און אין אים גלייב איך כדי אז איטליכער זאל היטין
דיינע רייד: (נח) חליתי איך האב דיך גיבעטין מיט דעם גאנצין הארצין אז דו זאלסט
דיך דער בארעמען אויף מיר ווי דו האסט גיזאגט: (נט) חשבתי אז זיך האב גיטראכט
אין וואס פאר איין וועג איך זאל גיין האב איך אום גיקערט מיינע פיס צוא גיין אין
וועג פון דיין תורה: (ס) חשתי איילינדיג און ניט גיזאמט בין איך גיגאנגען צו היטין
דיינע

מצותיך: סא חבלי רשעים עודני תורתך לא
שכחתי: סב חצות לילה אקום להודות לך על
משפטי צדקך: סג חבר אני לכל אשר יראוך
ולשמרי פקודיך: סד חסדך יי מלאה הארץ חקיך
למדני: סה טוב עשית עם עבדך יי כדברך:
סו טוב טעם ודעת למדני כי במצותיך האמנתי:
סז טרם אענה אני שגג ועתה אמרתך שמרתי:
סח טוב אתה ומטיב למדני חקיך: סט טפלו עלי
שקר זדים אני בכל לב אצר פקודיך: ע טפש
כחלב לבם אני תורתך שעשעתי: עא טוב לי כי
עניתי למען אלמד חקיך: עב טוב לי תורת פיך
מאלפי זהב וכסף: עג ידיך עשוני ויכוננוני
הבינני ואלמדה מצותיך: עד יראיך יראוני
וישמחו כי לדברך יחלתי: עה ידעתי יי כי צדק

דיינע מצות: (סא) חבלי ווען אויך דאס איין זאמלונג פון רשעים האבין מיך גירויבט
האב איך פארט דיין תורה ניט פאר געסין: (סב) חצות אין מיטין דר נאכט שטייא איך
אויף צו לויבין דיך אויף דיינע גירעכטע משפטים: (סג) חבר איך בין איין חבר צו אלע
וואס האבין מורא פאר דיר אונ היטין דיינע מצות: (סד) חסדך דיינע חסדים זיינען פול
די וועלט בעט איך דיך זאלסט מיך לערנען דיינע חוקים: (סה) טוב פון אייביג האסטו
גיטאן גוטס מיט דיין קנעכט. גאט אזו ווי דו האסט מבטיח גיוועזן: (סו) טוב דיא גוטע
טעמים פון דר תורה אונ פון דיינע מצות זאלסטו מיך לערנען ווארום איך גלייב אין
דיינע מצות: (סז) טרם איידר איך האב מיך גיפייניגט איבער דר תורה איך זאל זיא קאנן
בין איך גיוועזן איין שוגג ווארום איך האב זיא ניט גיוואוסט אבער היינט אז איך האב
גילערינט די תורה האב איך גיהיט די מצות: (סח) טוב דו ביסט אגוטער אונ טוסט גוטס
בעט איך דיך זאלסט מיך לערנען דיינע חוקים: (סט) טפלו די מוטוויליגע רשעים האבין
אויף מיר באהעפט פאלשקייט אבער אין אמת מיט דעם גאנצין הארצין היט איך
דיינע מצות: (ע) טפש זייער הארץ איז ווארין פעט וויא חלב אבער איך בין שטענדיג
עוסק אין דיין תורה: (עא) טוב עס איז גוט וואס איך האב מיך גיפייניגט איבער דער
תורה כדי איך זאל קאנען פאר שטיין דיינע חוקים: (עב) טוב די תורה פון דיין מויל איז
מיר בעסר פון פיל טויזינד גאלד אונ זילבר: (עג) ידיך דיינע הענט האבין מיך בשאפין
אונ גיפארימט בעט איך דיך מאך מיר פר שטענדיג אז איך זאל קאנן לערנען דיינע
מצות: (עד) יראיך דיינע פרומע ווערין זעהן מיין גדולה ווערין זיי זיך פרייען ווארום מיין
גדולה

משפטיך ואמונה עניתני: עו יהי נא חסדך
לנחמני כאמרתך לעבדך: עז יבאוני רחמיך
ואחיה כי תורתך שעשעי: עח יבשו זדים כי
שקר עותוני אני אשיח בפקודיך: עט ישובו לי
יראיך וידעי עדתיך: פ יהי לבי תמים בחקיך
למען לא אבוש: פא כלתה לתשועתך נפשי
לדברך יחלתי: פב כלו עיני לאמרתך לאמר
מתי תנחמני: פג כי הייתי כנאד בקיטור חקיך
לא שכחתי: פד כמה ימי עבדך מתי תעשה
ברדפי משפט: פה כרו לי זדים שיחות אשר לא
כתורתך: פו כל מצותיך אמונה שקר רדפוני
עזרני: פז כמעט כלוני בארץ ואני לא עזבתי
פקדיך: פח כחסדך חיני ואשמרה עדות פיך:
פט לעולם יי דברך נצב בשמים: צ לדר ודר

(עה) ידעתי גאט איך ווייס דערפאר וואס איך האב גיהאפט צו דיינע ווערטער: דולה איז גיקומען ווייל איך האב גיהאפט צו דיינע ווערטער: (עה) ידעתי גאט איך ווייס
אז מיט גירעכטיקייט האסטו מיך גימשפט אונ וואס דו האסט מיך גיפייניגט איז מיט
וואר־האפטיקייט: (עו) יהי עס זאל זיין דיין חסד מיך צו טרייסטין ווי דו האסט צו גיזאגט
צו דיין קנעכט: (עז) יבאוני דיין רחמנות זאלין קומען אויף מיר אז איך זאל לעבין ווייל
אין דיין תורה האב איך עוסק גיוועזן: (עח) יבשו לאזין די מוטוויליגע רשעים פאר שעמט
ווערין ווארום מיט פאלשקייט האבין זיי מיך פאר קרימט ווארום איך טו שטענדיג
ריידין אין דיין תורה וואס זיא איז מציל פון עבירות: (עט) ישובו לאזין זיך צו מיר אום
קערין דיינע פרומע אונ וואס ווייסין דיינע מצות · (פ) יהי מיין הארץ זאל זיין גאנץ
אין דיינע חוקים כדי איך זאל ניט פאר שעמט ווערין פאר דיר: (פא) כלתה מיין לייב טוט
גילוסטין צו דיין הילף ווארום איך טו האפין צו דיין הבטחה: (פב) כלו מיינע אויגן גייען
אויס ווען וואס דיין הבטחה איז פאר זאמט. איך טו זאגין ווען וועסטו מיך טרייסטין:
(פג) כי ווען אויך איך בין גיווארין מאגער ווי אלאגיל אין רויך האב איך פארט דיינע
חקים ניט פאר געסין: (פד) כמה וויפיל זיינען גאר די טעג פון דיין קנעכט ווען וועסטו
טאן איין משפט אין מיינע נאך יאגער: (פה) כרו די רשעים האבין גיגראבין גריבער
פון מיינט וועגין. זיי האבין גיטאן ניט וויא אין דיין תורה שטייט: (פו) כל אלע דיינע
מצות זיינען וואר־האפטיג. מיט פאלשקייט יאגין זייא מיך נאך דרום בעט איך דיך
זאלסט מיר העלפין: (פז) כמעט שיער וואלטין זיי מיך פאר לענט אויף דר ערד אונ איך
האב ניט פאר לאזין דיינע מצות: (פח) כחסדך ווען אויך איך האב קיין זכות ניט זאלסטו
מיך

אֱמוּנָתֶךָ כּוֹנַנְתָּ אֶרֶץ וַתַּעֲמֹד׃ צא לְמִשְׁפָּטֶיךָ
עָמְדוּ הַיּוֹם כִּי הַכֹּל עֲבָדֶיךָ׃ צב לוּלֵי תוֹרָתְךָ
שַׁעֲשֻׁעָי אָז אָבַדְתִּי בְעָנְיִי׃ צג לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁכַּח
פִּקּוּדֶיךָ כִּי בָם חִיִּיתָנִי׃ צד לְךָ אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי כִּי
פִקּוּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃ צה לִי קִוּוּ רְשָׁעִים לְאַבְּדֵנִי
עֵדֹתֶיךָ אֶתְבּוֹנָן׃ צו לְכָל תִּכְלָה רָאִיתִי קֵץ
רְחָבָה מִצְוָתְךָ מְאֹד׃

יום כו צז מָה אָהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי׃
צח מֵאֹיְבַי תְּחַכְּמֵנִי מִצְוֹתֶךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי׃
צט מִכָּל מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי כִּי עֵדְוֹתֶיךָ שִׂיחָה לִּי׃
ק מִזְּקֵנִים אֶתְבּוֹנָן כִּי פִקּוּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃ קא מִכָּל
אֹרַח רָע כָּלִאתִי רַגְלָי לְמַעַן אֶשְׁמֹר דְּבָרֶךָ׃
קב מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא סָרְתִּי כִּי אַתָּה הוֹרֵתָנִי׃ קג מַה
נִּמְלְצוּ לְחִכִּי אִמְרָתֶךָ מִדְּבַשׁ לְפִי׃ קד מִפִּקּוּדֶיךָ

מיך לאזין לעבין ווי דיין חסד איז כדי איך זאל היטין די תורה פון דיין מויל: (פט) לעולם אויף אייביג האבין דיינע ווערטער אקיום אויף דעם הימיל: (צ) לדור אויף אייביגע דורות האסט אקיום דיין ווארהאפטיגע הבטחה. דו האסט אן גיבריים די ערד אונ זיא שטייט דורך דיר: (צא) למשפטיך אלע טאג שטייען די מלאכים פון דעם הימיל גרייט צו טאן דיינע משפטים ווארום זיי זיינען אלע דיינע קנעכט: (צב) לולי ווען ניט וואס איך בין עוסק אין דיין תורה וואלט איך פאר לארין גיווארין אין מיין עלענד: (צג) לעולם אויף אייביג וועל איך ניט פאר געסין דיינע מצות וויל דורך זיי האסטו מיר גיגעבן לעבן: (צד) לך צוא דיר האף איך אז דוא זאלסט מיר העלפין וויל איך האב דיינע מצות גיפארשט: (צה) לי די רשעים האפין אז זיי זאלין מיך פאר טיליגין פון דעסט וועגין טו איך פארט לערנען צו פאר שטיין די תורה: (צו) לכל צו איטליכער זאך האב איך מיט מיין שכל גיזעהן דעם סוף אבער דיינע מצות זיינען זייער ברייט:
(צז) מה. ווי זייער האב איך ליב דיין תורה איך טו דרום אלע טאג אין איר ריידין:
(צח) מאויבי דיינע מצות מאכין מיך קליגער פון מיינע פיינט וויל אייביג בין איך עוסק אין דר תורה: (צט) מכל פון אלע מיינע לעהרער האב איך מיך גיקליגט ווארום דורך זיי אלע האב איך גילערינט דיין תורה: (ק) מזקנים איך בין גיווארין מער פאר שטאנדיג פון זקנים וויל מיין לערנען איז אז איך זאל קאנען מקיים זיין דיינע מצות: (קא) מכל פון אלע שלעכטע וועגין האב איך פאר מיטין מיינע פיס כדי איך זאל קאנען היטין דיינע ווערטער: (קב) ממשפטיך פון דיינע משפטים האב איך ניט אוועק גיקערט
ווארום

אֶתְבּוֹנָן עַל כֵּן שָׂנֵאתִי כָּל אֹרַח שָׁקֶר: קה נֵר
לְרַגְלִי דְבָרֶךָ וְאוֹר לִנְתִיבָתִי: קו נִשְׁבַּעְתִּי וָאֲקַיֵּמָה
לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ: קז נַעֲנֵיתִי עַד מְאֹד יְיָ חַיֵּנִי
כִדְבָרֶךָ: קח נִדְבוֹת פִּי רְצֵה נָא יְיָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ
לַמְּדֵנִי: קט נַפְשִׁי בְכַפִּי תָמִיד וְתוֹרָתְךָ לֹא
שָׁכָחְתִּי: קי נָתְנוּ רְשָׁעִים פַּח לִי וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא
תָעִיתִי: קיא נָחַלְתִּי עֵדְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי שְׂשׂוֹן לִבִּי
הֵמָּה: קיב נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ לְעוֹלָם עֵקֶב:
קיג סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי: קיד סִתְרִי
וּמָגִנִּי אָתָּה לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי: קטו סוּרוּ מִמֶּנִּי מְרֵעִים
וְאֶצְּרָה מִצְוֹת אֱלֹהָי: קטז סָמְכֵנִי כְאִמְרָתְךָ וְאֶחְיֶה
וְאַל תְּבִישֵׁנִי מִשִּׂבְרִי: קיז סְעָדֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה וְאֶשְׁעָה
בְחֻקֶּיךָ תָמִיד: קיח סָלִיתָ כָּל שׁוֹגִים מֵחֻקֶּיךָ כִּי

וואָרום דו האָסט מיך גילערינט ווי אַזו איך זאָל מַשְׂכִּיל טִין: (קג) מה ווי זַייעֶר איז זיס
צו מיין גומען דיינע זאָג מער איידער האָניג צום מויל: (קד) מפקודיך ווייל איך האָב פֿר
שטאַנען אין דיין תורה אונ מצות דרום האָב איך פֿיינט אַלע פֿאַלשע וועגין: (קה) נר
דיינע ווערטער איז ווי אַליכט צו מיינע פֿיס אונ ווי איין בַלייכטונג צו לייכטין מיר
וואו הין איך גייא: (קו) נשבעתי איך האָב גישוואָרין אַז איך זאָל היטין דיינע מצות אונ
האָב מקיים גיוועזן: (קז) נעניתי איך בין וואָרין זייער אונטער טעניג. גאָט לאָז מיך לעבין
ווי דו האָסט מיר צו גיזאָגט: (קח) נדבות דאָס וואָס מיין מויל באַוויליגט בעט איך דיך
אַז דו זאָלסט מקבל זיין ברצון אונ דיינע משפטים מאַך מיך לערנען: (קט) נפשי מיין
לייב איז תמיד אין סכנה אונ איך האָב פֿאָרט דיין תורה ניט פֿאַר געסין: (קי) נתנו ווען
אויף די רשעים האָבין פֿאַר שפּרייט אַנעץ אויף מיין וועג האָב איך זיך פֿאָרט ניט
אָפּ גיקערט אונ פֿעראירט פֿון דיינע מצות: (קיא) נחלתי איך האַלט דיין תורה אויף אייביג
פֿאַר אַנחלה צו מיר ווייל די מצות פֿון דער תורה דער פֿרייען מיין האַרץ: (קיב) נטיתי איך
האָב אַוועק גינייגט מיין האַרץ פֿון תענוגים צו טאָן דיינע חוקים ביז אייביג אונ ביז
דעם סוף פֿון מיינע יאָרין: (קיג) סעפים שלעכטע מחשבות האָב איך פֿיינט אָבער דיין
תורה האָב איך ליב: (קיד) סתרי דו ביסט מיין פֿאַר באָרגער אונ מיין באַשיצער איך טו
האָפֿין צו דיינע רייד: (קטו) סורו קערט אָפּ פֿון מיר איר רשעים וואָרום איך וויל היטין
די מצות פֿון מיין גאָט: (קטז) סמכני לעהן מיך אונטער ווי דו האָסט מיר מבטיח גיוועזן
אונ איך זאָל לעבין אונ דו זאָלסט מיך ניט פֿאַר שעמען פֿון מיין האָפֿונג: (קיז) סעדני אַז
דו וועסט מיך אונטער לעהנן וועל איך בודאי גיהאָלפֿן ווערן אונ וועל שטענדיג ריידן
אין דיינע חוקים: (קיח) סלית האָסט צו טראָטין אַלע יום זאָגן אַז זיי האָבין בשוגג עובר
גיוורי

שקר תרמיתם: קיט סגים השבת כל רשעי ארץ
לכן אהבתי עדתיך: קך סמר מפחדך בשרי
וממשפטיך יראתי: קכא עשיתי משפט וצדק בל
תניחני לעשקי: קכב ערב עבדך לטוב אל יעשקני
זדים: קכג עיני כלו לישועתך ולאמרת צדקך:
קכד עשה עם עבדך כחסדך וחקיך למדני:
קכה עבדך אני הבינני ואדעה עדתיך: קכו עת
לעשות ליי הפרו תורתך: קכז על כן אהבתי
מצותיך מזהב ומפז: קכח על כן כל פקודי כל
ישרתי כל ארח שקר שנאתי: קכט פלאות
עדותיך על כן נצרתם נפשי: קל פתח דבריך
יאיר מבין פתיים: קלא פי פערתי ואשאפה כי
למצותיך יאבתי: קלב פנה אלי וחנני כמשפט
לאהבי שמך: קלג פעמי הכן באמרתך ואל

גיזען איף דיינע חוקים ווארום זייער קלוגשאפט איז פאלש א:ג זייא האבין במזיד
עובר גיווען: (קיט) סגים ווי פסולת ווערט פאר ברענט ווען מען לייטערט די זילבער אזו
האסטו צו שטערט אלע רשעים פון דר וועלט דרום האב איך ליב דיין תורה: (קכ) סמר
מיין לייב איז הארט גיווארין מחמת דיין פחד וייל איך האב מורא פאר דיינע
משפטים: (קכא) עשיתי איך האב גיטאן משפט אונ צדקה דרום בעט איך דיך אז דוא
זאלסט מיך ניט איבער לאזין צו מיינע רויבער: (קכב) ערוב באגיטיג דיין קנעכט ער זאל
האבין גוטץ אונ די רשעים זאלין מיך ניט רויבין: (קכג) עיני מיינע אויגין טוען גילוסטין
צו דיין הילף אונ צו דיינע גירעכטע רייד: (קכד) עשה טו מיט דיין קנעכט ווי דיין חסד
איז אז דו זאלסט מיך לערנען דיינע חוקים: (קכה) עבדך איך בין דיין קנעכט אונ וויל
דיך דינען בעט איך דיך מאך מיך פאר שטיין אז איך זאל וויסין די דינים פון דיין
תורה: (קכו) עת עס איז באוואוסט צו גאט אצייט ער זאל טאן אמשפט אין די רשעים
וואס פאר שטערין דיין תורה: (קכז) על דרום וייל איך וייס אז עס קומט אמשפט אויף
די רשעים האב איך ליבער דיינע מצות פון גאלד אונ פון גין גאלד: (קכח) על דרום זאג
איך אז אלע גאטס מצות זיינען רעכטפארטיג אונ אלע פאלשע וועגין האב איך
פיינט: (קכט) פלאות וייל דיינע מצות זיינען פאר הוילין דרום האט מיין לייב אלע מצות
גיהיט: (קל) פתח אז אמענטש הייבט אן צו לערנען דיא תורה ווערין זיינע אויגין דער
לויכטין זיא גיט פאר שטאנד צו דיא נארין: (קלא) פי מיין מויל האב איך גיעפינט אונ
גילוסט די מצות וייל איך גילוסט זייער צו דיינע מצות: (קלב) פנה קער דיך אום צו

מיר

תשלט בי כל און: קלד פדני מעשק אדם ואשמרה
פקודיך: קלה פניך האר בעבדך ולמדני את
חקיך: קלו פלגי מים ירדו עיני על לא שמרו
תורתך: קלז צדיק אתה יי וישר משפטיך:
קלח צוית צדק עדתיך ואמונה מאד: קלט צמתתני
קנאתי כי שכחו דבריך צרי: קמ צרופה אמרתך
מאד ועבדך אהבה: קמא צעיר אנכי ונבזה פקדיך
לא שכחתי: קמב צדקתך צדק לעולם ותורתך
אמת: קמג צר ומצוק מצאוני מצותיך שעשעי:
קמד צדק עדותיך לעולם הבינני ואחיה: קמה קראתי
בכל לב ענני יי חקיך אצרה: קמו קראתיך
הושיעני ואשמרה עדתיך: קמז קדמתי בנשף
ואשועה לדברך יחלתי: קמח קדמו עיני אשמרות

מיר אונ דר בארעם מיך ווי עס איז ראוי צו דר בארעמען זיך אויף די וואס האבן ליב
דיין נאמן: (קלג) פעמי ברייט אן מיינע טריט צו גיין אין דעם וועג וואס דו האסט גיזאגט
אונ דו זאלסט ניט געבין כח אין דיא עבירות אז זייא זאלין גיוועלטיגין אויף מיר:
(קלד) פדני לייז מיך אויס פון דעם מענטשין וואס רויבט וועל איך היטין דיינע מצות:
(קלה) פניך ווייז מיר אפרייליך פנים אונ לערין מיך דיינע חוקים: (קלו) פלגי פון מיינע
אויגין נידערין טרערין ווי בעך וואסער ווייל זיי האבין ניט גיהיט וואס שטייט אין דיין
תורה: (קלז) צדיק דוא גאט ביסט גירעכט אונ דיינע משפטים זיינען רעכטפארטיג:
(קלח) צוית דיינע מצות וואס דו האסט גבאטן זיינען אמת אונ זייער גירעכט: (קלט) צמתתני
מיין פערדרוס האט מיך פאר שניטן וואס מיינע בליידיגער האבין פאר געסין דיינע
ווערטער: (קמ) צרופה דיינע זאג זיינען זייער לויטער דרום האט זייא דיין קנעכט ליב:
(קמא) צעיר ווען אויך איך בין גיווארין קליין אונ מבוזה האב איך פארט ניט פר געסן
דיינע מצות: (קמב) צדקתך די צדקות וואס דו טוסט צו די וואס היטן דיינע מצות האבן
אקיום אויף אייביג אונ דיין תורה איז אמת: (קמג) צר ווען אויך כיך האט גיגרייכט
צרות אונ איינגנעש האב איך פארט שטענדיג עוסק גיוועזן אין דיינע מצות:
(קמד) צדק דיינע מצות וואס זיינען מיט גירעכטיקייט האבין אקיום אויף אייביג בעט
איך דיך מאך מיך זייא פאר שטיין צייט איך וועל לעבין: (קמה) קראתי איך טוא דיך
רופן מיט דעם גאנצן הארצן ענטפער מיר גאט ווארום איך וועל היטן דיינע חוקים:
(קמו) קראתיך אז איך טוא דיר רופן זאלסטו מיר העלפין וועל איך היטין דיין תורה:
(קמז) קדמתי איך האב מיך גיפעדערט אויף צו שטיין בייא נאכט צו שרייען. איך טוא
האפין אז דוא וועסט מקיים זיין דיינע ווערטער וואס דוא האסט מיר מבטיח גיוועזן:

לשיח באמרתך: קמט קולי שמעה כחסדך יי
במשפטך חיני: קנ קרבו רדפי זמה מתורתך
רחקו: קנא קרוב אתה יי וכל מצותיך אמת:
קנב קדם ידעתי מעדתיך כי לעולם יסדתם:
קנג ראה עניי וחלצני כי תורתך לא שכחתי:
קנד ריבה ריבי וגאלני לאמרתך חיני: קנה רחוק
מרשעים ישועה כי חקיך לא דרשו: קנו רחמיך
רבים יי כמשפטיך חיני: קנז רבים רדפי
וצרי מעדותיך לא נטיתי: קנח ראיתי בגדים
ואתקוטטה אשר אמרתך לא שמרו: קנט ראה
כי פקודיך אהבתי יי כחסדך חיני: קס ראש
דברך אמת ולעולם כל משפט צדקך: קסא שרים
רדפוני חנם ומדברך פחד לבי: קסב שש אנכי

(קמח) קדמו מיינע אויגן האבן זיך גיפעדערט צו עפענן צווייא טייל נאכט פאר טאג צו
ריידן אין דיין תורה: (קמט) קולי מיין קול זאלסטו צו הערין וויא דיין חסד איז. איך
בעט דיך גאט דו זאלסט מיך לאזן לעבן וויא דיין מנהג איז צו טאן חסד: (קנ) קרבו דיא
וואס יאגן נאך צו טאן שלעכטע מעשים זיינן זייא נאהענט דער צו אבער זייא זיינן
נוייט פון דיין תורה: (קנא) קרוב דוא גאט ביסט נאהענט צו אלע וואס רופן דיך אונ
אלע דיינע מצות זיינן אמת: (קנב) קדם דאס איז דאס ערשטע פון אלע וויסן שאפט
וואס איך האב פאר שטאנען אין דיין תורה ווייל דוא האסט זייא גיגרונד פעסטיגט
אויף אייביג: (קנג) ראה זעה מיין ארומקייט אונ ציא מיך ארויס דער פון ווארום איך
האב דיין תורה ניט פר געסן: (קנד) ריבה קריג מיט מיינע שונאים מיין קריג אונ לייז
מיך אויס פון זיי. לאז מיך לעבן אז איך זאל קאנען מקיים זיין דיינע זאג: (קנה) רחוק
פון די רשעים איז ווייט די הילף ווייל זיי האבן דיינע חוקים ניט גיפארשט: (קנו) רחמיך
דיינע רחמנות זיינען זייער פיל דוא גאט וויא דיין מנהג איז מרחם זיך צו זיין אויף
לייטן זאלכטו מיך לאזין לעבן: (קנז) רבים מיינע נאך יאגער אונ מיינע בלייזדיגר זיינן
פיל אונ איך האב פארט ניט אוועק גינייגט פון דיינע מצות: (קנח) ראיתי איך האב
גיזעהן פעלשר אונ האב מיך גיקריגט מיט זייא איבר דעם וואס זיי האבן דיא זאג
פון דיין תורה ניט גיהיט: (קנט) ראה זעה אז איך האב דיינע מצות ליב, דרום בעט
איך דיך גאט אז דוא זאלסט מיך לאזן לעבן אזו וויא דיין חסד איז: (קס) ראש דר אן
הייב פון דיינע ווערטר וואס דו האסט גיזאגט אויף דעם בארג סיני (אנכי יי אלהיך)
איז דאס אמת, אונ דרום ווערן אקיום האבין אויף אייביג דיינע גירעכטע משפטים:
(קסא) שרים וועג אויך הערן האבין מיך אומזונסט נאך גיזאגט האט מיין הארץ פארט

פ ד

עַל אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב׃ קסג שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי
וָאֲתַעֵבָה תּוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃ קסד שֶׁבַע בַּיּוֹם
הִלַּלְתִּיךָ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ קסה שָׁלוֹם רָב
לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל׃ קסו שִׂבַּרְתִּי
לִישׁוּעָתְךָ יְיָ וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי׃ קסז שָׁמְרָה נַפְשִׁי
עֵדֹתֶיךָ וָאֹהֲבֵם מְאֹד׃ קסח שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ
וְעֵדֹתֶיךָ כִּי כָל דְּרָכַי נֶגְדֶּךָ׃ קסט תִּקְרַב רִנָּתִי
לְפָנֶיךָ יְיָ כִּדְבָרְךָ הֲבִינֵנִי׃ קע תָּבוֹא תְּחִנָּתִי לְפָנֶיךָ
כְּאִמְרָתְךָ הַצִּילֵנִי׃ קעא תַּבַּעְנָה שְׂפָתַי תְּהִלָּה כִּי
תְלַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ קעב תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ כִּי כָל
מִצְוֹתֶיךָ צֶּדֶק׃ קעג תְּהִי יָדְךָ לְעָזְרֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ
בָחָרְתִּי׃ קעד תָּאַבְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְיָ וְתוֹרָתְךָ
שַׁעֲשֻׁעָי׃ קעה תְּחִי נַפְשִׁי וּתְהַלְלֶךָּ וּמִשְׁפָּטֶךָ
יַעְזְרֻנִי׃ קעו תָּעִיתִי כְּשֶׂה אֹבֵד בַּקֵּשׁ עַבְדֶּךָ כִּי
מִצְוֹתֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

פחד געהאט פר דיינע ווערטר: (קסב) שש אויף דעם וואס איך האב מקיים געווען דיינע זאג האב איך מיך געפרייט וויא איינער וואס געפינט אגרויסין זאק רויב: (קסג) שקר פאלשקייט האב איך פיינט אונ האב פר אומווירדיגט ווייל איך האב ליב דיין תורה וואס זיא איז מזהיר דרויף: (קסד) שבע זיבן מאל אין טאג האב איך דיך געטאן לויבן אויף דעם וואס דוא האסט אונז געגעבין דיינע גירעכטע משפטים: (קסה) שלום פיל שלום וועט זיין צו די וואס האבן ליב דיין תורה אונ עס וועט צו זייא ניט קומן קיין שטרויכלונג: (קסו) שברתי איך האב געטאן האפן צו דיין הילף גאט אונ האב געטאן דיינע מצות: (קסז) שמרה מיין לייב האט געטאן היטן דיין תורה- אונ דיינע מצות האב איך זייער ליב: (קסח) שמרתי איך האב געהיט דיינע מצות אונ דיין תורה ווארום איך וויים אז אלע מיינע וועגן זיינן פר דיר: (קסט) תקרב מיין תפלה זאל גינעהנן פאר דיר גאט דוא זאלסט מיר געבן צו פאר שטיין די תורה: (קע) תבוא מיין גיבעט זאל קומען פר דיר. וויא דוא האסט גיזאגט דורך נתן הנביא זאלסטו מיך מציל זיין: (קעא) תבענה מיינע לעפצין וועלן זאגן אלויב צו דיר אז דוא וועסט מיך לערנען דיינע חוקים: (קעב) תען מיין צונג טוט הויך ריידן דיינע זאג ווארום אלע דיינע מצות זיינן גירעכטע רייד: (קעג) תהי דיין האנט זאל זיין אנגיברייט צו העלפין מיר ווארום איך האב אויס דער ווילט צו טאן דיינע מצות: (קעד) תאבתי איך טוא גילוסטין צו דיין הילף גאט אז דו וועסט מיר העלפן וועל איך עוסק זיין אין דיין תורה: (קעה) תחי מיין לייב זאל לעבן

כדי

דער מזמור איז איין מוסר קעגין די וואס ריידין לשון הרע:

יום כז קכ א שיר המעלות אל יי בצרתה לי קראתי
ויענני: ב יי הצילה נפשי משפת שקר
מלשון רמיה: ג מה יתן לך ומה יסיף לך לשון
רמיה: ד חצי גבור שנונים עם גחלי רתמים:
ה אויה לי כי גרתי משך שכנתי עם אהלי קדר:
ו רבת שכנה לה נפשי עם שונא שלום: ז אני
שלום וכי אדבר המה למלחמה:

דאס איז איין תפלה דאס השי"ת זאל העלפין ישראל אונ זאל זייא היטין פון אלע צרות:

קכא א שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין
יבא עזרי: ב עזרי מעם יי עשה שמים וארץ:
ג אל יתן למוט רגלך אל ינום שמרך: ד הנה לא

כדי איך זאל דיך קאנען לויבן, אונ דיינע משפטים וואס דוא וועסט טאן אין מיינע שונאים וועלן מיר העלפן פון זייערע הענט: (קטו) תעיתי איך בין וואָרן פר אירט אזו וויא אפרלארענע שאף, בעט איך דיך בגער אין דיין קנעכט אונ ווייז מיר דעם וועג וואוהין איך זאל גיין, וואָרום איך האב דיינע מצות ניט פאר געסן:

קכ (א) שיר. דיא פופצעהן שיר המעלות האט דוד גיזאגט די לוים זייא זאלין זאגין אויף דיא פופצעהן טרעפ וואס גייען פון דער עזרה פון ווייבר צו דער עזרה פון מאנן אויף איטליכר טרעפ א שיר המעלות. אז עס איז מיר גיוועזן לייד האב איך צו גאט גירופן האט ער מיר גיענטפערט: (ב) יי גאט זאיי מיך מציל פון פאלשע לעפצן. פון די וואס האבן אפאלשע צונג: (ג) מה דוד המלך האט גיזאגט צו די וואס האבן אפאלשע צונג וואס נאך פאר אצאם זאל ער מערן דיר צו געבן אונ וואס זאל מען נאך מער שמירה דיר מאכן דוא פאלשע צונג, דיא צונג איז דאך פר שלאסן מיט דיא ציין אונ ליפן: (ד) חצי לשון הרע איז גליך צו שארפע פיילין בייא אגבור אין דיא הענט וואס ער הרגעט מיט זיי פון ווייטין אונ איז גליך צו קוילין פון בוקסן האלץ וואס פון אויסן ווייניג זיינען זייא פאר לאשין אונ פון אינעווייניג ברענן זייא: (ה) אויה דוד המלך האט גיזאגט גליך וויא די יודין קלאגין זיך ווייא איז מיר אז איבר לשון הרע האב איך גירועט ביי די גיצעלטין פון די טאטערין: (ו) רבת אונ דרום האט מיין לייב אלאנגע צייט גירועט מיט די וואס האבין פיינט שלום: (ז) אני איך האב גירעט שלום אונ אז איך האב גירעט שלום האבין זיי דער וועקט מלחמה צו האלטין מיט מיר:

קכא (א) שיר. איך הייב אויף מיינע אויגן צו די בערג צו זעהן פון וואנען וועט קומען מיין הילף: (ב) עזרי איך האב ניט פון קיינעם קיין הילף נאר פון גאט וואס האט באשאפן הימיל אונ ערד: (ג) אל דיינע פיס וועט ער ניט לאזין אויס גיגליטשט ווערין. גאט דיין היטער טוט ניט דרעמלען דאס הייסט ער טוט ניט אפ זיין השגחה פון דיר קיין מאל: (ד) הנה גאט דער היטער פון ישראל טוט קיין מאל ניט דרעמלען אונ ניט

שלאפין

ינום ולא יישן שומר ישראל: ה יי שמרך יי צלך
על יד ימינך: ו יומם השמש לא יככה וירח
בלילה: ז יי ישמרך מכל רע ישמר את נפשך:
ח יי ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם:

דער מזמור דער צילט דיא שמחה פון דיא עולי רגלים אונ דעם שבח פון ירושלים :

קכב א שיר המעלות לדוד שמחתי באמרים לי
בית יי נלך: ב עמדות היו רגלינו בשעריך
ירושלם: ג ירושלם הבנויה כעיר שחברה לה
יחדו: ד ששם עלו שבטים שבטי יה עדות
לישראל להודות לשם יי: ה כי שמה ישבו כסאות
למשפט כסאות לבית דוד: ו שאלו שלום
ירושלם ישליו אהביך: ז יהי שלום בחילך שלוה
בארמנותיך: ח למען אחי ורעי אדברה נא שלום
בך: ט למען בית יי אלהינו אבקשה טוב לך:

דער מזמור איז איין תפלה אויף דער גאולה פון גלות :

קכג א שיר המעלות אליך נשאתי את עיני

שלאפין: (ה) יי גאט איז דיין היטער . גאט שטייט ביא דיין רעכטע האנד מגין צו זיין
אויף דיר : (ו) יומם ביא טאג וועט די היץ פון דער זון דיך ניט מזיק זיין אונ ביי דער
נאכט וועט דיך ניט מזיק זיין דיא לבנה : (ז) יי גאט וועט דיך היטין פון אלע בייז
אונ וועט היטין דיין לייב : (ח) יי גאט וועט דיך היטין אין דיין ארויס גיין אין וועג אונ
אין דיין קומען פון היינט ביז אייביג :
קכב (א) שיר . איך האב מיך גיפרייט אז מען זאגט מיר אז מיר וועלן גיין אין גאטס
הויז : (ב) עמדות ווענין פיל מענטשין וואס זיינען גיקומען אויף יום טוב האבין
מיר גימוזט פאר זאמען אצייט אין דיא טויערין פון ירושלים : (ג) ירושלים דיא שטאט
ירושלים וואס זיא איז גיבויט גיווארין ווי אשטאט וואס אין איר גיפינט זיך אלערליי
שיינקייט : (ד) ששם וואס דארטין זיינען אויף גיגאנגען גאטס שבטים אויף יום טוב .
דאס אויף נאנג איז גיוועזן איין עדות אז דיא שכינה רועט אין ירושלים אונ דרום איז
ראוי גיוועזן צו לויבין גאט אויף דעם נס : (ה) כי ווייל דארטין זיינען גיזעסין די סנהדרין
אויף שטולין אונ אזו אויך דאס הויז גיזינד פון דוד המלך ווי זאלין דארטין משפטין :
(ו) שאלו טוט בעטין פון גאט אויף דעם שלום פון ירושלים אונ די ליב האבער פון דיר
ירושלים זאלין שלוה האבין : (ז) יהי שלום זאל זיין אין דיינע מויערן אונ שלוה זאל
זיין אין דיינע פאלאצין : (ח) למען ווענין מיינע ברידר אונ פריינד דם כלל ישראל בעט
איך אז עס זאל זיין שלום אין דיר ירושלים : (ט) למען אונ פון ווענין דעם בהמ״ק אונזר
נאטס

הישבי בשמים: ב הנה כעיני עבדים אל יד
אדוניהם כעיני שפחה אל יד גברתה כן עינינו
אל יי אלהינו עד שיחננו: ג חננו יי חננו כי רב
שבענו בוז: ד רבת שבעה לה נפשנו הלעג
השאננים הבוז לגאי יונים:

דער מזמור איז איין שבח צוא השי"ת וואס ער האט ניט גילאזין דיא שונאים פערשלינגען דיא ישראל:

קכד א שיר המעלות לדוד לולי יי שהיה לנו יאמר
נא ישראל: ב לולי יי שהיה לנו בקום עלינו
אדם: ג אזי חיים בלעונו בחרות אפם בנו:
ד אזי המים שטפונו נחלה עבר על נפשנו: ה אזי
עבר על נפשנו המים הזידונים: ו ברוך יי שלא
נתננו טרף לשניהם: ז נפשנו כצפור נמלטה
מפח יוקשים הפח נשבר ואנחנו נמלטנו: ח עזרנו
בשם יי עשה שמים וארץ:

גאטס הויז וואס אין ירושלים ווערט גיבויט ווערן בעט איך גוטס אויף דיר ירושלים:
קכג (א) שיר. צו דיר גאט טוא איך אויף הייבן מיינע אויגן. צו דיר גאט וואס זיצט אין הימיל: (ב) הנה וויא דיא אויגן פון דיא קנעכט קוקין צו די הענט פון זייערע הערן. וויא דיא אויגין פון דער שפחה קוקין צו דיא הענט פון איר הארינטע אזו קוקין אונזרע אויגן צו אונזר גאט ביז ער ווערט זיך דר בארימען אויף אונז: (ג) חננו דער בארעם דיך אונזער גאט אויף אונז ווארום מיר זיינען גיזעט גיווארין מיט פיל בזיונות: (ד) רבת אונזערע לייבער זיינען פיל גיזעט גיווארן פון דעם שפעטונג פון דיא וואס זיינען גיזעסין בשלוה אונ פון דיא בזיונות וואס דיא בעלי גאוה האבין אונז מבזה גיוועזן:
קכד (א) שיר. אז גאט וואלט מיט אונז ניט גיוועזן זאגין ישראל: (ב) לולי ווען גאט וואלט מיט אונז ניט גיוועזן אין דער צייט אז א מענטש איז אויף גישטאנען אויף אונז: (ג) אזי וואלטין זייא אונז לעבעדיגערהייט איין גישלונגן אין דר צייט אז זייער צארין האט גיגרימט אויף אונז: (ד) אזי דיא שטארקע מענטשין וואלטן אונז גיוועזן וויא וואסער פאר פלייצט אונ וויא א בעך וואסער וואלט גיוועזן איבר גיפארין אויף אונזער לייב: (ה) אזי וואלט איבער גיפארין אויף אונז דאס רוישענדע וואסער דאס איז דיא שנאה אונ נקמה: (ו) ברוך אבער גילויבט איז גאט וואס ער האט אונז ניט גיגעבין מיר זאלין זיין א פארצוקונג צוא זייערע צייין: (ז) נפשנו אונזערע לייבער זיינען אנטרונגע גיווארין פון זייערע הענט וויא א פויגיל ווערט אנטרונגן פון דער נעץ פון די פיינגער. די נעץ איז צו בראכין גיווארן אונ מיר זיינן אנטרונגען גיווארן: (ח) עזרנו אונזר הילף קומט אז מיר דר מאנן גאטס נאמען וואס האט בשאפן הימל אונ ערד:

שיר

אין דעם מזמור איז איין הבטחה דאס ירושלים אונ דער בית המקדש וועלין ווידער אויף גיבויט ווערין:

קכה א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבֹּטְחִים בַּיְיָ כְּהַר צִיּוֹן לֹא
יִמּוֹט לְעוֹלָם יֵשֵׁב: ב יְרוּשָׁלַםִ הָרִים סָבִיב לָהּ
וַיְיָ סָבִיב לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: ג כִּי לֹא יָנוּחַ
שֵׁבֶט הָרֶשַׁע עַל גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים לְמַעַן לֹא יִשְׁלְחוּ
הַצַּדִּיקִים בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם: ד הֵיטִיבָה יְיָ לַטּוֹבִים
וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם: ה וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם
יוֹלִיכֵם יְיָ אֶת פֹּעֲלֵי הָאָוֶן שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

דער מזמור רעדט פון דיא גרויסע שמחה וואס וועט זיין בעת דיא גאולה איזה:

קכו א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְיָ אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ
כְּחֹלְמִים: ב אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה
אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה:
ג הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים: ד שׁוּבָה יְיָ
אֶת שְׁבִיתֵנוּ כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב: ה הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה
בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ: ו הָלוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ הַזָּרַע
בֹּא יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו:

קכה (א) שיר. דיא וואס האבין אבטחון אויף גאט וועלין זייא זיין וויא דער בארג
ציון וואס ער וואנקט ניט אונ בלייבט אייביג: (ב) ירושלים וויא די בערג רינגלן
ארום דיא שטאט ירושלים אזו רינגלט ארום גאט זיין פאלק פון היינט ביז אייביג:
(ג) כי ניט אויף אלאנגע צייט טוט רוען דם בייזקייט פון די רשעים אויף דער נחלה
פון די צדיקים כדי די צדיקים זאלן ניט אוים שטרעקן זייערע הענט צו טאן עולות:
(ד) הטיבה גאט זאל בגיטיגן צו די גוטע אונ צו די וואס זיינן רעכטפארטיגע אין זייער
הארצין: (ה) והמטים אבר די וואס נייגן זיך צו גיין אין פאר קרימטע וועגן וועט זיי גאט
פירין מיט דיא וואס ווערקין אומרעכט. שלום אויף ישראל:
קכו (א) שיר. אז גאט וועט אומקערן די ווידרקערונג פון דר שטאט ציון וועלן זייא
דאמאלם זאגן אז עס איז נאר גיוועזן וויא אחלום: (ב) אז דענסטמאל וועט אונזר
מויל דר פילט ווערן מיט פרייד אונ אונזר צונג מיט גיזאנג. דענסטמאל וועט מען
זאגן צווישן דיא פעלקר גאט האט גרויסע טובות גיטאן מיט דיא דאזיגע: (ג) הגדיל
אמת גאט האט מיט אונז גיטאן גרויסע נסים אונ מחמת דעם בטחון האבן מיר זיך
גיפרייט: (ד) שובה קער אום גאט אונזערע ווידערקערונג גלייך וויא דיא בעך וואסר
אויף טרוקענע ערד: (ה) הזורעים דיא וואס האבין גיזייט מיט טרערין אבער אז עס
האט גיוואקסין תבואה שניידין זייא מיט גיזאנג: (ו) הלוך אז ער האט גיפירט דיא
תבואה

דֶער מִזְמוֹר זָאגְט מוּסַר אַז מַען זָאל נָאר הָאבְּן בִּטָחוֹן אוֹיף הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וָוארוּם אָן אִים קָאן גָאר נִיט זַיין :

קכז א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה אִם יְיָ לֹא יִבְנֶה בַיִת
שָׁוְא עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ אִם יְיָ לֹא יִשְׁמָר עִיר שָׁוְא
שָׁקַד שׁוֹמֵר : ב שָׁוְא לָכֶם מַשְׁכִּימֵי קוּם מְאַחֲרֵי
שֶׁבֶת אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא :
ג הִנֵּה נַחֲלַת יְיָ בָּנִים שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן : ד כְּחִצִּים
בְּיַד גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים : ה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר
מִלֵּא אֶת אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם לֹא יֵבֹשׁוּ כִּי יְדַבְּרוּ
אֶת אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר :

דֶער מִזְמוֹר זָאגְט דָאס גְלִיקְלִיךְ אִיז דֶער וָואס אִיז נֶהֱנֶה מִיגִיעַ כַּפּוֹ :

קכח א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְיָ הַהֹלֵךְ
בִּדְרָכָיו : ב יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב
לָךְ : ג אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ

תְּבוּאָה צוּ זַייעֶן אוֹיף דֶעם טְרוּקֶענֶעם אָרְט אִיז עֶר גִינַאנְגֶען אוּנ גִיוַויינְט אָבֶּר נָאךְ דֶעם אַז דִיא בְּעךְ וַואסֶר אִיז אָנְגִיקוּמֶן אוֹיף דֶעם אָרְט הָאט עֶר גִיטְרָאגְן דִי גַארְבְּן פוּן פֶעלְד אַהֵיים מִיט גִיזַאנְג אַזוֹ זַיינֶען דִיא וָואס טוּעֶן דִיא מִצְוֹת מִיט גִיוַויין אָבֶּער זַייא וֶועלִין מְקַבֵּל זַיין שָׂכָר מִיט גְרוֹיס שִׂמְחָה :

קכז (א) שיר. דָאס הָאט דָוִד הַמֶּלֶךְ גִיזָאגְט אוֹיף זַיין זוּן שְׁלֹמֹה אַז גָאט וֶועט נִיט בַּגֶערְן דֶם גִיבַּייא פוּן דֶעם בֵּהמ״ק אִיבֶּר דַיינֶע מַעֲשִׂים וָואס זַיינֶען נִיט גוּט הָאבְּן זִיךְ דִיא בַּעֲלֵי מְלָאכוֹת אוּמְזוּנְסְט גִימִיהֶט אִיבֶּר דֶעם גִיבַּייא אוּנ אַז גָאט וֶועט נִיט הִיטְן דִי שְׁטָאט יְרוּשָׁלַיִם הָאט זִיךְ דָאךְ אוּמְזוּנְסְט דֶר הִיטֶר גִישְׁטַארְקְט צוּ הִיטְן דִיא שְׁטָאט : (ב) שוא אוּנ צוּ אַייךְ מֶענְטְשִׁין אִיז אוֹיךְ אוּמְזוּנְסְט אַייעֶר פְּרִיא אוֹיף שְׁטַיין אוּנ שְׁפֶּעט לַייגְן. זַיי עֶסְן בְּרוֹיט וָואס קוּמְט אָן מִיט טְרוֹיעֶרִקַייט אוּנ מִיט שְׁוֶוערֶע אַרְבַּייט אַזוֹ גִיט דָאךְ גָאט דֶם בַּדֶערְפֶענִישׁ צוּ דֶעם דָאזִיגְן וָואס פַאר וָואגִילְט זַיין שְׁלָאף אוּנ אִיז עוֹסֵק אִין דֶר תּוֹרָה : (ג) הנה דִיא מֶענְטְשֶׁן וָואס טְרַאכְטְן עֲשִׁירוּת וֶועגְן זַייעֶרֶע קִינְדֶר אִיז דָאס אוֹיךְ נִישְׁט וָוארוּם דִיא קִינְדֶער זַיינֶען דָאךְ גָאטְס אַרְבּ אוּנ עֶר גִיט זַייא צוּ וֶועמֶן עֶר וִויל אוּנ קִינְדֶר קוּמֶן נָאר פוּן גָאט פַאר שָׂכָר פוּן מַעֲשִׂים טוֹבִים וָואס דֶר מֶענְטְשׁ טוּט : (ד) כחצים וִוי דִי פַיילִין וָואס זַיינֶען בַּייא אַגִבּוֹר נִיט דִיא פַיילְן הַרְגֶנֶן נָאר דֶר גִבּוֹר וָואס שִׁיסְט מִיט זַיי אַזוֹ זַיינֶען אוֹיךְ דִי קִינְדֶר וָואס דֶר פָאטֶר אִיז זַיי מַדְרִיךְ אִין דֶר יוּגִינְט : (ה) אשרי וואוֹל דֶעם מֶענְטְשֶׁן וָואס עֶר הָאט דֶר פִילְט זַיין קֶעכֶר פוּן זַיי, אַזֶעלְכֶע קִינְדֶר וֶועלְן נִיט פַר שֶׁעמְט וֶוערְן אַז זַיי וֶועלְן זִיךְ מְפַלְפֵּל זַיין מִיט דִיא לוֹמְדִים וָואס קְרִיגְן מִיט זַייא אִין דֶעם טוֹיעֶר וואוּ דִיא לוֹמְדִים זִיצְן :

קכח (א) שיר. וואוֹל צוּ אַלֶע וָואס הָאבְּן מוֹרָא פַאר גָאט אוּנ גֵייעֶן אִין גָאטְס וֶועג :
(ב) יגיע אַז דוּ וֶועסְט עֶסְן נָאר וָואס דוּא פַר דִינְסְט מִיט דַיינֶע הֶענְט וֶועט דִיר
וואוֹל

כשתלי זיתים סביב לשלחנך: ד הנה כי כן יברך
גבר ירא יי: ה יברכך יי מציון וראה בטוב
ירושלם כל ימי חייך: ו וראה בנים לבניך שלום
על ישראל:

דאס גייט אויף דיא צרות וואס דיא ישראל האבן גיליטן אין אלע גליות.

קכט א שיר המעלות רבת צררוני מנעורי יאמר
נא ישראל: ב רבת צררוני מנעורי גם לא
יכלו לי: ג על גבי חרשו חרשים האריכו
למעניתם: ד יי צדיק קצץ עבות רשעים: ה יבשו
ויסגו אחור כל שנאי ציון: ו יהיו כחציר גגות
שקדמת שלף יבש: ז שלא מלא כפו קוצר
וחצנו מעמר: ח ולא אמרו העברים ברכת יי
אליכם ברכנו אתכם בשם יי:

דאס איז איין תפלה אויף אריכת הגלות בעונותינו הרבים און אויף דער גאולה:

קל א שיר המעלות ממעמקים קראתיך יי: ב אדני

וואול און גוט זיין: (ג) אשתך דיין ווייב וועט זיין גלייך צו א פרוכטבארר וויין שטאק אין דיא ווינקלען פון דיין הויז און דיינע קינדר וועלן זיין פריש וויא דיא צווייגן פון איילבערטין און וועלן זיצן ארום דיין טיש: (ד) הנה מיט אזעלכע ברכות ווערט גיבענטשט נאר דער וואס האט מורא פאר גאט: (ה) יברכך גאט וועט דיך בענטשין פון דער שטאט ציון און וועסט זעהן אין דעם גוטס פון ירושלים אלע טעג פון דיין לעבין: (ו) וראה און וועסט זעהן אז דיינע קינדער וועלין האבין קינדער און וועסט זעהן דעם שלום וואס ישראל וועלין האבין:

קכט (א) שיר. פיל בליידיגר זיינן אויף מיר גישטאנען פון דער יוגינט אן זאגן ישראל: (ב) רבת פיל בליידיגר האב איך גיהאט פון דער יוגינט אן דאך האבן זיי מיך ניט גיקאנט ביי קומן: (ג) על די וואס אקערן האבן אויף מיין רוקין גיאקערט און דעם שנור פון דעם אקער האבן זייא לאנג גיצויגן: (ד) יי אבער גאט דער צדיק האט צו שניטין דיא שטריק פון דיא רשעים: (ה) יבשו אלע וואס האבן פיינט דיא שטאט ציון וועלין זיך פאר קערין אהינטער מחמת בושה: (ו) יהיו און וועלן זיין וויא דאס גראז וואס וואקסט אויף דיא דעכער אז איידער מען רייסט דאס אויס ווערט דאס פאר דארט: (ז) שלא און דער שניטער האט ניט דער פילט זיין האנט פון זייא און זיין עק קלייד האט פון זייא ניט דער פילט דער גארבן מאכער: (ח) ולא און די וואס פארין אין וועג האבן ניט גיזאגט צו דיא שניטער גאטס ברכה זאל זיין צו אייך מיר בענטשין אייך מיט גאטס נאמען:

שיר

שמעה בקולי תהיינה אזניך קשבות לקול
תחנוני: ג אם עונות תשמר יה אדני מי יעמד:
ד כי עמך הסליחה למען תורא: ה קויתי יי קותה
נפשי ולדברו הוחלתי: ו נפשי לאדני משמרים
לבקר שמרים לבקר: ז יחל ישראל אל יי כי עם
יי החסד והרבה עמו פדות: ח והוא יפדה את
ישראל מכל עונתיו:

דער מזמור זאגט דאס די ישראל זאלין נים זיך שעמען בייז זיך נאר האפין צו השי"ת ער זאל זייא העלפין:

קלא א שיר המעלות לדוד יי לא גבה לבי ולא
רמו עיני ולא הלכתי בגדלות ובנפלאות
ממני: ב אם לא שויתי ודוממתי נפשי כגמל עלי
אמו כגמל עלי נפשי: ג יחל ישראל אל יי מעתה
ועד עולם:

דאס איז איין תפלה דאס מלכות בית דוד זאל בלייבין פעסט דורך דעם מלך המשיח:

קלב א שיר המעלות זכור יי לדוד את כל ענותו:

קל (א) שיר. פון דעם טיפן הארץ האב איך דיך גאט גירופן: (ב) אדני גאט הער צו
מיין קול. דיינע אויערן זאלן פר נעמן דם קול פון מיין גיבעט: (ג) אם אויב דוא
גאט וועסט היטין מיינע עבירות ווער וועט קאנען בשטיין פאר דיר גאט: (ד) כי
ווארום בייא דיר אין דיא הענט איז מוחל צו זיין כדי מען זאל מורא האבין פאר
דיר: (ה) קויתי מיין לייב טוט האפן צו דיר גאט אונ איך טוא האפן צו זיינע רייד:
(ו) נפשי מיין לייב טוט האפן צו דיר גאט מער וויא דיא היטער וואס היטן בייא נאכט
האפן אז עס זאל טאג ווערן: (ז) יחל איר יודין האפט צו גאט ווארום מיט גאט איז דר
חסד אונ פיל מאל האט ער אייך שוין אויס גילייזט וועט ער אייך היינט אויך אויס
לייזין: (ח) והוא אונ דיא עבירות וועלין נים מעכב זיין דיא גאולה ווארום גאט וועט
אויס לייזין דיא יודין פון אלע זייערע עבירות:
קלא (א) שיר. גאט. אין מיין הארצין האב איך מיך נים בעל גאוה גיהאלטין אונ
מיינע אויגן האב איך נים אויף גיהויבן אזו וויא די בעלי גאוה אונ איך בין נים
גיגאנגן אין גרויסע אונ אין וואונדערליכע זאכן מער וויא עס איז ראוי צו מיר:
(ב) אם דאס שווער איך אויב איך האב אזו נים גיטאן איך האב מיין לייב גיגליכן צו
א קינד וואס זייגט אונ האט נאר א בטחון אויף דר מוטר אזו האב איך א בטחון נאר
אויף גאט: (ג) יחל איר ישראל האפט אויך צו גאט פון היינט ביז אייביג:
קלב (א) שיר. דוד המלך האט גיבעטן אז גאט זאל גידיינקן זיין פיין וואס ער האט
גיהאט איידער ער האט גיפונען איין ארט וואו מען זאל בויען דעם בהמ"ק:
אשר

ב אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַייָ נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב: ג אִם
אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי אִם אֶעֱלֶה עַל עֶרֶשׂ יְצוּעָי:
ד אִם אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינָי לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה: ה עַד
אֶמְצָא מָקוֹם לַייָ מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר יַעֲקֹב: ו הִנֵּה
שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי יָעַר: ז נָבוֹאָה
לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו: ח קוּמָה ייָ
לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: ט כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק
וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: י בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי
מְשִׁיחֶךָ: יא נִשְׁבַּע ייָ לְדָוִד אֱמֶת לֹא יָשׁוּב מִמֶּנָּה
מִפְּרִי בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא לָךְ: יב אִם יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ
בְּרִיתִי וְעֵדֹתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם גַּם בְּנֵיהֶם עֲדֵי עַד יֵשְׁבוּ
לְכִסֵּא לָךְ: יג כִּי בָחַר ייָ בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ:
יד זֹאת מְנוּחָתִי עֲדֵי עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ:

(ב) אשר וואס ער האט גישווארן צו גאט אונ האט אנדר גיטאן צו דעם שטארקן גאט
פון יעקב: (ג) אם אויב איך וועל קומן אין דעם גיצעלט פון מיין שטוב אונ אויב איך
וועל אויף גיין אויף מיין בעט: (ד) אם אויב איך וועל געבין שלאף צו מיינע אויגין
צו מיינע ברעמע אשלומער: (ה) עד ביז איך וועל גיפינען איין ארט פון אבית המקדש
וועגין צו גאט. ארואונג צו דעם שטארקין גאט פון יעקב: (ו) הנה אין אפרת האבין
מיר גיהערט אז עס וועט זיין איין אויס דר וויילט ארט פון דעם בית המקדש וועגין.
היינט האבין מיר גיפונן דאס ארט אין פעלד פון חלק בנימין וואס ער איז גיגליכין
צו אחיה פון וואלד: (ז) נבואה היינט אז מיר ווייסין דאס ארט וועלין מיר קומען צו זיין
רואונג. מיר וועלין זיך בוקין צום שעמעל פון זיינע פיס: (ח) קומה דרום שטייא אויף
גאט אונ מאך רוען דיין שכינה אין דיין רואונג דוא גאט וואס דוא האסט גיוויזין דיין
שטארקייט אין די פלשתים מיט דעם ארון: (ט) כהניך דיינע באדינר דיא כהנים זאלין
זיך אן קליידין מיט דיא גירעכטע קליידער דיא בגדי כהונה אונ דיינע חסידים די לוים
זאלין זינגען: (י) בעבור מיין תפלה זאלסטו צו הערין פון וועגין מיר דיין קנעכט דוד אונ
זאלסט ניט אום קערין לידיג דאס פנים פון דיין גיזאלבטין מלך: (יא) נשבע גאט האט
גישווארין צו דוד איין אמתע שבועה וואס ער וועט קיין חרטה ניט האבין פון איר אז
פון דיינע קינדער וועל איך מאכין אמלך ער זאל זיצין אויף דיין שטול: (יב) אם אונ
אויב דיינע קינדער וועלין היטין מיין ברית אונ מיין תורה וועלין זייא היטין וואס איך
וועל זייא לערנען דורך דיא נביאים וועלין זייערע קינדער אויך ביז אייביג זיצין אויף
דיין שטול: (יג) כי ווייל גאט האט אויס דער וויילט אין דער שטאט ציון אונ דוד האט
אן גיבריים דאס ארט פון בית המקדש. דרום האט גאט גיגלוסט ער זאל רוען אין דר

ישטאבג

טו צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם׃
טז וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ׃ יז שָׁם
אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי נֵר לִמְשִׁיחִי׃ יח אוֹיְבָיו
אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ׃

דער מזמור גייט אויף מלך המשיח מיט דעם כהן גדול וואס זיינען וויא ברידער אין דער גאולה׃

קלג א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד הִנֵּה מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים
שֶׁבֶת אַחִים גַּם יָחַד׃ ב כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב עַל
הָרֹאשׁ יֹרֵד עַל הַזָּקָן זְקַן אַהֲרֹן שֶׁיֹּרֵד עַל פִּי
מִדּוֹתָיו׃ ג כְּטַל חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל הַרְרֵי צִיּוֹן כִּי
שָׁם צִוָּה יְיָ אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים עַד הָעוֹלָם׃

דער מזמור זאגט דאס די לייטן פון קבוץ גליות זאלין לויבן גאט פר די גאולה׃

קלד א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְיָ כָּל עַבְדֵי יְיָ
הָעֹמְדִים בְּבֵית יְיָ בַּלֵּילוֹת׃ ב שְׂאוּ יְדֵכֶם קֹדֶשׁ
וּבָרְכוּ אֶת יְיָ׃ ג יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

שטאט ציון׃ (יד) זאת גאט האט גיזאגט דיא דאזיגע שטאט וועט זיין מיין רואונג אויף אייביג. דא וועל איך זיצן ווארום איך גילוסט צו איר׃ (טו) צידה אונ פון דעם ארט וועל איך בענטשן זייער שפייז. אירע אביונים וועל איך מאכן זאט מיט ברויט׃ (טז) וכהניה אונ דורך דעם וואס דיא כהנים וועלן אנקליידן דיא בגדי כהונה וועט קומען דיא הילף אונ אירע חסידים דיא לוים וועלן זינגן׃ (יז) שם אין דער שטאט ציון וועל איך מאכן שפראצין אגיוועלטיקייט צו דוד המלך אונ דארט האב איך אן גירישט אליכטיקייט צו מיין גיזאלבטן מלכות׃ (יח) אויביו זיינע פיינד וועל איך מאכן אנקליידן מיט שאנד אונ אויף אים וועט שיינען זיין קרוין׃

קלג (א) שיר. וויא גוט אונ וויא זיס עס וואלט גיווען אז דיא ישראל וואס ווערן אן גירופן ברידער זאלין זיצן אין זייער לאנד אלע צו זאמען׃ (ב) כשמן דאס וועט גלייך זיין וויא דער גוטער אייל וואס מען האט גיגעבין אויף דעם קאפ פון אהרן הכהן אונ עס האט אראפ גינידערט אויף דר בארד אונ אויף זיינע קליידר׃ (ג) כטל אזו וויא עס נידערט אראפ דר טויא פון דיא בערג חרמון אויף דיא בערג פון ציון אזו וועט קומן שפע וברכה, ווארום דארט אין דער שטאט ציון האט גאט גיבאטין אז דיא ברכה אונ דאס לעבין זאל זיין ביז אייביג׃

קלד (א) שיר. איר אלע גאטס קנעכט וואס איר שטייט אין גאטס בהמ״ק בייא דר נאכט לויבט אים׃ (ב) שאו הייבט אויף אייערע הענט מיט קדושה אונ לויבט גאט׃ (ג) יברכך וועט זיין אייער שכר אז גאט וואס האט בשאפן הימל אונ ערד וועט איך בענטשן פון דר שטאט ציון וואס דארטן רועט דיא שכינה׃

הללויה

דָם מִזְמוֹר הָאט דָוִד הַמֶּלֶךְ גִיזָאגְט צוּ דִי כֹּהֲנִים אוּנ לְוִיִּם דָאס זֵיי זָאלְן לוֹיבְּן הַשֵּׁם וַוייל עֶר הָאט מִיט אוּנְז גְרוֹיס חֶסֶד גִיטָאן:

יום כח קלה א הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ הַלְלוּ עַבְדֵי
יְיָ: ב שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית יְיָ בְּחַצְרוֹת בֵּית
אֱלֹהֵינוּ: ג הַלְלוּיָהּ כִּי טוֹב יְיָ זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים:
ד כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: ה כִּי אֲנִי
יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל יְיָ וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל אֱלֹהִים: ו כֹּל אֲשֶׁר
חָפֵץ יְיָ עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל תְּהוֹמוֹת:
ז מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר
עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו: ח שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי
מִצְרָיִם מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה: ט שָׁלַח אוֹתֹת וּמֹפְתִים
בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו: י שֶׁהִכָּה
גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים: יא לְסִיחוֹן מֶלֶךְ
הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן:
יב וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: יג יְיָ
שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְיָ זִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר: יד כִּי יָדִין יְיָ עַמּוֹ
וְעַל עֲבָדָיו יִתְנֶחָם: טו עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב

קלה (א) הללויה. לויבט גאָטס נאָמען. איר גאָטס קנעכט לויבט אים: (ב) שעומדים
וואָס איר שטייט אין גאָטס הויז. אין דיא הויפין פון אונזר גאָטס הויז זאָלט
איר אים לויבין: (ג) הללויה לויבט גאָט וואָרום ער טוט גוטס. זינגט צו זיין נאָמען וואָרום
ער איז זיס: (ד) כי וואָרום גאָט האָט אויס דער ווײלט דיא קינדער פון יעקב. ישראל
פאר זיין גילוסטיגין אוצר: (ה) כי וואָרום איך ווייס אז גאָט איז גרויס אונ אונזער האר
איז גרעסער פון אלע מלאכים: (ו) כל אלין וואָס גאָט באגערט טוט ער אויף דעם
הימיל אונ אויף דער ערד. אין די טייכין אונ אין אלע אפּ גרונדין: (ז) מעלה ער ברייננגט
אויף דיא וואָלקין פון עק וועלט. אין דער צייט אז דער רעגין גייט מאכט גאָט בליצין
ער ציהט אויס דעם ווינד פון זיינע אוצרות: (ח) שהכה גאָט האָט גישלאָגין אלע בכורים
פון מצרים פון מענטשין ביז בהמות: (ט) שלח גאָט האָט גישיקט זיינע צייכין אונ זיינע
וואונדער דאס זיינען דיא מכות אין מצרים אין פּרעה אונ אין אלע זיינע קנעכט:
(י) שהכה ער האָט גישלאָגין פיל פעלקער אונ האָט גיהרגת דיא שטארקע מלכים פון
כנען: (יא) לסיחון צו סיחון דעם מלך פון אמורי אונ צו עוג דעם מלך פון בשן אונ אלע
מלוכות פון כנען: (יב) ונתן אונ האָט גיגעבין זייער לאנד פאר איין ארב צו זיין פאָלק
ישראל: (יג) יי דיין נאָמן גאָט ווייזט אויף גיוועלטיקייט אויף אייביג. גאָט דיין נאָמן
ווערט

מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: טז פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם
לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: יז אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ אַף אֵין
יֶשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם: יח כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר
בֹּטֵחַ בָּהֶם: יט בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת יְיָ בֵּית אַהֲרֹן
בָּרְכוּ אֶת יְיָ: כ בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת יְיָ יִרְאֵי יְיָ בָּרְכוּ
אֶת יְיָ: כא בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ:

דֶער מִזְמוֹר זָאגְט צוּא לוֹיבִּין הַשי"ת אוֹיף דִיא חֲסָדִים וָואס עֶר טוּט אַלֶע מֶענְטְשִׁין אִין כְּלָל אוּנ אִין פְּרָט:

קלו א הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ב הוֹדוּ
לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ג הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי
הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ד לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת
גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ה לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם
בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ו לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל
הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ז לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ח אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ט אֶת הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת
בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: י לְמַכֵּה מִצְרַיִם

ווערט דער מָאנְט אוֹיף אֵייבִּיג: (יד) כי ידין גָאט וָועט מִשְׁפְּטִין דֶעם מִשְׁפָּט פוּן זַיין
פָאלְק אוּנ אוֹיף זַיינֶע קְנֶעכְט וָועט עֶר זִיךְ בַּארָאטִין אַז עֶר זָאל זֵיי גוּטְס טָאן: (טו) עצבי
דִיא בִּילְדֶער פוּן דִי הַיידִין זַיינֶען פוּן גָאלְד אוּנ זִילְבֶּר, מֶענְטְשִׁין הָאבִּין זֵייא גִימַאכְט:
(טז) פה זֵייא הָאבִּין אַמוֹיל אוּנ קָאנֶען נִיט רַיידִין. זֵייא הָאבִּין אוֹיגִין אוּנ קָאנֶן נִיט זֶעהְן:
(יז) אזנים זֵייא הָאבִּין אוֹיעֶרִין אוּנ הֶערִין נִיט. עֶס אִיז אֲפִילוּ קַיין אָטוּם נִיטָא אִין זַייעֶר
מוֹיל: (יח) כמוהם דִיא בַּעֲלֵי מְלָאכוֹת וָואס הָאבִּין גִימַאכְט דִיא הַיידֶענִישֶׁע בִּילְדֶער
זָאלִין אוֹיךְ זַיין וִויא זֵייא אוּנ אַזוֹי אוֹיךְ אַלֶע וָואס הָאבִּין אַבְּטָחוֹן אוֹיף זֵייא:
(יט) בית אִיר הוֹיז גִיזִינְד פוּן יִשְׂרָאֵל לוֹיבְּט גָאט. דָס הוֹיז גִיזִינְד פוּן אַהֲרֹן לוֹיבְּט גָאט:
(כ) בית אִיר הוֹיז גִיזִינְד פוּן לֵוִיִּם לוֹיבְּט גָאט. אִיר גָאטְס פָארְכְטִיגֶע לוֹיבְּט אוֹיךְ גָאט:
(כא) ברוך גִילוֹיבְּט אִיז דֶער גָאט פוּן צִיּוֹן וָואס רוֹעֶט אִין יְרוּשָׁלַיִם. הַלְלוּיָהּ:
קלו (א) הודו. לוֹיבְּט גָאט וָוארוּם עֶר טוּט גוּטְס אוּנ אוֹיף אֵייבִּיג אִיז זַיין גִינָאד:
(ב) הודו לוֹיבְּט צוּ גָאט וָואס עֶר אִיז אַגָאט אִיבֶּר אַלֶע מַלְאָכִים: (ג) הודו לוֹיבְּט
צוּ גָאט וָואס עֶר אִיז אַהַאר אִיבֶּר אַלֶע הַארְן: (ד) לע"שה וָואס עֶר טוּט גְרוֹיסֶע וואוּנְדֶר
אַלֵיין: (ה) לעושה וָואס עֶר הָאט בַּשַׁאפְן דֶעם הִימֶל מִיט פַאר שְׁטַאנְדִיגְקַייט: (ו) לרוקע
וָואס עֶר הָאט פַאר שְׁפְּרֵייט דִי עֶרְד אוֹיף דֶעם וַואסֶר: (ז) לעושה וָואס עֶר הָאט בַּשַׁאפְן
גרויסע

בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יא וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל
מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יב בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ
נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יג לְגֹזֵר יַם סוּף לִגְזָרִים כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יד וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם
חַסְדּוֹ: טו וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם סוּף כִּי לְעוֹלָם
חַסְדּוֹ: טז לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יז לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יח וַיַּהֲרֹג
מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יט לְסִיחוֹן מֶלֶךְ
הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: כ וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: כא וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם
חַסְדּוֹ: כב נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
כג שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: כד וַיִּפְרְקֵנוּ
מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: כה נֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: כו הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

דער מזמור איז געזאגט אויף חורבן בית המקדש און אויף גלות בבל:

קלז א עַל נַהֲרוֹת בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם בָּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ

גרויסע ליכט אויף דר וועלט: (ח) את דיא זון האט גאט בשאפן צו געוועלטיגן בייא
טאג: (ט) את די לבנה מיט די שטערן צו געוועלטיגן ביי נאכט: (י) למכה לויבט צו דעם
וואס ער האט גשלאגן דיא מצרים מיט זייערע בכורים: (יא) ויוצא און האט אויס
גיצויגן דיא יודין פון מצרים: (יב) ביד מיט דער שטארקער האנד און מיט דעם אויס
גישטרעקטן ארום: (יג) לגוזר לויבט צו דעם וואס האט צו שניטן דעם ים סוף אויף
שטיקר און איטליכר שבט איז גיגאנגן בזונדר: (יד) והעביר און ער האט דורך גיפירט
די יודן איבר דעם ים: (טו) ונער און האט אויס גיטרייסילט פרעה מיט זיין חיל אין
ים: (טז) למוליך לויבט צו דעם וואס האט גיפירט זיין פאלק אין דער מדבר: (יז) למכה
און האט גשלאגן די גרויסע מלכים: (יח) ויהרג און האט אומגיבראכט די שטארקע
מלכים פון כנען: (יט) לסיחון צו סיחון דעם מלך פון אמורי: (כ) ולעוג און צו עוג דעם
מלך פון בשן: (כא) ונתן און האט גיגעבן זייער לאנד פר איין ארב: (כב) נחלה איין ארב
צו זיין דינר ישראל: (כג) שבשפלנו לויבט צו גאט וואס האט אונז גידיינקט אז מיר זיינן
גיוועזן מבוזה אין מצרים: (כד) ויפרקנו און האט אונז אויס גילייזט פון אונזרע ביידיגר:
(כה) נותן און ער גיט ברויט און שפייז צו אלע בשעפעניש: (כו) הודו לויבט צו גאט
וואס רועט אין הימל ווארום אויף אייביג איז זיין גינאד:

על

את ציון: ב על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו:
ג כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו
שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר את שיר
יי על אדמת נכר: ה אם אשכחך ירושלם
תשכח ימיני: ו תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי
אם לא אעלה את ירושלם על ראש שמחתי:
ז זכר יי לבני אדום את יום ירושלם האמרים ערו
ערו עד היסוד בה: ח בת בבל השדודה אשרי
שישלם לך את גמולך שגמלת לנו: ט אשרי
שיאחז ונפץ את עולליך אל הסלע:

דוד המלך לויבט השי"ת אויף דיא חסדים וואס ער האט מיט אים גיטאן אונ האט אים געבין דיא מלוכה:

קלח א לדוד אודך בכל לבי נגד אלהים אזמרך:
ב אשתחוה אל היכל קדשך ואודה את שמך
על חסדך ועל אמתך כי הגדלת על כל שמך

קלז (א) על. ביי די טייכן פון בבל זיינן מיר געזעסן אונ מיר האבן גיוויינט אז מיר
האבן זיך דר מאנט אז די שטאט ציון איז חרוב: (ב) על אויף דיא בוימער וואס
וואקסן אין דעם טייך האבן מיר אויף גיהאנגן אונזרע פידלען: (ג) כי ווארום אונזרע
פיינד האבן אונז גיבעטן מיר זאלן שפילן אויף די פידלען רייד פון גיזאנג אזו וויא
מיר פלעגן שפילן אין בהמ"ק אונ אונזערע שפעטר האבן אונז גיבעטן מיר זאלין
שפילן גיזאנג פון שמחה. שפילט אונז אזו וויא איר פלעגט שפילן אין ציון: (ד) איך
האבן מיר גיטראכט וויא אזו קאנען מיר זינגן גאטס גיזאנג אויף אפרעמד לאנד:
(ה) אם דיא ישראל זאגן אויב איך וועל פאר געסין אן דיר ירושלים זאל מיין רעכטע
האנד פאר געסן איר כח: (ו) תדבק מיין צונג זאל ווערן צו גיקלעפט צו מיין גומען אז
איך זאל ניט קאנן ריידן אויב איך וועל דיך שטענדיג ניט גידיינקן אונ אויב איך וועל
ניט אויף ברייננן דאס דער מאנונג פון ירושלים אין אנהייב פון מיין שמחה: (ז) זכור
דוא זאלסט גידיינקן צו דיא וואס האבן גיטאן אין דעם טאג אז זייא האבן ירושלים
חרוב גימאכט אונ וואס זיי האבן גיזאגט צו דיא בבלים מאכט חרוב ירושלים ביז
עס וועט אנטפלעקט ווערן דער יסוד פון איר: (ח) בת דוא איין זאמלונג פון בבל וואס
דיין סוף וועט זיין אז דוא וועסט גירויבט ווערין דורך דריוש וואול צו דעם וואס
וועט דיר בצאלין דיין פערגעלטונג דער פאר וואס דוא האסט אונז שלעכטס גיטאן:
(ט) אשרי וואול צו דעם וואס וועט אן נעמען אין האנד דיינע יונגע קינדר אונ וועט
זייא צו שפאלטין אויף דעם שטיין:

קלח (א) לדוד. איך טוא דיך גאט לויבן מיט מיין גאנצן הארצן. פאר דיא גרעסטע
חכמים

אמרתך: ג ביום קראתי ותענני תרהבני בנפשי
עז: ד יודוך יי כל מלכי ארץ כי שמעו אמרי פיך:
ה וישירו בדרכי יי כי גדול כבוד יי: ו כי רם יי
ושפל יראה וגבוה ממרחק יידע: ז אם אלך
בקרב צרה תחייני על אף איבי תשלח ידך
ותושיעני ימינך: ח יי יגמר בעדי יי חסדך לעולם
מעשי ידיך אל תרף:

דער מזמור ערקלערט דיא השגחה פרטית פון השי"ת איף איטליכע כהאט אונ יעדען מרים פון מענטשין:

קלט א למנצח לדוד מזמור יי חקרתני ותדע:
ב אתה ידעת שבתי וקומי בנתה לרעי
מרחוק: ג ארחי ורבעי זרית וכל דרכי הסכנתה:
ד כי אין מלה בלשוני הן יי ידעת כלה: ה אחור
וקדם צרתני ותשת עלי כפכה: ו פליאה דעת

חכמים וועל איך דיך לויבין: (ב) אשתחוה אל היכל איך וועל מיך בוקן צו דיין היילינן
היכל אונ איך וועל לויבן דיין נאמן אויף דיינע חסדים אונ אויף דיין אמת ווארום
דוא האסט גימאכט גרויס דיין נאמן אויף אלע מענטשין וייל דוא ביסט מקים דיינע
רייד: (ג) ביום אין דעם טאג אז איך האב דיך גירופן האסטו מיר גיענטפערט. דער
מיט האסטו גימאכט שטארקן אין מיין לייב איין שטארקייט: (ד) יודוך אלע מלכים
פון דער וועלט וועלין דיך גאט לויבן אז זייא וועלין הערין די זאג פון דיין מויל:
(ה) וישירו אונ זייא וועלן נאר זינגן אין גאטס זאכן וייל גאטס כבוד איז גרויס: (ו) כי
ווען אויך גאט זיצט אין דר הייך טוט ער פארט זעהן דעם נידעריגן אונ ווען אויך גאט
זיצט אין דר הייך טוט ער פארט שטראפן פון וייטן די רשעים: (ז) אם אז איך וועל
גיין אין אצרה זאלסטו מיך לעבעדיג מאכן אונ מציל זיין פון דער צרה. איבער דעם
וואס מיינע פיינד צערנן אויף מיר זאלסטו שיקין אויף זייא דאס שלאק פון דיין
האנד אונ זאלסט מיר העלפן מיט דיין רעכטע האנד: (ח) יי אזו וויא דוא האסט אן
גהויבן צו וייזן מיר חסד אזו זאלסטו מיט מיר אייביג טאן חסדים. דס וואס איך בין
גווארן אמלך האסטו דס גיטאן מיט דיינע הענד זאלסטו ניט אפ לאזן אונ מיר העלפן:
קלט (א) למנצח. גאט דו האסט גיפארשט מיינע מחשבות אונ דו ווייסט זייא: (ב) אתה
דו וייכט די מחשבות פון מיין זיצין אונ פון מיין אויף שטיין. דוא פר שטייסט
מיינע מחשבות פון לאנגע צייטין: (ג) ארחי מיין וועג אונ מיין רואונג האסטו ארום
גירינגלט אונ אין אלע מיינע וועגן ביסטו גיוואוינט דו ווייסט זייא אלע: (ד) כי איך
האב נאך דס ווארט ניט גירעט מיט מיין צונג ווייסטו גאט אלע ווערטער וואס איך
וויל ריידן: (ה) אחור דוא האסט מיך ארום גירינגלט פון פארינט אונ פון הינטין איך
זאל ניט אנטלויפן אונ האסט אויף מיר גיטאן דיין כח צו שטראפן מיך: (ו) פליאה עס

מִמֶּנִּי נִשְׂגְּבָה לֹא אוּכַל לָהּ׃ ז אָנָה אֵלֵךְ מֵרוּחֶךָ
וְאָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח׃ ח אִם אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה
וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל הִנֶּךָּ׃ ט אֶשָּׂא כַנְפֵי שָׁחַר אֶשְׁכְּנָה
בְּאַחֲרִית יָם׃ י גַּם שָׁם יָדְךָ תַנְחֵנִי וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ׃
יא וָאֹמַר אַךְ חֹשֶׁךְ יְשׁוּפֵנִי וְלַיְלָה אוֹר בַּעֲדֵנִי׃
יב גַּם חֹשֶׁךְ לֹא יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָ וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר
כַּחֲשֵׁיכָה כָּאוֹרָה׃ יג כִּי אַתָּה קָנִיתָ כִלְיֹתָי תְּסֻכֵּנִי
בְּבֶטֶן אִמִּי׃ יד אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרָאוֹת נִפְלֵיתִי
נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ וְנַפְשִׁי יֹדַעַת מְאֹד׃ טו לֹא נִכְחַד
עָצְמִי מִמֶּךָּ אֲשֶׁר עֻשֵּׂיתִי בַסֵּתֶר רֻקַּמְתִּי
בְּתַחְתִּיּוֹת אָרֶץ׃ טז גָּלְמִי רָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל סִפְרְךָ
כֻּלָּם יִכָּתֵבוּ יָמִים יֻצָּרוּ וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם׃ יז וְלִי מַה
יָּקְרוּ רֵעֶיךָ אֵל מֶה עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם׃ יח אֶסְפְּרֵם

איז פֿר הוילן פון מיר. די זאך איז ערהאבן פון מיר אונ איך קאן דאס ניט וויסן׃
(ז) אנה וואו אהין זאל איך גיין בהאלטין מיך פאר דיין כעס אונ וואו אהין קאן איך
אנטלויפין פון דיר׃ (ח) אם אויב איך זאל ארויף גיין אויף דעם הימל ביסטו דארטן
אונ ווען איך זאל מיר מאכין אגילעגר אונטער דער ערד ביסטו דארטן אויך דא׃
(ט) אשא איך זאל וויא מיט פליגלען פליען אין מזרח זייט וואו דער מארגין שטערין
לייכט אדר איך זאל רוען אין סוף מערב זייט׃ (י) גם דארטין טוט מיך אויך פירין
דיין האנט וואו דוא ווילסט אונ דיין רעכטע האנט טוט מיך אן האלטין׃ (יא) ואומר
אונ אויב איך זאל זאגן אז דם פינסטערקייט פון דר נאכט ווערט פר מיר פר בארגן
איז דאס אויך נישט ווארום די נאכט טוט מיך ארויס ווייזין וויא ביא טאג׃ (יב) גם
דאס פינסטערניש מאכט אויך ניט פינסטער פר דיר אונ צו דיר טוט לייכטין דיא
נאכט וויא דער טאג. דאס פינסטערניש מיט דער ליכטיקייט איז גלייך פאר דיר׃
(יג) כי ווארום דוא האסט מיינע נירין בשאפין. אין מיין מוטערס לייב האסטו מיך
בדעקט מיט פלייש אונ הויט׃ (יד) אודך איך טוא דיך לויבין וויל מיין בשאפונג איז
גיוועזן מיט וואונדערליכע אונ פארכטיגע ווערק. דיינע ווערק זיינען וואונדערליך.
ווייס אויך מיין שכל ווייס פיל קלוגע זאכן אבר דיינע וואונדערליכע ווערק ווייס איך
ניט׃ (טו) לא דער בשטאנד פון מיין גוף איז פון דיר ניט פאר הוילין וואס איך בין
גימאכט גיווארן אין דער מוטערס לייב אונ בין גיוועבט גיווארן אין מיין מוטערס
גידערים׃ (טז) גלמי מיין גולם אין אנפאנגס בשאפין ווערין האבין שוין דיינע אויגין
גיזעהן. אלס וואס מיך טרעפט איז פאר שריבן ביא דיר אין ספר. אויך דיא טעג
וואס ווען ערשט בשאפן ווערן ווייסטו אלץ. ניט איין זאך פון זייא איז פון דיר פר
הוילין

מִחוֹל יִרְבּוּן הֱקִיצֹתִי וְעוֹדִי עִמָּךְ׃ יט אִם תִּקְטֹל
אֱלוֹהַּ רָשָׁע וְאַנְשֵׁי דָמִים סוּרוּ מֶנִּי׃ כ אֲשֶׁר יֹמְרוּךָ
לִמְזִמָּה נָשֻׂא לַשָּׁוְא עָרֶיךָ׃ כא הֲלוֹא מְשַׂנְאֶיךָ יְיָ
אֶשְׂנָא וּבִתְקוֹמְמֶיךָ אֶתְקוֹטָט׃ כב תַּכְלִית שִׂנְאָה
שְׂנֵאתִים לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי׃ כג חָקְרֵנִי אֵל וְדַע לְבָבִי
בְּחָנֵנִי וְדַע שַׂרְעַפָּי׃ כד וּרְאֵה אִם דֶּרֶךְ עֹצֶב בִּי
וּנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם׃

דעם מזמור האט דוד המלך גיזאגט אויף דואג אונ דיא זיפים וואס זיא האבן גירעט אייף אים רכילות׃

יום כט קמ א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ ב חַלְּצֵנִי יְיָ מֵאָדָם
רָע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי׃ ג אֲשֶׁר חָשְׁבוּ
רָעוֹת בְּלֵב כָּל יוֹם יָגוּרוּ מִלְחָמוֹת׃ ד שָׁנְנוּ לְשׁוֹנָם
כְּמוֹ נָחָשׁ חֲמַת עַכְשׁוּב תַּחַת שְׂפָתֵימוֹ סֶלָה׃
ה שָׁמְרֵנִי יְיָ מִידֵי רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי

הוילן: (יז) ולי וויא זייער טייער זיינן בייא מיר דיא מחשבות פון דיר גאט אונ וויפיל זיינן זייא אין זייער צאל: (יח) אספרם וויא אזו זאל איך זייא ציילן זיי זיינן דאך מער פון זאמד. ווען איך זאל אפילו זיין שטענדיג וואכענד אונ וויא לאנג איך לעב וואלט איך גיוועזן מיט דיר אין הימל וואלט איך זייא ניט גיקאנט אויס דער ציילן: (יט) אם הלואי דוא גאט זאלסט טייטין דעם רשע אויך דיא מענטשין וואס פאר גיסין בלוט וואס איך זאג זייא קערט זיך אפ פון מיר: (כ) אשר דם וואס דיא רשעים דער הויבן דיך איז נאר וועגן שלעכטע גידאנקן צו נארן לייטן. דוא ביסט דר הויבן אין מויל פון דיינע שונאים נאר זייא זאלן קאנען טאן פאלשקייט: (כא) הלוא די וואס מאכן פיינט דיינע מצות פר לייטן האב איך זייא פיינד אונ מיט די וואס שטייען אויף קעגין דיר צו לייקענן דיין השגחה טוא איך מיך קריגן: (כב) תכלית דיא גרעסטע שנאה האב איך זייא פיינט. זייא זיינן אין מיינע אויגן וויא מיינע פיינט: (כג) חקרני פארשט מיך ביז דוא זאלסט וויסן די מחשבות פון מיין הארצן. פרוב מיך ביז דו זאלסט וויסן מיינע גידאנקן: (כד) וראה אונ זעה אויב מיינע מחשבות גייען אין וועג פון אונרעכט וואס מאכט דיך פערדרוס, אונ אויב זיי גייען אין פאלשן וועג זאלסטו מיך בעסר פירין אין דעם וועג וואו דיא גאנצע וועלט גייט דאס הייסט איך זאל בעסער שטארבן:

קמ (א) למנצח וגו׳: (ב) חלצני ציא מיך אויס פון דיא הענט פון אשלעכטין מענטשין. פון אמענטשן וואס רויבט זאלסטו מיך היטין: (ג) אשר פון דיא מענטשין וואס טראכטן שלעכטס אין הארצן אונ אלע טאג זאמלן זייא זיך איין מלחמות צו האלטן מיט מיר: (ד) שננו זייא האבן גישארפט זייער צונג צו ריידן לשון הרע וויא אשלאנג צו בייסן. אגיפט פון אשלאנג איז שטענדיג אונטר זייערע לעפצן: (ה) שמרני היט מיך גאט פון דיא הענט פון רשע. פון אמענטשין וואס רויבט זאלסטו מיך היטין וואס

זייא

אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לִדְחוֹת פְּעָמָי: ו טָמְנוּ גֵאִים פַּח לִי
וַחֲבָלִים פָּרְשׂוּ רֶשֶׁת לְיַד מַעְגָּל מֹקְשִׁים שָׁתוּ לִי
סֶלָה: ז אָמַרְתִּי לַייָ אֵלִי אָתָּה הַאֲזִינָה יְיָ קוֹל
תַּחֲנוּנָי: ח יֱהוִֹה אֲדֹנָי עֹז יְשׁוּעָתִי סַכּוֹתָה לְרֹאשִׁי
בְּיוֹם נָשֶׁק: ט אַל תִּתֵּן יְיָ מַאֲוַיֵּי רָשָׁע זְמָמוֹ אַל
תָּפֵק יָרוּמוּ סֶלָה: י רֹאשׁ מְסִבָּי עֲמַל שְׂפָתֵימוֹ
יְכַסֵּימוֹ: יא יִמּוֹטוּ עֲלֵיהֶם גֶּחָלִים בָּאֵשׁ יַפִּלֵם
בְּמַהֲמֹרוֹת בַּל יָקוּמוּ: יב אִישׁ לָשׁוֹן בַּל יִכּוֹן בָּאָרֶץ
אִישׁ חָמָס רָע יְצוּדֶנּוּ לְמַדְחֵפֹת: יג יָדַעְתִּי כִּי
יַעֲשֶׂה יְיָ דִּין עָנִי מִשְׁפַּט אֶבְיֹנִים: יד אַךְ צַדִּיקִים
יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ יֵשְׁבוּ יְשָׁרִים אֶת פָּנֶיךָ:

דעם מזמור האט דוד גזאגט בעת ער איז אנטלאפן פון שאול אין לאנד פון פלשתים:

קמא א מִזְמוֹר לְדָוִד יְיָ קְרָאתִיךָ חוּשָׁה לִּי הַאֲזִינָה
קוֹלִי בְּקָרְאִי לָךְ: ב תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת

זייא האבן גיטראכט צו פר שטויסן מיינע פיס: (ו) טמנו דיא האפערדיגע האבן פאר
בארגן צו מיר אנגעץ אונ דיא שטריק פון דר נעץ האבן זיי פאר שפרייט אויף דעם
ארט וואו איך גייא. שטרויכלונג האבן זייא גיטאן צו מיר שטענדיג: (ז) אמרתי איך
טוא מתפלל זיין צו גאט אונ איך זאג דוא ביסט דאך מיין שטארקער גאט בעט איך
דיך פאר נעם דס קול פון מיין גיבעט: (ח) יי דו ביסט גאט מיין הערר מיין שטארקע
הילף. פון אייביג האסטו צו גידעקט מיין קאפ אין דעם טאג אז עס זיינען גיקומען
אויף מיר שונאים גיוואפינט מלחמה צו האלטן: (ט) אל בעט איך דיך גאט זאלסט
ניט געבן צום רשע זיין גילוסטיקייט וואס ער וויל זעהן אין מיר בייז. זיין מחשבה
זאלסטו ניט אויס ציהען דס ער זאל קיין מאל ניט קאנען אויס פירן אונ זייא זאלין
זייא הויך פון אים ער זאל זייא ניט קאנען אויס פירן: (י) ראש דר הויבט פון דיא וואס
רינגלען מיך ארום דס איז דואג האדומי דאס פאלשקייט פון זיינע לעפצן אונ פון
דיא וואס זיינען מיט אים זאל זייא צו דעקן: (יא) ימוטו פייערדיגע קוילין זאלין פאלין
אויף זייא. זייער פאלשקייט זאל זייא מאכן פאלן אין פייער אין גריבר זייא זאלין
ניט קאנען אויף שטיין: (יב) איש אמענטש וואס רעט לשון הרע זאל קיין קיום ניט האבן
אויף דר וועלט. דער מענטש וואס רויבט זאל דאס שלעכטס אים פאנגען ביז ער
וועט פר שטויסן ווערן: (יג) ידעתי איך וייס אז דער סוף וועט זיין אז גאט וועט טאן
דעם משפט פון עני אונ פון אביון: (יד) אך אונ נאר דיא צדיקים וועלין לויבן ליין
נאמען אונ דיא רעכטפארטיגע וועלין זיצין פאר דיר צו לויבין דיך:
קמא (א) מזמור. גאט, אז איך וועל דיך רופן זאלסטו איילן צו הערין מיך. זאלסט
פאר

לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת כַּפַּי מִנְחַת עָרֶב׃ ג שִׁיתָה יְיָ
שָׁמְרָה לְפִי נִצְּרָה עַל דַּל שְׂפָתָי׃ ד אַל תַּט לִבִּי
לְדָבָר רָע לְהִתְעוֹלֵל עֲלִלוֹת בְּרֶשַׁע אֶת אִישִׁים
פֹּעֲלֵי אָוֶן וּבַל אֶלְחַם בְּמַנְעַמֵּיהֶם׃ ה יֶהֶלְמֵנִי צַדִּיק
חֶסֶד וְיוֹכִיחֵנִי שֶׁמֶן רֹאשׁ אַל יָנִי רֹאשִׁי כִּי עוֹד
וּתְפִלָּתִי בְּרָעוֹתֵיהֶם׃ ו נִשְׁמְטוּ בִידֵי סֶלַע
שֹׁפְטֵיהֶם וְשָׁמְעוּ אֲמָרַי כִּי נָעֵמוּ׃ ז כְּמוֹ פֹלֵחַ וּבֹקֵעַ
בָּאָרֶץ נִפְזְרוּ עֲצָמֵינוּ לְפִי שְׁאוֹל׃ ח כִּי אֵלֶיךָ יֱהֹוִה
אֲדֹנָי עֵינָי בְּכָה חָסִיתִי אַל תְּעַר נַפְשִׁי׃ ט שָׁמְרֵנִי
מִידֵי פַח יָקְשׁוּ לִי וּמֹקְשׁוֹת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ י יִפְּלוּ
בְמַכְמֹרָיו רְשָׁעִים יַחַד אָנֹכִי עַד אֶעֱבוֹר׃

דעם מזמור האט דוד מתפלל געוועזן אז ער האט אפ געשניטן דאס קלייד פון שאול המלך אין הייל:

קמב א מַשְׂכִּיל לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בַמְּעָרָה תְפִלָּה׃

פאר נעמן מיין קול אז איך רוף דיך: (ב) תכון תפלתי מיין תפלה זאל זיין אנגיבריים פר דיר וויא קטורת. די אויף הייבונג פון מיינע הענט צו דיר זאל זיין אנגינומן וויא דיא אבינט מנחה וואס מען האט מקריב גיוועזן: (ג) שיתה מאך אשמירה צו מיין מויל אז זיא זאל ניט ריידן דאס וואס ניט רעכט איז. זאלסט מיך היטן פון אויף צו הייבן מיינע ליפן צו ריידן שלעכטס: (ד) אל דוא זאלסט ניט נייגן מיין הארץ צו שלעכטס צו טאן מעשים מיט רשעות מיט די מענשין וואס טוען אומרעכט אונ איך זאל ניט גילוסטן צו עסן זייערע זיסע מאכלים: (ה) יהלמני אבר אז דר צדיק וועט מיך אפילו שלאגן כדי איך זאל גיין אין גוטן וועג וועט עס גירעכינט ווערן צו מיר פר א חסד, אונ ווען ער וועט מיך שטראפן וועט דורך זיין שטראף ניט אפ גיבאן ווערן פון מיין קאפ דער אייל וואס איך בין גיזאלבט גיווארן פר א מלך דען כל זמן איך לעב טוא איך מתפלל זיין אז גאט זאל מיך מציל זיין פון זייערע שלעכטע מעשים: (ו) נשמטו זיי זיינן אוועק גירוקט פון גוטן וועג דורך דעם פעלזין דאס איז דר יצר הרע זייערע דיינים. אונ ווען אויך זייא האבן גיהערט מיינע זיסע שטראף האבן זייא פארט קיין תשובה גיטאן: (ז) כמו וויא איינר וואס אקערט אונ גראבט ווערן דאך דיא שטיקער ערד צו שפרייט אזו זיינן אונזערע ביינר פאר שפרייט גיווארן צו נידערן אין גרוב: (ח) כי ווייל איך טוא קוקין צו דיר מיט מיינע אויגין אונ אין דיר טוא איך מיך באשיצן, דרום בעט איך דיך אז דוא זאלסט מיין נשמה ניט אויס גיסן פון דעם גוף: (ט) שמרני היט מיך פון דיא הענט וואס האבן אויף מיר אנגיבריים שטרויכלונג אונ פון דיא שטרויכלונג פון דיא וואס ווערקן אומרעכט: (י) יפלו די רשעים זאלן אריין פאלן איטליכער אין זיין נעץ וואס ער האט פאר באהאלטן איידר איך וועל איבער פארין אויף דעם ארט וואו דער נעץ איז:

משכיל

ב קוֹלִי אֶל יְיָ אֶזְעָק קוֹלִי אֶל יְיָ אֶתְחַנָּן: ג אֶשְׁפֹּךְ
לְפָנָיו שִׂיחִי צָרָתִי לְפָנָיו אַגִּיד: ד בְּהִתְעַטֵּף עָלַי
רוּחִי וְאַתָּה יָדַעְתָּ נְתִיבָתִי בְּאֹרַח זוּ אֲהַלֵּךְ טָמְנוּ
פַח לִי: ה הַבֵּיט יָמִין וּרְאֵה וְאֵין לִי מַכִּיר אָבַד
מָנוֹס מִמֶּנִּי אֵין דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי: ו זָעַקְתִּי אֵלֶיךָ יְיָ
אָמַרְתִּי אַתָּה מַחְסִי חֶלְקִי בְּאֶרֶץ הַחַיִּים:
ז הַקְשִׁיבָה אֶל רִנָּתִי כִּי דַלּוֹתִי מְאֹד הַצִּילֵנִי מֵרֹדְפַי
כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי: ח הוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת
אֶת שְׁמֶךָ בִּי יַכְתִּרוּ צַדִּיקִים כִּי תִגְמֹל עָלָי:

דעם מזמור האט דוד געזאגט בעת ער איז אנטלאפן פון אבשלום:

קמג א מִזְמוֹר לְדָוִד יְיָ שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֶל
תַּחֲנוּנַי בֶּאֱמֻנָתְךָ עֲנֵנִי בְּצִדְקָתֶךָ: ב וְאַל
תָּבוֹא בְמִשְׁפָּט אֶת עַבְדֶּךָ כִּי לֹא יִצְדַּק לְפָנֶיךָ
כָל חָי: ג כִּי רָדַף אוֹיֵב נַפְשִׁי דִּכָּא לָאָרֶץ חַיָּתִי

קמב (א) משכיל. אז דוד המלך איז געוועזן אין דער הייל אז ער האט אפ געשניטן דאס עק קלייד פון שאול המלך האט ער דיא תפלה מתפלל געוועזן: (ב) קולי מיט מיין קול טוא איך שרייען צו גאט. מיט מיין קול טוא איך בעטן צו גאט: (ג) אשפוך פאר גאט טוא איך פאר גיסן מיינע רייד. מיינע צרות טוא איך פאר אים זאגן: (ד) בהתעטף אז מיין גימיט איז ארום גיוויקילט אין מיר מחמת צרות. אונ דוא ווייסט דאך וואויל מיין שטעג וואס איך גייא ניט צו טאן קיינעם שלעכטס האבין זייא פארט אויף דעם וועג פאר בארגן צו מיר אנגעץ: (ה) הבים אז איך קוק אויף דער רעכטע זייט האב איך ניט קיין בקאנטין מענטשין. איך האב ניט צו קיינעם צו לויפן אויף הילף. קיינער פארשט ניט מיין לייב: (ו) זעקתי איך האב צו דיר גאט גישריען. איך האב גיזאגט אז דוא ביסט מיין באשיצער. מיין חלק וועט זיין פון דיא וואס לעבן אויף דער וועלט אונ וועל ניט שטארבן דורך שאול: (ז) הקשיבה איך בעט דיך אז דוא זאלסט פאר נעמען צו מיין גיזאנג ווארום איך בין זייער ארעם. זאיי מיך מציל פון מיינע נאך יאגער ווארום זייא זיינע שטארקר פון מיר: (ח) הוציאה ציא אויס מיין לייב פון דעם ארט וואו איך בין פאר שלאסן וועגן מיינע שונאים כדי אז איך זאל לויבין דיין נאמען. אז דוא וועסט מיט מיר גומל חסד זיין וועלין דיא צדיקים מיך האלטין פאר אצירונג אויף זייער קאפ:

קמג (א) מזמור. הער צו גאט מיין תפלה. פאר נעם מיינע גיבעט. דו זאלסט מקיים זיין דיין הבטחה אונ מיר ענטפערין מיט דיין גירעכטיקייט: (ב) ואל אונ דוא זאלסט ניט קומען משפטן דיין קנעכט נאך זיינע מעשים נאך ווארום עס איז ניט דא

קיינער

הושיבני במחשכים כמתי עולם: ד ותתעטף עלי
רוחי בתוכי ישתומם לבי: ה זכרתי ימים מקדם
הגיתי בכל פעלך במעשה ידיך אשוחח:
ו פרשתי ידי אליך נפשי כארץ עיפה לך סלה:
ז מהר ענני יי כלתה רוחי אל תסתר פניך ממני
ונמשלתי עם ירדי בור: ח השמיעני בבקר חסדך
כי בך בטחתי הודיעני דרך זו אלך כי אליך
נשאתי נפשי: ט הצילני מאיבי יי אליך כסיתי:
י למדני לעשות רצונך כי אתה אלוהי רוחך
טובה תנחני בארץ מישור: יא למען שמך יי תחיני
בצדקתך תוציא מצרה נפשי: יב ובחסדך תצמית
איבי והאבדת כל צררי נפשי כי אני עבדך:

קיינער אויף דער וועלט ער זאל פאר דיר גירעכט זיין: (ג) כי דען דער פיינט האט זאך גיאגט מיין לייב אונ האט צו שטויסין מיין לעבין צו דער ערד. ער האט מיך גימאכט זיצן אין דער פינסטערניש וויא דיא מתים פון דער וועלט: (ד) ותתעטף מיין גימיט טוט זיך אין מיר ארום וויקלען אונ אין מיר טוט זיך מיין הארץ פר וואונדרין: (ה) זכרתי אז איך טוא מיך דער מאנען אן דעם גוטס וואס איך האב גיהאט אין דיא ערשטע טעג. אז איך טוא טראכטן אין אלע דיינע ווערק וואס דוא האסט גיטאן. אז איך טוא ריידן פון דיא ווערק פון דיינע הענט: (ו) פרשתי טוא איך פאר שפרייטין צו דיר מיינע הענד אונ טוא מתפלל זיין. מיין לייב טוט גילוסטין דוא זאלסט מיט אונז טאן נסים וויא אדארשטיג לאנד טוט גילוסטן צו וואסר: (ז) מהר איך בעט דיך גאט אז דוא זאלסט מיר אין דער גיך ענטפערן ווארום מיין גימיט איז פאר לענט גיווארן. דוא זאלסט ניט פאר בארגן דיין פנים פון מיר ווארום אז דוא וועסט פאר בארגן דיין פנים וועל איך גיגליכין ווערן צו דיא וואס נידערן אין גרוב: (ח) השמיעני מאך מיך אין דער פריא הערן דיין חסד וייל איך האב אבטחון אין דיר. מאך מיך וויסין דעם וועג וואס איך זאל דארטין גיין אז איך זאל ניצול ווערין פון דעם שונא ווארום צו דיר האב איך אויף גיהייבין מיין לייב אבטחון צו האבין אויף דיר: (ט) הצילני זאיי מיך גאט מציל פון מיינע פיינד. מיין אומגליק וואס מיך טרעפט דעק איך צו אונ בין ניט מגלה פר קיינעם נאר פר דיר גאט: (י) למדני לערין מיך איך זאל טאן וויא דיין רצון איז ווארום דוא ביסט מיין גאט. דיין גוטער רצון זאל מיך פירין אין גלייכן וועג: (יא) למען פון וועגן אז דיין נאמן זאל בארימט ווערן זאלסטו מיך לאזן לעבן. מיט דיין גירעכטיקייט זאלסטו אויס ציהען מיין לייב פון צרות: (יב) ובחסדך אונ מיט דיינע חסדים זאלסטו פאר שניידן מיינע פיינד אונ זאלסט מאכן פאר לירן אלע באליידיגער פון מיין לייב ווארום איך בין דיין קנעכט:

לדוד

אין דעם מזמור האט דוד המלך גילויבט השי״ת וואס ער האט איהם גיהאָלפֿין אין זיינע מלחמות :

קמד א לְדָוִד בָּרוּךְ יְיָ צוּרִי הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב
אֶצְבְּעוֹתַי לַמִּלְחָמָה : ב חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי
מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי לִי מָגִנִּי וּבוֹ חָסִיתִי הָרוֹדֵד עַמִּי
תַחְתָּי : ג יְיָ מָה אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ בֶּן אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ :
ד אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר : ה יְיָ הַט
שָׁמֶיךָ וְתֵרֵד גַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ : ו בְּרוֹק בָּרָק
וּתְפִיצֵם שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם : ז שְׁלַח יָדֶיךָ מִמָּרוֹם
פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֵכָר : ח אֲשֶׁר
פִּיהֶם דִּבֶּר שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר : ט אֱלֹהִים שִׁיר
חָדָשׁ אָשִׁירָה לָּךְ בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה לָּךְ :
י הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה אֶת דָּוִד עַבְדּוֹ
מֵחֶרֶב רָעָה : יא פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי נֵכָר אֲשֶׁר
פִּיהֶם דִּבֶּר שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר : יב אֲשֶׁר בָּנֵינוּ

קמד (א) לדוד. דָוִד הַמֶלֶךְ זָאגְט גילויבט איז מיין שטארקר גאט וואס ער מאכט לערנען מיינע הענד מלחמה צו האלטין. מיינע פינגער לערינט ער האלטין מלחמה : (ב) חסדי גאט טוט מיט מיר חסד אונ איז מיין פעסטונג אונ מיין שטארקער אונ מאכט מיך אנטרינען פון צרות. ער איז מיין בשיצער אונ איך טוא מיך אין איס בשיצן. ער מאכט פר שפרייטן מיין פאלק אונטר מיר אז זייא זאלן זיין אונטר טעניג צו מיר : (ג) יי גאט, וואס איז דען גאר חשוב אמענטש דאס דוא האסט איס ליב אונ וואס איז אמענטש חשוב דאס דוא מאכסט איס חשוב אויף דער וועלט : (ד) אדם אמענטש איז גיגליכן צו נישט. זיינע טעג גייען גיך אוועק וויא אשאטן גייט אוועק : (ה) יי גאט איך בעט דיך נייג דיינע הימלן אונ נידר אראפ. ריר אן דיא בערג דאס מיינט מען דיא שונאים זייא זאלן ברענען אונ רייכערן : (ו) ברוק זאלסט טאן בליצין אויף זייא אונ זאלסט זייא פאר שפרייטן. שיק דיינע פיילין אונ פאר טומיל זייא : (ז) שלח שיק דיינע הענד פון הימיל אונ רעטע מיך אונ זאיי מיך מציל פון פיל וואסר פון דיא הענד פון פרעמדע לייט : (ח) אשר וואס זייער מויל האט גטאן ריידן פאלשקייט אונ זייער רעכטע האנד האט גיטאן אומרעכט : (ט) אלהים אונ דאן וועל איך זינגען אנייע גיזאנג צו דיר גאט אונ אויף אפידל פון צעהן סטרונעס וועל איך שפילין צו דיר : (י) הנותן גאט וואס גיט אהילף צו דיא מלכים. ער האט מציל גיוועזן זיין קנעכט דוד פון דער בייזער שווערד פון שאול : (יא) פצני ציא מיך אויס זאיי מיך מציל פון דיא הענד פון די פרעמדע וואס זייער מויל האט גירעט פאלשקייט אונ זייער רעכטע האנד האט גיטאן אומרעכט : (יב) אשר איך בין ראוי דער צו אז דוא זאלסט מיך מציל

ויין

כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ כְזָוִיֹּת
מְחֻטָּבוֹת תַּבְנִית הֵיכָל: יג מְזָוֵינוּ מְלֵאִים מְפִיקִים
מִזַּן אֶל זַן צֹאונֵנוּ מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ:
יד אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין
צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ: טו אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי
הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

דער מזמור פאנגט אן מיט תהלה אונ ענדיגט מיט תהלת. ווייל אין אים געפינט זיך גרויסע שבחים וואס יעדער מענש
דארף לויבן השם יתברך:

יום ל קמה א תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ
וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: ב בְּכָל יוֹם
אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: ג גָּדוֹל יְיָ
וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: ד דּוֹר לְדוֹר
יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: ה הֲדַר כְּבוֹד
הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: ו וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ

זיין ווייל אונזרע קינדר זיינן שיין אונ ריין פון עבירות אזו וויא דיא צווייגן פון דיא ביימער וואס זיינען שיין אונ זיינען אזו ערצויגן גיווארן פון דער יוגינט אן זייא זאלן קיין עבירות ניט טאן. אונזרע טעכטר זיינן גיגליכן צו אווינקיל פון אמויער וואס ער ווערט גימאכט פון גישניטענע שטיינר אויף דעם גישטאלט פון די שטיינר וואס מען בויט פון זייא אפאלאץ: (יג) מזוינו דרום זיינען מיר ראוי דיא ווינקלען פון אונזרע חדרים זאלן זיין פול מיט תבואה עס זאל גינוג זיין אונז צוא עסין פון דער צייט אז מען זאמילט איין דיא תבואה פון פעלד אין דעם יאר ביז מען זאמילט איין דיא תבואה אין דעם אנדערין יאר. אונזערע שאף ווערלן זיין פיל אין אונזרע גאסין טויזינט אונ צעהן טויזינט: (יד) אלופינו אונזרע אקסן ווערלן זיין גילאדן מיט פעטקייט. עס וועט ניט קומען קיין בראך אין אונז אונ אין אונזערע בהמות אונ עס וועט ניט אוועק קיין נפש פון אונז אונ עס וועט ניט גיהערט ווערין אין אונזערע גאסין קיין גישרייא: (טו) אשרי וואויל דעם פאלק וואס האט אזו פיל גוטס. וואויל דעם פאלק וואס גאט איז זיין גאט:

קמה (א) תהלה. דוד המלך האט גאט גילויבט. איך וועל דיך דער הייבן מיין גאט דער קעניג אונ וועל לויבן דיין נאמען אויף אייביג: (ב) בכל אלע טאג וועל איך דיך לויבן אונ וועל רימען דיין נאמען אויף אייביג: (ג) גדול גאט איז גרויס אונ זייער גילויבט אונ צו זיין גרויסקייט איז ניט דא קיין פארשונג: (ד) דור איין דור וועט לויבן דיינע מעשים צום אנדערן דור אונ דיינע גבורות וועלן זייא זאגן: (ה) הדר די פראכט פון דיין שיינעם כבוד אונ דיא רייד פון דיינע וואונדר וועל איך דר ציילן: (ו) ועזוז אונ דיין שטארקע פארכטיגע ווערק וועלן זייא זאגן אונ דיין גרויסהייט וועל

איך

יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: ז זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ
וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: ח חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל
חָסֶד: ט טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: י יוֹדוּךָ
יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: יא כְּבוֹד
מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: יב לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי
הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: יג מַלְכוּתְךָ
מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר:
יד סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים:
טו עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם
בְּעִתּוֹ: טז פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן:
יז צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: יח קָרוֹב
יְיָ לְכָל קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: יט רְצוֹן
יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: כ שׁוֹמֵר
יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד:
כא תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד:

איך דער ציילן: (ז) זכר זייא טועןרײדן און דר מאָנן דיין פיל גוטס און זייא זינגען
דיין גירעכטיקייט: (ח) חנון גאָט איז אדערבארעמיגער און דר לײנגערט זיין צארין
און טוט גרויסע חסדים: (ט) טוב גאָט איז גוט צו אלע און אויף אלע זיינע ווערק איז
זיין רחמנות: (י) יודוך פון אלע דיינע ווערק קומט אָן צו דיר אלויב און דיינע חסידים
לויבן דיך: (יא) כבוד דעם כבוד פון דיין מלוכה טוען זייא זאָגין און דיינע גבורות
טוען זייא ריידן: (יב) להודיע און זייער טעם איז בקאנט צו מאכן גאָטס גבורות צו דיא
מענטשן און דעם שיינעם כבוד פון זיין מלוכה: (יג) מלכותך דיין מלוכה איז אויף
אלע עולמות און דיין גיוועלטיקייט איז אויף אלע דורות: (יד) סומך גאָט לעהנט
אונטער צו אלע וואס פאלן און אלע וואס זיינען איין גיבויגן ביז דער ערד מאכט
זייא גאָט אויף שטעלן: (טו) עיני דיא אויגן פון אלע בשעפעניש טוען צו דיר האָפן
און דוא גיסט זייא זייער עסין יעדערין אין זיין צייט: (טז) פותח דוא עפינסט דיין האנט
און דוא מאכסט אָן זעטין איטליכן לעבעדיגין נאָך זיין רצון: (יז) צדיק גאָט איז
גירעכט אין אלע זיינע וועגן און איז אחסיד אין אלע זיינע ווערק: (יח) קרוב גאָט איז
נאָהענט צו אלע וואס רופן אים. צו אלע וואס רופן אים מיט אמת מיט דעם גאנצן
הארצן: (יט) רצון דעם רצון פון זיינע פארכטיגע טוט גאָט און זייער גישרייא הערט

ער

דער מזמור ערוועקט צו תשובה און מעשים טובים און האבן בטחון אויף השי"ת און ניט אויף איין מענטשין:

קמו א הללויה הללי נפשי את יי: ב אהללה יי בחיי
אזמרה לאלהי בעודי: ג אל תבטחו
בנדיבים בבן אדם שאין לו תשועה: ד תצא
רוחו ישב לאדמתו ביום ההוא אבדו עשתנתיו:
ה אשרי שאל יעקב בעזרו שברו על יי אלהיו:
ו עשה שמים וארץ את הים ואת כל אשר בם
השמר אמת לעולם: ז עשה משפט לעשוקים
נתן לחם לרעבים יי מתיר אסורים: ח יי פקח
עורים יי זקף כפופים יי אהב צדיקים: ט יי שמר
את גרים יתום ואלמנה יעודד ודרך רשעים יעות:
י ימלך יי לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה:

אין דעם מזמור איז איין לויב צוא השי"ת אויף קבוץ גליות און בנין ירושלים לעתיד לבוא:

קמז א הללויה כי טוב זמרה אלהינו כי נעים נאוה

ער צו און העלפט זייא: (כ) שומר גאט היט אלע זיינע ליב האבער אבער אלע
רשעים פאר טיליגט ער: (כא) תהלת מיין מויל טוט ריידין גאטס לויב און אלע
מענטשן טוען אויך לויבן זיין היילגן נאמען אייביג:

קמו (א) הללויה. איר אלע לויבט גאט און דוא מיין נשמה לויב אויך גאט: (ב) אהללה
וויא לאנג איך וועל לעבן וועל איך גאט לויבן מיט מיין מויל און וויא לאנג
איך וועל זיין אויף דער וועלט וועל איך גאט לויבן מיט כלי זמר: (ג) אל איר זאלט
קיין בטחון ניט האבן אויף דיא נדיבים און אויף א מענטשן וואס ער האט ניט אין
דיא הענד צו העלפן: (ד) תצא אז עס גייט ארויס זיין לעבעדיגער אטום קערט ער
זיך אום צו זיין ערד וואס ער איז גינומן גיווארן פון איר און אין דעם דאזיגן טאג
ווערן פאר לארן אלע זיינע מחשבות: (ה) אשרי וואויל דעם מענטשין וואס גאט פון
יעקב אבינו איז אין זיין הילף און זיין האפונג איז אויף זיין גאט: (ו) עושה וואס
האט בשאפן הימל און ערד דעם ים און אלץ וואס איז אין דעם ים און אויף דעם
הימל און אויף דער ערד. ער היט זיין ווארהאפטיגע הבטחה אויף אייביג: (ז) עושה
ער טוט א משפט צו די וואס זיינען גירויבט גיווארן. ער גיט ברויט צו די הונגעריגע.
גאט בינדעט אויף די וואס זיינען גיבונדן אין תפיסה: (ח) יי גאט מאכט זעהענדיג דיא
בלינדע. גאט שטעלט אויף די וואס זיינען איין גיבויגן. גאט האט ליב די צדיקים:
(ט) יי גאט היט דיא פרעמדלינגע, דעם יתום מיט דער אלמנה טוט גאט שטארקן און
דעם וועג פון דיא רשעים פאר קרימט ער: (י) ימלוך דיין גאט וואס רועט אין ציון
וועט קיניגין אויף אייביג. איר אלע לויבט גאט:

קמז (א) הללויה. לויבט צו גאט ווארום ער איז גוט. לויבט צו אונזר גאט חייל ער
את

תְּהִלָּה׃ ב בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַםִ יְיָ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃
ג הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃ ד מוֹנֶה
מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא׃ ה גָּדוֹל
אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃ ו מְעוֹדֵד
עֲנָוִים יְיָ מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי אָרֶץ׃ ז עֱנוּ לַייָ
בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר׃ ח הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם
בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר׃
ט נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ׃
י לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ
יִרְצֶה׃ יא רוֹצֶה יְיָ אֶת יְרֵאָיו אֶת הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃
יב שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַםִ אֶת יְיָ הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃ יג כִּי
חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ׃ יד הַשָּׂם
גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃ טו הַשֹּׁלֵחַ
אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ׃ טז הַנֹּתֵן שֶׁלֶג

אין זים. צו אים איז שיין אלויב: (ב) בונה ירושלים לעתיד לבא וועט גאט בויען דיא
שטאט ירושלים. דיא יודין וואס זיינען פר שטויסן ביז עק וועלט וועט ער זייא איין
זאמלן קיין ירושלים: (ג) הרופא צו דיא וואס האבן איין צו בראכן הארץ היילט זייא
גאט. אונ היילט אזו וויא מיט אפלאסטער זייערע שמערצן: (ד) מונה ער ציילט מיט
אצאל דיא שטערין אונ צו אלע רופט ער מיט אנאמען וואס פאסט צו איטליכן:
(ה) גדול אונזר הער גאט איז גיאכפערט אונ האט גרויס כח אונ צו זיינע פר שטענדיגע
זאכן איז ניט דא קיין צאל מחמת פילקייט: (ו) מעודד גאט שטארקט דיא דעמוטיגע
אבר דיא רשעים מאכט ער נידעריג ביז דר ערד: (ז) ענו הייבט אויף אייער קול מיט
לויב צו גאט אונ לויבט צו אונזר גאט מיט אפידל: (ח) המכסה ער בדעקט דיא הימל
מיט וואלקן אונ בגרייט אן צו דער ערד רעגין אונ מאכט שפראצין אויף דיא בערג
גראז: (ט) נותן דם גראז גיט ער עסין צו דיא בהמות, אונ צו דיא יונגע ראבן וואס
רופין אונ שרייען פון הונגער גיט ער עסין: (י) לא גאט באגערט ניט אין דעם וואס
האט אבטחון אויף דיא גבורה פון פערד. ער באגערט ניט אין דעם וואס האט
אבטחון אין זיינע שטארקע פים: (יא) רוצה גאט באגערט נאר אין זיינע פארכטיגע
דיא וואס האפן צו זיין גינאד: (יב) שבחי איר זיצער פון ירושלים לויבט גאט אונ איר
פון ציון לויבט אייער גאט: (יג) כי ווארום ער האט גישטארקט דיא רינגלן פון דיינע
טויערן אונ האט זיך גיבענטשט אז דוא זאלסט האבן פיל קינדר: (יד) השם אונ אין
דיין גרענעץ האט ער גיגעבין שלום. מיט דעם בעסטין ווייץ האט ער דיך גימאכט

זאט

כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר׃ יז מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים
לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד׃ יח יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב
רוּחוֹ יִזְּלוּ מָיִם׃ יט מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו
וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל׃ כ לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל גּוֹי
וּמִשְׁפָּטִים בַּל יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ׃

אין דעם מזמור איז גרויסע שבחים וואס עס דארפן לויבן השי״ת אלע בריאים פון גרוים ביז קליין׃

קמח א הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ
בַּמְּרוֹמִים׃ ב הַלְלוּהוּ כָל מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל
צְבָאָיו׃ ג הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי
אוֹר׃ ד הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל
הַשָּׁמָיִם׃ ה יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃
ו וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר׃ ז הַלְלוּ
אֶת יְיָ מִן הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל תְּהֹמוֹת׃ ח אֵשׁ וּבָרָד

זאט׃ (טז) השולח דעם רעגין וואס קומט דורך גאטס זאג שיקט ער אויף דר ערד אונ
דער רעגין לייפט אין דער גיך צו טאן גאטס ווארט׃ (טז) הנותן ער גיט שנייא אויף
דער וועלט ווייס וויא וואל. רייף טוט ער פאר שפרייטן אויף דר ערד וויא אש׃
(יז) משליך ער ווארפט זיין פראסט אונ פון וואסער ווערט אייז וויא שטיקער גלאז.
ווער קאן באשטיין פאר זיין קעלט׃ (יח) ישלח ער שיקט זיין רעגין אדר זיין היץ מאכט
ער צו גיין דעם שנייא מיט דעם אייז. ער מאכט וויען זיין ווינט טוט פון דעם אייז
רינען וואסער׃ (יט) מגיד ער האט גיזאגט זיין תורה צו דיא יודין די קינדר פון יעקב.
זיינע גיזעץ אונ זיינע משפטים צו דיא ישראל׃ (כ) לא אזו האט ער ביא דעם
בארג סיני גיט גיטאן צוא קיין שום פאלק אונ קיין משפטים האט ער זייא ניט
גימאכט וויסין, דרום לויבט גאט׃

קמח (א) הללויה. לויבט גאט פון דעם הימל. לויבט אים אין דיא הויכע הימלען׃
(ב) הללוהו לויבט אים אלע זיינע מלאכים. לויבט אים איר גלגלים מיט דיא
מזלות׃ (ג) הללוהו דיא זון מיט דער לבנה גיהערט איר צו לויבן גאט אונ איר שטערן
וואס איר לייכט אויף דער וועלט לויבט צו גאט׃ (ד) הללוהו לויבט אים איר אויבערשטע
הימלען אונ דאס וואסער וואס הייננט אין לופט איבער דעם הימל׃ (ה) יהללו זייא
אלע זאלן לויבן גאטס נאמען ווארום ער האט גיבאטן אז זייא זאלן בשאפן ווערן
זיינן זייא בשאפן גיווארן׃ (ו) ויעמידם אונ ער האט זייא גישטעלט אז זייא זאלן אקיום
האבן אויף אייביג אונ האט גיגעבן אגיזעץ וועך איטליכער זאל זיין דינסט טאן אונ
זאל ניט איבער פארן דעם גיזעץ׃ (ז) הללו אונ פון דער ערד זאל מען אויך לויבן גאט.
וואלפישן אונ אלע וואס רוען אין דיא אפ גרונטן׃ (ח) אש פייער אונ האגיל שנייא
אונ דער דונסט וואס גייט פון דער ערד אונ דער שטורעם ווינט וואס טוט אזו וויא

נאט

אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ: ט הֶהָרִים
וְכָל גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים: י הַחַיָּה וְכָל
בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: יא מַלְכֵי אֶרֶץ וְכָל
לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל שֹׁפְטֵי אָרֶץ: יב בַּחוּרִים וְגַם
בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם נְעָרִים: יג יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי
נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: יד וַיָּרֶם
קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

דֶער מִזְמוֹר גֵייט אוֹיף יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ:

קמט א הַלְלוּיָהּ שִׁירוּ לַייָ שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל
חֲסִידִים: ב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי צִיּוֹן
יָגִילוּ בְמַלְכָּם: ג יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר
יְזַמְּרוּ לוֹ: ד כִּי רוֹצֶה יְיָ בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה:
ה יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם:
ו רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם:

גָאט הַייסְט אִים טָאן: (ט) ההרים דִיא הוֹיכֶע בֶּערְג מִיט דִיא נִידֶערִיגֶע בֶּערְג. דִיא בּוֹימֶער וָואס וַואקְסְט פֵּרוֹת אוֹיף זַייא אוּנ אַלֶע טְרָאגְן בּוֹימָר: (י) החיה גְרוֹיסֶע חַיוֹת מִיט אַלֶע בְּהֵמוֹת. קְלֵיינֶע חַיוֹת אוּנ אַלֶע עוֹפוֹת וָואס הָאבְּן פְלִיגְלֶען: (יא) מלכי דִיא מְלָכִים פוּן דֶער וֶועלְט אוּנ אַלֶע פֶעלְקֶר. דִיא הַארְן אוּנ אַלֶע רִיכְטֶר פוּן דֶר וֶועלְט: (יב) בחורים דִי בַּחוּרִים אוֹיךְ דִי בְּתוּלוֹת. דִי אַלְטֶע מִיט דִיא יוּנְגֶע: (יג) יהללו זָאלְט אִיר אַלֶע לוֹיבְּן גָאטְס נָאמֶען וָוארוּם זַיין נָאמֶן אַלֵיין אִיז שְׁטַארְק. זַיין שֵׁיינְקַייט וֶוערְט גִיזֶעהְן אוֹיף דֶער עֶרְד אוּנ אוֹיף דֶעם הִימְל: (יד) וירם אוּנ עֶר הָאט עֶרְהֵייבְּן אַיין הֶערְשַׁאפְט צוּ זַיין פָאלְק. אַלוֹיבּ צוּ אַלֶע זַיינֶע חֲסִידִים. צוּ דִיא קִינְדֶער יִשְׂרָאֵל זַיין נָאהֶענְט פָאלְק. לוֹיבְּט גָאט:

קמט (א) הללויה. זִינְגְט צוּ גָאט אַנֵייעֶ גִיזַאנְג. זַיין לוֹיבּ זָאל דֶער צֵיילְט וֶוערְן אִין דָאס אַיין זַאמְלוּנְג פוּן דִיא חֲסִידִים: (ב) ישמח דִיא יוּדִין זָאלְן זִיךְ פְרֵייעֶן מִיט זַייעֶר בַּשֶׁעפֶר אוּנ דִיא קִינְדֶער פוּן צִיוֹן זָאלְן זִיךְ פְרֵייעֶן מִיט זַייעֶר קֶענִיג: (ג) יהללו זַייא זָאלִין לוֹיבְּן זַיין נָאמֶען מִיט טַאנְצִין. מִיט אַפּוֹיק אוּנ מִיט אַפִּידִיל זָאלִין זַייא אִים לוֹיבְּן: (ד) כי דֶען גָאט הָאט בַּאוִוילִיגְט אִין זַיין פָאלְק אוּנ טוּט בַּאשֵׁיינֶען דִיא דֶעמוּטִיגֶע מִיט הִילְף: (ה) יעלזו דִיא חֲסִידִים וֶועלִין זִיךְ פְרֵייעֶן מִיט דֶעם כָּבוֹד וָואס זַייא הָאבְּן אוּנ זַייא וֶועלִין זִינְגֶען אַז זַייא וֶועלִין זַיין אִין לַאנְד בַּארוּעֶט: (ו) רוממות מִיט זַייעֶר הַאלְז וֶועלִין זַייא דֶער צֵיילִין גָאטְס גְרוֹיסְקַייט אוּנ דוּרְךְ דֶעם וֶועלִין זַייא

זיך

ז לעשות נקמה בגוים תוכחות בלאמים: ח לאסר
מלכיהם בזקים ונכבדיהם בכבלי ברזל:
ט לעשות בהם משפט כתוב הדר הוא לכל
חסידיו הללויה:

אין דעם מזמור איז פאר האנדין דרייצעהן מאל הלול אנטקעגין די דרייצעהן מדות וואס השית פירט מיט זיי די גאנצע וועלט:

קנ א הללויה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע
עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בנבל וכנור:
ד הללוהו בתף ומחול הללוהו במנים ועגב:
ה הללוהו בצלצלי שמע הללוהו בצלצלי
תרועה: ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

סכום הפסוקים של תהלים אלפים וחמש מאות ושבעה ועשרים א״א כו״ך
סימן. וחציו ויפתוהו בפיהם וסדריו י״ט ומזמוריו ק״ן

תפלה להתפלל על החולים

מזמורים שאומרים על בית עלמין: מזמור כה. לד. קיא. קיב. קיט. עד קלה. מזמור קמה עד סוף תהלים. ואח״כ תתפלה ה׳ ה׳ וכו׳. ובעת הל״כה סבית עלמין יאמרו רננו צדיקים ואנא בכח ויושב בסתר. וכשמתפללים בבהכ״נ אומרים ל״ו מזמורים אלו. כ. ו. ט. יג. טז. יז. יח. כב. כג. כה. ל. לא. לב. לג. לז. לח. לט. מא. מט. נה. נו. סט. פו. פח. פט. צ. צא. קב. קג. קד. קז. קטז. קיח. קמב. קמג. קל. ואח״כ יאמרו בתמניא אפי קיט כל הפסוקים משמו של החולה כגון אם שמו יעקב יאמרו הפסוקים יודי״ן עיני״ן קופי״ן ביתי״ן. ואח״כ יאמרו כל פסוקי האותיות מהשם קר״ע שט״ן בתמניא אפי. ואח״כ יאמרו תפלת החולה עם כל הכוונות:

יי יי אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת. נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע
וחטאה ונקה: לך יי הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים
ובארץ. לך יי הממלכה והמתנשא לכל לראש: אשר בידו נפש כל חי ורוח כל

זיך שטארקין גלייך וויא זייא מעכטן האלטן אין זייערע הענד שווערדן וואס זיינן גשארפט פון צווייא זייטן: (ז) לעשות צו טאן אנקמה אין די היידן אונ אשטראף אין דיא זעלבע: (ח) לאסור זייערע קיניגע בינדין מיט קייטין אונ זייערע שררות מיט אייזערנע קייטין: (ט) לעשות צו טאן אין זייא דעם משפט פון פסוק. דער משפט איז שיין צו אלע זיינע חסידים ווען זייא האבן איין גינומן דס לאנד כנען. לויבט גאט:

קנ (א) הללויה. לויבט גאט מיט זיין הייליקייט. לויבט אים אין זיין שטארקן הימל:

(ב) הללוהו לויבט אים מיט זיין שטארקייט. לויבט אים וויא זיין פיל גרויסהייט:

(ג) הללוהו לויבט אים מיט בלאזין פון שופר. לויבט אים מיט פידיל אונ הארף:

(ד) הללוהו לויבט אים מיט פויק אונ טאנץ. לויבט אים מיט כלי זמר מנים ועוגב:

(ה) הללוהו לויבט אים מיט צימבלען וואס גיבן איין שטארקן קול. לויבט אים מיט טרומייטין וואס מאכין הערין איין שאלונג: (ו) כל אלעס וואס לעבט זאלין לויבין גאטס נאמען. לויבט גאט:

בשר איש. ובידך כח וגבורה לגדל ולחזק ולרפאות אנוש עד דכא עד דכדוכה של נפש. ולא יפלא ממך כל דבר ובידך נפש כל חי: לכן יהי רצון מלפניך האל הנאמן אב הרחמים הרופא לכל תחלואי עמו ישראל הקרובים עד שערי מות. והמחבש מזור ותעלה לידידיו והגואל משחת חסידיו. והמציל ממות נפש מרודיו. אתה רופא נאמן שלח מרפא וארוכה ותעלה ברוב חסד וחנינה וחמלה לנפש פב"פ

לזכר לרוחו ונפשו האמללה ולא תרד נפשו לשאולה. והמלא רחמים עליו להחלימו ולרפאו ולהחזיק ולהחיותו כרצון כל קרוביו ואוהביו. ויראו לפניך זכיותיו וצדקותיו ותשליך במצלות ים כל חטאתיו ויכבשו רחמיך את כעסך מעליו ותשלח לו רפואה שלמה רפואת הנפש רפואת הגוף. ותחדש כנשר נעוריו. ותשלח לו ולכל חולי ישראל מרפא ארוכה מרפא ברכה מרפא תרופה ותעלה. מרפא חנינה וחמלה. מרפא ידועים וגלוים. מרפא רחמים ושלום וחיים. מרפא ארך ימים ושנים טובים ויקים בו

לנקבה לרוחה ונפשה האמללה ולא תרד נפשה לשאולה. והמלא רחמים עליה להחלימה ולרפאה ולהחזיקה ולהחיותה כרצון כל קרוביה ואוהביה. ויראו לפניך זכיותיה וצדקותיה ותשליך במצלות ים כל חטאתיה ויכבשו רחמיך את כעסך מעליה ותשלח לה רפואה שלמה רפואת הנפש ורפואת הגוף. ותחדש כנשר נעוריה. ותשלח לה ולכל חולי ישראל מרפא ארוכה מרפא ברכה מרפא תרופה ותעלה. מרפא חנינה וחמלה. מרפא ידועים וגלוים. מרפא רחמים ושלום וחיים. מרפא ארך ימים ושנים טובים ויקים בה

ובכל חולי ישראל מקרא שכתוב על ידי משה עבדך נאמן ביתך. ויאמר אם שמוע תשמע לקול יי אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני יי רפאך: ועבדתם את יי אלהיכם וברך את לחמך ואת מימיך והסרתי מחלה מקרבך: לא תהיה משכלה ועקרה בארצך את מספר ימיך אמלא: והסיר יי ממך כל חלי וכל מדוי מצרים הרעים אשר ידעת לא ישימם בך ונתנם בכל שנאיך: ועל ידי עבדיך הנביאים כתוב לאמר ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם יי אלהיכם אשר עשה עמכם להפליא ולא יבשו עמי לעולם: דרכיו ראיתי וארפאהו ואנחהו ואשלם נחמים לו ולאבליו: בורא ניב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר יי ורפאתיו: וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה: אז יבקע כשחר אורך וארכתך מהרה תצמח: רפאנו יי ונרפא הושיענו ונושעה כי תהלתנו אתה. והעלה רפואה שלמה לכל מכות עמך בית ישראל ובפרט (לפב"פ) רפואה שלמה לרמ"ח

לז"ר אבריו ושס"ה גידיו לרפאות אותו כחזקיהו מלך יהודה מחליו וכמרים הנביאה מצרעתה בשם השמות הקדושים שלש עשרה מדותיך אל נא רפא נא (לפב"פ) להקים אותו מחליו זה ולהאריך עוד ימי חייו כדי שיעבוד לך באהבה וביראה. ותתן לו חיים של

רחמים

לנקבה אבריה ושס"ה גידיה לרפאות אותה כחזקיהו מלך יהודה מחליו וכמרים הנביאה מצרעתה בשם השמות הקדושים שלש עשרה מדותיך אל נא רפא נא (לפב"פ) להקים אותה מחליה זה ולהאריך עוד ימי חייה כדי שתעבוד לך באהבה

וביראה

לזכר

רַחֲמִים. חַיִּים שֶׁל בְּרִיאוּת. חַיִּים שֶׁל שָׁלוֹם. חַיִּים שֶׁל בְּרָכָה. כְּדִכְתִיב כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ. אָמֵן סֶלָה:

וכשמשנין השם יאמרו זה וְאַף אִם נִגְזַר עָלָיו בְּבֵית דִּינְךָ הַצֶּדֶק שֶׁיָּמוּת מֵחֳלִי זֶה. הִנֵּה רַבּוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים קוֹרְעִים גְּזַר דִּינוֹ שֶׁל אָדָם. וְאֶחָד מֵהֶם הוּא שִׁנּוּי הַשֵּׁם שֶׁשִּׁנִּינוּ הַשֵּׁם שֶׁל הַחוֹלֶה. וְקִיַּמְנוּ דִבְרֵיהֶם וְנִשְׁתַּנָּה שְׁמוֹ כִּי אַחֵר הוּא וְאִם עַל (פלוני) נִגְזַר הַגְּזַר דִּין. עַל (פלוני) לֹא נִגְזַר. לָכֵן אַחֵר הוּא וְאֵינוֹ הוּא הַנִּקְרָא בְּשֵׁם הָרִאשׁוֹן. וּכְשֵׁם שֶׁנִּשְׁתַּנָּה שְׁמוֹ כֵּן יִשְׁתַּנֶּה הַגְּזַר דִּין מֵעָלָיו מִדִּין לְרַחֲמִים וּמִמִּיתָה לְחַיִּים וּמִמַּחֲלָה לִרְפוּאָה שְׁלֵמָה (לפב"פ) בְּשֵׁם כָּל הַשֵּׁמוֹת הַכְּתוּבִים בְּסֵפֶר תּוֹרָה זֹאת. וּבְשֵׁם כָּל הַשֵּׁמוֹת וּבְשֵׁם כָּל הַמַּלְאָכִים הַמְמֻנִּים עַל כָּל הָרְפוּאוֹת וְהַצָּלוֹת תִּשְׁלַח מְהֵרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה (לפב"פ) וְתַאֲרִיךְ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו בַּנְּעִימִים. וִיבַלֶּה בְּטוֹב יָמָיו בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סֶלָה: מי שברך וכו'

לנקבה

וּבְרִיאָה. וְתִתֶּן לָהּ חַיִּים שֶׁל רַחֲמִים. חַיִּים שֶׁל בְּרִיאוּת. חַיִּים שֶׁל שָׁלוֹם. חַיִּים שֶׁל בְּרָכָה. כְּדִכְתִיב כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ. אָמֵן סֶלָה:

וכשמשנין השם יאמרו זה וְאַף אִם נִגְזַר עָלֶיהָ בְּבֵית דִּינְךָ הַצֶּדֶק שֶׁתָּמוּת מֵחֳלִי זֶה. הִנֵּה רַבּוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים קוֹרְעִים גְּזַר דִּינוֹ שֶׁל אָדָם. וְאֶחָד מֵהֶם הוּא שִׁנּוּי הַשֵּׁם שֶׁשִּׁנִּינוּ הַשֵּׁם שֶׁל הַחוֹלָה. וְקִיַּמְנוּ דִבְרֵיהֶם וְנִשְׁתַּנָּה שְׁמָהּ כִּי אַחֶרֶת הִיא וְאִם עַל (פלונית) נִגְזַר הַגְּזַר דִּין. עַל (פלונית) לֹא נִגְזַר. לָכֵן אַחֶרֶת הִיא וְאֵינָהּ הִיא הַנִּקְרֵאת בְּשֵׁם הָרִאשׁוֹן. וּכְשֵׁם שֶׁנִּשְׁתַּנָּה שְׁמָהּ כֵּן יִשְׁתַּנֶּה הַגְּזַר דִּין מֵעָלֶיהָ מִדִּין לְרַחֲמִים וּמִמִּיתָה לְחַיִּים וּמִמַּחֲלָה לִרְפוּאָה שְׁלֵמָה (לפב"פ) בְּשֵׁם כָּל הַשֵּׁמוֹת הַכְּתוּבִים בְּסֵפֶר תּוֹרָה זֹאת. וּבְשֵׁם כָּל הַשֵּׁמוֹת וּבְשֵׁם כָּל הַמַּלְאָכִים הַמְמֻנִּים עַל כָּל הָרְפוּאוֹת וְהַצָּלוֹת תִּשְׁלַח מְהֵרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה (לפב"פ) וְתַאֲרִיךְ יָמֶיהָ וּשְׁנוֹתֶיהָ בַּנְּעִימִים. וּתְבַלֶּה בְּטוֹב יָמֶיהָ בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סֶלָה: מי שברך וכו'

מפתחות לשיר של יום

לקשר מזמורים המסודרים כל דבר יום ביומו חגו חדשו ושבתו				לפי דעת הגר"א ז"ל	
ביום א'	כד	ליום ח' של פסח קיד או	קלו	ב' ימים דר"ח	פא
ביום ב'	מח	אסרו חג של פסח	קיח	יום כפור	לב
ביום ג'	פב	שני וחמישי ושני	לג	א' דסוכות עו. ב' דסוכות	מב
ביום ד'	צד	א' דשבועות כט. ב' דשבועות	סח	א' דחוה"מ כט. ב' דחוה"מ	נ
ביום ה'	פא	שבעה עשר בתמוז	עט	ג' דחוה"מ צד. ד' דחוה"מ	פא
ביום ו'	צג	תשעה באב	קלז	הושענא רבה	פב
ליום השבת	צב	שבת נחמו	קכב	שמיני עצרת	יב
לראש חודש	קד	ערב ראש השנה	צח	שמחת תורה	ח
לשבת בראשית	ח	א' דראש השנה מז. ב' דר"ה	פא	ח' ימי חנוכה	ל
לחנוכה	ל	בעשרת ימי תשובה	קל	פורים	כב
לעשרה בטבת	עד	שבת תשובה	לב	ב' ימים דר"ח	קד
לפרשת שקלים מט. לפ' זכור	קט	ערב יום כפור	קז	א' דפסח קיד. ב' דפסח	עת
לתענית אסתר כב. לפורים	ז	כל נדרי צז. יום כפור	לב	א' דחוה"מ	פ
לשושן פורים	ס	א' דסוכות צו. ב' דסוכות	פז	ב' דחוה"מ	קת
לפרשת פרה נא. לפ' החודש	עז	חול המועד סוכות	עז	ג' דחוה"מ	קלה
לשבת הגדול	צה	הושענא רבה סא או	פח	ד' דחוה"מ	סו
ליום א' של פסח	קה	שמיני עצרת סה. שמחת תורה	קמז	שביעי של פסח	יח
ליום ב' של פסח	קו	לחתונה	יט	אחרון של פסח	קיו
לחוה"מ פסח	עה	בבית אבל	מט	א' דשבועות	יט
ליום ז' של פסח	יח	לברית מילה	יב	ב' דשבועות	סח

יד

בליל הושענא רבה בסיום כל ספר וספר מחמשה ספרי תהלים יאמר זה :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בִּזְכוּת סֵפֶר | רִאשׁוֹן | שֵׁנִי | שְׁלִישִׁי | רְבִיעִי | חֲמִישִׁי
שֶׁבַּתְּהִלִּים שֶׁקָּרָאנוּ לְפָנֶיךָ שֶׁהוּא מְכֻוָּן כְּנֶגֶד סֵפֶר | בְּרֵאשִׁית | שְׁמוֹת | וַיִּקְרָא | בְּמִדְבַּר | דְּבָרִים
שֶׁבַּחֲמִשָּׁה חֻמְּשֵׁי תוֹרָה בִּזְכוּת מִזְמוֹרָיו וּבִזְכוּת פְּסוּקָיו וּבִזְכוּת תֵּבוֹתָיו וּבִזְכוּת אוֹתִיּוֹתָיו וּבִזְכוּת נְקֻדּוֹתָיו וּבִזְכוּת טְעָמָיו · וּבִזְכוּת שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים הַכְּתוּבִים בָּהֶם וּבִזְכוּת שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים הָרְמוּזִים וְהַמְּצוֹרָפִים בָּהֶם

אחר ספר א' אומרים זה :

שֶׁתָּחֹן עָלֵינוּ כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ · וְתַחְתְּמֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים · וְתִפְתַּח לָנוּ שַׁעֲרֵי אוֹרָה · שַׁעֲרֵי לְוָיַת חֵן וָחֶסֶד · שַׁעֲרֵי פְּדוּת · שַׁעֲרֵי לִבּוּן עֲוֹנוֹת · שַׁעֲרֵי מַזָּל הָעֶלְיוֹן · שַׁעֲרֵי דְּרוֹר : יוֹמָם יְצַוֶּה יְיָ חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירֹה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי :

אחר ספר ב' אומרים זה :

שֶׁתְּצַוֶּה פַּחְדְּךָ עַל אוֹיְבֵינוּ וְתַצִּילֵנוּ בְּכֹחַ גְּבוּרָתֶךָ וְתַחְתְּמֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה · וְתִפְתַּח לָנוּ שַׁעֲרֵי אֹמֶץ · שַׁעֲרֵי לִבּוּבִי · שַׁעֲרֵי הַצָּלָה · שַׁעֲרֵי יְשׁוּעָה · שַׁעֲרֵי מְזוֹנוֹת : וְגַם עַד זִקְנָה וְשֵׂיבָה אֱלֹהִים אַל תַּעַזְבֵנִי · עַד אַגִּיד זְרוֹעֲךָ לְדוֹר לְכָל יָבוֹא גְּבוּרָתֶךָ :

אחר ספר שלישי אומרים זה :

שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ וַאֲמִתֶּךָ וְתַחְתְּמֵנוּ בְּסֵפֶר מְזוֹנוֹת וּפַרְנָסָה טוֹבָה וְתִפְתַּח לָנוּ שַׁעֲרֵי יֹשֶׁר · שַׁעֲרֵי וָתִיקוּת · שַׁעֲרֵי דֵעָה · שַׁעֲרֵי הַצְלָחָה · שַׁעֲרֵי אַהֲבָה · שַׁעֲרֵי וַעַד טוֹב · שַׁעֲרֵי אֱמֶת · שַׁעֲרֵי וַתְּרָנוּת · שַׁעֲרֵי הַרְוָחָה · שַׁעֲרֵי אֲרוּכָה · וְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב וּלְתִתְּךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם וּלְתִפְאָרֶת וְלִהְיוֹתְךָ עַם קָדוֹשׁ לַייָ אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר :

אחר ספר רביעי אומרים זה :

שֶׁתָּגֵן עָלֵינוּ וּתְאַמְּצֵנוּ לְנַצֵּחַ שׂוֹנְאֵינוּ*) וְתַחְתְּמֵנוּ בְּסֵפֶר יְשָׁרִים וּתְמִימִים · וְתִפְתַּח לָנוּ שַׁעֲרֵי יְדִידוּת · שַׁעֲרֵי הוֹד וְהָדָר · שַׁעֲרֵי הַצְלָחָה · שַׁעֲרֵי צְדָקָה · שַׁעֲרֵי בְּרָכָה · שַׁעֲרֵי אַחֲוָה וְרֵעוּת · שַׁעֲרֵי תְּקוּמָה : יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח :

*) זה היצה״ר

אחר ספר חמישי אומרים זה :

שֶׁתִּתֵּן הוֹדְךָ עַל מְשִׁיחֲךָ לְיַחֵד מַלְכוּתֶךָ וְתַחְתְּמֵנוּ בְּסֵפֶר צַדִּיקִים וְתִפְתַּח לָנוּ שַׁעֲרֵי אוֹצָר טוֹב · שַׁעֲרֵי לֶקַח · שַׁעֲרֵי הַשְׁקֵט · שַׁעֲרֵי יְקָר · שַׁעֲרֵי מְנוּחָה · שַׁעֲרֵי צָהֳלָה · שַׁעֲרֵי בִּינָה · שַׁעֲרֵי אֹמֶץ וֶאֱיָלוּת · שַׁעֲרֵי תְּשׁוּעָה : יְיָ אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ הָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה : יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ עַל הַשָּׁמָיִם : נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְיָ לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵל חָי : כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קֹרְאֶיךָ :

מעמדות ליום ראשון

עס איז איין גרויסע מצוה דיא מעמדות מיט כונה צוא זאגין ווארום דורך מעמדות האבין איין קיום הימל אונ ערד אז
השי"ת האט מבטיח געווען צוא אברהם ווען ישראל וועלן זאגין סדר קרבנות ווערט אזו גלייך זיין וויא זייא וואלטי
דיא קרבנות מקריב געוועזן אונ מעמדות זיינען אויך פון קרבנות ווערין גישטעלט געווארין :

תורה

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ: והארץ היתה תהו ובהו וחשך
על פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים: ויאמר אלהים
יהי אור ויהי אור: וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין
החשך: ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי ערב ויהי בקר יום אחד:

נביאים ישעיה מב

כה אמר האל יי בורא השמים ונוטיהם רוקע הארץ וצאצאיה נותן נשמה לעם
עליה ורוח להלכים בה: אני יי קראתיך בצדק ואחזק בידך ואצרך
ואתנך לברית עם לאור גוים: לפקח עינים עורות להוציא ממסגר אסיר מבית
כלא ישבי חשך: אני יי הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים:
הראשנות הנה באו וחדשות אני מגיד בטרם תצמחנה אשמיע אתכם:

כתובים תהלים כד

לדוד מזמור ליי הארץ ומלואה תבל וישבי בה: כי הוא על ימים יסדה ועל
נהרות יכוננה: מי יעלה בהר יי ומי יקום במקום קדשו: נקי כפים ובר
לבב אשר לא נשא לשוא נפשי ולא נשבע למרמה: ישא ברכה מאת יי וצדקה
מאלהי ישעו: זה דור דרשיו מבקשי פניך יעקב סלה: שאו שערים ראשיכם
והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד: מי זה מלך הכבוד יי עזוז וגבור יי גבור

בראשית ברא אלהים אין אן הייב אז גאט האט באשאפין דיא הימלן אונ דיא ערד איז נאך
דענסטמאל גיוועזין וויסט אונ לער אונ עס איז גיוועזין פינצטער אויף דעם
אפגרונד. אונ דר ווינט פון גאט האט גישוועבט אויף דעם וואסער: האט גאט גיזאגט אז עס
זאל זיין ליכט איז גיווארן ליכט: האט גאט גיזעהן די ליכט אז עס איז גוט האט גאט גימאכט
איין צווישין שייד צווישין דר ליכט אונ צווישין דר פינצטערניש: אונ גאט האט גירופין צו
דר ליכט טאג אונ צו דער פינצטערניש האט ער גירופין נאכט. אונ עס איז גיוועזן אבינט
אונ עס איז גיוועזן מארגין איין טאג:

כה אמר אזו האט גיזאגט דר גאט וואס האט צוויי נעמען איינער ווייזט אויף דין אונ דער
אנדערער ווייזט אויף רחמים ער האט באשאפין די הימלען לכתחלה אזו ווי איין קנויל אונ
נאך דעם האט ער זיי פאר שפרייט אויף דר וועלט ער האט פאר שפרייט די ערד אונ האט
באשאפין אלע זאכין וואס גייט ארויס פון דר ערד. גאט גיט איין נשמה צו דעם פאלק וואס
דיינען אויף דר ערד צו אלע מענטשין גלייך אונ איין רוח הקודש גיט גאט נאר צו די וואס
גייען פאר אים אין גוטין וועג: זאגט ישעיהו הנביא דאס האט גאט צו מיר גיזאגט איך בין
גאט איך האב דיך גירופין ישעיהו הנביא מיט גירעכטיקייט איך האב באגריפין אין דיינע
הענט איך האב דיך באשאפין איז דאס מיין מחשבה גיוועזן איך זאל דיך געבין אז דו זאלסט
מיין פאלק אומקערין צו מיין זיכערהייט אונ צו דר לייכטין צו די וואס ווערין אן גירופין מיין
פאלק אונ זאלסט עפענען די בלינדע איגין פון די ישראל זיי זאלין תשובה טאן אונ דורך
דעם וועלין די גיפאנגענע ארויס גיין פון גיפיינקעניש פון דר תפיסה וואס זיי זיצין אין איר
אין דר פינצטער: איך בין גאט. מיין נאמען אדני ווייזט אז איך בין איין הער, איין בעל כח
אונ דרום איז איך מיר מוטל צו ווייזין אז איך בין איין האר אונ דרום וועל איך מיין כבוד
ניט אפ געבין צו קיין אנדערין אונ מיין לויב וועל איך ניט געבין צו די גישניצטע בילדר: די
ערשטע הבטחות וואס איך האב מבטיח גיוועזן צו אברהם אבינו אויף דעם גלות מצרים אז
איך וועל די מצרים שטראפין די זאכין זיינען שוין גיקומן אונ איך האב מיין הבטחה מקיים
גיוועזן אונ איצונד זאג איך צו נייע הבטחות מיין פאלק ישראל איידר עס שפראצט מאך איך
אייך הערין איך בין אייך מבטיח אויף דעם אז איך וועל אייך אויס לייזין:

האיינו

מלחמה: שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד: מי הוא זה
מלך הכבוד יי צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

תורה דברים לב

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי: יערף כמטר לקחי תזל כטל
אמרתי כשעירם עלי דשא וכרביבים עלי עשב: כי שם יי אקרא הבו
גדל לאלהינו: הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק
וישר הוא: שחת לו לא בניו מומם דור עקש ופתלתל: ה ליי תגמלו זאת עם נבל
ולא חכם הלוא הוא אביך קנך הוא עשך ויכננך:

משנה פרק ראשון ממסכת תמיד

בשלשה מקומות הכהנים שומרים בבית המקדש. בבית אבטינס ובבית הניצוץ ובבית המוקד: בית אבטינס ובית הניצוץ היו עליות והרובים שומרים שם. בית המוקד כפה ובית גדול היה מוקף רובדין של אבן וזקני בית אב היו ישנים שם ומפתחות העזרה בידם ופרחי כהונה איש כסתו בארץ. לא היו ישנים בבגדי קדש אלא היו פושטין ומקפלין ומניחים אותם תחת ראשיהם ומתכסים בכסות עצמן. אירע קרי לאחד מהם יוצא והולך לו במסבה ההולכת תחת הבירה ונרות דולקות מכאן ומכאן עד שהוא מגיע לבית הטבילה. ומדורה היתה שם ובית הכסא של כבוד וזה היה כבודו מצאו נעול בידוע שיש שם אדם. פתוח בידוע שאין שם אדם. ירד וטבל עלה ונסתפג

האזינו השמים משה רבינו האט גיזאגט פאר נעמט איר הימלען מיינע רייד וועל איך רײדין און די ערד זאל הערין די זאג פון מיין מויל אז איך בין מתרה אין די ישראל אז זיי זאלין די תורה האלטין און איר זאלט עדות זיין דרויף און ווען איך וועל אפילו שטארבין אויב די ישראל וועלין לייקענען אז זיי האבין אויף זיך ניט מקבל גיוועזן די תורה וועט איר דרויף עדות זיין אז זיי האבין מקבל גיוועזן. דאס איז דאס עדות וואס איר זאלט עדות זאגין אז די תורה וואס איך האב גיגעבין צו די ישראל איז איין לעבין צו דר וועלט אזו ווי די טריפונג פון רעגין איז איין לעבין צו די לייט. און מיינע זאג זיינען גוט צו די לייט אז ווי דאס רינען פון טויא. און אזו ווי די שטורם ווינטין אויף דעם גראז וואס זיי מאכין שטארקין און וואקסן דאס גראז אזו מאכט די תורה שטארקין די וואס לערנען זיא און די תורה איז אזו גוט צו דר וועלט אזו ווי די טראפין פון רעגין זיינען גוט אז זיי גייען אויף דעם גראז: דאס האט משה רבינו גיזאגט צו די ישראל אז איך רוף אן און דער מאן נאמס נאמען ברוך הוא זאלט איר געבין איין אכפערקייט צו אונזער גאט און זאלט אים לויבן: חאטשע גאט ב״ה איז שטארק זיינען פארט זיינע ווערק גאנץ און אז ער ברײנגט איין פורענות אויף די רשעים ברײנגט ער ניט מיט פאר פלייצונג נאר בדין ווארום גאר זיין פירונג איז מיט גירעכטיקייט ער איז איין באגלייבטער גאט צו באצאלין די צדיקים לעולם הבא פאר זייערע מעשים טובים און מוט קיין אומרעכט ניט אפילו צו די רשעים און באצאלט זיי פאר זייער ביסיל גוטע מעשים אויף דר וועלט איטליכר איז אויף זיך מצדיק דעם דין און עס איז אזו ראוי און רעכט פארטיג אז מען זאל גאט ב״ה גירעכט מאכין: דאס וואס די ישראל האבין פאר דארבין און גיזינדיגט איז דאס ניט גאטש חסרון נאר עס איז דיינע קינדערס חסרון כלומר צו די ישראל, מען זאגט אויף זיי אז זיי זיינען איין פאר קרימטער דור און איין שטרייטהאפטיגר: גיהערט איר דען צו גאט ב״ה אזו גומל זיין צו טאן מעשים רעים איר ווייסט דאך וואול אז ער האט יכולת גיצאלט נעמן פון אייך און ווידער ער האט דאך אייך אזו פיל טובות גיטאן שאלקהאפטיג פאלק וואס איר האט פאר געסין וואס גאט ב״ה האט אייך גיטאן און ניט קיין קלוג פארק צו פאר שטיין אז גאט ברוך הוא האט יכולת צו טאן רעות און טובות, גאט ברוך הוא איז דאך דיין באשעפער ער האט דיך באשאפין ער האט דיך גימאכט פאר איין אומה צווישין אנדערע אומות און האט דיך גינרונד פעסטינגט מיט אלע זאכין כלומר כון אייך ישראל איז כהנים און נביאים און מלכים גיוועזן:

עד

תתחמם כנגד המדורה. ובא וישב לו אצל אחיו הכהנים עד שהשערים נפתחים יוצא והולך לו: ב מי שהוא רוצה לתרום את המזבח משכים וטובל עד שלא יבא הממונה. וכי באיזו שעה הממונה בא לא כל העתים שוות פעמים שהוא בא מקריאת הגבר או סמוך לו מלפניו או מלאחריו. הממונה בא ודופק עליהם והם פותחין לו. אמר להם מי שטבל יבא ויפיס הפיסו זכה מי שזכה: ג נטל את המפתח ופתח את הפשפש ונכנס מבית המוקד לעזרה. ונכנסו הכהנים אחריו ושתי אבוקות של אור בידם. ונחלקו לשתי כתות. אלו הולכין באכסדרה דרך המזרח ואלו הולכין באכסדרה דרך המערב. היו בודקין והולכין עד שמגיעין למקום עושי חבתין הגיעו אלו ואלו אמרו שלום. הכל שלום. העמידו את עושי חבתין לעשות חבתין: מי שזכה לתרום את המזבח הוא יתרום והם אומרים לו הוי זהיר שלא תגע בכלי עד שתקדש ידיך ורגליך מן הכיור. והרי המחתה נתונה במקצוע בין הכבש למזבח במערבו של כבש. אין אדם נכנס עמו ולא נר בידו אלא מהלך לאור המערכה. לא היו רואין אותו ולא שומעין את קולו עד ששומעין קול העץ שעשה בן קטין מוכני לכיור והם אומרים הגיע עת. קדש ידיו ורגליו מן הכיור. נטל מחתת הכסף ועלה לראש המזבח ופנה את הגחלים הילך והילך וחתה מן המאכלות הפנימיות וירד. הגיע לרצפה הפך פניו לצפון והלך במזרחו של כבש כעשר אמות. צבר את הגחלים על גבי הרצפה רחוק מן הכבש שלשה טפחים. מקום שנותנין שם מראת העוף ודשון מזבח הפנימי והמנורה:

עזרא ובית דינו תקנו על פי הקבלה לקרוא בכל יום במעשה בראשית כמו שהיו עושים במקדש תורה נביאים וכתובים ולכך תקנו שיהיו קורין במעשה בראשית בשעת עבודה כדי שיתקימו בזכות הקרבן מעשה בראשית והם מעשה שמים וארץ. ואמרו רבותינו זכרונם לברכה לנטוע שמים וליסוד ארץ אלו הקרבנות שהבטיח הקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו שכשיהיו קוראים בסדר הקרבנות שמעלה הוא עליהם כאלו הקריבום לפניו. ואלמלא מעמדות לא נתקימו שמים וארץ שאין מעמדות אלו אלא על הקרבנות: אמר

עזרא ובית דינו עזרא מיט זיין בית דין האבן מתקן געוועזן מען זאל לייענען אלע טאג אזו ווי מען האט געטאן אין בית המקדש אונ מען זאל לייענען תורה נביאים כתובים אונ דרום האט מען מתקן געוועזן אז מען זאל לייענען אין בית המקדש במעשה בראשית בשעת דיא עבודה פון קרבנות כדי די מעשה בראשית זאלין איין קיום האבן בזכות הקרבנות אונ די מעשה בראשית מיינט מען הימיל אונ ערד זיי זאלין איין קיום האבן. אונ אונזערע רבנים האבן געזאגט צו פלאנצין די הימיל אונ צו גרונד פעסטיגין די ערד דאס זיינען די קרבנות וואס גאט ב"ה האט מבטיח געוועזן צו אברהם אבינו אז די ישראל וועלין לייענען דעם סדר פון קרבנות וועט אויף זיי גירעכינט ווערין גליך ווי זיי האבין פאר אים מקריב געוועזן דיא קרבנות, אונ ווען נים די מעמדות וואס די נביאים ראשונים האבין מתקן געוועזן אז מען זאל בוחר זיין פון די ישראל כשרים ויראי חטא אז זיי זאלין זיין שלוחים פון כלל ישראל זאלין שטיין בשעת מען איז מקריב די קרבנות אונ זיי ווערין אן גירופין מעמדות כלומר גישטעלטע מענטשין וואלט הימיל אונ ערד קיין קיום נים גיהאט ווארום די מעמדות זיינען נים גימאכט גיווארין נאר פון וועגין די קרבנות נמצא איז נידרונגן אז בזכות הקרבנות חערט גיפלאנצט די הימיל אונ גיגרונד פעסטיגט די ערד כלומר זיי האבין איין קיום:

אמר רבי האט רבי ברוקפדאי גיזאגט דער וואס דר מאנט אונ זאגט מיט זיין מויל אין דיא

שלית

נבי כחספדאי האי מאן דמדכר בפומיה בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ענינא דקורבניא ותקרובתא ויכון בהו. ברית כרותה היא דאינון מלאכיא דמדכרין חוביא דבני נשא לאבאשא לון דלא יכלין למעבד ליה בישא אלא טבא. ועתה בעונותינו שאין אנו יכולין להקריב קרבן אין לנו אלא להזכיר סדר הקרבנות ואחרי כן להשתדל בתלמוד כדי שיהיו כל ימיו של אדם משלשים שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד וכל העושה כן מובטח לו שהוא בן העולם הבא ועליו הכתוב אומר והחוט המשלש לא במהרה ינתק:

תלמוד ליום ראשון ברכות פרק תפלת השחר דף כ"ח

רבי נחוניא בן הקנה היה מתפלל בכניסתו לבית המדרש וביציאתו תפלה קצרה. אמרו לו מה מקום לתפלה זו. אמר להם בכניסתי אני מתפלל שלא יארע דבר תקלה על ידי. וביציאתי אני נותן הודאה על חלקי:

ברכות פרק ראשון

תניא אמר רבי יוסי פעם אחת הייתי מהלך בדרך ונכנסתי לחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל ובא אליהו זכור לטוב ושמר לי על הפתח והמתין לי עד שסיימתי תפלתי. לאחר שסיימתי תפלתי אמר לי שלום עליך רבי אמרתי לו שלום עליך רבי ומורי. ואמר לי בני מפני מה נכנסת לחורבה זו אמרתי לו להתפלל. אמר לי היה לך להתפלל בדרך. ואמרתי לו מתירא הייתי שמא יפסיקוני עוברי דרכים. ואמר לי היה לך להתפלל תפלה קצרה. באותה שעה למדתי ממנו שלשה דברים. למדתי שאין נכנסין לחורבה. ולמדתי

שולין און אין דיא בתי מדרשים דיא ענינים פון דיא קרבנות און איז מכוון אין זייא איז דרויף איין כריתת ברית אז די דאזיגע מלאכים וואס זיינען ממונים צו דר כאנן די עבירות פון די מענטשין כדי זיי זאלין זיי שלעכטס טאן איז דרויף כורת ברית גיווארין אז זיי קאנען אים ניט טאן קיין שלעכטס נאר גוטש. און איצונדערט פון וועגין אונזערע זינד וואס מיר קאנען ניט מקריב זיין קיין קרבן האבין מיר מער ניט נאר צו דר מאנען דעם סדר פון קרבנות און נאך דעם מיהעו זיך אין דער גמרא כדי אלע טעג פון דעם מענטשין זאלין זיין גידרידילט, איין דריטיל זאל מען לערנען פסוק און אדריטיל משניות און אדריטיל גמרא און איטליכער וואס טוט אזו איז ער פאר זיכערט אז ער איז איין בן עולם הבא און אויף אים איז גיזאגט גיווארין דער פסוק און איין פאדים וואס איז אין דרייען גידרייט גיווארין ווערט ניט גיך פאר רוקט און צו ריסין:

רבי נחוניא האט מתפלל גיוועון אין זיין אריין גיין אין בית המדרש און אין זיין ארויסגיין איין קורצע תפלה. האבין די חכמים צו אים גיזאגט וואס באטייט די תפלה. האט ער צו זיי גיזאגט אין מיין אריין גיין בין איך מתפלל אז עס זאל דורך מיר קיין מכשול ניט ארויסקומן אין בית המדרש און אין מיין ארויס גיין גיב איך איין לויב צו גאט ב"ה אויף מיין חלק וואס גאט ב"ה האט מיר אפגיטיילט אז איך זאל זיין פון די וואס זיצין אין בית המדרש:

תניא. רבי יוסי האט גיזאגט איין מאל בין איך גינאנגען אין וועג און בין ארייגינאנגען אין איין חורבה פון די חורבות ירושלים תפלה צו טאן איז גיקומען אליהו און האט אויף מיר גיווארט אויף דר טיר און האט אויף מיר גיווארט ביז איך האב אוים גילאזין מיין תפלה נאך דעם אז איך האב אויסגילאזין מיין תפלה האט ער מיר גיזאגט שלום אויף דיר מיין רבי האב איך צו אים גיזאגט שלום אויף דיר מיין רבי און מיין לערנער האט ער מיר גיזאגט, מיין זון פאר וואס ביסטו ארייננינאנגן אין דר חורבה האב איך צו אים גיזאגט תפלה צו טאן. האט ער מיר גיזאגט דוא האסט גידארפט מתפלל זיין אין וועג. האב איך צו אים גיזאגט איך האב מורא גיהאט טאמער דיא וואס פארין אויף דיא וועגין וועלין מיך מפסיק זיין. האט ער צו מיר גיזאגט האסטו גידארפט מתפלל זיין איין קורצע תפלה. די דאזיגע צייט האב איך אפ גילערנט פון אליהו הנביא דריי זאכן. איינם האב איך אפ גילערנט אז מען

ניהער

שמתפללים בדרך. ולמדתי שהמתפלל בדרך מתפלל תפלה קצרה. ואמר לי בני מה קול שמעת בחורבה זו. אמרתי לו שמעתי בת קול שמנהמת כיונה ואומרת אוי לי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתי את בני לבין האמות. ואמר לי בני חייך וחיי ראשך לא שעה זו בלבד אומרת כך אלא שלשה פעמים בכל יום ויום אומרת כך. ולא זו בלבד אלא בשעה שישראל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין אמן יהא שמה רבא הקדוש ברוך הוא מנענע בראשו ואומר אשרי המלך שמקלסין אותו בביתו כך ומה לו לאב שהגלה את בניו ואוי להם לבנים שגלו מעל שלחן אביהם:

ר"ה פ"ג

והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר עמלק. וכי ידיו של משה עושות מלחמה או שוברות מלחמה אלא לומר לך כל זמן שהיו ישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים היו מתגברין ואם לאו היו נופלין. כיוצא בדבר אתה אומר ויאמר יי' אל משה עשה לך שרף ושים אותו על נס והיה כל הנשוך וראה אותו וחי. וכי נחש ממית או נחש מחיה אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים היו מתרפאין ואם לאו היו נמוקין:

מגלה פ"ד

תניא שאלו תלמידיו את רבי נחוניא בן הקנה במה הארכת ימים. אמר להם

געהער ניט אבין גיין אין איין חורבה אונ דאס אנדערע האב איך אפ גילערינט אז מען מאג תפלה טאן אין וועג אונ דאס דריטע האב איך אפ גילערינט אז דר וואס טוט תפלה אין וועג איז מתפלל איין קורצע תפלה. האט אליהו צו מיר גיזאגט מיין זון וואס פאר איין קול האסט געהערט אין דר חורבה האב איך צו אים גיזאגט איך האב גיהערט איין בת קול וואס זיא האט גיברומט אזו ווי איין טויב אונ זיא האט גיזאגט ווייא וואס איך האב חרוב גימאכט מיין הויז אונ איך האב פאר ברענט מיין היכל אונ איך האב פאר טריבין מיינע קינדר. האט צו מיר אליהו גיזאגט מיין זון בייא דעם לעבין פון דיין קאפ גישוואורין אז ניט די צייט אליין זאגט זיא אזו נייערט דרייא מאל אלע טאג זאגט זיא אזו אונ ניט דאס אליין נייערט אין דר צייט אז די ישראל גייען אריין אין די שולין אונ אין די בתי מדרשים אונ זיי ענטפערין אמן יהא שמיה רבא שאקילט גאט ב"ה מיט זיין קאפ כביכול אונ זאגט וואול דעם מלכות וואס מען לויבט אים אזו אין זיין הויז אונ וואס איז גיוועען צום פאטר אזו וואס ער האט פר טריבין זיינע קינדר אונ ווייא איז צו די קינדר וואס זיינען פאר טריבין גיווארין פון דעם טיש פון זייער פאטר:

והיה אונ עס איז גיוועזן אז משה רבינו האט אויף גיהויבין זיין האנט האבין זיך די ישראל גישטארקט אין דר מלחמה אונ אז ער האט אנידר גילייגט זיין האנט האט עמלק זיך גישטארקט אין דר מלחמה. פרעגט די גמרא האבין דען די הענט פון משה רבינו גימאכט די מלחמה אדר האבין זיי דען צו בראכין די מלחמה. נייערט דאס מיינט מען צו זאגין דיר אז די ישראל האבין גילוגט ארויף אונ האבין משעבד גיוועזן זייער הארץ צו גאט ברוך הוא וואס אין הימיל האבין זיי זיך גישטארקט אין דר מלחמה אונ אז ניט זיינען זיי גיפאלן. אונ אזו איין גלייכין זאלסטו אויך אזו זאגן, גאט ברוך הוא האט גיזאגט צו משה רבינו מאך צו דיר איין ברענעדיגין שלאנג אונ טו אים ארויף אויף דעם שטאנג אונ עס וועט זיין איטליכר וואס איז גיביסין גיווארין אונ וועט אים זעהן וועט ער לעבין בלייבן. איז דאס אויך קשה איז דען דער ברענעדיגער שלאנג ממית אז מען קוקט ניט אויף אים אדער איז דען דער ברענעדיגער שלאנג מחיה אז מען קוקט יוא אויף אים. נייערט דאס מיינט מען, אין דר צייט אז די ישראל האבין גילוגט ארויף אונ האבין משעבד גיוועזן זייער הארץ צו גאט ברוך הוא וואס אין הימיל איז זיינען זיי גיהיילט גיווארין אונ אז ניט זיינען זיי פארגאנגען:

תניא מיר האבין גילערינט, דיא תלמידים האבין גיפרעגט רבי נחוניא בן הקנה מיט וואס פאר איין זכות האסטו זוכה גיוועזן אז דו זאלסט האבין אריכות ימים. האט ער צו זיי

גיזאגט

ימי לא נתכבדתי בקלון חברי. ולא עלתה על מטתי קללת חברי. ותרן הייתי בממוני:

קדושין פ"ד

רבי מאיר אומר לעולם ילמד אדם את בנו אומנות נקיה וקלה ויבקש רחמים למי שהעושר והנכסים שלו שאין העשירות מן האומנות ואין העניות מן האומנות אלא למי שהעושר שלו שנאמר לי הכסף ולי הזהב נאם יי צבאות:

שם

רבי שמעון בן אלעזר אומר ראית מימיך חיה ועוף שיש להם אומנות והם מתפרנסים שלא בצער והלא לא נבראו אלא לשמשני ואני נבראתי לשמש את קוני אינו דין שאתפרנס שלא בצער אלא שהרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי שנאמר עונותיכם הטו אלה וחטאתיכם מנעו הטוב מכם:

סוף קדושין

תניא רבי נהוראי אומר מניח אני כל אומנות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה שכל אומנות שבעולם אין עומדת לו אלא בימי ילדותו אבל בימי זקנתו הרי הוא מוטל ברעב. אבל תורה אינה כן. עומדת לו בעת ילדותו ונותנת לו אחרית טוב ותקוה בעת זקנתו. בעת ילדותו מהו אומר וקוי יי יחליפו כח יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו: בזקנתו מהו אומר עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו:

סנהדרין פרק חלק

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר:

ב"מ פ"ב

תנו רבנן העוסקים במקרא מדה ואינה מדה. במשנה מדה ונוטלין עליה שכר. בתלמוד אין לך מדה גדולה מזו. ולעולם הוי רץ למשנה יותר מהתלמוד:

גיזאגט אלע מיינע טעג בין איך ניט גיעהרט גיווארן דורך דעם וואס מיין חבר איז גישענט גיווארן. אונ עס איז ניט אויפגיגאנגען אויף מיין בעט די קללה פון מיין חבר אונ דאס וואס ער האט מיר צער אן גיטאן, כלומר איך האב אים אלץ מוחל גיוועזן פאר מיין שלאף. אונ איין ותרן בין איך גיוועזן מיט מיין געלט:

רבי מאיר זאגט אייביג זאל ער איין מענטש לערנען זיין זון איין ריינע מלאכה אונ איין גרינגע אונ זאל בעטן דער בארימהערציגער צו גאט ברוך הוא וואס דאס עשירות אונ די גיטער זיינען זיינע ווארום קיין ארימקייט איז ניט פון קיין מלאכה אונ קיין עשירות איז ניט פון קיין מלאכה נייערט עס קומט נאר פון דעם וואס דאס עשירות איז זיינע ווי אין פסוק שטייט אז גאט ברוך הוא האט גיזאגט, צו מיר איז דאס זילבער אונ צו מיר איז דאס גאלד:

רבי שמעון רבי שמעון דר זון פון אלעזר זאגט ראית מימיך האבסטו גיזעהן פון דיין לעבן טאג חיה ועוף איין חיה אונ איין עוף שיש להם אומנות ווי זאלין האבין איין מלאכה. אונ זיי ווערין פארט גישפייזט אן צער אונ זיי זיינען דאך ניט באשאפין גיווארין נאר מיך צו באדינען אונ איך בין בשאפין גיווארן צו בדינען מיין בשעפר איז ניט איין כל שכן אז איך זאל גישפייזט ווערין אן צער נאר ווייל איך האב גיאיבילט מיינע ווערק האב איך אליין אפגישניטן מיין פרנסה פון מיר אזו ווי אין פסוק שטייט אייערע זינד האבין דאס דאזיגע אוועק גינייגט אונ אייערע זינד האבין פאר מיטן דאס גוטס פון אייך:

כל ישראל אלע ישראל האבין איין חלק אין עולם הבא ווי אין פסוק שטייט אונ דיין פאלק זיינען אלע צדיקים אונ צו אייביג ווערין זיי ירשנן דאס לאנד ארץ ישראל ווייל זיי זיינען א צווייג פון מיין פלאנצונג אונ זיינען די ווערק פון מיינע הענט איך זאל זיך בארימען מיט זיי:

תנו רבנן די רבנים האבין גילערינט די וואס זיינען עוסק אין מקרא איז דאס איין מדה אונ ניט קיין מדה. אונ די וואס זיינען עוסק אין משניות איז דאס איין מדה אונ מען נעמט אויף איר שכר. אונ די וואס זיינען עוסק אין גמרא איז קיין גרעסערע מדה ניט דא פון איר אונ אייביג זאלסטו מערער לייפן משניות לערנען איידער גמרא:

לא

חולין פרק בתרא

לא יטול אדם אם על הבנים אפילו לטהר בה את המצורע. ומה אם מצוה קלה שהיא כאיסר אמרה תורה למען ייטב לך והארכת ימים. קל וחומר על מצות חמורות שבתורה:

שם

תניא רבי יעקב אומר אין לך כל מצוה ומצוה שבתורה שמתן שכרה בצדה שאין תחית המתים תלויה בה. בכבוד אב ואם כתיב למען יאריכון ימיך ולמען ייטב לך. ובשלוח הקן נמי כתיב למען ייטב לך והארכת ימים. הרי שאמר לו אביו עלה לבירה והבא לי גוזלות ועלה ושלח את האם ולקח את הבנים ובחזרתו נפל ומת היכן אריכות ימיו של זה והיכן טובתו של זה אלא למען יאריכון ימיך לעולם שכלו ארוך ולמען ייטב לך לעולם שכלו טוב:

ידים פ״ג

כל כתבי הקודש מטמאין את הידים שיר השירים וקהלת מטמאין את הידים. רבי יהודה אומר שיר השירים מטמא את הידים וקהלת מחלוקת. רבי יוסי אומר קהלת אינו מטמא את הידים ושיר השירים מחלוקת. רבי שמעון אומר קהלת מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל. אמר רבי שמעון בן עזאי

לא יטול ווען איין מענטש האט גיפונן איין נעסט פון פויגלען טאר ער ניט נעמען די מוטער מיט אירע קינדער ווען אויך ער באדארף דר מיט אפילו מטהר זיין איין מצורע. אונ ווען אויך אזו אגרינגע מצוה ווס אמענטש האט דורך איר מער קיין חסרון ניט נאר ווי אקליינע מטבע וואס ווערט אן גירופן איסר האט פארט די תורה גזאגט אז מען איז זיא מקיים דרום יועט דיר גוט זיין אונ ווערסט האבן אריכות ימים איז שוין איין קל וחומר אויף די הארבע מצות וואס אין דר תורה שטייט אז מען איז זיי מקיים וועט מען כוודאי האבן אגרויסן שכר:

תניא מיר האבין גילערינט רבי יעקב זאגט עס איז ניט דא קיין שום מצוה אין דער תורת וואס איר שכר שטייט דער ביי אז מען זאל דורך איר ניט פאר שטיין אז עס איז אן גיברייט צו זיין תחית המתים. ביי כבוד אב ואם שטייט גישריבין אין דר תורה דרום וועלין דיינע טעג דר לייננערט ווערין אונ דרום וועט דיר גוט זיין, אונ ביי דר מצוה פון שלוח הקן שטייט אויך גישריבין אין דר תורה דרום וועט דיר גוט זיין אונ וועסט האבין אריכות ימים נמצא ווען עס האט זיך גיטראפין אז איין פאטר האט גזאגט צו זיין זון גיי אויף דעם בוידים אונ ברייננ מיר יונגע טויבין. איז ער ארויפגיגאנגען אונ האט אוועקגישיקט די מוטער אונ האט גינומען אירע קינדר ווי אין דר תורה שטייט אונ אין זיין אראפ נידערן פון דעם בוידים איז ער אראפ גיפאלין אונ איז גישטארבין אזו ווי עס האט זיך אמאל גיטראפין נמצא וואו איז זיין אריכות ימים מיט זיין גוטש וואס די תורה האט מבטיח גיוועזן. מוז זיין דאס וואס די תורה האט גישריבין (למען יאריכון ימיך ולמען ייטב לך) מיינט מען צו דר וועלט וואס וועט זיין נאך תחית המתים וואס זיא וועט זיין גאנץ לאנג אונ גוט:

כל כתבי הקודש אלע ספרים פון דיא הייליגע שריפטין זיינען מטמא די הענט אונ דרום האבן די חכמים אזו גוזר גיוועזן ווייל מען פלעגט באהאלטין מאכלים פון תרומה לעבין ספרי הקודש ווייל זיי האבין זיך גיטראכט דס איז הייליג אונ דאס איז הייליג. נאך דעם האט מען גיזעהן אז די עכברים טוען גרויסע שאדין אין די ספרים דורך די מאכלים פון תרומה האבין זיי גוזר גיוועזן אז ספרים פסלן די תרומה אז זיי רירין זיך אן איינס דאס אנדערע דרום אז מען האט אן גירירט אן ספרי קודש מיט די הענט אונ נאך דעם האט מען אן גירירט אן תרומה איז די תרומה פסול גיווארן. ווי דען, מען מוז פריער וואשן די הענט לשם תרומת נאך דעם אז ער האט אן גירירט אין ספרי קודש. שיר השירים אונ קהלת זיינען מטמא דיא הענט. רבי יהודה זאגט שיר השירים איז יוא מטמא די הענט אונ קהלת איז איין מחלוקר איין טייל זאגין עס איז יוא מטמא אונ איין טייל זאגין עס איז ניט מטמא. רבי יוסי זאגט קהלת איז ניט מטמא די הענט אונ אין שיר השירים איז איין מחלוקת. רבי שמעון זאגט אז קהלת איז פון די דריי זאכן וואס בית שמאי איז מקיל אונ בית הלל איז מחמיר. כלומר בית שמאי זאגט אז קהלת איז ניט מטמא די הענט אונ בית הלל זאגט אז עס איז יוא מטמא: רבי שמעון בן עזאי האט גיזאגט איך האב בקבלה פון צוויי אונ זיבעציג זקנים אין דעם טאג אז

מען

מקבל אני מפי שבעים ושנים זקן ביום שהושיבו את רבי אלעזר בן עזריה בישיבה ששיר השירים וקהלת מטמאין את הידים. אמר רבי עקיבא חס ושלום לא נחלק אדם מישראל על שיר השירים שלא תטמא את הידים שאין כל העולם כלו כדאי כיום שנתן בו שיר השירים לישראל שכל הכתובים קודש ושיר השירים קודש קדשים. ואם נחלקו לא נחלקו אלא על קהלת. אמר רבי יוחנן בן יהושע בן חמיו של רבי עקיבא כדברי בן עזאי כן נחלקו וכן גמרו:

נדה פ"ג

דרש רבי שמלאי למה הולד דומה במעי אמו מקפל ומונח כפנקס שתי ידיו על שתי צדעיו שתי אציליו על שתי ארכבותיו ושתי עקביו על שתי עגבותיו וראשו בין ברכיו ופיו סתום וטבורו פתוח ואוכל ממה שאמו אוכלת ושותה ממה שאמו שותה ואינו מוציא רעי שמא יהרוג את אמו. וכיון שיצא לאויר העולם נפתח הסתום ונסתם הפתוח. שאלמלא כן אינו יכול לחיות אפילו שעה אחת ונר דלוק על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו שנאמר בהלו נרו עלי ראשי לאורו אלך חשך. ואל תתמה שהרי אדם ישן כאן ורואה חלום באספמיא ואין לך ימים שאדם שרוי בטובה יותר מאותם הימים שנאמר מי יתנני כירחי קדם כימי אלוה ישמרני. ואיזה הן ימים שיש בהם ירחים ואין בהם שנים הוי אומר אלו ירחי לדה ומלמדין אותו כל התורה כלה שנאמר ויורני ויאמר לי יתמך דברי לבך שמור מצותי וחיה: ואומר בסוד אלוה עלי אהלי.

מען האט גיזעצט רבי אלעזר בן עזריה אין דר ישיבה אז שיר השירים אונ קהלת איז מטמא די הענט. האט גיזאגט רבי עקיבא קיין מענטש פון די ישראל קריגט ניט אויף שיר השירים אונ זאל זאגין אז עס זאל ניט מטמא זיין די הענט ווארום דר גאנצער עולם איז ניט גיוועזן אזו ראוי אזו ווי דר טאג וואס שיר השירים איז גיגעבין גיווארין צו די ישראל ווארום אלע הייליגע שריפטין זיינען קודש אונ שיר השירים איז קודש קדשים אונ אויב די חכמים האבן אנדערש יוא גיקריגט האבין זיי מער ניט גיקריגט נאר אויף קהלת. האט גיזאגט דר זון פון דעם שוועער פון רבי עקיבא אזו ווי די רייד פון בן עזאי אזו האבין זיי גיקריגט אונ אזו האט מען די הלכה גיפסקנט אז שיר השירים אונ קהלת איז מטמא די הענט:

דרש רבי שמלאי האט גידרשנט רבי שמלאי, צו וואס איז דאס קינד גליך אז ער איז נאך אין זיין מוטערס גידערים צו נויף גיוויקילט אונ צו נויף גילייגט אזו וויא איין פנקס, זיינע צוויי הענט ליגין אויף זיינע צוויי שלייפן זיינע צוויי אלינבויגין אויף די צוויי שענקלען אונ זיינע צוויי טריט אויף די צוויי שולטערין אונ זיין קאפ צווישין די קניא אונ זיין מויל איז פאר שטאפט אונ זיין נאביל איז אפין אונ עסט פון דעם וואס זיין מוטר עסט ושותה כמה שאמו שותה אונ טרינקט פון דעם וואס זיין מוטער טרינקט אונ עס גייט ניט פון אים קיין צואה טאמער וועט דאס אום ברייינגען זיין מוטער אונ אז דאס קינד גייט ארויס אויף דעם אויר פון דער וועלט ווערט אפין דאס פאר שטאפטע מויל אונ עס ווערט פאר שטאפט דר אפענר נאביל ווארום אז עס זאל אזו ניט זיין וואלט ער ניט גיקאנט לעבין אפילו איין שעה אונ איין ליכט איז אן גיצונדין אויף זיין קאפ אונ ער זעהט אונ לוגט פון איין עק וועלט ביז דר אנדערער עק וועלט וויא אין פסוק שטייט אין זיין טאן לייכטין זיין ליכט אויף מיין קאפ אונ אין זיין ליכט גייא איך אין דר פינצטערניש. אונ זאלסט זיך דרויף ניט פאר וואונדערן, והראיה איין מענטש שלאפט דא אונ זעהט איין חלום אין אספמיא אונ עס איז ניט דא קיין בעסערע טעג וואס דר מענטש רועט מיט גוטע טעג מערער פון די דאזיגע טעג ווי אין פסוק שטייט ווער וואלט מיר גיגעבין אז איך זאל האבין אזו גוט אזו ווי די פריערדיגע חדשים אונ אזו ווי די טעג וואס גאט האט מיך גיטאן היטין. אונ וואס פאר איין טעג זיינען וואס אין זיי איז פאר האנדין חדשים אונ עס איז אין זיי ניט דא קיין יארין זאלסטו זאגין דאס זיינען די חדשים פון דעם גיוויינע אונ מען לערינט אים דיא גאנצע תורה וויא אין פסוק שטייט ער האט מיר גילערינט

מאי ואומר וכי תימא נביא הוא דקאמר תא שמע בסוד אלוה עלי אהלי. וכיון שיצא לאויר העולם בא מלאך וסטרו על פיו ומשכח ממנו כל התורה כלה שנאמר לפתח חטאת רובץ. ואינו יוצא משם עד שמשביעין אותו שנאמר כי לי תכרע כל ברך תשבע כל לשון. כי לי תכרע כל ברך זה יום המיתה שנאמר לפניו יכרעו כל יורדי עפר. תשבע כל לשון זה יום הלדה. שנאמר נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשי ולא נשבע למרמה. ומה היא השבועה שמשביעין אותו. אומרים לו הוי צדיק ואל תהא רשע ואפילו כל העולם כלו אומרים לך צדיק אתה היה בעיניך כרשע והוי יודע שהקדוש ברוך הוא טהור ומשרתיו טהורים ונשמה שנתן בך טהורה אם אתה משמרה בטהרה מוטב ואם לאו הרי הוא נוטלה ממך:

ובכל יום ויום אחר כל מעמד ומעמד יאמר עשרת הדברות. ופרשת המן. ת׳ פסוקים הראשונים מפרשת פינחס. ואין קדוש. ופטום הקטורת. וסדר מערכה. ופרשת הקרבנות. ופסוקים מצ׳ תיבות. ועשרה פסוקים מהרמב״ן ז״ל. וצריך בהם כונה גדולה. ואח״כ עשרת פסוקים שמתחילין בנו״ן ומסיימין בנו״ן. ושלשה פסוקים מהר״ר יהודה החסיד ז״ל. וע״ב פסוקים. ושבעה פסוקים בישעיה המתחילין כולם בכ״ף ומסיימין בכ״ף:

כתב הרב ר״י קארו שטוב לומר בכל יום עשרת הדברות שעל ידי זה יזכור מעמד הר סיני ותתחזק אמונתו:

שמות כ

וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר: אנכי יי אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים: לא יהיה לך אלהים אחרים על פני: לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר

גילערנט אונ האט מיר גיזאגט מיינע רייד זאלין אונטער לעהענגען דיין הארץ היט מיינע מצות וועסטו לעבין. אונ נאך איין פסוק איז דא אז דער סוד פון גאט איז גיוועזן אויף מיין גיצעלט פון דעסט וועגין ברייננגט ער נאך אראיה פון דעם פסוק אויך מוז מען זאגין ווארום דו וועסטו וועלין זאגין אז דעם ערשטין פסוק זאגט דער נביא אונ עס גייט ניט אויף די טעג וואס דאס קינד איז אין דער מוטערס גידערים דרום קומט דער אנדערער פסוק לאזין מיך הערין, וואס איוב האט גיזאגט אז דר סוד פון גאט איז גיוועזן אויף מיין גיצעלט אונ דר פסוק גייט אויף איין קינד וואס איז אין דר מוטערס בויך אזו ווי די פריערדיגע פסוקים וואס איוב האט גיזאגט גייט אויך אויף איין קינד דאס מיינט מען וואס ער האט גיזאגט כירחי קדם נמצא איז ערשט רעכט נידרונגען פון דעם פסוק אז מען לערינט דאס קינד אין דר מוטערס בויך די גאנצע תורה אונ אז ער קומט אין אויר פון דר וועלט קומט איין מלאך אונ שלאגט אים אויף זיין מויל אונ מאכט אים פאר געסין די גאנצע תורה ווי עס שטייט אין פסוק אויף דר טיר טוט הויערין די זינד. אונ ער גייט פון דארטין ניט ארויס ביז מען באשווערט אים ווי אין פסוק שטייט דען צו מיר טוען קניען אלע קניא דאס מיינט מען דעם יום המיתה ווייא אין פסוק שטייט צו פאר אים טוען קניען אלע וואס נידערין אין דר ערד אונ איטליכער צונג טוט שווערין דאס מיינט מען דעם טאג פון גיווינען ווי עס שטייט אין פסוק דר וואס האט ריינע הענט פון גזל אונ שוחד אונ האט איין לויטער הארץ וואס ער האט ניט גישווארין פאלש ביי זיין לייב אונ האט ניט גישווארין אויף פאלשקייט. אונ וואס איז די שבועה וואס מען באשווערט אים דס איז די שבועה זאלסט זיין איין צדיק אונ זאלסט ניט זיין איין רשע אונ אז אפילו די גאנצע וועלט זאגט דיר אז דו ביסט איין צדיק זאלסטו פארט זיין אין דיינע אויגין ווי איין רשע אונ זאלסט וויסין אז גאט איז טהור אונ זיינע באדינער זיינען טהורים אונ די נשמה וואס ער האט גיגעבין צו דיר איז זיא טהור אונ אויב דו העסט זיא היטין מיט ריינקייט איז גוט אונ אז ניט וועט איר גאט ברוך הוא אוועק נעמען פון דיר:

וידבר אלהים האט גאט גירעט די אלע דאזיגע רייד אזו צו זאגין: איך בין דיין גאט וואס איך האב דיך ארויס גיצויגין פון דעם לאנד מצרים פון דעם הויז וואס איר זייט גיוועזן דארטין קנעכט: עס זאל צו דיר ניט זיין קיין פרעמדע אפ געטער כל זמן איך בין: דוא זאלסט צו דיר ניט מאכין קיין בילדער אונ קיין גישטאלט פון אלע זאכין וואס עס איז אין הימעל פון אויבין אונ וואס עס איז אויף דר ערד פון אונטין אונ וואס עס איז אין וואסער

פון

במים מתחת לארץ: לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי יי אלהיך אל
קנא פוקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי: ועשה חסד
לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי: לא תשא את שם יי אלהיך לשוא כי לא ינקה
יי את אשר ישא את שמו לשוא: זכור את יום השבת לקדשו: ששת ימים
תעבד ועשית כל מלאכתך: ויום השביעי שבת ליי אלהיך לא תעשה כל
מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך: כי
ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח
ביום השביעי על כן ברך יי את יום השבת ויקדשהו: כבד את אביך ואת אמך
למען יארכון ימיך על האדמה אשר יי אלהיך נתן לך: לא תרצח לא תנאף לא
תגנוב לא תענה ברעך עד שקר: לא תחמד בית רעך לא תחמד אשת רעך
ועבדו ואמתו ושורו וחמורו וכל אשר לרעך:

כתב הרב רבינו יוסף קאר"ו ז"ל שטוב לומר פרשת המן כדי שיאמין שכל מזונותיו באין לו בהשגחה. וקבלה ביד
החכמים כל האומר פרשת המן מובטח לו שלא יבא לעולם לידי חסרון מזונות. וקודם אמירת פרשת המן יאמר זה:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתזמין פרנסה לכל עמך בית
ישראל ופרנסתי ופרנסת אנשי ביתי בכללם בנחת ולא בצער בכבוד
ולא בבזוי בהתר ולא באסור כדי שנוכל לעבד עבודתך וללמד תורתך כמו
שזנת לאבותינו מן במדבר בארץ ציה וערבה ככתוב בתורתך:

שמות טז ד׳
ויאמר יי אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר
יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתי אם לא: והיה ביום הששי והכינו

פון אונטער דר ערד: דו זאלסט זיך צו זיי ניט בוקין אונ זאלסט זיי ניט דינען. ווארום איך
בין דיין גאט. איין רעכענער. ער גידיינקט די זינד פון די עלטערין אויף די קינדר
אויף דריטע אונ אויף פערטע גיבורט צו באצאלין זיי. כל זמן אז זיי זיינן מיינע פיינט כלומר
אז זיי זינדיגין אויך אזו ווי זייערע עלטערין: אונ טוט גינאד צו טויזינט דורות. צו מיינע ליב
האבער אונ צו די וואס היטין מיינע מצות: דו זאלסט ניט שווערין ביי דעם נאמען פון דיין
גאט אומזיסט. ווארום גאט וועט ניט ריין מאכין דעם וואס וועט שווערין ביי זיין נאמן אויף
פאלשקייט: דו זאלסט תמיד גידיינקען דעם טאג פון שבת כלומר אז דיר האט זיך גיטראפן
קויפין איין גוטע זאך זאלסטו דאס קויפין פון שבת וועגין צו הייליגין אים: זעקס טעג זאלסטו
ארבעטין אונ זאלסט טאן גאר דיין ארבעט אונ אז עס וועט קומן שבת זאלסטו ניט טראכטן
נאך קיין שום מלאכה אונ עס זאל ביי דיר אין די אויגין גלייך זיין וויא אלע דיינע מלאכות
זיינען גיטאן גיווארן: אונ דר זיבעטער טאג איז שבת צו דיין גאט. דו זאלסט ניט טאן קיין
שום מלאכה דו אונ דיין זון אונ דיין טאכטר דיין קנעכט אונ דיין דינסט מויד אונ דיין בהמה
אונ דיין גר וואס איז אין דיין שטאט: ווארום אין זעקס טעג האט גאט באשאפין הימיל אונ
ערד דעם ים אונ אלעם וואס אין זיי איז אונ האט גירועט אין דעם זיבעטין טאג. דרום האט
גאט גיבענטשט דעם טאג פון שבת אונ האט אים גיהייליגט: האלט ערלאך דיין פאטער
אונ מוטער. דרום וועלין דר לייגנגערט ווערין דיינע טעג אויף דער ערד וואס גאט דיין גאט
גיט דיר: דו זאלסט ניט הרגענען קיין מענטשין. דו זאלסט ניט מנאף זיין. דו זאלסט ניט
גנבנען. דו זאלסט ניט באצייגין אין דיין חבר כלומר דו זאלסט ניט עדות זאגין אין דיין חבר
פאלש עדות: דוא זאלסט ניט גילוסטין דאס הויז פון דיין גיזעלן. דוא זאלסט ניט גילוסטין
דאס ווייב פון דיין גיזעלין אונ זיין קנעכט אונ זיין דינסט אונ זיין אקס אונ זיין אייזיל אונ
אלע זאכין וואס איז צו דיין גיזעלין:

ויאמר יי אל משה האט גאט גיזאגט צו משה רבינו איך וועל מאכין צו אייך רעגנען ברויט
פון הימיל אונ דאס פאלק זאל ארויס גיין אונ זאלין קלייבין דאס וואס זיי באדארפן
אויף דעם טאג זאלין זיי קלייבין אין דעם טאג אונ ניט היינט אויף מארגין כדי איך זאל זיי
פרובין

את אשר יביאו והיה משנה על אשר ילקטו יום יום: ויאמר משה ואהרן אל כל בני ישראל ערב וידעתם כי יי הוציא אתכם מארץ מצרים: ובקר וראיתם את כבוד יי בשמעו את תלנתיכם על יי ונחנו מה כי תלינו עלינו: ויאמר משה בתת יי לכם בערב בשר לאכל ולחם בבקר לשבע בשמע יי את תלנתיכם אשר אתם מלינם עליו ונחנו מה לא עלינו תלנתיכם כי על יי: ויאמר משה אל אהרן אמר אל כל עדת בני ישראל קרבו לפני יי כי שמע את תלנתיכם: ויהי כדבר אהרן אל כל עדת בני ישראל ויפנו אל המדבר והנה כבוד יי נראה בענן: וידבר יי אל משה לאמר: שמעתי את תלונת בני ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני יי אלהיכם: ויהי בערב ותעל השלו ותכס את המחנה ובבקר היתה שכבת הטל סביב למחנה: ותעל שכבת הטל והנה על פני המדבר דק מחספס דק ככפר על הארץ: ויראו בני ישראל ויאמרו איש אל אחיו מן הוא כי לא ידעו מה הוא ויאמר משה אלהם הוא הלחם אשר נתן יי לכם לאכלה: זה הדבר אשר צוה יי לקטו ממנו איש לפי אכלו עמר לגלגלת מספר נפשתיכם איש לאשר באהלו תקחו:

פרובין אויב זיי וועלין גיין אין מיין תורה מקים צו זיין כלומר אז מען טאר ניט איבער לאזין אויף מארגין אונ אום שבת טאר מען ניט קלייבין: אונ עס וועט זיין דעם זעקסטין טאג אונ וועלין אז בּרייטין דאס וואס זיי האבין גיבראכט עס וועט זיין טאפיל אין דער מאס וויפיל זיי פלעגין קלייבין אונ אפ מעסטין אלע טאג: האט גיזאגט משה אונ אהרן צו אלע די קינדער ישראל אויף דר נאכט וועט איר וויסין אז גאט האט אייך אויסגיצויגין פון לאנד מצרים: אונ אין דר פריא וועט איר זעהן דעם כבוד פון גאט פון וועגין וואס ער האט גיהערט אייערע קריג וואס עס איז אויף גאט אונ וואס זיינען מיר חשוב וואס איר מאכט קריגין אויף אונז אייערע ווייבער מיט אייערע קינדער: האט משה גיזאגט אין זיין טאן געבין צו אייך אויף דר נאכט פלייש צו עסין אן זעטיקייט אונ ברויט אין דר פריא צו עסין מיט זעטיקייט פון וועגין דעם וואס גאט האט גיהערט אייערע קריג וואס איר מאכט אנדערע קריגין אויף אים וואס זיינען מיר חשוב ניט אויף אונז איז אייערע קריג נייערט אויף גאט: האט משה גיזאגט צו אהרן זאג צו דער גאנצער עדה פון די קינדער ישראל גינעהנט פאר גאט צו דעם ארט וואו דר וואלקין וועט אראפ גידערין ווארום ער הט גיהערט אייערע קריג: אונ אז אהרן הט גירעט צו דר גאנצער עדה פון די קינדער ישראל האבין זיי זיך גיקערט צו דם מדבר אונ דר כבוד פון גאט איז גיזעהן גיווארין אין וואלקין: האט גאט גירעט צו משה אזו צו זאגין: איך האב גיהערט די קריג פון די קינדער ישראל רייד צו זיי אזו צו זאגין צווישין טאג אונ נאכט זאלט איר עסין פלייש אונ אין דר פריא זאלט איר זיך זעטין מיט ברויט אונ איר זאלט וויסין אז איך בין אייער גאט: אונ עס איז גיוועזן ביי נאכט איז אויף גיגאנגען אזו איין מין עוף וואס האט גיהייסין שלו אונ עס האט באדעקט די מחנה אונ אין דר פריא איז גיוועזן דאס ליגונג פון דם טויא אויף דעם מן ארום דער מחנה. אונ איין מאל שטייט אז דר טויא איז גיגאנגען אויף דר ערד איז נידרוגגען אז דר מן איז גילעגין אזו ווי אין איין קאסטין. טל איז גיוועזן פון אויבין אונ פון אונטין: אונ אז די זון האט אנגיהויבין צו שיינען איז דר טל וואס איז גילעגין אויף דעם מן ארויף גיגאנגען איז דר מן אנטפלעקט גיווארין אונ האבין גיזעהן אז אויף דר מדבר איז גילעגין קליינע קערענדליך אונ איז גיוועזן דין פאר שפרייט אויף דר ערד אזו ווי דר שנייא וואס גייט ווינטער פריא: האבין די קינדער ישראל גיזעהן אונ האבין גיזאגט איינר צום אנדערין עס איז איין שפייז ווארום זיי האבין ניט גיוואוסט וואס ער איז זיי זאלין אים רופין מיט איין נאמען. האט משה גיזאגט צו זיי דאס איז דר ברויט וואס גאט האט צו אייך גיגעבין אז איר זאלט דאס עסין: דאס איז די זאך וואס גאט האט גיבאטין איר זאלט קלייבין פון אים איטליכער מענטש נאך זיין עסין נאך איין מאס וואס ווערט אן גירופין עומר צו איטליכין נפש איטליכער מענטש ווי פיל ער האט נפשות אין זיין גיצעלט זאלט איר נעמען

ויעשו כן בני ישראל וילקטו המרבה והממעיט: וימדו בעמר ולא העדיף המרבה
והממעיט לא החסיר איש לפי אכלו לקטו: ויאמר משה אלהם איש אל יותר
ממנו עד בקר: ולא שמעו אל משה ויותרו אנשים ממנו עד בקר וירם תולעים
ויבאש ויקצף עלהם משה: וילקטו אתו בבקר בבקר איש כפי אכלו וחם השמש
ונמס: ויהי ביום הששי לקטו לחם משנה שני העמר לאחד ויבאו כל נשיאי
העדה ויגידו למשה: ויאמר אלהם הוא אשר דבר יי שבתון שבת קדש ליי
מחר את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו ואת כל העדף הניחו לכם
למשמרת עד הבקר: ויניחו אתו עד הבקר כאשר צוה משה ולא הבאיש ורמה
לא היתה בו: ויאמר משה אכלהו היום כי שבת היום ליי היום לא תמצאהו
בשדה: ששת ימים תלקטהו וביום השביעי שבת לא יהיה בו: ויהי ביום השביעי
יצאו מן העם ללקט ולא מצאו: ויאמר יי אל משה עד אנה מאנתם לשמר
מצותי ותורתי: ראו כי יי נתן לכם השבת על כן הוא נתן לכם ביום הששי לחם
יומים שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקמו ביום השביעי: וישבתו העם ביום
השבעי: ויקראו בית ישראל את שמו מן והוא כזרע גד לבן וטעמו כצפיחת
בדבש: ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יי מלא העמר ממנו למשמרת לדרתיכם

אין עומר צוא איטליכן נפש: האבין אזו גיטאן די קינדער ישראל אונ זיי האבין גיקליבין
איין טייל האבין פיל גיקליבין אונ איין טייל האבין ווייניג גיקליבן: אונ אז זיי זיינן גיקומען
אהיים האבין זיי גימאסטין מיט דעם עומר אונ ביי דעם וואס האט מערער גיקליבין פון איין
עומר פון איין נפש ווענין איז ניט איבעריג גיוועזן. אונ דר וואס האט ווייניגער גיקליבין איז
אים ניט אפ גיקומען איטליכער האט גיקליבין נאך זיין עסין נאך: האט משה גיזאגט צו
זיי קיין מענטש זאל ניט איבער לאזין פון דעם מן ביז אין דער פריא: אונ זיי האבין ניט צו
גיהערט צו משה אונ מענטשין האבין איבער גילאזט פון אים ביז אין דער פריא איז דאס
ווערעמדיג גיווארין אונ עס איז פאר שטונקען גיווארין. האט משה אויף זיא גיצארינט:
האבין זיי גיקליבין דעם מן אלע אין דר פריא איטליכער מענטש ווי פיל ער האט באדארפט
מיט זיין גיזינט עסין אונ דאס וואס איז איבר גיבליבען אין פעלד אז די זון האט דר ווארעמט
איז דאס צו גאנגען: אונ עס איז גיוועזן דעם זעקסטין טאג אז זיי האבין איבער גימאסטין אין
דר היים דאס וואס זיי האבין גיקליבין איז גיוועזן טאפיל עס איז גיוועזן צוויי עומר צו איטליכן
נפש זיינען גיקומען אלע נשיאים פון דער עדה אונ האבין דאס גיזאגט צו משה אז עס איז
ביי איטליכן דא טאפיל: האט משה צו זיי גיזאגט דס איז וואס איך בין גיבאטין גיווארין צו
זאגין אייך דאס וואס גאט האט גירעט אז מארגין איז שבת אונ עס איז איין היילינע רואונג
צו גאט דאס וואס איר ווילט באקין זאלט איר היינט באקין אויף ביידע טעג וואס איר ווילט
קאכין זאלט איר היינט קאכין אויף ביידע טעג אונ וואס עס וועט היינט איבער בלייבין זאלט
איר דאס לאזין צו איין באוואהרונג ביז אין דר פריא. האבין זיי אים גילאזט ביז אין דר פריא
אזו ווי משה האט גיבאטין אונ עס איז ניט פאר שטונקען גיווארין אונ עס איז אין אים קיין
ווערים ניט גיוועזן: האט משה גיזאגט עסט היינט וואס איר האט גיגרייט אונ מיט ניט קייבן
ווארום היינט איז שבת צו גאט היינט וועט איר ניט גיפינען אין פעלד קיין מן אבר מארגין
וועט איר יוא גיפינען: זעקס טעג זאלט איר אים קלייבין אונ דעם זיבעטין טאג איז שבת עס
וועט אין אים ניט זיין קיין מן: אונ עס איז גיוועזן דעם זיבעטין טאג זיינען ארויס גיגאנגען פון
דעם פאלק קלייבין אונ האבין ניט גיפונען: האט גאט גיזאגט צו משה ביז ווי לאנג וועט איר
ניט וועלין היטין מיינע מצות אונ מיין תורה: זעהט אז גאט האט אייך גיגעבין דעם שבת
אז עס זאל אין אים קיין מן ניט גיין דרום גיט ער צו אייך אין דעם זעקסטין טאג ברויט אויף
צוויי טעג איטליכער מענטש זאל זיצין אויף זיין ארט איין מענטש טאר ניט ארויס גיין פון
זיין ארט דם מיינט מען מערער פון איין תחום שבת אין דעם זיבעטין טאג: האט דם פאלק
גירועט אין דעם זיבעטין טאג: האט דאס הויז גיזינט ישראל גירופין זיין נאמען מן אונ דר מן

אין

למען יראו את הלחם אשר האכלתי אתכם במדבר בהוציאי אתכם מארץ מצרים: ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן והנח אתו לפני יי למשמרת לדרתיכם: כאשר צוה יי אל משה ויניחהו אהרן לפני העדת למשמרת: ובני ישראל אכלו את המן ארבעים שנה עד באם אל ארץ נושבת את המן אכלו עד באם אל קצה ארץ כנען: והעמר עשרית האיפה הוא:

ואחר כך יאמר זה:

אתה הוא יי לבדך אתה עשית את השמים שמי השמים וכל צבאם הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם ואתה מחיה את כלם. ואתה עשית נסים ונפלאות גדולות תמיד עם אבותינו גם במדבר המטרת להם לחם מן השמים ומצור החלמיש הוצאת להם מים וגם נתת להם כל צרכיהם שמלתם לא בלתה מעליהם כן ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים תזוננו ותפרנסנו ותכלכלנו ותספיק לנו כל צרכינו וצרכי עמך בית ישראל המרבים במלוי ובריוח בלי טורח ועמל גדול מתחת ידך הנקיה ולא מתחת ידי בשר ודם:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתכין לי ולאנשי ביתי כל מחסורינו ותזמין לנו כל צרכינו. לכל יום ויום מחיינו די מחסורינו ולכל שעה ושעה משעותינו די ספוקנו ולכל עצם מעצמינו די מחיתנו כידך הטובה והרחבה ולא כמעוט מפעלינו וקוצר חסדינו ומזער גמולתנו ויהיו מזונותי ומזונות אנשי ביתי וזרעי וזרע זרעי מסורים בידך ולא בידי בשר ודם:

כתב הר"י קארו ז"ל וטוב לומר פרשת העקידה כדי לזכור זכות האבות לפני הקב"ה וגם להכניע יצרו לעבודת השי"ת כמו שימסור נפשו. כתב רשב"י לא אית מאן דמבטל מותנא מבני נשא כקרבן דעקידה דיצחק דאיתמר ביה ויעקד את יצחק בנו אתקשר מדת הדין ואתעקר לעילא ועקידת יצחק מעלייא לישראל לאדכרא לה בכל יומא בגלותא דתגן עלייהו מכל מרעין בישין:

וקודם פרשת העקידה יאמר זה:

אלהינו ואלהי אבותינו זכרנו בזכרון טוב לפניך ופקדנו בפקדת ישועה ורחמים משמי שמי קדם וזכר לנו יי אלהינו אהבת הקדמונים אברהם יצחק וישראל עבדיך את הברית ואת החסד ואת השבועה שנשבעת לאברהם אבינו בהר המוריה ואת העקידה שעקד את יצחק בנו ככתוב בתורתך:

פרשת עקידה

ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני: ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך: וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק

און גיוועזן קיילכדיג אזו ווי די זאמען פון קאריאנדר אונ דר מן איז גיוועזן ווייס אונ זיין טעם איז גיוועזן אזו ווי איין נאך וואס איז גיפרעגילט גיווארין אין האניק: הט משה גיזאגט דאס איז די זאך וואס גאט האט גיבאטין פילט אן איין עומר פון דעם מן אונ מען זאל דאס בהאלטין צו אייערע דורות כדי זיי זאלין זעהן דעם ברויט וואס איך האב אייך גימאכט עסין אין דר מדבר אז איך האב אייך אויסגיצויגין פון לאנד מצרים: האט משה גיזאגט צו אהרן נעם איין גלעזערנע כלי אונ גיב אין אים איין פולין עומר מן אונ לייג אים פאר גאט דאס מיינט מען פאר דעם ארון דאס זאל זיין איין היטונג צו אייערע דורות: אזו ווי גאט האט גיבאטין צו משה אזו האט אהרן גיטאן אונ האט אים גילייגט פאר דעם באציינגעניש צו איין היטונג: אונ די קינדר ישראל האבן גיגעסין דעם מן פערציג יאר ביז זיי זיינען גיקומען צו איין בזעצטע לאנד דעם מן האבין זיי גיגעסין ביז זיי זיינען גיקומען צו דעם אן הייב פון לאנד כנען: אונ דר עומר איז איין צענט חלק פון איין מאס וואס ווערט אן גירופין איפה:

די טייטש פון ויהי אחר גיפינט מען אין דאווגען:

אין

בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים: ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק: ויאמר אברהם אל נעריו שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוה ונשובה אליכם: ויקח אברהם את עצי העלה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו: ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעלה: ויאמר אברהם אלהים יראה לו השה לעלה בני וילכו שניהם יחדו: ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבח ויערך את העצים ויעקד את יצחק בנו וישם אתו על המזבח ממעל לעצים: וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחט את בנו: ויקרא אליו מלאך יי מן השמים ויאמר אברהם אברהם ויאמר הנני: ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך ממני: וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעלה תחת בנו: ויקרא אברהם שם המקום ההוא יי יראה אשר יאמר היום בהר יי יראה: ויקרא מלאך יי אל אברהם שנית מן השמים: ויאמר בי נשבעתי נאם יי כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך: כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער איביו: והתברכו בזרעך כל גויי הארץ עקב אשר שמעת בקלי: וישב אברהם אל נעריו ויקמו וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע:

רבונו של עולם יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתזכר לנו זכות אבותינו כמו שכבש אברהם אבינו את רחמיו מבן יחידו ורצה לשחוט אותו כדי לעשות רצונך כן יכבשו רחמיך את כעסך מעלינו ויגלו רחמיך על מדותיך ותכנס אתנו לפנים משורת דינך ותתנהג עמנו יי אלהינו במדת החסד ובמדת הרחמים ובטובך הגדול ישוב חרון אפך מעמך ומעירך ומנחלתך. וקים לנו יי אלהינו את הדבר שהבטחתנו על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר:

וידבר יי אל משה לאמר: פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי: לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום:

אין קדוש כיי כי אין בלתך ואין צור כאלהינו: כי מי אלוה מבלעדי יי ומי צור זולתי אלהינו: אין כאלהינו אין כאדונינו אין כמלכנו אין כמושיענו: מי כאלהינו מי כאדונינו מי כמלכנו מי כמושיענו: נודה לאלהינו נודה לאדונינו נודה למלכנו נודה למושיענו: ברוך אלהינו ברוך אדונינו ברוך מלכנו ברוך

אין קדוש כה עס איז ניט דא קיין הייליגער ווי גאט איז ווארום עס איז ניט דא חוץ דיר און עס איז ניט דא קיין באשעפער ווי אונזער גאט. ווארום ווער איז איין גאט אן אונזער גאט און ווער איז איין באשעפער אן אונזער גאט:

דיא טייטש פון אין כאלהינו געפינט מען אין ראשון פון שבת:

מושיענו: אתה הוא אלהינו אתה הוא אדונינו אתה הוא מלכנו אתה הוא מושיענו. אתה תושיענו. אתה תקום תרחם ציון כי עת לחננה כי בא מועד:

רבונו של עולם בזמן שבית המקדש היה קים אדם היה חוטא ומביא קרבן ומתכפר לו ועכשו בעונותינו אין לנו מקדש ולא מזבח ולא קרבן ולא כהן שיכפר בעדנו אלא זכרון דברים תהא כפרתנו ונשלמה שיח שפתותינו תחת קרבנותינו:

אתה הוא יי אלהינו שהקטירו אבותינו לפניך את קטורת הסמים בזמן שבית המקדש קים כאשר צוית אותם על ידי משה נביאך ככתוב בתורתך:

ויאמר יי אל משה קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבנה זכה בד בבד יהיה: ועשית אתה קטרת רקח מעשה רוקח ממלח טהור קדש: ושחקת ממנה הדק ונתתה ממנה לפני העדת באהל מועד אשר אועד לך שמה קדש קדשים תהיה לכם: ונאמר והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר בהיטיבו את הנרת יקטירנה: ובהעלת אהרן את הנרת בין הערבים יקטירנה קטרת תמיד לפני יי לדרתיכם:

כריתות פ"א

תנו רבנן פטום הקטורת כיצד. שלש מאות וששים ושמונה מנים היו בה. שלש מאות וששים וחמשה כמנין ימות החמה. ושלשה מנים יתרים שמהם מכניס כהן גדול מלא חפניו ביום הכפורים ומחזירם למכתשת בערב יום הכפורים כדי לקים מצות דקה מן הדקה. ואחד עשר סמנים היו בה: ואלו הן. הצרי והצפורן החלבנה והלבונה משקל שבעים שבעים מנה. מור וקציעה שבלת נרד וכרכום משקל ששה עשר ששה עשר מנה: הקשט שנים עשר וקלופה שלשה וקנמון תשעה. בורית כרשינה תשעה קבין. יין קפריסין סאין תלתא וקבין תלתא. ואם לא מצא יין קפריסין מביא חמר חורין עתיק. מלח סדומית רובע הקב. מעלה עשן כל שהוא: רבי נתן אומר אף כפת הירדן כל שהוא ואם נתן בה דבש פסלה ואם חסר אחת מכל סמניה חיב מיתה:

רבן שמעון בן גמליאל אומר הצרי אינו אלא שרף הנוטף מעצי הקטף. בורית כרשינה למה היא באה כדי ליפות בה את הצפורן כדי שתהא נאה. יין קפריסין למה הוא בא כדי לשרות בו את הצפורן כדי שתהא עזה. והלא מי רגלים יפין לה אלא שאין מכניסין מי רגלים בעזרה מפני הכבוד:

תניא רבי נתן אומר כשהוא שוחק אומר הדק היטב היטב הדק מפני שהקול יפה לבשמים. פטמה לחצאין כשרה לשליש ולרביע לא שמענו: אמר רבי יהודה זה הכלל אם כמדתה כשרה לחצאין ואם חסר אחת מכל סמניה חיב מיתה:

רבונו של עולם האר פון דר וועלט אין דער צייט אז דר בית המקדש איז געשטאנען אז איין מענטש האט געזינדיגט האט ער געבראכט איין קרבן אונ עס איז אים ווארין פר געבן אונ איצט פון וועגין אונזערע זינד איז צו אונז ניט דא קיין בית המקדש אונ קיין מזבח אונ אויך קיין קרבן אונ ניט קיין כהן אז ער זאל פאר געבין פאר אונז נאר דאס וואס מיר דער מאנען מיט רייד דאס זאל זיין אונזער פאר געבונג. אונ מיר וועלין באצאלין מיט רייד פון אונזערע לעפצין פאר אונזערע קרבנות:

די טייטש פון קרבנות געפינט מען אין דאוונען:

כל מר

תניא בר קפרא אומר אחת לששים או לשבעים שנה היתה באה של שירים לחצאין: ועוד תני בר קפרא אלו היה נותן בה קורטוב של דבש אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה ולמה אין מערבין בה דבש מפני שהתורה אמרה כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליי:

ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת והולך מהרה אל העדה וכפר עליהם כי יצא הקצף מלפני יי החל הנגף: ויקח אהרן כאשר דבר משה וירץ אל תוך הקהל והנה החל הנגף בעם ויתן את הקטרת ויכפר על העם: ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה: ויהיו המתים במגפה ארבעה עשר אלף ושבע מאות מלבד המתים על דבר קרח: וישב אהרן אל משה אל פתח אהל מועד והמגפה נעצרה:

כל אלה בהיות ההיכל על יסודו והמזבח על מכונו היינו מלאים כל טוב. ועכשו חרב בית המקדש ובטלה עבודה. ואין לנו בעונותינו לא אשם ולא אשים. לא בדים ולא בלולה. לא גבול ולא גורלות. לא דביר ולא דקה. לא היכל ולא הר המור. לא ועד ולא ודוי. לא זבה ולא זריקה. לא חטאת ולא חלבים. לא טהרה ולא טבילה. לא ירושלים ולא יער לבנון. לא כפורת ולא כרובים. לא לבונה ולא לחם הפנים. לא מזבח ולא מנורה. לא נתחים ולא נסכים. לא סמיכה ולא סמים. לא עולה ולא עזאזל. לא פרוכת ולא פר החטאת. לא ציון ולא ציץ נזר הקדש. לא קדה ולא קנמון. לא ריח בשמים ולא ריח ניחח. לא שי ולא שלמים. לא תודה ולא תמורה. לא ארץ ישראל ולא מעשרות. לא כהן ולא נביא. עונותינו ועונות אבותינו החריבו נוינו ושמם מקדשנו ונטל כבוד מבית היינו מקום שהללוך בו אבותינו. ואין אנו יכולין להקריב קרבן. כי אין לנו לא זבח. ולא זובח. ולא שעיר המשתלח. ולא כהן

כל אלה דאס איז אלץ גיוועזן אז דר היכל איז גיוועזן אויף זיין גרונד פעסט אונ דער מזבח איז גיוועזן אויף זיין שטאנד זיינן מיר גיוועזן פול מיט אלעם גוטין אונ היינט איז חרוב גיווארין דר בית המקדש אונ עס איז בטל גיווארין עבודת הקרבנות אונ עס איז ניט דא צו אונז פון וועגין אונזערע זינד ניט קיין קרבן אשם אונ ניט קיין פייער אפפער, ניט קיין שטאנגען פון דעם ארון אונ ניט קיין מישונג פון פריזאנט, ניט קיין גימארק אונ ניט קיין גורלות, ניט קיין פאלעש אונ ניט קיין דקה פון קטורת ניט קיין היכל אונ ניט קיין הר המור ניט קיין איין זאמלונג אונ ניט קיין ודוי, ניט קיין לויטער אונ ניט קיין שפריינגונג, ניט קיין קרבן חטאת ניט קיין חלבים מקטיר זיין, ניט קיין ריינינונג אונ ניט קיין טבילה, ניט קיין ירושלים אונ ניט קיין לבנון, ניט קיין כפורת אונ ניט קיין כרובים ניט קיין ווייראך אונ ניט קיין לחם הפנים ניט קיין מזבח ניט קיין מנורה, ניט קיין שטיקער פון קרבנות אונ ניט קיין גיסונג ניט קיין אן לעהנונג אויף איין קרבן אונ ניט קיין גיווירץ ניט קיין עולה אונ ניט קיין עזאזל, ניט קיין פרוכת אונ ניט קיין פר חטאת ניט קיין ציון אונ ניט קיין היילינגער בלעך וואס אהרן האט גיטראגין אויף זיין שטערן, ניט קיין אינגבער אונ ניט קיין ציטרונג ניט קיין ריח בשמים אונ ניט קיין קרבנות וואס נאט ברוך הוא האט גיהאט נחת דר פון, ניט קיין פריזאנט אונ ניט קיין שלמים ניט קיין קרבן תודה אונ ניט קיין פר ביטונג פון איין קרבן, ניט קיין ארץ ישראל אונ ניט קיין מעשרות ניט קיין כהן אונ ניט קיין נביא, אונזערע זינד מיט די זינד פון אונזערע עלטערין האבין חרוב גימאכט אונזער וואוינונג אונ עס איז פאר וויסט אונזער בית המקדש אונ עס איז אוועק גינומען גיווארין דר כבוד פון דעם הויז וואס עס איז גיוועזן אונזער לעבין דאס ארט וואס אין אים האבין דיך גילויבט אונזערע עלטערין אונ מיר קאנען ניט מקריב זיין קיין קרבן ווארום מיר האבין ניט קיין שעכטונג אונ ניט קיין שעכטער אונ ניט קיין ציקעלע וואס איז ווארין

[illegible]

שיכפר בעדנו. אלא שיה שפתותינו תחת קרבנותינו. ותפלתנו תחת כפרתנו:

ביום שאין אומרים תחנות אין אומרים זה:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתכפר לנו על כל חטאתינו ותסלח לנו על כל עונותינו ותמחל לנו על כל פשעינו ותבנה בית המקדש במהרה בימינו ותכפר על כל זדונותינו שהזדנו לפניך בין באונס בין ברצון בין בשוגג בין במזיד בין בשמיעה בין בראיה בין בדבור בין במחשבה הכל תעביר ותסלח אשר נואלנו ואשר חטאנו:

כשאין אומרים תחנות אין אומרים זה הרבון:

רבון העולמים גלוי לפני כסא כבודך אשר מדת הדין מתוחה עלינו בעונותינו ובאנו לחלות פניך שתעצור המגפה והמשחית מעלינו ולא תתן המשחית לבא אל בתינו ורחם עלינו ועל טפנו ועל עוללינו ועל כל ישראל עמך וקבל ברחמים וברצון את תפלתנו כענין שנאמר תכון תפלתי קטרת לפניך משאת כפי מנחת ערב: וכמו שקבלת קטרת הסמים שהקטיר לפניך אהרן הכהן כאשר החל הנגף בעם שנאמר ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה: וכן פינחס שנאמר ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה: וכן דוד שנאמר ויבן שם דוד מזבח ליי ויעל עולות ושלמים ויעתר יי לארץ ותעצר המגפה מעל ישראל: כי אתה אבינו ולך תלויות עינינו. רפאנו יי ונרפא הושיענו ונושעה כי תהלתנו אתה. שכן כתוב בתורתך והסיר יי ממך כל חלי וכל

פאר שיקט אונז ניט קיין כהן אז ער זאל מכפר זיין פר אונז נאר די רייד פון אונזערע לעפצין זאלין זיין פר אונזערע קרבנות אונ אונזערע תפלות זאלין זיין פאר אונזער פאר געבונג:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילין פון צו פאר דיר גאט אונזער גאט אונ דר גאט פון אונזערע עלטערין אז דו זאלסט פאר געבין צו אונז אויף אונזערע עבירות בשוגג אונ זאלסט אונז פאר געבין אויף אונזערע זינד אונ זאלסט צו אונז מוחל זיין אויף אונזערע עבירות במזיד אונ זאלסט בויען דעם בית המקדש באלד אין אונזערע טעג אונ זאלסט צו אונז פר געבין אויף אלע אונזערע זינד במזיד וואס מיר האבין במזיד גיזינדיגט פאר דיר סייא באונס סייא מיט נוטין ווילין סייא בשוגג אונ סייא במזיד סייא מיט הערין אונ סייא מיט זעהן סייא מיט רייד אונ סייא מיט טראכטונג זאלסטו אלין איבער פארין אונ זאלסט פאר געבין וואס מיר האבין פאר נארעשט אונ וואס מיר האבין גיזינדיגט:

רבון העולמים האר פון די אלע וועלטין עס איז אנטפלעקט פאר דיין כסא הכבוד אז דר מדת הדין איז פאר שפרייט אויף אונז פון וועגין אונזערע זינד אונ מיר זיינען גיקומען צו בעטין פאר דיר אז דו זאלסט איין האלטין די מגפה אונ דעם משחית פון אונז אונ דו זאלסט ניט לאזין דעם משחית צו קומן אין אונזערע הייזער אונ דר בארים זיך אויף אונז אונ אויף אונזערע גיזינד אונ אויף אונזערע קליינע קינדער אונ אויף אלע ישראל דיין פאלק. אונ זיי מקבל מיט דר בארימקייט אונ מיט גוטין ווילין אונזער גיבעט אזו ווי עס שטייט אין פסוק מיין תפלה זאל זיין אן גיברייט פאר דיר אזו ווי קטורת אונ דאס וואס איך הייב אויף מיינע הענט מתפלל זיין פאר דיר זאל זיין גירעכינט אזו ווי די מנחה וואס מען האט מקריב גיוועזן אונ אזו ווי דו האסט מקבל גיוועזן די קטורת וואס אהרן הכהן האט מקטיר גיוועזן פאר דיר אז דיא מגפה האט זיך אן גיהויבין אין פאלק וויא עס שטייט אין פסוק אונ ער האט זיך גישטעלט צווישין די טויטע אונ צווישין די לעבעדיגע אונ די מגפה איז ווארין איין גיהאלטין אונ אויך פינחס ווי עס שטייט אין פסוק ויעמד פינחס ויפלל פינחס איז אויף גישטאנען אונ האט תפלה גיטאן איז ווארין איין גיהאלטין דיא מגפה אונ אויך דוד וויא עס שטייט אין פסוק דוד המלך האט דארטין גיבויט איין מזבח צו גאט אונ האט אריין גיבראכט עולות מיט שלמים אונ גאט איז מרוצה גיווארין צו דעם לאנד אונ די מגפה איז איין גיהאלטין גיווארין פון די ישראל. וואָרום דו ביסט אונזער פאטער אונ צו דיר האפין אונזערע אויגין. הייל אונז גאט

ווערין

מחי מצרים הרעים אשר ידעת לא ישימם בך ונתנם בכל שנאיך: ליי הישועה על עמך ברכתך סלה: יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: יי צבאות אשרי אדם בוטח בך: יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו:

נדה פ' בתרא

תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מבטח לו שהוא בן עולם הבא שנאמר הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות:

אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא. תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם. שנאמר וכל בניך למודי יי ורב שלום בניך. אל תקרי בניך אלא בוניך: שלום רב לאהבי תורתך ואין למו מכשול: יהי שלום בחילך שלוה בארמנותיך: למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך: למען בית יי אלהינו אבקשה טוב לך: יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

מנחות פרק י"ג

כתיב ובכל מקום מקטר מגש לשמי וכי בכל מקום מקטר ומגש אלא אלו תלמידי חכמים שעוסקים בהלכות עבודה בכל מקום מעלה אני עליהם כאלו מקטירים ומגישים לשמי: תניא מי שזכה בתרומת הדשן זכה במערכה ובסדור שני גזרי עצים:

יומא פ"ג

אביי הוה מסדר סדר המערכה משמא דגמרא ואליבא דאבא שאול מערכה גדולה קודמת למערכה שניה של קטורת. ומערכה שניה של קטורת קודמת לסדור שני גזרי עצים. וסדור שני גזרי עצים קודם לדשון מזבח הפנימי. ודשון מזבח הפנימי קודם להטבת חמש נרות. והטבת חמש נרות קודמת לדם התמיד. ודם התמיד קודם להטבת שתי נרות. והטבת שתי נרות קודמת לקטורת וקטורת קודמת לאברים ואברים למנחה ומנחה לחבתין וחבתין לנסכין ונסכין למוספין ומוספין לבזיכין ובזיכין קודמין לתמיד של בין הערבים שנאמר וערך עליה העולה והקטיר עליה חלבי השלמים עליה השלם כל הקרבנות כלם:

פסחים פ"ה

תנו רבנן אין לך דבר קודם לתמיד של שחר אלא קטורת בלבד שנאמר בבוקר בבוקר. ואין לך דבר שמתעכב אחר התמיד של בין הערבים

װעלן מיר װערן גיהײלט העלף אונז װעלן מיר װערן גיהאלפין װארום דוא ביסט אונזער לױב װארום אזו שטײט אין דײן תורה אונ גאט װעט פון דיר אפ טאן אלע קראנקהײט, אונ אלע נײטאג פון מצרים די שלעכטע װאס דו װײסט זײא װעט ער זײ ניט טאן אין דיר. צו גאט איז די הילף אונ אויף דײן פאלק איז מוטל זײ זאלין דיך תמיד לויבן. גאט איבער אלע הערשאפט איז מיט אונז אונ איז אײן שטארקײט צו אונז דר גאט פון יעקב תמיד. װאול דעם מענטשין װאס האט אײן בטחון אין דיר גאט. גאט העלף. דר מלכות הקדוש ברוך הוא זאל אונז ענטפערין אין דעם טאג װאס מיר רופין אים:

תנא האט די ישיבה פון אליהו גילערינט דר װאס לערינט הלכות אלע טאג איז צו אים פאר זיכערט אז ער איז אײן בן עולם הבא װי עס שטײט אין פסוק הליכות עולם לו דו זאלסט ניט לײענען הליכות נאר הלכות:

כתיב עס שטײט אין פסוק אין אלע ערטער װערט גידעמפט קטורת אונ גינעהענט צו מײן נאמען. איז דאך קשה װערט דען אין אלע ערטער גידעמפט קטורת, נאר דאס מײנט מען די תלמידי חכמים װאס זײנען עוסק אין די דינים פון עבודת הקרבנות אין אלע ערטער רעכין איך אויף זײ גלײך װי זײ זײנען מקטיר קטורת אונ מאכין גינעהנען צו מײן נאמען:

תניא מיר האבין גילערינט װער עס האט זוכה גיװעזן אז ער זאל אפ שארין דאס אש פון דעם מזבח האט ער זוכה גיװען אין דער מערכה אונ אז ער זאל מסדר זײן די צװײא שטיקער האלץ אויף דער מערכה:

תנו

אלא קטורת ופסח ונרות ומחסר כפורים בערב פסח שטובל שנית ואוכל את פסחו לערב: רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אומר אף מחסר כפורים בשאר ימות השנה שטובל ואוכל בקדשים לערב:

שם

תנו רבנן תמיד של בין הערבים קודם לנרות. ונרות קודמות לקטורת. שנאמר והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר בהיטיבו את הנרת יקטירנה: ובהעלת אהרן את הנרת בין הערבים יקטירנה קטרת תמיד לפני יי לדרתיכם:

שמות כט

וזה אשר תעשה על המזבח כבשים בני שנה שנים ליום תמיד: את הכבש האחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים: ועשרן סלת בלול בשמן כתית רבע ההין ונסך רביעת ההין יין לכבש האחד: ואת הכבש השני תעשה בין הערבים כמנחת הבקר וכנסכה תעשה לה לריח ניחח אשה ליי: עלת תמיד לדרתיכם פתח אהל מועד לפני יי אשר אועד לכם שמה לדבר אליך שם: ונעדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבדי: וקדשתי את אהל מועד ואת המזבח ואת אהרן ואת בניו אקדש לכהן לי: ושכנתי בתוך בני ישראל והייתי להם לאלהים: וידעו כי אני יי אלהיהם אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לשכני בתוכם אני יי אלהיהם:

ויקרא א'

ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעלה זכר תמים יקריבנו: ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני יי וזרקו בני אהרן הכהנים את דמו על המזבח סביב: ונתח אתו לנתחיו ואת ראשו ואת פדרו וערך הכהן אתם על העצים אשר על האש אשר על המזבח: והקרב והכרעים ירחץ במים והקריב הכהן את הכל והקטיר המזבחה עלה הוא אשה ריח ניחח ליי:

שם

ואם מן העוף עלה קרבנו ליי והקריב מן התרים או מן בני היונה את קרבנו: והקריבו הכהן אל המזבח ומלק את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו על קיר המזבח: והסיר את מראתו בנצתה והשליך אתה אצל המזבח קדמה אל מקום הדשן: ושסע אתו בכנפיו לא יבדיל והקטיר אתו הכהן המזבחה על העצים אשר על האש עלה הוא אשה ריח ניחח ליי:

שם ו'

וידבר יי אל משה לאמר: צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה היא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו: ולבש הכהן מדו בד ומכנסי בד ילבש על בשרו והרים את הדשן אשר תאכל האש את העלה על המזבח ושמו אצל המזבח: ופשט את בגדיו

תנו רבנן די רבנים האבין געלערנט עס איז קיין שום זאך ניט געוועזן פריער פאר דעם תמיד של שחר נאר קטורת אליין וויל עס שטייט דר ביי צוויי מאל בבקר און ביי דעם תמיד שטייט נאר איין מאל בבקר און עס איז ניט געוועזן קיין שום זאך וואס עס איז שפעטער געוועזן פון דעם תמיד של בין הערבים נאר קטורת. און דר קרבן פסח און די ליכט וואס מען האט אן גיצונדין בין הערבים און אז איין מצורע אדער איין זב האט פאר געסין אם ערב פסח ברייגען זיין קרבן פאר דעם תמיד האט ער גיבראכט נאך דעם תמיד ווארום ער וואלט ניט גיטארט עסין דעם קרבן פסח און ער איז זיך טובל דאס אנדערע מאל נאך דעם אז ער האט גיבראכט זיין קרבן און עסט זיין קרבן פסח אויף דר נאכט. רבי ישמעאל דר זון פון רבי יוחנן בן ברוקא האט גיזאגט אז אמחוסר כפורים אפילו אגאנץ יאר ברייגנט אויך זיין קרבן נאך דעם תמיד און טובלט זיך און עסט זיינע שלמים אויף דר נאכט:

אתה

ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור: והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר וערך עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים: אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה:

(בשבת א"א) רבון העולמים יה"ר שיהא זה חשוב ומקובל לפניך כאלו הקרבתי עולה בזמנה:

שם וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני אהרן לפני יי אל פני המזבח: והרים ממנו בקמצו מסלת המנחה ומשמנה ואת כל הלבנה אשר על המנחה והקטיר המזבח ריח ניחח אזכרתה ליי: והנותרת ממנה יאכלו אהרן ובניו מצות תאכל במקום קדש בחצר אהל מועד יאכלוה: לא תאפה חמץ חלקם נתתי אתה מאשי קדש קדשים הוא כחטאת וכאשם: כל זכר בבני אהרן יאכלנה חק עולם לדרתיכם מאשי יי כל אשר יגע בהם יקדש:

(בשבת א"א) רבון העולמים יר"ט שיהא זה חשוב ומקובל לפניך כאלו הקרבתי מנחה בזמנה:

שם וידבר יי אל משה לאמר: זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו ליי ביום המשח אתו עשירת האפה סלת מנחה תמיד מחציתה בבקר ומחציתה בערב: על מחבת בשמן תעשה מרבכת תביאנה תפיני מנחת פתים תקריב ריח ניחח ליי: והכהן המשיח תחתיו מבניו יעשה אתה חק עולם ליי כליל תקטר: וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל:

שם וידבר יי אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו לאמר זאת תורת החטאת במקום אשר תשחט העלה תשחט החטאת לפני יי קדש קדשים הוא: הכהן המחטא אתה יאכלנה במקום קדש תאכל בחצר אהל מועד: כל אשר יגע בבשרה יקדש ואשר יזה מדמה על הבגד אשר יזה עליה תכבס במקום קדש: וכלי חרש אשר תבשל בו ישבר ואם בכלי נחשת בשלה ומרק ושטף במים: כל זכר בכהנים יאכל אתה קדש קדשים הוא: וכל חטאת אשר יובא מדמה אל אהל מועד לכפר בקדש לא תאכל באש תשרף:

(בשבת א"א) רבון העולמים אם אני חייב חטאת יר"ט שיהא זה חשוב לפניך כאלו הקרבתי חטאת בזמנה:

ויקרא ז' וזאת תורת האשם קדש קדשים הוא: במקום אשר ישחטו את העלה ישחטו את האשם ואת דמו יזרק על המזבח סביב: ואת כל חלבו יקריב ממנו את האליה ואת החלב המכסה את הקרב: ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכלית יסירנה: והקטיר אתם הכהן המזבחה אשה ליי אשם הוא: כל זכר בכהנים יאכלנו במקום קדוש יאכל קדש קדשים הוא: כחטאת כאשם תורה אחת להם הכהן אשר יכפר בו לו יהיה: והכהן המקריב את עלת איש עור העלה אשר הקריב לכהן לו יהיה: וכל מנחה אשר תאפה בתנור וכל נעשה במרחשת ועל מחבת לכהן המקריב אתה לו תהיה: וכל מנחה בלולה בשמן וחרבה לכל בני אהרן תהיה איש כאחיו:

(בשבת א"א) רבון העולמים אם אני חייב אשם יהי רצון מלפניך שיהא זה חשוב ומקובל לפניך כאלו הקרבתי אשם בזמנה:

וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות:

ואח"כ אומרים או"א תבא לפניך וכל הוידוי עד גמירא:

פסוקים משלש תיבות

ומשמע ודומה ומשא: וישב יצחק בגרר: והרעב כבד בארץ: ובני דן חשים: לישועתך קויתי יי: יששכר זבלון ובנימן: ממשפחה לא

תזוח

תחיה: ועשית משבצות זהב: ולצרעת הבגד ולבית: ולשאת ולספחת ולבהרת: יברכך יי וישמרך: ויהי אחרי המגפה: ובני פלוא אליאב: ברוך טנאך ומשארתך: והחוט המשלש לא במהרה ינתק: יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: יי צבאות אשרי אדם בוטח בך: יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו: יי עז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי:

עשרה פסוקים מהרמב"ן ז"ל וצריך בהם כונה גדולה:

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ: ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל: ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים: ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנים: האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי: יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי כשעירם עלי דשא וכרביבים עלי עשב: ויהי בנסע הארן ויאמר משה קומה יי ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך: ובנחה יאמר שובה יי רבבות אלפי ישראל: וצבאו ופקדיהם חמשה ושלשים אלף וארבע מאות: כל הפקדים למחנה אפרים מאת אלף ושמנת אלפים ומאה לצבאתם ושלשים יסעו:

י"א פסוקים שמתחילין בנו"ן ומסיימין בנו"ן:

נגע צרעת כי תהיה באדם והובא אל הכהן: נחנו נעבר חלוצים לפני יי ארץ כנען ואתנו אחזת נחלתנו מעבר לירדן: נביא מקרבך מאחיך כמני יקים לך יי אלהיך אליו תשמעון: נהר פלגיו ישמחו עיר אלהים קדוש משכני עליון: נגד אבותם עשה פלא בארץ מצרים שדה צען: נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן: נפתי משכבי מר אהלים וקנמון: נר יי נשמת אדם חופש כל חדרי בטן: נפת תטפנה שפתותיך כלה דבש וחלב תחת לשונך וריח שלמתיך כריח לבנון: נדו מתוך בבל ומארץ כשדים צאו והיו כעתודים לפני צאן: נושקי קשת מימינים ומשמאלים באבנים ובחצים בקשת מאחי שאול מבנימן:

מצאתי כתוב כל אותן י"א פסוקים המתחילין באות נו"ן ומסיימין באות נו"ן שהם טובים מפני הכשפים ועין הרע. וכל אשה כשהיא מעוברת כשהיא אומרת הי"א פסוקים הנ"ל תהיה במוחה דלא שלטא עינא בישא על ילדיה. וטוב לומר אחר י"א פסוקים אלו תפלה קצרה זו:

רבונו של עולם הצל את עמך בית ישראל מכל מיני כשפים ומכל מיני עין הרע וכשם שפרשת כנפיך על אבותינו שבמדבר שלא שלטה עליהם עינא בישא דבלעם כן תפרוש עלינו ברחמיך הרבים להיותנו מכסים במכסה ובהגנה בשמותיך הקדושים מכל עינא בישא:

שלשה פסוקים ממהר"ר יהודה החסיד זצ"ל:

אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה: בטחו ביי עדי עד כי ביה יי צור עולמים: יי עז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

כי תעבר במים אתך אני ובנהרות לא ישטפוך כי תלך במו אש לא תכוה ולהבה לא תבער בך: כי עם בציון ישב בירושלים בכו לא תבכה חנון יחנך

אתה סתר לי דו ביסט צו מיר איין באשיצער. פון דעם באלידיגער זאלסטו מיר היטן. איין גיזאנג פון אנטרינונג זאלסטו מיך תמיד ארומרינגלן: פאר זיכערט אייך און גאט ברוך הוא ביז אייביג ווארום מיט דעם נאמען יה האט יאט באשאפין די וועלט:

כי תעבור אז דו וועסט איבער פארין אין וואסער בין איך מיט דיר אונ אין די טייכן בין איך מיט דיר אז זיי זאלין דיך ניט פאר פלייצין אז דו וועסט גיין אין פייער וועסטו ניט ווערין

פאר

לקול זעקך כשמעתו ענך: כי אני יי אלהיך קדוש ישראל מושיעך נתתי כפרך מצרים כוש וסבא תחתיך: כי אני יי אלהיך מחזיק ימינך האמר לך אל תירא אני עזרתיך: כי לא שאול תודך מות יהללך. לא ישברו יורדי בור אל אמתך: כי אצק מים על צמא ונוזלים על יבשה אצק רוחי על זרעך וברכתי על צאצאיך: כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו וישראל לא יכירנו אתה יי אבינו גאלנו מעולם שמך:

יברכך ה' וגו' שיר למעלות אשא עיני וגו':

ע"ז דף י"ט

אמר רבי תנחום בר חנילאי לעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד: אמר רבי יהושע בן לוי דבר זה כתוב בתורה ושנוי בנביאים ומשלש בכתובים. כל העוסק בתורה נכסיו מצליחין לו: כתוב בתורה דכתיב ושמרתם את דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען תשכילו את כל אשר תעשון: שנוי בנביאים דכתיב לא ימוש ספר התורה הזה מפיך והגית בו יומם ולילה למען תשמור לעשות ככל הכתוב בו כי אז תצליח את דרכך ואז תשכיל: הלוא צויתיך חזק ואמץ אל תערץ ואל תחת כי עמך יי אלהיך בכל אשר תלך: משלש בכתובים דכתיב כי אם בתורת יי חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה: והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו ועלהו לא יבול וכל אשר יעשה יצליח:

זאר ברענט אונ דר פלאם וועט ניט ברענען אין דיר: ווארום דאס פאלק פון ציון וועט בזעצט ווערין אין ירושלים אונ דו וועסט שוין מער ניט וויינען. גאט וועט דיך לייט זעליגין פון וועגין דעם קול פון דיין גישריייא אז ער זיין טאן הערין דיין גישריי וועט ער דיר ענטפערן: ווארום איך דיין גאט דר הייליגר פון ישראל וועט דיר העלפן. די מצרים האב איך גיגעבן פר דיין אויס לייזונג. כוש אונ סבא האב איך גיגעבין פר דיר: ווארום איך דיין גאט טו שטארקין דיין רעכטע האנט דר וואס זאגט צו דיר פארכט דיך ניט איך בין דיין העלפער: ווארום די וואס זיינן אין גרוב טוען דיך ניט לויבין אונ די וואס נידערין אין גרוב האבן קיין האפונג ניט צו דיין ווארהייט: אזו ווי איך טוא גיסין וואסער אויף דעם דארשטיגין אונ רינדיגע וואסער אויף דעם טרוקין לאנד אזו וועל איך גיסין מיין רוח הקודש אויף דיינע קינדער אונ מיין ברכה אויף די וואס קומען ארויס פון דיר: ווארום דוא ביסט אונזער פאטער ווארום אברהם וויל אונז ניט וויסין אונ ישראל וויל אונז ניט קענען נאר דו גאט ביסט אונזער פאטער דו ביסט אונזער אויס לייזער פון אייביג דורך דיין נאמען:

אמר האט גיזאגט רבי תנחום בר חנילאי אייביג זאל איין מענטש דריט טיילן זיינע יארין אדריטיל אין פסוק אדריטיל אין משניות אדריטיל אין גמרא: האט גיזאגט רבי יהושע בן לוי די דאזיגע זאך איז גישריבין איין מאל אין דר תורה אונ דאס אנדערע מאל אין נביאים אונ דאס דריטע מאל אין כתובים, איטליכער וואס איז עוסק בתורה זיינען זיינע גיטער אים מצליח. דאס וואס אין דר תורה שטייט איז דאס וואס עס שטייט אין פסוק איר זאלט היטין די רייד פון דעם דאזיגן זיכערהייט אונ איר זאלט זיי טאן וועט איר זיך קלוגין אונ באגליקין אין אלע זאכין וואס איר וועט טאן: אונ וואס אין נביאים שטייט דאס אנדערע מאל איז דאס וואס שטייט אין פסוק עס זאל ניט ווערין אפ גיטאן די דאזיגע תורה פון דיין מויל דו זאלסט דרינען לערנען טאג אונ נאכט כדי דו זאלסט היטין צו טאן אזו וויא עס שטייט דרינען ווארום דענסט מאל אז דו וועסט אזו טאן וועסטו באגליקין מיט דיינע עסקים אונ וועסט זיך קלוגין כלומר דורך דעם וועט מען דיך האלטין פאר איין חכם: פאר וואר איך האב צו דיר גיבאטין פון לאנג שטארק זיך אונ פעסטיג זיך אונ זאלסט דיך ניט פארכטין אונ זאלסט דיך ניט אנגסטין ווארום איך דיין גאט בין מיט דיר אין אלע וועגין וואס דוא וועסט גיין: אונ דאס וואס דאס דריטע מאל שטייט אין כתובים איז דם וואס שטייט אין פסוק גייערט אין גאטש תורה איז זיין באגער אונ אין זיין תורה טוט ער טראכטין טאג אונ נאכט: אונ דר מענטש וואס טוט אזו וועט ער זיין אזו ווי איין בוים וואס איז גיפלאנצט ביי די בעך וואסער וואס זיינע פירות ניט

סוף פרק בתרא

תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא שנאמר הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות:

אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא. תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם. שנאמר וכל בניך למודי יי ורב שלום בניך. אל תקרי בניך אלא בוניך: שלום רב לאהבי תורתך ואין למו מכשול: יהי שלום בחילך שלוה בארמנותיך: למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך: למען בית יי אלהינו אבקשה טוב לך: יי עז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

בקשה ליום ראשון וכשאין אומרים תחנות אין לאומרה:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב לחוס עלי ברחמיך הרבים ולהשיבני בתשובה שלמה לפניך ולתחנתי תקשיב אזנך ותפתח לבי בתורתך ותטע ברעיוני יראתך ותגזור עלי גזרות טובות ועל כל בני ביתי ואל תביאני לידי נסיון ומכל פגעים רעים הצילני עד יעבור הוות בצלך תסתירני והיה עם פי והגיוני ושמור דרכי מחטוא בלשוני וזכרני ברצון עמך ובבנין אולמך לראות בטובת בחיריך וחכני לשחר בית דבירך השמם והחרב ולחוך עפרותיו ולרצות אבניו ורגבי חרבותיו ולהיות שם קבורתי עם כל עבדיך הצדיקים אבותי. אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר למענך אלהי כי שמך נקרא על עירך ועל עמך: אדני שמעה בקולי תהיינה אזניך קשבות לקול תחנוני: ואני תפלתי לך יי עת רצון אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך: ענני יי ענני בעת ובעונה הזאת ורחם עלי ועל כל נפשות ביתי ותיחד לבבי לאהבה וליראה את שמך ותבשרני בשורות

גיט ער אן זיין צייט אונ זיינע בלעטער וועלין ניט ווערין פאר פוילט אונ אלע זאכין וואס דער מענטש וועט טאן וועט ער באגליקין:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילין פון צו פאר דיר גאט אונזער גאט אונ דער גאט פון אונזערע עלטערין דר גאט פון אברהם אונ פון יצחק אונ פון יעקב אז דו זאלסט זיך דר בארימען אויף מיר מיט דיינע פיל רחמנות אונ זאלסט מיך אומקערין צו דיר דורך דעם וואס מיר וועלין טאן איין גאנצע תשובה פאר דיר אונ צו מיין גיבעט זאלסטו פאר נעמען מיט דיינע אויערין אונ זאלסט עפענען מיין הארץ אין דיין תורה אונ דו זאלסט מאכין פלאנצין דיין פארכט אין מיינע מחשבות אונ זאלסט אויף מיר גוזר זיין גוטע גזרות אונ אויף מיין הויז גיזינד אונ זאלסט פון מיר מבטל זיין אלע שווערע אונ בייזע זאכין אונ פון מיין גאנץ הויז גיזינד אונ זאלסט מיך ניט ברייגען צו קיין נסיון אונ פון אלע בייזע באגעגעניש זאלסטו מיך מציל זיין אונ ביז עס וועט איבער פארין דאס ברעכעניש זאלסטו מיך פאר בארגין אין דיין שאטין אונ זאלסט זיין מיט מיין מויל אונ מיט מיינע מחשבות אונ היט מיינע וועגין פון צו זינדיגין מיט מיין צונג אונ גידיינק מיך אין דער צייט אז דו וועסט זיין באוויליגט צו דיין פאלק אונ אין דיין טאן בויען דיין פאלעש אז איך זאל זעהן אין דעם גוטש פון דיינע ערוויילטע אונ זיי מיך מזכה אז איך זאל קאנען אלע אין דער פריא קומען אין דיין פאלעש וואס ער איז היינט וויסט אונ חרוב אונ צו לעקין זיין ערד אונ צו באוויליגין זיינע שטיינער אונ די שאלען פון זיינע חורבות אונ עס זאל דארטין זיין מיין קבורה מיט אלע דיינע קנעכט די צדיקים וואס זיינען מיינע עלטערין. גאט הער מיך צו. גאט פאר גיב מיינע עבירות. גאט פאר נעם מיין גישריי אונ טוא מיין רצון אונ זאלסט ניט זאמען. פון וועגין דעם וואס דו ביסט גאט וואראום דיין נאמען ווערט גירופין אויף דיין שטאט אונ אויף דיין פאלק. גאט הער צו אין מיין קול זיי זאלין זיין דיינע אויערין צו פאר נעמען צו דעם קול פון מיין גיבעט: אונ איך טו מיין תפלה צו דיר גאט אין דר צייט פון דיין גוטין ווילין גאט מיט דיינע פיל חסדים זאלסטו מיר ענטפערן אז עס זאל זיין איין אמתה הילף: ענטפער מיר גאט אין דער דאזיגער צייט אונ זיי זיך מרחם

איית

טובות ממעונך ותרפאני רפואה שלמה רפואת הנפש ורפואת הגוף ותעני דעה בינה והשכל לדעת את שמך: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגאלי:

בקשה אחרת מעין יצירת היום על דרך הקבלה:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו יוצרנו יוצר בראשית כשם שהמצאת עולמך ברצונך ביום זה ונתיחדת בעולמך ותלית בו עליונים ותחתונים במאמרך ואין שני עמך ואין מלבדך וגלית רזי עליונים ותחתונים לברואיך. כן ברחמיך הרבים תיחד לבבנו ולבב עמך ישראל באהבה ליראה את שמך והאר עינינו במאור תורתך כי עמך מקור חיים באורך נראה אור. וזכנו לאור באורך הצפון לצדיקים לעתיד לבא ומחכמתך חכמנו ומבינתך הבינגו וסוד שמותיך הודיענו והוד תורתך הראנו ובקדשתך קדשנו ובצל כנפיך תסתירנו ומטובך תשביענו ומזיו כבודך תתן עלינו והראנו פני משיחך ובטוב לבב שמחנו שנוכל לסבול אנחנו וכל עמך בית ישראל כי אתה שומע תפלת כל פה: ברוך אתה שמע תפלה:

מעמדות ליום שני

תורה

ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים: ויעש אלהים את הרקיע ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי כן: ויקרא אלהים לרקיע שמים ויהי ערב ויהי בקר יום שני:

ישעיה מב

שירו ליי שיר חדש תהלתו מקצה הארץ יורדי הים ומלאו איים וישביהם:

איף מיר אונ איף מיין לייב אונ אויף אלע לייבר פון מיין הויז געזינד אונ מאך מיין הארץ איינס ליב צו האבין אונ צו פארכטין זיך פאר דיין נאמען אונ זאלסט מיך מבשר זיין גוטע בשורות פון דיין הימיל אונ זאלסט מיך היילין מיט איין גאנצע רפואה איין היילונג פון דר נשמה אונ איין היילונג פון דעם גוף אונ לייט זעליג מיך מיט וויסין שאפט מיט פאר שטאנד אונ מיט קלוגשאפט צו וויסין דיין נאמען: עס זאל זיין לרצון די זאג פון מיין מויל אונ דאס טראכטונג פון מיין הארצין פאר דיר גאט מיין באשעפר אונ מיין אויס לייזער:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילין פון צו פאר דיר גאט אונזער גאט אונ דער גאט פון אונזערע עלטערין אונזער באשעפער וואס האט באשאפין אלע מעשה בראשית אזו וואול וויא דו האסט אן גיבראייט דיין וועלט מיט דיין ווילין אין דעם דאזיגין טאג אונ דוא ביסט ווארין גיאיינציגט אין דיין וועלט אונ דו האסט גימאכט אן האלטין אין דעם טאג די אויבערשטע אונ די אונטערשטע מיט דיינע זאג אונ קיין אנדערער איז גיוועזן מיט דיר אונ ניט חוץ דיר אונ דו האסט אנטפלעקט די אויבערשטע סודות מיט די אונטערשטע צו דיינע באשעפעניש אזו מיט דיינע פיל רחמנות זאלסטו איינציגין אונזערע הערצער אונ דאס הארץ פון דיין פאלק ישראל מיט ליבשאפט צו פארכטין זיך פאר דיין נאמען אונ דר לייכט אונזערע אויגין אין דר ליכט פון דיין תורה ווארום מיט דיר איז די קוואל פון לעבין מיט דיין לייכטין זעהן מיר דיא ליכט אונ זיי אונז מזכה צו לייכטין מיט דיין ליכט וואס איז פאר בארגין צו די צדיקים צו דר וועלט וואס וועט קומן אונ פון דיין קלוגשאפט מאך אונז קלוג אונ פון דיין פאר שטאנד מאך אונז פאר שטיין אונ דעם סוד פון דיינע נעמן מאך אונז וויסין אונ דם שיינקייט פון דיין תורה וייז אונז אונ מיט דיין היילקייט היילינג אונז אונ אין דעם שאטין פון דיינע פליגיל זאלסטו אונז פאר בארגין אונ פון דיין גוטס זאלסטו אונז אן זעטין אונ פון דעם לויטערקייט פון דיין כבוד זאלסטו געבין אויף אונז אונ וייז אונז דעם פנים פון דיין גיזאלבטין אונ מיט גוטין הארצין זאלסטו אונז דער פרייא אונז מיר זאלן קאנען מקבל זיין מיר אונ גאר דיין פאלק דאס הויז גיזינד פון ישראל. ווארום דו הערשט דם גיבעט פון איטליכנם מויל גילויבט ביסטו וואס הערט צו די תפלות:

שרה להי זינגט צו גאט איין נייע גיזאנג זיין לויב איז פון אלע אומות וואס זיינען אין ענד דר

ודע״ם

ישאו מדבר ועריו חצרים תשב קדר ירנו ישבי סלע מראש הרים יצוחו: ישימו לי״י כבוד ותהלתו באיים יגידו: י״י כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה יריע אף יצריח על איביו יתגבר: החשיתי מעולם אחריש אתאפק כיולדה אפעה אשם ואשאף יחד: אחריב הרים וגבעות וכל עשבם אוביש ושמתי נהרות לאיים ואגמים אוביש: והולכתי עורים בדרך לא ידעו בנתיבות לא ידעו אדריכם אשים מחשך לפניהם לאור ומעקשים למישור אלה הדברים עשיתם ולא עזבתים:

תהלים מ״ח

שיר מזמור לבני קרח: גדול י״י ומהלל מאד בעיר אלהינו הר קדשו: יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון ירכתי צפון קרית מלך רב: אלהים בארמנותיה נודע למשגב: כי הנה המלכים נועדו עברו יחדו: המה ראו כן תמהו נבהלו נחפזו: רעדה אחזתם שם חיל כיולדה: ברוח קדים תשבר אניות תרשיש: כאשר שמענו כן ראינו בעיר י״י צבאות בעיר אלהינו אלהים יכוננה עד עולם סלה: דמינו אלהים חסדך בקרב היכלך: כשמך אלהים כן תהלתך על קצוי ארץ צדק מלאה ימינך: ישמח הר ציון תגלנה בנות יהודה למען משפטיך: סבו ציון והקיפוה ספרו מגדליה: שיתו לבכם לחילה פסגו ארמנותיה למען תספרו לדור אחרון: כי זה אלהים אלהינו עולם ועד הוא ינהגנו על מות:

תורה

זכור ימות עולם בינו שנות דר ודר שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך: בהנחל עליון גוים בהפרידו בני אדם יצב גבלת עמים למספר בני ישראל: כי חלק

וועלט און פון דיא וואס נידערין אין ים איבער פארין אים מיט שיפן און דיא וואס וואוינען אויף דעם דר פילונג פון דעם ים. די אינזלען פון דעם ים און די וואס זיצין אויף זיי: דר מדבר און זיינע שטעט וועלין אויך אויף הייבין זייער קול מיט איין גיזאנג און די אפענע שטעט וואס וועלין זיין אין דער מדבר וואס הייסט זיצין דארטין די טאטערין אין גיצעלטין וועלין אויך גאט לויבין. די מתים וואס ליגין אין דיא שטיינער וועלין אויך גאט לויבין מיט גיזאנג ווארום זיי וועלין לעבעדיג ווערין. און פון די שפיץ בערג וועלין זיי שרייען: זיי וועלין טאן צו גאט כבוד און זיין לויב וועלין זיי זאגין די וואס זיצין אויף די אינזלען: גאט וועט ארויס גיין ווי איין גבור און ווי איין בעל מלחמה וועט ער דר וועקין איין נקמה. ער וועט שאלין און וועט שרייען אויך אויף זיינע פיינט וועט ער זיך שטארקין: און אזו וועט גאט זאגין פון פיל צייטין אן האב איך גישוויגין און האב תמיד מיך אויף גיהאלטין. אבער פון היינט אן און ווייטער וועל איך שרייען ווי איין גיווינערין איך וועל זיי פאר וויסטין און וועל גילוסטין צו פאר טיליגין מיינע פיינט אלע מיט אנאנדער: איך וועל חרוב און וויסט מאכין די בערג און די היך און אלע זייערע גראזין וועל איך דאר מאכין. און די טייכין וועל איך וויסט מאכין און וועל זייא מאכין צו אינזלען און דיא גימוזיכצין וועל איך טרוקין מאכין: און איך וועל פירין די וואס זיינען גיוועזן בלינד ביז אהער אין דעם גוטין וועג וואס זיי האבין ביז אהער ניט גיוואוסט צו גיין אין אים. אין דיא גוטע שטעגין וואס זיי האבין ניט גיוואוסט ביז אהער וועל איך זיי מאכין טרעטין. איך וועל מאכין דאס פינצטערניש פאר זייא צו ליכט. און דאס פאר קרימטע וועל איך מאכין צו גלייכקייט. די דאזיגע זאכין וועל איך זיי טאן און איך וועל זייא ניט פאר לאזין:

דאס טייטש פון שיר מזמור געפינט מען אין תהלים קאפיטל מ״ח:

זכור ימות עולם גידיינק די טעג וואס פון אייביג וואס גאט האט גיטאן אין די וואס האבין אים דר צאריינט. פאר שטייט וואס גאט האט גיטאן אין די יארין פון די צוויי דורות דאס מיינט מען דעם דור אנוש און דור הפלגה. פרעג דיין פאטער דאס מיינט מען די נביאים און זיי וועלין דיר זאגין און פרעג דיינע אלטע לייט דאס מיינט מען דיא חכמים און זיי וועלין דיר זאגין די זאכין וואס גאט האט גיטאן אין די ערשטע דורות: אז גאט האט גימאכט ארבין צו די קינדר פון אדם וואס האבין אים דר צאריינט זייער חלק דאס מיינט מען וואס ער האט זיי

כִּי חֵלֶק יְיָ עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ: יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתֹהוּ יְלֵל יְשִׁמֹן יְסֹבְבֶנְהוּ יְבוֹנְנֵהוּ יִצְּרֶנְהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ: כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ עַל גּוֹזָלָיו יְרַחֵף יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו יִקָּחֵהוּ יִשָּׂאֵהוּ עַל אֶבְרָתוֹ: יְיָ בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר:

תמיד פ״ב

רָאוּהוּ אֶחָיו שֶׁיָּרַד וְהֵם רָצוּ וּבָאוּ. מִהֲרוּ וְקִדְּשׁוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם מִן הַכִּיּוֹר. נָטְלוּ אֶת הַמַּגְרֵפוֹת וְאֶת הַצִּנּוֹרוֹת. וְעָלוּ לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ. הָאֵבָרִים וְהַפְּדָרִים שֶׁלֹּא נִתְאַכְּלוּ מִבָּעֶרֶב סוֹנְקִין אוֹתָם לְצִדְדֵי הַמִּזְבֵּחַ. וְאִם אֵין הַצְּדָדִים מַחֲזִיקִים אוֹתָם סוֹדְרִין אוֹתָם בְּסוֹבֵב עַל הַכֶּבֶשׁ: הֵחֵלּוּ מַעֲלִין בָּאֵפֶר עַל גַּבֵּי הַתַּפּוּחַ וְתַפּוּחַ הָיָה בְּאֶמְצַע הַמִּזְבֵּחַ. פְּעָמִים עָלָיו כִּשְׁלשׁ מֵאוֹת כּוֹר וּבָרְגָלִים לֹא הָיוּ מְדַשְּׁנִין אוֹתוֹ מִפְּנֵי שֶׁהוּא נוֹי לַמִּזְבֵּחַ. מִיָּמָיו לֹא נִתְעַצֵּל הַכֹּהֵן מִלְּהוֹצִיא אֶת הַדֶּשֶׁן: הֵחֵלּוּ מַעֲלִין בְּגִזְרִין לְסַדֵּר אֶת הַמַּעֲרָכָה. וְכִי כָל הָעֵצִים כְּשֵׁרִים לַמַּעֲרָכָה. הֵן. כָּל הָעֵצִים כְּשֵׁרִים לַמַּעֲרָכָה. חוּץ מִשֶּׁל זַיִת וְשֶׁל גֶּפֶן. אֲבָל בְּאֵלּוּ הָיוּ רְגִילִין בְּמֻרְבִּיּוֹת שֶׁל תְּאֵנָה וְשֶׁל אֱגוֹז וְשֶׁל עֵץ שֶׁמֶן: סִדֵּר הַמַּעֲרָכָה גְּדוֹלָה מִזְרָחָה. וַחֲזִיתָהּ מִזְרָחָה. וְרָאשֵׁי הַגִּזְרִין הַפְּנִימִים הָיוּ נוֹגְעִים בַּתַּפּוּחַ. וְרֶוַח הָיָה בֵּין הַגִּזְרִין שֶׁהָיוּ מַצִּיתִין אֶת הָאֲלִיתָא מִשָּׁם: בֵּרְרוּ מִשָּׁם עֲצֵי תְאֵנָה יָפִים לְסַדֵּר הַמַּעֲרָכָה הַשְּׁנִיָּה לִקְטֹרֶת מִכְּנֶגֶד קֶרֶן מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. מָשׁוּךְ מִן הַקֶּרֶן כְּלַפֵּי צָפוֹן אַרְבַּע אַמּוֹת. בְּאוֹמֶד חָמֵשׁ סְאִין גֶּחָלִים. וּבְשַׁבָּת בְּאוֹמֶד שְׁמוֹנַת סְאִין גֶּחָלִים שֶׁשָּׁם הָיוּ נוֹתְנִין שְׁנֵי בְזִיכֵי לְבוֹנָה שֶׁל לֶחֶם הַפָּנִים. הָאֵבָרִים וְהַפְּדָרִים שֶׁלֹּא נִתְאַכְּלוּ מִבָּעֶרֶב מַחֲזִירִין אוֹתָן לַמַּעֲרָכָה. הִצִּיתוּ שְׁתֵּי הַמַּעֲרָכוֹת בָּאֵשׁ וְיָרְדוּ וּבָאוּ לָהֶם לְלִשְׁכַּת הַגָּזִית:

ברכות דף נ״ד

חַיָּב אָדָם לְבָרֵךְ עַל הָרָעָה כְּשֵׁם שֶׁמְּבָרֵךְ עַל הַטּוֹבָה שֶׁנֶּאֱמַר וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ: בְּכָל לְבָבְךָ בִּשְׁנֵי יְצָרֶיךָ בְּיֵצֶר

זיי פאר פלייצט מיט דעם מבול. אז ער האט פאר שפרייט די מענטשן אין דור הפלגה איז גיוועזן ביי נאט אין די הענט אז ער זאל זיי מעביר זיין פון דר וועלט אונ האט אזו ניט גיטאן אונ האט גילאזט שטיין די גימארקין פון די אלע פעלקער אונ האט זיי ניט מעביר גיוועזן פון וועגין דם צאל פון די ישראל וואס זיינען פון די קינדר שם: אונ ווייל גאטש חלק איז גיוועזן אין זיי זיין פאלק. יעקב אבינו וואס ער איז גיוועזן נידרישילט מיט דריי זכותים אזו ווי איין שטריק איז נידרייט אין דרייען וואס ער איז גיוועזן זיין ארב: נאט האט די ישראל גיפונען צו זיך פאר איין באגלייכטע אין דר מדבר וואס זיי האבין אויף זיך מקבל גיוועזן זיין תורה אין דעם וויסט לאנד וואס דארטין הערט מען דאס קלאגין פון די שלאנגען זיינען זיי דארטין אויך נאך גיגאנגען נאך גאטש אמונה אונ האט זיי דארטין ארומגירינגלט מיט וואלקינש ארום בארג סיני אונ האט זיי גיגעבן צו פרשטיין די תורה אונ האט זיי דארטין גיהיט פון שלאנגען אונ עגדעשין אזו ווי איין מענטש היט זיין אויג אזו ווי איין אדלער וואס איז איין בחמן אויף זיינע קינדר דר וועקט זיין נעסט ביסליך נויס אונ גייט ניט אריין פלוצלונג אין זיין נעסט כדי ער זאל זיינע קינדער ניט דער שרעקין. אויף זיינע קינדער שוועבט ער אונ פאכט זיך ניט שווער אויף זיי אונ אז ער טראגט זיי פון איין ארט אויף דעם אנדערין ארט פאר שפרייט ער זיינע פליגיל אונ נעמט זיי ארויף כדי אז די פייל וואס מען וועט שיסין זאל בעסער אין אים אריין אונ ניט אין זיינע קינדר אונ טראגט זיי אויף זיין פליגיל: גאט האט די ישראל גיפירט אין דער מדבר אליין אונ זיכער אונ עס איז ניט גיוועזן מיט אים איינער פון אלע געטער אז ער זאל מלחמה האלטין מיט אים:

חיב אדם איין מענטש איז מחויב צוא לויבין גאט אויך אויף שלעכטס מיט שמחה אונ מיט איין גוטן הארץ אזו וואול ווי ער לויבט גאט מיט שמחה אויף גוטש וואס ער האט וואָרום עס שטייט אין פסוק אונ דו זאלסט ליב האבין גאט מיט גאר דיין הארצין אונ מיט גאר

טוב וביצר הרע. ובכל נפשך אפילו הוא נוטל את נפשך. ובכל מאדך בכל ממונך. דבר אחר ובכל מאדך בכל מדה ומדה שהוא מודד לך הוי מודה לו:

שם פ"א תנו רבנן פעם אחת גזרה מלכות יון הרשעה שלא יעסקו ישראל בתורה. בא פפוס בן יהודה ומצאו לרבי עקיבא שהיה מקהיל קהלות ברבים ועוסק בתורה. אמר לו. עקיבא אי אתה מתירא מפני אמה זו. אמר לו אמשול לך משל למה הדבר דומה לשועל שהיה מהלך על שפת הנהר וראה דגים שהיו רצים לכאן ולכאן. אמר להם מפני מה אתם רצים. אמרו לו מפני הרשתות שמביאים עלינו בני אדם. אמר להם רצונכם שתעלו ליבשה ונדור אני ואתם כשם שדרו אבותי עם אבותיכם. אמרו לו אתה הוא שאומרים עליך פקח שבחיות לא פקח אתה אלא טפש אתה. ומה במקום חיותנו אנו מתיראין. במקום מיתתנו על אחת כמה וכמה. אף אנו בזמן שאנו עוסקין בתורה דכתיב בה כי הוא חייך ואורך ימיך. כך אנו מתיראין. כשאנו פוסקין מדברי תורה. על אחת כמה וכמה. לא היו ימים מועטים עד שתפשו לרבי עקיבא וחבשוהו בבית האסורים ותפשו לפפוס בן יהודה וחבשוהו אצלו. אמר לו. פפוס מי הביאך לכאן. אמר לו אשריך שנתפשת על דברי תורה ואוי לו לפפוס שנתפש על דברים בטלים. אמרו בשעה

גאר דיין לייב אונ מיט גאר דיין גוטס. איז די משנה מפורש דאס וואס שטייט בכל לבבך מיינט מען מיט דיינע צווייא יצרים דאס מיינט מען מיט דעם יצר טוב אונ מיט דעם יצר הרע. דאס וואס שטייט ובכל נפשך מיינט מען ווען נאט נעמט אפילו אוועק דיין נשמה. אונ דאס וואס שטייט ובכל מאדך מיינט מען מיט גאר דיין געלט: אנאנדער פירוש איז אז בכל מאדך מיינט מען מיט אלע מאסין וואס גאט מעסט צו דיר הן איין מדה טובה והן איין מדה פורענות זאלסטו אים לויבין אונ דאנקען מיט שמחה:

תנו רבנן די רבנים האבין גילערינט. איין מאל פאר צייטין האט מען גוזר גיוועזן אז די ישראל זאלין ניט עוסק זיין אין דר תורה איז גיקומען פפוס דר זון פון יהודה אונ האט גיפונען צו רבי עקיבא וואס ער האט גיזאמילט איין זאמלונג מיט פיל מענטשין אונ האט עוסק גיוועזן אין דר תורה. האט פפוס צו אים גיזאגט דו עקיבא האסטו קיין מורא ניט פאר דער גזירה. האט רבי עקיבא גיזאגט צו אים איך וועל צו דיר גלייכין איין משל צו וואס די זאך איז גלייך צו איין פוקס וואס ער איז גיגאנגען ביי דעם בארטין פון דעם טייך אונ ער האט גיזעהן פיש וואס זיינען גילאפין הין אונ אהער האט דר פוקס גיזאגט צו זיי פון וועסט וועגין לויפט איר אזו האבין זיי צו אים גיזאגט פון וועגין די נעצין וואס די מענטשין ברייגגען אויף אונז. האט דר פוקס צו זיי גיזאגט איז אייער רצון אז איר זאלט אויף גיין אויף דר יבשה אונ איך וועל וואוגען מיט אייך אזו וויא מיינע עלטערין האבין גיוואוינט מיט אייערע עלטערן. האבין די פיש צו אים גיזאגט דו ביסט דער דאזיגער וואס מען זאגט אויף דיר אז דו ביסט דער קלינגשטער פון די חיות דוא ביסט אבער ניט קלוג נאר דו ביסט איין נאר וואהרום ווען אפילו אין דעם ארט וואו אונזער לעבין איז דאס מיינט מען אין דעם טייך האבין מיר פארט מורא. איז שוין איין כל שכן אז אין דעם ארט וואו אונזער טויט איז דאס איז די יבשה אז מיר וועלין מערער מורא האבין. אזו זיינען מיר אויך גיגליכין אז אפילו אין דר צייט אז מיר זיינען עוסק אין דר תורה וואס אין איר שטייט אז די תורה איז דיין לעבין אונ דיין אריכות ימים האבין מיר פארט אזו מורא איז שוין אכל שכן אז מיר וועלין אויף הערין דיא תורה לערנן דס מיר וועלין מערער מורא האבין. עס איז ניט פיל גיוועזן נאר ווייניג טעג האט גיוועדט ביז מען האט גיחאפט צו רבי עקיבא אונ האבין אים אריין גילייגט אין דר תפיסה אונ מען האט גיחאפט פפוס בן יהודה אויך אונ מען האט אים לעבין רבי עקיבא אריין גילייגט אין דר תפיסה האט רבי עקיבא גיזאגט דו פפוס ווער האט דיך אהער גיבראכט האט פפוס גיזאגט צו אים וואול צו דיר רבי עקיבא וואס דו ביסט נתפס גיווארין איבער דר תורה און ווייא איז צו פפוס וואס ער איז נתפס גיווארין איבער דברים בטלים. האבין די חכמים גיזאגט

אין

שהוציאו לרבי עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה. והיו סורקין את בשרו במסרקות של ברזל והיה מקבל עליו עול מלכות שמים באהבה. אמרו לו תלמידיו רבינו עד כאן. אמר להם כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך אפילו הוא נוטל את נפשך. אמרתי מתי יבא לידי ואקימנו ועכשו שבא לידי לא אקימנו. היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד. יצתה בת קול מן השמים ואמרה. אשריך רבי עקיבא שיצתה נשמתך באחד. אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא. רבונו של עולם זו תורה וזו שכרה. ממתים ידך יי ממתים מחלד. אמר להם חלקם בחיים. יצתה בת קול ואמרה. אשריך רבי עקיבא שאתה מזומן לחיי העולם הבא:

יומא ד' מ"א

בא לו אצל פרו שניה וסומך שתי ידיו עליו ומתודה. וכך היה אומר. אנא השם. חטאתי עויתי פשעתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קדושך. אנא בשם כפר נא לחטאים ולעונות ולפשעים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קדושך ככתוב בתורת משה עבדך. כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יי תטהרו: והם עונים אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

סוכה ד' מ"ט

תנו רבנן בשלשה דברים גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה. צדקה בממונו. וגמילות חסדים בין בגופו בין בממונו. צדקה לעניים. גמילות חסדים בין

אין דר צייט אז מען האט אויס גיצויגין רבי עקיבא צו דר הריגה איז גיוועזן די צייט פון קריאת שמע אונ מען האט גירִיסין זיין פלייש מיט אייזערנע קאמען אונ ער האט בשעת מעשה מקבל גיוועזן אויף זיך עול מלכות שמים מיט גרויס ליבשאפט. האבין זיינע תלמידים צו אים גיזאגט אונזער רבי ביז אין דר צייט פאר לאזטו פארט ניט די כונה. האט ער צו זיי גיזאגט אלע מיינע טעג האב איך זיך מצער גיוועזן אויף דעם דאזיגין פסוק מיט גאר דיין ליב זאלסטו ליב האבין נאך מיינט מען ווען נאך נעמט אפילו אוועק דיין נשמה אונ איך האב גיזאגט ווען קאן דאס מיר קומען צו די הענט אז איך זאל דאס מקים זיין אונ היינט אז עס איז מיר גיקומען צו די הענט זאל איך דאס דען ניט מקים זיין. אונ ער האט מאריך גיוועזן מיט כונה אין דעם ווארט אחד ביז זיין נשמה איז ארויס גיגאנגען אין דעם ווארט אחד. איז ארויס גיגאנגען איין בת קול פון דעם הימיל אונ האט גיזאגט וואול דיר רבי עקיבא וואס דיין נשמה איז ארויס גיגאנגען אין דעם ווארט אחד. האבין די מלאכי השרת גיזאגט פאר גאט ב"ה רבונו של עולם דו האר פון דר וועלט איז דאס די תורה אונ דאס איז איר שכר. דיא וואס זיינען עוסק אין דר תורה גיהערין שטארבין פון די הענט פון דיר גאט אונ ניט פון קיין בשר ודם אונ גיהערין שטארבין מחמת אלטקייט. האט גאט צו זיי גיזאגט זייער חלק פון די וואס זיינען עוסק אין דר תורה איז אין דעם אייביג לעבין דאס מיינט מען לעולם הבא. איז ארויס גיגאנגען איין בת קול אונ האט גיזאגט וואול צוא דיר רבי עקיבא ווארום דו ביסט אן גיברייט צו דעם לעבין פון עולם הבא:

בא לו איז דער כהן גדול גיקומען צו זיין אנדערין אקס אונ ער לעהענט אן אויף אים זיינע צוויי הענט אונ ער איז זיך מתודה אונ אזו פלעגט ער זאגין איך בעט דיך גאט איך מיט מיין הויז גיזינד האבין גיזינדיגט פאר דיר אונ די קינדער פון אהרן דיין הייליג פאלק. איך בעט דיך גאט פאר גיב צו די עבירות וואס איך האב עובר גיוועזן הן בשוגג אדער במזיד איך מיט מיין הויז גיזינד אונ די קינדר פון אהרן דיין הייליג פאלק אזו וויא עס שטייט אין דער תורה פון דיין קנעכט משה אז אין דעם דאזיגין טאג וועט גאט אויף אייך פאר געבין צוא ריינִיגין אייך פון אלע אייערע זינד פאר גאט זאלט איר זיין ריין. אונ אז דר כהן גדול האט דר מאנט דעם שם המפורש האבין זיי אים נאך גיענטפערט גילויבט איז זיין נאמען אונ דר כבוד פון זיין מלוכה אויף אייביג:

תנו

לעניים בין לעשירים. צדקה לחיים. גמילות חסדים בין לחיים בין למתים:

קדושין דף ל״ט

כל העושה מצוה אחת מטיבין לו ומאריכין לו ימיו ונוחל את הארץ. וכל שאינו עושה מצוה אחת אין מטיבין לו ואין מאריכין לו ימיו ואינו נוחל את הארץ. כל שישנו במקרא ובמשנה ובדרך ארץ לא במהרה הוא חוטא שנאמר והחוט המשלש לא במהרה ינתק. וכל שאינו לא במקרא ולא במשנה ולא בדרך ארץ אינו מן הישוב:

כתובות ד׳ ה׳

תנא דבי רבי ישמעאל מפני מה אזן כלה קשה ואליה שלה רכה. מפני שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון יכוף אליה לתוכה: תנו רבנן אל ישמיע אדם לאזניו דברים בטלים מפני שהאזן נכוית תחלה לאברים:

סכות ד׳ כ״ג

רבי שמעון ברבי אומר הרי הוא אומר רק חזק לבלתי אכל הדם כי הדם הוא הנפש: ואומר לא תאכלנו למען ייטב לך ולבניך אחריך כי תעשה הישר בעיני יי. ומה אם דם שנפשו של אדם קצה ממנו. הפורש ממנו מקבל שכר. גזל ועריות שנפשו של אדם מתאוה להם ומחמדתן. הפורש מהם על אחת כמה וכמה שיזכה לו ולדורותיו ולדורות דורותיו עד סוף כל הדורות:

תנו רבנן דיא רבנים האבין גילערינט מיט דרייא ערלייא זאכין איז גמילות חסדים גרעסער אונ מערער פון צדקה. צדקה גייט נאר אן מיט זיינע געלט אונ גמילות חסדים גייט אן הן מיט זיין גוף הן מיט זיין געלט. צדקה גייט נאר אן צו ארימע לייט אונ גמילות חסדים גייט אן הן צו ארימע לייט הן צו עשירים. צדקה גייט אן נאר צוא לעבעדיגע אונ גמילות חסדים גייט אי הן צו לעבעדיגע הן צו טויטע:

כל העושה איטליכער וואס טוט איין מצוה באגיטיגט מען צו אים בעולם הזה אונ מען דער לייגערט צו אים זיינע טעג לעולם הבא אונ ער ירשת דאס לאנד דאס מיינט מען עולם הבא אונ אז ער טוט ניט אפילו איין מצוה באגיטיגט מען ניט צו אים אונ מען דער לייגערט אים ניט זיינע טעג אונ ער ירשת ניט דאס לאנד: איטליכער וואס איז בקי אין פסוק אונ אין משניות אונ אין דרך ארץ זינדיגט ער ניט גיך ווארום עס שטייט אין פסוק אונ איין פאדים וואס איז גידרייט אין דרייען ווערט ניט גיך צו ריסין. אונ ווער עס איז ניט בקי אין פסוק אונ ניט אין משניות אונ ניט אין דרך ארץ איז ער ניט פון די דאזיגע וואס די וועלט האט דורך זיי איין קיום:

תנא האט די ישיבה פון רבי ישמעאל גילערינט. פר וואס איז דער גאנצער אויער הארט אונ דער ברעג פון דעם אויער איז וייך פון וועגין דעם אז איין מענטש וועט הערין איין זאך וואס ניט רעכט איז זאל ער ארייןבייגין דאס ברעג פון דעם אויער וואס ווייך איז אונ זאל פאר שטאפין דעם אויער:

תנו רבנן די רבנים האבין גילערינט איין מענטש זאל ניט מאכין הערין צו זיינע אויערין קיין דברים בטלים פון וועגין דעם וייל דער אויער ווערט פאר ברענט אין גיהנם פריער פון אלע אברים:

רבי שמעון רבי שמעון דר זון פון רבי זאגט עס שטייט אין פסוק נייערט שטארק זיך אז דו זאלסט ניט עסין קיין בלוט ווארום דאס בלוט אין דאס נפש. אונ נאך איין פסוק שטייט דו זאלסט ניט עסין קיין בלוט דרום וועט דיר גוט זיין אונ צו דיינע קינדר וואס וועלין זיין נאך דיר אז דו וועסט טאן דאס רעכט פארטיקייט אין גאטש אויגין. אונ ווען אפילו בלוט וואס דאס לייב פון דעם מענטשין פאר מיאוסת אין דעם פון דעסט וועגין דר וואס איז זיך פורש פון צו עסין בלוט איז ער פארט מקבל שכר דר פאר. גזל אונ עריות וואס דאס לייב פון דעם מענטשין גילוסט צו זיי דר וואס איז זיך פורש פון גזילות אונ פון עריות איז שוין איין כל שכן אז ער איז זוכה שכר אונ צו זיינע דורות ביז סוף כל הדורות:

תניא

בבא בתרא דף י׳

תניא רבי יהודה אומר גדולה צדקה שמקרבת את הגאלה. שנאמר כה אמר
יי שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבא וצדקתי להגלות:
הוא היה אומר עשרה דברים קשים נבראו בעולם. הר קשה ברזל מחתכו.
ברזל קשה אש מפעפעו. אש קשה מים מכבים אותו. מים קשים עבים סובלים
אותן. עבים קשים רוח מפזרתן. רוח קשה גוף סובלו. גוף קשה פחד שוברו.
פחד קשה יין מפיגו. יין קשה שנה מפכחתו. ומיתה קשה מכלם. וצדקה מצלת
מן המיתה שנאמר וצדקה תציל ממות:

מנחות דף ק״י

נאמר בעולת בהמה אשה ריח ניחוח ובעולת העוף אשה ריח ניחוח ובמנחה
אשה ריח ניחוח. לומר לך אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד
שיכון לבו לשמים:

שם

תניא אמר רבי שמעון בן עזאי בוא וראה מה כתיב בפרשת קרבנות. שלא נאמר
בהן לא אל ולא אלהים אלא ליי שלא לתן פתחון פה לבעל הדין לחלוק:

שם

אמר רבי יצחק מאי דכתיב זאת תורת החטאת. וזאת תורת האשם. כל
העוסק בתורת חטאת כאלו הקריב חטאת. וכל העוסק בתורת אשם
כאלו הקריב אשם:

תניא מיר האבין געלערינט רבי יהודה זאגט וויא גרויס איז די מצוה פון צדקה וואס זיא
מאכט גינענהענען די גאולה ווי עס שטייט אין פסוק אזו האט גאט גיזאגט היט צו טאן
איין רעכטין משפט אונ טוט צדקה ווארום דורך צדקה איז נאהענט אז מיין הילף זאל
קומען אונ מיין גירעכטיקייט איז נאהענט צו אנטפלעקט ווערן: רבי יהודה האט נאך גיזאגט
צעהן ערליי הארטע זאכין איז באשאפין גיווארין אויף דר וועלט. איין בארג איז הארט אונ
אייזין צו שנייט אים. אייזין איז הארט אונ דאס פייער מאכט אים ווייך. פייער איז הארט
וואסער פאר לעשט דאס. וואסער איז הארט אונ די וואלקינס טראגין זיי אונ זיינען זייא
סובל. די וואלקינס זייגען הארט אונ דער ווינט פאר שפרייט זיי. דר ווינט איז הארט אונ
דר גוף איז אים סובל. דר גוף איז הארט אונ דר פחד צו ברעכט דעם גוף. דר פחד איז הארט
אונ דר וויין מאכט אפ טאן דעם פחד. דר וויין איז הארט אונ דר שלאף מאכט אים ארויס
ציהען. אונ דער טויט איז שטארקער פון אלע צעהן זאכין אונ צדקה איז מציל אפילו פון
דעם טויט וואס עס איז דאס שטארקסטע פון אלע צעהן זאכין וויא עס שטייט אין פסוק
אונ צדקה איז מציל פון דעם טויט:

נאמר עס איז גיזאגט גיווארין ביי איין עולת בהמה וואס איינער האט גיבראכט איין פייער
אפפער וואס איז איין נחת רוח צו גאט אונ ביי איין עולת העוף ווען איינער האט
גיבראכט שטייט אויך איין פייער אפפער וואס איז איין נחת רוח צו גאט אונ ביי איין קרבן
מנחה וואס איין ארום מאן האט גיבראכט שטייט אויך איין פייער אפפער וואס איז איין
נחת רוח צו גאט קומט עס דיר צו זאגין סייא איינער וואס מערט אונ סייא איינער וואס
מינערט איז קיין שום הילוק ניט נאר דר עיקר איז אז ער זאל מכוין זיין זיין הארץ צו גאט:
תניא מיר האבין געלערינט רבי שמעון בן עזאי האט גיזאגט קום אונ זעה וואס עס שטייט
אין פרשת הקרבנות וואס עס איז ניט גיזאגט גיווארין ביי זיי ניט דר נאמען אל אונ
ניט דר נאמען אלהים נאר דר נאמען הוי״ה כדי מען זאל ניט געבין איין פתחון פה צו די
אפיקורסים צו קריגין אונ צו זאגין אז עס איז חלילה פיל געטער פאר האנדין אויף דער
וועלט אונ דר וואס זיין נאמען איז אזו האט גיהייסין אז מען זאל צו אים מקריב זיין איין
קרבן מנחה אונ דער וואס זיין נאמען איז אזו האט גיהייסין אז מען זאל צו אים מקריב זיין
אבהמה אונ דר האט גיהייסין איין עולת העוף דרום שטייט נאר דר נאמן הוי״ה צו ווייזין
אז עס איז נאר איין גאט פאר האנדין אויף דר וועלט:
אמר האט גיזאגט רבי יצחק וואס איז דאס וואס עס שטייט דאס איז די תורה פון חטאת
אונ דאס איז די תורה פון אשם צו ווייזין אז איטליכער וואס איז עוסק אין די תורה
פין

אהלות פ״א

האברים אין להם שעור. אפילו פחות מכזית מן המת. ופחות מכזית מן הנבלה. ופחות מכעדשה מן השרץ מטמאין טומאתן: מאתים וארבעים ושמונה אברים באדם. שלשים בפסת הרגל. ששה בכל אצבע. עשרה בקרסול. שנים בשוק. חמשה בארכבה. אחד בירך. ושלשה בקטלית. ואחד עשר צלעות. שלשים בפסת היד. ששה בכל אצבע. שנים בקנה. ושנים במרפק. אחד בזרוע. וארבעה בכתף. מאה ואחד מזה. ומאה ואחד מזה. ושמונה עשר חוליות שבשדרה. תשעה בראש. ושמונה בצואר. ששה במפתח של לב. וחמשה בנקביו. כל אחד ואחד מטמא במגע ובמשא ובאהל. אימתי בזמן שיש עליהם בשר כראוי. ואם אין עליהם בשר כראוי. מטמאין במגע ובמשא ואינם מטמאין באהל:

נדה דף מ״ה

ריש לקיש משום רבי שמעון בן מנסיא אומר כתיב ויבן יי אלהים את הצלע. מלמד שקלעה הקדוש ברוך הוא לחוה והביאה אצל אדם הראשון. שכן בכרכי הים קורין לקלעתא בניתא:

ואומרים עשרת הדברות ופרשת המן וכו׳ עד הבקשות כמו שהוא מסודר במעמד יום א׳:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתכפר לי על כל פשעי ותמחל לי על כל עונותי. כי רבו משובותי. לך חטאתי עויתי ופשעתי צררתי קשיתי ערף. וסרתי ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה לי. אנא יי אלהי ואלהי

פון חטאת איז גלייך ווי ער האט מקריב געוועזן איין קרבן חטאת אונ איטליכער וואס איז עוסק אין די תורה פון אשם איז גלייך ווי ער האט מקריב געוועזן איין קרבן אשם:

האברים אלע אברים וואס אויף זיי איז דא פלייש אונ אדערין אונ ביינער זייא דער אבר איז אפ גיריסין געווארין פון אלעבעדיגין אונ זייא דער אבר איז אפ גיריסין פון איין מת איז ביי זיי קיין שיעור ניט גיזאגט געווארין ווי פיל איין אבר זאל גרויס זיין אונ זיין שיעור איז אז ער זאל קאנען מטמא זיין איין מענטשין. ווען איין אבר פון איין מת איז אפילו קלענער פון איין זית אונ ווען איין אבר פון איין נבלה איז אפילו קלענער ווייא איין זית אונ ווען איין אבר פון איין שרץ איז אפילו קלענער פון איין לינדז זיינען זייא פארט מטמא זייער טומאה: צוויא הונדערט מיט אכט אונ פערציג אברים איז פאר האנדין ביי איין מענטשין איין זכר. דרייסיג אברים אין די באלין פון די פיס. זעקס אין איטליכן פינגער. צעהן אין דעם קורסיל. צוויי אין דעם שענקיל. פינף אין דר קניא. איינער אין דיכט. דרייא אין דעם וואס איז העכער פון דעם דיכט. עלף ריפין. דרייסיג אין די באלין פון די הענט. זעקס אין איטליכן פינגער. צוויי אין דעם ביין וואס איז מחובר צום באלין פון דיא האנט אונ צוויי אין דעם מיטעלסטין גליד פון דעם ארום. איינער אין דעם ארום אונ פיר אין דעם אקסיל. הונדערט מיט איינס פון איין זייט אונ הונדערט מיט איינס פון דר אנדערער זייט. אונ אכטצעהן חוליות וואס איז אין דר שדרה. ניין אין קאפ. אכט אין האלדז. זעקס אין דעם שליסיל פון דעם הארצין דאס מיינט מען די ברוסט. אונ פינף אין זיינע נקבים אונ איטליכר אבר באזונדר איז מטמא אז איין מענטש רירט אן אין אים אדער אז ער טראגט אים אדר ווען איין מענטש איז מיט דעם אבר אין איין גיצעלט. ווען איז דאס נאר אין דער צייט אז עס איז אויף זיי פאר האנדין פלייש אזו ווי עס איז ראוי אבער אז עס איז ניט דא אויף זיי פלייש אזו ווייא עס איז ראוי זיינען זיי מטמא מיט אן רירין אונ מיט טראגין אונ זיינען ניט מטמא דיא טומאה פון גיצעלט:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילין פון צו פאר דיר גאט מיין גאט אונ דר גאט פון מיינע עלטערן אז דו זאלסט מיר פאר געבין אויף אלע מיינע פשעים אונ זאלסט צו מיר מוחל זיין אויף אלע מיינע זינד ווארום זייא זיינען פיל מיינע ווידרקייט. צו דיר האב איך גיזינדיגט זייא בשוגג זייא במזיד. איך האב שלעכטיץ גיטאן דעם אנדערין אונ האב הארט גימאכט מיין אקין אונ איך האב אפ גיקערט פון דיינע מצות אונ פון דיינע גוטע משפטים אונ עס איז ביי מיר

אבותי קבלני בתשובה שלמה לפניך. ועשה למענך אם לא למעני. ורצה תשובתי ונקני משגיאות ומנסתרות. ואהיה מן השבים אליך בכל לב. אשר לחטאתם לא תזכר עוד: יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתצילני מיצר הרע ומכל צרה וצוקה. ותכונן מעשי ידי ותרפא את מכותי ואת מכאובי. ולא ישמע בכי וזעקה בביתי. ולא שוד ושבר בגבולי. ואהיה מן יראיך ומעושי רצונך. ותשכילני שכל טוב מלפניך למען אשכיל בכל אשר אעשה ובכל אשר אפנה שם עד היום אשר תאספני אליך. ותוציאני משלום אל שלום. ואמצא חן וחסד בעיניך ובעיני כל חאי. אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר למענך אלהי כי שמך נקרא על עירך ועל עמך: אדני שמעה בקולי תהיינה אזניך קשבות לקול תחנוני: ושמע תפלתי כי אתה שומע תפלת כל פה: ברוך אתה שומע תפלה:

בקשה אחרת מעין יצירת היום על דרך הקבלה:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי אחן הכל ושליט בעולמך. והבדלת לכסאך המים העליונים ביום זה. כן ברחמיך הרבים תבדילני ולכל עמך בית ישראל מכל חטא ועון ואשמה ולכל חברתנו. ותבדילנו מן התועים ותתן לנו מהלכים בין העומדים לפניך ותצילנו מדינה של גיהנם. וברחמיך הרבים תצילנו ולכל עמך ישראל משטיפת מים. והולכי ימים ועוברי נהרות תצילם מנחשול של ים ומשבלת מים כדכתיב כי תעבר במים אתך אני ובנהרות לא ישטפוך כי תלך במו אש לא תכוה ולהבה לא תבער בך. ותצילנו ולכל

ניט גיאכט ניוועזן. איך בעט דיך גאט מיין גאט אונ דר גאט פון מיינע עלטערין זייא מיך מקבל מיט איין גאנצע תשובה פאר דיר אונ טוא פון דיינט וועגן אויב דו ווילסט ניט טאן פון מיינט וועגן אונ באוויליג אין מיין תשובה אונ ריינינג מיך פון די עבירות וואס איך טוא בשוגג אונ פון די פאר בארגענע זינד. אונ איך זאל זיין פון די דאזיגע וואס טוען תשובה צו דיר מיט דעם גאנצין הארצין וואס דארף דעם טוסטו מער ניט נידייגקען צו זייערע עבירות. עס זאל זיין דר ווילין פון צו פאר דיר גאט מיין גאט אונ דר גאט פון מיינע עלטערין אז דו זאלסט מיך מציל זיין פון דעם יצר הרע אונ פון אלע צרות אונ באצוויינגעניש אונ זאלסט אן בריישין די ווערק פון מיינע הענט אונ זאלסט היילין מיינע מכות אונ מיינע ווייטאג אונ עס זאל ניט גיהערט ווערין קיין גיוויין אונ קיין גישריי אין מיין שטוב אונ ניט קיין בריכעניש אין מיין גימארק אונ איך זאל זיין פון די וואס פארכטין זיך פר דיר אונ פון די וואס טוען דיין רצון אונ זאלסט מיך קלוג מאכין מיט איין גוטין שכל פון פר דיר כדי אז איך זאל זיך קלוגין אין אלע זאכין וואס איך וועל טאן אונ אין אלע ערטער וואס איך וועל זיך הין קערין ביז דעם טאג וואס דו וועסט מיך איין זאמלען צו דיר אונ דו וועסט מיך אויסציהען פון שלום צו שלום אונ איך זאל גיפינען חן אונ גינאד אין דיינע אויגין אונ אין די אויגין פון אלע וואס זעהן מיר: יהי רצון עס זאל זיין דר ווילין פון צו פאר דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין דר האר פון אלע אונ איין גיוועלטיגר אין דיין וועלט אונ האסט די אויבערשטע וואסר אפ גישייט צו דיין שטול אין דעם דאזיגין טאג. אזו מיט דיינע פיל רחמנות זאלסטו אונז אפ שיידין אונ צו דיין גאנצין פאלק ישראל פון אלע ערליי זינד סייא בשוגג סייא במזיד אונ דו זאלסט געבין צו אונז אז מיר זאלין זיין צווישין די וואס דר מייען זיך פאר דיר אונ זאלסט אונז מציל זיין פון דעם דין פון גיהנם אונ מיט דיינע פיל רחמנות זאלסטו אונז מציל זיין אונ צו גאר דיין פאלק ישראל פון פאר פלייצונג פון וואסר. אונ די וואס נייען אויף די ימים אונ די וואס פארין איבער אויף די טייכין זאלסטו זיי מציל זיין פון דעם שטורעם ווינד פון דעם ים אונ פון דעם שטראם וואסר אזו ווי עס שטייט אין פסוק אז דו וועסט איבר פארין אין וואסער בין איך מיט דיר אזוי. אז דו פארסט איבער די טייכין בין איך מיט דיר אז זייא

זאלין

עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִסַּעַר הַיָּם וּמֵהַזֵּק הַיַּבָּשָׁה וַאֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּכְלַל הָרַחֲמִים. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה. בָּרוּךְ אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

מעמדות ליום שלישי

תורה

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי כֵן: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי טוֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ בוֹ עַל הָאָרֶץ וַיְהִי כֵן: וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי טוֹב: וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי:

יואל ב

וַיְקַנֵּא יְיָ לְאַרְצוֹ וַיַּחְמֹל עַל עַמּוֹ: וַיַּעַן יְיָ וַיֹּאמֶר לְעַמּוֹ הִנְנִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וּשְׂבַעְתֶּם אֹתוֹ וְלֹא אֶתֵּן אֶתְכֶם עוֹד חֶרְפָּה בַּגּוֹיִם: וְאֶת הַצְּפוֹנִי אַרְחִיק מֵעֲלֵיכֶם וְהִדַּחְתִּיו אֶל אֶרֶץ צִיָּה וּשְׁמָמָה אֶת פָּנָיו אֶל הַיָּם הַקַּדְמֹנִי וְסֹפוֹ אֶל הַיָּם הָאַחֲרוֹן וְעָלָה בָאְשׁוֹ וְתַעַל צַחֲנָתוֹ כִּי הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת: אַל תִּירְאִי

זאלין דיך ניט פאר פלייצין אז דו וועסט זיין אין פייער וועסטו ניט ווערין פאר ברענט אונ איין פלאם וועט ניט ברענען אין דיר. אונ זאלסט אונז מציל זיין אונ צו גאר דיין פאלק ישראל פון דעם שטורעם ווינט פון דעם ים אונ פון איין שאדין אויף דר יבשה אונ מיר אונ גאר דיין פאלק ישראל זאלין זיין אין כלל פון דיין דער בארימהערציקייט:

ויאמר אלהים האט גאט גיזאגט זיי זאלין זיך איין זאמלען די וואסער וואס זיינען אונטער דעם הימיל צו איין ארט עס זאל גיזעהען ווערין די יבשה אונ עס איז גיוועזן אזו: אונ גאט האט גירופין צו דר יבשה ערד אונ צו דעם איין זאמלונג פון דעם וואסער האט ער גירופין טייכין אונ חאטשע גאט ברוך הוא האט איין גיזאמילט דיא וואסער גאר אין איין ארט דאס איז דר ים אוקינוס האט ער פארט אן גירופין מיט דעם לשון טייכין ווייל דר טעם פון די פיש פון דעם איינגענעם ים זיינן ניט אויף אלע ערטער גלייך. אונ גאט האט גיזעהן אז עס איז גוט: האט גאט גיזאגט דיא ערד זאל ווערין באדעקט מיט איין באוואקסונג קרייטעכץ וואס עס זאל וואקסין דריטען זאמען אז מען זאל קענען פון די זאמען זייען אויף אנאנדער ארט. דר טעם פון דעם בוים זאל איין טעם האבין ווי די פרי אליין. די פרי זאל וואקסין נאך זיין מין נאך ווי אזו די קערענדלאך זיינען גיוועזן וואס מען האט פון זיי גיזייעט אויף דר ערד אונ עס איז אזו גיוועזן: די ערד האט אוים גיצווינגן איין באוואקסונג. קרייטעכץ וואס עס האט גיוואקסין דריטען זאמען וואס מען האט גיקאנט פון דיא זאמען זייען אויף אנאנדער ארט. אונ עס זאל וואקסין נאך זייער מין נאך. אונ בוימער וואס אויף איטליכין בוים האט גיוואקסין אזעלכע פרות נאך זייער מין נאך וויא דיא קערענדלאך זיינען גיוועזן וואס מען האט פון זיי גיזייעט. אונ גאט האט גיזעהן אז עס איז גוט: עס איז גיוועזן אבינט אונ עס איז גיוועזן מארגין דער דריטער טאג:

ויקנא ה׳ אונ גאט האט מתרה גיוועזן אין דם היישעריק אז ער זאל ניט קומען צו זיין לאנד. אונ האט זיך דר בארימט אויף זיין פאלק: אונ גאט האט גיענטפערט צו די וואס האבין גישריען צו אים אונ האט גיזאגט צו זיין פאלק איך וועל שיקין צו אייך דאס קארין אונ דעם וויין אונ דעם אייל אונ איר וועט זאט זיין פון אים. אונ איך וועל אייך מערער ניט געבין אז איר זאלט זיין איין לעסטערונג צווישין די פעלקער זיא וועלין אייך מערער ניט זאגין אז איר האט קיין ברויט ניט: אונ דעם היישעריק וואס ער קומט פון צפון זייט וועל איך גאט דר ווייטערין פון אייך אונ איך וועל אים פאר שטויסין צו איין וויסט לאנד אונ דארטין וועט ער פגרין. זיין פנים פון דעם היישעריק כלומר איין טייל פון זיי וועל איך שיקין צו דעם ים וואס איז פון מזרח זייט אונ זיין סוף דאס מיינט מען דיא איבעריגע וועל איך שיקין צו דעם ים וואס איז פון מערב זייט אונ עס וועט אויף גיין זיין גישטאנק

פון

אדמה גילי ושמחי כי הגדיל יי לעשות: אל תיראו בהמות שדי כי דשאו נאות
מדבר כי עץ נשא פריו תאנה וגפן נתנו חילם: ובני ציון גילו ושמחו ביי אלהיכם
כי נתן לכם את המורה לצדקה ויורד לכם גשם מורה ומלקוש בראשון:
ומלאו הגרנות בר והשיקו היקבים תירוש ויצהר: ושלמתי לכם את השנים
אשר אכל הארבה הילק והחסיל והגזם חילי הגדול אשר שלחתי בכם:
ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם יי אלהיכם אשר עשה עמכם להפליא
ולא יבשו עמי לעולם: וידעתם כי בקרב ישראל אני ואני יי אלהיכם ואין עוד
ולא יבשו עמי לעולם:

תהלים פ״ב
מזמור לאסף אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים ישפט: עד מתי תשפטו
עול ופני רשעים תשאו סלה: שפטו דל ויתום עני ורש הצדיקו: פלטו
דל ואביון מיד רשעים הצילו: לא ידעו ולא יבינו בחשכה יתהלכו ימוטו כל
מוסדי ארץ: אני אמרתי אלהים אתם ובני עליון כלכם: אכן כאדם תמותון וכאחד
השרים תפלו: קומה אלהים שפטה הארץ כי אתה תנחל בכל הגוים:

תורה
ירכבהו על במתי ארץ ויאכל תנובת שדי ויניקהו דבש מסלע ושמן מחלמיש
צור: חמאת בקר וחלב צאן עם חלב כרים ואילים בני בשן ועתודים
עם חלב כליות חטה ודם ענב תשתה חמר: וישמן ישרון ויבעט שמנת עבית
כשית ויטש אלוה עשהו וינבל צור ישעתו: יקנאהו בזרים בתועבת יכעיסהו:

פון דעם היישעריק אונ עס וועט אויף גיין זיין איבלר גרוך וואָרום דר היישעריק הט גינרויסט
צו טאָן שלעכטס אין ארץ ישראל: פארכט זיך ניט דו ארץ ישראל אויב דו וועסט תשובה
טאָן פרייא זיך וואָרום גאָט האָט גינרייסט צו טאָן איין הילף: פארכט אייך ניט איר בהמות
פון דעם פעלד וואָרום זיי זיינען וואָרין באַדעקט מיט גראָז די וואוינונג פון דעם מדבר דרום
וועט איר האָבין צו עסין וואָרום דר בוים האָט גיטראָגין זיינע פרות. דר פייגין בוים אונ
דר ווייַן שטאָק האָבין גיגעבין זייער קראַפט: אונ איר קינדר פון ציון פרייט אייך מיט אייער
גאָטש זאָג וואָרום ער האָט צו אייך גיגעבין דיא נביאים וואָס לערנען אייך אז איר זאָלט
תשובה טאָן כדי ער זאָל אייך גירעכט מאַכין אונ גאָט וועט מאַכין נידערין צו אייך רעגין.
פריא רעגין אונ שפּעט רעגין אין דעם ערשטין חודש דאָס איז ניסן: אונ די שייערס וועלין
דר פילט ווערין מיט קאָרין אונ די קעלטערס וועלין רוישין פון וויין אונ פון אייל: אונ איך
וועל באַצאָלין צו אייך די יאָרין וואָס די פיר מיני היישעריקין האָבין אויף גיגעסין ביי אייך
אונ מיין גרויס חיל דאָס איז דר היישעריק וואָס איך האָב גישיקט אין אייך וואָס ער האָט
אויף גיגעסין וועל איך אייך באַצאָלין: אונ איר וועט עסין אונ איר וועט זאט זיין אונ איר
וועט לויבין דעם נאָמען פון אייער גאָט וואָס ער האָט מיט אייך גיטאָן פאַר וואונדערין אונ
מיין פאָלק ישראל וועט ניט פאַר שעמט ווערין ביז אייביג: אונ איר וועט וויסין אז איך בין
צווישין די ישראל אונ איך בין אייער גאָט אונ עס איז ניט דאָ נאָך אייגער:

דאס פיטש פון מזמור לאסף גיפינט מען אין תהלים קאפיטיל פ״ב:

ירכיבהו על במתי ארץ גאָט ברוך הוא האָט גימאַכט רייטין די ישראל אויף די הויך פון דר
ערד דאָס איז ארץ ישראל. אונ האָט אים גימאַכט עסין די פרוכט פון דעם פעלד
דאָס מיינט מען דיא פרות פון ארץ ישראל אונ האָט אים גימאַכט זייגין האָניק פון איין
שטיין אונ אייל פון איין האַרטין שטיין: די פוטער פון די רינדער אונ די מילך פון דיא
שאָף מיט דעם פעטקייט פון די שאָף. אונ די ווידר וואָס זיינען פון בשן אונ אויך זכרים
פון די ציגין מיט די פעטע ווייצין וואָס זיינען אזו פעט ווי דאָס פעטקייט פון די נירין אונ
זאַפט פון ווייַן טרויבין האָט ער אים גימאַכט טרינקען אונ ער האָט אין דעם גיפילט איין
טעם פון גאַנץ גוטין וויין: אז די ישראל וואָס זיי ווערין אָן גירופין ישרון אז זייא זיינען
פעט אונ רייך גיוואָרין האָבין זיי מורד גיוועזן אָן גאָט. דו ביסט גיוואָרין פעט דוא ביסט
גיוואָרין

יזבחו לשדים לא אלה אלהים לא ידעום חדשים מקרב באו לא שערום אבתיכם: צור ילדך תשי ותשכח אל מחללך:

פ"ג מסכת תמיד

אמר להם הממנה באו והפיסו מי שוחט מי זורק. מי מדשן מזבח הפנימי. מי מדשן את המנורה. מי מעלה אברים לכבש. הראש. והרגל. ושתי הידים. העוקץ והרגל. החזה והגרה. ושתי הדפנות. הקרבים והסלת. והחבתין. והיין. הפיסו. זכה מי שזכה: אמר להם הממנה. צאו וראו אם הגיע זמן השחיטה. אם הגיע. הרואה אומר ברקאי. מתיא בן שמואל אומר. האיר פני כל המזרח. עד שהוא בחברון. והוא אומר הן: אמר להם. צאו והביאו לי טלה מלשכת הטלאים. והרי לשכת הטלאים היתה במקצוע צפונית מערבית. וארבע לשכות היו שם. אחת לשכת הטלאים. ואחת לשכת החותמות. ואחת לשכת בית המוקד. ואחת לשכה שהיו עושין בה לחם הפנים: נכנסו ללשכת הכלים. והוציאו משם תשעים ושלשה כלי כסף וכלי זהב. השקו את התמיד בכוס של זהב. אף על פי שהוא מבקר מבערב מבקרין אותו לאור האבוקות: מי שזכה בתמיד משכו והולך לבית המטבחים. ומי שזכו באברים הולכין אחריו. בית המטבחים היה לצפונו של מזבח ועליו שמונה עמודי ננסין. ורבעים של ארז על גביהן. ואונקלאות של ברזל היו קבועים בהם. ושלשה סדרים היו לכל אחד ואחד. שבהן תולין ומפשיטין על שלחנות של שיש שבין העמודים: מי שזכה בדשון מזבח הפנימי והמנורה היו מקדימין וארבעה כלים בידם. הטני והכוז. ושני מפתחות. הטני דומה לתרקב גדול של זהב מחזיק קבים וחצי. והכוז דומה לקיתון גדול של זהב. ושני מפתחות היו. אחד יורד לאמת השחי ואחד פותח כיון: בא לו לפשפש הצפוני ושני פשפשין היו לו לשער הגדול אחד בצפון ואחד בדרום. שבדרום לא נכנס בו אדם מעולם. ועליו הוא מפרש על ידי יחזקאל ויאמר אלי יי השער הזה סגור יהיה לא יפתח ואיש לא יבא בו כי יי אלהי ישראל בא בו והיה סגור. נטל את המפתח ופתח את הפשפש נכנס לתא ומן התא אל ההיכל עד שהוא מגיע לשער הגדול. הגיע לשער הגדול. העביר את הנגר ואת הפותחות ופתחו. לא היה שוחט השוחט עד ששומע קול שער הגדול שנפתח: מיריחו היו שומעין קול שער הגדול שנפתח. מיריחו היו שומעין קול המגרפה. מיריחו היו שומעין קול העץ שעשה בן קטין מוכני לכיור. מיריחו היו שומעין קול גביני כרוז. מיריחו היו שומעין קול החליל. מיריחו היו שומעין קול הצלצל. מיריחו היו שומעין קול השיר. מיריחו היו שומעין קול השופר. ויש אומרים אף קול של כהן גדול בשעה שהוא מזכיר את השם ביום הכפורים. מיריחו היו מריחין ריח פטום הקטרת. אמר רבי אלעזר בן דגלאי

גיוואָרי, גראַב. דיי, הערץ איז געוואָרין צו גידעקט מיט פיל שמאלץ אונ ער האט פר לאזן דעם גאט וואס האט אים באשאפין אונ האט מבזה גיוועזן דעם שטארקין גאט וואס האט אים גיהאלפין: די ישראל האבין אים דר צאָרינט מיט פרעמדע געטער אונ מיט אומווירדיגע מעשים האבין זיי אים דר צארנט: זיי האבין גישעכט צוא שדים וואס אין זיי איז ניט דא קיין יכולת אזעלכע געטער וואס מען האט זייא ניט גיקאנט. נייע געטער וואס זיי זיינען ערשט גימאכט גיוואָרי, וואס אייערע עלטערין האבין זיי ניט גידינט אונ האבין פאר זיי ניט מורא גיהאט: דם באשעפער וואס האט דיך גימאכט גיוויגען האסטו פאר געסין אונ דוא האבסט פאר געזיי דעם גאט וואס האט דיך באשאפין:

כל

עזים היו לבית אבא בהר מכור והיו מתעטשות מריח פטום הקטרת: מי שזכה
בדשון מזבח הפנימי נכנס ונטל את הטני והניחו לפניו והיה חופן ונותן לתוכו.
ובאחרונה כבד את השאר לתוכו והניחו ויצא: מי שזכה בדשון המנורה נכנס
ומצא שתי נרות מזרחיות דולקות. מדשן את השאר ומניח את אלו דולקין במקומן.
מצאן שכבו. מדשנן ומדליקן מן הדולקין ואחר כך מדשן את השאר. ואבן
היתה לפני המנורה ובה שלש מעלות. שעליה הכהן עומד ומטיב את הנרות.
והניח את הכוז על מעלה שניה ויצא:

ברכות פ"ט

כל חותמי ברכות שהיו במקדש היו אומרים עד העולם. משקלקלו המינין
ואמרו אין עולם אלא אחד התקינו שיהיו אומרים מן העולם ועד העולם.
והתקינו שיהא אדם שואל את שלום חברו בשם שנאמר והנה בעז בא מבית
לחם ויאמר לקוצרים יי עמכם ויאמרו לו יברכך יי: ואומר יי עמך גבור החיל:
ואומר ואל תבוז כי זקנה אמך: ואומר עת לעשות ליי הפרו תורתך. רבי נתן
אומר הפרו תורתך משום עת לעשות ליי: תניא הלל הזקן אומר בשעת
המכנסין פזר. בשעת המפזרין כנס. אם ראית דור שהתורה חביבה עליו
פזר. שנאמר יש מפזר ונוסף עוד. ואם ראית דור שאין התורה חביבה עליו
כנס. שנאמר עת לעשות ליי הפרו תורתך:

כל חותמי אלע סוף ברכות פון דר שמונה עשרה אז מען האט זיי אין בית המקדש גיזאגט
האבין זיי גיזאגט עד העולם אונ אזו האבין זיי גיזאגט סוף איטליכער ברכה. אונ אז די
אום גלויבער וואס גלייבין ניט אין תחית המתים האבין פאר דארבין אונ האבין גיזאגט אז
עס איז מער ניט דא נאר איין וועלט האט עזרא מיט זיין בית דין מתקן גיוועזן אז מען זאל זאגן
סוף אלע ברכות (ברוך אתה יי אלהי ישראל מן העולם ועד העולם), צו ווייזין אז עס איז
פאר האנדין צוויי וועלטין עולם הזה מיט עולם הבא. אונ נאך האבין זייא מתקן גיוועזן אז
איין מענטש זאל פרעגין דעם שלום פון זיין חבר מיט נאטס נאמען אונ איך זאג ניט אז ער
איז דר מיט מבזה נאטס נאמן וואהרום עס שטייט אין פסוק בועז איז גיקומען פון בית לחם
אונ האט גיזאגט צו די שניטער גאט איז מיט אייך האט ער דאך דר מאנט גאטס נאמען
צו זיי אונ זייא האבין אים גיזאגט גאט זאל דיך בענטשין האבין זיי דאך אויך דער מאנט
גאטס נאמען צו אים. אונ נאך איין פסוק שטייט וואס דר מלאך האט גיזאגט צו גדעון גאט
זאל זיין מיט דיר וואס דו ביסט איין שטארקער פון דעם חיל אונ נאך איין פסוק שטייט דו
זאלסט ניט זאגין אז דאס וואס בועז האט דר מאנט גאטס נאמען צו די שניטער האט ער
דאס פון זיך זעלבערט גיטאן נייערט ער האט דאס אפ גילערינט פון די זקנים פון דיי אומה
ישראל דרום האט ער ניהאט אויף עפיס וואס זיך סומך צו זיין. אונ נאך א פסוק שטייט עת
לעשות וגו' האט רבי נתן מפורש גיוועזן דעם פסוק גלייך ווי דר פסוק וואלט גישטאנן פר קערט
איין מאל פר שטערט מען דיין תורה פון וועגין אזו איין צייט אז מען זאל טאן צו גאט זיין רצון
אונ אזו אויך אז איינער פרעגט דעם חברס שלום מיט גאטס נאמן איז דס אויך גאטס רצון
תניא מיר האבין גילערינט הלל הזקן האט גיזאגט,אין דר צייט אז די חכמים פון דעם דור
זאמלען איין די תורה אונ ווילין זיא ניט באבין לערנען צו קיין תלמידים זאלסטו פאר
שפרייטין דיין תורה אונ זאלסט זיא מאכין לערנען צו תלמידים אבער אין דר צייט אז די
חכמים פון דעם דור מאכין לערנען תורה צו תלמידים זאלסטו איין זאמלען דיין תורה אונ
זאלסט זיא ניט מאכין לערנען צו קיין תלמידים. אונ אויב דו זעהסט איין דור וואס די תורה
איז אויף אים גיליבט זאלסטו זיא פאר שפרייטין אונ זאלסט זיא מאכין לערנען צו תלמידים
וואהרום עס שטייט אין פסוק עס איז פאר האנדין איינער וואס טוט שפרייט אונ עס ווערט נאך
בייא אים גימערט. אונ אויב דו זעהסט איין דור וואס די תורה איז אויף אים ניט גיליבט זאלסטו
איין זאמלען די תורה אונ זאלסט זי ניט ברייננן צו קיין בזיון וואהרום עס שטייט אין פסוק עס
איז איין צייט פאר האנדין אז מען ניהער טאן צו דיר גאט אז מען זאל פאר שטערין דיין
תורה

יומא ע' שני שעירי

בא לו אצל שעיר המשתלח וסמך שתי ידיו עליו ומתודה. וכך היה אומר אנא השם חטאו עוו פשעו לפניך עמך בית ישראל: אנא בשם כפר נא לחטאים ולעונות ולפשעים שחטאו ושעוו ושפשעו לפניך עמך בית ישראל ככתוב בתורת משה עבדך כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יי תטהרו: והכהנים והעם העומדים בעזרה כשהיו שומעין את השם המפורש שהוא יוצא מפי כהן גדול היו כורעים ומשתחוים ונופלים על פניהם ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

מגילה ד' ל"ב

תנו רבנן משה תקן להם לישראל שיהיו שואלין ודורשין בענינו של יום. הלכות פסח בפסח. הלכות עצרת בעצרת. הלכות חג בחג:

סדר נשים יבמות ד' ס"ח

האיש מצוה על פריה ורביה אבל לא האשה. רבי יוחנן בן ברוקא אומר על שניהם הוא אומר ויברך אתם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו:

שם ד' ס"ג

תנו רבנן ובנחה יאמר שובה יי רבבות אלפי ישראל. מלמד שאין השכינה שורה על פחות משני אלפים ושתי רבבות מישראל. הרי שהיו ישראל שני אלפים ושתי רבבות חסר אחד. וזה לא עסק בפריה ורביה נמצא שזה גורם לשכינה שתסתלק מישראל: אבא חנן אומר משום רבי אליעזר חיב מיתה. שנאמר ובנים לא היו להם. הא אם היו להם בנים לא מתו. אחרים אומרים

תורה און מען זאל זיא ניט מאכין לערנען צו קיינעם פֿדי די תורה זאל ניט מבוזה ווערין:

בא לו אז דר כהן גדול איז גיקומן צו דעם ציקעלע וואס עס ווערט פֿאר שיקט לעזאזל און האט זיינע ביידע הענט סומך גיוועזן אויף אים און האט זיך מתודה גיוועזן און אזו האט ער גיזאגט איך בעט דיך גאט דיין פֿאלק ישראל האבין גיזינדיגט פֿאר דיר. איך בעט דיך גאט פֿר גיב די עבירות וואס זיינן בשוגג און וואס זיינן במזיד וואס דיין פֿאלק ישראל האבין גיזינדיגט פֿר דיר. אזו ווי עס שטייט אין דר תורה פֿון דיין קנעכט משה רבינו ווארום אין דעם דאזיגן טאג פֿון יום כפור וועט גאט אויף אייך פֿרגעבן צו ריינגן אייך פֿון אלע אייערע עבירות. פֿר גאט זאלט איר ריין זיין. און דיא כהנים און דאס פֿאלק אז זייא האבין גיהערט דעם שם המפורש אז ער גייט ארויס פֿון דעם מויל פֿון כהן גדול האבין זייא זיך גיקניט און האבין זיך גיבוקט און זיינען גיפֿאלין אויף זייערע פנימער און האבין גיזאגט גילויבט זיי דר נאמען פֿון זיין הערליך קיניגרייך ביז אין דער אייביגקייט:

תנו רבנן די רבנים האבין גילערינט. משה רבינו האט מתקן גיוועזן צו די ישראל אז זיי זאלן פֿרעגין און זאלין דרשענען אין די דינים פֿון דעם טאג. די דינים פֿון פסח גיהער מען דרשענען אום פסח און די דינים פֿון שבועות גיהער מען דרשענען אום שבועות און דיא דינים פֿון סוכות גיהער מען דרשענען אום סוכות:

האיש משנה איין מאן איז גיבאטין אויף דר מצוה פֿון פריה ורביה אבער ניט קיין אשה. רבי יוחנן בן ברוקא זאגט אויף זיי ביידין זאגט דר פסוק די מצוה פֿון פריה ורביה און גאט האט זיי גיבענטשט און האט צו זיי גיזאגט פֿרוכט אייך און מערט אייך:

תנו רבנן די רבנים האבין גילערינט. אז דער ארון האט גירועט האט משה רבינו גיזאגט שובה יי רבבות אלפי ישראל רואגאט אין די צוויי און צוואנציג טויזנט פֿון די ישראל דאס לערינט מיך אז די שכינה רועט ניט אויף וויינגער פֿון צוויי טויזנט און צוויי מאל צעהן טויזנט פֿון די ישראל. ווען דיא ישראל זיינען גיוועזן צוויי טויזנט און צוויי צעהן טויזנט נאר מיט איינס ווייניגער. און דר דאזיגער מענטש האט ניט עוסק גיוועזן אין פריה ורביה. ווערט גיפֿונען אז דער דאזיגער מענטש איז גורם צו דר שכינה אז זיא זאל אפ גיטאן ווערין פֿון די ישראל: אבא חנן זאגט פֿון וועגין רבי אליעזר דר מענטש איז חיב מיתה ווארום עס שטייט אין פסוק ביי די קינדער פֿון אהרן הכהן און קיין קינדער איז ניט גיוועזן צו זיי. וואלטין זיי אבער יוא גיהאט קינדר וואלטין זיי ניט גישטארבן. אנדערע זאגין (דאס

מיינט

גורם לשכינה שתסתלק מישראל שנאמר להיות לך לאלהים ולזרעך אחריך. בזמן שזרעך אחריך שכינה שורה עליכם. אין זרעך אחריך. על מי שורה על העצים ועל האבנים:

מכות ד׳ כ״ג

רבי חנניא בן עקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר יי חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר:

בבא בתרא פ״א

תניא אמרו עליו על בנימין הצדיק שהיה ממונה על קופה של צדקה פעם אחת באה אשה אחת לפניו בשני בצורת אמרה לו רבי פרנסני. אמר לה העבודה שאין בקופה של צדקה כלום. אמרה לו רבי אם אין אתה מפרנסני הרי אשה ושבעה בניה מתים. עמד ופרנסה משלו. לימים חלה בנימין הצדיק ונטה למות. אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא. רבונו של עולם. אתה אמרת כל המקים נפש אחת מישראל כאלו קים עולם מלא. ובנימין הצדיק שהחיה אשה ושבעה בניה. ימות בשנים מועטות הללו. מיד קרעו לו גזר דינו. תנא הוסיפו לו עשרים ושתים שנה על שנותיו:

קנים פרק ג׳

רבי שמעון בן עקשיא אומר זקני עם הארץ כל זמן שהם מזקינים דעתן מטרפת עליהם שנאמר מסיר שפה לנאמנים וטעם זקנים יקח. אבל זקני תורה אינם כן אלא כל זמן שהם מזקינים דעתן מתישבת עליהם שנאמר בישישים חכמה וארך ימים תבונה:

מיינט מען רבי מאיר) ער איז גורם צו דער שכינה אז זיא זאל אפ גיטאן ווערין פון דיא ישראל. ווארום עס שטייט אין פסוק צו זיין צו דיר צו איין גאט אונ צו דיינע קינדר וואס זעלין זיין נאך דיר. זאג איך אזו אין דר צייט אז דיינע קינדער זיינען נאך דיר רועט דיא שכינה אויף אייך אבר אז עס איז ניט דא קיין קינדר נאך דיר אויף וועמען זאל די שכינה רוען אויף העלצער אדער אויף שטיינער:

תניא מיר האבין גילערינט. מען האט גיזאגט אויף בנימין הצדיק וואס ער איז גיוועזן איין ממונה אויף דר פושקע פון צדקה. איין מאל איז גיקומען איין אשה פאר אים אין די יארין וואס זיינען גיוועזן הונגער האט זיא צו אים גיזאגט רבי זייא מיך מפרנס. האט ער צו איר גיזאגט דא שווער איך אז עס איז גאר קיין געלט ניט דא אין דר פושקע פון צדקה. האט זיא צו אים גיזאגט אז דו מיין רבי וועסט מיך ניט מפרנס זיין וועט די אשה מיט אירע זיבען קינדר שטארבין. איז ער אויף גישטאנען אונ האט זיא מפרנס גיוועזן פון זיין געלט. אין עטליכע טעג ארום איז בנימין הצדיק קראנק גיווארין אונ איז גינייגט גיווארין צום שטארבין האבין די מלאכי השרת גיזאגט פאר גאט ברוך הוא האר פון דר וועלט דו האסט גיזאגט איטליכער וואס איז מקים אפילו גאר איין נפש איז גלייך ווי ער האט מקים גיוועזן די גאנצע וועלט אונ בנימין הצדיק וואס ער האט מחיה גיוועזן איין אשה מיט אירע זיבין קינדער זאל שטארבין אין אזו ווייניג יארין. האט מען תיכף צו ריסין זיין גזר דין אז ער זאל ניט שטארבין פון דעם קרייאנק. מיר האבין גילערינט מען האט אים גימערט צוויא אונ צוואנציג יאר אויף זיינע יארין:

רבי שמעון רבי שמעון דר זון פון עקשיא האט גיזאגט די אלטע לייט פון די עמי הארצים כל זמן אז זיי ווערין אלט ווערט זייער דעה אויף זיי פאר מישט וויא אין פסוק שטייט גאט ברוך הוא טוט אפ די רייד אפילו צו די וואס קאנען ריידין מיט חכמה אונ די רייד פון די אלטע נעמט ער צו אונ דאס גייט אויף זקני עמי הארצים. אבער די אלטע וואס לערנען די תורה זיינען ניט אזו. אז זיי ווערין אלט ווערט זייער דעה מיושב אויף זיי ווי עס שטייט אין פסוק אין דיא אלטע לייט וואס לערנען די תורה איז פאר האנדין חכמה אונ דיא וואס לעבין לאנג איז דא פאר שטאנדיקייט:

אמר

חולין ד' פ"ט

אמר רבי אלעזר אין העולם מתקים אלא בשביל מי שבולם עצמו בשעת מריבה שנאמר תולה ארץ על בלימה:

נגעים פ"ב

כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו. רבי מאיר אומר אף לא נגעי קרוביו. כל הנדרים אדם מתיר חוץ מנדרי עצמו. רבי יהודה אומר אף לא נדרי אשתו שבינה לבין אחרים. כל הבכורות אדם רואה חוץ מבכורות עצמו:

נדה ד' ל"א

תנו רבנן שלשה חדשים הראשונים הולד דר במדור התחתון. אמצעים הולד דר במדור האמצעי. אחרונים הולד דר במדור העליון. וכיון שהגיע זמנו לצאת מתהפך ויורד. וזהו חבלי לדה:

ואומרים עשרת הדברות ופרשת המן וכו' עד הבקשות כמו שהוא מסדר במעמד יום ראשון:

יהי רצון מלפניך יי' אלהי ואלהי אבותי לטהר רעיוני ולכונן מענה לשוני ולטהר מחשבות לבבי והיה עם פי בעת הטיפי. ועם לבי בעת מחשבי. ועם ידי בעת מעבדי. ועם רגלי בעת שבילי. ואל אומר לפניך דבר שאינו הגון ושלא כרצונך. וגעור בשטן לבל ישלט בי. ועזרני על דבר כבוד שמך ואל יבהלוני חלומות רעים ואל ישלט בי יצר הרע:

רבון העולמים גלוי וידוע לפניך שרצוני לעשות רצונך אלא ששאור שבעסה מעכב. יהי רצון מלפניך יי' אלהי ואלהי אבותי שתשמיד ותכניע יצר

אמר (רבי אלעזר) רבי אלעזר האט געזאגט די וועלט האט מער קיין קיום ניט נאר פון וועגן דעם וואס פאר שליכט זיין מויל בשעת קריג און הערט וויא מען שענט אים און ענטפערט ניט. ווי עס שטייט אין פסוק דיא וועלט הענגט און האט איין קיום דורך דעם וואס פאר שליכט זיין מויל בשעת קריג:

כל (הנגעים) אלע נגעים מעג איין כהן זעהן אויב זייא זיינען טמא אדער טהור חוץ פון זיינע אייגענע נגעים טאר ער אליין ניט זעהן נאר אנאנדער כהן מוז זיי זעהן. רבי מאיר זאגט אז די נגעים פון זיינע קרובים טאר ער אויך ניט זעהן. אלע נדרים מעג איין מענטש מתיר זיין חוץ פון זיינע אייגענע נדרים. רבי יהודה זאגט אז דיא נדרים פון זיין ווייב וואס זיינען צווישין איר און צווישין אנדערע טאר ער אויך ניט מתיר זיין. אלע בכורים פון בהמות מעג איין מענטש איין תלמיד חכם זעהן אויב עס איז דא איין מום אין זיי אז מען זאל זיי מעגין עסין חוץ פון זיינע אייגענע בכורים פון זיינע בהמות:

תנו (רבנן) די רבנים האבין געלערנט. די ערשטע דרייא חדשים וואס איין אשה טראגט וואוינט דאס קינד אין דעם אונטערשטין חדר. אין די מיטעלסטע דרייא חדשים וואוינט דאס קינד אין דעם מיטעלשטין חדר. אין די לעצטע דרייא חדשים וואוינט דאס קינד אין דעם אויבערשטין חדר און אז עס קומט דיא צייט אז דאס קינד זאל ארויס גיין פון דר מוטערס בויך פאר קערט ער זיך און נידערט אראפ און דאס זיינען די ווייטאג פון איין געווינערין:

יהי (רצון) עס זאל זיין דר ווילין פון צו פאר דיר גאט מיין גאט און דר גאט פון מיינע עלטערן אז דו זאלסט מטהר זיין מיינע מחשבות און אן ברייטין דאס ענטפערונג פון מיין צונג און מטהר זיין די מחשבות פון מיין הארצין און זייא מיט מיין מויל אין דר צייט אז איך רייד און מיט מיין הארצין אין דר צייט אז איך טראכט און מיט מיינע הענט אין דר צייט אז איך טו מיין ארבעט און מיט מיינע פיס אין דר צייט אז איך גייא אין מיין שטעג און איך זאל ניט זאגין פאר דיר איין ווארט וואס ניט רעכט איז און ניט ווי דיין רצון איז און שריי אן אין דעם שטן אז ער זאל ניט געוועלטיגין אין מיר און העלף מיר פון וועגין דעם כבוד פון דיין נאמן און עס זאלין מיך ניט דר שרעקין בייזע חלומות און עס זאל אין מיר ניט געוועלטיגין דר יצר הרע:

רבון (העולמים) האר פון דיא וועלטין עס איז אנטפלעקט און באוואוסט פאר דיר אז מיין רצון איז צו טאן דיין רצון נאר דאס זויער טייג וואס איז אין די טייג דאס מיינט מען דעם יצר הרע דר איז מעכב. עס זאל זיין דר ווילין פון צו פאר דיר גאט מיין גאט און דר גאט

פון

הרע ממני. והרחיקהו ממאתים וארבעים ושמונה אברי ואל יבטלני מדרכיך הטובים ותן בלבי יצר טוב לשמור חקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם וקבל תפלתי ככתוב שמעה תפלתי יי ושועתי האזינה אל דמעתי אל תחרש כי גר אנכי עמך תושב ככל אבותי: ואני תפלתי לך יי עת רצון אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך: ושמע תפלתי כי אתה שומע תפלת כל פה.

ברוך אתה שומע תפלה

בקשה אחרת מעין יצירת היום על דרך הקבלה:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן עורך שלחן לבריותיו גלית ארץ ביום זה ומלאת פני תבל תנובה לתת חיים לעם עליה ומזון להולכים בה. שתמציא ברחמיך הרבים מזונותינו לנו ולכל עמך בית ישראל ותזמין פרנסתנו שלמה ועל דרך כבוד כדי שנוכל לעבדך בלבב שלם ואל יעכב עלינו שום חטא ועון ואשמה לפרנסתנו. והצל כל הולכי דרכים ומדברות מעמך ישראל. מהויות רעות ומכל פגעים רעים ומכל שטן ומכף כל אויב ואורב על הדרך כדכתיב כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך: על כפים ישאונך פן תגוף באבן רגלך: ואנחנו וכל עמך בית ישראל בכלל הרחמים. כי אתה שומע תפלת כל פה. ברוך אתה שומע תפלה:

מעמדות ליום רביעי

תורה

ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל בין היום ובין הלילה והיו לאתת ולמועדים ולימים ושנים: והיו למאורת ברקיע השמים להאיר

פון מיינע עלטערין אז דו זאלסט פאר טיליגין אונ זאלסט מאכין אונטער טעניג דעם יצר הרע פון מיר אונ זאכט אים דר ווייטערין פון מיינע צוויי הונדערט מיט אכט אונ פערציג אברים אונ ער זאל מיך ניט מבטל זיין פון דיינע גוטע וועגין אונ גיב אין מיין הארצין דעם יצר טוב צו היטין דיין גיזעץ אונ צו טאן דיין ווילין אונ צו דינען דיך מיט דעם גאנצין הארצין אונ זייא מקבל מיין תפלה וויא עס שטייט אין פסוק אז דוד המלך האט גיבעטין הער צו גאט ברוך הוא מיין תפלה אונ מיין גישרייא פאר נעם. אונ צו מיינע טרערין זאלסטו ניט שווייגין ווארום איך בין ווי איין גר אויף דער וועלט אנטקעגין דיר אונ איין אלט גיזעסענער וויא מיינע עלטערין זיינען גיוועזן:

יהי רצון עס זאל זיין דער ווילין פון פאר דיר גאט אונזער גאט אונ דער גאט פון אונזערע עלטערין דר בארעמיגער מלך ער טוט אן ריכטין איין טיש צו זיינע באשעפעניס דוא האסט אנט פלעקט די ערד אין דעם דאזיגין טאג אונ דו האסט דר פילט די גאנצע וועלט מיט פרוכט צו געבין לעבין צו דעם פאלק וואס אויף איר איז אונ צו געבין שפייז צו דיא וואס גייען אויף איר אז דו זאלסט אויסציהען מיט דיינע פיל רחמנות אונזערע שפייז צוא אונז אונ צו גאר דיין פאלק דאס הויז גיזינד פון די ישראל אונ דו זאלסט אן ברייטין אונזער גאנצע פרנסה אונ בדרך כבוד כדי מיר זאלין דיך קאנען דינען מיטין גאנצין הארצין אונ זאל ניט מעכב זיין צו אונזער פרנסה קיין שום עבירה אונ קיין שולד אונ דו זאלסט מציל זיין איטליכין פון דיין פאלק וואס גייען אין מדבריות פון בייזע חיות אונ פון אלע בייזע באגעגניש אונ פון די הענט פון איטליכין פיינט אונ פון איין לויערער אויפין וועג אזו וויא עס שטייט אין פסוק ווארום גאט וועט זיינע מלאכים בפעלין פון דיינט וועגין אז זיי זאלין דיך היטין אין אלע דיינע וועגין. אויף זייערע הענט וועלין זיי דיך טראגין ווארום טאמער וועלן זיך אן שלאגין דיינע פיס אין איין שטיין. אונ מיר אונ גאר דיין פאלק ישראל זאלין זיין אין כלל פון דיין רחמנות:

ויאמר אלהים האט גאט גיזאגט עס זאל זיין ליכט דס מיינט מען די זון מיט דר לבנה אין דם פאר שפרייטונג פון דעם הימל צו מאכין איין צווישן שייד צווישן דעם טאג אונ צווישין

על הארץ ויהי כן: ויעש אלהים את שני המארת הגדלים את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים: ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ: ולמשל ביום ובלילה ולהבדיל בין האור ובין החשך וירא אלהים כי טוב: ויהי ערב ויהי בקר יום רביעי:

ירמיה ל״א

כה אמר יי נתן שמש לאור יומם חקת ירח וכוכבים לאור לילה רגע הים ויהמו גליו יי צבאות שמו: אם ימשו החקים האלה מלפני נאם יי גם זרע ישראל ישבתו מהיות גוי לפני כל הימים: כה אמר יי אם ימדו שמים מלמעלה ויחקרו מוסדי ארץ למטה גם אני אמאס בכל זרע ישראל על כל אשר עשו נאם יי: הנה ימים באים נאם יי ונבנתה העיר ליי ממגדל חננאל עד שער הפנה: ויצא עוד קו המדה נגדו על גבעת גרב ונסב געתה: וכל העמק הפגרים והדשן וכל השדמות עד נחל קדרון עד פנת שער הסוסים מזרחה קדש ליי לא ינתש ולא יהרס עוד לעולם:

צווישן דר נאכט אונ זיי זאלין זיין צו צייכינס אונ צו ימים טובים וואס זיי ווערין גיציילט נאך דר לבנה אונ צו טעג אונ צו יארין: אונ זיי זאלין זיין די זון מיט דר לבנה צו ליכט אין דעם פאר שפרייטונג צו דעם הימיל צו לייכטין צו די לייט וואס זיינען אויף דר ערד אונ עס איז אזו גיוועזן: אונ גאט ברוך הוא האט גימאכט די צוויי גרויסע ליכט. די גרויסע ליכט דאס מיינט מען די זון האט גאט גימאכט אז זיא זאל גיוועלטיגין ביי טאג אונ דיא קליינע ליכט דאס איז די לבנה וואס זיא איז נאך איד באשאפין קלענער גיווארין פון דר זון אין איר ליכט האט גאט גימאכט אז זיא זאל גיוועלטיגין ביי דער נאכט אונ די שטערין האט אויך גאט גינעבין צו דר לבנה אז זיי זאלין מיט איר גיוועלטיגין ביי דר נאכט מפיס איר צו זיין וייל איר ליכט איז קלענער גיווארין פון דר זון: אונ גאט האט זיי גיגעבין די זון מיט דר לבנה אין דעם פאר שפרייטונג פון דעם הימיל צו לייכטין צו די לייט וואס זיינען אויף דר ערד: אונ צו גיוועלטיגין ביי טאג אונ ביי דר נאכט אונ צו מאכין אין צווישין שייד צווישין דער ליכט אונ צווישין דער פינצטערנעש. אונ גאט ברוך הוא האט גיזעהן אז עס איז גוט: אונ עס איז גיוועזן אבינט אונ עס איז גיוועזן מארגין דעם פערטין טאג:

כה אמר ה׳ אזו האט גאט גיזאגט דער גאט וואס גיט די זון אז זיא זאל לייכטין ביי טאג אונ דאס גיזעץ פון דר לבנה אונ די שטערין זייא זאלין לייכטין בייא נאכט. ער מאכט אום רוהיג דעם ים אונ זיינע אינדין זאלין ברומען. דער זעלביגער גאט האט דאס גיזאגט וואס זיין נאמען איז ה׳ צבאות: אויב עס איז מיגליך אז דיא דאזיגע גיזעצין זאלין אפ גיטאן ווערין פון צו פאר מיר דאס מיינט מען די זון מיט דער לבנה אז זייא זאלין ניט שיינען אזו האט גאט גירעט אזו אויך איז מיגליך אז די זרע פון די ישראל זאלין פאר שטערט ווערין פון צו זיין איין פאלק פאר מיר אלע טעג: אזו האט גאט גיזאגט אויב עס איז מיגליך זייא זאלין קאנען גימאסטין ווערין די הימלען וואס זיינען פון אויבין אונ זיי זאלין קאנען דער פארשט ווערין די גרונד פעסט פון דר ערד וואס זיא איז פון אונטין. אזו אויך איז מיגלאך אז איך זאל פאר מיאוסין אין גאר דר זרע פון דיא ישראל. חאטשע פון וועגין גאר דאס ביין וואס זיי האבין גיטאן. אזו האט גאט גירעט כלומר אזו וויא זיי וועלין ניט גימאסטין ווערין אונ גיפארשט ווערין אזו אויך וועלין די ישראל ניט פאר מיאוסת ווערין פאר מיר: עס וועלין קומען אזעלכע טעג האט גאט גירעט וואס די שטאט ירושלים וועט גיבויט ווערין צו גאט פון דעם ארט וואס הייסט מגדל חננאל ביז דעם טויער וואס שטייט אין ווינקיל: אונ עס וועט ארויס גיין די שנור פון דר מאס אנטקעגין ירושלים ביז די הויך פון דעם ארט וואס הייסט גרב אונ עס וועט ארום רינגלען ביז דעם ארט וואס הייסט גועה: אונ דאס גאנצע טאל וואס די פגרים פון דעם חיל פון סנחריב זיינען דארטין גיפאלין אונ דאס ארט וואס מען פלעגט אהין שיטין דיא אש פון דעם בית המקדש וואס איז אלץ גיוועזן חוץ ירושלים אבער לעתיד לבא וועט ירושלים גרעסער זיין אונ עס וועט אלץ אריין גינומען ווערין

תהלים צ״ד

אֵל נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל גֵּאִים: עַד
מָתַי רְשָׁעִים יְיָ עַד מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ: יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל
פֹּעֲלֵי אָוֶן: עַמְּךָ יְיָ יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ: אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ:
וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה יָּהּ וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי
תַּשְׂכִּילוּ: הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט: הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ
הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת: יְיָ יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי הֵמָּה הָבֶל: אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר
תְּיַסְּרֶנּוּ יָּהּ וּמִתּוֹרָתְךָ תְלַמְּדֶנּוּ: לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת: כִּי
לֹא יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: כִּי עַד צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל יִשְׁרֵי לֵב:
מִי יָקוּם לִי עִם מְרֵעִים מִי יִתְיַצֵּב לִי עִם פֹּעֲלֵי אָוֶן: לוּלֵי יְיָ עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט
שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי: אִם אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חַסְדְּךָ יְיָ יִסְעָדֵנִי: בְּרֹב שַׂרְעַפַּי
בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי: הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עֲלֵי חֹק: יָגוֹדּוּ
עַל נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ: וַיְהִי יְיָ לִי לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי: וַיָּשֶׁב
עֲלֵיהֶם אֶת אוֹנָם וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

תורה

וַיַּרְא יְיָ וַיִּנְאָץ מִכַּעַס בָּנָיו וּבְנֹתָיו: וַיֹּאמֶר אַסְתִּירָה פָנַי מֵהֶם אֶרְאֶה מָה אַחֲרִיתָם
כִּי דוֹר תַּהְפֻּכֹת הֵמָּה בָּנִים לֹא אֵמֻן בָּם: הֵם קִנְאוּנִי בְלֹא אֵל כִּעֲסוּנִי
בְּהַבְלֵיהֶם וַאֲנִי אַקְנִיאֵם בְּלֹא עָם בְּגוֹי נָבָל אַכְעִיסֵם: כִּי אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי וַתִּיקַד
עַד שְׁאוֹל תַּחְתִּית וַתֹּאכַל אֶרֶץ וִיבֻלָהּ וַתְּלַהֵט מוֹסְדֵי הָרִים: אַסְפֶּה עָלֵימוֹ רָעוֹת
חִצַּי אֲכַלֶּה בָּם: מְזֵי רָעָב וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף וְקֶטֶב מְרִירִי וְשֶׁן בְּהֵמֹת אֲשַׁלַּח בָּם עִם
חֲמַת זֹחֲלֵי עָפָר: מִחוּץ תְּשַׁכֶּל חֶרֶב וּמֵחֲדָרִים אֵימָה גַּם בָּחוּר גַּם בְּתוּלָה יוֹנֵק
עִם אִישׁ שֵׂיבָה: אָמַרְתִּי אַפְאֵיהֶם אַשְׁבִּיתָה מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם:

ווערין אין אירע טויערין. אונ אלע פעלדער ביז אין דעם טאל קדרון ביז אין ווינקעל פון
דעם ארט וואס ווערט אן גירופין שער הסוסים קיין מזרח זייט וועט דאס אלץ הייליג זיין
פאר גאט אונ עס וועט מער ניט צו פירט ווערין ביז אייביג:

דאס טייטש פון (אל נקמות) גיפינט מען אין תהלים קאפיטל צ״ד:

וירא ה׳ אונ גאט האט גיזעהן אונ האט גישטארקט זיין צארין פון וועגין דעם וואס זייגע זין
אונ זייגע טעכטער פון די ישראל האבין גיזינדיגט פאר אים: האט גאט גיזאגט איך
וועל פאר בארגין מיין פנים פון די ישראל אונ וועל זעהן וואס זייער סוף וועט זיין דורך
דעם וואס איך וועל פאר בארגין מיין פנים פון זיי ווארום זיי זיינן אזו אדור וואס פאר קערין
מיין גוטין רצון אויף כעס זיי זיינן אזעלכע קינדער וואס אין זיי איז ניט דא קיין ווארהאפטיקייט:
זיי האבין אונטער גיצונדין מיין צארין מיט אזאך וואס עס איז ניט קיין גאט דאס מיינט מען
מיט דעם עגל אונ האבין מיך דער צארינט מיט זייערע נארעשקייט אונ איך וועל זיי אויך
אזו טאן איך וועל זיי דר צארענען מיט אזו איין אומה וואס האט ניט קיין שם כלומר זייא
זיינען אבזויה פאלק דאס מיינט מען די כשדים. מיט אשאלקהאפטיג פאלק וועל איך זיי דר
צארענען: ווארום אפייער ברענט אין מיין צארין אונ עס וועט ברענען אין אייך ביז אין דר
אונטערשטר גרוב כלומר ביז אין יסוד אונ עס וועט פאר ברענען די ערד מיט אירע תבואות
אונ מיט אירע פרות אונ עס וועט פאר ברענען ירושלים וואס זיא איז גיגרינד פעסטיגט
אויף די בערג: איך וועל איין זאמלען אויף זיי נאר דאס שלעכטץ וואס אויף דר וועלט מייגע
פיילין וועל איך פאר לענדין אין זיי כלומר אלע מייגע פיילין וועל איך אין זיי שיקן: זייא
וועלין פאר ברענט ווערין מחמת הונגער אונ דיא שדים וואס ווערין אן גירופין רשף וועלין
מיט זיי מלחמה האלטין אונ וועלין פאר שניטין ווערין דורך אזו אשד וואס ווערט אן גירופין
מרירי אונ די ציין פון די בהמות וועל איך אין זיי אן רייצין מיט דעם גיפט פון די שלאנגען
וואס לייפין מיט זייערע בייכער אויף דר ערד: דורך די עברות וואס זיי האבין גיטאן אויף
דער

תמיד פ״ד

לא היו כופתין את הטלה. אלא היו מעקדין אותו. מי שזכו באברים אוחזין בו. וכך היתה עקדתו. ראשו לדרום ופניו למערב. והשוחט עומד במזרח ופניו למערב. של שחר היה נשחט על קרן צפונית מערבית על טבעת שניה. של בין הערבים היה נשחט על קרן מזרחית צפונית על טבעת שניה. שחט השוחט וקבל המקבל. בא לו לקרן מזרחית צפונית ונתן מזרחה צפונה. מערבית דרומית ונתן מערבה דרומה. שירי הדם היה שופך על יסוד דרומית: לא היה שובר בו את הרגל אלא נוקבו מתוך ארכבו ותולה בו. היה מפשיט ויורד עד שהוא מגיע לחזה. הגיע לחזה חתך את הראש ונתנו למי שזכה בו. חתך את הכרעים ונתנם למי שזכה בהם. מרק את הפשט. קרע את הלב והוציא את דמו. חתך את הידים ונתנם למי שזכה בהם. עלה לרגל הימנית חתכה ונתנה למי שזכה בה ושתי ביצים עמה. קרעו ונמצא כלו גלוי לפניו. נטל את הפדר ונתנו על בית שחיטת הראש מלמעלה. נטל את הקרבים ונתנם למי שזכה בהן להדיחן. והכרס מדיחין אותה בבית המדיחין כל צרכה. והקרבים מדיחין אותן שלש פעמים במעוטן על שלחנות של שיש שבין העמודים. נטל את הסכין והפריש את הריאה מן הכבד ואצבע הכבד מן הכבד ולא היה מזיזה ממקומה. נקב את החזה ונתנו למי שזכה בו. עלה לדופן הימנית היה חותך ויורד עד השדרה. ולא היה נוגע בשדרה עד שהוא מגיע לבין שתי הצלעות רכות. חתכה ונתנה למי שזכה בה. והכבד תלוי בה. בא לו לגרה. והניח בה שתי צלעות מכאן ושתי צלעות מכאן. חתכה ונתנה למי שזכה בה. והקנה והלב והריאה תלוין בה. בא לו לדופן השמאלית והניח בה שתי צלעות רכות מלמעלן ושתי צלעות רכות מלמטן. וכך היה מניח בחברתה. נמצא מניח בשתיהן שתים שתים מלמעלן ושתים שתים מלמטן. חתכה ונתנה למי שזכה בה והשדרה עמה. והטחול תלוי בה. והיא היתה גדולה. אלא של ימין קורין גדולה מפני שהכבד תלוי בה. בא לו לעוקץ חתכו ונתנו למי שזכה בו. והאליה ואצבע הכבד ושתי כליות עמו. נטל רגל השמאלית ונתנה למי שזכה בה. נמצאו כלם עומדים בשורה והאברים בידם. הראשון בראש וברגל. הראש בימינו וחוטמו כלפי זרועו. וקרניו בין אצבעותיו. ובית שחיטתו מלמעלן. והפדר נתון עליה. הרגל של ימין בשמאלו ובית עורו לחוץ. השני בשתי ידים. של ימין בימינו ושל שמאל בשמאלו ובית עורן לחוץ. השלישי בעוקץ וברגל. העוקץ בימינו והאליה מדולדלת בין שתי אצבעותיו ואצבע הכבד ושתי הכליות עמו. הרגל של שמאל בשמאלו ובית עורו לחוץ. הרביעי בחזה ובגרה. החזה בימינו והגרה בשמאלו וצלעותיו בין שתי אצבעותיו. החמישי בשתי דפנות. של ימין בימינו ושל שמאל בשמאלו ובית עורן לחוץ. הששי בקרבים הנתונים בבזך. וכרעים על גביהם מלמעלה. השביעי בסולת. השמיני בחבתין.

דר נאם וועט זיי פאר נארפן די שווערד פון חילות אונ דורך די עברות וואס זיי האבן גיטאן בחדרי חדרים וועלין זיי זיך פארכטין אויך איין יונגער מאן אונ אויך אבתולה אונ אזייגינדיגע קינד מיט אגרייז גראען מענשין וועלין זיי אלע פארכט האבן: איך האב גיזאגט איך וועל זיי פר שפרייטן אין אלע פיר עקן פון דר וועלט אונ איך וועל פר שטערן פון מענטשין זייער גדעכעניש:

מי

התשיעי כיון. הלכו ונתנום מחצי כבש ולמטה במערבו. ומלחום וירדו ובאו
להם ללשכת הגזית לקרות את שמע:

פאה פ"ח

מי שיש לו חמשים זוז והוא נושא ונותן בהם הרי זה לא יטול. וכל מי שאינו צריך לטול ונוטל אינו מת מהזקנה עד שיצטרך לבריות. וכל מי שהוא צריך לטול ואינו נוטל. אינו נפטר מהעולם עד שיפרנס לאחרים משלו. ועליו הכתוב אומר ברוך הגבר אשר יבטח ביי והיה יי מבטחו:

ברכות פ' תפלת השחר

תנו רבנן כשחלה רבי אליעזר נכנסו תלמידיו לבקרו. אמרו לו תלמידיו. רבינו. למדנו אורחות חיים ונזכה לחיי העולם הבא. אמר להם הזהרו בכבוד חבריכם. ומנעו בניכם מן ההגיון. והושיבום בין ברכי תלמידי חכמים. וכשאתם מתפללים. דעו לפני מי אתם עומדים. ובשביל כך תזכו לחיי העולם הבא: וכשחלה רבן יוחנן בן זכאי נכנסו תלמידיו לבקרו. כיון שראה אותם התחיל לבכות. אמרו לו תלמידיו. רבינו נר ישראל פטיש החזק עמוד הימני מפני מה אתה בוכה. אמר להם אלו היו מוליכין אותי לפני מלך בשר ודם. שהיום כאן ומחר בקבר. ואם יכעוס עלי אין כעסו כעס עולם. ואם יאסרני אין אסורו אסור עולם. ואם ממיתני אין מיתתי מיתת עולם. ואני יכול לשוחדו בממון ולפיסו בדברים. ואף על פי כן הייתי בוכה. קל וחומר עכשיו שמוליכין אותי לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא חי וקים לעולם ולעולמי עולמים. ואם יכעוס עלי כעסו כעס עולם. ואם יאסרני אסורו אסור עולם. ואם ממיתני

מי שיש ווער עס האט פופציג גילדין אונ ער טוט משא ומתן מיט זיי טאר ער ניט נעמען קיין לקט שכחה ופאה אונ מעשר עני פון די פעלדר. אונ איטליכער וואס באדארף ניט נעמען אונ נעמט יוא שטארבט ער ניט פון דר עלטער ביז ער באדארף האבין צו לייטן. אונ איטליכער וואס באדארף נעמען אונ נעמט פארט ניט אונ איז זיך מסתפק מיט דעם פאר דינסט פון זיינע הענט גייט ער ניט אוועק פון דר וועלט ביז ער וועט נאך מפרנס זיין אנדערע פון זיינס אויף אים זאגט דר פסוק גילויבט איז דר מענטש וואס פאר זיכערט זיך אין גאט ב"ה אונ ער טוט אין גאט זיין פאר זיכערונג:

תנו רבנן די רבנים האבין גילערינט. אז רבי אליעזר איז קראנק גיווארין זיינען אריינגיגאנגען זיינע תלמידים מבקר חולה זיין צו אים. האבין זיינע תלמידים צו אים גיזאגט אונזער רבי לערין אונז די שטעגין פון לעבין אונ מיר זאלין זוכה זיין צו דעם לעבין פון עולם הבא. האט רבי אליעזר צו זיי גיזאגט זייט זהיר אין דם כבוד פון אייערע חברים אונ זעצט אייערע זין צווישין די קניא פון תלמידי חכמים כדי זיי זאלין זיך אפ לערנען פון זיי וויסין שאפט אונ אז איר זייט מתפלל זאלט איר וויסין פאר וועמען איר שטייט ווארום דורך דעם וועט איר זוכה זיין לחיי העולם הבא. אונ אז רבן יוחנן בן זכאי איז קראנק גיווארין זיינען זיינע תלמידים אריין גיגאנגען צו אים מבקר חולה זיין. אז ער האט זיי דר זעהן האט ער אן גיהייבן צו וויינען האבין זיינע תלמידים צו אים גיזאגט אונזער רבי וואס דו בישט די ליכט פון די ישראל שטארקער האמער וואס דיינע הלכות ווערין פאר שפרייט אויף דר גאנצער וועלט אזו וויא פונקען ווערין פאר שפרייט פון אונטער דער האמער. רעכטער זייל. פאר וואס וויינסטו. זאגט ער צו זיי גיזאגט ווען מען וואלט מיך גיפירט פאר אבן וואס היינט איז ער דא אונ מארגין איז ער אין קבר אונ אויב ער וועט צארינען אויף מיר איז זיין כעס ניט אויף אייביג אונ אויב ער וועט מיך ביגדין איז זיין בונד ניט קיין אייביגער בונד אונ אויב ער וועט מיך טייטין איז מיין טויט ניט קיין טויט לעולם הבא אונ איך קאן אים איבער בעטין מיט רייד אונ חאטשע עס איז אזו וואלט איך פארט גיוויינט. איז שוין אבל שבן היינט וואס מען פירט מיך פאר דעם מלך וואס ער איז איבער אלע מלכים וואס ער לעבט אונ האט אקיום אויף אייביג אונ אויב ער וועט אויף מיר צארענען איז זיין כעס אין אייביגער כעס אונ אויב
ער

מִיתָתִי מִיתַת עוֹלָם. וְאֵינִי יָכוֹל לְשׁוֹחֲדוֹ בְּמָמוֹן וּלְפַיְּסוֹ בִּדְבָרִים. וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁיֵּשׁ לְפָנַי שְׁנֵי דְרָכִים אֶחָד לְגֵיהִנֹּם וְאֶחָד לְגַן עֵדֶן. וְאֵינִי יוֹדֵעַ בְּאֵיזֶה דֶרֶךְ מוֹלִיכִין אוֹתִי. וְלֹא אֶבְכֶּה. אָמְרוּ לוֹ. רַבֵּינוּ בָּרְכֵנוּ. אָמַר לָהֶם יְהִי רָצוֹן שֶׁיְּהֵא מוֹרָא שָׁמַיִם עֲלֵיכֶם כְּמוֹרָא בָּשָׂר וָדָם. אָמְרוּ לוֹ תַלְמִידָיו עַד כָּאן וְתוּ לֹא. אָמַר לָהֶם וּלְוַאי. תֵּדְעוּ כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר עֲבֵרָה אוֹמֵר שֶׁלֹּא יִרְאֵנִי שׁוּם אָדָם:

יומא ד׳ פ״ה

הָאוֹמֵר אֶחֱטָא וְאָשׁוּב אֶחֱטָא וְאָשׁוּב. אֵין מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. אֶחֱטָא וְיוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר. אֵין יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר. עֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַמָּקוֹם יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר. עֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ אֵין יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר עַד שֶׁיְּרַצֶּה אֶת חֲבֵרוֹ. אֶת זוֹ דָּרַשׁ רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ. עֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַמָּקוֹם יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר. וְשֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ אֵין יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר עַד שֶׁיְּרַצֶּה אֶת חֲבֵרוֹ:

מגילה פ״ד

תַּנְיָא שָׁאַל רַבִּי עֲקִיבָא אֶת רַבִּי נְחוּנְיָא הַגָּדוֹל. בַּמֶּה הֶאֱרַכְתָּ יָמִים. אָתוּ גַּוְזָאֵי וְקָא מָחוּ לֵיהּ. סְלִיק יָתִיב אַרֵישָׁא דְדִיקְלָא. אָמַר לוֹ רַבִּי. אִם נֶאֱמַר כֶּבֶשׂ. לָמָּה נֶאֱמַר אֶחָד. אָמַר לָהֶם צוּרְבָא מֵרַבָּנָן הוּא שַׁבְקוּהוּ. אָמַר לוֹ אֶחָד מְיוּחָד

ער וועט מיך בינדין איז זיין בינדין איין אייביגער בונד און אויב ער וועט מיך טייטין קאן מיין טויט זיין אפילו לעולם הבא און איך קאן אים ניט איבער בעטין מיט רייד. און ניט דאס אליין נאך דאס אויך עס איז פאר מיר צוויי וועגן איינער צום גיהנם און איינער צום גן עדן און איך ווייס ניט אין וואס פאר איינעם מען וועט מיך פירין זאל איך דען ניט וויינען דרויף. האבין די תלמידים צו אים גיזאגט אונזער רבי בענטש אונז. האט ער צו זיי גיזאגט עס זאל זיין דער ווילין פון גאט אז די מורא פון גאט זאל זיין אויף אייך אזו ווי די מורא פון א בשר ודם. האבין זיינע תלמידים צו אים גיזאגט. נאר אזו פיל און ניט מערער. האט ער צו זייא גיזאגט הלואי אז איר זאלט זוכה זיין אזו מורא צו האבין וועט איר אויך זיין פאר מיטין פון עברות. איך וועל אייך דערינגען ווארום אז א מענטש איז עובר איין עבירה אין פאר בארגינעש ווארום זאגט ער עס זאל מיך ניט זעהן קיין מענטש נעה איך דאך אז מחמת א מורא פון א מענטשין היט ער זיך און מחמת גאטס מורא וואס ער זעהט אפילו אין פאר בארגינעש היט ער זיך ניט:

האומר אחטא ווען איינער זאגט צוויי מאל איך וועל זינדיגין און וועל תשובה טאן איז מען אים ניט מספיק ער זאל קאנען תשובה טאן ווארום ווייל ער האט די עברות צוויי מאל עובר גיוועזן איז אים שווער אפ צו שיידין זיך פון זיי ווארום זיי זיינען שוין גלייך אויף אים ווי זיי זיינען מותר. ווען איינער זאגט איך וועל זינדיגין און יום כפור וועט מכפר זיין איז יום כפור ניט מכפר. די עברות וואס זיינען צווישין מענטשין און צווישין גאט ב״ה איז יום כפור מיט תשובה מכפר אויף זיי אבער די עברות וואס זיינען צווישין א מענטשין און צווישין זיין חבר איז יום כפור ניט מכפר דרויף ביז ער בעט איבער זיין חבר. דאס דאזיגע האט רבי אלעזר בן עזריה גידרשנת עס שטייט אין פסוק לפני ה׳ תטהרו מיינט מען אזו. די עברות וואס זיינען צווישין א מענטשין און צווישין גאט ב״ה איז דרויף יום כפור מכפר אבער די עברות וואס זיינען צווישין א מענטשין און צווישין זיין חבר איז יום כפור ניט מכפר דרויף ביז ער בעט איבער זיין חבר:

תניא מיר האבין גילערינט רבי עקיבא האט גיפרעגט צו רבי נחוניא בן הקנה מיט וואס האסטו זוכה גיוועזן לאנג צו לעבין. זיינען גיקומען די באדינער פון רבי נחוניא און האבין גישלאגין צו רבי עקיבא ווייל זייא האבין גימיינט אז צו רבי עקיבא ארט דאס וואס רבי נחוניא לעבט לאנג. איז רבי עקיבא אנטלאפין גיווארין און איז ארויף גיגאנגען און האט זיך גיזעצט אויף א שפיץ בוים האט רבי עקיבא גיזאגט צו רבי נחוניא דו רבי אז עס שטייט אין פסוק הכבש וועל איך שוין אליין וויסן אז מען זאל נאר נעמען איין שאף וואס שטייט מיר נאך דאס ווארט אחד. האט רבי נחוניא גיזאגט צו זיינע באדינער ער איז א תלמיד חכם לאזט

שבעדרו. אמר לו ממי לא קבלתי מתנות. ולא עמדתי על מדותי. ותרן בממוני הייתי: לא קבלתי מתנות. כי הא דרבי אלעזר כי הוו משדרי ליה מתנות מבי נשיאה לא הוה שקיל. כי הוו מזמני ליה לא הוה אזיל. אמר להו לא ניחא לכו דאחיה דכתיב ושונא מתנות יחיה: רבי זירא כי הוו משדרי ליה מתנות מבי נשיאה לא הוה שקיל. כי הוו מזמני ליה אזיל. אמר אתיקורי דמתיקרו בי: ולא עמדתי על מדותי. דאמר רבא כל המעביר על מדותיו מעבירין ממנו כל פשעיו. שנאמר נושא עון ועובר על פשע. למי נושא עון. למי שעובר על פשע: ותרן בממוני הייתי. דאמר מר איוב ותרן בממוניה הוה. שהיה מניח פרוטה לחנוני מממוניה:

כתובות דף ק״י הלכה הזאת נאמרה על זמן שהיו ישראל על אדמתם ואז היה להם לעון לצאת ממנה לחו״ל:

הכל מעלין לארץ ישראל ואין הכל מוציאין: תנו רבנן לעולם ידור אדם בארץ ישראל. ואפילו בעיר שרבה גוים. ואל ידור בחוצה לארץ. ואפילו בעיר שרבה ישראל. שכל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה. וכל הדר בחוצה לארץ. דומה כמי שאין לו אלוה. שנאמר לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלהים. וכי כל שאינו דר בארץ ישראל אין לו אלוה. אלא לומר לך. כל הדר בחוצה לארץ כאלו עובד עבודה זרה. וכן בדוד הוא אומר. ועתה ישמע נא אדני המלך את דברי עבדו אם יי הסיתך בי ירח מנחה ואם בני האדם ארורים הם לפני יי כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת יי לאמר לך עבד אלהים אחרים. וכי מי אמר לו לדוד לך עבד אלהים אחרים. אלא לומר לך. כל הדר בחוצה לארץ כאלו עובד עבודה זרה: אמר רבי אלעזר כל הדר בארץ ישראל שרוי בלא עון. שנאמר ובל יאמר שכן חליתי העם היושב בה נשא עון:

לאזט אים אונ טוט אים נאר ניסט. האט רבי נחוניא גיזאגט צו רבי עקיבא דאס וואס עס שטייט דאס ווארט אחד ווייזט דרויף אז דר איינער זאל זיין די בעסטע שאף פון זיין נאנצר שטאדע. האט רבי נחוניא גיזאגט צו רבי עקיבא פון מיין לעבינס טאג האב איך ניט מקבל גיוועזן קיין מתנות פון קיניגעס אונ איך בין ניט גישטאנען אויף מיינע מדות צו באצאלין שלעכץ דעם וואס האט מיך מצער גיוועזן אונ איך בין גיוועזן אותרן מיט מיין געלט. איך האב ניט מקבל גיוועזן קיין מתנות אזו אגלייכענעם ווי רבי אלעזר אז מען האט אים גישיקט מתנות פון דעם נשיא האט ער ניט גינומען אונ אז מען הט אים גירופין אויף אסעודה איז ער ניט גינאנגען ער האט צו זיי גיזאגט דאס וואס איר שיקט מיר מתנות מוז זיין אז עס איז ניט ניחא צו אייך אז איך זאל לעבין ווארום עס שטייט אין פסוק דער וואס האט פיינט מתנות בלייבט לעבין: אז מען האט גישיקט מתנות פון דעם נשיא צו רבי זירא האט ער ניט גינומען אונ אז מען האט אים גירופין אויף איין סעודה איז ער גינאנגען ער האט גיזאגט עס איז צו זיי אכבוד וואס איך טוא עסין ביי זיי אונ זיי האבין הנאה דר פון דרום הייסט מיין עסין קיין מתנה ניט: איך בין ניט גישטאנען אויף מיינע מדות. ווארום רבא האט גיזאגט איטליכער וואס פארט איבער זיינע מדות אונ באצאלט ניט קיין שלעכטס דעם וואס האט אים צער אן גיטאן פאר גיט מען אים זיינע עברות ווי עס שטייט אין פסוק נושא עון ועובר על פשע אין אזו דר פשט צו וועמען פאר טראגט גאט די עברות צו דעם וואס פארט איבער אויף די זינד וואס דר חבר האט צו אים גיזינדיגט אונ באצאלט אים ניט קיין שלעכטס דר פאר: איך בין גיוועזן אותרן מיט מיין געלט. ווארום איוב איז גיוועזן אותרן מיט זיין געלט. עס שטייט ער האט גילאזט אפרוטה צום קרעמער פון זיין געלט מענער אידער עס אוי געקומען דעם קרעמער פון אים:

ראב

עדיות פ"ח

אמר רבי יהושע מקבל אני מרבן יוחנן בן זכאי ששמע מרבו ורבו מרבו הלכה למשה מסיני. שאין אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב אלא לרחק את המקורבים בזרוע. ולקרב את המרוחקים בזרוע. משפחת בית צריפה היתה בעבר הירדן. ורחקה בן ציון בזרוע: ועוד אחרת היתה שם. וקרבה בן ציון בזרוע. כגון אלו אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב. רבי יהודה אומר לקרב אבל לא לרחק. רבי שמעון אומר להשוות את המחלוקת. וחכמים אומרים לא לרחק ולא לקרב אלא לעשות שלום בעולם. שנאמר הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בא יום יי הגדול והנורא: והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם:

עוקצין פרק ג'

אמר רבי שמעון בן חלפתא לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום שנאמר יי עז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

תמיד פ"ז

באו ועמדו אצל בן ארזא אחד מימינו ואחד משמאלו. שחה לנסך והניף הסגן בסודרים. והקיש בן ארזא בצלצל. ודברו הלוים בשיר. הגיעו לפרק תקעו והשתחוו העם. על כל פרק תקיעה ועל כל תקיעה השתחויה. זהו סדר התמיד לעבודת בית אלהינו. יהי רצון שיבנה במהרה בימינו אמן:

אמר האט גיזאגט רבי יהושע איך האב קבלה פון רבן יוחנן בן זכאי וואס רבן יוחנן האט גיהערט פון זיין רבי אז די הלכה איז גיזאגט גיווארין צו משה רבינו פון דעם בארג סיני אז אליהו קומט ניט מטמא צו זיין אזעלכע משפחות וואס אויף זיי איז א ספק אויב זיי זיינען טמא אדער טהור אונ ניט מטהר צו זיין. ניט צו דר ווייטערין משפחות פון צו מתחתן זיך צו זיין מיט זייא אונ צו מאכין ניגעהענען. נייערט ער קומט צו דער ווייטערין אזעלכע משפחות וואס אלע האלטין זיי פאר פסולים נאר זיי זיינען גינעהענט גיווארין מיט תקיפות אונ צו מאכין גיגעהענען אזעלכע משפחות וואס אלע האלטין זיי פאר כשרים נאר זיי זיינען דר ווייטערט גיווארין דורך דעם וואס מען האט מיט תקיפות אויסגירופין אויף זיי אז זיי זיינען פסולים. די משפחה וואס האט גיהייסין בית צרפה איז זיא גיוועזן פון יענר זייט ירדן אונ זיא איז גיוועזן א משפחה כשרה האט בן ציון וואס ער איז גיוועזן אין אלם מרחק זיא גיוועזן מיט תקיפות. אונ נאך אנאנדר משפחה איז דארטין גיוועזן האט בן ציון וואס ער איז גיוועזן אין אלם מקרב זיא גיוועזן מיט תקיפות. נאר אזעלכע משפחות קומט אליהו הנביא מטמא זיין אונ מטהר צו זיין צו דר ווייטערין אונ צו מאכין גינעהענען. רבי יהודה זאגט ער קומט נאר צו מאכין גינעהענען אזעלכע משפחות וואס זיי זיינען דער ווייטערט גיווארין מיט תקיפות אבער ניט צו דר ווייטערין אפילו אזו א משפחה וואס איז גינעהענט גיווארין מיט תקיפות. רבי שמעון זאגט אליהו קומט פאר גלייכין די קריג וואס איז צווישין תלמידי חכמים. אונ די חכמים זאגין ער קומט ניט דער ווייטערין אונ ניט צו מאכין גינעהענען נאר צו מאכין שלום אויף דר וועלט ווארום עס שטייט אין פסוק איך וועל צו אייך שיקין אליהו הנביא אידער עס וועט קומען גאטס טאג דר גרויסער אונ דר פארכטיגער אונ ער וועט ווידר קערין דאס הארץ פון די פאטערס אויף די קינדר אונ דאס הארץ פון די קינדר אויף די פאטערס:

אמר האט גיזאגט רבי שמעון בן חלפתא גאט ברוך הוא האט גיט גיפינען קיין כלי וואס זאל אין איר מחזיק זיין כל הברכות אז ער זאל דר מיט בענטשין די ישראל נאר שלום. ווי עס שטייט אין פסוק גאט וועט געבין שטארקייט צו זיין פאלק ישראל גאט וועט בענטשין זיין פאלק ישראל מיט שלום:

באו תמיד זיי זיינען ניקומען צוויי כהנים אונ האבין זיך גישטעלט לעבן בן ארזא איינר פון זיין רעכטע האנט אונ איינר פון זיין לינקע האנט אז דר כהן גדול האט זיך איין גיבויגין מנסך צו זיין דען אויף דעם מזבח האט דר סגן אויף גיהייבין מיט פענדלאך אונ בן ארזא האט אן גיהייבין קלינגען אויף דעם כלי זמר וואס האט גיהייסין צלצל אונ די לוים האבין גירעט די מזמורים מיט גיזאנג. אז זיי זיינען ניקומען צום סוף מזמור האבין זיי גיבלאזין מיט

אין ת

מנחות פ׳ התכלת

תנו רבנן חביבין ישראל שסבבן הקדוש ברוך הוא במצות. תפלין בראשיהן. תפלין בזרועותיהן. וציצית בבגדיהן. ומזוזה בפתחיהן. ועליהן אמר דוד שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך. ובשעה שנכנס דוד לבית המרחץ וראה את עצמו ערום. היה אומר אוי לי שאני עומד בלא מצות. וכיון שנזכר במילה שבבשרו. נתישבה דעתו. לאחר שיצא. אמר עליה שירה. שנאמר למנצח על השמינית מזמור לדוד על מילה שנתנה בשמיני: רבי אליעזר בן יעקב אומר כל מי שיש לו תפלין בראשו ותפלין בזרועו וציצית בבגדו ומזוזה בפתחו הכל בחזוק שלא יחטא. שנאמר והחוט המשלש לא במהרה ינתק. ואומר חונה מלאך יי׳ סביב ליראיו ויחלצם:

פרה פ״ג

לא מצאו משבע. עושים מששׁ מחמש מארבע משלש משתים ומאחת. מי עשאן. הראשונה עשה משה. והשניה עשה עזרא. וחמש מעזרא ואילך. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים שבע מעזרא ואילך. ומי עשאן. שמעון הצדיק ויוחנן כהן גדול עשו שתים שתים. אליועיני בן הקוף וחנמאל המצרי וישמעאל בן פיאבי עשו אחת אחת:

נדה ד׳ ל״א

דרש רבי יוסי הגלילי מאי דכתיב אודך על כי נוראות נפליתי נפלאים מעשיך ונפשי יודעת מאד. בא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם. מדת בשר ודם. אדם נותן זרעונים בערוגה. כל אחת ואחת עולה במינה. ואלו הקדוש ברוך הוא צר את העובר במעי אמו. וכלן עולין למין

אין שופר אונ דאס פאלק האט זיך געבוקט. אויף איטליכן סוף מזמור האט מען גיבלאזן אין תקיעה אונ צו איטליכער תקיעה האט מען זיך גיבוקט דאס איז גיוועזן דר סדר פון דעם קרבן תמיד צו דר דינסט פון אונזער גאטס הויז. עס זאל זיין דר ווילן אז דר בית המקדש זאל באלד גיבויט ווערין אין אונזערע טעג אמן:

תנו רבנן די רבנים האבין גילערינט די ישראל זיינען גיליבט ביי גאט וואס ער האט זיי ארום גירינגילט מיט מצות. תפלין אויף זייערע קעפ אונ תפלין אויף זייערע ארימס אונ ציצית אין זייערע קליידער אונ מזוזות אין זייערע טירן. אונ אויף זיי האט דוד המלך גיזאגט זיבין מאל אין טאג האב איך דיך גיטאן לויבין אויף דעם וואס דו האסט אונז גיגעבן דיינע גירעכטע משפטים. אונ אין דר צייט אז דוד המלך איז אריין גיגאנגען אין מרחץ אונ האט זיך גיזעהן נאקעט האט ער גיזאגט וויי איז צו מיר וואס איך שטיי אן איין מצוה אונ אז ער האט זיך דרמאנט אן דר מילה וואס איז אין זיין לייב איז זיין דעה מיושב גיווארן. נאך דעם אז ער איז ארויס גיגאנגען פון מרחץ האט ער אויף איר שירה גיזאגט ווארום עס שטייט אין פסוק דאס וואס דוד המלך האט גיזאגט על השמינית מיינט מען אויף דער מצוה פון מילה וואס זיא דארף זיין אין דעם אכטין טאג. רבי אליעזר דר זון פון יעקב האט גיזאגט איטליכער וואס האט תפלין אויף זיין קאפ אונ אויף זיין ארום אונ ציצית אין זיין קלייד אונ איין מזוזה אין זיין טיר שטייט ער אין דר חזקה פון אלע זאכין אז ער זאל ניט זינדיגין שנאמר והחוט וגו׳ אונ נאך איין פסוק שטייט דער מלאך פון גאט רועט ארום זייגע פארכטיגע וואס טוען זייגע מצות אונ איז זייא מציל פון צו זינדיגין:

דרש ר׳ יוסי הגלילי רבי יוסי הגלילי האט גידרשת קום אונ זעה אז ניט וויא די מדה פון גאט ברוך הוא איז די מדה פון איין בשר ודם. די מדה פון איין בשר ודם איז איין מענטש ניט אריין זאמען אין איין בייט אונ איטליכס באזונדר גייט אויף נאך איר מין נאך. אבער גאט ברוך הוא באשאפט דאס קינד אין זיין מוטערס גידערים פון צוייא ערלייא זאמען אונ אלע גייען אויף צו איין מין כלומר עס ווערט באשאפין פון ביידע זאמען נאר איין בריה. אנאנדער פירוש איז איין פארבער גיט אין קעסיל אריין עטליכע ערליי פארבין אונ פון אלע מינים פארבין קומט נאר ארויס איין מין פארב ווארום איין פארבער קאן ניט פארבין אין

אין

אחר: דבר אחר. צבע נותן סמנין לירה. וכלן עולין לצבע אחד. ואלו הקדוש ברוך הוא צר את העבר במעי אמו וכל אחד ואחד עולה למינו:

ואומרים עשרת הדברות ופרשת המן וגו׳ עד הבקשות כמו שהוא מסודר במעמד יום ראשון:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתשים חלקי עם יושבי בית המדרש ולא תשים חלקי מיושבי קרנות. ותצילני כל ימי מלכת בעצת רשעים ומלישב במושב לצים. ותן לבי נשבר ונדכה ושפל רוח לפני כל בני אדם. ולמקללי נפשי תדום. ושמרה לפי מחסום שלא אחטא בלשוני ולא אשיב חורפי דבר. ואתה צורי היה מגן בעדי שלא תוכל שום בריה להזיקני. ויחד לבבי לאהבה וליראה את שמך. עד אשר יהיו דרכי מתקנים נגד פניך. ועזרני לנצור עדותיך בכל לב. ונחני בארח מישור. וגל עיני ואביטה נפלאות מתורתך. ומלא כל משאלותי במדה טובה ישועה ורחמים. ודרך שקר הסר ממני. והעבר עיני מראות שוא. וכוף את יצרי להשתעבד לך ולעשות רצונך כל ימי חיי. והיה עם לבי לעשות חקיך. כי עמך תוצאות החיים ובידך רוחי ונשמתי להטות לבבי לרצונך: יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שיכבשו רחמיך את כעסך מעלינו ויגלו רחמיך על מדותיך ותתנהג עמי במדת חסד ובמדת רחמים וחוסה נא עלי. וזכני לראות באור החיים וללמוד וללמד ולשמור ולעשות ולקים את כל חקי רצונך ולהדבק עם יראי שמך. ותן לי חיים מברכים וטובים וקבל תחנתי ועשה בקשתי ומחה והעבר פשעי מנגד עיניך כאמור אנכי אנכי הוא

אין קעסיל צווייא מיני פארבין אבער גאט ברוך הוא באשאפט דאס קינד אין זיין מוטערס גידערים אונ איטליכס באזונדער גייט אויף נאך זיין מין כלומר מיט צווייא מיני גישטאלטין דאס מיינט מען דאס שווארץ אפיל פון די אויגין אונ דאס ווייסיל:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילין פון צו פאר דיר גאט מיין גאט אונ דר גאט פון מיינע עלטערן אז דו זאלסט טאן מיין חלק מיט די דאזיגע וואס זיצין אין בית המדרש אונ דוא זאלסט ניט טאן מיין חלק פון די וואס זיצין תמיד אויף דעם מארק אונ דוא זאלסט מיך מציל זיין אלע מיינע טעג פון צו גיין אין דר עצה פון די רשעים אונ פון צו זיצין אין דעם זיצונג פון די שפעטער אונ גיב אז מיין הארץ זאל זיין צו בראכין אונ פאר שטויסין אונ עס זאל זיין איין נידעריג גימיט פאר אלע מענטשן. אונ צו די וואס שילטין מיך זאל מיין לייב שווייגין אונ מאך מיט איין שלאס איין היטונג צו מיין מויל אז איך זאל ניט זינדיגין מיט מיין צונג איך זאל ניט ענטפערין איין ווארט צו די וואס לעסטערין מיך. אונ דו מיין באשעפער זייא איין באשיצער פאר מיר אז עס זאל ניט קאנען קיין שום בריה מיך מזיק זיין. אונ איינציג מיין הארץ ליב צו האבין אונ צו פארכטין זיך פאר דיין נאמען ביז עס וועלין זיין מיינע וועגין און גיבערייט אנטקעגין דיר אונ העלף מיר צו היטין דיינע מצות מיט גאר דעם הארצין אונ פיר מיך אין רעכטפארטיגין שטעג אונ אנטפלעק מיינע אויגין צו לוגין וואונדער פון דיין תורה אונ דר פיל גאר מיין גיבעט מיט איין גוטר מאס מיט הילף אונ מיט דר באריםהקייט אונ דעם פאלשין וועג טוא אפ פון מיר אונ מאך איבער פארין מיינע אויגין פון צו זעהען פאלשקייט אונ נייג מיין יצר הרע אז ער זאל זיין אונטער טעניג צו דיר אונ צו טאן דיין רצון גאר מיין לעבענס טאג אונ עס זאל זיין מיט מיין הארצין צו טאן דיינע גיזעצין ווארום מיט דיר אין די אויס ציהונג פון לעבין אונ אין דיין האנט איז מיין גימיט אונ מיין נשמה צו נייגין מיין הארץ צו דיין ווילין:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילין פון פאר דיר גאט מיין גאט אונ גאט פון מיינע עלטערין אז דיין רחמנות זאל באצווינגען דיין כעס פון אונז אונ דיין רחמנות זאל איבער שטייגין אויף דיינע מדות אונ זאלסט זיך מיט מיר נוהג זיין מיט דר מדה פון חסד אונ מיט דר מדה פון רחמים אונ דר בארעם זיך אויף מיר. איך בעט דיך זאיי מיך מזכה צו זעהן אין דער

ליכט

מעמדות ליום רביעי

מחה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזכור. וחנני ושמע תפלתי כי אתה שומע תפלת כל פה. ברוך אתה שומע תפלה:

בקשה אחרת מעין יצירת היום על דרך הקבלה:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו יוצר הכל אחד יחיד ומיוחד בפי כל. תולה עולמו בזרועו כאשכול. חפץ ויכול. שתציל עמך ישראל משכול ולדות. ואסכרה שתלית ביום זה תשמור ממנה תינוקות של עמך בית ישראל שלא תפול בפיהם. ותגדלם לתורתך ותגן עליהם ברחמיך. כדכתיב וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם. כי אתה שומע תפלת כל פה. ברוך אתה שומע תפלה:

מעמדות ליום חמישי

תורה

ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על הארץ על פני רקיע השמים: ויברא אלהים את התנינם הגדלים ואת כל נפש החיה הרמשת אשר שרצו המים למינהם ואת כל עוף כנף למינהו וירא אלהים כי טוב: ויברך אתם אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את המים בימים והעוף ירב בארץ: ויהי ערב ויהי בקר יום חמישי:

יחזקאל ל"ד

וכרתי להם ברית שלום והשבתי חיה רעה מן הארץ וישבו במדבר לבטח וישנו ביערים: ונתתי אותם וסביבות גבעתי ברכה והורדתי הגשם

ליכט פון אייביג לעבין אונ צו לערנען אונ צו מאכין אנדערע לערנען אונ צו היטין אונ צו טאן אונ מקים צו זיין די געזעצין פון דיין ווילין אונ צו באהעפטין זיך מיט די וואס האבין פארכט פאר דיין נאמן אונ גיב צו מיר גיבענטשטע לעבן אונ גוטע אונ זיי מקבל מיין גיבעט אונ טוא מיין באגער אונ מעק אפ אונ מאך אוועק פירין מיינע עברות פון אנטקעגין דיינע אויגין אזו וויא עס שטייט אין פסוק איך וועל אפ מעקין דיינע עברות פון מיינט וועגין אונ דיינע זינד וועל איך ניט גידיינקען אונ דר בארעם מיך אונ הער צו מיין תפלה:

יהי רצון עס זאל זיין דער ווילין פון פאר דיר גאט אונזער גאט אונ דער גאט פון אונזערע עלטערין דר וואס האט אלץ באשאפין ער איז איין איינציגער אונ איז גיאייניציגט אין איטליכינס מויל ער האט אויפגיהאנגען זיין וועלט מיט זיין שטארקייט אזו ווי איין הייגיל פון ווייַן טרויבין ער האט דאס באגערט אונ האט גיקאנט טאן זיין באגערונג אז דו זאלסט מציל זיין פון פאר ווארפונג די קינדר פון דיין פאלק ישראל אונ פון איין מיתה משונה וואס זיא הייסט אסכרה וואס דו האסט אויפגיהאנגען אין דעם טאג זאלסטו פון איר היטין דיא קינדער פון דיין פאלק ישראל אז זיא זאל ניט פאלין אין זייער מויל אונ זאלסט זיא דער ציהען צו דיין תורה אונ זאלסט אויף זיי מגין זיין מיט דיין רחמנות אזו ווי עס שטייט אין פסוק אונ איך וועל לייטזעליגין דעם וואס איך וויל לייטזעליגין אונ איך וועל דר בארימען דעם וואס איך וויל דער בארימען:

ויאמר אלהים האט גאט גיזאגט דיא וואסער זאלין ווידמעגען אווידמעגונג איין לייב וואס האט אין זיך חיות אונ איין פויגיל זאל שוועבין אויף דער ערד פאר דעם פאר שפרייטונג פון דעם הימיל: אונ גאט האט באשאפין די גרויסע פיש אונ אלע לייבר וואס האבין אין זיך חיות וואס ווידמעט וואס די וואסער האט גיווידמעט נאך זייער מין נאך אונ אלע עופות וואס האבין פליגיל נאך זיין מין נאך אונ גאט האט גיזעהן אז עס איז גוט: אונ גאט האט זיי גיבענטשט אזו צו זאגין פרוכט אייך אונ מערט אייך אונ דר פילט די וואסער וואס איז אין די ימים אונ דאס מין עוף זאל זיך מערין אויף דער ערד:

וכרתי להם אונ איך וועל כורת זיין צו זיי איין ברית פון שלום אונ איך וועל פאר שטערין די בייזע חיות פון דעם לאנד אונ זיי וועלין זיצין אין דר מדבר זיכערליך אונ זייא

ווערין

בְּעִתּוֹ גִּשְׁמֵי בְרָכָה יִהְיוּ׃ וְנָתַן עֵץ הַשָּׂדֶה אֶת פִּרְיוֹ וְהָאָרֶץ תִּתֵּן יְבוּלָהּ וְהָיוּ עַל
אַדְמָתָם לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְיָ בְּשִׁבְרִי אֶת מֹטוֹת עֻלָּם וְהִצַּלְתִּים מִיַּד הָעֹבְדִים
בָּהֶם׃ וְלֹא יִהְיוּ עוֹד בַּז לַגּוֹיִם וְחַיַּת הָאָרֶץ לֹא תֹאכְלֵם וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח וְאֵין מַחֲרִיד׃
וַהֲקִמֹתִי לָהֶם מַטָּע לְשֵׁם וְלֹא יִהְיוּ עוֹד אֲסֻפֵי רָעָב בָּאָרֶץ וְלֹא יִשְׂאוּ עוֹד כְּלִמַּת
הַגּוֹיִם׃ וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיהֶם אִתָּם וְהֵמָּה עַמִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃
וְאַתֵּן צֹאנִי צֹאן מַרְעִיתִי אָדָם אַתֶּם אֲנִי אֱלֹהֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃

תהלים פ״א

לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית לְאָסָף׃ הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ שְׂאוּ
זִמְרָה וּתְנוּ תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם נָבֶל׃ תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֵּסֶה לְיוֹם
חַגֵּנוּ׃ כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל
אֶרֶץ מִצְרָיִם שְׂפַת לֹא יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע׃ הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה׃
בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל מֵי מְרִיבָה סֶלָה׃ שְׁמַע
עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם תִּשְׁמַע לִי׃ לֹא יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה
לְאֵל נֵכָר׃ אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃ וְלֹא
שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה לִי׃ וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ
בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃ לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ׃ כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ
וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי׃ מְשַׂנְאֵי יְיָ יְכַחֲשׁוּ לוֹ וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם׃ וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב
חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ׃

תורה

לוּלֵי כַּעַס אוֹיֵב אָגוּר פֶּן יְנַכְּרוּ צָרֵימוֹ פֶּן יֹאמְרוּ יָדֵנוּ רָמָה וְלֹא יְיָ פָּעַל כָּל זֹאת׃
כִּי גוֹי אֹבַד עֵצוֹת הֵמָּה וְאֵין בָּהֶם תְּבוּנָה׃ לוּ חָכְמוּ יַשְׂכִּילוּ זֹאת יָבִינוּ
לְאַחֲרִיתָם׃ אֵיכָה יִרְדֹּף אֶחָד אֶלֶף וּשְׁנַיִם יָנִיסוּ רְבָבָה אִם לֹא כִּי צוּרָם מְכָרָם וַיְיָ

וועלין שלאפין אין די וועלדער זיכערליך׃ אונ איך וועל זיי די ישראל מאכין רוען ארום מיין הויף דאס איז דער בית המקדש אונ זיי וועלין זיין גיבענטשט אונ איך וועל מאכין נידערין דעם רעגין אין זיין צייט גיבענטשטע רעגינם וועלין זיי זיין׃ אונ דער בוים פון דעם פעלד וועט געבין זיינע פרות אונ די ערד וועט געבין איר פרוכט אונ די ישראל וועלין זיין אויף זייער לאנד זיכערליך אונ זיי וועלין וויסין אז איך בין גאט אין מיין טאן צו ברעכין די שטאנגען פון זייער יאך אונ איך וועל זיי מציל זיין פון די הענט וואס האבין גיארבעט מיט זיי׃ אונ דיא ישראל וועלין שוין מער ניט זיין מבוזה צו זיי אונ די בייזע חיות פון דעם לאנד וועלין ניט עסין צו די ישראל אונ זיי וועלין זיצין זיכערליך אונ קיינער וועט זיי ניט דער שרעקן׃ אונ איך וועל אויף ריכטין צו זיי איין פלאנצונג אז עס זאל אויף אייביג איין שם האבין אונ זייא וועלין מער ניט זיין פאר לענט מחמת הונגער אונ דלות אונ זיי וועלין מער קיין שאנד ניט לידין פון זיי׃ אונ זיי וועלין וויסין אז איך זייער גאט בין מיט זיי אונ זיי זיינען מיין פאלק דאס הויז גיזינד פון די ישראל דאס איז די רייד פון גאט ברוך הוא׃ אונ איר זייט מיינע שאף די שאף וואס איך פאסע זיי איר זייט ניט גירעכינט אין מיינע אויגין אזו ווי בהמות נייערט ווי מענטשין איך בין אייער גאט דאס איז די רייד פון דעם האר גאט ברוך הוא׃

דאס טייטש פון למנצח על הגתית גיפינט מען אין תהלים קאפיטיל פ״א׃

לולי כעס ווען ניט דאס וואס דער כעס פון דעם פיינט איז איין גיזאמילט אויף די ישראל צו פאר דארבין זייא אונ אויב זיי וועלין די ישראל בייא קומען האב איך מורא טאמער וועלין זייערע באליידיגער פאר פרעמדין מיין גבורה אונ וועלין זאגין אז די גבורה איז אין זייערע אפ געטער טאמער וועלין זיי זאגין דאס וואס מיר האבין די ישראל איין גינומען איז מחמת דעם וואס אונזער מאכט איז הויך אונ ניט גאט האט דאס גיווערקט אז מיר זאלין זיי איין נעמען׃ ווארום דאס פאלק איז ביי זיי פאר לארין די עצות אונ עס איז ניט דא אין זיי קיין פאר שטאנד׃ ווארום אז זיי וואלטין קלוג גיוועזען וואלטין זיי דאס ניקלינט אונ וואלטי גיהערט

הִסְגִּירָם: כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם וְאֹיְבֵינוּ פְּלִילִים: כִּי מִגֶּפֶן סְדֹם גַּפְנָם וּמִשַּׁדְמֹת עֲמֹרָה עֲנָבֵמוֹ עִנְּבֵי רוֹשׁ אַשְׁכְּלֹת מְרֹרֹת לָמוֹ: חֲמַת תַּנִּינִם יֵינָם וְרֹאשׁ פְּתָנִים אַכְזָר: הֲלֹא הוּא כָּמֻס עִמָּדִי חָתוּם בְּאוֹצְרֹתָי: לִי נָקָם וְשִׁלֵּם לְעֵת תָּמוּט רַגְלָם כִּי קָרוֹב יוֹם אֵידָם וְחָשׁ עֲתִדֹת לָמוֹ:

מסכת תמיד פ״ה

אָמַר לָהֶם הַמְמֻנֶּה בָּרְכוּ בְּרָכָה אַחַת. וְהֵם בֵּרְכוּ. קָרְאוּ עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת. שְׁמַע וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ וַיֹּאמֶר. בֵּרְכוּ אֶת הָעָם שָׁלֹשׁ בְּרָכוֹת. אֱמֶת וְיַצִּיב. וַעֲבוֹדָה. וּבִרְכַּת כֹּהֲנִים. וּבְשַׁבָּת מוֹסִיפִין בְּרָכָה אַחַת לְמִשְׁמָר הַיּוֹצֵא: אָמַר לָהֶם חֲדָשִׁים לִקְטֹרֶת בֹּאוּ וְהָפִיסוּ. הֵפִיסוּ זָכָה מִי שֶׁזָּכָה. אָמַר לָהֶם חֲדָשִׁים גַּם יְשָׁנִים בֹּאוּ וְהָפִיסוּ מִי מַעֲלֶה אֵבָרִים מִן הַכֶּבֶשׁ לַמִּזְבֵּחַ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר הַמַּעֲלֶה אֵבָרִים לַכֶּבֶשׁ הוּא מַעֲלֶה אוֹתָם עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ: מְסָרוּם לַחַזָּנִים הָיוּ מַפְשִׁיטִין אוֹתָם אֶת בִּגְדֵיהֶם וְלֹא הָיוּ מַנִּיחִים עֲלֵיהֶם אֶלָּא מִכְנָסַיִם בִּלְבָד. וְחַלּוֹנוֹת הָיוּ שָׁם וְכָתוּב עֲלֵיהֶם תַּשְׁמִישֵׁי הַכֵּלִים: מִי שֶׁזָּכָה בִקְטֹרֶת הָיָה נוֹטֵל אֶת הַכַּף וְהַכַּף דּוֹמָה לְתַרְקַב גָּדוֹל שֶׁל זָהָב מַחֲזִיק שְׁלֹשָׁה קַבִּין וְהַבָּזָךְ הָיָה בְתוֹכוֹ מָלֵא וְגָדוּשׁ קְטֹרֶת וְכִסּוּי הָיָה לוֹ וּכְמִין מְטוּטֶלֶת הָיְתָה עָלָיו מִלְמַעְלָה: מִי שֶׁזָּכָה בַמַּחְתָּה נָטַל מַחְתַּת הַכֶּסֶף וְעָלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ וּפִנָּה אֶת הַגֶּחָלִים הֵילָךְ וְהֵילָךְ וְחָתָה. יָרַד וְעֵרָן לְתוֹךְ כְּלִי שֶׁל זָהָב. נִתְפַּזֵּר מִמֶּנּוּ כְּקַב גֶּחָלִים וְהָיָה מְכַבְּדָן לָאַמָּה וּבְשַׁבָּת הָיָה כוֹפֶה עֲלֵיהֶן פְּסַכְתֵּר. וּפְסַכְתֵּר הָיְתָה כְּלִי גָּדוֹל מַחֲזֶקֶת לֶתֶךְ. וּשְׁתֵּי שַׁרְשְׁרוֹת הָיוּ בָהּ. אַחַת שֶׁהוּא מוֹשֵׁךְ בָּהּ וְיוֹרֵד. וְאַחַת שֶׁהוּא אוֹחֵז בָּהּ מִלְמַעְלָה בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תִתְגַּלְגֵּל. וּשְׁלֹשָׁה דְבָרִים הָיְתָה מְשַׁמֶּשֶׁת. כּוֹפִין אוֹתָהּ עַל גַּבֵּי גֶחָלִים וְעַל הַשֶּׁרֶץ בְּשַׁבָּת וּמוֹרִידִין בָּהּ אֶת הַדֶּשֶׁן מֵעַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ: הִגִּיעוּ בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ נָטַל אֶחָד אֶת הַמַּגְרֵפָה וּזְרָקָהּ בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ. אֵין אָדָם שׁוֹמֵעַ קוֹל חֲבֵרוֹ בִּירוּשָׁלַיִם מִקּוֹל הַמַּגְרֵפָה. וּשְׁלֹשָׁה דְבָרִים הָיְתָה

גיהערט געבין זייער הארץ צו פאר שטיין צו דעם סוף פורענות: ווי אזו איז דאס מיגליך אז איינער פון אונז זאל נאך יאגין טויזנט מענטשין פון דיא ישראל אונ צווייא פון אונז זאלין מאכין אנטלייפין צעהן טויזנט פון די ישראל ווען ניט דאס אז זייער באשעפער האט זיי פאר קויפט אונ זייער גאט האט זיי איבער גיענטפערט אין אונזערע הענט דאס וואלטין די באליידיגער פאר שטיין ווארום והראיה ביז אהער האבין זייערע אפ געטער ניט גיקאנט טאן אנטקעגין אונזער באשעפער: ווארום ניט אזו ווי אונזער שטארקער איז זייער שטארקער אונ היינט משפטין אונז אונזערע פיינט ווארום ווייל אונזער באשעפער האט אונז פאר קויפט צו זיי דאס נייט אויף וואס גאט האט גיזאגט איך האב גיטראכט אין מיין הארצין צו פאר שטערין דאס גידעכעניש פון דיא ישראל: ווארום ווייל פון דעם ווין שטאק פון סדום איז זייער ווין שטאק אונ פון די פעלדער פון עמורה כלומר זיי טוען אזעלכע מעשים רעים ווי סדום אונ עמורה זייערע ווין טרויבין זיינן ביטערע ווין טרויבן. נאך זייערע מעשים נאך איז ראווי אז עס זאל זיין צו זיי ביטערע הענגלען פון ווין טרויבין כלומר איין פורענות: אזו ווי דר גיפט פון שלאנגען איז זייער ווין אונ דר קאפ פון די פיפער נאטער וואס ער איז אין אכזר וועט קומען גיצאלט נעמען פון די ישראל: פאר וואר זייערע מעשים זיינן באהאלטין אונ גיהיט פאר מיר אונ איך האב זיי ניט פאר געסין אונ זיינען באהאלטין אין מיינע אוצרות: מיט מיר איז אן גיברייט די נקמה פון פורענות אונ די נקמה וועט צו זיי באצאלין אזו וויא זייערע מעשים זיינען אונ דאס צאלונג וועט זיין צו דער צייט אז זייערע פיס וועלין אויס גליטשט ווערין כלומר אז זייערע זכות אבות וועט אויס גיין אז איך וועל וועלין אויף זייא ברייגגען. דעם טאג פון זייער בראך איז דאך נאהינט אונ אן גיברייט פאר מיר צו ברייגגען דורך פיל שלוחים אונ גיך וועט קומען צו זיי דאס וואס איז אן גיברייט צו קומען:

וכו׳

משמשת. כהן שהיה שומע את קולה יודע שאחיו הכהנים נכנסים להשתחוות והוא רץ ובא. ובן לוי שהוא שומע את קולה יודע שאחיו הלוים נכנסים לדבר בשיר והוא רץ ובא. וראש המעמד היה מעמיד את הטמאים בשער המזרח:

פאה פ״ח

וכל דיין שלוקח שוחד ומטה את הדין אינו מת מן הזקנה עד שעיניו כהות שנאמר ושחד לא תקח כי השחד יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים. וכל מי שאינו לא חגר ולא סומא ולא אלם והוא עושה עצמו כאחד מהם אינו מת מן הזקנה עד שנעשה כאחד מהם שנאמר ודורש רעה תבואנו:

ברכות פרק אין עומדין

תנו רבנן מעשה בחסיד אחד שהיה מתפלל בדרך ובא הגמון אחד ונתן לו שלום ולא החזיר לו שלום. המתין לו עד שסיים תפלתו. לאחר שסיים תפלתו אמר לו ריקא והלא כתוב בתורתכם רק השמר לך ושמור נפשך מאד וכתיב ונשמרתם מאד לנפשותיכם. כשנתתי לך שלום למה לא החזרת לי שלום. אם הייתי חותך ראשך בסייף מי היה תובע את דמך מידי. אמר לו המתן עד שאפייסך בדברים. אמר לו אלו היית עומד לפני מלך בשר ודם ובא חברך ונתן לך שלום היית מחזיר לו שלום. אמר לו לאו. ואם היית מחזיר לו מה היו עושין לך. אמר לו היו חותכין את ראשי בסייף. אמר לו והלא דברים קל וחומר ומה אתה שהיית עומד לפני מלך בשר ודם שהיום כאן ומחר בקבר. כך. אני שהייתי עומד לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא חי

וכל דיין אונ איטליכער ביין וואס נעמט שוחד אונ נייגט אוועק דעם משפט שטארבט ער ניט פון דער עלטער ביז זיינע אויגן ווערין טונקיל ווארום עס שטייט אין פסוק אונ שוחד זאלסטו ניט נעמען ווארום דר שוחד מאכט בלינד אפילו די וואס זיינן קלוג אין דר תורה אונ פאר קרימט דיא גירעכטע רייד: וכל מי אונ איטליכער וואס איז ניט הינקעדיג אונ ניט שטום אונ ניט בלינד אונ מאכט זיך אזו ווי איינער פון זיי שטארבט ער ניט פון דר עלטער ביז ער ווערט אזו ווי איינער פון זיי ווארום עס שטייט אין פסוק אונ דר וואס פארשט צוא בייז קומט דאס צו אים:

תנו רבנן די רבנים האבין גילערינט עס האט זיך איין מעשה גיטראפין בייא איין חסיד וואס ער האט מתפלל גיוועזן אויף דעם וועג איז גיקומען איין שררה אונ האט צו אים גיגעבין שלום אונ ער האט צו אים ניט אפ גיענטפערט קיין שלום האט ער צו אים גיווארט ביז ער האט אויסגילאזט זיין תפלה נאך דעם אז ער האט אויסגילאזט זיין תפלה האט דר שררה צו אים גיזאגט דו בזוי עס שטייט דאך אין אייער תורה גייערט עס זאל זיין גיהיט צו דיר אונ היט דיין נפש אונ נאך איין פסוק שטייט אונ איר זאלט זיין זייער גיהיט צו אייערע לייבר. אז איך האב גיגעבן צו דיר שלום ווארום האסטו מיר ניט גיענטפערט קיין שלום אויב איך וואלט אפ גישניטין דיין קאפ מיט איין שווערד ווער וואלט גימאנט דיין בלוט פון מיין האנט. האט דר חסיד צו אים גיזאגט ווארט ביז איך וועל דיר איבער בעטין מיט רייד האט דער חסיד גיזאגט צום שררה ווען דו וואלסט גישטאנען פר אגרויסין הערר אונ דיין חבר וואלט גיקומען אונ וואלט דיר גיגעבין שלום פרעג איך דיך וואלסטו אים אפ גיענטפערט שלום. האט דער שררה צו אים גיזאגט ניין. האט דער חסיד צוא אים גיזאגט אויב דוא וואלסט גיענטפערט צו אים שלום וואס וואלט מען דיר גיטאן. האט דער שררה צו אים גיזאגט מען וואלט אפ גישניטין מיין קאפ מיט איין שווערד. האט דר חסיד צו אים גיזאגט דאס איז דאך איין קל וחומר. ווען דו וואס דו וואלסט נאר גישטאנען פר איין גרויסין הערר וואס היינט איז ער דא אונ מארגין איז ער אין קבר וואלסטו אזו מורא גיהאט. איך וואס איך בין גישטאנען פאר דעם מלכות וואס ער איז איין מלכות איבער אלע מלכים וואס ער לעבט אונ האט איין קיום אויף אייביג איז שוין איין כל שכן אז איך האב גידארפט מורא

וקים לעד ולעולמי עולמים על אחת כמה וכמה. מיד נתפיס אותו הגמוי ונפטר אותו חסיד ממנו והלך לביתו לשלום:

שקלים פ׳ בשלשה פרקים

אין התורם נכנס לא בפרגוד חפות ולא במנעל ולא בסנדל ולא בתפלין ולא בקמיע. שמא יעני ויאמרו מעון הלשכה העני. או שמא יעשר ויאמרו מתרומת הלשכה העשר. לפי שאדם צריך לצאת ידי הבריות כדרך שצריך לצאת ידי המקום שנאמר והייתם נקים מי׳ ומישראל: ואומר ומצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם:

שבת פ״ב

תנו רבנן מי שחלה ונטה למות אומרים לו התודה שכן דרך כל המומתין מתודין. אדם יוצא לשוק יהי דומה בעיניו כמי שנמסר לסרדיוט. חש בראשו יהי דומה בעיניו כמי שנתנוהו בקולר. עלה למטה ונפל יהי דומה בעיניו כמי שהעלוהו לגרדום לדון. שכל העולה לגרדום לדון אם יש לו פרקליטין גדולים נצול ואם לאו אינו נצול. ואלו הן פרקליטין של אדם תשובה ומעשים טובים. ואפילו תשע מאות ותשעים ותשעה מלמדין עליו חובה ואחד מלמד עליו זכות נצול. שנאמר אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף להגיד לאדם ישרו. ויחננו ויאמר פדעהו מרדת שחת מצאתי כפר: רבי אליעזר בנו

האבין דיר ענטפערין שלום. אז תיכף דר שררה איבער גיבעטין גיווארין אונ דר חסיד איז אוועק גיגאנגען פון אים אונ איז גיגאנגען צו זיין הויז לשלום:

אין התורם דער וואס שייט אפ די שקלים פון דר לשכה האט ניט גיטארט אריין גיין אין דער לשכה ניט מיט קיין לאנגין מלבוש וואס די זוים איז פון אונטין צונויף גילייגט אונ ניט מיט קיין שוך אונ ניט מיט קיין פאנטאפיל כדי מען זאל אים ניט חושד זיין אז ער האט אין די אריין גילייגט געלט פון דר לשכה אונ ניט מיט קיין תפלין אונ ניט מיט קיין קמיע כדי מען זאל אים ניט חושד זיין אז ער האט אפ גיטרענט די נעט פון זייא אונ האט אריין גילייגט געלט פון דר לשכה ווארום טאמער וועט ער ארום ווערין וועלין לייט זאגין מחמת די זינד וואס ער האט גיגנבת געלט פון דר לשכה איז ער ארום גיווארין אדר טאמער וועט ער רייך ווערין וועלין לייט זאגין פון דעם געלט פון תרומת הלשכה איז ער רייך גיווארין. ווארום איין מענטש באדארף יוצא זיין פאר לייטין אזו ווי ער באדארף יוצא זיין פאר גאט ב״ה ווארום עס שטייט אין פסוק אונ איר זאלט זיין ריין פאר גאט אונ פאר די ישראל. אונ נאך איין פסוק שטייט אונ וועסט גיפינען חן אונ גוט קלוגשאפט אין די אויגין פון גאט אונ פון מענטשין:

תנו רבנן די רבנים האבין גילערינט ווער עס איז קראנק גיווארין אונ איז גינייגט צו שטארבין זאגט מען צו אים זאיי זיך מתודה ווארום אזו איז דר מנהג פון אלע וואס ווערין גינייגט צו שטארבין זיינען זיך מתודה. אז איין מענטש גייט ארויס אויף דער גאס זאל דאס גליך זיין אין זיינע אויגין ווי ער איז איבער גיענטפערט גיווארין צו דעם וואס איז איין ממונה צו טאן איין משפט. אונ אז די קאפ טוט אים וויי זאל דאס גליך זיין אין זיינע אויגין ווי מען האט אים גיגעבין אין קייטין. אונ ווען ער איז אויף גיגאנגען אויף דעם בעט אונ איז גיפאלין אין גילעגער מחמת שלאפקייט זאל דאס גליך זיין אין זיינע אויגין וויא מען האט אים אויף גיבראכט צו דעם ארט וואס מען משפט דארטין אויף מיתה מען זאל אים דארטין משפטין. אויב עס איז פאר האנדין צו אים גרויסע מליצי יושר ווערט ער ניצול פון דעם טויט אונ אז ניט ווערט ער ניט ניצול אונ דאס זיינען די מליצי יושר פון איין מענטשין תשובה אונ גוטע מעשים. ווען אפילו ניין הונדערט מיט ניין אונ ניינציג מלאכים זיינען אויף אים מלמד חוב אונ איין מלאך איז אויף אים מלמד זכות ווערט ער ניצול ווארום עס שטייט אין פסוק אויב עס איז פאר האנדין איין מלאך וואס איז אויף אים מליץ אונ דר מלאך איז איינער פון טויזינט וואס זיינען אויף אים מלמד חוב נאר ער אליין איז אן גיברייט צו זאגין צום מענטשין זיין רעכטפארטיקייט דער בארימט אים גאט אונ זאגט לייזט אים אויס פון צו נידערין אין דר גרוב אונ גאט ב״ה זאגט איך האב גיפונען איין אויס לייזונג: רבי אליעזר דר זון פון רבי יוסי

הגלילי

של רבי יוסי הגלילי אומר אפילו תשע מאות ותשעים ותשעה באותו מלאך לחובה ואחד לזכות נצול שנאמר מלאך מליץ אחד מני אלף:

סוטה פ׳ משוח מלחמה

אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם: כי יי׳ אלהיכם ההולך עמכם להלחם לכם עם אויביכם להושיע אתכם: אל ירך לבבכם מפני צהלת סוסים וצחצוח חרבות. אל תיראו מפני הגפת התריסין ושפעת הקלגסים. ואל תחפזו מפני קול הקרנות. ואל תערצו מפני קול הצוחה. כי יי׳ אלהיכם ההולך עמכם. הם באים בנצחונו של בשר ודם ואתם באים בנצחונו של מקום. פלשתים באו בנצחונו של גלית מה היה סופו לסוף נפל בחרב והם נפלו עמו. בני עמון באו בנצחונו של שובך ומה היה סופו לסוף נפל בחרב והם נפלו עמו. ואתם אי אתם כן. כי יי׳ אלהיכם ההולך עמכם להלחם לכם עם אויביכם להושיע אתכם. זה מחנה הארון:

סוטה שם

תנו רבנן אשר בנה אשר נטע אשר ארש. למדה תורה דרך ארץ שיבנה אדם בית ויטע כרם ואחר כך ישא אשה. ואף שלמה אמר בחכמתו הכן בחוץ מלאכתך ועתדה בשדה לך אחר ובנית ביתך. הכן בחוץ מלאכתך זה בית. ועתדה בשדה לך זה כרם. אחר ובנית ביתך זו אשה. דבר אחר הכן בחוץ מלאכתך זה מקרא. ועתדה בשדה לך זו משנה. אחר ובנית ביתך זה תלמוד. דבר אחר הכן בחוץ מלאכתך זה מקרא ומשנה. ועתדה בשדה לך זה תלמוד. אחר ובנית ביתך אלו מעשים טובים. רבי אליעזר בנו של רבי יוסי

הגלילי האט גיזאגט ווען אפילו ניין הונדערט מיט ניין אונ ניינציג טענות אויף חוב איז פאר האנדין אין דעם אייגענעם מלאך וואס איז אויף אים מלמד זכות אונ נאר איין טענה האט ער אויף זכות ווערט ער אויך נצול פון דעם טויט:

אל ירך אייערע הערצער זאלין ניט ווייך ווערין מחמת דעם גישרייא פון די פערד אונ פאר דעם גלאנעץ פון די שווערדין איר זאלט זיך ניט פארכטין מחמת דעם קלאפין פון דיא שילדין אונ מחמת דעם ברומונג פון דעם חיל אונ איר זאלט ניט אנגסטין מחמת דעם קול פון די ווענין אונ איר זאלט ניט ווערין צו בראכין מחמת זייער גישריי ווארום גאט אייער גאט איז דר וואס גייט מיט אייך. זיי קומען אין דער מלחמה מיט דעם נצחון פון איין בשר ודם אונ איר קומט מיט דעם נצחון פון גאט ברוך הוא. די פלשתים זיינען גיקומען מיט דעם נצחון פון גלית וואס איז גיוועזן זיין סוף פון גלית צום סוף איז ער גיפאלין אין שווערד אונ די פלשתים זיינען אויך גיפאלין מיט אים. די קינדר פון עמון זיינען גיקומען מיט דעם נצחון פון דעם שר צבא וואס האט גיהייסין שובך אונ וואס איז גיוועזין זיין סוף ער איז גיפאלען אין שווערד אונ זיי זיינען אויך גיפאלין מיט אים אבר איר ישראל איר זייט ניט אזו ווארום גאט אייער גאט ער גייט מיט אייך צו מלחמה האלטין פאר אייך מיט אייערע פיינט צו העלפין אייך וויא עס שטייט דער וואס גייט מיט אייך ווערט אייך העלפין מיינט מען דאס דיא מחנה לויה וואס האט גיטראגין דעם ארון:

תנו רבנן די רבנים האבין גילערינט. אין דער תורה שטייט פריער ווען אייגער האט גיבויט אונ דר נאך שטייט ווען איינער האט גיפלאנצט אונ ווען איינער האט זיך משדך גיוועזן. דיא תורה לערינט דיך דער מיט דרך ארץ אז איין מענטש זאל בויען איין שטוב אינ זאל פלאנצין איין ווייין גארטין אונ דר נאך זאל ער נעמען איין ווייב. שלמה המלך האט אויך אזו גיזאגט מיט זיין חכמה בהייט אן אויף דר נאס דיין מלאכה דם מיינט מען זאלסט בויען איין שטוב. אונ בהייט צו דיר אן איין פעלד דאס מיינט מען זאלסט פלאנצין איין ווייין גארטין. אחר ובנית ביתך דר נאך זאלסטו נעמען איין ווייב. אנאנדר פירוש איז דאס מיינט מען זאלסט פריער לערנען פסוק אונ דר נאך זאלסטו לערנען משניות אונ דער נאך גמרא. אנאנדער פירוש איז דאס מיינט מען זאלסטו לערנען פסוק אונ משניות אונ דר נאך גמרא אונ דר נאך

זאלסטו

הגלילי אומר הכן בחוץ מלאכתך זה מקרא משנה ותלמוד. ועתדה בשדה לך אלו מעשים טובים. אחר ובנית ביתך דרוש וקבל שכר:

אבות פ"ב

רבי טרפון אומר היום קצר. והמלאכה מרבה. והפועלים עצלים. והשכר הרבה. ובעל הבית דוחק: הוא היה אומר. לא עליך המלאכה לגמור. ולא אתה בן חורין להבטל ממנה. אם למדת תורה הרבה. נותנין לך שכר הרבה. ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך. ודע שמתן שכרן של צדיקים לעתיד לבא:

סנהדרין פרק י"א

תנא דבי אליהו. צדיקים שעתיד הקדוש ברוך הוא להחיותן אינן חוזרין לעפרן. שנאמר והיה הנשאר בציון והנותר בירושלים קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלים. מה קדוש לעולם קים. אף הם לעולם קימים. ואם תאמר אותן אלף שנים שעתיד הקדוש ברוך הוא לחדש בהן את עולמו שנאמר ונשגב יי לבדו ביום ההוא. צדיקים מה הם עושים. הקדוש ברוך הוא עושה להם כנפים כנשרים ושטים על פני המים. שנאמר על כן לא נירא בהמיר ארץ ובמוט הרים בלב ימים. ושמא תאמר יש להם צער. תלמוד לומר וקוי יי יחליפו כח יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו:

סדר קדשים ערכין פ"ג

באונס ומפתה להקל ולהחמיר. כיצד. אחד שאנס ופתה את הגדולה שבכהנה. ואת הקטנה שבישראל. נותן חמשים סלעים. ובבושת ובפגם. הכל לפי המבייש והמתבייש: ובמוציא שם רע להקל ולהחמיר. כיצד.

זאלסטו טאן מעשים טובים. רבי אליעזר דר זון פון רבי יוסי הגלילי הט גזאגט דס מיינט מען זאלסט פריער לערנען פסוק אונ משניות אונ גמרא אונ דר נאך זאלסטו טאן מעשים טובים אונ דר נאך זאלסטו דרשנן אונ וועסט מקבל זיין שכר:

תנא עס האבין גילערינט דיא ישיבה פון אליהו. די צדיקים וואס גאט ברוך הוא איז אן גיברייט אז ער זאל זיי לעבדיג מאכין לימות המשיח קערין זיי זיך מער ניט אום צו זייער ערד ווארום עס שטייט אין פסוק אונ דער וואס וועט איבער בלייבין וועט זיין אין ירושלים צו איטליכין וועט גיזאגט ווערין הייליגער כלומר זיי וועלין זיין אלע הייליגע אונ צדיקים איטליכער צדיק וואס איז אן גישריבין לחיי העולם הבא וועט זיין אין ירושלים, אזו ווי דר הייליגער גאט האט איין קיום אויף אייביג אזו אויך די צדיקים האבין איין קיום אויף אייביג. אונ אויב דו וועסט זאגין דיא דאזיגע יארין וואס גאט ברוך הוא איז אן גיברייט צו באנייען אין זיי זיין וועלט אונ דיא היינטיגע וועלט וועט חרוב זיין טויזינט יאר ווארום עס שטייט אין פסוק אונ גאט וועט אליין גישטארקט זיין אין דיים דאזיגין טאג, וואס טוען דיא צדיקים אין די טויזינט יאר, גאט ברוך הוא מאכט צו זיי פליגלען אזו ווי צו די אדלער אונ זיי שוועבין אויף די וואסער ווארום עס שטייט אין פסוק דרום וועלין מיר קיין מורא ניט האבין אז עס וועט ווערין פאר ביטין די ערד אונ אז די בערג וועלין ווערין אויס גיליטשט וייל מיר וועלין זיין דענסטמאל אין מיטין די ימים דרום וועלין מיר קיין מורא ניט האבין. אונ טאמער וועסטו זאגין אז דאס איז איין צער צו די צדיקים שטייט אין פסוק אונ די וואס האפין צו גאט וועלין זיך פאר ביטין מיט כח כלומר זייא וועלין כח האבין צו פליהען אונ וועלין ניט האבין קיין צער דר פון זיי וועלין אויף ברייגען די פליגיל אזו ווי די אדלער זיי וועלין לויפין אונ וועלין ניט מיד זיין זיי וועלין גיין אונ וועלין ניט מיד זיין:

באונס ביי דעם דין ווען איינער איז מאנס איין בתולה אדער ווען איינער רעט זיא איבער איז פאר האנדין איין קולא מיט איין חומרא. אין די משנה מפורש ווי אזו. ווען איינר האט מאנס אדער מפתה גיוועןאיין גרעסערע מיוחסת פון דיא כהנים ניט ער נאר פופציג סלעים קנס אזו ווי ער ניט ווען ער האט מאנס אדער מפתה גיוועןאיין קלענסטע מיוחסת פון די ישראל, איז דאס איין קולא. אונ איין חומרא איז, אז צו איין קלענסטע פון די ישראל

מוז

אחד שהוציא שם רע על הגדולה שבכהנה ועל הקטנה שבישראל. נותן מאה סלעים. נמצא האומר בפיו חמור מן העושה מעשה. שכן מצינו שלא נחתם גזר דין על אבותינו במדבר. אלא על לשון הרע. שנאמר וינסו אתי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי:

ערכין שם

תנא דבי רבי ישמעאל על מה מכפר הקטורת. על לשון הרע. אמר הקדוש ברוך הוא יבא דבר שבחשאי ויכפר על דבר שבחשאי:

סדר טהרות ידים פ״א

מי רביעית נוטלין לידים לאחד. ואף לשנים. מחצי לוג לשלשה או לארבעה מלוג לחמשה. ולעשרה ולמאה. רבי יוסי אומר ובלבד שלא יפחות לאחרון שבהם מרביעית. מוסיפין על השנים ואין מוסיפין על הראשונים:

נדה פ״ט

תנו רבנן בגד שאבד בו כלאים הרי זה לא ימכרנו לנכרי. ולא יעשה ממנו מרדעת לחמור. אבל עושה ממנו תכריכין למת. דכתיב במתים חפשי. כיון שאדם מת נעשה חפשי מן המצות:

ואומרים עשרת הדברות ופרשת המן וכו׳ עד הבקשות כמו שהוא מסודר במעמד יום ראשון:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתתנהג עמי במדת החסד ובמדת הרחמים כל ימי חלדי. ותנוח לי ממגורי ואל תאסוף עם חטאים נפשי ועם אנשי דמים חיי. וגם עד זקנה ושיבה אל תעזבני. ותתן חלקי עם יראיך ויודעי שמך ובין רצויך העושים רצונך בלבב שלם ועמהם יהא חלקי וגורלי וכוסי כי אתה תומך גורלי. אנא יי אלהי ואלהי אבותי אל תפן לרשעי ולחטאתי

מוז ער געבין פופציג סלעים אזו ווי ער גיט צו איין גרעסטע מיוחסת פון די כהנים. און ביי דעם דין פון מוציא שם רע איז אויך פאר האנדן איין קולא מיט איין חומרא. אין די משנה מפורש ווי אזו. ווארום ווען איינער האט מוציא שם רע גיוועזן אויף די גרעסטע מיוחסת פון די כהנים און אויף דער קלענסטע פון די ישראל גיט ער גלייך קנס הונדערט סלעים נמצא איז דא איין קולא מיט איין חומרא אזו ווי אויבין ביי אונס און ביי מפתה איז מפורש גיווארן. גיפינען מיר דער וואס זאגט מיט דעם מויל דאס מיינט מען אז ער איז מוציא שם רע איז זיין עונש הארבער פון דעם וואס טוט איין מעשה דאס מיינט מען ווען ער האט מאנס אדער מפתה גיוועזן כלומר ווען ער איז מוציא שם רע מוז ער געבין הונדערט סלעים קנס און ווען ער איז מאנס אדער מפתה גיט ער נאר פופציג סלעים קנס ווארום אזו גיפינען מיר אז עס איז ניט גיחתמת גיווארין דר גזר דין אויף אונזערע עלטערין אין דר מדבר אז זיי זאלין ניט אריין קומן קיין ארץ ישראל נאר פון וועגין לשון הרע וואס זיי האבין גירעט אויף ארץ ישראל ווארום עס שטייט אין פסוק זיי האבין מיר גיפרובט מיט דעם דאזיגין מאל איז שוין צעהען מאהל און זיי האבין ניט צו גיהערט אין מיין קול. איז גידרונגען אז פאר די מרגלים האבין זיי שוין אויך גיזינדיגט און דר גזר דין איז ניט נחתם גיווארין נאר פון וועגין לשון הרע:

תנא די ישיבה פון רבי ישמעאל האבין גילערינט אויף וואס פאר איין זינד איז קטורת מכפר נאר אויף לשון הרע. גאט ברוך הוא האט גיזאגט לאז קומען איין זאך וואס ווערט גיטאן שטילער הייד דאס מיינט מען קטורת וואס זיי ווערין גיטאן אין היכל שטילער הייד און עס זאל מכפר זיין אויף איין זאך דאס מיינט מען לשון הרע וואס ווערט גיזאגט שטילער הייד און פאר בארגין:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילין פון צו פאר דיר גאט מיין גאט און דר גאט פון מיינע עלטערין אז דו זאלסט זיך נוהג זיין מיט מיר מיט דער מדה פון חסד און מיט דר מדה פון רחמים אלע טאג פון מיין עלטער און זאלסט מיך מאכין רוען פון מיין פארכט און דו זאלסט ניט איין טאן מיט דיא זינדיגע מיין לייב, און מיט די מענטשין וואס האבין ביא זיך שולד בלוט זאלסטו ניט איין טאן מיין לעבן און אויך ביז מיין עלטער בעט איך דיך אז די זאלסט מיך ניט פאר לאזין און זאלסט געבין מיין חלק מיט דיינע פארכטיגע און מיט די וואס ווייסן דיין

גאמע

ולעונותי ולפשעי שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך ולמעשים רעים שעשיתי. עשה אתה עמי צדקה למען שמך ולמען בריתך עם אברהם יצחק וישראל עבדיך. ולמען משה ואהרן דוד ושלמה ואליהו. ולמען כסא כבודך. ולמען שכינתך. ורחם עלי כי רחום אתה ומבלעדיך אין לי מי שירחמני ויראה בעיני כי אתה יי אלהי: יי שמעתי שמעך יראתי. וחלתי ונבהלתי ואירא מחוות רעי אותך כי מאתך הצדק והאמונה. ומפיך הדעת והתבונה. יי שמעה תפלתי ושועתי אליך תבוא. והאזינה אל תחנוני באמונתך ענני ושמע תפלתי. כי אתה שומע תפלת כל פה. ברוך אתה שומע תפלה:

בקשה אחרת מעין יצירת היום על דרך הקבלה:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו מכין תבל בכחו ומקים עולם בתורתו בורא בריות חיים בתחתונים ביום זה להראות תפארת גדלתו. ותתה בהם כח לפרות ולרבות ולהפליא לעשות איש על עבודתו. אנא יי אלהי ברחמיך הרבים רחם על מעשה ידיך לבל תפיל אשה מפרי בטנה מעמך ישראל ואל יחסר המזג למניקותיהן והכן דדיהן כשתי מעינות להשפיע חלב לולדותיהן למען יגדלו לעבודתך כדכתיב מפי עוללים ויונקים יסדת עז. ותזכה כלנו לראות בנחמת ציון כדכתיב למען תינקו ושבעתם משד תנחומיה למען תמצו והתענגתם מזיז כבודה. כי אתה שומע תפלת כל פה. ברוך אתה שומע תפלה:

נאמען אונ צווישען דיינע באווילליגער וואס טוען דיין רצון מיט דעם גאנצין הארצין אונ מיט זיי זאל זיין מיין חלק אונ מיין גורל ווארום דו מאכסט אונטער לעהענען מיין האנט אויף מיין גורל. איך בעט דיך אז דו זאלסט זיך ניט קערן צו מיינע רשעות אונ צו מיינע זינד וואס איך האב גיזינדיגט פאר דיר אונ וואס איך האב מעשים רעים גיטאן. טוא דו מיט מיר גירעכטיקייט פון וועגין דיין נאמען אונ פון וועגין וואס דו האסט כורת ברית גיוועזן מיט אברהם אונ מיט יצחק אונ ישראל וואס זיינען גיוועזן דיינע קנעכט אונ פון וועגין משה ואהרן דוד ושלמה ואליהו אונ דעם כבוד פון דיין שטול אונ פון וועגין דיין שכינה אונ דר בארעם זיך אויף מיר ווארום דו ביסט איין רחום אונ חוץ דיר איז ניט דא צו מיר ווער עס זאל זיך מרחם זיין אויף מיר אונ זאל זעהען אין מיין פיין ווארום דוא ביסט גאט מיין גאט: גאט איך האב גיהערט דיין הערונג האב איך זיך גיפארכטין איך האב גיציטערט אונ בין גיווארין דר שראקין אונ האב זיך גיפארכטין פון צו זאגין מיין דעה צו דיר ווארום פון דיר איז דאס גירעכטיקייט אונ דאס ווארהייט אונ פון דיין מויל איז דאס ווייסן שאפט אונ דאס פאר שטאנד. גאט הער צו מיין תפלה אונ מיין גישרייא זאל קומען צו דיר אונ פאר נעם צו מיין גיבעט מיט דיין ווארהייט ענטפער מיר אונ הער צו מיין תפלה:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילין פון צו פאר דיר גאט אונזער גאט אונ דער גאט פון אונזערע עלטערין וואס ער גרייט אן דיא וועלט מיט זיין כח אונ איז מקים די וועלט אז זיא זאל איין קיום האבין דורך זיין תורה ער האט באשאפין לעבעדיגע ברואים אין די אונטערשטע עולמות אין דעם דאזיגין טאג צו ווייזין דאס שיינקייט פון זיין גדולה אונ האסט אין זייא גיגעבין כח צו פרוכטין זיך אונ צו מערין זיך אונ וואונדער צו טאן איטליכער מענטש אויף זיין ארבעט. איך בעט דיך גאט מיין גאט מיט דיינע פיל רחמנות דער בארעם זיך אויף דיא ווערק פון דיינע הענט אז איין אשה זאל ניט מפיל זיין פון די פרוכט פון איר בויך אונ עס זאל ניט גימינערט ווערין די משקה דאס מיינט מען דאס מילך צ״א זייערע זייגענדיגע ווייבער אונ גרייט אן זייערע בריסט זיי זאלין זיין אזו ווי צוויי קוואלין צו משפיע זיין מילך צו זייערע קינדער כדי זיי זאלין דער וואקסין ווערין צו דיין דינסט אזו ווי עס שטייט אין פסוק פון דעם מויל פון די יונגע קינדר אונ די זייגענדיגע קינדער האסטו גיגרונד פעסטיגט אז עס זאל אריס

גיין

תורה

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ אֶרֶץ לְמִינָהּ
וַיְהִי כֵן: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת
כָּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי טוֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם
בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ וּבְכָל
הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל הָאָרֶץ: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא
אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ
וּמִלְאוּ אֶת הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת
עַל הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת כָּל עֵשֶׂב זֹרֵעַ זֶרַע אֲשֶׁר עַל פְּנֵי
כָל הָאָרֶץ וְאֶת כָּל הָעֵץ אֲשֶׁר בּוֹ פְרִי עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה: וּלְכָל חַיַּת
הָאָרֶץ וּלְכָל עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל רוֹמֵשׂ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת כָּל יֶרֶק
עֵשֶׂב לְאָכְלָה וַיְהִי כֵן: וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד וַיְהִי
עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי:

ישעיה מה

כֹּה אָמַר יְיָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֹצְרוֹ הָאֹתִיּוֹת שְׁאָלוּנִי עַל בָּנַי וְעַל פֹּעַל יָדַי תְּצַוֻּנִי:
אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם עָלֶיהָ בָרָאתִי אֲנִי יָדַי נָטוּ שָׁמַיִם וְכָל צְבָאָם צִוֵּיתִי:

גיין פון זיי איין שטארקע לויב אונ מיר זאלין אלע זוכה זיין צו זעהען אין דר נחמה פון ציון אזו
ווי עס שטייט אין פסוק דאמיט איר ווערט זייגין אונ איר ווערט זאט זיין פון פעטקייט פון איר
טרייסטונג דאמיט איר ווערט זייגין אונ איר ווערט תענוג האבן פון דעם שיינקייט פון איר כבוד:
ויאמר אלהים נאט האט גיזאגט דיא ערד זאל אויס ציהען אין לייב וואס האט אין זיך חיות
נאך איר מין נאך בהמות אונ ווידמעגונג אונ די חיות פון דר ערד אונ עס איז אזו
גיוועז: אונ נאט האט אן גיבריים מיט זייער גישטאלט אונ מיט זייער הויך די חיות פון דר
ערד נאך איר מין נאך דיא בהמות אונ גאר דאס ווידמעגונג פון דער ערד נאך זייערע
מינים נאך אונ נאט האט גיזעהען אז עס איז גוט: האט נאט גיזאגט לאמיר באשאפין איין
מענטשן, אונ דרום האט דר פסוק גישטעלט בלשון רבים תאמשע דיא מלאכים האבין אים
ניט גיהאלפין אין דעם באשאפונג פון דעם מענטשין צו לערנען אונז דרך ארץ אז איין
גרויסער גיהער זיך בארא‍טין אונ נעמען רשות פון איין קליינעם, אזו ווי אונזר פורעם וואס
מיר האבין אן גיגרייט פון דעם מענטשין ווענין אזו וויא אונזער גישטאלט איז דאס מיינט
מען זיי זאלין שבל האבין אונ די מענטשין זאלין גיוועלטיגין אין די פיש פון דעם ים אונ אין
די פויגיל וואס זיינען אונטער דעם הימעל אונ אין אלע בהמות אונ אין דר גאנצער ערד אונ
אין אלע ווידמעגונג וואס ווידמעט אויף דר ערד: אונ נאט האט אליין באשאפין דעם מענטשין
אין דעם פורעם וואס איז גימאכט גיווארין פון דעם מענטשין ווענין אונ דר פורעם וואס מען
האט דעם מענטשין אין אים באשאפין איז דר פורעם פון דעם נישטאלט פון נאט ברוך הוא
ווי אזו ער האט זיך באוויזין צו די נביאים. איין זכר מיט איין נקבה האט ער זיי באשאפין:
אונ נאט האט זיי גיבענשט אונ נאט האט צו זיי גיזאגט פרוכט אייך אונ מערט אייך אונ
דר פילט די ערד אונ באצוויננט זיא אונ גיוועלטיגט אין די פיש פון דעם ים אונ אין די פויגיל
וואס זיינען אונטער דעם הימיל אונ אין אלע חיות וואס ווידמעט זיך אויף דר ערד: האט נאט
גיזאגט איך האב גיגעבין צו אייך אלערליי גראזין וואס אין זיי וואקסט זאמען אז מען קאן
זייען פון זיי אויף אנאנדר ארט וואס איז אויף דר גאנצער ערד אונ אלע בוימער וואס אויף
אים וואקסט אזעלכע פרות וואס אין זיי איז פאר האנדין זאמען אז מען קאן זייען פון זייא
אויף אנאנדר ארט צו אייך זאל דאס זיין צו איין עסין נוארן: אונ צו אלע חיות פון דר ערד
אונ צו אלע עופות וואס זיינען אונטער דעם הימיל אונ צו אלע ווידמעגונג וואס אויף דער
ערד וואס אין אים איז דא חיות זאל זיין אלע גרינע גראזין צו איין עסין נוארן אונ עס איז
אזו גיוועזן: אונ נאט האט גיזעהען אלץ וואס ער האט גימאן אז עס איז זייער גוט:
כה אמר ה׳ אזו האט נאט גיזאגט דער היילינער פון די ישראל אונ זיין באשעפער אויב איר
נביאים ווילט מיך פרעגין זאלט איר מיך נאר פרעגין אויף די צייכין פון דעם הימיל וואס
איר

אָנֹכִי הַעִירֹתִהוּ בְצֶדֶק וְכָל דְּרָכָיו אֲיַשֵּׁר הוּא יִבְנֶה עִירִי וְגָלוּתִי יְשַׁלֵּחַ לֹא בִמְחִיר
וְלֹא בְשֹׁחַד אָמַר יְיָ צְבָאוֹת׃ כֹּה אָמַר יְיָ יְגִיעַ מִצְרַיִם וּסְחַר כּוּשׁ וּסְבָאִים אַנְשֵׁי
מִדָּה עָלַיִךְ יַעֲבֹרוּ וְלָךְ יִהְיוּ אַחֲרַיִךְ יֵלֵכוּ בַּזִּקִּים יַעֲבֹרוּ וְאֵלַיִךְ יִשְׁתַּחֲווּ אֵלַיִךְ יִתְפַּלָּלוּ
אַךְ בָּךְ אֵל וְאֵין עוֹד אֶפֶס אֱלֹהִים׃ אָכֵן אַתָּה אֵל מִסְתַּתֵּר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ׃
בּוֹשׁוּ וְגַם נִכְלְמוּ כֻּלָּם יַחְדָּו הָלְכוּ בַכְּלִמָּה חָרָשֵׁי צִירִים׃ יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּייָ תְּשׁוּעַת
עוֹלָמִים לֹא תֵבֹשׁוּ וְלֹא תִכָּלְמוּ עַד עוֹלְמֵי עַד׃

תהלים צג

יי מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט׃ נָכוֹן כִּסְאֲךָ
מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה׃ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם׃
מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ׃ עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד
לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קֹּדֶשׁ יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים׃

איר זעהט אויף דר ערד וואס זיי באשטייטן אבר אויף מיינע קינדר ישראל וואס מיינע הענט האבין אלץ געווערקט אונ באשאפין איז דאס דען מוטל אויף אייך אז איר זאלט מיך געביטין אויף זיי אונ קורא תהר זיין פאר מיר וואס דיא הצלחה פון נבוכדנצר געווערט אזו לאנג. איך האב דאך לאנג באשאפין איין הילף צו די ישראל איך האב באשאפין די ערד אונ האב זיא געגעבין צו דעם וואס רעכט פארטיג איז אין מיינע אויגין אונ די מענטשין האב איך אויף איר באשאפין, איך מיינע הענט האבין געצייגט די הימל אונ אלע זייערע הערשאפט האב איך געבאטין: איך האב אים דר וועקט מיט גירעכטיקייט דאס מיינט מען דעם מלכות כורש אז דורך אים זאלין ווערין געהאלפין מיינע קינדער ישראל פון דיא הענט פון בבל אונ אלע זיינע וועגין וועל איך רעכט פארטיג מאכין ער וועט אויף בויען מיין שטאט ירושלים אונ ער וועט מיינע פאר טריבענע ישראל פרייא ארויס שיקין ניט מחמת איין פאר בייטונג פון געלט אונ ניט מחמת שוחד וועט ער דאס טאן אזו האט גאט געזאגט דאס האב איך אייך מודיע געוועזן מיט וואס איך וועל העלפין די ישראל פון די הענט פון בבל אונ וועל אייך נאך מודיע זיין ווי אזו איך וועל זיי העלפין פון די הענט פון סנחריב אין די צייטין פון יחזקיהו המלך: אזו האט גאט געזאגט דאס גוטס פון מצרים אונ די סחורות פון כוש אונ סבאים וואס סנחריב וועט מיט זיך ברייגגען קיין ירושלים מאס האפטיגע מענטשין דאס מיינט מען דאס חיל פון סנחריב אויף דיר ירושלים וועלין זיי איבער פארין אונ סנחריב מיט זיינע מענטשין וועלין פאלין אין די הענט פון יחזקיהו אונ גאר דאס גוטש וועט בלייבין צו דיר יחזקיהו נאך דיר וועלין זיי נאך גיין אין קייטין וועלין זיי איבער פארין די שבוים וואס סנחריב האט מיט זיך געבראכט אונ צו דיר יחזקיהו וועלין זיי זיך בוקין אונ צו דיר וועלין זיי בעטין ווארום נאך דעם אז סנחריב האט איין מפלה געהאט האט יחזקיהו המלך אלע שבוים פון סנחריב פרייא ארויס געלאזט. אויף דרויף זאגט דר פסוק ווייטער אלע וועלין מודה זיין אז נאר ביי דיר איז דא איין גאט אונ ניט מערער נאר גאט ברוך הוא אליין: אונ אזו וועלין זיי ריידין צו גאט פאר וואר דו האסט אונז געגעבין פאר שטיין אז כדי דו זאלסט געצאלט נעמען פון די ישראל פאר זייערע זינד פאר בארגסטו זיך פון צו ווייזין דיין נצחון כביכול ווי דו האסט קיין יכולת ניט צו העלפין זיי אונ אז עס דר וועקט זיך דיין רחמנות אויף זיי ביסטו איין גאט פון די ישראל וואס דו העלפסט זיי: זיי זיינען ווארין פאר שעמט אלע מיט אנאנדער זיי זיינען ניטאנגען מיט שאנד די בעלי מלאכות וואס האבין געמאכט די בילדר: די ישראל ווערין געהאלפין מיט גאטש זאג איין אייביגע הילף איר וועט ניט פאר שעמט ווערין ביז אייביג:

יי מלך אז משיח וועט קומן וועט מען זאגין גאט האט געקיניגט אונ האט אן געקלייט גרויסקייט גאט האט זיך אן געקלייד מיט שטארקייט אונ האט זיך ארום גענארטילט מיט כח אונ דענסטמאל וועלין אלע וויסין אז גאט האט די וועלט אויך אן געבוייט אז זיא זאל ניט אויס גיגליטשט ווערין: דיין שטול איז אן געבוייט פון דער צייט אז דו האסט די וועלט באשאפין איידער דו האסט באשאפין די וועלט ביסטו געוועזן איין גאט: די טייכין האבין אויף געהויבין איין קול, גאט. די טייכין האבין אויף געהויבין זייער קול אונ די טייכין האבין אויף געהויבין אינדן: אבער מערער פון דיא שטארקע וואסערין אונ פון דיא אינדין פון ים וועט זיך שטארקין דאס קול פון דעם גאט וואס זיצט אין הימל: דיינע נביאים וואס האבין עדות

ני׳אנט

תורה

כִּי יָדִין יְיָ עַמּוֹ וְעַל עֲבָדָיו יִתְנֶחָם כִּי יִרְאֶה כִּי אָזְלַת יָד וְאֶפֶס עָצוּר וְעָזוּב: וְאָמַר אֵי אֱלֹהֵימוֹ צוּר חָסָיוּ בוֹ: אֲשֶׁר חֵלֶב זְבָחֵימוֹ יֹאכֵלוּ יִשְׁתּוּ יֵין נְסִיכָם יָקוּמוּ וְיַעְזְרֻכֶם יְהִי עֲלֵיכֶם סִתְרָה: רְאוּ עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים עִמָּדִי אֲנִי אָמִית וַאֲחַיֶּה מָחַצְתִּי וַאֲנִי אֶרְפָּא וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל: כִּי אֶשָּׂא אֶל שָׁמַיִם יָדִי וְאָמַרְתִּי חַי אָנֹכִי לְעֹלָם: אִם שַׁנּוֹתִי בְּרַק חַרְבִּי וְתֹאחֵז בְּמִשְׁפָּט יָדִי אָשִׁיב נָקָם לְצָרָי וְלִמְשַׂנְאַי אֲשַׁלֵּם: אַשְׁכִּיר חִצַּי מִדָּם וְחַרְבִּי תֹּאכַל בָּשָׂר מִדַּם חָלָל וְשִׁבְיָה מֵרֹאשׁ פַּרְעוֹת אוֹיֵב: הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דַם עֲבָדָיו יִקּוֹם וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ:

משנה פ"ו ממסכת תמיד

הֵחֵלּוּ עוֹלִין בְּמַעֲלוֹת הָאוּלָם. מִי שֶׁזָּכוּ בְּדִשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי וְהַמְּנוֹרָה הָיוּ מַקְדִּימִין לִפְנֵיהֶם. מִי שֶׁזָּכָה בְּדִשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי נִכְנַס וְנָטַל הַטֶּנִי

ג׳זאגט אויף דר גאולה זייגען זייער בגלייבט אונ צו דיין הויז וועט זיין איין שיין הייליקייט. גאט, דר בית המקדש וואס וועט גיבויט ווערין וועט זיין אויף לאנגע טעג אונ וועט קיין מאל ניט חרוב ווערין:

כי ידין אז גאט וועט משפטין זיין פאלק ישראל מיט יסורים אונ וועט זיך אויף זייגע קנעכט ישראל בארא‌טין אז ער זאל זיך ווידער מרחם זיין אויף זיי אז ער וועט זעהן אז די האנט פון דעם פיינט איז גיגאנגען אונ האט זיך גישטארקט אין זיי אונ עס האט זיך אויס גילאזט ביי די ישראל איין הילף וואס עס קומט דורך דעם עלצטין וואס ער האלט זיי איין אין דר מלחמה אז זיי זאלין ניט צו שפרייט ווערין אונ ער שטארקט זייער הארץ כלומר עס איז ביי זיי קיין עלצטער ניט גיבליבן: אונ גאט ב"ה וועט זאגין אויף זיי וואו זיינען זייערע אפ געטער וואס זיי האבין גידינט צו זיי אונ וואו איז זייער שטארקער שטיין וואס זיי האבין זיך בשיצט אין אים אז ער זאל זיי פאר דעקין פאר דר זון אונ פאר דער קעלט דאס איז אלץ איין משל אויף זייערע אפ געטר: וואס דעם חלב פון זייערע קרבנות האבין זייערע אפ געטער גיגעסין דאס מיינט מען וואס זיי פלעגין מקריב זיין פאר זיי קרבנות אונ האבין גיטרונקען דעם וויין וואס מען האט מנסך גיוועזן פאר זיי לאזין די אפ געטער אויף שטיין אונ לאזין אייך העלפין פון דעם פורענות אונ לאזן זיי זיין אויף אייך איין באשיצונג אונ איין פאר בארגעניש: זעהט איצונדערט אונ פאר שטייט פון פורענות וואס איך האב גיבראכט אויף אייך אונ איר האט פון קיינעם קיין הילף ניט אונ פון דר הילף וואס איך וועל אייך העלפין אונ קיינער וועט מיר ניט ווערין אז איך בין איין גאט וואס איך קאן דעם משפיל זיין אונ דעם דר הייבין אונ עס איז ניט דא קיין אנדר גאט מיט מיר אז ער זאל מיר ווערין דרויף, איך טייט אונ מאך לעבעדיג איך וואונד אונ איך הייל דער נאך אונ עס איז ניט דא קיינער אז ער זאל מציל זיין פון מיין האנט די וואס זינדיגין פר מיר: מחמת פיל צארין וואס איך האב אויף דעם פיינט וועל איך אויף הייבין מיין האנט צו מיר וואס איך זיץ אין הימיל צו שווערין אונ מיט דעם לשון וועל איך זאגין איך שווער אזו וויא איך לעב אייביג: אז איך וועל שארפין די קלינג פון מיין שווערד אז זיא זאל האבין איין גלאנץ אונ מיין האנט זאל אן האלטין אין דר מדה פון משפט אונ ניט אין דער מדה פון רחמים כדי איך זאל אומקערין איין נקמה צו מייגע באליידיגער וואס זיי האבין צו אייך ישראל גיטאן אונ צו מייגע פיינט וועל איך באצאלין: איך וועל זאט מאכין מייגע פיילין פון דעם בלוט פון דעם פיינט אונ מיין שווערד וועט עסין זייער פלייש אונ דרום וועלין זיי האבין אזו איין עונש מחמת דעם בלוט פון די דר שלאגיגע ישראל וואס זיי האבין פאר גאסין אונ ווייל זיי האבין פון זיי גינומען אין דר שביה פון דעם תחלת בראך וואס דר פיינט האט גיטאן אין די ישראל וואס זייערע עלטערין האבין נאך גיזינדיגט וועל איך זיי באצאלין דרויף: אז דאס וועט זיין וועלין אלע לויבין זיין פאלק ישראל וואס זיי האבין זיך באהעפט אין גאט ברוך הוא אונ חאטשע ווי פיל צרות זיי האבין ניהאט האבין זיי איר פארט ניט פאר לאזין ווארום פאר דעם בלוט וואס איז פאר גאסין גיווארין פון זייגע קנעכט וועט ער זיך נוקם זיין אונ איין נקמה וועט ער אום קערין צו זייגע באליידיגער אונ ער וועט איבער בעטין אונ וועט באוויליגט ווערין צו זיין לאנד אונ צו זיין פאלק ישראל:

השקיפה

והשתחוה ויצא. מי שזכה בדשון המנורה נכנס ומצא שתי נרות מזרחיים דולקים מדשן את המזרחי ומניח את המערבי דולק שממנו היה מדליק את המנורה בין הערבים. מצאו שכבה מדשנו ומדליקו ממזבח העולה. נטל את הכוז ממעלה שניה והשתחוה ויצא: מי שזכה במחתה צבר את הגחלים על גבי המזבח ומרדדן בשולי המחתה והשתחוה ויצא: מי שזכה בקטורת היה נוטל את הבזך מתוך הכף ונותנו לאוהבו או לקרובו. נתפזר ממנו לתוכו נותנו לו בחפניו ומלמדין אותו הוי זהיר שלא תתחיל מלפניך שלא תכוה. התחיל מרדד ויוצא. לא היה המקטיר מקטיר עד שהממנה אומר לו הקטר. אם היה כהן גדול הממנה אומר אישי כהן גדול הקטר. פרשו העם והקטיר והשתחוה ויצא:

מעשר שני פרק ה'

השקיפה ממעון קדשך מן השמים. עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה עמנו כמה שהבטחתנו. השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל. בבנים ובבנות. ואת האדמה אשר נתתה לנו. בטל ומטר ובולדות בהמה. כאשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש. כדי שתתן טעם טוב בפרות:

תלמוד ברכות דף נ"ח

בן זומא ראה אוכלוסא על גב מעלה בהר הבית אמר ברוך חכם הרזים וברוך שברא כל אלו לשמשני: הוא היה אומר כמה יגיעות יגע אדם הראשון עד שמצא פת לאכול. חרש וזרע וקצר ועמר ודש וזרה וברר וטחן ורקד ולש ואפה ואחר כך אכל. ואני משכים ומוצא כל אלו מתוקנים לפני. וכמה יגיעות יגע אדם הראשון עד שמצא בגד ללבוש. גזז ולבן ונפץ וטוה וארג וצבע ותפר ואחר כך לבש. ואני משכים ומוצא כל אלו מתוקנים לפני:

סדר מועד תענית ד' ט"ז

לא נאמר באנשי נינוה וירא האלהים את שקם ואת תעניתם אלא וירא האלהים

השקיפה לוג פון דיין הייליג וואונונג פון דעם הימיל. מיר האבין גיטאן וואס דו האסט אויף אונז גוזר גיוועזן טוא דו אויך מיט אונז וואס דוא האסט אונז מבטיח גיוועזן אונ בענטש דיין פאלק ישראל מיט זין אונ מיט טעכטער אונ די ערד וואס דו האסט גיגעבין צו אונז זאלסטו זיא בענטשין מיט טויא מיט רעגין אונ מיט ולדות פון בהמות אזו ווי דו האסט גישווארין צו אונזערע עלטערין צו געבין אונז אזו איין לאנד וואס עס רינט דארטין מילך אונ האניק כדי אז דו זאלסט געבין איין גוטין טעם אין די פרות:

בן זומא בן זומא האט גיזעהען איין גרויס חיל פון ששים רבוא אויף דעם הר הבית האט ער גיזאגט גילויבט איז דר וואס קלינגט אונ וייס די מחשבות וואס אין הארצין פון די אלע אונ גילויבט איז דר וואס האט באשאפין די אלע צו באדינען מיך: בן זומא האט גיזאגט ווי פיל מיהע הט זיך אדם הראשון גימיט ביז ער האט גיפונען ברויט צו עסן. ער האט גיאקערט אונ האט גיזייט אונ האט גישניטין אונ האט גימאכט בינדליך אונ האט גידראשן אונ האט גיווינט שופעלט אונ האט אויס גיקליבין דיא פסולת אונ האט גימאלין אונ האט גיזיפט אונ האט גיקנאטין אונ האט גיבאקין דר נאך האט ער ערשט גיגעסן. אונ איך פעדער זיך פריא אויף צו שטיין אונ גיפין דאס אלץ גיגרייט פאר מיר. אונ וויא פיל מיהע הט זיך אדם הראשון גימיט ביז ער האט גיפונען איין קלייד אן צו קליידן. ער האט גישארין די וואל אונ האט זיי גיוואשין אונ האט זייא אויס גיקלאפט אונ האט זייא גישפונען אונ האט גיוועבט אונ האט גיפארבט אונ האט גינייט אונ דער נאך האט ער דאס אן גיקליידעט אונ איך פעדער זיך אונ גיפין דאס אלץ גיגרייט פאר מיר:

לא נאמר עס איז ניט גיזאגט גיווארין ביי די מענטשין פון נינוה אז גאט האט גיזעהען זייערע זעק וואס זיי האבן אן גיקלייט אונ זייער פאסטן נאר אזו שטייט, גאט האט גיזעהן זייערע

ווערק

את מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה. ובקבלה הוא אומר וקרעו לבבכם ואל בגדיכם ושובו אל יי׳:

שבת דף קי״ח

ואמר רבי יוסי מימי לא עברתי על דברי חברי. יודע אני בעצמי שאיני כהן ואם אומרים לי חברי עלה לדוכן הייתי עולה. ואמר רבי יוסי מימי לא אמרתי דבר וחזרתי לאחורי:

סדר נשים נדרים פרק ג׳

רבי שמעון אומר גדולה מילה שהיא שקולה כנגד כל התורה שנאמר הנה דם הברית אשר כרת יי׳ עמכם על כל הדברים האלה:

שם ל״ב

תניא רבי אומר גדולה מילה שאין לך מי שנתעסק במצות כאברהם אבינו ולא נקרא תמים אלא על שם המילה שנאמר התהלך לפני והיה תמים. וכתיב ואתנה בריתי ביני ובינך. דבר אחר גדולה מילה ששקולה כנגד כל המצות שבתורה שנאמר כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת ישראל. דבר אחר גדולה מילה שאלמלא מילה לא נתקימו שמים וארץ שנאמר אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי:

סדר נזיקין סנהדרין דף ל״ז

לפיכך נברא אדם יחידי בעולם ללמדך שכל המאבד נפש אחת מישראל מעלה עליו הכתוב כאלו אבד עולם מלא. וכל המקים נפש אחת מישראל מעלה עליו הכתוב כאלו קים עולם מלא. ומפני שלום הבריות שלא

ווערק אז זיי האבין זיך ניקערט פון זייער שלעכטין וועג צום גוטין וועג. אונ דורך די נביאים וואס זיי האבין די נבואה מקבל גיוועזן פון דעם רוח הקודש זאגט דר פסוק צו רייסט אייערע הערצר וועט איר ניט דארפן צו רייסן אייערע קליידר מחמת אבלות אונ טוט תשובה צו גאט:

ואמר. רבי יוסי האט גיזאגט. פון מיין לעבם טאג האב איך ניט עובר גיוועזן אויף די רייד פון מיינע חברים. איך ווייס וואל אז איך בין ניט קיין כהן אונ אז מיינע חברים וואלטין מיר גיזאגט אז איך בין יא איין כהן אונ גייא אויף צוא דעם ארט וואו מען דוכנט וואלט איך אויף גיגאנגען: אונ נאך איין זאך האט רבי יוסי גיזאגט פון מיין לעבם טאג האב איך ניט גיזאגט איין זאך אז איך זאל זיך דער נאך אום קערין אהינטער אונ זאל זיך לייקענען נאר איך האב זיך מודה גיוועזן ווי אזו איך האב גיזאגט:

רבי שמעון זאגט די מצוה פון מילה איז אזו גרויס וואס זיא וועגט אנטקעגין גאר דער תורה ווארום עס שטייט אין פסוק דאס בלוט פון דעם ברית וואס גאט ברוך הוא האט פאר שניטין מיט אייך וועגט דאס אזו פיל ווי אלע די דאזיגע רייד פון דער תורה:

תניא מיר האבין גילערינט רבי זאגט ווי גרויס איז די מצוה פון מילה ווארום עס איז ניט דא איינער וואס האט עוסק גיוועזן אין מצות ווי אברהם אבינו אונ איז פארט ניט גירופין גיווארין גאנצער נאר מחמת דר מצוה פון מילה ווי עס שטייט אין פסוק גייא פאר מיר אונ זייא גאנץ אונ איך וועל געבין מיין ברית צווישין מיר אונ צווישין דיר. איין אנדער פירוש איז, די מצוה פון מילה איז אזו גרויס וואס זיא וועגט אליין אנטקעגין אלע מצות פון דער תורה ווארום עס שטייט אין פסוק אז דורך דר מצוה פון מילה וואס זיא וועגט אזו פיל וויא אלע די דאזיגע רייד פון דר תורה האב איך מיט דיר כורת ברית גיוועזן אונ מיט די ישראל. איין אנדר פירוש איז וויא גרויס איז די מצוה פון מילה ווארום ווען ניט די מצוה פון מילה וואלט הימעל אונ ערד קיין קיום ניט גיהאט:

לפיכך גמרא דרום איז באשאפין גיווארין אין תחלת הבריאה נאר איין מענטש אויף דער וועלט צו לערנען דיך אז איטליכער וואס מאכט פאר לירין אפילו נאר איין נפש ברייננגט אויף אים דער פסוק גלייך וויא ער האט גימאכט פאר לירין דיא גאנצע וועלט אונ איטליכער וואס איז מקים אפילו נאר איין נפש איז גלייך ווי ער האט מקים גיוועזן די גאנצע וועלט. אונ פון וועגין אז די לייט זאלין צווישין זיך שלום האבין אז איין מענטש זאל ניט

יאמר   זאגן

יאמר אדם לחברו אבא גדול מאביך. ושלא יהיו המינים אומרים הרבה רשויות בשמים. ולהגיד גדלתו של הקדוש ברוך הוא שאדם טובע כמה מטבעות בחותם אחד וכלם דומין זה לזה. ואלו מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא טובע כל אדם בחותמו של אדם הראשון ואין אחד מהם דומה לחברו: תנו רבנן אדם נברא בערב שבת. ומפני מה. שלא יהיו המינים אומרים שותף היה לו להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית. דבר אחר שאם תזוח דעתו עליו אומרים לו יתוש קדמך במעשה בראשית. דבר אחר כדי שיכנס למצוה מיד:

סדר קדשים מדות פרק ה׳

לשכת הגזית שם היתה סנהדרי גדולה של ישראל יושבת ודנה את הכהונה. וכהן שנמצא בו פסול לובש שחורים ומתעטף שחורים ויוצא והולך לו. ושלא נמצא בו פסול לובש לבנים ומתעטף לבנים. נכנס ומשמש עם אחיו הכהנים. ויום טוב היו עושים שלא נמצא פסול בזרעו של אהרן. וכך היו אומרים ברוך המקום שלא נמצא פסול בזרעו של אהרן. וברוך הוא שבחר באהרן ובבניו לעמוד לשרת לפני יי בבית קדשי הקדשים:

מנחות דף מ״ד

תניא אמר רבי נתן אין לך מצוה קלה שכתובה בתורה שאין מתן שכרה בעולם הזה. אבל לעולם הבא איני יודע כמה. צא ולמד ממצות ציצית:

(עיין במרדכי הלכות קטנות פ״פ התכלת שהביא מעשה זה בקצת שנוי לשון קצתו משם):

מעשה באדם אחד שהיה זהיר במצות ציצית. שמע שיש זונה בכרכי הים שנוטלת ארבע מאות זהובים בשכרה. שגר לה ארבע מאות זהובים

זאגן צו זיין חבר מיין פאטער איז גרעסער פון דיין פאטער ווארום ער איז פריער באשאפן געווארן. אונ נאך איין טעם איז פאר וואס אין תחלת הבריאה איז נאר באשאפן געווארן איין מענטש כדי די אפיקורסים זאלין ניט זאגין אז פיל געטער איז פאר האנדין אין הימל. אונ צו זאגין די גדולה פון גאט ב״ה ווארום ווען איין מענטש שלאגט פיל מטבעות מיט איין חותם זיינן אלע מטבעות גליך אבר גאט ב״ה מאכט אלע מענטשין מיט דעם חותם פון אדם הראשון אונ פון דעסט וועגין איז איין מענטש צום אנדערין ניט גליך אין זייערע געשטאלטין: תנו רבנן די רבנים האבין געלערינט. דר מענטש איז בשאפן געווארן אום ערב שבת אונ פאר וואס כדי די אפיקורסים זאלין ניט זאגין אז דער מענטש איז געוועזן איין שותף צו גאט ב״ה. איין אנדר פירוש איז ווען איין מענטש וועט זיך האפערדיג האלטין זאגט מען צו אים וואס האלסטו זיך האפערדיג אפליג איז דאך פריער באשאפן געווארן פון דיר. איין אנדער פירוש איז כדי דער מענטש זאל תיכף אין מצוה פון שבת אריין גיין:

לשכת תרגום דר חדר וואס איז אן גירופין געווארין לשכת הגזית דארטין איז די סנהדרי גדולה פון די ישראל גיזעסין אונ זיא האט גימשפט די כהנים אונ איין כהן וואס איז גיפונגען געווארין אין אים איין פסול האט ער זיך אן גיקלייט אונ איין גיוויקלט אין שווארצע קליידער אונ גייט זיך אוועק אונ טוט ניט די עבודה. אונ דר כהן וואס איז אין אים ניט גיפונן געווארין קיין פסול האט ער זיך אן גיקלייט אונ איין גיוויקלט אין ווייסע קליידר אונ איז אריין גיגאנגען אונ האט משמש גיוועזן דיא עבודה מיט זיינע ברידער די אנדערע כהנים. אונ איין יום טוב האבין זיי זיך גימאכט די דאזיגע וואס איז אין זיי קיין פסול ניט גיפונגען געווארין אונ וואס זיי זיינען פון דיא קינדער פון אהרן הכהן אונ האבין גיזאגט גילויבט איז גאט וואס ער האט אים דר וויילט אין אהרן אונ אין זיינע קינדר צו שטיין אונ צו דינען פאר גאט אין דעם היוז: תניא מיר האבין גילערינט רבי נתן זאגט עס איז ניט דא אפילו קיין גרינגע מצוה וואס זיא שטייט אין דער תורה וואס איר שכר זאל ניט זיין אויף דער וועלט. אונ אויף יענער וועלט אבער ווייס איך ניט וויא פיל. גייא אונ לערין אפ פון דר מצוה פון ציצית פון דער מעשה וואס האט זיך גיטראפין:

מ״ג

וקבעה לו זמן. כשהגיע זמנו בא וישב על הפתח. נכנסה שפחתה ואמרה לה אותו אדם ששגר לך ארבע מאות זהובים בא וישב על הפתח. אמרה לה יכנס. נכנס. הציעה לו שבע מטות שש של כסף ועליונה של זהב. עלתה וישבה על גבי עליונה כשהיא ערמה. ואף הוא עלה לישב ערום כנגדה. באו ארבע ציציותיו וטפחו לו על פניו. נשמט וישב לו על גבי קרקע. ואף היא נשמטה וישבה על גבי קרקע. אמרה לו גפה של רומי שאיני מניחתך עד שתאמר לי מה מום ראית בי. אמר לה העבודה שלא ראיתי אשה יפה כמותך. אלא מצוה אחת צונו אלהינו וציצית שמה וכתוב בה אני יי אלהיכם שני פעמים. אני הוא שעתיד לפרע ואני הוא שעתיד לשלם שכר. ועכשו נדמו עלי כארבעה עדים. אמרה איני מניחתך עד שתאמר לי מה שמך ומה שם עירך ומה שם רבך ומה שם מדרשך שאתה לומד בו תורה. כתב ונתן בידה. עמדה וחלקה כל נכסיה שליש למלכות ושליש לעניים ושליש נטלה בידה חוץ מאותן מצעות. ובאת לבית מדרשו של רבי חייא. אמרה לו צוה עלי ויעשוני גיורת. אמר לה בתי שמא עיניך נתת באחד מן התלמידים. הוציאה כתב מידה ונתנה לו. אמר לה לכי זכי במקחך. אותן מצעות שהציעה לו באסור הציעה לו בהתר. זה מתן שכרו בעולם הזה ולעולם הבא איני יודע כמה:

ידים פרק א׳

המים שנפסלו משתית הבהמה בכלים פסולין ובקרקעות כשרים. נפל לתוכן דיו קומוס וקנקנתום ונשתנו מראיהן פסולין. עשה בהן מלאכה או ששרה בהן פתו פסולין. שמעון התימני אומר אפילו נתכון לשרות בזה ונפל לשני כשרים:

נדה פ׳ המפלת

דרש רבי חנינא בר פפא מאי דכתיב עושה גדולות עד אין חקר ונפלאות עד אין מספר. בוא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם. מדת בשר ודם נותן חפציו בחמת צרורה ופיה למעלה. ספק משתמר. ספק אינו משתמר. ואלו הקדוש ברוך הוא צר את העבר במעי אשה פתוחה ופיה למטה ומשתמר. דבר אחר אדם נותן חפציו בכף מאזנים כל זמן שמכביד יורד למטה. ואלו הקדוש ברוך הוא. כל זמן שהולד מכביד עולה למעלה:

ואומרים עשרת הדברות ופרשת המן וכו׳ עד הבקשות כמו שהוא מסודר במעמד יום ראשון:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתהא תורתך אמנותי ותתן לי לב טוב וחלק טוב וחבר טוב ונפש שפלה ורוח נמוכה. ואל יתחלל שמך בי ואל

דרש האט גידרשת ר׳ חנינא וואס איז דאס וואס עס שטייט גאט טוט גרויסע זאכין וואס מען קאן זיי ניט פאר שטיין אונ טוט פיל וואונדער ביז אן צאל. קום אונ זעה אז ניט אזו ווי דיא מדה פון גאט ברוך הוא איז די מדה פון איין בשר ודם. איין בשר ודם גיט אריין זיינע זאכין אין איין לאגיל אונ פאר בינט אים פון אויבין אונ דיא מויל פון דעם לאגיל איז ארויף אונ פון דעסט וועגין איז איין ספק אויב די זאכין וועריך גיהיט איניווייניג אדער ניט. אבער גאט ברוך הוא באשאפט דאס קינד אין די גידערים פון דער מוטער דאס הייסט ווייא איין אפענער לאגיל אונ דר מויל איז אראפ אונ דאס קינד ווערט פארט גיהיט. איין אנדער פירוש איז איין מענטש גיט זיינע זאכין אין איין וואג שאל וואס ער מאכט שווערער גייט דאס וואג שאל אראפ אבער גאט ברוך הוא וואס דאס קינד ווערט אין דר מוטערס גידערים שווערער גייט דאס ארויף:

יהי רצ׳ עס זאל זיין דר ווילן פון צו פאר דיר גאט מיין גאט אונ דר גאט פון מיינע עלטערן אז

תעשני שיחה בפי הבריות. ואל תהי אחריתי להכרית ותקותי למפח נפש. ואל תצריכני לידי מתנת בשר ודם שמתנתם מעוטה וחרפתם מרבה אלא לידך המלאה והרחבה והפתוחה והקדושה. ותן חלקי בתורתך עם עושי רצונך בלבב שלם ובנה ביתך עירך והיכלך ומקדשך במהרה בימינו. מהר ענני ופדני מכל גזרות קשות ורעות. והושיעני ברחמיך הרבים מכל צרה וצוקה כי אתה שומע תפלת כל פה. ברוך אתה שומע תפלה:

בקשה אחרת מעין יצירת היום על דרך הקבלה:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו כאשר בראתנו לכבודך. כן ברחמיך הרבים תתקננו לעבודתך אנחנו וכל עמך בית ישראל ותיחד לבבנו לעבדך בלבב שלם והחזירנו בתשובה שלמה לפניך. ותמלא כונת מחשבתך בנו לטובה בבראך ביום זה בעולמך שיצרת אדם ישר לעמוד לפניך לשרתך ולברך בשמך: יהי רצון מלפניך יי אלהינו שתישירנו לפניך ותקרב שנת גאלתנו. ותבנה עירך במהרה בימינו. ובית קדשנו ותפארתנו תקומם. ותשרה שכינתך בינינו. ותחזיר מלכותך לקדמותו. ונזכה אנחנו וכל עמך בית ישראל לאור באור פניך. כי באור פניך חיים לנו. ותבשרנו כי רציתנו. כי אתה שומע תפלת כל פה. ברוך אתה שומע תפלה:

מעמדות ליום השבת

תורה

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים

אז דיין תורה זאל זיין מיין מלאכה אונ דוא זאלסט געבן צוא מיר אגוט הארץ אונ איין גוטין חלק אונ איין גוטין חבר אונ איין נידעריג גימיט אונ דיין נאמען זאל ניט ווערן פאר שוועכט דורך מיר אונ דו זאלסט מיך ניט מאכן אריד אין דעם מול פון לייטין אונ מיין סוף זאל ניט זיין צו פאר שניידונג אונ מיין האפונג זאל ניט זיין צו טרויערונג לייב. אונ דו זאלסט מיך ניט מאכן באדארפין צו דר גאב פון איין בשר ודם וואס זייערע גאב איז ווייניג אונ זייער שאנד איז פיל נאר צו דיין האנט וואס זיא איז פול אונ ברייט אונ זיא איז אפין אונ זיא איז הייליג. אונ גיב מיין חלק אין דיין תורה מיט די וואס טוען דיין רצון מיט דעם גאנצין הארצין אונ בויא דיין היכל מיט דיין בית המקדש באלד אונ גיך אין אונזערע טעג אונ ענטפער מיר אונ לייז מיך אויס פון אלע בייזע גזירות אונ העלף מיר מיט דיינע פיל רחמנות פון אלערלייא צרות:

יהי רצון אזו וויא דו האסט אונז באשאפין צו דיין כבוד אזו מיט דיין פיל רחמנות זאלסטו אונז אן ברייטין צו דיין דינסט מיר אונ נאר דיין פאלק ישראל אונ זאלסט מאכן אייניג אונזערע הערצער צו דינען דיך מיט דעם גאנצין הארצין אונ מאך אום קערן אונז צו פאר דיר מיט איין גאנצע תשובה אונ דער פיל אין אונז די כונה פון דיין מחשבה אין דיין טאן באשאפין אין דעם דאזיגין טאג אין דיין עולם וואס דו האסט באשאפין איין רעכטפארטיגין מענטשין צו שטיין פאר דיר צו דינען דיך אונ צו לויבין אין דיין נאמן: עס זאל זיין דר ווילין צו פאר דיר גאט אונזער גאט אז דו זאלסט רעכטפארטיגין אונז צו פאר דיר אונ זאלסט מאכן גינעהנען די יאר פון אונזער אויסלייזונג אונ זאלסט בויען דיין שטאט ירושלים באלד אין אונזערע טעג אונ אונזער בית המקדש אונ אונזער שיינקייט זאלסטו אויף ריכטין אונ זאלסט מאכן רוען דיין שכינה צווישין אונז אונ דוא זאלסט אומקערין דיין מלוכה צו דיין ערשטיקייט כלומר אזו ווי צום ערשטין איז גיוועזן אונ מיר זאלן זוכה זיין אונ נאר דיין פאלק צו לייכטין אין דער ליכט פון דיין שכינה וואראום דורך דר ליכט פון דיין שכינה קומט צו אונז לעבין אונ זאלסט אונז מבשר זיין אז דו האסט אונז באוויליגט:

ויאמר

את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות:

שמות לא

ויאמר יי אל משה לאמר: ואתה דבר אל בני ישראל לאמר אך את שבתתי תשמרו כי אות היא ביני וביניכם לדרתיכם לדעת כי אני יי מקדשכם: ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם מחלליה מות יומת כי כל העשה בה מלאכה ונכרתה הנפש ההיא מקרב עמיה: ששת ימים יעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון קדש ליי כל העשה מלאכה ביום השבת מות יומת: ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם: ביני ובין בני ישראל אות היא לעלם כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש:

שם לה

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה יי לעשת אתם: ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון ליי כל העשה בו מלאכה יומת: לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת:

במדבר כ״ח

וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימם ושני עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו: עלת שבת בשבתו על עלת התמיד ונסכה:

ויקרא כ״ד

ולקחת סלת ואפית אתה שתים עשרה חלות שני עשרנים יהיה החלה האחת: ושמת אותם שתים מערכות שש המערכת על השלחן הטהר לפני יי: ונתת על המערכת לבנה זכה והיתה ללחם לאזכרה אשה ליי: ביום השבת ביום השבת יערכנו לפני יי תמיד מאת בני ישראל ברית עולם: והיתה לאהרן ולבניו ואכלהו במקום קדש כי קדש קדשים הוא לו מאשי יי חק עולם:

ויאמר ה׳ אונ גאט האט גיזאגט צו משה אזו צו זאגין: אונ דו רייד צו די קינדער ישראל אזוי צו זאגין האטשע איר וועט זיין זריזים אין דר מלאכה פון דעם משכן זאלט איר פארט היטין מיינע שבתים פון צו טאן מלאכת המשכן אום שבת ווארום עס איז איין גרויסער צייכין צווישין מיר אונ צווישין אייך צו אייערע אלע דורות אז איך האב אין אייך אויס דר וויילט והראיה אז דעם טאג וואס איך האב גירועט האב איך אייך גיגעבין צו איין רואונג אז זיי זאלין וויסין אז איך בין גאט אייער הייליגער: אונ איר זאלט היטין דעם שבת ווארום זיא איז הייליג צו אייך, דר וואס איז זיא מחלל אונ עס איז דא עדות דרויף אונ מען האט אים מתרה גיוועזן זאל ער גיטייט ווערין בדיני אדם אונ איטליכער וואס טוט אין איר איין מלאכה אונ עס איז קיין התראה ניט גיוועזן דרויף זאל דאס נפש פאר שניטין ווערין בידי שמים פון צווישין איר פאלק: זעקס טעג זאל ווערין גיטאן איין מלאכה אונ אין דעם זיבעטין טאג זאל זיין איין הייליג רואונג צו גאט איטליכער וואס טוט איין מלאכה אום שבת זאל ער גיטייט ווערין: אונ זייא זאלין היטין די קינדער ישראל דעם שבת צו האלטין דעם שבת צו אלע זייערע דורות. עס זאל איין קיום האבין אויף אייביג: צווישין מיר אונ צווישין די קינדר ישראל איז דאס איין צייכין אויף אייביג אז איך האב דעם טאג גירועט אונ האב זיי גיגעבין צו איין רואונג ווארום אין זעקס טעג האט גאט באשאפין די הימיל אונ ערד אונ אין דעם זיבעטין טאג האט גאט ברוך הוא גירועט:

ויקהל משה אונ משה האט איין גיזאמילט די גאנצע עדה פון די ישראל אונ ער האט גיזאגט צו זיי דאס זיינען די רייד וואס גאט האט גיבאטין צו טאן ניי:זעקס טעג זאל ווערין גיטאן איין מלאכה אונ אין דעם זיבעטין טאג זאל זיין צו אייך הייליג ווארום עס איז איין רואונג צו גאט, איטליכער וואס טוט איין מלאכה אום שבת זאל ער ווערין גיטייט: איר זאלט ניט אן צינדין קיין פייער אין אלע אייערע וואוינונגן אין דעם טאג פון שבת:

אז

נביאים ישעיה נח

אז תקרא ויי יענה תשוע ויאמר הנני אם תסיר מתוכך מוטה שלח אצבע ודבר
און: ותפק לרעב נפשך ונפש נענה תשביע וזרח בחשך אורך ואפלתך
כצהרים: ונחך יי תמיד והשביע בצחצחות נפשך ועצמתיך יחליץ והיית כגן
רוה וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו: ובנו ממך חרבות עולם מוסדי דור
ודור תקומם וקרא לך גדר פרץ משובב נתיבות לשבת: אם תשיב משבת
רגלך עשות חפצך ביום קדשי וקראת לשבת ענג לקדוש יי מכבד וכבדתו
מעשות דרכיך ממצוא חפצך ודבר דבר: אז תתענג על יי והרכבתיך על במתי
ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך כי פי יי דבר:

ישעיה נו

כה אמר יי שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות
אשרי אנוש יעשה זאת ובן אדם יחזיק בה שמר שבת מחללו ושמר ידו
מעשות כל רע: ואל יאמר בן הנכר הנלוה אל יי לאמר הבדל יבדילני יי מעל
עמו ואל יאמר הסריס הן אני עץ יבש: כי כה אמר יי לסריסים אשר ישמרו את
שבתותי ובחרו באשר חפצתי ומחזיקים בבריתי: ונתתי להם בביתי ובחומתי

אז תקרא דענסטמאל וועסטו רופין אונ גאט וועט דיר ענטפערין דוא וועסט שרייען אונ גאט
וועט זאגין דא בין איך. אויב דו וועסט אפ טאן פון צווישין דיר איין אפ גיינונג כלומר דו
וועסט ניט אוועק גייגין דעם משפט אונ איין שטרעקונג דעם פינגער צו ייניקין אויף שלעכטס
אונ פון צו ריידין אום רעכט: אונ דו וועסט אויסציהען צום הונגעריגין דיין גוטין ווילין מיט
גוטע טרייסטונג אונ דעם גיפייניגטין לייב וועסטו מאכין אן זעטין וועט שיינען אין דער
פינצטער דיין ליכט אונ דיין פינצטערנעש וועט אזו ליכטיג זיין אזו ווי אין מיטין טאג: אונ
גאט וועט דיך תמיד פירין אונ ער וועט זאט מאכין דיין לייב אפילו אין די הונגעריגע צייטין
אונ דיינע ביינער וועט ער שטארקין אונ דו וועסט זיין אזו ווי אגארטין וואס ער איז גינעצט
מיט פייכטקייט אונ וועסט זיין ווי אקוואל וואסער וואס עס ווערט ניט נפסק זיינע וואסערין:
אונ זיי וועלין בויען פון דיר די חורבות וואס זיינן פון אייביג כלומר דורך דיינע גוטע מעשים
וועט די וועלט באזעצט ווערין אונ די גרונד פעסטין פון אלע דורות וועסטו אויף ריכטין אונ
מען וועט דיך רופין דער וואס צאמט די גיבראכענע צאמען אונ מאכט ווידער קערין דיא
שטעגין צו זיצין כלומר די וועלט וועט באזעצט ווערין מיט מענטשין: אויב דו וועסט אום
קערין דיינע פיס פון צו גיין אום שבת חוץ לתחום אונ פון צו טאן דיין באגער אין מיין הייליגין
טאג אונ דוא וועסט רופין צו שבת תענוג טאג פון דעם הייליגין גאטס וועגין וואס ער איז
גיהערליכט אונ דו וועסט אים ערהליך האלטין פון צו טאן דיינע וועגין פון צו באגינענעש
דיין באגער אונ פון צוא ריידין אום רעכטע זאכין: דענסט מאל וועסטו זיין גינעט מיט
תענוגים פאר גאט אונ ער וועט דיך מאכין רייטין אונ רוען אויף דר הייך פון דר ערד דאס
זיינט מען ארץ ישראל אונ ער וועט דיך מאכין עסין די פרות פון דר נחלה פון דיין פאטער
יעקב ווארום גאטס מויל האט אזו גירעט:

כה אמר יי אזו האט גאט גיזאגט היט צו טאן ארעכטין משפט אונ טוט גירעכטיקייט ווארום
מיין הילף איז נאהענט צו קומען אונ מיין גירעכטיקייט וואסאיך וועל טאן אין אייך
איז נאהענט צו אנטפלעקט צו ווערין: וואול דעם מענטשין וואס ער וועט טאן דאס וואס
ווייטער שטייט אונ וואול דעם מענטשין וואס האלט זיך אין דעם ער היט דעם שבת פון צו
פאר שוועכין אים אונ ער היט זיין האנט פון צו טאן בייז: אונ ער זאל ניט זאגין דר פרעמדר
וואס ער באהעפט זיך צו גאט אום אים צו דינען וואס זאל איך דינען גאט ווארום ער האט
מיך אפ גישייד פון זיין פאלק, אונ דר וואס האט ניט קיין קינדר זאל ניט זאגין וואס זאל איך
גוט אונ פרום זיין איך בין דאך אזו ווי אדארער בוים אונ עס וועט דאך פון מיר ניט בלייבין
קיין זרע: ווארום אזו האט גאט גיזאגט אויף דיא וואס האבין קיין קינדער ניט אז זיי וועלין
היטין מיינע שבתים אונ וועלין אויס דער וויילין אין דעם וואס איך באגער אונ האלטין אין
מיין ברית: וועל איך גאט געבין צו זיי אין מיין הויז אונ אין מיין מויער איין ארט אונ איין
נאמען וואס איז בעסער פון זין אונ פון טעכטער איין אייביג נאמען וועל איך אים געבין
וואס

יד ושם טוב מבנים ומבנות שם עולם אתן לו אשר לא יכרת: ובני הנכר הנלוים
על יי לשרתו ולאהבה את שם יי להיות לו לעבדים כל שמר שבת מחללו
ומחזיקים בבריתי: והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפלתי עולתיהם
וזבחיהם לרצון על מזבחי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים: נאם אדני
יהוה מקבץ נדחי ישראל עוד אקבץ עליו לנקבציו:

ירמיה יז

כה אמר יי השמרו בנפשותיכם ואל תשאו משא ביום השבת והבאתם בשערי
ירושלם: ולא תוציאו משא מבתיכם ביום השבת וכל מלאכה לא תעשו
וקדשתם את יום השבת כאשר צויתי את אבותיכם: ולא שמעו ולא הטו את
אזנם ויקשו את ערפם לבלתי שמע ולבלתי קחת מוסר: והיה אם שמע
תשמעון אלי נאם יי לבלתי הביא משא בשערי העיר הזאת ביום השבת
ולקדש את יום השבת לבלתי עשות בו כל מלאכה: ובאו בשערי העיר הזאת
מלכים ושרים ישבים על כסא דוד רכבים ברכב ובסוסים המה ושריהם איש
יהודה וישבי ירושלם וישבה העיר הזאת לעולם: ובאו מערי יהודה ומסביבות
ירושלם ומארץ בנימן ומן השפלה ומן ההר ומן הנגב מביאים עלה וזבח ומנחה
ולבונה ומבאי תודה בית יי:

תהלים צב

מזמור שיר ליום השבת: טוב להודות ליי ולזמר לשמך עליון: להגיד בבקר
חסדך ואמונתך בלילות: עלי עשור ועלי נבל עלי הגיון בכנור: כי
שמחתני יי בפעלך במעשי ידיך ארנן: מה גדלו מעשיך יי מאד עמקו
מחשבתיך: איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת: בפרח רשעים כמו

וואס ער וועט ניט פאר שניטן ווערין: אונ די פרעמדע וואס באהעפטין זיך אויף גאט צו דינען אים אונ צו ליב האבין נאמס נאמען צו זיין צו אים פאר קנעכט איטליכער פון זיא וואס היט דעם שבת פון צו פאר שוועכין אים אונ זיא האלטין מיין ניבאט וועל איך זיא ברייננען צו מיין היילינן בארג אונ איך וועל זיי דר פרייען אין דעם הויז וואס מען טוט צו מיר תפלה זייערע עולות אונ זייערע שעכטונג וועט זיין צו איין באווילינונג אויף מיין מזבח ווארום מיין הויז דאס איז דר בית המקדש אהויז פון תפלה צו טאן וועט דאס גירופין ווערין צו אלע פעלקער: אזו רעט גאט דר האר דר איין זאמלער פון די פאר שטויסענע ישראל איך וועל נאך מער פעלקער איין זאמלען צו זיינע איין גיזאמלטע ישראל:

כה אמר ה׳ אזו האט גאט גיזאגט זייט גיהיט אין אייערע לייבער אונ איר זאלט ניט טראגין קיין משא אין דעם טאג פון שבת אונ אריין צו ברייננען אין די טויערין פון ירושלים: אונ איר זאלט ניט אויס ציהען קיין משא פון אייערע היזער אין דעם טאג פון שבת אונ קיין שום מלאכה זאלט איר ניט טאן אונ איר זאלט הייליג האלטין דעם שבת אזו וויא איך האב גיבאטין אייערע עלטערין: אונ אייערע עלטערין האבין ניט צו גיהערט צו דעם וואס איך האב זיי גיבאטין אונ האבין ניט גינייגט זייער אויער אונ האבין גיהארט זייער אקין ניט צו הערין אונ ניט אן צו נעמען שטראף: אונ ווען איר וועט יוא צו הערין צו מיר זאגט גאט ניט צו ברייננען קיין משא אין די טויערין פון דר דאזיגע שטאט אין דעם טאג פון שבת אונ צו היילינן דעם טאג פון שבת ניט צו טאן אין אים קיין שום מלאכה: ווערין קומען אין די טויערין פון דר דאזיגער שטאט מלכים אונ הארין וואס זיי וועלין זיצין אויף דר שטול פון דוד המלך זיי וועלין רייטין אויף זייערע רייט וועגין אונ אויף די פערד זיי אונ זייערע הארין די לייט פון יהודה אונ די זיצער פון ירושלים אונ די דאזיגע שטאט ירושלים וועט באזעצט זיין ביז אייביג: אונ זיי וועלין קומען פון אלע שטעט פון יהודה אונ פון ארום ירושלים אונ פון דעם לאנד בנימין אונ פון די שטעט וואס זיינען אין טאל אונ פון די שטעט וואס זיינען אויף די בערג אונ פון דרום זייט אונ וועלין ברייננען אקרבן עולה אונ שלמים אונ אקרבן מנחה אונ ווייריך אונ די וואס ברייננען אקרבן תודה אין גאטש הויז דאס איז בית המקדש:

שמור

עשב ויציצו כל פעלי און להשמדם עדי עד: ואתה מרום לעלם יי: כי הנה איביך יי כי הנה איביך יאבדו יתפרדו כל פעלי און: ותרם כראים קרני בלתי בשמן רענן: ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה אזני: צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה: שתולים בבית יי בחצרות אלהינו יפריחו: עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו: להגיד כי ישר יי צורי ולא עולתה בו:

דברים ה

שמור את יום השבת לקדשו כאשר צוך יי אלהיך: ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך: ויום השביעי שבת ליי אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך ושורך וחמרך וכל בהמתך וגרך אשר בשעריך למען ינוח עבדך ואמתך כמוך: וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויצאך יי אלהיך משם ביד חזקה ובזרע נטויה על כן צוך יי אלהיך לעשות את יום השבת:

נחמיה יג

ויהי כאשר צללו שערי ירושלם לפני השבת ואמרה ויסגרו הדלתות ואמרה אשר לא יפתחום עד אחר השבת ומנערי העמדתי על השערים לא יבוא משא ביום השבת: וילינו הרכלים ומכרי כל ממכר מחוץ לירושלם פעם ושתים: ואעידה בהם ואמרה אליהם מדוע אתם לנים נגד החומה אם תשנו יד אשלח בכם מן העת ההיא לא באו בשבת: ואמרה ללוים אשר יהיו מטהרים ובאים שמרים השערים לקדש את יום השבת גם זאת זכרה לי אלהי וחוסה עלי כרב חסדך:

תמיד פ״ז

בזמן שכהן גדול נכנס להשתחות שלשה אוחזין בו. אחד בימינו ואחד

שמור היט דעם טאג פון שבת צו הייליגן אים אזו וויא גאט דיין גאט האט דיך גיבאטין: זעקס טעג זאלסטו ארבעטן אונ זאלסט טאן אלע דיינע מלאכות: אונ דר זיבעטר טאג איז שבת צו גאט דיין גאט דוא זאלסט ניט טאן קיין שום מלאכה דוא אונ דיין זון אונ דיין טאכטער אונ דיין קנעכט אונ דיין דינסט אונ דיין אקס אונ דיין איזיל אונ אלע דיינע בהמות אונ דיין איין וואונער וואס וואונט אין דיין שטאט פון וועגין אז דיין קנעכט אונ דיין דינסט זאל רוען אום שבת אזו ווי דו: אונ דו זאלסט גידיינקען אז דו ביסט גיוועזן איין קנעכט אין לאנד מצרים אונ גאט דיין גאט האט דיך אויס גיצויגין פון דארטין מיט איין שטארקע האנט אונ מיט דעם אויס גישטרעקטין ארום אונ אויף דעם תנאי האט ער דיך אויס גילייזט פון מצרים אז דו זאלסט זיין צו אים איין קנעכט אונ זאלסט היטין זיינע מצות דרום האט גאט דיין גאט דיך גיבאטין צו האלטין דעם טאג פון שבת אונ דוא ביסט אים מחויב צו פאלגין ווארום ער איז דיין האר:

ויהי אונ עס איז גיוועזן אז זיי האבין אראפ גינייגט די שאטינס פון די טויערין פון ירושלים פאר שבת דאס מיינט מען אז עס איז גיקומען ערב שבת פאר נאכט האב איך בתמיה גיזאגט אז עס זאלין ווערין פאר שלאסין די טויערין פון דר שטאט אונ איך האב גיזאגט אז זיי זאלין ניט גיעפינט ווערין ביז נאך שבת אונ פון מיינע יונגע האב איך גישטעלט ביי דיא טויערין אז עס זאל קיין שום משא אונ קיין שום סחורה ניט אריין קומען אין דעם טאג פון שבת: אונ זיי האבין איבער גינעכטיגט די סוחרים אונ די וואס פאר קויפין אלערלייא סחורות פון אויס ווייניג פון ירושלים איין מאל אונ צוויי מאל כדי אז די ישראל זאלין קומען קויפין ביי זיי סחורות אום שבת: אונ איך האב מתרה גיוועזן אן דיא סוחרים אונ איך האב צו זיי גיזאגט פאר וואס נעכטיגט איר אנטקעגין דעם טויער. וועט איר נאך איין מאל פאר ענדערין אזו צו טאן וועל איך מיין האנט שיקין אין אייך צו שלאגין אייך. פון דר צייט אן אונ ווייטר דינען זיי ניט גיקומען אום שבת: אונ איך האב גיזאגט צו דיא לוים אז זיי זאלין זיך רייניגין אונ זאלין קומען די וואס היטין די טויערין צו הייליגין דעם טאג פון שבת: דאס דאזיגע אויך גידיינק צו מיר מיין גאט אונ האב חס אויף מיר אזו ווי דיין פיל גינאד איז:

אלו

בשמאלו ואחד באבנים טובות. וכיון ששמע הממנה קול רגליו של כהן
גדול שהוא יוצא הגביה לו את הפרוכת נכנס והשתחוה ויצא ונכנסו אחיו
הכהנים והשתחוו ויצאו: באו ועמדו על מעלות האולם עמדו הראשונים לדרום
אחיהם הכהנים וחמשה כלים בידם. הטני ביד אחד. והכוז ביד אחד. והמחתה
ביד אחד. והבזך ביד אחד. וכף וכסויה ביד אחד. וברכו את העם ברכה אחת.
אלא שבמדינה אומרים אותה שלש ברכות ובמקדש ברכה אחת. במקדש היו
אומרים את השם ככתבו. ובמדינה בכנויו. במדינה הכהנים נושאים את ידיהם
כנגד כתפותיהם. ובמקדש על גבי ראשיהם. חוץ מכהן גדול שאין מגביה
את ידיו למעלה מן הציץ. רבי יהודה אומר אף כהן גדול מגביה את ידיו
למעלה מן הציץ שנאמר וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם: בזמן שכהן גדול
רוצה להקטיר היה עולה בכבש והסגן בימינו. הגיע למחצית הכבש. אחז
הסגן בימינו והעלהו. הושיט לו הראשון הראש והרגל וסמך עליהן וזרקן.
הושיט השני לראשון שתי הידים נתנן לכהן גדול וסמך עליהן וזרקן. נשמט
השני והלך לו. וכך היו משיטין לו שאר כל האברים והוא סומך עליהן וזרקן.
ובזמן שהוא רוצה הוא סומך ואחרים זורקין. בא לו להקיף את המזבח מהיכן
הוא מתחיל. מקרן דרומית מזרחית. מזרחית צפונית. צפונית מערבית.
מערבית דרומית: נתנו לו יין לנסך. הסגן עומד על הקרן והסודרין בידו ושני
כהנים עומדים על שלחן החלבים ושתי חצוצרות בידם. תקעו והריעו ותקעו.
באו ועמדו אצל בן ארזא אחד מימינו ואחד משמאלו שחה לנסך והניף הסגן
בסודרין והקיש בן ארזא בצלצל. ודברו הלוים בשיר. הגיעו לפרק. תקעו
והשתחוו העם. על כל פרק תקיעה. ועל כל תקיעה השתחויה. זהו סדר התמיד
לעבודת בית אלהינו. יהי רצון שיבנה במהרה בימינו. אמן:

פאה פ״א

אלו דברים שאין להם שעור. הפאה והבכורים והראיון וגמילות חסדים
ותלמוד תורה: אלו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה והקרן
קימת לו לעולם הבא. כבוד אב ואם וגמילות חסדים והכנסת אורחים
והשכמת בית המדרש והבאת שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו
ותלמוד תורה כנגד כלם:

ברכות פ׳ חית ק רא

מרגלא בפומיה דרבי מאיר גמור בכל לבבך ובכל נפשך לדעת את דרכי
ולשקוד על דלתי תורתי. נצור תורתי בלבבך ונגד עיניך תהיה

אלו דברים דאס זיינען די זאכין וואס צו זיי איז ניט דא קיין שיעור מן התורה נאר מדרבנן.
דאס וואס מען באדארף לאזין אין עק פעלד אשטיקיל פאה פאר ארעמע לייט אונ דאס
וואס מען באדארף ברייגגען קיין ירושלים פון די פרות וואס זיינען פריער צייטיג געווארין.
אונ די קרבנות דאס מען האט געבראכט אין די שלש רגלים. אונ גמילות חסדים סייא מיט
דעם גוף אונ סייא מיט געלט: דאס זיינען די זאכין וואס איין מענטש עסט זייערע פרות
אויף דער וועלט אונ דאס קרן בלייבט אים איבער אויף יענער וועלט אונ דאס זיינען זיי. או
מען האלט ערליך פאטער אונ מוטער אונ מען טוט גמילות חסדים אונ מען איז מקיים הכנסת
אורחים אונ מען גייט פריא אין בית המדרש אונ מען מאכט שלום צווישן איין מענשן אונ
צווישן דעם אנדערין אונ צווישן מאן אונ ווייב. אונ תורה לערנען איז אנטקעגין זיי אלע:
מרגלא בפומיה די זאך איז געווען געוואונט אין דעם מויל פון רבי מאיר תמיד צו זאגין. לערין
מיט גאר דיין הארצין אונ מיט גאר דיין לייב צו ווישן מיינע וועגין אונ צו איילן

אויף

דָּאתִי. שְׁמוֹר פִּיךָ מִכָּל חֵטְא וְטַהֵר וְקַדֵּשׁ עַצְמְךָ מִכָּל אַשְׁמָה וְעָוֹן. וַאֲנִי אֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכָל מָקוֹם:

סדר מועד יומא פ׳ יוה״כ

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מִי אַתֶּם מִטַּהֲרִים וּמִי מְטַהֵר אֶתְכֶם אֲבִיכֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם. שֶׁנֶּאֱמַר וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם: וְאוֹמֵר מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל יְיָ. מַה מִּקְוֶה מְטַהֵר אֶת הַטְּמֵאִים אַף הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל:

ביצה פרק יום טוב

תַּנְיָא אָמְרוּ עָלָיו עַל שַׁמַּאי הַזָּקֵן שֶׁכָּל יָמָיו הָיָה אוֹכֵל לִכְבוֹד שַׁבָּת. כֵּיצַד מָצָא בְהֵמָה נָאָה אוֹמֵר זוֹ לְשַׁבָּת. מָצָא אַחֶרֶת נָאָה הֵימֶנָּה מַנִּיחַ הַשְּׁנִיָּה וְאוֹכֵל אֶת הָרִאשׁוֹנָה. אֲבָל הִלֵּל הַזָּקֵן מִדָּה אַחֶרֶת הָיְתָה לוֹ שֶׁכָּל מַעֲשָׂיו הָיוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם שֶׁנֶּאֱמַר בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם:

שבת פ׳ ט״ז

תָּנוּ רַבָּנָן כַּמָּה סְעוּדוֹת חַיָּב אָדָם לֶאֱכוֹל בְּשַׁבָּת שָׁלֹשׁ. רַבִּי חִדְקָא אוֹמֵר אַרְבַּע. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן וּשְׁנֵיהֶם מִקְרָא אֶחָד דָּרְשׁוּ. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אִכְלוּהוּ הַיּוֹם כִּי שַׁבָּת הַיּוֹם לַייָ הַיּוֹם לֹא תִמְצָאוּהוּ בַּשָּׂדֶה. רַבִּי חִדְקָא סָבַר הָנֵי תְּלָתָא הַיּוֹם לְבַר מִדְּאוֹרְתָּא. וְרַבָּנָן סָבְרֵי בַּהֲדֵי דְאוֹרְתָּא: אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן פָּזִי אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי מִשּׁוּם בַּר קַפָּרָא כָּל הַמְקַיֵּם שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת בַּשַּׁבָּת נִצּוֹל מִשָּׁלֹשׁ פֻּרְעָנִיּוֹת. מֵחֶבְלוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ וּמִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם וּמִמִּלְחֶמֶת גּוֹג וּמָגוֹג. מֵחֶבְלוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ כְּתִיב הָכָא יוֹם וּכְתִיב הָתָם הִנֵּה אָנֹכִי שׁוֹלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְיָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא. מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם כְּתִיב הָכָא יוֹם וּכְתִיב הָתָם יוֹם עֶבְרָה הַיּוֹם הַהוּא. מִמִּלְחֶמֶת גּוֹג וּמָגוֹג כְּתִיב הָכָא יוֹם וּכְתִיב הָתָם בַּיּוֹם בּוֹא גוֹג עַל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל: אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשּׁוּם רַבִּי יוֹסֵי כָּל הַמְעַנֵּג אֶת

אויף די טירין פון מיין לערנונג. היט מיין תורה אין דיין הארצין. אונ אנטקעגין דיינע אויגין זאל זיין מיין פארכט. היט דיין מויל פון אלערליי זינד אונ ריינינ' אונ היילינ' דיך פון אלערליי זינד אונ שולד אונ איך וועל זיין מיט דיר אין אלע ערטער:

אמר רבי עקיבא האט גיזאגט וואול צו אייך ישראל פאר וועמען ריינינט איר אייך אונ ווער ריינינט אייך אייער פאטער וואס איז אין הימיל ווארום עס שטייט אין פסוק אונ איך וועל שפריינגען אויף אייך ריינע וואסער אונ איר וועט זיין ריין פון אלע טומאות אונ פון אלע אייערע אום ווערדיקייט וועל איך אייך ריינינן. נאך איין פסוק שטייט מקוה ישראל ה׳ אזו וויא איין מקוה איז מטהר די טמאים אזו איז גאט ברוך הוא מטהר די ישראל:

תניא מיר האבין גילערינט זיי האבין גיזאגט אויף שמאי הזקן אז אלע זיינע טעג האט ער גיגעסין לכבוד שבת. איז די גמרא מפורש וויא אזו. אז ער האט גיפונען איין שיינע בהמה צו קויפין האט ער גיזאגט די קויף איך פון שבת וועגן. אז ער האט דר נאך גיפונען אנאנדערע איין שענערע פאר איר צו קויפין האט ער גילאזט די אנדערע די שענערע פון שבת וועגין אונ האט גיגעסין די ערשטע אום דר וואכין. נמצא עסט ער די ראזינע כדי אז די שענערע זאל זיין אויף שבת הייסט דאס עסין אפילו פון דר ערשטע בהמה אויך לכבוד שבת. אבער הלל הזקן האט אנאנדער מדה אין זיך גיהאט אז אלע זיינע מעשים זיינען גיטון לשם שמים ער האט איין בטחון גיהאט אז גאט ברוך הוא וועט אים צו שיקין איין שיינע בהמה פון שבת וועגין ווי עס שטייט אין פסוק ברוך אדני יום יום:

תנו רבנן די רבנים האבין גילערינט איין מענטש איז מחויב צו עסין אום שבת דריי סעודות. רבי חדקא זאגט פיר סעודות איז מען מחויב צו עסין. רבי יהושע בן לוי פון וועגן בר קפרא האט גיזאגט איטליכער וואס איז מקיים צו עסין דריי סעודות אום שבת וועט ער ניצול פון דריי פורעניות. פון די ווייטאג וואס וועט זיין אין משיח צייטין. אונ פון דעם דין פון גיהנם. אונ פון דר מלחמה פון גוג ומגוג: רבי יוחנן האט גיזאגט פון וועגין רבי יוסי איטליכער וואס

און

השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים שנאמר אז תתענג על יי והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך. לא כאברהם דכתיב ביה קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה. ולא כיצחק דכתיב ביה כי לך ולזרעך אתן את כל הארצות האל. אלא כיעקב דכתיב ביה ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה. רב נחמן בר יצחק אומר נצול משעבוד מלכיות. כתיב הכא והרכבתיך על במתי ארץ וכתיב התם ואתה על במותימו תדרוך: אמר רב יהודה אמר רב כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו שנאמר והתענג על יי ויתן לך משאלות לבך. עונג זה איני יודע מהו כשהוא אומר וקראת לשבת עונג הוי אומר זה עונג שבת:

שבת פרק א'

אמר רבא בר מחסיא אמר רב חמא בר גוריא אמר רב הנותן מתנה לחבירו צריך להודיעו שנאמר לדעת כי אני יי מקדשכם. תניא נמי הכי אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש לתנה לישראל לך והודיעם. מכאן אמר רבן שמעון בן גמליאל הנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו: תנו רבנן הנכנס לבקר את החולה בשבת אומר שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא. רבי מאיר אומר יכולה היא שתרחם. רבי יהודה אומר המקום ירחם עליך ועל חולי ישראל. רבי יוסי אומר המקום ירחם עליך בתוך חולי ישראל. שבנא איש ירושלים בכניסתו אומר שלום. וביציאתו אומר שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא ורחמיו מרבין ושבתו בשלום:

סדר נשים נדרים פרק ג'

רבי אלעזר בן עזריה אומר מאוסה היא הערלה שנתגנו בה הרשעים שנאמר כי כל הגוים ערלים וכל בית ישראל ערלי לב. רבי ישמעאל אומר

אז מען מענג דעם שבת כלומר ער טוט זיך תענוג אן אום שבת גיט מען אים אזו איין נחלה וואס זיא האט קיין סוף גיט מחמת גרויסקייט. רב נחמן בר יצחק האט גיזאגט ער ווערט נצול פון שעבוד: רב יהודה האט גיזאגט פון וועגן רב איטליכער וואס איז מענג דעם שבת גיט מען אים דאס באגערונג פון זיין הארצין:

אמר. דאס גיזאגט רבא דר זון פון מחסיא דר וואס וויל געבין א מתנה צו זיין חבר באדארף ער אים פריער מודיע זיין אז די מתנה וויל איך דיר געבין ווארום עס שטייט אין פסוק צו מודיע זיין צו אייך אז איך גאט וויל אייך הייליגן. מיר האבין אויך אזו גילערינט גאט ברוך הוא האט גיזאגט צו משה רבינו אגוטע מתנה איז פאר האנדין צו מיר אין מיין באהעלטענעש אונ שבת איז איר נאמען אונ איך וויל זיא שיינקען צו די ישראל גייא אונ זיי דאס מודיע. פון דאנען האט רבן שמעון בן גמליאל אפ גילערינט אונ האט גיזאגט דר וואס גיט אשטיקיל ברויט צו אקינד באדארף ער דאס מודיע זיין צו זיין מוטער:

תנו רבנן די רבנים האבין גילערינט ווען איינער גייט אום שבת צו איינעם מבקר חולה זיין זאגט ער, עס איז היינט שבת פון צו שרייען כלומר מען טאר היינט גיט שרייען אונ די רפואה איז נאהינט צו קומען. רבי מאיר זאגט אזו זאגט מען, שבת קאן טאן אז דורך איר זכות וואס דו וועסט זיך גיט מצער זיין אום שבת זאלסטו דר בארימט ווערין. רבי יהודה זאגט אזו זאגט מען צום חולה. גאט ברוך הוא זאל זיך דר בארימען אויף דיר אונ אויף די קראנקע פון די ישראל. רבי יוסי זאגט אזו זאגט מען, גאט ברוך הוא זאל זיך דר בארימען אויף דיר צווישין אנדערע קראנקע פון די ישראל כדי די תפלה זאל אן גינומען ווערין בזכות הרבים. שבנא דער גרויסער מאן פון ירושלים אז ער איז אריין גיגאנגען צו איין חולה אום שבת האט ער גיזאגט שלום אונ אז ער איז אוועק גיגאנגען האט ער גיזאגט די רחמנות פון גאט ברוך הוא זיינען פיל אונ רועט אין אייער שבת השלום:

רבי

גדולה מילה שנכרתו עליה שלש עשרה בריתות. רבי יוסי הגלילי אומר גדולה
היא המילה שהיא דוחה את השבת החמורה. רבי יהושע בן קרחה אומר גדולה
סוטה כ״א מילה שלא נתלה לו למשה הצדיק עליה אפילו מלוא שעה:
יש זכות תולה שלש שנים. זכות דמאי אילימא זכות דתורה הא אינה מצוה
ועושה היא. ואלא זכות דמצוה. זכות דמצוה מי מגנא כולי האי. והתניא
את זו דרש רבי מנחם בר רבי יוסי כי נר מצוה ותורה אור. תלה הכתוב את
המצוה בנר ואת התורה באור. את המצוה בנר לומר לך מה נר אינה מגינה
אלא לפי שעה אף מצוה אינה מגינה אלא לפי שעה. ואת התורה באור
לומר לך מה אור מגין לעולם אף תורה מגינה לעולם. ואומר בהתהלכך תנחה
אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך. בהתהלכך תנחה אותך
זה העולם הזה. בשכבך תשמור עליך זה יום המיתה. והקיצות היא תשיחך
לעולם הבא. משל לאדם שהיה מהלך בדרך באישון לילה ואפלה ומתירא
מן הקוצים ומן הפחתים ומן הברקנים ומחיה רעה ומלסטים. ואינו יודע באיזה
דרך מהלך. נזדמנה לו אבוקה של אור. נצול מן הקוצים. ומן הפחתים.
ומן הברקנים. ועדיין מתירא מחיה רעה ומלסטים. ואינו יודע באיזה דרך מהלך.
כיון שעלה עמוד השחר נצול מחיה רעה ומלסטים. ועדיין אינו יודע באיזה
דרך מהלך. הגיע לפרשת דרכים נצול מכלם: דבר אחר עבירה מכבה מצוה

רבי יוסי הגלילי זאגט ווי גרויס איז די מצוה פון מילה וואס זיא איז דוחה שבת וואס
עס איז הארב. רבי יהושע דר זון פון קרחה זאגט די מצוה פון מילה איז אזו גרויס דאס
עס איז ניט ווארין גיווארט צו משה דעם צדיק אויף איר אפילו איין שעה, כלומר דר מלאך
האט אים גיוואלט תיכף הרגענען וואס ער האט זיך פאר זאמט סל צו זיין זין קינד אונ
אלע זיינע מעשים טובים האבין אים ניט גיהאלפין:
יש זכות די סוטה וואס האט מים המאררים גיטרונקען דא ווערט זי גישטראפט מיט דעם
עונש וואס די תורה האט גישריבין פון דעסט וועגין קאן זיין זיא זאל איין זכות האבין
דריי יאר דעם עונש אויף צו האלטין. קלערין די רבנן וואס פאר איין זכות קאן זיא האבן,
איך קאן ניט זאגין דר זכות פון תורה לערנען איין אשה איז דאך ניט גיבאטין אויף תורה
לערנן. ווערסטו זאגן דר זכות פון מצות טאן קאן דען דר זכות אויף האלטין אויף אזו אלאנגע
צייט מיר האבין דאך אבר גילערינט אז דס הט גידרשת רבי מנחם. עס שטייט אין פסוק אז
אמצוה איז גליך צוא איין ליכט וואס ברענט אונ די תורה צו איין שיין. גליכט דער פסוק
די מצוה צוא אליכט אונ די תורה צו אשיין דר פסוק זאגט דיר אזו ווי ליכט לייכט נאר לפי
שעה דאס איז כל זמן עס ברענט אזו די מצוה איז מער ניט מגין נאר כל זמן ער טוט דיא
מצוה. אונ די תורה איז גליך צו איין שיין וואס לייכט שטענדיג אזו די תורה איז מגין אויף
דעם מענטשין וואס לערינט זיא, אויך תמיד אפילו ווען ער הערט אויף צו לערנן. אונ נאך
זאגט דר פסוק בהתהלכך וגו' אז דו וועסט גיין וועט די תורה דיך פירין אונ ביי דיין ליגין
וועט זיא דיך היטין אונ ביי דיין אויף שטיין פון שלאף וועט זיא פאר דיר ריידין. וואס מיינט
מען מיט די דריי זאכין. איז די גמרא מפורש, אין דיין גיין אויף דר וועלט וועט זי דיך פירין,
אין דיין ליגין אין דעם טאג פון דיין שטארבין וועט זיא דיך היטין. ווען דו וועסט דיך אויף
האפין בשעת תחית המתים וועט זיא פאר דיר איין מליץ יושר זיין, דס איז איין משל צו
איינעם וואס גייט אין וועג ביי נאכט אין דר פינצטער אונ האט מורא פאר דערנער אונ פאר
גריבער פאר חיות רעות פאר גזלנים אונ וייס ניט אויף וועלכין וועג צו גיין. האט ער אייך
פלאם פייער באקומען דא ווערט ער ניצול פון די דערנער אונ גריבער אבער ער האט נאך
מורא פאר חיות רעות אונ גזלנים דר צו העלפט קיין פייער ניט אבער אז דר מארגין שטערין
גייט אויף ווערט ער שוין פון דעם ניצול. נאר ער וייס ניט אויף וועלכין וועג ער גייט ביז
ער קומט צו דעם ארט וואו די וועגין צו שיידין זיך ווערט ער ניצול פון אלעם. איין אנדר
פשט

ואין עבירה מכבה תורה. שנאמר מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו: אמר רב יוסף מצוה בעדנא דעסיק בה מגינה ומצלה. בעדנא דלא עסיק בה אגוני מגינה אצולי לא מצלה. תורה בין בעדנא דעסיק בה בין בעדנא דלא עסיק בה מגינה ומצלה:

סדר נזיקין אבות פ״ב

רבי יוסי אומר יהי ממון חברך חביב עליך כשלך. והתקן עצמך ללמד תורה שאינה ירשה לך. וכל מעשיך יהיו לשם שמים:

סנהדרין פרק חלק

תניא רבי מאיר אומר במדה שאדם מודד מודדין לו שנאמר בסאסאה בשלחה תריבנה. אמר לו רבי יהודה וכי אפשר לומר כן אדם נותן מלא עומסו לעני בעולם הזה והקדוש ברוך הוא נותן לו מלא עומסו לעולם הבא. והכתיב ושמים בזרת תכן. אמר לו ואתה אי אתה אומר כן איזו היא מדה מרבה. מדה טובה מרבה או מדת פורענות מרבה הוי אומר מדה טובה מרבה ממדת פורענות. במדה טובה הוא אומר ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים פתח וימטר עליהם מן לאכול. ובמדת פורענות הוא אומר וארבות השמים נפתחו. ואומר ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל בשר. והלא אדם מושיט אצבעו באור בעולם הזה מיד נכוה. אלא כשם שהקדוש ברוך הוא נותן כח ברשעים כדי לקבל פורענותם כך נותן כח בצדיקים לקבל טובתן:

סדר קדשים תמיד פ״ז

השיר שהיו הלוים אומרים במקדש. ביום הראשון היו אומרים ליי הארץ ומלואה תבל ויושבי בה: בשני היו אומרים גדול יי ומהלל מאד בעיר אלהינו הר קדשו: בשלישי היו אומרים אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים ישפוט: ברביעי היו אומרים אל נקמות יי אל נקמות הופיע: בחמישי היו

כשם אז איין עבירה קען פאר לעשין דעם שכר פון איין מצוה אבער ניט פון תורה לערנען אזו ווי אין פסוק שטייט פיל וואסער קאנען ניט פאר לעשין די ליבשאפט וואס ברענט צו תורה לערנען אונ קיין טייכין קאנען ניט אפ שווענקען ווען איינער זאל וועלין גאר זיין פאר מעגין אוועק געבין די ליבשאפט מבטל זיין וואלט מען גישפעט פון אים גיזאגט. אין פון דעם אלעם גידרונגן אז דר זכות פון אמצוה איז ניט אזו שטארק עס זאל קאנען אזו אלאנגע צייט אויף האלטין דעם עונש פאר די עבירה, היינט וואס פאר איין זכות קאן די סוטה האבן עס זאל קאנען דריי יאר איר עונש אויף האלטין. פאר ענטפערט רב יוסף דיא קשיא איר זאלט ניט מיינען אז דר זכות פון איין מצוה איז נאר בשעת ער טוט די מצוה. ניט אזו אית. נאר ווי דען דענסטמאל ווען ער טוט די מצוה האלט זיא אויף דעם עונש אונ איז אים מציל ווייטער פון איין עבירה אבער אז ער האט שוין אפ גיטאן די מצוה קאן זיא נאר דעם עונש אויף האלטין אבער ניט מציל זיין פון איין עבירה אבער דער זכות פון תורה לערנען קאן אפילו דער נאך ווען ער לערנט ניט אויף האלטין דעם עונש אונ מציל זיין פון איין עבירה אבער דעם קאן שוין דיא סוטה אויך האבין איין זכות פון איין מצוה וואס קאן שוין דעם עונש דרייא יאר אויף האלטין:

רבי יוסי רבי יוסי זאגט עס זאל זיין דיין חברים געלט ביי דיר גיליבט אזו ווי דיין געלט אונ דו זאלסט זיך פארטיג מאכין אונ שטארקין זיך צוא לערנען תורה ווארום זיא איז ניט צו דיר איין ירושה וואס קומט אן טרחה דען דיא תורה חאטשע דיין פאטער איז איין למדן וועסטו פארט ניט האבין די תורה ביי דיר סיידין דו וועסט דיך מטריח זיין לערנען די תורה. אונ אלין וואס דו טוסט זאל זיין פון וועגין נחת רוח טאן גאט וואס איז אויף דעם הימעל:

תניא

אומרים הרנינו לאלהים עוזנו הריעו לאלהי יעקב: בששי היו אומרים יי מלך גאות לבש לבש יי עז התאזר אף תכון תבל בל תמוט: בשבת היו אומרים מזמור שיר ליום השבת. מזמור שיר לעתיד לבא ליום שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים:

מנחות פרק התכלת

תניא רבי מאיר אומר חיב אדם לברך מאה ברכות בכל יום שנאמר ועתה ישראל מה יי אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה. אל תקרי מה אלא מאה. רבי חייא בריה דרבי אויא בשבתא וביומא טבא טרח וממלי להו באספרמקי ומגדי:

עוקצין פ"ג

כורת דבורים רבי אליעזר אומר הרי היא כקרקע וכותבין עליה פרוזבול ואינה מקבלת טמאה במקומה והרודה ממנה בשבת חיב חטאת. וחכמים אומרים אינה כקרקע ואין כותבין עליה פרוזבול ומקבלת טמאה במקומה והרודה ממנה בשבת פטור:

נדה פ"ג

תנו רבנן שלשה שתפין יש באדם הקדוש ברוך הוא ואביו ואמו. אביו מזריע הלובן שממנו עצמות וגידין וצפרנים ומוח שבראש ולובן שבעינים. אמו מזרעת אודם שממנו עור ובשר ודם ושערות ושחור שבעינים. והקדוש ברוך הוא נותן בו רוח ונשמה וקלסתר פנים וראית העין ושמיעת האזן ודבור פה והלוך רגלים ודעה ובינה והשכל. וכיון שמגיע זמנו להפטר מן העולם. הקדוש ברוך הוא נוטל חלקו. וחלק אביו ואמו מונח לפניהם:

עוקצין פ"ג

אמר רבי יהושע בן לוי עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק שלש מאות ועשר עולמות שנאמר להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא:

ואומרים עשרת הדברות ופרשת המן וכו' עד הבקשות כמו שהוא מסודר במעמד יום ראשון:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם יצחק ויעקב שתקשיב לתפלתי. ותתנני לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי.

תניא רבי מאיר זאגט איין מענטש דארף הונדערט ברכות אלע טאג מאכין. רבי חייא אום שבת ויום טוב האט אים גיפעלט צו מאה ברכות ווארום אין דר תפלה פון שבת ויום טוב איז ניט דא קיין אכצין ברכות אזו ווי אין דר וואכין האט ער זיך מטריח גיוועזן אונ האט גיזוכט פרות אונ מאכלים כדי ער זאל איבער זיי ברכות מאכין ממלא צו זיין מאה ברכות:

תנו רבנן דרייא שותפים איז דא אין מענטשין דאס איז הקדוש ברוך הוא אונ פאטער אונ מוטער. פון דעם פאטער קומט דס ווייסע, פון דעם ווערט ביינער אונ אדערין אונ נעגיל אונ מארך פון קאפ אונ ווייסיל פון אויג. פון דר מוטער קומט דס רויטע, פון דעם ווערט הויט אונ פלייש אונ בלוט אונ האר אונ שווארץ אפיל פון אויג. אונ הקדוש ברוך הוא גיט אים איין אטום אונ נשמה גישטאלט פון פנים אונ דאס זעהען מיט די אויגין אונ רידין מיטן מויל אונ הערין מיט די אויערן אונ גיין מיט די פיס אונ פרשטאנד אונ שכל אונ אז עס קומט זיין צייט אוועק צו גיין פון דער וועלט נעמט זיך הקדוש ברוך הוא אפ זיין חלק אונ דעם פאטער אונ מוטערס חלק לאזט ער איבער פאר זיי:

אמר האט גיזאגט רבי יהושע בן לוי לעתיד לבא וועט גאט מאכין ארבין צו איטליכן צדיק דריי הונדערט מיט צעהן וועלטין אזו ווי דר פסוק זאגט עס איז דא ביי מיר פיל שכר צו מאכין ארבין מיינע ליבע צדיקים אונ זייערע אוצרות וועל איך דר פילן. דאס ווארט יש באמרעפט מיט דר צאל דריי הונדערט מיט צעהן:

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילן פאר דיר גאט אונזער גאט דר גאט פון אברהם יצחק ויעקב אז דו זאלסט פאר נעמען צו מיין תפלה אונ זאלסט מיר געבין צו חן וחסד אונ צו רחמים אין דיינע אויגין אונ אין אלע אויגין וואס טעלין מיך זעהען אונ זאלסט מיר מיין [illegible] געבן אמן

יתספיק על ידי לעשות מצות וצדקות בישראל. וללמוד וללמד את תורתך
הטהורה והקדושה. ותיטיבני באהבה ביני ובין בריותיך. ותחברני עם יראיך
ועם עושי רצונך. ותן לי אחרית טוב ותקוה. ותן לי שם טוב ולב טוב ליראתך.
ותיחד לבבי לאהבה וליראה את שמך. ותן בלבי לעשות רצונך. ותגזור עלי
גזרות טובות. ותשמרני מכל רע כי אתה משענתי. שמור צאתי ובאי. תנה
גורלי עם הצדיקים בחיי העולם הבא. ממעונך עגני בצרתי כי קראתיך. ואל
תבישני משברי. חנני והקימני וקרבני לדתך. והאירה עיני בדרכי תורתך.
ושימני לברכה ולתהלה. ותן לי חן וחסד שתהא רוח הבריות נוחה הימני. ותהא
שאריתי לפליטה. והיטיבה לי בכל דרכי. כי אתה יי עזי ומעזי ומנוסי ביום
צרה. יי סלעי ומצודתי ומפלטי אלי צורי אחסה בו מגני וקרן ישעי משגבי:
ככתוב יי עזי ומגני בו בטח לבי ונעזרתי ויעלז לבי ומשירי אהודנו: יי עז לעמו
יתן יי יברך את עמו בשלום: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי:

בקשה אחרת מעין יצירת היום על דרך הקבלה:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתנחילנו שבת קדשך באהבה
וברצון. ולא תהיה צרה ולא דאגה ולא יגון ביום מנוחתנו. כי אתה יי
אלהינו כלית מלאכתך בששת ימי המעשה ובשביעי שבת ונחת וקדשתו
וברכתו משאר ימי המעשה. וקבעת אותו יום מנוחה וענג לעמך ישראל
לדורותם ברית עולם. כן יי אלהינו תזכה אותנו ולכל עמך בית ישראל לנוח

אז איך זאל קאנען מצות טאן אונ צדקה געבן צווישן די ישראל איך זאל קאנען לערנען
אונ מיט אנדערע לערנן דיין היילגע אונ די ריינע תורה אונ זאלסט מיך באגיטיגן מיט
ליבשאפט מיט על הבריאים אונ זאלסט מיך באהעפטן מיט די צדיקים וואס האבן מורא
פאר דיר אונ טוען דיין רצון אונ דו זאלסט אויף מיר גוזר זיין גוטע גזרות אונ זאלסט מיך
היטן פון אלעם בייז ווארום דו ביסט מיין אן לעהנונג. היט מיין ארויס גיין אונ מיין קומען
גיב מיין גורל מיט די צדיקים לעולם הבא. אז איך רוף דיך אז עס איז מיר אייננ זאלסטו מיר
ענטפערן פון דיין הימל אונ זאלסט מיך ניט פאר שעמען פון מיין האפנונג. ליטמעליג מיך
אונ מאך מיך אויף שטעלין אונ מאך מיך גינעהנען צו דיין תורה אונ מאך לייכטין מיינע
אויגין אין די וועגין פון דיין תורה אונ טו מיך צו איין בענטשונג אונ צו לויב אונ גיב מיר חן
אונ חסד ליים אלין פון מיר הנאה האבין אונ מיין איבער בלייבונג זאל זיין צו אנטרינונג אונ
באגיטיג מיך אין אלע מיינע וועגין דאס מיינט מען איך זאל מצליח זיין אין אלע עסקים ווארום
דו ביסט גאט מיין שטארקער אונ מיין פעסטונג אונ מיין אנטלויפונג. אין דעם טאג וואס איין
צרה איז אנטליף איך צו דיר אזו וויא אין פסוק שטייט ה' עוזי גאט מיין שטארקער אונ מיין
פעלזין אונ מיין פעסטונג אונ מיין אנטרינונג דאס איז דער גאט מיין באשעפער וואס איך
באשיץ מיך אין אים ער איז מיין פאנציר אונ מיין שטארקע הילף איז פון מיין שטארקן גאט.
גאט איז מיין שטארקער אונ מיין באשיצער. אין אים פאר זיכערט זיך מיין הארץ וועל איך
גיהאלפין אונ מיין הארץ איז דר פרייט אונ פון מיינע ניגונג טו איך אים לויבן: גאט וועט געבן
שטארקייט צו זיין פאלק אונ וועט זיי בענשין מיט פריד: עס זאל זיין צו ווילן די רייד פון מיין
מויל אונ דאס טראכטן פון מיין הארץ פר דיר גאט מיין בשעפר אונ מיין אויסלייזער פון אלעם
בייזן. דו האסטו צו די תפלה פון א גע מיילער גילויבט ביסטו גאט וואס הערט צו גיבעט:
יהי רצון עס זאל זיין דר ווילן פאר דיר גאט אונזער גאט אונ גאט פון אונזערע עלטערין דו
זאלסט אונז מאכין ארבין דיין היילגען שבת מיט ליבשאפט אונ מיט נוטין ווילין עס
זאל ניט זיין קיין שום צרה אונ דאגה אונ טרויערקייט אין טאג פון אונזער רואונג ווארום דו
האסט פארטיג גימאכט דיין ארבעט בששת דו האסט די וועלט באשאפין אין זעקס טעג אונ
אין זיבעטן טאג האסטו גירועט אונ האסט אים גיהייליגט אונ גיבענשט מער פון די ארבעט
טעג אונ האסט גיזעצט אים פאר איין טאג פון מנוחה אונ תענוג צו ישראל אונ צו זייערע

דורות

במנוחה שאין לה קץ ותכלית בעולם הבא שכלו טוב וכלו ארוך וכלו שבת. ותזמין לנו ולכל עמך בית ישראל פרנסתנו כל ששת ימי המעשה בנחת ולא בצער. ומלא ידינו מברכותיך ומעשר מתנת ידך כדי שיהיה לנו עשר וכבוד לענג שבתותיך בבגדים יקרים ובמאכלים ערבים ובמשקים מתוקים כדי לכבד יום שבת קדשך משאר הימים כדכתיב אם תשיב משבת רגלך עשות חפצך ביום קדשי וקראת לשבת ענג לקדוש יי מכבד וכבדתו מעשות דרכיך ממצוא חפצך ודבר דבר: אז תתענג על יי והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך כי פי יי דבר: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגאלי:

תפלה על הנפטר אחר הלמוד

אנא יי מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוני בן פלונית) ותגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתוח לה שערי רחמים וחסד ושערי גן עדן ותקבל אותה באהבה ובחבה ושלח לה מלאכיך הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמת הצדיקים והצדקניות חסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך להשביעה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ושלום כדכתיב יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב יעלזו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם. וכתיב אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך. ותשמור אותו (לנקבה אותה) מחבוט הקבר ומרמה ותולעה ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו (לנקבה לה על כל פשעיה) כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכור לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה (לנקבה לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה) ותשפיע לו מנשמתו לדשן עצמותיו (לנקבה לה מנשמתה לדשן עצמותיה) בקבר מרב טוב הצפון לצדיקים דכתיב מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וכתיב שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה וישכון (לנקבה ותשכון) בטח בדד ושאנן מפחד רעה ואל יראה (לנקבה תראה) פני גיהנם ונשמתו (לנקבה ונשמתה) תהא צרורה בצרור החיים ולהחיותו (לנקבה ולהחיותה) בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים אמן:

דורות אויף איביג אזו זאלסטו נאך איין זכות דר לאנגען אונז אלע ישראל צו רוהן בעולם הבא מיט דר מנוחה וואס האט קיין סוף ניט. דיא מנוחה איז גאר גוט אונ פרום אונ גאר שבת. אונ זאלסט אן ברייטן אונזער פרנסה אין די זעקס ארבעט טעג פון דער וואך מיט נחת אן צער אונ דער פיל אונזערע הענט פון דיינע ברכות אונ פון מתנות פון די מתנות פון דיין האנט מיר זאלין האבין צו ווענגען דיין שבת מיט שיינע חשובע קליידער אונ מאכלים אונ זיסע געטראנק כדי חשובר צו האלטין שבת מער פון אנדערע וואך טעג ווי עס שטייט געשריבן אם תשיב משבת רגלך עשות חפצך ביום קדשי וגו׳ ווען דו וועסט אפקערין פון שבת דיינע פיס דאס מיינט מען דו וועסט ניט גיין אום שבת מער פון איין תחום שבת אונ וועסט ניט טאן דיין באגער אין מיין היילגין טאג דאס מיינט מען קיין שום מלאכה אונ משא ומתן ניט צו טאן אונ דו וועסט רופין צו שבת איין תענוג צו דעם היילגין טאג פון גאט אונ דוא וועסט שבת בכבוד האלטין ניט ווי דיין מנהג איז אגאנצע וואך וואס דו זוכסט דיין באגער אונ טוסט רייידין אין עסקים וואס דו דארפסט צו דיין פרנסה. אבער אום שבת וועסטו דאס אלין ניט טאן. אז דו וועסט דיך אזוי פירין דעמאלט וועסטו מקבל תענוג זיין פון דעם גאט וואס גאט וועט דיר געבין ער וועט מאכין רייטין דיך אויף די הייך פון דר ערד דאס הייסט דאס גרויסע גוטץ וועט ער דיר געבין ער וועט דיר מאכין עסין די פירות פון דר נחלה וואס ער האט צו געזאגט צו יעקב אבינו דאס איז איין נחלה וואס האט קיין סוף ניט עס וועט נביאים מקוים ווערין ווארום גאטס מויל האט דאס גירעט: יהיו לרצון וגו׳

לזכות

הרה"ת הר"ר שמואל חיים דוד ב"ר שמשון

וזוגתו מרת גיטל ב"ר אברהם מאיר הכהן

למשפחת פישר

שנדבה רוחם לתרום הוצאות הספר הקדוש הזה

לזכותם ולזכות משפחתם הנכבדה שיחיו

בתם חנה בת גיטל ובעלה **יוסף יצחק** בן **ליבא** ומשפחתם

בנם **שמשון** בן גיטל וזוגתו גיטל **טובה** בת **אסתר** ומשפחתם

בתם **דבורה לאה** בת גיטל ובעלה **שלמה דוד הכהן** בן **טובה חי'**

ומשפחתם

בנם שלמה בן **גיטל** וזוגתו **לאה** בת **רחל** ומשפחתם

בתם **רחל דאבא רייזא** בת גיטל ובעלה **שרגא פייוויש** בן **נעמי**

ומשפחתם

בנם **אברהם מאיר** בן **גיטל** וזוגתו **דבורה** בת **יפה שיינדיל** ומשפחתם

בנם **מנחם מענדל** בן גיטל וזוגתו **חנה** בת **שיינא ביילא** ומשפחתם

בתם **בתי' יענטא** בת **גיטל** ובעלה **שניאור זלמן** בן **שטערנא שרה**

בתם **רבקה** בת **גיטל** ובעלה **חיים מאיר** בן **חי' מושקא** ומשפחתם

בנם **שניאור זלמן** בן **גיטל** וזוגתו **מרים** בת **חנה** ומשפחתם

בנם **צבי הירש** בן **גיטל** וזוגתו **מרים** בת **סימא**

בתם **נחמה דינה** בת **גיטל** ובעלה **מנחם מענדל** בן **שטערנא שרה**

ומשפחתם

בתם **שולמית** בת **גיטל**

בנם **ישראל** בן **גיטל**

בתם **חי' שרה** בת **גיטל**

בנם **עמרם** בן **גיטל**

שיחיו לאורך ימים ושנים טובות

ולזכות

בתם ברכה תחי' וב"ג הת' מנחם מענדל יהודה שי' וואלף

ליום נשואיהם

יום ד' פ' ויצא, ו' כסלו ה'תשס"ט